

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 362

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ (1/286) RAPORU

**2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi
(Rapor ve Metin)**

2022

CİLT 1

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

A) PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM

BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ RAPORU	5
1. Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri	7
2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi ile Sayıştay Raporlarının Plan ve Bütçe Komisyonu Görüşme Programı	11
3. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifine İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	17
4. Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna Ekli Tablolar	113

B) 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ VE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	139
1. Cumhurbaşkanlığının 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile Ekli Cetveller ve Gerekçesinin TBMM Başkanlığına Sunulmasına İlişkin Sevk Yazısı	141
2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin Genel Gerekçesi ve Madde Gerekçeleri	145
3. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	157

**A) PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ RAPORU**

– 1 –

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ÜYELERİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ÜYELERİ

Başkan	:	Cevdet YILMAZ	(AK PARTİ)	BİNGÖL
Başkanvekili	:	İsmail Faruk AKSU	(MHP)	İSTANBUL
Sözcü	:	Abdullah Nejat KOÇER	(AK PARTİ)	GAZİANTEP
Kâtip	:	Şirin ÜNAL	(AK PARTİ)	İSTANBUL

AK PARTİ

Ekrem ÇELEBİ	AĞRI
Orhan YEGİN	ANKARA
İbrahim AYDIN	ANTALYA
Bekir Kuvvet ERİM	AYDIN
Ahmet KILIÇ	BURSA
Nilgün ÖK	DENİZLİ
İbrahim AYDEMİR	ERZURUM
Cemal ÖZTÜRK	GİRESUN
Yaşar KIRKPINAR	İZMİR
Uğur AYDEMİR	MANİSA
Salih CORA	TRABZON
İsmail GÜNEŞ	UŞAK

CHP

Bülent KUŞOĞLU	ANKARA
Cavit ARI	ANTALYA
Mehmet BEKAROĞLU	İSTANBUL
Emine GÜLİZAR EMECAN	İSTANBUL
Kamil Okyay SINDIR	İZMİR
Abdüllatif ŞENER	KONYA
Süleyman GİRGİN	MUĞLA

HDP

Dirayet Dilan TAŞDEMİR	AĞRI
Garo PAYLAN	DİYARBAKIR
Rıdvan TURAN	MERSİN

MHP

Tamer OSMANAĞAOĞLU	İZMİR
Mustafa KALAYCI	KONYA

İYİ PARTİ

Durmuş YILMAZ	ANKARA
Muhammet Naci CİNİSLİ	ERZURUM

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TEKLİFİ VE 2021 YILI MERKEZİ
YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ
İLE SAYIŞTAY RAPORLARININ PLAN VE
BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME PROGRAMI**

TARİH	GÜN	KAMU İDARELERİ
21.10.2022	CUMA	2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Yürütmeye Tarafından Komisyonu Sunuluşu (Saat: 15:00)
26.10.2022	ÇARŞAMBA	2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel ile Sayıştay Raporları Üzerinde Görüşmeler
27.10.2022	PERŞEMBE	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Bütçe + Kesin Hesap) Kamu Denetçiliği Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) SAYIŞTAY (Bütçe + Kesin Hesap)
31.10.2022	PAZARTESİ	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Orman Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Su Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (Sayıştay Raporu)
01.11.2022	SALI	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Sayıştay Raporu)
02.11.2022	ÇARŞAMBA	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu)
03.11.2022	PERŞEMBE	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Yükseköğretim Kurulu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Yükseköğretim Kalite Kurulu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Üniversiteler (Özel Bütçe), (127 Bütçe + 127 Kesin Hesap + 99 Sayıştay Raporu)
07.11.2022	PAZARTESİ	TİCARET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Rekabet Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap) Helal Akreditasyon Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu)
08.11.2022	SALI	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Avrupa Birliği Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türk Akreditasyon Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) (Sayıştay Raporu)
09.11.2022	ÇARŞAMBA	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Meteoroloji Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) İklim Değişikliği Başkanlığı (Bütçe)
10.11.2022	PERŞEMBE	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Kamu İhale Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Sermaye Piyasası Kurulu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap) Gelir İdaresi Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye İstatistik Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (Sayıştay Raporu) Yatırımcı Tazmin Merkezi (Sayıştay Raporu)

11.11.2022	CUMA	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Mesleki Yeterlilik Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Sosyal Güvenlik Kurumu (Sayıştay Raporu) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (Sayıştay Raporu)
15.11.2022	SALI	ADALET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Kişisel Verileri Koruma Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Adalet Akademisi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Hakimler ve Savcılar Kurulu (Bütçe + Kesin Hesap) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) ANAYASA MAHKEMESİ (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) YARGITAY (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) DANIŞTAY (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu)
16.11.2022	ÇARŞAMBA	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Nükleer Düzenleme Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu)
17.11.2022	PERŞEMBE	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Vakıflar Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Atatürk Araştırma Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Atatürk Kültür Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türk Dil Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türk Tarih Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Kapadokya Alan Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı (Sayıştay Raporu)
18.11.2022	CUMA	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Emniyet Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Jandarma Genel Komutanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Sahil Güvenlik Komutanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Göç İdaresi Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu)
21.11.2022	PAZARTESİ	ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (DDK Bütçesi), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Karayolları Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Havaalanları İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. (HEAS) (Sayıştay Raporu)
22.11.2022	SALI	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Akaryakıt İkmal ve NATO Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı (Sayıştay Raporu)

23.11.2022	ÇARŞAMBA	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Kalkınma Ajansları Denetim Raporları (Ankara, Batı Karadeniz, Çukurova, Güney Ege, Kuzey Anadolu, Serhat) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türk Standardları Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Türk Patent ve Marka Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Bilimler Akademisi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap) Türkiye Uzay Ajansı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap)
24.11.2022	PERŞEMBE	SAĞLIK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi (Sayıştay Raporu)
25.11.2022	CUMA	CUMHURBAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (Bütçe + Kesin Hesap) Diyanet İşleri Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Devlet Arşivleri Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Strateji ve Bütçe Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) İletişim Başkanlığı (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Savunma Sanayi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin Hesap + Sayıştay Raporu) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Sayıştay Raporu) Yatırım Ofisi Başkanlığı (Sayıştay Raporu) Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı (Sayıştay Raporu) Finans Ofisi Başkanlığı (Sayıştay Raporu) İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı (Sayıştay Raporu) ----- 2023 YILI GELİR BÜTÇESİ 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ MADDELERİ 2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ MADDELERİ

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TEKLİFİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU**

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No: 1/286

1/12/2022

Karar No: 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/286 esas numaralı “2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi”, Anayasa’nın 161 inci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından 17/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiştir.

“2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi”nin görüşmelerine Komisyonumuzun 21/10/2022 tarihli 3 üncü birleşiminde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından gerçekleştirilen Bütçe ve Kesin Hesap Sunuşu ile başlanmıştır. Verilen aranın ardından 26/10/2022 tarihinde Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin maddelerine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Komisyonumuz; 21/10/2022, 26/10/2022, 27/10/2022, 31/10/2022, 1/11/2022, 2/11/2022, 3/11/2022, 7/11/2022, 8/11/2022, 9/11/2022, 10/11/2022, 11/11/2022, 15/11/2022, 16/11/2022, 17/11/2022, 18/11/2022, 21/11/2022, 22/11/2022, 23/11/2022, 24/11/2022 ve 25/11/2022 tarihlerinde gerçekleştirilen 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 ve 24 üncü birleşimlerinde “2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi”nde yer alan 41 genel bütçe, 129 özel bütçeli idare (127’si üniversite), 44 özel bütçeli diğer idare ve 11 düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi olmak üzere toplam 225 kamu idaresinin bütçesi ile 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin maddelerini görüşmüş ve kabul etmiştir. Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	23
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNİN ANALİZİ	23
1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine İlişkin Bilgiler	23
1.1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Genel Özellikleri	23
1.2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri	25
1.2.1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklüklerinin Belirlenmesinde Esas Alınan Göstergeler.....	25
1.2.2. Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi.....	25
1.2.3. 2024-2025 Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri.....	26
2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Analizi	27
2.1. Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	27
2.1.1. Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı ve Oranları.....	28
2.2 Genel Bütçeli İdareler	28
2.2.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları.....	29
2.2.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme.....	29
2.3. Özel Bütçeli İdareler	30
2.3.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları.....	30
2.3.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme.....	31
2.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	32
2.4.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları.....	32
2.4.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme.....	33
2.5. Merkezi Yönetim Bütçesinde Öne Çıkan Harcamalar	33
2.5.1. Genel Çerçeve.....	33
2.5.2. Yatırım Harcamaları.....	34
2.5.3. Faiz Harcamaları.....	37
2.6. Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Programlara Göre Dağılımı ve Oranları	39
3. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Analizi	40
4. Borçlanma	42
4.1. Kamu Kesimi Borçlanma Gereği	42
4.2. Merkezi Yönetim Bütçe Finansmanı	42
4.3. Merkezi Yönetim Borç Stoku	43
4.3.1. İç Borç Stoku.....	43
4.3.2. Dış Borç Stoku.....	44
4.3.3. Genel Yönetim Borç Stoku.....	44
5. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	46
İKİNCİ BÖLÜM	47
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ İLE MADDELERİ ÜZERİNE YAPILAN GÖRÜŞMELER	47
1. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY'IN KOMİSYONA BÜTÇE VE KESİN HESAP KANUN TEKLİFLERİNİ SUNUŞU	47
2. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELER	57
3. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER	61
4. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNİN MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	111

TABLolar CETVELİ

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	28
Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Genel Bütçe Ödenekleri.....	29
Tablo 3 : Genel Bütçeli İdareler İçerisinde En Fazla Ödenek Tahsis Edilen İlk Beş Kurum	29
Tablo 4 : Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Yükseköğretim Kurumları Ödeneğinin Dağılımı	30
Tablo 5: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Özel Bütçeli Diğer İdarelerin Ödeneklerinin Dağılımı	31
Tablo 6: Yükseköğretim Kurumları İçinde En Fazla Ödeneye Sahip Olan İlk Beş Üniversite	31
Tablo 7: Özel Bütçeli Diğer İdareler İçerisinde En Fazla Ödeneye Sahip Olan İlk Beş Kuruluş	31
Tablo 8: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri.....	32
Tablo 9: Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri	33
Tablo 10: Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri ve Giderlerin GSYH'ye Oranı	34
Tablo 11: Yatırım Harcamalarının GSYH'ye Oranı.....	35
Tablo 12: Yatırım Harcamalarının Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri İçindeki Payı.....	36
Tablo 13: Faiz Harcamalarının GSYH'ye Oranı.....	37
Tablo 14: Faiz Harcamalarının Bütçe Giderleri İçindeki Payı.....	38
Tablo 15: En fazla ödenek tahsis edilen 10 program	39
Tablo 16: Programların Bütçe Giderleri ve GSYH İçindeki Payı	39
Tablo 17: 2023-2025 Dönemi MYB Gelirleri ve Gelirlerin GSYH'ye Oranı	40
Tablo 18: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	40
Tablo 19: 2023 yılı Genel Bütçe Gelirleri.....	40
Tablo 20: 2023 Yılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinin Dağılımı	41
Tablo 21: Yükseköğretim Kurumları 2023 Yılı Bütçe Gelirleri	41
Tablo 22: Özel Bütçeli Diğer İdareler 2023 Yılı Bütçe Gelirleri.....	41
Tablo 23: Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2023 Yılı Bütçe Gelirleri	41
Tablo 24: Yıllar İtibariyle Kamu Kesimi Borçlanma Gereği.....	42
Tablo 25: Merkezi Yönetim Bütçe Finansmanı.....	43
Tablo 26: Yıllar İtibariyle İç Borç Stoku (2013-2022)	43
Tablo 27: 31/7/2022 Tarihi İtibariyle Merkezi Yönetim İç Borç Stoku.....	43
Tablo 28: Merkezi Yönetim Borç Stokundaki Değişim	44
Tablo 29: Merkezi Yönetim Dış Borç Stokunun Alacaklılara Göre Dağılımı	44
Tablo 30: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası	46
Tablo 31: Program Tanımlı Bütçe Büyüklükleri	46

BİRİNCİ BÖLÜM

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNİN ANALİZİ

1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine İlişkin Bilgiler¹

1.1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Genel Özellikleri

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin özetle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak;

- İstihdamın desteklenmesi, yatırım, üretim ve ihracatı önceliklendiren büyümenin sürdürülmesi, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısının güçlendirilmesi, ithalata olan bağımlılığın azaltılması, kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması, beşeri sermaye ve iş gücü kalitesinin artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve adaletli paylaşma yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesi,

- Gelirler politikasının, fiyat istikrarı ve gelir dağılımını gözeterek şekilde para ve maliye politikaları ile eş güdüm içerisinde belirlenmeye devam edilmesi,

- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde vergi tabanının genişletilmesi ve gönüllü uyumun artırılması, ayrıca kamu gelirlerine yönelik tahsilat performansının artırılarak kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye kararlılıkla devam edilmesi,

- Bütçe disiplininin sürdürülerek kamu açıklarının tedrici olarak azaltılması, mali yapının daha da güçlendirilmesi ve kamu hizmetlerinin bütçe içerisinde kalınarak ayrılan kaynaklar üzerinde harcama yapılmasına yol açmadan azami tasarruf içerisinde yerine getirilmesinin sağlanması,

- Kamu kaynak kullanımında; temel politika belgelerinde belirlenen politika, tedbir ve öncelikler doğrultusunda hareket edilmesi ve kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen ödenekleri aşmadan kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmasının temin edilmesi,

- Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanlarının tasfiye edilmesi ve bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi,

- Eğitim sisteminde yapılacak köklü reformlar ile eğitimin kalitesinin artırılması ve rekabetçi üretim ve verimlilik için gerekli olan becerilere sahip iş gücünün yetiştirilmesi, ülkenin beşeri sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla okullar arası başarı farklarının azaltılması ve okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması suretiyle eğitimde fırsat eşitliğinin artırılması, temel eğitimin güçlendirilmesi ve tüm kademe ve sınıf seviyelerinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerini iyileştirecek eğitimlerin çeşitlendirilerek yaygınlaştırılması,

- Uzaktan öğrenme yöntemlerinin teşvik edilmesi ile bireylerin sertifika almalarına imkân tanınması ve ulusal hayat boyu öğrenme izleme sisteminin kurularak kalite, etkililik ve verimliliği sağlayacak eğitim programlarının geliştirilmesi,

¹ Bu kısımda yer alan bilgiler 2023 Yılı Bütçe Gerekçesinden (s. 83-90) alınmıştır.

- Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemelerin hayata geçirilmesi, birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliğinin artırılması, sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin gereksiz kullanımı önlemek üzere ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarının daha akılcı hale getirilmesi,

- Tarımsal desteklerin üretimde verimliliği ve kaliteyi artıracak şekilde tahsis edilmesi, başta tohum, gübre, yem, mazot ve ilaç olmak üzere tarımda girdi maliyetlerinin azaltılması, finansman yükünü hafifletici ve teknoloji odaklı dönüşümü sağlayıcı programların uygulanması, stratejik tarım ürünlerinde ise hedef yeterlilik oranlarında üretimin tesis edilmesi suretiyle gıda arz güvenliğinin sağlanması ve çiftçi gelirlerinin üretimin sürdürülebilirliğini temin edecek şekilde belirlenmesine devam edilmesi,

- Tarım arazilerinin amacı dışında kullanımının önüne geçilmesine, ekilebilir arazilerin üretime kazandırılmasına, sulanabilir alanların artırılmasına ve sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi,

- Enerji fiyatlarında meydana gelen yüksek artışların başta dar gelirli olmak üzere nihai tüketiciye yansıtılmamasına yönelik politikaların sürdürülmesi,

- Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi,

hedefleri doğrultusunda hazırlandığı belirtilmiştir.

Teklifte ayrıca;

- Genel bütçeli idarelerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptıracakları işlere ilişkin ödenek aktarmalarının ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetlerine ilişkin ödeneğin kurumlar arasında aktarmalarının ilgili kurumlar tarafından yapılabileceği,

- Merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinden, hizmeti yürütecek kamu idaresi bütçesine ilgili idarelerin yıl içinde kaynak transferi yapabileceği,

- Taşıt alımının ancak çok acil ve zorunlu hallere mahsus olmak üzere Cumhurbaşkanı kararıyla gerçekleştirilebileceği,

- 2023 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı,

- Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında bütçeye konulan ödeneklerin ilgili idarelere tahakkuk ettirmek suretiyle kullanılacağı, bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı,

- Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında bütçeye konulan ödeneklerin İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla belediyelerin içme suyu ve atık su projelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılacağı, bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı,

- 2023 yılı içinde 4749 sayılı Kanuna göre sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limitinin 4,5 milyar ABD doları olacağı,
- 2023 yılı bütçesi ile belirlenen genel bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde 3'üne kadar ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği,
- 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesiyle düzenlenen mali yıl içinde taahhüt edilecek borç üstlenim limitinin bütçe kanunuyla belirleneceği hükmü gereğince 2023 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limitinin 4,5 milyar ABD doları olacağı, öngörülmektedir.

1.2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

1.2.1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklüklerinin Belirlenmesinde Esas Alınan Göstergeler

5018 sayılı Kanunun (I) ve (II) sayılı cetvellerinde yer alan kamu idareleri için ödenek tutarları belirlenirken Orta Vadeli Program'da belirlenen politika hedef ve öncelikleri, makroekonomik göstergeler ile idarelerin ödenek talepleri, geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler esas alınmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların ödenek tekliflerine 5018 sayılı Kanunun 2 ve 18 inci maddelerine uygun olarak aynen yer verilmiştir.

2023 yılı genel bütçe gelirleri; Orta Vadeli Program'da belirlenen politika hedef ve öncelikleri, büyüme, dış ticaret hacmi, döviz kuru ile üretim-tüketim ve enflasyon tahminleri, vergi sistemimizin gelir esnekliği, bütçe giderleri ile ilgili büyüklükler, yürürlükteki mevzuat ve alınacak tedbirler göz önünde bulundurularak tahmin edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun (II) ve (III) sayılı cetvellerinde yer alan kamu idareleri ve kurumların gelirleri ise söz konusu idare ve kurumlarca yapılan gelir tahminleri esas alınarak belirlenmiştir.

Ayrıca, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe gelir ve giderleri tahmin edilirken;

- GSYH'nin reel olarak yüzde 5 büyüyeceği,
- GSYH deflatorünün yüzde 32,3 olacağı,
- Yıl sonu TÜFE'nin yüzde 24,9 olacağı,
- İhracatın 265 milyar ABD doları olacağı,
- İthalatın 345 milyar ABD doları olacağı,

varsayılmıştır. Bununla birlikte, bütçe uygulaması sırasında ortaya çıkacak acil ve öncelikli hizmetlerin yürütülmesi amacıyla yeterli düzeyde yedek ödenek konulması öngörülmüştür.

1.2.2. Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde merkezi yönetim bütçe giderleri hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç 4 trilyon 469,6 milyar TL net bütçe gideri; 3

trilyon 810,1 milyar TL net bütçe geliri olmak üzere 659,4 milyar TL açıkla bağlanmıştır. Faiz dışı açığın ise 93,8 milyar TL olması öngörülmektedir.

1.2.3. 2024-2025 Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde 2024 yılına ilişkin tahminlerde; net bütçe gideri 5 trilyon 361 milyar TL, net bütçe geliri 4 trilyon 778,3 milyar TL, bütçe açığı 582,7 milyar TL olarak öngörülmüştür. 2024 yılı bütçesinin faiz dışı fazla tahmini ise 115,2 milyar TL'dir.

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde 2025 yılına ait tahminlerde ise; net bütçe giderinin 6 trilyon 3,5 milyar TL, net bütçe gelirinin 5 trilyon 594,5 milyar TL, bütçe açığının ise 409 milyar TL olacağı öngörülmüştür. 2025 yılında bütçenin 365,5 milyar TL faiz dışı fazla vereceği tahmin edilmektedir.

2. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Analizi

2023-2025 döneminde izlenecek gider politikasının hedef ve öncelikleri Orta Vadeli Program'da belirlenmiştir. 2023-2025 döneminde, Türkiye Ekonomi Modeli'ni esas alarak yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı önceleyen büyümenin sürdürülmesi, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısının güçlendirilmesi, ithalat bağımlılığının azaltılması, kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması, beşeri sermaye ve iş gücü kalitesinin artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, sürdürülebilir, kapsayıcı büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesi temel amaç olarak belirlenmiştir.

2023-2025 döneminde bütçe disiplini sürdürülerek kamu açıklarının tedrici olarak azaltılması ve mali yapının daha da güçlendirilmesi izlenecek maliye politikasının temel amacı olacaktır. 2023-2025 dönemi sonunda merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1,5 olarak gerçekleşmesi, kamu harcama politikasının çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde belirlenen politika öncelikleri ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi esas olacaktır.

Bu çerçevede 2023-2025 döneminde;

- Büyüme potansiyelini ve istihdamı artıran, yüksek katma değerli üretimi öncelikli kılan ihracat temelli sürdürülebilir büyüme stratejisinin kararlı bir biçimde uygulanması,
- Hizmet gelirlerinde sağlanacak artışın yanında dijital dönüşümü dikkate alarak ithalat bağımlılığın azaltılması, ihracatta ürün ve ülke çeşitlendirmesi ile katma değeri yüksek üretimin desteklenmesine yönelik uygulamaların sürdürülmesiyle cari işlemler açığının kademeli bir şekilde azaltılması,
- Fiyat artışlarını etkileyen tüm unsurları ve bu unsurların etkileşimini temel alan ve sürdürülebilir fiyat istikrarını önceleyen bir yaklaşımla enflasyonun tek haneli seviyelere düşürülmesi,
- Finansal sistemde tasarrufların artırılması, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, sermaye piyasalarının geliştirilmesi yoluyla finansmana erişimin kolaylaştırılması ve finansal okuryazarlığın yaygınlaştırılması suretiyle finansal istikrarın desteklenmesi,
- İklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik alandaki çok yönlü etkileri dikkate alınarak ve kalkınma öncelikleri çerçevesinde ekonominin her alanında ve tüm sektörlerde yeşil dönüşüme önem verilmesi,
- İstihdam ve iş gücünün ekonomik aktivitedeki istikrarlı seyir ile artış eğilimini sürdürmesi, aktif iş gücü politikaları başta olmak üzere ekonomide gelişen ihtiyaçlara cevap verecek şekilde meslek edindirici, nitelikli istihdam edilebilirliği ve üretkenliği artırıcı politikalarla iş gücü potansiyelimizin azami şekilde kullanılması

amaçlanmaktadır.

2.1. Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde merkezi yönetim bütçe giderleri hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç 4 trilyon 469,6 milyar TL olarak belirlenmiştir. Buna göre toplam bütçe giderlerinin GSYH'ye oranının yüzde 24,0 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

2.1.1. Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı ve Oranları

Tablo 1’de Merkezi Yönetim Bütçesinin hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç ödenek dağılımı verilmektedir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2023 yılı merkezi yönetim bütçe ödenekleri içinde en büyük pay cari transferlere aittir. Cari transferleri personel giderleri ve faiz giderleri takip etmektedir.

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Ödenek Türü	Ödenek Miktarı (TL)	Merkezi Yönetim Bütçesi İçerisindeki Payı (%)	GSYH’ye Oranı (%)	2022 Yılı Başlangıç Ödenegine (Ek bütçe dâhil) göre Artış Oranı (%)*
Personel Giderleri	952.307.838.000	21,31	5,11	55,19
Sos.Güv.Dev.Primi Gid.	150.392.162.000	3,36	0,81	54,80
Mal ve Hizmet Alım Gid.	318.684.526.000	7,13	1,71	48,35
Faiz Giderleri	565.596.000.000	12,65	3,03	71,50
Cari Transferler	1.681.997.337.000	37,63	9,02	55,99
Sermaye Giderleri	315.847.514.000	7,07	1,69	53,07
Sermaye Transferleri	37.263.851.000	0,83	0,20	57,72
Borç Verme	359.249.791.000	8,04	1,93	78,18
Yedek Ödenekler	88.231.000.000	1,97	0,47	33,33
TOPLAM	4.469.570.019.000	100,00	23,96	57,85

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi.

*Önceki yılın Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

2.2 Genel Bütçeli İdareler

Genel bütçeli kamu idarelerine; özel bütçeli kurumlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara hazine yardımı olarak transfer edecekleri 330.170.625.000 TL dâhil toplam 4.423.341.574.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Hazine yardımı olarak transfer edecekleri ödenekler hariç genel bütçeli kamu idareleri ödeneklerinin, hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay hariç merkezi yönetim bütçesine oranı yüzde 91,58’dir.

2.2.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları

Aşağıda, ekonomik sınıflandırmaya göre hazine yardımları hariç genel bütçe ödenekleri ile bu ödeneklerin hazine yardımları hariç genel bütçe toplamına oranları gösterilmektedir.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Genel Bütçe Ödenekleri

Ödenek Türü	Ödenek Miktarı (TL)	Genel Bütçe İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	832.803.044.000	23,16
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	130.993.739.000	3,77
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	279.275.028.000	7,20
Faiz Giderleri	565.596.000.000	15,10
Cari Transferler	1.821.655.801.000	39,61
Sermaye Giderleri	198.697.636.000	5,21
Sermaye Transferleri	148.389.233.000	0,39
Borç Verme	357.700.093.000	3,83
Yedek Ödenekler	88.231.000.000	1,72
TOPLAM	4.423.341.574.000	100,00

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Cari transfer niteliğindeki Hazine yardımı 209.277.968.000 TL, sermaye transferi niteliğindeki Hazine yardımı ise 120.892.657.000 TL'dir. Ekonomik sınıflandırmaya göre genel bütçenin en büyük üç gider kalemini cari transferler, personel giderleri ve faiz giderleri oluşturmaktadır.

2.2.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme

Genel bütçe ödeneği içinde en fazla ödenek tahsis edilen ilk beş kamu idaresi aşağıda sıralanmıştır.

Tablo 3: Genel Bütçeli İdareler İçerisinde En Fazla Ödenek Tahsis Edilen İlk Beş Kurum

KURUMLAR	Ödenek Miktarı (TL)	Genel Bütçe İçindeki Payı (%)
Hazine ve Maliye Bakanlığı	2.210.009.654.000	50,0
Milli Eğitim Bakanlığı	435.351.082.000	9,8
Sağlık Bakanlığı	293.368.547.000	6,6
Milli Savunma Bakanlığı	182.770.968.000	4,1
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	166.382.114.000	3,8
TOPLAM	3.287.882.365.000	74,3

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Ekonomik sınıflandırmaya göre genel bütçe ödeneği içinde:

- Hazine ve Maliye Bakanlığına tahsis edilen ödeneğin, 1.277.344.059.000TL'lik tutarı cari transferler olup, bu tutar Bakanlık bütçesinin yüzde 57,80'ine karşılık gelmektedir.

- Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilen ödeneklerin, 297.420.913.000 TL'lik kısmı personel giderleridir. Bu tutar, Bakanlık bütçesinin yüzde 68,32'sini oluşturmaktadır. 45.175.633.000 TL olan sosyal güvenlik primleri de ilave edildiğinde bu oran yüzde 78,69'a ulaşmaktadır.

- Sağlık Bakanlığına tahsis edilen ödeneğin 137.405.164.000 TL'lik kısmı personel giderleri için öngörülmüş olup bu tutar, Bakanlık bütçesinin yüzde 46,84'ünü oluşturmaktadır. 71.672.907.000 TL ise mal ve hizmet alım giderleri için ayrılmış olup bu tutar ise Bakanlık bütçesinin yüzde 24,43'ünü oluşturmaktadır.

- Milli Savunma Bakanlığına tahsis edilen ödeneklerin, 88.005.947.000 TL'lik kısmı personel giderleri; 77.253.767.000 TL'lik kısmı ise mal ve hizmet alım giderleri olup, bu tutarlar sırasıyla Bakanlık bütçesinin yüzde 48,15 ve 42,27'sine karşılık gelmektedir.

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ödenekleri arasında 74.213.115.000 TL ile cari transferler en büyük paya sahiptir. Bu oran, Bakanlığın toplam bütçesinin yüzde 44,60'ına karşılık gelmektedir. Bu kapsamdaki ödeneklerin Sosyal Güvenlik Kurumunun finansmanı, işveren prim indirimi, sandıklara ilişkin teşvik ödemeleri ve işsizlik sigortası fonu Hazine prim katkısı gibi alanlarda kullanılması öngörülmektedir.

2.3. Özel Bütçeli İdareler

2023 yılında özel bütçeli kamu idarelerine toplam 365.390.724.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu ödeneğin, Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay hariç Merkezi Yönetim Bütçesi içerisindeki payı yüzde 8,18'dir.

2.3.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları

Aşağıda, ekonomik sınıflandırmaya göre yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen 134.692.983.000 TL'lik ödeneğin dağılımı ve bu ödeneklerin yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen ödenek toplamı içindeki oranı gösterilmiştir.

Tablo 4: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Yükseköğretim Kurumları Ödeneğinin Dağılımı

Ödenek Türü	Ödenek Miktarı (TL)	Yükseköğretim Kurumları Ödenekleri İçerisindeki Payı (%)
Personel Giderleri	86.275.682.000	64,05
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	13.155.413.000	9,77
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.311.929.000	9,88
Faiz Giderleri		
Cari Transferler	4.919.844.000	3,65
Sermaye Giderleri	17.030.115.000	12,64
Sermaye Transferleri		
Borç Verme		
Yedek Ödenekler		
TOPLAM	134.692.983.000	100,00

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Ekonomik sınıflandırmaya göre yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen ödeneklerin dağılımına bakıldığında en büyük payın personel giderlerine ait olduğu görülmektedir. Bunu sermaye giderleri ile mal ve hizmet alım giderleri takip etmektedir.

Diğer taraftan aşağıda, ekonomik sınıflandırmaya göre özel bütçeli diğer idarelere tahsis edilen 230.697.741.000 TL'lik ödeneğin dağılımı ve bu ödeneklerin özel bütçeli diğer idarelere tahsis edilen toplam ödenek içindeki oranı gösterilmektedir.

Tablo 5: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Özel Bütçeli Diğer İdarelerin Ödeneklerinin Dağılımı

Ödenek Türü	Ödenek Miktarı (TL)	Özel Bütçeli Diğer İdareler Ödenekleri İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	30.134.296.000	13,06
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	5.779.221.000	2,51
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.424.167.000	10,59
Faiz Giderleri		
Cari Transferler	63.039.602.000	27,33
Sermaye Giderleri	96.003.482.000	41,61
Sermaye Transferleri	9.767.275.000	4,23
Borç Verme	1.549.698.000	0,67
Yedek Ödenekler		
TOPLAM	230.697.741.000	100,00

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Ekonomik sınıflandırmaya göre özel bütçeli diğer idarelere tahsis edilen ödeneklerin dağılımına bakıldığında en büyük payın sermaye giderlerine ait olduğu görülmektedir.

2.3.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme

Aşağıda yükseköğretim kurumları içinde en fazla ödeneğe sahip ilk beş üniversite ile bu üniversitelerin ödenekleri ve bu ödeneklerin yükseköğretim kurumları bütçesinin toplamına oranları yer almaktadır.

Tablo 6: Yükseköğretim Kurumları İçinde En Fazla Ödeneğe Sahip Olan İlk Beş Üniversite

Üniversite	Ödenek Miktarı (TL)	Yükseköğretim Kurumları Ödenekleri İçindeki Payı (%)
İstanbul Üniversitesi	4.539.651.000	3,37
Ankara Üniversitesi	3.980.786.000	2,96
Hacettepe Üniversitesi	3.939.813.000	2,93
Gazi Üniversitesi	3.273.889.000	2,43
Ege Üniversitesi	3.269.260.000	2,43
TOPLAM	19.003.399.000	14,11

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Diğer taraftan aşağıda, özel bütçeli diğer idareler arasında en fazla ödeneğe sahip ilk beş kamu kurumu ile bu kurumların ödenekleri ve bu ödeneklerin özel bütçeli diğer idarelerin bütçeleri toplamına olan oranları yer almaktadır.

Tablo 7: Özel Bütçeli Diğer İdareler İçerisinde En Fazla Ödeneğe Sahip Olan İlk Beş Kuruluş

Özel Bütçeli İdare	Ödenek Miktarı (TL)	Özel Bütçeli Diğer İdareler Ödenekleri İçindeki Payı (%)
Karayolları Genel Müdürlüğü	118.649.633.000	51,43
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	51.142.897.000	22,17
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	14.437.910.000	6,26
Orman Genel Müdürlüğü	13.001.194.000	5,64
Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İş Yurtları Kur.	6.962.535.000	3,02
TOPLAM	204.194.169.000	88,51

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Ekonomik sınıflandırmaya göre bu kuruluşların ödenekleri incelendiğinde;

▪ Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna sermaye transferi için ayrılan 6.426.594.000 TL ödenegin, özel bütçeli diğer idarelerin toplam sermaye transferi ödeneği içinde yüzde 65,8 payla;

▪ Karayolları Genel Müdürlüğüne ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü sermaye giderleri için ayrılan 45.000.000.000TL ile 41.780.000.000TL ödeneklerin, diğer özel bütçeli idarelerin toplam sermaye giderleri ödeneği içinde sırasıyla yüzde 46,9 ve 43,5’lik payla;

▪ Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile Orman Genel Müdürlüğüne borç verme için ayrılan 877.828.000 TL ve 551.802.000 TL’lik ödeneklerin, diğer özel bütçeli idarelerin borç verme ödeneği içinde sırasıyla yüzde 56,6 ve 35,6’lık payla,

ilk sıraları aldığı görülmektedir.

2.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara toplam 19.535.347.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneğin 8.527.001.000 TL’sini gelirden ayrılan paylar, 433.004.000 TL’sini de Hazine yardımları oluşturmaktadır. Düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirden ayrılan paylar ve Hazine yardımları hariç ödenek toplamı olan 10.575.342.000 TL’nin, Hazine yardımları ve gelirden ayrılan paylar hariç Merkezi Yönetim Bütçesine oranı binde 2,37’dir.

2.4.1. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerin Dağılımı ve Oranları

Aşağıda ekonomik sınıflandırmaya göre düzenleyici ve denetleyici kurumların ödenekleri ile bu ödeneklerin düzenleyici ve denetleyici kurumların toplam ödenekleri içindeki oranı gösterilmektedir.

Tablo 8: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri

Ödenek Türü	Ödenek Miktarı (TL)	DDK Ödenekleri İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	3.094.816.000	15,84
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	463.789.000	2,37
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.673.402.000	8,57
Faiz Giderleri		
Cari Transferler	10.187.059.000	52,15
Sermaye Giderleri	4.116.281.000	21,07
Sermaye Transferleri		
Borç Verme		
Yedek Ödenekler		
TOPLAM	19.535.347.000	100,00

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

Ekonomik sınıflandırmaya göre düzenleyici ve denetleyici kurumlara tahsis edilen ödeneklere bakıldığında en büyük payın cari transferlere ayrıldığı görülmektedir. Bunu, sermaye giderleri ile personel giderleri takip etmektedir.

2.4.2. Ödenekler İtibarıyla Değerlendirme

Aşağıda düzenleyici ve denetleyici kurumların ödenekleri ve bu ödeneklerin düzenleyici ve denetleyici kurumların toplam bütçe ödenekleri içindeki payı gösterilmektedir.

Tablo 9: Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri

Kurum ve Kurullar	Ödenek Miktarı (TL)	DDK Ödenekleri İçindeki Payı (%)
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	564.301.000	2,89
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	13.375.000.000	68,47
Sermaye Piyasası Kurulu	900.000.000	4,61
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	1.888.000.000	9,66
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	847.250.000	4,34
Kamu İhale Kurumu	410.000.000	2,10
Rekabet Kurumu	559.953.000	2,87
Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	180.824.000	0,93
Kişisel Verileri Koruma Kurumu	148.665.000	0,76
Nükleer Düzenleme Kurumu	519.954.000	2,66
Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu	141.400.000	0,72
TOPLAM	19.535.347.000	100,00

Kaynak: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi

2.5. Merkezi Yönetim Bütçesinde Öne Çıkan Harcamalar

2.5.1. Genel Çerçeve

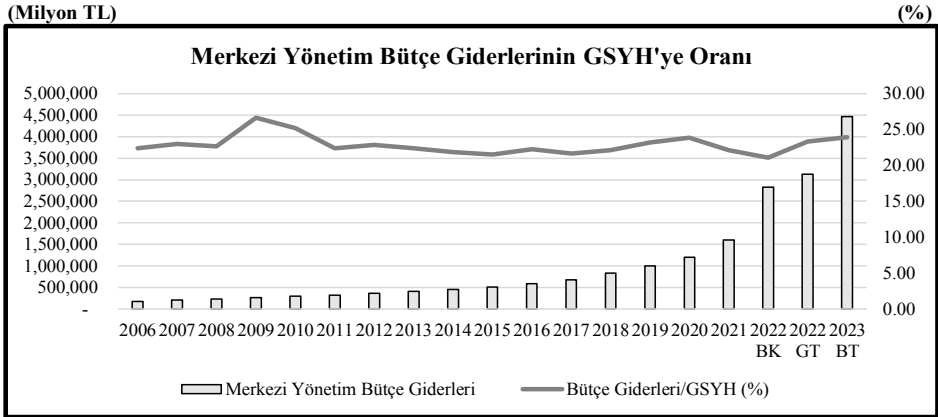
2006 yılında yüzde 22,4 düzeyinde gerçekleşen bütçe giderlerinin GSYH'ye oranı, 2020 yılında yüzde 23,9 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında toplam 3.133.658 milyon TL'lik bütçe giderinin gerçekleşeceği tahmin edilerek bunun GSYH'ye oranının ise yüzde 23,3 olması öngörülmektedir. 2023 yılında merkezi yönetim bütçe tahmini 4.469.570 milyon TL olarak belirlenmiş olup, bunun GSYH'ye oranının ise yüzde 24 olması tahmin edilmektedir.

Tablo 10 : Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri ve Giderlerin GSYH'ye Oranı (milyon TL)

Yıllar	Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri*	GSYH*	Bütçe Giderleri/GSYH (%)
2006	178.126	795.757	22,38
2007	204.068	887.714	22,99
2008	227.031	1.002.756	22,64
2009	268.219	1.006.372	26,65
2010	294.359	1.167.664	25,21
2011	314.607	1.404.927	22,39
2012	361.887	1.581.479	22,88
2013	408.225	1.823.427	22,39
2014	448.752	2.054.898	21,84
2015	506.305	2.350.941	21,54
2016	584.071	2.626.560	22,24
2017	678.269	3.133.704	21,64
2018	830.809	3.758.773	22,10
2019	1.000.027	4.311.732.766	23,19
2020	1.203.737	5.048.220.067	23,84
2021	1.603.545	7.248.788.983	22,12
2022 BK	2.831.472	13.429.497.000	21,08
2022 GT	3.133.658	13.429.497.000	23,33
2023 BT	4.469.570	18.654.263.000	23,96

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

*2006-2021 verileri gerçekleştirmeler; 2022 BK, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde öngörülen değerler(Ek Bütçe dahil); 2022 GT, Gerçekleşme Tahmini ve 2023 BT, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi değerleridir. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

2.5.2. Yatırım Harcamaları²

2006 yılında yatırım harcamalarının GSYH'ye oranı yüzde 1,85 iken, 2020 yılında bu oran yüzde 2,16 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında yatırım harcamalarının GSYH'ye oranının yüzde 2,33 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. 2023 yılında ise bu oranın yüzde 1,89 olması tahmin edilmektedir.

² Yatırım harcamalarının incelenmesinde, analitik bütçe sınıflandırmasının ekonomik kodlarında yer alan sermaye giderleri ve sermaye transferleri rakamları esas alınmıştır.

Tablo 11: Yatırım Harcamalarının GSYH'ye Oranı

(milyon TL)

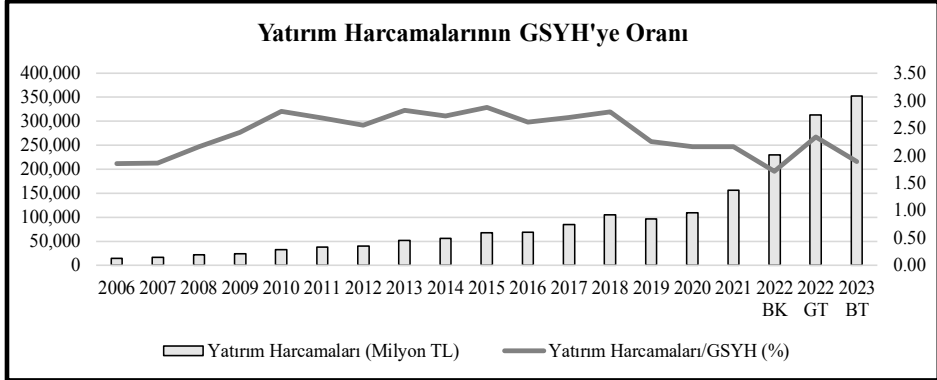
Yıllar	Yatırım Harcamaları*	GSYH*	Yatırım Harcamaları/GSYH (%)
2006	14.735	795.757	1,85
2007	16.545	887.714	1,86
2008	21.690	1.002.756	2,16
2009	24.391	1.006.372	2,42
2010	32.783	1.167.664	2,81
2011	37.644	1.404.928	2,68
2012	40.371	1.581.479	2,55
2013	51.433	1.823.427	2,82
2014	55.908	2.054.898	2,72
2015	67.637	2.350.941	2,88
2016	68.558	2.626.560	2,61
2017	84.325	3.133.704	2,69
2018	105.070	3.758.774	2,80
2019	97.033	4.311.733	2,25
2020	108.913	5.048.220	2,16
2021	156.774	7.248.789	2,16
2022 BK	229.975	13.429.497	1,71
2022 GT	313.442	13.429.497	2,33
2023 BT	353.111	18.654.263	1,89

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

*2006-2021 verileri gerçekleşmeler; 2022 BK, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde öngörülen değerler(Ek Bütçe dahil); 2022 GT, Gerçekleşme Tahmini ve 2023 BT, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi değerleridir. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

(Milyon TL)

(%)

Yatırım harcamalarının merkezi yönetim bütçe giderleri içindeki payı 2006 yılında yüzde 8,27 iken, 2021 yılında bu oran yüzde 9,78'e yükselmiştir. 2022 yılında yatırım harcamalarının bütçe giderlerine oranının yüzde 10 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. 2023 yılında ise bu oranın yüzde 7,90 olması tahmin edilmektedir.

Tablo 12: Yatırım Harcamalarının Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri İçindeki Payı (milyon TL)

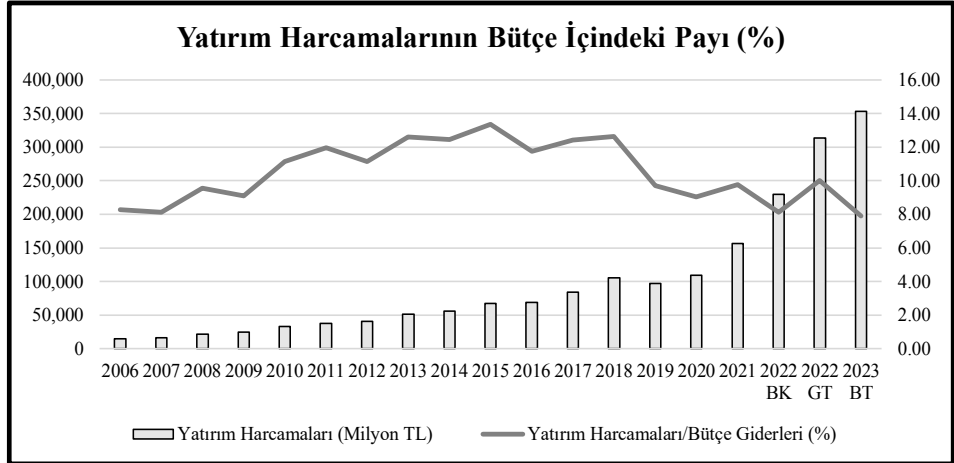
Yıllar	Yatırım Harcamaları*	Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri*	Yatırım Harcamaları/Bütçe Giderleri (%)
2006	14.735	178.126	8,27
2007	16.545	204.068	8,11
2008	21.690	227.031	9,55
2009	24.391	268.219	9,09
2010	32.783	294.359	11,14
2011	37.644	314.607	11,97
2012	40.371	361.887	11,16
2013	51.433	408.225	12,60
2014	55.908	448.752	12,46
2015	67.637	506.305	13,36
2016	68.558	584.071	11,74
2017	84.325	678.269	12,43
2018	105.070	830.809	12,65
2019	97.033	1.000.027	9,70
2020	108.913	1.203.737	9,05
2021	156.774	1.603.545	9,78
2022 BK	229.975	2.831.472	8,12
2022 GT	313.442	3.133.658	10,00
2023 BT	353.111	4.469.570	7,90

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

*2006-2021 verileri gerçekleştirmeler; 2022 BK, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde öngörülen değerler (Ek Bütçe dahil); 2022 GT, Gerçekleşme Tahmini ve 2023 BT, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi değerleridir. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

(Milyon TL)

(%)

2.5.3. Faiz Harcamaları³

Faiz harcamalarının GSYH'ye oranı 2006 yılında yüzde 5,78 iken, 2021 yılında bu oran yüzde 2,49'a gerilemiştir. 2022 yılında ise faiz harcamalarının GSYH'ye oranının yüzde 2,46 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. 2023 yılında ise bu oranın yüzde 3,03'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

Tablo 13: Faiz Harcamalarının GSYH'ye Oranı

(milyon TL)

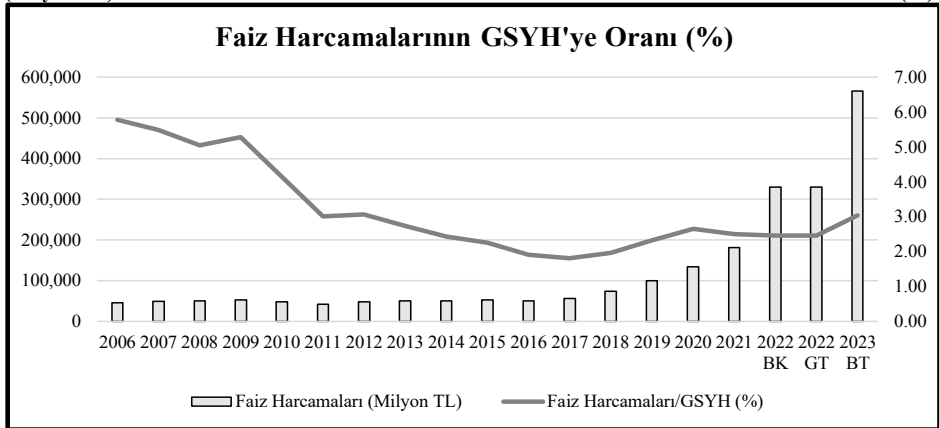
Yıllar	Faiz harcamaları*	GSYH*	Faiz Harcamaları/GSYH (%)
2006	45.963	795.757	5,78
2007	48.753	887.714	5,49
2008	50.661	1.002.756	5,05
2009	53.201	1.006.372	5,29
2010	48.299	1.167.664	4,14
2011	42.232	1.404.928	3,01
2012	48.416	1.581.479	3,06
2013	49.986	1.823.427	2,74
2014	49.913	2.054.898	2,43
2015	53.004	2.350.941	2,25
2016	50.247	2.626.560	1,91
2017	56.712	3.133.704	1,81
2018	73.961	3.758.774	1,97
2019	99.940	4.311.733	2,32
2020	133.962	5.048.220	2,65
2021	180.852	7.248.789	2,49
2022 BK	329.800	13.429.497	2,46
2022 GT	329.800	13.429.497	2,46
2023 BT	565.596	18.654.263	3,03

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

*2006-2021 verileri gerçekleşmeler; 2022 BK, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde (Ek Bütçe dahil) öngörülen değerler; 2022 GT, Gerçekleşme Tahmini ve 2023 BT, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi değerleridir. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

(Milyon TL)

(%)

³ Faiz harcamaları, analitik bütçe sisteminin ekonomik sınıflandırmasında yer alan faiz giderleri kodunda bulunan rakamlar esas alınarak incelenmiştir.

Faiz harcamalarının merkezi yönetim bütçe giderleri içindeki payı 2006 yılında yüzde 25,80 iken, 2021 yılında yüzde 11,28 düzeyine gerilemiştir. 2022 yılında faiz harcamalarının bütçe giderlerine oranının yüzde 10,52 olacağı, 2023 yılında ise bu oranın yüzde 12,65'e yükseleceği öngörülmektedir.

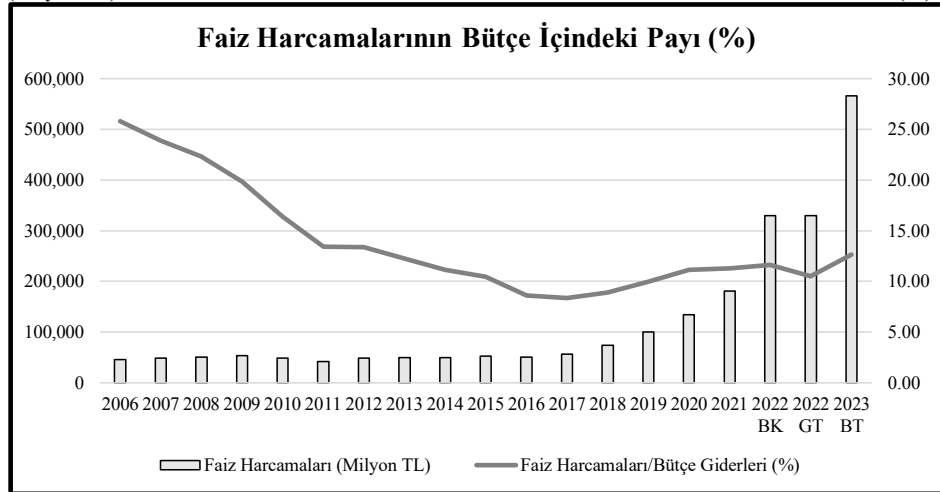
Tablo 14: Faiz Harcamalarının Bütçe Giderleri İçindeki Payı (milyon TL)

Yıllar	Faiz Harcamaları*	Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri*	Faiz Harcamaları/Bütçe Giderleri (%)
2006	45.963	178.126	25,80
2007	48.753	204.068	23,89
2008	50.661	227.031	22,31
2009	53.201	268.219	19,83
2010	48.299	294.359	16,41
2011	42.232	314.607	13,42
2012	48.416	361.887	13,38
2013	49.986	408.225	12,24
2014	49.913	448.752	11,12
2015	53.004	506.305	10,47
2016	50.247	584.071	8,60
2017	56.712	678.269	8,36
2018	73.961	830.809	8,90
2019	99.940	1.000.027	9,99
2020	133.962	1.203.737	11,13
2021	180.852	1.603.545	11,28
2022 BK	329.800	2.831.472	11,65
2022 GT	329.800	3.133.658	10,52
2023 BT	565.596	4.469.570	12,65

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

*2006-2021 verileri gerçekleşmeler; 2022 BK, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde öngörülen değerler(Ek Bütçe dahil); 2022 GT, Gerçekleşme Tahmini ve 2023 BT, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi değerleridir. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

(Milyon TL) (%)

2.6. Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Programlara Göre Dağılımı ve Oranları

Merkezi Yönetim Bütçesinin hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar dahil programlara göre ödenek dağılımında en yüksek paya sahip 10 program aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 15: En Fazla Ödenek Tahsis Edilen 10 Program (TL)

PROGRAMLAR	2023 Bütçe Teklifi
Hazine Varlıklarının ve Yükümlülüklerinin Yönetimi	581.576.486.000
Sosyal Güvenlik	456.403.597.000
Program Dışı Giderler	428.825.791.000
Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası	406.535.476.000
Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi	400.413.530.000
Ulusal Savunma ve Güvenlik	266.480.483.000
Temel Eğitim	237.018.705.000
Tedavi Edici Sağlık	220.128.715.000
Toplum Güvenliği	176.891.733.000
Yükseköğretim	154.794.082.000

Kaynak: Bütçe gerekçesi

Programlara göre 2023 yılı merkezi yönetim bütçe ödenekleri içinde en büyük pay hazine varlıklarının ve yükümlülüklerinin yönetimine aittir. Bunu sosyal güvenlik ile program dışı giderler izlemektedir.

Tablo 16: Programların Bütçe Giderleri ve GSYH İçindeki Payı (%)

PROGRAMLAR	Bütçe Giderlerine* Oranı	GSYH'ye Oranı
Hazine Varlıklarının ve Yükümlülüklerinin Yönetimi	12,10	3,12
Sosyal Güvenlik	9,49	2,45
Program Dışı Giderler	8,92	2,30
Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası	8,45	2,18
Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi	8,33	2,15
Ulusal Savunma ve Güvenlik	5,54	1,43
Temel Eğitim	4,93	1,27
Tedavi Edici Sağlık	4,58	1,18
Toplum Güvenliği	3,68	0,95
Yükseköğretim	3,22	0,83

Kaynak: Bütçe gerekçesi, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.

* Hazine yardımı ve gelirden ayrılan pay dâhil. GSYH değerleri, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programından alınmıştır.

3. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Analizi

2023 yılında merkezi yönetim bütçe gelirlerinin brüt 4 trilyon 304,9 milyar TL, net 3 trilyon 810,1 milyar TL olması öngörüldürken, vergi gelirlerinin (red ve iadeler hariç) 3 trilyon 199,5 milyar TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

2023 yılında merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSYH'ye oranının yüzde 20,4; genel bütçe vergi gelirlerinin GSYH'ye oranının ise yüzde 17,2 olacağı öngörülmektedir.

Tablo 17: 2023-2025 Dönemi MYB Gelirleri ve Gelirlerin GSYH'ye Oranı

	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)
Gelirler (Milyar TL)	3.810,1	4.778,3	5.594,5
Genel Bütçe Vergi Gelirleri (Milyar TL)	3.199,5	4.031,3	4.719,7
Gelirler/GSYH (%)	20,4	20,4	20,4
Genel Bütçe Vergi Gelirleri/GSYH (%)	17,2	17,2	17,2

P: Program

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.63

2023 yılında Red ve İadelerin 486 milyar 226 milyon TL, Gelirden Ayrılan Payların ise 8 milyar 527 milyon TL olarak gerçekleşmesi tahmin edilmektedir.

Tablo 18: 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

	(Milyon TL)
Toplam Gelirler (Brüt)	4.304.903
<i>Genel Bütçe Gelirleri (Brüt)</i>	<i>4.248.666</i>
<i>Özel Bütçe Gelirleri (Brüt)</i>	<i>37.134</i>
<i>Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri (Brüt)</i>	<i>19.102</i>
Red ve İadeler (-)	(486.226)
Gelirden Ayrılan Paylar (-)	(8.527)
Toplam Gelirler (Net)	3.810,149

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.91

Genel bütçe gelirlerinin dağılımına bakıldığında en yüksek tutarı 3 trilyon 199 milyar 534 milyon TL ile vergi gelirleri oluşturmaktadır. 2023 yılında vergi gelirlerinin toplam genel bütçe gelirleri içindeki payının yüzde 85,04 olacağı öngörülmektedir.

Tablo 19: 2023 yılı Genel Bütçe Gelirleri

	(Milyon TL)	Genel Bütçe Gelir Kalemlerinin Genel Bütçe Gelirine Oranı (%)
GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (NET)	3.762.440	
Vergi Gelirleri	3.199.534	85,04%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141.844	3,77%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	40.833	1,09%
Faizler, Paylar ve Cezalar	361.430	9,61%
Sermaye Gelirleri	15.984	0,42%
Alacaklardan Tahsilat	2.814	0,07%

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.98

Vergi gelirlerinin dağılımına bakıldığında, vergi gelirleri içerisindeki en yüksek payları sırasıyla; ithalde alınan KDV (%29,11), kurumlar vergisi (%19,35), özel tüketim vergisi (%15,96) ve gelir vergisinin (%15,47) oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 20: 2023 yılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinin Dağılımı

	(Bin TL)	Vergi Türlerinin, Toplam Vergi Gelirlerine Oranı (%)
VERGİ GELİRLERİ*	3.199.534.179	
Gelir Vergisi	495.040.193	15,47%
Kurumlar Vergisi	619.091.648	19,35%
Veraset ve İntikal Vergisi	3.938.527	0,12%
Motorlu Taşıtlar Vergisi	38.725.989	1,21%
Değerli Konut Vergisi	69.055	0,002%
Dâhilde Alınan Katma Değer Vergisi	203.560.339	6,36%
Özel Tüketim Vergisi	510.614.994	15,96%
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	75.076.034	2,35%
Şans Oyunları Vergisi	13.100.775	0,41%
Özel İletişim Vergisi	12.264.901	0,38%
Dijital Hizmet Vergisi	7.173.346	0,22%
Konaklama Vergisi	2.300.000	0,07%
Gümrük Vergileri	121.790.758	3,81%
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	931.406.194	29,11%
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.645.104	0,11%
Damga Vergisi	55.511.767	1,73%
Harçlar	105.224.555	3,29%
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.000.000	0,03%

*Red ve iadeler hariç.

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.98

2023 yılında Yükseköğretim Kurumlarının bütçe gelirlerinin 134,7 milyar TL; özel bütçeli diğer idarelerin gelirlerinin 232,2 milyar TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin 19,5 milyar TL olması tahmin edilmektedir.

Tablo 21: Yükseköğretim Kurumlarının 2023 Yılı Bütçe Gelirleri

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	TL
BRÜT GELİR	134.692.983.000
<i>Hazine Yardımı</i>	127.891.795.000
<i>Öz gelir</i>	6.801.188.000
<i>Öz Gelir/Brüt Gelir Oranı (%)</i>	5,05%

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.99

Tablo 22: Özel Bütçeli Diğer İdarelerin 2023 Yılı Bütçe Gelirleri

ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	TL
BRÜT GELİR	232.178.529.000
<i>Hazine Yardımı</i>	201.845.826.000
<i>Öz gelir</i>	30.332.703.000
<i>Öz Gelir/Brüt Gelir Oranı (%)</i>	13,06%

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.100

Tablo 23: Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2023 Yılı Bütçe Gelirleri

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR	TL
BRÜT GELİR	19.535.347.000
<i>Hazine Yardımı</i>	433.004.000
<i>Öz gelir</i>	19.102.343.000
<i>Öz Gelir/Brüt Gelir Oranı (%)</i>	97,78%

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.101

4. Borçlanma

Borçlanma politikası; öngörülebilirliğin, şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin artırılması ilkeleri çerçevesinde, borç stokunun karşı karşıya kaldığı riskler gözetilerek maliyetlerin en uygun seviyeye indirilmesini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda piyasa koşulları da dikkate alınarak, risk analizine dayanan borçlanma stratejileri geliştirilmekte, uygun vade ve borçlanma araçları belirlenmektedir.

4.1. Kamu Kesimi Borçlanma Gereği

2002 yılından sonra uygulanan ihtiyatlı maliye politikası sayesinde azalan bütçe açığına paralel olarak, kamu kesimi borçlanma gereği önemli ölçüde azalmış ve 2005 yılında negatife dönmüştür. 2002 yılında yüzde 9,7 seviyesinde olan kamu kesimi borçlanma gereğinin GSYH'ye oranı, 2006 yılında yüzde -1,7, 2007 yılında yüzde 0,1 ve 2008 yılında yüzde 1,5 olarak gerçekleşmiştir. Ancak küresel kriz nedeniyle 2009 yılında kamu kesimi borçlanma gereği yüzde 4,8'e yükselmiştir. Sonrasında ekonomide yaşanan güçlü toparlanma kamu mali dengelerimizi olumlu etkilemiş ve kamu kesimi borçlanma gereği 2010 yılında yüzde 2,2'ye ve 2011 yılında yüzde 0,1'e gerilemiştir. 2012 yılında yüzde 0,9 olarak gerçekleşen söz konusu oran 2013 yılında yüzde 0,4, 2014 yılında yüzde 0,5, 2015 yılında yüzde 0,03, 2016 yılında yüzde 1,1, 2017 yılında yüzde 1,8, 2018 yılında yüzde 2,4, 2019 yılında yüzde 3,2 ve 2020 yılında yüzde 3,9 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında yüzde 2,5 olarak gerçekleşen kamu kesimi borçlanma gereğinin GSYH'ye oranının, Orta Vadeli Program'da (2023-2025) belirtildiği üzere 2022 yılında yüzde 6,4 ve 2023 yılında yüzde 4,0 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Tablo 24: Yıllar İtibarıyla Kamu Kesimi Borçlanma Gereği (%)

KKBG/GSYH	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
	0,5	0,03	1,1	1,8	2,4	3,2	3,9	2,5	6,4	4,0

*OVP 2023-2025 Beklenti

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s.323

4.2. Merkezi Yönetim Bütçe Finansmanı

2021 yılında ve 2022 yılının ilk yedi ayı sonunda Hazinenin finansman ihtiyacının büyük kısmı iç borçlanma ile karşılanmıştır.

2021 yılında 91,2 milyar TL tutarında yurtdışından tahvil, program kredisi ve proje kredisi şeklinde kaynak sağlanarak 62,7 milyar TL tutarında dış borç anapara geri ödemesi gerçekleştirilmiştir. Böylece net dış borçlanma 28,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Hazine tarafından ihraç edilen Devlet Tahvili, Hazine Bonosu ve Kira Sertifikası karşılığında elde edilen iç borçlanma miktarı 402,3 milyar TL; aynı dönemde yapılan iç borç anapara geri ödemesi ise 315,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece net iç borçlanma 87,2 milyar TL olmuştur.

2022 yılının ilk yedi ayında 84,7 milyar TL tutarında yurtdışından tahvil, program kredisi ve proje kredisi şeklinde kaynak sağlanmış ve 61,4 milyar TL tutarında dış borç anapara geri ödemesi gerçekleştirilmiştir. Böylece net dış borçlanma 23,3 milyar TL olmuştur. 2022 yılının ilk yedi aylık döneminde Hazine tarafından ihraç edilen Devlet Tahvili, Hazine Bonosu ve Kira Sertifikası karşılığında elde edilen iç borçlanma miktarı 337,1 milyar TL; aynı dönemde yapılan iç borç anapara geri ödemesi ise 159,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece net iç borçlanma 177,2 milyar TL olmuştur.

Tablo 25: Merkezi Yönetim Bütçe Finansmanı

(Bin TL)

MERKEZİ YÖNETİM FİNANSMANI	2021*	2022/7*
	129.996.249	5.410.067
BORÇLANMA (Net)	115.643.264	200.555.270
Dış Borçlanma (Net)	28.443.719	23.331.372
Kullanım	91.160.037	84.694.885
Ödeme (Anapara)	-62.716.319	-61.363.514
İç Borçlanma (Net)	87.199.545	177.223.899
Satış	402.315.395	337.155.410
Ödeme	-315.115.851	-159.931.511
BORÇLANMA DIŞI KAYNAKLAR	1.302.184	843.236
Özelleştirme Geliri	0	0
TMSF Gelir Fazlası	0	0
Net Borç Verme (-)	-1.302.184	-843.236
Borç Verme	242.307	0
Geri Ödeme (-)	1.544.491	843.236
KASA/BANKA VE DİĞER İŞLEMLER	13.050.802	-195.988.440

*Geçici

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 329

4.3. Merkezi Yönetim Borç Stoku

4.3.1. İç Borç Stoku

2021 yılı sonunda iç borç stoku, bir önceki yıl sonuna göre yüzde 24,6 artarak 1.321,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2022 yılı Temmuz ayı itibarıyla iç borç stoku ise 2021 yılı sonuna göre yüzde 26,9 oranında artarak 1.676,2 milyar TL olmuştur.

Tablo 26: Yıllar İtibarıyla İç Borç Stoku (2013-2022)*

(Milyar TL)

İç borç stoku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
	403	414,7	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	1.060,4	1.321,2	1.676,2

*31/7/2022 itibarıyla

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 330

2021 yılı sonunda 3,0 yıl olan iç borç stokunun vadeye kalan ortalama süresi 2022 Temmuz ayı itibarıyla 3,4 yıl olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı temmuz ayı itibarıyla 497,2 milyar TL tahvil ve 25,5 milyar TL tutarında bono ihracına karşılık 157,7 milyar TL tahvil ve 9,9 milyar TL bono anapara ödemesi yapıldığı görülmektedir. Aynı tarih itibarıyla faiz ödemeleri ise toplam 93,9 milyar TL olarak gerçekleşirken yapılan net borçlanma 355 milyar TL olmuştur.

Tablo 27: 31/7/2022 Tarihi İtibarıyla Merkezi Yönetim İç Borç Stoku*

(Milyon TL)

MERKEZİ YÖNETİM İÇ BORÇ STOKU	2021 Aralık	2022 Temmuz
	1.321.189	1.676.222
1. Devlet Tahvilleri	1.311.270	1.650.769
Nakit İmkâm Sağlayanlar	1.216.530	1.493.679
Özel Tertip	8.367	5.589
İkraz Senetleri	86.373	151.501
2. Hazine Bonoları	9.920	25.453
Nakit İmkâm Sağlayanlar	9.920	25.453
Özel Tertip	0	0

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 330

*Geçici

4.3.2. Dış Borç Stoku

31/12/2021 itibarıyla 109,7 milyar ABD Doları tutarında olan merkezi yönetim dış borç stokunun yüzde 19'u uluslararası kuruluşlardan, yüzde 3,1'i hükümet kuruluşlarından, yüzde 76,2'i uluslararası tahvil piyasalarından ve yüzde 1,7'si ise özel alacaklılardan sağlanan kredilerden oluşmaktadır.

Tablo 28: Merkezi Yönetim Borç Stokundaki Değişim (Milyon Dolar)

31/12/2020 İtibarıyla Dış Borç Stoku	102.317
31/12/2021 İtibarıyla Dış Borç Stoku	109.732
Dış Borç Stokundaki Toplam Değişim	7.415
Net Dış Borçlanma	9.888
Net Prim / İskonto	14
Çapraz Kur Değişimi	-2.487

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 334

31/12/2020 ve 31/12/2021 tarihleri arasında merkezi yönetim dış borç stokunda meydana gelen değişimin kaynakları incelendiğinde; fiilen kullanılmış tutar üzerinden hesaplanan merkezi yönetim dış borç stokunda toplam 7,4 milyar ABD Doları artış kaydedilmiştir. Söz konusu dönem içerisinde 9,9 milyar ABD Doları tutarında net borçlanma yapılmış olup net prim/iskonto miktarı 14 milyon ABD Doları tutarında gerçekleşmiştir. Kurlarda meydana gelen değişimler sonucunda ise merkezi yönetim dış borç stokunda 2,5 milyar ABD Doları tutarında bir azalış yaşanmıştır.

Tablo 29: Merkezi Yönetim Dış Borç Stokunun Alacaklılara Göre Dağılımı (Milyon Dolar)

Alacaklılara Göre Toplam	Borç Bakiyesi*
A- Resmi Alacaklılar	109.732
1- Hükümet Kuruluşları	24.287
2- Uluslararası Kuruluşlar	3.454
B- Özel Alacaklılar	20.833
1- Borç	85.445
2- Tahvil	1.813
	83.631

*(31/12/2021 tarihi itibarıyla)

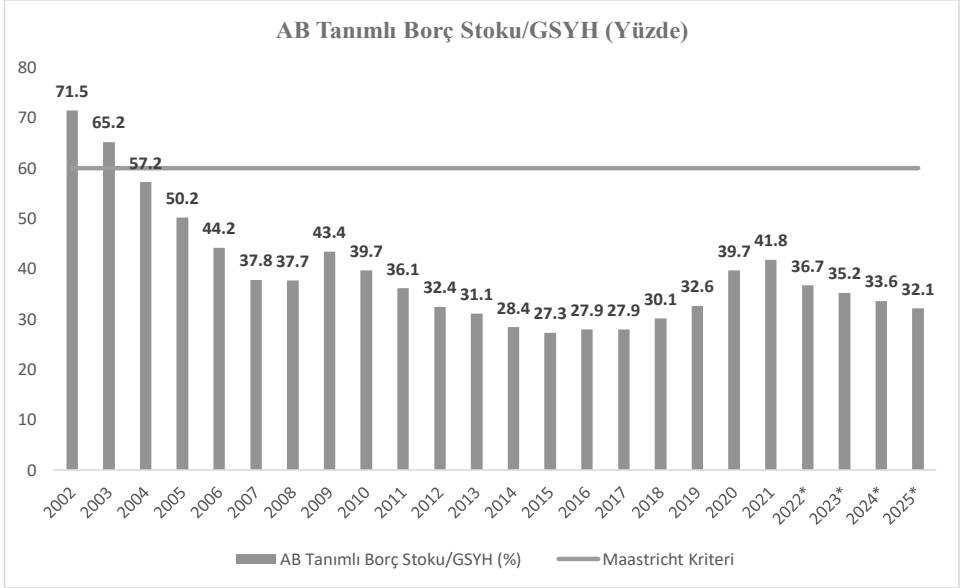
Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 332

31/7/2022 itibarıyla orta ve uzun vadeli merkezi yönetim dış borç stoku incelendiğinde 108,5 milyar ABD Doları tutarındaki stokun yüzde 17,8'inin uluslararası kuruluşlardan, yüzde 2,7'sinin hükümet kuruluşlarından, yüzde 77,5'inin uluslararası tahvil piyasalarından ve yüzde 2,1'inin de özel alacaklılardan sağlanan kredilerden oluştuğu görülmektedir.

4.3.3. Genel Yönetim Borç Stoku

AB tanımlı genel yönetim borç stoku verileri, Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde olan Türkiye'nin kamu borç yükünün değerlendirilmesinde kullanılmaktadır. 2022 yılının ikinci çeyreğinde AB tanımlı borç stoku 4.008,0 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Avrupa Birliğinin üye ülkeler için belirlediği Maastricht Kriterlerinde yer alan yüzde 60'lık kamu borç stoku/GSYH oranına ilişkin koşul, 2004 yılından itibaren sağlanmaktadır.

2002 yılında yüzde 71,5 olan AB tanımlı borç stokunun GSYH'ye oranı⁴, 2004 yılında yüzde 60'ın altına inerek yüzde 57,2'ye, 2008 yılına gelindiğinde yüzde 37,7 seviyelerine kadar düşmüş ancak 2009 yılında küresel krizin etkisiyle yüzde 43,4'e yükselmiştir. Kamu açığındaki iyileşmeler sonucunda, 2010 yılında yüzde 39,7'ye düşen AB tanımlı genel yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı azalış eğilimini sürdürerek 2016 ve 2017 yıllarında yüzde 27,9'a kadar gerilerken, 2018 yılında yüzde 30,1, 2019 yılında yüzde 32,6 ve 2020 yılında ise yüzde 39,7'ye çıkmıştır. 2021 yılında yüzde 41,8 olarak gerçekleşen oranın, 2022 ve 2023 yıllarında sırasıyla yüzde 36,7 ve 35,2 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Söz konusu oranın 2023-2025 Orta Vadeli Program Dönemi sonu olan 2025 yılında yüzde 32,1 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Kaynak: 2023 yılı Bütçe Gerekçesi s. 328

*OVP 2023-2025

⁴ Hesaplamalarda 2009 bazlı yeni GSYH serisi kullanılmıştır.

5. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

Orta Vadeli Program dönemi merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı fazla hedefleri kapsamında; 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe açığının GSYH'ye⁵ oranının yüzde 3,5 olarak gerçekleşeceği ve faiz dışı açığın 37 milyar 991 milyon TL olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 30: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	2022	2023	2024
Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-278.374	-290.229	-294.008
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-3,5	-3,2	-2,9
Faiz Dışı Denge (Milyon TL)	-37.991	671	26.392
Faiz Dışı Denge / GSYH (%)	-0,5	0,0	0,3

Kaynak: 2022 yılı Bütçe Gerekçesi s. 83

2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi program tanımlı faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının yüzde -1,2 olması öngörülmektedir.

Tablo 31: Program Tanımlı Bütçe Büyüklükleri⁶

	2022	2023	2024
Giderler (Milyar TL)	1.510,6	1.683,8	1.847,1
Giderler / GSYH (%)	19,2	18,6	18,0
Gelirler (Milyar TL)	1.416,4	1.625,9	1.843,4
Gelirler /GSYH (%)	18,0	18,0	17,9
Denge (Milyar TL)	-94,1	-57,9	-3,6
Denge / GSYH (%)	-1,2	-0,6	0,0

Kaynak: 2022 yılı Bütçe Gerekçesi s. 58

⁵ GSYH verileri 2022 yılı Bütçe Gerekçesi s. 54'ten alınmıştır. Buna göre 2022 yılı için GSYH tahmini 7.880 milyar TL'dir.

⁶ Program tanımlı merkezi yönetim bütçesi faiz dışı dengesi; Uluslararası Para Fonu (IMF) ile imzalanan Stand-By anlaşmaları kapsamında oluşturulan Konsolide Kamu Sektörünün bir bileşeni olup, merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider kalemlerinde ayarlamalar yapılarak ulaşılan bir bütçe dengesidir.

İKİNCİ BÖLÜM

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ İLE MADDELERİ ÜZERİNE YAPILAN GÖRÜŞMELER

1. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY'IN KOMİSYONA BÜTÇE VE KESİN HESAP KANUN TEKLİFLERİNİ SUNUŞU

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından küresel ekonomik görünüm üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Covid-19 salgınının tüm dünyada daha yönetilebilir bir düzeye geldiği, teşvik politikalarının etkisiyle küresel ekonomide 2021 yılında güçlü bir toparlanmanın izlendiği, diğer taraftan, toplam talebin güçlenmesiyle eş zamanlı olarak yaşanan arz sorunlarıyla başta gıda ve enerji olmak üzere emtia fiyatlarında tarihî yüksek seviyelerin görüldüğü, 2021 yılı boyunca reel ekonominin daha canlı ve finansal risk iştahının yüksek seyretmesiyle küresel enflasyonun ivme kazandığı,

- Doğu-Batı arasındaki güç mücadelelerinin hem ekonomik hem de siyasi olarak pek çok değişimi tetiklediği, Covid-19 salgınına karşı alınan koruma önlemleri sonucu oluşan tedarik zincirlerindeki aksaklıklar ve arz talep uyumsuzlukları nedeniyle küresel enflasyonun yükselmeye başladığı, jeopolitik risklerin de tırmanmasıyla özellikle enerji ve gıda arz güvenliğindeki kırılmaların küresel enflasyondaki bu artışlara ivme kazandırdığı,

- İvmelenen küresel enflasyonun dirençli olduğu savının genel kabul gördüğü, 2022 yılının başından itibaren parasal sıkılaşma eğiliminin yaygınlaştığı, buna bağlı olarak başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş ekonomilerde politika faiz oranlarının uzun süredir görülmeyen sıklıkta yükseltildiği, Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'de enflasyonun son kırk yılın zirvesini gördüğü, Almanya'da son yetmiş yılın en yüksek enflasyon rakamlarının görüldüğü, bu süreçte BM ve Uluslararası Para Fonu gibi bazı uluslararası kuruluşların merkez bankalarını sert politika faizi artışlarıyla küresel ekonomiyi durgunluğa sürüklemeye ihtimaline karşı uyarıda bulunduğu, sıkılaşan finansal koşulların Amerika Birleşik Devletleri dolarının belirgin olarak güçlenmesine ve gelişmekte olan ülke para birimlerinde dalgalanmalara yol açtığı, bu gelişmeler ve zayıflaması beklenen talep görünümü nedeniyle küresel durgunluk ihtimalinin tüm dünyada giderek kuvvetlendiği, yüksek faizle birlikte sıkılaşan finansal koşulların uluslararası rezervlerde azalışı ve kurda değer kaybını beraberinde getirerek bilançoları da olumsuz etkileyebileceğinin öngörüldüğü, bu koşullar altında söz konusu olumsuz etkilere maruz kalınmaması amacıyla uluslararası kuruluşların gelişmiş ülke merkez bankalarına daha fazla geç kalınmadan yüksek faiz politikasından vazgeçmeleri gerektiği yönünde telkinlerde bulunduğu, buna ek olarak merkez bankalarının finansal kaygılarla destekleyici önlemler almak durumunda kaldıklarının da gözlemlendiği,

- 2022 yılı Şubat ayında meydana gelen ve diplomatik çabalara rağmen devam eden Rusya-Ukrayna Savaşının dünya ekonomisi üzerinde ilave yük ve risk oluşturduğu, karşılıklı ağır yaptırımlar ile bunların yansımalarının dünya gıda ve enerji fiyatlarında yukarı yönlü baskı oluşturduğu ve küresel enflasyonla mücadeleyi güçleştirdiği, aynı zamanda, salgınla birlikte küresel tedarik zincirlerinde görülen bozulmanın giderek kronik bir hâl aldığı, bu gelişmeler ışığında küresel büyümeye ilişkin tahminlerin aşağı yönlü revize edildiği, Uluslararası Para Fonunun 2022 yılı Ekim ayı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre dünya ekonomisinin 2021 yılında yüzde 6, 2022 yılında yüzde 3,2 ve 2023 yılında yüzde 2,7 ile daha ılımlı büyümesinin öngörüldüğü, aynı raporda 2021 yılında yüzde 5,2 büyüyen gelişmiş ülkelerin ivme kaybederek 2022 yılında yüzde 2,4 oranında, 2023 yılında ise yüzde 1,1 oranında büyümesinin beklendiği,

- Bölgelere ve ülkelere özgü ayrışmalar nedeniyle büyüme performansında ekonomiler arasında ciddi farklar oluşabildiği, buna göre 2022 yılında Amerika'nın yüzde 1,6; avro bölgesinin yüzde 3,1 büyümesi öngörülmekteyken 2023 yılında bu ekonomilerin sırasıyla yüzde 1 ve yüzde 0,5 oranında büyüyeceğinin tahmin edildiği, Almanya'nın büyüme tahminlerinin 2022'de yüzde 1,5; 2023 yılında ise yüzde -0,3, İtalya'nın 2022 yılı büyüme tahmininin yüzde 3,2; 2023 yılında ise büyüme tahmininin -0,2, İngiltere'nin ekonomik büyümesinin 2022 yılında yüzde 3,6 ve 2023 yılında ise yüzde 0,3 olarak gerçekleşmesinin beklendiği, 2021 yılında yüzde 6,6 büyüyen yükselen piyasa ve gelişmekte olan ekonomilerinin ise 2022 ve 2023 yıllarında yüzde 3,7 oranında büyümelerinin beklendiği, bu kapsamda Çin'in büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize ile 2022'de yüzde 3,2; 2023'te ise yüzde 4,4 olduğu, benzer şekilde, OECD'nin 2022 yılı Eylül ayı Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel büyümenin 2022 yılında yüzde 3, 2023 yılında ise yüzde 2,25 olmasının beklendiği, 2023 yılında gayrisafı yurt içi hasıla büyümesinin Amerika'da yüzde 0,5; avro bölgesinde yüzde 0,25 ve Çin'de yüzde 4,7 olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği, Asya Kalkınma Bankası'nın Eylül 2022 Raporunda Çin dâhil, gelişmekte olan Asya ülkelerinin büyüme oranlarının 2022 yılı için yüzde 4,3 ve 2023 yılı için ise yüzde 4,9 olmasının öngörüldüğü ve farklı kaynakların küresel büyümenin aşağı yönlü eğilimini ve ekonomik durgunluk belirtilerini teyit ettiği,

- Yapılan son tahminlerde sıkılaşan koşullara rağmen küresel mal ve hizmet ticaretinin 2022 yılında yüzde 4,3 oranında büyümesinin öngörüldüğü, 2023 yılında ise ticaret hacmindeki artışın yüzde 2,5'e gerileyeceğinin tahmin edildiği, salgının gecikmeli etkileri, Rusya-Ukrayna savaşı, ticari gerilimler ve diğer bölgesel jeopolitik sorunların küresel üretim merkezlerinin Doğu Asya'da yoğunlaşmasının sakıncalarını gündeme getirdiği, tedarik zincirlerindeki aksaklıkları azaltmaya yönelik alternatif üretim merkezleri oluşturma çabalarının küresel düzeyde devam ettiği, mevcut risklerin bir yandan yakından takip edilirken bir yandan da bu risklerin Türkiye ekonomisi için yeni fırsatlar getirebileceği hususunun yürütme tarafından dikkate alındığı, 2021 yılı boyunca artış eğiliminde olan emtia, enerji ve navlun fiyatlarının 2022 yılının ilk yarısı itibarıyla bu artış eğilimini sürdürerek küresel enflasyonun temel bir sorun olarak gündeme taşındığı, son dönemde söz konusu fiyatlarda küresel ekonomik durgunluk beklentisinin yaygınlaşmasıyla geri çekilmeler yaşansa da fiyatların yüksek seviyelerini korumayı sürdürdüğü, gelecek dönemde küresel fiyat düzeyini ciddi şekilde olumsuz etkileyen emtia ve enerji fiyatlarının sürdürülebilir seviyelere gerilememesi, finansal koşulların sıkılaşmaya devam etmesi ve jeopolitik gerilimlerin sürmesinin küresel ekonominin daha kırılgan bir hâle gelmesine yol açabileceği,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından Türkiye ekonomisinin görünümü üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- 2020 yılının ikinci yarısından itibaren toparlanan Türkiye ekonomisinin, 2021 yılının ilk çeyreğinden itibaren aşılamanın ülke genelinde hızla yaygınlaşmasıyla kısıtlayıcı önlemlerin hafifletilmesi, kademeli normalleşme adımları ve firmalar ile hane halkına verilen desteklerin de etkisiyle kesintisiz büyümesini sürdürerek 2021 yılında yüzde 11,4 büyüme oranıyla son elli yılın en yüksek büyüme hızına ulaştığı, 2022 yılının ilk yarısı itibarıyla, kuvvetli dış talebe bağlı olarak artan ihracat ve canlı yurt içi talep sayesinde, sanayi sektörü öncülüğünde büyüme sürecinin sürdürüldüğü, makine ve teçhizat yatırım harcamaları öncülüğünde toplam sabit sermaye yatırımlarının 2022 yılının ilk yarısında yüzde 4,4 oranında arttığı, net mal ve hizmet ihracatının büyümeye katkısının 2,9 puan olduğu,

- Küresel ekonomilerde resesyon endişelerinin baş gösterdiği 2022 yılının ikinci çeyreğinde Türkiye'nin, benzer gelişmekte olan ülkelere oranla olumlu yönde ayrışarak yüzde 7,6 büyüme oranıyla OECD ülkeleri içerisinde en yüksek büyüme oranını yakalayan ikinci ülke

olduğu, yılın ikinci yarısında turizm ve ihracattaki güçlü seyrin ekonomik faaliyetlerdeki olumlu görünümü koruyarak büyümeyi desteklemesinin beklendiği, küresel düzeyde ekonomik durgunluk belirtilerine rağmen, 2022 yılı genelinde Türkiye ekonomisinin yüzde 5 büyümesinin öngörüldüğü, bu öngörünün, yaklaşık yarısının dış talepten kaynaklanan dengeli bir büyümenin işaretçisi olduğu, kaydedilen güçlü büyüme performansı, 2018 yılında 28 bin 281 dolar olan satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına gelirin 2022 yılında artışını sürdürerek 34 bin 768 dolar seviyesine kadar yükselmesinin beklendiği, 2023 yılında ise ekonominin üretim ve talep yönüyle dengeli bir görünümle yüzde 5 büyüme oranını korumasının hedeflendiği, böylece Türkiye'nin mevcut dönemdeki zorlu sınamalara rağmen hedeflerine ulaşma kararlılığını sürdüreceği,

- Güçlü ekonomik aktivitenin ve dış talebin, ekonominin istihdam oluşturma kapasitesi üzerindeki olumlu etkileriyle istihdamın 2021 yılının ikinci çeyreği itibarıyla salgın öncesi seviyelerin üzerine çıktığı, devam eden toparlanma süreciyle birlikte 2022 yılının ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'nin, salgın öncesi döneme göre 2,6 milyona yakın ilave istihdam artışıyla OECD ülkeleri arasında istihdam artışında ilk sırada yer almayı başardığı, 2022 yılında istihdamdaki yıllık artışın 1,9 milyona yaklaşmasının ve işsizlik oranının yıl sonu itibarıyla yüzde 10,8 olarak gerçekleşmesinin öngörüldüğü, 2023 yılında ise işsizlik oranının yüzde 10,4'e gerilemesinin beklendiği, gelecek üç yıllık süreçte istihdamın yıllık ortalama 890 bin kişi civarında artacağı ve iş gücüne katılım oranlarında öngörülen artışa rağmen, işsizlik oranının gelecek dönemde tek haneli rakamlara gerileyeceğinin öngörüldüğü,

- Salgın sonrasında piyasalarda oluşan arz talep dengesizliği, başta enerji ve gıda olmak üzere emtia fiyatlarında gözlenen artışlar, tedarik zincirlerinin bozulması ile taşıma maliyetlerinin yükselmesinin küresel düzeyde enflasyonist bir dalga yarattığı, söz konusu küresel enflasyonist dalganın etkilerini sınırlamak amacıyla vergi indirimleri ve sübvansiyonlar aracılığıyla temel ürünlere erişimin kolaylaştırıldığı, başta gıda olmak üzere dış ticaret tedbirleriyle arz kısıtlarının hafifletilmesi ve konut kira artışlarına tavan uygulaması gibi enflasyonla mücadele önlemlerinin alındığı, küresel enflasyonist dalga nedeniyle yükselen fiyatlara ve hayat pahalılığına karşı vatandaşları koruyacak politikaların hızla uygulandığı ve vatandaşlara enflasyona karşı koruma sağlandığı,

- 2021 yılının ihracatta birçok rekorların ve ilklerin yaşandığı bir yıl olduğu, 2018 yılından bu yana hızla artan ihracatın 2018 yılında 177,2 milyar dolar iken 2021 yılında 225,2 milyar dolara ulaştığı ve orta vadeli program hedeflerinin üzerine çıktığı, Türkiye'nin küresel ihracattan aldığı payın yıl bazında ilk kez son dönemlerde yüzde 1'in üzerine çıktığı, Türkiye'nin küresel ihracattan aldığı payın yıl bazında 2002 yılında yüzde 0,55 ve 2018 yılında ise yüzde 0,91 olduğu ve 2022'nin ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 1,04'e yükseldiği, güçlü bir büyümenin gerçekleştiği 2021 yılında, cari işlemler dengesinde de ciddi bir iyileşmenin yaşandığı, bu başarının mal ihracatındaki toparlanma ve hizmet ihracatının katkısı ile gerçekleştiği, 2003-2021 arası dönemde ihracatta elde edilen performansın gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ortalamasının üzerinde olduğu, aynı dönemde Türkiye'nin reel mal ihracatının ortalama yüzde 6,9 oranında arttığı, gelişmiş ülkelerin reel mal ihracatının ortalama yüzde 3,6; gelişmekte olan ülkelerin ise yüzde 6,1 oranında artış sağlayabildiği,

- Yakın coğrafyada yaşanan jeopolitik gerilimler ve birçok ülkenin para politikasında sıkılaştırıcı uygulamaları sonrasında oluşan küresel resesyon beklentilerine ve parite etkisine rağmen ihracatın artmaya devam ettiği, 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış ihracatın 252 milyar doların üzerine çıkarak bir eşiği daha geride bıraktığı, bu başarının elde edilmesinde ihracatçıların ve ihracatçılara destek verip önlerindeki engelleri kaldıran uygulamaların payının büyük olduğu, OVP'de belirlenen 2023 yılı için 265 milyar dolar ve 2024 yılı için 285 milyar dolar olan ihracat hedefi sınırlarını aşmak adına yeşil dönüşüm ve dijitalleşme gibi küresel ticaretteki yeni gelişmelerin yakından takip edilerek çalışmaların proaktif bir şekilde

sürdürüldüğü, küresel düzeyde her ülkeyi derinden etkileyen enerji piyasası gelişmelerinin Türkiye’ye de olumsuz yansımalarının bulunduğu, ancak enerji dışı cari işlemler dengesinin son aylarda fazla vererek olumlu seyrini sürdürdüğü, ayrıca seyahat gelirlerindeki artışın da cari işlemler dengesine katkısının devam ettiği, turizm sektörünün güçlü performansını sürdürdüğü ve 2022 yılı sonunda turizm gelirlerinin 40 milyar doları aşmasının sürpriz olmayacağı, Türkiye’nin ana ihracat pazarlarındaki durgunluk belirtilerine rağmen bir taraftan uluslararası müzakerelerde ülke hakları savunulurken diğer taraftan uzak ülkeler başta olmak üzere dış pazarların çeşitlendirilerek ihracat potansiyelinin artırılmasının amaçlandığı,

- Finansal piyasaların görünümüne bakıldığında Eylül 2022 itibarıyla bankacılık sektörünün tahsili gecikmiş alacaklar oranının yüzde 2,3 ile oldukça düşük bir risklilik seviyesinde olduğu, bunun yanı sıra Ağustos 2022 itibarıyla yüzde 18,7 olan sermaye yeterlilik oranının ise sektörün güçlü bir sermaye yapısı olduğunu gösterdiği, hane halkı ve reel sektör borçluluğu bakımından Türkiye’nin düşük bir riskliliğe sahip olduğu, Uluslararası Ödemeler Bankası veri tabanına göre 2022 yılı ilk çeyreği itibarıyla hane halkı borcunun gayrisafi yurt içi hasılasına oranının Türkiye’de yüzde 13,3 iken gelişmekte olan ülkelerde ağırlıklı ortalamasının ise yüzde 50,7 olduğu, finansal kesim dışındaki firma borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranının Türkiye’de 2022 yılı ilk çeyreği itibarıyla yüzde 72,6 iken gelişmekte olan ülkelerde ağırlıklı ortalamasının ise yüzde 112,6 olduğu,

- Türkiye ekonomisinin hedeflenen güçlü ve istikrarlı büyümeyi sağlaması için yurt içi tasarrufların önem arz ettiği, 2020 yılında yüzde 26,7 olarak gerçekleşen yurt içi tasarruf oranının 2021 yılında yüzde 30,3 olarak gerçekleştiği, bu oranın 2022 yılında yüzde 30,7’ye çıkmasının öngörüldüğü, özellikle salgının ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin zamanla ortadan kalkmasıyla birlikte gelir dağılımındaki uzun dönemli iyileşmenin devam etmesinin hedeflendiği, uluslararası kıyaslamalar açısından önemli bir gelir dağılımı göstergesi olan ve azaldıkça gelir dağılımının iyileştiğini gösteren Gini katsayısının Türkiye’de 2006 yılındaki 0,428’den 2021 yılında 0,401’e düştüğü,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından kamu maliyesinde bugüne kadarki kazanımlar üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Kamu maliyesi alanında Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Sayıştay Kanunu gibi birçok düzenlemenin hayata geçirildiği, vatandaş odaklı, şeffaf, hesap verebilir ve uluslararası standartlara uygun bir kamu mali yönetim sisteminin kurulduğu, hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık ilkeleri kapsamında güçlü bir dış denetim yapısının oluşturulduğu, bütünleşik kamu mali yönetim bilişim sistemi ile kamu mali yönetiminde dijital dönüşümün başlatıldığı, tek hazine kurumlar hesabıyla kamu nakit yönetiminde etkinlik sağlandığı, kamu maliyesinde oluşturulan bütüncül ekosistem sayesinde kaynakların etkin ve verimli kullanıldığı, böylece mali disiplinin kalıcı hâle getirildiği, 2002 yılında yüzde 11,1 olan merkezî yönetim bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının takip eden dönemde önemli oranda düşürüldüğü ve bugüne kadar yaşanan küresel ve bölgesel krizlere, Türkiye’ye yönelik ekonomik ve siyasi saldırılar ile salgın koşullarına rağmen sürdürülebilir düzeyde kalmalarını sağlandığı, bir taraftan mali disipline kararlılıkla devam edilirken diğer taraftan da bütçenin faiz bütçesi olmaktan çıkarılarak hizmet bütçesi hâline getirildiği, 2002 yılında bütçenin yüzde 43,2’si faize harcanırken 2021 yıl sonu itibarıyla bu oranın yüzde 11,3’e düşürüldüğü, benzer şekilde 2002 yılında toplanan 100 liralık vergi gelirin 85,7 lirasının faiz ödemelerine harcanırken 2021 yılı itibarıyla sadece 15,5 lirasının faiz ödemelerine gitmesinin sağlandığı, bu sayede elde edilen mali alanın eğitime, sağlığa, sosyal kesimlere ve ülkenin büyüme potansiyeline katkı sağlayacak yatırım alanlarına aktarıldığı,

- Çalışanların ve emeklilerin aylık ve ücretlerinde enflasyonun oldukça üzerinde reel artışlar yapıldığı, hiçbir çalışanın ve emeklinin bugüne kadar enflasyona ezdirilmediği, bundan sonra da ezdirilmeyeceği, dünyada ve Türkiye’de yaşanan ekonomik ve jeopolitik gelişmelerin sonucu olarak fiyatlar genel seviyesinde meydana gelen artışlar da dikkate alınarak 2022 yılında asgari ücrette yüzde 94,6 oranında, kamu görevlilerinin ve memur emeklilerinin ücret ve aylıklarında yüzde 85,5 oranında, SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarında yüzde 78,6 oranında kümülatif artışlar yapıldığı, bu süreçte gelir politikası üretme ve uygulama süreçlerinin güçlü ve dinamik hâle getirildiği, bu amaçla kurumsal yapılanmaya öncelik verildiği, sürdürülebilir gelir kaynaklarına odaklanıldığı, vergiye gönüllü uyumun güçlendirildiği, vergi tahsilatında etkinliğin artırıldığı, kayıt dışılıkla mücadelede önemli bir mesafenin kat edildiği, vergisini düzenli ödeyen mükelleflere vergi indirimi imkânı sağlandığı ve teşvik sisteminin yenilenerek bölgesel boyutunun güçlendirildiği, Türkiye’ye rekabet üstünlüğü sağlayacak AR-GE ve tasarım faaliyetlerine vergi desteklerinin sağlandığı, salgın ve doğal afetlerin yaşandığı zor koşullarda her zaman vatandaşların yanında olunduğu, bu kapsamda mali alanda bazı yükümlülüklerin ertelendiği, kamuya olan borçların yapılandırıldığı, ödeme kolaylıklarının sağlandığı,

- 2021 yılında salgının vatandaşlar üzerindeki etkilerini sınırlandırmak ve enflasyonla mücadeleye katkı sağlamak amacıyla 154,2 milyar lira vergi gelirinden vazgeçildiği, 2022 yılında ise enflasyonla mücadele kapsamında 276,8 milyar liralık vergi gelirinden vazgeçileceği, 2022 yılında ihtiyaç duyulan tüm alanlara yönelik destekler sürdürülürken bütçe açığının yüzde 3,5’in altında tutularak kamu maliyesi göstergelerinin sürdürülebilirliğine önem verilmeye devam edileceği,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından dış risklere karşı alınan tedbirler üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Ekonomilerin baş döndürücü bir değişim ve dönüşüm sürecine girdiği, üretimin, küresel tedarik zincirlerinin ve ticaretin yeniden şekillendiği salgın sonrası dönemde ortaya çıkan fırsatların en iyi şekilde değerlendirilmesi için yatırımı, üretimi, ihracatı ve istihdamı odağına alan ekonomi politikalarının hayata geçirildiği, bu kapsamda katma değerli üretimin teşvik edilmesi amacıyla, kredilerin bu alanlara aktarılmasını sağlayan selektif kredi politikasının uygulamaya konulduğu, selektif kredi yaklaşımının etkisiyle kur etkisinden arındırılmış yıllık ticari kredi büyümesinin, 2021 yılının Eylül ayında yüzde 6 iken 2022 yılı Eylül ayında yüzde 37,8 olarak gerçekleştiği, bu politikayı tamamlayacak şekilde ihracata, yatırıma ve işletme harcamalarına yönelik reel sektöre kefalet hacmi toplam 61,3 milyar lira olan hazine destekli Kredi Garanti Fonu paketlerinin sağlandığı, teminat yetersizliği nedeniyle finansmana erişemeyen işletmelerin finansman sorunlarını çözmek üzere Hazine Destekli Kefalet Sisteminin etkin bir şekilde kullanılmaya devam edildiği, böylece firmaların işletme giderlerinin karşılanması, yatırım, ihracat ve imalatın teşvik edilmesi için yaklaşık 70,4 milyar liralık kredi imkânının işletmelerin kullanımına sunulduğu,

- 2022 yılının ikinci yarısında sektörel ihtiyaçlar gözetilerek tarım ve inşaat sektörüne yönelik açıklanan paketlerle 41,8 milyar liralık ilave kredi imkânının sağlandığı, ek olarak bu yıl yapılan yasal değişiklikle sistem kapsamında kredi garanti kurumlarına aktarılacak yasal kaynak tutarının da 50 milyar liradan 100 milyar liraya çıkarıldığı, gelecek dönemde de KOBİ’ler başta olmak üzere, makro politikalarla uyumlu olarak üretimi, istihdamı, yatırımı, ihracatı ve büyümeyi desteklemek amacıyla işletmelerin finansmana erişiminin kolaylaştırılmasının sürdürüleceği, 100 milyar lirası ihracatçılara, 50 milyar lirası ise turizmcilere olmak üzere toplamda 150 milyar liralık uzun vadeli ve düşük faizli kredi

imkânının sağlandığı, esnaf ve zanaatkârlara yönelik 100 milyar liralık yüzde 7,5 faiz oranı ve altmış aya kadar vade imkânıyla yeni bir kredi desteğinin sunulacağı,

- Enflasyonla mücadele açısından büyük önemi haiz millî para biriminin istikrarını tesis etmek üzere adımlar atıldığı, bu kapsamda 2021 yılı Aralık ayında liralasma politikasının bir unsuru olarak Kur Korumalı Mevduat ve Katılma Hesabı'nın devreye alındığı, bu finansal ürüne vatandaşların ve şirketlerin yüksek ilgi gösterdiği ve ürün devreye alındıktan sonra döviz piyasalarında istikrar sağlanmaya başlandığı, alternatif enstrümanlar geliştirilerek finansal istikrarın desteklenmeye devam edileceği, üst fonlara kaynak aktarımı kapsamında Türk Büyüme ve İnovasyon Fonu aracılığıyla girişim sermayesi fonları üzerinden şirketlere bugüne kadar toplamda 1,97 milyar lira finansman sağlandığı, girişim sermayesi fonlarına TÜBİTAK'la iş birliği içinde Tech-InvesTR Programı kapsamında kaynak aktarımı yapıldığı, bu kapsamda kaynak aktarımı kararı alınan fonların toplam büyüklüğünün 2,28 milyar liraya ulaştığı, yastıkaltı altınların finansal sisteme kazandırılması için Altın Tasarruf Ekosistemi'nin hayata geçirildiği, alternatif finans araçlarının başında gelen katılım finans sisteminin daha da gelişmesi ve finansal sistem içerisindeki payının artırılması amacıyla adımlar atılmaya devam edildiği,

- Tüm dünyanın Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle doğal gaz kriziyle karşı karşıya kaldığı ve enerji arz güvenliğinin küresel bir mesele hâline geldiği, özellikle Kuzey Akım 1 Doğal Gaz Boru Hattı'nın Rusya tarafından kapatılması nedeniyle Avrupa ülkelerinin enerji tedariki ve arz güvenliği kapsamında oldukça zorlu bir sürece girdiği, Türkiye'nin ise bu sıkıntılı dönemde gerçekleştirdiği başarılı diplomasiyle enerji arz güvenliğini sağladığı ve kış aylarında yaşanabilecek olası bir doğal gaz krizinin önüne geçildiği, öyle ki, Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisinde kapasite artışına yönelik yapılan çalışmaların sona erdiği ve 3,2 milyar metreköplük kapasitenin 4,6 milyar metreköpe çıkarıldığı, hem Silivri hem de Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesislerinde depo doluluk oranlarının yüzde 100'e ulaştığı, 2020 yılında Karadeniz'deki Sakarya Doğal Gaz Sahası'nda keşfedilen 540 milyar metreköplük doğal gaz rezervinin 2023 yılı itibarıyla halkın kullanımına sunulacağı, 2023'ün birinci çeyreğinde ilk fazda üretilecek günlük 10 milyon metreköp doğalgazın millî iletim sistemine aktarılmış olacağı, söz konusu miktarın, yıllık bazda yaklaşık 4 milyar metreköplük doğal gaza tekabül edeceği ve 2027-2028 yıllarında yıllık 15 milyar metreköpe çıkartılacağı,

- Küresel enerji piyasalarındaki anormal yükselişlerin vatandaşlara tam olarak yansıtılmaması için çaba gösterildiği, vatandaşlara doğal gazda yüzde 80, elektrikte ise birinci kademede yüzde 50 sübvansiyon sağlandığı, gelecek dönemde de destek uygulamasına devam edileceği, Türkiye'nin elektrik fiyatlarının Avrupa ülkelerindeki elektrik fiyatlarının oldukça altında seyretmekte olduğu, 2022 yılı Eylül ayında Türkiye'de hane halkı elektrik fiyatının vergi ve fonlar dâhil megavatsaat başına 102 avro, İngiltere'de 395 avro, Almanya'da 549 avro ve Fransa'da ise 277 avro seviyelerinde seyrettiği,

- Paris Anlaşmasının imzalanmasından sonra açıklanan 2053 yılında karbon nötr olma hedefine ulaşılması için bütüncül ve etkin nitelikteki kamu politikalarının hayata geçirilmeye başlandığı, lisanssız rüzgar enerji santralleri ve güneş enerji santralleri yatırımlarının 4'üncü bölge teşvikleri kapsamına alındığı, tarımsal sulamada kullanılan elektriğin güneş enerjisi ile sağlanmasına yönelik Güneş Enerji Santralleri ve Sulama Kanalları Projesinin başlatıldığı, konutlarda enerji verimliliğinin artırılması amacıyla konutlarda ısı yalıtımı kredisinin halkın kullanımına sunulduğu, başta yerli otomobil markası olan TOGG olmak üzere elektrikli araçların yaygınlaşması amacıyla 81 ilde 1.500'den fazla şarj istasyonunun kurulmasına yönelik Elektrikli Araç Şarj İstasyonları Destek Programının başlatıldığı,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından Orta Vadeli Programdaki temel politikalar ve bütçe öngörülerini üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Orta vadeli programdaki temel amacın salgın sonrası toparlanma sürecinde elde edilen kazanımların korunarak yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı önceleyen büyümenin sürdürülmesi; verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısının güçlendirilerek ithalata bağımlılığın azaltılması olduğu, bu kapsamda program döneminde büyüme potansiyelini ve istihdamı artıran yüksek katma değerli üretimi öncelikli kılan ihracat temelli sürdürülebilir büyüme stratejisinin ve kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması hedefinin kararlı bir biçimde uygulanmaya devam edileceği, bu uygulamalarla 2002 yılında 9.279 dolar olan satın alma gücü paritesine göre kişi başı gelirin 2023 yılında hedeflenen büyüme artışıyla yaklaşık 38 bin dolara, program dönemi sonunda ise yaklaşık 44 bin dolara çıkmasının beklenildiği,

- 2023-2025 OVP’de açıklanan bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının program dönemi sonunda yüzde 1,5’a indirileceği, devlet iç borçlanma senedi ortalama faizinin 2002 yılında yüzde 62,7 seviyesinde olduğu, bu oranın 2021 yılında yüzde 14,6 olarak gerçekleştiği, 2022 yılı Eylül ayında ise yüzde 11,7’ye gerilediği, borçlanma faizlerinde görülen hızlı gerilemenin piyasalarda yarattığı olumlu havayla yurt içi borçlanmanın kompozisyonunda da önemli iyileşmenin sağlandığı, bunlara ek olarak 2002 yılında 9,4 ay olan iç borçlanmanın ortalama vadesinin 2022 yılında 67 aya yükseldiği, dolayısıyla borçlanmanın ortalama vadesi uzadığı, değişken faizli borçlanmanın azaltılarak sabit faizli borçlanmaların artırıldığı, yine bu kapsamda, TL cinsi sabit faizli ve uzun vadeli borçlanmalara ağırlık verilerek yurt içi döviz cinsi borçlanmaların azaltıldığı,

- Dış finansman tarafında artan jeopolitik risklerin etkisiyle uluslararası finansal piyasalarda oynaklığın ve borçlanma maliyetlerinin yüksek seyrettiği son dönemde gerçekleştirilen 2,5 milyar dolarlık kira sertifikası ihracının yoğun talep gördüğü, böylece dünya genelinde finansmana erişimin zorlaştığı 2022 yılında yapılan 3 ayrı ihraçla toplamda 7,5 milyar dolar dış finansman sağlandığı, 2002 yılında yüzde 71,5 olan Avrupa Birliği tanımlı borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 2022 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 39,3 seviyesine gerilediği, söz konusu oranın AB ülkelerinde ortalama yüzde 88 seviyesinde seyrettiği, kamu borç stokunun makroekonomik değişkenlere karşı duyarlılığının, kamu maliyesindeki sıkı duruş ve borç stokunun yapısında kaydedilen iyileşme sayesinde önemli ölçüde azaldığı ve kamu borç stokunun sürdürülebilirliğinin sağlandığı,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından 2021 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı üzerine yapılan değerlendirmelerde;

-2021 yılında; bütçe giderlerinin 1 trilyon 603,5 milyar lira, bütçe gelirlerinin 1 trilyon 402 milyar lira, bütçe açığının 201,5 milyar lira, faiz dışı açığın 20,7 milyar lira olarak gerçekleştiği, 2021 yılı merkezi yönetim bütçe tahmini ve yıl sonu gerçekleştirmelerine bakıldığında, 2021 yılı bütçe giderlerinin, bütçe başlangıç tahmininin yüzde 19,1 ve yıl sonu gerçekleşme tahmininin ise yüzde 6,5 üzerinde gerçekleştiği, buna karşın bütçe gelirlerinin bütçe başlangıç tahminine göre yüzde 27,3 ve yıl sonu gerçekleşme tahminine göre yüzde 9,9 oranında artış gösterdiği, 2021 yılında 201,5 milyar lira olarak gerçekleşen bütçe açığının başlangıçta öngörülen açığın 43,5 milyar lira altında, yıl sonu gerçekleşme tahmininin ise 28,5 milyar lira altında gerçekleştiği, ayrıca 2020 yılında 41,3 milyar lira olan faiz dışı bütçe açığının 2021 yılında 20,7 milyar liraya düşürüldüğü,

- Bütçe disiplinine verilen önem sayesinde bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının hem Orta Vadeli Programda yer alan hedefin hem de Maasricht Kriterlerinin altında kalarak yüzde 2,8 olarak gerçekleştiği, bu oranın 2021 yılında Avrupa Birliği üyesi ülkelerde

ortalama yüzde 4,7 olduğu, bütçe disiplininin ödün vermeden yapılan harcamaların; yüzde 40,7'sinin cari transferler ve sermaye transferlerinden, yüzde 25,2'sinin personel giderleri ile bunların SGK devlet primi giderlerinden, yüzde 16,5'inin mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderlerinden, yüzde 11,3'ünün faiz giderlerinden, yüzde 6,4'ünün ise borç verme giderlerinden oluştuğu, bütçenin neredeyse yarısının transfer harcamalarına, dörtte birinin ise vatandaş odaklı mali politikalara ayrıldığı,

-2021 yılına ait bütçe performans göstergelerinde genel devlet dengesinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde eksi 4,5 olarak öngörülürken yüksek bütçe performansı ile bu oranın yüzde eksi 2,6 olarak gerçekleştiği, kamu kesimi tasarruflarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde eksi 1,6 olarak öngörülürken 2,5 puan iyileşerek yüzde 0,9 olarak gerçekleştiği, imalat sanayi ihracatının 173,5 milyar dolar olarak hedeflendiği ve yapılan teşviklerin de katkısıyla bu rakamın 212,8 milyar dolara yükseldiği, imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının yüzde 20,4 olarak öngörülürken yüzde 21,9 olarak gerçekleştiği, istihdam oranının yüzde 44,6 olarak öngörülürken yüzde 45,2 olarak gerçekleştiği, kırmızı et üretim miktarının 1 milyon 518 bin ton olarak öngörülürken 1 milyon 952 bin ton olduğu, ihraç edilen bitkisel ürün değerinin 6,3 milyar dolar olarak öngörülürken 9,6 milyar dolar olarak gerçekleştiği, kadın işverenlerin oranının yüzde 10,4 olarak hedeflenirken 2,8 puan artışla yüzde 13,2 olarak gerçekleştiği,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe gerçekleştirmeleri üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- 2022 yılında merkezî yönetim bütçe giderlerinin 3 trilyon 133,7 milyar lira, merkezî yönetim bütçe gelirlerinin 2 trilyon 672,5 milyar lira, bütçe açığının 461,2 milyar lira ve faiz dışı açığın 131,4 milyar lira olarak gerçekleşeceğini öngörüldüğü,

- 2022 yıl sonu bütçe açığının millî gelire oranının yüzde 3,4 olacağını öngörüldüğü, bütçe giderlerinin detaylarına bakıldığında 2022 yılında personel giderlerinin 617,3 milyar lira, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin 98,1 milyar lira, mal ve hizmet alım giderlerinin 258,3 milyar lira, cari transferlerin 1 trilyon 224,4 milyar lira, sermaye giderlerinin 277,6 milyar lira, sermaye transferlerinin 35,9 milyar lira, borç verme giderlerinin 292,2 milyar lira, faiz giderlerinin 329,8 milyar lira olarak gerçekleşmesinin beklendiği, 2022 yılında vergi gelirlerinin ise 2 trilyon 269,6 milyar lira, vergi dışı gelirlerin ise 402, 9 milyar lira olacağını öngörüldüğü,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Orta vadeli programla uyumlu bir biçimde 2023 yılı bütçesinin Türkiye'nin kalkınma hedefleri, halkın ihtiyaçları ile sosyal ve mali alanında ilerlemeye yönelik adımlar çerçevesinde hazırlanmış olduğu ve Komisyona sunulduğu, 2023 yılı bütçesinde bütçe giderlerinin 4 trilyon 469,6 milyar lira, bütçe gelirlerinin 3 trilyon 810,1 milyar lira, bütçe açığının 659,4 milyar lira olarak öngörüldüğü,

- 2022 yılına göre, 2023 yılı bütçe ödeneklerinin yüzde 57,9 oranında artmakta olduğu, 2023 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımına bakıldığında; personel giderlerinin 952,3 milyar lira, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin 150,4 milyar lira, mal ve hizmet alım giderlerinin 318,7 milyar lira, cari transferlerin 1 trilyon 682 milyar lira, sermaye giderlerinin 315,8 milyar lira, sermaye transferlerinin 37,3 milyar lira, borç

verme giderlerinin 359,2 milyar lira, yedek ödeneklerin 88,2 milyar lira ve faiz giderlerinin 565,6 milyar lira olduğu,

- 2023 yılında bütçe gelirlerinin alt kademelerine bakıldığında; gelir vergisinin 495 milyar lira, kurumlar vergisinin 619,1 milyar lira, özel tüketim vergisinin 510,6 milyar lira, dâhilde alınan KDV'nin 203,6 milyar lira, ithalatta alınan KDV'nin 931,4 milyar lira, motorlu taşıtlar vergisinin 38,7 milyar lira, banka ve sigorta muameleleri vergisinin 75,1 milyar lira, damga vergisinin 55,5 milyar lira, harçların 105,2 milyar lira, diğer vergilerin 165,3 milyar lira ve vergi dışı gelirlerin 610,6 milyar lira olduğu,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından 2023 yılı bütçesinin temel özellikleri üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- 2002 yılından beri eğitiminin en öncelikli mesele olarak görüldüğü ve 7,5 milyar lira olarak devralınan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 2023 yılında 435 milyar liraya yükseltildiği, 2018 yılıyla karşılaştırıldığında ise 2023 yılında Bakanlık bütçesinin 4,4 kat arttığı, 2002 yılında 3,1 milyar lira olan yükseköğretim kurumlarının bütçelerinin 43,3 kat artışla, 2023 yılında 134,7 milyar liraya çıkarıldığı, 2018 yılıyla karşılaştırıldığında ise 2023 yılında yükseköğretim kurumları bütçelerinin 4,3 kat arttığı, yükseköğretimin de dâhil edilmesiyle eğitim bütçesinin 2023 yılında, 2022 yılı ek bütçe dâhil ödeneğine göre yüzde 66,9 artırılarak 649,8 milyar liraya yükseltildiği, tüm çocukların kaliteli eğitime erişimini sağlamak amacıyla, özellikle dezavantajlı bölgelerdeki okulların fiziki imkânlarının iyileştirilmesi, yeni derslik yapımları, eğitim yapılarının depreme karşı güçlendirilmesi, okulların bilişim altyapılarının iyileştirilmesi ve internet erişiminin sağlanması gibi faaliyetler başta olmak üzere Millî Eğitim Bakanlığının yatırım bütçesinin 2022 yılı ödeneğine göre yüzde 106 artışla 19,4 milyar liradan yaklaşık 40 milyar liraya yükseltildiği, buna ek olarak yükseköğrenim öğrencilerinin faydalandığı yurt yatak kapasitesinin 2002 yılı sonunda 182.258'den, 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla 825.000'e ulaştırıldığı, bu alanda yüzde 353'lük bir artış sağlandığı, ek olarak yatırım programında yer alan 103 adet yurt projesinin yapımına da devam edildiği,

- Türkiye'nin son yirmi yılında gerçekleştirdiği kalkınma devriminin en iftihar verici sonuçlarından birinin de sağlık alanında yaşandığı, 2023 yılında merkezi yönetim bütçesinden sağlığa ayrılan kaynağın yüzde 69,1 oranında artırılarak 307 milyar liraya çıkarıldığı, Sağlık Bakanlığı ve yükseköğretim kurumları döner sermayeleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan yapılacak sağlık harcamalarının da dikkate alınmasıyla sağlık alanına ilişkin ayrılan toplam kaynağın 696,8 milyar liraya ulaştığı, 2002 yılında toplam hekim sayısının 91.949 olduğu ve 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla Türkiye'deki toplam hekim sayısının 184.452'ye yükseltildiği, 2002 yılında hemşire ve ebe sayısının 113.872 olduğu ve bu sayının 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla 303.340'a yükseltildiği, ödeme gücü olmayan vatandaşların primlerinin devlet tarafından karşılandığı ve 2023 yılı bütçesine bu amaçla 52 milyar 574 milyon lira ödenek konulduğu, geri ödeme kapsamındaki ilaç sayısının Eylül ayı itibarıyla 8.671'e çıkarıldığı,

- 2023 yılı bütçesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak transferler tutarının yaklaşık 583 milyar lira olmasının öngörüldüğü, Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçesine ilişkin önemli bir gösterge olan gelirlerin giderleri karşılama oranının 2002 yılında yüzde 71,5 iken bu oranın 2023 yılı sonunda yüzde 96,3 olarak gerçekleşmesinin beklendiği, bu kapsamda sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğinin güçlendirileceği, sağlık hizmetlerinin geri ödemesinde risk analizini ve hizmet sunucularının davranışlarını dikkate alan denetim modellerinin geliştirileceği, Sosyal Güvenlik Kurumunun bilişim sistemlerinin güçlendirileceği; geri ödeme, emeklilik ve tescil işlemleriyle ilgili bilgi sistemlerinin entegrasyonunun iyileştirileceği ve vatandaşların daha az belgeyle etkin, hızlı ve tek elden hizmet alması için kurumlar arası veri paylaşımının artırılacağı, Türkiye'nin dünyanın en iyi

işleyen, en kuşatıcı sosyal destek sistemine sahip ülkelerinden biri olduğu ve bunun benzerinin bulunmadığı, 2002 yılında 1,6 milyar lira olan sosyal yardım bütçesinin 258,4 milyar liraya çıkarıldığı, sosyal yardım bütçesinin milli gelire oranının 2002’de yüzde 0,4’den 2023 yılında yüzde 1,4 düzeyine yükseldiği,

- 2023 yılında bütçesinden tarıma ayrılan toplam kaynağın 142,9 milyar liraya çıkarıldığı, bu kapsamda tarımsal destek programları için 54 milyar lira; tarım sektörü yatırım ödenekleri için 40,4 milyar lira; tarımsal kredi sübvansiyonu müdahale alımları, tarımsal KİT ve ihracat destekleri için 48,5 milyar lira kaynak ayrıldığı, sulama projelerinden demir yolu projelerine, havalimanlarından deniz yolu yatırımlarına birçok alanda yatırımlara hız kesmeden devam edildiği, 2018 yılında merkezî yönetim bütçesinden yatırımlara ayrılan toplam kaynağın 105 milyar 69 milyon lira olduğu, bu oranın 2023 yılında yüzde 265 oranında artışla 383 milyar 111 milyon liraya ulaştığı, tarım sektörüne yönelik yatırım ödeneklerinin artırılmasına devam edildiği, tarımsal sulama yatırımı ödeneğinin 2020 yılında 3,7 milyar lira düzeyinde bulunduğu ve bu rakamın 2021 yılında 9 milyar liraya, 2022 yılında 12,5 milyar liraya, ek bütçeyle birlikte ise 20,4 milyar liraya çıkarıldığı, ilgili rakamın 2023 yılında da bir önceki yıl bütçesi ödeneğine göre yüzde 109, ek bütçe dâhil ödeneğe göre ise yüzde 28 artışla 26,1 milyar liraya çıkarıldığı, 2023 yılında brüt 163.414 hektar alanın sulamaya açılmasının hedeflendiği,

- Özel sektör yatırımlarının yarattığı katma değer ve istihdamın farkındalığıyla, son yıllarda önemli ölçüde artırılan reel sektör desteklerine 2023 yılında da tüm hızıyla devam edildiği, reel kesim destekleri için bütçeden 145,4 milyar lira kaynak ayrıldığı, bu kapsamda, Sosyal Güvenlik Kurumu işveren prim ödemeleri için 68,1 milyar lira, Hazine destekli kefaletle sağlanan krediler için faiz destek tutarı olarak 7 milyar lira, tarımsal işletmeler ve çiftçiler için faiz destek tutarı olarak 21,5 milyar lira, Halk Bankası aracılığıyla kullandıracak esnaf kredilerinin faiz desteği için 10,9 milyar lira, ihracat destekleri kapsamında 10,3 milyar lira, Eximbank’ın sermaye artırımı için 6,8 milyar lira, küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi için 3,3 milyar lira, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı aracılığıyla kullandırılmak üzere teşvik ödemeleri kapsamında 6 milyar lira kaynak ayrıldığı, bugüne kadar otomotiv sektörü alanında elektrikli araç ve sistemleri, hibrit motor, yeni nesil yüksek basınçlı benzinli enjektör, muhtelif sektörlerle yönelik batarya üretimi, savunma sanayi alanında milli muharip uçak, insansız hava aracı, zırhlı araç ve silah sistemleri üretimi, enerji sektörüne yönelik güneş paneli üretimi, stratejik petrokimya ürünlerinin üretimi, sağlık alanında ise ilaçlı stent ve kalp kapakçığı üretimi gibi ileri teknoloji gerektiren ve katma değeri yüksek alanlarda Türkiye’nin geleceğine yön verecek nitelikteki 50 büyük ölçekli yatırımın proje bazlı yatırım teşvik sistemi kapsamında desteklendiği,

- Kentsel dönüşüm faaliyetlerini de yürüten TOKİ’nin, yirmi yıl içinde ürettiği 1 milyon 170 bin konutla en çok konut üreten kamu kuruluşlarının başında yer aldığı, yaklaşık 5 milyon vatandaşın TOKİ’nin ürettiği depreme dayanıklı, sosyal donatıları ve çevre düzenlemeleriyle belirli bir kaliteye sahip konutlarda oturmakta olduğu, dar ve orta gelirli grupların konuta ulaşılabilirliğinin kolaylaştırılması için ilk etapta 250 bin konut olmak üzere kampanyalarla program döneminde toplamda 500 bin konut üretileceği, kendi evini yapacak vatandaşlar için imarlı ve altyapısı hazır olmak üzere toplam 1 milyon konut arsasının üretilmesinin planlandığı, proje kapsamında resmi işlemleri tamamlanan müracaat sayısının 4 milyon 560 bine ulaştığı, İlk Evim Arsa Projesi’ne başvuruların ise 331 bine ulaştığı, böylece düşük tutarlı peşinat ve taksitlerle vatandaşların konut sahibi olması sağlanarak konuta erişimin kolaylaşacağı,

- Sosyal devlet ilkesiyle Türkiye’nin sahip olduğu refahın toplumun tüm katmanlarına yayıldığı, 2023 yılı bütçesinde sosyal harcamalar için ayrılan kaynak miktarının 2002 yılındaki 1,6 milyar lira seviyesinden 258,4 milyar liraya çıkarıldığı, bu tutarın 2023 yılı bütçesinin yüzde 5,8’ine karşılık geldiği, aile ve toplum hizmetleri alanında da çalışmalara hız kesmeden devam edileceği, bu bağlamda sosyal hizmet merkezlerinin yaygınlaştırılarak sayılarının ülke

genelinde 410’a ulaştırılacağı, Kadının Güçlenmesi Programı için ayrılan kaynak miktarının bir önceki yıla göre yüzde 53,2 oranında artırılarak 2 milyar liranın üzerine çıkarıldığı, her çocuğun, aile ortamında bakımını sağlamak amacıyla 8 ilde toplam 340 kapasiteli 8 Çocuk Evleri Sitesi’nin hizmete alınacağı, engelli ve yaşlı hiç kimseyi arkada bırakmayan toplum vizyonuyla bu alandaki çalışmalara 2023 yılında da devam edileceği, şehit yakını ve gazilere ekonomik ve sosyal desteklerin hiçbir maliyet hesabı yapılmaksızın sürdürüleceği,

ifade edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından gelir politikaları ve uygulamaları üzerine yapılan değerlendirmelerde;

- Gelir politika ve uygulamalarının ana amacının işçiden çiftçiye, esnaftan iş insanına kadar vatandaşların tümünün ihtiyaçlarının karşılanması olduğu, ekonomideki potansiyelin artırılarak yatırımların, katma değerli üretimin, ihracatın, yurt içi tasarrufların ve nitelikli istihdamın güçlü bir şekilde desteklendiği, 2022 yılı başından itibaren asgari ücretin vergi dışı bırakıldığı, vergi adaleti ve eşitlik bağlamında tüm ücretlilerin gelirlerinden asgari ücrete isabet eden kısmından da vergi alınmamasının sağlandığı, bu düzenlemeyle sadece 2022 yılı içinde 90,6 milyar lira vergi gelirinden vazgeçilerek çalışanların alım güçlerine ek bir destek sağlandığı, basit usulde vergilendirilen yaklaşık 850 bin esnafın da kazançlarının gelir vergisinden istisna tutulduğu, çiftçileri desteklemek amacıyla tarımsal destekleme ödemelerinde gelir vergisinin kaldırıldığı, esnaf muafiyetinin kapsamının genişletildiği, işçilere verilen günlük yemek ve günlük yol bedelinin istisna tutarlarının artırıldığı,

- Vatandaşların alım güçlerinin artırıldığı, gelir dağılımındaki adaletin iyileştirildiği, yalnızca gelir tarafında değil, harcama tarafında da vergi oranlarında indirimler yapıldığı, böylece bir taraftan vatandaşların alım güçleri desteklenirken diğer taraftan enflasyonla mücadelede vergi yoluyla önemli bir destek sunulduğu, bu kapsamda başta gıda maddelerinde yüzde 8 olan KDV oranının yüzde 1’e indirildiği, yeme içme hizmetlerinde, bazı temizlik ve bakım ürünlerinde, meskenlerde ve tarımsal sulamada kullanılan elektrikte, arsa ve arazi teslimlerinde, bazı tarım makinalarında önemli KDV indirimleri yapıldığı, ihracatçı şirketler ile sanayi sicil belgesini haiz imalatçı şirketler için kurumlar vergisinin 1 puan indirildiği, sanayi sicil belgesini haiz olan sanayicilerin yeni makine ve teçhizat alımlarına yatırım teşvik belgesi olmasa dahi KDV istisnasının tanındığı, 2023 yılı sonuna kadar alınacak yeni makine ve teçhizatın amortisman sürelerinin yarıya indirildiği, yatırım teşvik sisteminde hak edilen yatırıma katkı tutarının kurumlar vergisi haricindeki diğer vergi ödemelerinden de belli oranda indirilmesine olanak sağlandığı, vergiye uyumun güçlendirildiği ve kayıt dışı ekonomiyle güçlü mücadelenin sürdürüldüğü,

ifade edilmiştir.

2. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELER

Komisyonumuzda 26.10.2022 tarihinde bütçenin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

-2022 yılı merkezi yönetim bütçesine göre 2023 yılı merkezi yönetim bütçesinde gelir ve gider rakamlarında öngörülen artışların açıklanan enflasyon rakamlarının da üzerinde olduğu, buna karşın 2023 yılı bütçesinin döviz bazında 2022 yılından daha düşük bir değere sahip olduğu, diğer yandan uygulanan ekonomik modelin bütçe üzerindeki faiz yükünü artırdığı, hazinenin iç borç faiz ödemelerinin anapara ödemelerini geçmesinin önemli bir risk faktörü olduğu, bütçe üzerindeki faiz yükünün azaltılarak bütçe kaynaklarının diğer hizmetlere aktarılması gerektiği,

-Bütçe teklifinde gelir vergisinde yüzde 48,9, kurumlar vergisinde yüzde 23,3 artışın öngörüldüğü, bunun sonucunda kurumlar vergisinin vergi gelirleri içindeki payının 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa oranla yüzde 2,8 azalacağı, son dönemde uygulanan politikalar neticesinde kur korumalı mevduatın cazibesini artırmak ve İstanbul Finans Merkezine istisnalar sağlamak için vazgeçilen kurumlar vergisi oranındaki azalışın daha fazlasının enflasyon vergisi nedeniyle ücretlilerden alındığı,

-Yaşanan makroekonomik sorunların gelir dağılımında adaletsizliğe yol açarak alt ve orta gelir sınıflarını olumsuz etkilediği, ayrıca uygulanan ekonomik modelin tasarruflar üzerinde de aşındırıcı bir etkiye sahip olduğu, uygulanan ekonomik modelin enflasyon etkisiyle artan dolaylı vergilerle finanse edildiği, diğer yandan vergi gelirlerinin 2022 yılı merkezi yönetim bütçesine göre üç kat artış göstermesinin vergi yükü artışına ilişkin endişeleri artırdığı,

-Enflasyonun, yaşanan jeopolitik riskler, iklim değişikliğinin etkileri ve arz zincirlerinde gözlenen bozulma ile küresel bir sorun olmaya devam ettiği, bunun yanında uygulanan ekonomi politikalarının sonucunda Türkiye’de de tüketici ve üretici fiyat endekslerinde büyük artışların yaşandığı, diğer yandan yapılan ücret artışları ve asgari ücretten gelir vergisi alınmaması uygulamalarının olumlu karşılandığı, ancak artan yaşam maliyetleri karşısında mevcut seviyelerin de yeterli olmadığı, bununla birlikte son yıllarda ücretli kesimin GSYH’den aldıkları paydaki gerilemenin de gelir dağılımında yaşanan bozulmanın önemli bir göstergesi olduğu, diğer yandan enflasyona bağlı olarak artan ücretler nedeniyle dar gelirlielerin de üst vergi dilimlerinden vergilendirilmek zorunda kaldığı, bu durumun önüne geçilmesi için vergi matrahlarında düzenlemeye gidilmesi gerektiği,

-Küresel büyüme tahminlerinin aşağı revize edildiği bir ortamda ekonomik büyüme, istihdam ve ihracat rakamlarındaki artışların olumlu karşılandığı, diğer yandan cari açığta görülen bozulmanın da küresel çapta yaşanan enerji fiyatlarında yaşanan artıştan kaynaklandığı, enerji hariç cari dengenin pozitif bir seyir izlediği, bu çerçevede enerji ithalatçısı bir ülke konumunda olan Türkiye’nin enerjide dışa bağımlılığının azaltılması adına Karadeniz doğalgazı, Akkuyu nükleer santrali ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımların büyük önem arz ettiği, bunun yanında Türkiye’nin küresel ticaretten aldığı payın yüzde 1’in üzerine çıkmasının olumlu bir gelişme olduğu, ancak ihracatın ithalatı karşılama oranı ve dış ticaret haddinde gözlenen gerilemenin çözüme kavuşturulması gerektiği, diğer yandan artan cari açık dolayısıyla dış finansmanın büyük önem arz ettiği, ancak ekonomi politikalarında sık sık büyük değişikliklere gidilmesinin öngörülebilirliği azalttığı, bu durumun da uluslararası yatırımların geri çekilmesine neden olduğu, ayrıca net hata noksan kaleminin yüksekliğinin de cari açığın finansmanının kaynağının belirlenememesine neden olduğu,

-Bankacılık sektörünün çok yüksek kârlar elde ettiği, artan piyasa faizlerinin banka kârlarının artışında etkili olduğu, yüksek sermaye yeterlilik rasyoları ve düşük tahsili gecikmiş alacak oranları gibi göstergelerin olumlu olduğu, diğer yandan kur korumalı mevduat uygulamasının gelir dağılımını bozucu bir etkiye sahip olduğu, bu kapsamda Merkez Bankası tarafından yapılan nemalandırıcı ödemelerin hukuki dayanağının belirsiz olduğu, bu hususun açıklığa kavuşturulması gerektiği,

-Tarımsal hasılda Türkiye’nin Avrupa’da birinci, dünyada ise ilk on ülke içinde olduğu, ancak tarıma aktarılan kaynakların bütçe içindeki payının çok düşük oranlarda kaldığı ve artırılması gerektiği, Tarım Kanunu gereğince tarıma ayrılan ödeneklerin GSYH’ya oranının yüzde 1’in altına düşmemesi gerektiği, ancak tarımsal destekler için ayrılan 54 milyar TL’lik kaynağın bu oranın altında kaldığı, diğer yandan çiftçilerin daha fazla desteklenmesinin gıda enflasyonunun küresel bir soruna dönüştüğü bir ortamda tarımsal üretimin artırılmasına katkı sağlayacağı, tarımsal harcamaların büyük tarım üreticisi şirketler yerine küçük ölçekli üretim

yapan çiftçilere yönlendirilmesinin bu kesimin refah kaybının telafisi açısından önemli olduğu, bununla birlikte 2021 yılında tarım sektörünün büyümeye katkısının ise negatif olmasının endişe verici olduğu, özellikle hayvancılık sektöründe süt fiyatlarının maliyetleri karşılamaması nedeniyle süt ineklerinin kesime gönderilmesinin sektördeki en önemli sorunlardan biri olduğu, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından bu alanda verilen desteklerin de olumlu karşılanmakla birlikte artırılması gerektiği,

-Sosyal yardımlara ayrılan tutarın 259 milyar TL ile 2023 yılı bütçesinin yüzde 5,8’ini oluşturduğu, bu tutarın miktarının muhtaç vatandaşlarımızın desteklenmesi açısından önemli olduğu, ancak bütçeden faize ödemelerine ve KKM uygulamasına ayrılan kaynaklara göre oldukça düşük kaldığı, bunun yanında sosyal yardım ödeneklerindeki artışın muhtaç vatandaşların sayısındaki artışa da işaret ettiği ve bu durumun önüne geçilmesi amacıyla gereken önlemlerin alınması gerektiği, bu haliyle bütçenin sosyal bir bütçe olmaktan uzak olduğu,

-Milli teknoloji hamlesi altında savunma sanayii başta olmak üzere ülke sanayiinde görülen ilerlemenin sevindirici olduğu, özellikle savunma sanayii ürünlerine yurtdışından gelen taleplerin de bu alandaki başarının göstergesi olduğu, ayrıca savunma sanayiinde dışa bağımlılığın azaltılmasının Türkiye’nin bölgesindeki gelişmelere kendi çıkarları doğrultusunda daha özgürce müdahil olmasına imkân sağladığı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yapılan açıklamalarda;

-Enflasyonla mücadelenin öncelik olarak korunduğu, koronavirüs salgını sonrası canlanan tüketim, küresel tedarik zincirlerindeki bozulma ve yine Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte birçok ülkede son kırk-elli yılın en yüksek enflasyon oranlarının görüldüğü, uluslararası kuruluşların küresel ölçekte artan resesyon riskine vurgu yaparak politika yapıcıların enflasyonla mücadeleyi agresif faiz politikalarıyla sürdürmelerinin küresel ekonomik aktivitede mevcut yavaşlamayı daha da uzatabileceği ve derinleştirebileceğini vurguladığı, bu çerçevede Türkiye’nin enflasyon ile mücadelede sıkı para politikası yerine büyüme ve istihdamı önceleyen politikalar ile üretim ve ihracatı önceleyen arz yönlü bir yaklaşım sergilediği, bu kapsamda tüketim ve ithalatı artıracak tüketici kredileri yerine üretim, yatırım ve ihracatı önceleyen selektif kredi genişlemesinin uygulandığı, uygulanan politikalar neticesinde Türkiye’nin güçlü bir üretim ekonomisi olma yolunda ilerlediği,

-Enflasyon ile mücadelenin maliye politikası araçlarıyla da desteklendiği, gıda, temizlik ve temel ihtiyaç maddelerinde KDV’nin düşürüldüğü, konut edinimini kolaylaştırmak için arsa ve arazi teslimlerinde KDV oranının yüzde 18’den yüzde 8’e düşürüldüğü, basit usulde vergilendirilen yaklaşık 850 bin esnafın kazançlarının gelir vergisinden istisna tutulduğu, çiftçilerin desteklenmesi amacıyla tarımsal destekleme ödemelerinde gelir vergisinin kaldırıldığı, esnaf muafiyetinin kapsamının genişletildiği, diğer yandan ilk evim, ilk işyerim ve arsam projeleri ile konut fiyatları ve kirada istikrarın sağlanmasının amaçlandığı, konut ve arsada KDV yüzde 8’e indirildiği, vatandaşların daha ucuz elektrik ve doğal gaz kullanabilmeleri için doğal gazda yüzde 80 oranında, elektrikte ise birinci kademedeki yüzde 50 oranında sübvansiyon uygulanmakta olduğu,

-Son yirmi yılda borçlanmanın yatırım ve üretime dönüştüğü, Türkiye ekonomisinin 1982-2002 döneminde ortalama yüzde 4 büyürken, son 20 yılda yüzde ortalama yüzde 5,4 büyüdüğü, 2003 yılından bu yana stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikasının uygulanmasına devam edildiği, bu kapsamda güçlü nakit rezervi tutulması, borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsi ve sabit faizli olarak yapılması, yurt içi döviz cinsi borçlanmalarının azaltılması ve vadelerin uzatılmasının temel öncelikler olarak belirlendiği, bu kapsamda kamu

borcunun milli gelire oranının yüzde 39,3'e düştüğü, iç borçlanmanın ortalama maliyetinin 2002 yılında yüzde 62,7 iken 2022 yılının ilk dokuz ayı itibarıyla bu oranın yüzde 18,6'ya, iç borçlanmanın ortalama maliyetinin ise Eylül ayında yüzde 11,7'ye gerilediği,

-2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinde vergi gelirlerinin OVP'de belirlenen 2022 yılı yılsonu gerçekleşme tahminlerine göre yüzde 300 değil, yüzde 41 oranında artışla 3,2 trilyon TL olmasının öngörüldüğü, bu tahminin orta vadeli programdaki makroekonomik çerçeve, enflasyon tahminleri ve gerçekleşme trendleriyle uyumlu olduğu, dolayısıyla bütçe gelir teklifinde vergi gelirlerine ilişkin yüzde 300 oranında bir artışın söz konusu olmadığı,

-Bütçenin toplumun tüm kesimlerini kapsadığı, kadının güçlendirilmesi, gençlerin desteklenmesi, engellilerin sosyal hayata katılması gibi birçok kesimin ihtiyaçlarının belirlenen programlar dâhilinde karşılanmasının amaçlandığı, 2002'de yüzde 1,3 olan sosyal destek ödemelerinin bütçedeki paylarının 2023 yılı merkezi yönetim bütçesinde yüzde 5,8'e yükseltildiği, sosyal devlet ilkesi gereği toplumun farklı kesimlerine 1,2 trilyon TL refah payı ayrıldığı ve bu tutarın bütçenin yüzde 27'sine tekabül ettiği, dolayısıyla 2023 yılı merkezi yönetim bütçesinin sosyal sosyal devlet ilkesinin gereklerini yerini getirdiği,

-Gıda güvenliği ve tarımsal kalkınmanın Hükümet tarafından milli güvenlik meselesi olarak görüldüğü, bu çerçevede 2023 yılında bütçeden tarıma 142,9 milyar TL kaynak aktarıldığı, bunların içinde tarımsal desteklerin 54 milyar TL olduğu, tarım sektörü yatırım ödenekleri için 40 milyar TL, tarımsal kredi sübvansiyonu müdahale alımları, tarımsal KİT'lerin finansmanı ve ihracat destekleri için 48,5 milyar TL, tarımsal sulama yatırımları ödeneğinin 9 milyar TL ve gübre desteği için yaklaşık 5 milyar TL kaynağın ayrıldığı,

-Cari işlemler açığının görece yüksek bir seyir izlemesinde artan enerji maliyetlerinin en büyük etken olduğu, gelecek yıl küresel enerji fiyatlarında gözlenecek düşüşle birlikte cari işlemler açığının GSYH'ye oranının 2023 yılında yüzde 2,5'e düşmesinin hedeflendiği, diğer yandan cari açığındaki artışın düşük küresel büyüme ortamına karşı yüksek büyüme ve yüksek istihdam yaratmanın bir bedeli olduğu, küresel enerji fiyatlarındaki artışların geçmişte de cari açık, enflasyon ve dolar/TL kuru gibi makro değişkenler üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğu, enerji ithalatının 2022 yılında 100 milyar doların üzerine çıkmasının öngörüldüğü, Ağustos ayında enerji hariç cari dengenin 33 milyar dolar fazla verdiği, buradaki artışın uzun vadede cari işlemler dengesinde iyileşmeye işaret ettiği, diğer yandan yürütülen başarılı diplomasi ile enerji arz güvenliğinin sağlandığı, Karadeniz'deki Sakarya doğal gaz sahasında bulunan gazın da kullanıma girmesi ile arz güvenliğinde önemli bir adım atılmış olacağı, diğer yandan yabancı yatırımların hız kestiğine ilişkin değerlendirmelerin de doğru olmadığı, 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde uluslararası doğrudan yatırımların 6 milyar 832 milyon dolara ulaştığı,

-Katma değerli ve yüksek teknolojiyi yatırımların teşvik edildiği, bu kapsamda İzmir, Kocaeli, Sakarya ve Adana'da güneş paneli, kimyasal madde, hibrit ve şarj edilebilir otomobil ile batarya üretimlerini kapsayan 20 milyar lira tutarındaki 4 büyük yatırıma teşvik sağlandığı, bunun yanında yerli elektrikli otomobilin de seri üretime geçilmesi ile bu alanda önemli bir adım atılmış olacağı, diğer yandan savunma sanayiinde gerçekleştirilen projeler sonucunda üretilen yüksek teknoloji ürünlerin de yurtdışından yoğun talep gördüğü, dolayısıyla uygulanan proje bazlı desteklerle ithalat azaltılırken ihracat kapasitesi ve Türkiye'nin küresel değer zincirindeki konumunun güçlendiği ve Türkiye'nin dışa bağımlılığının azaltıldığı,

-Finansal istikrarın enflasyonla mücadelede büyük öneme sahip olduğu, 2021 yılı Aralık ayında uygulamaya konulan kur korumalı mevduat sistemi sayesinde TL'ye istikrar kazandırıldığı, vatandaşlar ve şirketler tarafından kur korumalı mevduat uygulamasına büyük

bir ilgi gösterildiği, 21 Ekim 2022 tarihi itibarıyla sisteme katılanların sayısının 2,3 milyon kişinin ve toplam tutarın da 1,45 trilyon TL'nin üzerine çıktığı, kur korumalı mevduat uygulamasında mevduat tutarına ilişkin alt veya üst sınır bulunmadığı için tabana yaygın bir yapıda olduğu, dolayısıyla düşük gelir gruplarından toplanan vergilerin mevduat sahiplerine aktarıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı, kur korumalı mevduat uygulamasının bütçeye maliyetinin 2022 Eylül ayı itibarıyla 84,9 milyar TL olduğu, bu kapsamda yapılan ödemelerin tasarrufları teşvik edici bir destek niteliğinde olduğu, diğer yandan kur korumalı mevduat uygulaması sonrasında döviz tevdiat hesaplarının toplam mevduat içindeki payında 10 puanlık bir düşüş gözlenirken, TL mevduatların ortalama vadesinin 45 güne uzadığı, dolayısıyla uygulamanın finansal istikrara önemli katkılarının bulunduğu,

-Gelir Vergisi Kanununa göre gelir vergisi tarifesinin yüzde 15-40 arasında artan oranlı bir yapıda olduğu, dolayısıyla mevcut vergi tarifesinde vergi dilimlerinin gelir seviyesi yükseldikçe arttığı, böylece daha az gelir elde edenler için daha düşük vergi oranlarının uygulanmasının sağlandığı, diğer yandan vergi sisteminde ücret gelirlerinin diğer gelir unsurlarından farklı olarak mevcut vergi oranlarının ücret gelirleri için daha yüksek matrahlarda uygulandığı, bunun yanında dar gelirli vatandaşların alım güçlerini yükseltmek için de 2022 yılının başından itibaren asgari ücretten gelir vergisi alınmaması uygulamasının getirildiği, asgari ücretin üzerinde ücret alanların da asgari ücrete isabet eden ücretlerinin gelir ve damga vergisinden istisna tutulduğu, yine basit usulde vergilendirilen esnafın kazancının da gelir vergisinden istisna tutulduğu, dolayısıyla ücret artışları neticesinde dar gelirlinin daha yüksek vergi dilimlerinden vergi ödemek zorunda kaldığına ilişkin iddiaların doğru olmadığı,

-2022 yılında kurumlar vergisi genel oranının yüzde 23 olduğu, bu oranın ihracatçı ve sanayi şirketleri için 1 puan indirimli, finans kuruluşları içinse yüzde 25 olarak uygulandığı, 2023 yılında ise kurumlar vergisi genel oranının yüzde 20'ye düşeceği, ihracatçı ve sanayi şirketleri içinse bu oranın yüzde 19 olarak uygulanacağı, dolayısıyla 2023 yılında kurumlar vergisi oranında artış değil, aksine bir indirimin söz konusu olduğu, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde 2023 yılı için kurumlar vergisi için bu oran indirimi de dikkate alınarak yüzde 23,3'le sınırlı tutulduğu, dolayısıyla kur korumalı mevduat uygulamasını ve İstanbul Finans Merkezini cazip kılmak amacıyla kurumlar vergisinin artırıldığıyla ilgili iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

ifade edilmiştir.

3. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Komisyonumuzda 27.10.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay Başkanlığı ve Kamu Denetçiliği Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bütçe müzakerelerinde görsel basın, yürütmenin sunumunun yanı sıra Komisyon görüşmelerinin tamamında yer alması gerektiği, müzakerelerin canlı olarak yayınlanmasını sağlayan bir çalışma usulünün benimsenmesinin önem arz ettiği, buna uygun bir teknik altyapının oluşturulması konusunda hem Komisyon Başkanlığının hem de TBMM Başkanlığının inisiyatif alması gerektiği,

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte Meclisin denetim yollarının bir kısmının kaldırıldığı, dolayısıyla denetim fonksiyonunda aksamaların ortaya çıktığı, bu kapsamda özellikle sözlü soru yoluyla doğrudan Bakanlarla Genel Kurul içinde iletişim imkanının kalmadığı, bununla birlikte yazılı soru önergelerinin kamu kurum ve kuruluşları tarafından yanıtlanma oranının da düşük olduğu, kurumlardan gelen yanıtların çoğu zaman geciktiği ve verilen yanıtların çoğunun sorulan soruları tam olarak karşılamadığı, TBMM Başkanlığının bu durum karşısında ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunması gerektiği,

- İlgili mevzuatlarında Plan ve Bütçe Komisyonuna belli aralıklarla bilgilendirme yapması gereken kurumların bu bilgilendirmeleri düzenli ve devamlı bir surette yapmadığının görüldüğü, bu konuyla ilgili olarak TBMM Başkanlığı ve Komisyon Başkanlığının daha etkin takipte bulunması gerektiği, TBMM'nin denetim fonksiyonunun bu şekilde daha efektif olacağı,

- TBMM İdari Teşkilatı bünyesinde benzer işleri yapan ancak farklı statüye tabi çalışanların bulunduğu, söz konusu personelin sosyal güvenceleri, sosyal hakları ve emeklilik haklarının farklı şekillerde düzenlendiği, bu durumun çalışma barışını ve bütünlüğünü olumsuz etkilediği, milletvekili danışmalarının özlük haklarıyla ilgili çeşitli mağduriyetler yaşandığı, görevlerinin son bulması hâlinde işsizlik maaşı ve tazminat haklarının olmadığı, Meclis çalışanlarının sorunlarıyla ilgili insan kaynakları politikasının bir bütün olarak gözden geçirilmesi gerektiği, bu çerçevede eşit işe eşit ücret verilerek ücret adaletsizliğinin giderilmesi ve bu şekilde çalışma barışının sağlanması gerektiği,

- TBMM'nin çalışma ve sosyal ortamlarının görev motivasyonu açısından yeterli olmadığı, buna yönelik iyileştirmeler yapılması gerektiği, Meclisin yoğun tempoda uzun süreler çalıştığı, dolayısıyla Meclis personelinin de çalışma ve sosyal alanlarda çok uzun süre geçirmek zorunda kaldığı, bu nedenle çalışma ortamlarının daha motive hale getirilmesi gerektiği,

- Kamu Denetçiliği Kurumunun yürütmenin denetlenmesi ve iyileştirilmesi açısından önemli bir işlevinin olduğu ve çalışmalarının olumlu karşılandığı, ancak Kurumun verdiği kararların tavsiye niteliği olması nedeniyle uygulama alanının sınırlı kaldığı, bu kapsamda gerekirse Kurum kararlarına uyumun zorunlu hale getirilmesi için yasal düzenleme yapılmasının düşünülebileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kamu Denetçiliği Kurumunun görev, yetki ve sorumlulukları açısından benzerlik gösterdiği ve iki kurum arasında yasal ve düzenli bir işbirliğinin tesis edilmesi gerektiği,

- Sayıştay Başkanlığının denetim raporlarında özellikle önemli noktaların daha vurgulu belirtilmesi gerektiği, benzer şekilde Sayıştay'ın denetimlerinde ve denetim raporlarının hazırlanmasında siyasi etki altında kalmaması gerektiği, ayrıca Sayıştay'ın bazı kurumlarda her yıl aynı bulguları tespit etmesine rağmen tekrarlanan hususların çözüme kavuşturulamadığının görüldüğü, dolayısıyla raporlamanın bir gereği olarak Sayıştay'ın ve denetime tabi kamu kurum ve kuruluşlarının bu konuda daha duyarlı olması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından TBMM Başkanı Mustafa ŞENTOP, Sayıştay Başkanı Metin YENER ve Kamu Başdenetçisi Şeref MALKOÇ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Bilgilendirme toplantıları ile ilgili bazı kurumların toplantı yoluyla bazı kurumların da düzenli raporlar sunarak Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirdiği, Komisyona düzenli olarak toplantılar yoluyla bilgilendirme yapması gereken kurumlara ve bunların bağlı olduğu bakanlıklara aksamaların yaşandığı durumlarda Komisyon Başkanlıkları tarafından resmi yazılar gönderildiği, bu konunun Komisyon Başkanlıklarınca titizlikle takip edildiği,

- Anayasa ve İçtüzüğü'nün emredici hükümleri doğrultusunda yazılı soru önergelerinin işleme alınıp alınmaması konusunda TBMM Başkanlığı'nın mümkün olduğunca müsamahalı bir yaklaşım benimsediği, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilen 27 nci yasama döneminde yazılı soru önergelerin cevaplanma oranının 26 ncı yasama dönemine göre daha yüksek olduğu, dolayısıyla sistemdeki değişimin TBMM'nin denetim fonksiyonunu olumsuz etkilediği konusundaki değerlendirmenin doğru olmadığı, Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlıklar ve ilgili kurumlara yazılı soru önergelerinin cevaplandırılma durumunu gösteren yazılar yazıldığı, bu yazılarda her bakanlığa ayrı ayrı kendi bakanlıklarına sorulan sorular ile ilgili oranlar ve sayıların verildiği, bu yazılı soru önergelerine süresi içerisinde cevap

verilmesini ve verilecek cevapların Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına uygun olacak şekilde, soruları tam olarak karşılayan, yeterli ve tatminkâr nitelikte hazırlanması gerektiği hususunun vurgulandığı,

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişten sonra bir İçtüzük değişikliğinin yapıldığı, bununla birlikte yasama ve yürütme ilişkilerinin daha sağlıklı bir zemine oturtulması, daha kapsamlı bir İçtüzük çalışması yapılmasının bir zaruret olduğu, yeni sistemle birlikte kanun teklif etme yetkisinin sadece milletvekillerine ait olduğu ve bu süreçte milletvekillerine destek vererek yasama kalitesinin artırılmaya çalışıldığı, ancak Meclisin yeni sistemde daha efektif çalışabilmesi için yeni sistemin gerekliliklerine uygun yeni bir İçtüzük hazırlanması gerektiği, burada siyasi parti gruplarının ortak hareket etmesinin önem arz ettiği, dünyadaki uygulamalara paralel olarak komisyonların kamuoyunu ilgilendiren herhangi bir konuyla ilgili olarak toplumun çeşitli kesimlerinin fikirlerini almasının önemli olacağı, bu şekilde kanun yapım süreçlerinin amaca uygun hareket ederek daha efektif olacağı,

- 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatı Kanununa göre milletvekili danışmanlarına kanunen maaş dışında herhangi bir ödeme yapılmasının mümkün olmadığı, bu sorunun ancak ilgili Kanunda değişiklik yapılması suretiyle çözülebileceği, öte yandan Başkanlık Divanı inisiyatifıyla Meclisteki çeşitli kadrolara yönelik önemli maddi iyileştirmeler yapıldığı, personelle ilgili özlük sorunlarının kalıcı çözümün kamudaki genel personel rejimi ve 6253 sayılı Kanunda yapılacak düzenlemelerle sağlanabileceği,

- Komisyon toplantılarının canlı yayınlanması konusunda farklı ülkelerde hem mevzuat hem de uygulama bakımından farklılıkların bulunduğu, örneğin iki kamaralı meclis sisteminin bulunduğu Almanya, Fransa, Avusturya ve Belçika’da meclisin belirli kanadında komisyon çalışmalarının yayınlanmadığı, Hırvatistan, Belçika, Avusturya ve İsviçre’de prensip itibarıyla komisyon toplantılarının yayınlanmadığı, bunların haricinde komisyon toplantılarını kısmen yayınlayan veya konuyu komisyonun takdirine bırakan ülkelerin de bulunduğu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmeliğe göre görsel basının görüntü alma konusundaki izin yetkisinin Komisyon başkanında olduğu, Plan ve Bütçe Komisyonu teamüllerine göre Bakan sunum ve cevaplarında görsel basının bulunduğu, görüşmelerin tamamında yazılı basının yer aldığı, ayrıca milletvekillerinin farklı platformlarda canlı yayın yapmasının önünde bir engel olmadığı,

- Kamu Denetçiliği Kurumunun hak arama kültürünün yaygınlaştırılması için yerel yönetimlerle, üniversitelerle, okullar ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğinde bulunduğu, Kurumun kararlarının uygulanması doğrultusunda araştırma ve takip bürosu oluşturulduğu, 15 Ekim 2022 tarihi itibarıyla verilen tavsiye kararlarının yüzde 80’lere yakın seviyelerde uygulandığını, buna Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin karar türlerinden biri olan ‘dostane çözüm kararı’ da dahil edilirse bu oranın artacağı, Avrupa ülkelerinde bu oranın yüzde 50’lerde kaldığı düşünüldüğünde memnun edici bir sonucun ortaya çıktığı,

- Sayıştay’ın denetimlerini siyasi etkilerden uzak olarak uluslararası denetim standartlarına göre yaptığı, raporlarda herkesin anlayabileceği bir dilin kullanılmaya çalışıldığı, ayrıca Sayıştay’ın raporlarında mümkün olduğunca teknik ayrıntılara da yer verildiği, Sayıştay raporlarının kamuoyuna açık olduğu ve internet sitesinden kamu idareleri raporlarına ulaşılabildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 31.10.2022 tarihinde Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Su Enstitüsünün bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Covid-19 pandemi sürecinde tarım sektörünün stratejik konumunun ön plana çıktığı, buna karşın tarımsal desteklemelere yönelik politikaların olumlu bulunmakla birlikte yeterli görülmediği, bu çerçevede 5488 sayılı Tarım Kanununda tarımsal desteklemelerin milli gelirin yüzde 1’inden az olamayacağına ilişkin düzenlemeye karşın mevcut desteklerin söz konusu oranın altında kalmaya devam ettiği, bu çerçevede tarımsal desteklerin, kırsal kalkınmayı sağlayacak ve tarım sektörünün yapısal problemlerini çözecek şekilde üreticinin refahını artıran, girdi maliyetlerini azaltan, fiyat dengesini gözetken ve üretimde verimliliği artıran bir anlayışla belirlenmesi ve ivedilikle uygulanması gerektiği, ayrıca tarıma ilişkin verilerin doğru adına tarım sayımı yapılmasının faydalı olabileceği,

- Tarımsal açıdan verimli alanların yeterli korunamadığı, bu alanların yıllar itibarıyla azalma gösterdiği, benzer şekilde tarım sektörünün GSYH içindeki payının da azaldığı ve birçok tarım ürününde Türkiye’nin net ithalatçı konumuna gelindiği, bu kapsamda mevcut tarımsal arazilerin artırılmasına ve ithalata dayalı tarım politikalarından vazgeçilmesine ihtiyaç duyulduğu, ayrıca sıkça yaşanan doğal afetler ve olumsuz iklim şartları göz önüne alındığında TARSİM sigorta prim ve muafiyetlerinin düşürülmesi ve Çiftçi Kayıt Sistemi’ne dâhil olmayan çiftçilerin de tarım sigortası kapsamına alınması gerektiği,

- Tarım sektörüne yeterince destek verilememesi nedeniyle kırsal bölgelerden kentsel alanlara yapılan göçlerdeki artışın devam ettiği, ülkede faaliyet gösteren çiftçilerin yaş ortalamasının yükseldiği, önlem alınmaması halinde gelecek dönemlerde genç çiftçi sayısındaki düşüşün sürmesinin geleceğe yönelik bir risk oluşturduğu, bu bağlamda özellikle genç nüfusun tarıma teşvik edilmesine yönelik politika ve eylem planlarının ivedilikle hazırlanıp uygulamaya konulmasının önem arz ettiği, bunun yanında çoğu zaman sosyal güvenceden mahrum bir şekilde çalışan mevsimsel tarım işçilerinin emeklilik, sağlık sigortası, taşınma, barınma, eğitim gibi sorunlarına çözüm bulunması gerektiği,

- Tarımsal üretime ilişkin girdilerin büyük oranda ithalat yoluyla karşılandığı, pandemi ve küresel iklim kriziyle birlikte girdi maliyetlerindeki yüksek artışlar nedeniyle Türkiye’nin gıda enflasyonunda dünyada üst sıralarda yer aldığı, bunun yanında mazot, ilaç, gübre ve sertifikalı tohum fiyatlarının aşırı artış göstermesine rağmen bu alanda verilen desteklerin yeterince artırılmadığı, bu çerçevede yüksek borç yüküyle karşı karşıya kalan çiftçilere yönelik yapılandırma veya terkin düzenlemelerinin hayata geçirilmesi gerektiği, ayrıca 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanunun güncellenerek koruma konusunda muhtarların yetkisinin artırılabilmesi,

- Son yıllarda ülkemizde meydana gelen orman yangınlarının önemli bir kısmının enerji nakil hatlarından kaynaklandığı, özellikle yoğun rüzgâr alan bölgelerde elektrik hatlarının birbirine değmemesi için önleyici tedbirlerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiği, bunun yanında yangın söndürme helikopteri ve uçak sayısının halen yetersiz olduğu, bu kapsamda yangınlara hızlı ve etkin bir şekilde müdahale edilebilmesi amacıyla bu araçların niteliğinin ve sayısının artırılmasına ihtiyaç duyulduğu, ayrıca orman yangınlarıyla mücadelede kritik bir rol oynayan orman köylülerinin desteklenmesi gerektiği, buna ilave olarak yangından zarar gören alanlarda kesinlikle yapılaşmaya gidilmemesi ve en kısa sürede ağaçlandırma yapılması gerektiği,

- Tarım ürünlerinin fiyat seviyesinin sağlıklı oluşması için gıda arz zincirine ilişkin kayıt sisteminin güçlendirilmesinin elzem olduğu, bu kapsamda lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması ve yaş meyve sebze tedarik zincirinde lojistik alt yapıların iyileştirilmesi gerektiği, ayrıca gerek tarım gerekse hayvancılık açısından orman, çayır ve mera gibi alanlarında koruma ve kullanma dengesinin sağlanması için arazi kullanım planlarının hazırlanmasının önem arz ettiği, bu bağlamda meraların tespit ve tahdit çalışmalarının hızla tamamlanması gerektiği,

- Hayvancılık sektöründe ırk ıslah çalışmalarının büyük bir öneme sahip olduğu ve buna yönelik çalışmaların devam etmesi gerektiği, hayvancılık açısından yemleme maliyetlerinin azaltılması ve kaba yem açığının giderilmesinin büyük önem taşıdığı, bununla birlikte hayvansal yem fiyatlarında ciddi artış yaşanmasına rağmen çiğ süt ve karkas et alım fiyatlarının yeterince artmadığı, süt üreticilerinin istedikleri tutarda kazanç elde edememeleri sebebiyle süt üretimine ilişkin faaliyetlerini sonlandırdığı, bu kapsamda et ve süt üreticilerinin kazançlarının korunması ve fiyat istikrarının sağlanmasına yönelik Et ve Süt Kurumunun dengeleyici bir rol üstlenebileceği,

- Türkiye'nin üç tarafı denizlerle kaplı bir ülke olmasına rağmen balıkçılık sektörüne gereken önemin gösterilmediği, her ne kadar kültür balıkçılığında olumlu bir tablo çizilse de mazot fiyatlarındaki artışın sektörü olumsuz etkilediği, bunun yanı sıra iklim değişikliği ekseninde denizlerimizdeki istilacı türlerle mücadelenin biyoçeşitliliğin korunması açısından son derece önemli olduğu, bu çerçevede bölgesel ve mevsimsel balıkçılığa geçilmesinin faydalı olabileceği, ayrıca balıkçılıkla ilgili sosyal güvenlik alanında birçok eksikliklerin bulunduğu, bu eksikliklerin de en kısa sürede giderilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Tarım ve Orman Bakanı Vahit KİRİŞÇİ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Dünyada tarım anlayışının yeni bir boyut kazandığı bir dönemde köklü değişimlere ve ilklere imza atıldığı, gıda arz güvenliğinin sağlanması doğrultusunda tarım arazilerinin bölünmesinin önlenerek büyük ovaların koruma altına alındığı, tarım sigortasının (TARSİM) hayata geçirildiği, toplulaştırma, sulanan tarım arazilerini artırma ve modern sulama sistemlerini yaygınlaştırma gibi yapısal dönüşümlere ağırlık verildiği, nüfus artışıyla birlikte gıdaya olan talebin de giderek artacağı, bu çerçevede sınırlı üretim alanlarımıza rağmen akıllı sulama yatırımları, AR-GE faaliyetleri, mekanizasyon kullanımını yaygınlaştırarak verim ve kalitenin yükseltildiği, ayrıca son dönemde yaşanan Rusya-Ukrayna savaşının etkisiyle yaşanan küresel gıda arzı krizinin çözümünde Türkiye'nin “Karadeniz Tahıl Koridoru” ile küresel çapta kritik bir rol oynadığı,

- Gıda konusunun bir milli güvenlik meselesi olduğu, gelişmiş ülkelerin bile gıda arz güvenliğine yönelik endişelerinin arttığı bir dönemde Türkiye'nin başarılı bir süreçten geçtiği, bu kapsamda tarım sektörünün son 19 yılın 15'inde büyüme kaydettiği, tarımsal ihracatta dikkate değer bir artışın olduğu, başta Tarım Kanunu olmak üzere yapılan yasal düzenlemelerle piyasa regülasyon faaliyetleri ve tarımsal desteklerle önemli değişimlere imza atıldığı, tarımsal desteklerde çevreyi ve biyoçeşitliliği koruyarak üretimin teşvik edildiği, uygulanan politikalarla hem üreticinin hem tüketicinin yanında bulunduğu,

- 2022 yılından itibaren tarımsal destekleme sisteminin değiştirilerek ve ödemelerin öne çekildiği, böylece ekim döneminde girdi alımlarının olabildiğince kolaylaştırıldığı, tarımsal destek miktarının 2022 yılında 39,2 milyar TL'ye çıkarıldığı, önümüzdeki yıl bu miktarın 54 milyar TL olarak öngörüldüğü, ayrıca Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin verdiği 100 bin TL tutarındaki faizsiz kredi miktarının 200 bin TL'ye çıkarıldığı, buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üreten çiftçilere dekar başına 2022 yılında; mazot desteğinin yüzde 241 artış ile 75 TL'ye, gübre desteğinin yüzde 130 artış ile 46 TL'ye, sertifikalı tohum kullanım destekleme ödemesinin yüzde 108 artış ile 50 TL'ye yükseltildiği, bu bağlamda tarıma yönelik doğrudan ve dolaylı desteklemelerin bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmesi gerektiği,

- Bitkisel üretimde 2022 yılında 127,6 milyon ton ile tüm zamanların rekorunun beklediği, son 20 yılda sertifikalı tohum üretiminin yüzde 813 artış ile 1,3 milyon tona yükseldiği, bunun yüzde 96'sının yerli tohum olduğu, yıl sonu itibarıyla tarım ve gıda ürünleri ihracatının 30 milyar dolara çıkmasının beklediği,

- Son dönemde regülasyon kurumları olan TMO, ÇAYKUR, TÜRKŞEKER, Et ve Süt Kurumunun daha fazla görev ve sorumluluklar üstlendiği, bu yıl TMO marifetiyle 1999 yılından beri en yüksek miktarda hububat alımının yapıldığı, bu kapsamda alımı devam eden ürünlerle birlikte 55 milyar TL ödeneceği, benzer şekilde ilk kez bu yıl buğday ve arpasını TMO'ya satan üreticilere verilen diğer desteklere ilave olarak ton başına buğdayda 1.000 TL, arpada ise 500 TL hububat alım primi verilmek suretiyle üreticinin desteklendiği, şeker pancarı alım fiyatının ise yüzde 245 artışla ton başına 1.450 TL'ye çıkarıldığı, orman köylülerine yüzde 20'si hibe olmak üzere faizsiz ORKÖY kredisinin verildiği,

- Büyükbaş küçükbaş, kanatlı ve arıcılıkta yürüttüğümüz çalışmalarla hayvancılık sektörünün güçlendirildiği, bu kapsamda büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısında yaklaşık yüzde 80 artışla Avrupa'da 1'inci sıraya gelindiği, ıslah çalışmalarıyla verimlilik ve hayvan sayısının artırıldığı, 2002'den bugüne hayvancılık desteklerinin tarımsal destek içindeki payının yüzde 4,4'ten yüzde 25'e çıkarıldığı, hayvansal üretimdeki artışın hayvan varlığındakine kıyasla çok daha fazla olduğu, ıslah çalışmaları neticesinde ortalama karkas ağırlığının 178 kilogramdan yüzde 60 artışla 284 kilografa çıkarıldığı, ayrıca dünya ikincisi olduğumuz bal üretiminde coğrafi dağılımını gösterir dijital bal haritasının çıkarıldığı, diğer tarım ürünlerinde olduğu gibi hayvansal üretimde de net ihracatçı konumunda bulunduğu, mera tespit ve tahdit çalışmalarının yerleşim yeri bazında tamamlandığı, bu kapsamda 16 milyon dekar alanda mera ıslah ve amenajman projesinin uygulandığı,

- Türkiye'nin en çok ağaçlandırma yapan ülkeler sıralamasında Avrupa'da birinci, dünyada dördüncü sırada olduğu, bu kapsamda milli servetimiz olan orman alanlarının 2002 yılında 20,8 milyon hektardan 2021 yılında 23,1 milyon hektara çıkarıldığı, orman yangınları sonrası bu alanların hiçbir amaçla kullanılmadığı ve ivedilikle yeniden ağaçlandırmanın yapıldığı, bunun yanında ormanların korumak için 776 kuleden 24 saat gözetlemenin yapıldığı, orman yangınlarıyla mücadelede kapsamında önemli bir yenilik olarak insansız hava araçlarının devreye sokulduğu, 2022 yılında 10'u gece de görev yapabilen 55 helikopter, 20 uçak, 8 İHA, 1.350 arazöz, 692 iş makinesi, 2.270 ilk müdahale aracı ve 25 bin personel ve 110 bin gönüllüyle yangınlarla mücadele edildiği, ayrıca Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığından 2 uçak, 25 helikopter ve 2 İHA'nın ihtiyaç hâlinde rezerv güç olarak kullanıldığı,

- Tarımsal üretimin ve verimliliğin artırılmasında sulamanın büyük önem taşıdığı, DSİ'nin son yirmi yılda sulanan tarım arazisini 21,7 milyon dekar artırarak 69,6 milyon dekara, baraj ve gölet sayısını 3,4 katına, HES sayısının 6 katına, taşkın koruma tesis sayısının 2 katına, ilk kez DSİ tarafından inşa edilen atık su arıtma tesisi sayısının 24'e çıkardığı, bunun yanında bir yenilik olarak yer altı su depolaması ve suni besleme sayısının 101'e çıkarıldığı, bu çerçevede öncelikle tarımsal arazi sulaması ve toplulaştırma faaliyetlerine kararlılıkla devam edileceği, suyun verimli kullanılması kapsamında kapalı sulama sistemlerini yüzde 6'dan yüzde 31'e çıkarıldığı, çevreyi korumak ve kaynakları etkin kullanmak adına atık suların tarımda yeniden kullanımı için çalışmalara başlandığı,

- Su ürünleri yetiştiriciliğinin destekleme kapsamına alındığı, Türkiye'nin su ürünleri yetiştiriciliğinde ve iç su avcılığında Avrupa ülkeleri arasında ilk sırada yer aldığı, levrek ve çipura üretiminde dünyada 1'inci, gökkuşağı alabalığında 2'nci konumda bulunduğu, bu kapsamda su ürünlerinde 2021 yılında 1,4 milyar dolar ihracatın gerçekleştirildiği, sularımızdaki biyoçeşitliliğin devamını sağlamak için denizlerde koruma alanları sayısını 49'dan 87'ye, korunan tür sayısının da 20'den 66'ya çıkarıldığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 1.11.2022 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Gençlere yapılacak yatırımın Türkiye'nin geleceği için yapılan en değerli yatırımlar arasında yer aldığı, Bakanlığın gençlere ve sporculara yönelik uyguladığı politikaların yetkin ve geliştirici politikalar olması gerektiği, bu politikalara ek olarak yeni ve çeşitli politikaların da hayata geçirilmesinin yerinde olacağı, bu kapsamda Bakanlığın 2023 yılı bütçesinin hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında eksik kalabileceği ve bu çerçevede Bakanlık bütçesinde artış yapılmasının hizmetlerin kalitesinin ve çeşitliliğinin artırılması noktasında yararlı olacağı,

- Uyuşturucu ile mücadelenin önemli bir konu olduğu, toplumda uyuşturucu kullanım yaşında bir düşüş ve kullanım oranında artış görüldüğü, metamfetamin adlı uyuşturucu maddenin bireyler arasında kullanım alanı bulduğu ve son dönemlerdeki uyuşturucuya bağlı ölümler içindeki payının yüksek bir orana sahip olduğu, bunun yanı sıra Bakanlığın uyuşturucu ile mücadelesinin doğru ve yerinde bir hizmet olarak değerlendirildiği ancak bu hizmetin geliştirilmesi gerektiği,

- Terör örgütlerinin finansmanının en büyük kısmının uyuşturucudan kaynaklandığı, bu noktada uyuşturucu ile mücadelenin aynı zamanda terör ile mücadeleye de büyük katkı sağladığı, bu bağlamda Bakanlığın uyuşturucu ile mücadele konusunun üzerine daha fazla eğilmesi, konu ile ilgili kapsayıcı çalıştaylar yapması gerektiği, bu kapsamda tüm kurumların mücadele için işbirliği içinde olması ve uyuşturucu sorununun temeline inilerek sorunun toplumumuz gündeminden tamamen çıkarılmasının ülkemiz açısından büyük bir kazanım olacağı,

- TÜİK'in nüfus izdüşümü incelendiğinde Türkiye'nin genç nüfusunda gelecek yıllarda bir düşüş beklentisinin hakim olduğu, bu nedenle genç nüfus azalışının nedeninin ve bu azalışın etkilerinin araştırılmasının önem arz ettiği, Bakanlığın gençlere yönelik çalışmalarını artırmasının ve bu çalışmalara gençlerin de etkin katılımının sağlanmasının gençlerin isteklerinin ve sorunlarının anlaşılması noktasında büyük katkı sağlayacağı, bunun yanında gençlerin işgücüne katılımının ve istihdamının artırılması ile ücretlerinde iyileşme sağlanması için iş yaşamı ve gençler arasında bağlantılar kuracak etkin çalışmaların daha çok yapılmasının önem arz ettiği,

- Bakanlık tarafından sağlanan öğrenim kredilerindeki geri ödeme artış endeksinin kaldırılması ile öğrencilerin yalnızca öğrenim kredisi kapsamında aldıkları tutarı ödeyecek olmalarına yönelik çok önemli bir düzenlemenin hayata geçirildiği, bunun yanında öğrencilere verilen aylık burs ve kredi tutarının artırılmasının olumlu karşılanacağı, KYK yurtlarında öğrenci barınma kapasitesinin son dönemde önemli ölçüde artırıldığı, bu artışın gerekli ve yerinde bir uygulama olarak değerlendirildiği ancak yurtlardaki artışa ek olarak öğrencilerin barınma ve beslenme ölçütlerinin yükseltilmesinin ve yurtlarda gıda çeşitliliğinin artırılmasının da gerekli olduğu, ayrıca özel yurtlarda bir takım sorunlarla karşılaşıldığı, bu sorunların önüne geçilmesine yönelik Bakanlık denetimlerinin artırılmasının önem arz ettiği,

- Sporun toplumsal yaşantının vazgeçilemez bir parçası ve uluslararası toplulukların birleştirici bir unsuru olduğu ancak son dönemde sportif başarı anlamında önceki yılların gerisinde kalındığı, bu nedenle sportif başarının artırılması, yetenekli ve üst düzey sporcular yetiştirilmesi için spor altyapısının desteklenmesinin ve geliştirilmesinin gerekli görüldüğü, bu kapsamda amatör spor kulüplerine desteğin artırılması gibi altyapı yatırımlarının gerekli olduğu, sporda kadın sporcuların her alanda desteklenmesi politikasının sürdürülmesinin sporda başarı için gerekli öncelikler arasında yer aldığı, Türkiye'de sporun geliştirilmesine yönelik yapılan tesislerinin sayısındaki artışın memnuniyet verici olduğu, bunların yanında

Türkiye'nin Türk Dünyası Dostluk ve Kardeşlik Oyunları ile İslami Dayanışma Oyunları'na ev sahipliği yapmasının gurur verici olduğu,

- Gençlerin yaşama bakış açılarının ve yaklaşımlarının genişletilmesinin ve geliştirilmesinin büyük bir kazanım olacağı, bu bağlamda gençlerin toplumsal yaşama, siyasete ve iş yaşamına katılımlarının sağlanmasının Türkiye'nin mevcut potansiyelini ortaya çıkaracağı, bu kapsamda son dönemdeki düzenlemelerden biri olan seçilme yaşının 18'e indirilmesinin önemli düzenlemelerden biri olduğu, gençlik merkezleri gibi tesislerde gençlere yönelik çok yönlü geliştirici programlar ile gençlerin kişisel gelişimlerine katkı sağlanırken kötü alışkanlıklardan uzak tutulmalarının yerinde bir politika olduğu,

- Bakanlığın 2002 yılında 16 olan Gençlik Merkezi sayısını 2022 yılında 420'ye çıkarmasının ve bu merkezlerde E-spor Eğitim Projesi, Gençler Bakanlığında Projesi, Dene Yap Atölyeleri ve Biz Bir Takımız Projesi gibi projelerin hayata geçirilmesinin gençliğin ve sporun geliştirilmesine önemli katkılar sağladığı, bu uygulamaların yanında yine sporun geliştirilmesi açısından olimpiik yüzme havuzları, basketbol potaları gibi spor tesisi yatırımları ile sportif yetenek taramaları yoluyla daha fazla yetenekli sporcunun keşfedilmesinin yerinde olduğu,

- Türkiye'den yabancı ülkelere genç göç oranında bir artış yaşandığı, göç edenlerin çoğunun eğitimli gençlerden oluştuğu, genç göçünün temel nedenleri arasında yurt dışındaki iş ve eğitim olanaklarının bulunduğu, genç göçünün önüne geçebilmek adına Bakanlığın iş ve eğitim olanaklarının artırılması noktasında daha etkin çalışmalar yapmasının ve daha fazla gence ulaşmasının yararlı olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem KASAPOĞLU tarafından yapılan açıklamalarda;

- Türkiye'de 8 milyon üniversite öğrencisinin bulunduğu ve toplam yurt kapasitesinin yaklaşık 850 bin olduğu, 2022 yılında ikametgahı dışında üniversite okuyan öğrenci sayısının 502 bin seviyesine ulaştığı, KYK yurtlarına 305.080'i üniversiteye yeni başlayan öğrenciler olmak üzere toplam 430.176 öğrencinin başvuruda bulunduğu, başvuru yapan öğrencilerden yüzde 97'sinin taleplerinin karşılandığı ve öğrencilerin yurtlara yerleştiği, KYK yurtlarında ranza oranının yüzde 92'den yüzde 9,5'e indirildiği, yurtlarda barınan öğrencilerin beslenmeleri için günde 50 milyon lira kaynak ayrıldığı ve öğrencilere aylık 1.800 lira beslenme desteği sağlandığı, bunların yanında yurt kapasitesinin artırılması ve eski yurtların boşaltılıp, yeni, çağdaş, kültür ve spor merkezlerini barındıran yurtların yaygınlaştırılması amacıyla yeni yurt yatırımlarının sürdürüldüğü,

- Türkiye'nin öğrenim bursu ve kredisi uygulamasındaki başarısı ile Dünyanın sayılı ülkeleri arasında yer aldığı, 2023 yılbaşında yine öğrenim bursu ve kredisi rakamlarının güncelleneceği, Türkiye'de sağlanan öğrenim kredisinin eğitim ücretleri için değil tamamı ile öğrencilerin harcamalarına yönelik bir kredi olduğu, bu noktada Türkiye'de öğrenim ücreti ya da öğrenim harcı gibi bir kavramın bulunmadığı, Türkiye'de öğrenimin ücretsiz olmasına karşın İngiltere'de 68 bin, Norveç'te 44 bin, Japonya, İsveç, Kanada ABD ve Finlandiya'da ortalama 25 bin ABD Doları olmak üzere öğrencilerin eğitim ücreti ödediği, bunlara ek olarak öğrencilere sağlanan öğrenim kredilerinin geri ödenmesindeki artış endeksinin kaldırılarak gençlerin refah seviyesinin artırılmasının amaçlandığı,

- Bakanlığın fırsat eşitliğini öne alan bir anlayış ile başta gençler olmak üzere 85 milyon Türk vatandaşına hizmet sağlayan bir kurum olduğu, Bakanlığın faaliyetlerine bakıldığında spordan gençlik çalışmalarına kadar bütün faaliyetlerin bir kardeşlik iklimi içerisinde ve kapsayıcı bir şekilde yürütüldüğü, Bakanlığın sporu toplumun tüm kesimlerine yayma

noktasında çalışmalar yürüttüğü ve her yaş ve cinsiyetten bireyin tesislerden yararlanması için gerekli olanakları sağladığı,

- Bağımlılıkla mücadele konusunun Bakanlığın gündem maddeleri arasında yer aldığı ve bağımlılığa karşı mücadelede en önemli enstrümanlardan birinin spor olduğu, bu noktada tesisleşmenin büyük bir önem kazandığı ve bu çerçevede Bakanlığın spor tesisi yatırımlarını sürdürdüğü, son dönemde Avrupa'nın en büyük çağdaş buz pistinin açıldığı ve bu tesiste 2 olimpik pistin, bilim merkezinin, kütüphanenin ve sanat atölyelerinin bulunduğu, bu kapsamda Bakanlığın tüm bağımlılık türleriyle mücadelede spor altyapısına büyük önem verdiği ve en iyi şekilde kullanma noktasında Bakanlığın il müdürlükleri, spor merkezleri, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, federasyonlar ve kulüpler ile işbirliğinde bulunduğu, yine bağımlılıkla mücadele için üniversitelerin büyük bir paydaş olduğu ve üniversitelerle birlikte de bağımlılıkla mücadele yolları geliştirildiği,

- Bağımlılıkla mücadele ve sporun geliştirilmesi için TBMM'nin getireceği öneri ve projelerin de Bakanlık tarafından çok değerli görüldüğü, bu kapsamda gelen önerileri ve katkıları Bakanlığın hayata geçirmeye çalışacağı, sporun birleştirici ve rehabilite edici etkilerinin bulunduğu bu kapsamda geçmiş yıllarda TBMM'de kabul edilen Sporda Şiddetin ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile spor müsabakalarında istenmeyen sorun ve görüntülerin de önüne geçildiği,

- Bakanlığın kadın odaklı bir spor politikası yürüttüğü, faal kadın sporcuların toplam sporculara oranının yüzde 43'e ulaştığı ve 1 milyon 879 bin kadın, 2 milyon 495 bin erkek olmak üzere toplam 4 milyon 375 bin faal sporcunun bulunduğu, bu sayının artırılması için Bakanlığın gerekli çalışmaları yapmayı sürdüreceği, bu kapsamda spor tesisi yatırımlarının devam ettirildiği ve Ankara İli Etimesgut İlçesinde bulunan Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezinde uzun yıllardır devam eden bir süreç ile olimpiyat yıldızı sporcuların yetiştirildiği, bu eğitimlerin yanında Bakanlık tarafından atletizm, jimnastik ve yüzme alanlarında başarıları artırmak için programlar yürütüldüğü ve kısa zamanda bu alanlarda olimpiyat şampiyonları çıkmasının beklendiği, bu çalışmaların yanında sporun geliştirilmesi için Bakanlığın eskiyen tesislerin yenilenmesine büyük önem verdiği ve tesislerde yenileme çalışmalarının yapıldığı,

- Genç işsizliği ile mücadele noktasında Bakanlığın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ortak bir çalışma yürüttüğü, bu çalışma kapsamında 70 bin gence istihdam sağlanmasının amaçlandığı, çalışma kapsamında halihazırda gençlere istihdam sağlanmaya başlandığı ve 70 bin istihdam hedefine 2023 yılı Mart ayında ulaşılmasının hedeflendiği, istihdam programı dışında Bakanlığın gençlerin üniversite eğitimleri sürecinde ve NEET gruplarında kişisel gelişimi için çalışmalarda bulunduğu ve genç işsizliğini azaltmak adına bu çalışmaları geliştirme devam edeceği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 2.11.2022 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi üzerine yapılan görüşmelerde;

- Merkezi yönetim bütçesinden Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrılan payın yeterli düzeyde olmadığı, toplumsal hayata çok önemli tesirleri bulunan ve geniş bir görev alanına sahip Bakanlığın bütçeden aldığı payın daha yüksek düzeyde olması gerektiği, buna rağmen Bakanlığın bütçeden aldığı payın geçen yıla kıyasla azalmasının Bakanlık faaliyetlerini olumsuz yönde etkileme ihtimali olduğunun değerlendirildiği,

- Sosyal yardımların sosyal devlet ilkesini hayata geçirme anlamında yadsınamaz bir önemi haiz olduğu, ancak sosyal yardımların tutarlarında ve türlerindeki artışın sosyal devlet açısından mutlak manada arzulanan bir durum anlamına gelmediği, bu durumun sosyal yardıma muhtaç vatandaşların sayısının arttığı şeklinde yorumlanabileceği, sosyal devletten beklenen

işlevin sosyal yardımlar aracılığıyla yoksulluğun yönetilmesi değil yoksullukla mücadele ederek sosyal yardıma muhtaç vatandaşların sayısının azaltılması olduğu, bu kapsamda yoksullukla mücadele programları çerçevesinde yoksulluğun ortadan kaldırılmasının hedeflenmesi gerektiği,

- Kadınların toplumsal ve ekonomik hayata katılımının ülke kalkınmasına olumlu etkilerinin olmasının yanı sıra insani gelişmişlik açısından da önemli bir kriter olduğu, ancak kadınların toplumsal ve siyasal hayata katılımı, cinsiyetler arasındaki eşitlik, işgücüne katılım, cinsiyetler arasında ücret farkları gibi hususlarda uluslararası raporlarda yer alan değerlendirmeleri de göz önünde tutarak önemli iyileştirmelerin yapılması gerektiği, diğer taraftan kadına yönelik şiddetin koruma tedbirlerine rağmen işlenebiliyor olmasının söz konusu tedbirlerin etkinliği açısından gözden geçirilmesinin faydalı olacağı, bu çerçevede şüpheli ölümlerin daha etkili bir şekilde soruşturma ve kovuşturma süreçlerine tabi tutulması gerektiği,

- İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında eğitim gören öğrencilere yönelik olarak yemek yardımı yapılmasının ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar göz önünde bulundurulduğunda elzem hale geldiği, yoksul ve sosyal yardıma muhtaç ailelerin halihazırda zor olan yaşam koşullarının eğitim çağındaki çocuklarının yiyecek ihtiyaçları nedeniyle daha müşkül hale gelebildiği, bu çerçevede zorunlu eğitim çağındaki öğrencilere okullarda yemek verilmesinin faydalı olacağı,

- Avrupa Birliği üyelik sürecinde geçmiş dönemlerde engelli, yaşlı ve çocuk bakımına yönelik önemli gelişmelerin kaydedildiği, ancak içinde bulunduğumuz süreçte söz konusu bakım hizmetlerinin evlerde yapılmasının teşvik edildiği, bakım hizmetlerinin ülkemizde kadınlar tarafından yerine getirildiği dikkate alındığında bu durumun kadınların sosyal ve ekonomik hayattan geri çekilmesine yol açabileceği, diğer taraftan bakım hizmetlerinin evlerde kadınlar tarafından verilmesi halihazırda düşük olan kadınların işgücüne katılım oranını olumsuz olarak etkileyebileceği, bu nedenlerle bakım hizmetlerinin kamusal alanlarda sunulmasının kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımına olumlu tesirde bulunacağı,

- Engellilere yönelik olarak uygulamaya konulan önemli hizmetler neticesinde engelli memur atamalarındaki artışların engelli vatandaşların toplumsal hayata katılımına olumlu katkı sağladığı, ancak engelli ve engelli yakını aylığının artırılması ve engelli aylığı ödemesinde aile geliri yerine engellilerin kendi gelirlerinin esas alınması yönünde taleplerin olduğu, bu çerçevede engelli vatandaşlara yönelik hizmetlerin çeşit ve kalitesinin artırılarak çevresel ve fiziki şartların engellilere uyumlu hale getirilmesi yönünde çalışmaların devam etmesinin olumlu olarak değerlendirildiği,

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının çocukların korunması ve çocukların üstün yararının gözetilmesi hususunda önemli faaliyetler gerçekleştirdiği, ancak mevcut sosyoekonomik ve bölgesel eşitsizlikler, suça sürüklenme, çocuğa yönelik şiddet, cinsel istismar, çocuk evlilikleri, sigara, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı gibi meselelerin risk faktörü olma özelliğini sürdürdüğü, bu çerçevede çocukların şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve sigara kullanımını özendiren yayınlara karşı korunması gerektiği,

şeklindeki görüş, öneri ve eleştirilerin ardından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından yapılan açıklamalarda;

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından sunulmakta olan çocuklara yönelik hizmetlerin çocuğun üstün yararı ön plana alınarak aile odaklı bir anlayışla ve stratejiyle yürütüldüğü, 2002 yılında sadece 3 adet çocuk evleri sitesi varken 2022 yılında bu sayının 113'e yükseldiği, bu kapsamda suça sürüklenen veya suç mağduru olan çocuklarla alakalı rehabilitasyon hizmetlerinin daha etkin bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla ihtisaslaştırılmış çocuk evleri sitelerinin kurulduğu, diğer taraftan çocuklar hakkında en uygun hizmet modelinin

belirlenmesi amacıyla Çocuk Koruma ve İlk Müdahale (ÇOKİM) birimlerinin oluşturulduğu, Çocuklar Güvende Programı kapsamında riskle karşılaşmış ve sosyal hizmet sunulmuş çocuklara yönelik izleme ve takiplerin sürdürüldüğü ve bu kapsamda 129 bine yakın izleme ve takibin yapıldığı, ayrıca çocuklara yönelik ihmal, istismar ve şiddet vakalarına müdahale etmek amacıyla Bakanlığın tüm illerdeki uzman müdahale ekipleri aracılığıyla mağdur çocuk ve ailelerine hizmet vermeye devam ettiği,

- Engelli ve yaşlı vatandaşlara yönelik bakım hizmetlerinin aile odaklı sosyal hizmet politikaları doğrultusunda geliştirildiği ve çeşitlendirildiği, söz konusu hizmetlerin yanı sıra kurum bakımı ihtiyacı olan vatandaşlara güçlendirilmiş kurumsal bakım hizmeti de sunulmaya devam edildiği, bu çerçevede özel ilgi, destek ve korunmaya gereksinim duyan engelli bireylere fonksiyon kayıplarını gidermek ve toplum içinde kendi kendilerine yeterli olmalarını sağlayacak becerileri kazandırmak amacıyla Bakanlığa bağlı resmi bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde hizmet verildiği, bu kapsamda 2007 yılında 10 özel bakım merkezi 915 kapasiteyle 351 engelliye hizmet sunmaktayken 2022 yılı Eylül ayında 304 özel bakım merkezinde 30.693 kapasiteyle 26.491 engelli bireye yatılı bakım hizmetinin sunulduğu, ayrıca 2022 yılında 290 kapasiteli 3 huzurevinin hizmete açıldığı ve 2023 yılında toplam 420 kapasiteli 5 huzurevinin de açılışının planlandığı,

- Kadınlara yönelik olarak uygulanan politikalar neticesinde 6 yaş üzeri nüfus içerisindeki kadın nüfus okuryazarlık oranının yüzde 79,9'dan yüzde 95,5'e çıktığı, 2002-2003 döneminde kız çocuklarının net okullaşma oranı yüzde 45,2 iken 2021-2022 döneminde bu oranın yüzde 89,3'e yükseldiği, kadınların yükseköğrenimde net okullaşma oranı 2002 yılında yüzde 13,5 iken 2021-2022 döneminde yüzde 49,2'ye yükseldiği, kadınların toplumsal ve ekonomik hayata katılımının artırılması amacıyla "Finansal Okuryazarlık", "Türkiye'nin Mühendis Kızları" ve "Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçelemenin Uygulanması" projelerinin yürütüldüğü,

- Kadına yönelik şiddetle mücadelenin "sıfır tolerans" ilkesi çerçevesinde yürütüldüğü, bu kapsamda mevzuat çalışmaları ile eğitim ve farkındalık artırmaya yönelik çalışmaların devam ettiği, bu çerçevede Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4'üncü Ulusal Eylem Planının yürürlükte olduğu, diğer taraftan erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadelenin devam ettiği, ayrıca kadına yönelik şiddetle mücadeledeki en önemli caydırıcı unsurlardan birinin elektronik kelepçeyle şiddet mağdurlarının etkin korunmasının sağlanması olduğu ve bu doğrultuda İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığıyla eş güdüm ve iş birliği içerisinde faaliyetlerin sürdürüldüğü,

- Sosyal yardımların hak temelli, sosyal dayanışmayı teşvik eden, hesap verilebilir, nesnel kriterlere bağlı, sürdürülebilir bir sosyal yardımlaşma ve dayanışma sistemi aracılığıyla hak sahiplerine ulaştırıldığı, bu çerçevede 2002 yılında sadece 1,3 milyar TL olan sosyal yardım harcamalarının 2021 yılında 97,8 milyar TL'ye çıktığı, Birleşmiş Milletler normlarına göre 2009 yılına kadar orta insani gelişme düzeyinde olan ülkemizin 2009 yılından itibaren yüksek insani, 2021 yılı verilerine göre de çok yüksek insani gelişme kategorisine ulaştığı, bu kapsamda 2002 yılında 4 olan sosyal yardım programı sayısının 50'ye çıkartılarak ihtiyaç sahibi vatandaşlara her alanda çözüm sunmaya devam edildiği,

- Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırmasına göre 2006-2021 yılları arasında eş değer hane halkı kullanılabilir fert geliri dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırları çerçevesinde göreceli yoksulluk oranında iyileşme olduğu, bu kapsamda 2006 yılında yüzde 20,6 olan göreceli yoksulluk oranının 2021 yılında yüzde 14,4'e gerilediği, bu bağlamda sosyal yardımların tutar ve türlerindeki artışın yoksulluğun arttığı anlamına gelmediği, aksine artan refah seviyesiyle birlikte Bakanlığın daha

fazla vatandaşa ulaşması ve tematik sosyal yardımların devreye alınmasından ötürü sosyal yardımların miktarında artış olduğu ve söz konusu yardımların çeşitlendiği,

- Aileyi korumak ve aile değerlerine sahip çıkabilmek için 2022 yılında aile temalı etkinlikler gerçekleştirildiği, bu kapsamda Aile Haftası etkinlikleri çerçevesinde 81 ilde çeşitli etkinliklerin yürütüldüğü, Aile Haftası içerisinde Aile Değerlerimiz ve Değişen Dünya Çalıştayı ve Yeni Medya Dili ve Aile konulu çalıştayların yapıldığı, diğer taraftan Aile Sosyal Destek Programı kapsamında hane ziyaretlerinin devam ettiği, bu çerçevede 4.802 ASDEP görevlisinin 4,6 milyon haneyi ziyaret ettiği, ayrıca Yeşilayla yapılan iş birliği çerçevesinde gerçekleştirilen Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimleri ve Aile Eğitim Programları kapsamında Madde Kullanım Riski ve Madde Bağımlılığından Korunma eğitimleri aracılığıyla 1 milyonun üzerinde kişiye eğitim verildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 3.11.2022 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve Üniversitelerin bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Millî Eğitim Bakanlığı için bütçeden 435 milyar 351 milyon TL ödenek ayrıldığı ve eğitim bütçesinin 2016'dan günümüze hem milli gelir hem de merkezi bütçe içerisinde azalma eğilimine girdiği, örneğin 2016'da merkezi yönetim bütçesindeki payı yüzde 19,24 iken 2023'te yüzde 14,53'e, milli gelire oranının da yüzde 4,21'den yüzde 3,48'e gerilediği,

- Artan öğrenci sayısına paralel öğretmen ve derslik sayısındaki artışın düşük kaldığı, öğrenci sayısı yaklaşık yüzde 5 artmışken, derslik artış sayısının yüzde 2,4 olduğu, okullara ayrılan bütçenin de öğrenci sayısındaki artış dikkate alındığında yetersiz kaldığı, bundan dolayı okul ihtiyaçlarının karşılanması için velilerden yardım talep edildiği,

- 4+4+4 eğitim sistemi öncesi 4 bin 664 olan özel öğretim kurumları sayısının yaklaşık 14 bine yükseldiği, diğer bir ifade ile özel öğretim kurumlarındaki artışın yüzde 204 olarak gerçekleştiği ve öğrenci sayısının ise yüzde 194 arttığı, özel öğretim kurumlarına verilen desteğin devlet okullarının kalitesinin artırılması ve Türkiye'nin her köşesindeki öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlanması için kullanılması gerektiği,

- Yatılı bölge okulları ve bu okullara devam eden öğrenci sayısında azalma yaşandığı, diğer yandan yatılı ve pansiyon okullarda üç öğün yemek ve bir ara öğün için öğrenci başına ayrılan bütçenin 29 TL olmasının çocukların dengeli beslenmesi için yetersiz olduğu, 22 milyon 738 bin 300 olan çocuk nüfusunun yüzde 33,7'sinin maddi yoksunluk çektiği, diğer bir ifadeyle 7 milyon 600 bin çocuğun dengeli beslenmeden yoksun olduğu, bundan dolayı çocuklara okullarda öğle yemeğinin verilmesi gerektiği,

- 14 Şubat 2022 tarihli ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanununun, öğretmenlik mesleğine ilişkin tüm konuları içeren bir düzenleme olması beklenirken sadece atama ve kariyer basamaklarını belirleyen dar kapsamlı bir düzenleme olduğu, Kanunun kariyer basamaklarını sınav sistemi ile ilişkilendirilmesi sebebiyle de öğretmenler tarafından eleştirildiği, özel okul öğretmeni, ücretli öğretmen, sözleşmeli öğretmen ve kadrolu öğretmen gibi milli eğitimde değişik statülerde öğretmen istihdamının gerçekleştiği, buna ilaveten Öğretmenlik Meslek Kanunu ile uzman öğretmen ve baş öğretmen gibi yeni statülerin de eklendiği, bu durumun öğretmenlik mesleğinin itibarını zedelediği ve öğretmenlik mesleğindeki bu çoklu statü durumuna son verilmesi gerektiği,

- 2016'dan günümüze üniversite sayısının artmasına rağmen YÖK ve üniversitelerin bütçesinin reel olarak neredeyse yüzde 25 azaldığı, üniversitelerin niceliğinin artırılmasının yanı sıra niteliğinin de artırılması ve bütün üniversitelere aynı imkanların tanınması gerektiği,

ayrıca üniversite mezunu işsiz sayısının giderek arttığı ve yüksekokul mezunu işsizlerin sayısı bakımından Türkiye’nin OECD ülkeleri arasında 3. sırada olduğu,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER ve Yükseköğretim Kurulu Başkanı Erol ÖZVAR tarafından yapılan açıklamalarda;

- MEB, YÖK, Yükseköğretim Kalite Kurulu, ÖSYM, üniversiteler ve diğer bakanlıklara ayrılan kaynaklarla eğitim bütçesinin 651 milyar 377 milyon 155 bin TL olduğu ve MEB bütçesi ile 2023 yılında, okul öncesi eğitimden başlayarak eğitimin her kademesinde bütün bireylerin nitelikli eğitime eriştiği bir eğitim sisteminin oluşturulması hedeflenerek, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına, mesleki eğitimin güçlendirilmesine ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesine yönelik çalışmaların yürütüleceği,

- Eğitimde fırsat eşitliğini arttırmak ve güçlendirmek için Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY), pansiyon kapasitesi ve bursların artırılması, ücretsiz yemek hizmeti, ücretsiz ders kitapları ile yardımcı kaynakların temini gibi birçok sosyal politikaların uygulandığı, “Mesleki Eğitimde 1.000 Okul Projesi” ve “Temel Eğitimde 10.000 Okul Projesi” gibi projelerin yürütüldüğü, söz konusu amaçlar doğrultusunda 2023 yılında “Ortaöğretimde 10.000 Okul Projesi”nin de hayata geçirilmesinin planlandığı,

- 2012 yılından itibaren uygulanan 4+4+4 eğitim sisteminin ortaöğretimde okullaşma oranını yüzde 44’ten yüzde 95’e yükselttiği, 2022-2023 eğitim öğretim yılında, resmî ve özel 15 bin 918 okul öncesi, 25 bin ilkokul, 18 bin 186 ortaokul ve 12 bin 714 liseyle toplam 71 bin 818 okulda 1 milyon 200 bin öğretmen ve 19 milyon 100 bin öğrencinin eğitim ve öğretime devam ettiği, okullaşma oranı ve öğretmen sayısı artırılarak öğretmen sayısı başına düşen öğrenci sayısının OECD ortalamasına yaklaştığı,

- Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasının ve bu alanda yapılan yatırımların hem eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması hem de kadın istihdamının artırılması için önemli bir aşama olduğu, bundan dolayı 3 yaşta okullaşma oranının yüzde 9’dan yüzde 14’e, 4 yaşta okullaşma oranını yüzde 16’dan yüzde 35’e ve 5 yaşta okullaşma oranının ise kısa sürede yüzde 65’ten yüzde 97’e yükseltildiği,

- Eğitim sisteminde öğrenci ve öğretmenlere yönelik “Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA)”, “Öğrenci/Öğretmen Destek Sistemi (ÖDS)” ve “Matematik Eğitim Dijital Platformu” gibi dijital platformların hizmete sunulduğu ve Türkçe ve yabancı dil öğretimini destekleyen dijital platformlarının da uygulamaya geçirileceği,

- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin koşullarını iyileştirmek ve eğitime erişimini kolaylaştırmak amacıyla Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerle yaz döneminde öğrencilerin eğitim aldıkları kurumlara taşınmaları sağlanarak eğitimlerine devam etme imkanının sağlandığı, ayrıca 18 yaş üstü engelli vatandaşlara sürekli eğitim desteğinin sağlanması için ilk kez engelli halk eğitim merkezlerinin kurulduğu,

- Mesleki eğitimin güçlendirilmesi için meslek liselerinde AR-GE merkezleri kurularak öğrencilerin patent, faydalı model, marka ve tasarım tescilleriyle kapasitelerinin ve meslek liselerinin itibarının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütüldüğü, bu çalışmalar sonucunda meslek liselerinin yüzde 1’lik başarı dilimindeki başarılı öğrencilerin tercih ettiği okul türüne dönüştüğü,

- Öğretmenlik mesleğinin gelişimi için merkezi planlama yerine okul temelli mesleki gelişim programının geliştirildiği, öğretmenlik mesleğini özel bir ihtisas mesleği olarak tanımlayan Öğretmenlik Meslek Kanununun yürürlüğe girmesiyle meslekte kariyer sürecinin uygulamaya geçirildiği, Kanun ile öğretmenlerin yüksek lisans ve doktora eğitimine

yönelmelerinde önemli bir artış olduğu, ayrıca öğretmenlere münhasır bir kanunun olmasının önemli bir başlangıç olduğu,

- Yükseköğretimde yaşanan niceliksel büyümeyle birlikte kurumlar arasındaki iletişim ve bağın güçlendirilmesi için bölgesel farklılıklarında da yakından takip edilerek önemli adımların atıldığı, bu minvalde yükseköğretim sisteminde “Büyük Veri Projesi”nin uygulamaya geçirildiği, bunun yanı sıra akademik üretkenlik, güçlü akademik performans, üniversite-sanayi işbirliği, üniversitelerin uluslararası etkileşimleri ve bilim diplomasisi alanlarında üniversitelerin daha ileriye taşınması hedeflenerek, 2022 yılında Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi, Doktoralı Genç Araştırmacılar için Yabancı Dilde Metin Yazma Programı, YÖK Üstün Başarı Ödülleri, Araştırma Üniversiteleri Destek Programı (ADEP), YÖK-TUSAF İş Birliği, YÖK-EUAF İş Birliği Projesi- Enerji Akademi Programı gibi pek çok yeni faaliyetin hayata geçirildiği, yükseköğretime ayrılan bütçe ile de toplumun tüm kesimlerini kapsayan anlayışla fırsat eşitliğinin, fiziksel, sosyal ve kültürel imkanların, akademik gelişimin arttığı bir yüksek öğretim ortamının sağlanmasının hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 7.11.2022 tarihinde Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Covid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşının dünya ekonomilerinde arz ve talep dengesizliklerine, emtia fiyatlarının yükselmesine ve küresel çapta tedarik zincirinde sorunlar yaşanmasına sebep olduğu, bu yaşanan sorunlara bağlı olarak benimsenen ihracata dayalı yeni ekonomi modelinin küresel çapta değişen koşullardan yararlanmak ve özgün stratejiler geliştirmek için iyi bir fırsat olabileceği, ancak döviz kurundaki artışın yüksek enflasyonu, yüksek işsizliği, millî gelirden dolar cinsinden kaybı ve bunların yanında yapısal sorunları beraberinde getirdiği, TL’nin döviz karşısında değer kaybetmesiyle ihracatın artacağı, bu artışın da cari açığı kapatarak ülke içerisinde döviz bollaştıracacağı, buna bağlı olarak döviz kurunun düşeceği ve nihayetinde enflasyonun düşeceği şeklindeki ekonomik yaklaşımın doğru olmadığı, nitekim benimsenen yeni modelle birlikte hedeflenen sonuçlara ulaşılamadığı, Ekim ayındaki artışla birlikte yıllık enflasyonun yüzde 85,51 düzeyinde gerçekleştiği, düşük faiz politikasının ekonomide geniş kapsamlı bir büyüme sağlayamadığı,

- 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde daralan küresel ekonomiye rağmen Türkiye’nin yıllık bazda ihracatının yüzde 15,4 artarak 209,5 milyar dolar seviyesine yükseldiği, ithalatın ise aynı dönemde 39,5 oranında artarak 300 milyar 553 milyon dolar seviyesine geldiği, dış ticaret açığının 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde yüzde 168,5 oranında bir artış gösterdiği, ihracatta mal grupları çeşitliliğinin sağlanması kapsamında, katma değeri yüksek ve teknoloji yoğun mallara ağırlık verilerek tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi ve ithalatın yerli üretim üzerindeki olumsuz etkisini ortadan kaldıracak stratejilerin belirlenmesi, yerli üretimin güvence altına alınması, uluslararası bağlantıların sorunsuz bir şekilde işleyebilmesi için gerekli altyapının oluşturulması, özellikle ara mal ithalatıyla ilgili bağımlılığın en aza indirilmesi yollarıyla söz konusu açığın azaltılabileceği ve istenilen dış ticaret haddine ulaşılabileceği,

- Perakende zincir mağazalarının ve alışveriş merkezlerinin ülke çapında tüm il ve ilçelerde yayıldığı, zincir marketlerin en küçük yerleşim birimlerinde dahi bulunmaları ve pek çok çeşit ürün satmaları sonucunda başta bakkallar olmak üzere birçok yerel esnafın iş yerlerini kapatmak zorunda kaldığı, bu olumsuzlukların daha fazla yaşanmaması için Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un revize edilmesi gerektiği, perakende zincir mağazalarının iş yeri açabilecekleri bölgeler ve satacakları ürünlerin çeşitliliği konusunda bir sınırlandırmaya ihtiyaç duyulduğu, zincir marketlere yönelik Rekabet Kurumu marifetiyle de gerekli denetimlerinin yapılması gerektiği,

- Covid-19 salgınıyla başlayan süreçte birçok esnafın maliyet artışları nedeniyle iş yerini geçici veya sürekli kapatmak zorunda kaldığı, esnaf ve sanatkâr kesiminin faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla istihdamı artıracak kredi, vergi, prim, enerji, kira ve benzeri alanlarda teşvikler verilerek ekonomiye yeni girişimcilerin kazandırılmasının yerinde olacağı, bu amaçla esnafıya yönelik desteklerin piyasa şartları dikkate alınarak süreklilik içerisinde gözden geçirilmesi gerektiği, ayrıca ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları açısından kooperatifçiliğin geliştirilmesinin önem arz ettiği,

- Gümrük idarelerinde sürdürülen modernizasyonun ithalat ve ihracat süreçlerini kolaylaştırdığı ve gümrük işlemlerinde zaman tasarrufu sağlandığı, ancak usulsüzlüklere neden olabilecek yapı, düzenleme ve uygulamaların önüne geçilmesi için etkin bir denetime ihtiyaç duyulduğu, ihracatta rekabeti olumsuz etkileyen yüksek gümrük vergilerinin azaltılmasının ticari ilişkilere olumlu katkıda bulunacağı,

- Ekonomide dijitalleşmenin öne çıktığı son dönemde dijital pazarların yavaş yavaş geleneksel ticaretin yerini aldığı, 2021 yılında ülkemizde e-ticaret hacminin bir önceki yıla göre yüzde 69 artarak 381,5 milyar lira olarak gerçekleştiği, 2022 yılında ise yürürlüğe konulan 7416 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla e-ticaret sektöründe rekabeti bozucu veya sınırlayıcı faaliyetlerin engellenmesi, e-ticarette çok oyunculu bir yapının tesis edilmesi ve e-ticaretin sağlıklı bir şekilde büyümesi amacıyla önemli düzenlemelerin yapıldığı, ancak Kanunla getirilen düzenlemelerin takibinin yeterince yapılmadığı, buna bağlı olarak ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla uluslararası düzeyde de çalışmaların yapılması gerektiği, bunların yanında piyasada gerçekçi olmayan fiyat oluşumuna, haksız rekabete ve mağduriyetlere zemin hazırlayan oluşumlara Rekabet Kurumu aracılığıyla hızlı, etkin ve caydırıcı şekilde müdahale edilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Tüketicinin korunması amacıyla etkin bir denetim mekanizmasının oluşturulması ve rekabeti bozucu unsurların ortadan kaldırılmasının son derece önemli olduğu, bu konuda farklı kamu kuruluşlarının faaliyet yürütüyor olması nedeniyle uygulama birliğini ve denetimin etkinliğini temin edecek bir çalışmanın yapılmasının ve eş güdümünün sağlanmasının yerinde olacağı, ayrıca tanıtıcı filmler, broşürler ve örnek uygulamalarla tüketicinin bilinçlendirilmesiyle hak arama yollarının gösterilmesinin yararlı olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Ticaret Bakanı Mehmet MUŞ ve Rekabet Kurumu Başkanı Birol KÜLE tarafından yapılan açıklamalarda;

- Covid-19 pandemisi sonrası tedarik zincirlerinde ortaya çıkan aksaklıklar, enflasyonist ortam ve jeopolitik gerilimlerin küresel ekonomik aktiviteyi yavaşlattığı, IMF verilerine göre; 2021 yılında yüzde 6 oranında büyüyen dünya ekonomisinin 2022 yılında yüzde 3,2; 2023 yılında ise yüzde 2,7 oranında büyümesinin öngörüldüğü, Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre ise küresel mal ticareti hacminin 2021 yılındaki yüzde 9,7'lik büyümesinin ardından 2022 ve 2023 yıllarında sırasıyla yüzde 3,5 ve yüzde 1 büyümesinin beklendiği, bunların yanında Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle gıda tedariki konusunda endişelerin arttığı, küresel ölçekteki tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen 2022 yılının ilk yarısında ekonomimizin yüzde 7,5 oranında büyüdüğü ve bu büyümenin yaklaşık yarısının mal ve hizmet ihracatından kaynaklandığı,

- 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde ihracat miktarının geçmiş yıla göre yüzde 15,4 oranında artarak 209,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, bu artışın yanında 2022 yılı Ağustos ayına ait yıllıklandırılmış verilere göre hizmet ihracatının bir önceki yıla göre yüzde 65 artarak 76,4 milyar dolara ulaştığı, ithalat miktarının 2022 yılının ilk on ayında geçen yıla göre yüzde 39,5 oranında artarak 300 milyar 553 milyon dolar düzeyinde gerçekleştiği, ithalattaki bu artışın yüzde 63'ünün enerji ve altın kaynaklı olduğu,

- Küresel anlamda tüm ülkelerin karşı karşıya kaldığı risk ve belirsizliklerin ülkemiz için de geçerli olması nedeniyle ihracatçıların alternatif pazarlara yönlendirilerek pazar çeşitliliğinin artırılması hususunda çalışmaların yapıldığı, ayrıca ihracatçıların finansal açıdan desteklenmesi ve ihracatın tabana yayılmasında İhracatı Geliştirme A.Ş. ve Türk Eximbank'ın önemli bir yere sahip olduğu, mal ihracatı kapsamında 2022 yılında 13 bini aşkın firmaya 2 milyar 250 milyon lira tutarında destek ödemesi yapıldığı,

- Pandemiden dolayı zarar gören esnaf ve sanatkârların yüzde 50 ve yüzde 100 faiz indirimli kredilerle desteklendiği, kredi üst limitlerinin ise artırıldığı, kooperatifleşme çabalarının KOOP-DES kapsamında desteklendiği, bu kapsamda mevcut 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun yanı sıra çeşitli mevzuat düzenlemelerinin hayata geçirildiği,

- Türkgözü, Gürbulak ve Pazarkule gümrük kapıları başta olmak üzere gümrüklerimizin modernizasyon çalışmalarının devam ettiği, modern çağın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde dijital alt yapının güçlendirildiği, yasal ticaret hızlandırılırken kaçakçılık girişimlerinin süratle tespit edilebilmesi amacıyla Milli Tarama Sistemi Projesi kapsamında ilk milli tarama sisteminin Alsancak Limanı'nda faaliyete başlatıldığı, bu sistemin yanında Tarama Ağı Projesi ile gümrük kapılarında taranan araç ve konteynerlere ait X-Ray görüntülerini yapay zeka aracılığıyla süratle analiz edebilen yeni bir sistemin kurulacağı, yine kaçakçılık yöntemlerini ileri düzey teknoloji kullanılarak otomatik olarak tespit edebilen Muhafız Programı'nın devreye alındığı,

- Helal Akreditasyon Kurumuna 2019 yılı Kasım ayından itibaren 23 farklı ülkeden 80 akreditasyon başvurusunun yapıldığı, Kurum tarafından toplam 27 akreditasyon kararının alındığı, akreditasyon güvencesi kapsamındaki helal belge sayısının 790'ı aştığı,

- Pandemi koşullarıyla beraber tüm dünyada gelişen e-ticaret hacminin Türkiye'de 2022 yılının ilk 6 ayında 348 milyar lira seviyesinde gerçekleştiği, ilgili sektörlerde rekabeti bozucu veya sınırlayıcı faaliyetlerin engellenmesi, çok oyunculu bir yapının tesis edilmesi ve sektörün sağlıklı bir şekilde büyümesi amacıyla Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda önemli değişikliklerin yapıldığı,

- İç ticarete dair temel hedeflerden birisinin tüketicinin korunması olduğu, bu amaçla 2021 yılında yürürlüğe giren Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu doğrultusunda bu yıl güncellenerek yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla güvensiz, taşıyıcı konu olan ve alıcıyı yanıltacak şekilde işaretleme, etiketleme ve belgelendirme yapılarak ihraç edilen ürünlere de yaptırım uygulanmasının mümkün hâle getirildiği, Eylül ayı sonu itibarıyla tüketici hakem heyetlerine 453 bini aşkın başvurunun yapıldığı, aynı dönemde yaklaşık 441 bin başvurunun sonuçlandırıldığı ve toplamda 900 milyon lira tutarında uyuşmazlığın karara bağlandığı, bunların yanında birçok sektör nezdinde tüketicinin korunmasına yönelik denetimlerin devam ettiği, ayrıca ülke genelinde tüketicilerin bilgilendirilmesi ve tüketici haklarına ilişkin konularda farkındalık yaratılması amacıyla ulusal ve yerel düzeyde yayın yapan radyo ve televizyon kanalları ile dijital ortamda yayınlanmak üzere kamu spotu çalışmalarının yürütüldüğü,

- Arz ve talep zincirlerindeki darboğazların pek çok ekonomide alınan güvenlik temelli korumacı önlemler ile sektörel konsolidasyonun, piyasa sistemi ve rekabet kurallarının önemini ortaya çıkardığı, bu kapsamda son bir yıl içinde Rekabet Kurumu tarafından yürütülen çalışmalarda teknoloji ve gıdanın ön plana çıktığı, dosya sayısı bakımından ihlal, devralma ve muafiyet kategorilerinde bir önceki yıla paralel bir görünümün söz konusu olduğu ve nihai incelemeye alınan devralma işlemlerinde ise artışın görüldüğü,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 8.11.2022 tarihinde Dışışleri Bakanlığı, Avrupa Birliğı Başkanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumunun bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Dışışleri Bakanlığı bütçesinin geçmiş yıllara göre artmasına rağmen son yıllarda merkezi yönetim bütçe ödenekleri içindeki payının azalma eğiliminde olduğu, özellikle dış politikadaki stratejik konumumuz göz önüne alındığında söz konusu ödeneklerle ülkemizin bölgesel bir güç olması amacıyla ortaya koyacağı politikaların pekiştirilmesinde zorlanacağı, bu çerçevede Dışışleri Bakanlığı bütçesindeki ödeneklerin artırılmasının ülkemizin dış politikada daha etkili bir rol oynaması açısından gerekli olduğu,

- Dışışleri Bakanlığının çok eski ve köklü bir kurum geleneğine sahip, personel alım ve atamalarında liyakatin önemli olduğu, son zamanlarda özellikle dış temsilciliklere yapılan atamalarda liyakat ilkesinin göz ardı edildiğinin değerlendirildiğı, Bakanlıkta oluşan beşeri sermaye birikiminin temsilciliklere yansımadağı, kariyer ilerlemelerinde çeşitli kademelerde başarılı olma şartının bulunduğu ve büyükelçiliğe giden sürecin bu şekilde devam etmesinin Bakanlığın görevlerini etkin şekilde yürütmesine büyük fayda vereceğı,

- Mülteci sorununun Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olduğu, mültecilerin bir kısmının ülkelerine dönmelerinin olumlu karşılanmasına karşın kayıtlı olmayan çok fazla mülteci girişinin yaşandığı, bu durumun özellikle mülteci oranının yüksek olduğu bölgelerde sosyal ve ekonomik problemler ortaya çıkardığı, mültecilerin entegrasyonu konusunda etkin bir planlama yapılmadağı, mültecilerin ülkelere dönüşü konusunda paydaş ülkelerle efektif bir dış politika uygulanması gerektiğı,

- Yunanistan'ın son dönemde Ege adaları ve Kıbrıs üzerindeki hakimiyet haklarına ilişkin taleplerini dile getirdiğı, bu konudaki taleplerin hem Lozan Antlaşması hem de uluslararası hukuk nezdinde haklı bulunmadığı, ancak günlük siyasi çıkarlar çerçevesinde Avrupa ülkeleri ve ABD'nin talepleri konusunda Yunanistan'a destek verdiğı, bu konuda Türkiye'nin haklı taleplerinin diplomasi alanından çıkmadan daha yüksek sesle ifade edilmesi gerektiğı,

- Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki savaşın sonra ermesine rağmen bölgedeki istikrarın bozulmasına yönelik girişimlerin bulunduğu, özellikle Azerbaycan'ın bölgedeki haklı taleplerinin yerine getirilmesi konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmediğı, Türkiye'nin son zamanda Ermenistan ile diplomatik olarak görüşmelerde bulunduğu, bu görüşmelerde Azerbaycan'ın talepleri ve hassasiyetlerinin göz önünde bulunması gerektiğı,

- Libya hükümeti ile olumlu ilişkiler kurulmasına rağmen Mısır ve İsrail başta olmak üzere diğer bölge ülkeleri ile yaşanan sorunların giderilemediğı, Doğu Akdenizdeki kalıcı barışın sağlanması için tüm paydaş ülkelerle diplomasi kanallarının açık olması gerektiğı, söz konusu ülkelerin Türkiye'yi dahil etmeden bölge geleceğı ile ilgili politikalar üretmeye çalıştığı, Türkiye'nin çok taraflı ve diyaloga açık bir dış politika ile bölge geleceğı üzerinde kazanımlar sağlayabileceğı,

- Son dönemde Avrupa Birliğı ile Türkiye arasındaki iletişim ve işbirliğinin zayıfladığı, üyelik konusunun geri plana atıldığı, Avrupa Birliğinin önemli uluslararası anlaşmazlıklarda Türkiye'nin karşı tarafında yer aldığı, müktesebatin uyumlaştırılması ve üyelik sürecinin devam ettirilmesinin sadece ekonomik açıdan değil toplumsal açıdan da olumlu olacağı, bu nedenle Avrupa Birliğı ilerleme raporlarında yer alan eleştirilerin dikkatle incelenmesi gerektiğı, Avrupa Birliğı ile Türkiye'nin haklı taleplerinden vazgeçilmeden diyalog kanalının her zaman açık tutulmasının faydalı olacağı, diğer taraftan son dönemde özellikle vize konusunda çok fazla vatandaşın mağduriyet yaşadığı, Bakanlığın bu konuda etkin bir politika üretmesi gerektiğı,

-Suriye konusunda uygulanan politikaların bölgedeki istikrarsızlığın çözümüne katkı sunmadığı, Suriye konusunda başta ABD ve Rusya olmak üzere uygulanan politikaların bölgede istikrarsızlığı artırdığı, oluşan bu siyasi istikrarsız nedeniyle bölgede yaşanan çatışmaların kalabalık bir sığınmacı nüfusunun ülkemizde barındırılmasına neden olduğu, bu kapsamda Suriye ve sığınmacılar konusunda yaşanan sorunların giderilmesine yönelik tedbirlerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından yapılan açıklamalarda;

- Dışişleri Bakanlığının bütçesinin Bakanlığın dış politikada etkin bir rol üstlenmesi için yeterli seviyede olduğu, Dışişleri Bakanlığının bütçesinin büyük kısmının yurt dışı teşkilatına ayrıldığı, uluslararası kuruluşlara katkı payı ödemeleri ve yurt dışındaki öğretmen, okutman ve din görevlilerinin maaşlarının Bakanlık bütçesinden karşılandığı, Bakanlığın bütçe konusunda görevlerini aksatacak herhangi bir problem yaşamadığı,

- Başta ABD olmak üzere birçok ülkede Dışişleri Bakanlığı kökenli olmayan büyükelçi atamalarının yapıldığı, Türkiye’de Bakanlık dışından atanan büyükelçi oranının oldukça düşük seviyelerde olduğu, meslek mensupları dışında büyükelçi atanabilmesinin 1927 yılından gelen kanuni bir dayanağının olduğu, Bakanlık tarafından söz konusu yasal çerçevede ve liyakat esaslı olarak Bakanlık dışından büyükelçi atamalarının yapıldığı,

- Avrupa Birliği ülkelerinin vize alma konusunda siyasi nedenler kaynaklı engeller çıkardığı, aynı aileye mensup bireylerin vize onayı konusunda farklı sonuçlar alması, ticari ve bilimsel ziyaretlerde vize onayının toplantı sonrasına bırakılması gibi örneklerde olduğu üzere vize alamayanlar kadar vize alan vatandaşların da mağdur edildiği, yaşanan sorunların son dönemlerde vatandaşlık verilen yabancı uyruklu kişilerden kaynakladığı iddiasının hakkaniyetle bağdaşmadığı,

- Doğu Akdeniz bölgesinde Türkiye ve KKTC’nin haklarının korunması için kararlı bir tutum sergilendiği, buna karşın Avrupa Birliği ve bazı üçüncü ülkelerin önyargılı ve taraflı tutumun bölgenin istikrar ve huzuruna katkı sağlamadığı, bölgede Türkiye’yi göz ardı eden hiçbir proje ve planın başarılı olamayacağı, Türkiye’nin Doğu Akdeniz’deki kıta sahanlığının sınırlarını 2020’de BM’ye bildirdiği, bu sınırlar içinde üçüncü ülke bayraklı araştırma gemilerinin izinsiz faaliyetlerinin engellendiği, Yunanistan’ın gayri askeri statüdeki Doğu Ege adalarındaki statü ihlallerinin BM’ye gönderilen mektuplarla uluslararası kamuoyunun dikkatine sunulduğu,

- Libya’da siyasi birliğin, kalıcı istikrar ve refahın tesisi yönünde aktif katkı verildiği, tüm kesimler ile temas ve diyalogun üst düzey ziyaretlerle güçlendirildiği, 2019 yılında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması ile Askeri ve Güvenlik İşbirliği Mutabakat Muhtıraları temel alınarak işbirliğinin geliştirildiği, deniz yetki alanlarının sınırlandırılması konusunda imzalanan mutabakat muhtırasının Doğu Akdeniz bölgesinde Türkiye’nin meşru çıkarlarının korunması yönünde önemli bir adım teşkil ettiği, Mısır ile egemenliği karşılıklı saygı ve içişlerine karışmama ilkeleri çerçevesinde başlatılan normalleşme sürecinde önemli ilerleme kaydedildiği, ticaret ve yatırım ilişkilerinde artan ivmenin normalleşme sürecine olumlu katkı sağladığı,

- Suriye topraklarından kaynaklanan terör örgütleriyle mücadele ile ulusal güvenliğe ve çıkarlara yönelik her türlü tehdidin bertaraf edildiği, Suriyelilerin güvenli, gönüllü ve onurlu geri dönüşlerinin sağlanması ve bu yöndeki istikrarlaştırma faaliyetlerinin desteklendiği, bugüne kadar gerçekleştirilen Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı hareketleri ile sınırlarımızda bir terör koridorunun oluşturulmasına yönelik girişimlerin engellendiği, sınırlar boyunca oluşturulan terörden arındırılmış bölgeler ve meşru Suriye muhalefetinin yürütme

organı Suriye Geçici Hükümetinin bu bölgelerde icra ettiği istikrarlaştırma faaliyetleri sayesinde 530 bin civarı Suriyelinin gönüllü ve güvenli bir şekilde ülkelerine döndüğü,

- Azerbaycan'ın işgal altındaki topraklarını geri almasının ardından Güney Kafkasya'yı huzur ve refaha kavuşturacak büyük bir fırsatın ortaya çıktığı, her seviyede sıklıkla gerçekleştirilen ikili temaslar ve Karma Ekonomik Komisyon gibi platformlarla ikili seviyede ortak çıkarların tahakkuku için çaba sarf edildiği, işgalden kurtarılan toprakların yeniden inşa ve ihyası da dahil olmak üzere Güney Kafkasya genelinde kalıcı barış ve istikrar çabalarında Azerbaycan ile tam dayanışma içinde hareket edildiği, Türkiye'nin bölgenin yeniden imar ve ihyaya seferberliğinde Azerbaycan'ın yanında yer aldığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 9.11.2022 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve İklim Değişikliği Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

-Belediyelere ait bazı yetkilerin merkezi yönetime devredilmesiyle birlikte merkezi yönetimin yerel yönetimler üzerindeki idari vesayet yetkisinin son dönemlerde giderek arttığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının şehircilik ile ilgili yürüttüğü görevlerin yerelleşme kapsamında belediyelere bırakılması gerektiği, bu açıdan Türkiye'de ciddi bir kamu idaresi reformuna ihtiyaç duyulduğu, bunun yanında yerel yönetimlere merkezi yönetim bütçesinden aktarılan gelirlerin objektif kriterlere göre tahsis edilmesi ve daha fazla mali destek sağlanması gerektiği,

- Türkiye nüfusunun büyük bölümünün yüksek deprem riski altında olan şehirlerde yaşadığı, ancak deprem kapsamında riskli görülen yapıların dönüştürülmesi için yürütülen çalışmaların arzulan noktanın uzak olduğu, benzer şekilde çarpık kentleşme dolayısıyla sel, toprak kayması gibi doğal afetlerin büyük zararlara ve can kayıplarına yol açtığı, bu kapsamda deprem ve doğal afet riski altındaki alanların kentsel dönüşüm sürecinin ivedilikle tamamlanması gerektiği,

- Küresel iklim krizinden en fazla etkilenecek ülkelerin başında Türkiye'nin geldiği, bu açıdan iklim değişikliğinin gecikmeli olsa da ülke gündemine girmesinin olumlu bulunduğu, birçok ülkenin bütçelerini bu doğrultuda planlayarak yatırımlarını yeşil ekonomiye dönüştürdüğü, Türkiye'nin de sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliğine daha fazla kaynak ayırması ve iklim krizinin yaratacağı sorunlara yönelik politikaların belirlenerek bir an önce hayata geçirilmesi gerektiği, bu kapsamda 2021 yılında kurulan İklim Değişikliği Başkanlığının bütçesinin artırılabilceği,

- Dar gelirli vatandaşların barınma ihtiyacının giderilmesine yönelik TOKİ marifetiyle inşa edilen sosyal konut projelerine olumlu yaklaşıldığı, bununla birlikte daha önce kurası çekilen sosyal konut projelerinin planlanan tarihte bitirilemediği halde yakın zamanda büyük ölçekli bir sosyal konut projesinin daha kamuoyuna açıklandığı, bu kapsamda dar gelirli vatandaşların mağdur olmaması adına TOKİ projelerinin taahhüt edilen tarihte bitirilmesinin önem arz ettiği,

- Bakanlığın geniş bir sorumluluk alanı olmasına karşın büyük ölçüde inşaat gibi üretken olmayan alanlarda faaliyet gösterdiği, ülkemizin kalkınmasını destekleyecek şekilde çevre kirliliği ve iklim değişikliğine yönelik çalışmalara da ağırlık verilmesinin beklendiği, bu kapsamda Bakanlığa çevre sorunlarıyla mücadele etmek amacıyla ayrılan ödeneklerin yetersiz olduğu,

-Türkiye'nin plastik atık ithalatında önemli ülkelerden birisi olduğu, bu atıların toksik ve kanserojen içeriği nedeniyle ekolojik sisteme ve insan sağlığına karşı risk teşkil eden bu

politikadan vazgeçilmesi gerektiği, bunun yanında Türkiye’de deniz ve tatlı su kaynaklarının hızla kirlendiği, bu çerçevede başta müsilağ olmak üzere sularımızın korunmasına yönelik tedbir ve önlemlerin acilen hayaya geçirilmesi gerektiği, ayrıca kömür enerjisi kullanımının aşamalı olarak azaltılmasının hava kirliliği ile mücadele açısından önem arz ettiği,

- Son dönemde konut fiyatlarının artış eğiliminde olması nedeniyle konut sorununa yaklaşımın ticari gerekçelerden ziyade temel insani gerekçelere dayanması gerektiği, ülkemizde konut fazlası olduğu halde konut sahibi olmayanların sayısının her geçen yıl daha da fazla arttığı, bu çerçevede gayrimenkul fiyatlarındaki artışlardan kaynaklı kazançlara yönelik rant vergisinin getirilmesi gerektiği, bunun yanında yabancıların konut alımına bağlı vatandaşlık hakkı elde etmesine yönelik uygulamanın yeniden gözden geçirilmesinin faydalı olacağı,

- Kanal İstanbul projesiyle ilgili olarak hem yerel yönetimlerin hem de sivil toplum kuruluşlarının çok sayıda raporu olmasına rağmen bu raporların dikkate alınmadığı, söz konusu projenin çevreye olan etkilerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilerek karar alma sürecinin yönetilmesi gerektiği, benzer şekilde Türkiye’nin önemli ölçüde iktisadi açıdan verimli maden sahalarına sahip olduğu, ancak madenlerin çıkarılma sürecinin aynı zamanda doğa tahribatına da yol açtığı, madenlerden elde edilecek faydayla maden çıkarılması sırasında meydana gelen doğa tahribatının etkilerinin uzun vadeli bir perspektifle değerlendirilerek karar alınması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yapılan açıklamalarda;

- Dünyada olduğu gibi ülkemizde de küresel salgın ve çatışma ortamı nedeniyle konut ve kira fiyatlarında artışların meydana geldiği, şu ana kadar TOKİ marifetiyle 1 milyon 170 bin sosyal konutun üretildiği, bunun yanında bu yılın eylül ayında 500 bin sosyal konut, 1 milyon altyapısı hazır konut arsası ve 50 bin iş yeri olmak üzere Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesinin ilan edildiği ve vatandaşların yoğun talebiyle karşılandığı, bununla birlikte pandemi nedeniyle tedarik zincirindeki bozulmalara ve maliyet artışlarına rağmen daha önceki projelerin büyük bir bölümünün bitirildiği, kalan kısmının ise en kısa sürede tamamlanarak hak sahiplerine teslim edileceği,

- Kentsel dönüşümün afet riskli yapıların dönüşümü, tarihi kent meydanlarının ihyası, köhneleşmiş sanayi alanlarının dönüşümü, bölge ve şehir otoparklarının inşası ve tarım köy projelerinden müteşekkil temel çalışma alanları olarak ayrı ayrı ele alındığı, bu kapsamda Türkiye genelinde sosyal konutlarla beraber 3 milyon 200 bin konutun yenilendiği, 81 ilde toplam 250 bin konutun da dönüşümünün hızla devam ettiği, bunun yanında İstanbul özelinde toplam 695 bin konut dönüşümünün tamamlandığı, 93 bin konut dönüşümünün ise devam ettiği,

- Kentsel dönüşümle beraber yapı denetim sisteminin de etkin ve sağlıklı yürütülmesinin deprem ve afetlere hazırlanma açısından oldukça önemli olduğu, bu çerçevede kurulan yapı denetim sistemiyle 6,6 milyon ev ve iş yerinin denetiminin tamamlanarak 24 milyon vatandaşımızın depreme dayanıklı konutlarda yaşamasının sağlandığı, 2035 yılına kadar ülkemizde afetlere dirençsiz tek bir sağlıklı yapının kalmayacağı,

- İklim krizi nedeniyle ülkemizde ve dünyada can ve mal kaybına yol açan sel, heyelan ve deprem gibi doğal afetlerin meydana geldiği, yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen kriz yönetiminin doğru ve hızlı bir şekilde yürütüldüğü, bu kapsamda enkazların kısa sürede kaldırıldığı ve tüm afet alanlarında yaklaşık 45 bin konut, iş yeri, ahır ve köy evi yapımına başlandığı, ayrıca ekonomik, sosyal ve çevresel zararlara sebep olan afetlerdeki artışlara karşı

şehirlerin direncini artırmak amacıyla tüm sektörlerde öncelikli eylemlerin belirlendiği Ulusal Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nın 2023 yılı içerisinde tamamlanacağı,

- Dünyada ve ülkemizde her geçen gün etkisini artan bir şekilde gösteren iklim değişikliğinin Bakanlık gündeminde ön sıralarda olduğu, 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda gereken yapısal dönüşüme yönelik çalışmaların hızlandırıldığı, bu doğrultuda 2022 yılının Şubat ayında ülkemizin ilk iklim şurasının Konya'da düzenlendiği, Şûra kapsamında sera gazı azaltımı, bilim ve teknoloji, yeşil finansman, karbon fiyatlandırma, iklim değişikliğine uyum, yerel yönetimler, göç, adil geçiş ve sosyal politikalar konusunda 7 alt komisyon oluşturulduğu, Şûra sonunda 76'sı öncelikli olmak üzere 217 kararın alındığı,

- İklim değişikliğine sebep olan kirliliğin büyük ölçüde şehirleşmeden kaynaklı olduğu, bu çerçevede yakın zamanda paylaşılacak Türkiye 21'inci Yüzyıl Mekânsal Strateji Planı ile şehirlerimizin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılacağı, özellikle de tarım alanlarının ve su havzalarının korunacağı, bunun yanında 150 bin kurum ve kuruluş binasında Sıfır Atık Yönetim Sisteminin kurulmasının tamamlandığı, 81 il için Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planlarının hazırlandığı, sıfır atığı bir hayat tarzına dönüştürmek için 17,5 milyon vatandaşımıza eğitimin verildiği, bunun yanı sıra çevre, sıfır atık ve iklim değişikliği konularının eğitim ve öğretim müfredatına alınmak suretiyle gençlerin bilgilendirildiği,

- Sıfır Atık Mavi Hareketi'yle bugün Marmara Denizi'ndeki müsilajın temizlenme çalışmalarından 28 kıyı ilindeki deniz temizliğine ve Van, Beyşehir, Mogan gibi göllerdeki temizlik seferberliğine etkin bir şekilde devam edildiği, plastik poşet kaynaklı 550 bin ton plastik atığın oluşumunun ve 23 bin ton sera gazı salınımının engellendiği, Sıfır Atık Projesi çatısı altında uygulanan bu çalışmalarla 2017 yılında yüzde 13 olan geri kazanım oranının yüzde 27'ye çıkarıldığı, 2023 yılında bu oranının önce yüzde 35'e, ardından da 2035 yılında yüzde 60'a çıkarılmasının hedeflendiği,

- Salgın koşullarına rağmen Cumhuriyet tarihinin en büyük yeşil alan adımı olan millet bahçeleri projesinin hayata geçirildiği, bu kapsamda içinde bisiklet yolu ve yürüyüş parkurları olan 152 millet bahçesinin vatandaşların hizmetine sunulduğu, 310 millet bahçesinin ise yapım çalışmalarına devam edildiği, bunun yanında 22 ili kapsayan ekolojik koridor çalışmalarının devam ettiği, ayrıca başta Salda Gölü ve Ayder Yaylası olmak üzere doğa koruma çalışmalarına titizlikle devam edildiği, bu çerçevede korunan doğal alan büyüklüğünün yüzde 10,3'ten yüzde 12,58'e çıkarıldığı, ayrıca madencilik faaliyetine ruhsat verilmesinin o alanların tamamında fiilen madencilik faaliyeti yapılacağı anlamına gelmediği, özellikle metalik madenlere verilen ÇED ruhsatlarının madenin işletileceği alan ile sınırlı tutulduğu,

- İller Bankasının sağladığı finansal kaynaklar aracılığıyla belediyelerin altyapı yatırımlarına destek verilmeye devam edildiği, bu kapsamda yerel yönetimlere sağlanan desteğin 2021 ve 2022 yıllarında toplam 60 milyar TL'ye çıkarıldığı, belediyelerin ödenek ve kredi taleplerinin belediyelerin kredi kabiliyetleri göz önüne alınarak değerlendirildiği ve bu doğrultuda uygun olanların İller Bankasının yatırım programına girdiği, bunun yanı sıra 2022 yılında KÖYDES için 3,1 milyar TL ödeneğin kullanıldığı, KÖYDES Projesi kapsamında 229.591 kilometre yol, 59.464 kilometre onarım, 43 milyon metrekare parke taşının yapıldığı, içme suyu bulunmayan veya yetersiz olan 73.336 altı yerleşim yerine içme suyu projesinin gerçekleştirildiği,

- Milli Emlak Genel Müdürlüğü marifetiyle 1 milyon vatandaşın 2B ve diğer mülkiyet sorunlarının çözüme kavuşturulduğu, 2025 yılına kadar vatandaş ile devlet arasında tek bir mülkiyet sorununun bırakılmayacağı, ayrıca 100 milyon metrekare hazine taşınmazının turizm, sanayi, sağlık, eğitim, hayvancılık için yatırımcılara sunulduğu,

- 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca ekonomik değeri haiz bazı tehlikesiz atıkların ithalatına belirli bir kota dahilinde izin verildiği, bunların dönüştürülerek ham madde niteliğinde ekonomiye katkı sağlayacak şekilde kullanıldığı, bu çerçevede tamamen üretime esas madde dışında ülkemize atık getirilmesine müsaade edilmediği, dolayısıyla geri kazanımı mümkün olmayan tehlikeli atıkların bertaraf amaçlı ithalatının yasak olduğu,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 10.11.2022 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Kamu İhale Kurumu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin 2002 yılı sonrasında ekonomik büyüme ve enflasyon gibi bazı ekonomik parametrelerde belirli seviyelerde istikrar yakalamasına rağmen son yıllarda bu istikrarın ortadan kalktığı ve ülkenin ekonomik gelişmişlik seviyesinde gerileme yaşandığı, yüksek ekonomik büyüme oranlarına ulaşılmasına rağmen ekonomik büyümenin toplumun geneline yansıtılamadığı, 2002 yılında 3.608 dolar olan kişi başı milli gelirin peyderpey 2014 yılına kadar 12.178 dolar seviyesine çıkmasına rağmen 2021 yılında 9.592 dolar seviyesine gerilediği, benzer durumun diğer bir çok ekonomik parametrede de gözlemlendiği, söz konusu ekonomik refah ve gelişmişlik seviyesinde yaşanan düşüşlerin sebebi olarak son yıllarda uygulamaya konulan ekonomi politikalarının etkili olduğunun değerlendirildiği, bu kapsamda Türkiye Ekonomi Modeli başta olmak üzere uygulanmakta olan ekonomi politikalarının yeniden gözden geçirilmek suretiyle gerekli reform ve revizelerin yapılması gerektiği,

- Türkiye Ekonomi Modeli olarak adlandırılan Model ile ihracatın artırılması suretiyle dış ticaret fazlası verilmesinin ve bu sayede cari açığın kapatılmasının hedeflendiği, bu modelin uygulanabilmesi için de döviz kurunun yükselmesine imkân tanınarak yabancı piyasalarda ucuzlayan Türk mallarına yönelik talebin artırılmasının amaçlandığı, bu kapsamda ihracat seviyesinde Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamlarına ulaşıldığı, ancak ihracatta yaşanan artışa rağmen ithalatla da yüksek oranlarda yaşanan artışa bağlı olarak dış ticaret açığı ve cari açığın yüksek seviyelere ulaştığı, dolayısıyla Türkiye Ekonomi Modelinin hedeflerinden uzak kaldığı, bu kapsamda Modelin başarılı olabilmesi amacıyla ara malı ithalatının azaltılması, yüksek katma değerli üretimin artırılması ve teknoloji transferi gibi arz yönlü politikaların hayata geçirilmesi gerektiği,

- Dünya genelinde enflasyon oranında artış yaşanmasına rağmen Türkiye'de bu artışın daha yüksek gerçekleşerek yıllık bazda yüzde 85 seviyelerine ulaştığı, enflasyonda yaşanan bu artışın vatandaşlar üzerindeki vergi yükünün ağırlaşmasına sebep olarak alım gücünü düşürdüğü, yüksek enflasyona bağlı olarak gelir vergisi mükelleflerinin ödediği gelir vergisinin oransal olarak kurumlar vergisi ödeyen mükelleflerin ödediği vergi tutarını aştığı, buna bağlı olarak görece düşük ücret karşılığında çalışan kesimin refahında belirli bir düzeyde kayıp yaşandığı, bu kapsamda gelir vergisi dilimlerinin enflasyon oranının üzerinde artırılması gibi hem vatandaşların alım gücünün artırılmasına hem de enflasyonun düşürülmesine yönelik yapısal reformlara ihtiyaç duyulduğu,

- 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 278 milyar TL bütçe açığı tahmininde bulunulmasına rağmen 2022 yılı sonunda 461 milyar 188 milyon TL bütçe açığı ile dönemin kapanmasının öngörüldüğü, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde ise bütçe açığının 659,4 milyar TL olarak tahmin edildiği, benzer bir artışın faiz giderlerinde de meydana geldiği, nitekim 2021 yılında 180 milyar TL olan faiz giderlerinin 2022 yılı sonunda 330 milyar TL seviyesine ulaşmasının beklenildiği, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde

ise bu tutarın 565 milyar 596 milyon TL'ye çıkmasının öngörüldüğü, bu gerçekleşme tahminlerine göre her geçen yıl bütçe açığında ve faiz giderlerinde yüksek oranlarda artış yaşandığı, bu kapsamda bütçe dengesinin sürdürülebilirliğinin temin edilmesi ve mali disiplinin sağlanması için kamu harcamalarının ve tasarruf tedbirlerinin gözden geçirilmesinin faydalı olacağı,

- Dünya genelinde karşı karşıya kalınan enflasyonla mücadele edilmesi amacıyla yabancı ülke Merkez Bankalarının büyük çoğunluğunun politika faizlerinde artışa gitmesine rağmen Türkiye'nin politika faizini düşürmeye ilişkin politikasını sürdürdüğü, faizlerin düşürülmesiyle beraber enflasyonda ve döviz kurlarında yüksek oranlı artışlarla karşı karşıya kalındığı, buna karşılık kur artışlarının önüne geçilerek stabilize edilmesi amacıyla Kur Korumalı TL Mevduat ve Katılma Hesapları (KKM) uygulamasının hayata geçirildiği, uygulama sayesinde kur artışlarının kısmen önüne geçilmesine ve görece istikrar kazandırılmasına rağmen KKM'nin gelir dağılımı adaletini olumsuz etkilediği, enflasyona bağlı olarak düşük gelirli vatandaşlar üzerindeki vergi yükünün daha fazla artış gösterdiği mevcut dönemde KKM'nin düşük gelirli vatandaşlardan yüksek gelirli vatandaşlara servet transferine neden olduğu, bu kapsamda gelir adaletinin tesis edilebilmesi için KKM'nin uygulanabilirliğinin yeniden değerlendirilmesi ve düşük gelirli vatandaşlara yapılan sosyal ödemelerin artırılması gerektiği,

- Enflasyon oranında yaşanan artıştan kaynaklı olarak dünya genelinde insanların alım güçlerinin gerilediği ve bu kapsamda üretim ve tüketim faaliyetlerinin de azalmasına bağlı olarak işsizlik oranlarında artış kaydedildiği, Türkiye'de de mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranının yüzde 10,1 olarak gerçekleşmesine rağmen 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusun işsizlik oranının bir önceki aya göre 1,2 puanlık artış ile yüzde 19,6 seviyesine yükselerek mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranına göre daha yüksek seviyelere ulaştığı, çok sayıda üniversite mezunu gencin işsiz durumda bulunduğu, bu kapsamda özellikle işsizlik nedeniyle yabancı ülkelere göç eden gençlerin göç etmesine engel olacak iş olanaklarını artıracak ve işsizlik sorununu ortadan kaldıracak projelere ihtiyaç duyulduğu,

- 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde tarımsal destek ödemeleri için en az GSYH'nin yüzde 1'i kadar kaynak ayrılması gerektiği hüküm altına alınmasına rağmen 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi için ayrılan ödenek tutarının bu oranın altında kaldığı, buna karşılık koronavirüs salgını ve Rusya-Ukrayna savaşının başlaması ile birlikte gübre, mazot ve zirai ilaç gibi tarımsal girdi maliyetlerinde artış yaşandığı, bu bağlamda tarımsal girdi fiyat endeksindeki artışın yüzde 135 seviyesine ulaştığı, bu sebeple küresel sistemde gıda krizi ile karşı karşıya kalındığı ve gıda enflasyonundaki yaşanan artışa bağlı olarak tarımsal üretimin daha da önem kazandığı mevcut dönemde tarımsal desteklerin artırılarak en az kanuni orandaki tutar kadar gerekli ödeneğin tahsis edilmesinin beklenildiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Zorlu küresel şartların yaşandığı ve küresel konjonktürün hızlı bir şekilde değiştiği mevcut dönemde makroekonomik ve finansal istikrarın eş zamanlı olarak sağlanması, yüksek katma değerli üretimin teşvik edilmesi, tedarik zincirlerindeki değişimin fırsata çevrilmesi ve cari işlemler açığı sorununun tamamıyla ortadan kaldırılması amacıyla Türkiye Ekonomi Modelinin uygulamaya konulduğu, Model sayesinde Türkiye'nin 2021 yılında son 50 yılın en yüksek büyüme oranı olan yüzde 11,4'lük bir ekonomik büyüme oranına ulaştığı ve G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ülke konumuna geldiği, Rusya-Ukrayna savaşına bağlı olarak ortaya çıkan belirsizlik ortamına ve zayıflayan küresel ekonomiye rağmen 2022 yılında ise yüzde 5 oranında bir ekonomik büyüme oranının yakalanılmasının

öngörüldüğü, dolayısıyla bir çok ülkenin resesyon riski ile karşı karşıya kaldığı dönemde Türkiye'nin güçlü ve kompozisyonu dengeli bir şekilde ekonomik büyüme ve kalkınma seyrini sürdürdüğü,

- Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında atılan adımlar vasıtasıyla Türk ihracatçıların küresel tedarik zincirlerindeki aksaklıkları fırsata çevirmeyi başardığı ve bu sayede Türkiye Ekonomi Modelinin temel hedefi olduğu üzere ihracat sektörünün ekonomik büyümenin lokomotifine haline geldiği, bu kapsamda ihracatın 2022 yılının Ekim ayında 253 milyar dolar seviyesini aşarak Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine çıktığı, bu yükselişe bağlı olarak Türkiye'nin dünya ihracatından aldığı payı yüzde 1'in üzerine çıkaran güçlü bir ekonomi konumuna ulaştığı, ancak artan enerji fiyatlarına bağlı olarak yüksek seyreden enerji ithalatı ile toplam ithalat rakamında da artışlarla karşı karşıya kalındığı, 2021 yılında toplam 50,7 milyar dolar olan enerji ithalatının 2022 yılı Ekim ayında yıllıklandırılmış olarak 94,4 milyar dolara çıktığı, bu sebeple 2022 yılı Ekim ayından ithalat tutarının yıllandırılmış olarak 356,5 milyar dolara yükseldiği, dolayısıyla Türkiye Ekonomi Modelinin temel hedeflerinden olan dış ticaret fazlası verme ve cari işlemlerdeki açığı cari fazlaya döndürme hedeflerinde enerji ithalatı kaynaklı sapma yaşandığı, ancak uygulanan politikalar aracılığıyla cari işlemler dengesinin orta ve uzun vadede kalıcı olarak iyileştirileceğinin öngörüldüğü,

- Koronavirüs salgınının ortaya çıkmasının akabinde Rusya-Ukrayna savaşının başlamasıyla beraber uluslararası piyasalardaki gelişmelere duyarlılığı yüksek olan enerji, ulaştırma, gıda ve dayanıklı tüketim malları gibi kalemlerde yüksek fiyat artışlarının kaydedildiği, bu bağlamda enflasyonun dünya genelinde hissedilen bir sorun haline geldiği, Türkiye'de ise Ekim ayı itibarıyla enflasyon oranının yüzde 85,5'e yükseldiği, ancak Türkiye'nin enflasyonla mücadelede birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkenin yaptığı gibi tüketim, üretim ve yatırım miktarlarında daralmaya sebep olacak faiz artışlarına yönelmediği, bunun yerine üretim kapasitesini artıracak arz yönlü politikaları uygulamaya koyduğu, bu sayede durgunluk, yüksek işsizlik ve istikrarsızlık yaşanmasının önüne geçilerek kalıcı fiyat istikrarının sağlanmasının öngörüldüğü,

- Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de hayat pahalılığıyla karşı karşıya kalındığı, ancak vatandaşların fiyat artışlarından minimum düzeyde etkilenmelerinin sağlanması ve enflasyona karşı korunması amacıyla çok sayıda proje ve uygulamanın hayata geçirildiği, bu kapsamda yüzde 85,5 oranında bulunan enflasyona rağmen asgari ücretin 2022 yılında yüzde 95 oranında artırıldığı, bununla birlikte 2022 yılı başından itibaren asgari ücret gelirin vergi dışı bırakılarak 90,6 milyar TL tutarında vergi gelirinden vazgeçildiği, işçilere verilen günlük yemek ve yol bedellerindeki vergi istisna tutarının yükseltildiği, ayrıca elektrik, doğal gaz ve ısınma giderleri için vatandaşlara ve işverenlere çeşitli destekler sağlandığı, bu kapsamda gerek gelir adaletinin sağlanması gerekse enflasyon etkisinin minimize edilmesi amacıyla her türlü gelir ve vergi politikasının etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasına özen gösterildiği,

- Kamu harcamalarında tasarruf sağlanması ve kamu alımlarının rasyonel bir temelde gerçekleştirilmesinin Hazine ve Maliye Bakanlığının en temel hedefleri arasında yer aldığı, bu minvalde Devlet Malzeme Ofisi bünyesinde merkezi alım politikalarının işletilerek kamu hastanelerinin ihtiyaç duyduğu ilaç ve tıbbi malzemelerin temin edilmesi amacıyla Sağlık Market uygulaması gibi çeşitli uygulamaların hayata geçirildiği,

- Kamu maliyesindeki disiplinli duruş ve uygulanan etkin borçlanma politikaları neticesinde 2021 yılında yüzde 41,8 olan Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim borç stokunun 2022 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 39,3'e gerilediği, bu kapsamda mali disiplinden taviz verilmeksizin bütçe dengesinin sürdürülmeye çalışıldığı,

- 2021 yılının son aylarında çeşitli sebeplere bağlı olarak döviz kurlarında oynaklıklarla karşı karşıya kalındığı, bu nedenle 2021 yılı Aralık ayında finansal istikrarın tahkim edilmesi amacıyla KKM uygulamasının devreye alındığı, bu kapsamda vatandaşların KKM’ye destek ve teveccühleri sağlanarak TL’ye olan güvenin sağlandığı ve milli para biriminde istikrarın tesis edildiği, nitekim dolar karşısında 2022 yılı başından bu yana avronun yüzde 12, Japon yeninin ise yüzde 27 değer kaybettiği bir dönemde Türkiye’de aynı dönemde reel kurda yüzde 16,7 oranında artış kaydedildiği, bu çerçevede jeopolitik gelişmelere, küresel finansal koşullardaki sıkılaşmaya ve avro-dolar paritesindeki gelişme ile arz güvenliğinde karşı karşıya kalınan sorunlara rağmen finansal istikrarın sürdürülmesinde büyük başarı sağlandığı,

- 2020 yılının ilk aylarından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınının ekonomik aktivitelerde düşüşe sebep olmasına rağmen aşılama ve genişletici politikaların etkisiyle salgının olumsuz etkilerinin 2021 yılında ortadan kaldırılmaya başlandığı, bu çerçevede ekonomik büyümede ulaşılan yüksek oranların istihdam düzeylerindeki iyileşmelere de sirayet ettiği, bu kapsamda güçlü büyümenin yansıması olarak toplam istihdam seviyesinde Ağustos ayı itibarıyla mevsimsel düzeltilmiş rakamlarla toplamda 31 milyon kişiye ulaşarak tüm zamanların zirvesine çıkıldığı, işsizlik oranında ise tek haneli seviyelere inildiği, bu bağlamda Türkiye Ekonomi Modeli ve diğer program ve uygulamaların devam ettirilmesi suretiyle güçlü istihdam artışının devamının ve işsizlik oranındaki düşüş eğiliminin sürdürülmesinin hedeflendiği,

- Türkiye’nin tarımsal üretim faaliyetlerinin artırılması için yoğun bir çaba gösterdiği, bu minvalde tarımsal destek ödemelerinden gelir vergisi tahsilatının kaldırılarak geçmiş beş yıldaki yapılmış kesintilerin iade edilmesi suretiyle yaklaşık 1,5 milyon çiftçiye 2,7 milyar TL’lik vergi iadesi gerçekleştirildiği, bununla birlikte sertifikalı tohum, fide ve fidanların KDV oranının yüzde 1’e indirildiği, tarımsal sulama birliklerine güneş enerjisi yatırımları için 7,5 milyon TL’ye kadar olan yatırımlarda yüzde 100’e kadar faiz desteği uygulamasının başlatıldığı, ayrıca tarımsal üreticiler için Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla çeşitli tutarlarda faiz destekli kredilerin sağlandığı, bu kapsamda çiftçilerin desteklenmesi ve tarımsal üretimde sürekliliğin ve çeşitliliğin temin edilmesi noktasında her türlü desteğin sağlanmaya çalışıldığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 11.11.2022 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçeleri üzerine yapılan görüşmelerde;

- İş kazalarının iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine riayet edilmesi halinde azaltılmasının mümkün olduğu, bu çerçevede iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması ve uygulanmasında sendikalara gözetim yetkisi verilmesinin faydalı olacağı, diğer taraftan sendikalaşma oranının yüksek olduğu işyerlerinde iş kazalarının önemli ölçüde azaldığının gözlemlendiği, ayrıca iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının işverene bağlı olarak çalışmasının ortaya çıkardığı sakıncaların dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi gerektiği,

- Sendikalar ve sivil toplum kuruluşları tarafından maden kazalarına yönelik olarak çok sayıda tedbirin dile getirildiği ancak söz konusu tedbirlerin dikkate alınmadığı, bu çerçevede ülkemizde meydana gelen maden kazalarının önlenmesi konusunda gerekli tedbirlerin hassasiyetle alınması gerektiği, iş güvenliğine yönelik olarak alınan tedbirlerin meydana getireceği maliyet nedeniyle söz konusu tedbirlerin alınmayarak faaliyete devam edilmesiyle elde edilen ekonomik getirinin insan hayatının değeriyle kıyaslanmasının mümkün olmadığı, bu kapsamda maden kazaları sonucu meydana gelen can kayıpları ve yaralanmaların önüne geçilmesine yönelik çalışmaların ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiği,

- Emeklilikte yaşa takılanlara ilişkin düzenlemelerin ilgili sendika ve sivil toplum kuruluşlarıyla müştereken hazırlanması gerektiği, söz konusu düzenleme ile emekli olacak çalışan sayısının yıllar itibarıyla artış göstereceği göz önünde bulundurulduğunda bu durumun bütçe imkanları ve idari kapasite açısından titizlikle değerlendirilmesi gerektiği, ayrıca bu düzenlemenin bir sosyal yardım niteliğinde olmadığı aksine hak kaybının telafisi olarak görülmesi gerektiği,

- Kamuda taşeron olarak çalışanların kadrolu olarak çalışmasına yönelik önemli düzenlemelerin yapıldığı ancak söz konusu kadro düzenlemesinden yararlanamayan çalışanların bulunduğu, diğer taraftan aynı işyerinde aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle çalışanlar arasında idari, mali ve sosyal haklar yönünden farklılıklar bulunmasının çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilediği, bu nedenle eşit işe eşit ücret prensibinin idari, mali ve sosyal hakların tamamını kapsayacak şekilde ve tüm işyerlerinde hayata geçirilmesinin yararlı olacağı,

- Asgari ücret artışının yüksek enflasyon nedeniyle satın alma gücünün azalması sonucunda yetersiz hale geldiği, bu çerçevede asgari ücretin geçim koşulları dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği, diğer taraftan asgari ücretle çalışanların tüm çalışanlara oranının diğer ülkelere kıyasla oldukça yüksek düzeylerde olduğu, bu kapsamda asgari ücretli olarak çalışmanın olağan çalışma haline gelmesinin nedenlerinin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınmasının faydalı olacağı, ayrıca asgari ücretin nominal değerinden ziyade yabancı para birimleri baz alınarak değerlendirilmesinin satın alma gücüne yönelik kıyaslamalar açısından daha doğru sonuçlar vereceği,

- Sendikaların çalışma hayatında iş barışının sağlanması ve adil ücret düzeyleri ile diğer mali ve sosyal hakların elde edilmesinde olumlu tesirleri bulunduğu ancak ülkemizde sendikalaşma oranının çok düşük düzeylere gerilediği, bu çerçevede sendikalaşmanın önündeki en büyük engellerden birinin işyeri, işkolu ve işletme barajı uygulamaları olduğu, söz konusu baraj uygulamalarının tekrar değerlendirilmesinin sendikalaşma oranlarının artırılmasında faydalı olacağı,

- Kayıt dışı istihdamın ülkemizde önemli bir sorun teşkil etmeye devam ettiği, bu çerçevede sosyal sigorta sistemi gelirlerini olumsuz etkileyen kayıt dışı istihdamın büyük oranda vergi kaybına da neden olduğu, bu nedenle kayıt dışı çalışmayla mücadele konusunda farkındalığı artırmaya yönelik bilinçlendirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı, bu kapsamda kayıt dışılığın yaygın olduğu sektörler öncelikli olmak üzere yönlendirici ve rehberlik edici denetim faaliyetlerinin artırılması gerektiği, ayrıca çalışma hayatındaki önemli sorunlardan bir tanesinin çocuk işçiliği olduğu, bu nedenle söz konusu sorununa yönelik olarak yapısal ve kapsayıcı politikaların hayata geçirilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN tarafından yapılan açıklamalarda;

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından iş gücünün niteliğinin geliştirilmesi ve istihdam şartlarının yaratılmasına yönelik yürütülen çalışmaların devam ettiği, bu kapsamda işbaşı eğitiminin reel olarak istihdam yaratıcı bir eğitim modeli hâline getirildiği, diğer taraftan Toplum Yararına Çalışma Projesinin sosyal değer üretilmesini sağlayacak şekilde dönüştürüldüğü, ayrıca pasif işgücü politikaları çerçevesinde nakdi ücret desteği, ücret garanti fonu, kısa çalışma ödeneği ve işsizlik ödeneği uygulamaları kapsamındaki desteklerin devam ettiği,

- Ülkemizde meydana gelen iş kazalarının çalışma hayatı açısından önemli bir sorun olduğu, bu sorunun temelinde kullanılan teknolojinin yarattığı olumsuzlukların da bulunduğu, diğer taraftan iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının işletme yönetimine bağlı olarak çalışmasının

yapısal bir soruna yol açtığı, bu nedenle söz konusu yapısal sorunun çözümüne yönelik olarak bir düzenleme yapılması gerektiği,

- Emeklilikte yaşa takılanlara yönelik düzenlemeye ilişkin olarak sendikalar ve sivil toplum kuruluşlarıyla görüşüldüğü ve taleplerinin alındığı, bu kapsamda içinde bulunduğumuz yılın sonuna doğru gerekli düzenlemenin yapılmasının öngörüldüğü, bu çerçevede prim gün sayısı ve yıl şartının kaldırılmasının söz konusu olmadığı ve her iki şartı da taşıyan 1,5 milyon çalışanın olduğu, bununla birlikte söz konusu şartları taşıyan çalışanların emekli olmaları halinde özel sektör işletmelerinin yüksek düzeyde kıdem tazminatı yüküyle karşılaşacağı, bu nedenle söz konusu düzenlemeye ilişkin olarak hem çalışan temsilcilerinin hem de işveren temsilcilerinin görüşlerinin alındığı,

- Asgari ücrette önemli ölçüde iyileştirmelerin yapıldığı ancak enflasyonun bozucu etkisi sonucu oluşan kayba tekrar müdahale edildiği, bu kapsamda yıl sonunda asgari ücretin tespitine yönelik çalışmalar neticesinde oluşan refah kaybının düzeltileceği, bununla birlikte asgari ücretteki artışın da enflasyon sarmalına yol açmamasına dikkat edileceği,

- Kamu çalışanlarının sosyal ve ekonomik haklarını düzenlemeye yönelik çalışmaların devam ettiği, bu kapsamda sözleşmeli olarak çalışan personele yönelik düzenleme yapılarak söz konusu statüde çalışanlara kadro verilmesinin öngörüldüğü,

- Sendikal faaliyetlerde uygulanmakta olan iş kolu barajının örgütlenmiş sendikalar açısından istikrar kazandırıcı niteliği haiz olduğu, bununla birlikte iş yeri ve işletme sözleşmesi ayrımının yanlış olduğunun değerlendirildiği ve bu konuda iş mevzuatını yeniden ele alan kapsamlı bir çalışmanın yapıldığı,

- Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik mücadelenin kararlılıkla sürdürüldüğü, bu kapsamda 1994 yılında yüzde 15,2 olan çocuk işçiliği oranının 2022 yılında yüzde 3 seviyelerine kadar düşürüldüğü, bu çerçevede söz konusu oranın daha da düşürülmesine yönelik çalışmaların devam ettiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 15.11.2022 tarihinde Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye Adalet Akademisi, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurumunun bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

-Demokratik hukuk devletinin gereği olan yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirinden tamamen bağımsızlığı olan kuvvetler ayrılığı prensibi gereği, siyasi partisi ile üyelik bağı devam eden Cumhurbaşkanı makamı tarafından yüksek yargı organları üyelerinin belirlenmesinin yargı organlarının bağımsızlığı ilkesine zarar verebileceği,

-Evrensel hukuk normları, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü doğrultusunda yargılama sürecinin hızlı, adil, etkin, güvenli ve doğru bir biçimde işleminin adalet sisteminin temel amacı olduğu, adil yargılama ilkeleri olan sav, savunma ve karar üçlüsünden oluşan yargılamanın mevcudiyetinin şart olduğu, Yüksek Seçim Kurulunun ve seçimlerin yargısal denetiminin yeniden düzenlenmesi gerektiği, Anayasa Mahkemesinin Avrupa modeline uygun yeniden yapılandırılmasının önemli görüldüğü,

-Cumhurbaşkanlığı programında yer alan İnsan Hakları Eylem Planı çerçevesinde hukukun üstünlüğü, temel hak ve özgürlüklerin korunması, özgür birey ve güçlü toplum gibi kavramlara vurgu yapıldığı, ancak uygulamada kuvvetler ayrılığı ve yargının bağımsızlığı ilkelerinden uzaklaşıldığı, Türkiye'nin 1954 yılında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini onayladığı, AİHM'nin zorunlu yargı yetkisini 1989'da kabul ettiği, ancak AİHM kararlarını uygulama yükümlülüğünü yerine getirmedeği durumların söz konusu olduğu,

-Anayasanın 141 inci maddesinin son fıkrasına göre davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılmasının yargının görevi olduğu, ancak Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvurular sonucunda Mahkemenin verdiği kararlar incelendiğinde, Mahkemenin yaklaşık 30 bin hak ihlali kararı verdiği, bu kararların yüzde 60'ının makul sürede yargılanma hak ihlali kararı olduğu, vatandaşların hak ve özgürlüklerinin korunmasının, kanun önünde eşitliğin ve adil hukuk düzeninin temin edilmesinin devletin temel görevleri arasında sayıldığı,

-Cezaevlerindeki sorunlara ilişkin TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu raporunun Adalet Bakanlığına sunulmasına rağmen, rapordaki tespitlere ilişkin Bakanlık tarafından yeterli geri dönüşün sağlanmadığı, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin fiziki şartlarında eksikliklerin tespit edildiği, mahpusların başta hijyen olmak üzere, mutfak ihtiyaçları, ısınma, sosyal-kültürel imkanlardan yararlanma, ziyaretçileriyle görüşme ve sağlık hizmeti alma gibi sorunlarının olduğu, ilaveten cezaevlerinde anneleriyle kalan çocukların ihtiyaçlarının gözetilmesi gerektiği,

-Yargılamanın uzun sürmesini engellemek için ihdas edilen istinaf mahkemelerinin, yargılamanın kısa sürede sonuçlanmasına katkı sağlamaktan ziyade, temyiz edilebilen kararlar neticesinde yargılama sürecini uzattığı, verilen çelişkili kararların ise içtihadı bozduğu,

-Son yıllarda hâkim ve savcı alımlarında artış olduğu, ancak bu artışın adaletin daha hızlı tecelli etmesi anlamına gelmediği, personelin nitelikli olmasının ve meslek içi eğitimlerle desteklenmesinin daha önemli olduğu,

-Kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin ve çocuk istismarının artarak devam ettiği 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun ve koruma kararlarının etkin bir şekilde uygulanmadığı, İstanbul Sözleşmesi'nden Türkiye'nin çekilme kararı sonrasında kadın cinayetlerinde artışın gözlemlendiği ve cezasızlık algısının suçluları daha çok cesaretlendirdiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Adalet Bakanlığının; demokrasi standartlarının yükseltilmesi, hukuk devletinin tahkim edilmesi, yargının tarafsızlığının ve bağımsızlığının güçlendirilmesi ve hak arama yollarının artırılması başta olmak üzere pek çok konuda reformu gerçekleştirdiği, yargı alanında yapısal reformlara kararlılıkla devam edileceği,

- Cumhuriyetin hukuk devleti vasfının güçlendirilmesi amacıyla, bağımsız mahkemelerin aynı zamanda tarafsız mahkemeler olduğunun Anayasa'da açıkça ifade edildiği, sıkıyönetim ilanına izin veren hükümlerin Anayasa'dan çıkarıldığı, Cumhurbaşkanının resen imzaladığı kararlar ve emirler aleyhine yargı yolunun açıldığı, kişisel verilerin etkin bir şekilde korunması için Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kurulduğu, bilgi edinme hakkının tesisi ve usullerinin belirlenmesi için Bilgi Edinme Kanununun kabul edildiği, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının tanındığı, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi için Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulduğu,

- Yargılamanın makul sürede tamamlanmasını sağlayacak önemli adımların atıldığı, hakim, savcı ve personel sayıları ile ilk derece genel ve ihtisas mahkemelerinin sayılarının artırıldığı, istinaf kanun yolunun uygulamaya geçirilerek yüksek mahkemelerin iş yükünün azaltıldığı, teknolojinin yargıda etkin kullanımı sağlanarak birçok bilgi ve belgenin bilişim sistemine entegrasyonu sayesinde kısa sürede temin edildiği, SEGBİS ve e-duruşma uygulamaları ile vatandaşın internet üzerinden dava açabilmeleri ve işlem yapabilmeleri imkanının sağlandığı,

- AİHM'nin, Türkiye'nin kararlarına uymayı taahhüt ettiği bir mahkeme olduğu ve AİHM kararlarının icrasının denetimini Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin gerçekleştirdiği, 1959 yılından günümüze üye ülkelerin AİHM kararlarını icra etme oranının yüzde 79,51 olduğu, Türkiye'nin ise 4 bin 307 ihlal kararından 3 bin 782 kararın icra sürecini tamamladığı, dolayısıyla Türkiye'nin AİHM kararlarını icra etme oranının yüzde 87,81 ile ortalamanın üzerinde seyrettiği,

- 2002 yılından günümüze adalet sistemini daha etkin kılmak amacıyla hâkim sayısında yüzde 151, savcı sayısında yüzde 129, diğer personel sayısında yüzde 208 artışın gerçekleştirildiği, hâkim ve savcıların mesleğe başlamadan önce iyi yetiştirilmelerini sağlamak amacıyla hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesinin getirildiği, hâkim ve cumhuriyet savcılarının mesleğin başından itibaren ihtisaslaşmalarını sağlanmak için özel eğitime tabi tutulacağı,

- Kadına yönelik şiddetle mücadele ve kadın haklarının etkin korunması konularında köklü değişiklikler yapıldığı, 2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun kabul edilmesi ile kadına karşı işlenen suçlarda ağır ve caydırıcı cezaların getirildiği, Cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Bürolarının kurulduğu, ilaveten kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve eziyet gibi suçların kadına karşı işlenmesi durumunda cezai artırımı nedeni olarak düzenlendiği, ısrarlı takip eylemlerinin Türk Ceza Kanunu'na eklenen 123/a maddesi ile müstakil bir suç tipi olarak düzenlendiği,

- Çocukların etkin korunması ve çocuklara özgü tedbirlerin etkinliğinin artırılması konusunda önemli çalışmaların gerçekleştiği, çocuklara karşı işlenen suçlara ilişkin cezaların arttırıldığı, 2010 yılında çocuk haklarının anayasal koruma altına alındığı, çocuk adalet sistemi oluşturularak çocukların durumlarına uygun özel muameleye tabi tutulması, her aşamada yararlarının gözetilmesi, korunması, çocuklara ilişkin hukuksal sürecin hızlı bir şekilde tamamlanması, çocuk mahkemelerinin güçlendirilmesi ve sayılarının artırılması gibi konuların Bakanlığın önceliği olduğu,

- Ceza infaz sisteminin uluslararası standartlara ve insan hakları standartlarına uygun olduğu, hükümlü ve tutuklulara yönelik bireysel bazda ele alınan rehabilitasyon programları ve psiko-sosyal müdahale programlarının geliştirildiği, insan haklarına uygunluk ve şeffaflık politikası çerçevesinde gerek yerel gerekse uluslararası düzeyde her türlü denetime imkân verecek şekilde faaliyet gösterildiği,

- Hükümlü ve tutukluların mesleki, manevi, sosyal ve sportif gelişimlerinin sağlanması amacıyla 2022 yılında 6 bin 51 kursun açıldığı, 43 bin 828 hükümlü ve tutuklunun kursları başarı ile tamamladığı, açık öğretim ortaokulunda 7 bin 187, açık öğretim lisesinde 32 bin, açık öğretim fakültesinde 7 bin 994, örgün öğretimde bin 679, uzaktan eğitimde 187, yüksek lisans ve doktora da 208 olmak üzere toplam 49 bin 265 kişinin eğitimine devam ettiği, ilaveten tutuklu ve hükümlülerin iş ve meslek sahibi olmalarını sağlamak ve topluma yeniden kazandırmak amacıyla mesleki eğitim çalışmalarına devam edildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 16.11.2022 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Nükleer Düzenleme Kurumu, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Enerji üretim ve iletim işlerinin kamu eliyle yürütülmesinin devletin enerji politikalarındaki gücünü ve rolünü artırdığı, bu kapsamda enerji iletim hatlarının stratejik olarak önemli görüldüğü, buna bağlı olarak hatların kamu elinde tutulmasının ve Türkiye

Elektrik İletim Anonim Şirketinin (TEİAŞ) kamu şirketi olarak kalmasının enerji arz güvenliği açısından bir gereksinim olduğu, Türkiye'nin kaynak açısından yoksun olduğu yenilenemez enerji kaynaklarının ithal edildiği ülkelerin çeşitlendirilmesinin ve yabancı ülkelerle kaynak arama çalışmaları için anlaşmaların yapılmasının yerinde uygulamalar olarak görüldüğü ve bu uygulamaların Türkiye'nin enerji arz güvenliğine de büyük katkılar sağlayacağı,

- Enerji arz güvenliğinin sağlanması için gerekli olan enerji kaynaklarında dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla yerli hidrokarbon kaynağı aramaları ile yerli enerji kaynaklarında çeşitlilik sağlama girişimlerinin takdir edildiği, bu girişimler sonucunda Karadeniz'de Sakarya Gaz Sahasında bulunan 540 milyar metreküplük doğalgazın tüm Türkiye için bir sevinç kaynağı olduğu, bu gazın Türkiye'nin ekonomisine ve enerji arz güvenliğine önemli katkılar sunacağı, yerli kaynak aramalarında arama alanlarının ve sondaj sayıları ile yer altı doğalgaz depolama tesislerinin depolama kapasitelerinin artırılması gerektiği,

- Kömür ve doğalgaz gibi yenilenemez enerji kaynaklarından üretilen enerjide girdinin büyük oranda ithalata bağımlı olmasının enerji fiyatlarının istikrarında büyük sorunlara neden olduğu, bu kapsamda enerji üretiminde ithale dayalı yenilenemez enerji kaynaklarının payının azaltılması ve yenilenebilir kaynakların payının artırılmasının fiyat istikrarına büyük bir katkı sağlayacağı, aynı zamanda yenilenebilir kaynaklardan enerji üretiminin çevreye ve doğaya duyarlı bir üretim yöntemi olarak görüldüğü, bu amaçla yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine yönelik çalışmalara ek olarak yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretimine bir sınır konulamaması ve yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi yapılması için yatırım yapacak yatırımcılara kolaylık sağlanması gibi uygulamaların da yerinde olacağı, bu kapsamda enerji üretiminde yerinde üretim yöntemine geçilerek enerji üretiminde ve iletiminde yaşanan kayıpların da önüne geçilmesi gerektiği,

- Bartın'da yaşanan maden kazasının kamuoyunda büyük bir acı ve üzüntü doğurduğu, bununla birlikte Soma'da yaşanan maden kazasının ardından madenlerin özel sigorta kapsamına alınmasının zorunlu olduğu, Bartın'da yaşanan maden kazasına konu Türkiye Kömür İşletmelerine (TKİ) ait madenin yapılan denetimler sonrasında özel sigorta kapsamına alınamayacak durumda olduğundan sigortalanmadığı, çalışan işçilerin yeterince eğitim almadığı ve madende bulunan risk ölçümü yapan cihazların düzgün çalışmadığı gibi iddiaların bulunduğu ve bu iddiaların doğruluğunun araştırılması gerektiği, ayrıca madenlerde kazaların önüne geçilmesi adına son teknoloji ürünlerin madenlere uygulanmasının, madenler özelinde iş sağlığı ve güvenliği düzenlemelerinin yapılmasının ve ilgili kurumlar tarafından madenlerin sıkı ve düzenli bir denetime tabi tutulmasının yerinde olacağı,

- OECD verilerine göre son bir yılda dünya genelinde elektrik fiyatlarında yüzde 35 oranında bir artış yaşanırken Türkiye'de elektrik fiyatlarındaki artışın yüzde 143 oranında gerçekleştiği, buna bağlı olarak Türkiye'nin Avrupa genelinde elektriğin en pahalı 4. ülke olduğu ancak mevcut bir uygulama ile konutlarda elektrik tüketiminde devlet tarafından yüzde 50 oranında sübvansiyon sağlanmasının yerinde görüldüğü, bu uygulamanın yanında konutlarda doğalgaz ve elektrik kullanımlarında kademeli KDV uygulamasının da göz önünde bulundurulmasının yararlı olacağı,

- Türkiye'nin jeopolitik konumu itibarıyla uluslararası enerji iletim hatları için önemli bir avantaja sahip olduğu, son dönemde yaşanan Rusya – Ukrayna Savaşı ile de bu avantajın daha fazla gün yüzüne çıktığı, bu önemle birlikte Türkiye'nin gelecek yıllarda hem doğalgaz dağıtımının hem de ticaretinin yapılacağı bir ülke olmasının beklendiği, Türkmenistan ile son yıllarda yürütülen çalışmalar sonucunda Türkmenistan gazının Türkiye üzerinden ihracatının ülke için büyük bir kazanım olacağı ve bu kapsamdaki çalışmaların sürdürülmesi gerektiği, bunların yanında 2023 yıl başından itibaren yaklaşık 1,5 milyon ton Kazakistan petrolünün Bakü – Tiflis – Ceyhan Boru Hattı üzerinden küresel piyasalara sevk edilecek olmasının ve

başta Doğu Akdeniz olmak üzere Akdeniz havzasında hidrokarbon enerji kaynağı arama çalışmalarının Türkiye'nin enerji alanındaki etkinliğinin artışının önemli göstergeleri arasında yer aldığı,

- Akkuyu Nükleer Güç Santralinin yapımında Rusya ile işbirliği yapıldığı ve Santralin üretime geçmesinin ardından Türkiye'nin enerji gereksiniminin yaklaşık yüzde 10'unu karşılayacağı, bu kapsamda Santralin reaktörlerinin mülkiyetinin yüzde 30'unun Türkiye'ye yüzde 70'inin ise Rusya'ya ait olacağına bilindiği, bunun yanında Santralde üretilen elektriğin birim maliyetinin yaklaşık 0,12 ABD Doları olacak şekilde fiyat garantisinin verildiği yönünde iddiaların olduğu, Santralin üretime başlamasının ardından Santralde görev alacak çalışanların hangi ülkeden olacağı ve teknoloji aktarımının düzeyine ilişkin soru işaretlerinin bulunduğu, bunlara ek olarak santralin üreteceği nükleer atıkların depolanması ve yok edilmesi için yapılacak projelerden kamuoyunun yeterince haberdar olmadığı, bu kapsamda Santralin anlaşma yapısı, mülkiyet dağılımı, üretim sistemi, enerji birim fiyatı ve teknoloji aktarımı gibi konularda kamuoyunun aydınlatılmasının yerinde olacağı,

- Türkiye'nin toplam ithalatının yaklaşık yüzde 25'ini enerji kaynakları ithalatının oluşturduğu, bu kapsamda enerji kaynağı ithalatının da büyük kısmının doğalgaz ithalatı olduğu ve üretimde kullanılan toplam doğalgazın yüzde 98'inin ithal edildiği, bu bilgiler ışığında enerji kaynaklarının fiyatlarında meydana gelen artış sonrasında Türkiye'nin enerji ithalatının 2022 yılı ilk 11 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 118,4 arttığı, bu artışa bağlı olarak ülkemizde enerji enflasyonunun bir yıllık süreçte yüzde 142 olarak gerçekleştiği, aynı dönemde enerji enflasyonunun G-7 ülkelerinde yüzde 33,1 ve AB-27 ülkelerinde ise 38,3 olarak gerçekleştiği, Türkiye'deki enflasyon rakamının G-7 ve AB-27 ülkeleri ile karşılaştırıldığında yüksek olmasının üzüntü verici olduğu,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Covid-19 salgını süreci ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın baş göstermesi ile Dünyanın son derece zorlu bir döneme girdiği, bu gelişmelere bağlı olarak ambargolar gibi nedenlerle küresel anlamda emtia fiyatlarında ciddi yükselmelerin yaşandığı ve mevcut durumda birçok ülkenin emtia pazarlarına erişimde sorunlar yaşadığı, bu sorunlara rağmen Türkiye'nin akılcı, dengeli ve taraflarla diyaloga bağlı bir dış politika ile ilgili sorunların hiçbirini yaşamadığı, bu erişim sorunlarına bağlı olarak enerji kaynaklarına erişemeyen birçok ülkenin de Türkiye'den elektrik ve doğalgaz talebinde bulunduğu,

- Doğalgaz fiyatlarının son dönemde 120 ABD Doları seviyesinden 3.300 ABD Doları seviyesine yükseldiği, doğalgaz fiyatlarındaki bu yüksek seyre rağmen Türkiye'nin aldığı önlemlerle 2021 ve 2022 yıllarındaki doğalgaz fiyatlarındaki oynaklıkları vatandaşlarına en az yansıtan ülkeler arasında yer aldığı, vatandaşların kullandığı doğalgaza ortalama yüzde 75 oranında sübvansiyon uygulandığı ve Türkiye'de vatandaşların doğalgazın metreküp fiyatına tüm masraflar dahil 5,72 TL ödedikleri ve AB ülkeleri arasındaki en ucuz doğalgazı kullanan vatandaşlar arasında yer aldığı, AB başkentlerinde doğalgaz fiyatının konutlarda 81,25 TL'ye kadar yükseldiği, bu kapsamda 100 metreküp doğalgaz fiyatının net asgari ücrete oranını Türkiye'de yüzde 8,8'ine karşılık geldiği, aynı oranın Macaristan'da yüzde 5, Lüksemburg'da yüzde 8, Slovakya'da yüzde 8,8, Romanya'da yüzde 13, Almanya'da yüzde 13,1 ve Yunanistan'da yüzde 47,9 olduğu,

- Türkiye'de elektrik üretiminin dünyadaki üretime paralel olarak birden fazla enerji kaynağından yapıldığı, bu kapsamda elektrik üretiminde kullanılan kaynaklardan olan doğalgaz gibi kömürün de fiyatlarında son yıllarda neredeyse yüzde 1000 gibi artışların görüldüğü ve 40-50 ABD Doları aralığında hareket eden kömür fiyatların 400-450 ABD Doları aralığına kadar ulaştığı, buna bağlı olarak girdi maliyetlerindeki artışın elektrik fiyatlarında artışa neden

olduğu, elektrik piyasasında elektriğin marjinal fiyatlama mantığı gereği en yüksek maliyete üretim sağlanan kaynağın fiyatı üzerinden belirlenen fiyata göre satışının yapıldığı, ancak Türkiye’de hane halkına ve çiftçilere ucuz elektrik sağlanabilmesi adına bu uygulamadan vazgeçildiği ve yapılan düzenlemeler ile hane halkı ile çiftçiye verilecek olan elektriğin ucuz yenilenebilir veya yerli kaynaklardan sağlanmasının önünün açıldığı, Türkiye’nin uyguladığı bu yöntemin süreç içerisinde etkinliğinin görülmesi ile birlikte Avrupa ülkelerinde de aynı uygulamanın hayata geçirilmeye başlandığı,

- Elektriğin hane halkı ve çiftçilere ucuz olarak sağlanabilmesi adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının girişimleri dışında doğrudan kamu maliyesinden de sübvansiyon sağlandığı, bu sübvansiyonlar sayesinde Türkiye’nin Avrupa’da en ucuz elektrik tüketen ülkeler arasında yer aldığı, bu kapsamda konutlarda kullanılan ortalama 200 kilovatsaatlık elektriğin Türkiye’de net asgari ücretin yüzde 5,4’üne karşılık geldiği, aynı miktarda elektriğin net asgari ücrete oranının ise Lüksemburg’da yüzde 2, Polonya’da yüzde 5,8, Almanya’da yüzde 7,2, Çekya ve Estonya’da ise yüzde 15,5 olduğu,

- Türkiye’de 19 milyon doğalgaz abonesinin bulunduğu ve bu aboneliklerin 16 milyon tanesinin konutlara ait olduğu, bu kapsamda başta konutlar olmak üzere binaların dış cephelerine ısı yalıtımı yapılmasının önemli olduğu, yapılacak ısı yalıtımları ile ısınma için gerekli kaynak tüketiminin yüzde 25-30 arasında düşeceğinin öngörüldüğü, ısı yalıtımı sayesinde yapılacak bu tasarrufun maddi karşılığının yıllık yaklaşık 6 milyar ABD Doları olarak hesaplandığı ve bu şartlar altında ısı yalıtımı için yapılacak olan yatırımın 5 yıllık bir zaman zarfında kendini amorti edeceği, bu kapsamda ısı yalıtımı yapmak isteyen vatandaşlara kaynak sağlayabilmek için Bakanlığın Ziraat Bankası ile ortak bir kampanya başlattığı, bu kampanya dahilinde ısı yalıtımı yaptırmak isteyen vatandaşlara Ziraat Bankası tarafından 50.000 TL’ye kadar finansmanlarda aylık 0,99 faiz oranı ve 60 ay vade olanağının sağlanacağı,

- Türkiye’nin nükleer kaynaklardan enerji üretme girişimlerinin 1950’li yıllara kadar uzandığı ancak yaklaşık 60 yıllık bir süreçte yapılan girişimlerin başarısız kaldığı, bunun yanında 2010 yılında başlayan girişimler ile biri Rusya diğeri ise Japonya-Fransa ortaklığı ile yapılması planlanan iki nükleer santralin anlaşmalarının imzalandığı, ancak Fransa-Japonya ortaklığı ile yapılacak olan nükleer santralin birim elektrik maliyetinin yüksek olması nedeniyle hayata geçirilemediği, Rusya tarafından yapılacak Akkuyu Nükleer Güç Santralinde üretilecek elektriğin birim maliyetinin 0,1235 ABD Doları olduğu ve bu fiyatın serbest piyasalardaki birim elektrik maliyeti olan 0,2 ABD Dolarının çok altında ve makul bir fiyat olduğu, bu kapsamda Akkuyu Nükleer Güç Santralinin mülkiyetinin inşacı işletmeye ait olacağı ve işletmenin Türkiye’deki elektrik piyasasında lisans düzenlemesine tabi olacağı,

- Karadeniz’de bulunan doğalgaz rezervi ile ilgili Bakanlık tarafından yapılan açıklamalar ile kamuoyunda konunun netlik kazandığı ve soru işaretlerinin azaldığı, bunun yanında doğalgazın kara taşınması için yapılan çalışmalarda sona yaklaşıldığı ve 2023 yılının ilk çeyreğinde gazın sisteme verilmesinin öngörüldüğü, bu kapsamda doğalgazın ilk faz üretiminin günlük 10 milyon metreküp olacağı ve devam eden dört yıllık süreçte üretimin günlük 40 milyon metreküpe çıkarılacağı, bu üretim miktarının Türkiye’nin toplam doğalgaz gereksiniminin üçte birini karşılayacağı, bu gelişmelerin yanında yeni sahalarda doğalgaz arama çalışmalarına da devam edildiği,

- Bartın’da yaşanan maden kazasının araştırılması ile ilgili sürecin henüz çok başında olduğu, konuya ilişkin yalnızca bir bilirkişi ön raporunun bulunduğu, buna ek olarak Bakanlık müfettişleri tarafından kazaya ilişkin çalışmaların sürdürüldüğü ve bu kapsamda şu an için 7 yöneticinin görevden alındığı, bu gelişmelerin yanında kazanın diğer boyutlarına ilişkin çalışmalara da devam edildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 17.11.2022 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ile Kapadokya Alan Başkanlığının bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizin bulunduğu coğrafyanın çok sayıda kadim medeniyete ev sahipliği yaptığı, zengin kültürel ve tarihi mirasımızın bu kadim medeniyetlerin yansması olduğu, bu nedenle ülke içindeki tüm medeniyetlerin kültürel miraslarına sahip çıkılması gerektiği, siyasi saiklerle toplumun çeşitli kesimlerin kültürel zenginliklerinin göz ardı edilmesinin toplumsal medeniyet birikiminde bir kayba neden olacağı, kültür politikalarının çok boyutlu ve kapsayıcı bir bakış açısıyla ele alınması gerektiği,

- Bakanlığın ana görevlerinden biri olan sanat ve sanatçıların korunmasına yeteri kadar öncelik verilmediğinin değerlendirildiği, sanatçıların özlük ve sosyal güvenlik haklarının karşılanması hususunda yeterli çabanın gösterilmediği, pandemi döneminde özellikle sokak ve düğün müzisyenleri gibi daimi kadroda çalışmayan sanatçıların maddi anlamda önemli problemler yaşadığı, özel tiyatrolar ve sinemaların bu dönemde varlıklarını sürdürmekte zorlandığı, kültür ve sanat alanında çalışanların gerek gelirlerinde gerekse sosyal haklarında yaşanan gerileme nedeniyle Bakanlıkça daha fazla desteklenmesi gerektiği,

- Turizm alanında kayıt dışı istihdamın varlığının ciddi bir sorun olduğu, istihdam edilen çalışanların uzun mesai süreleri ile sosyal güvenlik haklarından mahrum olarak çalıştığı, dönemsel yoğunluk nedeniyle haftalık ve yıllık izinlerini kullanmadığı, tam zamanlı çalışmama nedeniyle emeklilik hakkı elde edemediği, istihdamda olmadıkları süre boyunca maddi anlamda zorluklar yaşadığı, özellikle kadın ve gençlerin çalışmalarına karşılık haklarının kazanımı noktasından aksamaların görüldüğü, Bakanlığın sektördeki kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve çalışanların haklarının sağlanması hususunda gerekli çabayı göstermesi gerektiği,

- Turizm sektöründe ülkemizin rakiplerine göre rekabet avantajının düşük fiyat politikasına dayandığı, ülkemize gelen turist sayısındaki artışa rağmen turist başına ortalama harcamanın istenilen seviyelere ulaşmadığı, bu durumun sektörün sürdürülebilirliğini ve hizmet kalitesini olumsuz etkilediği, üst gelir grubuna mensup turisti çekmek için yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiği, deniz turizminden ziyade alternatif olarak kültürel ve tarihi miras unsurlarına ilgisi olan turistlere yönelik tanıtıcı ve teşvik edici tanıtım politikaların uygulanması gerektiği,

- Ülkemizde turizm destinasyonlarındaki dağılımın homojen olmadığı, önemli turizm destinasyonlarının yeteri kadar tanıtılamadığı, turizm yoğunluğunun fazla olduğu kıyı bölgelerinin beşeri kaynaklı kullanımlar ve küresel iklim değişikliğinin sebep olduğu olumsuz koşullar nedeniyle tahribata uğradığı, bu alanlara yönelik planlama, yapılaşma ve denetim süreçlerinin etkin bir programlama ile yürütülmesinin kalıcı ve sürdürülebilir turizm açısından önemli olduğu, ayrıca yeni turizm destinasyonlarının tanıtımı ve gelişiminin ülkemizin turizm potansiyelini ortaya çıkarmasına katkı sağlayacağı,

- Son dönemlerde Türkçenin kullanımındaki özensizliğin artması, kültürel bozulma ve yozlaşmanın belirgin hale gelmesi, millî ve manevî değerlere gereken önemin verilmemesi, kültürel ve tarihi zenginliklerin gerektiği kadar korunamaması gibi kültürel anlamda önemli sorunların yaşandığı, Türk kültür ve dilinin yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması konusunda Bakanlığın daha fazla önlem alması gerektiği,

- Tarihi süreçte vakıfların sosyal dayanışma ve sermaye birikimi araçları olan kadim kurumlar olduğu, ancak son zamanlarda vakıf kavramının amacı dışına çıkan örneklerin arttığı, ufak meblağlar ile kurulan vakıfların devletten ‘kamu yararı’ kararlarıyla aldığı kaynakların amaçları doğrultusunda kullanılmasına yönelik denetimlerin önem arz ettiği, vakıflara destek verilirken kazancı ile kendi mülkiyet bağıını koparıp toplum yararını amaçlayan, toplumsal sermaye aracı olan ve bugün birçok yararlı kuruluşu topluma kazandıran vakıfların desteklenmesi gerektiği,

- RTÜK’ün yayınlardaki ayrımcılık, nefret söylemleri ve tekelleşmenin önlenmesi başta olmak üzere medya sektöründeki ilişkileri regüle etmek üzere kurulan düzenleyici ve denetleyici bir kurum olduğu, Kurum mevzuatındaki düzenlemelere rağmen idari bakımdan özerk olmadığına ve karar alırken siyasi etki altında kaldığına dair endişelerin sürdüğü, RTÜK’ün regülasyon görevini yerine getirirken tarafsız olması gerektiği, televizyonda suç işleme ve şiddeti özendiren programlar ile aile ve toplum yapısında ahlaki çöküntü yaratabilecek programların artışının kaygı verici olduğu, RTÜK’ün bu hususta denetimlerini artırması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY tarafından yapılan açıklamalarda;

- Ülkemizde turizm alanında turist sayısının yanında sunulan hizmetin kalitesinde de artış sağlandığı, son 20 yılda yabancı ziyaretçi sayısı ve dolar bazlı turizm gelirinde üç kattan fazla artışın gerçekleştirildiği, 2022 Ocak-Eylül döneminde Rusya-Ukrayna savaşına rağmen ülkemize gelen turist sayısının geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 87 artışla 40 milyonun üzerine çıktığı, alınan önlemler ve uygulanan doğru politikalar ile 2022 yılının sonunda 50 milyondan fazla turist ve 44 milyar dolar turizm gelirinin hedeflendiği,

- 2002-2022 döneminde turizm amaçlı çevre düzenlemesi, altyapının geliştirilmesi ve sürdürülebilir turizm kapsamında yaklaşık 2,2 milyar TL imar desteği sağlandığı, 2002 yılında 9.896 olan belgeli konaklama tesisi sayısının 2022 yılında 21 binin üzerine çıktığı, yine aynı dönemde tesislerdeki yatak kapasitesinin de yüzde 136 arttığı, konaklama tesislerinde Bakanlık belgeli nitelikli turizm konusunda önemli bir sürecin tamamlanarak turizm tesislerinin kalite standartlarının yükseltildiği,

- Turizm sektöründe çalışanların niteliklerinin artırılması ve kişisel girişimlerine katkı sağlanması amacıyla eğitim ve iş birliğine devam edildiği, 2022 yılı içinde 120 işbaşı kursu ile yıl sonunda 4.000 katılımcıya ulaşılmasının planlandığı, Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan protokol ile ileride turizm sektöründe istihdamı hedeflenen öğrencilerin beceri ve dil eğitimi görmeleri, okurken burs almaları ve mezun olduktan sonra istihdam edilmelerine yönelik çalışmalar yapıldığı,

- Turizm ve kültür alanlarının birbirinin tamamlayıcısı olduğu, bu nedenle iki kavramın birlikte ele alındığı, Anadolu coğrafyasındaki tüm medeniyetlerin kültürel eserlerini açığa çıkarmaya, korumaya ve yaşatmaya devam edildiği, 2002 yılında 9 olan UNESCO Dünya Mirası Listesi’ndeki varlık sayısının 2023 yılında 21’e çıkarılmasının hedeflendiği, yine Dünya Miras Geçici Listesi’nde yer alan varlık sayısının aynı dönemde 18’den 84’e çıkarıldığı, 2022 yılında yüzey araştırmaları, kurtarma ve sualtı kazıları ile önemli sayıda arkeolojik çalışmanın yürütüldüğü,

- Bakanlık tarafından kültürel mirasın korunması adına son dönemde müzecilik alanında önemli çalışmalar yapıldığı, müze müdürlükleri ve bu müdürlüklere bağlı müze sayısının önemli derecede artırıldığı, modern müze binaları, yenilikçi sergi biçimleri ve eğitim çalışmalarıyla müzelerin uluslararası standartlarda hizmet veren kurumlar haline getirildiği,

ayrıca Türkiye kökenli ve çeşitli nedenlerden yurt dışında bulunan kültür varlıklarının iadesi için hukuki ve diplomatik zeminde çalışmaların sürdürüldüğü,

- Türk kültürünü tüm dünyaya duyurmayı misyon edinen, kültürel diplomasi alanında önemli faaliyetler yürüten Yunus Emre Enstitüsünün uluslararası diplomasideki yumuşak gücü artırmaya yönelik çalışmalarının devam ettiği, Türkçe'nin korunması ve geliştirilmesi amacıyla 2022 yılında yurt dışında yaşayan 200 binin üzerinde kişiye Türkçe eğitimi verildiği,

- Sanatçılara, özel sinema ve tiyatrolara desteğin günden güne arttırıldığı, bu desteklerin ne oranda verileceğine ilişkin kararların idareden ziyade her kesimi kapsayan sanatçılardan oluşan kurullar aracılığıyla alındığı, Bakanlığın bu kurulların kararlarına istinaden belli kriterler ortaya koyduğu, bu objektif kriterleri sağlayan sanatçı, sinema ve tiyatroların desteklerden faydalandığı, ayrıca pandemi sürecinde mağdur olan ve gelir kaybına uğrayan müzisyen, eser sahibi ve müzik emekçilerine destek amacıyla Bakanlıkça yürütülen “Müzik Susmasın” programı kapsamında yaklaşık 40.000 müzisyen ve sektör emekçisine toplam 280 milyon TL destek sağlandığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 18.11.2022 tarihinde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin uzun yıllardır PKK, YPG, FETÖ, DEAŞ, DHKP-C gibi terör örgütleriyle mücadele ettiği, amaçlarına ulaşmak için terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve meşru gören anlayışın millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit ettiği, Türkiye'nin uzun süre terörle yaşamak zorunda kaldığı ve terörden siyasi ve ekonomik birçok zararın yaşandığı, ancak nerede ve kim tarafından yapılırsa yapılsın terör karşısında ilkeli ve topyekün ortak bir tavır almasının memnuniyet verici olduğu,

- Türkiye'nin bölgesel ve uluslararası alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle karşı karşıya olduğu, emperyalist güçlerin terör unsurlarını kullanarak bölgemizde istikrarsızlığı körüklediği, İstanbul'un en merkezi yerlerinden İstiklal Caddesinde gerçekleştirilen hain terör eyleminin ülkemizin birlik ve bütünlüğüne asla zarar veremeyeceği, ancak tüm imkanlar seferber edilerek terör unsurlarının daha sıkı takip edilmesine ihtiyaç duyulduğu, Devletimizin birliğine, milletimizin bütünlüğüne kastedenlere karşı sürdürülen operasyonların olumlu karşılandığı ve operasyonlara devam edilmesi gerektiği,

- PKK/YPG terör örgütünün finans kaynaklarından olan kaçakçılık ve uyuşturucuyla mücadelede imkânlar ve kabiliyetler sürekli geliştirilerek sınır güvenliğinde etkinliğin sağlandığı, ancak Mersin Limanı'nda 2017 yılından itibaren büyük miktarlarda uyuşturucu madde ve hap yakalandığı, limanlarda yakalanan uyuşturucunun akıbeti konusunda kamuoyuna detaylı bilgi verilmesinin önemli olduğu, uyuşturucu, para ve silah trafiğinin yönetildiği uluslararası mafya hesaplaşmalarının içine Türkiye'nin de çekilmeye çalışıldığı, güvenlik güçlerimizin tüm bu yasa dışı faaliyetlerle olan mücadelesine tam destek verildiği,

- Güvenlik korucularına ilişkin müstakil bir kanun çıkarılması ve maaşlarının en düşük devlet memuru aylığına eşitlenmesi gerektiği, ayrıca emekli ikramiyesi alabilmelerine imkân verilmesi ve harcırahlarının artırılması konusunda da gerekli düzenlemelerin ivedilikle yapılması gerektiği,

- Köy ve mahalle muhtarlıklarıyla ilgili 442 ve 4541 sayılı Kanunların günün koşullarına göre yeniden düzenlenerek muhtarların görev tanımlarının yeniden yapılması ve sorumlu oldukları alanlarla birlikte yasal yetkilerinin de artırılması gerektiği, ayrıca Muhtar

derneklerinin ülke yararı gözetilerek bütünleştirilmesi amacıyla muhtarlar birliğinin kurulması ve muhtarların köy ve mahalleleriyle ilgili kararlarda il genel ve belediye meclislerinde temsil edilmelerinin sağlanması gerektiği,

- İklim değişikliğinin de etkisiyle dünyada ve ülkemizde giderek daha fazla afetin meydana geldiği, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın Türkiye'nin afet yönetimi ve uluslararası insani yardım kurumu olarak milletimize ve insanlığa çok önemli hizmetlerde bulunduğu, AFAD'ın Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi'yle tehlike ve risklerin önceden tespit edilmesi, olası zararların önlenmesi, afet anında koordinasyonun ve hızlı müdahalenin sağlanması ve afet sonrası iyileştirme çalışmalarının bütüncül yaklaşımla yürütülmesini sağlayan esnek ve dinamik yapıda bir kurum haline geldiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından yapılan açıklamalarda;

- Terörle mücadelede bugüne kadar bütün hükümetlerin gerekli çabayı ortaya koyduğu ancak maddi imkânsızlıklar, siyasal istikrarsızlıklar, yerli ve millî savunma sanayisindeki eksiklikler gibi bir dizi sebeple istenilen sonuçların alınamadığı, son dönemde terörle mücadele politikasında önemli bir değişikliğe gidildiği, bu kapsamda teröre karşı tavizsiz ve kararlı, vatandaşa karşı hizmetkar bir güvenlik anlayışıyla hareket edildiği, bu yeni anlayış neticesinde 2014'te 5.558 kişinin katıldığı terör örgütüne bu yıl sadece 45 katılımın olduğu, yurtdışı terörist sayısının ise 120'ye kadar indiği,

- Avrupa ülkelerinin 21. yüzyılın en büyük insani krizi olan göçmen krizini yönetmekte ve bu süreçte üstüne düşen sorumlulukları yerine getirmekte başarısız olduğu, Avrupa Birliği'nin göç sorununu dışsallaştırma anlayışıyla göçmenleri Türkiye-Yunanistan-İran arasına sıkıştırmaya yönelik politikalar takip ettiği, Türkiye'nin ise Suriye'de iç savaşın başladığı 2011 yılından bu tarafa maruz kaldığı düzensiz göç baskısını bilinçli, insani ve medeniyet değerlerine yakışır bir şekilde yönettiği, bu çerçevede oluşturulan politikaların dört sacayağına dayandığı, bunların; düzensiz göçün kaynağında önlenmesi, sınır güvenliğinin artırılması, ülke içindeki kaçak göçle mücadele ve etkin bir geri gönderme mekanizmasının oluşturulması olduğu, ülkemizin düzenli göç politikasının ise açık kapı, barınma ve uyum olarak özetlenebilecek üçlü bir sacayağına sahip olduğu, bütün bu politikaların uygulamasında yol haritası niteliğinde göç uyum strateji ve uygulama politika belgelerinin hazırlandığı, öte yandan Türkiye'deki göçmenlerin yeniden yerleştirilmesi amacıyla yurt dışındaki güvenli bölgelerin sayılarının artırılmasına dönük çalışmaların da sürdüğü,

- Uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadelenin millî güvenlik meselesi olarak ele alınması ve bu mücadelenin; devlet, millet, aile ve sivil toplum iş birliği ile topyekûn seferberlik ruhuyla gerçekleştirilmesi gerektiği, bu kapsamda Türkiye'nin halihazırda tarihinin en büyük uyuşturucu mücadelesini yaptığı ve bunun uluslararası raporlarda da sabit olduğu, Türkiye'de uyuşturucu sebebiyle 2017 yılında 941 kişi hayatını kaybetmişken 2020 yılında bu sayının 314'e düştüğü, uyuşturucu ile mücadele kapsamında kişilerin kendi evinden sonra uyuşturucunun en çok kullanıldığı yerlerden ikincisi olan metruk binalar konusunda da ciddi bir takip ortaya konulduğu ve metruk binaların büyük bölümünün yıkıldığı veya rehabilite edildiği,

- Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin verilerine göre dünya genelinde 2017'de kasıtlı olarak öldürülen 87 bin kadının yüzde 58'inin yakınları tarafından öldürüldüğü, gelişmişlik, gelir veya eğitim seviyesiyle net bir bağı olmayan bu soruna karşı Türkiye'nin bütüncül bir yaklaşım ve politika izlediği, bu çerçevede mevzuat düzeyinde adımlar, şiddeti oluşmadan önleme, ihbar ve şikâyet mekanizmalarını geliştirme, devletin bu konudaki birimleri arasındaki koordinasyonu sağlama ve bilhassa bu konuda çalışan personelin eğitimi gibi konulara ağırlık verildiği, öte yandan tamamen yerli ve millî imkanlarla hazırlanan ve Akdeniz

Parlamente Asamblesi tarafından ödüle layık görülen KADES uygulamasının toplumda kadınlar, kadına şiddetle mücadele eden kolluk birimleri ile diğer ilgili kurumlar arasında önemli bir sinerjinin oluşturduğu,

- Muhtarların taleplerinin yakından takip edilmesi amacıyla büyükşehir belediyelerinde Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı diğer belediyelerde ise Muhtarlık İşleri Müdürlüğünün kurulduğu, muhtarların maaşlarının asgari ücrete eşitlendiği ve Sosyal Güvenlik Kurumu primlerinin devlet tarafından ödenmesine başlanıldığı, Cumhurbaşkanlığı kararı ile Türkiye Muhtarlar Konfederasyonuna kamu yararına çalışan dernek statüsünün verildiği,

- Güvenlik korucularının silah, teçhizat ve giyimlerinin güvenlik kuvvetlerinin standardına çıkarıldığı, terörle mücadele harekâtı sırasında hayatını kaybeden ve malul 135 güvenlik korucusundan şehit olanların mirasçılarına malul olanların ise kendilerine devlet ödünç maddesi tevcih edilmiş ve 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla korucu maaşlarının asgari ücret seviyesine yükseltildiği,

- Afet yönetimiyle ilgili kurumların AFAD çatısı altında bir araya getirilerek kurumsal anlamda dağınıklığın giderildiği, afet yönetiminin; afet öncesi hazırlık, afet anı müdahale ve afet sonrası iyileştirme olarak üç temel sacayağı üzerine inşa edildiği ve her üç başlığa ait stratejik planların hazırlandığı, afet yönetim stratejisinin en önemli yeniliklerinden birisinin toplumun tüm kesimlerinin, özellikle sivil toplum kuruluşlarının AFAD’ın çatısı altında afetle mücadeleye dahil edilmesi olduğu, hayata geçirilen Afet Acil Uygulaması sistemiyle en yakın toplanma alanına navigasyonla ulaşma imkanının sağlandığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 21.11.2022 tarihinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçeleri üzerine yapılan görüşmelerde;

- Ulaştırma sektöründeki gelişmelerin vatandaşların refah düzeyini doğrudan etkilemesi nedeniyle ülkelerin gündeminde stratejik bir sektör olarak önemli bir yere sahip olduğu, bu kapsamda ülkemizin jeopolitik konumu itibarıyla bir lojistik merkezi olma yolunda ilerlediği ve lojistik üslerin ulusal ve küresel bazda Türkiye’ye büyük bir katma değer sağladığı, bu gelişmelere katkı sağlamak adına Türkiye’nin lojistik alt ve üstyapılarının geliştirilerek ülkenin lojistik merkezi olması sürecine destek verilmesinin yerinde bir politika olacağı, bu olumlu gelişmelerin yanında Türkiye’de lojistiğin tarihsel süreçte karayoluna yüklenmesinin verimsiz bir sektörel gelişim sürecini doğurduğu, bu olumsuzluğa rağmen son yıllarda hava, deniz ve demiryollarına yapılan yatırımlar ile lojistik sektöründeki bu verimsiz sürecin etkilerinin ortadan kaldırılmasının ve lojistik ekosisteminin geliştirilmesinin olumlu karşılandığı,

- Türkiye’nin son yıllarda yapılan ulaştırma yatırımları ile büyük bir atılım süreci yaşadığı, bunun yanında ulaştırma altyapısının geliştirilmesi ile Türkiye’nin uluslararası ticarete daha etkin bir rol üstleneceğinin değerlendirildiği, bu kapsamda ülkenin iç-dış bölgeleri ile sanayi-liman bölgeleri arasında yapılacak yeni kara ve demiryolu yatırımlarının ülkenin gelişme ve kalkınma sürecine büyük bir katkı sağlayacağının öngörüldüğü, buna ek olarak özellikle Türkiye’nin doğusu ile batısı arasında ulaşımı kolaylaştıran çağdaş kara ve demiryolu yatırımları ile insan, mal ve hizmet taşımacılığının büyük oranda kolaylaştığı, bu uygulamaların yanında bütünsel yol projeleri ile kara, deniz, hava ve demiryollarının birbirleri ile bağlantılarının sağlanmasının yerinde bir uygulama olduğu, yine hayata geçirilen ve geçirilecek olan akıllı yollar ile Yeni İpekyolu gibi projelerin erişilebilir ve nitelikli projeler olduğu,

- Kamu-özel işbirliği (KÖİ) projeleriyle verilen garantilerin 2023 yılı için kamu bütçesine yaklaşık 54 milyar TL'lik bir yük oluşturduğu, bunun yanında KÖİ yöntemi ile yapılan projelerin ücretlendirmelerinin yüksek seyretmesinin bu yöntemle yapılan yol, köprü ve bağlantılarının kullanımı vatandaşlar için zorlaştırdığı ve ulaşım maliyetlerinde artışa neden olduğu, ayrıca KÖİ modeli ile yapılan yolların kamuya olan maliyetlerinin ihale konusu projenin maliyetinin çok daha üzerinde olduğu, bu kapsamda model ile yapılan yatırımların tüm vatandaşlar üzerinde bir yük oluşturduğu, bu nedenle son yıllarda KÖİ yöntemi ve projelerin şartları ile ilgili kamuoyunda olumsuz bir yaklaşımın olduğu, ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen KÖİ modeli ile yapılan işlerde verilen hizmetlerin işleyişi noktasında bir aksaklığı görülmediği,

- Raylı sistemlerin ulaşımında büyük bir kolaylık sağladığı, bu kapsamda başta büyükşehirler olmak üzere illerde raylı sistem yatırımları yapılmasının bir zorunluluk olarak görüldüğü ve şehir içi raylı sistem yatırımlarındaki artış ile trafik sorunu çözümünün kolaylaşacağı ve şehir içi ulaşımında büyük zaman tasarrufunun sağlanacağını değerlendirildiği, raylı sistemlerin yanında şehir içi karayolu yapımı ve kamu binalarına karayolu ulaşımı gibi konularda Bakanlık ile yerel yönetimler arasında işbirliği sağlanmasının vatandaşlara verilecek hizmetin kalitesini artıracığı, ayrıca zorunlu trafik sigortalarının fiyatlarında son yıllarda yaşanan artışın vatandaşlar üzerinde büyük bir yük haline geldiği, bu kapsamda yerel sigorta şirketlerinin kuruluşunun kolaylaştırılması ve teşvik edilmesi yoluyla zorunlu trafik sigortası fiyatlarında gerçekleşecek bir düşüşün kamuoyu tarafından olumlu karşılanacağı,

- Hava yolu taşımacılığında rekabetin ve havaalanı altyapı kapasitesinin artırılması gibi çalışmalar neticesinde hava yolu taşımacılığında fiyatların düşüş eğilimine girdiği, bu durumun hava yolu ulaşımının tüm vatandaşlar için erişilebilirliğinin artırılması noktasında olumlu bir gelişme olarak görüldüğü, bu kapsamda sayısı yakında altmışa ulaşacak olan havaalanı sayısının daha fazla artırılmasının yerinde olacağı, buna ek olarak İstanbul Havaalanının 2022 yılında yolcu sayısı bakımından Avrupa'daki havaalanları arasında birinci olduğu, bunun yanında İstanbul Havaalanının uluslararası kuruluşlar tarafından verilen bir çok ödüle layık görüldüğü, öte yandan Türk Hava Yollarının (THY) tüm dünyadaki hava taşımacılığı işletmeleri arasında en iyi yedinci, Avrupa'daki hava taşımacılığı işletmeleri arasında ise birinci olmasının ve Şirketin uçuş yaptığı nokta sayısındaki artışın Şirketin aldığı mesafenin bir göstergesi olduğu, tüm bu olumlu gelişmelerin yanında Türkiye'deki birçok havaalanından uluslararası uçuşların yapılamıyor olmasının önemli bir eksiklik olduğu ve uluslararası uçuş yapılan havaalanı sayısının artırılmasının gerekli görüldüğü,

- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişiminin ekonominin genelinde ve diğer tüm sektörlerde bir verimlilik artışı yarattığı, toplumların ileri akıllı toplum yapısı olarak görülen ve yapay zeka ile insanın kaynaşmasını öngören Toplum 5.0'ı tartıştığı günümüzde Türkiye'nin bu sürecin gerisinde kalmaması gerektiği, bunun yanında ülkemizde nüfusun yüzde 85'inin etkin şekilde internet erişiminin olduğu, bunun yanında Türkiye'nin e-devlet uygulaması gibi yenilikçi teknolojiler noktasında güçlü bir yerde bulunduğu ve siber güvenlik ekseninde sağlanan büyük başarı ile dijital ekonomiye geçişte büyük bir avantaja sahip olduğu, bu geçişin kolay ve hızlı gerçekleştirilmesi yolunda yerli 5G ve ötesi iletişim altyapısının önem arz ettiği, bunlara ek olarak siber güvenliğin bir millî güvenlik unsuru olduğu ve devletin siber saldırılara karşı savunulması gerektiğinde anında refleks gösterebilecek kabiliyete sahip olmasının hayati önem taşıdığı, bu kapsamda yerli ve millî uydru haberleşme altyapısındaki çalışmaların kararlılıkla sürdürülmesinin yerinde olacağı,

şeklindeki görüş, öneri ve eleştirilerin ardından Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAIŞMAİLOĞLU tarafından yapılan açıklamalarda;

- 2000’li yılların başında Türkiye’nin yetersiz bir ulaşım altyapısına sahip olduğu, bu yetersizliğin giderilmesi noktasında gerekli yatırımların tamamının kamu bütçesinden kısa süre içinde gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle KÖİ yönteminin ek finansman yöntemlerinden biri olarak tercih edildiği, bu kapsamda Bakanlığın son 20 yılda birçok projeye toplam 183 milyar Dolar yatırım yaptığı ve bu yatırımların yaklaşık yüzde 20’lik kısmına denk gelen 37,5 milyar Dolarlık kısmının KÖİ yöntemiyle yapıldığı, buna ek olarak yapılan yatırımlarla projelerin bir an önce hayata geçirilmesi sayesinde Türkiye’nin bir çok alternatif maliyetin yükünden kurtulduğu, bunların yanında KÖİ yöntemi ile yapılan yatırımlara devletin ödediği bedellerin makul seviyelerde olduğu ve fazla ödeme gibi bir durumun söz konusu olmadığı,

- Bakanlığın şehir içi raylı ulaşım sistemi yatırımlarını birçok şehirde gerçekleştirdiği, bu kapsamda bugüne kadar 345 kilometre uzunluğunda şehir içi raylı sistem hattının inşasının tamamlandığı, buna göre Bakanlığın 4 ilde üstlendiği 7 şehir içi raylı sistem projesi ile Türkiye ekonomisine 22,8 milyar TL katkı sağlandığı, bu katkının yanında hayata geçirilen şehir içi raylı sistemleri ile 1,2 milyar yolcunun taşındığı ve 373 milyon saat zamandan, 342 bin ton yakıttan tasarruf edildiği, bu yatırımlara ek olarak Bakanlığın 6 ilde 12 şehir içi raylı sistem yatırımına devam ettiği ve bu yatırımlar ile ekonomiye 11,1 milyar TL katkı sağlanmasının hedeflendiği, Bakanlığın şehir içi raylı sistem yatırımlarını sürdürmeye kararlı olduğu, bu yatırımların yanında birçok ilde karayolu yatırımlarına devam edildiği,

- Hava yolu kalitesinin ve rahatlığının artırılması adına Bakanlığın çalışmalar yürüttüğü, bu kapsamda İstanbul’daki havaalanlarının yetersizliği üzerine İstanbul Havalimanının inşa edildiği ve Sabiha Gökçen Havaalanından ikinci pistinin inşa sürecinin devam ettiği, buna göre İstanbul Havaalanından günlük 1.400 uçak ve 230.000 yolcu hareketinin olduğu, söz konusu yatırım ile 200 bine yakın kişiye istihdam sağlandığı, bunlara ek olarak İstanbul Havaalanının bölgenin yaklaşık 100 yıllık kapasitesini karşılayacağını öngörüldüğü, bu gelişmelerin yanında birçok ilde yeni havaalanı yatırımlarının yapıldığı ve bu bölgelere uçuşların başladığı,

- Türkiye’nin son yıllarda demiryolu ağırlıklı bir ulaşım ağı yatırım sürecine girdiği ve 2023 yılında demiryolu yatırımlarının 2023 yılı toplam yatırımlarına oranının yaklaşık yüzde 64 olacağı, bu kapsamda son 20 yılda demiryolu ağına 346,6 milyar TL yatırım yapıldığı, buna ek olarak 4.500 kilometre demiryolu ağının inşasına devam edildiği ve bu projelerin tamamlanmasının ardından yeni demiryolu yatırımlarının yapılacağı, bunun yanında hızlı tren hatları ile ilgili olarak Bakanlığın önceliğinin üretimdeki lojistik maliyetlerini düşürmek olduğu, ayrıca demiryolu ve hızlı tren hatlarında hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılmasının mümkün olduğu, hızlı tren hattı yatırımlarına bağlı olarak Sivas’a yapılan hattın 2023 yılı Nisan ayında tamamlanmasının beklendiği ve bu hattın Erzincan, Erzurum ile Kars illerine de ulaştırılmasının planlandığı, bu hat dışında Aksaray iline demiryolu ağının getirilmesinin öngörüldüğü ve bu gelecek hattın Mersin, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa ile Adıyaman illerine ulaştırılması yönünde hazır bir programın bulunduğu,

- Bakanlığın yaptığı yatırımların projelerin uzun süreli planlamalar ve en iyi maliyetle yapılacak şekilde tasarlanan projeler olduğu, bunun yanında son 20 yılda yapılan yatırımlar sayesinde Türkiye’de büyük bir mühendislik ve yüklenicilik geleneğinin geliştiği, bu gelişim neticesinde günümüzde Türk yüklenicilerin dünyanın her noktasında iş yüklenabilir konuma geldiği ve bu gelişimin ülkemiz için gelir sağlayıcı bir durum olduğu, bunlara ek olarak bugüne kadar yapılan ulaşım yatırımları sonucunda Türkiye’nin rahat ve gelecekte yaşanacak sorunların önüne geçilmiş bir ulaşım sistemine eriştiği, bu kapsamda inşa edilen rahat, kaliteli ve güvenli ulaşım ağıyla Anadolu’nun her noktasında genel yatırımların arttığı ve bu artışa bağlı olarak sanayilerin geliştiği ve üretimin arttığı, tüm bunlara rağmen Bakanlığın mevcut bir takım ulaşım ağı eksikliklerinin farkında olduğu ve planlı şekilde ulaşım ağı büyüme politikalarına devam edileceği,

- Haberleşme alanında sektör büyüklüğünün önceki yıla göre yüzde 41 artarak yaklaşık 266 milyar TL'ye eriştiği, bunun yanında mobil abone sayısının yaklaşık 91 milyon seviyesine ulaştığı, bu kapsamda 4.5G hizmetinden faydalanan abone sayısının 83,4 milyonu aştığı ve 2003 yılında 23 bin olan geniş bant abone sayısının 2022 yılında 91,3 milyona ulaştığı, Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) ve siber olaylara müdahale ekipleriyle siber olaylara karşı 7/24 teyakkuzda olduğu, kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği ile Ulusal Siber Güvenlik Strateji ve Eylem Planlarının hazırlandığı, bu kapsamda kamu kurumları arasında veri trafiğinin daha güvenli yapılabilmesi amacıyla kamuya özel sanal bir ağ olan KamuNet'in kurulduğu ve bu sayede kamu kurumları arasında 1.300'den fazla hizmetin KamuNet üzerinden sağlandığı,

- Evrensel hizmet projeleriyle 2.575 yerleşim yerine 4.5G hizmeti götürüldüğü ve tamamen yerli ve millî imkânlarla yapılan çalışmalar sonucunda yüzde 40'ı yerli olan ULAK 4,5G baz istasyonunun geliştirildiği, bunun yanında kırsal bölgelerde 2.097 yerleşim yerine sabit ses ve internet hizmeti için Bakanlık tarafından altyapı kurulduğu, bunlara ek olarak yeni 930 yerleşim yerine mobil geniş bant internet hizmetinin sunulmasına yönelik çalışmaların devam ettiği, ayrıca uçtan uca yerli ve millî 5G Haberleşme Şebekesi Projesi'yle 5G altyapısında ihtiyaç duyulan tüm ürünlerin yerli ve millî imkânlarla geliştiriliyor olduğu, bu kapsamda Bakanlığın 2003 yılından 2022 yılına kadar ulaşım ve iletişim alanında 1 trilyon 653,4 milyar TL yatırım yaptığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonomuzda 22.11.2022 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyanın küresel çatışma ve istikrarsızlıkların yoğun olarak yaşandığı bir coğrafya olduğu, bu durumun millî güvenlik ve savunma alanında sürekli teyakkuz halinde olmayı gerektirdiği, bu kapsamda Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından gerek yurt içinde gerek yurt dışında terör örgütleriyle mücadeleyle yönelik yürütülen operasyonların ve hudutların korunması için yapılan çalışmaların desteklendiği, ancak bu çerçevede sınırlardaki güvenlik tedbirlerinin artırılması amacıyla savunma yatırımlarına ağırlık verilmesinin ve ordunun daha da güçlendirilmesinin büyük önem taşıdığı, aynı zamanda yürütülen operasyonlarla ilgili kamuoyunun ve milletvekillerinin daha fazla bilgilendirilmesinin millî birlik ve beraberliği pekiştireceği,

- Şehit ve gazilerimizin vatan ve millet uğruna verdikleri mücadelede üstlendikleri rolün maddi karşılığının olamayacağı, bununla birlikte, hayatlarını kolaylaştıracak adımların atılmasının, uygun çalışma şartlarına, yeterli mali ve sosyal haklara kavuşturulmasının gerekli olduğu, şimdiye dek yapılan çalışmaların takdirle karşılandığı, ancak çeşitli yasal düzenlemeler yoluyla şehit yakınlarına tanınan hakların yeknesaklaştırılması, gazilere ise çeşitli alanlarda kolaylıkların sağlanması gerektiği, böylece ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin önlenmesinin önemli olduğu,

- Milli Savunma Bakanlığının merkezî bütçeden aldığı payda yıllara göre bir düşüşün gözlemlendiği, bu kapsamda 2023 yılında 182,7 milyar lira olarak öngörülen bütçenin, artan döviz kuru ve enflasyon nedeniyle artırılmasının faydalı olacağı, ayrıca bütçeden yapılacak savunma harcamalarının da artırılarak Türkiye'nin güvenlik ve refahının güvence altına alınmasına yönelik savunma sistemlerinin geliştirilmesinin son derece önemli olduğu,

- Türkiye'nin bekasına yönelik tehditlerin önlenmesi bakımından savunmaya yönelik atılan adımların desteklendiği, ancak bu kapsamda alınan F-16 Viper uçağı tedarik sürecine ve S-400 hava savunma sisteminin kurulumuna ve kullanımına ilişkin belirsizliklerin bulunduğu, ayrıca S-400 hava savunma sisteminin alınması sonucunda Türkiye'nin F-35 yeni nesil savaş

uçağı üretim sisteminden çıkarılmasının yaklaşık 11 milyar dolarlık bir ihracat geliri kaybına neden olduğu, bu durumun uluslararası alanda itibarımızı zedelememesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

- Türk devleti savunma sanayiinin İHA ve SİHA gibi insansız hava araçlarıyla dünyanın ilk 5'i arasına girdiği, bu çerçevede savunma alanında yerli ve millîlik oranındaki artışın gurur verici olduğu, bununla birlikte millî tank, millî gemi gibi araçların da üretiminin sağlanmasının faydalı olacağı, öte yandan Tank Palet Fabrikasında ve Altay Tankı projesinde geçen süreye rağmen arzulan seviyeye gelinemediği, ayrıca fırtına obüslerinin üretim ve ihale süreçlerindeki belirsizliğin giderilmesi gerektiği,

- 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından askerî okulların ve askerî hastanelerin kurumsal yapısında değişikliğe gidildiği, askerî kültür, savunma ve strateji gibi konular bakımından önemli bir yere sahip olan askerî okulların kapatılmasının doğru bir yaklaşım olmadığı, bu nedenle bu okulların yeniden açılmasının faydalı olacağı, savaş cerrahisi eğitiminin ayrı bir ihtisas konusu olduğu, bu açıdan Sağlık Bakanlığına devredilen askerî hastanelerin yeniden düzenlenmesinin yerinde bir uygulama olacağı,

- Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde görev yapan subay, astsubay, uzman çavuş ve sivil memurların özlük haklarına ilişkin sorunların çözülmesi, astsubayların emekli aylığına yansıyan tazminatlarıyla ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması, sivil memurların sınıflarının yeniden düzenlenmesi ve görevde yükselme imkânının getirilmesi, uzman çavuşların özlük haklarıyla mali ve sosyal haklarının yeniden düzenlenmesinin gerektiği,

- 2021 yılında yapılan bir düzenlemeyle yapısı değiştirilen ve anonim şirkete dönüştürülen Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş. bünyesinde çalışan taşeron işçilerin çalışma şartları, kadro ve maaş gibi konular başta olmak üzere yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Milli Savunma Bakanı Hulusi AKAR tarafından yapılan açıklamalarda;

- Jeopolitik gelişmelerin hızlandığı, giderek derinleşen mevcut sorunlara yenilerinin eklendiği, artan risk, tehdit ve tehlikelere bağlı olarak güvenlik kaygılarının en üst seviyeye çıktığı bir dönemde Türkiye'nin bütün gelişmeleri yakından takip ettiği ve gerekli her türlü tedbiri almaya gayret gösterdiği,

- Hudutlarımızın yedi gün yirmi dört saat esasına göre kesintisiz olarak hudut birlikleri tarafından en etkili tedbirlerle korunduğu, tel örgü, hendek, duvar ve gözetleme sistemlerinden meydana gelen dünya standartlarında, yüksek teknolojiye sahip araç ve teçhizatın kullanıldığı, bu çerçevede 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren hudutlarımızdan 234.282 kişinin geçişinin engellendiği, yakalanan 7.107 düzensiz göçmen ile 724 teröristin kolluk kuvvetlerine teslim edildiği, ayrıca terör örgütlerinin hudutlardan eleman ve malzeme aktarımının durma noktasına geldiği,

- Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yürütülen operasyonların uluslararası hukuka uygun, diğer devletlerin toprak bütünlüğüne ve egemenlik haklarına saygılı, sadece terör unsurları hedef alınarak, tüm dini, kültürel dokulara ve çevrenin korunmasına dikkat ve hassasiyet göstererek icra edildiği, bu çerçevede gerçekleştirilen operasyonlar neticesinde güvenli hale getirilen bölgelerde hayatın normalleşmesi için ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlar ile koordineli olarak çalışmaların devam ettiği,

- Türkiye'yi savunma sanayi alanında en üst seviyeye çıkarma hedefi doğrultusunda hemen hemen her alanda yatırım yapmaya yönelik çalışmaların azim ve kararlılıkla sürdürüldüğü, NATO'nun etkin ve saygın bir üyesi ve ikinci büyük ordusuna sahip ülkemizin

2021 yılında kesinleşen savunma harcamalarının GSYH'ye oranının yüzde 1,62 olduğu, bu oranı NATO'nun üzerinde önemle durduğu yüzde 2 hedefine yükseltmek için her türlü gayretin gösterileceği,

- Savunma sanayiinde son dönemde büyük atılımların gerçekleştirildiği, bu alanda yerlilik ve millilik oranının yüzde 80'lere ulaştığı, bu kapsamda millî piyade tüfeğinin, çok namlulu roketatarların, Fırtına Obüslerinin, İHA, SİHA ve TİHA'ların, ATAK helikopterlerinin, fırkateynlerin, savaş gemilerinin ve akıllı hassas mühimmatların tasarlanıp inşa, imal ve ihraç seviyesine geldiği, Fırtına Obüsü ve ALTAY tankının seri üretimi için yurt dışından motor ve transmisyon tedarikine yönelik siyasi, askerî ve ticari her türlü girişimde bulunulduğu,

- S-400 hava savunma sisteminin NATO ittifakı içerisinde kullanıma hazır olduğu, bu çerçevede herhangi bir tehdidin algılanması durumunda kullanılabileceği, ABD ile F-35 konusundaki program ortaklığının sonlandırılmasına ilişkin idari, mali ve hukuki hazırlıkların tamamlandığı, önümüzdeki süreçte ABD tarafının daveti ile ayrıntılı müzakerelere geçilmesinin beklendiği, bununla birlikte 40 adet F-16 Viper uçağının tedarikine ve mevcut 79 uçağın modernizasyonuna yönelik ABD ile toplantıların yapıldığı, sürecin hızlandırılması adına da talepte bulunulduğu,

- 2018 yılından günümüze kadar Bakanlık bünyesinde görev yapan hemen hemen her gruptaki personelin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik reform niteliğinde birçok yasal düzenlemenin hayata geçirildiği, böylece TSK'nın etkin, caydırıcı ve saygın niteliklerinin artırıldığı, bununla birlikte mevcut kaynaklarla personele ilişkin diğer sorunların çözüme ulaştırılması için gerekli çalışmaların yapılması devam edeceği,

- 25 Haziran 2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu ile bir yandan ordunun ihtiyaçlarının karşılandığı bir yandan da gençlerin eğitim ve mesleklerine devam etme imkanının sağlandığı, bu kapsamda bedelli askerlik de dahil olmak üzere söz konusu Kanun'dan 2 milyon kişinin istifade ettiği,

- 2021 yılında yeni bir statü kazanan ve Türk savunma sanayiinin öncü kuruluşlarından biri olan Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi'nin tarihi tecrübesi, yeni yapısı ve Ar-Ge odaklı çalışmalarıyla Türk savunma sanayiine önemli hizmetlerde bulunmaya devam ettiği ve çok sayıda başarılı projeyi sürdürdüğü,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 23.11.2022 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi ve Türkiye Uzay Ajansının bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'de de etkileri yoğun biçimde görülmeye başlayan iklim değişikliğinden kaynaklanan sel, yangın ve kuraklık gibi yer altı ve yer üstü afetlerinin, sorunlara bilimsel ve teknolojik tedbirlerle yaklaşılması gerektiğini gösterdiği, yakın zamanda Bartın ili Amasra ilçesindeki kömür madeninde yaşanan metan gazı sıkışmasının sebebiyet verdiği kazanın, sensörler ve uyarıcı mekanizmaların ne kadar hayati önemde olduğunu bir kez daha gösterdiği, ayrıca Düzcce ilinde meydana gelen deprem afetinin bina teknolojilerinin, malzeme bilimlerinin, afet uyarı ve ikaz sistemlerinin, internet altyapısının, baz istasyonlarının ve kentsel dönüşüm için nitelik arz eden inşaat teknolojilerinin sanayi ve teknoloji politikaları içinde ne kadar merkezî bir noktada olması gerektiğini bir kez daha hatırlattığı,

- Ülkemiz için gerek güvenlik gerekse ekonomik açıdan büyük öneme sahip olan savunma sanayi alanında gösterilen performansın gurur verici olduğu, Türkiye'nin millî ve yerli silah sanayi alanında 170 ölkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir konuma gelmesinden büyük memnuniyet duyulduğu, savunma sanayinin diğer sanayilerle entegre bir yapıya kavuşturulmasının sanayi ekosisteminin sağlanması bakımından önemli bir kazanım sağlayacağı, bu doğrultuda yatırımlar için uygun ve yeterli yeni alanların oluşturulması gerektiği, özellikle büyük kentlerdeki organize sanayi ve endüstri bölgelerinin kapasite genişleme taleplerinin dikkate alınarak altyapısı uygun yeni endüstri ve teknoloji bölgelerinin oluşturulmasının Türkiye'nin büyüme ve kalkınma hedefleriyle doğru orantılı olacağı, ayrıca uzun vadeli kaynak sağlayacak yatırım bankacılığının desteklenmesi gerektiği,

- Sanayi sektöründe yetişmiş ve kalifiye ara eleman eksikliğinin önemli ölçüde hissedildiği, mesleki eğitime önem verilerek bu sorunun çözülebileceği ve meslek liselerinin nitelik ve niceliğinin artırılması gerektiği, ayrıca sanayi üretiminde istenilen düzeyde gelişme kaydedilebilmesi için alanında uzman personelin sayısının artırılması ve yetişmiş insan gücünün başka ülkelere göç etmesinin önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği, bu anlamda TÜBİTAK bünyesinde sürdürülen tersine beyin göçü çalışmalarının yetersiz kaldığı, teknoparkların yurt dışında yerleşik şirketler için mühendis yetiştiren kuluçka merkezi konumundan çıkarılması gerektiği,

- Gelişmiş ülkeler Endüstri 4.0, dijital ve yeşil dönüşüm gibi konulara odaklanırken Türkiye'nin de geride kalmaması ve Endüstri 2.5 ile Endüstri 3.0 arasına sıkışmaması gerektiği, üretime yönelik sektörlerimizde ham madde, ara malı, enerji ve yüksek teknoloji girdilerine bağımlılığının arttığı, KOBİ'lerin borçlarının yüksek faizler nedeniyle ödenemez duruma geldiği ve bu durumun KOBİ ekosisteminin dijital ve yeşil dönüşüme hazırlanmak için planlama yapmasını zorlaştırarak ekonomimizdeki kırılğanlıkların artmasına sebep olduğu, ulusal düzeyde toplam faktör verimliliğini ölçen bir kurum veya organizasyon bulunmamasının eksikliğinin çok ciddi bir biçimde hissedildiği, verimlilik ve faktör verimliliği ölçülemediği için dijital ve yeşil dönüşüme hazırlanıp bunu gerçekleştirecek stratejilerin belirlenebilmesinin mümkün görülmediği,

- Bölgesel kalkınma idarelerinin ve kalkınma ajanslarının bölgeler arası gelişmişlik düzeylerindeki eşitsizlikleri azaltma bağlamında önemli olduğu, desteklenen projelerin sayısındaki ve destekleme tutarlarındaki artışın olumlu karşılandığı, ancak söz konusu idare ve ajansların kendilerine tahsis edilen kaynakları etkin ve verimli bir şekilde yönetemedikleri, bölgelerindeki yerel girişimlerden ziyade kamu kurumlarına kaynak sağlayan bir işleyişe sahip oldukları, kaynak sağladıkları projelerin tamamlanma oranının düşük olduğu, ayrıca başarı kriterinin doğru tanımlanmasının da önem arz ettiği,

- Otomotiv sanayimizin ağırlıklı olarak Avrupa Birliği ülkeleri için üretim yaptığı, 2035 yılından sonra şu an üretilmekte olan otomobillerin ihracatının olmayacağı, dolayısıyla yerli otomobil TOGG'un elektrikli olarak üretilmesi kararının sektörün dönüşümü ve ekonomiyi koruyucu yanları dolayısıyla daha da önem kazandığı, otomobil sektörünün başarısının sadece araç satışıyla değil, satış sonrası servis, yedek parça tedariki, bakım ve özellikle marka değeriyle ölçüldüğü, dolayısıyla sadece teknolojik bir üründen değil bir marka değerinden ve bir hizmet sektöründen de bahsetmenin mümkün olduğu, bu bağlamda TOGG'un vizyonunun çok kıymetli ve ülke ekonomisi için ehemmiyetli olduğu,

- Milli sanayi hamlesi doğrultusunda yerlilik oranlarında yaşanan artışların olumlu karşılandığı, bu bağlamda savunma sanayi konusundaki gelişmelerin önemli olduğu, ancak küresel sanayi ölçeğine göre değerlendirildiğinde Türk sanayisinin gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığı ve sanayi üretiminde istenilen düzeye henüz ulaşamadığı, diğer taraftan 50 yılda belirli bir olgunluğa ulaşan savunma sanayi firmalarında hantallık emarelerinin gözlenmeye başladığı,

çalışan sayılarının iki katına çıkmasına karşın dolar bazında satışların neredeyse aynı düzeyde kalmaya devam ettiği, girdi maliyetleri azaltılarak sanayileşme sürecinin hızlı bir şekilde tamamlanması ve yapısal reformların bir an önce hayata geçirilmesi gerektiği,

- İmalat sanayisinin üretim artışlarına rağmen milli gelir içerisindeki payının istenen düzeyde olmadığı, toplam imalat sanayi ihracatı içerisinde de yüksek katma değerli ürünlerin payının azalış gösterdiği, Türkiye'nin bir teknolojik dönüşüm yaşamasına rağmen, katma değeri yüksek ürün üretmekte zorlanan ve katma değeri düşük teknolojilerde sıkışmış bir sanayi sektörüne sahip olduğu, yüksek katma değerli ürünlerin imalat sanayi ve ihracat içindeki payının artırılması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa VARANK tarafından yapılan açıklamalarda;

- Küresel ekonomide eşine nadir rastlanan zor zamanlardan geçilmekte olduğu, ekonomistlerin dünyanın son yüzyıldaki en derin krizlerden birini yaşadığı konusunda hemfikir olduğu, ülkelerin 50 yıldır görmedikleri yüksek enflasyon oranlarıyla mücadele etmeye çalıştıkları, ticaret ve yatırım iştahı tüm dünyada düşerken Çin, ABD ve Avro bölgesindeki yavaşlamanın global resesyon endişelerini artırdığı, yaşanan bütün bu sorunların yerleşik düzenleri kalıcı bir değişime ve dönüşüme uğratma potansiyeline sahip olduğu ve küresel değer ve tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmeye başladığının görüldüğü, sorunların görmezden gelinmediği, bu zorlu dönemin sınamalarıyla mücadele edilerek risklerin fırsata çevrilmesi için çalışıldığı,

- Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan 2022 yılı Türkiye Raporu Bilim ve Araştırma Faslı'nda Türkiye'nin bilim ve araştırma alanındaki hazırlıklarının çok ileri düzeyde olduğu ve raporlama döneminde özellikle 2021-2027 dönemi için Ufuk Avrupa Ortaklık Anlaşması'nın imzalanmasıyla birlikte iyi bir ilerleme kaydedildiğinin belirtildiği, bilimsel araştırmalara ve inovasyona azami destek verildiği,

- Bakanlık olarak yapısal sorunlara çözümler üretilmeye odaklanılarak yenilikçi, dinamik ve ülkemizi küresel rekabette üst basamaklara taşıyacak projelere yoğunlaşıldığı, oluşturulan güçlü ekosistem sayesinde imalat sanayisinin büyümedeki öncü rolünün artarak devam ettiği, sanayinin milli gelir içindeki payının yüzde 22,1'den, yüzde 25,6'ya yükseltildiği, en büyük dış ticaret ortağımız olan AB ülkeleri başta olmak üzere dünyada yaşanan talep daralmasına rağmen sanayi hasılasının ilk çeyrekte yüzde 8,2; ikinci çeyrekte yüzde 7,8 büyüyerek gelişimini sürdürdüğü,

- Ülkemizin Yeşil Kompleksite Potansiyeli Endeksi'nde 195 ülke arasında 6'ncı sırada yer aldığı, sanayi üretiminde tüm dünyadan pozitif ayrışırken yeşil dönüşümü önceleyen politikalarla Güney Kore, ABD ve Japonya gibi ülkelerle rekabet edebilir hâle geldiği, güneş paneli üretiminde Avrupa'da 1'inci, dünyada 4'üncü sırada yer alındığı, rüzgâr santrallerinin en kritik parçalarının ülkemizde üretilbildiği, üretilen her 100 elektrikli otobüsten 82'sinin ihraç edildiği, tüm bu başarıların mimarı olan girişimcilerin yatırım iştahının artmaya devam ettiği, bu yılın ilk on ayında 14.214 yeni işletmenin sanayi sicil sistemine kaydolarak üretime başladığı, aynı dönemde 413 milyar TL sabit yatırım tutarına sahip 10.187 yatırım teşvik belgesinin düzenlendiği,

- Geçen yıl ilan edilen Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi'ne yönelik çalışmaların sürmekte olduğu, açılan yapay zekâ ekosistem çağrısıyla teknoloji geliştiren KOBİ ve üniversitelerin büyük kuruluşlarla bir araya getirdiği, böylece akıllı üretim, iklim değişikliği, finans teknolojileri ve akıllı tarım alanlarında geliştirilecek yapay zekâ çözümlerinin yaygınlaşmasının sağlanacağı, yeni nesil TRUBA süper bilgisayarının yer alacağı yeni veri merkezinin 2023

yılında Ankara'da açılacağı, bu sayede ülkemizde yapay zekâ alanında yapılacak çalışmalarda kapasitenin 5 kat artacağı,

- Üretimde yerleşmeyi arttırıp cari açığımızı azaltan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programının başarıyla devam etmekte olduğu, makine sektörünün ardından mobilite, üretimde yapısal dönüşüm, sağlık ve kimya alanlarında ithalat bağımlılığını azaltacak yatırımlara öncelik verildiği, alınan destek kararlarıyla 119 proje için 1,5 milyar TL AR-GE olmak üzere 21 milyar liralık yatırımın harekete geçirildiği, mobilite çağrısıyla, ileri sürüş destek sistemlerinden lider teknolojilerine, üretimde yapısal dönüşüm çağrısıyla soğutma cihazı kompresörlerinden sınav robotlara, sağlık ve kimya sektöründeysse biyoteknolojik ilaçlardan eklem protezleri ve tanı kitlerine kadar onlarca ürünün yerleştirilmekte olduğu,

- Modern, kapsayıcı ve esnek teşvik sistemi sayesinde Türkiye'nin yatırımcılar için bir cazibe merkezi hâline geldiği, yatırım maliyetlerini azaltmak üzere bu yıl sonuna kadar 4 milyar liradan fazla destek ödemesi yapılacağı, güncellenen Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi sayesinde destekten yararlanan ilçe sayısının 267'den 337'ye yükseldiği, bu sene sağlık teknolojileri, yenilenebilir enerji, savunma sanayisi, elektrikli araçlar ve batarya üretimi gibi kritik alanlarda yapılacak 10 yeni yatırım için proje bazlı destek kararı alındığı, 201 milyar liralık yatırımla hayata geçirilecek bu projeler sayesinde cari açığın 9 milyar dolar düşürülmesinin hedeflendiği,

- Planlı sanayi bölgeleriyle müteşebbislere verimli, sürdürülebilir ve çevre dostu yatırım alanları sunulduğu, desteklenen organize sanayi bölgelerinin sayısının 192'den 345'e çıkarıldığı, sadece son bir yılda 18 yeni OSB'nin kurulduğu, 124 OSB'de tahsis edilebilecek boş parsel kalmadığı, yatırımcıların talepleri doğrultusunda 33 yeni OSB kurmak üzere çalışmaların sürdürüldüğü, cari açığın azaltılmasına yönelik büyük çaplı yatırımların desteklendiği endüstri bölgelerinin sayısının 29'a ulaştığı, yeni yatırımlar tamamlandığında cari açığın azaltılmasında yıllık 35 milyar dolar katkı sağlanmasının beklendiği,

- Tersine beyin göçünü teşvik eden ve genç fikirlere ev sahipliği yapan kuluçka merkezlerine yönelik desteklerin kapsamının genişletildiği, teknoparkların dışında kurulan kuluçka merkezlerinin de desteklerden faydalanmaya başladığı, teknoparklarla AR-GE ve tasarım merkezlerinde uzaktan çalışma imkânlarının genişletildiği, bu yıl KOSGEB tarafından yaklaşık 106 bin kişiye girişimcilik eğitimi verildiği, 8 binine kadın girişimcilerin öncülük ettiği 20 bin yeni işletmenin kurulmasının sağlandığı, KOSGEB tarafından desteklenen teknoloji geliştirme merkezlerinin sayısını 17'ye yükseltildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 24.11.2022 tarihinde Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sağlık çalışanlarının koronavirüs pandemisi sürecinde büyük bir özveri ile çalışmalarını sürdürdüğü, ancak bu özveriye rağmen sağlıkçıların refah seviyesinin düşük seviyelerde kaldığı ve bu nedenle özellikle yurtdışına göç eden doktor sayısında son yıllarda önemli derecede artışın kaydedildiği, bu durumun önüne geçilebilmesi amacıyla sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesinin memnuniyetle karşılandığı, ancak yüksek enflasyon artışı ile karşı karşıya kaldığı mevcut dönemde bu iyileştirmelerin daha da artırılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Sağlıkta dönüşüm projeleri kapsamında sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin olarak son yıllarda önemli adımların atıldığı, ancak sağlıkçılara şiddet uygulayanlara uygulanacak cezaların halihazırda caydırıcı seviyeye çıkarılamadığı, dahası ceza

hükümlerinin açıklanmasının geriye bırakılmasının şiddetin engellenmesi noktasındaki mücadeleleri sekteye uğrattığı, bu kapsamda cezanın açıklanmasının geriye bırakılması başta olmak üzere çok sayıda yasal mevzuatın tekrar değerlendirilmek suretiyle revize edilmesinin beklenildiği,

- Kalp damar cerrahisi ve kulak burun boğaz gibi bazı bölümlerin tıp öğrencileri tarafından tercih edilebilirliğinde son yıllarda düşüş yaşandığı, buna bağlı olarak bazı bölümlerin doktor sayısı yeterliliğinin risk teşkil etmeye başladığı, ilgili politikaların sürdürülmesi halinde ise gelecek yıllarda birçok alanda doktor bulunmasının zorlaşacağı, buna bağlı olarak sağlık turizmi açısından önemli bir ülke olan Türkiye'nin yurtdışına hasta gönderen ülke konumuna gelebileceği, bu çerçevede hastalıklara ilişkin bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin sayısının analizi yapılmak suretiyle tıp fakültelerinde doktor sayısının düşük olduğu bölümlere tıp öğrencilerini yönlendirecek politikaların ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiği,

- Bazı ilaç firmalarının kur artışlarını bahane ederek piyasaya ilaç sürme noktasında isteksiz davrandığı ve kar marjı yüksek ilaçların hastaların hizmetine muadil ilaç olarak sunduğu, ayrıca devlet tarafından ilaç ve muayene katkı paylarının yüksek oranlara çıkarılmasının düşük gelirli vatandaşların ilaçları satın almasını zorlaştırdığı, bununla birlikte kanser ilaçları başta olmak üzere hayati öneme sahip çok sayıda ilacın sosyal güvenlik ödemesi kapsamı dışında bırakıldığı, bu minvalde vatandaşların ilaç temininde çeşitli sorunlarla karşı karşıya kaldığı, bu kapsamda ilaç firmalarına yönelik denetimlerin artırılması ve sosyal güvenlik kapsamına alınan ilaçların kapsamının genişletilmesi gibi sağlıklı bir hayat sürdürülmesine olanak sağlayacak tedbir ve politikaların kapsamının genişletilmesine ihtiyaç duyulduğu,

- Türkiye'nin MR ve ultrason gibi cihazlarla gerçekleştirilen radyolojik görüntülemelerde en çok tetkik yapan ülkelerin başında yer aldığı, bu durumun ortaya çıkmasında özel sağlık kuruluşlarının gereksiz tetkiklerinin önemli bir rol oynadığı, gereksiz bir şekilde yapılan söz konusu tetkiklerin hastaların sağlık durumunu olumsuz bir şekilde etkilemesinin yanı sıra vatandaşlar nezdinde maddi olarak da ağır bir külfet oluşturduğu, bu kapsamda gerek özel özel sağlık kuruluşlarının ihtiyaç olmaksızın tetkik yapmalarının önüne geçilmesine gerekse kamu hastanelerindeki muayene ve tetkik randevularında yaşanan yoğunluktan dolayı hastaların özel hastanelere yönelmesine engel olunmasının beklenildiği,

- Son dönemde sağlık kuruluşlarına yoğun bir talep artışı yaşanmasına bağlı olarak muayene ve tetkik randevularının çok ileri tarihlere verildiği, şehir hastanelerin açılması nedeniyle bazı hastanelerin kapatılmasının muayene randevularının süresini daha da uzattığı, bu durumun da ağır hastalıklara maruz kalmış kişilerin hastalıklarının daha da ağırlaşmasına ve tedavi edilebilirliğinin riske girmesine sebep olduğu, bununla birlikte doktorlara uygulanan performans esaslı ücret sisteminin kısa süre zarfında muayenesini gerçekleştirmek zorunda kalan doktorların muayene kalitesini düşürdüğü, bu kapsamda hem muayene randevularını en yakın tarihe verilmesine imkan sağlayacak hem de doktor muayenelerinin etkinliğini artıracak sağlık alanında yeni proje ve politikalara ihtiyaç duyulduğu,

- SMA hastalığı ile mücadelede erken teşhisin büyük önem arz ettiği, buna karşılık son yıllarda Türkiye'de söz konusu hastalığı taşıyan hastaların sayısında artış kaydedildiği, bu sebeple tarama programları kapsamına SMA taramalarının alınmasının memnuniyetle karşılandığı, ancak SMA'nın teşhisinden ziyade hastalığın tedavisinin de ağır maliyetlerinin bulunduğu, bu sebeple bu hastalığa yakalanan hastalara tedavi imkânının sağlanabilmesi için tedavide kullanılan ilaçların bütün SMA hastalarına sosyal güvenlik ödemesi kapsamında ücretsiz olarak ya da düşük fiyat karşılığında temin edilmesi gerektiği,

- Vatandaşların koruyucu sağlık hizmetlerine erişim sıkıntısı yaşamasına rağmen Sağlık Bakanlığı bütçesinde koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan ödenek tutarının oransal olarak yıllar itibariyle peyderpey azaldığı, bu kapsamda 2022 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinden koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan ödenek tutarının Bakanlık bütçesinin yüzde 33,4’ünü oluşturmaktayken bu oranın 2023 yılı bütçesinde yüzde 28,6’ya düştüğü, bu durumun da kürtaj gibi bazı koruyucu ve önleyici sağlık işlemlerinin yasal olmayan kişilerce sağlıksız ortamlarda yapılmasına sebep olduğu, bu bağlamda Anayasa’da hüküm altına alınan yaşama hakkının etkin bir şekilde sağlanabilmesi için Bakanlığın tedavi edici hizmetlerden ziyade koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerine daha çok önem vermesinin arzu edildiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından yapılan açıklamalarda;

- Türkiye’nin sağlık alanında kaydettiği ilerlemelerin en önemli etkenleri arasında sağlık çalışanlarının görüldüğü, bu sebeple 2022 yılı içerisinde çıkarılan 7411 sayılı Kanun ile sağlık çalışanlarının özlük haklarında kayda değer iyileştirmelerin yapıldığı, bu kapsamda sabit ek ödemelerin merkezi bütçeye aktarılması suretiyle maaşlara ilave edildiği, taban ek ödemesi ile birlikte teşvik ve ödüllendirmeye dayalı yeni bir ek ödeme sisteminin hayata geçirildiği, ayrıca iki yıllık üniversite mezunları da dahil olmak üzere yükseköğretim mezunu tüm sağlık çalışanlarının ek göstergelerinin 3600’e çıkarılarak maaş ve emekliliklerinde önemli artışların yapıldığı, dolayısıyla sağlık çalışanlarının yaşam standartlarının ve refahlarının artırılması için yoğun bir çabanın sarf edildiği,

- Sağlık hizmetlerinin 7 gün 24 saat etkin ve hızlı bir şekilde sunulabilmesi amacıyla hem sağlık tesis ve ekipmanlarının hem de sağlık çalışanlarının sayısının artırılmasına büyük önem verildiği, bu doğrultuda sağlık çalışanlarının sayısının 777 bini Sağlık Bakanlığı bünyesinde olmak üzere toplamda 1 milyon 359 bine ulaştığı, buna karşılık sağlık personeli sayısında OECD ülkelerine kıyasla hızlı bir artış yakalanmasına rağmen artan sağlık taleplerinden ötürü halihazırda sağlık personeli ihtiyacının devam ettiği, bu kapsamda “Sağlıkta Beyaz Reform” uygulaması kapsamında 115 bin ilave personel istihdamının yakın zamanda tamamlanmasının öngörüldüğü,

- Küresel salgın döneminde önemi daha iyi anlaşılan şehir hastaneleriyle sağlık hizmetlerinde yeni bir döneme geçildiği, şehir hastaneleri sayesinde Türkiye’nin “Health Türkiye” markasıyla yeni bir akademik markalaşma süreci başlatarak dünyada büyük bir yankı uyandırdığı, bu derece önemli bir markalaşmanın hayata geçirilmesinde kamu özel işbirliği modelinin büyük katkısının bulunduğu, söz konusu model vasıtasıyla 22.675 yatak kapasiteli 14 şehir hastanesinin inşa edildiği, ayrıca bazı şehir hastanelerinin ihale ve yapım süreçlerinin devam ettiği, bu kapsamda gerek kamu özel işbirliği modeline gerekse şehir hastanelerine Türkiye’nin sağlık atılımında büyük bir önem atfedildiği,

- Sağlık çalışanlarının yaşam standartlarının maddi olarak iyileştirilmesinin yanı sıra manevi olarak da desteklenmeye çalışıldığı, bu kapsamda Sağlıkta Beyaz Reform uygulaması kapsamında sağlıkta şiddetin önlenmesi için yasal düzenlemelerin hayata geçirildiği, söz konusu düzenlemeler ile sağlık çalışanlarına yönelik suçların katalog suçlar arasına alınmak suretiyle yüzde 50 oranında ceza artırımına gidildiği, ayrıca sağlık çalışanlarına yönelik suçlarda iyi hal indirimine son verildiği, bununla birlikte malpraktis davalarında kasıtlı olarak mesleği kötüye kullanmak yargı kararıyla kesinleşmedikçe tazminatın rücu edilememesine imkân sağlandığı, bu çerçevede Sağlıkta Şiddetin Önlenmesi Eylem Planının temel hedeflerinin adım adım uygulamaya konulması suretiyle sağlık çalışanlarının kamu güvencesi altına alındığı,

- Devletin temel görevlerinden biri olan koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerinin her zaman Sağlık Bakanlığının öncelikleri arasında yer aldığı, bu öncelik doğrultusunda 2023 yılı

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde reel olarak 8 kat artırılarak 84 milyar 39 milyar TL'ye çıkarıldığı, bu çerçevede hastalık riskleriyle mücadele ederken izlemler, denetim ve ölçümler ile evde, okulda ve insanın olduğu her alanda koruyucu sağlıkla ilgili tedbirlerin alınması noktasında gerekli gayretin gösterildiği, bu bağlamda Hastalık Yönetim Platformu vasıtasıyla hedef nüfuslardaki yaşlıların yüzde 10'una ulaşarak takip altına alındığı, göçmenlerin çocuklarının da vatandaşlara uygulanmakta olan bağışıklama takvimi kapsamına dahil edildiği, ayrıca koronavirüs salgını döneminde aksama yaşanan kanser taramalarına tekrar hız kazandırıldığı, dolayısıyla tedavi edici sağlık hizmetleri kadar koruyucu sağlık hizmetlerine de büyük önem verildiği,

- Türkiye'nin ülke içerisinde olduğu kadar yurtdışında da sağlık alanındaki yatırımlarını sürdürdüğü, bu çerçevede Somali, Sudan, Arnavutluk ve Kırgızistan gibi çok sayıda ülkede Türkiye dostluk hastanelerinin hizmet vermeye devam ettiği, bu sayede ilgili ülkelerdeki hastane ve birinci basamak sağlık kuruluşları ile bölge halkının yaralarının sarılmaya çalışıldığı, ayrıca ikili anlaşmalarla dost ülkelerin sağlık personeline eğitim verildiği, söz konusu ülkelerde tedavi imkanı olmayan hastaların Türkiye'ye getirilmesi suretiyle tedavilerinin gerçekleştirildiği, bu kapsamda sağlık turizmi açısından önemli bir konuma yükselen Türkiye'nin "Health Türkiye" markasıyla dünyada önemli bir sağlık merkezi haline geldiği,

- Sağlık sisteminde hastalıklarla etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi noktasında hastalıkların erken teşhisinin büyük önem arz ettiği, bu sebeple hastalıkların erken tespiti amacıyla yeni doğan tarama programının kapsamı genişletilerek sürdürüldüğü, ilgili program kapsamında yılda ortalama 25 bin bebek ve çocuğun tedavi ve rehabilitasyon fırsatı sağlandığı, ayrıca söz konusu program kapsamına 2022 yılı Mayıs ayında SMA taramalarının da dahil edildiği, SMA taramaları sayesinde 118 bebeğe SMA tanısı konularak tedavisine başlanıldığı, SMA taramasının yanı sıra interaktif video temelli otizm taraması kapsamında ise 2 milyon 264 bin çocuğun taramasının gerçekleştirildiği, bu kapsamda hastalığın erken teşhisi suretiyle hızlı bir şekilde tedavisine imkan sağlayan tarama programlarının kapsamının artırılarak devam ettirilmesinin hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda 25.11.2022 tarihinde Cumhurbaşkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı ve Savunma Sanayi Başkanlığı bütçeleri üzerine yapılan görüşmelerde;

- Hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkelerinin kamu yönetiminin etkinliği ve verimliliği açısından son derece önemli ilkeler olarak kabul edildiği, ancak içinde bulunduğumuz dönemde söz konusu ilkelerden büyük ölçüde uzaklaşmış olduğunun değerlendirildiği, ayrıca denge ve denetleme mekanizmalarının etkin çalışmamasının kamu yönetiminde aksaklıklara yol açacağı yönünde endişelerin bulunduğu,

- Demokratik ülkelerde kuvvetler ayrılığı ilkesine titizlikle önem verildiği, bu çerçevede yasama, yürütme ve yargı arasındaki denge mekanizmasının hassasiyetle korunmasına gayret edildiği, ancak ülkemizde 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliği sonrasında söz konusu denge mekanizmasının Yürütme lehine bozulduğunun gözlemlendiği, bu çerçevede erkler arasındaki ayrılığın yeniden tesisine yönelik tedbirler alınmasının demokratik ilkeler açısından gerekli olduğu,

- Ülkemizde son yirmi yılda ekonomik anlamda çok önemli gelişmelerin meydana geldiği, ancak son yıllarda ortaya çıkan yüksek enflasyon ve TL'nin yabancı paralar karşısındaki değer kaybı neticesinde vatandaşların refahında önemli ölçüde kayıplar meydana

geldiği, diğer taraftan ekonomik refah seviyesini artırması beklenen yapısal reformların hayata geçirilmemesinden ötürü ülke ekonomisinin beklenen kalkınmışlık düzeyine erişemediği, ayrıca kurumsal yapının iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler hayata geçirilmediğinden önümüzdeki dönemlerde de söz konusu sorunların yaşanmaya devam edeceği,

- Cumhurbaşkanlığı bünyesinde ihdas edilmiş olan ofis ve politika kurullarının görevlerinin bakanlıkların görev alanlarıyla benzer niteliklere sahip olduğu, bu çerçevede söz konusu ofis ve politika kurulları ile bakanlıklar arasında meydana gelebilecek yetki ve görev çatışmalarına karşı gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra hazırlanan politika belgelerinde yer verilen hedeflerin tutturulmadığı, söz konusu hedeflerin tutturulamamasının iş dünyası açısından belirsizliklere yol açtığı, ekonomiye ilişkin beklentilerin öngörülemez hale gelmesinin ekonomik istikrar açısından olumsuz sonuçlara neden olacağının değerlendirildiği,

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra TBMM Başkanlığına milletvekilleri tarafından verilen soru önergelerine Yürütme tarafından süresinde verilen cevapların oranında büyük ölçüde azalmanın meydana geldiği, diğer taraftan komisyon görüşmelerinde Yürütme temsilcileri tarafından verilen cevapların eksik ve yetersiz bulunduğu, bu çerçevede Yürütme organı temsilcilerine hem sözlü hem de yazılı olarak yöneltilen soruların süresi içerisinde ve yeterli bir düzeyde cevap verilmesinin yasama faaliyetlerinin demokratik usullere uygun olarak gerçekleştirilmesi açısından elzem olduğu,

- Ülkemizin savunma sanayisinde ortaya koyduğu hamlelerin ülke güvenliği açısından büyük önem arz ettiği, ancak ekonominin içinde bulunduğu koşullar dikkate alındığında sınırlı olan ekonomik kaynakların savunma sanayisine aktarılmasının toplumsal refaha katkı açısından gözden geçirilmesinde fayda olduğu,

- Diyanet İşleri Başkanlığının, lâiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncelerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getiren bir kamu idaresi olduğu, bu çerçevede Anayasa ve kanunla verilen görevleri hakkaniyetle yerine getirebilmesini teminen Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarının ehliyet ve liyakate göre belirlenmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yapılan açıklamalarda;

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi reformunun kalkınmayı demokrasiyle desteklemek ile güven ve istikrarı hukuk devlet ilkesiyle güçlendirmek amacıyla hayata geçirildiği, bu çerçevede Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin karar alma mekanizmalarını somut çıktılarla birleştiren, yönetimde eşgüdümü, acil durumlarda anında müdahaleyi kolaylaştıran ve vatandaşların kamu hizmetlerine erişimini hızlandıran bir sistem olduğu, bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı teşkilatının bakanlıkları, bağlı ve ilgili kurumlar ile kurulları etkin şekilde koordine ederek hızlı karar alma mekanizmasının avantajlarını uygulamaya yansıttığı,

- Yasama, yürütme ve yargı erkleri arasında kuvvetler ayrılığını tesis eden yönetim sistemi sayesinde risklerin en iyi şekilde yönetildiği, diğer taraftan erkler arasındaki denge ve denetim mekanizmalarının sağlıklı bir zeminde işletilmeye devam edildiği, bu çerçevede Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temelinde istişare ve katılımcı demokrasi ile hızlı ve etkin karar alma mekanizmaları olduğu,

- Ülkemizde yürürlükte olan ekonomik modelin yatırımı, istihdamı, üretimi, ihracat ve cari fazla hedefli büyümeyi önceleyen bir ekonomik model olduğu, bu çerçevede cari işlemlerde kalıcı iyileşmenin yanı sıra dengeli, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeyi sağlamanın temel amaç olarak benimsendiği, bununla birlikte enerji fiyatları başta olmak üzere

uluslararası emtia fiyatlarında yaşanan olağanüstü artışların 2022 yılında cari dengeyi olumsuz etkilediği, ancak enerji fiyatlarındaki artışın öncülük ettiği söz konusu konjonktürel etkiler arındırıldığında cari işlemler dengesinin fazla verdiği, bu çerçevede ekonomiye ilişkin değerlendirmelerin konjoktürel etkilerin hesaba katılarak yapılmasının daha doğru sonuçlara ulaşma açısından faydalı olacağı,

- Ülke ekonomisinin gelişmişlik düzeyinin ve kalkınma seviyesinin daha da artırılmasına yönelik olarak yapısal reformların uygulanmasına devam edildiği, bu kapsamda orta ve yüksek teknolojili üretimin payını uluslararası pazarlara entegre biçimde artırmak amacıyla Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programının hayata geçirildiği, bu çerçevede desteklenmekte olan projelerin üretim aşamasına geçmesiyle birlikte ülkemizin yapısal sorunu olan cari açığın önemli ölçüde azaltılacağı,

- Cumhurbaşkanlığına doğrudan bağlı olan sekiz Başkanlık, bir Genel Sekreterlik, dört Ofis ve dokuz Politika Kurulunun Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hızlı ve etkili çözüm üreten uygulama mekanizmasının önemli birer parçası olduğu, bu kapsamda Politika Kurullarının 2022 yılında tüm karar alma mekanizmalarına yol gösteren 150'nin üzerinde farklı alanda rapor ve politika belgesi hazırladığı, bu çerçevede söz konusu politika belgelerinden ilgili birimlerin istifade ettiği,

- Bütçe görüşmelerinde milletvekilleri tarafından Yürütme organı temsilcilerine sorulan sorulara hem sözlü hem de yazılı olarak yeterli ve tatmin edici düzeyde cevap verildiği, diğer taraftan TBMM Başkanlığına milletvekilleri tarafından verilen soru önergelerine Yürütme tarafından verilen cevapların oranının oldukça yüksek düzeyde olduğu, bu kapsamda soruların titizlikle incelenerek gerekli değerlendirmeler yapıldıktan sonra cevaplandırıldığı,

- 2002 yılında savunma sanayi sektöründe sadece 56 firma faaliyet gösterirken 2022 yılında bu sayının iki bini aştığı, bu kapsamda savunma sanayisinin kendi özgün ürünlerini geliştiren büyük bir ekosisteme dönüştüğü, diğer taraftan geçmiş dönemlerde küresel pazarda önemli bir alıcı olarak değerlendirilen Türkiye'nin uygulanan politikalar sonucu önemli bir ihracatçı konumuna geldiği, bu kapsamda başarısını sahada ispat etmiş insansız hava araçlarının tasarımı, üretimi ve satışında ülkemizin dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer aldığı, ayrıca 2021 yılında savunma sanayii ihracatının 3,2 milyar dolar düzeyine ulaştığı ve 2022 yılında ihracatın 4 milyar doların üzerine çıkarılmasının hedeflendiği, bu çerçevede 2023 yılında millî muharip uçak KIZILELMA insansız savaş uçağı, Bayraktar TB3 SİHA, HÜRJET jet eğitim uçağı ve ağır sınıf ATAK helikopteri gibi projelerde çok önemli gelişmelerin olacağı, bu kapsamda savunma sanayisine aktarılan kaynakların hem ülke güvenliğinin sağlanması hem de ihracat gelirlerini artırması açısından ekonomik kaynakların verimli bir şekilde değerlendirildiği bir sektör olma niteliğini haiz olduğu,

- Dinî, manevi ve ahlaki değerleri canlı tutmak amacıyla hizmet sunan Diyanet İşleri Başkanlığının yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirdiği hizmetlerle daima toplumun yanında yer aldığı, bu kapsamda Başkanlığın toplumun her kesimine yönelik olarak toplamda 384 kitap, 21 farklı dilde 222 eser, 776 e-kitap ve benzeri yayınları hem vatandaşların hem de insanlığın hizmetine sunduğu, bu çerçevede 2023 yılında da gençlik ve aile, sosyal ve kültürel içerikli din hizmetleri, göç ve manevi destek faaliyetleri ile zekat ve kurban hizmetlerine devam edileceği,

ifade edilmiştir.

4. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNİN MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin;

1) 1, 2 ve 3 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

2) 4 üncü maddesi;

•Proje maliyetlerindeki artışlara uyum sağlanması amacıyla maddeye bağlı E cetvelinin 13 üncü sırasının son paragrafında yer alan bölge kalkınma idarelerinin müstakil proje alt sınırına ilişkin “15.000.000 Türk lirası” ibaresinin “30.000.000 Türk lirası” olarak değiştirilmesi suretiyle,

•Belediyelere ait cenaze araçlarının kasko giderlerinin de belediye bütçesinden ödenebilmesi amacıyla maddeye bağlı E cetvelinin 19 uncu sırasının (d) bendinde sayılan araçlar arasına cenaze araçlarının da dahil edilmesi suretiyle;

kabul edilmiştir.

3) 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeleri ile yürürlüğe ilişkin 15 inci ve yürütmeye ilişkin 16 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Cevdet Yılmaz</i> Bingöl	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul (Ek görüşümüz vardır)	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Dirayet Dilan Taşdemir</i> Ağrı (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Orhan Yegin</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır, son oylamaya katılamadı)
Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür, ek görüşümüz vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Abdülhatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsüdür, ek görüşümüz vardır)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Rıdvan Turan</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsüdür)

– 4 –

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORUNA
EKLİ TABLOLAR**

(TABLO-1)
2022 İLE 2023 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

	2022 YILI		2023 YILI	GSYH'YE ORANI (%)			ARTIŞ ORANI (%)		(Milyon TL)
	Bütçe Kanunu (Ek Bütçe Dahil)	Gerçekleşme Tahmini		2022 Yılı Bütçe Kanunu		2023 Yılı Bütçe Teklifi	2023 Teklif / 2022 Bütçe Kanunu		
				Bütçe Kanunu	Gerçekleşme Tahmini				
1) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ*	2,831,472	3,133,658	4,469,570	21.1	23.3	23.9	57.9	42.6	
Faiz Harıç Bütçe Giderleri	2,501,672	2,803,858	3,903,974	18.6	20.9	20.9	56.1	39.2	
Faiz Giderleri	329,800	329,800	565,596	2.5	2.5	3.0	71.5	71.5	
2) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ**	2,553,099	2,672,470	3,810,149	19.0	19.9	20.4	49.2	42.6	
Vergi Gelirleri**	2,185,950	2,269,584	3,199,534	16.3	16.9	17.2	46.4	41.0	
3) BÜTÇE DENGESİ	-278,374	-461,188	-659,421	-2.1	-3.4	-3.5	136.9	43.0	
4) FAİZ DIŞI DENGİ	51,426	-131,388	-93,825	0.4	-1.0	-0.5	-282.4	-28.6	
5) GSYH**	13,429,000	13,429,000	18,654,263						

* Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay harıç

** Red ve ladelar düşülmüştür.

*** Değerler (2023-2025) Orta Vadeli Programından alınmıştır.

(TABLO-2)

(2022-2023) MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ GENEL BÜTÇELİ İDARELER, ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN BÜTÇE ÖDENEKLERİ VE GELİRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

GİDER	2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu (TL)	2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (TL)	Artış %’si
A- GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	1,728,401,621,000	4,423,341,574,000	156
B- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	155,249,695,000	365,390,724,000	135
C- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖDENEKLERİ	10,238,553,000	19,535,347,000	91
D- TOPLAM	1,893,889,869,000	4,808,267,645,000	154
E- GELİRDEN AYRILAN PAYLAR (-)	6,047,554,000	8,527,001,000	41
F- TOPLAM HAZİNE YARDIMI (-)	136,884,993,000	330,170,625,000	141
G- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	1,757,004,876,000	4,478,097,020,000	155
H- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	1,750,957,322,000	4,469,570,019,000	155
GELİR VE NET FİNANSMAN			
I- GENEL BÜTÇELİ İDARELER	1,448,944,742,000	3,762,439,808,000	160
NET GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (a-b)	1,448,944,742,000	3,762,439,808,000	160
GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRLERİ (a)	1,625,383,023,000	4,248,666,270,000	161
RED VE İADELER (-) (b)	176,438,281,000	486,226,462,000	176
II- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER	156,332,386,000	366,871,512,000	135
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRİ (1+2)	156,332,386,000	366,871,512,000	135
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖZ GELİRİ (c+d) (1)	19,623,651,000	37,133,891,000	89
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (c)	3,605,082,000	6,801,188,000	89
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (d)	16,018,569,000	30,332,703,000	89
HAZİNE YARDIMI (Özel Bütçe) (2)	136,708,735,000	329,737,621,000	141
III- DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR (Z+T)	10,238,553,000	19,535,347,000	91
DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR ÖZ GELİR (Z)	10,062,295,000	19,102,343,000	90
HAZİNE YARDIMI (DDK) (T)	176,258,000	433,004,000	146
IV- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET) (I+I+Z-E)	1,472,583,134,000	3,810,149,041,000	159
DENGE			
I- FAİZ GİDERİ	240,383,662,000	565,596,000,000	135
J- FAİZ DIŞI BÜTÇE GİDERİ (H-İ)	1,510,573,660,000	3,903,974,019,000	158
K- FAİZ HARİÇ FAZLA (IV-J)	-37,990,526,000	-93,824,978,000	147
L- BÜTÇE AÇIĞI (IV-H)	-278,374,188,000	-659,420,978,000	137
GSYH*	7,879,666,000,000	18,654,263,000,000	137
Bütçe Açığı/GSYH	3.5%	3.5%	0
Faiz Haric Fazla/GSYH	-0.5%	-0.5%	4

* GSYH için kullanılan veriler, (2022-2024) Orta Vadeli Programdan alınmıştır.

TABLO 3-a
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ - GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	İHİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İHİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	(TL)
				Ekleme	Düşülen			
01	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	5.480.988.000	0,114			5.480.988.000	0,114	
02	CUMHURBAŞKANLIĞI	6.637.060.000	0,138			6.637.060.000	0,138	
03	ANAYASA MAHKEMESİ	260.919.000	0,005			260.919.000	0,005	
04	YARGITAY	1.276.421.000	0,027			1.276.421.000	0,027	
05	DANIŞTAY	805.407.000	0,017			805.407.000	0,017	
06	HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	312.551.000	0,007			312.551.000	0,007	
07	SAYIŞTAY	1.292.458.000	0,027			1.292.458.000	0,027	
08	ADALET BAKANLIĞI	75.603.176.000	1,572			75.603.176.000	1,572	
09	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	182.770.968.000	3,801			182.770.968.000	3,801	
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	32.631.038.000	0,679			32.631.038.000	0,679	
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	16.778.583.000	0,349			16.778.583.000	0,349	
12	Hazine ve Maliye Bakanlığı	2.210.009.654.000	45,963			2.210.009.654.000	45,963	
13	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	435.351.082.000	9,054			435.351.082.000	9,054	
14	SAGLIK BAKANLIĞI	293.368.547.000	6,101			293.368.547.000	6,101	
15	ULUS TIRIQA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	166.382.114.000	3,460			166.382.114.000	3,460	
16	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	149.866.618.000	3,117			149.866.618.000	3,117	
17	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	18.861.284.000	0,392			18.861.284.000	0,392	
18	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	16.505.639.000	0,343			16.505.639.000	0,343	
19	SAĞAT VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	36.065.181.000	0,750			36.065.181.000	0,750	
20	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	24.321.048.000	0,506			24.321.048.000	0,506	
21	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	17.124.310.000	0,364			17.124.310.000	0,364	
22	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	66.944.532.000	1,384			66.944.532.000	1,384	
23	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	133.682.295.000	2,780			133.682.295.000	2,780	
24	MİLLÎ EĞİTİM KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	114.297.000	0,002			114.297.000	0,002	
25	MİLLÎ İSTİBRAKAT İŞKİAT BAŞKANLIĞI	7.729.120.000	0,161			7.729.120.000	0,161	
26	SAHİİ KUVVETLERİ BAŞKANLIĞI	76.073.628.000	1,582			76.073.628.000	1,582	
27	SAHİİ KUVVETLERİ BAŞKANLIĞI	4.886.960.000	0,104			4.886.960.000	0,104	
28	EVANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	118.889.293.000	2,491			118.889.293.000	2,491	
29	EVANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	35.910.495.000	0,747			35.910.495.000	0,747	
30	AET VE ÇİL DÜRÜM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	13.075.495.000	0,271			13.075.495.000	0,271	
31	GEİ İDARESİ BAŞKANLIĞI	13.075.495.000	0,271			13.075.495.000	0,271	
32	YAPIL VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.089.236.000	0,064			3.089.236.000	0,064	
33	METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.033.869.000	0,023			1.033.869.000	0,023	
34	GOC İDARESİ BAŞKANLIĞI	9.509.170.000	0,198			9.509.170.000	0,198	
35	AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	2.129.297.000	0,044			2.129.297.000	0,044	
36	DEVLET BAŞVİLERİ BAŞKANLIĞI	362.941.000	0,008			362.941.000	0,008	
37	MEŞİM BAŞKANLIĞI	1.631.576.000	0,034			1.631.576.000	0,034	
38	MİLLÎ SARAYLAR DARESİ BAŞKANLIĞI	669.800.000	0,014			669.800.000	0,014	
39	STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	89.145.195.000	1,854			89.145.195.000	1,854	
40	ÇALISMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	160.348.125.000	3,335			160.348.125.000	3,335	
41	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	154.182.000	0,003			154.182.000	0,003	
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		4.423.341.574.000	91,994			4.423.341.574.000	91,994	
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		365.390.724.000				365.390.724.000		
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		19.535.347.000				19.535.347.000		
İHİİİ SAYILI CETVELLERE TABİ İDARELER TOPLAMI		4.808.267.645.000				4.808.267.645.000		
TOPLAM HAZINE YARDIMI		330.170.625.000				330.170.625.000		
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		8.527.001.000				8.527.001.000		
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZINE YARDIMLARI HARİCİ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)		4.478.097.020.000				4.478.097.020.000		
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZINE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİCİ)		4.469.570.019.000				4.469.570.019.000		

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ - ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

TABLO 3-b

İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	İHİ-İİ SAYILI TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İHİ-İİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Ekleme	Diğilen		
01 TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.244.245.000	0,0259			1.244.245.000	0,0259
02 ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.544.369.000	0,0321			1.544.369.000	0,0321
03 SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	344.899.000	0,0072			344.899.000	0,0072
04 ATA TÜRK DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	50.583.000	0,0011			50.583.000	0,0011
05 ATA TÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	24.468.000	0,0005			24.468.000	0,0005
06 ATA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	27.575.000	0,0006			27.575.000	0,0006
07 TÜRK DİL KURUMU	66.692.000	0,0014			66.692.000	0,0014
08 TÜRK TARİH KURUMU	133.293.000	0,0028			133.293.000	0,0028
09 TÜRKİYE BİLİŞSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	14.437.910.000	0,3003			14.437.910.000	0,3003
10 TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	62.200.000	0,0013			62.200.000	0,0013
11 KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.649.633.000	2,4676			118.649.633.000	2,4676
12 DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.108.171.000	0,0230			1.108.171.000	0,0230
13 DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.124.390.000	0,0234			1.124.390.000	0,0234
14 ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.001.194.000	0,2704			13.001.194.000	0,2704
15 VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.138.719.000	0,0445			2.138.719.000	0,0445
16 TÜRKİYE HÜDÜD VE SANİTLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	323.452.000	0,0067			323.452.000	0,0067
17 MADEN TETKİK VE ARAŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.172.066.000	0,0452			2.172.066.000	0,0452
18 SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	161.260.000	0,0038			161.260.000	0,0038
19 TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	119.215.000	0,0025			119.215.000	0,0025
20 TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	1.656.128.000	0,0344			1.656.128.000	0,0344
21 TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	400.031.000	0,0083			400.031.000	0,0083
22 KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETİMLERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.479.290.000	0,0932			4.479.290.000	0,0932
23 TÜRK İŞİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	1.489.557.000	0,0310			1.489.557.000	0,0310
24 GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	331.910.000	0,0069			331.910.000	0,0069
25 ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	115.688.000	0,0024			115.688.000	0,0024
26 KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	115.371.000	0,0024			115.371.000	0,0024
27 CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKTEKLERİ İŞ YURT LARI KURUMU	6.962.535.000	0,1448			6.962.535.000	0,1448
28 MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	91.840.000	0,0019			91.840.000	0,0019
29 YURTİDİŞİ TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.063.265.000	0,0221			1.063.265.000	0,0221
30 TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	156.002.000	0,0032			156.002.000	0,0032
31 DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	238.364.000	0,0050			238.364.000	0,0050
32 KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	263.663.000	0,0055			263.663.000	0,0055
33 DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	433.040.000	0,0090			433.040.000	0,0090
34 DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.142.897.000	1,0636			51.142.897.000	1,0636
35 TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	12.774.000	0,0003			12.774.000	0,0003
36 TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	565.810.000	0,0118			565.810.000	0,0118
37 TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	82.170.000	0,0017			82.170.000	0,0017
38 TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	511.683.000	0,0106			511.683.000	0,0106
39 HELAL AKREDİTASYON KURUMU	22.816.000	0,0005			22.816.000	0,0005
40 MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.028.373.000	0,0214			1.028.373.000	0,0214
41 TÜRKİYE UZAY AJANSI	1.618.002.000	0,0337			1.618.002.000	0,0337
42 KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	129.753.000	0,0027			129.753.000	0,0027
43 TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	81.102.000	0,0017			81.102.000	0,0017
44 TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	951.343.000	0,0198			951.343.000	0,0198
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	230.697.741.000	4,7979			230.697.741.000	4,7979
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	134.692.983.000				134.692.983.000	
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365.390.724.000				365.390.724.000	
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4.423.341.574.000				4.423.341.574.000	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	19.535.347.000				19.535.347.000	
İHİ-İİ SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	4.808.267.645.000				4.808.267.645.000	

TABLO 3-c
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	320.691.000	0,067			320.691.000	0,067
2 ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.980.786.000	0,0828			3.980.786.000	0,0828
3 ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.097.747.000	0,0436			2.097.747.000	0,0436
4 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.939.813.000	0,0819			3.939.813.000	0,0819
5 GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.273.889.000	0,0681			3.273.889.000	0,0681
6 İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	4.539.651.000	0,0944			4.539.651.000	0,0944
7 İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.930.189.000	0,0401			1.930.189.000	0,0401
8 BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.170.675.000	0,0243			1.170.675.000	0,0243
9 MARİWARA ÜNİVERSİTESİ	2.405.482.000	0,0500			2.405.482.000	0,0500
10 YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.343.177.000	0,0279			1.343.177.000	0,0279
11 MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	542.212.000	0,0113			542.212.000	0,0113
12 EGE ÜNİVERSİTESİ	3.269.260.000	0,0680			3.269.260.000	0,0680
13 DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	2.809.068.000	0,0584			2.809.068.000	0,0584
14 TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	1.536.537.000	0,0320			1.536.537.000	0,0320
15 BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.362.414.000	0,0491			2.362.414.000	0,0491
16 ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.581.846.000	0,0329			1.581.846.000	0,0329
17 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.463.866.000	0,0512			2.463.866.000	0,0512
18 AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	2.310.528.000	0,0481			2.310.528.000	0,0481
19 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	2.108.026.000	0,0438			2.108.026.000	0,0438
20 SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.873.202.000	0,0390			1.873.202.000	0,0390
21 ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	2.285.529.000	0,0475			2.285.529.000	0,0475
22 ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.053.244.000	0,0427			2.053.244.000	0,0427
23 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.825.045.000	0,0380			1.825.045.000	0,0380
24 ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	2.773.818.000	0,0577			2.773.818.000	0,0577
25 İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.912.189.000	0,0398			1.912.189.000	0,0398
26 FIRAT ÜNİVERSİTESİ	1.965.036.000	0,0409			1.965.036.000	0,0409
27 DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.782.656.000	0,0371			1.782.656.000	0,0371
28 VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.858.326.000	0,0386			1.858.326.000	0,0386
29 GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.636.408.000	0,0340			1.636.408.000	0,0340

(TL)

TABLO 3-c
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
30 İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	537.641.000	0,0112			537.641.000	0,0112
31 GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	543.151.000	0,0113			543.151.000	0,0113
32 HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.159.537.000	0,0241			1.159.537.000	0,0241
33 SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.662.359.000	0,0346			1.662.359.000	0,0346
34 AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.584.413.000	0,0330			1.584.413.000	0,0330
35 ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.140.305.000	0,0237			1.140.305.000	0,0237
36 MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.490.580.000	0,0310			1.490.580.000	0,0310
37 PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.820.977.000	0,0379			1.820.977.000	0,0379
38 BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.120.616.000	0,0233			1.120.616.000	0,0233
39 KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	1.737.206.000	0,0361			1.737.206.000	0,0361
40 SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.215.125.000	0,0253			1.215.125.000	0,0253
41 MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	1.459.486.000	0,0304			1.459.486.000	0,0304
42 BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.071.416.000	0,0223			1.071.416.000	0,0223
43 HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.074.227.000	0,0223			1.074.227.000	0,0223
44 AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	774.661.000	0,0161			774.661.000	0,0161
45 KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	883.652.000	0,0184			883.652.000	0,0184
46 ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.573.595.000	0,0327			1.573.595.000	0,0327
47 NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	730.625.000	0,0152			730.625.000	0,0152
48 KÜTAHYA DÜMLÜPINAR ÜNİVERSİTESİ	874.260.000	0,0182			874.260.000	0,0182
49 TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.294.740.000	0,0269			1.294.740.000	0,0269
50 MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.191.000.000	0,0248			1.191.000.000	0,0248
51 KAHRAMANMARAŞ SÜTCÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.282.724.000	0,0267			1.282.724.000	0,0267
52 KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.049.763.000	0,0218			1.049.763.000	0,0218
53 ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.632.847.000	0,0340			1.632.847.000	0,0340
54 GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	366.442.000	0,0076			366.442.000	0,0076
55 KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	652.213.000	0,0136			652.213.000	0,0136
56 KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	782.284.000	0,0163			782.284.000	0,0163
57 DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.015.193.000	0,0211			1.015.193.000	0,0211
58 BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	890.745.000	0,0185			890.745.000	0,0185
59 UŞAK ÜNİVERSİTESİ	702.643.000	0,0146			702.643.000	0,0146
60 RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	832.137.000	0,0173			832.137.000	0,0173
61 TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.038.567.000	0,0216			1.038.567.000	0,0216
62 ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	775.794.000	0,0161			775.794.000	0,0161
63 AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	588.080.000	0,0122			588.080.000	0,0122

(TL)

TABLO 3-c
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
64 GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	709.631.000	0.0148			709.631.000	0.0148
65 HITİT ÜNİVERSİTESİ	630.761.000	0.0131			630.761.000	0.0131
66 YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	775.524.000	0.0161			775.524.000	0.0161
67 ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	712.497.000	0.0148			712.497.000	0.0148
68 ORDU ÜNİVERSİTESİ	597.650.000	0.0124			597.650.000	0.0124
69 AMASYA ÜNİVERSİTESİ	477.965.000	0.0099			477.965.000	0.0099
70 KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	557.919.000	0.0116			557.919.000	0.0116
71 AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	462.247.000	0.0096			462.247.000	0.0096
72 SİNOP ÜNİVERSİTESİ	461.735.000	0.0096			461.735.000	0.0096
73 SİRT ÜNİVERSİTESİ	536.103.000	0.0111			536.103.000	0.0111
74 NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	562.492.000	0.0117			562.492.000	0.0117
75 KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	884.596.000	0.0184			884.596.000	0.0184
76 KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	316.786.000	0.0066			316.786.000	0.0066
77 ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	575.043.000	0.0120			575.043.000	0.0120
78 ARTVIN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	385.580.000	0.0080			385.580.000	0.0080
79 BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	496.605.000	0.0103			496.605.000	0.0103
80 BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	404.749.000	0.0084			404.749.000	0.0084
81 KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	535.371.000	0.0111			535.371.000	0.0111
82 OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	401.438.000	0.0083			401.438.000	0.0083
83 BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	613.217.000	0.0128			613.217.000	0.0128
84 MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	479.070.000	0.0100			479.070.000	0.0100
85 MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	448.877.000	0.0093			448.877.000	0.0093
86 BATMAN ÜNİVERSİTESİ	470.662.000	0.0098			470.662.000	0.0098
87 ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	354.706.000	0.0074			354.706.000	0.0074
88 BARTIN ÜNİVERSİTESİ	498.999.000	0.0104			498.999.000	0.0104
89 BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	351.074.000	0.0073			351.074.000	0.0073
90 GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	445.937.000	0.0093			445.937.000	0.0093
91 HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	350.757.000	0.0073			350.757.000	0.0073
92 İGDIR ÜNİVERSİTESİ	373.576.000	0.0078			373.576.000	0.0078
93 ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	271.760.000	0.0057			271.760.000	0.0057
94 MÜNZÜR ÜNİVERSİTESİ	389.605.000	0.0081			389.605.000	0.0081
95 YALOVA ÜNİVERSİTESİ	411.573.000	0.0086			411.573.000	0.0086
96 TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	308.523.000	0.0064			308.523.000	0.0064
97 ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.071.591.000	0.0223			1.071.591.000	0.0223

(TL)

TABLO 3-C
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

İDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	İ-İİ-III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İ-İİ-III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklene	Düşülen		
98 BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	317.051.000	0.0066			317.051.000	0.0066
99 İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	605.663.000	0.0126			605.663.000	0.0126
100 ZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	764.703.000	0.0159			764.703.000	0.0159
101 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.626.111.000	0.0338			1.626.111.000	0.0338
102 ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	275.376.000	0.0057			275.376.000	0.0057
103 ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	246.082.000	0.0051			246.082.000	0.0051
104 ADANA ALPARSLAN TÜRKES BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	321.261.000	0.0067			321.261.000	0.0067
105 ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	261.542.000	0.0054			261.542.000	0.0054
106 SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.969.275.000	0.0409			1.969.275.000	0.0409
107 BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	425.568.000	0.0089			425.568.000	0.0089
108 İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	318.991.000	0.0066			318.991.000	0.0066
109 ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	486.403.000	0.0101			486.403.000	0.0101
110 ZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	245.089.000	0.0051			245.089.000	0.0051
111 ZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	217.896.000	0.0045			217.896.000	0.0045
112 YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	19.256.000	0.0004			19.256.000	0.0004
113 ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	193.382.000	0.0040			193.382.000	0.0040
114 GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	138.857.000	0.0029			138.857.000	0.0029
115 KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	373.463.000	0.0078			373.463.000	0.0078
116 KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	347.221.000	0.0072			347.221.000	0.0072
117 MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	369.697.000	0.0077			369.697.000	0.0077
118 İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	2.779.885.000	0.0578			2.779.885.000	0.0578
119 ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	859.376.000	0.0179			859.376.000	0.0179
120 SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	433.031.000	0.0090			433.031.000	0.0090
121 SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	267.221.000	0.0056			267.221.000	0.0056
122 SIVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	151.827.000	0.0032			151.827.000	0.0032
123 TARSUS ÜNİVERSİTESİ	263.640.000	0.0055			263.640.000	0.0055
124 TRABZON ÜNİVERSİTESİ	363.356.000	0.0076			363.356.000	0.0076
125 KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	243.349.000	0.0051			243.349.000	0.0051
126 KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	135.175.000	0.0028			135.175.000	0.0028
127 ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	691.344.000	0.0144			691.344.000	0.0144
128 İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	584.108.000	0.0121			584.108.000	0.0121
129 AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	573.850.000	0.0119			573.850.000	0.0119
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	134.692.983.000	2.8013			134.692.983.000	2.8013
Diğer özel bütçeli diğer idareler	230.697.741.000				230.697.741.000	
Özel bütçeli idareler (II Sayılı Cetvel)	365.390.724.000				365.390.724.000	
Genel bütçeli idareler (I Sayılı Cetvel)	4.423.341.574.000				4.423.341.574.000	
Düzenleyici ve denetleyici kurumlar (III Sayılı Cetvel)	19.535.347.000				19.535.347.000	
İ-İİ-III Sayılı Cetvel ve Tabii idareler toplamı	4.808.267.645.000				4.808.267.645.000	

TABLO 3-d
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

IDARENİN ADI	BÜTÇE TEKLİFİ	İHİİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İHİİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	564,301,000	0.012			564,301,000	0.012
2 BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	13,375,000,000	0.278			13,375,000,000	0.278
3 SERMAYE PİYASASI KURULU	900,000,000	0.019			900,000,000	0.019
4 BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	1,888,000,000	0.039			1,888,000,000	0.039
5 ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	847,250,000	0.018			847,250,000	0.018
6 KAMU İHALE KURUMU	410,000,000	0.009			410,000,000	0.009
7 REKABET KURUMU	559,953,000	0.012			559,953,000	0.012
8 KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	180,824,000	0.004			180,824,000	0.004
9 KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	148,665,000	0.003			148,665,000	0.003
10 NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	519,954,000	0.011			519,954,000	0.011
11 İŞGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	141,400,000	0.003			141,400,000	0.003
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	19,535,347,000	0.406			19,535,347,000	0.406
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4,423,341,574,000				4,423,341,574,000	
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365,390,724,000				365,390,724,000	
İHİİİİ SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	4,808,267,645,000				4,808,267,645,000	

TABLO 4
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN PROGRAMLARA GÖRE DAĞILIMI (2023-2025)

PROGRAMLAR	2022 KAMUN (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 TEKLİF	2024 TEKLİF	2025 TEKLİF	(TL)		
					ARTIŞ (%)		
					2022	2023	2024
1 AİLEİN KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ	2.265.725.090	3.781.870.500	4.561.913.000	5.222.765.000	66,8%	20,6%	14,5%
2 AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞANMA	2.732.604.945	3.962.575.000	4.606.994.000	5.229.603.000	45,0%	16,3%	13,5%
3 ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	12.049.130.165	18.589.474.000	21.653.590.000	24.098.000.000	54,3%	16,5%	11,3%
4 BAGIMLILIKLA MÜCADELE	3.765.849.065	4.741.364.000	6.284.091.000	8.166.326.000	25,9%	32,5%	30,0%
5 BİLGİ VE İLETİŞİM	2.317.052.060	7.466.141.000	5.954.976.000	6.431.043.000	222,2%	-20,2%	8,0%
6 BÖLGESEL KALKINIMA	1.482.617.965	2.591.059.000	3.902.771.546	4.387.892.000	74,8%	50,6%	12,4%
7 ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİN SAĞLANMASI	7.553.380.410	10.985.911.000	13.117.526.000	15.108.976.000	45,4%	19,4%	15,2%
8 CUMHURBAŞKANLIĞI	1.771.195.260	2.722.081.000	2.694.344.000	2.908.067.000	53,7%	-1,0%	7,9%
9 DEMİRYOLU ULAŞIMI	59.824.348.505	95.341.093.000	113.544.386.000	128.924.859.000	59,4%	19,1%	13,5%
10 DENİZYOLU ULAŞIMI	1.590.433.235	1.890.931.000	2.382.073.000	2.746.734.000	18,9%	24,4%	16,8%
11 DİN HİZMETLERİ VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ	19.693.296.285	31.365.624.000	37.865.469.000	43.531.215.000	59,3%	20,7%	15,0%
12 DIŞ DENETİM VE HESAP YARGILAMASI	544.063.575	936.755.000	1.237.269.000	1.493.030.000	72,2%	32,1%	20,7%
13 DIŞ POLİTİKA	12.776.742.480	19.100.985.000	22.690.674.000	24.990.600.000	49,5%	18,8%	10,1%
14 ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, YERLİMLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	159.469.916.890	406.353.476.000	456.353.835.000	378.612.452.000	154,9%	12,7%	-17,4%
15 ENKELLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	35.787.309.130	59.273.754.500	73.506.346.000	85.130.674.000	65,9%	22,8%	15,8%
16 FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	51.481.947.905	41.386.135.000	19.516.157.000	23.355.440.000	-19,6%	-52,8%	19,7%
17 GENÇLİK	887.436.130	1.881.074.000	2.276.925.000	2.539.014.000	112,0%	21,0%	11,5%
18 GÖÇ YÖNETİMİ	6.680.825.885	9.491.747.000	11.333.572.000	12.717.962.000	42,1%	19,4%	12,2%
19 HAYAT BOYU ÖĞRENME	5.251.954.140	8.449.877.000	11.096.198.000	13.160.414.000	60,9%	31,3%	18,6%
20 HAZINE VARLIKLARININ VE YUKUMLULUKLARININ YÖNETİMİ	336.790.286.570	581.576.486.000	716.494.564.000	794.775.450.000	72,7%	23,2%	10,9%
21 HUKUK VE ADALET	48.125.176.365	79.435.770.000	94.260.789.385	102.697.919.051	61,1%	18,7%	9,0%
22 İNSAN HAKLARI	102.421.790	234.052.000	234.052.000	234.052.000	107,1%	10,3%	8,5%
23 İSTATİSTİK	685.483.260	1.026.107.000	1.240.597.000	1.424.492.000	49,7%	20,9%	14,8%
24 İSTİHDAM	61.342.806.385	100.403.494.000	126.001.572.000	146.879.160.000	63,7%	25,5%	16,6%
25 KADININ GÜÇLENMESİ	1.361.776.520	2.086.016.000	2.522.418.000	2.998.880.000	53,2%	20,9%	18,9%
26 KAMU DENETÇİLİĞİ	56.996.155	87.129.000	104.039.000	117.289.000	55,6%	19,4%	12,7%
27 KAMU GELİRLERİ YÖNETİMİ	5.345.576.085	8.785.619.000	10.171.611.000	11.804.713.000	64,4%	15,8%	16,1%
28 KARAYOLU ULAŞIMI	81.580.073.075	114.166.135.752	143.674.361.502	160.286.654.761	39,9%	25,8%	11,6%
29 KAYIT DIŞİ EKONOMİYLE MÜCADELE	33.312.195.430	54.867.373.000	64.867.373.000	7.550.056.000	52,2%	24,1%	16,8%
30 KIRSAL KALKINIMA	9.925.933.010	16.943.905.000	20.252.080.000	22.476.515.000	70,7%	19,5%	11,0%
31 KOMBİNE TASIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TASIMACILIĞI	583.716.320	760.241.000	2.713.494.000	2.132.997.000	30,2%	296,9%	-21,4%
32 KORUYUCU SAĞLIK	54.133.915.600	84.327.713.000	98.661.892.000	113.243.337.000	55,8%	17,0%	14,8%
33 METEOROLOJİ	856.193.805	1.414.728.000	1.671.736.000	1.851.969.000	65,2%	18,2%	10,8%
34 MİLLÎ KÜLTÜR	7.178.902.755	11.852.941.000	14.308.997.000	16.279.442.000	65,1%	20,7%	13,8%
35 ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME	1.162.293.535	1.595.321.000	2.132.032.000	2.133.954.000	37,3%	33,6%	0,1%
36 ORMANLARININ DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	5.800.571.675	10.294.786.000	13.875.747.000	16.000.000.000	76,0%	23,1%	13,7%
37 ORTAĞA GRETİM	79.924.422.650	138.057.733.000	170.954.733.000	199.768.110.000	72,7%	23,8%	16,9%
38 SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	2.056.773.360	3.234.973.000	3.384.369.000	4.444.554.000	57,3%	20,1%	14,4%
39 SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	27.023.638.495	35.258.683.000	42.009.538.454	48.853.133.000	30,5%	19,1%	16,3%
40 SEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	14.470.727.960	13.192.918.000	15.240.691.000	17.230.995.000	-8,8%	15,5%	13,1%
41 ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	5.487.947.440	6.761.358.000	7.165.189.000	7.634.028.000	23,2%	6,0%	6,5%
42 SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI	146.423.555	247.892.000	291.879.000	323.616.000	69,3%	17,7%	10,9%
43 SOSYAL GÜVENLİK	356.706.167.000	456.043.597.000	536.543.010.000	642.698.941.000	27,9%	17,6%	19,8%
44 SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ	3.729.399.605	7.660.367.000	9.178.621.000	10.259.719.000	105,4%	19,8%	11,8%
45 STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ	1.402.486.345	1.863.625.000	2.192.917.000	2.455.343.000	32,9%	17,7%	12,0%
46 SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	2.945.534.490	6.243.644.000	7.689.167.000	9.093.471.000	112,0%	23,2%	18,3%
47 TABİİ KAYNAKLAR	1.776.164.285	2.695.839.000	3.295.689.000	3.791.691.000	51,8%	22,3%	15,1%
48 TAPU VE KADASTRO	1.859.354.240	2.507.678.000	3.030.865.000	3.489.909.000	34,9%	20,9%	15,1%
49 TARIM	82.297.548.170	103.308.935.000	128.770.774.000	139.530.841.000	25,5%	24,6%	8,4%
50 TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	125.039.594.895	220.716.510.000	271.288.246.000	314.174.280.000	76,0%	23,2%	15,8%
51 TEMEL EĞİTİM	152.696.156.240	237.018.705.000	288.241.933.000	331.686.046.000	55,2%	21,6%	15,1%
52 TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	7.706.488.985	20.909.224.000	16.933.778.000	19.015.484.000	171,3%	-19,0%	12,3%
53 TOPLUM GÜVENLİĞİ	122.735.957.490	176.891.733.000	214.527.988.000	247.056.739.000	44,1%	21,3%	15,2%
54 TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	32.581.514.510	47.870.042.000	60.543.767.000	70.674.247.000	46,9%	26,5%	16,7%
55 TRAFİK GÜVENLİĞİ	10.595.163.705	15.163.236.248	18.590.691.098	21.440.633.239	43,1%	22,6%	15,3%
56 TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	5.339.358.825	7.454.055.000	8.964.485.000	10.236.018.000	39,6%	20,3%	14,2%
57 TÜRKİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	1.767.476.665	2.619.106.000	3.172.374.000	3.629.856.000	48,2%	21,1%	14,4%
58 ULUSAL SAVUNIMA VE GÜVENLİK	188.682.659.090	266.480.483.000	324.892.395.000	374.868.734.000	41,1%	21,9%	15,6%
59 ULUSLARARASI EĞİTİM İŞİBİRLİĞİ VE YURTDIŞI EĞİTİM	4.752.210.680	8.294.778.000	9.618.494.000	10.303.333.000	74,5%	16,0%	7,1%
60 ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	994.382.110	2.228.118.000	2.583.799.000	2.784.498.000	124,1%	16,0%	7,8%
61 UZAY VE HAVACILIK	2.583.578.855	3.572.539.000	4.311.062.000	4.928.861.000	38,3%	20,7%	14,3%
62 VATANDAŞLIK VE SİVİL TOPLUM	3.753.221.080	5.781.939.000	6.590.299.000	6.881.964.000	54,1%	14,0%	4,4%
63 YASAMA	2.063.305.920	3.919.137.000	4.836.183.000	5.803.484.000	89,9%	23,4%	20,0%
64 YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	265.328.524.580	400.613.530.000	511.313.147.000	597.486.625.000	49,2%	27,7%	16,9%
65 YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	80.341.284.280	136.619.559.000	149.630.528.000	170.780.199.000	70,0%	9,5%	14,1%
66 YÜKSEKÖĞRETİM	85.644.568.440	154.794.082.000	189.281.976.000	219.649.578.000	80,7%	22,3%	16,0%
67 YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	82.249.017.795	141.162.456.000	170.769.078.615	196.416.386.949	71,6%	21,0%	15,0%
68 PROGRAM DIŞI GİDERLER	297.870.024.185	428.825.791.000	533.728.146.000	620.605.036.000	44,0%	24,5%	16,3%
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Pay Dahil)	3.062.021.224.380	4.808.267.645.000	5.789.737.825.000	6.507.462.938.000	57,0%	20,41%	12,40%
ÖZEL BÜTÇELERE VE DOKTLARA HAZİNE YARDIMLARI İLE GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	230.548.725.185	338.697.626.000	428.766.697.000	503.991.531.000	46,9%	26,59%	17,54%
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Pay Hariç)	2.831.472.499.195	4.469.570.019.000	5.360.971.128.000	6.003.471.407.000	57,9%	19,94%	11,98%

TABLO 5-a
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN
EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	BÜTÇE TEKLİFİ	İHİİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İHİİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 PERSONEL GİDERLERİ	952.307.838,000	19.81			952.307.838,000	19.81
2 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	150.392.162,000	3.13			150.392.162,000	3.13
3 MAL VE HİZMET GİDERLERİ	318.684.526,000	6.63			318.684.526,000	6.63
4 FAİZ GİDERLERİ	565.596.000,000	11.76			565.596.000,000	11.76
5 CARI TRANSFERLER	1.899.802.306,000	39.51			1.899.802.306,000	39.51
6 SERMAYE GİDERLERİ	315.847.514,000	6.57			315.847.514,000	6.57
7 SERMAYE TRANSFERLERİ	158.156.508,000	3.29			158.156.508,000	3.29
8 BORÇ VERME	359.249.791,000	7.47			359.249.791,000	7.47
9 YEDEK ÖDENEKLER	88.231.000,000	1.83			88.231.000,000	1.83
İHİİİİ SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	4.808.267.645,000	100,00			4.808.267.645,000	100,00
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4.423.341.574,000				4.423.341.574,000	
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365.390.724,000				365.390.724,000	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	19.535.347,000				19.535.347,000	
TOPLAM HAZİNE YARDIMI	330.170.625,000				330.170.625,000	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	8.527.001,000				8.527.001,000	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	4.478.097.020,000				4.478.097.020,000	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	4.469.570.019,000				4.469.570.019,000	

TABLO 5-b
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
GENEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	BÜTÇE TEKLİFİ	İHİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İHİİİ SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 PERSONEL GİDERLERİ	832.803,044,000	17.32			832.803,044,000	17.32
2 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	130.993,739,000	2.72			130.993,739,000	2.72
3 İMAL VE HİZMET GİDERLERİ	279.275,028,000	5.81			279.275,028,000	5.81
4 FAİZ GİDERLERİ	565.596,000,000	11.76			565.596,000,000	11.76
5 CARİ TRANSFERLER	1,821,655,801,000	37.89			1,821,655,801,000	37.89
6 SERMAYE GİDERLERİ	198,697,636,000	4.13			198,697,636,000	4.13
7 SERMAYE TRANSFERLERİ	148,389,233,000	3.09			148,389,233,000	3.09
8 BORÇ VERME	357,700,093,000	7.44			357,700,093,000	7.44
9 YEDEK ÖDENEKLER	88,231,000,000	1.83			88,231,000,000	1.83
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4,423,341,574,000	91.99			4,423,341,574,000	91.99
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365,390,724,000				365,390,724,000	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	19,535,347,000				19,535,347,000	
İHİİİİ SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	4,808,267,645,000				4,808,267,645,000	
TOPLAM HAZİNE YARDIMI	330,170,625,000				330,170,625,000	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	8,527,001,000				8,527,001,000	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİCİ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	4,478,097,020,000				4,478,097,020,000	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİCİ)	4,469,570,019,000				4,469,570,019,000	

TABLO 5-c
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	BÜTÇE TEKLİFİ	İ-İİ+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	İ-İİ+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 PERSONEL GİDERLERİ	116.409.978.000	2.42			116.409.978.000	2.42
2 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	18.934.634.000	0.39			18.934.634.000	0.39
3 MAL VE HİZMET GİDERLERİ	37.736.096.000	0.78			37.736.096.000	0.78
4 FAİZ GİDERLERİ	0	0			0	0
5 CARİ TRANSFERLER	67.959.446.000	1.41			67.959.446.000	1.41
6 SERMAYE GİDERLERİ	113.033.597.000	2.35			113.033.597.000	2.35
7 SERMAYE TRANSFERLERİ	9.767.275.000	0.20			9.767.275.000	0.20
8 BORÇ VERME	1.549.698.000	0.03			1.549.698.000	0.03
9 YEDEK ÖDENEKLER	0	0			0	0
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365.390.724.000	7.60			365.390.724.000	7.60
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4.423.341.574.000				4.423.341.574.000	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	19.535.347.000				19.535.347.000	
İ-İİ+III SAYILI CETVEL TEKLİFİ İDARELER TOPLAMI	4.808.267.645.000				4.808.267.645.000	

TABLO 5-d
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	BÜTÇE TEKLİFİ	I-II-III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I-II-III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
			Eklenen	Düşülen		
1 PERSONEL GİDERLERİ	3.094.816.000	0.0644			3.094.816.000	0.0644
2 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	463.789.000	0.0096			463.789.000	0.0096
3 MAL VE HİZMET GİDERLERİ	1.673.402.000	0.0348			1.673.402.000	0.0348
4 FAİZ GİDERLERİ	0	0			0	0
5 CARİ TRANSFERLER	10.187.059.000	0.2119			10.187.059.000	0.2119
6 SERMAYE GİDERLERİ	4.116.281.000	0.0856			4.116.281.000	0.0856
7 SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0			0	0
8 BORÇ VERME	0	0			0	0
9 YEDEK ÖDENEKLER	0	0			0	0
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	19.535.347.000	0.4063			19.535.347.000	0.4063
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	365.390.724.000				365.390.724.000	
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	4.423.341.574.000				4.423.341.574.000	
I-II-III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	4.808.267.645.000				4.808.267.645.000	

TABLO 6
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ

KOMİSYONCA KABUL EDİLEN				
BÜTÇE TEKLİFİ		KOMİSYONDA		NET EKLENEN
Eklenen	Düşülen			
I. GİDERLER				
A- Genel Bütçe İdarelerinin Ödenekleri	4.423.341.574.000			4.423.341.574.000 (TL)
B- Özel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri	365.390.724.000			365.390.724.000
C- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri	19.535.347.000			19.535.347.000
D- Toplam Hazine Yardımı	330.170.625.000			330.170.625.000
E- Gelirden Ayırlan Paylar	8.527.001.000			8.527.001.000
F- Merkezi Yönetim Bütçesi (A+B+C+D+E)	4.469.570.019.000			4.469.570.019.000
II. GELİRLER				
G- Genel Bütçe İdarelerinin Gelirleri	3.762.439.808.000			3.762.439.808.000
Vergi Gelirleri	3.673.735.478.000			3.673.735.478.000
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141.968.689.000			141.968.689.000
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	40.833.163.000			40.833.163.000
Diğer Gelirler	373.296.151.000			373.296.151.000
Sermaye Gelirleri	16.018.531.000			16.018.531.000
Alacaklardan Tahsilat	2.814.258.000			2.814.258.000
Red ve İadeleri(-)	486.226.462.000			486.226.462.000
H- Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	366.871.512.000			366.871.512.000
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri (1+2) (X)	366.871.512.000			366.871.512.000
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri (a+b) (1)	37.133.891.000			37.133.891.000
Yükseköğretim Kurumları (a)	6.801.188.000			6.801.188.000
Diğer Özel Kurumlar(b)	30.332.703.000			30.332.703.000
Hazine Yardımı (-)(2)	329.737.621.000			329.737.621.000
I- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarının Gelirleri	19.535.347.000			19.535.347.000
DDK Gelirleri (c+e)	19.535.347.000			19.535.347.000
Gelirden Ayırlan Pay Hariç DDK Gelirleri (c-d)(3)	10.575.342.000			10.575.342.000
DDK Öz Gelirleri (c)	19.102.343.000			19.102.343.000
Gelirden Ayırlan Pay (d)	8.527.001.000			8.527.001.000
Hazine Yardımı (e)	433.004.000			433.004.000
III. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET) (G+I+3)				
	3.810.149.041.000			3.810.149.041.000
IV. DENGİ				
J- Faiz Gelirleri	565.596.000.000			565.596.000.000
K- Faiz Dış Bütçe Gelirleri (F-J)	3.903.974.019.000			3.903.974.019.000
L- Faiz Dış Fazlası (III-K)	-93.824.978.000			-93.824.978.000
M- Bütçe Dengesi (III-F)	-459.420.978.000			-459.420.978.000

TABLO 7-a
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

(TL)

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMİNİ	2025 BÜTÇE TAHMİNİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
1	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	2,824,193,455	5,480,588,000	6,766,522,000	8,098,365,000	94.1%	23.5%	19.7%
2	CUMHURBAŞKANLIĞI	4,087,977,260	6,637,060,000	7,230,234,000	8,096,836,000	62.4%	8.9%	12.0%
3	ANAYASA MAHKEMESİ	151,004,925	260,919,000	312,775,000	355,146,000	72.8%	19.9%	13.5%
4	YARGITAY	752,725,125	1,276,421,000	1,530,476,000	1,741,420,000	69.6%	19.9%	13.8%
5	DANIŞTAY	464,941,460	805,407,000	975,532,000	1,121,422,000	73.2%	21.1%	15.0%
6	HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	182,147,975	312,551,000	376,041,000	430,551,000	71.6%	20.3%	14.5%
7	SAYIŞTAY	682,707,050	1,292,458,000	1,620,112,000	1,951,039,000	89.3%	25.4%	20.4%
8	ADALET BAKANLIĞI	46,574,223,685	75,603,176,000	91,559,886,000	103,111,587,000	62.3%	21.1%	12.6%
9	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	130,318,595,770	182,770,968,000	219,026,642,000	247,930,726,000	40.2%	19.8%	13.2%
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	20,594,252,815	32,631,038,000	39,558,305,000	45,362,458,000	58.4%	21.2%	14.7%
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	10,494,986,450	16,778,583,000	19,814,004,000	22,011,183,000	59.9%	18.1%	11.1%
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	1,291,164,562,455	2,210,009,654,000	2,599,108,562,000	2,820,079,984,000	71.2%	17.6%	8.5%
13	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	272,525,847,325	435,351,082,000	532,763,954,000	616,503,478,000	59.7%	22.4%	15.7%
14	SAĞLIK BAKANLIĞI	171,650,082,490	293,368,547,000	357,154,422,000	413,523,943,000	70.9%	21.7%	15.6%
15	ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	115,873,462,030	166,382,114,000	209,875,956,000	237,315,037,000	43.6%	26.1%	13.1%
16	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	97,266,618,540	149,868,618,000	169,118,529,000	190,584,397,000	54.1%	12.8%	12.7%
17	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	11,576,915,485	18,861,264,000	22,562,240,000	25,217,515,000	62.9%	19.6%	11.8%
18	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	10,383,401,970	16,505,839,000	19,849,823,000	22,525,356,000	59.0%	20.3%	13.5%
19	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	22,643,711,925	36,065,181,000	42,600,700,000	47,530,281,000	59.3%	18.1%	11.6%
20	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	7,034,626,970	24,321,048,000	29,487,320,000	34,303,723,000	245.7%	21.2%	16.3%
21	TİCARET BAKANLIĞI	9,627,311,840	17,124,310,000	20,418,339,000	22,857,486,000	77.9%	19.2%	11.9%
22	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	27,937,640,990	66,544,532,000	82,644,091,000	96,809,110,000	138.2%	24.2%	17.1%
23	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	98,975,814,890	133,682,205,000	163,806,342,000	186,825,412,000	35.1%	22.5%	14.1%
24	MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	73,071,890	114,297,000	138,375,000	159,058,000	56.4%	21.1%	14.9%
25	MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	5,176,092,470	7,729,120,000	9,363,739,000	10,737,284,000	49.3%	21.1%	14.7%
26	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	52,396,523,620	76,073,628,000	91,697,844,000	104,968,102,000	45.2%	20.5%	14.5%
27	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	3,265,389,150	4,986,900,000	5,990,520,000	6,813,457,000	52.7%	20.1%	13.7%
28	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	80,409,872,615	116,888,293,000	141,205,249,000	162,128,032,000	45.4%	20.8%	14.8%
29	DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	22,926,786,085	35,910,653,000	43,329,985,000	49,826,683,000	56.6%	20.7%	15.0%
30	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	12,161,792,465	8,075,405,000	8,908,528,000	10,098,937,000	-33.6%	10.3%	13.4%
31	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	8,028,758,790	13,008,334,000	15,748,236,000	18,111,738,000	62.0%	21.1%	15.0%
32	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2,290,428,560	3,068,236,000	3,703,291,000	4,261,342,000	34.0%	20.7%	15.1%
33	METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	970,388,515	1,603,859,000	1,898,762,000	2,111,617,000	65.3%	18.4%	11.2%
34	GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	6,686,865,885	9,508,170,000	11,349,423,000	12,735,566,000	42.2%	19.4%	12.2%
35	AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	2,313,862,635	2,129,297,000	3,065,600,000	3,217,539,000	-8.0%	44.0%	5.0%
36	DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	230,762,575	362,941,000	438,779,000	503,530,000	57.3%	20.9%	14.8%
37	İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	816,493,260	1,631,576,000	1,938,264,000	2,168,705,000	99.8%	18.8%	11.9%
38	MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	354,259,720	669,800,000	810,080,000	932,230,000	89.1%	20.9%	15.1%
39	STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	66,621,852,270	89,145,195,000	103,782,472,000	115,324,752,000	33.8%	16.4%	11.1%
40	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	188,293,406,190	160,348,125,000	226,994,839,000	285,535,528,000	-14.8%	41.6%	25.8%
41	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	75,204,065	154,182,000	183,732,000	207,191,000	105.0%	19.2%	12.8%
	GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR	2,806,879,563,640	4,423,341,574,000	5,308,708,525,000	5,944,127,746,000	57.6%	20.0%	12.0%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
1	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	247.361.660	320.691.000	385.312.000	439.259.000	29.6%	20.2%	14.0%
2	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	2.674.538.125	3.980.786.000	4.806.391.000	5.513.431.000	48.8%	20.7%	14.7%
3	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.447.823.995	2.097.747.000	2.527.653.000	2.892.077.000	44.9%	20.5%	14.4%
4	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.433.973.390	3.939.813.000	4.762.101.000	5.482.529.000	61.9%	20.9%	14.7%
5	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.891.377.960	3.273.889.000	3.961.046.000	4.550.057.000	73.1%	21.0%	14.9%
6	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	3.338.589.965	4.539.851.000	5.525.234.000	6.360.860.000	36.0%	21.7%	15.1%
7	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.305.316.950	1.930.189.000	2.328.129.000	2.687.026.000	47.9%	20.6%	14.6%
8	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	740.856.090	1.170.675.000	1.415.406.000	1.622.360.000	58.0%	20.9%	14.6%
9	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	1.464.724.510	2.405.482.000	2.902.590.000	3.329.111.000	64.2%	20.7%	14.7%
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	899.402.495	1.343.177.000	1.623.915.000	1.863.764.000	48.3%	20.9%	14.8%
11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	365.260.825	542.212.000	666.036.000	753.543.000	48.4%	21.0%	14.9%
12	EGE ÜNİVERSİTESİ	2.123.886.280	3.269.260.000	3.940.322.000	4.514.282.000	53.9%	20.5%	14.6%
13	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	1.743.831.130	2.809.068.000	3.393.199.000	3.892.968.000	61.1%	20.8%	14.7%
14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	935.985.190	1.536.537.000	1.853.440.000	2.125.793.000	64.2%	20.6%	14.7%
15	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	1.431.939.325	2.362.414.000	2.852.138.000	3.270.519.000	65.0%	20.7%	14.7%
16	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.030.982.865	1.581.846.000	1.903.512.000	2.178.729.000	53.4%	20.3%	14.5%
17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	1.474.386.020	2.463.866.000	2.965.537.000	3.397.453.000	67.1%	20.4%	14.6%
18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	1.427.335.665	2.310.528.000	2.793.625.000	3.208.847.000	61.9%	20.9%	14.9%
19	ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	1.322.927.320	2.108.026.000	2.546.763.000	2.920.107.000	59.3%	20.6%	14.7%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
20	SIĞIRCIYER ÜNİVERSİTESİ	1.151.673,675	1.873.202.000	2.762.667.000	2.596.675.000	62,7%	20,6%	14,8%
21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	1.389.443,130	2.285.529.000	2.762.986.000	3.172.137.000	66,9%	20,9%	14,8%
22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	1.295.509,845	2.053.244.000	2.477.571.000	2.842.430.000	58,5%	20,7%	14,7%
23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.027.712,500	1.825.045.000	2.207.104.000	2.535.351.000	65,5%	20,9%	14,9%
24	ATAÜRK ÜNİVERSİTESİ	1.789.103,525	2.773.818.000	3.338.663.000	3.821.294.000	55,0%	20,4%	14,5%
25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.167.841,680	1.912.189.000	2.307.557.000	2.648.872.000	63,7%	20,7%	14,8%
26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	1.273.030,205	1.965.036.000	2.374.198.000	2.726.698.000	54,4%	20,8%	14,8%
27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.099.595,165	1.782.556.000	2.146.879.000	2.459.317.000	62,1%	20,4%	14,8%
28	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.101.290,115	1.858.326.000	2.247.809.000	2.582.678.000	66,7%	21,0%	14,9%
29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.029.962,030	1.636.408.000	1.974.113.000	2.264.348.000	58,9%	20,6%	14,7%
30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	357.925,605	537.841.000	651.572.000	748.488.000	50,2%	21,2%	14,9%
31	GERZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	322.060,405	543.151.000	668.206.000	756.450.000	68,6%	21,2%	14,9%
32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	707.213,115	1.159.537.000	1.397.664.000	1.603.616.000	64,0%	20,5%	14,7%
33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	997.456,195	1.662.359.000	2.004.843.000	2.298.787.000	66,7%	20,6%	14,7%
34	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.022.761,225	1.584.413.000	1.912.553.000	2.194.530.000	58,0%	20,7%	14,7%
35	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	697.223,940	1.140.305.000	1.376.992.000	1.591.481.000	63,5%	20,8%	14,9%
36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	948.576,315	1.490.580.000	1.799.399.000	2.066.094.000	57,1%	20,7%	14,8%
37	PAFOS ÜNİVERSİTESİ	1.076.778,870	1.820.977.000	2.195.619.000	2.518.942.000	69,1%	20,6%	14,7%
38	BAUKESİR ÜNİVERSİTESİ	633.142,245	1.120.616.000	1.355.711.000	1.557.427.000	77,0%	21,0%	14,9%
39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	1.071.137,650	1.737.206.000	2.092.527.000	2.397.469.000	62,2%	20,5%	14,6%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
		(TL)						
40	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	724.849.950	1.215.125.000	1.464.648.000	1.679.881.000	67,6%	20,5%	14,7%
41	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	900.228.155	1.459.486.000	1.761.064.000	2.021.077.000	62,1%	20,7%	14,8%
42	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	629.487.325	1.071.416.000	1.292.397.000	1.482.635.000	70,2%	20,6%	14,7%
43	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	648.727.975	1.074.227.000	1.300.358.000	1.495.221.000	65,6%	21,1%	15,0%
44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	532.562.500	774.661.000	933.005.000	1.069.579.000	45,5%	20,4%	14,6%
45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	553.428.525	883.652.000	1.067.118.000	1.223.855.000	59,7%	20,8%	14,7%
46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	984.667.880	1.573.595.000	1.898.904.000	2.180.165.000	63,1%	20,7%	14,8%
47	NİĞDE ÖMER HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ	457.993.120	730.625.000	880.788.000	1.009.783.000	59,5%	20,6%	14,7%
48	KÜTAHYA DUMULPINAR ÜNİVERSİTESİ	570.892.965	874.280.000	1.054.117.000	1.208.842.000	53,1%	20,6%	14,7%
49	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	764.492.095	1.294.740.000	1.567.286.000	1.802.005.000	69,4%	21,1%	15,0%
50	MİĞLA SIKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	759.975.420	1.191.000.000	1.437.877.000	1.649.953.000	56,7%	20,7%	14,7%
51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	813.581.130	1.282.724.000	1.547.874.000	1.775.852.000	57,7%	20,7%	14,7%
52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	715.628.455	1.049.763.000	1.266.374.000	1.452.091.000	46,7%	20,6%	14,7%
53	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	995.325.720	1.632.847.000	1.970.004.000	2.259.742.000	64,1%	20,6%	14,7%
54	GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	217.768.665	365.442.000	444.223.000	510.395.000	68,3%	21,2%	14,9%
55	KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	414.270.905	652.213.000	788.527.000	906.072.000	57,4%	20,9%	14,9%
56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	427.712.165	782.284.000	950.751.000	1.095.462.000	82,9%	21,5%	15,2%
57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	621.382.940	1.015.193.000	1.228.707.000	1.413.065.000	63,4%	21,0%	15,0%
58	BURDUR MEHMET AKIF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	547.913.800	880.745.000	1.076.480.000	1.235.544.000	62,6%	20,9%	14,8%
59	UŞAK ÜNİVERSİTESİ	397.460.450	702.643.000	850.703.000	977.555.000	76,8%	21,1%	14,9%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
60	RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	499.824.130	832.137.000	1.006.801.000	1.196.641.000	66,8%	20,9%	15,0%
61	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	580.539.595	1.038.594.000	1.255.489.000	1.442.851.000	78,9%	20,9%	14,9%
62	ERZİNCAN İBNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	489.405.270	775.794.000	936.742.000	1.075.367.000	68,9%	20,7%	14,8%
63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	376.555.605	588.080.000	710.670.000	816.331.000	56,2%	20,8%	14,9%
64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	488.829.295	709.631.000	857.131.000	984.282.000	54,7%	20,8%	14,8%
65	HİTTİ ÜNİVERSİTESİ	437.903.090	630.761.000	763.408.000	877.417.000	44,0%	21,0%	14,9%
66	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	490.188.800	775.524.000	935.784.000	1.074.031.000	58,2%	20,7%	14,8%
67	ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	443.161.845	712.497.000	859.792.000	987.204.000	60,8%	20,7%	14,9%
68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	389.493.490	597.650.000	721.237.000	828.351.000	61,7%	20,7%	14,9%
69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	333.790.245	477.965.000	577.209.000	662.945.000	43,2%	20,8%	14,9%
70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	312.776.890	557.919.000	674.532.000	775.110.000	76,4%	20,9%	14,9%
71	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	301.559.590	462.247.000	557.326.000	638.540.000	53,3%	20,6%	14,8%
72	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	295.501.375	461.735.000	560.131.000	646.150.000	56,3%	21,3%	15,2%
73	SİRT ÜNİVERSİTESİ	357.024.570	536.103.000	648.728.000	745.824.000	50,2%	21,0%	15,0%
74	NEŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	330.381.510	562.492.000	680.703.000	782.534.000	70,3%	21,0%	15,0%
75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	489.743.375	884.596.000	1.066.132.000	1.222.650.000	77,0%	20,5%	14,7%
76	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	187.144.825	316.796.000	381.777.000	437.633.000	69,3%	20,5%	14,6%
77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	359.794.370	575.043.000	696.440.000	801.061.000	59,8%	21,1%	15,0%
78	ARTVIN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	229.585.990	385.580.000	465.225.000	535.813.000	67,9%	20,9%	14,9%
79	BİLEÇK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	307.039.690	496.605.000	600.082.000	689.020.000	61,7%	20,8%	14,8%
80	İTÜ EREN ÜNİVERSİTESİ	236.972.995	404.749.000	489.059.000	561.182.000	70,8%	20,8%	14,7%
81	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	320.108.535	535.371.000	647.410.000	743.341.000	67,2%	20,9%	14,8%
82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	259.524.565	401.438.000	484.706.000	556.502.000	54,7%	20,7%	14,8%
83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	391.518.685	613.217.000	742.456.000	853.354.000	56,8%	21,1%	14,9%
84	MİĞİS ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	323.880.270	479.070.000	578.493.000	663.444.000	47,9%	20,8%	14,7%
85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	330.781.745	448.877.000	541.528.000	621.594.000	35,7%	20,6%	14,8%
86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	264.445.175	470.662.000	569.604.000	654.824.000	76,0%	21,0%	15,0%
87	ADIRAN ÜNİVERSİTESİ	211.335.845	354.706.000	428.809.000	491.735.000	67,8%	20,9%	14,7%
88	BARTIN ÜNİVERSİTESİ	302.600.910	498.999.000	605.838.000	697.831.000	64,9%	21,4%	15,2%
89	BAŞBAĞCI ÜNİVERSİTESİ	220.145.410	351.074.000	422.602.000	484.328.000	58,5%	20,4%	14,6%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHHİMİ	2025 BÜTÇE TAHHİMİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
90	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	277.686.730	445.937.000	536.813.000	615.476.000	60,8%	20,4%	14,7%
91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	207.584.840	350.757.000	426.691.000	491.687.000	68,0%	21,6%	15,2%
92	İÇÖR ÜNİVERSİTESİ	224.186.205	373.576.000	450.872.000	517.575.000	59,5%	20,7%	14,8%
93	SİRNAK ÜNİVERSİTESİ	187.835.305	271.760.000	327.685.000	375.594.000	44,7%	20,6%	14,6%
94	MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	230.347.740	389.605.000	470.721.000	540.710.000	69,1%	20,8%	14,9%
95	YALOVA ÜNİVERSİTESİ	284.906.815	411.573.000	498.080.000	572.379.000	44,5%	21,0%	14,9%
96	TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	187.555.310	308.523.000	376.200.000	433.420.000	64,5%	21,9%	15,2%
97	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	555.072.065	1.071.591.000	1.297.453.000	1.490.630.000	93,1%	21,1%	14,9%
98	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	220.097.720	317.051.000	383.693.000	440.824.000	44,1%	21,0%	14,9%
99	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	405.978.735	605.663.000	736.408.000	847.077.000	49,2%	21,4%	15,2%
100	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	463.756.125	764.703.000	926.526.000	1.066.064.000	64,5%	21,2%	15,1%
101	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.043.792.305	1.626.111.000	1.963.696.000	2.255.638.000	55,8%	20,8%	14,9%
102	ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	155.834.935	275.376.000	335.507.000	386.654.000	76,7%	21,8%	15,2%
103	ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	166.713.145	246.882.000	297.240.000	340.855.000	47,5%	20,8%	14,7%
104	ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	205.487.500	321.261.000	390.985.000	450.891.000	56,3%	21,7%	15,3%
105	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	211.498.085	261.542.000	315.860.000	362.682.000	23,7%	20,8%	14,8%
106	SAGLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.201.438.470	1.968.275.000	2.382.660.000	2.739.678.000	63,8%	21,1%	15,0%
107	BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	283.143.420	425.568.000	517.741.000	596.546.000	50,3%	21,7%	15,2%
108	İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	197.380.350	318.991.000	386.322.000	442.053.000	61,6%	20,8%	14,7%
109	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	243.591.405	486.403.000	591.646.000	681.494.000	99,7%	21,6%	15,2%
110	İZMİR BAĞIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	138.214.460	245.089.000	297.977.000	343.132.000	77,3%	21,6%	15,2%
111	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	118.481.045	217.896.000	264.295.000	303.767.000	83,9%	21,3%	14,9%
112	YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	10.851.475	19.256.000	22.928.000	25.894.000	77,5%	19,1%	12,5%
113	ANKARA MÜZİK VE GİZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	127.275.225	193.382.000	236.215.000	272.219.000	51,9%	22,1%	15,2%
114	GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	71.948.220	138.857.000	167.595.000	191.419.000	93,0%	20,7%	14,2%
115	KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	214.094.630	373.463.000	451.897.000	518.849.000	74,1%	21,0%	14,8%
116	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	192.805.685	347.221.000	421.544.000	485.504.000	80,1%	21,4%	15,2%
117	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	216.745.100	369.697.000	448.910.000	516.884.000	70,6%	21,4%	15,1%
118	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	1.614.160.965	2.779.885.000	3.379.338.000	3.888.455.000	72,2%	21,6%	15,1%
119	ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	545.942.715	893.376.000	1.034.624.000	1.185.628.000	57,4%	20,4%	14,6%

TABLO 7-b
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
120	SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	272.654.230	433.031.000	523.158.000	601.046.000	56,9%	20,8%	14,9%
121	SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	154.677.245	267.221.000	325.523.000	375.496.000	72,8%	21,8%	15,4%
122	SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	86.103.925	151.827.000	186.168.000	214.989.000	76,3%	22,6%	15,5%
123	TARSUS ÜNİVERSİTESİ	134.538.875	263.640.000	323.019.000	373.753.000	96,0%	22,5%	15,7%
124	TRABZON ÜNİVERSİTESİ	203.071.295	363.356.000	440.282.000	506.244.000	76,9%	21,2%	15,0%
125	KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	136.752.260	243.349.000	294.476.000	337.933.000	79,3%	21,0%	14,8%
126	KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	73.984.050	135.176.000	164.906.000	188.978.000	82,7%	22,0%	15,2%
127	ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	444.666.595	691.344.000	835.002.000	958.487.000	55,5%	20,8%	14,8%
128	ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	354.079.155	594.108.000	708.856.000	816.384.000	65,0%	21,4%	15,2%
129	AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	368.774.435	573.850.000	697.956.000	804.743.000	55,6%	21,6%	15,3%
	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	84.087.568.740	134.692.983.000	162.769.617.000	188.850.019.000	60,2%	20,8%	14,8%

(TL)

TABLO 7-c
ÖZEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ DİĞER İDARELERİN 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHHİNİ	2025 BÜTÇE TAHHİNİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
1	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	810.361.600	1.244.245.000	1.500.688.000	1.722.389.000	53,5%	20,6%	14,8%
2	ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.191.669.320	1.544.369.000	2.069.143.000	2.076.980.000	29,8%	34,0%	0,4%
3	SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	207.438.420	344.889.000	416.761.000	478.720.000	66,3%	20,8%	14,9%
4	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YAKŞEK KURUMU	37.105.075	50.583.000	60.690.000	69.178.000	36,3%	20,0%	14,0%
5	ATATÜRK ANIŞTIRMA MERKEZİ	13.869.000	24.468.000	29.422.000	33.480.000	76,2%	20,2%	13,8%
6	ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	14.736.185	27.575.000	33.284.000	37.973.000	87,1%	20,7%	14,1%
7	TÜRK ÖL KURUMU	3.451.645	66.692.000	80.331.000	91.447.000	93,2%	20,5%	13,8%
8	TÜRK İAHH KURUMU	81.562.070	133.293.000	160.313.000	183.380.000	84,9%	20,3%	14,4%
9	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	9.565.281.650	14.437.910.000	16.940.521.000	18.554.886.000	51,1%	17,3%	11,9%
10	TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	33.734.360	62.200.000	74.548.000	84.237.000	84,4%	19,9%	13,0%
11	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	85.351.062.025	118.649.633.000	149.897.371.000	168.040.571.000	39,0%	26,2%	12,3%
12	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	726.294.234	1.108.171.000	1.332.546.000	1.535.299.000	52,0%	20,2%	14,5%
13	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	745.991.986	1.124.390.000	1.354.220.000	1.552.481.000	50,9%	20,4%	14,6%
14	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.641.600.725	13.001.194.000	15.597.738.000	17.884.574.000	70,1%	19,2%	14,1%
15	YAKUTLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	910.840.105	2.136.719.000	2.619.843.000	3.020.460.000	104,9%	22,5%	15,3%
16	TÜRKİYE HİDROLİK VE SAKILAR SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	232.843.148	323.432.000	383.239.000	453.289.000	38,8%	21,6%	15,3%
17	MAĞEN TETKİK VE ARAAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.462.536.395	2.172.066.000	2.659.197.000	3.068.536.000	49,5%	22,4%	15,4%
18	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	105.204.175	181.280.000	216.848.000	245.534.000	70,7%	19,6%	13,4%
19	SİVİL AERODİTASYON KURUMU	69.698.325	119.215.000	143.002.000	162.503.000	71,0%	20,0%	13,6%
20	TÜRK STANDARLARI ENSTİTÜSÜ	997.699.715	1.656.128.000	2.003.262.000	2.299.571.000	66,0%	21,0%	14,8%
21	TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	227.719.135	400.031.000	475.970.000	534.056.000	76,1%	19,0%	12,2%
22	KUÇUK VE ÖRTÜ ÖLÇELERİ İLE İNCELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	25.177.851.866	4.479.295.000	5.340.871.000	5.969.181.000	77,9%	19,2%	11,6%
23	TÜRK SİBRİĞ VE KORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	720.552.866	1.489.957.000	1.714.737.000	1.834.523.000	106,8%	15,1%	7,0%
24	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	235.596.696	331.910.000	391.529.000	442.046.000	40,9%	18,0%	12,9%
25	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	75.179.360	115.688.000	139.194.000	159.333.000	53,9%	20,3%	14,5%
26	KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	61.964.156	115.371.000	115.006.000	129.015.000	88,9%	-0,3%	12,2%
27	SEZA İNFAZ KURULUMLARI İLE TUTUKTEKLERİSİ YURTİÇİ KURUMU	3.226.699.745	6.962.555.000	8.379.530.000	9.441.963.000	115,9%	20,4%	12,7%
28	MESLEKİ YETİLLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	55.677.715	91.840.000	111.521.000	128.477.000	65,5%	21,4%	15,2%
29	VİRDİSİ TİPKİLERİ VE ARABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	481.935.906	1.052.265.000	1.262.897.000	1.401.398.000	100,7%	18,8%	11,0%
30	TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	93.942.066	156.002.000	188.292.000	216.453.000	68,8%	20,7%	15,0%
31	DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	119.444.225	238.364.000	275.882.000	307.220.000	99,1%	15,7%	11,4%
32	KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	151.933.710	263.663.000	306.103.000	341.593.000	73,9%	16,1%	11,6%
33	DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	310.130.710	432.040.000	500.634.000	557.168.000	39,8%	15,6%	11,3%
34	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.993.538.185	64.611.897.000	64.611.258.000	75.173.602.000	31,2%	26,3%	16,3%
35	TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	6.739.765	12.774.000	15.416.000	17.844.000	83,1%	20,7%	14,5%
36	TÜRKİYE LAÇ VE TIBBİ ÇHAZ KURUMU	309.884.026	565.810.000	678.971.000	772.314.000	89,3%	20,0%	13,7%
37	TÜRKİYE İNŞAAT HAKKARI VE ESTİLİK KURUMU	87.729.695	82.170.000	99.548.000	114.130.000	117,8%	21,2%	14,6%
38	TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	284.223.025	511.683.000	611.050.000	693.386.000	80,9%	19,4%	13,5%
39	HELAL AERODİTASYON KURUMU	11.631.340	22.816.000	27.457.000	31.397.000	82,8%	20,3%	14,3%
40	MAĞEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	588.699.956	1.028.373.000	1.231.941.000	1.382.575.000	74,6%	19,9%	12,3%
41	TÜRKİYE UZAY AJANSI	888.310.940	1.618.002.000	1.868.059.000	2.075.340.000	86,3%	15,5%	11,1%
42	KARADÖKYA ALAN BAŞKANLIĞI	47.777.770	129.753.000	158.032.000	181.443.000	174,4%	21,8%	14,8%
43	TÜRKİYE ADALLET AKADEMİSİ	44.536.975	81.102.000	110.680.000	125.962.000	81,7%	36,5%	13,4%
44	TÜRKİYE ENERJİ NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	478.922.105	951.343.000	1.141.206.000	1.266.728.000	99,0%	20,0%	12,8%
	ÖZEL BÜTÇELER İDARELER TOPLAM	160.161.499.235	230.697.741.800	267.044.373.000	305.993.535.000	44,9%	24,4%	13,3%

TABLO 7-d
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2022 YILI BAŞLANGIÇ
ÖDENEĞİ İLE (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	KURUMLAR	2022 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (EK BÜTÇE DAHİL)	2023 BÜTÇE TEKLİFİ	2024 BÜTÇE TAHMINİ	2025 BÜTÇE TAHMINİ	ARTIŞ (%)		
						2023	2024	2025
1	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	334.494.440	564.301.000	672.347.000	754.412.000	68,7%	19,1%	12,2%
2	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	7.120.510.585	13.375.000.000	23.368.000.000	41.285.000.000	87,8%	74,7%	76,6%
3	SERMAYE PİYASASI KURULU	598.527.050	900.000.000	1.000.000.000	1.100.000.000	50,4%	11,1%	10,0%
4	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	1.444.255.150	1.888.000.000	2.782.685.000	4.122.373.000	30,7%	47,4%	48,1%
5	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	461.621.390	847.250.000	926.300.000	999.350.000	83,5%	9,3%	7,9%
6	KAMU İHALE KURUMU	237.414.305	410.000.000	490.000.000	550.000.000	72,1%	19,5%	12,2%
7	REKABET KURUMU	227.894.680	559.953.000	839.423.000	1.233.743.000	145,7%	49,9%	47,0%
8	KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	73.299.055	180.824.000	225.879.000	275.034.000	146,7%	24,9%	21,8%
9	KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	79.966.100	148.665.000	155.762.000	163.379.000	85,9%	4,8%	4,9%
10	NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	235.443.295	519.954.000	561.964.000	678.357.000	120,8%	8,1%	20,7%
11	SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	79.163.715	141.400.000	192.950.000	250.600.000	78,8%	35,5%	29,9%
	DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAM	10.892.592.765	19.535.347.000	31.215.310.000	51.392.248.000	79,3%	59,8%	64,6%

**B) 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TEKLİFİ VE PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

- 1 -

**CUMHURBAŞKANLIĞININ 2023 YILI
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU
TEKLİFİ İLE EKLİ CETVELLER VE
GEREKÇESİNİN TBMM BAŞKANLIĞINA
SUNULMASINA İLİŞKİN SEVK YAZISI**

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-75929249-160.99-112563

17 Ekim 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile gerekçesi Anayasanın 161 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek:

1- Kanun Teklifi

2- Gerekçe (Genel- Madde)

- 2 -

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNİN GENEL
GEREKÇESİ VE MADDE GEREKÇELERİ**

GENEL GEREKÇE

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak ve aşağıda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır;

- İstihdamı desteklemek, yatırım, üretim ve ihracatı önceliklendiren büyümeyi sürdürmek, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısını güçlendirmek, ithalata olan bağımlılığı azaltmak, kalıcı fiyat istikrarına ulaşmak, beşeri sermaye ve iş gücü kalitesini artırmak, iş ve yatırım ortamını iyileştirmek, adaletli paylaşma yönelik ekonomik dönüşümü gerçekleştirmek,
- Gelirler politikasını, fiyat istikrarı ve gelir dağılımını gözetecek şekilde para ve maliye politikaları ile eş güdüm içerisinde belirlemeye devam etmek,
- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde vergi tabanının genişletilmesini ve gönüllü uyumun artırılmasını sağlamak, kamu gelirlerine yönelik tahsilat performansını artırmak ve kayıt dışı ekonomiyle mücadeleyle kararlılıkla devam etmek,
- Bütçe disiplini sürdürerek kamu açıklarının tedrici olarak azaltılmasını, mali yapının daha da güçlendirilmesini ve kamu hizmetlerinin bütçe içerisinde kalınarak ayrılan kaynaklar üzerinde harcama yapılmasına yol açmadan azami tasarruf içerisinde yerine getirilmesini sağlamak,
- Kamu kaynak kullanımında; temel politika belgelerinde belirlenen politika, tedbir ve öncelikler doğrultusunda hareket etmek, kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen ödenekleri aşmadan kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmasını temin etmek,
- Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanlarını tasfiye etmek, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesini sağlamak,
- Eğitim sisteminde yapılacak köklü reformlar ile eğitimin kalitesinin artırılmasını sağlamak ve rekabetçi üretim ve verimlilik için gerekli olan becerilere sahip iş gücünü yetiştirmek, ülkenin beşeri sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla okullar arası başarı farklarını azaltarak ve okul öncesi eğitimi yaygınlaştırarak eğitimde fırsat eşitliğini artırmak, temel eğitimi güçlendirmek, tüm kademe ve sınıf seviyelerinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerini iyileştirecek eğitimleri çeşitlendirerek yaygınlaştırmak,
- Uzakta öğrenme yöntemlerini teşvik ederek bireylerin sertifikalı almalarını imkân tanımak ve ulusal hayat boyu öğrenme izleme sistemini kurarak kalite, etkinlik ve verimliliği sağlayacak eğitim programları geliştirmek,
- Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemeleri hayata geçirmek, birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliğini artırmak, sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin, gereksiz kullanımı önlemek üzere ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarını daha akılcı hale getirmek,
- Tarımsal destekleri üretimde verimliliği ve kaliteyi artıracak şekilde tahsis etmek, başta tohum, gübre, yem, mazot ve ilaç olmak üzere tarımda girdi maliyetlerini azaltmak, finansman yükümlü hafifletici, teknoloji odaklı dönüşümü sağlayıcı programları uygulamak, stratejik tarım ürünlerinde hedef yeterlilik oranlarında üretimin tesis edilmesini suretiyle gıda arz güvenliğini sağlamak ve çiftçi gelirlerinin üretimin sürdürülebilirliğini temin edecek şekilde belirlenmesine devam etmek,
- Tarım arazilerinin amacı dışında kullanımının önüne geçilmesine, ekilebilir arazilerin üretime kazandırılmasına, sulanabilir alanların artırılmasına ve sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarını sürdürmek,
- Enerji fiyatlarında meydana gelen yüksek artışların başta dar gelirli olmak üzere nihai tüketiciye yansıtılmaması politikasını sürdürmek,
- Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğini güçlendirmek.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi; istihdamı artıran, yüksek katma değerli üretimi öncelikli kılan ve ihracat temelli sürdürülebilir büyüme stratejisinin kararlı bir biçimde uygulanması, fiyat artışlarını etkileyen tüm unsurlarla mücadele edilerek enflasyonun düşürülmesi, kaynak kullanımında ve dağılımında etkinliğin sağlanması, maliye politikasının sürdürülebilirliğinin gözetilmesi ve kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması başta olmak üzere sayılan hedeflerin gerçekleştirilmesi amacını taşımaktadır. Bütçe ödenekleri; Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik göstergeler, politika ve öncelikler, tedbir hedefleri, idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet, proje ve ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bütçe gelir tahminleri ise Orta Vadeli Programda belirlenen gelir politikası hedef ve öncelikleri ile makroekonomik göstergeler, geçmiş yıl gelir tahsilatları, gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 15 inci maddesinde merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gereken genel hükümler sayılmıştır. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanuna ekti (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2023 yılında yapacakları hizmetlerin karşılığı olarak verilen toplam ödenek tutarları bu maddede belirlenmektedir.

MADDE 2- Maddede 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesi çerçevesinde kamu idarelerinin 2023 yılı gelir tahminleri toplamına yer verilmektedir. 5018 sayılı Kanuna ekti (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelir toplamı, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların öz gelir toplamı ile bu idarelere yapılacak olan Hazine yardımı tutarı toplamı ayrı ayrı gösterilmektedir. Ayrıca, 5018 sayılı Kanuna ekti (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin net finansman toplamlarına da yer verilmektedir.

MADDE 3- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, varsa bütçe açığının nasıl kapatılacağı hükümünün merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gerektiği belirtilmiştir. Bu madde ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine tahsis edilen ödenekler toplamı ile genel bütçe gelir tahmini toplamı arasındaki farkın net borçlanma ile karşılanacağına dair hükme yer verilmektedir.

MADDE 4- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bağlı cetvellere merkezi yönetim bütçe kanununda yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu hüküm çerçevesinde, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa (A), (B), (C), (E), (F), (H), (İ), (K), (M), (O), (P), (T) ve (V) cetvellerinin bağlanması hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 5- 5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek veya bütçelerde öngörülmemiş hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere yedek ödenek konulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm kapsamında, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine "Personel Giderlerini Karşılama Ödenegi", "Yedek Ödenek", "Yatırımları Hızlandırma Ödenegi" ile "Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödenegi"nin konulmasına ve ilgili kuruluşların bütçelerine aktarılmasında uyulacak usul ve esaslara ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

MADDE 6- Maddenin;

Birinci fıkrasında, yıl içinde meydana gelecek gelişmelerin zorunlu kıldığı durumlarda bütçe ödenekleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin esaslar yer almaktadır. Bu kapsamda; genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanının yetkili kılınmaktadır.

İkinci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yapacağı işlerde, söz konusu işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine işi yapan idarenin doğrudan aktarması sağlanmaktadır.

Üçüncü fıkrasında, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken hizmetlerine ilişkin ödeneklerini kurumlar arasında aktarmaya yetkili kılınmaktadır.

Dördüncü fıkrasında, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen gelir, (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleştirme karşılıklarının ödenek olarak eklenmesine Cumhurbaşkanlığına belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkili kılınmaktadır. Özel bütçeli idarelere tahsis edilen sermaye hazine yardımlarından 2022 yılında kullanılmayan kısımların, tahsis amacı doğrultusunda 2023 yılında finansman fazlası karşılığı olarak ödenek eklemek suretiyle sermaye nitelikli giderlere ilişkin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılması öngörülmektedir.

Beşinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinden, hizmeti yürütecek kamu idaresi bütçesine yıl içinde kaynak transferi yapmaya ilgili idareler yetkili kılınmaktadır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferlerinin ödenek aktarması suretiyle, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler arasındaki diğer kaynak transferlerinin ise bütçe gideri kaydedilmek suretiyle gerçekleştirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir. Bütçe gideri kaydedilmek suretiyle aktarılacak ödeneklerin kaydedileceği finansman kodu belirlenerek harcama verilerinde mükerrer sayımın önlenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca aktarılan kaynağa ilişkin hizmetin yıllara sari bir hizmet olması durumu dikkate alınarak söz konusu ödeneklere ilişkin devir yetkisi ve tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanların iptaline ilişkin Cumhurbaşkanına usul ve esas belirleme yetkisi verilmektedir.

Altıncı fıkrasını;

(a) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün 2022 yılı bütçelerinin mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısmını, söz konusu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30'unu aşmamak üzere ilgili kurum bütçelerinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(b) bendinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının 2022 yılı bütçesinin 18.36 ve 18.60 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin aynı kodları içeren tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(c) bendinde, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2022 yılı bütçesinde yer alan Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) ödeneklerinden harcanmayan kısımları Kurum bütçesinin ilgili tertibine devren ödenek kaydetmeye,

(ç) bendinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 yılı bütçesine Tasarım Destekleri, Temel Bilimler Mezunları Ar-ge Personel Destekleri, Teknolojik Ürün Yatırım Destekleri, Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destekleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Destekleri için konulan

ödeneklerden harcanmayan kısımları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin (05.04) ekonomik kodunu içeren ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(d) bendinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının 2022 yılı bütçesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında imzalanan protokoller çerçevesinde KKTC'ye tahhüt edilen mali yardımlara ilişkin ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(e) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine 2022 yılında güvenlik hizmetleri yatırımları için tahsis edilen ödeneklerden harcanmayan kısımları Genel Müdürlük bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(f) bendinde, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullanılmak üzere genel bütçenin (B) işareti cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2022 yılı içinde harcanmayan ödenekleri bütçeye devren ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 7- Maddenin;

Birinci fıkrasında, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yer alan ödenegin kullanımı esaslarına yer verilmektedir.

İkinci fıkrasında, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile yükseköğretim kurumlarında ikili öğretim yapılmasını düzenleyen 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirlerin öz gelir olarak kaydedilmesi ve karşılığında ilgili yükseköğretim kurumunu bütçesine tefrik edilen ödeneklerin gelir gerçekleşmesine bağlı olarak kullanılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Üçüncü fıkrasında, Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları, NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları, gümrük idarelerine tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları, Jandarma Genel Komutanlığına ait veya tahsis edilen her türlü taşınmazın bünyesinde yer alan kule, tekrarlayıcı merkezi ile Jandarma birimlerinin konus yeri içinde kalan alan ve ünitelerin, haberleşme makatlı olarak merkezi yönetim kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel teşebbüslerin kullanımına açılması karşılığında tahsil edilen tutarları aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçesine özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanını yetkili kılınmaktadır.

MADDE 8- Maddenin;

Birinci fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin geçici hizmet karşılığı yapacakları ödemelerin niteliği ve ödemelere ilişkin esaslar hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkrasında, bütçe ödeneklerinin kullanılmasında etkinliği artırmak amacıyla (T) işareti cetvelde yer alan taşıtların ancak acil ve zorunlu hallerde Cumhurbaşkanlığı kararı alınmak suretiyle edinilebilmesi öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin istihdam edeceği sürekli işçiler ve geçici işçilerin ödeneklerle sınırlı olarak çalıştırılması, fıkra ile belirtilen istisnalar kapsamında ortaya çıkabilecek ödenek ihtiyaçlarının aktarma yapılarak karşılanması için Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınması, yine fıkra ile belirtilen istisnalar dışında ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmaması, bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenmemesi ile ödenek aktarmasına ilişkin bu fıkra da yer alan kısıtlamaların kendi bütçe tertipleri arasında yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaması hususları düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerindeki işçilerin fazla çalışmaları karşılığı bütçede öngörülen ödenğe göre iş programlarının yapılması ve fıkra ile belirtilen istisnalar dışında fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için ödenek aktarması yapılmaması hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara üyelikleri hususunda bütçe disiplini bozmamak ve söz konusu idarelerin kendilerine tahsis edilen ödeneklerin üzerinde harcama yapmalarının önüne geçmek amacıyla, üyelik için gerekli ödeneklerin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamayacağı ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamayacağına ilişkin hükme yer verilmektedir.

Altıncı fıkrasında, Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve karama ile Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra da yer alan hükmün uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Yedinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen sosyal tesislerin giderlerinin bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerle karşılanacağı ve merkezi yönetim bütçesinden ya da döner sermaye ve fonlardan ücret vermek suretiyle 2023 yılında ilk defa istihdam edilecek personel görevlendirilemeyeceği belirtilmektedir.

Sekizinci fıkrasında, cari harcamalarda tasarruf sağlanması amacıyla yolluk giderleri, temsil ve tanıtım giderleri, menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri ile gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerine ilişkin harcamaların 2023 yılı bütçe ödenekleri ile uyumlu olarak kullanılması, ihtiyaç olması halinde ilgili tertiplere ödenek aktarma ve ekleme işlemlerinin nasıl yapılacağı belirtilmektedir. Ayrıca, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yükseköğretim kurumlarına ödenek tahsis edilmediği ve Program yıl içerisinde görevlendirilen

öğrenci sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca kaynak aktarılacak suretiyle yürütüldüğü için Programın yürütülmesinde aksamaya neden olunmaması açısından bu kapsamda yapılan işlemlerin fıkarda yer alan sınırlamaların dışında tutulması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Dokuzuncu fıkrasında; Yükseköğretim kurumlarında, Yükseköğretimde Öğrenci Yaşamı Alt Programı altında tertiplenen ödenekler arasındaki aktarmalar hariç belirli hizmetlere tahsis edilen öz gelirler karşılığında bütçelenen ödeneklerin sadece bu hizmetlerin yürütülmesinde kullanımı amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Maddenin;

Birinci fıkrasında, yatırımların yıllık programlar dâhilinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 2023 Yılı Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır. 2023 Yılı Programında yer verilecek yatırımlara hız kazandırmak ve 2023 yılında işe başlanılabilmesini sağlamak amacıyla, proje veya işin öngörülen ilk yıl yatırım ödeneginin toplam proje bedelinin yüzde 10'undan az olamayacağı koşulu getirilmektedir. Bunun yanında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen söz konusu koşuldaki istisna tutulan stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenir hükümü gereğince istisna kapsamındaki projeler belirtilmektedir. Kurumlara gerektiğinde projeleri için yatırım ödenekleri içinde kalmak kaydıyla revize imkânı tanınmaktadır.

İkinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş projeler ve bu projelerin alt projeleri ile ilgili değişiklikler konusunda uyacakları esaslar düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemlerinin 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirileceği hükme bağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrasında, 2023 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişikliklerin, 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyularak yapılacağına dair hükme yer verilmektedir.

Beşinci fıkrasında ise, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı, Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 28/A ve geçici 10 uncu maddesi gereği, kamu idarelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aracılığıyla yapacağı işlere ilişkin ödeneklerden 2022 yılı içerisinde harcanmayarak 2023 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödeneklerin yatırım programında yer alan projelerle ilişkilendirilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 10- Maddenin;

Birinci fıkrasının,

- (a) bendinde, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kaldırılması sonucunda il özel idarelerine devredilen personelin öznlük haklarının ödenmesi,
- (b) bendinde, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında yolu veya suyu olmayan köylerin altyapılarının desteklenmesi,
- (c) bendinde, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atıksu projelerinin İllet Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla desteklenmesi,

amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesinde yer alan ilgili tertiplerdeki ödeneklerin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmektedir. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması halinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçesine ödenek aktarılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda ilgili idarelere yapılan Hazine yardımlarının verililiş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı hususu hükmne bağlanmaktadır.

İkinci fıkrasında, birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasların belirlenme yöntemi düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrasında, birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanacağı belirtilmektedir.

MADDE 11- Maddenin birinci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamaların ne suretle karşılanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. İkinci fıkrasında, Savunma Sanayii Destekleme Fonu aracılığıyla yapılacak alımlara, üçüncü fıkrasında Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarların bütçeleştirilmesine, dördüncü fıkrasında ise ilgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımların bütçeleştirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

MADDE 12- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin son fıkrasında, mali yıl içinde sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limitinin bütçe kanunlarıyla belirlenmesi hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, maddenin birinci fıkrasında, garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti 4,5 milyar ABD doları olarak belirlenmektedir.

İkinci fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında mali yıl içinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limitinin her yıl bütçe kanunları ile belirleneceğine ilişkin hükmne istinaden, yıl içinde ihtiyaç duyulması halinde kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşlarına finansman sağlanması amacıyla, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen bütçe ödeneklerinin yüzde üçüne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği, bu senetlerin dağılımı, vadesini, faizini ve diğer şartlarını belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanının yetkili olduğu belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesiyle düzenlenen mali yıl içinde taahhüt edilecek borç üstlenim limitinin, bütçe kanunuyla belirleneceği hükümlü gereğince 2023 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limitinin 4,5 milyar ABD doları olacağına yer verilmektedir.

MADDE 13- Maddeyin;

Birinci fıkrasında, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilâtın ve Bankanın faaliyet karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamının veya bir kısmının, Bankanın politik risk alacağına mahsup edilebileceğine ve bu mahsup işleminin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

İkinci fıkrasında, 5018 sayılı Kanun ile genel bütçe kapsamına dâhil edilen ve 2006 yılından önce kama bütçeli olan idarelerin ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirlerinin genel bütçe geliri olarak tahsil edileceğine ilişkin hükümler yer almaktadır.

MADDE 14- Bütçenin uygulanmasına ilişkin bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına verilen yetkilerin kullanımı ve devrine yönelik hususların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi düzenlenmektedir.

MADDE 15- Yürütük maddesidir.

MADDE 16- Yürütme maddesidir.

- 3 -

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ
İLE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

CUMHURBAŞKANININ TEKLİF ETTİĞİ METİN

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 4.423.341.574.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 365.390.724.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 19.535.347.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 3.762.439.808.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 37.133.891.000 Türk Lirası öz gelir, 329.737.621.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 366.871.512.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 19.102.343.000 Türk Lirası öz gelir, 433.004.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 19.535.347.000 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 372.785.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı cetveller

MADDE 4- (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)

b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)

c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)

ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)

d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gelir ve finansman

MADDE 2- Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Denge

MADDE 3- Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı cetveller

MADDE 4- (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

- a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)
- b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)
- c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)
- ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)
- d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)

f) Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ)

g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)

ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)

h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)

ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)

i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)

j) Kanunlar ve kararlarla bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

Gerektiğinde kullanılacak ödenekler

MADDE 5- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.01 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik kodlarını içeren tertipler ile çok acil ve zorunlu hâllerde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.03 tertibinde yer alan ödenekten, 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak 2023 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.05 tertibinde yer alan ödenekten, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)

f) Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ)

g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)

ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)

h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)

ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)

i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)

j) Kanunlar ve kararlarla bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

Gerektiğinde kullanılabilircek ödenekler

MADDE 5- Teklifin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanını yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını yaptıracak işlere ilişkin ödeneklerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(3) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetlerine ilişkin ödeneği, kurumlar arasında aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(4) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Cumhurbaşkanınınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2022 yılında “06- Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(5) Merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinden, hizmeti yürütecek kamu idaresi bütçesine yıl içinde kaynak transferi yapmaya ilgili idareler yetkilidir. Bu fıkra kapsamında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler arasındaki diğer kaynak transferleri ise bütçe gideri kaydedilmek suretiyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvele gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvelin “14- Hizmet Sunumu Karşılığı İdareler Arası Kaynak Transferleri” finansman kodunu içeren bütçe tertiplerine ödenek kaydedilir. Bu ödeneklerden harcanmayan kısımları aynı amaçla kullanılmak üzere ilgili tertiplere devren ödenek kaydetmeye idareler yetkilidir. Ancak bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan ödeneklerin iptaline ve harcanmayan tutarların iade edilmesine Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde idareler yetkilidir.

(6) a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 yılı bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.09-Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” faaliyetini içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30'unu aşmamak üzere ilgili kurum bütçelerinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- Teklifin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı 2022 yılı bütçesinin 18.36 ve 18.60 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin aynı kodları içeren tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 2022 yılı bütçesinin 56-49.33-02-07.01 tertibinde yer alan Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) ödeneklerinden harcanmayan kısımları Kurum bütçesinin ilgili tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 yılı bütçesinin 17-19.31-01-05.04 ve 17-19.39-01-05.04 tertiplerinde yer alan Tasarım Destekleri, Temel Bilimler Mezunu Ar-ge Personel Destekleri, Teknolojik Ürün Yatırım Destekleri, Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destekleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Desteklerine ilişkin ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin (05.04) ekonomik kodunu içeren ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 yılı bütçesinin 19-12.41-01-07.02, 19-12.41-01-05.06 tertiplerinde yer alan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yardım ödeneklerinden harcanmayan kısımları ve 19-12.41-01-08.02 tertibinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 yılı bütçesinin “Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” faaliyeti altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları Genel Müdürlük bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

f) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2022 yılı içinde harcanmayan ödenekleri bütçeye devren ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 99-401-02-05.02 tertibinde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesi çerçevesinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına yönelik tefrik edilen ödenek, lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Bu amaçla tahsil edilen tutarlar ilgili yükseköğretim kurumu tarafından, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere bir yandan yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir.

(2) 2547 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullandırılır.

(3) Cumhurbaşkanı;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- Teklifin 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları,

ç) Jandarma Genel Komutanlığına ait veya tahsis edilen her türlü taşınmazın bünyesinde yer alan kule, tekrarlayıcı merkezi ile Jandarma birimlerinin konuş yeri içinde kalan alan ve ünitelerin, haberleşme maksatlı olarak merkezi yönetim kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel teşebbüslerin kullanımına açılması karşılığında tahsil edilen tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye yetkilidir.

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızı nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu uyarınca aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmî görevi bulunmayanlara yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.04) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri ile (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki ödemeler için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşınmazlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ve geçici işçileri, bütçelerinin (01.03) ile (02.03) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu fıkrafta belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8- Teklifin 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği açacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Cumhurbaşkanlığı kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafırhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2023 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri olarak bütçelerinin “03.03- Yolluk Giderleri”, “03.06- Temsil ve Tanıtma Giderleri”, “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ile “03.08- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılabacak ödenek tutarları ile 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç hâlinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşan aktarma ve 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Yükseköğretim kurumlarınca 7 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında “03.03- Yolluk Giderleri” ile “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkra da yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

(9) Öz gelir karşılığı olarak yükseköğretim kurumları bütçelerinin (A) işaretili cetvelinde yükseköğretim öz gelirleri finansman koduyla tertiplenen ödenekler arasında (Yükseköğretimde Öğrenci Yaşamı Alt Programı altında tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2023 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sarı işlere (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca gerçekleştirilecek

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- Teklifin 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro yapım projeleri ve diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri, Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve/veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek kurulu gücü 300 MW ve üzeri pompaj depolamalı HES projeleri ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek 1.000 MW ve üzeri doğal gaz çevrim santrali kapasite artışı, yenileme, ikame ve idame projeleri hariç) 2023 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2023 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10'undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler, 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tatad edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2023 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2023 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2023 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Strateji ve Bütçe Başkanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 22-12.31-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 36-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 21-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- Teklifin 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2023 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanır.

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden birinci fıkra hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülâtörü, Elektronik Harp (HEWS) ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYS) projeleri ile istihbarat ve güvenliğe yönelik alımlara ilişkin tutarları; Türkiye Hüdud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden yangınla mücadele hizmetlerinde kullanılmak üzere helikopter ve uçak alımlarına ilişkin tutarları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden petrol ve doğalgaz boru hatları entegre güvenlik sistemi tedarikine ilişkin tutarları; Kültür ve Turizm Bakanlığına bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden Bilgi ve İletişim Teknolojileri Projeleri ile Tarihi Eserlerin Kimliklendirilmesi Projesine ilişkin tutarları; Adalet Bakanlığı, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden ceza infaz kurumları, adliye binaları ve hizmet binalarının güvenlik yönetim sistemlerinin tedarikine ilişkin tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Özgün Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil Uçak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, Adalet Bakanı veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını ilgili idare bütçesine ödenek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde Cumhurbaşkanlığı, özel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde ödenek kaydı, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilerek yapılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- Teklifin 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanının Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2023 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti 4,5 milyar ABD dolarıdır.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 3'üne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.

(3) 2023 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limiti 4,5 milyar ABD dolarıdır.

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmını, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

Yetki

MADDE 14- (1) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bütçenin uygulanmasına yönelik verilen yetkilerin kullanımı ve devrine ilişkin hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Kanun 1/1/2023 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(2) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- Teklifin 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- Teklifin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yetki

MADDE 14- Teklifin 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 15- Teklifin 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 16- Teklifin 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 362

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU 2023 YILI
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU
TEKLİFİ (1/286) RAPORU**

**Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne
Bağlı Cetveller**

(A, B, C, E, F, H, İ, K, M, O, P, T ve V Cetvelleri)

2022

CİLT 2

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

A) 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNE

EKLİ CETVELLER.....	5
1. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi A- Cetveli (Özet Tablo) (5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)	7
2. 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2024 - 2025) Dönemi Bütçe Gider Tahminleri	15
3. Merkezi Yönetim Bütçe Ödeneklerinin Programlara Göre Dağılımı (2023 - 2025)	29
4. 2023 Yılı B Cetveli ve Finansman Tabloları	33
a) B-Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirler	35
1. Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin 2023 Yılı Gelirleri ile (2024 - 2025) Dönemi Gelir Tahminleri Tablosu	37
2. 2023 Yılı Gelir Bütçesi Gerekçesi	63
3. Vergi Harcamaları Listesi	115
b) 5018 Sayılı Kanuna Ekli (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ile (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2023 - 2025) Dönemi Gelir ve Net Finansman Tabloları (Özet Tablo)	147
5. C- Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Gelirlerine Dayanak Teşkil Eden Temel Hükümler	161
6. E -Cetveli: Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar	191
7. F- Cetveli: 5018 Sayılı Kanuna Ekli (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan İdare ve Kurumların Nakit İmkânları ile Bu İmkânlardan Harcanması Öngörülen Tutarlar.....	211
8. H- Cetveli: 10/2/1954 Tarihli ve 6245 Sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları	217
9. İ- Cetveli: Çeşitli Kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlar	221
10. K- Cetveli: Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerinin Tutarları	225
11. M- Cetveli: Pansiyon Ücretleri	235
12. O- Cetveli: Ordu İhtiyaçları İçin Alınacak Hayvanların Alım Değerleri	239
13. P- Cetveli: Motorlu Taşıtların Ortalama Alım Değerleri ve Seferberlik Tatbikatına Katılacak Araçların Tahmini Günlük Kira Bedelleri	243
14. T- Cetveli: Kurumların Satın Alacakları Taşıtların Azami Satın Alma Bedelleri	247
15. T- Cetveli: 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I), (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Yıl İçinde Edinebilecekleri Taşıtlar	251
16. V- Cetveli: Kanunlar ve Kararlarla Bağlanmış Vatani Hizmet Aylıkları	259

B) 5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU

TEKLİFİNE EKLENECEK BELGELER	267
1. Kamu Borçlarına İlişkin Tablolar	269
2. Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumlarının Bütçe Gelir ve Giderleri (2020 - 2025)	279
3. Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri ile Bütçe Dışı Fonların Gelir ve Giderleri (2020 - 2025).....	283
4. 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinden Yardım Alan İdare, Kurum ve Kuruluşlar	287

**A) 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TEKLİFİNE EKLİ CETVELLER**

– 1 –

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ
A-CETVELİ
(ÖZET TABLO)**

(5018 Sayılı Kanuna Ekli

**(I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler,
(II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve
(III) Sayılı Cetvelde Yer Alan
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)**

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU ÇALIŞI
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. BNA PRİMİ CİB.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALÇ GİDERLERİ	CAMİ TRANSFERLERİ	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YERLEK GİDEREK	TOTALLARI
TÜRKİYE BAKURİ HİZMET PROJELERİ	1.547.645.000	433.077.000	567.215.000	0	794.274.000	845.555.000	72.800.000	0	0	5.438.565.000
ÇAMURÇİÇEK ANLISI	940.131.000	108.386.000	3.023.311.000	0	975.420.000	700.155.000	0	0	0	6.637.966.000
ANAYIŞA HANCIŞEHİRİ	16.171.000	91.744.000	0	0	12.326.000	1.846.000	0	0	0	246.911.000
YERİŞTİRME	701.845.000	105.566.000	369.888.000	0	42.682.000	416.000.000	0	0	0	1.274.421.000
YERİŞTİRME	499.620.000	66.040.000	36.527.000	0	13.880.000	199.850.000	0	0	0	866.407.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	12.410.000	28.889.000	48.315.000	0	1.380.000	10.650.000	0	0	0	312.311.400
SAĞLIKLI İRANLI	897.864.000	121.461.000	128.307.000	0	10.325.000	21.460.000	0	0	0	1.212.468.000
SAĞLIKLI İRANLI	4.686.272.000	6.227.157.000	13.502.799.000	0	2.876.360.000	9.800.000.000	2.066.407.000	0	0	7.663.174.000
MILLİ SAĞLIKLI İRANLI	8.005.947.000	13.367.454.000	77.253.707.000	0	3.624.113.000	58.797.000	0	0	0	10.277.964.000
YERİŞTİRME İRANLI	8.883.374.000	4.138.326.000	3.450.681.000	0	1.904.850.000	5.517.000.000	749.462.000	0	0	3.624.113.000
YERİŞTİRME İRANLI	7.132.374.000	483.241.000	2.350.777.000	0	5.964.276.000	896.596.000	0	1.026.000	0	16.778.583.000
HÜZNE VE HALİTİ İRANLI	6.940.700.000	919.022.000	7.386.127.000	595.586.000.000	1.277.344.099.000	894.500.000	24.887.879.000	336.810.276.000	0	221.000.654.000
MILLİ İŞTİBARKI İRANLI	299.430.911.000	45.175.633.000	38.597.185.000	0	13.165.099.000	39.640.000.000	360.523.000	0	0	43.533.168.000
SAĞLIKLI İRANLI	129.465.164.000	21.520.977.000	71.672.807.000	0	1.782.866.000	60.451.507.000	581.145.000	0	0	293.338.547.000
LAĞİSTİMA VE ALTYAP İRANLI	913.879.000	175.895.000	791.155.000	0	74.213.115.000	46.000.000.000	45.000.000.000	0	0	166.321.114.000
ALTYAP VE SAĞLIKLI İRANLI	11.262.241.000	2.233.571.000	6.657.844.000	0	128.887.000.000	1.000.000.000	8.000.000	0	0	14.988.614.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	334.589.000	53.628.000	15.524.809.000	0	1.786.984.000	5.000.000	1.381.044.000	0	0	18.861.264.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	3.769.573.000	655.091.000	864.307.000	0	6.575.081.000	3.769.500.000	1.979.579.000	0	0	16.658.839.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	1.005.260.000	161.803.000	184.927.000	0	17.736.000.000	30.017.000	12.664.340.000	4.611.000.000	0	36.665.181.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	4.427.362.000	796.886.000	45.874.000	0	5.263.877.000	2.813.180.000	11.379.593.000	800.000.000	0	24.311.468.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	4.519.120.000	661.676.000	662.768.000	0	10.466.081.000	20.000.000	32.300.000	0	0	17.114.311.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	62.897.000	112.977.000	472.855.000	0	39.679.571.000	4.923.000.000	40.082.000	25.477.000.000	0	66.544.431.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	8.650.025.000	2.977.652.000	1.000.000.000	0	64.121.702.000	3.300.000.000	45.371.564.000	85.174.000	0	13.568.225.000
MILLİ GAVRILIK KURULU GENEL SÖZLEŞİMLERİ	72.915.000	11.255.000	5.975.000	0	1.588.000	18.659.000	0	0	0	114.297.000
MILLİ İŞTİBARKI TEŞVİLATI İRANLI	3.984.484.000	465.096.000	1.632.526.000	0	0	1.297.000.000	0	0	0	77.931.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	94.165.941.000	6.443.451.000	13.133.706.000	0	30.332.000	2.300.000.000	0	0	0	760.73.628.000
SAĞLIKLI İRANLI	2.241.777.000	323.685.000	1.860.207.000	0	11.221.000	50.000.000	0	0	0	4.686.966.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	81.351.602.000	15.177.140.000	12.353.384.000	0	65.407.000	8.564.300.000	0	0	0	11.688.261.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	20.79.364.000	5.032.757.000	1.194.322.000	0	199.880.000	794.300.000	0	0	0	359.166.51.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	1.550.000.000	251.861.000	302.212.000	0	1.979.000.000	1.964.500.000	360.017.000	0	0	8.075.485.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	8.988.581.000	1.440.000.000	1.118.988.000	0	69.985.000	1.381.260.000	0	0	0	13.068.314.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	3.336.207.000	533.688.000	72.755.000	0	16.096.000	19.949.000	0	0	0	3.048.218.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	125.888.000	125.888.000	67.883.000	0	445.791.000	25.650.000	0	0	0	1.603.818.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	2.159.880.000	426.565.000	797.360.000	0	5.511.852.000	25.650.000	25.650.000	0	0	5.654.176.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	12.697.000	61.175.000	61.175.000	0	1.941.451.000	11.000.000	8.603.000	0	0	21.218.297.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	199.468.000	37.087.000	60.375.000	0	1.271.000	63.000.000	0	0	0	345.941.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	294.697.000	32.494.000	1.252.960.000	0	1.461.000	80.000.000	0	0	0	1.631.576.000
MILLİ SAĞLIKLI İRANLI	403.000.000	75.486.000	64.608.000	0	1.089.000	50.000.000	0	0	0	668.806.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	237.389.000	33.884.000	133.749.000	0	4.099.000	83.700.000	43.881.000	0	88.211.000.000	88.211.000.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	908.296.000	122.323.000	190.740.000	0	159.762.256.000	30.000.000	244.000.000	0	0	1.603.26.125.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	67.450.000	107.713.000	50.000.000	0	13.867.000	6.000.000	5.373.000	0	0	154.182.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	832.803.644.000	130.933.918.000	279.276.028.000	565.594.000.000	1.821.955.801.000	198.697.631.000	148.399.233.000	387.790.993.000	88.231.000.000	442.314.574.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	116.490.971.000	18.934.614.000	37.736.096.000	0	67.939.464.000	11.937.507.000	9.767.275.000	1.949.909.000	0	346.539.274.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	3.904.811.000	463.979.000	1.672.462.000	0	10.897.999.000	4.111.261.000	0	0	0	1.653.347.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	952.307.633.000	150.933.623.000	310.684.526.000	565.594.000.000	1.899.803.256.000	316.847.514.000	158.145.008.000	399.349.791.000	88.231.000.000	4.689.212.445.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	0	0	0	0	299.277.066.000	0	101.892.657.000	0	0	338.176.655.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	0	0	0	0	8.827.061.000	0	0	0	0	8.827.061.000
YERİŞTİRME VE SAĞLIKLI İRANLI	951.307.633.000	150.932.623.000	310.684.526.000	565.594.000.000	1.881.997.337.000	316.847.514.000	37.263.851.000	399.349.791.000	88.231.000.000	4.689.575.015.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(11) SAYILI GEYEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GİY. DİY. PRİMİ GİD.	MAV. VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDEMELER	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	203.154.000	25.586.000	18.725.000	0	68.697.000	4.523.000	0	0	0	338.697.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	2.668.884.000	415.544.000	209.642.000	0	257.396.000	399.500.000	0	0	0	3.980.978.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.194.211.000	200.220.000	38.619.000	0	78.913.000	241.713.000	0	0	0	2.092.747.000
HİCETEP ÜNİVERSİTESİ	2.397.242.000	383.552.000	39.039.000	0	240.715.000	523.343.000	0	0	0	3.639.813.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.046.993.000	300.933.000	24.425.000	0	176.751.000	485.000.000	0	0	0	3.272.889.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	2.179.801.000	300.418.000	36.590.000	0	278.260.000	1.194.250.000	0	0	0	4.338.618.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.180.712.000	187.685.000	27.053.000	0	80.863.000	270.872.000	0	0	0	1.938.189.000
BÖĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	626.460.000	101.776.000	19.125.000	0	42.550.000	238.674.000	0	0	0	1.177.667.500
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	1.686.744.000	246.985.000	22.449.000	0	105.478.000	271.792.000	0	0	0	2.405.487.200
FILİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	8.361.855.000	128.004.000	154.576.000	0	47.103.000	197.800.000	0	0	0	13.431.776.000
MİMAR SİNAN ÖZEL SAMATRA ÜNİVERSİTESİ	330.263.000	55.420.000	46.659.000	0	24.475.000	85.000.000	0	0	0	542.212.200
İĞE ÜNİVERSİTESİ	2.136.261.000	355.687.000	308.713.000	0	233.629.000	234.000.000	0	0	0	3.269.264.000
KÖNÜK PULLI ÜNİVERSİTESİ	1.806.303.000	286.190.000	232.946.000	0	171.211.000	308.864.000	0	0	0	2.809.064.800
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.042.198.000	187.669.000	17.866.000	0	69.676.000	119.128.000	0	0	0	1.536.537.600
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	1.469.713.000	243.811.000	25.186.000	0	118.994.000	294.614.000	0	0	0	2.360.414.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.018.567.000	170.482.000	2.038.733.000	0	69.506.000	112.018.000	0	0	0	1.581.846.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	1.798.869.000	245.912.000	204.514.000	0	83.910.000	130.526.000	0	0	0	2.463.866.000
ADNEM ÜNİVERSİTESİ	1.538.373.000	233.694.000	178.144.000	0	94.883.000	285.000.000	0	0	0	2.318.537.800
İKTİSADİ ÜNİVERSİTESİ	1.296.244.000	193.744.000	262.625.000	0	86.475.000	249.300.000	0	0	0	2.108.021.000
SIĞAS ÇAMPAKİYET ÜNİVERSİTESİ	1.209.578.000	183.435.000	198.176.000	0	63.154.000	218.853.000	0	0	0	1.873.202.600
ÇAMURDUA ÜNİVERSİTESİ	1.462.776.000	237.554.000	1852.127.000	0	112.903.000	287.129.000	0	0	0	2.865.529.000
GÖRÜKLÜZ İHTİS ÜNİVERSİTESİ	1.469.960.000	238.623.000	17.448.000	0	92.840.000	169.341.000	0	0	0	2.093.344.600
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.181.561.000	185.312.000	17.904.000	0	82.090.000	238.178.000	0	0	0	1.875.954.500
ATILIM ÜNİVERSİTESİ	1.860.483.000	259.931.000	397.200.000	0	103.204.000	153.000.000	0	0	0	2.773.818.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.320.492.000	198.350.000	162.796.000	0	63.664.000	166.893.000	0	0	0	1.912.139.000
ERAT ÜNİVERSİTESİ	1.314.493.000	192.498.000	17421.500	0	58.830.000	225.000.000	0	0	0	1.968.031.600
İÇİLE ÜNİVERSİTESİ	1.235.391.000	187.028.000	2043.598.000	0	73.354.000	82.546.000	0	0	0	1.782.685.000
YILAN YEDİĞÖZ TIL ÜNİVERSİTESİ	1.199.353.000	164.944.000	17713.000	0	46.225.000	268.867.000	0	0	0	1.858.325.600
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.056.883.000	169.690.000	17.183.000	0	52.150.000	146.303.000	0	0	0	1.653.465.000
TEKİR ÜNİVER TEKNOLÖJİ ENSTİTÜSÜ	300.768.000	46.073.000	6837.000	0	13.589.000	108.200.000	0	0	0	577.641.000
FEZİTE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.261.846.000	467.710.000	60.649.000	0	13.622.000	103.300.000	0	0	0	5.431.116.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	816.270.000	126.460.000	10337.000	0	36.690.000	77.300.000	0	0	0	1.159.537.600
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.107.493.000	171.668.000	17.656.000	0	62.243.000	144.393.000	0	0	0	1.662.359.600
AYDIN KIRMANCIK ÜNİVERSİTESİ	1.077.512.000	164.060.000	148251.000	0	57.710.000	142.801.000	0	0	0	1.584.413.000
ZONGULDAK BULUNT ECEYIT ÜNİVERSİTESİ	786.845.000	117.823.000	9.116.000	0	32.863.000	112.262.000	0	0	0	1.140.306.500
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.094.118.000	162.291.000	104.650.000	0	54.330.000	115.281.000	0	0	0	1.496.580.000
PAZARCIK ÜNİVERSİTESİ	1.303.593.000	209.605.000	145.056.000	0	65.056.000	97.321.000	0	0	0	1.878.977.600
BAKIRSAR ÜNİVERSİTESİ	700.262.000	108.080.000	11.159.000	0	30.680.000	170.000.000	0	0	0	1.120.616.000
KOCALI ÜNİVERSİTESİ	1.185.502.000	240.152.000	194274.000	0	67.360.000	89.800.000	0	0	0	2.272.262.600
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	870.256.000	122.945.000	113.118.000	0	37.754.000	71.462.000	0	0	0	1.215.125.000
MANİSA ÇELİK İYAYAR ÜNİVERSİTESİ	1.005.379.000	158.183.000	118.260.000	0	58.256.000	119.412.000	0	0	0	1.459.486.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	738.360.000	112.333.000	107.657.000	0	30.685.000	82.361.000	0	0	0	1.071.416.000

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALZ GİDERLERİ	CAMİ TRANSFERLERİ	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEREL ÖDENEK	TOPLAM
HATAY MİS FAK. KEMAL ÜNİVERSİTESİ	694.571.000	106.461.000	78.215.000	0	32.246.000	163.000.000	0	0	0	1.074.227.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	543.755.000	85.370.000	79.994.000	0	30.056.000	0	0	0	0	724.661.000
KARAGÜZÜM ÜNİVERSİTESİ	548.650.000	72.385.000	128.825.000	0	17.989.000	117.400.000	0	0	0	865.852.000
ÇAMKALE ÖNEKÖZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.106.887.000	167.355.000	128.880.000	0	44.112.000	136.750.000	0	0	0	1.579.595.000
NİĞDE ÖMER HALİSÖĞÜR ÜNİVERSİTESİ	504.548.000	72.846.000	85.112.000	0	18.079.000	49.202.000	0	0	0	739.625.000
ATILMAA DÜNYAPINAR ÜNİVERSİTESİ	594.473.000	94.740.000	101.805.000	0	21.589.000	71.645.000	0	0	0	874.360.000
TEKİR DAĞ KAMU İKTİSADİ ÜNİVERSİTESİ	838.667.000	125.861.000	102.115.000	0	33.319.000	119.979.000	0	0	0	1.284.740.000
HAĞLA SİTİTİ DOĞAN ÜNİVERSİTESİ	796.875.000	128.946.000	117.817.000	0	33.394.000	119.028.000	0	0	0	1.151.000.000
KIRKARMAKAS SÜTCÜ İYAH ÜNİVERSİTESİ	861.807.000	125.685.000	140.113.000	0	34.741.000	120.178.000	0	0	0	1.282.724.000
ERZURUM ÜNİVERSİTESİ	688.897.000	108.861.000	116.848.000	0	40.366.000	96.403.000	0	0	0	1.049.783.000
ERZURUM ÇAMKALE ÜNİVERSİTESİ	1.094.972.000	177.671.000	150.975.000	0	70.015.000	139.918.000	0	0	0	1.632.847.000
GAUTASAR ÜNİVERSİTESİ	199.193.000	30.540.000	41.136.000	0	12.267.000	80.000.000	0	0	0	366.442.000
KİŞİLER ARI İRAN ÜNİVERSİTESİ	431.913.000	67.710.000	57.398.000	0	13.265.000	82.010.000	0	0	0	652.213.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	451.944.000	63.250.000	57.688.000	0	14.294.000	195.000.000	0	0	0	793.284.000
DUZCE ÜNİVERSİTESİ	673.784.000	100.211.000	67.274.000	0	28.897.000	144.750.000	0	0	0	1.015.193.000
BUDUR NURETTİN AKIF BİSOY ÜNİVERSİTESİ	550.801.000	81.247.000	113.345.000	0	16.697.000	128.500.000	0	0	0	899.745.000
İSFAH ÜNİVERSİTESİ	428.774.000	61.260.000	76.890.000	0	13.656.000	122.845.000	0	0	0	703.643.000
KECEP TAYFIP DOĞAN ÜNİVERSİTESİ	592.877.000	83.340.000	49.657.000	0	15.568.000	90.807.000	0	0	0	833.537.000
TEKİRDAĞ NARİK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	700.357.000	104.127.000	79.880.000	0	27.669.000	126.502.000	0	0	0	1.038.567.000
ERZURUM İBNAL YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	538.883.000	67.201.000	78.237.000	0	14.967.000	75.500.000	0	0	0	775.794.000
AKŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	395.921.000	59.105.000	94.652.000	0	12.377.000	67.000.000	0	0	0	598.889.000
GEMER ÜNİVERSİTESİ	482.720.000	72.250.000	63.828.000	0	14.523.000	74.500.000	0	0	0	709.631.000
AFETT ÜNİVERSİTESİ	400.483.000	60.555.000	56.825.000	0	14.127.000	98.770.000	0	0	0	639.761.000
YOLCER DOĞUK ÜNİVERSİTESİ	533.814.000	72.265.000	75.598.000	0	13.891.000	71.030.000	0	0	0	775.524.000
AYDINHAN ÜNİVERSİTESİ	514.922.000	68.231.000	60.154.000	0	15.178.000	54.300.000	0	0	0	712.497.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	429.726.000	62.313.000	43.502.000	0	14.665.000	46.874.000	0	0	0	597.650.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	326.888.000	49.627.000	40.329.000	0	11.321.000	50.000.000	0	0	0	477.965.000
KIRKARMAKASLI MEHMETREY ÜNİVERSİTESİ	378.941.000	49.847.000	52.446.000	0	7.690.000	70.000.000	0	0	0	557.919.000
AĞRI İBRAHİM ÇÖĞÜR ÜNİVERSİTESİ	392.933.000	38.052.000	75.929.000	0	5.693.000	50.000.000	0	0	0	482.347.000
ŞİNOP ÜNİVERSİTESİ	284.941.000	43.356.000	29.330.000	0	8.681.000	95.000.000	0	0	0	461.735.000
SİRT ÜNİVERSİTESİ	333.395.000	43.881.000	49.883.000	0	8.014.000	81.000.000	0	0	0	536.103.000
MEŞHUR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	359.422.000	50.115.000	53.366.000	0	5.569.000	90.000.000	0	0	0	562.492.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	630.724.000	84.157.000	99.882.000	0	13.123.000	55.000.000	0	0	0	884.596.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	213.199.000	47.756.000	40.756.000	0	5.919.000	25.000.000	0	0	0	316.786.000
ÇAMKALE KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	362.822.000	53.915.000	49.665.000	0	10.361.000	99.500.000	0	0	0	575.643.000
AYTÖN ÇOBAN ÜNİVERSİTESİ	238.848.000	34.545.000	33.004.000	0	6.980.000	51.675.000	0	0	0	385.580.000
BELEK ŞEHİT ÇEBELAL ÜNİVERSİTESİ	330.538.000	48.241.000	54.400.000	0	3.924.000	64.000.000	0	0	0	449.685.000
İSTİS BEŞEN ÜNİVERSİTESİ	274.618.000	33.821.000	54.233.000	0	6.897.000	55.000.000	0	0	0	464.749.000
KIRKARMAKAS ÜNİVERSİTESİ	332.987.000	49.021.000	63.244.000	0	11.327.000	79.000.000	0	0	0	535.371.000
ÇAMKALE KÖMÜR ATA ÜNİVERSİTESİ	275.760.000	43.576.000	37.546.000	0	8.566.000	39.200.000	0	0	0	401.438.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	383.715.000	48.397.000	67.288.000	0	8.277.000	105.000.000	0	0	0	613.317.000
MAS APARISIN ÜNİVERSİTESİ	307.477.000	38.071.000	68.506.000	0	7.016.000	98.000.000	0	0	0	479.970.000
YARDIN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	321.853.000	42.140.000	43.757.000	0	7.227.000	33.940.000	0	0	0	448.877.000
AYTÖN ÜNİVERSİTESİ	301.610.000	39.711.000	46.188.000	0	6.881.000	76.002.000	0	0	0	479.662.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	194.545.000	27.023.000	43.722.000	0	4.711.000	62.250.000	0	0	0	354.786.000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	305.031.000	42.625.000	33.831.000	0	8.397.000	108.650.000	0	0	0	498.999.000

KURUMLAR	PERSONEL GİRDİLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MALİ VE HİZMET ALIM GİRDİLERİ	FAİZ GİRDİLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİRDİLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEREK GİRİMLERİ	TOPLAM
BAĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	252.937.000	31.956.000	43.093.000	0	6.438.000	17.550.000	0	0	0	351.074.000
GAZİANİT ÜNİVERSİTESİ	329.812.000	43.785.000	46.935.000	0	9.151.000	16.254.000	0	0	0	445.827.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	188.713.000	24.371.000	33.245.000	0	4.425.000	100.002.000	0	0	0	350.757.000
İZMİR ÜNİVERSİTESİ	258.636.000	34.177.000	38.906.000	0	6.055.000	35.802.000	0	0	0	373.576.000
SİĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	179.408.000	22.023.000	41.009.000	0	4.840.000	25.200.000	0	0	0	271.760.000
MİLLÎ HİZMET ÜNİVERSİTESİ	265.604.000	33.458.000	37.941.000	0	6.602.000	46.000.000	0	0	0	389.605.000
YILDIZ ÜNİVERSİTESİ	262.965.000	37.070.000	39.365.000	0	9.553.000	62.500.000	0	0	0	411.573.000
TÜRK KİMYA ÜNİVERSİTESİ	138.574.000	20.496.000	40.014.000	0	3.497.000	115.003.000	0	0	0	308.523.000
ANADOLU İLMİYYE BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	604.121.000	92.712.000	126.900.000	0	18.366.000	183.402.000	0	0	0	1.071.591.000
BİLECE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	197.953.000	28.683.000	36.837.000	0	4.776.000	49.800.000	0	0	0	317.051.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	371.409.000	51.675.000	39.701.000	0	13.876.000	130.000.000	0	0	0	606.653.000
İZMİR KATİP ÇELİZİ ÜNİVERSİTESİ	502.967.000	69.323.000	53.536.000	0	15.873.000	122.004.000	0	0	0	764.703.000
NECDETİN ERGANOY ÜNİVERSİTESİ	1.152.264.000	174.934.000	101.486.000	0	60.384.000	137.253.000	0	0	0	1.626.111.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	130.088.000	20.807.000	39.956.000	0	3.425.000	90.000.000	0	0	0	273.376.000
ERDOĞAN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	150.753.000	20.187.000	38.577.000	0	2.765.000	33.800.000	0	0	0	246.082.000
ADANA ALPARSLAN TÜRKER BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	176.664.000	27.458.000	21.988.000	0	5.611.000	90.000.000	0	0	0	321.261.000
ANADOLU SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	171.408.000	27.676.000	26.451.000	0	5.865.000	30.002.000	0	0	0	261.542.000
SACAK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.318.886.000	198.361.000	128.342.000	0	60.784.000	261.900.000	0	0	0	1.968.275.000
BAĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	228.971.000	32.259.000	39.485.000	0	5.851.000	119.002.000	0	0	0	425.588.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	197.118.000	30.992.000	42.778.000	0	6.601.000	41.900.000	0	0	0	318.991.000
KLAYLA ALACIOĞLU KEMALPAŞA ÜNİVERSİTESİ	255.982.000	36.238.000	59.752.000	0	6.241.000	137.000.000	0	0	0	466.483.000
İZMİR BAKURKAS ÜNİVERSİTESİ	131.880.000	19.996.000	25.300.000	0	3.410.000	64.500.000	0	0	0	245.089.000
İZMİR BAKURKAS ÜNİVERSİTESİ	119.607.000	17.526.000	29.121.000	0	3.245.000	48.000.000	0	0	0	217.896.000
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	63.902.000	985.000	10.801.000	0	380.000	568.000	0	0	0	19.256.000
ANADOLU MÜZİK VE GÖZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	652.18.000	11.381.000	32.839.000	0	944.000	83.000.000	0	0	0	193.382.000
GADANİT İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	65.570.000	10.108.000	38.744.000	0	1.053.000	23.175.000	0	0	0	138.857.000
ADANA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	22.668.000	39.602.000	47.884.000	0	7.293.000	60.000.000	0	0	0	373.483.000
ADANA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	21.304.000	32.094.000	22.281.000	0	6.828.000	72.000.000	0	0	0	347.221.000
HALIYA TILGUT ÜZÜMLÜ ÜNİVERSİTESİ	206.71.000	31.580.000	37.116.000	0	3.830.000	90.400.000	0	0	0	369.697.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - ÇERİPAŞA	1.366.659.000	233.816.000	304.082.000	0	108.871.000	774.623.000	0	0	0	2.779.885.000
ANADOLU HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	612.081.000	91.470.000	98.368.000	0	22.201.000	35.254.000	0	0	0	859.376.000
ANADOLU HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	288.855.000	47.576.000	37.453.000	0	9.145.000	50.000.000	0	0	0	433.031.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	142.029.000	21.682.000	20.823.000	0	2.623.000	80.000.000	0	0	0	267.221.000
SİĞIRCI BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	448.850.000	6.433.000	22.111.000	0	770.000	75.600.000	0	0	0	151.827.000
HABES ÜNİVERSİTESİ	117.697.000	16.623.000	14.114.000	0	2.886.000	113.000.000	0	0	0	263.640.000
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	219.020.000	33.916.000	34.926.000	0	8.294.000	67.200.000	0	0	0	363.356.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	154.765.000	21.462.000	37.922.000	0	4.240.000	45.000.000	0	0	0	243.349.000
KARABÜYÜK İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	557.96.000	8.397.000	19.203.000	0	1.831.000	50.000.000	0	0	0	138.176.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	406.627.000	73.070.000	82.221.000	0	14.790.000	94.411.000	0	0	0	691.344.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	26.459.000	58.304.000	38.503.000	0	11.259.000	121.200.000	0	0	0	541.186.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	319.555.000	56.888.000	30.113.000	0	17.938.000	149.635.000	0	0	0	587.850.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	86.275.682.000	131.554.133.000	13.311.929.000	0	4.919.844.000	17.030.115.000	0	0	0	134.692.583.000
ÖZEL İZMİR İBER KURUMLAR	30.134.296.000	5.779.221.000	24.424.167.000	0	63.939.602.000	96.003.482.000	9.767.275.000	15.966.980.000	0	238.697.741.000
ÖZEL İZMİR İBER KURUMLAR TOPLAMI	116.409.976.000	189.346.343.000	37.776.096.000	0	67.959.446.000	113.033.597.000	9.767.275.000	15.966.980.000	0	365.390.734.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN İÇTİMALİ
(11) SAYILI ÇETVEL - ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DİY. PAKETİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALİZ GİDERLERİ	ÇAM TRANSFERLERİ	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ/VERNE	YEDEK ÖZBİREK	TOPLAM
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	882.129.000	147.633.000	132.138.000	0	5.627.000	76.720.000	0	0	0	1.244.545.000
ÜÇÜNCÜ SEÇİME VE YERLEŞTİRİLMİŞ MERKEZİ BAŞKANLIĞI	911.167.000	34.844.000	598.988.000	0	3.566.000	4.211.000	0	0	0	1.544.588.000
SAĞLIKLA SAKATLI BAŞKANLIĞI	235.287.000	29.890.000	31.792.000	0	8.011.000	39.900.000	0	0	0	344.899.000
AYRILAR KÜLTÜR, İDİ VE YATIRI YÖNETİM KURUMU	28.622.000	5.533.000	11.542.000	0	2.866.000	2.000.000	0	0	0	50.583.000
AYRILAR YATIRIMLA MERKEZİ	11.658.000	1.660.000	7.666.000	0	1.160.000	2.500.000	0	0	0	24.668.000
AYRILAR KÜLTÜR MERKEZİ	11.746.000	1.677.000	7.729.000	0	1.370.000	5.000.000	0	0	0	27.276.000
TÜRKİYE İDİ KURUMU	26.402.000	3.986.000	15.330.000	0	10.294.000	10.800.000	0	0	0	66.692.000
TÜRKİYE TATİL KURUMU	15.162.000	15.035.000	15.407.000	0	13.669.000	2.000.000	0	0	0	133.938.000
TÜRKİYE BİLİMLER VE TEKNOLOJİ ANAŞTIRMA KURUMU	1.862.248.000	342.144.000	1.808.850.000	0	2.392.388.000	6.426.596.000	0	0	0	14.437.518.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	17.348.000	3.075.000	9.368.000	0	25.414.000	7.000.000	0	0	0	62.200.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.537.679.000	1.626.580.000	10.096.626.000	0	53.795.946.000	45.000.000	0	0	0	18.649.633.000
DEMİLET TİCARİ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	739.968.000	138.620.000	100.849.000	0	28.794.000	40.000.000	0	0	0	11.081.711.000
DEMİLET ÖRNEK VE BİLİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	827.730.000	127.376.000	88.155.000	0	53.099.000	20.000.000	0	0	0	11.249.900.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.386.710.000	1.128.195.000	3.309.047.000	0	390.130.000	2.946.000.000	186.630.000	50.802.000	0	13.911.944.000
YATIRILAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	367.509.000	107.725.000	231.765.000	0	188.720.000	1.050.000.000	0	0	0	2.321.718.000
TÜRKİYE HADİT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	381.253.000	32.499.000	22.838.000	0	4.942.000	82.000.000	0	0	0	323.432.000
HAZİN VE TETKİK VE ANAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	702.296.000	134.701.000	135.905.000	0	81.169.000	1.000.000.000	0	118.000.000	0	2.172.966.000
SİYİL İHVAZLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	111.896.000	15.701.000	16.056.000	0	27.827.000	10.000.000	0	0	0	181.288.000
TÜRKİYE ARKEOLOJİ VE KURUMU	57.686.000	6.945.000	41.375.000	0	3.311.000	10.000.000	0	0	0	119.315.000
TÜRKİYE STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	960.637.000	200.444.000	188.975.000	0	34.972.000	280.000.000	0	0	0	1.656.128.000
TÜRKİYE PATENT VE MARKA KURUMU	171.919.000	25.933.000	58.936.000	0	195.353.000	40.250.000	0	0	0	400.931.000
SAĞLIK VE DİTİ ÇÜZÜMÜ İZLEME VE DEĞERLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	619.275.000	76.308.000	124.746.000	0	2.738.031.000	60.000.000	0	87.828.000	0	4.479.250.000
TÜRKİYE İZLEME VE DEĞERLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	168.802.000	24.090.000	114.974.000	0	1.113.882.000	20.000.000	50.000.000	0	0	1.489.577.000
GAP PAZAR KALİTE BAŞKANLIĞI	74.539.000	13.808.000	29.106.000	0	1.234.000	40.000.000	17.322.000	0	0	331.610.000
ÖZEL İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	80.833.000	11.975.000	9.796.000	0	9.794.000	3.350.000	0	0	0	115.688.000
KARU DİREKTÖRLÜĞÜ KURUMU	62.524.000	10.444.000	16.880.000	0	2.621.000	22.800.000	0	0	0	115.571.000
CEZA İHVAZ KURUMU İLE TUTUKLU İLİŞİ VİTİTİ KURUMU	197.511.000	21.513.000	4.780.752.000	0	92.000	1.962.657.000	0	0	0	6.962.535.000
HİSSELER YETİRLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	38.039.000	6.540.000	13.263.000	0	90.000	31.900.000	0	0	0	91.440.000
NATÜREL TÜRÜM VE ANAMA TÜRÜM BAŞKANLIĞI	103.596.000	16.463.000	35.200.000	0	988.897.000	10.000.000	0	0	0	1.063.345.000
TÜRKİYE İHVAZ KURUMU BAŞKANLIĞI	105.829.000	17.416.000	21.100.000	0	2.857.000	18.000.000	0	0	0	156.802.000
PAZAR İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	12.817.000	2.106.000	8.406.000	0	653.000	1.380.000	21.262.000	0	0	238.444.000
KARU DİREKTÖRLÜĞÜ KURUMU BAŞKANLIĞI	14.276.000	2.452.000	8.406.000	0	656.000	11.000.000	226.900.000	0	0	283.663.000
DOĞU KARADENİZ PRODİTİSİ BAĞLI KALİTE BAŞKANLIĞI	15.597.000	2.353.000	8.406.000	0	650.000	3.300.000	402.296.000	0	0	433.948.000
DEMİLET SU İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	6.468.611.000	1.299.351.000	1.091.744.000	0	203.195.000	41.780.000.000	300.000.000	0	0	51.428.997.000
TÜRKİYE SU İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	7.202.000	1.490.000	2.686.000	0	9.000	1.500.000	0	0	0	12.774.000
TÜRKİYE İHVAZ KURUMU BAŞKANLIĞI	282.267.000	43.940.000	189.297.000	0	9.902.000	40.000.000	0	0	0	566.170.000
TÜRKİYE İHVAZ KURUMU VE DİTİTİ KURUMU	38.154.000	5.461.000	17.314.000	0	1.241.000	20.000.000	0	0	0	82.710.000
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI	31.048.000	5.300.000	64.481.000	0	1.793.000	175.343.000	274.000.000	0	0	511.683.000
HEZAL ARKEOLOJİ KURUMU	12.274.000	2.125.000	4.995.000	0	362.000	2.300.000	0	0	0	228.116.000
HAZİN VE TETKİK İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	173.106.000	31.023.000	50.006.000	0	696.480.000	75.000.000	0	2.006.000	0	1.028.373.000
TÜRKİYE UYUŞ DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	3.816.000	5.588.000	25.675.000	0	29.036.000	10.000.000	151.000.000	0	0	1.618.892.000
KARADENİZ ALAN BAŞKANLIĞI	28.287.000	5.666.000	37.250.000	0	20.000	58.500.000	0	0	0	129.733.000
TÜRKİYE İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	22.828.000	3.717.000	43.375.000	0	2.120.000	9.100.000	0	0	0	81.102.000
TÜRKİYE İZLEME DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	221.900.000	33.750.000	106.564.000	0	250.254.000	300.000.000	40.000.000	0	0	951.343.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	30.134.396.000	5.779.321.000	24.424.167.000	0	63.039.802.000	96.803.882.000	9.767.275.000	1.549.698.000	0	236.977.141.000
YÖNETİM DİREKSİYON BAŞKANLIĞI	86.276.682.000	13.135.412.000	11.331.192.000	0	4.918.844.000	37.800.115.000	0	0	0	134.923.883.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	116.409.978.000	18.894.634.000	37.736.096.000	0	67.999.446.000	113.833.897.000	9.767.275.000	1.549.698.000	0	306.590.724.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(III) SİYİLİ CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GİY. DİY. PRİMİ GİD.	MAA VE HİZMET ALIŞ GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SİRMAYE GİDERLERİ	SİRMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDEREK	TOPLAM
BAĞDICI VE TEHLİZİYON İSTİ KURULU	285.152.000	33.093.000	123.801.000	0	0	54.303.000	65.800.000	0	0	564.361.000
İLİCİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU	630.500.000	80.314.000	221.847.000	0	0	83.379.753.000	3.112.581.000	0	0	13.375.000.000
SENARİ VE FİNANSA KURULU	277.460.000	28.200.000	11.509.000	0	0	37.280.000	108.590.000	0	0	998.600.000
BAĞDICI DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU	649.900.000	144.000.000	203.500.000	0	0	239.850.000	611.750.000	0	0	1.888.000.000
BAĞDICI FİNANSA DÜZENLEME KURULU	382.450.000	52.460.000	350.994.000	0	0	29.951.000	31.050.000	0	0	847.250.000
KARU İHALE KURULU	171.740.000	22.731.000	112.768.000	0	0	9.402.000	9.850.000	0	0	410.000.000
HESAP KURULU	390.186.000	41.986.000	72.886.000	0	0	17.130.000	37.786.000	0	0	559.993.000
KARU GÖZETİM, KARASERİ VE DENETİM STANDARTLARI KURULU	102.862.000	13.215.000	42.786.000	0	0	6.272.000	15.715.000	0	0	189.824.000
KİTİSE, MERİLER KURULU KURULU	71.870.000	8.870.000	50.386.000	0	0	2.800.000	14.720.000	0	0	148.655.000
MARKEER DÜZENLEME KURULU	87.851.000	10.172.000	39.515.000	0	0	5.780.000	71.000.000	0	0	519.954.000
SİGORTACILIK VE ÖZEL İŞARETLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU	55.300.000	8.300.000	29.300.000	0	0	10.500.000	38.000.000	0	0	141.400.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SİYİLİ CETVEL)	3.094.816.000	443.799.000	1.672.402.000	0	0	10.837.259.000	4.116.281.000	0	0	19.535.347.000

– 2 –

**5018 SAYILI KANUNA EKLİ
(I) SAYILI CETVELDE YER ALAN
GENEL BÜTÇELİ İDARELER,
(II) SAYILI CETVELDE YER ALAN
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER VE
(III) SAYILI CETVELDE YER ALAN
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN
(2024 - 2025) DÖNEMİ BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ**

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(1) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR 2024 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GÜCÜ	SOS. GÜV. DEV. PAZIRI GÜC.	MAL VE HİZMET ALIN GÜCÜ	PAZIR GİDERLERİ	ÇAKI TRANSFERLER	SENAMET GİDERLERİ	SRNAME TRANSFERLERİ	BOĞÇ YERNE	YERK DÖBREK	TOPLAM
4.661.944.000	573.450.000	663.550.000	0	509.422.000	0	133.722.000	4.345.000	0	0	6.766.232.000
10.34.36.100	119.222.000	4.121.561.000	0	1.275.200.000	0	579.800.000	0	0	0	7.230.234.000
13.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
14.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
15.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
16.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
17.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
18.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
19.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
20.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
21.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
22.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
23.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
24.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
25.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
26.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
27.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
28.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
29.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
30.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
31.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
32.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
33.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
34.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
35.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
36.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
37.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
38.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
39.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.775.000
40.94.90.000	119.484.000	108.340.000	0	14.971.000	0	17.311.000	0	0	0	312.

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(11) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI 2024 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDİRLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL. VE HİZMET ALIM GİDİRLERİ	FAİZ GİDİRLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAVE GİDİRLERİ	SERMAVE TRANSFERLERİ	BORÇ. VERME	YEDEK DÖNEREK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	244.556.000	30.807.000	82.697.000	0	81.653.000	5.799.000	0	0	0	385.312.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	314.598.000	500.918.000	353.183.000	0	306.535.000	501.155.000	0	0	0	4.886.391.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.438.264.000	241.182.000	461.341.000	0	93.968.000	303.218.000	0	0	0	2.527.853.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.890.624.000	462.480.000	633.607.000	0	289.054.000	656.336.000	0	0	0	4.976.101.000
GATA ÜNİVERSİTESİ	2.467.252.000	386.805.000	286.073.000	0	233.505.000	608.410.000	0	0	0	3.961.046.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	2.635.544.000	434.393.000	431.543.000	0	333.346.000	1.711.693.000	0	0	0	5.553.234.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.422.718.000	226.151.000	318.460.000	0	96.223.000	244.529.000	0	0	0	2.238.126.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	754.831.000	127.640.000	225.541.000	0	50.622.000	261.772.000	0	0	0	1.415.406.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	1.536.381.000	397.629.000	264.763.000	0	125.620.000	278.178.000	0	0	0	2.962.560.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	980.625.000	154.285.000	182.072.000	0	58.813.000	247.128.000	0	0	0	1.623.815.000
İMRAK SİMA GİZEL SAMATRA ÜNİVERSİTESİ	398.074.000	66.794.000	55.377.000	0	29.142.000	106.629.000	0	0	0	696.006.000
EĞE ÜNİVERSİTESİ	2.574.662.000	428.931.000	364.033.000	0	278.240.000	294.734.000	0	0	0	3.640.322.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	2.177.896.000	347.443.000	277.494.000	0	203.909.000	386.467.000	0	0	0	3.301.199.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	1.256.317.000	202.807.000	162.998.000	0	83.978.000	149.440.000	0	0	0	1.883.448.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.800.864.000	293.891.000	297.067.000	0	141.716.000	318.646.000	0	0	0	2.852.138.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	1.228.267.000	205.298.000	248.702.000	0	82.723.000	140.522.000	0	0	0	1.980.512.000
SİĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	2.058.125.000	296.844.000	347.347.000	0	99.962.000	163.864.000	0	0	0	2.665.537.000
AKADİYE ÜNİVERSİTESİ	1.870.131.000	281.763.000	210.101.000	0	113.111.000	357.518.000	0	0	0	2.796.626.000
ERZURUM ÜNİVERSİTESİ	1.555.912.000	233.651.000	314.028.000	0	105.367.000	337.825.000	0	0	0	2.546.783.000
SİVAS CAMİYESİ ÜNİVERSİTESİ	1.498.115.000	221.025.000	233.727.000	0	72.214.000	274.549.000	0	0	0	2.262.667.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	1.769.463.000	296.399.000	218.437.000	0	134.466.000	360.931.000	0	0	0	2.762.956.000
PAZARCI ÜNİVERSİTESİ	1.696.635.000	263.575.000	205.780.000	0	110.586.000	201.815.000	0	0	0	2.477.571.000
MAKARİZM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.424.528.000	223.386.000	162.643.000	0	97.763.000	298.784.000	0	0	0	2.307.104.000
ATILIM ÜNİVERSİTESİ	2.242.238.000	313.164.000	468.454.000	0	122.955.000	191.823.000	0	0	0	3.338.663.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.591.410.000	238.971.000	192.033.000	0	79.822.000	209.349.000	0	0	0	2.397.557.000
FRAT ÜNİVERSİTESİ	1.596.450.000	231.961.000	205.463.000	0	70.058.000	282.252.000	0	0	0	2.274.106.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.489.565.000	225.413.000	240.983.000	0	87.362.000	103.550.000	0	0	0	2.146.879.000
HAZ. YÜZÜCÜOĞLU ÜNİVERSİTESİ	1.446.455.000	198.733.000	208.897.000	0	57.430.000	337.822.000	0	0	0	2.247.809.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.320.635.000	204.494.000	202.629.000	0	62.160.000	184.544.000	0	0	0	1.974.113.000
ZİĞİR ÜNİVERSİTESİ	362.610.000	55.960.000	81.111.000	0	16.183.000	136.108.000	0	0	0	651.572.000
GEZİ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	382.124.000	58.776.000	71.547.000	0	16.224.000	129.835.000	0	0	0	638.206.000
HARMAN ÜNİVERSİTESİ	980.601.000	152.363.000	121.851.000	0	42.980.000	96.969.000	0	0	0	1.397.664.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.339.462.000	206.893.000	208.257.000	0	74.123.000	181.129.000	0	0	0	2.004.843.000
KATON KAHYA MEKERS ÜNİVERSİTESİ	1.259.921.000	197.795.000	174.846.000	0	68.731.000	179.216.000	0	0	0	1.912.533.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	947.343.000	141.993.000	107.549.000	0	39.280.000	146.817.000	0	0	0	1.376.992.000
NEŞİN ÜNİVERSİTESİ	1.271.078.000	195.677.000	123.317.000	0	64.701.000	144.615.000	0	0	0	1.799.399.000
PAMUKALE ÜNİVERSİTESİ	1.572.232.000	252.741.000	171.090.000	0	77.471.000	122.885.000	0	0	0	2.156.618.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	844.092.000	130.235.000	131.613.000	0	36.538.000	212.257.000	0	0	0	1.385.711.000
KOZELİ ÜNİVERSİTESİ	1.441.178.000	228.211.000	229.125.000	0	80.251.000	112.762.000	0	0	0	2.692.527.000
ŞANLIURFA ÜNİVERSİTESİ	1.046.546.000	147.880.000	133.403.000	0	44.935.000	89.633.000	0	0	0	1.464.648.000
HANUS CELAL BAK ÜNİVERSİTESİ	1.211.790.000	190.615.000	139.470.000	0	69.380.000	149.798.000	0	0	0	1.761.664.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	890.181.000	135.387.000	126.970.000	0	36.542.000	103.317.000	0	0	0	1.292.397.000

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERHAT GİDERLERİ	SIRMAVE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YERDEK GİDEREK	TOPLAM
HABERT ÜNİVERSİTESİ	304.690.000	37.494.000	5082.000	0	2.660.000	22.016.000	0	0	0	422.602.000
GÜNEŞANNE ÜNİVERSİTESİ	397.440.000	52.730.000	5535.000	0	10.890.000	20.386.000	0	0	0	536.613.000
HAKARİ ÜNİVERSİTESİ	227.498.000	29.354.000	39.209.000	0	0	125.448.000	0	0	0	426.661.000
İZİR ÜNİVERSİTESİ	311.711.000	41.153.000	45.885.000	0	2.711.000	44.112.000	0	0	0	450.872.000
İZİR ÜNİVERSİTESİ	216.266.000	26.536.000	48.640.000	0	4.811.000	31.122.000	0	0	0	337.666.000
MİNGAZ ÜNİVERSİTESİ	320.108.000	40.296.000	44.749.000	0	7.881.000	57.705.000	0	0	0	470.721.000
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	317.641.000	44.081.000	46.672.000	0	11.377.000	78.544.000	0	0	0	496.060.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	152.431.000	24.880.000	50.729.000	0	4.989.000	144.365.000	0	0	0	376.209.000
ANKARA YILDIRIM BEKTAŞ ÜNİVERSİTESİ	783.971.000	111.767.000	149.771.000	0	21.874.000	230.070.000	0	0	0	1.297.453.000
BİSAŞA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	238.650.000	34.575.000	42.266.000	0	5.691.000	62.971.000	0	0	0	383.663.000
İSTANBUL MEDİNET ÜNİVERSİTESİ	447.858.000	62.297.000	45.646.000	0	16.520.000	163.980.000	0	0	0	735.468.000
İZİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	646.588.000	83.930.000	63.142.000	0	18.962.000	124.394.000	0	0	0	936.526.000
MECİDİYE FERMAN ÜNİVERSİTESİ	1389.078.000	210.835.000	119.662.000	0	71.915.000	172.178.000	0	0	0	1.963.666.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	156.830.000	25.897.000	36.590.000	0	4.080.000	112.501.000	0	0	0	335.507.000
FEZULAH TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	181.722.000	24.326.000	45.497.000	0	3.294.000	42.401.000	0	0	0	297.240.000
ADANA ALPARSLAN TUNÇEL İLM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	212.859.000	33.081.000	22.646.000	0	6.683.000	112.501.000	0	0	0	390.686.000
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	206.541.000	33.953.000	31.196.000	0	6.914.000	37.636.000	0	0	0	315.850.000
SACILIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1591.084.000	239.777.000	151.386.000	0	71.362.000	328.442.000	0	0	0	2.381.660.000
BANDIRMA ÜNİTELİ ENÜL ÜNİVERSİTESİ	276.036.000	38.885.000	46.560.000	0	6.990.000	149.283.000	0	0	0	517.741.000
İSKENDERİYE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	237.663.000	37.942.000	50.452.000	0	7.862.000	52.063.000	0	0	0	385.332.000
ALANYA ALAKÖZ KONYALIK ÜNİVERSİTESİ	308.598.000	43.780.000	59.896.000	0	2.551.000	171.461.000	0	0	0	591.646.000
İZİR BAKURÇAY ÜNİVERSİTESİ	139.057.000	24.002.000	29.946.000	0	4.681.000	86.512.000	0	0	0	297.977.000
İZİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	144.239.000	21.615.000	34.346.000	0	3.862.000	60.214.000	0	0	0	264.236.000
YÜKSEKÖĞRETİM YALTE KURULU	7.642.000	1.895.000	12.951.000	0	407.000	713.000	0	0	0	22.629.000
ANKARA KÜLTÜR VE GÖZEL SAĞLIK ÜNİVERSİTESİ	78.545.000	13.095.000	38.730.000	0	1.125.000	104.120.000	0	0	0	236.215.000
GAZİANTEP İSAM İLM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	79.377.000	12.190.000	45.671.000	0	1.255.000	29.072.000	0	0	0	167.566.000
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	270.553.000	40.517.000	56.674.000	0	8.686.000	75.267.000	0	0	0	451.897.000
KUTAYPA SAKLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	256.939.000	38.674.000	27.457.000	0	8.133.000	90.731.000	0	0	0	413.544.000
HALATTA TURİZM ÖZEL ÜNİVERSİTESİ	246.143.000	38.027.000	43.774.000	0	4.561.000	113.403.000	0	0	0	448.910.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	164.728.000	281.775.000	358.649.000	0	120.125.000	971.514.000	0	0	0	3.379.336.000
ANKARA HACI İBRAHİM VELİ ÜNİVERSİTESİ	737.722.000	110.220.000	11.601.000	0	26.446.000	44.256.000	0	0	0	1.034.624.000
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	346.035.000	57.317.000	44.172.000	0	10.886.000	62.722.000	0	0	0	523.138.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	171.346.000	26.139.000	24.559.000	0	3.125.000	100.336.000	0	0	0	325.523.000
SIĞIRCI İLM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	96.554.000	7.757.000	26.079.000	0	917.000	94.462.000	0	0	0	186.168.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	141.232.000	20.945.000	16.646.000	0	3.340.000	141.753.000	0	0	0	323.019.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	260.038.000	41.193.000	16.646.000	0	9.879.000	84.299.000	0	0	0	440.282.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	162.370.000	25.855.000	44.746.000	0	5.050.000	56.450.000	0	0	0	294.476.000
KARABAHAR İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	67.227.000	10.127.000	22.648.000	0	2.181.000	63.723.000	0	0	0	164.906.000
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	513.723.000	87.972.000	96.977.000	0	17.614.000	118.722.000	0	0	0	835.002.000
ERZARAT UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	427.561.000	70.775.000	45.240.000	0	13.410.000	152.440.000	0	0	0	708.856.000
AFYONKARAHİSAR SAKLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	386.185.000	68.471.000	35.519.000	0	21.365.000	187.460.000	0	0	0	697.596.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	10.993.390.000	15.853.973.000	15.619.977.000	0	5.858.881.000	21.363.499.000	0	0	0	162.769.617.000
ÖZEL BÜTÇELİ ÖZEL KURUMLAR	36.400.948.000	6.938.939.000	27.648.971.000	0	80.576.132.000	112.471.393.000	11.212.367.000	1.845.628.000	0	287.044.373.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	140.394.338.000	22.772.112.000	43.148.946.000	0	86.435.095.000	143.794.892.000	11.212.367.000	1.845.628.000	0	449.813.990.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMİLİ
(II) SAYILI CETVEL - ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR 2024 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GİY. DİY. PAKETİ	MAL VE HİZMET ALIN GİDERLERİ	FALZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAVE GİDERLERİ	SERMAVE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YERDEKİ ÖZENEK	TOPLAM
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.003.580.000	178.025.000	155.840.000	0	6.701.000	96.242.000	0	0	0	1.506.088.000
ÖLÇME ÖLÇÜ VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.315.094.000	41.831.000	702.680.000	0	4.346.000	5.283.000	0	0	0	2.099.143.000
SAĞLIKLAŞTIRMA BAŞKANLIĞI	283.035.000	36.037.000	37.465.000	0	0	50.033.000	0	0	0	4.091.761.000
ATILIM KÜLTÜR DİL VE YERİN YÖNETİM KURUMU	34.071.000	6.083.000	13.613.000	0	3.414.000	2.509.000	0	0	0	60.600.000
ATILIM ANAŞTIRMA MERKEZİ	13.800.000	2.036.000	9.039.000	0	1.381.000	3.136.000	0	0	0	29.422.000
ATILIM KÜLTÜR MERKEZİ	14.483.000	2.034.000	8.939.000	0	1.870.000	6.277.000	0	0	0	33.388.000
TÜRKİYE İŞ KURUMU	31.789.000	4.797.000	18.845.000	0	12.532.000	13.948.000	0	0	0	863.31.000
TÜRKİYE İŞ KURUMU	111.110.000	18.120.000	12.298.000	0	16.276.000	2.509.000	0	0	0	1.663.113.000
TÜRKİYE BİLİMLER VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	2.228.755.000	405.452.000	2.129.788.000	0	2.786.858.000	2.020.652.000	7.554.976.000	0	0	16.640.521.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	20.790.000	3.680.000	11.043.000	0	30.254.000	8.781.000	0	0	0	74.548.000
ARAÇLARLA GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	9.032.373.000	1.561.325.000	11.520.777.000	0	69.721.901.000	57.652.441.000	0	0	0	149.697.971.000
ARAÇLARLA GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	891.402.000	166.950.000	189.790.000	0	34.222.000	50.178.000	0	0	0	1.332.154.000
ARAÇLARLA GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	998.521.000	153.988.000	103.940.000	0	63.017.000	35.125.000	0	0	0	1.344.220.000
ARABALAR GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	6.449.744.000	1.335.446.000	3.864.145.000	0	388.083.000	2.566.613.000	221.886.000	667.174.000	0	15.892.380.000
HAFTALIK GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	683.341.000	121.225.000	273.342.000	0	247.580.000	1.317.777.000	0	0	0	2.619.643.000
TÜRKİYE HAYAT VE SAĞLIK GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	218.699.000	36.173.000	26.035.000	0	5.767.000	102.865.000	0	0	0	393.236.000
HAZİRAN TEYKUR VE ARAÇ GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	895.061.000	162.106.000	160.285.000	0	96.698.000	1.259.494.000	0	140.533.000	0	2.689.197.000
STYLİ İHVALIK GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	134.913.000	18.921.000	18.938.000	0	31.533.000	12.945.000	0	0	0	216.648.000
TÜRKİYE KİREZİTİM KURUMU	69.531.000	8.364.000	48.795.000	0	3.767.000	12.945.000	0	0	0	143.002.000
TÜRKİYE KİREZİTİM KURUMU	1.158.260.000	241.701.000	213.440.000	0	38.748.000	351.247.000	0	0	0	2.093.242.000
TÜRKİYE KİREZİTİM KURUMU	207.355.000	28.840.000	69.108.000	0	120.388.000	50.467.000	0	0	0	475.978.000
KÜLTÜR VE ÖZEL UÇAKLI İSTİFARİLERİ VE İSTİFARİLERİ BAŞKANLIĞI	745.055.000	95.403.000	147.127.000	0	3.231.651.000	75.267.000	0	1.045.452.000	0	5.346.971.000
TÜRKİYE KİREZİTİM VE KİREZİTİM BAŞKANLIĞI	201.056.000	29.044.000	125.599.000	0	1.266.523.000	25.889.000	57.626.000	0	0	1.714.277.000
GAP BÖLGE KALDIRMA DİREKSİYONU	89.368.000	16.547.000	34.327.000	0	1.466.000	50.177.000	199.644.000	0	0	391.526.000
KÜLTÜR VE ÖZEL UÇAKLI İSTİFARİLERİ BAŞKANLIĞI	97.421.000	14.425.000	11.553.000	0	11.593.000	4.202.000	0	0	0	139.194.000
KAPU İZMİR YERİ KURUMU	74.822.000	12.498.000	20.225.000	0	3.116.000	4.345.000	0	0	0	115.906.000
KEZA İHVAL KURUMU İLE TİCARETİ BAŞKANLIĞI	227.411.000	25.951.000	5.639.982.000	0	110.000	2.602.076.000	0	0	0	8.379.530.000
MESEKİA VETİLLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	45.524.000	10.231.000	15.642.000	0	107.000	40.107.000	0	0	0	111.521.000
YERLİLERİ TİCARET VE ARAÇLAR TOPLULUKLARI BAŞKANLIĞI	124.937.000	19.802.000	41.525.000	0	1.864.480.000	12.945.000	0	0	0	1.252.897.000
TÜRKİYE KİREZİTİM KURUMU BAŞKANLIĞI	227.337.000	20.946.000	14.771.000	0	3.165.000	12.500.000	0	0	0	183.299.000
DOĞU ANADOLU İHVALİ BAŞKANLIĞI	15.632.000	2.533.000	9.979.000	0	778.000	1.731.000	245.433.000	0	0	275.882.000
KONYA İHVALİ BAŞKANLIĞI	17.483.000	2.919.000	9.914.000	0	781.000	13.798.000	261.508.000	0	0	306.103.000
DOĞU ANADOLU İHVALİ BAŞKANLIĞI	18.780.000	3.070.000	9.914.000	0	774.000	4.391.000	463.580.000	0	0	506.634.000
DEKALAT SU İHVALİ BAŞKANLIĞI	7.765.988.000	1.538.948.000	1.287.589.000	0	241.927.000	53.411.303.000	345.759.000	0	0	64.611.256.000
TÜRKİYE SU İHVALİ BAŞKANLIĞI	8.602.000	1.695.000	3.147.000	0	0	1.882.000	0	0	0	15.145.000
TÜRKİYE SU İHVALİ BAŞKANLIĞI	340.447.000	52.841.000	222.295.000	0	11.790.000	50.178.000	0	0	0	678.971.000
TÜRKİYE İHVALİ BAŞKANLIĞI	45.889.000	6.538.000	26.435.000	0	1.473.000	25.889.000	0	0	0	95.840.000
TÜRKİYE SAĞLIK İNSTITÜTÜ BAŞKANLIĞI	37.444.000	6.417.000	78.695.000	0	2.052.000	219.599.000	269.630.000	0	0	611.858.000
HEKİM ARAŞTIRMA KURUMU	15.932.000	2.556.000	5.861.000	0	193.000	2.885.000	0	0	0	27.467.000
HAZİRAN TEYKUR VE ARAÇ GİDERE MÜDÜRLÜĞÜ	208.272.000	37.399.000	59.796.000	0	829.788.000	94.084.000	0	2.463.000	0	1.231.541.000
TÜRKİYE LÜZİTİM BAŞKANLIĞI	38.773.000	6.720.000	30.277.000	0	34.162.000	12.945.000	1.746.082.000	0	0	1.868.699.000
APRACOVA ALIN BAŞKANLIĞI	33.077.000	6.817.000	43.932.000	0	24.000	73.385.000	0	0	0	158.835.000
TÜRKİYE KİREZİTİM BAŞKANLIĞI	297.485.000	4.471.000	51.111.000	0	2.524.000	25.889.000	0	0	0	111.688.000
TÜRKİYE KİREZİTİM BAŞKANLIĞI	297.485.000	4.471.000	51.111.000	0	2.524.000	25.889.000	0	0	0	111.688.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	56.403.460.000	6.058.539.000	27.464.977.000	0	88.574.121.000	122.421.393.000	11.232.367.000	1.845.688.000	0	287.044.373.000
YÖNETİM KURUMLARI	103.993.370.000	15.963.373.000	15.999.971.000	0	5.658.884.000	21.363.499.000	0	0	0	102.799.617.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	140.334.138.000	22.992.912.000	43.348.946.000	0	86.435.065.000	143.784.492.000	11.232.367.000	1.845.688.000	0	449.813.990.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMELİ
(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ KURUMLAR 2024 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DİY. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIŞ GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERİME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON İST. KURULU	34.124.000	39.562.000	151.300.000		0	6.3167.000	77.070.000	0	0	672.317.000
BELGE TIRAKKOLLARI VE İLETİŞİM KURULU	74.664.000	96.414.000	278.575.000		0	21.659.465.000	988.894.000	0	0	23.346.000.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	299.746.000	32.400.000	133.322.000		0	41.0550.000	123.960.000	0	0	1.000.000.000
BANKACILIK DÜZENLENME VE DENETLENME KURULU	94.120.000	28.410.000	299.675.000		0	38.1775.000	917.625.000	0	0	2.762.665.000
ENERJİ PİYASASI DÜZENLENME KURULU	43.1605.000	60.430.000	380.664.000		0	33.110.000	20.500.000	0	0	926.300.000
KARNE İTHARE KURULU	20.5530.000	27.302.000	135.796.000		0	108.567.000	12.895.000	0	0	496.000.000
BEKLENTİ KURULU	988.256.000	63.940.000	108.097.000		0	23.555.000	96.500.000	0	0	839.433.000
NARA GÜZETİMLİ, NARASİBE VE DENETİM STANDARTLARI KURULU	13.568.000	27.180.000	51.174.000		0	792.200	15.965.000	0	0	225.679.000
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU	75.090.000	9.235.000	52.227.000		0	5.030.000	15.170.000	0	0	155.762.000
HUKUKİ DÜZENLENME KURULU	95.421.000	11.426.000	414.181.000		0	6335.000	30.000.000	0	0	561.964.000
SEÇİRCİLİK VE ÇÖZ. ÖNERİLİK DÜZENLENME VE DENETLENME KURULU	79.950.000	11.000.000	35.000.000		0	17.000.000	50.000.000	0	0	150.950.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	3.942.396.000	606.419.000	2.041.014.000	0	22.717.066.000	1.908.419.000	0	0	0	31.215.310.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(1) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR 2023 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÖV. PİY. GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERHAYE GİDERLERİ	SERHAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YERDE GÜDEREK	TOPLAM
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	5.354.331.000	688.248.000	796.549.000	0	1.076.429.000	184.453.000	4.355.000	0	0	8.098.355.000
CUMHURBAŞKANLIĞI	1.137.791.000	131.141.000	4.662.135.000	0	1.747.569.000	638.206.000	0	0	0	8.098.355.000
ANAYASA MAHKEMESİ	176.094.000	22.429.000	120.155.000	0	16.382.000	20.267.000	0	0	0	355.146.000
YARGITAY	973.532.000	139.387.000	511.240.000	0	54.331.000	69.948.000	0	0	0	1.741.420.000
BAVİSTAY	693.330.000	91.592.000	112.940.000	0	18.240.000	205.318.000	0	0	0	1.131.422.000
HAKİM VE SAVCILAR KURULU	310.927.000	40.025.000	63.097.000	0	1.832.000	14.687.000	0	0	0	436.551.000
SAVCTAY	1.465.940.000	200.338.000	183.021.000	0	14.710.000	96.206.000	0	0	0	1.951.029.000
AKADİK BAKANLIĞI	57.884.720.000	8.697.720.000	17.797.253.000	0	1.863.240.000	13.952.236.000	2.957.019.000	0	0	10.311.587.000
MILLİ SAVIŞMA BAKANLIĞI	122.945.720.000	18.593.720.000	102.113.724.000	0	4.337.288.000	763.271.000	0	0	0	24.739.726.000
TEŞVİK BAKANLIĞI	72.448.940.000	5.791.145.000	4.592.937.000	0	2.514.522.000	8.835.525.000	1.056.658.000	0	0	45.562.458.000
DEĞİŞER BAKANLIĞI	9.587.520.000	91.122.000	3.015.877.000	0	2.813.725.000	1.211.425.000	0	2.150.000	0	2.881.183.000
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	8.582.549.000	1.276.007.000	9.303.449.000	774.517.000.000	1.532.839.101.000	35.403.683.000	35.403.683.000	466.864.975.000	0	2.880.079.984.000
MILLİ İSTİBRAF BAKANLIĞI	421.389.720.000	64.733.650.000	52.344.794.000	0	18.291.627.000	59.366.162.000	417.427.000	0	0	616.560.478.000
SALIK BAKANLIĞI	195.723.128.000	30.491.738.000	95.588.895.000	0	2.287.087.000	88.712.696.000	720.391.000	0	0	413.523.943.000
LAĞİSTİMA VE ALTYAPU BAKANLIĞI	1.385.597.000	237.760.000	103.374.000	0	90.054.668.000	68.558.156.000	68.059.540.000	0	0	27.316.037.000
ALİŞ VE SİYAL İZMETLER BAKANLIĞI	15.938.039.000	3.086.031.000	87.909.000	0	16.621.541.000	1.468.656.000	10.241.000	0	0	23.738.397.000
ENBİTİ VE İHAİL KATNAKLAR BAKANLIĞI	464.175.000	74.647.000	201.581.07.000	0	8.461.229.000	77.836.000	1.981.518.000	0	0	25.217.515.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	5.246.945.000	908.717.000	1.129.150.000	0	8.594.637.000	5.451.433.000	1.204.974.000	0	0	22.525.396.000
SAĞLIK VE TEŞVİK BAKANLIĞI	1.395.778.000	224.635.000	237.633.000	0	22.813.201.000	2.865.028.000	64.524.544.000	6.118.195.000	0	47.536.281.000
GENEL ŞİRKİLLİK VE İKLİM TEŞVİK BAKANLIĞI	5.985.275.000	1.049.695.000	539.027.000	0	2.725.188.000	2.946.533.000	15.889.901.000	251.125.000	0	34.383.273.000
TÜRKİYE FANALIK	6.377.448.000	944.030.000	866.395.000	0	13.613.385.000	1.057.432.000	41.301.000	0	0	22.857.486.000
DEĞİŞER VE SİYAL BAKANLIĞI	8.973.200.000	385.574.000	612.568.000	0	48.264.628.000	6.094.127.000	527.250.000	39.351.000.000	0	94.695.110.000
HİZMET VE SİYAL BAKANLIĞI	23.887.553.000	4.121.580.000	1.332.861.000	0	85.717.697.000	4.846.586.000	92.734.711.000	24.049.000	0	186.825.412.000
MILLİ GAVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİK	801.233.000	15.625.000	12.500.000	0	2.382.000	27.235.000	0	0	0	159.058.000
MILLİ İSTİBRAF TEŞVİKATİ BAŞKANLIĞI	5.535.101.000	562.748.000	2.132.453.000	0	0	2.506.936.000	0	0	0	10.777.284.000
YANDAMA GENEL KOMİTANLIĞI	75.842.387.000	8.990.361.000	17.359.370.000	0	38.074.000	3.379.930.000	0	0	0	10.698.102.000
SAĞLIK GAVENLİK KOMİTANLIĞI	3.111.794.000	449.115.000	2.429.871.000	0	14.846.000	897.761.000	0	0	0	6.813.457.000
ENBİTİ GENEL MECLİSLİĞİ	112.894.188.000	21.079.832.000	16.295.944.000	0	78.479.000	11.979.580.000	0	0	0	162.318.021.000
ETİYATET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	339.977.406.000	6.990.986.000	1.550.211.000	0	263.701.000	1.034.375.000	0	0	0	49.826.683.000
AFT VE AİL DÜNYA YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	2.109.781.000	349.488.000	339.755.000	0	2.403.366.000	2.406.177.000	1.638.377.000	486.012.000	0	10.096.977.000
GEİRİ İHAİLİ BAŞKANLIĞI	11.942.640.000	1.999.929.000	1.641.127.000	0	92.288.000	2.615.970.000	0	0	0	18.111.738.000
TEYATET GENEL MECLİSLİĞİ	3.328.780.000	740.874.000	94.994.000	0	21.178.000	175.594.000	0	0	0	4.261.342.000
MECLİSLİĞİ GENEL MECLİSLİĞİ	348.026.000	174.752.000	88.285.000	0	769.200.000	328.452.000	0	0	0	3.113.617.000
İKLİM İHAİLİ BAKANLIĞI	2.514.480.000	391.555.000	1.641.285.000	0	2.813.327.000	346.135.000	32.711.000	0	0	12.725.566.000
YANDAMA BİRLİK BAŞKANLIĞI	179.853.000	21.535.000	79.947.000	0	2.807.621.000	36.155.000	11.013.000	0	0	3.217.938.000
DEVALET VE SİYALİ BAŞKANLIĞI	276.445.000	51.383.000	78.601.000	0	1.639.000	95.462.000	0	0	0	503.530.000
MILLİ İHAİLİ BAŞKANLIĞI	555.145.000	104.389.000	16.870.700	0	1.917.000	117.495.000	0	0	0	2.168.795.000
MILLİ İHAİLİ BAŞKANLIĞI	326.977.000	46.949.000	161.630.000	0	5.338.000	189.050.000	0	0	0	932.230.000
GAZİPA VE SİYAL GAVENLİK BAKANLIĞI	1.285.912.000	169.852.000	2.463.637.000	0	283.367.446.000	119.474.000	599.278.000	0	114.106.000.000	11.528.752.000
İKLİM İHAİLİ BAŞKANLIĞI	93.705.000	14.884.000	65.564.000	0	15.367.000	8.812.000	6.979.000	0	0	207.191.000
GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (1 SAYILI CETVEL)	1.170.080.000.000	184.247.278.000	369.894.555.000	774.517.000.000	2.310.696.917.000	292.793.496.000	214.622.092.000	513.407.406.000	11.410.000.000	5.944.127.746.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (11 SAYILI CETVEL)	163.313.372.000	26.338.056.000	47.954.130.000	0	93.541.293.000	168.894.376.000	12.457.711.000	2.048.259.000	0	511.945.944.000
DOZEMETLİK VE DEYETLİK KURUMLAR (11 SAYILI CETVEL)	5.624.179.000	796.363.000	2.492.630.000	0	40.932.681.000	2.126.135.000	0	0	0	51.392.348.000
1+11 SAYILI CETVELLE TABİ KURUMLAR TOPLAM	1.336.417.753.000	211.582.247.000	419.831.515.000	774.517.000.000	2.444.633.691.000	463.914.066.000	227.074.803.000	515.455.660.000	11.410.000.000	6.597.462.938.000
ÖZEL BÜTÇELERE VE DOZEMETLİK HAZİNE YARDIMI	0	0	0	0	286.158.050.000	0	176.684.896.000	0	0	46.842.946.000
GEİRİ İHAİLİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	39.148.585.000	0	0	0	0	39.148.585.000
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GEİRİ İHAİLİ BAŞKANLIĞI YARDIMI)	1.336.417.753.000	211.582.247.000	419.831.515.000	774.517.000.000	2.444.633.691.000	463.914.066.000	483.399.907.000	515.455.660.000	11.410.000.000	6.603.471.487.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMELİ
(11) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI 2025 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SÖZ. GÖV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERHAYE GİDERLERİ	SERHAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEDEK GÖRNEK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	281.99.000	35.460.000	24.460.000	0	905.640.000	6.290.000	0	0	0	439.259.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.618.715.000	596.652.000	391.161.000	0	390.174.000	586.729.000	0	0	0	5.513.431.000
ÖZEL DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.635.455.000	277.590.000	499.819.000	0	104.246.000	354.991.000	0	0	0	2.862.077.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.327.840.000	532.403.000	513.469.000	0	104.246.000	768.403.000	0	0	0	5.462.529.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.839.095.000	446.287.000	319.090.000	0	23.617.000	712.294.000	0	0	0	4.590.087.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	3.011.833.000	500.130.000	477.949.000	0	30.767.000	2.007.673.000	0	0	0	6.368.850.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.637.570.000	260.340.000	32.746.000	0	106.670.000	309.693.000	0	0	0	2.667.026.000
BÖĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	868.683.000	141.180.000	269.794.000	0	561.600	306.471.000	0	0	0	1.622.360.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.238.910.000	340.628.000	293.250.000	0	139.379.000	325.678.000	0	0	0	3.339.111.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.132.555.000	177.580.000	201.650.000	0	63.646.000	289.325.000	0	0	0	1.863.744.000
MİMAR SİNAN ÖZEL SAĞKAR ÜNİVERSİTESİ	498.151.000	76.891.000	61.323.000	0	323.230.000	124.836.000	0	0	0	753.543.000
İĞE ÜNİVERSİTESİ	2.963.901.000	403.394.000	403.394.000	0	308.781.000	345.060.000	0	0	0	4.514.382.000
DOĞU EYLÜ ÜNİVERSİTESİ	2.506.923.000	390.971.000	307.333.000	0	236.349.000	452.445.000	0	0	0	3.893.998.000
TÜRKİ ÜNİVERSİTESİ	1.446.080.000	222.664.000	180.062.000	0	92.086.000	174.957.000	0	0	0	2.125.793.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.072.983.000	338.269.000	329.011.000	0	157.273.000	373.058.000	0	0	0	3.270.519.000
AMODUL ÜNİVERSİTESİ	1.410.701.000	226.337.000	275.465.000	0	91.729.000	164.517.000	0	0	0	2.178.729.000
SİĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	2.569.711.000	340.964.000	384.689.000	0	110.974.000	191.846.000	0	0	0	3.397.653.000
AGRIYER ÜNİVERSİTESİ	2.107.793.000	324.363.000	222.669.000	0	125.516.000	418.566.000	0	0	0	3.208.847.000
ERZİTOS ÜNİVERSİTESİ	1.790.895.000	288.976.000	347.786.000	0	116.931.000	395.579.000	0	0	0	2.920.107.000
SİVAS ÇAMKAR ÜNİVERSİTESİ	1.678.707.000	254.444.000	258.860.000	0	83.472.000	321.452.000	0	0	0	2.596.675.000
ÇAMURTA ÜNİVERSİTESİ	2.028.950.000	320.690.000	241.938.000	0	149.273.000	421.694.000	0	0	0	3.172.137.000
ONDOĞUZ MİSİR ÜNİVERSİTESİ	1.933.681.000	303.426.000	227.948.000	0	127.699.000	235.393.000	0	0	0	2.842.430.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.639.766.000	257.160.000	180.132.000	0	108.492.000	349.801.000	0	0	0	2.535.351.000
ATILIM ÜNİVERSİTESİ	2.580.862.000	360.511.000	518.827.000	0	136.199.000	224.705.000	0	0	0	3.811.794.000
İPAUL ÜNİVERSİTESİ	1.831.977.000	275.104.000	212.669.000	0	84.146.000	246.084.000	0	0	0	2.648.872.000
FRAT ÜNİVERSİTESİ	1.823.916.000	267.031.000	227.562.000	0	77.742.000	330.497.000	0	0	0	2.736.698.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.714.715.000	266.896.000	266.896.000	0	96.654.000	121.221.000	0	0	0	2.459.317.000
YAN YÖRÜKÜL ÜNİVERSİTESİ	1.663.920.000	289.786.000	233.900.000	0	63.729.000	394.873.000	0	0	0	2.592.678.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.159.941.000	225.389.000	224.629.000	0	68.979.000	215.610.000	0	0	0	2.264.348.000
ÖZEL YÜKER TEKNOLOJİ BAŞTİDİŞİ	417.386.000	63.960.000	89.833.000	0	17.969.000	159.345.000	0	0	0	786.488.000
ERZEC TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	438.866.000	67.605.000	79.761.000	0	18.006.000	151.712.000	0	0	0	756.450.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.132.959.000	175.282.000	134.959.000	0	47.629.000	113.524.000	0	0	0	1.693.618.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.536.675.000	288.147.000	230.610.000	0	82.236.000	212.058.000	0	0	0	2.288.787.000
AYDIN KÖMÜR ÜNİVERSİTESİ	1.487.061.000	227.704.000	193.320.000	0	76.277.000	209.841.000	0	0	0	2.194.530.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.090.465.000	163.461.000	119.114.000	0	43.557.000	164.671.000	0	0	0	1.581.481.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	1.463.148.000	225.262.000	136.577.000	0	71.729.000	169.304.000	0	0	0	2.066.094.000
PAZARCIK ÜNİVERSİTESİ	1.809.653.000	290.953.000	189.460.000	0	85.966.000	142.931.000	0	0	0	2.518.942.000
BAKUR ÜNİVERSİTESİ	971.516.000	149.934.000	145.785.000	0	40.551.000	249.671.000	0	0	0	1.557.427.000
KOÇALP ÜNİVERSİTESİ	1.638.771.000	263.865.000	263.763.000	0	89.024.000	132.016.000	0	0	0	2.397.469.000
SARAY ÜNİVERSİTESİ	1.207.981.000	169.318.000	147.956.000	0	49.889.000	104.638.000	0	0	0	1.679.881.000
MANİSA ÇELİK BAYRAK ÜNİVERSİTESİ	1.394.780.000	219.439.000	154.467.000	0	76.997.000	175.276.000	0	0	0	2.021.077.000
BOLU ANITLI İZET BAYAL ÜNİVERSİTESİ	1.024.648.000	155.856.000	140.023.000	0	403.490.000	120.953.000	0	0	0	1.482.635.000

KURULUM	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DİY. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BÜDC. VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
HATIR MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	983274.000	147.768.000	102.165.000	0	42.685.000	239.393.000	0	0	0	1.495.521.000
ATYON ÜÇÜTÜZE ÜNİVERSİTESİ	753.446.000	118.403.000	104.350.000	0	27.280.000	66.893.000	0	0	0	1.065.579.000
KAĞAS ÜNİVERSİTESİ	762.765.000	100.094.000	165.660.000	0	23.390.000	171.933.000	0	0	0	1.223.855.000
PAHİLKALE ÖZNEK MAM ÜNİVERSİTESİ	1.535.455.000	232.145.000	168.881.000	0	58.310.000	186.522.000	0	0	0	2.181.815.000
NİĞDE ÖMER HALİSSEPHAR ÜNİVERSİTESİ	709224.000	102.766.000	111.697.000	0	23.886.000	72.360.000	0	0	0	1.009.763.000
KUTAYPAH DÜŞÜNÜŞ ÜNİVERSİTESİ	810278.000	131.399.000	132.970.000	0	28.535.000	105.211.000	0	0	0	1.208.842.000
TOHAT GÜZELBAĞA ÜNİVERSİTESİ	1.364097.000	174.641.000	134.430.000	0	44.039.000	394.897.000	0	0	0	1.889.200.5000
MÜĞLA SİTİ KOYUNAN ÜNİVERSİTESİ	1.091664.000	176.927.000	153.894.000	0	56.695.000	174.612.000	0	0	0	1.644.953.3000
KAHRAMANMARAŞ SÜTCÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.193815.000	174.391.000	182.270.000	0	45.918.000	176.499.000	0	0	0	1.777.565.2000
KIRSEKALE ÜNİVERSİTESİ	994665.000	148.897.000	159.620.000	0	53.394.000	141.612.000	0	0	0	1.453.091.1000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.531837.000	245.664.000	197.073.000	0	92.596.000	305.492.000	0	0	0	2.253.742.3000
GAZİPASCAR ÜNİVERSİTESİ	276230.000	42.310.000	97.651.000	0	16.602.000	117.492.000	0	0	0	515.325.6000
KERŞEHİR AHE ERAN ÜNİVERSİTESİ	598377.000	93.921.000	74.974.000	0	17.957.000	120.445.000	0	0	0	906.607.2000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	636594.000	87.751.000	75.457.000	0	18.892.000	298.397.000	0	0	0	1.095.545.2000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	935339.000	138.030.000	88.263.000	0	38.159.000	212.866.000	0	0	0	1.431.306.5000
BURDUR NERHET ALP ERKUT ÜNİVERSİTESİ	764113.000	112.614.000	140.025.000	0	22.022.000	188.722.000	0	0	0	1.235.544.0000
AFK ÜNİVERSİTESİ	594138.000	85.177.000	99.781.000	0	18.024.000	180.166.000	0	0	0	977.555.6000
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	822265.000	115.969.000	64.601.000	0	21.899.000	132.397.000	0	0	0	1.155.644.1000
TEKİRDAĞ MAMK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	971696.000	144.451.000	104.340.000	0	36.402.000	185.784.000	0	0	0	1.444.385.1000
FEZANCAH İBNAL YILDIZIM ÜNİVERSİTESİ	746272.000	93.236.000	102.194.000	0	19.762.000	110.883.000	0	0	0	1.075.597.7000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	548375.000	82.005.000	70.683.000	0	16.348.000	98.400.000	0	0	0	816.531.0000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	699655.000	100.251.000	83.373.000	0	21.588.000	109.415.000	0	0	0	984.282.2000
41TT ÜNİVERSİTESİ	555554.000	84.065.000	74.225.000	0	18.672.000	145.558.000	0	0	0	877.477.2000
YOGYAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	746463.000	104.410.000	98.617.000	0	25.282.000	104.519.000	0	0	0	1.074.031.0000
ADYAMAN ÜNİVERSİTESİ	714135.000	94.655.000	78.574.000	0	20.061.000	79.749.000	0	0	0	987.204.6000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	596165.000	86.115.000	57.867.000	0	19.357.000	68.943.000	0	0	0	828.351.0000
KARŞIYA ÜNİVERSİTESİ	453304.000	68.883.000	52.679.000	0	14.969.000	73.633.000	0	0	0	664.294.5000
KARAKAMUKLU NERHMETY ÜNİVERSİTESİ	525007.000	69.147.000	67.984.000	0	10.165.000	102.807.000	0	0	0	771.110.0000
AGRI İBRAHİM ÖZCAN ÜNİVERSİTESİ	405746.000	52.776.000	99.179.000	0	7.446.000	73.633.000	0	0	0	635.640.0000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	395139.000	60.197.000	38.964.000	0	11.379.000	139.522.000	0	0	0	645.153.0000
SİRT ÜNİVERSİTESİ	492328.000	60.794.000	62.289.000	0	18.599.000	118.962.000	0	0	0	745.821.4000
MEVSİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	498445.000	69.498.000	67.723.000	0	12.496.000	132.179.000	0	0	0	78.153.4000
KARABİSK ÜNİVERSİTESİ	874556.000	116.731.000	139.467.000	0	28.120.000	80.176.000	0	0	0	1.222.650.0000
KILIS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	295617.000	44.290.000	53.236.000	0	7.824.000	36.716.000	0	0	0	437.653.3000
ÇANIR KATİP ÜNİVERSİTESİ	503296.000	73.374.000	64.873.000	0	13.697.000	146.131.000	0	0	0	801.061.1000
ATYON ÇORUM ÜNİVERSİTESİ	358984.000	47.910.000	43.894.000	0	9.132.000	75.893.000	0	0	0	531.851.3000
BİLECEK ŞEHİT REBİHAL ÜNİVERSİTESİ	444731.000	66.913.000	71.058.000	0	12.324.000	93.940.000	0	0	0	686.020.0000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	353375.000	46.900.000	70.840.000	0	9.091.000	80.776.000	0	0	0	561.182.2000
KONAKLIL ÜNİVERSİTESİ	481479.000	68.006.000	82.846.000	0	14.986.000	116.524.000	0	0	0	74.334.1000
OSMANİYE COKUUT ATA ÜNİVERSİTESİ	382527.000	56.299.000	46.787.000	0	11.320.000	57.571.000	0	0	0	555.550.2000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	532455.000	67.677.000	88.075.000	0	10.940.000	154.307.000	0	0	0	853.354.0000
MİS APANISAN ÜNİVERSİTESİ	426682.000	52.823.000	89.493.000	0	9.274.000	85.892.000	0	0	0	663.444.0000
HADİM ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	446652.000	58.462.000	57.156.000	0	9.529.000	49.795.000	0	0	0	621.594.4000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	418461.000	55.073.000	60.632.000	0	9.096.000	111.622.000	0	0	0	65.482.4000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	289721.000	37.437.000	82.517.000	0	6.229.000	95.813.000	0	0	0	491.735.0000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	421338.000	59.147.000	44.190.000	0	11.615.000	159.571.000	0	0	0	697.631.0000

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DİY. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FALİZ GİDRLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BÜRK YERME	YEDEK DÖNEREK	TOPLAM
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	350.693.000	43.063.000	55.289.000	0	8.510.000	25.776.000	0	0	0	484.325.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	457.500.000	60.792.000	61.307.000	0	12.090.000	23.871.000	0	0	0	615.471.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	261.751.000	33.791.000	45.425.000	0	0	145.699.000	0	0	0	491.687.000
İZİR ÜNİVERSİTESİ	358.798.000	37.948.000	50.819.000	0	8.003.000	52.581.000	0	0	0	517.575.000
SİĞIRCI ÜNİVERSİTESİ	240.935.000	30.948.000	53.671.000	0	5.340.000	37.110.000	0	0	0	375.504.000
MARİÇ ÜNİVERSİTESİ	368.475.000	46.391.000	48.939.000	0	8.772.000	67.598.000	0	0	0	549.710.000
VALİA ÜNİVERSİTESİ	364.930.000	51.616.000	51.419.000	0	12.627.000	91.967.000	0	0	0	573.379.000
TÜRK ANAHI ÜNİVERSİTESİ	175.380.000	28.412.000	55.185.000	0	4.544.000	168.899.000	0	0	0	433.430.000
ANADOLU YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	902.450.000	128.664.000	165.876.000	0	24.276.000	269.356.000	0	0	0	1.490.630.000
BÜYÜK TENK ÜNİVERSİTESİ	274.725.000	39.803.000	46.811.000	0	5.316.000	731.390.000	0	0	0	448.824.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	515.545.000	71.712.000	50.932.000	0	18.345.000	190.826.000	0	0	0	847.077.000
NEKİR KATİP ÇELİBİ ÜNİVERSİTESİ	96.228.000	68.939.000	69.939.000	0	20.381.000	380.653.000	0	0	0	1.066.064.000
NEKİRİN ESRAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.598.975.000	242.710.000	13.255.000	0	78.812.000	201.780.000	0	0	0	2.255.638.000
NEKİRAN GÜL ÜNİVERSİTESİ	188.517.000	28.995.000	46.402.000	0	4.523.000	123.790.000	0	0	0	386.654.000
NEKİRAN TENK ÜNİVERSİTESİ	209.166.000	28.003.000	50.308.000	0	3.655.000	49.641.000	0	0	0	340.855.000
ADANA ALPANSAN TENKES BİLİM VE TENKOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	246.013.000	38.882.000	28.199.000	0	7.418.000	132.719.000	0	0	0	450.891.000
ANADOLU SİYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	237.758.000	38.036.000	34.513.000	0	7.674.000	44.063.000	0	0	0	365.682.000
SAGLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.831.661.000	275.455.000	167.644.000	0	80.340.000	384.641.000	0	0	0	2.779.678.000
BAĞDADIA ÜNİVERSİTESİ	317.700.000	47.784.000	51.575.000	0	779.400	174.773.000	0	0	0	596.546.000
İSKENDERİAN TENK ÜNİVERSİTESİ	273.510.000	42.888.000	55.877.000	0	8.725.000	60.953.000	0	0	0	441.653.000
ALANVA ALAKDIN KOKYAT ÜNİVERSİTESİ	359.215.000	50.402.000	66.262.000	0	8.381.000	201.206.000	0	0	0	681.494.000
İZİR BAĞDADIA ÜNİVERSİTESİ	185.100.000	27.632.000	33.365.000	0	4.597.000	94.728.000	0	0	0	343.132.000
İZİR DEKORATİ ÜNİVERSİTESİ	166.064.000	24.882.000	33.038.000	0	4.827.000	70.496.000	0	0	0	302.767.000
YERKÖKÜĞETİ KALİTE KURULU	8.795.000	1.365.000	14.344.000	0	46.500	835.000	0	0	0	25.864.000
ANADOLU MEDİK VE GİZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	96.411.000	15.765.000	42.895.000	0	1.249.000	121.599.000	0	0	0	272.219.000
GAZİANTP İLİM BİLİM VE TENKOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	91.377.000	14.094.000	50.826.000	0	1.394.000	34.336.000	0	0	0	191.419.000
KONYA TENK ÜNİVERSİTESİ	311.901.000	46.462.000	62.547.000	0	5.640.000	88.119.000	0	0	0	518.849.000
ADAPATA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	256.895.000	44.519.000	30.409.000	0	9.027.000	105.744.000	0	0	0	485.504.000
MAKATA TUGGİ ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	286.795.000	43.716.000	48.401.000	0	5.065.000	132.767.000	0	0	0	515.884.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - ÇERANPAŞA	1.806.164.000	334.377.000	307.208.000	0	133.301.000	1.137.044.000	0	0	0	3.888.495.000
ANADOLU HACI BAKIRAN KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ	849.129.000	128.885.000	128.489.000	0	25.343.000	31.778.000	0	0	0	1.185.628.000
SAKARYA ULUGALAMU BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	400.620.000	65.882.000	48.922.000	0	12.091.000	73.433.000	0	0	0	601.048.000
SAMSAT ÜNİVERSİTESİ	157.246.000	30.191.000	27.199.000	0	3.463.000	117.692.000	0	0	0	376.496.000
SİĞIRCI BİLİM VE TENKOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	65.100.000	8.994.000	28.889.000	0	1.018.000	111.060.000	0	0	0	214.989.000
TRAKS ÜNİVERSİTESİ	165.574.000	23.075.000	18.438.000	0	3.710.000	165.930.000	0	0	0	372.753.000
TRAKS ÜNİVERSİTESİ	303.911.000	47.055.000	45.600.000	0	10.964.000	98.694.000	0	0	0	506.244.000
YATSI ÜNİVERSİTESİ	186.911.000	29.768.000	49.500.000	0	6.500.000	66.899.000	0	0	0	337.933.000
HAHANANARAS İSTİTAL ÜNİVERSİTESİ	77.380.000	11.671.000	25.080.000	0	2.427.000	73.193.000	0	0	0	189.978.000
İSKENDER TENK ÜNİVERSİTESİ	591.275.000	101.271.000	107.938.000	0	15.543.000	138.995.000	0	0	0	958.487.000
İSPARTA ULUGALAMU BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	462.596.000	80.900.000	50.094.000	0	14.880.000	178.001.000	0	0	0	816.384.000
FTONANARASAS SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	469.402.000	78.825.000	39.370.000	0	23.712.000	29.013.000	0	0	0	804.743.000
YÖK SÖZLEŞİM KURULUARI	115.696.146.000	18.299.812.000	17.388.197.000	0	6.501.464.000	26.013.378.000	0	0	0	186.892.019.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİER KURUMLAR	41.415.424.000	7.967.794.000	29.965.933.000	0	87.039.899.000	145.963.800.000	12.462.771.000	2.048.294.000	0	325.892.925.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	161.313.572.000	26.228.686.000	47.354.130.000	0	93.541.293.000	166.994.378.000	12.462.771.000	2.048.294.000	0	511.942.944.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMİLİ
(II) SAYILI CETVEL - ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR 2025 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DİY. PRİM GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CAMİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDEREK	TOPLAM
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.224.721.000	204.939.000	173.588.000	0	74.335.000	112.676.000	0	0	0	1.732.589.000
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.238.348.000	46.155.000	779.618.000	0	4.711.000	6.185.000	0	0	0	2.076.980.000
SÜKUNET SAĞLAMA BAŞKANLIĞI	305.517.000	41.487.000	4.152.000	0	0	58.000.000	0	0	0	478.700.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	39.682.000	7.693.000	15.077.000	0	3.789.000	2.937.000	0	0	0	69.178.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	15.931.000	2.344.000	10.011.000	0	1.533.000	3.671.000	0	0	0	31.480.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	14.534.000	2.331.000	9.938.000	0	2.075.000	7.343.000	0	0	0	29.593.000
TÜRK DİL KURUMU	36.592.000	5.523.000	19.981.000	0	14.866.000	15.861.000	0	0	0	91.447.000
TÜRK TARİH KURUMU	127.864.000	20.899.000	13.626.000	0	18.058.000	2.937.000	0	0	0	183.380.000
TÜRKİYE BİLİMLER VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	2.965.679.000	471.358.000	2.372.747.000	0	30.103.996.000	2.365.085.000	8.168.521.000	0	0	18.854.686.000
TÜRKİYE BİLİMLER VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	23.932.000	4.237.000	12.238.000	0	33.538.000	10.280.000	0	0	0	84.237.000
AKADEMİKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.937.989.000	2.257.961.000	12.079.741.000	0	75.397.633.000	68.089.540.000	0	0	0	168.046.571.000
DEKLETTİTÖRİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.026.778.000	192.193.000	210.103.000	0	379.799.000	58.746.000	0	0	0	1.555.599.000
DEKLETTİTÖRİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.149.556.000	178.890.000	115.140.000	0	70.144.000	41.123.000	0	0	0	1.552.881.000
DEKLETTİTÖRİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.947.232.000	1.560.688.000	4.287.911.000	0	408.391.000	3.004.871.000	244.446.000	0	0	17.684.154.000
HAFTALIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	786.656.000	136.553.000	302.739.000	0	249.543.000	120.430.000	0	0	0	3.026.468.000
TÜRKİYE HAYAT VE SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	251.532.000	45.096.000	298.813.000	0	6.400.000	120.430.000	0	0	0	453.389.000
HAFTALIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	972.818.000	186.616.000	177.521.000	0	107.923.000	1.468.656.000	0	0	0	3.068.686.000
ŞİŞLİ HAYAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	155.983.000	21.781.000	209.727.000	0	33.186.000	14.687.000	0	0	0	245.84.000
TÜRK ARKEOLOJİK KURUMU	80.039.000	9.659.000	54.042.000	0	41.060.000	14.687.000	0	0	0	162.903.000
TÜRK STAMBUĞLU İSTİTÜTÜ	1.333.128.000	278.244.000	235.391.000	0	40.584.000	411.224.000	0	0	0	2.299.571.000
TÜRK FİRENT VE HAKKA KURUMU	238.931.000	33.203.000	76.539.000	0	126.649.000	59.584.000	0	0	0	524.666.000
MÜHÜR VE GÜPÜR KURUMU	863.540.000	269.407.000	162.948.000	0	3.579.173.000	88.119.000	0	0	0	5.695.981.000
TÜRK İŞİMLERİ VE KORDONASYON ARAŞTIRMA BAŞKANLIĞI	221.454.000	33.453.000	150.180.000	0	13.260.780.000	29.273.000	64.005.000	0	0	1.824.523.000
GAP BÖLGE KALKINMA DİREKİ	302.863.000	19.050.000	380.180.000	0	1.622.000	58.746.000	221.743.000	0	0	442.046.000
KÖZLEŞTİRME DİREKİ BAŞKANLIĞI	112.447.000	16.065.000	12.795.000	0	12.866.000	4.930.000	0	0	0	159.333.000
KAPU DİREKİ BAŞKANLIĞI	84.638.000	14.138.000	22.446.000	0	3.449.000	4.345.000	0	0	0	128.815.000
GEZİ İPZAR KURUMU İLE TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	205.931.000	29.875.000	62.789.000	0	122.000	2.882.483.000	0	0	0	9.441.983.000
MESKİNE VE TEBLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	52.060.000	11.778.000	17.334.000	0	13.930.000	46.850.000	0	0	0	138.477.000
YATIRIM TEBLİK VE ARAŞTIRMA KURUMU	149.544.000	22.795.000	45.990.000	0	13.743.000.000	14.687.000	0	0	0	1.401.388.000
TÜRKİYE YATIRIM KURUMU BAŞKANLIĞI	145.855.000	24.113.000	15.868.000	0	3.513.000	26.430.000	0	0	0	216.633.000
DOĞU ANADOLU PROJE BÖLGE KALKINMA DİREKİ BAŞKANLIĞI	2.935.000	1.745.000	1.088.000	0	84.000	2.028.000	277.602.000	0	0	307.722.000
KONYA İLİ PROJESİ BÖLGE KALKINMA DİREKİ BAŞKANLIĞI	197.640.000	3.360.000	10.980.000	0	8.600	16.194.000	240.456.000	0	0	344.392.000
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA DİREKİ BAŞKANLIĞI	216.810.000	3.334.000	11.032.000	0	8.930.000	5.141.000	514.984.000	0	0	557.148.000
DEKLETTİTÖRİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.939.935.000	1.794.648.000	14.626.000	0	298.103.000	62.360.467.000	384.034.000	0	0	75.173.602.000
TÜRKİYE SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.004.000	1.952.000	3.485.000	0	0	2.203.000	0	0	0	17.644.000
TÜRKİYE SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	392.619.000	60.829.000	247.262.000	0	12.984.000	58.746.000	0	0	0	777.314.000
TÜRKİYE İNŞAAT KURUMU BAŞKANLIĞI	52.940.000	7.577.000	22.616.000	0	1.620.000	29.373.000	0	0	0	114.130.000
TÜRKİYE SAĞLIK İNSTITÜTÜ BAŞKANLIĞI	42.971.000	7.386.000	8.833.500	0	2.233.000	297.538.000	299.456.000	0	0	693.388.000
HEKİM ARAŞTIRMA KURUMU	18.538.000	2.942.000	6.524.000	0	2.150.000	110.499.000	0	0	0	131.397.000
HAFTALIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	240.800.000	43.053.000	66.219.000	0	9.054.410.000	110.499.000	0	0	0	1.382.295.000
TÜRKİYE UZAY ARAŞTIRMA KURUMU	44.087.000	7.776.000	33.533.000	0	35.939.000	14.687.000	1.975.168.000	0	0	2.075.168.000
AKADEMİK ALAN BAŞKANLIĞI	38.966.000	7.848.000	48.568.000	0	27.000	85.916.000	0	0	0	181.483.000
TÜRKİYE ADLİT ARAŞTIRMA KURUMU	31.634.000	5.146.000	56.607.000	0	2.800.000	29.273.000	0	0	0	125.582.000
TÜRKİYE İNŞAAT KURUMU BAŞKANLIĞI	207.659.000	46.740.000	137.615.000	0	3.023.122.000	440.598.000	51.204.000	0	0	1.286.728.000
DEKLETTİTÖRİZASYON KURUMU	41.615.414.000	7.897.794.000	29.965.933.000	0	87.089.899.000	143.983.000.000	12.432.711.000	2.046.254.000	0	325.953.935.000
YATIRIM KURUMU BAŞKANLIĞI	119.698.148.000	18.550.812.000	17.388.197.000	0	6.501.484.000	25.611.378.000	0	0	0	188.880.818.000
DEKLETTİTÖRİZASYON KURUMU BAŞKANLIĞI	161.313.572.000	26.338.606.000	24.334.130.000	0	93.541.293.000	168.994.378.000	12.432.711.000	2.046.254.000	0	511.942.944.000

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İÇMALI
(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ KURUMLAR 2023 YILI BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	505. GÖV. DEV. FAHRA GÖV.	MAL VE HİZMET ALIŞ GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERHAYE GİDERLERİ	SERHAYE TRANSFERLERİ	BORÇ VERME	YEREK ÖDENEK	TOPLAM
PROTÖVE TEKLAFİYON ÜST KURULU	386.03.000	44.750.000	178.116.000	0	71.025.000	74.500.000	0	0	0	754.412.000
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU	888.186.000	115.207.000	356.098.000	0	396.627.994.000	282.415.000	0	0	0	41.285.000.000
SERHAYE PİYASASI KURULU	338.956.000	36.650.000	150.085.000	0	444.400.000	140.270.000	0	0	0	1.100.000.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU	1.381.581.000	349.511.000	439.259.000	0	579.663.000	1.376.493.000	0	0	0	4.122.373.000
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULU	470.310.000	68.375.000	401.114.000	0	39.751.000	24.800.000	0	0	0	999.350.000
KAMU İHALE KURULU	276.122.000	30.054.000	130.012.000	0	128.446.000	15.366.000	0	0	0	560.000.000
SEKABET KURULU	874.918.000	92.330.000	198.955.000	0	32.048.000	75.900.000	0	0	0	1.233.343.000
KAMU GÜZETİNGE, İNHAŞERİ VE DENETİM STANDARTLARI KURULU	367.131.000	71.477.000	50.636.000	0	8.699.000	36.115.000	0	0	0	276.634.000
KİŞİSEL VERİLERİST KURULU	78.856.000	9.600.000	55.344.000	0	3.246.000	15.790.000	0	0	0	183.379.000
NAZARİ DÜZENLEME KURULU	115.950.000	137.700.000	497.021.000	0	8.225.000	46.000.000	0	0	0	678.357.000
SİGORTACILIK VE ÖZEL EĞİTİMLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU	103.300.000	14.700.000	46.000.000	0	22.000.000	64.600.000	0	0	0	256.600.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	5.024.179.000	796.163.000	2.492.830.000	0	40.925.681.000	2.136.195.000	0	0	0	51.392.248.000

– 3 –

**MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
ÖDENEKLERİNİN PROGRAMLARA
GÖRE DAĞILIMI (2023 - 2025)**

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN PROGRAMLARA GÖRE DAĞILIMI (2023-2025)

PROGRAMLAR	2023 TEKLİF	2024 TAHMİN	2025 TAHMİN
AİLENİN KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ	3.781.870.500	4.561.913.000	5.222.765.000
AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞLANMA	3.962.575.000	4.606.994.000	5.229.603.000
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	18.589.474.000	21.653.590.000	24.098.000.000
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	4.741.364.000	6.284.091.000	8.166.326.000
BİLGİ VE İLETİŞİM	7.466.141.000	5.954.976.000	6.431.043.000
BÖLGESEL KALKINMA	2.591.059.000	3.902.771.546	4.387.892.000
ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI	10.985.911.000	13.117.526.000	15.108.978.000
CUMHURBAŞKANLIĞI	2.722.081.000	2.694.344.000	2.908.067.000
DEMİRYOLU ULAŞIMI	95.341.093.000	113.544.386.000	128.924.859.000
DENİZYOLU ULAŞIMI	1.890.931.000	2.352.073.000	2.746.734.000
DİN HİZMETLERİ VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ	31.365.624.000	37.865.469.000	43.531.215.000
DIŞ DENETİM VE HESAP YARGILAMASI	936.755.000	1.237.269.000	1.493.030.000
DIŞ POLİTİKA	19.100.985.000	22.690.674.000	24.990.600.000
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	406.535.476.000	458.353.835.000	378.612.452.000
ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	59.373.754.500	73.506.346.000	85.130.674.000
FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	41.386.135.000	19.516.157.000	23.355.440.000
GENÇLİK	1.881.074.000	2.276.925.000	2.539.014.000
GÖÇ YÖNETİMİ	9.491.747.000	11.333.572.000	12.717.962.000
HAYAT BOYU ÖĞRENME	8.449.877.000	11.096.198.000	13.160.414.000
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	581.576.486.000	716.494.564.000	794.775.450.000
HUKUK VE ADALET	79.435.770.000	94.260.789.385	102.697.919.051
İNSAN HAKLARI	212.125.000	234.052.000	254.041.000
İSTATİSTİK	1.026.107.000	1.240.597.000	1.424.492.000
İSTİHDAM	100.403.494.000	126.001.572.000	146.879.160.000
KADININ GÜÇLENMESİ	2.086.016.000	2.522.418.000	2.998.880.000
KAMU DENETÇİLİĞİ	87.129.000	104.039.000	117.289.000
KAMU GELİRLERİ YÖNETİMİ	8.785.619.000	10.171.611.000	11.804.713.000
KARAYOLU ULAŞIMI	114.166.135.752	143.674.361.902	160.286.654.761
KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE	5.206.520.000	6.463.873.000	7.550.056.000
KIRSAL KALKINMA	16.943.905.000	20.252.060.000	22.476.515.000
KOMBİNE TAŞIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI	760.241.000	2.713.494.000	2.132.997.000
KORUYUCU SAĞLIK	84.327.213.000	98.661.892.000	113.243.337.000
METEOROLOJİ	1.414.728.000	1.671.736.000	1.851.969.000
MİLLÎ KÜLTÜR	11.852.941.000	14.308.997.000	16.279.442.000
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME	1.595.321.000	2.132.032.000	2.133.954.000
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	10.209.497.000	12.204.795.000	13.875.747.000

PROGRAMLAR	2023 TEKLİF	2024 TAHMİN	2025 TAHMİN
ORTAÖĞRETİM	138.057.733.000	170.954.753.000	199.788.110.000
SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	3.234.973.000	3.884.369.000	4.444.554.000
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	35.258.683.000	42.009.538.454	48.853.133.000
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	13.192.918.000	15.240.691.000	17.230.995.000
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	6.761.358.000	7.165.189.000	7.634.028.000
SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI	247.892.000	291.879.000	323.616.000
SOSYAL GÜVENLİK	456.403.597.000	536.543.010.000	642.608.841.000
SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ	7.660.367.000	9.178.621.000	10.259.719.000
STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ	1.863.625.000	2.192.917.000	2.455.343.000
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	6.243.644.000	7.689.167.000	9.093.471.000
TABİİ KAYNAKLAR	2.695.839.000	3.295.689.000	3.791.691.000
TAPU VE KADASTRO	2.507.678.000	3.030.865.000	3.489.909.000
TARIM	103.308.935.000	128.770.774.000	139.530.841.000
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	220.128.715.000	271.298.246.000	314.174.280.000
TEMEL EĞİTİM	237.018.705.000	288.241.933.000	331.686.046.000
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	20.909.224.000	16.933.778.000	19.015.484.000
TOPLUM GÜVENLİĞİ	176.891.733.000	214.527.988.000	247.056.739.000
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	47.870.042.000	60.543.767.000	70.674.247.000
TRAFİK GÜVENLİĞİ	15.163.236.248	18.590.691.098	21.440.633.239
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARD	7.454.055.000	8.964.485.000	10.236.018.000
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	2.619.106.000	3.172.374.000	3.628.856.000
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	266.480.483.000	324.892.395.000	374.868.734.000
ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDIŞI EĞİTİM	8.294.778.000	9.618.494.000	10.303.333.000
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	2.228.118.000	2.583.799.000	2.784.498.000
UZAY VE HAVACILIK	3.572.539.000	4.311.062.000	4.928.861.000
VATANDAŞLIK VE SİVİL TOPLUM	5.781.939.000	6.590.299.000	6.881.964.000
YASAMA	3.919.137.000	4.836.183.000	5.803.484.000
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	400.413.530.000	511.313.147.000	597.486.625.000
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	136.619.559.000	149.630.528.000	170.780.198.000
YÜKSEKÖĞRETİM	154.794.082.000	189.281.976.000	219.649.578.000
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.162.456.000	170.769.078.615	196.416.386.949
PROGRAM DIŞI GİDERLER	428.825.791.000	533.728.146.000	620.605.038.000
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Pay Dahil)	4.808.267.645.000	5.789.737.825.000	6.507.462.938.000
ÖZEL BÜTÇELERE ve DDK'LARA HAZİNE YARDIMLARI İLE GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	338.697.626.000	428.766.697.000	503.991.531.000
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Pay Hariç)	4.469.570.019.000	5.360.971.128.000	6.003.471.407.000

– 4 –

2023 YILI B CETVELİ VE FİNANSMAN TABLOLARI

– a –

**B- CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ
KAMU İDARELERİ TARAFINDAN, İLGİLİ
MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM
OLUNACAK GELİRLER**

1.

**GENEL BÜTÇELİ KAMU
İDARELERİNİN 2023 YILI GELİRLERİ İLE
(2024 - 2025) DÖNEMİ GELİR TAHMİNLERİ
TABLOSU**

GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİNİN
2023-2025 DÖNEMİ GELİRLERİ

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
01				VERGİ GELİRLERİ	3.673.735.478.000	4.622.517.202.000	5.401.268.607.000
03				TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	141.968.689.000	177.676.807.000	210.682.353.000
04				ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	40.833.163.000	45.626.740.000	53.563.889.000
05				DİĞER GELİRLER	373.296.151.000	464.294.131.000	544.846.187.000
06				SERMAYE GELİRLERİ	16.018.531.000	16.620.303.000	17.279.540.000
08				ALACAKLARDAN TAHSİLAT	2.814.258.000	3.535.954.000	4.139.731.000
				TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	4.248.666.270.000	5.330.271.137.000	6.231.780.307.000
09				RED VE İADELER (-)	486.226.462.000	605.955.071.000	698.298.528.000
				NET BÜTÇE GELİRİ	3.762.439.808.000	4.724.316.066.000	5.533.481.779.000

KODLAR		AÇIKLAMA	(TL)		
I	II		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
01		Vergi Gelirleri	3.673.735.478.000	4.622.517.202.000	5.401.268.607.000
1		Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	1.142.421.059.000	1.473.015.024.000	1.752.803.569.000
2		Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	42.921.946.000	64.949.777.000	83.569.978.000
3		Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1.265.480.967.000	1.578.299.446.000	1.834.204.621.000
4		Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	1.058.085.939.000	1.257.453.315.000	1.435.633.687.000
5		Danga Vergisi	56.615.193.000	82.033.724.000	96.786.960.000
6		Harçlar	107.054.602.000	166.735.638.000	198.234.685.000
9		Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	1.155.772.000	30.278.000	35.107.000
03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141.968.689.000	177.676.807.000	210.682.353.000
1		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	16.695.597.000	24.007.703.000	29.965.299.000
2		Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	843.689.000	1.060.048.000	1.241.054.000
3		KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	105.746.972.000	129.975.507.000	152.629.546.000
4		Kurumlar Hasılatı			
5		Kurumlar Karları	9.692.471.000	11.630.837.000	13.375.245.000
6		Kira Gelirleri	5.909.442.000	7.228.863.000	8.898.048.000
9		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.080.518.000	3.773.849.000	4.573.161.000
04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	40.833.163.000	45.626.740.000	53.563.889.000
1		Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar			
6		Özel Gelirler	40.833.163.000	45.626.740.000	53.563.889.000

KODLAR		AÇIKLAMA	(TL)		
I	II		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
05		DİĞER GELİRLER	373.296.151.000	464.294.131.000	544.846.187.000
	1	Faiz Gelirleri	121.366.415.000	145.290.888.000	167.335.727.000
	2	Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	103.466.478.000	123.721.772.000	156.057.924.000
	3	Para Cezaları	73.387.417.000	93.375.146.000	110.193.185.000
	9	DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER	75.075.841.000	101.906.325.000	111.259.351.000
06		Sermaye Gelirleri	16.018.531.000	16.620.303.000	17.279.540.000
	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	5.961.265.000	6.557.311.000	7.210.249.000
	2	Taşınır Satış Gelirleri	57.266.000	62.992.000	69.291.000
	9	DİĞER SERMAYE SATIŞ GELİRLERİ	10.000.000.000	10.000.000.000	10.000.000.000
08		Alacaklardan Tahsilat	2.814.258.000	3.535.954.000	4.139.731.000
	1	Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	2.268.815.000	2.850.636.000	3.337.392.000
	2	Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat	545.443.000	685.318.000	802.339.000
		GENEL TOPLAM	4.248.666.270.000	5.330.271.137.000	6.231.780.307.000

KODLAR		AÇIKLAMA	(TL)		
I	II		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
09		Red ve İadeler (-)	486.226.462.000	605.955.071.000	698.298.528.000
1		Vergi Gelirleri	474.201.299.000	591.177.856.000	681.564.861.000
3		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	124.583.000	153.917.000	183.125.000
4		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler			
5		Diğer Gelirler	11.866.038.000	14.586.327.000	16.511.515.000
6		Sermaye Gelirleri	34.542.000	36.971.000	39.027.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
01	1	1		Vergi Gelirleri			
				Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler			
				Gelir Vergisi			
				Beyana Dayanan Gelir Vergisi	3.673.735.478.000	4.622.517.202.000	5.401.268.607.000
	2	1	01	Basit Usulde Gelir Vergisi	1.142.421.059.000	1.473.015.024.000	1.752.803.569.000
			02	Gelir Vergisi Tevkifatı	503.445.710.000	652.969.157.000	764.398.634.000
			03	Gelir Geçici Vergisi	37.473.317.000	47.683.300.000	59.529.934.000
			04	Kurumlar Vergisi	21.069.000	4.021.000	-----
	2	1	01	Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	458.450.291.000	595.868.320.000	693.855.812.000
			02	Kurumlar Vergisi Tevkifatı	7.501.033.000	9.413.516.000	11.012.888.000
2	2	1	01	Kurumlar Geçici Vergisi	638.975.349.000	820.045.867.000	988.404.935.000
			02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	183.006.567.000	226.502.552.000	263.036.839.000
			03	Veraset ve İhtikal Vergisi	1.173.393.000	1.307.668.000	1.504.629.000
			01	Veraset ve İhtikal Vergisi	454.795.389.000	592.235.647.000	723.863.467.000
	2	1	01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	42.921.946.000	64.949.777.000	83.569.978.000
			01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	4.065.604.000	5.109.105.000	5.968.061.000
			01	Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	4.065.604.000	5.109.105.000	5.968.061.000
			01	Değerli Konut Vergisi	38.787.287.000	59.759.866.000	77.507.313.000
	3	1	01	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	69.055.000	80.806.000	94.604.000
			01	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	69.055.000	80.806.000	94.604.000
3	3	1	01	Beyana Dayanan KDV	1.265.480.967.000	1.578.299.446.000	1.834.204.621.000
			02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	634.929.716.000	800.664.345.000	938.474.720.000
			01	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	612.258.755.000	771.675.656.000	903.794.578.000
			02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	22.670.961.000	28.988.689.000	34.680.142.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
		2		Özel Tüketim Vergisi	512.643.174.000	634.177.223.000	732.787.171.000
		01		Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	85.895.603.000	94.054.789.000	102.985.278.000
		02		Motorlu Taşıt Araçları	204.002.921.000	259.645.268.000	307.118.057.000
		03		Alkollü İçkiler	55.507.464.000	74.626.845.000	86.058.029.000
		04		Tütün Mamülleri	126.146.372.000	155.728.056.000	178.182.941.000
		05		Kolalı Gazozlar	4.910.923.000	5.979.406.000	7.059.716.000
		06		Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar	36.179.891.000	44.142.859.000	51.383.150.000
		3		Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	75.180.561.000	91.983.923.000	104.300.187.000
		01		Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	75.180.561.000	91.983.923.000	104.300.187.000
		4		Şans Oyunları Vergisi	13.100.775.000	16.460.377.000	19.271.040.000
		01		Şans Oyunları Vergisi	13.100.775.000	16.460.377.000	19.271.040.000
		5		Özel İletişim Vergisi	20.153.395.000	23.110.859.000	25.436.355.000
		01		Özel İletişim Vergisi	20.153.395.000	23.110.859.000	25.436.355.000
		6		Dijital Hizmet Vergisi	7.173.346.000	9.012.900.000	10.551.883.000
		01		Dijital Hizmet Vergisi	7.173.346.000	9.012.900.000	10.551.883.000
		7		Konaklama Vergisi	2.300.000.000	2.889.819.000	3.383.265.000
		01		Konaklama Vergisi	2.300.000.000	2.889.819.000	3.383.265.000
	4			Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	1.058.085.939.000	1.257.453.315.000	1.435.633.687.000
		1		Gümrük Vergileri	122.903.935.000	149.803.122.000	169.390.625.000
		01		Gümrük Vergileri	122.903.935.000	149.803.122.000	169.390.625.000
		2		İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	931.517.548.000	1.103.264.067.000	1.261.387.535.000
		01		İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	931.517.548.000	1.103.264.067.000	1.261.387.535.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
5	3	01		Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.664.456.000	4.386.126.000	4.855.527.000
				Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.664.456.000	4.386.126.000	4.855.527.000
6	1	01		Damga Vergisi	56.615.193.000	82.033.724.000	96.786.960.000
				Damga Vergisi	56.615.193.000	82.033.724.000	96.786.960.000
	1	01		Harçlar	107.054.602.000	166.735.638.000	198.234.685.000
				Yargı Harçları	21.786.983.000	35.147.367.000	41.729.118.000
		01		Ticaret Sicil Harçları	1.751.109.000	2.661.523.000	3.166.081.000
		02		Esnaf Sicil Harçları	232.052.000	352.698.000	419.564.000
		99		Diğer Yargı Harçları	19.803.822.000	32.133.146.000	38.143.473.000
2	01			Noter Harçları	4.497.832.000	6.835.792.000	8.130.838.000
				Noter Harçları	4.497.832.000	6.835.792.000	8.130.838.000
3	01			Vergi Yargısı Harçları	4.597.000	6.963.000	8.245.000
				Vergi Yargısı Harçları	4.597.000	6.963.000	8.245.000
4	01			Tapu Harçları	54.762.327.000	85.278.825.000	101.423.194.000
				Tapu Harçları	54.762.327.000	85.278.825.000	101.423.194.000
5	01			Pasaport ve Konsolosluk Harçları	7.654.573.000	11.630.383.000	13.828.641.000
				Pasaport ve Konsolosluk Harçları	7.654.573.000	11.630.383.000	13.828.641.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
	6		01	Gemi ve Liman Harçları	155.471.000	236.268.000	281.002.000
				Gemi ve Liman Harçları	155.471.000	236.268.000	281.002.000
	7			İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	542.245.000	823.782.000	979.305.000
			01	Avelik Belgesi Harçları	215.178.000	327.035.000	389.006.000
			02	Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçları	213.934.000	324.844.000	385.890.000
			99	Diğer İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	113.133.000	171.903.000	204.409.000
	8			Trafik Harçları	3.696.040.000	5.617.204.000	6.681.346.000
			01	Trafik Harçları	3.696.040.000	5.617.204.000	6.681.346.000
	9			Diğer Harçlar	13.954.534.000	21.159.054.000	25.172.996.000
			01	Yurtdışı Çıkış Harcı	295.083.000	403.070.000	490.915.000
			03	Özel Güvenlik Harçları	253.137.000	384.658.000	457.430.000
			04	Türk Uluslararası Gemi Sicil Kayıt Harcı ve Yıllık Tonaj Harcı	77.846.000	118.318.000	140.745.000
			99	Diğer Harçlar	13.328.468.000	20.253.008.000	24.083.906.000
9				Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	1.155.772.000	30.278.000	35.107.000
	1			Kaldırılan Vergi Artıkları	-----	-----	-----
			01	Kaldırılan Vergi Artıkları	-----	-----	-----
	9			Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.155.772.000	30.278.000	35.107.000
			99	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.155.772.000	30.278.000	35.107.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
03	1	1		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141.968.689.000	177.676.807.000	210.682.353.000
				Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	16.695.597.000	24.007.703.000	29.965.299.000
		1		Mal Satış Gelirleri	13.369.327.000	19.601.270.000	24.806.736.000
			03	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	536.206.000	786.176.000	995.005.000
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	12.833.121.000	18.815.094.000	23.811.731.000
		2		Hizmet Gelirleri	3.326.270.000	4.406.433.000	5.158.563.000
			99	Diğer Hizmet Gelirleri	3.326.270.000	4.406.433.000	5.158.563.000
	2			Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	843.689.000	1.060.048.000	1.241.054.000
		1		Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	843.689.000	1.060.048.000	1.241.054.000
			19	Uluslararası Mobil Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapı Yetkilendirme Gelirleri	843.689.000	1.060.048.000	1.241.054.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
3	1	01	02	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	105.746.972.000	129.975.507.000	152.629.546.000
				Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	103.256.659.000	125.750.402.000	146.749.895.000
				KİT'lerden Elde Edilen Gelirler	7.390.659.000	9.759.473.000	11.296.960.000
				İştirak Gelirleri	1.500.000.000	-----	-----
				2.Tıp Telekomünikasyon Ruhsatı ve Genel İzin Gelirleri	366.000.000	349.862.000	409.602.000
2	01	02	03	Kamu Bankalarından Elde Edilen Temettü Gelirleri	94.000.000.000	115.641.067.000	135.043.333.000
				KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler	2.490.313.000	4.225.105.000	5.879.651.000
				Devlet Hava Mey. İşl. Genel Müdürlüğü'nden	1.385.209.000	2.895.883.000	4.464.350.000
				Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nden	-----	-----	-----
				Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden	1.105.104.000	1.329.222.000	1.415.301.000
4	04	05	06	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ndan	-----	-----	-----
				Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
1	9	99	99	Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
5	1	01	01	Kurumlar Karları	9.692.471.000	11.630.837.000	13.375.245.000
				Döner Sermayeler	9.692.471.000	11.630.837.000	13.375.245.000
				Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	6.998.417.000	8.397.971.000	9.657.450.000
				Döner Sermayelerin Yılsoru Karlarından Aktarmalar	1.910.086.000	2.292.104.000	2.635.919.000
				Döner Sermayelerin Sosyal Hizmet Payından Yaptıkları Aktarmalar	783.968.000	940.762.000	1.081.876.000
6	9	01	01	Döner Kurumlar Karları	-----	-----	-----
				Döner Kurumlar Karları	-----	-----	-----
				Kira Gelirleri	5.909.442.000	7.228.863.000	8.898.048.000
				Taşınmaz Kiraları	2.773.689.000	3.333.439.000	4.031.927.000
				Lojman Kira Gelirleri	1.160.673.000	1.450.496.000	1.812.505.000
3	02	02	02	Ecrimisil Gelirleri	1.083.254.000	1.352.913.000	1.689.079.000
				Sosyal Tesis Kira Gelirleri	1.523.000	1.904.000	2.380.000
				Döner Taşınmaz Kira Gelirleri	528.239.000	528.126.000	527.963.000
				Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	3.135.753.000	3.895.424.000	4.866.121.000
				Ön İzin Gelirleri	64.853.000	80.998.000	101.127.000
9	03	03	03	İrtifak Hakkı Gelirleri	1.325.925.000	1.655.841.000	2.067.003.000
				Kullanma İzni Gelirleri	880.482.000	1.100.468.000	1.375.345.000
				Kiraya Verilen Hazineye Ait Taşınmazlardan Elde Edilen Hasılat ve Ticari Kar Payı Gelirleri	864.493.000	1.058.117.000	1.322.646.000
				Diger Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.080.518.000	3.773.849.000	4.573.161.000
				Diger Gelirler	3.080.518.000	3.773.849.000	4.573.161.000
9	01	01	01	Para Basımı Gelirleri	2.196.638.000	2.745.798.000	3.432.248.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
04	1	1	99	DİĞER ÇEŞİTLİ TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar Cari Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar Özel Gelirler Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler Harita ve Kadastro Bedeli Basılı Kağıt ve Plaka Satış Gelirleri Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitim Gelirleri TSK Mal ve Hizmet Satış Geliri Konvertibl Olmayan Konsolosluk Gelirleri Gayrimenkul Satış ve Kira Gelirleri Afet Riski Altındaki Alanların Dönüşüm Gelirleri Gençlik ve Spor Bakanlığına Elde Edilen Yurt Yataak Ücreti Gelirleri Öğrenim Kredisi Geri Ödeme Gelirleri Spor Toto Pay Gelirleri Gençlik ve Spor Bakanlığına Elde Edilen İşletme ve Kira Gelirleri Gençlik ve Spor Bakanlığına Elde Edilen Diğer Özel Gelirler Diğer Özel Gelirler	883.880.000 40.833.163.000 ----- ----- ----- ----- 40.833.163.000 40.833.163.000 17.000.000 10.000.000 444.609.000 859.000.000 62.288.000 33.000.000 1.069.395.000 2.500.000.000 2.500.000.000 6.641.594.000 10.000.000 40.000.000 26.646.277.000	1.028.051.000 45.626.740.000 ----- ----- ----- ----- 45.626.740.000 45.626.740.000 21.000.000 11.894.000 530.316.000 1.010.719.000 73.541.000 50.896.000 1.273.607.000 2.977.400.000 2.977.400.000 7.911.781.000 10.000.000 47.638.000 28.730.548.000	1.140.913.000 53.563.889.000 ----- ----- ----- ----- 53.563.889.000 53.563.889.000 39.000.000 13.191.000 591.097.000 1.091.896.000 81.523.000 70.616.000 1.413.432.000 3.304.280.000 3.304.280.000 8.781.488.000 10.000.000 52.868.000 34.810.218.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
05	1	1	01	DİĞER GELİRLER	373.296.151.000	464.294.131.000	544.846.187.000
				Faiz Gelirleri	121.366.415.000	145.290.888.000	167.335.727.000
				Dış Borçun İkrazardan Doğan Alacaklar Faizleri	197.229.000	145.090.000	107.429.000
				Dış Borçun İkrazardan Doğan Alacaklar Faizleri	197.229.000	145.090.000	107.429.000
				Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri	-----	-----	-----
				Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri	-----	-----	-----
				Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri	916.719.000	807.249.000	333.869.000
				Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri	916.719.000	807.249.000	333.869.000
		2	01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	10.454.000	12.650.000	14.396.000
				Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	10.454.000	12.650.000	14.396.000
				Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	-----	-----	-----
				Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	-----	-----	-----
				Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri	-----	-----	-----
				Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri	-----	-----	-----
				Borçlanma Senedi Primitil Satış Geliri	87.367.305.000	105.834.045.000	129.883.654.000
				İç Borçlanma Senedi Primitil Satış Geliri	87.367.305.000	105.834.045.000	129.883.654.000
		3	01	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	1.366.415.000	1.499.942.000	1.750.763.000
				Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	1.366.415.000	1.499.942.000	1.750.763.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
		9	99	DİĞER FAİZLER	31.508.293.000	36.991.912.000	35.245.616.000
	2			DİĞER FAİZLER	31.508.293.000	36.991.912.000	35.245.616.000
		1		KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR	103.466.478.000	123.721.772.000	156.057.924.000
				Devlet Payları	14.373.385.000	16.742.961.000	19.258.567.000
		02		Petroldevlet Devlet Hakkı	-----	-----	-----
		03		Madenlerden Devlet Hakkı	2.002.672.000	2.502.947.000	3.127.983.000
		05		Petroldevlet Devlet Hissesi	12.370.713.000	14.240.014.000	16.130.584.000
		5		Genel Bütçeli İdarelere Alın Paylar	89.093.093.000	106.978.811.000	136.799.357.000
		01		Özel Bütçeli İdarelere Alın Paylar	1.700.000.000	2.022.956.000	2.245.050.000
		02		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Alın Paylar	5.376.201.000	12.916.905.000	23.892.301.000
		04		Eğitim Özel Geliri (4306 S.K.)	-----	-----	-----
		06		Tasfiye Edilen Fon Gelirleri	7.028.000	8.239.000	8.936.000
		08		GSM İşletmelerinden Alınan Hazine Payları	14.524.066.000	13.724.686.000	15.231.489.000
		09		Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan Alınan Evrensel Hizmet Gelirleri	1.711.281.000	2.992.778.000	4.331.015.000
		11		İthalatta Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	2.361.175.000	2.569.236.000	2.844.690.000
		12		Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	38.552.005.000	40.899.130.000	47.882.659.000
		17		Trafik Sigorta Payları	2.155.735.000	2.708.559.000	3.171.054.000
		18		İthalatın Yüzde Bir ve Binde Beş Oranında Alınan Çevre Katkı Payı	987.267.000	1.135.123.000	1.305.006.000
		19		Belediyelerden Alınan Yüzde Bir Oranında Çevre Katkı Payı	80.819.000	84.860.000	89.103.000
		25		Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Faaliyetleri Payı	1.575.400.000	4.037.340.000	7.628.142.000
		33		İşletmecilerden Alınan Evrensel Hizmet Gelirleri	1.672.140.000	2.924.326.000	4.231.955.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
3	1	34	99	Diger Evrensel Hizmet Gelirleri	6.374.000	11.148.000	16.132.000
				Digerlerinden Alınan Paylar	18.383.602.000	20.943.525.000	23.921.825.000
				Para Cezaları	73.387.417.000	93.375.146.000	110.193.185.000
				Yargı Para Cezaları	1.492.390.000	1.717.575.000	1.888.988.000
				Yargı Para Cezaları	1.492.390.000	1.717.575.000	1.888.988.000
				İdari Para Cezaları	22.623.779.000	25.841.649.000	28.112.621.000
				Trafik Para Cezaları	38.560.000	48.079.000	55.670.000
				Karayolu Taşıma Kanununa Göre Alınan İdari Para Cezaları	329.939.000	378.949.000	415.550.000
				Çevre İdari Para Cezaları	31.194.000	32.635.000	34.087.000
				Diger İdari Para Cezaları	22.224.086.000	25.381.986.000	27.607.314.000
3	1	01	99	Pay Ayrılan İdari Para Cezaları	15.462.662.000	26.957.771.000	37.536.917.000
				Trafik Para Cezaları	15.462.662.000	26.957.771.000	37.536.917.000
				Vergi Cezaları	33.228.040.000	38.189.673.000	41.918.941.000
				Vergi ve Diger Anme Alacakları Gecikme Zamları	10.832.921.000	12.414.414.000	13.569.798.000
				Diger Vergi Cezaları	22.395.119.000	25.775.259.000	28.349.143.000
9	1	03	99	Diger Para Cezaları	580.546.000	668.478.000	735.718.000
				Cezai Faiz (Kaynak Kullanımı Des. Fonu Kesintileri)	-----	-----	-----
				Yukarıda Tanımlanmayan Diger Para Cezaları	580.546.000	668.478.000	735.718.000
				Diger Çeşitli Gelirler	75.075.841.000	101.906.325.000	111.259.351.000
				Diger Çeşitli Gelirler	75.075.841.000	101.906.325.000	111.259.351.000
9	1	99	99	Diger Çeşitli Gelirler	75.075.841.000	101.906.325.000	111.259.351.000
				Yukarıda Tanımlanmayan Diger Çeşitli Gelirler	75.075.841.000	101.906.325.000	111.259.351.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
06	1			Sermaye Gelirleri	16.018.531.000	16.620.303.000	17.279.540.000
				Taşınmaz Satış Gelirleri	5.961.265.000	6.557.311.000	7.210.249.000
	1			Lojman Satış Gelirleri	570.302.000	627.332.000	690.066.000
		01		Lojman Satış Gelirleri	570.302.000	627.332.000	690.066.000
	2			Sosyal Tesis Satış Gelirleri	364.000	400.000	440.000
		01		Sosyal Tesis Satış Gelirleri	364.000	400.000	440.000
	3			Diğer Bina Satış Gelirleri	535.000	535.000	535.000
		01		Diğer Bina Satış Gelirleri	535.000	535.000	535.000
	4			Arazi Satışı	3.201.493.000	3.521.620.000	3.871.047.000
		01		Arazi Satışı	3.201.493.000	3.521.620.000	3.871.047.000
	5			Arsa Satışı	259.773.000	285.746.000	314.315.000
		01		Arsa Satışı	259.773.000	285.746.000	314.315.000
	9			Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri	1.928.798.000	2.121.678.000	2.333.846.000
		02		2/B Taşınmazlarının Satış Gelirleri (6292 Sayılı Kanun 6. md)	1.077.216.000	1.184.938.000	1.303.432.000
		03		Proje Alanlarındaki 2/B Taşınmazlarının Devrinden Elde Edilen Gelirler (6292 Sayılı Kanun 8. md)	4.252.000	4.677.000	5.145.000
		04		Hazineye Ait Tarım Araçlarının Satış Gelirleri (6292 Sayılı Kanun 12. md)	545.922.000	600.514.000	660.565.000
		99		Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	301.408.000	331.549.000	364.704.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
08	2	1		Taşınır Satış Gelirleri	57.266.000	62.992.000	69.291.000
				Taşınır Satış Gelirleri	57.266.000	62.992.000	69.291.000
			01	Taşınır Satış Gelirleri	57.266.000	62.992.000	69.291.000
	9			Diger Sermaye Satış Gelirleri	10.000.000.000	10.000.000.000	10.000.000.000
		9		Diger Sermaye Satış Gelirleri	10.000.000.000	10.000.000.000	10.000.000.000
			99	Diger Çeşitli Sermaye Satış Gelirleri	10.000.000.000	10.000.000.000	10.000.000.000
				Alacaklardan Tahsilat	2.814.258.000	3.535.954.000	4.139.731.000
	1			Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	2.268.815.000	2.850.636.000	3.337.392.000
		9		Diger Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	2.268.815.000	2.850.636.000	3.337.392.000
			99	Digerlerinden	2.268.815.000	2.850.636.000	3.337.392.000
	2			Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat	545.443.000	685.318.000	802.339.000
		4		Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	545.443.000	685.318.000	802.339.000
			99	Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	545.443.000	685.318.000	802.339.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
09				RED VE İADELER (-)	486.226.462.000	605.955.071.000	698.298.528.000
	1			Vergi Gelirleri			
		1		Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	474.201.299.000	591.177.856.000	681.564.861.000
			01	Gelir Vergisi	28.289.218.000	34.595.787.000	39.056.523.000
			02	Kurumlar Vergisi	8.405.517.000	10.550.951.000	12.127.421.000
				Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	19.883.701.000	24.044.836.000	26.929.102.000
		2		Veraset ve İhtikal Vergisi	188.375.000	247.344.000	288.937.000
			01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	127.077.000	155.473.000	174.548.000
			02	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	61.298.000	91.871.000	114.389.000
		3		Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	441.390.578.000	550.492.946.000	635.671.665.000
			01	Özel Tüketim Vergisi	431.369.377.000	539.126.001.000	623.421.172.000
			02	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	2.028.180.000	2.348.092.000	2.566.280.000
			03	Şans Oyunları Vergisi	104.527.000	124.408.000	139.816.000
			04	Özel İletişim Vergisi			
			05	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	7.888.494.000	8.894.445.000	9.544.397.000
				Gümrük Vergileri	1.243.883.000	1.447.377.000	1.542.841.000
			01	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	1.113.177.000	1.296.552.000	1.378.087.000
			02	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	111.354.000	128.290.000	140.802.000
			03		19.352.000	22.535.000	23.952.000

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)			
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ	
5				Damga Vergisi	1.103.426.000	1.556.080.000	1.763.717.000	
			01	Damga Vergisi	1.103.426.000	1.556.080.000	1.763.717.000	
6				Harçlar	1.830.047.000	2.834.338.000	3.236.720.000	
			01	Yargı Harçları	1.083.481.000	1.712.627.000	1.955.692.000	
			02	Noter Harçları	12.899.000	19.071.000	21.778.000	
			03	Vergi Yargısı Harçları	547.000	808.000	923.000	
			04	Tapu Harçları	490.317.000	742.919.000	848.460.000	
			05	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	94.727.000	140.053.000	159.930.000	
			06	Gemi ve Liman Harçları	827.000	1.223.000	1.396.000	
			07	İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	9.263.000	13.694.000	15.637.000	
			08	Trafik Harçları	11.213.000	16.578.000	18.931.000	
			09	Diğer Harçlar	126.773.000	187.365.000	213.973.000	
9				Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	155.772.000	3.984.000	4.458.000	
			01	Kaldırılan Vergi Artıkları	-----	-----	-----	
			09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	155.772.000	3.984.000	4.458.000	

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
3	1	01		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	124.583.000	153.917.000	183.125.000
				Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.430.000	28.492.000	34.065.000
				Mal Satış Gelirleri	15.735.000	22.442.000	27.265.000
	2	02		Hizmet Gelirleri	4.695.000	6.050.000	6.800.000
				Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	-----	-----	-----
	3	01		Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	-----	-----	-----
				KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	-----	-----	-----
	4	01		Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	-----	-----	-----
				KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler	-----	-----	-----
				Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
		01		Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----
				Diğer Kurumlar Hasılatı	-----	-----	-----

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
	5	01		Kurumlar Karları	4.005.000	4.676.000	5.161.000
		09		Döner Sermayeler	4.005.000	4.676.000	5.161.000
				Diğer Kurumlar Karları	-----	-----	-----
	6	01		Kira Gelirleri	100.035.000	120.621.000	143.763.000
		03		Taşınmaz Kiraları	48.149.000	57.532.000	68.061.000
				Ön İzın, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	51.886.000	63.089.000	75.702.000
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	113.000	128.000	136.000
		09		Diğer Gelirler	113.000	128.000	136.000
	4			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	-----	-----	-----
				Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	-----	-----	-----
	1	01		Cari	-----	-----	-----
	6			Özel Gelirler	-----	-----	-----
		01		Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler	-----	-----	-----

KODLAR				AÇIKLAMA	(TL)		
I	II	III	IV		2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
5	1	08		DİĞER GELİRLER	11.866.038.000	14.586.327.000	16.511.515.000
		09		Faiz Gelirleri	105.581.000	112.978.000	126.970.000
				Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	105.581.000	112.978.000	126.970.000
				Diğer Faizler	-----	-----	-----
	2	01		Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	30.545.000	35.067.000	39.824.000
		05		Devlet Payları	11.510.000	13.995.000	16.793.000
				Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	19.035.000	21.072.000	23.031.000
	3			Para Cezaları	11.190.573.000	13.779.104.000	15.603.904.000
		01		Yargı Para Cezaları	29.331.000	32.854.000	34.712.000
		02		İdari Para Cezaları	6.710.952.000	7.517.767.000	7.943.554.000
		03		Pay Ayrılan İdari Para Cezaları	2.136.136.000	3.636.351.000	4.886.929.000
		04		Vergi Cezaları	2.313.402.000	2.591.290.000	2.737.820.000
		09		Diğer Para Cezaları	752.000	842.000	889.000
	9	99		DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER	539.339.000	659.178.000	740.817.000
				Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	539.339.000	659.178.000	740.817.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2023 YILI BÜTÇE GELİRİ	2024 YILI BÜTÇE GELİRİ	2025 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV				
	6	1	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	34.542.000	36.971.000	39.027.000
			02	Lojman Satış Gelirleri	34.542.000	36.971.000	39.027.000
			03	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	-----	-----	-----
			04	Diğer Bina Satış Gelirleri	-----	-----	-----
			05	Arazi Satış	34.435.000	36.857.000	38.907.000
			09	Arsa Satış	107.000	114.000	120.000
				Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri	-----	-----	-----
		2		Taşınmaz Satış Gelirleri	-----	-----	-----
			01	Taşınmaz Satış Gelirleri	-----	-----	-----

2.

**2023 YILI
GELİR BÜTÇESİ GEREKÇESİ**

Gelirin Çeşidi : VERGİ GELİRLERİ		KOD: 01.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			3.673.735.478.000
2022 yılında vergi gelirleri tahsilatının 2.601.570.883.000 TL olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2023 yılında vergi gelirleri tahsilatının, red ve iadeiler ile mahallî idare ve fon payları dahilî 3.673.735.478.000 TL tutarında olacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 41,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHİMİNE ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıla göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Oran %
2018	667.319.541.000	705.727.187.000	
2019	853.843.670.000	780.052.644.000	+ 74.325.457.000
2020	912.523.630.000	943.111.934.000	+ 163.059.290.000
2021	1.058.733.147.000	1.324.481.424.000	+ 391.389.490.000
2022	2.519.638.862.000	2.601.570.883.000 (*)	+ 1.267.089.459.000
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ		KOD: 01.1.1.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			503.445.710.000
2022 yılında gelir vergisi tahsilatının 337.493.978.000 TL olarak gerçekleştirileceği tahmin edilmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2023 yılında gelir vergisi tahsilatının, red ve iadeler ile mahallî idare ve fon payları dahil 503.445.710.000 TL tutarında olacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 49,2 oranında bir artışa tabii olmaktadır.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	127.271.680.000	142.966.860.000	
2019	176.704.367.000	167.754.354.000	+
2020	187.494.302.000	163.839.951.000	-
2021	200.600.258.000	224.362.263.000	+
2022	317.688.258.000	337.493.978.000 (*)	+
			Oran %
			17,3
			(2,3)
			36,9
			50,4
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

37.473.317.000

KOD: 01.1.01.

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladele ile mahallü idare ve fon payları dahil 37.473.317.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 78,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	GERÇEKLEŞME	
			Bir önceki yıla göre değişim	Oran %
2018	7.625.628.000	8.254.642.000		
2019	7.650.367.000	9.263.975.000	+	12,2
2020	10.595.993.000	9.613.097.000	+	3,8
2021	10.239.618.000	15.634.947.000	+	62,6
2022	22.035.221.000	20.945.375.000 (*)	+	34,0

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1.1.02.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

21.069.000

KOD: 01.1

Örnek No: 5119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.1.03.

TAHMIN GEREKÇESİ

Öncaki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile mahallî idare ve fon payları dahil 458.450.291.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 48,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

458.450.291.000

(TL)

TUTAR

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN Tutar

458.450.291.000

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl

Bütçe Tahmini

Tutar

Fark

Oran %

2018

116.738.146.000

131.897.003.000

2019

165.242.494.000

155.495.554.000

+

23.598.551.000

17,9

2020

173.462.892.000

150.847.210.000

-

(4.646.344.000)

(3,0)

2021

186.515.021.000

204.221.242.000

+

53.374.032.000

35,4

2022

288.439.915.000

309.276.235.000

(*)

105.054.993.000

51,4

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : GELİR GEÇİCİ VERGİSİ		KOD: 01.1.1.04.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			7.501.033.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve laddler ile mahallî idare ve fon payları dahilî 7.501.033.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 4,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	2.647.354.000	2.604.411.000	
2019	3.584.570.000	2.789.972.000	+
2020	3.189.765.000	3.147.127.000	+
2021	3.610.926.000	4.264.893.000	+
2022	7.152.145.000	7.196.334.000 (*)	+
			2.931.441.000
			68,7
			35,5
			12,8
			7,1
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ		KOD: 01.1.2.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			638.975.349.000
Öncaki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleer ile mahallî idare ve fon payları dahil 638.975.349.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 24,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir öncaki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	70.706.501.000	84.132.155.000	
2019	81.006.635.000	87.528.217.000	+
2020	99.000.610.000	112.871.319.000	+
2021	112.285.914.000	190.150.638.000	+
2022	498.586.296.000	514.563.413.000 (*)	+
			Oran %
			4,0
			29,0
			68,5
			170,6
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - A - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN KURUMLAR VERGİSİ		KOD: 01.12.01.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			183.006.567.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve laddeler ile mahallî idare ve fon payları dahilî 183.006.567.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 1107,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
Yıl	Bütçe		Oran %
	Tahmini	Tutar	Fark
2018	3.457.914.000	6.795.673.000	
2019	5.268.932.000	6.652.123.000	- (143.550.000)
2020	7.276.562.000	3.833.102.000	- (2.819.021.000)
2021	5.380.638.000	20.379.845.000	+ 15.546.745.000
2022	9.993.134.000	15.150.651.000 (*)	- (5.229.194.000)
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - a - 1982

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.2.02.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

1.173.393.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler ile mahallili idare ve fon payları dahil 1.173.393.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 6,2 oranında bir artışa tabi olduğu görülmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME			
		Tutar	Bir önceki yılın göre değişim		
			Fark	Oran %	
2018	425.995.000	371.901.000			
2019	421.433.000	455.465.000	+	83.564.000	22,5
2020	719.569.000	542.848.000	+	87.383.000	19,2
2021	556.712.000	965.015.000	+	422.167.000	77,8
2022	968.019.000	1.105.119.000 (*)	+	140.104.000	14,5

(*) İlk 6 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1982

Gelirin Çeşidi : VERASET VE İHTİKAL VERGİSİ

KOD: 01.2.1.01.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.065.604.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile mahallî idare payları dahil 4.065.604.000 TL gelir tahsili edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 37,1 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME			
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim		
			Fark	Oran %	
2018	1.164.497.000	968.549.000			
2019	1.047.782.000	1.210.570.000	+	242.021.000	25,0
2020	1.403.595.000	1.316.828.000	+	106.258.000	8,8
2021	1.238.358.000	2.315.829.000	+	999.001.000	75,9
2022	2.656.283.000	2.966.101.000 (*)	+	650.272.000	28,1

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

38.787.287.000

KOD: 01.2.2.01.

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile mahallî idare payları dahilî 38.787.287.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 64,3 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME	
		Tutar	Oran %
2018	13.600.329.000	12.887.066.000	
2019	16.088.488.000	14.568.603.000	+
2020	17.468.374.000	16.044.429.000	+
2021	18.593.993.000	18.879.195.000	+
2022	24.628.121.000	23.614.148.000 (*)	+

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelinin Çeşidi : DEĞERLİ KONUT VERGİSİ		KOD: 01.2.9.01.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			69.055.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeier ile mahallî idare payları dahil 69.055.000 TL gelir tahsil edilmeye beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 49,1 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
		Tutar	Oran %
Yıl	Bütçe Tahmini	Fark	
2018			
2019			
2020			
2021	350.000.000	23.402.000	
2022	43.759.000	46.300.000 (*)	97,8

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

KOD: 01.3.2.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

512.643.174.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladele ile mahallî idare payları dahil 512.643.174.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 33,1 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMINİNE ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	
			Fark	Oran %
2018	147.546.372.000	135.133.359.000		
2019	164.031.056.000	148.196.355.000	+	9,7
2020	176.117.886.000	209.090.420.000	+	41,1
2021	214.973.618.000	206.996.127.000	-	(1,0)
2022	378.079.345.000	385.040.072.000 (*)	+	86,0

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

85.895.603.000

KOD: 01.3.2.01.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladesler ile mahallî idare payları dahil 85.895.603.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 9,1 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	GERÇEKLEŞME		Oran %
			Bir önceki yıla göre değişim		
				Fark	
2018	68.456.021.000	56.469.853.000			
2019	68.743.839.000	61.798.283.000	+	5.328.430.000	9,4
2020	66.659.812.000	69.752.481.000	+	7.954.198.000	12,9
2021	76.545.533.000	32.125.222.000	-	(37.627.259.000)	(53,9)
2022	79.360.348.000	78.763.963.000	(*)	46.638.741.000	145,2

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahmindir.

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞIT ARAÇLARI

KOD: 01.3.2.02.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

204.002.921.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Öncaki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile mahalli idare payları dahil 204.002.921.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 45,6 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHİMİNE ESAS BİLGİLER (TL)		GERÇEKLEŞME	
Yıl	Bütçe Tahmini	Bir öncaki yıla göre değişim	
		Tutar	Fark
		Oran %	
2018	23.483.248.000	17.437.541.000	
2019	24.036.032.000	13.953.130.000	-
2020	19.059.124.000	46.730.871.000	+
2021	39.834.468.000	66.700.898.000	+
2022	142.735.284.000	146.141.579.000 (*)	+

(*) İlk 8 aylık gerçekleştirme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : ALKOLLÜ İÇKİLER

KOD: 01.3.2.03

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

55.507.464.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler ile mahallil dare payları dahil 55.507.464.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 37,6 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)		GERÇEKLEŞME	
Yıl	Bütçe Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim	
		Tutar	Fark
		Oran %	
2018	10.550.565.000	12.419.383.000	
2019	15.309.448.000	14.766.631.000	2.347.248.000
2020	17.174.472.000	16.670.461.000	1.903.830.000
2021	17.976.876.000	22.901.106.000	6.230.645.000
2022	38.129.649.000	40.338.736.000	17.437.630.000

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

126.146.372.000

KOD: 01.3.2.04.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeler ile mahalli idare payları dahil 126.146.372.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 31,4 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	
			Fark	Oran %
2018	37.786.905.000	42.924.230.000		
2019	45.655.442.000	50.360.554.000	+	17,3
2020	64.819.998.000	62.431.864.000	+	24,0
2021	65.527.519.000	67.692.702.000	+	8,4
2022	87.604.266.000	95.977.495.000 (*)	+	41,8

(*) İlk 6 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

4.910.923.000

KOD: 01.3.2.05.

2023 YILI İ

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAYANIKLI TÜKETİM VE DİĞER MALLAR		KOD: 01.3.2.06.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			36.179.891.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladele ile mahallü idare payları dahil 36.179.891.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 41 oranında bir artışa tabi olduğu görülmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	6.282.811.000	5.021.793.000	
2019	9.349.350.000	6.293.692.000	+
2020	7.248.465.000	12.161.655.000	+
2021	13.503.384.000	15.598.465.000	+
2022	26.619.071.000	25.659.590.000 (*)	+
(*) İlk 6 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelinin Çeşidi : BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ		KOD: 01.3.3.01.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			75.180.561.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve tadeler ile mahallî idare payları dahilî 75.180.561.000 TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar 2023 yılı ile kıyaslandığında % 43,1 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Oran %
2018	15.284.677.000	18.195.918.000	
2019	19.016.767.000	22.689.003.000	+
2020	24.986.361.000	27.110.470.000	+
2021	28.490.620.000	33.122.738.000	+
2022	51.563.700.000	52.536.828.000 (*)	+
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ŞANS OYUNLARI VERGİSİ		KOD: 01.3.4.01.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			13.100.775.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladele ile mahallî idare ve fon payları dahil 13.100.775.000 TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 38,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıla göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	1.030.020.000	1.155.080.000	
2019	1.398.329.000	1.681.137.000	526.057.000
2020	1.876.194.000	3.463.733.000	1.782.596.000
2021	4.081.177.000	6.091.657.000	2.627.924.000
2022	9.293.074.000	9.431.453.000 (*)	3.339.796.000
Oran %			
			45,5
			106,0
			75,9
			54,8
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ

KOD: 01.3.5.01.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

20.153.395.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve taddeler ile mahallî idare payları dahil 20.153.395.000 TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 36,4 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	
			Fark	Oran %
2018	4.033.420.000	3.447.285.000		
2019	3.780.206.000	4.075.452.000	+	18,2
2020	4.134.069.000	4.489.448.000	+	10,2
2021	4.703.753.000	6.647.918.000	+	48,1
2022	9.007.121.000	14.771.096.000 (*)	+	122,2

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

7.173.346.000

KOD: 01.3.6.01.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

TAHMIN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile mahallî idare payları dahil 7.173.346.000 TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.
Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 38,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHİMNE ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	
				Fark
2018				
2019				
2020		1.060.955.000		
2021	1.424.765.000	2.840.951.000	+	1779.996.000
2022	4.631.454.000	5.164.204.000	+	2.323.253.000

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

122.903.935.000

KOD: 01.4.1.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

2023 yılı ithalat beklentileri, döviz kurunda meydana gelecek değişimler göz önünde bulundurularak, bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladelar ile mahallî idare payları dahilî 122.903.935.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 55,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	
			Fark	Oran %
2018	14.209.019.000	15.734.432.000		
2019	21.213.062.000	17.554.603.000	+	11,6
2020	21.493.020.000	26.424.361.000	+	50,5
2021	25.345.723.000	35.231.353.000	+	33,3
2022	76.333.569.000	79.193.650.000 (*)	+	124,8

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : İTHALDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.4.2.01.

2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)

931.517.548.000

TAHMIN GEREKÇESİ

2023 yılı ihtiyaç beklentileri, döviz kurunda meydana gelecek değişimler göz önünde bulundurularak, bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iladeler ile mahallî idare payları dahilî 931.517.548.000 TL gelir elde edileceği tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 56,7 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMINNE ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	GERÇEKLEŞME	
			Bir önceki yıllara göre değişim	Fark
Oran %				
2018	107.784.561.000	122.391.655.000		
2019	165.818.297.000	125.292.455.000	+	2,4
2020	158.082.578.000	159.224.111.000	+	27,1
2021	194.954.963.000	261.944.306.000	+	64,5
2022	574.906.756.000	594.394.705.000 (*)	+	125,9

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentisiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : DAMGA VERGİSİ

KOD: 01.5.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

56.615.193.000

TAHMIN GEREKÇESİ

Öncaki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler ile mahallî idare payları dahil 56.615.193.000 TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 41 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir öncaki yıla göre değişim	
			Fark	Oran %
2018	18.051.637.000	17.381.264.000		
2019	21.477.803.000	19.190.879.000	+	10,4
2020	21.803.021.000	21.301.852.000	+	11,0
2021	24.182.735.000	28.818.452.000	+	35,3
2022	40.775.747.000	40.164.767.000 (*)	+	39,4

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HARÇLAR

KOD: 01.6.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

107.054.602.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve izdeler ile mahallî idare ve fon payları dahil 107.054.602.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 42,7 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME			
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim		
				Fark	Oran %
2018	23.690.379.000	22.157.348.000			
2019	28.380.473.000	24.712.774.000	+	2.555.426.000	11,5
2020	30.220.561.000	31.342.183.000	+	6.629.409.000	26,8
2021	35.078.377.000	43.052.466.000	+	11.710.283.000	37,4
2022	78.525.285.000	75.031.813.000 (*)	+	31.979.347.000	74,3

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER		KOD: 01.9.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			1.155.772.000
2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladele ile mahallî idare payları dahil 1.155.772.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 82,2 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıl ile göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	1.456.000	198.716.000	
2019	9.657.000	5.870.000	- (192.846.000)
2020	6.191.000	4.073.000	- (1.797.000)
2021	5.644.000	1.104.862.000	+ 1.100.789.000
2022	4.875.283.000	6.477.636.000 (*)	+ 5.372.774.000
			486,3
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No: 6119 - A - 1992

Gelirin Çeşidi : TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ

KOD: 03.

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

141.968.689.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve isadeler dahil 141.968.689.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 67,5 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim	Oran %
2018	20.198.613.000	26.261.458.000		
2019	34.187.215.000	93.842.437.000	+	257,3
2020	64.428.192.000	60.297.145.000	-	(35,7)
2021	57.975.453.000	55.644.067.000	-	(7,7)
2022	83.871.587.000	84.741.606.000 (*)	+	52,3

(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MAL SATIŞ GELİRLERİ		KOD: 03.1.1.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			13.369.327.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve tadeleler dahil 13.369.327.000 TL gelir tahsili edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 80,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHİMİNE ESAS BİLGİLER (TL)			
Yıl	Bütçe	GERÇEKLEŞME	
	Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim	
		Tutar	Oran %
2018	3.158.024.000	2.938.772.000	
2019	3.695.085.000	+	805.908.000
2020	4.717.036.000	+	307.488.000
2021	4.846.590.000	+	1.100.599.000
2022	7.271.953.000	(*)	2.264.997.000
(*) İlk 6 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : HİZMET GELİRLERİ		KOD: 03.1.2.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMİN GEREKÇESİ			3.326.270.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladelere dahil 3.326.270.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 31,8 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMİN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Oran %
2018	778.932.000	822.752.000	
2019	829.461.000	1.226.861.000	+
2020	1.362.993.000	1.483.966.000	+
2021	1.590.132.000	1.516.985.000	+
2022	2.321.091.000	2.524.551.000 (*)	+
			66,4
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - a - 1992

Örnek No: 6119 - A - 1992

</

</

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİRA GELİRLERİ		KOD: 03.6.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			5.909.442.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler dahil 5.909.442.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 43 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Oran %
2018	2.213.631.000	3.144.743.000	
2019	2.657.356.000	3.219.201.000	+
2020	3.653.604.000	2.761.395.000	-
2021	3.409.709.000	3.832.076.000	+
2022	4.090.621.000	4.133.143.000 (*)	+
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ		KOD: 03.9.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			3.080.518.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler dahil 3.080.518.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 77,3 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark Oran %
2018	769.014.000	515.483.000	
2019	776.204.000	723.266.000	+ 207.783.000 + 40,3
2020	519.657.000	645.087.000	- (78.179.000) (10,8)
2021	851.535.000	906.066.000	+ 260.979.000 + 40,5
2022	1.913.231.000	1.737.907.000 (*)	+ 831.841.000 + 91,8
(*) İlk 8 aylık gerçekleştirme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - a - 1992

2023 YILI İÇİN
ÖNERİLEN
TUTAR
(TL)

40.833.163.000

Gelirin Çeşidi : ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE
ÖZEL GELİRLER

KOD: 04.

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve isadeler dahil 40.833.163.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 48,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİN ESAS BİLGİLER (TL)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME	
		Tutar	Bir önceki yıla göre değişim Fark
2018	2.770.621.000	1.254.421.000	
2019	3.537.487.000	7.320.814.000	+
2020	11.076.712.000	8.408.611.000	+
2021	13.823.591.000	11.303.041.000	+
2022	14.220.216.000	27.236.689.000 (*)	+
		6.066.393.000	483,6
		1.087.797.000	14,9
		2.894.430.000	34,4
		15.933.648.000	141,0

(*) İlk 8 aylık gerçekleştirme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : DİĞER GELİRLER		KOD: 05.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			373.296.151.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeler ile fon payları dahil 373.296.151.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 63 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHİMNE ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıla göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Oran %
2018	50.874.832.000	76.682.451.000	
2019	60.821.547.000	71.319.020.000	- (5.343.431.000)
2020	70.115.170.000	97.238.820.000	+ 25.919.800.000
2021	75.333.582.000	132.387.332.000	+ 35.148.512.000
2022	238.496.974.000	228.972.665.000 (*)	+ 96.585.333.000
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No: 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : FAİZ GELİRLERİ		KOD: 05.1.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GERÇEKÇESİ			121.366.415.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler dahil 121.366.415.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 33,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
Yıl	Bütçe	GERÇEKLEŞME	
	Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim	Oran %
		Fark	
2018	4.073.778.000	6.945.335.000	
2019	7.007.544.000	10.013.575.000	44,2
2020	7.748.820.000	33.053.778.000	230,1
2021	5.993.657.000	41.348.473.000	25,1
2022	85.045.636.000	91.107.281.000 (*)	120,3
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR		KOD: 05.2.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKGESİ			103.466.478.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler dahil 103.466.478.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 53,5 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bütçe Tahmini		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Tutar	Fark	Oran %
2018	19.583.175.000	22.449.527.000	
2019	24.733.133.000	27.549.963.000	+
2020	29.515.706.000	30.700.384.000	+
2021	32.092.144.000	43.378.435.000	+
2022	68.227.704.000	67.413.345.000 (*)	+
(*) İlt 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : PARA CEZALARI		KOD: 05.3.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			73.387.417.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler ile fon payları dahil 73.387.417.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 72,8 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
Yıl	Bütçe	GERÇEKLEŞME	
	Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim	Oran %
		Fark	
2018	12.081.621.000	11.330.410.000	
2019	12.112.769.000	15.894.410.000	+
2020	13.728.987.000	18.042.226.000	+
2021	19.206.572.000	23.733.694.000	+
2022	35.802.495.000	42.478.344.000 (*)	+
		18.744.650.000	+
			79,0
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER		KOD: 05.9.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			75.075.841.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve adeler dahil 75.075.841.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 168,4 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHİMNE ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıla göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	15.136.258.000	35.937.179.000	
2019	16.968.101.000	17.861.172.000	- (16.076.007.000)
2020	19.121.655.000	15.442.432.000	- (2.418.740.000)
2021	18.041.209.000	23.926.730.000	+ 8.484.298.000
2022	47.421.138.000	27.973.995.000 (*)	+ 4.046.965.000
			Oran %
			(50,3)
			(13,5)
			54,9
			16,9
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : SERMAYE GELİRLERİ		KOD: 06.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			16.018.531.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve iadeler dahil 16.018.531.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 40,5 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHİMNE ESAS BİLGİLER (TL)			
		GERÇEKLEŞME	
		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark
2018	12.105.149.000	7.818.242.000	
2019	13.524.426.000	7.136.021.000	-
2020	13.600.426.000	7.674.253.000	+
2021	13.080.399.000	9.227.683.000	+
2022	14.063.275.000	11.397.071.000 (*)	+
			Oran %
			(8,7)
			7,5
			20,2
			23,5
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Örnek No: 6119 - a - 1982

Gelinin Çeşidi : TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ		KOD: 06.1.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKÇESİ			5.961.265.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve ladeleler dahil 5.961.265.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 11,2 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bir önceki yıla göre değişim			
Yıl	Bütçe Tahmini	Tutar	Fark Oran %
2018	2.101.349.000	2.289.303.000	
2019	3.520.826.000	2.601.859.000	+ 312.556.000 13,7
2020	3.596.826.000	3.492.334.000	+ 890.475.000 34,2
2021	3.071.749.000	4.188.100.000	+ 695.786.000 19,9
2022	5.049.469.000	5.359.686.000 (*)	+ 1.171.586.000 28,0
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

Gelirin Çeşidi : TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ		KOD: 06.2.	2023 YILI İÇİN ONERİLEN TUTAR (TL)																														
TAHMIN GERÇEKÇESİ			57.266.000																														
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında red ve izdeler dahil 57.266.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2021 yılı ile kıyaslandığında % 53,2 oranında bir artışa tabii olmaktadır.																																	
<table><tr><th colspan="2">TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)</th><th colspan="2">GERÇEKLEŞME</th></tr><tr><th rowspan="2">Yıl</th><th rowspan="2">Bütçe Tahmini</th><th colspan="2">Bir önceki yıla göre değişim</th></tr><tr><th>Tutar</th><th>Fark</th></tr><tr><td>2018</td><td>3.800.000</td><td>5.736.000</td><td></td></tr><tr><td>2019</td><td>3.600.000</td><td>7.268.000</td><td>1.530.000</td></tr><tr><td>2020</td><td>3.600.000</td><td>16.909.000</td><td>9.641.000</td></tr><tr><td>2021</td><td>8.650.000</td><td>34.250.000</td><td>17.341.000</td></tr><tr><td>2022</td><td>13.806.000</td><td>37.385.000</td><td>3.135.000</td></tr></table>				TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)		GERÇEKLEŞME		Yıl	Bütçe Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim		Tutar	Fark	2018	3.800.000	5.736.000		2019	3.600.000	7.268.000	1.530.000	2020	3.600.000	16.909.000	9.641.000	2021	8.650.000	34.250.000	17.341.000	2022	13.806.000	37.385.000	3.135.000
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)		GERÇEKLEŞME																															
Yıl	Bütçe Tahmini	Bir önceki yıla göre değişim																															
		Tutar	Fark																														
2018	3.800.000	5.736.000																															
2019	3.600.000	7.268.000	1.530.000																														
2020	3.600.000	16.909.000	9.641.000																														
2021	8.650.000	34.250.000	17.341.000																														
2022	13.806.000	37.385.000	3.135.000																														
(*) İlt. 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.																																	

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ALACAKLARDAN TAHSİLAT		KOD: 08.	2023 YILI İÇİN ÖNERİLEN TUTAR (TL)
TAHMIN GEREKİGESİ			2.814.258.000
Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2023 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir unsurundan 2023 yılında 2.814.258.000 TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir. Bu tutar 2022 yılı ile kıyaslandığında % 38,9 oranında bir artışa tekabül etmektedir.			
TAHMIN ESAS BİLGİLER (TL)			
GERÇEKLEŞME			
Bütçe Tahmini		Bir önceki yıla göre değişim	
Yıl	Tutar	Fark	Oran %
2018	451.572.000	551.199.000	
2019	758.442.000	1.527.234.000	+
2020	913.863.000	1.169.053.000	-
2021	1.405.743.000	1.361.790.000	+
2022	1.803.398.000	2.026.028.000 (*)	+
		664.238.000	+
			48,8
(*) İlk 8 aylık gerçekleşme ve beklentiye göre yapılan yıl sonu tahminidir.			

3.

VERGİ HARCAMALARI LİSTESİ

VERGİ HARCAMALARININ KANUNİ DAYANAKLARINA İLİŞKİN LİSTE

KANUN ADI VE NUMARASI	MADDE NO	MADDE AÇIKLAMASI
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 9	Vergiden muaf esast
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 18	Serbest meslek kazançlarında istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 18	PTT işletmelerinde kazanç istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 20	Kreş ve gündüz bakım evleri ile eğitim ve öğretim işletmelerinde kazanç istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 20	Genç girişimcilerde kazanç istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 20/A	Basit usulde tespit olunan kazançlarında gelir vergisi istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 20/B	Sosyal ipek üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulamaya geçirdiği vergiye ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 20/C	Tarım al destekleme ödemelerinde kazanç istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 21	Gayrimenkul sermaye iradi istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 22/1	Sigorta süresi an az on yıl veya ömür boyu olan tek primi yıllık gelir sigortalarında yapılan ödemelerin istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 22/2	75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendi ile aynı fıkranın (16) numaralı bendinin (c) alt bendi kapsamında yapılan ödemelerin, sigorta süresi on yıl veya üzeri veya ömür boyu olan tek primi yıllık gelir sigortalarına yatanlarını, bu sigorta için yatakdıkları kısma tekabül eden ödemelerin ödediği irat tutarlarına ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 22/3	Kar payı istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/1	Köylerde veya son nüfus sayımına göre belediye içi nüfusu 5.000'i aşmayan yerlerde faaliyet gösteren ve münhasıran el ile dokunan hali ve iklim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/2	Gelir vergisinden muaf olanların veya gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin yanında çalışan işçilerin ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/3	Toprak alan işletmesi halinde bulunan madenlerde çevre kirliliği ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışanların münhasıran yer alında çalıştıkları zamanlara ait ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/5	Köy muhtarları ile köylerin kalıp, konucu, inam, bekçi ve benzeri hizmetlerine köy bölgesinden ödenen ücretler ile çiftçi mallarını koruma bekçilerinin ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/6	Hizmetçilerin ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/7	Sanat okulları ile bu mahiyeteki enstitülerde, ceza ve işahvekiminde, darülacezem alayelerinde çalışan öğrencilere, hükümlü ve tuutkulara ve dışküllere verilen ücretlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/8	Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/9	Genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılma gereken memur ve müşahidelerine konut tedariği ve bu konutlar ile ilgili sağlanan menfaatlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/10	Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri ile işverence taşıma hizmeti verilmeyen durumlarda ödenen toplu taşıma kati, bilet veya bu amaçlarla kullanılan ödeme aracıların temini şeklinde sağlanmasına yönelik istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/12	3308 sayılı Çiraklık ve Mesleki Eğitim Kanununa tabi çirakların asgari ücreti aşmayan ücretlerine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/14	Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunanlar dar mükellefiyete tabi işverenlerin, alınan ücret istisnaları dışında (bölgesel) yönetimin merkezlerinde münhasıran merkez faaliyet izni kapsamında istihdam edilerek hizmet erbabına Türkiye'de elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/15	Yüz ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde bir, yüzden fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalıştırılan iki amatör sporcuya ödenen ücretlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/16	İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakım evi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere bu hizmetin işverence vermediği durumlarda belirli şartlar dahilinde çocuk başına sağlanan istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/17	Konu kurum ve kuruluşları haric Türk Hava Kurumu veya kanunî vergi iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde uçucu maksadıyla görevlendirilen pilotlar ile kabini memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek satış değerinin %70'ine ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/18	Hizmet erbabının, ödemeyen yapıldığı ayda geçeri olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvencisi kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutara sabit eden ücretlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/3	Kanunî kurulan emekli sandıklar ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından, kendilerine zat aylığı bağlanırlarına aylıkları dışında, kanunî kurulan veya statüler gereğince verilen evlilik kramyeleri veya öde olunan mevzuatta ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/5	Evlenme ve doğum münasebetiyle hizmet erbabına yapılan yardımlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/9	Yardım sandıklarından statüler gereğince kendilerine evlenme ve doğum gibi sebeplerle yapılan yardımlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/10	Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen evlenme kramyeleri veya öde olunan mevzuatta ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/1	İlim ve fenni, güzel sanatlar, tıbbi, hayvan yetiştirilmesini ve memleket bakımından faydalı olan diğer işleri ve faaliyetleri teşvik maksadıyla verilen ikramiyeler ve mükafatlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/2	Madde kapsamında sayılanlara uçucu, dalış gibi hizmetleri dolayısıyla verilen, tazminatlar, gündelikler, kramyeleri ve zamtlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/3	Spor yarışmalarına katılan amatör sporculara ödenen ödül ve ikramiyelere ilişkin istisna

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/4	Anatol turizm spor yarışmalarını yöneten hakemlere bdenen ücretlere ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/1	Dar mükellefiyete tabi olanların, hükümetin mubaadesiyle açılan sergi ve panayırda yapılan ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/2	Dar mükellefiyete tabi olanların hükümetin mubaadesiyle açılan sergi ve panayırda yapılan serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 31	Ergeliklik indrimi
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 33	Yurt dışına hizmet veren işletmelerde indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 33/1	Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzeri kamu kurumları için yapılan kanunî kesintilere ilişkin indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/1	Belirli şartlar haiz bulurmak şartıyla obe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi mesleki faaliyette bulunamam kazançlarına ilişkin muafiyet
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 69/5	Nal ve takdim edilen çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarına ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 80	Geçmiş usulde vergilendirilmeyen zinal kazançlar, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hükümleri içinde kalan kıymet
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 86/1-a	Birinci fıkra ile yapılan ücret ödemeleri, birinciden sonraki işyerinden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103 üncü maddede yazılı tariflerinin ikinci fıkrasında yer alan tutarı ve birinci işyerinden alınan daha düşük ücretlerinin toplamı 103 üncü maddede yazılı tariflerinin üçüncü fıkrasında yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tek tek suretiyle vergilendirilmiş ücretlerine ilişkin düzenleme
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 86/1-b	Vergiyi tabi gelir toplamının (a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç 103 üncü maddede yazılı tariflerinin ikinci fıkrasında yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tek tek suretiyle vergilendirilmiş ücretlerine ilişkin düzenleme
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 86/1-c	Birinci fıkra ile yapılan ücret ödemeleri, birinciden sonraki işyerinden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103 üncü maddede yazılı tariflerinin ikinci fıkrasında yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tek tek suretiyle vergilendirilmiş ücretlerine ilişkin düzenleme
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 86/1-d	Birinci fıkra ile yapılan ücret ödemeleri, birinciden sonraki işyerinden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103 üncü maddede yazılı tariflerinin ikinci fıkrasında yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tek tek suretiyle vergilendirilmiş ücretlerine ilişkin düzenleme
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 86/2	Dar mükellefiyete, tamamı Türkiye'de tek tek suretiyle vergilendirilmiş olan, ücretleri, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/3	Serbest meslek faaliyetinde bulunan engellilerin bayağı edilen gelirleri için hesaplanan yıllık indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/8	3289 ve 3813 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan sporistik yarışmalarla ilgili indirim (amatör spor dalının için tamamı, profesyonel spor dalının için %50'si)
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/12	Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre aydınlatma gelirleri için indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/13	Türkiye'den yurt dışı mülki kişi ve kurumlara verilen belirli alanlardaki hizmetlerden elde edilen kazançlara ilişkin indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/14	Konutlar içerisindeki engellilik indrimi
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/16	Elektronik ticaret gümrük beyanamesiyle nal ihracatı kapsamında elde edilen kazançlara ilişkin indirim
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 113	Şehir içi yolu bağlamış faaliyette bulunanlara yönelik tasialı eselli kazanç teğall
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 121	Vergiyi uyumlu mükelleflere vergi indrimi
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 67	Menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının aldan çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve özel finans kurumlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 68	6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna göre lisans sahibi olan veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi tarafından organize edilen yarışmalara katılan jockey, jockey yamaçları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden yapılan tevkifat
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 69	Yatırım indrimi istisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 72	Sporculara yapılan ücret ve ücret sayıları ödemelerinden yapılan tevkifat
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 75	5746 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna göre lisans sahibi olan veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi tarafından organize edilen yarışmalara katılan jockey, jockey yamaçları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden yapılan tevkifat
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 76	Tamam Ünlüler Lisanslı Depozitacı Kanunu kapsamında düzenlenen bütün senetlerinin bütün senetlerinin üzerinden çıkarılanlardan doğan kazançlara ilişkin istisna
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 80	Cumhurbaşkanınca belirlenen illerde yapılan diğer mekamların ziyafet açılan yerel, ulusal veya uluslararası nitelikteki sergiler, fuarlar ve panayırda ilişkin muafiyet
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Geçici Madde 82	Birleşik kurulum yatırımcısı tam mükellef gerçek kişilerin kırsal alanda yapılan yerel, ulusal veya uluslararası nitelikteki sergiler, fuarlar ve panayırda ilişkin muafiyet
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/ç	Konu idare ve kuruluşları tarafından belirli diğer mekamların ziyafet açılan yerel, ulusal veya uluslararası nitelikteki sergiler, fuarlar ve panayırda ilişkin muafiyet
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/d	Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait olup sadece kamu görevlilerine hizmet veren, kar amacı gütmeyen ve üçüncü kişilere kiralanan kış ve konukları ile faaliyetleri için kurulan tesislere ilişkin muafiyet
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/ç	Toplu Konut İdaresi Başkanlığının kurumlar vergisi muafiyeti
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/ç	İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen; belirli şartlar haiz su ve yoku taşıma işletmeleri ile mezbalara ilişkin muafiyet
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/ı	Köyler veya köy birlikleri tarafından köylünün genel ve ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla işletilen hanam, çamaşırmahane, değirmen, soğuk hava deposu ve bağı olukları il sınırları içinde faaliyette bulunmak şartıyla yoku taşıma işletmeleri ile köylere veya köy birliklerine ait tarım işletmelerine yönelik muafiyet
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 41/j	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile çark spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulüplerinin dinar ve spor faaliyetlerinde bulunan kişilerin kişisel faaliyetleri ile sadece dinar ve spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketlere ilişkin muafiyet

[illegible]

3085 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Geçici Madde 41	4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 nci maddesi kapsamındaki devirlere ilişkin KDV istisnası
3085 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Geçici Madde 42	Elektrik motorlu taşıt araçlarının geliştirilmesine yönelik verilen müktesidatlık iznilerinin 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergilerinden muafiyetli olması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-1/b	(I) sayılı listede yer alan akaryakıt ürünlerinin 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama ve işhisi faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimine ilişkin ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-2	Ergelelere ilişkin madde metninde belirtilmiş koşulların bulunması halinde, yine madde metninde belirtilmiş olan motorlu taşıtın alabilmelerine ilişkin ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-3/a	(II) sayılı listede yer alan mallardan, uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ik kitasibinde ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-3/b	(II) sayılı listede yer alan malların, Cumhuriyetbağımlılığı merkez teşkilatı tarafından ik kitasibinde ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-3/c	(II) sayılı listedeki 8701.20, 87.04, 87.05 ve 87.09 G.T.P. numaralarında yer alan malların, mühürsüz petrol arama faaliyetlerinde kullanılmak üzere ik kitasibine ilişkin ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 711-3	3713 sayılı Kanun kapsamında maddeinde belirtilen şehit yakınlarının bazı motorlu taşıt alımlarında ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 71A	İhracat rejimi kapsamında yurtdışına çıkarılacak eşyayı taşıyan taşıtların kulandığı belirlenmiş miktarları motorlu taşıtında ÖTV istisnası
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 81	İmalatçıların (I) sayılı listede (B) cetvellerinde maller; (II) sayılı listede dâhil olmayan malların mallerinde kullanılmaları halinde tecit-terkin uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2002/4482	Her türlü taşımacılığında kullanılan yakıtların ÖTV tutarlarına ilişkin istisna
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2003/3688	Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Milli Gemi Siciline kayıtlı, kabotaj halinde mühürsüz yanık ve yolcu taşıyan gemilere, ticari yatlara, hizmet ve balıkçı gemilerine verilecek akaryakıtın özel tüketim vergisi tutarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2005/9704	Benzin üretiminde girdi olarak kullanılacak biyotanol için %2'yi aşmayacak şekilde ekisek ÖTV uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2006/10798	İhracat edilecek elektrik üretiminde kullanılan elektrik Fuel-Oil için ÖTV tutarlarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2008/14061	Etilen üretiminde girdi olarak kullanılan L.P.G için ÖTV tutarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2011/1435	Yol yapımında kullanılan nafta, petrol koku ve petrol bitümeni gibi ürünlere uygulanan ÖTV'nin sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2013/5595	Biyoetanol ham maddesiyle üretilen motorin için %2'yi aşmayacak şekilde ekisek ÖTV uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2014/6881	Aerosol üretiminde kullanılacak olan L.P.G için ÖTV tutarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	CK 2019/796	İhracat edilen kara taşıtlarında kullanılan ik döşüm yakıtın ve akaryakıtlarının teslimlerinde ÖTV tutarlarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	CK 2019/1542	Polypropilen üretim tesislerindeki propilen üretiminde kullanılan elektrik propan teslimlerinde ÖTV tutarlarının sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	CK 2021/3559	(I) sayılı listedeki malların, üretilmiş tesislerde özel tüketim vergisine tabi olmayan malların mallerinde kullanımı ile rafinerilerden petrokimya tesislerine, petrokimya tesislerinden diğer petrokimya tesislerine ve rafinerilerden diğer rafinerilere malatla kullanılmak üzere teslimine ilişkin ÖTV'nin sıfır olarak uygulanması
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	KDV Geçici Madde 38	FATİH Projesi kapsamında yapılan teslimlerde ÖTV istisnası
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Madde 9	Bir Kanuna ek (2) sayılı taboda yazılı kağıtlara (istisnalara ilişkin 5 başlıktan oluşan liste) ilişkin istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 1	A/H1N1 karantınası dayanılarak yapılacak ödemeler ile dostane çözüm bağlamında yapılacak ödemelere ilişkin olarak düzenlenecek kağıtlara ilişkin istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-a	İhracat karşılığı yapılacak ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-b	İhracattan doğan alıcının ihracatçı tarafından teminikine ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-c	İhracat bağlamında için düzenlenecek anlaşmalara ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-d	Transit iznarete konu malın satın alınması ve satılmasına ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-d	Tedarik edilecek sekilye ihracat edilmek üzere mal alınma ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-e	4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 nci maddesine istinaden ihracat vergilerinden tam muafiyet suretiyle peçeci ihracatı (tabanlı malzemeleri ithali ile kati ihracat edilen mallara ait ambalaj malzemesinin göçüci ihracı ve ithaline ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-f	Dahilde işleme zinciri kapsamında zincir geçirdi olduğu süre içerisinde yapılan ihracatla ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-f	Dahilde işleme zinciri bölgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ihracatla ilgili yurt içi armatür işleri düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-g	Geçici işlenmiş mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Malsuvarisi Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şekilleri fabrikalarında malına ilişkin düzenlenen kağıtlara yönelik istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 21-g	Vergil, Resim, Harç istisnası Belgeleme bağlamında aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarda sınırı olmak kaydıyla düzenlenen kağıtlara ilişkin istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 22	Kalkınma Bakanlığınca yürütülen cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bu programda yer alan yatırımlardan uluslararası helikopter kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların kanununda belirlenen çerçeve doğrultusunda yapılacak satış ve teslimine ilişkin istisna
488 sayılı Danga Vergisi Kanunu	Ek Madde 22-a	

492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 14	Erler ve bilyeğin Devlet tarafından denetle ve temin olunan otlak ve çayışların adıyla işlenmelerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 38	Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş amaçlarıyla bu vakıflara yapılacak bağışlanmalara ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 39	Konu hukuku ile ilgili işlerde yetkili makamların işlevlerini sürdüren harc almıyacağına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59a	Genel ve özel bütçeli idarelerde, il özel idareleri, belediyeler ve köyleri kısıp edebilecek gayrimenkullerin vesair ayrı hakların tesvili, şerhi gerekirken işlenmemi ve bunların terkinlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59b	Konu mevzuatına göre denetler ile Cumhuriyetin kanun vakıflarını kısıp edebilecek gayrimenkuller ve sair ayrı hakların tesvili ve şerhi gerekirken işlenmemi ve bunların terkinlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59c	İşletim kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tahsilatlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59d	Mahkemeler, ıra ve ifas idareleri ve diğer resmi dairelerce istenecek kayıt ve belge suretlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59e	Kayıplı olmak şartıyla yabancı devletlerin diplomatik veya konsolosluk hiyerarşisi için kısıp edebilecek gayrimenkuller ve sair ayrı hakların tesvili, şerhi gerekirken işlenmemi ve bunların terkinlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59f	Arkeolojik araştırmalar için yapılan kısıplara ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59g	7269 sayılı Kanuna göre yapılacak meskenler, 4753 sayılı Kanuna göre yapılan kısıplara ve 3202 sayılı Kanun uyarınca T.C. Ziraat Bankası kredilerinden istifade suretiyle yapılacak bunların tahsilatı için istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59h	Deprem, su baskını, yangın gibi tabii afetlerin vuku bulduğu bölgelerde bu afetlerin vuku bulduğu yıl izleyen yıldan itibaren en çok beş yıl içinde arsa üzerinde inşaat veya inşaatı ile ilgili suretlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59i	Tersane yapımı için Devlet Planlama Teşkilatınca verilmiş Teşvik Belgesi'ni hazırlayan işyeri ve tesisleri ile ilgili istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59j	Maddelerin (a), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şekilde kısıp olunan gayrimenkullerin herhangi bir şekilde tasvillerine devir ve tescimine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59k	Bütün Teşvikiye Teşkilatına dahil denetlerin münhasıran sporla uğraşmak üzere kurulan anonim şirketlere sermaye olarak koyulmuş gayrimenkuller ile bu şirketlere devredilen gayrimenkullere ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59l	Toplu Konut Kanununa 3645 sayılı Kanunla eklenen ek 2 no maddesi kapsamında kullanılacak kredilerle ilgili ipotekler ile bu konuların hak sahipleri adına tapuya tescil işlenmesine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59m	2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının devir ve tasabına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59n	Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde yer alan gayrimenkullerin ifraz veya taksim veya birleştirme işlemleri, söz konusu bölgelerde bulunan arsaların tahsis nedeniyle şerhi gerekirken işlenmemi ve bu arsa ve üzerine inşaat edilen binaların tahsis edileme devir ve tescil işlemleri ve çits dağıtıldığı işlemlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59o	Konut finansmanı kuruluşları ve potansiyel finansmanı kuruluşları tarafından Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinde tanımlanan konut finansmanı kapsamında tesviye oluncak ipotek işlemlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59p	Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde, kiralanan layımların finansal kiralama sözleşmesinin süresi sonunda kiracıya devrine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 59	Özel kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalarla ilişkin hükümlerin saklı olduğu hususlar
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74a	Yabancı memleketlerde tedavir maksadıyla gönderilen alt işlemlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74b	Yabancı memleketlerde öğrenim ve inceleme için bulunan öğrencilerde, resmi bir görevde veya Devletçe tedavi veya hasta değışimine gönderilmesi sebebiyle bulunduğu sırada olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve üyeleri, Cumhurbaşkanları, Cumhurbaşkanları yardımcıları ve bakanları, askeri ve Türk mürettebatının terakilerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74c	Doğum ve ölüm ilahaberlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74d	Konsoloslukların yetkileri için askeri işlemlere ait her türlü kağıtların düzenlenmesi veya onaylanmasına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74e	Öğrenci müdâfeliği bulunmayan yerlerde müdâfeliğe görevi yapan konsoloslukların bu işlere ilişkin olarak düzenleyecekleri ve onaylayacakları kağıtlara ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 74f	Türkiye'deki kurum ve kuruluşlara hibe olarak yardım amacıyla gönderilecek mal, nakit, arazi ve gereçler için konsolosluklarda düzenlenecek hibe senetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85a	Diplomatik pasaportlar, hususi pasaportlar ve hizmet pasaportlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85b	Yabancı memleketlere münhasıran öğrenim için gönderilen Türk vatandaşları için gönderilen gerek Türkiye'den çıkarken ve gerekse yabancı memleketlerde öğrenimlerini tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönüş yolculuğu için müdâfeliğe ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85c	Yabancı memleketlerde yüksek öğrenim için gönderilen Türk vatandaşları için gönderilen gerek Türkiye'den çıkarken ve gerekse yabancı memleketlerde öğrenimlerini tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönüş yolculuğu için müdâfeliğe ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85d	Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir fayda sağlayacak mahiyette bulunduğu sabit olanlar, Milli Eğitim Bakanlığının izni ile imi inceleme de bulunmak veya yabancı memleketlerde yapılacak, spor temas ve mübadelelerine katılmak üzere olup hususiyetle gözetim, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlara ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85e	Yabancı memleketlerde, Türk konsolosluklarından düzenlenen veya tasdik olunan evrakın dışişleri Bakanlığınca tasdikine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85f	Türkiye'deki yabancı konsolosluk müdahaleleriyle, bu konsoloslukların meslekleri olan memurlar yanında kamu görevi yapmak üzere istisna ile memurlara verilecek kağıtlara ilişkin istisna

482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85/g	Dışişleri Bakanlığınca müsatabilyet esası gözönünde tutularak belirlenecek ücretler uyarınca kamet tezkereleri, çalışma izni, çağırma izni muafiyetine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 85/h	Tarafsız olup 25 yaşın doldurmadığı olanlara verilcek pasaportlara ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 86	İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığı ile çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçilere yalnız iki yıllık süre verilen pasaportlar ile aynı süre içinde bu pasaportlarını refakat halinde taşıyıp olanlar veya kayıtlı edileceklerine ilişkin muafiyet
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 87	Milli veya Milletvarlar tarih, kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ve festivalleri, spor müsabakaları kongreler ve konferanslar, sergi ve panayırlar münasabıyla, Türkiye'ye gelecek veya başka memleketlere vuku bulacak aynı mahiyettedir milletvarları göstereninde bulunmak veya bunlara katılmak için, Türkiye'den transit geçecekler ve gelecek vizesiz, vizeye alınmadıkları veya edilecek yerlere ücretli tedavi veya hard doğum masrafları geçecekleri de, tesat edilen gaitlara bağlı olarak üzere verilcek vizezere ilişkin muafiyet
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/a	Çocukların beya fakatlerinde okuyan yabancı öğrencilere verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/b	Turk ovalarında beya fakatlerinde okuyan yabancı öğrencilere verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/c	Münhasıran bea ve yşın kuruluşları için mubaletlik yapacları verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/d	Devlet, il özei idareleri, belediyeler, kiliseler Devlet Teşekkülleri ve bunlara bağlı resmi müesseseler tarafından nitihdam edilen yabancı profesör ve uzmanlara, iş sahibi olmayan işçiler ve çocuklarına verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/e	Mat durlarının bozuk olduğuna kamet tezkeresi vermeye yetkili malumata karaa getirilen yoksul yabancılarca verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/f	Türk asilından olup Türk kültürüne bağlı ezeabi uyuklulara verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/g	Uzun dönem kamet izni bulunan yabancılarca verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/h	İnsan ticareti suçunun mağduru olanlara verilen kamet tezkeresine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/h	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında çalışma izni veya çağırma izni muafiyeti alanlara verilen kamet tezkerelerine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 88/i	Turkuaz Kart sahibi yabancılar ile bunların yabancı eş, kendisinin ve eşinin erğin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğuna verilen kamet tezkerelerine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 98/a	İlgilerin kuşurulan olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, İcra ve İflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek suretlerde ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 98/b	Mücbir sebeplerden dolayı imana uğrayan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri avında kulanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan milli balık ve sünger gemilerine verilcek vize elverişlilik belgelerine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 98/c	Turist nakleden ve başkaca ticari işemide bulunmayan turist gemilerine, lim mevzuatında kulanılan gemilerin vize elverişlilik belgelerine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 119	Askeri ehliyetnameli hazır askerî güçlerden muayene ve imtihan komiseriyolarınca yapılacak imtihan mülaakip kazanımları, askerî güçler ehliyetnameleri, imtihanları ve ehliyetnamane vizelerine ilişkin muafiyet
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/1	Özel kanunlarla harçları muaf tutulan kişilerle istisna edilen işlemlerden harç alınmaması hususu
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/3	Anonim, şahısmi komandit, limited şirket ve kooperatifleri kurulus, pay devri, sermaye artırım, birleşme, devir, bölünme ve rev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Ensal ve Sanatkarlar Kred ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler tarafından bankalardan kulanılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kred Garant Fonu Anonim Şirketi ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde belirtilen kurumlardan verilcek kefaletler dâhil) bankalar, finansman şirketleri, yurt dışı kredi kuruluşları ve ualalarınsı kurumlarca kulanılacak kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödemelerine ilişkin işlemlerine (yargı harçları hariç) ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/4	Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların, devir, alımı, satımı, kalaması, vakeletinin yönetime, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak durması, iş sahidi statüsünde eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya esem kalaması veya satılması ile bu işleme bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/5	Yatırım Tevvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Tevvik Belgesi sahibi yatırımcılara bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kefiatler, münhasıran yatırım ödemende belge kapsamında yatırıma yönelik gayri maddi hakların kalaması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kafiatler, belge kapsamında satış kymet yatırımlarının imal ve ihrasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, tasnütönmeler, teminatlar ve bu mahiyetdeki kafiatler ile söz konusu yatırımlara yönelik dâğıntımlık ve bea tahakkuklarına ilişkin düzenlenen kafiatlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/6	İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışından yeneşik şirketlerin satın alınması ile bu alimlara yönelik mali ve hukuki dâğıntımlık hizmet alımına ilişkin düzenlenen kafiatlere ilgili işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/7	Yatırımlarda Devlet yardımı hakkında kararlara belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kafiatlere ilgili işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/8	Binalarda iş yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile Sanayi Sicil Kanununa göre sanayi sicil belgesini hazırlayan işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kulanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/9	Ürünlerin yurt dışından satımı ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, mükat ticari teminatlara uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurt dışındaki fuarlara katılmı amacıyla yapılan işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/10	Her türlü genli, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüştürülmesi ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kafiatlere ilgili işlemlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/11	Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okuma veya öğrenim yurduna girebilmek için düzenlenen kafiatlere ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Madde 123/12	Kanun özei iş birliği projelerinin finansmanı için yurt dışından ihrac edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yöneticileri firmalara kulanılmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödemelerine ilişkin istisna
482 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 111-a	İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tesviki kaydıyla ihracat karşılığ yapılacak ödemelere ilişkin istisna

492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-b	İhracattan doğan alıcının ihracatçı tarafından teminine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-c	İhracat bağlanılan için düzenlenecek anlaşmalara ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-ç	Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılmasına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-d	Tedarik edilecek şekliyle ihraz edilmek üzere mal alınma ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-e	Gümrük Kanununun 131 nci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile katı ihraz edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihraz ve ithaline ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-f	Denizde içleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalata ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/1-g	Geçerleştirilen manuel ürün ihrazatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan güdüklerin Torpak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca teslim edilen şeker fabrikalarından alınma ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2	Vergi, Resim, Harç İstisnası Bölgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belginin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutara sınırlı olmak kaydıyla istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-a	a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sıhhi Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası haliyle çıkarılanların ihalesini kazanma veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımı için kullanılan ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç), b) Tam mükellef olması halinde, uluslararası haliyle tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlere ise yabancı para ile finanse edilen oranda yapılacak teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işle kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üretenek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satışı ve teslimlerine, c) Dar mükellef olması halinde, söz konusu firmanın bu işle kullanacağı mal ve malzeme üreten tam mükellef imalatçı firmaların (işli taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satışı ve teslimlerine, d) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı halinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyetleri çerçevesinde, diğer firmaya ise (i) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üretenek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satışı ve teslimlerine, e) Yukarıda belirtilen (b), (c) ve (d) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmaların proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-b	b) 1) Savunma Sanayi Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilgili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların yapacakları satışı ve teslimleri ile bu satışı ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetlerine, 2) Savunma Sanayi Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların üretenek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satışı ve teslimlerine, 3) Bu bendin (b) ve (c) alt bentlerinde belirtilen firmaların, tam mükellef imalatçı firmaların üretenek yapacakları satışı ve teslimlerine, 4) Bu bendin (b) ve (c) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmaların dar mükellef firma olması halinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üretenek yapacakları satışı ve teslimlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-c	Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üretenek yapacakları satışı ve teslimlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-ç	Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmiş haldede aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edilecekleri bu aksam ve parçaları üretenek yapacakları satışı ve teslimlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-d	Yap-İlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-e	Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası haliyle çıkarılmış yurt dışı taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-f	Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında döviz olarak kazanılan bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava taşıma hizmet ve faaliyetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-g	Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhütlük, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-ğ	Yabancı uyruklulara diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde bulundukları sürede, döviz karşılığı verilerek sağlık hizmetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-h	Turizm müesseseleri ile seyahat acentalarının yurtiçindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yapılacak döviz karşılığı hizmet satışlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-ı	Bedenleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yabancı firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetleri, dış seferde çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya itfaiye bakım ve onarım, yenilenme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenilenme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-i	Tam mükellef firmaların, ihraz ürünlerinin pazarlanması amacıyla yurt dışında mağazaya açılması veya işletmesine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-j	Kamu kurum ve kuruluşlarına uluslararası haliyle çıkarılan maden harzlarından rötörün karşılığında üretim çıkartımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetlerine ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-k	Yurtiçinde yerleşik haber ajanslarına, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntülessiz haber satışlarına ilişkin istisna
492 sayılı Harçlar Kanunu	Ek Madde 1/2-l	Kamu kurum ve kuruluşlarına uluslararası haliyle çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığının tarafından belirlenen yatırım malları, sıralı mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik haliyle hazırlanan tam mükellef imalatçı firmaların üretenek yapacakları satışı ve teslimlerine ilişkin harz istisnası

7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4h	Hukukta veya eylekte müdahalelerinde manevra ve talimatlar sonucunda veyahut bunlardan aldığı yararlar neticesinde benzeri, istisnaya ve edimin (Jandarma dahil) kazalı, vazda ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4i	Borçlar Kanununun 242 nci maddesine göre rücu şartı ile yapılan hibe ve bağışların bağışçıya rücu eden hibe ediliş mülküne ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4j	Sağlar arasında kavşak bir tarafta veyahut inşaatlar harici olmak üzere kamu mülkiyetinde bulunan taşınmazların (kurum mülkiyet halinde kaldığı müddetçe) ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4k	Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara kuruluşu için veya kurulduktan sonra tahsis olunan mallara ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4l	Pekala tahsisatı yapılan illerde Cumhuriyetin Kanun ile yetkili kılınan trafik komisyonlarına ticari pekiye atıldığında elde edilen paraların, ticari, pekala taşıt sahiplerine dağıtılan miktara ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4m	2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli yapılaşmaz kültür varlıklarının vareset ve nitelik yoluyla devir ve kısıtlı ile ilgili işlemlere ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4n	Genel bütçeye dahil dâimilerle katma bütçeli idareler bütçelerinden kamu idaresi teşebbüslerine yapılabilecek kısıtlı transferler ve yardımlara ilişkin istisna
7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanunu	Madde 4o	7338 sayılı Varsaat ve İhtikar Vergisi Kanununun 283/2002 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasaruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamındaki bireysel emeklilik katkılarının hak kazanılan kısımlarına ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/c	Hüsnü kanunlarla her türlü vergiden istisna edilmiş olan esahat ve ehliyetleri, faiz, konut ve işyerleri ile Merkez Bankasınca ihraz edilen likidite envançlerinden elde edilen faiz geliri ve 283/2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanunla Finansman ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 7/A maddesine göre kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraz edilen kira sertifikasından elde edilen kira geliri ve vade sonunda lehte alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/c	Varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yapılan işlemler nedeniyle elde ettikleri paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna olması
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/l	Emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları ile ihracat at nakdiyat sigortalarında ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda sözleşme ve potife üzerinden alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/j	Mükerrer sigorta muameleleri ile retrosepsiyon muameleleri dolayısıyla alınan prim, komisyon ve sair paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/k	Bölgemizi veya toplamamızı her türlü tarım mahsulleri ile tarım hayvanları için akdolanın ziraat sigortaları dolayısıyla alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/l	Nükleer risklere karşı yapılan sigortalar dolayısıyla alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/m	Türkiye Halk Bankasının, ihisas kredileri kapsamında küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerine verdiği krediler ya da bu işletmelerin dış ticaret işletmelerine yaptığı aracılık hizmetleri dolayısıyla aldığı paralar ile Esnaf ve Sanatkarlar Kefalet Kooperatiflerinin kefaleti altında esnaf ve sanatkarlara verdiği krediler dolayısıyla alınan paralar ve bu kooperatiflerin ortaklarından masraf karşılığı aldığı paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/n	Mevduat toplamayan bankaların açmış oldukları yatırım kredileri dolayısıyla kendi lehlerine adanılan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/o	Bankaların, yetkili müesseselerin, özel finans kuruluşlarının ve PTTH'nin Türk Parası Kıymetli Kurum Hakkındaki Kanunlar ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan tebliğlere göre ihrazat Bankasına yapılabilecek zorunlu, borz ve edim borçlarına ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/p	Abletaz muameleleri vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine ilişkin muameleler ve bu muameleler sonucu lehte alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/s	Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yapılan birleşme, devir, bölünme ve hisse değişimi işlemlerinden doğan kazançlara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/t	Emeklilik yatırımlarının, mekuk kıymetli yatırım fonlarının, mekuk kıymetli yatırım ortaklıklarının, girişim sermayesi yatırım fonlarının ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının para ve sermaye piyasalarında yapılan işlemler nedeniyle elde ettikleri paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/u	Bankalar, sigorta şirketleri, emeklilik şirketleri ve ipotek finansmanı kuruluşlarının kuruluşlarında veya sermayelerini arttırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elde edilen konut finansmanı sonucu kendi lehlerine kalan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/v	5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (12) numaralı bendi kapsamındaki işlem dolayısıyla lehte alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/y	İpotek finansman kuruluşlarının, konut finansmanı kuruluşlarının ve konut finansmanı fonlarının, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılacak tüm işlemler dolayısıyla lehte alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 29/z	17/4/1957 tarihli ve 6848 sayılı Sanayi Sicil Kanunu'na göre sanayi sicil belgesini hazırlayan işletmelerin nühüsların malat sanayide kullanılmak üzere alınan makine ve teçhizatın finansmanı için bu işletmeler tarafından kullanılan krediler dolayısıyla lehte alınan paralara ilişkin istisna
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi)	Madde 34/7-a	Öğrenci yurtları, pansiyonlar ve kampüslerde öğrencilere verilen hizmetlerin konaklama vergisinden istisna olması
6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu (Özel İletişim Vergisi)	Madde 39/3	Mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde iğ ve hizmetlerin merkez bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makine ve aletler, veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli görüşme için kulanılmayan diğer iletişim ekipmanları, veri aktarımına mahsus olan

7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 41	İlgili hesap döneminden önceki hesap döneminde, Kanunun 1 nci maddede sayılan hizmetlere ilişkin, Türkiye'de elde edilen hasılatı 20 milyon Türk lirasından veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon avrodan veya muadili yabancı para birliğiyi Türk lirasından az olanların dijital hizmet vergisinden muaf olması
7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 46-a	4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesi kapsamında üzerinden Hazine payı ödenen hizmetlerin dijital hizmet vergisinden istisna olması
7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 46-b	13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesi kapsamında üzerinden özel iletişim vergisi alınan hizmetlerin dijital hizmet vergisinden istisna olması
7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 46-c	19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında dijital hizmet vergisinden istisna olması
7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 46-ç	28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde tanımlanan Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri neticesinde oluşturulan ürünlerin satışı ile münhasıran bu ürünler üzerinden sunulan hizmetlerin dijital hizmet vergisinden istisna olması
7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 46-d	20/8/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mübadele Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun 12 nci maddesi kapsamında yer alan ödemeye ilişkin hizmetlerin dijital hizmet vergisinden istisna olması
86 sayılı Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine Bazzi İstisna ve Muafiyet Verilmesine Dair Kanun	Madde 3	Şirketle ilişkilerde Şirket kurucularından sonra yapılacak işgah tasahhülatlarıyla esas mükavelelerin tarzını, tasdik, tescil ve ilan, hisse senedi ve tahvilinlerin ihracının Tayyare Pulla, Harç, Damga Resmi ve Belediye İlan Resminden muaf olması
132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Madde 11	Türk Standartları Enstitüsünün geliri ve muameleleri ve sahibi bulunduğu gayrimenkullerinin her türlü vergi, resim ve harçlardan muaf olması
167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun	Madde 12	Maddenin dokuzuncu, onuncu ve on birinci Maddelerde sözü geçen belgelerin (Arama belgesi, Kullanma belgesi, İlaah ve tadil belgesi) hiçbir ücretle, damga resmine, harca ve sair ödemeye tabi olmaması
205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu	Madde 35	Kurumun muafiyetleri aşağıdadır: Kurumun, Kurumlar vergisine tabi olmaması, Kuruma yapılacak bağışların, Kurumunun ne nam alınırsa olsun, üyelerine veya kanunî mirasçılara yapacağı yardımların Vaset ve İhtilal Vergisiyle Cealin Vergisinden, Kurumun, yapacağı her türlü muameleleri dolayısıyla damga resminden, dam ve geçit ücretinden yapılacak adet tevlidatını gelir vergisinden, Kurumun her türlü gelirlerinin gelir vergisinden, muaf olması
210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu	Geçici Madde 2	Kurumun yürürlük tarihinden sonra satın alınacak pasaportlardan damga resmi ve nüfus hınyarı ücretlerinden harç ve damga alınmaması
211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu	Madde 106	Kanun kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kuruluş amaçlarına göre işlenen ordusu ve bağlı subeleri, askerî gazinolar, kalya gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müstahkemleri, özel yerel ve kıta eğitim merkezleri, askerî kanitiner ve askerî müzelerin kurumlar vergisinden muaf olması. Maddede sayılan tesislerin emlak vergisinden, bu tesislerin mal ve hizmet alımları nedeniyle düzenlediği ödemesiye ilişkin kâğıtların damga vergisinden istisna olması
213 sayılı Vergi Usul Kanunu	Madde 235	Maddede yazılı mabuzların (Müstahsil mabuzu) hiçbir resim ve harca tabi olmaması
213 sayılı Vergi Usul Kanunu	Madde 244	Ekim ve sayım beyanları ile imuhaberlerin hiçbir resim ve harca tabi olmaması
222 sayılı İktisat ve Eğitim Kanunu	Madde 66	Paralı veya paralıksız olarak İktisat hizmetlerine tahsis, temlik ve tasvili edilen bütün gayrimenkullerinin feneğ ve ihtilal işlemlerle bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek belgelerin ve senetlerin hiçbir vergi, harç ve resim alınmaması
222 sayılı İktisat ve Eğitim Kanunu	Madde 70	Kıyı okulları ile öğretim lojmanlarının şehir ve kasabalarda yapılacak okullarının her türlü ihtiyacı için koy veya kasaba içinde veya civarındaki araziden şahsî haklar mahfuz kaimak şartıyla, tedarik edilecek taş, kum ve kireç gibi yapı gereçlerinin hiçbir resim alınmaması. İktisatın kurulanı için yapılacak bina ve tesislerle öğretilen lojmanlar ve onarım işlemleri gerekli tuğla yapmak, kireç yakmak ve söndürmek, taş kırmak, işleme kurmak, kaldirımları işgal etmek gibi hususlarda işlenen işlerin serbest ve hiçbir resme tabi olmaksızın yapılması
222 sayılı İktisat ve Eğitim Kanunu	Madde 86	Mecburi hükümler kurullarına kayıtlı olacak çocukları, bu kurumlara devam eden ve kurumlardan mezun olacak öğrencilere verilecek ve bu kurumlarda kullanılabacak her çeşit belgelerle, belgelerin suretlerinin Damga Resmine tabi olmaması
278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Madde 13	Kuruma yapılacak her türlü bağışlar, vasiyetler ve yardımların vergi, resim ve harçlardan muaf olması
278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Madde 14	Kurumun; Her türlü eşya ve binek araçları haric her türlü aracı, Türkiye'se sokulmasında her çeşit ihtilal sınıflamalarının dışında bıraktığı gibi, günlük vergisi ile özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, harç, fon ve zamlardan, her türlü geçit depolama, antrepo ve arçive ücretlerinden ve ihtilal esnasında alınan diğer bütün vergi, harç ve ücretlerden, Her türlü tesislerinin yapımı ve işletilmesinden dolayı belediyeye ödemesi gereken her türlü vergi, harç, harcamalara kalınma paylarından ve benzeri yükümlülüklerden, Taraflı olduğu dava, itira ve benzeri takiplerde 27/1/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda sayılan yargı harçlarından, d) İhtilal, ilanlar, mukavveler ve başka evrak ve belgelerin Devlete ve belediyelere ait her türlü harçlardan, muaf olması. Kurum tarafından yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ihtilal makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayımlar ile bağış yoluyla yurt dışından gelen aynı cins malzemelerin günlük vergisi ile buna bağlı vergi, resim, fon ve harçları dahi olmak üzere her türlü vergi ve harçtan muaf olması

3332 sayılı Sermaye Piyasasının Teşvik, Sermayenin Tabana Yayınlştırılması ve Ekonomiyi Düzeltmede Alınacak Tedbirler ile 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Maddde 4	Türkiye İhracat Kredi Bankasının kurumlar vergisi muafiyeti ile harc ve BSMV istisnası düzenlemesi
3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğüne İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Maddde 33	Genel Müdürlüğün, 27/11/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan, bu Kanunda belirtilen görevleri kapsamında düzenlenen kağıtlar sebebiyle damga vergisinden ve tapu ve kadastro işlemlerinden kaynaklanan döner sermaye iznine bedellerinden muaf olması. Genel Müdürlüğün gelirlerinin vergiden müstesna olması. Bu istisnaların, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2008 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılan kesirleri kapsamaması
3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Maddde 14	1. Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile Müsteşarlık emrinde kulanılan fonun, a) Kurumlar Vergisinden, b) Yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, c) Yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, d) Açıklanan krediler dolayısıyla lehte tahakkuk edecek faizler Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden muaf olması. 2. Bu Kanun hükümlerine göre Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile bu Müsteşarlık emrinde kulanılan Fona devredilen (Yeni kurulacak olanlar hariç olmak üzere); a) Vakıfların çeşitli şirketlerdeki hisselerine, b) Savunma Donatım İşlemleri Genel Müdürlüğü ve bağlı ortaklığına, c) Dahil öncelik mevzuatı ile tanınan vergi, resim ve harc muafiyet ve istisnalarına ilişkin hükümlerin uygulanmasına devam olumması
3259 sayılı İslam Kalkınma Bankasına Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun	Maddde 1	İslam Kalkınma Bankasını; Varlıkları, gelirleri, katan ve her türlü işlemleri, Yapıldığı işlemler sebebiyle her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaba aldıkları paralar ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, Her türlü menkul ve gayrimenkul mal kitapları ile bunların devir ve teminleri, Dolayısıyla mükellefi olduğu her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması. Bankanın, sermayeye ilişkin nispetinde ödenekler kar paylarının Kurumlar Vergisinden müstesna olması
3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu	Maddde 17	Bu Kanuna göre yapılacak spor müsabaka ve gösterilerinin öde edilecek gelirleri Katma Değer Vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması
3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu	Ek Maddde 9	Bağimsız federasyonların tüm gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması
3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu	Ek Maddde 12	Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tesadüf edilen ve Türkiye'de faaliyetli bulunan spor kulüpleri ve spor kulüplerinde faaliyetli bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödlenen ücretlerinden levkif edilecek ilgili vergi ödenmesine ilişkin suretinde bağış edilecek ve ödenecek olanlar, Gençlik ve Spor Bakanlığının talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülen pay, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına yapılacak özel hesaba Hazine ve Maliye Bakanlığınca aktarılmasına ilişkin düzenleme
3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu	Ek Maddde 15	Bakanlık tarafından, yaz ve kış olimpiyat ve paralimpik oyunları ile defnimpik oyunlarına hazırlanmak amacıyla yetiştirilecek olimpiik, paralimpik ve defnimpik sporculara yapılacak işlemlerin damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiyeye tabi bulunmaması
3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu	Maddde 9	Bu Kanunla kulanılan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının; Kurumlar Vergisinden, (Kıtsadli İşlemler hariç), Kurumlar Vergisi bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, Kurumlar Vergisi bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının gelirlerinin her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan, Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğüne vakıflardan tahsil edilen telif ve denetleme masraflarına katılma paylarından, Her türlü döner sermaye ücretlerinden, Muaf, olması. Fona ve Vakfa yapılacak bağış ve yardımların her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması
3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu	Maddde 25	Aday çıkart, çıkart ve öğrencilere ödenecek ücretlerin her türlü vergiden müstesna olması
3388 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakt Kanunu	Maddde 3	Bu Kanunla kulanılan Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfının; Kurumlar vergisinden (Kıtsadli İşlemler hariç), Kurumlar Vergisi bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, Kurumlar Vergisi bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İhtikak Vergisinden, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının gelirlerinin her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan, Vakfa yapılacak bağış ve yardımların her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması
3402 sayılı Kadastro Kanunu	Maddde 44	Maddenin uygulanmasında topraklar, şantiye toplulukları ile gerçek kişiler arasında yapılacak fiaz, tesadli, cins değışikliğı, al değışikliği, hisse değışikliğı gibi hukuki işlemlerden Kadastro harcı hariç, işğir bir vergi, resim ve harc alınmaması
3561 sayılı Millî Memurların Kayıymı Tayin Edilmesine Dair Kanun	Maddde 2	Kayymlıkta ilgili işlemlerin, her türlü vergi, resim, harç, katkı payı gibi mali yükümlülüklerden müstesna olması
3624 sayılı Küçük ve Orta Öçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Teşvik ve Muafiyetleri Kanunu	Maddde 17	Küçük ve Orta Öçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının, Kurumlar Vergisinden, (Kıtsadli İşlemler hariç) Yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle İle Veraset ve İhtikak Vergisinden, Yapılacak her türlü muameleler dolayısıyla lehte tahakkuk edecek tazeim banka ve sigorta muameleleri vergisinden, Gelirleri ile bu gelirlerle ilgili olarak bütün işlemlerin, sabitli ödöğü tasıymaz malların her türlü vergi, resim ve harçtan, muaf olması
3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	Maddde 55	Bu Kanunla istisaden yapılacak davalar için mahkeme harcı ve masrafları alınmaması
3646 sayılı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tesadli Edilecek Tasınmaz Mallar Hakkında Kanun	Maddde 6	Bu Kanun uyarınca yapılacak tesadli işlemlerinin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olması
3670 sayılı Millî Piyango Teşkilatına Dair Kanun	Maddde 9	Piyango İdaresinin ihdasatı ile bilet, liste ve ilanlar ve resim dairesinde olan muhaberatı, keşşide kazananların ikramı ve amortiflerinin, Devlet, belediye ve hususi idarelere ait her türlü vergi ve kesimden muaf olması

VERGİ TÜRLERİ İTİBARIYLA TOPLAM VERGİ HARCAMASI TAHMİNLERİ (TL)				
KANUN ADI	2023	2024	2025	
GELİR VERGİSİ KANUNU	443.471.544.605	539.660.954.241	623.302.516.751	
KURUMLAR VERGİSİ KANUNU	280.839.592.374	351.798.459.528	411.457.334.626	
KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU	161.868.250.244	200.975.860.004	232.586.349.552	
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU	45.881.482.553	57.647.470.428	67.490.964.927	
DİĞER KANUNLAR	62.319.451.860	78.051.013.322	91.378.479.638	
TOPLAM	994.380.321.635	1.228.133.757.522	1.426.215.645.494	

(*) AÇIKLAMA: Vergi harcaması kavramı; en genel anlamda "devletlerin gelir toplamını azaltan, standart vergi sisteminden ayrılan ayrıcalıklar veya istisna ve muafiyetler" olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda; bazı indirim, istisna ve muafiyetler, standart vergi sisteminin unsurları olmaları nedeniyle vergi harcaması kapsamı dışında tutulabilmektedir. Yukarıdaki liste, vergi sisteminizdeki gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi ve diğer bazı kanunlarda potansiyel olarak vergi harcaması niteliği taşıdığı düşünülen düzenlemeleri içermektedir. "Standart vergi sistemine" ilişkin varsayımlara göre bu listedeki unsurların değişebileceği kaçınılmazdır. Vergi harcamalarına ilişkin yukarıda yer alan tutarlar, mevcut veri seti kullanılmak suretiyle "vazgeçilen gelir" yöntemiyle tahmin edilmiş olup, herhangi bir veri temin edilemeyenler hesaplama dışında tutulmuştur. Öte yandan veri teminindeki artışlara paralel olarak vergi harcaması tahminlerinin de değişeceği tabiidir.

– b –

**5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI
CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ
İDARELER İLE (III) SAYILI CETVELDE
YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ
KURUMLARIN (2023-2025) DÖNEMİ GELİR
VE NET FİNANSMAN TABLOLARI
(ÖZET TABLO)**

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ 5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2023-2025) DÖNEMİ BÜTÇE GELİR VE NET FİNANSMANLARI

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR - YÜKSEKÖĞRETİM

KURUMLAR	ÖDENEK	2023			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	GELİR		Net Finansman	Toplam Finansman
			Öz Gelir	Toplam		
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	320.691.000	311.788.000	8.903.000	320.691.000	0	318.186.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.980.786.000	3.809.212.000	171.574.000	3.980.786.000	0	131.743.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.097.747.000	1.876.606.000	221.141.000	2.097.747.000	0	134.627.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.939.813.000	3.740.355.000	199.458.000	3.939.813.000	0	35.107.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.273.889.000	3.113.090.000	160.799.000	3.273.889.000	0	150.052.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	4.539.651.000	4.277.362.000	262.289.000	4.539.651.000	0	146.432.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.930.189.000	1.744.339.000	185.850.000	1.930.189.000	0	109.014.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.170.675.000	1.084.882.000	85.793.000	1.170.675.000	0	40.958.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.405.482.000	2.236.588.000	168.894.000	2.405.482.000	0	98.769.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.343.177.000	1.273.307.000	69.870.000	1.343.177.000	0	37.896.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	542.212.000	522.621.000	19.591.000	542.212.000	0	8.042.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	3.269.260.000	3.007.782.000	261.478.000	3.269.260.000	0	65.637.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	2.809.068.000	2.617.146.000	191.922.000	2.809.068.000	0	84.909.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	1.536.537.000	1.454.805.000	81.732.000	1.536.537.000	0	60.738.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.362.414.000	2.220.880.000	141.534.000	2.362.414.000	0	63.438.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.581.846.000	1.149.685.000	432.161.000	1.581.846.000	0	365.632.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.463.866.000	2.173.485.000	290.381.000	2.463.866.000	0	10.210.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	2.310.528.000	2.186.428.000	124.100.000	2.310.528.000	0	59.624.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	2.108.026.000	1.974.964.000	133.062.000	2.108.026.000	0	70.544.000
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.873.202.000	1.773.792.000	99.410.000	1.873.202.000	0	45.563.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	2.285.529.000	2.176.989.000	108.540.000	2.285.529.000	0	44.451.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.053.244.000	1.919.176.000	134.068.000	2.053.244.000	0	32.966.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.825.045.000	1.745.893.000	79.152.000	1.825.045.000	0	70.706.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	2.773.818.000	2.624.153.000	149.665.000	2.773.818.000	0	96.924.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.912.189.000	1.827.436.000	84.753.000	1.912.189.000	0	35.685.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	1.965.036.000	1.888.834.000	76.202.000	1.965.036.000	0	38.824.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.782.656.000	1.688.493.000	94.163.000	1.782.656.000	0	33.977.000
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.858.326.000	1.800.127.000	58.199.000	1.858.326.000	0	15.680.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.636.408.000	1.538.786.000	97.622.000	1.636.408.000	0	16.013.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	537.641.000	526.707.000	10.934.000	537.641.000	0	30.053.000
GEZTEK TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	543.151.000	533.144.000	10.007.000	543.151.000	0	17.954.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.159.537.000	1.103.590.000	55.947.000	1.159.537.000	0	5.632.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.662.359.000	1.568.203.000	94.156.000	1.662.359.000	0	10.741.000
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.584.413.000	1.496.052.000	88.361.000	1.584.413.000	0	34.190.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.140.305.000	1.078.850.000	61.455.000	1.140.305.000	0	21.156.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.490.580.000	1.415.416.000	75.164.000	1.490.580.000	0	4.858.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.820.977.000	1.729.863.000	91.114.000	1.820.977.000	0	42.953.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.120.616.000	1.076.294.000	44.322.000	1.120.616.000	0	10.283.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	1.737.206.000	1.636.195.000	101.011.000	1.737.206.000	0	63.331.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.215.125.000	1.142.566.000	72.559.000	1.215.125.000	0	14.495.000
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	1.459.486.000	1.381.812.000	77.674.000	1.459.486.000	0	31.510.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.071.416.000	1.021.739.000	49.677.000	1.071.416.000	0	7.640.000
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.074.227.000	1.040.861.000	33.366.000	1.074.227.000	0	12.664.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	774.661.000	729.998.000	44.663.000	774.661.000	0	11.731.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	883.652.000	843.330.000	40.322.000	883.652.000	0	12.576.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.573.595.000	1.526.287.000	47.308.000	1.573.595.000	0	13.591.000
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	730.625.000	707.982.000	22.643.000	730.625.000	0	8.805.000
KÜTAHYA DÜMLÜPINAR ÜNİVERSİTESİ	874.260.000	810.940.000	63.320.000	874.260.000	0	11.684.000
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.294.740.000	1.237.156.000	57.584.000	1.294.740.000	0	6.898.000
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.191.000.000	1.146.196.000	44.804.000	1.191.000.000	0	6.875.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.282.724.000	1.206.434.000	76.290.000	1.282.724.000	0	25.468.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.049.763.000	1.004.417.000	45.346.000	1.049.763.000	0	16.553.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.632.847.000	1.546.014.000	86.833.000	1.632.847.000	0	23.235.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	366.442.000	337.581.000	28.861.000	366.442.000	0	21.307.000
KİRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	652.213.000	634.298.000	17.915.000	652.213.000	0	11.498.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	782.284.000	759.912.000	22.372.000	782.284.000	0	25.078.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.015.193.000	979.464.000	35.729.000	1.015.193.000	0	4.969.000
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	890.745.000	862.369.000	28.376.000	890.745.000	0	5.560.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	702.643.000	672.371.000	30.272.000	702.643.000	0	18.097.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	832.137.000	813.089.000	19.048.000	832.137.000	0	16.113.000
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.038.567.000	984.718.000	53.849.000	1.038.567.000	0	21.426.000
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	775.794.000	750.141.000	25.653.000	775.794.000	0	8.040.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	588.080.000	571.400.000	16.680.000	588.080.000	0	7.837.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	709.631.000	655.945.000	53.686.000	709.631.000	0	6.215.000
HİTTİT ÜNİVERSİTESİ	630.761.000	619.744.000	11.017.000	630.761.000	0	6.742.000
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	775.524.000	755.045.000	20.479.000	775.524.000	0	8.166.000

KURUMLAR	ÖDENEK	2023				
		GELİR			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
ADIIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	712.497.000	698.016.000	14.481.000	712.497.000	0	8.575.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	597.650.000	582.801.000	14.849.000	597.650.000	0	2.437.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	477.965.000	464.893.000	13.072.000	477.965.000	0	7.402.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	557.919.000	545.106.000	12.813.000	557.919.000	0	4.924.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	462.247.000	451.219.000	11.028.000	462.247.000	0	2.849.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	461.735.000	452.715.000	9.020.000	461.735.000	0	568.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	536.103.000	518.929.000	17.174.000	536.103.000	0	7.552.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	562.492.000	544.855.000	17.637.000	562.492.000	0	2.476.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	884.596.000	837.373.000	47.223.000	884.596.000	0	3.401.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	316.786.000	309.792.000	6.994.000	316.786.000	0	9.748.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	575.043.000	561.020.000	14.023.000	575.043.000	0	11.505.000
ARTVIN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	385.580.000	375.703.000	9.877.000	385.580.000	0	5.873.000
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	496.605.000	483.584.000	13.021.000	496.605.000	0	7.308.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	404.749.000	396.932.000	7.817.000	404.749.000	0	9.670.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	535.371.000	514.438.000	20.933.000	535.371.000	0	8.358.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	401.438.000	392.130.000	9.308.000	401.438.000	0	4.560.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	613.217.000	593.501.000	19.716.000	613.217.000	0	10.804.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	479.070.000	470.666.000	8.404.000	479.070.000	0	2.421.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	448.877.000	439.138.000	9.739.000	448.877.000	0	2.434.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	470.662.000	461.176.000	9.486.000	470.662.000	0	2.708.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	354.706.000	345.015.000	9.691.000	354.706.000	0	4.447.000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	498.999.000	487.994.000	11.005.000	498.999.000	0	2.892.000
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	351.074.000	339.656.000	11.418.000	351.074.000	0	5.316.000
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	445.937.000	419.679.000	26.258.000	445.937.000	0	5.470.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	350.757.000	346.864.000	3.893.000	350.757.000	0	3.321.000
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	373.576.000	365.293.000	8.283.000	373.576.000	0	7.679.000
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	271.760.000	267.193.000	4.567.000	271.760.000	0	6.636.000
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	389.605.000	384.732.000	4.873.000	389.605.000	0	13.295.000
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	411.573.000	400.077.000	11.496.000	411.573.000	0	5.132.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	308.523.000	305.132.000	3.391.000	308.523.000	0	16.094.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.071.591.000	1.006.334.000	65.257.000	1.071.591.000	0	42.805.000
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	317.051.000	310.844.000	6.207.000	317.051.000	0	10.439.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	605.663.000	597.974.000	7.689.000	605.663.000	0	11.296.000
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	764.703.000	745.151.000	19.552.000	764.703.000	0	18.515.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.626.111.000	1.554.330.000	71.781.000	1.626.111.000	0	32.843.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	275.376.000	268.361.000	7.015.000	275.376.000	0	16.400.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	246.082.000	243.046.000	3.036.000	246.082.000	0	6.745.000
ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	321.261.000	319.253.000	2.008.000	321.261.000	0	14.539.000
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	261.542.000	258.192.000	3.350.000	261.542.000	0	18.109.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.968.275.000	1.936.274.000	32.001.000	1.968.275.000	0	69.541.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	425.568.000	416.393.000	9.175.000	425.568.000	0	6.517.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	318.991.000	309.522.000	9.469.000	318.991.000	0	7.218.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	486.403.000	479.907.000	6.496.000	486.403.000	0	6.114.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	245.089.000	240.872.000	4.217.000	245.089.000	0	3.441.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	217.896.000	211.623.000	6.273.000	217.896.000	0	5.636.000
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	19.256.000	19.256.000	0	19.256.000	0	4.630.000
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	193.382.000	191.827.000	1.555.000	193.382.000	0	6.994.000
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	138.857.000	137.778.000	1.079.000	138.857.000	0	2.573.000
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	373.463.000	367.415.000	6.048.000	373.463.000	0	9.166.000
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	347.221.000	345.384.000	1.837.000	347.221.000	0	7.686.000
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	369.697.000	366.342.000	3.355.000	369.697.000	0	841.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	2.779.885.000	2.671.484.000	108.401.000	2.779.885.000	0	38.731.000
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	859.376.000	839.016.000	20.360.000	859.376.000	0	4.388.000
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	433.031.000	416.556.000	16.475.000	433.031.000	0	4.345.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	267.221.000	263.764.000	3.457.000	267.221.000	0	9.658.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	151.827.000	150.942.000	885.000	151.827.000	0	10.857.000
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	263.640.000	261.745.000	1.895.000	263.640.000	0	7.234.000
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	363.356.000	355.220.000	8.136.000	363.356.000	0	3.437.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	243.349.000	241.314.000	2.035.000	243.349.000	0	4.053.000
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	135.176.000	133.486.000	1.690.000	135.176.000	0	2.848.000
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	691.344.000	677.382.000	13.962.000	691.344.000	0	36.271.000
İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	584.108.000	575.389.000	8.719.000	584.108.000	0	5.175.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	573.850.000	558.670.000	15.180.000	573.850.000	0	12.660.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	134.692.983.000	127.891.795.000	6.801.188.000	134.692.983.000	0	3.655.831.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	230.697.741.000	201.845.826.000	30.332.703.000	232.178.529.000	372.785.000	10.920.401.093
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	365.390.724.000	329.737.621.000	37.133.891.000	366.871.512.000	372.785.000	14.576.232.093

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR - YÜKSEKÖĞRETİM

KURUMLAR	ÖDENEK	2024			FİNANSMAN		TL
		GELİR			Net Finansman	Toplam Finansman	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam			
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	385.312.000	374.812.000	10.500.000	385.312.000	0	385.005.000	
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	4.806.391.000	4.593.379.000	213.012.000	4.806.391.000	0	117.383.000	
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.527.853.000	2.259.604.000	268.249.000	2.527.853.000	0	111.067.000	
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	4.762.101.000	4.517.504.000	244.597.000	4.762.101.000	0	35.142.000	
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.961.046.000	3.769.506.000	191.540.000	3.961.046.000	0	140.299.000	
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	5.525.234.000	5.211.081.000	314.153.000	5.525.234.000	0	136.914.000	
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.328.129.000	2.106.321.000	221.808.000	2.328.129.000	0	89.937.000	
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.415.406.000	1.309.007.000	106.399.000	1.415.406.000	0	37.845.000	
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.902.560.000	2.701.829.000	200.731.000	2.902.560.000	0	107.559.000	
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.623.915.000	1.541.095.000	82.820.000	1.623.915.000	0	36.266.000	
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	656.036.000	632.508.000	23.528.000	656.036.000	0	7.608.000	
EGE ÜNİVERSİTESİ	3.940.322.000	3.628.093.000	312.229.000	3.940.322.000	0	61.371.000	
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	3.393.199.000	3.162.691.000	230.508.000	3.393.199.000	0	78.455.000	
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	1.853.440.000	1.754.152.000	99.288.000	1.853.440.000	0	55.454.000	
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.852.138.000	2.684.461.000	167.677.000	2.852.138.000	0	59.314.000	
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.903.512.000	1.388.530.000	514.982.000	1.903.512.000	0	301.646.000	
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.965.537.000	2.619.900.000	345.637.000	2.965.537.000	0	9.322.000	
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	2.793.625.000	2.645.304.000	148.321.000	2.793.625.000	0	49.846.000	
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	2.546.783.000	2.388.074.000	158.709.000	2.546.783.000	0	55.095.000	
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	2.262.667.000	2.147.418.000	115.249.000	2.262.667.000	0	46.110.000	
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	2.762.956.000	2.634.503.000	128.453.000	2.762.956.000	0	47.918.000	
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.477.571.000	2.313.335.000	164.236.000	2.477.571.000	0	30.461.000	
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.207.104.000	2.109.338.000	97.766.000	2.207.104.000	0	66.110.000	
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	3.338.663.000	3.161.825.000	176.838.000	3.338.663.000	0	92.756.000	
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	2.307.557.000	2.207.128.000	100.429.000	2.307.557.000	0	33.758.000	
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	2.374.198.000	2.283.913.000	90.285.000	2.374.198.000	0	37.155.000	
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	2.146.879.000	2.034.576.000	112.303.000	2.146.879.000	0	28.031.000	
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	2.247.809.000	2.178.828.000	68.981.000	2.247.809.000	0	14.488.000	
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.974.113.000	1.857.729.000	116.384.000	1.974.113.000	0	17.438.000	
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	651.572.000	637.889.000	13.683.000	651.572.000	0	28.761.000	
GEZİRE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	658.206.000	646.510.000	11.696.000	658.206.000	0	16.984.000	
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.397.664.000	1.331.363.000	66.301.000	1.397.664.000	0	5.266.000	
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	2.004.843.000	1.893.668.000	111.175.000	2.004.843.000	0	9.925.000	
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.912.533.000	1.807.087.000	105.446.000	1.912.533.000	0	31.215.000	
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.376.992.000	1.302.354.000	74.638.000	1.376.992.000	0	19.781.000	
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.799.389.000	1.709.591.000	89.798.000	1.799.389.000	0	4.007.000	
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.195.619.000	2.085.174.000	110.445.000	2.195.619.000	0	39.216.000	
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.355.711.000	1.303.009.000	52.702.000	1.355.711.000	0	8.597.000	
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	2.092.527.000	1.973.394.000	119.133.000	2.092.527.000	0	49.462.000	
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.464.648.000	1.378.538.000	86.110.000	1.464.648.000	0	13.553.000	
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	1.761.064.000	1.668.464.000	92.600.000	1.761.064.000	0	33.967.000	
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.292.397.000	1.233.143.000	59.254.000	1.292.397.000	0	7.059.000	
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.300.358.000	1.260.908.000	39.450.000	1.300.358.000	0	13.791.000	
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	933.005.000	880.140.000	52.865.000	933.005.000	0	10.710.000	
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	1.067.118.000	1.018.502.000	48.616.000	1.067.118.000	0	10.514.000	
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.898.904.000	1.843.056.000	55.848.000	1.898.904.000	0	10.614.000	
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	880.788.000	854.037.000	26.751.000	880.788.000	0	8.233.000	
KÜTAHYA DULUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.054.117.000	978.728.000	75.389.000	1.054.117.000	0	10.925.000	
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.567.286.000	1.494.840.000	72.446.000	1.567.286.000	0	6.374.000	
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.437.877.000	1.382.850.000	55.027.000	1.437.877.000	0	7.487.000	
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.547.874.000	1.457.183.000	90.691.000	1.547.874.000	0	23.813.000	
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.266.374.000	1.212.733.000	53.641.000	1.266.374.000	0	15.659.000	
EKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.970.004.000	1.867.086.000	102.918.000	1.970.004.000	0	25.048.000	
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	444.223.000	409.767.000	34.456.000	444.223.000	0	17.578.000	
KİRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	788.521.000	767.118.000	21.403.000	788.521.000	0	10.624.000	
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	950.751.000	924.272.000	26.479.000	950.751.000	0	27.310.000	
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.228.701.000	1.186.389.000	42.312.000	1.228.701.000	0	4.755.000	
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	1.076.480.000	1.042.701.000	33.779.000	1.076.480.000	0	4.954.000	
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	850.703.000	815.047.000	35.656.000	850.703.000	0	14.930.000	
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.005.801.000	982.899.000	22.902.000	1.005.801.000	0	16.129.000	
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.255.489.000	1.191.308.000	64.181.000	1.255.489.000	0	21.683.000	
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	936.742.000	906.227.000	30.515.000	936.742.000	0	16.980.000	
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	710.670.000	690.799.000	19.871.000	710.670.000	0	6.465.000	
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	857.131.000	795.308.000	61.823.000	857.131.000	0	5.743.000	
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	763.408.000	750.334.000	13.074.000	763.408.000	0	7.342.000	
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	935.784.000	910.110.000	25.674.000	935.784.000	0	7.815.000	
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	859.792.000	842.583.000	17.209.000	859.792.000	0	8.112.000	
ORDU ÜNİVERSİTESİ	721.237.000	703.702.000	17.535.000	721.237.000	0	2.279.000	

KURUMLAR	ÖDENEK	2024				
		GELİR			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	577.209.000	561.569.000	15.640.000	577.209.000	0	6.839.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	674.532.000	659.463.000	15.069.000	674.532.000	0	4.496.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	557.326.000	544.250.000	13.076.000	557.326.000	0	2.664.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	560.131.000	549.493.000	10.638.000	560.131.000	0	469.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	648.728.000	626.661.000	22.067.000	648.728.000	0	6.895.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	680.703.000	659.752.000	20.951.000	680.703.000	0	2.070.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	1.066.132.000	1.010.456.000	55.676.000	1.066.132.000	0	2.656.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	381.777.000	373.511.000	8.266.000	381.777.000	0	9.865.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	696.440.000	679.882.000	16.558.000	696.440.000	0	10.757.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	466.225.000	454.615.000	11.610.000	466.225.000	0	5.427.000
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	600.082.000	584.739.000	15.343.000	600.082.000	0	6.753.000
BITLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	489.059.000	479.809.000	9.250.000	489.059.000	0	8.935.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	647.410.000	622.636.000	24.774.000	647.410.000	0	7.722.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	484.706.000	473.725.000	10.981.000	484.706.000	0	4.966.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	742.456.000	719.147.000	23.309.000	742.456.000	0	10.339.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	578.493.000	568.605.000	9.888.000	578.493.000	0	2.290.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	541.528.000	530.039.000	11.489.000	541.528.000	0	2.624.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	569.604.000	558.328.000	11.276.000	569.604.000	0	2.234.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	428.809.000	417.307.000	11.502.000	428.809.000	0	4.109.000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	605.838.000	592.958.000	12.880.000	605.838.000	0	3.149.000
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	422.602.000	409.509.000	13.093.000	422.602.000	0	5.087.000
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	536.813.000	505.710.000	31.103.000	536.813.000	0	4.874.000
HAKKARI ÜNİVERSİTESİ	426.691.000	422.052.000	4.639.000	426.691.000	0	2.740.000
İĞİDIR ÜNİVERSİTESİ	450.872.000	441.093.000	9.779.000	450.872.000	0	7.687.000
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	327.685.000	322.305.000	5.380.000	327.685.000	0	6.716.000
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	470.721.000	464.970.000	5.751.000	470.721.000	0	12.285.000
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	498.080.000	484.489.000	13.591.000	498.080.000	0	4.234.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	376.200.000	372.239.000	3.961.000	376.200.000	0	14.870.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.297.453.000	1.219.888.000	77.565.000	1.297.453.000	0	46.615.000
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	383.693.000	376.619.000	7.074.000	383.693.000	0	9.990.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	735.408.000	726.807.000	8.601.000	735.408.000	0	10.686.000
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	926.526.000	903.473.000	23.053.000	926.526.000	0	17.312.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.963.696.000	1.878.590.000	85.106.000	1.963.696.000	0	31.069.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	335.507.000	327.153.000	8.354.000	335.507.000	0	17.679.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	297.240.000	293.668.000	3.572.000	297.240.000	0	5.565.000
ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	390.985.000	388.627.000	2.358.000	390.985.000	0	13.434.000
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	315.850.000	311.898.000	3.952.000	315.850.000	0	19.721.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	2.382.660.000	2.344.923.000	37.737.000	2.382.660.000	0	66.550.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	517.741.000	506.942.000	10.799.000	517.741.000	0	6.165.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	385.322.000	374.046.000	11.276.000	385.322.000	0	6.749.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	591.646.000	584.391.000	7.255.000	591.646.000	0	5.650.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	297.977.000	293.364.000	4.613.000	297.977.000	0	3.179.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	264.295.000	257.282.000	7.013.000	264.295.000	0	5.208.000
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	22.928.000	22.928.000	0	22.928.000	0	4.278.000
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	236.215.000	234.369.000	1.846.000	236.215.000	0	6.462.000
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	167.565.000	166.293.000	1.272.000	167.565.000	0	2.377.000
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	451.897.000	444.768.000	7.129.000	451.897.000	0	8.469.000
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	421.544.000	419.472.000	2.072.000	421.544.000	0	7.102.000
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	448.910.000	444.945.000	3.965.000	448.910.000	0	777.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	3.379.338.000	3.250.929.000	128.409.000	3.379.338.000	0	35.787.000
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	1.034.624.000	1.010.447.000	24.177.000	1.034.624.000	0	4.055.000
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	523.158.000	503.718.000	19.440.000	523.158.000	0	4.015.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	325.523.000	320.625.000	4.898.000	325.523.000	0	8.924.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	186.168.000	185.125.000	1.043.000	186.168.000	0	10.031.000
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	323.019.000	320.777.000	2.242.000	323.019.000	0	6.684.000
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	440.282.000	430.592.000	9.690.000	440.282.000	0	3.176.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	294.476.000	292.053.000	2.423.000	294.476.000	0	3.745.000
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	164.906.000	162.916.000	1.990.000	164.906.000	0	2.632.000
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	835.002.000	818.739.000	16.263.000	835.002.000	0	33.514.000
İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	708.856.000	698.604.000	10.252.000	708.856.000	0	4.782.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	697.996.000	680.040.000	17.956.000	697.996.000	0	11.698.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	162.769.617.000	154.639.578.000	8.130.039.000	162.769.617.000	0	3.461.245.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	287.044.373.000	252.613.964.000	36.151.744.000	288.765.708.000	417.617.000	11.614.501.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	449.813.990.000	407.253.542.000	44.281.783.000	451.535.325.000	417.617.000	15.075.746.000

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR - YÜKSEKÖĞRETİM

KURUMLAR	ÖDENEK	2025			TL	
		GELİR			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	439.259.000	427.630.000	11.629.000	439.259.000	0	457.386.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	5.513.431.000	5.270.249.000	243.182.000	5.513.431.000	0	102.686.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.892.077.000	2.584.694.000	307.383.000	2.892.077.000	0	89.964.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	5.462.529.000	5.185.867.000	276.662.000	5.462.529.000	0	34.538.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	4.550.057.000	4.334.159.000	215.898.000	4.550.057.000	0	128.794.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	6.360.850.000	6.009.604.000	351.246.000	6.360.850.000	0	125.687.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.667.026.000	2.415.633.000	251.393.000	2.667.026.000	0	72.849.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.622.360.000	1.501.903.000	120.457.000	1.622.360.000	0	34.333.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	3.329.111.000	3.103.803.000	225.308.000	3.329.111.000	0	115.002.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.863.764.000	1.771.940.000	91.824.000	1.863.764.000	0	34.076.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	753.543.000	726.791.000	26.752.000	753.543.000	0	7.066.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	4.514.282.000	4.160.548.000	353.734.000	4.514.282.000	0	56.339.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	3.892.958.000	3.632.504.000	260.454.000	3.892.958.000	0	71.174.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	2.125.793.000	2.013.124.000	112.669.000	2.125.793.000	0	49.709.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	3.270.519.000	3.083.290.000	187.229.000	3.270.519.000	0	54.450.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	2.178.729.000	1.594.819.000	583.910.000	2.178.729.000	0	244.333.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	3.397.453.000	3.012.503.000	384.950.000	3.397.453.000	0	8.356.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	3.208.847.000	3.043.505.000	165.342.000	3.208.847.000	0	40.914.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	2.920.107.000	2.742.033.000	178.074.000	2.920.107.000	0	42.247.000
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	2.596.675.000	2.468.686.000	127.989.000	2.596.675.000	0	45.815.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	3.172.137.000	3.028.795.000	143.342.000	3.172.137.000	0	50.716.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.842.430.000	2.657.171.000	185.259.000	2.842.430.000	0	27.634.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.535.351.000	2.422.946.000	112.405.000	2.535.351.000	0	60.689.000
ATAÜRK ÜNİVERSİTESİ	3.821.294.000	3.624.482.000	196.812.000	3.821.294.000	0	87.154.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	2.648.872.000	2.536.861.000	112.011.000	2.648.872.000	0	31.354.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	2.726.698.000	2.626.104.000	100.594.000	2.726.698.000	0	34.911.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	2.459.317.000	2.333.394.000	125.923.000	2.459.317.000	0	22.705.000
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	2.582.678.000	2.505.422.000	77.256.000	2.582.678.000	0	13.144.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	2.264.348.000	2.133.710.000	130.638.000	2.264.348.000	0	18.645.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	748.488.000	733.042.000	15.446.000	748.488.000	0	27.024.000
GEZİTEK TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	756.450.000	743.426.000	13.024.000	756.450.000	0	15.775.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.603.618.000	1.529.213.000	74.405.000	1.603.618.000	0	4.834.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	2.298.787.000	2.175.118.000	123.669.000	2.298.787.000	0	9.004.000
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	2.194.530.000	2.076.334.000	118.196.000	2.194.530.000	0	27.981.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.581.481.000	1.496.770.000	84.711.000	1.581.481.000	0	18.159.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	2.066.094.000	1.964.864.000	101.230.000	2.066.094.000	0	3.246.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.518.942.000	2.394.367.000	124.575.000	2.518.942.000	0	35.153.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.557.427.000	1.498.818.000	58.609.000	1.557.427.000	0	7.056.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	2.397.469.000	2.265.323.000	132.146.000	2.397.469.000	0	37.927.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.679.881.000	1.583.446.000	96.435.000	1.679.881.000	0	12.442.000
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	2.021.077.000	1.916.604.000	104.473.000	2.021.077.000	0	35.950.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.482.635.000	1.416.296.000	66.339.000	1.482.635.000	0	6.404.000
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.495.221.000	1.451.216.000	44.005.000	1.495.221.000	0	14.745.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	1.069.579.000	1.010.152.000	59.427.000	1.069.579.000	0	9.600.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	1.223.856.000	1.168.563.000	55.293.000	1.223.856.000	0	8.630.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	2.180.165.000	2.117.866.000	62.299.000	2.180.165.000	0	8.139.000
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	1.009.783.000	979.997.000	29.786.000	1.009.783.000	0	7.558.000
KÜTAHYA DULUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.208.842.000	1.124.492.000	84.350.000	1.208.842.000	0	10.029.000
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.802.005.000	1.720.056.000	81.949.000	1.802.005.000	0	5.782.000
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.649.953.000	1.588.884.000	61.069.000	1.649.953.000	0	8.005.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.775.852.000	1.673.299.000	102.553.000	1.775.852.000	0	21.860.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.452.091.000	1.392.301.000	59.790.000	1.452.091.000	0	14.544.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.259.742.000	2.144.807.000	114.935.000	2.259.742.000	0	26.511.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	510.356.000	471.414.000	38.942.000	510.356.000	0	14.238.000
KİRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	906.072.000	881.857.000	24.215.000	906.072.000	0	9.639.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	1.095.462.000	1.065.909.000	29.553.000	1.095.462.000	0	29.200.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.413.065.000	1.365.742.000	47.323.000	1.413.065.000	0	4.468.000
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	1.235.544.000	1.197.567.000	37.977.000	1.235.544.000	0	4.334.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	977.556.000	937.974.000	39.582.000	977.556.000	0	12.093.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.156.641.000	1.130.966.000	25.675.000	1.156.641.000	0	15.852.000
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.442.851.000	1.370.644.000	72.207.000	1.442.851.000	0	21.544.000
ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	1.075.367.000	1.041.618.000	33.749.000	1.075.367.000	0	35.210.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	816.331.000	794.050.000	22.281.000	816.331.000	0	5.236.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	984.282.000	914.444.000	69.838.000	984.282.000	0	5.211.000
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	877.477.000	863.020.000	14.457.000	877.477.000	0	7.850.000
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	1.074.031.000	1.045.252.000	28.779.000	1.074.031.000	0	7.343.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	987.204.000	968.073.000	19.131.000	987.204.000	0	7.534.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	828.351.000	808.745.000	19.606.000	828.351.000	0	2.092.000

KURUMLAR	ÖDENEK	2025				
		GELİR			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	662.945.000	645.418.000	17.527.000	662.945.000	0	6.204.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	775.110.000	758.393.000	16.717.000	775.110.000	0	4.030.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	638.540.000	624.026.000	14.514.000	638.540.000	0	2.446.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	645.150.000	633.297.000	11.853.000	645.150.000	0	380.000
SİRT ÜNİVERSİTESİ	745.824.000	720.115.000	25.709.000	745.824.000	0	6.181.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	782.534.000	758.848.000	23.686.000	782.534.000	0	1.699.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	1.222.650.000	1.160.830.000	61.820.000	1.222.650.000	0	2.037.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	437.633.000	428.447.000	9.186.000	437.633.000	0	9.802.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	801.061.000	782.635.000	18.426.000	801.061.000	0	9.875.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	535.813.000	522.955.000	12.858.000	535.813.000	0	4.923.000
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	689.020.000	671.967.000	17.053.000	689.020.000	0	6.126.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	561.182.000	550.822.000	10.360.000	561.182.000	0	8.106.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	743.341.000	715.652.000	27.689.000	743.341.000	0	7.005.000
OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	556.502.000	544.244.000	12.258.000	556.502.000	0	5.309.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	853.354.000	827.165.000	26.189.000	853.354.000	0	9.715.000
MUŞ ALPASLAN ÜNİVERSİTESİ	663.444.000	652.493.000	10.951.000	663.444.000	0	2.127.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	621.594.000	608.828.000	12.766.000	621.594.000	0	2.777.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	654.824.000	642.312.000	12.512.000	654.824.000	0	1.810.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	491.735.000	478.806.000	12.929.000	491.735.000	0	3.728.000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	697.831.000	683.602.000	14.229.000	697.831.000	0	3.367.000
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	484.328.000	468.879.000	15.449.000	484.328.000	0	4.780.000
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	615.476.000	580.669.000	34.807.000	615.476.000	0	4.264.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	491.687.000	486.522.000	5.165.000	491.687.000	0	2.219.000
İĞDİR ÜNİVERSİTESİ	517.575.000	506.701.000	10.874.000	517.575.000	0	7.555.000
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	375.504.000	369.540.000	5.964.000	375.504.000	0	6.673.000
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	540.710.000	534.312.000	6.398.000	540.710.000	0	11.145.000
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	572.379.000	557.157.000	15.222.000	572.379.000	0	3.430.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	433.420.000	429.050.000	4.370.000	433.420.000	0	13.490.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.490.630.000	1.404.562.000	86.068.000	1.490.630.000	0	49.841.000
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	440.824.000	432.988.000	7.836.000	440.824.000	0	9.387.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	847.077.000	837.805.000	9.272.000	847.077.000	0	9.925.000
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	1.066.064.000	1.040.525.000	25.539.000	1.066.064.000	0	15.893.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	2.255.638.000	2.160.122.000	95.516.000	2.255.638.000	0	28.857.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	386.654.000	377.383.000	9.271.000	386.654.000	0	18.711.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	340.855.000	336.909.000	3.946.000	340.855.000	0	4.508.000
ADANA ALPASLAN TÜRKÇE BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	450.891.000	448.274.000	2.617.000	450.891.000	0	12.187.000
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	362.682.000	358.305.000	4.377.000	362.682.000	0	21.086.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	2.739.678.000	2.697.882.000	41.796.000	2.739.678.000	0	62.531.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	596.546.000	584.589.000	11.957.000	596.546.000	0	5.726.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	442.053.000	429.209.000	12.844.000	442.053.000	0	6.195.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	681.494.000	673.569.000	7.925.000	681.494.000	0	5.126.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	343.132.000	337.237.000	5.895.000	343.132.000	0	2.884.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	303.767.000	295.201.000	8.566.000	303.767.000	0	4.725.000
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	25.804.000	25.804.000	0	25.804.000	0	3.881.000
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	272.219.000	270.166.000	2.053.000	272.219.000	0	5.862.000
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	191.419.000	190.014.000	1.405.000	191.419.000	0	2.156.000
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	518.849.000	510.942.000	7.907.000	518.849.000	0	7.683.000
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	485.504.000	483.262.000	2.242.000	485.504.000	0	6.443.000
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	516.884.000	512.419.000	4.465.000	516.884.000	0	705.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	3.888.455.000	3.744.735.000	143.720.000	3.888.455.000	0	32.466.000
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	1.185.626.000	1.158.454.000	27.172.000	1.185.626.000	0	3.679.000
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	601.048.000	579.438.000	21.610.000	601.048.000	0	3.642.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	375.496.000	369.288.000	6.208.000	375.496.000	0	8.096.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	214.989.000	213.835.000	1.154.000	214.989.000	0	9.100.000
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	373.753.000	371.264.000	2.489.000	373.753.000	0	6.064.000
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	506.244.000	495.490.000	10.754.000	506.244.000	0	2.881.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	337.933.000	335.240.000	2.693.000	337.933.000	0	3.397.000
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	189.978.000	187.771.000	2.207.000	189.978.000	0	2.388.000
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	958.487.000	940.581.000	17.906.000	958.487.000	0	30.404.000
İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	816.384.000	805.007.000	11.377.000	816.384.000	0	4.338.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	804.743.000	784.848.000	19.895.000	804.743.000	0	10.612.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	186.850.019.000	177.711.502.000	9.138.517.000	186.850.019.000	0	3.273.454.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	325.092.925.000	286.538.021.000	40.229.459.000	326.767.480.000	460.899.000	12.181.447.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	511.942.944.000	464.249.523.000	49.367.976.000	513.617.499.000	460.899.000	15.454.901.000

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR

2023							TL
KURUMLAR	ÖDENEK	GELİR			FİNANSMAN		
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman	
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.244.245.000	1.239.245.000	5.000.000	1.244.245.000	0	0	
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.544.369.000	0	1.624.749.000	1.624.749.000	2.000.000	13.000.000	
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	344.899.000	0	344.899.000	344.899.000	0	100.000	
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	50.583.000	50.509.000	74.000	50.583.000	0	290.000	
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	24.468.000	23.966.000	502.000	24.468.000	0	50.000	
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	27.575.000	27.146.000	429.000	27.575.000	0	50.000	
TÜRK DİL KURUMU	66.692.000	0	251.530.000	251.530.000	100.000.000	2.226.065.093	
TÜRK TARİH KURUMU	133.293.000	0	235.040.000	235.040.000	50.000.000	1.620.800.000	
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	14.437.910.000	13.786.410.000	650.000.000	14.436.410.000	1.500.000	3.000.000	
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	62.200.000	61.190.000	575.000	61.765.000	435.000	870.000	
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.649.633.000	114.139.633.000	4.500.000.000	118.639.633.000	10.000.000	230.180.000	
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.108.171.000	1.072.947.000	35.024.000	1.107.971.000	200.000	1.200.000	
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.124.390.000	1.101.895.000	22.495.000	1.124.390.000	0	3.000.000	
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.001.194.000	4.996.400.000	7.989.794.000	12.986.194.000	15.000.000	115.500.000	
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.138.719.000	0	2.686.949.000	2.686.949.000	14.000.000	344.000.000	
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	323.432.000	0	872.607.000	872.607.000	20.000.000	520.000.000	
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.172.066.000	1.872.826.000	294.240.000	2.167.066.000	5.000.000	25.000.000	
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	181.280.000	0	207.914.000	207.914.000	30.000.000	350.005.000	
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	119.215.000	0	120.917.000	120.917.000	10.000.000	101.000.000	
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	1.656.128.000	381.931.000	1.274.197.000	1.656.128.000	0	300.000.000	
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	400.031.000	0	405.753.000	405.753.000	50.000.000	700.000.000	
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.479.290.000	4.094.961.000	384.329.000	4.479.290.000	0	50.000.000	
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	1.489.557.000	1.468.557.000	20.000.000	1.488.557.000	1.000.000	11.000.000	
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	331.910.000	329.060.000	1.600.000	330.660.000	1.250.000	2.500.000	
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	115.688.000	0	114.688.000	114.688.000	1.000.000	31.000.000	
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	115.371.000	114.858.000	513.000	115.371.000	0	3.000.000	
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTULARI KURUMU	6.962.535.000	2.912.667.000	4.034.868.000	6.947.535.000	15.000.000	3.120.090.000	
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	91.840.000	0	168.985.000	168.985.000	2.000.000	252.000.000	
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.063.265.000	1.061.517.000	1.548.000	1.063.065.000	200.000	450.000	
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	156.002.000	151.508.000	4.294.000	155.802.000	200.000	900.000	
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	238.364.000	229.864.000	7.500.000	237.364.000	1.000.000	2.000.000	
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	263.663.000	247.663.000	13.000.000	260.663.000	3.000.000	6.000.000	
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	433.040.000	431.540.000	1.000.000	432.540.000	500.000	1.000.000	
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.142.897.000	48.377.897.000	2.750.000.000	51.127.897.000	15.000.000	555.051.000	
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	12.774.000	12.454.000	320.000	12.774.000	0	100.000	
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	565.810.000	316.990.000	246.820.000	563.810.000	2.000.000	12.000.000	
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	82.170.000	80.670.000	500.000	81.170.000	1.000.000	3.000.000	
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	511.683.000	510.001.000	1.682.000	511.683.000	0	23.000.000	
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	22.816.000	20.804.000	1.912.000	22.716.000	100.000	200.000	
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.028.373.000	326.273.000	682.100.000	1.008.373.000	20.000.000	80.000.000	
TÜRKİYE UZAY AJANSI	1.618.002.000	1.318.002.000	300.000.000	1.618.002.000	0	200.000.000	
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	129.753.000	118.957.000	10.696.000	129.653.000	100.000	1.100.000	
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	81.102.000	78.302.000	2.500.000	80.802.000	300.000	900.000	
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	951.343.000	889.183.000	61.160.000	950.343.000	1.000.000	11.000.000	
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	230.697.741.000	201.845.826.000	30.332.703.000	232.178.529.000	372.785.000	10.920.401.093	
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	134.692.983.000	127.891.795.000	6.801.188.000	134.692.983.000	0	3.655.831.000	
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	365.390.724.000	329.737.621.000	37.133.891.000	366.871.512.000	372.785.000	14.576.232.093	

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR

KURUMLAR	ÖDENEK	2024			2024	
		GELİR			FINANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.500.688.000	1.494.733.000	5.955.000	1.500.688.000	0	0
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	2.069.143.000	0	2.207.458.000	2.207.458.000	2.500.000	14.000.000
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	416.761.000	0	416.761.000	416.761.000	0	100.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	60.690.000	60.603.000	87.000	60.690.000	0	320.000
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	29.422.000	28.457.000	965.000	29.422.000	0	50.000
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	33.288.000	32.778.000	510.000	33.288.000	0	50.000
TÜRK DİL KURUMU	80.331.000	0	299.562.000	299.562.000	120.000.000	2.420.000.000
TÜRK TARİH KURUMU	160.313.000	0	279.923.000	279.923.000	50.000.000	1.930.900.000
TÜRKİYE BİLİMSSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	16.940.521.000	16.164.896.000	774.125.000	16.939.021.000	1.500.000	3.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	74.548.000	73.394.000	685.000	74.079.000	469.000	938.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	149.697.971.000	144.097.663.000	5.580.308.000	149.677.971.000	20.000.000	251.200.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.332.546.000	1.290.634.000	41.712.000	1.332.346.000	200.000	1.200.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.354.220.000	1.327.430.000	26.790.000	1.354.220.000	0	3.000.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.502.738.000	6.299.462.000	9.188.276.000	15.487.738.000	15.000.000	115.500.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.619.843.000	0	3.200.048.000	3.200.048.000	14.000.000	400.000.000
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	393.239.000	0	1.039.240.000	1.039.240.000	20.000.000	570.000.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.659.197.000	2.303.769.000	350.428.000	2.654.197.000	5.000.000	25.000.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	216.848.000	0	247.618.000	247.618.000	40.000.000	370.006.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	143.002.000	0	144.006.000	144.006.000	10.000.000	121.500.000
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	2.003.262.000	485.745.000	1.517.517.000	2.003.262.000	0	300.000.000
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	475.970.000	0	481.553.000	481.553.000	50.000.000	705.000.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.340.871.000	4.879.677.000	461.194.000	5.340.871.000	0	50.000.000
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	1.714.737.000	1.691.000.000	22.737.000	1.713.737.000	1.000.000	11.000.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	391.529.000	388.134.000	1.906.000	390.040.000	1.489.000	2.978.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	139.194.000	0	138.194.000	138.194.000	1.000.000	29.000.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	115.006.000	114.403.000	603.000	115.006.000	0	3.000.000
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKTEVLERİ İŞ YURTULARI KURUMU	8.379.530.000	3.593.488.000	4.768.042.000	8.361.530.000	18.000.000	3.123.090.000
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	111.521.000	0	201.254.000	201.254.000	2.000.000	262.000.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.262.897.000	1.260.754.000	1.843.000	1.262.597.000	300.000	600.000
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	188.299.000	182.986.000	5.113.000	188.099.000	200.000	900.000
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	275.882.000	265.759.000	8.932.000	274.691.000	1.191.000	2.382.000
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	306.103.000	287.048.000	15.482.000	302.530.000	3.573.000	7.146.000
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	500.634.000	498.848.000	1.191.000	500.039.000	595.000	1.190.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	64.611.256.000	61.433.741.000	3.162.515.000	64.596.256.000	15.000.000	555.051.000
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	15.416.000	15.046.000	370.000	15.416.000	0	100.000
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	678.971.000	383.018.000	293.953.000	676.971.000	2.000.000	13.000.000
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	99.549.000	97.999.000	550.000	98.549.000	1.000.000	3.000.000
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	611.059.000	609.056.000	2.003.000	611.059.000	0	25.000.000
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	27.457.000	25.079.000	2.278.000	27.357.000	100.000	200.000
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.231.941.000	399.591.000	812.350.000	1.211.941.000	20.000.000	80.000.000
TÜRKİYE UZAY AJANSI	1.868.059.000	1.508.859.000	359.200.000	1.868.059.000	0	200.000.000
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	158.035.000	145.197.000	12.738.000	157.935.000	100.000	1.100.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	110.680.000	107.303.000	2.977.000	110.280.000	400.000	1.000.000
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	1.141.206.000	1.067.414.000	72.792.000	1.140.206.000	1.000.000	11.000.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	287.044.373.000	252.613.964.000	36.151.744.000	288.765.708.000	417.617.000	11.614.501.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	162.769.617.000	154.639.578.000	8.130.039.000	162.769.617.000	0	3.461.245.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	449.813.990.000	407.253.542.000	44.281.783.000	451.535.325.000	417.617.000	15.075.746.000

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR

TL

KURUMLAR	ÖDENEK	2025				
		GELİR			FİNANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.722.369.000	1.715.760.000	6.609.000	1.722.369.000	0	0
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	2.076.980.000	0	2.147.457.000	2.147.457.000	3.000.000	14.750.000
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	478.720.000	0	478.720.000	478.720.000	0	100.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	69.178.000	69.082.000	96.000	69.178.000	0	350.000
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	33.480.000	32.409.000	1.071.000	33.480.000	0	50.000
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	37.973.000	37.407.000	566.000	37.973.000	0	50.000
TÜRK DİL KURUMU	91.447.000	0	332.450.000	332.450.000	140.000.000	2.660.000.000
TÜRK TARİH KURUMU	183.380.000	0	310.654.000	310.654.000	50.000.000	2.241.000.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	18.954.686.000	18.094.073.000	859.113.000	18.953.186.000	1.500.000	3.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	84.237.000	82.977.000	760.000	83.737.000	500.000	1.000.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	168.040.571.000	161.542.274.000	6.468.297.000	168.010.571.000	30.000.000	261.200.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.525.299.000	1.478.807.000	46.292.000	1.525.099.000	200.000	1.200.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.552.481.000	1.522.749.000	29.732.000	1.552.481.000	0	3.000.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	17.684.574.000	7.378.692.000	10.290.882.000	17.669.574.000	15.000.000	115.500.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.020.468.000	0	3.551.371.000	3.551.371.000	14.000.000	356.000.000
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	453.289.000	0	1.153.335.000	1.153.335.000	20.000.000	570.000.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.068.836.000	2.674.933.000	388.903.000	3.063.836.000	5.000.000	25.000.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	245.934.000	0	274.804.000	274.804.000	50.000.000	385.008.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	162.503.000	0	159.815.000	159.815.000	10.000.000	142.000.000
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	2.299.571.000	615.450.000	1.684.121.000	2.299.571.000	0	300.000.000
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	534.056.000	0	539.753.000	539.753.000	50.000.000	710.000.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.959.181.000	5.451.868.000	507.313.000	5.959.181.000	0	50.000.000
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	1.834.523.000	1.809.717.000	23.806.000	1.833.523.000	1.000.000	11.000.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	442.046.000	438.279.000	2.115.000	440.394.000	1.652.000	3.304.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	159.333.000	0	158.333.000	158.333.000	1.000.000	27.000.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	129.015.000	128.370.000	645.000	129.015.000	0	3.000.000
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKLEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	9.441.963.000	4.138.109.000	5.283.854.000	9.421.963.000	20.000.000	3.125.090.000
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	128.477.000	0	223.349.000	223.349.000	2.000.000	267.000.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.401.398.000	1.399.053.000	2.045.000	1.401.098.000	300.000	600.000
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	216.453.000	210.579.000	5.674.000	216.253.000	200.000	900.000
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	307.220.000	295.986.000	9.912.000	305.898.000	1.322.000	2.644.000
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	341.593.000	320.447.000	17.181.000	337.628.000	3.965.000	7.930.000
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	557.168.000	555.186.000	1.322.000	556.508.000	660.000	1.320.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	75.173.602.000	71.616.564.000	3.542.038.000	75.158.602.000	15.000.000	555.051.000
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	17.644.000	17.244.000	400.000	17.644.000	0	100.000
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	772.314.000	444.089.000	326.225.000	770.314.000	2.000.000	14.000.000
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	114.130.000	112.530.000	600.000	113.130.000	1.000.000	3.000.000
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	693.388.000	691.165.000	2.223.000	693.388.000	0	27.000.000
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	31.397.000	28.769.000	2.528.000	31.297.000	100.000	200.000
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.382.975.000	461.435.000	901.540.000	1.362.975.000	20.000.000	80.000.000
TÜRKİYE UZAY AJANSI	2.075.340.000	1.680.040.000	395.300.000	2.075.340.000	0	200.000.000
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	181.443.000	167.206.000	14.137.000	181.343.000	100.000	1.100.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	125.562.000	121.858.000	3.304.000	125.162.000	400.000	1.000.000
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	1.286.728.000	1.204.914.000	80.814.000	1.285.728.000	1.000.000	11.000.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	325.092.925.000	286.538.021.000	40.229.459.000	326.767.480.000	460.899.000	12.181.447.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	186.850.019.000	177.711.502.000	9.138.517.000	186.850.019.000	0	3.273.454.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	511.942.944.000	464.249.523.000	49.367.976.000	513.617.499.000	460.899.000	15.454.901.000

**2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR**

KURUMLAR	2023					TL	
	ÖDENEK	GELİR			Toplam	FINANSMAN	
		Hazine Yardımı	Öz Gelir			Net Finansman	Toplam Finansman
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	564.301.000	116.147.000	448.154.000		564.301.000	0	60.000.000
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	13.375.000.000	0	13.375.000.000		13.375.000.000	0	2.000.000.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	900.000.000	0	900.000.000		900.000.000	0	367.000.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	1.888.000.000	0	1.888.000.000		1.888.000.000	0	1.888.000.000
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	847.250.000	0	847.250.000		847.250.000	0	250.000.000
KAMU İHALE KURUMU	410.000.000	0	410.000.000		410.000.000	0	40.100.000
REKABET KURUMU	559.953.000	0	559.953.000		559.953.000	0	7.708.506
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	180.824.000	168.374.000	12.450.000		180.824.000	0	2.000.000
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	148.665.000	148.483.000	182.000		148.665.000	0	1.000.000
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	519.954.000	0	519.954.000		519.954.000	0	60.000.000
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	141.400.000	0	141.400.000		141.400.000	0	20.000.000
DÜZENLEYİCİ ve DENETLEYİCİ KURUMLAR	19.535.347.000	433.004.000	19.102.343.000		19.535.347.000	0	4.695.808.506

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

		2024				T	
KURUMLAR	ÖDENEK	GELİR			FİNANSMAN		
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman	
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	672.347.000	155.642.000	516.705.000	672.347.000	0	60.000.000	
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	23.368.000.000	0	23.368.000.000	23.368.000.000	0	2.500.000.000	
SERMAYE PİYASASI KURULU	1.000.000.000	0	1.000.000.000	1.000.000.000	0	405.000.000	
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	2.782.685.000	0	2.782.685.000	2.782.685.000	0	2.782.685.000	
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	926.300.000	0	926.300.000	926.300.000	0	270.000.000	
KAMU İHALE KURUMU	490.000.000	0	490.000.000	490.000.000	0	45.150.000	
REKABET KURUMU	839.423.000	0	839.423.000	839.423.000	0	7.708.506	
KAMU GÖZETİMİ, MUHAŞEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	225.879.000	210.362.000	15.517.000	225.879.000	0	2.500.000	
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	155.762.000	155.566.000	196.000	155.762.000	0	1.100.000	
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	561.964.000	0	561.964.000	561.964.000	0	70.000.000	
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	192.950.000	0	192.950.000	192.950.000	0	20.000.000	
DÜZENLEYİCİ ve DENETLEYİCİ KURUMLAR	31.215.310.000	521.570.000	30.693.740.000	31.215.310.000	0	6.164.143.506	

2023-2025 DÖNEMİ BÜTÇE GELİRLERİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

		2025				T	
KURUMLAR	ÖDENEK	GELİR			FİNANSMAN		
		Hazine Yardımı	Öz Gelir	Toplam	Net Finansman	Toplam Finansman	
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	754.412.000	174.048.000	580.364.000	754.412.000	0	60.000.000	
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	41.265.000.000	0	41.265.000.000	41.265.000.000	0	3.250.000.000	
SERMAYE PİYASASI KURULU	1.100.000.000	0	1.100.000.000	1.100.000.000	0	445.000.000	
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	4.122.373.000	0	4.122.373.000	4.122.373.000	0	4.122.373.000	
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	999.350.000	0	999.350.000	999.350.000	0	290.000.000	
KAMU İHALE KURUMU	550.000.000	0	550.000.000	550.000.000	0	50.150.000	
REKABET KURUMU	1.233.743.000	0	1.233.743.000	1.233.743.000	0	7.708.506	
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	275.034.000	256.206.000	18.828.000	275.034.000	0	3.000.000	
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	163.379.000	163.169.000	210.000	163.379.000	0	1.200.000	
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	678.357.000	0	678.357.000	678.357.000	0	90.000.000	
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	250.600.000	0	250.600.000	250.600.000	0	20.000.000	
DÜZENLEYİCİ ve DENETLEYİCİ KURUMLAR	51.392.248.000	593.423.000	50.798.825.000	51.392.248.000	0	8.339.431.506	

– 5 –

C - CETVELİ

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ GELİRLERİNE DAYANAK TEŞKİL EDEN TEMEL HÜKÜMLER

C – CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KANUN İDARELERİ GELİRLERİNİN DAYANDIĞI TEMEL HÜKÜMLER
(1) Sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kanun İdareleri

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUN DAYANAĞIN ADI	
Çeydi	Tarih	Numarası		
Kanun	10.2.1913	9	Anelviyet İktisadi İşletme Kanunu Muvakkat	
Kanun	29.11.1920	66	İstiklal Mahalliyet Kanunu	
Kanun	4.2.1924	406	Telgraf ve Telefon Kanunu	
Kanun	18.3.1924	442	Koy Kanunu	
Kanun	14.4.1925	618	Limalar Kanunu	
Kanun	22.4.1925	657	Harita Genel Müdürlüğü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	10.4.1926	805	İrşadi Misesselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun	
Kanun	19.4.1926	815	Türkçe Sahillerinde Nadiyan Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarda Kan Sulam Dahilinde İrsay Satat ve Ticaret Hakkında Kanun	
Kanun	27.1.1927	988	Mihl Mahbus Tahsisatının Mitedavi Sermaye Halinde İsmaline Dur Kanun	
Kanun	2.3.1927	984	Ezra Ticaretlerinde Şuut ve Zinat İşlerinde Kullanılan Zahiri ve Müesser Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanun	
Kanun	19.3.1927	992	Serir Tahariyat ve Tahilat Yapılan ve Masli Temsiller Arzulan Umuma Mahsus Bakteriyoloji ve Kimya Laboratuvarları Kanunu	
Kanun	21.6.1927	1117	Kıyıkleri Mazar Nispiyatın Koruma Kanunu	
Kanun	11.4.1928	1219	Tıbbet ve Şuabati Şuabalarının Turzi İrşasına Dur Kanun	
Kanun	14.5.1928	1262	İşçijoyarı ve Tıbbi Müteahharlar Kanunu	
Kanun	20.2.1930	1567	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun	
Kanun	24.4.1930	1593	Umumi Hifzashsha Kanunu	
Kanun	15.5.1930	1608	Umumi Belediyeye Mütesallik Akdam Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun	
Kanun	10.6.1930	1705	Ticarette Tağışın Meri ve İhtesatın Muralabası ve Korunması Hakkında Kanun	
Kanun	22.5.1930	1632	Aşkari Cez Kanunu	
Kanun	9.6.1932	2004	İrsay ve İhtas Kanunu	
Kanun	24.5.1933	2219	Hususi Hususeler Kanunu	
Kanun	12.6.1933	2308	Şirketlerin Mirum Zamanı Uygun Kupon Tahvilat ve Hisse Senedi Beketlerinin Hazineye İhtikali Hakkında Kanun	
Kanun	12.6.1933	2313	Uygunlması Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun	
Kanun	30.6.1934	2548	Ceza Fikriyle Maktehne Binanın İnşası Karsılığ Olarak Alınacak Harcar ve Makamları Öletirilecek Yıyecek İddetleri Hakkında Kanun	
Kanun	4.7.1934	2559	Polis Yazı ve Şahadet Kanunu	
Kanun	22.12.1934	2644	Tapu Kanunu	
Kanun	27.1.1936	2903	Panuk İshai Kanunu	
Kanun	11.6.1936	3039	Çetlik Etkimi Kanunu	
Kanun	19.4.1937	3153	Radyoloji, Radyojon ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun	
Nizamname	2.6.1937	26738	Orman Nizamnamesi	
Kanun	4.6.1937	3201	Emniyet Teşkilat Kanunu	
Kanun	17.12.1937	3284	Bazı Maden Hurdalarının Dışarı Çıkarılmasının Yasak Edilmesi ve Satın Alınması Hakkında Kanun	
Kanun	17.6.1938	3458	Mühendistik ve Mimarlık Hakkında Kanun	
Kanun	20.6.1938	3468	Pul ve Kıymetli Kağıtların Bayijer ve Memurlar Vasiyetleriyle Satırılmasına ve Bunlara Satış Aidatı Verilmesine Dur Kanun	
Kanun	26.1.1939	3573	Zeytinçiliğin İshai ve Yazanlarının Aşılmasını Hakkında Kanun	
Kanun	7.6.1939	3634	Mihl Mülklerin Mithetijeyi Kanunu	
Kanun	26.6.1939	3653	Yalova Termal Kaplıcalarının İdarresi ve İşletilmesi Hakkında Kanun	

Vergi, Resim ve Diğer Gözetlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI
Çeydi	Tarih	Numarası	
Kanun	5.7.1939	3670	Millî Piyango Teşkilatı Dair Kanun
Kanun	10.7.1940	3894	Denizde Zahr ve Müsadere Kanunu
Kanun	2.7.1941	4081	Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun
Kanun	8.6.1942	4250	İşgiri ve İptidolu İşçiler İhtisarı Kanunu
Kanun	13.1.1943	4357	Hususi İşaretlerden Maay Alan İhtisarı Öğretmenlerinin Kütüphaneleri, Terzi, Tâtil ve Çeşitlendirilmelerine ve Bu Öğretmenler İçin Teşkil Edilecek Sağlık ve İstima Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair Kanun
Kanun	7.8.1944	4654	Memleket İçerisinde Karşı Silahın Midefında Millîletliyi Kanunu
Kanun	10.6.1946	4922	Denizde Çün ve Mal Koruma Hakkında Kanun
Kanun	19.2.1947	5016	Millîletlerarası Para Fonu ile Millîletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümetin Yetki Verilmesine Dair Kanun
Kanun	8.6.1949	5434	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu
Kanun	10.6.1949	5441	Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanun
Kanun	15.7.1950	5681	Matbahalar Kanunu
Kanun	15.7.1950	5682	Pasaport Kanunu
Kanun	08.12.1951	5846	Fikir ve Sanat Esasları Kanunu
Kanun	13.06.1952	5953	Başın Mesleğinde Çalışanların Çalışmalarını Anasızdaki Müsadere Tazimini Hakkında Kanun
Kanun	2.7.1953	6095	Karizy Alamlık Anlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastüktür Programı Gerekçesine Türkiye'de Yapılacak İş ve Tesli İşlerine Dair Kanun
Kanun	10.7.1953	6132	At Yarışları Hakkında Kanun
Kanun	10.7.1953	6136	Arsip Silahlar ve Bıyıklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun
Kanun	21.7.1953	6183	Anıme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
Kanun	18.12.1953	6197	Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun
Kanun	18.12.1953	6200	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun
Kanun	21.12.1953	6207	Avukatlar Yardımlaşma Kanunu
Kanun	11.1.1954	6219	Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu
Kanun	27.1.1954	6237	Limanlar İşletimi Hakkında Kanun
Kanun	10.2.1954	6245	Harcama Kanunu
Kanun	25.2.1954	6283	Hemşirelik Kanunu
Kanun	2.3.1954	6301	Öğle Dönlmesi Kanunu
Kanun	9.3.1954	6343	Veritiner Hakimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veritiner Hakimleri Birliği ile Odamının Teşekkül Tüzümü ve Görevleri İşleri Dair Kanun
Kanun	13.7.1956	6802	Gider Vergileri Kanunu
Kanun	31.8.1956	6831	Orman Kanunu
Kanun	17.4.1957	6948	Sanayi Sicili Kanunu
Kanun	15.5.1957	6964	Zinaat Odaları ve Zinaat Odaları Birliği Kanunu
Kanun	9.6.1958	7126	Sivil Savunma Kanunu
Kanun	11.2.1959	7201	Tebliğat Kanunu
Kanun	29.4.1959	7238	Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	15.5.1959	7269	Unvanı Hayatı Mesir Aletleri Dolayısıyla Alınacak Tebliğlerde Yapılacak Yürütülen Dair Kanun
Kanun	8.6.1959	7338	Verset ve İhtikar Vergisi Kanunu
Kanun	4.1.1960	7402	Sınmanın İhtisarı Hakkında Kanun
Kanun	6.5.1960	7471	Türk Silahlı Kuvvetleri Güçsüz ve Tevizi Kanunumu
Kanun	6.5.1960	7472	Zinaat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun
Kanun	9.5.1960	7478	Kör İyeme Suları Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Geciklerin Dayanakları			KANUN DAVANAGIN ADI	
Çıktı	Tarih	Numarası		
Kanun	18.11.1960	132	Türk Standartları Enstitüsü ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	16.12.1960	167	Yeraltı Suları Hakkında Kanun	
Kanun	28.12.1960	189	MİHİ Suyunun Bakırlığı İle Birlikte İçin Sarfıyat İçerisi ve Bu Bakırlığı Kullanarak Gayrimenkullerden Lüzumu Kaldırılmaları Sınırına Sıhhiyet Verilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	31.12.1960	193	Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)	
Kanun	4.1.1961	209	Sağlık Bakanlığının Bağlı Sağlık Kurumları ile Emsalendirme (Rehabilitasyon) Tevsiyetine Verilecek Diğer Sermaye Hakkında Kanun	
Kanun	4.1.1961	211	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu	
Kanun	4.1.1961	213	Vergi Usul Kanunu	
Kanun	4.1.1961	222	İlköğretim ve Eğitim Kanunu	
Kanun	05.01.1961	224	Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	26.4.1961	298	Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun	
Kanun	16.8.1961	351	Yüksek Öğretim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu	
Kanun	18.2.1963	197	Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu	
Kanun	21.2.1963	210	Değerli Kağıtlar Kanunu	
Kanun	27.6.1963	261	İnşaat Gelişirmek Amacı ile Vergilerle ilgili Olarak Hükümetçe Alınacak Tebliğlere Dair Kanun	
Kanun	11.07.1963	269	Tarhis Edildikleri Gayelerle Kullanılmaları İndan veya Lüzum Kaldırılmaları Hakkında Kanun	
Kanun	17.07.1963	278	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kanunu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	25.10.1963	353	Askeri Mahkemeler Kurulup ve Yargılama Usulü Kanunu	
Kanun	14.5.1964	474	Gümrük Giriş Tarif Cevvel Hakkında Kanun	
Kanun	1.7.1964	488	Danga Vergisi Kanunu	
Kanun	2.7.1964	492	Haçlar Kanunu	
Kanun	14.07.1964	500	Kıbrıs Gınderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çıptılı İstihkakları ve Birlikte Başka Giderleri Hakkında Kanun	
Kanun	17.07.1964	506	Sosyal Sigortalar Kanunu	
Kanun	22.6.1965	633	Diyadin İçeri Başkamlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun	
Kanun	23.6.1965	634	Kar Mülkiyeti Kanunu	
Kanun	14.7.1965	657	Devlet Memurları Kanunu	
Kanun	20.7.1966	775	Geciklerde Kanun	
Kanun	20.4.1967	854	Deniz İş Kanunu	
Kanun	27.7.1967	926	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu	
Kanun	13.12.1968	1072	Rulet, Tili, Langın ve Benzeri Oyun Aları ve Makineleri Hakkında Kanun	
Kanun	19.3.1969	1136	Avukatlık Kanunu	
Kanun	24.4.1969	1163	Kooperatifler Kanunu	
Kanun	29.4.1969	1164	Arat Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	14.1.1970	1211	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu	
Kanun	28.5.1970	1264	Madeni Ufukluk ve Hattın Pan Bastırılması Hakkında Kanun	
Kanun	29.7.1970	1319	Enatik Vergisi Kanunu	
Kanun	31.7.1970	1325	Askeri Okullar, Askeri Öğrenciler, Askeri Fabrikalar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	22.03.1971	1380	Su Ürünleri Kanunu	
Kanun	2.9.1971	1479	Emat ve Sanatkarlar ve Diğer Bağınmaz Çalışmalar Sosyal Sigortaları Kanunu	
Kanun	18.1.1972	1512	Noterlik Kanunu	
Kanun	11.7.1972	1606	Bazı Demek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun	

KANUNİ DAYANAGIN ADI

Yerli, Resm ve Diğer Gelirleri Dayanakları		Kanun	
Çeşit	Tarifi	Numarası	
Kanun	14.9.1972	1618	Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu
Kanun	14.6.1973	1739	Millî Eğitimi Temel Kanunu
Kanun	26.6.1973	1774	Kırmık Bıdırme Kanunu
Kanun	1.7.1976	2022	65 Yaşını Dolanmış Mahul, Gilestiz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun
Kanun	20.6.1977	2090	Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılaşık Yardımları Hakkında Kanun
Kanun	29.8.1977	2108	Muhar Ödeme ve Sosyal Güvenlik Yasası
Kanun	29.5.1979	2238	Organ ve Dokü Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun
Kanun	23.9.1980	2302	Anatürk Doğumunun 100 üncü Yılına Kaldırılması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanun
Kanun	1.4.1981	2443	Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	26.5.1981	2464	Belediye Gelirleri Kanunu
Kanun	11.9.1981	2521	Avda ve Sporda Kullanılan Türkler, Nisan Tabancaları ve Açı Bıyıklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dar Kanun
Kanun	4.11.1981	2547	Yükseköğretim Kanunu
Kanun	6.11.1981	2548	Genel Sağlık Resmî Kanunu
Kanun	20.11.1981	2560	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
Kanun	6.1.1982	2576	Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Yerli Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
K.E.T.K.	14.1.1982	35	Ödene Çıkışları İçinde Bulunan Bankaların İşlemleri Hakkında Kanun Hükümlerinde Kararnameler
Kanun	6.1.1982	2577	İdari Yargılama Usulü Kanunu
Kanun	14.1.1982	2581	Deniz Ticareti Felsefesi Geliştirilmesi ve Geni İşletmelerinin Tesviki Hakkında Kanun
Kanun	28.2.1982	2629	Uyus, Parşisi, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adamı Hizmetleri Tazminat Kanunu
Kanun	12.03.1982	2634	Turizmi Teşvik Kanunu
Kanun	14.04.1982	2659	Adi Tıp Kurumları ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	20.5.1982	2674	Karaiseler Kanunu
Kanun	9.7.1982	2690	Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	9.7.1982	2692	Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu
Kanun	11.8.1982	2698	Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu
Kanun	11.8.1982	2699	Unvanı Madazatları Kanunu
Kanun	24.2.1983	2802	Hakimler ve Savcılar Kanunu
Kanun	10.3.1983	2803	Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu
Kanun	28.3.1983	2809	Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu
Kanun	05.04.1983	2813	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun
Kanun	22.4.1983	2820	Siyasi Partiler Kanunu
Kanun	24.2.1983	2827	Nüfus Planlaması Hakkında Kanun
Kanun	24.5.1983	2828	Sosyal Hizmetler Kanunu
Kanun	10.6.1983	2839	Millîvekili Seçimi Kanunu
Kanun	16.6.1983	2841	Zorunlu İktisadi Çıktı Dışında Kalması Okuma-Yazma Bilmeyen Vatandaşların, Oku-Yazar Duruma Getirilmesi veya Bunlara İhtiyaç Düzeyinde Eğitim-Öğretim Yapılmasını Hakkında Kanun
Kanun	16.6.1983	2844	Fındık Üretimini Planlaması ve Diğer Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	23.6.1983	2860	Yardımlar Toplaması Kanunu
Kanun	21.7.1983	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
Kanun	25.7.1983	2866	Öğrencilere İlgili Bazı Resmî Evrakları Milli Eğitim Bakanlığınca Hazırlanması, Basmaları ve Satılması Hakkında Kanun
Kanun	9.8.1983	2872	Çevre Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI
Cephe	Tarih	Numarası	
Kanun	9.8.1983	2873	Milli Parklar Kanunu
Kanun	11.8.1983	2876	Anadık Kültür, Dişi ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu
Kanun	8.9.1983	2886	Devlet İhtile Kanunu
Kanun	22.9.1983	2893	Türk Bayrak Kanunu
Kanun	6.10.1983	2911	Toplaml ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu
Kanun	11.10.1983	2914	Yükseköğretim Personel Kanunu
Kanun	13.10.1983	2918	Karayollar Trafik Kanunu
Kanun	14.10.1983	2920	Türk Sivil Havacılık Kanunu
Kanun	17.10.1983	2925	Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu
Kanun	25.10.1983	2935	Organizata Hal Kanunu
Kanun	1.11.1983	2937	Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu
Kanun	04.11.1983	2941	Seferberlik ve Savaş Hal Kanunu
Kanun	4.11.1983	2942	Kamulaştırma Kanunu
Kanun	9.11.1983	2946	Kamu Kurumları Kanunu
Kanun	18.11.1983	2960	Boğaziçi Kanunu
Kanun	18.1.1984	2972	Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıklar ve İlhyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
Kanun	2.2.1984	2976	Diy Tıccaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	24.02.1984	2981	İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapıların Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değıştirilmesi Hakkında Kanun
Kanun	24.02.1984	2982	Konut İspatında ve Kullanmada Öncelikli Yörelde Yapılacak Yardımlar Vergi, Resim ve İhtis İstisna ve Muafıklar Tanınması Hakkında Kanun
Kanun	29.02.1984	2983	Tasarıfları Tespiki ve Kamu Yarımlarının Hizalandırılması Hakkında Kanun
Kanun	2.3.1984	2985	Toplu Konut Kanunu
K.H.K	8.6.1984	233	Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kurumlar
Kanun	27.9.1984	3046	Bakan Yardımcılarının Mali Hakları ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	9.10.1984	3054	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan ve Dvay Üyelerinin Temsil Ödenekleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hissipları İncelene Komisyonunca Seçilen Denetçi Üyemin Ödenegi Hakkında Kanun
Kanun	9.10.1984	3055	Cumhurbaşkan Yardımcıları ve Bakanların Ödenek ve Yollukları ile Temsil Ödenekleri Hakkında Kanun
Kanun	25.10.1984	3065	Kamui Değeri Vergisi Kanunu
Kanun	20.11.1984	3082	Kamu Yararının Zorunlu Kılğı Hallerde, Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun
Kanun	22.11.1984	3083	Sulama Alanlarında Azatı Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu
Kanun	4.12.1984	3091	Taşınmaz Mali Zilyediliğine Yapılan Tesvütlerin Ödenmesi Hakkında Kanun
Kanun	4.12.1984	3092	Çar Kanunu
Kanun	4.12.1984	3093	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu
Kanun	4.12.1984	3095	Kanunî Faz ve Tenenrî Fazine İlişkin Kanun
Kanun	4.12.1984	3096	Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kurumların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Tıccaret ile Güçlendirilmesi Hakkında Kanun
Kanun	6.12.1984	3100	Kamui Değeri Vergisi Mükelleflerinin Ödenme Kayıtlarını Çıkarılan Kurumların Hakkında Kanun
Kanun	9.1.1985	3146	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında Bıaz Mali Hakimler Hakkında Kanun
Kanun	14.2.1985	3152	İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile Yürüml ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	28.2.1985	3160	Emniyet Teşkilatı Uçuş ve Dalış Hizmetleri Taminat Kanunu
Kanun		3194	İmar Kanunu
Kanun	9.5.1985	3202	Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirleri Davaçakları			KANUNİ DAYANACIN ADI	
Çeyrek	Tarih	Numarası		
Kanun	30.5.1985	3212	Siahlı Kırsal ve Hırsal Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkartılması, Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alınların Yapılması ve Eğitim Görecik Vakası Personel Hakkında Kanun	
Kanun	4.6.1985	3213	Maden Kanunu	
Kanun	6.6.1985	3218	Serbest Bölgeler Kanunu	
Kanun	7.6.1985	3224	Türk Dış Ekonomik Birlik Kanunu	
Kanun	10.6.1985	3225	Milli Savunma Bakanlığı Diğer Sermaye İşlemcileri Kanunu	
Kanun	10.6.1985	3230	Tanıtma Fonu Teşkilatı ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkilatına Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Benzer Eklennmesi Hakkında Kanun	
Kanun	31.10.1985	3234	Orman Genel Müdürlüğüne İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	07.11.1985	3238	Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	08.01.1986	3254	Meteoroloji Hizmetleri Hakkında Kanun	
Kanun	11.2.1986	3259	İdari Kalkınma Bankasına Vergi Muafiyet Tanınması Hakkında Kanun	
Kanun	18.3.1986	3269	Uzman Erbaş Kanunu	
Kanun	6.5.1986	3283	Bazı Kanunlarla Tamamını Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun	
Kanun	21.5.1986	3289	Geyiklik ve Spor Hizmetleri Kanunu	
Kanun	28.5.1986	3292	Vatani Hizmet Terfih Ayaklarının Bağlanması Hakkında Kanun	
Kanun	29.5.1986	3294	Sosyal Yurtlanış ve Dayanışma Teşvik Kanunu	
Kanun	3.6.1986	3298	Uyşurtucu Maddelele İlgili Kanun	
Kanun	5.6.1986	3303	Taşkötürü Havasındaki Tapınmaz Malların İncisidna Dair Kanun	
Kanun	5.6.1986	3308	Mesleki Eğitim Kanunu	
Kanun	25.3.1987	3332	Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabasına Yatırılabilirliği ve Ekonomiyi Düzeltmelede Alınacak Tedbirlere İle 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	2.4.1987	3346	Kamı İktisadi Teşebbüslere İle Forlan Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlemesinin Düzlenilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	7.5.1987	3359	Sağlık Hizmetleri Tenet Kanunu	
Kanun	23.5.1987	3376	Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun	
Kanun	21.6.1987	3402	Kadastro Kanunu	
Kanun	24.3.1988	3418	Eğitim, Geyişlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Alıyıcık Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Anme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Hırsal Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklennmesine Dair Kanun	
K.H.K.	04.04.1988	320	Milli Piyango Hakkında Kanun Hükümünde Karamane	
Kanun	28.5.1988	3466	Uzman Jandarma Kanunu	
Kanun	13.10.1988	3480	Matiller ile Şişit Dui ve Yemirleme Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	11.1.1989	3516	Öğeller ve Ayar Kanunu	
Kanun	18.5.1989	3561	Mal Memurlarının Kıyım Tayin Edilmesine Dair Kanun	
Kanun	1.6.1989	3568	Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu	
Kanun	14.6.1989	3577	İhaleatta Hırsız Rehabetin Övlennesi Hakkında Kanun	
K.H.K.	27.6.1989	375	687 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2002 sayılı Hükümetler ve Siveler Kanunu, 2914 Sayılı Yıkılsıköğretim Personel Kanunu, 5414 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Karamanlerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memur Tayin Aylığı ve Kudem Aylığı ile Ek Tazminat Övlennesi Hakkında Kanun Hükümünde Karamane	
K.H.K.	7.8.1989	891/14391	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kanun	
K.H.K.	22.1.1990	399	Kamı İktisadi Teşebbüslere Personel Rejiminin Düzlenilmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükümünde Karamaninin Bazı Maddelerinin Yönlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükümünde Karamane	
Kanun	4.4.1990	3621	Kıyı Kanunu	

Vergi, Resim ve Diğer Gelirler Dayanakları		KANUNİ DAYANAKIN ADI	
Çeşitli	Tarih	Numarası	
Kanun	12.4.1990	3624	Kıyak ve Otur Önceli İşlemlerin Gelişimine ve Desteklene İlerisi Başkamlığı Tesvik ve Muafiyetleri Kanunu
Kanun	19.4.1990	3628	Mali Bilirgininde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklara Mücadele Kanunu
Kanun	26.10.1990	3671	Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolak ve Emekliliklerine Dair Kanun
Kanun	12.4.1991	3713	Tenrife Mücadele Kanunu
Kanun	8.5.1991	3717	Adli Personel ile Devlet Dövalarını Tikiş Edeletire Yol Göden ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun
Kanun	21.3.1992	3787	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının İnzamlanması ve Mahkûm Atırımı Hakkında Kanun
Kanun	2.7.1992	3833	Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerekçeleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yılın Sarı Taahhütleri Girişime Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun
Kanun	2.7.1992	3835	Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İkamata Dair Kanun
Kanun	2.7.1992	3836	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahsilini Hakkında Kanun
Kanun	28.8.1992	3838	Ezrinçin, Güntaşlıpın ve Tunceli İlçelerinde Vaka Bulan Deprem Afeti ile Şımak ve Çukurova Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürürlükten Yürütülmesi Hakkında Kanun
Kanun	8.6.1994	3996	Bazı Yürüm ve Hizmetlerin Yapı-İşlet-Devlet Modeli Çerçevesinde Yapırılması Hakkında Kanun
Kanun	24.11.1994	4046	Özelliklerin Uygulanmaları Hakkında Kanun
Kanun	7.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
Kanun	9.12.1994	4059	Finansal İşletir ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	16.2.1995	4071	3 Mart 1340 (1924) Tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazırlanmış Kalan Tasınmaz Malların Bazılarının Zilyetlerine Devri Hakkında Kanun
Kanun	16.2.1995	4072	Milpa 2613 ve 766 Sayılı Kanunlarla Hazırlanmış Adına Tesvil Edilen Miktar Fazlalıklarının İlgililerine Devrine Dair Kanun
Kanun	28.2.1995	4083	Serbestlik ve Savag Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürürlükten Yürütülmesi Hakkında Kanun
KHK	24.6.1995	556	Mafakaları Korunması Hakkında Kanun Hükümlerinde Kurumların
Kanun	23.7.1995	4122	Milli Ağaçlandırmaya ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu
Kanun	7.11.1996	4207	Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun
Kanun	13.11.1996	4208	Karagörmüş Alınmasını Önlemesinin, 2313 sayılı Uygulanma Maddelerinin Muvazafesi Hakkında Kanunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümlerinde Kurumlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	16.7.1997	4283	Yapı-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	6.8.1997	4301	Ceza İdar Kurumları ile Tutanakları İyileştiren Kurumların İhtisas Bazı Mali Hükümlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	16.8.1997	4306	İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çankırı ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.03.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kanunlar ile İşletmelerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun
Kanun	21.11.1998	4325	Olgunlaştırmalı Hal Bölgesinde ve Yakınlarında Öncelikli Yönetimden Yararlanma ve Yürürlükten Tesvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	25.2.1998	4342	Men Kanunu
Kanun	2.4.1998	4358	Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve Noterlik Kanunu, İler ve İhtas Kanunu, Tapu Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Çekle Ödemelerinin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, Bankalar Kanunu, Posta Kanunu ile Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	3.4.1998	4359	14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 5.3.1964 Sayılı, 30.4.1992 Tarihli ve 3797 Sayılı, 11.10.1983 Tarihli ve 2914 Sayılı Kanunların Bir Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve 5.1.1961 Tarihli ve 222 Sayılı, 24.11.1994 Tarihli ve 4048 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun
Kanun	22.7.1998	4369	Vergi Usul Kanunu, Anme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Güder Vergileri Kanunu, Enlak Vergisi Kanunu, Yenset ve İnhal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Danışa Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, 3505 Sayılı Kanun, Katma Değer Vergisi Müktelemlerinin Ödenme Kayıtları Çıkarılması Mevzuatı Hakkında Kanun, Belediye Gelirleri Kanunu, 1318 ve 4208 Sayılı Kanunlar ile 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümlerinde Kurumların ve 190 Sayılı Genel Kanun ve Usulü Hakkında Kanun Hükümlerinde Kurumlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	29.7.1998	4375	Türk Silahlı Kuvvetleri İş Hizmet Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirleri Dovanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI	
Çeşidi	Tarhi	Numarasu		
Kanun	31.7.1998	4381	Seçimlerde İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21. nci Dönem Milletvekili Genel Seçimleri ve Birlikte Yapılacak Mahalli İdaireler Genel Seçimleri Hakkında Kanun	
Kanun	25.8.1999	4447	İşsizlik Sigortası Kanunu	
Kanun	27.8.1999	4452	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yekü Kanunu	
K.H.K.	14.9.1999	576	Doğal Afetlerde Yapılacak Yardımların Düzenlenmesi ile Vergilerin Ödeme Sirelerrinin Uzatılmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dar Kanun Hükümlerinde Kararname	
Kanun	27.10.1999	4457	Türk Akrediasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanun	
Kanun	27.10.1999	4458	Gümrük Kanunu	
K.H.K.	27.10.1999	582	Aletlerin Doğan Zararların Giderilmesi Hakkında Kanun Hükümlerinde Kararname	
Kanun	16.12.1999	4490	Türk Uluslararası Geni Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükümlerinde Değişiklik Yapılmasına Dar Kanun	
Kanun	27.12.2000	4502	Teğaf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Tezis Kanunu ve Posta, Teğaf ve Telefon İdaresinin Birlikte ve Yardım Sanağı Hakkında Kanun ile Genel Kado ve Usulü Hakkında Kanun Hükümlerinde Kararname	
Kanun	27.12.2000	4505	Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Tensil Tazminat Ödemesi Hakkında Kanun	
Kanun	24.2.2000	4536	Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Gözlenen Palınyıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esasların İlgisin Kanun	
Kanun	24.2.2000	4538	EUROfin Hükümleri Açısından Etkisi ile Akaryakıt Tükettim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	29.2.2000	4539	Doğal Afet Bölgelelerinde Aletlerin Kayıpları Hakkında Uygulanacak Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolyajlaştırılmasına İlgisin Kanun Hükümlerinde Kararname	
K.H.K.	14.1.2000	593	Sakarya İlinde Büyük Şehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Hükümlerinde Kararname	
Kanun	12.4.2000	4562	Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu	
Kanun	23.5.2000	4568	Bazı Fonların Tasfiyesine İlgisin Kanun	
Kanun	1.6.2000	4572	Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun	
Kanun	23.06.2000	4586	Petrolün Boru Hatları ile Taahhüt Geçirilmesi Dar Kanun	
Kanun	15.11.2000	4603	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emalak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun	
Kanun	20.2.2001	4628	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	
Kanun	21.2.2001	4629	Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun	
Kanun	28.2.2001	4632	Bireysel Emeklilik Tasarımı ve Yürürlük Sistemi Kanunu	
Kanun	4.4.2001	4634	Şeker Kanunu	
Kanun	5.4.2001	4636	Milli Savunma Bakanlığı Arayıcı İhtimal ve NATO POL Teahhütlerine İlgisin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	10.4.2001	4639	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dar Yekü Kanunu	
Kanun	12.4.2001	4645	Emiyet Genel Müdürlüğüne Atı Ane, Gere; Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, İhtak ve Hunda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Samsın Dar Kanun	
Kanun	18.4.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)	
Kanun	25.4.2001	4652	Polis Yükses Öğretim Kanunu	
Kanun	13.6.2001	4678	Türk Silahlı Kuvvetlerinde İhtimal Edilecek Stajyerleri Sahay ve Astsubaylar Hakkında Kanun	
Kanun	20.6.2001	4684	Bazı Kanun ve Kanun Hükümlerinde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılmasına Dar Kanun	
Kanun	25.6.2001	4688	Kanun Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu	
Kanun	26.6.2001	4691	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu	
Kanun	29.6.2001	4703	Üniversite İlgisin Teknik Merzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dar Kanun	
Kanun	29.6.2001	4706	Hazineye Ait Tasınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Kama Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	29.6.2001	4708	Yapı Değerleri Hakkında Kanun	
K.H.K.	4.7.2001	631	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümlerinde Kararnamelelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümlerinde Kararname	
Kanun	22.11.2001	4721	Türk Medeni Kanunu	

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI	
Çeydi	Tarih	Numaran		
Kanun	28.12.2001	4731	17.8.1999 ve 12.11.1999 Tarihlerinde Meydana Gelen Değişikliklerin Vergi Boydan ve Vergi Cezalarının Terkin ile Vergi Usul Kanunu, Kanun Değer Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında K.	
Kanun	3.1.2002	4733	Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun	
Kanun	4.1.2002	4734	Kanun İhale Kanunu	
Kanun	5.1.2002	4735	Kanun İhale Sözleşmeleri Kanunu	
Kanun	8.1.2002	4736	Kanun Kanun ve Kuruluşlarının Ücretleri Mali ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	9.1.2002	4737	Emlaklı Bilgileri Kanunu	
Kanun	30.1.2002	4743	Mali Sektöre Öden Boydan Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	20.3.2002	4747	İstisnalar Tevdihi Amacıyla Ücret Dış Yüklere Bazı Kanunların Ödrenmesinin Enleştirilmesi ile Sosyal Sigortalar Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	28.3.2002	4749	Kanun Finansman ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	
Kanun	6.6.2002	4760	Özel Tüketim Vergisi Kanunu	
Kanun	29.7.2002	4769	Ceza İnfaz Kurumları ve Tutanakları Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu	
Kanun	25.2.2003	4811	Vergi Barışı Kanunu	
Kanun	9.4.2003	4842	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	24.4.2003	4853	Çalışanların Tasarruflarını Tevdihi Hesabının Tevdihi ve Bu Hesapın Yapılışına Ödemelere Dair Kanun	
Kanun	22.5.2003	4857	İş Kanunu	
Kanun	4.6.2003	4865	Ulusal Borç Anlaşması Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun	
Kanun	25.6.2003	4904	Türkiye İş Kanunu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	26.6.2003	4911	Sivil Hava Anlaşması Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyeti Sigortasının Tevdihi Olarak Temin Edilemeyen Kısımların Devlet Garantisi ile Karşılama Hakkında Kanun	
Kanun	01.07.2003	4915	Kanun Avelikli Kanunu	
Kanun	10.7.2003	4924	Elama Temininde Gıda ve Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	10.7.2003	4925	Kanunlu Tazima Kanunu	
Kanun	29.7.2003	4958	Sosyal Sigortalar Kanunu Kanunu	
Kanun	30.7.2003	4962	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vadihara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun	
Kanun	31.7.2003	4969	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	9.10.2003	4982	Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	
Kanun	6.11.2003	5000	Patent ve Marka Vekilliği ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	4.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu	
Kanun	10.12.2003	5018	Kanun Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	
Kanun	25.12.2003	5035	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	8.1.2004	5042	Yeni Biki Çeşitlerine Ait İbake Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun	
Kanun	15.1.2004	5070	Elektronik İmza Kanunu	
Kanun	28.1.2004	5083	Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun	
Kanun	29.1.2004	5084	Yatırımların ve İstisnaların Tevdihi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	10.2.2004	5086	Yabancılar İçin El Taahhüt Hakkında Kanun	
Kanun	3.3.2004	5102	Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanun	
Kanun	4.3.2004	5104	Kırsal Aşkara Giriş Kısıtlı Dönüşüm Projesi Kanunu	
Kanun	22.4.2004	5147	Enine Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun	
Kanun	18.5.2004	5174	Türkiye Odaları ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu	

KANUNİ DAYANAĞIN ADI

Vergi, Resim ve Diğer
Gelirleri Dayanakları

Çeşitli	Tarih	Numarası	
Kanun	25.5.2004	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	9.6.2004	5187	Basın Kanunu
Kanun	10.06.2004	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
Kanun	22.6.2004	5193	Optisyenlik Hakkında Kanun
Kanun	24.6.2004	5199	Hayvanları Koruma Kanunu
Kanun	29.06.2004	5200	Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu
Kanun	10.7.2004	5216	Büyükşehir Belediyesi Kanunu
Kanun	14.7.2004	5217	Özel Gelir ve Özel Ödemelerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	14.7.2004	5224	Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Siniflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun
Kanun	14.7.2004	5225	Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu
Kanun	16.7.2004	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	16.7.2004	5230	Pamukbank Türk Anonim Şirketinin Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketine Devri ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
Kanun	17.7.2004	5233	Terror ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılarnası Hakkında Kanun
Kanun	17.9.2004	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	26.9.2004	5237	Türk Ceza Kanunu
Kanun	4.11.2004	5252	Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulanma Şekli Hakkında Kanun
Kanun	4.11.2004	5253	Denemeler Kanunu
Kanun	24.11.2004	5258	Aile Hukukluğu Kanunu
Kanun	1.12.2004	5262	Organik Tırm Kanunu
Kanun	4.12.2004	5271	Ceza Muhakemesi Kanunu
Kanun	13.12.2004	5275	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
Kanun	6.1.2005	5283	Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Af Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun
Kanun	10.2.2005	5300	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu
Kanun	22.2.2005	5302	İl Özel İdaresi Kanunu
Kanun	2.3.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	23.3.2005	5320	Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulanma Şekli Hakkında Kanun
Kanun	24.3.2005	5324	Kozmetik Kanunu
Kanun	30.3.2005	5326	Kabahatler Kanunu
Kanun	21.4.2005	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	05.05.2005	5345	Geir İdaresi Bağımlılığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	10.5.2005	5346	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Kanun
Kanun	26.5.2005	5355	Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
Kanun	7.6.2005	5362	Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu
Kanun	14.6.2005	5363	Tarım Sigortaları Kanunu
Kanun	16.06.2005	5366	Yıpranmış Tarih ve Kültürel Tımarlar Varlıklarını Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun
Kanun	16.6.2005	5368	Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun
Kanun	16.6.2005	5369	Evrensel Hizmet Kanunu
Kanun	1.7.2005	5378	Engelliler Hakkında Kanun
Kanun	3.7.2005	5393	Belediye Kanunu
Kanun	3.7.2005	5395	Çocuk Koruma Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirleri Dayanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI	
Çeydi	Tarih	Numarası		
Kanun	3.7.2005	5402	Devletini Serbestlik Hizmetleri Kanunu	
Kanun	3.7.2005	5403	Toprak Koruma ve Anazi Kullanımı Kanunu	
Kanun	19.10.2005	5411	Bakaratlık Kanunu	
Kanun	10.11.2005	5429	Türkiye İstatistik Kanunu	
Kanun	10.11.2005	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	22.12.2005	5436	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	25.01.2006	5449	Kalkınma Ajanslarının Hizmetleri İlişkin Kanun	
Kanun	26.01.2006	5450	Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Millî Eğitim Bakanlığına Devredilmesi ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	08.02.2006	5454	T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakla Olanlara İhtisari Gelir Almakla Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlar	
Kanun	22.02.2006	5458	Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	23.02.2006	5464	Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu	
Kanun	18.04.2006	5488	Tarım Kanunu	
Kanun	25.04.2006	5490	Nüfus Hizmetleri Kanunu	
Kanun	16.5.2006	5502	Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	31.05.2006	5510	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu	
Kanun	13.06.2006	5520	Kurumlar Vergisi Kanunu	
Kanun	21.06.2006	5523	Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	29.6.2006	5535	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun	
Kanun	19.9.2006	5543	İşleri Kanunu	
Kanun	21.9.2006	5544	Meşaidi Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	11.10.2006	5549	Ser Gelirlerinin Akarlarının Önlenebilir Hakkında Kanun	
Kanun	31.10.2006	5553	Tobacılık Kanunu	
Kanun	14.12.2006	5564	Kırsal Sektörün Geliştirilmesi, Üretimi, Stoklanması ve Kullanımının Yönetilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	27.12.2006	5569	Kültür ve Özgürlükleri İşletmelerinin Mali Sektöre Olarak Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun	
Kanun	8.2.2007	5580	Özel Öğretim Kurumları Kanunu	
Kanun	8.3.2007	5597	Yurt Dışına Çıkış Hareci Hakkında Kanun ile Çeydi Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	14.3.2007	5602	Şişir Oyuncakları Hamilelikten Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun	
Kanun	21.3.2007	5607	Kavaklıda Mücadele Kanunu	
Kanun	11.4.2007	5624	Kan ve Kan Ürünleri Kanunu	
Kanun	18.4.2007	5627	Enerji Yeterliliği Kanunu	
Kanun	4.5.2007	5648	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Hizmetleri Hakkında Kanun	
Kanun	4.5.2007	5651	İnşaat Otoritesi Yönetim Kurulu Kurulması ve Bu Yönetim Kurulu Üyeleri ile Bu Yönetim Kurulu Üyeleri ile İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	15.5.2007	5661	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kurulmuş Toplu Kredi Kurumları	
Kanun	22.5.2007	5664	Konut Kredileri Döğün Kredileri Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun	
Kanun	24.5.2007	5667	Konut Kredileri Yaratımı Hak Şahiplerine Ödene Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	24.5.2007	5667	Bakaratlık İşletmeleri Yapan ve Mevcut Kabul Etme İmni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketine Devlet İle Borçlarını Sıfırlama Sırasında Tutarları Ödenmesi Hakkında Kanun	
Kanun	3.6.2007	5684	Sigortacılık Kanunu	
Kanun	3.6.2007	5686	Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Minerali Sular Kanunu	
Kanun	2.11.2007	5706	İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun	
Kanun	9.11.2007	5710	Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun	

KANUNİ DAYANAGIN ADI

Vergi, Resin ve Diğer
Gelirleri Dayanakları

Çeşitli	Tarih	Numarası	
Kanun	23.1.2008	5729	Ses ve Gaz Fişgi, Atabiller Silahlar Hakkında Kanun
Kanun	20.2.2008	5736	Bazı Kamu Alacaklarının Uzdasma Usulü ile Tahsilî Hakkında Kanun
Kanun	20.2.2008	5737	Vakıflar Kanunu
Kanun	21.2.2008	5738	Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimali ve Müsterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yapıtınması Hakkında Kanun
Kanun	28.2.2008	5746	Anayasma, Gelismesi ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
Kanun	6.3.2008	5747	Büyükşehir Belediyeleri Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	24.6.2008	5774	Başarılı Sporcuların Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun
Kanun	2.7.2008	5779	İl Özel İdairelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
Kanun	5.11.2008	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu
Kanun	13.11.2008	5811	Bazı Yarıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun
Kanun	18.2.2009	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	5.5.2009	5894	Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
Kanun	7.5.2009	5898	Uyucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığını Korumasına Dair Kanun
Kanun	29.5.2009	5901	Türk Vatandaşlığı Kanunu
Kanun	29.5.2009	5902	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	16.6.2009	5904	Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	14.12.2009	5941	Çek Kanunu
Kanun	11.3.2010	5957	Sevze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Dermalığı Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	18.3.2010	5977	Biyoçevrenlik Kanunu
Kanun	24.3.2010	5978	Yurdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığına İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	11.6.2010	5996	Veteriner Hizmetleri, Biki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
Kanun	25.6.2010	6001	Karıyolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun
Kanun	7.7.2010	6004	Dışişleri Bakanlığı Personeline İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	13.10.2010	6015	Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	25.11.2010	6083	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Personeline Ek Ödene Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	3.12.2010	6085	Sayıstay Kanunu
Kanun	11.12.2010	6087	Hakimler ve Savcılar Kurulu Kanunu
Kanun	28.12.2010	6093	Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlgili Kanun
Kanun	11.1.2011	6098	Türk Borçlar Kanunu
Kanun	12.1.2011	6100	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
Kanun	12.1.2011	6101	Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun
Kanun	13.1.2011	6102	Türk Ticaret Kanunu
Kanun	26.1.2011	6107	İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun
Kanun	13.2.2011	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	15.2.2011	6112	Radio ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun
Kanun	17.2.2011	6114	Ölçme, Sevme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun
Kanun	8.3.2011	6172	Sulama Birlikleri Kanunu
Kanun	10.3.2011	6191	Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu
Kanun	30.3.2011	6216	Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun
Kanun	31.3.2011	6222	Sporla Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun

Yerli, Resm ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAGIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
K.H.K.	3.6.2011	633	Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	3.6.2011	635	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Anlaşımına, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılamaası Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	3.6.2011	637	Deslekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	3.6.2011	640	Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	3.6.2011	641	Kültürkiye İlişkin Bazı Kurullar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	7.7.2011	646	Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Kurulması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	25.8.2011	652	Özel Barınma Hizmeti Verme Kurumları ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	26.9.2011	655	Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	26.9.2011	660	Kamü Gözetimi, Mühasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	10.10.2011	658	Türkiye Su Enstitüsü Hakkında Bazı Mali Düzenlemelere Dair Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	11.10.2011	663	Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	11.10.2011	664	Anıtlık Kültür, Dil ve Turizm Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	11.10.2011	665	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
K.H.K.	24.10.2011	656	Türk İhtilaf ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	1.12.2011	6253	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İlan Teşkilat Kanunu
Kanun	22.2.2012	6279	Çoğalışım Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu
Kanun	8.3.2012	6284	Alenin Korunması ve Kadına Karsı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
Kanun	19.4.2012	6292	Oman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazırlama Adına Orman Sınırları Dışarı Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazırlama Altı Taram Anzilerinin Satışı Hakkında Kanun
Kanun	3.5.2012	6303	Faışışehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanun
Kanun	9.5.2012	6305	Afrik Sigortalılar Kanunu
Kanun	16.5.2012	6306	Afrik Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun
Kanun	20.6.2012	6331	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
Kanun	18.10.2012	6356	Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu
Kanun	31.10.2012	6358	EXPO 2016 Antalya Kanunu
Kanun	12.11.2012	6360	On Dört İle Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İle Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	21.11.2012	6361	Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu
Kanun	6.12.2012	6362	Sermaye Piyasası Kanunu
Kanun	7.2.2013	6415	Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun
Kanun	21.2.2013	6428	Sağlık Bakanlığınca Kamü Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	14.3.2013	6446	Elektrik Piyasası Kanunu
Kanun	4.4.2013	6458	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
Kanun	24.4.2013	6461	Türkiye Denizyolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun
Kanun	9.5.2013	6475	Posta Hizmetleri Kanunu
Kanun	24.5.2013	6487	Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	30.5.2013	6491	Türk Petrol Kanunu
Kanun	20.6.2013	6493	Ödeme ve Menkul Kıymet Müabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kurulların Hakkında Kanun
Kanun	7.11.2013	6502	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
Kanun	19.6.2014	6546	Canakale Savaşları Gelirleri Tashih Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	3.7.2014	6550	Anlaşım Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun

Vergi, Retin ve Diğer Geliştirici Dayanakları			KANUNİ DAYANACIN ADI	
Çeşitli	Tarih	Numarası		
Kanun	10.9.2014	6552	İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun	
Kanun	23.10.2014	6563	Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	
Kanun	14.1.2015	6585	Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	
Kanun	24.3.2016	6698	Kırsal Yenilerin Konması Kanunu	
Kanun	6.4.2016	6701	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu	
Kanun	17.6.2016	6721	Türkiye Muaf Vakti Kanunu	
Kanun	15.7.2016	6728	6728 Yürürlük Kanununun İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
K.H.K.	25.7.2016	669	Olganüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlere Alınması ve Millî Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	
Kanun	28.7.2016	6735	Ulaştırması İçin Kanunu	
Kanun	3.8.2016	6736	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun	
K.H.K.	15.8.2016	670	Olganüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirlere Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	
Kanun	19.8.2016	6741	Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	20.8.2016	6745	Yatırımları Proje Bütçesi Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	20.10.2016	6750	Ticari İşlemlerde Tasarruflar Kanunu	
Kanun	9.11.2016	6756	Olganüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlere Alınması ve Millî Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun	
Kanun	10.11.2016	6758	Olganüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun	
Kanun	22.12.2016	6769	Sanat Mülkiyeti Kanunu	
K.H.K.	2.1.2017	683	Olganüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlere Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	
K.H.K.	2.1.2017	685	Olganüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	
Kanun	18.5.2017	7020	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	18.6.2017	7033	Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	18.6.2017	7034	Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında Kanun	
Kanun	1.11.2017	7060	Held Alredstasjon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	
Kanun	28.11.2017	7061	Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	1.2.2018	7076	Olganüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun	
Kanun	8.2.2018	7091	Olganüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirlere Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun	
Kanun	11.5.2018	7143	Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	
K.H.K.	2.7.2018	702	Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	
K.H.K.	2.7.2018	703	Anayasada Yapılan Değişikliklere Uygun Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	
C.K.	10.7.2018	1	Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	
C.K.	15.7.2018	4	Bakanlıklar Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	
Kanun	11.10.2018	7147	Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun	
Kanun	6.12.2018	7155	Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarını İlişkin Takibin Bağlatılması Usulü Hakkında Kanun	
Kanun	23.5.2019	7174	Kapatılıya Alın Hakkında Kanun	
Kanun	25.6.2019	7179	Askeri Kanun	
Kanun	11.7.2019	7183	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun	
Kanun	5.12.2019	7194	Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	
Kanun	14.2.2020	7221	Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	
Kanun	5.3.2020	7223	Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu	
Kanun	16.4.2020	7244	Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	

Vergi, Resim ve Diğer Gelişlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşitli	Tarih	Numaranı	
Kanun	23.6.2020	7248	1924 Tarih ve 491 Sayılı Teşkilâtı Esaslı Kanununun Bazı Hükümlerinin Kaldırılması ve Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
Kanun	11.11.2020	7256	Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Neden Olunan Muafiyetlerin Olandırılması Hakkında Kanun
Kanun	27.12.2020	7262	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Kanun	3.6.2021	7326	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun
Kanun	30.6.2021	7330	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
Kanun	5.3.2022	7381	Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun
Kanun	22.4.2022	7405	Nükleer Düzenleme Kanunu
Kanun			Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu

**İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUNLAR**

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile aşağıda belirtilen devletler veya uluslararası kuruluşlar arasında imzalanmış bulunan, gelir ve servet vergilerinde çifte vergilendirmenin önlenmesine, Türk mal, hak ve menfaatinin tazminine, ham petrol boru hattı ve diğer bazı hususlara ilişkin anlaşmaların uygun bulundduğuna dair kanunlar

Vergi, Retim ve Diğer		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşidi	Tarhi	Gelirlerin Dayanakları	Numarası
Kanun	08.05.1973	Avusturya	1719
Kanun	26.06.1975	Norveç Krallığı	1917
Kanun	12.03.1982	Mısır Arap Cumhuriyeti	2637
Kanun	19.10.1983	Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi	2930
Kanun	10.06.1985	İtalya Cumhuriyeti	3228
Kanun	10.06.1985	Kore Cumhuriyeti	3229
Kanun	20.02.1986	Haşimi Ürdün Krallığı	3263
Kanun	27.02.1986	Federal Almanya Cumhuriyeti	3264
Kanun	04.03.1986	Irak Cumhuriyeti	3265
Kanun	18.05.1987	Tunus Cumhuriyeti	3364
Kanun	27.05.1988	Romanya Cumhuriyeti	3456
Kanun	27.05.1988	Pakistan İslam Cumhuriyeti	3457
Kanun	27.05.1988	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı	3458
Kanun	27.05.1988	Hollanda Krallığı	3459
Kanun	10.11.1988	Finlandiya Cumhuriyeti	3498
Kanun	10.11.1988	Belçika Krallığı	3499
Kanun	10.11.1988	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	3500
Kanun	07.12.1988	Fransa Cumhuriyeti	3509
Kanun	18.04.1990	Suudi Arabistan Krallığı	3627
Kanun	19.04.1990	İsviçre Krallığı	3633
Kanun	09.05.1991	İtalya Cumhuriyeti	3740
Kanun	11.03.1993	Danimarka Krallığı	3884
Kanun	15.09.1994	Japonya	4012
Kanun	21.09.1994	Macaristan Cumhuriyeti	4031
Kanun	27.09.1994	Birleşik Arap Emirlikleri	4040
Kanun	25.07.1996	Arnavutluk Cumhuriyeti	4154
Kanun	25.07.1996	Kazakistan Cumhuriyeti	4155
Kanun	25.07.1996	Makedonya Cumhuriyeti	4156
Kanun	28.08.1996	Polonya Cumhuriyeti	4169
Kanun	28.08.1996	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti	4170
Kanun	28.08.1996	Malezya	4171
Kanun	28.08.1996	Mısır Arap Cumhuriyeti	4172
Kanun	28.08.1996	Bulgaristan Cumhuriyeti	4173
Kanun	28.08.1996	Mogolistan	4174
Kanun	28.08.1996	Çin Halk Cumhuriyeti	4175
Kanun	28.08.1996	Hindistan Cumhuriyeti	4176
Kanun	4.4.1997	Azerbaycan Cumhuriyeti	4240

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer
Gelirlerin Dayanakları

Çeşidi	Tarih	Numarası	
Kanun	4.4.1997	4241	Türkmenistan Cumhuriyeti
Kanun	17.07.1997	4298	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	11.12.1997	4312	Amerika Birleşik Devletleri
Kanun	11.02.1998	4339	Ukrayna
Kanun	26.02.1998	4344	İsrail Devleti
Kanun	26.02.1998	4345	Beyaz Rusya Cumhuriyeti
Kanun	26.02.1998	4352	Endonezya Cumhuriyeti
Kanun	07.07.1999	4403	Ukrayna
Kanun	23.07.1999	4420	Mısır Arap Cumhuriyeti
Kanun	30.07.1999	4426	Rusya Federasyonu
Kanun	30.07.1999	4428	Slovak Cumhuriyeti
Kanun	30.07.1999	4429	Kuveyt Devleti
Kanun	03.11.1999	4466	Türkmenistan
Kanun	04.11.1999	4467	Bulgaristan Cumhuriyeti
Kanun	07.12.1999	4486	Bulgaristan Cumhuriyeti
Kanun	01.02.2000	4511	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	01.02.2000	4525	Hrvatistan Cumhuriyeti
Kanun	01.02.2000	4526	Moldova Cumhuriyeti
Kanun	01.02.2000	4527	Litvanya Cumhuriyeti
Kanun	07.03.2000	4544	Romanya
Kanun	07.03.2000	4546	Makedonya Cumhuriyeti
Kanun	04.04.2000	4561	Avusturya Cumhuriyeti
Kanun	02.06.2000	4573	Rusya Federasyonu
Kanun	22.06.2000	4585	Azerbaycan Cumhuriyeti-Gürcistan
Kanun	01.11.2000	4597	Slovenya Cumhuriyeti
Kanun	02.11.2000	4598	Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi
Kanun	26.04.2001	4663	Singapur Cumhuriyeti
Kanun	26.04.2001	4664	Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	18.10.2001	4718	Tacikistan Cumhuriyeti
Kanun	30.01.2003	4801	Hrvatistan Cumhuriyeti
Kanun	26.02.2003	4812	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kanun	26.02.2003	4813	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kanun	26.02.2003	4815	Bosna Hersek
Kanun	09.07.2003	4922	Çek Cumhuriyeti
Kanun	09.07.2003	4923	İran İslam Cumhuriyeti
Kanun	15.07.2003	4930	Bangladeş Halk Cumhuriyeti
Kanun	15.07.2003	4931	Slovenya Cumhuriyeti
Kanun	15.07.2003	4932	Sudan Cumhuriyeti
Kanun	15.07.2003	4938	Letonya Cumhuriyeti
Kanun	16.10.2003	4986	İspanya Krallığı
Kanun	25.12.2003	5032	Yunanistan Cumhuriyeti
Kanun	29.04.2004	5157	Tayland Krallığı
Kanun	29.04.2004	5158	Estonya Cumhuriyeti
Kanun	29.04.2004	5161	Suriye Arap Cumhuriyeti

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelişlerin Dayanakları		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşitli	Tarhi	Numarası	
Kanun	02.12.2004	5267	Lüksemburg Büyük Dükaliğ
Kanun	22.02.2005	5303	Avrupa Birliğı
Kanun	29.04.2005	5342	Fas Krallığı
Kanun	29.04.2005	5343	Lübnan Cumhuriyeti
Kanun	6.4.2006	5484	Güney Afrika Cumhuriyeti
Kanun	1.6.2006	5513	Katar Devleti
Kanun	1.6.2006	5514	Bosna Hersek
Kanun	1.6.2006	5515	Portekiz Cumhuriyeti
Kanun	13.12.2006	5563	Mısır Arap Cumhuriyeti
Kanun	24.1.2007	5575	Amerika Birleşik Devletleri
Kanun	13.3.2007	5599	Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti
Kanun	13.3.2007	5600	Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu
Kanun	25.4.2007	5629	Bahreyn Krallığı
Kanun	25.4.2007	5632	Güney Afrika Cumhuriyeti
Kanun	11.12.2007	5723	Arnavutluk Cumhuriyeti
Kanun	2.7.2008	5781	Avrupa Yatırım Bankası
Kanun	23.7.2008	5792	Gürcistan
Kanun	3.12.2008	5823	Suudi Arabistan Krallığı
Kanun	3.12.2008	5824	Avrupa Toplulukları Komisyonu
Kanun	1.4.2009	5848	Avusturya Cumhuriyeti
Kanun	7.4.2009	5881	Fransız Kalkınma Ajansı
Kanun	7.4.2009	5884	Suriye Arap Cumhuriyeti
Kanun	14.4.2009	5887	Dünya Bankası Grubu ve Uluslararası Para Fonu
Kanun	2.12.2009	5932	Gürcistan
Kanun	2.12.2009	5934	Yemen Cumhuriyeti
Kanun	2.12.2009	5938	Umman Sultanlığı
Kanun	4.3.2010	5956	Avusturya Cumhuriyeti, Bulgaristan Cumhuriyeti, Macaristan Cumhuriyeti, Romanya Cumhuriyeti
Kanun	8.6.2010	5985	İrlanda
Kanun	13.10.2010	6016	Şili Cumhuriyeti
Kanun	13.10.2010	6017	Ürdün Haşimi Krallığı
Kanun	20.10.2010	6019	Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu
Kanun	2.11.2010	6020	Kosova Cumhuriyeti
Kanun	2.11.2010	6030	Angola Cumhuriyeti
Kanun	2.11.2010	6031	Guatemala Cumhuriyeti
Kanun	3.11.2010	6044	Suriye Arap Cumhuriyeti
Kanun	3.11.2010	6046	Malavi Cumhuriyeti
Kanun	3.11.2010	6047	Paraguay Cumhuriyeti
Kanun	9.11.2010	6059	Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesi Örgütü
Kanun	9.11.2010	6069	Slovakya Cumhuriyeti
Kanun	9.11.2010	6072	Hırvatistan Cumhuriyeti
Kanun	9.11.2010	6073	Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	9.11.2010	6078	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	9.11.2010	6079	Gelişen Sekiz Ülke Sekreteryası
Kanun	24.12.2010	6089	Arap Devletleri Ligi

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelişlerin Dayanakları		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşidi	Tarhi	Numarası	
Kanun	29.12.2010	6095	Filipinler Cumhuriyeti
Kanun	29.12.2010	6096	Kanada
Kanun	22.2.2011	6116	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
Kanun	22.2.2011	6117	Asya Kalkınma Bankası
Kanun	22.2.2011	6118	İslam Kalkınma Bankası
Kanun	22.2.2011	6119	İslam Kalkınma Bankası
Kanun	22.2.2011	6121	İran İslam Cumhuriyeti
Kanun	23.2.2011	6151	Lüksemburg Büyük Dükalığı
Kanun	23.2.2011	6152	Arnavutluk Cumhuriyeti
Kanun	23.2.2011	6153	Norveç Kralığı
Kanun	23.2.2011	6166	Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
Kanun	10.3.2011	6194	Hindistan Cumhuriyeti, İran İslam Cumhuriyeti, Umman Sultanlığı, Rusya Federasyonu
Kanun	10.3.2011	6205	Yeni Zelanda
Kanun	31.3.2011	6219	Birleşmiş Milletler
Kanun	31.3.2011	6220	İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü
Kanun	6.4.2011	6234	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	19.10.2011	6239	Ekvator Cumhuriyeti
Kanun	19.10.2011	6240	İsviçre Konfederasyonu
Kanun	25.10.2011	6244	Brezilya Federatif Cumhuriyeti
Kanun	27.10.2011	6245	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	6.12.2011	6254	Yeni Zelanda
Kanun	7.12.2011	6255	Avustralya Cumhuriyeti
Kanun	7.12.2011	6256	Finlandiya Cumhuriyeti
Kanun	7.12.2011	6257	Rusya Federasyonu
Kanun	23.12.2011	6263	Almanya Federal Cumhuriyeti
Kanun	4.1.2012	6265	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kanun	12.1.2012	6267	Çin Halk Cumhuriyeti
Kanun	8.3.2012	6286	Ukrayna
Kanun	19.4.2012	6294	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
Kanun	19.4.2012	6295	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi
Kanun	17.5.2012	6309	Makedonya Cumhuriyeti
Kanun	17.5.2012	6312	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası
Kanun	17.5.2012	6317	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	1.6.2012	6323	Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	15.6.2012	6329	Filistin Kuruluş Örgütü
Kanun	15.6.2012	6330	Filistin Kuruluş Örgütü
Kanun	29.6.2012	6341	Libya Geçiş Hükümeti
Kanun	29.6.2012	6343	Avrupa Topluluğu
Kanun	29.6.2012	6349	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	2.1.2013	6368	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti
Kanun	2.1.2013	6369	Botsvana Cumhuriyeti
Kanun	2.1.2013	6370	Malta Cumhuriyeti
Kanun	2.1.2013	6371	Bermuda
Kanun	2.1.2013	6372	Etyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Retim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları		Tarihli Numarası	
Çeşidi	Tarihli	Tarihli Numarası	
Kanun	3.1.2013	6377	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	3.1.2013	6379	Gana Cumhuriyeti
Kanun	10.1.2013	6388	Lübnan Cumhuriyeti
Kanun	10.1.2013	6389	Morityus Cumhuriyeti
Kanun	10.1.2013	6390	Kore Cumhuriyeti
Kanun	10.1.2013	6391	Kore Cumhuriyeti
Kanun	10.1.2013	6392	Zambiya Cumhuriyeti
Kanun	17.1.2013	6398	Afrika Kalkınma Bankası
Kanun	17.1.2013	6399	Afrika Kalkınma Fonu
Kanun	17.1.2013	6407	Avustralya
Kanun	13.2.2013	6418	Jersey
Kanun	13.2.2013	6419	Singapur Cumhuriyeti
Kanun	26.2.2013	6435	Tunus Cumhuriyeti
Kanun	26.2.2013	6442	Türkmenistan Cumhuriyeti
Kanun	19.3.2013	6451	Federal Alimanya Cumhuriyeti, Fransa Cumhuriyeti
Kanun	19.3.2013	6452	Somali Cumhuriyeti
Kanun	3.4.2013	6457	Ukrayna
Kanun	30.4.2013	6469	Malezya
Kanun	30.4.2013	6470	Bolivya Çokuluslu Devleti
Kanun	30.4.2013	6472	Gürcistan
Kanun	30.4.2013	6474	Tunus Cumhuriyeti
Kanun	14.5.2013	6482	İslam Kalkınma Bankası
Kanun	14.5.2013	6483	İslam Kalkınma Bankası Grubu
Kanun	13.7.2013	6497	AB ve EFTA Ülkeleri, Makedonya, Karadağ, Hırvatistan, Arnavutluk, Fas, Ürdün, Faroe Adaları, Cezay
Kanun	12.2.2014	6522	Rusya Federasyonu
Kanun	13.2.2014	6523	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
Kanun	22.4.2014	6535	Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	1.7.2014	6548	Birleşmiş Milletler Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi Birimi (BM Kadın)
Kanun	10.9.2014	6553	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	10.9.2014	6555	İran İslam Cumhuriyeti
Kanun	14.10.2014	6556	Kore Cumhuriyeti
Kanun	16.10.2014	6561	Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi
Kanun	5.11.2014	6565	Macaristan Cumhuriyeti
Kanun	18.11.2014	6568	Makedonya Cumhuriyeti
Kanun	22.1.2015	6587	Avrupa Nükleer Araştırma Örgütü (CERN)
Kanun	22.1.2015	6588	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kanun	4.2.2015	6594	Birleşik Meksika Devletleri
Kanun	4.2.2015	6595	Birleşik Meksika Devletleri
Kanun	4.2.2015	6597	Kolombiya Cumhuriyeti
Kanun	4.2.2015	6598	Arjantin Cumhuriyeti
Kanun	10.2.2015	6606	Kosova Cumhuriyeti
Kanun	10.2.2015	6608	Romanya
Kanun	10.2.2015	6616	Bulgaristan Cumhuriyeti
Kanun	10.2.2015	6628	D-8 Üye Devletleri

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelişlerin Dayanakları		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	20.3.2015	6636	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi
Kanun	4.4.2015	6647	Avrupa Komisyonu
Kanun	4.4.2015	6648	Sudan Cumhuriyeti
Kanun	4.4.2015	6649	Kosova Cumhuriyeti
Kanun	4.4.2015	6650	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	4.4.2015	6652	Kosova Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2016	6662	Dünya Ticaret Örgütü
Kanun	30.1.2016	6672	Morityas Cumhuriyeti
Kanun	30.1.2016	6673	Morityas Cumhuriyeti
Kanun	25.2.2016	6677	Amerika Birleşik Devletleri
Kanun	10.3.2016	6688	Sierra Leone
Kanun	10.3.2016	6689	Güney Sudan
Kanun	10.3.2016	6691	Zimbabve
Kanun	11.5.2016	6717	Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eğitildim Ofisi
Kanun	8.6.2016	6720	Belçika Krallığı
Kanun	1.7.2016	6725	Moldova Cumhuriyeti
Kanun	1.7.2016	6726	Ürdün Hâsımî Krallığı
Kanun	10.8.2016	6739	Evrensel Posta Birliği (UPU)
Kanun	5.10.2016	6747	Myanmar Birliği
Kanun	5.10.2016	6748	Slovak Cumhuriyeti
Kanun	10.11.2016	6760	Kore Cumhuriyeti
Kanun	16.11.2016	6762	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
Kanun	2.12.2016	6765	Rusya Federasyonu
Kanun	2.12.2016	6766	Bonin Cumhuriyeti
Kanun	14.2.2017	6782	Faroe Adaları
Kanun	14.2.2017	6785	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükûmeti
Kanun	15.2.2017	6793	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi
Kanun	15.2.2017	6794	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6812	Sierra Leone Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6815	Honduras Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6816	Nikaragua Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6820	Güney Afrika Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6821	Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6822	Gambiya Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2017	6823	Karadag
Kanun	23.2.2017	6826	Uluslararası Zeytin Konseyi
Kanun	28.2.2017	6833	Pakistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	28.2.2017	6834	Saint Vincent ve Grenadinler
Kanun	28.2.2017	6841	Somali Federal Cumhuriyeti
Kanun	1.3.2017	6853	Nijer Cumhuriyeti
Kanun	1.3.2017	6863	Karadag
Kanun	1.3.2017	6865	Brunei Sultanlığı
Kanun	1.3.2017	6866	Ekvator Ginesi
Kanun	1.3.2017	6869	Uruguay Doğu Cumhuriyeti

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşidi	Tarhi	Numarası	
Kanun	1.3.2017	6871	Kosta Rika
Kanun	1.3.2017	6884	El Salvador
Kanun	1.3.2017	6885	Belize
Kanun	1.3.2017	6887	Panama
Kanun	1.3.2017	6895	Guyana Kooperatif Cumhuriyeti
Kanun	1.3.2017	6896	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti
Kanun	1.3.2017	6897	Fas Krallığı
Kanun	2.3.2017	6915	Yemen Cumhuriyeti
Kanun	2.3.2017	6916	Kamboçya Krallığı
Kanun	7.3.2017	6928	Kuveyt Devleti
Kanun	8.3.2017	6942	Pakistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	8.3.2017	6950	Tunus Cumhuriyeti
Kanun	8.3.2017	6957	Cibuti Cumhuriyeti
Kanun	8.3.2017	6965	Pakistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	8.3.2017	6970	Guernsey
Kanun	8.3.2017	6971	Man Adası
Kanun	8.3.2017	6972	Cebeltanık
Kanun	9.3.2017	6974	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Kanun	9.3.2017	6982	Belçika Krallığı
Kanun	9.3.2017	6984	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi
Kanun	9.3.2017	6985	Belarus Cumhuriyeti
Kanun	9.3.2017	6996	Saint Vincent ve Grenadinler
Kanun	9.3.2017	6997	Saint Lucia
Kanun	14.3.2017	6999	İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü
Kanun	14.3.2017	7001	Ekvador Cumhuriyeti
Kanun	14.3.2017	7002	Komorlar Birliği
Kanun	14.3.2017	7003	Moritanya İslam Cumhuriyeti
Kanun	14.3.2017	7005	Madagaskar Cumhuriyeti
Kanun	14.3.2017	7006	Cibuti Cumhuriyeti
Kanun	14.3.2017	7008	Arap Turizm Örgütü (ATO)
Kanun	3.5.2017	7018	OECD-Çok Tarafı
Kanun	7.6.2017	7023	Katar Devleti
Kanun	8.6.2017	7025	Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası
Kanun	8.2.2018	7093	Çin Halk Cumhuriyeti
Kanun	8.2.2018	7094	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
Kanun	8.2.2018	7095	Birleşmiş Milletler
Kanun	8.2.2018	7097	Gabon Cumhuriyeti
Kanun	5.4.2018	7106	Uluslararası Göç Örgütü (IOM)
Kanun	5.4.2018	7116	Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu
Kanun	5.4.2018	7119	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti
Kanun	5.4.2018	7121	Namibya Cumhuriyeti
Kanun	25.12.2018	7158	Katar Devleti
Kanun	8.1.2019	7160	Sırbistan Cumhuriyeti
Kanun	7.5.2019	7169	Birleşmiş Milletler

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları		TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ	
Çeşidi	Tarih	Numarası	
Kanun	8.5.2019	7172	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	22.10.2019	7189	İkiscadi İşbirliği Ve Kalkınma Teşkilatı
Kanun	21.12.2019	7199	Libya
Kanun	21.12.2019	7200	Moldova Cumhuriyeti
Kanun	14.1.2020	7202	Gana Cumhuriyeti
Kanun	14.1.2020	7203	Zambiya Cumhuriyeti
Kanun	14.1.2020	7204	Fildişi Sahili Cumhuriyeti
Kanun	14.1.2020	7205	Çad Cumhuriyeti
Kanun	14.1.2020	7206	Somali Federal Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7207	Ruanda Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7208	Aranjinin Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7209	Katılmıca BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP)
Kanun	15.1.2020	7210	Polonya Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7211	Aranjinin Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7213	Mali Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7214	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7215	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	15.1.2020	7216	Gine Cumhuriyeti
Kanun	16.1.2020	7217	İslam Ticaret, Sanayi Ve Tarım Odası Arasında İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi
Kanun	28.1.2020	7219	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
Kanun	28.1.2020	7220	Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	5.3.2020	7224	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
Kanun	7.4.2020	7229	Transit ve Ulaştırma İş Birliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergah Anlaşması)
Kanun	7.4.2020	7230	Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	7.4.2020	7234	Uleryna
Kanun	7.4.2020	7235	İnsan ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi
Kanun	7.4.2020	7238	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	7.4.2020	7239	Mogolistan
Kanun	7.4.2020	7240	Sırbistan Cumhuriyeti
Kanun	22.12.2020	7260	Azerbaycan Cumhuriyeti
Kanun	29.1.2021	7265	Anavutluk Cumhuriyeti
Kanun	29.1.2021	7266	Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Kanun	29.1.2021	7267	EFTA Devletleri
Kanun	10.2.2021	7273	Karadağ
Kanun	10.2.2021	7274	Kırgız Cumhuriyeti
Kanun	10.2.2021	7277	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
Kanun	10.2.2021	7279	Gürcistan
Kanun	10.2.2021	7280	Gürcistan
Kanun	25.2.2021	7283	Somali Federal Cumhuriyeti
Kanun	25.2.2021	7285	Gürcistan
Kanun	25.2.2021	7288	Şili Cumhuriyeti
Kanun	25.2.2021	7289	Burundi Cumhuriyeti
Kanun	25.2.2021	7290	Lesoto Krallığı
Kanun	25.2.2021	7291	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri

TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ

Vergi, Resim ve Diğer Gelişlerin Dayanakları			Tarihli	Numarası	
Çeşidi					
Kanun	4.3.2021	7293			Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Kanun	11.3.2021	7300			Ürdün Haşimi Krallığı
Kanun	11.3.2021	7302			Doğu Karayip Devleti Örgütleri
Kanun	11.3.2021	7303			Çin Halk Cumhuriyeti
Kanun	11.3.2021	7306			İran İslam Cumhuriyeti
Kanun	16.3.2021	7309			Vietnam
Kanun	16.3.2021	7310			Bosna-Hersek
Kanun	16.3.2021	7311			Nikaragua Cumhuriyeti
Kanun	16.3.2021	7314			Çad Cumhuriyeti
Kanun	27.5.2021	7320			Kuveyt Devleti
Kanun	27.5.2021	7321			Mozambik Cumhuriyeti
Kanun	27.5.2021	7323			Vietnam Sosyalist Cumhuriyet
Kanun	27.5.2021	7324			Guatemala Cumhuriyeti
Kanun	27.5.2021	7325			Honduras Cumhuriyeti
Kanun	21.10.2021	7340			Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL
Kanun	21.12.2021	7347			Japonya
Kanun	21.12.2021	7348			Karadağ
Kanun	20.1.2022	7353			Sırbistan Cumhuriyeti
Kanun	15.2.2022	7356			Sao Tome ve Principe Demokratik Cumhuriyeti
Kanun	15.2.2022	7359			Birleştirilmiş Milletler İstanbul OCHA Ofisi
Kanun	15.2.2022	7360			Minamata Sözleşmesi
Kanun	16.2.2022	7361			Fildişi Sahili Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2022	7362			Kamerun Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2022	7363			Uganda Cumhuriyeti
Kanun	16.2.2022	7364			Kamerun Cumhuriyeti
Kanun	17.2.2022	7366			Moldova Cumhuriyeti
Kanun	17.2.2022	7368			İsviçre Federal Konseyi
Kanun	17.2.2022	7369			Zimbabve Cumhuriyeti
Kanun	22.2.2022	7370			Macaristan
Kanun	22.2.2022	7372			Fas Krallığı
Kanun	22.2.2022	7378			Brezilya Federatif Cumhuriyeti
Kanun	17.3.2022	7385			Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EITEE)
Kanun	17.3.2022	7386			Katar Devleti
Kanun	17.3.2022	7387			Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi
Kanun	17.3.2022	7388			Ürdün Haşimi Krallığı
Kanun	17.3.2022	7390			Irak Cumhuriyeti
Kanun	17.3.2022	7391			Togo Cumhuriyeti
Kanun	14.4.2022	7395			Özbekistan Cumhuriyeti
Kanun	14.4.2022	7403			Giney Sudan Cumhuriyeti

VERGİ, RESİM, HARÇ VE DİĞER GELİR DAYANAKLARINA İLİŞKİN DİĞER MEVZUAT

a) Dağıtılmış Meblağların Geri Alınması :

Ziraat kanunları ve diğer özel kanunlar gereğince dağıtılmış olan tutarların geri alınmasına dair hükümler ile irade ve kanunlara veya hükümetçe verilmiş olan yetkiye dayanılarak akdolan her tür imtiyaz sözleşmeleri ve bunlara ait kararların gelire ilişkin hükümleri.

b) Kaldırılmış Vergiler Artıkları :

Çeşitli tarihlerde yürürlükten kaldırılmış veya hükmü kalmamış olan kanun ve tüzüklerin yürürlükte oldukları tarihlerde tahakkuk etmiş veya bu kanun ve tüzükler uyarınca tahakkuk edecek bütün vergi, resim, harç, ücret ve iltizam bedelleri ile bunların zam, ceza, vesair kalıntıları.

c) Para Cezaları :

Kanun, tüzük, kararname ve yönetmelikler ile diğer mevzuatın para cezası alınmasını öngören hükümleri.

d) Tazminatlar :

Kanunlarla tüzük ve karnamelerin zam ve ceza alınmasını öngören hükümleri; kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince Devlet adına okutulan öğrencilerden görev (Mecburi hizmet) talep etmeyenlerin ödeyecekleri tazminatlarla dair hükümler.

e) Faizler :

Hazine portföyü geliri ile bankalar nezdinde açılan hesabı carilerden Hazine lehine tahakkuk eden faiz ve gelir farkları ile Hazinesinin iştirak ettiği teşebbüslerden elde ettiği gelirler.

f) Diğer Hükümler :

Bu cetvellerde herhangi bir şekilde yer almayan kanun, kanun hükmünde kararname, cumhurbaşkanlığı karnamesi, yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat ile ikili veya çok taraflı her türlü anlaşmanın gelir, tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin hükümleri.

(II) Sayılı Özel Bütçeli İdareler

KANUNİ DAYANAĞIN ADI			
Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları	Çeşidi	Tarhli	Numarası
Umumi Hıfzassıhha Kanunu	Kanun	24.4.1930	1593
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu	Kanun	14.6.1935	2804
Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanun	Kanun	10.6.1949	5441
Anme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun	Kanun	21.7.1953	6183
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun	Kanun	18.12.1953	6200
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu	Kanun	11.1.1954	6219
Türk Standardları Enstitüsü ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Kanun	18.11.1960	132
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Kanun	17.7.1963	278
KANUNİ DAYANAĞIN ADI			
Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları	Çeşidi	Tarhli	Numarası
Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun	Kanun	14.7.1970	1309
Yükseköğretim Kanunu	Kanun	4.11.1981	2547
Gemi Sağlık Resmi Kanunu	Kanun	6.11.1981	2548
Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun	Kanun	9.7.1982	2690
Altıttürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu	Kanun	11.8.1983	2876
Türk Sivil Havacılık Kanunu	Kanun	14.10.1983	2920
Maden Kanunu	Kanun	4.6.1985	3213
Savunma Sanayii ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Kanun	7.11.1985	3238
Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	KHK	27.10.1989	388
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Teşvik ve Muafiyetleri Kanunu	Kanun	12.4.1990	3624
Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklennesine Dair Kanun	Kanun	19.11.1992	3843
Özellikle Uygulamaları Hakkında Kanun	Kanun	24.11.1994	4046
Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Kanun	9.12.1994	4059
KANUNİ DAYANAĞIN ADI			
Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları	Çeşidi	Tarhli	Numarası
Türk Akrediasyon Kurumuna ilişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanun	Kanun	27.10.1999	4457
Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Kanun	20.6.2001	4684
Kamu İhale Kanunu	Kanun	4.1.2002	4734
Ceza İnfaz Kurumları Tutuklevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu	Kanun	29.7.2002	4769
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere ilişkin Kanun	Kanun	4.6.2003	4865
Patent ve Marka Vekilliği ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	Kanun	6.11.2003	5000
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	Kanun	10.12.2003	5018
Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Kanun	14.7.2004	5217

KANUNİ DAYANAĞIN ADI

Vergi, Resim ve Diğer
Gelirlerin Dayanakları

Çeşidi	Tarhi	Numarası	
Kanun	10.11.2005	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	21.9.2006	5544	Mesleki Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	3.6.2007	5686	Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralı Sular Kanunu
Kanun	20.2.2008	5737	Vakıflar Kanunu
Kanun	24.3.2010	5978	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
Kanun	25.6.2010	6001	Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun
Kanun	17.2.2011	6114	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun
KHK	3.6.2011	642	Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
KHK	11.10.2011	663	Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
KHK	11.10.2011	664	Aktatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
KHK	24.10.2011	656	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	14.6.2012	6328	Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu
Kanun	14.3.2013	6446	Elektrik Piyasası Kanunu
Kanun	30.5.2013	6491	Türk Petrol Kanunu
Kanun	19.11.2014	6569	Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	6.4.2016	6701	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu
Kanun	18.10.2016	6749	Ölağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değişirilererek Kabul Edilmesine Dair Kanun
Kanun	1.11.2017	7060	Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
C.K	10.7.2018	1	Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C.K	15.7.2018	4	Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C.K	13.12.2018	23	Türkiye Uzay Ajansı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C.K	2.5.2019	34	Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Kanun	23.5.2019	7174	Kapadokya Alanı Hakkında Kanun
C.K	1.6.2019	38	Kapadokya Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

(III) Sayılı Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları		KANUNİ DAYANAĞIN ADI	
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	21.7.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun
Kanun	5.4.1983	2813	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun
Kanun	9.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
Kanun	4.12.1984	3095	Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun
Kanun	7.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
Kanun	27.1.2000	4502	Telegraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telegraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	20.2.2001	4628	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
Kanun	18.4.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)
Kanun	4.1.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
Kanun	4.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu
Kanun	15.1.2004	5070	Elektronik İmza Kanunu
Kanun	2.3.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Kanun	19.10.2005	5411	Bankacılık Kanunu
Kanun	23.2.2006	5464	Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu
Kanun	4.5.2007	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun
Kanun	3.6.2007	5684	Sigortacılık Kanunu
Kanun	5.11.2008	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu
Kanun	13.1.2011	6102	Türk Ticaret Kanunu
Kanun	15.2.2011	6112	Radio ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun
Kanun	6.12.2012	6362	Sermaye Piyasası Kanunu
Kanun	14.3.2013	6446	Elektrik Piyasası Kanunu
Kanun	9.5.2013	6475	Posta Hizmetleri Kanunu
KHK	26.9.2011	660	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	24.3.2016	6698	Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun
C.K	18.10.2019	47	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C.K	7.3.2022	95	Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

- 6 -

E - CETVELİ

BAZI ÖDENEKLERİN KULLANIMINA VE HARCAMALARA İLİŞKİN ESASLAR

E – CETVELİ
BAZI ÖDENEKLERİN KULLANIMINA VE HARCAMALARA İLİŞKİN ESASLAR

Sıra No	AÇIKLAMA
1.	18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu hükümleri çerçevesinde Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden yapılacak tarımsal destekler T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla ödenebilir.
2.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 17-19.37-01-05.04 tertibinde yer alan Yatırım Teşvikleri Kapsamında Finansal Desteklere ilişkin ödenek, Cumhurbaşkanınca belirlenen usul ve esaslar dahilinde aracı bankalar aracılığıyla yatırımların teşviki amacıyla kullanılır.
3.	Özel bütçeli idarelere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinin ilgili tertiplerinden bu idarelerin nakit ihtiyaçları dikkate alınarak yapılacak Hazine yardımı tahakkukları, Hazine yardımı ödeneğinin bulunduğu kamu idarelerinin ödemelerini yapan merkez muhasebe birimlerine ödenir.
4.	a) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 19-12.41-01-07.02 tertibindeki ödenekten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yönelik olarak Cumhurbaşkanlığının yurt içinde veya yurt dışında uygun göreceği yatırım projelerinin gerçekleştirilmesinde kullanılmak üzere 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya Cumhurbaşkanını yetkili olup, bütçelerine ödenek aktarılabilecek veya ödemedede bulunulacak kuruluşların görevlendirme şekli ile harcama usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sermaye giderleri, transfer giderleri ve diğer amaçlarla kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükşehirliği hesabına gönderilen tutarların kullanımı, amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur. b) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 19-12.41-01-08.02 tertibindeki ödenek, Cumhurbaşkanını kararıyla onaylanmış anlaşmalar gereğince verilecek krediler için kullanılır. c) Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin 34-22.37-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapımı devam eden spor tesislerinin tamamlanması ile sorun teşvik ve desteklenmesi amacıyla tahsis edilen kısmı, yapılan veya yapılacak protokoller çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükşehirliği hesabına aktarılacak kullanılır.

d) 5018 sayılı Kanunun (II) sayılı cetvelinde yer alan üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki eğitim kampüsü ve akademik birimlerinin cari ve yatırım giderlerine yapılacak katkılar, ilgili üniversite ve yüksek teknoloji enstitülerinin bütçesinden karşılanabilir. Katkı yapılacak giderler ile harcama usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. İlgili kurumlara yapılacak katkılarının kullanım, amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur.

5. Hazine ve Maliye Bakanlığının pay sahibi olduğu şirketlerin sermaye artırımlarına Hazine payı oranında katılmak amacıyla yapılacak ödemeler, 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri kapsamında Türkiye Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanabilir.

6. 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi gereğince Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin üstlendiği politik risklerden kaynaklanan alacakları ve Cumhurbaşkanı kararları veya yürürlükte olan Bakanlar Kurulu kararları doğrultusunda Bankaca kullanılacak tavizli kredilerden oluşacak gelir kayıplarına ilişkin ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesinin 19-12.41-01-05.01 tertibinde yer alan ödenekten gerçekleştirilir.

7. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde görev yapan kamu görevlileri; Dışişleri Bakanlığınca bildirilecek uluslararası kurum ve kuruluşların Türkiye'de yerleşik bulunan merkez veya temsilciliklerinde, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinin birinden (A) düzeyinde puan almaları veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye sahip olmaları şartı ve ilgili Bakanın onayı ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 80 inci maddesi uyarınca belirlenen kontenjanlar dahilinde iki yıla kadar stajyer memur olarak görevlendirilebilir. Gerekirse bu süre bir katına kadar uzatılabilir. Bu şekilde görevlendirilenler, mali ve sosyal haklarını kurumlarından almaya devam ederler. Bunlara, mali ve sosyal haklar kapsamında bir ayda yapılan toplam ödeme tutarı ile 104.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan tutar arasındaki fark, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın kurumlarınca ayrıca her ay ödenir. Bunlar hakkında 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 79 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümleri uygulanır. Bu şekilde memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere ilk gidişleri ve kurumlarına dönüşleri için 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun sürekli görevle atanarlara ilişkin hükümleri uyarınca kurumlarınca harcırah ödenir.

8. a) Dışişleri Bakanlığının gerçekleştirilmesi önceden öngörülemeyen ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantıların giderlerinin karşılanması amacıyla 13-11.2-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek, yurt dışında açılacak yeni temsilciliklerinin kuruluş aşamasındaki ve daha önceden açılmış ancak mücbir sebeplerle tahliye edilmiş temsilciliklerinin yeniden faaliyete geçirilmesi aşamasındaki ivedi giderlerinin karşılanması amacıyla 13-11.4-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek, Kıbrıs konusunda Bakanlık ve Lefkoşa Büyükelçiliğince yürütülecek çeşitli faaliyetler için 13-11.36-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek ile yurt dışında yürütülecek tanıtım faaliyetleri için 12-11.43-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek Dışişleri Bakanlığının bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel

hesaba aktarılarak kullanılır. Aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenir.

b) Dışişleri Bakanlığınca dış politikanın gereklerine istinaden dış yardım aracı olarak az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere yapılacak kalkınma, eğitim, kültür ve bilişim alanındaki giderler ile ülkemizin siyasi tanıtım faaliyetleri için yapılacak giderler Bakanlık bütçesinin "05-Cari Transferler" ekonomik kodlu tertiplerinden karşılanır.

c) Savaş, iç karışıklık, siyasi istikrarsızlık ve yüksek terör tehdidi gibi nedenlerle güvenlik zafiyeti bulunan ülkelerde yer alan Dışişleri Bakanlığı yurt dışı teşkilatına ait dış temsilciliklerin bina ve yerleşkeleri ile bahse konu temsilciliklerde görevli personelin korunması amacıyla geçici süreyle görevlendirilen Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekat Birimi Personelinin Devlet Memurları Yıyecek Yardımı Yönetmeliğı çerçevesindeki beslenme giderleri, belirlenecek esaslar çerçevesinde Dışişleri Bakanlık bütçesinden karşılanır.

9. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin yurt dışında yürüteceğı hizmetler için lüzumlu görülecek yerlerde yapılacak hizmet alımları, kiralanacak araç, gereç, makine-teçhizat, taşıt ve binaların sözleşmelerine ilişkin giderler, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine belirlenecek esaslara göre Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden karşılanır.

10. Açıköğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumlarında açıköğretim programlarına kayıtlı öğrencilere sunulan her türlü ders materyalleri ile ölçme ve değerlendirme işlemleri karşılığı öğrencilerden tahsil edilen tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumu döner sermaye bütçesine gelir kaydedilir, bu kapsamda yürütölen hizmetlere ilişkin giderler döner sermaye bütçesinden karşılanır.

11. Strateji ve Bütçe Başkanlık bütçesinin 56-41.33-01-07.01 tertibinde yer alan ödenęi vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı projelerini destekleme ve geçmiş yıllarda bu kapsamda desteklenerek kurulan araştırma altyapılarının idamesi amaçlarıyla kullanmaya, bu tertipten yapılacak harcamalar ile projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

12. a) İslam İşbirliğı Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliğı Daimi Komitesi (İSEDAK) üyesi ülkelere teknik ve mali destek sağlamak amacıyla, ülkemiz ve diğer üye ülkelerin kamu kurum ve kuruluşları ile İİT kuruluş ve organları tarafından teklif edilenler ve İSEDAK sekreteryası hizmetleri kapsamında geliştirilen program ve projelerden, İSEDAK sekreteryası görevini ifa eden Strateji ve Bütçe Başkanlık tarafından 2023 yılı içinde uygun görölenler ile önceki yıllarda uygulanmakta olup 2023 yılı içinde ödemesi devam eden program ve projelere kullanılmak üzere Strateji ve Bütçe Başkanlık bütçesinin 57-41.34-01-07.01 ve 57-41.34-01-07.02 tertiplerine tahsis edilen ödenekler, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi nezdinde açılacak özel hesaba aktararak kullanılır. Söz konusu program ve projeler çerçevesinde oluşabilecek harcamalar, program ve projelerin yürütölmesi esnasında Kalkınma ve Yatırım Bankası tarafından talep edilebilecek komisyon, transfer ücreti, döviz kuru farkı ve benzeri nitelikteki harcamalar ile projelerin değerlendirilmesine ilişkin hizmet alımları bu ödeneklerden karşılanır. Bu ödeneklerden yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları belirlemeye Strateji ve Bütçe Başkanı yetkilidir.

b) Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 57-41.34-01-07.02 tertibinde yer alan ödenek, Birleşmiş Milletler (BM) kuruluşlarıyla projeler yürütülmesi, Türkiye'de ya da başka ülkelerde BM ile ortak birim veya merkezlerin kurulumu ve faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlarıyla hükümet katkısı karşılıkları olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile ilgili BM kuruluşu arasında yapılan anlaşma veya bu çerçevede oluşturulacak proje dokümanları imzalandıktan sonra, ilgili BM kuruluşu hesabına aktararak kullanılır.

c) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) nezdinde sekreteryaya hizmetlerinin geliştirilmesi, İİT üyesi ülkeler arasında işbirliğinin artırılması ve İİT üyesi ülkelerde beşerî ve kurumsal kapasitenin iyileştirilmesi amacıyla İSEDAK Sekreteryaya hizmetlerini ifa eden Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanacak bilimsel araştırma ve geliştirme raporları, analitik çalışmalar ve benzeri dokümanlar, anket ve benzeri araştırma faaliyetleri ile düzenlenecek eğitim programları, çalışma ziyaretleri ve benzeri faaliyetler için gerçek ve tüzel kişilere yapılacak ödemeler, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 57-41.34-01-07.01 ve 57-41.34-01-07.02 tertiplerine bu amaçla tahsis edilen ödeneklerden karşılanır. Söz konusu tertiplerden önceki yıllarda girilen yüklenme artıkları da dahil olmak üzere yıllara sari olarak yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları belirlemeye Strateji ve Bütçe Başkanı yetkilidir.

13.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları vastasıyla yürütülen Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Destek Programı ve bölgesel gelişme amaçlı diğer entegre ve tematik destek programları kapsamında sağlanan destekler ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince kalkınma ajansları tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler ile 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bölge kalkınma idarelerince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler; yararlanıcı ve uygulayıcı idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir.

Söz konusu projelerde kullanılmak üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince taahhüt edilecek eş finansman tutarı, bütçe ve bütçe dışı imkânlardan karşılanır. İdare bütçelerinden karşılanan eş finansman tutarlarını, bu amaçla idarelerin bütçelerinde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödeneklerden gider kaydedilmek suretiyle söz konusu projeler için açılan özel hesaplara ödemeye yararlanıcı idareler yetkilidir.

Kalkınma ajansı ve yararlanıcı kamu idaresi tarafından proje kapsamı ve proje süresiyle sınırlı olmak üzere 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılabilir.

Bu sıra kapsamında özel hesapların işleyişi ve diğer hususlar ile 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenir.

Maliyeti 30.000.000 Türk Lirasının üzerinde olan projeler bölge kalkınma idareleri tarafından Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak Yatırım Programına müstakil proje olarak teklif edilir.

14. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı büncesinin 27-19.38-01-07.01 tertibinde yer alan Kalkınma Ajanslarının Desteklenmesine ilişkin ödenekten bölgesel girişim sermayesi uygulamaları için belirlenen miktar Cumhurbaşkanının uygun göreceği kuruluşlara aktarılır. Söz konusu ödenegin tahsisi, aktarımı, kullanımı, izlenmesi, denetlenmesi ve gerektiğinde geri dönüşüne dair usul ve esaslar Cumhurbaşkanını tarafından tespit olunur.

15. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut ve yeni kurulacak araştırma altyapılarına ilişkin iş ve işlemlerinde mesleki bilgi ve deneyiminden faydalanmak üzere geçici süre ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları çalışanları ile kamu görevlisi olmayan diğer kişileri proje izleme ve değerlendirme, teknik konularda danışmanlık alma gibi hususlarda panelist, hakem ve izleyici olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilecek kişilere yapılacak ödeme, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın 60.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere görev ve yetkileri, çalışma şartları ve süreleri ile araştırma faaliyetlerine kakkısı gibi hususlar esas alınmak suretiyle belirlenir. Bu kapsamda yapılacak ödemeler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkilidir.

16. İlgili mevzuatı uyarınca lisanüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlerin yurt dışında katıldıkları zorunlu yabancı dil kurslarının, sömestre esasına göre olması halinde bir sömestre, sömestre esasının bulunmadığı hallerde 3 aya kadar olan giderleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden karşılanır.

17. Yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri, çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemeler idare bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

18. Özel şartlarda ve olağanüstü durumlarda, Dışişleri Bakanlığının talimatı gereği, dış ülkelerdeki memur ve Türk uyruklu hizmetlilerin aileleri ile birlikte görev yaptıkları ülkeden tahliyesinin gerektirdiği giderler ilgili kurum bütçesinden ödenir. Bu amaçla öngörülen ödenekler başka tertiplere aktarılamaz.

19. Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır. Ancak;

- a) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak, helikopter ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,
- b) Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan sözleşmede sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,
- c) Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko) giderleri,

- c) Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,
- d) Belediyelere ait iftiae, ambulans ve cenaze araçlarının kasko sigortası giderleri,
- e) Sondaj ve jeofizik çalışmaları kapsamında fiilen arazide veya denizde kullanılan özel amaçlı araç ve ekipmanların sigorta giderleri,
- bütçelerinin ilgili tertiplerinden, Sağlık Bakanlığına ait ambulansların kasko sigortası giderleri Sağlık Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı envanterinde bulunan ve erbaş ve erler tarafından kullanılan teknik donanımı yüksek ve özel nitelikli askeri araçların kasko sigortası giderleri ise Kanun Yönetmeliklerinde belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kanun gelirlerinden ödenir. 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alanların emir ve zatlarna tahsis edilen taşıtların kasko sigortası giderleri taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir. Ayrıca, yakın korumada kullanılan taşıtlardan, söz konusu cetvelin 1 ve 3 üncü sırasında yer alanlara hizmet edenlerin tamamı, 5 inci sırasında yer alanlara hizmet edenlerin en fazla 4 adedi ve diğerlerine hizmet edenlerin en fazla 2 adedinin kasko sigortası giderleri taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertibinden ödenir. Aynı Kanuna ekli (2) sayılı cetvelin 4 ve 7 nci sırasında yer alanlar, 9 uncu sırasında yer alan Genelkurmay 2 nci Başkanı, 11 inci sırasında yer alan Ordu ve Donanma Komutanlıkları ile 13 üncü sırasında yer alanların makamlarına tahsis edilen araçların kasko giderleri ise taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir.
20. İlgili kanunlarda değişiklik yapıncaya kadar, 657 sayılı Kanun ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olup yurt dışı kadrolara sürekli görevle atanan personel tarafından temsil yönü ve nitelikleri itibarıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine kiralanan konutların mutfak, elektrik, su, gaz, telefon, garaj ve genel giderleri (zorunlu nedenlerle möbelle kiralama yapılması durumunda mobilya bedelinin kira bedelinden ayrı olarak gösterilip gösterilmediğine bakılmaksızın ödenen kira bedelinin ayrıca yüzde 20'si) hariç tutulmak suretiyle bulunan kira bedelinin, memurun emsal katsaylarına göre belirlenen net ödemelerinin yüzde 25'ini aşması halinde aşan kısmın Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülecek tutarları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir.
21. a) Kurumların üst yönetim görevlileri, ilgili mevzuatına göre mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınanlar (özel kanunları uyarınca bu mesleklere ait kadrolarına atanarak dahil) ve 5018 sayılı Kanuna göre atanan iç denetçilerden normal çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde yabancı dil kursuna katılmaları ilgili veya bağlı bulunan bakanın onayıyla uygun görülenlerin yurt içinde yerli veya yabancı demek, vakıf veya kuruluşlara açılan ve yeterlilikleri Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilenler ile üniversitelerin açmış olduğu dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,
- b) Mesleki eğitim ve uzmanlık programlarına devam için ön koşul olan yabancı dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,
- c) Milli Savunma Bakanlığının yurt dışı kadrolarına görevlendirilmek maksadıyla Milli Savunma Bakanlığınca belirlenecek dillerde 100 kişiyi, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yurt dışı kadrolarına görevlendirilmek maksadıyla İçişleri Bakanlığınca belirlenecek dillerde 20 kişiyi geçmemek üzere yabancı dil kurslarına gönderilecekler için ödenecek ders ücretlerinin,

yüzde 50'si gelir vergisi tevkifatı yapılmaksızın kurum bütçesinin ilgili tertibinden personel başına aylık 1.140 Türk Lirasını geçmemek üzere ödenir. Bu kapsamda, daha önceki yıllardaki kurs süreleri de dahil olmak üzere en çok dokuz aya kadar ödeme yapılabilir. Kurumlarca hizmet satın alımı suretiyle yürütülen yabancı dil kurslarından yararlanacakların kapsamı, yararlanma süresi ve ücretleri hakkında da aynı esaslar uygulanır.

22. Askeri hava trafik kontrol hizmetlerinde görevli personelin ilgili mevzuatı gereğince zorunlu olan yabancı dil seviyelerinin ölçülebilmemesine yönelik olarak akredite edilmiş sınava ilişkin giriş ücretleri Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden ödenir.

23. a) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen bilimsel nitelikli toplantılara katılmalara kurumlarınca gerekli görülenlerin katılma giderleri ve ilgili bakan veya yetki verdiği makâmın onayıyla isim ve unvanları belirlenen kurum personelinin unvanı ve gördüğü hizmet ile doğrudan ilgili bulunan kurslara katılmasına ilişkin kurs giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

b) Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşlarında yer alan birlik ve kurumlar ile Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün eğitim ihtiyaçları nedeniyle uluslararası kuruluşlardan temin edilen eğitimciler ile ihtisas sahibi yabancı eğitimcilerle ödenecek ücret, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ilgili kurum bütçesinden karşılanır.

24. 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 98 ve 99 uncu maddelerine göre işletilen tesisler ve eğitim merkezleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı olarak aynı mahiyette işletilen tesisler ve eğitim merkezleri, 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanunun 106 ncı maddesi kapsamında devredilen GATA Ankara Eğitim Hastanesi, Ankara Mevki Asker Hastanesi, GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi misafirhaneleri, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı sosyal tesisleri ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ait polisevleri, eğitim ve kongre merkezleri ile moral eğitim merkezlerinin elektrik, su ve yakacak giderleri; Gaziler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde bulunan Gazi Uyum Evi ve Refakatçi Misafirhanesinin (kafeterya ve kreş bölümü hariç) elektrik, su, yakacak, demirbaş, temizlik malzemesi, menkul/gayrimenkul bakım ve onarım giderleri ve mülteci misafirhanelerinin işletilmesiyle ilgili her türlü giderler ile mültecilerin geçici konaklama ve iase giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir. Ayrıca, yukarıda sayılan tesislerin bu cetvelin 25 inci sırasının (d) bendinde yer alan tutarın üçte ikisini aşan gayrimenkul onarım giderleri bütçeden karşılanabilir.

25. Aşağıda yer alan her bir alım için ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dahil olmak üzere;

- a) Menkul mal alımlarında 52.000 Türk Lirasını,
- b) Gayrimaddi hak alımlarında 41.000 Türk Lirasını,
- c) Menkul malların bakım ve onarımlarında 52.000 Türk Lirasını,

- d) Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 114.000 Türk Lirasını,
- aşan tutarlar “(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerinden ödenemez. “(06) Sermaye Giderleri”ne ilişkin olarak yukarıdaki limitlerin uygulanmasında toplam proje ödenęi esas alınır. Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının “(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerine analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak tahsis edilen ödeneklerle yapılacak askeri amaçlı alımlarda yukarıda belirtilen limitler uygulanmaz.
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara bağılı döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca, zorunlu ihtiyaç hallerinde ve ancak Cumhurbaşkanlığının izni ile konut satın alınabilir.
- 15/2/1956 tarihli ve 6660 sayılı Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Yetiştirilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yurt içi ve yurt dışında yetiştirileceklerin ders araç ve enstrüman giderleri, bunlara ilişkin öğretilen, uzman ve yabancı uzman ücretleri, sanatları ile ilgili olarak kendilerine yaptırılacak konser, resital ve sergi giderleri ile yapacakları sanat gösterilerinde kendilerine refakat edecek sanatkarlara ödenecek ücret, refakatindekilerle birlikte gidecekleri temsil, konser, müze, galeri ve sergiler için ödenecek giriş ücretleri, ödöl mahiyetinde yetiştiricilerine ve kendilerine verilecek hediyeler, sanatları ile ilgili olarak yapacakları gezilerde kendilerine ve refakatindekilere ödenecek yolluk ve giderler, kanunları uyarınca yurt içinde yetiştirilecek çocuklarla bunların refakatindekilere Harcırah Kanunu hükümleri gereğince ödenecek yolluk ve (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenecek aylıkları, yurt dışında yetiştirilecek öğrencilerle refakatindekilere, gerek harcırah gerekse aylık ödemeleri için, tahsilde bulunacakları ülkelerdeki Türk öğrencilerine tatbik olunan öğrenci baremi ve harcırahları Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.
- Türk kültür varlığını koruma, tanıtma ve yaymaya ilişkin giderler ile dış ülkelerde siyasi tanıtıma ilişkin giderler, kurum bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.
- a) Dışışleri Bakanlığı bütçesinin yardım ve ödünç verme faaliyeti ile ilgili olarak, Dışışleri Bakanlığınca yabancı ülkelere güç duruma düşüşükleri sabit olup da yurda dönmeleri gerekeceklerden iade edebileceklere ölkeye dönüşlerinde geri alınmak üzere, iade edemeyecek durumda oldukları görülenlere memlekete dönüş ve yolda yiyecek giderleri için verilen paralar (iade edebileceklere verilen paralar, borçlarının yurda dönüşlerinde genel hükümlere göre takip edilir.),
- b) Ölkemizi tanıtma amacıyla yetkili makamlarca dış ölkelere geçici olarak gönderilenlerden güç durumda oldukları anlaşılanların ani ve ciddi müdahaleyi gerektiren tedavi ve cenaze giderleri, salgın hastalık, savaş, iç karışıklık, siyasi istikrarsızlık ve yüksek terör tehdidi gibi nedenlerle güvenlik zafiyeti yaşanan ölkelerde geçici süreyle bulunan Türk vatandaşlarından vefat edenlerin, Türkiye’de mukim birinci derece yakınları tarafından ölkemizde defnedilmeleri talep edildiği takdirde Dışışleri Bakanlığınca yazılı müracaatlarına istinaden yapılacak cenaze nakil giderleri, muhtaç durumundaki vatandaşlarla işçilerin haklarını korumak için yapılacak hukuki ve teknik danışma ve avukat ücretleri ile bulundukları ölkedeki siyasal ve sosyal şartlar içinde muhtaç duruma düşen Türklere, Dışışleri Bakanlığının talimatı uyarınca yapılacak her türlü işe, ibate, giyim eşyası ve tedavi giderleri (Muhtaç ve güç duruma düşüşükleri sabit olanların tedavi ve cenaze

giderleri de gerekli takibat icrasından sonra ancak 5018 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde terkin olunabilir. Ödünç olarak verilen paralar tahsil zamanındaki resmi döviz kuru üzerinden tahsil edilir.).

Dışişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir.

30. 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 14/7/2009 tarihli ve 2009/15215 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, üzerinde resmi görevi bulunmayanlardan ders ücreti karşılığında yapılacak görevlendirmeler, Cumhurbaşkanlığına yapılacak yıllık saat vizesi ile sınırlı olarak gerçekleştirilebilir. İdareler, yıllık saat vizesini ve ilgili tertiplerde yer alan ödenegi aşacak şekilde görevlendirme yapamaz.

31. NATO projesi ile ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit edilecek sayıda personelin sözleşme ücretleri ile geçici olarak çalıştırılacak sözleşmeli teknik personelin ücretleri ve sözleşmeler gereğince yapılacak her türlü ödemeler, (karşılığı NATO'dan geldiği sürece) kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

32. Er ve erbaşlar ile askeri öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinden hava değişimi alanlarla muayeneye sevk edilenlere ve gerektiğinde tekrar menlektine gönderilenlere, celp ve terhis yapılanlara (terhis maliyetinde izne gönderilenler dahil), kurye, kurs ve geçici görev ile görevlendirilenlere yerel rayice göre verilecek konaklama ücretleri ve Askeri Yönetmeliği esaslarına göre verilecek nakil ücretleri, askeri ceza ve tutsuklarından perakende olarak tahliye edilen er ve erbaşların kıtalarına sevk edilmesine ilişkin vasıta ücretleri, erbaş ve erlerin Kabul Toplanma Merkezleri vastasıyla sevkinden kaynaklanan taşıma giderleri, kıta intikalleri ve buna ilişkin konaklama, barındırma ve nakil giderleri, kaçak eşya ve hayvanların taşıma, bakım ve koruma giderleri, para taşıma giderleri, geçiş ücretleri, yoksul, hasta, cüzamalı ve akıl hastalarının yol paraları ve şehir içi otobüs ücretleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

33. a) Barış Destekleme ve Koruma Harekatları kapsamında Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 13-2.2-01-03.04 tertibine tahsis edilen ödenek ve Somali Silahlı Kuvvetlerinin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bütçesi ile Somali Polis Özel Harekat Personelinin eğitilmesi faaliyetleri kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin (05.06) ekonomik kodlarına tahsis edilen ödeneklerin harcamasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. Bu usul ve esaslar kapsamındaki harcamalar özel hesaba aktarılarak gerçekleştirilebilir.

b) 2/10/2014 tarihli ve 1071 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararına dayanılarak Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin gönderilmesine karar verilen yerlerde Cumhurbaşkanlığına görevlendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları harcamalara ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığına tespit edilir.

c) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 2-2.2-01-05.02 tertibinde yer alan ödenegin özel hesaba aktarılarak kullanımına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığına tespit edilir.

34. Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren işleri için vize almaksızın ve bir ayı aşmayacak şekilde, çalışacakları kişilere ödeme yapabilirler. Bu şekilde çalıştırılanlardan kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekenler hakkında, bu çalışmalardan dolayı 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz. Bunlardan, kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekmeyenler hakkında ise, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasının bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetlerde istihdam edileceklerle ilişkin hükümleri uygulanır ve bunlara fiilen çalıştıkları her gün için ödenecek ücretin bir günlük brüt tutarı, işçiler için belirlenen bir günlük brüt ücret tutarını geçmez. Bir mali yıl içinde aynı kişiye aynı kurum bütçesinin (döner sermaye ve fon bütçesi dahil) farklı tertiplerinden olsa dahi en fazla üç ay (14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu gereğince araziye yapılan etüt ve sondaj faaliyetleri için en fazla dört ay) için ödeme yapılabilir. Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yurt dışında görevli birliklerinde insani amaçla çalıştırılan ve azami sayıları ile ücretleri, ödenekleri çerçevesinde ayrıca Cumhurbaşkanınca belirlenecek yerel personel için süre kaydı aranmaz.
35. Dışişleri Bakanlığınca uluslararası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerde ilgili olarak ülkemizin bilim kurumları veya dış ülkeler bilim kurumları ve tanınmış bilim adamları tarafından Türkçe veya yabancı dillerde doğrudan doğruya veya işbirliği halinde yapılacak yayınlara katılma giderleri ile yabancı Devlet başkanları ve beraberindeki heyetlerin ülkemizi ziyaretleri sırasında oluşacak konaklama, ulaştırma ve organizasyon giderleri Bakanlığın ilgili tertiplerinden ödenir.
36. 14/7/2004 tarihli ve 5217 sayılı Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun gereğince bütçeye gelir kaydedilecek tutarların tahsiline ilişkin usul ve esaslarla, ilgili kurum bütçelerine konulacak ödeneklerin kullanımı ve muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esasları gerektiğinde ilgili bakanlarla birlikte belirlemeye ve diğer her türlü işlemi yapmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Gerekli düzenlemeler yapılmaya kadar gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılması mevcut usul ve esaslara göre (5217 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla) yürütülebilir.
37. 5018 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi uyarınca kurulan İç Denetim Koordinasyon Kurulunun her türlü gideri, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır. İdare bütçelerinde iç denetim hizmetleri için tefrik edilen ödeneklerin harcama yetkisi, İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulan idarelerde iç denetim birimi başkanı tarafından kullanılır.
38. a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "03.04.60.01-Beyiye Aidatları" ile "03.04.70.01-Mahkeme Harç ve Giderleri" ekonomik kodlarından yapılması gereken giderler, ödenek gönderme belgesi aranmaksızın muhasebe yetkilileri tarafından ödenir ve gerekli ödenek ilgili kurum tarafından Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.09 tertibinde yer alan özelliikli giderlerin karşılanmasına ilişkin ödenekten talep edilir.

- b) Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.09 tertibinde yer alan özellikli giderlerin karşılanmasına ilişkin ödenekten, mahkeme harc ve giderleri, belirli satış aidatı ile oranı kanunla saptanmış ödenek ve ikramiyeleri karşılamak amacıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
- c) Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.09 tertibinde yer alan ilama bağlı borçların karşılanmasına ilişkin ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin ilama bağlı borçlarını karşılamak amacıyla gerektiğinde kuruluş bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya ve söz konusu tertibe bu amaçla tahsis edilen ödenegin bir katna kadar ödenek eklemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
39. Adalet Bakanlığı bütçesine, yargılamaya ilişkin tebligatların yapılması için konulan "03.05.20.01 - Posta ve Telgraf Giderleri" ödeneginin yetmemesi halinde, münhasıran bu gider için kullanılmak üzere 2022 yılı yargı para cezaları gelir gerçekleştirilmesinin yüzde 50'sini geçmemek üzere ödenek eklemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
40. 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu uyarınca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 6-12.32-01-05.08, 37-12.32-01-05.08, 40-12.32-01-05.08 tertiplerinde tefrik edilen ödeneklerin; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 5.060.000.000 Türk Lirası, taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için 4.200.000.000 Türk Lirası ve Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Sağlanması İçin Ücretsiz Taşınması Projesi kapsamında 2.400.000.000 Türk Lirası olmak üzere toplam 11.660.000.000 Türk Lirasına kadar olan kısmını, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine aktarmaya ve önceki yıl bütçesinde bu amaçla açılmış tertiplerde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
41. 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 32 nci maddesinin (a) bendi kapsamında elde edilen özel gelirler karşılığı Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde tertiplenen ve yıl içerisinde devren ödenek kaydedilen tutarlar söz konusu maddenin (b) bendinde sayılan hizmet ve faaliyetler için kullanılır. Milli Eğitim Bakanlığının talebi üzerine, bu ödeneklerden kullanılmayan tutarlar 2023 Yılı Yatırım Programıyla ilişkilendirilmek suretiyle Bakanlık bütçesinin (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren diğer tertiplerine aktarılabilir.
42. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüne sahnelenen eserlere ait telif ücretleri, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun gördüğü üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ilgili tertiplerinden ödenir.
43. Korumacı Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülmesi kapsamında; diş fırçası ve diş macununun alımı için Sağlık Bakanlığı bütçesinin 53-14.42-01-03.02 tertibine bu amaçla konulan ödenegin harcanmasına, diş fırçası ve diş macununun bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığının yetkilidir.

44. Gençlik ve Spor Bakanlığının yılı yatırım programlarına ek yatırım cetvellerinde inşaat ve büyük onarım projeleri arasında yer alan ve Bakan onayı ile il müdürlüklerince yaptırılması uygun görülen işlerin karşılıkları, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere Bakanlık bütçesinin ilgili yatırım tertibindeki ödenekten il müdürlüklerine 5018 sayılı Kanunun ön ödemeye ilişkin hükümleri saklı kalmak üzere hakediş karşılığı hesaplanan tutar üzerinden tahakkuk işlemi suretiyle ödenebilir.
45. 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 221 inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi gereğince Ticaret Bakanlığı bütçesinden Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılacak tutarlar, Bakanlık bütçesinin (01) ekonomik kodunu içeren tertiplere gider kaydedilir.
46. İmalat suretiyle edinilecek veya imal ettirilecek deniz taşıtlarından üretim süreci birden fazla yılı kapsayanların bedelleri, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın ilgili idare bütçelerinin 06.01.40.04 ekonomik kodundan ödenir.
47. 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı ve 7 nci maddeleri uyarınca tahsis edilen ödenekleri aşan evrensel hizmet gelirlerinin yıl içi gerçekleşme tutarları karşılığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
48. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Kamu İşverenleri Sendikalarına ödemeleri gereken 2023 yılına ait üyelik aidatları, Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesinde yer alan tertipten ödenir. Yapılacak ödemeler, tertibinde yer alan ödenek tutarıyla sınırlı olup, bu tertibe bütçenin diğer tertiplerinden hiçbir şekilde aktarma yapılamaz.
49. 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre onaylanan sağlık ve tıp alanında işbirliğine dair ikili ve çok taraflı anlaşmalar gereğince yapılacak tedavî giderleri, Sağlık Bakanlığının bütçesinin 54-14.67-01-03.09 tertibinde İkili Anlaşmalar Gereği Yapılan Sağlık Hizmetleri Faaliyetinde yer alan ödenekten karşılanır.
50. 4-16.33-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek; Türkiye’de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılması amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesinin belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belediyelerin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullanılır.
- YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ve proje amaçlarına uygun olarak vali tarafından belediyelere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesinden belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılır.
51. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 18-76.34-02-07.01 tertibinde yer alan ödenek; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında yapılan protokoller çerçevesinde, Ilısu ve Yusufeli Barajı ve HES Projeleri Yeniden Yerleşim Projesi kapsamında yapılacak konutlar, kamu idare binaları, diğer alt ve üst yapıların finansmanını sağlamak amacıyla Toplu Konut İdaresi

Başkanlığına aktarılmak suretiyle kullanılır. GAP (İlusu Barajı ve HES) kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılacak “Eğitim İşbirliği Protokolü” çerçevesinde gerçekleştirilecek eğitim hizmetlerine ilişkin giderler 24-76.65-02-06.09 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.

52.

9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince genel bütçe geliri kaydedilecek tutarlar karşılığı anılan Kanunun 18 inci ve 24 üncü maddeleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde öngörülen ödenegi aşan yıl içi gelir gerçekleştirme tutarlarını söz konusu Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanını yetkilidir.

53.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına ait hesaplardan 15.000.000 Türk Lirası tutarında kaynak, Nisan ve Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksitte Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar, Başkanlık bütçesinin (B) işaretli cetveline öz gelir, (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir. Bu gelir, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesinin sekizinci fıkrası ile ek 44 üncü maddesi kapsamında elde edilen gelirler anılan maddeler hükümlerine göre (2547 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında; Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki yükseköğretim kurumları ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde öğrenim gören öğrenci ve öğretim elemanlarının değişim programları kapsamında desteklenmesi dahil olmak üzere) kullanılır. Buna ilave olarak söz konusu gelirler;

- a) Yükseköğretim Kurulu tarafından, merkezi istatistik veri tabanının kurulması, web tabanlı yabancı dil projesi gibi bilişim projelerinin yürütülmesi ile öğrenci ve öğretim elemanı veri tabanlarının ve bilişim üst yapısının (YÖKSİS) kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik giderlerin karşılanması,
- b) Yükseköğretim üst kuruluşlarının fiziki kapasitesinin güçlendirilmesi kapsamında her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işleri,
- c) Yükseköğretim Kurulu tarafından ya da Yükseköğretim Kurulunun koordinasyonu ile ulusal veya uluslararası kongre, konferans gibi bilimsel organizasyonların gerçekleştirilmesi ve ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılara Yükseköğretim Kurulunu temsilen yükseköğretim üst kuruluşları ve öğretim elemanlarının katılıma ilişkin ilgili mevzuatı uyarınca ödenmesi gereken giderlerin karşılanması,
- ç) Türkiye’de akademik derece ve diploma almak ve/veya değişim programları kapsamında gelmek isteyen öğrencilere yönelik bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri ile web tabanlı ortak başvuru sistemi kurulması,
- d) Yükseköğretim Kurulunun işbirliği protokolü ve/veya mutabakat zabıtı imzaladığı ülkelerden gelecek olan yabancı uyruklu öğrencilerin lisans ve lisansüstü öğrenim ücretinin karşılanması ve/veya bu kapsamdaki lisans öğrencilerine, 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanuna göre lisans öğrenimi gören öğrencilere ödenmekte olan aylık burs tutarının iki katını, lisansüstü öğrenim gören öğrencilere de aynı Kanun uyarınca lisansüstü öğrencilere ödenmekte olan aylık burs tutarının iki katını aşmamak üzere burs verilmesi, ayrıca Türkçe dil eğitimi giderlerinin, 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin yedinci fıkrasına göre ilgililerin adına tahakkuk eden genel sağlık sigortası primlerinin, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı yurtlarda barınmaları

halinde yurt ücretlerinin ödenmesi, bu yurtlarda barınmayanlar için 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca ödenen barınma yardımı tutarında barınma desteği ödenmesi,

e) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek Devlet üniversitelerindeki lisans programlarına ilk üç sırada yerleşen öğrencilere burs verilmesi,

f) Devlet üniversitelerindeki öğretim elemanlarının yabancı dil yeterliklerinin artırılmasına yönelik Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen yurt içindeki Devlet üniversitelerinde çevrimiçi verilen yabancı dil kursu giderlerinin desteklenmesi amacıyla, eğitim verilen Devlet üniversitelerine, her bir öğretim elemanı için toplam 10.000 Türk Lirasını geçmemek üzere Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek tutarda ödeme yapılması ayrıca eğitime başlamadan önce yapılacak olan seviye tespit sınavı için sınavı yapacak olan üniversiteye ödeme yapılması,

g) Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yurt dışındaki ülke ve yükseköğretim kurumlarında Türk Dili ve Edebiyatı, Türkoloji ve Türk Dili programlarında öğrenim gören, bulunduğu ülkenin vatandaşları olan lisans öğrencilerine burs verilmesi,

h) Devlet üniversitelerinde araştırma görevlisi veya doktor öğretim üyesi kadrosunda bulunan öğretim elemanlarına, doktora sonrası araştırma yapmak üzere en fazla dokuz aya kadar yurt dışına gönderilmeleri halinde aylık 20.000 Türk Lirasını geçmemek üzere gittikleri ülkeye göre Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek tutarda araştırma desteği verilmesi,

ı) Devlet üniversitelerinde öğretim üyesi kadrosunda bulunan öğretim üyelerinin 2547 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi kapsamındaki ücretli izin dönemlerinde, On Birinci Kalkınma Planındaki öncelikli alanlarda araştırma yapmak üzere en fazla dokuz aya kadar yurt dışına gönderilmeleri halinde aylık 20.000 Türk Lirasını geçmemek üzere gittikleri ülkeye göre Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek tutarda araştırma desteği verilmesi,

i) Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek alanlarda Devlet üniversitelerinin araştırma görevlisi kadrosunda bulunan doktora öğrencilerine, tezleriyle ilgili araştırma yapmak üzere mecburi hizmet yükümlülüğüne ilişkin hükümler uygulanmaksızın, bir aydan üç aya kadar yurt dışında görevlendirilmeleri halinde aylık 20.000 Türk Lirasını geçmemek üzere gittikleri ülkeye göre Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek tutarda araştırma desteği verilmesi,

j) Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yurt dışı yükseköğretim kurumlarında Türk Dili, Türk Edebiyatı, Türkoloji, Türk ve Osmanlı Tarihi veya Türk Kültürü alanlarında doktora yapmakta olan ya da doktorasını en geç son iki yıl içerisinde tamamlamış olan yabancılarla, bir ya da iki yarıyıl Türkiye'deki bir üniversiteden kabul alarak üniversitede akademik çalışmaya yapan en fazla 5 doktora öğrencisi ve 10 doktora sonrası araştırmacıya aylık 20.000 Türk Lirasını geçmemek üzere Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek tutarda araştırma desteği verilmesi,

amacıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından veya ilgili yükseköğretim kurumuna kaynak aktarmak suretiyle kullanılabilir. Öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirilmesi kapsamında 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre yurt dışına öğretim elemanı gönderilmesine ilişkin

olarak sağlanacak destek tutarı söz konusu gelirlerin yüzde 10'unu, (c) bendi kapsamında yapılacak harcamalar ise yine bu gelirlerin yüzde 5'ini geçemez. (d) bendi kapsamında burslardan yararlanacak öğrenci sayısı 200 kişiyi, (f) ve (i) bentlerinden yararlanacak kişi sayısı her bir bent kapsamında 200 kişiyi, (h) ve (i) bendinden yararlanacak kişi sayısı her bir bent kapsamında 100 kişiyi, (g) bendi kapsamında burslardan yararlanacak öğrenci sayısı 150 kişiyi geçemez. (h), (i) ve (j) bentleri kapsamında gidenlere 6245 sayılı Kanun uyarınca harcırah ödenmez, ancak sadece gidiş ve dönüşlerinde yol masrafları karşılanabilir. (d), (e), (f), (g), (h), (i), (j) ve (j) bentlerinin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. (i) bendi kapsamında gönderilenlerden mücbir sebepler haric olmak üzere; yurt içindeki üniversitesine dönmeyenler, döndükten sonra doktorasını tamamlamayanlar ile doktora süresinin bitiminden önce herhangi bir sebeple üniversitesi ile ilişkisi kesilenler, yurt içi aylıkları haric olmak üzere anılan bent kapsamında yapılan tüm masrafların iki katı tutarında borçlandırılır.

54.

Türkiye-Avrupa Birliği mali iş birliği kapsamında sağlanacak mali imkânların karşılığı olarak ilgili idare bütçelerinde (05), (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan tutarlar Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından talep edilince harcama yetkililerince Ulusal Fona aktarılır. Ancak proje sözleşme bütçesinde yer almamakla birlikte projenin amacına ulaşması için gerekli olan ve sözleşme bütçesinin yüzde 15'ini aşmayan tutarlar ile Türkiye-Avrupa Birliği mali iş birliği kapsamındaki program ve projeler için Avrupa Komisyonunun finansman kararını durdurması, geri çekmesi veya projelerin uygun harcama dönemi dışına sarkması durumunda, sözleşmelerin tamamlanması için gerekli olan tutarlar için ihtiyaç duyulacak ilave finansman, proje yararlanıcısının talebi ve ilgili sözleşme makamının onayı üzerine harcama yetkilisinin Ulusal Fona bu amaçla aktaracağı tutarlardan karşılanır.

55.

Türkiye-Avrupa Birliği mali iş birliği kapsamında Avrupa Birliği fonları ile sınırlı ötesi iş birliği programı veya Türkiye'deki Mülteciler İçin Avrupa Birliği Mali Yardım Programı yürüten kamu kurum ve kuruluşları, Avrupa Birliği tarafından taahhüt edilen fonların transferinin geciktirilmesi veya program kuralları gereği onay işlemlerinin beklendiği durumlarda, Avrupa Birliği kaynaklarından fon akışı sağlanana kadar bütçelerine bu amaçla tahsis edilen ödeneklerden Program kapsamında açılmış olan kurum hesaplarına aktarım yapılabilir. Bu şekilde ulusal kaynaktan yapılan aktarımlara karşılık gelen tutar, Avrupa Komisyonu tarafından proje ya da program yürüten kamu kurum ve kuruluşlarının hesabına aktarıldığı yıl genel bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilecek tutar ulusal kaynaktan aktarıldığı güne ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen efektif döviz alış kuru dikkate alınarak belirlenecek Avro cinsi tutarın, genel bütçeye gelir kaydedilecek güne ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen efektif döviz satış kuru ile değerlendirilmesi suretiyle tespit olunur.

56.

2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine istinaden yapılan düzenlemeler gereğince, Devletçe karşılanacak öğrenci katkı payları, Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesinde bu amaçla öngörülen ödeneklerden tahakkuka bağlanmak suretiyle yükseköğretim kurumları muhasebe birimi hesabına ödenir. Ödenen bu tutarlar, yükseköğretim kurumları bütçelerine öz gelir kaydedilerek, öğrenci katkı payı gelirlerine ilişkin esaslara göre kullanılır. Bu kapsamda, ödemeye ilişkin esasları belirlemeye, uygulamaya ilişkin ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkilidir.

57. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının, eğitim, kültürel hareketlilik ve mezun programları kapsamında yapacağı harcamalar, Başkanlık bütçesinin (05) ekonomik kodunda yer alan ödeneklerden karşılanır.
58. Adalet Bakanlığı bütçesinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde ülkemiz aleyhine açılan ve tazminata hükmedilen davalara ilişkin 1-8.37-01-03.04 tertibinde yer alan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Nezdinde Yürütülen Faaliyete İlişkin Ödenek ile 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanunla kurulan İnsan Hakları Tazminat Komisyonunca hükmedilen tazminatlara ilişkin 1-8.37-01-03.04 tertibinde yer alan İnsan Hakları Tazminat Komisyonunca Hükmedilen Tazminatlara İlişkin Faaliyete dair ödenğin yetmemesi halinde münhasıran bu giderler için kullanılmak üzere bu tertiplerde yer alan ödenğin bir katına kadar ödenek ekleneye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.
59. Yükseköğretim kurumları bütçelerinin “Tedavi Edici Sağlık Programı” altında ve “05.02.90.11- Üniversite Döner Sermaye Bütçelerine Hazine Yardımı” ekonomik kodunda tefrik edilen ödenekler, tahakkuka bağlanmak suretiyle ilgisine göre tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimi ile dış hekimliği fakültesi döner sermaye birimi hesaplarına ödenir. Ödenen bu tutarlar, döner sermaye biriminin gelir hesaplarına kaydedilir. Söz konusu tutarlar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemelerin hesabında dikkate alınmaz. Söz konusu tertiplere kamu idarelerince ödenek aktarılamaz, ödenek kaydı yapılamaz. 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi gereğince Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarıyla birlikte kullanımı protokolü imzalayan yükseköğretim kurumlarının bütçelerinde bu amaçla ödenek öngörülmesi olsa dahi ödeme yapılamaz.
60. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracının (IPA) IV. Bileşeni olan İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ile IPA II dönemi İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar kapsamındaki proje fonlamalarının tek elden ve daha etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla yatırım programına alınan “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Ulusal Katkı Rezervi Projesi” ve “İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programına Destek Projesi”nde üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, kalkınma ajansları ve belediyeler için gerekli olan ulusal katkı payları 98-105.34-01-07.01 tertibinde yer alan ödenekten kullanılır.
61. Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 43-12.32-01-05.04 tertibinde yer alan ödenği Türk savunma sanayiinin geliştirilmesi amacıyla Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na kaynak aktarmak suretiyle kullanmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.
62. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden, 5018 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi olmaksızın, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi’ne (İSAM) 2023 yılı Ocak ayı içinde 50.000.000 Türk Lirası tutarında yardım yapılır.
63. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesinin 17-19.39-01-05.04 tertibinde yer alan Sanayide Ortak Hizmet Altyapılarının Desteklenmesine ilişkin ödenek; sanayi ve teknoloji bölgelerinde (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri) rekabetçiliğin ve verimliliğin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan test, kalibrasyon, prototipleme gibi ortak hizmetlerin sunulması ve

kalitesinin artırılmasına yönelik projeleri desteklemek amacıyla kullanılır. Bu ödenekten yapılacak desteklerin kapsamı, şartları, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenir.

64.

a) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 11-20.34-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılacak üzere sosyal konut yapımının desteklenmesi amacıyla kullanılır.

b) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 10-20.23-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 02/03/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun Ek 2 nci maddesi kapsamında şehit yakınları ile harp veya vazife malullerinin konut edinebilmeleri amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılır.

65.

2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrası kapsamındaki personele yapılacak taban ödemelerde kullanılmak üzere ilgili yükseköğretim kurum bütçesine döner sermayenin gelir ve gider durumu da dikkate alınarak ödenek aktarılabilir. Aktarılan ödenekler yükseköğretim kurum bütçesine gider kaydedilerek ilgisine göre tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinin döner sermaye hesaplama ödenir. Ödenen bu tutarlar, döner sermaye biriminin gelir hesaplarına kaydedilir. Söz konusu tutarlar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların hesabında dikkate alınmaz.

- 7 -

F - CETVELİ

**5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III)
SAYILI CETVELLERDE YER ALAN
İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKÂNLARI
İLE BU İMKÂNLARDAN HARCANMASI
ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR**

F-CETVELİ

5018 SAYILI KANUNA EKİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE
YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKANLARI İLE
BU İMKANLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

2023 YILI BÜTÇESİ
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR - YÜKSEKÖĞRETİM - FİNANSMAN CETVELİ

TL

KURUMLAR	(F CETVELİ)	
	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	318.186.000	0
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	131.743.000	0
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	134.627.000	0
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	35.107.000	0
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	150.052.000	0
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	146.432.000	0
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	109.014.000	0
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	40.958.000	0
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	98.769.000	0
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	37.896.000	0
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	8.042.000	0
EGE ÜNİVERSİTESİ	65.637.000	0
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	84.909.000	0
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	60.738.000	0
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	63.438.000	0
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	365.632.000	0
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	10.210.000	0
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	59.624.000	0
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	70.544.000	0
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	45.563.000	0
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	44.451.000	0
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	32.966.000	0
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	70.706.000	0
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	96.924.000	0
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	35.685.000	0
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	38.824.000	0
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	33.977.000	0
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	15.680.000	0
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	16.013.000	0
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	30.053.000	0
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	17.954.000	0
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	5.632.000	0
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	10.741.000	0
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	34.190.000	0
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	21.156.000	0
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	4.858.000	0
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	42.953.000	0
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	10.283.000	0
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	63.331.000	0
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	14.495.000	0
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	31.510.000	0
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	7.640.000	0
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	12.664.000	0
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	11.731.000	0
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	12.576.000	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	13.591.000	0
NİĞDE ÖMER HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ	8.805.000	0
KÜTAHYA Dumlupınar ÜNİVERSİTESİ	11.684.000	0
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	6.898.000	0
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	6.875.000	0
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	25.468.000	0
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	16.553.000	0
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	23.235.000	0
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	21.307.000	0
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	11.498.000	0
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	25.078.000	0
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	4.969.000	0
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	5.560.000	0
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	18.097.000	0
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	16.113.000	0
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	21.426.000	0
ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	8.040.000	0
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	7.837.000	0
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	6.215.000	0

KURUMLAR	(F CETVELİ)	
	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	6.742.000	0
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	8.166.000	0
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	8.575.000	0
ORDU ÜNİVERSİTESİ	2.437.000	0
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	7.402.000	0
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	4.924.000	0
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	2.849.000	0
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	568.000	0
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	7.552.000	0
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	2.476.000	0
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	3.401.000	0
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	9.748.000	0
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	11.505.000	0
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	5.873.000	0
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	7.308.000	0
BITLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	9.670.000	0
KIRIKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	8.358.000	0
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	4.560.000	0
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	10.804.000	0
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	2.421.000	0
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	2.434.000	0
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	2.708.000	0
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	4.447.000	0
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	2.892.000	0
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	5.316.000	0
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	5.470.000	0
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	3.321.000	0
İĞDİR ÜNİVERSİTESİ	7.679.000	0
SİRNAK ÜNİVERSİTESİ	6.636.000	0
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	13.295.000	0
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	5.132.000	0
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	16.094.000	0
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	42.805.000	0
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10.439.000	0
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	11.296.000	0
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	18.515.000	0
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	32.843.000	0
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	16.400.000	0
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	6.745.000	0
ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	14.539.000	0
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	18.109.000	0
SAGLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	69.541.000	0
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	6.517.000	0
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	7.218.000	0
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	6.114.000	0
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	3.441.000	0
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	5.636.000	0
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	4.630.000	0
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	6.994.000	0
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	2.573.000	0
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	9.166.000	0
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	7.686.000	0
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	841.000	0
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	38.731.000	0
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	4.388.000	0
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	4.345.000	0
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	9.658.000	0
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	10.857.000	0
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	7.234.000	0
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	3.437.000	0
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	4.053.000	0
KAHRAMANMARAŞ İSTIKAL ÜNİVERSİTESİ	2.848.000	0
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	36.271.000	0
İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	5.175.000	0
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	12.660.000	0
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	3.655.831.000	0
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	10.547.616.093	372.785.000
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	14.203.447.093	372.785.000

2023 YILI BÜTÇESİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR - FİNANSMAN CETVELİ

TL

KURUMLAR	(F CETVELİ)	
	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	0	0
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	11.000.000	2.000.000
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	100.000	0
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	290.000	0
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	50.000	0
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	50.000	0
TÜRK DİL KURUMU	2.126.065.093	100.000.000
TÜRK TARİH KURUMU	1.570.800.000	50.000.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.500.000	1.500.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	435.000	435.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	220.180.000	10.000.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.000.000	200.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.000.000	0
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.500.000	15.000.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	330.000.000	14.000.000
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	500.000.000	20.000.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	20.000.000	5.000.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	320.005.000	30.000.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	91.000.000	10.000.000
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	300.000.000	0
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	650.000.000	50.000.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	50.000.000	0
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	10.000.000	1.000.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	1.250.000	1.250.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	30.000.000	1.000.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	3.000.000	0
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKTEKLERİ İŞ YURT LARI KURUMU	3.105.090.000	15.000.000
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	250.000.000	2.000.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	250.000	200.000
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	700.000	200.000
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.000.000	1.000.000
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	3.000.000	3.000.000
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	500.000	500.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	540.051.000	15.000.000
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	100.000	0
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	10.000.000	2.000.000
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	2.000.000	1.000.000
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	23.000.000	0
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	100.000	100.000
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	60.000.000	20.000.000
TÜRKİYE UZAY AJANSI	200.000.000	0
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	1.000.000	100.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	600.000	300.000
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	10.000.000	1.000.000
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER KURUMLAR	10.547.616.093	372.785.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	3.655.831.000	0
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	14.203.447.093	372.785.000

2023 YILI BÜTÇESİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR - FİNANSMAN CETVELİ

KURUMLAR	TL (F CETVELİ)	
	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	60.000.000	0
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	2.000.000.000	0
SERMAYE PİYASASI KURULU	367.000.000	0
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	1.888.000.000	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	250.000.000	0
KAMU İHALE KURUMU	40.100.000	0
REKABET KURUMU	7.708.506	0
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	2.000.000	0
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	1.000.000	0
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	60.000.000	0
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	20.000.000	0
DÜZENLEYİCİ ve DENETLEYİCİ KURUMLAR	4.695.808.506	0

- 8 -

H - CETVELİ

**10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI
HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ
UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE
TAZMİNAT TUTARLARI**

H CETVELİ

10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI

	GÜNDELİK MİKTARI (TL)
I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)	
A- a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Cumhurbaşkan Yardımcıları	270,00
b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanları, Kamu Başdenetçisi	250,00
B- Memur ve Hizmetlilerden;	
a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar ⁽¹⁾	236,00
b) Ek göstergesi 6400 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	220,00
c) Ek göstergesi 3600 (dahil) - 6400 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	212,00
d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	203,00
e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	200,00
⁽¹⁾ 6245 sayılı Harcırh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.	
* 6245 sayılı Harcırh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40' ı esas alınır.	
II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)	
50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel :	
a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	45,00
b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	42,00
<i>Bu tazminattan yararlananlardan;</i>	
1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.	
2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.	

- 9 -

İ - CETVELİ

**ÇEŞİTLİ KANUN VE CUMHURBAŞKANLIĞI
KARARNAMELERİNE GÖRE
BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ
GEREKEN PARASAL SINIRLAR**

1 - CETVELİ
ÇEŞİTLİ KANUN VE CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİNE GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN PARASAL SINIRLARA AİT CETVEL

No	Mevzuat Türü	Madde	Fıkra	Parasal Sınır (TL)
a) 2886	Devlet İhale Kanunu	17	2	2.138.400
			3	6.415.200
		45	-	6.411.600
		51	a)	Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000 TL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yetkilidir. İllerde, kuruluş merkezlerinde, askeri kurum, kuruluş ve birliklerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde Diğer ilçelerde Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde Diğer büyükşehir belediyesi olan illerde Diğer illerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde Diğer ilçelerde Bu madde ile ilgili parasal sınırları, herbiri için ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yetkilidir.
			b)	
		76	a)	
			b)	
			c)	
			ç)	
b) 2942	Kamulaştırma Kanunu	3	2	850.000
c) 3082	Kamu Yararının Zorunlu Kıddığı Hallerde Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilmesine Usul ve Esasları Hakkında Kanun	4	1	425.000
e) 5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	35	1 a)	Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için; 1 - İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde 2 - Diğer ilçelerde Erişim ve erişimden terhis, terhis mahiyetinde izin ve muayeneye sevk edilmeler ile asker sevk ve celp dönemlerinde asker sevkı ile ilgili olarak askerlik şubesi ve eğitim merkez k. lığı, askeri daire, Jandarma ve Sahil Güvenlik müstemlelerine Sivil cenazelerin nakli, firari askerler şüpheli, tutsak veya hükümlü askerlerin sevkinde kullanılmak üzere Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilen mihmandarlara Bakanların katılacağı yurt dışı seyahatlerde kullanılmak üzere Mahkeme harç ve giderleri için 1- İstanbul il merkezinde 2- Ankara ve İzmir il merkezlerinde 3- Diğer il ve ilçelerde Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için kullanılmak üzere
			b)	
			c)	44.000
			ç)	25.530
			d)	74.000
			e)	300.000
				250.000
				100.000
				202.200

No	Mevzuat Türü	Madde	Fıkra	Parasal Sınır (TL)
c) 5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	35	1 g)	19.900
			ğ)	81.000
			h)	1.470.130
			i)	
				295.900
				148.000
				1.110.340
			i)	
				2.762.000
				1.111.000
			j)	2.762.000
			k)	19.900
			l)	50.000
			m)	9.250
			n)	
				20.100
				12.060
				90.000
				1.140.000.000
				30.000
				30
				1.364
d) 4	Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	409	1 i)	

- 10 -

K - CETVELİ

**EK DERS, KONFERANS VE FAZLA
ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE DİĞER
ÜCRET ÖDEMELERİNİN TUTARLARI**

K - CETVELİ
EK DERS, KONFERANS VE FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE
DİĞER ÜCRET ÖDEMELERİNİN TUTARLARI

I. EK DERS ÜCRETİ

1- Polis Akademisinde ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanları ile Yabancı Uruklu Öğretim Elemanlarının Geliştirme Eğitimi Yönetmeliğince ek ders vermekle görevlendirilen; öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine (öğretim görevlisi emniyet teşkilatı mensupları dahil) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre belirlenen tutarda, öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere ise aynı Kanuna göre öğretim görevlileri için belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

2- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 150 nci ve ek 4 üncü maddeleri gereğince, fiilen ek ders görevi yapanlara ders saati başına;

a) Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki yükseköğretim kurumları ile sınıf okulları/eğitim merkezi komutanlıkları, özel ihtisas okulları, KBRN Okulu, İstihbarat ve Dil Okulu, yabancı dil okulları ve benzerlerinde ders görevi verilenlerden; öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarda, öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere ise aynı Kanuna göre öğretim görevlileri için belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

b) Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki yükseköğretim kurumlarında ders vermek üzere diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına, Milli Savunma Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarın beş katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda ödenecek ek ders ücreti haftada 10 saati geçmez.

c) Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki kurslarda ders görevi verilenlere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesine göre belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

3- Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde ders vermek üzere diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarın beş katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda ödenecek ek ders ücreti haftada 10 saati geçmez.

4- Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığında; sınıf okulları/eğitim merkezi komutanlıkları, istihbarat okulu ve benzerlerinde ders görevi verilen öğretmenler ile öğretmen olarak görevlendirilenlerden ders görevlerini fiilen yerine getirenlere ders saati başına 2914 sayılı Kanuna göre öğretim görevlileri için belirlenen tutarda, Mesleki Gelişim Planında yer alan kurslarda ders görevi verilen personelden ders görevlerini fiilen yerine getirenlere ise ders saati başına 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre belirlenen tutarda, ek ders ücreti ödenir. Bu maddeye göre yürütülecek ders faaliyetlerinde uyulacak azami ders saatleri Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.

5- 399 sayılı Kanun Hükümünde Karamenin 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentleri hükümlerine göre çalışan personelden, kuruma eleman yetiştirmek üzere açılan mesleki okullarda ve kurumun hizmet içi eğitim ve kurs faaliyetlerinde ders vermek üzere görevlendirilen ve ders görevlerini fiilen yerine getirenlere ders saati başına, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre belirlenen tutarları aşmayacak şekilde teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurulları tarafından tespit edilecek tutarda ek ders ücreti ödenir.

6- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesinin (d) bendi uyarınca sınavsız geçme hakkı verilen meslek yüksekokullarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek eğitim-öğretim programlarındaki ders ve uygulamalarda bulunmak üzere, 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesine göre “öğretim görevlisi” olarak görevlendirilen ve fiilen görev yapan öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli öğretmenlere, 2014 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınarak, 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanun ve buna ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde ilgili üniversiteler tarafından ek ders ücreti ödenir. Milli Eğitim Bakanlığınca görevlendirilecek öğretmenlere bu kapsamda ödenecek ek ders ücreti haftada 10 saati geçemez.

7- İçişleri Bakanlığınca Kaymakam adaylarına yönelik olarak düzenlenecek eğitim programlarında ders vermek üzere görevlendirilen ve ders görevini fiilen yerine getiren personelden; öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarda, diğerlerine ise aynı Kanuna göre öğretim görevlileri için belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

8- 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 61 inci maddesi ile 29/7/2002 tarihli ve 4769 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca eğitim merkezlerinde ders vermekle görevlendirilen; öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarda, diğerlerine ise aynı Kanuna göre öğretim görevlileri için belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

9- Milli Eğitim Bakanlığı ve Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Arasında İngilizce Öğretmeni Yetiştirme Protokolü uyarınca yapılan eğitim programlarında, normal mesai günlerinde saat 16.00’den sonra ve hafta sonu tatillerinde ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanları ile bu proje kapsamında öğretim görevli olarak görevlendirilen öğretmenlere ders saati başına, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki ders saatlerine ilişkin sınırlamalar dikkate alınmaksızın Üniversite döner sermayesinden, haftada en fazla 10 saate kadar, normal öğretimde ödenen ders ücretlerinin dört katını geçmemek üzere Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir.

10- Askeri işyerleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı işyerlerinde istihdam edilen işçilere, endüstri meslek liselerinde eğitimi verilen mesleklerde “Meslek Kursu” ile “Geliştirme ve Uyum Kursu” açılmasına ilişkin olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında yapılacak aynı Protokoller uyarınca görevlendirilecek Milli Eğitim Bakanlığı kadrosundaki öğretmenlere fiilen verdikleri ders saatleri karşılığında, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından haftada 10 saate kadar, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir.

II. KONFERANS ÜCRETİ

1- Her bir konferans için 500 Türk Lirasını aşmamak üzere;

- a) 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre ve yükseköğretim kurumlarında yönetim kurullarınca belirlenen öğretim programı dışında,
 - b) Milli Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde (Sınıf okulları, özel ihtisas okulları, İstihbarat ve Dil Okulu, KBRN Okulu dahil),
 - c) Cezaevlerinde mahkum ve tutuklulara ders müfredatı dışındaki konularda Bakanlık Onayı ile,
- konferans verenlere kurumlarınca belirlenecek tutarda konferans ücreti ödenir.
- 2- Hizmet içi eğitim ve kurslarda konferans ücreti ödenmez.

III. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ

(A) Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

1- 657 sayılı Kanunun 178 inci maddesi uyarınca fazla çalışma karşılığında saat başına yapılacak ödeme 5,40 Türk Lirasıdır. (Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla çalışma ücretleri için bu saat ücreti esas alınır.)

2- 657 sayılı Kanuna tabi personele, anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve fiilen yapılan fazla çalışma karşılığında;

- a) Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerinde çalışan personele (makam şoförleri dahil) ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden saat başına yapılacak ödeme 5,70 Türk Lirasıdır.
- b) Her bir makam için aylık toplam 450 saati geçmemek üzere Kurul Başkanı (Bakanlıklar), Genel Müdür ve daha üst birim yöneticileri, Strateji Geliştirme Başkanı, Vali, General ve Amiral rütbesini haiz olmak kaydıyla Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığındaki Daire Başkanı ve daha üst birimlerin yöneticileri, Rektör, Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden saat başına yapılacak ödeme 5,70 Türk Lirasıdır.
- c) Bakanlıklar ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile 2005 yılında katma bütçeli genel müdürlük iken 2006 yılında genel veya özel bütçe kapsamına alınan genel müdürlüklerin merkez teşkilatlarına ait kadrolarda görev yapan şoförlere ayda 60 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden saat başına yapılacak ödeme 5,70 Türk Lirasıdır.
- ç) Gençlik ve Spor Bakanlığına (Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü) bağlı yurtlar ile üniversitelere bağlı yurtlarda görev yapan personelden gerçekleştirdikleri fazla çalışma karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Hazine ve Maliye

Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla çalışma saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere saat başına yapılacak ödeme 5,40 Türk Lirasıdır.

d) Anadolu Üniversitesi dışındaki diğer yükseköğretim kurumları kadrolarında görev yapan personelden, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince düzenlenen akademik danışmanlık ve yüz yüze eğitim hizmetlerinin yürütülmesine yardımcı olmak üzere normal çalışma saatleri dışında görevlendirilen ve fiilen görev yapanlara, Anadolu Üniversitesinin talebi üzerine yıllık olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla çalışma saatleri içinde kalınmak ve Anadolu Üniversitesi tarafından açıköğretim programı uygulayan yükseköğretim kurumlarına aktarılan öğrenim katkı paylarından ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere saat başına yapılacak ödeme 9,20 Türk Lirasıdır.

e) Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünde çalışan (110 kişiyi geçmemek üzere) personelden fazla çalışma karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla çalışma saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere saat başına yapılacak ödeme 5,40 Türk Lirasıdır.

f) 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin (d) bendi hükmü uyarınca, mesleki ve teknik eğitim bölgesinde yer alan meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilen mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında görev yapan Milli Eğitim Bakanlığınca idari personeline (yardımcı hizmetler sınıfı personeli dahil), yasal çalışma saatinin bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için ayda 100 saati geçmemek üzere saat başına yapılacak ödeme 9,20 Türk Lirasıdır.

g) 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca kurulan demekler ile 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu uyarınca kurulan spor kulüplerinin denetimini amacıyla mülki idare amirlerince görevlendirilen 657 sayılı Kanuna tabi personelden fazla çalışma karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, İçişleri Bakanlığının talebi üzerine yıllık olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla çalışma saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere saat başına yapılacak ödeme 5,40 Türk Lirasıdır.

3- Milli Eğitim Bakanlığınca bağlı her dereceli okullar ile kurumların atölye ve birimlerinde döner sermaye işleri üzerinde işin gereği olarak, olağan çalışma saatleri dışında fiilen çalışanlara (3/6/1938 tarihli ve 3423 sayılı Kanun uyarınca ödeme yapılanlar ile şoförler ve yardımcı hizmetler sınıfı personeli hariç); öğretim günlerinde günde 3 saati, resmi ve dini bayram günleri haricindeki tatillerde günde 8 saati, uygulama oteli bulunan otelcilik ve turizm meslek liselerinde ise tatillerde günde 8 saati geçmemek kaydıyla, okul ve kurum döner sermaye hasılatından, beher iş saati için ödenecek fazla çalışma ücretleri 22,10 Türk Lirasını geçmemek üzere okul ve kurum müdürlüğince, personelin ürettiği katkıları ve işçilik payı göz önünde bulundurularak tespit edilir.

4- Yapılan denetim ve inceleme sonucunda, fiilen fazla çalışma yapmayanlara yukarıda yer alan hükümlere göre ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, ilgililer hakkında gerekli kanuni takibat yapılmakla birlikte, ödenen fazla çalışma ücreti bir katı fazlası ile birlikte geri alınır. Bu tutarın, cezaya ilişkin bölümünün yarısı ödeme yapılan personelden, diğer yarısı ise mesai çizelgesini onaylayanlardan tahsil edilir.

5- Her ne suretle olursa olsun, özel kanunlarına göre fazla çalışma ücreti alanlara, yukarıdaki hükümlere göre ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.

(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti:

1- Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir. Ancak, bunlara ödenecek aylık fazla çalışma ücreti en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusu;

- 10.000'e kadar olanlar için 715 Türk Lirasını,
- 10.001'den 50.000'e kadar olanlar için 765 Türk Lirasını,
- 50.001'den 100.000'e kadar olanlar için 845 Türk Lirasını,
- 100.001'den 250.000'e kadar olanlar için 955 Türk Lirasını,
- 250.001'den 1.000.000'a kadar olanlar için 1.140 Türk Lirasını,
- 1.000.001'den fazla olanlar için 1.325 Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin belediye sınırları içerisindeki için 1.325 Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediye sınırları içerisindeki için 1.760 Türk Lirasını, geçemez.

2- Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmaz.

3- Yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

- a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,
- b) Bir yılda toplam 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,
- c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,
- ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında, ödenmeye devam olunur. Diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

IV. DİĞER ÖDEMELELER

1- 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan (11.500) gösterge rakamı ile mülga ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan (8.500) gösterge rakamı, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki dönemde sırasıyla (14.640) ve (9.189) olarak uygulanır.

2- Genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar ve özel kanunlarla kurulmuş fonlar tarafından yapılacak yarışmalarda jüri üyesi veya raporör olarak görevlendirilen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personele, her bir asli jüri üyeliği veya raporörlüğü için 4.620 Türk Lirasını geçmemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak kurumlarınca belirlenecek tutarda ücret ödenir. Bu personelden,

- Danışman jüri üyeliği görevi yapanlara aynı koşullarla, yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilen tutarın 1/2'si,
 - Yedek jüri üyelerine ön ve soru-cevap toplantılarına katılmaları halinde yedeği oldukları danışman jüri veya asli jüri üyelerine ödenen tutarın 1/4'ü,
 - Asli jüri üyesinin zorunlu bir nedenle çalışmalarına devam edememesi halinde kendisine yedek jüri üyesi ücreti, asli jüri üyesinin yerini alacak yedek jüri üyesine de asli jüri üyesi ücreti,
 - Raporör yardımcılarının raporörlere ödenen tutarın 1/5'i,
- ödenir. Anılan jürilerde üye veya raporör olarak görev yapan ve yukarıda belirtilen kapsama girmeyen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personel dışındaki kişilere ise, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 23 ve 53 üncü maddeleri uyarınca yayımlanmış olan Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği hükümlerine göre ücret ödenir. Ancak verilecek tutar, bu maddenin birinci cümlesinde belirtilen tutarın iki katından fazla olamaz.

3- 657 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesi uyarınca verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği; öğretim yılının başladığı aydan sonra ve birinci dönem ders yılının sonundan önce göreve başlayanlara %75'i, birinci dönem ders yılından sonra ve ikinci dönem ders yılının sona ermesinden önce göreve başlayanlara ise %50'si oranında yapılır.

4- 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan (5.750) gösterge rakamı, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde (6.503) olarak uygulanır.

5- 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde yer alan (4.860) ve (3.240) gösterge rakamları ile geçici 2 nci maddesinde yer alan (7000), (8000) ve (9000) göstere rakamları, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde sırasıyla (5.253), (3.502), (7.567), (8.648) ve (9.729) olarak uygulanır.

6- 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenecek tayan bedelinin aylık tutarı, (2.100) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarı geçemez.

7- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 32 nci maddesinde yer alan “en yüksek Devlet memuru aylığının birbuçuk katı tutarında” ibaresi, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki dönemde “50.000 gösterge rakamıyla memur aylık katsayısının çarpımı sonucu bulunacak tutarda” şeklinde uygulanır.

8- Millî Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi bünyesinde mevzuatı uyarınca oluşturulan doktor öğretim üyesi, doçent ve profesör atama jürilerinde görev alan öğretim üyelerine her bir jüri üyeliği için (3.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda jüri üyeliği ücreti ödenir. Bir kişiye bu madde kapsamında ödeme yapılacak jüri üyeliği sayısı bir yılda altıyı geçemez. Söz konusu ödemenin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine ilgili bakanlıklarca belirlenir.

9- 4769 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan (3000) gösterge rakamı, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki dönemde (3.243) olarak uygulanır.

10- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 24 üncü maddesinde yer alan (6000) ve (2200) gösterge rakamları, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki dönemde sırasıyla (6.026) ve (2.226) olarak uygulanır.

11- 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan göstergeler, 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki dönemde “2.280” rakamının eklenmesi suretiyle uygulanır.

12- 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 130 uncu maddesi uyarınca, Devlet tiyatrolarında oynanacak eserleri seçen edebi kurulun tiyatro dışından katılan üyelerine, her toplantı için özel kanunlarında değişiklik yapılmıyca kadar ödenecek toplantı ücreti (her toplantı için 3 kişiyi geçmemek ve bir yılda altı toplantıyı aşmamak üzere) 320 Türk Lirasıdır.

13- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın aylık tutarı erbaş ve erler için 835 Türk Lirasını geçemez.

14- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın tamamı 370 Türk Lirası olarak uygulanır. Ancak, Cumhurbaşkanlığı bu tutarı %50’ sine kadar artırmaya yetkilidir.

15- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları hizmetlerinde çalışan gönüllülere talepleri üzerine fiilen çalıştıkları her gün için, ulaşım ve iade gideri olarak günlük 38,50 Türk Lirası ödenir. Tüm gönüllülere ödeme yapılabilecek yıllık toplam gün sayısı 150.000’ dir.

16- Vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına ilişkin muhtelif kanunlarda yer alan gösterge rakamları 1/1/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde kendileri için (6.503), dul eşleri için (5.203), diğer yakınları için (3.619) olarak uygulanır.

17- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 11 inci maddesi kapsamında yapılacak harçlık ödemesi; yaşlılara (1.620), 6-12 yaş arası engellilere (746), 13-18 yaş arası engellilere (1.119), 18 yaş ve üzeri engellilere (1.492) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar esas alınmak suretiyle yapılır. Eğitim kurumlarına devam eden engellilere verilecek harçlık tutarının belirlenmesinde, (1.620) gösterge rakamını geçmemek üzere bulunduğu yaş grubunun gösterge rakamının iki katı esas alınır.

18- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi kapsamında görevlendirilenler hariç olmak üzere, Yükseköğretim Kurulu bünyesinde oluşturulan komisyonlarda ve çalışma gruplarında görevlendirilen Yükseköğretim Genel Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerine ayda bir, diğer öğretim elemanlarına ayda ikiden fazla olmamak üzere her bir toplantı için (3.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ödeme yapılır.

19- On İkinci Kalkınma Planının özel ihtisas komisyonlarında ve çalışma gruplarında raporör olarak fiilen görev yapanlara bu hizmetlerinin karşılığı olarak bir defaya mahsus olmak üzere, diğer mevzuatta yer alan kısıtlamalara tabi tutulmaksızın (80.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir.

– 11 –

M - CETVELİ
PANSİYON ÜCRETLERİ

M - CETVELİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
PANSİYON ÜCRETLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

Okul Türü ve Kademesi	2023 Yılı (TL- Ücret)
İlköğretim Kurumları (İlkokul, Ortaokul, Yatılı Orta Okullar, İmam Hatip Okulları)	11.500
İlköğretim Kurumları (Özel Eğitim Okulları)	15.500
Ortaöğretim Okulları (Genel Liseler, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri ile İmam Hatip Liseleri)	11.500
Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları (3308 Sayılı Kanun Kapsamında Olan Okullar)	12.900

– 12 –

O - CETVELİ

ORDU İHTİYAÇLARI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİ

O - CETVELİ
ORDU İHTİYACI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

HİZMETİ	CİNSİ	YÜKSEKLİĞİ (METRE)	GÖĞÜS ÇEVRESİ (METRE)	BİRİM FİYATI (TL)
Süvari Bineği	Beygir	1.45 (en az)	1.65 (en az)	18.800
Topçu Bineği	Beygir	1.50 (en az)	1.70 (en az)	15.700
Diğer Binekler	Beygir	1.43 (en az)	1.60 (en az)	15.700
Mekkare	Beygir	1.36 (en az)	1.52 (en az)	9.500
Mekkare	Katır	1.36 (en az)	1.50 (en az)	9.500
Köpek	Kurt	-	-	4.800
Köpek	Kangal	-	-	3.100

– 13–

P - CETVELİ

**MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA
ALIM DEĞERLERİ VE SEFERBERLİK
TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN
TAHMINİ GÜNLÜK KİRA BEDELLERİ**

P - CETVELİ

**MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA ALIM DEĞERLERİNİ VE SEFERBERLİK
TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN GÜNLÜK KİRA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL
(TL)**

ARACIN CİNSİ VE TONAJI	ALIM DEĞERİ	SEFERBERLİK TATBİKATLARINA KATILACAK ARAÇLARIN TAHMİNİ GÜNLÜK KİRA BEDELİ
1/2 TON İDARİ ARAÇ	100.300	
5 TON İDARİ ARAÇ	300.700	
10 TON İDARİ ARAÇ	507.700	
25 TON İDARİ ARAÇ	1.066.100	
1/5 TON TAKTİK ARAÇ	270.700	
1/2 TON TAKTİK ARAÇ	406.200	
3/4 TON TAKTİK ARAÇ	517.800	
5 TON TAKTİK ARAÇ	1.123.500	
2.5 TON TAKTİK ARAÇ	879.900	
2.5 TON AKARYAKIT TANKERİ	345.100	
10 TON AKARYAKIT TANKERİ	507.700	
20 TON AKARYAKIT TANKERİ	947.600	
FRİGORİFİK	558.400	
10 TON ÇEKİCİ ARAÇ	1.066.100	
50 TON ÇEKİCİ ARAÇ	1.106.600	
KARÜSTÜ ARACI	1.522.900	
SU TANKERİ	687.000	
MOTORSİKLET	37.200	
OTOBÜS (40 KİŞİLİK)	1.871.300	
MİNİBÜS	215.100	
KURTARICI	406.200	
AMBULANS	514.300	
VİDANJÖR	1.302.800	
5 TON YÜK AKTARMA	551.500	
25 TON YÜK AKTARMA	602.400	
LODER YÜKLEYİCİ	622.700	
DOZER	5.396.000	
GREYDER	2.920.400	
KAMYONET 500 - 1.000 KG.		210
KAMYONET 1.001 - 2.000 KG.		250
KAMYONET 2.001 - 3.000 KG.		310
KAMYON 3.001 - 4.000 KG.		480
KAMYON 4.001 - 5.000 KG.		540
KAMYON 5.001 - 6.000 KG.		600
KAMYON 6.001 - 7.000 KG.		680
KAMYON 7.001 - 8.000 KG.		740
KAMYON 8.001 - 9.000 KG.		770
KAMYON 9.001 - 10.000 KG.		890

ARACIN CİNSİ VE TONAJI	ALIM DEĞERİ	SEFERBERLİK TATBİKATLARINA KATILACAK ARAÇLARIN TAHMİNİ GÜNLÜK KİRA BEDELİ
KAMYON 10.001 - 11.000 KG.		950
KAMYON 11.001 - 12.000 KG.		1.010
KAMYON 12.001 - 13.000 KG.		1.080
KAMYON 13.001 - 14.000 KG.		1.200
KAMYON 14.001 - 15.000 KG.		1.200
KAMYON 15.001 - 20.000 KG.		1.300
KAMYON 20.001 - 25.000 KG.		1.300
ÇEKİCİ 5.000 KG.		790
ÇEKİCİ 10.000 KG.		870
ÇEKİCİ 50.000 KG.		4.200
AMBULANS		1.700
AKARYAKIT TANKERİ 5.000 KG.		600
AKARYAKIT TANKERİ 10.000 KG.		950
AKARYAKIT TANKERİ 20.000 KG.		1.200
KURTARICI		1.700
SU TANKERİ		680
OTOBÜS (40 KİŞİLİK)		1.300
MİNİBÜS		520
VİDANJÖR		682
DOZER		1.300
GREYDER		1.200
FRİGORİFİK		1.010
5 TON YÜK AKTARMA		680
25 TON YÜK AKTARMA		680
LODER YÜKLEYİCİ		930
SİLİNDİR (LASTİK TEKERLEKLİ)		931
MOTORSİKLET		103
KARÜSTÜ ARACI		1.120

– 14 –

T - CETVELİ
KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI
TAŞITLARIN AZAMİ SATIN ALMA
BEDELLERİ

T- CETVELİ
KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI TAŞITLARIN AZAMI SATIN ALMA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

Sıra No	Taşıtın Cinsi	Azami Satın Alma Bedeli (TL)
1-a (*)	Binek otomobil	456.000
1-b (**)	Binek otomobil	501.000
2-	Binek otomobil	249.000
3-	Station-Wagon	271.000
4-	Arazi binek (En az 4, en fazla 8 kişilik)	285.000
5-	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	589.000
6-	Kapıkaçtı (Arazi hizmetleri için)	617.000
7-	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	410.000
8-	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	537.000
9-	Panel	240.000
10-	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	675.000
11-a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	1.697.000
11-b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	3.207.000
12-	Kamyon (Şasi-kabin tam yükltü ağırlığı en az 3.501 Kg)	626.000
13-	Kamyon (Şasi-kabin tam yükltü ağırlığı en az 12.000 Kg)	1.028.000
14-	Kamyon (Şasi-kabin tam yükltü ağırlığı en az 17.000 Kg)	1.444.000
15-	Ambulans (Tıbbi donanım)	1.158.000
16-	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	1.245.000
17-	Pick-up (Kamyonet, cemeze arabası yapılmak üzere)	506.000
18-	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	103.400
19-	Motorsiklet (En az 601 cc.lik)	122.300
20-	Bisiklet	10.000
21-a	Güvenlik önemli binek otomobil (Fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
21-b	Güvenlik önemli servis taşıtı (Fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
22-	Diğer taşıtlar (Cinsi ve fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	

(*) 237 sayılı Taşıt Kanununa eklî (1) sayılı cenvelde yer alan Makamlar ile Devlet Protokol Hizmetlerinde kullanılmak üzere Dağılımlı Bakanlığınca satın alınacak taşıtlar için.

(**) 237 sayılı Taşıt Kanununa eklî (1) sayılı cenvelde yer alan ilk üç sıradağı Makamlar için.

NOT : 1- Bu cenvelde belirlenen azami satın alma bedelleri, her türlü vergi öncesi bedellerdir. Bu fiyatlarda değişiklik yapılmıyorsa, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

2- Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yıl içinde edinilecek zırhlı taşıtlar bu cenvelde tabi değildir.

3- İdarelerin edinilecekleri taşıtları gösteren cenvetlerde yer alan taşıtlara cinslerini, Strateji ve Bütçe Bakanlığının uygun gördüğü üzerine değiştirmeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

4- 237 sayılı Taşıt Kanununun 10 uncu maddesinin 9 uncu fıkrası gereğince mubadele yoluyla satın alınacak taşıt sayısı, Milli Savunma Bakanlığı için 50 adedi, Jandarma Genel Komutanlığı için 15 adedi ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için 5 adedi geçemez.

5- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce hizmet alımı suretiyle edinilmesi ekonomik olmayan taşıtlar, idarelerin yıl içinde edinilecekleri taşıtları gösteren (T) İşareti cenvelde Hazine ve Maliye Bakanlığınca satın alınacak taşıtlar arasında yer alan 500 adet "T-22 Diğer Taşıtlar" dan karışılmamak üzere, cinsi ve adedi ilgili idarenin talebi, Hazine ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Cumhurbaşkanın kararnamı hibe suretiyle ya da bedeli ilgili idare bütçesinden ödemek ve ilgili mevzuatında yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile işlemlendirilmek kaydıyla edinilebilir.

6-Sağlık Bakanlığı ile hastaneler bulunan yükseköğretim kurumlarının yıl içinde hibe edilen ambulanslar, 300 adedi geçmemek üzere bu cenvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Cumhurbaşkanın kararnamı ile edinilebilir.

7- Hiçbir faaliyet taşıtları, (T) İşareti cenvelde gösterilmeksizin merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri arasında bedelsiz olarak devredilebilir. Devredilecek taşıtlara ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca Strateji ve Bütçe Bakanlığının uygun gördüğü alınır.

– 15 –

T - CETVELİ

**5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I), (II) VE (III)
SAYILI CETVELLERDE YER ALAN
KAMU İDARELERİNİN YIL İÇİNDE
EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLAR**

5018 SAYILI KANUNA EKİ (1), (11) VE (12) SAYILI CETVELLERDE
YER ALAN İDARELERİN TAŞIT KANUNUNA GÖRE
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI
GÖSTERİR CETVEL

(1) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACĞI	FINANSMAN KAYNAĞI
CUMHURBAŞKANLIĞI	T1b	Binek Otomobil	5	Cumhurbaşkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	5	Cumhurbaşkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	5	Cumhurbaşkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	5	Cumhurbaşkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
ADALET BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	31	Ceza İnfaz Kurumu Hizmetlerinde ve Adli Teşkilat Birimlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	31	Ceza İnfaz Kurumu Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T7	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Ceza İnfaz Kurumu Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Adli Tıp Kurumu Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T7	Panel	28	Ceza İnfaz Kurumu Hizmetlerinde ve Adli Teşkilat Birimlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T11a	Orobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	20	Ceza İnfaz Kurumu Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	1	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	20	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	2	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T7	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	15	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
MILLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	T7	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T8	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	2	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T9	Panel	20	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	10	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	2	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T11b	Orobüs (Sürücü dahil en fazla 41 kişilik)	1	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T11b	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	4	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T12	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	1	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	6	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımı)	3	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T16	Ambulans (Arazi Hizmetleri İçin)	1	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T20	Bisiklet	20	Milli Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	T1a	Binek Otomobil	5	Vaialik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1a	Binek Otomobil	5	Vaialik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T2	Binek Otomobil	10	Kaymakamlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T4	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	20	Kaymakamlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	T1a	Binek Otomobil	15	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1a	Binek Otomobil	2	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T4	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	3	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	3	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	2	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T21a	Güvenlik önemli binek otomobil (Fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığına Belirli.)	15	Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T21b	Güvenlik önemli servis taşı (Fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığına Belirli.)	10	Bakanlık ve Değ Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi

(1) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NERDE KULLANILACAKI	FINANSMAN KAYNAĞI
Hazine ve Maliye Bakanlığı	T7	Pick-up (kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Bakanlık Taşra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2.2	Diğer Taşıtlar (Cinsil ve Fiyatı Hazine ve Maliye Bakanlığına Belirlenir.)	500	Merkezi Yönetim Kapsamındaki İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılamak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	20	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	20	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T7	Pick-up (kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T11a	Ötobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.2	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
SAĞLIK BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	10	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	20	Alet ve Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T6	Kapı-kapı (Arazi hizmetleri için)	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T7	Pick-up (kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T8	Pick-up (kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	20	Alet ve Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	20	Alet ve Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T10	Minibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T11a	Ötobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.2	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.3	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 12.000 kg)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.4	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	10	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1.5	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	349	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1.5	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	520	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.6	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	80	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1.6	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	100	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.9	Motoriklet en az 601 cc.lik	50	Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	3	Bakanlık Taşra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	11	Bakanlık Hizmet ve Taşra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T7	Pick-up (kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Bakanlık Taşra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T1.0	Minibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Bakanlık Taşra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	2	Yunus Emre Enstitüsü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T7	Pick-up (kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	3	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T11b	Ötobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	10	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T1.3	Kamyon (Sürücü dahil en az 12.000 kg)	1	Çanakaleli Tarihî Alan Bağlantılı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
ÇERİRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T8	Pick-up (kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T1.0	Minibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	4	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T1.3	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 12.000 kg)	2	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
TİCARET BAKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	15	Bakanlık Taşra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Döner Sermaye
	T2	Binek Otomobil	10	Bakanlık Taşra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	3	Bakanlık Taşra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
	T9	Panel	3	Bakanlık Taşra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
	T1.4	Kamyon (Sırt-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	2	Bakanlık Taşra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu

(1) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI	FİNANSMAN KAYNAĞI
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	T9	Panel	2	Bakanlık Taşıra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T11b	Obtobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	8	Bakanlık Taşıra Teşkilatı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T8	Pick-up (Kamyonet,arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Halkarı II Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	3	Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Sinop İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Sinop İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Kars İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Dinar İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Ertan İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Halkarı II Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	1	Halkarı II Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	1	Agri İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
MILLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	T12	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	1	Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	1	Balıkesir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	1	Bursa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	1	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	50	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	50	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T7	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	75	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	100	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	5	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	T2	Binek Otomobil	4	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	6	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T8	Pick-up (Kamyonet,arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	20	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	2	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T13	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 12.000 kg)	1	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	1	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T2	Binek Otomobil	110	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	220	Trafik Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T4	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	30	Trafik Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T4	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	4	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T5	Minibus (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	15	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T8	Pick-up (Kamyonet,arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	4	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	80	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T11a	Obtobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	50	Trafik Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T11b	Obtobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	5	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T12	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 3.501 kg)	1	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T13	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 12.000 kg)	3	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yükü ağırlığı en az 17.000 kg)	1	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımı)	1	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T19	Motorsiklet en az 601 cc.lik	18	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T19	Motorsiklet en az 601 cc.lik	32	Trafik Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi

(1) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAKI	FİNANSMAN KAYNAĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	2	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T2	Binek Otomobil	15	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	2	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	T2	Binek Otomobil	8	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T5	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	4	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T8	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	27	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T8	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	22	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	1	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T12	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg)	5	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T14	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg)	1	Alet ve Acil Durum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Hibe
	T9	Panel	15	Başkanlık Taşıra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi
	T9	Panel	15	Başkanlık Taşıra Birimlerinin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi

(II) SAYILI CETVEL
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

[illegible]

(III) SAYILI CETVEL
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN
2023 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAKTI	FINANSMAN KAYNAĞI
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	T2	Binek Otomobili	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere	Merkezi Yönetim Bütçesi

– 16 –

V - CETVELİ

KANUNLAR VE KARARLARLA BAĞLANMIŞ VATANİ HİZMET AYLIKLARI

V - CETVELİ

KANUNLAR VE KARARLARLA BAĞLANMIŞ VATANİ HİZMET AYLIKLARI

Bu Cetvelde ismi belirtilenlerin aylıklarının hesaplanmasında, isimlerinin karşılarında belirtilen gösterge rakamları esas alınır. Ancak, bu Cetvelin (A) ve (B) bölümlerinde belirtilenlerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tâbi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise, yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 30 günlük net asgari ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın % 75'i, diğer yakınları için ise %50'si) esas alınarak ödenir.

A- Sivas Kongresince Seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle T.B.M.M. Birinci Dönem Milletvekillerinden 15.12.1948 tarihli ve 5269 sayılı, 18.7.1951 tarihli ve 5814 sayılı Kanunlar Gereğince Vatanî Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
		01.01.2023-31.12.2023	
1	Bitlis Milletvekili Arif Hikmet Özdemiş Kızı Saliha Özdemiş	3619	
2	Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Faize Övünç	3619	
3	Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Süreyya Akdağ	3619	
4	Diyanbakır Milletvekili İhsan Hamit Tıgrel Kızı Bediz Koz	3619	
5	Diyanbakır Milletvekili İhsan Hamit Tıgrel Kızı Melek Öktem	3619	
6	Ergani Milletvekili Hakkı Akgün Kızı Nazlı Nesligür Akgün	3619	
7	Erzincan Milletvekili Hüseyin Aksu Kızı Saima Aksu	3619	
8	Isparta Milletvekili Mehmet Tahir Kucur Kızı Tuna Kucur	3619	
9	Isparta Milletvekili Mehmet Tahir Kucur Kızı Özten Kosyortz	3619	
10	Kayseri Milletvekili Rifat Çalıka Kızı Vesile Sevim Karakimseli	3619	
11	Mardin Milletvekili İbrahim Turhan Kızı Ayhan Turhan	3619	
12	Sivas Milletvekili Rasim Başara Kızı Türkan Kınacı	3619	
13	I. Dönem Milletvekili Asım Möhürdaroglu Kızı Ayten Danışman	3619	
14	I. Dönem Milletvekili Asım Möhürdaroglu Kızı Gülten Süel	3619	
15	I. Dönem Milletvekili Sıddık Mumcu Kızı Muzaffer Mumcu	3619	
16	I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskaatabekogulları Kızı Zeynep Belma Ahıskaatabekogulları	3619	
17	I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskaatabekogulları Kızı Lütfiye Nesrin Ahıskaatabekogulları	3619	
18	I. Dönem Çorum Milletvekili Abdullah İsmet Eker Kızı Mucizat Divringi	3619	
19	I. Dönem İçel Milletvekili Mulla Ali Güney Kızı Tolunay Güney	3619	
20	I. Dönem Lazistan Milletvekili Zeynel Abidin Atak Kızı Nazlı Sevdâ Başbuğoglu	3619	

B- Özel Kanunlara Göre Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
		Dayandığı Kanun	01.01.2023-31.12.2023
1	Kemal Bahadır Demir Eşi Melek Sina Baydur	1936	5203
2	İbrahim Oktar Cirit Eşi Fatma Gülen Uraz	2096	5203
3	İbrahim Oktar Cirit Kızı Nuriye Ece Cirit	2096	3619
4	Ali Tabak Kızı Melek Tabak	3275	3619
5	Mülazım Deniz Kızı Mavuş Deniz	2998	3619
6	İsa Güneş Kızı Güğercin Acar	2378	3619
7	Mehmet Baydar Kızı Ayşe Safiye Leyla Baydar	1936	3619
8	Mehmet Baydar Kızı Asuman Sarıçoğlu	1936	3619
9	Mehmet Kurşun Kızı Hüriye Erdem	2837	3619
10	Kaşır Kaçar Kızı Çeşmi Çadırcı	3258	3619

C- 28.5.1986 tarihli ve 3292 sayılı Kanun gereğince Bakanlar Kurulu Kararıyla Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Aylık Göstergesi
01.01.2023-31.12.2023

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	
1	Ali Şengüler	6503
2	Arif Şentürk	6503
3	Beyhan Yılmaz Şahinci	6503
4	Burhan Mutlu	6503
5	Enver Özkan	6503
6	Erol Korkmaz	6503
7	Fehim Karaduman	6503
8	Hasan Ayyıldız	6503
9	Hüseyin Babekoğlu	6503
10	İbrahim Zafer	6503
11	İsmet Kahraman	6503
12	İsmet Topaloğlu	6503
13	Mehmet Yalçın	6503
14	Mümin Akkaş	6503
15	Orhan Mutlu	6503
16	Remzi Öztürk	6503
17	Remzi Uçan	6503
18	Rıdvan Kurtulmuş	6503
19	Sabri İskender	6503
20	Seydali Akgün	6503
21	Şaban Özkan	6503
22	Yakup Yıldırım Türkkan	6503
23	Yusuf Bilgiç	6503
24	Yusuf Engin	6503
25	Yusuf Türkoğlu	6503
26	Ziya Savaş	6503
27	Mümin Kaşmeroğlu	6503

Aylık Göstergesi
01.01.2023-31.12.2023

Sıra No Aylık Sahiplerinin İsimleri

28	Ferište Aktaş Eşi Mumin Aktaş	5203
29	Gültekin Karaman Eşi Nesibe Karaman	5203
30	Hanifi Aktaş Eşi İzzar Aktaş	5203
31	Hayrettin Öztürk Eşi Revasiye ÖZTÜRK	5203
32	Hüsnü Kahveci Eşi Nevriye Kahveci	5203
33	İslam Erdi Eşi Fahriye Erdi	5203
34	Mahmut Bölükbaşı Eşi Neziha Bölükbaşı	5203
35	Mehmet Karasulu Eşi Ayşe Karasulu	5203
36	M. Mumin Yakup Eşi Meryem Musaoğlu	5203
37	Orhan Pandur Eşi Şaver Pandur	5203
38	Osman Onur Eşi Fatma Onur	5203
39	Ömer Dönmez Eşi Sebile Dönmez	5203
40	Ramadan Tunali Eşi Hatice Tunali	5203
41	Saadettin Bilen Eşi Mesude Bilen	5203
42	Saffet Recep Eşi Zehra Safetoğlu	5203
43	Selim Savaş Eşi Kamile Savaş	5203
44	Şaban Ergül Eşi Muradiye Ergül	5203
45	Şaban Güler Eşi Ayşe Güler	5203
46	Niyazi Özgür Eşi Nazmiye Özgür	5203
47	Embiye Çavuş Eşi Hanife Çavuş	5203

Aylık Göstergesi
01.01.2023-31.12.2023

Sıra No Aylık Sahiplerinin İsimleri

48	Abdulkerim Zırlı Kızı Kadriye Aközlü	3619
49	Abdulkerim Zırlı Kızı Yurdagül Döngü	3619
50	Hüsnüye Atasoy Kızı Nevin Atasoy	3619
51	Mehmet Öztürk Kızı Saniye Kayacan	3619
52	Mehmet Öztürk Kızı Kaniye Döşlü	3619
53	Mehmet Öztürk Kızı Seher Özpetin	3619
54	Ömer Dönmez Kızı Azize Dönmez	3619
55	Sabit Hafızoğlu Kızı Derya Hafızoğlu	3619
56	Sefer Tekçe Kızı Ceyran Ekinci	3619
57	Sefer Tekçe Kızı Terlan Kesemen	3619
58	Veysel Şatıroğlu Kızı Menevşe Süzer	3619
59	Veysel Şatıroğlu Kızı Hayriye Özer	3619
60	Yusuf Çelik Kızı Selmiye Altınkaya	3619
61	Remzi Gürkan Kızı Sevinç İnce	3619

**B) 5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ
YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİNE
EKLENECEK BELGELER**

– 1 –

KAMU BORÇLARINA İLİŞKİN TABLOLAR

TABLO 1
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE FİNANSMANI

(Bin TL)	
2021 (*)	2022/7 (*)
Merkezi Yönetim Finansmanı	129.996.249
BORÇLANMA (Net)	200.555.270
Dış Borçlanma (Net)	23.331.372
Kullanım	84.694.885
Ödeme (Anapara)	-61.363.514
İç Borçlanma (Net)	177.223.899
Satış	337.155.410
Ödeme	-159.931.511
BORÇLANMA DIŞI KAYNAKLAR	843.236
Özelleştirme Geliri	0
TMSF Gelir Fazlası	0
Net Borç Verme (-)	-843.236
Borç Verme	0
Geri Ödeme (-)	843.236
KASA/BANKA VE DİĞER İŞLEMLER	-195.988.440

(*) Geçici

TABLO 2
MERKEZİ YÖNETİM İÇ BORÇ STOKU
(31/7/2022 İTİBARIYLA) (*)

	2021 Aralık	2022 Temmuz
TOPLAM	1.321.189	1.676.222
Devlet Tahvilleri	1.311.270	1.650.769
Nakit İmkamı Sağlayanlar	1.216.530	1.493.679
Özel Tertip	8.367	5.589
İkraz Senetleri	86.373	151.501
Hazine Bonoları	9.920	25.453
Nakit İmkamı Sağlayanlar	9.920	25.453
Özel Tertip	0	0

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı
(*) Geçici

TABLO 3
MERKEZİ YÖNETİM İÇ BORÇ STOKUNUN YILLAR İTİBARIYLA DAĞILIMI
1996 - 2022 (*)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022(*)
TOPLAM	3.149	6.283	11.613	22.920	36.421	122.157	149.870	194.397	224.483	244.782	251.470	274.827	320.095	352.841	388.778	386.542	403.007	414.649	440.124	468.644	555.408	586.142	755.052	1.060.354	1.321.189	1.676.222	
Devlet Tahvilleri	1.250	3.571	5.772	19.683	34.365	102.128	112.850	168.974	194.211	226.564	240.176	260.449	315.869	343.317	388.778	382.858	403.007	414.649	440.124	467.620	554.473	580.647	756.391	1.060.354	1.311.270	1.650.769	
Hazine Bonoları	1.528	2.375	5.841	3.237	2.058	20.029	37.020	25.413	30.272	17.818	9.594	6.134	13.978	14.036	9.525	0	3.684	0	0	1.025	974	5.495	18.261	0	9.920	25.453	
Konsolidé Borçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kas Vadei Avantı	371	338	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı
(*) 2022 Yılı Tahmini Verilerdir

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı
(*) 31/7/2022 itibarıyla

TABLO 4
MERKEZİ YÖNETİM İÇ BORÇ STOKUNA İLİŞKİN ÖDEMELER (*)

	STOK		2022 AĞUSTOS-ARALIK ÖDEMELERİ				2023 ÖDEMELERİ		2024 ÖDEMELERİ		2025 VE SONRASI ÖDEMELER	
			ANAPARA		FAİZ		ANAPARA		ANAPARA		ANAPARA	
	31/12/2021	31/7/2022										
TOPLAM	1.321.189	1.676.222	116.839	107.903	107.903	368.292	309.184	375.447	286.616	815.643	1.696.017	
Devlet Tahvilleri	1.311.270	1.650.769	110.282	107.205	107.205	349.396	305.698	375.447	286.616	815.643	1.696.017	
Hazine Bonoları	9.920	25.453	6.557	698	698	18.896	3.486	0	0	0	0	0

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

(*) 31/7/2022 tarihi itibarıyla kesinleşen ödemeler olup TÜFE, döviz kuru ve faiz gerçekleşmelerine göre değişmektedir.

TABLO 5
İÇ BORÇLANMA DURUMU

	2021		2022 (*)			
			BORÇLANMA		ANAPARA ÖDEMELERİ	
	STOK				FAİZ ÖDEMELERİ	NET BORÇLANMA
TOPLAM	1.321.189	1.321.189	522.644	167.611	93.890	355.032
Devlet Tahvilleri	1.311.270	1.311.270	497.191	157.692	92.573	339.499
Hazine Bonoları	9.920	9.920	25.453	9.920	1.317	15.533
						25.453

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

(*) 31/7/2022 tarihi itibarıyla Ocak-Temmuz döneminin içermektedir.

(**) Muhasebe kayıtları dikkate alınarak hesaplanmıştır.

(***) Kur farkları dahil edilmştir.

TABLO 6
MERKEZİ YÖNETİM DİŞ BORÇLARI
31/12/2021 DURUMU

	(Milyon ABD doları)		
	BORÇ BAKİYESİ (*) (1)	31/12/2021 İTİBARIYLA KULLANILMAYAN (**) (**) (2)	
			TOPLAM (1)+(2)
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	109.732	10.382	120.114
A - RESMİ ALACAKLILAR	24.287	4.696	28.983
1 - HÜKÜMET KURULUŞLARI	3.454	573	4.027
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	1.358	391	1.749
MERKEZİ HÜKÜMETLER	15	0	15
RESMİ KALKINMA BANKALARI	2.081	182	2.263
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	20.833	4.123	24.956
AIIB - ASYA ALTYAPI YATIRIM BANKASI	79	640	719
CEB - AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	1.095	249	1.344
CTF - TEMİZ TEKNOLOJİ FONU	0	46	46
EBRD - AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI	13	304	317
EIB - AVRUPA YATIRIM BANKASI	4.887	158	5.045
ETDB - EİT TİCARİT VE KALKINMA BANKASI	40	23	62
IBRD - ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	5.743	2.560	8.303
IDA - ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	1	0	1
IDB - İSLAM KALKINMA BANKASI	1.330	72	1.402
IFAD - ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	44	71	115
IMF - ULUSLARARASI PARA FONU (***)	7.587	0	7.587
NIB - NORDİK YATIRIM BANKASI	0	0	0
OFID - OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT	15	0	15
B - ÖZEL ALACAKLILAR	85.445	5.687	91.131
1 - BORÇ	1.813	5.687	7.500
BANKACILIK DİŞ FİNANSMAN KURULUŞLARI	19	653	672
YABANCI TİCARİ BANKALAR	1.317	5.010	6.326
YERLİ TİCARİ BANKALARIN YURTDİŞİ ŞUBELERİ VE DİĞER	477	24	502
2 - TAHVİL	83.631	0	83.631

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı.

(*) 31/12/2021 tarihli pariteler ile hesaplanmıştır.

(**) Anlaşma tarihi 31/12/2021 tarihinden küçük olan kredileri kapsamaktadır.

(***) SDR Tahsisatı dahildir.

TABLO 7
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARININ
31/12/2020-31/12/2021 TARİHLİ BAKİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

	(Milyon ABD doları)		
	BORÇ BAKİYESİ (*)	BORÇ BAKİYESİ (**)	% Artış/Azalış
	31.12.2020	31.12.2021	
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	102.317	109.732	7,2%
A - RESMİ ALACAKLILAR	20.053	24.287	21,1%
1 - HÜKÜMET KURULUŞLARI	4.021	3.454	-14,1%
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	1.568	1.358	-13,4%
MERKEZİ HÜKÜMETLER	23	15	-34,8%
RESMİ KALKINMA BANKALARI	2.430	2.081	-14,4%
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	16.032	20.833	29,9%
AİİB - ASYA ALTYAPI YATIRIM BANKASI	20	79	0,0%
CEB - AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	1.079	1.095	1,5%
CTF - TEMİZ TEKNOLOJİ FONU	0	0	0,0%
EBRD - AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI	0	13	0,0%
EİB - AVRUPA YATIRIM BANKASI	5.435	4.887	-10,1%
ETDB - EİT TİCARET VE KALKINMA BANKASI	31	40	0,0%
IBRD - ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	6.551	5.743	-12,3%
IDA - ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	3	1	-70,4%
IDB - İSLAM KALKINMA BANKASI	1.466	1.330	-9,3%
IFAD - ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	42	44	5,5%
IMF - ULUSLARARASI PARA FONU (***)	1.386	7.587	447,6%
NİB - NORDİK YATIRIM BANKASI	0	0	0,0%
OFİD - OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT	20	15	-23,4%
B - ÖZEL ALACAKLILAR	82.263	85.445	3,9%
1 - BORÇ	1.638	1.813	10,7%
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	22	19	-11,3%
YABANCI TİCARİ BANKALAR	1.157	1.317	13,8%
YERLİ TİCARİ BANKALARIN YURTDIŞI ŞUBELERİ VE DİĞER	459	477	4,0%
2 - TAHVİL	80.625	83.631	3,7%
Merkezi Yönetim Dış Borç Stokunun GSYH'ye Oramı (%)	14,3	13,7	-4,2%

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

(*) 31/12/2020 tarihli pariteler ile hesaplanmıştır.

(**) 31/12/2021 tarihli pariteler ile hesaplanmıştır.

(***) SDR Tahsisatı dahildir.

TABLO 7/A
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARININ
31/12/2020-31/12/2021 TARİHLİ BAKİYELERİNDEKİ DEĞİŞİMİN KAYNAKLARI

	(Milyon ABD doları)
31/12/2020 İtibarıyla Dış Borç Stoku	102.317
31/12/2021 İtibarıyla Dış Borç Stoku	109.732
Dış Borç Stokundaki Toplam Değişim	7.415
Net Dış Borçlanma	9.888
Net Prim / İskonto	14
Çapraz Kur Değişimi	-2.487

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

TABLO 8
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARI
31/7/2022 DURUMU

(Milyon ABD doları)

	31/7/2022		BORÇ BAKİYESİ (*)	İTİBARIYLA KULLANILMAYAN		TOPLAM	ÖDENECEK FAİZ TUTARI (*)
	(1)	(2)		(*)	(**)		
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	108.475	9.393				117.868	43.855
A - RESMİ ALACAKLILAR	22.215	4.925				27.140	2.383
1 - HÜKÜMET KURULUŞLARI	2.958	527				3.485	204
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	1.161	378				1.539	60
MERKEZİ HÜKÜMETLER	11	0				11	1
RESMİ KALKINMA BANKALARI	1.786	149				1.935	143
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	19.257	4.398				23.655	2.179
AİİB - ASYA ALTYAPI YATIRIM BANKASI	138	771				909	48
CEB - AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	1.018	174				1.192	147
CTF - TEMİZ TEKNOLOJİ FONU	1	46				46	0
EBRD - AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI	41	245				286	4
EİB - AVRUPA YATIRIM BANKASI	4.365	143				4.508	1.588
ETDB - EİT TİCARET VE KALKINMA BANKASI	34	20				54	4
IBRD - ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	5.229	2.872				8.101	111
IDA - ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	0	0				0	0
IDB - İSLAM KALKINMA BANKASI	1.199	66				1.265	272
IFAD - ULUSLARARASI TARİMSAL KALKINMA FONU	42	61				103	4
IMF - ULUSLARARASI PARA FONU (***)	7.177	0				7.177	0
NİB - NORDİK YATIRIM BANKASI	0	0				0	0
OFID - OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT	13	0				13	2
B - ÖZEL ALACAKLILAR	86.260	4.468				90.728	41.472
1 - BORÇ	2.229	4.468				6.697	314
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	18	590				608	1
YABANCI TİCARİ BANKALAR	1.575	3.856				5.431	270
YERLİ TİCARİ BANKALARIN YURTDIŞI ŞUBELERİ VE DİĞER	636	22				658	43
2 - TAHVİL	84.031	0				84.031	41.157

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

(*) 31/7/2022 tarihli pariteler ile hesaplanmıştır.

(**) Anlaşma tarihi 31/7/2022 tarihinden önce olan kredileri kapsamaktadır.

(***) SDR Tahsisatı dahildir.

TABLO 9 (*) () (***)**
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇ ÖDEMELERİNİN
YILLAR İTİBARIYLA DAĞILIMI

(Milyon ABD doları)

YILLAR	ANAPARA	FAİZ	TOPLAM
2022 (Ağustos-Aralık)	3.054	2.226	5.280
2023	7.107	5.132	12.239
2024	10.444	4.789	15.234
2025	11.533	4.194	15.728
2026	12.118	3.618	15.736
2027+ (****)	57.105	23.896	81.001
TOPLAM	101.362	43.855	145.217

Kaynak : Hazine ve Maliye Bakanlığı

(*) 31/7/2022 tarihli pariteler ile hesaplanmıştır.

(**) Anapara/faiz tutarları gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileridir.

(***) SDR tahsisatı anapara ödemesiz olduğundan anapara ödeme projeksiyonlarında yer almamaktadır.

(****) 2027 ve sonraki yılları kapsamaktadır.

– 2 –

**MAHALLİ İDARELER VE SOSYAL
GÜVENLİK KURUMLARININ BÜTÇE
GELİR VE GİDERLERİ (2020 - 2025)**

TABLO 1 : MAHALLİ İDARELER GELİR VE HARCAMALARI (1)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
			(2)	(3)	(3)	(3)
GELİRLER	141.466	195.879	351.394	502.464	643.289	756.663
1. VERGİLER	112.060	155.620	297.438	429.754	549.843	642.002
A. VASITASIZ	30.331	44.983	97.026	131.667	172.656	205.765
B. VASITALI	68.490	94.559	178.158	262.003	330.807	383.765
C. SERVET	13.239	16.078	22.254	36.084	46.379	52.473
2. VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	14.227	20.184	31.614	42.432	53.147	62.593
3. FAKTÖR GELİRLERİ	15.179	20.075	22.342	30.278	40.299	52.068
HARCAMALAR	137.749	190.459	352.692	516.539	641.251	754.789
1. CARİ GİDERLER	86.856	112.784	204.971	296.532	368.794	428.868
2. YATIRIM HARCAMALARI	38.910	60.795	119.918	175.159	212.394	253.737
A. SABİT SERMAYE	38.881	60.765	119.888	175.129	212.365	253.707
B. STOK DEĞİŞİMİ	30	30	30	30	30	30
3. CARİ TRANSFERLER	12.600	17.464	27.840	40.364	47.257	54.661
4. KAMULAŞTIRMA VE S. DEĞER ARTIŞI	-5.216	-6.773	-14.587	-15.209	-15.122	-15.085
5. SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	4.599	6.189	14.551	19.694	27.928	32.608
GELİR-GİDER FARKI	3.717	5.420	-1.298	-14.075	2.038	1.875

Kaynak: T. C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

(1) Belediyeler, il özel idareleri, İller Bankası, belediyelerin oluşturdıkları birlikler ile büyükşehir belediyeleri bağlı idarelerini kapsamaktadır.

(2) Gerçekleşme Tahmini

(3) Program

TABLO 2 : SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞLARI GELİR-GİDER DENGESİ

	(Cari Fiyatlarla, Milyon TL)				
	2020	2021	2022	2023	2025
			(1)	(2)	(2)
I-GELİRLER	455.572	618.338	922.581	1.478.939	2.044.929
-PRİM TAHSİLATLARI	326.623	443.894	685.792	1.101.745	1.575.209
II-GİDERLER	525.962	637.963	1.010.843	1.538.131	2.182.731
-SİGORTA ÖDEMELERİ	350.273	414.803	680.288	1.045.008	1.520.409
-SAĞLIK GİDERLERİ	135.704	177.241	275.297	379.401	571.754
-YATIRIM HARCAMALARI	163	369	420	610	806
III-GELİR-GİDER FARKI	-70.389	-19.625	-88.262	-59.192	-137.802
IV-BÜTÇE TRANSFERLERİ	71.980	19.670	88.262	59.192	137.802
-BÜTÇE TRANSFERLERİ (3)	245.976	254.072	420.542	582.943	816.014
V-FİNANSMAN AÇIĞI	-1.590	-45	0	0	0

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Program

(3) Faturalı ödemeler, ek karşılıklar, devlet katkısı, emeklilere yapılan ek ödeme, prim teşviklerinden kaynaklanan transferler ve prim ödeme gücü olmayanların GSS primleri dahil edilmiştir.

– 3 –

**MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ
KAMU İDARELERİNE BAĞLI DÖNER
SERMAYE İŞLETMELERİ İLE BÜTÇE
DIŞI FONLARIN GELİR VE GİDERLERİ
(2020 - 2025)**

TABLO 1 : DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR FİNANSMAN DENGESİ (1)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	(Cari Fiyatlar, Milyon TL)					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A. TOPLAM GELİRLER	104.172	157.548	263.818	332.352	395.259	442.631
I. İŞLETME GELİRLERİ	103.379	156.567	257.156	327.096	390.827	439.251
1. MAL VE HİZMET SATIŞ HASILATI	64.300	127.725	208.023	263.837	313.619	351.086
2. DİĞER GELİRLER	39.079	28.842	49.133	63.259	77.208	88.165
II. KURUM BÜNYESİNDE KALAN FONLAR	793	981	6.662	5.257	4.432	3.380
1. AMORTİSMANLAR	756	949	6.601	5.173	4.327	3.257
2. KARŞILIKLAR	37	33	60	84	105	123
III. BÜTÇE TRANSFERLERİ	0	0	0	0	0	0
1. SERMAYE	0	0	0	0	0	0
2. YARDIM-DİĞER	0	0	0	0	0	0
B. TOPLAM GİDERLER	104.675	151.072	262.982	330.929	392.705	439.197
I. İŞLETME GİDERLERİ	100.352	146.400	245.013	314.227	376.845	425.070
1. MAL VE HİZMET SATIŞ MALİYETİ	73.631	110.209	177.734	225.040	268.068	299.135
2. DİĞER GİDERLER	26.721	36.191	67.279	89.187	108.777	125.934
- GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	22.218	29.188	54.399	72.287	88.777	102.759
- DİĞER	4.504	7.002	12.879	16.900	20.000	23.175
II. YATIRIM HARCAMALARI	1.494	999	7.540	7.808	9.216	10.229
III. STOK ARTIŞI	2.305	2.665	6.104	5.951	5.449	4.558
IV. SABİT KIYMET ARTIŞI	-586	-122	2.292	40	-2.496	-5.020
V. DOLAYSIZ VERGİLER	406	1.125	2.032	2.879	3.646	4.294
VI. FONLARA TRANSFERLER	704	5	0	24	46	66
VII. BORÇ VERME EKSI GERİ ÖDEME	0	0	0	0	0	0
C. GELİR GİDER FARKI	-503	6.476	836	1.423	2.554	3.434
D. FİNANSMAN	503	-6.476	-836	-1.423	-2.554	-3.434
I. KASA BANKA DEĞİŞİMİ	-4.394	-1.788	-9.709	-8.207	-7.514	-6.286
II. İÇ BORÇLANMA (NET)	4.898	-4.689	8.872	6.784	4.961	2.852
III. DIŞ BORÇLANMA (NET)	0	0	0	0	0	0

Kaynak: T. C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
 (1) Yürürlükte bulunan bütçe kapsamındaki kuruluşlara ait döner sermayeler ile TRT, Millî Piyango İdaresi ve AOC'yi kapsamaktadır.
 (2) Çeşitli bütçe kalemleri.
 (3) Program

TABLO 2: FON GELİR VE GİDERLERİ (1)

	(Cari Fiyatlarla, Milyon TL)				
	2020	2021	2022	2023	2025
			(2)	(3)	(3)
I-GELİRLER	33.812	44.989	82.711	118.870	178.505
-VERGİ GELİRLERİ	22.541	35.046	71.938	101.404	146.560
-VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	7.804	5.270	5.986	9.304	13.535
-FAKTÖR GELİRLERİ (NET)	0	0	0	0	0
-CARİ TRANSFERLER (NET)	0	0	0	0	0
-SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	3.467	4.673	4.786	8.162	12.134
II-GİDERLER	33.150	33.597	80.461	114.429	166.900
-CARİ GİDERLER	21.552	26.179	59.577	78.825	98.998
-FAKTÖR GİDERLERİ (NET)	12	21	38	53	67
-SABİT SERMAYE YATIRIMLARI	0	0	0	0	0
-CARİ TRANSFERLER (NET)	11.586	7.397	20.845	35.551	43.584
-SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	0	0	0	0	0
III-GELİR-GİDER FARKI	662	11.392	2.250	4.441	11.605

Kaynak: T. C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

(1) Özelleştirme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Savunma Sanayii Destekleme Fonu ile Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu hesaplarını içermektedir.

(2) Gerçekleşme Tahmini

(3) Program

– 4 –

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇESİNDEN YARDIM ALAN İDARE,
KURUM VE KURULUŞLAR**

TABLO 1 : 2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDEN YARDIM ALAN İDARE, KURUM VE KURULUŞLAR

	(TL)	
	2022 Bütçe (Ek Bütçe Dahil)	2023 Teklif
HAZİNE YARDIMLARI		
Merkezi İhale ve Finans Birimi	31.607.000	65.378.000
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu	894.000.000	1.250.000.000
Yatırım Ofisi	185.000.000	298.000.000
Dijital Dönüşüm Ofisi	101.430.000	172.431.000
Finans Ofisi	31.752.000	53.978.000
İnsan Kaynakları Ofisi	75.600.000	128.520.000
Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı	169.996.000	244.754.000
Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı	402.141.000	418.000.000
Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları	395.084.000	817.222.000
Sosyal Güvenlik Kurumları	276.779.961.000	308.188.665.000
Mahalli İdareler	2.425.604.000	4.100.334.000
Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	13.489.000	27.902.000
Türkiye Çevre Ajansı	675.000.000	1.232.000.000
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı	170.000.000	315.000.000
KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER		
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	255.522.000	533.650.000
Türkiye Maarif Vakfı	1.871.857.000	3.499.874.000
Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığına Ulusal Katkı Payı	846.796.000	1.893.965.000
Kamu İşveren Sendikaları	3.743.000	8.344.000
Siyasi Partiler	645.167.000	5.025.862.000
Memurların Öğle Yemeği	475.726.000	1.203.617.000
Bağımsız Spor Federasyonları	142.831.000	295.000.000
Muhtaç ve Engellilere Yardım	42.196.000	87.081.000
Yunus Emre Vakfı	403.331.000	634.907.000
Yeşilay'a	187.358.000	605.000.000
Türkiye Kızılay Derneği'ne	12.000.000	26.400.000
YURTDIŞINA YAPILAN CARİ TRANSFERLER		
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	129.650.000	207.000.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	255.586.000	403.000.000
SERMAYE TRANSFERLERİ		
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu	3.386.000	5.679.000
Kalkınma Ajansları	374.489.000	774.641.000
Mahalli İdareler	4.790.083.000	7.321.772.000
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	365.000.000	492.000.000
Vakıf Üniversiteleri	1.000	5.001.000
Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP)	140.000.000	250.000.000
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)	166.000.000	300.000.000
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	17.103.000	39.933.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	68.374.000	185.589.000
Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	50.000.000	135.000.000
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı	0	10.000.000.000
Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı	215.000.000	325.000.000
Yunus Emre Vakfı	44.000.000	250.000.000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 362

2023 YILI

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

(I) Sayılı Cetvel

Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve

(II) Sayılı Cetvel

Özel Bütçeli İdareler

(B - Özel Bütçeli Diğer İdareler) ile

(III) Sayılı Cetvel

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

2022

CİLT 3

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I Sayılı Cetvel)

Türkiye Büyük Millet Meclisi	1
Cumhurbaşkanlığı	11
Anayasa Mahkemesi	17
Yargıtay	21
Danıştay	25
Hakimler ve Savcılar Kurulu	29
Sayıştay	31
Adalet Bakanlığı	35
Milli Savunma Bakanlığı	47
İçişleri Bakanlığı	51
Dışişleri Bakanlığı	61
Hazine ve Maliye Bakanlığı	71
Milli Eğitim Bakanlığı	85
Sağlık Bakanlığı	99
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	107
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	117
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	127
Kültür ve Turizm Bakanlığı	133
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	145
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	153
Ticaret Bakanlığı	165
Gençlik ve Spor Bakanlığı	177
Tarım ve Orman Bakanlığı	185
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	201
Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı	203
Jandarma Genel Komutanlığı	205
Sahil Güvenlik Komutanlığı	209
Emniyet Genel Müdürlüğü	213
Diyanet İşleri Başkanlığı	225
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	231
Gelir İdaresi Başkanlığı	237
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	241

Sayfa

Meteoroloji Genel Müdürlüğü	247
Göç İdaresi Başkanlığı	253
Avrupa Birliği Başkanlığı	259
Devlet Arşivleri Başkanlığı	263
İletişim Başkanlığı	269
Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı	275
Strateji ve Bütçe Başkanlığı	279
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	285
İklim Değişikliği Başkanlığı	293

ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER (II Sayılı Cetvel)

Türkiye İstatistik Kurumu	297
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	307
Savunma Sanayi Başkanlığı	315
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	321
Atatürk Araştırma Merkezi	327
Atatürk Kültür Merkezi	331
Türk Dil Kurumu	335
Türk Tarih Kurumu	339
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	343
Türkiye Bilimler Akademisi	357
Karayolları Genel Müdürlüğü	361
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	375
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	383
Orman Genel Müdürlüğü	389
Vakıflar Genel Müdürlüğü	403
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	413
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	421
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	431
Türk Akreditasyon Kurumu	439
Türk Standardları Enstitüsü	445
Türk Patent ve Marka Kurumu	455
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı	463
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	473
GAP Bölge Kalkınma İdaresi	481

Sayfa

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	487
Kamu Denetçiliği Kurumu	493
Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu	497
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	505
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	511
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	517
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	523
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	527
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	531
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	535
Türkiye Su Enstitüsü	551
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	555
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	563
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı	569
Helal Akreditasyon Kurumu	575
Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	579
Türkiye Uzay Ajansı	587
Kapadokya Alan Başkanlığı	591
Türkiye Adalet Akademisi	597
Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu	601

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III Sayılı Cetvel)

Radio ve Televizyon Üst Kurulu	613
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	621
Sermaye Piyasası Kurulu	631
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	639
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	649
Kamu İhale Kurumu	657
Rekabet Kurumu	663
Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	671
Kişisel Verileri Koruma Kurumu	677
Nükleer Düzenleme Kurumu	681
Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu	687

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

(I) Sayılı Cetvel Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YASAMA	3.919.137.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.330.446.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	5.249.583.000	5.249.583.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	231.005.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	5.480.588.000	5.480.588.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	5.480.588.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
60- YASAMA PROGRAMI	3.919.137.000	
1.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	9.077.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.077.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	504.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.070.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	500.000	
1.12-DIŞ İLİŞKİLER VE PROTOKOL BAŞKANLIĞI	83.565.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	83.565.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.530.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	51.001.000	
1.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	128.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	128.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	80.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	48.000.000	
1.34-KANUNLAR KARARLAR BAŞKANLIĞI	2.496.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.496.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	970.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
1.35-BÜTÇE BAŞKANLIĞI	190.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	190.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	138.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
1.36-TUTANAK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	926.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	926.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	607.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	310.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
1.5-İNSAN KAYNAKLARI BAŞKANLIĞI	2.252.905.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.252.905.000	
E.01.01-MEMURLAR	601.655.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.313.114.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.400.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	19.500.000	
E.02.01-MEMURLAR	143.520.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	151.669.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	700.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.387.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	16.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.800.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000	
1.11-İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI	17.003.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	17.003.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.002.000	
1.37-MİLLETVEKİLİ HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	1.334.200.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.334.200.000	
E.01.07-MİLLETVEKİLLERİ	730.000.000	
E.02.07-MİLLETVEKİLLERİ	28.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	901.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	17.087.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.011.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	67.200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	471.000.000	
1.38-ARAŞTIRMA HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	481.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	481.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	437.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	42.000	
1.8-KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	2.722.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.722.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.733.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	67.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	894.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	17.000	
1.10-BİLGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI	60.115.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	60.115.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.001.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.002.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	201.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.827.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.124.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	960.000	
1.25-BASIN, YAYIN VE HALKA İLİŞKİLER BAŞKANLIĞI	27.457.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	27.457.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.096.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	551.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	55.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.803.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.476.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.350.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.330.446.000	
1.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	1.757.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.757.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	46.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	142.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	112.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.450.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.000	
1.24-HUKUK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	1.271.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.271.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.212.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
1.5-İNSAN KAYNAKLARI BAŞKANLIĞI	1.013.060.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.013.060.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	398.619.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	165.497.000	
E.01.03-İŞÇİLER	309.860.000	
E.02.01-MEMURLAR	46.080.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.294.000	
E.02.03-İŞÇİLER	55.510.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	9.200.000	
1.11-İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI	192.965.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	192.965.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	101.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.378.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.460.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.951.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.162.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	50.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.050.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.811.000	
1.13-DESTEK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	120.975.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	120.975.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	72.045.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	526.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	122.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.192.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.336.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.754.000	
1.10-BİLGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI	418.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	418.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	260.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	231.005.000	
1.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	231.005.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	231.005.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	208.205.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	22.800.000	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ 2023 YILI (E) CETVELİ

(01) PERSONEL GİDERLERİ:

Ayrıntılarına aşağıda yer verilen giderler, **(01) Personel Giderleri** ekonomik sınıflandırma kodundan karşılanır. Bu giderlerden:

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Personeli Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince yapılacak giyecek yardımı **“Sosyal Haklar”** ekonomik koduna gider kaydedilir.
- 2- Toplu sözleşme hükümü gereğince, personele ödenecek toplu taşıma kartı bedeli **“Sosyal Haklar”** ekonomik koduna gider kaydedilir.
- 3- İlgili mevzuatı gereği, eğitim amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında staj yapan öğrencilere ödenecek ücretler, **01.04.10.02 “Aday Çırak, Çırak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri”** ekonomik koduna gider kaydedilir.
- 4- 6253 sayılı Kanun gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi personeline yönelik olarak düzenlenecek eğitim, konferans, seminer, toplantı ve benzeri programlarda görevlendirilen öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlara 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarda, diğerlerine ise aynı Kanuna göre okutmanlara belirlenen tutarda ek ders ücreti ödenir. Bunlara yapılacak ödemeler **01.01.50.01 “Ek Çalışma Karşılıkları”** ekonomik koduna gider kaydedilir.
- 5- Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinin **(01) “Personel Giderleri”** ve **(02) “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri”** tertiplerinde ödenek yetersizliği olması durumunda, herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın bütçenin tertiplerinden aktarma yapmaya Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı yetkilidir.

(03) MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ:

Ayrıntılarına aşağıda yer verilen giderler, **(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri** ekonomik sınıflandırma kodundan karşılanır. Bu giderlerden:

- 1- a) Genel Kurul, Başkanlık Divanı ve Komisyonlar tarafından geçici bir görevle görevlendirilecek üyelerin yollukları,
- b) Komisyon başkanlarının, komisyonun temsiliyle ilgili yurt içi gezilerinde TBMM Başkanının Olur’u ile yolluk ve yevmiyeleri,
- c) Araştırma ve soruşturma komisyonlarının üyelerine, komisyon kararı gereğince ödenecek yolluklar,
- ç) Türkiye’yi ziyaret eden yabancı heyetlere refakat edecek milletvekillerinin yolluk ve yevmiyeleri,

03.03.10.01 “Yurt İçi Geçici Görev Yollukları” ekonomik koduna;

- 2- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin asamble, konferans ve komisyonlara, milletlerarası konferans, kongre, seminer ve benzeri toplantılar ile tanıtım faaliyetlerine katılma karşılığı olarak, komisyon başkanları, milletlerarası grup ve komisyon başkanları veya birlik gruplarının başkanları tarafından toplantı tarihlerini ve konularını Başkanlığa bildirmeleri ve kabul edilmesi kaydıyla giderleri **03.03.10.03 “Yurt Dışı Geçici Görev Yollukları”** ekonomik koduna, ekonomik koduna,
 - 3- Türkiye Büyük Millet Meclisinin ulaştırma hizmetlerinde kullanılan araçların kasko-trafik sigorta bedelleri, **03.05.40.02 “Sigorta Giderleri”** ekonomik koduna,
 - 4- Türkiye Büyük Millet Meclisinde mevcut milletvekillerinin, Başkanlık Onayı ile yabancı dil kursuna katılmaları halinde ödenecek kurs ücretleri, bu Kanuna bağlı (E) işareti cetvelin ilgili maddesinde öngörülen esaslar çerçevesinde, **03.05.90.03 “Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri”** ekonomik koduna,
 - 5- Başkanlık Divanınca veya Başkanlık Makamınca oluşturulacak kurullar/heyetler ve uluslararası toplantılarla ilgili tanıtma, ikram, ağırlama, tören, fuar ve temsil ile davetilerin yol ve konaklama giderleri; yayın, ödül, hediye, kongre, seminer, konferans, sempozyum gibi toplantılara ilişkin organizasyon giderleri, kurulların faaliyet sahasına giren her türlü giderler ile temsil ve ağırlamanın gerektirdiği her türlü gider **03.06.10.01 “Temsil, Tanıtma ve Ağırlama Giderleri”** ekonomik koduna, tanıtma yönelik giderler ise **03.06.20.01 “Toplantı ve Organizasyon Giderleri”** ekonomik koduna,
 - 6- Türkiye Büyük Millet Meclisinin temsil, tanıtma, ağırlama, tören, fuar ve organizasyon giderleri harcamalarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 22’nci maddesi kapsamında tek seferde ve 30.000 (Otuzbin) TL’ye kadar doğrudan temin usulüyle yapılan mal ve hizmet alımlarında, piyasa fiyat araştırması yapılmaksızın ve yaklaşık maliyet cetveli düzenlenmeksizin alıma ilişkin fatura harcama yetkilisince onaylanmak suretiyle ödeme gerçekleştirilebilir. Bu giderler **03.06.10.01 “Temsil, Tanıtma ve Ağırlama Giderleri”** ekonomik koduna,
- Gider kaydedilir.

(05) CARI TRANSFERLERİ:

Ayrıntılarına aşağıda yer verilen giderler, **(05) Cari Transferler** ekonomik sınıflandırma kodundan karşılanır. Bu giderlerden:

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının takdirlerine göre Demek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. kuruluşlara yapılacak yardımlar **05.03.10.01 “Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara”** ekonomik koduna,

- 2- 3671 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi gereğince "Milletvekillerinin, Yasama Organi üyeliği ile açıktan atandığı Bakanlık görevi sona erenlerin ve bunların bakımına yükümlü oldukları aile fertlerinin; ölenlerin aylık veya 5'inci madde gereğince tazminat alan veya müstahak olup da, bu tazminatı 5'inci maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlar sebebiyle alamayan dul ve yetimlerinin" tedavi giderleri (yurt dışı tedavileri dâhil) ile aynı Kanunun 7'nci maddesi gereğince yapılacak ölüm yardımı **05.04.30.01 "Sağlık Amaçlı Transferler"** ekonomik koduna; aynı Kanunun Geçici 8'inci maddesi gereğince, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına temsil tazminatı ödenmeyen Yasama Organi eski üyeleri ile dışardan atanan bakanların kendilerine, dul ve yetimlerine ödenen temsil tazminatı, **05.04.90.90 "Sınıflandırmaya Girmeyen Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Diğer Transferler"** ekonomik koduna,
- 3- Uluslararası kuruluşlara üyelik aidatı ödemeleri **05.06.20.01 "Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödemeleri"** ekonomik koduna,
- 4- Uluslararası kuruluşlara katkı ödemeleri **05.06.20.02 "Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri"** ekonomik koduna,
- Gider kaydedilir.

(06) SERMAYE GİDERLERİ:

Ayrıntılarına aşağıda yer verilen giderler, **(06) Sermaye Giderleri** ekonomik sınıflandırma kodundan karşılanır.

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisinin ulaştırma hizmetlerini yürüten araçların alım bedelleri, **06.01.40.01 "Kara Taşıtı Alımları"** ekonomik kodundan karşılanır ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde edinilecek taşıtların bedel artışı için Cumhurbaşkanlığı Kararı aranmaz.
- 2- 2023 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Kararın Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı yürütür.

DiĞER HUSUSLAR:

- 1- Yıl içinde hizmetin gerektirdiği hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinin (A) işaretli cetveline yeni tertipler açılmasına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı yetkilidir.
- 2- 12/10/2012 tarihli ve 33 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı Kararıyla kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Haberleşme Yönetmeliği kapsamındaki hizmet alımları, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın, en fazla 3 yıllık yüklenmeyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde temin edilir ve hizmet bedelleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

- 3- Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından işletilen lokanta, kafeterya, eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, lostra, kuaför, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesis ve yerlerde sunulan hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kullanılan alanların bakım, onarım, demirbaş, telefon, su, elektrik, doğalgaz giderleri ile hizmet alım giderleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.
- 4- Türkiye Büyük Millet Meclisinin yönetiminde bulunan tarihi ve kültürel varlıklardan elde edilecek her türlü gelir Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Bunların yapım, bakım, onarım, restorasyon, muhafazası ve işletilmesi için yapılan her türlü gider bütçenin ilgili tertiplerinden karşılanır.
- 5- Türkiye Büyük Millet Meclisi faaliyetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulması halinde; mal veya hizmet alımı ile yapım işleri yapılacak protokol çerçevesinde, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan kurum ve kuruluşlara yaptırılabilir. Bu kapsamda yapılan işin bedeli, ilgisine göre ödenek aktarma veya tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir.
- 6- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığında görev yapan personele (Koruma Daire Başkanlığı personeli ve geçici görevliler dahil) 375 sayılı KHK'nın Ek 14'üncü maddesi kapsamında yapılacak ek ödemeye ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı yetkilidir.

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: CUMHURBAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	172.431.000	Aynen Kabul Edilmiştir
CUMHURBAŞKANLIĞI	2.722.081.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DIŞ POLİTİKA	2.550.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	53.978.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İSTİHDAM	128.520.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	298.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	280.500.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	431.550.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	6.637.060.000	6.637.060.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	6.637.060.000	6.637.060.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: CUMHURBAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
CUMHURBAŞKANLIĞI	6.637.060.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	172.431.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	172.431.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	172.431.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	172.431.000	
16- CUMHURBAŞKANLIĞI PROGRAMI	2.722.081.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	2.720.872.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.720.872.000	
E.01.01-MEMURLAR	99.716.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	530.564.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.578.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	295.267.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.869.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	100.517.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	569.500.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	42.500.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	7.951.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	460.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	105.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	55.100.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	4.810.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	27.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	15.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	255.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	104.000.000	
2.1-CUMHURBAŞKANI	1.209.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.209.000	
E.01.08-CUMHURBAŞKANI ÖDENEĞİ	1.209.000	
13- DIŞ POLİTİKA PROGRAMI	2.550.000.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	2.550.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.550.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.550.000.000	
14- FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK PROGRAMI	53.978.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	53.978.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	53.978.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	53.978.000	
7- İSTİHDAM PROGRAMI	128.520.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	128.520.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	128.520.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	128.520.000	
17- SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI	298.000.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	298.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	298.000.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	298.000.000	
2- ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ PROGRAMI	280.500.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	280.500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	280.500.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	280.500.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	431.550.000	
2.2-İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI	431.550.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	431.550.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	116.450.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	23.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	285.600.000	

2023 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI BÜTÇESİ

E – CETVELİ

Cumhurbaşkanlığı Bütçesinden yapılacak, Cumhurbaşkanı'nın konumu ve hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan giderler ile bu giderlerin ekonomik sınıflandırmanın hangi ayrıntısından karşılanacağı ve ödeneklerin serbest bırakılmasına ilişkin esaslar aşağıda yer almaktadır.

1. Cumhurbaşkanlığı bütçesinde yer alan ödenekler, Bütçe Kanunu yürürlüğe girdiği gün serbest bırakılır.

2. Cumhurbaşkanı'nın, eşinin ve resmi ya da özel davetli olarak ülkemizi ziyaret eden Yabancı Devlet Başkanlarının gezilerinde, güvenlik ve hizmet nedeniyle eşlik etmek üzere görevlendirilen personelin özel kıyafet giderleri, “03.02.50.01- Giyecek Alımları”, geziye ilişkin konaklama, yeme-içme gibi her türlü giderleri, “03.06.10.01- Temsil, Tanıtma ve Ağırlama Giderleri” tertiplerinden,

3. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve İdari İşler Başkanının yazışma ve kutlamaya ilişkin posta giderleri, “03.05.20.01- Posta ve Telgraf Giderleri” tertibinden,

4. Cumhurbaşkanlığı Makamına hizmet veren taşıtlar ile diğer taşıtların kasko sigortası giderleri ve başka kamu kurum ve kuruluşlar ile özel kişi veya müzelere ait tarihi-bedii değeri olan tablo ve benzeri eşyaların Cumhurbaşkanlığı yerleşkesinde kullanılmak ve kütüphanede sergilenmek üzere geçici olarak taşıma ve sergilenme sigorta giderleri “03.05.40.02- Sigorta Giderleri” tertibinden,

5. Kamu kuruluşlarından geçici olarak tahsis edilen; bina, araç ve gereçlerin bakım, onarım ve her türlü giderleri, Cumhurbaşkanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden,

6. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına ait ve tahsisli hava araçlarının Türk Hava Yolları A.O.'lığı veya iştirakleri ile yapılan protokol kapsamında temin edilen bakım-onarım ve diğer her türlü işletme giderleri, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı'na tahsisli deniz araçlarının kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan protokol kapsamında bakım-onarım ve diğer her türlü işletme giderleri ve ihtiyaç halinde kiralanacak hava araçları kira ve diğer giderleri Cumhurbaşkanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden,

7. Cumhurbaşkanı, eşi, Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve İdari İşler Başkanının temsil niteliğinde verecekleri yemek, kabul, resepsiyon ve organizasyon bedelleri ile bunlarla ilgili diğer her türlü giderleri, Cumhurbaşkanlığı'nca milli ve dini bayramlar ile diğer zamanlarda yapılacak ikram, hediye, gönderilecek çiçek ve çelenk bedelleri, konukları ağırlama giderleri, Cumhurbaşkanı'nın takdirleri ile verilecek ödül, şilt ve benzeri giderler, “03.06.10.01- Temsil, Tanıtma ve Ağırlama Giderleri” tertibinden,

8. Anma Etkinlikleri kapsamında yapılacak faaliyetlerin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla oluşacak giderler, Cumhurbaşkanlığı bütçesinde “03.06- Temsil ve Tanıtma Giderleri” tertibinde bulunan ödenekten başka kurumlara veya

Cumhurbaşkanlığı bütçesine gider kaydedilmek üzere özel hesaba aktarılabilir. Aktarılan tutarlar, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının tabi olduğu esas ve usullere göre kullanılır.

9. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına ait her türlü taşınır, taşınmaz, mal, hizmet, yapım ve onarıma ilişkin talep ve ihtiyaçlar, İdari İşler Başkanı talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşları ile sermayesi yarıdan fazlası kamuya ait kuruluşlara yaptırılabilir. Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin aksamadan yürütülmesini sağlamak için gerektiğinde, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının tabi olduğu usul ve esaslara göre de yaptırılabilir.

10. Cumhurbaşkanı ve aile bireyleri ile bakmakla yükümlü olduklarının, Cumhurbaşkanlığı yapmış olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, ölenlerin dul ve yetimlerinin her türlü tedavi, ilaç ve cenaze giderleri, “03.09.30.01- Cenaze Giderleri”, “03.09.80.90- Sınıflandırılmayan Diğer Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri” ve “03.09.90.90- Sınıflandırılmayan Diğer İlaç Giderleri” tertiplerinden,

11. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Teşkilatında görev yapan personele, Cumhurbaşkanlığı Yiyecek Yardımı Yönergesi kurallarına göre yapılacak yiyecek yardımı, “05.03.10.05- Memurların Öğle Yemeğine Yardım” tertibinden, görevli personel tarafından diğer zamanlarda yenilen yemek ücretleri ile İdari İşler Başkanının misafirlerine verilen yemek ücretleri “03.06.10.01- Temsil, Tanıtma ve Ağırlama Giderleri ” tertibinden,

12. Cumhurbaşkanı’nın takdirlerine göre;

a) Muhtaç durumdaki kişilere ve öğrencilere, dernek, birlik, kurum, sendika, okul, hastane, vakıf ve benzeri kuruluşlar ile kamuya yararlı kampanyalara yapılacak yardımlar, ilgisine göre,

“05.03.10.01-Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara”,

“05.03.10.08-Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri”,

“05.04.20.90-Sınıflandırmaya Girmeyen Eğitim Amaçlı Diğer Transferler”,

“05.04.30.01-Sağlık Amaçlı Transferler”,

“05.04.40.01-Yiyecek Amaçlı Transferler”,

“05.04.70.01-Muhtaç ve Engellilere Yardım”,

“05.04.90.90-Sınıflandırmaya Girmeyen Hane Halkına ve İşletmelere Yapılan Diğer Transferler”,

tertiplerinden,

b) Kamu personeli olmayanlara yapılacak ödül, ikramiye ve benzeri nitelikteki nakdi ödemeler “03.04.20.03- Ödül, İkramiye ve Benzeri Ödemeler” tertibinden,

karşılanır.

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANAYASA MAHKEMESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	166.612.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	94.307.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	260.919.000	260.919.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	260.919.000	260.919.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANAYASA MAHKEMESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANAYASA MAHKEMESİ	260.919.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	166.612.000	
3.1-ANAYASA MAHKEMESİ HEYETİ	88.758.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	88.758.000	
E.01.01-MEMURLAR	69.413.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.294.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.407.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.458.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	253.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	2.933.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000.000	
3.3-GENEL SEKRETERLİK	74.254.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	74.254.000	
E.01.01-MEMURLAR	35.594.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.334.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.534.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.350.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.997.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	358.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.215.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	72.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.270.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.780.000	
3.2-ÖZEL KALEM	3.600.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.600.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.406.000	
E.02.01-MEMURLAR	194.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	94.307.000	
3.3-GENEL SEKRETERLİK	75.440.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	75.440.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.794.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	225.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.712.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.841.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.549.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	10.319.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
3.2-ÖZEL KALEM	18.867.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	18.867.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	397.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	277.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	101.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.787.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	166.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: YARGITAY

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	862.519.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	413.902.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.276.421.000	1.276.421.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.276.421.000	1.276.421.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: YARGITAY

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YARGITAY	1.276.421.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	862.519.000	
4.1-YARGITAY HUKUK VE CEZA DAİRELERİ BAŞKANLIKLARI	473.705.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	473.705.000	
E.01.01-MEMURLAR	348.860.000	
E.02.01-MEMURLAR	36.694.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	24.095.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	36.056.000	
4.3-GENEL SEKRETERLİK	355.045.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	355.045.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	244.137.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	450.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	664.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	55.760.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.558.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	461.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.511.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	26.500.000	
4.4-CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI	19.809.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.809.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.772.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.800.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	146.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	41.000	
4.2-ÖZEL KALEM	13.960.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.960.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.767.000	
E.02.01-MEMURLAR	188.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	185.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	105.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	215.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	413.902.000	
4.3-GENEL SEKRETERLİK	413.902.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	413.902.000	
E.01.01-MEMURLAR	123.851.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	99.681.000	
E.01.03-İŞÇİLER	126.660.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.032.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.204.000	
E.02.03-İŞÇİLER	27.448.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: DANIŞTAY

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	393.776.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	411.631.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	805.407.000	805.407.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	805.407.000	805.407.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: DANIŞTAY

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DANIŞTAY	805.407.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	393.776.000	
5.1-DANIŞTAY BAŞSAVCILIĞI VE DAİRELER	393.776.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	393.776.000	
E.01.01-MEMURLAR	332.639.000	
E.02.01-MEMURLAR	36.684.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.130.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.620.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	201.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	8.008.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	11.309.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	411.631.000	
5.3-GENEL SEKRETERLİK	395.250.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	395.250.000	
E.01.01-MEMURLAR	66.259.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.819.000	
E.01.03-İŞÇİLER	58.973.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	270.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.549.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.559.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.019.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.670.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	562.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	728.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.849.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.419.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	273.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.387.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	110.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	63.610.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	783.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	67.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.107.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.300.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
5.2-ÖZEL KALEM	16.381.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.381.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.645.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.229.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	107.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.086.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.260.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	312.551.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	312.551.000	312.551.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	312.551.000	312.551.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	312.551.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	312.551.000	
6.3-GENEL SEKRETERLİK	312.551.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	312.551.000	
E.01.01-MEMURLAR	195.526.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.628.000	
E.01.03-İŞÇİLER	19.362.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	343.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.151.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.088.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.126.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.636.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.035.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.839.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	166.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.344.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.050.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.433.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	289.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.209.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	50.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	126.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: SAYIŞTAY

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DIŞ DENETİM VE HESAP YARGILAMASI	936.755.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	355.703.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.292.458.000	1.292.458.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.292.458.000	1.292.458.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: SAYIŞTAY

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAYIŞTAY	1.292.458.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
55- DIŞ DENETİM VE HESAP YARGILAMASI PROGRAMI	936.755.000	
7.1-DAİRELER VE KURULLAR	137.477.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	137.477.000	
E.01.01-MEMURLAR	110.090.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.610.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.850.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	230.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.120.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	5.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	7.420.000	
7.3-BAŞKAN YARDIMCILIĞI	115.208.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	115.208.000	
E.01.01-MEMURLAR	96.608.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.700.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.900.000	
7.20-DENETİM BİRİMLERİ	684.070.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	684.070.000	
E.01.01-MEMURLAR	501.256.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	737.000	
E.02.01-MEMURLAR	59.077.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	105.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.280.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	805.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	410.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.300.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	80.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	355.703.000	
7.3-BAŞKAN YARDIMCILIĞI	326.551.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	326.551.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.351.000	
E.01.03-İŞÇİLER	136.500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.600.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.340.000	
E.02.03-İŞÇİLER	29.475.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.890.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.950.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.335.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.420.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.500.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	5.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.400.000	
7.2-ÖZEL KALEM	29.152.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	29.152.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.612.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.500.000	
E.02.01-MEMURLAR	705.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	96.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	114.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.605.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	400.000	

SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI 2023 YILI (E) CETVELİ

01-PERSONEL GİDERLERİ :

Sayıştay Denetçi Yardımcısı adayları ile Denetçi Yardımcılarının eğitimine ilişkin yetiştirme ve meslek kursları ve hizmet içi eğitim kapsamında Başkanlığımız personeline ders verenlere, Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen kasanın 500 gösterge rakamı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktara üzerinden saat ücreti ödenir ve bu ödeme 01.1-Ek Çalışma Karşılıkları ekonomik kodundan karşılanır.

03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ :

- 1-a) Performans Programı kapsamında yapılacak faaliyetlerin gerektirdiği, yurt içi ve yurt dışı seminer, kurs ve inceleme organizasyonu, yabancı dil ve bilgisayar eğitimi ve yazılımları için yerli ve yabancı kişilere yapılacak ödemeler,
- b) Sayıştay’ca yapılacak inceleme ve denetim hizmetlerinin gerektirdiği hallerde uzman kişi ve kuruluşlardan alınacak hizmet bedelleri,
- c) Sayıştay Meslek Mensupları Yabancı Ülkelere Gönderme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesine göre INTOSAI, EUROSAT, ECOSAI, ASOSAI, Avrupa Topluluğu gibi Uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke Sayıştayları ve Maliye Bakanlıkları gibi resmi kurumlar ile Kalkınma ve Araştırma Vakıfları veya diğer özel kuruluşlarla temas ve işbirliğinin sağlanması, ayrıntılı seyahat eğitim ve çalışma programlarının hazırlanması, meslek ve lisan eğitimi ile tercümanlık, rehberlik gibi konularda gerekliliklerin satın alınması halinde yerli ve yabancı firma ve kişilere ödemeler,
- 03.5 -Diğer Hizmet Alımları ekonomik kodundan,

2-a) Makamın takdiri esas olmak üzere temsilin gerektirdiği her türlü giderler,

- b) Emekliye ayrılan Sayıştay mensupları onuruna Başkanlıkça tensip edilecek yerde düzenlenecek törende kendilerine verilecek şilt ve geçmiş hizmetlerinin onuruna simgeleyen armağanların giderleri,
- c) Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI), Avrupa Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (EUROSAT), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ECOSAI), Asya ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ASOSAI) çerçevesinde, Dünya Sayıştayları ile yürütülecek ikili ve çok taraflı ilişkiler ile ilgili olarak ve özellikle Türk Cumhuriyetleri Sayıştaylarının kuruluşlarına yardımcı olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışında yapılacak toplantılar ve gelecek konukların her türlü giderleri,
- d) Performans Programının gerektirdiği faaliyetlere katılacak yerli ve yabancı uzmanların her türlü giderleri,
- 03.6 -Temsil Giderleri ekonomik kodundan.

3- Başkanlık konutu için alınacak malzeme ve demirbaş alım bedelleri ile diğer giderlerin bedelleri, ilgili bütçe ekonomik kodundan, karşılanır.

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: ADALET BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	65.400.104.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	6.982.950.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	72.383.054.000	72.383.054.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	3.220.122.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	75.603.176.000	75.603.176.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ADALET BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ADALET BAKANLIĞI	75.603.176.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	65.400.104.000	
8.80-ADLI TIP KURUMU BAŞKANLIĞI	132.693.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	132.693.000	
E.01.01-MEMURLAR	90.661.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.623.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.438.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.259.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.435.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	635.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	404.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	99.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	114.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	953.000	
8.81-UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	4.574.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.574.000	
E.01.01-MEMURLAR	479.000	
E.01.03-İŞÇİLER	285.000	
E.02.03-İŞÇİLER	65.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.434.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	364.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	291.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	504.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
8.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	32.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	32.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
8.6-EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	136.872.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	136.872.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.986.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.598.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.612.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	220.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	127.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.263.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.788.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.172.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	47.679.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.805.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	767.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.014.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	72.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.200.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	569.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.420.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	50.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.500.000	
8.10-BİLGİ İŞLEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	641.460.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	641.460.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	506.460.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	60.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000.000	
8.42-ADLI DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.442.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.442.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.595.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	40.000	
E.02.01-MEMURLAR	166.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	750.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.553.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	188.000	
8.67-MAHKEMELER	38.140.259.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.140.259.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.818.819.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.772.641.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.066.288.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	60.105.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.947.757.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	689.155.000	
E.02.03-İŞÇİLER	211.972.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.384.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.185.374.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	128.175.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.338.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.110.337.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	186.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	26.674.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.629.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	2.947.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	78.468.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	10.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	
8.69-GRUP BAŞKANLIKLARI VE ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ	189.735.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	189.735.000	
E.01.01-MEMURLAR	114.759.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.153.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.112.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.842.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.840.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	534.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.424.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.235.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	807.000	
8.60-YURTDIŞI TEŞKİLATI	884.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	884.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	884.000	
8.82-YÜKSEK SEÇİM KURULU SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	422.083.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	422.083.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.676.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.882.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.674.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.442.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.887.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.105.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.865.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	615.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	44.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.067.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	265.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	773.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	300.112.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	161.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
8.30-CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	58.460.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	58.460.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.896.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	25.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.545.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.142.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	717.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	207.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.353.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	33.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	290.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
8.32-CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	90.064.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	90.064.000	
E.01.01-MEMURLAR	68.535.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	875.000	
E.01.03-İŞÇİLER	792.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	141.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.564.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	129.000	
E.02.03-İŞÇİLER	263.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	921.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.250.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.634.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.191.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	134.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	362.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	155.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	118.000	
8.68-CEZA İNFAZ KURUMLARI, TUTUKTEVLERİ VE EĞİTİM MERKEZLERİ	23.337.219.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	23.337.219.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.231.701.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.793.852.000	
E.01.03-İŞÇİLER	95.471.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.424.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	101.038.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.318.093.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	753.637.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.781.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.075.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.604.340.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	67.907.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.073.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.353.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	87.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.264.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.546.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	612.438.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	557.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	62.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.313.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	254.900.000	
8.33-ADLI SİCİL VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34.498.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.498.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.849.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.867.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	80.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.675.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	605.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	778.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	343.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	780.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	43.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	189.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	196.000	
8.35-DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.473.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	118.473.000	
E.01.01-MEMURLAR	71.973.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.636.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	90.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.442.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.794.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.169.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.690.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.422.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	277.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	444.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	3.536.000	
8.37-İNSAN HAKLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	129.722.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	129.722.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.257.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.562.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	45.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.272.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.210.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	439.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.014.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	76.980.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.038.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	138.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	746.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	21.000	
8.38-HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	31.773.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.773.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.478.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	281.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	136.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.179.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.381.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.494.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	290.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.869.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	61.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	550.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
8.39-MEVZUAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.818.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.818.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.746.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.243.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	213.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	490.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	855.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	184.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	5.000	
8.41-İCRA İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.510.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.510.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.833.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	100.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.215.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	103.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	285.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	269.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	124.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	154.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	345.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
8.70-YÜKSEK SEÇİM KURULU TAŞRA TEŞKİLATI	1.862.565.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.862.565.000	
E.01.01-MEMURLAR	520.482.000	
E.02.01-MEMURLAR	82.795.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.004.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.200.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	52.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.544.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.154.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.250.034.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	6.982.950.000	
8.80-ADLI TIP KURUMU BAŞKANLIĞI	8.160.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.160.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.160.000	
8.2-ÖZEL KALEM	51.449.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.449.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.491.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.357.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.422.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	605.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	647.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.410.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	704.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	260.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	264.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
8.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.544.218.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.544.218.000	
E.01.01-MEMURLAR	107.441.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.448.000	
E.01.03-İŞÇİLER	69.895.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	650.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.958.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.421.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.334.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.064.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.176.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	105.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.893.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.585.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.183.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	1.786.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.234.254.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
8.6-EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
8.10-BİLGİ İŞLEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	238.450.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	238.450.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.301.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	102.571.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	760.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.908.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.019.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.251.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	487.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	66.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	59.898.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	95.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	769.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	325.000	
8.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	55.154.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	55.154.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.861.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.422.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	134.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.220.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	337.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	103.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	1.000	
8.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	38.694.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.694.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.547.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	245.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.272.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	934.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	600.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.156.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	131.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	280.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	29.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.920.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
8.67-MAHKEMELER	400.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	400.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	180.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000.000	
8.69-GRUP BAŞKANLIKLARI VE ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ	3.250.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.250.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
8.60-YURTDIŞI TEŞKİLATI	45.943.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.943.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.595.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.355.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	648.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	699.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	255.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	52.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	219.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
8.82-YÜKSEK SEÇİM KURULU SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	29.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	29.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.615.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.885.000	
8.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26.321.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	26.321.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.512.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	86.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.626.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.197.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	397.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	765.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	182.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.323.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	138.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
8.30-CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.338.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.338.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.838.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
8.32-CEZA VE TEVKİFELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	828.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	828.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	828.000	
8.68-CEZA İNFAZ KURUMLARI, TUTUKTEKİLERİ VE EĞİTİM MERKEZLERİ	499.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	499.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	380.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	3.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	36.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	80.000.000	
8.33-ADLİ SİCİL VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.219.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.219.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.879.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.240.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
8.35-DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.033.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.033.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.033.000	
8.38-HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.096.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.096.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.096.000	
8.40-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.877.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.877.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.907.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.502.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.338.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	373.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	580.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	232.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	387.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	310.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	206.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.000	
8.41-İCRA İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.920.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.920.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.920.000	
8.70-YÜKSEK SEÇİM KURULU TAŞRA TEŞKİLATI	1.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	3.220.122.000	
8.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	307.455.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	307.455.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	263.635.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	43.820.000	
8.68-CEZA İNFAZ KURUMLARI, TUTUKEVLERİ VE EĞİTİM MERKEZLERİ	2.912.667.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.912.667.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	950.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	1.962.667.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DIŞ POLİTİKA	597.010.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	85.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	178.165.444.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	3.923.514.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	182.770.968.000	182.770.968.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	182.770.968.000	182.770.968.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	182.770.968.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
13- DIŞ POLİTİKA PROGRAMI	597.010.000	
9.30-MSB BAĞLILARI	597.010.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	597.010.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	597.010.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	85.000.000	
9.30-MSB BAĞLILARI	85.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	85.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000.000	
43- ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK PROGRAMI	178.165.444.000	
9.30-MSB BAĞLILARI	178.165.444.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	177.213.444.000	
E.01.01-MEMURLAR	67.168.766.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.555.723.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.597.342.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	25.584.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.063.265.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.882.343.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.390.641.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.578.942.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.735.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	1.405.043.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	67.685.108.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.328.209.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	207.376.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.894.140.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	623.771.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	564.030.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	24.719.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	76.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	99.000.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.850.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	23.631.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	32.076.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	135.000.000	
F.06-Özel Ödenekler	900.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	900.000.000	
F.09-Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları	52.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	3.923.514.000	
9.30-MSB BAĞLILARI	3.923.514.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.923.514.000	
E.01.01-MEMURLAR	493.115.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.828.000	
E.01.03-İŞÇİLER	68.897.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	88.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.339.000	
E.02.01-MEMURLAR	92.504.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.314.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.912.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.708.248.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	11.791.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.075.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	92.610.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.915.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.913.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.823.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	103.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	105.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	24.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	199.998.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARAYOLU ULAŞIMI	749.462.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	51.372.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPLUM GÜVENLİĞİ	11.566.825.000	Aynen Kabul Edilmiştir
VATANDAŞLIK VE SİVİL TOPLUM	5.781.939.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	6.060.426.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	8.421.014.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	32.631.038.000	32.631.038.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	32.631.038.000	32.631.038.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	32.631.038.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
42- KARAYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	749.462.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	749.462.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	749.462.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	749.462.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	51.372.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.372.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.372.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	46.701.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.671.000	
29- TOPLUM GÜVENLİĞİ PROGRAMI	11.566.825.000	
10.26-İÇ GÜVENLİK STRATEJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	71.556.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	71.556.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.154.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.160.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.927.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.307.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.273.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	308.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.521.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	436.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	369.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	101.000	
10.67-VALİLİK VE KAYMAKAMLIKLAR	8.298.005.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.298.005.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.265.631.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	2.021.774.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	85.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	865.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	600.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.185.969.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.185.969.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	933.969.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.551.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	701.000.000	
10.34-KAÇAKÇILIK İSTİHBARAT, HAREKAT VE BİLGİ TOPLAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.295.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.295.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.280.000	
E.02.01-MEMURLAR	451.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	108.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	124.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	104.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.000.000	
45- VATANDAŞLIK VE SİVİL TOPLUM PROGRAMI	5.781.939.000	
10.67-VALİLİK VE KAYMAKAMLIKLAR	322.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	322.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	117.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	145.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	400.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	400.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	400.000.000	
10.31-NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.650.006.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.650.006.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.604.291.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	826.573.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.705.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	597.000	
E.02.01-MEMURLAR	354.202.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	96.221.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.832.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	168.833.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	11.107.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.085.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	634.547.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	90.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.423.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	163.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	35.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	25.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	650.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
10.35-SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	409.933.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	409.933.000	
E.01.01-MEMURLAR	249.772.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.478.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.147.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.237.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.057.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	2.352.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.338.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	8.256.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.762.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	534.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	100.000.000	
22- YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	6.060.426.000	
10.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	75.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	75.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	75.000.000	
10.67-VALİLİK VE KAYMAKAMLIKLAR	817.222.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	817.222.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	817.222.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.168.204.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.168.204.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.249.216.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	918.988.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	8.421.014.000	
10.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	110.880.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	110.880.000	
E.01.01-MEMURLAR	81.128.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.448.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.570.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.600.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	329.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	7.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.766.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
10.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	304.010.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	304.010.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.909.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.710.000	
E.01.03-İŞÇİLER	55.461.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	75.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.530.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.374.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	8.263.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	69.568.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	610.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	44.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.575.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.592.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.323.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	24.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	26.500.000	
10.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	146.232.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	146.232.000	
E.01.01-MEMURLAR	87.316.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	31.436.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.783.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	871.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.428.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	16.906.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	415.000	
10.6-EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	26.928.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	26.928.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.780.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	348.000	
E.01.03-İŞÇİLER	426.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.046.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.000	
E.02.03-İŞÇİLER	52.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.785.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.852.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.376.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	851.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	313.000	
10.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	345.507.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	345.507.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.502.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.947.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.877.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	83.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.848.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.457.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	3.213.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	215.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	550.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.339.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.388.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	82.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	134.000.000	
10.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	318.266.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	318.266.000	
E.01.01-MEMURLAR	268.850.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.02.01-MEMURLAR	35.450.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	513.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.216.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	594.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	581.000	
10.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	103.701.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	103.701.000	
E.01.01-MEMURLAR	84.267.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.774.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.950.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	528.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.759.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	339.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	817.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	181.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
10.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	60.174.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	60.174.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.713.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.728.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	25.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.848.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.339.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	339.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	279.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.268.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	7.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	568.000	
10.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	4.018.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.018.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.724.000	
E.02.01-MEMURLAR	348.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	166.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	120.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	527.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	7.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	121.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
10.27-GÜVENLİK VE ACİL DURUMLAR KOORDİNASYON MERKEZİ	30.501.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	30.501.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.145.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	647.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.619.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	11.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
10.67-VALİLİK VE KAYMAKAMLIKLAR	5.925.411.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.925.411.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.054.800.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	454.756.000	
E.01.03-İŞÇİLER	308.246.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.261.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	9.928.000	
E.02.01-MEMURLAR	392.234.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	93.084.000	
E.02.03-İŞÇİLER	50.604.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.996.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	800.361.500	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.500.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.334.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.743.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	9.396.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.882.500	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.785.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	32.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	49.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.440.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	124.500.000	
10.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	550.036.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	550.036.000	
E.01.01-MEMURLAR	529.127.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	4.347.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.708.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.696.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.358.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	800.000	
10.30-İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	362.480.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	362.480.000	
E.01.01-MEMURLAR	301.774.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.255.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.817.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.238.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.410.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.722.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	89.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.871.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.574.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	71.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.736.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.328.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	500.000	
10.35-SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	90.652.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	90.652.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.585.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	256.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.498.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.276.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.816.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.583.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	410.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.854.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	61.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	946.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
10.37-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	42.218.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	42.218.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.707.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.115.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.216.000	
E.02.03-İŞÇİLER	376.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	867.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.130.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	325.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	281.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DIŞ POLİTİKA	13.773.553.000	Aynen Kabul Edilmiştir
MİLLÎ KÜLTÜR	1.147.590.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	5.781.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDIŞI EĞİTİM	908.667.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	942.992.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	16.778.583.000	16.778.583.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	16.778.583.000	16.778.583.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI	16.778.583.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
13- DIŞ POLİTİKA PROGRAMI	13.773.553.000	
11.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	208.373.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	208.373.000	
E.01.01-MEMURLAR	53.112.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.288.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	18.033.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.633.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	69.342.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	58.926.000	
11.6-DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	15.019.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.019.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.318.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.059.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	877.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	308.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.403.000	
11.8-DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	27.992.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	27.992.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.669.000	
E.02.01-MEMURLAR	918.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	123.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.181.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	97.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.000.000	
11.28-DİŞ POLİTİKA DANIŞMA KURULU BAŞKANLIĞI	10.405.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.405.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.872.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.525.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
11.29-STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANLIĞI	6.155.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.155.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.661.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	489.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	398.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	366.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	631.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	567.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
11.58-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (10)	7.234.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.234.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.054.000	
E.02.01-MEMURLAR	702.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.209.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	269.000	
11.67-YURTİÇİ İRTİBAT BÜROLARI	6.367.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.367.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.775.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.157.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	85.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	338.000	
11.60-BÜYÜKELÇİLİKLER, DAİMİ TEMSİLCİLİKLER VE BAŞKONSOLOSLUKLAR	9.209.642.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.147.354.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.528.294.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.983.348.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	850.000	
E.02.01-MEMURLAR	72.496.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	318.658.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	239.137.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	63.283.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	7.335.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.097.466.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	51.284.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.860.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.210.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	38.700.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	772.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	186.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	94.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	165.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	1.626.000	
F.06-Özel Ödenekler	62.288.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.288.000	
11.68-ÇOK TARAFLI SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (3)	19.550.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.550.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	4.362.000	
E.02.01-MEMURLAR	581.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	166.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	41.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	14.400.000	
11.30-PROTOKOL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.356.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.356.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.394.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.547.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.175.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	240.000	
11.32-ÇOK TARAFLI SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (1)	419.502.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	419.502.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.539.000	
E.02.01-MEMURLAR	919.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	565.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	441.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	411.019.000	
11.33-ULUSLARARASI GÜVENLİK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	920.885.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	920.885.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.795.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.301.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.136.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	693.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	217.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	909.743.000	
11.34-ARAŞTIRMA VE GÜVENLİK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.596.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.596.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.607.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.584.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	526.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	749.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.130.000	
11.35-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (1)	15.533.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.533.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.372.000	
E.02.01-MEMURLAR	875.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	487.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	211.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	7.588.000	
11.36-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	46.292.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	46.292.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.600.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.846.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.800.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	902.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.256.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	25.888.000	
11.37-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (3)	379.344.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	379.344.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.551.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.447.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	884.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.135.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	366.327.000	
11.38-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (4)	47.796.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	47.796.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.324.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.668.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	490.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	360.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	33.954.000	
11.39-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (5)	67.204.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	67.204.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.329.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.073.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	385.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	49.511.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	164.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	7.742.000	
11.41- ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	416.299.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	416.299.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.811.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.142.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	726.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.503.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	405.117.000	
11.42-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (6)	95.454.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	95.454.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.299.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.324.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	649.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	749.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	24.830.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	57.603.000	
11.44-KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (1)	80.122.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	80.122.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.582.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.873.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.325.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.394.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.568.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	242.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	3.138.000	
11.45-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (7)	14.161.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.161.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.509.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.610.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	559.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.483.000	
11.46-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (8)	10.112.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.112.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.659.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	468.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	836.000	
11.47-ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.514.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.514.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.776.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.323.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	214.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.105.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	43.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	12.000	
11.49-İKİLİ EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (1)	13.073.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.073.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.611.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.688.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	537.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	237.000	
11.50-İKİLİ EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	137.876.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	137.876.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.443.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.281.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.287.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	126.844.000	
11.51-KÜRESEL VE İNSANİ KONULAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.405.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.405.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.854.000	
E.02.01-MEMURLAR	495.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	27.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	29.000	
11.52-DİŞ POLİTİKA, ANALİZ VE EŞGÜDÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.291.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.291.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	7.359.000	
E.02.01-MEMURLAR	947.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	428.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	312.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	95.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	379.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.646.000	
11.53-ULUSLARARASI HUKUK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.370.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.370.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.724.000	
E.02.01-MEMURLAR	622.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
11.54-ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.045.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.045.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.788.000	
E.02.01-MEMURLAR	233.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
11.55-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (9)	12.349.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	12.349.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.924.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.447.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	468.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	510.000	
11.56-ÇOK TARAFLI SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	1.434.412.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.434.412.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.609.000	
E.02.01-MEMURLAR	817.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	732.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	974.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.426.280.000	
11.57-KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	3.930.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.930.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.133.000	
E.02.01-MEMURLAR	383.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	302.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	58.000	
11.4-DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28.895.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.895.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	28.895.000	
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	1.147.590.000	
11.35-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (1)	9.062.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.062.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	9.062.000	
11.36-İKİLİ SİYASİ İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	236.377.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	236.377.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	236.377.000	
11.43-YURTDİŞİ TANITIM VE KÜLTÜREL İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	95.228.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	95.228.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.159.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.635.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	231.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	302.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	54.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURUŐLUŐLARA YAPILAN TRANSFERLER	95.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	73.752.000	
11.57-KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	806.923.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	806.923.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	806.923.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	5.781.000	
11.60-BÜYÜKELÇİLİKLER, DAİMİ TEMSİLCİLİKLER VE BAŞKONSOLOSLUKLAR	5.781.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.781.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	5.781.000	
25- ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDİŞİ EĞİTİM PROGRAMI	908.667.000	
11.57-KONSOLOSLUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2)	908.667.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	908.667.000	
E.05.06-YURTDİŐİNA YAPILAN TRANSFERLER	908.667.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	942.992.000	
11.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	3.150.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.150.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.684.000	
E.02.01-MEMURLAR	227.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	217.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.000	
11.13-TERCÜME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.031.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.031.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.799.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.039.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	27.000	
11.20-TETİŐ KURULU BAŞKANLIĞI	5.905.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.905.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.515.000	
E.02.01-MEMURLAR	735.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.653.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
11.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	20.881.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.881.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.206.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.867.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	101.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	5.646.000	
11.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.975.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.975.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.582.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.073.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	93.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	213.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
11.60-BÜYÜKELÇİLİKLER, DAİMİ TEMSİLCİLİKLER VE BAŞKONSOLOSLUKLAR	2.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
11.4-DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	307.142.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	307.142.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.542.000	
E.01.03-İŞÇİLER	72.923.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.582.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.695.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.573.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.241.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	819.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	34.535.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.814.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.421.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.135.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	69.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.846.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	27.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	19.445.000	
11.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	408.691.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	408.691.000	
E.01.01-MEMURLAR	85.435.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.823.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.949.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.482.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	112.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	281.975.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.695.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
11.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	179.215.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	179.215.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.896.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.500.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.703.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.822.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.432.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	852.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	65.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	65.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.928.654.000	Aynen Kabul Edilmiştir
BİLGİ VE İLETİŞİM	363.559.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DEMİRYOLU ULAŞIMI	51.010.481.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DENİZYOLU ULAŞIMI	22.906.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	398.458.372.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	2.410.500.000	Aynen Kabul Edilmiştir
FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	39.499.787.000	Aynen Kabul Edilmiştir
HAYAT BOYU ÖĞRENME	37.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	580.752.026.000	Aynen Kabul Edilmiştir
HUKUK VE ADALET	5.263.225.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İSTİHDAM	4.981.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KADININ GÜÇLENMESİ	1.009.128.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE	2.840.204.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KIRSAL KALKINMA	3.800.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	36.665.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORTAÖĞRETİM	2.321.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	18.133.160.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	88.389.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	6.200.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SOSYAL GÜVENLİK	397.211.454.000	Aynen Kabul Edilmiştir

SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ	47.482.000	Aynen Kabul Edilmiştir
STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ	1.674.120.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	1.500.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TARIM	47.249.345.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEMEL EĞİTİM	8.391.500.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	6.990.753.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	80.166.623.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	378.749.253.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	35.036.779.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.674.016.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.078.871.362.000	2.078.871.362.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	131.138.292.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.210.009.654.000	2.210.009.654.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	2.210.009.654.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.928.654.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	1.928.654.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.928.654.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.928.654.000	
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	363.559.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	363.559.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	363.559.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	363.559.000	
64- DEMİRYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	51.010.481.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.010.481.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.010.481.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	41.000.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	50.969.481.000	
65- DENİZYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	22.906.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	22.906.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	22.906.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	22.906.000	
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	398.458.372.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	229.896.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	229.896.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	229.896.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	398.228.476.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	398.228.476.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	149.178.476.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	249.050.000.000	
6- ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI	2.410.500.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	2.400.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.400.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	2.400.000.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.500.000	
14- FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK PROGRAMI	39.499.787.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.601.503.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.601.503.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	13.601.500.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	3.000	
12.44-FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	25.898.284.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	25.898.284.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.497.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.976.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.053.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	831.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.245.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	51.342.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	25.005.644.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	251.121.000	
E.08.02-YURTDIŞI BORÇ VERME	550.000.000	
51- HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMI	37.000.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	37.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	37.000.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	37.000.000	
19- HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ PROGRAMI	580.752.026.000	
12.39-KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	568.707.956.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	568.707.956.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.192.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.537.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.241.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.759.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	110.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.097.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.031.143.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	82.000	
E.04.01-KAMU KURUMLARINA ÖDENEN İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	1.000.000	
E.04.02-DİĞER İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	371.170.700.000	
E.04.03-DIŞ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	116.121.337.000	
E.04.04-İSKONTO GİDERLERİ	12.489.880.000	
E.04.05-PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ FAİZ GİDERLERİ	1.023.795.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.04.06-TÜREV ÜRÜN GİDERLERİ	8.679.205.000	
E.04.07-KİRA SERTİFİKASI GİDERLERİ	56.110.083.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	25.000.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	10.645.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35.045.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	35.045.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.377.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.851.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.508.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.350.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	220.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	472.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	1.000	
12.41-DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.987.051.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.987.051.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.755.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.576.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.440.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.808.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.080.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	755.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	115.000.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	65.378.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	387.624.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.277.315.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	3.000.000.000	
E.08.02-YURTDIŞI BORÇ VERME	4.078.025.000	
12.46-BORÇLANMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.974.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.974.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.500.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.628.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.669.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	251.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	176.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.175.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	350.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	5.263.225.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	5.263.225.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.263.225.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.025.862.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	237.363.000	
7- İSTİHDAM PROGRAMI	4.981.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	4.981.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.981.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.981.000	
8- KADININ GÜÇLENMESİ PROGRAMI	1.009.128.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	1.009.128.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.009.128.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	1.009.128.000	
32- KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE PROGRAMI	2.840.204.000	
12.22-VERGİ DENETİM KURULU BAŞKANLIĞI	2.774.314.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.774.314.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.175.775.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.229.000	
E.01.03-İŞÇİLER	123.348.000	
E.02.01-MEMURLAR	233.824.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.610.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.930.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.812.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	74.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	88.955.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	300.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.640.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.950.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	51.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.390.000	
12.47-RİSK ANALİZİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.429.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.429.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.782.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.577.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	237.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.636.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
12.35-MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI	49.461.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	49.461.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.678.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	452.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.978.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	242.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	201.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.093.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	564.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	287.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.816.000	
36- KIRSAL KALKINMA PROGRAMI	3.800.000.000	
12.31-KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.800.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.800.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	3.800.000.000	
20- ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ PROGRAMI	36.665.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	36.665.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.665.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	36.665.000	
37- ORTAÖĞRETİM PROGRAMI	2.321.000.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	1.800.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.800.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	1.800.000.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	521.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	521.000.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	521.000.000	
17- SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI	18.133.160.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	38.160.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.160.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	38.160.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.095.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.095.000.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.965.000.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	130.000.000	
12.44-FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.000.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.000.000.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	7.000.000.000	
2- ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ PROGRAMI	88.389.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	88.389.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	88.389.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	88.389.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	6.200.000.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	6.200.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.200.000.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.200.000.000	
9- SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMI	397.211.454.000	
12.31-KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	351.270.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	351.270.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	351.270.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	396.860.184.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	396.860.184.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	149.321.662.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	247.538.522.000	
34- SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ PROGRAMI	47.482.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	47.482.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	47.482.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	47.482.000	
38- STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ PROGRAMI	1.674.120.000	
12.31-KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	72.115.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	72.115.000	
E.01.01-MEMURLAR	58.800.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	779.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.445.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	706.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.865.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	430.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	140.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	210.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	433.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	1.552.850.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.552.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	161.233.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.994.000	
E.02.01-MEMURLAR	25.302.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.354.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.338.322.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.698.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	589.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.283.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
12.45-EKONOMİK PROGRAMLAR VE ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	49.155.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	49.155.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.199.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.216.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.588.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.588.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	241.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	525.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	556.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	92.000	
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	1.500.000.000	
12.31-KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.500.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.500.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	1.500.000.000	
39- TARIM PROGRAMI	47.249.345.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	47.249.345.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	47.249.345.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	39.309.345.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	7.940.000.000	
40- TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	8.391.500.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	7.460.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.460.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	7.460.000.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	931.500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	931.500.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	931.500.000	
41- TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI PROGRAMI	6.990.753.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	159.753.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	159.753.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	159.753.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.831.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.831.000.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	6.831.000.000	
43- ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK PROGRAMI	80.166.623.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	80.166.623.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	80.166.623.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.288.883.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	75.877.740.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
22- YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	378.749.253.000	
12.31-KAMU MALİ YÖNETİM VE DÖNÜŞÜM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.550.334.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.550.334.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	3.550.334.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	375.198.919.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	375.198.919.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	375.198.919.000	
11- YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA PROGRAMI	35.036.779.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	28.471.779.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.471.779.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	28.471.779.000	
12.40-KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.565.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.565.000.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.565.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.674.016.000	
12.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	77.786.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	77.786.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.985.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	16.803.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.904.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.105.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.610.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.200.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
12.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	901.128.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	901.128.000	
E.01.01-MEMURLAR	82.443.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.730.000	
E.01.03-İŞÇİLER	116.804.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.019.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.440.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.971.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	310.336.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.510.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	541.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	96.903.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.404.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.595.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	42.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	47.167.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	13.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.360.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	26.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	102.750.000	
12.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	109.261.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	109.261.000	
E.01.01-MEMURLAR	84.338.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.704.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.855.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	647.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	592.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.020.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	430.000	
12.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	877.213.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	877.213.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.974.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.822.000	
E.02.01-MEMURLAR	834.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.359.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.800.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	585.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	87.705.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.059.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	180.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	61.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	66.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	409.000.000	
12.19-TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	20.851.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.851.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.966.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.416.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	397.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.041.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.378.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	423.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	148.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	7.000	
12.20-HAZİNE KONTROLÖRLERİ KURULU BAŞKANLIĞI	23.979.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	23.979.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.163.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	2.489.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	892.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	45.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.000.000	
12.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	40.605.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	40.605.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.813.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.260.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.016.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	121.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	835.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	800.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.200.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.225.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	650.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.485.000	
12.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	4.478.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.478.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.778.000	
E.02.01-MEMURLAR	545.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	115.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	259.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	381.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	250.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
12.67-DEFTERDARLIKLAR (PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)	3.338.287.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.338.287.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.646.088.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	97.734.000	
E.01.03-İŞÇİLER	80.053.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.003.000	
E.02.01-MEMURLAR	478.319.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.232.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.858.000	
12.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	36.917.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.917.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.518.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.687.000	
E.02.01-MEMURLAR	573.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	724.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	737.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.694.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.597.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	225.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	265.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	892.000	
12.30-BAŞHUKUK MÜŞAVİRLİĞİ VE MUHAKEMAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	372.234.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	372.234.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.123.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.687.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.756.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	383.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	115.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	170.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	329.502.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.273.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
12.43-DARPHANE VE DAMGA MATBAASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.871.277.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.871.277.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.851.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.106.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.844.220.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	131.138.292.000	
12.32-MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MERKEZ)	131.138.292.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	131.138.292.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	112.711.535.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.838.876.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	2.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	16.587.879.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	21.082.539.000	Aynen Kabul Edilmiştir
HAYAT BOYU ÖĞRENME	8.412.877.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME	214.428.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORTAÖĞRETİM	135.736.733.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEMEL EĞİTİM	228.627.205.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDIŞI EĞİTİM	7.386.111.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	33.891.189.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	435.351.082.000	435.351.082.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	435.351.082.000	435.351.082.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	435.351.082.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
6- ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI	21.082.539.000	
13.4-DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.000.000	
13.11-İNŞAAT VE EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	85.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	85.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	85.000.000	
13.67-MİLLÎ EĞİTİM İL MÜDÜRLÜKLERİ	4.570.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.570.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.570.000	
13.42-ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GEN. MÜD. MERKEZ	12.000.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	12.000.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000.000.000	
13.43-ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	34.296.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.296.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.912.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.068.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.502.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.243.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	558.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000.000	
13.73-ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI	8.947.654.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.941.677.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.890.107.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	475.266.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	313.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	803.459.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	173.165.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	48.791.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	440.927.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.673.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	57.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.294.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.035.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.858.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	13.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	170.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	254.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	325.000.000	
F.06-Özel Ödenekler	5.977.000	
E.01.01-MEMURLAR	140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.837.000	
13.44-YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.019.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.019.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.019.000	
51- HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMI	8.412.877.000	
13.11-İNŞAAT VE EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	70.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	70.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	70.000.000	
13.67-MİLLÎ EĞİTİM İL MÜDÜRLÜKLERİ	10.420.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.420.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.420.000	
13.38-HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	101.688.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	101.688.000	
E.01.01-MEMURLAR	86.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.452.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	931.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.002.000	
13.72-HAYAT BOYU ÖĞRENME VE HALK EĞİTİM MERKEZLERİ	8.230.226.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.230.226.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.074.730.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	53.599.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.587.845.000	
E.02.01-MEMURLAR	407.145.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.301.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	508.676.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	190.597.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.025.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.380.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.603.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.085.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000.000	
13.44-YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	543.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	543.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	543.000	
52- ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME PROGRAMI	214.428.000	
13.74-ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZLERİ	47.447.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	47.447.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.759.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.601.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.860.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.916.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	108.000	
13.47-ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	166.981.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	166.981.000	
E.01.01-MEMURLAR	66.741.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.223.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.463.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	197.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	166.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.122.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.067.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	86.000.000	
37- ORTAÖĞRETİM PROGRAMI	135.736.733.000	
13.4-DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.400.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.400.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.400.000.000	
13.11-İNŞAAT VE EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	500.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	500.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000.000	
13.27-TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI	15.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
13.67-MİLLÎ EĞİTİM İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.530.256.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.530.256.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.256.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.400.000.000	
13.32-ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	1.857.817.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.857.817.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.580.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.910.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.099.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	224.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.821.000.000	
13.69-GENEL ORTAÖĞRETİM OKULLARI	48.376.228.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	48.376.228.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.627.164.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.530.984.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	247.551.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.823.126.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	447.442.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.601.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.737.317.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.464.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	503.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.237.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.688.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.151.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.202.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.250.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	960.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.150.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	310.000.000	
13.33-MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	97.070.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	97.070.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.379.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.078.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	386.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	216.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	66.000.000	
13.70-MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM OKULLARI	51.957.019.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.518.387.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.926.454.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.340.159.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.190.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	801.552.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.824.641.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	460.889.000	
E.02.03-İŞÇİLER	435.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	719.048.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.782.686.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.461.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	502.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	43.054.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.032.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.864.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	958.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	405.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	452.220.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.750.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
F.06-Özel Ödenekler	438.632.000	
E.01.01-MEMURLAR	51.068.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	47.784.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	329.780.000	
13.37-DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	214.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	214.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	214.000.000	
13.71-DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI	22.841.192.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	22.841.192.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.492.490.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.064.680.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	173.367.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.752.322.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	528.719.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.489.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	811.514.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	993.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.402.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.852.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.116.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.248.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	887.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	205.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	850.000.000	
13.42-ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GEN. MÜD. MERKEZ	1.792.400.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.792.400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.780.400.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	12.000.000	
13.44-YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	155.751.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	155.751.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	155.751.000	
40- TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	228.627.205.000	
13.11-İNŞAAT VE EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.056.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.556.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.050.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	3.500.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000.000	
13.67-MİLLÎ EĞİTİM İL MÜDÜRLÜKLERİ	4.476.754.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.476.754.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	376.754.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.100.000.000	
13.31-TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	1.098.053.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.098.053.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.362.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.737.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	666.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	285.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.061.000.000	
13.68-OKUL ÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM OKULLARI	201.742.612.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	201.742.612.000	
E.01.01-MEMURLAR	135.798.997.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.209.800.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.064.752.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.550.056.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.757.773.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	334.296.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.143.891.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	17.706.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	996.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	185.184.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.893.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	102.268.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	369.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.265.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	290.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	11.500.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	125.000.000	
13.37-DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ	194.387.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	194.387.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.199.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.863.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.152.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.171.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	167.000.000	
13.71-DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI	10.611.712.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.611.712.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.836.667.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	492.895.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	76.633.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.327.215.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.873.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.052.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	607.666.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	937.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.225.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.494.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.204.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.851.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	68.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	155.000.000	
13.42-ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GEN. MÜD. MERKEZ	6.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	6.000.000	
13.44-YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.441.687.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.231.687.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	231.687.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	475.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	100.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	125.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.210.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	650.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	260.000.000	
25- ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDIŞI EĞİTİM PROGRAMI	7.386.111.000	
13.40-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	245.630.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	245.630.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.269.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.192.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	352.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	26.938.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.285.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.978.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	17.456.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	148.147.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	17.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
13.60-YURTDIŞI EĞİTİM MÜŞAVİR VE ATAŞELERİ	307.242.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	307.242.000	
E.01.01-MEMURLAR	133.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	117.167.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.780.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.840.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.896.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.248.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.268.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.096.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	554.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	1.089.000	
13.48-YÜKSEK ÖĞRETİM VE YURT DIŞI EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.749.463.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.749.463.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.575.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.253.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	15.149.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.177.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	27.902.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.499.874.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.210.000.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	610.000.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	225.522.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	135.000.000	
13.61-YURTDIŞI OKULLAR	83.776.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	83.776.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.684.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	23.069.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	43.679.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.955.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.389.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	33.891.189.000	
13.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	50.892.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	50.892.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.852.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	477.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.874.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.775.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	961.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	908.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
13.4-DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.191.465.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.191.465.000	
E.01.01-MEMURLAR	77.409.000	
E.01.03-İŞÇİLER	147.150.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	358.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.840.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.241.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	37.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	74.714.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	602.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	52.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	245.883.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.850.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	746.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	25.583.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	140.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	400.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	55.000.000	
13.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	144.919.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	144.919.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.020.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.757.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.347.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	203.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.639.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	950.000	
13.10-BİLGİ İŞLEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	64.110.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	64.110.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.073.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.842.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.288.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.699.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.178.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.017.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
13.11-İNŞAAT VE EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.329.049.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.329.049.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.924.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.167.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	353.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	602.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	516.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	700.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
13.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	263.786.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	263.786.000	
E.01.01-MEMURLAR	202.410.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.538.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.886.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	916.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
13.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	217.555.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	217.555.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.445.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.814.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	268.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.812.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	204.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	35.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	150.000.000	
13.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	33.861.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	33.861.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.784.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.376.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	354.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	344.000	
13.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	6.889.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.889.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.055.000	
E.02.01-MEMURLAR	603.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	676.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.512.000	
13.27-TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI	47.886.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	47.886.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.510.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.719.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	219.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	879.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.520.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	37.000	
13.67-MİLLÎ EĞİTİM İL MÜDÜRLÜKLERİ	29.711.034.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	29.711.034.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.843.116.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.458.137.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.413.991.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	86.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.810.355.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.624.416.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.962.769.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	34.016.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	146.884.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.179.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.102.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.905.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.809.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.395.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	3.018.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	68.897.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	75.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000.000	
13.36-ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE GELİŞTİRME GEN. MÜD. MERKEZ	700.163.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	700.163.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.992.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.722.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.639.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.801.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.808.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.159.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	940.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.600.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	530.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
13.42-ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI GEN. MÜD. MERKEZ	30.916.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	30.916.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.523.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	4.056.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.196.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	138.000	
13.44-YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98.664.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	98.664.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.351.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.887.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.272.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.994.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: SAĞLIK BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	2.490.653.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KORUYUCU SAĞLIK	84.039.447.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	204.035.173.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.976.283.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	292.541.556.000	292.541.556.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	826.991.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	293.368.547.000	293.368.547.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAĞLIK BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAĞLIK BAKANLIĞI	293.368.547.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
28- BAĞIMLILIKLA MÜCADELE PROGRAMI	2.490.653.000	
14.67-İL SAĞLIK MÜDÜRLÜKLERİ	1.588.756.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.588.756.000	
E.01.01-MEMURLAR	820.104.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	382.973.000	
E.01.03-İŞÇİLER	76.052.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.562.000	
E.02.01-MEMURLAR	203.335.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.501.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.692.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	16.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.317.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.161.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.043.000	
14.44-SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	597.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	597.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	597.000.000	
14.47-SAĞLIK YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	200.911.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	200.911.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.911.000	
14.50-HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	103.986.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	103.986.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	39.074.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	169.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	64.437.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
53- KORUYUCU SAĞLIK PROGRAMI	84.039.447.000	
14.67-İL SAĞLIK MÜDÜRLÜKLERİ	74.129.935.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	74.129.935.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.951.954.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.898.945.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.705.496.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.646.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.729.377.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	948.774.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	345.075.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	316.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.356.693.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	29.585.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	37.319.417.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	678.720.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.575.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	889.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.034.062.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	179.000.000	
14.42-SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	107.960.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	107.960.000	
E.01.01-MEMURLAR	94.020.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.828.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.513.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	745.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.753.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
14.44-SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	444.926.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	426.308.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.438.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.827.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	147.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	352.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	386.366.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	18.618.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	18.618.000	
14.47-SAĞLIK YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.133.999.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.133.999.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.769.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.309.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	563.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.108.202.000	
14.50-HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.222.627.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.769.921.000	
E.01.01-MEMURLAR	306.167.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.340.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	47.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	30.959.000	
E.02.03-İŞÇİLER	439.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.069.796.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.396.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	330.991.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.127.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.618.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	21.572.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.469.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	452.706.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	252.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	200.706.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	204.035.173.000	
14.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	32.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	32.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	32.000.000	
14.67-İL SAĞLIK MÜDÜRLÜKLERİ	176.734.882.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	176.734.882.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.617.425.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.714.885.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.186.891.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	488.297.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.863.826.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.038.089.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.083.289.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.103.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.993.407.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	125.846.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.954.056.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	63.201.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.668.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEHAZE GİDERLERİ	417.899.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.290.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	27.684.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	700.000.000	
14.42-SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	602.150.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	589.454.000	
E.01.01-MEMURLAR	128.417.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	513.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.735.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	68.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	497.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.116.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	373.462.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	64.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	26.400.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	53.086.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	12.696.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	12.696.000	
14.43-ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.490.076.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.490.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.128.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.110.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	224.101.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.207.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	824.998.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	213.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	358.100.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	47.200.000	
14.45-SAĞLIK BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.288.387.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.085.684.000	
E.01.01-MEMURLAR	74.381.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	45.927.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.957.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.967.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	286.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	227.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	655.131.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	783.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	150.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	150.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	202.703.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	202.703.000	
14.47-SAĞLIK YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.120.817.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.104.601.000	
E.01.01-MEMURLAR	241.167.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.750.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	475.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.026.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	94.259.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	52.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	985.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	30.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.720.887.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.07-Dış Proje Kredileri	16.216.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	16.216.000	
14.49-KAMU HASTANELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.410.029.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	998.846.000	
E.01.01-MEMURLAR	455.766.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.189.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	403.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.949.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	790.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	141.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	444.567.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	47.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.411.183.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.405.825.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	5.358.000	
14.50-HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	356.832.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	356.832.000	
E.01.01-MEMURLAR	198.318.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.084.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.958.000	
E.02.03-İŞÇİLER	379.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	109.166.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	733.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	27.503.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.090.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.601.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.976.283.000	
14.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	40.549.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	40.549.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.250.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.705.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.743.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.360.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	893.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.957.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	172.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	39.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
14.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.287.740.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.084.337.000	
E.01.01-MEMURLAR	135.368.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	300.000	
E.01.03-İŞÇİLER	575.941.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.403.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	150.000	
E.02.03-İŞÇİLER	83.341.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	160.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	76.935.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	771.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	116.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	72.060.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.045.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	345.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	104.733.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	250.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	203.403.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	124.786.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	78.617.000	
14.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	72.130.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	70.600.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.247.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.373.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	186.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.124.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	492.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	159.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.530.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.530.000	
14.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	33.699.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.902.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.574.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.035.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.050.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	255.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	171.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	518.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	188.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	86.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	4.797.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.797.000	
14.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.354.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	118.354.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.840.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.353.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	136.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	312.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	99.427.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	137.000	
14.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	4.253.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.253.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.923.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	201.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	112.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	277.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
14.67-İL SAĞLIK MÜDÜRLÜKLERİ	154.291.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	154.291.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	66.383.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	86.944.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	964.000	
14.42-SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	200.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	200.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
14.48-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	265.048.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	262.345.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.269.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.936.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	298.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.246.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.719.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	302.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	256.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	232.319.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	2.703.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.703.000	
14.50-HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	19.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	826.991.000	
14.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	826.991.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	826.991.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	377.649.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	449.342.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	748.049.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DEMİRYOLU ULAŞIMI	44.330.612.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DENİZYOLU ULAŞIMI	1.868.025.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KARAYOLU ULAŞIMI	1.767.001.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KOMBİNE TAŞIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI	760.241.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TARIM	235.331.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	139.279.000	Aynen Kabul Edilmiştir
UZAY VE HAVACILIK	1.838.888.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	555.055.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	52.242.481.000	52.242.481.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	114.139.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	166.382.114.000	166.382.114.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	166.382.114.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	748.049.000	
15.36-HABERLEŞME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	740.666.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	740.666.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.087.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.403.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	501.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	317.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	696.229.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	17.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
15.39-ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME ARAŞTIRMALARI MERKEZİ BAŞKANLIĞI	7.383.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.383.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.856.000	
E.02.01-MEMURLAR	788.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	43.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	34.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	554.000	
64- DEMİRYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	44.330.612.000	
15.41-ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.623.942.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.623.942.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.044.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.753.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.173.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	324.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	307.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.592.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	41.706.670.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.290.099.153	
E.01.01-MEMURLAR	10.590.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.768.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.387.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.332.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	239.000	
E.02.03-İŞÇİLER	964.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.046.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.929.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	71.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.010.596.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	760.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.475.437.153	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.200.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	21.416.570.847	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	21.416.570.847	
65- DENİZYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	1.868.025.000	
15.42-DENİZCİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	133.672.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	133.672.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.287.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.873.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	188.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	869.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	302.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	29.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	71.380.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
15.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	372.342.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	372.342.000	
E.01.01-MEMURLAR	112.471.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.258.000	
E.01.03-İŞÇİLER	179.323.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	27.612.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.250.000	
E.02.03-İŞÇİLER	31.455.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.820.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.269.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	223.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.029.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	888.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	435.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	292.000	
15.35-TERSANELER VE KIYI YAPILARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	146.534.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	146.534.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.306.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.152.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.429.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	181.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	366.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	75.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	45.000.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.215.477.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.215.477.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.751.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	183.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.381.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.348.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	239.000	
E.02.03-İŞÇİLER	964.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	133.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	512.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	1.250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.192.688.000	
42- KARAYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	1.767.001.000	
15.41-ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	17.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	17.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	13.327.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	233.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.651.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	153.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	476.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	55.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.750.001.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.750.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.750.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	
66- KOMBİNE TAŞIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI PROGRAMI	760.241.000	
15.41-ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.637.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.637.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.040.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.220.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	226.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	138.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.923.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	743.604.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	147.434.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.007.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	171.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.084.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.197.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	243.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.650.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	32.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	128.028.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	596.170.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	596.170.000	
39- TARIM PROGRAMI	235.331.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	235.331.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	235.331.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.620.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	171.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.364.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.330.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	239.000	
E.02.03-İŞÇİLER	953.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	612.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	214.805.000	
48- TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI	139.279.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	139.279.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	139.279.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.620.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	171.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.364.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.330.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	239.000	
E.02.03-İŞÇİLER	953.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	462.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	117.001.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	700.000	
63- UZAY VE HAVACILIK PROGRAMI	1.838.888.000	
15.38-ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.838.888.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.838.888.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.999.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	162.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.032.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.193.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	239.000	
E.02.03-İŞÇİLER	897.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	313.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	280.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	19.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.798.780.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	690.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	555.055.000	
15.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	22.216.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	22.216.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.870.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	992.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.664.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	198.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.261.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.406.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	650.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
15.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	63.988.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	63.988.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.672.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.598.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.246.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.657.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	82.000	
E.02.03-İŞÇİLER	367.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.311.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	231.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	106.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.273.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	790.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	785.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.420.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.450.000	
15.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.168.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.168.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.344.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	281.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	481.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.423.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	144.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	366.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
15.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.586.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	12.586.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.148.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.506.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	89.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	154.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	201.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	464.000	
15.12-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.522.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.522.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.236.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	226.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.734.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	210.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	806.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	566.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	217.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.323.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	21.023.000	
15.13-DÖNER SERMAYE İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.538.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.538.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.851.000	
E.02.01-MEMURLAR	571.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	51.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
15.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	49.423.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	49.423.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.683.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.002.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.192.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	702.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	445.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	406.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.084.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
15.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.137.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.137.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.209.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.057.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	67.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	78.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	535.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
15.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	1.509.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.509.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.064.000	
E.02.01-MEMURLAR	187.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	205.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
15.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	305.543.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	305.543.000	
E.01.01-MEMURLAR	109.920.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	128.645.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.542.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	509.000	
E.02.03-İŞÇİLER	23.728.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.992.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	565.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	355.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.174.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	410.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.518.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.623.000	
15.40-ULAŞIM EMNİYETİ İNCELEME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	4.460.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.460.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.853.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	607.000	
15.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	15.965.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.965.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.857.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.112.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	39.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	763.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	139.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	114.139.633.000	
15.41-ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	114.139.633.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	114.139.633.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	69.139.633.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	45.000.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AİLENİN KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ	3.781.870.500	Aynen Kabul Edilmiştir
AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞLANMA	3.962.575.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI	10.944.911.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	35.880.715.500	Aynen Kabul Edilmiştir
KADININ GÜÇLENMESİ	1.076.888.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	31.205.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	91.582.780.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	2.607.673.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	149.868.618.000	149.868.618.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	149.868.618.000	149.868.618.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	149.868.618.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
3- AİLENİN KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	3.781.870.500	
16.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	2.803.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.803.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.803.000	
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.158.272.500	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.158.272.500	
E.01.01-MEMURLAR	637.165.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	751.711.000	
E.01.03-İŞÇİLER	935.138.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	62.114.000	
E.02.01-MEMURLAR	103.039.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	94.076.000	
E.02.03-İŞÇİLER	216.873.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.459.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	79.902.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.118.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	109.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.733.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.981.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.824.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	193.530.500	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.500.000	
16.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	20.376.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.376.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.267.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.245.000	
E.02.01-MEMURLAR	511.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.187.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	841.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	296.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	409.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
16.30-AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	45.034.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.034.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	29.838.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.597.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.114.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	614.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	976.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.750.000	
16.34-SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	555.385.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	555.385.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.385.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	554.000.000	
4- AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞLANMA PROGRAMI	3.962.575.000	
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.937.320.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.937.320.000	
E.01.01-MEMURLAR	238.016.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	170.349.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.129.485.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	83.770.000	
E.02.01-MEMURLAR	42.240.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	34.979.000	
E.02.03-İŞÇİLER	248.020.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.164.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	920.644.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.002.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	58.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	36.080.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.131.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	404.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	658.407.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	311.571.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
16.33-ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	25.255.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	25.255.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.216.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	329.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.569.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.972.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	118.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	424.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.523.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	6.205.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	750.000	
5- ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI PROGRAMI	10.944.911.000	
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	5.807.004.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.807.004.000	
E.01.01-MEMURLAR	806.056.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	160.795.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.127.773.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	75.222.000	
E.02.01-MEMURLAR	115.074.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.977.000	
E.02.03-İŞÇİLER	500.842.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.828.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	714.609.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.354.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	165.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	84.247.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.701.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.282.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	1.630.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	980.445.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	22.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	131.004.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
16.31-ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.137.907.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.137.907.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.655.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.393.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.866.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	295.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	375.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	728.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.706.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	5.070.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	14.500.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	3.123.000	
6- ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI	35.880.715.500	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	7.590.807.500	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.590.807.500	
E.01.01-MEMURLAR	196.819.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	132.320.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.516.993.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	84.852.000	
E.02.01-MEMURLAR	35.187.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.173.000	
E.02.03-İŞÇİLER	350.232.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.163.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	596.172.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.009.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	71.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.666.543.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.071.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	404.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.857.010.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	81.788.500	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.500.000	
16.33-ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28.289.908.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.289.908.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.668.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.086.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.947.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	439.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	118.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	844.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.084.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	28.227.336.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	1.233.000	
8- KADININ GÜÇLENMESİ PROGRAMI	1.076.888.000	
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.022.119.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.022.119.000	
E.01.01-MEMURLAR	120.319.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	69.437.000	
E.01.03-İŞÇİLER	374.547.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.405.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	18.124.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.049.000	
E.02.03-İŞÇİLER	57.141.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.698.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	197.033.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.796.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	256.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	43.906.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.669.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.284.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	3.577.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	32.878.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
16.32-KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	54.769.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	54.769.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.356.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	391.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.757.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	271.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	232.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.194.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.117.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	11.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	3.644.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	31.205.000	
16.35-ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	31.205.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.205.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.681.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.665.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	144.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	215.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.314.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	387.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	105.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	12.434.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	150.000	
11- YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA PROGRAMI	91.582.780.000	
16.34-SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	91.582.780.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	91.582.780.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.203.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	824.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.973.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	154.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	232.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	386.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	78.646.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	152.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	52.651.241.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.500.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	31.323.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	844.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	2.607.673.000	
16.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	31.937.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.937.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.362.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.565.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	439.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.133.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	718.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	351.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.012.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.168.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.860.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	162.000	
16.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	266.298.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	266.298.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.374.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.995.000	
E.01.03-İŞÇİLER	72.729.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	191.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.979.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	889.000	
E.02.03-İŞÇİLER	17.507.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.660.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	244.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	73.769.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.460.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.792.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	11.877.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	
16.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.567.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.567.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.886.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	140.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.211.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	34.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	381.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	153.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	78.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
16.6-EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.647.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.647.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.353.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.280.000	
E.02.01-MEMURLAR	551.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.542.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	290.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.195.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	369.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
16.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	89.298.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	89.298.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.393.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.427.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.750.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.402.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.059.000	
E.02.03-İŞÇİLER	373.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	64.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	161.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.803.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	716.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.527.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	27.850.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.723.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	900.000	
16.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	42.071.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	42.071.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.894.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.764.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	137.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.641.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	517.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
16.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	52.784.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	52.784.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.825.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	946.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.329.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	594.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	175.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	319.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	151.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	83.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.300.000	
16.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.144.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	27.144.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.642.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.366.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.738.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	210.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	82.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	153.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	16.475.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
16.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	137.836.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	137.836.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.416.000	
E.02.01-MEMURLAR	435.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	94.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	653.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	134.117.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	71.000	
16.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.208.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.208.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.797.000	
E.02.01-MEMURLAR	836.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	99.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	157.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	280.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
16.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.927.883.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.927.883.000	
E.01.01-MEMURLAR	707.275.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	97.379.000	
E.01.03-İŞÇİLER	284.860.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	42.487.000	
E.02.01-MEMURLAR	121.729.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.794.000	
E.02.03-İŞÇİLER	65.581.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	89.526.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.613.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	233.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	455.316.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	595.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.214.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.141.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	7.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	287.759.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	5.008.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TABİİ KAYNAKLAR	5.696.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	15.142.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	332.519.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	15.772.982.000	15.772.982.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	3.088.282.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	18.861.264.000	18.861.264.000

**ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)**

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	18.861.264.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	287.759.000	
17.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	15.131.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.131.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.642.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.710.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	373.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	848.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	352.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	103.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	103.000	
17.31-ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	174.475.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	174.475.000	
E.01.01-MEMURLAR	80.630.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.547.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.559.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	509.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	549.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.213.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.002.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.501.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	230.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.850.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	6.000.000	
17.38-NÜKLEER ENERJİ VE ULUSLARARASI PROJELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.863.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.863.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.709.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.164.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.939.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	232.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	72.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	543.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	487.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	69.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	548.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
17.40-ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ÇEVRE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	76.290.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	76.290.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.076.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	602.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.139.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	137.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	259.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	436.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	264.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	112.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	55.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.150.000	
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	5.008.000	
17.40-ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ÇEVRE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.008.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.008.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.864.000	
E.02.01-MEMURLAR	657.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
49- TABİİ KAYNAKLAR PROGRAMI	5.696.000	
17.41-TABİİ KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.696.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.696.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.541.000	
E.02.01-MEMURLAR	515.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	174.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	176.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	159.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	101.000	
22- YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	15.142.000.000	
17.31-ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.142.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.142.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.142.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	332.519.000	
17.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	24.111.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.111.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.736.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.303.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	240.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.270.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	834.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.886.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	856.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	403.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	344.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
17.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	150.253.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	150.253.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.182.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.023.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.426.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.834.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	509.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.332.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.671.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	235.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	98.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.516.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	749.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.052.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
17.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	46.684.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	46.684.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.859.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.239.000	
E.02.01-MEMURLAR	843.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.074.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	59.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	53.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	27.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	14.000.000	
17.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	17.088.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	17.088.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.996.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	697.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.998.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	113.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	143.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	33.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	
17.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	32.861.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	32.861.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.256.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.756.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	475.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	235.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	157.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	237.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	42.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	150.000	
17.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.962.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.962.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.477.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	544.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.704.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	99.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	167.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	689.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	37.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
17.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	2.235.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.235.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.591.000	
E.02.01-MEMURLAR	246.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	61.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	168.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	155.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
17.31-ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	350.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	350.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	350.000	
17.39-DİŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	43.375.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	43.375.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.355.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.078.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.303.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	329.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	236.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.366.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	116.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	82.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	19.452.000	
17.40-ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ÇEVRE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	600.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	600.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	3.088.282.000	
17.41-TABİİ KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.199.099.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.199.099.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.158.055.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	1.041.044.000	
17.31-ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	889.183.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	889.183.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	549.183.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	340.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	7.617.493.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	1.245.359.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	1.205.656.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.360.329.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	11.428.837.000	11.428.837.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.077.002.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	16.505.839.000	16.505.839.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	16.505.839.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	7.617.493.000	
18.30-GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
18.68-GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI	700.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	700.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	700.000	
18.31-KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.235.819.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.235.819.000	
E.01.01-MEMURLAR	89.328.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	173.000	
E.01.03-İŞÇİLER	535.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	42.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.011.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.000	
E.02.03-İŞÇİLER	109.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.022.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.937.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.031.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.052.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	517.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	278.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	244.754.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	3.770.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.500.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	60.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	415.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	381.478.000	
18.69-KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI	2.449.162.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.449.162.000	
E.01.01-MEMURLAR	515.728.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	186.881.000	
E.01.03-İŞÇİLER	146.722.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	189.000	
E.02.01-MEMURLAR	108.483.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.802.000	
E.02.03-İŞÇİLER	39.351.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	148.222.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	16.078.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.664.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.457.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.029.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.234.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	103.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.120.305.000	
18.32-KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	657.849.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	657.849.000	
E.01.01-MEMURLAR	47.160.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	141.000	
E.01.03-İŞÇİLER	694.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	989.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.212.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.000	
E.02.03-İŞÇİLER	154.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	224.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.767.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.728.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	11.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.931.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	7.690.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.081.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	228.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	3.551.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	20.812.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	179.570.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	23.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	253.665.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	75.500.000	
18.70-KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞVİKİ	1.677.187.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.677.187.000	
E.01.01-MEMURLAR	428.292.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	138.795.000	
E.01.03-İŞÇİLER	119.591.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.285.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	77.526.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.134.000	
E.02.03-İŞÇİLER	24.315.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.929.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	77.728.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.389.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	120.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.507.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.165.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.346.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	99.730.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	568.335.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	67.000.000	
18.34-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	319.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	319.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	272.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	42.000.000	
18.71-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI	143.049.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	143.049.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.464.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.481.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.713.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.541.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.013.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.050.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	69.282.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	68.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	220.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	608.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	600.000	
18.35-ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	78.423.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	78.423.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.122.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	397.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.136.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.643.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.629.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	65.000	
E.02.03-İŞÇİLER	113.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	90.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	760.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.754.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	407.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	232.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	25.052.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.000.000	
18.38-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.053.304.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.053.304.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.802.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	470.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.293.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.980.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	121.000	
E.02.03-İŞÇİLER	181.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	193.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.272.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	227.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.800.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	86.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	711.134.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	62.730.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANÉ HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	250.000.000	
18.39-SİNEMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.500.000	
23- SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ PROGRAMI	1.245.359.000	
18.30-GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	66.828.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	66.828.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.420.000	
E.01.03-İŞÇİLER	628.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.815.000	
E.02.03-İŞÇİLER	98.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.800.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	911.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.797.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.018.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	572.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	157.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	28.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	30.470.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
18.68-GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI	920.732.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	920.732.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.431.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	675.336.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.922.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.234.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	93.498.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.067.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.240.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	13.089.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	148.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.373.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.542.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.610.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	7.590.000	
18.33-TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	36.719.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.719.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.352.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	994.000	
E.01.03-İŞÇİLER	553.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.342.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	157.000	
E.02.03-İŞÇİLER	161.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.906.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	645.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	378.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	320.000	
18.39-SİNEMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	221.080.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	221.080.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.245.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	200.000	
E.01.03-İŞÇİLER	568.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	258.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.532.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.000	
E.02.03-İŞÇİLER	115.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	233.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.678.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.001.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	814.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	351.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	69.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	120.482.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
48- TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI	1.205.656.000	
18.34-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	471.611.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	471.611.000	
E.01.01-MEMURLAR	127.641.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	463.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.196.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.485.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	97.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.088.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	725.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.303.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	13.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.243.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.008.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	90.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	159.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	46.500.000	
18.35-ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.250.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.250.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	750.000	
18.36-TANITMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	503.435.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	503.435.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.352.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	433.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.214.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.804.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	109.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	710.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.627.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.705.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.128.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.486.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	202.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	418.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	961.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	700.000	
18.72-TANITMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI	31.334.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.334.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.413.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	413.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.605.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.416.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	254.000	
E.02.03-İŞÇİLER	771.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	890.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	177.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	650.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	264.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	181.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
18.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	198.026.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	198.026.000	
E.01.01-MEMURLAR	54.727.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	34.003.000	
E.02.01-MEMURLAR	728.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.473.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.544.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.746.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	94.154.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	976.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.677.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	995.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	503.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.360.329.000	
18.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	40.873.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	40.873.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.137.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	143.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.619.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.138.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.000	
E.02.03-İŞÇİLER	195.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	765.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.075.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.340.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	870.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	121.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	39.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
18.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	213.573.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	213.573.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.565.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.076.000	
E.01.03-İŞÇİLER	45.834.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.284.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	175.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.011.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.854.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	163.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	118.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	58.039.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.261.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.205.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	18.356.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
18.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26.062.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	26.062.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.194.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	363.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.597.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.374.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	175.000	
E.02.03-İŞÇİLER	337.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	299.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	114.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	503.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	11.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
18.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	185.898.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	185.898.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	10.190.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.999.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.545.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.091.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	103.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	58.216.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	29.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	75.450.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	27.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.950.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
18.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	41.953.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	41.953.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.750.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.921.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	350.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.719.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	124.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
18.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	35.528.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	35.528.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.691.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	921.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.403.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.539.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	115.000	
E.02.03-İŞÇİLER	231.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	669.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	245.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.304.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	48.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	239.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
18.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.989.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.989.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.505.000	
E.01.03-İŞÇİLER	843.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	993.000	
E.02.03-İŞÇİLER	106.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	453.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	54.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.834.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	99.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
18.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	15.222.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.222.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.164.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	63.000	
E.01.03-İŞÇİLER	848.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.494.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	248.000	
E.02.03-İŞÇİLER	223.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	280.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	146.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	752.000	
18.67-İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜKLERİ	785.231.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	785.231.000	
E.01.01-MEMURLAR	442.267.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	56.101.000	
E.01.03-İŞÇİLER	143.269.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	440.000	
E.02.01-MEMURLAR	72.846.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.793.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.693.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.405.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.699.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.264.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	42.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.836.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.249.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	327.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.077.002.000	
18.30-GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.174.842.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.174.842.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	2.106.842.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	68.000.000	
18.31-KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.957.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	118.957.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	60.457.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	58.500.000	
18.32-KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	253.129.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	253.129.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	225.629.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	27.500.000	
18.38-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.530.074.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.530.074.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	2.450.074.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	80.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BÖLGESEL KALKINMA	1.438.514.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	12.600.924.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	594.174.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	550.948.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	15.184.560.000	15.184.560.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	20.880.621.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	36.065.181.000	36.065.181.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	36.065.181.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
27- BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI	1.438.514.000	
19.38-KALKINMA AJANSLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.438.514.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.438.514.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.788.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.381.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.899.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	430.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	515.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.015.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	300.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	460.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	20.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	800.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	1.386.741.000	
17- SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI	12.600.924.000	
19.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	15.000.000	
19.30-SANAYİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.200.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.200.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.829.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	489.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.109.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	78.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	780.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	680.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	795.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
19.39-MİLLİ TEKNOLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	276.937.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	276.937.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.784.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	506.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.134.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	77.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	465.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	925.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.651.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	300.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	166.700.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	62.100.000	
19.40-STRATEJİK ARAŞTIRMALAR VE VERİMLİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	148.453.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	148.453.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.081.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	332.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.958.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	68.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	390.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	370.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.410.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	125.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.350.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	16.200.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	80.000.000	
19.31-AR-GE TEŞVİKLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	590.840.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	590.840.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.173.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	961.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.297.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	121.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	375.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	585.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.685.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	85.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	36.508.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	502.000.000	
19.32-SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.701.676.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.701.676.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.460.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	578.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.714.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	89.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	360.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	920.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.261.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	20.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	3.214.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	5.000.000	
E.08.01-YURTTİÇİ BORÇ VERME	3.616.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.000.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.08.01-YURTTİÇİ BORÇ VERME	984.000.000	
19.35-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	502.138.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	502.138.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	279.952.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	222.001.000	
19.37-TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.306.680.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.306.680.000	
E.01.01-MEMURLAR	35.011.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.240.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.383.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.046.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	405.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.270.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	135.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	105.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	6.233.200.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	850.000	
E.08.02-YURTDIŞI BORÇ VERME	13.000.000	
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU PROGRAMI	594.174.000	
19.34-METROLOJİ VE SANAYİ ÜRÜNLERİ GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	71.218.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	71.218.000	
E.01.01-MEMURLAR	53.389.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	724.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.209.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	111.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	625.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	720.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	530.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	105.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	6.700.000	
19.67-SANAYİ VE TEKNOLOJİ İL MÜDÜRLÜKLERİ	522.956.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	522.956.000	
E.01.01-MEMURLAR	355.778.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.283.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	60.263.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.093.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.969.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.245.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.390.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.150.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.085.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	550.948.000	
19.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	23.566.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	23.566.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.324.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.254.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.815.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	289.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	2.955.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	805.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.005.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CEZAE GİDERLERİ	39.000	
19.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	184.934.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	184.934.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.192.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.574.000	
E.01.03-İŞÇİLER	34.434.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	36.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.941.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.006.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.486.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.670.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	280.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.975.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	865.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.088.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.100.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.855.000	
19.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	128.747.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	128.747.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.228.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.599.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.359.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.230.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	346.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	75.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.420.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	70.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	420.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	37.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	66.000.000	
19.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	32.050.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	32.050.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.915.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	191.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.431.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	90.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	75.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
19.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	21.868.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.868.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.289.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	84.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.807.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	190.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
19.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.975.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.975.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.869.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.161.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	85.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
19.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.369.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.369.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.167.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000	
E.02.01-MEMURLAR	209.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	710.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	430.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	250.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
19.67-SANAYİ VE TEKNOLOJİ İL MÜDÜRLÜKLERİ	102.061.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	102.061.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.352.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.372.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.195.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.681.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.163.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.501.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.198.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	880.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	95.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.655.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	485.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.366.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
19.35-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	41.712.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	41.712.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.158.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.495.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.707.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	181.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	603.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	45.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.352.000	
19.60-YURTDIŞI TEŞKİLATI	2.666.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.666.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.439.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	20.880.621.000	
19.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	19.642.494.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.642.494.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	10.370.552.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	9.271.942.000	
19.38-KALKINMA AJANSLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.238.127.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.238.127.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	166.876.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	1.071.251.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PIYASASI	1.408.511.000	Aynen Kabul Edilmiştir
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	778.672.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	585.480.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	5.589.745.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	315.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	4.569.472.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	59.320.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	366.851.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	10.000.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	647.997.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	24.321.048.000	24.321.048.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	24.321.048.000	24.321.048.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	24.321.048.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	1.408.511.000	
20.33-YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.383.805.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	57.072.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.567.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	274.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.017.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.728.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.836.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	249.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	287.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.326.733.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	565.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	274.471.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.050.756.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	941.000	
20.35-MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.706.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.706.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.517.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.114.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	160.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	120.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	45.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	150.000	
19- HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ PROGRAMI	778.672.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	349.521.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	349.521.000	
E.01.01-MEMURLAR	216.817.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.701.000	
E.01.03-İŞÇİLER	40.502.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	44.525.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.493.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.582.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.039.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.008.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	804.000	
20.40-MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	429.151.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	429.151.000	
E.01.01-MEMURLAR	205.583.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.331.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	410.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	905.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.587.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	300.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	204.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000	
20- ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ PROGRAMI	585.480.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	323.608.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	323.608.000	
E.01.01-MEMURLAR	193.076.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.485.000	
E.01.03-İŞÇİLER	50.630.000	
E.02.01-MEMURLAR	36.232.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.132.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.029.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.267.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.634.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.766.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	357.000	
20.38-TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	261.872.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	261.872.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.736.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.606.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	332.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	487.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	186.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.754.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	37.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	236.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.588.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.400.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.650.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	179.850.000	
2- ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ PROGRAMI	5.589.745.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.804.671.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.804.671.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.094.221.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.103.000	
E.01.03-İŞÇİLER	269.998.000	
E.02.01-MEMURLAR	192.530.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.203.000	
E.02.03-İŞÇİLER	58.778.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	38.174.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	13.789.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.815.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.060.000	
20.30-MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	88.659.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	88.659.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.738.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.589.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	25.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.050.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	130.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	380.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.160.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	115.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.367.000	
20.33-YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	633.210.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	633.210.000	
E.01.01-MEMURLAR	69.377.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	884.000	
E.01.03-İŞÇİLER	69.235.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.652.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.569.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	204.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.131.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	244.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	655.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	20.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	248.050.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	190.000.000	
20.34-ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.939.639.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	274.244.000	
E.01.01-MEMURLAR	52.688.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.614.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.827.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	335.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.101.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	831.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	69.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	420.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	301.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	168.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	208.859.000	
F.06-Özel Ödenekler	1.069.395.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.069.395.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.596.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	44.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.550.000.000	
20.35-MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	36.359.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.359.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.701.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.661.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	105.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	175.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	70.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	190.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	340.000	
20.36-COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	87.207.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	87.207.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.607.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.187.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	31.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.262.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	660.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	80.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	415.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	210.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	555.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	47.200.000	
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	315.000.000	
20.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	315.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	315.000.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	315.000.000	
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	4.569.472.000	
20.6-EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	800.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	800.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	400.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.051.962.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.051.962.000	
E.01.01-MEMURLAR	622.027.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	53.795.000	
E.01.03-İŞÇİLER	163.852.000	
E.02.01-MEMURLAR	113.458.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.068.000	
E.02.03-İŞÇİLER	33.059.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	24.792.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.476.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.290.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.145.000	
20.31-ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.274.158.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.274.158.000	
E.01.01-MEMURLAR	54.176.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.524.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	216.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	913.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.087.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	32.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.982.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	27.470.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	73.658.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	1.120.000.000	
20.32-ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	220.190.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	220.190.000	
E.01.01-MEMURLAR	97.169.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	720.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.551.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.742.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	114.000	
E.02.03-İŞÇİLER	635.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.798.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.160.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.462.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	256.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.756.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	38.640.000	
20.36-ÇOĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.186.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.186.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.186.000	
20.37-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.176.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.176.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.870.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	501.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.325.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	54.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	6.426.000	
24- TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ PROGRAMI	59.320.000	
20.41-ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.320.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.320.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.669.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.645.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	280.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	730.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	190.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	775.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.000.000	
22- YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	366.851.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	343.103.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	343.103.000	
E.01.01-MEMURLAR	200.154.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.732.000	
E.01.03-İŞÇİLER	53.461.000	
E.02.01-MEMURLAR	37.484.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.011.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.082.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.692.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.687.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.435.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	365.000	
20.39-YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23.748.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	23.748.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.366.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	813.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.456.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	116.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	305.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	379.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	157.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.000.000	
11- YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA PROGRAMI	10.000.000.000	
20.34-ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.000.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.000.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	10.000.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	647.997.000	
20.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	101.280.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	101.280.000	
E.01.01-MEMURLAR	85.729.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.249.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	90.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.406.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	222.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	460.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
20.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	237.286.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	237.286.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.934.000	
E.01.03-İŞÇİLER	87.269.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	67.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.640.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.283.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.572.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	99.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.767.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	24.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	460.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	658.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.173.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
20.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.212.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.212.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.298.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.617.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
20.6-EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.889.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.889.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.446.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.02.01-MEMURLAR	936.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	505.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	320.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	620.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
20.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	34.689.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.689.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	28.090.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.821.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	144.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.532.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	11.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
20.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	21.857.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.857.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.911.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.269.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	165.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	140.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
20.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.798.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.798.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.352.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.200.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.947.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	185.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	300.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.333.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	297.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	163.000	
20.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.782.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.782.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.453.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	323.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	348.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	556.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
20.27-YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI	10.687.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.687.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.741.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.504.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.146.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	121.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	35.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
20.60-YURTDIŞI TEŞKİLATI	11.307.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.307.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.050.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.650.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.100.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	400.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.800.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	300.000	
20.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	41.799.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	41.799.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.098.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	69.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	63.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.252.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	91.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.226.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	22.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.100.000	
20.36-COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	18.004.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	18.004.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.035.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	180.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.768.000	
20.37-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	117.407.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	117.407.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.870.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	487.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.323.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	370.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	110.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	110.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TİCARET BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE	1.411.043.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	13.335.123.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	368.634.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.988.706.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	17.103.506.000	17.103.506.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	20.804.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	17.124.310.000	17.124.310.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TİCARET BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TİCARET BAKANLIĞI	17.124.310.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
32- KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE PROGRAMI	1.411.043.000	
21.65-TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.128.528.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.128.528.000	
E.01.01-MEMURLAR	645.452.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	156.262.000	
E.01.03-İŞÇİLER	9.111.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	40.000	
E.02.01-MEMURLAR	154.351.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.895.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.998.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	39.575.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.940.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	585.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.329.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.727.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.262.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	75.000.000	
21.31-GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	282.515.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	282.515.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.209.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	33.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.734.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.242.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	950.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	28.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	90.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	93.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	194.150.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.430.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.500.000	
41- TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI PROGRAMI	13.335.123.000	
21.65-TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.416.621.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.416.621.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	975.776.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	131.824.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.485.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	146.000	
E.02.01-MEMURLAR	179.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	36.002.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.667.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	35.931.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.325.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	368.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.357.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	64.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.393.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.283.000	
21.67-TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	280.396.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	280.396.000	
E.01.01-MEMURLAR	197.775.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.645.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.445.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	88.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.048.000	
E.02.01-MEMURLAR	41.461.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.738.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.778.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.962.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.556.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	161.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.172.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	32.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.108.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	427.000	
21.60-YURTDIŞI TEŞKİLATI	542.606.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	542.606.000	
E.01.01-MEMURLAR	379.395.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	57.278.000	
E.01.03-İŞÇİLER	758.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.383.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.268.000	
E.02.03-İŞÇİLER	182.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.339.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.479.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	59.318.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	371.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.021.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	321.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	3.493.000	
21.30-GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	103.799.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	103.799.000	
E.01.01-MEMURLAR	86.580.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	185.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	935.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	230.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	45.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
21.32-İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	54.704.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	54.704.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.815.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	721.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	94.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	405.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	390.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
21.35-ESNAF, SANATKARLAR VE KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	84.920.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	84.920.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.604.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	251.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	16.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	226.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	515.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	690.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.972.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	189.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.346.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	7.601.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	30.000.000	
21.37-ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	124.665.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	124.665.000	
E.01.01-MEMURLAR	58.168.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.410.000	
E.01.03-İŞÇİLER	768.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.872.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.684.000	
E.02.03-İŞÇİLER	57.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	378.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.375.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	248.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.692.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.300.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	450.000	
21.39-İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.875.674.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.875.674.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.528.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.199.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.308.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.920.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.490.000	
E.02.03-İŞÇİLER	770.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	421.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.194.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	514.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.055.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	478.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.738.136.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.249.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	402.000	
21.40-İTHALAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.023.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.023.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.950.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.601.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.900.000	
E.02.03-İŞÇİLER	63.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.732.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	223.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	161.000	
21.66-SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	42.526.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	42.526.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.683.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.364.000	
E.01.03-İŞÇİLER	379.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	25.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.750.000	
E.02.03-İŞÇİLER	86.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	701.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	293.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	11.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.833.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	253.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	971.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	77.000	
21.42-SERBEST BÖLGELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	176.815.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	176.815.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.000.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.006.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	850.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	252.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.287.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	129.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	43.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	136.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	420.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	12.124.000	
21.44-ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.508.735.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.508.735.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.456.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.049.000	
E.01.03-İŞÇİLER	392.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.531.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	767.000	
E.02.03-İŞÇİLER	50.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	281.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.713.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	330.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.729.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	422.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	2.459.535.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	450.000	
21.45-TİCARET ARAŞTIRMALARI VE RİSK DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	64.639.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	64.639.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.815.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.034.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.226.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.040.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.065.000	
E.02.03-İŞÇİLER	254.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	687.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.144.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.593.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	293.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	420.000	
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU PROGRAMI	368.634.000	
21.67-TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	90.703.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	90.703.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.242.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.215.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.406.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	31.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	340.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.075.000	
E.02.03-İŞÇİLER	417.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.887.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	827.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.720.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	370.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
21.34-TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	224.458.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	224.458.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.776.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	324.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	120.073.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.400.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	150.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.328.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	495.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	16.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	47.282.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	261.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.323.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	20.000	
21.43-ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	53.473.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	53.473.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.234.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.802.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.742.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.966.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	34.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	200.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	12.322.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	1.988.706.000	
21.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	45.261.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.261.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.098.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.584.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.662.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	445.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.476.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.184.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	452.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	271.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
21.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	56.183.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	56.183.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.960.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.511.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	21.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	7.098.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	648.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	678.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.917.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.039.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	283.000	
21.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	112.403.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	112.403.000	
E.01.01-MEMURLAR	85.845.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	522.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	85.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	332.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.063.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	387.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	168.000	
21.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	778.198.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	778.198.000	
E.01.01-MEMURLAR	772.580.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	309.000	
E.01.03-İŞÇİLER	251.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.960.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	62.000	
E.02.03-İŞÇİLER	46.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	357.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	336.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	352.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	157.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
21.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	22.748.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	22.748.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.130.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.123.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	270.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	75.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	86.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.839.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	140.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
21.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	7.263.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.263.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.922.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	559.000	
E.01.03-İŞÇİLER	686.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.02.01-MEMURLAR	720.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	244.000	
E.02.03-İŞÇİLER	55.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	73.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	172.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	771.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
21.65-TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	158.740.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	158.740.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.200.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	144.540.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
21.67-TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	2.030.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.030.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
21.37-ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	58.730.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	58.730.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	58.730.000	
21.4-DESTEK HİZMETLERİ, TASFİYE İŞLERİ VE DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	414.924.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	414.924.000	
E.01.01-MEMURLAR	72.681.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.053.000	
E.01.03-İŞÇİLER	95.516.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.341.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	815.000	
E.02.03-İŞÇİLER	26.520.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	69.962.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	657.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	671.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	93.262.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	31.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.020.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.386.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	18.991.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	3.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
21.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	332.226.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	332.226.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.550.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.405.000	
E.01.03-İŞÇİLER	870.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	900.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	131.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	414.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	34.204.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	230.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	18.400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	77.258.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	161.854.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	20.804.000	
21.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	20.804.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.804.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	18.504.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	2.300.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	7.866.000	Aynen Kabul Edilmiştir
GENÇLİK	1.881.074.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ	7.612.885.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	56.283.721.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	758.986.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	66.544.532.000	66.544.532.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	66.544.532.000	66.544.532.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	66.544.532.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
28- BAĞIMLILIKLA MÜCADELE PROGRAMI	7.866.000	
22.67-GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜKLERİ	4.379.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.080.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	4.080.000	
F.06-Özel Ödenekler	299.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	299.000	
22.35-EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE KOORDİNASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.487.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.487.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	807.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.530.000	
33- GENÇLİK PROGRAMI	1.881.074.000	
22.67-GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.307.817.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.218.663.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.218.661.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	2.000	
F.06-Özel Ödenekler	89.154.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	89.154.000	
22.30-GENÇLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	146.828.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	146.828.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.981.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	62.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.859.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.428.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.824.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.152.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	47.405.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	12.864.000	
22.35-EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE KOORDİNASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	309.929.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	309.929.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.057.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.000	
E.01.03-İŞÇİLER	299.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.062.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.02.03-İŞÇİLER	58.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.567.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.620.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	39.503.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	115.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	652.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	119.941.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	84.996.000	
22.36-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	116.500.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	116.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	116.500.000	
34- SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ PROGRAMI	7.612.885.000	
22.67-GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜKLERİ	6.111.540.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.588.017.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	2.496.937.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	91.080.000	
F.06-Özel Ödenekler	3.523.523.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	3.523.523.000	
22.34-SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	752.315.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	752.315.000	
E.01.01-MEMURLAR	82.974.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.163.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.993.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.006.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.648.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.436.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	499.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	331.856.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	251.121.000	
22.36-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	689.310.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	689.310.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	688.210.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
22.37-ULUŞLARARASI ORGANİZASYONLAR VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.720.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.720.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	124.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.529.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	426.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	20.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	41.922.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	15.684.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	56.283.721.000	
22.67-GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜKLERİ	18.342.248.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.263.630.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	9.944.630.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	319.000.000	
F.06-Özel Ödenekler	8.078.618.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.078.618.000	
22.33-KREDİ VE YURTİÇİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34.568.473.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.568.473.000	
E.01.01-MEMURLAR	41.913.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.457.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.762.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	292.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	34.618.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	931.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	469.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	93.270.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	8.415.373.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000.000	
E.08.01-YURTTIÇİ BORÇ VERME	25.472.000.000	
22.36-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.373.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.373.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.373.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	758.986.000	
22.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	37.275.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	37.275.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.048.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	240.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	3.198.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.247.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.745.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	481.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.136.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	130.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
22.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	315.119.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	315.119.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.611.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.969.000	
E.01.03-İŞÇİLER	134.592.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.534.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.126.000	
E.02.03-İŞÇİLER	30.186.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	34.140.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	160.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	510.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.449.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.503.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	213.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.371.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	26.136.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.500.000	
22.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.819.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.819.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.343.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.372.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	410.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	520.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.577.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	420.000	
22.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	113.547.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	113.547.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.176.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.620.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.560.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.290.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.528.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.904.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	830.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	42.770.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	27.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
22.20-REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	55.567.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	55.567.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.218.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.276.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	188.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.050.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	678.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	57.000	
22.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	35.221.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	35.221.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.502.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	310.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.175.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	57.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	501.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	335.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.956.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	267.000	
22.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	25.045.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	25.045.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.150.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	897.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.538.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	176.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	595.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	401.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.330.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	214.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	625.000	
22.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	4.076.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.740.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	294.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	229.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	378.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.188.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
22.26-SOSYAL İLİŞKİLER VE İLETİŞİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	35.737.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	35.737.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.255.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	70.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	715.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	542.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	530.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.444.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
22.67-GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜKLERİ	10.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	10.000.000	
22.36-YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	60.419.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	60.419.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.032.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.864.000	
E.01.03-İŞÇİLER	625.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.925.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.870.000	
E.02.03-İŞÇİLER	143.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	670.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.092.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.765.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	165.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
22.37-ULUSLARARASI ORGANİZASYONLAR VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28.161.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.161.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.872.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.875.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.022.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	591.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	397.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	157.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	600.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	477.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KIRSAL KALKINMA	11.606.143.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	406.801.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	2.388.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TARIM	55.824.259.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	674.539.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	5.177.974.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	1.252.508.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	5.350.842.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	80.295.454.000	80.295.454.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	53.386.751.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	133.682.205.000	133.682.205.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	133.682.205.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
36- KIRSAL KALKINMA PROGRAMI	11.606.143.000	
23.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16.827.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.827.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	16.827.000	
23.7-EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	164.579.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	164.579.000	
E.01.01-MEMURLAR	58.823.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.921.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	586.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.762.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	145.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.213.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	154.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	766.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	228.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	72.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.450.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.970.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.750.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.058.177.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.998.177.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.721.644.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	389.723.000	
E.01.03-İŞÇİLER	355.828.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.119.000	
E.02.01-MEMURLAR	325.140.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	40.635.000	
E.02.03-İŞÇİLER	66.930.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	132.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	553.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.813.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.768.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	137.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	470.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	560.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	40.543.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.966.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.468.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	300.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.520.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.686.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.242.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	60.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	60.000.000	
23.31-BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	590.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	590.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	540.000	
23.34-TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.365.770.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.039.374.000	
E.01.01-MEMURLAR	155.170.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	304.000	
E.01.03-İŞÇİLER	311.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.182.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.000	
E.02.03-İŞÇİLER	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.748.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.200.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	76.892.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	70.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	330.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.250.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	6.310.632.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.450.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.795.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.400.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.860.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	5.679.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	185.174.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	326.396.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	131.896.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	126.000.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	60.000.000	
23.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	200.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	200.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
20- ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ PROGRAMI	406.801.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	402.191.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	402.191.000	
E.01.01-MEMURLAR	140.914.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.831.000	
E.01.03-İŞÇİLER	103.818.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.353.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	512.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.761.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	100.000.000	
23.40-DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.610.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.610.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	2.610.000	
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	2.388.000	
23.41-SU YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.388.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.388.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.388.000	
39- TARIM PROGRAMI	55.824.259.000	
23.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	2.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	7.737.170.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.737.170.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.248.227.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	707.086.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.324.623.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.146.000	
E.02.01-MEMURLAR	657.394.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	79.868.000	
E.02.03-İŞÇİLER	258.365.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	86.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.447.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.509.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.919.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	38.690.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	400.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.498.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.625.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	147.927.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	463.802.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.205.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	243.822.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	79.860.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	85.855.000	
E.06.08-STOK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	18.816.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	300.000.000	
23.30-GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	386.742.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	386.742.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	772.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	385.970.000	
23.31-BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.288.492.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	27.288.492.000	
E.01.01-MEMURLAR	77.802.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	970.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.087.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	120.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	441.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	98.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.516.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	27.128.118.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.330.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.290.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.550.000	
23.32-HAYVANCILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.465.610.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.465.610.000	
E.01.01-MEMURLAR	48.285.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	63.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.929.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	205.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.860.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	107.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	10.380.220.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.100.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.250.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.300.000	
23.33-BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	271.813.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	271.813.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.146.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.589.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	170.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	435.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	202.500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.110.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	220.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.218.000	
23.34-TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.255.761.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.225.761.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	261.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	9.222.500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.400.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	500.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	30.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	30.000.000	
23.35-TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	393.859.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	367.354.000	
E.01.01-MEMURLAR	41.572.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.270.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.981.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	203.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	567.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	946.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	270.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	298.060.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.510.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.030.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	7.520.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	26.505.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.100.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.204.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	151.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	350.000	
23.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.495.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	3.495.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	225.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	20.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.750.000	
23.38-ŞEKER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	21.315.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.315.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.163.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	411.000	
E.01.03-İŞÇİLER	244.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.549.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	38.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.539.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	850.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.076.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	45.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	150.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.700.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	150.000	
24- TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ PROGRAMI	674.539.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	312.437.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	312.437.000	
E.01.01-MEMURLAR	184.353.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	40.655.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.032.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	48.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.918.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.665.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.831.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.781.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.050.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	900.000	
23.34-TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	208.316.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	55.320.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	720.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	49.400.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.700.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	152.996.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	84.300.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.700.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	59.996.000	
23.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DİŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	7.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.000.000	
23.41-SU YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	146.786.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	146.786.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.198.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.171.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	810.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	600.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	72.259.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	7.663.000	
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU PROGRAMI	5.177.974.000	
23.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	36.400.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	35.000.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	4.818.850.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.818.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.619.624.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	526.042.000	
E.01.03-İŞÇİLER	519.851.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.253.000	
E.02.01-MEMURLAR	472.452.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	70.094.000	
E.02.03-İŞÇİLER	103.155.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	56.056.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	11.617.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.684.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.327.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	415.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	92.470.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	215.083.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.294.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	45.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	11.375.000	
23.30-GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	322.724.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	322.720.000	
E.01.01-MEMURLAR	91.561.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.868.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	435.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.760.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	621.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	164.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.450.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	188.157.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.600.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	4.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	4.000	
48- TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI	1.252.508.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	1.157.983.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.157.983.000	
E.01.01-MEMURLAR	461.631.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.883.000	
E.01.03-İŞÇİLER	298.946.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.000	
E.02.01-MEMURLAR	56.823.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.566.000	
E.02.03-İŞÇİLER	72.840.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.772.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.480.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	220.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.723.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.385.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	17.574.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	132.716.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.360.000	
23.40-DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	94.525.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	94.525.000	
E.01.01-MEMURLAR	69.488.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.202.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	760.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	44.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	5.350.842.000	
23.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	56.653.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	56.653.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.142.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.660.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.254.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.325.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	479.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.610.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	402.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
23.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	664.089.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	664.089.000	
E.01.01-MEMURLAR	71.189.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	386.000	
E.01.03-İŞÇİLER	292.783.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	356.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.705.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	71.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	79.997.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	63.237.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.131.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.111.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	135.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	107.203.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.700.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
23.5-PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	49.946.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	49.946.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.142.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.136.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.395.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	348.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	703.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	410.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	110.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	427.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
23.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	210.935.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	210.935.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.532.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.399.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.114.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	47.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.860.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.582.000	
E.02.03-İŞÇİLER	292.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	312.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	148.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	71.240.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	379.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	59.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	20.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
23.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	80.034.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	80.034.000	
E.01.01-MEMURLAR	63.843.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.837.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	400.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	700.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	145.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	65.000	
23.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	116.469.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	116.469.000	
E.01.01-MEMURLAR	88.062.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.044.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	693.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	550.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	600.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.000.000	
23.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28.215.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.215.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.541.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.081.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	343.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	250.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.750.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
23.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.216.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.216.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.767.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	21.000	
E.02.01-MEMURLAR	274.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	375.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	377.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	225.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.000	
23.67-İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.682.498.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.682.498.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.517.293.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	366.790.000	
E.01.03-İŞÇİLER	569.937.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.044.000	
E.02.01-MEMURLAR	117.708.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	119.802.000	
E.02.03-İŞÇİLER	179.656.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	658.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	241.248.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	51.610.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.894.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	44.959.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.479.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.301.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	32.530.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	32.724.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	120.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	102.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	85.365.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	16.000.000	
23.60-DIŞ TEMSİLCİLİK	23.796.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	23.796.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.342.000	
E.02.01-MEMURLAR	439.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	750.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	735.000	
23.30-GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.141.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.141.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	4.141.000	
23.31-BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	946.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	946.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	946.000	
23.33-BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.707.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.707.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	16.707.000	
23.34-TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	45.455.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.455.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	45.455.000	
23.35-TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.560.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.560.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	16.560.000	
23.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	280.438.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	250.438.000	
E.01.01-MEMURLAR	61.047.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	889.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.778.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	820.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.141.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.224.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	800.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	480.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	167.111.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.800.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	700.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	30.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.175.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	190.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	7.635.000	
23.37-TÜTÜN VE ALKOL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	53.934.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	53.934.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.817.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.207.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.523.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	45.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.060.000	
23.38-ŞEKER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	423.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	423.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	423.000	
23.40-DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.387.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.387.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	16.387.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	53.386.751.000	
23.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	53.386.751.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	53.386.751.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.521.139.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	44.865.612.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	114.297.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	114.297.000	114.297.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	114.297.000	114.297.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	114.297.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
43- ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK PROGRAMI	114.297.000	
24.30-GENEL SEKRETERLİK ANA HİZMET BİRİMLERİ	114.297.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	114.297.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.334.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.138.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.200.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	240.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.044.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.221.000	
E.02.03-İŞÇİLER	990.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.515.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.129.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	318.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.430.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	261.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	671.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	252.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	416.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.518.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.949.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.760.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.500.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	7.729.120.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	7.729.120.000	7.729.120.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	7.729.120.000	7.729.120.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	7.729.120.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
43- ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK PROGRAMI	7.729.120.000	
25.4-KURUMSAL İŞ YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	3.207.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.207.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.500.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.707.000.000	
25.5-PERSONEL VE PRENSİPLER BAŞKANLIĞI	4.522.120.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.522.120.000	
E.01.09-İSTİHBARAT PERSONELİ	3.984.486.000	
E.02.09-İSTİHBARAT PERSONELİ	405.098.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	132.536.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	73.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPLUM GÜVENLİĞİ	69.471.237.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TRAFİK GÜVENLİĞİ	1.781.615.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.747.776.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	76.073.628.000	76.073.628.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	76.073.628.000	76.073.628.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	76.073.628.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
10- ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER PROGRAMI	73.000.000	
26.1-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI BAĞLILARI, JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ	73.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	73.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.000.000	
29- TOPLUM GÜVENLİĞİ PROGRAMI	69.471.237.000	
26.1-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI BAĞLILARI, JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ	69.471.237.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	68.882.737.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.336.154.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.178.000	
E.01.03-İŞÇİLER	69.179.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	121.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	704.990.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.627.285.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.725.000	
E.02.03-İŞÇİLER	14.347.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	71.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	215.180.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.155.531.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	608.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	109.875.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	335.655.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.930.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.046.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.500.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	8.974.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	281.330.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	55.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	20.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	995.664.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	170.002.000	
F.09-Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları	588.500.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	508.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000.000	
30- TRAFİK GÜVENLİĞİ PROGRAMI	1.781.615.000	
26.1-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI BAĞLILARI, JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ	1.781.615.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.781.615.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.390.934.000	
E.02.01-MEMURLAR	203.371.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	94.500.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	36.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	310.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.747.776.000	
26.1-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI BAĞLILARI, JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ	4.747.776.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.554.224.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.417.416.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.757.000	
E.01.03-İŞÇİLER	186.440.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	24.774.000	
E.02.01-MEMURLAR	333.740.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.254.000	
E.02.03-İŞÇİLER	40.844.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	2.628.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	932.138.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	172.450.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	212.006.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.900.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	61.210.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	1.605.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.191.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	17.367.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	36.004.000	
F.06-Özel Ödenekler	9.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.000.000	
F.09-Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları	184.552.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	552.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	184.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLUM GÜVENLİĞİ	4.975.620.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	11.280.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	4.986.900.000	4.986.900.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	4.986.900.000	4.986.900.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	4.986.900.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
29- TOPLUM GÜVENLİĞİ PROGRAMI	4.975.620.000	
27.1-MERKEZ KARARGAHI	2.748.159.001	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.748.159.001	
E.01.01-MEMURLAR	515.964.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.946.000	
E.01.03-İŞÇİLER	210.599.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	180.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.454.000	
E.02.01-MEMURLAR	76.160.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.208.000	
E.02.03-İŞÇİLER	46.739.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	1.544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.547.320.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.164.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.933.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.042.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.865.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	938.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	448.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	9.675.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.554.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	31.175.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	210.551.001	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.050.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.650.000	
27.65-BÖLGE VE GRUP KOMUTANLIKLARI	2.227.460.999	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.227.460.999	
E.01.01-MEMURLAR	1.466.181.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.155.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	298.000	
E.02.01-MEMURLAR	193.115.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.919.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	187.205.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.350.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	801.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.519.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.284.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.050.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	8.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.425.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	272.448.999	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	950.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.750.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	11.280.000	
27.1-MERKEZ KARARGAHI	11.100.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.100.000	
27.65-BÖLGE VE GRUP KOMUTANLIKLARI	180.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	180.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	180.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	2.242.845.000	Aynen Kabul Edilmiştir
DIŞ POLİTİKA	191.727.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPLUM GÜVENLİĞİ	90.878.051.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TRAFİK GÜVENLİĞİ	8.804.897.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	14.770.773.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	116.888.293.000	116.888.293.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	116.888.293.000	116.888.293.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	116.888.293.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
28- BAĞIMLILIKLA MÜCADELE PROGRAMI	2.242.845.000	
28.67-İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	1.891.266.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.891.266.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.363.048.000	
E.02.01-MEMURLAR	249.700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	270.890.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.628.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000.000	
28.54-NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANLIĞI	351.579.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	351.579.000	
E.01.01-MEMURLAR	105.104.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.870.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.016.000	
E.02.03-İŞÇİLER	355.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.695.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	337.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	164.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	857.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	258.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	7.087.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.000.000	
13- DIŞ POLİTİKA PROGRAMI	191.727.000	
28.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	131.411.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	131.411.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.133.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.824.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.447.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.709.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.740.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.090.000	
E.02.03-İŞÇİLER	287.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.114.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	34.868.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.104.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.010.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	154.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	35.931.000	
28.67-İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	19.704.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.704.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	18.445.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	1.239.000	
28.38-İTERPOL-EUROPOL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.612.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	40.612.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.947.000	
E.01.03-İŞÇİLER	737.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.620.000	
E.02.03-İŞÇİLER	85.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	191.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	104.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	17.779.000	
29- TOPLUM GÜVENLİĞİ PROGRAMI	90.878.051.000	
28.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE HABERLEŞME DAİRE BAŞKANLIĞI	1.848.847.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.848.847.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.115.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	771.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.869.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.433.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.820.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.956.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	800.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	370.647.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	376.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	871.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	40.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	387.750.000	
28.11-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	2.152.391.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.152.391.000	
E.01.01-MEMURLAR	114.201.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.981.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.658.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.241.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	162.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.501.858.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	649.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.641.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.953.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.807.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	331.750.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	59.250.000	
28.15-İNŞAAT EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
28.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	71.850.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	71.850.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	61.850.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
28.26-MEDYA-HALKLA İLİŞKİLER VE PROTOKOL DAİRE BAŞKANLIĞI	22.925.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	22.925.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.287.000	
E.01.03-İŞÇİLER	287.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.416.000	
E.02.03-İŞÇİLER	174.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	315.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	132.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.102.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	212.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
28.30-POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	2.287.905.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.287.905.000	
E.01.01-MEMURLAR	637.059.000	
E.01.03-İŞÇİLER	114.754.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	144.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	251.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	116.105.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.200.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	480.741.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	515.789.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.864.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.342.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.948.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.346.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.082.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.172.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	10.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.447.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	61.990.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
28.31-İSTİHBARAT BAŞKANLIĞI	1.247.361.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.247.361.000	
E.01.01-MEMURLAR	344.481.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.296.000	
E.02.01-MEMURLAR	35.054.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.748.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.386.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.532.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	310.293.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.244.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	327.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	458.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	27.000.000	
28.40-KORUMA DAİRE BAŞKANLIĞI	501.426.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	501.426.000	
E.01.01-MEMURLAR	208.889.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.407.000	
E.02.01-MEMURLAR	33.359.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.248.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.052.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.304.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	453.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	304.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	205.700.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.000.000	
28.55-GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞIYLA MÜCADELE VE HUDUT KAPILARI DAİRE BAŞKANLIĞI	74.490.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	74.490.000	
E.01.01-MEMURLAR	48.308.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.919.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.714.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.779.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	348.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	670.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.994.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	73.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	135.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.550.000	
28.67-İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	75.864.059.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	75.864.059.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	60.053.336.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.000	
E.01.03-İŞÇİLER	55.905.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	82.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.953.138.000	
E.02.03-İŞÇİLER	29.989.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.287.710.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	582.475.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	22.110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	179.418.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.499.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	172.967.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	85.660.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	398.250.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	39.500.000	
28.32-ÖZEL HAREKAT BAŞKANLIĞI	1.845.813.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.845.813.000	
E.01.01-MEMURLAR	689.742.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.171.000	
E.02.01-MEMURLAR	55.982.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.613.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	991.699.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.551.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	745.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.365.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.490.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.355.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	48.100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
28.35-ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	162.175.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	162.175.000	
E.01.01-MEMURLAR	71.211.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.347.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.543.000	
E.02.03-İŞÇİLER	629.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.053.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	762.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	125.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	155.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.850.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.500.000	
28.36-GÜVENLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	318.301.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	318.301.000	
E.01.01-MEMURLAR	235.603.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.419.000	
E.02.01-MEMURLAR	38.206.000	
E.02.03-İŞÇİLER	504.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.405.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.472.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.086.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.361.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	225.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
28.37-HAVACILIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.115.132.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.115.132.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.697.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.560.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.987.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.122.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	917.000	
E.02.03-İŞÇİLER	624.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.679.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.713.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	680.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	672.000.000	
28.39-KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	409.752.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	409.752.000	
E.01.01-MEMURLAR	134.652.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.979.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.844.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.263.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.641.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.865.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	314.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	194.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
28.41-KRİMİNAL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.014.827.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.014.827.000	
E.01.01-MEMURLAR	253.941.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.591.000	
E.02.01-MEMURLAR	48.571.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.810.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	75.606.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.630.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.621.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.697.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	598.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	62.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	352.860.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	106.340.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	127.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	31.000.000	
28.42-TERÖRLE MÜCADELE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	421.644.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	421.644.000	
E.01.01-MEMURLAR	149.465.000	
E.01.03-İŞÇİLER	9.405.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.089.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.918.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.857.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.113.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	330.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	166.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.000.000	
28.45-TANIK KORUMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	69.762.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	69.762.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.532.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.365.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.429.000	
E.02.03-İŞÇİLER	515.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	738.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	891.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	109.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	183.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.925.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	75.000	
28.48-CUMHURBAŞKANLIĞI KORUMA DAİRE BAŞKANLIĞI	736.649.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	736.649.000	
E.01.01-MEMURLAR	638.525.000	
E.02.01-MEMURLAR	95.349.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.681.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
28.49-TBMM KORUMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	277.553.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	277.553.000	
E.01.01-MEMURLAR	241.288.000	
E.02.01-MEMURLAR	35.535.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	685.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
28.51-SİBER SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANLIĞI	391.693.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	391.693.000	
E.01.01-MEMURLAR	81.109.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	100.000	
E.01.03-İŞÇİLER	107.844.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.688.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	585.000	
E.02.03-İŞÇİLER	23.450.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.115.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	869.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	466.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	39.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	92.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	13.200.000	
28.52-ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANLIĞI	42.496.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	42.496.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.005.000	
E.01.03-İŞÇİLER	361.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.350.000	
E.02.03-İŞÇİLER	81.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	539.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	194.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	813.000	
30- TRAFİK GÜVENLİĞİ PROGRAMI	8.804.897.000	
28.56-TRAFİK BAŞKANLIĞI	341.059.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	341.059.000	
E.01.01-MEMURLAR	35.922.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.280.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.096.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.003.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.565.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	327.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.064.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	518.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	131.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	259.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.000.000	
28.67-İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	8.463.838.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.453.838.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.107.765.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.118.839.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	482.837.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	53.817.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	688.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.580.000	
F.06-Özel Ödenekler	10.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	14.770.773.000	
28.2-ÖZEL KALEM	1.534.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.534.000	
E.01.01-MEMURLAR	726.000	
E.02.01-MEMURLAR	131.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	187.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	351.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
28.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	89.357.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	89.357.000	
E.01.01-MEMURLAR	69.114.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.844.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.807.000	
E.02.03-İŞÇİLER	896.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.002.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	322.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	128.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	69.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	175.000	
28.7-BELGE YÖNETİMİ VE KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANLIĞI	53.085.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	53.085.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.084.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.439.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.772.000	
E.02.03-İŞÇİLER	558.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	806.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	749.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.125.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	252.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.700.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
28.11-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	7.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
28.15-İNŞAAT EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	654.932.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	654.932.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.319.000	
E.01.03-İŞÇİLER	452.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.415.000	
E.02.03-İŞÇİLER	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	811.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	674.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	170.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	156.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	584.360.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	26.450.000	
28.16-SOSYAL HİZMETLER VE SAĞLIK DAİRE BAŞKANLIĞI	179.526.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	179.526.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.625.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.279.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.023.000	
E.02.03-İŞÇİLER	465.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.138.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	868.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	366.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	183.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	79.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
28.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	374.940.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	374.940.000	
E.01.01-MEMURLAR	310.664.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.289.000	
E.02.01-MEMURLAR	55.636.000	
E.02.03-İŞÇİLER	261.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	544.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.307.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
28.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.734.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	40.734.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.351.000	
E.01.03-İŞÇİLER	869.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.974.000	
E.02.03-İŞÇİLER	192.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.504.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.413.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	117.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	314.000	
28.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	55.913.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	55.913.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.232.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	474.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.990.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.940.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	67.000	
E.02.03-İŞÇİLER	199.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	759.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	409.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	23.441.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	190.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	212.000	
28.67-İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	13.313.752.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.313.752.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.009.060.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.273.000	
E.01.03-İŞÇİLER	953.660.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.283.937.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	771.000	
E.02.03-İŞÇİLER	205.626.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	816.065.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	16.642.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	38.263.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	309.411.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	273.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	866.472.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.698.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	128.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	140.350.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.469.273.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	850.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	156.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DİN HİZMETLERİ VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ	31.365.624.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.545.029.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	35.910.653.000	35.910.653.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	35.910.653.000	35.910.653.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	35.910.653.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
26- DİN HİZMETLERİ VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ PROGRAMI	31.365.624.000	
29.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	292.313.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	292.313.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	183.013.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	78.300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	
29.27-DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI	45.075.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.075.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.173.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.172.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.018.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	365.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	977.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.490.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	700.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
29.28-MUHAFAZALARI İNCELEME VE KİRAAT KURULU BAŞKANLIĞI	9.831.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.831.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.839.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.230.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	602.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
29.35-DİYANET AKADEMİSİ	806.508.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	806.508.000	
E.01.01-MEMURLAR	267.648.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.778.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.411.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	140.000.000	
E.02.01-MEMURLAR	47.378.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	482.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.290.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	170.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.476.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	51.161.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	116.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.951.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	803.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.208.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	19.706.000	
29.67-TAŞRA TEŞKİLATI	28.332.430.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	28.332.430.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.487.584.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.398.448.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	782.571.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.283.503.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	890.221.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	147.887.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	341.516.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
29.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	814.737.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	814.737.000	
E.01.01-MEMURLAR	228.218.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	496.073.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.932.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	72.357.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	805.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.236.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	546.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	4.070.000	
29.30-DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	45.427.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.427.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.660.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.415.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	124.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.869.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	796.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	900.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.663.000	
29.31-DİN HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34.249.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.249.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.160.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.223.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	865.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.901.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
29.32-EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	520.388.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	520.388.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.817.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.712.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.698.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.575.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	333.267.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	686.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.267.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.930.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.750.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	145.586.000	
29.33-HAC VE UMRE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.853.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.853.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.164.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	331.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.177.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	120.000	
29.34-DİNİ YAYINLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	439.813.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	439.813.000	
E.01.01-MEMURLAR	53.570.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.581.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.089.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.597.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.028.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	48.361.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	480.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	297.157.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.545.029.000	
29.2-ÖZEL KALEM	27.997.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	27.997.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.214.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	461.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.976.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.975.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	77.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.574.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	600.000	
29.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	272.512.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	272.512.000	
E.01.01-MEMURLAR	59.756.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.849.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.892.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	570.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.603.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.636.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	413.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	101.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.104.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.386.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.498.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	13.204.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	32.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.000.000	
29.5-İNSAN KAYNAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	66.095.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	66.095.000	
E.01.01-MEMURLAR	54.673.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.148.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.858.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	183.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	233.000	
29.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	43.316.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	43.316.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.694.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.107.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.515.000	
29.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	52.985.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	52.985.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.041.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.050.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	125.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.473.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	366.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	125.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.433.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	32.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	189.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.651.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	23.500.000	
29.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	26.253.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	26.253.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	12.323.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.482.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.018.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	220.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	352.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	9.792.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
29.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.302.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.302.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.550.000	
E.02.01-MEMURLAR	261.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	751.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	640.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
29.67-TAŞRA TEŞKİLATI	4.052.569.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.052.569.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.613.056.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	806.620.000	
E.01.03-İŞÇİLER	44.298.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.099.000	
E.02.01-MEMURLAR	246.142.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	66.555.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.407.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.505.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	111.948.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	74.960.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	185.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	31.211.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.922.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.661.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	33.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	7.234.284.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	841.121.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	8.075.405.000	8.075.405.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	8.075.405.000	8.075.405.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	8.075.405.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
2- ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ PROGRAMI	7.234.284.000	
32.5-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.999.563.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.999.563.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.547.000	
E.02.01-MEMURLAR	751.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	178.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.726.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	340.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.887.928.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	77.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	
32.37-DEPREM VE RİSK AZALTMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	133.850.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	133.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.920.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.050.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.762.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	997.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	192.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.716.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	102.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.274.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	700.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	32.850.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	22.090.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.360.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	4.500.000	
32.38-AFETLERE MÜDAHALE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	441.410.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	441.410.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.139.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.325.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	828.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.349.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.050.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	724.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	425.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	73.255.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	335.480.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.300.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.370.000	
32.39-BARINMA VE YAPIM İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.341.797.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.341.797.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.061.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.345.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	134.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	661.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	52.843.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.532.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	306.005.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	1.950.000.000	
32.67-TAŞRA TEŞKİLATI	2.317.664.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.317.664.000	
E.01.01-MEMURLAR	945.200.000	
E.02.01-MEMURLAR	157.731.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.400.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.931.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.665.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	170.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.300.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.200.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	90.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	643.600.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	200.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	368.017.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	841.121.000	
32.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	8.729.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.729.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.842.000	
E.02.01-MEMURLAR	642.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	519.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	504.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	880.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.162.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
32.5-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	232.285.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	232.285.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.581.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.576.000	
E.01.03-İŞÇİLER	27.043.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.618.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.281.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.265.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	47.642.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	812.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.204.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	34.448.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	159.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.061.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	462.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.660.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	49.650.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.000.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	5.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
32.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.292.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.292.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.564.000	
E.02.01-MEMURLAR	375.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	92.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	835.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	262.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	10.100.000	
32.21-REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	6.343.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.343.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.030.000	
E.02.01-MEMURLAR	774.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	49.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	209.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	239.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.000	
32.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	4.032.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.032.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.314.000	
E.02.01-MEMURLAR	293.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	332.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	139.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	575.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	311.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
32.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	1.240.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.240.000	
E.01.01-MEMURLAR	512.000	
E.02.01-MEMURLAR	83.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	265.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
32.67-TAŞRA TEŞKİLATI	574.200.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	574.200.000	
E.01.01-MEMURLAR	105.565.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	183.127.000	
E.01.03-İŞÇİLER	126.702.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	294.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.647.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	25.162.000	
E.02.03-İŞÇİLER	30.519.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.246.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.825.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.805.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.370.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	812.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.426.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	13.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.200.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAMU GELİRLERİ YÖNETİMİ	8.785.619.000	Aynen Kabul Edilmiştir
KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE	955.273.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	3.267.442.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	13.008.334.000	13.008.334.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	13.008.334.000	13.008.334.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	13.008.334.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
31- KAMU GELİRLERİ YÖNETİMİ PROGRAMI	8.785.619.000	
33.67-VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIKLARI VE MÜDÜRLÜKLERİ	7.095.264.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.095.264.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.629.420.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	112.969.000	
E.02.01-MEMURLAR	942.166.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.989.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.631.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	16.334.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.180.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	312.125.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.450.000	
33.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	129.415.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	129.415.000	
E.01.01-MEMURLAR	97.872.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.120.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.003.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.420.000	
33.35-MÜKELLEF HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	11.528.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.528.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.503.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
33.36-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	2.883.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.883.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.068.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.315.000	
33.38-UYGULAMA VE VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI II	1.546.529.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.546.529.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	42.229.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	408.185.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	58.940.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	91.615.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	149.018.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	792.042.000	
32- KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE PROGRAMI	955.273.000	
33.67-VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIKLARI VE MÜDÜRLÜKLERİ	936.739.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	936.739.000	
E.01.01-MEMURLAR	723.792.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.547.000	
E.02.01-MEMURLAR	121.132.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.320.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.933.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.959.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	33.881.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.630.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.545.000	
33.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	3.600.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.600.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.600.000	
33.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	8.374.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.374.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.976.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.398.000	
33.38-UYGULAMA VE VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI II	3.991.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.991.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.991.000	
33.39-DENETİM VE UYUM YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI I	2.569.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.569.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.569.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	3.267.442.000	
33.67-VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIKLARI VE MÜDÜRLÜKLERİ	2.748.086.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.748.086.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.688.817.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.946.000	
E.01.03-İŞÇİLER	159.174.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.602.000	
E.02.01-MEMURLAR	282.649.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.394.000	
E.02.03-İŞÇİLER	33.327.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	81.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	228.004.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.726.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.732.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	176.465.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.974.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.174.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	59.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	21.000	
33.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	353.333.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	353.333.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	49.719.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	132.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.956.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	229.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.717.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.732.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.048.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	33.300.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	110.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	128.600.000	
33.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	136.037.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	136.037.000	
E.01.01-MEMURLAR	65.719.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.060.000	
E.01.03-İŞÇİLER	38.273.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	54.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	240.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.861.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	966.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.294.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.974.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.534.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
33.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	600.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	600.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	600.000	
33.38-UYGULAMA VE VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI II	29.386.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	29.386.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.462.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	331.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	563.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TAPU VE KADASTRO	2.507.678.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	560.558.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	3.068.236.000	3.068.236.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	3.068.236.000	3.068.236.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.068.236.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
58- TAPU VE KADASTRO PROGRAMI	2.507.678.000	
34.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.458.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.458.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.442.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	364.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	54.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.368.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	102.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	38.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	
34.37-TAŞINMAZ DEĞERLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.272.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.272.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.379.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	768.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
34.33-TAPU DAİRESİ BAŞKANLIĞI	24.616.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.616.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.989.000	
E.01.03-İŞÇİLER	230.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	22.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.686.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.500.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	26.000	
34.67-TAPU MÜDÜRLÜKLERİ	1.407.647.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.407.647.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	1.093.555.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.645.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	558.000	
E.02.01-MEMURLAR	246.467.000	
E.02.03-İŞÇİLER	24.777.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.290.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.676.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.357.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	156.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
34.34-KADASTRO DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.928.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	18.928.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.250.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	396.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.059.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	156.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.000	
34.68-KADASTRO MÜDÜRLÜKLERİ	957.224.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	891.224.000	
E.01.01-MEMURLAR	637.405.000	
E.01.03-İŞÇİLER	59.821.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	478.000	
E.02.01-MEMURLAR	159.948.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.900.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.533.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	778.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	174.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.920.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.781.500	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.153.500	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.065.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	66.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	66.000.000	
34.35-HARİTA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	36.509.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	36.509.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.480.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.386.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	48.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.062.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	799.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	159.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	116.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	450.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	420.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	440.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	440.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.160.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.280.000	
34.36-ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.024.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.024.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.971.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	111.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.134.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	440.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	560.558.000	
34.2-ÖZEL KALEM	5.486.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.486.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.519.000	
E.02.01-MEMURLAR	692.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	225.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
34.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	60.288.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	60.288.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.053.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	234.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	78.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.900.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	52.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.916.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.634.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	205.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	16.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
34.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.420.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.420.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.100.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	22.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.751.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	99.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	115.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	285.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
34.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.740.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.740.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.483.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	165.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	24.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.020.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	48.000	
34.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	34.594.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	34.594.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.648.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.896.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.020.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
34.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	12.213.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	12.213.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.923.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	137.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.839.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	140.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
34.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	8.298.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	8.298.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.547.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.679.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.02.01-MEMURLAR	517.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	369.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	90.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
34.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	412.179.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.01-Genel Bütçeli İdareler	412.179.000	
E.01.01-MEMURLAR	138.756.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	76.426.000	
E.01.03-İŞÇİLER	123.923.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.823.000	
E.02.01-MEMURLAR	35.703.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.439.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.934.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	934.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.435.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	965.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.041.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
34.30-YABANCI İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.340.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.340.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.078.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.01-MEMURLAR	954.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
METEOROLOJİ	1.414.728.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	189.131.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.603.859.000	1.603.859.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.603.859.000	1.603.859.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.603.859.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
50- METEOROLOJİ PROGRAMI	1.414.728.000	
35.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
35.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	642.086.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	642.086.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	642.086.000	
35.34-İKLİM VE ZİRAİ METEOROLOJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.435.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.435.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.971.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.472.000	
E.02.01-MEMURLAR	912.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	871.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
35.65-METEOROLOJİ BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	506.984.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	506.984.000	
E.01.01-MEMURLAR	283.213.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.841.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.278.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	60.000	
E.02.01-MEMURLAR	68.778.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.850.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.253.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	24.446.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.192.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.655.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.879.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.039.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	26.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
35.30-TAHHİNLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31.548.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.548.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	17.972.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.717.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.504.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	355.000	
35.31-GÖZLEM SİSTEMLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	128.473.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	128.473.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.985.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.320.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	672.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	322.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	92.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	99.564.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
35.32-ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	24.264.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.264.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.720.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.050.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.103.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.209.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	142.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
35.33-METEOROLOJİK VERİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	59.938.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.938.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	35.001.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	21.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.937.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	189.131.000	
35.2-ÖZEL KALEM	13.923.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.923.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.463.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	193.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	109.000	
35.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	105.133.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	105.133.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.823.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.525.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	29.039.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.930.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	530.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.955.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	237.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.665.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	252.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.347.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	985.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	315.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.500.000	
35.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.571.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	15.571.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.563.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	673.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	332.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.808.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	88.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
35.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.623.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.623.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.794.000	
E.02.01-MEMURLAR	667.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	162.000	
35.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	5.783.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.783.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.905.000	
E.02.01-MEMURLAR	674.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
35.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.593.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	9.593.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.850.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	866.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.580.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	195.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	102.000	
35.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.901.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.901.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.598.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	330.000	
E.02.01-MEMURLAR	716.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	51.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	62.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	144.000	
35.65-METEOROLOJİ BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.361.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.361.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	156.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.205.000	
35.33-METEOROLOJİK VERİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31.243.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	31.243.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.623.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.607.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.397.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	106.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GÖÇ YÖNETİMİ	9.491.747.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.423.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	9.508.170.000	9.508.170.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	9.508.170.000	9.508.170.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	9.508.170.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
35- GÖÇ YÖNETİMİ PROGRAMI	9.491.747.000	
36.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	26.400.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	26.400.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	275.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	156.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	156.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	53.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	25.709.000	
36.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.089.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.089.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	69.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	837.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	121.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
36.30-YABANCILAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	19.935.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	19.935.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.030.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	465.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.327.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	16.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	6.058.000	
36.35-DÜZENSİZ GÖÇLE MÜCADELE VE SINIR DIŞI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	349.384.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	349.384.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	67.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.032.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	343.255.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
36.37-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	500.078.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	500.078.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	252.931.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.178.000	
E.01.03-İŞÇİLER	132.476.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	49.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.451.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.274.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.763.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	476.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	597.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	16.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.541.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	134.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	192.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	35.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	23.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
36.38-ULUSLARARASI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.880.875.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.880.875.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	244.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	582.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.888.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.414.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	68.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	61.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	5.875.218.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
36.39-UYUM VE İLETİŞİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	68.794.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	68.794.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	483.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	258.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	42.318.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	39.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	20.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	25.600.000	
36.67-İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜKLERİ	2.645.192.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.645.192.000	
E.01.01-MEMURLAR	171.367.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	207.443.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.310.535.000	
E.02.01-MEMURLAR	50.636.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.357.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	329.104.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	348.852.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.938.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.569.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.354.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	138.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.383.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	656.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.860.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	160.020.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.980.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.423.000	
36.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	150.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	150.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
36.21-REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	75.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
36.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	80.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	80.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
36.37-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.118.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.118.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.570.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	202.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.236.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	187.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	307.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.560.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DIŞ POLİTİKA	1.988.695.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	140.602.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.129.297.000	2.129.297.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.129.297.000	2.129.297.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	2.129.297.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
13- DIŞ POLİTİKA PROGRAMI	1.988.695.000	
37.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.194.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.194.000	
E.01.01-MEMURLAR	423.000	
E.02.01-MEMURLAR	57.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	176.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.508.000	
37.30-AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	43.912.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	43.912.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.071.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.728.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.240.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.056.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	153.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.747.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	458.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	900.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.559.000	
37.31-MALİ İŞBİRLİĞİ VE PROJE UYGULAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.941.589.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.941.589.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.326.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.256.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.048.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	665.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	679.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.536.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.343.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.997.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.899.136.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	8.603.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	140.602.000	
37.2-ÖZEL KALEM	13.619.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.619.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.349.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	299.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	544.000	
E.02.01-MEMURLAR	411.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	248.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.681.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.083.000	
37.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	100.286.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	100.286.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.024.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	603.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.302.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.281.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.979.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.446.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.223.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.994.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.069.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.161.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	366.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	736.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.600.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.800.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.600.000	
37.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.498.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.498.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.946.000	
E.02.01-MEMURLAR	461.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000	
37.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	920.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	920.000	
E.01.01-MEMURLAR	649.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	146.000	
E.02.01-MEMURLAR	65.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	24.000	
37.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	21.279.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	21.279.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.116.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.281.000	
E.02.01-MEMURLAR	425.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	232.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	417.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.279.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.097.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	153.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	132.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	41.113.000	Aynen Kabul Edilmiştir
MİLLÎ KÜLTÜR	156.571.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	165.257.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	362.941.000	362.941.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	362.941.000	362.941.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	362.941.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	41.113.000	
38.30-CUMHURBAŞKANLIĞI ARŞİVİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.058.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.058.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.907.000	
E.02.01-MEMURLAR	880.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	215.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	26.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
38.31-BELGE TESPİT VE DEĞERLENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.215.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.215.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.327.000	
E.02.01-MEMURLAR	592.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	70.000	
38.33-BİLGİ İŞLEM VE ELEKTRONİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	30.840.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	30.840.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.813.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.323.000	
E.02.01-MEMURLAR	898.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	478.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	122.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	26.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.180.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	156.571.000	
38.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.900.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.900.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	850.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.250.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
38.12-DİŞ İLİŞKİLER VE TANITIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	24.433.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.433.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.049.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.527.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.397.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	925.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	705.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	193.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.500.000	
38.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.511.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	7.511.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	311.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.200.000	
38.30-CUMHURBAŞKANLIĞI ARŞİVİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	5.000.000	
38.32-TASNİF VE ARAŞTIRMA HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	30.085.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	30.085.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.330.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.679.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.116.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.610.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	275.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
38.33-BİLGİ İŞLEM VE ELEKTRONİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.400.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
38.34-MUHAFAZA VE BAKIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	70.242.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	70.242.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.849.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.749.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.196.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.227.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	140.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	31.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	165.257.000	
38.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	3.675.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.675.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.370.000	
E.02.01-MEMURLAR	330.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	385.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	560.000	
38.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	96.468.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	96.468.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.258.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.211.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.845.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.286.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.019.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.973.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.042.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	32.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	130.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.385.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	132.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	525.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	480.000	
38.5-PERSONEL VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	46.329.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	46.329.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.515.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.083.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.000.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.090.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	140.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.024.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	75.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	139.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	250.000	
38.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.785.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	18.785.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.146.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	414.000	
E.02.01-MEMURLAR	838.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	68.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.157.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	47.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.165.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	265.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	135.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	480.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	1.338.797.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	292.779.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.631.576.000	1.631.576.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.631.576.000	1.631.576.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	1.631.576.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	1.338.797.000	
39.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	37.379.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	37.379.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.137.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.697.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	24.545.000	
39.33-STRATEJİK İLETİŞİM VE KRİZ YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	167.450.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	167.450.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.689.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.049.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.943.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	320.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.833.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	117.021.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	595.000	
39.67-YURTIÇİ TEŞKİLATI	46.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	46.000.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.275.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.786.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.367.000	
E.02.03-İŞÇİLER	610.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.536.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	97.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.837.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.015.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	612.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	129.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.690.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
39.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	59.950.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.950.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.399.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.870.000	
E.02.01-MEMURLAR	444.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	565.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.330.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.194.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.875.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.160.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	378.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	735.000	
39.30-KAMU DİPLOMASİSİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	121.805.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	121.805.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.107.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.393.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	269.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.680.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.610.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	92.391.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
39.31-BASIN VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	891.357.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	891.357.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.660.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.055.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.952.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.064.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.238.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	99.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	778.879.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	27.560.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.350.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	200.000	
39.32-TERCÜME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.856.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.856.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.855.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.806.000	
E.02.01-MEMURLAR	513.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.287.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	74.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	64.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	142.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	292.779.000	
39.2-ÖZEL KALEM	11.232.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.232.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	5.891.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.047.000	
E.02.01-MEMURLAR	785.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	517.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	142.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	720.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	66.000	
39.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	166.409.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	166.409.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.372.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.285.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.184.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.717.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.052.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.906.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.820.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	235.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.760.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	889.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.609.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	355.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.449.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	41.260.000	
39.5-PERSONEL VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.322.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	10.322.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.055.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.598.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	563.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	238.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	650.000	
39.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.148.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	12.148.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.104.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	398.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	694.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	66.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.083.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	776.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
39.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.761.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	11.761.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.256.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.004.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.123.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	151.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	53.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.060.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	77.000	
39.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	6.960.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.960.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.252.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.000	
E.02.01-MEMURLAR	548.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	84.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	126.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.700.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	108.000	
39.25-HALKLA İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	73.947.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	73.947.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.163.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.405.000	
E.02.01-MEMURLAR	117.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	553.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	161.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	323.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	456.711.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	213.089.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	669.800.000	669.800.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	669.800.000	669.800.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	669.800.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	456.711.000	
40.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	347.564.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	347.564.000	
E.01.01-MEMURLAR	53.708.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	97.132.000	
E.01.03-İŞÇİLER	140.385.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.085.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.611.000	
E.02.03-İŞÇİLER	28.643.000	
40.30-MÜZECİLİK VE TANITIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.863.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	5.863.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.615.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	650.000	
40.31-RESTORASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	82.745.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	82.745.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	82.500.000	
40.32-TEKNİK UYGULAMALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.539.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	20.539.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	155.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	44.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.605.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.185.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	13.650.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	213.089.000	
40.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	2.063.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	2.063.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	571.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.392.000	
40.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	51.021.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	51.021.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.339.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.395.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.021.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.686.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
40.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	133.480.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	133.480.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.131.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.879.000	
E.01.03-İŞÇİLER	59.752.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.672.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.815.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.660.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	932.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	222.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.025.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	229.000	
40.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	460.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	460.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	350.000	
40.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	881.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	881.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	22.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	109.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	750.000	
40.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	484.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	484.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	429.000	
40.32-TEKNİK UYGULAMALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	24.700.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	24.700.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.900.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.800.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	250.001.000	Aynen Kabul Edilmiştir
STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ	189.505.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	114.104.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	95.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	265.585.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	914.195.000	914.195.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	88.231.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	89.145.195.000	89.145.195.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	89.145.195.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	250.001.000	
41.33-SEKTÖRLER VE KAMU YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	250.001.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	250.001.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	250.001.000	
38- STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ PROGRAMI	189.505.000	
41.30-PLAN VE PROGRAMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.766.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	16.766.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.548.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.682.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	99.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.209.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	310.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.344.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	256.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	18.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000	
41.31-EKONOMİK MODELLEME VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	45.890.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	45.890.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.787.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.066.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	231.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.616.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	336.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.191.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.898.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.750.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	20.000.000	
41.32-BÜTÇE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.846.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	38.846.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.510.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	783.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.519.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.151.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	560.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	217.000	
41.33-SEKTÖRLER VE KAMU YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	73.853.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	73.853.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.243.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.883.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.244.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.971.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.346.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.471.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	160.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	35.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.500.000	
41.35-DEVLET YARDIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.150.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.150.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.456.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.446.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	238.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
57- ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROGRAMI	114.104.000	
41.34-İSEDAK VE ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	114.104.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	114.104.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.934.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.233.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	66.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.123.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	268.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.890.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	170.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	15.000.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	53.810.000	
22- YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI	95.000.000	
41.32-BÜTÇE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	95.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	95.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	95.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	265.585.000	
41.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	17.906.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	17.906.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.982.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.037.000	
E.02.01-MEMURLAR	650.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.087.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	450.000	
41.4-YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	238.379.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	238.379.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.578.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.357.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.141.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	65.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.983.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	724.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.213.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.480.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.275.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	39.617.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.477.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	955.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.037.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.600.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	59.500.000	
41.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.690.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	4.690.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.958.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.000	
E.02.01-MEMURLAR	519.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	115.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	74.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.000	
41.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.588.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	1.588.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.264.000	
E.02.01-MEMURLAR	192.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
41.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.022.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	3.022.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.862.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	364.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	281.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	48.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	76.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	372.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	88.231.000.000	
41.32-BÜTÇE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	88.231.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	88.231.000.000	
E.09.01-PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİ	10.000.000.000	
E.09.03-YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİ	30.000.000.000	
E.09.05-DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİ	2.755.000.000	
E.09.06-YEDEK ÖDENEK	41.377.000.000	
E.09.07-YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİ	325.000.000	
E.09.09-DİĞER YEDEK ÖDENEKLER	3.774.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI	41.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İSTİHDAM	100.269.993.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SOSYAL GÜVENLİK	59.192.143.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	844.989.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	160.348.125.000	160.348.125.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	160.348.125.000	160.348.125.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	160.348.125.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
5- ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI PROGRAMI	41.000.000	
105.30-ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	41.000.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	41.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	41.000.000	
7- İSTİHDAM PROGRAMI	100.269.993.000	
105.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	99.644.225.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	99.644.225.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	76.546.560.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	22.937.166.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	599.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	159.900.000	
105.30-ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	181.482.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	181.482.000	
E.01.01-MEMURLAR	80.700.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.513.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.893.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.214.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.730.000	
E.02.03-İŞÇİLER	440.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	986.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	669.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.271.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	546.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	320.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	748.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	27.452.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	17.000.000	
105.31-DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	108.425.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	108.425.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.632.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	966.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.483.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	77.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	125.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	2.277.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	59.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	148.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	80.929.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	700.000	
105.32-İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	124.396.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	124.396.000	
E.01.01-MEMURLAR	101.852.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.163.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	234.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	122.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	950.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	8.000.000	
105.33-ULUSLARARASI İŞGÜCÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	43.885.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	43.885.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.929.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.639.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.436.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	147.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.129.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	582.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.577.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	24.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	3.000.000	
105.60-YURT DIŞI TEŞKİLATI	93.990.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	93.990.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.994.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.336.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.185.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	192.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.055.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	9.029.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.734.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	583.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	324.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
105.65-İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI	39.872.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	39.872.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.645.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	254.000	
E.01.03-İŞÇİLER	147.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.913.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	568.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	122.000	
105.80-ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	33.718.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	33.718.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.801.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.209.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.907.000	
E.02.03-İŞÇİLER	400.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.662.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	84.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	944.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	13.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	74.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	380.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	619.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.573.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	4.000.000	
9- SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMI	59.192.143.000	
105.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	59.192.143.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	59.192.143.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	59.192.143.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	844.989.000	
105.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	33.699.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	33.699.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.095.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.849.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	250.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.819.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	378.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	356.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.334.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.233.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.655.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	158.000	
E.03.09-TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	39.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	533.000	
105.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	177.168.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	177.168.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.742.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.896.000	
E.01.03-İŞÇİLER	42.081.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	132.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.391.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	138.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.169.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.712.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	105.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.418.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.440.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.473.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.459.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.100.000	
105.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.756.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	6.756.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.066.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	238.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	947.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	99.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	72.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	125.000	
105.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	68.409.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	68.409.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.313.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.100.000	
E.01.03-İŞÇİLER	887.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.791.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.251.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	27.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	111.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.643.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.340.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	20.460.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.450.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.750.000	
105.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	454.122.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	454.122.000	
E.01.01-MEMURLAR	346.371.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.983.000	
E.02.01-MEMURLAR	43.553.000	
E.02.03-İŞÇİLER	539.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.223.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.740.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.424.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	66.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
105.23-STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	18.983.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	18.983.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.399.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.291.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	261.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	142.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	700.000	
105.24-HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.161.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	13.161.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.421.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	527.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.273.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	50.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	181.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	24.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.053.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	147.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	450.000	
105.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	14.942.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	14.942.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.140.000	
E.02.01-MEMURLAR	265.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	75.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	102.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.283.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	33.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
105.34-AVRUPA BİRLİĞİ VE MALİ YARDIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	57.749.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	57.749.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.380.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	877.000	
E.02.01-MEMURLAR	61.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.013.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	394.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	309.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.186.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	27.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	77.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	637.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	314.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	112.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	187.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	11.100.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	154.182.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	154.182.000	154.182.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	154.182.000	154.182.000

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	154.182.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	154.182.000	
106.30-BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ	154.182.000	
F.01-Genel Bütçeli İdareler	154.182.000	
E.01.01-MEMURLAR	61.691.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.744.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.811.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	902.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.065.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.170.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.321.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.300.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.103.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	420.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	13.267.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANÉ HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	5.373.000	

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

**(II) Sayılı Cetvel
Özel Bütçeli İdareler
(B - Özel Bütçeli Diğer İdareler)**

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSTATİSTİK	1.026.107.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	218.138.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.244.245.000	1.244.245.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.244.245.000	1.244.245.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.244.245.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	1.244.245.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
61- İSTATİSTİK PROGRAMI	1.026.107.000	
31.33-SOSYAL İSTATİSTİKLER DAİRE BAŞKANLIĞI	13.437.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.437.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.548.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.314.000	
E.02.01-MEMURLAR	706.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	820.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.34-YÖNTEM ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI	17.212.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.212.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.661.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.563.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.093.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	847.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.38-ULUSAL HESAPLAR DAİRE BAŞKANLIĞI	18.329.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.329.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.635.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.523.000	
E.02.01-MEMURLAR	980.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	156.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
31.39-FİYAT İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	21.096.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.096.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.641.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.043.000	
E.02.01-MEMURLAR	940.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.350.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	77.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.41-SEKTÖREL İSTATİSTİKLER DAİRE BAŞKANLIĞI	11.045.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.045.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.291.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.344.000	
E.02.01-MEMURLAR	718.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	521.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	161.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
31.44-BİLGİ DAĞITIM VE İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI	16.784.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.784.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.322.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.358.000	
E.02.01-MEMURLAR	906.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	895.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	110.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	86.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	700.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	160.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	710.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	237.000	
31.47-VERİ TOPLAMA DAİRE BAŞKANLIĞI	14.697.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.697.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.550.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	593.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	929.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	76.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.49-YAZILIM DAİRE BAŞKANLIĞI	18.330.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.330.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.657.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.333.000	
E.02.01-MEMURLAR	715.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	582.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	69.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	84.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.300.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.870.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.200.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.516.000	
31.51-DEMOGRAFI İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	12.410.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.410.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.931.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.999.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	718.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	714.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.52-İŞGÜCÜ VE YAŞAM KOŞULLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	12.748.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.748.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.436.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.751.000	
E.02.01-MEMURLAR	859.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	623.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	73.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.54-KISA DÖNEMLİ İŞ İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	13.182.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.182.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.156.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.513.000	
E.02.01-MEMURLAR	602.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	857.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.55-YILLIK İŞ İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	15.888.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.888.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.068.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.063.000	
E.02.01-MEMURLAR	659.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.031.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	59.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.56-TARIM İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	9.405.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.405.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.020.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.252.000	
E.02.01-MEMURLAR	321.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	777.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	31.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.57-ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	11.624.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.624.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.809.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.241.000	
E.02.01-MEMURLAR	524.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	724.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	322.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.59-ULUSLARARASI TİCARET İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	13.356.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.356.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.717.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.923.000	
E.02.01-MEMURLAR	666.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	771.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	263.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	717.982.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	717.982.000	
E.01.01-MEMURLAR	81.335.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	448.781.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.186.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.596.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	80.087.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.961.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.248.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.226.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	51.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.020.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	130.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.399.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	855.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.755.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	935.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.403.000	
31.37-VERİ YÖNETİŞİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	9.860.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.860.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.748.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.645.000	
E.02.01-MEMURLAR	404.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	627.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	395.000	
31.45-METAVERİ SİSTEMLERİ VE SINIFLAMALAR DAİRE BAŞKANLIĞI	8.417.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.417.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.994.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.160.000	
E.02.01-MEMURLAR	325.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	669.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	216.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	33.000	
31.46-AĞ VE SİSTEM YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	70.305.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.305.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.555.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.703.000	
E.02.01-MEMURLAR	931.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	506.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	106.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.054.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	29.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	16.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.189.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	218.138.000	
31.2-ÖZEL KALEM	10.585.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.585.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.995.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.897.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	922.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	297.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	232.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	110.000	
31.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	129.935.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	129.935.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.625.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	271.000	
E.01.03-İŞÇİLER	37.356.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.237.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	36.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.899.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	190.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.326.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	48.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	54.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.485.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	283.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	159.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.428.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.188.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.344.000	
31.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	45.906.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.906.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.822.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.015.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.672.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.298.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	226.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	11.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.791.000	
31.6-EĞİTİM DAİRE BAŞKANLIĞI	7.745.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.745.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.841.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.930.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.01-MEMURLAR	495.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	341.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	67.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	982.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.20-TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	1.140.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.140.000	
E.01.01-MEMURLAR	894.000	
E.02.01-MEMURLAR	117.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	125.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
31.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	8.337.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.337.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.732.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.360.000	
E.02.01-MEMURLAR	850.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	165.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	110.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	84.000	
31.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	2.350.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.350.000	
E.01.01-MEMURLAR	979.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	944.000	
E.02.01-MEMURLAR	178.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	127.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
31.50-ULUSLARARASI İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	9.512.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.512.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.295.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.887.000	
E.02.01-MEMURLAR	375.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	598.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	476.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	827.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	7.000	
31.24-HUKUK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	2.628.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.628.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.068.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.184.000	
E.02.01-MEMURLAR	148.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	105.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	15.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	104.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.000.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.239.245.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.239.245.000	
		1		Cari	1.162.525.000	
			01	Hazine Yardımı	1.162.525.000	
		2		Sermaye	76.720.000	
			01	Hazine Yardımı	76.720.000	
Toplam					1.244.245.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME	1.380.893.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	163.476.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.544.369.000	1.544.369.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.544.369.000	1.544.369.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.624.749.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	1.544.369.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
52- ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME PROGRAMI	1.380.893.000	
42.5-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	105.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	105.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	55.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000	
42.30-BİLGİ GÜVENLİĞİ VE YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	33.519.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	33.519.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.315.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.819.000	
E.02.01-MEMURLAR	446.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.374.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	32.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.285.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.722.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.690.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.455.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	350.000	
42.31-ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	40.012.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.012.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.136.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.360.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	12.818.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.227.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.665.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	324.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	346.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.806.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
42.32-SINAV HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	550.935.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	550.935.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.287.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	141.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	1.101.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	106.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	541.730.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.504.000	
42.33-ARAŞTIRMA GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	3.778.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.778.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.816.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	538.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	915.000	
E.02.01-MEMURLAR	233.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	109.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	159.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
42.34-YABANCI DİL SINAVLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	9.502.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.502.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.759.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.131.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.380.000	
E.02.01-MEMURLAR	425.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	432.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	114.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	190.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	14.000	
42.35-SINAV GÖREVLİLERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	738.721.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	738.721.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.957.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	546.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	732.387.000	
E.02.01-MEMURLAR	261.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	248.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.354.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	732.000	
42.36-ENGELLİ ADAYLAR DAİRE BAŞKANLIĞI	1.589.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.589.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.376.000	
E.02.01-MEMURLAR	183.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	24.000	
42.37-KURUMSAL İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	2.732.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.732.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.240.000	
E.02.01-MEMURLAR	325.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	161.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	163.476.000	
42.2-ÖZEL KALEM	6.191.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.191.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.400.000	
E.02.01-MEMURLAR	570.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	70.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	89.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
42.5-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	149.446.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	149.446.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.258.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	708.000	
E.01.03-İŞÇİLER	80.654.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.503.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	127.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.740.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.580.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	61.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.801.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.589.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	242.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.001.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	551.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	70.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	241.000	
42.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	3.443.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.443.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.881.000	
E.02.01-MEMURLAR	503.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	35.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
42.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	3.231.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.231.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.743.000	
E.02.01-MEMURLAR	396.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	51.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	27.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
42.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	1.165.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.165.000	
E.01.01-MEMURLAR	589.000	
E.02.01-MEMURLAR	84.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: OLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.621.779.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.621.779.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.985.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	3.984.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.617.794.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	1.617.657.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	137.000	
05				Diğer Gelirler	2.970.000	
	1			Faiz Gelirleri	54.000	
		9		Diğer Faizler	54.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: OLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer Faizler	53.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	2.916.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.916.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	38.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	110.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.768.000	
Toplam					1.624.749.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	304.999.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	39.900.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	344.899.000	344.899.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	344.899.000	344.899.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	344.899.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	344.899.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
43- ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK PROGRAMI	304.999.000	
43.1-BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ	304.999.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	304.999.000	
E.01.01-MEMURLAR	127.477.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	77.157.000	
E.01.03-İŞÇİLER	29.675.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	978.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.805.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.558.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.546.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.066.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	426.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.450.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.700.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.550.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.600.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.729.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.282.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	39.900.000	
43.1-BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ	39.900.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	39.900.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	13.900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	252.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	1.000	
	6			Kira Gelirleri	250.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	250.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	250.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.000	
	4			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	20.000	
		1		Cari	20.000	
			02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	20.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	344.627.000	
	1			Faiz Gelirleri	10.000	
		9		Diğer Faizler	10.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	10.000	
	2			Kiş ve Kurumlardan Alınan Paylar	342.956.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	342.956.000	
			99	Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	342.956.000	
	3			Para Cezaları	61.000	
		2		İdari Para Cezaları	60.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	60.000	
		9		Diğer Para Cezaları	1.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	1.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.600.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.600.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		06		Kişilerden Alacaklar	400.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.200.000	
Toplam					344.899.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	50.583.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	50.583.000	50.583.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	50.583.000	50.583.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	50.583.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	50.583.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	50.583.000	
44.5-İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.655.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.655.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.446.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	235.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.434.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.189.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.937.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.157.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	104.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.739.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	103.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	272.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.685.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	181.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
44.7-BİLİMSEL ÇALIŞMALAR KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.926.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.926.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.479.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.595.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	302.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	533.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
44.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.524.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.524.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.032.000	
E.02.01-MEMURLAR	480.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
44.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	478.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	478.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	394.000	
E.02.01-MEMURLAR	70.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	31.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	1.000	
	6			Kira Gelirleri	30.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	30.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	30.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	50.509.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	50.509.000	
		1		Cari	48.509.000	
			01	Hazine Yardımı	48.509.000	
			2	Sermaye	2.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	1	9	01	Hazine Yardımı	2.000.000	
			Diğer Gelirler		43.000	
			Faiz Gelirleri		7.000	
	9	1	01	Diğer Faizler	7.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	7.000	
			Diğer Çeşitli Gelirler		36.000	
	9	1	Diğer Çeşitli Gelirler		36.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	34.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.000	
Toplam					50.583.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLİ KÜLTÜR	24.468.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	24.468.000	24.468.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	24.468.000	24.468.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	24.468.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	24.468.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	24.468.000	
45.36-ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ HİZMET BİRİMLERİ	24.468.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	24.468.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.260.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	191.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.655.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.306.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.474.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.871.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	310.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.684.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	619.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	100.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	441.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	476.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	476.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	476.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	421.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	55.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	23.966.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	23.966.000	
		1		Cari	21.466.000	
			01	Hazine Yardımı	21.466.000	
		2		Sermaye	2.500.000	
			01	Hazine Yardımı	2.500.000	
05				Diğer Gelirler	26.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
9				Diğer Çeşitli Gelirler	26.000	
	1			Diğer Çeşitli Gelirler	26.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	20.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	6.000	
Toplam					24.468.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLİ KÜLTÜR	27.575.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	27.575.000	27.575.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	27.575.000	27.575.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	27.575.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	27.575.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	27.575.000	
46.36-ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ HİZMET BİRİMLERİ	27.575.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	27.575.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.399.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	343.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.625.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	52.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.284.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	801.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.793.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	206.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	821.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	95.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	654.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.850.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.100.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	398.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	398.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	398.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	396.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	2.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	27.146.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	27.146.000	
		1		Cari	22.146.000	
			01	Hazine Yardımı	22.146.000	
		2		Sermaye	5.000.000	
			01	Hazine Yardımı	5.000.000	
05				Diğer Gelirler	31.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
1				Faiz Gelirleri	2.000	
		9		Diğer Faizler	2.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	29.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	29.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	1.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	27.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000	
Toplam					27.575.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023
İDARE ADI: TÜRK DİL KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLİ KÜLTÜR	66.692.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	66.692.000	66.692.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	66.692.000	66.692.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	251.530.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK DİL KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK DİL KURUMU	66.692.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	66.692.000	
47.36-TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ	66.692.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.692.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.936.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.696.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.763.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.313.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	256.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.417.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.256.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	799.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	231.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.367.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.408.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.327.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	121.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	8.756.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.430.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.080.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	60.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.230.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRK DİL KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	251.255.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.962.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.962.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	4.962.000	
	3			KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	246.293.000	
		1		Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	246.293.000	
			02	İştirak Gelirleri	246.293.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.000	
	4			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	5.000	
		1		Cari	5.000	
			01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	5.000	
05				Diğer Gelirler	270.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRK DİL KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
3				Para Cezaları	47.000	
	2			İdari Para Cezaları	47.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	47.000	
9				Diğer Çeşitli Gelirler	223.000	
	1			Diğer Çeşitli Gelirler	223.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	85.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	138.000	
Toplam					251.530.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK TARİH KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	133.293.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	133.293.000	133.293.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	133.293.000	133.293.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	235.040.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: TÜRK TARİH KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK TARİH KURUMU	133.293.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	133.293.000	
48.36-TÜRK TARİH KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ	133.293.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	133.293.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.705.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	64.313.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.137.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.425.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.135.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.475.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.369.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	365.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.021.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.531.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	680.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	412.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	49.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.288.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	138.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	12.187.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	56.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.470.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	210.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRK TARİH KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	233.987.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.499.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	5.499.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	5.499.000	
	3			KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	228.367.000	
		1		Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	228.367.000	
			02	İştirak Gelirleri	228.367.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	121.000	
		9		Diğer Gelirler	121.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	121.000	
05				Diğer Gelirler	1.053.000	
	1			Faiz Gelirleri	61.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK TARİH KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		9		Diğer Faizler	61.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	61.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	992.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	992.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	730.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	262.000	
Toplam					235.040.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.099.532.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	338.378.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	14.437.910.000	14.437.910.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	14.437.910.000	14.437.910.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	14.436.410.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	14.437.910.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.099.532.000	
49.51-RAYLI ULAŞIM TEKNOLOJİLERİ ENSTİTÜSÜ	70.545.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.545.000	
E.01.01-MEMURLAR	404.000	
E.01.03-İŞÇİLER	26.976.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.045.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.352.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	354.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	17.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.102.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	205.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	383.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	327.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.225.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	23.447.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	170.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.183.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.400.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	120.000	
49.30-TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	91.039.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	91.039.000	
E.01.03-İŞÇİLER	76.076.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.986.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	81.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	418.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	405.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
49.31-BİLİM VE TOPLUM DAİRE BAŞKANLIĞI	229.742.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	229.742.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.363.000	
E.01.03-İŞÇİLER	50.902.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.339.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	121.861.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	736.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.294.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.441.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.806.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
49.33-ARAŞTIRMA DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	6.378.918.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.378.918.000	
E.01.03-İŞÇİLER	103.829.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.155.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	472.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	132.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	3.772.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.500.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	6.250.000.000	
49.34-ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ DAİRE BAŞKANLIĞI	1.106.315.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.106.315.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.095.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.920.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.925.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.349.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	479.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.064.520.000	
49.35-BİLİM İNSANI DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	1.199.096.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.199.096.000	
E.01.03-İŞÇİLER	33.249.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.145.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	311.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	130.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.159.211.000	
49.36-SAVUNMA SANAYİİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ	912.410.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	912.410.000	
E.01.03-İŞÇİLER	267.916.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	65.000	
E.02.03-İŞÇİLER	40.431.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	112.470.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	93.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	66.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.740.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	70.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	265.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	294.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	278.176.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	29.617.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	33.076.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	76.760.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.686.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.185.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	26.000.000	
49.37-UZAY TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	162.407.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	162.407.000	
E.01.01-MEMURLAR	313.000	
E.01.03-İŞÇİLER	82.325.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	33.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.008.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.194.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	368.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	18.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.828.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	424.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	248.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	108.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.720.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.220.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	460.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	2.300.000	
49.38-ULUSAL AKADEMİK AĞ VE BİLGİ MERKEZİ	1.842.756.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.842.756.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.793.000	
E.01.03-İŞÇİLER	64.857.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.194.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.308.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	137.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	16.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.075.741.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	366.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	867.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	71.167.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	53.085.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	470.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	27.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.150.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	32.080.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	120.000	
49.39-TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ	34.174.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	34.174.000	
E.01.01-MEMURLAR	433.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.304.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.885.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.109.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	211.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	411.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	424.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	520.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	146.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.004.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	12.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	484.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.100.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	120.000	
49.40-MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ	819.665.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	819.665.000	
E.01.01-MEMURLAR	377.000	
E.01.03-İŞÇİLER	335.674.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	171.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	73.000	
E.02.03-İŞÇİLER	76.888.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	101.138.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.469.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	359.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.066.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	734.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.914.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.542.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.751.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	55.540.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	31.398.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.677.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	119.183.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	57.705.000	
49.41-ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ	363.789.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	363.789.000	
E.01.03-İŞÇİLER	137.501.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	80.000	
E.02.03-İŞÇİLER	25.567.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	47.810.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	54.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.315.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	176.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	578.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	298.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	22.092.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	101.850.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	402.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	22.800.000	
49.42-BİLİŞİM VE BİLGİ GÜVENLİĞİ İLERİ TEKNOLOJİLER ARAŞTIRMA MERKEZİ	767.465.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	767.465.000	
E.01.01-MEMURLAR	619.000	
E.01.03-İŞÇİLER	356.273.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	313.000	
E.02.03-İŞÇİLER	64.954.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.789.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	476.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	146.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	27.956.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	126.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.991.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	326.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	29.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	6.156.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	71.464.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.353.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	21.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	45.485.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	65.009.000	
49.43-TEMEL BİLİMLER ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	30.722.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	30.722.000	
E.01.01-MEMURLAR	885.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.273.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.344.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.404.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	94.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.824.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	69.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	131.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.192.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.212.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	150.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
49.47-BURSA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	29.942.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.942.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.516.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.598.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.641.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	61.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	656.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	431.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	117.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.950.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	350.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	120.000	
49.48-TÜRKİYE SANAYİ SEVK VE İDARE ENSTİTÜSÜ	47.424.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	47.424.000	
E.01.01-MEMURLAR	330.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.105.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.629.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.512.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	106.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.036.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	225.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	148.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	2.300.000	
49.27-TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ BAŞKANLIĞI	13.123.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.123.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.639.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.221.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	145.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.108.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	338.378.000	
49.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	34.885.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	34.885.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.027.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.623.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.973.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	99.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	523.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	17.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	343.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	227.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	5.047.000	
49.4-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	20.943.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.943.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.690.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.164.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	17.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	23.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	17.000	
49.5-İDARİ HİZMETLER DAİRE BAŞKANLIĞI	171.695.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	171.695.000	
E.01.03-İŞÇİLER	71.833.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.964.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.160.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	66.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.068.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.489.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.095.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
49.6-İNSAN KAYNAKLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	14.036.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.036.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.465.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.892.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	34.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.274.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	48.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	207.000	
49.10-BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI	37.844.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	37.844.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.378.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.693.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	235.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	130.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	381.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
49.24-HUKUK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	19.885.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	19.885.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.527.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.953.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	59.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	76.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	221.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
49.25-KURUMSAL İLETİŞİM MÜDÜRLÜĞÜ	19.856.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	19.856.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.438.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.761.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.390.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	123.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	232.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.430.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	362.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
49.32-BİLİM, TEKNOLOJİ VE YENİLİK POLİTİKALARI DAİRE BAŞKANLIĞI	19.234.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	19.234.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.630.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.808.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	73.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	413.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	103.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	207.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	231.790.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	227.502.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	50.908.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	435.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	49.003.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	1.470.000	
		2		Hizmet Gelirleri	176.594.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	10.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	78.000	
			05	Danışmanlık / Bilgilendirme Gelirleri	522.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	637.000	
			13	Ölçü ve Ayar Hizmet Gelirleri	4.174.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Etüt ve Proje Gelirleri	169.608.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.565.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	3.185.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	3.185.000	
			35	Ar-Ge Faaliyetleri Lisans Gelirleri	3.185.000	
	6			Kira Gelirleri	1.103.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	1.103.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.103.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	13.786.410.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	13.786.410.000	
		1		Cari	6.087.468.000	
			01	Hazine Yardımı	6.087.468.000	
		2		Sermaye	7.698.942.000	
			01	Hazine Yardımı	7.698.942.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	418.210.000	
	1			Faiz Gelirleri	613.000	
		9		Diğer Faizler	613.000	
			03	Mevduat Faizleri	613.000	
	3			Para Cezaları	1.960.000	
		2		İdari Para Cezaları	1.960.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	1.960.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	415.637.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	415.637.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	2.533.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	13.476.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	399.628.000	
Toplam					14.436.410.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	54.854.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.346.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	62.200.000	62.200.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	62.200.000	62.200.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	61.765.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	62.200.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	54.854.000	
50.30-AKADEMİ	54.854.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.854.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.636.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.705.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.075.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	393.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.209.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	415.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	25.167.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	247.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.520.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	711.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.409.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	360.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.346.000	
50.30-AKADEMİ	7.346.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.346.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.272.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.601.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	384.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	275.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	275.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	275.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	275.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	61.190.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	61.190.000	
		1		Cari	54.190.000	
			01	Hazine Yardımı	54.190.000	
		2		Sermaye	7.000.000	
			01	Hazine Yardımı	7.000.000	
05				Diğer Gelirler	300.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	300.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	300.000	
Toplam					61.765.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARAYOLU ULAŞIMI	111.649.672.752	Aynen Kabul Edilmiştir
TRAFİK GÜVENLİĞİ	4.576.724.248	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	2.423.236.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	118.649.633.000	118.649.633.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	118.649.633.000	118.649.633.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	118.639.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.649.633.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
42- KARAYOLU ULAŞIMI PROGRAMI	111.649.672.752	
51.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000.000	
51.65-KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	15.058.265.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.058.265.000	
E.01.01-MEMURLAR	590.923.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	139.648.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.574.599.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	145.422.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.049.000	
E.02.03-İŞÇİLER	981.259.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	446.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	507.491.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	64.473.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.278.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.942.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	683.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	8.000.000.000	
51.30-PROGRAM VE İZLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	42.826.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	42.826.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.676.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.563.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.093.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	65.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.693.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	305.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.715.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.811.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	282.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.532.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	91.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
51.31-ETÜT, PROJE VE ÇEVRE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	170.680.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	170.680.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.882.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.826.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.558.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.143.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	351.000	
E.02.03-İŞÇİLER	332.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	771.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	349.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	101.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	67.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	144.300.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
51.32-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	90.810.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	90.810.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.190.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.703.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.448.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.214.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	690.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.251.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	293.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	704.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	173.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	144.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	38.900.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	300.000	
51.33-YOL YAPIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	21.608.482.857	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.547.482.857	
E.01.01-MEMURLAR	10.211.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.626.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.214.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.420.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	278.000	
E.02.03-İŞÇİLER	276.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	324.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	100.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	21.430.828.857	
F.07-Dış Proje Kredileri	61.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	61.000.000	
51.34-İŞLETMELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	57.678.960.895	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	57.677.081.895	
E.01.01-MEMURLAR	10.507.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	949.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.598.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.552.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	179.000	
E.02.03-İŞÇİLER	280.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	155.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	288.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	138.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	205.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	53.650.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	216.455.895	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	867.971.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.583.100.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.879.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.879.000	
51.35-TESİSLER VE BAKIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.924.006.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.924.006.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.805.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.948.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.977.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.850.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	335.000	
E.02.03-İŞÇİLER	370.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	195.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	232.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.637.269.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.002.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	259.000.000	
51.36-SANAT YAPILARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.367.374.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.367.374.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.397.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	856.000	
E.01.03-İŞÇİLER	571.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.185.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	135.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	165.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	160.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	269.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	53.605.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.020.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.289.980.000	
51.37-MAKİNE VE İKMAL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.573.961.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.573.961.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.373.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.010.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.407.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.786.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	366.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.581.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	767.696.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	323.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	181.473.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.826.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	241.850.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.050.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	330.000.000	
51.39-TAŞINMAZLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	94.307.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	94.307.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.914.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.330.000	
E.01.03-İŞÇİLER	865.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.203.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	417.000	
E.02.03-İŞÇİLER	243.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	176.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	750.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	76.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.250.000	
30- TRAFİK GÜVENLİĞİ PROGRAMI	4.576.724.248	
51.65-KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.336.319.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.336.319.000	
E.01.01-MEMURLAR	111.792.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.415.000	
E.01.03-İŞÇİLER	865.455.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.516.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.117.000	
E.02.03-İŞÇİLER	185.647.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	89.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	96.857.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.440.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	599.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.253.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	131.000	
51.34-İŞLETMELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	580.464.248	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	580.464.248	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	44.974.248	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	535.490.000	
51.38-TRAFİK GÜVENLİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.659.941.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.659.941.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.641.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.607.000	
E.01.03-İŞÇİLER	115.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.640.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	480.000	
E.02.03-İŞÇİLER	72.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	83.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	270.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	42.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.585.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	2.423.236.000	
51.2-ÖZEL KALEM	25.656.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	25.656.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.369.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	603.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.794.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.489.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	120.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.263.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	371.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	255.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	147.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	135.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
51.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	159.830.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	159.830.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.520.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	88.000	
E.01.03-İŞÇİLER	87.209.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.713.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.105.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	32.498.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	423.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.567.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	622.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.155.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.769.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	7.000	
51.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	166.993.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	166.993.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.785.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.718.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.534.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.228.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	339.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.417.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	112.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	49.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	134.691.000	
51.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	122.634.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	122.634.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.397.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.878.000	
E.01.03-İŞÇİLER	929.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.686.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	518.000	
E.02.03-İŞÇİLER	205.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	71.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.893.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.902.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	39.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	45.750.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.250.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
51.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	8.134.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.134.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.075.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	146.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.123.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	80.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	650.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
51.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	28.718.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	28.718.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.025.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.112.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.589.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.912.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	398.000	
E.02.03-İŞÇİLER	278.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	525.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	480.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	248.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.681.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	470.000	
51.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	5.611.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.611.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.361.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.025.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	80.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	33.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.000	
51.65-KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.905.091.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.905.091.000	
E.01.01-MEMURLAR	100.021.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.685.000	
E.01.03-İŞÇİLER	741.823.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.655.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.384.000	
E.02.03-İŞÇİLER	159.126.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	74.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	825.281.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	14.915.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	513.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.880.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	282.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.416.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	24.000	
51.32-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	569.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	569.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	569.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.275.485.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.161.790.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.924.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.902.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	22.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.159.866.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	70.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	621.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	18.202.000	
			08	Yol, Köprü ve Tünel Ücret Gelirleri	4.017.973.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	123.000.000	
	6			Kira Gelirleri	113.689.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	112.789.000	
		01		Lojman Kira Gelirleri	27.789.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	85.000.000	
		2		Taşınır Kiraları	10.000	
		01		Taşınır Kira Gelirleri	10.000	
		3		Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	890.000	
		01		Ön İzin Gelirleri	890.000	
		9		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.000	
		9		Diğer Gelirler	6.000	
		99		Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	114.139.633.000	
		2		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	114.139.633.000	
		1		Cari	69.139.633.000	
		01		Hazine Yardımı	69.139.633.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	45.000.000.000	
			01	Hazine Yardımı	45.000.000.000	
				Diğer Gelirler	204.350.000	
	1			Faiz Gelirleri	600.000	
		9		Diğer Faizler	600.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	250.000	
			99	Diğer Faizler	350.000	
	3			Para Cezaları	250.000	
		9		Diğer Para Cezaları	250.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	250.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	203.500.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	203.500.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.500.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	6.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
06			06	Kişilerden Alacaklar	45.000.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	150.000.000	
				Sermaye Gelirleri	20.165.000	
	1			Taşınmaz Satış Gelirleri	20.000.000	
		5		Arsa Satışı	20.000.000	
			01	Arsa Satışı	20.000.000	
	2			Taşınır Satış Gelirleri	165.000	
		1		Taşınır Satış Gelirleri	65.000	
			01	Taşınır Satış Gelirleri	65.000	
		9		Diğer Taşınır Satış Gelirleri	100.000	
			99	Diğer Çeşitli Taşınır Satış Gelirleri	100.000	
Toplam					118.639.633.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	955.122.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	153.049.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.108.171.000	1.108.171.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.108.171.000	1.108.171.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.107.971.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.108.171.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
23- SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ PROGRAMI	955.122.000	
52.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.400.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
52.67-TİYATRO MÜDÜRLÜKLERİ	861.338.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	861.338.000	
E.01.01-MEMURLAR	62.722.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	453.582.000	
E.01.03-İŞÇİLER	90.049.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.111.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	74.371.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.729.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.241.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	32.917.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.494.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	311.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	59.347.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.278.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.622.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	120.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.000.000	
52.30-BAŞREJİSÖRLÜK	11.809.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.809.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.589.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.930.000	
E.02.01-MEMURLAR	294.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.680.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	953.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	291.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	868.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	204.000	
52.32-SANAT TEKNİK MÜDÜRLÜĞÜ	77.575.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	77.575.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.967.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.083.000	
E.02.01-MEMURLAR	366.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.665.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.977.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.162.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	428.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	541.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	786.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	153.049.000	
52.2-ÖZEL KALEM	2.774.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.774.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.133.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	688.000	
E.02.01-MEMURLAR	184.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	63.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	360.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	135.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	72.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
52.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	106.720.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	106.720.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.116.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.725.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.474.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.865.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.654.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	49.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	81.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.879.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	498.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.272.000	
52.5-PERSONEL VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.159.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	38.159.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.944.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	5.114.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	89.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	42.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	26.942.000	
52.23-STRATEJİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	3.249.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.249.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.652.000	
E.02.01-MEMURLAR	438.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	76.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	
52.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.147.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.147.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.775.000	
E.02.01-MEMURLAR	204.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	123.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	33.630.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	32.914.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	26.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	22.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	4.000	
		2		Hizmet Gelirleri	32.888.000	
			12	Gişe Gelirleri	31.341.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.547.000	
	6			Kira Gelirleri	716.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	716.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	715.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.072.947.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.072.947.000	
		1		Cari	1.032.947.000	
			01	Hazine Yardımı	1.032.947.000	
		2		Sermaye	40.000.000	
			01	Hazine Yardımı	40.000.000	
05				Diğer Gelirler	1.394.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.393.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.393.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	393.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET TIYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
Toplam					1.107.971.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	1.034.492.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	89.898.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.124.390.000	1.124.390.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.124.390.000	1.124.390.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.124.390.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.124.390.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
23- SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ PROGRAMI	1.034.492.000	
53.2-ÖZEL KALEM	28.213.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	28.213.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.740.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.632.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.276.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	13.495.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
53.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.124.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.124.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	133.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.435.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
53.67-DEVLET OPERA VE BALESİ MÜDÜRLÜKLERİ	1.002.155.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.002.155.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.851.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	710.886.000	
E.01.03-İŞÇİLER	46.466.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.932.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	101.127.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.791.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.634.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.722.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.678.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	286.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.823.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.119.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	749.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.026.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	13.565.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	89.898.000	
53.4 İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	26.827.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	26.827.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.237.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.723.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.017.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.219.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.500.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	58.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.980.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	426.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	292.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.136.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	191.000	
53.5-PERSONEL VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	57.406.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	57.406.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.484.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	943.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	91.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	84.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	50.736.000	
53.23-STRATEJİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	3.866.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.866.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.137.000	
E.02.01-MEMURLAR	544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	59.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
53.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.799.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.799.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.239.000	
E.02.01-MEMURLAR	171.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	285.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	49.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET OPERA VE BALEİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.792.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.633.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	13.000	
		02		Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	13.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.620.000	
		12		Gişe Gelirleri	20.619.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	1.000	
	6			Kira Gelirleri	159.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	159.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	159.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.101.895.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.101.895.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	1.073.895.000	
		01		Hazine Yardımı	1.073.895.000	
		2		Sermaye	28.000.000	
		01		Hazine Yardımı	28.000.000	
				Diğer Gelirler	1.703.000	
	1			Faiz Gelirleri	19.000	
		9		Diğer Faizler	19.000	
		01		Kişilerden Alacaklar Faizleri	19.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.684.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.684.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	1.344.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	340.000	
Toplam					1.124.390.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KIRSAL KALKINMA	1.537.762.000	Aynen Kabul Edilmiştir
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	9.180.551.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	1.452.220.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	830.661.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	13.001.194.000	13.001.194.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	13.001.194.000	13.001.194.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	12.986.194.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.001.194.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
36- KIRSAL KALKINMA PROGRAMI	1.537.762.000	
54.65-ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.529.853.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.529.853.000	
E.01.01-MEMURLAR	287.342.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.456.000	
E.01.03-İŞÇİLER	374.742.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	401.000	
E.02.01-MEMURLAR	71.568.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.673.000	
E.02.03-İŞÇİLER	71.100.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	118.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.545.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.206.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.672.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	24.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	136.000.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	551.802.000	
54.40-ORMAN VE KÖY İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.909.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.909.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.414.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.494.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	154.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	100.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	100.000	
20- ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ PROGRAMI	9.180.551.000	
54.12-DİŞ İLİŞKİLER EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.075.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.075.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.623.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.215.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	76.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.161.000	
54.41-EKOSİSTEM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.538.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.538.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.131.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.010.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	371.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
54.44-HAVACILIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.577.880.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.577.880.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.319.000	
E.02.01-MEMURLAR	861.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.220.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000.000	
54.65-ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	5.468.222.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.468.222.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.270.133.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	116.451.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.115.101.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.766.000	
E.02.01-MEMURLAR	314.843.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.366.000	
E.02.03-İŞÇİLER	393.815.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	306.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.599.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.032.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.308.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.735.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	955.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	102.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	120.200.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	972.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	21.250.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	47.000.000	
E.07.03-HAZİNE YARDIMLARI	3.310.000	
54.31-KADASTRO VE MÜLKİYET DAİRESİ BAŞKANLIĞI	55.590.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	55.590.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.266.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.131.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	183.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	36.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
54.32-ORMAN İDARESİ VE PLANLAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.462.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.462.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.299.000	
E.02.01-MEMURLAR	797.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	358.000	
54.33-İŞLETME VE PAZARLAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.194.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.194.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.952.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.150.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	84.000	
54.34-SİLVİKÜLTÜR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.829.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.829.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.633.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.025.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	163.000	
54.35-İNŞAAT VE İKMAL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.169.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.169.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.681.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.087.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	942.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	451.000	
54.36-ORMAN ZARARLILARIYLA MÜCADELE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.152.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.152.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.948.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.346.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.590.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	28.000	
54.37-ORMAN YANGINLARIYLA MÜCADELE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.233.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.233.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.632.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.721.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.625.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	243.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	1.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	498.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
54.38-AĞAÇLANDIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.201.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.201.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.802.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.067.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	310.000	
54.42-FİDANLIK VE TOHUM İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.006.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.006.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.756.000	
E.02.01-MEMURLAR	996.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
24- TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ PROGRAMI	1.452.220.000	
54.65-ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.404.197.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.344.282.000	
E.01.01-MEMURLAR	315.706.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.543.000	
E.01.03-İŞÇİLER	469.870.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	476.000	
E.02.01-MEMURLAR	78.328.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.210.000	
E.02.03-İŞÇİLER	89.906.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	62.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.472.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.287.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.674.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	218.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	24.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	339.500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	59.915.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.470.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.765.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	42.680.000	
54.38-AĞAÇLANDIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	30.255.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	30.255.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.255.000	
54.39-TOPRAK MUHAFAZA VE HAVZA ISLAHI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.768.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.268.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.279.000	
E.02.01-MEMURLAR	862.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	24.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	13.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	830.661.000	
54.2-ÖZEL KALEM	8.831.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.831.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.783.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	180.000	
E.02.01-MEMURLAR	977.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	798.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	28.000	
54.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	59.157.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	59.157.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.675.000	
E.01.03-İŞÇİLER	19.060.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.106.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.380.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.790.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	72.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	867.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.518.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	17.689.000	
54.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	301.288.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	301.288.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.997.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.127.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	138.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	290.000.000	
54.10-BİLGİ SİSTEMLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	104.379.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	104.379.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.994.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.691.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	105.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.577.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.600.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	68.400.000	
54.12-DIŞ İLİŞKİLER EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.452.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.452.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.003.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.441.000	
54.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	56.031.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	56.031.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.347.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.486.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.161.000	
54.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.425.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.425.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.702.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.605.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	74.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
54.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	3.546.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.546.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.782.000	
E.02.01-MEMURLAR	700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	24.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
54.65-ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	266.239.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	266.239.000	
E.01.01-MEMURLAR	73.967.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.912.000	
E.01.03-İŞÇİLER	120.073.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	175.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.082.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	341.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.718.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.903.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.231.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	664.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.287.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	902.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	322.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.420.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.820.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.075.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.455.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.860.000	
54.43-İZİN VE İRTİFAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.313.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.313.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.338.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.885.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	72.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.072.617.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	21.668.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	833.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	833.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.835.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	20.835.000	
	6			Kira Gelirleri	5.050.949.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	87.870.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	45.838.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	361.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	41.671.000	
		3		Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	4.963.079.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			01	Ön İzin Gelirleri	4.167.000	
			02	İrtifak Hakkı Gelirleri	13.890.000	
			03	Kullanma İzni Gelirleri	83.343.000	
			04	Ormanlık Faaliyetleri İçin Arazi İzin Bedeli Geliri	4.167.154.000	
			05	Ağaçlandırma Bedeli Geliri	694.525.000	
	2		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		4.996.400.000	
			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		4.996.400.000	
			1	Cari	2.212.288.000	
			01	Hazine Yardımı	2.212.288.000	
			2	Sermaye	2.784.112.000	
05	1		01	Hazine Yardımı	2.784.112.000	
			Diğer Gelirler		2.823.723.000	
			Faiz Gelirleri		101.538.000	
			5	Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	2.083.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	2.083.000	
		9		Diğer Faizler	99.455.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.222.000	
			99	Diğer Faizler	97.233.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	6.250.000	
		1		Devlet Payları	6.112.000	
			03	Madenlerden Devlet Hakkı	6.112.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	138.000	
			99	Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	138.000	
	3			Para Cezaları	12.778.000	
		2		İdari Para Cezaları	11.112.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	11.112.000	
		9		Diğer Para Cezaları	1.666.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	1.666.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.703.157.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.703.157.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.778.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	8.334.000	
			08	Orman Köylülerini Kalkındırma Gelirleri	977.336.000	
			09	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Gelirleri	1.645.257.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	69.452.000	
06				Sermaye Gelirleri	2.847.000	
	2			Taşınır Satış Gelirleri	2.847.000	
		1		Taşınır Satış Gelirleri	69.000	
			01	Taşınır Satış Gelirleri	69.000	
		2		Taahhüt Satış Gelirleri	2.778.000	
			01	Taahhüt Satış Gelirleri	2.778.000	
08				Alacaklardan Tahsilat	90.607.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	90.607.000	
		5		Mahalli İdarelerden	222.000	
			03	Köylerden	222.000	
		9		Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	90.385.000	
			05	Özel Teşebbüslerden	97.000	
			06	Hane Halklarından	90.288.000	
Toplam					12.986.194.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	1.998.091.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	140.628.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.138.719.000	2.138.719.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.138.719.000	2.138.719.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.686.949.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.138.719.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	1.998.091.000	
55.2-ÖZEL KALEM	359.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	359.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	359.000	
55.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	721.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	721.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	461.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	38.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	122.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
55.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	300.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	300.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
55.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	1.138.497.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.138.497.000	
E.01.01-MEMURLAR	174.954.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	124.139.000	
E.01.03-İŞÇİLER	131.359.000	
E.02.01-MEMURLAR	32.447.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.384.000	
E.02.03-İŞÇİLER	28.545.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.691.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.150.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.895.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	44.290.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	950.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.255.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.637.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	168.699.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	400.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	100.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	106.600.000	
55.30-SANAT ESERLERİ VE YAPI İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	810.558.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	810.558.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.372.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.480.000	
E.02.01-MEMURLAR	789.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.085.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	92.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.030.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	87.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	122.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	750.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	42.500.000	
55.31-YATIRIM VE EMLAK DAİRE BAŞKANLIĞI	11.342.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.342.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.925.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.369.000	
E.02.01-MEMURLAR	872.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	575.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	130.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	410.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	26.000	
55.32-VAKIF HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	5.449.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.449.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.938.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	475.000	
E.02.01-MEMURLAR	773.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
55.33-HAYIR HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	4.795.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.795.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.804.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.009.000	
E.02.01-MEMURLAR	515.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	122.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	190.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	102.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	
55.35-KÜLTÜR VE TESCİL DAİRE BAŞKANLIĞI	20.518.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.518.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.647.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.025.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.454.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	343.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.926.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	140.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	776.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.803.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	387.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	
55.36-DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	3.271.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.271.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.272.000	
E.02.01-MEMURLAR	333.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	210.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	355.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
55.37-SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	2.281.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.281.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.529.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	483.000	
E.02.01-MEMURLAR	166.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	140.628.000	
55.2-ÖZEL KALEM	22.036.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	22.036.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.625.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	747.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.409.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	110.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	163.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.728.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	92.000	
55.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	36.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.000.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.082.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.724.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.495.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.803.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	47.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	365.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	877.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	388.000	
55.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	25.323.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	25.323.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.145.000	
E.02.01-MEMURLAR	748.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	269.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	20.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	19.000	
55.20-REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	36.337.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.337.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.394.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	388.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.153.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	597.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.620.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
55.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	11.907.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.907.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.121.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.548.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.038.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	376.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	130.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.020.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	622.000	
55.24-HUKUK MUŞAVİRLİĞİ	6.695.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.695.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.818.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.216.000	
E.02.01-MEMURLAR	648.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	144.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	550.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	217.000	
55.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MUŞAVİRLİĞİ	2.330.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.330.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.027.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	528.000	
E.02.01-MEMURLAR	174.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	45.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	227.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.349.580.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	26.688.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	458.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	458.000	
			2	Hizmet Gelirleri	26.230.000	
			01	Teftiş ve Denetleme Ücret ve Payları	1.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	10.000	
			42	Vakıf Yönetim ve Temsil Gelirleri	26.219.000	
	3			KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	600.000.000	
		1		Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	600.000.000	
			02	İştirak Gelirleri	600.000.000	
	6			Kira Gelirleri	1.722.892.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Taşınmaz Kiraları	1.722.892.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	7.887.000	
			02	Ecrimisil Gelirleri	65.793.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.649.212.000	
				Diğer Gelirler	127.369.000	
	1			Faiz Gelirleri	70.132.000	
		9		Diğer Faizler	70.132.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	132.000	
			03	Mevduat Faizleri	50.000.000	
			99	Diğer Faizler	20.000.000	
	3			Para Cezaları	418.000	
		2		İdari Para Cezaları	418.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	418.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	56.819.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
06	1			Diğer Çeşitli Gelirler	56.819.000	
		01		İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	6.328.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	491.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	50.000.000	
				Sermaye Gelirleri	210.000.000	
	6			Taşınmaz Satış Gelirleri	210.000.000	
				Vakıflara Ait Taşınmaz Satış Gelirleri	210.000.000	
		01		Mazbut Vakıflara Ait Taşınmaz Satış Gelirleri	200.000.000	
		02		Mazbut Vakıflara Taviz Bedelleri	10.000.000	
				Toplam	2.686.949.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KORUYUCU SAĞLIK	191.576.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	4.190.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	127.666.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	323.432.000	323.432.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	323.432.000	323.432.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	872.607.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	323.432.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
53- KORUYUCU SAĞLIK PROGRAMI	191.576.000	
56.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.000.000	
56.65-SAĞLIK DENETLEME MERKEZLERİ	161.239.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	161.239.000	
E.01.01-MEMURLAR	134.924.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.113.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.483.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	339.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	344.000	
56.31-SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	7.816.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.816.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.263.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	805.000	
E.02.01-MEMURLAR	458.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	263.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.991.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	28.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
56.32-TÜRK BOĞAZLARI VE SAĞLIK DENETİMLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	2.521.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.521.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.330.000	
E.02.01-MEMURLAR	265.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	360.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	114.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	14.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	4.190.000	
56.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.190.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.190.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.190.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	127.666.000	
56.2-ÖZEL KALEM	2.389.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.389.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.922.000	
E.02.01-MEMURLAR	236.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	171.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	43.000	
56.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	106.757.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	106.757.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.874.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.682.000	
E.02.01-MEMURLAR	729.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.531.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.710.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	312.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.569.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	362.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	73.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	390.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	510.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	26.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	23.000.000	
56.5-İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.483.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.483.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.309.000	
E.02.01-MEMURLAR	400.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	26.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.398.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	40.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
56.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.811.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.811.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.246.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	45.000	
E.02.01-MEMURLAR	434.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	11.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.000	
56.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.989.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.989.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.143.000	
E.02.01-MEMURLAR	82.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	743.000	
56.65-SAĞLIK DENETLEME MERKEZLERİ	2.859.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.859.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.460.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	399.000	
56.67-MÜDÜRLÜKLER	1.378.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.378.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.137.000	
E.02.01-MEMURLAR	219.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	22.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
01				Vergi Gelirleri	813.272.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Harçlar	813.272.000	
		9		Diğer Harçlar	813.272.000	
			49	Gemi Sağlık Resmi	813.272.000	
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.446.000	
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.505.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.139.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	7.000	
			05	Gemi Sağlık Cüzdanı Bedelleri	1.132.000	
		2		Hizmet Gelirleri	366.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	366.000	
	6			Kira Gelirleri	941.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Taşınmaz Kiraları	941.000	
		01		Lojman Kira Gelirleri	939.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.000	
				Diğer Gelirler	56.889.000	
	1			Faiz Gelirleri	87.000	
		9		Diğer Faizler	87.000	
		01		Kişilerden Alacaklar Faizleri	85.000	
		99		Diğer Faizler	2.000	
	3			Para Cezaları	8.085.000	
		2		İdari Para Cezaları	7.829.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	7.829.000	
		4		Vergi Cezaları	256.000	
		01		Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	256.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	48.717.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	48.717.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	949.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	47.768.000	
Toplam					872.607.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TABİİ KAYNAKLAR	1.704.101.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	467.965.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.172.066.000	2.172.066.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.172.066.000	2.172.066.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.167.066.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.172.066.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
49- TABİİ KAYNAKLAR PROGRAMI	1.704.101.000	
57.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.148.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.148.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.148.000	
57.8-TABİAT TARİHİ MÜZESİ	16.107.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.107.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.918.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.666.000	
E.02.01-MEMURLAR	941.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.627.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	547.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	460.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	948.000	
57.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	253.332.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	253.332.000	
E.01.01-MEMURLAR	134.875.000	
E.01.03-İŞÇİLER	71.018.000	
E.02.01-MEMURLAR	28.952.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.487.000	
57.30-JEOLOJİ ETÜTLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	82.901.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	82.901.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.248.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	360.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.847.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.280.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.013.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	243.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	33.810.000	
57.31-JEOFİZİK ETÜTLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	125.685.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	125.685.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.798.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	322.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.977.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.380.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.000	
E.02.03-İŞÇİLER	623.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	80.780.000	
57.32-MADEN ETÜD VE ARAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	486.249.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	486.249.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.669.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	360.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.631.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.244.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	59.000	
E.02.03-İŞÇİLER	654.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	328.132.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	118.000.000	
57.33-ENERJİ HAMMADDELERİ ETÜD VE ARAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	372.568.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	372.568.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.090.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	360.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.332.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.919.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	59.000	
E.02.03-İŞÇİLER	654.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	375.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	334.779.000	
57.34-FİZİBİLİTE ETÜTLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	50.676.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	50.676.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.139.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	259.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.205.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.087.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	45.000	
E.02.03-İŞÇİLER	337.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	79.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	28.435.000	
57.35-MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	120.206.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	120.206.000	
E.01.01-MEMURLAR	58.698.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	545.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.189.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.513.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	100.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.489.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	20.672.000	
57.36-SONDAJ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	100.916.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	100.916.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.305.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	216.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.089.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.218.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	36.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.448.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	40.964.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	5.740.000	
57.37-DENİZ ARAŞTIRMALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	66.362.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.362.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.448.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	744.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.099.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.669.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	57.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.714.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.022.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.725.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.219.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.665.000	
57.38-ÇEVRE ARAŞTIRMALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	26.951.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	26.951.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.372.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	144.000	
E.01.03-İŞÇİLER	638.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.993.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.000	
E.02.03-İŞÇİLER	188.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.181.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.661.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	467.965.000	
57.2-ÖZEL KALEM	17.995.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.995.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.789.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.049.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	347.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.094.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.714.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	127.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	749.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	126.000	
57.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	178.988.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	178.988.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.474.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	432.000	
E.01.03-İŞÇİLER	69.070.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.260.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	78.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.067.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.513.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.005.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	625.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	216.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.441.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.415.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	22.000.000	
57.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	101.766.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	101.766.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.469.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.049.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.487.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.760.000	
E.02.03-İŞÇİLER	466.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.169.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	517.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	77.799.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	50.000	
57.7-BİLİMSSEL DOKÜMANTASYON VE VE TANITMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	86.274.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	86.274.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.540.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	729.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.221.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.344.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.000	
E.02.03-İŞÇİLER	849.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	101.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	64.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.931.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	232.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.350.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	12.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.882.000	
57.8-TABİAT TARİHİ MÜZESİ	10.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
57.11-MAKİNA İKMAL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.063.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	34.063.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.387.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	260.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.566.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.598.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	50.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.950.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.326.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	414.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	841.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	150.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
57.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	7.575.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.575.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.562.000	
E.01.03-İŞÇİLER	857.000	
E.02.01-MEMURLAR	667.000	
E.02.03-İŞÇİLER	235.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	254.000	
57.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.352.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.352.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.833.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.408.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.338.000	
E.02.03-İŞÇİLER	434.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	79.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	260.000	
57.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	5.757.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.757.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.351.000	
E.01.03-İŞÇİLER	558.000	
E.02.01-MEMURLAR	491.000	
E.02.03-İŞÇİLER	158.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.003.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	159.000	
57.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	16.806.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.806.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	702.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	595.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	117.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.442.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	312.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	43.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.139.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	545.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	141.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	770.000	
57.60-YURT DIŞI ÇALIŞMA BÜROLARI	235.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	235.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	174.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
57.30-JEOLOJİ ETÜTLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	80.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	80.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	80.000	
57.33-ENERJİ HAMMADDELERİ ETÜD VE ARAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	20.000	
57.35-MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	44.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	44.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	72.730.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	36.730.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	730.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	30.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	700.000	
		2		Hizmet Gelirleri	36.000.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	2.000.000	
			66	Kamu Kurumlarından Alınan Maden ve Jeotermal Kaynak Arama ve Araştırma Gelirleri	25.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	9.000.000	
	6			Kira Gelirleri	36.000.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	13.000.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	12.000.000	
			2	Taşınır Kiraları	23.000.000	
			01	Taşınır Kira Gelirleri	23.000.000	
	2	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler			1.872.826.000	
		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar			1.872.826.000	
		1	Cari	908.850.000		
			01	Hazine Yardımı	908.850.000	
05			2	Sermaye	963.976.000	
			01	Hazine Yardımı	963.976.000	
			Diğer Gelirler			221.510.000
	1			Faiz Gelirleri	210.000	
			9	Diğer Faizler	210.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	10.000	
			99	Diğer Faizler	200.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	215.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	215.000.000	
			09	Buluculuk ve Katkı Payları	30.000.000	
			12	Maden ve Jeotermal Kaynak Ruhsat Saha Devir Payları	185.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	6.300.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	6.300.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	300.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	6.000.000	
Toplam					2.167.066.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
UZAY VE HAVACILIK	125.649.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	55.631.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	181.280.000	181.280.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	181.280.000	181.280.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	207.914.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	181.280.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
63- UZAY VE HAVACILIK PROGRAMI	125.649.000	
58.31-HAVA ULAŞIM DAİRE BAŞKANLIĞI	5.037.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.037.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.710.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.580.000	
E.02.01-MEMURLAR	320.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	128.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	232.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	27.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
58.32-HAVA SEYRÜSEFER DAİRE BAŞKANLIĞI	4.330.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.330.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.566.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.939.000	
E.02.01-MEMURLAR	215.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	210.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
58.33-HAVA ALANLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	8.762.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.762.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.092.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.188.000	
E.02.01-MEMURLAR	398.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	395.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	98.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	492.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	79.000	
58.34-HAVACILIK GÜVENLİĞİ DAİRE BAŞKANLIĞI	5.139.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.139.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.348.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.932.000	
E.02.01-MEMURLAR	301.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	160.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	252.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	77.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
58.35-UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI	25.874.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	25.874.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.350.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.137.000	
E.02.01-MEMURLAR	400.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.271.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	661.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
58.36-UÇUŞ OPERASYON DAİRE BAŞKANLIĞI	45.010.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.010.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.396.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.126.000	
E.02.01-MEMURLAR	878.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.746.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	79.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	752.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
58.37-SEKTÖREL DÜZENLEME VE EĞİTİM DAİRE BAŞKANLIĞI	31.497.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	31.497.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.182.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.323.000	
E.02.01-MEMURLAR	129.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	349.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	252.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	857.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	25.349.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	55.631.000	
58.2-ÖZEL KALEM	4.095.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.095.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.329.000	
E.02.01-MEMURLAR	348.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	63.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	403.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	850.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
58.4-DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	36.378.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.378.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.140.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.905.000	
E.02.01-MEMURLAR	352.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.771.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.806.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.877.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	823.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	406.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	278.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
58.5-PERSONEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.977.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.977.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.650.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	39.000	
E.02.01-MEMURLAR	210.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	36.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.000.000	
58.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	9.126.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.126.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.298.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.555.000	
E.02.01-MEMURLAR	595.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	317.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	154.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	
58.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.055.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.055.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.088.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	148.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	672.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SIVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	172.503.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.835.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	400.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	400.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.435.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	53.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	3.380.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	168.668.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	168.668.000	
			20	Sivil Havacılık Ruhsat Gelirleri	112.478.000	
			21	Sivil Havacılık Sertifika Gelirleri	1.190.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SIVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			22	Sivil Havacılık Tescil ve Lisans Gelirleri	55.000.000	
				Diğer Gelirler	35.411.000	
	1			Faiz Gelirleri	15.000	
		9		Diğer Faizler	15.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	15.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	35.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	35.000.000	
			99	Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	35.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	396.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	396.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	126.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	270.000	
Toplam					207.914.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	102.582.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	119.215.000	119.215.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	119.215.000	119.215.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	120.917.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	119.215.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARİZASYONU PROGRAMI	102.582.000	
59.2-ÖZEL KALEM	7.553.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.553.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.259.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.700.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	473.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	686.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	148.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	229.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.058.000	
59.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	18.753.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.753.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.450.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.599.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	789.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.767.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	171.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	968.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
59.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	2.432.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.432.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.982.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	279.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	115.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	56.000	
59.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	480.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	480.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	386.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	46.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.000	
59.31-DENETİM, EĞİTİM VE PROJELER AKREDİTASYON BAŞKANLIĞI	6.674.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.674.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.731.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	343.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	218.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.382.000	
59.32-DENEY AKREDİTASYON BAŞKANLIĞI	22.926.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	22.926.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.782.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.067.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	743.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.334.000	
59.33-KALİBRASYON AKREDİTASYON BAŞKANLIĞI	11.110.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.110.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.731.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	566.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.413.000	
59.34-ÜRÜN, HİZMET VE MUAYENE AKREDİTASYON BAŞKANLIĞI	14.760.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.760.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.665.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	696.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	686.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.713.000	
59.35-BELGELENDİRME AKREDİTASYON BAŞKANLIĞI	17.894.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.894.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.394.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	919.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	365.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.216.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.633.000	
59.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	16.633.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.633.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.410.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.302.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	591.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	147.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	990.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	193.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.294.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	50.294.000	
		2		Hizmet Gelirleri	50.294.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	46.294.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	1.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.500.000	
05				Diğer Gelirler	70.623.000	
	1			Faiz Gelirleri	15.530.000	
		4		Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	20.000	
			01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	20.000	
		9		Diğer Faizler	15.510.000	
			01	Kişilerden Alacakları Faizleri	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			03	Mevduat Faizleri	14.000.000	
			99	Diğer Faizler	1.500.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	55.000.000	
		9		Diğer Paylar	55.000.000	
			99	Diğer Paylar	55.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	93.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	93.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	93.000	
Toplam					120.917.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	1.134.864.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	521.264.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.656.128.000	1.656.128.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.656.128.000	1.656.128.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.656.128.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	1.656.128.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARİZASYONU PROGRAMI	1.134.864.000	
60.15-EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.780.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.780.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.004.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.338.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.464.000	
E.02.03-İŞÇİLER	168.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	402.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	194.000	
60.39-İTHALAT MERKEZ BAŞKANLIĞI	14.870.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.870.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.070.000	
E.01.03-İŞÇİLER	716.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.604.000	
E.02.03-İŞÇİLER	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	277.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
60.65-KOORDİNATÖRLÜKLER	652.583.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	652.583.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	382.034.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.799.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	86.921.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.370.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.748.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	8.014.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	183.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.396.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	260.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.144.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	714.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.000.000	
60.30-DENEY VE KALİBRASYON MERKEZİ BAŞKANLIĞI	71.809.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	71.809.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.758.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.573.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.893.000	
E.02.03-İŞÇİLER	189.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.245.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	140.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	410.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	91.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
60.31-BELGELENDİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	139.856.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	139.856.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	103.949.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.085.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.055.000	
E.02.03-İŞÇİLER	895.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	422.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.900.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.135.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.045.000	
60.34-STANDARD HAZIRLAMA MERKEZİ BAŞKANLIĞI	65.591.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	65.591.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.008.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.169.000	
E.01.03-İŞÇİLER	766.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.819.000	
E.02.03-İŞÇİLER	112.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	400.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	24.567.000	
60.35-GÖZETİM VE MUAYENE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	114.958.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	114.958.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	63.348.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	3.108.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.898.000	
E.02.03-İŞÇİLER	314.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	215.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.786.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.501.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	47.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
60.36-ULAŞIM VE LOJİSTİK SİSTEM MERKEZİ BAŞKANLIĞI	46.941.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	46.941.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.290.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.934.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.449.000	
E.02.03-İŞÇİLER	397.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	122.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.379.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	270.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
60.37-YAZILIM VE TEST BELGELENDİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	10.676.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.676.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.794.000	
E.01.03-İŞÇİLER	188.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.685.000	
E.02.03-İŞÇİLER	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	289.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
60.38-OTOMOTİV TEST MERKEZİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.800.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.800.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.371.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	304.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	521.264.000	
60.2-ÖZEL KALEM	56.154.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	56.154.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	46.948.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	1.523.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.876.000	
E.02.03-İŞÇİLER	140.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	357.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
60.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	317.595.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	317.595.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.550.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.649.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.928.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.509.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.653.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	446.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.880.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	930.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	172.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.500.000	
60.5-İNSAN KAYNAKLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	29.586.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.586.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.145.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.348.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.682.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.782.000	
E.02.03-İŞÇİLER	168.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	133.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	56.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	62.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
60.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	49.002.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	49.002.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.083.000	
E.01.03-İŞÇİLER	482.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.667.000	
E.02.03-İŞÇİLER	70.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.900.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
60.20-REHBERLİK VE DENETİM KURULU BAŞKANLIĞI	12.373.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.373.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.903.000	
E.01.03-İŞÇİLER	209.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.857.000	
E.02.03-İŞÇİLER	174.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	140.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
60.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.069.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.069.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.188.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.104.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.349.000	
E.02.03-İŞÇİLER	119.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	89.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
60.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	11.507.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.507.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.556.000	
E.01.03-İŞÇİLER	464.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	975.000	
E.02.03-İŞÇİLER	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	89.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	849.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.448.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
60.25-PAZARLAMA VE TANITIM DAİRE BAŞKANLIĞI	12.321.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.321.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.030.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.214.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.124.000	
E.02.03-İŞÇİLER	119.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.424.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	150.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
60.60-DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	17.657.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.657.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.734.000	
E.01.03-İŞÇİLER	483.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.719.000	
E.02.03-İŞÇİLER	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	600.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.005.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	6.928.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.248.425.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.248.310.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	15.000.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	15.000.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.233.310.000	
			01	Teftiş ve Denetleme Ücret ve Payları	440.000.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	560.000.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.000.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	15.000.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	210.000.000	
			07	Kalite Kontrol Hizmet Gelirleri	300.000	
			11	İlan ve Reklam Gelirleri	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	6.000.000	
	6			Kira Gelirleri	115.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	115.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	115.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	381.931.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	381.931.000	
		1		Cari	101.931.000	
			01	Hazine Yardımı	101.931.000	
		2		Sermaye	280.000.000	
			01	Hazine Yardımı	280.000.000	
05				Diğer Gelirler	25.772.000	
	1			Faiz Gelirleri	220.000	
		9		Diğer Faizler	220.000	
			03	Mevduat Faizleri	220.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	20.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Aİt Paylar	20.000.000	
			08	Aİdat Gelirleri	20.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.552.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.552.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	550.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.000.000	
Toplam					1.656.128.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SINAI MÜLKİYET HAKLARI	247.892.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	152.139.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	400.031.000	400.031.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	400.031.000	400.031.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	405.753.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	400.031.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
59- SINAİ MÜLKİYET HAKLARI PROGRAMI	247.892.000	
61.30-PATENT DAİRESİ BAŞKANLIĞI	167.677.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	167.677.000	
E.01.01-MEMURLAR	58.159.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	851.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.667.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	126.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	250.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.040.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	94.443.000	
61.31-MARKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.203.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.203.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.510.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.881.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.626.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	653.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	360.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
61.32-TASARIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.709.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.709.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.715.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	105.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	649.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	75.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
61.34-COĞRAFİ İŞARETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.473.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.473.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.568.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	38.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	598.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	90.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	70.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
61.35-YENİDEN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.532.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.532.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.846.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	101.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.298.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	95.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	110.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
61.36-YENİLİK VE TANITIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.298.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.298.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.742.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.174.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	42.000	
E.02.01-MEMURLAR	258.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	183.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	640.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	380.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.027.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.730.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	152.139.000	
61.2-ÖZEL KALEM	7.575.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.575.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.000.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	548.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	626.000	
E.02.01-MEMURLAR	563.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	89.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	80.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	359.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	940.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	260.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
61.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	70.577.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.577.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.928.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.944.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.209.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.010.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	328.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.526.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.180.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	755.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.290.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	590.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	580.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	931.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.620.000	
61.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.241.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.241.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.616.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.053.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	432.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	187.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	310.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	8.492.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	30.000	
61.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.147.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	38.147.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.342.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.052.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.545.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	982.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	163.000	
E.02.03-İŞÇİLER	478.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	630.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.400.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	290.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	17.610.000	
61.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.302.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.302.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.370.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	47.000	
E.02.01-MEMURLAR	564.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.040.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
61.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	12.202.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.202.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.012.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	870.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	912.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	163.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	80.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	540.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
61.33-AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.095.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.095.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.228.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	564.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	332.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	91.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	270.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	85.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.457.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	405.252.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	405.002.000	
		2		Hizmet Gelirleri	405.002.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.500.000	
			20	Patent Gelirleri	180.000.000	
			21	Marka Gelirleri	180.000.000	
			22	Faydalı Model Gelirleri	10.000.000	
			23	Coğrafi İşaret Gelirleri	1.000	
			24	Endüstriyel Tasarım Gelirleri	12.000.000	
			25	Entegre Devre Topografya Gelirleri	1.000	
			61	Sınai Mülkiyet Alanında Uluslararası Kuruluşlardan Elde Edilen Gelirler	20.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	6			Kira Gelirleri	250.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	250.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	250.000	
				Diğer Gelirler	501.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	500.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	500.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	250.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	250.000	
Toplam					405.753.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	4.226.599.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	252.691.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	4.479.290.000	4.479.290.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	4.479.290.000	4.479.290.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	4.479.290.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.479.290.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
17- SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI	4.226.599.000	
64.67-KOSGEB MÜDÜRLÜKLERİ	3.638.741.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.638.741.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	317.857.000	
E.01.03-İŞÇİLER	101.464.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.130.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.963.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.025.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.900.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	63.455.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.350.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.415.000.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	670.522.000	
64.33-FİNANSMAN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	400.558.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	400.558.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.788.000	
E.01.03-İŞÇİLER	533.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	710.000	
E.02.03-İŞÇİLER	106.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	185.000.000	
E.08.01-YURTİÇİ BORÇ VERME	207.306.000	
64.34-KOBİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	19.401.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	19.401.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.197.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.032.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.677.000	
E.02.03-İŞÇİLER	380.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
64.35-TEKNOLOJİ, YENİLİK VE YERLİLEŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	22.796.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	22.796.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.159.000	
E.01.03-İŞÇİLER	635.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.161.000	
E.02.03-İŞÇİLER	136.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	165.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.010.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.500.000	
64.36-PROJE YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.144.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.144.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.067.000	
E.01.03-İŞÇİLER	455.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.080.000	
E.02.03-İŞÇİLER	97.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	135.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.250.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
64.37-BİLGİ YÖNETİMİ VE KARAR DESTEK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.263.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.263.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.129.000	
E.01.03-İŞÇİLER	631.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	944.000	
E.02.03-İŞÇİLER	129.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	450.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	870.000	
64.38-AB VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	110.832.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	110.832.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.793.000	
E.01.03-İŞÇİLER	449.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	975.000	
E.02.03-İŞÇİLER	95.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	135.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	99.800.000	
64.39-GİRİŞİMCİLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.864.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.864.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.865.000	
E.01.03-İŞÇİLER	838.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	568.000	
E.02.03-İŞÇİLER	188.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	105.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	252.691.000	
64.2-ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	13.035.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.035.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.611.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.587.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	97.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	642.000	
E.02.03-İŞÇİLER	728.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	70.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	55.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
64.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	92.778.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	92.778.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.699.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.631.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.721.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.084.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.808.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.285.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	185.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	280.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.836.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	19.851.000	
64.5-İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	29.803.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.803.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.031.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.908.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	962.000	
E.02.03-İŞÇİLER	406.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	560.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	17.831.000	
64.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31.177.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	31.177.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.936.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.825.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.933.000	
E.02.03-İŞÇİLER	378.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.885.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	
64.20-İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI	6.505.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.505.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.523.000	
E.01.03-İŞÇİLER	213.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	508.000	
E.02.03-İŞÇİLER	46.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
64.21-REHBERLİK VE DENETİM KURULU BAŞKANLIĞI	6.594.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.594.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.387.000	
E.01.03-İŞÇİLER	321.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	645.000	
E.02.03-İŞÇİLER	66.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
64.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	36.890.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.890.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	25.310.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.009.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.731.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.285.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	75.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	135.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
64.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	11.016.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.016.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.628.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.232.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	623.000	
E.02.03-İŞÇİLER	243.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	5.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
64.25-KURUMSAL İLETİŞİM MÜDÜRLÜĞÜ	9.515.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.515.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.124.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.398.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	246.000	
E.02.03-İŞÇİLER	722.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.695.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	255.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
64.67-KOSGEB MÜDÜRLÜKLERİ	15.378.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.378.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	735.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.700.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.893.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KUÇUK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.091.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	26.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
			2	Hizmet Gelirleri	25.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	25.000	
	6			Kira Gelirleri	65.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	65.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	65.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.000.000	
		9		Diğer Gelirler	10.000.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KUÇUK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.094.961.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	4.094.961.000	
		1		Cari	4.034.961.000	
			01	Hazine Yardımı	4.034.961.000	
		2		Sermaye	60.000.000	
			01	Hazine Yardımı	60.000.000	
05				Diğer Gelirler	174.238.000	
	1			Faiz Gelirleri	5.166.000	
		4		Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	165.000	
			01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	165.000	
		5		Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	1.000	
			01	Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	5.000.000	
			01	Kişilerden Alacakları Faizleri	3.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer Faizler	2.000.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	135.000.000	
		9		Diğer Paylar	135.000.000	
			99	Diğer Paylar	135.000.000	
	3			Para Cezaları	50.000	
		9		Diğer Para Cezaları	50.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	50.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	34.022.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	34.022.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	20.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	1.000	
			05	Para Farkları	1.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	21.000.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	13.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
08				Alacaklardan Tahsilat	200.000.000	
	1			Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	200.000.000	
		9		Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	200.000.000	
			05	Özel Teşebbüslerden	200.000.000	
Toplam					4.479.290.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	1.209.337.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	280.220.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.489.557.000	1.489.557.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.489.557.000	1.489.557.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.488.557.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	1.489.557.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
57- ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROGRAMI	1.209.337.000	
65.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16.988.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.988.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	16.988.000	
65.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	42.500.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	42.500.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	42.500.000	
65.30-ORTA ASYA VE KAFKASLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	210.373.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	210.373.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.976.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.965.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	432.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	200.000.000	
65.31-BALKANLAR VE DOĞU AVRUPA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	335.001.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	335.001.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.644.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.807.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	550.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	275.000.000	
E.07.02-YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	50.000.000	
65.32-ORTADOĞU VE AFRİKA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	316.010.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	316.010.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.030.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.746.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.234.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	300.000.000	
65.33-DOĞU VE GÜNEY ASYA,PASİFİK VE LATİN AMERİKA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	156.312.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	156.312.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.648.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.025.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	639.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	150.000.000	
65.34-DIŞ İLİŞKİLER VE ORTAKLIKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	132.153.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	132.153.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.085.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.375.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	693.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	125.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	280.220.000	
65.2-ÖZEL KALEM	16.561.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.561.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.974.000	
E.02.01-MEMURLAR	919.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	98.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	570.000	
65.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	111.867.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	111.867.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.253.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.419.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.384.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.993.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.916.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	258.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	18.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.371.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	859.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	169.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.476.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	618.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.125.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.930.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.945.000	
65.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.065.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.065.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.090.000	
E.02.01-MEMURLAR	884.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	17.000	
65.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.786.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.786.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.436.000	
E.02.01-MEMURLAR	207.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	79.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.000.000	
65.60-PROGRAM KOORDİNASYON OFİSLERİ	143.941.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	143.941.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	34.850.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.262.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.740.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.697.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	232.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.136.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	415.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.219.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	290.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	100.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.871.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	60.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	60.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	60.000	
	6			Kira Gelirleri	1.811.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.811.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.811.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.478.557.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.468.557.000	
		1		Cari	1.398.557.000	
			01	Hazine Yardımı	1.398.557.000	
			2	Sermaye	70.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Hazine Yardımı	70.000.000	
	4			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	10.000.000	
		1		Cari	8.000.000	
			03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	8.000.000	
		2		Sermaye	2.000.000	
			04	Kişilerden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	2.000.000	
05				Diğer Gelirler	8.129.000	
	1			Faiz Gelirleri	25.000	
		9		Diğer Faizler	25.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	25.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	7.000	
		9		Diğer Paylar	7.000	
			01	Çalışanlardan Tedavi Katılım Payı	7.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	8.097.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.097.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	97.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	8.000.000	
Toplam					1.488.557.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BÖLGESEL KALKINMA	275.809.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.101.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	331.910.000	331.910.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	331.910.000	331.910.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	330.660.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	331.910.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
27- BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI	275.809.000	
66.30-MEKANSAL PLANLAMA VE TURİZM GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	34.813.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	34.813.000	
E.01.01-MEMURLAR	124.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	292.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.447.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.000	
E.02.03-İŞÇİLER	539.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.200.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	28.125.000	
66.33-EKONOMİK KALKINMA GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	166.303.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	166.303.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.786.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	51.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.284.000	
E.02.01-MEMURLAR	280.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.000	
E.02.03-İŞÇİLER	217.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	30.999.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	130.598.000	
66.65-BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	20.427.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.427.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.074.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.637.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.657.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	52.000	
E.02.01-MEMURLAR	249.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	131.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.625.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
66.34-İNSANİ VE SOSYAL GELİŞME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	54.266.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.266.000	
E.01.01-MEMURLAR	205.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	609.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.046.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	47.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.416.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.353.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	8.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANÉ HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	14.500.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.101.000	
66.2-ÖZEL KALEM	5.155.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.155.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.047.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.355.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.923.000	
E.02.01-MEMURLAR	128.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	126.000	
E.02.03-İŞÇİLER	415.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	81.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
66.4-İDARİ VE MALİ İŞLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	26.231.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	26.231.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.319.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.378.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.854.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	96.000	
E.02.01-MEMURLAR	174.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	187.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.292.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.180.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.017.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	334.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
66.5-İNSAN KAYNAKLARI GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	2.905.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.905.000	
E.01.01-MEMURLAR	758.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.223.000	
E.01.03-İŞÇİLER	380.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	132.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	198.000	
E.02.03-İŞÇİLER	64.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	125.000	
66.23-STRATEJİ GELİŞTİRME, İZLEME VE DEĞERLENDİRME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	1.471.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.471.000	
E.01.01-MEMURLAR	354.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	293.000	
E.01.03-İŞÇİLER	608.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.000	
E.02.03-İŞÇİLER	114.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
66.25-DIŞ İLİŞKİLER VE TANITIM GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ	4.785.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.785.000	
E.01.01-MEMURLAR	444.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	305.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.287.000	
E.02.01-MEMURLAR	73.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.000	
E.02.03-İŞÇİLER	534.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.000.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	65.000	
66.65-BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	15.554.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.554.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.861.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	649.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.105.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	36.000	
E.02.01-MEMURLAR	141.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	98.000	
E.02.03-İŞÇİLER	447.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.727.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	300.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.499.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	285.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	152.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	169.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	329.060.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	329.060.000	
		1		Cari	115.837.000	
			01	Hazine Yardımı	115.837.000	
		2		Sermaye	213.223.000	
			01	Hazine Yardımı	213.223.000	
05				Diğer Gelirler	1.600.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.600.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.600.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	15.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.585.000	
Toplam					330.660.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	45.788.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	69.900.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	115.688.000	115.688.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	115.688.000	115.688.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	114.688.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	115.688.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
19- HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ PROGRAMI	45.788.000	
67.30-PROJE GRUP BAŞKANLIKLARI	45.788.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.788.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.324.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	339.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	69.900.000	
67.2-ÖZEL KALEM	7.547.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.547.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.812.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.264.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	109.000	
E.02.01-MEMURLAR	699.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	179.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	420.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	64.000	
67.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	36.195.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.195.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.849.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.001.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.331.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.839.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	29.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.099.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	408.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	382.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.050.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.300.000	
67.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	15.479.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.479.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.241.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	654.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	27.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	9.335.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	15.000	
67.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	3.692.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.692.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.218.000	
E.02.01-MEMURLAR	454.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
67.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	4.709.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.709.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.205.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.833.000	
E.02.01-MEMURLAR	308.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	227.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	81.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	55.000	
67.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	2.278.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.278.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.970.000	
E.02.01-MEMURLAR	298.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	25.000	
		2		Hizmet Gelirleri	25.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	25.000	
	6			Kira Gelirleri	1.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.000	
05				Diğer Gelirler	114.662.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	114.655.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	114.655.000	
		99		Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	114.655.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	6.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	6.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	5.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000	
Toplam					114.688.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAMU DENETÇİLİĞİ	87.129.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.242.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	115.371.000	115.371.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	115.371.000	115.371.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	115.371.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	115.371.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
46- KAMU DENETÇİLİĞİ PROGRAMI	87.129.000	
68.2-BAŞDENETÇİLİK	7.093.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.093.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.004.000	
E.02.01-MEMURLAR	169.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	820.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.100.000	
68.30-GENEL SEKRETERLİK	80.036.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	80.036.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.655.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.306.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.559.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.606.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	587.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.082.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.080.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	86.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.842.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	24.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.006.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	114.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.242.000	
68.30-GENEL SEKRETERLİK	28.242.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	28.242.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.530.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	411.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	501.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Kira Gelirleri	23.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	23.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	23.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	114.858.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	114.858.000	
		1		Cari	92.058.000	
			01	Hazine Yardımı	92.058.000	
		2		Sermaye	22.800.000	
			01	Hazine Yardımı	22.800.000	
05				Diğer Gelirler	490.000	
	3			Para Cezaları	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		2		İdari Para Cezaları	10.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	10.000	
9				Diğer Çeşitli Gelirler	480.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	480.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	240.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	240.000	
Toplam					115.371.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURLARI KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	6.955.881.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	6.654.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	6.962.535.000	6.962.535.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	6.962.535.000	6.962.535.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	6.947.535.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURLARI KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURLARI KURUMU	6.962.535.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	6.955.881.000	
69.30-İŞYURLARI KURUMU (MERKEZ)	3.230.176.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.230.176.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	467.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	651.847.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	510.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.902.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	632.747.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	163.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.725.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.148.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	146.605.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.732.338.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	47.724.000	
69.67-İŞYURLARI KURUMU (TAŞRA)	3.725.705.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.725.705.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.428.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	184.033.000	
E.02.03-İŞÇİLER	970.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	20.543.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	991.843.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.374.956.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.356.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.350.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	61.824.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.195.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.573.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.617.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	92.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.475.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.365.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	85.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	6.654.000	

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
69.30-İŞYURTLARI KURUMU (MERKEZ)	6.654.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.654.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.374.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	951.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	489.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	16.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	133.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	58.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.480.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	28.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	75.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
01				Vergi Gelirleri	337.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Harçlar	337.000.000	
		9		Diğer Harçlar	337.000.000	
		99		Diğer Harçlar	337.000.000	
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.668.643.000	
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.667.654.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.653.766.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	417.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	2.000	
			18	İşyurtları Kantine Satış Gelirleri	3.300.000.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	353.347.000	
			2	Hizmet Gelirleri	13.888.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6	1	28	Sergi ve Fuar Gelirleri	55.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.382.000	
			40	Otopark İşletmesi Gelirleri	1.382.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	11.069.000	
				Kira Gelirleri	986.000	
				Taşınmaz Kiraları	986.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	842.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	144.000	
			9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.000	
			9	Diğer Gelirler	3.000	
04	2	1	99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.912.673.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.912.667.000	
				Cari	950.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKTEKLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	4	2	01	Hazine Yardımı	950.000.000	
				Sermaye	1.962.667.000	
			01	Hazine Yardımı	1.962.667.000	
		1		Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	6.000	
				Cari	6.000	
			01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	3.000	
			02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.000	
	1	9		Diğer Gelirler	29.824.000	
				Faiz Gelirleri	27.195.000	
				Diğer Faizler	27.195.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	3.000	
			03	Mevduat Faizleri	26.985.000	
			99	Diğer Faizler	207.000	
	3			Para Cezaları	345.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
06	9	2		İdari Para Cezaları	345.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	345.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.284.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	2.284.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	35.000	
		03		İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	138.000	
				Kişilerden Alacaklar	36.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.075.000	
	2	Sermaye Gelirleri			14.000	
		1		Taşınır Satış Gelirleri	14.000	
				Taşınır Satış Gelirleri	7.000	
			01	Taşınır Satış Gelirleri	7.000	
		2		Taşıt Satış Gelirleri	7.000	
			01	Taşıt Satış Gelirleri	7.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
09				Red ve İadeler (-)	-619.000	
	1			Vergi Gelirleri	-608.000	
		6		Harçlar	-608.000	
			09	Diğer Harçlar	-608.000	
	3			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	-11.000	
		1		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	-6.000	
			01	Mal Satış Gelirleri	-3.000	
			02	Hizmet Gelirleri	-3.000	
		6		Kira Gelirleri	-5.000	
			01	Taşınmaz Kiralan	-5.000	
Toplam					6.947.535.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	63.065.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.775.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	91.840.000	91.840.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	91.840.000	91.840.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	168.985.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	91.840.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU PROGRAMI	63.065.000	
70.30-MESLEK STANDARTLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.492.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.492.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.962.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.276.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	117.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	130.000	
70.31-SINAV VE BELGELENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.004.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.004.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.017.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.535.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.327.000	
70.32-ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	32.790.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	32.790.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.245.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.181.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	28.300.000	
70.33-DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.902.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.902.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.181.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.561.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	133.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.024.000	
70.34-TÜRKİYE YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.877.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.877.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.296.000	
E.02.03-İŞÇİLER	488.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	48.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.775.000	
70.2-ÖZEL KALEM	3.838.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.838.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.908.000	
E.02.01-MEMURLAR	65.000	
E.02.03-İŞÇİLER	427.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	44.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	315.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	60.000	
70.5-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.312.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.312.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.649.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.222.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.349.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	11.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.020.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	30.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	200.000	
70.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.107.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.107.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.549.000	
E.02.03-İŞÇİLER	540.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
70.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.518.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.518.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.225.000	
E.02.03-İŞÇİLER	253.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	159.520.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	13.366.000	
		2		Hizmet Gelirleri	13.366.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	8.731.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	3.235.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	1.400.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	146.154.000	
		9		Diğer Gelirler	146.154.000	
			03	Masraf Karşılıkları	146.154.000	
05				Diğer Gelirler	9.465.000	
	1			Faiz Gelirleri	5.000	
		9		Diğer Faizler	5.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	5.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	8.763.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	8.763.000	
			08	Aidat Gelirleri	453.000	
			99	Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	8.310.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	697.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	697.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	6.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	654.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	37.000	
Toplam					168.985.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	904.677.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	158.588.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.063.265.000	1.063.265.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.063.265.000	1.063.265.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.063.065.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.063.265.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
57- ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROGRAMI	904.677.000	
71.2-ÖZEL KALEM	298.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	298.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	298.000	
71.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	508.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	508.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	508.000	
71.30-KURUMSAL İLİŞKİLER VE İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI	3.386.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.386.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.386.000	
71.31-KÜLTÜREL VE SOSYAL İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	30.355.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	30.355.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	970.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	25.200.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.185.000	
71.32-ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	806.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	806.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.881.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	19.967.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	779.152.000	
71.33-YURTDIŞI VATANDAŞLAR DAİRE BAŞKANLIĞI	64.130.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	64.130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.276.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	46.178.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	16.676.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	158.588.000	
71.2-ÖZEL KALEM	1.110.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.110.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	210.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	900.000	
71.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	20.912.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.912.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.476.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	222.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.122.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	423.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	134.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	535.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
71.5-PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI	123.312.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	123.312.000	
E.01.01-MEMURLAR	50.726.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.627.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.146.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.193.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.641.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.629.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	212.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	802.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.300.000	
71.10-BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI	10.120.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.120.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.480.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	580.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
71.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	234.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	234.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	234.000	
71.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	257.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	257.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	189.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	68.000	
71.30-KURUMSAL İLİŞKİLER VE İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI	2.643.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.643.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.512.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	575.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	456.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Kira Gelirleri	5.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	5.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	5.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.061.517.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.061.517.000	
		1		Cari	1.051.517.000	
			01	Hazine Yardımı	1.051.517.000	
			2	Sermaye	10.000.000	
			01	Hazine Yardımı	10.000.000	
05				Diğer Gelirler	1.543.000	
	1			Faiz Gelirleri	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		9		Diğer Faizler	2.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.541.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.541.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	41.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.500.000	
Toplam					1.063.065.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLÎ KÜLTÜR	90.817.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	65.185.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	156.002.000	156.002.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	156.002.000	156.002.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	155.802.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	156.002.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	90.817.000	
72.65-YAZMA ESERLER BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	21.816.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.816.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.920.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.260.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.622.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.098.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	616.000	
E.02.03-İŞÇİLER	300.000	
72.30-YAZMA VE NADİR ESERLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.434.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.434.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.269.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.049.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	7.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	59.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
72.31-ÇEVİRİ VE YAYIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.192.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	38.192.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.037.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.734.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.362.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.893.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	154.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
72.32-KİTAP ŞİFAHANESİ VE ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16.375.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.375.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.337.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.730.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.280.000	
E.02.01-MEMURLAR	196.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	999.000	
E.02.03-İŞÇİLER	963.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	550.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	65.185.000	
72.2-ÖZEL KALEM	1.438.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.438.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.128.000	
E.02.01-MEMURLAR	159.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
72.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	49.196.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	49.196.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.185.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.563.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	386.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.860.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.170.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.638.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	26.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.731.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	233.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	844.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.806.000	
72.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.349.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.349.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.013.000	
E.01.03-İŞÇİLER	228.000	
E.02.01-MEMURLAR	305.000	
E.02.03-İŞÇİLER	34.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	35.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	803.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	400.000	
72.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.796.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.796.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.014.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	502.000	
E.02.01-MEMURLAR	137.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	59.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	31.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.000	
72.65-YAZMA ESERLER BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	8.236.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.236.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.240.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.003.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	13.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	639.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	54.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	
72.30-YAZMA VE NADİR ESERLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	64.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	64.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	34.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
72.31-ÇEVİRİ VE YAYIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	32.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	32.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.000	
72.32-KİTAP ŞİFAHANESİ VE ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI	74.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	74.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	9.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	53.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.000.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.000.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	4.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	151.508.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	151.508.000	
		1		Cari	133.508.000	
			01	Hazine Yardımı	133.508.000	
			2	Sermaye	18.000.000	
			01	Hazine Yardımı	18.000.000	
05				Diğer Gelirler	294.000	
	1			Faiz Gelirleri	13.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		9		Diğer Faizler	13.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	13.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	281.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	281.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	101.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	180.000	
Toplam					155.802.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BÖLGESEL KALKINMA	217.437.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	20.927.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	238.364.000	238.364.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	238.364.000	238.364.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	237.364.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	238.364.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
27- BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI	217.437.000	
73.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	217.437.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	217.437.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.468.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	648.000	
E.01.03-İŞÇİLER	394.000	
E.02.01-MEMURLAR	320.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	128.000	
E.02.03-İŞÇİLER	157.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	82.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	288.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANÉ HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	212.952.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	20.927.000	
73.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	20.927.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.927.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.456.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	208.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.636.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	832.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.000	
E.02.03-İŞÇİLER	624.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.461.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	150.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	133.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.299.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	250.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	545.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	566.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	87.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	270.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	110.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	229.864.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	229.864.000	
		1		Cari	15.532.000	
			01	Hazine Yardımı	15.532.000	
		2		Sermaye	214.332.000	
			01	Hazine Yardımı	214.332.000	
05				Diğer Gelirler	7.500.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	7.500.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	7.500.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	11.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	7.489.000	
Toplam					237.364.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BÖLGESEL KALKINMA	247.241.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.422.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	263.663.000	263.663.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	263.663.000	263.663.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	260.663.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	263.663.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
27- BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI	247.241.000	
74.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	247.241.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	247.241.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.980.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	380.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.366.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.02.01-MEMURLAR	927.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.000	
E.02.03-İŞÇİLER	284.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	58.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	230.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	200.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	226.900.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	16.422.000	
74.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	16.422.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.422.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.193.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	130.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.154.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.02.01-MEMURLAR	497.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.000	
E.02.03-İŞÇİLER	637.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.331.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	313.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.245.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	300.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	600.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	174.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	566.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	90.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	400.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Kira Gelirleri	400.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	400.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	400.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	247.663.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	247.663.000	
		1		Cari	9.763.000	
			01	Hazine Yardımı	9.763.000	
			2	Sermaye	237.900.000	
			01	Hazine Yardımı	237.900.000	
05				Diğer Gelirler	12.600.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	12.600.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KONYA OVASI PROJESİ BOLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	12.600.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	12.599.000	
Toplam					260.663.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BÖLGESEL KALKINMA	412.058.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	20.982.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	433.040.000	433.040.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	433.040.000	433.040.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	432.540.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	433.040.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
27- BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI	412.058.000	
75.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	412.058.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	412.058.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.401.000	
E.01.03-İŞÇİLER	808.000	
E.02.01-MEMURLAR	603.000	
E.02.03-İŞÇİLER	180.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	119.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.500.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	402.296.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	20.982.000	
75.1-BAŞKANLIK BİRİMLERİ	20.982.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.982.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.169.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.247.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.965.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	715.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	255.000	
E.02.03-İŞÇİLER	798.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.534.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	119.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	24.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.992.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	94.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	247.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	166.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	566.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	84.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DOĞU KARADENİZ PROJESİ BOLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	431.540.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	431.540.000	
		1		Cari	25.744.000	
			01	Hazine Yardımı	25.744.000	
		2		Sermaye	405.796.000	
			01	Hazine Yardımı	405.796.000	
05				Diğer Gelirler	1.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	6.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	994.000	
Toplam					432.540.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	4.869.089.000	Aynen Kabul Edilmiştir
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	12.594.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	45.671.189.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	590.025.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	51.142.897.000	51.142.897.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	51.142.897.000	51.142.897.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	51.127.897.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.142.897.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	4.869.089.000	
76.2-ÖZEL KALEM	2.500.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.500.000	
76.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.450.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.450.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.200.000	
76.13-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	69.700.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	69.700.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	20.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	16.600.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
76.31-SULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.000.000	
76.39-YENİLENEBİLİR ENERJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16.209.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.209.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.786.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	328.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.252.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.290.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	61.000	
E.02.03-İŞÇİLER	190.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	237.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.054.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	
76.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	3.640.028.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.640.028.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.093.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.089.000	
E.01.03-İŞÇİLER	556.734.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.405.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	544.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.601.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.468.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	36.400.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	1.860.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.069.444.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
76.30-ETÜT, PLANLAMA VE TAHSİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	500.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
76.34-EMLAK VE KAMULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	275.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	275.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	275.000.000	
76.36-MAKİNA İMALAT VE DONATIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	257.100.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	257.100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	58.900.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	172.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	22.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
76.37-İŞLETME VE BAKIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	750.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	750.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	750.000	
76.32-BARAJLAR VE HİDROELEKTRİK SANTRALLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	543.148.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	543.148.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.917.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.034.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.260.000	
E.02.03-İŞÇİLER	918.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.674.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	49.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	67.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	513.201.000	
76.38-TEKNİK ARAŞTIRMA VE KALİTE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	21.704.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.704.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.804.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
21- SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PROGRAMI	12.594.000	
76.33-İÇME SUYU VE ATIKSU DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.594.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.594.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.981.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	982.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.017.000	
E.02.03-İŞÇİLER	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	310.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	47.000	
24- TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ PROGRAMI	45.671.189.000	
76.2-ÖZEL KALEM	4.450.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.450.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	850.000	
76.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	39.450.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	39.450.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.050.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	650.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	19.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.500.000	
76.31-SULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.555.265.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.100.265.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.626.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	75.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.648.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	29.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.458.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.377.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	691.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	136.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	61.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.071.150.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	455.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	455.000.000	
76.33-İÇME SUYU VE ATIKSU DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.355.069.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.205.069.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.002.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.068.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.207.000	
E.02.03-İŞÇİLER	426.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	120.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	339.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	61.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	45.458.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.017.498.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.07-Dış Proje Kredileri	150.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	150.000.000	
76.35-JEOTEKNİK HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	66.379.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.379.000	
E.01.01-MEMURLAR	41.090.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.731.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.016.000	
E.02.03-İŞÇİLER	482.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.983.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	169.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.700.000	
76.42-ARAZİ TOPLULAŞTIRMASI ETÜT VE PROJELENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	489.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	489.000	
E.01.01-MEMURLAR	319.000	
E.02.01-MEMURLAR	113.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	47.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
76.43-DEĞERLENDİRME VE DESTEKLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	394.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	394.000	
E.01.01-MEMURLAR	345.000	
E.02.01-MEMURLAR	49.000	
76.44-TAŞKIN KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	152.973.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	152.973.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.780.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	163.000	
E.01.03-İŞÇİLER	712.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.000	
E.02.01-MEMURLAR	91.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.000	
E.02.03-İŞÇİLER	74.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	111.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	150.000.000	
76.45-YERALTISULARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	138.037.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	138.037.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.690.000	
E.01.03-İŞÇİLER	806.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.02.01-MEMURLAR	420.000	
E.02.03-İŞÇİLER	168.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	211.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	31.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	53.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	72.700.000	
76.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	33.907.549.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	33.862.549.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.799.216.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	213.369.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.247.949.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.716.000	
E.02.01-MEMURLAR	260.298.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.242.000	
E.02.03-İŞÇİLER	829.101.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	290.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	476.940.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	54.906.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	95.480.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	99.562.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	674.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.285.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.021.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	78.350.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	24.800.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	2.560.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	23.321.400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	60.700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	673.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
F.07-Dış Proje Kredileri	45.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.000.000	
76.30-ETÜT, PLANLAMA VE TAHSİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	94.556.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	94.556.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.090.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.539.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	29.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.893.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.532.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.108.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	26.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
76.34-EMLAK VE KAMULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	54.701.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.701.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.915.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	376.000	
E.01.03-İŞÇİLER	343.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.504.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	87.000	
E.02.03-İŞÇİLER	88.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	364.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	25.000.000	
76.36-MAKİNA İMALAT VE DONATIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	561.618.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	561.618.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.677.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	742.000	
E.01.03-İŞÇİLER	55.182.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.347.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	147.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.522.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	310.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.428.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	774.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	74.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	38.565.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.292.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	248.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	206.800.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	140.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	61.000.000	
76.37-İŞLETME VE BAKIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.236.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.236.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.740.000	
E.01.03-İŞÇİLER	339.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	29.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.265.000	
E.02.03-İŞÇİLER	693.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.170.000	
76.41-ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARLA İÇİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	371.714.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	371.714.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.306.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	316.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.426.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	63.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	455.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	22.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	122.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	349.000.000	
76.32-BARAJLAR VE HİDROELEKTRİK SANTRALLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.241.002.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.241.002.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.241.002.000	
76.38-TEKNİK ARAŞTIRMA VE KALİTE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	87.307.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	87.307.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.644.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.950.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.710.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.482.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	593.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.126.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	165.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.914.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	509.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	254.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	749.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	185.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	4.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	590.025.000	
76.2-ÖZEL KALEM	14.671.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.671.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.321.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	347.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.087.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	745.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	31.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
76.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	191.477.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	191.477.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.402.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.923.000	
E.01.03-İŞÇİLER	67.712.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.618.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	306.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.314.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	53.289.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	330.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	26.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.323.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	840.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	310.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.580.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	474.000	
76.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	255.849.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	255.849.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.938.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	727.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.664.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.013.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.705.000	
E.02.03-İŞÇİLER	770.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	311.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.013.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	173.429.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	414.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	13.859.000	
76.12-DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.003.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.003.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.570.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.000	
E.02.01-MEMURLAR	270.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	111.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	51.000	
76.13-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	43.004.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	43.004.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.949.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.059.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.121.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.130.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.849.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.421.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	126.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	231.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
76.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	36.542.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	36.542.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.886.000	
E.01.03-İŞÇİLER	463.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.253.000	
E.02.03-İŞÇİLER	207.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	733.000	
76.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.743.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.743.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.826.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.630.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	273.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
76.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	20.299.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.299.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.400.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	597.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.839.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	71.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	255.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.137.000	
76.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	9.429.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.429.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	9.420.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	9.000	
76.36-MAKİNA İMALAT VE DONATIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	
76.38-TEKNİK ARAŞTIRMA VE KALİTE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.297.078.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	252.912.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	20.059.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	211.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	19.848.000	
		2		Hizmet Gelirleri	232.853.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	1.058.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	6.616.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	13.232.000	
			19	Etüt ve Proje Gelirleri	13.232.000	
			49	Su Yapılan Denetim Hizmet Gelirleri	15.879.000	
			62	Hidroelektrik Proje Hizmet, Rapor Kontrol ve İnceleme Gelirleri	13.232.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			63	Havza Hidrolik Gözlem, Değerlendirme ve Kontrol Gelirleri	138.905.000	
			64	Yeraltı Suları Sondaj Kuyusu Gelirleri	1.323.000	
			65	Sulama Tesisleri İşletme-Bakım Geri Ödemeleri	2.911.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	26.465.000	
	6			Kira Gelirleri	58.035.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	42.819.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	37.051.000	
			02	Ecrimisil Gelirleri	396.000	
			06	Su Kuyularından Kira Gelirleri	79.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.293.000	
		2		Taşınır Kiraları	132.000	
			01	Taşınır Kira Gelirleri	132.000	
		3		Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	15.084.000	
			02	İrtifak Hakkı Gelirleri	13.232.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	9	9	03	Kullanma İzni Gelirleri	1.852.000	
				Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	986.131.000	
				Diğer Gelirler	986.131.000	
			02	İşletme Mükelleflerinden Tahsil Olunan Amortisman Ücretleri	66.000	
			06	İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Tesislerine İlişkin Yatırım Bedeli Geri Ödemeleri	387.554.000	
			08	Atıksu Tesisleri Yatırım Bedeli Geri Ödemeleri	55.577.000	
	2	1	09	Sulama Tesisleri Yatırım Bedeli Geri Ödemeleri	396.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	542.538.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	48.377.897.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	48.377.897.000	
				Cari	6.297.897.000	
			01	Hazine Yardımı	6.297.897.000	
	2	01	2	Sermaye	42.080.000.000	
				Hazine Yardımı	42.080.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	1.390.091.000	
	1			Faiz Gelirleri	53.326.000	
		9		Diğer Faizler	53.326.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	396.000	
			99	Diğer Faizler	52.930.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.000.000.000	
		1		Devlet Payları	1.000.000.000	
			06	Hidroelektrik Kaynak Katkı Payı Gelirleri	1.000.000.000	
	3			Para Cezaları	3.738.000	
		2		İdari Para Cezaları	3.308.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	3.308.000	
		9		Diğer Para Cezaları	430.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	430.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	333.027.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
06	1		1	Diğer Çeşitli Gelirler	333.027.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	3.969.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	7.939.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	10.586.000	
			26	Sulama Tesisi İşletme Gelirleri	1.720.000	
			28	KKTC'ye Su Temini Projesi Kapsamında Elde Edilen Gelirler	97.091.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	211.722.000	
				Sermaye Gelirleri	62.831.000	
	3		1	Taşınmaz Satış Gelirleri	62.831.000	
			3	Diğer Bina Satış Gelirleri	1.707.000	
			01	Diğer Bina Satış Gelirleri	1.707.000	
			4	Arazi Satışı	39.697.000	
			01	Arazi Satışı	39.697.000	
	5			Arsa Satışı	21.172.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Arsa Satışı	21.172.000	
		9		Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri	255.000	
			99	Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	255.000	
Toplam					51.127.897.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	12.774.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	12.774.000	12.774.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	12.774.000	12.774.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	12.774.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	12.774.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
24- TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ PROGRAMI	12.774.000	
77.4-İDARİ VE MALİ İŞLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ	12.774.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.774.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.804.000	
E.01.03-İŞÇİLER	278.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	120.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.316.000	
E.02.03-İŞÇİLER	75.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	458.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	423.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	975.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	90.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	606.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	700.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	320.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	320.000	
		2		Hizmet Gelirleri	320.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	320.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	12.454.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	12.454.000	
		1		Cari	10.954.000	
			01	Hazine Yardımı	10.954.000	
		2		Sermaye	1.500.000	
			01	Hazine Yardımı	1.500.000	
Toplam					12.774.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KORUYUCU SAĞLIK	96.190.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	217.697.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	251.923.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	565.810.000	565.810.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	565.810.000	565.810.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	563.810.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	565.810.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
53- KORUYUCU SAĞLIK PROGRAMI	96.190.000	
78.4-DESTEK HİZMETLERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI	476.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	476.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	79.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	397.000	
78.20-DENETİM HİZMETLERİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI	60.933.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	60.933.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.652.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.156.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.875.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	250.000	
78.30-İLAÇ VE ECZACILIK BAŞKAN YARDIMCILIĞI	21.758.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.758.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.187.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.048.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	523.000	
78.31-TIBBİ CİHAZ VE KOZMETİK ÜRÜNLER BAŞKAN YARDIMCILIĞI	13.023.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.023.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.124.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.370.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	529.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	217.697.000	
78.2-ÖZEL KALEM	1.654.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.654.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.654.000	
78.4-DESTEK HİZMETLERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI	45.770.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.770.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.392.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	32.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.846.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
78.30-İLAÇ VE ECZACILIK BAŞKAN YARDIMCILIĞI	52.144.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	52.144.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.783.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.766.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.056.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	539.000	
78.31-TIBBİ CİHAZ VE KOZMETİK ÜRÜNLER BAŞKAN YARDIMCILIĞI	32.947.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	32.947.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.733.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.759.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	455.000	
78.32-EKONOMİK DEĞERLENDİRMELER VE LABORATUVAR HİZMETLERİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI	85.182.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	85.182.000	
E.01.01-MEMURLAR	71.505.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.436.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.241.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	251.923.000	
78.2-ÖZEL KALEM	1.533.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.533.000	
E.01.01-MEMURLAR	713.000	
E.02.01-MEMURLAR	93.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	407.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	180.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	140.000	
78.4-DESTEK HİZMETLERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI	243.377.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	243.377.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.530.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.754.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.097.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.080.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	334.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.786.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.052.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	588.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	108.094.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.399.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	450.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.765.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.348.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	18.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	700.000	
78.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	3.418.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.418.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.749.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	587.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	75.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
78.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	3.595.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.595.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.279.000	
E.02.01-MEMURLAR	429.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	61.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	826.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	245.819.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	48.738.000	
		2		Hizmet Gelirleri	48.738.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	48.738.000	
	2			Mallların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	197.081.000	
		1		Mallların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	197.081.000	
			23	Ürün Kayıt Ücretleri	79.015.000	
			24	Ürün Sertifika Gelirleri	31.615.000	
			25	İlaç Ruhsat Gelirleri	86.451.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	316.990.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	316.990.000	
		1		Cari	276.990.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	276.990.000	
		2		Sermaye	40.000.000	
			01	Hazine Yardımı	40.000.000	
				Diğer Gelirler	1.001.000	
	1			Faiz Gelirleri	9.000	
		9		Diğer Faizler	9.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	9.000	
	3			Para Cezaları	6.000	
		2		İdari Para Cezaları	6.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	6.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	986.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	986.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	5.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	343.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	638.000	
				Toplam	563.810.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İNSAN HAKLARI	71.095.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	11.075.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	82.170.000	82.170.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	82.170.000	82.170.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	81.170.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	82.170.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
47- İNSAN HAKLARI PROGRAMI	71.095.000	
79.30-BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ	69.480.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	69.480.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.872.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.060.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.947.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.351.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	457.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.294.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.282.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	627.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	211.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.326.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	762.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.019.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	132.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	90.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
79.31-ULUSAL ÖNLEME MEKANİZMASI BİRİMİ	1.615.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.615.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	205.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	310.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	11.075.000	
79.2-ÖZEL KALEM	11.075.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.075.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.268.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.359.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	410.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	235.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	550.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	153.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Kira Gelirleri	10.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	10.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	10.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	80.670.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	80.670.000	
		1		Cari	60.670.000	
			01	Hazine Yardımı	60.670.000	
			2	Sermaye	20.000.000	
			01	Hazine Yardımı	20.000.000	
05				Diğer Gelirler	490.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	490.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	490.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	250.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	240.000	
Toplam					81.170.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	404.403.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	107.280.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	511.683.000	511.683.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	511.683.000	511.683.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	511.683.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	511.683.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	404.403.000	
80.13-PROJE YÖNETİMİ VE DESTEK DAİRE BAŞKANLIĞI	401.120.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	401.120.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.351.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.035.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	392.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	115.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	16.342.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	234.000.000	
80.38-TÜRKİYE SAĞLIK VERİ ARAŞTIRMALARI VE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI ENSTİTÜSÜ	313.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	313.000	
E.01.01-MEMURLAR	113.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
80.30-TÜRKİYE KANSER ENSTİTÜSÜ	369.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	369.000	
E.01.01-MEMURLAR	169.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
80.31-TÜRKİYE BİYOTEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	595.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	595.000	
E.01.01-MEMURLAR	338.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	257.000	
80.32-TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI VE KRONİK HASTALIKLAR ENSTİTÜSÜ	344.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	344.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	288.000	
80.33-TÜRKİYE SAĞLIK HİZMETLERİ KALİTE VE AKREDİTASYON ENSTİTÜSÜ	947.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	947.000	
E.01.01-MEMURLAR	574.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	373.000	
80.34-TÜRKİYE GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP ENSTİTÜSÜ	11.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
80.35-TÜRKİYE ANNE, ÇOCUK ERGEN VE ERGEN SAĞLIĞI ENSTİTÜSÜ	11.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
80.36-SAĞLIK POLİTİKALARI ENSTİTÜSÜ	230.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	230.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	206.000	
80.37-TÜRKİYE AŞI ENSTİTÜSÜ	463.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	463.000	
E.01.01-MEMURLAR	113.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	107.280.000	
80.2-ÖZEL KALEM	467.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	467.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	309.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	158.000	
80.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	106.763.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	106.763.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.629.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.672.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	78.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.282.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.642.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	88.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	104.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	648.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
80.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	50.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	687.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	687.000	
		2		Hizmet Gelirleri	687.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	687.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	510.001.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	510.001.000	
		1		Cari	100.659.000	
			01	Hazine Yardımı	100.659.000	
		2		Sermaye	409.342.000	
			01	Hazine Yardımı	409.342.000	
05				Diğer Gelirler	995.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	995.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	995.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	995.000	
Toplam					511.683.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HELAL AKREDİTASYON KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	12.762.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	10.054.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	22.816.000	22.816.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	22.816.000	22.816.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	22.716.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HELAL AKREDİTASYON KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	22.816.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
44- TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU PROGRAMI	12.762.000	
81.2-GENEL SEKTÖRLİK	12.762.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.762.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.734.000	
E.02.01-MEMURLAR	963.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	84.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.010.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	279.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	689.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	153.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	600.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	10.054.000	
81.2-GENEL SEKTÖRLİK	10.054.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.054.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.234.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.259.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	216.000	
E.02.03-İŞÇİLER	946.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	733.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	228.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	13.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	650.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	103.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	53.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	43.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	119.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.150.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HELAL AKREDITASYON KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.891.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.891.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.891.000	
			02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	1.200.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	451.000	
			27	Akreditasyon Hizmeti Gelirleri	240.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.804.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	20.804.000	
		1		Cari	18.504.000	
			01	Hazine Yardımı	18.504.000	
		2		Sermaye	2.300.000	
			01	Hazine Yardımı	2.300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HELAL AKREDITASYON KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	21.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	21.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	21.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	21.000	
Toplam					22.716.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TABİİ KAYNAKLAR	878.991.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	149.382.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.028.373.000	1.028.373.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.028.373.000	1.028.373.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.008.373.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.028.373.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
49- TABİİ KAYNAKLAR PROGRAMI	878.991.000	
83.2-ÖZEL KALEM	108.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	108.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	108.000	
83.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.981.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.981.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.922.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	827.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.232.000	
83.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	122.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	122.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
83.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.159.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.159.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	159.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.000.000	
83.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	112.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	112.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	112.000	
83.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.296.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.296.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	228.000	
E.08.01-YURTIÇI BORÇ VERME	2.068.000	
83.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	268.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	268.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	268.000	
83.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	223.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	223.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	223.000	
83.32-ENERJİ HAMMADDELERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	691.150.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	691.150.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.846.000	
E.02.01-MEMURLAR	283.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	688.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	688.331.000	
83.33-AGREGA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.465.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.465.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.712.000	
E.02.01-MEMURLAR	600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.151.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
83.36-METALİK MADENLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.440.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.440.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.032.000	
E.02.01-MEMURLAR	497.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	909.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.41-ÖZEL ALANLAR VE HARİTA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.110.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.110.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.830.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.725.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.032.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
83.43-SEKTÖR İZLEME VE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.916.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.916.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.115.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.068.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	731.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.44-HAMMADDE ÜRETİM İZİNLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.015.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.015.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.911.000	
E.02.01-MEMURLAR	531.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	571.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.30-MADEN RUHSAT SİCİL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.004.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.004.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.554.000	
E.02.01-MEMURLAR	807.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	641.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.31-MADEN ARAMA VE İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.351.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.351.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.293.000	
E.02.01-MEMURLAR	873.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.183.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.34-DOĞAL TAŞ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.868.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.868.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	3.468.000	
E.02.01-MEMURLAR	614.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	784.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
83.35-ENDÜSTRİYEL MİNERALLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.408.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.408.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.429.000	
E.02.01-MEMURLAR	228.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	749.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.37-PETROL STOKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.885.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.885.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.074.000	
E.02.01-MEMURLAR	513.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	298.000	
83.38-PETROL ARAMA, ÜRETİM VE RUHSATLANDIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.616.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.616.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.570.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.464.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	580.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.39-İHALE VE PROJE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.955.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.955.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.080.000	
E.02.01-MEMURLAR	360.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	513.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.40-MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.151.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.151.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.196.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.166.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	787.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
83.42-RUHSAT DENETLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	60.388.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	60.388.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.869.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	46.443.000	
E.02.01-MEMURLAR	535.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.911.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.030.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	600.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	149.382.000	
83.2-ÖZEL KALEM	9.733.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.733.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	8.053.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.166.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	388.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	126.000	
83.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	91.962.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	91.962.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.461.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.323.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.056.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.888.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.594.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	126.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.113.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	928.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	231.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.340.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	24.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.000.000	
83.5-PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.508.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.508.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.267.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	403.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	66.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.765.000	
83.10-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.944.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.944.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.743.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.702.000	
E.02.01-MEMURLAR	640.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	344.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	31.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.484.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
83.20-TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	3.138.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.138.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.699.000	
E.02.01-MEMURLAR	361.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	78.000	
83.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.988.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.988.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.275.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	666.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	47.000	
83.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	9.091.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.091.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.546.000	
E.02.01-MEMURLAR	995.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	88.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.462.000	
83.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	1.974.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.974.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.608.000	
E.02.01-MEMURLAR	329.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
83.43-SEKTÖR İZLEME VE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	44.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	44.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	44.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	390.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	70.000.000	
		2		Hizmet Gelirleri	70.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	70.000.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	320.000.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	320.000.000	
			30	Ruhsat Taban Bedeli Gelirleri	160.000.000	
			31	Maden Arama Ruhsat Bedeli Gelirleri	160.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	326.273.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	326.273.000	
		1		Cari	249.205.000	
			01	Hazine Yardımı	249.205.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	77.068.000	
			01	Hazine Yardımı	77.068.000	
				Diğer Gelirler	292.100.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	290.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	290.000.000	
			18	Maden İşletme Ruhsat Bedeli Payları	290.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.100.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.100.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	100.000	
Toplam					1.008.373.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE UZAY AJANSI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
UZAY VE HAVACILIK	1.608.002.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	10.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.618.002.000	1.618.002.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.618.002.000	1.618.002.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.618.002.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE UZAY AJANSI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE UZAY AJANSI	1.618.002.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
63- UZAY VE HAVACILIK PROGRAMI	1.608.002.000	
84.2-BAŞKANLIK	1.608.002.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.608.002.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.060.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.107.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.627.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	22.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.801.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.363.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.424.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.015.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	5.595.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	245.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.749.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	768.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	400.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	100.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	2.068.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	27.358.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	1.515.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	10.000.000	
84.2-BAŞKANLIK	10.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.850.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.350.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TÜRKİYE UZAY AJANSI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.318.002.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.318.002.000	
		1		Cari	92.002.000	
			01	Hazine Yardımı	92.002.000	
		2		Sermaye	1.226.000.000	
			01	Hazine Yardımı	1.226.000.000	
05				Diğer Gelirler	300.000.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	300.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	300.000.000	
			19	Uzay ve Havacılık Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Payı	299.000.000	
			99	Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar	1.000.000	
Toplam					1.618.002.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİLLİ KÜLTÜR	83.057.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	21.663.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	25.033.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	129.753.000	129.753.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	129.753.000	129.753.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	129.653.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	129.753.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	83.057.000	
85.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ GRUP BAŞKANLIĞI	7.476.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.476.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.726.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.250.000	
85.30-ALAN PLANLAMA VE UYGULAMA GRUP BAŞKANLIĞI	67.640.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	67.640.000	
E.01.01-MEMURLAR	784.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.000.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.290.000	
E.02.03-İŞÇİLER	242.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	683.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	460.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.487.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	77.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	793.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.133.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	14.682.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	21.209.000	
85.31-ALAN YÖNETİMİ VE TANITIM GRUP BAŞKANLIĞI	7.941.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.941.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.571.000	
E.02.03-İŞÇİLER	202.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	210.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	73.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.570.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	131.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	173.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.000	
48- TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI	21.663.000	
85.30-ALAN PLANLAMA VE UYGULAMA GRUP BAŞKANLIĞI	5.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
85.31-ALAN YÖNETİMİ VE TANITIM GRUP BAŞKANLIĞI	16.663.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	16.663.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	202.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	520.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	220.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.551.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	25.033.000	
85.4-PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ GRUP BAŞKANLIĞI	21.374.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.374.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.625.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.152.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.498.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.239.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	171.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.045.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	531.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	20.000	
85.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	3.659.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.659.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	100.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	61.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	265.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	401.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	732.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	118.957.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	118.957.000	
		1		Cari	60.457.000	
			01	Hazine Yardımı	60.457.000	
		2		Sermaye	58.500.000	
			01	Hazine Yardımı	58.500.000	
05				Diğer Gelirler	10.696.000	
	1			Faiz Gelirleri	6.000	
		9		Diğer Faizler	6.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	6.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	101.000	
		8		Mahalli İdarelere Ait Paylar	100.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Mahalli İdarelere Ait Diğer Paylar	100.000	
		9		Diğer Paylar	1.000	
			99	Diğer Paylar	1.000	
	3			Para Cezaları	100.000	
		9		Diğer Para Cezaları	100.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	100.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	10.489.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	10.489.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	4.701.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.788.000	
Toplam					129.653.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HUKUK VE ADALET	81.102.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	81.102.000	81.102.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	81.102.000	81.102.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	80.802.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	81.102.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
1- HUKUK VE ADALET PROGRAMI	81.102.000	
102.1-AKADEMİ BİRİMLERİ	81.102.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	81.102.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.099.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.722.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.158.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.559.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.098.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.324.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.250.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.129.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	364.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	800.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.292.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	28.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.800.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.354.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.254.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	554.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	554.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.700.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	1.700.000	
	6			Kira Gelirleri	100.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	100.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	100.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	78.302.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	78.302.000	
			1	Cari	69.202.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2	01		Hazine Yardımı	69.202.000	
				Sermaye	9.100.000	
		01		Hazine Yardımı	9.100.000	
	9	Diğer Gelirler			146.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	146.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	146.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	146.000	
Toplam					80.802.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	660.007.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TABİİ KAYNAKLAR	107.051.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	184.285.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	951.343.000	951.343.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	951.343.000	951.343.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	950.343.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	951.343.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	660.007.000	
104.6-AKADEMİ VE YAYINLAR KOORDİNATÖRLÜĞÜ	9.264.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.264.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.892.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.288.000	
E.02.01-MEMURLAR	514.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	506.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	466.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	86.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	378.000	
104.10-BİLİŞİM HİZMETLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	4.620.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.620.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.680.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.940.000	
104.12-ULUSLARARASI İLİŞKİLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ	223.446.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	223.446.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	212.946.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.500.000	
104.27-DESTEK PROGRAMLARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ	100.918.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	100.918.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.854.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.174.000	
E.02.01-MEMURLAR	229.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	274.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	42.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	203.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	10.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	85.995.000	
104.28-ENERJİ VE TEKNOLOJİ POLİTİKALARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ	1.709.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.709.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	1.110.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	323.000	
E.02.01-MEMURLAR	101.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	39.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
104.29-ENDÜSTRİYEL İLİŞKİLER VE SÖZLEŞMELER KOORDİNATÖRLÜĞÜ	3.375.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.375.000	
E.01.01-MEMURLAR	571.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.085.000	
E.02.01-MEMURLAR	69.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	259.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	162.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
104.30-NÜKLEER ENERJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	288.516.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	288.516.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.466.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	75.659.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.077.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.318.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.828.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.630.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	592.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.245.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	829.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	16.239.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.360.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	555.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	478.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	86.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	46.317.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.756.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.705.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	714.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.356.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.066.000	
104.33-ENERJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	797.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	797.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	294.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	76.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	156.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	53.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
104.34-TEMİZ ENERJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	11.665.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.665.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.085.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	709.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	108.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	127.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	156.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	53.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	17.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.200.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.040.000	
104.35-RADYOAKTİF ATIK YÖNETİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	15.697.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.697.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.764.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	434.000	
E.02.01-MEMURLAR	248.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	47.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	194.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	28.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	730.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	701.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.930.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.366.000	
49- TABİİ KAYNAKLAR PROGRAMI	107.051.000	
104.27-DESTEK PROGRAMLARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ	44.925.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	44.925.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	39.925.000	
104.30-NÜKLEER ENERJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	10.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
104.31-BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	23.026.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	23.026.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.226.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.908.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.855.000	
E.02.01-MEMURLAR	712.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	272.000	
E.02.03-İŞÇİLER	325.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	688.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	95.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	112.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.208.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	414.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	300.000	
E.07.01-KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	75.000	
104.32-NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	29.100.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.100.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.332.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	268.000	
E.02.01-MEMURLAR	375.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	66.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	341.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	152.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	162.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	282.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	92.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	22.100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.900.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	184.285.000	
104.2-ÖZEL KALEM	3.695.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.695.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.334.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	709.000	
E.02.01-MEMURLAR	116.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	104.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	278.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	96.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	26.000	
104.4-DESTEK HİZMETLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	99.152.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	99.152.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.076.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.081.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.120.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.672.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	165.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.894.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.398.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	99.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.676.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	415.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	351.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	912.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.264.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	40.000.000	
104.5-İNSAN KAYNAKLARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ	30.657.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	30.657.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.874.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	709.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	221.000	
E.02.01-MEMURLAR	436.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	104.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	133.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	145.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	25.930.000	
104.10-BİLİŞİM HİZMETLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	33.742.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	33.742.000	
E.01.01-MEMURLAR	922.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.461.000	
E.02.01-MEMURLAR	134.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	281.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.623.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	987.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.270.000	
104.12-ULUSLARARASI İLİŞKİLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ	5.346.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.346.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.797.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.751.000	
E.02.01-MEMURLAR	259.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	216.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	58.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.021.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	132.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	91.000	
104.20-DENETİM HİZMETLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	864.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	864.000	
E.01.01-MEMURLAR	477.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	152.000	
E.02.01-MEMURLAR	58.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
104.23-STRATEJİ GELİŞTİRME KOORDİNATÖRLÜĞÜ	5.920.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.920.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.235.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	835.000	
E.02.01-MEMURLAR	666.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	96.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	37.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
104.24-HUKUK HİZMETLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ	2.442.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.442.000	
E.01.01-MEMURLAR	829.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	385.000	
E.02.01-MEMURLAR	101.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	52.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.030.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
104.25-KURUMSAL İLETİŞİM KOORDİNATÖRLÜĞÜ	2.430.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.430.000	
E.01.01-MEMURLAR	684.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	803.000	
E.02.01-MEMURLAR	97.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	104.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	204.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	247.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	105.000	
104.30-NÜKLEER ENERJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	37.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	37.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.010.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	21.000.000	
		2		Hizmet Gelirleri	21.000.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	1.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	20.000.000	
	6			Kira Gelirleri	10.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	10.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	10.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	889.183.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	889.183.000	
		1		Cari	549.183.000	
			01	Hazine Yardımı	549.183.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRKİYE ENERJİ, NUKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	340.000.000	
			01	Hazine Yardımı	340.000.000	
				Diğer Gelirler	40.150.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	40.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	40.000.000	
			01	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile İlgili Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Net Gelirlerin	40.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	150.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	150.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	150.000	
Toplam					950.343.000	

**2023 Yılı
Merkezi Yönetim Bütçesi**

**(III) Sayılı Cetvel
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar**

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	200.013.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	364.287.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	564.300.000	564.300.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	1.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	564.301.000	564.301.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	564.301.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	564.301.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	200.013.000	
87.30-İZLEME VE DEĞERLENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	65.147.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	65.147.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.316.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.311.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.750.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.020.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	350.000	
87.31-KAMUOYU YAYIN ARAŞTIRMALARI VE ÖLÇME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	33.386.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	33.386.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.441.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.376.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	850.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	770.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	16.799.000	
87.32-İZİN VE TAHSİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.419.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	38.419.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.627.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.069.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.250.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	450.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	463.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	310.000	
87.33-ULUSLARARASI İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.526.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	20.526.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.231.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	965.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	175.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	950.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	734.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	4.500.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	2.676.000	
87.34-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	42.535.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	42.535.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.259.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.940.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	272.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	528.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	77.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	218.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	125.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	364.287.000	
87.2-ÖZEL KALEM	64.869.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	64.869.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.178.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.256.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	79.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.530.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.330.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	12.222.000	
87.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	211.745.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	211.745.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.070.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.594.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.547.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.899.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.235.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	400.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	440.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.810.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.850.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	34.500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	40.000.000	
87.5-İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	21.946.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	21.946.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.566.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.319.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.488.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	290.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	323.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.060.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
87.11-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	50.196.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	50.196.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.098.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.003.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	160.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	160.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.615.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.050.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	13.000.000	
87.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	15.531.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	15.531.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.772.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.374.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	105.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	735.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	280.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	65.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	1.000	
87.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	1.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	192.050.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	300.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	300.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	300.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	191.750.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	191.750.000	
			01	TV Yayın Lisansı Ücreti	37.000.000	
			02	Radyo Yayın Lisansı Ücreti	3.000.000	
			14	Televizyon Kanal Yıllık Kullanım Ücreti	102.000.000	
			15	Radyo Frekans Yıllık Kullanım Ücreti	22.250.000	
			27	Yayın İletim Yetkilendirme Ücreti	27.500.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	116.147.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	116.147.000	
		1		Cari	116.147.000	
			01	Hazine Yardımı	116.147.000	
				Diğer Gelirler	256.104.000	
	1			Faiz Gelirleri	10.000	
		9		Diğer Faizler	10.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	10.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	230.000.000	
		7		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	230.000.000	
			04	TV Ticari İletişim Geliri	221.000.000	
			05	Radyo Ticari İletişim Geliri	9.000.000	
	3			Para Cezaları	6.000.000	
		9		Diğer Para Cezaları	6.000.000	
			02	Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Zamları	6.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	20.094.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	20.094.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	200.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	19.894.000	
Toplam					564.301.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ VE İLETİŞİM	4.602.179.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	895.821.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	5.498.000.000	5.498.000.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	7.877.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	13.375.000.000	13.375.000.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	13.375.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	13.375.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
15- BİLGİ VE İLETİŞİM PROGRAMI	4.602.179.000	
88.5-İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	23.760.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	23.760.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.724.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.235.000	
E.02.01-MEMURLAR	326.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.475.000	
88.65-BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	191.912.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	191.912.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.227.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	69.166.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.412.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.287.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.576.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.036.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	370.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.937.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	288.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.441.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.073.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	99.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	85.000.000	
88.30-ERİŞİM VE TARİFELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.128.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	8.128.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.867.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.325.000	
E.02.01-MEMURLAR	204.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	482.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	250.000	
88.31-YETKİLENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.191.569.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	4.191.569.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.062.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.129.000	
E.02.01-MEMURLAR	385.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.226.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	125.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	1.420.068.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.751.574.000	
88.32-SEKTÖREL REKABET DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.103.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	8.103.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.329.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.286.000	
E.02.01-MEMURLAR	150.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.900.000	
88.33-SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.071.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9.071.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.237.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.957.000	
E.02.01-MEMURLAR	151.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	690.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
88.34-SPEKTRUM YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.578.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	15.578.000	
E.01.01-MEMURLAR	730.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.715.000	
E.02.01-MEMURLAR	75.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.008.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.250.000	
88.35-SPEKTRUM İZLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	61.269.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	61.269.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.236.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.340.000	
E.02.01-MEMURLAR	132.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.261.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	300.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	45.000.000	
88.36-TEKNİK DÜZENLEMELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.621.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	14.621.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.556.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.534.000	
E.02.01-MEMURLAR	180.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.051.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	300.000	
88.38-TÜKETİCİ HAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	28.313.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	28.313.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.541.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.687.000	
E.02.01-MEMURLAR	272.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.363.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	450.000	
88.39-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	42.695.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	42.695.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.308.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.447.000	
E.02.01-MEMURLAR	315.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.373.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.888.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	105.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	355.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.904.000	
88.40-SEKTÖREL DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.160.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.160.000	
E.01.01-MEMURLAR	832.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.659.000	
E.02.01-MEMURLAR	88.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	496.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	895.821.000	
88.2-ÖZEL KALEM	14.982.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	14.982.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.362.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.308.000	
E.02.01-MEMURLAR	566.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	846.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
88.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	424.326.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	421.326.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.792.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.895.000	
E.02.01-MEMURLAR	470.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.201.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	108.347.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	369.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	998.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	53.888.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.995.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.596.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	477.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	800.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	218.498.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.000.000	
F.08-Şartlı Bağış ve Yardımlar	3.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.000.000	
88.5-İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	380.156.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	380.156.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.055.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	79.787.000	
E.01.03-İŞÇİLER	173.137.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.484.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.895.000	
E.02.03-İŞÇİLER	39.357.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	315.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.895.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	35.181.000	
88.10-BİLİŞİM SİSTEMLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.323.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.323.000	
E.01.01-MEMURLAR	654.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.278.000	
E.02.01-MEMURLAR	63.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.213.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	115.000	
88.13-MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.076.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	4.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	618.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.038.000	
E.02.01-MEMURLAR	69.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	301.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000	
88.14-KURUMSAL KALİTE DEĞERLENDİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.955.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.955.000	
E.01.01-MEMURLAR	284.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.461.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	148.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	42.000	
88.15-KURUL İŞLERİ VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.797.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	12.797.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.458.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.087.000	
E.02.01-MEMURLAR	546.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	306.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.400.000	
88.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	10.742.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	10.742.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.963.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.442.000	
E.02.01-MEMURLAR	701.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	591.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.700.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	300.000	
88.25-BASIN İLE İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ	1.211.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.211.000	
E.01.01-MEMURLAR	61.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	941.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	141.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
88.41-ULUSLARARASI İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.253.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	11.253.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.193.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.510.000	
E.02.01-MEMURLAR	107.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	426.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	410.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	6.607.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	7.877.000.000	
88.13-MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.877.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.877.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	7.877.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.737.241.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	55.750.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	43.750.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	43.750.000	
		2		Hizmet Gelirleri	12.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	12.000.000	
	2			Mallarn kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	12.681.491.000	
		1		Mallarn kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	12.681.491.000	
			07	İletişim Araçları Ruhsatname ve Sertifika Ücretleri	793.825.000	
			08	İletişim Araçları Kullanım Ücretleri	11.877.666.000	
			33	İnternet Alan Adı Tahsisi ve Yenileme Gelirleri	10.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	65.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	4			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	65.000.000	
		2		Sermaye	65.000.000	
			03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	65.000.000	
				Diğer Gelirler	572.759.000	
	1			Faiz Gelirleri	3.000	
		9		Diğer Faizler	3.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	3.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	490.800.000	
		3		Yönetim Giderlerine Katılma Payları	490.800.000	
			99	Diğerlerinden Alınan Yönetim Giderlerine Katılma Payları	490.800.000	
	3			Para Cezaları	79.078.000	
		2		İdari Para Cezaları	69.078.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	69.078.000	
			9	Diğer Para Cezaları	10.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9		02	Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Zamları	10.000.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.878.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	2.878.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	8.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	370.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.500.000	
Toplam					13.375.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SERMAYE PİYASASI KURULU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	220.670.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	330.330.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	551.000.000	551.000.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	349.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	900.000.000	900.000.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	900.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SERMAYE PİYASASI KURULU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SERMAYE PİYASASI KURULU	900.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
14- FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK PROGRAMI	220.670.000	
89.2-ÖZEL KALEM	52.705.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	52.705.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.010.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.185.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	10.000.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.010.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.600.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.100.000	
89.65-SPK İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ	16.715.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	16.715.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.580.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.805.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	770.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	560.000	
89.30-DENETLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	24.640.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	24.640.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.610.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.31-ORTAKLIKLAR FİNANSMANI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	32.340.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	32.340.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.710.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.400.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.32-ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.400.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.400.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.070.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.300.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.33-KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	23.160.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	23.160.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.230.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.900.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.35-MUHASABE STANDARTLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.110.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.110.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.780.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.36-ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.650.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	10.650.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.070.000	
E.02.01-MEMURLAR	650.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.37-PİYASA GÖZETİM VE DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.720.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	15.720.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.290.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.38-KURUMSAL İLETİŞİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10.230.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	10.230.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.450.000	
E.02.01-MEMURLAR	750.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	330.330.000	
89.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	271.245.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	271.245.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.520.000	
E.01.03-İŞÇİLER	29.100.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.580.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	700.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	160.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	32.590.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.135.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.180.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	13.500.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.600.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	103.050.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
89.10-BİLGİ İŞLEM, İSTATİSTİK VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	19.475.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	19.475.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.245.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.400.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	800.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.590.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.590.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.960.000	
E.02.01-MEMURLAR	600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
89.24-HUKUK İŞLERİ DAİRESİ	32.020.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	32.020.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.260.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	930.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	310.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	349.000.000	
89.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	349.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	349.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	349.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SERMAYE PİYASASI KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	638.600.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	637.500.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	637.500.000	
			09	Sermaye Piyasası Araçları Kayıt Ücretleri	637.500.000	
	6			Kira Gelirleri	1.100.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.100.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.100.000	
05				Diğer Gelirler	261.400.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	260.000.000	
		7		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	260.000.000	
			99	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Diğer Paylar	260.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SERMAYE PİYASASI KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.400.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	700.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	700.000	
Toplam					900.000.000	

SERMAYE PİYASASI KURULU (E) CETVELİ

- 1- Sermaye Piyasası Kurulu gelir fazlasını hizmet binası alımı, yapımı ve donanımında kullanmaya yetkilidir.
- 2- Yabancı ülkelerin ilgili kurumlarıyla imzalanan protokoller gereğince yabancı ülkelerin sermaye piyasalarını düzenleyen kuruluşlarına yardımda bulunmaya Kurul Karar Organı yetkilidir.
- 3- İstanbul Uluslararası Finans Merkezi giderlerinden Sermaye Piyasası Kurulu payına düşen tutarları Türkiye Varlık Fonu'nun göstereceği hesaba ödemeye Kurul Karar Organı yetkilidir.

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
FINANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	1.544.500.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	143.500.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.688.000.000	1.688.000.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	200.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.888.000.000	1.888.000.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.888.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	1.888.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
14- FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK PROGRAMI	1.544.500.000	
90.2-ÖZEL KALEM	73.400.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	73.400.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	23.000.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	6.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.750.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.000.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	742.650.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	742.650.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.050.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	90.850.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.750.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.050.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	51.000.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.800.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	50.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	41.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	510.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
90.24-HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	6.200.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	6.200.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
90.58-DENETİM V DAİRE BAŞKANLIĞI	30.250.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	30.250.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.000.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.41-DENETİM I DAİRE BAŞKANLIĞI	41.050.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	41.050.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.000.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.100.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.42-DENETİM II DAİRE BAŞKANLIĞI	40.750.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	40.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.43-DENETİM III DAİRE BAŞKANLIĞI	40.750.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	40.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.44-DÜZENLEME DAİRE BAŞKANLIĞI	35.800.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	35.800.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.45-UYGULAMA I DAİRE BAŞKANLIĞI	35.250.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	35.250.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.000.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.46-UYGULAMA II DAİRE BAŞKANLIĞI	34.750.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.47-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	43.800.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	43.800.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	700.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
90.48-VERİ VE SİSTEM YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	99.450.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	99.450.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.800.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.200.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	18.000.000	
90.49-DENETİM IV DAİRE BAŞKANLIĞI	34.800.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.800.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
90.50-UYGULAMA III DAİRE BAŞKANLIĞI	34.850.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.51-RİSK YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI	33.100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	33.100.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.200.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
90.52-KURUMSAL İLETİŞİM VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI	35.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	35.000.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.53-FİNANSAL TÜKETİCİ İLİŞKİLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	52.750.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	52.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.54-EKONOMİK DEĞERLENDİRMELER DAİRE BAŞKANLIĞI	29.750.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	29.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.55-BİLGİ SİSTEMLERİ UYUM DAİRE BAŞKANLIĞI	34.950.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.950.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.56-UYGULAMA IV DAİRE BAŞKANLIĞI	34.850.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
90.57-UYGULAMA V DAİRE BAŞKANLIĞI	30.350.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	30.350.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.000.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.300.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	143.500.000	
90.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	109.950.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	109.950.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.350.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	28.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.800.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	4.700.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.500.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	200.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	50.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
90.24-HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	33.550.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	33.550.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.000.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.500.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.100.000	
E.02.01-MEMURLAR	500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.000.000	
E.02.03-İŞÇİLER	700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	200.000.000	
90.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	200.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	200.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	200.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	1.888.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Faiz Gelirleri	120.798	
		9		Diğer Faizler	120.798	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	100.000	
			99	Diğer Faizler	20.798	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.886.329.202	
		7		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	1.886.329.202	
			01	Bankalar Katılım Payı	1.841.171.474	
			02	Banka Dışı Mali Kuruluşlar Katılım Payı	44.557.729	
			99	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Diğer Paylar	600.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.550.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.550.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			06	Kişilerden Alacaklar	800.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	750.000	
Toplam					1.888.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	449.901.000	Aynen Kabul Edilmiştir
	392.349.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	842.250.000	842.250.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	847.250.000	847.250.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	847.250.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	847.250.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	449.901.000	
91.20-DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	272.326.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	272.326.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.250.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.050.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	238.726.000	
91.37-ENERJİ DÖNÜŞÜM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.935.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	8.935.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.025.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	785.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
91.30-ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	52.095.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	52.095.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.440.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	55.000	
91.32-DOĞALGAZ PİYASASI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	21.805.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	21.805.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.130.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.840.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	750.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	85.000	
91.33-PETROL PİYASASI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	36.405.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	36.405.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.500.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	650.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	55.000	
91.34-KAMULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.855.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.855.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.900.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	750.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
91.35-TARİFELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	20.665.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	20.665.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.150.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.800.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.650.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.000	
91.36-SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	19.815.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	19.815.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.100.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	550.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	392.349.000	
91.2-ÖZEL KALEM	36.905.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	36.905.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.300.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.000.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.800.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.305.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
91.5-İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	229.494.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	229.494.000	
E.01.01-MEMURLAR	90.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.400.000	
E.01.03-İŞÇİLER	76.500.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.100.000	
E.02.03-İŞÇİLER	17.840.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	27.885.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	291.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	325.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	26.455.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.806.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	601.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	21.001.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.550.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.050.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
91.10-BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	46.305.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	46.305.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.900.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	850.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.855.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	19.500.000	
91.12-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38.600.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	38.600.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.300.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	575.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	400.000	
91.24-HUKUK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	39.665.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	39.665.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.130.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.050.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	480.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
91.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	1.380.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.380.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.010.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.000.000	
91.12-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	5.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	5.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	746.201.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	746.000.000	
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	746.000.000	
			10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	115.000.000	
			11	Doğalgaz Piyasası Lisans ve Sertifika Gelirleri	164.000.000	
			12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	406.000.000	
			13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	61.000.000	
	6			Kira Gelirleri	200.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	200.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	200.000	
				Diğer Gelirler	111.049.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			03	Mevduat Faizleri	1.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	106.000.000	
		9		Diğer Paylar	106.000.000	
			99	Diğer Paylar	106.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.048.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.048.000	
09			06	Kişİlerden Alacaklar	48.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.000.000	
				Red ve İadeler (-)	-10.000.000	
	3			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	-5.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		2		Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	-5.000.000	
			01	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	-5.000.000	
5				Diğer Gelirler	-5.000.000	
		9		Diğer Çeşitli Gelirler	-5.000.000	
			99	Yukanda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	-5.000.000	
Toplam					847.250.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAMU İHALE KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	83.062.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	241.938.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	325.000.000	325.000.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	85.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	410.000.000	410.000.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	410.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAMU İHALE KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAMU İHALE KURUMU	410.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
41- TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI PROGRAMI	83.062.000	
92.8-DÜZENLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.392.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9.392.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.418.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	862.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	112.000	
92.42-DÜZENLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI-II	3.348.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.348.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.021.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	299.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	28.000	
92.33-KURUMSAL GELİŞİM VE ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.493.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	13.493.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.441.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.406.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.283.000	
E.02.03-İŞÇİLER	283.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
92.35-I. İNCELEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.180.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	18.180.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.406.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.664.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
92.36-II. İNCELEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.960.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.960.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.306.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.544.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
92.37-III. İNCELEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.602.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	2.602.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.359.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	237.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
92.39-KURUL İŞLERİ VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.860.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.860.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.450.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	360.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
92.40-ÖN İNCELEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.725.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	6.725.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.059.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	606.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
92.41-SİCİL İZLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.502.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.502.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.691.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	771.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	241.938.000	
92.2-ÖZEL KALEM	9.491.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9.491.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.889.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	300.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	820.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	400.000	
92.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	151.107.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	151.107.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.498.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.620.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.044.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.165.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	27.670.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	17.848.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.780.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.020.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.600.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.002.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.400.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.350.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
92.6-EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9.042.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9.042.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.478.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	264.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	720.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	500.000	
92.7-İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.397.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	13.397.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.979.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.358.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	858.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.086.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	116.000	
92.12-ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.994.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.994.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	422.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
92.24-HUKUK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.136.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.136.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.348.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	718.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
92.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER DANIŞMANLIĞI	1.246.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.246.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.086.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	148.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
92.26-KURUM MÜŞAVİRLİĞİ	8.325.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	8.325.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.421.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	882.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	22.000	
92.27-BAŞKANLIK MÜŞAVİRLİĞİ	1.064.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.064.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	917.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
92.38-ELEKTRONİK İHALE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	37.136.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	37.136.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.106.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.934.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.662.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.164.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.200.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	85.000.000	
92.4-İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	85.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	85.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	85.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAMU İHALE KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	140.452.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	140.382.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	140.381.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	1.000	
			09	İhaleye İlişkin Şikayetler İçin Alınan Bedeller	45.520.000	
			39	İhale İlan Yayın Geliri	94.860.000	
	6			Kira Gelirleri	70.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	70.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	60.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAMU İHALE KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	269.548.000	
	1			Faiz Gelirleri	13.000	
		9		Diğer Faizler	13.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	5.000	
			03	Mevduat Faizleri	5.000	
			99	Diğer Faizler	3.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	268.890.000	
		5		Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	268.890.000	
			15	Bağittlanan Sözleşmelerden Alınan Kurum Payı	268.890.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	645.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	645.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	250.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	395.000	
Toplam					410.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: REKABET KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	334.852.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	220.101.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	554.953.000	554.953.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	559.953.000	559.953.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	559.953.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: REKABET KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
REKABET KURUMU	559.953.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
41- TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI PROGRAMI	334.852.000	
93.2-ÖZEL KALEM	16.060.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	16.060.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.068.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.000.000	
E.02.01-MEMURLAR	792.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000.000	
93.39-DIŞ İLİŞKİLER VE REKABET SAVUNUCULUĞU DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13.261.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	13.261.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.488.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	890.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	633.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	645.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	3.575.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	30.000	
93.40-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	95.637.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	95.637.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	84.390.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.154.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	350.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	543.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.600.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	600.000	
93.41-6. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	26.776.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	26.776.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.665.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.211.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
93.30-1. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.072.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.072.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.409.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.763.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
93.31-2. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.618.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34.618.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.487.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.931.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.200.000	
93.32-3. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	30.832.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	30.832.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.361.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.571.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
93.33-4. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31.300.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	31.300.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.757.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.643.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
93.35-5. DENETİM VE UYGULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	27.143.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	27.143.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.107.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.136.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	900.000	
93.36-KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17.121.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.121.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.666.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.355.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	100.000	
93.37-EKONOMİK ANALİZ VE ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8.032.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	8.032.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.520.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	612.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	450.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.450.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	220.101.000	
93.2-ÖZEL KALEM	11.502.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	11.502.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.612.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.140.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	750.000	
93.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	111.592.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	111.592.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	39.930.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.568.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.084.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.380.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.775.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	425.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.060.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.490.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	600.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.640.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.440.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
93.5-İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	29.044.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	29.044.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.192.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	40.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.352.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	260.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.000.000	
93.24-HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	9.288.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9.288.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.768.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	900.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	270.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.350.000	
93.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	3.311.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.311.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.484.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	372.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	130.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	80.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	240.000	
93.38-BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	50.593.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	50.593.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.512.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.136.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.930.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.850.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	7.415.000	
93.65-İSTANBUL BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ	4.771.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	4.771.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.162.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	564.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	5.000.000	
93.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	5.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	5.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: REKABET KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.050.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	6			Kira Gelirleri	10.050.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	10.050.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	10.000.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	50.000	
05				Diğer Gelirler	549.403.000	
	1			Faiz Gelirleri	250.000	
		9		Diğer Faizler	250.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	50.000	
			99	Diğer Faizler	200.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	543.153.000	
		7		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	543.153.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: REKABET KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
06	9	1	03	Şirket Kuruluş ve Sermaye Arttırmılarından Alınan Pay	543.153.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	6.000.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	6.000.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	2.000.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.000.000	
	Sermaye Gelirleri			500.000		
	2	2		Taşınır Satış Gelirleri	500.000	
				Taşıt Satış Gelirleri	500.000	
	01		Taşıt Satış Gelirleri	500.000		
Toplam					559.953.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	165.434.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	15.390.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	180.824.000	180.824.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	180.824.000	180.824.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	180.824.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	180.824.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
41- TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI PROGRAMI	165.434.000	
94.4-İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	165.434.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	165.434.000	
E.01.01-MEMURLAR	75.831.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.266.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.745.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.914.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.301.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.750.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.665.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	165.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	16.450.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.050.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.010.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.052.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	230.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	990.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.615.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	14.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	15.390.000	
94.4-İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	15.390.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	15.390.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.390.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.500.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.650.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	200.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	200.000	
			19	Bağımsız Denetçi Kimlik ve Mühür Ücret Gelirleri	2.000.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	250.000	
		2		Hizmet Gelirleri	7.850.000	
			04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	3.000.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	4.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	350.000	
	2			Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	1.000.000	
		29		Bağımsız Denetçi ve Bağımsız Denetim Kuruluşu Belge Ücret Gelirleri	500.000	
		99		Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler	500.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	500.000	
		9		Diğer Gelirler	500.000	
		99		Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	500.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	168.374.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	168.374.000	
		1		Cari	152.659.000	
		01		Hazine Yardımı	152.659.000	
		2		Sermaye	15.715.000	
		01		Hazine Yardımı	15.715.000	
05				Diğer Gelirler	450.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	450.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	450.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	100.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	350.000	
Toplam					180.824.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İNSAN HAKLARI	141.030.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.635.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	148.665.000	148.665.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	148.665.000	148.665.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	148.665.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	148.665.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
47- İNSAN HAKLARI PROGRAMI	141.030.000	
95.30-BAŞKANLIK VE HİZMET BİRİMLERİ	141.030.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	141.030.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.295.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.150.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.390.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.200.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	120.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.850.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.560.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	700.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	555.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	39.300.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	600.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.720.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	50.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.100.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	720.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	9.220.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.635.000	
95.2-ÖZEL KALEM	7.635.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.635.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.035.000	
E.02.01-MEMURLAR	700.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	148.483.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	148.483.000	
		1		Cari	133.763.000	
			01	Hazine Yardımı	133.763.000	
		2		Sermaye	14.720.000	
			01	Hazine Yardımı	14.720.000	
05				Diğer Gelirler	180.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	180.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	180.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	150.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	30.000	
Toplam					148.665.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	401.837.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	118.117.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	519.954.000	519.954.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	519.954.000	519.954.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	519.954.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	519.954.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
18- ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI PROGRAMI	401.837.000	
96.20-DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	244.890.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	244.890.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.900.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.900.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	460.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.800.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	222.700.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
96.30-NÜKLEER TESİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	70.865.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	70.865.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.710.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.800.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.295.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	270.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	47.750.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	40.000	
96.31-RADYASYON UYGULAMALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12.015.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	12.015.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.825.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	725.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.010.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	130.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	300.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
96.32-EMNİYET VE GÜVENCE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.475.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	14.475.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.445.000	
E.02.01-MEMURLAR	710.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	300.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
96.33-RADYASYONDAN KORUNMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	59.592.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	59.592.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	8.550.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	260.000	
E.02.01-MEMURLAR	915.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	52.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	490.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.300.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	25.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	39.000.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	118.117.000	
96.2-ÖZEL KALEM	10.116.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	10.116.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.371.000	
E.02.01-MEMURLAR	695.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.000.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	50.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	500.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.500.000	
96.4-DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	47.905.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	47.905.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.000.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.000.000	
E.02.01-MEMURLAR	750.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.150.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.250.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
96.12-DİŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.951.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	6.951.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.320.000	
E.02.01-MEMURLAR	220.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.000.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	131.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	80.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.000.000	
96.13-KURUL HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	1.445.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	1.445.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.200.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	225.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
96.23-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	47.440.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	47.440.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.130.000	
E.02.01-MEMURLAR	770.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.450.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	22.000.000	
96.24-HUKUK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.950.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.950.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.475.000	
E.02.01-MEMURLAR	370.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	40.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	15.000	
96.25-BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	310.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	310.000	
E.01.01-MEMURLAR	240.000	
E.02.01-MEMURLAR	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	519.954.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	260.000.000	
		2		Hizmet Gelirleri	260.000.000	
			01	Teftiş ve Denetleme Ücret ve Payları	260.000.000	
	2			Mallarnn kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	259.954.000	
		1		Mallarnn kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	259.954.000	
			05	Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Yetkilendirme Gelirleri	130.000.000	
			06	Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Değerlendirme Gelirleri	129.954.000	
Toplam					519.954.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
FINANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK	67.200.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	68.200.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	135.400.000	135.400.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	6.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	141.400.000	141.400.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	141.400.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	141.400.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
14- FİNANSAL SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE SİGORTACILIK PROGRAMI	67.200.000	
103.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	67.200.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	67.200.000	
E.01.01-MEMURLAR	52.960.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.340.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.900.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	400.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.600.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	68.200.000	
103.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	68.200.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	68.200.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.500.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	22.400.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	760.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	690.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.000.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	29.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.000.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	6.000.000	
103.4-YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.000.000	
F.03-Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	6.000.000	
E.05.08-GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	6.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	141.400.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Faiz Gelirleri	10.000	
		9		Diğer Faizler	10.000	
			99	Diğer Faizler	10.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	141.150.000	
		7		Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	141.150.000	
			06	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Katılma Payları	141.150.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	240.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	240.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	90.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	150.000	
Toplam					141.400.000	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 362

2023 YILI

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

(II) Sayılı Cetvel

Özel Bütçeli İdareler

**(A - Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve
Yüksek Teknoloji Enstitüleri)**

2022

CİLT 4

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri

Yükseköğretim Kurulu.....	1
Ankara Üniversitesi	7
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	15
Hacettepe Üniversitesi	21
Gazi Üniversitesi.....	29
İstanbul Üniversitesi	37
İstanbul Teknik Üniversitesi	45
Boğaziçi Üniversitesi	51
Marmara Üniversitesi.....	57
Yıldız Teknik Üniversitesi	65
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.....	71
Ege Üniversitesi	77
Dokuz Eylül Üniversitesi.....	85
Trakya Üniversitesi	93
Bursa Uludağ Üniversitesi	101
Anadolu Üniversitesi	109
Selçuk Üniversitesi	115
Akdeniz Üniversitesi.....	123
Erciyes Üniversitesi	131
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	139
Çukurova Üniversitesi	147
Ondokuz Mayıs Üniversitesi.....	155
Karadeniz Teknik Üniversitesi.....	163
Atatürk Üniversitesi	171
İnönü Üniversitesi	179
Fırat Üniversitesi.....	187
Dicle Üniversitesi.....	195
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.....	203
Gaziantep Üniversitesi	211
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü.....	219
Gebze Teknik Üniversitesi	225

Sayfa

Harran Üniversitesi	231
Süleyman Demirel Üniversitesi	239
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	247
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	255
Mersin Üniversitesi	263
Pamukkale Üniversitesi	271
Balıkesir Üniversitesi	279
Kocaeli Üniversitesi	287
Sakarya Üniversitesi	293
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	299
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	307
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	315
Afyon Kocatepe Üniversitesi	323
Kafkas Üniversitesi	329
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	337
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	345
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	351
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	357
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	365
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	373
Kırıkkale Üniversitesi	381
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	387
Galatasaray Üniversitesi	395
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	401
Kastamonu Üniversitesi	407
Düzce Üniversitesi	413
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	421
Uşak Üniversitesi	427
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	433
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	439
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	447
Aksaray Üniversitesi	453
Giresun Üniversitesi	459
Hitit Üniversitesi	465
Yozgat Bozok Üniversitesi	471
Adıyaman Üniversitesi	477

Sayfa

Ordu Üniversitesi	485
Amasya Üniversitesi	491
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	497
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	503
Sinop Üniversitesi	509
Siirt Üniversitesi	515
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	521
Karabük Üniversitesi	527
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	533
Çankırı Karatekin Üniversitesi	539
Artvin Çoruh Üniversitesi	545
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	551
Bitlis Eren Üniversitesi	557
Kırklareli Üniversitesi	563
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	569
Bingöl Üniversitesi	575
Muş Alparslan Üniversitesi	581
Mardin Artuklu Üniversitesi	587
Batman Üniversitesi	593
Ardahan Üniversitesi	599
Bartın Üniversitesi	605
Bayburt Üniversitesi	611
Gümüşhane Üniversitesi	617
Hakkari Üniversitesi	623
Iğdır Üniversitesi	629
Şırnak Üniversitesi	635
Munzur Üniversitesi	641
Yalova Üniversitesi	647
Türk Alman Üniversitesi	653
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	659
Bursa Teknik Üniversitesi	665
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	671
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	677
Necmettin Erbakan Üniversitesi	683
Abdullah Gül Üniversitesi	689

Sayfa

Erzurum Teknik Üniversitesi	695
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	701
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	707
Sağlık Bilimleri Üniversitesi.....	713
Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	719
İskenderun Teknik Üniversitesi	725
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.....	731
İzmir Bakırçay Üniversitesi	737
İzmir Demokrasi Üniversitesi.....	743
Yükseköğretim Kalite Kurulu.....	749
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi.....	753
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	759
Konya Teknik Üniversitesi.....	765
Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi	771
Malatya Turgut Özal Üniversitesi	777
İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa	783
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.....	789
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	795
Samsun Üniversitesi.....	801
Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	807
Tarsus Üniversitesi.....	813
Trabzon Üniversitesi	819
Kayseri Üniversitesi.....	825
Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi	831
Eskişehir Teknik Üniversitesi	837
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	843
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi.....	849

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YÜKSEKÖĞRETİM	233.065.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	29.339.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	262.404.000	262.404.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	58.287.000	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	320.691.000	320.691.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	320.691.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	320.691.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	233.065.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	233.065.000	
E.01.01-MEMURLAR	139.699.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.079.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.019.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.478.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	61.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.080.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.377.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.930.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.651.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.970.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	71.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	83.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	79.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.519.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	683.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	200.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	29.339.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.339.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.820.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.182.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.959.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	38.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	686.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	399.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	134.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	879.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.039.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	749.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	587.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.037.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
99- PROGRAM DIŞI GİDERLER	58.287.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	58.287.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	58.287.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.890.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.788.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.786.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.786.000	
	6			Kira Gelirleri	6.102.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	6.102.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	55.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.047.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	311.788.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	311.788.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	307.165.000	
			01	Hazine Yardımı	307.165.000	
		2		Sermaye	4.623.000	
			01	Hazine Yardımı	4.623.000	
				Diğer Gelirler	13.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	13.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	13.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	13.000	
Toplam					320.691.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANKARA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	77.185.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	1.006.337.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.325.717.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	571.547.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	3.980.786.000	3.980.786.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	3.980.786.000	3.980.786.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	3.980.786.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.980.786.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	77.185.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.785.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.161.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	63.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	365.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	34.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	19.979.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.078.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	121.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.271.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	123.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	470.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	47.400.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.885.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	289.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.350.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.918.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.858.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.600.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	1.006.337.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.006.337.000	
E.01.01-MEMURLAR	286.061.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	246.040.000	
E.01.03-İŞÇİLER	142.119.000	
E.02.01-MEMURLAR	70.035.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.802.000	
E.02.03-İŞÇİLER	33.321.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.325.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	450.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	827.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	82.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	428.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	19.847.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	146.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.325.717.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.219.243.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.523.326.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.416.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.395.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.171.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	10.243.000	
E.02.01-MEMURLAR	210.027.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.983.000	
E.02.03-İŞÇİLER	14.514.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.804.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	170.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	184.438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.073.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	613.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.681.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.267.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.284.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	240.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	64.598.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	97.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	106.474.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.185.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	164.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.684.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.904.000	
E.02.01-MEMURLAR	288.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.949.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	641.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.753.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	774.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.276.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	639.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	294.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	902.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	571.547.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	565.897.000	
E.01.01-MEMURLAR	237.661.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.086.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.429.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	38.911.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.946.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.132.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.654.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	389.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	156.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.744.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	153.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	177.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	223.168.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	14.141.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	9.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.650.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.696.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	954.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	82.424.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	72.274.000	
		2		Hizmet Gelirleri	72.274.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	30.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	526.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	8.000.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	8.200.000	
			35	Doktora Gelirleri	1.848.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.700.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	8.000.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.000.000	
			98	667 Sayılı KHK Kapsamında Tahsil Edilen Eğitim-Öğretim Ücretleri	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	9.000.000	
	6			Kira Gelirleri	7.150.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	7.150.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	150.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	1.500.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.500.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.000.000	
		9		Diğer Gelirler	3.000.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.809.212.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.809.212.000	
		1		Cari	3.426.572.000	
			01	Hazine Yardımı	3.426.572.000	
			2	Sermaye	382.640.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	382.640.000	
				Diğer Gelirler	89.150.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	45.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	45.000.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	45.000.000	
	3			Para Cezaları	100.000	
		2		İdari Para Cezaları	100.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	100.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	44.050.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	44.050.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	1.250.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	2.700.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	36.100.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.000.000	
Toplam					3.980.786.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	150.542.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.498.430.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	448.775.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.097.747.000	2.097.747.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.097.747.000	2.097.747.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.097.747.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.097.747.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	150.542.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	132.610.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.911.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.590.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.910.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	338.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	64.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.187.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.110.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	32.800.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	17.932.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.154.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	564.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.163.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.838.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	213.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.498.430.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.324.364.000	
E.01.01-MEMURLAR	674.653.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.758.000	
E.01.03-İŞÇİLER	103.780.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.680.000	
E.02.01-MEMURLAR	96.759.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.162.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.111.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.415.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	249.649.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.091.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.441.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	424.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	441.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	26.100.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	15.100.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	43.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	45.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	174.066.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.849.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	493.000	
E.01.03-İŞÇİLER	100.426.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.646.000	
E.02.01-MEMURLAR	602.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	181.000	
E.02.03-İŞÇİLER	26.855.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.060.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.838.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.564.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.403.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.731.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.406.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	448.775.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	422.353.000	
E.01.01-MEMURLAR	207.438.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.513.000	
E.01.03-İŞÇİLER	50.625.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	439.000	
E.02.01-MEMURLAR	39.234.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.333.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.918.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.081.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	452.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	228.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.717.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	187.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	958.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	317.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	72.548.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.099.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	266.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	26.422.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.024.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.581.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.817.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	158.914.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	132.492.000	
		2		Hizmet Gelirleri	132.492.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.000.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	6.173.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.733.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	76.889.000	
			41	Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	2.697.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	32.000.000	
	6			Kira Gelirleri	26.422.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	26.422.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	3.900.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	22.522.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.876.606.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.876.606.000	
		1		Cari	1.635.106.000	
			01	Hazine Yardımı	1.635.106.000	
05		2		Sermaye	241.500.000	
			01	Hazine Yardımı	241.500.000	
				Diğer Gelirler	62.227.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	16.512.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	16.512.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	16.512.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	45.715.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	45.715.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	721.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	42.994.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.000.000	
Toplam					2.097.747.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	100.171.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	720.831.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.597.010.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	521.801.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	3.939.813.000	3.939.813.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	3.939.813.000	3.939.813.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	3.939.813.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.939.813.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	100.171.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	46.873.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.287.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	325.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.044.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	725.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	39.002.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.090.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	400.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	53.298.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	702.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	133.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	564.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	187.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	44.212.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.500.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	720.831.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	720.831.000	
E.01.01-MEMURLAR	288.528.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	60.972.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.820.000	
E.02.01-MEMURLAR	77.836.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.708.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.296.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	140.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	20.406.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	56.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	89.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	105.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.597.010.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.477.910.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	1.533.342.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	46.450.000	
E.01.03-İŞÇİLER	135.903.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.809.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	9.811.000	
E.02.01-MEMURLAR	214.340.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.220.000	
E.02.03-İŞÇİLER	24.252.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.015.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	308.518.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.261.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	817.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	628.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	110.400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	119.100.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.277.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.572.000	
E.01.03-İŞÇİLER	48.209.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.506.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.694.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.576.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.799.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.044.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.875.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.156.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.848.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	507.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	521.801.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	508.877.000	
E.01.01-MEMURLAR	227.857.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.994.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.192.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.014.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.224.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.110.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	502.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.481.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.165.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	468.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	411.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	207.882.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	14.229.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	198.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.924.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	971.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.601.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.352.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	94.260.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	72.586.000	
		2		Hizmet Gelirleri	72.586.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	400.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	800.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	9.000.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.890.000	
			35	Doktora Gelirleri	2.160.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	38.000.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.840.000	
			98	667 Sayılı KHK Kapsamında Tahsil Edilen Eğitim-Öğretim Ücretleri	36.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6	1	99	Diğer hizmet gelirleri	10.460.000	
				Kira Gelirleri	14.174.000	
				Taşınmaz Kiraları	13.174.000	
			05	Kültür Amaçlı Tesis Kira Gelirleri	250.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	12.924.000	
	3			Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	1.000.000	
			02	İrtifak Hakkı Gelirleri	1.000.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.500.000	
	9			Diğer Gelirler	7.500.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.500.000	
			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.740.355.000		
2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.740.355.000		
1			Cari	3.268.863.000		
		01	Hazine Yardımı	3.268.863.000		

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	471.492.000	
			01	Hazine Yardımı	471.492.000	
				Diğer Gelirler	105.198.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	50.598.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	50.598.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	50.598.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	54.600.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	54.600.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	5.000.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	49.000.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	600.000	
Toplam					3.939.813.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	147.518.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	587.773.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.092.810.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	445.788.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	3.273.889.000	3.273.889.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	3.273.889.000	3.273.889.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	3.273.889.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.273.889.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	147.518.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	112.599.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	92.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	111.287.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	34.919.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.683.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.999.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.840.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.685.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.712.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	587.773.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	587.773.000	
E.01.01-MEMURLAR	192.955.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	54.078.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.295.000	
E.02.01-MEMURLAR	36.204.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.202.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.906.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.897.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	63.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	79.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	71.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	19.002.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	35.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	160.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	24.998.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.002.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.092.810.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.981.719.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	1.263.022.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.337.000	
E.01.03-İŞÇİLER	190.810.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.834.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	10.264.000	
E.02.01-MEMURLAR	188.573.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.578.000	
E.02.03-İŞÇİLER	36.053.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	328.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	413.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	158.275.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.251.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	366.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.209.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.132.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.274.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.202.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.100.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	33.998.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	111.091.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.090.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.143.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.333.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.167.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.615.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.175.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.250.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.894.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.952.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.835.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	325.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.105.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	462.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	745.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	445.788.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	435.049.000	
E.01.01-MEMURLAR	203.838.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	32.662.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	25.205.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.537.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.622.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.112.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	329.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.601.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	929.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	194.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	147.544.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	10.205.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.739.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.364.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	139.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	236.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	40.197.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	29.458.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	201.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	62.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	139.000	
		2		Hizmet Gelirleri	29.257.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.548.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	29.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.622.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	3.309.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	6.378.000	
			35	Doktora Gelirleri	2.495.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	666.000	
			41	Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	1.713.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.857.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.640.000	
				Kira Gelirleri	10.739.000	
				Taşınmaz Kiraları	10.739.000	
	1		99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	10.739.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.113.090.000	
			2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.113.090.000	
			1	Cari	2.645.802.000	
			01	Hazine Yardımı	2.645.802.000	
			2	Sermaye	467.288.000	
05			01	Hazine Yardımı	467.288.000	
				Diğer Gelirler	120.602.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Faiz Gelirleri	174.000	
		9		Diğer Faizler	174.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	174.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	33.926.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	33.926.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	33.926.000	
	3			Para Cezaları	152.000	
		2		İdari Para Cezaları	139.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	139.000	
		9		Diğer Para Cezaları	13.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	13.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	86.350.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	86.350.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	155.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			06	Kişilerden Alacaklar	279.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	82.856.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.060.000	
Toplam					3.273.889.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	90.300.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	1.215.094.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.658.111.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	576.146.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	4.539.651.000	4.539.651.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	4.539.651.000	4.539.651.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	4.539.651.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	4.539.651.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	90.300.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.663.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.756.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.700.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	6.100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	76.637.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	53.147.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.490.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.150.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.250.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	1.215.094.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.215.094.000	
E.01.01-MEMURLAR	166.060.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.622.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.146.000	
E.02.01-MEMURLAR	53.504.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	468.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.026.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.621.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	172.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	20.475.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	22.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	780.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	123.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.658.111.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.488.479.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.380.449.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	170.334.000	
E.01.03-İŞÇİLER	87.135.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.236.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	10.419.000	
E.02.01-MEMURLAR	194.843.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.454.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.799.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	264.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	662.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	176.841.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.738.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.216.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.670.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.503.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	18.789.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	9.327.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	139.501.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	229.999.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	169.632.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.528.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	983.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.175.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.104.000	
E.02.01-MEMURLAR	91.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	70.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.921.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	958.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	61.176.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.884.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.042.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.557.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.297.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.834.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	576.146.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	565.426.000	
E.01.01-MEMURLAR	114.326.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.437.000	
E.01.03-İŞÇİLER	89.846.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.080.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.428.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.824.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.927.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.092.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.283.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.988.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	180.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.289.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	685.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	245.854.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	11.481.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	430.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.720.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.474.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.903.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.925.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	418.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	134.177.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	123.457.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	5.000	
		02		Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	5.000	
		2		Hizmet Gelirleri	123.452.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	17.000.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.286.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	26.827.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	2.500.000	
		41		Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	40.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	21.913.000	
		46		Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	8.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			48	Açık Öğretimden Elde Edilen Gelirler	23.086.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	15.800.000	
	6			Kira Gelirleri	10.720.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	10.720.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	220.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	10.500.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.277.362.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	4.277.362.000	
		1		Cari	2.939.396.000	
			01	Hazine Yardımı	2.939.396.000	
		2		Sermaye	1.337.966.000	
			01	Hazine Yardımı	1.337.966.000	
05				Diğer Gelirler	128.112.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	68.589.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	68.589.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	68.589.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	59.523.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	59.523.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	54.223.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.300.000	
Toplam					4.539.651.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	35.761.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.601.472.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	292.956.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.930.189.000	1.930.189.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.930.189.000	1.930.189.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.930.189.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.930.189.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	35.761.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.068.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.545.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.030.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.131.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.912.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.400.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.048.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.693.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	936.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	313.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.247.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	898.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.077.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.222.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.601.472.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.446.106.000	
E.01.01-MEMURLAR	826.254.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.845.000	
E.01.03-İŞÇİLER	80.711.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.034.000	
E.02.01-MEMURLAR	124.786.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.503.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.992.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	551.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	181.132.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	815.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	684.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	316.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.704.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	31.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	103.081.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.998.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	36.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	155.366.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.536.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.652.000	
E.01.03-İŞÇİLER	81.792.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.705.000	
E.02.01-MEMURLAR	290.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	207.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.457.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	329.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.937.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.809.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.938.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.070.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	609.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	292.956.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	269.165.000	
E.01.01-MEMURLAR	110.938.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.147.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.629.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	345.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	188.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.360.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	959.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.822.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	116.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.779.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	690.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	230.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.247.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.061.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	135.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	73.124.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.108.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.637.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	23.791.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.374.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.305.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	537.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.654.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.921.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	98.802.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	75.011.000	
		2		Hizmet Gelirleri	75.011.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.900.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	5.093.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	5.971.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.800.000	
			35	Doktora Gelirleri	1.300.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	29.000.000	
			41	Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	11.947.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	14.000.000	
	6			Kira Gelirleri	23.791.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	23.791.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	4.252.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	19.539.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.744.339.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.744.339.000	
		1		Cari	1.544.610.000	
			01	Hazine Yardımı	1.544.610.000	
		2		Sermaye	199.729.000	
			01	Hazine Yardımı	199.729.000	
				Diğer Gelirler	87.048.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	4.902.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	4.902.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	4.902.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	82.146.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	82.146.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	82.146.000	
Toplam					1.930.189.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	62.794.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	850.053.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	257.828.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.170.675.000	1.170.675.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.170.675.000	1.170.675.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.170.675.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.170.675.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	62.794.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	56.070.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.443.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.448.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.405.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.071.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.778.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	610.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.260.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.650.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	410.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.795.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.724.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.613.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	434.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.080.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.426.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.171.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	850.053.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	781.984.000	
E.01.01-MEMURLAR	281.790.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	77.700.000	
E.01.03-İŞÇİLER	71.043.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.001.000	
E.02.01-MEMURLAR	41.303.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.346.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.984.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	529.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	110.369.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	466.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	863.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	459.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	131.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	45.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	8.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	72.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	40.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	68.069.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.838.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.687.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.945.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.500.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.810.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	379.000	
E.02.03-İŞÇİLER	509.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	257.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	24.990.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	493.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.919.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	742.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	257.828.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	246.828.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.044.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.410.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.176.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	306.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.507.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.780.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.345.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	27.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.582.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	555.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	79.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.157.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	770.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	390.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	38.302.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.247.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.001.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.471.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.529.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	69.456.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	58.456.000	
		2		Hizmet Gelirleri	58.456.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	9.000.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	5.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	17.956.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	14.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	12.000.000	
	6			Kira Gelirleri	11.000.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	11.000.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.500.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	8.500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.084.882.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.084.882.000	
		1		Cari	877.379.000	
			01	Hazine Yardımı	877.379.000	
	2			Sermaye	207.503.000	
			01	Hazine Yardımı	207.503.000	
05				Diğer Gelirler	16.337.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.337.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Aİt Paylar	1.337.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.337.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	15.000.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	15.000.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	15.000.000	
Toplam					1.170.675.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MARMARA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	22.170.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	86.778.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.014.266.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	282.268.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.405.482.000	2.405.482.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.405.482.000	2.405.482.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.405.482.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.405.482.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	22.170.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.598.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.272.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	96.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	331.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	149.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.750.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.572.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.388.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	971.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	132.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.081.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	86.778.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	86.778.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.342.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.423.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.939.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.014.266.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.882.136.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.189.465.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	40.743.000	
E.01.03-İŞÇİLER	130.899.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.805.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.600.000	
E.02.01-MEMURLAR	166.457.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.037.000	
E.02.03-İŞÇİLER	35.224.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	790.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	260.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	109.254.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	412.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	11.032.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.817.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	401.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	43.940.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	8.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	71.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	47.400.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	132.130.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.356.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.381.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.005.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.144.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.567.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	47.677.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.556.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.172.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.007.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.437.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	820.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	282.268.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	273.004.000	
E.01.01-MEMURLAR	88.039.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.467.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.224.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	431.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.820.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.171.000	
E.02.03-İŞÇİLER	84.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.916.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	418.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	159.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.932.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	286.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	109.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	95.709.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.576.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	254.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	300.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.442.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.264.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.430.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.238.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	417.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	179.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	93.492.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	84.228.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	220.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	20.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	200.000	
		2		Hizmet Gelirleri	84.008.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	23.312.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	5.768.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	15.911.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	5.403.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	15.240.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	3.971.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			35	Doktora Gelirleri	1.687.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	4.073.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.110.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	6.533.000	
	6			Kira Gelirleri	9.264.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	9.264.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	9.264.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.236.588.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.236.588.000	
		1		Cari	2.020.656.000	
			01	Hazine Yardımı	2.020.656.000	
		2		Sermaye	215.932.000	
			01	Hazine Yardımı	215.932.000	
05				Diğer Gelirler	75.402.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	7.000.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	7.000.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	7.000.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	68.402.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	68.402.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	140.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	58.262.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	10.000.000	
Toplam					2.405.482.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	25.280.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.150.192.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	167.705.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.343.177.000	1.343.177.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.343.177.000	1.343.177.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.343.177.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.343.177.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	25.280.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	21.753.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	914.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.205.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	982.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.652.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.527.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.334.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	69.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	801.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.323.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.150.192.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.100.384.000	
E.01.01-MEMURLAR	616.556.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.742.000	
E.01.03-İŞÇİLER	86.168.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.545.000	
E.02.01-MEMURLAR	89.693.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	780.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.750.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	425.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	450.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	90.605.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.524.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	11.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.207.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	931.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	871.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	38.500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	14.226.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	60.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	56.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	49.808.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.450.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.500.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.464.000	
E.02.01-MEMURLAR	643.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.277.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	716.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.140.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	367.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.744.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	435.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	198.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	874.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	167.705.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	154.705.000	
E.01.01-MEMURLAR	73.806.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.988.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.866.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.945.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.670.000	
E.02.03-İŞÇİLER	105.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	396.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	823.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	283.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.916.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	47.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	43.343.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.250.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	117.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	13.000.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	408.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.236.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.306.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	506.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	544.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.968.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	29.968.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	25.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	15.000	
		2		Hizmet Gelirleri	29.943.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	12.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	703.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	9.506.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	723.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	800.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	179.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.532.000	
	6			Kira Gelirleri	13.000.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	13.000.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	4.000.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	9.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.273.307.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.273.307.000	
		1		Cari	1.078.181.000	
			01	Hazine Yardımı	1.078.181.000	
		2		Sermaye	195.126.000	
			01	Hazine Yardımı	195.126.000	
05				Diğer Gelirler	26.902.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	675.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	675.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	675.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	26.227.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	26.227.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	1.525.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	22.702.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.000.000	
Toplam					1.343.177.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.915.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	421.424.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	118.873.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	542.212.000	542.212.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	542.212.000	542.212.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	542.212.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	542.212.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.915.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.853.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.676.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	82.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	421.424.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	402.511.000	
E.01.01-MEMURLAR	197.574.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.076.000	
E.01.03-İŞÇİLER	40.134.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.039.000	
E.02.01-MEMURLAR	32.686.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	961.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.614.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	649.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.768.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	547.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	291.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	238.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	391.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	292.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.201.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	23.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	43.600.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	18.913.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.631.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.210.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.187.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.134.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	742.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	105.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.406.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	82.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.967.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	214.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	118.873.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	118.857.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.770.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.369.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	118.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.738.000	
E.02.03-İŞÇİLER	411.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.847.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	385.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	75.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.964.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	423.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	236.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	22.462.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.894.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	119.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.923.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.826.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.889.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.873.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.873.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.069.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	213.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	2.052.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.539.000	
	6			Kira Gelirleri	16.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	16.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	16.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	522.621.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	522.621.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	437.621.000	
			01	Hazine Yardımı	437.621.000	
		2		Sermaye	85.000.000	
			01	Hazine Yardımı	85.000.000	
				Diğer Gelirler	13.702.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	62.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	62.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	62.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	13.640.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	13.640.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	300.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	13.040.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	300.000	
Toplam					542.212.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: EGE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	66.121.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	559.639.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.203.258.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	440.242.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	3.269.260.000	3.269.260.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	3.269.260.000	3.269.260.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	3.269.260.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: EGE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
EGE ÜNİVERSİTESİ	3.269.260.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	66.121.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	28.523.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.653.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	205.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.838.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	877.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.174.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.776.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	37.598.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.462.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	147.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.492.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.497.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.936.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.195.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	869.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	559.639.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	559.639.000	
E.01.01-MEMURLAR	216.225.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.480.000	
E.01.03-İŞÇİLER	36.460.000	
E.02.01-MEMURLAR	56.945.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.526.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.112.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	873.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	145.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	204.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	93.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	17.518.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	44.998.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.203.258.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.030.513.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.329.976.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.113.000	
E.01.03-İŞÇİLER	144.669.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.718.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	9.821.000	
E.02.01-MEMURLAR	189.699.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.182.000	
E.02.03-İŞÇİLER	27.696.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	351.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	729.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	207.183.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.346.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	344.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	612.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	374.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	23.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	49.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	172.745.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.020.000	
E.01.03-İŞÇİLER	116.620.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.734.000	
E.02.01-MEMURLAR	121.000	
E.02.03-İŞÇİLER	23.694.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.557.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.933.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	787.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.939.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.856.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	482.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	440.242.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	401.431.000	
E.01.01-MEMURLAR	114.495.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.965.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.985.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.865.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.358.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.681.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	171.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.021.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	135.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	710.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.689.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	577.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	218.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	204.706.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	11.328.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	77.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	38.811.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.918.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	812.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.996.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	963.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.122.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: EGE UNIVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	88.106.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	49.295.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	337.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
			02	Kıtap,Yayın vb. Satış Gelirleri	325.000	
		2		Hizmet Gelirleri	48.958.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.570.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.437.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.250.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.007.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.978.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	13.233.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: EGE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	500.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	100.000	
			98	667 Sayılı KHK Kapsamında Tahsil Edilen Eğitim-Öğretim Ücretleri	2.183.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	14.700.000	
				Kira Gelirleri	38.811.000	
				Taşınmaz Kiraları	38.811.000	
	1		01	Lojman Kira Gelirleri	1.286.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	37.525.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.007.782.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.007.782.000	
	1			Cari	2.792.832.000	
			01	Hazine Yardımı	2.792.832.000	
	2			Sermaye	214.950.000	
			01	Hazine Yardımı	214.950.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: EGE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	173.372.000	
	1			Faiz Gelirleri	2.000	
		9		Diğer Faizler	2.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	36.396.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	36.396.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	36.396.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	136.974.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	136.974.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	784.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	126.847.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	9.339.000	
Toplam					3.269.260.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	63.698.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	407.649.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.978.597.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	359.124.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.809.068.000	2.809.068.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.809.068.000	2.809.068.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.809.068.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	2.809.068.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	63.698.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	20.149.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	619.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.485.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.001.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.999.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	43.549.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.627.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	176.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	619.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.059.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	27.068.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	407.649.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	407.649.000	
E.01.01-MEMURLAR	124.350.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.935.000	
E.01.03-İŞÇİLER	42.039.000	
E.02.01-MEMURLAR	36.493.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.642.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.079.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	605.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	116.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.305.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	40.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	70.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	35.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.978.597.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.859.527.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.199.711.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	78.787.000	
E.01.03-İŞÇİLER	90.831.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.327.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.781.000	
E.02.01-MEMURLAR	168.705.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.132.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.202.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	123.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	144.075.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.822.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.768.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.175.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.152.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	81.836.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	119.070.000	
E.01.01-MEMURLAR	35.494.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.809.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.738.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.653.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.680.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.334.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.043.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	491.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	102.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.639.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	360.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	950.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.870.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	722.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.164.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	359.124.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	342.108.000	
E.01.01-MEMURLAR	148.848.000	
E.02.01-MEMURLAR	25.602.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	614.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.575.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.554.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	306.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	61.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.937.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	497.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	147.602.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	10.134.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	180.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	17.016.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	864.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.308.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	42.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	96.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.659.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.047.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	80.058.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	63.042.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	15.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	3.000	
		2		Hizmet Gelirleri	63.027.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.987.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	20.603.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	193.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.117.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.479.000	
			35	Doktora Gelirleri	470.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	2.046.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	7.779.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.110.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	14.243.000	
				Kira Gelirleri	17.016.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	17.016.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	18.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	16.998.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.617.146.000	
		2		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.617.146.000	
	1			Cari	2.337.310.000	
			01	Hazine Yardımı	2.337.310.000	
				Sermaye	279.836.000	
	2		01	Hazine Yardımı	279.836.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	111.864.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	42.314.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Aİt Paylar	42.314.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	42.314.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	69.550.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	69.550.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	3.712.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafı Gelirleri	57.275.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	8.563.000	
Toplam					2.809.068.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	21.202.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	318.570.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	993.831.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	202.934.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.536.537.000	1.536.537.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.536.537.000	1.536.537.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.536.537.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	1.536.537.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	21.202.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	78.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	21.124.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.321.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	328.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.377.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	557.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	426.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	318.570.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	318.570.000	
E.01.01-MEMURLAR	85.014.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	83.210.000	
E.01.03-İŞÇİLER	60.509.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.513.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.796.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.375.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	187.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	111.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	97.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.233.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.502.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	993.831.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	940.509.000	
E.01.01-MEMURLAR	662.663.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.636.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	44.893.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	418.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	7.835.000	
E.02.01-MEMURLAR	89.473.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.180.000	
E.02.03-İŞÇİLER	17.355.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	70.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	3.175.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	551.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	565.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	324.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	153.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.350.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	63.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.330.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	53.322.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.737.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.628.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.835.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.314.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.586.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	368.000	
E.02.03-İŞÇİLER	943.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	528.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	835.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.168.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	848.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	382.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	202.934.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	198.654.000	
E.01.01-MEMURLAR	55.393.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	237.000	
E.01.03-İŞÇİLER	682.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	194.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.420.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.000	
E.02.03-İŞÇİLER	135.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	101.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	70.679.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	379.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	763.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.221.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	370.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	71.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	50.401.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.963.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	79.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	420.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.280.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	194.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.490.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	90.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.263.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.670.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	25.390.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	6.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	6.000	
			2	Hizmet Gelirleri	25.384.000	
			10	Sportif Faaliyet Gelirleri	150.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.500.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.077.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	776.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	700.000	
			35	Doktora Gelirleri	150.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		40	Otopark İşletmesi Gelirleri	150.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	931.000	
			55	Kültürel Hizmetlere İlişkin Gelirler	1.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.950.000	
				Kira Gelirleri	4.280.000	
				Taşınmaz Kiraları	4.280.000	
	1		01	Lojman Kira Gelirleri	1.052.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.228.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.454.805.000	
			2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.454.805.000	
			1	Cari	1.343.103.000	
			01	Hazine Yardımı	1.343.103.000	
	2			Sermaye	111.702.000	
			01	Hazine Yardımı	111.702.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	52.062.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	20.891.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	20.891.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	20.891.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	31.171.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	31.171.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	600.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	29.321.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.250.000	
Toplam					1.536.537.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	43.407.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	412.650.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.650.687.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	255.670.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.362.414.000	2.362.414.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.362.414.000	2.362.414.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.362.414.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.362.414.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	43.407.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.503.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.481.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	38.904.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.301.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	920.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.663.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.402.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.996.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	865.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.714.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	412.650.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	412.650.000	
E.01.01-MEMURLAR	123.552.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	84.975.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.086.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.976.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.580.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.283.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.052.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	188.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	132.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.826.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	26.760.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	71.240.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	32.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.650.687.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.562.485.000	
E.01.01-MEMURLAR	970.773.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.726.000	
E.01.03-İŞÇİLER	123.120.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.191.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.751.000	
E.02.01-MEMURLAR	136.328.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.884.000	
E.02.03-İŞÇİLER	31.382.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	159.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	425.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	161.321.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.871.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	657.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	451.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	146.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	76.800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	88.202.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.392.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.359.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.637.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.755.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.318.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.326.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.664.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.180.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.842.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	470.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	255.670.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	241.242.000	
E.01.01-MEMURLAR	99.980.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.749.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.903.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.572.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.713.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	330.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.225.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	96.974.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.168.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	26.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.428.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.226.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	9.767.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BURSA ULUDAG ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	79.246.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	64.585.000	
		2		Hizmet Gelirleri	64.585.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	14.322.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	19.474.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	8.383.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	3.587.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	385.000	
			35	Doktora Gelirleri	199.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	9.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	579.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	17.647.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BURSA ULUDAG ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	14.661.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	14.661.000	
			05	Kültür Amaçlı Tesis Kira Gelirleri	233.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	14.428.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.220.880.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.220.880.000	
		1		Cari	1.982.580.000	
			01	Hazine Yardımı	1.982.580.000	
			2	Sermaye	238.300.000	
			01	Hazine Yardımı	238.300.000	
05				Diğer Gelirler	62.288.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	37.828.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	37.828.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	37.828.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BURSA ULUDAG ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	24.460.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	24.460.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	24.460.000	
Toplam					2.362.414.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	84.132.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.210.775.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	286.939.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.581.846.000	1.581.846.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.581.846.000	1.581.846.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.581.846.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	1.581.846.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	84.132.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.055.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.854.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	44.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	82.077.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.942.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	147.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	665.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.307.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	67.014.000	
E.06.04-GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.210.775.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	872.281.000	
E.01.01-MEMURLAR	579.567.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.169.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.440.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.140.000	
E.02.01-MEMURLAR	99.038.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.490.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.157.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.392.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	137.060.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.762.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	24.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.461.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.951.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	311.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.819.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	338.494.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.892.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.000	
E.01.03-İŞÇİLER	211.855.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.192.000	
E.02.01-MEMURLAR	331.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.000	
E.02.03-İŞÇİLER	38.262.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	279.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.260.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.046.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	63.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.430.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	185.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.330.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.703.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.900.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	286.939.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	281.334.000	
E.01.01-MEMURLAR	160.842.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	94.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.229.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.209.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	477.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.594.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.281.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	649.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	250.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	388.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	526.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	994.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	54.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	63.375.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.073.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	1.058.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.605.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.625.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.045.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	935.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	114.192.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	108.531.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	15.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
		99		Diğer Mal Satış Gelirleri	3.000	
		2		Hizmet Gelirleri	108.516.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	9.332.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	2.390.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	2.937.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	14.815.000	
		41		Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	883.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	280.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			48	Açık Öğretimden Elde Edilen Gelirler	77.813.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	66.000	
	6			Kira Gelirleri	5.661.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	5.661.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	220.000	
			02	Ecrimisil Gelirleri	56.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.385.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.149.685.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.149.685.000	
		1		Cari	1.133.366.000	
			01	Hazine Yardımı	1.133.366.000	
		2		Sermaye	16.319.000	
			01	Hazine Yardımı	16.319.000	
05				Diğer Gelirler	317.969.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Faiz Gelirleri	3.000	
		9		Diğer Faizler	3.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	3.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	81.196.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	81.196.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	81.196.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	236.770.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	236.770.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	836.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	230.859.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.075.000	
Toplam					1.581.846.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	34.903.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	261.349.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.631.839.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	535.775.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.463.866.000	2.463.866.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.463.866.000	2.463.866.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.463.866.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.463.866.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	34.903.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.650.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.630.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	20.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	31.253.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.943.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	496.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.562.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.572.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.628.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	261.349.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	261.349.000	
E.01.01-MEMURLAR	52.505.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	74.601.000	
E.01.03-İŞÇİLER	34.847.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.068.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.412.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.477.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	40.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	170.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	10.098.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	18.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	42.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.631.839.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.443.274.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.042.444.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.934.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.926.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.797.000	
E.02.01-MEMURLAR	136.614.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.497.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	425.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	445.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	209.252.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.531.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.784.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	645.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	945.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	188.565.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.424.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.321.000	
E.01.03-İŞÇİLER	104.248.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.352.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	124.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.925.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.093.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.924.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	757.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	239.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	565.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	587.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	535.775.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	521.630.000	
E.01.01-MEMURLAR	111.737.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.483.000	
E.01.03-İŞÇİLER	224.250.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.497.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	161.000	
E.02.03-İŞÇİLER	33.122.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	35.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	63.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	331.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	890.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	66.361.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.372.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	112.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.798.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	37.202.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.145.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.035.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	279.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	58.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.121.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	652.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	126.532.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	58.388.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	24.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	24.000	
		2		Hizmet Gelirleri	58.364.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.535.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	23.067.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	7.000.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.914.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	8.302.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	10.937.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	289.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6	1	99	Diğer hizmet gelirleri	1.320.000	
				Kira Gelirleri	18.144.000	
				Taşınmaz Kiraları	18.144.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	222.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	3.405.000	
			04	Spor Tesisi Kira Gelirleri	594.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	13.923.000	
	9	9		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.000.000	
				Diğer Gelirler	50.000.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.000.000	
	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler				2.173.485.000	
	2	1		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.173.485.000	
				Cari	2.053.485.000	
			01	Hazine Yardımı	2.053.485.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	120.000.000	
			01	Hazine Yardımı	120.000.000	
				Diğer Gelirler	163.849.000	
	1			Faiz Gelirleri	24.000	
		9		Diğer Faizler	24.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	24.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	29.153.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	29.153.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	29.153.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	134.672.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	134.672.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.750.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	128.302.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.620.000	
Toplam					2.463.866.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	104.313.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	358.503.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.678.619.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	169.093.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.310.528.000	2.310.528.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.310.528.000	2.310.528.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.310.528.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	2.310.528.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	104.313.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.969.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.194.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	199.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	673.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.454.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.389.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	37.344.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.153.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.518.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.594.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.922.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.157.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	358.503.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	358.503.000	
E.01.01-MEMURLAR	115.118.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	70.788.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.594.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.960.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.376.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.477.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	388.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	134.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	14.611.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	23.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	59.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.678.619.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.611.198.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.027.515.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.525.000	
E.01.03-İŞÇİLER	100.977.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.237.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	14.119.000	
E.02.01-MEMURLAR	143.464.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.948.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.146.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	511.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	602.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	83.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	786.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.054.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.075.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.113.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	71.828.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.357.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	187.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	46.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	35.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	67.421.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.851.000	
E.01.03-İŞÇİLER	897.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.251.000	
E.02.01-MEMURLAR	735.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	82.000	
E.02.03-İŞÇİLER	296.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	194.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.335.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.513.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	43.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.814.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.028.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.382.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	169.093.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	153.221.000	
E.01.01-MEMURLAR	87.075.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.645.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.967.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	148.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.123.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.084.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.294.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	402.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	736.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	582.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	44.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	261.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	149.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	61.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	19.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	15.872.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.328.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	147.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.496.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.566.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.335.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	61.260.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	45.388.000	
		2		Hizmet Gelirleri	45.388.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	18.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	23.341.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.497.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.720.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	470.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	10.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	350.000	
	6			Kira Gelirleri	15.872.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	15.872.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	349.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	15.523.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.186.428.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.186.428.000	
				Cari	1.908.585.000	
05	2	6	01	Hazine Yardımı	1.908.585.000	
			2	Sermaye	277.843.000	
			01	Hazine Yardımı	277.843.000	
				Diğer Gelirler	62.840.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	36.828.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	36.828.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	36.828.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	26.012.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	26.012.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	22.549.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.463.000	
Toplam					2.310.528.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	95.042.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	333.889.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.435.924.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	243.171.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.108.026.000	2.108.026.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.108.026.000	2.108.026.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.108.026.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	2.108.026.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	95.042.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.287.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	329.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	69.925.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	24.755.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.842.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.167.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.334.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.337.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.075.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	333.889.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	333.889.000	
E.01.01-MEMURLAR	123.515.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	72.433.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.207.000	
E.02.01-MEMURLAR	25.981.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.672.000	
E.02.03-İŞÇİLER	610.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.197.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	223.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	331.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	80.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	14.551.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	50.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	35.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.435.924.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.347.106.000	
E.01.01-MEMURLAR	819.115.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.683.000	
E.01.03-İŞÇİLER	60.516.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.755.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	7.884.000	
E.02.01-MEMURLAR	113.009.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.358.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.639.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.264.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	294.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	201.351.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.857.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	349.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	560.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	172.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	78.300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	88.818.000	
E.01.01-MEMURLAR	27.792.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.782.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.970.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.850.000	
E.02.01-MEMURLAR	109.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.858.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.343.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.819.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	631.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	601.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.485.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.541.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	243.171.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	230.254.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.502.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	240.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.589.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.666.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	532.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	297.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.041.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	319.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	24.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	66.672.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.175.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	77.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.917.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.200.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	468.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.769.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	480.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	64.670.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	48.484.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	157.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	157.000	
			2	Hizmet Gelirleri	48.327.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	12.831.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	15.233.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	3.500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	339.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	368.000	
			35	Doktora Gelirleri	424.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	7.699.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			37	Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	1.233.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.200.000	
	6			Kira Gelirleri	11.686.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	11.684.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	6.458.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.226.000	
		2		Taşınır Kiraları	2.000	
			01	Taşınır Kira Gelirleri	2.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.500.000	
		9		Diğer Gelirler	4.500.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.500.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.974.964.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.974.964.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	1.711.739.000	
		01		Hazine Yardımı	1.711.739.000	
		2		Sermaye	263.225.000	
		01		Hazine Yardımı	263.225.000	
				Diğer Gelirler	68.392.000	
	1			Faiz Gelirleri	585.000	
		9		Diğer Faizler	585.000	
		01		Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
		99		Diğer Faizler	583.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	24.653.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	24.653.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	24.653.000	
	3			Para Cezaları	76.000	
		1		Yargı Para Cezaları	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Yargı Para Cezaları	2.000	
		2		İdari Para Cezaları	72.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	72.000	
		3		Pay Ayrılan İdari Para Cezaları	2.000	
			99	Pay Ayrılan Diğer İdari Para Cezaları	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	43.078.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	43.078.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	750.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	41.826.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	500.000	
Toplam					2.108.026.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	21.076.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	422.628.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.250.178.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	179.320.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.873.202.000	1.873.202.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.873.202.000	1.873.202.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.873.202.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.873.202.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	21.076.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.791.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.689.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	47.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	19.285.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.290.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	192.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	72.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.659.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	422.628.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	422.628.000	
E.01.01-MEMURLAR	65.141.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	95.748.000	
E.01.03-İŞÇİLER	44.385.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.342.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.388.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.956.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.509.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	83.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	11.076.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	135.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.250.178.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.178.369.000	
E.01.01-MEMURLAR	764.199.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.220.000	
E.01.03-İŞÇİLER	67.394.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	572.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.181.000	
E.02.01-MEMURLAR	92.982.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.781.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.111.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	66.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	206.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	158.438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	447.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.792.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.135.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.136.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	35.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	609.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	71.809.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.306.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.805.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.203.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.345.000	
E.02.01-MEMURLAR	997.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	510.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.000.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	714.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.549.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	478.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	886.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	554.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	380.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	82.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	179.320.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	174.504.000	
E.01.01-MEMURLAR	91.981.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.025.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	73.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.955.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	374.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	53.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.503.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	208.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	130.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	824.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	52.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	45.843.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.235.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.816.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.946.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	58.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	403.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.409.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	28.342.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	23.526.000	
		2		Hizmet Gelirleri	23.526.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.500.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	9.152.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	837.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	904.000	
			35	Doktora Gelirleri	400.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.883.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	550.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.300.000	
	6			Kira Gelirleri	4.816.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	4.816.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.000.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.816.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.773.792.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.773.792.000	
		1		Cari	1.566.083.000	
			01	Hazine Yardımı	1.566.083.000	
		2		Sermaye	207.709.000	
			01	Hazine Yardımı	207.709.000	
				Diğer Gelirler	71.068.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	19.014.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	19.014.000	
05		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	19.014.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	52.054.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	52.054.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	48.554.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.500.000	
Toplam					1.873.202.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	36.632.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	539.319.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.329.829.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	379.749.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.285.529.000	2.285.529.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.285.529.000	2.285.529.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.285.529.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	2.285.529.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	36.632.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.819.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.963.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	204.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	499.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	33.813.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.635.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	593.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.713.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	5.652.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	91.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.129.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	539.319.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	539.319.000	
E.01.01-MEMURLAR	145.039.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.173.000	
E.01.03-İŞÇİLER	36.306.000	
E.02.01-MEMURLAR	34.136.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.526.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.895.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	803.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	178.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	105.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	54.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.972.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	21.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	116.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	43.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.329.829.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.265.381.000	
E.01.01-MEMURLAR	857.076.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.535.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	41.027.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.195.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	8.163.000	
E.02.01-MEMURLAR	125.146.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.545.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.790.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	877.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	355.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	48.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	119.935.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.273.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	34.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	698.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.192.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	640.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	68.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.352.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	64.448.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.229.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.268.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.013.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.960.000	
E.02.01-MEMURLAR	872.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	86.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.080.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	515.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.650.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	708.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.589.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.501.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.187.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.770.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	379.749.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	369.840.000	
E.01.01-MEMURLAR	168.663.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.072.000	
E.01.03-İŞÇİLER	35.423.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.584.000	
E.02.01-MEMURLAR	26.153.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.728.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.624.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	226.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.442.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	496.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	114.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.996.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	772.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	289.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	90.399.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.460.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	77.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.202.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.909.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.906.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	771.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.056.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.176.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	44.222.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	34.313.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	17.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	17.000	
		2		Hizmet Gelirleri	34.296.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.413.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	13.541.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.697.000	
		34		Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	385.000	
		35		Doktora Gelirleri	221.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.970.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	8.069.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	9.909.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	9.909.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	4.193.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.716.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.176.989.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.176.989.000	
		1		Cari	1.907.935.000	
			01	Hazine Yardımı	1.907.935.000	
		2		Sermaye	269.054.000	
			01	Hazine Yardımı	269.054.000	
05				Diğer Gelirler	64.318.000	
	1			Faiz Gelirleri	21.000	
		9		Diğer Faizler	21.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	17.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer Faizler	4.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	32.404.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Aİt Paylar	32.404.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	32.404.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	31.893.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	31.893.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	10.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	14.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfafı Gelirleri	31.561.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	308.000	
Toplam					2.285.529.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	29.272.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	320.270.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.485.380.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	218.322.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.053.244.000	2.053.244.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.053.244.000	2.053.244.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.053.244.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.053.244.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	29.272.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	127.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.145.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.032.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	672.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	68.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.241.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	320.270.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	320.270.000	
E.01.01-MEMURLAR	131.233.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.203.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.571.000	
E.02.01-MEMURLAR	32.431.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.363.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.780.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	95.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	15.582.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	40.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	32.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.485.380.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.397.112.000	
E.01.01-MEMURLAR	926.481.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	66.180.000	
E.01.03-İŞÇİLER	57.187.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	639.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	10.680.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	124.401.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.085.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.218.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	319.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	439.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	121.785.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	966.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.750.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	161.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	118.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.850.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.718.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	41.702.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.033.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	88.268.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.414.000	
E.01.03-İŞÇİLER	44.743.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.612.000	
E.02.01-MEMURLAR	46.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.200.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	454.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.992.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	798.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	883.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.098.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	257.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	738.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	218.322.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	205.542.000	
E.01.01-MEMURLAR	100.279.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.838.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.819.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.068.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.392.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	367.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	151.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	526.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	465.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	69.261.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	7.913.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	84.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.780.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.572.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.147.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.163.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	339.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.559.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	61.158.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	46.903.000	
		2		Hizmet Gelirleri	46.903.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	18.165.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.930.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.566.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	966.000	
			35	Doktora Gelirleri	596.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	2.100.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.920.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	2.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	6.660.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	12.780.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	12.780.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.320.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	11.460.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.475.000	
		9		Diğer Gelirler	1.475.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.475.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.919.176.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.919.176.000	
		1		Cari	1.771.473.000	
			01	Hazine Yardımı	1.771.473.000	
		2		Sermaye	147.703.000	
			01	Hazine Yardımı	147.703.000	
05				Diğer Gelirler	72.910.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	28.675.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	28.675.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	28.675.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	44.235.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	44.235.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	41.835.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.400.000	
Toplam					2.053.244.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	27.426.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	345.281.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.197.624.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	254.714.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.825.045.000	1.825.045.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.825.045.000	1.825.045.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.825.045.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.825.045.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	27.426.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.457.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	995.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	165.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	291.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	20.969.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.664.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	863.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	519.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	47.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	876.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	345.281.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	345.281.000	
E.01.01-MEMURLAR	91.038.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	37.977.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.865.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.834.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.263.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.246.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	418.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	10.599.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	35.001.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	100.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.997.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.197.624.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.151.961.000	
E.01.01-MEMURLAR	781.374.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.653.000	
E.01.03-İŞÇİLER	73.078.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	244.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	9.719.000	
E.02.01-MEMURLAR	107.052.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.227.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.595.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	389.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	85.887.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.574.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	389.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	673.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	637.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.114.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	45.663.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.917.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.140.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.060.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.275.000	
E.02.01-MEMURLAR	257.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	147.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.456.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.111.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.257.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.061.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.003.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	441.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	519.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	254.714.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	243.526.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.671.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.208.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.342.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.705.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	778.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.202.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.582.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	387.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	162.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.299.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	386.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	193.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	65.995.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.426.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	70.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.188.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.247.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	814.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	729.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.510.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.888.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.234.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	18.046.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	37.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	25.000	
		2		Hizmet Gelirleri	18.009.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.450.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	500.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	682.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.377.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	8.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	11.188.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	11.188.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	6.888.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	4.300.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.745.893.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.745.893.000	
		1		Cari	1.519.479.000	
			01	Hazine Yardımı	1.519.479.000	
		2		Sermaye	226.414.000	
			01	Hazine Yardımı	226.414.000	
05				Diğer Gelirler	49.918.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	20.969.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	20.969.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	20.969.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	28.949.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	28.949.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	27.629.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.320.000	
Toplam					1.825.045.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	77.193.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	363.735.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.005.210.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	327.680.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.773.818.000	2.773.818.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.773.818.000	2.773.818.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.773.818.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	2.773.818.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	77.193.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	30.890.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	598.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.110.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	46.303.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.074.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	476.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	962.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.504.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.397.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.890.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	363.735.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	363.735.000	
E.01.01-MEMURLAR	95.821.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	95.604.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.424.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.079.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.460.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.507.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	439.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	143.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	15.210.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	39.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.005.210.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.925.650.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.220.163.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	47.506.000	
E.01.03-İŞÇİLER	130.166.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	801.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.662.000	
E.02.01-MEMURLAR	141.472.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.029.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.907.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	587.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	286.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	289.310.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	846.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.156.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	650.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	879.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	28.230.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	79.560.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.176.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.550.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.924.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.637.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	620.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	127.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.305.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.147.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	100.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.758.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	899.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.047.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.270.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	327.680.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	305.721.000	
E.01.01-MEMURLAR	119.990.000	
E.01.03-İŞÇİLER	56.627.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	69.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.612.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.185.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	423.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.866.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	585.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	225.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.241.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	562.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	192.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	79.494.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	8.367.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	133.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	21.959.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.699.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	813.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.987.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.148.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.812.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	62.580.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	40.621.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	29.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	29.000	
		2		Hizmet Gelirleri	40.592.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.856.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	14.419.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	1.400.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	467.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.418.000	
		46		Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	2.349.000	
		48		Açık Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.480.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.203.000	
	6			Kira Gelirleri	21.959.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	21.959.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	15.678.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.281.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.624.153.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.624.153.000	
		1		Cari	2.486.813.000	
			01	Hazine Yardımı	2.486.813.000	
		2		Sermaye	137.340.000	
			01	Hazine Yardımı	137.340.000	
05				Diğer Gelirler	87.085.000	
	1			Faiz Gelirleri	37.000	
		9		Diğer Faizler	37.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
			99	Diğer Faizler	35.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	46.163.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	46.163.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	46.163.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	40.885.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	40.885.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	25.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	31.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	103.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	39.108.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.618.000	
Toplam					2.773.818.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	30.932.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	411.397.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.157.696.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	312.164.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.912.189.000	1.912.189.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.912.189.000	1.912.189.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.912.189.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.912.189.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	30.932.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	624.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	174.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	144.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	167.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	30.308.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.620.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.733.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	149.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	707.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.738.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	476.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.885.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	411.397.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	411.397.000	
E.01.01-MEMURLAR	162.517.000	
E.01.03-İŞÇİLER	73.595.000	
E.02.01-MEMURLAR	31.448.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.506.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	692.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	72.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	12.567.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	70.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.157.696.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.112.842.000	
E.01.01-MEMURLAR	706.825.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.975.000	
E.01.03-İŞÇİLER	98.769.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	341.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.711.000	
E.02.01-MEMURLAR	86.717.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.527.000	
E.02.03-İŞÇİLER	17.779.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	298.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	118.527.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.280.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.669.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	628.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	552.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.426.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.600.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	44.854.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.071.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.817.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.254.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.453.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	564.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.043.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	636.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.340.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	596.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	260.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	820.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	312.164.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	303.738.000	
E.01.01-MEMURLAR	95.001.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	112.110.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.375.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	131.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.953.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.560.000	
E.02.03-İŞÇİLER	366.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	161.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	348.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	144.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	161.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.667.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	321.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	44.660.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.437.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.426.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	660.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.907.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	105.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.754.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	34.005.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	25.579.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	65.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	65.000	
		2		Hizmet Gelirleri	25.514.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.600.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	650.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	11.597.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	800.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	500.000	
			35	Doktora Gelirleri	160.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.707.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	600.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.900.000	
				Kira Gelirleri	8.426.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	8.426.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.250.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.176.000	
	2	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler			1.827.436.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.827.436.000	
		1		Cari	1.678.010.000	
			01	Hazine Yardımı	1.678.010.000	
05		2		Sermaye	149.426.000	
			01	Hazine Yardımı	149.426.000	
		Diğer Gelirler			50.748.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	30.068.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	30.068.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	30.068.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	20.680.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	20.680.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	450.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	20.230.000	
Toplam					1.912.189.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: FIRAT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	36.779.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	393.954.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.301.149.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	233.154.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.965.036.000	1.965.036.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.965.036.000	1.965.036.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.965.036.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: FIRAT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	1.965.036.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	36.779.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.429.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.429.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	24.350.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.327.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.042.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	255.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.571.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	393.954.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	393.954.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.171.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	100.646.000	
E.01.03-İŞÇİLER	72.451.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.879.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.553.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.902.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	630.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	71.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	32.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.569.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	50.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.301.149.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.256.586.000	
E.01.01-MEMURLAR	825.767.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.790.000	
E.01.03-İŞÇİLER	75.601.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	355.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	4.328.000	
E.02.01-MEMURLAR	99.319.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.695.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	16.356.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	170.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	123.032.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	700.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	236.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	407.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	455.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.875.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	77.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	44.563.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.486.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.324.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.620.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.177.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.570.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.159.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	689.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	20.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	434.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.070.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	389.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.625.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	233.154.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	226.610.000	
E.01.01-MEMURLAR	126.383.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.561.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.915.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	94.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.453.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.130.000	
E.02.03-İŞÇİLER	973.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	322.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.196.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	805.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	208.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.961.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	923.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	275.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	43.764.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.392.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	105.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.703.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	515.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: FIRAT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	30.941.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	24.397.000	
		2		Hizmet Gelirleri	24.397.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.852.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	9.778.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.280.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.323.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	586.000	
			35	Doktora Gelirleri	172.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	576.000	
			41	Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	400.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: FIRAT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	350.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.080.000	
	6			Kira Gelirleri	6.544.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	6.544.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	4.554.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.990.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.888.834.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.888.834.000	
		1		Cari	1.668.030.000	
			01	Hazine Yardımı	1.668.030.000	
		2		Sermaye	220.804.000	
			01	Hazine Yardımı	220.804.000	
05				Diğer Gelirler	45.261.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	23.953.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: FIRAT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	23.953.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	23.953.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	21.308.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	21.308.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	384.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	20.563.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	361.000	
Toplam					1.965.036.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	32.835.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	312.235.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.097.534.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	340.052.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.782.656.000	1.782.656.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.782.656.000	1.782.656.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.782.656.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.782.656.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	32.835.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.103.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.828.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	30.732.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.377.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	767.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	888.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	703.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	451.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.670.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.876.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	312.235.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	312.235.000	
E.01.01-MEMURLAR	148.670.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.346.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.539.000	
E.02.01-MEMURLAR	28.410.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.386.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.035.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.229.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	157.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.360.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.097.534.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.053.449.000	
E.01.01-MEMURLAR	744.752.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.766.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	85.525.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.228.000	
E.02.01-MEMURLAR	93.376.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.578.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.623.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	170.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	64.428.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	995.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	323.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	509.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	372.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	18.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	44.085.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.934.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.775.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	430.000	
E.02.01-MEMURLAR	59.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	84.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.580.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	612.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.094.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.063.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	444.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.353.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	655.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	340.052.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	325.142.000	
E.01.01-MEMURLAR	108.572.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.207.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.392.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	263.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.480.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.833.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.235.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	568.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	74.772.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	380.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	573.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.927.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	575.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	51.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	53.328.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.654.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.910.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.591.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	319.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.165.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	21.255.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	69.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	69.000	
		2		Hizmet Gelirleri	21.186.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.000.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.637.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	1.693.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.411.000	
		34		Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	262.000	
		35		Doktora Gelirleri	29.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	3.500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.853.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	801.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.000.000	
	6			Kira Gelirleri	14.910.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	14.910.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	3.200.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	11.710.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.688.493.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.688.493.000	
		1		Cari	1.613.493.000	
			01	Hazine Yardımı	1.613.493.000	
		2		Sermaye	75.000.000	
			01	Hazine Yardımı	75.000.000	
05				Diğer Gelirler	57.998.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Faiz Gelirleri	35.000	
		9		Diğer Faizler	35.000	
			99	Diğer Faizler	35.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	30.309.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	30.309.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	30.309.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	27.654.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	27.654.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	21.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	35.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	23.322.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.276.000	
Toplam					1.782.656.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	12.789.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	349.354.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.252.961.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	243.222.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.858.326.000	1.858.326.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.858.326.000	1.858.326.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.858.326.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.858.326.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	12.789.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.612.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	844.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	95.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	510.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	149.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.177.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.401.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	400.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.165.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.544.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.667.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	349.354.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	349.354.000	
E.01.01-MEMURLAR	67.041.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	74.686.000	
E.01.03-İŞÇİLER	41.027.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.179.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.813.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.207.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	103.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	155.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	69.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	242.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.756.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	75.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.998.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.002.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.252.961.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.223.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	769.283.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	23.461.000	
E.01.03-İŞÇİLER	48.835.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	405.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.423.000	
E.02.01-MEMURLAR	79.634.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.881.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.018.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	190.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	170.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.063.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.114.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	128.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	853.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	972.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.157.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.669.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	54.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.090.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	135.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.961.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.683.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.225.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.083.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.469.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.945.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	210.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	561.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	310.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	243.222.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	226.820.000	
E.01.01-MEMURLAR	99.157.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.238.000	
E.01.03-İŞÇİLER	51.545.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	71.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.121.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	302.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.781.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	54.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	761.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	580.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	131.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.407.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	555.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	147.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	34.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.402.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.600.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	90.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.356.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	615.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	331.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	410.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.217.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.815.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	11.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	11.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.804.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.431.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	50.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	314.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.676.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	150.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	240.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.943.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	16.402.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	16.402.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	11.280.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.122.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.800.127.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.800.127.000	
		1		Cari	1.535.337.000	
			01	Hazine Yardımı	1.535.337.000	
		2		Sermaye	264.790.000	
			01	Hazine Yardımı	264.790.000	
05				Diğer Gelirler	32.982.000	
	1			Faiz Gelirleri	17.000	
		9		Diğer Faizler	17.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	17.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.674.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	10.674.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	10.674.000	
	3			Para Cezaları	17.000	
		2		İdari Para Cezaları	17.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	17.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	22.274.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	22.274.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	12.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	12.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	412.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	21.710.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	128.000	
Toplam					1.858.326.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	20.629.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	301.231.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.134.719.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	179.829.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.636.408.000	1.636.408.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.636.408.000	1.636.408.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.636.408.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.636.408.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	20.629.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	76.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	20.553.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.942.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	433.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.059.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	311.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.808.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	301.231.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	301.231.000	
E.01.01-MEMURLAR	86.400.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	59.475.000	
E.01.03-İŞÇİLER	19.298.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.859.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.098.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.453.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	253.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	90.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	58.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	13.247.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.134.719.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.069.324.000	
E.01.01-MEMURLAR	641.877.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.765.000	
E.01.03-İŞÇİLER	97.800.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.491.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.717.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	83.555.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.779.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.232.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	697.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	419.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	124.556.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	782.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	338.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	687.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	34.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	27.340.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.755.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	65.395.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.551.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	303.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.487.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.103.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.499.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.034.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.661.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.673.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.749.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.610.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	713.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	179.829.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	171.665.000	
E.01.01-MEMURLAR	96.829.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.431.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.361.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.691.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	837.000	
E.02.03-İŞÇİLER	546.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.269.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	375.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	199.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.691.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	531.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	33.254.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.616.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	79.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.164.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.535.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.071.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	489.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	464.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.605.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.954.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	38.790.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	10.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.000	
		2		Hizmet Gelirleri	38.780.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	14.085.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	9.500.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	3.010.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	5.093.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.900.000	
			35	Doktora Gelirleri	450.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	231.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	511.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.000.000	
	6			Kira Gelirleri	8.164.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	8.164.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.500.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.664.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.538.786.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.538.786.000	
		1		Cari	1.408.391.000	
			01	Hazine Yardımı	1.408.391.000	
		2		Sermaye	130.395.000	
			01	Hazine Yardımı	130.395.000	
05				Diğer Gelirler	50.668.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	19.025.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	19.025.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	19.025.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	31.643.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	31.643.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	28.143.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.500.000	
Toplam					1.636.408.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	13.777.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	415.783.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	108.081.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	537.641.000	537.641.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	537.641.000	537.641.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	537.641.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	537.641.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	13.777.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.501.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	406.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	276.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	206.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	415.783.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	406.788.000	
E.01.01-MEMURLAR	204.207.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.699.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.718.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	350.000	
E.02.01-MEMURLAR	28.541.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.080.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.109.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	48.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	193.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	47.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	26.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.995.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.334.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.450.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	879.000	
E.02.01-MEMURLAR	203.000	
E.02.03-İŞÇİLER	445.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	67.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.674.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	68.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	818.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	39.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	108.081.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	106.418.000	
E.01.01-MEMURLAR	66.285.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.784.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.214.000	
E.02.03-İŞÇİLER	366.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.366.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.824.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	429.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.839.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.749.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.550.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.663.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.160.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	276.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	227.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.275.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.612.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.612.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	920.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	132.000	
			35	Doktora Gelirleri	60.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.000.000	
	6			Kira Gelirleri	1.663.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.663.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	279.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.384.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	526.707.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	526.707.000	
		1		Cari	418.207.000	
			01	Hazine Yardımı	418.207.000	
		2		Sermaye	108.500.000	
			01	Hazine Yardımı	108.500.000	
05				Diğer Gelirler	5.659.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.659.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.659.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	5.659.000	
Toplam					537.641.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	840.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	470.725.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	71.586.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	543.151.000	543.151.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	543.151.000	543.151.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	543.151.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	543.151.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	840.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	589.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	569.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	251.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	251.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	470.725.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	461.229.000	
E.01.01-MEMURLAR	245.889.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.768.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.976.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	198.000	
E.02.01-MEMURLAR	31.668.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.459.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.793.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	111.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.334.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	281.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	216.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	176.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.849.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.150.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	83.800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.251.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.496.000	
E.01.01-MEMURLAR	744.000	
E.01.03-İŞÇİLER	462.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	221.000	
E.02.01-MEMURLAR	42.000	
E.02.03-İŞÇİLER	160.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.184.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	503.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	102.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	71.586.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	71.586.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.175.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.493.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.920.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.628.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	214.000	
E.02.03-İŞÇİLER	642.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.178.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	125.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	58.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.645.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	520.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	286.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.885.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.737.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.493.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.493.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.493.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.200.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	837.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	294.000	
			35	Doktora Gelirleri	162.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.000.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	533.144.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	533.144.000	
		1		Cari	429.844.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2		01	Hazine Yardımı	429.844.000	
				Sermaye	103.300.000	
			01	Hazine Yardımı	103.300.000	
	9	1		Diğer Gelirler	5.514.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	5.514.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	5.514.000	
				06 Kişilerden Alacaklar	260.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	5.254.000	
Toplam					543.151.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HARRAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	21.598.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	221.107.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	767.518.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	149.314.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.159.537.000	1.159.537.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.159.537.000	1.159.537.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.159.537.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HARRAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.159.537.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	21.598.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.949.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	998.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	69.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	774.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	108.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	19.649.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.472.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.486.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	691.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	221.107.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	221.107.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.103.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.808.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.069.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.324.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.694.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.536.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	493.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.012.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	42.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	11.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	767.518.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	735.848.000	
E.01.01-MEMURLAR	481.680.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.668.000	
E.01.03-İŞÇİLER	73.122.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.733.000	
E.02.01-MEMURLAR	58.091.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.222.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	15.635.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	252.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.526.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	609.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.592.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	517.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	362.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.950.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	31.670.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.681.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.141.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.551.000	
E.02.01-MEMURLAR	829.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.788.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	155.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.576.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	253.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.181.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	474.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	149.314.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	147.069.000	
E.01.01-MEMURLAR	63.481.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.206.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.955.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	137.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.219.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.268.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	437.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	729.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	278.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	172.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	281.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	166.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	25.097.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.941.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	40.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.245.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	597.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	607.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	429.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	602.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HARRAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.170.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	13.925.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	3.000	
			2	Hizmet Gelirleri	13.922.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.762.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.648.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	173.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	561.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	464.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.314.000	
	6			Kira Gelirleri	2.245.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HARRAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	2.245.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.291.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	954.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.103.590.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.103.590.000	
		1		Cari	1.026.290.000	
			01	Hazine Yardımı	1.026.290.000	
		2		Sermaye	77.300.000	
			01	Hazine Yardımı	77.300.000	
				Diğer Gelirler	39.777.000	
	1			Faiz Gelirleri	10.000	
		9		Diğer Faizler	10.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	3.000	
			99	Diğer Faizler	7.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HARRAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	19.481.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	19.481.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	19.481.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	20.286.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	20.286.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.364.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	17.916.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.006.000	
Toplam					1.159.537.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	12.977.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	180.711.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.327.038.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.662.359.000	1.662.359.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.662.359.000	1.662.359.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.662.359.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	1.662.359.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	12.977.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	854.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	749.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.123.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.742.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	234.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.447.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	180.711.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	180.711.000	
E.01.01-MEMURLAR	61.939.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.371.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.535.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.518.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.007.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	11.582.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	49.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.240.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.327.038.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.258.642.000	
E.01.01-MEMURLAR	756.434.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	46.685.000	
E.01.03-İŞÇİLER	111.856.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.338.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.749.000	
E.02.01-MEMURLAR	103.849.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.584.000	
E.02.03-İŞÇİLER	21.671.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.083.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	1.425.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	345.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	129.200.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.153.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	285.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.332.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	818.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	633.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	37.202.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	68.396.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.131.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.619.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.674.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.586.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	68.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.489.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	408.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	116.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	24.078.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	340.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	920.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	905.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.633.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	138.974.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.492.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.454.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.737.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.029.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	423.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	679.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	276.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	327.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	319.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	457.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	45.009.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.559.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	93.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.659.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.696.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	263.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	350.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	34.873.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	32.214.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	17.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	8.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	9.000	
		2		Hizmet Gelirleri	32.197.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.900.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	12.459.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	470.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	993.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	750.000	
			35	Doktora Gelirleri	325.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.300.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	10.000.000	
	6			Kira Gelirleri	2.659.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.659.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.659.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.568.203.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.568.203.000	
		1		Cari	1.426.261.000	
			01	Hazine Yardımı	1.426.261.000	
		2		Sermaye	141.942.000	
			01	Hazine Yardımı	141.942.000	
05				Diğer Gelirler	59.283.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	11.825.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	11.825.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	11.825.000	
	3			Para Cezaları	20.000	
		2		İdari Para Cezaları	20.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	20.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	47.438.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	47.438.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	950.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	36.488.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	10.000.000	
Toplam					1.662.359.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	30.973.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	242.176.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.169.684.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.580.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.584.413.000	1.584.413.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.584.413.000	1.584.413.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.584.413.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.584.413.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	30.973.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	6.136.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	136.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	24.837.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.572.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	258.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.001.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.880.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	242.176.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	242.176.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.790.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	75.053.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.626.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.987.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.464.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.425.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	91.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	105.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	187.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	11.372.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	27.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	23.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.169.684.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.109.981.000	
E.01.01-MEMURLAR	721.441.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.487.000	
E.01.03-İŞÇİLER	72.665.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.076.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.212.000	
E.02.01-MEMURLAR	100.241.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.505.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.511.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.013.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	61.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	90.006.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.148.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.161.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.353.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.154.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.085.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	64.850.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	59.703.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.688.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.896.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.455.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.205.000	
E.02.01-MEMURLAR	754.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.298.000	
E.02.03-İŞÇİLER	772.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	291.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.935.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	138.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	430.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.181.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	595.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.065.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.580.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	138.759.000	
E.01.01-MEMURLAR	68.249.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.669.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.648.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	915.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	175.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	68.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	316.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	237.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	14.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	40.506.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.832.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.821.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	895.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	698.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.228.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	28.421.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	25.600.000	
		2		Hizmet Gelirleri	25.600.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.889.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.737.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	2.584.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	270.000	
			35	Doktora Gelirleri	120.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.000.000	
	6			Kira Gelirleri	2.821.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.821.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.821.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.496.052.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.496.052.000	
				Cari	1.358.117.000	
			01	Hazine Yardımı	1.358.117.000	
05	2	6	2	Sermaye	137.935.000	
			01	Hazine Yardımı	137.935.000	
				Diğer Gelirler	59.940.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	24.062.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	24.062.000	
06	9	1	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	24.062.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	35.878.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	35.878.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	34.878.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
				Toplam	1.584.413.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	15.506.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	175.640.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	826.237.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	122.922.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.140.305.000	1.140.305.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.140.305.000	1.140.305.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.140.305.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.140.305.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	15.506.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	852.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	540.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	79.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	221.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.654.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.866.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	519.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	716.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.291.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.262.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	175.640.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	175.640.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.221.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.337.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.245.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.041.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.561.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.567.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.331.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	16.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.300.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	826.237.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	779.990.000	
E.01.01-MEMURLAR	474.808.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.556.000	
E.01.03-İŞÇİLER	81.622.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	170.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.715.000	
E.02.01-MEMURLAR	63.851.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.926.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.791.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	485.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	57.834.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	536.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.198.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	813.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	205.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	38.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.150.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	46.247.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.532.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.961.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.440.000	
E.02.01-MEMURLAR	921.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.205.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	433.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.730.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	203.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.700.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	433.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	689.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	122.922.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	122.499.000	
E.01.01-MEMURLAR	68.010.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.170.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.258.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.666.000	
E.02.03-İŞÇİLER	291.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	49.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	207.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	651.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	20.374.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.201.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	79.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.680.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	170.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	423.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	267.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	49.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.122.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.830.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	11.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	11.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.819.000	
			28	Sergi ve Fuar Gelirleri	120.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.329.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	823.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	100.000	
			35	Doktora Gelirleri	20.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	150.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	35.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.242.000	
	6			Kira Gelirleri	4.292.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	4.292.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	423.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	3.869.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.078.850.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.078.850.000	
		1		Cari	971.850.000	
			01	Hazine Yardımı	971.850.000	
		2		Sermaye	107.000.000	
			01	Hazine Yardımı	107.000.000	
05				Diğer Gelirler	36.333.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	14.407.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	14.407.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	14.407.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	21.926.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	21.926.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	21.926.000	
Toplam					1.140.305.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	13.051.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	246.969.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.044.929.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	185.631.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.490.580.000	1.490.580.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.490.580.000	1.490.580.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.490.580.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.490.580.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	13.051.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	187.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	49.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	33.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.864.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.282.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	112.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.098.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.281.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	246.969.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	246.969.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.985.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	80.144.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.075.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.245.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.297.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.775.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	12.305.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	57.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.800.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.044.929.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	989.788.000	
E.01.01-MEMURLAR	682.832.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.625.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	56.445.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.951.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.435.000	
E.02.01-MEMURLAR	95.112.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.547.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.170.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	326.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	353.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	68.539.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	413.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	175.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	582.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	281.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	55.141.000	
E.01.01-MEMURLAR	15.020.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.736.000	
E.01.03-İŞÇİLER	10.287.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.204.000	
E.02.01-MEMURLAR	720.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	301.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.173.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	791.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.525.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	494.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.618.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.512.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	739.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	185.631.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	179.173.000	
E.01.01-MEMURLAR	106.872.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.863.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.644.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.746.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	397.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.304.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	34.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	552.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	208.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	54.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	368.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	539.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	447.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	36.118.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.823.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	84.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.458.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.775.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	75.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	575.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	38.052.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	31.594.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	54.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	52.000	
			02	Kıtap,Yayın vb. Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	31.540.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	16.987.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	12.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.263.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.993.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	111.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.800.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	600.000	
			53	Eğitim Hizmetlerine İlişkin Gelirler	217.000	
			56	Sağlık Hizmetlerine İlişkin Gelirler	2.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.555.000	
				Kira Gelirleri	6.458.000	
				Taşınmaz Kiraları	6.458.000	
	1		01	Lojman Kira Gelirleri	35.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.423.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.415.416.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.415.416.000	
	1			Cari	1.305.416.000	
			01	Hazine Yardımı	1.305.416.000	
	2			Sermaye	110.000.000	
			01	Hazine Yardımı	110.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	37.112.000	
	1			Faiz Gelirleri	25.000	
		9		Diğer Faizler	25.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	23.000	
			99	Diğer Faizler	2.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	12.831.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Alt Paylar	12.831.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	12.831.000	
	3			Para Cezaları	2.000	
		2		İdari Para Cezaları	2.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	24.254.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	24.254.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	2.000	
			05	Para Farkları	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	275.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	23.863.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	110.000	
Toplam					1.490.580.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.097.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	289.924.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.278.722.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	238.234.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.820.977.000	1.820.977.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.820.977.000	1.820.977.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.820.977.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.820.977.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.097.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	585.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	488.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	13.512.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.332.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	350.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.071.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	295.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.321.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	289.924.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	289.924.000	
E.01.01-MEMURLAR	101.659.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	96.135.000	
E.01.03-İŞÇİLER	281.000	
E.02.01-MEMURLAR	25.616.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	15.079.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	92.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	10.930.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	26.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.278.722.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.206.293.000	
E.01.01-MEMURLAR	839.431.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.640.000	
E.01.03-İŞÇİLER	46.318.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	345.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.662.000	
E.02.01-MEMURLAR	120.100.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.170.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.209.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.297.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	334.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	109.747.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	540.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	213.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	15.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	72.429.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.354.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.105.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.717.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.765.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.244.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.717.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	914.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	414.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	929.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.185.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	238.234.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	237.632.000	
E.01.01-MEMURLAR	112.057.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.038.000	
E.01.03-İŞÇİLER	29.187.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.027.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	352.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.079.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	248.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.953.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	263.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	64.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.757.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	296.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	65.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	47.434.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.543.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	149.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	602.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	186.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	207.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	209.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.457.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	22.854.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	265.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	264.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	22.589.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.405.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	13.986.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	534.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	442.000	
			35	Doktora Gelirleri	193.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.029.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	602.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	602.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	602.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Gelirler	1.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.729.863.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.729.863.000	
		1		Cari	1.634.863.000	
			01	Hazine Yardımı	1.634.863.000	
		2		Sermaye	95.000.000	
			01	Hazine Yardımı	95.000.000	
05				Diğer Gelirler	67.657.000	
	1			Faiz Gelirleri	84.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		9		Diğer Faizler	84.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	42.000	
			99	Diğer Faizler	42.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	13.352.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	13.352.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	13.352.000	
	3			Para Cezaları	2.000	
		2		İdari Para Cezaları	2.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	54.219.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	54.219.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	1.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	1.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.314.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	49.999.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.904.000	
Toplam					1.820.977.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.947.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	179.975.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	833.537.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	102.157.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.120.616.000	1.120.616.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.120.616.000	1.120.616.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.120.616.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.120.616.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.947.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.131.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.087.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.816.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.633.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	476.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	179.975.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	179.975.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.147.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.061.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.104.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.450.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.907.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.853.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	5.348.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	32.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	52.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	833.537.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	797.961.000	
E.01.01-MEMURLAR	486.072.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.019.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.501.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	378.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.909.000	
E.02.01-MEMURLAR	66.513.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.610.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.087.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	159.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	123.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	78.972.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	908.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	316.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	176.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	218.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	58.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	35.576.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.308.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.819.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.876.000	
E.02.01-MEMURLAR	753.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.080.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	896.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.123.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	701.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.475.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.260.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	275.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	102.157.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	99.124.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.855.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	213.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.649.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	620.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	298.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	67.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.674.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	224.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	22.118.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.214.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.033.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.434.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.080.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	277.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	242.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.341.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	19.308.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	52.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	52.000	
		2		Hizmet Gelirleri	19.256.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.130.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.311.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	2.200.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	133.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	4.482.000	
	6			Kira Gelirleri	3.033.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	3.033.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	33.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.000.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.076.294.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.076.294.000	
05	2	6	01	Cari	906.294.000	
			01	Hazine Yardımı	906.294.000	
			2	Sermaye	170.000.000	
			01	Hazine Yardımı	170.000.000	
				Diğer Gelirler	21.981.000	
				Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.776.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	3.776.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	3.776.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	18.205.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	18.205.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			06	Kişilerden Alacaklar	745.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	16.360.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.100.000	
Toplam					1.120.616.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	24.321.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	244.754.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.277.763.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	190.368.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.737.206.000	1.737.206.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.737.206.000	1.737.206.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.737.206.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	1.737.206.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	24.321.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	179.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	122.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	57.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	24.142.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.705.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	265.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.346.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.936.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.890.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	244.754.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	244.754.000	
E.01.01-MEMURLAR	52.228.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	82.228.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.193.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.703.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	16.238.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.959.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	478.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	64.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	12.653.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.277.763.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.207.924.000	
E.01.01-MEMURLAR	793.180.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.459.000	
E.01.03-İŞÇİLER	86.939.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.823.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.624.000	
E.02.01-MEMURLAR	111.127.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	711.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	19.405.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	763.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	367.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	112.994.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.128.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.127.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	617.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.118.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.423.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	107.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	17.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	69.839.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.255.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.313.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.831.000	
E.02.03-İŞÇİLER	755.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	566.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.449.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.241.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.689.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.204.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	536.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	190.368.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	186.018.000	
E.01.01-MEMURLAR	105.206.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.872.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	351.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.401.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	123.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	34.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	276.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	620.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	81.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	647.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	82.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	48.205.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.350.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.001.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	882.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	467.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.709.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	41.763.000	
		2		Hizmet Gelirleri	41.763.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.900.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	24.563.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.234.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.157.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	1.629.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.280.000	
	6			Kira Gelirleri	4.350.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	4.350.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.244.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.106.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	596.000	
		9		Diğer Gelirler	596.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	596.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.636.195.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.636.195.000	
		1		Cari	1.551.195.000	
			01	Hazine Yardımı	1.551.195.000	
		2		Sermaye	85.000.000	
			01	Hazine Yardımı	85.000.000	
05				Diğer Gelirler	54.302.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	23.772.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	23.772.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	23.772.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	30.530.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	30.530.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	500.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	28.446.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.584.000	
Toplam					1.737.206.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.803.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	810.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.040.787.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	170.725.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.215.125.000	1.215.125.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.215.125.000	1.215.125.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.215.125.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.215.125.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.803.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	776.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	754.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	22.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.027.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	341.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	151.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	83.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.452.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	810.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	810.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	810.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.040.787.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	974.235.000	
E.01.01-MEMURLAR	620.444.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.194.000	
E.01.03-İŞÇİLER	94.209.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	687.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.417.000	
E.02.01-MEMURLAR	81.556.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.290.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.572.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	91.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	135.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	62.811.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.024.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.754.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	258.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	193.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.049.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	451.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	21.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	66.552.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.550.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.919.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.374.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.693.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	664.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.760.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.210.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	382.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	170.725.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	166.745.000	
E.01.01-MEMURLAR	97.336.000	
E.02.01-MEMURLAR	15.025.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	852.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	197.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.955.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	197.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	74.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	33.021.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.820.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	103.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.018.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.980.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.513.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.382.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	56.539.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	52.559.000	
		2		Hizmet Gelirleri	52.559.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	16.719.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	7.183.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	971.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	250.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	11.173.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	9.263.000	
	6			Kira Gelirleri	3.980.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	3.980.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	1.291.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.689.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.142.566.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.142.566.000	
				Cari	1.073.948.000	
05	2	6	01	Hazine Yardımı	1.073.948.000	
			2	Sermaye	68.618.000	
			01	Hazine Yardımı	68.618.000	
				Diğer Gelirler	16.020.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.736.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.736.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.736.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	14.284.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	14.284.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler					Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV				
			19		Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	14.284.000	
					Toplam	1.215.125.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	15.766.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	206.293.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.079.798.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	157.629.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.459.486.000	1.459.486.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.459.486.000	1.459.486.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.459.486.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	1.459.486.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	15.766.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.090.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.060.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.676.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.055.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	277.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.935.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	997.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.412.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	206.293.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	206.293.000	
E.01.01-MEMURLAR	73.694.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.821.000	
E.01.03-İŞÇİLER	20.865.000	
E.02.01-MEMURLAR	16.017.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.715.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.951.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	36.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	304.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.774.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.079.798.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.020.900.000	
E.01.01-MEMURLAR	661.085.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.044.000	
E.01.03-İŞÇİLER	70.119.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.119.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.745.000	
E.02.01-MEMURLAR	91.422.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.364.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.315.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.262.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	379.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	77.761.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.502.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	869.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	186.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	724.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	52.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	58.898.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.103.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.066.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.791.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.817.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.701.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	764.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	853.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	517.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	274.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	157.629.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	155.345.000	
E.01.01-MEMURLAR	74.903.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	476.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.548.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.372.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	55.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.478.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.632.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	161.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.484.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	501.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	44.116.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.366.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.284.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.700.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	584.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	27.104.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	24.820.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	52.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	52.000	
		2		Hizmet Gelirleri	24.768.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.423.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	11.330.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	427.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	513.000	
			35	Doktora Gelirleri	77.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	3.080.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	300.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.618.000	
	6			Kira Gelirleri	2.284.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.284.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.284.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.381.812.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.381.812.000	
		1		Cari	1.266.812.000	
			01	Hazine Yardımı	1.266.812.000	
		2		Sermaye	115.000.000	
			01	Hazine Yardımı	115.000.000	
05				Diğer Gelirler	50.570.000	
	1			Faiz Gelirleri	4.000	
		9		Diğer Faizler	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	4.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	12.548.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	12.548.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	12.548.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	38.018.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	38.018.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	10.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	750.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	34.258.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.000.000	
Toplam					1.459.486.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	3.372.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	55.292.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	871.006.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.746.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.071.416.000	1.071.416.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.071.416.000	1.071.416.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.071.416.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.071.416.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	3.372.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.131.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	58.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	54.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.241.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	711.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	48.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	756.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	726.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	55.292.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	55.292.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.630.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.422.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.463.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.853.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.242.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.090.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	550.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	345.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	871.006.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	831.454.000	
E.01.01-MEMURLAR	517.418.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.429.000	
E.01.03-İŞÇİLER	70.225.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.194.000	
E.02.01-MEMURLAR	71.875.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	375.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.173.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	44.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	137.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	72.950.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.030.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	198.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	339.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	67.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.760.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.650.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	55.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.588.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	39.552.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.131.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.039.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.054.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.909.000	
E.02.01-MEMURLAR	389.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	189.000	
E.02.03-İŞÇİLER	804.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	443.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.889.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	344.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	679.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	593.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	141.746.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	136.916.000	
E.01.01-MEMURLAR	81.069.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.778.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	82.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.323.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.265.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.644.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	217.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	245.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.267.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	289.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	214.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	25.408.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.965.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	70.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.830.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.412.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	176.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	55.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	187.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.460.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	21.630.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	4.000	
		2		Hizmet Gelirleri	21.626.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.463.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	2.360.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	520.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.000.000	
			35	Doktora Gelirleri	300.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.254.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	800.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	200.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.729.000	
	6			Kira Gelirleri	4.830.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	4.830.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	3.430.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.400.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.021.739.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.021.739.000	
		1		Cari	940.104.000	
			01	Hazine Yardımı	940.104.000	
		2		Sermaye	81.635.000	
			01	Hazine Yardımı	81.635.000	
05				Diğer Gelirler	23.217.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Faiz Gelirleri	100.000	
		9		Diğer Faizler	100.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	100.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.085.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2.085.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	2.085.000	
		9		Diğer Çeşitli Gelirler	21.032.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	21.032.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.195.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	18.082.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.755.000	
Toplam					1.071.416.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	9.891.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	201.361.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	758.046.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	104.929.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.074.227.000	1.074.227.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.074.227.000	1.074.227.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.074.227.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.074.227.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	9.891.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.135.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	884.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	52.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	52.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	147.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.756.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.917.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.526.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	267.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	201.361.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	201.361.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.065.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.499.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.670.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.293.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.609.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.675.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	739.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	87.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	9.687.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	758.046.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	734.957.000	
E.01.01-MEMURLAR	436.611.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.850.000	
E.01.03-İŞÇİLER	51.222.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	97.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.179.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	62.700.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.342.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.509.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	329.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	274.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.431.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	656.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	240.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.269.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	593.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.439.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.050.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	45.266.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	23.089.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.087.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.298.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.326.000	
E.02.01-MEMURLAR	192.000	
E.02.03-İŞÇİLER	840.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	68.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.909.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	370.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	675.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	565.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	414.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	345.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	104.929.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	103.410.000	
E.01.01-MEMURLAR	67.329.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	47.000	
E.01.03-İŞÇİLER	977.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.475.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.000	
E.02.03-İŞÇİLER	146.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	435.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	229.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	199.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.437.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	324.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	18.811.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.796.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.519.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.184.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	161.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.078.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	11.559.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	11.555.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.553.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	448.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.977.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.284.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.293.000	
	6			Kira Gelirleri	1.519.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	1.519.000	
		01		Lojman Kira Gelirleri	397.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.122.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.040.861.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.040.861.000	
		1		Cari	880.206.000	
		01		Hazine Yardımı	880.206.000	
		2		Sermaye	160.655.000	
		01		Hazine Yardımı	160.655.000	
				Diğer Gelirler	20.288.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	8.371.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	8.371.000	
05		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	8.371.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	11.917.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	11.917.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	11.917.000	
Toplam					1.074.227.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.033.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	620.639.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	151.989.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	774.661.000	774.661.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	774.661.000	774.661.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	774.661.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	774.661.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.033.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.071.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	383.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	636.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	962.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	358.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	555.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	620.639.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	578.824.000	
E.01.01-MEMURLAR	384.634.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.563.000	
E.01.03-İŞÇİLER	73.450.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	743.000	
E.02.01-MEMURLAR	57.213.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.602.000	
E.02.03-İŞÇİLER	16.086.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	625.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.601.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	814.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.402.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.128.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	461.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.002.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	41.815.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.046.000	
E.01.03-İŞÇİLER	9.348.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.885.000	
E.02.01-MEMURLAR	705.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.319.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	122.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.541.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	214.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	580.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	151.989.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	150.384.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.163.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.015.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	888.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.410.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	155.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	262.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	46.071.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	348.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	447.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	918.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	97.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	197.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	17.786.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.697.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	173.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.466.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	732.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.605.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	245.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	888.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	376.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.829.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	21.224.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	25.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	25.000	
			2	Hizmet Gelirleri	21.199.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.793.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.197.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.110.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.600.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	493.000	
			35	Doktora Gelirleri	76.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	930.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6		99	Diğer hizmet gelirleri	5.000.000	
				Kira Gelirleri	1.605.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.605.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.605.000	
	2	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler			729.998.000	
		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar			729.998.000	
		1		Cari	684.998.000	
			01	Hazine Yardımı	684.998.000	
		2		Sermaye	45.000.000	
			01	Hazine Yardımı	45.000.000	
05	Diğer Gelirler			21.834.000		
	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar			482.000	
		6	Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar			482.000
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	482.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	21.352.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	21.352.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	21.096.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	256.000	
Toplam					774.661.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.104.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	111.062.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	680.110.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	78.376.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	883.652.000	883.652.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	883.652.000	883.652.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	883.652.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	883.652.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.104.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.646.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	486.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	65.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	59.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.458.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.098.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	111.062.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	111.062.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.266.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.447.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.587.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.324.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.365.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.968.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	255.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	74.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	43.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	17.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	3.660.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	680.110.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	649.223.000	
E.01.01-MEMURLAR	374.830.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.216.000	
E.01.03-İŞÇİLER	46.242.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.021.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.155.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.475.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.097.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	91.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	105.023.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	322.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	47.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	281.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	208.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	213.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.250.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	30.887.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.507.000	
E.01.03-İŞÇİLER	11.217.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	633.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.972.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	99.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.921.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	264.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	77.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	283.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	518.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	396.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	78.376.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	74.660.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.202.000	
E.01.03-İŞÇİLER	14.039.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	441.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	202.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.217.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.423.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	138.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	222.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	94.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	212.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	261.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.651.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.401.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	77.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.716.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.502.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	92.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.530.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	12.814.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	3.000	
		2		Hizmet Gelirleri	12.811.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.340.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.567.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	256.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	81.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.567.000	
	6			Kira Gelirleri	3.716.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	3.716.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	3.305.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	411.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	843.330.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	843.330.000	
05	1	9	01	Cari	728.330.000	
			01	Hazine Yardımı	728.330.000	
			2	Sermaye	115.000.000	
			01	Hazine Yardımı	115.000.000	
				Diğer Gelirler	23.792.000	
			1	Faiz Gelirleri	56.000	
			9	Diğer Faizler	56.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	56.000	
	2	6		Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	5.458.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	5.458.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9	1	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	5.458.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	18.278.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	18.278.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	10.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	192.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	18.076.000	
Toplam					883.652.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	6.980.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	134.709.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.152.532.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	279.374.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.573.595.000	1.573.595.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.573.595.000	1.573.595.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.573.595.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.573.595.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	6.980.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	997.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	588.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	134.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	116.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	159.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.983.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.345.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	244.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.034.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	134.709.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	134.709.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.357.000	
E.01.03-İŞÇİLER	41.271.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.797.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.933.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	325.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	51.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.953.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	24.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.150.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.350.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.152.532.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.117.970.000	
E.01.01-MEMURLAR	743.690.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	48.900.000	
E.01.03-İŞÇİLER	93.276.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.927.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.127.000	
E.02.01-MEMURLAR	100.942.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.944.000	
E.02.03-İŞÇİLER	19.442.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.237.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	139.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	73.112.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.024.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.354.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.475.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	223.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.150.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.996.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	34.562.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.314.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.138.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.895.000	
E.02.01-MEMURLAR	53.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.137.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	134.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.152.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	768.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	654.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.747.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	570.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	279.374.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	275.016.000	
E.01.01-MEMURLAR	73.617.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	50.501.000	
E.01.03-İŞÇİLER	327.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	238.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	109.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.494.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.969.000	
E.02.03-İŞÇİLER	54.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	80.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.081.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	311.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	104.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	902.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	560.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	31.099.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.994.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	77.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	74.904.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.358.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.791.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.397.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.170.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.619.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.209.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	3.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.206.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.703.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	374.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	510.000	
			35	Doktora Gelirleri	82.000	
			37	Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	2.248.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.525.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	12.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.750.000	
	6			Kira Gelirleri	2.110.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.110.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	210.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.900.000	
	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.300.000	
		9		Diğer Gelirler	1.300.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.300.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.526.287.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.526.287.000	
		1		Cari	1.399.787.000	
			01	Hazine Yardımı	1.399.787.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	126.500.000	
			01	Hazine Yardımı	126.500.000	
				Diğer Gelirler	23.689.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	5.871.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	5.871.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	5.871.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	17.818.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	17.818.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	16.718.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.100.000	
Toplam					1.573.595.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.348.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	9.060.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	600.752.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	119.465.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	730.625.000	730.625.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	730.625.000	730.625.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	730.625.000	Aynen Kabul Edilmiştir

**ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)**

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	730.625.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.348.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	880.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	457.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	68.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	165.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	190.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	468.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	328.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	110.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	15.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	9.060.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.060.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	60.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	600.752.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	582.116.000	
E.01.01-MEMURLAR	365.023.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.494.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.995.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	276.000	
E.02.01-MEMURLAR	49.917.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	871.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.624.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	253.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.493.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	533.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.543.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	712.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.002.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	20.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	18.636.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.328.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.582.000	
E.02.01-MEMURLAR	324.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	422.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.012.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	234.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	492.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	228.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	119.465.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	116.597.000	
E.01.01-MEMURLAR	72.784.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.066.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.294.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.579.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	611.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	208.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	475.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	283.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	15.305.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.714.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.868.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.291.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	245.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	196.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.885.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.017.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	5.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	5.000	
		2		Hizmet Gelirleri	10.012.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.484.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.344.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	500.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.035.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	1.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.649.000	
	6			Kira Gelirleri	2.868.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	2.868.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.868.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	707.982.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	707.982.000	
	1			Cari	658.780.000	
		01		Hazine Yardımı	658.780.000	
	2			Sermaye	49.202.000	
		01		Hazine Yardımı	49.202.000	
				Diğer Gelirler	9.758.000	
	1			Faiz Gelirleri	6.000	
		9		Diğer Faizler	6.000	
		01		Kişilerden Alacaklar Faizleri	6.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	468.000	
	6			Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	468.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
9		1	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	468.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	9.284.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	9.284.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	500.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	8.624.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	160.000	
Toplam					730.625.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	9.227.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	46.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	731.447.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	133.540.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	874.260.000	874.260.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	874.260.000	874.260.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	874.260.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	874.260.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	9.227.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.021.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	168.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	195.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	118.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.206.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	770.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	210.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	145.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	46.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	46.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	731.447.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	675.988.000	
E.01.01-MEMURLAR	392.712.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.884.000	
E.01.03-İŞÇİLER	74.436.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	304.000	
E.02.01-MEMURLAR	56.722.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.035.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.726.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	593.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	68.467.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	932.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	268.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	159.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.549.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	42.900.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.751.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	55.459.000	
E.01.01-MEMURLAR	12.127.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	216.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.424.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.766.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.714.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	78.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	17.814.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	676.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	613.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	693.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	700.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	133.540.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	131.506.000	
E.01.01-MEMURLAR	63.554.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	24.050.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.173.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.173.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	759.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	235.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.577.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	980.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	18.689.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.899.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.034.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	606.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	928.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	39.340.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	37.306.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	37.305.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	8.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	13.592.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.540.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	2.820.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	2.000.000	
			35	Doktora Gelirleri	353.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	3.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	6.000.000	
	6			Kira Gelirleri	2.034.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.034.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	400.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.634.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	810.940.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	810.940.000	
		1		Cari	740.640.000	
			01	Hazine Yardımı	740.640.000	
		2		Sermaye	70.300.000	
			01	Hazine Yardımı	70.300.000	
05				Diğer Gelirler	23.980.000	
	1			Faiz Gelirleri	6.000	
		9		Diğer Faizler	6.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
			99	Diğer Faizler	4.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	360.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	360.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	360.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	23.614.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	23.614.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	612.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	19.000.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.000.000	
Toplam					874.260.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	13.448.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	252.858.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	885.366.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	143.068.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.294.740.000	1.294.740.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.294.740.000	1.294.740.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.294.740.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.294.740.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	13.448.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.420.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.164.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	124.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.028.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.554.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	156.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	140.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.178.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	252.858.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	252.858.000	
E.01.01-MEMURLAR	67.033.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	56.841.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.478.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.448.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	574.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	6.841.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	82.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	900.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	885.366.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	850.738.000	
E.01.01-MEMURLAR	524.484.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.586.000	
E.01.03-İŞÇİLER	74.590.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.298.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	68.181.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.814.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.064.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	101.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	162.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	68.472.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	867.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	291.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	272.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	265.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.977.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	76.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.310.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	34.628.000	
E.01.01-MEMURLAR	10.379.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.798.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	895.000	
E.02.01-MEMURLAR	758.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.272.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	238.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	103.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.524.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	325.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	62.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	460.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	431.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	223.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	143.068.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	139.731.000	
E.01.01-MEMURLAR	83.011.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.600.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	152.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.388.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	115.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	609.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	302.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.576.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	130.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	21.911.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.567.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.337.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.194.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	82.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	256.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	690.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.405.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	18.058.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	33.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	33.000	
		2		Hizmet Gelirleri	18.025.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.300.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.641.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	737.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	417.000	
		34		Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	900.000	
		35		Doktora Gelirleri	40.000	
		37		Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	990.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	20.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.980.000	
	6			Kira Gelirleri	2.347.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.347.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	212.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.135.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.237.156.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.237.156.000	
		1		Cari	1.046.269.000	
			01	Hazine Yardımı	1.046.269.000	
		2		Sermaye	190.887.000	
			01	Hazine Yardımı	190.887.000	
05				Diğer Gelirler	37.179.000	
	1			Faiz Gelirleri	31.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		9		Diğer Faizler	31.000	
		01		Kişilerden Alacaklar Faizleri	11.000	
		99		Diğer Faizler	20.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	11.903.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	11.903.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	11.903.000	
	3			Para Cezaları	20.000	
		2		İdari Para Cezaları	20.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	20.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	25.225.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	25.225.000	
		01		İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	53.000	
		03		İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	14.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	1.500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	17.718.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.940.000	
Toplam					1.294.740.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	3.234.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	45.382.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	913.351.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	229.033.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.191.000.000	1.191.000.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.191.000.000	1.191.000.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.191.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.191.000.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	3.234.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.708.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.150.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	107.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	148.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	274.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.526.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	76.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	218.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	204.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.028.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	45.382.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.382.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.387.000	
E.02.01-MEMURLAR	995.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	913.351.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	877.917.000	
E.01.01-MEMURLAR	604.719.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.006.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.003.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	361.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.654.000	
E.02.01-MEMURLAR	92.375.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.716.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.103.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	770.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	119.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	415.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	87.047.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.134.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	960.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	347.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	989.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.245.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	800.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	35.434.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.556.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.666.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.273.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	124.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.862.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	686.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	857.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	512.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	805.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	229.033.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	223.156.000	
E.01.01-MEMURLAR	69.906.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.524.000	
E.01.03-İŞÇİLER	69.972.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.696.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	87.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.481.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	207.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	946.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.809.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	392.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.171.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.018.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	287.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	33.762.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.493.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	79.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.877.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.650.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	258.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	266.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.703.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.388.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.511.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.511.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.474.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.457.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	900.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	460.000	
			35	Doktora Gelirleri	100.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	900.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.330.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	200.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	6.690.000	
	6			Kira Gelirleri	5.877.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	5.877.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.500.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.377.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.146.196.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.146.196.000	
		1		Cari	1.029.001.000	
			01	Hazine Yardımı	1.029.001.000	
		2		Sermaye	117.195.000	
			01	Hazine Yardımı	117.195.000	
05				Diğer Gelirler	18.416.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.256.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.256.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9		16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.256.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	17.160.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	17.160.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	15.193.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.967.000	
Toplam					1.191.000.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	18.322.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	210.056.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	840.528.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	213.818.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.282.724.000	1.282.724.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.282.724.000	1.282.724.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.282.724.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.282.724.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	18.322.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.952.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.920.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	24.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.370.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.417.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	174.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.303.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	298.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	178.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	210.056.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	210.056.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.077.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	81.276.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.493.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.001.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.043.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.817.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.900.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	73.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.260.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	18.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	840.528.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	783.855.000	
E.01.01-MEMURLAR	526.518.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.591.000	
E.01.03-İŞÇİLER	53.180.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	99.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.435.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	65.780.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.872.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.538.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	107.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	93.905.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.222.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	294.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.295.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	519.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	56.673.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.282.000	
E.01.03-İŞÇİLER	26.461.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	977.000	
E.02.01-MEMURLAR	51.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.810.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.148.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	368.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	81.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.191.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.367.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	337.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	213.818.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	211.561.000	
E.01.01-MEMURLAR	79.957.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	677.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.784.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.613.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	142.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.311.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.980.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	312.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.385.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	204.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	23.127.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.354.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	70.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.257.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.986.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	116.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	155.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.461.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	23.596.000	
		2		Hizmet Gelirleri	23.596.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.701.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.852.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.380.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	984.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.376.000	
			37	Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	392.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	613.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	40.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.258.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6			Kira Gelirleri	1.865.000	
	1			Taşınmaz Kiraları	1.865.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.865.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.206.434.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.206.434.000	
	1			Cari	1.086.434.000	
		01		Hazine Yardımı	1.086.434.000	
	2			Sermaye	120.000.000	
		01		Hazine Yardımı	120.000.000	
				Diğer Gelirler	50.829.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	15.056.000	
	6			Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	15.056.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	15.056.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	35.773.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	35.773.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	34.783.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	990.000	
Toplam					1.282.724.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	10.288.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	46.901.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	868.256.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	124.318.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.049.763.000	1.049.763.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.049.763.000	1.049.763.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.049.763.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.049.763.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	10.288.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	519.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	186.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	192.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	83.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.769.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.557.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	194.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	507.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	83.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.428.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	46.901.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	46.901.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.866.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.921.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	109.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	77.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.912.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	868.256.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	835.870.000	
E.01.01-MEMURLAR	479.480.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.297.000	
E.01.03-İŞÇİLER	67.657.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	556.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.976.000	
E.02.01-MEMURLAR	68.774.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.539.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	14.878.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	703.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	86.103.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	312.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	221.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	388.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	209.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	84.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.637.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	60.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	32.386.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.841.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.592.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.136.000	
E.02.01-MEMURLAR	271.000	
E.02.03-İŞÇİLER	852.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	532.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.165.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	381.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	817.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	331.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	122.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	313.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	124.318.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	122.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	73.600.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.528.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	64.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.284.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	149.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	658.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	207.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	28.734.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.636.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.242.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.242.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.327.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	18.507.000	
		2		Hizmet Gelirleri	18.507.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.568.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.552.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	902.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	252.000	
			35	Doktora Gelirleri	202.000	
			37	Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	422.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	88.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	876.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.645.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6			Kira Gelirleri	1.820.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.820.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.820.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.004.417.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.004.417.000	
		1		Cari	910.728.000	
			01	Hazine Yardımı	910.728.000	
		2		Sermaye	93.689.000	
			01	Hazine Yardımı	93.689.000	
				Diğer Gelirler	25.019.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.498.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	9.498.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	9.498.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	15.521.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	15.521.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	949.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	14.572.000	
Toplam					1.049.763.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	32.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	375.566.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.046.220.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	178.428.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.632.847.000	1.632.847.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.632.847.000	1.632.847.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.632.847.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.632.847.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	32.633.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	159.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	153.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	32.474.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.297.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.322.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.788.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.149.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.068.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	850.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	375.566.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	375.566.000	
E.01.01-MEMURLAR	112.420.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	80.464.000	
E.01.03-İŞÇİLER	34.778.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.362.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.622.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.758.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	102.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	114.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	59.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	11.817.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	25.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	35.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.046.220.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.000.795.000	
E.01.01-MEMURLAR	624.814.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.019.000	
E.01.03-İŞÇİLER	88.354.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.077.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.220.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	85.028.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.992.000	
E.02.03-İŞÇİLER	22.343.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	91.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	397.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	105.242.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	872.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	757.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.799.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.100.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	21.700.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	45.425.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.486.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.485.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.182.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.682.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.210.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	81.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.177.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	809.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.965.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	760.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.290.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	886.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	412.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	178.428.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	175.194.000	
E.01.01-MEMURLAR	85.232.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.866.000	
E.01.03-İŞÇİLER	600.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.293.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.344.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.541.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	312.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.085.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	38.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	118.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	34.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	52.003.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.195.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	300.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.234.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.234.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	34.053.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	30.819.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	12.000	
		02		Kıtap,Yayın vb. Satış Gelirleri	12.000	
		2		Hizmet Gelirleri	30.807.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	12.624.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	10.708.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	3.367.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	510.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	407.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	23.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	3.168.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	3.234.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	3.234.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.234.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.546.014.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.546.014.000	
		1		Cari	1.416.014.000	
			01	Hazine Yardımı	1.416.014.000	
		2		Sermaye	130.000.000	
			01	Hazine Yardımı	130.000.000	
05				Diğer Gelirler	52.780.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	32.321.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	32.321.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	32.321.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	20.459.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	20.459.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	14.759.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	5.700.000	
Toplam					1.632.847.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.705.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	296.323.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	65.414.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	366.442.000	366.442.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	366.442.000	366.442.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	366.442.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	366.442.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.705.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	86.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	49.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.619.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.384.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.121.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.156.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	958.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	296.323.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	272.760.000	
E.01.01-MEMURLAR	120.789.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.400.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.006.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	419.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.799.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.758.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.451.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	255.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	68.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	6.702.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.050.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	61.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	23.563.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.807.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.896.000	
E.02.01-MEMURLAR	99.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	89.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.505.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	472.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	459.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	131.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	93.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	65.414.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	64.925.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.489.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.145.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	127.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.260.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	422.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	38.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	835.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	190.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	59.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.957.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	686.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	461.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.662.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	955.000	
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	885.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	65.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	348.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	489.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	314.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	31.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	24.317.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	23.828.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	12.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	23.816.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	391.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	144.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	13.227.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	179.000	
			35	Doktora Gelirleri	54.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	5.775.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.046.000	
	6			Kira Gelirleri	489.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	489.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	81.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	408.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	337.581.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	337.581.000	
		1		Cari	257.581.000	
			01	Hazine Yardımı	257.581.000	
		2		Sermaye	80.000.000	
			01	Hazine Yardımı	80.000.000	
05				Diğer Gelirler	4.544.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	651.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	651.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
9		1	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	651.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	3.893.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	3.893.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.713.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	180.000	
Toplam				366.442.000		

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	13.310.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	564.149.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	74.754.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	652.213.000	652.213.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	652.213.000	652.213.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	652.213.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	652.213.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	13.310.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.184.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	680.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	306.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	198.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	126.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	564.149.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	547.283.000	
E.01.01-MEMURLAR	322.516.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.963.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.941.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	126.000	
E.02.01-MEMURLAR	44.553.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	930.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.816.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.806.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	418.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	51.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.074.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	933.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	148.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	21.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.866.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.313.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.942.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	976.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	472.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.065.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	626.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.674.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	179.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	509.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	74.754.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	74.381.000	
E.01.01-MEMURLAR	47.196.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.530.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.714.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	480.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	53.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	406.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	216.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	199.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	833.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.300.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.285.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	373.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	200.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	173.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.250.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.877.000	
		2		Hizmet Gelirleri	6.877.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.300.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.500.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.000.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	77.000	
	6			Kira Gelirleri	373.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	373.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	50.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	323.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	634.298.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	634.298.000	
		1		Cari	552.298.000	
			01	Hazine Yardımı	552.298.000	
		2		Sermaye	82.000.000	
			01	Hazine Yardımı	82.000.000	
				Diğer Gelirler	10.665.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	126.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	126.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	126.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	10.539.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	10.539.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	9.989.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	550.000	
Toplam					652.213.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	18.175.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	615.699.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	148.410.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	782.284.000	782.284.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	782.284.000	782.284.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	782.284.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	782.284.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	18.175.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	18.167.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	827.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	136.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	204.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	615.699.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	596.827.000	
E.01.01-MEMURLAR	274.500.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.726.000	
E.01.03-İŞÇİLER	48.109.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	634.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	771.000	
E.02.01-MEMURLAR	37.287.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.319.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.429.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	126.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.702.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	296.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	591.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	903.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	884.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.498.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.302.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	68.748.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	90.002.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	18.872.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.774.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.446.000	
E.02.01-MEMURLAR	341.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	624.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	13.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.905.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	469.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.087.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	81.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	148.410.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	148.299.000	
E.01.01-MEMURLAR	98.838.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.855.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.311.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.129.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	336.000	
E.02.03-İŞÇİLER	654.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.618.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	280.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	968.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	326.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	67.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	12.116.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.178.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	111.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	111.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.585.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	9.474.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	18.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	18.000	
		2		Hizmet Gelirleri	9.456.000	
		03		Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	28.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.798.000	
		30		Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	172.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.622.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	563.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	26.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	247.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6			Kira Gelirleri	111.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	111.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	111.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	759.912.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	759.912.000	
		1		Cari	564.912.000	
			01	Hazine Yardımı	564.912.000	
		2		Sermaye	195.000.000	
			01	Hazine Yardımı	195.000.000	
				Diğer Gelirler	12.787.000	
	1			Faiz Gelirleri	4.000	
		9		Diğer Faizler	4.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	4.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	0	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	0	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	0	
	3			Para Cezaları	123.000	
		2		İdari Para Cezaları	123.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	123.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	12.660.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	12.660.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	9.624.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.036.000	
Toplam					782.284.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	20.553.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	157.651.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	734.591.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	102.398.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.015.193.000	1.015.193.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.015.193.000	1.015.193.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.015.193.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	1.015.193.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	20.553.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.175.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	118.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	36.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.378.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.230.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	268.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	79.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	801.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	200.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	157.651.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	157.651.000	
E.01.01-MEMURLAR	52.064.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	35.519.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.501.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.140.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.777.000	
E.02.03-İŞÇİLER	774.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	125.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	7.164.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	734.591.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	708.943.000	
E.01.01-MEMURLAR	453.716.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.613.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	52.641.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	250.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.958.000	
E.02.01-MEMURLAR	56.527.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.259.000	
E.02.03-İŞÇİLER	13.812.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	791.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	226.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.109.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	337.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	854.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	237.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.850.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.002.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.518.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	25.648.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.726.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.674.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	853.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.274.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.649.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	162.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	287.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	101.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	238.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	593.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	87.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	102.398.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	100.695.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.405.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.772.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	92.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.505.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	123.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.532.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	180.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	74.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	775.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	404.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	17.918.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.723.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	68.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	20.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.703.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	956.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	124.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	573.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.919.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	15.216.000	
		2		Hizmet Gelirleri	15.216.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.481.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.086.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	497.000	
			35	Doktora Gelirleri	52.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	8.600.000	
	6			Kira Gelirleri	1.703.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.703.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	252.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.451.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	979.464.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	979.464.000	
				Cari	837.394.000	
05	2	6	01	Hazine Yardımı	837.394.000	
			2	Sermaye	142.070.000	
			01	Hazine Yardımı	142.070.000	
				Diğer Gelirler	18.810.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	8.052.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	8.052.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	8.052.000	
			9	Diğer Çeşitli Gelirler	10.758.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	10.758.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	10.758.000	
Toplam					1.015.193.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.839.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	40.154.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	787.152.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	48.600.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	890.745.000	890.745.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	890.745.000	890.745.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	890.745.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	890.745.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.839.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.310.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	557.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	214.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	312.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	227.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	300.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	8.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	529.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	300.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	229.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	40.154.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.154.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	154.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	40.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	787.152.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	760.392.000	
E.01.01-MEMURLAR	410.825.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.044.000	
E.01.03-İŞÇİLER	72.685.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.051.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	46.667.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.049.000	
E.02.03-İŞÇİLER	20.181.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.046.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	95.059.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	458.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	142.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.458.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	909.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	678.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	14.060.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.342.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	117.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.600.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.900.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	18.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	26.760.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.187.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.811.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.962.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.730.000	
E.02.01-MEMURLAR	105.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	217.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.759.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	305.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.552.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	189.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	282.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	371.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	290.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	48.600.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	48.001.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.564.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.918.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	119.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	107.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	165.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	599.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	70.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	352.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	177.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.121.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.520.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	21.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	20.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	10.499.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.726.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.803.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	83.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	46.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	276.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	6	1	35	Doktora Gelirleri	35.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.527.000	
				Kira Gelirleri	599.000	
				Taşınmaz Kiralan	599.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	10.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	589.000	
			9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.000	
			9	Diğer Gelirler	2.000	
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	862.369.000	
	2	1		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	862.369.000	
				Cari	733.869.000	
			01	Hazine Yardımı	733.869.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	128.500.000	
			01	Hazine Yardımı	128.500.000	
				Diğer Gelirler	17.255.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	515.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	515.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	515.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	16.739.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	16.739.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	2.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	16.276.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	461.000	
Toplam					890.745.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: UŞAK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.189.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	45.056.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	510.424.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	142.974.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	702.643.000	702.643.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	702.643.000	702.643.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	702.643.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: UŞAK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	702.643.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.189.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.912.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	581.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	128.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	190.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	277.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	145.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	45.056.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.056.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.056.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	41.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	510.424.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	481.008.000	
E.01.01-MEMURLAR	297.912.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.090.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	628.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.446.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.952.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	121.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.535.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	585.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	166.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	243.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.580.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	850.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	52.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.570.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.416.000	
E.01.01-MEMURLAR	7.490.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.526.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.242.000	
E.02.03-İŞÇİLER	248.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	93.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.396.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	251.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	116.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.054.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	142.974.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	142.395.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.025.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	621.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.842.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.646.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.892.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	662.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	240.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	90.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.768.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	515.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	935.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.522.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.057.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	579.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	544.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: UŞAK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.498.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.919.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.919.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.392.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	12.044.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	311.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	116.000	
			35	Doktora Gelirleri	56.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.000.000	
	6			Kira Gelirleri	579.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	579.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	13.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: UŞAK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	566.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	672.371.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	672.371.000	
				Cari	549.671.000	
			01	Hazine Yardımı	549.671.000	
05	2	6	2	Sermaye	122.700.000	
			01	Hazine Yardımı	122.700.000	
				Diğer Gelirler	8.774.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	184.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	184.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	184.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	8.590.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	8.590.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	8.590.000	
Toplam					702.643.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.840.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	13.738.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	739.795.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	73.764.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	832.137.000	832.137.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	832.137.000	832.137.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	832.137.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	832.137.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.840.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.704.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	692.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.136.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	251.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	885.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	13.738.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	13.738.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.127.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.584.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.007.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	739.795.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	725.941.000	
E.01.01-MEMURLAR	439.339.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.797.000	
E.01.03-İŞÇİLER	79.416.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	93.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.302.000	
E.02.01-MEMURLAR	53.615.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.170.000	
E.02.03-İŞÇİLER	18.388.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	14.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	119.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.909.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	894.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	254.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	78.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	351.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.502.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	67.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	13.854.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.830.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.625.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	666.000	
E.02.01-MEMURLAR	107.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	237.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	354.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.228.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	202.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	449.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	156.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	73.764.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	71.256.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.224.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	540.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	597.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.078.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	106.000	
E.02.03-İŞÇİLER	493.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	83.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.271.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	203.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	207.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.022.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	670.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	12.634.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.927.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.508.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.199.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	309.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.603.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	7.095.000	
		2		Hizmet Gelirleri	7.095.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.664.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.046.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	573.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.812.000	
	6			Kira Gelirleri	2.508.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.508.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.624.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	884.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	813.089.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	813.089.000	
		1		Cari	723.887.000	
			01	Hazine Yardımı	723.887.000	
		2		Sermaye	89.202.000	
			01	Hazine Yardımı	89.202.000	
05				Diğer Gelirler	9.445.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	822.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	822.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	822.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	8.623.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.623.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	7.073.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.550.000	
Toplam					832.137.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	16.776.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	195.349.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	714.990.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	111.452.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.038.567.000	1.038.567.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.038.567.000	1.038.567.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.038.567.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.038.567.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	16.776.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	332.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	305.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	27.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.444.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.417.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	782.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.692.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.553.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	195.349.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	195.349.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.589.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	57.216.000	
E.01.03-İŞÇİLER	35.815.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.133.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.058.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.107.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	154.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	5.903.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.300.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	36.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	714.990.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	681.681.000	
E.01.01-MEMURLAR	442.042.000	
E.01.03-İŞÇİLER	44.292.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	256.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.749.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	57.198.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.792.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	818.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	459.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.991.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	412.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	901.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	448.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	121.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	27.802.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	33.309.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.488.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	612.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.320.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.243.000	
E.02.01-MEMURLAR	82.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	107.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.008.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.858.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	377.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	573.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	567.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	66.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	111.452.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	110.108.000	
E.01.01-MEMURLAR	64.125.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.571.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	39.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.140.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.189.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	34.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	920.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	225.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	108.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	720.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	192.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	18.443.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	3.285.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.344.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	658.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	385.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	68.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.579.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.535.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	6.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	6.000	
		2		Hizmet Gelirleri	20.529.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.556.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.533.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	2.714.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	383.000	
			35	Doktora Gelirleri	43.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	6.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.800.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	2.044.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.344.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.344.000	
		3		Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	700.000	
			02	İrtifak Hakkı Gelirleri	700.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	984.718.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	984.718.000	
		1		Cari	863.216.000	
			01	Hazine Yardımı	863.216.000	
			2	Sermaye	121.502.000	
			01	Hazine Yardımı	121.502.000	
05				Diğer Gelirler	31.270.000	
	1			Faiz Gelirleri	16.000	
		9		Diğer Faizler	16.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
			99	Diğer Faizler	15.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	15.630.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	15.630.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	15.630.000	
	3			Para Cezaları	3.000	
		2		İdari Para Cezaları	3.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	3.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	15.621.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	15.621.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	8.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	726.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	13.594.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.293.000	
Toplam					1.038.567.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	586.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	600.685.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	174.523.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	775.794.000	775.794.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	775.794.000	775.794.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	775.794.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	775.794.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	586.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	418.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	225.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	79.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	54.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	168.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	168.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	600.685.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	580.838.000	
E.01.01-MEMURLAR	421.087.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.616.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	143.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.099.000	
E.02.01-MEMURLAR	47.059.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.575.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	22.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	57.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	34.899.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	364.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	234.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	779.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	288.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.270.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	62.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.338.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	19.847.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.027.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.366.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	301.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	369.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	165.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.462.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	174.523.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	170.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	54.383.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.831.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.191.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	137.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.531.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	172.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.518.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	268.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	654.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	20.435.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	278.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	95.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.271.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	477.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	32.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	12.408.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.559.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.730.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.773.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.209.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	847.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	698.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.254.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.481.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	3.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	3.000	
		2		Hizmet Gelirleri	10.478.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.893.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.352.000	
		32		Yaz Okulu Gelirleri	550.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	164.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	77.000	
		45		Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	119.000	
		46		Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	6.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			98	667 Sayılı KHK Kapsamında Tahsil Edilen Eğitim-Öğretim Ücretleri	2.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.315.000	
	6			Kira Gelirleri	3.773.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	3.773.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.563.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.210.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	750.141.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	750.141.000	
		1		Cari	676.103.000	
			01	Hazine Yardımı	676.103.000	
		2		Sermaye	74.038.000	
			01	Hazine Yardımı	74.038.000	
05				Diğer Gelirler	11.399.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	119.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	119.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	119.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	11.280.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	11.280.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	9.420.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.860.000	
Toplam					775.794.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	3.376.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	4.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	518.920.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	61.784.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	588.080.000	588.080.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	588.080.000	588.080.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	588.080.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	588.080.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	3.376.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.351.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	219.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	66.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	25.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	4.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	518.920.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	502.360.000	
E.01.01-MEMURLAR	311.562.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	570.000	
E.01.03-İŞÇİLER	35.616.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.02.01-MEMURLAR	42.469.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	128.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.800.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	554.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.924.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	321.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	675.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	444.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	158.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	16.560.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.205.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	2.949.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	606.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.158.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.736.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	593.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	838.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	374.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	61.784.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	61.729.000	
E.01.01-MEMURLAR	41.905.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.984.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	170.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	115.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	10.288.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.057.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	26.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	55.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	47.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.937.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.882.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	12.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.870.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.059.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.133.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	49.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	12.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.617.000	
	6			Kira Gelirleri	55.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	55.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	55.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	571.400.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	571.400.000	
		1		Cari	504.400.000	
05			01	Hazine Yardımı	504.400.000	
		2		Sermaye	67.000.000	
			01	Hazine Yardımı	67.000.000	
				Diğer Gelirler	7.743.000	
	1			Faiz Gelirleri	14.000	
		9		Diğer Faizler	14.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
			99	Diğer Faizler	12.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	10.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	10.000	
	3			Para Cezaları	2.000	
		9		Diğer Para Cezaları	2.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	7.717.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	7.717.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	10.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	7.705.000	
Toplam					588.080.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.632.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	29.668.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	596.018.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	79.313.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	709.631.000	709.631.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	709.631.000	709.631.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	709.631.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	709.631.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.632.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.562.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	883.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	213.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	168.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	298.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.800.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	70.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	70.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	29.668.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	29.668.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.366.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.813.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.766.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.270.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	391.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	19.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.939.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	61.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	596.018.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	545.244.000	
E.01.01-MEMURLAR	367.515.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.304.000	
E.01.03-İŞÇİLER	26.860.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	328.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	803.000	
E.02.01-MEMURLAR	52.138.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	445.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.938.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	41.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	97.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.215.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	716.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	340.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	20.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	184.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.850.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	31.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.300.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	50.774.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.316.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.102.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.014.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.290.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	532.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.931.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	228.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.863.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	382.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	79.313.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	79.179.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.872.000	
E.01.03-İŞÇİLER	346.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	81.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.780.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.466.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	328.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.261.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	270.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	13.752.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.581.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	134.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	107.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.877.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.743.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	8.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	8.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.735.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.042.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.237.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	100.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	356.000	
	6			Kira Gelirleri	134.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	134.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	34.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	100.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	655.945.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	655.945.000	
				Cari	581.445.000	
			01	Hazine Yardımı	581.445.000	
05	2	6	2	Sermaye	74.500.000	
			01	Hazine Yardımı	74.500.000	
				Diğer Gelirler	44.809.000	
				Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	40.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	40.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	40.000	
			9	Diğer Çeşitli Gelirler	44.769.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	44.769.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	42.069.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.700.000	
Toplam					709.631.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HİTİT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	12.790.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	543.226.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	74.745.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	630.761.000	630.761.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	630.761.000	630.761.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	630.761.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: HİTİT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	630.761.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	12.790.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.790.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	363.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	151.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	103.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	543.226.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	532.586.000	
E.01.01-MEMURLAR	295.324.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.574.000	
E.01.03-İŞÇİLER	43.613.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	775.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	804.000	
E.02.01-MEMURLAR	41.386.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	743.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.488.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	204.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	27.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.709.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	738.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	96.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.049.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.356.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	215.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.575.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.350.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	54.845.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	14.715.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.640.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.269.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.177.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.563.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.000	
E.02.03-İŞÇİLER	890.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.471.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	36.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	7.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	463.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	687.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	38.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	74.745.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	74.718.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.895.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.444.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	45.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.010.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	617.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	152.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	297.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	380.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	191.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.892.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.235.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	185.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	27.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	15.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HITİT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.042.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.015.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.015.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.828.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.100.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	277.000	
			35	Doktora Gelirleri	60.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	750.000	
	6			Kira Gelirleri	27.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	27.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	27.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	619.744.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HİTİT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	619.744.000	
		1		Cari	520.974.000	
			01	Hazine Yardımı	520.974.000	
		2		Sermaye	98.770.000	
			01	Hazine Yardımı	98.770.000	
				Diğer Gelirler	5.975.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.975.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.975.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	5.625.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	350.000	
Toplam					630.761.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	13.743.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	130.058.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	506.665.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	125.058.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	775.524.000	775.524.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	775.524.000	775.524.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	775.524.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	775.524.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	13.743.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.451.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	245.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	31.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	116.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	59.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.292.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.571.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	721.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	130.058.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	130.058.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.039.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.206.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.602.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.524.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.274.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.838.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	453.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	4.049.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	16.400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.630.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	506.665.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	489.651.000	
E.01.01-MEMURLAR	315.162.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	19.644.000	
E.01.03-İŞÇİLER	55.998.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	950.000	
E.02.01-MEMURLAR	37.636.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.420.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.786.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	39.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.797.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	512.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	258.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	302.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	147.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	21.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	17.014.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.854.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.239.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.041.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.240.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	240.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.105.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	132.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	310.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	641.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	212.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	125.058.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	124.893.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.042.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	37.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.277.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	24.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.230.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	349.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	490.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	366.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	107.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	13.152.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.683.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	165.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	130.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.992.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.827.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	8.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	8.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.819.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.039.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.000.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.030.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.750.000	
	6			Kira Gelirleri	165.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	165.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	165.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	755.045.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	755.045.000	
		1		Cari	684.015.000	
			01	Hazine Yardımı	684.015.000	
		2		Sermaye	71.030.000	
			01	Hazine Yardımı	71.030.000	
05				Diğer Gelirler	11.487.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.292.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	3.292.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	3.292.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	8.195.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.195.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafî Gelirleri	8.195.000	
Toplam					775.524.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.058.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	45.327.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	576.781.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	89.331.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	712.497.000	712.497.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	712.497.000	712.497.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	712.497.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	712.497.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.058.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	998.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	788.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	57.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	45.327.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.327.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.118.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.396.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.507.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	471.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	16.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	819.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	576.781.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	565.314.000	
E.01.01-MEMURLAR	353.356.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.292.000	
E.01.03-İŞÇİLER	49.501.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	182.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.087.000	
E.02.01-MEMURLAR	42.024.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.678.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.969.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	197.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	149.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	43.237.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	359.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	196.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	107.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	39.301.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.499.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.467.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.296.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.168.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.277.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	248.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	406.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	32.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	89.331.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	87.716.000	
E.01.01-MEMURLAR	56.160.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.076.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.458.000	
E.02.03-İŞÇİLER	775.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.824.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	331.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	93.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.581.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	337.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	142.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.659.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.700.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.615.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.464.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	151.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.360.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.745.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	33.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	31.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.712.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	2.000	
			06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	200.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	741.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	600.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	12.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.155.000	
	6			Kira Gelirleri	1.615.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.615.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	662.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	953.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	698.016.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	698.016.000	
		1		Cari	643.716.000	
			01	Hazine Yardımı	643.716.000	
		2		Sermaye	54.300.000	
			01	Hazine Yardımı	54.300.000	
05				Diğer Gelirler	9.121.000	
	1			Faiz Gelirleri	4.000	
		9		Diğer Faizler	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
			99	Diğer Faizler	2.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	60.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	60.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	60.000	
	3			Para Cezaları	12.000	
		9		Diğer Para Cezaları	12.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	12.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	9.045.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	9.045.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	2.000	
			03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	2.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	4.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	7.957.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.080.000	
				Toplam	712.497.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ORDU ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.066.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	12.616.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	513.001.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	70.967.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	597.650.000	597.650.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	597.650.000	597.650.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	597.650.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ORDU ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ORDU ÜNİVERSİTESİ	597.650.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.066.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	391.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	253.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	675.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	62.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	100.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	474.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	12.616.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	12.616.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.702.000	
E.02.01-MEMURLAR	781.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	927.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.200.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	513.001.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	498.827.000	
E.01.01-MEMURLAR	317.783.000	
E.01.03-İŞÇİLER	53.247.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	322.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.266.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.652.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	204.000	
E.02.03-İŞÇİLER	12.135.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	96.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	93.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.614.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	434.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	719.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	102.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.650.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	25.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	920.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.174.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.029.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.478.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.312.000	
E.02.03-İŞÇİLER	589.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	230.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.503.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	163.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	587.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	213.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	70.967.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.967.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.376.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.205.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.267.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	270.000	
E.02.03-İŞÇİLER	786.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	689.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	156.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	170.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.264.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	588.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	262.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.685.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.033.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	130.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ORDU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.321.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.321.000	
		2		Hizmet Gelirleri	6.321.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	476.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.074.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	131.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.640.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	582.801.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	582.801.000	
		1		Cari	536.401.000	
			01	Hazine Yardımı	536.401.000	
			2	Sermaye	46.400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ORDU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	46.400.000	
				Diğer Gelirler	8.528.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	636.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	636.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	636.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	7.892.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	7.892.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfi Gelirleri	7.892.000	
Toplam					597.650.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AMASYA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	255.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	404.819.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	72.891.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	477.965.000	477.965.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	477.965.000	477.965.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	477.965.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AMASYA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	477.965.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	255.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	214.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	63.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	101.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	41.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	404.819.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	391.918.000	
E.01.01-MEMURLAR	225.631.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.219.000	
E.01.03-İŞÇİLER	45.025.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	99.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.915.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	269.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.769.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	26.443.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	174.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	257.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	278.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	55.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.695.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	26.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.350.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	15.750.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.650.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.901.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.561.000	
E.01.03-İŞÇİLER	547.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.177.000	
E.02.01-MEMURLAR	47.000	
E.02.03-İŞÇİLER	198.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	473.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.608.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	246.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	800.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	168.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	72.891.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	72.841.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.884.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.545.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.067.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	804.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.827.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	167.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	664.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	9.626.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	48.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AMASYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.785.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.735.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	54.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	54.000	
		2		Hizmet Gelirleri	6.681.000	
			05	Danışmanlık / Bilgilendirme Gelirleri	26.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	422.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.797.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.153.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	162.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.121.000	
	6			Kira Gelirleri	50.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AMASYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	50.000	
		99		Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	50.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	464.893.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	464.893.000	
05	1			Cari	414.893.000	
		01		Hazine Yardımı	414.893.000	
		2		Sermaye	50.000.000	
		01		Hazine Yardımı	50.000.000	
				Diğer Gelirler	6.287.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	41.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	41.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	41.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	6.246.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	6.246.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AMASYA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	6.246.000	
				Toplam	477.965.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	11.106.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	8.276.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	460.765.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	77.772.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	557.919.000	557.919.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	557.919.000	557.919.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	557.919.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	557.919.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	11.106.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.083.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	683.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	400.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	23.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	8.276.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	8.276.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	276.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	460.765.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	448.028.000	
E.01.01-MEMURLAR	259.335.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.223.000	
E.01.03-İŞÇİLER	38.892.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.581.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.739.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.241.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	38.591.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	582.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.601.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	551.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	87.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.348.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	35.402.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	12.737.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.307.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.109.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	232.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.303.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	301.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	160.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	79.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	77.772.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	77.719.000	
E.01.01-MEMURLAR	57.365.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.006.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	19.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.987.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	317.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	186.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	503.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	96.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.720.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.694.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	502.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.998.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	53.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.737.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.684.000	
		2		Hizmet Gelirleri	6.684.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	500.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.367.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	317.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	500.000	
	6			Kira Gelirleri	53.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	53.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	53.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	545.106.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	545.106.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	475.106.000	
		01		Hazine Yardımı	475.106.000	
		2		Sermaye	70.000.000	
		01		Hazine Yardımı	70.000.000	
				Diğer Gelirler	6.076.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	23.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	23.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	23.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	6.053.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	6.053.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	6.053.000	
Toplam					557.919.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	544.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	413.846.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.857.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	462.247.000	462.247.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	462.247.000	462.247.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	462.247.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	462.247.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	544.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	499.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	16.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	413.846.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	406.395.000	
E.01.01-MEMURLAR	201.307.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.491.000	
E.01.03-İŞÇİLER	51.160.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.801.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.206.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.946.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	65.528.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	183.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	123.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	155.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	41.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.900.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.451.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.422.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.511.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	363.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.318.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	236.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	154.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	289.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	158.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.857.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	45.320.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	30.164.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	426.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	13.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.728.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	646.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	248.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	79.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	972.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	471.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	152.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.453.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.180.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.537.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.433.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	546.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	558.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.428.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.891.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.891.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.174.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	50.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	67.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	600.000	
	6			Kira Gelirleri	2.537.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.537.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.137.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	451.219.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	451.219.000	
		1		Cari	401.219.000	
			01	Hazine Yardımı	401.219.000	
		2		Sermaye	50.000.000	
			01	Hazine Yardımı	50.000.000	
05				Diğer Gelirler	4.600.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.600.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.600.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.560.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.040.000	
Toplam					462.247.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİNOP ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	417.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	398.199.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	63.119.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	461.735.000	461.735.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	461.735.000	461.735.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	461.735.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİNOP ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	461.735.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	417.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	388.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	202.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	43.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	67.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	398.199.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	390.808.000	
E.01.01-MEMURLAR	182.268.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.375.000	
E.01.03-İŞÇİLER	42.095.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	23.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.444.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	912.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.325.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	155.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.026.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	190.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.369.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	114.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.191.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.417.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.749.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.750.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	75.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.301.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.391.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.319.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.170.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	645.000	
E.02.03-İŞÇİLER	219.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.438.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	157.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	402.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	63.119.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	62.519.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.692.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.354.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.106.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.189.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	34.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	164.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	142.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	331.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	294.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	600.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	460.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİNOP ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.284.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.684.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.684.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	400.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	84.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.200.000	
	6			Kira Gelirleri	600.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	600.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	300.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	300.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	452.715.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİNOP ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	452.715.000	
		1		Cari	357.715.000	
			01	Hazine Yardımı	357.715.000	
		2		Sermaye	95.000.000	
			01	Hazine Yardımı	95.000.000	
				Diğer Gelirler	4.736.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	4.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	4.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	4.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.732.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.732.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	3.732.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
Toplam					461.735.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİİRT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	9.933.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	459.235.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	66.935.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	536.103.000	536.103.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	536.103.000	536.103.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	536.103.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİİRT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	536.103.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	9.933.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	9.562.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.526.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	22.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	371.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	371.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	459.235.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	444.553.000	
E.01.01-MEMURLAR	255.479.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.659.000	
E.01.03-İŞÇİLER	42.147.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	73.000	
E.02.01-MEMURLAR	26.948.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	418.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.721.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.042.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	519.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	122.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	335.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	64.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.298.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	67.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.682.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.805.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.945.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	93.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.588.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	117.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.049.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	281.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	625.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	119.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	66.935.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	64.814.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.718.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	118.000	
E.01.03-İŞÇİLER	225.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.946.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.390.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	409.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.402.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	346.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	51.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.421.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.593.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.121.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.332.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	279.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	501.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	9.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİİRT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.618.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.548.000	
		2		Hizmet Gelirleri	6.548.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.300.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.522.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	329.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	370.000	
			37	Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri	51.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	76.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.900.000	
	6			Kira Gelirleri	2.070.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.070.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SİİRT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN	
I	II	III	IV				
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	1.326.000		
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	744.000		
			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler				518.929.000
			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar				518.929.000
			Cari	437.929.000			
05	2	1	01	Hazine Yardımı	437.929.000		
			2	Sermaye	81.000.000		
			01	Hazine Yardımı	81.000.000		
			Diğer Gelirler				8.556.000
			1	Faiz Gelirleri	0		
05	2	9	01	Diğer Faizler	0		
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	0		
			2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	272.000		
05	6		01	Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	272.000		

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SİİRT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9		16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	272.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	8.284.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.284.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	8.284.000	
Toplam					536.103.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	10.698.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	40.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	439.970.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	71.824.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	562.492.000	562.492.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	562.492.000	562.492.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	562.492.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	562.492.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	10.698.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.551.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	362.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	76.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	113.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	147.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	122.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	40.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	40.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	439.970.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	424.393.000	
E.01.01-MEMURLAR	251.675.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.017.000	
E.01.03-İŞÇİLER	48.900.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	198.000	
E.02.01-MEMURLAR	31.642.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.069.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.652.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	345.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	34.833.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	246.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	122.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	599.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.580.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.420.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	15.577.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.375.000	
E.01.03-İŞÇİLER	6.181.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.164.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.323.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.417.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	158.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	293.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	491.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	71.824.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.761.000	
E.01.01-MEMURLAR	38.652.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	526.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.734.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.319.000	
E.02.03-İŞÇİLER	715.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.349.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	151.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	12.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	390.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	204.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.844.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.725.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.063.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.063.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.392.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.329.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	32.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	32.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.297.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.685.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.148.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	67.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	260.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	305.000	
			35	Doktora Gelirleri	45.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.057.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	237.000	
			53	Eğitim Hizmetlerine İlişkin Gelirler	288.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.205.000	
	6			Kira Gelirleri	1.063.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.063.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	583.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	480.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	544.855.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	544.855.000	
		1		Cari	454.855.000	
			01	Hazine Yardımı	454.855.000	
		2		Sermaye	90.000.000	
			01	Hazine Yardımı	90.000.000	
05				Diğer Gelirler	8.245.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	1			Faiz Gelirleri	2.000	
		9		Diğer Faizler	2.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	69.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	69.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	69.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	8.174.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.174.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	247.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	7.646.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	281.000	
Toplam					562.492.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.665.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	782.946.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	99.985.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	884.596.000	884.596.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	884.596.000	884.596.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	884.596.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	884.596.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.665.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	362.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	362.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.303.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.303.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	782.946.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	739.098.000	
E.01.01-MEMURLAR	437.167.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.501.000	
E.01.03-İŞÇİLER	64.573.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	550.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	51.000	
E.02.01-MEMURLAR	51.591.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.946.000	
E.02.03-İŞÇİLER	14.920.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	160.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	5.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	62.225.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	663.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.424.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.143.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	258.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.900.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	38.998.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	302.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	43.848.000	
E.01.01-MEMURLAR	9.373.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.665.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.996.000	
E.02.03-İŞÇİLER	248.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	995.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.792.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	304.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.756.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	337.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	382.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	99.985.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	97.913.000	
E.01.01-MEMURLAR	66.108.000	
E.01.03-İŞÇİLER	5.350.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.890.000	
E.02.03-İŞÇİLER	402.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	530.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	253.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	163.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	279.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	195.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	340.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	12.516.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.707.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.072.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	903.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	666.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	453.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.720.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	34.648.000	
		2		Hizmet Gelirleri	34.648.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	15.407.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	13.308.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	1.500.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	100.000	
			35	Doktora Gelirleri	100.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.033.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.200.000	
	6			Kira Gelirleri	2.072.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.072.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	300.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.772.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	837.373.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	837.373.000	
				Cari	782.373.000	
05	2	6	01	Hazine Yardımı	782.373.000	
			2	Sermaye	55.000.000	
			01	Hazine Yardımı	55.000.000	
				Diğer Gelirler	10.503.000	
				Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.303.000	
06	2	6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.303.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.303.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	9.200.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	9.200.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	9.200.000	
				Toplam	884.596.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	275.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	263.887.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	52.624.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	316.786.000	316.786.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	316.786.000	316.786.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	316.786.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	316.786.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	275.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	221.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	101.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	54.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	263.887.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	257.691.000	
E.01.01-MEMURLAR	138.140.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.603.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.032.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.194.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	488.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.117.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	32.399.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	339.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	463.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	402.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	577.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.950.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.300.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	9.650.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.196.000	
E.01.01-MEMURLAR	756.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.534.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	399.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.859.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	153.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	58.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	336.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	101.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	52.624.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	51.892.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.985.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.149.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.561.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	153.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	347.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	209.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	432.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	84.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	653.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	209.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.843.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.076.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	732.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	116.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	234.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	336.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.252.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.220.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	4.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.216.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	431.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.200.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	72.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	513.000	
	6			Kira Gelirleri	1.032.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.032.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	600.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	300.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	132.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	309.792.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	309.792.000	
				Cari	284.792.000	
05	1	9	01	Hazine Yardımı	284.792.000	
			2	Sermaye	25.000.000	
			01	Hazine Yardımı	25.000.000	
				Diğer Gelirler	3.742.000	
				Faiz Gelirleri	4.000	
				Diğer Faizler	4.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	4.000	
				Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	54.000	
			6	Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	54.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	54.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.684.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.684.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	4.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.680.000	
Toplam					316.786.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.710.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	488.800.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	81.533.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	575.043.000	575.043.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	575.043.000	575.043.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	575.043.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	575.043.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.710.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.488.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	236.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	18.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	73.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	161.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	222.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	222.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	488.800.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	475.750.000	
E.01.01-MEMURLAR	248.617.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.906.000	
E.01.03-İŞÇİLER	54.476.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	99.000	
E.02.01-MEMURLAR	31.852.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	521.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.450.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.041.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	486.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	653.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	746.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	371.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	85.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	13.050.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.610.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.144.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	595.000	
E.02.03-İŞÇİLER	290.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	230.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.483.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	108.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	219.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	229.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	81.533.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	81.219.000	
E.01.01-MEMURLAR	51.004.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	986.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	165.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.140.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	398.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	958.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	257.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	78.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.467.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	283.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	8.617.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.744.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	314.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	282.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	32.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.514.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	8.200.000	
		2		Hizmet Gelirleri	8.200.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	1.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.304.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	200.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.515.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	192.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	300.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.688.000	
	6			Kira Gelirleri	314.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04		1		Taşınmaz Kiraları	314.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	127.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	187.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	561.020.000	
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	561.020.000	
		1		Cari	461.520.000	
			01	Hazine Yardımı	461.520.000	
		2		Sermaye	99.500.000	
			01	Hazine Yardımı	99.500.000	
				Diğer Gelirler	5.509.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	162.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	162.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	162.000	
	3			Para Cezaları	36.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		2		İdari Para Cezaları	36.000	
		99		Diğer İdari Para Cezaları	36.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.311.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.311.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	4.911.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	400.000	
Toplam					575.043.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.629.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	331.204.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	49.747.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	385.580.000	385.580.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	385.580.000	385.580.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	385.580.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	385.580.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.629.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.629.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	567.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	21.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	331.204.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	323.581.000	
E.01.01-MEMURLAR	185.976.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.908.000	
E.01.03-İŞÇİLER	33.442.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	278.000	
E.02.01-MEMURLAR	21.953.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	749.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.645.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.280.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	506.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	56.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	57.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.451.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.424.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.800.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.623.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.226.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.533.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	166.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.922.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	193.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	433.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	49.747.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	47.493.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.884.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	816.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.701.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	84.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.649.000	
E.02.03-İŞÇİLER	345.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.356.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	253.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	60.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	936.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	308.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	101.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.607.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.301.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.254.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.980.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	148.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.919.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.665.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.665.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	450.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.937.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	528.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	750.000	
	6			Kira Gelirleri	2.254.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.254.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.858.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	396.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	375.703.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	375.703.000	
		1		Cari	324.028.000	
			01	Hazine Yardımı	324.028.000	
		2		Sermaye	51.675.000	
			01	Hazine Yardımı	51.675.000	
				Diğer Gelirler	3.958.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.958.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.958.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.958.000	
Toplam					385.580.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	751.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	7.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	406.841.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	82.013.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	496.605.000	496.605.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	496.605.000	496.605.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	496.605.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	496.605.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	751.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	562.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	305.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	55.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	175.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	27.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	189.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	124.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	65.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	7.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	406.841.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	394.889.000	
E.01.01-MEMURLAR	215.896.000	
E.01.03-İŞÇİLER	42.182.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	266.000	
E.02.01-MEMURLAR	29.346.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.276.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	124.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	39.434.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	401.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	635.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	154.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	165.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.952.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.353.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.771.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	754.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.513.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	83.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	31.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	146.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	233.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	68.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	82.013.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	81.459.000	
E.01.01-MEMURLAR	44.191.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.895.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	84.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.371.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.372.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	887.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	264.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.143.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	690.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	119.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.781.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.543.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	554.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	524.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	20.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.996.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	7.442.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	26.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	26.000	
		2		Hizmet Gelirleri	7.416.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	230.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	101.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.085.000	
	6			Kira Gelirleri	554.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	554.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			01	Lojman Kira Gelirleri	16.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	538.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	483.584.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	483.584.000	
		1		Cari	419.584.000	
05			01	Hazine Yardımı	419.584.000	
		2		Sermaye	64.000.000	
			01	Hazine Yardımı	64.000.000	
				Diğer Gelirler	5.025.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	120.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	120.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	120.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.905.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.905.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			06	Kişilerden Alacaklar	100.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	4.605.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	200.000	
Toplam					496.605.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	820.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	331.534.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	72.395.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	404.749.000	404.749.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	404.749.000	404.749.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	404.749.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	404.749.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	820.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	815.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	300.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	45.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	180.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	290.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	331.534.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	325.772.000	
E.01.01-MEMURLAR	173.951.000	
E.01.03-İŞÇİLER	27.262.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	61.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.804.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.435.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	69.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	43.700.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	193.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	82.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	127.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	88.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	3.600.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	38.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.762.000	
E.01.01-MEMURLAR	283.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.722.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	480.000	
E.02.03-İŞÇİLER	569.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	60.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.388.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	92.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	115.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	53.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	72.395.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	70.395.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.154.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.932.000	
E.01.03-İŞÇİLER	853.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	120.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.555.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.012.000	
E.02.03-İŞÇİLER	317.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.834.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	371.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.826.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	384.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.619.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.258.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.000.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.391.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	304.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	210.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.994.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.986.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.986.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	312.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	240.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	188.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.246.000	
	6			Kira Gelirleri	2.008.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.008.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.794.000	
			05	Kültür Amaçlı Tesis Kira Gelirleri	8.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	206.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	396.932.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	396.932.000	
		1		Cari	341.932.000	
			01	Hazine Yardımı	341.932.000	
		2		Sermaye	55.000.000	
			01	Hazine Yardımı	55.000.000	
05				Diğer Gelirler	3.823.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	5.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	5.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	5.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.818.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.818.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.768.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	50.000	
Toplam					404.749.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	3.535.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	461.335.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	70.501.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	535.371.000	535.371.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	535.371.000	535.371.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	535.371.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	535.371.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	3.535.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.465.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	465.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.250.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	70.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	70.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	461.335.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	442.117.000	
E.01.01-MEMURLAR	243.983.000	
E.01.03-İŞÇİLER	33.519.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	87.000	
E.02.01-MEMURLAR	33.300.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.754.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	46.445.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	283.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	447.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	207.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	82.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	5.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	53.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	19.218.000	
E.01.01-MEMURLAR	5.968.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.438.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	743.000	
E.02.01-MEMURLAR	149.000	
E.02.03-İŞÇİLER	650.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	441.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.853.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	162.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	320.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	376.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	118.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	70.501.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	68.856.000	
E.01.01-MEMURLAR	43.832.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.601.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	416.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.277.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	245.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	197.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.319.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	176.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.918.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	278.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	141.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	9.462.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.875.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.645.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	957.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	66.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	155.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.737.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	14.092.000	
		2		Hizmet Gelirleri	14.092.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.490.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.748.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	86.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	53.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.715.000	
	6			Kira Gelirleri	1.645.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.645.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	225.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.420.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	514.438.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	514.438.000	
		1		Cari	435.438.000	
			01	Hazine Yardımı	435.438.000	
		2		Sermaye	79.000.000	
			01	Hazine Yardımı	79.000.000	
05				Diğer Gelirler	5.196.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	44.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	44.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	44.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.152.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.152.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	5.152.000	
Toplam					535.371.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.129.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	334.097.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	66.212.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	401.438.000	401.438.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	401.438.000	401.438.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	401.438.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	401.438.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.129.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	823.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	505.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	132.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	130.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	306.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	251.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	13.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	334.097.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	325.104.000	
E.01.01-MEMURLAR	199.513.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.992.000	
E.01.03-İŞÇİLER	24.496.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	179.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.215.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	320.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.266.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	21.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.431.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	431.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	575.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	235.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	230.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.993.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.620.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.646.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.385.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.03-İŞÇİLER	340.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	109.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.376.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	225.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	158.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	86.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	66.212.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.203.000	
E.01.01-MEMURLAR	42.160.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.414.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	345.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.787.000	
E.02.03-İŞÇİLER	468.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	418.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	266.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.325.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	278.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	38.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.044.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.522.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	3.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.020.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.011.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.011.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	536.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.092.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	560.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	53.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	450.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.320.000	
	6			Kira Gelirleri	9.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	9.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	9.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	392.130.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	392.130.000	
		1		Cari	352.930.000	
			01	Hazine Yardımı	352.930.000	
		2		Sermaye	39.200.000	
			01	Hazine Yardımı	39.200.000	
05				Diğer Gelirler	4.288.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	138.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	138.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	138.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.150.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.150.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	4.150.000	
Toplam					401.438.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	17.529.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	60.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	452.616.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	83.072.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	613.217.000	613.217.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	613.217.000	613.217.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	613.217.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	613.217.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	17.529.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.529.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	480.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	17.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	60.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	60.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	60.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	452.616.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	439.372.000	
E.01.01-MEMURLAR	281.350.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.052.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.641.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	153.000	
E.02.01-MEMURLAR	30.027.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.493.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.134.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	49.953.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	223.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	128.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	173.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	13.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	13.244.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.060.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.128.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	809.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.068.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	377.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.589.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	126.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	83.072.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	78.324.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.693.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.723.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.106.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.873.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	171.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.630.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	24.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.476.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	289.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	271.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.177.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	432.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	102.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.488.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.789.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.748.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.392.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	309.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	47.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.509.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.761.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.759.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.270.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	726.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.763.000	
	6			Kira Gelirleri	4.748.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	4.748.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	3.300.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.448.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	593.501.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	593.501.000	
		1		Cari	488.501.000	
			01	Hazine Yardımı	488.501.000	
		2		Sermaye	105.000.000	
			01	Hazine Yardımı	105.000.000	
05				Diğer Gelirler	9.207.000	
	1			Faiz Gelirleri	2.000	
		9		Diğer Faizler	2.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.000	
	3			Para Cezaları	6.000	
		2		İdari Para Cezaları	6.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	6.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	9.199.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	9.199.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	130.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	7.485.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.584.000	
Toplam					613.217.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.715.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	410.492.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	63.863.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	479.070.000	479.070.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	479.070.000	479.070.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	479.070.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	479.070.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.715.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.715.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	196.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	519.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	410.492.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	404.686.000	
E.01.01-MEMURLAR	232.346.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.172.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.922.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	119.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.618.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.212.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.726.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	56.138.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	580.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	145.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	164.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	40.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.806.000	
E.01.01-MEMURLAR	34.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.049.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	137.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.343.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	153.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	84.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	63.863.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	61.265.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.367.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.468.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.318.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.557.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	394.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	81.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	791.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	531.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.457.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.559.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.598.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.598.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.123.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.525.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.525.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	205.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.320.000	
	6			Kira Gelirleri	2.598.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.598.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.452.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.146.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	470.666.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	470.666.000	
		1		Cari	412.666.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	412.666.000	
		2		Sermaye	58.000.000	
			01	Hazine Yardımı	58.000.000	
				Diğer Gelirler	4.281.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.281.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.281.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	4.281.000	
Toplam					479.070.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.066.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	371.554.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	76.257.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	448.877.000	448.877.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	448.877.000	448.877.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	448.877.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	448.877.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.066.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	642.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	618.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	424.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	307.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	47.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	371.554.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	363.349.000	
E.01.01-MEMURLAR	221.484.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.401.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.617.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	196.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.469.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.802.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.463.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	44.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.231.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	399.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	226.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	59.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.900.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.502.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.205.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.044.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	426.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	671.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.437.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	119.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	234.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	198.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	76.257.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	75.147.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.756.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.482.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.316.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	137.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.157.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	182.000	
E.02.03-İŞÇİLER	332.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.086.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	385.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	83.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.564.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	306.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.741.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.476.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.110.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	943.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	25.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	72.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.339.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.229.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.229.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.702.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.914.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.413.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	200.000	
	6			Kira Gelirleri	1.110.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.110.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	594.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	516.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	439.138.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	439.138.000	
		1		Cari	405.234.000	
			01	Hazine Yardımı	405.234.000	
		2		Sermaye	33.904.000	
			01	Hazine Yardımı	33.904.000	
				Diğer Gelirler	3.400.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.400.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.400.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.400.000	
Toplam					448.877.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BATMAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	977.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	39.000.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	368.064.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	62.621.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	470.662.000	470.662.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	470.662.000	470.662.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	470.662.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BATMAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	470.662.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	977.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	863.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	688.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	72.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	101.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	114.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	90.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	24.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	39.000.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	39.000.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	30.400.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	368.064.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	361.044.000	
E.01.01-MEMURLAR	207.531.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.721.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.588.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.042.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	648.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.627.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.030.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	285.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	241.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	226.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	105.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.450.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	27.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.020.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.406.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	550.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.533.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	232.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	62.621.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	60.343.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.131.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.866.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	122.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	715.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.492.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	533.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	389.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.537.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	271.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	137.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.676.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	476.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.570.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.311.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.278.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.761.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	68.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	163.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	286.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BATMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.639.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.361.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.361.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	700.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.042.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	189.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	330.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	700.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.400.000	
	6			Kira Gelirleri	2.278.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.278.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	400.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BATMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.878.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	461.176.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	461.176.000	
		1		Cari	385.174.000	
			01	Hazine Yardımı	385.174.000	
05		2		Sermaye	76.002.000	
			01	Hazine Yardımı	76.002.000	
				Diğer Gelirler	1.847.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	57.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	57.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	57.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.790.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.790.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	1.716.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BATMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	74.000	
Toplam					470.662.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	693.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	263.512.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	90.501.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	354.706.000	354.706.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	354.706.000	354.706.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	354.706.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	354.706.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	693.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	693.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	693.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	263.512.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	257.445.000	
E.01.01-MEMURLAR	118.442.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.806.000	
E.01.03-İŞÇİLER	40.192.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	206.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.309.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	962.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.831.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	52.590.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	291.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	65.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	973.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	120.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.067.000	
E.01.01-MEMURLAR	439.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.482.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	424.000	
E.02.03-İŞÇİLER	826.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	107.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.469.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	114.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	61.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	90.501.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	88.186.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.738.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	816.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.985.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.643.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	439.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	755.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	305.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.836.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	875.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	47.600.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.315.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.870.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	174.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	209.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.890.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.575.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.575.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	418.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	367.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	790.000	
	6			Kira Gelirleri	2.315.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.315.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	2.134.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	181.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	345.015.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	345.015.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	279.765.000	
			01	Hazine Yardımı	279.765.000	
		2		Sermaye	65.250.000	
			01	Hazine Yardımı	65.250.000	
				Diğer Gelirler	5.801.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.801.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.801.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	4.492.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.309.000	
Toplam					354.706.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BARTIN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.138.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	392.803.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	92.058.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	498.999.000	498.999.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	498.999.000	498.999.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	498.999.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BARTIN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	498.999.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.138.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.124.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	317.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	145.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	467.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	195.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	14.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	392.803.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	382.125.000	
E.01.01-MEMURLAR	210.273.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.370.000	
E.01.03-İŞÇİLER	29.357.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	97.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.009.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	795.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.332.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.826.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	339.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	910.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	443.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	248.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.485.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	62.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.215.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.678.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.570.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.570.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	278.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.731.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	143.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	374.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	92.058.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	91.747.000	
E.01.01-MEMURLAR	46.430.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.380.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.642.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.554.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	468.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	317.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.349.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	45.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	70.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.235.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.552.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	311.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	63.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	211.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	37.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BARTIN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.324.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.794.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	12.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	10.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.782.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	750.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.930.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	290.000	
			35	Doktora Gelirleri	11.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	637.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	160.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BARTIN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	4.000	
	6			Kira Gelirleri	530.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	530.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	311.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	219.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	487.994.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	487.994.000	
		1		Cari	379.344.000	
			01	Hazine Yardımı	379.344.000	
		2		Sermaye	108.650.000	
			01	Hazine Yardımı	108.650.000	
05				Diğer Gelirler	4.681.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	14.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	14.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BARTIN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9		16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	14.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.667.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	4.667.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	4.667.000	
Toplam					498.999.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	488.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	290.875.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	59.711.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	351.074.000	351.074.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	351.074.000	351.074.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	351.074.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	351.074.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	488.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	488.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	406.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	82.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	290.875.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	281.428.000	
E.01.01-MEMURLAR	156.801.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.151.000	
E.01.03-İŞÇİLER	48.491.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	65.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.077.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	690.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.335.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.393.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	123.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	135.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	484.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	107.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.450.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.800.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.447.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.337.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.315.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	188.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.052.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	131.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	52.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	348.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	59.711.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	57.753.000	
E.01.01-MEMURLAR	40.452.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	325.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.705.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.139.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	107.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	783.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	408.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	244.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.286.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.152.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.958.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.101.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	233.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	498.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.882.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.924.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	10.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.914.000	
			03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	3.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	412.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.592.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	2.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.905.000	
	6			Kira Gelirleri	1.958.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.958.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	1.253.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	705.000	
			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		339.656.000	
			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		339.656.000	
05	9	1	01	Cari	322.106.000	
			01	Hazine Yardımı	322.106.000	
			2	Sermaye	17.550.000	
			01	Hazine Yardımı	17.550.000	
			Diğer Gelirler		4.536.000	
			Diğer Çeşitli Gelirler		4.536.000	
		19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri		4.536.000	
			Toplam		351.074.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	4.462.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	385.003.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.472.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	445.937.000	445.937.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	445.937.000	445.937.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	445.937.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	445.937.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	4.462.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.462.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.073.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	129.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	230.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.900.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	50.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	385.003.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	364.196.000	
E.01.01-MEMURLAR	231.145.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.164.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.867.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	99.000	
E.02.01-MEMURLAR	26.274.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	572.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.319.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.320.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	642.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	93.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	199.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	211.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.054.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	20.807.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.584.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.995.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	556.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.431.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	401.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.943.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	63.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	148.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	459.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	227.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.472.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.001.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.221.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	181.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.743.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	41.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	342.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	198.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	35.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	720.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	264.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.528.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.623.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.471.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.872.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	56.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	234.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	309.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.312.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	11.841.000	
		2		Hizmet Gelirleri	11.841.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	436.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	7.203.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	97.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	181.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.250.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	2.674.000	
	6			Kira Gelirleri	2.471.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	2.471.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.718.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	753.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	419.786.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	419.679.000	
		1		Cari	403.425.000	
			01	Hazine Yardımı	403.425.000	
		2		Sermaye	16.254.000	
			01	Hazine Yardımı	16.254.000	
	5			Proje Yardımları	107.000	
		1		Cari	107.000	
			13	YÖK Burs Destekleri	107.000	
05				Diğer Gelirler	11.839.000	
	1			Faiz Gelirleri	103.000	
		9		Diğer Faizler	103.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	103.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	3			Para Cezaları	132.000	
		9		Diğer Para Cezaları	132.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	132.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	11.604.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	11.604.000	
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	130.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	792.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	8.966.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.716.000	
Toplam					445.937.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	564.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	294.179.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.014.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	350.757.000	350.757.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	350.757.000	350.757.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	350.757.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)
BÜTÇE YILI: 2023
İDARE: HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	350.757.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	564.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	564.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	453.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	89.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	294.179.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	291.577.000	
E.01.01-MEMURLAR	122.463.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.711.000	
E.01.03-İŞÇİLER	28.694.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	153.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.707.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.092.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.720.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.460.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	211.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	114.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	211.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.990.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	78.010.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.602.000	
E.01.01-MEMURLAR	221.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	117.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.079.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	124.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	56.014.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.729.000	
E.01.01-MEMURLAR	29.817.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	619.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.735.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.729.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	282.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	109.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.647.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	279.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.509.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	917.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.285.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	747.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	238.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.311.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.026.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	2.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	2.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.024.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	77.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	362.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	585.000	
	6			Kira Gelirleri	1.285.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.285.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	985.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	300.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	346.864.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	346.864.000	
		1		Cari	246.862.000	
			01	Hazine Yardımı	246.862.000	
		2		Sermaye	100.002.000	
			01	Hazine Yardımı	100.002.000	
05				Diğer Gelirler	1.582.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.582.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.582.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	4.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfi Gelirleri	1.578.000	
Toplam					350.757.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İĞDİR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	724.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	305.083.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	67.769.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	373.576.000	373.576.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	373.576.000	373.576.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	373.576.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İĞDIR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	373.576.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	724.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	724.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	116.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	246.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	305.083.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	298.668.000	
E.01.01-MEMURLAR	172.039.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.316.000	
E.01.03-İŞÇİLER	35.697.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	96.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.138.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	672.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.136.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.480.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	248.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	9.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	373.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	58.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.150.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.302.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.415.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.442.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	575.000	
E.02.01-MEMURLAR	55.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	640.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.280.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	213.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	62.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	78.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	67.769.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	65.901.000	
E.01.01-MEMURLAR	45.387.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	84.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.532.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	220.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	170.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	23.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.708.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	142.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.956.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.099.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.868.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.545.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	323.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İĞDIR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.821.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.953.000	
		2		Hizmet Gelirleri	3.953.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	901.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.759.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.293.000	
	6			Kira Gelirleri	1.868.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.868.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.429.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	439.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	365.293.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	365.293.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İGDIR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	329.491.000	
			01	Hazine Yardımı	329.491.000	
		2		Sermaye	35.802.000	
			01	Hazine Yardımı	35.802.000	
				Diğer Gelirler	2.462.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.462.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.462.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	2.462.000	
Toplam					373.576.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.010.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	211.091.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	59.659.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	271.760.000	271.760.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	271.760.000	271.760.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	271.760.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	271.760.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.010.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.010.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	750.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	192.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	31.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	211.091.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	209.337.000	
E.01.01-MEMURLAR	122.853.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	908.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.160.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.363.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.101.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.895.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	107.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	163.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	873.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	214.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.754.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	144.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	17.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	120.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.473.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	59.659.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	56.847.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.892.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.981.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	453.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.654.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	738.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	47.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.169.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	221.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	176.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.514.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	292.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.087.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	953.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.812.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.240.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	233.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	331.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.089.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	277.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	276.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	275.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.000	
	6			Kira Gelirleri	2.812.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.812.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	1.677.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.135.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	267.193.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	267.193.000	
		1		Cari	241.993.000	
			01	Hazine Yardımı	241.993.000	
		2		Sermaye	25.200.000	
			01	Hazine Yardımı	25.200.000	
				Diğer Gelirler	1.478.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.478.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.478.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	1.478.000	
Toplam					271.760.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	10.533.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	325.245.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	53.827.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	389.605.000	389.605.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	389.605.000	389.605.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	389.605.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	389.605.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	10.533.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.493.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	405.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	28.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	40.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	40.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	325.245.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	321.268.000	
E.01.01-MEMURLAR	188.154.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	374.000	
E.01.03-İŞÇİLER	37.569.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	315.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.224.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	78.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.707.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	31.409.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	264.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	127.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	68.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.950.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	400.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	25.250.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.977.000	
E.01.01-MEMURLAR	74.000	
E.01.03-İŞÇİLER	257.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	409.000	
E.02.03-İŞÇİLER	59.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	168.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.935.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	53.827.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	52.971.000	
E.01.01-MEMURLAR	35.961.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.384.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	107.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.847.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	355.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	433.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	207.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	76.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	392.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	282.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	125.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.375.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.227.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	856.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	440.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	156.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	220.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.103.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.247.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.247.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	184.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	100.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	47.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	916.000	
	6			Kira Gelirleri	856.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	856.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	559.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	297.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	384.732.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	384.732.000	
		1		Cari	338.732.000	
			01	Hazine Yardımı	338.732.000	
		2		Sermaye	46.000.000	
			01	Hazine Yardımı	46.000.000	
				Diğer Gelirler	2.770.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	10.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	10.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.760.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.760.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	2.760.000	
Toplam					389.605.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	588.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	337.835.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	73.150.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	411.573.000	411.573.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	411.573.000	411.573.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	411.573.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YALOVA ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	411.573.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	588.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	391.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	276.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	24.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	61.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	197.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	77.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	120.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	337.835.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	328.671.000	
E.01.01-MEMURLAR	177.274.000	
E.01.03-İŞÇİLER	23.208.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	823.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.330.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.940.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	16.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.810.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	417.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.217.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	472.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.372.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.921.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.420.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	33.200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	16.479.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	9.164.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.661.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.084.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	803.000	
E.02.03-İŞÇİLER	488.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	290.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.259.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	392.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	139.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	38.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	73.150.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	73.121.000	
E.01.01-MEMURLAR	53.540.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.572.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.341.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	612.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	53.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	105.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	147.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	14.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	159.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	317.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	8.181.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.620.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.562.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	71.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	71.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.491.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	871.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.808.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	283.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	347.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	390.000	
			35	Doktora Gelirleri	184.000	
			41	Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri	200.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	408.000	
	6			Kira Gelirleri	58.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	58.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	29.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	29.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	400.077.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	400.077.000	
		1		Cari	337.457.000	
			01	Hazine Yardımı	337.457.000	
		2		Sermaye	62.620.000	
			01	Hazine Yardımı	62.620.000	
05				Diğer Gelirler	6.876.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	93.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	93.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	93.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	6.783.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	6.783.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	4.748.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.035.000	
Toplam					411.573.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	7.346.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	254.737.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	46.440.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	308.523.000	308.523.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	308.523.000	308.523.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	308.523.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	308.523.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	7.346.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.343.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	7.341.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	254.737.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	253.070.000	
E.01.01-MEMURLAR	68.964.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.588.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.332.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	210.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.109.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.250.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.778.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	97.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.069.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	305.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	128.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	28.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.300.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	71.700.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.667.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.545.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	17.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	96.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	46.440.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	44.719.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.534.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.061.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.258.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	82.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.182.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	318.000	
E.02.03-İŞÇİLER	738.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.343.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	566.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	132.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.107.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	139.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	663.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	152.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.724.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	713.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.721.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.721.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.035.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.314.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.314.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.270.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	21.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	23.000	
	6			Kira Gelirleri	1.721.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.721.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.721.000	
04				Alman Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	305.132.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	305.132.000	
		1		Cari	190.130.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	190.130.000	
			2	Sermaye	115.002.000	
			01	Hazine Yardımı	115.002.000	
				Diğer Gelirler	356.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	3.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	3.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	353.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	353.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafî Gelirleri	353.000	
Toplam					308.523.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.922.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	2.160.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	873.702.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	192.807.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.071.591.000	1.071.591.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.071.591.000	1.071.591.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.071.591.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.071.591.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.922.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	188.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	132.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.734.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.011.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	698.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	2.160.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.160.000	
E.01.01-MEMURLAR	834.000	
E.02.01-MEMURLAR	260.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.056.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	873.702.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	814.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	433.381.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	43.878.000	
E.01.03-İŞÇİLER	51.257.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	204.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.389.000	
E.02.01-MEMURLAR	60.853.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.816.000	
E.02.03-İŞÇİLER	11.251.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	574.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	459.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.005.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	389.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	279.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	413.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.750.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.050.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	162.600.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	59.626.000	
E.01.01-MEMURLAR	971.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	687.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	18.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	48.625.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	91.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.582.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.326.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.326.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	192.807.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	192.590.000	
E.01.01-MEMURLAR	105.187.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.236.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	97.000	
E.02.01-MEMURLAR	11.423.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	58.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	48.122.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	114.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	29.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.996.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	436.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	14.409.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.901.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	217.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	217.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	47.066.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	46.849.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	10.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.000	
		2		Hizmet Gelirleri	46.839.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	40.400.000	
		30		Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	1.031.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	674.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	794.000	
		34		Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	2.140.000	
		35		Doktora Gelirleri	800.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	6			Kira Gelirleri	217.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	217.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	217.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.006.334.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.006.334.000	
		1		Cari	822.932.000	
			01	Hazine Yardımı	822.932.000	
			2	Sermaye	183.402.000	
			01	Hazine Yardımı	183.402.000	
05				Diğer Gelirler	18.191.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.496.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2.496.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	2.496.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	15.695.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	15.695.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	14.056.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.639.000	
Toplam					1.071.591.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.415.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	259.580.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	55.056.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	317.051.000	317.051.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	317.051.000	317.051.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	317.051.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	317.051.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.415.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.511.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	814.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	616.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	904.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	565.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	339.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	259.580.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	255.527.000	
E.01.01-MEMURLAR	135.195.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.703.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.875.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	550.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.594.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	554.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.885.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	111.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.809.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	473.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.701.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	556.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	721.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.250.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	29.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.053.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	339.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.684.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	24.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	55.056.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	55.056.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.334.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.914.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	43.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.128.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	411.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	386.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	449.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	31.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.097.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	369.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	36.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.747.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.031.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	934.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	934.000	
		2		Hizmet Gelirleri	934.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	934.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	310.844.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	310.844.000	
		1		Cari	261.044.000	
			01	Hazine Yardımı	261.044.000	
			2	Sermaye	49.800.000	
			01	Hazine Yardımı	49.800.000	
05				Diğer Gelirler	5.273.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	904.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	904.000	
		16		Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	904.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.369.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.369.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.119.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.250.000	
Toplam					317.051.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	317.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	10.580.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	512.093.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	82.673.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	605.663.000	605.663.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	605.663.000	605.663.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	605.663.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	605.663.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	317.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	98.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	86.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	219.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	130.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	10.580.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	10.580.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	580.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	512.093.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	507.556.000	
E.01.01-MEMURLAR	290.238.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.885.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.474.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.302.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.069.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.269.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.979.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	186.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.334.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	592.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	41.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	125.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.050.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	97.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.500.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.537.000	
E.01.01-MEMURLAR	161.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	91.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	398.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	73.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.590.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	186.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	82.673.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	79.850.000	
E.01.01-MEMURLAR	39.230.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.545.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.067.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.324.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	342.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.244.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	515.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	125.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.577.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.721.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.950.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.823.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.823.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.155.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.332.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	16.000	
		01		Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	16.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.316.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	500.000	
		33		Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	456.000	
		34		Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	85.000	
		35		Doktora Gelirleri	25.000	
		36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	250.000	
	6			Kira Gelirleri	2.823.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	2.823.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.823.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	597.974.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	597.974.000	
		1		Cari	467.974.000	
		01		Hazine Yardımı	467.974.000	
05		2		Sermaye	130.000.000	
			01	Hazine Yardımı	130.000.000	
				Diğer Gelirler	3.534.000	
	1			Faiz Gelirleri	12.000	
		9		Diğer Faizler	12.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	12.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	82.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	82.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	82.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	3			Para Cezaları	16.000	
		2		İdari Para Cezaları	16.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	16.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.424.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.424.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	37.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	3.358.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	29.000	
Toplam					605.663.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.594.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	61.780.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	585.486.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	114.843.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	764.703.000	764.703.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	764.703.000	764.703.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	764.703.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	764.703.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.594.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	60.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	58.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.534.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.534.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	61.780.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	61.780.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	1.780.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	59.999.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	585.486.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	569.992.000	
E.01.01-MEMURLAR	377.180.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	13.071.000	
E.01.03-İŞÇİLER	32.294.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	628.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.713.000	
E.02.01-MEMURLAR	49.578.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.496.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.501.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	212.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	32.099.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	305.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.935.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	68.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.250.000	
E.06.02-MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	24.502.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	15.494.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	3.395.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	486.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	225.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.111.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	103.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	153.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	21.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	114.843.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	113.319.000	
E.01.01-MEMURLAR	62.492.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.837.000	
E.01.03-İŞÇİLER	871.000	
E.02.01-MEMURLAR	8.649.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.176.000	
E.02.03-İŞÇİLER	127.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	274.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.051.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	343.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	41.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.691.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	261.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	133.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	11.642.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.451.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	6.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.524.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	757.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	234.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	533.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.804.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	9.280.000	
		2		Hizmet Gelirleri	9.280.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.464.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	4.864.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.952.000	
	6			Kira Gelirleri	1.524.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	1.524.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.524.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	745.151.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	745.151.000	
		1		Cari	622.147.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	622.147.000	
			2	Sermaye	123.004.000	
			01	Hazine Yardımı	123.004.000	
				Diğer Gelirler	8.748.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.075.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.075.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.075.000	
			9	Diğer Çeşitli Gelirler	7.673.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	7.673.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfi Gelirleri	7.673.000	
Toplam					764.703.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	22.700.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	407.528.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.065.833.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	130.050.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.626.111.000	1.626.111.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.626.111.000	1.626.111.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.626.111.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.626.111.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	22.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	22.700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	14.302.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	180.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.765.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.253.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	407.528.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	407.528.000	
E.01.01-MEMURLAR	103.847.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	114.825.000	
E.01.03-İŞÇİLER	51.466.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.048.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.714.000	
E.02.03-İŞÇİLER	10.344.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.215.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	11.003.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	45.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	25.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.065.833.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.021.825.000	
E.01.01-MEMURLAR	750.389.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.161.000	
E.01.03-İŞÇİLER	33.797.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	672.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	6.517.000	
E.02.01-MEMURLAR	94.510.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	686.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.836.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	133.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	403.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.236.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.669.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	160.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	21.606.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	28.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	44.008.000	
E.01.01-MEMURLAR	6.149.000	
E.01.03-İŞÇİLER	18.348.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.132.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.976.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	765.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.790.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	244.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	8.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	459.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	218.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	25.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	894.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	130.050.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	126.022.000	
E.01.01-MEMURLAR	50.512.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	10.249.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.484.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.025.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	945.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	298.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	224.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.312.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	424.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	43.179.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.202.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.028.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.620.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.128.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	280.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.405.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	22.377.000	
		2		Hizmet Gelirleri	22.377.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.456.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.000.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	5.000.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	1.076.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	5.845.000	
	6			Kira Gelirleri	4.028.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	4.028.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	43.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.985.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.554.330.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.554.330.000	
		1		Cari	1.422.224.000	
			01	Hazine Yardımı	1.422.224.000	
		2		Sermaye	132.106.000	
			01	Hazine Yardımı	132.106.000	
05				Diğer Gelirler	45.376.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	21.200.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	21.200.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	21.200.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	24.176.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	24.176.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	452.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfi Gelirleri	23.131.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	593.000	
Toplam					1.626.111.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	507.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	145.633.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	129.236.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	275.376.000	275.376.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	275.376.000	275.376.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	275.376.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	275.376.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	507.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	505.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	368.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	8.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	119.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	145.633.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	139.972.000	
E.01.01-MEMURLAR	77.269.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.003.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.522.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	266.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.070.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.197.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.356.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	268.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	18.227.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	513.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	68.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	297.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	112.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.038.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.551.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.661.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	396.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.221.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	129.236.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	128.684.000	
E.01.01-MEMURLAR	32.371.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.261.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.986.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.136.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	435.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	71.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.819.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	581.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	313.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.702.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	723.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	165.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	40.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	80.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	552.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	552.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.652.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.100.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.100.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	1.500.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	600.000	
	6			Kira Gelirleri	552.000	
		1		Taşınmaz Kiralan	552.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	52.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	500.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	268.361.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	268.361.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	178.361.000	
			01	Hazine Yardımı	178.361.000	
		2		Sermaye	90.000.000	
			01	Hazine Yardımı	90.000.000	
				Diğer Gelirler	2.363.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	2.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.361.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.361.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	1.561.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	800.000	
Toplam					275.376.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	476.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	191.725.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	53.881.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	246.082.000	246.082.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	246.082.000	246.082.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	246.082.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	246.082.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	476.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	476.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	296.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	113.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	28.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	35.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	191.725.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	189.531.000	
E.01.01-MEMURLAR	94.697.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.513.000	
E.01.03-İŞÇİLER	17.884.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	61.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.503.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	404.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.664.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	3.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.985.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	365.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	89.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	337.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	226.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.199.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.450.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	12.300.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.851.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.194.000	
E.01.01-MEMURLAR	125.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	329.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.686.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	43.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	7.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	53.881.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	53.142.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.140.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.721.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	283.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.191.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	308.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	112.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.331.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	586.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.953.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	337.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	255.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.999.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	766.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	739.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	577.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	26.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.187.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	448.000	
		2		Hizmet Gelirleri	448.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	61.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	3.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	100.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	117.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	167.000	
	6			Kira Gelirleri	739.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	739.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	392.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	347.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	243.046.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	243.046.000	
		1		Cari	209.246.000	
			01	Hazine Yardımı	209.246.000	
		2		Sermaye	33.800.000	
			01	Hazine Yardımı	33.800.000	
05				Diğer Gelirler	1.849.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.849.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.849.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	1.749.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	100.000	
Toplam					246.082.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	307.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	259.390.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	61.564.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	321.261.000	321.261.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	321.261.000	321.261.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	321.261.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	321.261.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	307.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	175.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	136.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	39.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	132.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	132.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	259.390.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	258.314.000	
E.01.01-MEMURLAR	106.018.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.979.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.267.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.016.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	599.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.084.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	72.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.796.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	364.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.239.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	589.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	153.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	73.799.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.076.000	
E.01.01-MEMURLAR	308.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	529.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	148.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	41.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	61.564.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	61.564.000	
E.01.01-MEMURLAR	36.433.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.369.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	1.562.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.964.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.141.000	
E.02.03-İŞÇİLER	434.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	434.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	412.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	116.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.185.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	510.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	312.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.525.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.086.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	440.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	440.000	
		2		Hizmet Gelirleri	440.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	440.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	319.253.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	319.253.000	
		1		Cari	229.253.000	
			01	Hazine Yardımı	229.253.000	
		2		Sermaye	90.000.000	
			01	Hazine Yardımı	90.000.000	
05				Diğer Gelirler	1.568.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.568.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.568.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	768.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	800.000	
Toplam					321.261.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	3.690.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	220.832.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	37.020.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	261.542.000	261.542.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	261.542.000	261.542.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	261.542.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	261.542.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	3.690.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	3.409.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.407.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	281.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	281.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	220.832.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	217.763.000	
E.01.01-MEMURLAR	103.236.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	11.938.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.314.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	236.000	
E.02.01-MEMURLAR	14.201.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.219.000	
E.02.03-İŞÇİLER	7.779.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	6.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.882.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	363.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	792.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	605.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	149.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	300.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	6.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.069.000	
E.01.01-MEMURLAR	755.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.962.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	211.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	141.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	37.020.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	37.020.000	
E.01.01-MEMURLAR	24.800.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	129.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.660.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	320.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	497.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	81.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	443.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	549.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	645.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.029.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	776.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.826.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.826.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.826.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	234.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	470.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	936.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	70.000	
			35	Doktora Gelirleri	116.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	258.192.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	258.192.000	
		1		Cari	228.190.000	
			01	Hazine Yardımı	228.190.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	30.002.000	
			01	Hazine Yardımı	30.002.000	
				Diğer Gelirler	1.524.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.524.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.524.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	1.524.000	
Toplam					261.542.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.025.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	32.231.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	1.713.582.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	221.437.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	1.968.275.000	1.968.275.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	1.968.275.000	1.968.275.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	1.968.275.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.968.275.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.025.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	24.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	900.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	900.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	32.231.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	32.231.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	2.231.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	30.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	1.713.582.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.692.048.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.178.582.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.740.000	
E.01.03-İŞÇİLER	41.291.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	444.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	2.981.000	
E.02.01-MEMURLAR	135.749.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.376.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.073.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	295.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	232.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	86.782.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.570.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.937.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	366.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	130.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.200.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.200.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	113.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	84.100.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	21.534.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	666.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	55.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	19.056.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	75.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.379.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	136.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	221.437.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	214.105.000	
E.01.01-MEMURLAR	65.606.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	20.578.000	
E.02.01-MEMURLAR	48.305.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.276.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.143.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	357.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	250.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.796.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.578.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.013.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	53.501.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	5.052.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.332.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.677.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.405.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	250.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.739.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	15.372.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	50.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	5.000	
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	45.000	
		2		Hizmet Gelirleri	15.322.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	5.867.000	
			30	Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri	1.485.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	4.952.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	3.018.000	
	6			Kira Gelirleri	7.367.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	7.367.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04	2	1	01	Lojman Kira Gelirleri	6.231.000	
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	35.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.101.000	
				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.936.274.000	
				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.936.274.000	
				Cari	1.675.274.000	
			01	Hazine Yardımı	1.675.274.000	
			2	Sermaye	261.000.000	
			01	Hazine Yardımı	261.000.000	
				Diğer Gelirler	9.262.000	
05	2	6		Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	900.000	
				Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	900.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	900.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	8.362.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	8.362.000	
		06		Kişilerden Alacaklar	500.000	
		19		Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	7.662.000	
		99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	200.000	
Toplam					1.968.275.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	7.357.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	382.855.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	35.356.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	425.568.000	425.568.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	425.568.000	425.568.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	425.568.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	425.568.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	7.357.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.347.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	235.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	66.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	7.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	382.855.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	373.875.000	
E.01.01-MEMURLAR	175.604.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.084.000	
E.01.03-İŞÇİLER	21.347.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.02.01-MEMURLAR	23.208.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	938.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.412.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	27.409.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	320.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	147.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	175.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	333.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	836.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	90.002.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.980.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.799.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.255.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	170.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.527.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	83.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	52.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	76.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	14.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	35.356.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	35.327.000	
E.01.01-MEMURLAR	21.017.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	744.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	71.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.371.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	148.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	913.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	222.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.595.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	259.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.850.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.001.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.924.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.895.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	79.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	79.000	
		2		Hizmet Gelirleri	4.816.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.383.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.048.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	385.000	
	6			Kira Gelirleri	29.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	29.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	29.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	416.393.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	416.393.000	
		1		Cari	297.391.000	
			01	Hazine Yardımı	297.391.000	
		2		Sermaye	119.002.000	
			01	Hazine Yardımı	119.002.000	
				Diğer Gelirler	4.251.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	10.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	10.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.241.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.241.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	4.164.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	77.000	
Toplam					425.568.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	677.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	284.916.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	33.398.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	318.991.000	318.991.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	318.991.000	318.991.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	318.991.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	318.991.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	677.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	527.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	329.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	31.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	165.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	150.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	150.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	284.916.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	276.143.000	
E.01.01-MEMURLAR	142.256.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.290.000	
E.01.03-İŞÇİLER	26.136.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	442.000	
E.02.01-MEMURLAR	20.473.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.051.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.830.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	357.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.964.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	404.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	158.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	240.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	42.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	22.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.773.000	
E.01.01-MEMURLAR	2.502.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	306.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	20.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.740.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	285.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	131.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	441.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	348.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	33.398.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	33.014.000	
E.01.01-MEMURLAR	19.186.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.261.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.134.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	211.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	58.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.033.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.014.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	436.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	5.570.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.031.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	384.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	256.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	128.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.414.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.030.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	12.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.018.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	279.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	499.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	740.000	
	6			Kira Gelirleri	384.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	384.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	384.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	309.522.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	309.522.000	
		1		Cari	268.020.000	
			01	Hazine Yardımı	268.020.000	
		2		Sermaye	41.502.000	
			01	Hazine Yardımı	41.502.000	
05				Diğer Gelirler	4.055.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.055.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.055.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	150.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	3.905.000	
Toplam					318.991.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	925.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	50.867.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	376.837.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	57.774.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	486.403.000	486.403.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	486.403.000	486.403.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	486.403.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	486.403.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	925.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	608.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	230.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	181.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	164.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	317.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	175.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	25.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	40.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	77.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	50.867.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	50.867.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	99.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	12.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	720.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	44.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	376.837.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	370.783.000	
E.01.01-MEMURLAR	181.838.000	
E.01.03-İŞÇİLER	25.604.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	348.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	878.000	
E.02.01-MEMURLAR	24.908.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.620.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	130.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.170.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	433.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	21.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.239.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.017.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	413.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.089.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.998.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	65.304.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.998.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.054.000	
E.01.01-MEMURLAR	757.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	699.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	52.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.274.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	149.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	1.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	19.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	43.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	57.774.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	57.649.000	
E.01.01-MEMURLAR	28.958.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.610.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.262.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.065.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.152.000	
E.02.03-İŞÇİLER	326.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	373.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	383.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	548.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	134.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.532.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	125.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	37.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	18.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	43.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.293.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.168.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.168.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	58.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	948.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	107.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	300.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	31.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	724.000	
	6			Kira Gelirleri	125.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	125.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	125.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	479.907.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	479.907.000	
		1		Cari	342.907.000	
			01	Hazine Yardımı	342.907.000	
		2		Sermaye	137.000.000	
			01	Hazine Yardımı	137.000.000	
05				Diğer Gelirler	4.203.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	227.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	227.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	227.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.976.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.976.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.976.000	
Toplam					486.403.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	5.831.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	191.711.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.547.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	245.089.000	245.089.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	245.089.000	245.089.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	245.089.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	245.089.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	5.831.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	5.831.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	626.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	159.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	191.711.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	187.494.000	
E.01.01-MEMURLAR	76.975.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.819.000	
E.01.03-İŞÇİLER	9.235.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	109.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.975.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.989.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.058.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.612.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	554.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	619.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	130.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	90.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	38.865.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.555.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	4.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.880.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	4.217.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	90.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.939.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	130.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.547.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	47.547.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	32.655.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.847.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	710.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	359.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.349.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	921.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	466.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.748.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	662.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	181.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	181.000	
		2		Hizmet Gelirleri	181.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	40.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	75.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	66.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	240.872.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	240.872.000	
		1		Cari	176.372.000	
			01	Hazine Yardımı	176.372.000	
		2		Sermaye	64.500.000	
			01	Hazine Yardımı	64.500.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	4.036.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.036.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.036.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	4.036.000	
Toplam					245.089.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	984.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	177.402.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	39.510.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	217.896.000	217.896.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	217.896.000	217.896.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	217.896.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	217.896.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	984.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	684.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	425.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	167.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	300.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	260.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	40.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	177.402.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	171.429.000	
E.01.01-MEMURLAR	86.528.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	934.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.477.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	258.000	
E.02.01-MEMURLAR	10.736.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	143.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.842.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	69.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.737.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	459.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	826.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	420.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	38.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.973.000	
E.01.01-MEMURLAR	700.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	78.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	8.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.110.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	29.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	39.510.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	39.510.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.632.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.128.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.107.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	458.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	52.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.576.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	83.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.323.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	909.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.659.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	583.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.680.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.680.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.680.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	500.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.000.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	90.000	
			35	Doktora Gelirleri	10.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	80.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	211.623.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	211.623.000	
		1		Cari	163.623.000	
			01	Hazine Yardımı	163.623.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	48.000.000	
			01	Hazine Yardımı	48.000.000	
				Diğer Gelirler	4.593.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.593.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.593.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	4.593.000	
Toplam					217.896.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YÜKSEKÖĞRETİM	15.234.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.022.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	19.256.000	19.256.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	19.256.000	19.256.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	19.256.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	19.256.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	15.234.000	
513.1-GENEL SEKRETERLİK	15.234.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.234.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.153.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	834.000	
E.01.03-İŞÇİLER	1.805.000	
E.02.01-MEMURLAR	281.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	130.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.766.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	889.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	3.649.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	170.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.481.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	221.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	287.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	68.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	4.022.000	
513.1-GENEL SEKRETERLİK	4.022.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.022.000	
E.01.01-MEMURLAR	550.000	
E.02.01-MEMURLAR	137.000	
E.02.03-İŞÇİLER	437.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.824.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	58.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	556.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	306.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	60.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	33.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	19.256.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	19.256.000	
		1		Carî	18.688.000	
			01	Hazine Yardımı	18.688.000	
		2		Sermaye	568.000	
			01	Hazine Yardımı	568.000	
Toplam					19.256.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	30.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	164.639.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.713.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	193.382.000	193.382.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	193.382.000	193.382.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	193.382.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	193.382.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	30.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	10.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	164.639.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	163.084.000	
E.01.01-MEMURLAR	23.265.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.882.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.672.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	415.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.030.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	714.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.119.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	142.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.840.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	545.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	195.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.057.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	194.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	14.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	20.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	59.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.555.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	116.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	28.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	967.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	110.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	208.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	126.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	28.713.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	28.713.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.036.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.735.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	97.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.698.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	650.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	847.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	445.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	83.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.363.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	209.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	660.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	270.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	262.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	262.000	
		2		Hizmet Gelirleri	262.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	2.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	2.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	155.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	103.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	191.827.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	191.827.000	
		1		Cari	108.827.000	
			01	Hazine Yardımı	108.827.000	
			2	Sermaye	83.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	83.000.000	
				Diğer Gelirler	1.293.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.293.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.293.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	1.293.000	
Toplam					193.382.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	440.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	110.451.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	27.966.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	138.857.000	138.857.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	138.857.000	138.857.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	138.857.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	138.857.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	440.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	440.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	309.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	19.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	12.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	100.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	110.451.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	109.372.000	
E.01.01-MEMURLAR	31.925.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.776.000	
E.01.03-İŞÇİLER	2.886.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	21.000	
E.02.01-MEMURLAR	5.376.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.959.000	
E.02.03-İŞÇİLER	898.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	9.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	29.934.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	534.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	255.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	74.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.225.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.750.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	7.250.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.079.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	24.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	876.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	80.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	97.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	27.966.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	27.966.000	
E.01.01-MEMURLAR	18.150.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	1.864.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.410.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	275.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.448.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.586.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	585.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	708.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	345.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	450.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	79.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	79.000	
		2		Hizmet Gelirleri	79.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	15.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	64.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	137.778.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	137.778.000	
		1		Cari	114.603.000	
			01	Hazine Yardımı	114.603.000	
		2		Sermaye	23.175.000	
			01	Hazine Yardımı	23.175.000	
05				Diğer Gelirler	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.000.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	1.000.000	
Toplam					138.857.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	1.698.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	282.807.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	88.958.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	373.463.000	373.463.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	373.463.000	373.463.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	373.463.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	373.463.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	1.698.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.544.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.441.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	74.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	154.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	154.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	282.807.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	277.006.000	
E.01.01-MEMURLAR	148.798.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.642.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	83.000	
E.02.01-MEMURLAR	19.909.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.420.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.005.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	36.098.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	744.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	845.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.185.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	277.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	45.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	5.801.000	
E.01.01-MEMURLAR	312.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	693.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	199.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.315.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	122.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	30.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	95.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	33.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	88.958.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	88.958.000	
E.01.01-MEMURLAR	49.373.000	
E.01.03-İŞÇİLER	16.783.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.768.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.301.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	401.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	481.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.177.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	110.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	145.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	6.312.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	981.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.186.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.186.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	4.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	4.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.182.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	912.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	756.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	514.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	367.415.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	367.415.000	
		1		Cari	307.415.000	
			01	Hazine Yardımı	307.415.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	60.000.000	
			01	Hazine Yardımı	60.000.000	
				Diğer Gelirler	3.862.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.862.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.862.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.773.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	89.000	
Toplam					373.463.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	14.809.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	38.228.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	239.256.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	54.928.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	347.221.000	347.221.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	347.221.000	347.221.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	347.221.000	Aynen Kabul Edilmiştir

**ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)**

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	347.221.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	14.809.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	14.759.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	318.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	3.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	149.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	289.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	50.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	13.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	13.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	13.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	38.228.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	38.228.000	
E.01.01-MEMURLAR	25.421.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.021.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	30.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	6.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	8.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	734.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.350.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	650.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	239.256.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	237.469.000	
E.01.01-MEMURLAR	131.243.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.405.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	57.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	1.769.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.170.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.752.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	528.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.399.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.03-YOLLUKLAR	686.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.157.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	164.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.250.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	38.250.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.787.000	
E.01.01-MEMURLAR	95.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	11.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.627.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	24.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	54.928.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	54.928.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.379.000	
E.01.03-İŞÇİLER	13.649.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.312.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.131.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.602.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	204.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	139.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.055.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	886.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	397.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	4.886.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.208.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	475.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	475.000	
		2		Hizmet Gelirleri	475.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	222.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	150.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	3.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	100.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	345.384.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	345.384.000	
		1		Cari	273.384.000	
			01	Hazine Yardımı	273.384.000	
			2	Sermaye	72.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	72.000.000	
				Diğer Gelirler	1.362.000	
	2			Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	50.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	50.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	50.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.312.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.312.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfaf Gelirleri	1.312.000	
Toplam					347.221.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	832.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	322.572.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	46.293.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	369.697.000	369.697.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	369.697.000	369.697.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	369.697.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	369.697.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	832.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	832.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	569.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	151.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	322.572.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	319.217.000	
E.01.01-MEMURLAR	136.895.000	
E.01.03-İŞÇİLER	36.345.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	145.000	
E.02.01-MEMURLAR	18.864.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.972.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	4.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	27.380.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	576.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	965.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	529.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	142.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	13.000.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	2.800.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	70.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	100.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.355.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	164.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.383.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	85.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.145.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	339.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	114.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	40.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	46.293.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	46.293.000	
E.01.01-MEMURLAR	11.574.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.648.000	
E.02.01-MEMURLAR	967.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.305.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.289.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	539.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.594.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	972.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	418.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.020.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	810.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	948.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	948.000	
		2		Hizmet Gelirleri	948.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	598.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	350.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	366.342.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	366.342.000	
		1		Cari	275.942.000	
		01		Hazine Yardımı	275.942.000	
		2		Sermaye	90.400.000	
		01		Hazine Yardımı	90.400.000	
05				Diğer Gelirler	2.407.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.407.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.407.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	2.407.000	
Toplam					369.697.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	36.224.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	339.480.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	2.075.869.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	328.312.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	2.779.885.000	2.779.885.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	2.779.885.000	2.779.885.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	2.779.885.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	2.779.885.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	36.224.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	979.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	979.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	35.245.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	22.795.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.150.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.100.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.09-DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	1.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	339.480.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	339.480.000	
E.01.03-İŞÇİLER	31.711.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.514.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.664.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	16.591.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	87.501.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	121.499.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	71.000.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	2.075.869.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	2.011.417.000	
E.01.01-MEMURLAR	966.857.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	95.146.000	
E.01.03-İŞÇİLER	55.843.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	825.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	12.045.000	
E.02.01-MEMURLAR	157.318.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.287.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.241.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	226.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	610.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	198.088.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	2.048.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.073.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.301.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	507.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	61.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	13.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	297.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	110.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	64.452.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.050.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.395.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.979.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.364.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	588.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	28.035.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	685.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	5.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.146.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	878.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	327.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	328.312.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	321.108.000	
E.01.01-MEMURLAR	63.828.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	51.228.000	
E.01.03-İŞÇİLER	62.747.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.480.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.533.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.629.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	26.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.128.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.159.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	709.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	18.191.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	180.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.565.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.425.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	77.486.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	6.635.000	
E.05.06-YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	159.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.204.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	782.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.174.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.400.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	848.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	45.839.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	38.635.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	40.000	
			02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	40.000	
		2		Hizmet Gelirleri	38.595.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	14.851.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.200.000	
			33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	387.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	9.000.000	
			38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	2.000.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	145.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	12.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			99	Diğer hizmet gelirleri	11.000.000	
	6			Kira Gelirleri	7.204.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	7.204.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	140.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	7.064.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.671.484.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.671.484.000	
		1		Cari	1.909.482.000	
			01	Hazine Yardımı	1.909.482.000	
		2		Sermaye	762.002.000	
			01	Hazine Yardımı	762.002.000	
05				Diğer Gelirler	62.562.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	35.129.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	35.129.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
	9		16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	35.129.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	27.433.000	
				Diğer Çeşitli Gelirler	27.433.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	25.933.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.500.000	
Toplam					2.779.885.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	2.733.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	667.078.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	189.565.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	859.376.000	859.376.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	859.376.000	859.376.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	859.376.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	859.376.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	2.733.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	1.077.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	725.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	127.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	85.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	140.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.656.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	840.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	280.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	280.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	256.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	667.078.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	648.426.000	
E.01.01-MEMURLAR	481.532.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.535.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.882.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.371.000	
E.02.01-MEMURLAR	52.534.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	632.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.750.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	286.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55.404.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.510.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	257.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	4.230.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.132.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	535.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	12.136.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.300.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	18.652.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.388.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	535.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	2.185.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	618.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.790.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	594.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.123.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	87.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	139.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	164.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	189.565.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	189.565.000	
E.01.01-MEMURLAR	20.782.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	21.464.000	
E.01.03-İŞÇİLER	68.286.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	121.000	
E.02.01-MEMURLAR	17.567.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	504.000	
E.02.03-İŞÇİLER	14.195.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	15.533.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	657.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	318.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.671.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	141.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.218.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	907.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	19.736.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.465.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.081.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.081.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.081.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.030.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	639.000	
			35	Doktora Gelirleri	412.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	839.016.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	839.016.000	
		1		Cari	804.180.000	
			01	Hazine Yardımı	804.180.000	
		2		Sermaye	34.836.000	
			01	Hazine Yardımı	34.836.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	18.279.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.656.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.656.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.656.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	16.623.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	16.623.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfi Gelirleri	16.571.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	52.000	
Toplam					859.376.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	163.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	370.698.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	62.170.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	433.031.000	433.031.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	433.031.000	433.031.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	433.031.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	433.031.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	163.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	163.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	14.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	370.698.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	354.780.000	
E.01.01-MEMURLAR	195.270.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	6.501.000	
E.01.03-İŞÇİLER	47.111.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	337.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	208.000	
E.02.01-MEMURLAR	27.203.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.147.000	
E.02.03-İŞÇİLER	9.619.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	157.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	27.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	23.583.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	597.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	207.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	509.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	304.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	15.298.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	13.702.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.500.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	15.918.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.209.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.127.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.863.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	7.135.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	530.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	290.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	741.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	62.170.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	61.613.000	
E.01.01-MEMURLAR	33.674.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	418.000	
E.02.01-MEMURLAR	6.049.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	9.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.502.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	881.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	98.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	58.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.197.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	500.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.926.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.221.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	8.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	557.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	319.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	238.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.775.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.218.000	
		2		Hizmet Gelirleri	10.218.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.218.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.303.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	947.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	1.750.000	
	6			Kira Gelirleri	557.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	557.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	557.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	416.556.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	416.556.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		1		Cari	366.556.000	
			01	Hazine Yardımı	366.556.000	
		2		Sermaye	50.000.000	
			01	Hazine Yardımı	50.000.000	
				Diğer Gelirler	5.700.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	5.700.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	5.700.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	5.700.000	
Toplam					433.031.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	248.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	240.055.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	26.918.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	267.221.000	267.221.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	267.221.000	267.221.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	267.221.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	267.221.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	248.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	248.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	148.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	54.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	35.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	11.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	240.055.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	236.598.000	
E.01.01-MEMURLAR	86.549.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	26.159.000	
E.01.03-İŞÇİLER	12.497.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	73.000	
E.02.01-MEMURLAR	12.252.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.274.000	
E.02.03-İŞÇİLER	2.679.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	65.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	11.005.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	468.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	255.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	322.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	11.248.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	750.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.202.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	60.300.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	3.457.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	75.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	12.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.183.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	54.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	103.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	26.918.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	26.918.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.01-MEMURLAR	16.740.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.400.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.020.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	446.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	37.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	2.311.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	922.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	339.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.946.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	677.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.038.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.038.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.038.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	650.000	
			34	Tezli Yüksek Lisans Gelirleri	7.000	
			35	Doktora Gelirleri	3.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	378.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	263.764.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	263.764.000	
		1		Cari	183.764.000	
			01	Hazine Yardımı	183.764.000	
			2	Sermaye	80.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	80.000.000	
				Diğer Gelirler	2.419.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.419.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	2.419.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	2.419.000	
Toplam					267.221.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	17.636.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	86.930.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.261.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	151.827.000	151.827.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	151.827.000	151.827.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	151.827.000	Aynen Kabul Edilmiştir

**ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)**

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	151.827.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	17.636.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	17.520.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.454.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	500.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	62.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.504.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	10.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	116.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	54.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	62.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	86.930.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	86.161.000	
E.01.01-MEMURLAR	8.617.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.659.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.930.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	35.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.195.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	601.000	
E.02.03-İŞÇİLER	780.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	29.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	204.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	328.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	279.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	297.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	587.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	4.550.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.670.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	58.200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	769.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	30.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	540.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	89.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	110.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	47.261.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	47.261.000	
E.01.01-MEMURLAR	30.549.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	73.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.828.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	9.496.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	514.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	48.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.303.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	522.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	38.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	520.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	250.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	150.942.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	150.942.000	
		1		Cari	75.322.000	
			01	Hazine Yardımı	75.322.000	
		2		Sermaye	75.620.000	
			01	Hazine Yardımı	75.620.000	
05				Diğer Gelirler	885.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	116.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	116.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	116.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	769.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	769.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			19	Öğrenci Katkı Payı Telaflı Gelirleri	769.000	
Toplam					151.827.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALI**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TARSUS ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	339.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	220.743.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	42.558.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	263.640.000	263.640.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	263.640.000	263.640.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	263.640.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TARSUS ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	263.640.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	339.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	339.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	223.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	26.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	30.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	220.743.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	218.887.000	
E.01.01-MEMURLAR	76.894.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.147.000	
E.01.03-İŞÇİLER	7.012.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	154.000	
E.02.01-MEMURLAR	9.868.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	208.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.598.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	75.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	8.456.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	298.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	4.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	124.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	427.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	22.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	9.400.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	97.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.300.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.856.000	
E.01.01-MEMURLAR	256.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	170.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	50.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.262.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	17.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	10.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	85.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	42.558.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	42.548.000	
E.01.01-MEMURLAR	14.298.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.151.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	15.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.242.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.582.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.149.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	703.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	85.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	650.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	144.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	243.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	2.182.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	624.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	200.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	200.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	10.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TARSUS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	864.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	854.000	
		2		Hizmet Gelirleri	854.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	385.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	444.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	25.000	
	6			Kira Gelirleri	10.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	10.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	10.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	261.745.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	261.745.000	
		1		Cari	148.745.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TARSUS ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	148.745.000	
		2		Sermaye	113.000.000	
			01	Hazine Yardımı	113.000.000	
				Diğer Gelirler	1.031.000	
	1			Faiz Gelirleri	4.000	
		9		Diğer Faizler	4.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	4.000	
		9		Diğer Çeşitli Gelirler	1.027.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	1.027.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	25.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	1.002.000	
Toplam					263.640.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: TRABZON ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	700.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	328.072.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	34.584.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	363.356.000	363.356.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	363.356.000	363.356.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	363.356.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	363.356.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	700.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	700.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	305.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	109.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	177.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	109.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	328.072.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	321.881.000	
E.01.01-MEMURLAR	165.329.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.742.000	
E.01.03-İŞÇİLER	22.516.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	139.000	
E.02.01-MEMURLAR	22.985.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.076.000	
E.02.03-İŞÇİLER	5.381.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	21.620.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	1.010.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	275.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	575.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.978.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.220.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	23.002.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	36.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	6.191.000	
E.01.01-MEMURLAR	1.143.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	730.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	179.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.748.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	128.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	70.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	84.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	109.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	34.584.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
F.02-Özel Bütçeli İdareler	32.944.000	
E.01.01-MEMURLAR	16.421.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.262.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.259.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	981.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	39.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	672.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.402.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	534.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.259.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.035.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.640.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.053.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	233.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	354.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.331.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.691.000	
		2		Hizmet Gelirleri	2.691.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	383.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.600.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	193.000	
			46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	2.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	513.000	
	6			Kira Gelirleri	1.640.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.640.000	
			01	Lojman Kira Gelirleri	780.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	860.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	355.220.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	355.220.000	
		1		Cari	288.020.000	
			01	Hazine Yardımı	288.020.000	
		2		Sermaye	67.200.000	
			01	Hazine Yardımı	67.200.000	
05				Diğer Gelirler	3.805.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.805.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.805.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	3.500.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	305.000	
Toplam					363.356.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	698.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	204.680.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	37.971.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	243.349.000	243.349.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	243.349.000	243.349.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	243.349.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	243.349.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	698.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	698.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	447.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	158.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	60.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	204.680.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	202.645.000	
E.01.01-MEMURLAR	96.322.000	
E.01.03-İŞÇİLER	15.264.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	284.000	
E.02.01-MEMURLAR	13.156.000	
E.02.03-İŞÇİLER	3.990.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	372.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	30.398.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	536.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	703.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	269.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	351.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	19.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	9.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.035.000	
E.01.01-MEMURLAR	173.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	90.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	81.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.615.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	60.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	16.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	37.971.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	37.971.000	
E.01.01-MEMURLAR	4.572.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	14.820.000	
E.01.03-İŞÇİLER	3.175.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.05-DİĞER PERSONEL	5.000	
E.02.01-MEMURLAR	1.424.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.244.000	
E.02.03-İŞÇİLER	195.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.311.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	372.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	50.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	698.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	629.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	116.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	3.579.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	661.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	835.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	835.000	
		2		Hizmet Gelirleri	835.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	250.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	274.000	
			36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	11.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	300.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	241.314.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	241.314.000	
		1		Cari	196.314.000	
			01	Hazine Yardımı	196.314.000	
			2	Sermaye	45.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	45.000.000	
				Diğer Gelirler	1.200.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.200.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.200.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri	1.200.000	
Toplam					243.349.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	930.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	99.861.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	34.385.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	135.176.000	135.176.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	135.176.000	135.176.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	135.176.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	135.176.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	930.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	930.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	770.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	33.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	81.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	46.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	99.861.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	98.171.000	
E.01.01-MEMURLAR	26.192.000	
E.01.03-İŞÇİLER	4.171.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	45.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.154.000	
E.02.03-İŞÇİLER	855.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	12.689.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	487.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	179.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	358.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	41.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	6.700.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	3.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	35.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	4.800.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.690.000	
E.01.01-MEMURLAR	121.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	133.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	39.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.231.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	46.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	97.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	23.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	34.385.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	34.385.000	
E.01.01-MEMURLAR	22.672.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.379.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.01.03-İŞÇİLER	32.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.989.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	360.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	654.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	354.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	54.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	959.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	719.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	302.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	1.503.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	328.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	594.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	594.000	
		2		Hizmet Gelirleri	594.000	
		29		Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	145.000	
		31		İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	192.000	
		99		Diğer hizmet gelirleri	257.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	133.486.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	133.486.000	
		1		Cari	83.486.000	
		01		Hazine Yardımı	83.486.000	
		2		Sermaye	50.000.000	
		01		Hazine Yardımı	50.000.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05				Diğer Gelirler	1.096.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.096.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.096.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	1.096.000	
Toplam					135.176.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	12.059.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	634.312.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	44.973.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	691.344.000	691.344.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	691.344.000	691.344.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	691.344.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	691.344.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	12.059.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	11.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	11.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.059.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	418.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	641.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	634.312.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	626.345.000	
E.01.01-MEMURLAR	265.513.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	44.615.000	
E.01.03-İŞÇİLER	99.324.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.146.000	
E.02.01-MEMURLAR	40.683.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.379.000	
E.02.03-İŞÇİLER	15.806.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	559.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	60.018.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	823.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	150.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	5.083.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.094.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	152.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	14.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	51.000.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	13.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	7.967.000	
E.01.01-MEMURLAR	308.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	40.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	875.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	19.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	6.628.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	69.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	23.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	44.973.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	43.851.000	
E.01.01-MEMURLAR	13.586.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	101.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.041.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	73.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.783.000	
E.02.03-İŞÇİLER	4.780.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.081.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	463.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	73.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	513.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	110.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	383.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	18.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	13.041.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.749.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.122.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.122.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.562.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.440.000	
		2		Hizmet Gelirleri	1.440.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	1.000.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	440.000	
	6			Kira Gelirleri	1.122.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.122.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.122.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	677.382.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	677.382.000	
		1		Cari	583.382.000	
			01	Hazine Yardımı	583.382.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05		2		Sermaye	94.000.000	
			01	Hazine Yardımı	94.000.000	
				Diğer Gelirler	11.400.000	
	2			Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.059.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	1.059.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	1.059.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	10.341.000	
			1	Diğer Çeşitli Gelirler	10.341.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telfaı Gelirleri	6.527.000	
			99	Yukanda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.814.000	
Toplam					691.344.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İÇMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	829.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	544.642.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	38.637.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	584.108.000	584.108.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	584.108.000	584.108.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	584.108.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	584.108.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	829.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	829.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	567.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	56.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	150.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	544.642.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	536.226.000	
E.01.01-MEMURLAR	281.943.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.992.000	
E.01.03-İŞÇİLER	40.064.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.594.000	
E.02.01-MEMURLAR	41.310.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.391.000	
E.02.03-İŞÇİLER	8.435.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	279.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	3.411.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	25.660.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	574.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	260.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	696.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	417.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	8.500.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.700.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	70.000.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	41.000.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	8.416.000	
E.01.01-MEMURLAR	3.247.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	1.805.000	
E.02.01-MEMURLAR	4.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	110.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.295.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	212.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	587.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	156.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	38.637.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	38.499.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.294.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	56.000	
E.02.01-MEMURLAR	3.364.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.112.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	496.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	97.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.171.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	120.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	1.113.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	417.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	9.429.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.830.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	138.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	138.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.229.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.091.000	
		1		Mal Satış Gelirleri	1.000	
			01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	1.000	
		2		Hizmet Gelirleri	5.090.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	4.197.000	
			32	Yaz Okulu Gelirleri	280.000	
			45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	613.000	
	6			Kira Gelirleri	138.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	138.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	138.000	
04				Alman Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	575.389.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	575.389.000	
		1		Cari	454.189.000	
			01	Hazine Yardımı	454.189.000	
		2		Sermaye	121.200.000	
			01	Hazine Yardımı	121.200.000	
				Diğer Gelirler	3.490.000	
	1			Faiz Gelirleri	1.000	
		9		Diğer Faizler	1.000	
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000	
	3			Para Cezaları	1.000	
		2		İdari Para Cezaları	1.000	
			99	Diğer İdari Para Cezaları	1.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	3.488.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	3.488.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023

KURUM ADI: ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
			01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	1.000	
			06	Kişilerden Alacaklar	1.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	3.326.000	
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	160.000	
Toplam					584.108.000	

**PROGRAMLAR İTİBARIYLA
ÖDENEK TEKLİFLERİ İCMALİ**

BÜTÇE YILI : 2023

İDARE ADI: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM ADI	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	15.847.000	Aynen Kabul Edilmiştir
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	237.387.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÜKSEKÖĞRETİM	262.765.000	Aynen Kabul Edilmiştir
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	57.851.000	Aynen Kabul Edilmiştir
PROGRAMLAR TOPLAMI	573.850.000	573.850.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER	0	Aynen Kabul Edilmiştir
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	573.850.000	573.850.000

B-CETVELİ

AÇIKLAMA	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
TOPLAM GELİR	573.850.000	Aynen Kabul Edilmiştir

ÖDENEK CETVELİ
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA II. DÜZEY)

BÜTÇE YILI: 2023

İDARE: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	573.850.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
56- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK PROGRAMI	15.847.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	4.433.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	2.000.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.433.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	11.414.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.981.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	302.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	951.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	180.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	5.000.000	
54- TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK PROGRAMI	237.387.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	237.387.000	
E.01.01-MEMURLAR	37.069.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	64.023.000	
E.01.03-İŞÇİLER	30.118.000	
E.02.01-MEMURLAR	7.864.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	12.523.000	
E.02.03-İŞÇİLER	6.707.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	333.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	66.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	54.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	29.000	
E.05.02-HAZİNE YARDIMLARI	8.601.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	22.500.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	33.500.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	12.500.000	
62- YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI	262.765.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	260.480.000	
E.01.01-MEMURLAR	154.060.000	
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.750.000	
E.01.03-İŞÇİLER	8.835.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	220.000	
E.01.05-DİĞER PERSONEL	3.566.000	

Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
E.02.01-MEMURLAR	24.489.000	
E.02.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	586.000	
E.02.03-İŞÇİLER	1.434.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	168.000	
E.02.05-DİĞER PERSONEL	212.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	195.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	306.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	757.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	7.800.000	
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	52.502.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	2.285.000	
E.01.01-MEMURLAR	63.000	
E.01.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	294.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	16.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.842.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	70.000	
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	57.851.000	
F.02-Özel Bütçeli İdareler	56.370.000	
E.01.01-MEMURLAR	17.557.000	
E.02.01-MEMURLAR	2.777.000	
E.02.04-GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	32.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	16.201.000	
E.03.03-YOLLUKLAR	450.000	
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	27.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	914.000	
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	80.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	727.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000	
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	7.317.000	
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	2.021.000	
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	1.600.000	
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	400.000	
E.06.06-MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	400.000	
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	5.700.000	
F.13-Yükseköğretim Öz Gelirleri	1.481.000	
E.03.01-ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	33.000	
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.018.000	
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	141.000	
E.03.07-MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	150.000	
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	139.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.817.000	AYNEN KABUL EDİLMİŞTİR
	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	336.000	
		2		Hizmet Gelirleri	336.000	
			29	Birinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	108.000	
			31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	100.000	
			99	Diğer hizmet gelirleri	128.000	
	6			Kira Gelirleri	1.481.000	
		1		Taşınmaz Kiraları	1.481.000	
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	1.481.000	
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	558.670.000	
	2			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	558.670.000	
		1		Cari	414.235.000	

GELİR (B) CETVELİ

BÜTÇE YILI: 2023
KURUM ADI: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Gelirler				Açıklama	HÜKÜMET TEKLİFİ	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
I	II	III	IV			
05			01	Hazine Yardımı	414.235.000	
			2	Sermaye	144.435.000	
			01	Hazine Yardımı	144.435.000	
				Diğer Gelirler	13.363.000	
	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	11.414.000	
		6		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	11.414.000	
			16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	11.414.000	
	9			Diğer Çeşitli Gelirler	1.949.000	
		1		Diğer Çeşitli Gelirler	1.949.000	
			19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	1.949.000	
Toplam					573.850.000	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 362-363

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TEKLİFİ İLE 2021 YILI MERKEZİ
YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ
(1/286, 1/285) RAPORLARI**

**Plan ve Bütçe Komisyonu Raporlarına İlişkin
Karşı Görüşler ve Ek Görüş**

2022

CİLT 1/A

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• CUMHURİYET HALK PARTİSİ

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi Karşı Oy Yazısı.....7

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi Karşı Oy Yazısı.....405

• HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim
Kesin Hesap Kanunu Teklifi Karşı Oy Yazısı563

• MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi Ek Görüş.....659

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi Ek Görüş.....739

• İYİ PARTİ

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi Karşı Oy Yazısı.....745

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi Karşı Oy Yazısı.....935

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

KARŞI GÖRÜŞ

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

**2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUN TEKLİFİ**

KARŞI OY YAZISI

İÇİNDEKİLER:

I	ANAYASA'DAN KOPUŞ VE YIKIM SÜRECİ
II	2023 BÜTÇE VE 2020 KESİN HESAP KANUN TEKLİFİ GÖRÜŞMELERİ ÖNCESİ VE SONRASINDAKİ BAZI TESPİTLER
III	2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU ÖNCESİNDE KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER
IV	TÜRKİYE EKONOMİSİNİN ORTA-UZUN DÖNEM DENGELERİ
V	2023 BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
VI	BÜTÇE BİRLİĞİ VE DÖNER SERMAYELER
VII	ÖZEL HESAP UYGULAMALARI
VIII	BAKANLIKLARA VEYA İLGİLİ, İLİŞİKLİ KURUMLARA BAĞLI OLARAK KURULAN YENİ ŞİRKETLER
IX	BAZI BAKANLIKLARA BAĞLI OLARAK KURULAN AJANS ADIYLA KURULAN YENİ HARCAMA ÜNİTELERİ
X	BÜTÇE KANUNU VE EKİ CETVELLERDEKİ BAZI HÜKÜMLERİN ANAYASA VE 5018 SAYILI YASA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
XI	2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİNİN DİĞER BAZI MADDELERİ VE EKLI CETVELLER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME
XII	GENÇLİK VE SPOR:
XIII	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI-EĞİTİM BÜTÇESİ
XIV	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
XV	ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME
XVI	SAĞLIK BAKANLIĞI
XVII	DIŞ POLİTİKA
XVIII	ENERJİ
XIX	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
XX	AKP'NİN TARIM POLİTİKASINDA SON NEFESİ AKP TARIMI BİTİRİP GİDİYOR
XXI	İSTİHDAM ÇALIŞMA YAŞAMI, SOSYAL GÜVENLİK
XXII	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI VE SOSYAL YARDIMLAR
XXIII	TİCARET
XXIV	KÜLTÜR VE TURİZM
XXV	SONUÇ VE ÖZET DEĞERLENDİRME:

I- ANAYASA'DAN KOPUŞ VE YIKIM SÜRECİ

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin değerlendirilmesine geçmeden önce Türkiye’de 2017 yılında gerçekleştirilen Anayasa Değişikliklerinin Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe girmesiyle birlikte yaşanan Anayasa’dan kopuş ve yıkım sürecini hatırlamak gerekmektedir.

Anayasa bir toplumsal uzlaşma ve barış belgesi olduğuna göre, değiştirilmesi de, ülkenin siyasal ve anayasal tarihinin sunduğu birikimin bilinciyle gerçekleştirilir. Dil ve anlatım bakımından, Anayasa maddelerinin ve maddeler bütünü’nün doğrudan kullanılması ve içeriğinin anlamlandırılması, Anayasa’nın doğası gereği önem taşımaktadır. Hukuk kurallarının en üst düzeyinde yer alan norm olarak Anayasa, en kapsayıcı kavramlarla yazılan edebi bir metindir. Anayasa dili, genelliği ve kapsayıcılığı ölçüsünde, toplumsal yaşam bakımından “*çeşitlilik içinde birlik*” güvencesi olabilir. Osmanlı-Cumhuriyet deneyimlerinin Avrupa anayasacılık geleneği içinde yaşanmışlığı, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarını, Avrupa ölçeğinde ortak Anayasa dilinin doğal mirasçısı yapmaktadır.

Cumhuriyet anayasacılığı, zaman olarak İmparatorluğa uzanmakta, coğrafya olarak da Avrupa¹ mekânında yer almaktadır. Bu nedenle, Osmanlı-Cumhuriyet anayasal gelişmelerinde ulusal özellikler belirleyici olmakla birlikte, Avrupa anayasacılığının payı da göz ardı edilemez.

Hükûmet sistemi veya siyasal rejim üzerine anayasal gelişmeler

1876 Anayasası, genellikle anayasa tarihimizin başlangıcı olarak kabul edilmekle birlikte, Kanun-i Esasi’ye giden yolu, Gülhane Hattı Humayun-u (3 Kasım 1839) ile başlayan Tanzimat döneminin kanunlaştırma hareketleri döşemiş bulunuyor. Osmanlı-Cumhuriyet dönemi anayasal gelişmelerine burada daha çok hükûmet sistemi açısından bakacak olursak:

Meclis-i Mebusan ve Parlamenter Rejim

-1876: Parlamento ve Hükûmet kuruldu: “*Meclis-vükela Sadr-ı A’zam’ın riyaseti tahtında olarak aktolunup dâhili ve harici umum-i mühimmenin merciidir*” (md.28)².

¹ Bunu, Avrupa-Akdeniz anayasacılık mekânı olarak ifade etmek, tarihsel ve güncel anayasa eğilimleri bakımından daha anlamlıdır.

² Türkçesi: “Vekiller Hayati, Sadrazamın başkanlığı altında kurulan, önemli iç ve dış işlerinin karar merciidir.”

-1909 Değişikliği: Parlamenter rejim, Meclis önünde sorumlu olan hükûmet ile doğdu: *“Vükela, hükûmetin siyaseti umumiyesinden müstereken ve daireyi nezaretlerine dair muamelattan münferiden Meclis-i Mebusana karşı mesuldürler”* (md.30)³.

Türkiye Devletinin Şekl-i Hükûmeti:

-1921 Anayasası: *“Türkiye Devleti Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve hükûmeti ‘Büyük Millet Meclisi Hükûmeti’ unvanını taşır”*⁴.

-1923 Değişikliği: *“Türkiye Devletinin şekl-i hükûmeti, Cumhuriyettir”*.

-1924 Anayasası: *“Başbakan, Cumhurbaşkanınca Meclis üyeleri arasından tâyin olunur”*. *“Bakanlar Kurulu, Hükûmetin genel politikasından birlikte sorumludur. (...)”*.

-1961 Anayasası: *“Bakanlar Kurulu, Başbakan ve Bakanlardan kuruludur”*.

“Başbakan, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliği sağlar ve Hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir. Bakanlar Kurulu, bu siyasetin yürütülmesinden birlikte sorumludur”.

-1982 Anayasası: *“Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlardan kurulur (...)”*. *“Başbakan, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar ve hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir. (...)”*.

Meclis ve Hükûmetleri

Görüldüğü gibi, kurulduğu gün Büyük Millet Meclisi'nin ilk işi, kendi içinden bakanları seçmek olmuştur. İlk Anayasa ile yürütmenin adı, **“Büyük Millet Meclisi Hükûmeti”** dir.

-Cumhuriyet'in ilanıyla, Cumhuriyet ile hükûmet özdeşleşmiştir.

-1924'te, Bakanlar Kurulu'nun Meclis tarafından seçimi yerine, *Meclis'e karşı sorumluluk* ilkesi benimsenmiştir. Eksiklerine rağmen, tek parti ve çok partili döneme uygulanma esnekliğini gösteren 1924 Anayasası döneminde, Cumhuriyet tarihinde ilk *siyasal münavebe* (siyasal iktidarın el değiştirmesi) gerçekleşmiştir (Mayıs 1950).

3 Türkçesi: “ Vekiller, Meclis-i Mebusan’a karşı, Hükûmetin genel siyasetinden toplu ve maiyetleri altındaki örgütlerine ilişkin işlem ve eylemlerden bireysel olarak sorumludur”.

4 20 Ocak 1921 tarihli Teşkilatı Esasiye Kanunu (TEK).

-1961 Anayasası ile, başbakanın eşitler arası birinci konumuyla, *klasik parlamenter* rejim kurulmuştur. Eylül 1979'da Senato ara seçimlerinde oy kaybı nedeniyle Ecevit hükûmeti istifa etmiştir⁵.

-1982'de, *güçlü başbakan statüsü ile parlamenter rejim* çerçevesi sürdürülmüştür. 1991'den itibaren siyasal münavebe işlemeye başlamıştır.

-2002 seçimlerinden uzunca bir süre sonra, Haziran 2015'te, AKP'nin TBMM'deki çoğunluğunu kaybetmesine rağmen; Cumhurbaşkanı, siyasal iktidarın el değiştirmesine olanak tanımadan seçimlerin yenilenmesine karar vermiştir⁶.

Bu itibarla 1876-2016 döneminde Meclis-i Umumi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) eksenindeki anayasal kazanımlar, Avrupa ve Akdeniz mekânı ortak mirası olan parlamenter rejim geleneği ışığında, yasamanın sistemdeki asli ve genel işlevi ile örtüşmektedir. Başka bir deyişle, 1876'dan 2000'lere kadarki Osmanlı-Türkiye anayasacılık gelişmelerinde, “*devlet iktidارlarını sınırlayan ve insan haklarını güvence altına alan düzenlemeler*”, genel bir eğilim oluşturmıştır.

Sened-i İttifak başlangıç alınırsa, Türkiye'nin iki yüzyıllık anayasa hukuku tarihinden söz edilebilir. Ancak, eğer ilk yazılı Anayasa olan Kanun-i Esasi başlangıç alınırsa, 145 yıllık bir Osmanlı-Türk anayasacılığı öne çıkar. Buna karşılık, konu Cumhuriyet dönemi ile sınırlı tutulsa dahi, tam yüz yıllık (1921-2021) Anayasa deneyimi kayda değer bir birikimi ifade eder.

1982 Anayasası'na İlişkin Değişiklikler

Güncel Anayasa sorunları için, 1982 Anayasası ana referans olarak kullanılmaktadır. Hatta yaşadığımız bütün siyasal sorunların “12 Eylül Darbe Anayasası” kaynaklı olduğu şeklinde, indirgeyici ve genellemeci bir yaklaşım sergilenmektedir.

Gerçekten, yürürlükteki Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, ilk şekli 7 Kasım 1982'de kabul edilen ve 1987'den 2017'ye kadar 20 kez değişikliğe uğramış bir metindir. Başlangıçta, 1982 Anayasası'nın en çok eleştirilen yönü, “sınırlı iktidar” ve “güvenceli özgürlük” ikileminde, iktidarın yürütme ekseninde hayli güçlendirilmiş olmasına karşın, özgürlüklerin ölçsüz bir biçimde sınırlanmış olmasıydı.

Bu nedenle, 2017'ye kadar Anayasa'da yapılan (2007 ve 2010 değişiklikleri dışındaki) değişiklikler, genellikle bozulmuş olan iktidar-özgürlük dengesini yeniden kurma arayışını öne çıkarmıştır. Ne var ki, 1987'den 2017'ye kadar gerçekleştirilen, başka bir deyişle 30

5 İstifa, güven oyu sorunu bulunmadığı halde, seçmen desteğinin azalması sonucu olması, demokrasiye inancın göstergesi olarak yorumlanabilir.

6 Cumhurbaşkanı'nın, zorlamalı bir yorumla Anayasa madde 116'ya göre TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermesi, anayasa hukukçularınca haklı olarak “anayasal darbe” şeklinde nitelenmiştir.

yıla yayılan değişiklikler, iktidarı sınırlama ve özgürlükleri güvence altına alma doğrultusunda gelişmemiştir.

2017 Anayasa Değişikliği ile Devlet ve hükûmet yetkilerini uhdesinde toplayan tek kişinin yasama ve yargıyı yönlendirici ve güdüleyici uygulaması, Türkiye Cumhuriyeti’ni “demokratik hukuk devleti” niteliğinden (Anayasa, m. 2) uzaklaştırmıştır.

Bu bakımdan, 2017 Anayasa Değişikliği ve uygulamasının ortaya çıkardığı siyasal ve anayasal düzen, çoğulcu siyasal rejimler yelpazesinin dışında yer almaktadır. Bilindiği üzere Birleşik Krallık öncülüğünde kurulan parlamenter rejim (veya parlamenter hükûmet sistemi) ile ABD’nin öncülük ettiği başkanlık rejimi (veya başkanlık hükûmet sistemi) dışında, yarı-başkanlık veya yarı parlamenter olarak adlandırılan Fransa modeli ile meclis hükûmeti veya kurul halinde (kolejyal) yönetim öngören İsviçre modeli, çoğulcu siyasal rejimlerin ortak paydalarını yansıtır. Bununla birlikte, 2017 Anayasa değişikliği kurgusu, sonradan Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi olarak adlandırılmış olsa da, belirtilen dört ayrı modelin çoğulcu demokraside buluşan ortak paydalarının dışında kalmakta ve antidemokratik bir yapı oluşturmaktadır.

Bu itibarla, bugün Türkiye’nin Anayasa gündemi, “*demokratik hukuk devletinin gerekleri*”ni sağlamaya yönelik bir Anayasa değişikliği yoluyla, demokratik hukuk devletinin parlamenter rejim ekseninde yapılandırılmasıdır.

Çağcıl demokrasi anlayışı, azınlık ve farklılık haklarına saygılı çoğulcu demokrasiyi, temel hak ve özgürlükleri tehdit eden çoğunlukçu demokrasiye yeğler. İdeolojik, siyasal, kurumsal ve iktisadi olmak üzere dört düzlemde asgari gereklere dayanan demokratik rejimlerin ortak paydası şudur: Siyasal iktidarın serbest seçimler sonucu el değiştirmesini sağlayacak ortam ve koşulların süreklilik taşıması. Bunun için erkler ayrılığı bağlamında şu üç kural geçerli olmalıdır: Anayasal denge ve denetim düzenekleri; görev-yetki-sorumluluk ve hesap verebilir hükûmet; bağımsız yargı. Ne var ki, 2017 Anayasa Değişikliği sonucu ortaya çıkan anayasal kurgu (*configuration*), çoğulcu siyasal rejimlerin değinilen asgari gereklerini ortadan kaldırmış bulunmaktadır.

Demokrasi ve hukukun üstünlüğü bir süreçtir. Sorunlara, deneyimlerden ders çıkarılarak çözüm aranmalıdır. Belirtmek gerekir ki, Türkiye kadar zengin deneyimi bulunan hiçbir devlet, kendi birikimlerini, 2017 Anayasa değişikliği ile yapıldığı şekilde yadsınamıştır. Aslında gelişmişliğin özü buradadır: Kurum ve kuralların sürekliliği esas olup, düzeltimler

bu bağlamda ve bu kayıtlarla etkili olur. Parlamenter demokrasinin öncü ülkesi Birleşik Krallık bunun tipik örneğidir. Kodifiye edilmemiş Birleşik Krallık Anayasası, kurumlara ve kurallara saygı çerçevesinde oluşmuştur. Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne geçişte bile, var olan kurum ve kurallar yadsınmamıştır. Bunun en tipik örneği, TBMM ve 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'dur.

Buna karşın, 2017 değişikliğinin anayasal kurumlar ve kurallar bakımından neden olduğu radikal kopuş, daha önce ne tarihimizde ne de başka herhangi bir demokratik devlette söz konusu olmuştur. Üstelik bu kopuş, Dünya anayasacılık hareketleri ortak çizgisinden uzaklaşma yönünde olmuştur.

Özetle, hak ve özgürlüklerde bölünmez bütünlük, devlet erklerinde ise ayrılık, demokratik hukuk devleti Anayasasına içkin bir ilke olduğu halde, erkleri tek kişide birleştirme yönünde köktenci sapmalara neden olan 2017 Anayasa değişikliği, hak ve özgürlük güvencelerini eğreti bir hale getirmiştir. **İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece yarısı, hukuka aykırı bir usulle ve tek kişinin iradesiyle çıkılması da, 2017 kırımının insan haklarını maruz bıraktığı keyfi muamelenin en kapsamlı ve simgesel örneğidir.**

Siyasal İstikrarsızlıklar ve Kırımlar

Cumhuriyet dönemi anayasal ve demokratik siyasal yaşamına damgasını vuran başlıca üç olumsuzluk; darbeler, askeri vesayet ve hükümet istikrarsızlıkları şeklinde belirtilebilir.

Askeri darbe ve darbe girişimleri ile muhtıra ve müdahaleler, Türkiye Cumhuriyeti anayasal düzeninin kesintisiz sürdürülmesine ve demokratik siyasal yaşamın kökleşmesine büyük zararlar vermiştir.

Anayasal düzlemde, 12 Eylül Darbesi ile 15 Temmuz Darbe Girişimi arasında, aktörleri bakımından değil, sonuçları bakımından “toplum mühendisliği” hedefindeki paralellik dikkat çekmektedir: Şöyle ki;

12 Eylül 1980'de darbe yapanlar, ara dönemde yaptıkları hukuki düzenlemeler ve kurumsal müdahaleler yoluyla “çoğulcu toplum” yerine bireylerin birbirinden soyutlandığı (atomize) bir toplumsal yapı yaratmayı hedeflemişlerdi.

15 Temmuz 2016 darbe girişimi bastırıldığı ve bu konuda yürürlükteki anayasal düzen yeterli olduğu halde, seçimle gelmiş olan ve TBMM'de çoğunluk sahibi siyasal parti(ler), 20

Temmuz'da olağanüstü hal ilan ederek bir tür “sivil darbe” yoluyla kamu yönetimi ve askeri yönetim dâhil olmak üzere **anayasal ve siyasal düzende meşru olmayan yöntemlerle totaliter (toptancı) bir siyasal yönetim aygıtı kurmaya yöneldiler.**

Kuşkusuz, 1961 Anayasası ve 1982 Anayasası döneminde tanık olunan siyasal istikrarsızlıklar ve hükûmet krizleri ile parlamenter rejim arasındaki ilişki, çok yönlü olarak araştırılabilir. Fakat buradaki sorun, neden-sonuç ilişkileri bakımından, 1970'li ve 1990'lı yıllardaki siyasal istikrarsızlıkları ve hükûmet bunalımlarında parlamenter rejimin payının ne olduğudur.

Öncelikle vurgulamak gerekir ki, darbelere yol açan etken, parlamenter rejim değildir. Aksine, darbeler, serbest seçimler sonucu siyasal iktidarın el değiştirmesini engelleyici sonuçlar doğurmuştur: 1960, 1971 ve 1980 müdahale ve darbeleri açısından bu durum oldukça açıktır. Parlamenter rejimlerde asıl hedef, hükûmeti tek parti çoğunluğunun kurması olmakla birlikte; bunun mümkün olmadığı durumlarda, demokratik bir uygulama olarak güçbirliği (koalisyon) hükûmetleri, üzerinde uzlaşma sağlanması sorunlu konularda kapsamlı reformları gerçekleştirme ortamını yaratabilirler. Bunun örnekleri, yakın geçmişimizde az değildir. TBMM'de tek başına çoğunluğu bulunan bir hükûmetin başaramadığı reformları, birden çok parti birlikte gerçekleştirebilmiştir. Yasal düzlemde 1992'de gerçekleştirilen Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (CMUK) reformu ile 2002'de çıkarılan uyum yasaları, anayasal düzlemde ise, 1995 ve özellikle 2001 Anayasa değişiklikleri kayda değerdir. Dikkat çekilmesi gereken bir başka husus, her ne olursa olsun, seçimler yapılmış ve siyasal iktidarın el değiştirmesi (siyasal münavebe) sağlanmıştır.

Eklemek gerekir ki; OHAL kökenli düzenlemelerin ve uygulamaların 2022 yılında halen devam ediyor olması (bkz. son olarak 364 sıra sayılı kanun teklifinin 23. maddesiyle 7086 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında KHK'nin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un muvazaalı devir işlemlerine ilişkin 4. maddesinde yapılmak istenen değişiklik), siyasi istikrarsızlık ve kırılmaların AKP-MHP bloğunca nasıl araçsallaştırıldığını açık şekilde ortaya koymaktadır.

Anayasal Kazanımlar ile Denge ve Denetim

Anayasal ve siyasal tarihimizdeki kopukluk ve kırılmalara karşın, kazanım olarak kaydedilmesi gereken ortak payda şudur: “*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî*

dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.” (m. 2).

Kesilme ve kopukluklara rağmen, anayasal tarihimizdeki kayda değer süreklilikler, aynı zamanda hukuk devletin tanınım ögeleridir.

Kısaca; kesilmelere ve kırılmalara rağmen, anayasal tarihimizde yaklaşık yüzyıllık bir doğrusal çizginin varlığı kayda değerdir. Bir yandan, iktidarın daha çok sınırlanması yönünde kurumsallaşma ve bu yönde düzeneklerin (mekanizmaların) ortaya çıkması; öte yandan, hak ve özgürlükler yelpazesinin genişlemesi ve bunlara ilişkin güvencelerin - uluslararasılaşma sürecinin ivme kazanması eşliğinde- artması.

Sonuç olarak, Türkiye Cumhuriyeti anayasacılığı, denge ve denetim mekanizmaları konusunda yeterli hukuki altyapıya ve birikime sahiptir.

Bunun anlamı şudur: Kırılmaların neden olduğu sorunları aşmak ve anayasal denge ve denetim düzeneğini etkili bir biçimde uygulamaya yansıtmak amacına yönelik Anayasa çalışmalarında kazanımların dikkate alınması, anayasacılığın gereğidir. Bununla birlikte, çerçeve Anayasa-düzenleyici Anayasa ayrımında Türkiye Cumhuriyeti’nin Anayasa geleneği, “düzenleyici Anayasa” (kazüistik anayasa) özelliğini yansıttığından, doğası gereği ayrıntılı düzenlemeyi gerekli kılan parlamenter rejimi kurmaya yönelik bir Anayasa değişikliği gereği açıktır. Anayasa değişikliği gerekçesi ulusal ve uluslararası olmak üzere iki düzlemde ele alınabilir:

Anayasal OHAL

Ulusal nedenler olarak; 15 Temmuz Darbe Girişimi’ni fırsata çevirerek yapılan değişiklik, demokratik hukuk devletiyle çelişen bir “OHAL Anayasası”dır. 2017’de yapılan ve Türkiye’yi demokratik hukuk devleti standartlarından uzaklaştıran başlıca değişiklikler, içerik itibarıyla “Anayasal OHAL” olarak nitelendirilebilir.

Buna karşılık, çağdaş anayasacılık gelişmeleri ve çağdaş toplumların Anayasa yoluyla çözüm aradıkları sorunlar da giderek çoğalmaktadır. Anayasa değişikliği sırasında veya yeni Anayasa yapım sürecinde bunlardan yararlanma gereği açıktır.

Bu bakımdan “OHAL Anayasası” ve “Anayasal OHAL” düzenine son vermek amacıyla Anayasa değişikliği gereğini ivedi bir zaruret haline dönüştüren temel nedenler şunlardır:

1) Demokrasinin asgari koşulu olan erkler ayrılığı askıya alınmıştır.

- 2) Denge ve denetim mekanizmaları kaldırılmıştır.
- 3) Halk egemenliğinin varlığının asgari bir gereği olan hesap verebilirlik ilkesi yok edilmiştir.
- 4) Demokratik toplumun temeli olan siyasi ifade özgürlüğü ve siyasi partiler arasında eşit rekabet, Cumhurbaşkanı'nın parti genel başkanı olması ve yargının bağımsızlığını yitirmesi sonucu ortadan kalkmıştır.
- 5) Keyfi şekilde koyulup kaldırılan, yorumlanan, uygulanan ya da uygulanmayan kurallar yüzünden, hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri kaybolmuştur.
- 6) Temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olması gereken yargı, bağımsızlığını yitirmesi sonucunda, bizzat bir hak ihlali kaynağına dönüşmüştür.
- 7) Kamu hizmetine girmede kanun önünde eşitlik ve liyakat ilkeleri etkisiz kılınmıştır.
- 8) Anayasa, toplumda hukuka olan inanç ve saygıyı yok edecek şekil ve ölçüde, iç tutarlılığını yitirmiştir.

Yürütmenin saydam olmayan yapısı içinde bürokratlar tarafından hazırlanan ve TBMM'de gerçek anlamda bir müzakereye konu olmadan AKP-MHP ittifakının oylarıyla oylan kanunlardan; HSK ve AYM üyelerini yürütmenin tahakkümüne sokak seçim usullerine kadar son yıllara ilişkin normlar ve pratikler bütünü, denge ve denetimin ne ölçüde buharlaştığına dair belirgin emareler oluşturmaktadır. Anayasa Mahkemesi'ne son olarak hiçbir karara imza atmadığı Yargıtay üyeliğinden jet hızıyla üye olarak seçtirilen, siyasi muhalefete yönelik antidemokratik yargısal tacizlerde ön saflarda yer almış olan bir üyenin kariyer parkuru, Türkiye'de erkler ayrılığının ne ölçüde tahrip olmuş olduğuna dair aşikar bir örnektir.

2017 Anayasa Değişikliği ve Demokratik Hukuk Devleti Ekseninden Kopuş

Devlet yönetiminde tarihsel kopuşa yol açan 2017 Anayasa Değişikliği, olağanüstü ortam ve koşullarda dayatmacı bir yol ve yöntemle yapıldığından, ülkedeki demokratik gelişimin ve anayasacılığın kendi doğal tarihsel sürecini mecrasından saptırmıştır. Anayasal ve siyasal tarihimizde -askeri yönetimler dâhil- ilk kez kurul halinde siyasal karar alma usulleri kaldırılarak, devleti temsil ve hükûmet yetkileri tek kişide birleşmiş, bu kişinin parti genel başkanlığı nedeniyle siyasal iktidarın el değiştirmesi (siyasal münavebe) yolunu tıkamaya yatkın, antidemokratik bir kurgu uygulamaya koyulmuştur. Kayda değer bir anayasacılık deneyimi ile karşılaştırmalı anayasa hukuku incelemelerinde de yerini almış olan Türk anayasa hukuku, 2017 değişikliği ile demokratik hukuk devletiyle bağdaşmayan bir mecraya yönelmiştir. Kolektif siyasal karar usulünün yokluğunun yönetilememe sonucunu doğurduğu, uygulama ile doğrulanmıştır.

Monokrasi:

“Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”, anayasal düzenlemeyi yansıtan bir kavram değildir. *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi (CBHS)* olarak sunulan yönetimde Anayasa’nın birçok maddesini sistematik şekilde ihlal eden uygulamalar, Anayasa’da yer almayan deyim, uygulamada da hukuk devleti ölçüleriyle uyumlu bir karşılığının bulunmadığını göstermektedir. CBHS adlandırması, Cumhurbaşkanı kurumunun tarafsızlığına dayalı tarihsel saygınlığını, hâlihazırdaki taraflı tek adam rejimini manipülatif şekilde meşrulaştırmak yönünde araçsallaştırmasından ötürü, isabetsiz ve aldatıcıdır. **Bu nedenle, CBHS yerine daha çok, siyasal söylemde yapılan “tek adam yönetimi” (monokrasi) nitelemesi, Anayasa madde 104’ün tanımına ve uygulamadaki duruma daha uygun düşmektedir.** Bununla birlikte, tek adam yönetimini parti başkanlığına, bir özel hukuk tüzel kişisi olan Varlık Fonu Başkanlığı da eklendiğinde; ortaya çıkan yönetim yapısının tarihte ve çağdaş dünyada emsalinin bulunmadığını saptamak gerekir. Zira Varlık Fonu, siyasal, yürütme ve devlete ilişkin bütün yetkileri elinde toplayan kişinin, bunları iktisadi yetkilerle birleştirmiş olması anlamına gelmektedir.

Neden (sorunlar) ve sonuç (çözümler) ilişkisi bakımından, zaman (ortam ve koşullar), usul (biçim ve izlenen yol) ve içerik (kurum ve kurallar) yönlerinden 2017 Anayasa değişikliği üzerine tartışmalar sürmektedir. Anayasa hukuku ve siyaset bilimi bakımından meşruluk sorunları eşliğinde uygulamaya konulan anayasal düzen, kamusal yetkilerin aşamalı biçimde kötüye kullanımı şekillendirmiştir: İstismarcı değişiklik, istismarcı geçiş ve istismarcı uygulama.

İstismarcı Anayasa Değişikliği: OHAL’de Referandum Olmaz

6771 sayılı Kanun ile 21 Ocak 2017’de gerçekleştirilen ve 16 Nisan 2017’de halkoyuna sunulan Anayasa değişikliğinin Türkiye Devleti/ülkesi ve toplumu için sürdürülemez özelliği, başlıca üç nedenden kaynaklanmaktadır:

İlk olarak Anayasa değişikliğini engelleyen ortam ve koşullar gözletilmedi. OHAL işlem ve uygulamalarının başında, OHAL ilan nedeni ile ilgisi bulunmadığı halde, Anayasa değişikliği gelmektedir. OHAL ortam ve koşullarında, Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en köklü Anayasa değişikliği yapıldı. Bunu haklı kılacak bir gerekçe ortaya konulamadı.

Olağanüstü hal, antidemokratik bir iktidar yapısının oluşturulması için bahane olarak kullanıldı ve araçsallaştırıldı.

İkinci olarak, OHAL’de anayasal kamuoyu oluşmadı. TBMM’deki tartışma ve görüşmeler, çok sınırlı bir zaman dilimine sıkıştırıldı. Anayasa’nın gizlilik hükmüne karşın, birçok milletvekili açık oy kullandı. Halkoylaması kampanyasında lehine devlet olanaklarının seferber edildiği “evet” ile resmen terörize edilen “hayır” arasında, seçmenleri bilgilendirme koşulları bakımından oluşan ölçüsüzlük aşikârdı. Haliyle, 2017 Anayasa değişikliği öncesi, esnası ve sonrası (halkoylaması) aşamalarında serbest bir kamuoyu oluşumundan söz edilemeyeceği gibi YSK tarafından mühürsüz oyların geçerli sayılması da bir hukuki skandal olarak ayrıca kaydedilmelidir.

Son olarak, 2017 değişiklikleri, demokrasinin asgari standartları ile bağdaşmamaktadır. Değişiklikler, yürütme-yasama ve yargı yetkileri ve aralarındaki ilişkiler bakımından, Osmanlı Devleti-Türkiye Cumhuriyeti anayasacılık çizgisinden açık bir sapmadır. Çünkü 16 Nisan 2017’de halkoyuna sunulan Anayasa değişikliği, 1876-1921-1924-1961-1982 çizgisinde aşamalı bir şekilde oluşan demokratik siyasal ve anayasal düzeni kaldırdı. Şöyle sıralanabilir:

- Hükûmet lağvedilerek Osmanlı Devleti- Türkiye Cumhuriyeti mirası reddedildi.
- Parlamentar rejim kaldırıldı.
- Yasama yetkisini devir yasağı ihlal edildi.
- Yargı bağımsızlığının kurumsal güvencesi kaldırıldı.
- Kişiselleştirilen iktidar, hesap vermekten bağışık tutuldu.

Bu nedenle, yapılan düzenlemeler, özellikle erkler ayrılığı ve normlar hiyerarşisi bakımından, Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik hukuk devleti niteliğine aykırıdır. Söz konusu düzenlemelerin Anayasa’nın özellikle genel esaslar kısmı ile bağdaşmazlığının yanı sıra, sürdürülebilirlik sorunu da vardır. Zira, Türkiye’nin demokratik deneyimi ve gelişmişlik düzeyi, tek kişi tarafından yönetilmesini olanaksız kılmaktadır. Daha genel olarak, 2017 Anayasa değişikliğini haklı kılacak bir gerekçe ortaya konulamadı.

Anayasa değişikliklerini toplumsal kutuplaşma aracı olarak kullanma eğilimi

AKP’nin istismarcı anayasal tavrına verilebilecek yakın zamanlı bir örnek de; CHP’nin kadınların giyinme özgürlüğüyle ilgili kanun teklifine olumlu yanıt vermek yerine, bu açıdan normatif bir gereklilik olmamasına rağmen Anayasa’da değişiklik önerisi yapması ve

ardından da bu teklifini aile kavramını ataerkil ve heteroseksüel temele oturtma niyetine yönelik baskıcı bir basamağa çevirmesidir. Kadınların can güvenliğine ilişkin İstanbul Sözleşmesi'nden tek kişinin iradesiyle (hukuka aykırı şekilde) çıkabilen bir iradenin; kadınların kıyafet özgürlüğüyle ilgili tartışmayı anayasal güvence bahanesiyle bir poker partisine ve siyasi çatışmaya çevirmesinin gerisindeki fırsatçı ve istismarcı bakış açısı ortadadır. Fetö'yle işbirliğiyle yargıyı ele geçirmek için kurgulanıp manipüle edilen 2010 halkoylamasından bu yana, AKP için Anayasa değişiklikleri; ya Türkiye'yi antidemokratik şekilde kurgulamanın bir aracı ya da toplumsal kutuplaştırmayı artırmanın bir yöntemi olarak zuhur etmiştir. Dahası, Anayasa değişikliği çalışmasını Adalet bakanı üstlenerek, yasamaya ait olan yetki kullanımı, yürütme'ye bağlı bir idari organın girişimi ile başlatılmakla, Anayasa madde 175'e meydan okunmak suretiyle ilk adım atılmıştır.

İstismarcı Geçiş Süreci

Amaç ve araç çelişkisi bakımından, 16 Nisan 2017 Halkoylaması için seçmenlerden “beka” adına oy istendiği halde, Anayasa'nın yürürlüğe girmesi 3 Kasım 2019 sonrasında bırakılmıştır. Buna karşılık, Cumhurbaşkanı'nın eski partisine üye olma yolunu açan hüküm ile HSK'yı bir ay içinde istediği gibi yapılandırmasına olanak tanıyan maddeler hemen yürürlüğe konuldu. “Devletin bekası” bahane edilerek, tek kişinin ve partisinin bekasına hizmet edecek otoriter bir kurumsal yapı oluşturulmuştur.

Anayasal ve yasal yükümlülükteki çelişkisi bakımından ise devletin yüzyıllık yapısını alt üst eden değişiklik için uyum yasalarını çıkarma süresi olarak altı ay öngörüldü. Fakat AK Parti-MHP'nin oluşturduğu Cumhuriyet İttifakı'nın TBMM'deki çoğunluğu, bu anayasal yükümlülüğü yerine getirmek yerine, Seçim Kanunu'nu kendi lehine düzenlemeye öncelik verdi. Altı aylık süre bir yana, halkoylamasından on iki ay sonra bile Anayasa'ya uyum yasalarının hiçbirini düzenlemeden, erken seçim kararı alınmıştır.

24 Haziran 2018 seçimlerinde, aynı zamanda parti genel başkanı olan Cumhurbaşkanı tarafından devlet olanakları kullanılarak OHAL ortam ve koşullarında yürütülen çifte seçim kampanyasında da seçmenden **“devletin bekası” adına oy istenmiştir.**

Bu çelişkiler, şu neden-sonuç ilişkisini doğrulamıştır: 16 Nisan Anayasa Halkoylaması, 15 Temmuz Darbe Girişimi'nin sonucudur. Eğer darbe girişimi olmasaydı, 20 Temmuz'da OHAL ilan edilmeyecekti. Zorlayıcı toplumsal ihtiyaçlar gerekli kılmadığı halde, OHAL ortam ve koşullarında, üstelik usul kuralları zorlanarak dayatılan değişiklikle, yüzyılı aşkın

zaman diliminde oluşan anayasal kurumlar ve kurallar yürürlükten kaldırılmıştır.

Örnek vermek gerekirse, Hükûmet ve Bakanlar Kurulu’nun tümünden kaldırılmış olmasına karşın, tek kişi yönetimi için kullanılan “Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi” (CBHS) kavramı, anayasal gerçeklikle örtüşmemektedir. “Erkler ayrılığı (EA) sağlanacak” denilmiş, ama Cumhurbaşkanı, parti genel başkanı olmuştur ve devlet erkleri büyük ölçüde parti genel başkanı kişiliğinde birleştirilmiştir. “Demokrasiyi genişletiyoruz” denilmiş; ama devlet yönetimi, seçimle değil atama yoluyla göreve gelen kişilere bırakılmıştır. “Vesayeti kaldırıyoruz” denilmiş, ne var ki, vesayet kurumu olduğu gerekçesiyle eleştiriliyor olmasına karşın Milli Güvenlik Kurulu (MGK), Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) kaldırılmamış; ama bütün anayasal kurumlar “tek kişi talimatı” ile biçimlendirilmeye çalışılmıştır.

Bütün bunların neden olduğu olumsuzluk, 2017 Anayasa değişikliğinin Türkiye Cumhuriyeti’nin “demokratik hukuk devleti” niteliği göz ardı edilerek yapıldığını teyit etmektedir.

İstismarcı Uygulama: Bütün Yetkiler Parti Başkanında Toplanmıştır.

Seçim, demokratik toplumun asgari gereklerinin güvence altına alınması kaydıyla demokrasinin ön koşuludur. Seçilmiş kişi veya kişilerin siyasal sorumluluğu da, demokrasinin gereğidir. Yöneticilerin hukuka saygısı ölçüsünde demokratik meşruluk vardır.

Kişi-parti-devlet birleşmesi

2017 Anayasa değişikliği, Cumhurbaşkanı statüsü ile parti üyeliğinin bağdaşmazlığını öngören hüküm yürürlükten kaldırılmıştır; ancak Cumhurbaşkanı’nın tarafsızlığına ilişkin Anayasa hükümleri korunmuştur.

Ancak, devleti temsil ve yürütme yetkisi, Anayasa’ya aykırı olarak kullanılmaktadır. Yürütme ve devlet yönetiminin anayasal olarak tek kişide toplanması, aynı kişinin Anayasa’nın bağlayıcı kuralları ile bağdaşmadığı halde parti genel başkanlığına gelmesi, devleti ve yürütmeyi, lideri aracılığıyla parti hâkimiyeti altına sokmuş bulunmaktadır. Kişi-parti-devlet birleşmesi, kişinin devleti partileştirmesi ve iktidarı kişiselleştirmesi sürecini hızlandırmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanı’nın parti başkanlığı, siyasal partilerin serbest ve eşit yarışma koşullarını ortadan kaldırdığı gibi serbest seçim ilkesini de zedelemektedir. Cumhurbaşkanı’nın anayasal statüsü gereği yerine getirdiği görevler ve kullandığı yetkiler

ile parti başkanı olarak faaliyetleri çoğu zaman birbirine karışmakta ve bu durum, Anayasa'ya aykırılıkları sistematik hale getirmektedir. Bununla birlikte “Devleti temsil ve yürütme ile parti başkanlığı” yetkilerinin aynı kişide toplanması, seçimlerde kamusal olanakları kendi partisi lehine seferber etme gücünü ortaya çıkarmaktadır.

7393 sayılı Kanun ile seçim mevzuatında yapılan ve yapılmayan değişiklikler; bu açıdan AKP'nin antidemokratik iradesini açıkça ortaya koymaktadır. Kanun'un 11. maddesiyle 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 65., 66. ve 155'inci maddelerinde yapılan değişiklikle, Başbakan, Bakanlar ve Milletvekillerinin seçim yasalarına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı bu maddelerdeki “Başbakan” ibareleri, sistem uyarlaması gerekçesiyle, 2017 Anayasa değişiklikleriyle oluşturulan kurumsal şablona atıf yapılarak, kaldırılmıştır. Oysa, sistem uyarlamasının simetrik gerekliliğine uygun olarak, yetkiyi düzenleyen diğer kanunlarda olduğu üzere, “Başbakan” ibaresi yerine “Cumhurbaşkanı” yazma yükümlülüğü yerine getirilmemiştir. TBMM'de sayısal çoğunluğa sahip bulunan partilerin bu bilinçli ve kasıtlı ihmaliyle eksik düzenleme yapılmış; Anayasa'ya açıkça aykırı biçimde Cumhurbaşkanı, seçim yasaklarından bağışık tutulmuştur. Ne var ki, parlamenter rejimin geçerli olduğu dönemde Başbakan ve Bakanlar Kurulu'nun sahip olduğu tüm yetkilere bugün tek başına sahip olan Cumhurbaşkanı'nın bu yasaklardan bağışık tutulması, demokratik bir devlette hiçbir biçimde meşru ve haklı bir nedene dayandırılmaz. Yürütme yetkilerini tek başına elinde bulunduran ve uygulamada parti genel başkanı olan Cumhurbaşkanı'nın seçim yasakları kapsamına alınması gerekmektedir. Bu nedenle, gerekçe olarak yazılan “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle uyum düzenlemesi yapılmaktadır.” cümlesi, gerekçe yazma ciddiyetiyle bağdaşmadığı gibi, başta madde 67 gelmek üzere, Anayasa'nın 2., 67., 80., 81., 87. gibi birçok maddesine aykırılık oluşturan bir tavrın ifadesidir.

Seçim Yasakları ve Cumhurbaşkanının ayrıcalığı

Yine, 7393 sayılı Kanun'un seçim yasakları konusunda Cumhurbaşkanı'nın sahip olduğu demokratik hukuk devletiyle bağdaşmaz ayrıcalıkların idamesi yönündeki iradesinin bir başka tezahürü, Kanun'un, 19/1/2012 tarihli ve 6271 sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu'nun “Propaganda” başlıklı 13. maddesinde görevde olan Cumhurbaşkanı'na ilişkin olarak herhangi bir propaganda yasağı ve sınırlaması öngörülmemişken, bu konudaki eksikliği giderme yönünde de adım atmamış olmasıdır. Söz konusu maddenin dördüncü fıkrasına göre, “*Propaganda döneminde Başbakan, bakanlar ve milletvekilleriyle ilgili*

yasaklara ilişkin hükümler dâhil olmak üzere propaganda dair diğer hususlarda 298 sayılı Kanun hükümleri kıyasen uygulanır". Artık Başbakanlık bulunmadığı için "Başbakan" ibaresinin bu maddeden çıkarılmamış olması ve 6271 sayılı ve 298 sayılı Kanunlarda görevdeki Cumhurbaşkanı için muadil bir propaganda yasağının öngörülmemiş olması, Cumhurbaşkanı'nın günümüzde siyasi tartışmaların başat bir tarafı olma konumuyla uyusmamaktadır. Anayasa'nın 101. maddesinin 2. fıkrası uyarınca bir kimsenin iki defa Cumhurbaşkanı seçilebileceği de dikkate alındığında, 6271 sayılı Kanun'a görevdeki Cumhurbaşkanı'na ilişkin propaganda yasaklarının dercedilmesi zorunlu idi.

Bu yasal düzenleme tarzı, siyasal partilerin eşit koşullarda serbest yarışma güvencesini olduğu kadar, özgür ve eşit oy ilkelerini (Anayasa madde 68 ve 67) zedelemekte, demokratik hukuk devleti ilkesi (madde 2) ile de açıkça çelişmektedir.

Devlet aygıtının partizanlaşma süreci

Bununla birlikte devlet aygıtını partizanlaştırma süreci giderek ivme kazanmaktadır. Cumhurbaşkanı'nın atadığı/görevden aldığı Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanların, seçilmiş olmadıkları ve TBMM önünde sorumlu bulunmadıkları halde parti faaliyetlerine katılmaları ve siyaset yapmaları, Cumhurbaşkanı'nın parti genel başkanı olmasından kaynaklanmaktadır. Siyaset, Cumhurbaşkanı ve politika kurulları ile sınırlı tutulduğu halde, Saray dışında bakanlar, Saray içinde ise Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü, İletişim Başkanı gibi bürokratlar, eylemli olarak siyasi tartışmaların ve tasarrufların tarafı konumundadırlar. Dahası Beştepe Sarayı, parti genel merkezi olarak kullanılmaktadır.

Parti-devlet başkanlığı birleşmesi, ayrıca demokratik toplum düzenini de zedelemektedir. Düşünce ve örgütlenme özgürlükleri, demokratik toplumun temel taşıdır. Yöneticilerin faaliyetleri ve icraatları eleştirilebildiği ölçüde demokratik devlet ve toplum vardır. Buna karşılık, Cumhurbaşkanı'na hakaret suçunu düzenleyen TCK madde 299 uygulaması, Cumhurbaşkanı için diğer bireyler için var olandan daha güçlü bir koruma öngörmektedir. Çünkü TCK, "hakaret" ve "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlarını ayrı ayrı düzenlemektedir. Üstelik bireylerin, Cumhurbaşkanı'na yönelik eleştirilerinin hakaret olup olmadığının kovuşturma kararı, yine Cumhurbaşkanı'na bağlı Adalet Bakanı'nın iznine bağlı olup bu durum, açıkça öngörülebilirlik ilkesini ortadan kaldırmaktadır. Görüldüğü üzere parti başkanı sıfatıyla yapılan konuşma ve tasarruflara yöneltile eleştirilerin, Cumhurbaşkanı'na hakaret gerekçesiyle yaptırıma tabi tutulması, öncelikle "fikir suçu" tehdidi altında, toplumun, yöneticilerin işlem ve eylemlerinden bilgilendirme hakkını

kısıtlamakta ve demokratik toplum düzeni zedelemekte; bu süreç de, siyasal iktidarın el değiştirme (siyasal münavebe) yolunu kapatma riskini beraberinde getirmektedir.

Yasama Yetkisi, Anayasal Çerçeve ve Kullanılamamaktadır

“*Güçlü Meclis*”, 16 Nisan Anayasa halkoylamasının ve 24 Haziran çifte seçiminin en çok kullanılan sloganların başında geliyordu. Oysa 27. Dönem yasama uygulaması, tam tersi yönde oldu. Nitelikli bir yasama faaliyetinin gerçekleşmesi bir yana, bir yasada bulunması gereken asgari gerekler dahi ihmal edilmektedir. Dahası, Cumhur İttifakı, TBMM’de grubu bulunan partilerin kamu yararına yönelik en makul ve yaşamsal önerilerinin dahi yasalaşmasına engel olmakta, müzakere sürecini ve denetim işlevini engellemektedir.

Bunun sonucu **TBMM, Anayasayı uygulama yetkisini kullanamamaktadır**. Çünkü “*Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak*” görev ve yetki tekelisi ile donatılan TBMM üyeleri, “yasama yetki tekelisi”ni (m. 7) ve “Anayasaya uygun kanun” yapma yükümlülüğünü (m. 11), “Anayasaya sadakatten ayrılmama” andı (m. 81) gereklerini yerine getirememektedir. Şöyle ki, “*Kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili*” (m. 88) oldukları halde, yasa önerilerinin hemen tümü, bakanlık bürokratlarınca veya sarayda hazırlanmaktadır. Bir başka sorun tekliflerin Anayasa’ya uygunluk ön incelemesi yapılmamasıdır. “*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz*” kuralı, “*Anayasa’ya uygunluğun incelenmesi*” kenar başlıklı İktüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade eder. Bu nedenle, çoğu zaman komisyon tarafından İktüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden kabul edilen teklifler, yasa yapım usulüne aykırı olduğu gibi 27. Dönemde İktüzük hükümleri fiilen askıya alınarak görüşülmüş olan çok sayıda kanun teklifi, Anayasa’ya uygun değildir.

27. dönem yasama faaliyetine bir diğer olumsuz yansıması ise “Torba yasa” ve “adsız yasa” uygulaması, çoklu sakıncayı beraberinde getirmektedir. TBMM’nin bu dönemde yürürlüğe koyduğu 277 kanunun madde sayısı 3414’tür. Bu sayının 2252 maddesi (%66) torba maddelerinden meydana gelmektedir. Birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan yasa maddeleri ile bezeli torba yasa uygulaması, komisyonların uzmanlık ilkesini zedelediği gibi, yasaların öngörülebilir, ulaşılabilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini de ortadan kaldırmaktadır. Son olarak “Torba yasa” tarzı, nitelikli yasa sürecini engellemesinin yanı sıra AYM’nin etkili denetim olanağını ortadan kaldırarak mahkemenin Anayasa’ya uygunluk incelemesini de zorlaştırmakta ve torba yasalar üzerinde etkili bir yargısal denetim yapılamamasına neden olmaktadır. Örnek vermek gerekirse, bugüne kadar mecliste yasalaşan 277 tekliften,

başvuru yapılamayan 160 uluslararası antlaşmalar dışında kalan 117 kanunun 90'ına yönelik CHP olarak açtığımız iptal davalarından, sadece 32 kanuna ilişkin karar vermiştir. Neredeyse 1/3'ne karşılık gelen AYM'nin verdiği kararların, ortalama süre hesaplandığında ise yaklaşık 13.5 aylık bir süreye tekabül etmektedir.

Yasama ve Yürütme Arasında Denge ve Denetim Düzenine Bulunmamaktadır

017 Anayasa değişikliği, devleti temsil ve yürütme yetkilerini tek başına Cumhurbaşkanı'na verdiği halde, milletvekillerinin Cumhurbaşkanı'na soru sormaması, bakanların ise yanıt vermemesi, TBMM'yi itibarsızlaştırmaktadır. TBMM'nin, bütçe sunumunu bile yapmayan Cumhurbaşkanı'na soru sorma olanağı dahi bulunmamaktadır. Dahası Cumhurbaşkanı, TBMM önünde bütçe sunma görevini yerine getirmemesi TBMM'nin, demokrasinin doğuşunda kilit önemde olan bütçe hakkını kaybetmesi anlamına gelmektedir.

Yasama Faaliyeti Cumhurbaşkanının Güdümü Altına Girmiştir.

Bununla birlikte, parti başkanı olması nedeniyle yasama faaliyeti Cumhurbaşkanı'nın güdümü altına girdiği için, TBMM, aynı değişiklik metninin kendisine açıkça tanıdığı Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (CBK) üzerinde denetim yetkisini kullanmaktan kaçınmaktadır. TBMM'nin bu denetimden kaçınması, Anayasa'ya aykırılığının yanında CBK İzleme ve İnceleme Komisyonu kurulmasına ilişkin önergeyi bile reddetmişti. 27. Dönemde "gerekçesiz" yürürlüğe konulan 2736 maddeden oluşan 114 Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin çoğu, yasama yetkisi alanına girdikleri ve yasama yetkisinin devredilmezlik ilkesini ihlal ettikleri için, Anayasa'ya aykırıdır. Ayrıca, torba kararnameler ile torba yasa benzeri düzenlemelere de gidilmiştir. Böylece, 63 kararnameden oluşan 848 madde, torba şeklinde ve yine gerekçesiz şekilde yürürlüğe konulmuştur.

Ne yazık ki, yasama organını yürütmeyi denetleyemez hale getirilmesi ve TBMM kendini ancak 3/5 gibi yüksek bir çoğunlukla yenileyebilirken; Cumhurbaşkanı'nın dilediği zaman yenileme kararı verebileceği kuralıyla, TBMM'nin kaderi, tek kişinin iradesine bırakılmıştır.

Yargı, Dış Baskılar ve İç Direnişler Sonucu, Eleştirel Düşünce ve Demokratik Muhalefeti Sindirme Aygıtına Dönüştürülmüştür

Değişikliklerin yürürlüğe girişi için 30 aylık süre tanındığı halde, Cumhurbaşkanı'nın partiye üyelik yasağını kaldıran AYM ve HSK düzenlemelerinin 30 gün içinde yürürlüğe girmesinin öngörülmesi bile, "*Anayasa projesi*"nin parti başkanlığı yoluyla kişisel amaçlara ulaşmanın bir aracı olarak tasarlandığını ortaya koymuştur. Cumhurbaşkanı, üst yargı kuruluşunu

makam hiyerarşisi altına alma veya AYM'ye yandaş hâkim atama olanağı ile yetinmemiş, Anayasa'nın yargı erki alanındaki hükümlerini ihlal etmeyi alışkanlık haline getirmiştir.

a- HSK düzenlemesi, Anayasa'ya aykırı ve yargı bağımsızlığını zedeleyicidir: HSK, Anayasa madde 2, 9 ve 138 güvenceleri ve gereklerine aykırı biçimde yapılandırılmıştır (m. 159). Cumhurbaşkanı'na tanınan doğrudan ve dolaylı atama yetkileri ile Cumhurbaşkanı'na bağlılık dışında hiçbir siyasal sorumluluğu bulunmayan Adalet Bakanı'nın HSK başkanı olması, HSK'yi, parti başkanı Cumhurbaşkanı'nın hiyerarşik amiriyet zincirine sokmuş olup, 4 yıllık uygulama, yargı erkini adaleti dağıtma aygıtı olmaktan uzaklaştırmıştır.

b- Yürütmenin, yargılama sürecine sürekli müdahale etmesi, Anayasa madde 138'i askıya alıcı etkiler yaratmaktadır: Mahkemelerin bağımsızlığını düzenleyen, hâkimlerin sadece, *“Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm”* vermesini öngören madde 138'e göre; *“Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)”*

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”.

Bu hükmün doğrudan muhatabı olan kişiler, yargı süreci öncesi/esnası (devam ederken) ve sonrası, bu anayasal hükmü açıkça ihlal etmeyi alışkanlık haline getirmiş bulunmaktadır. HSK'nın yürütmenin güdümü altında bulunduğu bu ortam ve koşullarda hâkimlerin, *“Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verme”* yükümlülüğünü yerine getirebilmeleri olanaksızdır veya çok zordur.

c-AYM denetimi etkisizleştirilmiştir: CHP Grubu olarak milletvekilleri, AYM'de, yasalar ve CBK'ler olmak üzere iki norm kategorisine karşı iptal davaları açmaktadır. 27. Dönemde, 117 yasanın 90'ına karşı, toplam 114 CBK'nin de 84'üne karşı, ayrıca 6 KHK'ye, kısmen veya tümünden iptal istemiyle dava açılmıştır. AYM'nin karar süreleri ve soyut norm denetimi davalarındaki yargısal çekingenliği, çarpıcıdır. AYM, kanunlara ilişkin soyut norm denetimi bağlamında sadece 32 karar vermiştir. Bu kararların 15'i iptal, 17'si ise ret yönündedir. CBK'ye karşı açılan iptal davalarıyla ilgili olarak da sadece 18 karar vermiştir. Başvuruların 10'u iptal, 8'i de ret yönündedir.

Görüldüğü üzere, AYM, bu süreçte başvurularla ilgili olarak çok az karar vermiştir. CHP, AYM'ye başvuru dilekçelerini hazırlarken, aykırılık istemlerinde en aزیyla yetindiğı halde, AYM, kararlarını verirken fazlaca gecikmekte; Anayasa'ya aykırılığı aşikâr olan yasalara ilişkin davalarda ret kararı verebilmekte, istisnai olarak verdiği iptal kararlarında ise en aزیyla yetinmektedir.

AYM'nin kanunların yürürlüğünü durdurma yetkisini kullanmaktan ısrarla kaçınması da, bu dönemde AYM denetimini etkisizleştiren bir diğer olgudur. 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili olarak yürürlüğün durdurulmamış olması, AYM'nin bu ürkek tavrına en son örnektir. Bunun sonucunda; eğitim barış, huzur ve kalitesine yönelik açık bir tehdit olan bu Kanun muvacehesinde öğretmenlik kariyer basamakları sınavı 19 Kasım 2022 tarihinde yapılmış, 7354 sayılı Kanun'un eğitim sistemimize verdiği tahribatın önüne geçilememiştir.

2017 ANAYASA KURGUSU BEŞİNCİ YIL ÖZET BİLANÇOSU

Hükümeti ve kurul halinde siyasal karar süreçlerini, siyasal sorumluluk kurallarını ve bu bağlamda anayasal denge ve denetim düzeneklerini kaldıran 2017 Anayasa değişikliği ile gelen Parti Başkanlığı Yoluyla Devlet Başkanlığı ve yürütmenin beş yılının bilançosunu, 1982 Anayasası'nın bütünü dışında da ele almak gerekir.

Tek kişi iktidarında şekillenen kurgu, beşinci yılında ve yaklaşık beş yıllık uygulaması, kısaca altı başlık altında değerlendirilebilir:

- Anayasa değişikliğinin itici güçleri,
- Olağanüstü hal (OHAL) ortam ve koşullarında değişiklik,
- Geçiş dönemi ve uyum yasaları,
- İkili Anayasa düzeni ve fiili uygulamalar,
- Kalıcı OHAL riski yaratan sorumsuzluk zırhı ve hukuksuz alan,
- Anayasal kurgunun uluslararası ilişkilere etkisi.

Değişiklik Dinamikleri

1982 Anayasası, 1987-2017 arasında birçok kez değiştirildi. Değişiklikler, tarz ve sonuçları bakımından şu ikili ayırmda şekillenmiştir:

- Demokratik anayasa arayışında somutlaşan hak ve özgürlükleri pekiştirici değişiklikler, 1987-2004 arasında yapılmıştır.
- Siyasal iktidarın kişiselleşmesi sonucunu doğuran değişiklikler, 2007- 2017 arasında yapılmıştır.

Bu bakımdan, kişisel iktidar arayışı ile özdeşleşen 2017 Anayasa kurgusu, sivil ve siyasal emeğe yabancılaşma olarak da nitelenebilir. Değişiklik nedenleri, 15 Temmuz 2016 başarısız darbe girişimi etrafında şekillenmektedir. Anayasal düzeni ortadan kaldırmak amacıyla silahlı darbe girişimi, Türk Silahlı Kuvvetleri, kolluk güçleri ve yurttaşların kitlesel tepkileri ile önlendi. Ne var ki, başarısız darbe girişimi, 2017 Anayasa değişikliğine giden yolu da açtı. Darbe girişiminde bulunanların fırsatını bulamadığı anayasa değişikliğini, darbeyi araçsallaştıran AKP – MHP ittifakı yapmıştır.

-Anayasasızlaştırma ve “anayasa suçu” itirafı : “Ülke yönetimi yasa ve Anayasaya uygun değildir ve de suç işlenmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı, fiili başkanlık yapmaktadır”⁷. Anayasasızlaştırma sürecinin zirve yaptığı dönemde yapılan bu saptamalar, değişikliğin doğrudan itici gücünü oluşturdu. Devlet yöneticilerinin ve üst düzey kamu görevlilerinin, emredici hükümlere uymaması ve yasaklayıcı kuralları ihlali anlamında anayasasızlaştırma, özellikle 2013'te Gezi olayları sırasında görünür hale gelmişti⁸ ve Başbakan Erdoğan'ı Cumhurbaşkanlığı makamına taşımada etkili olmuştur.

-Darbe girişimi ve OHAL: Darbe girişimi, 15 Temmuz gecesi bastırılarak başarısız kılındığı halde, 21 Temmuz'da Olağanüstü Hal (OHAL) yürürlüğe konuldu. OHAL ilanı, darbe girişiminden Hükümet çevrelerinin önceden haberdar olup olmadığı tartışmalarına neden oldu⁹. 15 Temmuz Araştırma Komisyonu Raporu, dönemin Meclis Başkanı İsmail Kahraman tarafından işleme konulmamıştır ve bu rapor yayınlanmamıştır.

-OHAL KHK ve ek listeler: Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleri (OHAL KHK),

⁷ MHP Genel başkanı D. Bahçeli, 16 Ekim 2016.

⁸ Bkz. Anayasa Hukuku Dergisi 4-2013: İ. Kaboğlu, “Anayasa Fetişizmi ve Anayasasızlaştırma İkilemi/ The dilemma constitutional Fetishism and de-constitutionalization/ Dilemme entre fétichisme constitutionnel et ‘déconstitutionnalisation’”, (Sunuş/Foreword/ avant-propos), s.7-16.

⁹ Tartışmayı meşrulaştırıcı tavır ve eylemler arasında şu dört olgu kayda değer:

-15 Temmuz günü saat 14.00'te darbe girişiminden haberdar etmek için Genelkurmay Başkanlığı'na giden MIT Müsteşarı'nın, Diyanet İşleri Başkanı ve Suriye'li bir muhalifle akşam yemeği iddiası yalanlanmadı.

- 15 Temmuz gecesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan, darbe girişimi için, “Bu hareket, Allah'ın bize büyük bir lütfudur” dedi?

-16 Temmuz sabahından itibaren kamu görevinden kitlesel ihraçlar, çizelgelerin önceden hazırlandığının göstergesi değil mi idi?

-15 Temmuz darbe girişimini araştırmak amacıyla kurulan TBMM Komisyonu, Genel Kurmay Başkanı'nı ve MIT Müsteşarı'nı ifadeye çağırılmadı; Rapor'un akıbeti ve darbe girişiminin siyasi ayağı meçhul bırakıldı.

özellikle iki bakımdan Anayasa'ya aykırı idi:

-Kamu görevinden çıkarılan yüzlerce ve binlerce kişinin adının yer aldığı OHAL KHK ek çizelgeleri, KHK altında imzası bulunan Hükümet üyelerince değil, kamu görevlilerince hazırlanmakta idi¹⁰.

-Görevden alınanlar arasında, darbe girişimi ile ilişkisi olmadığı gibi, cemaatlere ve bütün hukuk dışı yapılanmalara karşı mücadele eden binlerce kişi vardı. OHAL KHK, tamamen siyasal amaçlarla ve demokratik toplum düzeni yanlısı insan hakları savunucularını kamu görevlerinden tasfiye aracı olarak kullanılmıştır.

Torba yasa mantığıyla hazırlanan Anayasa değişiklik teklifi, “anayasa suçu” itirafı ardından Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) tarafından hazırlandı ve 10 Aralık'ta TBMM Başkanlığına sunulmuştur.¹¹.

OHAL Ortam ve Koşulları

Anayasal bilgilendirme hakkı sağlanmadan ve serbest kamuoyu oluşmadan OHAL ortam ve koşullarında gerçekleştirilen değişiklik ve halkoylaması, açık Anayasa'ya aykırılıklar dizisi ile de gölgelendi.

Gizli oy ilkesi ihlali: Hukuk dışı ve en acımasız OHAL uygulamalarının yoğunlaştığı sırada saydam olmayan bir biçimde hazırlanan değişiklik teklifi, TBMM'de gizli oy kuralına bile uyulmadan oyları ve 18 madde olarak kabul edildi¹².

Ölçsüz propaganda: Evet ve hayır blokları, fırsat ve olanak bakımından eşit koşullarda yarışmadı; seçmenler, bilgilendirme hakkından yararlanamadı ve serbest anayasal kamuoyu oluşmadı¹³.

Mühürsüz oylar: Yüksek Seçim Kurulu, 17 Nisan'da yapılan halkoylamasında kullanılan mühürsüz zarflar ve evet pusulalarını da geçerli sayarak Anayasa değişikliği üzerindeki meşruiyet tartışmasını pekiştirdi¹⁴.

Uyum Yasaları Yükümlülüğü Yerine Getirilmedi

Halkoylamasını, “beka” söylemi ile “anayasal plebisit”e dönüştüren Adalet e Kalkınma

¹⁰ “Önümüze gelen binlerce listeyi kontrol edip, doğru yanlış yapıldığını bilemeyiz” (Başbakan B. Yıldırım, 22 Şubat 2017).

¹¹ Başbakan B. Yıldırım, TBMM'ye başvuru yazısında AKP Genel Başkanı sıfatını kullandı.

¹² 9-21 Ocak; R.G.: 11 Şubat 2017.

¹³ Bilim kırımı olarak binlerce öğretim üyesinin görevden alınması, anayasal bilgilendirme hakkını önlemeyi amaçlıyordu.

¹⁴ Mühürsüz zarflarla ya da “evet mührü ile kullanılan oyların geçersiz olduğu görüşü için bkz. Sami Selçuk, 16 Nisan 2017 Halkoylamasına İlişkin Bilimsel Görüş, CHP Yayınları, 2017, Ankara

Partisi (AKP)- (Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ittifakı, aşamalı olarak öngörülen geçiş dönemi¹⁵ yükümlülüklerini yasal düzenlemeler yönünden yerine getirmedir. Buna ilişkin Anayasa maddesi şöyledir:

“Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar...” (Geçici md.21/B).

Uyum yasaları hazırlanmamış; ama seçim yasası değiştirilmiş: Uyum yasaları, öngörülen 6 aylık süre bir yana, 16 ayda bile çıkarılmamıştır.

Anayasa'nın seçimlerle ilgili hükmü ise şöyledir: *“Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'inci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır” (Geçici md. 21/A).*

Uyum yasalarını hazırlamak yerine önce seçim yasası değişikliği yoluyla ittifak düzenlemesi yapan AKP ve MHP erken seçim kararı alarak, Anayasa'da 3 Kasım 2019 olarak öngörülen seçim tarihini 24 Haziran 2018'e çekmiştir.

Bu arada kitlesel ihraçlar sürmüştür OHAL KHK'leri yoluyla *“kitlesel ihraçlar”*, seçimler sonrasında da devam etmiştir.¹⁶

Kanun hükmünde kararname (KHK): Yeni anayasal kurgu, yasalarla değil, hızlıca çıkarılan KHK zorlamalarıyla ve eksik düzenlemelerle yürürlüğe konulmuştur.¹⁷

İkili Anayasa Düzeni ve Fiili Uygulama : Yürütme'siz Bütçe

24 Haziran 2018 seçimleri ardından yürürlüğe giren “anayasal kurgu”, öncelikle şu ikili anayasal tabloyu ortaya çıkarmıştır:

-İlki, Anayasa'nın Başlangıç paragraflarında ve genel esaslar kısmında öngörülen ‘demokratik hukuk devleti’ gereklerine ilişkin olup 2017 değişikliğine konu olmayan hükümlerdir.

-İkincisi, 2017 Anayasa değişikliğinin konusu olan, ancak ‘demokratik hukuk devleti’ ile

¹⁵ Cumhurbaşkanı, CB seçilmeden önce başkanı olduğu Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) başkanlığına döndü. Parti başkanlığı, “Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir” (md.104) hükmüne fiili bir boyut kazandırdı: **“Parti Başkanlığı Yoluyla Devlet Başkanlığı ve Yürütme”** (PDBY).

¹⁶ 8.07.2018 ‘de Olağanüstü Hal (OHAL) kapsamında çıkartılan 701 sayılı kanun hükmünde kararname (KHK) ile 18 bin 632 personel görevden alındı.

¹⁷ Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK/703; R.G.: 9 Temmuz 2018-30473).

bağdaşır olup olmadığı tartışmalı olan madde 101 vd. hükümlerdir.

-Fiili durumlar ise, uygulamadan kaynaklanmaktadır: İkili anayasal düzenin de dışında kalan fiili durumların merkezinde Cumhurbaşkanı yer alıyor olmakla birlikte, yasama ve yargı da, işlem ve kararlarında Anayasa çerçevesinde kalamamıştır.

-Yürütme: Tümüyle ortadan kaldırılan bakanlar kurulu veya olmayan kabine toplantısı görüntüsü yaratıldığı halde, Milli Güvenlik Kurulu yerine fiili güvenlik zirveleri yapılması ya da Ekonomik ve Sosyal Konsey'in hiç toplanmamış olması, Anayasa'nın yürürlükteki hükümlerine uyulmamakta olduğunun göstergesidir.

Anayasa'da karşılığı bulunmayan bir adlandırma olarak *Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi* de, **Parti Başkanlığı Yoluyla Devlet Başkanlığı ve Yürütme** (PBDBY) olarak adlandırılabilen olan anayasal düzenleme ve fiili yönetim¹⁸ uygulamalarını meşrulaştırıcı bir işlev göremez. Parti faaliyetlerini genellikle Saray'dan yürüten Cumhurbaşkanı, AKP Grup Toplantılarını da atadığı ve siyasal sorumluluğu olmayan bakanların katılımı ile sürdürmektedir.

-Yasama: Yasama yetkisini özerk olarak kullanamayan TBMM, müzakere sürecini de işletmemiştir. Demokratik muhalefet olarak, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve İyi Parti tarafından verilen hemen bütün araştırma önergelerini reddeden Cumhuriyet İttifakı (AKP-MHP), Meclis'in boş sıralarını genellikle oylamalar sırasında doldurmuştur; kamu yararından olan ve toplumun geleceğini yakından ilgilendiren yasa görüşmeleri, çoğu zaman TBMM tv. Yayınları sonrasına kaydırılmıştır.

27. Yasama döneminde **yasasızlaştırma** olgusu, TBMM'nin yasama yetkisini kullanmaktan kaçınması, yürütmenin ise yasama alanında düzenleme yapması sonucudur. Daha somut bir anlatımla, TBMM'de Cumhuriyet İttifakı (AKP-MHP) çoğunluğu, yasal düzenleme alanını Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (CBK) lehine daraltırken Cumhurbaşkanı kararnameleri (CBK), yasa alanında düzenleme yapmaya ivme kazandırdı.

-Yargı:Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, Anayasa'nın açık hükümlerine karşın Yürütme'nin sürekli baskısı ile zedelendi. Yargı, Yürütme'nin kapatmakla tehdit ettiği Anayasa Mahkemesi kararını uygulamama cüretini gösterdi. Partizanlaştırılan yargı, hukuku ve gerçeği ortaya çıkarmak yerine siyasal nitelikte kararlar yelpazesini genişletti. Anayasa hukuku tarihimizin hiçbir döneminde hukuk ve yargı, bu denli siyasetin kısılcacına konulmamıştı. Anayasa Mahkemesi'ne hülle yoluyla Yargıtay ve Sayıştay kontenjanından

¹⁸ Bu şekildeki niteleme nedeni, parti genel başkanlığının, Cumhurbaşkanı'nın tarafsızlığını öngören Anayasa normu ile bağdaşmıyor olmasındandır (md.103).

atamalar yapıldı. Siyasi bağlılığını ispat eden Adalet Bakan yardımcıları AYM'ye üye yapılırken; Çağlayan Adliyesi'nin operasyon hakimi ise Adalet Bakan yardımcısı olmuştur.

Daha genel olarak, **kurallar aşındırılmış ve kurumlar dejenere** edilmiştir: örneğin, okullarından hastanelerine kadar bütün geleneksel kurumları dağıtılan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin hiyerarşik yapısı da zedelendi. Devlet okullarını, Saray himayesindeki vakıflar aracılığıyla cemaat ve tarikatların arka bahçesi haline getirme faaliyetleri hız kesmedi. Siyasal iktidarı elde etme, sürdürme ve bırakmama ereğinde araçsallaştırılan din, genç kuşakları şekillendirme ve toplumu yoksullaştırma aracı haline getirilmiştir.

Fiili durum, Bütçe görüşmelerine de damgasını vurmaktadır. Biraz aşağıda belirtileceği gibi, *“Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.”* (md.161/3). Anayasa'nın bu açık amir hükmüne karşın sunumu CB yardımcının yapması; CB'nin ise, TBMM'yi muhatap almaması, Anayasa'nın açıkça ihlalidir.

Kalıcı ve Keyfi OHAL

Yasa ile OHAL: PBDBY ile 27. Yasama döneminin ilk kanunu OHAL'i yasa ile uzatan 7145 sayılı kanun oldu. Geçen beş yılda ise bu yasayı pekiştiren başkaca yasal düzenlemelere devam edildi. Kamudan ihraçların OHAL yöntemleriyle yapılmasından, TMSF'nin hukuksuz işlemlerinin korunması düzenleyen yasalar kabul edilmiştir.

Kalıcı sorumsuzluk hali: PBDBY için öne sürülen anayasal gerekçelerden hiçbiri gerçekleşmedi; ne var ki, Olağanüstü hal dönemi Anayasa dışı önlemleri ve düzenlemeleri kalıcı hale getirilerek, OHAL dönemi suçları ve olası yaptırımları arasındaki sorumluluk halkalarını koparma iradesi, yasal düzenlemelere yansıtıldı. OHAL dönemi ve sonrasında Anayasa ve hukuk dışı kararlar alan ve bunları uygulayanları, her türlü sorumluluktan bağışık tutan **beş yasa**, aynı koruma zırhı ile sonuçlanmaktadır: **“ ... hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğu doğmaz.”**¹⁹.

¹⁹ “...karar alan, karar veya tedbirleri icra eden, her türlü adli ve idari önlemler kapsamında görev alan kişiler

ile olağanüstü hal süresince yayımlanan kanun hükmünde kararnameler kapsamında karar alan ve görevleri yerine getiren kişilerin bu karar, görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai

Fiili OHAL: Covid-19 pandemisinin yarattığı kitlesel sorunları en aza indirmek için sosyal devlet gereklerini uygulamaktan ve tıbbi gereklilikleri uygulamaktan kaçınan PBDBY, sadece olağanüstü hal yönetimi için öngörülen özgürlük sınırlamalarını (md.15) uygulamakta sakınca görmemiştir.

Uluslararası Savrulmalar

Ulusal alandaki kuralsızlaştırma, kurumsalsızlaştırma, kazanımları değersizleştirme ve sistemsizleştirme, uluslararası savrulmalara da yansdı. Cumhuriyet dönemi dış politikası ve Anayasa'nın amir hükümleri bir yana bırakılarak, kişisel ilişki ve tercihler, kısa dönemli çıkarlar öne çıkarılmıştır.

-Yargı kararları: Avrupa Mahkemesi (İHAM) kararları uygulanmadı; Türkiye, Avrupa Konseyi tarafından izlenmeye alındı. Siyasi muhalifler, avukatlar ve sivil toplum örgütü temsilcileri ile doğa ve yaşam savunucuları İHAM ve AYM kararlarına rağmen tutuklu durumda bulunmaktadır.

-Yargı önündeki dosyalar: Birçok dosyadaki tutarsız tavır ve uygulamalar, son olarak İstanbul Başkonsolosluğunda bedeni yok edilen Cemal Kaşıkçı dosyası Suudi Arabistan'a gönderilerek en vahim eşiğe taşındı. Birçok siyasetçi veya yurttaş hakkında ise birçoğu ifade özgürlüğü kapsamında yer alan fiillerinden dolayı iddianameler düzenlenmekte, davalar acıkmaktadır. Siyasallaşan yargı, toplumsal muhalefet üzerinden bir sopa gibi kullanılmaktadır.

-Sözleşmeler: Kadına yönelik şiddetin yaygınlaştığı bir sırada İstanbul Sözleşmesinden Anayasa'ya açıkça aykırı bir karar ile çıkış ve Paris Anlaşması onaylandığı halde çevresel yağmaya devam, uluslararası kurallara inançsızlığın tipik göstergeleri oldu.

-Çok başlılık: Çift başlı yönetime hayır sloganı ile anayasal düzen yıkılmıştır. Ama dış ilişkileri Cumhurbaşkanı mı, Dışişleri Bakanı mı, Saray'daki politika kurulları mı yoksa CB Sözcüsü mü yönetiyor? Belli değildir. Sarayda mevcut devlet yönetimine paralel örgütlenmelerer gidilmiş değişik adlarla **"Politika Kurulları"** oluşturulmuştur.

Anayasa Mahkemesi 60. Yılında Ne Yapıyor?

sorumluluğu doğmaz." (Beş yasanın tarih ve sayıları: 18.10.16/ 6749 8.11.16/6755; 1.2.18/7071; 5.12.19-7194; 11/11/20- 7256).

Anayasa Mahkemesi'nin bütün kararları kesin hüküm niteliğinde olup, “yasama, yürütme ve yargı organlarını, İdare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar” (md.153/son).

Artan iş yükü nedeniyle Anayasa Mahkemesi kararlarında gecikme, anayasal yargı denetiminin etkililiği sorununu sürekli gündeme getirmektedir. Kuşkusuz, bireysel başvuru sayısının fazla yüksek oluşu, dosya sayısındaki artışın başlıca nedeni olarak görülebilir. Buna karşılık, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) de, bir tür “paralel yasama” olarak, AYM'nin genel kurul gündemini etkilemiştir. CBK'lerin gerekçesiz ve torba tarzda olması da, AYM denetimini zorlaştırmaktadır. Benzer şekilde, TBMM tarafından kabul edilen yasaların çok büyük kısmının torba tarzda yapılmış olması da, AYM denetimini zorlaştırıcı ve etkisiz kılıcı bir başka etkidir.

AYM kararlarının etkililiği sorunu, yalnızca çoğu torba tarzda yapılan CBK ve yasaların sayısal fazlalığından kaynaklanmıyor. Bunlara, süre, gündem, sonuç ve saygı sorunu da eklenmektedir.

-*Süre bakımından*; AYM, yasalara karşı iptal başvurularını yaklaşık 14-15 ayda sonuçlandırabilmekte; bu süre, CBK dosyalarında daha da uzayabilmektedir.

-*Gündem bakımından*; iptal başvurularını AYM'nin hangi ölçütlere göre sıraladığı belli değildir. Örneğin, AYM, baroların bölünmesini öngören 7247 sayılı yasa üzerinde hızlıca karar verdiği halde, seçim yasasında köklü değişiklikler öngören ve demokratik hukuk devleti bakımından yaşamsal önem taşıyan 7393 sayılı yasa üzerinde kararda neden geciktiği anlaşılır olmaktan uzaktır.

-*Sonuçlar bakımından*; AYM, geç ve az karar vermekte, sayısal olarak az olan iptal kararları da, genellikle “kısmen iptal” tekniği ile verilmekte ve yeniden düzenleme konusunda, TBMM'ye veya Cumhurbaşkanlığına süre tanınmaktadır.

-*Saygı bakımından*; genellikle tanınan süre sonunda düzenleme girişiminde bulunan yasama ve yürütme, AYM kararlarını, yeni düzenlemeye sınırlı ölçüde yansıtmakta veya “AYM kararı gereği düzenleme” adı altında AYM kararını ve haliyle Anayasa'yı ihlal sonucunu doğuran yeni bir düzenleme yapmakta sakınca görmemektedir.

-*Siyasal atamalar*; AYM'ye son yıllarda yapılan siyasal atamaların, içtihat yapısını bozduğu da görülmektedir. AYM'yi “ele geçirme” mantığının tezahürü olan bu yaklaşım, hukukumuzda ciddi yaralar açmaktadır.

Bireysel başvuru yolunun 10. Yılında nasıl bir değerlendirme yapılabilir?

-İlk sorun şudur: Bireysel başvuruda İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (İHAS) ölçüt alındığından, başvuru yolu, anayasal haklar bütünü için değil, yalnızca bir bölümü için açılmıştır.

-İkincisi, bireysel başvuru, yargı organları bütünü için geçerli adil yargılanma hakkını güvenceleyen bir yasal reformu gerekli kıldığı halde, bu yapılmadığı için, AYM, insan hakları ihlallerini gidermek bakımından tek yargı merciine dönüşme riski ile karşı karşıya gelmiştir.

-Üçüncü sorun, bireysel başvuru sonucu verilen kararları emsal karar olarak uygulanmasının yargı organları bütününde yaygınlaşmamış olmasıdır.

-Dördüncüsü, bireysel başvuru kararlarının muhatabı olan kimi yargı mercilerinin AYM kararlarının gereklerini yerine getirmeme cüretkarlığıdır.

Daha genel olarak, siyasiler ve özellikle yürütme temsilcileri tarafından Anayasa Mahkemesi'nin sorgulanması, Anayasa'ya saygı sorununun dışavurumu olup, aslında demokratik hukuk devletine inançsızlık göstergesidir.

Bu yaklaşım tarzı, Anayasa Mahkemesi'ne üye belirleme sürecine de damgasını vurmaktadır. Hal böyle olunca, hiç kadın üyesi bulunmayan Anayasa Mahkemesi üyelerinin çoğunluğu hukukçu ve uzman olmayan yargıçlardan oluşmaktadır.

AYM kararları ise, anayasa ve özgürlükler hukuku tekniklerini kullanma bakımından, - bireysel başvuru kararlarında kayda değer açılıma karşın-, norm denetimi kararlarında Avrupa'daki benzerlerine göre, oldukça sınırlı denetim veya kendini sınırlama yaklaşımını yansıtmaktadır.

Anayasal yargı denetimini etkili kılmak için, Anayasa Mahkemesi'ni de demokratik hukuk devleti ereğinde yapılacak Anayasa değişikliğinde yeniden tasarlama gereği açıktır.

Bütçe Hakkı ve Yürütme'siz Bütçe

Anayasacılık hareketleri açısından önemli bir kırılmadır. İlk anayasal belge olarak ifade edilen Magna Carta'dan bu yana "bütçe hakkı" halk adına, halkın temsilcileri tarafından kullanılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren de bu yetki TBMM'nin yetkisindeydi. Fakat 2017 Anayasa değişikliği ile "bütçe hakkı" da ihlal edilmiştir.

Anayasa'nın 161'inci maddesinin 4'üncü fıkrası TBMM'nin bütçe yapmasını önemsizleştiren ve yürütmeye kendi bütçesi ile devam edebilme olanağı tanımaktadır.

“Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır.”

Bütçe hakkının Meclis’e ait olması sadece kabul aşamasında değil harcamaların denetimi açısından da Meclis’e aittir. TBMM adına denetim yapan Sayıştay ise etkisizleştirilmiş, raporlarının Genel Kurul’a sunulmasının önüne geçilmiştir.

Bütün bu savrulmayla birlikte ek bütçe kanunu da bu dönemin ürünü olmuş, yürütme adeta bütçe kalemlerini yeniden düzenleyen yeni bir bütçeyi 2022 yılının ikinci altı ayı için yasalaştırmıştır. 7414 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu İle Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Anayasa’nın bütçeye ilişkin bütün hükümlerine aykırı bir şekilde yasalaştırılmış. Bütçe kanunun özel görüşme usulleri hiçe sayılmıştır. Yürütme açısından ayrıca bütçe üzerinde yıl içerisinde keyfi ve kontrolsüz oynama imkanı tanımıştır.

Bütçe hakkını zedeleyen bu anayasal ve yasal düzenlemeler bir yana, bütçe sunumu ve görüşmeleri de, doğrudan ve dolaylı Anayasa ihlalleri ile geçmektedir:

-Doğrudan: “Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.” (md.161/3). Anayasa’nın bu açık amir hükmüne karşın; **bütçe sunumunu Cumhurbaşkanı Yardımcısının yapması; Cumhurbaşkanının ise, TBMM’yi muhatap almaması, Anayasa’nın açıkça ihlalidir.**

-Dolaylı: Saraydan icazet alan CB yardımcısı ve bakanlar, bütçeye ilişkin teknik bilgileri aktarmak ve kendilerine sorulan soruları bütçe hakkı gerekleri doğrultusunda yanıtlamak yerine, bütçe müzakerelerini, 20 yıllık AKP iktidarlarını kayıtsız koşulsuz savunma ve tam tersine, başta CHP olmak üzere muhalefet partilerine saldırma vesilesi ve fırsatı olarak kullanmaktadır. Bu ortak tavır, bütçe görüşmelerinin amacına uygun olarak sürdürülmesini aksattığı gibi, Cumhurbaşkanı ve bakanları yürütme dışında tutan 2017 Anayasa kurgusuna da açıkça aykırı bulunmaktadır.

Anayasa madde 104’e göre, yürütme yetkisi, tek başına Cumhurbaşkanı’na ait olduğu ve madde 161, bu yetkiyi doğrudan **Cumhurbaşkanı’nın kullanmasını öngördüğü halde, CB’nin bütçe görüşmelerine katılmaması, bütçe sürecinin Yürütme’siz işletildiğini göstermektedir.**

Son söz: Anayasa, Ortak Bellektir

Geleceğe umutla bakabilmenin yolu, anayasal ve siyasal tarihsel mirasın sahiplenilmesinden geçer. Anayasa, özgür halkın özgeçmişi olarak da tanımlanır. Türkiye Cumhuriyeti, TBMM tarafından hazırlanan ve 20 Ocak 1921’de yürürlüğe konulan Anayasa çerçevesinde kuruldu. Bu özgün tarihsel itici güç (dinamizm), ortak bellek için kayda değer. Sonraki dönemlerde, anayasal kırılmalar ortaya çıkmış olsa da, “geçiş kanunları” ile anayasal sürekliliğin sağlanmasına özen gösterilmiştir.

Temmuz 2018’de bütünüyle yürürlüğe giren Anayasa değişikliklerinin ortaya çıkardığı kişisel iktidar, **Anayasa’nın büyük ölçüde askıya alınması sonucunu doğurmuş** bulunmaktadır.

Devleti temsil ve yürütme yetkisini tek başına kişiliğinde toplayan Cumhurbaşkanı, parti genel başkanlığını sürdürdüğü ve Cumhurbaşkanlığı Sarayı parti genel merkezi olarak kullandığı sürece, Anayasa’nın üstünlüğünü sağlama olanağı bulunmamaktadır. Zira anayasal tarafsızlık statüsünün gereklerini yerine getirmediği sürece Cumhurbaşkanı, Anayasa’ya saygının teminatı değil, sistematik bir ihlal faili olarak öne çıkacaktır.

Bu nedenle, ilk ve son asli ve özgün kurucu iktidarın hazırladığı Anayasa’nın 101. yılında Türkiye Cumhuriyeti’nin yeniden anayasal devlet olması için, siyasal ve anayasal tarihimizin güçlü bir esin kaynağı oluşturması doğaldır.

Anayasa, toplumsal bellek ve özgeçmiş olduğuna göre, anayasa sürecine katkı, nasıl bir ülke, nasıl bir toplum ve nasıl bir devlet istediğimizi geleceğe yönelik olarak birlikte yaşam belgesine yansıtmak demektir. Bu nedenle bu sürece, kadınlar, gençler ve çocuklar dahil bütün yurttaşları katmak gerekir. Çocuklar dahil genç kuşaklara, Cumhuriyet ilkelerini, 101 yıl önceki kurucu irade hedefinde geleceğe taşıma ve toplumumuzun özgeçmişini birlikte yazmaya katkı olanağı sağlanmalıdır. Bu süreçte, demokratik egemenlik temelinde “yurttaşlık, eşitlik ve laiklik” üçlüsü pekiştirilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti, (ülkesi/yurttaşları ve Devleti ile birlikte) günümüz ve gelecek kuşaklar bütününde kurucu değerleriyle birlikte kavranmalıdır.

Cumhuriyet’in İkinci Yüz Yıla Girerken Demokratik Hukuk Devleti İçin:

Bütün bu nedenler, PBDBY kurgusunun beşinci yılında demokratik anayasa ereğindeki çalışmaların meşruluğunu, haklılığını ve ivediliğini teyit etmiş bulunuyor. Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem adıyla 6 siyasal parti tarafından yürütülen anayasa çalışması,

demokratik hukuk devleti ekseninde şekillenmektedir.

Cumhur İttifakı, 7393 sayılı yasa ile Nisan 2022’de seçimlere yönelik bir düzenleme yapmıştır; Mart 2018’de de uyum yasaları yerine seçim yasası değişikliğine öncelik tanımıştı. Böyle bir düzenleme, *siyasal iktidarın el değiştirmesini yasa yoluyla önleme iradesi* şeklinde de okunabilir.

Bu nedenle, demokratik parlamenter rejim ereğinde yürütülmekte olan çalışmalara geniş ufuklu ve uzun erimli bakma gereği var. Bunlara, sivil toplum örgütlerini, hatta gençleri de katmak gerekir.

,Demokratik hukuk devleti savunucuları için 2023 seçimleri, bir tür anayasa oylaması niteliğini de taşımakta; çünkü anayasal hedef, TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinde tercih ölçütü olacaktır.

Devletin kurullar eliyle ve TBMM önünde hesap verebilir bir hükümet tarafından yönetilmesi, anayasal denge ve denetim düzeneklerinin öngörüldüğü, yargı bağımsızlığı ekseninde erkler ayrılığının sağlandığı bir anayasal kurgu, PBDBY kurgusunun beşinci yılında acil ve yaşamsal bir ihtiyaçtır. Demokratik anayasa hedefinin, bölgesel ve uluslararası esin kaynağı potansiyeli de güçlüdür.

150 yıllık Anayasa geleneğimizde yeni bir sayfa açmanın gerekliliğine; Türkiye’de yönetimde keyfiliğe yol açan, anayasal hak ve hürriyetleri güvencesiz bırakan, hukuk devleti mekanizmalarının tamamını aşındıran Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini yürürlükten kaldırmak ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme geçmenin zamanının geldiğine inanıyoruz.

II.2023 BÜTÇE VE 2021 KESİN HESAP KANUN TEKLİFİ GÖRÜŞMELERİ ÖNCESİ VE SONRASINDAKİ BAZI TESPİTLER

Devletlerin ortaya çıkması kamu bütçelerini, demokrasilerin ortaya çıkışı ise bütçe hakkını doğurmuştur. Tabi ki tersini de iddia etmek mümkündür. Zira, bütçe ve bütçe hakkı devletler ve demokrasilerle iç içe geçmiş kavramlardır. Bilindiği gibi Bütçe Hakkı kavramına üç aşamadan geçilerek ulaşılmıştır.

İlk aşamada kimlerden gelir veya vergi toplanacağı tartışma konusu olmuş, ikinci aşamada bu gelirlerin nerelere ve kimlere harcanacağı ve yine gelir ve harcamaların parlamento onayı ile gerçekleşeceği karara bağlanmış, üçüncü aşamada ise sürecin tekrarı yani bu işlemlerin veya bütçelerin yıllık olma prensibi doğmuştur.

Aslında köklü bir devlet geleneği olan Türkiye’de bir cümle ile değindiğimiz bu kavramların tekraren her bütçe döneminde anlatılmasına, önemlerinin vurgulanmasına gerek olmaması gerekir. Ancak, son yıllarda bütçelerin T.B.M.M.’ye sunumu ve görüşülmesi konusunda usul ve esasta yapılan ısrarlı yanlışlıklar, hatalar, hatta kasıtlı davranışlar konunun önemini tekrar tekrar hatırlatmamıza neden olmaktadır.

Bu yılda 2023 Bütçe Kanunu ve 2021 Kesin Hesap Kanunu görüşmelerinde benzeri durumlar söz konusu olmuş, devlet mevzuat ve gelenekleri ile bütçe hakkı açılarından maalesef sorunlar yaşanmıştır.

Bütçe hakkının eksiksiz kullanılabilmesi için, bütçe sürecinin her aşamasında (hazırlık, parlamentoya sunulması, parlamentonun izin ve onayından geçmesi ve parlamento tarafından denetlenmesi) halkın kendisinin ve örgütlü temsilcilerinin katılımının sağlanması, eleştiri ve görüşlerinin alınması gerekmektedir.

Bu bölümlerde 2023 Bütçe ve 2021 Kesin Hesap Kanun Teklifleri görüşmeleri sırasında ve öncesindeki bazı tespitlerimizi aktarmak istiyoruz.

2023 Bütçe Kanun Teklifinin T.B.M.M.’ye’ye sunulması aşaması sorunludur ve bütçe sahipsiz kalmıştır

Bütçe kanun teklifinin ne zaman ve nasıl Meclis’e sunulacağı konusuna her ülkede olduğu gibi bizde de kanun koyucu özel önem atfetmiş, dolayısıyla da konu hem Anayasa’da hem de 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda yer almıştır. Anayasa’nın “bütçe ve Kesin Hesap” başlıklı 161’inci maddesinin 3’üncü fıkrası şu şekildedir;

“Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür.

Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.”

Anayasa'nın emri gereği bütçenin Meclis'e sunulması gereken son gün 17 Ekim'dir. 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu bu kez 17 Ekim 2022 tarihinde T.B.M.M.'ye sunulmuştur, ancak tarafımızca yapılan araştırmada bağlı cetvellerinin bilahare T.B.M.M.'ye sunulmuş olduğu öğrenilmiştir. Bütçe Kanun teklifinin bağlı cetveller olmaksızın sunulması “eksikli bir sunuş”tur. T.B.M.M.'ye 17 Ekim 1922 tarihinde yapılan sunuşun sadece 16 maddelik teklif olduğu anlaşılmaktadır. Bütçe teslimatının ekleri günler sonra milletvekillerine ulaşabilmiştir. Halbuki 5018 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi uyarınca bütçe kanunu eklerinin bütçe ile birlikte sunulmaları gerekmektedir.

Anayasa uyarınca ve devlet gelenekleri gereği hassasiyet gösterilmesi gereken bu konuda iktidarın gösterdiği tavır üzücü olmuştur. Bütçe sahipsiz kalmıştır. Bütçenin hazırlama ve uygulama sorumluluğunun Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı gibi farklı birimlerde olması bu neticenin doğmasında diğerleri yanı sıra önemli bir nedendir.

Kesin Hesap ve Bütçe komisyonlarının ayrılmamış olması bütçenin görüşülmesinde zaaf oluşturmaktadır.

Kesin Hesap ve Bütçe Komisyonlarının ayrılmamış olması hem bütçe kanun tekliflerinin hem de kesin hesap kanun tekliflerinin yeterince görüşülememesine, tartışılmamasına ve bu nedenle de önemli konuların gözden kaçmasına sebep olmaktadır.

İktidar Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçerken Anayasa ve kanunlarda bütçe ile ilgili maddelerde değişiklikler yaptığı halde özellikle bu komisyonları ayırmayarak sorunun devamını arzulamıştır. Çünkü, mali saydamlığı bozmayı, hesap vermeyi reddetmeyi, denetimden kaçmayı alışkanlık haline getirmiş bir iktidar vardır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi (?) bütçe görüşmelerinin verimsizleşip yoğunlaşmasına sebep olmuştur

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sonrası yürürlüğe giren Anayasa gereği yürütme erkinden bakan seviyesinde kimse Meclis kanun görüşmelerine katılamamaktadır. Yani bakanlar eskiden olduğu gibi Meclis'e kanun tasarısı gönderememekte, Meclis'teki kanun görüşmelerine de katılamamaktadırlar.

Zaten seçimle gelmeyen bakanların TBMM görüşmelerine katılamaması, yürütme ile yasama yani bakanlar ile milletvekilleri arasındaki irtibatı koparmıştır. Dolayısı ile

milletvekilleri vatandaşlardan gelen talepler ile bölgesel sorunları bakanlara aktarmakta sıkıntı yaşamaktadırlar.

Bu durumun tek istisnası bütçe görüşmeleridir. Bakanlar yalnızca Meclis'te bütçe görüşmelerine katılabilmektedirler. Bu ise özellikle Plan ve Bütçe Komisyonu'nda geçmiş dönemlere göre çok daha fazla milletvekilinin konuşma yapması ve bölgesel veya toplumsal sorunları duyurması için uygun bir platform oluşturması sonucunu doğurmuştur. Çünkü, milletvekillerinin yürütme erkine sorunları aktarması için TBMM'deki alışılmış yapıdaki tüm araçlar yok edilmişlerdir.

Bu durumda bütçe görüşmeleri uzamakta ve amacından sapmaktadır.

Nitekim bu yıl komisyon görüşmelerine rekor sayıda milletvekili katılmış ve farklı toplumsal ve bölgesel konuları yürütme erkinin bilgisine sunup cevap almağa çalışmışlardır.

Ancak bu yılki bütçe görüşmeleri sırasında daha önceki yıllarda gözlemlenmeyen bazı hadiselerle karşılaşmış, yürütme adına T.B.M.M.'yi bilgilendirmek ve hesap hesap sorumluluğunda bulunan bazı atanmış **bakanların komisyon üyelerine ve siyasi parti liderlerine T:B.M.M.'nin manevi şahsiyetini rencide edecek şekilde bağırıp çağırarak hakaret ettikleri** gözlenmiştir.

Birçok eleştirimiz ilgili bakanlarca ne komisyon görüşmelerinde sözlü ne de sonrası komisyon başkanınca kendilerine verilen süre içerisinde yazılı olarak cevaplanmamıştır. hatta Sayıştay raporlarında öne sürülen bulgular dahi cevaplanmamıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda 21.10.2022 ile 25.11.2022 tarihleri arasında yapılan 21 günlük görüşme maratonu sırasında ilgili Bakanlara yöneltilen eleştiri ve soruların büyük bölümü cevaplandırılmamıştır. Komisyonunda dile getirilen ve Sayıştay Raporlarında yer alan eleştiriler konusunda da ilgili bakanlar tarafından tatmin edici yanıtlar verilmemiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında genel olarak gözlemimiz ve tespitimiz kamu mali yönetimi kurumları ve mevzuatının özellikle son 10 yıl içerisinde oldukça tahrip edildiğidir.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler yaklaşık 22 yıllık Ak Parti iktidarının kamuda kurumsal çöküşe sebebiyet veren tasarruflarda bulunduğunu teyit etmiştir.

Gözlemlediğimiz kadarıyla özellikle son 10 yıl içerisinde kamu mali yönetimi mevzuatı ve kurumları oldukça tahrip edilmiştir. Bu durum kısa zamanda ve muhalefet şerhinde ortaya konabilecek bir konu olmamakla birlikte burada bahsedilmesini kayıtlara geçmesi açısından uygun görüyoruz.

Mevzuattaki tahribat sadece Kamu İhale Kanunu'nun artık alışılan söylem olan 200'e yakın değişikliğe (KİK ve diğer kanunlar yoluyla) uğraması değildir. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi, vergi kanunları, mali konularla ilgili hemen tüm kanunlar ve ilgili yönetmelikler hayati değişikliklere uğramış mevzuatın bütünlüğü bozulmuştur.

Kanunlar ve genel olarak mevzuat uygulamaları da mevzuattaki değişiklikler kadar tahribata yöneliktir. Örneğin, özellikli düzenleme gerektiren bütçe kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak bazı kanunlarda yapılan değişiklikler torba kanunlara konan maddelerle açıklama yapılmadan yasalaştırılmış, TBMM denetimi ve bütçe hakkı kavramları bu yönleriyle de zafiyete uğratılmıştır.

Yine kurumlar açısından da mali yönetimin tahribi söz konusudur. Örneğin Cumhuriyet tarihinde ilk defa bütçeler, 2019 yılından itibaren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi döneminde Maliye Bakanlığı dışında bir kurum tarafından hazırlanmış ve TBMM'ne sunulmuştur. Ancak uygulamada ağırlıklı yetki Maliye Bakanlığındadır. Maliye Bakanlığı hazırlamadığı bütçeyi uygulamak durumundadır. Borçlanma yetkisi, gelirlerin toplanması ve tahminleri Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, harcamalar konuları ise Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na aittir. Zaman içerisinde sorunlar net olarak ortaya çıkacaktır.

Ayrı ayrı Hazine ve Maliye Bakanlıklarının Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde klasik yapılarını yitirmeleri, birleşmelerine rağmen güçlerini ve dinamizmelerini kaybetmelerini de beraberinde getirmiştir.

Diğer taraftan Hazine ve Maliye Bakanlığının değil de Cumhurbaşkanlığı yardımcılığının bütçeyi sunması ve son gün kanun teklifini sahiplenmesi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda konuların yeterince anlaşılamamasını doğurmaktadır.

Kurumlardaki tahribat bütçe süreci ile sınırlı değildir. Örneğin Sayıştay'da bu tahribattan payını almış ve oldukça pasifize edilmiştir. Merkez Bankası ise bağımsızlığını tamamen yitirmiştir. Diğer yandan başta Maliye Teftiş Kurulu olmak üzere, Teftiş kurulları kaldırılarak, iç denetim gereği kadar yetki ve kadro ile teçhiz edilmeyerek mali ve idari denetimde zaafa uğratılmıştır. Düzenleyici ve Denetleyici kurumların ise genel devletten ayırt edilecek hiçbir çalışma düzeni ve uygulaması kalmamıştır.

Cumhuriyet tarihinde ilk defa Borç İdaresi Genel Müdürlüğü oluşturulmasına gerek duyulacak derecede borçlu olduğumuz, TC. Merkez Bankası rezervlerinin yaptığımız bir hesaba göre yaklaşık 2 yıl önce eritilen 128 milyar dolara ilave olarak arka kapı satışlarının devam ettiği, kur korumalı mevduat uygulamasına gidildiği, kumandalı bir ekonomi

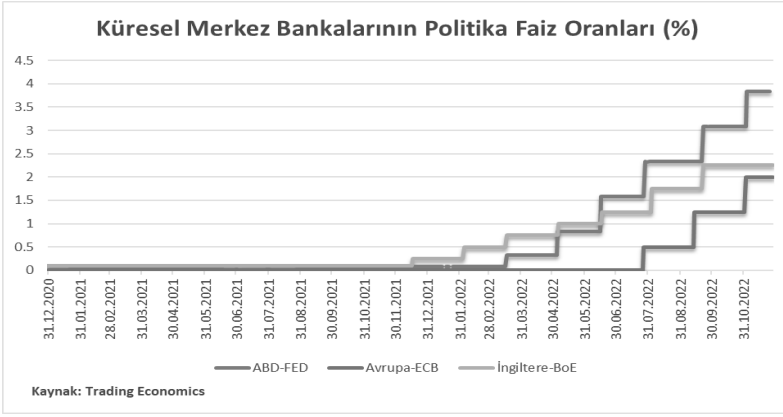
yönetiminin iş başında olduğu bir dönemde muhakkak ki ülkemizin kamu mali durumu hakkında olumlu yorum yapmak mümkün değildir.

Tüm bunların yanı sıra bize göre Türkiye Varlık Fonu kurulması ve TVF uygulamaları kamu mali yapısında en önemli tahribatı yaratmaktadır. TVF ikinci bir hazine gibi çalışmakta, karlı kuruluşları bünyesine almakta, Sayıştay denetimi dışına çıkarılarak kamu mali mevzuatına ve kurumlarına oldukça hasar vermektedir.

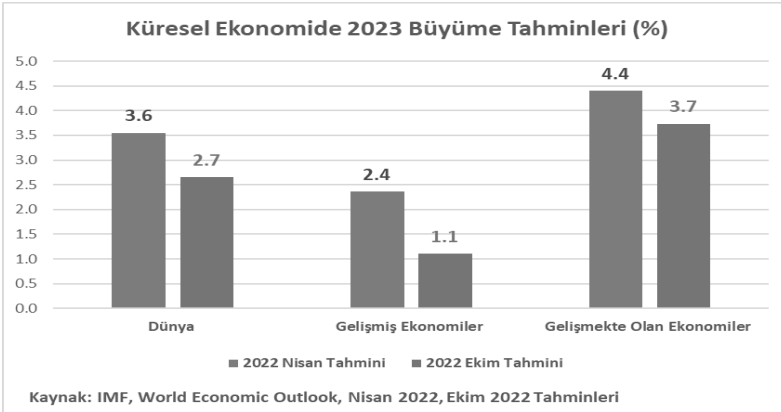
Türkiye Cumhuriyeti kuruluşunun 100. Yılı'nın Bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeleri yukarıda özetlenen koşullar altında yapılmıştır.

III.2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU ÖNCESİNDE KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

2020 Covid-19 salgını ardından 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, küresel tedarik zincirlerine darbe üstüne darbe vurmuştur. Küresel salgın döneminde uygulanan olağanüstü gevşek para ve maliye politikalarıyla birleşen ve ardı ardına gelen bu arz şokları küresel enflasyonun yelkenlerini şişirmiştir. Tüm dünyada enflasyonun öncelikli sorun haline gelmesiyle, başta ABD Merkez Bankası FED olmak üzere, gelişmiş ülke merkez bankaları parasal duruşunu daha önce görülmemiş bir hızda sıkılaştırmaya başlamıştır.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle ağırlaşan jeopolitik kaygılar ve küresel parasal sıkılaşma gelişmiş ekonomiler başta olmak üzere, tüm dünyada durgunluk kaygılarını artırmıştır. Nitekim başta Uluslararası Para Fonu (IMF) olmak üzere, tüm uluslararası kuruluşlar 2023 küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmeye başlamıştır.

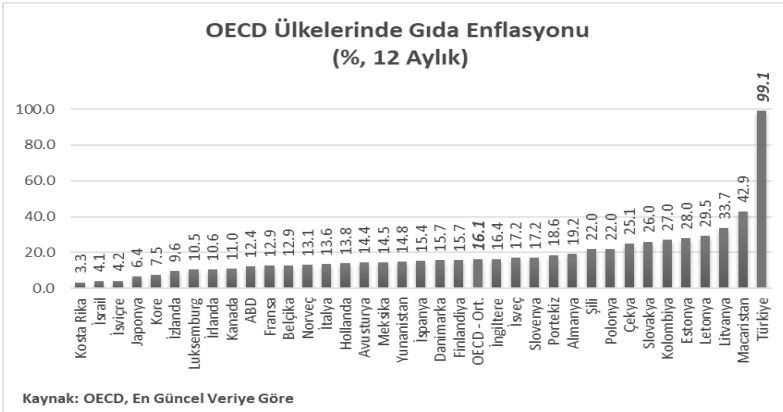
Tablo: Uluslararası Kuruluşların Büyüme Tahminleri (%)

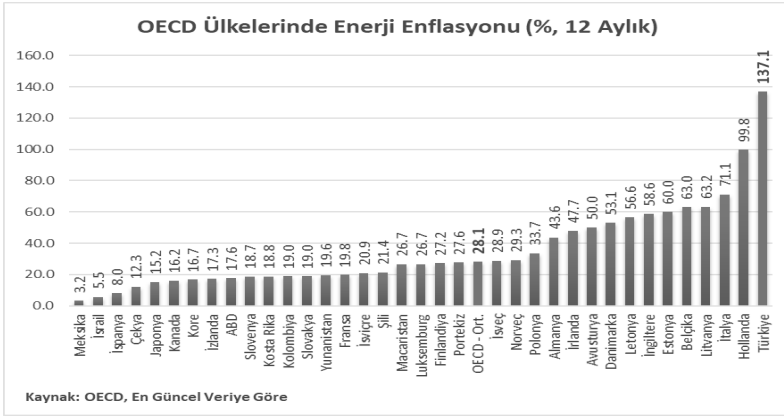
	2022	2023
Uluslararası Para Fonu		
Dünya	3.2	2.7
Gelişmiş Ekonomiler	2.4	1.1
Gelişmekte Olan Ekonomiler	3.7	3.7
Türkiye	5.0	3.0
Uluslararası Finans Enstitüsü		
Dünya	2.9	1.5
Gelişmiş Ekonomiler	2.2	0.0
Gelişmekte Olan Ekonomiler	3.4	2.7
Türkiye	3.9	-0.9
OECD		
Dünya	3.1	2.2
Türkiye	5.3	3.0

Kaynak: IMF, OECD, IIF

Küresel büyüme üzerindeki belirsizlik ve baskılar artarken, yüksek enflasyon dünya gündemindeki ağırlığını halen korumaktadır. Her ne kadar başta petrol olmak üzere küresel emtia fiyatları 2022'nin ikinci üç ayından itibaren gerilemeye başlamış olsa da, küresel enflasyon liginde negatif ayrışan ülkelerin başında Türkiye gelmektedir.

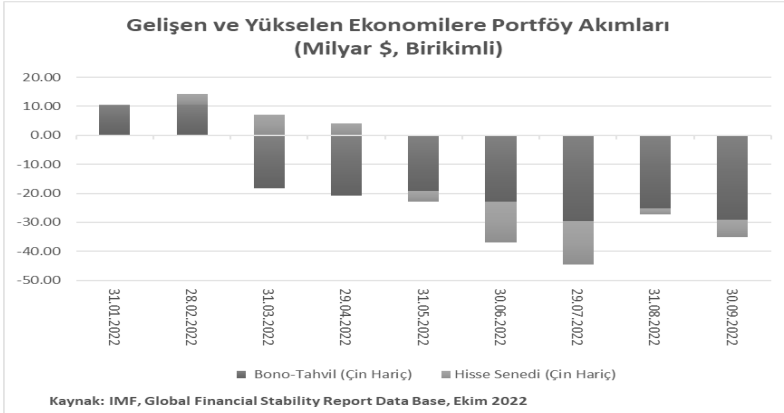
2022'nin Ekim ayı itibarıyla Türkiye, tüketici enflasyonunda dünya altıncısı, üretici enflasyonunda ise dünya birincisidir. Yine, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) üyeleri içinde “enerji” ve “gıda” enflasyonundaki şampiyonluklar da Türkiye’ye aittir. Türkiye’nin küresel enflasyon liginde benzer ekonomilerden hızla ayrışması kuşkusuz Türkiye’ye özgü kötü ekonomi politikalarının bir sonucudur.

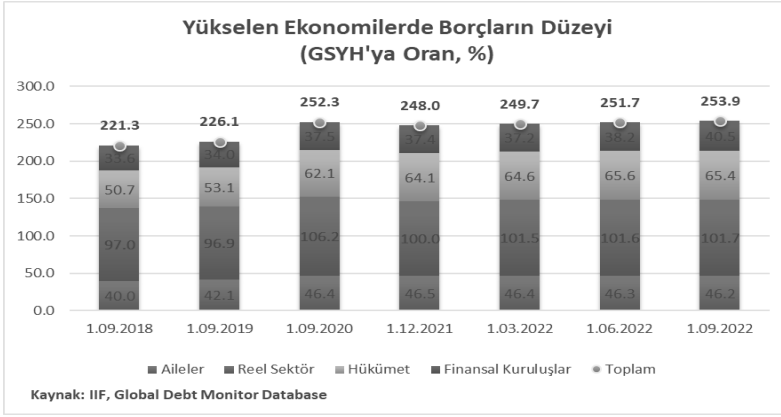

Gelişmiş ülke merkez bankalarının enflasyonla mücadele amacıyla 2021'in son aylarından itibaren eşine az rastlanır bir hızla faiz artırımına gitmesi Türkiye gibi dış finansman ihtiyacı yüksek gelişmekte olan ekonomileri de yakından ilgilendirmektedir.

Parasal sıkılaştırma sürecinde doların değerlenmesi, dolar cinsinden borcu yüksek ekonomilerin borç yükünü durduk yere hızla artırırken, küresel risk iştahının gerilemesi de gelişen ve yükselen ekonomilerin risk primini ve borçlanma maliyetlerini artırmaktadır. Nitekim küresel risk iştahındaki gerilemeyi destekleyen en önemli emare, gelişen ve yükselen ekonomilerden fon çıkışının hızlanmasıdır.

Küresel risk iştahının azaldığı, risk priminin ve borçlanma maliyetlerinin arttığı böyle bir döneme, gelişen ve yükselen ekonomiler yüksek borçluluk oranlarıyla yakalanmıştır. Gelişen ve yükselen ekonomilerde borçluluk oranı yüzde 254 ile tüm zamanların en yüksek seviyelerindedir.

Özetle 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu;

- Küresel durgunluk kaygılarının belirginleştiği,
- Küresel enflasyonun halen kontrol altına alınamadığı,
- Küresel risk iştahının azaldığı,
- Türkiye gibi dış finansman ihtiyacı yüksek gelişen ve yükselen ekonomilerde borçlanma maliyetlerinin arttığı bir küresel konjonktürde hazırlanmıştır.

Ancak 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa dayanak teşkil eden “2023-2025 Orta Vadeli Program”ına bakıldığında, başta büyüme, dış talep ve enflasyon göstergeleri olmak üzere tüm temel makroekonomik hedefler zorlu küresel arka planı ve belirginleşen küresel riskleri hiç dikkate almadan hazırlanmıştır. Dolayısıyla daha en baştan 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, samimiyet ilkesine uymadan hazırlanmıştır.

IV.TÜRKİYE EKONOMİSİNİN ORTA-UZUN DÖNEM DENGELERİ

IV.1 ORTA VADELİ PROGRAM’IN (OVP) TEMEL AMAÇ VE HEDEFLERİ

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 2006 yılından bu yana hazırlanan Orta Vadeli Program (OVP,) 2018, 2019 ve 2020 yıllarında Yeni Ekonomi Programı (YEP) adını almış, izleyen yıllarda ise yeniden kanundaki adı ile Orta Vadeli Program olarak adlandırılmaya başlanmıştır.

2023-2025 yıllarını kapsayan OVP’nin temel perspektifleri incelendiğinde, daha önceki yıllarda hazırlanmış OVP’lerden bir farkının olmadığı, amaç ve hedeflerinin gerçekçi olmadığı, Türkiye ekonomisinin konjonktürel ve yapısal sorunlarını çözecek politikalara ve önlemlere OVP’de yer verilmediği gözlenmektedir.

OVP’nin Giriş bölümünde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

“OVP (2023-2025), temel olarak On Birinci Kalkınma Planı esaslarını dikkate almaktadır. Uygulama dönemi itibarıyla Program aynı zamanda hazırlıkları başlatılan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) dönemine geçiş süreci için de önem arz etmektedir. Bununla birlikte program makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmeyi, cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmeyi sağlamayı, verimlilik artışları ve ihracat artışı ile birlikte enflasyonu düşürmeyi amaçlayan Türkiye Ekonomi Modeli ile uyumlu hazırlanmıştır.”

Konuya bu çerçevede bakıldığında aşağıdaki hususların vurgulanması gerekmektedir.

- **OVP’nin hazırlıklarında On Birinci Kalkınma Planı esaslarının dikkate alındığı belirtilmesine rağmen gerek ulaşılması hedeflenen göstergeler gerekse uygulanacak politikalar ve alınacak tedbirler açısından OVP ile Plan arasında çok ciddi bir uyumsuzluğun olduğu ve plan hedeflerinin çok gerisinde kaldığı açıktır.**
- **2021 yılı Eylül ayında başlayan faiz indirimleri sonucunda ekonomide oluşan kriz ve tahribatın yok sayılarak, sanki ortada bir rasyonel bir model varmış gibi yapılması ve bunun Türkiye Ekonomi Modeli olarak adlandırılmasının gerçeklikle uzaktan yakından bir ilgisi bulunmamaktadır.**

- **OVP'nin vizyonu yoktur.** OVP, Türkiye ekonomisinin geçmişten bugüne taşıdığı ve son dönemlerde giderek ağırlaşan yapısal problemlerini çözebilecek bir perspektife sahip değildir. Daha çok bir iyi niyet ve temenniler belgesi olarak görülmektedir.
- **OVP'de temel amaç olarak vurgulanan hususlar ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik konjonktürle ve ekonomimizin yapısal problemleriyle uyumlu bir görünüm arz etmemektedir.** Nitekim ilgili bölümde *“OVP'nin temel amacı, Türkiye Ekonomi Modeli'ni esas alarak yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı önceleyen büyümenin sürdürülmesi, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısının güçlendirilmesi, ithalat bağımlılığının azaltılması, kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması, beşeri sermaye ve işgücü kalitesinin artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, sürdürülebilir, kapsayıcı büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesidir.”* olarak ifade edilen amaçlara ulaşılması mümkün gözükmemektedir. OVP'nin yayınlanmasının üzerinden henüz 3 ay geçmiştken, ekonomide yaratılan belirsizlik ve güvensizlik ortamı, içine girdiğimiz döviz krizi ve yüksek enflasyon süreci bu amaçlara ulaşılmasını neredeyse imkânsız hale getirmiştir. Bu kapsamda;
 - **“...yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı önceleyen büyümenin sürdürülmesi,” ifadesi hükümetin uyguladığı yanlış politikalar sonucunda sadece bir temenni olarak gözükmemektedir.** Nominal faizlerin enflasyonun altında belirlendiği ve böylece negatif reel faizin olduğu bir ekonomik konjonktürde tasarrufların bankacılık ve finans sistemine değil, döviz, altın ve gayrimenkul gibi alternatif alanlara kayması doğal olup, Türkiye şu anda bu olgu ile karşı karşıyadır. Diğer taraftan, demokrasiden otoriterliğe hızlı bir kayışın olduğu, hukuk devletinin ve yargı bağımsızlığının ortadan kalktığı, denge ve denetim mekanizmasının olmadığı bir tek adam rejiminde ülkemize doğrudan yabancı yatırımların neden gelmediği sorusu izaha muhtaç değildir. Ekonomide ise güven ve istikrar ortamının yok olduğu, uluslararası rating kuruluşlarının uzun zamandır Türkiye'yi yatırım yapılabilir not seviyesinin çok altında puanladığı ve içinde bulunduğumuz kriz ortamında CDS'lerin ortalama 700'ler seviyesinde olduğu düşünüldüğünde ülkemize doğrudan yabancı yatırımların gelmesi olası gözükmemektedir.

- **“...ithalat bağımlılığının azaltılması, kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması...” ifadesi Merkez Bankası’nın faiz indirimleri sonucunda rafa kaldırılmış ve Türkiye ciddi bir enflasyonist süreç ile karşı karşıya kalmıştır.** Diğer taraftan, Türkiye’nin üretim ve ihracat yapısının hammadde ve ara girdiler açısından ciddi ölçüde ithalata bağlı olduğunu düşündüğümüzde ithalat bağımlılığının azaltılması kısa dönemde gerçekleştiremeyecek bir amaç olarak gözükmektedir.
- **“... sürdürülebilir, kapsayıcı büyüme ile adaletli paylaşıma yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesi...” ifadesi AKP hükümetleri döneminde özellikle dar ve sabit gelirli kesimin reel ücretlerinin devamlı gerilediği, pandemi döneminde hükümetin yetersiz destekleri sonucunda işsizliğin ve yoksulluğun arttığı, Merkez Bankası’nın faiz indirimleri sonucunda zengin kesimin daha da zenginleştiği bir ortamda gerçekçi olmayan ve samimiyetten uzak bir amaç olarak değerlendirilmektedir.** Merkez Bankası’nın faiz indirimleri neticesinde hızla yükselen döviz kurları, enerjiden gıdaya, ulaştırmadan sağlığa günlük hayatımızda kullandığımız hemen her mal ve hizmete her gün gelen zamlar, insanımızı açlık sınırının altına itmiş, toplumu artan borçlanma ve yoksulluk olgusu ile karşı karşıya bırakmıştır.
- **OVP’nin Fiyat İstikrarı bölümünde yer alan “Program döneminde fiyat artışlarını etkileyen tüm unsurlarla mücadele edilerek enflasyonun tek haneli seviyelere düşürülmesi amaçlanmaktadır.” ifadesi 2021 yılı Eylül ayından bu yana Merkez Bankası tarafından yapılan faiz indirimleriyle çöpe atılmıştır.** Bu çerçevede, Merkez Bankası tarafından belirlenen faiz oranlarının enflasyon hedeflemesi yapılan 2006 yılından bu yana ilk defa önce çekirdek enflasyona bağlanması, sonrasında da cari açığın kapatılması ile ilişkilendirilmesi fiyat istikrarı hedefinin terk edildiğinin en açık göstergesidir.
- **OVP’nin makroekonomik dengeleri gerçekçi ve tutarlı değildir ve kendi içinde ciddi tutarsızlıklar ve çelişkiler içermektedir.**
 - **OVP’de öngörülen büyüme yapısı daha önceki yıllarda hazırlanan OVP’lerin hemen hemen aynısıdır.** Ekonomi yüksek büyüme hızından da düşük büyüme hızından da gelse, projeksiyon döneminde ortalama yüzde 5-

5,5 büyüme hızı öngörüsü adeta bir OVP klasiği haline gelmiştir. Nitekim geçen yıl hazırlanan ve 2022-2024 yıllarını kapsayan OVP'de 2021 yılı büyüme hızı tahmini yüzde 9 olup, 2021-2023 dönemi büyüme öngörülleri yüzde 5, yüzde 5,5, yüzde 5,5 olarak belirlenmişti. Bu yıl hazırlanan ve 2023-2025 yıllarını kapsayan OVP'de ise 2022 yılı büyüme hızı tahmini yüzde 5 olup, 2023-2025 dönemi büyüme öngörülleri yüzde 5, yüzde 5,5, yüzde 5,5 olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, genel olarak OVP'lerde büyüme hızı öngörülerinin ortalama yüzde 5-5,5 oranı ile bir yıl ileriye ittirildiği gözlenmektedir.

- **OVP'nin büyüme yapısına talep unsurları itibarıyla baktığımızda yurtiçi talebinin öncülük ettiği bir yapı gözlenmektedir.** Yurt içi talebe dayalı büyüme yapısının özel tüketime ve özel sabit sermaye yatırıma dayalı olması tüm OVP'lerin ortak özelliğidir. Bununla birlikte, içinde bulunduğumuz olumsuz yurtiçi ve yurtdışı koşulların varlığında ve derin bir güvensizlik ortamında, özellikle şirketlerin yeniden yatırım yapma sürecine girmeleri ihtimal dahilinde gözükmemektedir.
- **OVP'de öngörülen yurtiçi talebe dayalı büyüme yapısında büyüme hedeflerinin hem cari açık, hem de enflasyon hedefleri ile ciddi biçimde çeliştiği açıktır.**
- **OVP'nin cari açık hedefleri gerçekçi değildir.** Yurtiçi talebe dayalı büyüme yapısında önümüzdeki döneme ilişkin büyüme oranları artacaksa ithalatın da artması kaçınılmazdır. Her ülke cari işlemler açığı verebilir. Ancak Türkiye ekonomisi büyümek için cari işlemler açığı vermek zorunda kalan ender ülkelerden biridir. Bu durum Türkiye Ekonomisinin yapısal sorunudur ve yumuşak karnıdır. Çünkü bu modelde üretim dinamikleri ithal ara girdiye bağlanmıştır. Başka bir deyişle Türkiye büyümek için ithalat yapmak zorunda kalmaktadır. İhracat, ithalatı yakalayamadığından dış ticaret açığı oluşmakta, bu duruma da cari işlemler açığına yol açmaktadır. Sonuçta bu yapısal sorun büyüme olanaklarını ekonominin cari işlemler açığı verme ve bunu finanse etme potansiyeline bağlamaktadır. 20 yıldır tek başına iktidar olan bir hükümetin ekonominin bu yapısal sorununu görmezden gelerek sürekli bir biçimde ertelemesi problemin daha da büyümesine neden olmuştur. İlk başlarda finanse edilebildiği sürece cari işlemler açığını bir sorun olarak

görmeyen bu anlayış 2009 krizinden sonra cari işlemler açığının ulaştığı seviyeyi bir problem olarak görmeye başlamış ancak gerekli önlemleri almamıştır.

Bu çerçevede, ekonomide özel tüketimin ve özel sabit sermaye yatırımlarının öncülük ettiği yurt içi talebe dayalı bir büyüme yapısının öngörüldüğü 2023-2025 döneminde cari açığın hem tutar bazında hem de GSYH'ya oran olarak gerilemesi gerçekleştirilebilir olmaktan çok uzaktır.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanı'nın ekonomi literatüründe yeri olmayan "faiz sebep, enflasyon sonuçtur" tespiti ve bu doğrultuda Merkez Bankası tarafından yapılan faiz indirimleri Para Politikası Kararlarında cari işlemler açığı ile ilişkilendirilmiştir. Faizlerin indirilmesi sonucunda hızla artmaya başlayan döviz kurlarının ihracatımızı artıracak ve bu yolla bir taraftan cari açık azalırken, diğer taraftan büyüme hızının artacağı öngörüsü ekonominin gerçekleri ile uyusmamakta olup açıklanan dış ticaret ve cari açık rakamları da bunun olamayacağını ortaya koymaktadır.

Ayrıca, Merkez Bankası'nın faizleri indirerek ekonomiyi canlandırma hedefi açısından bakıldığında, ihracat artışı ancak kısa vadede bir hareketlenme yaratacak olup ekonomide kalıcı ve sürdürülebilir bir büyüme yaratmaz. Tam tersine uygulanan bu yanlış politikalar sonucunda artan döviz kurları ve yükselen enflasyon oranları ekonomideki kaynak dağılımını bozarak büyümenin önünde önemli bir engel oluşturur. Cari işlemler açığı Türkiye ekonomisinin yapısal bir problemi olup kısa dönemde değil, doğru politikalarla ve doğru tedbirle ancak orta-uzun vadede çözülebilecek bir problemdir. Ayrıca cari açığı azaltmanın Merkez Bankası'nın değil hükümetlerin görevi olduğunu da belirtmeliyiz.

- **OVP'nin enflasyon hedefleri gerçekçi görünmemektedir.** 2006 yılından bu yana açık bir biçimde Enflasyon Hedeflemesi rejimini uygulayan ülkemizde bu alanda yaşanan başarısızlık açık bir biçimde ortadadır. Bununla birlikte, her yıl yeniden tek haneli enflasyon öngörülerini karşımıza çıkmaktadır.

Bu yıl hazırlanan ve 2023-2025 yıllarını kapsayan OVP'de 2023 yılı hedefi olan yüzde 24,9 oranı 2022 yılında enflasyonun yüzde 75'lere çıkmasının beklendiği ve döviz kurlarındaki yüksek oranlı artışların devam ettiği bir

konjonktürde mümkün gözükmemektedir. OVP’de enflasyon hedeflerinin gerçekçi ve ulaşılabilir olmadığı düşüncemizin birçok haklı ve mantıklı nedeni bulunmaktadır.

Birincisi OVP’de döviz kuru seviyeleri gerçekçi olarak belirlenmemiştir. Nitekim ortalama dolar kuru 2023-2025 döneminde sırasıyla 21,57 TL, 24,62 TL ve 25,77 TL olarak belirlenmiştir. Bu durum TL’nin reel olarak değer kazanacağı bir yapıya işaret etmektedir.

Bilindiği üzere Türkiye’de kurlardan enflasyona ciddi bir geçişkenlik etkisi söz konusudur. Yapılan araştırmalarda bu etkinin 0,15 seviyesinde olduğu belirtilmektedir. Yani ulusal parada yüzde 10’luk bir değer kaybı enflasyonu 1.5 puan arttırmaktadır. Bununla birlikte yakın zamanda yapılan akademik çalışmalarda bu etkinin arttığı ve bu çerçevede ulusal parada yüzde 10’luk bir değer kaybının enflasyonu yaklaşık 3,0 puan artırdığı belirtilmektedir. Ayrıca kurlardan enflasyona olan geçişkenlik etkisinin daha kısa sürede hayata geçtiği tespit edilmiştir. Böyle bir çerçevede ulusal parada gerçekleşen değer kaybı enflasyon üzerinde ciddi bir baskı oluşturacaktır.

İkinci olarak tüketici fiyatları ile üretici fiyatları arasındaki makasın açılmış olması enflasyonun daha da yükseleceğine işaret etmektedir. Nitekim tüketici fiyatlarındaki artış yüzde 85,5 iken üretici fiyatlarındaki artışın yüzde 158 seviyesinde olması, üreticilerin maliyetlerindeki artışların henüz tüketiciye yeterince yansımamış olduğunu göstermektedir. Bu maliyet artışı tüketiciye yansıtıldığında enflasyonun yükselmeye devam edeceği açıktır.

Diğer bir neden içinde bulunduğumuz ekonomik konjonktürde ve Ukrayna-Rusya Savaşı sürerken gerek gıda fiyatlarında ve gerekse uluslararası emtia fiyatlarındaki yüksek oranlı artışların önümüzdeki dönemde de devam edeceği ve fiyat artışlarının maliyetler yönünden ciddi bir baskı yaratarak enflasyonu yükselteceği hususudur.

Başka bir neden de 2023 yılı ve sonrasında büyümenin yeniden potansiyele yaklaşacağı varsayımı ile enflasyon hedefi varsayımının çelişkili olmasıdır. Eğer büyüme hızı potansiyele yaklaşacaksa bu iç talebin canlanması demektir ki bu durumda talep enflasyonu devreye girecek ve enflasyon

oranlarını düşürmek pek mümkün olamayacaktır. OVP’de 2023-25 döneminde Türkiye Ekonomisinin yeniden tarihsel ortalamalarına ulaşacak şekilde ortalama yüzde 5,3 olarak büyüyeceği öngörüsü küresel resesyon riskinin ciddi bir tehlike olduğu dış talep koşullarında ancak iç talebin canlanmasıyla mümkün olabilir. İç talebin canlandığı bir durumda ise enflasyonun 2022 yılındaki yüksek seviyesinden 2023 yılında yüzde 25'lere inmesini beklemek gerçekçi değildir.

Son olarak ekonomide fiyat artışlarının 2025 yılında tek haneli rakamlara indirilmesini engelleyen fiyatlardaki aşağı yönlü katılıkların varlığı belirtilmelidir. Bu kapsamda piyasalarda mikro reformlara ihtiyaç duyulduğu uzun zamandır seslendirilmekte ancak bu alanda bir adım atılmamaktadır.

OVP’nin işsizlik oranlarına ilişkin hedefleri gerçekçi değildir. 2023-2025 dönemine ilişkin büyüme oranlarının ekonominin istihdam yaratma kapasitesi ile ilişkisi çerçevesinde işsizlik oranlarının OVP’de öngörülen seviyelere gerilemesi mümkün gözükmemektedir. Ayrıca TÜİK tarafından açıklanan resmi işsizlik oranlarının gerçek işsizliği yansıtmadığı ve bu çerçevede işgücüne dahil olmayan nüfus içinde birçok kategori işgücüne katıldığına daha yüksek işsizlik oranlarına ulaşıldığı açıktır.

- **Özet olarak, OVP’nin Türkiye ekonomisine yön veren bir doküman olarak kredibilitesi kalmamıştır.** Geçmiş yıllarda hazırlanan OVP’lerin hemen hemen tüm öngörülerinde ve hedeflerinde ciddi sapmalar olduğu gözükmemektedir. Bu durum da OVP’lerin inanılabilirliğini ve güvenilirliğini zedelemektedir.

IV.2 AKP HÜKÜMETLERİNİN 2023 YILI HEDEFLERİ

Bu hedefler 2011 yılında dönemin AKP hükümeti tarafından çok büyük iddialarla ortaya atılmış ve kamuoyuna duyurulmuştur. Bir ülkenin iddialı hedeflerinin olması elbette kabul edilebilir olmakla birlikte, bu hedeflere ulaşılmasının zorlukları hem teknik düzeydeki analizlerimizde hem de uygulanması gereken politikaların ve alınması gereken tedbirlerin yetersizliğinde özellikle vurgulanmış ve CHP olarak hazırladığımız Bütçe Karşı Oy yazılarında konuya ayrıntılı biçimde yer verilmiştir. AKP hükümetleri ise 2023 hedeflerini ulaşılabilir olarak değerlendirmiş ve sık sık gündeme getirmiştir.

Bununla birlikte, iktidarın 2023 Vizyonu çerçevesinde ekonomik alanda ortaya koyduğu hedeflerin ulaşılabilir olmadığı ilk olarak 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nda kabul edilmiş ve 2023 yılı hedefleri revize edilmiştir. Sonrasında da gerek geçen yıl gerek bu yıl hazırlanan OVP'lerde bu revizeler devam etmiş ve 2023 hedefleri tabiri caizse tarihe gömülmüştür. Söz konusu hedefler arasında,

“2023 yılında Türkiye dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olacak”

“Ekonomi 2 trilyon dolarlık bir milli gelir büyüklüğüne ulaşacak”

“Kişi başına düşen milli gelir 25 bin dolar olacak”

“İhracatımız 500 milyar dolar olacak”

“İşsizlik oranı yüzde 5'e indirilecek”

“Enflasyon ve faiz oranları kalıcı biçimde düşük ve tek haneli rakamlara indirilecek”

vaatleri bulunmaktaydı.

AKP'NİN 2023 YILI HEDEFLERİ

	2023 Hedefleri	11. Kalkınma Planı	OVP (2023-2025)
GSYH	2 Trilyon \$	1,080 Milyar \$	867 Milyar \$
Kişi Başına Milli Gelir (\$)	25.000	12.484	10.071
İhracat (Milyar \$)	500	227	265
İşsizlik Oranı (%)	5,0	9,9	10,4
Enflasyon Oranı (%)	Enflasyonun tek haneye indirilmesi	5,0	24,9

2023 yılında Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olması bir yana, IMF'nin Ekonomik Görünüm Raporuna göre ilk 20 ekonomi içinde güçlükle kalabildiği görülmektedir.

2023 yılında 2 trilyon dolara ulaşacağı öngörülen milli gelirin 900 milyar dolara bile ulaşamayacağı bu yıl hazırlanan OVP ile kabul edilmiştir.

Kişi başına milli gelir 2023 hedefi olan 25 bin dolar bir yana 10 bin dolar seviyesine ancak ulaşacaktır. 11. Kalkınma Planında (2019-2023) 2023 yılında kişi başına milli gelir 12.484 dolar olarak öngörülmekteydi. Sonrasında hazırlanan OVP'ler ile bu hedefler de aşağıya doğru revize edilmiştir. 2023-2025 yıllarını kapsayan OVP'de ise 2023 yılı kişi başına milli geliri 10.071 dolar olarak belirlenmiş olup, bu rakamlara bile ulaşılacağı OVP'nin aşırı iyimser hazırlandığı, OVP'de ekonomide değişimi ve dönüşümü sağlayacak ekonomik politika çerçevesinin zayıflığı, alınan önlemlerin yetersizliği karşısında şüpheyandırmaktadır.

İhracat hedefi öngörülen 500 milyar doların ancak yarısı seviyesine ulaşabilecektir.

İşsizlik oranları 2023 hedefi olan yüzde 5 seviyesine ulaşmak bir yana yüzde 10,4 oranı ile hedefin iki katından daha yüksek seviyede gerçekleşecektir.

Enflasyonun tek hanelere indirilmesi hedefi Cumhurbaşkanı'nın "faiz sebep, enflasyon sonuçtur" tezinin ışığında Merkez Bankası tarafından yapılan faiz indirimleri ile çöpe atılmıştır. Döviz kurlarının ve maliyetlerin hızla yükselmesi ile 2022 yılının Ekim ayında yüzde 85,5 seviyesinde gerçekleşen enflasyon oranının 2023 yılında tek haneli seviyelere inmek bir yana OVP'deki yüzde 24,9 seviyesine düşürülmesi dahi imkânsız gözükmektedir.

Son olarak vurgulamak istediğimiz husus, ülkemizin bugün içinde bulunduğu istikrarsızlık ve güvensizlik ortamında döviz krizinin finansal krizi ve sonrasında da reel krizi tetiklediği düşünüldüğünde OVP'de belirtilen 2023 yılı rakamlarına ulaşılmasının dahi büyük riskler içerdiği hususudur.

IV.3 Türkiye Ekonomisinin Büyüme Yapısı

Türkiye ekonomisinin makroekonomik dengeleri orta-uzun dönem eğilimleri açısından incelendiğinde, ülkemizde iktisadi faaliyetlerin önemli ölçüde dalgalanmalar gösterdiği ve hızlı büyüme dönemlerinin finansal ve reel sektörlerde ortaya çıkan krizler ile ciddi biçimde kesintiye uğradığı gözlenmiştir. Söz konusu krizleri, kaynakları ve ortaya çıkış biçimleri itibarıyla birbirinden farklılaştıran özellikler bulunmakla birlikte, Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarının tüm döneme damgasını vurduğu belirtilmelidir. Ekonominin dalgalanmalarında, düşük yurtiçi tasarruf hacmi, sermaye birikiminde yaşanan zayıflama gibi nedenlerin yanında, 1989 yılında sermaye hareketlerinin kontrolsüz bir biçimde serbestleştirilmesi sonucunda ekonominin artan ölçüde dış kaynaklara bağımlı bir yapıya dönüşmesinin yarattığı istikrarsızlık önemli rol oynamıştır.

Nitekim Türkiye ekonomisinin büyüme performansı orta-uzun dönem eğilimleri itibarıyla incelendiğinde, ekonomik aktivite hacmindeki dalgalanmaların ekonominin bir karakteristiği haline geldiği, hızlı büyüme dönemlerinin ekonomideki daralmalar ve krizler ile kesintiye uğradığı görülmektedir (the boom and the bust cycle). Nitekim 1994, 1999, 2001 ve 2009 yıllarında ekonomide negatif büyüme hızları kaydedilmiştir. Bunun sonucunda ise ekonomide bazı yıllarda yüksek oranlı büyüme hızlarına ulaşılmasına rağmen, ekonomik büyümenin ciddi biçimde yavaşladığı ve ekonominin daraldığı yılların etkisiyle büyüme hızı ortalamalarının düştüğü görülmektedir.

Doğaldır ki, dünyada yaşanan gelişmelerin ülkemizdeki bu krizleri tetikleyen ve olumsuz yönde etkileyen yönleri olmuştur. Bununla birlikte, Türkiye ekonomisinin geçmişten bugüne taşıdığı ve son dönemlerde giderek ağırlaşan yapısal problemleri bu krizlerin yaşanmasının temel sebebidir. Diğer taraftan AKP döneminde bu yapısal sorunlar azalmamış aksine ağırlaşmıştır.

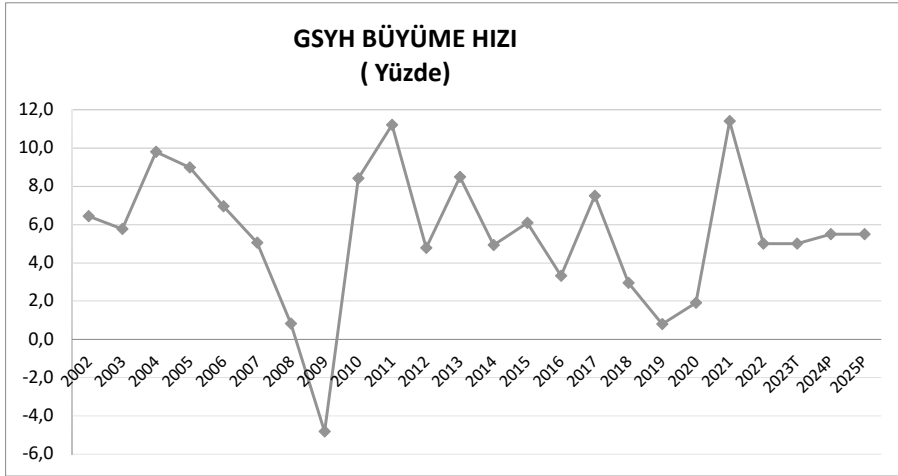
Türkiye ekonomisinin yapısal problemleri

- Yurtiçi tasarruf oranları yetersizdir ve bunun sonucunda Türkiye ekonomisindeki büyüme dış tasarruflara dayalı bir yapı içinde gelişmektedir. Nitekim, 2003-2021 döneminde yurtiçi tasarrufların millî gelir içindeki payı ortalama yüzde 24,3 iken toplam yatırımların millî gelir içindeki payı yüzde 28 olarak gerçekleşmiştir.
- Cari işlemler açığı yüksek seviyelerde gerçekleşmektedir. Özellikle ekonominin büyüdüğü yıllarda cari açık hızla artmaktadır. Cari açığın en önemli nedeni

Türkiye'nin hem üretim hem de ihracat yapısının ara malı ithalatına olan yüksek oranlı bağımlılığıdır. Bu bağımlılık AKP döneminde hızla artmış olup, ekonomi yavaşlasa dahi cari işlemler açığı beklendiği kadar düşmemektedir.

- Kamu kesimi dengeleri sürdürülebilir değildir. Mevzuata bağlı zorunlu harcamaların yüksek düzeyi (özellikle sosyal güvenlik sisteminin yükümlülükleri) ve ekonomik büyümeye aşırı duyarlı dolaylı vergilere dayalı bir vergi yapısı kırılganlığı artırmaktadır. Diğer taraftan, ekonomide yüksek oranlı kayıtdışılık devam etmektedir.
- Ülkemizde işgücüne katılım oranları ve istihdam oranları çok düşüktür. Nitekim Türkiye'de işgücüne katılım oranı yüzde 52-53'ler civarındayken, OECD ülkelerinin işgücüne katılım oranı ortalaması yüzde 70'in üzerindedir. Bu durum, Türkiye'nin mevcut insan kaynaklarının ancak yarısını kullanmakta olduğu gerçeğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır.
- Diğer bir yapısal sorun da imalat sanayisindeki teknoloji yoğunluğunun çok düşük olmasıdır. Gerek üretimde gerekse ihracatta Türkiye imalat sanayi düşük ve ortanın altı teknoloji yoğunluğuna sahip sektörlerde ve ürünlerde uzmanlaşmış bulunmaktadır. Yüksek teknoloji sektörlerin toplam içindeki payı yüzde 3'ler civarındadır. Diğer bir ifadeyle, Türkiye ekonomisi ağırlıklı olarak katma değeri düşük, niteliksiz ve düşük nitelikli emeğe dayanan, kayıt dışılığın yaygın olduğu bir ekonomik yapıya sahip olup, dünya ekonomisiyle bu iş bölümü üzerinden bütünleşmektedir.

Aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere 2018 sonrası dönemde ekonominin büyüme hızı yavaşlamaya başlamıştır. Bu durumun ortaya çıkmasında, ekonominin birikmiş yapısal sorunlarının yanısıra, kötü ekonomi yönetimi sonucunda ekonomideki güven ortamında meydana gelen azalmayı, Merkez Bankası'nın para politikası araçlarına müdahaleyi görmek yanlış olmayacaktır. "Faiz sebep, enflasyon sonuç" gibi iktisat literatüründe yeri olmayan bir yaklaşımla enflasyonun altında belirlenen faiz oranlarının (negatif reel faiz) sürdürülmesinde direktmek finans piyasalarında ciddi türbülanslar oluşturmuş, döviz kurları hızla yukarı çıkmıştır

Kaynak: TÜİK, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Diğer taraftan, döviz kurundaki hızlı yükselişi önlemek amacıyla faizleri artır(a)mayan Merkez Bankası döviz rezervlerini eritmiş ve swap işlemleri çıkarıldığında Merkez Bankası Net Döviz Rezervleri eksiye düşmüştür. 2021 yılı Eylül ayından itibaren de Merkez Bankası faiz indirimlerine başlamış ve döviz kurları hızla yükselmiştir.

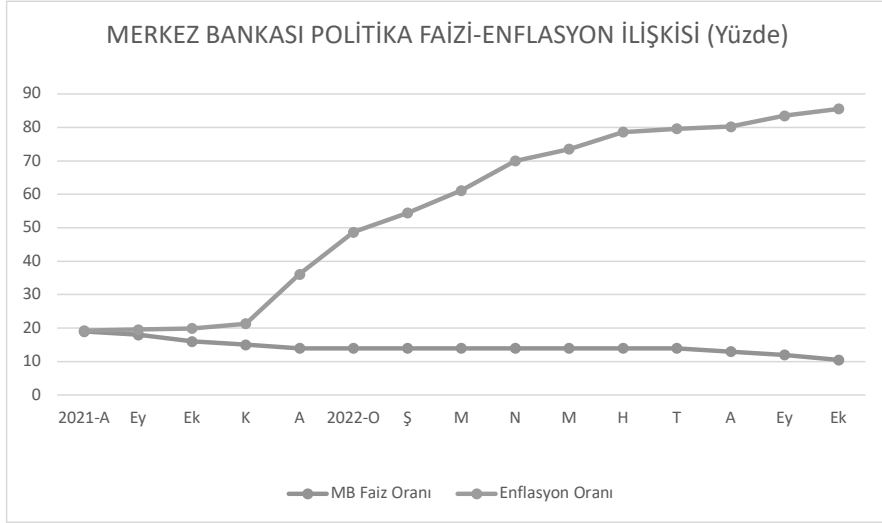
Bu süreçte en çarpıcı olan konu ise, son 3 yıllık dönemde Merkez Bankası Kanunu'na göre 4 yıl için atanan 3 Merkez Bankası Başkanı'nın Cumhurbaşkanlığı tarafından görevden alınması olmuştur. Ekonomide yaşanan deprem sonrasında 2 Hazine ve Maliye Bakanı da görevlerinden ayrılmak zorunda kalmışlardır. Bu gelişmeler piyasalarda oluşan belirsizliği artırmış ve güven ve istikrar ortamını yok etmiştir.

Ekonomi yönetiminde yaşanan bu çalkantılar sonucunda 2018-2020 döneminde yıllık ortalama yüzde 1,9 olarak gerçekleşen GSYH büyüme hızı 2021 yılında baz etkisi nedeniyle yükselmiştir. 2002 yılında yüzde 5 olarak gerçekleşmesi öngörülen GSYH büyüme hızı 2023-2025 dönemini kapsayan OVP de daha önceki OVP'lerde de olduğu üzere yüzde 5-5,5 seviyesinde öngörülmüştür.

Merkez Bankası Faiz İndirim Süreci

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (MB) tarafından 2021 yılının Eylül ayında başlatılan faiz indirimi süreci farklı aşamalardan geçmiştir. İlk olarak Eylül-Aralık döneminde faiz oranı yüzde 5 puan indirilerek yüzde 19'dan yüzde 14'e çekilmiştir. Bu dönemde enflasyon bir

artış sürecine girmiş olup Aralık ayında yıllık bazda yüzde 21'den yüzde 36'ya yükselmiştir. Aynı dönemde ise döviz kurlarında çok yüksek oranlı artışlar kaydedilmiştir. Nitekim, Eylül ayındaki faiz indirimi öncesinde 8,30 TL olan dolar kurunun Türk Lirası karşılığı 20 Aralık tarihinde 18,33 TL seviyesine kadar yükselmiştir. Bunun sonucunda, MB tarafından döviz piyasasına yapılan ve bankaların da katıldığı bir müdahale ile dolar kuru 11,5-12'ler seviyesine indirilmiştir.

Burada özellikle vurgulanması gereken husus gerek Hazine ve Maliye Bakanı gerekse MB yetkilileri tarafından döviz kurlarına müdahale edilmeyeceğine ilişkin açıklamaların gerçeği yansıtmamasıdır. Süreç içinde döviz kurlarındaki yükselişe izin verileceği algısının ve beklentilerinin oluşturulması, Hazine ve Maliye Bakanı'nın TL'deki değer kaybının ihracatı artıracak ve böylece cari açığın azalacağı bu yeni modeli Çin Modeli olarak adlandırması hatırlardadır. Diğer taraftan, müdahale olup da dolar kuru aşağı çekildiğinde bu durumu 'Büyük yatırımcılar bu durumun devam etmeyeceğini biliyorlardı. Olan küçük yatırımcıya oldu. Küçük yatırımcı çarpıldı.' şeklinde ifade eden Bakanın bu söylemlerinin ekonomimizi getirdiği yer ortadadır.

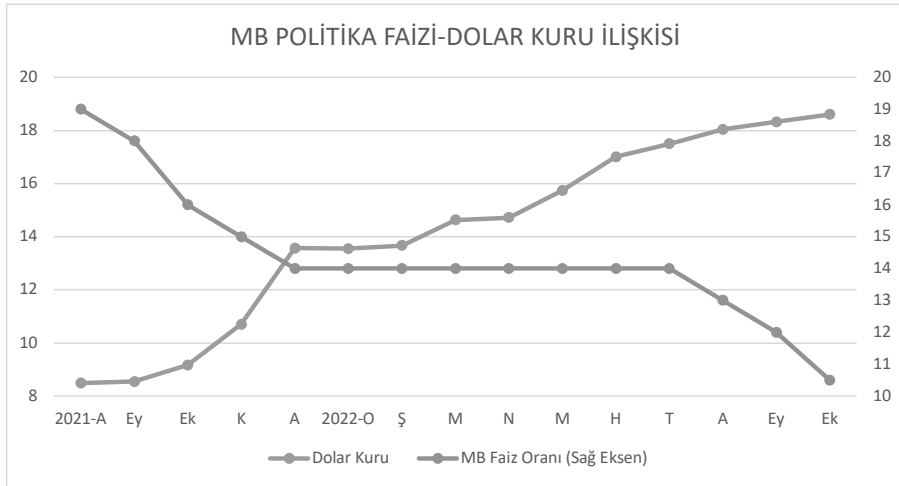
Öte yandan dövize ve altına olan talebi engellemek için Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasını icat eden ve bunun sonucunda Hazineyi ve Merkez Bankası'nı çok büyük zarara sokan Hükümetin acizyeti ortadadır. KKM uygulamasının Mart-Ekim arasındaki 8 aylık dönemde Hazineye maliyeti 91.6 milyar liradır. Merkez Bankası'nın da en az bu

tutarda bir maliyeti yükleneceği düşünüldüğünde ve KKM uygulamasını desteklemek için vazgeçilen vergiler de hesaba katıldığında KKM'nin ekonomiye olan maliyetinin 2022 yılında 300 milyar lira seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Faiz indirim sürecinin ikinci aşaması olarak adlandırabileceğimiz dönemde Merkez Bankası 2022 yılı Ocak-Temmuz aylarında faiz oranlarını değiştirmemiş, ancak hem döviz kurları yeniden artmaya başlamış, hem de enflasyon çok hızlı bir artış trendine girmiş ve yüzde 79,6 seviyesine yükselmiştir.

Bu arada MB, bir taraftan arka kapı politikasıyla piyasaya döviz satmaya devam ederken, diğer taraftan ihracatçının döviz gelirlerinin önce yüzde 25'ini sonra da yüzde 40'ını MB'sına satılması zorunluluğu gibi önlemlerle döviz kurlarındaki artışın önüne geçmeye çalışmıştır.

Uygulamanın üçüncü aşamasında, döviz kurlarındaki hızlı artış sonucunda finans piyasalarında yaşanan istikrarsızlık ve bunun reel ekonomiye yansımaya başlaması neticesinde MB Ağustos ayından itibaren yeniden faiz indirim sürecine başlamış ve 4 ay art arda faiz indirerek yüzde 14 olan faiz oranını Kasım ayında yüzde 9 oranı ile tek haneli seviyeye çekmiştir.

Türkiye ekonomisinde bütün bunlar olurken Başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkeler parasal sıkılaştırmaya giderek faiz oranlarını artırmaya başlamışlardır.

Diğer taraftan MB politika faiz oranını düşürürken, piyasadaki faizler daha yüksek seviyelerde oluşmaya devam etmiş, MB makro ihtiyati önlemler adını verdiği uygulamalarla bankaların verdikleri faiz oranlarını ve kredi hacimlerini kontrol etmeye çalışmıştır.

Şimdi ise faiz oranlarında yeni bir indirimin beklenmediği ancak önümüzdeki seçim sürecinin de etkisiyle ekonomideki para miktarının artırılacağı ve bu çerçevede kredi hacminin genişletileceğini bir döneme girildiği görülmektedir.

Bu süreç ülkemizin döviz rezervlerini tüketmiştir. 2019-2021 döneminde Merkez Bankası tarafından Hazine ile yapılmış bir protokole dayanarak kamu bankaları eliyle piyasaya satılan ve toplam tutarının 128 milyar dolar olarak hesaplandığı, 2022 yılında da devam ettiği bilinen uygulamanın dolar kurundaki artışı engellemekteki etkisinin sınırlı oluşu bir yana bu uygulama ile kime, hangi kurdan, ne kadar transfer yapıldığı ve oluşan hazine zararının gerçek miktarı iktidarımızda demokrasilerin açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri gereğince ayrıntılı olarak araştırılacak ve sorumlular cezalandırılacaktır.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanı sık sık kamuoyuna ülkemizin döviz rezervlerinin arttığından bahsetmektedir. Bununla birlikte bu açıklama ekonomimizin gerçek durumunu yansıtmamaktadır. Bir ülkenin brüt rezervleri ile o ülkenin rezerv düzeyi anlaşılamaz. Brüt rezervlerden yükümlülükler çıkarılarak net rezervlere ulaşılmasına gerek vardır. Ancak net rezerv de Merkez Bankası'nın gerçek rezerv durumunu göstermemektedir. Bu çerçevede, net rezervlerden SWAP işlemleriyle diğer ülke Merkez Bankalarından veya yurtdışı bankalardan alınan ödünç dövizleri de düştüğümüzde gerçek rakama ulaşırız ki bu rakam 18 Kasım 2022 tarihi itibarıyla negatif 50,4 milyar dolar seviyesindedir.

Son olarak belirtmek istediğimiz husus, Merkez Bankası tarafından üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanan Enflasyon Raporlarında yer alan enflasyon tahminlerinin isabetsizliğidir. İlgili grafikten de açıkça görüleceği üzere 2021 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 7,8 olarak öngörülen, OVP’de de yüzde 9,8 olarak hedeflenen enflasyon tahmininin her 3 ayda bir yukarıya doğru revize edilerek 2022 yılının son çeyreğinde yüzde 65.2’ye yükseltilmesi vahimdir. Daha da vahimi 2022 yılı enflasyon gerçekleşmesinin Aralık ayında ortaya çıkacak baz etkisine rağmen yılı yüzde 75’ler seviyesinde kapatacak olmasıdır. 20006 yılından bu yana Enflasyon Hedeflemesi rejimin uygulayan ülkemizde hemen her yılda ortaya çıkan sapmaların 2022 yılında en üst seviyeye yükselmesi çok büyük bir sorun olarak gözükmemektedir.

V. 2023 BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bütçe hakkı, milletin seçtiği ve kendisini en geniş şekilde temsil eden parlamentolara aittir. Bu, Magna Carta'dan bu yana süre gelen 800 yılı aşkın demokrasi mücadelesinin en önemli kazanımlarından biridir.

Ancak 2017 yılında yapılan referandumda kabul edilen Anayasa'nın 161. Maddesi; “..Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.” hükmünü taşımaktadır.

Bu hükümle T.B.M.M.'nin Anayasa'nın 87. maddesinde tanımını bulan Bütçe Hakkı elinden alınmıştır.

Bütçe süreci OVP'nin yayınlanmasıyla başlamaktadır.

Anayasal hüküm gereği bütçe kanun teklifinin *mali yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması gereklidir*. Ancak bütçenin TBMM'ye sunulmasından önce yapılması gereken hazırlık çalışmaları ve bunlara ilişkin takvim 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 16. maddesinde yer almaktadır.²⁰ 31.05.2021 tarih ve 7319 sayılı Kanunun 8. maddesiyle 5018 sayılı yasada yapılan değişiklikle daha önce metinde yer alan “mali plan” madde metninden çıkarılarak, mali plan orta vadeli program birleştirilmiştir.

Bu düzenlemelere göre;

(Orta Vadeli Program 2023-2025) 4 Eylül 2022 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

²⁰Cumhurbaşkanlığı merkezî yönetim bütçe kanunu teklifini hazırlar ve bu amaçla ilgili kamu idareleri arasında koordinasyonu sağlar.

Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren orta vadeli programın Resmî Gazete’de yayımlanması ile başlar.

Bu doğrultuda, kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanarak en geç Eylül ayının onbeşine kadar Resmî Gazete’de yayımlanır..

Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi 14 Eylül 2022 tarihinde yayımlanmıştır.)

Özetle; 2023 yılı bütçesi hazırlama takvimi yasal prosedüre uygun olarak hazırlanmış ancak 17.Ekim 2022 tarihinde ilk aşamada bütçe cetvelleri olmadan TBMM'ye sunulmuştur.

Söz konusu dokümanların Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından müştereken hazırlandığı belirtilse de, aslında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş sonrası kurulan ve bütçenin hazırlanmasından ve TBMM'ye sunulmasından sorumlu olduğu belirtilen Cumhurbaşkanı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasındaki eşgüdüm noksanlığı dikkatten kaçmamaktadır.

2023 yılı bütçe değerlendirmelerine geçmeden 2021 yılı Bütçe uygulama sonuçlarının kısa bir değerlendirilmesinin yapılması gerekir.:

2021 yılı Bütçe Uygulama ve Kesin hesap sonuçlarının değerlendirilmesi;

2021 Yılı	Tutar(Milyar TL)
Bütçe giderleri	1.603,5
Bütçe Gelirleri	1.402,0
Bütçe Açığı	201.5
Faiz dışı açık	20,7

2021 yılı Bütçesinin uygulanması sırasında yürütme tarafından Anayasa'nın 161. maddesine uygunluğu tartışmalı bulunan Ek Bütçe Kanununa gerek duyulmaksızın 25.12.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan "19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür." hükmü uyarınca da 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine ödenek eklenmiştir. 2021 yılı içinde merkezi yönetim kapsamındaki 224 kamu idaresinin bütçesine 310.873.907.280,88 TL ödenek eklenmiştir.

Burada notlanması gereken husus yıl sonunda bütçeye 310.873.907.280,88 TL. eklenmesine rağmen 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde 448.833.239,05 TL. ödenek üstü harcama yapılmıştır.

Sayıştay tarafından hazırlanan 2021 yılına ait Genel Uygunluk Bildirimi ve Kesin Hesap Tasarısından; ödenek üstü gider yapılarak ve yedek ödenek tertibindeki başlangıç ödeneğini Bütçe Kanununun 6. maddesi olanaklarını kullanarak Ak Parti iktidarının Ek bütçe yasa teklifine ihtiyaç duymadan mali yılı sonlandırdığı anlaşılmıştır.

Aslında bu durum yaklaşık 15 yıldır devam etmesine ve Sayıştay Genel Uygunluk Bildirimlerinde bu tespitlere yer verilmesine rağmen Anayasanın 87 ve 161. maddelerine aykırı bu tutumda ısrar edilmektedir.

Bu tutum TBMM'nin "Bütçe hakkını" elinden alan ve yasamaya saygı göstermeyen bir anlayışın sonucudur.

Ödenek üstü harcama tutarlarının gelişimi

Yıllar	Merkezi Yönetim Bütçesi Başlangıç Ödenekleri Toplamı(MilyonTL)	Merkezi Yönetim Yıl Sonu Ödenekleri(Milyon TL)*	Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenek Üstü Giderler Toplamı(Milyon TL)	Ödenek üstü Gider/Başlangıç Ödeneği
2014	428.396	519.851	14.180	3,31
2015	520.445	571.125	31.207	6,00
2016	633.511	678.545	21.259	3,36
2017	717.826	771.198	28.424	3,96
2018	844.346	917.752	63.295	7,50
2019	1.029.000	1.100.827	42.728	4,15
2020	1.172.068	1.257.399	94.878	8.09
2021	1.456.568	1.805.710	448,833	0.03

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere ödenek üstü harcama tutarı başlangıç ödeneğinin % 3 ila % 8 si arasında değişiklik göstermektedir.Ancak 2021 yılında yıl sonunda ek bütçe kanunu çıkarılmadan, Anayasanın 161 maddesine aykırı olarak 25.12.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan hüküm gereği 224 kamu idaresinin bütçesine

310.873.907.280,88 TL ödenek eklenmiş olduğu için 2021 yılı için bu oran yüzde 0.03'e düşmektedir.

2020 yılında diğer yıllarda olduğu gibi en yüksek düzeyde ödenek üstü harcamanın Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçelerinde gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

2021 yılı Sayıştay Genel Uyumluk Bildiriminde;

"2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tamamlayıcı ödenekle ilgili 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasını etkileyen ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde aktarılan ve tamamı "Personel Giderleri" ve "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ile ilgili olarak yapılan; genel bütçeli idareler için 417.704.151,14 Türk Lirası, özel bütçeli idareler için 28.102.973,35 Türk Lirası ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar için 3.026.114,56 Türk Lirası olmak üzere, merkezi yönetim toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider tutarı için, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrası ile 5018 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 20, 26, 31 ve 70'inci maddeleri çerçevesinde tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi hususu,,

Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir."

ifadesi yer almaktadır.

2021 yılı Bütçesinin uygulanması sırasında Ek Bütçe Kanununa gerek duyulmaksızın 25.12.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan "19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür." hükmü uyarınca yıl sonunda 2021 yılı Bütçesine yapılan ödenek eklenmesinin Anayasanın 7, 87 ve 161. Maddesine aykırı olduğunu da notlamak gerekmektedir.

2021 yılında Yedek Ödenekler Tertibi yıl başı ve yıl sonu gelişimi

Yıllar	Merkezi Yönetim Bütçesi Başlangıç Yedek Ödenekleri Toplamı(TL)	Merkezi Yönetim Yıl Sonu Yedek Ödenek Toplamı(Milyar TL)*	Yıl Sonu Yedek/Başlangıç Yedek Ödenegi (Kaç katı)
2014	1.199.178.000	25.360.405.215	21,15
2015	1.547.000.000	35.249.761.554	22,79
2016	2.064.576.000	35.480.714.953	17,19
2017	3.662.841.000	38.006.572.361	10,38
2018	2.883.442.000	56.630.396.892	19,64
2019	3.353.443.000	53.420.198.590	15,93
2020	3.749.149.000	96.507.777.429	25,74
2021	4.122.014.000	96.403.795.978	23,38

*Eklenen ve düşülenler dahil

2021 yılında Bütçenin Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının ilgili tertibindeki başlangıçtaki ödenek tutarı 4.122.814..000 TL.dir.(Yasal limit bütçe başlangıç ödeneklerinin %2'sidir.)

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6'ncı maddesi ile (Bütçe Kanununda yer aldığı biçimiyle) Cumhurbaşkanlığına verilen yetkiler dâhilinde yapılan ödenek aktarmaları sonucunda, yedek ödenek tutarı 96.403.795.978 Türk Lirasına ulaşmıştır. Bilahare bu ödeneğin diğer kamu kurumlarına dağıtımı yapılmıştır. Bu tutar başlangıç ödeneğinin yaklaşık 23.38 katıdır.

Diğer bütçe tertiplerinden yapılan aktarmaların çoğunluğu Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü gibi bazı bakanlıkların personel ödeneklerine ilişkin tertiplerdir.

Buralardaki ödenekler yedek ödeneği besleyen depo ödeneği niteliğinde kullanılmakta, ödeneğin buralardan yedek ödeneğe aktarılması sonucu bu tertiplerde kalan ödenek yetersiz hale gelmekte, bunlar çoğunluğu personel ödeneği olduğu için buralarda ödenek üstü harcama gerçekleştirilmekte bilahare Sayıştay Genel Uygunluk bildirimi ile ödenek

üstü harcama için TBMM'den kesin hesap kanun teklifinin görüşülmesi sırasında onay istenilmektedir.

AKP'nin Bütçe uygulamasında yeni buluşu:

2021 yılında Ek Bütçe Kanununa ihtiyaç duyulduğu halde, Ek Bütçe Kanunu yasalaştırılmayarak ödenek eklenmesi yöntemi kullanılmıştır.

2021 yılı Bütçesinin uygulanması sırasında yürütme tarafından Anayasa'nın 161. maddesine uygunluğu tartışmalı bulunan Ek Bütçe Kanununa gerek duyulmaksızın 25.12.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan "19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür." hükmü uyarınca da 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine ödenek eklenmiştir. 2021 yılı içinde merkezi yönetim kapsamındaki 224 kamu idaresinin bütçesine 310.873.907.280,88 TL ödenek eklenmiştir.

Söz konusu uygulama Anayasanın 7, 87 ve 161. maddesine aykırı bulunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanununun "Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının görüşülmesi" başlıklı 19'uncu maddesinin son fıkrasında yer alan;

"Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeven hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir"

hükmünü içermektedir.

2021 bütçe uygulama sonuçları ek bütçe yasasının yasalaştırılmasının gerektiğini teyit etmektedir.

2022 yılı bütçe uygulama sonuçları da bu yıl için ikinci bir ek bütçe yasasının hazırlanmasının gerektiğini teyit etmektedir.

2022 yılı Merkezi Yönetim Kanununda kamu kurum ve kuruluşlarına verilen ödeneklerin yetersiz kalacağının anlaşılması üzerine, T.B.M.M.'ye Cumhurbaşkanı tarafından Ek Bütçe

Kanun teklifi sevk edilmiştir. 29.06.2022 tarih ve 7414 sayılı **2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu İle Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla** , 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki idarelerin 2022 yılı bütçe tertiplerine 817.271.632.000 Türk Lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin bütçe tertiplerine 63.203.143.000 Türk Lirası olmak üzere toplam 880.474.775.000 Türk Lirası ödenek eklenmiştir.**2022 yılı** Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelde yer alan genel bütçe gelir tahmini bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvelde yer aldığı şekilde toplam 1.080.515.421.000 Türk Lirası artırılmıştır.

Eylül 2022 ayı sonu bütçe uygulama sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

BÜTÇE DENGESİ			
2022 YILI GERÇEKLEŞMESİ (Milyon TL)			
	Bütçe (Hedef)*	Ekim	Ekim (Kümülatif)
Bütçe Geliri	2.553.099	224.162	2.199.422
Bütçe Gideri	2.831.472	307.416	2.328.176
Bütçe Dengesi	(-) 278.374	-83.254	-128.754

* 2022 Yılı Bütçe Kanunu A Cetvelinde yer alan ödenekler ve B Cetvelinde tahmin edilen gelir hedefleri ile 07.07.2022 tarih ve 31889 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7414 Sayılı Kanunda yer alan ek bütçe ödenek ve gelir tahminlerinin toplamını göstermektedir..

2023 yılı “bütçe gerekçesi” kitabının 5. sayfasında;

2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda merkezi yönetim bütçe giderleri 1trilyon 750 milyar 957 milyon TL, merkezi yönetim bütçe gelirleri 1 trilyon 472 milyar 583 milyon TL, bütçe açığı 278 milyar 374 milyon TL ve faiz dışı açık 37 milyar 991 milyon TL olarak öngörülmüştür. 29/6/2022 tarihli ve 7414 sayılı 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla2 (ek bütçe) tahsis edilmiş ödeneklerle birlikte merkezi yönetim bütçe giderleri 2 trilyon 831 milyar 472 milyon TL'ye yükseltilmiştir. Söz konusu Kanunla merkezi yönetim bütçe gelirleri ise 2 trilyon 553 milyar 99 milyon TL olarak belirlenmiş, bütçe açığı 278 milyar 374 milyon TL ve faiz dışı fazla 51 milyar 426 milyon TL olarak öngörülmüştür.

Orta Vadeli Program'da (2023-2025) 2022 yıl sonu itibarıyla bütçe açığının 461 milyar 188 milyon TL, bütçe açığının GSYH'ye oranının ise yüzde 3,4 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Diğer taraftan faiz dışı açığın 131 milyar 388 milyon TL, GSYH'ye oranının ise yüzde 1,0 olarak gerçekleşeceği beklenmektedir.

2023-2025 dönemi OVP’de 2022 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri toplamının 3 trilyon 133 milyar 658 milyon TL olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Buna göre yıl sonunda toplam bütçe giderlerinin GSYH’ye oranı yüzde 23,3 olacaktır. 2022 yıl sonunda faiz hariç bütçe giderlerinin 2 trilyon 803 milyar 858 milyon TL olması beklenmektedir. Faiz hariç bütçe giderlerinin GSYH’ye oranının ise 2022 yıl sonunda yüzde 20,9 olarak gerçekleşeceği beklenmektedir.

.. 2022 yılı merkezi yönetim bütçesinde ek bütçe dahil 2 trilyon 553 milyar 99 milyon TL bütçe geliri öngörülmüş iken yıl sonunda bütçe gelirlerinin 2 trilyon 672 milyar 470milyon TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Buna göre toplam bütçe gelirlerinin, hedefin 119 milyar 371 milyon TL üstünde gerçekleşmesi öngörülmektedir.”

İfadesi yer almaktadır.

Söz konusu ifadeler 2022 Merkezi Yönetim Bütçe Gider toplamının (3 trilyon 133 milyar 658 milyon -2 trilyon 831 milyar 472 milyon)=302.186 Milyar TL. 2022 Merkezi Yönetim Bütçe Gelir toplamının 119.371 Milyar TL. aşılacağını, bu nedenle bu yıl içerisinde Anayasa ve 5018 sayılı kanunda yer alan hükümler gereği ikinci Ek Bütçe Teklifinin TBMM’ye sevkinin zorunlu olduğunu teyit etmektedir.

2023-2025 Orta Vadeli Programının değerlendirilmesi (OVP)

Orta Vadeli Program göstergelerinin bir bölümü aşağıda gösterilmektedir. OVP’nin detaylı bir değerlendirmesi bir önceki bölümde yapılmıştır.

OVP 2023-2025 Tahminleri	2021	2022	2023	2024	2025
GSYH TL (milyon TL)	7,249.0	13,429.0	18,654.0	23,438.0	27,440.0
GSYH USD (Milyar Dolar)	807.0	808.0	867.0	952.0	1,065.0
Yıllık Büyüme (%)	11.40	5.00	5.00	5.50	5.50
Ortalama dolar kuru varsayımı	8.9827	16.6200	21.5156	24.6197	25.7653
Varsayılan yıllık kur artış oranı (%)		85%	29%	14%	5%
Kişi Başı Milli gelir tahmini	9,592	9,485	10,071	10,931	12,091
Deflasyon (%)	29.0%	76.5%	32.3%	19.1%	11.0%
Enflasyon (TÜFE yılsonu, %)	36.1	65.0	24.9	13.8	9.9
Cari açık (milyar dolar)	-13.6	-47.3	-22.0	-13.7	-10.0
Cari açık (%)	-1.7%	-5.9%	-2.5%	-1.4%	-0.9%
seyahat gelirleri	20.8	34.0	45.0	55.0	62.0
ihracat (GTS tanımlı, fob, milyar dolar)	225.2	255.0	265.0	285.0	305.0
ithalat (GTS tanımlı, fob, milyar dolar)	271.4	360.0	345.0	363.0	384.0
Dış Ticaret Açığı (milyar dolar)	-46.2	-105.0	-80.0	-78.0	-79.0
Enerji ithalatı (milyar dolar)	50.7	103.5	85.0	76.3	70.9
İşsizlik (Yüzde)	12.0	10.8	10.4	9.9	9.6

Bu bölümde OVP'nin 2023 yılı bütçe büyüklüğü ve ilgili bazı parametrelerinin değerlendirilmesi yapılacaktır.

OVP 2023-2025 Tahminleri - Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyar TL)					
	2021	2022	2023	2024	2024
Harcamalar	1,603.5	3,133.7	4,469.6	5,361.0	6,003.5
Faiz hariç harcamalar	1,422.7	2,803.9	3,904.0	4,663.1	5,229.0
Faiz harcamaları	180.9	329.8	563.6	697.8	774.5
Gelirler	1,402.0	2,672.5	3,810.1	4,778.3	5,594.5
Genel Bütçe Vergi Gelirleri	1,165.0	2,269.6	3,199.5	4,031.3	4,719.7
Diğer Gelirler	237.0	402.9	610.6	747.0	874.8
Bütçe Dengesi	-201.5	-461.2	-659.4	-582.7	-409.0
Faiz Dışı Denge	-20.7	-131.4	-93.8	115.2	365.5
Bütçe Dengesi/GSYH	-2.8%	-3.4%	-3.5%	-2.5%	-1.5%
Faiz Dışı Denge/GSYH	-0.3%	-1.0%	-0.5%	0.5%	1.3%
Faiz giderleri/bütçe harcamaları	11.3%	10.5%	12.6%	13.0%	12.9%

-OVP'de seçim yılı da dikkate enflasyonun gözden çıkarılarak yerine büyümenin hedef alındığı anlaşılmaktadır.

Kamu kesimi genel denge tablosuna bakılırsa 2021 yılında 183,9 milyar TL olan kamu kesimi açığının 2022 yılında 861,9 milyar TL'ye yükselmesi beklenmektedir. Bu kamu kesimi açığının yalnızca bir yıl içinde 4,7 kat artması demektir.. Bu artışta bütçe açığındaki büyük artıştan çok daha fazla etkili olan kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT) açığıdır. KİT'ler 2021 yılında 6,7 milyar TL fazla vermişken 2022 yılında 403 milyar TL açık vermesi beklenmektedir. Bu, durum hükümetin seçim yılını dikkate alarak KİT ürünlerine zam yapılmadığını, KİT'lerin 2022 yılında ciddi anlamda zarar edeceğini göstermektedir.AKP hükümeti KİT zararlarını artırarak sorunu 2023 seçimleri sonrasına ertelemek istemektedir. Bütçede ise 2022 için bütçe açığı tahmini 461 milyar TL. Bu ilk 7 aydaki 29.5 milyar TL'lik bütçe fazlası dikkate alınırsa hesaba yılın kalan aylarında kamu harcamalarında olağanüstü artış beklendiğini göstermektedir. AKP hükümeti baz etkisiyle Aralık sonu itibarıyla enflasyonun düşeceği kanaatini muhafaza etmektedir.

Bütçe harcamalarının 2023'te 2022'ye göre yüzde 43 artması, bütçe açığının da aynı oranda artması sonucunu doğurmuştur. Seçim harcamaları dikkate alınmamış görünmektedir veya AKP hükümeti. bütçenin büyük bölümünü seçime kadar harcamayı düşünmektedir.

Peki, şimdi OVP ile ne yapıldı? Özet tabloya hızla bir göz atalım.

OVP ile ne yapıldı? (milyar TL)

Açıklama	Revize 2022	OVP 2022	Değişim %
Bütçe Harcamaları	2.831,5	3.133,7	10,6
Mal ve hizmet alımı	214,8	258,3	20,2
Cari transferler	1.078,3	1.224,4	13,5
Sermaye giderleri	277,6	206,3	(-) 25,7
Yedek ödenek	0	66,2	
Bütçe Gelirleri	2.553,1	2.672,5	4,6
Vergi gelirleri	2.185,9	2.269,6	3,8
Bütçe Açığı	(-) 278,4	(-) 461,2	65,6

OVP ile 2022 yılı bütçesi adeta yenilenmektedir. Bütçe harcamaları yüzde 10.6 artırılmaktadır. Bu yeni bir ek bütçe kanun teklifini zorunlu kılmaktadır. Mal ve hizmet alımları yüzde 20.2, Cari transferler yani hane halkına, esnafa, köylüye yapılan yardımların ödeneği de yüzde 13.5 artırılmakta, yatırım harcamalarında dörtte bir kesintiye gidilmekte, Bütçe gelirleri de yüzde 4.6 oranında yukarı doğru revize edilmekte, bütçe açığı yüzde 65.6 oranında artırılmış olmaktadır.

2023 yılı bütçe açığı / GSYH oranı yüzde 3.5 olarak öngörülmüş. Bu oran 2022 yılı gerçekleşme tahmininin 0.1 puan üzerindedir. '022 yılı bütçe rakamlarının dahi ikinci kez revize edildiği bir konjontürde seçim yılı olacağı da dikkate alınarak 2023 yılında mali bozulmanın düzeyinin daha farklı olması mümkün görülmektedir.

Kur tahmininin yanlışlığı

OVP'den yapılan hesaplamalar dolarda 2022 ortalamasının 16.62 olarak varsayıldığını göstermektedir. Doların Kasım ayı itibarıyla geldiği seviyenin bu tahmini anlamsız kılması mümkündür. 2023 yılı Dolar kuru ise 21.52 olarak tahmin edilmiştir.

2022 yılında bir önceki yılın iki katına çıkmış olan USD/TL kurunun nasıl olup da 2023 yılında 5 puanlık bir artışla kalacağı açıklanmaya muhtaçtır.

Büyüme oranı aynı düzeyde kalırken, ithalatta fazla bir gerileme olmadan cari açığın nasıl olup da 2022 yılının yarısında fazla gerileyeceğinin yanıtı da OVP'de yoktur. Seçim yılı olan 2023 yılında dış denge tahminlerinin de yanlış yapıldığı anlaşılmaktadır. Dış Ticaret açığı 2022 Kasım sonu itibarıyla 100 Milyar Dolara yaklaşmış bulunmaktadır.

Enflasyon Oranı:

Ekim sonu itibarıyla % 85.5 olan TÜFE, % 122.9 oranındaki ÜFE rakamları esas alınırsa enflasyon oranının 2022 yılı sonunda 65.0 olarak tahmin edilmesi bütün umutları Aralık sonu itibarıyla baz etkisine bırakıldığını göstermektedir.

2023'te enflasyonun 40 puan bir gerilemeyle yüzde 24,9'a, izleyen 2 yılda da yüzde 13,8 ve yüzde 9,9'a inmesi projeksiyonu OVP'de yer almaktadır. Enflasyonun bir yılda böyle keskin düşüşü gerçekçi değildir, bunun ekonomideki yan etkileri üzerinde hiç kafa yorulmadığı anlaşılmaktadır.

Kur problemi Türkiye'nin gündemine cari açık problemini getirmektedir.

Bu duruma ilişkin tablodan da görüleceği üzere 2002-2021 arasında toplam 589 Milyar 545 Milyon Dolar cari açık rakamına ulaşılmıştır.

Dış Ticaret açığı Kasım 2022 sonu itibarıyla 100 Milyar Dolar sınırına dayanmış bulunmaktadır.

DIŞ TİCARET VE CARİ AÇIK VERİLERİ

YILLAR	İTHALAT-CİF (MİLYON USD)	İHRACAT-FOB (MİLYON USD)	DIŞ TİCARET DENGESİ (MİLYON USD)	YILLAR	CARİ AÇIK (MİLYON USD)
2002	51.554	36.059	-15.495	2002	-626
2003	69.340	47.253	-22.087	2003	-7.554
2004	97.540	63.167	-34.373	2004	-14.198
2005	116.774	73.476	-43.298	2005	-20.980
2006	139.576	85.535	-54.041	2006	-31.168
2007	170.063	107.272	-62.791	2007	-36.949
2008	201.964	132.028	-69.936	2008	-39.425
2009	140.929	102.143	-38.786	2009	-11.358
2010	185.544	113.883	-71.661	2010	-44.620
2011	240.839	134.906	-105.933	2011	-74.402
2012	236.544	152.462	-84.082	2012	-47.962
2013	251.661	151.803	-99.858	2013	-63.621
2014	242.177	157.610	-84.567	2014	-38.848
2015	207.234	143.839	-63.395	2015	-27.314
2016	198.618	142.530	-56.089	2016	-26.849
2017	233.800	156.993	-76.807	2017	-40.584
2018	223.047	167.921	-55.126	2018	-20.745
2019	210.345	180.834	-29.511	2019	8.561
2020	219.517	169.638	-49.879	2020	-37.303
2021	271.400	225.200	-46.200	2021	-13.600
Toplam				Toplam	-589.545

2022/11	331.098	231.248	-99.850	2021/08	-39.717 ²¹
2022 GT	360.000	255.000	-105.000	2022 GT	-47.300
2023 *	345.700	265.000	-80.000	2022 *	-22.000
2024 *	363.000	285.000	-78.000	2023 *	-13.700
2025 *	384000	305.000	-79.000	2024 *	-10.000

GT: Gerçekleşme Tahmini

*: Orta Vadeli Program 2022-2025

Türkiye’de “**enflasyonu düşük, büyümeyi yüksek**” tutmak için izlenen “**dış borca dayalı iç denge**” politikası, belli fasılalarla bugünkü gibi devalüasyon krizlerine sebep olmuştur. Ama bu politikadan vazgeçilmemiştir. Çünkü, cari açısız büyüme modeli günün sonunda “**kalıcı fiyat istikrarı ve istikrarlı büyüme**” sağlayacak olsa da, ülkemizde bunu gerçekleştirecek bir iktisadi vizyon ve siyasi irade yoktur.

NET HATA VE NOKSAN RAKAMININ YÜKSEKLİĞİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (**TCMB**) verilerine göre, cari denge Eylül 2023 sonu itibarıyla -37.977 açık verirken net hata noksanda ise toplam 24.439 milyar dolarlık giriş gerçekleşmiştir. Yıllar itibarıyla net hata ve noksan rakamlarının gelişimi de aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Bunlar son dönemde revize edilen rakamlardır.

Net hata ve noksan tutarları(2015-2022)

Yıllar	Net hata noksan tutarı(Milyon Dolar)
2012	-66
2015	8.520
2016	9.922
2017	-9.725
2018	21.084
2019	-5.777
2020	-7.566
2021	1.350
2022(Eylül)	24.939

Bu durumun ülkenin FATF tarafından Gri listeye alınıp alınmaması ile ilgili olup olmadığını bilmiyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar olduğu 2002-2021 arası 20 yıllık dönemde toplam 18 adet alacakların yeniden yapılandırılması ve/veya Varlık Barışı (Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması) Kanunu yürürlüğe konulmuş durumdadır.

Bunlardan 6 adedi Varlık Barışına ilişkin hükümleri içermektedir.

Ancak bu Varlık Barışı Kanunları dolayısıyla Türkiye getirilen altın, döviz, diğer menkul kıymet varlığının tutarı ilgili idareler tarafından da bilinmemektedir.

Bu konuda tarafımızca yöneltilen soru önergelerine tatminkar cevaplar alınamamaktadır.

2023 Merkezi Yönetim Bütçesi harcama kalemlerinin dağılımı

Bütçe harcama kalemlerinin dağılımı, yani bütçenin sosyo ekonomik analizi, tüm dünyada devletlerin sınıfsal niteliğini gösterir. Bütçenin en önemli özelliği devleti yönetenlerin kimi temsil ettiğini kime hizmet ettiğini yani iktidarın sınıfsal niteliğini ortaya koymasıdır

Devletin hangi sosyal sınıfa dayandığının en bariz göstergesi bütçedeki ekonomik dağılımdır.

Bu açıdan bütçeye bakacak olursak;

2023 yılı Merkezi Bütçe rakamları (Milyar TL)*

	Tutar(Milyar TL)
Bütçe Giderleri	4.469,6
Faiz Hariç Giderler	3.904,0
Faiz Giderleri	565,6
Bütçe Gelirleri	3.810,1
Vergi Gelirleri	3.200,0
Bütçe Açığı	659,4

*2023-2025 Orta Vadeli Mali Plan

2023 yılında Merkezi Bütçe ödenekleri 2022 yılına göre (ek bütçe dahil) % 57.9 oranında artırılmaktadır. **Ancak 2022 yılının başlangıç ödeneğine göre bu oran;% 155.25'i bulmaktadır. Bu rakam TÜİK tarafından gizlense de gerçek enflasyon rakamına yakın bir oranı ifade etmektedir.**

Bütçe açığının Gayri safi milli hasılaya oranı % -3.5 olacağı öngörülmektedir. Faiz giderlerinin bütçe giderleri içindeki payı % 13.7 den 12.65'e düşmüş gibi görünmektedir. Ancak 2022 yılsonu gerçekleşme beklentisine göre; 10.5'den 12.65'e yükselmiş bulunmaktadır.

Faiz giderlerindeki bu eğilim 2018 yılından bu yana artış yönünde kendisini göstermektedir. 2018 yılında Bütçe Giderleri içindeki faiz giderinin payı % 8.91 iken bu rakam 2019 yılında % 10.00, 2020 yılında % 11.14, 2021 yılında ise % 11.28, civarında gerçekleşmiştir. 2022 yıl sonu beklentisi ise, % 10,5 civarındadır.

Aynı şekilde faiz giderlerinin vergi gelirlerine oranı 2018 yılında % 11.91 iken bu oranın 2021 yılında % 15.52, olarak gerçekleşmiştir. 2022 'de % 14.53 civarında gerçekleşmesi, 2023 de ise % 17.67'ye e çıkacağı tahmin edilmektedir.

Bunun anlamı vergi gelirlerinin faiz giderlerini finanse etme oranı artmaktadır

2023 yılı bütçesinin ekonomik sınıflandırılması (Milyar TL) *2023-2025 Orta Vadeli Mali Plan

	Tutar(Milyar TL)	Oran
Personel giderleri	948,1	21.21
Sosyal Gv. Kur. Devlet primi Gid.	154,6	3.45
Mal ve hizmet alım gideri	318,7	7.13
Cari transferler	1.681,5	37.62
Sermaye giderleri	315,8	7.06
Sermaye transferleri	36,0	0.80
Borç verme giderleri	359,2	8.03
Yedek ödenekler	90,0	2.01
Faiz giderleri	565,6	12.65
Toplam:	4.469,6	

2023 yılında merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 3.810 Milyar TL.'ye, vergi gelirlerinin ise 3.199,5 Milyar TL.'ye ulaşacağı tahmin olunmaktadır.

2023 Bütçenin vergi gelirlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir.

2023 Yılı Vergi Gelirleri (MilyarTL)	2023	%
Gelir Vergisi	495.000,0	15,5
Kurumlar Vergisi	619.100,0	22.3
Dahilde Alınan KDV	203.600,0	6.3
İthalde Alınan KDV	931.400,0	26.3
ÖTV	510.600,0	17.2
MTV	38.700,0	1.1
BSMV	75.100,0	2.3
Harçlar	55.500,0	3.5
DV	105.200,0	1.8
Diğer	165.300,0	4.9
Toplam	3.199.500	

2023 yılında da vergi gelirlerinin yaklaşık % 52'sinin dolaylı vergilerden oluşacağı, diğer ve gelir ve servet vergilerinin oranının ise % 48 civarında gerçekleşeceğinin tahmin edildiği anlaşılmaktadır.

Ancak kesinleşen 2020, 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin vergi bölümündeki gerçekleşen verilere bakıldığında ve 2022 uygulama sonuçları incelendiğinde, doğrudan vergilerin toplam vergilere oranının % 33.7'ye, dolaylı vergilerin toplam vergilere oranının ise % 66.1' re ulaştığı tespitinden hareketle dönem sonunda ibrenin daha fazla dolaylı vergilere kayacağı düşünülmektedir.

2023 yılında toplanması düşünülen vergilerin yine yaklaşık ¾'ünün maaşlı ücretli çalışan işçi ve memur kesiminden alınacağı anlaşılmaktadır.

Vergi Harcamaları- 2023 Bütçesinin Sosyal yönü ve Gelir dağılımına etkisi

(Teşvik ve indirimler dolayısıyla vazgeçilen vergi ve harçlar) tutarı ise 994,3 Milyar TL. olarak hesaplanmaktadır.

2022 yılında 336 Milyar TL olan vergi harcaması tutarı 2023 yılında 994.3 Milyar TL'ye çıkmaktadır. Vergi harcaması" tablosuna göre, istisna ve muafiyetler kapsamında gelecek yıl 443.4 milyar lira gelir vergisi, 280.8 milyar lira kurumlar vergisi, 161.8 milyar lira KDV, 45.8 milyar lira ÖTV, 62.3 milyar lira diğer vergiler kapsamında olmak üzere toplam 994.3 milyar lira vergiden vazgeçilecektir. Bu konuda başkaca bir ayrıntıya yer verilmemiştir.

Vergi harcaması tutarı yani vazgeçilen vergi tutarı 2023 yılında yaklaşık 658,3 Milyar TL. artmaktadır. Bu rakam 2023 yılında bütçe açığının neredeyse tümüne denk gelmektedir.

Vergi harcamaları bütçe giderlerinin yüzde 22.2'sine denk gelmektedir. Vazgeçilen vergi gelirleri toplam vergi gelirlerine oranlanırsa, 2023 için yüzde 31 gibi daha da yüksek bir oran elde edilmektedir. Bu durum vergi sisteminin sınıfsal bir özelliğini de göstermektedir.

2022 yılında öngörülen bütçe açığı rakamının 659,4 Milyar TL olduğu dikkate alınırsa yani bu yıl devlet vergi harcamalarından vazgeçerek büyük bölümü sermaye sınıfı lehine transfer yapmaktan imtina etmesi halinde bir ölçüde bütçe açığının kapatılacağı söylenebilir.

Vergi ayrıcalıklarının boyutunu görmeden bütçenin ve vergi sisteminin bütünü kavramak mümkün görünmemektedir.

İstisna ve muafiyetlerle delik deşik edilmiş bir vergi sisteminin sürdürülmesi artık mümkün değildir ve bu durumun acilen değiştirilmesi gerekir.

Yasama organının yürütmeye (2018’den itibaren Cumhurbaşkanına), ayrıntılarını ve gerçekleşme sonuçlarını tam olarak bilemeden devrettiği bu devasa “vazgeçilen vergi gelirleri” hesabı, bütçe hakkının açık ve büyük çaplı bir istismarına dönüşmüştür.

Tevkifatla (yani stopajla kaynağında) tahsil edilen Gelir Vergisi(GV) payı, 2023 için yüzde 91 olarak öngörülmüştür. (2023 yılı Bütçe Teklifi, s.96’ya göre). Bunun büyük bölümü ücret gelirleri üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ücretlilerin GV içindeki payı da artık yüzde 70’i aşmıştır. Oysa ücret gelirlerinin GSYH içindeki payı yüzde 26’ya düşmüştür. Yani GV payı/milli gelir payı oranı 3 katıysına yaklaşmıştır. Bu, ücretliler üzerinde oluşan vergi baskısının inanılmaz boyutlarını göstermektedir. Üstelik asgari ücret düzeyi kadar bir gelirin vergi dışı bırakılmasına rağmen GV’de böyle bir sonuç alınmaktadır. Bunun nedeni, vergi dilimlerinin dar tutularak ücretlilerin hızla üst dilimlerdeki oranlara tabi tutulmasıdır.

Kentsel rantların vergilendirilmediği, menkul sermaye gelirlerinin neredeyse vergiye tabi tutulmadığı bir ortamda bu rakamlar bütçenin sınıfsal tercihini göstermesi açısından önemli bulunmaktadır.

-Vergi alınması gerekenlerden vergi alınmamaktadır.

-Vergi alınması gerekenlerden borç alınmakta onlara faiz geliri verilmektedir.

-Devlet aldığı vergi ve borçları da faiz ödemelerine ve yabancı para kuruna bağlanmış garanti ödemelerine aktarmaktadır.

Faiz giderlerinin 2023 yılında 565,6 Milyar, 2024 yılında 697,8 Milyar, 2025 yılında ise 774,5 Milyar TL. olacağı şimdiden öngörülmektedir. Bu durum gelecek dönem Merkezi Bütçeleri için sıkıntılı bir husus işaret etmektedir.

Sosyal yardım tutarı:

İktidar 2023 yılında bütçede faiz harcamaları için yaklaşık 15.000 kişilik rantıye sınıfına ve Londra tefecilerine 565,6 Milyar TL ödenek ayırırken, Kur Korumalı Mevduat için başlangıçta 25.500 Milyar TL. bir kaynak ayırırken, bütçeden 84 milyonluk kitle için 2023 yılında yapılacak sosyal harcama tutarı 258,4 Milyar TL. tutarında bulunmaktadır.

Yıllar itibarıyla merkezi yönetim bütçesi içindeki iki kalemin ağırlığındaki değişime bakıldığında;

2002 yılında Merkezi Yönetim Bütçe harcamaları içindeki faiz ödemelerinin oranı % 43.25 iken sosyal yardım harcamalarının oranı %..1.08. dir.

2016 yılında Merkezi Yönetim Bütçe harcamaları içindeki faiz ödemelerinin oranı % 8.60 iken sosyal yardım harcamalarının oranı %..5.10. dir.

2023 yılında Merkezi Yönetim Bütçe harcamaları içindeki faiz ödemelerinin oranı % 12.65 iken sosyal yardım harcamalarının oranı %..5.8 dir.

Söz konusu veriler iktidarın sosyo ekonomik tabanının 2002 yılından 2015 yılına kadar nasıl değiştiğini, **2023 yılına gelindiğinde farklı bir trende girildiğini göstermektedir.**

Halka hizmet için yola çıkılıp sonuçta rantiyeye hizmet eder haline geldiğini göstermektedir.

Kaldı ki, bütçede yandaş kesimlere, rantiyeye, pazarlık usulüyle yani rekabetsiz ortamda verilen ihalelerle aktarılan kaynakları tam olarak tespit etmek için daha ayrıntılı çalışmalar yapmak gerekir.

Vergi harcamaları rakamı içinde ücretliye giden kısım düştükten sonra kalan miktarın bilinmesi halinde daha değişik hesaplamaların yapılması mümkün olabilirdi.²² Bu rakama yatırım bütçesi içinde yer alan mal ve hizmet alımları rakamları arasında gizlenen şehir hastaneleri ve karayolları, köprüler gibi geçiş garantili projelere ödenen miktarı (102.062 Milyar) ve faiz harcamalarını (565.6 Milyar TL.), Kur Korumalı Mevduat Giderlerini (ki 2023 yılı için bu rakam 25.005 MilyarTL. olarak bütçede tahmin edilmiştir.) eklediğimizde bütçeden bu ayrıcalıklı sınıf ve zümreye ayrılan payın minimum tutarına ulaşılması mümkün olabilirdi. Ancak bu rakamlar elimizde olmadığından detaylı bir hesaplama yapamamaktayız.

Bu kesimin sermaye gelirleri üzerinde alınan vergileri bütçeye oranladığımızda (kurumlar vergisi/MYB0) % 13.85 rakamına ulaşılmaktadır.

Bu oranlar bütçenin gelir dağılımı açısından durumunu kaba taslak göstermektedir.

Bütçenin fakir ve yoksul kesimlerden aslında bir avuç zengine, sermayedar kesimine kaynak aktarmanın bir aracı haline geldiği görülmektedir.

Sonuçta;

Bütçe içinde faiz harcama gider oranları artmaktadır.

²² 2023 yılı Bütçe görüşmeleri sırasında bu konuda Hazine ve Maliye Bakanına yöneltilen soruya, Bakan yazılı yanıt vereceğini ifade ederek cevap vermiştir.

Ancak; faiz sebep enflasyon sonuç tezini işlemeye devam edilmektedir.

Ama mali açıdan faiz sebep bütçe açığı ve yeni borçlanma sonuç gerçeği nerede durmaktadır.

AKP uzunca bir süre başarılı bir şekilde uyguladığı yoksulluğu yönetme stratejisini bile terk etmiştir.

Mali kaynak kısıtına girince fakirden alıp zengine aktarmaya yönelmiş,kur korumalı mevduat uygulaması ile yine rantıye kesimine kaynak aktarmaya devam etmiştir.

AKP ve fakirliği yönetme amaçlı kurgulanan **sosyal harcamalardan faiz ve ödeme garantili projeler lehine kısıtlamaya başlamıştır. Zor zamanlarda tercih yapma zorunluluğu ortaya çıkanca iktidarın sınıfsal niteliği hemen ortaya çıkıvermiştir.**

Kumandalı ekonomi yönetimi-Kur Korumalı Mevduat uygulaması:

Ak Parti hükümeti Aralık 2021 ayının ortalarında uyguladığı TEM modelinin başarısızlığa uğradığını, kurların sürekli yükseldiği ve enflasyonu da yükselttiği bir ortamda bankaların verdiği faize ek olarak Hazine veya TCMB'den kur farkı ödeyerek faizi enflasyona denk getirmeye ve bu yolla dövize dönüşün önünü kesmeye çalışan Kur korumalı mevduat hesabı uygulamasına geçmiştir.

Kur korumalı mevduat; TL mevduat hesaplarına faize ek olarak kurda oluşacak değişimlerin farkını da eklemek suretiyle yüksek getiri vermeyi amaçlayan bir mevduat çeşididir. TL mevduatlardan kur korumalı mevduata geçenlere bankalarca ödenen faizinurdaki değişimi karşılamaması halinde değişim TL aleyhine olmuşsa aradaki fark faize ek olarak Hazine tarafından bütçeden ödenmektedir. Ayrıca Döviz tevdiat hesabını bozarak kur korumalı mevduat hesabı açanlara yine aynı sistem çerçevesinde ödeme yapılmaktadır yalnız burada farkı Hazine değil Merkez Bankası (TCMB) ödeme yapılmaktadır. TCMB'nin yılbaşından bugüne kadar bu hesaplara yaptığı ödeme konusunda yayınlanmış bir veri bulunmamaktadır.

Bu karma karışık hesapların icat edilmesinin tek nedeni faize faiz denilmeden örtülü faiz harcaması yapılmasıdır....

Bu izlenen yöntemin çok önemli sakıncaları bulunmaktadır.

Ulusal parayı yabancı paralara endekslemek ulusal paraya duyulan güveni temelinden sarsma anlamına gelmektedir.

Bir ülkenin Merkez bankasının görevi kendi bastığı paraya itibar sağlamak olmalıdır, bastığı parayı başka paralara endeksleyen bir merkez bankası ve bunu kullanan devlet her şeyden önce kendi bastığı paraya güvenmiyor demektir.

Bankaların ödemesi gereken faizin önemli bir bölümünü konuya hiçbir şekilde muhatap olmaması gereken Hazine'nin ödemesi bütçeye gereksiz yük getirerek bütçe açığının büyümesine yol açmaktır. Böylece tasarruf sahipleri, tasarrufu olmayanların ödediği vergilerden de adı faiz olmayan ama faiz olan bir payı almış olmaktadır.

Bu durum aynı zamanda gelir dağılımı adaletinin iyice bozulmasına yol açmaktadır.

Aynı şekilde bankaların ödediği faize hiçbir şekilde muhatap olmaması gereken TCMB'nin bu uygulamayla dövizden dönerek kur korumalı mevduat hesabı açanlara fark ödemesi gereksiz yere zararlar karşışmasına yol açacaktır. TCMB, yılsonunda bilançosunu zararlar kapatırsa (ki bugünkü görünüm ciddi bir zarar oluşumunu işaret ediyor) bu zararı Hazine karşılayacaktır. Bu da yine bütçeye gereksiz bir yük getirilmesi demektir.

Bu uygulamanın yanısıra mükelleflerin, yabancı para ve altın hesaplarını, kur korumalı mevduat (KKM) ya da katılım hesabına dönüştürmeleri halinde, bu mevduat ve kar paylarından elde edecekleri faiz ve kâr payları ile diğer kazançları için 2022 yılı sonuna kadar tanınan vergi istisnası getirilmiş ve bu süre daha sonra 2023 yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

Döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmaya karşı vatandaşın yatırımlarını korumak için devreye alınan kur korumalı TL mevduatı değişik kaynaklardan kamuoyuna açıklanan bilgilere göre cazibesi azalmakla birlikte 1.474.441.000.000 TL:'ye ulaşmıştır.

Toplam mevduatta payı 2022 Ekim ayının ilk haftasında yüzde 17,49 ile en yüksek seviyeye çıkan KKM mevduatları Kasım ayının ikinci haftasında toplam mevduatta yüzde 17,18'e düşmüştür.

Ayrıca Vergi mevzuatında yapılan değişikliklerle gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine kur farkının vergiden istisna edilmesi, bazı şartlarla dönüşen mevduatlara ilişkin faiz gelirlerinden vergi alınmaması gibi teşviklerle, kuru dizginlemek için mevduata örtülü faiz artışı uygulaması niteliğinde bulunan kur korumalı TL mevduat düzenlemesinin yaygınlaştırılması ve bu uygulama süresini uzatarak daha fazla sonuç alınmak istenilmesine rağmen, **bu uygulama bu aşamada dolarizasyonu artırıcı bir nitelik kazanmıştır. Döviz kurunda yükselme tedrici de olsa devam etmektedir.**

Kur korumalı mevduat uygulaması, dolarizasyonu azaltmak bir yana artırmış, yanı sıra bütçeye gereksiz yükler yüklemiş ve gelir dağılımını daha da bozmuş bir uygulama olarak tarihe geçecektir.

KKM uygulaması dolayısıyla 2022 yılı bütçesinde başlangıçta ödenek öngörülmemesine rağmen 2022 yılının Haziran ayında çıkarılan Ek Bütçe Kanunu ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinin 14-12.44-01-05.44 tertibine 40 Milyar TL'lik ödenek konulmuştur. Bu durum bile 2022 yılı bütçesinin hazırlanması ve yasalaştırılması çalışması sırasında KKM uygulamasının öngörülmediğini sonradan tırmanan kur krizi sırasında günü birlik olarak başvuru bir uygulamaya gidildiğini teyit etmektedir.

Söz konusu bütçe tertibine 2023 yılı için 25.005.644.000 TL. ödenek konulduğu anlaşılmaktadır.

Hazine tarafından desteklenen Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarına bugüne kadar yaklaşık 91,6 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirildiği Hazine ve Maliye Bakanı tarafından 9 Kasım'da ifade edilmiştir. Hazine ve Maliye Bakanı, 9 Kasım itibarıyla 2,3 milyon mudinin, yaklaşık 1,5 trilyon TL'lik tasarrufunun bu hesaplarda değerlendirildiğini KKM'nin vadeli mevduat içindeki payının yüzde 27 olduğunu belirtmiştir.

KKM'ye mart-eylül arasında bütçeden 84,9 milyar TL ödeme yapılmıştı. KKM'nin Merkez Bankası'na yükü konusunda kamuoyuna şu ana kadar herhangi bir açıklama yapılmamasına ve Plan ve Bütçe Komisyonuna ilgi verilmemesine karşın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın bütçe sunumunda kullandığı “Hazine'ninkinin yüzde 75'i kadar” ifadesi dikkate alındığında Merkez Bankası'nın kur garantisi için mevduat sahiplerine Eylöl itibarıyla yaklaşık 63,7 milyar lira ödediği hesaplanmaktadır.

Ayrıca vergi kanunlarında yapılan istisna düzenlemeleri dolayısıyla yaklaşık 25 Milyar TL'lik bir vergi tahsilatından vazgeçilebileceği, ilgili kanun tekliflerinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında ifade olunmuştur.

Ancak söz konusu düzenleme ile 1.400 trilyon TL.'yi aşan Kur Korumalı Mevduat artık sistem için risk oluşturmaktadır. Söz konusu tutarın çözülerek dövize yönelmesi halinde sistemde oluşacak döviz kuru riski tahmin edilememektedir.

Kur Korumalı Mevduat uygulamasının Anayasa'ya aykırı sorgulanmalıdır.

Anayasanın 73'üncü maddesinde “*Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.*” hükmünde geçen *kamu gideri* ifadesinin tanımına Anayasa’da yer verilmemiştir.

Kamu gideri kavramı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3/h maddesinde “*Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri*” şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun m.3/h uyarınca bir giderin kamu gideri sayılabilmesi için kanunlara ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanması gerekir. Bu noktada dayanağı kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi olmayan giderlerin kamu gideri sayılmaması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 3/h’ncı maddesinde “*iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri*” denilerek bu çerçeveye çizilmeye çalışılmıştır.

Ancak her türlü kamu giderinin bu hükmün son cümlecisindeki “diğer giderleri” kapsamında değerlendirilmemesi gerekir.

Literatürde kamu gideri ifadesi, “kamusal ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan giderler” olarak tanımlanmaktadır. Kamusal ihtiyaçlar da, karşılandığında toplumsal bir sosyal fayda yaratan ihtiyaçlar olarak düşünülmesi icap etmektedir.

Genel olarak, toplumsal fayda yaratmayan harcamalar için yapılan giderlerin kamu gideri sayılmaması ve bunların finansmanın da vergilerle karşılanmaması gerekir.

Bir başka ifade ile Anayasa’nın 73. maddesi uyarınca vergiler sadece kamu giderlerini finanse edebilmek için tahsil edilmelidir. Kamu gideri olmayan bir gider için vergilerin kullanılması mümkün değildir.

Bu noktada gerçek kişilerin, kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gerçek usulde vergilendirilen mükellefler ile kurumlar vergisi mükelleflerinin mevduatlarını “Kur Korumalı mevduat hesaplarında tutmaları karşılığında kendilerine devlet

bütçesinden (hazineden) ilave ödeme yapılması veya mükellef konumunda bulunanlar için dönem sonunda değerlemeden kaynaklanan faiz, kar payı ve diğer kazançlarının vergiden muaf tutulması ile ilgili düzenlemelerin müştereken Anayasa'nın 73 maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

KÖİ Projeleri:

Kamu Özel İşbirliği projeleri dolayısıyla yabancı para cinsinden verilmiş garantilere ilişkin yükler konusunda herhangi bir bilgimiz bulunmamaktadır. Bunların sözleşmeleri ve verilen garantiler kamuoyundan gizlenmektedir.

Bu tutarların yabancı para cinsinden ödenecek olması kur yükselişlerinden ne kadar etkilenmektedir. Türkiye hazinesi bu yükü daha ne zamana kadar taşıyacaktır.Bu durum gelir dağılımını bozucu bir etki yaratacaktır.

Kamu- özel işbirliği projelerinin bütçeye olası finansman yükleri konusunda 2023 yılında 102.062 Milyar TL.lik bir kaynak ayrıldığı anlaşılmaktadır.Bu konuda daha detaylı açıklamalar şerhin Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı ile Sağlık BakanlığıBütçelerinde yapılmıştır.

3 yıl (2023-2025) için tahmin edilen toplam rakamın ise 323.627.000.000 TL.'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir Söz konusu tutarın kur krizi dikkate alındığında gerçekçi bir tahmin olmadığı düşünülmektedir.

KÖİ Projeleri ve Şehir Hastanelerinin Bütçeye Yüğü (2023-2025)

	2023	2024	2025
Ulaştırma Bakanlığı Ulaştırma Projelerine Ait Trafik Garantileri ve Katkı Ödemeleri	1.750.000.000	1.712.000.000	1.212.000.000
Karayolları Ulaştırma Projelerine İlişkin Trafik Garantileri ve Katkı Ödemeleri	53.650.000.000	69.548.000.000	75.005.000.000
Şehir Hastaneleri Hizmet Alım Giderleri	18.946.000.000	23.000.000.000	27.000.000.000
Şehir Hastaneleri Kullanım Bedeli	27.716.000.000	37.269.000.000	36.819.000.000
Toplam:	102.062.000.000	131.529.000.000	140.036.000.000
Genel Toplam			323.627.000.000

Otoyol-köprü-tünel-havalimanı ve şehir hastaneleri nedeniyle verilmiş bulunan yabancı para cinsinden gelir garantilerinin ileriki yıllardaki yükü konusunda bize dağıtılan bütçe dokümanlarında herhangi bir açıklama bulunmamaktadır.

Aslında bu yükümlülüklerin hesaplanarak gelecekte ödenecek borçlar gibi ilgili hesap ve tablolara aktarılması gerekir.

Bu yüklerin önümüzdeki 5 yılda ne tutarlardan oluşacağını belirlenmesi ve bunun bir cetvel ekinde Bütçeye eklenmesi yönündeki önerimiz kabul görmüştür.

Döviz Cinsinden veya Dövizle Endeksli Sözleşme Bedellerine İlişkin Düzenlemelerin bir an evvel KÖİ projeleri içinde uygulanması gerekmektedir.

Borçlanma

20 yıldır kesintisiz olarak ülke yönetiminde bulunan iktidar tarafından izlenen kısa vadeli, vizyonsuz ve hatalı neoliberal ekonomi politikalarının sonucunda döviz-faiz kıskacına sıkıştırılmış Türkiye ekonomisi bir birikim rejimi krizi yani yapısal bir kriz yaşamaktadır.

Neoliberal düzenle insanı ve emeği tamamen dışlayan, sadece ekonomik verimliliğe odaklı, sıcak paranın ülkeler arasında hızlı ve kolay hareket etmesinin yolu açılmıştır.

Kamu varlıklarının, kişi veya kurumların yeterliliklerine bakılmaksızın özelleştirilmesi dayatılarak, yabancı sermayenin enerji, bankacılık, telekomünikasyon, güvenlik, ulaştırma gibi sektörlerle ve çok önemli doğal kaynaklara sahip olmalarına, bunları kontrol etmelerine izin verilmişti. Bu düzenle İşçilerin sendikalaşma hakları kısıtlanarak, işten çıkarmalarda kolaylıklar sağlanmış, İşsizlik oranları tarihte görülmemiş seviyelere ulaşmıştır.

Tarım arazileri yok edilerek ithalat rejimine geçilmiş, ülkeler, olası krizlerde gıda ve beslenme sorunlarıyla, kıtlık riskiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Rusya-Ukrayna savaşı sonrası

Bu politikalarla kemer sıkma ve özelleştirme programları uygulanarak sermaye piyasaları kural dışı hale getirildi, fiyat kontrolleri kaldırılarak serbest ticaretin önü açıldı ve hükümetlerin ekonomi üzerindeki etkilerinin azaltılmasıyla üreten, emekçi sınıf sermayenin insafına terkedilmiştir.

Türk ekonomisinde dış ve iç dengeler uzunca bir süredir alarm vermektedir. Özellikle tek adam parti devleti projesini hayata geçirme kararıyla birlikte ortaya çıkan, hukuk devleti

alanındaki yıpranma ülkenin yatırımcılar için cazibesini azaltmıştır. 20 yıldır uygulanan, ekonomiyi sıcak para bağımlısı haline getiren yanlış politikalar, ülkenin küresel piyasalarda yarışma gücünü azaltmış, gelir ve servet dağılımını bozmuştur.

Türkiye, bu iktidar tarafından özellikle 2007'den sonra uygulanan ekonomiyi sıcak parayla şişirme stratejisiyle dolarkolik hale gelmiştir. Ekonomi, dış borca batırılmış, bu da vatandaşla “büyüme” olarak sunulmuştur.

Merkezi yönetim brüt borç stoku 31 Ekim 2022 tarihi itibarıyla 3 trilyon 807,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Borç stokunun 1 trilyon 313,5 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 2 trilyon 494.2 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. Ocak ayında 2.8 trilyon lira olan borç stoku, 10 ayda 1 trilyon lira artmıştır. 2022 Eylül'den Ekim'e artış 133 milyar lira'ya ulaşmaktadır.

Merkezi Yönetim Borç Stokunun 2017-2022(Ekim) arasında gelişimini gösterir tablo aşağıdadır(Milyar TL)

	TOPLAM	TL STOK	DÖVİZ STOK	DÖVİZİN PAYI %
2017	877	535	341,5	38,94
2018	1.067	580,3	486,8	45,62
2019	1.329	668,5	660,5	49,70
2020	1.813	794,5	1.018	56,15
2021	2.748	933,2	1.815	66,05
2022	3.808	1.314	2.494	65,49

Tablodan Merkezi Yönetim Borç Stokunda döviz payının artan kurlara göre yukarı yönde değiştiği görülmektedir. Hazine rakamları üzerinden yapılan projeksiyonlar daha kritik bir tablo ortaya çıkarmaktadır. Çünkü enflasyona endeksli borçların faiz yükü ödeme tarihinde belli olacağından şimdi açıklanan rakamlar içinde değildir. Döviz cinsi borçlanmalarda da oluşacak kur seviyesine bağlı benzer bir durum söz konusudur. İşte bu faiz ve kur yükü ile ilgili projeksiyonlarla ortaya çıkacak gerçek tabloda, ana para + artı faiz yükünün 7.1 trilyon lirayı bulduğu, iç borç kısmında faiz yükünün ana parayı geçtiği anlaşılmaktadır.

İç Borç Faiz Ödemeleri tutarı iç borç ana para tutarını geçmiş durumdadır.

Kasım 2022 itibarıyla Hazine'nin ödemesi gereken iç borç ana parası 1.8 trilyon TL, faiz 2.6 trilyon TL. Toplam 4.4 trilyon TL'dir.Dış borç ana para stoku 101 milyar dolar. Faiz ödemeleri projeksiyonu 43 milyar dolar. Toplam 144 milyar dolar'a ulaşmaktadır.

İÇ BORÇ STOKU				
Dönem	Ana para (Milyar TL)	Faiz (Milyar TL)	Toplam (Milyar TL)	Faiz payı %
Ağu.21	1.152	699	1.851	37,8
Eylül	1.169	723	1.892	38,2
Ekim	1.187	757	1.944	38,9
Kasım	1.205	781	1.986	39,3
Aralık	1.316	795	2.111	37,7
Oca.22	1.321	1.068	2.389	44,7
Şubat	1.355	1.204	2.559	47,0
Mart	1.397	1.347	2.744	49,1
Nisan	1.483	1.743	3.226	54,0
Mayıs	1.504	2.053	3.557	57,7
Haziran	1.565	2.098	3.663	57,3
Temmuz	1.611	2.175	3.786	57,4
Ağustos	1.676	2.400	4.076	58,9
Ekim	1.800	2.600	4.400	59,1

Bu durumun doğal sonucu Merkezi Bütçeden ödenen faiz giderlerinde ileriki dönemlerde gözlemlenecek artıştır. 2002 yılından bu yana bütçeden ödenen faiz giderlerindeki azalma 2018 yılından itibaren yükselişe geçmiştir.

Söz konusu tutarın borçlanma stratejii ve kur krizi nedeniyle daha da artacağı düşünülmektedir.

2002-2025 BÜTÇEDEN ÖDENEN FAİZ GİDERLERİ

YILLAR	Bütçeden Ödenen Faiz Gideri (TL)	Artış Oranı (%)
2002	51.728.000.000	25,98
2003	58.527.000.000	13,14
2004	56.491.000.000	-3,48
2005	45.680.000.000	-19,14
2006	45.963.000.000	0,62
2007	48.753.000.000	6,07
2008	50.661.000.000	3,91
2009	53.201.000.000	5,01
2010	48.299.000.000	-9,21
2011	42.232.000.000	-12,56
2012	48.416.000.000	14,64
2013	49.986.000.000	3,24
2014	49.913.000.000	-0,15
2015	53.006.000.000	6,20
2016	50.247.000.000	-5,21
2017	56.700.000.000	12,84
2018	74.000.000.000	30,51

2019	99.940.000.000	35,05
2020	134.000.000.000	34,08
2021	190.800.000.000	42,39
2022/09	207.111.000.000	-
2022 GT	341.900.000.000	79,19
2023 *	581.800.000.000	70,17
2024 *	718.000.000.000	23,41
2025 *	796.900.000.000	10,99

*: 2023 -2025 Orta Vadeli Program

GT: Gerçekleşme Tahmini

Aşağıdaki tablo 2002 ila 2025 yılları arasında faiz giderleri ile bütçe giderleri ve faiz gideri ile vergi gelirleri arasındaki ilişkiyi özetlemektedir Borç Faizleri ve vergi gelirleri arasındaki orandaki iyileşme de tersine dönmüş bulunmaktadır. Kur krizi nedeniyle tersine dönüşün devam edeceği anlaşılmaktadır.

(milyon
TL)

YILLAR	Bütçe Gideri (A)	Faiz Gideri (B)	Faiz Gideri / Bütçe Gideri (B/A)	Vergi Geliri (C)	Faiz Giderinin Vergi Gelirine Oranı (B/C)	Faiz Dışı Bütçe Dengesi
2002	119.604	51.728	43,25%	60.356	85,70%	11.544
2003	141.248	58.527	41,44%	82.491	70,95%	18.319
2004	152.093	56.491	37,14%	100.373	56,28%	27.363
2005	159.687	45.680	28,61%	119.628	38,19%	38.777
2006	178.126	45.963	25,80%	137.480	33,43%	41.320
2007	204.067	48.753	23,89%	152.835	31,90%	35.045
2008	227.030	50.661	22,31%	168.108	30,14%	33.229
2009	268.219	53.201	19,83%	172.440	30,85%	440
2010	294.358	48.299	16,41%	210.560	22,94%	8.217
2011	314.606	42.232	13,42%	253.809	16,64%	24.448
2012	361.886	48.416	13,38%	278.780	17,37%	19.004
2013	408.224	49.986	12,24%	326.169	15,33%	31.443
2014	448.752	49.913	11,12%	352.514	14,16%	26.544
2015	506.305	53.006	10,47%	407.818	13,00%	30.400
2016	584.071	50.247	8,60%	459.001	10,95%	20.989
2017	678.269	56.712	8,36%	536.617	10,57%	8.932
2018	830.800	74.000	8,91%	621.500	11,91%	1.100
2019	999.489	99.940	10,00%	673.315	14,84%	-23.754
2020	1.202.236	133.962	11,14%	833.062	16,08%	-38.781
2021	1.599.642	180.852	11,31%	1.402.000	12,90%	-20.700
2022 GT	3.133.700	329.800	10,52%	2.672.500	12,34%	-131.400
2023	4.469.600	565.600	12,65%	3.810.100	14,84%	-93.800

2024	5.361.000	697.800	13,02%	4.778.300	14,60%	115.200
2025	6.003.500	774.500	12,90%	5.594.500	13,84%	365.500

GT: Gerçekleşme Tahmini

*: 2023 - 2025 Orta Vadeli Program

Türkiye'nin brüt dış borcu ise tüm kesimler itibarıyla 2022 yılının ilk altı ayı sonunda 444.4 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun 179.2 Milyar doları kamu sektörüne, 29.4 milyar doları Merkez Bankasına 235.8 Milyar Doları ise özel sektöre aittir.

TÜRKİYE'NİN DIŞ BORÇ STOKU

2002 ila 2022 yılına Türkiye'nin Dış Borç Stokuna ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TÜRKİYE'NİN BRÜT DIŞ BORÇ STOKU VE MİLLİ GELİRE ORANI

YILLAR	KAMU SEKTÖRÜ TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR USD) (I)	TCMB TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR USD) (II)	ÖZEL SEKTÖR TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR USD) (III)	TÜRKİYE BRÜT DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR USD) (I+II+III)	TÜRKİYE BRÜT DIŞ BORÇ STOKU / GSYH (%)
2002	64,5	22,0	45,4	131,9	55,4
2003	70,8	24,4	53,3	148,5	46,9
2004	75,7	21,4	68,8	165,9	40,8
2005	70,4	15,4	89,8	175,7	34,8
2006	71,7	15,7	127,5	214,9	38,9
2007	73,7	15,8	169,6	259,1	37,9
2008	78,5	14,1	192,4	285,0	36,4
2009	83,7	13,2	179,5	276,4	42,4
2010	89,4	11,6	207,2	308,2	39,6
2011	96,3	9,3	215,0	320,6	38,3
2012	107,0	7,1	2243,2	357,3	40,7
2013	118,9	5,2	281,0	405,1	42,3
2014	121,3	2,5	293,1	416,9	44,3
2015	116,9	1,3	284,6	402,8	46,5
2016	123,7	1,1	281,1	405,8	46,7
2017	137,2	1,8	311,9	450,9	52,5
2018	143,2	5,9	296,8	442,6	55,5
2019	161,2	8,4	268,8	434,2	57,1
2020	178,4	21,4	255,4	450,1	62,8
2021	179,9	26,1	236,6	442,6	54,8
2022/06	179,2	29,4	235,8	444,4	53,7

Türkiye'nin dış borcu son 20 yılda yaklaşık olarak 3,36 e katlanırken, geliri ise aynı hızla artmamıştır. Özellikle 2011 sonrasında brüt dış borcun milli gelire oranında ciddi bir artış yaşanmaktadır.

AKP'nin göreve geldiği 2002 yılından bu yana bakıldığında, dönemin ekonomide en belirgin özelliklerden birinin de dış borcun kamunun üzerinden alınıp şirketlerin ve vatandaşların sırtına yüklenmesi olduğu görülecektir.

Kamunun borcundaki azalışa karşın şirketlerin net döviz borcunda özellikle 2009 yılından sonra büyük bir artış yaşandığı görülmektedir. Bunun sebebi Hükümetin 2009 yılının Haziran ayında da aldığı, döviz geliri olmayan şirketlerin dövizle borçlanmasına imkanı sağlayan karardır

Dış Borç Stokunun GSYİH' oranı ise 2020 yılında, 2002 yılından bu yana ikinci en yüksek değer olan 62.8 rakamına ulaşmıştır. Bu oran 2002 yılı sonu itibarıyla 54.8 olan ve 2013 yılına kadar bir ölçüde düşen rakamın (41.3) yaklaşık 21.5 puan üstüne çıkmıştır.

Ancak 2018 yılından itibaren yükün tekrar kamu kesimine kaymakta olduğu gözlenmektedir. **Özel banka ve şirketlerin dış borçlarındaki düşme, Türkiye'nin toplam dış borç ödemelerini aşmıştır.** Nedeni ortadadır: Kamu sektörünün dış borç stoku düşmemiş; yükselmiştir **Kamu sektörü dövizle borçlanarak dış borç yükünü daha fazla devralmaktadır.**

Neden kamu sektörünün tüm öğelerinde net döviz bilançoları “eksi” değerlere sürüklenmiştir?

TCMB, ve üç kamu bankası ve Hazine, karmaşık işlemler sonunda döviz piyasalarını desteklemektedirler; 2018 ve 2019 yıllarında net döviz rezervlerini tüketerek dolar baskılanmıştır. .Faiz maliyeti daha düşük olduğu için kamu açığının finansmanında dolar borçlarının payı artmıştır; döviz kurundaki artışın maliyeti ileriye kaydırılmaktadır.

Borcu geri ödeme problemi

Eylül sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2021 yıl sonuna göre %14,7 oranında artışla 139.5milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku yüzde 9,6 yükselişe 56,3 milyar dolar, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku yüzde 16,1 artarak 51,2 milyar dolar oldu.

Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2021 yıl sonuna göre %17,2 oranında artarak 26,0 milyar ABD doları olurken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu %11,2 oranında artarak 81,5 milyar ABD doları olmuştur.

2022 Eylül sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu %46,7'si ABD doları, %25,2'si Euro, %8,8'i TL ve %19,3'ü diğer döviz cinslerinden oluşmuştur.

2022 Eylül sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 185,3 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu stokun 15,5 milyar ABD dolarlık kısmı, Türkiye'de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurt dışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluşmaktadır. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün %20,1, Merkez Bankası'nın %17,3, özel sektörün ise %62,6 oranında paya sahip olduğu gözlenmektedir.

Yukarıda özetlenen tablo, cari açık problemi(-39.16Milyar Dolar) ve (-34.5) Merkez Bankası rezervi(Swap hariç -50.4 Milyar Dolar) problemiyle ve yaşanan döviz kuru krizi ile birlikte değerlendirildiğinde, önümüzdeki dönemin borç ödeme koşulların oldukça zorlaştığı anlaşılmaktadır.

Türkiye'nin CDS oranı yüksek.

10..01.2022 tarihi itibarıyla CDS primi 528 civarında dolaşmaktadır.

22 Kasım 2022 tarihinde gerçekleşen 15.09.2027 vadeli sabit kuponlu hazine bonusu ihalesinde ortalama yıllık bileşik faiz 10.11 olmuştur.

21.11.2022 tarihinde gerçekleşen 21.05.2026 vadeli TLREF endeksli hazine bonusu ihalesinde ortalama yıllık bileşik faiz 16.99 olmuştur.

08.11.2022 tarihinde gerçekleşen 03.10.2029 vadeli değişken faizli devlet tahvili ihalesinde ortalama yıllık bileşik faiz 20.95 olmuştur.

07.11.2022 tarihinde gerçekleşen 15 Ocak 2028 vadeli sABD Doları cinsinden abit kuponlu devlet tahvili ihalesinde % 9.875 olmuştur.

Söz konusu ihale sonuçları Merkez Bankasıncı talimatla indirilen politika faizinin % 9 olmasının devlet borçlanmasında faiz haddini geriye çekemediğini göstermektedir.

Bu bütçe Tarımı Desteklemekte midir?

Tarıma yasal olarak verilmesi gereken destek miktarlarını gösterir tablo şerhimizin Tarım bölümünde yer almaktadır.

Söz konusu tablodan anlaşılacağı üzere tarım sektörüne 186.Milyar 540 Milyon TL. destek verilecek iken destek 54.000 Milyar TL. ile sınırlı kalmaktadır. 2023 bütçesi de tarım sektörü dostu bir bütçe değildir.

2023 BÜTÇESİ-NASIL BİR BÜTÇEDİR?

2023 yılı bütçesi

Ekonomide istihdam yaratacak,

İşsizlik problemini çözecek,

Üretken yatırımları tetikleyecek,

Devletimizin niteliğinin bile tartışılmasına neden olan lüks harcamaları önleyecek,

Hakkaniyetli bir gelir dağılımını yaratacak,

Cari açığı azaltacak,

Döviz kuru artışını engelleyecek,

Borçla finanse edilen tüketime dayalı bir büyümenin yerine üretime dayalı bir büyüme modelinin ilkelerini yaşama geçirecek bir bütçe midir?

Ekonomi yönetiminde halen panik halinde sürüklenme ve kısa vadeli önlemlerin plansızlığı mevcuttur.Daha önceki programlarda olduğu gibi 2023-2025 OVP de yer alan hedeflerin tutmama olasılığı yüksektir.

VI.BÜTÇE BİRLİĞİ VE DÖNER SERMAYELER:

“Bütçe Birliği” ilkesi, Kamu idaresi ile ilgili mali tabloların, kamu idaresinin tüm birimlerinin tüm faaliyetlerini içermesi ve gerçek durumunu yansıtmaya esasına dayanır.

Bu nedenle de bazı bakanlık ve kamu kurumlarının faaliyetlerinin, genel bütçe ve döner sermayeli işletme bütçeleri olmak üzere iki ayrı bütçe yapısı üzerinden yürütülmeleri bu ilkeye aykırıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5’inci maddesinde kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği belirtilmiştir. Kanun’un “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12’nci maddesi, “Bütçe ilkeleri” başlıklı 13’üncü maddesi ve “Muhasebe sistemi” başlıklı 49’uncu maddelerinde; kamu idarelerince kanunla belirlenen bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı; bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı, kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği; kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran her türlü işlemlerini garanti ve yükümlülüklerini belirlenmiş bir düzen içerisinde hesaplara kaydedilmesi suretiyle oluşturulacağı ve muhasebe sisteminin karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir.

Söz konusu maddelerin, 5018 sayılı Kanun’un “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci ve “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddeleri ile birlikte değerlendirilmesi sonucunda, üst yöneticinin sorumluluğunda bulunan tüm mali işlemlerin, tek bir muhasebe sistemi aracılığıyla yürütülmesi veya mali tabloların konsolide edilerek raporlanması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Hâlbuki döner sermaye işletmelerinde bu ilkelere uyulmadığı görülmektedir

Döner sermaye işletmelerinin yeni kamu mali yönetim sistemi içerisinde bir zemine oturtulması amacıyla 5018 sayılı Kanun’un Geçici 11’inci maddesiyle getirilen düzenleme ile bu işletmelerin 31.12.2007 tarihine kadar tasfiye edilerek bağlı bulundukları kamu idarelerinin bütçeleri içine alınması öngörülmüş iken, anılan maddede yapılan değişikliklerle bundan vazgeçilerek 31.12.2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılmalarına

karar verilmiştir. Yeniden yapılandırma süreci tamamlanıncaya kadar geçerli olmak üzere 2007 yılı başında yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile bu işletmelerin bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslarla ilgili düzenlemeler yapılarak anılan işletmelerin bütçe ve muhasebe sisteminin 5018 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Ancak bu düzenlemeler, 5018 sayılı Kanun'da öngörülen bütçe ilkelerinden kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterilmesi ile kamu kaynağının kullanılmasına ilişkin genel esaslardan mali saydamlığın ve hesap verme sorumluluğunun gerçekleştirilmesinde yeterli olmamıştır.

Gelinen noktada, kamu idaresi bünyesinde döner sermaye geliri adı altında bir gelir elde edilmekte ve elde edilen gelirden çeşitli giderler yapılmakta, hizmetlerin bir kısmı döner sermaye bütçelerinden finanse edilmektedir.

Diğer taraftan kamu idaresi bütçesi ile döner sermaye bütçesi arasında gider anlamında net bir ayırım bulunmaması nedeniyle hizmetler ikili bir bütçe yapısı içinde iç içe geçmiş bir biçimde sürdürülmektedir. Bu durumda mal ve hizmet alımları, yapım, bakım, onarım işleri, yolluk ödemeleri, elektrik, su, yakıt giderleri ve benzeri ödemelerin bir kısmı kamu idaresi bütçesinden bir kısmı ise döner sermayeden karşılanmaktadır. Dolayısıyla kamu idaresi ve döner sermaye bütçelerine ilişkin mali tablolar ayrı ayrı incelendiğinde faaliyetlerin ancak bir kısmı hakkında bilgi edinilmekte, kamu idarelerinin faaliyetleri, idare bütçesi ve döner sermaye bütçesi kapsamında anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde raporlanamamaktadır.

Döner sermaye bütçelerinin hazırlanması TBMM'nin kabulü dışında, ait oldukları bakanlık veya idarelerin inisiyatifinde gerçekleştirilmekte, bu yolla yürütülen faaliyetler de uyumlu bir bütün oluşturacak şekilde raporlanamamaktadır. Bu husus TBMM'nin ve kamuoyunun denetimini de engellemektedir.

Döner sermayeli işletme bütçeleri 5018 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde belirlenen bütçe türleri içinde sayılmamıştır. Kanun'da sayılan bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı hükmüne de aykırı bir yapı teşkil etmektedirler. Döner sermayeli işletme bütçeleri aynı kamu idaresi içinde farklı bir bütçe yapısını oluşturmaktadır.

5018 sayılı Kanunun 13'üncü maddesinde kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisinin kanunlarla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla

kullanılacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda kanunlarla tanımlanan Bakanlık veya kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve hizmetlerinin; genel bütçe veya özel bütçe ile verilen harcama yetkisi çerçevesinde Bakanlığa veya ilgili kamu kurumuna tahsis edilen bütçe ve ödeneklerle karşılanması gerekmektedir.

Oysa bazı Bakanlık, Genel Müdürlük veya Kurumlarda döner sermaye işletmelerinin bütçelerinin Bakanlık-Genel Müdürlük ve Kurum bütçelerine denk hatta onları aşan miktarda olduğu, bu döner sermaye kaynaklarının Bakanlık hizmet birimlerince harcandığı anlaşılmaktadır.

Örneğin;2021 yılında Orman Genel Müdürlüğünün 5.218.254.500,00 TL tutarındaki bütçe harcamasına karşılık kendisine bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin toplam harcama rakamı 8.677.358.066,52 TL dir. Sağlık Bakanlığının 2021 yılındaki harcamaları 98.858.841.519,84 TL olmasına karşın bütçe dışında kalan döner sermaye işletmesinden 89.635064.211,46 TL kaynak kullanmıştır. Döner sermaye gelir toplamı ise 92.046.305.849,57 TL.dir.

Bakanlık-genel müdürlük- kamu kurumlarına ait hizmetler ile döner sermaye hizmetlerinin iç içe geçmiş durumda olduğu bu yapıda, harcamalar ikili bir bütçe sistemi üzerinden yürütülmektedir. Mal ve hizmet alımları, yapım, bakım, onarım işleri, yolluk ödemeleri, elektrik, su, yakıt giderleri ve benzeri birçok ödemenin bir kısmı kamu idaresi bütçesinden bir kısmı ise döner sermaye bütçesinden karşılanmaktadır.

Bu ikili bütçe için yapısında oluşturulan mali tablolar ayrı ayrı incelendiğinde faaliyetlerin ancak bir kısmı hakkında bilgi edinilmektedir. Bu mali tablolar konsolide de edilemediğinden Bakanlık-Kurum faaliyetleri bir bütün olarak tek bir mali tabloda raporlanamamaktadır. Bu durum Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçlarının idarelerin gelir ve giderlerinin bir kısmını içermemesi sonucunu doğurmaktadır.

Kamu idarelerinin döner sermaye kaynaklarından karşılanan gelir ve giderleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen bütçe yetkisi dışında gerçekleşmekte olup hesap verme sorumluluğu kamu idaresi temelinde yerine getirilememektedir.

Tahsis edilen bütçe ve uygulama sonuçları Bakanlıkların, Genel Müdürlüklerin ve kurumların tüm faaliyetlerini içermediğinden Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlık faaliyetleri hakkında doğru bilgilendirilememektedir.

Muhasebat Genel Müdürlüğüne ait Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) verilerine göre tüm genel ve özel bütçeli idarelerde (yüksek öğretim kurumları dahil) 3001 adet döner sermaye işletmesi bulunmaktadır. 2018 yılı sonu itibarıyla 2794 olan döner sermaye sayısı 2019 yılı sonu itibarıyla 3001’re ulaşmıştır. DMİS ‘te yer alan bilgilere göre 2020 sonu itibarıyla bu sayı 2289’dur. 2021 sonu itibarıyla bu sayı 2498’e ulaşmıştır. Ancak Sayıştay’ın Sağlık Bakanlığı ile ilgili olarak düzenlediği Denetim Raporunda yer alan bilgilere göre Sağlık Bakanlığı’na bağlı döner sermaye sayısı 956 adettir.

Sayıştay’ın Sağlık Bakanlığı ile ilgili Denetim Raporunda;

“Sağlık Bakanlığına kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için Bakanlığa bağlı olarak 956 adet döner sermaye işletme birimi bulunmakta olup 209 sayılı Kanun’un 1’inci maddesi ile Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra döner sermaye işletme birimleri için 10.000.000.000 TL sermaye tahsis edilmiştir.

209 sayılı Kanun’a göre kurulan döner sermaye işletmelerinin 2021 yılı konsolide mali tablolarına göre; sermayesi 10.000.000.000 TL olup toplam aktif büyüklüğü 8.744.751.428,06 TL’dir. Döner sermaye gelir toplamı 92.046.305.849,57 TL, gider toplamı 89.635.064.211,46 TL; dönem net karı ise 2.411.241.638,11 TL’dir” şeklinde bir açıklama yer almaktadır.

Döner Sermaye sayısı ve Döner Sermayelerin Gelir ve Gider rakamlarının DMİS verilerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

202 Yılı Sonu İtibariyle Döner Sermaye İşletmelerinin Dağılımı

İDARE	DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ	İŞLETME SAYISI
SAĞLIK BAKANLIĞI	Sağlık Bakanlığı	82
ÜNİVERSİTELER	Üniversiteler	125
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Orman Genel Müdürlüğü	341
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	1
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	Devlet Kitapları	1
	Meslek Liseleri	1.405

	652 sayılı KHK kapsamındaki işletmeler	81
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı	3
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	Tarım İşletmeleri	209
	Orman İşletmeleri	93
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	1
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü	1
	Türkiye İstatistik Kurumu	1
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	Özel Bakım Merkezleri	2
	Askeri Fabrikalar ve Askeri Hastanesi (Girne Asker Hastanesi)	24
ADLİ TIP KURUMU	Adli Tıp Kurumu	1
TİCARET BAKANLIĞI	Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü	1
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Meteoroloji Genel Müdürlüğü	1
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	Bakanlık İşletmeleri (Huzurevleri/Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri)	116
	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	1
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi	1
	Devlet Personel Başkanlığı	1
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	Dini Yayınlar	1
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Polis Akademisi Başkanlığı	1
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri	1
YARGITAY	Yargıtay Yayınları	1
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı	1
TOPLAM		2.498

Aşağıdaki tablo ise Döner sermayelerin 2018-2021 yılları itibarıyla gelir ve giderlerindeki değişimi göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere, döner sermayelerin mali büyüklüklerinde 2019 yılına görece artış görülmektedir.

Tablo: Kurumlara Göre Döner Sermayeli İşletmelerin 2018-2021 Yılları Gider ve Gelirleri

(Milyon TL)

Kurumlar	2018		2019		2020		2021	
	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir
Sağlık Bakanlığı	46.800	45.000	56.300	59.670	66.820	59.730	89.600	92.000
Üniversiteler	14.200	12.300	16.600	13.670	18.070	18.440	24.100	29.800
Orman Genel Müdürlüğü	4.000	4.500	4.610	5.710	6.210	7.230	8.600	14.000
Diğerleri	5.800	6.200	6.580	7.500	7.590	8.400	11.300	12.700
TOPLAM	70.900	68.200	84.090	86.550	98.690	93.800	133.600	148.500

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Döner Sermayeli işletmelerin giderleri 2018 ile 2021 arasında yaklaşık % 88 oranına ulaşan artış göstermiştir.

Döner Sermayeli kuruluşların toplam gider tutarı 2021 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 133.6 Milyar Türk Lirasına ulaşmıştır. 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kesin hesap harcamalarının (net) toplam 1.603.545.135.913,74 TL. civarında gerçekleştiği dikkate alındığında Döner Sermaye Giderleri, Merkezi Yönetim Bütçesinin yaklaşık %8.03'ne tekabül etmektedir.

Bu tutar merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından bütçe hesapları dışında toplanmakta ve harcanmaktadır. Merkezi Yönetim bütçesinin yaklaşık % 8.03'ü kadar bir tutar idarelerce de bir bütün olarak raporlanmamakta, Merkezi Yönetim Bütçesini hazırlayan TBMM'nin irade ve bilgisi dışında tutulmaktadır.

Bu nitelikleri ile döner sermayeler TBMM denetimine de tam olarak tutulmamakta, bütçe hakkı TBMM yerine yürütme organlarınca kullanılmaktadır.

Bu da grubumuzun bütçeye karşıtlıklarımızın önemli bir nedeni olmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanı tarafından Mart 2021 ayında kamuoyuna duyurulan “Ekonomi Reform Eylem Planı”nda “31.12.2021 tarihinden itibaren Döner Sermayeler 2022 yılı bütçesinden başlamak üzere aşamalı olarak merkezi yönetim bütçesine dahil edilerek bütçe hakkının kapsamı genişletilecektir,31.12.2022 tarihine

kadar Döner sermaye işletmeleri gözden geçirilecek, verimli olmayan döner sermaye işletmeleri kapatılacaktır.”

denilmesine karşın aradan 20 aylık bir süre geçmesine rağmen söz konusu taahhüt yerine getirilmemiştir.

Döner sermaye malî yönetim sisteminin güncellenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Döner sermaye işletmelerinin 5018 sayılı Kanun’da öngörülen ilke ve esaslara uygun olarak yeniden yapılandırılmaları ve kamu idarelerinin bünyelerinde bulunan döner sermaye işletmelerinin faaliyetlerini de kapsayacak şekilde konsolide mali tablolar üretebilmeleri sağlanmalıdır.

VII.ÖZEL HESAP UYGULAMALARI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolünü düzenlemektedir.

Kanun; Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsamakta, Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbi bulunmaktadır. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar da bu kanunun bazı maddelerine tabidir.

Aslında 5018 sayılı Kanunun ve daha önce uygulamada olan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu sistematüğinde bazı özel şart ve durumları kavrayan; özel gelir kaydı, özel gelirlerin ödenek kaydı, ertesi yıla devri, bağış ve yardımların gelir kaydı ve bunların ödenekleştirilerek kullanımı ve ertesi yıla devri gibi kamu harcama disiplini bozmayan ve saydamlık ilkesine aykırı olmadan bütçeleştirilen ve muhasebeleştirilen uygulamalar bulunmaktadır.

Ancak son dönemde kamu mali sistemine Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir şekilde yerleştirilmeye çalışılan "özel hesap uygulaması"nın bu tür çözümlemelerle ilişkisi bulunmamaktadır.

Özel ödenek, özel gelir ve özel hesap uygulamalarına son veren 14.7.2004 tarihli ve 5217 sayılı Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un genel gerekçesinde,

"Devlet bütçesinin temel ilkelerinden birisi birlik ilkesidir. Bu ilkeye göre, Devlete ait tüm gelir ve giderlerin tek bir bütçede yer alması esastır. Böylelikle, Devlet kaynaklarının tek elde toplanarak harcamalarda saydamlık sağlanması amaçlanmakta, bütçe disiplini kaçışlar ve harcamalarda keyfiyetin önlenilmesine çalışılmaktadır. Bunun istisnasını oluşturan unsurlardan en önemlileri fon ve özel gelir-özel ödenek uygulamalarıdır.

(...)

Fonların tasfiyesi sonrasında başlayan özel gelir-özel ödenek uygulamaları ile diğer mevzuat gereğince devam eden özel gelir-özel ödenek uygulamaları sonrasında bütçelerde başlangıç ödenekleri ile yıl sonu harcamaları arasında önemli farklar doğmaktadır.

Bu çerçevede Teklif ile yürütülmekte olan ekonomik program gereğince özel gelir-özel ödenek uygulamalarının yeniden gözden geçirilmesi, devamında fayda görülenlerin haricindeki uygulamaların kaldırılarak yerine söz konusu özel gelirlerin bütçe geliri olarak kaydedilmesi ve harcamalarının ilgili kurum bütçelerine öngörülecek ödeneklerle yapılması imkanını sağlayacak düzenlemelerin gerçekleştirilmesi, böylece bütçe uygulamalarının daha saydam ve açık olması amaçlanmaktadır.”

ifadeleri yer almıştır.

Son dönemde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilmeye çalışılan mali disiplin delinmeye çalışılmakta, her bakanlık Meclisin onayından geçmeyen ve meclisin denetiminden de kaçırılan hesaplardan harcamalar yapmaya yönelmektedir.

Mali sistemimizin bozulmasına neden olan bu uygulamalar; çıkarılan kuruluş kanunlarına, bazı K.H.K.'lere ve Bütçe Kanunlarına (özellikle E-cetveline) Anayasanın 161'nci maddesinin amir hükmüne karşın, konulan bazı hükümlerle gerçekleştirilmektedir.

Mali sistemimiz içinde yeni birtakım aksaklıklara sebep olacak, mali disiplin ve kontrolü ortadan kaldıracak “özel hesap”, “özel fon hesabı”, “kaynak yönetimi hesabı” gibi isimlerle kontrol dışı hesap, bütçe ve fonlar oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Özellikle E- cetveline konulan bazı hükümlerle, kanunla düzenlenmesi gereken yetkilere benzer hükümler konularak kamu kaynakları mali yönetim ve denetim sisteminin dışına çıkarılmakta, mevcut kamu harcama ve denetim hukukuna tabi olmadan oluşturulan bu hesaplardan yapılacak harcamaların, desteklemelerin, hibelerin; türlerini, sınırlarını, şartlarını, kapsamını, kullanımını, diğer kamu kurumlarına, belediyelere, özel sektör kuruluşlarına ve sivil toplum otoritelerine aktarma esaslarını ve denetimini düzenlemeye Cumhurbaşkanlığı, ilgili Bakanlık veya bakan yetkili kılınmaktadır.

Bu durum Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkının engellenmesine neden olmakta aynı zamanda mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Bu uygulamalarla;

-Kamu idarelerinin bütçe ödeneklerinin bir kısmı bütçe sistemi dışına çıkarılarak özel hesaplara aktarılmaktadır,

-Harcama yetkilisi, muhasebe yetkilisi, gibi görevlilerin belirlenme yetkisi Bakan'a verilmektedir.

-Özel hesap uygulamaları için ayrı bir vezne açılmaktadır.

-Özel hesaptan yapılacak harcamalar kamu harcama hukukunun genel esaslarını belirleyen 5018 ve 4734 sayılı Kanunun kapsamı dışına çıkarılmaya çalışılmıştır. Ancak 6583 sayılı 2015, 6682 sayılı 2016, 6767 sayılı 2017 yılı, 7066 sayılı 2018, 7156 sayılı 2019, 7197 sayılı 2020, 7258 sayılı 2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarına ekli E-Cetvelinde yer alan ve özel hesaptan yapılacak harcamaların 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi tutulmadan yapılmasını hükme bağlayan düzenlemeler Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine yapmış bulunduğu başvuru dilekçelerinde yer alan gerekçeler dikkate alınarak Anayasa Mahkemesi tarafından kısmen iptal edilmiştir.²³

Ancak Anayasa Mahkemesi vermiş bulunduğu bu kararlarda özel hesap yöntemiyle harcama yapılmasını ve bu hesaptan yapılacak harcamalarla ilgili usul ve esasları düzenleme yetkisinin ilgili idareye verilmesini Anayasanın 160 ve 161²⁴ maddelerine aykırı bulmamıştır.

7344 sayılı 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli cetvellerdeki bazı hükümlerin iptali için yapılan başvuru ile ilgili inceleme süreci devam etmektedir.

Özel hesaplarla ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda özetlenmektedir.

-Özel hesaptan yapılacak harcamalar keyfiliğe açık olabilmektedir.

²³6583 sayılı 2015 yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 26.05.2016 tarih ve 2015/7E, 2016/47K sayılı kararı, 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K sayılı kararı, 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K.Sayılı kararı, 7066 sayılı, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 24.09.2020 tarih ve 2018/27 E., 2020/49 K.Sayılı kararı, 7156 sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 24.09.2020 tarih ve 2019/23 E., 2020/50 K.Sayılı kararı, 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 24.02.2022 tarih ve 2022/32 E., 2022/18 K.Sayılı kararı, 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 24.02.2022 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.Sayılı kararı ile 2015, 2016, 2017, 2020, 2021 yılları Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının bazı maddelerin iptaline, bazı maddelerinin kısmen iptaline karar verilmiştir.

²⁴ Anayasa'nın 2017'de değiştirilmeden önceki hükümleri.

-Özel hesaptan yapılan harcamaların denetimi, genel denetim yerine, ilgili bakanın yetkilendirilmesiyle yapılmaktadır.

-Özel hesaptan yapılan harcamalar üzerinde TBMM'nin olağan denetimi bulunmamaktadır.

-Özel hesaplar iç denetime tabi tutulmamaktadır.

-Özel hesaptan yapılan harcamaların usulleri, belgelendirilmesi ve muhasebeleştirilmesi denetlenmesi konuları Bakan tarafından belirlenen usul ve esaslara bırakılmaktadır.

-Bu durum hem mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ile bağdaşmamakta hem de kamu mali yönetimi ve kontrol Kanununa, hem de Anayasaya aykırılık oluşturmaktadır.

-Sayıştay'ın özel hesapları takibi ve denetimi konusundaki yetkisi tartışmalıdır.

Ancak Anayasa Mahkemesi yukarıda sözü edilen kararlarda söz konusu düzenlemelerde özel hesaba aktarılmak suretiyle kullanılan ödeneklerin Sayıştay denetimine tabi olmayacağına yönelik herhangi bir düzenleme yer almadığından, bu bütçe ödeneklerinin özel hesaba aktarıldıktan sonra bu hesaptan yapılan harcamaların da Sayıştay denetimine tabi olduğunu, özel hesaba aktarılan ödeneklerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konusunda Bakanlıklarına yetki verilmesinin, harcamaların Sayıştay denetiminden çıkarıldığı anlamına gelmediğine karar vermiştir.

Söz konusu uygulama 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra başlatıldığı halde “Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik” 17.10.2017 tarih ve 30213 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmeliğin 1. maddesinde bu Yönetmeliğin amacı; *“yılları merkezi yönetim bütçe kanunu veya diğer kanunlar uyarınca, belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ya da projelerin desteklenmesi amacıyla oluşturulan özel hesaplardan yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir”* şeklinde tarif edilmiştir. 01.01.2017 tarihinden geçerli olmak üzere çıkarılan söz konusu Yönetmelik hükümlerine rağmen bazı kamu idarelerinin bünyelerinde bulunan bu tür hesaplarla ilgili işlemleri bu Yönetmelik belirlemeleri kapsamında dahi muhasebeleştirmekten kaçındıkları gözlenmiştir.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda,²⁵

“Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik” hükümlerine göre, 01.01.2017 tarihi itibarıyla Yönetmelik kapsamındaki tüm özel hesaplara aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesinin ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılması ve özel hesaplara ilişkin malî işlemlerin kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir malî tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin malî raporları içerisinde gösterilmesi gerekmesine rağmen;

-Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan, gümrük kapılarının yap-işlet-devret modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri kapsamında işletme süresince elde edilen kantar gelirlerinden Bakanlık payına düşen kısmın toplandığı hesabın,

-Milli Eğitim Bakanlığı tarafından; Okul-Aile Birliği Yönetmeliği'nin 17'nci maddesine göre okullardaki kantin ve benzeri yerlerin kiraya verilmesi ya da işletilmesi ile elde edilen gelirden, ilgili maddede belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “Okul Aile Birliği Hesabı”nın, Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi çerçevesinde elde edilen gelirden, Yönerge'de belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “Çocuk Kulübü Hesabı”nın ve Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Müdürlüklerinin ÖSYM Tarafından Başvuru Merkezi Olarak Açılması ve Yönetilmesi ile İlgili Protokol çerçevesinde ÖSYM başvuru merkezi olarak belirlenen okulların sınav başvuru ücretlerinden elde ettiği gelirden, Protokol'de belirlenen oranın ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “ÖSYM Hesabının”,

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Mülga 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun Geçici 46'ncı maddesi uyarınca bedelli askerlik uygulaması kapsamında toplanan kaynakların tutulduğu özel hesabın kamu idaresinin malî raporları içerisinde gösterilmediği, tespit edilmiştir.

²⁵ Sayıştay 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu sayfa:26-27

Malî tabloların üst yöneticinin sorumluluğu altında bulunan bütün kaynakları içerecek şekilde hazırlanmaması, 5018 sayılı Kanun'da öngörülen hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.”

değerlendirmesine yer verilmiştir.

Yine 2021 Yılı Sayıştay Genel Uygunluk Bildiriminde de “Merkezi Yönetim Bütçesi Kapsamındaki İdareler Arasındaki Kaynak Transferleri İşlemlerinin Takibinin Değerlendirilmesi” bölümünde aşağıdaki tespitlere yer verilmiştir.

“Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik’te, özel hesap, yılları merkezi yönetim bütçe kanunu ya da diğer kanun hükümleri gereğince belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi veya projelerin desteklenmesi ve benzeri amaçlar için banka nezdinde kamu idaresi adına açılan ve işlemleri muhasebe birimi tarafından yürütülen hesap olarak tanımlanmış; bu hesaba aktarılan tutarların da anılan Yönetmelik’in 6’ncı maddesine göre muhasebeleştirileceği hüküm altına alınmıştır. Yönetmelik’in söz konusu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bendinde;

“a) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak aynı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar bir taraftan 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir....

b) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak farklı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar gönderen kamu idaresinin muhasebe birimince bir taraftan 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir....” denilmektedir.

Aktarılan tutarlar belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, projelerin desteklenmesi ve benzeri amaçlara yönelik özel hesaplara gönderilmektedir.

“Kaynak aktarılan” bazı kamu idarelerinde ödeneklerin ve özel hesaplara aktarılan tutarların tamamının yıl içinde kullanılmaması durumu ortaya çıkabilmektedir .Kaynak transferlerinin tahakkuk işlemiyle gerçekleştirilmesi sonucu olarak bütçe giderlerine kaydedilen tutarlar, “kaynak aktaran” kamu idarelerinde herhangi bir bilanço hesabına

kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiğinden, harcanmayan tutarların kaynak aktaran idarece izlenmesi imkânının ortadan kalktığı görülmektedir.

Bu nedenle; kamu idarelerinin bütçelerinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak yapılan kaynak transferleri ile özel hesaba aktarılan kaynakların, hem “kaynak aktaran” hem de “kaynak aktarılan” kamu idarelerinin mali tablolarında fiili durumu yansıtacak şekilde izlenebilmesi için muhasebe sisteminde uygun hesap kodlarının oluşturulması yerinde olacaktır”

açıklaması bulunmaktadır.²⁶

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Teklifinde, Dışişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, (Kalkınma Ajansları, Bölge Kalkınma İdareleri), Cumhurbaşkanlığı (Milli Savunma Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü) Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Valilikleri) gibi birçok idarenin bütçelerine konulan/veya açılacak tertiplere konulacak ödeneklerin yine Merkezi Bütçe Kanununa ekli (E) cetveline Anayasanın 161. Maddesi hükmüne aykırı olarak konulan hükümlerle özel hesaplara aktarılmasının veya özel hesaplar gibi kullanılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Bu amaçla E-Cetveline konulan hükümlerle (8, 12, 13, 14, 33, 43 ve 50. maddeler) özel hesaplar veya benzeri hesaplara aktarılmak istenilen 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesindeki toplam başlangıç ödeneği tutarı 4.486.230.000,00 TL dir.

"E Cetveli" Maddesi	İçerik	Özel Hesabın Açılacağı / Yararlanacak Kurum	Tutar (TL) (2022 Yılı)	2023 Yılı Başlangıç Ödeneği (TL)
------------------------	--------	--	---------------------------	--

²⁶ Sayıştay 2021 Genel Uygunluk Bildirimi sayfa 61-62

8	a)Dışişleri Bakanlığının gerçekleşmesi önceden öngörülemeyen ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantıların giderlerinin karşılanması amacıyla 13-11.2-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek, yurtdışında açılacak yeni temsilciliklerinin kuruluş aşamasındaki ve daha önceden açılmış ancak mücbir sebeplerle tahliye edilmiş temsilciliklerinin yeniden faaliyete geçirilmesi aşamasındaki ivedi giderlerinin karşılanması amacıyla 13-11.4-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek, Kıbrıs konusunda Bakanlık ve Lefkoşa Büyükelçiliğince yürütülecek çeşitli faaliyetler için 13-11.36-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek ile yurtdışında yürütülecek tanıtım faaliyetleri için 12-11.43-01-05.06 tertibinde yer alan ödenek Dışişleri Bakanlığı bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktararak kullanılır. Aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenir.	Dışişleri Bakanlığı	78.863.000	187.461.000
12	a) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) üyesi ülkelere teknik ve mali destek sağlamak amacıyla, ülkemiz ve diğer üye ülkelerin kamu kurum ve kuruluşları ile İİT bünyesinde ekonomik ve ticari alanda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarca teklif edilen projelerden, İSEDAK sekreteryası görevini ifa eden Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2022 yılı içinde onaylananlar ile önceki yıllarda onaylanmış olup 2022 yılı içinde ödemesi devam eden projelere kullandırılmak üzere Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 57-41.34-01-07.01 ve 57-41.34-01-07.02 tertiplerine bu amaçla tahsis edilen ödenekler, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi nezdinde açılacak özel hesaba aktararak kullanılır. Söz konusu program ve projeler çerçevesinde oluşabilecek harcamalar, program ve projelerin yürütülmesi esnasında Kalkınma ve Yatırım Bankası tarafından talep edilebilecek komisyon, transfer ücreti, döviz kuru farkı ve benzeri nitelikteki harcamalar ile projelerin değerlendirilmesine ilişkin hizmet alımları bu ödeneklerden karşılanır. Bu ödeneklerden yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları belirlemeye Strateji ve Bütçe Başkanı yetkilidir.	Strateji ve Bütçe Başkanlığı	37.325.000	68.810.000

13	1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları vasıtasıyla yürütülen Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Destek Programı ve bölgesel gelişme amaçlı diğer entegre ve tematik destek programları kapsamında sağlanan destekler ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince kalkınma ajansları tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler ile 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bölge kalkınma idarelerince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler; yararlanıcı ve uygulayıcı idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Söz konusu projelerde kullanılmak üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince taahhüt edilecek eş finansman tutarı, bütçe ve bütçe dışı imkânlardan karşılanır. İdare bütçelerinden karşılanan eş finansman tutarlarını, bu amaçla idarelerin bütçelerinde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödeneklerden gider kaydedilmek suretiyle söz konusu projeler için açılan özel hesaplara ödemeye yararlanıcı idareler yetkilidir. Kalkınma ajansı ve yararlanıcı kamu idaresi tarafından proje kapsamı ve proje süresiyle sınırlı olmak üzere 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılabilir. Bu sıra kapsamında özel hesapların işleyişi ve diğer hususlar ile 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenir. Maliyeti 15.000.000 Türk Lirasının üzerinde olan projeler bölge kalkınma idareleri tarafından Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak Yatırım Programına müstakil proje olarak teklif edilir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Bölge Kalkınma İdareleri	-	-
----	--	--	---	---

14	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 27-19.38-01-07.01 tertibinde yer alan Kalkınma Ajanslarının Desteklenmesine ilişkin ödenekten bölgesel girişim sermayesi uygulamaları için belirlenen miktar Cumhurbaşkanının uygun göreceği kuruluşlara aktarılır. Söz konusu ödenğin tahsisi, aktarımı, kullanımı, izlenmesi, denetlenmesi ve gerektiğinde geri dönüşüne dair usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından tespit olunur.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları	710.489.000	1.386.741.000
33	a) Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları kapsamında Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 13-2.2-01-03.04 tertibine tahsis edilen ödenek ve Somali Silahlı Kuvvetlerinin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bütçesi ile Somali Polis Özel Harekat Personelinin eğitilmesi faaliyetleri kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin (05.06) ekonomik kodlarına tahsis edilen ödeneklerin harcanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. Bu usul ve esaslar kapsamındaki harcamalar özel hesaba aktararak gerçekleştirilebilir. b) 2/10/2014 tarihli ve 1071 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararına dayanılarak Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin gönderilmesine karar verilen yerlerde Cumhurbaşkanlığınca görevlendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları harcamalara ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca tespit edilir. c) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 2-2.2-01-05.02 tertibinde yer alan ödenğin özel hesaba aktararak kullanımına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca tespit edilir.	Cumhurbaşkanlığı Milli Savunma Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü	1.665.000.000	2.830.500.000
43	Koruyucu Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülmesi" kapsamında; diş fırçası ve diş macununun alımı için Sağlık Bakanlığı bütçesinin 53-14.42-01-03.02 tertibine bu amaçla konulan ödenğin harcanmasına, diş fırçası ve diş macununun bedeli karşılığında veya bedelsiz olarak dağıtımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir.	Sağlık Bakanlığı	3.149.000	6.513.000
50	4-16.33-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek; Türkiye'de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belediyelerin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullanılır.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	3.000.000	6.205.000

YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ve proje amaçlarına uygun olarak vali tarafından belediyelere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılır.			
	Toplam	2.497.826.000	4.486.230.000

Merkezi Yönetim Bütçe Kanun teklifine ilişkin bazı dokümanlar ve 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporlarındaki bazı tespit ve atıflardan, yine bazı bakanlık ve kamu kuruluşlarınca kullanılan ancak bütçe ve kesin hesap tutarlarına intikal etmeyen “özel hesap” tipinde bazı hesapların varlığı tespit edilmiştir. Bunlarla ilgili bilgi ve değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır.

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında bütçe dışında ölçü ve tartı aletlerinin yerinde muayenesinden elde edilen ve yasal düzenlemelere aykırı olarak İl Müdürlükleri adına bankalarda açılan hesaplarda takip edilen yerinde muayene gelirleri 31.12.2017 tarihi itibarıyla geçen yıldan devreden gelirler dâhil toplam 1.849.943,03 Türk Lirası olup, bu gelirden yılı içinde 439.589,53 Türk Lirası harcama yapılarak 2018 yılına 1.410.353,50 Türk Lirası devretmiştir.²⁷ Ancak 2017 yılından sonra düzenlenen Sayıştay Denetim Raporlarında bu hesaplarla ilgili olarak herhangi bir bilgi verilmediğinden söz konusu hesabın aktif olup olmadığı veya tasfiye edilip edilmediği bilinmemektedir. Bu nedenle söz konusu hesabın 2018, 2019, 2020 ve 2021 verilerine ulaşılamamıştır.

-Çevre ve Şehircilik Bakanlığında Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı bulunmaktadır. 16.05.2012 tarih ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun’un “Dönüşüm Gelirleri” başlıklı 7’nci maddesinin dördüncü fıkrası ile oluşturulan ve Bakanlık Merkez Muhasebe Birimince muhasebe kayıt ve işlemlerinin yerine getirildiği özel hükümlere tabi bir hesaptır. Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı; 29.06.2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin Değişik 11’inci maddesine göre, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri

²⁷ Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Sayıştay Denetim Raporu

Genel Müdürlüğünün 6306 sayılı Kanun kapsamında yürüttüğü görevleri çerçevesindeki iş ve işlemleri kapsamaktadır. Dönüşüm Projeleri Hesabının 2021 yılı gelirleri 4.035.883.807,67 TL. olup giderleri 3.914.269.774,38TL dir.²⁸

-2021 yılında Ticaret Bakanlığının faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabı'ndan 55.576.469,83 TL, kullanılmış ancak bu tutar Bakanlık mali tablolarında gösterilmemiştir. 5910 sayılı Türkiye İhracatçıları Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'ncü maddesinin beşinci fıkrasına binaen çıkarılan Türkiye İhracatçıları Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'in 48'nci maddesinin altıncı fıkrasına dayanılarak düzenlenen yönergeyle İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabı oluşturulmuştur. Ticaret Bakanlığı için Sayıştay tarafından düzenlenen 2020 yılına ait Denetim Raporunda; "Ticaret Bakanlığının denetim ve yönetim yetkisinin olduğu ve hatta yurtdışı personel sabit maaş giderlerinin dahi karşılandığı İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabı'ndan, Bakanlığın faaliyet alanına giren giderlerinin karşılanması amacıyla 2020 yılında 45.310.424,27 TL kullanıldığı ve hesapta 2020 yılsonu itibarı ile 76.506.510,76 TL hesap mevcudu bulunmasına rağmen Bakanlık mali tablolarında gösterilmediği tespit edilmiş olup, söz konusu uygulama 5018 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde bahsedilen hazine birliğine, 7'nci maddesinde belirtilen mali saydamlık ilkesine ve 49'uncü maddesinde belirtilen muhasebe sistemine aykırılık teşkil etmektedir."²⁹denilmesine karşın 2021 yılına ait Ticaret Bakanlığı için düzenlenen Sayıştay Denetim Raporunda bu konuda herhangi bir ifade ve tespit yer almamaktadır.

-Ticaret Bakanlığının TCMB Ankara Şubesindeki 450.408.002 No.lu (DFİF Gider) hesabına ait işlemler muhasebeleştirilmemekte ve Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır. Söz konusu hesapta 2019 yılında, önceki yıl devirleri ve yıl içerisinde eklenen tutarla beraber 9.448.950,38 TL birikmiştir. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) Gelir ve Gider hesapları üzerinde yapılan incelemelerde; Fon kaynaklarından kullandırılan kredilerden toplanan nakdin herhangi bir muhasebe birimi hesaplarında izlenemediği ve atıl olarak bekletiliği anlaşılmıştır.³⁰ Söz konusu bulgu hakkında 2020 yılında da işlem yapılmadığı Sayıştay'ın Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporundan öğrenilmiştir.³¹ Sayıştay'ın 2021 yılı Ticaret Bakanlığı Denetim Raporunda bu konuda herhangi bir tespiti yer verilmemiştir. Bu nedenle söz konusu hesabın akibeti bilinmemektedir.

²⁸ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2021 Sayıştay Denetim Raporu

²⁹ Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu sayfa;14-15

³⁰ Ticaret Bakanlığı Sayıştay 2019 Denetim Raporu

³¹ Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu sayfa;61

-Ticaret Bakanlığı bünyesinde ayrıca Serbest Bölgeler Özel Hesabının bulunduğu, Serbest Bölge İşletici/Bölge Kurucu İşleticiler tarafından Bakanlığın Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü ve bölge müdürlükleri adına açılan banka hesaplarına yatırılması gereken kira gelir paylarının, Bakanlık tarafından özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenleyen yönetmelik çıkarılmaması nedeniyle tahakkuk kayıtlarının yapılamadığı ve dolayısıyla yılı içinde tahsil edilmeyen kira gelirlerinin mali tablolara yansıtılamadığı saptanmıştır. 31.12.2019 tarihi itibarıyla, serbest bölgelerden tahakkuk etmesi gereken 11.430.855,06 kira gelir payından 368.711,42-USD ile buna ilişkin tahakkuk eden 1.368,79-USD gecikme zammının tahsil edilemediği anlaşılmıştır..³² Bu tutarların Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine tabi olmayan serbest bölge özel hesap kira gelir payı tutarlarının yukarıda bahsedilen genel düzenlemelere göre muhasebeleştirilmesi ve kurum mali tablolarına yansıtılması gerekirken, bu işlemlerin yapılmadığı anlaşılmıştır. Ancak Ticaret Bakanlığının 2020 ve 2021 Yılları Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporlarında buna ilişkin herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

-Mülga Ekonomi Bakanlığı bünyesinde 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'a istinaden çıkarılan 2012/1 sayılı Tebliğ'e göre yatırımcılar tarafından ödenen Ekspertiz Ücretleri adı altında bir gelir olduğu, bu gelirlerin Bakanlığın mali tablolarında gösterilmediği anlaşılmıştır. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'a istinaden çıkarılan 2012/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına ilişkin Tebliğ'e göre yatırımcılar tarafından, teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların tamamlama vizesinin yapılması amacıyla ödenen ekspertiz ücretlerinin yatırıldığı banka hesabındaki tutarın, Bakanlığın mali tablolarında gösterilmediği tespit edilmiştir. 2015 yılı sonu itibarıyla bu hesapta biriken tutarın 275.385,88 TL olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu hesabın 2018,2019, 2020 ve 2021 yılı verilerine ulaşılamamıştır.

-Ticaret Bakanlığında 2020 yılında Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payından 36.044.097,19 TL ve Kantar Gelirleri Hesabından 28.478.143,28 TL olmak üzere toplam 64.522.240,47 TL kaynak kullanıldığı tespit olunmuştur. ³³

³² Ticaret Bakanlığı Sayıştay 2019 Denetim Raporu

³³ Ticaret Bakanlığı Sayıştay 2021Denetim Raporu, sayfa:5

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun "Bütçelerden Ayrılacak Paylar" başlıklı 78'inci maddesinde;

"Odalar, borsalar ve Birlikçe hazırlanan bütçelerde;

- a) Genel Kurul kararıyla, Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfına ödenmek üzere yüzde bir oranında,*
- b) Bakanlık iç ticaret hizmetlerini geliştirmek üzere her yıl yüzde biri geçmemek üzere,*

Pay ayrılır.

Bu şekilde ayrılacak payların kullanma esasları ve uygulaması yönetmelikle düzenlenir. (...)." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından çıkarılan ve 27.06.2008 tarih ve 26919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *"İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payının Kullanılması Hakkında Yönetmelik"* te söz konusu payların kullanım yeri ve harcama- satın alma usul ve esasları düzenlenmiş bulunmaktadır. Anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payında toplanan paraların, Bakanlık iç ticaret hizmetlerini geliştirmek maksadıyla kullanılması gerekmektedir. Yapılacak olan harcamaların uygunluğu Bakan onayına tabi iken harcamaların tasarrufu kamu kurumu niteliğinde bir meslek üst kuruluşu olan TOBB'a bırakılmıştır. Nihayetinde hangi harcamaların iç ticaret hizmetlerini geliştirmeye yönelik olduğu Bakanlığın inisiyatifinde bulunmaktadır. Sayıştay tarafından Ticaret Bakanlığı için 2020 yılı Denetim Raporunda;"2020 yılı içerisinde anılan pay hesabında toplam 72.995.070,91 TL'lik tutar birikmiş olup yıl içerisinde bunun 32.533.506,30 TL'si harcanmıştır. Harcanmış olan bu tutar 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Ticaret Bakanlığına tahsis edilen 5.752.364.000,00 TL ödeneğin %0,57'sine tekabül etmektedir. Diğer taraftan 2020 yılı sonu itibarıyla pay hesabının bakiyesi toplam 40.461.564,61 TL'dir."³⁴ şeklinde bir tespiti yer verilmesine karşın 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bu konuda herhangi bir bulguya yer verilmemiştir. Bu nedenle hesabın akibeti bilinmemektedir.

Ticaret Bakanlığında kullanılan ikinci bir kaynak Döner Sermaye Bütçesi içerisinde yer alması gereken kantar payı gelirleridir. Kantar payı gelirlerinin mevzuat hükümlerine aykırı olarak yüklenici adına açılan özel bir hesapta tutulduğu tespit olunmuştur.

2021 Sayıştay Denetim Raporunda;

"Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Gümrük ve Turizm İşletmeleri Ticaret A.Ş. ve özel bir şirket arasında gümrük kapılarının Yap-İşletDevret (YİD) modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri

³⁴ Ticaret Bakanlığı Sayıştay 2020 Denetim Raporu, sayfa 36.

kapsamında, işletme süresince elde edilen gelirlerden Bakanlık payına düşen kısmın yasal düzenlemelere aykırı olarak imzalanan protokol ile Şirket adına açılan banka hesaplarında tutulduğu, yapılan harcamalardan Şirketin sorumlu olmayacağına dair anılan protokole hüküm konulduğu ve bu gelirlerden yapılan harcamalarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmadığı görülmüştür.

Bakanlık, TOBB ve Şirket arasında Nusaybin, Sarp, Habur, Kapıkule, Cilvegözü Gümrük Kapılarının modernize edilmesine yönelik imzalanan uygulama sözleşmelerinin muhtelif maddelerinde; TOBB (veya Şirket) tarafından, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 218'inci maddesi hükmü çerçevesinde, İdarenin talepleri doğrultusunda, gümrük idarelerinin büyük onarım, teknik donanım, kırtasiye ve demirbaş ile tefriş ihtiyaçlarını aynı olarak karşılamak ve yeni gümrük tesisleri inşa etmek üzere, sözleşme süresince her yıl elde edilecek kantar ücretinin %25'inin ayrılacağı, Dilucu, Çıldır, Kapıköy, Halkalı, Esendere, Hamzabeyli ve İpsala Gümrük Kapılarının modernize edilmesine yönelik imzalanan uygulama sözleşmelerinin muhtelif maddelerinde ise sözleşme çerçevesinde elde edilecek kantar ücretinin %25'inin, İdare payı olarak ayrılacağı ve ayrılan bu paya ilişkin işlemlerde uygulanacak usule esasların, Bakanlık ve Şirket arasında yapılacak bir protokolle belirleneceği ifade edilmiştir. Sözleşmelerde ayrıca, İdarece gerek duyulması veya Şirket tarafından teklif edilerek İdarece uygun görülmesi halinde, yatırım döneminde ticari işletmelere geçici olarak izin verilebileceği, bu süre içerisinde Şirketin söz konusu ticari faaliyetlerden kendi payına düşen gelirlerin %25'inin Bakanlık payı olarak ayrılacağı ve ayrılan paya ilişkin işlemlerde uygulanacak usul ve esasların da Bakanlık ve Şirket arasında yapılacak bir protokolle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Uygulama sözleşmelerinin ilgili maddelerinden anlaşılabileceği üzere, YİD modeli ile yaptırılan/modernize edilen ve Şirket tarafından işletilen gümrük kapılarından sözleşme süresince elde edilecek kantar ücreti ile yatırım döneminde ticari faaliyetlerden elde edilecek gelirlerin %25'inin gümrük idarelerinin büyük onarım, teknik donanım, kırtasiye ve demirbaş ile tefriş ihtiyaçlarını aynı olarak karşılamak ve yeni gümrük tesisleri inşa etmek amacıyla ayrılması ve ayrılan paylara ilişkin işlemlerde uygulanacak usul ve esasların da Bakanlık ve Şirket arasında yapılacak bir protokolle belirlenmesi öngörülmüştür.

Bahse konu payların kullanımına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Bakanlık, TOBB ve Şirket arasında 11.10.2011 tarihinde imzalanan Protokol'de ise; Protokol'ün, gümrük kapılarının YİD Sözleşmeleri kapsamında yapımı, işletilmesi ve devrine ilişkin yürürlükte olan sözleşmeler ile imzalanacak sözleşmeleri kapsadığı, Protokol'ün süresinin sözleşme sürelerinin tamamının bittiği tarihe kadar devam edeceği, Şirketin bu payı ayrı bir banka hesabında tutacağı, ayrılan payın yatırılacağı banka ve bankada açılacak hesabın türü, süresi, faiz oranı vb. hususların İdarenin onayı alınmak suretiyle Şirket tarafından belirleneceği, temin edilecek mal ve hizmetlerin şartname ve sözleşmeye uygunluğunun talep eden birimce muayene ve/veya kontrol edilerek tutanağa bağlanacağı, bu tutanakla uygun görülenlerin temin işlemlerinin Şirket tarafından yerine getirilerek talepte bulunan birime tesliminin sağlanacağı, payın kullanım yeri, şekli, zamanı vb. hususlara ilişkin usul ve esasların belirlenme yetkisinin İdareye ait olduğu, harcama belgelerinin İdare adına düzenleneceği, temin ve teslim edilen mal veya hizmetin bedelinin teslim işleminden sonra teslim ve tesellüm belgesinin Şirkete intikalinden itibaren takip eden on gün içerisinde Şirket tarafından ödeneceği, belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenerek Şirkete intikal ettirilmiş belgelere dayanarak yapılan harcamalardan dolayı Şirketin hiçbir şekilde sorumlu tutulmayacağı ifade edilmiştir.

Bahsi geçen maddelere göre kantar ücreti veya diğer gelirlerden Bakanlık adına ayrılan paylardan yapılacak harcamalara ilişkin yetki Bakanlıkta olmasına rağmen söz konusu paylar Şirket adına açılmış bulunan bir banka hesabında tutulmaktadır.

10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 456'ncı maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi ile; Yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının sözleşmelerde yer aldığı şekilde kullanımına yönelik işlemleri yapmak veya yaptırmak görevi Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne, 447'nci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi ile de; gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak görevi Gümrükler Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Görülebileceği üzere, gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak Ticaret Bakanlığının görevleri arasında yer almaktadır. Ancak bu görev bazı gümrük alanlarında YİD sözleşmeleri ile işletmeciyeye devredilmiş bulunmaktadır. Sözleşme kapsamında işletilen alanlarda elde edilen kantar payı gelirlerinden ise % 25 Bakanlık payı ayrılmakta ve bu paylar, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 456'ncı maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtildiği gibi sözleşmelerde yer aldığı şekilde kullanılmak üzere Risk, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne yönetimine bırakılmaktadır. Bu bağlamda söz konusu Bakanlık payları sözleşmelerde belirtilen ihtiyaçların karşılanması için tahsis edilmiş bir gelir niteliği taşımaktadır.

Bakanlık, TOBB ve Şirket arasında imzalanan uygulama sözleşmelerine dayanarak kantar ücreti veya diğer gelirlerden Bakanlık adına ayrılan paylar Bakanlık açısından bir kamu geliri olup, bu payların Bakanlık adına açılacak bir banka hesabında izlenmesi ve bu hesaba

yatırılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan ödemelerin Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda muhasebeleştirilmesi ve bu suretle Bakanlık mali tablolarında yer alması gerekmektedir. Bu kapsamda, anılan Yönetmelik'in 6'ncı maddesi gereğince, bahse konu paylar Bakanlık adına açılan banka hesabına aktarıldığında 102-Banka Hesabına borç, 600- Gelirler Hesabına alacak; paydan harcama yapıldığında ise 630-Giderler Hesabı veya varlığa dönüştürülecek bir kullanım unsuru ise ilgili varlık hesabına borç 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmesi sağlanmalıdır. Söz konusu husus, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında da ele alınmış ancak konuyla ilgili olarak herhangi bir gelişme sağlanamamıştır....

Uygulama sözleşmelerinin Kanun'a aykırı olduğu değerlendirilen maddelerine dayanılarak Bakanlık, TOBB ve Şirket arasında 11.10.2011 tarihinde imzalanan Protokol'e göre, kantar gelirlerinden Bakanlık adına ayrılan pay, banka nezdinde Şirket adına açılan bir hesapta tutulmaktadır. İdare tarafından talep edilen mal ve hizmetler, Şirket tarafından temin edilmek suretiyle ödemeleri gerçekleştirilmektedir. Temin usulüne Şirket karar vermekte ve Protokol'ün 7'nci maddesi ile Şirket'e bu işlemten dolayı herhangi bir sorumluluk yüklenmemektedir. Öncelikle Bakanlığa ait bir kamu kaynağının özel bir Şirkete ait banka hesaplarında tutulması kamu maliyesinin temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca Bakanlık tarafından talep edilen işlerin temin işlemlerinin kamu harcama mevzuatına uyulmadan, özel bir Şirket tarafından gerçekleştirilmesi ve Protokolle Şirketin bu işlemlerden sorumlu tutulamayacağını belirtilmesi, şeffaf, saydam ve hesap verebilir bir kamu yönetimi anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Kantar payı gelirlerinin yıl içerisinde kullanımı Bakanlık Makamının 10.04.2019 tarih ve 73773257-840 sayılı Olur'unda belirtilen usul ve esaslara göre yapılmaktadır. Söz konusu Olur'da, kantar payı gelirlerinin tutulduğu hesaptan yapılacak mal ve hizmet teminine yönelik harcamaların, Bakanlık ile TOBB ve Şirket arasındaki Protokol uyarınca yapılması gerektiği ifade edilmektedir. Aynı Olur'da ayrıca, talep edilen hizmetlerin öncelikle genel bütçede bulunan ödeneklerden karşılanması, ödeneklerin yeterli olmaması durumunda kantar payı hesabından karşılanmasının yerinde olacağı belirtilmektedir.....

Destek Hizmetleri Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğünden temin edilen belge ve bilgilerin incelenmesi sonucunda, 2021 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla Bakanlık payı hesabında toplam 104.696.006,58 TL olduğu görülmüştür. Öte yandan 2020 yılı içerisinde Kantar Payı hesabından, 4734 sayılı Kanun hükümlerine ve herhangi bir denetime tabi olmadan Bakanlık ihtiyaçları için (organizasyon gideri, proje alım gideri, mal ve malzeme alım gideri vb.) toplam 28.478.143,28 TL harcama yapılması onaylanmıştır.

5018 sayılı Kanun'a ekli I sayılı Cetvelde sayılan Ticaret Bakanlığının gerek genel bütçeden yapacağı harcamalar ve gerekse özel hesaplarından yapacağı harcamalar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi bulunmaktadır. Bu nedenle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 456'ncı maddesinin birinci fıkrasının (I) bendine göre özel bir gelir niteliği taşıyan Bakanlık payı gelirlerinden, Bakanlık adına yapılacak harcamaların Protokol hükümlerine göre değil 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması ve bu suretle denetime tabi kılınması gerekmektedir. Belirtilen gerekçelerde, gümrük kapılarının Yap-İşlet-Devret modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri kapsamında, işletme süresince elde edilen gelirlerden Bakanlık payına düşen kısmın yasal düzenlemelere aykırı olarak imzalanan protokol ile özel bir Şirket adına açılan banka hesaplarında tutulması, yapılan harcamalardan Şirketin sorumlu olmayacağına dair anılan protokole hüküm konulması, bu gelirlerden yapılan harcamalarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmaması mevzuata aykırılık teşkil etmekle birlikte, yapılan işlemler sonucu Bakanlık 2020 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda toplamda 104.696.006,58 TL hataya neden olunmuştur."

denilmektedir.³⁵

-Emniyet Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ile ilgili hesapların incelenmesinden, bu genel müdürlük bünyesinde Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Ücret" başlıklı Ek-1 inci maddesi gereğince "Özel güvenlik eğitim, sınav ve belgelendirme ücret"i adı altında ücret tahsil edildiği, ücretin Bakanlıkça belirlendiği ve bu ücretlerle ilgili iş ve işlemler Polis Akademisi Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi vasıtasıyla yürütüldüğü, Özel güvenlik eğitim, sınav ve belgelendirme

³⁵ Ticaret Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu sayfa:14-20

hizmetlerinden elde edilerek döner sermaye bütçesine aktarılan gelirlerin; Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında özel güvenlik hizmetlerinin geliştirilmesi kapsamında ihtiyaç duyulan taşınır-taşınmaz mal, araç ve hizmet alımları, sigorta giderleri, hizmet binalarının yapım, bakım, onarım ve kira giderleri, harcırah ve Emniyet Genel Müdürlüğüne Bağlı Her Derece ve Türdeki Eğitim ve Öğretim Kurumları ile Hizmet İçi Eğitim, Kurs giderleri için kullanılacağı tespit edilmiştir. 2021 yılında Özel Güvenlik Dairesi Başkanlığı adına tahsil edilen gelir ve yapılan giderlerin Polis Akademisi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün diğer sınav faaliyetlerinden ayrı olarak muhasebeleştirilmemesi sonucu Özel Güvenlik Daire Başkanlığına ait gelir ve gider rakamlarına ulaşamamıştır. Ancak Sayıştay tarafından düzenlenen Emniyet Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Müdürlüğünün Denetim Raporunda Döner sermaye içerisinde Polis Akademisi Başkanlığı ve Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı Döner Sermaye İşletmeleri bulunduğu, bu iki birimin faaliyetlerine ilişkin işlemler ayrı ayrı muhasebeleştirilmekte olduğu, döner sermaye işlemleri sonucunda 31.12.2021 tarihi itibarıyla 45.382.153,69 Türk Lirası gelir ve 53.028.192,46 Türk Lirası gider gerçekleşmiş olduğu öğrenilmektedir.³⁶

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında At Yarışları Özel Hesabının bakanlık bütçesine dâhil edilmemesi ve mevcut mali sistem dışında tutulduğu tespit edilmiştir. 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun Ek 1'nci maddesinde *“Cari yılda, yarış gelirlerinin bir evvelki takvim yılındaki yarış geliri toplamından fazla olması halinde, aradaki farkın yüzde kırklık kısmı Kamu Haznedarlığı Sistemine dâhil bir kamu bankasında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı emrine açılacak özel hesaba aktarılır. Bu hesapta biriken para, at ıslahı ve tesisleri ile hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca sarf edilir veya yarış müessesesine sarf ettirilir.”* denilmektedir. Söz konusu Özel Hesabın, Bakanlık bütçesinden tamamen ayrı, Yüksek Komiserler Kurulu'nun sorumluluğunda gelirleri toplanan ve harcamaları yapılan bir sistemle yürütüldüğü anlaşılmıştır. 31.12.2015 tarihi itibarıyla özel hesaba ait banka hesaplarında 105.474.095,76 TL mevcut olduğu; 2015 yılı içerisinde özel hesaptan toplam 3.596.494,32 TL harcama yapıldığı görülmüştür. Ancak söz konusu özel hesaptan yapılan harcamaların dökümüne 2021 yılı için ulaşamamıştır. Sayıştay 2021 Denetim Raporunda bu konuda yapılmış bir tespit ve bulguya yer verilmemiştir. Söz konusu hesabın akibeti, tasfiye edilip edilmediği bilinmemektedir.

³⁶ Emniyet Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Sayıştay 2021 Denetim Raporu sayfa:39

Ulaştırma Bakanlığında 2021 yılında Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan Evrensel Posta Hizmet Gelirlerinden 518.635.076,00TL ve Evrensel Hizmet Gelirlerinden 2.140.176.723,08 TL kaynak kullanıldığı tespit edilmiştir.³⁷

Sayıştay'ın Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili 2021 yılı Denetim Raporunda;

“Yapılan incelemelerde,

• Milli Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği'nin 17'nci maddesine göre okullardaki kantin ve benzeri yerlerin kiraya verilmesi ya da işletilmesi ile elde edilen gelirden, ilgili maddede belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan Okul Aile Birliği Hesabı,

• Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi çerçevesinde elde edilen gelirden, Yönergede belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan Çocuk Kulübü Hesabı,

• Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Müdürlüklerinin ÖSYM Tarafından Başvuru Merkezi Olarak Açılması ve Yönetilmesi ile İlgili Protokol çerçevesinde ÖSYM başvuru merkezi olarak belirlenen okulların sınav başvuru ücretlerinden elde ettiği gelirden, Protokolde belirlenen oranın ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan ÖSYM Hesabının,

İl ve ilçe müdürlükleri nezdinde açılan banka hesaplarında takip edildiği, bu hesaplara yapılan aktarımların ve hesaplardan yapılan kullanımların muhasebe sistemi dışında tutulduğu ve mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki özel hesaplardan Okul Aile Birliği Hesabı ile ilgili olarak; Hazine ve Maliye Bakanlığından görüş istenmesi üzerine Muhasebat Genel Müdürlüğünün 08.01.2021 tarih ve 712528 sayılı cevabi yazısının Kamu İdaresi Strateji Geliştirme Başkanlığınca il müdürlüklerine gönderilmesi sonucu, bu hesapların il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimlerine devredilmeye başlandığı görülmüş olmakla birlikte, söz konusu özel hesabı ilgili muhasebe birimlerine devretmeyen il ve ilçe müdürlüklerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Çocuk Kulübü Hesabı ve ÖSYM Hesabının ise tüm il ve ilçe müdürlüklerinde muhasebe birimi dışında tutulmasına devam edildiği görülmüştür. Bununla birlikte, 11.02.2022 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi'nde yapılan değişiklikle, elde edilen gelirden il ve ilçe müdürlüklerine ayrılan paylar kaldırılmış ve öğretmen, usta öğretici ve koordinatör öğretmen paylarına eklenmiştir. Dolayısıyla bundan sonra Çocuk Kulübü Hesabına kulüp gelirlerinden herhangi bir aktarım olmayacaktır. Ancak il ve ilçe

³⁷ Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

müdürlükleri nezdinde açılmış olup muhasebe sistemi dışında tutulan bu hesaplardaki bakiyelerin de mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Okul Aile Birliği Hesabı ile ilgili olarak gerekli iş ve işlemlerin yapılması amacıyla taşra birimlerine yazı yazıldığı ifade edilmiş olup diğer özel hesaplara ilişkin bir açıklama yapılmamıştır.

Bu itibarla, özel hesaba aktarılan tutarlar ile özel hesaptan yapılan kullanımların Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak muhasebeleştirilmesi ve Kamu idaresi mali tablolarına yansıtılması sağlanmalıdır.”

bulgusuna yer verilmiştir.³⁸

Söz konusu Raporda ayrıca; “Bakanlık bünyesinde yer alan 1.483 döner sermaye işletmesi ve 552 öğretmenevi ve akşam sanat okuluna ilişkin mali iş ve işlemler bütçe dışında yürütülmekte ve bunlara ilişkin mali bilgiler yukarıdaki tablolarda yer almamaktadır. 2021 mali yılı sonu itibarıyla söz konusu döner sermaye işletmelerinin konsolide gelirleri 2.245.014.125,38 TL, toplam karı 291.091.029,89 TL; öğretmenevi ve akşam sanat okullarının ise konsolide toplam geliri 710.926.572,00 TL, toplam karı 56.111.696,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında Bütçe Kanunu (E) Cetveli’ne konan hüküm ile Milli Eğitim Bakanlığına Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği gideri olarak 1.463.000.000,00 TL; özel eğitim öğrencilerinin taşıma gideri olarak 954.000.000,00 TL ve ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 540.000.000,00 TL olmak üzere toplam 2.957.000.000,00 TL kaynak aktarılmış; taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin yemek gideri olarak 436.660.090,21 TL, özel eğitim öğrencilerinin taşıma giderleri için 598.545.996,29 TL, ücretsiz ders kitabı için 441.759.852,00 TL olmak üzere toplam 1.476.965.938,50 TL harcama yapılmıştır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan aktarılan kaynak ve buna ilişkin harcamalar Bakanlık bütçesi ile ilişkilendirilmeksizin açılan özel hesaplarda takip edilmektedir.

Bakanlıkta bütçeyle verilen ödenekler dışında, Bakanlık merkez ve taşra birimlerinde Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynaklarla yürütülen projeler olduğu gibi, yerel kaynaklı projeler de bulunmaktadır. Bakanlık merkez birimlerinde 2021 yılı içerisinde de yürütülmeye devam olunan dış kaynaklarla yürütülen projelerin bütçe büyüklüğü yaklaşık 1.700.000.000 avrodur. Ayrıca Bakanlık bütçesi ile ilişkilendirilmeksizin bankalarda açılan özel hesaplarda yönetilen, çeşitli

³⁸ Milli Eğitim Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu sayfa:16-17

kaynaklardan elde edilen gelirler ile bu gelirlerden yapılan harcamalar bulunmaktadır.”³⁹ değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporunda; “1111 sayılı Askerlik Kanunu 26.06.2019 tarihinde ilga edilmesine rağmen, bedelli askerlik uygulaması kapsamında toplanan kaynaktan anılan Kanun’un geçici 46’ncı maddesine dayanılarak çıkarılan Usul ve Esaslar’a göre 2021 yılı içerisinde harcama yapıldığı ve bu harcamaların hatalı muhasebeleştirildiği görülmüştür.” şeklinde bir bulguya yer verilmesine karşın bu hesabın tutarı ve yapılan harcamaların dökümü konusunda herhangi bir veriye yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5 inci maddesinde, kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği; 6 ncı maddesinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetiminin Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütüleceği; tüm gelirlerinin Hazine veznelerine gireceği, giderlerinin bu veznelerden ödeneceği ve bu idarelerin özel vezne açamayacakları hüküm altına alınmıştır.

5018 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde bütçe türleri sayılmış ve kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı ifade edilmiş; 13 üncü maddesinde de bütçenin, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlayacağı, tüm gelir ve giderlerin gayri safi olarak bütçelerde gösterileceği, belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesinin esas olduğu, bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı ve kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği açıkça hüküm altına alınmıştır.

Kamu mali yönetiminin temel ilkeleri ve yukarıda özetlenen yasal düzenlemeler uyarınca genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin gelir ve giderlerine ait tüm işlemlerin Hazine veznelerinden gerçekleştirilmesi ve özel vezne açılmaması, kamu idarelerinin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanması, Kanun’da sayılanlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulmaması, para ve parayla ifade edilebilen değerlere ilişkin tüm mali işlemlerin kayıtlarının usulünce yetkili kılınmış muhasebe yetkilisinin sorumluluğunda yapılması ve raporlanması gerekmektedir.

³⁹ Milli Eğitim Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu sayfa:5

Öte yandan 5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde "özel gelir"; "genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri" şeklinde tanımlanmış olup, Bakanlık birimlerinin bu mahiyetteki gelirlerinin "özel gelir" şeklinde bütçede ödenekleştirilmesi ve ilgili ödemelerin bu ödenekten karşılanmasına olanak sağlanmıştır.

Bu nedenle; "özel hesap" uygulamalarının bütçe içinde yönetilmesinin zorunlu olduğu açıktır. Nitekim 17.10.2017 tarih ve 30213 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik, özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesinin, ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılacağını hükme bağlamaktadır.

Söz konusu Yönetmelik, özel hesaptan yapılacak kullanımlarda muhasebeleştirme belgesi olarak, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ekinde yer alan muhasebe işlem fişinin kullanılacağını, özel hesaptan yapılan harcamaların, bütçe gelir ve bütçe gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin gelir ve gider hesaplarına kaydedileceğini ve özel hesaplara ilişkin mali işlemlerin kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir mali tablo oluşturulmaksızın, kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterileceğini belirtmektedir.

5018 sayılı Kanun'un özel gelirleri düzenleyen 39 uncu maddesinde özel gelirler karşılığında idarelere tahsis edilen özel ödenek miktarlarının, ilgili idarelerin bütçelerinde gösterileceği; özel gelirlere ilişkin olarak ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanı Kararnamelerinde belirtilen fiyatlandırılabilir mal ve hizmetlerin tarifeleri ile uygulamaya yönelik usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak ilgili kamu idarelerince belirleneceği ve özel gelirlerin ödenek kaydına, gelecek yıla devrine, iptaline ilişkin yetki ve işlemlerin merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği belirtilmiştir.

2023 yılı Merkezi Bütçe Kanunlarının 6 ncı maddesinin (f) bendinde; *"ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2022 yılı içinde harcanmayan*

ödenekleri bütçeye ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye Cumhurbaşkanı'nın⁴⁰ yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Dolayısıyla özel gelir olarak bütçeye ödenek kaydedilmesi ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu ödeneklerden harcama yapılması gerekirken, söz konusu gelirlerin yasal bir dayanağı olmaksızın bütçe dışında yönetilmesi, iç kontrol süreçlerine tabi tutulmaksızın harcanması, muhasebeleştirilmemesi ve Bakanlığın dönem sonu mali tablolarına dahil edilmemesi, bütçe ilkelerinden ve bütüncül bir mali yönetim sisteminin oluşturulması hedefinden önemli bir sapma anlamına gelmektedir.

Yukarıda özetlenen tespitlerden de anlaşılacağı üzere özel hesaplar aracılığıyla T.B.M.M. nereye gittiğini, nasıl harcılandığını ve sınırlarını tam olarak bilmediği kaynakları tahsis etmekte, devredilmesi mümkün olmayan bir hakkı, bütçe hakkını devretmektedir. Bu durum kamu kaynağının dağıtım ve kullanımını, saydam ve bilinebilir, öngörülebilir olmaktan çıkarmakta, denetimi dışı bırakmaktadır.

Bu tür uygulamalar bir nevi ilgili bakanlık bütçesi içerisinde "örtülü ödenek" oluşturulması anlamına da gelmektedir

Kesin hesap tekliflerinin görüşülüp yasalaşma süresi ve prosedürü de dikkate alındığında bu kamu kaynağından yapılan harcamaların bizzat TBMM tarafından denetimi de imkansız hale gelmektedir.

Özel hesap uygulamalarının saydamlık ve hesap verme sorumluluğu ile ilgili hususları sağlayacak güvence mekanizmaları yoktur.

5018 sayılı yasanın 3'üncü maddesine göre; Kamu kaynakları, kamuya ait taşınır ve taşınmazları, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri ifade etmektedir.

5018 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine göre, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilât, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür. Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri Hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelerden ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

⁴⁰ 2019 önceki Merkezi Bütçe Kanunlarında Maliye Bakanının, 2019 yılından sonra Merkezi Bütçe Kanununda Cumhurbaşkanı'nın yetkili olacağı belirtilmiştir.

“Özel hesap”, özel fon hesabı” “kaynak yönetimi hesabı” vb hesaplarda toplanan, bu hesaplara devredilen ve bu hesaplardan harcanan tutarlar 5018 sayılı Kanun uyarınca bir kamu kaynağıdır.

Özel hesaplar da bir kamu kaynağı olup, “Özel hesap”, “özel fon hesabı”, “kaynak yönetimi hesabı” vb. her ne nam adı altında açılmışsa açılsın bu tür hesapların tüm gelir ve harcamaları Bakanlık bütçesi içine alınmalı, bakanlık bütçesi muhasebe kayıtları içinde takip edilmeli, bunlarda da analitik bütçe sınıflandırma sistemi ile tahakkuk esaslı devlet muhasebesi uygulanmalı, tüm gelir ve gider işlemleri 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılmalı ve denetlenmelidir.

Hazine ve Maliye Bakanı tarafından Mart 2021 ayında kamuoyuna duyurulan “Ekonomi Reform Eylem Planı”nda *“31.12.2021 tarihine kadar Özel Hesap Uygulamaları, hizmetin niteliği gereği acil ve zorunlu olanlarla sınırlandırılacak, bu kriterleri karşılamayan uygulamalar kademeli olarak kaldırılacaktır”*denilmesine rağmen **aradan 20 aylık bir süre geçmesine rağmen söz konusu taahhüt yerine getirilmemiştir.**

2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve eklerinde yer alan özel hesaplarla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesince verilen iptal ve kısmi iptal kararları⁴¹ dikkate alınarak Bütçe Kanunu ve eki cetvellerde yer alan özel hesaplarla ilgili düzenleme sayısının azaltılması olumlu bir adım olmakla beraber özel hesap uygulamasının 5018 sayılı Kanun hükümlerine ve Anayasa normlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

⁴¹6583 sayılı 2015 yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM’nin 26.05.2016 tarih ve 2015/7E, 2016/47K sayılı kararı, 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM’nin 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K sayılı kararı, 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM’nin 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K.Sayılı kararı, 7066 sayılı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM’nin 24.09.2020 tarih ve 2018/27 E., 2020/49 K.Sayılı kararı, 7156 sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM’nin 24.09.2020 tarih ve 2019/23 E., 2020/50 K.Sayılı kararı, 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak 24.02.2021 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.sayılı kararı, 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak 24.02.2021 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.sayılı kararları ile 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 yılları Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının bazı maddelerin iptaline, bazı maddelerinin kısmen iptaline karar verilmiştir.

VIII.BAKANLIKLARA VEYA İLGİLİ, İLİŞİKLİ KURUM VE KURULUŞLARA BAĞLI OLARAK KURULAN YENİ ŞİRKETLER

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten karşı karşıya bulunulan yeni trend; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun temel amacına aykırı olarak Döner sermaye işletmesi, özel hesap uygulaması, özel fonların dışında bazı kamu hizmetlerinin ve alımlarının kamu bünyesinde kurulacak olan şirketler eliyle yürütülmesinin istenilmesidir.

İzlediği bilinçsiz özelleştirme politikaları ile Cumhuriyet döneminin ekonomide en önemli kurumları olan Kamu İktisadi teşebbüsleri ve İktisadi Devlet Teşekküllerini yağmalatan Ak Parti hükümetlerinin aklına birden bire Bakanlıklara, ilgili veya ilişkili kurumlara bağlı yeni şirketlerin bir nevi yeni KİT'lerin kurulması gelmiştir. Kamuoyunca Ak Parti'yi yeni KİT'lerin kurulması noktasına getiren zorunlulukların neler olduğunu kamuoyu merak edilmektedir. Söz konusu şirketlerin kamu kaynağı kullandıkları halde yönetim ve denetimlerinin mevcut kamu mali yönetim ve denetim anlayışı dışına çıkarılması bunların belirli bazı ihtiyacı gidermekten çok, yeni yağma ve yolsuzluluk anlayışının uygulamaya sokulacağı mecralar haline getirileceği kuşkusunu ortaya çıkarmaktadır.

Örneğin; şu an Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında hali hazırda kurulmuş 3 şirket bulunmaktadır.

USHAŞ (Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi)

26.07.2018 tarih ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulan ile USHAŞ, Ana Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde 04.02.2019 tarih ve 9759 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilerek 10.000.000 TL sermaye ile kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. Sermayesinin tamamın Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ödenmiş olup pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır. KHK ve Ana Sözleşme'de saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi bulunmaktadır. Şirket 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi bulunmamaktadır.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2'nci maddesine göre; söz konusu şirketin; Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek, Ülkemizin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek, Uluslararası

sağlık hizmetlerine ilişkin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kuruluşları adına uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak ,Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin bilgi alma başvurularına cevap vermek, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların karşılaşılabilecekleri sorunları tespit ederek önleyici tedbirler almak, Ülkemizin sağlık sisteminin tanıtımını yapmak, sağlık sistemleri, sağlık finansmanı ve kamu özel işbirliği modelleri konusunda uluslararası kişi ve kuruluşlara danışmanlık yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması ve geliştirilmesine ilişkin yurt dışı talepleri karşılamak, projeler yapmak ve uygulamak vb. görevleri bulunmaktadır.

SADES (Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri Anonim Şirketi)

Sayıştay'ın USHAŞ 2020 Yılı Denetim Raporu'nda yer alan bilgilere göre, koronavirüs salgınının hemen başında USHAŞ tarafından Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri Anonim Şirketi (SADES) adında bir şirket daha kurulmuştur.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bilgilere göre SADES, Türkiye'de ilk Covid-19 vakası açıklandıktan sadece bir gün sonra, 12 Mart 2020 tarihinde 500 bin TL sermaye ile kurularak faaliyete geçmiştir.

SBT (Sağlık Bilim Ve Teknolojileri Anonim Şirketi)

Sağlık Bakanlığı'na bağlı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı'nın (TÜSEB) da 20 Eylül 2021 tarihinde SBT Sağlık Bilim Ve Teknolojileri Anonim Şirketi adında bir şirket kurduğu açığa çıktı. Şirket, 1 milyon 100 bin TL sermaye ile kurulduğu öğrenilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolünü düzenlemektedir.

Bu şirketlerin bakanlığın ve kamunun görev sahasında bulunan bazı hizmetlerle ilgili olarak faaliyette bulunmasının, bazı kamu harcamalarının ve kamu alımlarının şirketler yoluyla yürütülerek merkezi bütçe haramalarının dışına çıkarılmasının gayretleri olarak görmektediriz.

IX. BAZI BAKANLIKLARA BAĞLI OLARAK AJANS ADIYLA KURULAN YENİ HARCAMA ÜNİTELERİ

5018 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine göre, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilât, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür. Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri Hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelerden ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

Son dönemde Kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolünü düzenleme amacını taşıyan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na aykırı olarak bazı Kamu İdarelerinde "Ajans" adı altında yeni gelir toplayan ve harcama yapan üniteler oluşturulmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde, Türkiye Turizm, Tanıtım ve Geliştirme Ajansı; Çevre, Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı bünyesinde ise, Türkiye Çevre Ajansı kurulmuştur.

Türkiye Turizm, Tanıtım ve Geliştirme Ajansı;

11.07.2019 tarih ve 30832 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunla, Türkiye'nin turizm hedeflerine ulaşmasını teminen; turizm imkân ve fırsatlarının dünyada tanıtılmasına, turizm potansiyelinin tüm yönleri ile değerlendirilerek ülke ekonomisine kazandırılmasına, turizm yatırımlarının, turizmin ülke ekonomisindeki payının ve turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak, destek ve kaynak sağlamak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgili, tüzel kişiliği haiz, bu Kanunda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurulmuştur.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının Gelirleri; Genel bütçeden aktarılan tutarlardan, turistik tesislerden ve seyahat acentalarından, havayolu işletmecilerinden belli oranlarda alınacak alınacak turizm paylarından, Her türlü bağış ve yardımlardan, Ajansın faaliyetlerinden elde edilen gelirlerden, diğer gelirlerden oluşacaktır.

Sorumluluk almadan fazlaca yetki, kadro ve bütçe alan, mali muafiyetleri olan, denetim yetkisi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na rakip hatta paralel bir bakanlık olan, ama kendisi iç ve dış denetimden muaf olan yeni bir kamu kurumu kurulmuştur.

Yerel yönetimlerin görev-yetki-sorumluluk alanına giren sorun ve faaliyetlerde, merkezi yönetimin hiyerarşik yapısı içinde örgütlenmesi öngörülen Türkiye Çevre Ajansı'nın tek resmi merci olarak kabul edilmesi ve Ajans yapısında yerel yönetimlere yer verilememesi, Anayasa madde 127 ve madde 2 bakımından sorunlu bulunmaktadır.

Kanunun Denetim başlıklı 7. maddesine göre; Ajansın Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan yıllık finansal tabloları bağımsız denetime tabi olacaktır. Denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştaya gönderilecektir. Sayıştay, münhasıran kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacaktır.

Kanunun 8. Maddesine göre; Ajans, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve bu Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü hariç 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir. Ajansta, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilecektir. Kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair mevzuat hükümleri Ajans tarafından istihdam edilecek personel hakkında uygulanmayacaktır.

Haricen yapılan araştırmada ajansın 2020 yılına ait bilançosunun 16.11.2021 tarihinde TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşüldüğü, bazı yüksek harcama ve maaş ödemeleri ile ilgili olarak bazı tespitlerin komisyon toplantısında da gündeme geldiği anlaşılmıştır.

Türkiye Çevre Ajansı

24.12.2020 tarih ve 31350 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasına, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak, döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda kaynak verimliliğini artırmak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği

Bakanlığıyla ilgili, tüzel kişiliği haiz, bu Kanunda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Çevre Ajansı kurulmuştur.

Türkiye Çevre Ajansın gelirleri; Genel bütçeden aktarılan tutarlardan, her türlü bağış ve yardımlardan, Ajansın faaliyetlerinden elde edilen gelirlerden ve sair gelirden oluşacaktır. 23.04.2021 tarih ve 31463 sayılı Resmi Gazete yayımlanan “Türkiye Çevre Ajansı ve Muhasebe Yönetmeliğinde yer alan düzenlemelere göre; Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, Ajansın Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan yıllık finansal tabloları bağımsız denetime tabi tutulabilecektir, denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporları Bakanlığa gönderilecektir, Ajansın her türlü iş ve işlemleri ile harcamalarının denetimi, incelemesi ve soruşturması Bakan tarafından gerekli görüldüğü hallerde görevlendirilecek denetim elemanlarınca yapılacaktır.

Anılan kanunun 28. maddesi ile; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine yapılan ilave ile Ajansın depozito yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesi faaliyetlerine ilişkin olarak yapacağı mal ve hizmet alımları,” Kamu İhale Kanunundan istisna edilmiştir.

Ajansta, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu’na tabi personel istihdam edilecektir.

Ajans Başkanına, yardımcılara ve personeline mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılan bütün ayni ve nakdî ödemelerin bir aylık toplam net tutarı; 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenen emsali personele mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılması öngörülen ödemelerin bir aylık toplam net tutarını geçmemek üzere Cumhurbaşkanı veya yetkilendireceği makamca belirlenecektir.

Ajans Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine, bu görevleri nedeniyle ayrıca 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarda ödeme yapılacaktır.

Ajans bütçesinin hazırlanması, uygulanması, harcamaların yapılması ve muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikte düzenlenecektir.

Söz konusu ajansın mali denetim raporlarının T.B.M.M.'ye sunulması, Sayıştay'ın bu ajans üzerinde herhangi bir denetim hakkının olup olmadığı konusunda söz konusu kanunda ve ilgili yönetmelikte bir düzenleme bulunmamaktadır. Türkiye Çevre Ajansına Genel Bütçeden 801.386.000,00 TL. kaynak aktarıldığı, 2021 yılı ile ilgili olarak 813.233.282, 03 TL.lik Gelir gerçekleşmesi ve 2.007,892,55 TL.lik harcama gerçekleşmesine sahip olduğu anlaşılmaktadır.⁴²

Tüzel kişiliğe haiz ve Kanunlarında belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren bu ajanslar kamu kaynağı kullanmakta olmalarına rağmen Sayıştay denetimine tabi bulunmamakta, düzenleyecekleri ihaleler açısından 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi bulunmamakta ve ayrıcalıklı bir personel rejimi uygulayarak çalıştırdıkları personele yüksek düzeyde aylık ve maaşlar ödemektedirler. Bu ajansların yönetim kurullarının bazı üyeleri aynı zamanda bağlı olunan Bakanlığın çift maaşlı bürokratlarından oluşmaktadır.

Uygulama ve faaliyetleri açısından gerek mevcut Kamu mali yönetimi, denetim sistemi gerekse istihdam ettiği personele sağladığı özlük hakları açısından kamu personel rejiminde dual bir görüntü oluşturan ve önümüzdeki dönemde büyük miktarlara ulaşacak mali kaynaklara sahip olmaları beklenen söz konusu ajansların tam anlamıyla Sayıştay'ın ve T.B.M.M.'nin denetimine tabi tutulması, harcama, personel edinme ve çalıştırma prosedürlerinin yasal kurallara bağlanması gerekmektedir.

⁴² Türkiye Çevre Ajansı Faaliyet Raporu sayfa:25

X.BÜTÇE KANUNU VE EKİ CETVELLERDEKİ BAZI HÜKÜMLERİN ANAYASA VE 5018 SAYILI YASA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Daha önceki yıllarda Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarında ve eki cetvellerde yer alan çok sayıda maddenin Anayasaya aykırı olduğu tarafımızca Plan ve Bütçe Komisyonu ve Genel Kurul görüşmeleri sırasında ileri sürülmesine rağmen iktidar partisinin ısrarlı tavırları nedeniyle kanun metinlerinden çıkartılmamış, bu durum üzerine Cumhuriyet Halk Partisi tarafından söz konusu maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur.

6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde yer alan toplam 13 madde/fıkra için Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusu 26.05.2016 tarihinde sonuçlandırılmış olup Esas Sayısı:2015/7 Karar Sayısı 2016/47 olan Karar, 22.09.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu kararda iptal başvurusunda bulunulan 13 madde ve/veya fıkranın 9 adedi iptal edilmiş, 4 madde için ise red kararı verilmiştir.

6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde yer alan toplam 29 madde ve/veya fıkra için 12.05.2016 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 23 ay sonra 14.02.2018 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 14.02.2018 tarih ve 2015/47E.,2016/7K. sayılı kararda ile iptal başvurusunda bulunulan 29 madde ve/veya fıkranın 9'u iptal, 7'si kısmi olarak iptal edilmiş, 13 madde için ise red kararı verilmiştir.

6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde yer alan toplam 23 madde ve/veya fıkra için 20.02.2017 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 12 ay sonra 14.02.2018 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 14.02.2018 tarih ve 2017/61E.,2018/12K. sayılı kararı ile iptal başvurusunda bulunulan 23 madde ve/veya fıkranın 2'si iptal, 6'sı kısmi olarak iptal edilmiş, 15 madde için ise red kararı verilmiştir.

7066 sayılı 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde yer alan toplam 21 madde/fıkra için 26.02.2018 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup,yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 31 ay sonra 24.09.2020 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 24.09.2020 tarih ve 2018/27 E. 2020/49 K.sayılı kararı ile iptal başvurusunda bulunulan 21 madde ve/veya fıkranın 1'si iptal, 1 kısmi olarak iptal edilmiş, 19 madde için ise red kararı verilmiştir.

7156 sayılı 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde yer alan toplam 6 madde/fıkra için 26.02.2019 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 19 ay sonra 24.09.2020 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 24.09.2020 tarih ve 2019/23 E. 2020/50 K.sayılı kararı ile iptal başvurusunda bulunulan 6 madde ve/veya fıkranın 1'si iptal edilmiş, 5 madde için ise red kararı verilmiştir.

7197 sayılı 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde, Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin E Cetvelinde, T.B.M.M. Bütçesinin E Cetvelinde ve T Cetvelinde yer alan toplam 9 madde/fıkra için 28.02.2020 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 24 ay sonra 24.02.2022 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 24.02.2020 tarih ve 2020/32 E., 2022/18 K.sayılı kararı ile iptal başvurusunda bulunulan 9 madde ve/veya fıkranın 6'sı iptal edilmiş, 3 madde için ise red kararı verilmiştir.

7258 sayılı 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde, Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin E Cetvelinde, T.B.M.M. Bütçesinin E Cetvelinde ve T Cetvelinde yer alan toplam 8 madde/fıkra için 26.02.2021 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin karar 12 ay sonra 24.02.2022 tarihinde verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 24.02.2021 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.sayılı kararı ile iptal başvurusunda bulunulan 8 madde ve/veya fıkranın 6'sı iptal edilmiş, 2 madde için ise red kararı verilmiştir.

7344 sayılı 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Eki E Cetvelinde, Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin E Cetvelinde, T.B.M.M. Bütçesinin E Cetvelinde ve T Cetvelinde yer alan toplam 6 madde/fıkra için 26.02.202 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, yapılan iptal başvurusuna ilişkin inceleme 10 aydır devam etmektedir

2023 yılı Merkezi Bütçe Kanun teklifi ve ekleri üzerinde yapılan tetkikte, Anayasa Mahkemesince verilmiş bulunan iptal ve kısmi iptal kararlarının bir bölümünün 2023 yılı bütçesinin hazırlık çalışmaları sırasında dikkate alınmış olması memnuniyet verici bulunmakla birlikte Anayasa Mahkemesinin 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunun bazı maddelerin iptali amacıyla C.H.P. tarafından yapılan başvurunun uzun süredir sonuçlandıramamasının nedeni anlaşılamamaktadır.

2023 yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifinin görüşmeleri sırasında teklifin ve teklif eki cetvellerde yer alan bazı maddelerinin Anayasaya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmesine rağmen komisyon çalışmalarında bu yöndeki uyarı ve eleştirilerimiz dikkate alınmamıştır.

Söz konusu maddeler ve maddelerin aykırı olduğu Anayasa maddeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiş olup; Anayasaya aykırılık gerekçeleri ve söz konusu madde numaraları ilgili bölümlerde yer almaktadır.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin İlgili Maddesi	Maddenin aykırı olduğu iddia edilen Anayasanın ilgili maddesi
6.maddesinin 1. Fıkrası	7, 87,88,89 ve 161
E-Cetveli'nin (11) numaralı sırasındaki açıklama	7,87,88,89 ve 161

Meclis İç Tüzüğü'nün 38. Maddesi " Komisyonlar, kendilerine havale edilen teklif veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder. " hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan teklifin görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiaları komisyonda etraflıca tartışılmadan ve karara bağlanmadan 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Teklifinin Anayasaya aykırı olan maddelerinin görüşmelerine geçilmiş olması içtüzüğe aykırı bulunmaktadır.

1-Bütçe Kanunun 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırılığı ile ilgili değerlendirme:

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla;, Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya, Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınmaktadır.

Burada söz konusu maddenin önceki yıllardaki durumuna da değinilerek söz konusu hükmün Anayasa'ya aykırılığın geçmiş dönemdeki öyküsü de ortaya konulacaktır.

2023 yılı Merkezi Bütçesi için Cumhurbaşkanına verilen bu yetki Maliye Bakanına daha geniş kapsamlı olarak daha önceki yıllar Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarında da

verilmiştir. Örneğin; 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun “Aktarma ve ekleme işlemleri” başlıklı 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi, 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Aktarma ve ekleme işlemleri” başlıklı 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bentleri, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2014 ve 2015, 2016, 2017, 2018, 2019⁴³, 2020,2021 ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Aktarma ve ekleme işlemleri” başlıklı 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasında benzeri hüküm yer almaktadır.

1.1 Yedek Ödenek tertibinde yer alan ödeneklerin Bütçe Kanununda yer alan 6/1 madde hükmü çerçevesinde kullanımının değerlendirilmesi:

Cumhurbaşkanının⁴⁴ söz konusu yetkileri nasıl kullandığı ise Sayıştay Genel Uygunluk Bildirimlerinde yer almaktadır.

Yedek Ödenek miktarındaki sapmalar konusunda Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 yılı “Genel Uygunluk Bildiriminde;

“Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığının 2021 Yılı Kesin Hesabının incelenmesi sonucunda;

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla, 99-41.32-01-09.06 yedek ödenekler tertibine 4.122.014.000,00 Türk Liralık başlangıç ödeneği konulduğu,

Bu tertibe,

- Kurum dışı aktarmalarla 92.281.780.978,00 Türk Lirası, ödenek ilave edildiği,*
- Yıl sonunda yedek ödenek toplamının 96.403.794.798,00 Türk Lirasına ulaştığı,*
- 96.403.794.978,00 Türk Liralık ödeneğin tamamının yedek ödenekten aktarmalarla düşüldüğü ve bu tertipteki genel ödenek toplamından geriye 0,00 Türk liralık ödeneğin kalmış olduğu,*

tespit olunmuştur

5018 sayılı Kanun’un “Yedek ödenek” başlıklı 23’üncü maddesinde:

“Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, bu Kanuna ekli (I)

⁴³ 2019 YILI Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarından itibaren bu yetki Cumhurbaşkanına verilmiştir.

⁴⁴ Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan hüküm gereği 2019 yılından önce bu yetki Maliye Bakanı tarafından kullanılmakta idi.

sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılacak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar (...) yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, genel bütçeli idarelerin yedek ödenek miktarına getirilen %2’lik sınırlama, başlangıç ödeneklerine ilişkindir. Bununla birlikte 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasında;

“Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin ‘Yedek Ödenek’ tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Merkezi yönetim kesin hesabı ile kamu idareleri kesin hesapları ödenek bilgileri üzerinde yapılan incelemeler neticesinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Kesin Hesabının yedek ödenek tertibindeki (99-41.32-01-09.06) tutarın, yapılan ödenek aktarmaları sonucunda, 96.403.794.978,00 Türk Lirasına ulaştığı görülmüştür. Bu tutar 1.618.787.704.577,92 Türk Liralık genel bütçeli idareler yılsonu toplam ödeneğinin yaklaşık %5,96’sına tekabül etmektedir.

Yedek ödenek tertibinden (99-41.32-01-09.06) kullanılan toplam 96.403.794.978,00 Türk Liralık yedek ödeneğe ilişkin tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılım bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca yayımlanan 15.01.2022 tarihli duyuru ve eki tablolarda ilan edilmiştir. Söz konusu tertipte yapılan işlemlere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

(TL)

Başlangıç Ödeneği (a)	Aktarma ile Eklenen Ödenek			Toplam Yedek Ödenek (d=a+c)	Yedek Ödenekten Aktarmalar ile Düşülen (e)	Kalan Yedek Ödenek (d-e)
	Kurum Dış (b)	Kurum İç (c)	Toplamı (b+c)			
4.122.014.000,00	92.281.780.978,00	0,00	92.281.780.978,00	96.403.794.978,00	96.403.794.978,00	0,00

Tablodan da görüldüğü üzere 96.403.794.978,00 Türk Liralık yedek ödeneğin tamamının aktarmalarla düşüldüğü görülmüştür.”

şeklinde açıklama yer almaktadır.

Sayıştay 2021 Yılı Faaliyet Genel Uygunluk Bildiriminde; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL.nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun’un 7’inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun’a eklenen Geçici Madde 23’te yer alan hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğin ilavesinden önce yıl içinde bütçe uygulaması sonucunda başlangıçtaki seviyesi olan 4.122.014.000,00 TL.’den 92.281.780.978,00 TL.’nin ilavesiyle 96.403.794.978,00 TL’ye ulaşan yedek ödenek tutarı konusunda sadece tespitte bulunulmuş , bu durumun nedenlerini ve nasıl oluştuğunu sorgulamamış, keza bu durumun TBMM’nin bütçe hakkını zedeleyip zedelediği hususunu da değerlendirmemiştir.

2021 yılında Yedek ödenek tertibine (99-41.32-01-09.06), altı kamu idaresine ait 38 adet bütçe tertibinden kurum dışı aktarmalar ile 92.281.780.978,00 Türk Lirası eklenmiştir. Aşağıdaki tabloda bu tutarın idareler bazında dağılımı görülmektedir

Tablo : Kurum Dışı Aktarma ile Yedek Ödeneğe Eklenen Ödenekler

(TL)				
Kamu İdaresi	Bütçe Tertibi	Tutar	Toplam Tutar	Genel Toplam İçindeki Oranı (%)
Millî Eğitim Bakanlığı	37-13.69-01-01.01	4.950.000.000,00	62.000.000.000,00	67,19
	37-13.69-01-01.02	550.000.000,00		
	37-13.69-01-02.01	810.000.000,00		
	37-13.70-01-01.01	6.900.000.000,00		
	37-13.70-01-01.02	750.000.000,00		
	37-13.70-01-02.01	1.050.000.000,00		
	37-13.70-01-02.02	110.000.000,00		
	40-13.68-01-01.01	30.820.000.000,00		
	40-13.68-01-01.02	5.350.000.000,00		
	40-13.68-01-02.01	4.540.000.000,00		
	40-13.68-01-02.02	860.000.000,00		
	51-13.72-01-01.01	680.000.000,00		
	6-13.73-01-01.01	920.000.000,00		
	6-13.73-01-02.01	100.000.000,00		
Emniyet Genel Müdürlüğü	98-13.67-01-01.02	1.240.000.000,00	19.000.000.000,00	20,58
	98-13.67-01-02.01	330.000.000,00		
	98-13.67-01-02.02	200.000.000,00		
	13-28.67-01-01.01	130.160.000,00		
	13-28.67-01-02.01	22.480.000,00		
	28-28.67-01-01.01	540.888.000,00		
	28-28.67-01-02.01	93.489.000,00		
	29-28.67-01-01.01	10.149.246.000,00		
	29-28.67-01-02.01	2.058.243.000,00		
	30-28.67-01-01.01	2.425.141.000,00		
	30-28.67-01-02.01	418.865.000,00		
	98-28.67-01-01.01	2.693.197.000,00		
	98-28.67-01-02.01	468.291.000,00		
	29-26.1-01-01.01	9.800.000.000,00		
Jandarma Genel Komutanlığı	29-26.1-01-02.01	1.110.000.000,00	11.000.000.000,00	11,92
	30-26.1-01-02.01	20.000.000,00		
	98-26.1-01-02.01	70.000.000,00		
	11-16.34-01-05.04	13.000.000,00		
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	3-16.34-01-05.04	71.000.000,00	135.000.000,00	0,15
	4-16.67-01-05.04	43.000.000,00		
	5-16.67-01-05.04	8.000.000,00		
	54-14.6-01-03.05	100.000.000,00		
Sağlık Bakanlığı	41-21.39-01-05.02	46.780.978,00	46.780.978,00	0,05
Ticaret Bakanlığı				
Toplam		92.281.780.978,00	92.281.780.978,00	100

Yedek ödenekten aktarmalar ile düşülen 102.940.932.020,00 Türk Lirası ödenek, kamu idarelerine ait 1.734 adet bütçe tertibine eklenmiştir. Aşağıdaki tabloda bu tutarın % 49.80'ini oluşturan ilk 20 bütçe tertibine yer verilmiştir.

Tablo: Yedek Ödenekten Aktarma Yapılan Kamu İdareleri

(TL)		
Kamu İdaresi	Bütçe Tertibi	Tutar
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-05.01	6.000.000.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.600.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.250.000.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.217.280.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.135.600.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.000.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.000.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	2.135.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	2.000.000.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	1.714.000.000,00
Karayolları Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.611.800.000,00
Karayolları Genel Müdürlüğü	42-51.65-02-06.04	1.500.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	1.500.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	54-12.32-01-05.02	1.380.000.000,00
Milli Savunma Bakanlığı	43-9.30-01-03.02	1.295.000.000,00
Karayolları Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.291.564.000,00
Karayolları Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.272.630.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	1.260.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	1.100.000.000,00
Karayolları Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.075.000.000,00
Ara Toplam (20 Tertip)		50.337.874.000,00
Toplam (1734 Tertip)		102.940.932.020,00

2021 yılında 5018 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere bazı idarelerin bütçelerinden 102.940.932.020.000,00 Türk Lirası ödenek kurum dışı aktarmalarla düşülmüştür. Aynı zamanda bu işlemler sonucunda, söz konusu bazı tertiplerde yer alan ödenekler yetersiz kaldığı için 448.833.239,05 Türk Lirası tutarında ödenek üstü gider yapıldığı görülmüştür.

1.2 Ödenek üstü Harcama ve Yedek Ödenek tutarının başlangıçtaki tutarının aşılması arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi:

Aşağıdaki tablo başlangıçtaki bütçe ödeneklerinden kurum dışı aktarma yöntemiyle kendilerinden ödenek aktarılan kamu idarelerinin aynı zamanda ödenek üstü gider yaptıklarını kanıtlamaktadır.

Tablo: Kurum dışı aktarmalarla ödenek düşme işlemlerinin ödenek üstü harcamalara etkisi

(TL)		
Kurum Kodu	Kamu İdaresi	Ödenek Üstü Gider Tutarı
13	Milli Eğitim Bakanlığı	319.607.831,09
14	Sağlık Bakanlığı	75.163.144,19
16	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	14.905.772,93
18	Kültür ve Turizm Bakanlığı	3.857.540,86
8	Adalet Bakanlığı	2.843.979,06
23	Tarım ve Orman Bakanlığı	913.037,78
29	Diyanet İşleri Başkanlığı	369.472,03
105	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	40.185,00
32	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	3.188,20
Toplam		417.704.151,14

Bu tabloların birlikte değerlendirilmesi sonucunda ödeneklerinden yedek ödeneye aktarma yapılan bazı kamu idarelerinin aynı zamanda ödenek üstü gider yapan kuruluşlar olduğu anlaşılmaktadır.

Yani yedek ödeneye aktarım mekanizması aynı zamanda ödenek üstü üstü gider mekanizmasıyla paralel çalıştırılmakta, yedek ödenek tertibine yapılan aktarmalar aynı zamanda ödenek üstü gider yapılmasına neden olmaktadır.

Yani yedek ödeneye aktarım mekanizması aynı zamanda ödenek üstü üstü gider mekanizmasıyla paralel çalıştırılmakta, yedek ödenek tertibine yapılan aktarmalar aynı zamanda ödenek üstü gider yapılmasına neden olmaktadır.

Bu tespitler Anayasa Mahkemesinin Bütçe Kanunlarının 6/1 maddesiyle ilgili olarak yapılmış bulunan iptal başvurusuna red cevabında kullandığı, bu düzenleme ile cari yıl bütçesinde ödenek artışına olanak tanınması veya doğrudan ödenek üstü harcama yapmaya sebebiyet verilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatini çürütmektedir.

Bu yıl ilk kez 22.12.2021 tarih ve **7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan ancak Anayasal açıdan tartışmalı** ⁴⁵**hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine yaklaşık 310.873.907.280,88 TL tutarındaki ek ödeneğin ilavesi şeklinde yapılan uygulama ile ödenek üstü harcama tutarı bir ölçüde azaltılmıştır.**

Merkezi yönetim bütçesi toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider, yukarıda belirtilen 310.873.907.280,88 TL tutarında ödenek eklenmesine rağmen gerçekleşmiştir.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 yılına ait Genel Uygunluk Bildiriminde;... 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülenler dışında ödenek üstü gider yapılmasına cevaz veren bir düzenleme bulunmamaktadır. Yapılan incelemelerde, yukarıda yer verilen

⁴⁵ 7349 sayılı Kanun **MADDE 7 – 10/12/2003** tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 23 – 19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür."

kamu idarelerindeki ödenek üstü giderlerin “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili olduğu görülmüştür.”

şeklinde açıklamalarda bulunulmuş,

“2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin tamamlayıcı ödenekle ilgili 4’üncü maddesinin üçüncü fıkrasını etkileyen ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Gerektiğinde kullanılabilir ödenekler” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde aktarılan ve tamamı “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili olarak yapılan; genel bütçeli idareler için 417.704.151,14 Türk Lirası, özel bütçeli idareler için 28.102.973,35 Türk Lirası ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar için 3.026.114,56 Türk Lirası olmak üzere, merkezi yönetim toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider tutarı için, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 5’inci maddesinin birinci fıkrası ile 5018 sayılı Kanun’un yukarıda yer verilen 20, 26, 31 ve 70’inci maddeleri çerçevesinde tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi hususu,,

Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.”

şeklinde öneride bulunmuştur.

Ancak Sayıştay, bu durumun bazı bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının bütçe yılı başlangıcında kendilerine verilen ödenekleri yeterli olduğu halde, Merkezi Bütçe Kanununun 6-1/a maddesi hükmü olanakları kullanılmak suretiyle, bu kurumların mevcut personel ödeneklerinden bir bölümünün Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçesi içerisindeki Yedek Ödenek tertibine aktarılmasının sonucu olduğu hususunda da herhangi bir tartışma ve değerlendirmeye yer verilmemiştir.

Sayıştay’ın, genel ve özel bütçeli idareler tarafından gerçekleştirildiğini tespit ettiği toplam 448.833.239,05 TL ödenek üstü harcama 5018 Sayılı Kanunun, 20 (d), 26, 31 ve 70. maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğe rağmen, gerçekleşen 48.833.239,05 TL.’lik ödenek üstü harcama tutarı 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneğinin % 0.03’ üne denk gelmektedir.

Ödenek üstü harcama rakamı ile yedek ödenekte başlangıç ödenğine ilave olarak yaklaşık 92.281.780.978,00TL’lik artış dikkate alındığında toplam 92.730.614.217,05 TL’lik bir bölümün uygulama esnasında T.B.M.M.’nin bütçe yapma hakkı dışında harcamaya dönüştürüldüğü anlaşılmaktadır.

1.3 Yedek Ödenek tutarlarının yıllar boyunca gelişiminin değerlendirilmesi:

Önceleri Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde⁴⁶ Bulunan 12.01.31.00.01.1.2.00-1-09.6 Tertibindeki Yedek Ödenğinin yıllar boyunca izlediğı seyir aşağıdaki gibidir.

Yıllar	Maliye Bakanlığı Bütçesinde Bulunan 12.01.31.00.01.1.2.00-1-09.6 Tertibindeki Yedek Ödenğinin Başlangıç Ödenğı(Strateji Bütçe Başkanlığının ((99-41.32-01-09.06) tertibi)TL	Yedek Ödenğinin Aktarmalar Sonrası Ulaştığı Yılsonu Ödenğı(TL)	Yedek Ödenek / Genel Bütçeli İdarelerin Başlangıç Ödenğine Oranı
2012	665.250.000	30.919.961.928	8,67
2013	949.178.000	35.912.248.988	9,05
2014	1.199.178.000	25.360.405.215	5,90
2015	1.547.000.000	35.259.761.554	7,59
2016	2.064.576.000	35.480714.953	6.32
2017	3.662.841.000	38.006.572.361	6.00
2018	2.883.442.000	56.462.495.756	7.52
2019	3.353.443.000	53.420.198.890	5.42
2020	3.749.149.000	96.507.777.429	8.91
2021	4.122.014.000	96.403.795.978	5.96

Bu itibarla, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinde bulunan edek ödenek tertibinin bütçe tahmininin geçmiş yıl ödenek hareketleri dikkate alınmadan bütçeleştirilmesi, bütçe gider tahminlerinde açıklık, doğruluk ve saydamlık ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

⁴⁶ Söz konusu ödenek 2020 yılından itibaren Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının Bütçesinde yer almaktadır.

Daha önceki yıllarda Sayıştay örneğin; 2013 Kesin Hesabı ile ilgili olarak düzenlemiş bulunduğu “Genel Uygunluk Bildirimi”nde ödenek üstü harcama ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer alan “yedek ödenek” tutarının ilgili yıl bütçe kanununun 6/1-a maddesi hükmü kullanılmak suretiyle artırılması ile ilgili çarpıcı ve detaylı tespit ve önerilerde bulunurken; 2021 yılı kesin hesabı ile ilgili olarak düzenlemiş bulunduğu “Genel Uygunluk Bildirimi”nde bu konuyu detaylandırmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “Bütçe İlkeleri” başlıklı 13’üncü maddesinde sayılan ilkeler gereğince, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve mali saydamlığın esas alınması gerekmektedir.

Kanun hükmünde sayılan bütçe ilkeleri doğrultusunda, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinde⁴⁷ yer alan bütün yedek ödenek tertibi başlangıç ödeneğinin önceki yıllarda yapılan ödenek hareketleri dikkate alınmadan belirlendiği tespit edilmiştir.

Tablo: Yedek Ödenek Durum Tablosu⁴⁸ (TL)

Yılı	Başlangıç Ödeneği (I)	Eklenen Ödenek (II)	Düşülen Ödenek	Ödenek Ekl. Oranı (II/I)
2014	3.593.223.000	35.070.832.215	38.664.055.215	9,76
2015	3.572.633.000	37.600.406.554	41.173.039.554	10,52
2016	4.971.728.000	34.579.468.953	39.551.196.953	6,96
2017	6.420.922.000	34.471.897.998	41.892.819.998	5,52
2018	7.318.005.000	53.746.954.892	60.020.928.268	7,34
2019	7.865.890.000	50.719.668.890	58.582.240.890	6,44
2020	8.763.543.000	92.846.968.906	101.610.511.906	10,59
2021	9.856.910.000	92.281.780.978	102.940.932.020	9,43

Yukarıdaki tablodan da anlaşılabacağı üzere, yıllar itibariyle Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı⁴⁹ Bakanlık bütçesinde yer alan yedek ödenek tertibi ihtiyaca göre düşük bir tutarda belirlenmiş ve yıl içinde idarelerin ihtiyaçları doğrultusunda bu tertibe başlangıç ödeneğine kıyasla yüksek tutarlarda ekleme yapılmıştır. Ancak bir sonraki yıl bütçesi hazırlanırken diğer kamu idarelerinin yıl içinde yedek ödeneye ihtiyaç duyacağı muhtemel olmasına rağmen, yedek ödenek başlangıç ödeneği yine düşük belirlenmiştir.

⁴⁷ Daha önceki yıllar yedek ödenek tertibi Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer almakta idi.

⁴⁸ Bu yedek ödenek tutarı Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesindeki (2020 yılından sonra Strateji Bütçe Başkanlığının) tüm yedek ödenek tutarlarını kapsamaktadır

⁴⁹ Daha önceki yıllar yedek ödenek tertipleri Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer almakta idi.

Şöyle ki; 2015 yılında yedek ödeneğe, başlangıç ödeneğinin 10,52 katı kadar ödenek eklenmesine rağmen, 2016 yılı Bakanlık bütçesinde bir önceki yıla göre %39'luk bir artışla 3.572.633.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2016 yılında ise başlangıç ödeneğinin 6,96 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 39.551.196.953,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2017 yılında %29'luk bir artışla 6.420.922.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2017 yılında ise başlangıç ödeneğinin 5.52 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 41.892.819.998,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2018 yılında %14 'lük bir artışla 7.318.005.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2018 yılında ise başlangıç ödeneğinin 7.34 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 60.020.928.268,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2019 yılında % 7.4'lük bir artışla 7.865.890.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2019 yılında ise başlangıç ödeneğinin 6.44 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 58.582.240.890,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2020 yılında % 11.41'lik bir artışla 8.763.543.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2020 yılında ise başlangıç ödeneğinin 10.59 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 101.610.511.906,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2021 yılında % 12.47 bir artışla 9.856.910.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2021 yılında ise başlangıç ödeneğinin 9.43 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 102.940.932.000,00TL ödenek aktarılmıştır.

Sayıştay 2021 yılı Genel Uygunluk Bildiriminde; Strateji Bütçe Başkanlığı içinde yer alan tüm yedek ödenek tertiplerinin toplam başlangıç tutarı olan 9.856.910.000,00⁵⁰ Türk Lirasından yıl içinde % 944 sapma göstererek 102.940.932.000,00 Türk Lirasına nasıl ve hangi aktarmalarla ulaştırılma mekanizmasını irdelememiş, bu ödeneğe yıl içinde diğer

⁵⁰ Bu tutar 2020 Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçesindeki tüm yedek ödenek tutarını kapsamaktadır.

genel bütçeli kuruluşların (büyük bölümü Milli Eğitim Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Savunma Bakanlığı,) bütçelerinin yine çoğunluğu “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertibinden 2021 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1 maddesi hükmü⁵¹ olanakları kullanılarak yedek ödenek tertibine aktarma yapılması ve bu bütçelerin ödenek üstü harcama yapmış konumuna getirilmesi ve bunun, bu kurumların Bütçeleri açısından ortaya çıkardığı sonuç tartışılmamıştır.

Bu yöntem kullanılmak suretiyle hem yedek ödenekler tutarının başlangıç ödeneğini % 944 oranında aşması, aynı zamanda bu tutarın büyük bir bölümünün diğer genel bütçeli idarelerin kurum ihtiyacı olarak daha bütçenin başlangıç aşamasında kurum bütçelerine konulan “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertiplerindeki ödeneklerinin bu idarelerin ihtiyacı olmasına rağmen bu idarelerin bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılma mekanizması ile “ek bütçe” yapılmasına ihtiyaç duyulmaksızın bütçe yılının sonlandırabilmesi Sayıştay Raporunda eleştiri konusu yapılmamıştır.

1.4 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının 6/1. maddesi hükmünün Anayasa’ya aykırılığı konusunda önceki yıllarda Anayasa Mahkemesine yapılan iptal başvurularının değerlendirilmesi:

2015 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a maddesi ile 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a maddesi CHP’nin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasanın 87 ve 161. Maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

2015 yılında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunun 6-1/a maddesinde yer alan hükmün Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine, bundan böyle Merkezi Yönetim

⁵¹ 2015 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a. Maddesi CHP’nin yaptığı başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin 26.05.2016 tarih ve E.2015/7 K.2016/47 sayılı Kararı ile Anayasanın 87 ve 161. Maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm dolayısıyla C.H.P. tarafından Anayasa Mahkemesinde açılan iptal davası da 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K. Sayılı kararı ile iptal ile sonuçlanmış, 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K. Sayılı kararı ile red kararı vermiştir. 7066 sayılı 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 24.09.2020 tarih ve 2018/27 E. 2020/49 K.sayılı kararı ile red kararı verilmiştir. 7156 sayılı 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 24.09.2020 tarih ve 2019/23 E. 2020/50 K.sayılı kararı ile red kararı verilmiştir. 7197 sayılı 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 24.02.2020 tarih ve 2020/32 E.2022/18 K.sayılı kararı ile red kararı verilmiştir. 7258 sayılı 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hükümle ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 24.02.2021 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.sayılı kararı ile red kararı verilmiştir.

Bütçe Kanunlarına konulması düşünülen benzeri maddelerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptalini önlemek amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa taşımak amacıyla anılan kanunun 21 maddesinde değişiklik yapılmıştır.

16.11.2016 tarih ve 6761 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 1'nci maddesiyle değişik 5018 Sayılı Kamu Mali Kontrol Kanununun 21. maddesinin 1. Fıkrası;" Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir" hükmünü taşımaktadır.

6761 sayılı Kanunun 1. maddesiyle 5018 Sayılı Kamu Mali Kontrol Kanununun 21. maddesinin 1. fıkrasında yapılan değişikliğin Anayasanın bazı hükümlerine aykırı olduğuna dair Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yapılan başvuru Anayasa Mahkemesinin 14.02.2018 tarih ve 2017/19E., 2018/11K sayılı kararı ile red olunmuştur.

Anayasa Mahkemesinin bu kararından sonra 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a maddesi ile ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yapılan iptal başvurusu 14.02.2018 tarih ve 2017/61E., 2018/12K sayılı kararı ile red edilmiştir.

Daha sonra 7066 sayılı 2018 Yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6/1 maddesi, 7156 sayılı 2019 Yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6/1 maddesi, 7197 sayılı 2020 Yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6/1 maddesi, 7258 sayılı 2021 Yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6/1 maddesi, ile ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yapılan iptal başvuruları da; AYM'nin 24.09.2020 tarih ve 2018/27 E. 2020/49 K.Sayılı,AYM'nin 24.09.2020 tarih ve 2019/23 E., 2020/50 K.Sayılı, AYM'nin 24.02.2020 tarih ve 2020/32 E., 2022/18 K.sayılı, AYM'nin 24.02.2021 tarih ve 2021/26 E., 2022/19 K.sayılı kararları ile red edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin hemen hemen birbirinin aynı olan söz konusu kararlarında;

".... Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'yla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin

ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri, kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı’nın yetkili olduğu hüküm altına alınmaktadır. Kurumlar arası ödenek aktarmalarını düzenleyen kural bu hâliyle bütçenin uygulanması ile ilgili, uygulamayı kolaylaştırıcı ve açıklayıcı nitelikte bir hükümdür.

Ayrıca 5018 sayılı Kanun’un 21. maddesinin üçüncü fıkrasında, kamu idarelerinin bütçeleri içinde; personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan hüküm, kamu idarelerinin kendi bütçeleri içindeki ödenek aktarmalarını düzenlemektedir. Oysa dava konusu kural, kamu idareleri arasındaki ödenek aktarmaya dönük hükümler içermektedir.

Kuralda, kurumlar arası ödenek aktarmanın ancak genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını sağlamak amacıyla yapılabileceği belirtilerek ödenek aktarmaya ilişkin çerçeve ve Cumhurbaşkanı’na verilen ödenek aktarma yetkisinin sınırları belirlenmiştir. Kuralın cari yıl bütçesinde ödenek artışına imkân tanınması veya doğrudan ödenek üstü harcama yapmaya sebebiyet vermesi söz konusu değildir. Bu itibarla bütçenin hazırlanması, uygulanması ve yönlendirilmesinden sorumlu olan Cumhurbaşkanı’na belirtilen sınırlar içinde ödenek aktarma konusunda yetki veren kural, bütçe hakkını ihlal etmemektedir.

Açıklanan nedenlerle kural Anayasa’nın 87. ve 161. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.” denilmektedir.

Anayasa Mahkemesi söz konusu kararlarında 5018 sayılı Kanunun 21. Maddesindeki, “personel giderleri tertiplerinden diğer tertiplere ödenek aktarılamayacağı” kuralı bakımından bir değerlendirmede bulunulmamış ve konu sadece aynı maddede yer alan “merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir.” hükmü çerçevesinde incelemesini sınırlamıştır.

Anayasa Mahkemesi söz konusu kararlarında; Merkezi Yönetim Bütçesinin 6/1 maddesi ile ilgili olarak yapılan iptal başvurusunu red ederken, söz konusu maddede yer alan düzenleme ile; kurumlar arası ödenek aktarmanın ancak genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası

ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını sağlamak amacıyla yapılabileceği belirtilerek ödenek aktarmaya ilişkin çerçeve ve Cumhurbaşkanına⁵² verilen ödenek aktarma yetkisinin sınırları belirlendiğini, bu kuralın cari yıl bütçesinde ödenek artışına olanak tanınması veya doğrudan ödenek üstü harcama yapmaya sebebiyet vermesinin söz konusu olmayacağı kanaatini izhar etmektedir.

Aslında uygulamada sorun ödenek üstü harcamalarda ortaya çıkmaktadır. Bu konudaki tespitlere Sayıştay'ın önceki yıllar Merkezi Yönetim Bütçesi Genel Uygunluk Bildirimlerinde rastlamak mümkündür.

2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2018, 2019, 2020, 2021 yılları Genel Uygunluk Bildirimlerindeki ödenek üstü harcama tabloları incelendiğinde, kamu idarelerinin personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri tertiplerinde yer alan ödeneklerin, 5018 sayılı Kanunun “Ödenek aktarmaları” başlıklı 21. maddesinin üçüncü fıkrasındaki “Personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden, diğer tertiplere aktarma yapılamaz.” kuralına aykırı olarak Cumhurbaşkanı⁵³ tarafından Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı'nın⁵⁴ “Yedek Ödenek” tertibine aktarıldıktan sonra buradan kamu idarelerinin hizmet alımı ve sermaye giderleri tertiplerine aktarıldığı ve böylece sanki personel giderleri tertiplerinde ödenek üstü harcama yapılmasına cevaz veren yasal kurallar varmış gibi kamu idarelerinin personel giderleri tertiplerinde ödenek üstü harcama yapmaya mecbur bırakıldıkları; daha açık deyişle Cumhurbaşkanının⁵⁵ kamu idarelerinin personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi gideri tertiplerini kamu idarelerinin iradesi dışında ödenek üstü harcama kaynağı olarak kullandığı anlaşılmaktadır. Ancak bu husus Anayasa Mahkemesinin 2017 yılından sonraki kararlarında değerlendirmeye alınmamaktadır.

1.5 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6/1. maddesinin Anayasa'nın a, 87, 88, 89 ve 161. maddelerine aykırılığı:

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla Cumhurbaşkanına 5018 sayılı Kanunun temel ilkeleri ve kurduğu mali sistemle bağdaşmayan yetkiler tanınmakta; genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak

⁵² 2019 yılından önce Maliye Bakanına ...

⁵³ 2019 yılından önce Maliye Bakanı tarafından

⁵⁴ 2019 yılından önce Maliye Bakanlığı Bütçesinin

⁵⁵ 2019'dan önce Maliye Bakanının

kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri, idarelerin kendi bütçeleri aktarmaya veya Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya; Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

Anayasa'nın 7. maddesinde, 'Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nindir. Bu yetki devredilemez' denilmektedir.

Anayasa'nın 87.maddesinde "bütçe hakkı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bütçe hakkı, tarihî bakımdan Yasama organının elde ettiği ilk yetkidir. Halktan toplanan her kuruşun ne şekilde harcanacağı, içinde karşı güç olarak muhalefeti de barındıran ve açık tartışma usulü ile işleyen, bu açıdan da "gün ışığında" olan Meclislerde karara bağlanır. Yürütme organını tek bir kimsenin temsil ettiği demokratik yönetim sisteminin ilk örneğini oluşturan ABD'de, ödeneklerin, Başkan tarafından, bütçede Meclis tarafından onaylanandan farklı kalemlere kaydırılabilmesi açıkça yasaklanmıştır. Bu yasak, Anayasa'nın suskunluğundan faydalanarak kendisine bu alanda yetki tanıyan Başkanın, ödeneklerde, Meclis'in onayladığı bütçenin %4'üne varan oranda değişiklik yapması üzerine düzenlenmiştir.

Bütçe, teknik bir ekonomik belgeden ibaret değildir; fakat gelir dağılımından özlük haklarına, yoksullukla mücadeleden sürdürülebilir kalkınmaya dek siyasetin kendisidir. Bütçe hakkının Yasama organında olması; siyasetin, toplumu oluşturan her kesimin tartışması ve uzlaşması ile oluşması anlamına gelir

1982 Anayasasının 16.04.2017 tarih ve 6771 sayılı Kanunun 15. maddesiyle değişik 161. maddesinde;

"Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz"

hükümü yer almaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanuna uygun olması, Anayasal bir zorunluluktur.

Bütçe kanunu, hukuki yapısı itibarıyla genel, kişilik dışı ve tek yanlı bir işlem değil, içeriği statü olarak daha önceden belli olan şart işlemlere örnektir. Bundan dolayı bütçe kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Ayrıca söz konusu maddenin geçmiş yıllardaki uygulamasının bazı bakanlıklara ve kamu kuruluşlarına bütçe yılı başlangıcında verilen yeteri düzeydeki personel ödeneklerinin büyük bir bölümünün yıl içerisinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı Bütçesi içerisindeki Yedek Ödenek tertibine aktarılması suretiyle bu kurumların personel ödenekleri açısından yıl sonunda ödenek üstü harcama yapmak zorunda bırakılması ile sonuçlandığı da tespit edilmiştir.

Örneğin, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kesin Hesap Kanununa göre Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden yıl içinde net 62.000.000.000 TL tutarında ödenek kurum dışı aktarma yoluyla düşülmüştür. Bu miktar yedek ödenek tertibine yıl içinde aktarılan ödenelerin % 67'sine denk gelmektedir. Yıl sonunda **7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan ancak Anayasal açıdan tartışmalı⁵⁶ hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğin ilavesi şeklinde yapılan uygulama ile 67.121.937.230,49 TL. Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine eklenmesi idi, söz konusu kurum büyük miktarda ödenek üstü harcama yapmak durumunda olacaktı.**

⁵⁶ 7349 sayılı Kanun **MADDE 7 – 10/12/2003** tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23 – 19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanını yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür.”

Söz konusu maddede yer alan aktarma toplamı için genel bütçe ödeneklerinin %10'u gibi bir limitin konulması yönündeki düzenleme çerçeve çizme, sınır getirme anlamında bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 87. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında “kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak” yanında “bütçe kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek” görev ve yetkisine de ayrıca yer verilmiştir. Bütçe kanunlarını öteki kanunlardan ayrı tutan bu kural karşısında, kanun ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe kanunu ile düzenlenmesi veya herhangi bir kanunda yer alan hükmün bütçe kanunları ile değiştirilmesi ve kaldırılması olanaksızdır.

Anayasa'nın 88. maddesinde, kanunların Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde teklif, görüşülme usul ve esasları düzenlenirken, bütçe kanunlarının görüşülme usul ve esasları 161. maddede ayrıca belirtilmiştir. Bu maddeyle bütçe kanun tekliflerinin görüşülmesinde ayrı bir yöntem kabul edilmiş, Genel Kurulda üyelerin gider arttırıcı veya gelir azaltıcı tekliflerde bulunmaları önlenmiş ve Anayasa'nın 89. maddesiyle de Cumhurbaşkanı'na bütçe kanunlarını bir daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderme yetkisi tanınmamıştır.

Anayasa'nın anılan maddeleri incelendiğinde, bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili olmayan kurallar konulmamasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Anayasa'nın 161. maddesinin gerekçesinde de “Bütçe kanunlarına bütçe dışı hüküm konulamaması, mevcut kanunların hükümlerini açıkça veya dolaylı değiştiren veya kaldıran hükümler getirilememesi ilkelerine anayasal kuvvet ve hüküm tanınmıştır” denilmek suretiyle hükmün getiriliş amacı açıkça ortaya konulmuştur.

Bütçe kanunu, hukuki yapısı itibarıyla genel, kişilik dışı ve tek yanlı bir işlem değil, içeriği statü olarak daha önceden belli olan şart işlemlere örnektir. Bundan dolayı bütçe kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Son 7 yıldır Bütçe Kanununun 6/1. Maddesinde yer alan bu hükümle; 5018 sayılı Kanunun 21. maddesindeki “*personel giderleri tertiplerinden diğer tertiplere ödenek aktarılamayacağı*” kuralı, son 6 yıldır fiilen yürürlükten kaldırılmış olup uygulanamamaktadır.

Anayasa'nın 161. maddesine göre görüşülen bütçe kanunlarına bu şekilde konulan hükümler yoluyla yürürlükteki yasa hükümlerinin, örtülü veya açık şekilde uygulamadan kaldırılması, askıya alınması ya da uygulanamaz hale getirilmesi mümkün değildir. Bu

madde hükmü bütçe kanunlarıyla mevcut kanun hükümlerinin açıkça veya zımnen değiştirilemeyeceği ilkesiyle bağdaşmamaktadır

Diğer yandan, Anayasa'nın; 7. maddesinde "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez" hükmüne, 88. maddesinin birinci fıkrasında "Kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkilidir" hükmüne yer verilerek, 161. maddesi gereğince hazırlanarak TBMM'ye sunulan bütçe kanunu ve kesinhesap kanunu teklifleri dışında Cumhurbaşkanına, diğer kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifinde bulunma izni verilmemiştir.

Cumhurbaşkanına çerçevesi çizilmemiş, (madde metninde yer alan % 10 rakamı bir sınır olarak değerlendirilemez) esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devri yapılamaz. Bütçe Kanununa Anayasaya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması Anayasanın 7, 87, 88, 89 ve 161.maddelerine aykırı bulunmaktadır.

2- E Cetveli (11) numarasındaki açıklamanın Anayasa'ya aykırılığı ile ilgili değerlendirme

Anayasanın 161'nci maddesi hükmüne aykırı olarak 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin E- Cetvelinin 11. Maddesine konulan bu hükümle Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 56-41.33-01-07.01 tertibinde yer alan ödeneği vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı projelerini destekleme ve geçmiş yıllarda bu kapsamda desteklenerek kurulan araştırma altyapılarının idamesi amaçlarıyla kullanmaya, bu tertipten yapılacak harcamalar ile projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

Söz konusu bütçe tertibinde 250.000.001 TL.Lik ödenek yer almaktadır.

15.04.2020 tarih ve 7243 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılmasına Dair Kanununun 14. maddesi ile Vakıf yükseköğretim kurumlarına devlet yardımı yapılmasını öngören 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 18. Maddesi⁵⁷ yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁷ 03.04.1991 tarih ve 3708 sayılı Kanununun 7. Maddesiyle 2547 sayılı Kanuna eklenen EK MADDE 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarına eğitimöğretim ve araştırma tesisleri, öğretim üyesi lojmanları, öğrenci yurtları, sosyal ve

kültürel tesisler kurmak üzere, Bakanlar Kurulu kararıyla, Hazine veya muvafakatları alınmak suretiyle, kamu tüzelkişilerine ait arazi ve tesisler tahsis edilebilir. Bu şekilde tahsis edilen arazi ve tesisler, başka gerçek ve tüzelkişilere devredilemez.

Vakıflarca kurulmuş yükseköğretim kurumlarından eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini en az iki eğitim-öğretim yılı sürdürmüş olanlara, talepleri halinde, o yükseköğretim kurumunun eğitim-öğretim, araştırma, kütüphane ve yatırım masrafları ile diğer cari harcama kalemleri için Yükseköğretim Kurulunun teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanlığının görüş ve önerisi ile Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esaslara göre, kendi bütçesinde öngörülen miktarın % 45'ini geçmemek kaydıyla her yıl Devlet yardımı yapılır. Bakanlar Kurulunca esaslar tespit edilirken yardımın yapılacağı yükseköğretim kurumunun araştırma çalışmalarının düzeyleri dikkate alınır. Devlet yardımı, ilgili yükseköğretim kurumunun müracaatı üzerine Millî Eğitim Bakanlığının görüş ve önerisi ile Bütçe Kanununda her yıl bu maksatla ayrılan ödenekten iki eşit taksit halinde Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılır.

Yardım alan yükseköğretim kurumu her yıl nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye ve Gümrük ve Millî Eğitim bakanlıkları ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Söz konusu Ek Madde 18, 26..06.2011 tarih ve 4689 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 3. Maddesiyle esaslı değişikliğe uğramıştır. Ek Madde 18. – Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla; bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılır.

Yapılacak Devlet Yardımı: Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilen tutarın, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan örgün öğrenci sayısı ile çarpılması sonucu bulunulacak miktarın % 30'unu geçemez. Ancak, bu miktarın üniversitelere dağıtımı; öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde kullanılan sayısal (% 50), sözel (% 20) ve eşit ağırlıklı (% 30) puan türlerinin parantez içinde gösterilen ağırlıklar uygulanarak, üniversitenin toplam örgün öğrenci sayısına göre yapılır. Yükseköğretim Kurulu bu oranları yarisına kadar yükseltmeye veya eksiltmeye yetkilidir. En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olan vakıf üniversiteleri Devlet yardımı almak amacı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına müracaat ederler.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımının yapılabilmesi için bu kurumların;

a) En az iki eğitim-öğretim yılını tamamlamış olması,

b) Öğrencilerin en az % 15'ine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi,

c) Öğrenci alınan her lisans programı için, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, vakıf üniversitelerince seçilerek

Yükseköğretim Kurulu tarafından yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelere yerleştirilen ve izlenen doktora

öğrencilerine, kontenjanı 50'ye kadar olan programlar için bir öğrenciye, 50 ile 100 arasında olan programlar için iki öğrenciye ve kontenjanı 100'den fazla olan programlar için üç öğrenciye eğitim-öğretim ve diğer masraflarını karşılayacak düzeyde burs vermesi veya üniversitelerin bu doktora öğrencilerinin sayısı kadar, yurt dışında yerleşik Türk uyruklu öğretim üyesini en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalıştırdığını Yükseköğretim Kuruluna belgelemesi,

d) Üniversitelerin lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, bu esasa göre hesaplanan tüm Devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının ortalamasına eşit veya daha az olması,

e) Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen komisyonca yapılacak değerlendirme sonucunda; bir önceki yıl sonu itibarıyla tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde, üniversitede en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

f) Öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde sayısal, sözel ve eşit ağırlığa göre, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince o yıl yerleştirilen örgün öğretim öğrencileri arasında ilk % 5'e giren öğrenci almış olması ve üniversitenin örgün öğretim programlarına o yıl yerleştirilen toplam öğrenci sayısı ile her bir puan türünün ikinci fıkrada belirtilen göreceli önemini yansıtan ağırlıkları dikkate alınarak yapılan değerlendirmede, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girmesi,

Şartlarından asgari (a), (b), (c) ve (d) bentlerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Buna göre, ikinci fıkrada belirtilen miktarın;

– (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan tüm şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına tamamına kadar,

– Asgari şartlardan (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin yanı sıra (e) veya (f) bentlerinden birini yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına % 80'ine kadar,

– Sadece asgari şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına % 60'ına kadar,

Devlet yardımı verilir. Asgari şartları yerine getiremeyen vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımı yapılmaz.

Bu maddede belirtilen azami ve asgari düzeyler arasında yer alan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme esas alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın en geç Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksit halinde ödenir.

Yardım alan vakıf yükseköğretim kurumu her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;”Vakıf yükseköğretim kurumlarına devlet yardımı yapılmasını öngören 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun ek 18. Maddesi son derece karmaşık bir hesaplama sistemine dayanmaktadır. 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununun ek 177. Maddesi ile belirli şartlarda yükseköğretim kurumlarına gelir vergisi iadesi imkanı sağlandığından 2547 sayılı kanunun Ek 18. Maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.” açıklaması yer almaktadır.

Anayasa’nın 87. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin görev ve yetkileri arasında “kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak” yanında “bütçe kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek” görev ve yetkisine de ayrıca yer verilmiştir. Bütçe kanunlarını öteki kanunlardan ayrı tutan bu kural karşısında, kanun ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe kanunu ile düzenlenmesi veya herhangi bir kanunda yer alan hükmün bütçe kanunları ile değiştirilmesi ve kaldırılması olanaksızdır.

Anayasa’nın 88. maddesinde, kanunların Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde teklif, görüşülme usul ve esasları düzenlenirken, bütçe kanunlarının görüşülme usul ve esasları 161. maddede ayrıca belirtilmiştir. Bu maddeyle bütçe kanun tekliflerinin görüşülmesinde ayrı bir yöntem kabul edilmiş, Genel Kurulda üyelerin gider arttırıcı veya gelir azaltıcı tekliflerde bulunmaları önlenmiş ve Anayasa’nın 89. maddesiyle de Cumhurbaşkanı’na bütçe kanunlarını bir daha görüşülme üzere TBMM’ye geri gönderme yetkisi tanınmamıştır.

Anayasa’nın anılan maddeleri incelendiğinde, bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili olmayan kurallar konulmamasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Anayasa’da birbirinden tamamen ayrı ve değişik olarak düzenlenen bu iki kanunlaştırma yönteminin doğal sonucu olarak, olağan kanun ile düzenlenmesi gereken bir konunun, bütçe kanunu ile düzenlenmesi, değiştirilmesi veya kaldırılması olanaksızdır. Bu durum, Anayasa’nın 161. maddesinde “Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz” denilmek suretiyle ifade edilmiştir.

E Cetvelinin 11. Sırasında yer verilen düzenlemeyle; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda herhangi bir düzenleme öngörülmemesine rağmen, Vakıf Üniversitelerinin araştırma altyapısı projelerini destekleme ve geçmiş yıllarda bu kapsamda desteklenerek kurulan araştırma altyapılarının idamesi amaçlarıyla Merkezi Yönetim Bütçesinden yapılacak yardımlar konusunda Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 56-41.33-01-07.01

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

tertibinde yer alan ödeneği Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar dahilinde Vakıf Üniversitelerine dağıtılmasına olanak sağlanmış olmaktadır.

Oysa Anayasa'nın 88. ve 89. maddelerinde öngörülen süreçten geçerek yasalaşması sağlanmadan, Anayasa'nın 161. maddesine göre görüşülen bütçe kanunlarına bu şekilde konulan hükümler yoluyla yürürlükteki yasaların öngörmediği bir kuralın kanunlaştırılması mümkün değildir.

Bütçe kanunlarını, diğer kanunlardan ayrı tutan bu Anayasal kurallar karşısında, yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasada yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

Cumhurbaşkanına çerçevesi çizilmemiş esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devri yapılamaz. Bütçe Kanununa Anayasaya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması veya sınırsız düzenleme yetkisi alınması Anayasanın 7, 87, 88, 89 ve 161.maddelerine aykırıdır.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na Ekli "E Cetveli"nin 11. maddesinde yer alan düzenleme Anayasanın 7., 87., 88., 89. ve 161 maddelerine aykırı bulunmaktadır.

XI.2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin diğer bazı maddeleri ve ekli Cetveller üzerinde değerlendirme:

1-Kanun teklifinin pek çok maddesinde ve ekli cetvellerde yer alan açıklamalarda; ek ödenek, ödenek aktarma, ekleme ve kaydetme yetkileri Cumhurbaşkanına verilmiştir.

Bütçenin hazırlama ve uygulama sorumluluğunun Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı gibi farklı birimlerde olması bütçenin yönetiminde çok başlılığa neden olmakla birlikte Bütçe Kanunu metni ve ekli cetvellerde yer alacak hüküm ve düzenlemeleri de etkilemektedir.

Bütçe Kanun metninde ve E Cetvelinde bütçe uygulaması ile ilgili olarak bazı kurumları yetkilendiren maddeleri gösteren tablolar aşağıdadır.

Bütçe Kanun metninde bütçe uygulaması ile ilgili olarak yetki verilen kurum	Bütçe Kanununun ilgili maddeleri
Cumhurbaşkanı	5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16
Hazine ve Maliye Bakanı	10, 12, 13
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	9,

E Cetvelinde bütçe uygulaması ile ilgili olarak yetki verilen kurum:	E Cetvelinin ilgili maddeleri
Cumhurbaşkanı	2, 4/a, 4/b, 11, 14, 31, 34, 38/b, 38/c, 39, 40, 47, 52, 58,
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	8/a, 12/a, 12/b, 13, 15, 53/j, 63,
Hazine ve Maliye Bakanı	8/a, 9, 13, 20, 23/b, 36, 42, 53/j, 56, 61, 63,

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten sonra bütçenin hazırlanma ve uygulaması ile ilgili bazı görevlerin Hazine ve Maliye Bakanlığından ayrılmasından sonra bütçe ile ilgili ek **ödenek, ödenek aktarma, kaydetme ve devren gelirli ödenek kaydetme yetkileri Cumhurbaşkanına verilmiştir.**

Ancak nadir hallerde de olsa E Cetvelinde belirtilen durumlarda bu yetki Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nca kullanılmaktadır.

Bu düzenlemenin sakıncaları; Cumhurbaşkanlığının iş yükünü artırması ve bütçe uygulamalarında gecikmelere yol açması, zaten cumhurbaşkanlığı sisteminin bir parçası

olan Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı yanında Cumhurbaşkanlığı içinde başka birimlerin oluşumuna yol açmasıdır.

Bundan daha vahimi, şekli de olsa Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının “ödenek kaydetmek” gibi bir muhasebe işlemiyle görevlendirilmiş olmasıdır.

2-)Birçok kuruma %30'lara varan oranda devren ödenek kaydetme imkânı getirilmiştir. Bu yolla ödeneklerin yersiz kullanımının önlenmesi düşünülmüştür. Bu durum hem devredilecek oranın yüksek olması hem yeni program bütçesisteminin getirdiği imkanlar çerçevesinde ödenek israfının kolayca izleme ve önleme olanağı karşısında eleştirilmesi gereken bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Devirli ödeneklerin fazla olması bütçenin finansmanı açısından hesapta olmayan bir husus olup aynı zamanda bir sonraki yılın bütçesinin hazırlanmasında da yanıltıcı tahminlere neden olmaktadır.

3-)Kanun teklifinin 7. Maddesinin 1. fıkrasında yer alan, “Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 99-401-02-05.02 tertibinde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesi çerçevesinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına yönelik tefrik edilen ödenek, lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Bu amaçla tahsil edilen tutarlar ilgili yükseköğretim kurumu tarafından, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere bir yandan yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir.”

5018 sayılı Kanunun ruhuna uygun düşmemektedir. Yapılan işlem sonucunda aktarılan tutar kadar gelir, gider ve ödenek mükerrer kaydedilmiş olmakta ve hazine yardımlarında olduğu gibi mahsup işlemi yapılmadığı için düşük bir miktarda da olsa gelir ve gider artmış olmaktadır. Yapılması gereken söz konusu birimler arasında ödenek aktarımından ibaret olmalıdır.

4-) E-Cetveli üzerinde değerlendirme:

E Cetveli harcama kalemleriyle ilgili açıklamaların yer aldığı bir cetvelidir. Mevcut haliyle açıklamalardan ziyade, harcamalara dayanak oluşturan, gerçekte ayrı bir kanunla düzenlenmesi gereken hükümlerle doludur. En azından bütçe kanunundaki maddelerle ilgili bölümde yer alması gereken pek çok konu bu bölüme sıkıştırılmıştır.

E cetvelinde genel olarak bir sistemsizlik söz konusudur.(Kurum, konu, mali düzenlemeler birbirinin içerisine girmiştir

Müstakil bir kanunda düzenlenmesi gereken pek çok husus madde metni haline dönüştürülerek E cetvelinde “hapsedilmiştir”.

Geçmiş yıllarda harcama disiplini açısından büyük bir sorun olan fon uygulaması E cetvelinde saklı bir biçimde “özel hesap” adı altında yeniden hayat bulmaya başlamıştır.

Bu fonların büyük bir bölümü konuyu düzenleyen ve harcama esaslarını belirleyen özel bir kanundan yoksundur

Ayrıca geçmişteki kapatılan fonların kaynağı esas olarak bütçe dışındaki unsurlardan oluşurken, E cetvelinde yer alanların hemen hepsi bütçe kaynaklarıyla finanse edilmektedir. Bu uygulamada harcama usul ve esasları yönetmelik ya da kararlarla belirlenmekte ve 5018 sayılı kanunda öngörülen harcama esaslarının dışına çıkılmaktadır. Bütçe ve diğer ilgili kanunlarla yapılması gereken bu ödemeler, bütçe disiplini dışına çıkarılarak yapılmaktadır.

E Cetvelinde yer alan bazı açıklamalarla ilgili değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

-5 numaralı açıklama,

"Hazine ve Maliye Bakanlığının pay sahibi olduğu şirketlerin sermaye artırımlarına Hazine payı oranında katılmak amacıyla yapılacak ödemeler, 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri kapsamında Türkiye Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanabilir"

Söz konusu düzenleme; Varlık Fonu'nun kuruluş amacından saparak sonuçta Türkiye'ye ve bütçeye önemli maliyetler getireceğinin delilidir.

Söz konusu sermaye artırımları bazen zararların mahsubu yöntemiyle de gerçekleştirilmektedir. Varlık Fonuna alınan çok sayıda KİT'in ve İDT'nin son dönemde hatırı sayılır ölçüde zarar ettikleri bilinmektedir.

-7 numaralı açıklama,

"Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde görev yapan kamu görevlileri; Dışişleri Bakanlığınca bildirilecek uluslararası kurum ve kuruluşların Türkiye'de yerleşik bulunan merkez veya temsilciliklerinde, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinin birinden (A) düzeyinde puan almaları veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye sahip olmaları şartı ve ilgili Bakanın onayı ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 80 inci maddesi uyarınca belirlenen kontenjanlar dahilinde iki yıla kadar stajyer memur olarak görevlendirilebilir. Gerekirse bu süre bir katına kadar uzatılabilir. Bu şekilde görevlendirilenler, mali ve sosyal haklarını kurumlarından almaya devam ederler. Bunlara, mali ve sosyal haklar kapsamında bir ayda yapılan toplam ödeme tutarı ile 104.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan tutar arasındaki fark, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın kurumlarınca ayrıca her ay ödenir. Bunlar hakkında 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 79 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümleri uygulanır. Bu şekilde memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere ilk gidişleri ve kurumlarına dönüşleri için 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun sürekli görevle atananlara ilişkin hükümleri uyarınca kurumlarınca harcırah ödenir."

Bu düzenlemenin ilgili kod kanununda yapılması gerekir.

-8 numaralı açıklama;

8 numaralı açıklamanın c fıkrasında, "c) Savaş, iç karışıklık, siyasi istikrarsızlık ve yüksek terör tehdidi gibi nedenlerle güvenlik zafiyeti bulunan ülkelerde yer alan Dışişleri Bakanlığı yurt dışı teşkilatına ait dış temsilciliklerin bina ve yerleşkeleri ile bahse konu temsilciliklerde görevli personelin korunması amacıyla geçici süreyle görevlendirilen Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekat Birimi Personelinin Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesindeki beslenme giderleri, belirlenecek esaslar çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanır." açıklaması yer almaktadır.

Bu fıkrada yer alan "belirlenecek esaslar çerçevesinde" ibaresinin belirleyecek makam veya kuruluşun madde metninde yer alması gerekirdi.

-10 numaralı açıklama

"Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin yurt dışında yürüteceği hizmetler için lüzumlu görülecek yerlerde yapılacak hizmet alımları, kiralanacak araç, gereç, makine-teçhizat, taşıt ve binalar ile bunların sözleşmelerine ilişkin giderler, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine belirlenecek esaslara göre Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden karşılanır."

Döner sermayeleri ilgilendiren bu düzenleme ile ilgili açıklamanın bu Cetvelde yer almasının nedeni anlaşılamamıştır.

-13 numaralı açıklama

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajansları vasıtasıyla yürütülen Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Destek Programı ve bölgesel gelişme amaçlı diğer entegre ve tematik destek programları kapsamında sağlanan destekler ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi gereğince kalkınma ajansları tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler ile 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bölge kalkınma idarelerince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine sağlanan destekler; yararlanıcı ve uygulayıcı idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir.

Bu maddedeki düzenleme ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından bazı kaynaklar kalkınma ajanslarına ve Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarına özel bir hesap açılması yöntemiyle aktaracaktır. Söz konusu düzenleme bütçe prensiplerine aykırıdır.

-15 numaralı açıklama

Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut ve yeni kurulacak araştırma altyapılarına ilişkin iş ve işlemlerinde mesleki bilgi ve deneyiminden faydalanmak üzere geçici süre ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları çalışanları ile kamu görevlisi olmayan diğer kişileri proje izleme ve değerlendirme, teknik konularda danışmanlık alma gibi hususlarda panelist, hakem ve izleyici olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilecek kişilere yapılacak ödeme, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın 60.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere görev ve yetkileri, çalışma şartları ve süreleri ile araştırma faaliyetlerine katkısı gibi hususlar esas alınmak suretiyle belirlenir. Bu kapsamda yapılacak ödemeler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkilidir.

Bu düzenlemenin ilgili bir kod kanunda yapılmamasının ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının ödeme ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili kılınmasının nedeni anlaşılamamıştır.

-19 numaralı açıklamada; Silahlı Kuvvetlerin envanterinde bulunan ve erbaş ve erler tarafından kullanılan teknik donanımı yüksek ve özel nitelikli askeri araçların “kasko” giderlerinin “kantin gelirlerinden” karşılanması öngörülmektedir.

Bu tür araçların sigorta kaynağının bütçe dışından, istikrarı ve yaratacağı fonun boyutu tartışmalı bir yapıya bağlanması devlet ciddiyetiyle ne derece bağdaştığı tartışmalıdır.

-20 numaralı açıklama

İlgili kanunlarda değişiklik yapıncaya kadar, 657 sayılı Kanun ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olup yurt dışı kadrolara sürekli görevle atanan personel tarafından, temsil yönü ve nitelikleri itibarıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine kiralanan konutların mefruşat, elektrik, su, gaz, telefon, garaj ve genel giderleri (zorunlu nedenlerle möbleli kiralama yapılması durumunda mobilya bedelinin kira bedelinden ayrı olarak gösterilip gösterilmediğine bakılmaksızın ödenen kira bedelinin ayrıca yüzde 20’si) hariç tutulmak suretiyle bulunan kira bedelinin, memurun emsal katsayılarına göre belirlenen net ödemelerinin yüzde 25’ini aşması halinde aşan kısmın Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülecek tutarları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir

Sınır ve tavan getirilmeden verilen bu ödeme yetkisi bütçe mantığına aykırıdır.

-21. numaralı açıklama;

Yabancı dil kurslarına gönderilecekler için ödenecek ders ücretlerinin, yüzde 50’sinin gelir vergisi tevkifatı yapılmaksızın ödeneceğini hükme bağlamaktadır.

Bu vergi muafiyetinin, Gelir Vergisi Kanunu’nda düzenlenmesi gerekirdi. Ayrıca emsal düzenlemeler için de vahim bir uygulamadır.

Sınır ve tavan getirilmeden verilen bu ödeme yetkisi bütçe mantığına aykırıdır.

33 numaralı açıklamanın a bendi

Bu bentte;“Barış Destekleme ve Koruma Harekatları kapsamında Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 13-2.2-01-03.04 tertibine tahsis edilen ödenek ve Somali Silahlı Kuvvetlerinin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bütçesi ile Somali Polis Özel Harekat Personelinin eğitilmesi faaliyetleri kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin (05.06) ekonomik kodlarına tahsis edilen ödeneklerin harcanmasına ilişkin usul ve esaslar

Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. Bu usul ve esaslar kapsamındaki harcamalar özel hesaba aktarılarak gerçekleştirilebilir.”

Bu düzenlemenin ilgili bir kod kanunda yapılmaması gerekir.

33 numaralı açıklamanın c bendi

Bu bentte bahsedilen bütçe tertibinde yer alan ödeneğin kullanım usul ve esaslarının Cumhurbaşkanınca tespit edileceği öngörülmektedir.

Bir çeşit fon olan bu uygulamanın yaygınlaşması ve diğer kurumlarca benimsenmesi halinde harcama disiplinin yok olması kaçınılmazdır.

34 numaralı açıklama

“Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren işleri için vize almaksızın ve bir ayı aşmayacak şekilde, çalıştıracakları kişilere ödeme yapabilirler. Bu şekilde çalıştırılanlardan kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekenler hakkında, bu çalışmalarından dolayı 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz. Bunlardan, kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekmeyenler hakkında ise, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasının bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetlerde istihdam edileceklerle ilişkin hükümleri uygulanır ve bunlara fiilen çalıştıkları her gün için ödenecek ücretin bir günlük brüt tutarı, işçiler için belirlenen bir günlük brüt asgari ücret tutarını geçemez. Bir mali yıl içinde aynı kişiye aynı kurum bütçesinin (döner sermaye ve fon bütçesi dahil) farklı tertiplerinden olsa dahi en fazla üç ay (14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu gereğince arazide yapılan etüt ve sondaj faaliyetleri için en fazla dört ay) için ödeme yapılabilir. Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yurt dışında görevli birliklerinde insani amaçla çalıştırılan ve azami sayıları ile ücretleri, ödenekleri çerçevesinde ayrıca Cumhurbaşkanınca belirlenecek yerel personel için süre kaydı aranmaz.”

Bütçe Kanununda yer alan 8. Madde ile ilgili düzenlemenin bir kod kanunda düzenlenmesi gerekmektedir.

38. Numaralı açıklamada;

Bu açıklamada; Adalet Bakanlığı bütçesine posta giderleri için ödenek eklemek üzere Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Bu açıklamada yer alan “Ödenek ekleme” ibaresinin “ödenek kaydetme” olarak değiştirilmesi bütçe tekniğine daha uygun düşmektedir.

Bu konunun müstakil bir madde şeklinde maddeler bölümünde yer alması gerekirdi. İdeal olanı ise daha başlangıçta, yeterli ödeneğin ilgili tertibe konulması ve Meclisin harcama yetkisinin gasp edilmemesidir,

39. Numaralı açıklama;

Adalet Bakanlığı bütçesine, yargılamaya ilişkin tebligatların yapılması için konulan “03.05.20.01 - Posta ve Telgraf Giderleri” ödeneklerinin yetmemesi halinde, münhasıran bu gider için kullanılmak üzere 2022 yılı yargı para cezaları gelir gerçekleşmesinin yüzde 50’sini geçmemek üzere ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu açıklamada yer alan “Ödenek ekleme” ibaresinin “ödenek kaydetme” olarak değiştirilmesi bütçe tekniğine daha uygun düşmektedir

43. numaralı açıklama;

Bu açıklamada bulunan; Mukabilinde ya da bedelsiz olarak “diş fırçası ve diş macunu” dağıtılması konusunda Sağlık Bakanına yetki verilmesine ilişkin düzenlemenin bu cetvelde yer almaması ve bütçe dışında özel bir yasada düzenlenmesi gerekirdi.

-46 Numaralı açıklama

“İmalat suretiyle edinilecek veya imal ettirilecek deniz taşıtlarından üretim süreci birden fazla yılı kapsayanların bedelleri, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın ilgili idare bütçelerinin 06.01.40.04 ekonomik kodundan ödenir.”

Bu düzenleme ile 237 sayılı Taşıt Kanunu 2023 yılında askıya alınmaktadır. Söz konusu düzenleme 237 sayılı Taşıt Kanununda yapılabilirdi.

47. Numaralı açıklama

“16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı ve 7 nci maddeleri uyarınca tahsis edilen ödenekleri aşan evrensel hizmet gelirlerinin yıl içi gerçekleşme tutarları karşılığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Bu açıklamada yer alan “Ödenek ekleme” ibaresinin “ödenek kaydetme” olarak değiştirilmesi bütçe tekniğine daha uygun düşmektedir.

50 Numaralı açıklama

“16.33-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek; Türkiye’de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belediyelerin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullanılır.”

YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ve proje amaçlarına uygun olarak vali tarafından belediyelere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılır.”

Bu düzenleme ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı valiliklere ve onlar aracılığıyla da belediyelere özel bir hesap açılması yöntemiyle kaynak aktaracaktır. Söz konusu düzenleme bütçe prensiplerine aykırıdır.

53. Numaralı açıklama

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına ait hesaplardan 15.000.0000 Türk Lirası tutarında kaynakların Nisan ve Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksitte Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı muhasebe birimi hesabına aktarılacağı hususu düzenlenmektedir. Aktarılan bu tutar, Başkanlık bütçesinin (B) işaretli cetveline öz gelir, (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilecek YÖK tarafından bazı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

Bu fon dar gelirli kişiler, öğrenciler ve kamu görevlilerinden kendilerine verilen sınav hizmetleri karşılığında tahsil edilen ücretlerden oluşmaktadır. Son dönemde sınav ücretlerinde çok yüksek rakamlar alınarak bu durumda bulunan genellikle alt gelir düzeyindeki kişiler zorlanmaktadır. Bu ücretler neredeyse bir harç konumuna dönüşmüştür. ÖSYM'nin bu şekilde kaynak biriktirip YÖK'e aktarması uslü yerine söz konusu sınav ücretleri düşürülmelidir, bu maddede söz konusu edilen hizmetler için YÖK bütçesine ayrıca ödenek konulmalıdır.

58. numaralı açıklama

Adalet Bakanlığı bütçesinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde ülkemiz aleyhine açılan ve tazminata hükmedilen davalara ilişkin 1-8.37-01-03.04 tertibinde yer alan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Nezdinde Yürütülen Faaliyete ilişkin ödenek ile 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanunla kurulan İnsan Hakları Tazminat Komisyonunca hükmedilen tazminatlara ilişkin 1-8.37-01-03.04 tertibinde yer alan İnsan Hakları Tazminat Komisyonunca Hükmedilen Tazminatlara İlişkin Faaliyete dair ödeneğin yetmemesi halinde münhasıran bu giderler için kullanılmak üzere bu tertiplerde yer alan ödeneğin bir katına kadar ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir."

Bu açıklamada yer alan "Ödenek ekleme" ibaresinin "ödenek kaydetme" olarak değiştirilmesi bütçe tekniğine daha uygun düşmektedir.

62. numaralı açıklama

Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden, 5018 sayılı kanuna tabi olmaksızın, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)'a 50.000 TL. yardım yapılması öngörülmektedir. Bilindiği üzere 5018 sayılı Yasa, gerçek ve tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan yardım yapılmasını engellemektedir.

5-) H Cetveli (6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince verilecek anu gereğince verilecek gündelik ve tazminat tutarı) üzerinde değerlendirme
H Cetvelindeki günlük harcırah rakamları anlamını yitirmiştir.

Ek göstergesi olmayan memurlara ödenecek yevmiye tutarı 200 TL olarak tespit edilmiştir. Öngörülen memur ve denetim elemanlarına verilecek harcırahları yıkıcı bir enflasyonun yaşandığı bu dönemde gerçekçi olmaktan uzaktır. Tüm memurlarda olduğu gibi, özellikle kırsal kesimde görev yapan ziraat mühendis ve teknisyenleri ile veterinerlerin bu tutarlardaki bir harcırahla görev yapmaları ve tarıma köylere giderek gerekli katkıyı sağlamaları mümkün değildir Özellikle taşrada görev yapan ziraat mühendisleri, veteriner gibi personelin görev yapmasını imkansızlaştırmaktadır. Gerektiğinde vatandaş bu elemanların masrafını kendisi karşılayarak hizmet temin etmektedir. Harcırah Kanununda gerekli düzenlemeler yapılarak bu komediye son verilmelidir.

6-) İ Cetveli (Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar) üzerinde değerlendirme

Bu Cetvelde 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 45. Maddesiyle ilgili ilgili parasal sınır Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000 TL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu oldukça yüksek bir sınırdır. Bir anlamda Bütçe Kanununun istismarı anlamına gelmektedir.

7-) K Cetveli (Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları) üzerinde değerlendirme

K cetvelinde belirtilen başta fazla çalışma ücreti olmak üzere diğer ücretler de sembolik hale gelmiştir. Bu konulardan beklenen yararlar elde edilecekse, tutarların ciddi düzeylere yükseltilmesi gerekir. Aksi halde bu tür ücretleri kaldırmak ve gönüllülük esasını benimsemek yerinde olacaktır.

8-)T Cetveli (Taşıt Cetveli) üzerinde değerlendirme

T cetvelinde kurumların önemli sayıda taşıtı hibe yoluyla edindikleri görülmektedir.

Bu taşıtların kimler tarafından, neden bağışlandığı üzerinde durulması gereken bir konudur. Yıllar itibariyle hibe edilen taşıt sayısında artışlar olduğu gözlenmektedir. Bunların önemli bir bölümü kurumların elinde bulunan bütçe dışı kaynaklardan sağlandığı tahmin edilmektedir.

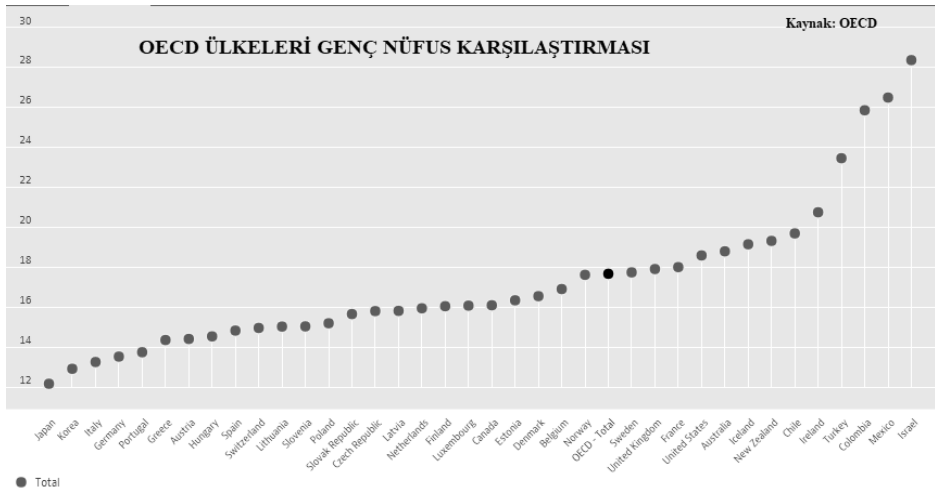
.

XII.GENÇLİK

20 yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarında gençlerimiz büyük bir umutsuzluk, gelecek kaygısı ve işsizlik girdabında büyük bir çöküntüyle karşı karşıya bırakılmıştır. Okul çağında olması gereken gençlerimiz gerek yaşanan ekonomik buhrandan gerekse ailelerinin yaşadığı ekonomik sıkıntılardan dolayı birçoğu çalışma hayatına adım atmak zorunda bırakılmış ancak ülkemizde yaşanan işsizlik nedeniyle ne bir iş bulabilmiş, ne de eğitim hayatlarına devam edebilmişlerdir.

Genç Nüfus

Türkiye OECD ülkeleri içinde, İsrail Meksika ve Kolombiya'nın ardından en genç nüfusa sahip dördüncü ülke konumundadır.

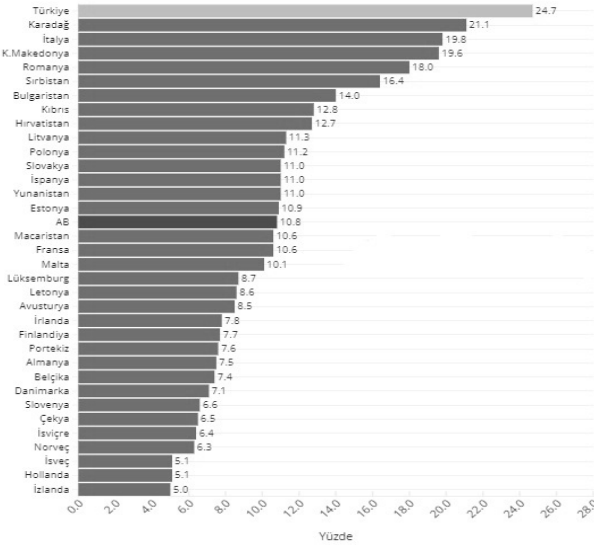

Ülkemizde genç nüfus, 1970'te beri düzenli olarak azalmaktadır. Türkiye nüfusunun %15,3'ünü genç nüfus oluşturmaktadır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2021 yılı sonu itibarıyla Türkiye'nin toplam nüfusu 84 milyon 680 bin 273 kişi iken 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 971 bin 289 kişi olmuştur. Bu genç ve dinamik nüfus maalesef Türkiye için bir gelişme kaldıracına dönüştürülememiştir.

İşsizlik

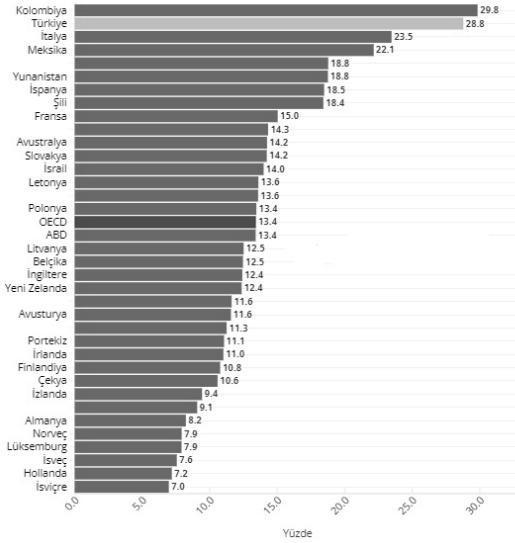
Türkiye, "ne eğitimde ne istihdamda" olan ve "ev genci" olarak tanımlanan bu alanda Avrupa ülkeleri arasında ilk sırada, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri içinde ise ikinci sırada yer almaktadır Türkiye'de 15-24 yaş grubundaki 2 milyon 959 bin genç ne eğitimde ne istihdamdadır. Yaş grubu 20-34 olarak alındığında bu oran yüzde 38'i aşmaktadır.

OECD ülkelerinde ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı (15-24 yaş, 2021)

TÜİK'in açıkladığı 15-24 yaş grubu verilerine göre, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2020 yılında yüzde 28,3 iken 2021 yılında yüzde 24,7'e düşmüştür. Bu verilerle Türkiye 34 Avrupa ülkesi içinde yüzde 24,7 ile zirvede yer alıyor. AB ortalaması ise yüzde 10,8.'dir.

OECD ülkelerinde ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı (15-29 yaş, 2020)

DİSK-AR, yılın üçüncü çeyreği ilişkin İşsizlik ve İstihdamın Görünümü raporuna göre de genç işsizliği yüzde 36.6, genç kadın işsizliği ise yüzde 48.4'e ulaşmıştır. Bu veriler ışığında ülkemizin geleceği olan gençler, mevcut bozuk düzende geleceksizliğe terk edilmekte, giderek daha umutsuz, moralsiz ve çaresiz hissetmektedir. TÜİK'in gençler arasında yaptığı Yaşam Memnuniyeti Araştırmasına göre, gençler her yıl gittikçe mutsuzlaşıyor. 18-24 yaş arası grubundaki genç nüfusta kendini mutlu olarak beyan edenlerin oranı 2020 yılında yüzde 47,2'ken, 2021 yılında bu oran yüzde 44,5'e gerilemiştir. Gençlerin çoğunun, yüzde 78'in çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ancak 2019 yılında gelirinden mutlu olan gençlerin oranının yüzde 43,4'ten 2021'de yüzde 39,7'ye gerilediğini görüyoruz.

Gençler ülkeyi terk ediyor.

Ailelerinin büyük fedakârlıklarla yetiştirdiği ve AKP iktidarının karşılıklarını çıkardıkları tüm engelleri aşabilen gençler, ailelerini arkalarında bırakarak, gelişmiş ülkelere yerleşmeyi düşünmektedir. Böylelikle hem aileler parçalanmakta hem de ülkemiz yetişmiş beyinlerini, gençlerini kaybetmektedir. Bu durum, Türkiye'deki gençlik krizinin boyutunu çarpıcı biçimde gözler önüne sermektedir. Gençler hak ettikleri saygıyı ve değeri görmek istemektedir. AKP'nin tek adam rejimi ise gençlerin taleplerine kulaklarını tıkamakta, onlara iş imkânları ve kendilerini özgürce ifade edebilecekleri ortamlar sağlamamaktadır. AKP'nin ülkemizde egemen kılmaya çalıştığı liyakatsiz atamalar, siyasi kayırmacılık, baskı ortamı

ve farklılıklara saygılı olmayan tek tipleştirici politikaları gençleri hayal kırıklığına uğratmakta, ülkemize küstürmektedir. Sadece son 4 yılda 20-34 yaş arasında olup ülkemizden göçen vatandaşlarımızın sayısı %70 artmıştır. Gençlerimiz geleceklerinden vazgeçmemek için ülkemizden ve ailelerinden uzak kalmayı göze almak zorunda kalmaktadır.

Mezun ve işsiz gençler sağlık hizmetinden de ücretsiz yararlanamamaktadır. İlköğretim, lise ya da üniversiteden mezun olduktan iki yıl sonra sigortalı bir işe giremeyen gençler sağlık hizmeti alabilmek için, Genel Sağlık Sigortası primi ödemek zorunda kalmaktadır. Mezuniyetin ardından maksimum iki yıl boyunca prim ödemeksizin sağlık hizmeti alabilme hakkı ise, yaş sınırına bağlanmıştır. Lise mezunu bir genç 20, üniversite mezunu bir genç ise 25 yaşını doldurduktan sonra sigortalı bir işe ıremediğı takdirde prim ödmeden sağlık hizmeti alamamaktadır. Hane içinde kişi başına düşen aylık tutar asgari ücretin üçte birini aşılıorsa, gençler sağlık hizmeti alabilmek için aylık en az 107 TL ödemek zorunda kalmaktadır. Genç işsizlik sorununu çözmekte kifayetsiz kalan Saray iktidarı, gençlere sosyal devlet olmanın en önemli özelliklerinden biri olan ücretsiz sağlık hizmetini sunmaktan bile acizdir. Gençlere zaten işsiz oldukları için ailelerine ekonomik yük olmanın acısını hissettiren iktidar, bir de sağlık hizmetleri nedeniyle ailelerine külfet getirmenin sıkıntısını yaşatmaktadır. Ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerimiz yalnız bırakılmaktadır.

Bu durum, her şeyden önce bu gençlerin toplumsal aidiyet duygularını, ülkemize olan inançlarını ve kendilerine olan güvenlerini sarsmaktadır. Gençlerimiz kendilerini değersiz hissetmekte ve kişilikleri örselenmekte; rencide olmaktadır. Ne işte ne okulda olan gençler sosyalizasyon sorunları yaşamakta, gençler açısından yaşamsal bir tehlike olan madde bağımlılığı gibi tehditlere çık hâle gelmektedirler. Bu çok boyutlu sorun çözülemezken aileler ve gençler bu sorun karşısında âdeta kendi kaderlerine terk edilmektedir.

Madde bağımlılığı

Dünya genelinde artış gösteren uyuşturucu madde sorunu, toplumların geleceğini tehdit etmektedir. Uyuşturucuyla bağlantılı suçlarda adeta patlama yaşanmaktadır. Türkiye’de, ceza infaz kurumlarında uyuşturucu madde bağlantılı suçlardan dolayı 100 binin üzerinde tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. İçişleri bakanının “Haftada ortalama 5 bin uyuşturucu satıcısını veya imalatçısını gözaltına alıyoruz” söylemi de uyuşturucunun gittikçe hızlanan bir “salgın” haline geldiğinin çok açık göstergesidir. “Uyuşturucu sorunu”, Türkiye’nin sancılı sosyal, ekonomik ve demografik dönüşüm sürecinden bağımsız ele alınamaz. Uzun

yıllar büyük kentlere akan kontrolsüz göçler sadece izlenmiştir. Derin ve ağır yoksulluk koşullarında yığınla aile, istihdamdan ve üretimden kopuk şekilde sosyal yardımlara bağlı yaşamaya zorlanmıştır. İşsiz gençlerin sayısı katlanarak artmıştır. Bunun yarattığı sosyal yıkımın maliyetini tahmin etmek elbette zor değildir. Aile çözüldükçe madde bağımlılığı ile mücadele zayıflamakta, gençlere ve ailelerine destek verilmemektedir

Türkiye’de madde bağımlılığı sorunu ekonomik kriz ve artan yoksullukla birlikte giderek derinleşmektedir. Geleceğe dair ümitsizlik, çaresizlik, eğitimden kopuş ve işsizlik madde kullanımını tetiklemekte, bu durum özellikle gençlerimizi tehdit etmektedir. Gençleri hayattan koparan bu sorun aileleri bunalıma itmekte, toplumda onarılmaz yaralara ve özellikle güvenlik, sağlık ve istihdam alanında büyük kayıplara yol açmaktadır. Yapılan araştırmalara göre, madde bağımlılığına giden süreçte, artan yoksulluk, aile içi ihmal ve istismar, kriminojen (suç üreten) çevre, maddelere kolay erişim, özentî ve merak, okul sisteminden kaynaklı sorunlar, sosyal medya gibi etkenler kritik rol oynamaktadır. 2021 Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezinin araştırmasına göre 30 yaş altı uyuşturucudan ölüm oranları yüzde 40,7’dir. Gençlik ve Spor Bakanlığı’nın Bağımlılıkla Mücadele, Bağımlılığın Önlenmesi Programında bu mücadeleyi eğitim programlarına 7 milyon 866 bin TL bütçe ayrılmıştır. Bu bütçenin bağımlılıkla mücadele etmesi imkânsızdır. Türkiye’de madde kullanma yaşı 14’e kadar düşmüştür. Türkiye, metamfetamine bağlı ölümlerde Avrupa’da ikinci sırada yer almaktadır. Avrupa Uyuşturucu Raporu sonuçlarına göre Türkiye’nin gençler arasında madde bağımlılığına bağlı ölümlerde üçüncü sırada yer almaktadır.

Gençler yuva kuramaz hale gelmişlerdir.

Hayat pahalılığı ve işsizlik nedeniyle gençler isteseler de yuva kuramaz hâle gelmiştir. Türkiye’de evlenenlerin sayısı 6 yılda yüzde 20 düşerken, evlilik yaşı da 30'lara kadar yükselmiştir. Gençler, iş ve gelir temin etmek, geleceğe karşı güven duyabilmek ve yaşamını garantiye almak konusunda ciddi engellerle karşı karşıya olduğundan kendi ailelerini kurmak konusunda da çekinceli davranmaktadır.

Bu durum, evliliklerin daha ileri yaşlarda gerçekleşmesine neden olmaktadır. Gençlerimiz kuracakları aileleri güvence altına alamadıklarını hissettikleri için daha geç yaşta evlenmeyi tercih etmekte, fakat bu durum bile maddi güçlüklerle karşı karşıya kalmalarını önleyememektedir. Enflasyon ve döviz kurundaki artışlar ve ekonomik istikrarsızlık, evlenmek isteyen gençleri evlilik hazırlığı için bir servet ödemeye mahkûm etmektedir. Ev eşyalarının fiyatları her yıl artmakta, gençlerin karşılamayacağı meblağlara ulaşmaktadır.

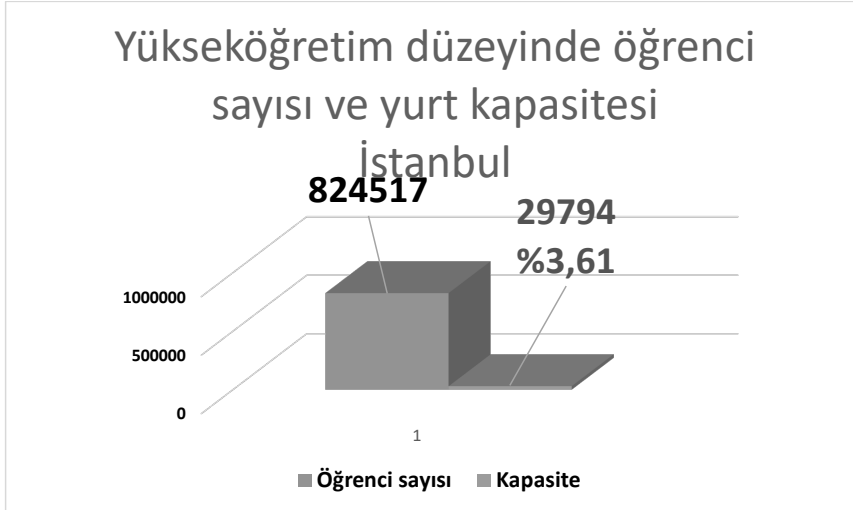
Ev kurulumu için gerekli olan eşyalardaki enflasyon, ev fiyatları ve ev kiralardaki fahiş artış gençlerin gözünü korkutmakta ve gençler evlenememektedir.

ÖĞRENCİ YURT SORUNU

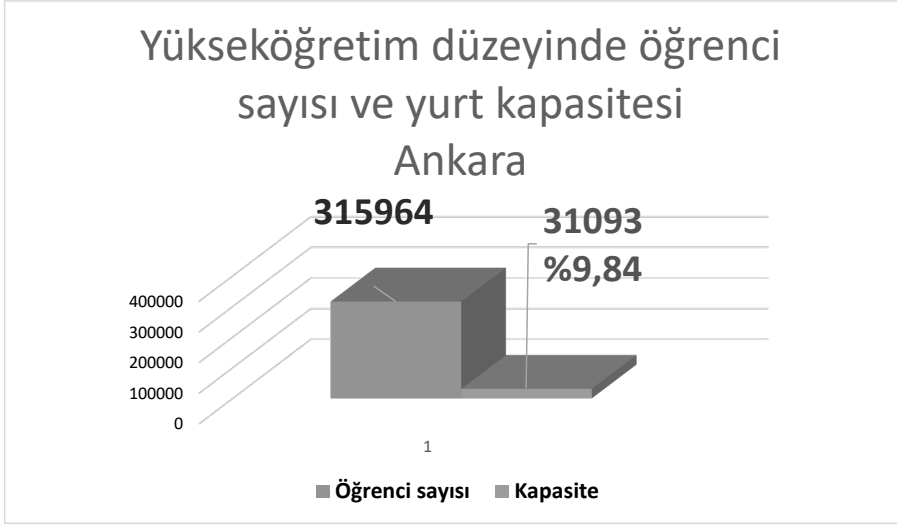
Üniversite sınavlarından sonra milyonlarca öğrencimiz yine barınma sorunu ile karşı karşıya kalmıştır. Şu anda Türkiye’de Yükseköğretim düzeyinde KYK’ya bağlı 800 yurt ve 825 bin yatak kapasitesi bulunmaktadır. Başka bir ifade ile devlet yurt ihtiyacı olan yaklaşık 4 milyon öğrencinin sadece yüzde 20,6’sına yurt imkanı sağlanabilmektedir.

Öte yandan 2006’dan sonra zorunlu eğitim ve yükseköğretim düzeyinde özel öğrenci yurtları ciddi oranda artmıştır. 2 bin 735 olan sayı 4 bin 692’ye yükselmiştir. (Özel yurtların kapasitesi ise 463 bin 365.) Bu yurtların 3 bin 470’i vakıf ya da derneklere aittir. Devlet vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan derneklerin yurtlarına öğrenci başına aylık bin 500 liradan fazla destek vermektedir. Özellikle maddi yoksunluk çeken çocuklarımız yine tarikat ve cemaatlerin legal yapıları vakıf ve derneklerin yurtlarına mecbur bırakılmıştır. Yurt problemi çözülmediği takdirde merdiven altı yurt ya da ev benzeri yapıların sayıları daha da artacaktır. Pedagojik eğitimi olmayan kişilerin manevi rehberliğinde gençlerimiz barınmak zorunda kalacaklardır.

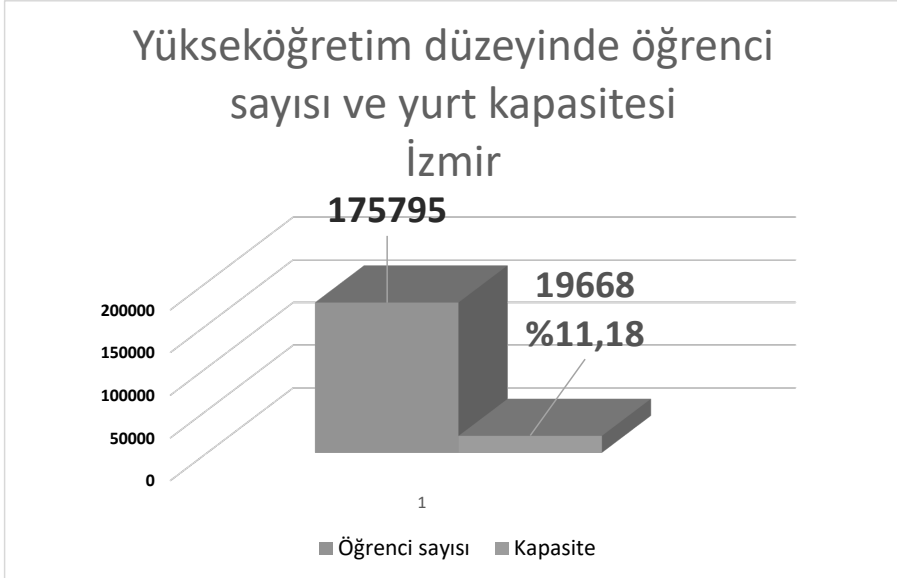
İstanbul’da öğrenci sayısı yaklaşık 824 bin 517 iken, yurt kapasitesi sadece 29 bin 794.

Ankara’da öğrenci sayımız 315 bin 964 iken, yurt kapasitesi sadece 31 bin 093.

İzmir’de öğrenci sayısı 175 bin 795 iken, yurt kapasitesi sadece 19 bin 668.

Sadece 3 büyükşehirdeki yurt sayısı ile öğrenci sayısı arasındaki uçurum bile bu iktidarın gençlere ve eğitime nasıl baktığının bir göstergesidir.

Eğitim, Anayasa'mıza göre parasız, kamusal ve eşit şekilde verilmesi gereken bir devlet hizmetidir. Öğrencilerin barınma sorununun bedelsiz olarak çözülmesi, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir. Olması gereken, devleti yönetenlerin öğrencilerin ihtiyacı kadar yurt yapıp burada ücretsiz barınmalarını sağlaması ve bu ihtiyacın bir sektör ve istismar alanı olmaktan çıkarılmasıdır. Başöğretmen Atatürk'ün "Kimsesizlerin kimsesi" olsun diye kurduğu bu Cumhuriyet'te, ülkenin geleceği olan gençler kimsesiz, yersiz yurtsuz bırakılamaz! Bu konuda orta vadede yapılması gereken şey, yoksul halka konut yapmakla kurulduğu halde gökdelenler, rezidanslar yapan TOKİ'nin bir sene boyunca durmadan KYK yurdu inşa etmesi, ihtiyaç kadar yurdu hızla kullanılır hale getirmesidir.

Kısa vadede ise atılması şart olan adımlar şunlardır:

"Barınamıyoruz" diyerek dünyanın en insani talebini seslendiren öğrencilerimize karşı marjinalleştirici, hedef gösterici dil derhal terk edilmelidir.

Belediyelerin atıl olup, yurt olarak kullanılmaya müsait olan binalarına ilişkin hızla protokoller imzalanmalı ve buralar parklarda yatan çocuklarımıza açılmalıdır.

Özel öğrenci yurtları ile dernek/vakıf yurtları düzenli olarak denetlenmeli, denetimlerde yönetmeliklere aykırı uygulamalar varsa derhal gereği yapılmalı ve bu konudaki tüm gelişmeler kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılmalıdır.

TOKİ tarafından yurt gereksiniminin tamamı bir yıl içerisinde yapılmalıdır..

Ülkemiz, artan bir beyin göçü ile karşı karşıyadır. Ülkemizin gelişmesi için ihtiyaç duyduğu beşeri sermayesini kaybetmesi, onlarca yıllık emeğin ve on milyarlarca TL'lik kaynağın kaybedilmesidir.

Beyin göçü kapsamında öncelikle bilim insanları, doktorlar, avukatlar, mühendisler, eğitimciler gibi profesyonel meslek sahipleri; sermaye sahipleri, iş insanları, girişimciler ve ülkesine geri dönmek üzere eğitim amacıyla yurt dışına giden öğrenciler dikkate alınmalıdır. Bu toplum kesimleri ülkemizin ileri sanayi toplumuna ve bilgi toplumuna dönüşmesi, bir başka deyişle çağdaş dünyada müreffeh bir toplum haline gelebilmesi için anahtar konuma sahiptir. Ülkemizden dışarıya yaşanan göç eğiliminde, anahtar konuma sahip toplum kesimlerinin geniş yer tutması gittikçe artan beyin göçünü doğrular niteliktedir.

Geleceklerini Türkiye’de sürdürmeye gayret eden gençlerimiz ise, özellikle son dönemdeki ekonomik krizin etkisiyle daha da umutsuz hale gelmiştir. Yüksek işsizlik oranları, krizin gençlerimizi nasıl olumsuz etkilediğinin en iyi ifadesidir. Daha da vahimi, aynı dönemde, iş bulma ümidi olmayanların sayısında ve ev işleriyle uğraşanların sayısında artış meydana gelmesidir. İşsizler ordusu içinde gözükmeyen bu kişiler, iş bulma ümidi olmadığı için iş aramayı bırakmış veya ev işleri gibi bir kategoriyi işgücü dışında kalma gerekçesi olarak göstermişlerdir.

Dünyada Gençlik ve Spor Bayramı kutlayan tek ülke olmamıza rağmen, spor sistemimiz yeterince etkin çalışmamakta ve sporun hayatımızdaki yeri hedeflenenin çok uzağındadır. Türkiye’deki lisanslı sporcu sayısının toplam nüfusa oranı %8,7’dir. Bu oran, tesisler, okullar, yönetim gibi tetikleyicilerle birlikte ele alındığında hedeflerin oldukça uzağındadır.

Öğretimde harçlar kaldırılmalıdır.

Türkiye’de üniversite eğitimi devlet üniversitelerinde harç ödenmeden alınabilmektedir. Bunun tek istisnası ikinci öğretimlerdir. İkinci öğretimler alışılmışın dışında aldıkları eğitim için ek mesai ücretleri, aydınlatma masrafları vb kalemler gerekçe gösterilerek dönemlik ödemeye tabii tutulmuştur.

KYK Kredilerinin geri ödenmesinde karşılaşılan sorun

Türkiye’de Kredi Yurtlar Kurumu’ndan (KYK) öğrenim kredisi veya burs alan milyonlarca genç borçlarını ödeyememe problemiyle karşı karşıya bırakılmış, söz konusu borçların endeksenerek gecikme faizi ile birlikte tahsili imkansız hale gelmişti. 2022 yılında ısrarlı talep ve takibimiz neticesinde haciz uygulamasına da muhatap olan gençlerimizin problemi bir ölçüde çözümlenmiş bulunmaktadır. Kanunda yapılan değişiklikle **Kredi geri ödemelerinin, enflasyon farkı veya faiz uygulaması olmaksızın sadece alınan kredi rakamı üzerinden yapılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır.**

Sonuç olarak;

CHP iktidarında gençler, kendine güvenen, kendine yeten, kendisiyle ve ülkesiyle barışık mutlu bireyler olarak hem ailelerine hem de ülkemize değer katacaktır.

CHP, iktidarında plansız eğitim politikalarına son vererek, eğitim ve istihdam arasındaki bağlantıyı yeniden inşa edecektir. Mesleki eğitimin meslek içi eğitimler ve yeni beceri kazandırma uygulamalarıyla yaşam boyu sürmesi sağlanacaktır.

Gençlerimiz özgür düşünce ve yaratıcılık iklimine kavuşacaklardır.

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılı'nda dünya ile rekabet edebilmek için katma değeri yüksek eğitim ve istihdam sağlayacak bir eğitim modeli oluşturulacaktır.

CHP, iktidarında sağlıklı ve tutarlı planlamalarla işsizlik sorununu kalıcı çözüme ulaştırılacaktır. Gençlerin işle buluşmasını sağlamak için “Genç İstihdamı Atılımı” başlatılacaktır. Gençlerin kamu kurumlarındaki staj olanakları artırılarak, özel sektördeki ücretli staj imkânlarının da genişlemesi için teşvik uygulamaları yapılacaktır.

Bulunduğumuz çağı yakalamak ve Yüksek Yetenek İnşasını gerçekleştirmek için gençlerimizin yazılım ve kodlama öğrenmeleri teşvik edilecek. Ülkemizin kalkınma stratejileri açısından önceliği olan mekatronik, biyo-teknoloji, tarım ve diğer sektörler için de benzer özellikle liseler vakit geçirmeden kurulacaktır. Kurumlarda yaşam boyu eğitimle dinamik bir yapı sağlanacak, hızla değişen dünyaya ve teknolojiye ayak uydurarak yeni kuşakların istihdamı kolaylaştırılacaktır.

CHP iktidarında, sadakat değil, liyakat esas alınacak, kamuya personel alımı şeffaf şekilde yalnızca yazılı sınavlarla yapılacak, mülakatlarla kayırmacılık yapılmasına müsaade edilmeyecektir. Mülakatlar kaldırılacak, gerektikleri yerlerde video kaydına alınarak şeffaf bir biçimde gerçekleşmeleri sağlanacaktır. Tüm ÖSYM sınavlarında giriş ücreti kaldırılacaktır. Gençlerin ülkemize ve geleceklere olan güveni ve inancı tazelenecek, gençlerin adil biçimde layık oldukları görevlere gelmelerine olanak tanınacaktır.

CHP iktidarında dijital dönüşüm ve Endüstri 4.0 odaklı bir büyüme vizyonu tüm kamu politikalarında ana eksen olacaktır. Özgür ve hızlı İnternet ortamı, AR-GE teşvikleri, yaratıcı, girişimci gençlere yönelik teşvikler tüm kamu politikalarına hâkim olacaktır.

CHP, istihdam temelli ekonomi politikaları geliştirilerek işsizlik sorununu kalıcı çözüme ulaştıracaktır. Böylelikle, uzun süre ailelerine bağımlı yaşamak zorunda kalan gençlerimiz ve aileleri rahata erecektir. Gençlerin ailelerine mahcup biçimde toplumdan kopartılmalarına izin verilmeyecektir.

CHP iktidarı, gençlerin taleplerine kulaklarını tıkamayacak, onların dinamizmini, eleştireliliğini ve yaratıcılığını rehber edinecektir.

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, güçlü sosyal devletin gereği olarak borçlandırılmayacaktır.

Enflasyon ve kur krizi nedeniyle miktarları aşınan kredi ve burslar artırılarak güncellenecektir.

Evlenmek ve çocuk sahibi olmak isteyen gençlerin hayatlarının baharında geleceğe güvenle bakması sağlanacaktır.

CHP iktidarında hayat pahalılığı, işsizlik, geçim sıkıntısı ve yoksulluk gençlerin önünde engel olmayacaktır.

CHP iktidarında üniversite okumak isteyen gençlerin barınma sorunu olmayacaktır. CHP, iktidarında yurt sorununu en fazla 2 kişilik odalardan oluşan modern yurtlar inşa ederek en geç bir yıl içinde çözecektir.

Gençler, gelecek kaygısıyla planlarını ertelemek ve hayallerinden vazgeçmek zorunda kalmayacaktır. Hayatlarını birleştirmek isteyen genç çiftlere evlilik destekleri verilecektir. Bu bağlamda aile kurmak isteyen gençlere düşük faizli ya da faizsiz, geri ödeme koşulları çiftlerin durumuna göre belirlenecek krediler sağlanacaktır. Bebek sahibi olmak isteyen her çiftte bebeklerin temel ihtiyaçlarını karşılayabileceği miktarda destek verilecektir. Bebek ve annelik ödenekleri bebeklerin ve ailelerin ihtiyaçlarına göre, özel koşullara bağlanmadan hakça verilecektir.

XIII. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

EĞİTİM BÜTÇESİ

Eğitime verilen önemin üç göstergesi vardır. Bunlar; öğrenci başına düşen eğitim harcamasının artması, eğitim bütçesinin artması ve eğitim harcamalarının ulusal gelire oranıdır. OECD ülkeleri ile karşılaştırdığımızda neredeyse üç ögede de son sıralarda olduğumuz görülmektedir.⁵⁸

Eğitim için 2023 yılı için öngörülen bütçe eğitim sisteminin sorunlarını çözecek şekilde değildir; AKP'nin sadece bütçe rakamları değil, vizyonu ve eğitimdeki 20 yıllık hedefi de sorun çözmek, iyi bir eğitim sistemine zemin hazırlamaktan, çocukların ve gençlerin maksimum yararını amaç edinmekten, aynı zamanda ülke kalkınmasını hedeflemekten çok uzak kalmış, sadece çocukların ve gençlerin ideolojik olarak şekillendirilmesi temeline oturmuştur.

2023 yılı merkezi yönetim bütçesinin 4.469.570.019.000 TL olması öngörülmüştür. Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu, Kredi ve Yurtlar Kurumu-Diğer bütçeleri toplamı 2023 yılı için 649,8 milyar TL, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi ise 435 milyar 351 milyon TL olarak öngörülmüştür.

Tablo : 2023 Yılı Eğitim Bütçesi

EĞİTİM BÜTÇESİ	
Milli Eğitim Bakanlığı	435.351.082.000 TL
YÖK ve Üniversiteler	134.692.983.000TL
ÖSYM	1.544.369.000 TL
Diğer-KYK(Yaklaşık)	77,976.000.000TL
TOPLAM	649.800.000.000 TL

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Eğitim bütçesinin dağılımı

2023 yılında toplam eğitim bütçesi 649.800.000.000 TL olarak belirlenmiştir. Toplam eğitim bütçesinin; %66,99'unu MEB, %20,72'sini YÖK ve üniversiteler, %0,23'ünü ÖSYM bütçeleri, %12,06'sını ise KYK ve diğer bütçeler oluşturmuştur.

Eğitim bütçesi 2023 yılı için,

649.800.000.000 TL olarak belirlenmiştir. 2023 eğitim bütçesinin Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) oranı %3,48; merkezi yönetim bütçesine oranı ise %14,53 dür.

⁵⁸ OECD 2022 araştırması sonuçları mevcut verilerine göre Türkiye, talebe başına ortalama 5 bin 743 dolarlık yıllık harcamayla 36 ülke içinde 34. sırada. OECD'de ortalama ise 11 bin 990 dolar.

Millî Eğitim Bakanlığı 2023 yılı bütçesi,

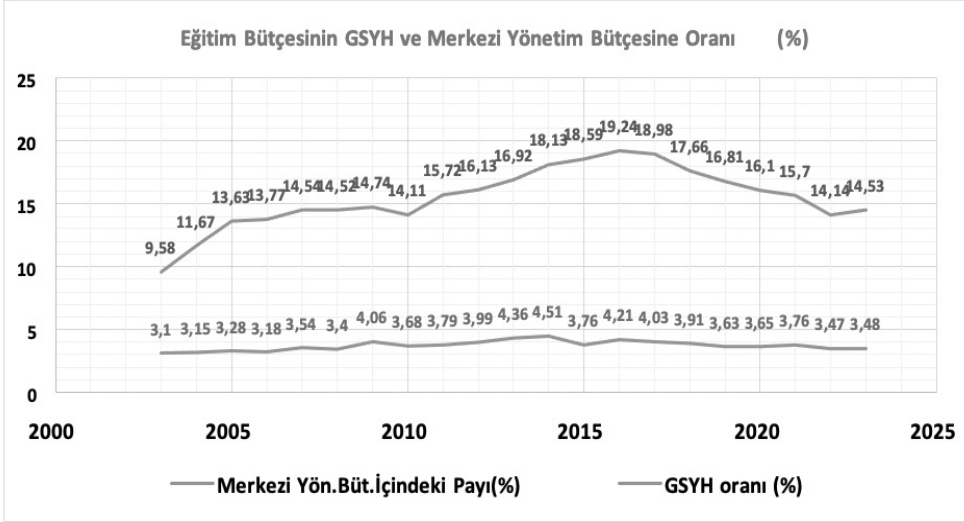
435.351.082.000 TL olarak belirlenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı 2023 yılı bütçesinin Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) oranı %2,33; merkezi yönetim bütçesine oranı ise %9,74 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2023 yılı MEB bütçesinin;

%68,31'i personel giderlerine, %10,37'si sosyal güvenlik kurumu devlet primi giderlerine, %8,95'i mal ve hizmet alım giderlerine, %9,17'si sermaye giderlerine, %3,1'i cari transferlere, %0,1'i ise sermaye transferlerine ayrılmıştır.

2023 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden yatırımlara ayrılan pay (sermaye giderleri) 39.964.000.000 TL olmuştur.

Grafik . Eğitim bütçesinin GSYH ve merkezi yönetim bütçesine oranı.

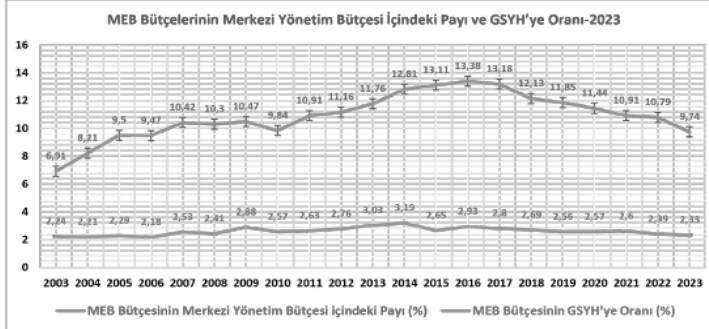
*2009 Bazlı Yeni Milli Gelir Serisine Göre Hesaplanmıştır.

Tabloya göre eğitim bütçesi 2016'dan buyana GSYH içerisinde ve Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde azalma eğilimine girmiştir. 2016 yılında eğitim bütçesinin GSYH içerisindeki payı %4,21 iken 2023 yılında bu oran %3,48 olmuştur. 2016 yılında merkezi yönetim bütçesinden eğitime %19,24 oranında pay ayrılırken bu oran 2023'te %14,53'e gerilemiştir. Bu veriler eğitime ayrılan bütçenin sürekli azaldığını ortaya koymaktadır. Eğitime ayrılan pay 4+4+4 eğitim modeli öncesinin gerisinde kalmıştır.

Ülke genelinde tüm eğitim kademelerinde 27.371.736 öğrenci bulunmaktadır. 84.680.273 kişilik nüfusumuzun yüzde 32'si öğrenci olarak doğrudan eğitimle ilintilidir.

Nüfusumuzun yaklaşık yüzde 32'sinin öğrenci olduğu bu ortamda GSYH'dan yüzde 3,48, Merkezi Yönetim Bütçesinden ise yüzde 14.53 oranında pay ayrılması toplumun eğitim ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır.

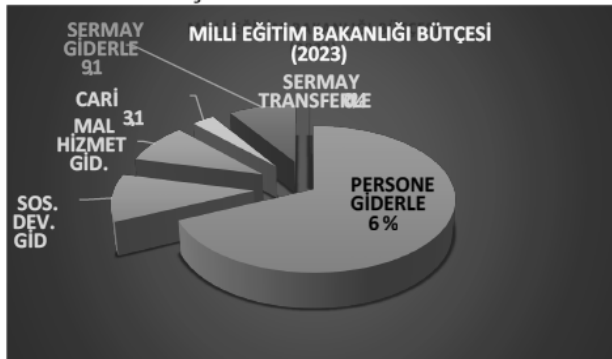
Grafik . MEB bütçelerinin merkezi yönetim bütçesi içindeki payı ve GSYH'ye oranı.

4.469.570.019.000 TL olması beklenen 2023 yılı merkezi yönetim bütçesinden Milli Eğitim Bakanlığına 435 milyar 351 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

MEB bütçesini objektif olarak değerlendirmek için Merkezi Yönetim Bütçesi ve GSYH içerisindeki payına bakmak gerekmektedir. 2016 yılından buyana MEB bütçesinin merkezi yönetim bütçesi içerisindeki payı azalmıştır. 2016 yılında MEB'in payı %13,38 iken 2023 yılında bu oran %9,74'e gerilemiştir. Aynı şekilde 2016 yılında MEB bütçesinin GSYH'ye oranı %2,93'iken 2023 yılında bu oran %2,33'e gerilemiştir.

Grafik . MEB bütçesinin ekonomik sınıflandırılması.

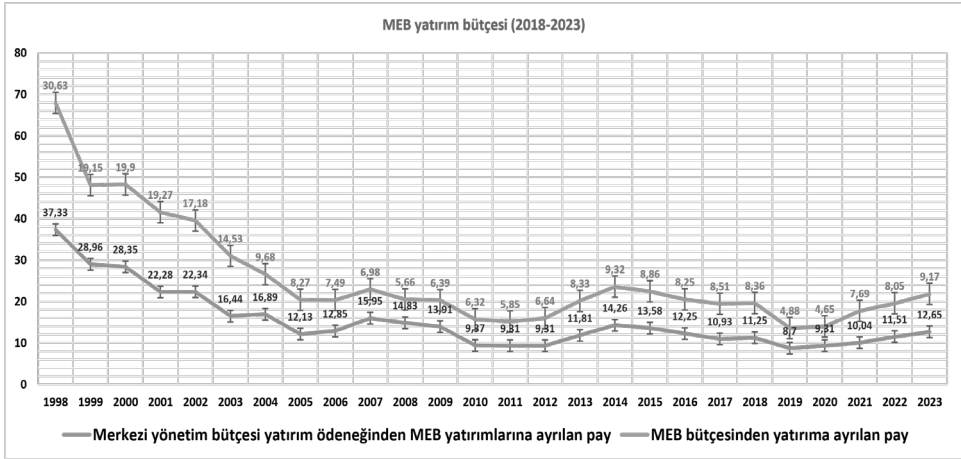
2023 yılı MEB bütçesinin;

%68,31'i personel giderlerine, %10,37'si sosyal güvenlik kurumu devlet primi giderlerine, %8,95'i mal ve hizmet alım giderlerine, %9,17'si sermaye giderlerine, %3,1'i cari transferlere, %0,1'i ise sermaye transferlerine ayrılmıştır.

MEB bütçesinin %78,68'i personel için harcanmaktadır. Kamuda en çok personel istihdamı Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindedir. Ancak eğitim hizmetleri alanında çalışanların tamamı yoksulluk sınırının altında, bir kısmı ise açlık sınırının altında gelir elde etmektedir.

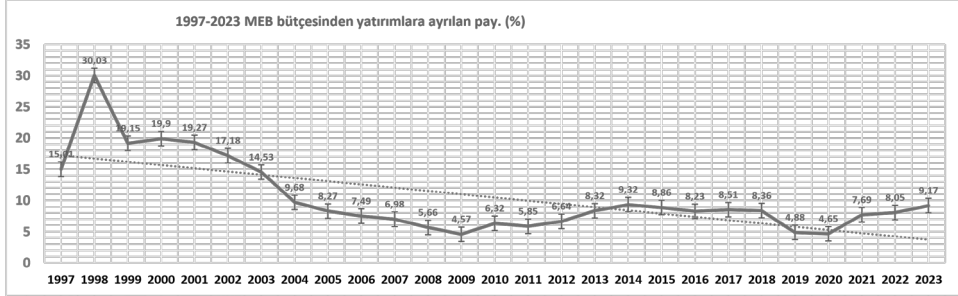
Eğitim bütçesi yıllar içinde sayısal olarak artıyor gibi görünse de personel ve SGK giderlerinin bütçenin %79'unu kapsaması, eşit eğitim imkânına erişmeyi engelleyecek önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. İkili eğitimin sonlandırılması, okullaşma oranlarının artırılması ve eğitimin niteliğinin geliştirilmesi gibi politika ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için daha fazla kaynak ayrılması, en azından orta vadede yatırım maliyetlerinin karşılanması açısından bir zorunluluk olarak görülmektedir. Ancak MEB bütçesinden 2023 yılında yatırıma ayrılan pay kısmen artsa da hedefleri gerçekleştirmek için yeterli olmayacağı ortadadır.

Grafik . Merkezi yönetim bütçe ödeneğinden MEB yatırımlarına ayrılan pay.

Merkezi bütçe yatırım ödeneğinden MEB yatırımlarına 2002 yılında ayrılan pay %22,34 iken bu oran 2023 yılında %12,65 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca MEB bütçesinden yatırımlara ayrılan pay 2002 yılında %17,18 iken, 2023 yılında bu oran %9,17'ye gerilemiştir. Merkezi bütçe yatırım ödeneğinden ve MEB bütçesinden yatırımlara ayrılan payın düşüş eğiliminde olması taşımalı eğitim, ikili eğitim gibi alanlardaki sorunların 2023 yılında da artarak devam edeceğini göstermektedir.

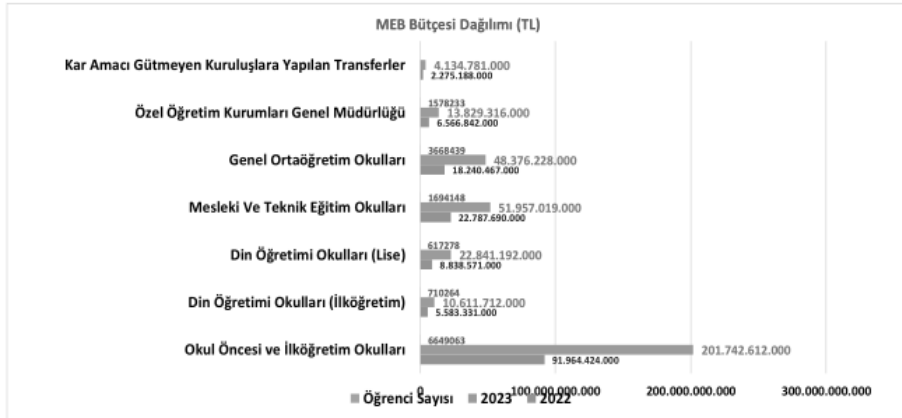
Grafik . MEB yatırım bütçesi

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında MEB bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay % **17,18** iken, 2023 yılı itibarıyla bu oran **%9,17'ye** gerilemiştir. Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden yatırımlara ayrılan pay AKP iktidarı döneminde sürekli azalma eğilimi göstermiştir. 2022 yılına göre kısmi bir artış söz konusu olsa da yeterli oranda bir artış gerçekleştirilmemiştir. MEB bütçesi içerisinde yatırımlara ayrılan payın en az %20 seviyesinde olması sorunların çözümü açısından önem arz etmektedir. Yatırım bütçesinin AKP iktidarı ile düşmeye başlaması siyasi iktidarın eğitime bakışını yansıtmaktadır.

MEB Bütçesinin Dağılımı

Grafik .MEB Bütçesinin dağılımı.

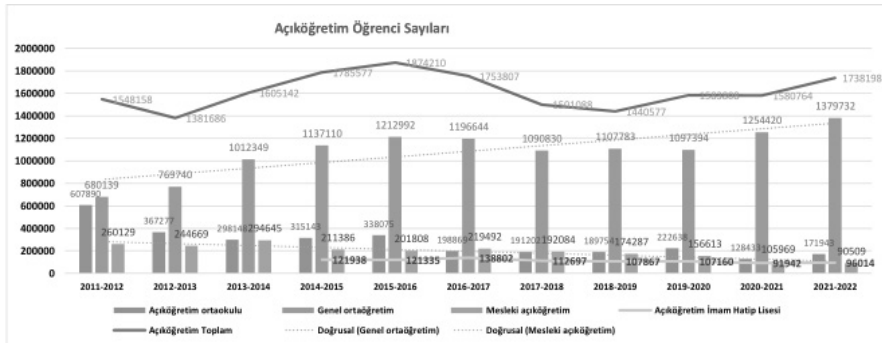
2023 MEB bütçesinden kar amacı gütmeyen çeşitli vakıf ve derneklere 4,1 milyar, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğüne 13,8 milyar, Genel Orta Öğretim Kurumlarına 48,3 milyar, Mesleki ve Teknik Eğitim Okulları 51,9 milyar, Din Öğretimi Okullarına 31,5 milyar, Okul Öncesi ve İlköğretim Okullarına ise 201 milyar TL kaynak ayrılmıştır.

Kar amacı gütmeyen kurumlara (Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Vakfı ve diğer vakıf ve dernekler) aktarılan bütçe geçtiğimiz yılın iki katına çıkmıştır. Türkiye Maarif Vakfı MEB'in dış ilişkilerle ilgili yetkisinin neredeyse tamamını kendi himayesine almıştır. MEB kar amacı gütmeyen diğer vakıf ve derneklerin hangileri olduğunu açıklamalıdır.

Ayrıca özel öğretim kurumlarına ayrılan bütçe de iki katına çıkmış, AKP'nin kamusal eğitimden ne kadar uzaklaştığını ortaya koymuştur. MEB yatırımlarına 39,9 milyar lira ayrılırken, özel öğretim kurumlarına ise 13,8 milyar lira ayrılması manidardır. MEB yatırımlarının üçte biri kadar özel okullara kaynak ayrılmıştır.

Açıköğretim Öğrenci Sayıları

Grafik .Açıköğretim öğrenci sayıları

4+4+4 eğitim modeli ile açıköğretim öğrenci sayılarında genel olarak artış eğilimi gözlenmektedir. Özellikle genel ortaöğretimde 2011-12'de 680 bin olan öğrenci sayısı, 2021-22'de 1 milyon 379 bine yükselmiştir. Liselerin 11 ve 12. sınıflarından açık liselere geçiş önemli bir sorun arz etmektedir. Örgün eğitim çağındaki öğrencilerin açık öğretime geçişi zorunluluk olmadıkça engellenmelidir.

Bazı MEB istatistik rakamlarının değerlendirilmesi:

Tablo . Eğitim kurumlarının kademelerine göre okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı.

Okul Türü	Okul/Kurum	Öğrenci sayısı			Öğretmen sayısı			Derslik
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	
Örgün eğitim toplamı (Resmi+Özel)	70.383	19.155.571	9.928.304	9.227.267	1.139.673	1.043.900	95.773	749.454
Örgün eğitim (Resmi)	56.200	15.839.140	8.147.139	7.691.801	975.698	8.79.925	95.773	608.903
Örgün eğitim (Özel)	14.179	1.578.233	864.762	713.471	163.975	-----	-----	140.551
Örgün eğitim (Açıköğretim)	4	1.738.198	916.203	821.995	-----	-----	-----	-----

Kaynak: MEB, 2022

Ülke genelinde 70 bin 383 okul/kurum, bu okullarda/kurumlarda 19.155.571 öğrenci, 1.139.673 öğretmen, 749.454 derslik bulunmakta. Geçtiğimiz yıla göre, öğrenci sayısı %5,9, derslik sayısı %2,3, öğretmen sayısı ise sadece %2,4 oranında artış göstermektedir.

MEB istatistiklerine göre, açıköğretim dahil öğrencilerin cinsiyet dağılımları incelendiğinde toplam 19.155.571 öğrenci olduğu bu öğrencilerden 9.928.304'ünün erkek, 9.227.037'sinin kadın olduğu görülmektedir. (Erkek öğrenciler kadın öğrencilerden %7,59 fazladır.)

Açıköğretim öğrencileri hariç toplam 17.417.373 öğrencinin olduğu, bu öğrencilerin 9.012.101'inin erkek, 8.405.272'sinin ise kadın olduğu görülmektedir. (Erkek öğrenciler kadınlara göre %7,3 fazladır.) Bu verilere göre, okullaşamayan öğrencilerin çoğunun kadın öğrencilerden oluştuğu ortaya çıkmaktadır.

Okul öncesi eğitim göstergeleri

Tablo . Okul öncesi eğitim kurumlarının okul türlerine göre okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı.

Okul Türü	Okul/Kurum	Öğrenci sayısı			Öğretmen sayısı			Derslik
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	
Okul öncesi eğitim kurumları (Resmi+Özel)	14.124	1.885.004	975.006	909.998	63.142	60.983	2.159	55.989
Okul öncesi Eğitim (Resmi)	7.878	1.527.051	783.849	743.202	39.908	37.749	2.159	25.520
Okul öncesi Eğitim (Özel)	6.246	357.953	191.157	166.796	23.234	-----	-----	30.469

Kaynak: MEB, 2022

Okul öncesi düzeyde, 2021-2022 yılında 1.885.004 öğrencinin bulunduğu ve okullaşma oranlarının ise, 5 yaş grubunda %81,63 olduğu görülmektedir.

İlkokul

Tablo . İlkokullarda okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı

Okul Türü	Okul/Kurum	Öğrenci sayısı			Öğretmen sayısı			Derslik
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	
İlkokul	24.519	5.433.901	2.797.130	2.636.771	310.477	286.877	23.668	269.059
İlkokul (Resmi)	22.480	5.122.012	2.634.214	2.487.798	275.767	252.099	23.668	238.019
İlkokul (Özel)	2.039	311.889	162.916	148.973	34.710	-----	-----	31.040

İlkokul düzeyinde 5 milyon 433 bin 901 öğrenci, 310 bin 477 öğretmen ve 269 bin 059 derslik bulunmakta. İlkokul düzeyinde okullaşma oranının 2011-2012 eğitim öğretim yılından bu yana %98,9'dan %93,16'ya gerilediği görülmektedir. 4+4+4 sürecinden bu yana ilkokul düzeyinde okullaşma oranında yadsınamayacak kadar bir düşüş gerçekleşmiştir.

Ortaokul

Tablo . Ortaokullarda okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı

Okul Türü	Okul/Kurum	Öğrenci sayısı			Öğretmen sayısı			Derslik
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	
Ortaokul	18.936	5.293.067	2.697.181	2.595.886	376.747	335.363	41.384	198.366
Ortaokul (Resmi)	16.651	4.776.467	2.444.677	2.331.790	337.433	296.049	41.384	169.890
Ortaokul (Özel)	2.284	344.657	182.275	162.382	39.314	-----	-----	28.476
Açık öğretim ortaokulu	1	171.943	70.229	101.714	-----	-----	-----	-----

Kaynak: MEB, 2019

Ortaokul düzeyinde 5 milyon 293 bin 67 öğrenci, 376 bin 747 öğretmen ve 198 bin 366 derslik bulunmakta. İlkokul düzeyinde 5 milyon 433 bin öğrenci 269 bin 59 derslikte eğitim-öğretim yaparken, ortaokul düzeyinde 5 milyon 293 bin öğrenci 198 bin 366 derslikte eğitim-öğretim görmektedir. İlkokul düzeyinde derslik başına 20,18, ortaokul düzeyinde ise 26,68 öğrenci düşmektedir.

Ortaokul düzeyinde okullaşma oranının 2011-2012 eğitim öğretim yılından bu yana %98,67'den %89,84 'e gerilediği, 4+4+4 sürecinden bu yana ortaokul düzeyinde okullaşma oranında anlamlı bir düşüş olduğu değerlendirilmektedir.

Ortaöğretim

Tablo. Ortaöğretim düzeyinde okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı.

Okul Türü	Okul/Kurum	Öğrenci sayısı			Öğretmen sayısı			Derslik
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	
Ortaöğretim	12.804	6.543.599	3.458.987	3.084.612	389.307	360.745	28.562	226.040
Ortaöğretim (Resmi)	9.191	4.413.610	2.284.599	2.129.011	332.590	294.056	28.562	175.474
Ortaöğretim (Özel)	3.610	563.734	328.414	235.320	66.717	-----	-----	50.566
Açıköğretim lisesi	3	1.566.255	845.974	720.281	-----	-----	-----	-----

Kaynak: MEB, 2019

Ortaöğretim düzeyinde 6 milyon 543 bin 599 öğrenci, 389 bin 307 öğretmen ve 226 bin 040 derslik bulunmakta. 2011-2012'den sonra zorunlu eğitim kapsamına alınan ortaöğretim okullaşma oranlarında anlamlı bir iyileşmenin gerçekleşmemiş olduğu sayıların karşılaştırılmasından anlaşılmakta. 2011-2012 eğitim öğretim yılında %67,37 olan okullaşma oranının 10 yılın ardından %22,30'luk artış ile 2022'de %89,67'ye yükselmesi anlamlı ancak yeterli değildir.

Okullaşma Oranları

Tablo . Okullaşma oranları

Eğitim Düzeyi	1997-1998 %	2001-2002 %	2011/2012 %	2019-2020 %	2020/2021 %	2021/2022 %
Okul Öncesi (5 Yaş)	-----	-----	65,69	70,39	56,89	81,63
İlkokul	84,74	92,40	98,9	93,62	93,23	93,16
Ortaokul			93,1	95,90	88,85	89,84
Ortaöğretim	37,87	48,11	67,37	85,01	87,93	89,67
Yükseköğretim	-----	-----	35,51	43,37	44,41	44,66

MEB'in yayımladığı 2021-2022 yılı istatistiklerine göre;

4+4+4 eğitim modelinin uygulanmaya başlamasından bu yana;

İlkokul düzeyinde okullaşma oranı %98,9'dan %93,16'ya, ortaokul düzeyinde ise %93,1'den %89,84'e gerilemiştir.

Ortaöğretim düzeyinde ise okullaşma oranı %67,37'den %89,67'ye, yükseköğretim düzeyinde ise %35,51'den, %44,66'ya yükselmiştir.

Köy Okulları

AKP iktidarı süresince 19.708 köy okulu kapatılmıştır.

Tablo . Köy okulları ve öğrenci sayıları. (2002-2022)

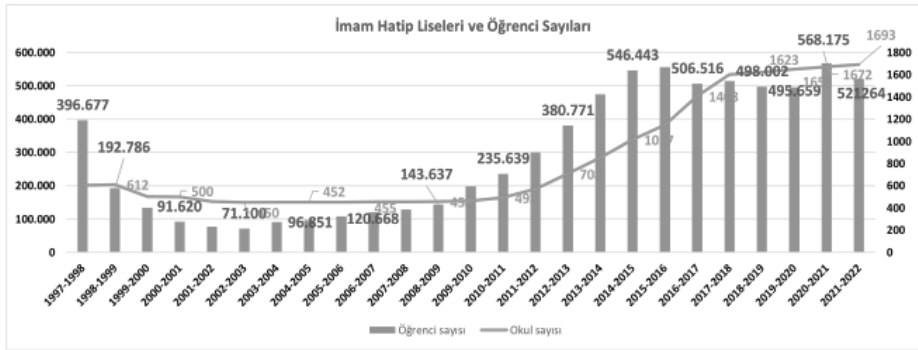
Okul/Öğrenci Yerleşim Yeri	Köylerdeki Okul Sayısı				Köylerdeki Öğrenci Sayısı			
	2002-2003	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2002-2003	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Okul Öncesi	6.388	4.855	3.897	4.531	55.974	101.873	69.217	80.634
İlkokul	25.258	5.574	5.363	5.297	2.914.683	271.196	261.101	250.513
Ortaokul		2.781	2.672	2.647		285.402	252.462	239.222
Ortaöğretim	755	225	226	218	304.801	34.108	40.015	38.768
Toplam	32.401	13.435	12.158	12.693	3.275.458	692.579	622.795	609.137

MEB verilerine baktığımızda, 2002 eğitim öğretim yılında köylerde 32.401 okul, 3.275.579 öğrenci bulunmaktaydı.20 yılın ardından 2022 yılında köylerdeki okul sayısı 12.693'e öğrenci sayısı ise 609.137'ye gerilemiştir. AKP iktidarı boyunca 19.708 köy okulu kapatılmıştır. Köy okullarının kapatılması, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Yatılı Bölge Ortaokullarına dönüştürülerek sayılarının ve kapasitelerinin azaltılması, özellikle yoksul aile çocuklarının vakıf, dernek ve cemaatlerin yurtlarına ve okullarına teslim edilmelerine neden olmaktadır. Son dönemlerde yaşanan cinsel istismar, yurt yangınları ve kazaları gibi

olaylar eğitim sistemine yeni bir toplumsal sorun olarak girmiştir. Ülke genelinde öncelikle kırsal bölgelerde yoksul aile çocuklarının ihtiyacını karşılamak için yurt binaları yapılması, Yatılı Bölge Ortaokullarının sayısının artırılması, Pansiyonlu ortaöğretim kurumunun sayısı artırılarak teşvik edilmesi gerekmektedir. Cemaat ve tarikatların yurt açmalarına izin verilmemelidir. Vakıf, dernek, tarikat ve şahısların yurt açma izinleri iptal edilmeli, kaçak olarak faaliyet gösterenlerin hızla kapatılması sağlanmalıdır.

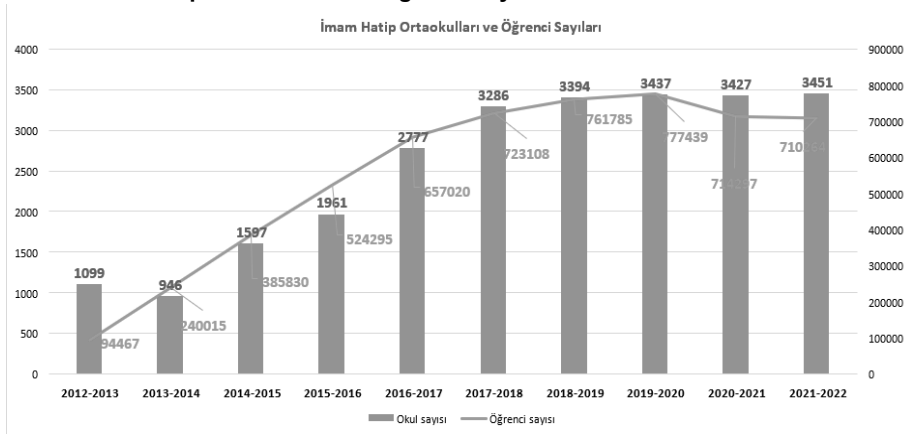
İmam Hatip Okulları

Grafik. İmam Hatip Liseleri ve öğrenci sayısı

2006-2007 eğitim öğretim yılından 2014-2015 eğitim öğretim yılına kadar Anadolu İmam Hatip Liselerinin öğrenci sayılarında ciddi oranlarda artış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yıla göre İmam Hatip Liselerinin öğrenci sayısı %8,2 oranında azalmış ancak okul sayıları kısmen artmıştır.

Grafik.İmam Hatip Ortaokulları ve öğrenci sayısı

İmam Hatip Ortaokullarının sayısı artmaya devam etmektedir. Ancak geçtiğimiz yıla göre öğrenci sayısında kısmi bir azalma meydana gelmiştir.

Özel Öğretim Kurumları ve Öğrenci Sayıları

4+4+4 süreci öncesi 4.664 olan Özel Öğretim Kurumu sayısı 14 bin 179'a yükselmiştir. Artış oranı %204 olarak gerçekleşmiştir. Öğrenci sayısı ise %194 oranında artmıştır.

4+4+4 süreci öncesi 4.664 olan Özel Öğretim Kurumu sayısı 2019-2020 eğitim öğretim yılında 13 bin 870'e yükselmiş, 2020-2021 eğitim öğretim yılında ise bu sayı 13 bin 501'e gerilemiştir. Özel okulların öğrenci sayısı 2011-2012 eğitim öğretim döneminde 535.788 iken 2020-2021 eğitim öğretim yılında 1.310.605'e yükselmiştir. Ancak geçtiğimiz yıla göre özel öğretim kurumlarının öğrenci sayısı 1.468.198'den 1.310.605'e gerilemiştir. Başka bir ifade ile özel okulların öğrenci sayısı son bir yılda 157.593 azalmıştır.

Yatılı Ortaokullar

Tablo .Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve Pansiyonlu Ortaöğretim Kurumlarının Sayısal Durumu

Okul/Öğrenci	2002		2022	
	Yatılı Okullar	Pansiyonlu Liseler	Yatılı Okullar	Pansiyonlu Liseler
Okul	521		270	2.798
Öğrenci	278.448		51.152	254.860

Bir önceki yıl 286 olan yatılı bölge ortaokulu sayısı 270'e, öğrenci sayısı ise 57.050'den 51.152'ye gerilemiştir. **2002 yılından bu yana yatılı okulların sayısında %48,1, öğrenci sayısında ise %81,6 oranında azalma meydana gelmiştir. Yatılı ve pansiyonlu**

okullarda üç öğün yemek ve bir ara öğün için ayrılan bütçe öğrenci başına günlük 29 TL'dir.

Taşınmalı Eğitim

Tablo . Taşınmalı Eğitim 2014-2015, 2019-2020

Yıl	Taşınan Merkez Okul Sayısı (İlk-ort-lise)	Taşınan Okul ve Taşınan Okulsuz Yerleşim Birimi Sayısı	Taşınan Toplam Öğrenci Sayısı (İlk-ort-lise)
2014-2015	15.397	54.126	1.325.999
2017-2018	17.245	43.405	1.242.786
2018-2019	17.234	42.351	1.218.581
2019-2020	17.198	42.210	1.152.520
2020-2021	17.170	41.845	1.172.646
2021-2022	17.694	41.907	1.118.599

Geçtiğimiz yıla göre taşınan öğrenci sayısında %4,6 oranında azalma meydana gelmiştir. Taşınmalı eğitim kapsamındaki öğrencilere öğle yemeği için ayrılan bütçe öğrenci başına günlük 18 TL'dir.

Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayılarındaki Artışa topluca Bakış

Geçtiğimiz yıla görece öğrenci sayısı % 5.9 artarak 19.155.171'e, öğretmen sayısı % 2.3 artarak 1.189.679'a, derslik sayısı % 2.4 artarak 745.454'e ulaşmıştır.

Öğrenci sayısındaki artışın yarısı kadar bile olmayan öğretmen ve derslik sayısında artış ile bu sorunun çözülmemeyeceği bilinmelidir.

2002 yılında 68 bin dolayında olan ataması yapılmayan öğretmen sayısı, tamamen planlama hatasından dolayı 1 milyonu geçmiştir.

2 Eylül 2022 tarihinde 19.969 öğretmen ataması yapılmıştır. Yaz aylarında yaklaşık 15 bin öğretmen emekli olmuştur.

Geçtiğimiz yıl 102 bin olan öğretmen ihtiyacı yine karşılanamamıştır. Öğrenci sayısındaki artışta göz önünde bulundurulduğunda yaklaşık en az 100 bin öğretmene daha ihtiyaç bulunmaktadır.

Diğer bazı istatistiki veriler ve sorunlar:

TÜİK verilerine göre; nüfusumuz 84.680.273. Çocuk nüfusumuz ise **22.738.300** olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında toplam nüfus içerisindeki çocuk oranı yüzde % 31,5 iken, 2021 yılında bu oran yüzde % 26,9'a gerilemiştir. AB üyesi ülkelerde ise bu oran ortalama yüzde % 18,2 olarak gerçekleşmiştir.

Hane halkı İşgücü Araştırması 2021 yılı sonuçlarına göre; 15-17 yaş grubundaki çocukların **işgücüne katılma oranı %16,4** olmuştur. İşgücüne katılma oranı cinsiyete göre incelendiğinde, bu oranın erkek çocuklar için %22,9 kız çocuklar için %9,5 olduğu görülmüştür. 520 bin çocuk çalışmakta, 87 bin çocuk ise iş aramaktadır.

Ne eğitimde ne de istihdamda olan 15-17 yaş grubundaki çocuk nüfusunun oranı yüzde 9,2 olarak gerçekleşmiştir. (Erkek yüzde 7,4, kız 11,2) **346 bin 135 çocuk ise ne eğitimde ne de istihdamdadır.**

Ülke genelinde **22.738.300 çocuk bulunmaktadır. Bu çocukların yüzde 33,7'si (7.662.807) maddi yoksunluk çekmektedir. Başka bir ifade ile 7 milyon 600 bin çocuğumuz dengeli beslenme olanağı** bulamamaktadır.

Gıda güvencesinin olmadığı hanelerdeki çocuklarda, sağlık problemleri ve gelişimsel sorunlar görülme olasılığı diğer çocuklara göre daha yüksektir.

Ayrıca, çocuğun yetersiz beslenmesi, okul için hazır bulunuşluğunu, akademik performansını ve okula devamını da etkilemektedir.

Bu nedenle, çocukların beslenme durumu, çocuğa yönelik tüm politika ve uygulamalarda hesaba katılmalıdır.

Ortaöğretimde şubelerin **%51,84'ünün öğrenci sayısı 30'dan** fazladır. **İmam hatip liselerinde ise bu oran %11, mesleki ve teknik eğitimde %0,7 olarak** gerçekleşmiştir.

Genel ortaöğretimdeki öğrencilerin **%94,8'i tekli eğitim-öğretim kapsamında iken imam hatip liselerinde bu oran %99,4, mesleki ve teknik eğitimde ise %95,83 olmuştur.**

Genel ortaöğretimdeki öğrencilerin sadece **%19,66'sı bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif en az bir faaliyete katılmış, imam hatip liselerinde bu oran %80,5, mesleki ve teknik eğitimde ise %29,66** olmuştur.

İlköğretim okullarının (yatılı ortaokullar) pansiyonlarının **doluluk oranı %39** olmuştur.

İlköğretimde şubelerin **%27,51'inin, ortaokulda %30,26'sının, imam hatip ortaokullarında %12,1'inin öğrenci sayısı 30'dan** fazladır.

İlköğretimdeki öğrencilerin **sadece %71,75'i bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif en az bir faaliyete katılmış, ortaokul düzeyinde bu oran %49,16 olmuştur. İmam hatip ortaokullarında ise oran %80,5'e** yükselmiştir.

İlkokullardaki öğrencilerin **%41,96'sı, ortaokullarda %34,1'i, imam hatip ortaokullarında ise sadece %9,75'i ikili eğitim-öğretim** kapsamındadır.

Ülkemizde geçici koruma altında **bulunan 5-17 yaş aralığında olan yabancı öğrencilerin %61,7'si** okullaşmıştır.

Yukarıda yer alan istatistiki veriler ülkemizde eğitim ve öğretim alanında sorunların varlığını kanıtlamakta, kamucu bir eğitim anlayışının hayata geçirilmesini de zorunlu kılmaktadır.

Öğretmenlik Meslek Kanunu ile ilgili değerlendirme:

7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu 31750 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak 14 Şubat 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun yürürlüğe girmesi ile eğitim emekçileri ve ülke kamuoyunda çeşitli tartışmalar başlamış, Milli Eğitim Bakanlığı’nın bu süreçte yaptığı çalışmalar ise eğitimciler tarafından kaygıyla izlenmiştir.

Siyasi iktidar ve Milli Eğitim Bakanlığı, eğitimin asli bileşenlerinin ve sendikaların görüşünü almadan, masa başında hazırlanmış meslek kanunu ile eğitim emekçilerinin çalışma ve yaşam koşullarını tek taraflı olarak düzenlemiştir. Bu kanun, muhatabı olan öğretmenlerin ve sendikaların iradesi dışında, onların hakları ve taleplerini dikkate almadan hazırlanmıştır. Eğitim emekçilerinin ve sendikaların bütün eleştirilerine rağmen, yandaş sendikanın desteği ile iktidar tarafından yasalaştırılmıştır. Anayasa Mahkemesi süreci devam ederken yönetmelik yayınlanmış ve öğretmenlik kariyer basamakları sürecinin uygulamasına başlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, uzman öğretmenlik sınavına girebilmek için 180, başöğretmenlik sınavına girebilmek içinse 240 saatlik bir program hazırlanmış, yaz tatili sürecinde bu programların istekli öğretmenler tarafından izlenmesi sağlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı’nın hazırlamış olduğu programa göre 19 Kasım’da da uzman ve başöğretmenlik sınavına alınmışlardır. Söz konusu sınav sonucunda uzman öğretmenlik sınavına başvuran 432 bin öğretmenin 422 bin 368’inin sınavda başarılı olduğu, muaf olanlarla birlikte toplam 516 bin öğretmenin uzman öğretmen olma hakkı kazandığı, Başöğretmenlik sınavına başvuran 68 bin öğretmenin 66 bininin sınavda başarılı olduğu duyurulmuştur.

Öğretmenlik mesleği ile ilgili tüm hususlar bu kanunda düzenlenmesi gerekirken, sadece ilk atamalar ve kariyer basamakları düzenlenmiştir. Kanun 13 maddeden oluşmaktadır. 1995 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan taslak ise 150 maddeden oluşmaktaydı. Bu nedenle yürürlükte olan 7354 sayılı Kanunun kapsam açısından Meslek kanunu olma özelliği bulunmamaktadır. Eğitim emekçileri siyasi iktidarın ve MEB’in yanlış uygulama ve tutumlarını sorgulayarak uygulamalara sık sık itiraz etmekte, sendikaları aracılığıyla da hakkını aramaktadır. Ekonomik krizin derinleştiği bu dönemde eğitim emekçilerinin ekonomik ve özlük hak kazanımlarının kariyer basamaklarına ve sınavlara

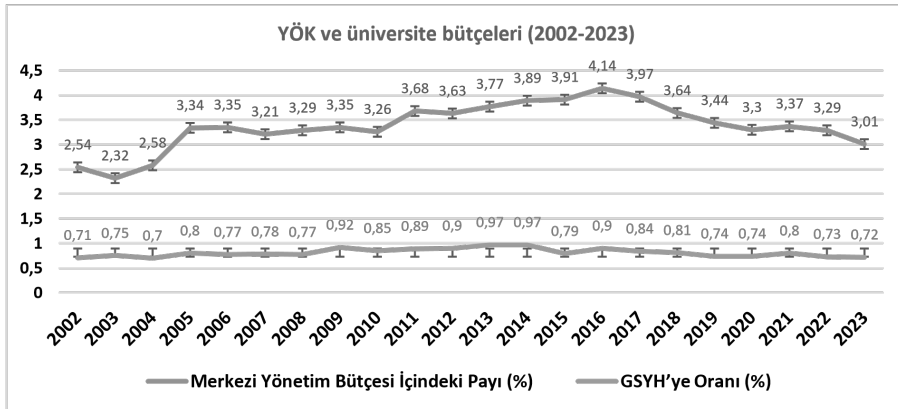
endekslenmesi asla kabul edilebilecek bir uygulama değildir. Tüm eğitim emekçileri için, hiçbir ayırım yapılmadan yoksulluk sınırının üzerinde insanca yaşanabilir bir ücret düzenlemesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi çalışması ivedi biçimde hayata geçirilmelidir.

7354 sayılı Kanunun 1. maddesinde “Öğretmenlik, eğitim ve öğretim ile bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir...” denmektedir. Buradan da anlaşıldığı üzere öğretmenlik özel bir ihtisas mesleğidir ve kariyer basamaklarına ayrılması doğru değildir. Aynı işi yapan kişilerin farklı unvanlarda ve farklı ücretlerle çalışması hukuki açıdan sorunludur. Tüm öğretmenler uzmandır ve bu doğrultuda uygulama yapılmalıdır. Kapsamlı ve bütüncül bir Öğretmenlik Meslek Kanunu, tüm eğitim emekçilerinin ekonomik taleplerini ve başta iş güvencesi olmak üzere öğretmenlerin temel haklarını, sosyal, demokratik ve özlük haklarını güvenceye almak zorundadır. Siyasi iktidar ve Milli Eğitim Bakanlığı, meslek kanunu konusunda ILO ve UNESCO tarafından 5 Ekim 1966’da kabul edilen “Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı”na uygun düzenlemeler yapmalıdır.

YÖK-Yükseköğretim Kurumlarının Bütçeleri

2023 yılı merkezi yönetim bütçesi içerisinde YÖK ve Üniversitelerin bütçesinin 134.692.983.000 TL olması öngörülmüştür. Ülke genelinde 129 Devlet, 74 vakıf, 4 vakıf MYO olmak üzere toplam 207 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır.

Grafik 8. YÖK ve üniversitelerin bütçesinin GSYH’ye ve Merkezi Yönetim Bütçesine oranı.

Tablo . Yükseköğretim Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları. 2022

Yükseköğretim Öğrenci Sayıları					Akademik Kadro			
Birinci-ikinci öğretim, açıköğretim, uzaktan öğretim	Birincilikinci ve açıköğretim	Birinci, ikinci öğretim	Profesör	Doçent	Doktor Öğretim Üyesi	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Toplam
16.593.918	8.215.765	3.761.637	32.746	21.131	42.269	37.732	49.344	183.222

Yükseköğretim düzeyinde 16.593.913 öğrenci, 183.222 öğretim üyesi bulunmaktadır.

YÖK-Üniversite bütçesinin GSYH içerisindeki payı 2002 yılında %0,71 iken 2023 yılında bu oran % 0,72'ye yükselmiştir. Üniversite ve öğrenci sayısı ciddi oranda artmış olsa da aynı artış bütçede yeterince gerçekleşmemiştir. 2016 yılında YÖK ve üniversitelerin bütçesi %4,16 iken 2013 yılına geldiğimizde %3,01'e gerilemiştir. 2016 yılından bu yana YÖK ve üniversitelerin bütçesi neredeyse %25 azalmıştır. Yükseköğretim düzeyinde yaşanan nitelik sorununun esas nedeni bütçe eksikliğidir.

Eğitim sistemine bilinçli olarak siyasetin katıldığı AKP döneminde, gençlerimize nitelikli eğitim vermek ya da istihdam sağlamak gibi bir çaba görememekteyiz.

2006 yılından sonra “her ile bir üniversite” hedefiyle kurulan üniversitelerin sayıları hızla artıyor. “Bir dekan bir mekan” anlayışıyla, her yere üniversite olsun mantığıyla açılan üniversitelerde bölüm ve verilen kontenjanın ise bir meslek envanteri yapılmadan, ihtiyaca göre kontenjan belirlemesi yöntemi kullanılmadan gerçekleştirilmesinden dolayı, çok sayıda mezun iş bulamamaktadır. Üniversite mezunu kuryelerin sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır.

Üniversitelerin ve yükseköğretim sisteminin tamamen piyasaya açılması, üniversitelerde liyakata bağlı olmadan kadrolaşma nedeniyle iktidarın hizmetinde kurumlar haline getirilmesi için önemli adımlar atılmıştır.

Üniversitelerde liyakat ve akademik yeterliliğin yerini siyasal kadrolaşma, yozlaşmış ilişkiler ve itaat kültürü almıştır.

15 Temmuz sonrasında üniversitelerde yaşanan kitlesel akademik tasfiye ve siyasal baskıların da etkisiyle, bilimden ve bilimsel faaliyetlerden hızla uzaklaşmış, başta tamamen siyasallaşan kadro politikası olmak üzere, hemen her konuda iktidarın ve piyasanın ihtiyaçlarına göre hareket etmeye başlamıştır.

Mevcut haliyle üniversitelerimizin bilim yuvası olmaktan hızla uzaklaştırıldığını, iktidarın arka bahçesine dönüştüğünü söylemek mümkündür.

Bazı Rektörlerin tweet hesaplarında yer alan söylemler bu tespitimizi doğrulamaktadır.

Bu durum ayrıca, piyasanın ihtiyacı olan meslek ve donatıda eleman yetiştirilememesine ve biriken mezunların kendi meslekleri dışında farklı işlerle geçimini sağlamak zorunda kalmasına, son yıllarda ise artan genç işsizliği sebebiyle ‘ev genci’ kavramının ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir. Bu nedenle fakülte ve bölümler, kesinlikle meslek envanteri yaparak, var olan ihtiyaca göre açılmalı ve kontenjan verilmelidir.

2006 yılından itibaren üniversitelerin sayısı artmasına rağmen bilimsel çalışmalarda istenilen seviyeye ulaşılamamıştır. Üniversitelerin performanslarını arttırabilmeleri, her şeyden önce bilimsel, yönetsel ve mali özerklik ile ilgili olup, ayrılan bütçe, liyakatle belirlenen atamalar, seçilmiş rektör ve yeterli sayıda kadro ve araştırmacı ile mümkün olacaktır.

Akademik özgürlük ve üniversite özerkliği akademik hayatın ayrılmaz bir parçasıdır. Akademik özgürlük öğretim üyelerinin ve araştırmacıların, araştırma gündemlerini/konularını belirleme; doğruyu bulmak için diğer araştırmacılar ve öğrenciler ile eleştirel fikir tartışması yapma; kanıta, akla dayalı olarak yaptıkları araştırmalara ilişkin çıktıları araştırmacılar, öğrenciler ve kamuoyuyla paylaşma özgürlüğüdür.

Bilimsel araştırmanın temelinde akademik özgürlük vardır. Akademik özgürlüğün yokluğunda, akademik programlar ile ders içerikleri ve araştırma konuları dar ilgi alanlarına göre belirlenir; yaratıcılık ve yenilikçilik faaliyetlerini besleyen eleştirel tartışma ve gerçeği arama ortamı ortadan kalkar; araştırma ve eğitim/öğretim zenginleşemez; eğitim/öğretim ve araştırma kalitesi düşer; beyin göçü başlar; akademi içindeki yetişmiş kaliteli insan gücü başka ülkelere veya ülke içinde farklı sektörlerle gider. Bugün ülkemizde de gözlemlenen budur.

Akademik özgürlük yükseköğretim kurumları için bilimsel üretimin, özgür düşüncenin garantisi, araştırma ile eğitim/öğretimde kalitenin teminatıdır.

Son yıllarda akademik özgürlükleri en fazla azalan ülkeler arasında Türkiye de bulunmaktadır. Küresel Kamu Politikası Enstitüsü’nün (GPPI) Akademik Özgürlük Endeksi Raporuna göre ülkeler arası sıralamada Türkiye, 144 ülke arasından 135. sırada yer alarak akademik özgürlük endeksinin dünyada en kötü olduğu ilk 10 ülke arasındadır. Türkiye akademik özgürlük alanında 1999-2002 yılları arasında zirveyi görürken, 2010’dan sonra keskin bir düşüş yaşamıştır.

Üniversitelerimizin uluslararası arenada sıçramayı yapabilmelerini sağlayacak akademik özgürlük ortamını ve üniversite özerkliğini yeniden tesis edecek adımları atmaları elzemdir. Aksi takdirde üniversitelerimizin dünya çapında üniversiteler olmaları ve üniversite sıralamalarında üst sıralarda yer almaları hayalden öteye gidemeyecektir.

Üniversitelerimiz, her türlü düşüncenin özgürce tartışılabildiği, her türlü bilimsel çalışmanın özgürce yapılabileceği ortamlar olmalıdır. Üniversitelerin asli fonksiyonlarını yerine getirebilmeleri için tam bir idari ve mali özerkliğe kavuşturulması, üzerlerindeki baskıya son verilmesi, fikir özgürlüğünün tam anlamıyla kullanılabileceği bir ortam yaratılması, bilim ve teknoloji üretimine yönelik olarak ihtiyaç duyulan tüm tedbirlerin alınması ve gerekli ortamın yaratılması gerekmektedir. Bu çerçevedeki ilk aksiyon Barış Akademisyenleri ile ilgili olmalıdır. Hükümetin Üniversitelerde cadı avına son vererek, haksız bir şekilde ihraç edilen akademisyenlerin tüm hakları tazmin edilerek Üniversitelere dönmelerinin sağlanması gerektiğini bir kez daha kayıtlara geçirmek gerekmektedir.

Eğitim Bütçesi üzerinde son değerlendirme

2023 MEB bütçesi eğitimde yaşanan yoğun ticarileşme sürecinin artarak devam edeceğini, velilerin cebinden yapacağı eğitim harcamalarının artacağını göstermektedir. Devletin eğitim harcamalarına yaptığı katkı yıllar içinde istikrarlı bir şekilde azalırken, hane halkının cebinden yaptığı eğitim harcamalarının payı artmaya devam etmektedir.

Türkiye’de kamusal eğitim yıllardır adım adım tasfiye edilmekte, eğitime ayrılan kamu kaynakları oransal olarak her geçen yıl azalırken, hane halkının cebinden yaptığı eğitim harcamaları artmaktadır. Anayasada ilköğretimde eğitim-öğretimin hukuken parasız olduğu yazmasına rağmen velilerin ceplerinden yapmak zorunda kaldıkları eğitim harcamaları her geçen yıl artmaktadır. Veliler çocuklarını kimi zaman borçlanarak, kimi zaman bankalardan ‘eğitim kredisi’ çekerek, kimi zaman da gıda harcamalarından kısararak okutmak zorunda bırakılmıştır.

Türkiye’nin benimsediği piyasacı eğitim sistemi modeli, eğitimin her düzeyinde rekabeti, hizmetin bedelini ödemeyi, öğrenci ve velilerin ‘müşteri’ haline getirilmesini hedeflemekte, toplumdaki sınıf farklılıklarını daha da belirgin hale getirmektedir. Aynı okul içinde sınıflar, aynı bölgede okullar, farklı bölgeler, birbirleriyle rekabet içine sokularak eğitim hizmetleri piyasa kurallarına göre düzenlenmektedir. Yapılması gereken, kamusal kaynakların yine

kamusal bir hak olan eğitim için, özel çıkarlar değil, toplumsal çıkarlar gözetilerek değerlendirilmesidir.

2023 yılı için eğitime ayrılan bütçe, eğitimin güncel gereksinimlerini, öğrenci ve eğitim emekçilerinin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Eğitimin acil çözüm bekleyen sorunları göz önüne alındığında bu trajikomik bütçe, hükümet için eğitimin önem sırasında ne kadar arkalara itildiğinin de en güncel ispatı niteliğindedir.

Başlık aralarına bakıldığında: Şu an ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde yurttan kalan öğrencilere günlük üç öğün yemek ve bir ara öğün için sadece 29 TL bütçe ayrılmaktadır. 2023 yılı bütçesinde ise günümüzde yaşanan enflasyonun çok altında (%40,19) iyileştirme yapılmıştır. 2023 yılı sonuna kadar pansiyonlarda kalan çocuklarımız için üç öğün ve bir ara öğün yemek için yaklaşık 40 TL bütçe ayrılmıştır. Bütçenin bu hali ile pansiyonlarda kalan yatılı öğrencilerimiz açlığa mahkum edilmektedir.

Gelişme çağındaki çocuklarımızın günde bir simit yiyerek akşama kadar idare etmeye çalıştığını, musluklardan su içtiğini, fahiş fiyatlar nedeniyle çoğu velinin kırtasiye ve servis masraflarını bile karşılayamadığını umursamadan hazırlanan bu bütçe, “itibardan tasarruf olmaz” diyerek lükslerinden vazgeçmeyenler, tasarruf alanı olarak yine eğitim alanına karar vermişlerdir.

Eğitim, Anayasal olarak bedelsiz verilmesi gereken bir kamu hizmeti; beslenme, barınma, ulaşım gibi yan hizmetler de onun ayrılmaz bir parçasıdır. Oysa 2023 yılında MEB için öngörülen bu bütçe; yeni okul ve derslik inşa etmeye yetmeyeceği için ikili eğitim ve taşınmalı eğitim garabetlerini bitiremeyecek, eğitimde giderek dezavantajlı hale gelmiş yoksul öğrencilere sosyal ve maddi destek sağlayamayacak, eğitim sisteminin ihtiyacı kadar öğretmen atamasını yapamayacak, eğitim alanında giderek derinleşen barınma sorununa çözüm getiremeyecektir. Ayrıca MEB bütçesi eğitim iş görenlerinin ihtiyaçlarını da karşılayamayacak düzeydedir.

Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında;

-Merkezi yönetim bütçesi ve GSYH içerisindeki eğitimin payı iki katına çıkarılacaktır.

-Tüm eğitim paydaşlarının katılımının sağlandığı şura yapılacaktır.

-LGS ve YKS sistemleri gözden geçirilecektir.

-Öğretim programları çağın gereklerine göre yeniden ele alınıp sadeleştirilecektir.

- Öğretmen yetiştirme sistemi baştan sona yenilenecektir.
- Okul bütçeleri oluşturulacaktır.
- Tüm eğitim düzeylerinde öğrencilerimize ücretsiz öğle yemeği verilecektir.
- 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde tüm öğretmenlere bir maaş tutarında ikramiye ödenecektir.
- Öğretmenlik mesleğini basamaklandıran, meslek kanunu yeniden düzenlenecek ve basamaklandırma yapılmadan tüm öğretmenlerin maaşlarında iyileştirme yapılacaktır.
- 2 yıl içerisinde 180 bin öğretmen ataması yapılacaktır.
- Sözleşmeli, ücretli öğretmenlik sistemine son verilerek tüm öğretmenler kadroya geçirilecektir.
- Tüm okullara kadrolu temizlik ve güvenlik personeli ataması yapılacaktır.
- Tüm öğretmenlerin maaşları yoksulluk sınırının üzerine çıkarılacaktır.
- Akademik kadrolara liyakat esasına göre atamalar yapılacaktır.
- Her yıl 20 bin öğrencimiz yurt dışına lisansüstü eğitim için gönderilecektir.
- Eğitim öğretime hazırlık ödeneği bir maaş tutarında tüm eğitim işgörenlerine verilecektir.
- TOKİ üzerinden yurt sorunu bir yıl içerisinde çözülecektir.

Dünyada Başöğretmen unvanlı bir liderin kurduğu tek ülkede, milli eğitim sistemi bu kadar vasat bir anlayışla, bu kadar gerçekçi olmayan rakamlarla idare edilemez!

XIV- ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev ve yetkilerini düzenleyen 29.06.2011 tarih ve 644 sayılı KHK, 703 sayılı KHK'nın 5.maddesi ile tamamen yürürlükten kaldırılmış ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 ila 126.maddeleri ile yeniden düzenlenmiştir.

29 Ekim 2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın ismi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirilmiştir. Anılan kararname ile; Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, Bakanlığın merkez birimleri arasına, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ise bağlı kuruluşlar arasına dahil edilmiştir. İklim Değişikliği Başkanlığı ise Bakanlığın bağlı kuruluşu olarak oluşturulmuştur.

Adı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirilen bu bakanlığın asli görevi doğayı ve çevreyi korumaktır. Ancak yaşadıklarımız Bakanlığın yükümlülüklerini yerine getirmediği gibi aynı zamanda çevre suçu işlediğini göstermektedir.

Çevrenin Korunmasında Ak Partinin sicili

Büyüme", "gelişme", "kalkınma" gibi iktisadi kavramlar ne yazık ki süreç içinde ekolojik yıkımın perdesi olarak kullanılmıştır. Birleşmiş Milletler 1996 yılı İnsani Kalkınma Raporu da, iktisadi büyüme adına ekosistemin hiçe sayılmasını, **büyümenin beş kötü türü** arasında sayarak "geleceksiz büyüme" olarak tanımlamıştır.

Gelmiş geçmiş en sıcak yılları, en sıcak mevsimleri yaşadığımız, buzulların eridiği, havadaki karbondiyoksit yoğunluğunun zirveye ulaştığı, her gün yüzlerce canlının dünya yüzünden silindiği günümüzde, **"sürdürülebilir yaşam"** elli veya yüz yıl sonrasının sorunu değil, tam olarak da günümüzün sorunudur.

Türkiye, bu gerçeklere rağmen çevreyi koruma ve iklim değişikliğine karşı mücadelede en arka saflarda yer almaktadır. Bunun nedeni, 20 yıllık AKP iktidarının tutarsız olarak bile adlandıramayacağımız **"olmayan çevre politikasıdır"**. Bu nedenle yaşam kaynaklarımız geri dönülmez biçimde tahrip edilmiş, iktidarın yağma ve talana göz yumma politikası beraberinde ekolojik yıkımı getirmiştir.

AKP İktidara gelir gelmez, Anayasa ve yasalarda ne kadar çevreyi koruyan yasa, düzenleme varsa değiştirmekle meşgul olmuştur.

Çevre politikası, neyi ne kadar koruduğu kadar neyi korumadığı bakımından da değerlendirilmelidir. Yirmi yıllık dönemin çevre politikasının ilk özelliği, çevrenin ve doğa

varlıklarının korunmasının istisna, korunmamasının kural haline gelmesidir. Korunmadıkları için, örneğin: Doğu'sundan Batı'sına ülkenin “değer” biçilen her doğa parçası, maden, enerji, inşaat, turizm tesislerinin işgali altındadır.; Ülkede orman varlığı giderek azalmaktadır.

Meralar, yaylalar, otlaklar, tarım alanları küçüldü, tesisleşmeyle yıkıma uğratılmış, göller, dereler, sulak alanlar, akarsular ya betonlarla “ıslah” edilip zincire vurulmuş, ya da izin verilen şirket etkinlikleri yüzünden kurumuştur.

Henüz kuramayan nehirler, bırakılan sanayi ve tarımsal atıklar nedeniyle zehir akıtmaktadır. Denizler oksijensiz bırakılmış, biyolojik çeşitlilik azaldı; yabanıl hayvanlar avcılara pazarlanmış; korunma dereceleri düşürüldüğü için korunan alanlarda, aynı şekilde tarihi ve kültürel varlıkların bitişiğinde yapılaşma ve sanayi etkinlikleri çoğaltılmıştır.

İçerisinde plastik ve tehlikeli maddelerin bulunduğu atıkların ithal edilmesine ve asbestli gemilerin ülkeye girmesine izin verildiği için Türkiye emperyalist devletlerin ve tekellerin çöplük alanına dönmüştür.

Maden ve madencilik faaliyetleri, dünyanın her yerinde öncelikli olarak “**çevre**” konusudur. Ülkemizde ise “Maden Kanunu’nda değişiklik yapılmasına ilişkin bir kanun teklifi” görüşülürken, teklif Çevre Komisyonu’na dahi gelmemektedir. Sürecin sadece sanayi ve enerji alanlarını ilgilendirdiği düşüncesi, çevresel kaygıların dikkate alınmamasına neden olmaktadır.

Kazdağları’nda yürütülen altın arama faaliyetleri bölgeyi ekolojik yıkıma sürüklemiştir. 43 tanesi endemik olmak üzere 101 familyaya ait 906 bitki taksonu yaşayan, Anadolu’nun akciğerleri olan Kazdağları’nın silueti adeta bozkıra çevrilmiştir. İnsanın içini acıtan o fotoğraflar AKP iktidarının eseridir. Tema Vakfı’nın raporuna göre Kazdağları’nın %79’una maden ruhsatı verilmiştir, bu nedenle vatandaşlarımız Kazdağları’nda yaşam alanı mücadelesi vermektedir. Bunun bir sınırı, bir sonu olmalıdır.

Sadece Kazdağları değil toprağın altında, üstünde ne varsa vahşi biçimde yağmalandığı ülkemizde, bir vatandaşımız bölgede sürdürülen siyanürle altın arama faaliyeti nedeniyle yapılan röportajda doğduğu, büyüdüğü yer olan Fatsa için “*cennetin ortasında yaratılan cehennem*” ifadesini kullanmıştır. Kârı şirketlere, dönüşü olmayan zararı ise ülkemizin bugününe ve geleceğine yükleyen anlayış sonucu ülkemizin dört bir yanında su kaynaklarını, ormanları, tarım arazilerini, meraları, zeytinlikleri ve hatta binlerce yıllık arkeolojik mirası hiçe sayılarak sürdürülen vahşi madencilik çevre felaketlerine ve geri dönüşü olmayan ekolojik yıkıma neden olmuştur.

AKP dönemi çevre politikasının ikinci özelliği, yürürlükteki anayasanın ilgili maddelerinin ihlal edilmiş olmasıdır. Öncelikle, çevreyi korumak ve çevrenin kirlenmesini önlemek, devletin anayasal ödevidir. Örneklerini verdiğimiz ekolojik örselenmeler, bu ödevin tam tersinin yapıldığını göstermektedir.

Ayrıca, Anayasa devlete, ormanların, kıyıların korunmasını, tarım topraklarının ve meraların amaç dışı kullanılmasına engel olunmasını ve korunmasını, tarih, kültür ve doğa varlıklarının korunmasını sağlamak, gerekli önlemleri almak görevlerini de vermiştir.

Anayasada sayılan tüm bu görevleri, yasama organında yasa yapma çoğunluğunu ve yürütme organını elinde tutan AKP iktidarı yerine getirmek zorunda olmasına karşın yerine getirmemiştir. Dahası, mahkeme kararları hiçe sayılarak ya da arkasına dolanılarak ya da iptal edilen idari düzenlemedeki kuralın bir benzeri, mahkeme “öyle yapamazsın” dememiş gibi yeniden kurallaştırılarak şirketlerin ekolojik yıkım yaratan etkinliklerinin önü açılmıştır. Bu dönemin üçüncü özelliği, merkezileşmedir. AKP’nin iddiasının aksine, iktidar sürecinde kamu yönetiminde merkezileşme hep temel ilkedir. Dolayısıyla, çevre politikası ve yönetimi de böyledir. AKP döneminde belediyelerin yetkilerinin artırılmasına yönelik girişimler de görülmüş olmakla birlikte, bunlar çabuk terk edilmiş, merkezi yönetimin, Bakanlıkların ve son olarak da Cumhurbaşkanlığının tek yetkili olduğu otokratik bir çevre yönetimi ortaya çıkmıştır.

Dördüncü özellik, denetimsizleştirmedir. Denetim birkaç biçimde olabilir: Şirketlerin çevreye zararlı olabilecek etkinliklerinin kamu yönetimi tarafından denetimi, kamu yönetiminin çevreyle ilgili düzenlemelerinin ve şirketlere verdiği izinlerin hukuka uyup uymadığının yargı organları tarafından denetimi, yurttaşların ve demokratik kitle örgütlerinin gerçekleştirdiği toplumsal denetim.

Bu üç denetim yolu daraltılmış, denetim yapma koşulları zorlaştırılmıştır. Denetim düzenekleri çevre politikası bakımından çok önemlidir, çünkü hem şirket etkinliklerinin, hem de kamu yönetiminin çevre konularında idari işlem ve eylemlerinin ya da eylemsizliklerinin denetime konu olması yoluyla hukuka aykırılıklar giderilebilir. Bu sayede gecikmeli de olsa çevrenin korunması ilkesinin uygulanması olasıdır. Denetimsizleştirme, (otokratik yönetimi de besleyerek) çevre politikasının, hukuk dışı yönetim anlayışına, bir keyfiliğe konu olması demektir.

Beşinci özellik, sermaye sınıflarının doğa ve emekçiler üzerinde tahakküm kurmasına yardım eden, katıksız, saf bir sermaye yanlısı çevre politikası izlenmiş olmasıdır. Bunun kanıtları, daha önce örneklerini saydığımız ekolojik yıkıma neden olan şirket etkinlikleri, yanı sıra doğa varlıklarının özelleştirilmesinin, ticarileştirilmesinin ve metalaştırılmasının

hükümet politikası olarak benimsenmesi, şirketlerin doğayı yağmalamasını kolaylaştırmak için doğa varlıklarıyla ilgili kanunlarda sık sık değişiklikler yapılmasıdır.

Merkeziyetçilik ve denetimsizleştirme özellikleri de çevre politikasının bazılarının çıkarlarına göre biçimlendirilmesine yardım etmiştir. Haliyle, beşinci özelliğin anlamı, AKP dönemi çevre politikasının emekçi sınıfının ve köylü kesimin çıkarlarını tümüyle göz ardı etmiş, hatta onlara karşı uygulanmış bir politika olmasıdır.

Emekçilerin yararlandıkları kent meydanları, korular, ormanlar, kıyılar çeşitli şirketlere, köylülerin yararlandıkları zeytinlikler ve araziler madencilere, taşocaklarına, meralar ve yaylalar hayvancılık, inşaat, turizm, enerji, maden şirketlerine verilmiştir. Devletin gözetiminde bazı ayrıcalıklı grupların ve yandaşların doğayı ele geçirmeleri ve yarattıkları ekolojik yıkım nedeniyle emekçilerin ve köylülerin yaşam, çevre, çalışma, konut, mülkiyet, temiz hava, temiz su, sağlıklı beslenme ve benzeri hakları ihlal edilmiştir.

AKP, uzun zaman Paris Anlaşmasını onaylamamıştır. Sonra birden anlaşmayı onaylaması, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın adına İklim'i eklemesi, İklim şuraları yapması, tutarlı bir “yeşil dönüşüm” politikasına işaret etmemektedir.

Uluslararası iklim rejimi içinde Türkiye kendisinin hep “özel” bir ülke olduğunu savundu. AKP iktidara gelmeden önce, Türkiye'ye 2001 yılında “özel koşulları” tanındı ve Türkiye geliştirmekte olan ülkelere destek verecek ülkeler listesinden çıkarıldı. Birkaç yıl sonra da İklim Sözleşmesi'ne taraf oldu. Ama Türkiye, karbon salımlarını azaltma yükümlülüğü olan ülkeler listesinden de çıkmak istemiştir.

Nitekim 2015 yılına kadar salımlarını azaltmakla ilgili hiçbir plan sunmamıştır. Bu tarihte sunduğu belgede de 1990 yılı başlangıç alınırsa 2030'da zaten üç-dört kat artması öngörülen salım seviyesinde devede kulak bir “artıştan azaltım” sağlama niyetinde olduğunu belirtmiştir.

AKP hükümetleri döneminde iklim değişikliğiyle mücadele konusunda elle tutulur bir politika hiç var olmamıştır. Tam tersine, AKP fosil enerji yakıtlarına tutkuyla bağlı olduğunu gösteren “kömür ve doğal gaz politikaları uygulamıştır. Enerji talebinin çok üzerinde enerji üretimine yönelerek fosil ve yenilenebilir enerji projeleriyle ekolojik yıkıma yol açtı, köylüleri ve börtü böceği yurdundan etmiştir.

AKP iktidarı, geçen yıl ekim ayında Paris Anlaşması'nı onaylamasına rağmen bu gelişme AKP'nin iklim politikasında köklü bir dönüşüm de yaratmamıştır.

Anlaşmanın onaylanması sürecinde iki öğeden söz edebiliriz. Bunlardan biri, o süreçte Türkiye'nin üç milyar dolarlık bir finansman desteği elde etmesidir. İkinci öğe “yeşil dönüşüm” programıdır. Türkiye'nin AB ile ticaret yapan, AB'ye mal satan şirketleri,

Türkiye'nin AB'de uygulanan iklim politikalarıyla uyumlu bir iklim politikasına sahip olmasını dile getirmektedirler.

Türkiye'nin iklim politikasızlığı, şirketlerin AB'ye ihracatının maliyetini yükselteceği ve ticareti köstekleyeceği için büyük sermaye, AB'ninkine benzer bir “yeşil dönüşüm” istemektedir. Ayrıca, “yeşil dönüşüm” Türkiye sermaye sınıfının hem yeni devlet desteklerine hem de AB yeşil fonlarına ve uluslararası yeşil kredilere erişim sağlaması anlamına da gelmektedir.

İklim Değişikliği

İskoçya'nın Glasgow şehrinde 31 Ekim-12 Kasım 2021 tarihleri arasında BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında bir taraflar konferansı (COP26) düzenlenmiştir. Glasgow İklim Paketi ismi ile anılan nihai karar metninde ilk kez bir İklim Değişikliği Taraflar Konferansında küresel karbon emisyonlarının %40'ından sorumlu olan kömüre atfı yapılmıştır. Burada her ne kadar kömürün kademeli olarak “terk edilmesi” konusunda bir karar alınamamış olsa da elektrik üretiminde kömürün kademeli olarak “azaltılması ve düşük verimli desteklerin sonlandırılması” gerektiği ifade edilmiştir. Bu bakımdan da üzerinde durulması gereken en temel konusu sera gazı emisyonlarıdır. Avrupa Birliği Sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar yüzde 55 azaltmayı ve 2050'de iklim nötr olmayı hedeflemektedir.

Türkiye'nin de bu kapsamda Paris Anlaşmasını kabul etmesi olumlu bir gelişmedir. Ancak çevre ve doğayı koruyarak gelecek nesillere temiz bir dünya bırakmak için ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefine hangi stratejilerle gidileceği belli değildir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 2023 bütçesinde ve ekli dokümanlarda da bu soruların yanıtlarını görmek mümkün değildir.

Bu sürece iklimin gerçek muhataplarının, sivil toplum kuruluşlarının ve yurttaşların ne zaman ve nasıl dahil edilecekleri bilinmemektedir.

İklim kriziyle mücadele ve iklimle uyumlu bir yaşam için tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi, toplumsal refahın ekonomik büyüme kapanından kurtarılması, enerji verimliliği, tarım, enerji ve sanayi sistemlerinin yerelleştirilmesi ve yönetim süreçlerinin demokratikleştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda,

- Fosil yakıtlardan en kısa sürede vazgeçmeli, adil dönüşüm perspektifinde doğaya zarar vermeyen, doğa haklarını ihlal etmeyen bir yaklaşımla temiz, erişilebilir enerji kaynaklarına geçiş sağlamalıyız.

- Agroekoloji temelinde gıda tedarik zincirinin oluşturulmalı, mevcut tedarik ağlarını kısaltılmalı, kent tarımını yaygınlaştırılmalıdır.

- İklim değişikliğine karşı tüm canlılar için en temel hak olan yaşam hakkını savunacak tarihsel sorumluluk ve iklim borcu prensiplerini içeren bir İklim Yasasının yürürlüğe konulması için ortak akılla çalışmalıyız.

- İklim, coğrafya, kültür vb. özelliklerle uyumlu kent, ulaşım, konut, gıda, sanayi, çalışma politikaları uygulamaya geçirilmeliyiz.

- Kentsel yayılmayı sınırlandırmaya yönelik tedbirler almalı, kırsal ve kent ilişkisini eşitlik, iklim adaleti temelinde inşa ederek kentlerin su, gıda, enerji ve diğer ihtiyaçlarını ekosisteme ve doğal alanlara zarar vermeden yerel ölçekte çözmeli, uzaktaki enerji kaynaklarına, suya, gıdaya ve malzemeye aşırı bağımlılığı terk etmeliyiz.

Geri dönüşüm, sıfır atık, ekokent ve enerji tasarrufu gibi çevreyi korumayı esas alan uygulamalar yeterli değildir. Sayıştay raporlarında da yer aldığı üzere, atık yönetimindeki denetimsizlikler ile sıfır atık programını gerçekleştirmek mümkün değildir. Bu bağlamda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı atık su, geri dönüşüm, atık yönetimi, hava kalitesi, iklim değişikliğine yönelik asli çevre koruma görevlerini yerine getirmelidir

ÇED raporları

Çevresel etki değerlendirmesi bir proje için izin verilip verilmeyeceği konusunda projelerin olası etkileri hakkında bilgi sağlayan ve karar vericilere yol gösteren bir karar destek aracıdır. Faaliyet konusuyla ilgili İnceleme Değerlendirme Komisyonu üyesi kurum ve kuruluşların ÇED sürecinde sorumlulukları olsa bile nihai karar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından verilmektedir. Bakanlıkça verilen bu nihai kararlar hukuki sonuç doğurmaktadır.

ÇED raporlarıyla ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının karnesi çok kötü durumdadır. Bakanlık adına yakışır şekilde bir çevre korumacı anlayışa sahip değildir. ÇED Yönetmeliğinin yayınladığı 1993 yılından 2021 sonuna kadar verilen ÇED kararları incelendiğinde görülmektedir ki her yüz projeden sadece 1'i ÇED Olumsuz Raporu almıştır. Rakamlara bakıldığında 1993 yılından 2021 sonuna kadar 6489 ÇED Olumlu kararı alınırken sadece 63 projeye ÇED Olumsuz raporu verilmiştir.

Aynı zamanda seçme eleme ölçütlerine tabi projeler hakkında 69.158 proje için ÇED gerekli görülmemiştir. 1221 projeye ÇED gerekli kararı verilmiştir.

Bakanlığın ÇED ile ilgili 2009/7 sayılı Genelgesi halen yürürlüktedir. Genelgenin içeriğine dayanarak ÇED Olumsuz raporlarına bir inceleme değerlendirme komisyonu kurularak yeniden ÇED Olumlu kararı verilebilmesi için süreç başlatılmakta ve yargı kararları aşılmasına çalışılmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ÇED raporları

konusundaki genel tutumu, mahkemelerin çevreyi korumak için aldığı kararları komisyonlar aracılığı ile etkisiz kılmaya çalışmaktır. Bakanlık, çevre ve doğaya gerekli özen ve saygıyı göstermemektedir. Bu genelge mutlaka yürürlükten kaldırılmalıdır.

Temmuz 2022’de yapılan son değişikliklerle çevreye dair söz söyleyebilecek taraflar arasında tüzel kişiliklere yönetmeliğin yeni hâlinde yer verilmemesi, çevre hakkı ihlallerine karşı dernek ya da meslek örgütlerinin çabalarının devre dışı bırakılması anlamına gelmektedir.

İmar Barışı

Türkiye, deprem gerçeği ile maalesef sık sık karşılaşmak zorunda kalmaktadır. İmar barışı (affı) gibi yanlış uygulamalar doğa olaylarının afete dönüşmesine zemin hazırlamaktadır. İmar barışı olarak nitelendirilen yasal düzenlemelerle hiçbir mevzuata uymayan yapılara, yapı kayıt belgeleri verildiği ortaya çıkmıştır. İmar affından yararlanan bu yapılar Türkiye’nin dört bir yanında bulunmaktadır ve çok ciddi tehlike arz etmektedir. Deprem olduğunda en önce yıkılacak nitelikteki riskli yapılar yasalar karşısında maalesef “sağlam” muamelesi görmektedir. İlgili yasa maddesinde de bunların sorumluluğu “mülkiyet sahibine aittir” denilmek suretiyle devlet örtülü bir şekilde kendisini sorumluluktan kurtarmaktadır.

Çevre ve diğer tüm mühendislik alanlarında istihdam

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nda başta çevre mühendisleri olmak üzere inşaat, jeoloji vd. mühendislik ve mimarlık disiplinlerine dair liyakate dayalı istihdamın yok denecek kadar az olduğu görülmektedir.

Planlama, sanayi, enerji, ulaşım, altyapı, kentleşme, turizm gibi birçok konuda ülke yönetimini, politikalarını, yatırımlarını yönlendiren, yürüten kamu yönetimi idarelerinde çevre ve diğer tüm mühendislik disiplinlerine daha fazla yer verilmesi önem arz etmektedir. İlgili alanlarda yeterli sayıda ve liyakatte mühendisin istihdam edilmediği bir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının doğru uygulamalar yapabilmesi mümkün olmayacaktır..

Akıllı şehirler

21. yüzyılda teknolojinin hızla gelişmesiyle ve hayatımızın her noktasına ulaşması ile birlikte insanların farklı ihtiyaçları ortaya çıkmıştır. Artık dünya şehirlerin “akıllı şehir” dönüşmesini gerçekleştirmektedir. Ancak ülkemizde akıllı şehir uygulamalarına geçmek bir yana daha şehirlerimizin altyapı ve üstyapı ihtiyaçları dahi tam olarak giderilememiş durumdadır. Şehirde yaşayan insanların yaşam kalitesini bir üst düzeye taşıyacak “akıllı

şehir teknolojileri” denilen tüm teknolojik çözümlere ihtiyacı bulunmaktadır. Bunların başında fiber altyapı gelmektedir. Ancak ülkemizde fiber altyapı büyükşehirlerimizde bile daha birçok insanımıza ulaşmamış durumdadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı akıllı şehirlerin alt yapısını ve üst yapısını oluşturmakla ilgili gerçekçi bir program ortaya koymamıştır.

Kentsel dönüşüm

Kentsel dönüşüm işlemlerini yürütmek çıkarılan 16.05.2012 tarih ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanununun“Dönüşüm Gelirleri” başlıklı 7’nci maddesindeki aşağıda sayılan gelirler, dönüşüm gelirleri olarak ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetvelinde özel gelir olarak öngörülerek ve gelir gerçekleşmesine bağlı olarak gelir kaydedilmektedir.

Bakanlık bünyesinde faaliyetleri yürütülen Dönüşüm Projeleri Özel Hesabının gelirleri 4.035.883.807,67 TL, giderleri ise 3.914.269.774,38 TL olarak gerçekleşmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, kentsel dönüşüm çalışmalarında kullanılmak üzere oluşturulan Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı’nın amacına uygun kullanılıp kullanılmadığı belli değildir. Riskli yapıların dönüştürülmesi amacıyla oluşturulan özel hesabın kullanımındaki ihale ve muhasebe mevzuatına aykırılıklar ve yetersizlikler önceki yılda olduğu gibi Sayıştay’ın 2021 yılı denetim raporunda da ortaya konulmuştur.

2021 yılında 6306 sayılı Kanun kapsamında ilan edilen Riskli ve Rezerv Yapı Alanlarında belirlenen 18.102 adet birim ile Riskli Yapılarda tespit edilen 104.229 adet birim olmak üzere toplam 122.331 adet birim kentsel dönüşüm kapsamına alınarak 1.424.425 sayısına ulaşılmıştır. Ayrıca, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı ile Yenileme Alanı olarak ilan edilen alanlardaki 82.774 adet birimin de dahil edilmesi suretiyle kentsel dönüşüm kapsamına alınan toplam birim sayısı 1.507.199 adet olmuştur.” bilgisine yer verilmiştir.

Bakanlık tarafından 2019 yılında açıklanan Kentsel Dönüşüm Stratejisi ile Yıllık 300 bin konutun 30 binini Bakanlık olarak dönüştürmeyi taahhüt eden Bakanlık kalan yıllık 270 bin konut için de belediyelere, özel sektöre çağrıda bulunmuştur.

Ancak faaliyet sonuçlarına bakılınca söz konusu dönüştürme işleminin tamamlanamayacağı anlaşılmaktadır.

Konut projeleri

Bugünlerde TOKİ tarafından ilk etabı 250 bin Sosyal Konuttan oluşan bir proje başlatılmış bulunmaktadır.Ancak medya kaynaklarında tarafımızca yapılan araştırmada TOKİ

tarafından benzeri şart ve koşullarda 2019 yılının ilk aylarında aynı amaçla 67 ilde başlatılan 50.000 adetlik konut projesine 600.000'den fazla başvuru geldiği, aynı şekilde medya kaynaklarında yine tarafımızca yapılan araştırmada TOKİ tarafından benzeri şart ve koşullarda bu kez 2019 yılının sonlarına doğru aynı amaçla başlatılıp, 12.12.2019 tarihinde Beştepe'de yapılan tanıtım toplantısında detayları Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan 100.000 adetlik konut projesine toplam 1.211.518 kişinin başvurduğu anlaşılmıştır.

Ancak belirtilen sosyal konut projelerinin henüz tamamlanmadığı, hak sahiplerine ev teslimatlarının yapılmadığı, bazı illerde yapılması planlanan konutların henüz projesinin dahi hazır olmadığı, inşaatlara dahi başlanılmadığı, ihalelerin gerçekleştirilmediği, bazı yerlerde TOKİ tarafından inşa edilecek olan konutlar için arsa dahi temin edilmediği, arsa arayışlarının devam ettiği, depremzedeler için yapılan bazı konutların evsaf farklılığına rağmen vatandaşlara verilmek istendiği, bazı projelerde inşaatı üstlenen müteahhitlerin girdi fiyatlarındaki artışları bahane ederek inşaatları durdurup tasfiye etme talebinde bulundukları, bu durumda bulunan çok sayıda TOKİ mağduru olduğu, zamanında gerçekleştirilmeyen konutlar için mağdurlar tarafından TOKİ aleyhine açılan çok sayıda davanın varlığına dair iddialar bulunmaktadır.

İlgili Bakan tarafından Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe çalışmaları sırasında Bu projelerde bazı aksaklıkların olduğu, bazı projelerin iptal edildiği ifade edilmiştir.

Son konut kampanyasına 5 milyonun üzerinde geçerli başvurunun olduğu açıklanmıştır. Bu durum sosyal konut talebinin AKP'nin 20. İktidar yılında karşılamadığını göstermektedir.

Bu durum istatistikî verilerle de kanıtlanmaktadır. 2002 yılında, Türkiye'de kendi sahip olduğu evde oturanların oranı yüzde 73,1. İken bu oran 2014'de %61,1'e 2021 yılında ise % 57,5'e düşmüş durumdadır.

AK Parti iktidarı, hazinenin mülkiyetinde bulunan arsa niteliğindeki taşınmazları yasal olanaklardan faydalanarak önce TOKİ'ye sonrada hiçbir denetime tabi bulunmayan Emlak Konut Gayrimenkul yatırım Ortaklığına devrederek, "Gelir Paylaşımı" projelerle piyasada lüks konut talebini karşılayan rant bazlı konut yapımı yönünde bir politika geliştirmiş ve uygulamış, 1toplamda 1 milyon 170 bin konut üretmesine karşın toplumun alt kesimlerinin konut talebini karşılayamamıştır.

Seçimin yaklaştığı bu dönemde birden bire AK Partinin aklına 500.000 adet sosyal konut üretme projesi gelmiştir.

Acele Kamulaştırma Kararları;

Kamu yararının gerektirdiği hallerde gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların, Devlet ve kamu tüzelkişilerince kamulaştırılmasında uygulanacak usuller, şartlar, kamulaştırma bedellerinin tespit esasları, kamu yararı verecek merciler, yapılması gerekli diğer işlemler, itiraz usulleri vb hususlar 04.11.1983 tarih ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nda ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kanunda “acele kamulaştırma” usulü istisnai bir uygulama olarak belli koşulların varlığına bağlanmasına karşın; son dönemde kamu idarelerince ve kamu tüzel kişilerince gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerinde belli prosedürlerden kaçınmak amacıyla gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların kamulaştırılmasında bu yöntemin seçildiği, bu acele kamulaştırma kararlarının alınması sırasında yerel koşullar ve hassasiyetlerin pek fazla dikkate alınmadığı gözlemlenmektedir.. Kanunda istisnai bu yöntemin “*genel*” bir uygulamaya dönüşmesi, “*acele kamulaştırmayı*” **otoriter bir politika aracına** dönüştürmektedir.

Söz konusu acele kamulaştırma kararları çoğunlukla yargıya taşınmaktadır Vatandaşların başvurusu nedeniyle acele kamulaştırma işleminin iptal edildiği çok sayıda yargı kararında da acele kamulaştırma kararlarının istisnai durumlarda yapılacağı, acele kamulaştırma kararına gidilmezse kamunun uğraması muhtemel zararların neler olduğunun açıkça ortaya konulması gereğinden bahsedilmektedir. Bazı acele kamulaştırma kararlarının uygulanması güç veya telafisi imkansız zararların doğmasına neden olmakta, çok sayıda olayda vatandaş ve devlet karşı karşıya gelmektedir.

Acele kamulaştırma' kararlarının sayısı yıldan yıla artarken, özel sektörün bazı yatırımları için kamu otoriteleri eliyle bu tür kamulaştırma işlemleri yapılmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev tanımı gereği doğa ve çevre duyarlılığı, doğal kaynakların korunması için “acele kamulaştırma” kararları ile daha detaylı çalışmalar yaparak duruma müdahale etmesi gerekir.

AKP'nin Yerel yönetimlere bakışı

Anayasamıza göre yerel yönetimler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Anayasamızın hükmü uyarınca yerel yönetimlere başta Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediye Kanunu ile geniş yetki ve görevler vermiş olsa da bu yetki ve görevlerin gerçekleştirilebilmesi için yeterli mali kaynak sunulmamaktadır. Dolayısıyla belediyeler üstlendikleri görevlere kıyasla bunları gerçekleştirebilecek yeterli kaynağa sahip olmamaları nedeniyle zorluklarla boğuşmakta, halka hizmet edebilmek adına borçlanma yoluna gitmek zorunda kalmakta ve sonunda bu borçları ödemekte zorlanmaktadır. Diğer bir ifade ile bir kısır döngü içerisinde hizmet vermeye çalışmaktadırlar.

Ticaret, sanayi, ulaşım, tarım, eğitim, kültür, sosyal yardımlar gibi geniş bir alanda kamusal hizmetlere ilişkin yetki ve sorumluluklar hem merkezi hem de yerel yönetimlere verilmiştir. Bu durum, görev çakışması yaratmaktadır. Kamu yönetiminde etkinlik ve verimliliği sağlamak amacıyla görev ve yetkilerin yönetim birimleri arasında görev çakışmasına yer vermeyecek şekilde açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Ülkemizde merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki görev ve sorumlulukların bu bakımdan gözden geçirilmesine ihtiyaç vardır. Örneğin imar konusunda Bakanlık yerel yönetimlerin ilgili yetkilerini ve mevcut uygulamalarını yok sayarak özellikle rantın yüksek olduğu yerlerde yapılaşmaya yönelik bir takım imar düzenlemeleri yapmaktadır. Yerel yönetimleri yok sayarak imar düzenlemeleri yapmak doğru bir karar verme yöntemi değildir. Yerel yönetimler ile Bakanlığın yetkileri çerçevesinde ortak bir zeminde çalışmalar yürütmesi sağlanmalıdır.

Bunun yanında yerel yönetimler, merkezi hükümetin baskıları ile de karşı karşıya kalmaktadırlar. Özellikle muhalefet partilerine mensup belediyelerde iktidarın merkezi yönetim gücünü kullanarak uyguladığı idari vesayet ve tahsis edilecek kaynaklara dair yetkileri adeta bir baskı aracına dönüşmüş durumdadır. Muhalefet partilerinin yönetiminde bulunan belediyelere yönelik soruşturmalar, görevden almalar, tahsis edilen kaynaklarda iktidarın değişiklik yapma yetkisi gibi uygulamalar son dönemlerde gittikçe artmıştır.

Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belediyelere yapmış bulunduğu ayni ve nakdi yardımlarda iktidar belediyelerinin korunduğu, aynı durumun İLBANK'tan belediyelere sağlanan kredi tahsislerinde de varit olduğu tespit edilmiştir.

İktidar, başkanları kendi partilerine mensup belediyelerin Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarına yönelik ne kadar hoşgörülü ise muhalefet partilerine ait belediyelere karşı bir o kadar hoşgörüsüz bir tavır sergilemektedir. Bu da söz konusu belediyelerin genel bütçe gelirlerinden aldığı payların Hazine ve Maliye Bakanlığı ya da İller Bankası'na kesilerek alacaklı kurum ve kişiler adına tahsil edilmesi şeklinde karşımıza çıkmakta bu da belediyelerin mali olarak sıkıntıya düşmesine neden olmaktadır. İktidar, muhalefet partilerine ait kaynakların kullanmasında veya kullandırılmasında farklı

ve yanlı muameleler bulunmaktadır. Son olarak 655 sayılı Ulaştırma ve Alt Yapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15. Maddesinin 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı Kanunun 67. Maddesiyle değiştirilerek, daha önceki yıllarda yapımına başlanan teleferik, föniküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin Bakanlıkça yapımının tamamlanmasından sonra Bakanlık bağı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri ile ilgili esaslarda bu yerlerin yönetiminin muhalefet partisi belediyelerince üstlenilmesi üzerine değişiklikler yapılmasıdır. Yapılan değişiklik ile söz konusu projelerle ilgili olarak yapılan yatırım harcamalarının bu belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden de kesinti yapılmak suretiyle tahsiline yetki alınmıştır. Bu suretle muhalefet partili belediyelerin mali açıdan güç duruma düşürülmesi amaçlanmıştır.

Tüm bunlar yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliğine dair anayasal hükmü sınırlarken iktidarın son dönemlerde sıklıkla başvurduğu siyasi kayırmacılık ve ayrımcılığı net bir şekilde ortaya koymaktadır.

HES'ler ve çevre felaketi:

Doğu ve Batı Karadeniz'de meydana gelen sellerin ardından özellikle Karadeniz bölgesinde yoğunlaşan hidroelektrik santralleri (HES) yeniden gündeme gelmiştir. Tüm Türkiye'de 685 adet HES'in olduğu bilinmektedir. Bunlar 246'sı Karadeniz'de bulunmaktadır.

Hidroelektrik santrallerinin kaynaklardaki bütün suyu kullandığı için, vadilerde küçük kollardan gelen suyu yaz aylarında tamamen kuruttığı ve ekolojik dengeyi tamamen bozduğu bilinmektedir. HES'ler akarsu doğal akışını ve yapısını değiştirmesi nedeniyle su kalitesini de bozmaktadır. Su miktarı azaldığı için, mikroorganizmalardan balıklara kadar suda yaşayan bütün canlıların, karada yaşayan hayvanların ve tarım arazilerine olumsuz etkisi ile tarım ürünlerine kadar tüm canlıların yaşamlarını tehdit etmekte, doğal yaşam alanlarını yok olan bazı türlerin neslini tüketmektedir.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı , Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, EPDK, D.S.İ. gibi kamu kurum ve kuruluşlarının daha detaylı olarak konuyu müştereken değerlendirmeleri gerekmektedir.

Yaylalarda düzenleme ve yeniden dönüşüm çalışmaları:

Yayla düzenlemeleri ve yeşil yol yapımında da aynı hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

Millet Bahçeleri:

Millet Bahçeleri entleri betona boğma eleştirilerini tersine çevirmek veya yeni kentsel rantlar yaratmak için yapılmaktadır.. Millet Bahçelerinin yapımında ve işletilmesinde de dikkatli davranmak gerekir.

Özet olarak; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kentsel dönüşüm konusunda ve sosyal konut üretimi konusunda yerine getirmesi gereken yükümlülükleri tamamlamamıştır. Kentsel dönüşüm kapsamında öncelikli dönüştürülmesi gereken 7 milyon bina belirlenmiştir. Ancak ülkemizde sağlıklı ve riskli bina sayısı bakanlığın açıkladığı rakamdan çok daha fazladır. Kentsel dönüşüm kapsamına alınmayan veya imar barışı ile affa uğrayan birçok bina risk oluşturmaktadır. Bakanlığın yaptığı bu yanlış düzenlemeler olası bir afette vatandaşlarımızı mağdur edecektir.

Bu kadar vatandaşımız afet riski ile karşı karşıya iken bakanlığın bina envanterini doğru tutamaması, kentsel dönüşüm işlerini takip edememesi çok önemli bir sorundur. Bakanlık, kentsel dönüşümü tamamlamadığı sürece tüm felaketlerde yaşanacak olası can kayıplarının sorumlu olacaktır.

Halkın konut ihtiyacının giderilmesi sosyal devlet olmanın da bir gereğidir. Halkın bu konudaki ihtiyaçlarının karşılanmasının seçim zamanlarına yakın dönemlerde düzenlenen kampanyalara alet edilmemesi gerekir. Ak Parti barınma hakkını finansallaştırmış ve aslında bir müteahhit düzenikurmuştur. Ancak şimdi yeni bir hikaye yazmak gerekmektedir.

XV-ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME

Ulaştırma sistemleri ve hizmetleri modern ekonomilerin ve toplumsal gelişmenin temel ögesidir.

Sosyal devlet anlayışında sosyal politikanın temel bileşenlerden biri olan ulaşım hakkı çok önemli bir insan ve yurttaş hakkıdır. Vatandaşların eşit koşullarda yararlanabilmesi gereken bir kamu hizmetidir. Bu nedenle yapım maliyetleri bütçeye gereksiz büyük yükler getirmemelidir.

Ulaştırma sektörü, ekonomik kaynakların değerlendirilmesi, diğer ülkeler ile bağlantının sağlanabilmesi, mal akışlarını düzenlemesi ve bu sürecin sürekliliğini sağlaması, ekonomik ve sosyal girdileri, yeni yerleşim sahalarının kurulması, mevcut yerleşim sahalarının gelişmesi ve diğer sektörlerle (sigorta, antrepo, gümrükleme, paketleme gibi) ilişkilerinden dolayı istihdam yaratması gibi nedenlerden dolayı ekonomik büyüme açısından önem arz etmektedir.

Ulaştırma, denizcilik, haberleşme altyapı ve hizmetleri ülkenin sosyal ve ekonomik gereksinimlerini karşılayacak şekilde gerçekleştirilmek zorundadır. Devlet tarafından kurulması gereken altyapı ve verilmesi gereken bu hizmetlerin, toplumsal gelişmeyi ve ekonomik büyümeyi hızlandıracak, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını azaltacak, ekonomik ve sürdürülebilir bir şekilde planlanması, gerçekleştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlara verilen temel görev de budur. Hatta, bu alanda (özellikle haberleşme alanında) gelecekte ortaya çıkacak gereksinimlere ilişkin altyapının da bugünden planlanması kaçınılmazdır.

Ülkenin kalkınma amaçları ve toplum beklentileri doğrultusunda çağdaş ve sürdürülebilir ulaşım politikaları belirlenirken ekonomik, sosyal gelişimin sağlanması ve çevrenin korunması temel alınmalıdır. Bu doğrultuda bakıldığında son 19 yıldır bu anlamda bir ulaşım politikası uygulanmadığı açıktır. Uygulamaların çoğunda ekonominin gelişiminden, arazi kullanımından, sosyal amaçlardan, doğa ve çevre korunması duyarlılığından kopuk, plan dayanağından yoksun bir anlayış ve bir politikasızlık göze çarpmaktadır.

Rusya-Ukrayna savaşıyla tetiklenen enerji krizi, başta karayolu olmak üzere ulaşım maliyetlerine yoğun biçimde yansımıştır. Küresel ölçekli enerji krizi ve ulusal ölçekte

karayollarında yaşanan ölüm kazalar, Türkiye'nin karayolu odaklı ulaştırma politikasını tartışmaya açmıştır.

Yük ve Yolcu Taşımacılığında Alt Sektörlerin Payı (%)								
	Karayolu		Demiryolu		Deniz ve İç Sular		Havayolu	
	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27
Yük Taşımacılığı (Ton-KM)	88,2	75,3	4,6	18,7	7,2	6	-	-
Yolcu Taşımacılığı(Yolcu-Km)	88,8	81,6	1,0	8,4	0,5	0,4	9,6	9,6

1950 yıllardan sonra yapılan yanlış tercihlerden ötürü Türkiye'de yük taşımacılığının yüzde 88,2'si, yolcu taşımacılığının ise yüzde 88,8'i karayoluyla yapılırken, demiryollarının yük taşımacılığındaki payı yüzde 4,6'da yolcu taşımacılığındaki payı yüzde 1'de kalmaktadır. Oysa AB ülkelerinde karayollarının yük taşımacılığındaki payı yüzde 75,3, yolcu taşımacılığındaki payı yüzde 81,6 iken, demiryollarının yük taşımalarındaki payı yüzde 18,7, yolcu taşımacılığındaki payı ile 8,4 düzeyinde bulunmaktadır. Deniz ve iç suların yolcu ve yük taşımacılığındaki payı ise yüzde 0,5 ve yüzde 7,2 düzeyindedir.

Bu tablo Türkiye'nin, karayoluna göre daha ekonomik, daha sürdürülebilir ve daha düşük maliyetli olan demiryolu ve denizyolu yerine karayolunun taşımacılıktaki payını artırmaya yöneldiğini göstermektedir. Bu durum küresel rekabette de Türkiye'nin aleyhine bir sonuç yaratmaktadır.

Bugün Demiryollarının özellikle yük taşımacılığında atıl duruma düşmesinin en önemli nedeni dışa bağlı ulaşım politikalarıdır.

Kaynaklarını karayolları ve dolayısıyla uluslararası petrol ve otomotiv tekellerine akıtarak demiryolu ve denizyolu taşımacılığını gerileten ulaşım politikaları aşılmadığı müddetçe doğru bir ulaşım sistemine geçiş de ne yazık ki mümkün olmayacaktır.

Denizcilik tüm alt sektörler içinde en çok ihmal edilen sektör olmuştur. Özelleştirme hamlelerine rağmen limanlar halen yetersizdir.

Ulaştırma modeli sorunsalı

Türkiye'nin, merkezinde demiryolu ve denizyolunun da olacağı ulusal ulaştırma politikasına ihtiyacı bulunmaktadır.

Cumhuriyet öncesi Osmanlı döneminde ulaştırma politikalarında yabancı sermaye belirleyici olmuştur bu dönemde farklı kaygılarla hareket edildiğinden planlamada ülke gereksinimleri ve ekonomik yararlılık gözetilmemiştir. Cumhuriyet döneminde ise demiryolu

odaklı ve ülke gereksinimlerini merkeze alan bir politikaya geçilmiştir. Bu kapsamda, Osmanlı döneminde yap-işlet-devlet modeli ile yabancı sermaye tarafından işletilen demiryolları, 24 Mayıs 1924 tarihinde devletleştirilmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrası çok partili hayata geçen Türkiye için ABD; Dorr, Hilts, Barker ve Thournburg gibi özelleştirmeci ve ağır sanayi yatırımlarından uzaklaştırmayı hedefleyen çeşitli raporlar hazırlanmıştır.

Türkiye’yi Cumhuriyet öncesi döneme döndürmeyi amaçlayan bu yaklaşım özellikle Demokrat Parti döneminde karşılık bulmuştur. Karayolları ağırlıklı uygulamalara geçildikten sonra, gelişmiş ülkelerin aksine ülkemizdeki demiryolları ve denizyollarının ulaşımındaki payı yüzde 40’tan yüzde 5’e, karayollarının payı yüzde 95’e yükselmiştir.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ulaşım politikası birincisi, 1923-1950 yılları arasında ‘demiryolu’ ağırlıklı dönem, ikincisi ise 1950 yılından günümüze kadar olan “karayolu” ağırlıklı dönem olmak üzere iki farklı dönemde gelişme göstermiştir..

Demiryolu ağırlıklı dönemde, Cumhuriyetin ilanıyla kısa sürede anayurdu dört baştan demir ağlarla ören yeni hatlar yapılmıştır. Karayolu ağırlıklı dönemde ise yabancı uzmanlar Türkiye adına karayolları planlaması yapmışlar ve Türkiye’nin ulaşım politikalarına yön vermişlerdir.

Ulaşım sistemleri birbirinin rakibi kılınmıştır. Oysa ulaşım sistemleri birbirinin rakibi değil tamamlayıcısıdır. Günümüzde insan ulaşımı ve yük taşımacılığı altı ana sistemle gerçekleştirilmektedir.

Bunlar; karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu, boru hattı ve kablo-bant taşımacılığıdır. Bu sistemlerden her biri diğerinin tamamlayıcısıdır, asla rakibi değildir. Gelişmiş ülkelerde, bu sistemler arasındaki denge sürekli güncellenmektedir.

Türkiye’de, özellikle 1950’li yıllardan sonra, bu tür dengelerin gözetilmediği acı bir gerçektir. ABD’de ulaşım sistemlerinin bütün içerisindeki payı karayolu yüzde 27, demiryolu yüzde 38 iken Türkiye; demiryolundan karayoluna dönüşümü yaşamıştır.

Bu uygulamalarla demiryolları ve denizyollarının ulaşımındaki payı yüzde 40’tan yüzde 5’e düşürülürken, karayollarında bu oran yüzde 95’e yaklaşmıştır. Bugün, insan ve yük taşımacılığını amaçlayan kitle taşımacılığını değil, ara taşımacılığını esas alan yüksek maliyet ve kaza riskli karayollarına dayandırılmıştır. Bu durum artık ulusal sorun boyutundadır.

Ulaştırma politikalarında yolcu ve kargo taşımacılığında öncelik, demiryolları olmalıdır, karayolu taşımacılığını teşvik eden politikalar çağdışıdır.

Karbon emisyonu açısından deniz taşımacılığı ileride tercih sebebi olacaktır.

Deniz taşımacılığı küresel ölçekteki yük taşımacılığının yüzde 86'sını, Türkiye'nin dış ticaret taşımacılığının yüzde 89'unu kapsamasına rağmen, yurtiçindeki yük taşımacılığında ise karayollarının yüzde 88 ile demiryolu ve denizyoluna büyük fark atmaktadır.

Denizyolunun, demiryolundan üç kat, karayolundan yedi kat ve havayolundan ise 21 kat ucuz olduğu ifade edilmektedir. Denizyoluna taşımacılığının karbon emisyonunun azlığı nedeniyle ayrıca bir üstünlüğü bulunmaktadır.

Türkiye'nin gerçek anlamda “ulusal ulaştırma politikası”na ihtiyacı bulunmaktadır.Tercih olunacak ulaştırma modelinin özellikleri;

- Ülkeye altyapı maliyeti düşük olmalı,
- İşletme, bakım ve onarım maliyeti en az olmalı,
- En az enerji bağımlılığı yaratmalı ve az enerji tüketmeli,
- Denizyolu ve demiryolu gibi geri dönüşümlü enerji kaynakları kullanabilen ulaşım sistemleri özendirilmeli,
- Yüksek hız ve konforlu yolculukta güvenli ulaşımı sağlamalı,
- Çevreyi tahrip etmemeli,
- Sosyal amacı bulunmalı,
- Bütünleşmeye elverişli, yani biri birine rakip olmayıp tamamlayıcı olmalı,
- Kentler arası yolculuğu, kent içi yolculukla bütünleştirebilmelidir.

AKP hükümetleri son dönemde gecikerek de olsa bazı demiryolu projelerini kurgulamaya başlamıştır. Türkiye'nin aslında yolcu taşımacılığının yanında l yük taşımacılığına dönük demiryolu yatırımlarını ihmal etmemesi gerekir.

Ak Parti hükümetleri gecikmeli olarak bu gerçeğin farkına vararak son yıllarında demiryolu taşımacılığına ağırlık vermek istemişlerdir.

Demiryolu yolcu taşımacılığı için seçtikleri model de oldukça yanlıştır. Tren garı adı altında AVM'ler yolcu garantisi verilerek yüklenici firmaya sıfır maliyetle verilmekte bunların yirmi yıl gibi uzun süre işletilmesine dair sözleşmeler imzalanmaktadır.

Kamu yatırımlarını kamusal tasarruflarla karşılamak yerine KÖİ modelini öne çıkaran AKP zihniyeti maalesef demiryolu taşımacılığında da gelir garantisi verme yoluna giden modelleri seçme yoluna sapmıştır.

Özellikle Ankara YHT garı uygulamalarının bu sonuçları sanırım demiryolu taşımacılığında bu modelin tekrar düşünülmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Demiryollarında yapılan yatırımlar felaketlerle anılmış, projeler tamamlanmadan açılışlar yapılması, projelerin bitirilememesi ve demiryolu sektörünün ulaşımında öncelik bulamaması bu dönemin ana sorunları olmuştur.

Ayrıca bazı köprü projelerinde tren yolu olmasına karşın bunların bazılarında proje değişikliklerine gidilerek tren yollarının projelerden çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

Liman özelleştirmeleri

Limanlarımız AKP'den önce kamu eliyle ve gerçekten verimli bir kuruluş olarak işletilirken bunların çoğu işlet-devret modeliyle özelleştirilmiştir. Bunların yanı sıra birçok yerde özel liman ve iskeleyle izin verilmiştir. Ancak uygulamaya bakıldığında mevcut limanlar tam bir liman özelliklerini giderek yitirirken yeni yapılan özel işletmeler ise liman özelliğine hiçbir zaman kavuşamamıştır.

Ayrıca liman özelleştirmelerinde işletim süresini ihalesiz bir şekilde uzatmak için son dönemde iktidar tarafından torba yasalar içerisine yerleştirilen hükümlerle Anayasa'ya aykırı uygulamalar yapılmaktadır.

Ulaştırma yatırımları milyar dolarlarla ifade edildiği, yapımı yıllar sürdüğü ve uzun ömürlü olduğu için söz konusu yatırımlarda gelecekteki gelişmeleri de öngörmek gerekmektedir. Amaca uygun, verimli ve etkin bir ulaştırma sisteminin oluşumu için planlamadan sonra doğru yatırım kararları koşulu gelmelidir. Yatırımlar doğru planlanmalı ve en düşük maliyetle gerçekleştirilmelidir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2023 yılı bütçesi 166 milyar 382 milyon 114 bin lira olarak belirlenmiştir. 2018 yılında 31 milyar 388 milyon 36 bin lirayı bulan bütçeye kıyasla 5 yılda yüzde 811 ödenek artışı sağlanmıştır.

Kamu yatırım harcamalarının büyük kısmı ulaştırma yatırımlarına ayrılmaktadır. Yerel yönetimler hariç toplam kamu yatırımlarının 2019 yılında yüzde 32,9'u, 2020 yılında yüzde 36,2'si, 2021 yılında 30,3'ü, 2022 yılında ise yüzde 36'sı, 2023'de yüzde 33'ü ulaştırma projeleri için kullanılacaktır.

Ayrıca, ulaştırma yatırımlarında yoğun olarak kullanılan yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen alt yapı yatırımları nedeniyle de kamu tarafından üstlenilen çok yüksek maliyetler bulunmaktadır.

Ancak, kamunun kıt kaynaklarının harcadığı ulaştırma, haberleşme yatırımlarının, maliyetleri, etkinliği, verimliliği, bölgesel dağılımı, sürdürülebilirlik, erişilebilirlik ve trafik güvenliği açısından değerlendirildiğinde, doğru bir planlama yapılmadığı gözlenmektedir.

Yirmi yıllık AKP iktidarı süresince Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapılan, yaptırılan pahalı, verimsiz projeler ve izlenen ulaştırma ve altyapı politikaları, belli bir zümreyi zenginleştirmekte, vatandaşlarımızın ise hayat maliyetlerini artırmakta, esnafın, KOBİ'lerin ve Sanayicinin ihtiyaçlarını da ön plana almamaktadır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, yirmi yıllık iktidarda Türkiye'nin sırtına âdeta Düyun-ı Umumiye borçlarıyla kıyaslanabilecek borçları yüklemiş bir Bakanlıktır.

Pahalı Gıdanın Sorumlusu, Otoyol ve Köprülerin Yüksek Maliyetidir

Türkiye'de ulaştırma masrafları, esnafın, ulaştırma esnafının sırtında hiç bu kadar yük olmamıştır, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bu kadar büyük bir maliyet oluşturmamıştır. Halkımızın marketlerde pahalı bir şekilde aldığı gıdanın sorumlusu da bu otoyollardan, bu köprülerden alınan yüksek maliyettir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının tren seferlerinin sıklığı son derece sınırlıdır. Tren bileti ücretleri, öğrenciler, emekliler, memurlar için katlanılamaz boyuttadır. Türk Hava Yolları'nın sıklığı ise ayrı bir sorundur. AKP'nin ulaştırma politikaları, turistlere hizmet eden, vatandaşa eziyet eden bir mahiyete ulaşmıştır. Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarımız için, hava yolu ulaşımı da demiryolu ulaşımı da lüks bir ulaşım hâline dönüşmüştür.

Kamu-özel işbirliği pahalı bir finansman modelidir

Ulaştırma sektöründeki yatırım tercihlerinin; ülkenin gereksinimlerinden çok, iktidara yakın müteahhitlik firmaları ve yatırımcıların gereksinimlerine göre yapıldığı gözlenmektedir. Sektördeki, KÖİ modeliyle yaptırılanlar da dahil büyük kamu yatırımları çoğunlukla Kamu

İhale Kanunu'nun istisna hükümleri kapsamında, şeffaflıktan uzak pazarlık usulüyle yapılmaktadır. Nitekim trafik ve yolcu garantisi de verilerek KÖİ modeliyle yaptırılan köprü, otoyol ve havaalanı gibi alt yapı projeleri işletmeye alındıktan sonra yıllarca başlangıçta öngörülen, trafik ve yolcu sayılarına ulaşamamaktadır. En çarpıcı örnek Kütahya Havalimanıdır.

Üstelik, daha yıllarda gereksinime yanıt verebilecek durumdaki (Atatürk Havalimanı'nda olduğu gibi) bazı kamu yatırımlarının da atıl kalmasına yol açmaktadır. Buda söz konusu garantiler yüzünden hem kamuya büyük bir yük getirdiği gibi hem de önemli bir kaynak israfına yol açmaktadır.

KÖİ Modelleri ülkemizde 1986 yılından bu yana uygulanmaktadır. Kamunun KÖİ modelleri ile yatırım yapmasının temel gerekçesi de, yatırım için gerekli finansmana sahip olmamasıdır. 2003'ten itibaren mevcut hükümet KÖİ modeli ile yatırımlara ivme kazandırmış bulunmaktadır. Mevcut KÖİ Projelerinin adet, sözleşme değeri ve yatırım değerlerinin durumunu gösterir detaylı tablo aşağıdadır.

Tablo:KÖİ projelerinin adet, sözleşme değeri ve yatırım değeri (Şubat 2020)⁵⁹

(ABD Doları)

Proje	Adet	Sözleşme Değeri	Yatırım Değeri
Karayolu	41	24.340.385.872,00	23.577.702.544,00
Havaalanı	18	73.073.800.244,00	19.076.622.299,00
Yat Limanı	18	2.171.997.466,00	1.257.960.690,00
Demiryolu	1	278.796.501,00	278.796.501,00
Kültür	1		144.050.185,00
Gümrük	23	600.178.884,00	592.563.678,00
Endüstriyel Tesis	2	1.465.022.801,00	1.465.022.801,00
Sağlık Tesisi	18	10.465.105.462,00	10.465.105.462,00
Enerji	97	37.183.846.431,00	18.232.740.149,00
Liman	23	4.810.264.878,00	2.119.083.011,00
Madencilik	8	257.467.850,00	
Katı Atık	2		92.115.766,00
Toplam	252	154.646.866.389	77.301.763.086

⁵⁹ Söz konusu rakamlar Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığının Web sayfasından alınmıştır.

1986 – 2020 döneminde 154.6 Milyar Dolar tutarında sözleşme değeri olan ve 77.301 Milyar Dolarlık yatırım değeri bulunan karayolu, havaalanı, yat limanı, demiryolu, kültür, gümrük, endüstriyel tesis, sağlık tesisi, enerji, liman, madencilik, katı atık alanında 252 KÖİ Projesi uygulamaya geçirilmiştir.(Bu tablo yeni veriler sözleşme tutarı bazında ilan edilmediğinden yenilenememiştir.)

Ancak Strateji ve Bütçe Başkanlığınınca KÖİ projelerinin içerikleri ile ilgili olarak yayımlanan bilgilerin eski foramatında yayınlanmadığı müşahade edilmiştir. Bu yeni duruma ilişkin mevcut KOİ Projelerinin adet, yatırım değerleri ve ödenecek işletme hakkı bedellerinin durumunu gösterir detaylı tablo aşağıdadır.

Tablo: KÖİ projelerinin adet, yatırım değeri ve kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli (Ocak 2022)⁶⁰ABD Doları

Proje	Adet	Yatırım Değeri	Kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli
Karayollu	43	28.080.212.234,00	795.947.676,00
Havaalanı	20	21.956.474.798,00	67.683.719.593,00
Yat Limanı	20	1.370.272.190,00	2.914.800.586,00
Demiryolu	1	303.675.023,00	
Kültür	1	317.908.646,00	
Gümrük	23	642.271.694,00	
Endüstriyel Tesis	2	1.595.754.724,00	
Sağlık Tesisi	18	11.984.174.292,00	
Enerji	100	19.895.272.170,00	20.801.349.976,00
Liman	24	2.308.180.270,00	2.982.276.152,00
Madencilik	8		
Katı Atık	2		
Toplam:	262	88.454.196.041,00	95.178.093.983,00

1986 – 2022 döneminde sözleşme değeri artık kamuoyuna açıklanmayan ve 88.454 Milyar Dolarlık yatırım değeri bulunan karayolu, havaalanı, yat limanı,demiryolu, kültür,

⁶⁰ Söz konusu rakamlar Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığının Web sayfasından alınmıştır.

gümrük, endüstriyel tesis, sağlık tesisi, enerji, liman, madencilik, katı atık alanında 262 KÖİ Projesi uygulamaya geçirilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayımlanan “Kamu Özel İşbirliği Raporu” en son 2018 tarihini işaret etmektedir. Söz konusu Raporun güncellenerek yayımlanmamasının nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığı web sitesinde Ocak 2022 itibarıyla KÖİ Projeleri ile ilgili olarak verilen bilgilerde sadece yatırım değeri ve kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli ile bilgilere yer verilmesi, daha önceki yıllarda yer alan sözleşme bedellerine yer verilmemesi; sözleşmelerde yer alan koşulların ve sürelerin bilahare değiştirildiği yönündeki kuşku doğrudur niteliktedir.

Ancak 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programının 174. sayfasında;

“Ülkemizde, Yap-İşlet-Devret (YİD), Yap-İşlet (Yİ), Yap-Kirala-Devret (YKD) ve İşletme Hakkı Devri (İHD) olmak üzere dört temel Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeli uygulanmaktadır. Söz konusu modellerle 1986 yılından başlamak üzere, 2022 yılı Ocak ayı itibarıyla 262 KÖİ projesi için uygulama sözleşmesi imzalanmıştır. Uygulama sözleşmesi imzalanan projelerin toplam yatırım büyüklüğü 2022 yılı fiyatlarıyla 88,5 milyar ABD dolarına ulaşmaktadır. Bu tutar içinde ulaştırma sektörü 52,6 milyar ABD doları yatırımla ilk sırada yer almakta olup bunu 19,9 milyar ABD dolarıyla enerji, 11,9 milyar ABD dolarıyla da sağlık sektörü takip etmektedir. Mevcut durumda, 241 proje işletmeye alınmış olup 21 projenin yapımına devam edilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu yeni projeler ile ilgili detay rakamlar verilmediğinden bir önceki açıklamalarda yer alan tutarlar üzerinden gerekli değerlendirme yapılacaktır.

KÖİ PROJELERİNİN ADET, SÖZLEŞME DEĞERİ VE YATIRIM DEĞERİ TABLOSU-ŞUBAT 2020

(ABD Doları)

Proje	Adet	Sözleşme Değeri ⁶¹	Yatırım Değeri	Pay (%)
-------	------	-------------------------------	----------------	---------

⁶¹ Sözleşme Değeri” ile “Yatırım Değeri” arasındaki fark neyi ifade ediyor?

Sözleşme değeri nedir? En basit anlatımıyla devletin köprüden, havaalanından, tünelden, karayolundan, limandan 20-25 yılda elde edeceği gelirin, bugünkü para ile (bugünkü değere indirgenmiş miktar) hesaplanmasıdır. Yani Ulaştırma Bakanlığı (TCK veya

Karayolu	41	24.340.385.872,00	23.577.702.544,00	50.9
Havaalanı	18	73.073.800.244,00	19.076.622.299,00	41.2
Yat Limanı	18	2.171.997.466,00	1.257.960.690,00	2.7
Demiryolu	1	278.796.501,00	278.796.501,00	0.6
Liman	23	4.810.264.878,00	2.119.083.011,00	4.6
Toplam	101	104.675.244.962,00	46.310.165.048,00	100

KÖİ Yöntemiyle Yaptırılan Ulaştırma Projelerinin Sözleşme Değeri ve Yatırım Tutarları				
	SAYI	Sözleşme Değeri (\$)	Yatırım Tutarı (\$)	Pay (%)
Karayolu	41	24.340.385.872	23.577.702.545	50,9
Havaalanı	18	73.073.800.244	19.076.622.300	41,2
Yat Limanı ve Turizm Tesisi	18	2.171.997.466	1.257.960.691	2,7
Demiryolu	1	278.796.501	278.796.501	0,6
Liman	23	4.810.264.879	2.119.083.012	4,6
TOPLAM	101	104.675.244.962	46.310.165.048	100,0

İktidardakilerin “alternatif finansman modeli” olarak gösterdikleri KÖİ projelerinin büyük bölümü ulaştırma sektöründe gerçekleştirilmektedir. Toplam yatırım tutarı 77,3 milyar dolar olan KÖİ kapsamında yapılan ve yapılmakta olan projelerin, 46,3 milyar dolar ile büyük bölümü ulaştırma sektörüne yönelik bulunmaktadır.(Bu tablo yeni veriler elde edilemediği için yenilenemiştir)

Sayıları 101 olarak açıklanan bu projeler, **çok pahalı bir finansman modeline** dönüşmüş durumdadır. “Tek kuruş ödemiyoruz” denilerek savunulan KÖİ yatırımlarına verilen, trafik ve yolcu garantilerinin dolar ya da Euro cinsinden belirlenmiş olması nedeniyle Devlet çok önemli bir kur riski üstlenirken, bu projelere verilen borç üstlenim anlaşmalarının da kamu açısından önemli bir yükümlülük oluşturma tehlikesi bulunmaktadır.

DHMI kendisi projeyi yapsaydı 20-25 boyunca elde edeceği gelirlerin toplamının bugünkü değeri 104.7 milyar dolar olacaktı. Buna karşılık tabloda yer alan yatırım değeri ise bu kadar gelirinden vaz geçilen KÖİ projelerinin yatırım değeri. Diğer bir anlatımla devlet, 20 yılda kasasına girecek olan 104.7 milyar dolarlık gelirden vazgeçip, özel sektöre gel 46.3 milyar dolarlık yatırımı, borç bul sen yap diyor.

BORÇ ÜSTLENİMİNE TABİ KREDİ ANLAŞMALARI

Proje Adı	KÖİ Modeli	Borç Üstlenim Anlaşması Tarihi	Toplam Proje Maliyeti	Kredi Tutarı	Kredi Tutarı (ABD Doları karşılığı)
Avrasya Tüneli	Yap-İşlet-Devret	11.12.2012	\$ 1.239.863.000	\$ 960.000.000	960.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi) Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	05.06.2015	\$ 6.312.392.047	\$ 4.956.312.328	4.956.312.328
Çanakkale-Malkara Otoyolu (1915 Çanakkale Köprüsü Dahil)	Yap-İşlet-Devret	16.03.2018	€ 3.159.721.036	€ 2.265.000.000	2.799.993.000
Ankara-Niğde Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	07.06.2018	€ 1.462.628.902	€ 1.114.962.012	1.310.749.341
Kuzey Marmara Otoyolu - Kurtköy-Akyazı Kesimi	Yap-İşlet-Devret	16.09.2019	\$ 3.661.656.404	\$ 2.840.000.000	2.840.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu - Kınalı-Odayeri Kesimi	Yap-İşlet-Devret	16.09.2019	\$ 2.072.257.009	\$ 1.595.000.000	1.595.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu - Odayeri-Paşaköy Kesimi (3. Boğaz Köprüsü Dahil)	Yap-İşlet-Devret	02.12.2021	\$ 3.456.244.239	\$ 1.198.302.550	1.198.302.550
Aydın-Denizli Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	30.12.2021	€ 1.118.643.935	€ 769.939.998	869.416.246
Toplam				16.529.773.464	

Bunun anlamı Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Kamu Borç Yönetimi Raporunda şu şekilde açıklanmaktadır: *"Borç üstlenimi mekanizması, KÖİ projeleri kapsamında proje sahibi idare ile projeyi gerçekleştirecek olan şirket (görevli şirket) arasında düzenlenen **sözleşmelerin süresinden önce feshedilmesi ve tesisin kamuya devredilmesi durumunda fesih tarihine kadar yapılan işler için kullanılmış olan dış finansmanın kamu tarafından üstlenilmesi ile devreye girmektedir.***

*Bu kapsamda, yukarıda yer alan tablodaki projelerin uygulama sözleşmelerinin süresinden önce feshedilmesi ve **tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için yurt dışından sağlanan finansmanın ve varsa bu finansmanın teminine yönelik türev ürünlerden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere mali yükümlülüklerin üstlenilmesine Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen borç üstlenim taahhütleri kapsamında bugüne kadar gerçekleşen herhangi bir üstlenim bulunmamaktadır."*denilmektedir.

Ekim 2022 verilerine göre hazine'nin 2012 yılından bu yana 8 ulaştırma projesi için kullanılan toplam 16,529 milyar dolarlık borç için üstlenim taahhüdünde bulunmuştur. Projeyi yapıp işleten işletmelerin geri ödemesini yapamaması halinde bu borç Hazine tarafından üstlenilecektir. Yani, söz konusu projelerin kredi riski bile son aşamada hazinenin üzerinde bulunmaktadır. Çünkü, verilmiş olan gelir garantileri bu kredileri karşılamak amaçlıdır. Gelir garantileri gerçekleşmediğinde, örneğin, hazine garanti ödemelerini **yapmadığında** ya da **yapmadığında** sözleşme feshedilmiş ve bu sefer de hazine bu kredi borçlarıyla karşı karşıya kalmış olacaktır.

Yüksek miktarlarda verilen geçiş garantileri yüzünden Merkezi Yönetim Bütçesinden her yıl bu projelere her yıl giderek daha yüksek miktarlarda ödemeler yapılmaktadır.

KOI Kapsamında Ulaştırma Projeleri İçin Yapılan ve Yapılacak Garanti Ödemeleri Milyon TL.	
2017	1.127.887.016
2018	3.526.705.894
2019	5.409.627.358
2020	10.449.046.821
2021	14.812.316.857
2022(Bütçe Ödeneği)	27.068.000.000
2022(Haziran Sonu)	9.545.842.579
2023(Bütçe Ödeneği)	55.400.000.000
2024 (OVP Tahmini)	71.260.000.000
2025 (OVP Tahmini)	76.217.000.000

Otoyol, köprü ve Avrasya Tüneli için 2021 yılında yapılacak toplam ödeme 27 milyar 068 milyon lira olarak tahmin edilmekte, bu rakamın 2023 yılında 55.4 milyar liraya, 2024 yılında 71.260 milyar liraya, 2025 yılında ise 76.217 milyar liraya yükseleceği hesaplanmaktadır. Türk lirasının değer kaybı bu tutarları çok daha yüksek bir düzeye çıkaracaktır.

2020 ve 2021 yıllarında yaşanan pandemi koşullarında mücbir sebep ortaya çıkmış olmasına karşın, bu durumun verilen garantileri de etkileyebileceği, kamunun yapacağı ödemelerde azalmaya gidilebilmesi savını kamu tarafı özellikle gündeme taşımaktan kaçınmıştır.

Son günlerde döviz kurunda gözlemlenen olağanüstü artış dikkate alındığı takdirde Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından önümüzdeki yıllarda yapılacak olan garanti ödemeleri, Genel Müdürlüğün yatırım bütçesinden yüksek bir büyüklük oluşturacaktır.

Bu bütçe kapsamında trafik garantileri için 2022 yılında 27 milyar 068 milyon lira ödeyecek olan Karayolları Genel Müdürlüğünün aynı yıla ilişkin yatırım ödeneklerinin tutarı da 16.5 milyar lira düzeyinde bulunmaktadır. 2023 yılında 45 milyar lira yatırım yapacak olan Karayollarının KOİ kapsamında yapacağı garanti ödemeleri 55.4 milyar lira olarak tahmin edilmektedir.

Gelecek yıllarda kamu bu projeler için giderek daha fazla kaynak ayırmak zorunda kalacaktır. Bu da bütçe açığını, dolayısıyla kamu açıklarını büyütecektir. Kamu bütçesi de açık verdiği için yapılacak bu ödemeler dolaylı olarak Hazine borçlanmasıyla finanse edilecektir.

Oldukça pahalı bir finansman modeli olan KÖİ projeleri nedeniyle Devletin gelecek yıllara yönelik olarak ne kadar bir yükümlülük altına girdiği, tam olarak bilinmemektedir.

Döviz kurlarındaki hareketlilik daha 2023 yılı bütçesi yürürlüğe girmeden otoyol ve köprü garanti ödemeleri için bütçeye konulan ödeneğin anlamsız hale geldiği anlaşılmaktadır.

Medyada yer alan haber ve değerlendirme çalışmalarından KOİ projelerine ait sözleşmelerin tutarı ve yılı proje realize olmaya başladıktan sonra değiştirildiği, süreler uzatıldığı, verilen asgari garanti ödemeleri de artırıldığı öğrenilmiştir..(Örnek Niğde Otoyolu, Osmangazi köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü) Bu sözleşmeler kamuoyu ile paylaşılmadığı için bu projelerin mevcut ve gelecekteki yükü tam olarak hesaplanamamaktadır

Yukarıdaki tabloyu sadece otoyol projeleri ulaştırma projeleri açısından detaylandırarak olursak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır.

	2017 Kesinleşme	2018 Kesinleşme	2019 Kesinleşme	2020 Kesinleşme	2021 kesinleşme	2022 Başlangıç Ödeneği	2023 Başlangıç Ödeneği
Ulaştırma Projelerine İlişkin Trafik Garantileri (UAB) - Avrasya Tüneli	-	123.699.443	300.059.194	326.688.205	556.697.435	1.090.000.000	1.750.000.000
Ulaştırma Projeleri Trafik Garantileri ve Katkı Ödemeleri (Karayolları)	1.127.887.016	3.403.006.451	5.109.568.164	10.122.358.616	14.255.619.422	25.978.000.000	53.650.000.000
TOPLAM	1.127.887.016	3.526.705.894	5.409.627.358	10.449.046.821	14.812.316.857	20.918.000.000	55.400.000.000

2022 Haziran sonu itibariyle ybu projeler için yapılan toplam ödeme miktarı 44.871.426.525 TL'ye ulaşmıştır.

Ancak bu ödemelerin aylık, yıllık bazda nasıl gerçekleştirildiği, yılı içinde yapılan ödemelerin o yıla ait geçiş garantileri ile mi yoksa bir önceki yıla ait geçiş garantileri ile mi ilgili olduğu kamuoyuna yapılan açıklamalardan ve yazılı soru önergelerine verilen

cevaplardan tam olarak anlaşılamamaktadır. Hatta son dönemde bu konudaki yazılı soru önergelerine açıklıkla yanıt vermekten ısrarla kaçınılmaktadır.

Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığının bütçesinin görüşülmesi sırasında KÖİ modeli uygulanarak yapılmış bulunan tüm ulaştırma alt yapı projeleri ile ilgili harcamalar ve verilen garantiler konusunda detaylı bilgiler verilmemiştir. Örneğin, limanlar, demiryolları, yat limanları ile ilgili herhangi bir tartışma ve bilgi alışverişi olmamıştır. Çünkü bunlarla ilgili olarak verilen garantiler ve ödemeler diğer kamu kuruluşlarının bütçeleri ile ilişkilendirilmiş, milli bütçe ile ilişkilendirilmemiştir.

Anayasa'nın 87 ve 161. Maddelerine aykırı bir biçimde bir nevi TBMM'nin bütçe hakkı gaspedilmiştir.

Sayıştay Raporlarında, ihaleden sonra bu sözleşmelerde (bazen de yetkisizce) kamu aleyhine değişiklikler yapıldığından bahsedilmektedir.

Bir başka şeffaflık gereken konu, bu yatırımlara ilişkin koşullu yükümlülükler ve borç üstlenim anlaşmalarıdır. Bu belgelerin de her bir yatırım için kamuoyu ile paylaşılması ve denetlenmesi gerekmektedir.

Sözleşmelerin tamamının dövizden TL'ye çevrilmesi gerekir. 2018'de yaşanan Kur Krizinden sonra bir çok sözleşmenin TL'ye çevrilmesi Devlet eliyle yapılmışken, bu sözleşmelerin TL'ye çevrilmemesi ve ısrarla döviz ile devam edilmesi kuşkulara yol açmaktadır.

Ekonomi büyürken, bütçe ve diğer kamu gelirlerinin arttığı dönemlerde sorun olmayan garantilerin, yabancı para cinsinden yapılacak ödemeler nedeniyle kriz dönemlerinde bütçeye ekstra yük olarak ortaya çıkaracağı mali yükün boyutları Türkiye ekonomisi için telafisi çok güç sorunlar doğurabilecektir.

Bu yatırımlar için verilen tüm garantilerin gözden geçirilmesi ve Devleti zarara uğratmayacak revizyonlara gidilmesi sağlanmalıdır.

4734 sayılı Kanunun 21/b maddesi kapsamında yapılan şeffaf olmayan ihaleler:

AKP iktidarı döneminde pek çok çeşitli maddesinde toplam olarak 190 kez değişikliğe gidilen ve muafiyet ve istisna maddesi pek çok kez değişikliğe uğrayan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan kaçınmak için Bakanlık ve Karayolları Genel Müdürlüğü çeşitli methotlar kullanmaya başlamış, ihalede çok yüklü iş artırımları ihale yapılmaksızın mevcut

yükleniciye verilmeye devam etmiştir. Bu konuda Sayıştay Raporlarında oldukça önemli tespitler bulunmaktadır.

Bakanlıkça zaman zaman KÖİ projelerinin yerine Kamu İhale Kanununda yer alan belirli durum ve özellikli haller için uygulaması gereken 21/B maddesini neredeyse, büyük meblağlı tüm kamu yatırımları için uygulamaya başlamıştır. Bu amaçla yapılan ihaleler her türlü şeffaflıktan uzak bir tarzda cereyan etmekte kamunun projeleri sınırlı sayıdaki yandaş arasında paylaştırılmaktadır. Büyük meblağlarla ve şeffaflıktan uzak birçok yatırımın gelecek nesillere getireceği mali yük ve uğranılan kamu zararı ileride yüce divan soruşturmalarına konu olabileceği şüphesizdir.

HAVALİMANI PROJELERİ

KÖİ modeliyle yaptırılan havaalanı yatırımları da önemli kamu zararlarına yol açmaktadır. Bu yöntemle yaptırılan İstanbul Havalimanı işletmecilerinin kamuya yapması gereken ödemeleri yerine getirip getirmediği bilinmemektedir. Kamu kaynağı kullanılmadan yapıldığı ileri sürülen havalimanı için alınan kredilerin yüzde 70'inin kamu bankaları tarafından sağlandığı bilinmektedir. Yeni bir pist eklenerek yıllarca hizmet verebilecek durumda olmasına rağmen Atatürk Havalimanı İstanbul Havalimanının açılmasından sonra atıl bırakılmış, işletmecisine de sözleşmenin süresinden önce bitirilmesi nedeniyle 389 milyon Euro (3,6 milyar lira) tazminat ödenmiştir.

Aynı yöntemle yaptırılan Kütahya Zafer Havalimanının hizmet verdiği yolcu sayıları, 2012-2022 yılları arasında verilen garantinin yüzde 4'ünü güçlkle bulabilmiştir.

Hata payı yüzde 96,7'dir

Bugüne kadar yapılan toplam garanti ödemesi de 52.8 milyon eurodur.

İlgili şirketin açıkladığı yapım maliyeti de 50 milyon eurodur.

Yani şirket 20212 yılı itibarıyla maliyetini çıkarmış durumdadır, ancak 2044 yılına kadar buradan Hazine garantisi almaya devam edecektir. Bu oranla devam ederse şirkete, 23 yılda en az 208 milyon euro garanti ödemesi yapılacaktır.

Bu olay tiksindirici-gayrimeşru borç olayına en iyi örneklerden biridir.

Havalimanları için yapılan ödemeler Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamı dışında tutulduğu için bu projelerle ilgili gelişmelerin gerçek boyutu da bilinmemektedir.

Devletin özellikle ulaştırma projelerinde karşı karşıya kaldığı trafik ve yolcu garantisi ödemeleri KÖİ projelerinin birçoğunun ekonomik ve sosyal gerekliliğinin sorgulanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu projeler için verilen garantilerin yanlış hesaplamalardan kaynaklandığı savunuluyorsa da bu projelerin TBMM tarafından acil olarak soruşturulması gerekmektedir.

İstanbul Havalimanı işleticinin kira indirimini

İstanbul Havalimanı işleticisinin 2018, 2019 ve 2020 yılında ödemek zorunda olduğu 1.1.Milyar Euro kendisinden tahsil olunmamış, 2043 yılına ertelenmiştir. 2021 ve 2022 yılları kiralarnın da % 50 indirimli olarak tahsil edileceği ilgili Bakan tarafından açıklanmıştır.

KİT komisyonundaki görüşmeler sırasında yöneltlen sorulara hitaben verilen yazılı yanıtta; 'Görevli şirket tarafından 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait kira ödemelerinden 1 milyar 195 milyon Euro tutarındaki kısmın ötelenip, ötelenen kira bedellerine Hazine Müsteşarlığınca belirlenen uzun vadeli Eurobond üzerinden hesaplanacak faizin yansıtılarak KDV'si ile birlikte işletme süresinin 24 üncü ve 25 inci yılları olan 2042 ve 2043 yılı kira ödemeleri ile birlikte ödenmesine karar verildiği, İhalede oluşan 10 milyar 247 milyon Euro yatırım tutarı ile 22 milyar 152 milyon Euro + KDV toplam kira ödemesi ile ilgili olarakİstanbul Havalimanı işleticisi İGA Havalimanı İşletmesi A.ř'den tahsil edilen kira tutarının 242 milyon 616 bin Euro olduğu ifade edilmiştir. Kira bedelinin ertelenmesinin gerekçesi konusunda kamuoyuna tatmin edici bir cevap verilmemiştir.

Devletin, eğitim, sağlık, güvenlik ve diğer görevleri için harcaması gereken kaynakların yıllarca bir grup şirkete transfer edilmesinin önüne geçilmelidir.

Bu yatırımlara ilişkin sözleşmelerin Türk lirasına dönüştürülmesi, verilen tüm garantilerin gözden geçirilmesi ve Devletin uğradığı zararları ortadan kaldıracak revizyonlara acilen gidilmesi sağlanmalıdır.

Ulaştırma alanında ileride çok büyük mali külfetlere neden olabilecek KÖİ sözleşmeleri dolayısıyla verilen garantilerin Türk lirasına dönüştürülmesi, verilen tüm garantilerin gözden geçirilmesi ve Devletin uğradığı zararları ortadan kaldıracak revizyonlara acilen gidilmesi gerekirse söz konusu projelerin kamulaştırılması sağlanmalıdır.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE YAPILAN ÖDENEK AKTARIMLARI

Karayolları Genel Müdürlüğünün bütçe uygulamalarında dikkat çeken bir başka noktayı ise yedek ödeneklerden yapılan aktarmalar oluşturmaktadır. Örneğin Karayolları Genel Müdürlüğüne 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 18,1 milyar lira ödenek verilmiş, ancak yıl içerisinde 15,7 milyar lira ödenek eklenmiş ve kuruluşun toplam ödeneği 33,8 milyar liraya çıkarılmıştır. 2019 yılında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile kuruluşa 16,7 milyar lira ödenek verilmiş, yıl içerisinde 18,9 milyar lira ödenek eklenerek toplam ödeneği 35,6 milyar liraya çıkarılmıştır.

2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 21,2 milyar lira ödenek verilmesine karşılık, Karayolları Genel Müdürlüğünün toplam ödeneği yıl içerisinde yapılan aktarımlarla 45.7 Milyar liraya çıkmıştır.

2021 yılında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 34.5 milyar lira ödenek verilmesine karşılık, Aralık 2021 itibariyle toplam harcamaları 59.1 milyar liraya ulaşmıştır.

2022 yılında bu kez Ek Bütçe Kanunu ile ödenek artırılmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğüne yönelik olarak yıl içerisinde zaman zaman başlangıç ödeneğini de aşacak şekilde yedek ödenek verilmesi bütçe hakkı ilkesine aykırıdır. Yedek ödenek uygulaması istismar edilerek yapılan bu aktarmaların, acil veya öngörülemeyen harcama ihtiyacıyla açıklanması mümkün değildir. Karayolları Genel Müdürlüğünün, yıl içerisinde yapacağı bazı harcamaların büyük bölümü daha başından TBMM'den gizlenmektedir.(Bunların bir bölümünün KÖİ projeleriyle ilgili olduğu bilinmektedir.)

İ.B.B. ile “U” Metro gerginliğinin nedeni de ayrıca sorgulanmalıdır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının kendisinin finanse ettiği metrolara “U” işareti koyarak yıllarca devam eden uygulamayı değiştirerek ayırimcılığa neden olmasının nedeni anlaşılamamıştır. Bunun nedeninin büyükşehirlerdeki yerel seçim sonuçları ile ilgili olmaması gerektiğini düşünüyoruz.

KANAL İSTANBUL

Kanal İstanbul'a hazırlık ihaleleri adı altında bazı ihaleler yapılmakta, deplase yatırımları tarzı ihalelere girilmektedir. Hazırlanan bazı Hazırlanan bazı raporlara göre 2 yıl sürece hazırlık dönemi içinde yapılması gereken işlerden en önemlisi, “deplase” yatırımlarıdır.

Kanal İstanbul'un maliyetinin tam olarak bilinmediği, farklı farklı miktarlarda rakamların telaffuz edildiği bugünlerde deplase ihalelerinin usulü, kimlere hangi yöntemle ihale edildiği konusunda soru işaretleri bulunmaktadır.

Kanal yapılırsa, ulaşım, doğalgaz, elektrik iletim hatlarının üzerinden geçecek. Yani o hatları kesecek. Bu nedenle, mevcut hatların yerlerinin değiştirilmesi gerekiyor. Bu da milyarlarca liralık birçok yeni ihale demek.

Bu devasa ihalelerin bedeli ne kadardır? Bu ihaleler hangi usulle yapılmaktadır? İhalelere kimler katılıyor, kimlere verilmektedir? İlan niye yok? Neden pazarlık usulü kullanılmaktadır? Kamuoyunda henüz gerekliliğinin tartışıldığı konuda aceleniz nedir? v.b soruların cevaplandırılması gerekmektedir.

Bu tür yolsuz ve usulsüz işlemleri barındıran Ulaştırma Bakanlığı bağlı, ilgili kuruluşların bütçelerinin tarafımızca kabulü mümkün değildir. Gelecek kuşaklara da yükümlülük getiren, ancak mali portreleri bilinmeyen özellikle Kamu Özel İşbirliği modeli kullanılarak yapılan ve sözleşmeleri kamuoyundan ve T.B.M.M.'den gizlenen işlerin tümünün özel bir komisyon marifetiyle incelenmesini zorunlu görüyoruz.

XVI-SAĞLIK

Türkiye’de Sağlıkta Dönüşüm Projesi (SDP) ile sağlık hizmetlerinin, piyasa dinamiklerinin etkisi altında şekillenmesi, sağlık alanında bütün yurttaşlar aleyhine önemli bir tahrifat yaratmış, sağlıklı bir hak olmaktan çıkarıp ticarileştirmiştir.

Türkiye’de 20 yıllık AKP iktidarında sağlık alanının ticarileşmesiyle ortaya çıkan yeni koşullar düşük gelirli halkın ve sağlık emekçilerinin aleyhine işlemektedir

Kamu kesimi sosyal harcama istatistikleri:

Kamu kesimi⁶² sosyal harcama istatistiklerine göre sağlık harcamalarına ayrılan toplam tutarın son beş yıl itibarıyla gelişimi ve Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı aşağıdaki gibidir.

Yıllar	Kamunun toplam sağlık harcaması(MilyonTL)	GSYH'ya oranı
2018	134.182	3.6
2019	164.480	3.8
2020	207.371	4.1
2021	292.057	4.0
2022	463.931	3.5

Kamu tarafından sağlık harcamalarına ayrılan tutar 2020 yılı sonu itibarıyla 207.371 Milyon TL., GSYH'ya oranı %4.1 dir. Bu tutar 2022 yılı sonu itibarıyla 463.931 Milyon TL. olarak tahmin edilmektedir. Bu miktarın Gayrisafi Milli Hasılaya oranı 3.5 olarak hesaplanmaktadır. **Bu oran ABD için 2020 yılında, 15.9, OECD ortalaması ise 7.4’dür.**

Cari sağlık harcamalarının dağılımı:

TÜİK verilerine göre Cari sağlık harcaması 2020 yılında bir önceki yıla göre %24.32 artarak 249 milyar 932 milyon TL'ye yükselmiştir. Toplam sağlık harcamasının sağlık hizmeti

⁶² Merkezi yönetim kapsamındaki kuruluşların, döner sermayelerin, bütçe dışı fonların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, mahalli idarelerin ve kamu iktisadi teşebbüslerinin sağlık harcamaları yer almaktadır.

sunucularına göre dağılımı incelendiğinde, sağlık hizmetleri ve ürünleri satın almak için başvuru alan sağlık kurumları içerisinde en büyük payı 2020 yılında **%49,4 ile hastaneler almıştır**. Hastaneleri sırasıyla %25,2 ile perakende satış ve diğer tıbbi malzeme sunanlar ve %10,3 ile ayakta bakım sunanlar izlemektedir. Hanehalkları tarafından tedavi, ilaç vb. amaçlı yapılan cepten sağlık harcaması 2020 yılında bir önceki yıla göre %19,3 artarak 40 milyar 105 milyon TL'ye ulaşmış, hanehalkı cepten sağlık harcamasının toplam sağlık harcamasına oranı 2020 yılında %16,0 olarak gerçekleşmiştir. **Son yıllarda hane halkının cepten sağlık harcam ayapma oranı yükseliş eğilimine girmiştir.**

Tablo: Sağlık hizmeti sunucularına göre sağlık harcamaları (2019, 2020)

	2019 ^(r)	Pay (%)	2020	Pay (%)
Toplam sağlık harcaması	201 031	100,0	249 932	100,0
Cari sağlık harcaması	188 237	93,6	233 062	93,3
Hastaneler	97 446	48,5	123 397	49,4
Evde hemşirelik bakımı	1	0,0	1	0,0
Ayakta bakım sunanlar	23 971	11,9	25 664	10,3
Perakende satış ve diğer tıbbi malzeme sunanlar	51 922	25,8	63 053	25,2
Halk sağlığı programlarının sunumu ve yönetimi	8 884	4,4	13 055	5,2
Genel sağlık yönetimi ve sigorta	949	0,5	1 166	0,5
Sınıflandırılmayan diğer kategori	5 065	2,5	6 726	2,7
Yatırım	12 794	6,4	16 870	6,7

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

(r) 2019 yılı verileri idari kayıtların güncellenmesi nedeniyle revize edilmiştir.

2005 yılına göre bir mukayese yapılırsa 2005 yılında pilot uygulamalar ile başlayan sağlıkta dönüşüm programının Sosyal Güvenlik Kurumu'nu (SGK) ilaç ve tedavi süreçlerinden çıkartıp sadece masrafları karşılayan bir kurum haline getirmiştir.. Bu dönüşümden en karlı çıkan taraf hastaneler olmuştur.

Hastanelerin temel cari sağlık harcamalarından aldığı pay, 2005 yılından 2019 yılına kadar yüzde 41,33'ten yüzde 49,4'e tırmanmıştır. Sağlık sisteminin en geniş kesimini oluşturan doktorlar, klinikler, eczaneler ve medikal gereç satıcılarının payı azalırken, sağlık ağının daha az sayıdaki ayağı olan hastanelerin payı sıçrama yapmıştır.

Sağlık reformunun yükü SGK'nın sırtına yıkılırken, karı hastanelerin kasasına aktarılmış,. SGK'nın artan yükü sosyal güvenlik açığının son yıllarda hızla artarak dev boyutlara ulaştırmıştır. Bu açıklar da bütçeden karşılanarak veya sigortalıların alacağı imkânlardan kısılarak karşılandığı için son noktada vatandaşların sırtına yıkılmış olmaktadır.

Sağlık politikalarında yaşanan bu zafiyetin en temel sebebi, **hükümetin SDP adı altında sağlık alanını sermaye için yeni bir kârlılık alanı olarak görerek yoğun bir özelleştirme ve taşeronlaştırma politikası izlemesidir.**

Sağlıkta Dönüşüm Programı

2002 yılı sonunda iktidara gelen AKP 2003 yılından itibaren, altyapısı 1990'lı yıllarda önemli ölçüde hazırlanmış olan sağlık reformlarını “Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)” adı ile uygulamaya koymuştur.

Bu politikaların oluşumunda Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Sağlık Örgütü gibi uluslararası kuruluşların yönlendirmeleri belirleyici olmuştur.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de politikaların temel hedefi kamuoyuna, “vatandaşların sağlık hizmetlerine ulaşılabilirliğini sağlamak, finansmanı kontrol etmek, verimliliği ve hizmet sunum kalitesini arttırmak” olarak ifade edilmiştir. Program, sağlığın finansmanının kurulacak sağlık sigortasından karşılanması, devletin sağlık hizmetlerinin sunumundaki payının azaltılması, hastanelerin özerk işletmeler haline getirilmesi, özel sektörün payının artırılması ve sağlık hizmeti alanlardan ayrıca katılım payı alınması şeklinde formüle edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının sistemdeki rolü, “organizasyon, koordinasyon, yol gösterici, denetleyici, takip edici ve politika üreticisi” olarak tanımlanmıştır. Ancak “denetim” maddesi ne yazık ki yanlış uygulanmış, böylece sistem önce piyasanın insafına bırakılmış, maliyetler kontrol edilemez hale gelince de prim ve vergiler yanında katkı payları alınmaya başlanmıştır. Artan finansman baskısı nedeniyle ilâç fiyatları baskılanırken gelişmekte olan yerli ilâç sanayiine önemli bir darbe vurulmuştur.

SDP, daha çok hasta baksın, daha çok tetkik istesin, daha çok reçete yazsın diye daha çok hekim istemektedir. Ama SDP aynı zamanda **hekim yetiştirecek ortamı bütünüyle bozmuştur.**

Sağlığa ayrılan kaynak/harcama görünürde artırılmıştır ama bugün sağlığımız daha iyi değildir. Büyük ölçüde hizmete ulaşım kolaylığı ve otelcilığe bağlı olan hasta memnuniyeti işin gerçek rengi ortaya çıktıktan sonra azalmaya başlamıştır.

AKP Hükümetleri, SDP’ye, kamu sağlık hizmetinin kötüleyerek, kamu sağlık çalışanlarını itibarsızlaştırarak, özel sağlık sektörünü yücelterek başlamıştır

Şimdi ortaya çıkan randevu sorunu, pandemi sonrası hasta akımı ile izah edilmektedir ama iş hiç de öyle değildir. **SDP'nin çöken aile hekimliği sistemi bunun en başta gelen nedenidir.**

Özel hastaneler zinciri (şehir hastaneleri de aslında özel hastanelerdir); daha çok hasta, daha çok temas, daha çok tetkik, daha çok reçete, daha çok para, daha çok kazanç denkleminde hapsedilen sağlık sisteminde harcamalar giderek artmaktadır. Sağlık harcamalarının artması kesinlikle daha kaliteli sağlık hizmeti anlamına gelmemektedir

Bu harcamalar artık devlet için(SGK için) taşınabilir olmaktan çıkmaktadır. SGK'nın sağlık harcamalarındaki artış trendi bu tespitimizi doğrulamaktadır.

Tablo SGK (2002-2022)Sağlık Harcamalarının Seyri

Yıl	Sağlık Ödemeleri Bin TL
2002	7.629.027
2003	10.661.718
2004	13.150.129
2005	13.607.884
2006	17.666.674
2007	19.983.275
2008	25.345.913
2009	28.810.684
2010	32.508.883
2011	36.500.378
2012	44.110.561
2013	49.888.693
2014	54.551.175

2015	59.355.576
2016	67.992.868
2017	77.632.066
2018	91.512.240
2019	110.697.418
2020	135.673.782
2021	177.241.000
2022(6 ay)	167.055.000

SGK'nın yıllar itibarıyla yaptığı tedavi harcamalarının dağılımına bakıldığında, Üniversite hastaneleri ve özel hastanelere yapılan ödemelerin neredeyse sabit kaldığı, ancak devlet hastanelerinin payının sürekli arttığı gözlemlenmektedir.

SGK'nın Tedavi Harcamalarının Yıllar İtibarıyla Dağılımı (Milyar TL)

Yıllar	2018	2019	2020	2021
Devlet Hast.	38.077	46.243	56.226	81.159
Üniversite Has.	10.743	12.200	16.630	19.116
Özel Hastane	10.272	11.061	11.621	14.363

Bu durum ileride açıklanacağı üzere SUT sisteminin Üniversite hastanelerinin aleyhine çalıştığını teyit etmektedir.

Bu kuralıslaştırma döneminde, bir yandan kamu sağlık kuruluşlarının desteklenmediği tam tersine bütçelerinin azaltıldığı, kamu sağlık hizmetinin kötülendiği, kamu sağlık çalışanlarının itibarsızlaştırıldığı diğer yandan da özel sağlık sektörünün çok çeşitli biçimlerde desteklendiğini gözlemlenmiştir.

Yine bu dönemde kamu sağlık kuruluşlarında (özellikle hastaneler) destek hizmetlerinden başlayarak hizmet satın alma yaygınlaştırılmıştır.

Sağlıkta özelleştirme sürecinde kamu kuruluşları, birtakım hizmetleri dışarıdan satın almaya başlamıştır. Hizmet satın alma genellikle hastanelerde olup bedeli döner

sermayeden karşılanmak üzere destek hizmetler olan temizlik, güvenlik, yemek vb. hizmetlerle başlamıştır. Bu durum diğer yan sağlık hizmetlerinin de taşeronlar vasıtasıyla yürütülmesine sebep olmuştur.

Sağlık kuruluşlarının içinde gerek sağlık hizmetinin kendisi, gerekse destek hizmetlerin anlaşmalı taşeron şirketlere yaptırılmasından başka, özel sağlık kuruluşu ile anlaşma yapılarak hastaların bu kuruluşa yönlendirilmesi uygulamalarına da tanık olunmaktadır.

Bu bir hastane yönetim stratejisi haline getirilmiştir. Bununla maliyetlerde indirim sağlandığı iddia edilmektedir.

SDP'nın getirdiği bir yenilik(?) de Performansa dayalı ücretlendirme sistemidir.

Performansa dayalı ücretlendirme sistemi uygulandığı için kamu hastanelerinde gereksiz teşhis ve ameliyat operasyonlarının yapılmasına neden olunmuştur. Bu durum kurumsal ahlaki erezyona uğratmıştır.

Kısa sürede çok hasta bakmak(şimdilerde 5 dk) ve tetkik yazmak, müdahale etmek ve puan toplamak...vs. Performans sistemi, kaliteden uzaklaşan, hekim-hekim ve hekim-hasta ilişkisini bozan, ciddi ve zor sağlık sorunlarının tedavisini engelleyen bir ortam oluşturmaktadır.

Sağlık Çalışanları

Bu dönemde SDP'nin en olumsuz etkilediği kesim sağlık çalışanları olmuştur. Bu dönemde kamu sağlık kuruluşlarının finansal olarak desteklenmemesi sonucu yaşanan aksaklıkların sağlık çalışanlarına mal edilmesiyle toplumun gözünde küçük düşürüldüğü görülmektedir.

Vatandaşlar sağlık hizmetlerinin sunumundaki bazı yetersizliklerin nedenin sağlık çalışanları olarak görmekte ve husumetlerini sisteme değil sağlık çalışanlarına yöneltmektedirler.

Kısıktırılmış sağlık düzeni hekimler ve diğer sağlık çalışanları için çok zor bir çalışma ortamı oluşturmaktadır. Hekim artık zanaatkar değil, kar amaçlı hastane zincirlerinde işçileştirilmiş bir elemandır. Demokratik ve katılımcı olmayan yönetim anlayışı hekimleri bıktırmıştır, sağlıkçılar mutlu değildir, yurt dışına gitmeye çalışan çok sayıda hekim vardır. 2021 yılında 1405 hekim çalışmak üzere ülkeyi terk etmiştir. Bu, sağlıkta çok büyük bir kan kaybıdır. Ayrıca çok sayıda erken emeklilik isteyen ve özel hastanelere geçen çok sayıda hekim bulunmaktadır.

Şehir hastanelerinin döviz kuruna bağlı alacakları kesintisiz ödenirken Sağlık çalışanları ise salgın nedeniyle risk altında, uzun, düzensiz mesai yaptığı halde aylardır hak ettikleri ek ödemeyi ya alamamakta yada gecikmeli olarak almaktadırlar.

Yabancı sermaye

Sağlık dönüşüm adı altında yürütülen bu program aynı zamanda sağlık sektöründe yabancı sermayenin payını artırıcı sonuçlar da doğurmuştur.

Sağlık sektöründe başta ilaç olmak üzere tüm girdilerin çoğu ithal edilmektedir, bunun yanında yerli ilaç üretim tesislerinin pek çoğu tamamen kontrolsüz bir şekilde yabancı sermayenin eline geçmiş ancak yerli üretim ve yerli sermayeyi teşvik için herhangi bir kalıcı program uygulanmamıştır.

Aile Hekimliği sistemi çökmüştür.

Hastaneleri özikleştirirken birinci basamak sağlık kurumları olan sağlık ocaklarını dönüştürmeyi de ihmal etmeyen Sağlıkta Dönüşüm Programı aile hekimliği sisteminin birinci basamakta yaşanan sorunları çözeceği iddiasındaydı.

SDP'nin temelinde **Aile Hekimliği** vardı, sevk zinciri esastır deniliyordu. Bugün sevk zinciri kopmuştur, hiçbir şekilde işlememektedir. Gereksiz hastane başvuruları hem maliyeti artırmakta hem de gerçek ihtiyacı olan hastaların hekime ulaşımını engellemektedir. BU durum aynı zamanda özel hastanelere yönelişi artırmaktadır.

Kurulan yeni sistemle aile hekimleri, performans dayalı sözleşmeli çalışmaya zorlanmış, iş güvencesinden yoksun, mesleki bağımsızlığı ortadan kaldıran istismara açık ceza puan sistemiyle üzerlerinde sözleşme feshi baskısı kurulmuş, ücret kesintileri uygulanarak yönetici ve hasta baskısı ile şiddete maruz bırakılmışlardır.

Aile hekimleri koruyucu sağlık hizmetlerinden uzaklaştırılıp, polikliniklere hapsedilmiştir. Çok reçete yazmaya, olur olmaz tetkik istemeye mecbur bırakılmıştır.

Böyle bir yönelimle hekimler, rekabet etmek ve “müşteri memnuniyeti”ni sağlamak zorunda oldukları, güvencesiz, kuralı ve mesleki bağımsızlığın tehlikede olduğu bir çalışma ortamında ayakta kalmaya çalışmaktadırlar.

Tıp eğitimi

SDP, özerk tıp fakültesi ve üniversite hastanelerini ayrı bir konsepte değerlendirmiştir. Bu dönemde en çok darbe gören alan **tıp eğitimi** olmuştur.

Eğitim ve araştırma yapması gereken üniversite ve eğitim ve araştırma hastaneleri, döner sermaye geliri için hizmet sunumunu daha da artırmak zorunda kalmıştır.

Çok doktor, çok temas, çok para diyerek tıp fakültelerini kontenjanları arttırılmış, hesapsız kitapsız, hocasız onlarca yeni tıp fakültesi açılmış, doktor ithalatı yoluna bile gidilmiştir. Almanya ve İtalya'nın 38'er tıp fakülteleri var iken Türkiye 64 tıp fakültesi ile Avrupa'da lider(!) durumda bulunmaktadır.

Koruyucu Hekimlik

Sağlıkta Dönüşüm Programının en problemli yanı **birinci basamak sağlık hizmetleridir**. Aile hekimliği sistemi her şeyden önce birinci basamak hekimliği özelleştirmiştir. Aile hekimleri derme çatma binalarda, apartman dairelerinde, daha az masrafla hizmet vermek için uğraşmaktadırlar. Aile hekimliği eğitimi kurumsallaştırılamamış, bu eğitimin prosedürleri oluşturulamamıştır. Bu kadroyu tutan arkadaşların büyük bir kısmı böyle bir eğitimi hiç almamıştır.

SDP'nin koruyucu hekimlik ayağı sakattır çünkü bu alanda yeteri kadar para toplanamamaktadır. Maalesef oluşturulan **aile hekimliği, toplum sağlığı merkezleri ve halk sağlığı merkezleri** iç içe geçmiş, kargaşa oluşmuş, koruyucu hekimlik hizmetleri ciddi bir şekilde aksamıştır

SDP ile Bakanlığın yaptığı iş 50 yıllık **sosyalizasyonu** sona erdirmek olmuştur Oysa var olan ve Türkiye'nin en başarılı projesi olan **sosyalizasyona dayalı sağlık ocağı sistemindeki** aksaklıklar giderilir, daha güçlü bir şekilde örgütlenebilirdi.

SUT(Sağlık Uygulama Tebliği) Üniversite hastanelerini batırma aracı haline getirilmiştir.

Tıp Fakültesi Hastanelerini Sağlık Bakanlığı bizzat mali açıdan da çöktürmektedir.

SUT'un güncellenmemesi yöntemiyle üniversite hastaneleri mali açıdan batırılmakta, bir nevi el konulmaya hazırlanmaktadır. Bu kabul edilemez bir durumdur.

Sağlık Bakanlığı şehir hastanelerine kaynak aktarırken üniversite hastanelerini batırmıştır.

Üniversite hastanelerinin çökmesi sadece sağlık hizmet sunumunu değil aynı zamanda tıp eğitimini de olumsuz etkilemektedir.

SUT'un güncellenmemesi yöntemiyle üniversite hastaneleri mali açıdan batırılmakta, bir nevi el konulmaya hazırlanmaktadır. Bu kabul edilemez bir durumdur.

AŞILAMA

Sağlıkta Dönüşüm (ticarileşme) sürecinde sağlık hizmetlerinde kamusal yükümlülüğün bireysel tercihlere-bireysel sorumluluğa transferi bağışıklama (aşılama) hizmetlerinin yürütülmesini de etkilemiştir. Devletin eliyle kamu sağlık hizmetlerinin zayıflatılması ,teknik donanımdan yoksun bırakılması, gizli ve açık özelleştirme ve özellikle ilaç ve teknoloji transferi gibi alanlarda yabancı sermayeye tanınan olanaklar neoliberal sağlık reform paketinin ana unsurlarıdır.

Aşı üretimi de bu süreçten bağımsız değildir. Ne garip bir tesadüftür ki kendine yetecek düzeyde bakteri aşıları üretebilen bir ülkede, son yirmi yılda, aşı üreten kamu kurumuna yatırım yapılmayarak, teknik açıdan geri bırakarak, rekabet edemeyeceği noktada ithalatı gündeme getirerek bilinen bir oyun yinelenmiştir.

1887 yılında Kuduz aşısının üretilmesiyle başlayan ülkemizde aşı üretim süreci, 1928 yılında Ankara'da Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün kurulmasıyla kurumsallaşmış, aşı ve serum üretimi burada gerçekleştirilmeye başlamıştır.

Milyonlarca doz toksoid difteri ve tetanoz aşıları, kuduz aşısı ve serumu, çiçek aşısı, pnömokok aşısı üretilmiş, dünyadaki gelişmeler takip edilmiştir.

Kamu eliyle aşı üretimi, sağlıkta dönüşüm politikasıyla sağlık hizmetlerinin özelleştirilmenin hedeflendiği ve biyoteknolojinin hızlı geliştiği yıllara kadar sürmüş, 1996 yılında DBT ve kuduz aşılarının, 1997 yılında ise BCG aşısı üretimi durmuştur. Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Aşı Serum Üretimi Merkezi'ne yatırım yapılmaması ve teknolojiye gelişmelerin izlenmemesiyle aşı ithaline başlanmıştır.

Aşı üretiminde 100 yıllık deneyimi olan ve her çeşit aşı üretebilen Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü 2011 yılında kapatılmıştır.

İlaç üretiminde dışa bağımlı olan ve yakın zamanda borçları yüzünden ilaç bulmakta sıkıntı çekecek olan Türkiye'de sadece patentli ilaç üretimi yapılmakta, ilaç sanayinde AR-GE'nin yok denecek kadar az olmasından kaynaklı molekülden ilaç üretimi gerçekleştirilememektedir.

Aşı ve serum üretiminin iktidar yandaşlarına ihale edilerek yaptırılması projeleri hüsrarla sonuçlanmıştır.

Sağlık bakanlığı bütçesi saydam mı?

Kamu harcamalarında açıklık ve şeffaflık problemi nedeniyle sağlığa ayrılan kaynaklar ile sağlık üzerinden rantiyeye ayrılan kaynağı tam olarak ayırtırmak mümkün değildir.

Örneğin Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca 2021 yılında kullanılan kaynak tutarı 138.036.042.266 TL.dir.

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarınca 2021 Yılında Kullanılan Kaynaklar

Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Harcaması	98.858.841.519,84 TL
Sağlık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Gider toplamı	89.635.064.211,46 TL
Özel Hesap (AB Hibeleri)(Kullanım)	979.246.012,93 TL
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Harcaması	335.296.716,89 TL
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Harcaması	195.135.715,01 TL
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Ödeneği	108.148.871,48 TL
USHAŞ(Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.)(Faaliyet Gideri)	74.940.206,87 TL
SADES(Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri A.Ş.)	?
TÜSHEB	?
Genel Toplam	190.111.733.047,61

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre; sosyal Güvenlik Kurumunun da 2021 yılı içerisinde 177.241.000.000 TL. sağlık harcaması yaptığı belirtilmektedir.

Sağlık Bakanlığı hali hazırda 4 kaynağa sahip bulunmaktadır.

-Merkezi Yönetim Bütçesinden aldığı pay

-SGK'dan protokolle aldığı pay

-Döner Sermaye geliri

-Son dönemde kurulan şirketler

Bu dört kaynağın harcamalar ve bunların biri birleriyle ilişkileri karmaşık ve karışık şekilde verilmektedir. Bu durum aslında şehir hastanelerine aktarılan toplam kaynağın tespitini de zorlaştırmaktadır.

Buna rağmen 2 temel verimiz var

a)Sağlığa ayrılan pay OECD ortalamasının altında seyretmektedir.

2020 verilerine göre, Türkiye OECD ülkelerine kıyasla toplam sağlık harcaması kalemine GSYİH içinden en az payı ayıran ülke konumundadır. OECD ülkeleri ortalamasında da ise bu oran yüzde 7.4'e ulaşmaktadır.

OECD'nin 2020 verilerine göre, cari fiyat ve satın alma gücü paritesi, Amerikan Doları cinsinden kişi başına düşen toplam sağlık harcamaları 1.093 dolar olmuştur. OECD ortalaması ise 3.346 dolar olup bu rakam Türkiye'nin kişi başına harcadığı paranın en az 3 katıdır.

Tablo Toplam Cari Sağlık Harcamalarının GSYİH İçindeki oranı(%)

	2002	2009	2010	2016	2017	2018	2019	2020
ABD	14.0	16.2	16.3	16.8	16.8	16.7	16.8	15.9
OECD	7.6	8.8	8.7	8.7	8.7	8.7	8.8	7.4
Türkiye	5.1	5.5	5.0	4.3	4.2	4.1	4.3	3.6

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, toplam cari sağlık harcamalarının GSYİH içindeki oranları açısından bakıldığında Türkiye OECD ortalamasının ve ABD'nin oldukça gerisindedir. AKP iktidara geldiği 2002'den bu yana sağlık harcamaları düşmüştür. En az bunun kadar önemli başka bir nokta da OECD Ülkeleri ve ABD yıldan yıla sağlık harcamalarını arttırırken, Türkiye'nin 2002'deki % 5,1 seviyesinden, 2020 %3.6 seviyesine düşmüş olmasıdır

b)TÜİK'in sağlık hizmeti memnuniyeti anketinde beklenen sıçrama gerçekleşmemektedir.⁶³

Sağlıkta büyük reformlar yaptığını söyleyen hükümeti yalanlayan iki temel bulgu vardır: rakamların dili ve vatandaşın memnuniyeti.

⁶³ Kamu hizmetlerinden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde; 2021 yılında sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı %68,1'e gerilemiştir.

Vatandaş, cebinden daha çok sağlık harcaması çıktığını, ucuz ilaç bulamadığını şehir dışına açılan hastaneler nedeniyle katlandığı zahmet ve masrafın hükümetin sağlık politikaları sonucunda arttığını bilmektedir. Sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı yıldan yıla erirken, insanca bir sağlık hakkı için reform yerine betonlaşma, hizmetlerin müteahhitlere taşere edilmesi yoluna gidilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçesinden Sağlık Bakanlığına ayrılan pay:

Merkezi Yönetim Bütçesi içinde Sağlık Bakanlığı bütçesinin payı, yıllar içinde büyük bir değişiklik göstermemektedir. Son dört yılın merkezi yönetim bütçe teklifi incelendiğinde, genel bütçenin 2020 yılında %5,27'si, 2021 yılında %5,77'si ,2022 yılında da %6,63'ü (293 milyar 368 milyon TL) Sağlık Bakanlığı bütçesinin başlangıç ödeneği olarak teklif edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı bütçesi başlangıç ödeneği, 2023 yılında 2022 yılına görece yaklaşık % 153'lük artış içermektedir. Mevcut enflasyon koşulları ve şehir hastanelerine yapılan ödemeleri de ilgilendiren kur krizi dikkate alındığında söz konusu artış tutarının gerçekçi olmadığı değerlendirilmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın teknoloji ve sarf malzemesi giderlerinin büyük bir bölümü ile şehir hastanelerinden hizmet satın alma ve kira bedeli tamamen dövizle dayalı olduğundan, TL'de uzun süredir yaşanan değer kaybı (devalüasyon) dikkate alındığında, söz konusu artışın yetersiz olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sağlık Bakanlığına ayrılan ödenek miktarında görünürde yaklaşık yüzde % 153'lük bir artış olmasına rağmen enflasyondan arındırıldığında bu yüzdelik artış tartışmalı 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi teklifinde Sağlık Bakanlığının oranı en az %10'unun üzerine çıkarılması gerekirken bu oran %6.63 oranında kalmıştır.

2017 yılından itibaren Sağlık Bakanlığı Bütçesinden şehir hastaneleri için ödenmeye başlayan kira ve hizmet bedeli ödemelerinde ise artış trendi yaşanmaktadır.

Tablo: Sağlık Bakanlığı Bütçe Ödenekleri ve şehir hastanelerine yapılan ödemeler

	Sağlık Bak. Başlangıç Bütçe Ödeneği Tutarı(TL)	Şehir Hastaneleri için yapılan ödeme tutarı	Bütçe Ödeneğine olan yüzdesi (%)
2017	5.831.124.000	310.331.216	5.6
2018	37.571.386.000	2.200.600.603	5.8
2019	48.437.276.000	5.088.046.153	10.50
2020	58.875.829.000	8.738.868.649	14.80
2021	77.615.519.000	13.379.683.006	17.23
2022	116.037.461.000	25.826.904.000	18.58

2023	293.368.000.000	46.662.000.000	15.90
------	-----------------	----------------	-------

2017 yılında başlayan sürecin devam edeceği, şehir hastaneleri için ödenen tutarın Sağlık Bakanlığı bütçe ödeneklerinin önemli bir yüzdesine ulaşacağı şimdiden görülmektedir.

Şehir Hastaneleri

AKP'nin sağlık alanında neoliberal dönemdeki en önemli icraatı kamu-özel ortaklığı modelini uygulamak olmuştur.

Şehir hastaneleri bir KÖİ projesi olup, gelecekte yapılacak kamu yatırımlarının bugünden özelleştirilmesidir.

Şehir Hastaneleri projesi esasen AKP'nin hükümete geldiği ilk günlerde (2003), artan sağlık hizmeti ihtiyacını karşılamak için Devletin yeterli kaynağı olmaması gerekçesiyle başlatılmıştır. 2007 yılında Hükümet, özel sektör katkısıyla da kurulacak Entegre Sağlık Kampüsleri Programı'nı başlattığını ilan etmiştir.

2011 yılında İngiliz Danışmanlık Şirketi Mott MacDonald Türkiye'deki 6 Şehir Hastanesi için danışmanlık hizmeti vermeye başladığını duyurmuştur Siemens, Bank of Tokyo Mitsubishi, Mitsui Banking Corporation, Intesa gibi şirket ve bankalar projelerde yer almış. Bundan sonra da diğer hastane projeleri aynı modelle kurgulanmıştır.

Projeler, artık gelişmiş ülkelerde terkedilen ve büyük ölçüde halk tepkisi çeken bir modelin ülkemize ithal edilmesi özelliği taşımaktadır.

Çıkarılan muhtelif kanun ve yönetmeliklerle, Şehir Hastanelerinin yapım işleri ve işletme dönemine ilişkin hizmet alımları, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'ndan muaf tutulmuş ve sözleşmeleri özel hukuk hükümlerine tabi kılınmıştır. Hatta uyuşmazlıkların İngiltere mahkemelerinde görüşüleceği esası getirilmiştir.

Modelin ülkemizde yeni bir model olması, sözleşmelerin çok tafsilatlı oluşu, Bakanlık personelinin sözleşme terminolojisine aşina olmaması ve bütün bunlardan kaynaklanabilecek uyuşmazlıkların olaydan usullerle çözülememesi durumunda tahkime başvurulma riski gibi nedenlerle, işin her aşamasında yükleniciler inisiyatif almış bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığının hesaplarının denetimi sırasında daha önceki yıllarda Sayıştay, Bakanlıktan şehir hastanelerinin ihale dokümanı ile yatırım ve işletme dönemine ait sözleşme ve eklerini yazılı ve sözlü olarak talep etmiş olmasına rağmen, bu belgeler

istenilen şekilde temin edilememiştir. Bu nedenle Sayıştay tespitlerini, mahallinde temin edilen ödemeye esas belgeler ve ekleri ile sağlık tesisinin yönetilmesi ve işletilmesine esas alınan, ıslak imzalı olmayan dokümanlar (sözleşme ve ekleri ile diğer belgeler) ve yerinde yapılan inceleme sonuçları esas alınarak oluşturmuştur. Sayıştay bazı hastanelerin hizmet ödemelerinde fahiş farklar olduğunu 2018, 2019 ve 2020 yılı Denetim Raporlarında tespit etmiştir.

Benzeri tespitler sansürlü olarak T.B.M.M.'ye sevk edilen 2021 yılı Denetim Raporunda da bulunmaktadır.

Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda da şehir hastaneleri ile ilgili önemli yolsuzluk tespitlerine yer verilmiştir. Bunlardan bazıları;

-Dış proje kredilerinden yapılan harcamalara ilişkin kur değerlemesinin yapılmaması,

-Geçici kabulü yapılan yatırımların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmaması,

-Kamu özel iş birliği modeliyle işletilen sağlık tesislerinde sözleşme kapsamında teslim edilen taşınırıların muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Şehir hastanelerinin muhasebe işlemlerinde tespit edilen eksiklikler,

-Şehir hastaneleri sözleşmelerinde görevli şirkete verilmesi öngörülen garanti tutarların muhasebeleştirilip raporlanmaması,

-Hizmete giren şehir hastanelerine ait bazı varlık ve yükümlülüklerin hatalı kayıt edilmesi, kira ödemelerinin hatalı muhasebeleştirilmesi ve muhasebe içi envanter işlemlerinin yapılmaması,

-Finansal kiralama işlemlerinden doğan mali borçların ve borçlanma maliyetlerinin hatalı sunulması,

Kamu özel iş birliği modeli ile inşa ettirilen şehir hastanelerinde yaptırılmayan/yapılmayan imalatlar için toplam sabit yatırım tutarı revizyonunun yapılmaması ve bu eksikliklerin etki ettiği hizmetler için hizmet değişikliği yapılmaması,

-Kamu özel iş birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde hizmet sunum alanları için ısıtma ve soğutma giderlerinin tahsil edilmemesi,

-Kamu özel iş birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde ticari alanlara ilişkin hususlar;

-İhale dokümanı ve projelerde öngörülenden daha fazla alanın ticari alan olarak kullanılması,

-Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde sözleşme'de ticari alan metrekaresi ve bunun karşılığı idareye yapılacak ödemenin, ticari alanın sözleşmede öngörülenden fazla alanda yürütülmesine rağmen revize edilmemesi,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile işletilen şehir hastanelerinde ticari alan iklimlendirme giderleri için Milli Emlak Tebliği'nin baz alınması,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile işletilen şehir hastanelerinde yer teslimi yapılmadan inşaat işleri başlamasına rağmen yatırım ve işletme dönemlerine ilişkin revizyonların yapılmaması,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile yaptırılan Kayseri Şehir Hastanesinde fiili tamamlama tarihi uyumsuzluğuna ilişkin hükümsüz hale gelen bilirkişi raporuna göre ödeme yapılması,

-Kamu Özel İşbirliği Modeliyle işletilen sağlık tesislerinde yürütülen hizmetlerde sözleşme hükümlerine uygun olmayan hususların bulunması,

-Laboratuvar hizmetlerine ilişkin sonuç verme sürelerinde ve görüntüleme hizmetlerine ilişkin randevu verme sürelerinde yöntem beyanı belirlemelerine göre önemli düzeyde gecikmelerin meydana gelmesi ve bunların çoğunluğunda SLA açılmaması,

-Laboratuvar hizmetleri kapsamında getirilen tıbbi cihazların üretim ve kurulum tarihleri arasında sözleşmede öngörülenden daha uzun süre bulunması,

-Görüntüleme hizmetlerine ilişkin ek-14 hizmet şartları ve yöntem beyanlarına göre gerekli cihazların kurulmaması ve bu minvalde bazı tetkiklerin çalışamaması,

-Laboratuvar hizmetleri kapsamında aylık istem sayısı 200'ü geçen tetkiklerin dış laboratuvarda çalışılmasına devam edilmesi

-Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde görevli şirketin mutabakat hükümlerine uymayarak taşınmaz üzerindeki irtifak hakkı ile ipoteği kaldırmaması,

Sayıştay'ın 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılı Raporlarında yer alan tespitler; “şehir hastaneleri” müessesesinin kamu harcama sisteminde önemli kuralsızlıkları barındırdığını işaret etmektedir.

Ancak şehir hastanelerinin merkezi bütçeye olası gelecek dönemlerdeki olası yüklerine Sayıştay raporunda değinilmemesi, Sağlık Bakanlığı ile ilgili faaliyet sonuçları tablosuna bir nazım hesap adı altında hastane bazında ayrıntılı olarak dahi net olarak gösterilmemesi dikkat çekici bulunmaktadır.

Şehir hastaneleri Türk Sağlık sistemini bir habis bir ur gibi kemirmektedir.

Şehir hastaneleri tipik olarak sağlığın özelleştirmesinin çok ötesinde bir soruna dönüşmüş vaziyettir.

Bu arada Şehir hastaneleri ile ilgili olarak yapılan ödemelerin gelişimi ile daha detaylı veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Bütçe dokümanlarının incelenmesinden, şehir hastanelerinin kira bedelleri ve hizmet bedeli için aşağıdaki tablo düzenlenmiştir (TL).

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023
	Kesinleşme	Kesinleşme	Kesinleşme	Kesinleşme	Kesinleşme	Başlangıç	Haziran sonu	Başlangıç
Kira Bedeli	310.331.216	1.152.652.117	2.332.180.599	3.222.851.242	4.359.161.387	8.177.000.000	14.720.721.201	18.946.000.000
Hizmet Bedeli	-	1.047.948.486	2.755.865.554	5.516.017.407	9.020.521.619	17.649.904.000	25.719.996.908	27.716.000.000
TOP.	310.331.216	2.200.600.603	5.088.046.153	8.738.868.649	13.379.683.006	25.826.904.000	40.440.718.000	46.662.000.000

2022 Haziran sonu itibarıyla şehir hastaneleri için yapılan toplam ödeme miktarı 40.40.718.109.000 TL'ye ulaşmıştır.

Sağlık Bakanlığı bütçe teklifinde halen hizmet sunmakta olan şehir hastanelerine, 2023 yılı itibarıyla, tedavi edici sağlık programı kapsamında kira bedeli olarak 27 milyar 716 milyon TL, hizmet alımı için de 18 milyar 946 milyon TL olmak üzere, toplam 46 milyar 662 milyon TL ödenmesinin planlandığı görülmektedir. Söz konusu bedel, Sağlık Bakanlığı'nın tedavi edici sağlık programına ayrılan toplam bedelin yaklaşık yüzde 23'ünü, çalışan ücreti ile sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderinin çıkartılması sonrasında kalan tedavi edici sağlık programı toplam bedelinin ise yüzde 59'unu oluşturmaktadır.

Bakanlık Bütçesinin Komisyonunda görüşülmesi sırasında; Kamu-Özel İşbirliği modeliyle tamamlanan 14 şehir hastanesinin 22.675 yatak kapasitesiyle hizmet verdiği, aynı modelle inşaatı devam eden 4 şehir hastanesi ile 5.755 yatak kapasitesinin sisteme dahil edileceği ifade edilmiştir.

Sözleşmeler kamuoyundan ve T.B.M.M.'den gizlendiği için bunların süresi, hizmet ve kira bedellerinin saptanma ve ödeme usulleri bilinmemektedir.

Ancak bu hastaneler için verilen gelir garantileri Sağlık bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının hiçbirinin hesap tablolarında yer almamaktadır.

Kamuoyundan gelen yoğun eleştiriler üzerine bu modelin terk edilmeye başlandığı ancak bu kez bazı şehir hastanelerinin de 21/b'ye göre ihalelerinin yapıldığı, bazı projeler için ihale süreçlerinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunların ihale bedelleri ve ihale usulleri arasındaki farklılığın ve bunları üstlenen bazı firmalardaki üzerindeki yoğunlaşmanın nedeninin kamuoyu ile paylaşılması lazımdır. Ayrıca bu durumun sağlık hizmet sunumunda tekelleşmeyi doğurabileceği de dikkate alınmak zorundadır.

Ayrıca son dönemde KÖİ modeliyle şehir hastanelerinin yapım ve işletmesini üstlenen firmaların bazı hizmetleri yerine getiren şirketlerini yabancı sermayeli kuruluşlara sattıkları veya devrettikleri gözlemlenmektedir. Bu satış işlemlerinin şirketlere geçmiş dönemde yabancı para cinsi üzerinden verilmiş ve/veya saptanmış bulunan birim ödeme miktarları

ve garanti miktarları konusunda değişikliğe değişikliğe neden olup olmayacağını da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu satış ve devir işlemleri ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığından izin alınıp alınmadığı, bu satış ve devir işlemlerine Sağlık Bakanlığınca herhangi bir onay verilip verilmediği de bilinmemektedir.

Program ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Bütçe Teklif ve Tahminleri

Sağlık Bakanlığının 2023 Bütçe teklifine Program ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Bütçe Teklif ve Tahminleri'ne başlıklar halinde bakıldığında Bağımlılıkla Mücadele için 2.490.653.000 TL, Koruyucu Sağlık için 84.039.447.000 TL, Tedavi Edici Sağlık için 204.035.173.000 TL. Yönetim ve Destek için 1.976.283.000 TL, toplamda 293.368.547.000 TL öngörülmüştür.

1-Her türlü uyuşturucu madde kullanımının özellikle genç kesimlerde yaygın olarak kullanıldığı öngörüldüğünde Bağımlılıkla Mücadele Programı için daha fazla bütçe ve kapsamlı bir program hazırlığı olmalıdır. Bu programda bağımlılık tedavi ve rehabilitasyon merkezleri kurmanın veya geliştirmenin yanında bağımlılığın nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik gerekli eğitim, sosyal, ekonomik ve kültürel programlarında oluşturulması gereklidir.

2- Koruyucu Sağlık Hizmetlerinin Sağlık Bakanlığı bütçesi içindeki oranı % 28.6'dır. Bu programa alt başlıklar halinde Aile Hekimliği Hizmetleri ve Koruyucu Sağlık Halk Sağlığının Korunması (Ağız ve diş sağlığının korunması, Ana çocuk sağlığı faaliyetleri, Aşılama hizmetleri, Birinci basamak Sağlık tesisi yapım, tefrişat ve onarımı, Bulaşıcı hastalıklara karşı aşılama faaliyetleri, Bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı diğer mücadele faaliyetleri, Kansere mücadele faaliyetleri, Ruh sağlığı hizmetleri, Sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları, Sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteye yönelik faaliyetler) konulmuştur.

3-Tedavi Edici Sağlık programı ise Sağlık Bakanlığı bütçesinin en fazla kısmını oluşturmaktadır; Bütçenin %69'u tedavi edici hizmetlere, buna karşılık %28.6'sı koruyucu hizmetlere ayrılmıştır. Yani ödeneklerin neredeyse dörtte üçü tedavi edici hizmetler adı verilen ve sağlıkta ticarileşme ve metalaşmayı da içeren hizmetlere ayrılmaktadır. Oysaki sağlık sistemini hastalıkları önleme yerine tedavi edici olarak kurgulamak dünyada ki en pahalı sağlık hizmeti sunumudur.

Şehir Hastanelerinin hizmete açılmaya başladığı 2017 yılından itibaren yüklenicilere; kira ödemesi ile sundukları laboratuvar ve benzeri hizmetlerin karşılığında bütçeye ödenek konulmaktadır. 2017 yılından bu yana şehir hastanelerini müteahhitlerine Sermaye Giderleri kaleminden 2017 yılında 310.331.216 TL, 2018 yılında: 1,152 milyar lira; 2019'da: 2.332 milyar lira; 2020'de: 3.222 milyar lira , 2021 yılında 13.379 milyar lira ödeme yapılırken, 2022 yılında 25.826 Milyar TL kaynak ayrılmıştır. 2023 yılı için tahmin edilen rakam 46.662 Milyar TL'nin son kur artışları nedeniyle oldukça yetersiz kalacağı düşünülmektedir.

Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Teklifleri İcmalinin değerlendirilmesi

Sağlık Bakanlığının 2023 yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Teklifleri İcmali'ne bakıldığında; Personel Giderleri 137.405.164..000 TL, SGK'na Devlet Primi Giderleri 21.520.972.000 TL, Mal ve Hizmet Alım Giderleri 71.672.907.000 Cari Transferler 1.782.868.000 TL, Sermaye Giderleri 60.405.591.000 TL, Sermaye Transferleri 581.045.000 TL, toplamda 293.368.547.000 TL olarak bildirilmiştir.

2023 bütçesine ekonomik sınıflandırmaya göre bakıldığında en fazla ayrılan payın yüzde 46.8 ile personel giderleri olduğu görülmektedir. Sağlık Bakanlığı bütçesinde Personel giderlerinin bu kadar fazla olması koruyucu ve kamusal nitelikli bir sağlık hizmeti ve sağlıklı bir toplum oluşturulması açısından mümkün değildir. Personel giderlerinin farklı bir düzlemde değerlendirilerek bakanlık bütçesinin hazırlanması ile ancak daha gerçekçi ve daha iyi bir sağlık sistemi tasarlamak mümkün olacaktır.

Bu payların 2022 yılından bu yana nasıl bir gelişim izlediği de siyasal iktidarın sağlık hizmetlerine nasıl baktığının bir göstergesidir. Koruyucu hizmetlere ayrılan pay sırasıyla: 2022 yılında % 33.4'dan 2023'de %28.6 'a gerilerken, buna karşılık tedavi edici hizmetlerin payı da 2023 yılında % 64.2'den % 69.5'e çıkmaktadır.

Bu bölümde Türk Sağlık Sisteminin Temel Sorunlarına tarihsel bir perspektifle topluca değinilecek, bilahare çözüm yolları konusunda önermelerde bulunulacaktır.

Türkiye'de Sağlık Sistemi(TSS), özel sağlık hizmet sunucuları, üniversite hastaneleri ve kamu sağlık tesisleri olmak üzere üç ana aktör üzerinde inşa edilmiştir. Sağlık hizmet sunumundaki aksaklık ve eksiklikler de doğal olarak bu üç ana aktörün karşılaştığı sorunlardan kaynaklanmaktadır. Her ne kadar pandemi süresince TSS dünyadaki diğer gelişmiş ülkelerin sağlık sistemlerinden daha iyi bir performans göstermişse de bu durum sistemdeki sorunların varlığını dikkate almamayı gerektirmemelidir.

Çünkü pandemi dönemindeki mukayeseli başarı aslında geçmiş dönemin birikim ve yapılarının belki de son ürünüydü. Cumhuriyetin ilk dönemlerine uzanan kaliteli tıp eğitimi, yaygın kamu sağlık tesisleri ve kapsamlı derinlikli genel sağlık sigortası sayesinde Türkiye ABD, İtalya, İspanya, Fransa ve hatta Almanya'nın pandemi karşısında yaşadığı sorunları yaşamamıştır.

Aslında pandemiyle mücadelede gösterilen performans bir anlamda 1 asrı aşkın bir gerçekliği olan TSS'nin son çırpınıları ve mukavemeti olarak görülebilir. Nitekim pandemi yorgunu TSS'nin hizmet üretim kalite ve düzeyi pandemi etkisi azalınca herkes tarafından görülebilir düzeyde gerilemeye başlamış ve artık ciddi manada tıkanma noktasına gelmiştir.

Türkiye'de Tıp eğitiminin yüksek seviyesi:

Türkiye'de tıp eğitimi Osmanlı'nın modernleşme sürecinde askeri tıbbiye ile başlayıp Cumhuriyet döneminde özellikle Refik Saydam gibi tarihsel şahsiyetler sayesinde uluslararası standartları yakalamıştır. II. Dünya Savaşında Nazilerden kaçan Yahudi-Alman doktorların da katkısıyla 1980'lere gelindiğinde **Türkiye'de temel tıp eğitimi gelişmiş Batı Avrupa ülkeleri seviyesindeydi.**

1980 sonrası teknolojiye gelişmelerin de etkisiyle 1990'lara gelindiğinde nitelikli ameliyathalar başta olmak üzere Türkiye tıbbi Belçika, İsviçre ve ABD ile aynı kalite ve standartlarda kamu hizmeti sunabilmekteydi. Tıp eğitiminde kalitenin korunması sağlık hizmet sunumunu da olumlu etkilemekteydi. **Özellikle kamunun sağlık hizmetlerini sosyalizasyonu ve koruyucu sağlık hizmeti olarak aşılama çağından itibaren ağırlık verilmesi verem, humma, tifo vb tarihsel birçok hastalığı Türkiye'de bitirme noktasına getirmişti.**

1990'lı yıllarda artan şehirleşme ve nüfus artışına karşılık kamu sağlık tesislerinin kapasitesinin yetersizliği, SSK hastanelerinin etkinsizliği ağırlıklı olarak “muayene hekimliği” şeklinde sağlık hizmetinin kısmen piyasalaşmasına yol açmış ve dönemin **neo-liberal paradigmasına uygun olarak sağlık hizmeti sosyalizasyonu gerilemeye başlamıştır.**

2000'li yılların başlarında hem sağlığa ayrılan kamu kaynaklarının yetersizliği hem de organizasyonel nedenlerle hastaneler önünde kuyruklarla tarif edilen sağlık hizmet

sunumunda ciddi darboğazlar ortaya çıkmıştır. 2000'lı yılların daha doğrusu **1980-2002 arası sağlık hizmet sunumundaki etkinsizlik ve yetersizliklerin nedenlerini şu ana maddeler haline sıralamak mümkündür;**

-Genel sağlık sigortasının var olmayışı, Emekli Sandığı, Bağ-Kur, SSK ve Yeşil Kart gibi farklı norm ve standartları olan sigortacılık nedeniyle yeknesak bir sigorta hizmeti sunulamaması,

-Kamunun finansal darboğazlar nedeniyle yeterli yatırımı yapamayışı “yatak eksikliği”,

-Üniversite ve Sağlık bakanlığı kadrosundaki hekimlerin yetersiz maaşları nedeniyle “muayene hekimliği” şeklinde kadrolu ama belirli bir saat özel hizmet sunan yapıların ortaya çıkması nedeniyle sağlık hizmetinin piyasalaşması,

-2002 yılına gelindiğinde genel sağlık sigortası sistemiyle sağlık hizmet sunumunu birlikte ele almaya başlamış ve kamuya ait tüm hastanelerin Sağlık Bakanlığına devriyle birlikte ciddi bir yatırım hamlesi de başlatmıştır. “Yatak kapasite” sorunu bu şekilde bir ölçüde çözülürken bir yandan da tam gün yasası ile bireysel anlamda hekimlerin sağlık hizmetini piyasalaştırmasını önlemeye çalışmıştır.

2012’de tam anlamıyla devreye giren genel sağlık sigortası, sağlık hizmetleri finansmanını önemli ölçüde sosyalleştirirken ilerleyen teknolojinin de katkısıyla sağlık hizmetinde memnuniyet düzeyi her yıl değişmeye başlamıştır.

Fakat kamudaki hekimlerin özlük haklarının yetersizliği, sağlık hizmetine yatırım yapan özel sektörün baskısı nedeniyle 2012’den itibaren yavaş yavaş sağlık hizmetinin sosyalizasyonunda geri adımlar atılmaya başlanmıştır. Önce SGK ile anlaşmalı özel sağlık hizmet sunucularının her sigortalıya hizmet verebilmesinin önü açılarak sigorta çeşidine bakılmaksızın her vatandaşın özel hastanelerden hizmet alınması mümkün hale getirilmiştir. Zamanla kamunun sağlık hizmet tarifesi olan SUT’un yetersizliği nedeniyle özel sağlık hizmet sunucularına önce % 30, sonra % 100 daha sonra % 200 SUT fiyatlarından fazla ek ücret alabilme imkanı yasayla tanınmıştır. Bu gelişmeler belirli bir süre hem kamu sağlık tesisleri üzerindeki kapasite/yatak ihtiyacı sorununu gidirmiş hem de kamudaki yetersiz olan özlük haklarını bir anlamda telafi eden bir mekanizma yaratmıştır.

AK Parti'nin kısmen kamusal kısmen piyasacı eklektik sağlık sistemi ilk yıllarda vatandaşın memnuniyet düzeyini artırmış ve ciddi bir toplumsal desteğe neden olmuşsa da 2015 yılından itibaren TÜİK'in yaptığı sağlık hizmet sunumunda memnuniyet anketlerinde de görüldüğü gibi hızlıca bir düşüş eğilimi başlamıştır. Sağlık Bakanlığı'nın ikinci döneminde Recep AKDAĞ, sağlık hizmet sunumunda yaşanan darboğazı aşmak için "Sağlıkta Dönüşüm Programı II" veya "II.Faz Sağlık Reformu" adı altında başlattığı yeniden yapılanmada yanlış bir tespitle işe başlamıştır.

Sağlık hizmet sunumunda baş gösteren tıkanma ve ortaya çıkan sorunları Sağlık Bakanlığının yönetsel yapısına dayandırdığı için bakanlığın yönetsel yapısında "özerk adacıklar" şeklinde birimler oluşturmuş ve klasik/bürokratik yapıyı tamamen yıkmıştır. Bunun yanında kamudaki yetersiz özlük haklarını çözmek yerine "Tam Gün Yasası" olarak bilinen düzenleme ile kamuda çalışan hekimlerin kısmi süreli olarak özel muayenehanelerinde çalışmalarını da engellemiştir. Beklenti hekimlerin muayenehanelerini kapatıp kamu sağlık tesislerine dönüş yapması şeklinde iken bahse konu hekimlerin ağırlıklı bir kısmı daha fazla mali haklar tanıyan özel sağlık hizmet sunucularına geçmeye başlamıştır.

Kamudaki hekim açığı bir taraftan da Sağlık Bakanlığı idari yapısında yapılan değişikliğin ortaya çıkardığı idari kaos ile birleşince kamu sağlık hizmet sunumu dar boğazı daha da derinleşmiştir. Bu darboğazı aşmak için kısa vadede özel sağlık hizmet sunucularına SUT fiyatlarına göre ek ücret önce % 30'dan % 100'e sonra % 200'e çıkartılarak 2018-19 yıllarına kadar sistemi kamu ve özel sağlık hizmet sunucuları aracılığıyla işletmeye çalışmışlardır.

2015 yılında sağlık hizmet sunumunda ortaya çıkan darboğazlar aslında ağırlıklı olarak kamu sağlık çalışanlarının özlük haklarının piyasa şartlarına ve yaptıkları işi niteliğine göre yetersiz olmasından kaynaklanmaktaydı. Fakat dönemin hükümeti o esnada Türkiye'de sağlıkta ciddi bir yatak kapasite sorunu olmadığı halde daha ziyade kentsel rantları değerlendirmek ve inşaat sektörünü canlandırarak ekonomiyi büyütmek amacıyla şehir hastaneleri sistemine geçmeye karar vermiştir. Dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş şekilde 4000'lere varan yatak kapasiteli hastane yönetiminin etkin olmadığı, ülkenin acil ihtiyacının yatak açığından ziyade hekim ve ara eleman sağlık hizmeti açığı olduğu vb itirazlara rağmen bir anlamda sağlık hizmetini inşaat sektörüne aracı edercesine KÖİ projeleri ile şehir hastanelerine başlanmıştır.

2017 yılında Sağlık Bakanlığı'nın idari yapısı tekrar eskiye dönmek şeklinde düzeltilirken şehir hastaneleri sorunu giderek yaygınlaşmaya başlamıştı. Garantili geri ödeme ve saydam olmayan ihale süreçleri yanında ihale sonrası yapılan sözleşme tadilatlarıyla şehir hastaneleri kısa sürede Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde en büyük baskı unsuru haline gelmeye başlamıştır.

2018'den itibaren Türk Sağlık Sistemi, şehir hastaneleri, klasik/geleneksel kamu sağlık üniteleri, üniversite hastaneleri ve özel sağlık hizmet sunucuları şeklinde dörtlü bir yapıya dönüşmüştür. Kamunun sağlık hizmetleri için bütçeden ayırdığı pay 2015 yılından sonra duraksamaya başlamış ve Sağlık Bakanlığı bütçesi içinde de şehir hastanelerine yapılan ödemelerin payı giderek artmaya başlamıştır.

Kamu maliyesinin artan sağlık giderlerine karşı aldığı tedbir ise bu gün yaşamaya başlayan sorunların ana nedeni olmuştur. Şöyle ki, Sağlık Bakanlığı kendi klasik/geleneksel hizmet üniteleri ile şehir hastanelerine gördürdüğü sağlık hizmeti karşılığında merkezi yönetim bütçesinden ödenek aldığı gibi bir yandan da SGK ile yaptığı protokol ile SGK'dan da kaynak almaktadır. 2015 yılından beri Sağlık Bakanlığı ve SGK arasında protokol yapılmakta ve Sağlık Bakanlığı SGK'lılara sunduğu sağlık hizmeti karşılığında SGK'dan SUT fiyatlarıyla değil global bütçe denilen protokol ile belirlenen tutarda kaynak almaktadır. Sağlık Bakanlığı kendini SUT fiyatlarıyla bağlı görmediği için SUT fiyat ayarlamalarına da karşı çıkmaktadır.

Zira Bakanlığa göre SUT fiyat artışı özel sektör hizmet sunucularının karlılığını artırıp buralara kamudan hekim akışına yol açmaktadır. Bu şekilde SUT üzerinde Sağlık Bakanlığının kurduğu baskı nedeniyle özel sağlık hizmet sunucuları 2017-18 yılına kadar SUT+% 200 ek ücretle SGK'lılara hizmet sunarken 2019 yılından itibaren artık % 200 tavanını da dikkate almamaktadırlar.

Özel sağlık hizmet sunucularının SUT+% 200 ek ücretin çok üstünde ücret almaya başlamaları karşısında Sağlık Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumunu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını denetim ve kontrol yapmaya zorlamışsa da özel sağlık hizmet sunucularının SGK ile sözleşmelerini tamamen iptal etmeleri veya kısmi branşlı sözleşmeye geçmeleri karşısında ÇSGB ve SGK bu sektörü denetlemekten kaçınmıştır.

Sonuçta Sağlık Bakanlığından özel sağlık hizmet sunucularına hekim ve ara eleman akışı kesilmediği gibi, kamu sağlık hizmet sunucularının özellikle teknolojik yatırımlarındaki

eksiklik nedeniyle nitelikli işlemlerin % 55'i, sağlık hizmet sunumunun % 10'luk kısmını üstlenen özel sağlık hizmet sunucularına geçmiştir. **Türkiye'deki yatak kapasitesinin en fazla % 10'una sahip olan özel sağlık hizmet sunucularının nitelikli işlemlerin % 55'ini yapmaya başlaması sağlık hizmetinin nasıl piyasalaştığını açıkça ortaya koymaktadır.**

Özel sağlık hizmet sunucuları kamudaki tecrübeli/nitelikli hekimleri yüksek ücretlerle kendilerine çektikleri gibi teknolojik yatırımlarla da nitelikli işlemler de giderek teke konumuna gelmeye başlamışlardır. Sonuçta nitelikli işlemler ancak parası olanın yaptırabildiği sağlık hizmetine dönüşürken Sağlık Bakanlığı sağlık üniteleri semt poliklinikleri düzeyine inmişlerdir.

Sağlık Bakanlığı geleneksel/klasik sağlık ünitelerinin ileri teknolojik cihazlardan ve nitelikli/tecrübeli hekimlerden yoksun kalarak sağlık ocaklarına dönüştüğü bir ortamda şehir hastaneleri ise sunulan sağlık hizmetinden ziyade otelcilik hizmetleri ile öne çıkmaktadır. Zira şehir hastanelerinde çalışan personel kamu personel rejimine tabi olduğundan çoğu nitelikli/tecrübeli hekim buralarda çalışmayı tercih etmemektedir. Sağlık Bakanlığı'nın gerek merkezi yönetim bütçesinden gerekse SGK'dan aldığı kaynakların önemli bir kısmı şehir hastanelerinin müteahhitlerine giderken geleneksel/klasik sağlık bakanlığı hizmet sunucularında idame ve yenileme yatırımları ile teknolojik donanım temini de tamamen durma noktasına gelmiştir.

Sağlık Bakanlığı bünyesinde yapısal sorunlar büyürken aslı en önemli darbeyi de hem eğitim hem hizmet birimleri olan üniversite hastaneleri almıştır. Üniversite hastaneleri sundukları sağlık hizmeti karşılığında SGK'dan SUT fiyatları üzerinden bütçe almaktadırlar. SUT fiyatları da 2012'den beri ciddi manada revizyona tabi tutulmadığı hatta enflasyon karşısında güncellenmediği için tamamen sembolik duruma gelmişlerdir. Sağlık Bakanlığı global bütçe ile özel sağlık hizmet sunucuları SUT+%200 ve üstü ek ücretlerle kendi finansman sorunlarını çözerken her iki imkandan da mahrum kalan üniversite hastaneleri kullandıkları tıbbi malzemenin bedelini dahi ödeyemeyecek şekilde borç batağına saplanmış durumdadırlar. İdame ve yenileme yatırımları ile teknolojik donanım açığını da gideremeyen üniversite hastaneleri finansal dar boğazlarla uğraşırken bir yandan da nitelikli ve pahalı işlemler yerine daha çok poliklinik hizmetlerini öne çıkartıp tabiri caiz ise sürümden kazanmaya çalışmaktadırlar. Bu da üçüncü basamak sağlık kuruluşu olarak

daha çok nitelikli işlemlerde ve eğitim-öğretimde yoğunlaşması gereken üniversite hastanelerinin semt polikliniklerine dönüşmesine yol açmaktadır.

Nitekim Hacettepe, Çapa, Cerrahpaşa gibi Türkiye’de marka olmuş üniversite hastanelerinin son 5 yıldaki hasta müracaatlarına bakıldığında ağırlıklı hizmetin eğitim-araştırma ve nitelikli işlemlerden ziyade ayakta muayene anlamında poliklinik hizmetleri olduğu açıkça görülmektedir. Bu süreç tıp fakültelerinde eğitim-öğretim, tecrübe ve birikimin erozyonuna yol açtığı gibi alanında uzman ve meşhur bir çok hocanın da üniversiteyi bırakarak özel sağlık hizmet sunucularına geçmesine yol açmaktadır.

Tıp Fakültelerini sıradanlaştırma hamleleri

Türkiye’nin 2 asırlık tıp eğitimi bir yandan YÖK’ün her yere tıp fakültesi açma ve tıp fakültelerinin puanını düşürme yoluyla sıradanlaşıp kalite kaybına uğrarken yetişmiş kadrolar da eğitim-öğretim sürecinin dışına çıkmaktadır. Uzun vadede Türkiye’nin karşı karşıya kalacağı en ciddi sorunlardan biri de tıp eğitiminde yaşanan kalite düşüşü olup bu sorunu 20-30 yılda çözmek belki de mümkün olamayacaktır. Özellikle tecrübe ve birikim gerektiren KVC, Beyin cerrahi, organ nakli vb. nitelikli işlemlerde uzmanlaşmış hocaların üniversite eğitim-öğretim süreci dışına çıkmaları orta ve uzun vadede bu alanlarda birikimin gelecek nesillere eğitim yolluya aktarılmasını imkansızlaştırıp Türkiye’deki tıp eğitiminin geri dönülmez şekilde gerilemesine yol açma riski taşımaktadır. YÖK’ün popülist politikalarla tıp fakültelerini yaygınlaştırması, ücretli tıp fakültelerine imkan tanınması gibi uygulamalar kamudaki düşük ücretlerle ve sağlık personeline yönelik şiddetle birleşince tıp eğitiminin tercih edilebilirliği giderek düşmektedir. Belirli bir düzeyin üstündeki öğrencileri alan tıp fakülteleri giderek her düzeyde öğrenci almaya başlayınca hem eğitimdeki kalite düşmekte hem de tıp eğitimi sıradanlaşmaktadır. Halbuki Türkiye modernleşmesinin en başarılı olduğu alanlardan biri tıp eğitimidir. Ak Partili Sağlık Bakanının bir ara tıp fakültesi hastanelerini de SSK Hastaneleri gibi Sağlık Bakanlığına bağlamak için özellikle üniversite hastanelerine kaynak aktarmaya karşı çıktığı tüm kamuoyunca da bilinmektedir. Bahse konu hastaneleri başarısız kılıp bu başarısızlığı Sağlık Bakanlığına devir için gerekçe yapmaya çalışan Sağlık Bakanının her ne kadar üniversite hastanelerini sağlık bakanlığına bağlamada başarısız olmuşsa da bu hastaneleri batırmada ciddi yol aldığı kesindir

Türkiye’nin Tanzimat Osmanlısından devir alarak ciddi fedakarlıklarla ve çabalarla belirli bir düzeye getirdiği sağlık sistemi ve özellikle tıp eğitimi popülist, kısa vadeli rantçı politikalar nedeniyle bu gün tasfiye olmakla karşı karşıyadır.

Sağlık sistemindeki sorunlar kısa vadede vatandaşın günlük yaşamını etkilemekte ve nitekim 2015'ten beri sağlık hizmet sunumu memnuniyet anketi istikrarlı bir şekilde düşmektedir. Kamu sağlık hizmetindeki tasfiye kaçınılmaz olarak sağlık hizmetinde cepten ödeme olarak tarif edilen piyasalaşmaya yol açmakta ve giderek özellikle nitelikli sağlık hizmetleri zenginler için ulaşılabilir bir hizmet olmaktadır.

2015'e kadar OECD üyesi ülkeler içinde sağlık hizmetinde cepten ödeme oranı ile en düşük ülke olan Türkiye'de kamunun sağlık hizmeti için yeterli kaynak ayırmaması ve ayrılan kaynağın önemli bir kısmının da şehir hastanelerinin ödemelerine gitmesi sonucu sağlık harcamaları içinde cepten karşılama oranı her yıl artarak yükselmeye başlamıştır.

GSS sistemi giderek işlevsiz hale gelmektedir.

Bu durumda birkaç yıl önce uluslararası kuruluşlar nezdinde dahi “Türk Mucizesi” olarak adlandırılan ve hem kapsamı hem de sağladığı paketin derinliği ve kalitesi itibariyle İskandinav ülkelerindeki genel sağlık sigortaları ile mukayese edilebilir duruma gelen genel sağlık sigortası da giderek işlevsiz hale gelmektedir. Özellikle özel sağlık hizmet sunucularının SUT fiyatlarının düşüklüğünü-ki çok haklı bir gerekçedir- gerekçe göstererek ya SGK kapsamı dışına kaymaları veya SUT+% 200 ek ücretin çok üstünde ücretler almaya başlamaları neticesinde genel sağlık sigortası daha ziyade poliklinik hizmeti veren kamu sağlık tesisleri ile üniversite hastanelerinde geçerli hale gelmektedir. Buna giderek artan muayene ücreti, reçete bedeli ve ilaç katkı payları ile muadil ilaç fiyat farkları da eklendiğinde aslında ilaca erişimde giderek parasallaşmakta ve sigorta kapsamı dışına çıkmaktadır.

Artan döviz kuru ilaç ve tıbbi malzeme temin sistemini çökertmek üzeredir.

SGK'nın mali bünyesindeki bozulmayı sağlık giderlerinde tasarrufla gidermeye dönük 2015 yılından beri takip edilen politika sonucu başta ağrı kesiciler olmak üzere OTC olarak nitelendirilen bir çok tedavi edici ilaç zaten geri ödeme sisteminden çıkartılmıştır. Bunun yanında “Yetim İlaçlar” olarak nitelendirilen istisnai vakalarda tedavi edici olan ve çok pahalı olan bir çok ilaç da zaten geri ödeme sistemi dışındadır. Artan döviz kuru nedeniyle ithal ilaçların maliyeti artıka ilaç fiyat kararnamesindeki geçerli kur ile güncel kur arasındaki makas giderek daha da açılmakta ve neticede bir çok ithal ilacın temini giderek zorlamaktadır. Yıllarca ilaçta dışa bağımlılıktan kurtulmak için açıklanan stratejik eylem planlarına rağmen ithalatçı firmaların baskısıyla ilaçta yerelleşmede mesafe alınmadığı için

Türk ilaç sektörü mutlak dışa bağımlı ve döviz kuru riskine tabi olarak varlığını sürdürmektedir. Kurdaki oynaklığa karşılık tasarruf tedbirleri gerekçe gösterilerek ilaç fiyat karnamelerinde yeterli fiyat ayarlaması yapılmadığı için bir çok ilacın temini fiilen imkansız hale gelmektedir.

Yerli ilaç ve tıbbi malzeme montaj sanayi

Aynı durum tıbbi malzeme içinde geçerli olup, kullanılan teknolojik aygıt ve aletlerin dahi tüm sarf malzemeleri ithal edildiğinden hem tıp teknolojisi hem tıbbi malzemede dışa bağımlılık ve yükselen kurlar nedeniyle maliyet artışları yapısal sorun haline gelmektedir. Güney Kore hatta bir noktada İran 20 yıl gibi kısa bir sürede ilaçta dışa bağımlılığı önemli oranda azaltıp molekülden itibaren ilaç üretmeye başladıkları halde Türkiye tüm teşvik ve desteklere rağmen halen ilaç üretiminde montaj sanayinin bir adım ötesine gidebilmiş değildir. Yerli ilaç olarak gösterilen çoğu ilacın etken maddesi dışarıdan ithal edildiği için yerli ilaçta dahi yerli katkı payı çoğu zaman tatlandırıcı, reçete, kutu, şişe gibi ambalaj maddelerinden ibaret kalmaktadır. 19 uncu yüzyılın sonlarında aşı üretmeyi başarmış bir ülke olarak Türkiye şu an enjektör ithal etmeye devam etmektedir. Bu durum ekonomide yaşanan tüm değişim ve dönüşüme rağmen ilaç ve tıbbi malzeme endüstrisinin tüm teşvik ve desteklere rağmen hatırı sayılır bir mesafe almadığını acı bir gerçeklik olarak ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak Türk Sağlık Sisteminin temel yapısal sorunlarını aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür;

- İlaç ve tıbbi malzemede mutlak dışa bağımlılık ve kur riskine maruz kalma nedeniyle sürekli artan maliyetler gerçeği,
- Tıp eğitimin yaygınlaşmasının getirdiği kalite gerilemesi,
- Üniversite hastanelerinin içine düştüğü finansal darboğaz nedeniyle teknolojik yatırım yapmaktan kaçınması,
- Üniversite öğretim üyelerinin eğitim-araştırma sürecinden ayrılarak özel sektöre geçmesi neticesinde eğitim kalitesinde gerileme ve nitelikli işlemler yerine poliklinik hizmetlerine ağırlık verme,

-Sağlık Bakanlığının klasik/geleneksel hizmet sunan birimlerinin yatırım eksikliği, teknolojik geriliği ve personel eksikliği,

-Yetişmiş uzman/tecrübeli hekimlerin özlük hakları nedeniyle kamudan özel sektöre geçişi ve son dönemde yurt dışına gidişi neticesinde kamuda özellikle nitelikli işlemlerin payının giderek düşmesi,

-Özel sağlık hizmet sunucularının yetersiz ve güncel olmayan SUT fiyatları nedeniyle ya SGK kapsamının dışına çıkmaları ya da SUT+%200 üstünden ek ücret almaya başlamaları neticesinde sağlıkta cepten harcama oranının giderek artması,

-Kamunun KÖİ vb yüksek maliyetli projeler nedeniyle sağlık sektörüne giderek daha az kaynak ayırması ve ayrılan kaynakların da önemli bir kısmının şehir hastanelerinin finansmanında kullanılması nedeniyle kullanılabilir kamu kaynağının yetersizliği,

-Artan kurlar nedeniyle maliyeti artan ilaç ve tıbbi malzeme temininde zorluklar yaşanması,

-SGK mali bünyesini kontrol altına almak için sağlık harcamalarında tasarrufa gidilmesi sonucu bir çok ilaç ve tıbbi malzemenin geri ödeme listesinden çıkartılması ve piyasa fiyatlarının altında ücretlendirilmesi neticesinde GSS tarafından bunların temininin giderek zorlaşması

-SGK'da tasarruf için katkı payı, reçete bedeli, muadil fiyat farkı vb adlar altında birden fazla ödeme çeşidi ve yöntemiyle tedavi ve ilaç masraflarında cepten harcama oranının giderek yükseltilmesi

SAĞLIKTA NE YAPMALI

Sağlıkta acil yapılması gerekenler ile orta ve uzun vadede yapılması zorunlu sistemsel değişiklikler tasarlanırken mutlaka tıp eğitimi, sosyal güvenlik, sosyal yardımlar ve sağlık endüstrisi ile birlikte değerlendirilmelidir. Her ne kadar AKP'nin ilk dönemlerinde II. Faz Sağlıkta Reform veya Sağlıkta Dönüşüm Programında öncelik koruyucu sağlık hizmetlerine verilecek denilmişse de Türkiye'de halen sağlıkta öncelik tedavi edici sağlık hizmetlerine verilmekte ve en önemlisi sağlık, ilgili ve ilişkili olduğu tıp eğitimi, sosyal güvenlik ve sosyal yardımlarla sistemsel bir bütünlük içerisinde ele alınmamaktadır.

Tıp Eğitimi

Sağlık sektöründe ilk yapılması gereken husus YÖK ile Sağlık Bakanlığı arasında yapılacak bir protokol ile yeni tıp fakültelerinin açılmaması ve mevcut tıp fakültelerinin kalitesinin yükseltilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu kapsamda bursu veya ücretli tıp eğitiminin bir an önce terk edilmesi ve belirli bir yüzdenin altındaki öğrencilerin tıp eğitimini almasının önüne geçilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde Kıbrıs, Azerbaycan, Polonya gibi ülkelerde alınan tıp fakültesi diplomalarının denkliği de yeniden gözden geçirilmeli ve uluslararası standartların altındaki yabancı üniversitelerden alınan diplomalara denklik verilmemeli veya bu denklik için merkezi sistemde ciddi bir sınav şartı getirilmelidir.

Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri için Türkiye Sağlık Bilimleri Üniversitesi adı altında merkezi Ankara’da bir üniversite kurulmuş ve Türkiye genelindeki tüm eğitim araştırma hastaneleri buraya bağlanmıştır. Yönetmelik açısından ortaya çıkan bu garabeti bir an önce ortadan kaldırmak ve dünyanın en büyük tıp fakültesine dönüşen bu üniversiteyi bir an önce tasfiye etmek gerekir. YÖK ve Sağlık Bakanlığı arasında yapılacak bir protokol ile Türkiye Sağlık Bilimleri Üniversitesi’ne bağlı ama fiiliyatta hepsi ayrı birer bürokratik adacığa dönüşmüş olan eğitim ve araştırma hastaneleri bir an önce Sağlık Bakanlığına devr edilmelidir.

Askeri Tıbbiye

Dünyanın gelişmiş bütün ülkelerinde askeriye tıbbiye ve harp tıbbı söz konusu olduğu halde 15 Temmuz sonrası o dönemin acil önlemleri kapsamında 2 asırlık GATA tasfiye edilmiş ve askeri tıbbiye ile harp tedavisi gibi özellik gerektiren sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerine devredilmiştir. Son 5 yılda yaşanan tecrübeler neticesinde; ateşli silah yaralanması, yanık, ortopedi, fizik tedavi ve rehabilitasyon başta olmak üzere askeri tıbbiyeye olan ihtiyaç açıkça ortaya konulduğundan merkezinde GATA olacak şekilde kolordu komutanlıklarının bulunduğu illerde askeri bölge hastanelerinin tekrar kurulması gerekmektedir.

Koruyucu Sağlık Hizmetleri

Türk Sağlık Sisteminin en temel sorunlarından birisi de koruyucu sağlık hizmetinin ihmal edilmesidir. Cumhuriyetin ilk yıllarında sağlık ocakları merkezli olarak inşa edilen ve yaygın-yoğun aşılanma kampanyaları ile desteklenen koruyucu sağlık hizmetleri özellikle

2000'li yıllarda piyasalaşmaya müsait olmadığından neredeyse tamamen terk edilme noktasına gelmiştir.

Koruyucu sağlık hizmetlerindeki ihmal, küreselleşmedeki derinleşme ile birlikte giderek artan pandemik süreçlerle mücadeleyi zorlaştırdığı gibi tedavi edici sağlık hizmetlerinin artmasına ve dolayısıyla daha fazla kaynak tahsisine neden olmaktadır. Başta uyuşturucu bağımlılığı, obezite, ağır ve diş rahatsızlıkları, psikiyatrik rahatsızlıklar ve bir zamanlar yok olma noktasına gelmesine rağmen tekrar nüksetmeye başlayan verem gibi hastalıkların tespiti amacıyla Türkiye'nin baştan sona bir sağlık taramasından geçirilmesi gerekmektedir. Sağlık Bakanlığının öncelikle aile hekimleri aracılığıyla tüm vatandaşları sağlık taramasından geçirip risk gruplarını ve alınması gereken tedbirleri bir eylem planına dönüştürmesi gerekmektedir.

Sevk Zincirinin aksaması

Türk Sağlık Sisteminin giderek çalışmaz hale gelmesine neden olan temel yapısal sorunlardan birisi ve belki ilki sevk zincirinin bir türlü tam anlamıyla yerleşmemesidir. En basit bir rahatsızlıktan dolayı üçüncü basamak sağlık kuruluşuna müracaat edilebildiği gibi çoğu zaman hekimler de ya döner sermaye gelirlerini artırmak veya performans puanlarını yükseltmek amacıyla gereksiz ve pahalı tetkikleri talep edebilmektedirler. Dünyanın kişi başına en fazla MR ve tomografi çeken ülkesi haline gelmememiz sağlık hizmetlerinde maliyeti artırdığı gibi giderek toplumun yoğun bir şekilde radyasyona maruz kalmasına da yol açmaktadır. Görüntüleme cihazlarına olan bağıllık giderek esas hekimlik mesleğinde körelmeye yol açtığı gibi gerçekten ihtiyaç duyan hastaların görüntüleme için uzun süreli randevularla karşılaşmasına da yol açmaktadır. Halbuki aile hekimliğinden ikinci basamak sağlık kuruluşuna, ikinci basamak sağlık kuruluşundan üçüncü basamak sağlık kuruluşuna olan sevk zinciri sağlıklı bir şekilde oturtulsa hem ağırlıklı olarak eğitim ve araştırma merkezleri olan üçüncü basamak sağlık kuruluşları üzerindeki baskı azalır hem de görüntüleme hizmetlerine duyulan ihtiyaç ve dolayısıyla maliyet artışı kontrol altına alınmış olacaktır. Sevk zincirini sistemsel hale getirebilmek için sosyal güvenlik, sosyal yardımlar ve sosyal hizmetleri bünyesinde barındıran aile sigortası uygulamasının, aile hekimliği ve aile sosyal hizmetler danışmanlığını da içerecek şekilde kurumsallaşmasıyla mümkün olacaktır.

Gereksiz Acil Yoğunluğu

Sağlık hizmet sunucuları üzerindeki talep baskısının diğer önemli nedenlerinden biri de Türkiye'deki acil uygulamasının dünya ortalamasının çok üstünde olmasıdır. OECD ortalaması olarak hekime müracaatların % 4-8 aralığındaki kısmı acil sağlık hizmetleri iken bu oran Türkiye'de hastaneye yapılan müracaatların % 50'den fazlasının acil olarak giriş yapması şeklinde gerçekleşmektedir. Acil servislerindeki yoğunlaşma gerçek manada acil hastalara etkin ve verimli sağlık hizmetini engellediği gibi sevk zincirinin uygulanmasını da by-pass etmekte ve başta üçüncü basamak sağlık kuruluşları olmak üzere sağlık hizmet sunucularında talebin kontrol edilemez düzeye gelmesine yol açmaktadır. Acil hizmetleri yönetmeliğinde değişiklik ile hastaneye yapılan müracaatlar içinde gerçekten acil olmayan müracaatların aile hekimlerine yönlendirilmesi sağlanmalı ve acil servisler üzerindeki baskı bir an önce hafifletilmelidir.

Aile hekimliği

Aile hekimliği sağlıkta dönüşümle birlikte eski sağlık ocağı sisteminin yerine ilk basamak sağlık kuruluşu ve bir anlamda ailenin sağlık danışmanlığı olarak kurgulandığı halde zamanla sadece raporlu ilaçların reçetelerinin yazılabildiği yerlere dönüşmüş durumdadır. İsteyen her vatandaşın istediği zaman acil polikliniğine veya doğrudan üçüncü basamak sağlık kuruluşundaki polikliniğe müracaat edebilmesinin önü kapatılmadığı için aile hekimliği müessesesi kendisinden beklenen fonksiyonları yerine getiremediği gibi sevk zinciri de uygulanmamaktadır. Sağlık Bakanlığının TTB ile işbirliği yaparak; sevk zinciri, acil hizmetleri ve aile hekimliği müessesesinin etkinliğini ve verimliliğini artırmak için gerekli düzenlemeleri hayata geçirmesi gerekmektedir.

Üniversite Hastanelerinin Finansal Sorunları

Üniversite Hastanelerinin içine düştüğü borç batağını ve finansal dar boğazları aşmak için Sağlık Uygulama Tebliği(SUT) fiyatlarının tüm tedavi ve malzeme kalemleriyle birlikte baştan sona gözden geçirilerek güncelleştirilmesi ve üniversite hastanelerine yapılan ödemelerde eğitim-araştırma payı olarak SUT fiyatlarının % 20 oranındaki ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden SGK'ya ödenmesinin sağlanması gerekmektedir.

Üniversite hastanelerinin 2012'den bu yana üç defa başta tıbbi malzeme olmak üzere ilaç borçları Maliye Bakanlığınca üstlenilmiş ve tamamen tasfiye edilmiş olmasına rağmen SUT fiyatlarının güncellenmemesi(enflasyon ve kur karşısında giderek komik rakamlara

dönüşmesi) üniversite hastanelerini tekrar 15 Milyar TL'yi aşan piyasa borcu ile karşı karşıya getirmiştir.

Ankara, Hacetepe, Çapa, Cerrahpaşa, 9 Eylül gibi tıp fakültesi hastaneleri piyasaya olan borçları nedeniyle tıbbi malzeme temininde zorluk yaşanmakta ve sağlık hizmet sunumu ciddi anlamda sekteye uğramaktadır. Üniversite hastanelerinin tıbbi malzeme ve ilaç borçlarının Maliye Bakanlığınca devr alınarak tasfiye edilmesi ve bahse konu hastanelerin sundukları sağlık hizmetleri karşılığında SGK'dan alacakları ödemelerin bedeli olan SUT fiyatlarının güncellenmesi sayesinde 10 yıldır devam eden bu kronik sorun ortadan kalkmış olacaktır.

Hekimlerin Özlük Hakları

Başta üniversite hastaneleri ile Sağlık Bakanlığının üçüncü ve ikinci basamak sağlık kuruluşları olmak üzere hekimlere yapılan ek ve yan ödemelere esas olan performans ve puan sistemi çoğu zaman gereğinden fazla tetkike ve anlamsız-yararsız işlemlere neden olabilmektedir. Hastane yöneticileri belirli bir performans düzeyini yakalamak, hekimler de yetersiz olan temel aylıklarına ek olarak daha fazla ek ödeme alabilmek için puanlarını yükselmeye çalışmakta ve sonuçta çoğu Sağlık Bakanlığı ünitelerinde olmak üzere akla hayale gelmeyen işlemlerin yapıldığı gibi sisteme geçirildiği görülmektedir. Örneğin küçük bir ilçenin tamamına endoskopi uygulandığı veya hastaneye müracaat eden herkese basit kesi tedavisi uygulandığı şeklinde anormallikleri e-nabız sistemi üzerinde görmek mümkündür.

Hastane yöneticileri ve hekimleri evrakta sahtekarlık gibi ciddi bir sorumlulukla yüz yüze getiren bu tip uygulamaların temel nedeni, hekimlerin özlük haklarının yeterli olmaması ve bu yetersizliği gidermek için sistemsel bir düzenleme yapmak yerine palyatif önlemlerle sorunu idare etmeye çalışmaktır.

Performans ve puan sistemi sağlık harcamalarında etkinlik, verimlilik ve yerindelik sağlamak yerine tam tersine ciddi bir yanlış kullanım ve veri kalabalıklığına neden olmaktadır. Türkiye'de özellikle Sağlık Bakanlığı tedavi verilerinin bu anlamda çok ciddi eleştirilere konu olduğu bilinmektedir.

Performans ve puan sisteminin özlük haklarıyla ilişkisi bir an önce kopartılmalı ve hekimlerin özlük hakları 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu dışına çıkartılarak ayrı bir düzenlemeye konu edilmelidir. Özellikle üniversite hastaneleri ile eğitim-araştırma hastanelerinde sağlık hizmetinin yanı sıra eğitim-öğretim hizmetleri de veren hekimlerin

özlük haklarını puan-performans vb yollarla artırıp bunların özel sektöre gitmesini önlemek mümkün değildir. Hekimlik gibi serbest piyasada kolayca iş görebilen bir mesleği “Tam Gün Yasası” veya özel sağlık hizmet sunucularını baskılayarak kamuda tutmanın sonuç vermediğine son 10 yıllık uygulamalar açıkça şahitlik etmektedir. Özellikle üniversitelerden ayrılan hekimleri tekrar eğitim-öğretim sürecine ve uzman-asistan yetiştirme hizmetlerine dahil etmek için teşvik edici mekanizmaların geliştirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında kamuda istihdam edilen hekimlerin özlük haklarının da özel sektördekilere göre en azında % 50 düzeyinde olması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Halbuki şu an Türkiye’de kamudaki bir hekim ile orta düzey bir özel sağlık kuruluşundaki hekimin özlük hakları arasındaki fark 1/3 hatta bazen ¼ düzeylerine kadar çıkabilmektedir. Sağlık Bakanlığının bütçesinin önemli bir kısmını hekim ücretlerine ayırması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Özellikle şehir hastanelerine aktarılan kaynaklara bakıldığında bu işletmeler ile yapılacak sözleşme tadilatlarından elde edilecek tasarrufların doğrudan hekim ücretlerine yansıtılması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Türkiye’de son gelinen durumda sağlık hizmetlerindeki tıkanma ve oluşan problemlerin en temel nedenlerinden birisi hekimlerin özlük haklarının yetersizliği olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Sağlık Bakanlığının Yapısı ve Bütçesinin gözden geçirilmesi

Sağlık Bakanlığı hem sağlığa dair düzenleyici ve denetleyici otorite hem de hizmet sunucu aktör olarak faaliyet göstermektedir. 2010 sonrası Sağlıkta II. Faz Reform kapsamında Sağlık Bakanlığının düzenleyici ve denetleyici fonksiyonları ile hizmet sunucu fonksiyonlarını ayırma amaçlı bir yeniden yapılanmaya gidilmişse de sonuçta her hastanenin ayrı bir bakanlığa dönüştüğü ve muazzam bir bürokratik kadrolar ile kaynak israfına yol açtığı tespit edilince eski sisteme geri dönmüştür. Fakat bünyesindeki hekimleri sürekli özel sektöre kaptıran ve sunduğu hizmetle özel sektörün gerisine düşen Bakanlık bu sefer üniversite hastanelerini finansal krize sokma ve özel sektör hizmet sunucularını da tamamen vatandaşın cebinde ödeme ile ayakta kalmaya çalışmaya zorlamıştır.

Sağlık Bakanlığı kendi sunduğu sağlık hizmetleri karşılığında merkezi yönetim bütçesinden aldığı pay yanında sunulan her birim sağlık hizmeti karşılığında da normalde SUT fiyatları üzerinden SGK’dan pay alması gerekir. Fakat 2015 yılından beri Sağlık Bakanlığı sunduğu sağlık hizmetlerinin SUT fiyatlarıyla bedelini dikkate almaksızın SGK ile global bütçe imzalamakta ve bu global bütçe çerçevesinde her ay SGK’dan istediği kadar ödenek alabilmektedir. Üniversite hastaneleri ile özel sektörün sundukları hizmet karşılığı SGK’dan

alacakları ücreti belirleyen SUT fiyatlarının artırılmasını da engelleyerek bir yandan üniversite hastanelerini finansal iflasa sürüklerken diğer yandan özel sağlık hizmet sunucularını da SUT kapsamı dışına çıkararak vatandaşlardan istedikleri şekilde ücret almaya zorlamaktadır.

Sağlık Bakanlığının giderek ağırlaşan KÖİ/Şehir Hastanelerine yapılan ödemelerin maliyetini üniversite hastanelerine ve özel sektör hizmet sunucuları aracılığıyla vatandaşlara aktarmasının önüne geçilmesi gerekmektedir. Öncelikle saydam bir şekilde yapılmayan tüm Şehir Hastaneleri Sözleşmeleri gözden geçirilmeli ve hukuk sınırları içinde yapılabilir tüm düzeltme ve düzenlemeler yapılmalı ve asla yeni şehir hastanesi yapılmamalıdır. Çünkü Türkiye’de bugün sağlığın ihtiyaç duyduğu bina ya da yatak değil hekim ve ara eleman açığıdır.

Sağlık Bakanlığının SGK ile olan ilişkisi genel sağlık sigortası kapsamında verdiği sağlık hizmetlerinin SUT fiyatlarına dayandırılmalı ve bu anlamda üniversite hastaneleri ile özel sektör hizmet sunucuları arasındaki ayırmacılığa son verilmelidir. Sağlık Bakanlığı üniversite hastaneleri ile özel sektör sağlık sunucularını rakip olarak değil sistemde işbirliği-işbölümü yaptığı temel aktörler olarak görmelidir. Bakanlığın kendisi dışında sağlıkta hizmet sunan kurum ve aktörleri baskılayarak tüm vatandaşları zorunlu olarak kendisine yönlendirme veya parası olanı özel sağlık hizmet sunucularına parası olmayanı da kendisinin etkin ve verimli olmayan birimlerine yönlendirmeye dair politikasını/tutumunu bir an önce değiştirmesi gerekmektedir. Bunun ilk şartı da SUT fiyatlarının her üç aktör için geçerli olacak şekilde güncellendirilmesidir.

Özel Sağlık Hizmet Sunucuları

Sağlıkta Dönüşüm Programının ilk aşamalarında özel sağlık hizmet sunucuları, kamunun eksik-yetersiz yatak ihtiyacını giderme, kamuya ciddi yük oluşturan sağlıkta yeni yatırımları özel sektöre yaptırma ve daha ziyade otelcilik hizmetlerinde konfora öncelik verenler için bir alternatif olabilme amacıyla sistemin aktörü olarak tanımlanmışlardır.

Aynı zamanda eskiden beri var olan “muayene hekimliği” şeklindeki kısmen piyasalaşmış sağlık sektörünün taleplerine cevap vermek ve sağlık sektörüne yatırım yapacak müteşebbisler için anlamlı bir saha oluşturmak da temel amaçlar arasındaydı. Özel sağlık hizmet sunucuları genel sağlık sigortası kapsamındaki vatandaşlara sundukları hizmetlerin karşılığında SGK’dan SUT fiyatları üzerinden ücret alacaklardı.

Zamanla SUT fiyatlarının kur ve enflasyon karşısında artırılmayarak güncelliğini kaybetmesi nedeniyle karlılık oranları düşünce özel sektörün baskısı ile önce özel hizmet sunucularının kendilerine müracaat eden sigortalılardan SUT'un % 30'u sonra % 100'u sonra % 200 u kadar fiyat farkı alabilmeleri kanunla mümkün hale getirildi. Bu düzenlemeler neticesinde özel sağlık hizmet sunucuları giderek sağlık harcamalarında cepten harcama oranının artmasına neden olurlarken 2018'den itibaren % 200 fark ücret de yetersiz gelmeye başlayınca bahse konu kuruluşlar ya SGK ile tamamen sözleşme feshine gidip tam anlamıyla piyasa aktörüne dönüştüler veya sözleşme devam etse bile gayri resmi olarak % 200 sınırını dikkate almamaya başladılar. Branş bazlı sözleşme, kapsam dışı bırakma vb. mevzuattan kaynaklanan boşluklardan yararlanarak SGK ile yola devam edenler de bulunmaktadır.

2018'de başlayıp 2020 de çok net olarak görülmeye başlayan sağlık harcamalarında cepten harcama oranındaki artış yani sağlık hizmetlerinin giderek piyasalaşması özel sağlık hizmet sunucularının SUT'a yönelik haklı tepkilerinin neticesi olsa da bir yandan da kamudaki hekim erozyonu ile birlikte **nitelikli işlemlerin** yarıya yakın kısmı özel sektör hizmet sunucularına kaymış durumdadır. Dolayısıyla işin başında daha nitelikli/konformlu otelcilik hizmeti vermesi ve kısmen Sağlık Bakanlığının eksik yatak ihtiyacını gidermesi öngörülen özel sağlık hizmet sunucuları giderek nitelikli işlemlerde en önemli aktör olmaya bu da nitelikli işlemlerin ancak parası olanların ulaşabileceği bir hizmete dönüşmesine yol açmaktadır.

Tedavi edici sağlık hizmetleri içinde hem maliyeti hem de yaşam kalitesine ve süresine etkisi en yüksek hizmet olan **nitelikli işlemlerin** üniversite hastaneleri ile Sağlık Bakanlığı üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında yapılabilmesi anayasal bir hak olan sağlık hakkının hatta yaşam hakkının en temel unsurudur. Aksi takdirde parası olanın yaşayabildiği parası olmayanın ise uzun süreli randevuları bekleyerek ölmeye mahkum olduğu bir ülke gerçeği ile karşı karşıya kalınması kaçınılmazdır.

Üniversite Hastanelerinin mali dar boğazları ortadan kaldırıldıktan ve SUT fiyatları özellikle nitelikli işlemlerde güncel hale getirildikten sonra yapılması gereken yasal düzenleme ile nitelikli işlemlerin fark ücret alınabilir hizmetlerden çıkartılmasıdır. Nitekim bunun aynısı kanser cerrahisi için yapılmıştı. Eğer nitelikli işlemlerde özel sektör hizmet sunucularının SUT fiyat farkı almaları yasaklanır ve kamudaki hekimlerin özlük hakları da iyileştirilirse bu hizmetlerin tekrar kamuda görülmesi mümkün hale gelecektir.

Türkiye’de 250 bin kişiye istihdam sağlayan ve başta otelcilik hizmetleri olmak üzere sağlık hizmet sunumunda ciddi bir kaliteyi de yakalamış olan özel sağlık hizmet sunucularını yok edilmesi gereken bir rakip olarak değil sistemin tamamlayıcı unsuru ve paydaşı olarak görmek gerekmektedir. Özellikle Türkiye’nin sahip olduğu tıp eğitimi ve tecrübesi sayesinde özel sağlık hizmet sunucularının ciddi bir sağlık turizmi kapasitesine sahip oldukları da göz ardı edilmemelidir. Nitekim Sağlık Bakanlığının kendi şirketi olan Türkiye Sağlık Hizmetleri AŞ(TÜSAŞ) engelleyici tavırları olmasaydı özel sağlık hizmet sunucularının sağlık turizmiyle ilgili çok ciddi projelerinin hayata geçirilmesi mümkündü. Bu güne kadar sadece özel sektörü engellemiş olan TÜSAŞ’ın bir an önce kapatılarak sağlık turizmi konusunda özel sağlık hizmet sunucularının önünü açmak gerekmektedir.

Aynı şekilde özel sağlık hizmet sunucularının çatı örgütü olan OHSAD ile iletişim ve diyalog halinde bu sektörün sorunlarının masaya yatırılması ve 10 yıldır ısrarla talep ettikleri SUT güncellemesinin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. SUT güncellemesi yapıldıktan sonra da eskiden olduğu gibi SUT% 30 fiyat farkı ile SGK’ya çalışmaları sağlanmalıdır.

Sağlık Endüstrisi

Dünyada silah endüstrisinden sonra lobisi en güçlü endüstri sağlık endüstrisidir. Özellikle küresel ölçekteki ilaç firmalarının bazen silah firmalarından çok daha etkili ve yıkıcı olabildikleri bilinmektedir. Küreselleşmenin tetiklediği neo-liberal paradigmaya göre her ülkenin mukayeseli üstünlüğe sahip olduğu alanlarda rekabetçi olması beklendiğinden gelişmekte ve az gelişmiş ülkelerin ilaç ve tıbbi malzeme endüstrisinde mutlak dışa bağımlılığı kaçınılmaz bir olgudur.

Patent hakları, GATT, Dünya Ticaret Örgütü gibi küresel kurum ve kurallar da ilaç endüstrisini küresel/çok uluslu firmalar lehine sıkı bir şekilde korumaktadırlar. İnsan sağlığını ilgilendirdiği için temel yaşam hakkıyla ilgili olduğu kadar temel kamu hizmeti olması hasebiyle de stratejik öneme sahip olan sağlık endüstrisinde dışa bağımlılık savunma sanayinde dışa bağımlılıktan çok daha risklidir. Pandemi döneminde aşı tedarikinde yaşanan sorunlar ile SMA ilaç temininde ithalatçı firmaların yaptıkları baskılar dikkate alındığında Türkiye’nin İHA/SİHA’ların yanında çok daha fazla yerli-milli sağlık endüstrisine ihtiyacı vardır.

AK Parti iktidarlarının tüm seçim beyannamelerinde ve hükümet programlarında hatta kalkınma planlarında dahi “yerli ilaç ve tıbbi malzeme sektörünün destekleneceği”, “ilaçta

ve tıbbi malzemede dışa bağımlılığının azaltılacağı” temel hedefler olarak öne çıkmışsa da bu alanlarda hiçbir gelişme kaydedilmemiştir.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu’na verilen görev kapsamında Türkiye ilaç ve tıbbi cihaz endüstrisinin yapısı, sorunları, yapılması gerekenler hususunda ayrıntılı bir raporun tüm taraflarla görüşülerek hazırlanmış olduğu ve raporda savunma sanayinde olduğu gibi bu alanda da bir Sağlık Endüstrisi Kurumu kurularak tüm iş ve işlemlerin tek elden yetkili bir otorite eliyle yürütülmesi şeklinde yapısal ve kurumsal önerilerin gündeme getirildiği, fakat Sağlık Bakanlığı, SGK, TÜBİTAK vb ilgili kurum ve kuruluşların kurumsal taassupları, ithalatçı firmaların lobileri vb birden fazla nedenle rapordaki hiçbir öneri hayata geçirilmediği gibi raporun resmileştirilmesinin dahi önlendiği tarafımızca bilinmektedir.

Yerli ve milli ilaç, aşı, serum, plazma ve tıbbi cihaz -malzeme üretiminin gerçekleştirilmesi için her türlü destek ve planlama çalışmalarının zaman geçirilmeksizin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu ülkenin tıp alanındaki geçmiş dönem birikimlerine sahip çıkmak gerekmektedir, geçmişle hesaplaşmak ve rövanş almak çabalarından vazgeçmek gerekmektedir. Bu ülkede yerli aşı, sağlık sarf malzemesi, tıbbi cihaz üretimi için ARGE ve yatırım çalışmalarını süratle sonuçlandırmak, kapatılan Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsünü eskisinden daha işlevsel bir biçimde yeniden hizmete sokmak icap etmektedir.

Son söz:

Sağlık sadece “kar” güdüsüyle hareket eden piyasanın insafına bırakılamayacak kadar önemli bir insan hakkıdır.

Kamucu salık politikaları izleyerek; sağlığı ticari pazar, yurttaşların sağlığını ticari meta haline getiren bu sağlık sistemini değiştireceğiz.

XVII DIŞ POLİTİKA

Genel uluslararası ortam ve dış politika

2022 yılı, 24 Şubat tarihinde başlayan Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik askeri saldırganlığı nedeniyle dış politikanın her alanında belirsizliklerin arttığı, öngörülebilirliğin azaldığı bir yıl olmuştur. Küresel açıdan bakıldığında gelişmeler Rusya ile Batı, Rusya ile NATO arasında 1997'den beri süregelen Avrupa güvenlik yapılanması ve Avrupa güvenlik mimarisiyle ilgili tartışmayı yeniden gündemin en üst sırasına oturtmuştur. Çin-Tayvan krizi bağlamında yaşananlar ve ABD Temsilciler Meclisi Başkanı Pelosi'nin Tayvan ziyareti Asya-Pasifik bölgesini de yakından izlenmesi gereken bir bölgeye dönüştürmüştür.

Ukrayna-Rusya krizi bağlamında yaşananlar Karadeniz'e sınırı olan NATO üyesi bir ülke olarak Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Uluslararası alandaki yeni sınamalar başta olmak üzere, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik askeri saldırganlığı nedeniyle gerilim ve krizlerle dolu uluslararası ortamda Dışişleri Bakanlığına dış politika yapımında büyük sorumluluk ve görev düşmektedir.

Oysa ülkemizde dış politika ile iç politika arasındaki sınırın muğlaklaşması, dış politikayı iç politikadaki sorunları örtmek ve muhalefeti susturmak için kullanılabilir hale getirmiştir. Hatalı dış politika Türkiye'nin uluslararası kamuoyu nezdindeki algısına da olumsuz etki yapmaktadır.

Kurumsal Yapı

Yurt dışındaki Büyükelçiliklere ve Daimi temsilciliklere yapılan atamalarda liyakatin değil sadakatin uygulanması Ekim ayının başında yayımlanan Büyükelçiler kararnamesinde de kendini göstermiştir. İktidar Türkiye'nin en köklü kurumu olan Dışişleri Bakanlığının gelenekleriyle oynamaya devam etmektedir. İktidar tarafından siyasi atamaların sayısının çok fazla olmadığı şeklinde açıklamalar yapılmaktadır. Oysa 7 Nisan'da TBMM Dışişleri Komisyonu'nda 13 daimi temsilcilik ve 146 büyükelçilik ile toplam 159 büyükelçiden oluşan yurtdışındaki diplomatik misyon şeflerinin yüzde 13'ünün bakanlık dışından atanan isimlerden oluştuğu bizzat Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından açıklamıştır.

Son atamalarla birlikte ABD, Çin, Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Azerbaycan, Brunei, Cezayir, Endonezya, İran, Katar, Kuveyt, Libya, Lüksemburg, Senegal, Somali, Tanzanya, Umman, Vatikan, Hırvatistan, Macaristan ve Pakistan ile dört ayrı uluslararası

kuruluş nezdindeki temsilciliklerin misyon şefleri siyasi atamalardan oluşmaktadır. Böylelikle daimi temsilciliklerde %13 olan siyasi atama oranı %16'ya çıkmıştır.

24 Haziran 2018 Seçimleriyle birlikte uygulamaya konulan 'yeni sistem', tek adama dayanan mevzuatı ve kurumsuzlaşmayı dayatan düzenlemeleriyle ülkemizin dış politikadaki kırılma noktasını her geçen gün artırmaktadır. Türkiye'nin dış politikası, içinde bulunduğumuz coğrafyanın gerçeklerine, tarihsel birikimimize, Cumhuriyet'in ilkelerine ve ortaya çıkan yeni tehditlerle mücadelenin gereklerine uygun olarak, ülkemizin kapasitesiyle uyumlu bir biçimde yeniden yapılandırılmalıdır. Bunun için öncelikle, Dışişleri Bakanlığı sadakati değil liyakati esas alan bir personel politikasıyla yönetilmeli, diplomasi mesleğiyle ilgisi olmayan kişilerin büyükelçi olarak atanmalarına son verilmelidir.

Bu yıl iktidar tarafından dış politikada yeni açılım denemelerinin de olduğu bir yıl olmuştur. Bunlardan İsrail, BAE ve Suudi Arabistan ile olanlar başarılı olurken Mısır ile normalleşme durdurulmuş, Suriye ile istihbarat örgütleri arası görüşmenin ötesine geçilememiştir. Ancak son bir haftada Mısır ve Suriye ile ilişkiler konusunda farklı gelişmeler yaşanmıştır.

İktidarın dış politikasını şöyle özetlemek mümkündür:

-İktidar ülkemizi Rusya'ya bağımlı hale getirerek, Rusya ile karşı karşıya olunan cephelerde manevra alanını kaybetmiş ve bu ülke ile olan ilişkilerimizde bir asimetri oluşmasına sebep olmuştur.

- İktidarın Suriye'de izlemiş olduğu politika nedeniyle Türkiye komşularının iç işlerine karışan bir ülke olarak algılanmaya başlamıştır.

- Mısır ile ilişkilerde iktidar tarafından Müslüman Kardeşler konusunda atılan adımlara rağmen düzelme gerçekleşmemiştir.

- İktidarın ideolojik takıntılara hapsolmuş, denge ve sağduyudan uzak politikaları bugün Türkiye'nin haklı olduğu konularda dahi tezlerini anlatamamasına neden olmaktadır.

-AB'ye tam üyelik sürecini devralan iktidar, Türkiye'nin AB çevrelerince üçüncü ülke olarak görülmesine ve AB ile ilişkilerde 2005'te başlayan üyelik müzakereleri sürecinin gerisine düşülmesine neden olmuştur.

-Avrupa Komisyonu bünyesinde hazırlanan raporlarda Türkiye raporlarının hacmi bu yıl da olumsuz anlamda genişlemiştir.

-Vize serbestisi sürecinde bir ilerleme kaydedilemediği gibi gelineen noktada vatandaşlarımızın elektronik vize ile giriş yapabildiği ülkelere girişlerde bile sorunlar yaşanmaktadır.

- Geri Kabul Anlaşması ve 18 Mart Mutabakatı ile ülkemizi sığınmacılar konusunda çok ağır külfet altına sokan iktidar, ülkemizi düzensiz göçe maruz hale getiren açık kapı politikasını diğer bazı ülkelere gelen düzensiz göçmenler bağlamında da izlemeye devam etmiştir.

- Sözde “Ermeni soykırımı” tezi ABD Başkanı tarafından bu yıl da tekrarlanmış ve yine Avrupa Parlamentosunun gündeminde yer almıştır.

Bugün, çok yönlü olarak tanımlanamayacak ve dengeli bir perspektiften yoksun iktidarın dış politikası, ülkemizin bölgesel ve uluslararası ölçekte farklı zeminlere sağlam basabilmesini engellemektedir. İktidar küresel aktörlerle kurulan dengeyi bir taraf seçme alışkanlığı haline getiren ve Türkiye'nin dış politikasında manevra kabiliyetini yansıttığı tarafın iznine tabi kılan hale indirgemıştır.

Dışişleri Bakanlığı'nın 2022 bütçe teklifine ilişkin genel bilgiler:

Dışişleri Bakanlığına 2022 yılı için 7 milyar 487 milyon 450 bin lira başlangıç ödeneği ayrılırken, 2023 yılı için 16 milyar 778 milyon 583 bin lira ayrılacağı öngörülmüştür. Yumuşak gücün en önemli kurumsal ayağı olan Dışişleri Bakanlığının bütçesinde bir önceki yıla göre %124'lük bir artış görülse dahi Bakanlığın bütçesi yüzdesel olarak artmış ancak binde 3,75 ile genel bütçeye oranla son dokuz yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

Yıllara göre Dışişleri Bakanlığının bütçesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NIN TOPLAM BÜTÇE ÖDENEKLERİ		DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI BÜTÇESİNİN GENEL BÜTÇEYE ORANI (BINDE)
2015	2.080.968.000	4,48
2016	2.739.482.000	4,89
2017	2.963.645.000	4,67
2018	3.310.380.000	4,34
2019	4.635.760.000	4,82

2020	4.631.723.000	4,58
2021	5.786.984.000	4,29
2022	7.487.450.000	4,27
2023	16.778.583.000	3,75

2023 yılı bütçesi için TBMM'ye sunulan bütçe ödeneğinin ana harcama kalemleri itibarıyla dağılımı aşağıda sunulmaktadır:

Personel giderleri: 7.132.718.000

Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri: 483.241.000

Mal ve hizmet alım giderleri: 2.303.777.000

Cari transferler: 5.964.276.000

Sermaye giderleri: 892.945.000

Borç verme: 1.626.000

Toplam: 16.778.583.000

Yaşanan enflasyon da göz önünde bulundurulacak olursa Dışişleri Bakanlığının bütçesi adeta erimiş durumdadır. Ülkemizin dış politikada çoklu sorunlarla aynı anda mücadele etmek durumunda kaldığı bir dönemde Dışişleri Bakanlığının bütçesinin hak ettiği bütçeyi almamış olması Türkiye'nin menfaatleri açısından endişe vericidir.

Batı ile İlişkiler

AB

2022 yılı Avrupa Birliği ile ilişkilerde diyalogun arttığı bir yıl olsa da AB-Türkiye ilişkilerinde yaşanan sorunların çözümü konusunda bu yıl da bir ilerleme yaşanmamıştır.

Gümrük Birliği'nin güncellenmesi müzakerelerine başlanması ve vize serbestliği konusunda beklentilere yönelik bir gelişme sağlanmamıştır.

2015 yılından itibaren ülke raporu olarak yayımlanan ve kamuoyunda ilerleme raporu olarak bilinen Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan Türkiye Raporu'nun hacmi olumsuz olarak genişlemektedir.

"Gerileme" ifadelerinin öne çıktığı bu yılki raporda, demokratik gerilemenin devam ettiğinin altı çizilmiştir.

Raporda ayrıca; yasama, yürütme ve yargı arasında sağlam ve etkili bir kuvvetler ayrılığı temin edilmeden yetkilerin Cumhurbaşkanlığında merkezileştirmeye devam edildiği ve etkili bir denge ve denetleme mekanizması bulunmaması nedeniyle, yürütmenin demokratik hesap verebilirliğinin seçimlerle sınırlı kaldığı tespiti yapılmıştır. Yargının, terörle ilgili suç iddialarına dayanarak muhalefet partilerinin milletvekillerini sistematik bir şekilde hedef almaya devam ettiği belirtilmiştir. İnsan hakları ve temel haklar alanlarındaki kötüleşmenin devam ettiği ve ifade özgürlüğü alanında da son yıllarda gözlenen ciddi gerilemenin devam ettiği vurgulanmıştır. Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü konusunda daha fazla gerileme meydana geldiğinin altı çizilmiştir. AB Başkanlığı tarafından raporlara ilişkin kapsamlı değerlendirme yapma geleneği terk edilmiştir.

Yine raporda, Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubunun (GRECO) tavsiyelerinin birçoğunun henüz yerine getirilmediği belirtilerek genel olarak, yolsuzluğun hâlâ yaygın olduğu ve endişe kaynağı olmaya devam ettiği belirtilmiştir.

Türkiye ile AB arasında işbirliği alanlarının başında yine göç konusu gelmektedir. Ülke raporunda Türkiye'nin, dünyadaki en büyük mülteci nüfuslarından birine ev sahipliği yapmakta olduğu ve onların ihtiyaçlarını karşılamak için önemli çabalar sarf etmeye devam ettiği belirtilmiştir. Mülteciler için AB Mali Yardım Programı kapsamındaki 6 milyar Avroluk operasyonel bütçenin 4,7 milyar Avrodan fazlasının Haziran 2022 itibarıyla kullandığı vurgulanmıştır.

İktidar gelinen noktada AB ile Suriyeli sığınmacılar konusunda yapmış olduğu Geri Kabul Anlaşmasını askıya almış ancak 18 Mart Mutabakatı'nın güncellenmesine yönelik söyleminden vazgeçmiştir.

18 Mart Mutabakatının ülkemize yüklemiş olduğu külfetin boyutlarına rağmen hala güncelleme sürecinin başlatılmamış olması büyük bir eksiklik. Türkiye'nin haklarını zamanında müdafaa edemeyen iktidar bugün ülkemizi transit göçün son durağı haline getirmiştir. Suriyeli sığınmacı sorunun çözümünde AB ile yapılan anlaşmaların külfet paylaşımı konusunda adil düzenlemelere ihtiyacı vardır. CHP iktidarında sorunun çözümünün önemli aşamalarından biri de bu hususlar olacaktır.

AB-Türkiye ilişkilerini etkileyen en önemli sorunlardan biri de Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler olmuştur. Türkiye'nin ve Kıbrıs Türklerinin Doğu Akdeniz'deki meşru haklarını

AB çevrelerine kabul ettirme konusunda, AB ile ilişkilerin sürdürülmesinin önemi ortadadır. Öte yandan, AB'nin de bölgedeki barışa ve güvenliğe katkı sağlayacak adımlar atması gerekmektedir.

İktidarın ülkemizin çıkarlarını Avrupa başkentlerinde yeteri kadar anlatamaması nedeniyle ülkemize yönelik önyargılar artmaktadır. Söz konusu duruma AB'nin, sırf birliğin üyesi olduğu için, Yunanistan ile dayanışma sergilemesi AB ile Türkiye arasındaki güven ilişkisinin daha da sarsılmasına neden olmuştur.

AB çevrelerinde artık Türkiye'nin üyeliğinden bahsetmeyip daha çok üçüncü ülkelerle ilişkilere dönüşen bir söylemin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. AB ile tam üyelik müzakerelerine başlayacak bir Türkiye devralan AKP iktidarlarının başarısızlığı sonucu Türkiye-AB ilişkileri bugün üçüncü ülke seviyesine gerilemiştir.

AB'nin lokomotif ülkelerinin liderleri tarafından genişlemesi konusunda aday ülkelere verilen üyelik sözünün yerine getirilmesi gerektiği vurgulanırken Türkiye'nin ismi dahi geçmemektedir.

Bu yılki Türkiye ülke raporunda göç konusu dışında Türkiye'nin olumlu biçimde anıldığı başka konu ise Türkiye'nin girişimleriyle imzalanan Tahıl Koridoru Anlaşması ve süreçte yönelik katkıları olmuştur.

AB ile ilişkilerin işbirliği konuları üzerinden yürütülmesi önemli olsa da değerler üzerinden yapılamıyor olması Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından sıkıntılıdır. Bugün vatandaşlarımızın AB'ye tam üyelik konusundaki istekleri kamuoyu anketlerine dahi yansırken, ülkemizin ve vatandaşlarımızın hak ettiği mücadeleyi iktidarın göstermiyor oluşu kabul edilemez bir durumdur.

ABD

Türkiye-ABD ilişkilerinin gündeminde, iktidarın Rusya'dan S-400'lerin alınması sonucu ülkemizin sadece alıcısı olmadığı, aynı zamanda üreticisi olduğu F-35 projesinden çıkarılması konusu belirleyici olmaya devam etmektedir. Savunma alanında oluşabilecek boşluklara karşı, 40 adet yeni F-16 uçağı ve 80 adet F-16 modernizasyon kitini satın almak için başvuruda bulunmamız ABD ile ilişkilerin gündeminde önemli bir süreç oluşturmuştur. İktidar tarafından bu teklifin ABD yönetimince tarafımıza yapıldığı iddia edilse de başvuruyu Türkiye'nin yaptığı ortaya çıkmıştır. İktidar bir taraftan Rusya'dan ikinci paket S-400 alımı, Su-35 ve Su-57 uçaklarının temini ve hatta denizaltı üretiminde birlikte adım atma konuları

gibi söylemler kullanmakta, bir taraftan da F-16'lar alımı konusunda ABD ile hala pazarlığı sürdürmektedir.

Türkiye'nin RF'den aldığı S-400 hava savunma sistemleri nedeniyle CAATSA yaptırımlarına maruz kalması ve sonrasında da F-35 programından çıkartılması, Türkiye ile ABD arasındaki güven bunalımını giderek derinleştirmektedir.

ABD yönetiminin politika olarak da desteklemesine rağmen Türkiye'nin Kongredeki dostlarını kaybetmesi ve Yunanistan lobisinin kongrenin her iki kanadında da destek görmesi bugün F-16'ların alımını tehlikeye düşürmüştür.

Türkiye-ABD ilişkilerinde mevcut gerilimlere ek olarak ABD'nin Ege ve Kıbrıs özelinde attığı adımlar ilişkilerde yeni sınamalara neden olmuştur.

Ege'de uzun yıllar Türkiye ve Yunanistan ile ilişkilerinde bir denge politikası izleyen ABD, Yunanistan lehine bazı değişikliklere gitmiştir. ABD'nin Yunanistan'da başta Dedeğaç olmak üzere ülkenin çeşitli bölgelerine yapmış olduğu sevkیاتlar, Türkiye lehine olan Amerikan yardımlarında dengenin Atina lehine değişmesine yol açmıştır. Yunanistan Başbakanı Miçotakis'in ABD Kongresi'nde Türkiye aleyhine konuşması da bu sonucu doğuran bir gelişme olmuştur. Denge politikasındaki değişikliklerin artmasıyla ABD tarafından politikada bir değişiklik olmadığına yönelik gecikmeli de olsa bir açıklama yapılması sorunun çözüme kavuştuğu anlamına gelmemektedir.

ABD Savunma Bakanlığı Güney Kıbrıs'ı eski Varşova Paktı ülkelerine uyguladığı özel eğitim ve iş birliği programına dâhil etmiştir. Aynı şekilde, ABD'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine yönelik silah ambargosunu kaldırma yönündeki Eylül 2020'de aldığı kararın kapsamı da genişletilmiştir. İktidar aşama aşama gerçekleşen ve tarafımızca da kınanan bu kararların alınmasının önüne geçememiştir. Bu kararlar Doğu Akdeniz'deki mevcut gerginliğin yatışmasına ve Kıbrıs sorununun barışçıl çözümüne yardımcı olmayacaktır.

Orta Doğu ve Afrika

Mısır

2021 yılında Mısır'la 2013'ten bu yana yaşanan gerilimi sona erdirmek üzere normalleşme çabaları başlatılarak, Bakan Yardımcıları düzeyinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 2013'ten bu yana diplomatik ilişkilerin seviyesinin de düşürüldüğü Mısır ile atılan adımlar tarafımızca da desteklenmekteydi ancak 30 Ekim'de Mısır Dışişleri Bakanı tarafından yapılan açıklamayla, Mısır ile Türkiye arasında normalleşme süreci kapsamında

gerçekleşen görüşmelerin Kahire tarafından tek taraflı olarak askıya alındığı duyurulmuştur.

Mısır'ın devam eden normalleşme görüşmelerinin askıya alındığını açıkladığı sırada önemli bir gelişme yaşanmıştır. 11 Kasım'da Şarm el-Şeyh'te düzenlenen BM İklim Değişikliği Zirvesi'ni protesto etme çağrısında bulunan 34 Müslüman Kardeşler üyesinin gözaltına alındığı kamuoyuna yansımıştır. Mısır'ın Müslüman Kardeşler konusundaki hassasiyetinin giderilmesine rağmen normalleşme sağlanamamasının nedeni Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri esnasında Dışişleri Bakanı'na soru olarak yöneltilmiştir.

Bütçe görüşmelerinden sonra Mısır ile beklenmedik gelişmeler yaşanmıştır. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani'nin daveti üzerine 2022 FIFA Dünya Kupası'nın açılış törenine katılmak üzere başkent Doha'ya gittiği sırada Al Sani'nin liderlere verdiği resepsiyonda Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah es-Sisi ile el sıkışmıştır. Cumhurbaşkanı Erdoğan böylelikle 9 yıl sonra Sisi ile görüşmüştür.

Mısır ile normalleşmenin gecikmesi Doğu Akdeniz ve Afrika politikalarını yakından etkilemektedir. Mısır bölgede eskisinden daha güçlü bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Örneğin gerek Arap Birliği toplantılarında gerek İsrail-Filistin geriliminde Mısır'ın etkisini görmek mümkündür. Hem bölgede hem de Doğu Akdeniz'de hidrokarbon kaynaklarının değerlendirilmesi ve deniz yetki alanları ile ilgili hukuk zemininde gerekli adımların atılması için Mısır bölgede en önemli aktörlerden ve muhataplardan biridir.

Son olarak, Yunanistan, Mısır ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin (GKRY) ortak savunma ve güvenlik iş birliği sonucu düzenlenen "Medusa" çok uluslu hava ve deniz tatbikatlarının 12'ncisi, Mısır'ın İskenderiye kenti odaklı olarak Doğu Akdeniz'in çeşitli yerlerinde gerçekleştirmektedir. İktidarın Mısır ile normalleşmeyi geciktirmesi, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de mesafe kaybetmesine neden olmuştur. Her ne kadar Erdoğan ve Sisi el sıkışmış olsa da enerji ve Libya politikası başta olmak üzere Mısır ile çözülmeyi bekleyen sorunlar masada kalmaya devam edecektir.

Libya

Libya'da siyasi istikrarsızlıklar devam etmektedir. Libya'da seçimler planlandığı gibi 24 Aralık 2021'de yapılamamıştır. Seçimlerin yapılamaması ülkenin doğusu ile batısı arasında "sürpriz" bir siyasi hareketliliğe neden olmuştur. İktidara yakınlığı ile bilinen Libya Eski İçişleri Bakanı Fethi Başağa ile yine iktidarın "darbeci" olarak nitelediği Halife Hafter birlikte hareket etmeye başlamıştır. Başağa ve Hafter, 24 Aralık seçimlerinin gerçekleşmesi için

kurulan Dibebe'nin liderliğini yaptığı geçici hükümetin süresinin dolduğunu iddia etmektedir.

Libya'da iktidarın izlemiş olduğu arabuluculuk denemeleri sonuç vermemiştir.

Türkiye ile Libya arasında 3 Ekim'de de hidrokarbon alanında mutabakat muhtırası imzalanmıştır. Yine Libya UMH ile daha önce imzalanan iki anlaşma Temsilciler Meclisinde onaylanmamıştır.

Biz en başında Trablus'taki hükümet ve Tobruk'taki Temsilciler Meclisi arasındaki savaşın barışçıl yöntemlerle sona ermesi gerektiğini savuna geldik. İktidar bunu zamanında göremediği için Libya ile yapmış olduğumuz Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşması hala Temsilciler Meclisi tarafından onaylanmadı. Libya gibi dengelerin her an değiştiği bir ülkede anlaşmaların geçerlilik kazanması gerekiyor. İktidara bunun uyarısını anlaşmaya destek verdiğimiz zaman da yaptık.

Libya konusunda Cumhuriyet Halk Partisi'nin arzusu, Libya'nın bir an önce huzur ve istikrara kavuşmasıdır. Bu bağlamda, Türkiye'nin hak ve menfaatleri tarafımızdan tereddütsüz desteklenmektedir. Yapılan mutabakatların Libya'daki değişkenlik göz önünde bulundurularak yasallık kazanması konusunda da adımlar atılmalıdır. Bunun yolu da taraf tutmadan, ideolojik yaklaşımlardan arındırılmış bir politika izleyerek kolaylaştırıcı olmaktan geçmektedir.

Türkiye'nin Libya'da arabulucu olacak gücü ve itibarı vardır ancak iktidarın Suriye'de kaybettiği dış politika pusulası maalesef bu duruma engel olmaktadır. Bu, hem Afrika kıtası hem Doğu Akdeniz'in güvenliği için elzemdir. Ayrıca, küresel ölçekte terörizmle mücadele konusunda da Libya'daki gelişmeler belirleyicidir. Bu nedenle, Libya'da bir an evvel barışın tesis edilmesi gerekmektedir.

İsrail

Türkiye-İsrail ilişkilerinin normalleşmesi konusunda önemli bir ilerleme kaydedilmiştir. İki ülke arasında diplomatik ilişkiler hak ettiği seviyeye ulaşarak karşılıklı büyükelçiler atanmıştır. Cumhurbaşkanı da BM 75. Genel Kurul toplantısı marjında 14 yıl aradan sonra ilk kez bir İsrail Başbakanı ile görüşmüştür. İsrail seçimleri neticesinde hükümet kurma görevi önceki Başbakan Netanyahu'ya verilmiştir. Bu durumun ilişkilerde kat edilen mesafeye zarar vermemesi temenni edilmektedir.

Suriye

Ne zaman iktidar yetkilileri Putin ile görüşse Türkiye-Suriye ilişkilerine dair yeni bir gündem oluşmaktadır. Adana Mutabakatı konusunda da yine Putin'in telkini ile iktidar bir diyalog olasılığını gündemine almıştır ancak yol kat edilememiştir.

Türkiye ile Suriye arasında istihbarat örgütleri tarafından yürütülen temasların iki ülke arasında resmi ve hükümet düzeyine çekileceğine dair beklentiler artmıştır ancak devamı gelmemiştir. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde "İstihbarat kurumları arasındaki mevcut temasların diplomatik düzeye çıkarılmasına uygun ortam oluştursa, bunu da değerlendiririz" açıklamasında bulunmuştur.

Mısır'dan sonra Suriye konusunda da iktidar "sil baştan" politikası izlemeye başlamıştır. Cumhurbaşkanı Erdoğan bir gazetecinin "Beşar Esad ile görüşecek misiniz" sorusuna "Esad ile görüşme olabilir siyasette küslük dargınlık olmaz. Eninde sonunda uygun şartlarda adımları atarız" yanıtını vermiştir.

İktidarın Suriye politikası nedeniyle Türkiye bugün BM'nin tanıdığı birçok ülkenin nüfusundan daha fazla Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapmaktadır. Suriye ile görüşmemenin maliyeti her gün daha da artmaktadır. CHP Şam yönetimi ile görüşmenin önemini uzun süredir dile getirmektedir.

Körfez ülkeleri

-Birleşik Arap Emirlikleri

Mısır'da gerçekleşen darbe sonrasında Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) karşı saflarda yer almışlar ve ilişkilerde yıllardır süren gerginlik yaşanmıştır. 2021 yılının Kasım ayında Abu Dabi Veliaht Prensi Şeyh Muhammed Bin Zayid Al Nahyan'ın Türkiye ziyaretinin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2022 yılında bu ülkeye giderek bir dizi anlaşmalara imza atmıştır.

İktidarın ekonominin kötüye gitmesiyle sıcak para ihtiyacından kaynaklı olarak BAE ile ilişkileri düzelttiği iddia edilse de bu ülkelerle ilişkilerin kesintisiz sürdürülebilmesi açısından atılan adımlar oldukça önemlidir.

-Suudi Arabistan

Türkiye ve Suudi Arabistan arasında ceza davalarının devredilmesine ilişkin herhangi bir sözleşme veya ikili antlaşma bulunmamasına rağmen Nisan ayında Suudi Arabistanlı

gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesiyle ilgili davada mahkeme, yargılamanın durdurulmasına ve dosyanın Suudi Arabistan'a devredilmesine karar vermiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu yılki Suudi Arabistan ziyaretinin ardından Suudi Arabistan veliaht prensi Muhammed bin Salman da Haziran'da Ankara'yı ziyaret etmiştir.

Yunanistan

Ege'de 2019'da sakinleşen gerginlik bu yıl daha da artmıştır. Türkiye, Yunanistan ve GKRY gerilimi ABD'nin bölgeye yönelik izlemiş olduğu tutumda yaşanan değişim nedeniyle maalesef Türkiye aleyhine bir sürece evrilmiştir. Yunanistan lobisinin Kongre'nin her iki kanadında da destek görmesi dengelerin değişmesini etkilemiştir.

Türkiye ile Yunanistan'ın yaşadığı gerginlikte ebediyen komşu kalacak iki ülke olarak dostane çözüm yolları denenmelidir ve diplomatik kapılar kapanmamalıdır. Yunanistan'ın statüsü gereği silahsızlandırılmış olması gerek adaları silahlandırması asla kabul edilemez. Doğu Akdeniz'de yaşanan gerginliğin çözümü Türkiye'nin Uluslararası Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin tarafı olmaması nedeniyle ancak siyasi müzakerelerle mümkündür.

Avrupa Birliği de bu tartışmaları ittifakın gündemi olarak görmekten vazgeçmeli ve bu sorunu Türkiye-AB ilişkilerinin bir parçası olarak görmemelidir. Türk-Yunan gerginliğini çözecek olanlar yine Türkiye ile Yunanistan'dır.

CHP Doğu Akdeniz'deki sorunların çözümünde, Türkiye ile Yunanistan'ın bağımsız ve egemen iki ülke olarak masaya oturacağı, Türkiye'nin hak ve hukukunun masada savunulacağı barışçıl çözümü savunmaktadır.

Doğu Akdeniz ve Kıbrıs

ABD Türkiye'ye yönelik benzer politika değişikliğini Kıbrıs'ta da izlemiştir. Bu politika Doğu Akdeniz'deki gerginliğin ve Türkiye-Yunanistan ilişkilerinin daha da olumsuz bir şekilde etkilenmesine yol açacaktır.

Semerkant'ta yapılan Türk Devletleri Teşkilatı'nın zirve toplantısında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin örgüte gözlemci olarak kabulü çok önemli bir gelişmedir. Bu adım KKTC'nin siyasi ve egemen eşitliğinin kabulü açısından da memnuniyet vericidir.

CHP, 39 yıl önce kendi kaderini tayin ederek bağımsızlığını ve özgürlüğünü ilan eden Kıbrıs Türk Halkı'nın haklı davasında ve menfaatlerinin korunmasında mücadelenin

başında olduğu gibi aynı kararlılıkla elindeki tüm imkanları seferber etmeye devam edecektir.

Ukrayna

Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'ya askeri harekat kararı alması ve sonrasında yaşanan süreç küresel bir boyut kazanmıştır. Egemen ve bağımsız bir ülke olan Ukrayna'ya, Rusya Federasyonu tarafından yapılan bu askeri saldırganlık, BM ilkelerine ve uluslararası hukuka ağır bir ihlal oluşturmaktadır. Diplomasinin ve barışçı çabaların yerini böyle bir saldırganlığın alması kabul edilemez.

Askeri saldırganlığın Karadeniz havzasında istenmeyen sonuçlara yol açmaması ve Karadeniz'e kıyısı olan bütün tarafların barış ve huzur içinde yaşamaları açısından Montrö Sözleşmesi'nin sağladığı statünün bütün taraflar için yararlı olduğunun her fırsatta hatırlatılması elzemdir.

Ülkelerin toprak bütünlükleri ve egemenliklerine saygı duyulması gerektiğine inanan CHP, sınırların silah kullanmak yoluyla değiştirilmesine karşıdır.

Rusya

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Rusya'nın enerji kaynaklarının sevkıyatı için ana rotayı Türkiye üzerinden sağlamaya yönelik teklifte bulunmuştur. Akkuyu üzerinden Türk şirketleri aleyhine alınan kararlar üzerinde tartışmalar devam ederken Rusya'dan böyle bir teklif gelmesi şaşırtıcıdır. Hali hazırda Türkiye-Rusya arasında hemen her konuda olduğu gibi enerji ilişkileri bağlamında da asimetrik bir durum söz konusudur. Burada önemli olan Türkiye'nin üçüncü ülkelere satış yapma yetkisinin olup olmayacağıdır. Önceki projelerin aksine Türkiye'yi enerji merkezi yapacak yegâne unsur bu avantaja sahip olup olmayacağı anlaşıldıktan sonra tespit edilecektir. Rusya'nın açıklamalarından yine böyle bir yetki olmayacağı anlaşılmaktadır. Avrupa ülkelerinin Rusya'ya ambargo uyguladığı hatta Rusya ile iş yapan şirketlere dahi ikincil yaptırımların gündemde olduğu bir süreçte bu projenin Türkiye için avantajının ne olacağı ise belirsizdir. Tüm ülkeler enerji arz güvenliği açısından Rusya'ya olan bağılılığını azaltırken, Türkiye'nin de hedeflemesi gereken bu olmalıdır. Rusya ile enerji depolaması, enerji ticareti ve güvenliği konularında oluşan asimetrik tutuma son vererek Türkiye'yi gerçek anlamda enerji merkezi haline getirecek adımlar atılmalıdır.

AB'nin Azerbaycan ile enerji alanında attığı adımlarından sonra İsrail ve Lübnan arasında da enerji konusunda önemli bir anlaşma sağlanmıştır. Oluşan yeni enerji denklemlerinde

enerji arz güvenliği açısından Rusya haricinde bu yeni denklem çerçevesinde Türkiye'nin politikalarının nasıl evrileceği Plan Bütçe Komisyonu'nda sorulmuş ancak tatmin edici cevap alınamamıştır.

XVIII-ENERJİ

Enerji sektörü bir ülkenin kalkınmasında, gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde kilit öneme sahiptir.

Güvenilir, ulaşılabilir, ödenebilir, kaliteli, yeterli, çevreyle dost ve sürdürülebilir şekilde enerjiye erişim temel bir insan hakkıdır. Türkiye, bilinçli uygulanan yanlış politikalar ile fakirleştirilmiş, gelir dağılımında adalet ve eşitlik daha da bozulmuş ve orta gelirli sınıf yok olmuştur. Yaşanılan yüksek enflasyon ile halk yoksullaştırılmıştır.

Temelsiz, mesnetsiz ekonomi politikaları, beraberinde de yanlış, plansız, öngörüsüz ve dışa bağımlı enerji politikaları ile vatandaşlarımıza yaşatılan enerji buhranı vatandaşlarımızın temel bir insan haklarından biri olan enerjiye erişimi sınırlamıştır.

Yanlış enerji politikaları

Ülkemizde de uygulanan neoliberal politikalar sonucunda enerji kullanımının vazgeçilmez bir insan hakkı olduğu gerçeği yok sayılmış; kamu hizmeti olan enerji ve elektrik temini piyasa faaliyeti haline dönüştürülmeye başlanılmıştır

Ekonomik bağımsızlığımızın yanı sıra enerjide de bağımsızlığımız tehlike altındadır. Vatandaşlarımız enerji yoksulluğunun tehdidi altındadır.

Sermaye birikim rejiminin sınırsız büyüme eğilimi ile birlikte, enerji sektörü kamusal bir alan olmaktan çıkarılarak, özel tekellerin kâr egemenliğine teslim edilmiş ve ortaya fosil kaynaklara dayalı, yüksek karbon emisyonlu bir ekonomik yapı çıkmıştır. Bu politikaların bir diğer sonucu da enerji yoksulluğu ve yoksunluğunun dayanılmaz bir boyuta ulaşmış olmasıdır. Bu yapı ve mevcut durum artık sürdürülemez bir noktadadır

Türkiye'nin son 20 yıllık enerji stratejisi, "Yerli ve Milli Kaynakların Kullanım tercihiyle" yola çıkılmasına rağmen Yerli ve Milli Kaynaklar için yeterli adımlar atılmamış, emisyonlar azaltılmamış, ağırlıklı olarak öngörü ve stratejik planlamadan uzak YEKDEM, YEKA ve Kapasite Mekanizma uygulamaları ile ülke kaynakları heba edilmiştir. Enerjide dışa bağımlı bir yapı meydana gelmiştir.

Dışa bağımlılık

Enerji arzında 1990'da yüzde 51,6, bugünkü siyasi iktidarın göreve geldiği 2002'de yüzde 67,2 olan dışa bağımlılık, 2010'da %70 ve 2015 yılında %76 ya kadar yükselmisti 2018'de yüzde 72,4'e inmiştir.

Enerji güvenliği ve güvenilirliği için, enerji üretimini artırmak, yerli enerji arzını karşılama oranını yükseltmek gerekir. Ancak plansızlık ve yanlış enerji politikaları nedeniyle yerli enerji kaynaklarının geliştirilmesine ve bu kaynaklara dayalı üretimin artırılmasına gereken önem verilmemiştir. Bu nedenle yerli kaynaklara dayalı birincil enerji arzı artışı yeterli düzeyde olmamış, ithal kaynakların payı yükselmiş, Türkiye'nin dışa bağımlılığı ve cari açığı artmıştır.

Türkiye'nin dışa bağımlılığı, son beş yılda özellikle güneş, rüzgar ve jeotermaldeki artış ile 2020'de % 70'e gerilemiştir. Enerji kaynakları açısından yoksul ülkeler arasında olan Türkiye; elektrik enerjisi üretimi amacıyla kullanılan yakıtın yüzde 85'ini ithal etmektedir.

Türkiye'nin hızla artan enerji ithalatının faturası 2018'de 43 milyar dolar, 2019'da 41,6 2020 'de 44.1milyar dolar olmuştur. 2021 yılında doğalgaz ithalatının% 44.87'si Rusya'dan, % 16.07'si İran'dan yapılmıştır. TÜİK verilerine göre ülkemizde 2020 yılında tüketilen kömürün 1,08 milyon tonu yerli taş kömürü, 38,72 milyon tonu ithal kömürdür. Taşkömürün % 96'sı ithal edilmektedir.

Yanlış özelleştirme

Kamu elektrik üretim tesislerinin çok büyük bölümü özelleştirilmiştir. Elektrik üretiminde kamu payı 2018'de % 15, 2019'da % 19,5 olmuştur. Elektrik dağıtımı ve satışı tamamen özel şirketler tarafından yapılmaktadır. 2001 yılında yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Kanunu ile birlikte yürütülen serbestleştirme ve özelleştirme politikaları sonunda, hali hazırda elektrik üretim faaliyetleri yüzde 83,9 oranında, elektrik dağıtım ve ticareti faaliyetleri yüzde 100 oranında sermaye şirketlerinin kontrolüne geçmiştir

Arz fazlası

Plansız uygulamalar sonucu ülkede elektrik üretiminde arz fazlası oluşmuş, bunun sonucunda bazı santraller üretimi durdurmuş veya kapanmış, bir bölümü yurtdışına satılmıştır. Birkaç büyük özel sermaye grubu, elektrik üretiminin yanı sıra dağıtımını da kontrol etmektedir.

Petrolün rafinaj işlemleri iki özel şirket tarafından, ithalat, dağıtım, pazarlama ve satış işlerinin tamamı az sayıda özel şirket tarafından denetlenmektedir.

Toplum yararını dikkate almayan, kamusal planlamayı, denetimi, üretimi reddeden ve işlevsizleştiren, kamu kaynaklarını özel şirketlere aktarmaya ve belirli sermaye gruplarının

ıkarlarını azamileştirmeye yönelen enerji politika, karar ve uygulamaları ile sadece elektrik enerjisi alanında 2018'de yaklaşık 32 milyar TL, 2019'da 40 milyar TL zel şirketlere transfer edilmiştir.

Enerji yoksulluğu

Enerji yoksulluğu sorunu ülkemizde de giderek ağırlaşmaktadır. Toplam istihdamın yüzde 34,64'ünün sosyal güvenlik dışında sigortasız çalıştığı, tüm çalışanların yüzde %60'ından fazlasının ücretlerinin asgari ücret düzeyinde olduğu günümüz Türkiye'sinde, art arda gelen zamlarla aileler her ay tutarı daha fazla artan faturalarını ödemekte zorlanmakta ve ödeyemedikleri için elektriği gazı ve suyu kesilen konut sayısı milyonlarla ölçülmektedir.

Enerji yoksulluğuna yol açan bir diğer faktör olan enerji fiyatlarının yüksekliliği olgusunun arkasında ise enerji piyasalarındaki özelleştirmelerin yol açtığı sermaye yoğunlaşması, oligopolcü ve tekelci piyasa yapılanmaları ve bu tür piyasalarda oluşan fiyatların yüksekliliği karşısında kamusal düzenlemelerin sınırlı kalışı yatmaktadır

Enerji; bir ülkenin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmesindeki en önemli etmenlerden birisidir. Ancak, lkemizde olduğu gibi; yerli teknoloji yoksa, enerji arzı, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına değil de, ağırlıkla ithal kaynaklara dayalı ise, enerji talebi, evre ve toplum çıkarları doğrultusunda planlanmıyor ve ynlendirilmiyor ise, enerji yatırımlarında toplumun değil, yalnızca kazançlarını azamileştirme amacında olan sermaye gruplarının çıkarlarını gzeteten politika ve uygulamalar dayatılıyorsa, enerji toplumsal ve ekonomik gelişmeye katkı sağlayan bir unsur olmaktan çıkar, ciddi bir soruna dönüşür.

Sonuç olarak hem enerji üreticileri hem hane halkı, esnaf ve sanayici için sürdürülebilir olmayan, enerji faturasını ödemekte zorlanan bir enerji görüntüsü gerçeği ile karşı karşıya kalınmıştır.

Eylül 2021 ila Eylül 2022 arasında doğalgaza gelen zam oranlarını gösterir tablo aşağıdadır.

	Zam Oranları (%)		
	Sanayi	Santral	Konut
Eyl.21	15,00	15,00	0,00
Eki.21	15,00	15,00	0,00
Kas.21	48,40	46,82	0,00
Ara.21	20,00	20,00	0,00
Oca.22	50,00	15,00	25,00
Şub.22	0,00	14,00	0,00
Mar.22	0,00	18,30	0,00
Nis.22	50,00	44,30	35,00
May.22	0,00	0,00	0,00
Haz.22	10,00	16,00	30,00
Tem.22	0,00	0,00	0,00
Ağu.22	0,00	10,00	0,00
Eyl.22	50,00	49,50	20,00
Yıllık Zam	774,33%	894,74%	163,25%

Konutlardaki doğal gaz fiyatı son bir yıl içinde yüzde 163 artmıştır..Elektrik için doğal gaz kullanan santrallerdeki doğal gaz fiyatı ise yapılan zamlarla son bir yılda yüzde 894,7 artmış durumdadır.

OECD verilerine göre Temmuz 2021 ile Temmuz 2022 arasındaki son bir yılda enerji fiyatları Türkiye’de yüzde 143 yükseldi OECD ortalaması ise yüzde 35dir.

AB İstatistik Ofisinin (Eurostat) verilerine göre ise Temmuz 2022 itibariyle Avrupa’da elektrik fiyatlarının en çok yükseldiği ülke yüzde 143 ile Estonya olmuştur.. Ardından Hollanda (yüzde 117), İtalya (yüzde 85), Letonya (yüzde 79) ve Türkiye (yüzde 68) gelmektedir.

Doğal gaz enflasyonunda ise Türkiye yüzde 113 ile 6. sırada yer almıştır.. AB ortalaması ise yüzde 52 dir.

2021 yılı aralık ayında yapılan bir yasa değişikliği ile BOTAŞ'ın 55 milyar liralık görev zararı Hazine'ye aktarılmıştır. Karşılığında BOTAŞ'ın Ticaret Bakanlığı'na bağlı gümrük müdürlüklerine ödemesi gereken İthalde Katma Değer Vergisi ve onun gecikme zamları toplamı olan 32 milyar 300 milyon lira silinmiştir.

2022 yılında şu ana kadar BOTAŞ'ın görev zararı 200 milyar TL'yi aşmış durumdadır. Bunun yıl sonuna kadar 300 milyar TL'yi bulma olasılığı mevcuttur.

Enerji arz güvenliğini sağlamak, enerjide yeşil dönüşümü gerçekleştirmek ve oluşan enerji yoksulluğunu aşmak ve enerjide yeni bir dönemi başlatabilmek için enerji politikalarının yeniden tasarlamak ve enerji kaynaklarını çeşitlendirmek bir zorunluluk haline gelmiştir. Bununla birlikte; özellikle son dönemde Rusya-Ukrayna özelinde yaşanan savaş hali ve

Batı ülkelerinin ambargolar ve enerji bağımsızlığı için daha fazla ulusal kaynak kullanımı olarak tezahür eden kapsamlı ve dramatik politika değişiklikleri jeopolitik faktörleri ve tedarik zincirlerini de dikkatle yönetilmesi gereken bir risk ve kısıt alanı olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Halkın gelir seviyesi yükselinceye kadar kamunun enerji politikalarında daha fazla inisiyatif alması zaruri hale gelmiştir. Fiyat, arz güvenliği ve yeşil enerji dönüşümü arasında geniş kitlelerin satın alma gücünü de dikkate alan enerji politikalarının yeniden tesis edilmesi bir zorunluluk olmuştur.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Paris İklim Anlaşması

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Paris İklim Anlaşması da enerji sektörüne özel anlam yüklemektedir. Enerji sektörü, sıfır emisyonlu ekonominin bel kemiğini oluşturmakta ve bu nedenle diğer sektörlerin karbonsuzlaşmaları (demir-çelik, çimento, seramik, cam başta olmak üzere tüm enerji yoğun sanayi sektörleri, ulaşım araçları vb.) için gerekli zaman ve temiz kaynağı sağlayabilmek adına karbonsuzlaşma yönünde yapılan çalışmalara enerji ve özellikle elektrik sektörünün öncülük etmesi gerekmektedir.

Gıdada kendine yeten ülke haline gelmek için ucuz ve bol enerji

Ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ve gıdada tekrar kendi kendine yeten bir ülke olabilmesi için tarım sektörünün stratejik öncelikli sektör olarak konumlanacaktır. Bu kapsamda, tarımdan geçimini sağlayan çiftçilere tarımsal sulama amacıyla ücretsiz elektrik enerjisi sağlayabilmek için özel bir projelerin yapılandırılması şarttır.

Enerji arz güvenliği ve enerji dönüşümü arasında bir denge kurmak, dünya enerji piyasalarında yaşanan son türbülansı ve Türkiye'ye etkilerini de göze alarak enerji piyasalarında bir yeni dönem tesis edilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin elektrik sistemlerine bakış açısı, enerjinin-elektriğin ucuzlaması, ekonominin karbonsuzlaşması ve 2050 net sıfır emisyon hedeflerine ulaşılmasının temel unsurlarını temsil etmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi, "enerji dönüşümü" ile fosil yakıt ağırlıklı bir sistemden, esnek ve dağıtık mekanizmaların yoğun kullanıldığı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı sürdürülebilir bir sistemi hedeflemektedir:

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminde benzeri görülmemiş bir şekilde hızlanmanın sağlanması gerekir.

Güneş, rüzgâr ve diğer düşük karbonlu teknolojilere yeni yatırımlar yapılırken, eş zamanlı olarak iletim şebekelerinin gelişimine ve sistemdeki rolüne daha fazla odaklanılmalıdır.

Enerji arz güvenliği ve enerji dönüşümü arasında bir denge kurmak, dünya enerji piyasalarında yaşanan son türbülansı ve Türkiye'ye etkilerini de göze alarak enerji piyasalarında bir yeni dönem tesis edilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Enerji sektörünün kurumsallığının hem kamu hem de özel sektör tarafında geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye enerji konusunu, kısa, orta ve uzun vadeli stratejik planlamayla yönetmek zorundadır. Anlık enerji politikası uygulamalarının olumsuz sonuçlarını ülkemiz her kesimde yaşamaktadır. Enerji konusunda Türkiye'de izlenen politikaların yetersizliği pandemi ve sonrasında ortaya çıkan Ukrayna-Rusya savaşı ile daha da açığa çıkmıştır.

Son 20 yıl içinde tasarlanan ve uygulanan enerji kurumsal mimarisinin enerji sektörünün tüm paydaşları (hane halkı, özel sektör enerji yatırımcıları, kamu enerji sektörü, sanayici, esnaf, köylü, çiftçi ve benzeri) için ne kadar sürdürülemez olduğu ortadadır.

Kamu aklına ve Vizyonuna ihtiyaç vardır

Dolayısıyla, Türkiye'nin uzun vadeli hedeflerine ulaşacağı, enerji üretimi, dağıtımı ve iletimindeki teknolojik ve dijital dönüşümü sağlayacak yönlendirici, liderlik yapan ve kurumlar arası kordinasyonu sağlayacak bir kamu aklına ve vizyonuna, bu kapsamda bir enerji yönetişimine ihtiyaç bulunmaktadır.

Enerji sektörü kurumsallığının hem kamu hem de özel sektör tarafında geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye enerji konusunu kısa, orta ve uzun vadeli planlamayla yönetmek zorundadır. Anlık enerji politikası uygulamalarının olumsuz sonuçlarını ülkemiz her kesimde yaşamaktadır. Kamunun enerji sektöründeki denetleyici ve düzenleyici rolü yasalar çerçevesinde güçlendirilecektir.

Enerji konusunda, pandemi ve sonrasında Ukrayna-Rusya Savaşı Türkiye'nin uygulamakta olduğu enerji politikaları ve yönetişiminin yetersiz kaldığını göstermiştir. Bu savaş hali birçok ülke için enerji arz güvenliğinin önemini artırmış; bu durum enerji arz güvenliğinin sağlanması ve enerji fiyat artışlarının kontrol edilebilir seviyelerde

tutulabilmesi için çevik eylemlerin önemini ve orta, uzun vade için enerji dönüşümü yatırımlarının önemini bir kez daha vurgulamıştır.

Yeni dönemde, Türkiye'nin dünyada hızla değişen, dönüşen enerji düzlemini yakalayacak güçlü enerji yönetişimine ihtiyacı bulunmaktadır. Kamuda enerji dönüşümünde, 2050 sıfır karbon dönüşümünü sağlayacak kurumsal kapasitenin de yaratılması gerekmektedir.

Yeşil Enerji dönüşümü

Enerjide kendi kendine yeter olabilmek, enerji arz güvenliğini sağlamak, enerji kaynaklı cari açığı düşürebilmek ve tüm bunları Paris İklim Anlaşması ve enerji sektöründe karbonsuzlaşma ve yeşil enerji dönüşümünü de öncelikleyerek yapılması gerekmektedir.

Türkiye'nin enerji dönüşümünde 2050 sıfır karbon hedefini yakalayabilmesi için kamu tarafında kurumsal kapasitenin yaratılması gerekmektedir.

Doğa Dostu Olmayan HES'LER'e çözüm

Enerji üretmek amacıyla kalıcı ve önlenemez çevresel etkileri olan yatırım, proje ve uygulamalara son verilmesi gerekir. İklim değişikliği sebebiyle üretim yapamayan, çalışması durumunda ekosisteme zarar veren, yerel tarımı engelleyen hidroelektrik santrallerin uygun yerlerde güneş enerjisinden elektrik üreten santrallere dönüşümünün sağlanması gerekir.

Akkuyu Nükleer Santrali

12.05.2010 tarihinde Ankara'da imzalanan, 15/7/2010 tarihli ve 6007 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 16/8/2010 tarihli ve HUMŞ/182338 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 27/8/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır. Bu Bakanlar Kurulu Kararı 06.10.2010 tarihli Resmi gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Rusya Federasyonu Devlet Atom Enerjisi Kuruluşu "Rosatom" arasında imzalanmıştır.

Rus Tarafı bu anlaşmaya göre imza tarihinden itibaren 3 ay içerisinde Proje Şirketinin kurulması için gerekli çalışmaları başlatacaktır.

Proje Şirketi, Rus Tarafı'nca yetkilendirilen şirketlerin doğrudan veya dolaylı olarak başlangıçta %100 (yüzde yüz) hisse payına sahip olacak şekilde, Türkiye Cumhuriyeti kanunları ve düzenlemeleri kapsamında anonim şirket şeklinde kurulacaktır. Rus Yetkili Kuruluşları'nın Proje Şirketi'ndeki toplam payları, hiçbir zaman %51'den (yüzde elli birden) az olamayacaktır.

Türkiye'nin güney kıyısındaki Mersin ilinde VVER-1200 reaktörlü dört güç ünitesine sahip, toplam 4800 MW kurulu güç kapasiteli Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin inşa edilecektir.

Her bir Güç Ünitesi için ESA⁶⁴'nın (Elektrik Satın Alma Anlaşması) sona ermesini müteakip, ancak her bir Güç Ünitesinin ticari işletmeye giriş tarihinden sonra 15 (on beş) yıldan daha erken olmamak kaydıyla, Proje Şirketi, NGS ömrü boyunca, NGS Ünite 1, Ünite 2, Ünite 3 ve Ünite 4 için, Türk Tarafı'na yıllık bazda Proje Şirketi'nin net kârının % 20'sini verecektir.

TETAŞ, Proje Şirketi'nden, ESA'da belirtildiği şekilde, NGS'de üretilmesi planlanan elektriğin -Ünite 1 ve Ünite 2 için % 70'ine (yüzde yetmiş) ve Ünite 3 ve Ünite 4 için % 30'una (yüzde otuz)- tekabül eden sabit miktarlarını her bir güç ünitesinin ticari işletmeye alınma tarihinden itibaren **15 (on beş) yıl boyunca 12.35 (on iki nokta otuz beş) Amerika Birleşik Devletleri (ABD) senti/kWh ağırlıklı ortalama fiyattan (Katma Değer Vergisi dahil değildir) satın almayı garanti etmiştir.**

Santralin modelinin Rusya'da inşaatı devam eden AES-2006 projeli Novovoronejskaya-2 Nükleer Santrali tipinde olduğu, **işletme ömrünün 60 yıl olacağı ifade edilmektedir.**

Akkuyu Nükleer Santrali konusunda son dönemde kamuoyunda başta ortaklık yapısı olmak üzere birçok konuda soru işaretleri olduğu dile getirilmektedir.

.Nükleer konusunda ülke olarak gerekli teknik bilgi, tecrübe ve donanıma sahip olduktan sonra güvenlik şartları sağlanmış, ülkemizin mühendis ve teknik ekiplerinin kontrolünde ve ülke olarak bizim sahip olacağımız nükleer santrallerde alternatif enerji kaynağı olabilir. Dünyada Paris İklim Hedeflerinin enerji arz güvenliğini sıkıntıya girilmeden sağlanabilmesi

⁶⁴ NGS tarafından üretilen elektriğin alımı ve satışına ilişkin Proje Şirketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) arasındaki Anlaşma anlamına gelir

için son bir yıl içinde küçük kapasiteli nükleer santrallere bir eğilim olduğu da bilinmektedir. İktidara geldiğimizde; yapımına başlanan Akkuyu Nükleer Santrali Projesi için Milli Enerji Kurulu (MEK) bünyesinde konuyla ilgili tüm paydaşların katılımıyla projedeki belirsizlikler irdelenecektir.

Amasra Maden Faciası

Bartın Amasra'da 14 Ekim 2022 tarihinde Türkiye Taşkömürü Kurumuna ait kömür işletmesinde grizu patlaması sonucu 42 işçimiz yaşamını yitirmiş, 11 işçi ağır yaralanmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Bütçesi görüşmelerinde Bakan Vedat Bilgin, maden felaketinin yaşandığı gün saat on birde madendeki havalandırma fanının bozulduğu, bu aşamada işletmedeki sorumluların işi durdurup madenî tahliye etmesi gerekmesine rağmen çalıştığını söyledi. Bilirkişi ön raporuna göre, patlama saat 18.09'da oluyor, arada yedi saat var, bu yedi saat Türkiye çalışma yaşamının röntgenini çekmek için en kritik zaman dilimlerinden biridir.

Ancak ülkemizdeki iş cinayetlerinde cezasızlık hâkim olduğu için Soma gibi bir felakette bile ailelerin ve kamuoyunun adalet talebini karşılayacak bir ceza ortaya çıkmadığı için, bu 7 saatte karar vericilerin sorumsuzca davrandığı açıktır. Ancak madenlerde meydana gelen madenci katliamlarının ardındaki esas neden işçi sağlığını bir maliyet kalemi olarak gören yapısal sorunlardır.

Madenlerde Rödivans Uygulaması ve Maden Katliamları

AKP iktidarı döneminde enerji politikalarına yatırım yapanın maliyetini ilk düşüreceği ve kârını en fazla seviyeye çıkaracağı kalem ne yazık ki insan hayatı olmuştur. Bunun en açık örneği rödivans sistemidir. Bu sistemle ileri teknolojinin tercihi yerine en ucuz teklifi veren ya da en yüksek tarifeyi teklif eden yatırımcı işi almaktadır. Ne yazık ki hâlâ Bakanlık bu sistemde ısrar etmektedir.

Anayasa'ya göre madenler devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için gerçek veya tüzel kişilere devredebilir. Ancak AKP döneminde bu istisnai durum genelleşmiş olup neredeyse tüm madenler devredilmiştir. Özelleştirmelerle halkın ortak malı olan madenler yandaş firmalara peşkeş çekilmiştir.

Havza madenciliğinden vazgeçilmiş, rezervler paramparça edilmiş, bunun sonucunda kaynak kaybı, büyük çapta üretim yapılamaması, verimsizlik ve iş kazalarında artış gibi pek çok konuda olumsuzluk ortaya çıkmıştır.

Özelleştirmelerle kamu kurumları kapatılmış, kalanlar ise iyice işlevsiz hâle getirilmiş ve madencilik kültürü kaybolmuştur. TKİ'nin bugün kendi ekipmanı ve işçisiyle üretim yapacağı doğru dürüst bir kömür sahası neredeyse kalmamıştır.

Neoliberal politikaların uygulanması sonucu madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları katliam boyutuna ulaşmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, haftalar önce patlamanın meydana geldiği Amasra'da "Soma'daki patlamanın ardından alınan tedbirlerden sonra iş kazaları bıçak gibi azaldı" demiştir. Gerçeğin bu olmadığını çok acı bir şekilde öğrendik.

Cumhuriyet tarihinde madenlerde gerçekleşmiş toplu ölümlerin üçte 2'si AKP iktidarında meydana gelmiştir. Maden katliamlarının sorumlusu iktidardır.

Son yıllarda yaşanan Soma, Ermenek, Elbistan maden kazalarının bir nedeni yapay olarak bölünen kömür sahalarında yapılan üretdir. Bu örnekler göstermektedir ki havzalarının bölünüp parçalanması bütüncül planlamanın yapılamamasına ve iş kazalarına neden olmaktadır. Bu nedenlerle havza madenciliği işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından da olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

Bartın Amasra'da grizu patlamasının meydana geldiği maden 2005 yılında Amasra'daki kömür rezervinin çok büyük bölümü bir şirkete önce redevansla 2019 yılında ise ruhsat devri yöntemiyle verilmiştir. Şirkete devredilen saha rezervin yüzde 97'sidir. 2019 yılı Sayıştay raporuna göre firmanın bugüne kadar sahadan üretilen beyan ettiği kömür bulunmamaktadır. Şirket sözleşme gereğince ödemesi gereken redevans bedellerini de bugüne kadar çeşitli gerekçelerle ödememiştir. Şirket kendisine verilen sahada üretim faaliyeti yapmamakla birlikte ocakların havalandırılmasını sağlayacak bir havalandırma sistemi de kurmamıştır.

Kamu kurumu olan TTK havzanın bir köşesine sıkıştırılmıştır, daha da vahimi Kurumun hâlen çalıştığı yer altı işletmesinin alt kotları da aynı firmaya verilmiştir. Yapılan sözleşme gereği eksi 400 kotunun altı söz konusu firma tarafından işletilecektir, tabiri caizse Kurumun ayaklarının altı oyulmuştur. Buna son verilmelidir.

Ayrıca maden kazalarının önlenmesi açısından aşağıdaki tedbir ve önerilerin vakit geçirilmeksizin yerine getirilmesi gerekmektedir.

-Madenlerde taşeron ve rödovans uygulaması kaldırılmalı, madenleri devlet tarafından işletilmeli.

-Taşeron sistemine derhal son verilmeli, madenler anayasal güvencenin arkasından dolaşan büyük muvazaadan kurtarılmalıdır.

-Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalı, maden sektöründe sendikal örgütlenme teşvik edilmelidir. (Araştırmalar, maden kazalarının olduğu iş yerlerinin %92'sinde sendikal örgütlenme olmadığı, % 8'inde sendika olduğunu ortaya koymaktadır).

-Hak aramanın önündeki engeller kaldırılmalı. işçilerin (ve yaşamını yitiren işçilerin yakınlarının) dava açmaları kolaylaştırılmalı; dava harçları azaltılmalı ve davalar hızlı bir şekilde sonuçlandırılmalıdır.

-ILO'nun 176 Nolu sözleşmesi ivedilikle Meclis'te görüşülüp, onaylanmalı ve Mevzuatımız iLA ile uyumlaştırılmalıdır.

-Havza madenciliği ne geçilmeli;. "Genel Havza Planlamaları!" yeniden yapılmalı ve kamuya en yüksek yararı sağlayacak şekilde gerek iş güvenliği, gerekse mühendislik ve teknoloji bakımından en yüksek standartlarda projelendirilmelidir.

Madencilikte denetim bağımsız olmalı. iş sağlığı ve güvenliği uzmanları ücretlerini işverenden değil oluşturulacak fondan almalı. Devlet denetimi etkinleştirilmeli, denetim raporları sendikalarlada paylaşılmalıdır.

-Maden işleri Genel Müdürlüğü(MiGEM)'nin teşkilatı ve kadrosu güçlendirilmeli, taşra teşkilatları oluşturulmalıdır.

-Madenci eğitim ocakları kurulmalı. Maden işçileri bu eğitim ocaklarında yeteri kadar eğitim almadan madenlere inmemelidir.

ENERJİDE NE YAPMALI ?

-Enerji Yoksulluğunu Gözeten ve Halkın Enerjiye Rahat Ulaşımını Sağlayacak Kamu Politikaları uygulanması kapsamında, nesnel ve kapsayıcı bir şekilde “enerji yoksulluğu” tanımının yapılması ve kamuoyu ile paylaşılması,

-Enerji yoksulluğunun Aile Destekleri Sigortası ile uyumlanarak ve kamu şirketleri üzerinde zarar oluşturmadan enerji yoksulluğu çeken vatandaşlara (hane halkına) elektrik desteği sağlanması,

-Geçimini tarım ve ticaretten sağlayan, elektrik faturasını ödemekte zorlanan çiftçilerimize ve esnaflarımıza destek olmak amacıyla kamu eliyle elektrik enerjisi yatırımları yapılması,

- Enerji yoksulluğuna çözüm olabilmek amacıyla şeffaf ve hesap verebilir bir Sosyal Enerji Fonunun (SEF) oluşturulması,

-Kamunun Enerji Politikalarındaki Rolünün Yeniden Yapılandırılması, Uluslararası enerji politikalarının ve enerji fiyatlarının gelişim eğilimlerinin izlenmesi, ulusal enerji güvenliği kavramlarını ve ilgili dış ilişkilerin gözetilmesi, ülkemizin çevreci, enerji arz güvenliğini odaklayan politikaların izlenmesi konusunda politika önerileri sunacak Milli Enerji Kurulu oluşturulması, EÜAŞ ve TEİAŞ özelleştirmemesi, bunların yeni dönemde enerji dönüşümünün uygulaması aşamasında özel konuma sahip olması, Kamu, sahip olduğu BOTAŞ, TPAO şirketlerinin özelleştirme kapsamına alınmaması, bunların uluslararası akarsularda yer alan hidroelektrik santraller, iletim hatları ve yeraltı doğalgaz depolama gibi stratejik varlıkların sahibi olarak kalmaya devam etmesi, DSI'nin yeni enerji politikaları kapsamında yeniden yapılandırılması,

-Enerji Arz Güvenliğini Önemseyen Piyasa Yapısı oluşturulması kapsamında;- Enerji sektörü; bilim ve teknolojik gelişmelerle, şeffaf ve paydaşların katılımı ile ekonomik ve çevreye duyarlı orta, uzun vadeli ulusal strateji ile yönetilmesi, Enerji piyasası tarafları arasında ayrımcılık yapılmaması, Enerji tarife fiyatlarının öngörülebilirliğinin sağlanması amacıyla dönemsel fiyat tahmin mekanizmasının (tabantavan fiyatları hakkında) oluşturulması,

-Çevreyi Koruyan Enerji Kaynakları ve Düşük Karbonlu Teknolojilerin kullanılması kapsamında, Yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği potansiyeli azami şekilde hayata geçirilecek ve bu kapsamda gerekli şebeke yatırımlarının ivedi olarak

tamamlanması, Enerji üretmek amacıyla kalıcı ve önlenemez çevresel etkileri olan yatırım, proje ve uygulamalara son verilmesi, İklim değişikliği sebebiyle üretim yapamayan, çalışması durumunda ekosisteme zarar veren, yerel tarımı engelleyen hidroelektrik santrallerin uygun yerlerde güneş enerjisinden elektrik üreten santrallere dönüşümü sağlanması, Nükleer enerjide mevcut uygulamada yerli teknolojilerin geliştirilmesini ve teknoloji transferini sağlayacak tedbirlerin alınması,

-Türkiye'nin Enerji Dönüşümü (İklim Değişikliği) kapsamında, Hem enerji verimliliği hem yenilenebilir elektrik üretimi ve dağıtımı, depolama, ısıtma-soğutma sistemlerinin yanısıra imalat sanayi alt sektörleri için “uygun yeşil dönüşüm yatırımları” listesi hazırlanması,

-Enerji Dönüşümünün Finansmanı kapsamında; Türkiye'nin iklim diplomasisi ve finansmanı konusunda önceliklerini saptayacak, stratejik önceliklerine göre hızlı ve kapsamlı finansman sağlanması ve yurt içindeki finansal kurumlar üzerinden özel sektöre, kamu enerji yatırımlarına, yerel yönetimlere kaynak sağlanması amacıyla bir İklim Bankasının kurulması, Türkiye'nin yeşil dönüşüm kapsamı içinde yer alan ve finansman ihtiyacı duyan proje ve faaliyetlere dair yeşil enerji dönüşümü finansman arz yapısının tanımlanması,

-Enerji tasarrufu ve enerji verimliliği uygulamalarının çeşitlendirilmesi, Akıllı şehir uygulamalarında temiz enerji kullanımını yaygınlaştıracak modeller oluşturulması,

-Çiftçiye bedava elektrik ve vergisiz mazot sağlanması,

-Taşımacılık sektörüne de vergisiz mazot sağlanması,

-TPAO ve BOTAŞ'ın Varlık Fonu kapsamından çıkartılması,

vb adımların atılması gerekir.

SONUÇ

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi tamamlanan Enerji Bakanlığı ve ilgili kuruluşlarının bütçelerinin enerji yoksulluğunu gözetken ve halkın enerjiye rahat ulaşımını sağlayan bir içerikte görmemekteyiz.

Enerji kurumsallığını hem kamu hem de özel sektör tarafında geliştirecek beraberinde Türkiye'yi dünyada hızla değişen-dönüşen enerji düzlemini yakalayacak güçlü enerji yönetim sahibi yapacağız.

Cumhuriyetin İkinci Yüzyılına girerken, bizleri önce 2030 daha sonra 2050'lere taşıyacak olan enerji politikalarımız; güvenilir, ulaşılabilir, ödenebilir, kaliteli, yeterli, çevreyle dost, sürdürülebilir şekilde önceliğimiz olacaktır.

Kimse ne soğukta ne de karanlıkta kalacak... Birimiz karanlıktaysak, hiçbirimiz aydınlıkta değiliz

XIX-SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI:

Türkiye iklim krizleri, afet krizleri, siyasi ve ekonomik krizlerden kaynaklı olarak yakın tarihinin en kırılgan koşullarından geçmektedir.

Türkiye, yeni bir teknolojik dönüşüm evresinde, göreceli zayıf ulusal yenilik (inovasyon) sistemi ile kuvvetli küresel değer zincirleri arasına sıkışmış, katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmekte zorlanan, yüksek teknolojlili ürün ve hizmet ihracatı yapamayan, katma değeri düşük teknolojilerde sıkışmış, bir diğer ifadeyle orta-teknoloji tuzağında bir ülke görüntüsüne sahiptir.

Dünya ticaretindeki payımız bir türlü %1'in üzerine çıkamamaktadır. Hemen hemen her alandaki teknoloji için dışa bağımlılık artarak devam etmektedir.

Türkiye bugün üç büyük dönüşümden geçmektedir. Bu 3 büyük dönüşümden birincisi; Covid-19 pandemisiyle açığa çıkan halkların, ulusların ve insanlığın sağlığı açısından ölümcül riskler taşıyan fakat bunun yanı sıra büyük çareler vadeden biyoteknolojik devrimdir. İkincisi ise “Endüstri 4.0” olarak adlandırılan 5G, yapay zekâ, büyük veri, nesnelerin interneti, “Blockchain”, akıllı sensörler, katmanlı eklemeli imalat, nanoteknoloji, gen düzenleme, artırılmış ve sanal gerçeklik uygulamalarıyla somutlaşan dijitalleşme devrimidir. Üçüncü devrim ise yeni bir teknolojik dönüşüm öngören Yeşil Mutabakat’tır. Tarımsal kuraklıklara, yangınlara, sellere ve biyoçeşitlilik krizlerine karşı çare üretebilmek için ortaya çıkan önemli bir mutabakattır.

Türkiye, bu üç büyük devrimin eşiğinde hazırlıksız olarak yakalanmıştır. İmkân ve kazançları bakımından bu üç devrimi kullanabilecek olan ülkeler; ekonomik olarak bütçe ve kaynaklarını iyi planlamış, stratejik kurumlarını iyi tasarlamış ve insan kaynaklarını yeni dönemin ruhuna uygun biçimde iyi hazırlamış olan ülkeler olacaktır

Türkiye 2023 bütçesini, çok yüksek bütçe açığı ile, çok yüksek dış ticaret açığı ile; enerji açığı ile; Merkez Bankasındaki yüksek döviz rezervleri açığıyla; yüksek teknoloji, Bilim ve ArGe açığı ile; ve belki de en az bunlar kadar önemlisi sanayimizde ve ekonomimizde çok yüksek beceri açığıyla tartıştığı bir süreç yaşamaktadır

Dünyanın gelişmiş ülkeleri Endüstri 4.0, dijital ve yeşil dönüşümü tartışırken; Türkiye'nin en gelişmiş sektörleri bile endüstri 2.5 ve endüstri 3.0 arasına sıkışıp kalmış durumdadır. Dünya'nın ortalama geliri 12,500 \$ iken, Türkiye 9.500 dolara kadar inen vasat altı gelir girdabına yuvarlanmış durumdadır.

AKP'nin 20 yıllık vasat yönetimi altında; Türkiye'nin GSYH'sı dünya ortalamasına yani% 0.8'e sabitlenmiştir. Dünya nüfusunun %1.1'ini barındıran ülkemiz; üretimin ancak %0.8'ini gerçekleştirmektedir. 1980'de bile dünya gayrisafi yurt içi hasılasının yaklaşık yüzde 0,8'ini üreten Türkiye, aradan geçen 40 yıla rağmen bugün de yaklaşık aynı oranı, yüzde 0,8'lik bir oranı üreten bir durumdadır.

Ancak maalesef, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 bütçesi de 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı da; bütçe planları, öncelikleri, hedefleri ve stratejileri de; ülkemizin potansiyeline, sanayimizin ihtiyaçlarına ve değişen jeopolitik denklemlere uygun gözükmemektedir.

20 yılda kamu eliyle bir fabrika yapılmamıştır

Neden? Çünkü Türkiye'nin mevcut iktidar ile; Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılı'na yaraşır bir kendine yeterlilik, insani kalkınma ve bölgesel gelişmişlik hikayesini yazabilmesi mümkün değildir.

Dış açık, bütçe açığı, dış borç ve bilim-teknoloji açığını tescil eden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi, Türkiye'nin 20 yıllık AKP iktidarı altında; dışa bağımlılığının arttığını ve yüksek faizli borçla ayakta durabilen, sektörleri iflasın eşiğine sürüklenmiş kırılgan bir ekonomi haline geldiğini göstermektedir. Türk-Telekom'u, selüloz ve kağıt fabrikalarını, şeker fabrikalarını, gübre fabrikalarını ve büyük rafinerileri özeleştiren AKP hükümetleri, Tüm bu sanayi ve teknoloji alanlarında Türkiye'nin kırılganlığını arttırmışlardır.

Kötü ekonomi ve yüksek enflasyon, beslenme, barınma ve ısınma bütçeleri nedeniyle; bir yandan gelir dağılımını bozulurken; diğer yandan bölgesel kalkınma makası açılmaktadır.

KOBİ'lerimiz, KOBİ eko-sistemimiz dijital ve yeşil dönüşüme hazırlanmak için planlama yapmak yerine; 1.8 trilyon lirayı bulan borçlarla -kırılganlığı artmış bir biçimde-boğuşmaktadır.

20 yıllık Adalet ve Kalkınma iktidarı döneminde dünyanın faizini bir avuç tefeciye ödeyenler kamu eliyle bir tane dahi fabrika yapmamıştır. Özel sektör yatırımlarını ve alakalı-alakasız bütün girişimleri kendi başarısı gibi üstlenen iktidar, 20 yılda bir gübre fabrikası, bir şeker fabrikası, bir çimento fabrikası, Türkiye'nin az gelişmiş bölgelerinden birisine bir tek fabrika dahi yapmamıştır. Çünkü mevcut iktidar, üreticiye ve alın terine değil, tefecilere hizmet etmekle görevlendirilmiş bir iktidardır.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında ISO 500 ilk 20'de 6 tane kamuya ait olan sanayi şirketi var iken, bugün ISO500 ilk 20'de 1 tane dahi kamuya ait sanayi şirketi yer almamaktadır. 20 yılın sonunda, kamu sanayide “hiç” haline getirilmiş ve Türkiye verimsiz özelleştirmeler neticesinde, özelleştirilen ürünün tedarik krizini yaşayan bir konuma düşürülmüştür.

Türkiye sanayisi Endüstri 3.0'a yetişmeye çalışmaktadır

Dünyanın gelişmiş ekonomileri ve firmaları; dijital ve yeşil dönüşümü yakalamaya çalışırken; Türkiye sanayisi ise yanlış politikalar yüzünden, Endüstri 3.0'a yetişebilmenin gerekliliklerini yerine getirmeye çalışmaktadır.

Sektörlerimizin çoğu, Endüstri 3.0'ın bile maalesef gerisinde bir durumdadır. Yapılan çeşitli sektör araştırmalarına göre; otomotiv sektörü endüstri 3.0 düzeyine yakın çıkarken, strateji ve akıllı üretim boyutunda endüstri 3.0 seviyesinin altında kalmaktadır. Tekstil-hazır giyim sektörü 2.0 seviyesinde yer alırken; teknik altyapı, akıllı üretim ve insan, organizasyonda endüstri 2.5 seviyesine yaklaşmaktadır.

Sektörlerimiz arasında birbirini besleyen değer zincirleri, katma değer yaratma ve vasıflı işgücü istihdamı konularında standartlar tutturulamamakta; sosyal katmanlar, sektörler, bölgeler ve firmalar arasındaki eşitsizlikler önlenememektedir.

Sanayimizin ölçek ekonomisi yaratma sorunu

Bu durum ise; kümelenme avantajları yaratılmasını ve ölçek ekonomisi oluşturulmasını güçleştirmektedir. Sanayimizin en önemli sorunlarından birisi; eşitsizliklerinden ve faktör verimsizliklerinden kaynaklanan ölçeklendirememesi sorunudur. Uluslararası standartlarda teknolojiyi takip eden, bütçeleme yapan, vasıflı işçi istihdam eden firmalarla, Anadolu'daki OSB'lerdeki ya da KOBİ'lerimiz arasındaki değer zincirininin kurulamaması yüzünden, yabancı firmalar bizim piyasamızda daha ucuza mal satabilmekte, yerli firmalarımızın rekabet gücü zayıflamaktadır.

Toplam Faktör Verimliliğini ölçen bir kurum ve organizasyon bulunmamasının eksikliği ciddi bir şekilde yaşanmaktadır. Verimliliğini ölçemeyen bir ülkenin Dijital Dönüşüm ve Yeşil Dönüşüme Hazırlanma ve Geçiş Sürecini ölçebilmesi ve buna göre hazırlık yapması da mümkün olmayacaktır. İşte bu nedenlerle, büyük bir KOBİ devrimine ve çok ciddi bir yeni kamu girişimciliği ve yatırımcılığına ihtiyacımız bulunmaktadır.

Türkiye, Ortadoğu ve Orta Asya'dan vasıfsız kaçak göçmen işçi istihdam eden bir merdiven altı atölyeye dönüştürülmüştür. AKP'nin kendi bakan ve yöneticilerinin de itiraf ettiği gibi, ülke sanayisi sadece ucuz göçmen emeği ile ayakta durabilen ve rekabet gücü sağlamaya çalışan, merdivenaltı, kayıtdışı ve vasıfsız kırılgan bir atölye durumuna geriletilmiştir. Ortadoğu ve Orta Asya'nın yoksul ve vasıfsız işgücü ile bir kalkınma stratejisinin çökmesi şaşırtıcı değildir.

Beyin göçü milli güvenlik sorunu haline gelmiştir

Stratejik sektörlerimizde yaşanan mühendis, araştırmacı, teknisyen ve uzman göçü, maalesef bir ulusal güvenlik sorunu haline gelmiştir.

TÜBİTAK bünyesinde sürdürülen “Tersine Beyin Göçü” çalışmaları, sektörlerimizden ve kamu kurumlarımızdan oluşan beyin göçü koridorunu tersine çevirmekte maalesef yetersiz kalmaktadır.

Sanayimizin ve tüm sektörlerimizin beceri açığı sorunu çözülemediği gibi derinleşmektedir. İstihdam ile eğitim arasındaki bağ kurulamamakta; sanayimizin ihtiyaç ve taleplerine yönelik mesleki ve teknik eğitimdeki plansızlık ve bakanlıklar arasındaki koordinasyon eksikliği yüzünden, OSB yönetimleri kendi bünyelerinde kendi ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli teknik ve mesleki liseler kurmak ve kurdurmak zorunda kalmaktadır.

Neoliberal kalkınma stratejisi:

20 yıldır ülkede, esas olarak, yabancı kaynak (dış kredi) temelli finansman ile yapılan altyapı ve üst yapı inşaatları (havalimanları, köprüler, enerji santralleri, duble yollar, şehir hastaneleri, emlak-konut sektörü, TOKİ binaları, dev gökdelenler, plazalar gibi) ile kentsel rantların paylaşılmasına, inşaat sektörünün sürekli büyümesine dayalı bir sermaye-servet birikimi modeli hayata geçirilmiştir.

Böyle bir birikim modeli sanayi ve teknoloji altyapısındaki yenilenmenin göz ardı edilmesine ve başta tarım olmak üzere üretimin zayıflatılmasına neden olmuştur.

Hamle Programı'nda teşvikler siyasi saiklerle yapılmaktadır.

Sanayimizde katma değerli üretimin artırılması amacıyla, Bakanlık ve bağlı/ilgili kuruluşları tarafından verilen destek ve teşviklerin tek merkezden yönetilmesi için başlatılan Hamle Programı'nda, değerlendirme aşamalarında ciddi sıkıntılar olduğunu görmekteyiz.

Programın, Değerlendirme Komisyonunda görev yapan uzman ve bilirkişiler tarafından incelenen ve belirlenen kriterlere göre, bazı projelere red verilmesine rağmen siyasi kayırmacılık ve talimatlarla destek ve teşvik sağlanması hakkında ciddi şikayetler yaşanmaktadır. Uzman görüşleri ve Komisyon tavsiyesi yok sayılarak, Bakanlık üst yönetiminden oluşan komite kararı ile teşvik ve destekler, keyfi ve siyasi bir şekilde dağıtılmaktadır.

Sanayici ve üreticilerimize desteğin keyfi ve siyasi bir şekilde dağıtılıyor olması, haksız rekabet yaratmakta ve nihayetinde zarar gören Türk sanayisi olmaktadır.

Sanayinin demiryolu bağlantısı yok denecek kadar azdır.

OSBÜK verilerine göre ülkemizde 363 OSB'den sadece 10 tanesinde demiryolu bağlantısı bulunmaktadır.

AKP'nin yirmi yıllık iktidar döneminin sonunda; bir yandan Türkiye'nin tüm altyapı sorunlarını çözdük derken; diğer yandan Sanayimizin en temel ulaşım ihtiyacını dahi karşılamaktan uzak kalmıştır. Oysa, OSB'lerimizde üretilen ürünlerin, daha uygun maliyetle ve kolay planlama ile ülkemizden ihracını sağlamak, sanayimizin rekabet gücünü ciddi ölçüde artıracaktır. Aynı zamanda, liman ve kara yollarında yaşanan tıkanmalara bir alternatif olarak; gecikmelerin ve tedarik zincirindeki yavaşlamalarının önüne geçilecektir. Bu nedenle, demiryolu bağlantılı OSB'lerimizin sayısının artırılması çok önemlidir. Ancak bu konuda ciddi bir yetersizlik ve becerisizlik yaşanmaktadır. AKP, OSB'lerimizi demiryolu ile bağlamaktan aciz bir durumda 20 yıl geçirmiştir, kaybeden ise sanayicilerimiz ve ekonomimiz olmuştur. OSB'lerin demiryolu bağlantılarının sağlanması durumunda, OSB'lerimizde üretilen ürünler daha uygun maliyetle ülkemizden ihracatı sağlamak üzere Anadolu'nun içinden, Doğu Anadolu'dan, Güneydoğu Anadolu'dan, İç Ege'den limanlarımıza çok daha kolay bir şekilde ve maliyetsiz bir biçimde enerji krizinin yükseğe çıktığı bu dönemde taşınabilecektir.

Reel Kurun Değerlenmesi Süreci

Yeni Ekonomi Modeli ile birlikte Türkiye’de, teknik terimle, reel kurun değerlendirilmesi süreci yaşanmaktadır. Enflasyon kur karşısında daha hızlı arttığı için hedeflenen ihracata bir türlü ulaşamamaktadır. Son dönemde ihracata dayalı sektörlerin örneğin tekstilcilerin dolar kurunun artmasını istemesinin nedeni budur. Gerekçe ise, enflasyonist ortamın girdi maliyetlerini aşırı arttırması karşısında ihracat ürünlerinin kur karşısında bağlanmaya devam etmesidir. İhracatta son dönemde Rusya-Ukrayna savaşı, enerji ve doğalgaz krizi ve ambargolara dayalı olarak talep daralması yaşanmaya başlamıştır.

İktidarın yerli ve millî politika hamasetine rağmen, sanayimiz ithal girdiye bağımlı olduğu için, emeğimiz ithalata bağımlı olduğu için, tarımda bile ithalata bağımlı hâle geldiğimiz için artık kurdaki herhangi bir oynama sofralarımıza zam olarak yansımaktadır.

İhracatçılar ile emeğiyle geçinenleri karşı karşıya koyan yeni ekonomi politikası ülkemize zarar vermektedir, bu çok açık. Nüfusun en zengin yüzde 5’i dışındaki tüm kesimler yoksullaşmaktadır. Halkı iki değirmen taşı arasında buğday tanesi gibi ezen bu ekonomi politikası mı iktidarın halka vaadi? İhracatın büyümesine itirazımız neden olsun? Biz, ücretleri baskılayarak büyütülmeye çalışılan ihracat anlayışına itiraz ediyoruz.

Kalkınma Ajansları

Kalkınma Bakanlığı’nın kaldırılmasıyla Bakanlığa bağlı Bölge Kalkınma İdareleri ve Kalkınma Ajansları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına devredilmiştir. Bu çerçevede özellikle Kalkınma Bakanlığının kaldırılmasıyla birlikte Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı altındaki kalkınma ajansları belirsizliğe mahkûm edilmiştir. Ajanslar bölgelerindeki kritik projeleri yeterince izlememektedir, geçtiğimiz yılların kapsamlı Sayıştay raporlarının da işaret ettiği gibi, bölgesel planlama konusunda yerel yönetimlere stratejik ve teknik destek verme konusunda hâlâ yetersizlikler yaşanmaktadır. Ajanslar; belediye, firma ve kooperatiflerin başvurularını değerlendirmede sıralama ve eleme kriterleri açısından gerekli şeffaflık mekanizmalarına sahip değildir. Daha da önemlisi, 2006’dan sonraki dönem için, maalesef, dağıtılan kaynakların ve sonuçlandırılan projelerin etki analizi yapılmamaktadır. Yasal olarak Kalkınma Kütüphanesi’nde kamuoyuyla paylaşılması gereken sonuçlar paylaşılmamaktadır. Yatırım destek ofislerinin de aynı şekilde daha fazla tanıtım ve işlerliğe kavuşturulmasına gereksinim vardır.

Yerel ve bölgesel kalkınmayı hızlandırmak, bölgesel eşitsizlikleri azaltmak amacıyla daha özerk bir yönetim modeliyle kurulan Kalkınma Ajansları, Bakanlığın bürokratik/siyasi

etkisine gömülmüş ve sadece gündelik talepler için mesai yapan verimsiz bir yapıya dönüşmüştür. Mevcut bütçe ve gelirler ile, Kalkınma Ajanslarının etkin bir şekilde çalışması ve ülkemizin Kalkınmasına katkı sunması pek mümkün olmamaktadır. Sizlerin de gayet iyi bildiği gibi; Kalkınma Ajanslarından uzman kaçıışı özellikle son yıllarda ciddi bir şekilde artmıştır.

Bununla birlikte; Kalkınma Ajansları'nda genel bir eğilim olarak, CHP'li Belediyelerin projelerine destek verilmemektedir. Kalkınma Ajansları bütçe gelirlerinin önemli bir kısmını, özellikle Büyükşehir Belediyelerimizden almasına rağmen, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında, CHP'li belediyelerin projelerine karşı ayrımcılık yapılmaktadır.

Bu haliyle; Kalkınma Ajansları, CHP'li Belediyeler için Dışlama Ajanslarına dönüşmüştür.

Girişimci Bilgi Sistemi Veri Eksiklikleri

Girişimci Bilgi Sistemi (GBS)'deki veri eksiklikleri ve bu eksikliklerden kaynaklanan ciddi plansızlıklar önemli bir husustur.

Sekiz farklı kurumun idari kayıtlarından oluşan verilerin bütünlüştük şekilde yer aldığı ve “Sanayinin Gücünü Ortaya Koyan Bilgi Sistemi” olarak sunulan GBS havuzunda; ülkemizde bulunan OSB'lerde kaç firmamızın olduğu, kaç mühendis/teknisyen/uzman çalışmamızın olduğu, Ar-Ge harcamaları miktarının ne olduğu ve ithalat-ihracat miktarlarının ne olduğu vb. veriler yer almamaktadır.

Yani, Sanayimizin röntgenini çekmek amaçlı sistemin kendisinde dahi sanayi gücümüzün/envanter mevcudiyetimizin sağlıklı ve alt kırımlı bir verisi bulunmamaktadır. Bu haliyle bakanlık; OSB'lerden, firmalardan, insan kaynağı durumundan habersiz bir şekilde sanayi politikası belirlemeye çalışan, elinde sağlıklı veri setleri olmadan kararlar alan bir bakanlık durumundadır.

İşletmelerinin dijital envanteri, insan kaynakları envanteri, teknoloji envanteri, finansman envanteri, ihracat potansiyeli envanteri, ithalat kalemleri envanteri elinde olmayan bir bakanlığın, Türkiye'de Sanayi ve Teknoloji merkezli bir kalkınma yapması da “Milli Teknoloji Güçlü Sanayi” vizyonunu gerçekleştirebilmesi de mümkün değildir.

Savunma Sanayimizin Geçmişi Cumhuriyet’e Dayanır

Ulusal Kurtuluş mücadelemizde dahi kendi mühimmatını ve kendi silahını üretmek için büyük fedakarlıklar gösteren, Kurtuluş savaşı başarıya ulaşır ulaşmaz da kendi uçağını, kendi lojistik altyapısını ve savunma sanayini geliştirmek için Atatürk’ün büyük öngörüsü eşliğinde çalışmalar yürütmüş geleneğin takipçisi bir parti olarak 1970’li ve 1980’li yıllarda kurulan ve milli gururumuz olan stratejik şirketlerimiz; ASELSAN, TUSAŞ, ASPILSAN, HAVELSAN, ROKETSAN, ile övünüyoruz.

Bunlar bizim 40 yıldır medarı iftiharımızdır. Endüstriyel anlamda kendine yeterliliğimizi güçlendiren şirket kurumlarımızla daima gurur duyduk ve duymaya devam edeceğiz. Ancak, Savunma Sanayi alanında yaşanan olumlu gelişmelerin, sadece Adalet ve Kalkınma Partisi’nin döneminde yaşandığı gibi bir söylem tarafımızca doğru bulunmamaktadır. Tıpkı 1963 yılında kurulan TÜBİTAK gibi, Türkiye’de sanayi ve teknoloji alanındaki çalışmalar Adalet ve Kalkınma Partisi’nin döneminden önce de vardı, sonrasında da devam edecektir.

Sendikalı Emek Gücü Verimliliği Artırıyor

Sanayimizin önemli gündemlerinden biri de verimlilik. Verimlilik ile emek gücünün sendikalı olması arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar, sendikalı emek gücünün daha verimli olduğunu ortaya koyuyor. Bu konuda ABD’de, Norveç’te ve Japonya’da çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Dünyanın farklı köşelerinde yapılmış bu çalışmalar gösteriyor ki emeğin örgütlü olmasının üretkenlik üzerindeki etkisi pozitif. Ayrıca, işçiler sendikalı olduğunda, iş değiştirme yönelimleri de azalıyor, o sektördeki deneyimli iş gücü oranı da doğal olarak artıyor. Deneyimli iş gücünün kaza sıklık oranının düştüğünü gösteren çalışmalar da mevcuttur. Dolayısıyla emeğin örgütlenmesi sanayimiz için de hayatidir. Bakanlık sanayideki sendikalı işçi sayısını artırmak için de çalışma yapmalıdır.

Kobilerin Borçluluğu

Türkiye tek adam hükûmeti altında kurumsal olarak savruk ve dağınık, liyakatli kadrolarını kayırmacı mekanizmalar içinde sürekli öğüten, oldukça düşük faktör verimliliğine sahip, inovasyona yeterince açılmamış, beyin göçü istatistikleri alarm veren, üniversitelerini akademisyenler ve öğrenciler için âdeta birer açık hava hapishanesine çevirmeyi başarmış, boğucu ve baskıcı bir ekosistem içine hapsolmuş bir görünüm arz etmektedir.

Cumhuriyeti'mizin kuruluş yıllarından itibaren kurucularının ve genç cumhuriyetimizin liyakatli ve idealist kadrolarının büyük bir bilimsel ve ekonomik dönüşümü gerçekleştirdiği gibi pekâlâ büyük bir sanayi ve teknoloji dönüşümü mümkündür.

Özellikle KOBİ'lerimiz üç büyük devrimin gerektirdiği dijital ve teknolojik dönüşümü gerçekleştirme ödevleriyle karşı karşıya kaldıkları bu dönemde KOBİ'lerimiz özel bir önem arz etmektedir.

Ancak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) Haziran 2022 sonu itibarıyla açıkladığı "KOBİ kredileri" verilerine göre; KOBİ türü şirketlerin nakdi kredi hacmi, Haziran 2022 sonu itibarıyla son üç ayda yüzde 19.3, son bir yılda yüzde 66.5 artarak 1 trilyon 511 milyar 435 milyon liraya ulaşmıştır.. Bu kapsamda mikro büyüklükteki işletmelerin kredi borcu üç aylık yüzde 14.4, yıllık yüzde 50.3 artışla 424.1 milyar lira, küçük işletmelerin borcu üç aylık yüzde 21.6, yıllık yüzde yüzde 75.2 artışla 509.4 milyar lira ve orta işletmelerin borcu üç aylık yüzde 21, yıllık yüzde 72.7 artışla 578 milyar liraya ulaşmıştır.. Ayrıca bu tür şirketlerin gayri nakdi kredi borcu ise toplamda üç aylık yüzde 15.8, yıllık yüzde 76.7 artışla 527 milyar liraya yükselmiştir.

Haziran 2022 sonu itibarıyla nakdi kredi borcu olan KOBİ müşteri sayısı 4 milyon 350 bin 842'ye yükselmiştir. Bu rakam Haziran 2021'de 3 milyon 994 bin 338'di. Ayrıca gayri nakdi kredi müşterisi sayısı ise 3 milyon 48 bin 177'ye çıkmıştır. Bir kişinin hem nakdi hem gayri nakdi kredi borcu dikkat alınarak yapılan hesaba göre net müşteri sayısı ise 5 milyon 551 bin 725.'dir

Ayrıca, KOBİ'lerin toplam takipteki (batık) nakdi kredi hacmi ise son bir yılda yüzde 6.5 artışla, son üç ayda yüzde 2.8 düşüşle 61.3 milyar lira olmuştur. Takipteki kredi yıllık bazda 'mikro'da yüzde 25.5, 'küçük'te yüzde 0.8 artarken, 'orta'da yüzde 2.6 düşmüştür.

Bu tablo göstermektedir ki, KOBİ'ler ezici borç yükünü yönetebilme savaşında yalnız bırakılmışlardır.

KOSGEB Destekleri

KOSGEB desteklerinden, işletmelerin yaklaşık yüzde 97'sini oluşturan esnaf ve sanatkârlar yeterince yararlanamamaktadır. KOSGEB destekleri, genellikle başvuru sırasına göre karara bağlanmakta ve orta ölçekli işletmeler, sahip oldukları insan kaynağı ve kurumsallaşmış olmaları nedeniyle bu prosedürü kolaylıkla tamamlamaktadırlar. Esnaf

ve sanatkârlar ise genellikle bu programlardan yararlanamamaktadır. Sadece esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı işletmelerin başvurabileceği destek programları hazırlanması gerekir. Bakanlar Kurulu kararında değişiklik yapılarak tüm esnaf ve sanatkârlarımızın KOSGEB desteklerinden yararlanabilmesi sağlanmalıdır.

KOSGEB konusunda da verilen desteğin etki analizi elimizde yeterli düzeyde bulunmamaktadır. AR-GE çalışması yapılmış olan ürünlerin ticarileştirilmesinde ve markalaştırılmasında ciddi sorunlar vardır. KOSGEB ile TÜBİTAK arasında koordinasyon mekanizmaları yetersizdir. Araştırmanın yanı sıra destek ve değerlendirme işlevlerini üstlenen TÜBİTAK gibi güzide bir kurumumuzda ise personel sayısı yetersiz ve iş yükü ağırdır. Dünyadaki muadil kuruluşlarda; Almanya'nın Fraunhofer, Hollanda'nın TNO, Kore'nin MİTE ve Amerika'nın NFS gibi bütçe ve çalışan personel sayısı yüksek kurumlarıyla kıyaslanabilecek durumda değildir. TÜBİTAK, büyük bütçeli 5G ve benzeri kritik projelerin desteklenmesi mekanizmasında seçilen prefinansman modeli yüzünden şirketleri büyük vergi ve maaş yükü altına sokmaktadır. Proje hak edişleri ise bir yıl içinde kesintiye uğratılarak yapıldığından “startup”ları proje teklifi veremez duruma gelmişlerdir.

Sonuç olarak;

2023 Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi maalesef bu özellikleri itibarıyla KOBİ'ler, istihdam, AR-GE, ithal ikamesi kapasitemiz, ihracat ve markalaşma süreçleri açısından beklentilerimizin altındadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin bu beklentileri karşılayabilmesi için yeni bir kamu yatırımcılığı modeline, yeni bir stratejik planlamacılığa, yeni bir ulusal kalkınmacılığa, yeni bir kooperatifçiliğe, yeni bir kamu-özel iş birliği modeline ve her şeyden önemlisi yeni bir demokratik yurttaş katılım pratiğine ihtiyacı vardır. Güçlendirilmiş parlamenter sistem içinde ikinci yüzyıla giren cumhuriyetimizin, demokrasi ve ulusal kalkınmayla taçlandırılması ancak bu sayede mümkün olacaktır.

XX. AKP’NİN TARIM POLİTİKASINDA SON NEFESİ

AKP TARIMI BİTİRİP GİDİYOR

Tarım insan gıdasının vazgeçilmez kaynağıdır. Hayatın devamı için gerekli olan gıda ve buna bağlı tarımsal üretim, yerleşik hayata geçildiği tarihten itibaren vazgeçilmezliğini korurken, son yüzyılda gıda bir egemenlik sorunu haline gelmiştir. Son birkaç yıldır yaşadığımız pandemi ve Rusya- Ukrayna sıcak savaşı gıdanın toplumlar için ne kadar önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

Yaşanan savaşlar, iklim değişikliği ve küresel ısınma, ekonomik krizler, açlık, yoksulluk, artan nüfus, azalan topraklar, tarımsal üretimin ve gıdanın tekelleşmesi ülkelerin gıda bağımsızlığını tehdit eder hale gelmiştir. İnsanlarımızın sofrasına sağlıklı, dengeli ve yeterli gıdanın ulaşması Anadolu’nun bereketli topraklarını koruyarak yapılacak planlı bir üretimden geçmektedir.

Tarımda neoliberal reçeteler

Günümüzde dünya ölçeğinde uygulanan tarım programları küçük ve orta ölçekli işletmeleri tasfiye etmekte, onların yerine çokuluslu tarım-gıda şirketleri tarafından dayatılan endüstriyel tarım ve sözleşmeli üreticilik modelini öne çıkarmaktadır.

Böylelikle hem çokuluslu şirketler tarafından üretilen/pazarlanan tohum, ilaç ve gübre gibi tarım girdilerine pazar yaratılmaktadır, hem de tarımda tekellerin hakimiyeti güçlendirilmektedir.

1980 ve özellikle 2000 yılları sonrası Türkiye’de de IMF ve Dünya Bankasıncı hazırlanan neoliberal tarım politikalarına ilişkin projeler, tarımda fiyat, girdi ve kredi desteklerinin kaldırılarak doğrudan gelir desteği (DGD) sistemine geçilmesini, tarım birliklerinin işlevsizleştirilmesini, bazı ürünlerde kota uygulamasını, bazılarında ise üretim alanlarının daraltılmasını içeriyordu. Bu projeler, uygulamada tarımda hızlı çözülme, kırdan kente göç, tarımda dağıtım, pazarlama ve ar-ge etkinliklerinin yerli ve yabancı tekellere devredilmesine yol açtı.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonominin ana gücü olan tarım sektörü sanayi devleti olacağız diye göz ardı edilerek arka plana itilmiştir. 1980 yıllarda başlayan bu hızlı süreç AKP’nin ithalat politikası ile zirve yapmıştır.

Ak Parti de neoliberal reçeteyi acımasız bir şekilde tarım ve hayvancılık alanında da kesintisiz uygulayarak, gıda üretiminin dünyada giderek stratejik bir önem kazandığı

süreçte, Türkiye'yi artan ölçüde dışa bağımlı hale getirmiştir. Bu politikaların yanlışlığı pandemi dönemi ve onu izleyen Rusya Ukrayna savaşı sırasında iyice anlaşılır hale gelmiştir.

Ülkemizde son 20 yıldır iktidarda olan AKP'nin tarımda izlediği ithalat politikası bugün dışarıdan temin edemezsek soframızda yağımız, ekmeğimiz olmayacak gibi görünmektedir. Bu kötü yönetimin uyguladığı tarım politikasının sonuçları ekonomik verilere de yansımıştır.

Tarım sektörünün GSYH içindeki payı 2002 yılında %10,2 iken 2021 yılında %5,5'e kadar düşmüştür. 2022 yılının ilk iki çeyreğinde ise bu oran %3,5 olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda tarımdaki kötü yönetim büyüme rakamlarına da yansımıştır. 2021 yılında %2,2 küçülme yaşayan tarım sektörü 2022 yılının ilk çeyreğinde %1,5, ikinci çeyreğinde %2,2 oranında küçülmüştür.

Tarım sektöründe çalışanların toplam istihdam içindeki payı 2002 yılında %34,9 iken 2021 yılında yarı yarıya azalarak %17,2'ye düşmüştür. Bu azalma tarım sektöründe 2,5 milyon insanı işsiz bırakmıştır.

Tarım sektöründe yaşanan olumsuzluklar ihracat ve ithalat rakamlarına da yansımıştır. 2003-2022 Eylül döneminde 95,4 milyar dolarlık ihracata karşın 136,9 milyar dolar ithalat yapılmıştır. İthalat politikalarında ısrar sonucu son 20 senede 41,5 milyar dolarlık açık verilmiştir. 2022 yılının ilk 9 ayında ise 4,7 milyar dolarlık ihracatın %16,0'sı Rusya, %9,8'i Irak ve %8,9'u Almanya'ya yapılırken 11,1 milyar dolarlık ithalatın %21,3'ü Rusya, %18,8 Brezilya ve %13,7'si Ukrayna'dan yapılmıştır.

Dünya nüfusunun 8 milyar olduğu ve 10'da 1'nin açlık çektiği bir dünyada gıdamızın teminatı olan tarımsal üretimimizde yeterliliği sağlamak zorundayız. Bugün 85 milyon nüfus, 5 milyon sığınmacı ve yıllık ortalama 50 milyon turisti misafir ederek karnını ithalatla doyuran ülkemizde yeni bir politika gereklidir.

Tarımsal üretimde yaşanan pahalı üretim soframıza gıda enflasyonu olarak dönmektedir. Maalesef ülkemiz gıda enflasyonunda dünya da 4'üncü, Avrupa ve OECD ülkeleri içinde 1'inci sıraya yükselmiştir.

Önümüzdeki dönemde halkımızın iradesinin yansıtacağı 2023 seçimi sonrası yurtsever bir tarım politikasının ülkemizin her bir metrekaare toprağında olmasına ihtiyacımız vardır.

Elinde ne olduğunu bilen ve planlı tarımsal üretimle ülke insanın ihtiyacını karşılayan, katma değerli ürünlerle ülke çiftçisinin refahını arttıran bir tarım politikası önümüzdeki süreçte temel hedefimiz olmalıdır. Ancak AKP'nin son bütçesi bu hedefleri gerçekleştirmekten çok uzaktır.

AKP getirdiği 2023 bütçesi içerisinde tarım sektörüne yönelik artan maliyetlere çözümü olmayan, tarımsal üretimi dışarıdan bağımlı olmaktan kurtarmayan ve çiftçiye desteklemeyen bir bütçedir.

TARIM ALANLARIMIZ AZALIYOR

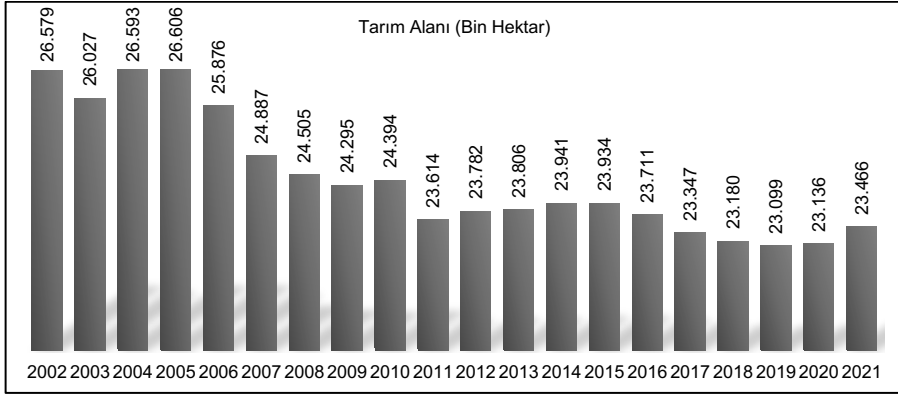
Ülkemiz BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre tarım alanları bakımından dünyada 34'üncü, Avrupa'da 1'inci sırada yer almaktadır. Bu kadar kıymetli tarım alanlarına sahip ülkemizde her yıl artan nüfusu beslemek zorundayız. Dünya nüfusu 1950 yılından 2021 yılına kadar %216 artışla 7,9 milyar yükselirken, aynı dönemde ülkemizin nüfusu 21 milyondan %304 artışla 85 milyonluk nüfusa ulaşmıştır.

Dünyadaki nüfus artışının üstünde büyüyen nüfusumuzu besleyebilmek ve bugün, yarın yabancı ülkelerin insafına bırakmamak için aynı zamanda tarım topraklarımızı korumak zorundayız.

AKP, iktidara geldiği 2002 yılında tarım topraklarımız 26 milyon 579 milyon hektar iken %12 azalışla 2021 yılında 23 milyon 466 milyon hektara düşmüştür. AKP döneminde 3 milyon 113 bin hektar tarım alanı üretimden çıkmıştır.

Birinci sınıf kıymetli tarım arazilerinin imara açılarak üretimden çıkması hem tarımsal üretim kaybı hem de geleceğimizin gıda teminatı olan alanların yok edilmesi anlamına gelmektedir.

AKP iktidarı tarım alanlarını bir rant olarak görmektedir. Bu anlayış devam ettikçe ülkemizin tarım toprakları azalacak ve 2050 yılında 105 milyon olması beklenen nüfusun gıda ihtiyacı tehlikeye girecektir.

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

MERA ALANLARIMIZIN KAÇ DÖNÜM OLDUĞU BİLİNİYOR

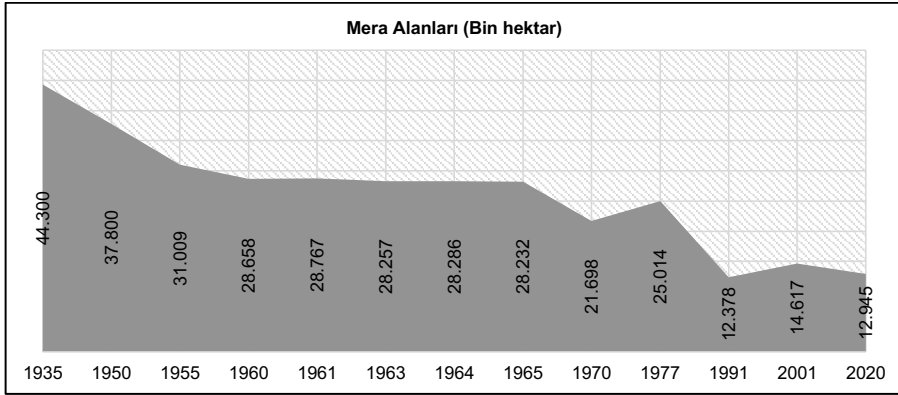
Hayvancılığımızın son yıllarda açık sistemden kapalı sisteme geçmesi sonucu besicilerimizin ağırlıklı hazır yem kullanmaları üretim maliyetlerini artırmaktadır. Hayvancılığın giderlerinden %70'ini yem maliyeti oluşturmaktadır. Mera alanlarının korunması gerekmektedir.

Hayvancılık için mera alanlarının korunması gerekirken tam tersine, 1935 yılında 44 milyon 300 bin hektar mera alanı yerleşim, yol, inşaat ve tarım alanı olarak açılması sonucu yıllar içinde azalmıştır.

2001 yılından beri TÜİK tarafından mera alanlarımız 14 milyon 617 bin hektar olarak gösterilmektedir. TÜİK verilerine göre son 21 yılda mera alanlarında hiçbir değişiklik görülmemektedir. Buna karşın Tarım ve Orman Bakanlığının açıkladığı verilere göre 2020 yılında tespit yapılan mera alanı 12 milyon 945 bin hektardır. İki veri ne kadar mera alanımızın olduğunun bilinmediğini göstermektedir.

AKP döneminde mera alanları ikinci plana itilmiştir.

2000 ila 2020 yılları arasında 12,6 milyon dekar mera alanı ıslah edilmiştir. Islah edilen mera alanları tüm mera alanlarının %9'una denk gelmektedir. Bu ıslah oranı yetersizdir. Mera alanlarının bir an önce ıslah edilerek hayvanlarımızın ucuz kaba yem ihtiyacının karşılanması gerekmektedir.

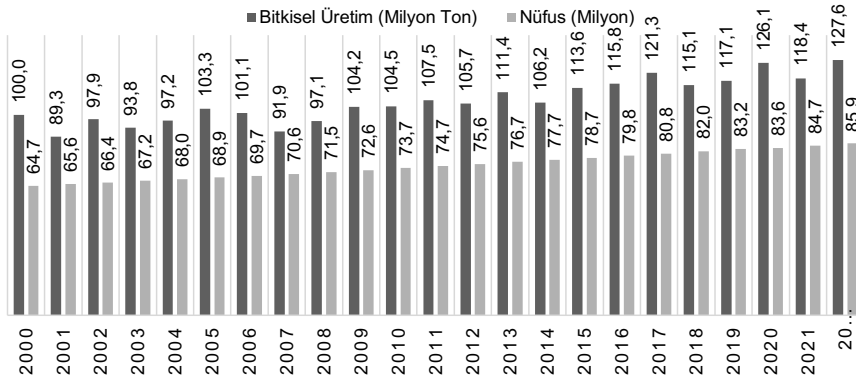
Kaynak: TÜİK, Tarım ve Orman Bakanlığı

BITKİSEL ÜRETİMDEKİ ARTIŞ YETERSİZ

AKP döneminde bitkisel üretimdeki artış nüfus artış hızının altında kalmıştır. 2000 yılında 64,7 milyon olan nüfusumuz %31'lik artışla 2021 yılında 84,7 milyona ulaşmıştır. Aynı dönemde bitkisel üretim artış hızımız ise %18 olarak gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Bitkisel Üretim II Tahminlerine göre 2022 yılında 127,6 milyon ton ve yine TÜİK tarafından yapılan nüfus projeksiyonlarına göre 2022 yılında ülke nüfusumuzun 85,9 milyon olması beklenmektedir. Tahmin hesaplarına göre yeni bir değerlendirme yapıldığından ise 2000 yılına göre bitkisel üretim %28, nüfus artışı %33 gerçekleşecektir.

Her iki durum da bitkisel üretim artışı nüfus artışının altında kalmıştır.

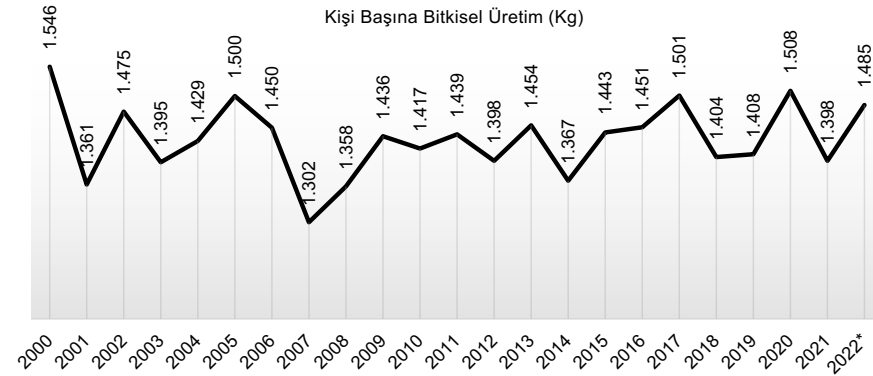

Kaynak: TÜİK, *Bitkisel Üretim II ve Nüfus Tahminleri

Kaldı ki ülkemizin son 10 yıldır sayıları 5 milyonu bulan sığınmacı ve geçmiş yıllara göre 50 milyonu bulan daha fazla turisti ağırlaması soframıza gelen gıdanın daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Kişi başına bitkisel üretim tablosuna bakıldığında 2000 yılında kişi başına 1.546 kilo üretim var iken bu oran 2022 yılında 1.485 kiloya düşmüştür.

İşte AKP'nin yarattığı tablonun gerçek özeti budur. AKP döneminde soframızdaki gıda miktarı artmamış aksine azalmıştır. Üstüne üstlük dışarıdan ithalatla karşılanmaktadır.

Hesaplama: Toplam Bitkisel Üretimin Nüfusa Oranlamasından Elde Edilmiştir. *Bitkisel Üretim II ve Nüfus Tahminleri

HAYVANSAL ÜRETİMDE DEĞİŞEN BİRŞEY YOK

AKP'nin bitkisel üretimde yarattığı dışa bağımlılık hayvansal üretimde de geçerlidir. 1980 yılında her bin kişiye düşen büyükbaş hayvan sayısı 369, küçükbaş hayvan sayısı ise 1489 idi. TÜİK verilerine göre, 1991 yılından her bin kişiye düşen büyükbaş hayvan sayısı 223, küçükbaş hayvan sayısı ise 925'dir.

Tablodan anlaşılacağı üzere büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı zamanla azalmıştır. Bu azalma 2009 yılına kadar devam etmiştir. Hayvan sayısındaki azalma AKP'nin 2010 yılından itibaren başlayan ithalat politikası ile tekrar artışa geçmiştir.

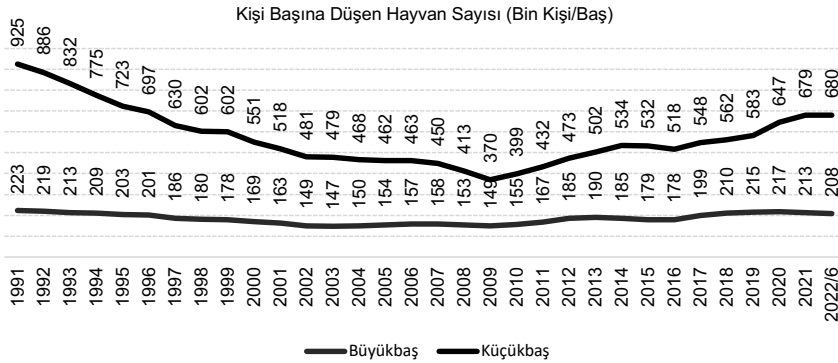
Hayvancılığımızdaki bu artış AKP döneminde yapılan 5,7 milyon büyükbaş ve 3,1 milyon küçükbaş hayvan ithalatından kaynaklanmaktadır.

Sadece canlı hayvan ithal etmeyen AKP iktidarları aynı zamanda 303 bin ton kırmızı et ithalatına imza atmıştır.

TÜİK tarafından açıklanan Haziran 2022 dönemine ait “**Hayvansal Üretim İstatistikleri**” ne göre bir önceki yılın aynı dönemine göre büyükbaş hayvan sayısı 442 bin 711 baş azalmış, küçükbaş hayvan sayısı 1 milyon 30 bin 206 baş artmıştır.

Bu durum besi ve süt hayvancılığı yapan büyükbaş hayvan işletmelerinin zarar etmesi sonucu hayvanlarını kesime gönderdiğinin net resmidir. Aynı durum her ne kadar küçükbaş hayvan sayısında artış olsa da küçükbaş hayvancılık yapan işletmeler için de geçerlidir. Yıllık ortalama 3 milyon oranında artan küçükbaş sayısı 2022 yılının ilk altı ayında %50 azalışla ancak 1,5 milyon artmıştır.

AKP ve Tek Adam Saray Keyfi Yönetimi hayvancılıkta bizi bekleyen büyük tehlikeyi görmemektedir. 2023 bütçesinde hayvancılık desteklerini %24 artmıştır. Hayvancılıkta yemin dışı bağılı olduğu bir ortamda süt ve et ürünlerinin para etmediği bir durumda destek yetersiz kalmaktadır.

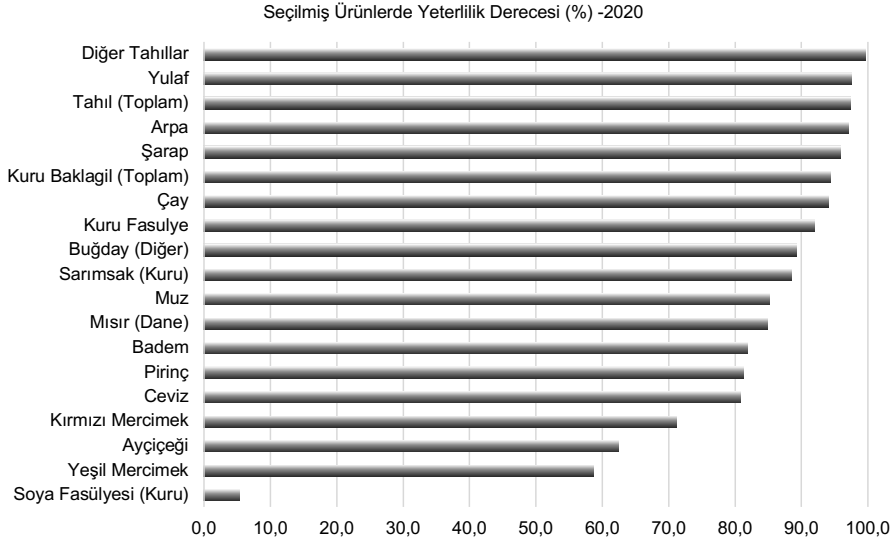

Hesaplama: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Sayısının Nüfusa Oranlamasından Elde Edilmiştir.

BITKİSEL ÜRETİMDE YETERLİLİK DERECEŚİ

Tarım alanlarının azalması ve ithalata bağımlı üretim sonucu özellikle tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde yeterlilikte ihtiyacımızı karşılayamadık. Bu durum AKP ve Tek Adam Keyfi Saray Yönetiminin başta buğday olmak üzere ayçiçeğı, pamuk, mercimek gibi birçok tarımsal ürünü ithal etmesinden kaynaklanmaktadır.

20 yıldır ülke yönetimini belirleyen AKP, tarım politikasını ithalat üzerine kurgulayıp inşa ettiğinden ve içerde planlama yapmadığından geçen süre zarfında ülkemizi, savaş halinde olan Ukrayna ve Rusya'dan ithalata bağımlı hale getirmiştir.

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde yetiştirilmesi mümkün olan birçok ürün 20 yıldır adım atılmadığı için yeterli miktarda üretilmemiştir.

2002 yılında ayçiçeğinde yeterlilik derecesi %84,8 iken 2020 yılında %62,5 oranına düşmüştür. Yine kırmızı mercimek oranı %185 iken 2020 yılında %71,2 düşmüştür. Bugün tüketicinin alamadığı kuruyemiş ürünü olan badem 2002 yılında yeterlilik derecesi %93,7 iken 2020 yılında %81,9 oranına düşmüştür.

Bu örnekleri birçok bitkisel ürünle çoğaltmak mümkündür. Görüldüğü gibi AKP döneminde bitkisel üretimde artış olmadığı gibi yeterlilik derecelerimizde düşüş olmuştur.

TARIMSAL ÜRETİM DEĞERİ

AKP döneminde çiftçinin ürünü para etmez iken üretilen tarım ürünlerinin değeri de dolar bazında geriledi. Tarımsal ürünlerinin dolar olarak değeri incelendiğinde 2011 yılından itibaren düştüğü gözlenmektedir.

AKP ile başlayan, 2010 yılında katlanarak devam eden ithalatla ülke tarımı kırım yaşadı. 2011 yılında 115 milyar dolar olan bitkisel üretim değeri %47'lik azalışla 2021 yılında 61 milyar dolara düşmüştür.

Özellikle Tek Adam Keyfi Yönetimi ile bu düşüş hızlandı. Tek adam döneminin ilk 3 yılında 80 milyar dolar civarında gezinen tarımsal üretim değeri 2021 yılında bir önceki yıla göre 17 milyar dolarlık azalışla 61 milyar dolara düşmüştür. Çiftçimiz ürettiğinin para etmesini beklerken AKP ve Saray bu bütçede çiftçi yerine faiz lobilerini tercih etmiştir.

Çiftçinin ürettiği ürünün sadece TL değerinin yükselmesi yetmemektedir, dünyada hak ettiği yeri alabilmesi için dolar karşısında yükselmesi gerekmektedir. Aksi takdirde ülkemiz ülkelere ucuz gıda sağlayan ülke konumuna düşecektir.

Yıl	Tarımsal Üretim Değeri (TL)	Dolar Kuru	Tarımsal Üretim Değeri (\$)
2000	26.724.350.688	0,62	42.847.810.592
2001	34.388.566.924	1,23	28.062.865.351
2002	52.134.949.243	1,51	34.621.849.376
2003	68.393.308.876	1,49	45.807.237.091
2004	79.649.112.231	1,42	55.998.596.217
2005	88.364.968.353	1,34	65.905.105.259
2006	96.356.614.334	1,43	67.330.136.478
2007	104.375.169.024	1,30	80.195.544.163
2008	115.348.169.443	1,29	89.216.098.772
2009	123.023.786.706	1,55	79.520.777.699
2010	165.039.291.172	1,50	109.999.500.902
2011	191.627.972.777	1,67	114.747.289.088
2012	200.815.472.758	1,79	112.031.120.070
2013	190.567.942.768	1,90	100.229.874.689
2014	204.967.741.496	2,19	93.684.199.715
2015	248.925.103.395	2,72	91.516.036.886
2016	271.269.945.231	3,02	89.787.469.551
2017	323.608.351.960	3,65	88.716.100.425
2018	384.476.441.231	4,81	79.875.450.865
2019	456.691.436.270	5,67	80.533.442.002
2020	549.853.927.623	7,01	78.449.359.636
2021	543.749.302.529	8,89	61.196.034.404

Kaynak: TÜİK, Merkez Bankası

ÇİFTÇİ SAYISI

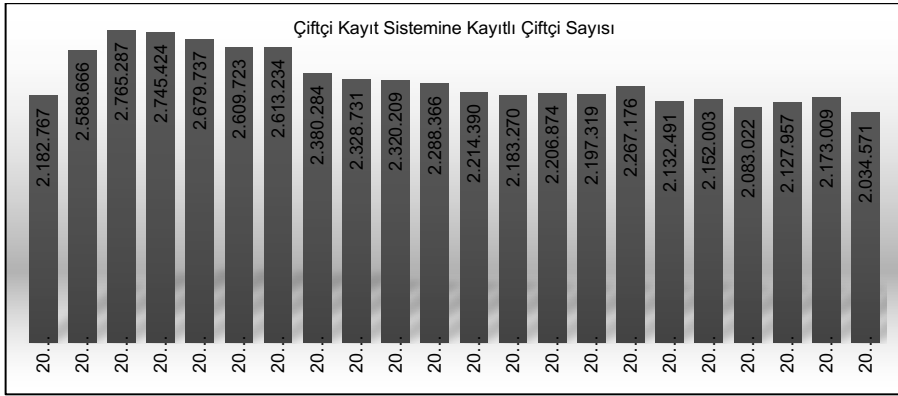
Tarım alanlarının azalması, çiftçinin para kazanamaması ve borçların ödenemeyecek seviyeye gelmesi çiftçiği tarımdan uzaklaştırmıştır.

Çiftçi Kayıt Sisteminin başladığı 2001 yılında sisteme kayıt olan çiftçi sayısı 2003 yılına kadar artarken, AKP iktidarının başladığı 2003 yılından sonra sürekli düşmeye başlamıştır.

2003 yılında ÇKS sistemine kayıtlı işletme sayısı 2 milyon 765 bin 287 iken 730 bin 716 azalarak 2021 yılında 2 milyon 34 bin 571 kişiye düşmüştür.

Her geçen yıl azalan tarım alanları, yaşlanan çiftçi sayısındaki artış önümüzdeki dönemlerde çiftçi sayısının daha da azalacağını göstermektedir. Gençlerin tarıma kazandırılması için tarım sektörünün yatırımlarla desteklenmesi gerekmektedir.

Ancak mevcut çiftçiler için bütçede istenilen bir destek yok iken gençlerin tarıma kazandırılması için ileriye dönük plan ve proje de yoktur.

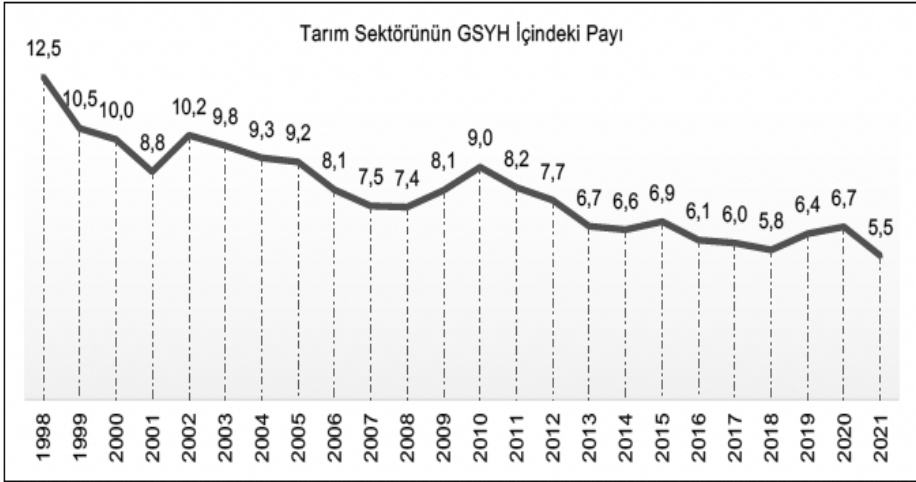

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

TARIM SEKTÖRÜNÜN GSYH İÇİNDEKİ PAYI

Tarım sektörünün milli gelirden aldığı pay her yıl azalmaktadır. 2002 yılında GSYH içindeki payı %10,2 iken %46 azalışla 2021 yılında %5,5 oranına düşmüştür.

2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında tarım sektörünün GSYH içindeki payının 2022 yılı için 5,9, 2023 yılı için 5,4 olarak ön görülmektedir. Bu oranın en az %10 seviyesine çıkartılması ülkemizin gıda bağımsızlığı açısından gerekli görülmektedir.

Kaynak: TÜİK

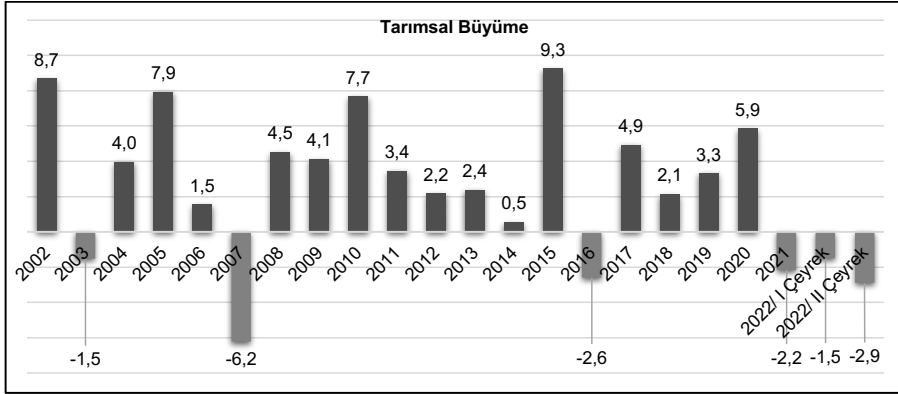
TARIMSAL BÜYÜME YETERLİ DEĞİL

Tarım sektörü AKP döneminde yeterli büyüme sağlamamıştır. 2003 ila 2021 yılları arasında tarım sektörü ortalama %2,63 oranında büyüme göstermiştir.

2021 yılının II çeyreğinde %0,6 ve III çeyreğinde %6,8 oranında küçülme sonucu 2021 yılını %2,2 oranında küçülme ile tamamlamıştır.. Bu küçülme 2022 yılının I çeyreğinde %1,5, II çeyreğinde %2,9 küçülme ile devam etmiştir. Son 5 çeyrekte tarım sektörü 4 kere küçülme yaşamıştır. Tarım sektörünün 2021 yılında küçülmesi büyüme rakamlarına 0,1 oranında daraltıcı etkide bulunmuştur.

2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında tarım sektörünün büyüme tahmini 2022 yılında 53,9, 2023 yılında ise %4,0 olarak beklenmektedir. Tahmin ve program tutmadığı takdirde 2022 yılının ilk iki çeyreğin etkisi III ve IV çeyrekte yaşanırsa ülke büyümesine olumsuz katkı yapacaktır.

Tarım sektörünün istenilen hedef seviye her yıl ortalama %5 oranında büyüme olmalıdır. Bu büyüme ile ülke tarımı ihtiyaçlarını karşılayabileceği gibi yeniden ihracatçı ülke konumuna gelebilecektir.

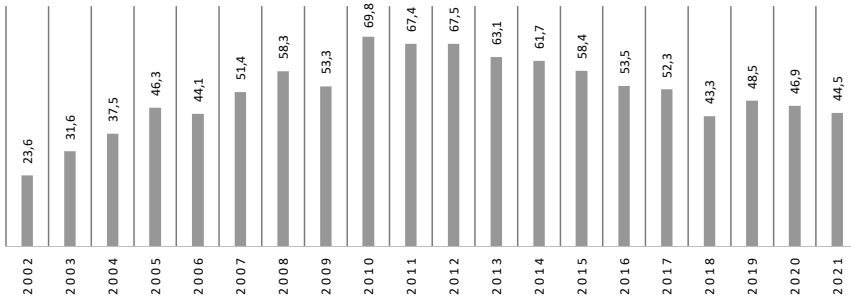
Kaynak: TÜİK

TARIMSAL HASILAMIZ PATİNAJ YAPIYOR

Gayri safi milli hâsılamızın dolar bazında düşmesi ve tarım sektörünün payının azalması sonucu tarımsal hasılamız 2020 yılında 46,9 milyar dolara, 2021 yılında da 44,5 milyar dolara düşmüştür.

Bu düşüş ülkemizi dünya tarımsal hasıla içindeki sıramızı 14'üncü, Avrupa'da ise 2'inci sıraya düşmesine neden olmuştur.

Tek Adam Keyfi Yönetimine geçtikten sonra tarımsal hasılamız 43 milyar dolar ile 49 milyar dolar arasında gezinmektedir. Tarım sektörünün bu kısır döngüden çıkması verilecek desteklerle olacaktır. 2023 bütçesinde tarım sektörünün bu sıçrayışını sağlayacak bir destek bulunmadığından 2023 yılının ilk yarısı kayıp olarak geçecektir.

Kaynak: TÜİK verilerinden hesaplanmıştır.

TARIMSAL İSTİHDAM VERİLERİ

a. Tarımsal İstihdam

Tarım, GSYH içinde yeterli payı ve büyümeyi sağlayamadığı için sektörde çalışanların sayısı zamanla azaldı. 2002 yılında sektörde çalışan 7 milyon 458 kişi ve istihdam içindeki payı %34,9 idi. 2021 yılına geldiğimizde ise çalışan sayısı 4 milyon 948 kişiye ve payı da %17,2'ye düştü. Son 20 yılda tarım sektörünün istihdam içindeki payının %51 azalması ile 2 milyon 510 bin kişi işinden oldu.

AKP döneminde tarımdan geçinen 10 milyon insanın ekmek kapısı kapandı.

Yıllara Göre Tarımsal İstihdam (Bin Kişi)			
Yıllar	Toplam İstihdam	Tarım Sektöründe Çalışan Sayısı	Tarım Sektörünün İstihdam İçindeki Payı
2000	21.581	7.769	36,0
2001	21.524	8.809	40,9
2002	21.354	7.458	34,9
2003	21.147	7.165	33,9
2004	19.632	5.713	29,1
2005	19.633	5.014	25,5
2006	19.933	4.653	23,3
2007	20.209	4.546	22,5
2008	20.604	4.621	22,4
2009	20.615	4.752	23,1
2010	21.858	5.084	23,3
2011	23.266	5.412	23,3
2012	23.937	5.301	22,1
2013	24.601	5.204	21,2
2014	25.933	5.470	21,1
2015	26.621	5.483	20,6
2016	27.205	5.305	19,5
2017	28.189	5.464	19,4
2018	28.738	5.297	18,4
2019	28.080	5.097	18,2
2020	26.695	4.737	17,7
2021	28.797	4.948	17,2

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

AKP döneminde tarım sektöründeki işsizliğin artacağı görülmektedir. TÜİK verilerine göre, 2022 yılının ilk III çeyreğinde tarım sektöründe istihdam edilenleri sayısı 4 milyon 870 milyon kişidir ve toplam istihdam içindeki payı %16,0'dır.

b. Tarım Bağ-Kur'lu ve Çalışan Sayısı

Bugün FAO verilerine göre; dünyada 570 milyon işletmenin %90'ı aile çiftçiliğinden oluşmaktadır. Bu aileler üretilen gıdanın %80'ini üretmektedir ve tarım arazilerinin %70 ila %80'ine sahiptirler. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de tarım aile çiftçiliği üzerinden yürümektedir. Ancak yaşlanan çiftçi kesimi ve gençlerin tarıma ilgisinin azalması ile üretimi kimin yapacağı sorusunu gündeme getirmektedir.

Çünkü çiftçilik yapmak isteyen kişi kendini güvende hissetmemektedir. 2008 yılında 15 gün üzerinden Tarım Bağ-Kur primi her yıl bir gün artırılarak 2023 yılında 30 güne tamamlaması ile artan yüksek prim nedeniyle sistemden çıkmaktadır.

Tarım sektöründe Bağ-Kur'lu olan çiftçi sayısı 2002 yılında 900 bin 691 kişi, 2008 yılında 1 milyon 127 bin 744 kişi, 2021 yılında ise 511 bin 923 kişi olmuştur.

Tek Adam Keyfi Yönetiminde Bağ-Kur'lu çiftçi sayısı hızla azalmaktadır. Bunun en önemli nedeni çiftçi ürettiği üründen para kazanamadığı için yüksek Bağ-Kur primlerini ödeyememektedir. 2021 yılında 1.152 lira Bağ-Kur primi %45'lik artışla 2022 yılında 1.669 liraya yükselmiştir.

	Tarım Bağ-Kur'lu Sayısı				Tarım Sektöründe Çalışan Sigortalı Sayısı			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Ocak	697.558	602.983	568.395	493.274	45.245	40.832	30.994	26.778
Şubat	684.960	586.144	561.164	497.134	44.835	40.220	30.391	26.399
Mart	672.147	585.805	556.060	496.246	44.593	40.129	30.098	26.177
Nisan	660.082	585.386	547.765	490.199	44.346	39.994	29.961	26.059
Mayıs	683.063	585.835	541.060	489.801	44.194	39.649	29.756	25.935
Haziran	687.878	586.354	541.346	490.163	44.113	37.241	29.554	25.874
Temmuz	722.309	582.468	551.610	477.717	44.006	35.348	29.394	25.787
Ağustos	653.350	577.923	536.042	475.953	43.875	34.543	29.211	25.635
Eylül	635.168	572.917	530.592		43.712	34.034	28.966	
Ekim	621.220	567.564	500.066		43.537	33.504	28.849	
Kasım	592.182	566.020	511.890		42.389	32.767	28.673	
Aralık	600.787	547.075	511.923		41.108	31.250	27.036	

Kaynak: SGK

Tarım sektörünün her alanında yaşanan daralma sektörde çalışanları işsiz bırakmış ve bu yönetimle bırakmaya devam da etmektedir.

Tarım sektöründe hizmet akdi ile çalışan sayısı 2002 yılında 149 bin 163 kişi, 2008 yılında 218 bin 94 kişi, 2021 yılında ise 27 bin 36 kişi olarak gerçekleşmiştir. SGK Ağustos 2022 verilerine göre bir önceki yılın aynı dönemine göre 3 bin 576 kişi işsiz kalmıştır.

TARIMSAL AR-GE HARCAMLARI

Sürdürülebilir bir tarım istiyorsak tarım sektörünün her alanını desteklemek zorundayız. Tüm tarımsal ekonomik veriler bize AKP'nin tarıma destek vermediği gibi teknolojide dışa bağımlılığımızı azaltacak Ar-Ge harcamalarına destek vermediğini göstermektedir.

TÜİK verilerine göre, merkezi yönetim bütçesinden Tarımsal Ar-Ge faaliyetlerine ayrılan ödenek dolar bazında her yıl erimektedir. 2008 ile 2018 yılları arasında ortalama 75 milyon

dolar ödenirken, Tek Adam Keyfi Yönetiminin 3 yılında ortalama 36 milyon dolar ödenek ayrılmıştır.

2022 yılında ise, ödenek bir önceki yıla göre %76 azaltılarak 8,9 milyon dolara düşürülmüştür.

Merkezi yönetim bütçesi içindeki payı 2008 yılında %2,82, 2009 yılında %3,58 olan Tarım Ar-Ge payı 2021 yılında %1,61, 2022 yılında %0,55 oranına düştü. Bu durum AKP'nin tarıma bakış özeti ortaya koymaktadır.

Gübre, yem, mazot, tohum ve zirai ilaç gibi girdilerde dışa bağımlı olan tarım sektörü, teknolojiye atılım yapamadığı sürece dışa bağımlılıktan ve kaynak aktarmaktan öteye gidemeyecektir. İktidarımızda tarımsal Ar-Ge yatırımlarını hızlandırarak dışa olan kaynak aktarımını önleyerek üretilen yerel ürünleri destekleyeceğiz.

Merkezi Yönetim Bütçesinden Tarımsal Ar-Ge Faaliyetleri İçin Ayrılan Ödenek

Yıllar	Tarım (TL)	Dolar Kuru	Tarım (\$)
2008	75.223.929	1,29	58.181.985
2009	140.250.690	1,55	90.655.996
2010	114.304.973	1,50	76.184.828
2011	146.518.896	1,67	87.735.866
2012	133.510.727	1,79	74.483.087
2013	127.815.898	1,90	67.225.218
2014	128.177.789	2,19	58.585.968
2015	255.355.684	2,72	93.880.207
2016	237.586.733	3,02	78.638.684
2017	272.483.016	3,65	74.700.268
2018	297.062.245	4,81	61.715.045
2019	282.241.509	5,67	49.770.761
2020	334.347.085	7,01	47.702.332
2021	326.333.562	8,89	36.727.072
2022	144.866.655	16,31	8.882.076

Kaynak: TÜİK, Merkez Bankası

TARIMSAL DESTEKLEMELER

Son yıllarda yaşanan pandemi, Ukrayna- Rusya savaşı, ekonomik krizler, küresel ısınma ve iklim değişikliği ülkelerin gıda üretiminde stoklarını artırmaya ve milli tarım politikasına yeniden dönüş yapmasını sağlamıştır. Bütün dünya ülkeleri gibi ülkemiz de tarım sektörünü desteklemelidir.

Ülkemizde tarımsal desteklerin düzene oturması için 2006 yılında Tarım Kanunu çıkarılmış ve bu kanunun 21. maddesi'ne göre **“Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli**

hasılanın yüzde birinden az olamaz” amir hükmü konulmuştur. Ama bu hüküm hiç uygulanmamıştır.

AKP döneminde tarıma verilen desteklerin GSMH içindeki payı her yıl biraz daha düştü. 2007 yılında %0,63 başlayan düşüş süreci 2022 yılında ise %0,29'e düştü. 2007-2023 yılları arasında çiftçimizin kanunen alması gereken destek 714 milyar 970 milyon lira iken ödenen 259 milyar 622 milyon lira olacaktır. Tarım Kanunu 21. maddeye göre çiftçimize son 16 yılda ödenmesi gereken ama ödenmeyen destek miktarı 455 milyar 348 milyon liraya ulaşmıştır.

2022 yılında çiftçimize verilecek destek miktarı 39 milyar 832 milyon lira olup 2023 yılında bu destek 54 milyar liraya çıkartılmaktadır. Cumhuriyetimizin 100 yılında çiftçimize verilmesi gereken destek miktarı 186 milyar 540 milyon liradır.

Çiftçimizin son yıllarda tarımsal girdilerde artan 3 kat artışlar yanında bu destek anlamını yitirmektedir. Çiftçimizin yarasına merhem olamamaktadır.

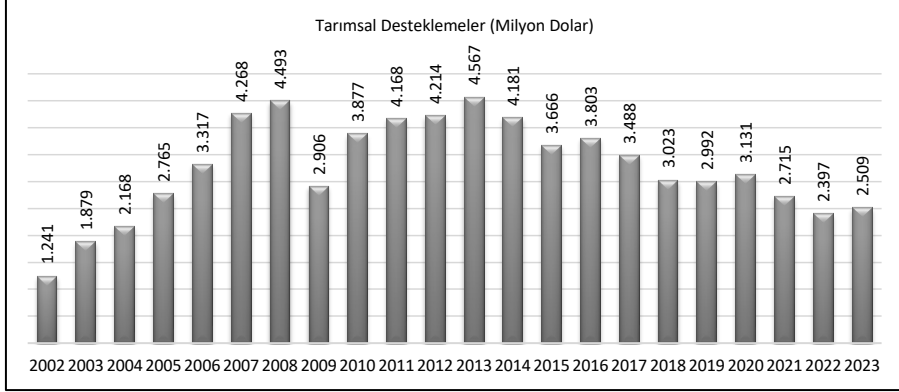
Tarım Kanuna göre bu yıl ödenmesi gereken destek miktarı 186 milyar 540 milyon liradır. Sadece çiftçimize son iki yılda ödenmeyen destek miktarı 226 milyar 998 milyon liradır.

Türkiye’de Tarımsal Desteklemeye Dair Bütçe Verileri (Milyon TL)

Yıllar	GSYH	Tarım Destekleme	GSYH içindeki Payı (%)	Verilmesi Gereken	Çiftçiye Ödenmeyen
2002	362.110	1.868	0,52	0	0
2003	472.172	2.805	0,59	0	0
2004	582.853	3.084	0,53	0	0
2005	680.276	3.707	0,54	0	0
2006	795.757	4.747	0,60	0	0
2007	887.714	5.555	0,63	8.877	3.322
2008	1.002.756	5.809	0,58	10.028	4.219
2009	1.006.372	4.495	0,45	10.064	5.569
2010	1.167.664	5.817	0,50	11.677	5.860
2011	1.404.928	6.961	0,50	14.049	7.088
2012	1.581.479	7.553	0,48	15.815	8.262
2013	1.823.427	8.684	0,48	18.234	9.550
2014	2.054.898	9.148	0,45	20.549	11.401
2015	2.350.941	9.971	0,42	23.509	13.538
2016	2.626.560	11.489	0,44	26.266	14.777
2017	3.133.704	12.722	0,41	31.337	18.615
2018	3.758.774	14.552	0,39	37.588	23.036
2019	4.317.787	16.965	0,39	43.178	26.213
2020	5.048.220	21.944	0,43	50.482	28.538
2021	7.248.789	24.125	0,33	72.488	48.363
2022*	13.429.000	39.832	0,30	134.290	94.458
2023 (P)	18.654.000	54.000	0,29	186.540	132.540
2024 (P)	23.438.000			234.380	
2025 (P)	27.440.000			274.400	

Kaynak: Kesin Hesap Kanunu, (P) Program, Not: Tarımsal Amaçlı Sermaye Transferleri ve Afet Ödemeleri dahildir.

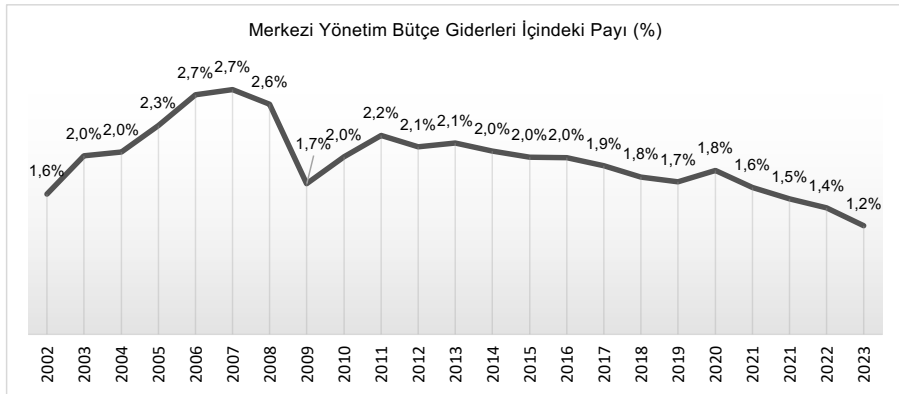
Tarımsal destekler Lira olarak yükseliş gösterse de dolar olarak azalmıştır. AKP döneminde destekler 2008 yılına kadar artış göstermiş olmasına rağmen 2008 yılında dünyada yaşanan ekonomik kriz sonrası ilk iş çiftçinin desteğinin azaltılması olmuştur.

Not: Dolar Kuru Merkez Bankası, 2022 ve 2023 dolar kuru OVP

Özellikle Tek Adam Keyfi Yönetiminde destekler erimiştir. Ortada çiftçinin desteklendiği bir durum yoktur. Bu bütçede kaynaklar çiftiye desteklemek yerine bir avuç yandaş ve faiz lobisine yönelik yapılmıştır.

Sonuç olarak rakamlar bütün gerçeği ortaya çıkarmaktadır. AKP ne dün ne bugün çiftiye desteklememiştir. Yaşanan ekonomik krizin en büyük sorumlusu AKP, kendinden önceki kriz dönemindeki yıldan bile kötü oranda bütçeden çiftiye destek ayırmıştır. AKP'nin bütçe içerisinde tarımsal desteklemelerin payı son 20 yılın en kötü oranıdır. 2002 yılında bütçe içindeki tarımsal desteklemelerin payı %1,6 iken 2023 yılında bu oran %1,2'dir. Bütçenin ve kanunun verdiği hakların hiçbirinde çiftimizin alması gereken destek yoktur.

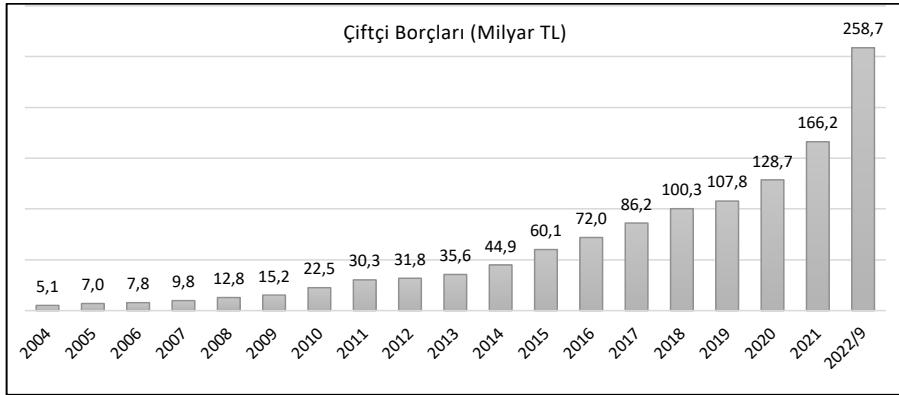

Kaynak: 2023 Bütçe Verileri

ÇİFTÇİ BORÇLARI

Tarımda desteklenmeyen çiftçinin borcu her geçen gün büyümektedir. 2002 yılında çiftçilerimizin bankalara olan borcu 2,4 milyar lira iken bu rakam BDDK Eylül 2022 verilerine göre 258,7 milyar liraya ulaştı. 2018 yılına kadar 100 milyar lira borç yapan çiftçimizin 2018 yılından sonra Tek Adam Keyfi Yönetiminde borcuna 158 milyar lira daha eklemiştir.

2002 yılında çiftçi başına borç 950 lira iken bugün borç 127 bin liraya ulaştı. Çiftçi başına borç miktarı 134 kat artmıştır.

Kaynak: BDDK

Çiftçinin artan borcunun tarımsal hasılaya oranına baktığımızda ise, çiftçi borçlarının tarımsal hasıla içindeki payı 2004 yılında %9,4 iken 2021 yılında %41,4 oranına çıkmıştır. Bugün çiftçilerimiz bankadan borçlanmaz ise üretim yapamaz hale gelecektir.

Çiftçi borçlarının önlenmesi kredi verilerek sorunların ertelenmesi yerine planlı ve kazançlı bir üretim ile sağlanabilir. AKP bütçesinde çiftçinin desteklenmesi olmadığı gibi kazancının artırılmasına yönelik bir çözüm önerisi de bulunmamaktadır.

Yıl	Çiftçi Banka Borçları (Bin TL)	Tarımsal Hasıla (Bin TL)	Çiftçi Borçlarının Tarımsal Hasılaya Oranı
2004	5.104.228	54.365.145	9,4
2005	6.959.357	62.349.598	11,2
2006	7.811.152	64.415.593	12,1
2007	9.832.218	66.197.107	14,9
2008	12.849.749	74.451.345	17,3
2009	15.246.468	81.234.274	18,8
2010	22.549.534	104.703.635	21,5
2011	30.256.390	114.838.169	26,3
2012	31.834.131	121.692.893	26,2
2013	35.564.194	121.733.979	29,2

2014	44.926.741	134.744.489	33,3
2015	60.099.015	161.471.476	37,2
2016	71.973.704	161.330.969	44,6
2017	86.196.989	189.232.800	45,6
2018	100.339.229	217.107.229	46,2
2019	107.834.038	276.325.464	39,0
2020	128.718.585	336.623.140	38,2
2021	166.222.764	401.805.954	41,4

Kaynak: BDDK, TÜİK

TARSİM ÇİFTÇİNİN GÜVENCESİ OLAMADI

2005 yılında çıkarılan Tarım Sigortaları Kanunu ile çiftçimizin bitkisel ve hayvansal üretimi koruma altına alınacaktı. Uygulamada çiftçiye sigorta yapmaya teşvik etmek için primin yarısı devlet tarafından ödenmesine rağmen yeterli ilgi görmemiştir.

2006 yılından 2021 yılına kadar geçen 16 yıllık sürede TARSİM sigortası bitkisel üretim alanlarımızın sadece %14'ünde kendini gösterebildi. Bir başka deyişle topraklarımızın %86'sında sigortasız bir şekilde üretim yapılmaktadır.

Çiftçi TARSİM'den kesintiler ve yüksek prim nedeniyle uzak durmaktadır. Başına gelen bir afette ürün değerini karşılamadığını düşündüğünden sisteme girmekten uzak durmaktadır.

Çiftçimizin ürettiği her ürüne milli servet gözüyle bakılmadığı sürece bu sistemin işlemesi mümkün değildir. Devlet olarak çiftçimizin ürünün korumak ve kollamak zorundayız.

CHP iktidarında çiftçimizin ürünü devlet güvencesi altında olacaktır.

Çiftçimizi doğal afetlere karşı koruyucu tedbirlerle destekleyecek ve buna rağmen zarar görmesi durumunda devlet olarak zararını karşılayacağız.

Yıllar	Sigortalanan Alan (Dekar)	İşlenen Tarım Alanı (Dekar)	Sigortalanan Alan Yüzdesi
2006	129.802	211.850.000	0,06%
2007	3.489.950	206.690.000	1,69%
2008	4.435.185	202.460.000	2,19%
2009	5.602.397	199.710.000	2,81%
2010	6.562.982	201.460.000	3,26%
2011	9.203.236	195.970.000	4,70%
2012	12.054.645	194.960.000	6,18%
2013	14.341.052	196.580.000	7,30%
2014	16.055.251	198.340.000	8,09%
2015	19.319.807	198.200.000	9,75%
2016	21.211.269	197.130.000	10,76%
2017	23.359.656	196.490.000	11,89%

2018	24.742.018	196.670.000	12,58%
2019	26.149.859	197.120.000	13,27%
2020	26.878.406	199.710.000	13,46%
2021	28.798.222	203.860.000	14,13%

Kaynak: Tarsim

TARIMSAL GİRDİLER

Çiftçi Tarlasına Gübre Atamıyor

Ülkemizde tarımda yılda ortalama 6,5- 7 milyon ton gübre kullanılmaktadır. Tarımsal üretimde rekolteyi etkileyen önemli unsurlardan bir tanesi çiftçimizin tarlasına doğru miktarda gübre kullanmasından geçmektedir.

2020 yılında 7,1 milyon ton gübre kullanan çiftçimiz gübre fiyatlardaki artışlar nedeniyle 2021 yılında 6,5 milyon ton gübre kullanmıştır. Çiftçilerimiz 2021 yılında stokunda olan ve aldığı az miktardaki gübreyi kullanarak yılı tamamlamıştır.

2022 yılında dünyada hammadde fiyatlarının artması içinde AKP'nin kuru frenleyememesi sonucu gübre fiyatlarında 3, 4 katı aşan fiyatlar oluşmuştur.

2022 yılında gübre fiyatlarının sabit kalacağını varsaydığımızda 2002 yılına göre;

- %21 Amonyum Sülfat%4028
- %26 CAN (Kalsiyum Amonyum Nitrat)..... %3798
- ÜRE%4972.
- DAP (Diamonyum Fosfat) %3797
- 20.20.0%3532

oranında artmıştır.

Tarım sektöründe çiftçimizin 2022 yıllık gübre maliyetinin 70 ila 80 milyar civarda olması beklenmektedir. Buna karşın 2022 bütçesinde gübre desteği 1 milyar 859 milyon lira olmuştur. 2023 yılında verilecek destek ise 4 milyar 639 milyon liradır.

Çiftçimizin gübreye ödediği paranın 2022 yılında 40'da 1'i (%2,5) karşılanırken 2023 yılında bu oran iyi ihtimalle aynı kalacaktır.

İktidarımızda çiftçimizin bitkinin ihtiyacını karşılayacak şekilde gübre atabilmesi için önce ücretsiz toprak analizi yaptırarak yurt içinde üretimi sağlanan gübrelerin kullanmasını sağlayacağız.

GÜBRE FİYATLARI (TL/TON)

Yıllar	%21 A.S.	%26 CAN	%33 A.N.	ÜRE	DAP	20.20.0
2002	178,2	193,6	212,3	260,7	389,4	279,4

2003	214,0	253,0	276,1	339,9	426,8	313,5
2004	294,8	301,4	332,2	380,6	550,0	393,8
2005	276,1	323,4	343,2	463,1	553,3	411,4
2006	282,7	327,8	380,6	511,5	608,3	438,9
2007	361,9	385,0	451,0	662,2	797,5	542,3
2008	620,4	561,0	643,5	836,0	1.839,2	1.221,0
2009	357,5	479,6	526,9	693,0	757,9	572,0
2010	381,7	482,9	584,1	694,1	1.010,9	678,7
2011	585,2	617,1	745,8	982,3	1.498,2	1.060,4
2012	641,3	761,2	880,0	1.178,1	1.465,2	1.053,8
2013	622,6	812,9	919,6	1.119,8	1.329,9	960,3
2014	620,4	878,9	980,1	1.159,4	1.567,5	1.061,5
2015	680,9	852,5	982,3	1.175,9	1.824,9	1.259,5
2016	643,7	788,9	928,1	1.034,6	1.471,4	1.062,4
2017	708,0	865,0		1.156,0	1.538,0	1.096,0
2018	1.011,1	978,0		1.664,0	2.383,1	1.587,0
2019	1.219,0	1.222,0		2.018,0	2.654,0	1.892,0
2020	1.282,0	1.435,0		2.195,0	2.647,0	1.892,0
2021	3.137,0	3.212,0		5.333,0	6.135,0	4.014,0
2022	7.356,0	7.546,0		13.223,0	15.174,0	10.147,0

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, TZOB, 2022 yılı ilk 10 ay ortalamasıdır.

Çiftçi Traktörünün Konağını Kapatacak

Çiftçinin önemli giderlerinden bir tanesi olan mazotta, fiyatlar traktörün kontak kapatmasına neden olacaktır. 2002 Kasım ayı ile 2022 Ekim döneminde mazot fiyatları %2035 oranında arttı. Son bir yılda ise artış oranı %234 olarak gerçekleşmiştir.

AKP iktidara geldiği 2002 Kasım seçimlerinden önce aynı depo 2002 Ekim döneminde 143 liraya doluyordu. Geçen süre zarfında çiftçimiz traktörünün deposunu 21 kat fazla ödeyerek doldurmaktadır.

2021 yılının Ekim ayında 115 litrelik bir traktöre sahip çiftçimiz deposunu 905 liraya doldururken geçen bir yıllık süre zarfında aynı depoyu 3 bin 20 liraya doldurmaktadır.

2002-2021 DÖNEMİ MAZOT FİYATLARI (TL/LT)

YIL	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2002	0,94	0,94	0,96	1,00	1,03	1,06	1,13	1,17	1,21	1,24	1,23	1,25
2003	1,36	1,45	1,52	1,45	1,39	1,39	1,39	1,37	1,36	1,36	1,35	1,36
2004	1,37	1,41	1,41	1,45	1,48	1,55	1,59	1,63	1,74	1,72	1,80	1,80
2005	1,75	1,78	1,87	1,94	1,88	1,96	2,00	2,02	2,10	2,10	2,03	2,02
2006	2,05	2,05	2,07	2,13	2,23	2,36	2,40	2,36	2,29	2,24	2,20	2,23

2007	2,13	2,15	2,21	2,26	2,26	2,25	2,27	2,28	2,31	2,31	2,55	2,52
2008	2,52	2,60	2,78	2,94	3,10	3,17	3,19	2,88	2,83	2,76	2,70	2,44
2009	2,36	2,29	2,30	2,37	2,37	2,46	2,38	2,54	2,55	2,60	2,69	2,68
2010	3,02	3,01	3,08	3,11	3,08	3,07	3,03	3,07	3,06	3,07	3,11	3,25
2011	3,34	3,43	3,65	3,61	3,55	3,62	3,70	3,76	3,80	3,85	3,83	3,85
2012	3,89	3,88	3,99	4,00	3,85	3,74	3,80	3,94	4,08	4,35	4,21	4,20
2013	4,23	4,30	4,28	4,16	4,15	4,25	4,36	4,39	4,54	4,46	4,46	4,53
2014	4,66	4,74	4,63	4,34	4,32	4,44	4,44	4,43	4,39	4,30	4,17	3,88
2015	3,66	3,83	3,80	3,87	4,07	4,04	3,93	3,84	3,95	3,89	3,78	3,59
2016	3,43	3,44	3,57	3,59	3,78	3,87	3,82	3,77	4,02	4,23	4,22	4,47
2017	4,69	4,70	4,58	4,62	4,51	4,41	4,48	4,60	4,67	4,82	5,06	5,10
2018	5,18	5,13	5,22	5,53	5,69	5,74	5,74	6,03	6,35	6,41	6,39	5,98
2019	6,00	6,16	6,41	6,48	6,54	6,44	6,50	6,30	6,51	6,57	6,62	6,60
2020	6,63	6,46	5,82	5,28	5,40	5,75	6,01	6,16	6,02	6,18	6,40	6,70
2021	6,72	6,73	6,65	6,53	6,83	7,32	7,33	7,37	7,38	7,87	8,67	10,68
2022	13,85	15,51	20,58	21,50	22,21	27,98	26,03	24,06	24,85	26,26		

Kaynak: 2002,2003,2004 Tarım ve Orman Bakanlığı, diğer yıllar TÜİK

Tarımda Kullanılan Mazot Miktarı

Tarım sektöründe yıllık ortalama 3 milyar litre mazot kullanılmaktadır. Çiftçimizin 2021 yılında kullandığı mazot tutarının 23 milyar lira olduğu tahmin edilmektedir. 2021 yılında verilen mazot desteği 1 milyar 595 milyon lira idi. Verilen mazot desteği mazot giderinin %7'sini karşılamıştır.

2022 yılına geldiğimizde ise artan mazot fiyatları ile çiftçimizin mazot giderinin 65 milyar lira civarında olması beklenmektedir. 2022 bütçesinde ise mazota verilen destek miktarı 3 milyar 135 milyon lira idi. Verilen destek miktarı giderin sadece %5'ini karşılamaktadır.

2016 yılının Ekim ayında dönemin başbakanı Binali Yıldırım İzmir'de Milli Tarım Projesi tanıtım toplantısında “Çiftçinin kullandığı mazotunun yarısı kendinden yarısı bizden” diyerek verdikleri desteği bir mütde olarak açıklıyordu.

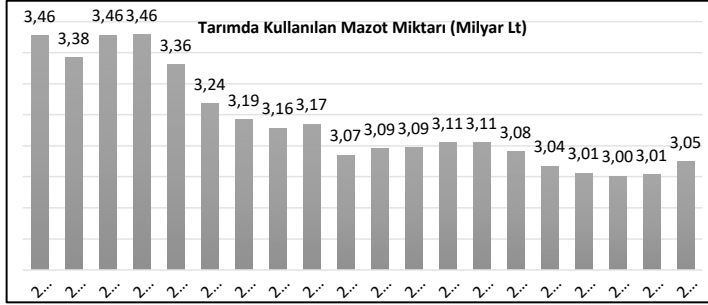
Çiftçiye verilen desteğin fazlası vergi ile geri alınmaktadır.

2022 yılında çiftçiye 3 milyar 135 milyon lira destek verilmesine karşın çiftçimizden mazotta bulunan ÖTV ve KDV vergileriyle 5,5 milyar lira geri alınmaktadır.

Ne o gün ne de bugün çiftçimize mazotta hiçbir zaman %50 depo desteği verilmemiştir. 2023 yılı bütçesinde mazot desteği 11 milyar 964 milyon lira çıkarılmasına rağmen bu destek yetersizdir. Bugün mazot fiyatları sabit kalsa çiftçimizin 2023 yılında mazota ödeyeceği para 80 milyar lirayı bulmaktadır.

CHP iktidarında çiftçimizin mazota ödediği ÖTV ve KDV'yi kaldıracağız.

Çiftçimiz indirimli mazot kullanarak ürettiğinden kar ederken, halkımız da sağlıklı gıdaya daha ucuz fiyata ulaşma imkanı bulacak.

Kaynak: CHP Tarım Masası

YEM FİYATLARI ALDI BAŞINI GİDİYOR

Hayvancılığın en önemli gideri olan yemde kesif yem hammaddesinin dışa bağımlı olmasından dolayı sürekli artan yem fiyatları karşısında süt ve besi yetiştiricileri hayvanlarını kestirmek zorunda kalmaktadır.

AKP İktidarı döneminde;

- Etlik piliç yemi %2293
- Yumurta yemi %2130
- Süt yemi %2615
- Besi yemi %2528 oranında artmıştır.

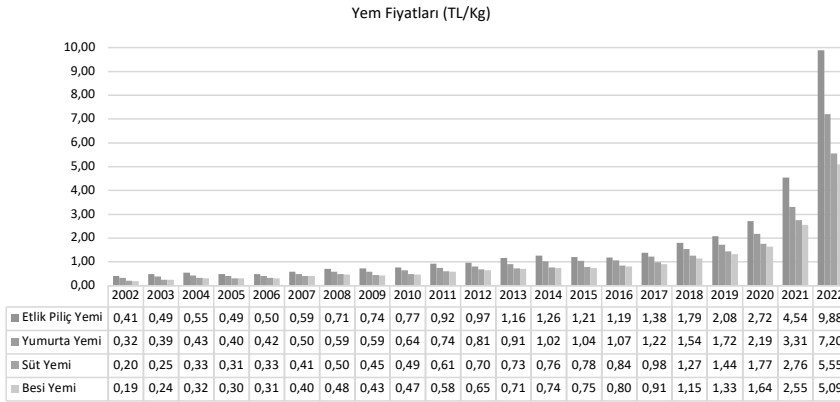
2021 yılında çiftçimizin kesif yem giderinin 90 milyar lira olduğu tahmin edilmektedir. Çiftçilerimize verilen hayvancılık desteği 7 milyar 256 milyon liradır. Kesif yem giderinin sadece %8'ini karşılamaktadır.

2022 yılında kesif yem giderinin 180 milyar lira civarında olacağı tahmin edilmektedir. 2022 yılında verilecek destek ise 9 milyar 787 milyon liradır. Kesif yem giderinin sadece %5'ini karşılamaktadır. 2023 yılında bu giderin en az 240 milyar lira olması beklenmektedir. 2023 yılında verilecek destek miktarı ise 12 milyar 105 milyon liradır. Kesif yem giderinin sadece %5'ini karşılayacaktır. 2023 yılında hammadde fiyatları ve kur artarsa bu oran daha da aşağıya inecektir.

Görüldüğü gibi hayvancılıkta hiçbir destek yeterli değildir. Bu hesaplamada sadece kesif yem kullanılmasına karşın çiftçimizin kaba yem gideri de bulunmaktadır. Ülkemizde kaba yem giderinin 2021 yılında yaklaşık 55 milyar lira olduğu tahmin edilmektedir. 2022 yılında

bu giderin en az 120 milyar olduğunu kabul ettiğimizde hayvancılıkta 2022 yılı için sadece kaba ve kesif yem giderinin 300 milyar lirayı bulmaktadır.

2022 yılında 300 milyar liralık sadece yem gideri bulunan hayvancılık sektöründe verilen 9,8 milyar liralık destek yetiştiricilerin hiçbir sorunu çözmeye yetmeyecektir. 2023 yılında verilecek 12 milyar destekle sektörün sorunları çözülmediği gibi et ve süt hayvanlarının kesime gideceği gözükmemektedir. Bu bütçede hayvancılığa yeterli kaynak ayırmayan AKP eliyle hayvancılığımız bitirilecektir.

Kaynak: TÜRKİYE MİBİR, 2022 yılı fiyatları ilk 10 ay ortalamasıdır.

Hayvancılığımızın yem giderinin çözülmesi mera alanlarının korunması, meraların ücretsiz besicilere açılması ve ıslah edilmesinden geçmektedir.

Kesif yem üretimin için gerekli hammadde tedariki yurt içinden sağlanması gerekmektedir. Bugün ülkemizde üretilen yemin hammaddesinin yarısı dışarıdan gelmektedir. İçerde yapılacak üretimle dışa bağımlılığı azaltmadığımız sürece yem fiyatlarını engelleme imkânımız yoktur. Bunun için hayvan sayımızın artış hızına göre yem üretim projeksiyonlarını yapmak gerekir. İhtiyaç belirlendikten sonra üretim planlaması ile sanayinin hammadde ihtiyacı karşılanarak dışa bağımlılıktan kurtulmak gerekmektedir.

TOHURLUK FİYATLARI

Tarlaya tohum düşmesi ile başlayan süreçte çiftçimiz tohumluk fiyatlarının altında ezilmektedir. Bir devlet kuruluşu olan Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) 2022 yılı hububat grubunda tohumluk fiyatlarını %177 ile %218 arasında artış yapmıştır.

TİGEM Sertifikalı Tohumluk Satış Fiyatları (TL/Ton)

Tohumluk Çeşitleri	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Makamalık buğday	10.500	3.500	2.500	2.100	1.560	1.380
Ekmeklik buğday	10.500	3.300	2.300	1.900	1.580	1.340
Arpa	9.000	3.250	2.000	1.700	1.380	1.220
Tritikale	9.500	3.250	2.100	1.750	1.400	1.250
Yulaf		3.300	2.100	1.750	1.400	1.250

Kaynak: TİGEM

Özel sektörde ise tohumluk fiyat artışları ise %100 ila %300 arasında değişti.

Tohumluk Fiyatları (TL/Kg)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Buğday	0,7	0,8	1,0	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	1,8	2,1	2,6	4,8
Arpa	0,5	0,6	0,8	0,6	0,7	0,9	0,9	1,1	1,2	1,3	1,3	1,5	1,7	2,0	2,4	4,4
Mısır	12,0	12,0	14,0	13,0	10,3	13,0	15,8	12,7	16,0	18,6	18,8	19,8	18,1	22,2	27,1	39,5
Çeltik	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	2,2	2,0	2,4	2,8	3,3	3,2	3,2	4,4	5,5	6,3	7,2
Nohut	1,2	1,3	3,0	2,5	3,0	5,0	5,7	5,0	5,0	5,5	5,9	10,0	11,4	8,4	9,1	15,4
Mercimek	1,2	1,3	4,0	3,2	2,9	3,5	2,7	2,1	2,7	4,6	4,8	5,7	6,2	5,7	5,7	14,8
Kuru Fasulye	3,5	3,5	4,0	3,8	3,8	4,5	5,0	5,5	9,4	10,0	9,5	15,6	16,6	16,5	20,2	33,8
Soya	1,8	2,0	2,2	2,5	2,7	3,0	2,5	2,9	3,2							16,4
Ayçiçeği (Hibrit)	15,0	15,0	17,0	26,0	24,3	22,5	30,9	31,0	30,6	39,2	39,3	38,8	57,3	72,8	89,3	147,3
Kolza	10,0	10,0	15,0	15,0	19,5	20,0	23,5	25,5	23,6	23,9	22,7	21,5	20,8	61,9	65,0	98,8
Yer Fıstığı	6,0	6,0	7,0	7,0	7,0	10,0	9,4	10,3	10,6	12,2	14,8	15,4	15,0	15,9	18,9	25,3
Pamuk	3,0	3,0	3,8	4,0	4,0	6,0	6,2	6,7	7,1	6,9	7,0	8,1	11,7	14,5	17,5	28,7
Şeker Pancarı	16,0	16,0	16,0	61,0	80,0	80,0	80,4	82,5	82,7	101,7	125,2	132,3	183,5	116,7	129,2	215,5
Patates	0,7	0,7	0,8	0,8	1,0	1,3	1,7	1,5	2,1	2,7	2,5	2,6	2,5	4,1	2,9	3,6
Yonca	8,5	8,5	11,0	10,0	7,8	10,0	17,1	17,2	18,5	19,6	20,0	22,0	26,2	28,2	32,0	38,5
Korunga	2,0	2,0	2,8	2,0	2,4	3,0	4,2	5,0	4,9	5,0	5,3	6,1	7,7	9,8	11,5	13,9
Fiğ	2,0	2,0	2,2	2,2	2,1	2,1	2,6	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,9	4,3	5,7	10,0
Yemlik Pancar	7,0	7,0	7,0	7,0	8,8		18,8	18,3	19,5	18,2	20,1	21,4	28,0	34,4	31,6	43,1
Sorgum - Sudan Otu	2,0	2,0	2,2	2,5	2,4		5,8	6,8	8,3	7,6	7,3	7,8	9,5	12,5	31,6	21,1

Kaynak: BÜGEM

TARIMSAL GİRDİ İTHALATLARI

Tarımsal üretimde kullanılan gübre, mazot, tohum, zirai ilaç ve yem hammaddelerinde ülkemiz dışa bağımlıdır. Dışarıdan fiyatların yükselmesi ve içerde kurun yükselmesi sonucu üretim maliyetleri yükselmektedir.

AKP döneminde tarımsal girdilerde ithalata azaltacak hiçbir önlem alınmadığı çiftçinin girdi destekleri de yetersiz kalmıştır.

AKP döneminde;

- 153 milyon ton yem ithalatına 69,5 milyar dolar
- 60 milyar litre mazot ithalatına 40,0 milyar dolar
- 80 milyon ton gübre ithalatına 24,7 milyar dolar
- 890 bin ton tohumluk ithalatına 3,7 milyar dolar
- 870 bin ton zirai ilaç ithalatına 6,1 milyar dolar

Ödenmiştir.

Sadece 5 ana tarımsal girdide 144 milyar dolar döviz ödendi. Bu ithalatla maliyetler organik gübre üretimin teşvik edilmesi, yenilenebilir enerji, yem hammadde üretimi, araştırma kuruluşlarımızın geliştireceği tohumluk ve ülke içinde üretilecek yerli zirai ilaç üretimi ile dışa bağımlılık azaltılabilirdi.

Ancak AKP bunun yerine tarımın her alanında olduğu gibi girdilerde ithalatı seçti. Bu ülke de gıda fiyatları pahalı ise bunun tek nedeni AKP'nin tarımda yerli ve milli duruşu olmamasındadır.

TARIMDA İTHALATA BAĞIMLILIK ARTIYOR

AKP'nin ülkemizde üretimi önlememesi sonucu hububat, baklagil, yağlı tohumlar ve endüstri bitkilerinde ülkeyi dışa bağımlı hale getirmiştir.

Üretimin yerinde sayması ve ya yetersiz olması açığı ithalatla kapatan bir ülke haline getirmiştir.

AKP döneminde 95,3 milyar dolarlık ihracata karşılık 136,9 milyar dolarlık ithalat yapılmıştır. Bu dönemde 41,3 milyar dolar açık verilmiştir. 2021 yılında 11,6 milyar dolarlık ithalata Cumhuriyet döneminin ithalat kırılımıştır.

2022 yılının ilk 9 ayında 4,7 milyar dolar ihracata karşı 11,1 milyar dolarlık ithalat yapıldı. Yılsonunda bu gidişle geçen yılın Cumhuriyet rekorunu egale edilecektir.

AKP, ülkemizi tarımda net ithalatçı ülke konumuna getirmiştir.

TARIM DIŞ TİCARETİ

YIL	İhracat Dolar	İhracat TL/YTL	İthalat Dolar	İthalat TL/YTL
2003	2.104.662.314	3.146.322.227	2.383.735.977	3.557.090.830
2004	2.525.828.357	3.611.504.746	2.527.739.212	3.607.867.961
2005	3.314.030.777	4.467.201.701	2.541.823.410	3.426.677.948
2006	3.466.630.544	4.981.805.713	2.634.344.929	3.776.622.397
2007	3.709.447.189	4.793.681.561	4.352.786.839	5.696.245.096
2008	3.923.626.441	5.224.365.037	6.151.342.922	7.912.557.216
2009	4.336.780.237	6.689.168.372	4.448.083.912	6.895.600.395
2010	4.919.249.750	7.380.685.749	6.261.328.634	9.428.268.549
2011	5.148.006.700	8.719.077.089	8.669.250.247	14.282.396.492
2012	5.167.144.879	9.304.514.130	7.246.082.694	13.069.949.017
2013	5.626.401.621	10.766.369.690	7.557.377.230	14.295.755.684
2014	6.007.500.274	13.236.342.326	8.433.992.997	18.410.535.931
2015	5.735.622.480	15.644.173.679	7.036.487.485	18.871.478.261

2016	5.372.835.725	16.438.166.140	6.925.450.985	20.756.185.694
2017	5.260.594.765	19.368.073.059	8.895.339.816	32.193.199.425
2018	5.522.502.903	26.733.361.043	9.195.136.789	41.821.654.991
2019	5.478.744.501	31.125.198.796	9.387.434.716	52.985.092.984
2020	5.828.225.906	41.189.264.676	9.541.229.509	66.250.249.731
2021	7.122.914.564	65.161.175.025	11.584.377.276	103.435.527.369
2022	4.747.231.716	74.255.516.477	11.086.630.259	174.552.720.500
TPLM	95.317.981.643	372.235.967.236	136.859.975.838	615.225.676.471

Kaynak: TÜİK, 2022 yılı verileri geçicidir. ISIC Rev3 sınıflamasına göre dış ticaret.

Her ne kadar dünya üzerinde ticaret antlaşmaları olsa da tedarik zincirleri bozulmuş olsa da ülkeler önce ülke insanının ihtiyacını karşılayacak tedbirlere yönelmiştir. Dünyada artan gıda fiyatları içerde kurun yükselmesi bizim gibi dışa bağımlı olan ülkelere gıda enflasyonu olarak dönmektedir.

Ülkemizi tarımsal ithalatta kurtaramadığımız sürece yurttaşlarımıza ucuz gıda sunmak bir hayal olacaktır.

ORMAN ALANLARIMIZ RANTA KURBAN EDİLİYOR

Ormancılıkla ilgili dünyanın ve dolayısıyla ülkemizin maruz kaldığı en büyük tehdit ormansızlaşmadır. Ormansızlaşma dünyada ve Türkiye’de hızla artmaktadır. Ormansızlaşma; orman alanlarının uzun süreli olarak başka kullanımlara dönmesini ifade etmektedir. Ormanların farklı maksatlarla kullanıma açılması ile ormanlar, orman ekosisteminden kopmakta ve sanayi, yerleşim, ulaşım, turizm vb. farklı amaçlarla kullanılan alanlar haline gelmektedir. Ormanların amacı dışında kullanılması ve yangınlar ormanlarımızı tehdit etmektedir.

ORMANSIZLAŞMA

Ormansızlaşma sadece ormanların yok olması anlamına gelmemektedir. Ormansızlaşmayla birlikte ormanların ürettiği birçok ekosistem hizmeti de ortadan kalkmaktadır. İklim değişikliğiyle birlikte şiddetini arttıran sel ve taşkın felaketleri ile heyelanlar ve mikro iklim bozukluğu ormansızlaşma arttıkça daha da sık görülmeye başlanacaktır. Tarım ve Orman Bakanlığı’nın açıkladığı bilgilerde orman alanlarımızın 23,1 milyon hektara çıktığı ifade edilmektedir. Bu verilerle Türkiye’nin orman varlığı en yüksek Avrupa ülkelerinden biri olduğu sıklıkla dile getirilmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki; FAO tanımına göre orman sayılmayan alanlar Türkiye’de orman sayılmaktadır.

Ormansızlaşmaya sebep olan en büyük etkenlerden biri orman alanlarında verilen maden ruhsatlarıdır. Orman alanlarının ormancılık dışı uygulamalara tahsisi konusu son yıllarda büyük bir hız kazanmıştır. Her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen orman alanlarının 4 katından fazlası ormanlarda maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla yapılan orman tahsisleri nedeniyle yok olmaktadır. Yalnızca 2004-2021 yılları arasında yapılan tahsis miktarı 536.578 hektardır ve tüm zamanlarda yapılan tahsislerin %68'sine karşılık gelmektedir. Bu dönemde yapılan yıllık ortalama tahsis miktarı yaklaşık 29.810 hektar iken, bu miktar son beş yılda (2017-2021) yılda ortalama 38.847 hektara ulaşmıştır.

2004-2021 Döneminde Ormancılık Dışında Verilen İzinler					
Yıl	İzinler (Ha)	Yıl	İzinler (Ha)	Yıl	İzinler (Ha)
2004	7.368	2010	13.249	2016	42.393
2005	25.802	2011	19.045	2017	56.929
2006	15.228	2012	20.679	2018	25.192
2007	21.895	2013	38.005	2019	22.373
2008	32.289	2014	40.868	2020	47.001
2009	18.666	2015	46.855	2021	42.741

Kaynak: OGM,

Türkiye’de orman alanlarının değişimi ile ilgili söylenmesi gereken en önemli konulardan biri de orman alanlarının ormancılık dışı kullanımlara tahsisidir. Özellikle Orman Yasası’nın ilgili maddelerinde sık sık değişiklik yapılarak birçok değişik amaç için orman alanlarının ormancılık dışı uygulamalara tahsisi olanaklı hale getirilmiş ve giderek artan miktarda orman alanı ormancılık dışı uygulamalara tahsis edilmeye başlanmıştır. TEMA Vakfı’nın çalışmalarına göre 24 il yaklaşık 20 bin maden ruhsatına bölünmüş durumdadır. 24 ilin ortalama ruhsatlılık oranı %63’tür. Bu oran illerin yüz ölçümlerinin yarısından fazlasının maden ruhsatlarına bölünmüş olduğunu göstermektedir. Bu tür uygulamaların başlangıcından 2021 yılına kadar toplam 790 bin hektar orman alanı madencilikten enerjiye, turizmden ulaştırmaya uzanan geniş bir yelpazedeki uygulamalara tahsis edilmiş durumdadır. Ülke toplam orman alanının % 3,4’üne karşılık gelen ve orman niteliğini fiilen yitirdiği halde hala resmi olarak orman sayılan bu alanlar orman varlığı envanterinde halen orman olarak görünmeye devam etmekte ve bu nedenle ormanların azalmadığı aksine arttığı yönünde yanıltıcı bir algı oluşturmaktadır. Bununla birlikte madencilik faaliyeti yapan şirketlerden çevre uyum bedelleri alınmadığı Sayıştay raporlarına yansımıştır.

Bir diğer önemli konu ise orman sınırları dışarısına çıkarılan orman alanlarıdır. 1973 yılında 6831 Sayılı Orman Yasası’nda yapılan değişiklikle kamuoyunda “**2B**” olarak bilinen orman alanlarının orman sınırları dışarısına çıkarılması işlemine başlanmıştır. Son verilere göre

bugüne kadar 626.000 hektar orman alanı orman sınırları dışarısına çıkarılmıştır ki, bu alan bugünkü ülke toplam orman alanının yaklaşık %2,7'sine karşılık gelmektedir. 2012 yılında yapılan bir yasal düzenleme ile de orman sınırları dışarısına çıkarılan bu alanların işgalcilerine satışı olanaklı hale gelmiştir. Orman Yasası'na 2018 yılında eklenen Ek 16'ncı madde ile orman sınırları dışarısına çıkarılma işlemi yeni bir boyut kazanmış ve bu madde ile 2018 yılına kadar üzerinde yerleşim alanı oluşmuş orman alanlarının orman sınırları dışına çıkarılması olanaklı hale getirilmiştir. 15 Nisan 2022 tarihinde yürürlüğe giren bir yasal düzenleme ile Ek 16. Madde hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılacak alanların, Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine (işgalcisine) doğrudan satışının önü açılmıştır.

6831 Sayılı Orman Kanunu popülist düzenlemelerle yapboza çevrilmiştir. 6831 Sayılı Orman Kanunu 1956 yılında yürürlüğe girmesinden bu yana 44 kez değiştirilmiştir. Yasa AKP iktidarı döneminde 29 kez değiştirilmiştir. Ayrıca yasadaki toplam 17 ek madde değiştirilmiştir. 17. Madde 7, 16. Maddesi de 2 kez değiştirilmiştir. Bu maddeler, “**devlet ormanı**” sayılan arazilerinin ormancılık dışı amaçlarla kullanmaları için gerçek ve tüzel kişilere verilen izinleri düzenlemektedir. Bu değişikliklere dayanarak yalnızca 2012-2021 döneminde tam 383 bin hektarlık orman için tam 58.548 izin verilmiştir. Bu düzenlemeler Anayasa'nın 169'uncu maddesine açıkça aykırıdır.

Ormanlarda Parçalanma	Parça Sayısı (Adet)		Değişim Yüzdesi (%)
	2008	2009	2008-2019
10 ha'dan küçük	55.484	120.789	118%
10 ha - 99 ha	33.829	30.116	-11%
100 ha - 999 ha	11.163	6.427	-42%
1000 ha'dan büyük	1.414	1.187	-16%
Toplam	101.890	158.519	56%

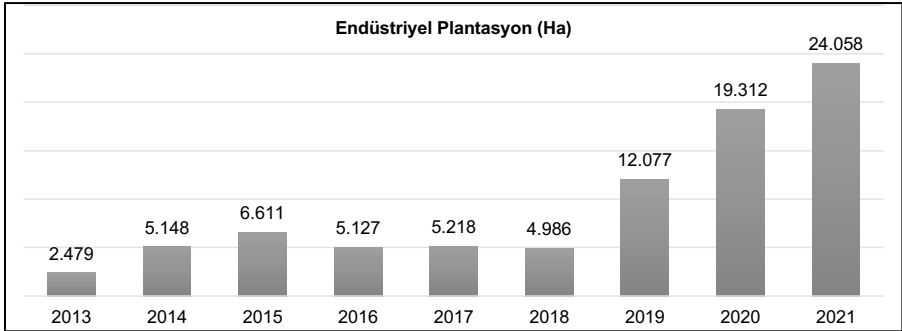
Kaynak: Türkiye Ormancılar Derneği

Yapılan düzenlemeler orman alanlarımızı parçalı hale getirmiş ve orman alanlarının bütünlüğünü tehdit eder hale gelmiştir. 2008-2019 yılları arasındaki 12 yıllık dönemde 10 hektardan küçük orman alanlarının sayısı %118 oranında artarken, 10-99 hektar büyüklüğündeki orman alanlarının sayısı %11, 100-999 hektar büyüklüğündeki orman alanlarının sayısı %42 ve 1.000 hektardan daha büyük orman alanlarının sayısı ise %16 oranında azalmıştır. Toplamda Türkiye'deki orman alanları 2008 yılında 101.890 parçadan oluşmaktayken 2019 yılında 158.519 parçaya yükselmiş; yani Türkiye'deki toplam orman parça sayısı sadece 11 yıllık çok kısa süre içinde %56 oranında artmıştır.

Ormansızlaşmayı tetikleyen bir diğer konu da odun üretimidir. Odun üretiminin son yıllarda artması AKP'nin ormanları bir tüketim malzemesi olarak gördüğünün kanıtıdır. Yalnızca 2017-2021 yılları arasındaki endüstriyel odun üretiminde yüzde 78,7 yakacak odun üretiminde yüzde 25,9 ve toplam odun üretiminde yüzde 69,5'luk bir artış yaşanmıştır. 2002 yılında 515 milyon dolarlık orman ürünü ihraç edilirken 2021 yılında 5,7 milyar dolar ihracat gerçekleşmiştir. Son 4 ayda ağaç kesimi için 1257 ayrı ihale açılmıştır. Bu ihaleler sonucunda 2,7 milyar dolar karşılığında 15 milyon 660 bin ağacın kesilmesinin önü açıldığına dair haberler basında yer almıştır.

2018- 2022 Yılları Odun Üretimi

Diğer yandan, Anayasa ve Orman Yasası devlete orman varlığını artırma görevi vermiş olmasına karşın, özel ağaçlandırma çalışmaları orman varlığını artırma amacından ziyade özel kişi ve kurumlara devlet ormanlarında arazi tahsis uygulamasına dönüşmüştür.

Kaynak: OGM

Bu alanlarda özel ağaçlandırma adıyla yapılan çalışmalarda orman ağacı türleri yerine tarımsal ürün veren ağaç türleri ve hatta otsu bitkiler kullanılarak söz konusu alanların ekolojik özellikleri bozulmakta, günümüz iklim şartları ve kuraklık göz önünde bulundurulduğunda yeniden eski haline gelmesi uzun yıllar alması beklenmektedir.

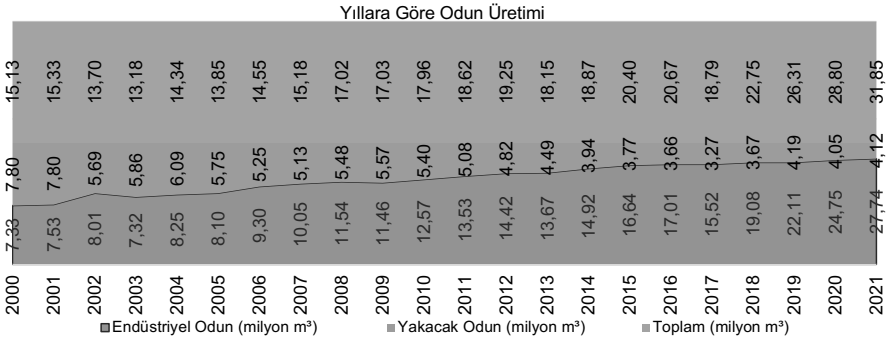
Son Dört Yıl İçinde Odun Üretimindeki Değişim

	2017 (m3)	2018 (m3)	2019 (m3)	2020 (m3)	2021 (m3)	2017 - 2021 Değişim (%)
Endüstriyel Odun	15.521.622	19.080.137	22.113.248	24.751.066	27.735.268	79%
Yakacak Odun	3.269.735	3.667.841	4.192.349	4.047.510	4.115.526	26%
Toplam Üretim	18.791.357	22.747.978	26.305.596	28.798.576	31.850.794	69%

ORMAN YANGINLARI

Türkiye’de 2021 yılında büyük çaplı orman yangınları meydana gelmiş tüm habitat bundan olumsuz etkilenmiştir. Mega yangınlar olarak adlandırılan yangınlara şahit olduğumuz 2021 yılı içinde toplam 2.793 yangında 139.503 hektar orman ekosistemimiz yanarak kül olmuştur. Bu miktar yıl içindeki toplam yanan alan miktarı itibarıyla son 70 yılın en yüksek rakamıdır.

Yerleşim yerlerinin de dahil olduğu birçok alanın etkilendiği 2021 yılında meydana gelen yangınlarda iktidarın koordinasyon eksikliği dikkati çekmiştir. Bu konuda Sayıştay raporlarında OGM ile Yerel Yönetimlerin işbirliği içinde olması gerektiğini ve buna yönelik

eylem planı hazırlanması gerektiği uyarısı yapılmıştır. Ancak iktidar bu konuda eylem planı yapılmasına yönelik çalışmalar yapmamıştır.

Orman yangınları içinde sebebi bilinmeyen yangınların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Nedeni bilinmeyen yangınlarla yanan alan miktarı son 10 yılda 84 bin hektarı bulmuştur. Yani neredeyse orman yangınlarının yarısının nedeni bilinmemekte ve yanan alanların beşte ikisinin neden yandığı tespit edilememektedir.

Orman yangınları, 1988-2021										
Yıl	Yanan alan miktarı Hektar	Yangın Sayısı (Adet)	Yangın çıkış nedeni							
			Kasıt		İhmal-Kaza		Doğal		Sebebi Bilinmeyen	
			Adet	Hektar	Adet	Hektar	Adet	Hektar	Adet	Hektar
2011	3.612	1.954	153	283	1.067	2.368	130	39	604	922

2012	10.454	2.450	197	1.615	936	5.780	373	334	944	2.725
2013	11.456	3.755	260	1.478	1.419	4.051	258	138	1.818	5.789
2014	3.117	2.149	127	85	801	1.682	328	77	893	1.273
2015	3.219	2.150	138	167	794	1.198	257	95	961	1.759
2016	9.156	3.188	157	240	990	5.222	310	170	1.731	3.524
2017	11.993	2.411	151	619	721	7.146	259	84	1.280	4.144
2018	5.644	2.167	92	148	693	2.216	413	141	969	3.139
2019	11.332	2.688	124	686	883	6.529	372	373	1.309	3.744
2020	20.971	3.399	72	718	1.156	8.285	312	197	1.859	11.771
2021	139.503	2.793	110	46.147	1.001	46.879	353	208	1.329	46.269

Kaynak: OGM

Orman Genel Müdürlüğü 2021 yılı Faaliyet Raporu'na göre OGM özel ve döner sermaye bütçesinden o yıl için işçi ücretleri de dahil orman yangınlarına ayrılan bütçe 1.807.941 TL iken, yangınların felakete dönüşmesi nedeniyle yapılan harcamalar 8.190.302 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu gerçekleşmenin 5.682.618 TL'lik kısmı OGM Döner Sermaye Bütçesi'nden karşılanmıştır. Bu rakamlar orman yangınlarına karşı mücadelenin oldukça maliyetli bir iş olduğunu göstermektedir. Bu yıl için de bütçe için kaynak olarak yaklaşık 2,5 milyar TL ayrılmıştır. Bu rakam 2021 yılında harcanan ödenekten azdır. Bu nedenle yangınların felakete dönüşmesini önlemek, yangın öncesi yangınla mücadeleye ayrılan payı artırmak hem yanacak alanların artmasını hem de büyük yangınlara dönüşen yangınları söndürmek için harcanan para miktarının bütçenin kat kat fazlasına çıkmasını önleyecektir.

2021 yılında meydana gelen yangınlarda kullanılmayan THK'ya ait yangın söndürme uçaklarından 2022 yılında 4'ü 4 milyon dolar bedelle kullanılabilir hale getirildiği açıklanmıştır. 140 bin hektar gibi rekor seviyede orman alanının yanmasından sonra 2021 yükselen tepkilerle OGM özel bütçesine 400 milyon TL, döner sermaye bütçesine de 2 milyar TL uçak ve helikopter alımı için bütçe eklenmiştir. Bu bütçe ile 3 adet uçak ve 39 helikopter alımı yapılmıştır. Dolayısıyla 2021'de yangınlarda kullanılamaz denilen THK'ya ait uçaklar OGM'nin yaptığı alımlara göre çok daha uygun bir bedelle kullanılabilir hale geldiği görülmektedir.

Faaliyetler	2021 Bütçe	2021 Harcama	2022 Bütçe	2023 Tahmin
Orman Yangınlarıyla Mücadele	6.837.231.000	8.190.301.534	5.407.843.000	5.624.501.000
Bütçe İçi	1.154.613.000	2.507.683.534	2.363.971.000	2.423.501.000
Bütçe Dışı	5.682.618.000	5.682.618.000	3.043.872.000	3.201.000.000

Kaynak: OGM 2022 Yılı Performans Raporu

Program Sınıflandırması	Bütçe İçi		
	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme

	1.154.613.000	2.651.478.000	2.507.683.534
Bütçe Dışı			
Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	
653.328.000	5.682.618.000	5.682.618.000	
Toplam			
Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	
18.079.410.000	8.334.096.000	8.190.301.534	

Kaynak: OGM 2021 Yılı Faaliyet Raporu

OGM PERSONEL SAYISI YETERSİZ

Orman Genel Müdürlüğü'nün personel sayıları da yetersizdir. 2020 yılından itibaren yapılan alımlar sözleşmeli ve geçici işçi olarak yapılmaya başlanmış ve orman mühendisi ve orman muhafaza memuru ve işçi alımı yapılmıştır. Yapılan alımlara rağmen personel sayısı 2016'daki 39.028 sayısından azdır. İktidar orman alanının arttığını iddia ederken OGM'nin personel sayısı da bu süreçte azalma eğilimi göstermiştir. İktidarın orman alanlarını genişletme iddiası bu bakımdan da temelsizdir. Üstelik iktidarın mevcut orman alanlarını korumak için de yeterli çabayı sarf etmediğini göstermektedir.

Yangına müdahale sırasında birçok OGM personelinin gerekli ekipmana erişemediği görülmüştür. Personel sayısı yetersiz olduğu gibi özellikle sözleşmeli personeller yeterli eğitim ve ekipmandan da mahrumdur. Bu durumda yangına müdahaleler gecikmekte ve yangın söndürme personellerimizin de hayati tehlikeleri ortaya çıkmaktadır.

YIL	MEMUR	SÖZLEŞMELİ	SÜREKLİ İŞÇİ	GEÇİCİ İŞÇİ	GEÇİCİ PERSONEL	TOPLAM
2016	17.843	165	11.954	8.325	741	39.028
2017	17.116	156	10.959	8.158	709	37.098
2018	16.494	816	10.667	8.129		36.106
2019	15.908	786	9.385	7.975		34.054
2020	15.334	5.564	90.589	8.197		38.184
2021	14.870	5.549	8.721	8.147		37.287
2022	14.611	5.524	8.396	10.086		38.617

Kaynak: OGM 2021 ve 2022 Yılı Performans Raporu

AKP ÖNCESİ AĞAÇLANDIRMA AKP DÖNEMİNE GÖRE 2 KAT FAZLA

AKP iktidarı ağaçlandırma konusunda da sınıfta kalmıştır. AKP anayasal bir görev olan ağaç varlığının artırılmasını siyasi bir şov malzemesi haline getirmiştir. Türkiye'de ağaçlandırmaların başlangıcı 1946 yılına kadar uzanmaktadır. 1946 yılından günümüze kadar yaklaşık 2.500.000 hektar ağaçlandırma yapılmış olmasına rağmen ağaçlandırma yoluyla oluşmuş orman alanı yalnızca 717.000 hektardır. AKP iktidarı dönemi boyunca

(2003 – 2021) yapılan toplam ağaçlandırma miktarı 609 bin hektardır. AKP öncesindeki 19 yılda (1984 – 2002) yapılan ağaçlandırma miktarı ise 1 milyon 115 bin hektardır.

Bununla birlikte 11 Kasım 2019'dan beri her yıl gerçekleştirilen “Milli Ağaçlandırma Günü” adındaki etkinlikle milyonlarca fidanın dikildiği ifade edilmektedir. Ormanların korunması ve ağaçlandırma faaliyetinde bulunmak devletin görevlerinden biridir. Bu noktada yapılan bu etkinlikle ağaçlandırma için gerekli olan finansman kaynağını yurttaşların üstlenmesine neden olmaktadır. Ayrıca bu fidan dikimlerinin popülist bir şekilde yapılıyor olması ekoloji biliminden uzak şekilde AKP iktidarının olaya yaklaştığını göstermektedir. Orman ekosistemi ile ağaçlık alan arasında herhangi bir fark görmeyen AKP iktidarının orman varlığını büyüttüğü iddiası da bu sebeple gerçeklikten uzaktır. Türkiye Ormancılar Derneği'nin “Orman Varlığımız ve Ormancılık Üretim Faaliyetleri” isimli yayınında Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ağaçlandırmaların yüzde 73'ünün rehabilitasyon amaçlı yapıldığı ifade edilmiştir. Bozuk orman alanlarında yapılan rehabilitasyon dikimlerinin ağaçlandırma olarak ifade edilmesi AKP'nin diğer konularda olduğu gibi ormancılık konusunda da algı yönetmeye çalıştığının göstergesidir.

AKP döneminin özellikle son 3 yılında ağaçlandırma faaliyetleri neredeyse sona ermiştir. Endüstriyel ağaçlandırma çıkartıldığında son 3 yılda ağaçlandırma faaliyetleri her geçen yıl daha da azalmaktadır. 1984'ten beri en az ağaçlandırmanın yapıldığı yıllar son 3 yıldan oluşmaktadır.

Yapılacak ormancılık faaliyetleri bilimsel gerçeklere uygun, kapsamlı ve kalıcı politikalarla yönetilmelidir. Orman alanlarının rakamsal olarak arttığını iddia etmesine rağmen orman varlığını tahrip eden, ekosistemi ve orman alanlarını parçalayan politikalardan bir an evvel vazgeçilmelidir. Endüstriyel ağaçlandırma denilerek mevcut ormanların tıraşlanmasına son verilmelidir. Rant odaklı doğaya ve bilime uymayan projelerden ve kentleşme politikasında vazgeçilmelidir. Ormanların parçalanmasına müsaade edilmemeli, ağaçlandırma ve daha önemli ormanlaştırma çalışmaları popülist siyasi gerekçelerle yapılmamalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında bilimsel gerçeklere uygun, katılımcı ve kapsamlı ormancılık politikaları izlenecektir.

İKLİM KRİZİ SU SORUNU VE KURU TARIM

İklim krizinin devrede olduğu bu dönemde ülkenin su kaynaklarının sağlıklı bir envanterinin yapılmasını ve korunmasını zorunlu kılmaktadır.

Ülkemiz yüzölçümünün yaklaşık yüzde 40'ı yarı-kurak alanlardan oluşmaktadır. Bunun yüzde 60'ı Orta Anadolu'da, kalanı ise Güneydoğu Anadolu ile Kuzey ve Batı Geçit bölgelerinde yer almaktadır. Anadolu'da binlerce yıl önce başlayan tarım, büyük ölçüde yağışa bağımlıydı. Örneğin, Hitit topraklarında ekilen tahılın en az yüzde 80'inin kuru tarımla üretildiği kanısı yaygındır. Çevreleriyle çok uzun etkileşim geçmişine sahip Anadolu toplumları, zamanla yarı-kurak alanlara uygun tarım anlayış ve becerileri geliştirmişler, kuru tarım ile derin tarihsel, teknik ve kültürel bağlantılar kurmuşlardır. Bu birikim zamanla evrilerek günümüze kadar ulaşmıştır. Bu yöresel bilgiler, tarımsal/kırsal günlük yaşamla ilgili karar verme süreçlerinde bugün de yer yer kullanılmaktadır.

Hakiki üretici olan köylü efendimizdir” diyen Büyük Atatürk'ün önderliğinde Türkiye Cumhuriyeti çiftçilerimizin kuru tarım kültürünü bilimsel araştırmalarla bütünleştirmek ve geliştirmek amacıyla 1925 yılında Eskişehir'de Buğday Islah İstasyonu'nu ve ardından 1929 yılında Dryfarming Deneme İstasyonunu kurmuştur.

Ülkemizin kuru tarım konusundaki bilgi ve deneyim birikimi, o yıllarda dekara 60-80 kilo olan buğday verimini günümüzde 300-400 kilo düzeyine çıkartmış. Bu miktar son yıllara kadar artan nüfusun tüketim ihtiyacını karşılamıştır. Bu başarı güngörmüş Anadolu çiftçisinin birikimi ve emeği yanında, tarımsal araştırmacılar tarafından kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ve uygun yetiştirme tekniklerinin geliştirilmesi sayesinde elde edilmiştir. Araştırma enstitülerinde yapılan temel araştırmaların, çiftçi şartlarında yürütülen denemelerin, demonstrasyonların, yayım çalışmalarının, Devlet Üretim Çiftlikleri'nde yapılan tohumluk üretim faaliyetlerinin ve teknik elemanların tutkulu çabalarının unutulmaması, ne denli büyük bir mirasa sahip olduğumuzun farkında olunması gerekmektedir.

Ülke su varlığımızın yüzde 73'ü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. Buradaki etik olmayan uygulama, yüzey sulama gibi en fazla su kaybına yol açan bir yöntemin hâlâ yüzde 70 oranında uygulanmakta oluşudur. Şimdilerde “su kısıtı olan bir ülke” niteliği taşıyan Türkiye'de tarım sektörü, bu kısıtlı kaynağı en fazla kullanan sektör olmakla kalmamakta, bir de bu suyu verimsiz ve ölçüsüz biçimde tüketmekte, böylece doğal kaynaklara zarar vermektedir, örn. erozyon, tuzlulaşma. Üstelik de hâlâ, daha fazla sulama yatırımının talep edilmesi ve bu konuda vaatler verilmesi sorgulanması gereken ciddi bir etik sorundur. Öte yandan bazı havza su kaynaklarının, başka havzalara tahsis edilmesi de etik açıdan tartışmalı bir konudur. Yapılan çalışmalar 2030'da Türkiye'nin “su sıkıntısı çeken ülke” olacağını göstermektedir. **Tehlike kapıdadır.**

Toplam tarım alanımızın yüzde 60'ının ekonomik olarak sulanamayacak olmasının yıllardır bilinmesine rağmen, günümüzde “sulama olmazsa tarım yapılamaz, gıda üretilemez” kanı ve algısının yaratılması ve giderek kamuoyunda yaygınlaştırılması, çiftçilerin ve tarım ve su politikalarının yanlış yönlendirilmesine, uygulamada doğal kaynaklara geri dönülemez zararlar verilmesine yol açmıştır.

Bu bilinçsiz talep, nüfusun 85 milyona yaklaştığı, göç ve turizm ile giderek daha da artması beklenen ülkemizde, tarım dışı sektörler için de su sıkıntısı yaratacaktır. Türkiye sektörler arası su dengesini bozacak taleplerle su yönetiminin sürdürülebilir olmadığı bir noktaya doğru hızla sürüklenmektedir.

Günümüzde, ülkeler su kısıtı ve kuraklıkla başedebilmek için, iklime dirençli kuru tarım insiyatifleri ile çiftçilerin uyum kapasitelerinin geliştirilmesi yönünde çaba sarfetmektedir.

Ekonomik olarak sulanamayacak olan toplam tarım alanının % 60'ının içinde yer alan ve yıllık yağışın 400 mm'nin altında olduğu yarı-kurak alanların kendilerine özgü hassas ekosistemleri, su bütçesindeki kısıtlılık ve değişken iklim koşullarından dolayı yönetimleri hiç de kolay değildir. sulu tarım yapılamıyor diye geniş yarı-kurak alanların potansiyellerine rağmen yeterince yararlanılmadan kaderine terk edilmesi ihtimali ile karşı karşıya bulunmaktayız. Kuru tarım kavramının yeniden gündeme getirilerek toplam üretim içinde parlatılmasının tam da zamanıdır.

2023 BÜTÇESİ, TÜRK TARIMININ GİRDİĞİ KRİZİ ÇÖZMEKTEN UZAKTIR

AK Parti iktidarları ile geçen 30 yıllık süreçte; Atatürk Cumhuriyet'inin ilk 10 yılında yaptığı reformlar yapılamamış, tam aksine tarım sektörü büyük bir krize sokulurken, vatandaş 20 yirmi yılın en büyük gıda enflasyonu ile karşı karşıya kalmıştır. AKP iktidarları döneminde, Atatürk tarafından kurulan kurumlar ya satılmış, ya tasfiye edilmiş ya da çiftçi dostu olmaktan uzaklaştırılarak ithalat ofislerine dönüştürülmüştür. Ar-Ge'ye yeterince bütçe ayrılmamış, ıslah ve tohumculuğu destekleme çalışmaları yetersiz kalmıştır. İklim değişikliğine yönelik ürün deseni çalışmaları yapılmamış, sulama göletlerinde biriken suyu, tarlalara akıtacak kanallar açılmamıştır. 2023'te sona eren Tarımdaki Stratejik Plan, tam bir başarısızlık hikâyesidir.

Cumhuriyet'in kuruluş sürecinde zor koşullarda planlı tarıma geçilerek, ziraat ve köy kalkınmasını esas almıştır. Tarımdaki nüfusu arttırıp, üretim tekniklerini yenileştirmiş, tarım

çalışanlarının eğitimi ve pazar imkânlarının geliştirilmesi gibi önlemler almış, tarımsal gelişmeyi engelleyen unsurları ortadan kaldırmıştır. Ziraat Enstitülerini kurmuş, çiftçilerin zirai birlikler oluşturmalarını desteklemiş, topraksız köylüye toprak dağıtmıştır. Tarımda Ar-Ge çalışmalarına büyük pay ayırmıştır.

ÇİFTÇİYE VERGİ YÜKÜ

1925 yılında Cumhuriyet ilan edildikten sadece iki yıl sonra, devletin hiçbir geliri olmadığı halde, Aşar Vergisi'ni kaldırmıştır. Kaldırıldığı yıl, devlet bütçesinin 1/4'ünü oluşturan Aşar Vergisi'nin kaldırılması bile başlı başına büyük bir devrimdir. Cumhuriyet öncesinde toplam gelirler içinde tarımsal verginin payı yüzde 33 iken Atatürk bu payı yüzde 10'a çekmeyi başarmıştır. Böylece köylünün gelir düzeyi yükseltilmiştir.

AKP iktidarları ise çiftçinin vergi yükünü hafifletmek şöyle dursun, mazot ve gübre desteğinden stopaj vergisi alarak, çiftçiye verdiği destekten vergi kesmiştir. Çiftçilerimiz, bu haksızlığa karşı yargıya gitmiştir. Danıştay 3. Dairesi; 2021 yılında aldığı karar ile “mazot ve gübre desteğinin doğrudan gelir desteği kapsamında olduğunu, gelir vergisi kesilemeyeceğini” vurgulayarak, son noktayı koymuştur.

Yargının bu kararı ve CHP'nin konuyu ısrarla gündeme getirmesi sonucu; AKP, gübre ve mazot desteğinden stopaj vergisi kesmekten vazgeçmek zorunda kalmıştır.

Atatürk, Cumhuriyetin ilk yıllarında yurdun çeşitli bölgelerinde; Ankara, Yalova, Silifke, Dörtöy ve Tarsus'da "Numune Çiftlikleri" kurmuştur. Bizzat traktöre binerek tarım yapmış, iyi cins hayvanlar yetiştirilmesinde örnek olmuş, Türk çiftçisinin de "Baş Öğretmeni" olmuştur.

ELEKTRİKLİ TRAKTÖR AKP'NİN OYUNCAĞI OLDU

AKP ise sürekli değişen Tarım ve Orman Bakanları ile sektörde proje çöplüğü oluşturmıştır. Eski Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli döneminde büyük bir reklamla başlatılan elektrikli traktör projesi, yeni Bakan Vahit Kirişçi tarafından rafa kaldırılmıştır. Hatta Pakdemirli'nin TÜBİTAK Dergisi'nde öve öve bitiremediği “Elektrikli Traktör Projesinin” varlığını bile reddeden yeni Bakan Kirişçi, “Böyle bir proje mi vardı, benim haberim yok” demekten çekinmemiştir. Oysa Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 26 Temmuz 2019'da “Türkiye'nin ilk yerli elektrikli traktörüne” binerek,

arkasındaki pullukla tarla sürmüştür. Ancak Kirişçi ile birlikte bu proje devlet hafızasından silinerek, yok sayılmıştır.

Elektrikli traktörün Türkiye tarafından üretimi ve çiftçilerimize dağıtımı, hem tarımsal verimin artırılması hem de tarımsal girdi maliyetlerinin düşmesi açısından büyük bir ivme yaratabilirdi. Bu fırsat kaçırılmıştır.

BM Dünya Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2022 yılı Gıda ve Tarımın Durumu Raporu'nda tarımsal sanayi, otomasyon ve dijitalleşmenin önemine işaret edilmiştir. Raporda; Türkiye'nin toplam ekilebilir tarım arazisinde her 1000 hektar başına düşen traktör sayısı açısından Yunanistan'ın, İngiltere'nin, Slovenya'nın, Portekiz'in, İtalya'nın, Avusturya'nın, Fransa'nın, Almanya'nın, Hollanda'nın, İsviçre'nin, Belçika'nın, İrlanda'nın, Polonya'nın, Lübnan'ın, Estonya'nın, İsveç'in ve Norveç'in çok gerisinde olduğu ortaya konulmuştur.

Oysa AB ülkeleri tarımda hızla dijitalleşmeye ve otomasyona gitmektedir. Yemleme sistemleri, süt makineleri, verimi attırmak için akıllı biçerdöver ağırları ve platformlarının oluşumu, bunlar üzerinden hasat miktarının daha hızlı ve etkin şekilde hesaplanması, sulama sistemlerinin otomasyonu ile yeni bir sürece girilmiştir. Traktörlerden yapay zekâya birçok teknolojiyi içeren tarımsal otomasyon, gıda üretimini daha verimli ve çevre dostu yapacak unsurları içermektedir.

Türkiye'de de tarımda dijital okuryazarlığın artırılması, kadın çiftçilerimizin traktörü en etkin şekilde kullanmasının sağlanması, traktör sayısının artırılması ve elektrikli traktöre geçilmesi yönünde adımlar atılması gerekirken, bu konuda çalışma yapılmamaktadır. Toprağın verimli kullanımı ve iklim değişikliğine adaptasyon ve ürün deseni geliştirilmesi için Ar-Ge çalışmaları yetersiz kalmaktadır.

Şeker Fabrikaları neden özelleştirildi?

Atatürk tarafından kurulan şeker fabrikaları ile o dönem bölgenin parlayan yıldızı haline getirilen Türkiye, AKP döneminde yabancı ülkelere el açar hale gelmiştir. Şeker Fabrikaları satılmış ve ülkemiz 30 yıl sonra şeker ithal eden ülke konumuna düşmüştür.

OECD ülkeleri içinde en pahalı şekerin satıldığı ülke Türkiye'dir. Asgari ücretli bir çalışan; Hollanda'da 2.222 kilo, Almanya'da 1.341 kilo, Fransa'da 2.057 kilo, Belçika'da 3.122 kilo, Yunanistan'da 904 kilo şeker alınırken, Türkiye'de sadece 203 kilo şeker alabilmektedir. Bu tablo, ülkemiz için vahimdir, üzücüdür.

AKP iktidarları döneminde, Sümerbank, Merinos Fabrikaları kapatılmıştır. Ancak tarımsal sanayinin geliştirilmesi adına açılan tek bir üretim tesisi, fabrika yoktur.

Buğdayın ana vatanı olan Anadolu; Ukrayna ve Rusya'ya muhtaç hale getirilmiştir. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından yaşanan krizin aşılması için Türkiye'nin girişiyle açılan tahıl koridoru bile başarı hikâyesi olarak sunulmuştur. Oysa Türkiye'nin, buğdayda Ukrayna'ya bağımlı hale getirilmesi büyük bir hatadır. Türk tarımının her alanda kendi kendine yeterliliğinin yok edilmesi düşündürücüdür.

Atatürk'ün Türk tarımını güçlendirmek için kurduğu çiftlik arazisine hançerlenen Cumhurbaşkanlığı Sarayı tam bir israf merkezi olmuştur. Cumhurbaşkanlığı'nın günlük harcaması, 2021 yılında 10 milyon lirayı aşmıştır.

2022 yılı hem üretici hem de tüketici için çok zor geçmiştir. Tarım ürünleri üretici fiyatları (Tarım-ÜFE) Ekim 2022'de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 163,3 oranında artmıştır. Ürün grupları bazında bakıldığında son bir yılda turuncgillerin fiyatı yüzde 361,5, çeltik fiyatı yüzde 230,5, sebze fiyatları yüzde 196,5, lifli bitkilerin fiyatı yüzde 188,8, yağlı meyvelerin fiyatı yüzde 177,9, tahıl, baklagil ve yağlı tohumların fiyatları yüzde 171,8 oranında artış göstermiştir. Ekim ayı fiyatları, gıda enflasyonunun üç haneli rakamlara ulaşacağını ortaya koymaktadır.

En son açıklanan Eylül 2022 döneminde ait Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) endeksi yıllık %138,15, aylık %2,90 arttı. Bu artış verilerin açıklandığı 2015 yılından itibaren en yüksek değerdir.

Çiftçilerimizin tarımsal girdi fiyatları (Tarım-GFE) incelendiğinde ise TÜİK'e göre; Eylül 2022 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre tarımsal ilaç masrafı yüzde 111, gübre maliyeti yüzde 227, enerji maliyetleri yüzde 194, yem maliyeti yüzde 146 oranında artış göstermiştir.

Üreticinin girdi maliyeti arttıkça gıda fiyatlarının düşmesi de mümkün olmayacaktır.

O halde Türk tarımının yapısal ve bütüncül bir anlayışla ele alınarak, tüm dünyayı etkileyen gıda krizine karşı korunması gerekmektedir. Ne var ki Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bu konudaki vizyonsuzluğu, 2023 bütçesinde de kendini göstermiştir.

Çiftçinin bankalara olan borcu son 20 yılda 134 kat artmış, borç çeviremez hale gelmiştir!

Kur Korumalı Mevduatın Ekim 2022 sonunda bütçeye maliyeti 91.6 milyar lira iken, 2023 bütçesinde tarımsal destek programları için ayrılan kaynak sadece 54 milyar liradır. AKP iktidarının tercihi bellidir! Üreten kesime sırtını dönen iktidar, ranttan medet ummaktadır.

HALKIMIZ SOFRASINA GIDA ÜRÜNÜ ALAMAMAKTADIR

Süt ve et üreticisi can çekişmektedir. 1 milyona yakın gebe ineğimiz kesime gitmiş ve Süt Konseyi sütün litresini zar zor 7,5 liradan 8,5 liraya çıkarmıştır. Ama bu da sorunu çözememektedir. Bir yılda peynir fiyatları yüzde 100'ün üzerinde artmıştır. 2021 yılı Ekim ayında tereyağının kilosu 95 lira iken Ekim 2022'de 200 liraya çıkmıştır. Ekim 2022'de geçen yılın aynı dönemine göre beyaz peynirin kilosu 85 liradan 150 ila 170 liraya, sütün litresi 10 TL'den 25 ila 30 liraya fırlamıştır.

Dört kişilik bir ailenin günlük kahvaltı maliyeti 55 ila 60 liraya yükselmiştir. Ekim 2022'de 30'luk yumurtalar, 68,95 TL'den satılmaktadır. Derinleşen yoksulluk, bazı aileleri yumurtayı ikiye bölüp, çocukları arasında bölüşmeye zorlamıştır.

Türkiye'de resmi rakamlarla enflasyon yüzde 85,51 iken, Hollanda'da yüzde 14,3, Fransa'da yüzde 6,2, Almanya'da yüzde 10,4, Belçika'da yüzde 12,27, Yunanistan'da yüzde 12'dir.

Almanya'da bir asgari ücretli 8.231 adet yumurta, 1.146 kilo pirinç, 862 litre süt, 213 kilo tavuk, 1.509 kilo patates, 1.448 kilo soğan, 1.341 kilo şeker, 75 kilo et, 272 litre yağ alabilmektedir.

Komşumuz Yunanistan'da bir asgari ücretli 3395 adet yumurta, 504 kilo pirinç, 520 litre süt, 283 kilo tavuk, 840 kilo patates, 857 kilo soğan, 904 kilo şeker, 77 kilo et, 193 litre yağ alabilmektedir.

Türkiye'de ise bir asgari ücretli 2.619 adet yumurta, 161 kilo pirinç, 250 litre süt, 141 kilo tavuk, 550 kilo patates, 687 kilo soğan, 203 kilo şeker, 45 kilo et, 117 litre yağ alabilmektedir.

Alım gücü düşen Türk halkı, et, tavuk ve yumurta yiyemez hale getirilmiştir. Bugün AKP'nin kötü ekonomik ve tarım politikası **yüzünden Türkiye gıda enflasyonunda dünya 4'üncü, Avrupa ve OECD ülkeleri içinde 1'inci sıradadır.**

Gıda sektörü stratejik sektördür ve bir ülkenin bekasıdır. İyi gelecek için iyi eğitim, iyi eğitim için iyi tarım gerekir!

Gıda sorununun büyümesi, Türkiye’de ilk ve ortaöğretimde beslenme sorununu ortaya çıkarmıştır. CHP’nin öğrencilere; ücretsiz öğle yemeği verilmesine ilişkin öneri ve önergelerine Milli Eğitim Bakanlığı’ndan gelen yanıt, iktidarın soruna bakış açısını özetlemektedir.

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, BM Dünya Gıda Programı ile Mili Eğitim Bakanlığı arasında 1 Haziran 2022 tarihinde “**Ücretsiz Okul Yemeği Programı Fayda Maliyet Analizi İşbirliği Protokolü**” imzalandığını, bu kapsamda fayda-maliyet analizi yapılmasının amaçlandığını, dezavantajlı bölgelerde pilot uygulama yapılmasına yönelik çalışmaların planlandığını belirtmiştir.

Bu açıklama, AKP’nin Türkiye’de artan yoksulluğun analizini yeterince yapamadığını ortaya koymaktadır.

Vatandaşımız artık evine et, süt, yumurta, peynir alamaz hale gelirken, ulusal bir sorunu, BM ile işbirliği yaparak çözmeye çalışmak acizliktir. Her şeye kaynak bulan, itibardan tasarrufa yanaşmayan iktidar, milletin boğazından tasarruf yapmaktadır.

Tarımdaki tutarsız açıklamalar, çiftçilerimizin ve vatandaşlarımızın iktidara güvenini yok etmiştir. Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 13 Kasım 2022 tarihinde Edirne’de yapılan Tarım Sektörü Temsilcileri Toplantısı’nda; “Siz söylemeden ben söyleyeyim. Gerek büyükbaşta, gerek küçükbaşta bazı problemler olduğunu biliyorum ama ben göreve geleli sekiz ayı biraz geçti, çocuk bile dokuz ayda doğuyor biliyorsunuz. Dolayısıyla, biraz beklerseniz bunların hepsinin üstesinden geleceğiz” açıklamasını yapmıştır.

Oysa Bakan Kirişçi, Tarım ve Orman Bakanlığının 2023 yılı bütçe konuşmasında, hayvancılık politikamızı öve öve bitirememiştir. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda, 31 Ekim 2022 tarihinde yaptığı konuşmada, büyükbaş hayvan sayımızın 9,9 milyondan yüzde 81 artışla 17,9 milyona çıktığını, küçükbaş hayvan sayısının 32 milyondan yüzde 83 artışla 58,5 milyona çıkarak Avrupa’da 1’inci olduğunu ifade eden Kirişçi, 13 gün sonra yaptığı açıklamada, hayvancılıkta sıkıntı olduğunu kabul etmiştir.

Bu çelişkili ve tutarsız açıklamalar, tarıma bütüncül yaklaşımdaki sorunları gözler önüne sermektedir.

Çiftçilerimiz; kuraklık, sel, dolu gibi doğal felaketler, dövizle bağı olarak son bir yılda yüzde 100'ün üzerinde artan girdi maliyetleri sonucu büyük bir krize girmiştir. Traktörü haczedilen, ürettiği üründen kazanamaz hale gelerek, borç batağına düşen çiftçi; tarımdan kopyaya başlamıştır. Türkiye'de tarımsal üretimdeki azalış, ithalatı arttırmış, gıda fiyatlarında da yüzde 100'ü aşan zamlara neden olmuştur. Hem üreticinin hem de tüketicinin mağdur olduğu bu süreci önlemenin tek yolu; üretimi arttırmak ve çiftçiyi tarladan koparmamaktır.

Mevcut tabloda çiftçilerimizin çoğu Tarım Bağ Kur primlerini ödeyemez hale gelmiştir. 2008 yılında 1 milyon 127 bin 744 kişi Tarım Bağ-Kur'lu iken 2021 yılında bu rakam yüzde 55 oranında azalarak 511 bin 923 kişiye düşmüştür. 2020 ve 2021 yıllarında toplamda 171 bin 747 çiftçi, tarımsal Bağ-Kur ödemesini yapamamıştır.

2020 yılında 82 bin 819 çiftçi, 2021 yılında 90 bin çiftçi tarımsal gelirinin düşük olduğunu belgeleyerek muafiyet belgesi almış ve Tarım Bağ-Kur sigortalılığını sonlandırmıştır.

Bu krizi önlemek ve çiftçinin üretimde kalmasını sağlamak için ek tedbirler alınmalı ve yeni teşvik politikaları uygulanmalıdır. Çiftçilerin ödeyecekleri prim gün sayısı 15 güne indirilmelidir. Ayrıca tarımsal faaliyette bulunan çiftçilere yönelik emekli, malullük aylıkları ile ölüm sigortası için gereken prim ödeme gün sayıları 9 binden 7 bin 200 güne düşürülmelidir.

Çiftçilerimiz, tarımsal üretimde riskli koşullarda çalışmaktadır. Zirai don, kuraklık, sel gibi riskler nedeniyle psikolojik yıpranmaya maruz kalan çiftçilerimiz; fiziki açıdan da zor koşullarda bulunmaktadır. Tarım emekçileri, zirai mücadele kapsamında kimyasal maddelerle yoğun temas içinde bulunmakta ve zoonoz hastalıklara yakalanma riski altında çalışmaktadırlar. Bu nedenle ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalılara yönelik uygulanan fiili hizmet süresi zammından çiftçilerimizin de yararlanması sağlanarak, emeklilik süreçleri kolaylaştırılmalıdır.

Tarım Kanunun 21. Maddesinde, tarımsal destekleme programlarının finansmanı için bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz ifadeleri yer almaktadır. 2023 yılı için Gayrisafi Millî Hasıla'nın %1'i yaklaşık olarak 186 milyar 540 milyon liraya denk gelmektedir. Bütçede tarımsal destekleme programlarına ayrılan ödenek miktarı ise 142,9 milyar lira olarak gösterilmektedir. Yani 43,6 lira eksik dolayısıyla kanuna aykırı bir bütçe ile karşı karşıyayız.

Kaldı ki tahsis edilen 142,9 milyar liranın ancak 54 milyar liralık kısmı doğrudan çiftçiye ödenen tarımsal destekleme olup bu kalemin toplam bütçedeki oranı da maalesef her yıl giderek azalmaktadır. Öte yandan Toprak Mahsulleri Ofisinin yaptığı ithalata, Ziraat Bankasının gereksiz projelere uyguladığı faiz indirimli kredilere, ilgili Bakanlığın betona dayalı yatırımlara ve sonu gelmeyen arazi toplulaştırmalarına ayırdığı ödenek hem miktar olarak hem de oransal olarak her yıl daha fazla artmaktadır. Tarımsal destekleme programlarının içerisinde olan ama tarıma hiçbir olumlu katkısı bulunmayan bu yapı ve unsurlara ayrılan ödeneğin desteklemeler bütçesinden aktarılmasını doğru bulmuyoruz. Bu nedenle tarımsal desteklemelerin daha sarıh ve doğrudan çiftçiye temas etmesi için KİT'lere ve finansman giderlerine ayrılan ödeneğin tarımsal destekleme bütçesinden ayrı değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisinin yurtsever tarım politikasına sayılı günler kala, ülke tarımının gelişmesine ve çiftçinin desteklenmesine yeteri kadar kaynak ayırmayan AKP'nin son defa hazırladığı Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesini çiftçi dostu olarak bulmadığımızı belirtmek istiyoruz.

CHP iktidarında;

1. Tarımsal üretim planlaması yapacağız.
2. Temel tarımsal ürünlerde taban fiyatını ekim öncesi açıklamış olacağız.
3. Çiftçi doğal afetlere karşı korunacak.
4. Ziraat Odaları ile birlikte ürün maliyet tablosu çıkarılacaktır.
5. Tarımsal desteklemeler en az GSYH'nin %'1'i oranında verilecek.
6. Tarımsal üretim girdileri sübvansede edilecektir..
7. Yerli tarımsal girdilerin üretimi ayrıca desteklenecektir.
8. Çiftçinin kullandığı mazottan ÖTV alınmayacaktır
9. Elektrik ve su faturaları çiftçi ürününü sattıktan sonra tahsil edilecektir.
10. Çiftçinin elektrik ihtiyacını ücretsiz karşılamak için geliştirdiğimiz projeleri yürürlüğe koyacağız.
11. Kooperatifleşmeyi teşvik edeceğiz.
12. Çiftçilerin bankalardan ve Tarım Kredi Kooperatifinden kullandığı kredilerin faizlerini sıfırlayacağız.
13. Mevsimlik işçilerin de çok insani koşullarda çalışmalarının altyapısını hazırlayacağız.
14. Hasat zamanı gelen ürünlerde ithalat yasaklanacaktır.
15. İklim krizini de dikkate alarak su kaynaklarını koruyacağız ve kuru tarımı geliştireceğiz.
16. Ormanlarımızı ve su kaynaklarımızı asla ranta kurban etmeyeceğiz.

XXI: İSTİHDAM, ÇALIŞMA YAŞAMI, SOSYAL GÜVENLİK

Anayasamız 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliği olarak sosyal devlet ilkesini benimsemiştir. Keza, bu ilkeye paralel olarak 5'inci maddesinde de devletin temel amaç ve görevini “kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak” olarak belirlemiştir. Anayasamızın temel niteliklerinden olan sosyal hukuk devleti, herkes için, insan haysiyetine yaraşır bir hayat düzeyini gerçekleştirmekle yükümlü devlettir.

Bir diğer deyişle, sosyal haklar, ekonomik bakımdan zayıf ve güçsüz olanların ve özellikle işçilerin haklarının ve çıkarlarının korunması, geliştirilmesi ve emek ile sermaye arasındaki ilişkilerde bir güç dengesi kurulması için devletin gerçekleştirme sorumluluğunu üstlendiği ekonomik ve sosyal nitelikli ve özgürlükçü önlemlerin bütünü olarak ele alındığında; bu haklara anayasa ve yasalarında yer veren ve bunları içtenlikle yerine getirmeye çaba gösteren devlet “sosyal devlet”tir.

Sosyal devlet

Sosyal devlet ilkesinin hayata geçirilmesi kadar sosyal adaletin sağlanması da devletin yükümlülüğündedir. Toplumu oluşturan sosyal sınıflar arasındaki iktisadi dengesizliklerin giderilmesi, iktisaden zayıf durumda bulunan sosyal sınıfların, diğer sosyal sınıflara karşı korunması olarak tanımlanabilecek olan sosyal adalet; özellikle emeği ile çalışanların, yaşadıkları toplum içinde, insan haysiyetine yaraşır bir asgari hayat standardına kavuşmalarını sağlayacak şekilde yaratılan milli hasıladan pay almalarını garanti altına almaya yönelik uygulamalar bütünü olarak da tarif edilmektedir.

Özellikle Anayasamızda ekonomik ve sosyal haklar başlığı altında somutlaşan haklar ve özgürlükler özellikle yukarıda bahsedilen her iki ilkenin hayata geçirilmesinde sosyal politikaların temel aldığı haklardır. Çalışma, örgütlenme ve toplu pazarlık hakkı, ücret ve ücrette adalet sağlama, sosyal güvenlik, sağlık, eğitim ve öğrenim, çevre, konut, ailenin korunması, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar gibi alanlarda oluşturulan sosyal politikalar bir yandan bölüşüm ilişkileri açısından bağımlı sınıfları koruyucu nitelik taşıırken aynı zamanda gelir dağılımı adaletinin sağlanması ve ekonomik alanın düzenlenmesi ve istikrarının sağlanmasında etkili rol oynamaktadır.

Genel anlamda değişen ekonomik, siyasal ve toplumsal ilişkiler, teknolojik dönüşümle birlikte sosyal politikaların da değişimini, yeniden şekillendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bir yandan teknolojik dönüşümün yarattığı dönüşümün sosyal etkilerinin düzenlenmesi ihtiyacı diğer yandan sistemsel ve dönemsel krizlerin yarattığı yoksullaşma ve gelir dağılımındaki bozulmaya karşı koruyucu önlemler alma ihtiyacı sosyal politikaların önemini daha da belirgin hale getirmektedir.

Ülkemizde özellikle son 20 yıldır uygulanan neo-liberal politikaların tahripkâr doğasının sonuçları ile üretime dayalı olmayan büyüme modelinin yarattığı yoksullaşmaya karşı uygulanan sosyal politikalar ne yazık ki yeterli olmaktan uzaklaştığı gibi bu politikaların uygulama yöntem ve araçlarının kendisi bu sonuçlara katkı yapan bir faktör haline gelmiştir.

1.İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Anayasa'nın 49. Maddesi çalışma hakkını düzenlemiş ve devlete çalışanların hayat seviyesini yükseltme, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanların ve işsizlerin korunması, çalışmayı destekleme ve işsizliği önlemeye yönelik elverişli bir ekonomik ortam yaratma ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri olma yükümlülüğü getirmiştir.

Buna karşın çalışma hakkı ve çalışma yaşamı AKP'nin iktidar olduğu 2002 yılından bugüne kadar en ağır tahribatın yaşandığı bir alan haline gelmiştir. İşgücü piyasası yapısal sorunlarının giderek yoğunlaştığı, çalışma barışının çalışanlar aleyhine bozulduğu bir alan haline gelmiştir. İşgücüne katılım oranı OECD ülkeleri arasında en düşük ülkeler arasında olan Türkiye'de işsizlik oranı oldukça yüksek seviyelerdedir. İşgücü açısından cinsiyet eşitsizliği yüksek boyutlarda seyretmektedir. Kadınların işgücüne katılım oranları ne yazık ki çok düşük düzeydedir. Kendi hesabına çalışan ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışanların toplam istihdam içerisindeki payları görece yüksektir. Ücret düzeyleri ve emeğin verimliliği Avrupa Birliği ortalamasından daha düşüktür ve reel ücret düzeyleri özellikle geçtiğimiz yıldan bu yana hızlı bir düşüş içerisinde. Krizin derinleşmesiyle birlikte reel ücret düzeylerindeki erozyona karşı koruyucu önlemler de ne yazık ki alınmamaktadır. Türkiye'de eğitim ve istihdam ilişkisine bakıldığında da işgücünün eğitim düzeyinin düşük olduğu görülmektedir. Lise üstü eğitim seviyelerinde işsizlik oranları oldukça yüksektir.

İşgücü piyasası açısından tarım sektörü en sorunlu sektörlerden birisidir. Tarımda ücretli çalışanlara yönelik ayrı bir tarım iş kanunu yoktur. Mevsimlik ve kampanya çalışmaları gibi daha korumasız alanlarda ücretler düşüktür, çalışanları koruyucu politikalar oldukça zayıftır.

Özellikle inşaat sektöründe ve merdivenaltı diye tabir edilen bazı işkollarında esnek ve güvencesiz çalışma koşullarının olduğu görülmektedir ve çalışanlara yönelik koruyucu tedbirlerin zayıflığı bu sektörün en temel karakteristiklerinden biri haline gelmiştir.

İşgücü piyasasının ihtiyacı olan ara ve nitelikli elaman ihtiyacının karşılanması için politika üretimi ve kaynak tahsisinde yeterli bir gelişme kaydedilemediği gibi bu alana yönelik uluslararası fonlardan aktarılan kaynakların da amacı dışında kullanılmaya devam edildiği görülmektedir.

Son yıllarda işgücü piyasası açısından önem kazanan aktif işgücü piyasası politikalarının beklenen etkinliği ortaya koyamamaktadır. Kamusal istihdam artışının oldukça zayıf kaldığı görülen bu dönemde kamuda taşeron çalışmanın kısmen sona erdirilmesi nedeniyle konjoktürel bir istihdam artışı görülse dahi yeni istihdam artışı oldukça sınırlı kalmıştır.

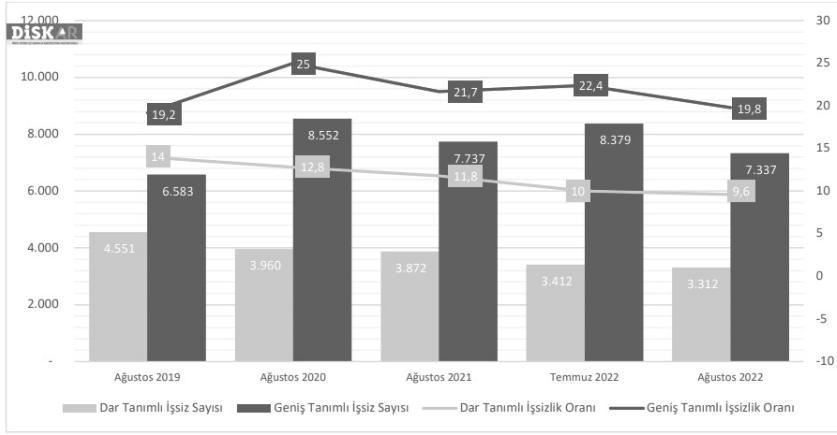
Türkiye işgücü piyasasında kamusal denetim alanı yetersiz bir görüntü sergilediği gibi yetersiz denetim faaliyetlerinin sonuçlanması hususunda da siyasi iktidarın isteksiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle kayıtdışı istihdam ve iş sağlığı ve güvenliği alanlarında oldukça ciddi sorunlar giderek artmıştır.

İşsizlik

AKP'nin iktidarda olduğu dönem yapısal olarak işsizlikle özdeşleşen bir görüntü sergilemektedir. AKP iktidarı döneminde resmi olarak işsizlik oranı yüzde 8 – 13 oranları arasında seyrederken geniş anlamda işsizlik verilerine göre bu oran yüzde 20-25 arasında seyretmektedir.

TÜİK'in Ağustos 2022 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçları 10 Ekim 2022'de yayımlanmıştır. Söz konusu araştırma sonuçlarına göre, mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 9,6; mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtlı işgücü) ise yüzde 19,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. TÜİK'e göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2022 Ağustos ayında bir önceki aya göre 100 bin kişi azalarak 3 milyon 312 bin kişi olmuştur.

**Grafik 1: Dar ve Geniş Tanımlı İşsiz Sayıları ile İşsizlik Oranları
(Ağustos 2019 -Ağustos 2022) (Bin) (Yüzde)**

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Ağustos 2022. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden yararlanarak yapılan hesaplama göre mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise Ağustos 2022’de 7 milyon 337 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. TÜİK’e göre Ağustos 2019’da yüzde 14 olan işsizlik Ağustos 2022’de yüzde 9,6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak aynı yıllarda geniş tanımlı işsizlik yüzde 14’ten yüzde 19,8’e yükselmiştir.

Türkiye’de işsizliğin yapısal bir sorun olmasının yanı sıra kadın işsizliği ile gençlerde işsizlik daha da yüksek boyutlarda seyretmektedir ve bu da işgücü piyasalarının eşitsizliğinin bir göstergesidir. Kadın ve genç işsizliği genel anlamda bir artış eğilimi göstermektedir.

TÜİK’e göre kadın işsizliği tüm işsizlik türlerinde en yüksek kategoridir. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,2 iken kadınlarda yüzde 12,5 olarak gerçekleşmiştir. Geniş tanımlı işsizlik (âtıl işgücü) erkeklerde yüzde 16,1, kadınlarda ise yüzde 26,5 olarak hesaplanmıştır. Geniş tanımlı kadın işsizliği ile geniş tanımlı erkek işsizliği arasındaki fark 10,3 puandır.

Ağustos 2022 HİA verilerine göre işsizlik türlerinin en yüksek olduğu kategori yüzde 26,5 ile geniş tanımlı kadın işsizliği oldu. İkinci yüksek işsizlik kategorisi ise genç kadınlarda gerçekleşmiştir. Ağustos 2022’de genç kadın (15-24) işsizliği 23,3’tür (Grafik 6). Bilindiği gibi salgın döneminde diğer işsizlik kategorilerine göre kadın işsizlik türleri genele göre çok daha yüksek gerçekleşmiştir ve bu eğilim devam etmektedir.

Ne yazık ki siyasi iktidar kadınların işgücüne katılımını arttırmaya yönelik etkin bir politika üretmediği gibi, aldığı siyasi kararlar ile kadınların çalışma yaşamından dışlanmasına, ayrılmasına yönelik adımlar atmaya devam etmektedir.

AKP iktidarında bu sorunun çözümü için kalıcı, yapıcı adımlar atılmamıştır. 2022 yılı bütçesi incelendiğinde de bu soruna yönelik kalıcı ve yapısal çözümlerin ne yazık ki olmadığı görülmektedir.

İŞKUR ve TÜİK verileri arasındaki tutarsızlık

İŞKUR'un kayıtlı işsiz sayıları kayıtlara, TÜİK'in işsizlik verileri ise ankete dayalı olarak hesaplanmaktadır. İki kurumun metodolojileri farklı da olsa İŞKUR tarafından aylık istatistik bültenlerinde açıklanan kayıtlı işsiz sayıları işsizliği anlamamız açısından önemli göstergedir. Olağan seyrinde İŞKUR'un kayıtlı işsiz sayılarının TÜİK'in işsiz sayılarına yansması beklenir. Ancak uzun bir süredir iki kurumun işsiz sayıları arasındaki farklar birbirinden zıt bir eğilim izlemektedir.

İŞKUR'un Ağustos 2021 ile Ağustos 2022 arasında son 1 yıllık dönemde kayıtlı işsiz sayısı 3 milyon 194 binden 3 milyon 342 bine yükselmiş, kayıtlı işsiz sayısında yaklaşık yüzde 4,7'lik bir artış gerçekleşmiştir. Son 1 yılda 148 bin kişi işsiz olduğu için İŞKUR'a başvurmuştur. Bu başvuruların 117 bini kadın, 31 bini ise erkek işsizlerden oluşmuştur. TÜİK'e göre ise son 1 yılda dar tanımlı kadın işsiz sayısı 150 bin, dar tanımlı erkek işsiz sayısı 410 bin olmak üzere toplamda işsizlik 560 bin kişi azalmıştır. (Grafik 3). Cinsiyete göre TÜİK ile İŞKUR arasındaki uçurumun artmaya devam ettiği görülmektedir. Bu sebeple İŞKUR ile TÜİK arasındaki sayılardaki bu uyumsuzluğun sorunlu olduğunu düşünüyoruz.

İşsizlik Sigortası Fonu

Türkiye, işsizlikle mücadelede işsizleri korumak için, 01.06.2000 tarihinde 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu çıkarmıştır. Bu Kanun çerçevesinde, işçi-işveren ve devletin ödeyeceği sigorta primlerinden oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan, işsiz kalan sigortalılara işsizlik ödeneği verilmesi öngörülmüştür.

Devletin prim desteği sağladığı tek sigorta kolu olan işsizlik sigortası amacına uygun kullanılmamaktadır. İşsizlik sigortasının amacı, çalışanların işsiz kalma durumunda uğradığı gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayarak kendilerinin ve aile fertlerinin zor duruma düşmelerini önlemektir. Ancak, yasa gereği fondan yapılacak olan işsizlik

ödeneğine hak kazanma koşulları oldukça ağır olup, işsizlik ödeneği miktarı ve ödeme süresi insanca bir yaşam için yetersizdir.

Mart 2002 tarihinden 31.10.2022 tarihine kadar işsizlik sigortası Fonuna 17.150.201 kişi başvurmuş, 9.534.633 kişi ödemeye hak kazanmış, bu durumda olanlara 50.145.210.905 TL. ödeme yapılmıştır.

2022 Ocak ayında, 482 bin kişi fondan işsizlik ödeneği alırken Ekim ayı itibariyle bu sayı 402 bine düşmüştür. Ayrıca; bu yıl Ocak-Ekim ayları arasında işsizlere fondan verilen ödenek miktarı toplamda 10 milyar 60 milyon TL iken, bu aylar arasında işverenlere verilen destek toplamı tamı tamına 21 milyar 683 milyon TL.'dir

Yani İşsizlik Fonundan işverenlere işsizlerin tam 2 katı para ödenmiştir. Resmi verilerde dahi 3 milyon 312 bin işsiz olduğu ülkede sadece 402 bin işsiz ödenek almıştır

Son üç yılda işsizlere 23 milyar lira işsizlik ödeneği verilirken işverenlere 58 milyar lira teşvik ve destek sağlandı. Kayıtlı işsizlerin sadece yüzde 13'ü işsizlik ödeneği alabilirken işverenlere 58 milyar lira teşvik verilmesi işçinin parasının sermayeye transferi değil midir?

Siyasi iktidar işsizlik sigortası fonunu amacı dışında kullanılmayı bir politik tercih olarak görmektedir. Özellikle fon ihtiyacı olan her alan için işsizlik sigortasının kullanılması sigortanın amacı olan işsizlik maaşının ikincil planda kalmasına neden olmuştur. Bununla birlikte işsizliği önleme amaçlı yapılan istihdam politikalarının işveren teşvikleri üzerine kurulmaması gerekir. İşsizlik sigortasına başvuru fazla işsizlik sigortasından faydalanma oranları düşüktür. İşsizlik sigortasından faydalanmak için başvuran her 10 işsizden yalnızca 3'ü işsizlik sigortasından faydalanabilmektedir. Başvuru koşullarının sınırlılığı işsizlik sigortasının amacı dışında kullanılması bu oranı sınırlamaktadır.

İşsizlik Sigortası kaynaklarının kanunda yazılı amaçlar doğrultusunda kullanılması gerekmektedir.

Emekçinin enflasyonu üç haneli!

Aralık 2002'de yüzde 29,7'lik bir enflasyon devralan AKP 20 yılda enflasyonu resmi rakamlarla 54 puan artırdı ve yüzde 83,45'e yükseltmiştir.

Ekim 2022'de DİSK-AR tarafından, TÜİK'in ham verilerinden yararlanarak emeklilerin, dar gelirliilerin, düşük gelirliilerin hissettiği enflasyonu yeniden hesaplıyoruz. Yaptığımız hesaplamaya göre gıda enflasyonu ortalama yüzde 93,1 olarak gerçekleşirken emeklilerin

gıda enflasyonu yüzde 118,5, en yoksul ikinci yüzde 20'lik gelir grubunun gıda enflasyonu yüzde 119,9, en yoksul yüzde 20'lik gelir grubunun enflasyonu yüzde 137,3 olarak gerçekleşti.

Dördüncü yüzde 20'lik gelir grubunun gıda enflasyonu yüzde 89,4 olurken, en yüksek gelir grubunun gıda enflasyonu ise yüzde 66,4 oldu. Böylece en yoksul gelir grubu yüzde 133,2 oranında gıda enflasyonu hissederken, en yüksek gelir grubu ise yüzde 66,4 oranında gıda enflasyonu hissetmiş oldu. Bu durum enflasyonun gelir gruplarına göre önemli ölçüde farklı hissedildiğini ortaya koymaktadır.

Asgari Ücret

Ülkemizde asgari ücretin, işçinin ve ailesinin insanca yaşamına ve geçimine yeterli olmayacak düzeyde ve açlık sınırının altında kalması, enflasyon ile günden güne erimesi iş ve çalışma yaşamının önde gelen sorunlarındandır.

Anayasa'nın 55'inci maddesine göre; "Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır. Asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ve ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur."

Asgari ücret yönetmeliğince asgari ücretin belirlenmesinde; ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumu ile fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel durumu, geçim şartlarının göz önünde bulundurulacağı ifade edilmektedir.

Buna rağmen ülkemizde asgari ücret, ne ekonomik ve sosyal koşulları yansıtmaktadır ne de adalet unsuru içermektedir.

Ülkemizdeki asgari ücretin tespit edilmesinde, önemli yanlışlıkların yapıldığı açıktır.

Çalışanı tek kişi olarak değerlendiren bir yaklaşım ve hesaplama yöntemi ile insan onuruna yakışır bir hayat sürdürmek mümkün değildir.

Ülkemizde asgari ücretin tespitinde mevcut durum, uluslararası ve ulusal hiçbir mevzuata uygun değildir.

Uluslararası standartlara uymayan, ülkedeki ekonomik durum ile örtüşmeyen, yaşam maliyetlerindeki keskin artışları karşılamayan, tek bir çalışanın, asgari sınırını bile karşılamayan, ülkedeki ücret düzeyleri arasındaki farkın daha da artmasına neden olan,

dolayısıyla toplumsal barış ve huzuru tehdit edecek düzeye gelen asgari ücret belirleme kriterlerinin değişmesi gerektiği mutlaklır.

Asgari ücret, Türkiye’deki en büyük toplu sözleşmedir.

Asgari ücretin altında, asgari ücret ve asgari ücretin çok az üstünde ücret alanların sayısının yaklaşık 10 milyon olduğunu düşündüğümüz de sorunun büyüklüğü çok daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Asgari ücret, Türkiye’deki en büyük toplu sözleşmedir.

Asgari ücret son yıllardaki kadar hiç ilgi odağı olmamıştır. Bunun nedeni asgari ücretle çalışanların sayısının son yıllarda hızla artması ve Türkiye’nin giderek bir asgari ücretliler ülkesi haline gelmesidir.

Türkiye bir asgari ücret tuzağına çekilmiş ve asgari ücret ortalama ücret olmuştur. Asıl tartışılması gereken budur.

2002-2022 arasında asgari ücret diğer emek gelirleri ile karşılaştırıldığında, en çok artan emek geliri olmuştur. Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı (SBB) verilerine göre, 2002 Aralık ayı ile Temmuz 2022 arasında asgari ücret parasal olarak (enflasyon arındırılmadan) 30 kat artmıştır. Asgari ücretin bu dönemde resmi enflasyondan oldukça fazla arttığı da sır değildir. Hatta asgari ücret artışı neredeyse aynı dönemdeki Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla artış oranına denk gelmiştir. SBB’ye göre 2002-2022 arasında tahmini Kişi Başına GSYH artışı 29 kattır.

Ancak sorulması gereken soru şudur: Eğer asgari ücret artışı emekçiler için faydalı olsaydı, neden emek gelirlerinin GSYH içindeki payı gerilemektedir?

TÜİK’e göre emek gelirlerinin payı özellikle son yıllarda hızla düşüyor. 2016’da (2. Çeyrek) işgücü ödemelerinin GSYH içindeki payı yüzde 37,8 iken 2022’de (2. Çeyrek) 25,4’e düşmüştür. Düşüş sadece son yıllara özgü değildir. AKP döneminde genel olarak da bir düşüş vardır. 2002’de 29,2 olan emeğin payı 2022’de 25,4’e düşmüştür.

Benzer bir eğilim İstanbul Sanayi Odası (İSO) 500 büyük şirket verilerinde de mevcuttur. İSO 2021 verilerine göre 2002’de 500 büyük şirkette net katma değer içinde ücretlerin payı yüzde 59 iken 2021’de 32’ye gerilemiştir. 500 büyük şirket ücretlerin görece yüksek olduğu, kalifiye işçilerin çalıştığı ve birçoğu sendikalı işyerleridir. 500 büyük şirkette ücret payı böyle düştüyse özel sektörün gerisinde ne olduğunu düşünmek zor değildir.

Peki, nasıl oluyor da asgari ücrette görece yüksek artışlar yaşanırken emeğin milli gelir içindeki payı düşüyor. Sorulması gereken asıl soru budur.

Cumhurbaşkanlığı SBB verileri bu çarpıklığın sebebini ortaya koymaktadır. SBB verileri emek gelirleri arasında büyük bir çarpıklığı gözler önüne sermektedir

AKP döneminde asgari ücret parasal olarak 30 kat artarken, kamu işçisinin ücreti 13, memur maaşı 16, işçi emekli aylığı 17, memur emekli aylığı 3 kat artmış. Özel sektör ücret artışlarına ilişkin veri mevcut değildir. Ancak durumun kamu işçisinden daha iyi olması mümkün değildir. Zaten İSO verilerinde ücret payında yaşanan düşüş özel sektörde ücret artışlarının sınırlı kaldığını da göstermektedir.

AKP diğer bütün emek gelirlerini baskılarken asgari ücrette daha “cömert” davranmıştır. Diğer bir ifadeyle diğer emek gelirlerinden kısmış asgari ücrete aktarmıştır. Böylece bütün emek gelirleri asgari ücrete yakınsamaya başlamış. **Ortalama ücret ve maaşlar ile asgari ücrete arasındaki makas kapanmaya başlamıştır.**

Bu durumun en vahim sonucu Türkiye’de asgari ücretle çalışanların oranının inanılmaz boyutlara ulaşmasıdır. Asgari ücret adı üzerinde en düşük ücrettir. Bu haliyle koruyucu bir alt sınırdır. Bir sosyal politika önlemidir. Asgari ücretle belirlenen bu alt sınır düşük vasıf gerektiren işlerde ödenmesi gereken insanca yaşamaya yetecek ücret miktarıdır. Yasalarla belirlenen bu alt sınır “nispi emredici” olup sözleşmelerle özellikle de toplu iş sözleşmeleriyle artırılabilir. Olması gereken de budur.

Nitekim AB ülkelerinde (Eurofound verilerine göre) asgari ücret ve civarında ücretle çalışanların oranı yüzde 4’ün altındadır. Ücretlerin geri kalanı büyük oranda toplu iş sözleşmeleriyle belirlenmektedir.

Türkiye’de ise tablo vahimdir. Merkez Bankası tarafından yapılan bir araştırmaya göre tarım dışı sektörlerde asgari ücret ve altında çalışanların oranı yüzde 43, sanayide bu oran yüzde 50, tekstil, giyim ve deri sektöründe asgari ücret ve altında çalışanların oranı yüzde 59-72 aralığında, gıda sektöründe yüzde 65’tir. İnşaatda asgari ücret ve altı çalışanların oranı yüzde 54 iken, toptan ve perakende sektöründe yüzde 64 ve turizmde yüzde 72’ye yükselmektedir.

TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması verilerine göre, 2005 yılında asgari ücret ortalama ücretin yüzde 46’sı iken 2020’de yüzde 60 seviyesine çıkmıştır. 2021 ve 2022 verileri geldiğinde bu oranın daha da yükseleceğini söylemek mümkündür.

Türkiye’de asgari ücretin tespiti Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun yetkisindedir. Bunun dışında yetkili bir organ yoktur. Asgari Ücret Tespit Yönetmeliği’ne göre, “Komisyon, ücretin

belirlenmesinde; ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumu, ücretliler geçinme indekslerini, bu indeksler yoksa geçinme indekslerini, fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel durumunu ve geçim startlarını göz önünde bulundurur.”

Özellikle 2022 yılı asgari ücret tespit sürecinde Asgari Ücret Tespit Komisyonu fiilen lağvedilmiş; bunun yerine asgari ücret siyasi iktidar tarafından tek taraflı olarak belirlenmiş ve sonra da Komisyon’a onaylatılmıştır.

Çalışma Bakanı Vedat Bilgin göreve geldiğinden bu yana üçlü Danışma Kurulu (ÜDK) hiç toplanmamıştır. Oysa yasa gereği yılda üç kez toplanması gerekiyor.

2010’da anayasal bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konsey, 12 yıldır hiç toplanmamıştır.

Toplu İş Sözleşmesi Kapsamı

AKP, Türkiye’yi bir asgari ücretliler ülkesi haline getirmiştir. Bunu yaparken emeğin mili gelir içindeki payı düşmüştür. Son yıllarda bu eğilim daha da artmıştır. Türkiye’de asgari ücret civarı çalışanların oranının yüzde 50’lerde olmasının asıl nedeni toplu iş sözleşmesi kapsamının yerlerde sürünmesidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verilerine göre Türkiye’de toplu iş sözleşmesi kapsamı yüzde 10’un, özel sektörde ise yüzde 6’nın altındadır. Toplu iş sözleşmesi kapsamı OECD ülkelerinde yüzde 32, AB ülkelerinde ise yüzde 60’tır. Toplu iş sözleşmesi kapsamı düşerse asgari ücretlilerin toplam çalışanlar içindeki oranı artmaktadır.

Sendikaları dinlemeyi ve toplu pazarlığı imkânsız kılan Türkiye’nin sendikal mevzuatı acilen değişmelidir.

Asgari ücret bir sosyal politika aracı olmaktan çıkarak bir seçim manivelası haline gelmiştir.

2.ÇALIŞMA HAYATI

AKP iktidarlari döneminde çalışma yaşamında kurlsızlaştırma ve güvencesizlik genel bir görünüm olarak karşımıza çıkmaktadır.

İktidara geldiği 2002 yılında ilk olarak esnekleştirme ve güvencesizleştirmeye olanak sağlayan 4857 Sayılı İş Kanunu ile denkleştirme, fazla süreli çalışma, izin karşılığı mesai gibi uygulamaların yanı sıra taşeronlaşmaya olanak sağlayıcı düzenlemeler devreye sokulmuş, kıdem tazminatının fona devrine ilişkin düzenleme yapılarak AKP döneminde çalışanların haklarına yönelik yaklaşım baştan belli edilmiştir.

Bu dönem içerisinde çalışanların sorunlarına yönelik yasal düzenlemeler yerine sermaye yönelimli düzenlemeler yapılmıştır. Özellikle çağrı üzerine çalışma, özel istihdam büroları aracılığıyla kiralık işçilik, zorunlu arabuluculuk gibi düzenlemeler iş mevzuatına eklenerek çalışma yaşamının daha da esnekleştirilmesi tercih edilmiştir.

İş güvencesi

AKP'nin çalışma yaşamında yarattığı adaletsizliklerden birisi de hiç kuşkusuz iş güvencesinin tahrip edilmesidir. 1982 Anayasası m 49'a göre, “Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri alır.”

Görülebileceği üzere çalışma hakkı en üst norm olan Anayasaca (AY) tanınmıştır. Çalışma Hakkı ne olursa olsun bir işe sahip olmak değildir. Çalışma ortam ve koşulları da bu hakkı tamamlar. Başka bir anlatımla, iş güvencesi hakkı, işyerlerinin çalışma ve sağlık koşullarına uygun olmasını isteme hakkı, çalışma sürelerinin uygunluğu, çalışan çocuk, kadın veya gençlerin korunması, adil ücret hakkı, ücretli izin, dinlenme hakkı, sosyal güvenlik hakkı gibi birçok hakların sağlandığı ölçüde çalışma hakkından söz edilebilir. Çalışma hakkı, kişiye dilediği işe görme hakkını vermez. Ancak kişinin sahip olduğu işi geçerli bir neden olmaksızın kaybetmeme hakkını sağlar. Aksi halde çalışma hakkının içeriği kalmaz. O halde iş güvencesi kavramını, dayanağını sosyal devlet ilkesinden alan, Anayasa ve Avrupa Sosyal Şartında yer alan, işçinin işte kalmasını amaç edinen, çalışma hakkını etkinleştiren sosyal bir hak olarak tanımlayabiliriz.

15 Ağustos 2002 yılında çıkarılan 4773 Sayılı “İş Kanunu, Sendikalar Kanunu ile Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasında Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” Türkiye’de ilk defa olarak kısmi bir iş güvencesi getirmiştir. Özellikle 10 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışanlar için “işe iade hakkı” getirilen bu yasa daha yürürlüğe girmeden 2003 yılına ertelenmiş ve Yasa yürürlüğe girmeden 2003 yılında AKP tarafından çıkarılan 4857 Sayılı İş Kanunu ile bu hak “30 ve daha fazla İşçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçilere” tanınmıştır. Bu çerçevede 2018 yılı Ağustos ayı itibarıyla SGK verilerine göre 1,984,774 işyerinde çalışan işçiler bu hakkın kapsamı dışında bırakılmıştır. Bunun anlamı bu işyerleri toplam işyerlerinin % 96,2’sini oluşturmaktadır. Ve bu işyerlerinde toplam olarak 7,74 milyon işçi çalışmaktadır. Eylül 2021 verilerine göre 16,2 Milyon sigortalı işçinin % 48’i iş güvencesi yasasının kapsamı dışında tutulmuşlar ve hala tutulmaya devam etmektedirler. Dolayısıyla aynı işi

yapan 7,74 Milyon işçi salt çalıştığı işyerinin büyüklüğü sebebiyle iş akdinin feshine karşı korunma hakkından mahrumdur. Bu büyük adaletsizliğin ortadan kaldırılması gerekirken buna yönelik herhangi bir adım dahi atılmamaktadır. Bu işçilerin yaşamları, aileleri, işverenlerin iki dudağı arasındadır.

Geri kalan 8.5 Milyon işçi açısından da aslında fiilen bir iş güvencesi bulunmamaktadır. Kamu da dahil olmak üzere “geçerli bir sebep” ile işten çıkarılan işçiler gerek yasal mevzuatı bilmemeleri nedeniyle dava açma yoluna gidememekte, gerekse dava açmaları halinde bile ikili bir adaletsizliğe maruz kalmaktadırlar. Birincisi geçerli neden olarak sayılan nedenler “işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebep” olarak sayılmıştır. Uygulamada mahkemeler işletmenin veya işin gerekleri hususunda sadece keyfiyet denetimi yapabilmektedir, yerindelik denetimi ise yapılamamaktadır. Yine aynı şekilde işçinin yeterliliği ve davranışları kavramı da işverenlerce oldukça suiistimal edilen bir muğlaklığa sahiptir. Bu nedenle birçok işçi gerçekte “geçerli bir sebep olmasa bile işine geri dönme hakkını elde edememektedir. İkinci adaletsizlik ise yargı kararından sonra ortaya çıkmakta ve ikiye ayrılmaktadır. Birincisi, yargı süreci sonunda geçersiz bir nedenle iş akdinin feshedildiği karara bağlanan işçiye boşta kaldığı sürelerin ücreti ödenmemektedir. Sadece azami 4 aylık ücreti ödenmektedir. Diğeri ise daha da adaletsiz bir uygulamadır. Geçersiz nedenle ş akdi sonlandırılan işçinin işe iadesine karar veren mahkeme kararına rağmen işveren isterse işçinin işe başlamasını engelleyebilmekte ve sadece işe başlatmama tazminatı ödemektedir. Bu tam da zayıf durumda olan işçinin akdin feshe karşı korunması hususundaki hakkını kullanamamasını yaratmaktadır. Bu adaletsizlik ne yazık ki daha da vahim hale gelmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği

AKP döneminde öne çıkan kuralıslaştırma ve esnekleştirme nedeniyle iş kazaları ve meslek hastalıkları çığ gibi büyümüş ve ne yazık ki yapısal bir sorun haline gelmiştir.

2022 Yılı başından bu yana iş cinayetlerinde hayatını kaybeden çalışan sayısı İşçi sağlığı ve Güvenliği Meclisi verilerine göre Eylül Ayı sonu itibarıyla 1359 kişidir.

2012 yılında 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nu çıkarılmasına rağmen iş cinayetleri bırakın azalmayı artarak devam etmiştir. İSİG Meclisi verilerine göre 2013 yılında 1235, 2014 yılında 1886, 2015 yılında 1730, 2016 yılında 1970, 2017 yılında 2006, 2018 yılında 1923, 2019 yılında 1736, 2020 yılında 2427, 2021 yılında 2170 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir. Bu yılda ölenleri de sayarsak Kanun yürürlüğe

girdiğinden bu yana 18.442 işçi iş cinayetleri nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Bu veriler, 6331 Sayılı Yasanın iş cinayetlerinin önlenmesinde veya azalmasında hiçbir etkisinin olmadığını göstermektedir. İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin işverenle ücret ilişkisi kurulması ve iş sağlığı ve güvenliği sisteminin piyasa yönelimli özel şirketlerce yerine getirilmesine dayalı “işyeri eksenli denetim” sisteminin işlemediğini 10 yıllık veriler desteklemektedir. Yine kamu kurumlarının bu sisteme dahil olması gerekirken yapılan yasal değişikliklerle yürürlük tarihinin sürekli olarak ertelenmesi de bütüncül bir sistemin devreye girmediğini göstermektedir.

Yaşam hakkının en kutsal hak olduğu gerçeğine rağmen AKP, bu cinayetleri durdurmak için etkili bir sistem kurmak şöyle dursun, bu cinayetlerin hızlanmasına neden olan bir dizi düzenlemeyi de hayata geçirdi. Öncelikle, Çalışma Bakanlığı teftiş sistemini değiştirerek, işyerleri teftiş edilemez hale getirildi. 2017 yılında yürürlüğe giren torba kanun ile 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu mevcut işyerlerinin % 90’ı için 2020’ye kadar ertelendi, 2019 yılı sonunda 7252 sayılı Yasa ile bu süre 2023 yılına ertelendi. İş Mahkemeleri kanununda işçi alacakları için adalet sürecinin çok uzamasından şikayet eden ve bu nedenle zorunlu arabuluculuk sistemini dayatan AKP, iş cinayetlerine gelince sürecin tıkanmasına neredeyse ses çıkarmamakta, ceza yasalarını düzenlemeyi ertelemekte, on binlerce işçinin hayatını bile bile yok eden bu sistemde işverenleri koruyucu tedbirler almaya devam etmektedir.

Türkiye’de iş cinayetlerinin önlenmesi için işyerlerinin denetiminin bağımsız bir denetim sistemi kurularak yapılması zorunluluğu sürekli olarak dile getirilmesine rağmen henüz bir adım atılmadığı gibi kamusal denetimin güçlendirilmesine yönelik adımlar da atılmamaktadır. İş sağlığı ve güvenliği sisteminin denetimi de ne yazık ki güçlendirilmemektedir. AKP, bu alanı salt bir tüccar mantığıyla şekillendirmekte ve İSGÜM gibi kurumları işlevsizleştirmektedir. Özellikle kamu özel işbirliği modeli ile hayata geçirilen büyük projelerin iş mevzuatı ve iş sağlığı ve güvenliği açısından sorunlu olduğu ve bu hususta gerekli adımların da atılmadığı görülmektedir.

Bu açıdan bakıldığında Türkiye’nin vakit kaybedilmeksizin iş sağlığı ve güvenliği sistemini yeniden gözden geçirmesi, özellikle tarım, inşaat ve madencilik işkollarına özel düzenlemeleri hayata geçirmesi, ILO normlarına uygun bir sistem kurması zorunluluğu bulunmaktadır.

2023 Bütçe Görüşmeleri sürecinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, “bütün madenler, bütün işletmeler, özel bir kuruluştan iş sağlığı v e güvenliği hizmeti satın

alıyorlar. Satın aldıkları hizmetin parasını kim ödüyor? Patron ödüyor. Patronların ödediği ya da işletmenin ödediği iş güvenliği ve iş sağlığı müessesesi işleyebilir mi? Bunun uygulanabilirliği, pratik faydasının ortaya çıkmadığı, olmadığı açıkça ortadadır. Ben bir kanun teklifi hazırlayacağım. Bunun değiştirilmesini öneriyorum.” diyerek sendikaların, emek örgütlerinin ve başta CHP olmak üzere muhalefetin söylediklerinin doğruluğunu, yıllar sonra en yetkili ağızdan teyit etmiştir. İSG denetiminin taşeron zihniyetten arındırılması önemlidir ancak yeterli değildir. İşçi sağlığını merkeze alan bir düzenlemenin işleyebilmesi için sendikalara da İSG denetimi konusunda yetki verilmelidir.

Kayıtdışı çalışma

Türkiye'nin çalışma yaşamındaki en önemli sorunlarından birisi de kayıtdışılık sorunudur. Sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre 1,1 puan azalarak %28,7 olarak gerçekleşmiştir.

Bunun dışında da kayıtdışılık söz konusudur. Çifte bordro, eksik prim yatırma gibi uygulamalar bu oranın dışındadır. AKP döneminde kayıtdışılıkla mücadele hususunda etkin mücadele edilmediği de görülmektedir. Özellikle kamu kurumlarının işbirliğine dayalı bir sistem kurulmamaktadır.

Yüksek işsizlik ve kayıtdışılık oranlarına rağmen Suriyeli mültecilerin ve yabancı işçilerin ucuz işgücü olarak çalıştırılmasına göz yumulması işgücü piyasası açısından yapısal sorunların giderek daha da artmasına ve etkin politikalar üretilmemesine neden olmaktadır. 2016 yılında yürürlüğe giren 6375 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu'nu ile düzenlenen çalışma izin sisteminin bu alandaki sorunları çözmek yerine daha da sorunlu hale getirdiği görülmektedir.

Taşeron sorunu

Türkiye'de çalışma yaşamının en önemli sorunlarından birisi de taşeronlaşmadır. AKP hükümeti döneminde, gerek özel sektörde gerekse kurallı çalışmanın kalesi sayılan kamuda taşeronluk ve atipik istihdam biçimleri hızla yaygınlaşmıştır. Özellikle inşaat, maden, gemi inşa gibi sektörler, iş kazaları ve taşeron uygulamaları ile gündeme gelmektedir. Kamuda da başta eğitim ve sağlık sektörü olmak üzere, belediyelerden KİT'lere kadar pek çok alanda emekçiler en ağır şartlarda ve güvencesiz çalışma yaşamına dahil olmuşlardır. Çoğu üniversite mezunu yüz binlerce kişi kamu personeli sınavlarında kadrolu bir iş için çaba sarfederken, kamuda istihdamın önemli bir kısmı, güvencesiz,

kuralsız çalışma biçimleri ve hizmet alımı yani taşeron yolu ile sağlanmıştır. AKP iktidarında Türkiye milyonlarca taşeron işçisinin olduğu bir taşeron cumhuriyetine dönmüştür. 2002 yılında Türkiye genelinde 360 bin olan taşeron işçi sayısı 2017 yılı Ocak ayı itibarıyla 2 Milyonu aşmıştır. Kamudaki taşeron işçi sayısı ise yaklaşık 1,2 milyon işçiye ulaşmıştır.

AKP iktidarı taşeron işçi çalıştırmayı engelleyecek politikalar belirlemek yerine ne yazık ki 11 Eylül 2014 tarihinde yasalaşan “Torba Kanun” ile taşeron çalıştırmayı genişletmiş, yaygınlaştırmış, ardından 24 Aralık 2017 tarihinde yayınlanan 696 Sayılı OHAL Kanun Hükmünde Kararnamesiyle Türkiye’de çalışma yaşamında en önemli sorunlardan birisi olarak değerlendirilen Kamuda taşeron işçi çalıştırma ile ilgili yargı kararları ve kamuoyu baskısı nedeniyle bir değişiklik yapmak zorunda kalmıştır. Söz konusu KHK’nın çeşitli maddeleri ile yapılan bu düzenleme, bir yasa aracılığıyla düzenlenmemesi, konunun tarafları ile istişare edilmemesi ve Anayasaya aykırı düzenlemeler ihtiva etmesi nedeniyle oldukça ciddi eleştirilere maruz kalmaktadır. Söz konusu KHK ile özellikle 233 Sayılı KHK kapsamındaki kuruluşlar ile özel bütçeli kuruluşların büyük bir kısmı kapsam dışı bırakılırken aynı zamanda mahalli idarelerde çalıştırılan taşeron işçiler mahalli idarelerce kurulmuş yada kurulacak şirketlere geçirilmişlerdir. 30 Haziran 2018 tarihinde Bakanlar Kurulu’nun ‘Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2018 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kararı ile KİT’lerde çalıştırılan taşeron işçilerin kadroya alınmaları hususunda kurumları yetkili kılınarak bu kapsamda çalıştırılan taşeron işçilere ne yazık ki kadro yolu belirsizleştirilmiştir.

Kamuda çalıştırılan taşeron işçilere kadroya geçiş sürecinde bir dizi sınırlama getirilmiştir. Bunlardan ilki Kamuya hizmet alımında % 70 ve daha üzerinde işçilik maliyeti olan işlerde çalışan işçilerin kadroya geçirilmesi öngörülmüştür. Danışmanlık hizmetleri, hastane bilgi sistemlerinde çalıştırılanlar ve kamu kurumlarının çağrı merkezlerinde çalıştırılan taşeron işçiler ile anahtar Teslim olarak bilinen ve süreklilik arz etmeyen işlerde çalışan taşeron işçiler kapsam dışına çıkarılmışlardır.

Söz konusu 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile halen kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan taşeron işçilerin kadroya geçirilmeleri esnasında iş hukuku kurallarına, yargı kararlarına aykırı bir biçimde bazı kriterlere uyma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kısıtlamalar nedeniyle Çalışma Bakanı tarafından açıklanan verilerine göre 1,2 milyonun üzerinde taşeron işçiden 750 bin işçinin merkezi yönetim ve mahalli idarelerde kadroya ve şirketlere geçirilebilmiştir. Bunlardan sadece 393 bini merkezi idareler kapsamındadır.

Taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi sonrasında da bir dizi hukuksuzluk 696 Sayılı KHK ile düzenlenmiştir. Buna göre, KHK ile geçişi yapılan taşeron işçiler, kamu kurumlarına geçiş yaptıklarında öncelikle bunların taşeron firmalardaki yaptıkları işin kadrosundaki işlerde çalıştırılacakları düzenlenmiştir. Yine bu işçilerin yaşlılık aylığını hak kazandıkları tarihte iş akitlerinin sonlandırılacağı belirtilmektedir. Bir diğer deyişle zorunlu emekliliğe sevk edilecekleri belirtilmektedir. Oysa emeklilik re'sen işverenlerce düzenlenebilecek bir konu değildir. İşçinin isteğine bağlı bir konudur ve Yargıtay'ın çeşitli kesinleşmiş kararı bulunmaktadır. KHK ile bu hukuksuzluk Yargıtay kararlarına rağmen hayata geçirilmiştir.

696 Sayılı KHK ile taşeron işçilerinin halen almakta oldukları ücretlerinin geçiş yapıldıktan sonra aynen devam etmesi hedeflenmiştir. Bunlardan merkezi idareye geçenlere ücret hakkı dışında sadece 6772 Sayılı İlave Tediye Kanunu'na göre 52 günlük ilave tediye ödenmesi söz konusudur. Burada tartışma konusu olan nokta ise ücret, diğer mali ve sosyal hakları Yüksek Hakem Kurulu tarafından karar bağlanan ve süresi en son sona erecek Taşeron Toplu Sözleşmesine göre belirlenmesi durumudur. YHK tarafından belirlenen toplu iş sözleşmesine göre bu işçilere 2019 ve 2020 yılları için altı aylık dönemler itibarıyla % 4 oranında zam yapılması öngörülmüştür. Bu da kamuda geçen taşeron işçilerin satınalma güçlerinin önümüzdeki süreçte oldukça hızlı bir biçimde düşecek olmasıdır. Ne yazık ki gerçekleşen enflasyon oranlarının yükselmesine rağmen buna ilişkin bir önlem alınmamış olması da sorunu daha da vahim hale getirmektedir. Artık kamuda çalışan işçiler arasında da ücretler açısından iki farklı kategoride çalışan işçiler bulunmaktadır.

Kamudaki Sözleşmelilerin Kadroya Geçirilmesi

Son günlerde kamuoyuna yapılan açıklamalardan , kamu kurumlarında çalışan 424 bin sözleşmeliinin kadroya geçebileceği ifade edilmektedir. “Mahalli idareler dahil olmak üzere sözleşmelilerin kadroya geçişinde, üç yıl bu statüde çalışmış olma şartı aranacaktır. Ayrıca bir yıl da aday memurluk süresi olacaktır. Sözleşmeliden kadroya geçiş 3+1 yıllık bir süre sonunda gerçekleşecektir” şeklinde açıklamalar yapılmış olmasına karşın bu konudaki teklif henüz TBMM'ye sunulmamıştır. Ancak açıklamalardan bazı sonuçlar çıkarmak mümkündür.

Her şeyden önce, istisnai kadrolardan, kadrolu istihdama geçiş, emek cephesi açısından her zaman olumludur. Mümkün mertebe sözleşmelilerin sayısının azalması, kadro güvencesinin verilmesi doğrudur.

Kamuda 590 bin 257 sözleşmeli personel bulunmasına rağmen, sözleşmeliden kadroya geçecek 424 bin personel olduğu ifade edilmektedir. 3+1 formülüne göre hangi yıl kaç kişinin kadrolu olacağı belirsizdir. Bu gider artırıcı bir düzenleme, 2023'te bir harcama kalemidir ve 2023 bütçesinde öngörülmemiştir. Bu ve benzeri ödemelerin ek bütçe gerektirme riski olduğu açıktır.

Kıralık işçilik ve zorunlu arabuluculuk

Türkiye'nin çalışma yaşamındaki diğer önemli sorunlarından birisi de çalışanların koruyucu düzenlemelerin ekonomik rekabet uğruna yok edilmesine yönelik esneklik düzenlemeleridir. Özellikle, çalışma sürelerini, ücret ve diğer unsurları düşürücü, işçiyi işveren karşısında koruma yerine cezalandırıcı sayısal esneklik biçimleri AKP iktidarında giderek artmıştır. Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi adı altında ödünç işçilik, denkleştirme, taşeronlaştırma gibi uygulamalar artmıştır. Hal böyle iken, AKP, Yeni ekonomik program ile zaten esnek olan çalışma hayatını daha da esnekletmek istemektedir.

Modern kölelik olarak tanımlanan kıralık işçilik sendikaların karşı çıkmasına, Cumhurbaşkanı'nın vetosuna rağmen tekrar tekrar getirilmiştir. 7 Şubat 2016 tarihinde TBMM'ye sevk edilmiştir. 6 Mayıs 2016 tarihinde de yasalaşmıştır. Özel İstihdam Bürolarına ödünç işçi çalıştırma hakkı getirmek “dayıbaşılık” sistemini bütün topluma yaymak demektir. Bütün çalışma yaşamını kurlsızlaştıracak, işçilerin haklarını ortadan kaldıracak bir düzenlemedir. 2016 yılından bu yana kıralık işçilik için ruhsat alan şirket sayısı 476 olmasına rağmen bu şirketlerde kayıtlı işçi bulunmadığı görülmektedir.

Yine bu yeni yasada “uzaktan çalışma” adı altında evde çalışma yasalaştırılmakta, işyeri kavramı ortadan kaldırılmakta, çalışanların işçi sağlığı ve güvenliği kurallarına bağlı olmadan, çalışma süreleri belli olmadan, çocuk çocuk çalıştırılabilmesinin önü açılmıştır.

Öte yandan 2018 yılı 1 Ocak tarihinde yürürlüğe giren zorunlu arabuluculuk sistemi başlı başına sorunlu bir sistemdir. Bu düzenleme ile işçinin alacaklarının yanı sıra işe iade davaları da zorunlu arabuluculuk konusu olmuştur. Çalışma Bakanlığının kuruluş amaçlarından en önemlisi işçiyi çalışanı koruma görevini yerine getirmektir. Çalışanı işveren karşısında korumanın amacı çalışma ilişkisinin eşitsiz karakteridir. Eşit olmayanlar arasındaki bu ilişkiye devlet müdahale ederek çalışanı korumaya yönelik bir koruma sistemi kurmuştur. Mahkemelerin iş yükünün fazla olması nedeniyle sistemin doğasına aykırı bir biçimde sanki çalışma ilişkisi eşitler arası bir ilişkiymiş gibi zorunlu arabuluculuk sistemini devreye sokulması işçinin emekçi aleyhine bir durum ortaya çıkaracaktır.

Nitekim, Adalet Bakanlığı İstatistiklerine göre 2017 yılı itibariyle iş mahkemelerinin bakmakta olduğu dosya sayısı 557,986 iken, 2020 yılı istatistiklerine göre bu sayı 567,187; 2021 yılı istatistiklerine göre 680,167 olmuştur. Dolayısıyla, dava şartı olarak getirilen arabuluculuk sistemi ne yazık ki, iş mahkemelerinin iş yükünü azaltmamıştır.

Kamuda esneklik ve performans

AKP iktidara geldiğinden bu yana “kamu personel rejimi reformu”nu dile getirmekte ancak bunu Anayasa değişikliği gerektirmesi nedeniyle tam anlamıyla gerçekleştirebilmiş değildir. Bu sözde “reform”un 5 temel unsura dayandığını söylemek mümkün: Kamu emekçilerinin iş güvencesinin kaldırılması, esnek ve güvencesiz istihdam, esnek çalışma, memuriyete girişin genel kurallara değil iktidarın tercihlerine endekslenmesi ve performansa dayalı ücretlendirme.

Her ne kadar memuriyet güvencesi genel anlamda kaldırılmamış olsa da, 2016 Temmuzun da bu yana iktidar OHAL KHK’ları ile memuriyet güvencesini fiilen askıya almıştır. Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması kurallarını getirerek memuriyete girişi iktidarın onayına da bağlamış oldu.

Sendikalaşma, toplu pazarlık hakları

AKP döneminde Türkiye’de kolektif örgütlenme hakkı ihlalleri yapısal bir hal almış, bu dönemde yapılan düzenlemelere rağmen sendikalaşma önündeki engeller kaldırılmamış ve buna bağlı olarak sendikal örgütlülük ne yazık ki arttırılamamıştır.

Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Temmuz 2022 istatistiklerine göre sendikalı işçi sayısı 2 milyon 280 bin 285’tir. Böylece sendikalaşma oranı (resmi sendikalaşma oranı) yüzde 14,26 olarak gerçekleşmiştir. Resmi sendikalaşma oranı yüzde 14,26 iken, 2 milyonu aşan kayıt dışı işçiye de dikkate aldığımızda fiili sendikalaşma oranı çok düşmektedir.

Toplu iş sözleşmesi kapsamı oranları açısından ise durum daha da vahimdir. Türkiye’de TİS kapsamındaki işçi sayısı sendikalı işçi sayısının çok altındadır. Öte yandan kamu ve özel sektörde sendikalaşma oranları açısından da büyük farklar söz konusudur.

Toplu iş sözleşmesi kapsamı sendikalı işçilerin sendikal hakları ne ölçüde kullanabildiğini göstermektedir. Toplu iş sözleşmesi kapsamında olmayan sendikalı işçinin gerçek bir sendikal korumadan yararlandığını söylemek mümkün değildir. O nedenle gerçek sendikalaşma ölçütü toplu iş sözleşmesi kapsamıdır.

Pek çok ülkede toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi oranı sendikalı işçi oranından daha yüksektir. Örneğin AB ülkelerinde sendikalaşma oranı ortalama yüzde 20-25 civarında iken, toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi oranı yüzde 65'e yaklaşmaktadır. Teşmil uygulamaları yoluyla sendika üyesi olmayan işçiler de sendikaların imzaladığı toplu iş sözleşmelerinden yararlanmaktadır. Ülkemizde ise sendika üyesi işçilerin bile toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında bırakıldığı bir toplu iş sözleşmesi yetki sistemi söz konusudur.

Türkiye'de ise toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısı sendikalı işçi sayısının çok altındadır. ÇSGB verilerine toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısı 1 milyon civarındadır. Bir diğer ifadeyle, kayıtdışılarla beraber yaklaşık 14 milyon işçi toplu iş sözleşmesi kapsamı dışındadır.

Türkiye'de 105'i 7 işçi konfederasyonuna bağlı 113'ü bağımsız olmak üzere 218 işçi sendikası bulunuyor. Ancak bunların yalnızca 60'ı toplu sözleşme yapabilmek için şart koşulan yüzde 1'lik işkolu barajını geçebilmektedir.

Bunların 55'i de Türk-İş, Hak İş ve DİSK olmak üzere üç büyük konfederasyona bağlı sendikalar. TÜRK-İŞ'in 32, HAK-İŞ'in 17, DİSK'in 6, ÜLKEM-İŞ'in 1, bağımsız 6 sendika barajın üstündedir.

Kollektif işçi haklarına ilişkin en önemli sorunlardan birisi hiç kuşkusuz sendikal örgütlenmeye ilişkin getirilen hukuki kısıtlamalardır. Bu hukuki kısıtlamaların ilki sendikaların tek işkolunda faaliyet gösterebilmesine yönelik kısıtlamadır. İşçilerin sendika seçme hakkı bu yolla kısıtlanmaktadır. İkinci kısıt ise sendikalara yönelik işkolu barajıdır. Yüzde 1 oranında belirlenen bu baraj sistemi bazı sendikaların üyeleri adına toplu sözleşme yapma haklarını ortadan kaldırmıştır. Bunun haricinde üyelik sisteminde e-devlet mekanizmasının kullanılması, sendikaların yöneticilerini bağımsızca belirleme hakkının kısıtlanması, sendikaların yeminli mali müşavirlerce denetlenmesi gibi ILO Sözleşmelerine aykırı bir dizi sorun da bulunmaktadır. Ancak, işçilerin örgütlenme hakkı açısından bakıldığında en büyük adaletsizlik sendikalaşma önündeki fiili engellerdir. Sendikalaşmayı engelleme halinde işverenlere yönelik etkin yaptırımlar getirilmediğinden dolayı ne yazık ki örgütlenme hakkının kullanılması imkansız hale gelmektedir. Türkiye'nin çalışma mevzuatı, sendikal nedenli işten çıkarmalara karşı etkin bir koruma sistemi (iş güvencesi) sağlamamaktadır. Davalar çok uzun sürmekte ve yasalar işverene işe iade yükümlülüğü getirmemektedir. Sendikal nedenli işten çıkarmalar için öngörülen maddî tazminat ise caydırıcı değildir. Diğer bir ifadeyle, sendikasızlaştırmayı hedefleyen işveren bunun maliyetini ödeyerek sendikalaşmayı engelleyebilmektedir. 30'dan az işçi çalıştırılan

işyerlerinde çalışan işçiler ile altı aydan az kıdemi olan işçilerin (bu toplam işçilerin yüzde 50'si civarındadır) sendikal tazminat hakları ortadan kaldırılmıştır. Yukarıdaki verilerden de görüleceği gibi işverenler örgütlenme hakkının kullanımını baştan engelledikleri gibi toplu pazarlık süreçlerinde de çalışanlarının ortalama % 25'ini toplu sözleşme kapsamı dışında bırakma yoluyla sendikal haklarını kullanamaz duruma da getirmektedir.

Kollektif örgütlenme hakkına ilişkin ikinci eksen kamu çalışanlarına ilişkin kollektif haklardır. 2022 Yılı Temmuz ayı itibariyle sendikalaşma hakkını kullanabilecek kamu görevlilerinin sayısının toplam 2,746,681'dir. Sendikalı kamu görevlisi sayısı ise toplam olarak 1,994,845 kişidir. Bir diğer deyişle sendikalaşma oranı kamu çalışanlarında % 72,63'tür.

Bu çerçeveden bakınca yüksek bir sendikalaşma oranı ile karşılaşıldığı düşünülebilir. Ancak, özellikle kamu çalışanları açısından kollektif sendika hakkının kullanılmasında iki yönlü bir sorun yaşanmaktadır. Birincisi kamuda görev yapan yargı mensupları, infaz kurumları çalışanları, polisler, askeri personel ve özel bazı yasalar yoluyla çalışan istisnai personel 4688 Sayılı Yasanın 15. Maddesi çerçevesinde sendikal örgütlenme haklarını kullanamamaktadırlar. İkinci olarak sendika hakkını kullanabilen kamu görevlileri doğrudan bir konfederasyona üye olmaya zorlanmakta ve bu konfederasyonun bu baskısı da siyasi iktidarcı desteklenmekte, teşvik edilmekte hatta kamu görevlileri bu sendika altında örgütlenmeye zorlanmaktadır.

Nitekim, 2022 yılında yürürlüğe giren kamu personeli toplu sözleşme görüşmelerinde kamu görevlilerin toplu sözleşme ikramiyesinden yararlanma ise sendikalara yüzde 1'lik örgütlenme şartı getirilmiş, bu nedenle de 375 sayılı KHK'nın Geçici 4. Maddesine aykırı bir düzenleme Ocak ayından itibaren uygulamaya geçilmiştir. Özellikle yandaş sendikaların çıkarına olan bu hukuksuz düzenleme, Çalışma Bakanlığı eliyle hayata geçirilerek, kamu görevlilerinin sendikal örgütlenme hakkı zedelenmektedir.

Grev Hakkı

Örgütlü toplumun en temel haklarından birisi olan toplu pazarlık hakkı ve bunun ayrılmaz parçası olan Grev hakkına yönelik 12 Eylül hukukuyla getirilen yasaklar ve kısıtlamalar sürmektedir. AKP döneminde bu alana ilişkin düzenlemeler yapılacağı belirtilmesine rağmen hem kamu görevlileri hem de işçiler açısından yasaklar ve kısıtlamalar devam etmektedir. Özellikle, işkolu ve işyeri barajının varlığı, örgütlenme hakkının kullanımını engelleyici yetki itiraz, mekanizması, uzun ve katı kurallara bağlanmış toplu pazarlık görüşme süreci, artık geçerliliği kalmamış resmi arabulucu mekanizması, anti demokratik bir kurum olan Yüksek Hakem Kurulu'nun varlığı toplu pazarlık hakkının kullanımını

engeller bir niteliktedir. Aynı şekilde hak grevi, dayanışma grevi, genel grev gibi grev türleriyle işyerlerindeki menfaat uyuşmazlıklarına ilişkin yapılan iş yavaşlatma, verim düşürme gibi barışçıl eylem türlerinin yasa dışı grev olarak nitelendirilmesi, ILO normlarına aykırı grev yasakları, grev ertelemeleri, siyasi iktidarlara verilen geniş yetkiler ve getirilen cezalar özgür toplu pazarlık ve grev hakkının ortadan kaldırıcı niteliktedir. AKP kamuoyuna yönelik söylemlerin aksine hem 4688 Sayılı Kamu görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hem de 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda söz konusu aykırılıkları gidermemiş, aksine kısıtlamıştır. AKP döneminde temel sendikal hak ve özgürlükler ne yazık ki kısıtlanmış ve adeta yandaş örgütler yaratmaya yönelik bir baskı aracı haline getirilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından yayımlanan çalışma hayatı istatistiklerine göre 2021 yılında greve katılan işçi sayısı 519'a gerilemiştir. Bu sayı Türkiye'de grev hakkının yasal olarak kullanabildiği 1963 yılından bu yana en düşük grevci işçi sayısıdır. ÇSGB resmi verilerine göre 1963 yılında grevlere toplam 1.514 işçi katıldı. 12 Eylül askeri darbesi sonrasında üç yıllık yasaktan sonra 1984 yılında başlayan grevlere bile 564 işçi katılmış. Türkiye'nin grev tarihinde en düşük işçi katılımı ile yüz yüzeyiz. Bu tarihi bir rekordur!

1963 yılından bu yana yaklaşık 1 milyon 153 bin işçi greve katılmıştır. Greve katılan işçi sayısı yıllara ve dönemlere göre önemli farklılıklar gösteriyor. 1963-1980 döneminde ve ANAP döneminde (1984-1991) giderek yükselen bir grev grafiği söz konusudur. Koalisyon hükümetleri döneminde (1992-2022) dalgalı seyreden grevci işçi sayısı AKP'li yıllarda hem toplam hem de yıllık ortalama bazında Cumhuriyet tarihinin en düşük düzeyinde kalmıştır.

ANAP-Özal iktidarı döneminde (1984-1991) yıllık ortalama greve katılan işçi sayısı 55 bini geçmiştir. 1992-2002 arasındaki koalisyonlar döneminde ise yıllık ortalama grevci işçi sayısı 30 binin üzerindeydi. AKP döneminde ise greve katılan işçi sayısında keskin bir düşüş yaşandı. AKP döneminde (2003-2021) greve katılan toplam işçi sayısı 87 bin olurken, yıllık ortalama grevci işçi sayısı 4.585'e gerilemiştir.

Grevi eğilimi kuşkusuz tek başına mutlak sayılarla ölçülemez. Grevi ölçmek için grevci işçi sayısı kadar grevde geçen işgünü sayısı ve bunların göreceli eğilimi de çok önemli. İşçi sayısı yıllara göre değişiklik göstereceği için tek başına mutlak sayılar anlamlı değil. Bu nedenle dönemin işçi sayısı ile grevci işçi sayısını karşılaştırmak daha anlamlı bir yoldur. Böylece greve katılım eğilimi daha gerçekçi ölçülebilir.

AKP döneminde greve katılan işçi sayısı mutlak olarak gerilemenin yanında görece olarak çok daha fazla geriledi. Dönemsel işçi sayılarını dikkate alacak olursak görece grev eğiliminin AKP döneminde çok daha fazla düştüğü görülmektedir

İlk grev yasasının yürürlüğe girdiği 1963 yılında toplam 710 bin sigortalı işçi vardı ve her 100 bin işçinin 213'ü greve katılmıştır. 12 Eylül sonrası ilk grevlerin yapılabildiği 1984 yılında sigortalı işçi sayısı 2,6 milyona yükselmiştir. 1984'te her 100 bin işçinin 22'si greve katılmıştır. 2021 yılına geldiğimizde ise sigortalı işçi sayısı 16 milyon 700 bine yükselmiştir. Her 100 bin işçi başına grevci işçi sayısı sadece 3 olmuştur. Greve katılma eğilimi 100 binde 3'e gerilemiştir. Diğer bir ifadeyle 2021 yılında her 100 bin işçinin sadece 3'ü greve çıkabilmiştir.

Greve katılım eğilimin bu derece sert biçimde düşmesinin sebepleri önemlidir. Bunlardan biri “çalışma barışı” ve işçilerin çalışma ve yaşam koşullarından memnuniyeti olabilir. Grev hakkının güvence altında olduğu, işçilerin grev hakkını serbestçe kullanabildiği bir ülkede grevin caydırıcı etkisi vardır ve greve çıkan işçi sayısı düşük olsa bile işçi hakları yüksek olabilir. Bu durum bir “çalışma barışı” eğilimine yol açar ve greve katılım sayıları düşük olur. Türkiye’de böyle olmadığını biliyoruz. Ne grev hakkı güvence altındadır ne de işçiler yaşam düzeylerinden memnundur. Greve katılan işçi sayısının azlığı işçilerin yaşam koşullarından memnun olmasından değildir. İşçiler greve çıkamıyor çünkü sendikalaşma oranı düşüktür. Resmi verilere göre özel sektörde toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısı yüzde 6’nın altındadır. Sendikasızlık grev eğilimini düşürmektedir. Çünkü grev örgütlü olarak yapılan bir hak arama eylemidir.

Greve gidebilecek sendikalar grev mevzuatının engelleri ve zorlukları nedeniyle yasal grev mekanizmasını çok az kullanabilmektedir. Türkiye’de grev hakkı 12 Eylül sonrası 1983 yılında kabul edilen yasalarla oldukça sınırlandı ve etkisi oldukça zayıfladı. 2012 yılında 6356 sayılı yasayla yapılan değişikliklerle 12 Eylül döneminin kısıtlı ve yasaklı grev mevzuatı korundu. Türkiye’de grev hakkının önünde ciddi sınırlamalar bulunuyor. Otoriter sendikal mevzuatın belki de en otoriter kısmı greve ilişkin düzenlemelerdir.

Greve katılım eğilimin azalmasını en önemli nedenlerinden biri AKP döneminde giderek bir grev yasağına dönüşen milli güvenlik ve genel sağlık gerekçeli grev ertelemeleridir. Adı grev erteleme olan bu uygulama geçmişte Bakanlar Kurulu günümüzde Cumhurbaşkanı kararıyla yapılıyor. Herhangi bir grev “mili güvenlik” ve “genel sağlık” bahanesiyle 60 gün süreyle ertelenmektedir. Ancak sürenin biriminde grev yeniden başlayamıyor. Böylece grev erteleme grev yasağına dönüşüyor. AKP hükümetleri döneminde yaygın olarak kullanılan

grev ertelemeleri nedeniyle 194 bin işçiyi kapsayan grevler ertelendi. AKP döneminde greve katılabilen işçi sayısı ise 87 binde kaldı. Eğer grevler etlenmeseydi. AKP döneminde greve katılan işçi sayısı çok daha fazla olacaktı.

Toplu İş Sözleşmesi Yetki Sistemi

Türkiye’de toplu pazarlık hakkının kullanımına ilişkin en kritik düzenleme yetki sistemine ilişkindir. Sendikanın işkolu ve işyeri barajlarını aşıp aşmadığı ilgili bakanlık tarafından tespit edilmektedir. Bakanlığın verdiği çoğunluk tespitine işverenin veya işkolundaki örgütlü sendikaların itiraz etmesi durumunda toplu iş sözleşmesi prosedürü durmaktadır. Yetki tespit davaları yıllarca sürebilmekte ve dava süresi boyunca, sendika ilgili işyerinde hiçbir faaliyet sürdürememektedir. İşveren dava sürecini bir sendikasızlaştırma imkânı olarak kullanmakta ve sendikalaşan işçileri ya istifa ettirmekte ya da işten çıkarmaktadır. Sendikal örgütlenmeyi engelleyen bu yetki sistemi TBMM’de 18 Ekim 2012 tarihinde kabul edilen yeni Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu (STİSK) ile de korunmuştur.

Kamu çalışanları açısından da oldukça adaletsiz bir durum söz konusudur. Ortada gerçek anlamda bir toplu pazarlık hakkı bulunmamaktadır. Sadece “toplular görüşme” adı altında bir düzenleme mevcuttur ve bu da sadece hükümetin sendikalardan taleplerini almasıyla sınırlıdır. Kamu Görevlileri Sendikalar ve Toplu Sözleşme Kanununda 2012 yılında yapılan değişiklikle kamu çalışanlarının toplu pazarlık sürecinde en fazla üyeye sahip Konfederasyon Genel Başkanı’nın şahsına imza yetkisi verilerek kamu çalışanlarının özgür toplu pazarlık hakkı ortadan kaldırılmıştır.

Türkiye’de grev hakkı sadece toplu pazarlık sürecine endekslenmiş ve uyuşmazlık grevi olarak izin verilmiştir. Genel grev, hak grevi ve dayanışma grevi gibi grev türleri yasaktır. Grev erteleme fiili grev yasağına dönüşmüştür. AKP döneminde büyük ölçekli grevlerin önemli bir bölümü ertelenmiştir. 2002 yılından 2016 yılına kadar 8 önemli grev ertelenmiştir. OHAL’in ilanından itibaren de 7 grev erteleme adı altında yasaklanmıştır. Kamu çalışanlarının grev hakkı tanınmamış, tersine grev yasaklarını genişletici bir tutum izlenmiştir. Sonuçta sendikal hareketin önemli bir bölümünün faaliyetleri sindirilmiştir.

3.SOSYAL GÜVENLİK

Sosyal güvenlik, Birleşmiş Milletler tarafından 1948 yılında temel insan hakkı olarak ilan edilmiştir. Asgari çerçevesi de ILO sözleşmesi ile çizilmiş ve Avrupa Sosyal Şartı ile standartları belirlenmiştir.

1952 yılında 35. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilen Sosyal Güvenliğin Asgari Normlarına İlişkin 102 Sayılı Sözleşme ile hastalık, işsizlik, yaşlılık, iş kazası ve meslek hastalığı, analık, sakatlık, ölüm, aile ödenekleri sosyal güvenlik sistemlerinin kapsamına alacağı riskler olarak belirlenmiştir. Dünyadaki bütün sosyal güvenlik sistemleri 102 sayılı sözleşmeyi model kabul etmiştir. Türkiye de bu sözleşmeyi 29 Temmuz 1971'de 1451 Sayılı Kanun'la kabul etmiştir.

Anayasanın 60'ıncı maddesinde Sosyal Güvenlik Hakkı; "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" hükmü yer almaktadır.

Sosyal güvenlik sistemi yapılan "reform"lara karşın devlet katkısının yetersizliği, kayıt dışı istihdamdan doğan prim kaçakları, çalışanlar ile emekliler arasındaki (aktif/pasif) dengesizliği, yaşlılık sigortasından (emeklilik) yararlanma koşullarının ağırlaştırılmış olması, emeklilik ve genel sağlık sigortasının piyasaya açılmasıyla sistemi kamu hizmeti niteliğini gittikçe yitirmesi, prim tahsilatının yapılamaması, toplanan sosyal güvenlik primlerinin ve SGK kaynaklarının amacı dışında kullanılması gibi birçok nedene bağlı olarak sorunlar yaşanmaktadır.

Sosyal güvenlik "reformu"nın temel gerekçelerinden biri olarak sunulan herkesin sosyal güvenceye kavuşturulacağı söylemine rağmen nüfusun en yoksul kesimini oluşturan yüzde 14,77'lik kesimi sosyal güvenceden yoksundur. Sosyal güvenlik sisteminden yararlanamayanların çoğunluğunu kayıt dışı çalışanlar oluşturmaktadır. Tarım ve tarım dışı ayırımına baktığımızda da ücretsiz aile işçilerinde ve kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışılık oranları oldukça yüksektir. Kayıt dışı istihdamın en yaygın olduğu kesim düşük geliri ya da asgari geçim düzeyinin altında yaşayan yoksul kesimlerdir. Bu demektir ki toplumun korunmaya en fazla gereksinimi olan kesimi sosyal güvenceden yoksundur. Cinsiyet ve yaşa göre kayıt dışı istihdama baktığımızda ise kadınlar ve gençlerin sosyal güvenceden yoksun olarak çalıştığı görülmektedir. Kadınların yüzde 38,2'sinin hiçbir sosyal güvencesi yoktur. Sosyal güvenlik sistemi, bireyleri ve ailelerini toplumsal yaşamda karşılaştacağı risklere karşı koruyan, geleceğini güvence altına alan kamu hizmetidir. Dolayısıyla sosyal güvenlik sisteminin finansmanından devlet sorumludur.

Sosyal güvenlik sisteminin iyi işleyebilmesinde kamu harcamalarının oldukça önemli bir payı vardır. Ancak Türkiye'de sosyal güvenlik harcamalarının toplam kamu harcamaları içerisindeki payı düşüktür.

Dünyada toplam sosyal güvenlik harcamalarının GSYH'ye oranla en yüksek olduğu ülkeler arasında Fransa yüzde 32,2 ile ilk sırayı alırken, Danimarka yüzde 30,6 ile ikinci sırada, Finlandiya yüzde 29,3 ile üçüncü sırada, İsveç yüzde 28,8 ile dördüncü sırada ve Almanya yüzde 28,3 ile beşinci sırada yer alıyor. Türkiye'nin sağlık dahil toplam sosyal koruma harcamalarının GSYH'ye oranı ILO'ya göre yüzde 13,1'dir. Türkiye bu harcama düzeyi ile yüzde 18,7 olan dünya ortalamasının oldukça altında yer almaktadır. OECD verilerine göre de Türkiye'de sosyal güvenlik harcamalarının GSYİH oranı yüzde 12. OECD üye ülke ortalaması yüzde 20'dir.

Türkiye'de bütçeden sosyal güvenlik harcamalarına ayrılan payın GSYİH oranını ayrıntılı olarak incelediğimizde ise 2002-2021 yılları arasındaki dönemde bir artış olduğu görünmekle beraber bu pay oldukça azdır. 2002 yılında yüzde 3,1 olan bu oran, 18 yılda yalnızca 1,8 puan artarak 2020 yılında yüzde 4,93'e çıkmıştır.

Türkiye'de sosyal güvenlik sisteminin önemli sorunlarından biri de sürekli bütçe açığı vermesidir. SSK, Bağ Kur ve Emekli Sandığının SGK adı altında birleştirilmesinin temel gerekçelerden birisi sosyal güvenlik sistemindeki bütçe açıklarının giderilmesi ve açık yaratan sorunların çözülmesiydi. Ancak gerekçe olarak gösterilen sorunlar çözülememiş, SGK'daki "bütçe açıkları" katlanarak artmıştır.

SGK'nın finansman açıkları ile SGK'ya yapılan Bütçe Transfer rakamlarının gelişimi aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

2008-2022 Yıllarında SGK Finansman Açıkları

Yıl	Finansman Açığı (TL)	Finansman Açığının GSYH'ye Oranı
2008	25.902.000.000	%2,72
2009	28.703.000.000	%3,01
2010	26.724.000.000	%2,43
2011	16.235.000.000	%1,25
2012	17.295.000.000	%1,22
2013	19.675.000.000	%1,26
2014	20.072.000.000	%1,15
2015	11.947.000.000	%0,61
2016	20.214.449.176	%0,77
2017	25.280.669.989	%0,81
2018	16.261.000.000	%0,44
2019	41.027.882.808	%0,95
2020	72.430.764.000	%1,43
2021	19.625.000.000	
2022(G.T)	88.262.000.000	

2008-2022 Yıllarında SGK'ya Yapılan Toplam Bütçe Transferleri

Yıl	Bütçe Transferi (TL)	Bütçe Transferinin GSYH'ye Oranı
2008	35.016.000.000	%3,68
2009	52.600.000.000	%5,52
2010	55.244.000.000	%5,03
2011	52.772.000.000	%4,07
2012	58.728.000.000	%4,15
2013	71.264.000.000	%4,55
2014	77.336.000.000	%4,42
2015	79.024.000.000	%4,05
2016	108.073.000.000	%4,03
2017	128.183.000.000	%4,12
2018	150.530.375.000	%4,04
2019	197.064.000.000	%4,60
2020	245.976.000.000	%4,90
2021	254.072.000.000	%3,50
2022 Yılsonu Tahmini*	420.542.000.000	%3,10
2023 Yılsonu Tahmini*	582.943.000.000	%3,10

***:Cumhurbaşkanlığı Programı**

Burada üzerinde durulması gereken konu şudur: sosyal devletin yerleşik olduğu ülkelerde sosyal güvenlik sisteminde bütçe açığı değil yurttaşın gereksinimi olan sosyal güvenlik hizmetinin niteliği sorgulanır. Sosyal güvenlik sisteminde ana gider kalemleri emekli maaşı ödemeleri ve sağlık hizmetleridir. Bu iki ana hizmet alanında yurttaş memnuniyetsizliği varsa sorgulanması gereken bu hizmetlerin niteliği olmalıdır. Türkiye'de sosyal güvenlik sisteminin gelir-gider farkının teşhis, tedavi ve laboratuvar hizmetlerini özelleştirerek ve yurttaştan katkı payı olarak azaltılmaya çalışılması sosyal devletten vazgeçildiğinin göstergesidir. Sosyal devletlerde GSYH içinde sosyal güvenliğe ayrılan paya bakarak ülkemizde sosyal devletin geriletildiğini söyleyebiliriz. 2019 yılında OECD ülkelerinde kamunun sosyal güvenlik harcamaları GSYH'nın ortalama yüzde 20 iken, Türkiye'de yüzde 12 gibi oldukça düşük düzeydedir.

Bir sosyal güvenlik sisteminin mali bakımdan ayakta durabilmesi için aktif/pasif sigortalı oranının asgari 4 olması gerekmektedir. Şu an AB ülkelerinde 4 sigortalıya 1, OECD

lkelerinde 6 sigortalıya 1 emekli denk gelirken, Türkiye’de 2 sigortalıya 1 emekli düşmektedir. Bu oran da yıllar içerisinde artmaktadır. Aktif pasif dengesizliğinde ağırlıklı neden yüksek işsizlik oranları, istihdam olanaklarının yetersizliği ve kayıt dışı istihdamdır. 2021 yılında sosyal güvenlik kapsamı içerisindeki aktif pasif oranı 1,87 civarındadır.

Türkiye’de emeklilik sistemi sosyal devlet politikası olarak sosyal güvenlik sistemi içinde ve kamu hizmeti olarak düzenlenmiştir. Sosyal güvenlik sistemi içinde ayrılan payın büyük bir kısmının emeklilik harcamalarının tuttuğu görüşü hakimdir. Bu nedenle sosyal güvenlik sisteminde “reform” olarak nitelendirilen düzenlemelerde emeklilerin sistem içindeki payının fazlalığı üzerinde durulmuş ve emeklilik yaşı, emekli olma şartları ve emeklilik maaşları üzerinde düzenlemeler yapılmıştır. Emekli olmak için gerekli olan yaş ve prim şartı arttırılmış, kamusal emeklilik sisteminin yanı sıra bireysel emeklilik sistemi de önce gönüllü sonra zorunlu olmak üzere çalışanlara alternatif olarak sunulmuştur.

Sistem içinde emeklilere ayrılan payın fazlalığı görüşünün aksine emekliler için yapılan harcamalarda Türkiye, OECD ye ülke ortalamalarının da altındadır. Fransa’da yüzde 13,8, Almanya’da yüzde 10, İtalya’da yüzde 16 ve OECD ye ülke ortalamaları 8,2 iken Türkiye’de bu oran yüzde 8,1’dir. Emeklilere yönelik sosyal politikaların ve sosyal güvenlik sisteminin yetersizliği kişileri, emekli olduğu halde başka bir işte çalışmak veya emekli olduğunda geinemeyeceği düşüncesi ile emeklilik süresi dolduğu halde çalışmaya devam etmeye zorlamaktadır. Türkiye’de emeklilerin yüzde 71’i 56 yaş ve üzerindedir. Erken yaşta emeklilik gibi bir durumun söz konusu olmaması ile birlikte 56 yaş üzerinde yüzde 70’i kayıt dışı çalışmaktadır. Primli rejimin bir diğer ayağı da SGK bünyesinde kurulmuş olan Genel Sağlık Sigortasıdır. Sağlık hizmetleri için alınan GSS primleri Genel Sağlık Sigortası Fonu’nda değerlendirilmektedir. SGK bütçesi incelendiğinde Genel Sağlık Sigortası Fonu’nun gelirinin giderinden fazla olduğu görülmektedir. Her ne kadar Aile Bakanlığı geçmiş yıllarda primi devlet tarafından karşılananlar için aktarılması gereken transferleri sağlıklı bir biçimde yapmamış olmasına ve 25 yaş altı gençlerin GSS prim borçlarının affedilmiş olmasına rağmen sistem pozitif bir seyir izlemiştir. Özellikle, yeşil kart uygulamasının olduğu döneme kıyasla devlet tarafından GSS primleri ödenenlerin de sayısı önemli bir gösterge olarak karşımıza çıkmaktadır. 2021 yılı Eylül ayı itibariyle, 7.236.725 kişinin GSS primleri devlet tarafından ödenmektedir.

Her seçim döneminde, Sosyal Güvenlik Kurumunu (SGK) “kim batırdı, zarar ettirdi, açık verdirdi vb.” söylemlerle siyasi propagandaya malzeme yapılmaktadır.

Oysa sosyal güvenlik; yoksulluk, işsizlik, gelecekle ilgili ekonomik belirsizlik, yaşlılık ve hastalık gibi sosyal tehlikelerin ortaya çıkaracağı olumsuzlukları hafifletmeyi ya da yok etmeyi sağlayan önlemleri içeren ciddi bir konudur.

2006 yılında 5510 sayılı Kanun'la hayata geçirilen yeni sosyal güvenlik sistemi için AKP Hükümetince “sosyal güvenliğe ayrılmakta olan kaynakların yük oluşturduğu ve makroekonomik dengeleri bozduğu” gerekçesi ileri sürülmüştü.

Dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve “Sosyal Güvenlik Sisteminde Reform Önerisi” başlığıyla Temmuz 2004'te kamuoyuna sunulan ve Nisan 2005'te revize edilen nam-ı diğer Beyaz Kitap'a göre sosyal güvenlik reformu, bütçeden karşılanan “sosyal güvenlik açıklarını” kapatma gerekçesine dayanmaktadır.

Kitapta yer alan şu ifade değişikliğin asıl hedefini açıkça ortaya koymaktadır: “Devlet bütçesinden karşılanan bu açıklar; ülkemizin borçlarını ve faiz oranlarını artırmakta, hayat pahalılığına, yatırımlarda daralma ve işsizliğe yol açmaktadır. Bunun sonucunda işsizlik oranı artmakta ve gelir dağılımı giderek bozulmaktadır. Sosyal güvenlik sistemimizin mevcut yapısı, ülke ekonomisinin geleceğini ve toplumsal barışı tehdit etmektedir”. (Beyaz Kitap, Temmuz 2004, önsöz)

Sosyal güvenliğe devletin ayırdığı kaynaklar makroekonomik istikrarsızlığının (enflasyon, işsizlik ve gelir eşitsizliği) temel nedeni olarak görülmektedir. Bu nedenle de reformun temel amacı da aktarılan bu kaynakların yarattığı açıkların kapatılması olmaktadır.

2006 yılında TBMM'de kabul edilen ve 2008 yılında yeniden yapılandırılarak yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun üzerinden 14 yıl geçmiştir. SGK'nın açıkları kapatılamamıştır. Sosyal güvenlik sistemi “aktüeryal dengesi sağlanmamış, mali açıdan sürdürülebilir bir sistem kurulamamıştır. Aktif/ pasif sigortalı oranında düzelme olmamıştır.

Ülkemizde 2009 yılında 1,78 olan aktif/pasif sigortalı oranı, 2022 Ağustos sigortalı istatistiklerine göre 1,94'tür. Avrupa Birliği ülkelerinde 4, OECD üyesi ülkelerde ise 6 olan bu oranın ülkemizde çok düşük olduğunu ortadadır.

Kademeli emeklilik yaşı uygulamasının üzerinden 20 yıl geçtikten sonra bile aktif/pasif sigortalı oranının hala 1,93 olması kamuoyunda bilgi kirliliği yaratan “erken emeklilik, sistemi bu hale getirdi” söyleminin bir şehir efsanesi olduğunu ve gerçeği yansıtmadığını da gözler önüne sermektedir.

Bu durumu düzeltmek yani prim ödeyen aktif sigortalı sayısını artırmak için işgücüne katılma, istihdam ve kayıtlı istihdam oranını artırmaya yönelik çabaları görüyor olmak gerekmektedir. Ayrıca pasif sigortalı sayısının artış hızının azaltılması için de insanların daha uzun süre çalışma hayatında kalmasına yönelik tedbirleri de almak gerekir. Aksi halde, bugün olduğu gibi istatistiklere yansıyan şekliyle kapsam bakımından çok parlak görünen sayısal ve oransal göstergeler karşımıza alt yapısı sağlam olmayan sanal bir iyilik hali ortaya çıkacaktır.

SGK ‘açıkları’ gündemdeki yerini tüm yakıcılığıyla korurken, bu ‘açığin’ sağlık sigortası fonundan değil de sosyal sigorta fonlarından kaynaklandığının da altını çizmek gerekmektedir.

AKP iktidarı, sosyal güvenlik sisteminin mali açıdan sürdürülebilirliğinin sıkıntıda olduğu gerçeğini gizlemek ve üzerini örtmek için reklamlarla halka pembe tablo pazarlamaya çalışmaktadır. Oysa rakamların gösterdiği gerçek durum bunun tam tersidir.

Kamuoyunda bütçe transferinin sadece açık finansmanında kullanıldığı algısı yaratılmaktadır. Oysa Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan bütçe transferleri ek ödeme, faturalı ödemeler, devlet katkısı, ödeme gücü olmayanların GSS primi, teşvikler kapsamında Kuruma aktarılan tutar ve açık finansmanının toplamından oluşmaktadır.

AKP iktidarı, sosyal güvenlik sisteminde değişiklik gerçekleştirirken o dönem ileri sürdüğü en önemli gerekçe sosyal güvenlik sistemine yapılan bütçe transferinin azaltılacağına ilişkin iddiasıydı. 14 yıl geçtikten sonra tablo ortadadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu faaliyet raporlarından Kurumun bütçe gelirlerinin ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma verileri neden kaldırıldı? Gizlenmeye çalışılan nedir?

2022 yılı itibarıyla mali büyüklüğü 735,4 milyar TL olan ve ek bütçeden toplamda 104 milyar TL aktarılması önerilen, en yüksek bütçeli kamu kurumlarından biri olan Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçe gelirlerinin ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma verileri son iki yıldır faaliyet raporlarında yayımlanmamaktadır. Kurumun gelirlerinin miktar olarak nerelerden geldiği, harcamaların nerelere ve ne miktarda yapıldığı gizlenmeye mi çalışılmaktadır?

Gizlenmeye çalışılan nedir?

Tüm yıllar sosyal güvenlik kurumu faaliyet raporlarında yayımlanan bütçe gelirlerinin ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma verileri 2020- 2021 yılı faaliyet raporlarında yayımlanmamıştır. Böylece kurumun gelirlerinin miktar olarak nerelerden geldiği, harcamaların nerelere ve ne miktarda yapıldığı gizlenmektedir. 2020 ve 2021 yılı SGK faaliyet raporlarında bütçe gelirlerinin ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırması, bütçe gelir ve gider hesaplarının, devlet katkısının, katılım payları verilerinin yayımlanması hem kamuoyunun hem de TBMM'nin gerekir. Kamu hesaplarındaki veriler Bütçe Rehberindeki detayla uyumlu olmalıdır. Genel sağlık sigortası prim borcu olan kişi sayısı ne kadardır? Bunlar kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Sosyal güvenlik sistemi sigortalılara ve hak sahiplerine prime dayalı katkılar üzerinden güvence sağlamaktadır.

Sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yararlanabilmesi için;

- 1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihten önceki son bir yıl içinde toplam 30 gün genel sağlık sigortası prim ödeme gün sayısının olması,
- 2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması (tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç),
- 3) Kendi nam ve hesabına çalışanlardan (4/b BAĞ-KUR) sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Kurum bilgi işlem sistemi tarafından prim ödeme gün sayısının yetersiz olması veya prim borcu bulunması nedeniyle hasta takip numarası/provizyon verilmemektedir. Yani bu kişiler kamu sağlık hizmetlerinden faydalanmamaktadır.

Son 4 yıldır adeta bir lütf gibi GSS ve BAĞ-KUR prim borcu olan vatandaşların sağlık hizmetinden faydalanabilme süreleri son anda yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile uzatılmaktadır. En son Cumhurbaşkanlığı kararı ile 31.12.2022 tarihine kadar ertelendiği bilgisine de Kurum resmi internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Prim borcu olan vatandaşların sayısı milyonlarla ifade edilmekte, ancak resmi istatistiklerde kesin sayı belirtilmemektedir. Bütçe görüşmelerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'e ısrarla sorulmasına rağmen bu soruya cevap alınamamıştır.

SGK bürokratlarının basına çeşitli tarihlerde verdikleri demeçlere göre bu sayı 6- 10 milyon arasındadır.

AKP yetkililerinin ve T  K'in yaptığı açıklamaya bakılacak olursa işsizlik azalmakta, istihdam artmakta, ekonomi uçmaktadır. Madem ekonomi uçuşta, vatandaşlar genel sağlık sigortasını, esnaf ise BAğ-KUR prim borçlarını yapılandırma ile son 4 yılda 4 kez ertelenmesine, faizlerinin silinmesine ve 12 -18 ay taksitlendirilmesine rağmen neden hala  deyememektedir?

Prim borçlarının sağlık hizmetine erişimi için yararlanma süresini defalarca kez uzatmanın çözüm olmadığı açıktır.

Prim borcunu ödeyemeyen vatandaşların 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılan sağlık hizmetinden yararlanmasını lütuf olmaktan çıkaracak köklü düzenleme bir an önce gerçekleştirilmelidir.

Erişim engelinin her yıl başında ileri tarihe ertelemesi yeterli değildir. Bunun için düzenlemenin sağlık hizmetlerine koşulsuz erişimlerin her yurttaş için en temel insan hakkı olduğu kabulü ile yapılması ve bu olumsuz durumun giderilerek provizyon almalarının sağlanması gerekmektedir.

XXII:AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI VE SOSYAL YARDIMLA

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2022 Bütçe Teklifi, yaygınlaşan ve derinleşen yoksulluk ve yoksunluk halleri dikkate alındığında son derece yetersizdir: Bakanlığın Bütçe Teklifi, 2022 yılının başlangıç ödeneğine göre % 127 oranında artırılmasına rağmen 149.8 Milyar TL ile Merkezi Yönetim Bütçe Teklifi'nin (4 trilyon 469 milyar 600 milyon) sadece yüzde 3,35' ine karşılık gelmektedir.

2023 Merkezi Yönetim Bütçesi'nin yüzde 12.6'sı 565 milyar 600 milyon lirası faiz ödemelerine ayrılmıştır Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinin yaklaşık 4 katı faiz ödemelerine gidecektir.

Yoksullukla mücadele için kullanılması gereken kaynaklar çarçur edilmektedir. Sosyal Devlet ve insani gelişmişlik için kullanılması gereken kaynaklar, kötü yönetim ve belirli zümrelerin çıkarları tercih edildiği için toplumdan esirgenmektedir.

AKP iktidarı sosyal politikaları yoksulluğu aşmak yerine “idare etmek” ve muhtaçlık kültürü üzerinden seçim kazanma odaklı istismar etmek üzerine bir strateji kurmuştur. Sonuçta yoksulluk son yirmi yıldır azalmadığı gibi artma ve hatta derinleşme eğilimine girmiştir:

Gelir Dağılımı:

TÜİK: Sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin dağılımı (%), 2012-2021

Anket yılı	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gelir referans yılı	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
İlk yüzde 20 (En düşük)	5,9	6,1	6,2	6,1	6,2	6,3	6,1	6,2	5,9	6,1
İkinci yüzde 20	10,6	10,7	10,9	10,7	10,6	10,7	10,6	10,9	10,6	10,8
Üçüncü yüzde 20	15,3	15,2	15,3	15,2	15,0	14,8	14,8	15,2	14,9	15,1
Dördüncü yüzde 20	21,7	21,4	21,7	21,5	21,1	20,9	20,9	21,4	21,1	21,3
Son yüzde 20 (En yüksek)	46,6	46,6	45,9	46,5	47,2	47,4	47,6	46,3	47,5	46,7

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Dikkat edilirse en yoksul yüzde 20'nin gelirden aldığı pay, 2012-2021 arası yüzde 5,9 ile 6,3 arasında değişmiştir. 2021'de ise 6,2 olmuştur. Yani belirgin bir değişim veya dikkate değer bir sıçrama yaşanmamıştır.

Buna karşın en zengin yüzde 20'nin gelirden aldığı pay yüzde 45,9 ile 47,5 arasında salınmaktadır. 2021 yılında bu oran 46,7 olmuştur.

Bu tablo AKP iktidarında yukarıdaki derin eşitsizliğin aşılması yönünde bir başarı sergilenemediğinin en tipik göstergesidir. Mevcut iktidar, yapılan yardımlarla övünmek gibi son derece yanlış bir alışkanlığa sahiptir.

Anayasa'nın 2, 42, 49 ve 60. maddeleri, sosyal devlet olma vasfı bakımından devletin temel görevlerini açık biçimde tanımlamıştır.

Bu maddelere bakıldığında üretimden kopuk, eğitimden kopuk ve sosyal yardımlara muhtaç milyonların aslında net biçimde iktidarın başarısızlığı olduğu görülmektedir.

İktidarın yardım alanların sayılarıyla övünememesi gerekir. Kaç hane veya yurttaşın yoksulluktan çıkarıldığı çok da önemlidir. Dolayısıyla kendi anayasasına saygısı olanlar, yoksulluktan çıkardıkları hane ve yurttaş sayısı ile övünebilirler.

Türkiye'de milli bütçeden yapılan sosyal yardım harcamalarının 2002 ile 2022 yılları arasındaki seyri aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Sosyal Yardım harcamaları (Milyar TL.)
2002	1.3
2013	20.7
2014	20.3
2015	25.0
2016	32.0
2017	36.0
2018	43.0
2019	55.0
2020	69.0
2021	81.2
2022(T)	104.0

Maalesef aşağıdaki tabloda görüleceği gibi ortada övünülecek bir durum yoktur:

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2019/2020/21 Faaliyet Raporlarına Göre:

Rakamlarla Türkiye'de Sosyal Yardım:

	Yıl		
Tür	2019	2020	2021
Toplam Sosyal Yardım Harcaması Tutarı (MİLYAR TL)	55	69	97,8
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünce Yapılan Sosyal Yardım-			
Harcaması (SYDT Fonu+Genel Bütçe)	38	43	60,9
Toplam Sosyal Yardımların GSYH İçindeki Payı	%1,24	%1,42	%1,74
Sosyal Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı	3.282.975	6.630.682	5.903.515
Düzenli Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı	2.501.106	2.450.080	2.476.457
Geçici (Sürelili) Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı	2.106.961	2.733.721	5.276.998

2022 Yaşlılık ve Engelli Maaşı Fayda Sahibi Sayısı	1.510.293	1.527.019	1.538.810
GSS Primi Devlet Tarafından Ödenen Kişi Sayısı	7.524.138	7.810.588	9.482.940
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Sayısı (SYDV)	1.003	1.003	1003
SYDV Personel Sayısı	8.702	8.883	8421
SYDV Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi Sayısı	3.868	3.915	3921
Nakdi Yardımların Tüm Yardımlar İçindeki Payı	% 93	% 96	%94
Düzenli Yardımlara Aktarılan Kaynağın Tüm Yardımlara Oranı	%85	% 83	%83

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Pandemi döneminde yardımların bir ölçüde arttığını görebiliriz. 2020’de yardım alan hane sayısı 6.630.682 iken bu oran 2021’de 5.903.515’e inmiştir. 2021 rakamının 2022’de de benzeşeceğini tahmin edebiliriz. TÜİK 2021 verilerine göre ortalama hane halkı büyüklüğü 3,23’tür ama yoksul aileler için bu sayıyı en az ortalama 4 olarak almamız daha gerçekçidir. Hane halkı büyüklüğüyle, sosyal yardım alan hane sayısını çarptığımızda ulaştığımız rakam 23,614,060’tır. Bu da nüfusun yüzde 27,8’i demek. Başka bir ifadeyle bu toplumun yaklaşık yüzde 30’u üretimden kopuktur, atıl hale getirilmiştir ve yardımlarla zar zor ayakta kalabilmektedir.

Bir iktidar yardım ettiği yoksul sayısıyla övünmez. Yoksulluktan çıkardığı kişilerle övünebilir. Bu kadar insanı yoksulluktan çıkarıp üretimin ve hayatın bir parçası yapamayan iktidar kesinlikle başarısızdır.

Bu rakamlar ülkemizde gerçek yoksulluk oranına dair fikir yürütmek bakımından da son derece önemlidir. GSS primleri ödenenlerin sayısının, “muhtaçlık” tanımına giren hane sayısından daha fazla olması dikkate değerdir. Bu da yoksul hanelerin resmi oranları aştığını gösterir. Ayrıca bu hanelerde bir kişinin bile sigortalı olmadığı tahmin edebiliriz.

CHP’nin Aile Destekleri Sigortası ile **“Her Eve bir Sigortalı”** hedefini öne çıkarması da bu tespitle ilişkilidir

Bu durum kapsayıcı ve etkin bir sosyal devletin var olmadığını göstermektedir. Halihazırda Medyatık hayırseverlik ve günü kurtarma “siyaseti” vardır.

Anayasanın 60. Maddesinde “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar” hükmüyle sosyal güvenlik hakkının gerçekleştirilmesi devlete görev olarak verilmiştir. Bu görevin gereğinin yerine

getirilmesi primli sistemin yanında primsiz sistemin örgütlenmesini de zorunlu kılmaktadır. Sosyal yardımlar bu zorunluluğun gereğinin yerine getirilmesinin araçlarından birisidir. Devlet açısından yükümlülük, yararlanılanlar açısından ise haktır. Bu nedenle de sosyal yardımlar herkes için koruyucu bir önlemdir. Ancak sosyal yardım alma şartlarının belirsizliği, sosyal yardımların farklı kurumlarla düzenlenmesi, esnekliği ve ihtiyaçların belirlenmesi yönündeki eksiklikler göz önünde bulundurulduğunda sosyal yardımların bir siyaset konusu haline geldiğini ve yardımlardan faydalanan kişileri de istismara açık hale getirmiştir.

Toplam Sosyal Yardımların GSYH İçindeki Payı'nın yüzde 2'yi bulamaması, 2021 için% 1,74'te kalması da aslında iktidarın iddia ettiği gibi sosyal yardımların önemli bir bütçe büyüklüğüne ulaşamadığının da göstergesidir.

GSS primleri devlet tarafından ödenen kişi sayısı ise 2019'da 7,5 milyonken 2021'de bu sayı 9,5 milyona dayanmıştır. Bu rakam hiçbir sosyal güvencesi olmayan yurttaşlara dair çarpıcı bir veri sunmaktadır.

İktidarın çözüm odaklı olmayan, yoksulluğun “idaresini” amaçlayan siyaseti, **“çok aktörlü, çok temaslı ama az etkili”** tarzından da anlaşılabilir. Çok sayıda aktör sahadadır. 40'ı aşan süreli ve düzenli yardım vardır ama bu yardımlar son derece az ve etkisizdir çünkü ana strateji, **sistem mezuniyeti**, yani **yoksulluktan çıkarma** amaçlı değildir.

Bunun yerine **beklenti yaratmayı, muhtaç kılmayı ve borçlandırmayı** amaçlayan bir istismar siyaseti söz konusudur.

Yukarıdaki rakamlara bakarak, iktidarın **“mahalle odaklı bütünleşik bir sosyal hizmet sisteminin”** olmadığını da görebiliriz. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'nın Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi Sayısı sadece 3921'dir. Bu rakamla sadece nakdi yardım odaklı popülist politikalar izlenebilir ki amaç da sadece budur. Nakdi yardımların toplam içindeki payının yüzde 94 olması da bu tespiti doğrulamaktadır. Özellikle seçim zamanları geçici yardımların artırılması üzerine kurulu bir fırsatçılık “siyaseti” söz konusudur

2023 Bütçesi'ne Dair Tespit ve Eleştiriler

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın (ASHB) 2022 Bütçe Teklifi 149 milyar 868 milyon lira olarak açıklandı. Geçen yıllara kıyaslandığında Bakanlık bütçesinde gerileme var. 2022 yılında Bakanlık bütçe teklifi, 66,1 milyar lira ile Merkezi Yönetim Bütçe Teklifi'nin (1 trilyon 750 milyar 957 milyon) yüzde 3,77'sine karşılık gelmekteydi. Bu yıl Bakanlık bütçesi Merkezi Yönetim Bütçe Teklifi'nin (4 trilyon 469 milyar) yüzde 3.35'ne düşmüştür.

2022 yılında tüm sosyal harcamalara 104,2 milyar ayrılmıştı. Bu oran genel bütçenin yüzde 5,9'una denk düşüyordu. Bu yılın teklifinde (farklı kurum ve bakanlıklara dağıtılan) tüm sosyal harcamalara 258,4 milyar ayrılması bir yanılgı yaratmamalıdır zira, bu oran da Merkezi Yönetim Bütçe Teklifi'nin yüzde 5,8'ine karşılık gelmektedir. . Sosyal harcamaların tamamı (258,4 milyar), bu yıl yapılması planlanan faiz ödemelerinin (565,6 milyar TL) sadece yüzde 45'ine denk düşüyor, yani yarısından daha azdır.

Bu noktada CHP iktidarında tüm sosyal yardımları tek bir çatı altında (Aile Destekleri Sigorta Kurumu) toplayacağımızı ve bu dağılık görüntüyü ortadan kaldıracacağımızı vurgulamak gerekir.

2023 Bütçe Taslağı'nda faiz giderleri 565,6 milyar TL görünüyor. Bu rakamı TÜİK'in 2023 nüfus tahmini olan 86,907,367'ye böldüğümüzde çıkan 6508 TL rakamı, kişi başına düşen yıllık faiz borcunu gösteriyor! Geçen yıl aynı oran 2875 liraydı! Yeni doğan ve doğacak çocuklarımız bile borçla dünyaya gelmektedir.

Bu bütçe halkın değil faiz lobisinin bütçesidir. Yoksullara kaşıklık verirken, bir avuç iktidar yanlısına kepçeyle verme bütçesidir.

İktidar bu tabloyu değiştireceğine CHP'nin Aile Destekleri Sigortası (ADS) önerisinin çakmasıyla karşımıza çıkmıştır.

Türkiye'de sosyal yardımların yapısında oldukça önemli bir sorun olarak kamusal yardım sisteminin karmaşık, dağılık ve farklı kurumlar tarafından yapılmasını gösterebiliriz. Örneğin, sosyal yardım yapan kamu kurumu çeşidi altıdır. Bunlardan ilki Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıdır. Bakanlık tarafından yerine getirilen yardımlar, yaşlılara ve engellilere yönelik yardımlar, muhtaç çocukları olan ailelere verilen sosyal ve ekonomik destekler, evde bakım destekleri, Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıflarınca verilen tüm yardımlar, devlet tarafından ödenen Genel Sağlık Sigortası primleridir. İkinci kurum Vakıflar Genel Müdürlüğü'dür. Bu kurum tarafından da yetim ve engelliler için muhtaç aylıkları ile imaret hizmetleri ve ilk ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik burslar bu kategoride sosyal yardım olarak sunulmaktadır. Yine Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilk ve ortaöğretim

kurumlarındaki muhtaç öğrencilere burs olarak verilen yardımlar bulunmaktadır. Kredi ve Yurtlar Kurumu da yükseköğrenimdeki muhtaç öğrencilere burs vermektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından TKİ ve TTK aracılığıyla sağlanan kömür yardımları bulunmaktadır. İllerdeki Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Vakıflarının da bunun dışında ayrıca kömür yardımları yaptıkları bilinmektedir.

Bu yardımlardan yararlanan kişi sayısı ne yazık ki tam olarak saptanamamaktadır, çünkü mükerrerlikler bulunmaktadır. Yukarıda da görüldüğü üzere muhtaçlık kriteri çerçevesinde merkezi kamu kurumları yardımları yanında belediyeler de aynı tür yardımları yaptığı gibi, burslarda da mükerrerlikler bulunmaktadır. Bu nedenle acil olarak sosyal yardım sisteminin çoklu yapısının düzenlenmesi ve tek merkezden organize edilmesi gerekmektedir.

CHP'nin **Aile Destekleri Sigortası**, sosyal yardımları tek elde toplayarak nesnel bir sisteme bağlamayı amaçlamaktadır. Aile Destekleri Sigortası ile hak temelli sosyal devleti inşa etme çabamız, yurttaşlarımız tarafından ilgiyle karşılanmıştır. Mevcut yardımları azaltmayan, arttıran ama sadece ayni ve nakdi yardımlara sıkışmayan bir sistem önerilmektedir.

Ayrıca sistem sosyal hizmetlerle ve desteklenecektir. En önemlisi biz yoksullara yapılan yardımlarla değil, **kaç hane ve yurttaşı yoksulluktan çıkardığımızla övünmeyi sağlayan bir sistemi kurmayı** taahhüt ediyoruz.

Peki iktidar ne yaptı? Bizim önerimizin çakması bile olmayan **Türkiye Aile Destek Programı** adıyla bir program başlatmıştır.. başlattı.

Aile Destek Programıyla Bu programa göre yoksul hanelere 400-600 TL aylık para verilecek. (Sonradan ödemeler 800-1200 TL arasına kadar yükseltildi). Seçimlere kadar verilecektir. Bu **sürelî/geçici yardımdır**. İşte iktidarın yoksulları aldatmaya dönük samimiyetsiz anlayışının bir özetidir.

İktidar sözcüleri “CHP Gelirse yardımlar kesilir!” propagandası yapmaktadır.

Asıl yardımları kesenler er seçim sürelî /geçici yardımları arttırıp seçim bitince sonlandıran bu iktidardır.

CHP'li Belediyeler yapılan haksız propagandanın aksine bırakın yardımları kesmeyi bir ölçek daha fazla arttırmışlardır.

Çalışan yoksulluğu itiraf edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanının “Türkiye Aile Destek Programı’ndan hane başına düşen aylık geliri net asgari ücretin üçte birinden az olması şartıyla SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı **emeklileri** ile bunların dul ve yetimleri de faydalanabileceklerinden bahsetmesi ve daha da ileriye giderek **özel sektör çalışanlarının ve esnafın** da bu yardımlardan yararlanabileceklerini ifade etmesi Türkiye’de yoksulluğun arttığının bizzat en üst düzey yönetici tarafından kabulü anlamına gelmektedir.

Emekli yoksulluğu da utanç verici düzeylerde!

SGK’nin asgari ücretin altında maaş alan emekli sayısını kamuoyuna açıklamamasının nedeni tarafımızca bilinmemektedir. Kaç emeklimizin asgari ücretin altında maaş alıyor olduğu tarafımızca bilinmemektedir. Çünkü veriler gizlenmektedir.

En düşük emekli maaşının asgari cüretle eşitlenmesi önerimizin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Geçmişte CHP’nin “**emekliye iki ikramiye**” vaadi için “kaynak yok” diyen iktidar sonra bunu hayata geçirmek zorunda kalmıştı!

ASHB çalışanlarına propaganda mektubu dağıtılma skandalı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın kendi personelini iktidar partisinin ve onun Genel Başkanı’nın propagandasına zorlaması kabul edilemez.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi parti devlet özdeşliğini öngördüğü için yaşanan olumsuzluklara bir örnek olarak Bakanlık personelinin Bakan Yanık ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın propaganda mahiyetli mektubunu dağıtmaya zorlandığına dair kamuoyunda yoğun söylentiler bulunmaktadır. Bakanlıktan pek çok kamu emekçisi bu durumun ilk kez yaşandığını söyleyerek şikayetlerini dile getirmişlerdir.

Bakanlığın açık ara en başarısız olduğu alan çocuk yoksulluğu ve yoksunluğuyla mücadeledir!

Nüfusumuzun yüzde 26,9’u 0-17 yaş arası çocuklardan oluşmaktadır (2021). Aile Reisi İşsiz Olan Ailelerde Yaşayan Çocuk Sayısı (2021) 1,5 milyon aşmıştır (% 10,7). Maddi yoksunluk çeken çocukların oranı ise 7,5 milyon üzerindedir (% 33,7) (2020). Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı tarafından yapılan ve Haziran ayında güncellenen Dünya Yoksulluk Haritası’na göre, Türkiye’de 5 yaş altı çocukların yüzde 17’si yani yaklaşık 1 milyona yakın çocuk **akut yetersiz beslenme** yaşamaktadır, yani, çocuklar ihtiyaç duydukları besinleri alamadığı için gelişememektedirler. Çünkü uzmanlara göre,

çocuklarımız yeni dokuların yapımı için gereken iyi kalitede protein, vitamin ve mineralleri alamamaktadırlar. Yaklaşık 3 milyon çocuk ise **kronik yetersiz beslenme** yaşamaktadır.

Bakanlık verilerine baktığımızda yoksul çocuklarla ilgili desteklerin skandal düzeyinde yetersiz olduğu, yapılan yardımların da enflasyon canavarının var olduğu bir ülkede devede kulak kaldığı görülmektedir. Sosyal ve Ekonomik Destek İle Aile Yanında Desteklenen Çocuk Sayısı 2022 yılında 150 bin olarak gerçekleşmiş, 2023 hedefi ise yine 150,000! Yukarıdaki tabloya bakıldığında bu rakamların son derece yetersiz olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca şartlı eğitim destekleri de son derece yetersizdir. Çocuklara okullarda kahvaltı ve öğle yemeği sunulmasından daha yararlı bir eğitime devam teşviği de yoktur. CHP iktidarında yoksul çocuklar okullarında **kahvaltı ve öğle yemeği yiyebilecekler**, çok daha etkin ve gerçekçi bir burs sistemiyle pozitif ayrımcılıktan yararlanacaklardır.

İnternet ücretsiz olacak. Tüm eğitim araçları da ücretsiz temin edilecek. Temel sağlık hizmetleri de ücretsiz olacaktır.

Kamudaki engelli atamaları bir an önce gerçekleştirilmelidir!

Merkezi sınav sistemi ÖMSS/EKPSS sınav sonuçlarına göre ve kurayla; 2012 yılında 5254, 2013 yılında 5926, 2014 yılında 5567, 2015 yılında 6271, 2016 yılında 5812, 2017 yılında 2363, 2018 yılında 2150, 2019 yılında ise 1041 kadroluk atama olmak üzere her yıl en az bir atama yapılmıştır. Sistem 2020'den itibaren aksatılmaya başlanmış, kamunun bu alandan çekilmeye çalıştığı algısı oluşmuştur.

2021 EKPSS sonuçlarına göre 62 bin 311 kişi işe yerleşmek için tercih yapmış ancak 1961 kişi kamuda işe yerleşebilmiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Şubat 2022'de yaptığı konuşmada *“Kamu kuruluşlarında 4-B, yani sözleşmeli statüsünde görev yapan personel için de yüzde 3 engelli çalıştırma mecburiyeti getirerek 12 bin engelli kardeşimize daha istihdam alanı açtık”* demiştir. O günden bu yana engelliler geriye kalan engellilerin atamalarının yapılmadığı öğrenilmiştir.

Özetle:Türkiye'de yoksul sayısı alarm veren bir sayıya ulaşmıştır! İktidar yoksullukla mücadelede sınıfta kalmıştır! Bütçeden engellilere ayrılan pay, iktidarın engellilere bakışının da özetidir. İstihdam Engellilerin de en can alıcı sorunlarından biridir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını yeterli mali kaynak sağlayarak sosyal devletteki gerçek işlevine kazandırmak durumundayız.

XXIII-TİCARET

Kamuoyunda da sık sık telaffuz edildiği üzere mevcut yönetim bütün stratejisini düşük kur-yüksek ihracat- düşük cari açık- tekrar döviz talebinin düşmesi-yeni bir kurda dengelenme üzerine kurmuş görünmektedir.

Ticaret Bakanlığı'nın 2023 Bütçesi'ni değerlendirmek için önce iktidarın "yeni ekonomik model" olarak adlandırdığı ancak hiç de yeni olmayan, kısaca "değersiz lira, ucuz emek gücüne" dayalı ihracat stratejisinden oluşan modelin üzerinde durulması gerekmektedir.

Yeni ekonomik modele baktıktan sonra, ticaretin aktörü toplum kesimlerinin genel ekonomik resimlerini çıkartmak gerekmektedir. Bunu yapmadan ticaret stratejimizin ne olduğunu anlamak, bunun toplum kesimlerine ne getirdiğini ya da götürdüğünü tespit etmek mümkün değildir.

Yeni Ekonomi Modeli

Pandemi küresel ekonomideki tedarik zincirinin zayıflığını ortaya koymuştur. Ticaret kapanınca merkezler ucuz da olsa uzaklarda üretim yapmanın sakıncalarını yaşadılar buna Ukrayna-Rusya savaşı da eklenince tedarik zincirleri iyice kırılganlaştırılmıştır.

Bu yılki bütçe sunumunda bu husus şu şekilde açıkça dile getirilmiştir. *"Salgının gecikmeli etkileri, Rusya-Ukrayna savaşı, ticari gerilimler ve diğer bölgeler, jeopolitik sorunlar küresel üretim merkezlerinin Doğu Asya'da yoğunlaşmasının sakıncalarını gündeme getirmiştir. Tedarik zincirlerindeki aksaklıkları azaltmaya yönelik alternatif üretim merkezi oluşturma çabaları küresel düzeyde devam etmektedir. Mevcut riskler bir yandan yakından takip edilirken bir yandan da bu risklerin Türkiye ekonomisi için yeni fırsatlar getirebileceği hususu Hükûmetimizce dikkate alınmaktadır."*

İşte, yeni ekonomi modelinin temelinde pandeminin yarattığı bu yeni küresel koşullardan yararlanma hevesi yatmaktadır. Bu tercihin başlı başına kötü bir şey olduğu söylenemez. Ancak bundan yararlanırken toplum olarak neyi gözden çıkardığınız, hangi yolları tercih ettiğiniz önemlidir.

ABD ve AB'ye yakın yeni üretim merkezlerinin önümüzdeki dönemde revaçta olacağı varsayımıyla ekonominin yeniden şekillendirilmesi ihtiyacı ağır basmıştır. Bunun için yüksek kurlarda ihracaatı teşvik etmek aynı zamanda içeride ücreti baskılamak yönünde politikalara başvurulması icap etmekte idi.

Bu varsayımın “eğer üretim merkezi olursam da ihracat artar, ithalat azalır, cari denge kontrol altına alınır, böylece kur üzerindeki baskı azalır ve enflasyon düşer” varsayımıyla da beslenmesi gerekmekte idi.

Buu mantıkla temellenen, kısaca “Durgunluk-yüksek enflasyon-yüksek cari açık-bozulan gelir dağılımı” modeli olarak tanımlanan yeni ekonomi modelinin bir bilançosunu çıkarıp, modelin işleyip işlemediği sorusunu sormak gerekmektedir.

2022 üçüncü çeyrek GSYH verilerine göre, bir çeyrek öncesine kıyasla GSYH yüzde 0.1 oranında azaldı. Öncü göstergeler son çeyrekte de bu eğilimin sürdüğünü gösteriyorlar. Dördüncü çeyrekte üçüncü çeyreğe kıyasla yüzde 0.4 civarında bir küçülme şaşırtıcı olmayacaktır. Dolayısıyla, GSYH'nin yılın ikinci yarısında yerinde saydığı anlaşıyor.

İkinci çeyrekte aldıkları değerlere kıyasla GSYH'nin bazı alt kalemlerinde dikkat çeken bazı noktalar gözlemlenmektedir. Yatırımlarda küçülme gözlemlenmektedir. Ancak bu küçülme makine-teçhizat alt kaleminde değil, inşaat yatırımlarındadır. Bu kadar eksi reel faizle krediye erişebilenlerin makine ve teçhizat yatırımlarını artırmalarından doğal olmaması gerekmektedir.

Üçüncü çeyrekte kamu tüketiminde uzun yıllardır görülmemiş düzeyde çok yüksek bir artış vardır Seçimler yaklaşıyorken bu eğilimin artarak sürmesi beklenmektedir. İhracatta ise azalma eğilimi vardır. Avrupa ekonomilerinde bozulma nedeniyle bu eğilimin de sürmesi beklenmektedir.. Büyümeye katkı olarak bakıldığında ise, özel ve kamu tüketimi

harcamalarının büyümeyi yukarıya çektiği, buna karşılık yatırımların, stok azalmasının ve ihracatın büyümeyi aşağıya ittiği belirlenmektedir.

Türkiye'nin dış ticaret tablosunun önümüzdeki dönemde giderek kötüleşmesi beklenmektedir. Hammadde ve yarı mamul malı geçmiş yıllara göre daha pahalıya alınıp daha pahalıya satılmaktadır. Enerji fiyatlarındaki yükselişle birlikte ithalatın artışı ihracatın katbekat üzerindedir. Son aylarda enerji ithalatındaki azalış negatif etkiyi sınırlamaktadır dolayısıyla Türkiye vazgeçilmez olmayan katma değeri düşük ihracata konu mallarını daha ucuz fiyata ihraç ederken ithalatı her geçen ay daha yüksek fiyatlarla gerçekleştirmektedir.

Cumhuriyet tarihinin en yüksek on aylık dış açık rakamına ulaşılmıştır.

Yıllıklandırılmış bazda dış ticaret açığındaki artış 1997 krizinden bu yana ilk kez yüzde 138 seviyesinde gerçekleştirilmiştir. İthalat ilk kez 300 milyar dolar sınırını aşmış, üstelik yıl bitmeden dış ticaret açığında ilk on aylık artış yüzde 168,5'e ulaşmıştır.. Ocak-Ekim 2022 döneminde dış ticaret açığı 91,1 milyar dolarla Cumhuriyet tarihinin en yüksek on aylık açık rakamına ulaşmıştır.. Dış ticaret açığı ekimde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 400'ün üzerinde artış kaydetmiştir.

Dış ticaret açığı on bir yılın ardından ilk kez 100 milyar doları aşmıştır. En son Temmuz 2011'den Şubat 2012'ye kadar olan dış dönemde ticaret açığı 100 milyar doların üzerinde seyretmişti,.

İhracat fiyatlarının ithalat fiyatlarına oranını ifade eden dış ticaret haddi 73 seviyesiyle endeks tarihinin en düşük seviyesini görmüştür.

Bu rakam aynı zamanda ihracatta ucuzluk rekoruna işaret etmektedir. Devasa bir dış açık sorunu yaşanmaktadır.

Oysa yeni ekonomi modeli ya da Yeni Ekonomi Modeli TL'nin değerinin düşük tutularak dış ticarete ve cari dengede fazla verileceği, bu yolla döviz talebinin aşağı çekileceği ve enflasyonun da kontrol altına alınacağı varsayımına dayanıyordu. Gerçekler, yeni model varsayımını altüst etmiştir.

Üretimi öncelemeyen anlayışın Türkiye'yi getirdiği yer dış ticaret dengesinin “rekabetçi kura” karşın daha da bozulduğu bir Türkiye olmuştur.

Zaten 2016 sonrasında ekonomik büyümenin ritmini kaybetmesine neden olan, 2018'den itibaren fantezilerle ülkeyi 3 döviz krizine sürükleyen, 2021 sonundan itibaren enflasyona karşı mücadele edilemeyeceğinin ilanıyla ülkeyi son seksen yılın en dik artışlı enflasyonist sürecine sokan, 2016'dan bu yana emek aleyhine tarihi bir bölüşüm şokunun yaşanmasına neden olan, iş gücünün beşte 1'inin geniş tanımlı işsizliğe demir atmasına neden olan ve dış açıkları tarihi zirvelere taşıyan bir iktidarın yeni bir ekonomik modeli ortaya koyabileceğini düşünmek bile hayaldir.

Hem iç ticarete hem dış ticarete hem üretici açısından hem esnaf açısından hem de tüketici açısından hemen hemen her alanda derin bir ekonomik buhran yaşanmaktadır.

Yeni Ekonomik Model Neyin Pahasına Hayata Geçirildi?

Bu model, yoksulluğu derinleştirmek pahasına hayata geçirilmiştir.

Emeği ucuzlatma stratejisinin sonunda bölüşüm gerçekleşmiştir. 2021 yılında iş gücü ödemeleri bir önceki yıla göre yüzde 31,7 artarken brüt işletme artığı karma geliri yüzde 50,7 artmış. 2022 ikinci çeyrekte ise iş gücü ödemeleri yüzde 66,4, net işletme artığı karma gelir ise yüzde 134,7 artmıştır. Bu veriler siyasi iktidarın "Çalışanları enflasyona ezdirmedik." demagojisini gözler önüne koymaktadır. Çalışanlar enflasyona ezdirilmiş, üstelik resmî enflasyona bile ezdirilmiştir.

Dünya Ticaretinden Aldığımız Pay Azalıyor Ve Niteliksizleşiyor

Dünya ticaretinden aldığımız pay azalmakta ve niteliksizleşmektedir. Yanlış ekonomi politikaları sonucunda bugün neredeyse elimizdeki tek güçlü denebilecek ihracat kalemi beyaz eşyadır.

Türkiye'nin ihracatı artıyor gibi görünse de kilogram başına ortalama ihracat birim fiyatı 1,6 dolar seviyesinden 1,09 dolara kadar düşmüştür. Türkiye katma değerli ürünler üretmiyor. Dünya ortalamasına göre hâlen genç bir popülasyonumuz olsa da ülkemizin yaşlanma hızı dünyadaki diğer ülkelere kıyasla çok daha yüksek. Türkiye ucuz iş gücü ihraç etme iddiasıyla dünyada güçlü bir yere gelemmez. Önümüzdeki on yılda robotlaşmanın ve otomasyon sistemlerinin hızlanmasıyla birlikte iş gücü avantajı da yok olacaktır.

Ekonomi ve dış ticaret politikalarının başarısının sorgulanmasını gerektiren bir başka tablo ise ülkemiz imalat sanayinin ihracatı içinde yüksek teknoloji ürünlerinin aldığı paydır. Ocak-Ekim döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,7'dir. Ocak-Ekim döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %2,9'dur.

(Milyon ABD \$)

Teknoloji yoğunluğu	Ekim					Ocak- Ekim				
	2021		2022		Değişim (%)	2021		2022		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	19 673	100,0	20 195	100,0	2,7	171 755	100,0	198 271	100,0	15,4
Yüksek teknolojlili ürünler	527	2,7	778	3,9	47,4	5 058	2,9	5 745	2,9	13,6
Orta yüksek teknolojlili ürünler	6 257	31,8	6 841	33,9	9,3	57 822	33,7	65 622	33,1	13,5
Orta düşük teknolojlili ürünler	6 267	31,9	5 751	28,5	-8,2	52 687	30,7	62 726	31,6	19,1
Düşük teknolojlili ürünler	6 621	33,7	6 825	33,8	3,1	56 189	32,7	64 178	32,4	14,2
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	16 133	100,0	21 829	100,0	35,3	166 586	100,0	213 149	100,0	28,0
Yüksek teknolojlili ürünler	1 902	11,8	2 129	9,8	12,0	21 116	12,7	20 611	9,7	-2,4
Orta yüksek teknolojlili ürünler	7 412	45,9	8 368	38,3	12,9	76 747	46,1	88 607	41,6	15,5
Orta düşük teknolojlili ürünler	4 986	30,9	8 778	40,2	76,1	50 629	30,4	77 315	36,3	52,7
Düşük teknolojlili ürünler	1 834	11,4	2 554	11,7	39,3	18 093	10,9	26 615	12,5	47,1

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

İçinde bulunduğumuz şartlarda Türkiye sosyal adaletsizliğin zirve yaptığı bir ülke hâline gelmiştir, insanımız bunun acısını her gün daha da sert biçimde yaşıyor. Türkiye'de özellikle gençler ekonomik sıkışmışlıktan kurtulmak için kriptolara, borsalara hücum etmiştir. Türkiye bu alanda dünyada 5'inci en büyük pazar hâline geldi; hayal kırıklıklarıyla dolu bir gençliğimiz oluşmuştur.

Artık inovasyonu tüketen bir pazar konumundan inovasyonu üreten bir merkeze dönüşme zorunluluğumuz bulunmaktadır.. Aksi hâlde gelişmişlik seviyesinde daha alt sıralara düşmemiz kaçınılmazdır.

Türkiye'de bugün izlenen kur politikası, istikrarsızlığın, güvensizliğin kur politikasıdır. Buradan herhangi bir rekabet gücü çıkmayacaktır. Bu durum Türkiye menşeli ürünlerin ucuz fiyatla ihraç edilmesinin ötesinde, sadece yurt içi kaynakların ucuz bir şekilde dış dünyaya transferi ve kendi işçimizin alın terinin düşük değerlendirilmesi anlamına gelmektedir. Açıkça yoksullaştırıcı, istikrarsızlığı doğuran bir krizin yansıması olan bir kur politikasının terk edilmesi gerekmektedir.

Paramızı değersizleştirerek böyle bir cari açık düzeltmenin mümkün olmadığını bilmemiz gerekmektedir. Nitelikli ürün üretmek, katma değeri yüksek ürün üretmekle cari açık problemini çözebiliriz

Ülkemiz Kara Para Kaynakları İçin Cazibe Merkezi Hâline Dönüştürüldü

Dünyadaki bu hızlı dönüşüme cevap veren, güven ve altyapının sağlanması Türkiye'nin geleceği için hayati önem taşımaktadır. Küresel ölçekte yeni ve akıllı bir altyapıyı kurmak zorundayız. Bugün ülkemiz maalesef kara para kaynakları için cazibe merkezi hâline dönüştürülmüştür. Sokaklarımızda metamfetamin gibi uyuşturucu maddeler kol gezmekte yabancı mafya ve çeteler birbirini infaz ederek hesaplaşmaktadırlar. Kara paranın beraberinde getirdiği uyuşturucu gençlerimizin hayatını da ele geçirmektedir. Bu nedenle kara parayı ülkeden kovup acilen temiz yatırımlara yönelmek şarttır.

Yerli Sanayinin Korunması

Ticaret Bakanlığı'nın görevlerinden biri yerli sanayinin korunmasıyla ilgili tedbirleri almaktır. AKP iktidarı döneminde Ticaret Bakanlığı'nın bugüne kadar koruduğu yerli bir sanayi olmamıştır.

Örneğin, SEKA özelleştirilmiş ülkede kâğıt üretimi tamamen bitirilmiştir. Kâğıt fiyatları dolar bazında belirlenmektedir. Dolar artınca kitaptan gazeteye, ambalaj için kullanılan karton kutudan tuvalet kağıdına kadar hepsinin fiyatı artmaktadır. Kâğıt sanayisini korumak için bugüne kadar bir şey yapılmamıştır. Bu sanayiye korumak için 2023 yılı bütçesinde bir kaynak ayrılmamıştır. Sümerbank da özelleştirilmiştir, kumaş sanayisini korumak için bir şey yapılmamıştır. 2020 yılı itibarıyla pamuk ekim alanları son otuz yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Türkiye, dünyada en önemli pamuk üreticisi ülkelerden biri iken bugün pamuk ihtiyacının ancak yüzde 40'ı yurt içindeki üretimle karşılanabilmektedir, yüzde 60'ını ithal edilmektedir, bu ithalatın payı her geçen yıl artmaktadır. 2021 yılında 250 milyon dolarlık pamuk ihracatına karşılık 2,5 milyar dolarlık pamuk ithal edilmiştir. 2023 yılı bütçesinde kumaş sanayisini korumak için kaynak ayrılmamıştır.

Bakanlığın Esnaf ve Sanatkârlar İle Kooperatifçiliğe İlişkin Politikası Yoktur

Bakanlığın görevleri arasında esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politika, ilke ve hedeflerin ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılarak belirlenmesi ve stratejiler geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak da bulunmaktadır.

Konya kadar yüzölçümü olan Hollanda tarım ürünleri ihracatında ABD'den sonra dünyada 2'nci konumdadır. Hollanda bu başarıyı tarımda kooperatifleşmeyi teşvik ederek sağlamıştır.

Ticaret Bakanlığı tarımda kooperatifçiliği teşvik etmek için her hangi bir politika uygulamamaktadır. 2023 bütçesinde tarımda kooperatifleşmeyi teşvik eden bir kaynak yoktur.

Esnaf Kredi Bulamamaktadır

İktidar ekonomiyi öyle bir noktaya getirdi ki esnafa ayırdığını söylediği kaynak da kullanılamaz hâle gelmiştir. Bakanlık, esnafa kredi limiti 500 bin liraya çıkarıldığını söylemesine banka şubelerinde esnafa kredi vermemektedir.

Bakanlık Küçük Esnafı AVM'lere Karşı Koruyamamaktadır.

Bakkallık, meslek kolları içinde, değişen ve artan rekabet ortamında derdi günden güne büyüyen bir meslektir. En önemli sorunlardan biri bakkalların AVM ve zincir marketlerle rekabet edememesidir. Yıllardır zincir marketler sorununa dair bir adım atılmamıştır

Zincir marketlerin her yere şube açması nedeniyle birçok esnaf kepenk kapatmaktadır. Zincir marketlerin bütçeleri, reklamları altında küçük esnaf buğday tanesi gibi ezilmeye devam etmektedir.

Anayasa'mızın 173'üncü maddesi"Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır." Hükmünü taşımaktadır.

Devlet, esnaf ve sanatkârı kime karşı koruyacak ve nasıl destekleyecektir?

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 45 olan AVM sayısı bugün 448'e ulaşmıştır. Sık sık zincir marketlere Rekabet Kurulu aracılığıyla ceza uygulamasına gitmek problemi çözmemektedir.

Bakanlık 5 büyük markete ceza kesene kadar bu 5 büyük marketin şube sayısı ülke genelinde 30 bini geçmiştir Bu 5 büyük zincir marketten birinin büyük hissedarı 35 milyar euro sermayesi olan Londra merkezli büyük bir fondur, diğer 4 zincir market şirketlerinin sermayesi ise 1 milyar TL'nin üzerindedir.

Bakanlık bu kadar büyük sermayeye sahip, uluslararası gücü olan zincir marketlere karşı esnafın rekabet etmesi mümkün değildir.

Küçük esnafı korumak için verilen sözler yerine getirilmemiş, yeni bir AVM yasası çıkarılamamıştır. Küçük esnafı korumak için bu konuda bir tedbir alınmamaktadır.

Perakende Yasası'nın esnafı koruyacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Esnaf İçin Ayrı Elektrik Tarifesi Uygulanmalıdır

Elektrikte üçlü tarife dörde çıkarılmalıdır. Sanayi, konut ve ticaretin yanında bir de esnaf tarifi belirlenmeli, esnaf ve sanatkârdan daha düşük elektrik parası alınmalıdır. Esnafı, sanatkârı, zengin tüccarı aynı kefeye koymaktan vazgeçilmelidir.

XXIV- KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Kültür ve Turizm Bakanlığı, bir toplumun “duyuş ve düşünüş biçimi”ni belirleyen, insanların doğayla ve birbirleriyle olan ilişkileri sonucunda ortaya çıkardığı “maddi- manevi her şeyi” kapsayan kültür ile turizm gibi insanların gezerek eğlenmesini, dinlenmesini, bulunduğu yerin kültürel, tarihsel, sosyal, ekonomik varlığıyla iletişim kurmasını ifade eden etkinlikleri düzenleyen, bu etkinlikler için ihtiyaç duyulan kurum ve kuruluşları kuran, yöneten, denetleyen Bakanlık olması nedeniyle toplumsal yaşamın her alanına etki edebilen bir kurum olma özelliği gösterir.

AKP, iktidara geldiği 2002 yılında ayrı bakanlıklar olarak çalışmalarını sürdüren Kültür ve Turizm Bakanlıklarını 2003 yılında “Kültür ve Turizm Bakanlığı” adıyla tek bakanlık altında birleştirmişti. Doğası gereği farklı yapılanmalara sahip olması gereken ve uğraş konuları itibarıyla birbirini gözetip gerektiğinde denetlemesi gereken bu iki bakanlığın birleştirilmesinin sakıncalarını yıllardır anlatmaktayız. Bu iki bakanlığın birleştirilmesinin amacı; doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel sit alanlarının statülerinin daha kolay değiştirilerek ülkemizin kültürel miras alanlarının turizm işletmeciliğine açılmasından başka bir şey değildir.

Görev tanımları içerisinde “Millî, manevî, tarihî, kültürel ve turistik değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle millî bütünlüğün güçlenmesine ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak” olan Kültür ve Turizm Bakanlığı, onlarca doğal, tarihi ve kültürel sit alanı, kıyıları tarumar edilirken sessiz kalmış, bu alanları korumak ve yaşatmak görevini ihmal etmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, 17 bakanlık içerisinde 16 milyar 500 milyon TL’lik en düşük bütçe ayrılan bakanlık olmuştur.

Bu bütçe ile kültür ve sanat alanında gerekli yatırımların yapılması mümkün değildir.

Kültür

AKP, kültür-sanat alanını propaganda aracı olarak görmektedir. Kültürde ve sanatta nitelik önemlidir. Oysa AKP iktidarı, bu alanda nitelikli üretim yapamadığı için faaliyet sayılarındaki ve yatırım miktarlarındaki artışı başarı kriteri olarak görmektedir. Cumhurbaşkanı, çeşitli ortamlarda kültürel iktidar kurmakta başarısız olduklarını itiraf etmiştir. Kültürel iktidar kurmaya çalışmak, başlı başına bir hatadır. Çünkü kültür, bir

toplumun duyuş ve düşünüş birliğini oluşturan, gelenek durumundaki her türlü yaşıyış, düşünce ve sanat varlıklarının toplamıdır. Zorlamayla kültür oluşturulmaz.

Kültür-sanat alanındaki tartışmalar genellikle modernlik ile muhafazakarlık, batılılaşma ile milliyetçilik gibi kimi ikiliklere indirgenmektedir. AKP dönemindeki kültür-sanat tartışmaları da laiklik ve İslamcılık ayrımı üzerinden yürütölmektedir. Yaşadığımız durum basitçe böyle bir ikiliğe indirgenemeyecek kadar da karmaşıktır. AKP iktidarı çeşitli projelerle toplumu ve muhafazakarlığı dönüştürmeye ve kendi tabanını bu şekilde yeniden biçimlendirmeye çalışmaktadır.

AKP'nin mimariden tiyatroya, sinemaya, edebiyata ve televizyon dizilerine/filmlerine uzanan geniş bir alanda kendi siyasi çizgisi üzerinden bir kültürel hegemonya mücadelesi içerisinde olduğu bilinmektedir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarının işlevini azaltıcı ve üyelerinin atanma şeklini değiştirici hamleler de bu mücadele çerçevesinde değerlendirilmelidir. AKP hükümetlerinin bu ve benzeri uygulamaları yaşam tarzı tartışmalarını alevlendirmekte, toplumun daha fazla ayrıştırılmasına sebep olmaktadır.

Yetersiz bütçe, ayrımcı uygulamalar

2023 bütçesinde kültür sanat alanında kişi başına 50 kuruş düşmektedir. Bu bütçe ile gerekli desteklemeleri, yatırımları yapabilmek, sanatı ve sanatçıyı, emeği ve kültür endüstrisinde çalışanları onuruna yakışır biçimde yaşatmak imkansızdır. Bir taraftan bütçe kısıntılarıyla destekler azaltılmakta; diğer taraftan sansür, ceza ve yıldırma, konser yasaklama politikaları uygulayarak sanatçıların üretmesi engelleniyor. Bir rektör, kaymakam, müftü ya da bir ilçe milli eğitim müdürü konserleri, festivalleri, tiyatro oyunlarını ve birçok kültürel faaliyeti iptal edilmektedir.

Anayasa'nın 64'üncü maddesi, *“Devlet tüm yurttaşların kültür ve sanat faaliyetlerine eşit biçimde erişimini, özgürce katılımını ve sanatın bağımsızlığını sağlamak ve korumakla yükümlüdür”* demektedir. Anayasa'ya rağmen; son yıllarda birçok sanatçının konserleri yasaklanmakta, kültürel etkinliklere Valiliklerce izin verilmemektedir. Etkinlikleri yasaklananların ortak özelliği, iktidarın propagandasını yapmamak olduğunu görüyoruz.

Bu ayrımcılık, Bakanlığın yayımladığı kitaplar ile kütüphanelere alınan kitaplarda ve hemen her konuda kendini göstermektedir. Sanat Meslek Kanunu olmadığı için, sanatçıların bir meslek tanımı yoktur ve sosyal güvenlik yoksun, gündelik işlerle geçinmeye çalışmatadırlar. Kültür sanat endüstrisinde çalışan sanatçıların ve teknik personelin özlük

hakkı yoktur. Çünkü sanatçıları fikrine, düşüncesine göre ayrımcılık yapan bir iktidar anlayışı ile karşı karşıyayız. Kültür ve sanatın her türlü ayrımcılığa karşı iyileştirici, kapsayıcı, yaraları sarıcı özelliği vardır. Ne var ki, bu ayrımcı politikalar, sanatı, kültürü işlevsiz hale getirmektedir.

Pandemi döneminde işsiz kalan 103 müzisyen intihar etmiştir. İşsiz kalan sanatçılara yaşama tutunacak desteği vermeyen Bakanlık, yitirdiğimiz canların vebalini boynunda taşımaktadır.

Desteklenen dizi ve filmler

Son dönemde başta TRT olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından desteklenen dizi filimler, yine ayrımcılık üzerine somut örnekler arasında yer almaktadır.

Bir ülkenin kendi kültürel değerlerini korumak, yaşatmak ve tanıtmayı en doğal hakkıdır. O nedenle Kültür ve Turizm Bakanlığının sinema filmi ve tv dizilerine, tiyatrolara destek vermesi Bakanlığın asli görevlerindendir. Ancak, bu bütçeler iktidar propagandası yapan dizi ve filmlere aktarılıyorsa bu, zorlamayla kültürel hegemonya kurmaya çalışmak demektir. Bakanlık, desteklemelerde partizanlık yapmaktadır. Bundan bir sonuç alınamayacağı gibi ülkenin ve Bakanlığın kıt kaynakları boşa harcanmış olmaktadır.

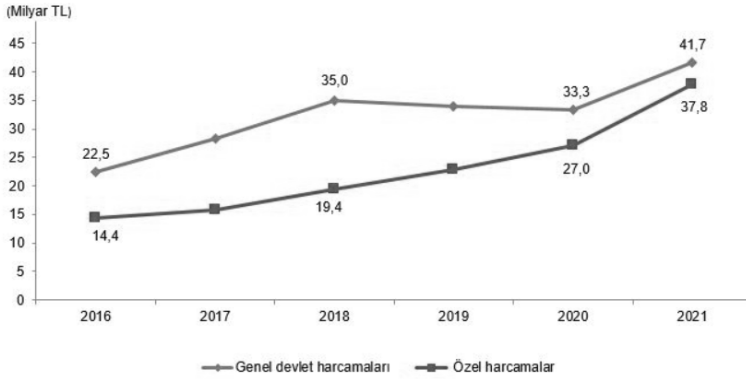
RTÜK sansür kurumu oldu

AKP iktidarı radyo ve televizyonları birer propaganda aygıtına dönüştürmüştür. Hiçbir yayın kuruluşuna bağımsız ve tarafsız yayın yapma olanağı bırakmamaktadır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), bir tür sansür kurumu olarak çalışmaktadır. İktidarın propaganda aygıtı haline gelmemiş olan TV kanalları ile radyo istasyonları RTÜK eliyle cezalandırılmakta, yayınları durdurulmakta, kapanma tehdidi ile karşı karşıya bırakılmaktadır.

Kültür harcamaları

Kültür harcamaları 2021 yılında 2020 yılına göre %31,8 artarak 79 milyar 530 milyon 334 bin TL oldu. Kültür harcamalarının, gayrisafı yurt içi hasılaya oranı 2021 yılında %1,1 olarak gerçekleşmiştir

Genel devlet ve özel kültür harcamaları, 2016-2021

Verilere göre hanehalkı kültür harcamasının %20,5'i televizyon ve ekipmanı alımına yapılmıştır. Hanehalklarının 2021 yılında gerçekleştirdiği kültür harcamalarında; televizyon ve ekipmanı masrafları %20,5, kablolu/özel TV yayın hizmetlerine ödenen ücretler %15,7 ve veri işlem ekipmanları %15,5 paya sahip olmuştur.

Kültür harcamaları, 2020, 2021

	Harcama (Bin TL)		Kültür harcamalarının dağılımı (%)	
	2020	2021	2020	2021
Toplam	60 346 102	79 530 334	100	100
Genel devlet	33 334 483	41 698 592	55,2	52,4
Merkezi devlet	26 026 592	30 085 792	43,1	37,8
Mahalli İdareler	7 307 891	11 612 800	12,1	14,6
Özel harcamalar	27 011 619	37 831 742	44,8	47,6
Hanehalkları	26 540 802	37 155 463	44,0	46,7
Dernek	115 341	187 857	0,2	0,2
Vakıf	355 476	488 422	0,6	0,6

TÜİK, Kültür Ekonomisi ve Kültürel İstihdam İstatistikleri, 2021

Türkiye ekonomisinin daralması, kültürel harcamaların azaltılmasını beraberinde getirmektedir. Daralan ekonomi bireylerin, ailelerin bütçelerinde de azalmaya neden olmaktadır. Ailelerin kültürel harcamalarına bakıldığında, en fazla harcamanın kültürel

etkinliklere değil de tv ve ekipmanlarına olması dikkat çekmektedir. Hane halkının toplam kültür harcamalarında tv ve ekipman harcamaları %20,5'dir. Buna karşılık sinema, tiyatro, kitap, gazete ve dergi harcamaları giderek azalmaktadır. Kitap harcaması 2018'de %13,9 iken 2020'de %13,1'e, 2021 de ise %11,7'ye gerilemiştir. Hane halkları yoksullaştıkça ev dışı kültürel etkinliklerden elini ayağını çekmektedir.

Harcama türlerine göre hanehalkı kültür harcamaları (%), 2021

Diğer: Gazete ve dergiler, fotoğraf ve sinema ekipmanı; sinema, tiyatro, konser; radyo, CD çalar ve diğer elektro akustik aletler; kasetler, diskler ve disketler; müzeler, hayvanat bahçeleri vb. yerlere giriş ücreti, diğer kültürel hizmetleri.

Kaynak: TÜİK

Kültür ekonomisi alanında el sanatlarının hem meslek hem de alım satım konu olabilecek kültürel mal olarak öne çıkması, alınıp satılan kültürel malların %70'inden fazlasını oluşturması kültürel yaşamımızın önemli ölçüde yaratıcı alanlara kapalı olduğunu göstermektedir. Hükümetin kültürel alanı hegemonya için bir mücadele alanı haline getirme çabası; kültür ekonomisinin rakamlarının ayrıntılarına inildiğinde, kültürel yaşamın canlandırılmasına değil sadece ideolojik saldırı, rant devşirme, yandaş destekleme ve iktidar propagandası mantığıyla hareket edildiğini kanıtlamaktadır.

Her alanda olduğu gibi kültür sanat alanında da liyakatsiz atamalarla kurumların içi boşaltılmaktadır. Kapadokya Alan Başkanlığı da usulsüz ve liyakatsiz atamalarla gündeme gelmektedir. Devlet Opera ve Balesi ile Devlet Tiyatroları gibi köklü kurumların içi boşaltılmış, mali ve idari özerklikleri ellerinden alınmıştır.

Müzelerden binlerce tarihi eser çalındı

Kültür ve Turizm Bakanlığının önemli sorunlarından biri de müze politikasındaki yanlışlardır. Bakanlığın müzelerin personel, mekan, yapıt edinme, bunları koruma gibi temel sorunlarına yönelik çabası yeterli değildir.

Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı 208 müze, 142’de ören yeri bulunmaktadır. Özel müzelerle birlikte Türkiye’de toplam 636 müze bulunmaktadır. Toplam nüfusumuzun 84 milyon olduğu düşünüldüğünde 132 bin kişiye bir müze düşmektedir.

Müzelerle ilgili önemli sorunlardan biri de müzelerdeki eserlerin çalınması, müze yerlerinin korunmaması, eserlerin kayıp olması gibi sorunlardır.

Bakanlığa bağlı müzelerden, kazı alanlarından ve özel müzelerden yüzlerce tarihî eser çalındı. Bizzat Bakan Ersoy, 140 ören yeri ve kazı alanıyla yaklaşık 107 müzeden binlerce eserin çalındığını açıklamıştır.

AKP iktidarı, kendini muhafazakâr olarak tanımlasa da; esasında tarihe, kültüre, tarihi eserlere sahip çıkamamakta, onları muhafaza edememektedir.

Cemevlerinin Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanması

Milyonlarca alevi yurttaşın ibadethane olarak gördüğü cemevlerini Kültür Bakanlığına bağlamak, alevi inancına ve vatandaşlara saygısızlıktır. Alevi vatandaşların fikirleri alınmadan yapılan yasal düzenleme, iktidarın ayrımcılığının ve tek tipçiliğinin de kanıtıdır.

Sayıştay’ın bazı denetim bulguları:

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı, ilgili kurumların Sayıştay denetim raporunda yer alan bulgular açısından bakıldığında kamu çıkarlarını koruma, kamu yararını gözetme konusunda sorunlu olduğu görülmektedir. Bakanlık yaptığı ihalelerde yasalara uygun davranmakta zorluk çekmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü’ne ait Sayıştay Denetim Raporunda ciddi bulgular yer almaktadır.

Geçmiş uzun yıllara dayanan köklü kurumların yasalara uymakta güçlük çekmesi, liyakatsiz atamaların bu köklü kurumlarda bile ne denli tahribata yol açtığını göstermektedir.

Turizm

Türkiye’de turizm sektörü son üç yıldır büyük bir kayıp içindedir. Pandemi ve Rusya-Ukrayna Savaşı uluslararası arenada turizm sektörüne büyük darbe vurmuştur. Türkiye’nin turizmle ilgili istatistiklerinde farklı veriler bulunmasına karşın iktidar, borç yükü içindeki sektöre yardım etmek yerine turizmcinin sırtına ilave birçok vergi yükü bindirmiştir. Borç yükü altındaki turizm işletmecileri destek beklerken, iktidar işletmecilere ilave yük getiren ancak dünya uygulamalarına da ters hükümler içeren yerel idarelere kaynak aktarımında bulunmayan bir modelle konaklama vergisini tahsil etme gayretindedir.

2019 yılında 45 milyon turist ağırlanıp, 34,5 milyar döviz girdisi sağlanmıştır. 2020 yılında pandemi nedeniyle turist sayısında yüzde 69,14, turizm gelirinde de yüzde 65,1 oranında azalma olmuştur. 2020 yılının toplam geliri 12 milyar 59 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Turizm geliri 2021 yılında pandemi yılı olan bir önceki yıla göre %103 artarak 24 milyar 482 milyon 332 bin dolar olmuştur. 2021’de gelirin 19 milyar 679 milyon 915 bin dolarını kişisel harcamalar, 4 milyar 802 milyon 417 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Yıl	Çeyrek	Çıkış yapan ziyaretçiler				Kişi başı ortalama harcama (\$)	Gecelik ortalama harcama (\$)
		Turizm geliri (Bin \$)	Değişim oranı ⁽¹⁾ (%)	Kişi sayısı	Değişim oranı ⁽¹⁾ (%)		
2020	Yıllık	12 059 320	-65,1	15 826 266	-69,5	762	61
	I	4 101 206	-11,4	5 639 413	-15,1	727	70
	II ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-
	III	4 044 356	-71,2	5 604 155	-74,1	722	61
	IV	3 913 758	-50,4	4 582 698	-57,7	854	54
2021	Yıllık	24 482 332	103,0	29 357 463	85,5	834	66
	I	2 452 213	-40,2	2 600 468	-53,9	943	56
	II ⁽²⁾	3 003 628	-	4 066 210	-	739	57
	III	11 395 117	181,8	13 640 672	143,4	835	74
	IV	7 631 374	95,0	9 050 112	97,5	843	63

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

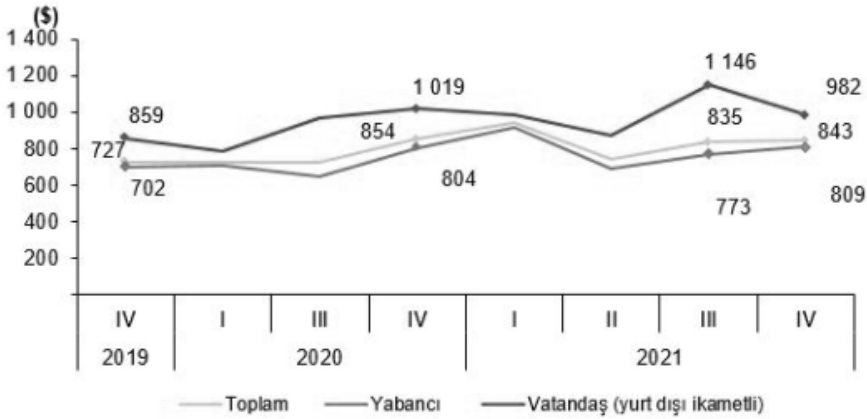
(1) Değişim oranı: 2021 yılı II. çeyreği hariç bir önceki yılın aynı çeyreğine göre hesaplanmaktadır.

(2) Koronavirüs (COVID-19) nedeni ile sınır kapılarında anket yapılamadığından, 2020 yılı II. çeyreğe ilişkin veri yayınlanamamıştır. 2021 yılı II. çeyreğine ait değişim oranı hesaplanmamıştır.

Kaynak: TÜİK

Turizmde önemli sorunlarımızdan biri de turist sayısı artarken elde edilen gelirin artmamasıdır. Bunun başlıca nedeni; Türk Lirası'nın aşırı değer kaybetmesine bağlı olarak, komşu ülkelerden insanların alışveriş amaçlı günübirlik ziyaretleridir. Alışveriş amaçlı ülkeye gelenler, konaklama, yeme-içme gibi turizm harcamaları yapmamaktadır. Ayrıca Euro cinsinden para kazanan yurt dışı ikametli TC vatandaşları, TL ile harcama yaptıklarında çok daha ekonomik olduğu için tatillerinin daha büyük bölümünü Türkiye'de geçirmektedir.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün raporuna göre; 2020 yılında 1300 dolar düzeyinde olan uluslararası seyahatlerdeki kişi başı ortalama harcama, 2021 yılında 1500 dolar seviyesine yükselmiştir. Yaşanan bu artış; tatil sürelerinin uzamasının yanı sıra ulaşım ve konaklama maliyetlerindeki artıştan kaynaklanmıştır. Buna karşın, Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin kişi başı ortalama harcaması 2021 yılında 843 dolar gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

Özetle, Türkiye'ye giriş yapan turist sayısı artarken, turizm gelirleri beklenen oranda artmamaktadır.

Türkiye'ye 2021 yılında en çok ziyaretçi gönderen ülke sıralamasında ilk sırada Rusya yer almıştır. Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı 4,69 milyon olurken, bu ülkeyi 3,09 milyon ziyaretçi ile Almanya, 2,06 milyon kişi ile de Ukrayna izledi. Komşu ülkelerle yaşanan politik gerilimler, terör faaliyetleri ve güvenlik tehditleri, turizmin gelişmesinin önündeki engellerdir.

20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı kanunun 7.maddesi kapsamında 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi

Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna geçici madde eklenmiştir. Bu geçici madde uyarınca üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli yatırımcı ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/1/2021 tarihi ile 31/12/2021 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri, hasılat payları ile Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri, başvuru şartı aranmaksızın 30/11/2022 tarihine kadar ertelenmiştir. Ayrıca ertelenen bu alacaklar için ertelenen tarihe kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmayacağı da karara bağlanmıştır.

Kamu arazilerine yapılmış bulunan beş yıldızlı otellerin, tatil köylerinin ecrimisil olarak ödemek zorunda kalacağı ücretlerin 2022 yılı 30 Kasım tarihine kadar ertelenmesi, bu koşullarda doğru olmakla birlikte; şahıslardan veya şirketlerden kiralayan yani özel mülkiyete tabi olan otel işletmecileri için de benzeri bir destek mekanizmasının getirilmesinde yarar bulunmaktaydı.

Sit Alanı ilan etme veya kaldırma

Kültür ve Turizm Bakanlığında gözlenen önemli problemlerden biri de sit alanı ilan etme, bu alanların derecelendirilmesi ve bu alanın dışına çıkarılmasında görülmektedir. Özellikle Bakanlık aleyhine açılan davalarda bu konunun bulunması alınan kararların ilgili kişileri tatmin etmediği gibi hak kaybına uğradıklarını düşünmelerine neden olmaktadır. Benzer durum “turizm merkezleri” uygulamalarında da görülmektedir. Ormanlık, sulak vb alanların turizm alanı ilan edilerek yapılaşmaya açılması kabul edilebilir bir uygulama değildir.

Doğaya çevreye, habitata uygun olmayan turizm yatırımları

Turizm sektörü, genellikle doğal dengenin çok duyarlı olduğu yerlerde gelişmekte ve dikkat edilmediği takdirde, bu doğal dengeyi kolaylıkla bozmaktadır. Ancak turizmin doğrudan korumacı bir endişesi olmadığı gibi, çoğu kez turizmin gelişimi, beraberinde getirdiği hızlı yapılaşma nedeniyle çevreyi tehdit etmektedir. Dolayısıyla bir ülkenin turizm planlaması yapılırken turizmin sadece ekonomik sonuçlarını değil, çevresel etkilerini de dikkate almak gerekir. Günümüzde turizm ve çevre ilişkisinin ortaya çıkardığı sorunlara bağlı olarak, turizmin çevreye verdiği zararların en aza indirilebilmesi ve turizmde yükselen değer olan alternatif turizm pazarından daha fazla pay alabilmek için turizm işletmeleri, çevreci yaklaşımlara yönelmişler ve sahip oldukları özellikleri turizm pazarı lama politikalarında uygulamaya başlamışlardır.

Özellikle doğal ve insan yapısı kaynaklar, turizmin dayandığı en önemli unsurlardandır. Turizmin gelişimi için bu çevresel kaynakların korunması gerektir. Ancak turizmin doğrudan korumacı bir endişesi olmadığı gibi, çoğu kez turizmin gelişimi, beraberinde getirdiği hızlı yapılaşma nedeniyle çevreyi tehdit etmektedir. Dolayısıyla bir ülkenin turizm planlaması yapılırken turizmin sadece ekonomik sonuçlarını değil, çevresel etkilerini de dikkate almak gerekir.

Son dönemde Ege Denizi ve güney kıyılarımızda ve Karadeniz yaylalarında doğayı katletme boyutuyla yaşanan yapılaşmalar ve projelerin denetimi konusunda yerel idareler kadar Kültür ve Turizm Bakanlığının ihmal ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Bakanlık faaliyetlerinin Ajans ve Vakıflar aracılığıyla deruhte edilmesi yanlıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kıyılarda yaptırılan ücretsiz girişli günübirlik tesislerin yönetiminin aralarında Bakanlık üst düzey görevlilerinin de görev yaptığı, Bakanlık bünyesinde kurulan TUDAV ve iştiraki konumunda bulunan bazı şirketler (MUÇEV) tarafından icra edildiği söz konusu vakıf ve şirketlerin Bakanlık icraatlarıyla ilgili olarak kendi görev ve ilgi alanlarının dışında bürokratik mekanizmalara müdahalelerde bulunduğu yönünde kamuoyunda bazı iddialar bulunmaktadır.

7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunla, Türkiye'nin turizm hedeflerine ulaşmasını teminen; turizm imkân ve fırsatlarının dünyada tanıtılmasına, turizm potansiyelinin tüm yönleri ile değerlendirilerek ülke ekonomisine kazandırılmasına, turizm yatırımlarının, turizmin ülke ekonomisindeki payının ve turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak, destek ve kaynak sağlamak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgili, tüzel kişiliği haiz, bu Kanunda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurulmuştur.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının Gelirleri; Genel bütçeden aktarılan tutarlardan, turistik tesislerden ve seyahat acentalarından, havayolu işletmecilerinden belli oranlarda alınacak alınacak turizm paylarından, Her türlü bağış ve yardımlardan, Ajansın faaliyetlerinden elde edilen gelirlerden, diğer gelirlerden oluşacaktır.

Sorumluluk almadan fazlaca yetki, kadro ve bütçe alan, mali muafiyetleri olan, denetim yetkisi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na rakip hatta paralel bir bakanlık olan, ama kendisi iç ve dış denetimden muaf olan yeni bir kamu kurumu kurulmuştur.

Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren aynı zamanda mali kaynak da kullanan TUDAV ile Turizme Ajansı ile ilgili olarak ilişkilerin resmi protokoller aracılığıyla yürütülmesi gerekir.

Sonuç

Kültür ve turizm; hükümetlere, bakanlara, bürokratlara göre keyfi biçimde yönetilemez. Özellikle dış politika önceliklerimizde de turizmi düşünmek durumundayız. Kültür ve turizm alanında çalışan personele de geçici, mevsimlik işçiler gözüyle bakamayız. Bu sektör için gerekli görülen eğitimi tamamlamış olanların kadrolu biçimde çalışmaları, kurumsal yönetimlerde görev almalarının sağlanması gibi politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. Belirsizlik ve istikrarsızlık turizm sektörünün kaldırabileceği bir durum değildir.

Nihai değerlendirmede, Kültür ve Turizm Bakanlığı Bütçesi tarafımızca hem içerik hem de boyutu itibarıyla Türkiye'nin kültür ve turizm alanlarındaki problemleri çözebilecek ölçekte bulunmamaktadır.

XXV- SONUÇ VE ÖZET DEĞERLENDİRME:

Türkiye bugün üç büyük krizi aynı anda yaşamaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin sonucu olarak ortaya çıkan **yönetim krizi**, yönetim krizine bağlı olarak ortaya çıkan **ekonomik buhran** ve buna bağlı olarak ortaya çıkan **sosyal çöküş**. İntiharlar artıyor, aileler dağılıyor, şiddet ve suç oranları yükselmektedir

Anadolu'da 1800'lü yıllardan itibaren başlayan demokrasiye doğru yürüyüş, ülkemizde 2017'de OHAL ortamında plebisit niteliğindeki referandum ile yapılan anayasa değişikliği ile durdurulmuş; şeffaf olmayan, denetlenemeyen, hesap vermekten kaçınan sınırsız yetkili bir tek adam rejimine geçilmiştir.

Bu tarihten itibaren ortaya çıkan keyfi uygulamalar; adaletsizliklere, yolsuzluklara, usulsüzlüklere, liyakatsiz, ehliyetsiz kişilerin karar mekanizmalarında yer almasına yol açmıştır. Devlet kurumlarının içi boşaltılmış, etkinliği azaltılmıştır. Yolsuzluklar, alabildiğine artarken, cezasızlık hakim kılınmıştır.

Dünyadaki ekonomik daralmaya, pandemi sonrasının ve Rusya-Ukrayna savaşı ve sonrasındaki enerji ve gıda krizinin etkileri eklenmiş; liyakatsiz yönetimin yanlış politikaları ile Türkiye'yi zayıf yakalamıştır. Küresel krizin etkileri, bu yüzden Türkiye'de yıkıcı etki göstermiştir. Enflasyon ve hayat pahalılığı, milletimizi geçinemez hale düşürmüştür.

Devletin resmi kurumları, rakamları eğip bükmek, milletimizi kandırmak için kullanılmaktadır. Asgari ücret açlık sınırının çok altındadır. Türkiye Cumhuriyetinde yaşayan, kazancı TL ile olan milyonlarca yurttaş yoksulluktan öte, açlığa ve sefalete sürüklenmektedir.

İktidarı elinde tutan saray efradı ise sözüm ona itibarını korumak için alabildiğine lüks yaşamlarından taviz vermemektedir. Saray şürekası halkın sorunlarından bihaberdir. Dünyadaki en büyük ekonomiler sıralamasında iki yıl önce 19'uncu sırada yer alan Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi denilen ucube tek adam yönetiminin savurganlığı ile 21'inci sıraya gerilemiştir.

Cumhuriyetin kazanımları ortadan kaldırılmış, adalet mekanizması çöktürülmüştür. Kamu İhale Kanunu, yüzlerce kez değişikliğe uğratarak, aslında yolsuzluk olan uygulamalara yasal kılıf geçirilmiştir. Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ) modeli kullanılarak yapılan Hazine garantili projelerle çocuklarımızın, hatta torunlarımızın geleceği ipotek altına sokulmuştur. Yetmemiş, Kamu İhale Kanununun savaş gibi aciliyet arz eden durumlarda istisnai olarak

kullanılabilecek olan 21/b maddesi genel uygulamaya dönüştürülmüştür. Bu şekilde devlet kurulabilecek paralar, birkaç saray yandaşması müteahhidin cebine aktarılmaktadır.

Türkiye'mizi buhrandan çıkarmak için güvene, ülkemizin dünyada rekabet gücünü artırmak içinse yapısal değişime ihtiyaç vardır.

Adalet yoksa ekmek de yok

İktidarın oyuncağı haline getirilen adalet mekanizması çökmüştür ve *“Adalet yoksa ekmek de yok”* sözü kanıtlanmıştır.”

Yapacaklarımız;

Güçlendirilmiş Demokratik Parlamenter Sistem; Tarafsız Cumhurbaşkanı, erkler ayrılığı, demokratik seçim yasası ve siyasi partiler yasası, siyasetin finansmanı meselesi ve siyasi ahlak yasasının çıkarılması, şeffaf yönetim, denetlenebilir ve hesap verebilir olmak. Denge ve denetleme mekanizmalarının kurulması. Bağımsız yargı sistemi ve adil yargılamayı hayata geçireceğiz. Böylece evrensel adalet, hukukun üstünlüğü, ifade ve girişim özgürlüğü normlarını yakalamış, güçlü bir demokrasiyle taçlandırılmış bir Türkiye'yi inşa edeceğiz. Ülkemizde iyi yönetişimi ve yargı bağımsızlığını sağlayacağız.

Ekonomik ve Sosyal Konseyi toplayacağız. Toplumun her kesiminin görüşleri alınacak, ekonomik kararları geniş halk kesimlerinin ve özellikle en zayıf olanların hakkını gözeterek alıp uygulamaya koyacağız.

Merkez Bankası'nın başına derhal liyakatli bir ismi atayacağız. Bankayı siyasetin müdahalesinden kurtaracağız. Bankanın araç bağımsızlığına asla müdahale etmeyeceğiz.

Rüşvetçileri, beytülmale el uzatanları, yolsuzluk yapanları, tüyü bitmedik yetimin hakkını yiyenleri, devlet yönetiminden süratle uzaklaştıracacağız.

Kamu Özel İşbirliği Projelerinde dövizle belirlenen tarifeleri ve gelir garantilerini, ivedilikle Türk Lirası'na çevireceğiz. Hukuk çerçevesinde, gerekirse bu projelerin işletme haklarını kamuya geri alacağız.

Kamu bankalarının kaynaklarının yandaşa, rant projelerine aktarılmasına derhal son vereceğiz. Ziraat Bankası sadece çiftçiye, Halk Bankası da sadece esnafa avantajlı kredi sağlayacak.

Ulusal Vergi Konseyi ve Kesin Hesap Komisyonunu kuracağız, bu komisyonun başkanı muhalefet partisinden olacak.

Sayıştay denetimini uluslararası standartlara ve kaliteye çıkaracağız.

Yolsuzluk soruşturmalarını engellemek için geçmişte kapatılan teftiş, denetim ve inceleme kurumlarını tekrar hayatiyete geçireceğiz.

Ortadoğu Barış ve İşbirliği Teşkilatını kuracağız. Diplomasie dayanan, milli, iş dünyasının ve ihracatçıların önünü açan bir dış politika uygulayacağız.

Balon ekonomisi yerine üretime ve toplumsal refaha odaklanan büyüme stratejisi uygulayacağız.

Varlık Fonu kapatılacak. Ülkemizin kamu bankaları ve stratejik kurum/kuruluşları, sözde Varlık Fonu adı altındaki hortumlama düzeneğine sokulmuş, içleri boşaltılmaktadır. KİT'leri bu yağmadan kurtarıp halkın hizmetine sunacağız.

Dijital ve Yeşil Ekonominin sunduğu yeni fırsatları kullanacağız. Teşvik politikasını, sanayicinin katma değeri yüksek ürün üreteceği noktalara taşımak için kullanacağız. Yüksek teknoloji içeren, Yeşil Mutabakata uyumlu, dijital dönüşümü kolaylaştıracak yatırımları teşvik edeceğiz. Bu kapsamdaki doğrudan sermaye yatırımlarını destekleyeceğiz. Ülkemizin üretken kapasitesini ve verimliliği arttıracaktır.

Enerji arz güvenliğini, temiz ve ucuz enerjiye erişimi sağlayacağız. Bu çerçevede, yerli ve yenilenebilir enerjiye öncelik vereceğiz. İthal enerjide tedarikçileri çeşitlendireceğiz

Eğitim politikasını paydaşlarla beraber yeniden oluşturacağız. Ücretsiz ve kamucu eğitim politikasını getireceğiz. Ülkemizin tüm çocukları için eğitimde fırsat eşitliğini sağlayacağız.

Eğitimde işgücümüzün yarışma gücünü ve verimliliğini artıracak dönüşümü gerçekleştireceğiz. İnsan gücü planlamasına önem vereceğiz.

Buhranın üreten sektörler üzerinde yarattığı tahribatı giderecek bir dönüşüm ve destek programı uygulayacağız.

Sağlık ve gıda gibi stratejik sektörlerde kamucu yaklaşımda bulunacağız. Bu sektörleri kendi kendine yeterli hale getireceğiz.

Gıdada arz güvenliğini sağlayacağız, kendi kendimize yeterliliği gerçekleştireceğiz, planlama ve çiftçiye destek önlemlerini alacağız. Çiftçiye elektrik, gübre, yem gibi girdileri ucuza vereceğiz. Taban fiyatı, maliyet + makul kârı karşılayacak şekilde önceden açıklayacağız. Çiftçinin kullandığı elektrikte, tüm vergi ve ek kalemleri kaldıracağız. Kuracağımız güneş enerjisi tesislerinin üreteceği enerjiyi, Çiftçi Kooperatiflerine ücretsiz vereceğiz. Bankalarda ve Tarım Kredi Kooperatiflerinde takibe düşmüş çiftçi borçlarına gelen faizleri derhal sileceğiz. Kredilerin geri ödemelerini 6 ay erteleyeceğiz. Tarımsal üretimde kullanılan mazottan ÖTV almayacağız. Belediyelerin kooperatiflerle iş birliğini destekleyerek, yurttaşlarımızın ucuz ve kaliteli gıdaya erişim imkânlarını artıracacağız

Uluslararası standartlara uygun yeni bir Kamu İhale Yasası çıkaracağız.

Stratejik Planlama Teşkilatını kuracağız.

Bütçe disiplinini sağlayan mali çapaları yeniden güçlendireceğiz. Gerekirse yeni mali çapaları getireceğiz ve kullanacağız

Başta kadın ve genç olmak üzere hiç kimsenin büyüme sürecinden dışlanmasına izin vermeyeceğiz. Çalışanlar ve emekliler refah artışından payını alacak.

Tüm OSB'lerde Teknoloji Liseleri kuracağız, büyük OSB'lerde Teknik Üniversiteleri çoğaltacağız.

Çalışma Hayatına ilişkin düzenlemeler Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uyumlu olacak. Örgütlü Toplumun önündeki engelleri kaldıracağız.

Aile Destekleri Sigortası Kurumunu kuracağız.

Derhal bir genelge çıkararak devlette israfa son vereceğiz. İsraf genelgesiyle, devlet millete örnek olacak. Bu suretle bütçede yarattığımız imkânları, dar gelirli ve dezavantajlı kesimlerin rahatlatılması için kullanacağız

Bozmadan, yok etmeden, kesintisiz kalkınma olacak.

Devlette **Kral değil kural!** olacak.

Tek kumandalı ekonomi yönetim anlayışına son vereceğiz.

Sürdürülebilirlik, «**Ekosistem Hakkı**» Anayasal güvence altında olacak.

AB Yeşil Mutabakatına uyumu sağlayacağız.

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar üzerindeki siyasetin gölgesini kaldıracğıız.

Maliye ve Para Politikalarında; «borç yükü» ve «enflasyon» sürdürülebilir seviyelerde olacak.

Ekonomik istikrar, küresel sermayenin risk iştahına terk edilmeyecektir.

Sonuç olarak; Türkiye yaşadığı yönetim krizini, ekonomik ve sosyal çöküşü durdurmak ve yeniden ayağa kalkmak için doğal ömrünü çoktan tamamlamış olan OHAL rejimi ile ülkeyi yoksullaştıran, yoksulluğun ve yoksunluğun müsebbibi mevcut iktidarı daha fazla sırtında taşıyamaz.

Cumhuriyet **Halk Partisi Türk Lirasının değerini ihracat seferberliği adı altında düşürücü bir politika izleyen, kıtlık ve kuyruk vaat eden, sorişçinin, memurun, emeklinin, çiftçinin, köylünün, esnaf ve sanatkarın, kadınların, gençlerin, öğrencinin, KOBİ'lerin, problemlerini çözme iddiasında olmayan, rantıye ve yandaş yanlısı AKP'nin 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesine karşı oy verecektir.**

Cumhuriyet Halk Partisi, ülkemizin yaşadığı büyük buhranı aşmak, devlet krizini ve ekonomik krizi sonlandırmak için dört ayaklı bir strateji izleyecektir.

Büyük buhrandan çıkış stratejisi hukuk devleti ve demokrasi, üreten Türkiye, güçlü sosyal devlet sayesinde başarılabacaktır.

Türkiye'mizi içine düşürüldüğü buhrandan çıkarmak ve herkesin hukuk önünde eşit olduğu, canının malının devletin güvencesi altında olduğu, yönetenlerin millete hesap verdiği, demokrat, özgür, üreten ekonomisi herkese iş aş veren büyüme ve refahtan kimseyi dışlamayan, doğasına, havasına suyuna sahip çıkan güçlü bir ülke olabilmek için;

«İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi» ve “helalleşme çağrısı” ülkemizi içine düşürüldüğü devlet krizinden ve ekonomik buhrandan çıkaracak bir yol haritasıdır.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

**2021 YILI KESİN HESAP
KANUN TEKLİFİ**

KARŞI OY YAZISI

SANSÜRLÜ DENETİM-DENETİMİ ENGELLENEN BÜTÇE

İÇİNDEKİLER:

I	Genel Değerlendirme
II	Sayıştay denetiminin radikal bir reforma tabi tutulması gerekmektedir.
III	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan kamu idarelerin geneline ilişkin temel tespitler
IV	2021 Sayıştay Düzenlilik Denetimi Raporlarında Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan kamu idareleri ile ilgili olarak yapılan tespit ve eleştirilerin bakanlık, bağlı, ilgili, ilişkili kurum bazında irdelenmesi:
V	Kalkınma Ajansları
VI	Yedek Ödenek
VII	Ödenek üstü Harcama
VIII	Özel Hesaplar
IX	KÖİ Projeleri
X	Son Değerlendirme

I-GENEL DEĞERLENDİRME:

Kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin yapısını ve işleyişini düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu; kamu bütçelerinin hazırlanma, uygulanma ve kontrol süreçlerini, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini ve raporlanmasını şekillendirmektedir. Bu Kanun ile kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması, çok yıllık ve performansa dayalı bütçe sistemine geçilmesi, mali yönetim ve kontrol görev ve yetkisinin ilgili idarelere verilmesi, kamu harcamalarında iç ve dış denetime ilişkin düzenlemelerin yapılması amaçlanmıştır.

5018 sayılı Kanun ile düzenlenen kamu mali yönetim sisteminin en önemli unsurlarından birisi denetimdir.

Sayıştay'ın dış denetim organı olarak yetkilendirildiği 5018 sayılı Kanun'un 68 inci maddesinde dış denetimin amacı, *"genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanması"* şeklinde ifade edilmiştir.

Anayasa'nın 160. maddesi *"Sayıştay, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir."* hükmünü taşımaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, vatandaş adına kamu gelirlerini toplama ve bu gelirlerini toplama ve harcama konusunda yürütme organına verdiği yetkinin sonuçlarını denetleme anlamına gelen bütçe hakkını kendi adına denetim yapan Sayıştay aracılığıyla kullanmaktadır. Bu açıdan Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim faaliyetinin etkin bir şekilde yürütülmesinde Sayıştay denetim raporlarının rolü büyüktür.

6085 Sayıştay Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinde;

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Sayıştay denetimi: Düzenlilik ve performans denetimini,

- b) *Düzenlilik denetimi: Mali denetim ve uygunluk denetimini,*
- c) *Mali denetim: Kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali faaliyet, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin değerlendirme sonuçları esas alınarak, mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin denetimi,*
- ç) *Uygunluk denetimi: Kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunun incelenmesine ilişkin denetimi,*
- d) *Performans denetimi: Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergeler ile ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesini,*
- e) *Hesap yargılaması: Kanunlarla belirlenen sorumluların hesap ve işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığının yargılama yoluyla kesin hükme bağlanmasını ve bununla ilgili kanun yollarını,*
- f) *Yargılamaya esas rapor: Sayıştay dairelerince yapılacak yargılamaya esas olmak üzere, denetçiler tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin **denetimi sırasında tespit edilen kamu zararına ilişkin düzenlenen rapor,***
- g) *Denetim raporu: Sayıştay raporlarına esas olmak üzere, denetim ve incelemeler sonucunda denetim grup başkanlıkları veya denetçiler tarafından hazırlanan raporu,*
- ğ) *Sayıştay raporu: Denetim ve incelemeler sonucu hazırlanarak Sayıştay Başkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan veya kamu idarelerine gönderilen raporu,*
- h) *Sayıştay incelemesi: Sayıştay'ın kesin hükme bağlama ve denetim dışında kalan diğer çalışmalarını,*
- k) *Kamu zararı: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen kamu zararını,*
- n) *Performans: Kamu idarelerince belirlenen hedef ve göstergelere ulaşma seviyesini,*
- ifade eder.”*
- hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “**Kamu zararı**” başlıklı 71’nci maddesi ise;

“Madde 71-Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) *İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,*
- b) *Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,*
- c) *Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,*
- d) *İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,*
- e) *İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,*
- g) *Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması, esas alınır.*

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış, sağlanmamış hizmetleri sağlanmış, yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

hükmünü içermektedir.

19.06.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **“Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”** te de yukarıda söz konusu edilen konuda benzeri hususlara yerilmiştir.

Bu yönetmeliğin;

-“Tanımlar” başlıklı 4. maddesi;

“c) *Kamu zararı: Mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıyla doğan zararı.....*

ğ) *Sorumlu: Kamu zararının oluşmasına sebep olan kamu görevlisini,*

i) *Üst yönetici: Bakanlıklarda müsteşarı, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir.”*

-“Sorumluluk” başlıklı 5. maddesi;

“(1) *Kanunun ilgili maddeleri gereğince, kamu görevlileri; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, yönetilmesinden, kullanılmasından, korunmasından, kötüye kullanılmaması ve her an hizmete hazır bulundurulması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.*

(2) *Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararının geri ödenmesi sürecine, kamu görevlileri ile birlikte ilgililer de dahil edilir.”*

-“Kamu zararının belirlenmesi” başlıklı 6. maddesi;

“1) *Kamu zararının belirlenmesinde;*

a) *Yapılan iş, alınan mal veya hizmet karşılığı olarak ilgili mevzuatında belirtilen ya da mevzuatında öngörülen karar, onay, sözleşme ve benzeri belgelerde belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,*

b) *İlgili mevzuatında öngörülen haller dışında, iş yaptırılmadan, mal veya hizmet alınmadan önce ödeme yapılması,*

c) *Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,*

- ç) İlgili mevzuatı gereğince görevlendirilen komisyon veya kişilerce rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması
- d) Kamu idarelerine ait malların kiraya verilmesi, tahsisi, yönetimi, kullanımı ve elden çıkarılması işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- e) Görevlilere teslim edilen taşınırın zararına uğraması,
- f) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- g) Kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek malî külfet getirilmesi,
- ğ) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması, esas alınır.”

-“Kamu zararının tespiti ve bildirilmesi” başlıklı 7.maddesi de;

“(1) Kamu zararları 6’ncı maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmak suretiyle;

- a) Kontrol, denetim veya inceleme,
b) Sayıştay’ca kesin hükme bağlama,
c) Adli, idarî veya askerî yargılama,
sonucunda tespit edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararına ilişkin yazı, tutanak, rapor, ilâm ve benzeri belgeler ilgili kamu idarelerine gönderilir. Kontrol, denetim ve inceleme sonucunda tespit edilerek kamu idarelerine bildirilen kamu zararlarına ilişkin belgelerde yer alan hususlar, ilgili harcama yetkilisinin de görüşleri alınmak suretiyle merkezde üst yönetici, taşrada ise idarenin en üst yöneticisi tarafından değerlendirilir.

(3) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararına ilişkin belgelerde, sorumlularla birlikte tahsil sürecine dahil edilecek ilgililer de belirtilir. Bu belirlemenin yapılmadığı durumlarda, zararın tahsil sürecine dahil edilecek ilgililer merkezde üst yönetici, taşrada ise idarenin en üst yöneticisi tarafından yaptırılacak inceleme ile belirlenir.

(4) Yargı kararları ve Sayıştay ilâmlarıyla tespit edilen kamu zararı alacakları ile değerlendirme sonucunda takip ve tahsiline karar verilen alacaklar, merkezde strateji geliştirme birimlerince, taşrada ise takibe yetkili idare birimince takip edilir.

(5) Sayıştay denetçileri tarafından inceleme sırasında mevzuata uygun bulunmayan veya noksan görülen işler hakkında kendilerine gönderilen kamu zararına ilişkin sorguların bir örneği, ilgili kamu görevlisince ilgisine göre üst yönetici veya en üst yöneticiye bildirilir. Bu sorgular, kamu idaresince ihbar kabul edilerek gerekli kontrol, denetim ve inceleme başlatılabilir.”

hükmünü içermektedir.

Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda denetimler sırasında tespiti yapılan kamu zararına ilişkin ön değerlendirmeler yer almalıdır.

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 38’inci maddesi hükmü gereğince kamu idarelerinin denetimleri sonucunda düzenlenen denetim raporlarında yer alan konulardan önemlilik veya genellik arz eden hususları, yürütülen denetimlere ilişkin genel bilgileri ve mali konularda belirtilmesi uygun görülen diğer hususları içerecek şekilde Dış Denetim

Genel Değerlendirme Raporu hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması ve kamuoyuna açıklanması zorunluluktur.

Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesi, kullanılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemleri almasına katkı sağlayan önemli bir araçtır.

Ülkemizdeki tek dış denetim kurumu olan Sayıştay'ın hazırlamış olduğu Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli biçimde elde edilmesi ve kullanılmasına katkı sağlanmasında önemli bir rolü bulunmaktadır.

Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları, mahalli idareler ve 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan ancak Sayıştay denetimine tabi diğer kamu idarelerinin denetim raporlarındaki bulgular da esas alınmıştır.

Ancak, Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda, diğer kuruluşların denetim raporlarında da olduğu gibi, denetimler sırasında tespit edilen kamu zararı tespitine ilişkin hususlara yer verilmemiştir.

Söz konusu hususların denetçiler tarafından düzenlenen yargılamaya esas raporlara konu edilerek Sayıştay yargılama dairelerinde hükme bağlandığı belirtilmektedir.

2021 Yılı Denetim Programı dahilinde 5018 sayılı Kanun'a tabi genel yönetim kapsamında;

-36 genel bütçeli idare,

-1235 özel bütçeli idare,

-8 düzenleyici ve denetleyici kurum,

-2 sosyal güvenlik kurumu,

-9 il özel idaresi, 30 büyükşehir belediyesi, 26 büyükşehir bağlı idaresi, 17 il belediyesi, 97 ilçe belediyesi, 39 mahalli idare şirketi,

-8 yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı (YİKOB),

-6 kalkınma ajansı ,

-12 diğer kamu idaresi,2 diğer kamu şirketi olmak üzere toplam 427 kamu idaresinde denetim gerçekleştirilerek Sayıştay Denetim Raporu düzenlenmiştir.

-Denetim Programı kapsamında ayrıca 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 108 adet kamu işletmesi denetlenmiş olup raporlama süreci devam etmektedir.

Bu raporlardan, 179'u merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerine, 2'si sosyal güvenlik kurumlarına 12'si diğer kamu idarelerine, 6'sı kalkınma ajanslarına,2'si diğer kamu şirketine ve 108'i kamu iktisadi teşebbüslerine ait olmak üzere toplam 309 adedi Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Mahalli İdareler ile ilgili Raporlar Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmamış, şu ana kadar da henüz kamuoyu ile paylaşılmamıştır. Söz konusu raporların kamuoyu ile paylaşılmamasının nedeni anlaşılamamaktadır.¹

Genel ve özel bütçeli kamu kurumlarından çoğu tüm ülke düzeyinde faaliyet göstermekte ve hemen hemen tüm il ve/veya ilçelerde teşkilatı bulunmaktadır. Sayıştay'ın bu kamu idarelerini ve bazılarının döner sermayelerini ve kantin, sosyal tesisi vb gibi alt harcama birimlerini kısmi olarak denetlediği, bu kamu idarelerinin Ankara'da bulunan merkez teşkilatında ve ortalama 3-4 il veya bölge teşkilatında denetim yapıldığı göz önüne alındığında, bu idarelerin taşra teşkilatının, harcamalarının ve gelirlerinin büyük kısmı Sayıştay denetiminin dışında kaldığı, **ancak bütün bu idarelerde kurumun tamamı (tüm mali işlemleri) denetlenmiş gibi denetim raporu yazıldığı, bu kurumların tüm mali işlem ve faaliyetlerinin doğru olduğuna dair mali tablolara görüş verildiği anlaşılmaktadır.** Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilen Denetim Raporlarının içeriğinden de denetimin hangi ölçekte gerçekleştirildiğine dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

Sayıştay Denetim Rehberinde denetlenen kamu idaresinin tüm ülke düzeyinde yaygın bir faaliyet alanına sahip olması durumunda denetimin belirli il ya da bölgelerde

¹ Söz konusu raporlar Komisyon görüşmelerinde ele alınmadığından bu raporlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmeyecektir.

yürütüleceği ve bu durumun denetlenen kamu idaresine bildirileceği belirtilmiştir. Rehberde, idare denetim raporlarında, denetlenen bölge veya illerin isimlerinin yazılacağı düzenlemesi de yer almasına rağmen Sayıştay’ın denetim raporlarında bu hususa yer verilmemekte olup **denetçilerin, kurumun tamamı denetlenmiş gibi rapor yazmak zorunda kaldıkları anlaşılmaktadır.**

Sayıştay’ın mevcutta uyguladığı denetim sistemi ile Türkiye çapında teşkilatı olan idarelerin tüm işlemlerini kapsayacak denetim yapılmasının imkânı bulunmamaktadır.

Sayıştay’ın mevcut denetçi kadrosu ve teşkilatlanma şekli de bu denetimi eksiksiz olarak yapabilecek düzeyde değildir. Sayıştay’ın il veya bölge düzeyinde örgütlendirilmesinin tartışmaya açılması gerekmektedir.

SANSÜRLÜ DENETİM

Sayıştay 2021 yılı Denetim Raporlarının komisyon çalışmaları sırasında içerikleri incelendiğinde; yukarıdaki yasa ve yönetmelik açıklamalarında ayrıntılı olarak belirlenen Sayıştay’ın denetim yetkisinin uygulamada fiilen ortadan kaldırıldığı görülmektedir.

Denetçilerin baskı altında çalışmakta olduğuna ve Düzenlilik Denetim Raporlarında yapılan tespitlerin birçoğunun rapor okuma komiteleri tarafından raporlardan çıkartıldığına, **hatta denetim raporlarının sansürlendiğine dair tespitlerimiz bulunmaktadır.**

Geçmiş yıllara ait bulgular bazı kamu idarelerine ait denetim raporlarının “İzleme/takip Cetvelleri”nden bile çıkarılmıştır.(Örnek:Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, TENMAK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı)

Bazı tespitlerle ilgili içeriklerde şeffaflığın gereği olmasına rağmen kişi, şirket kurum adlarının gizlenmesine özellikle riayet(!) edilmiştir. Bazı denetim raporlarında fazladan ödeme yapılmasına veya eksik gelir tahsilatı yapılmasına ilişkin bulgularda rakam verilmekten özellikle kaçınılmıştır.

Söz konusu denetim raporlarının çoğunluğunda bazı muhasebe hatalarına ve avans – maaş vb. gibi özlük haklarının hesaplanmasındaki yanlışlıklara yönelik bulgulara yer verilirken; kamu-özel işbirliği projelerinin, ileride mevcut mali sistem açısından

yaratması muhtemel finansal problemler konusunda herhangi bir değerlendirme yapılmamış, bazı teşvik ve destekleme uygulamalarının sonuçları irdelenmemiştir.

Bazı önemli tespitlerin “Denetim Görüşünün Dayandığı Bulgular” bölümü yerine “Diğer Bulgular” başlığı altında irdelenmesinin nedeni anlaşılamamıştır. Genel Uygunluk Bildirimi ve Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporlarında yer verilmeyen, ancak, denetime tabi tutulan kurum ve kuruluşların ayrı ayrı denetim raporları incelendiğinde gördüğümüz “Diğer Bulgular” başlığı altında yer alan bulgulardan bazıları çok önemli bulgulardır.

Bu durumu gösteren bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir.

Birinci örnek: Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilgili Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 yılı Düzenlilik Denetimi Raporunda yer almaktadır. Bu tespit, söz konusu Raporun “Diğer Bulgular” bölümünde; “Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulamasına Dahil edilmeyen kurumlar ve hesaplar olması” yönündeki tespittir.

Söz konusu Raporda;

-4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde, Tek Hazine Kurumlar Hesabının, İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen hesap olarak tanımlandığı,

-Yine anılan Kanun’un “Nakit, borç ve risk yönetimi” başlıklı 12’nci maddesinde; mali kaynakları kapsamında değerlendirilecek olan kamu idarelerini belirlemeye Cumhurbaşkanının yetkili olduğu, Tek Hazine Kurumlar Hesabının, uygulamasına ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirleneceği,

-4749 sayılı Kanun’un anılan maddesine dayanılarak çıkarılan ve Tek Hazine Kurumlar Hesabının, uygulamasına dâhil edilecek kurumları belirleyen 08.08.2018 tarih ve 17 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın 4’üncü maddesi ile; - Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin (Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında açılmış hesapları dışında kalan hesaplarda tutulan malî kaynaklarının), Özel bütçeli idarelerin, Düzenleyici ve denetleyici kurumların, Sosyal güvenlik

kurumlarının, Fonların (İşsizlik Sigortası Fonu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu hariç), - ve bunların döner sermayelerinin kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü malî kaynaklarının Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamında değerlendirileceği ifade edilmiştir.

"Ancak yapılan incelemelerde mevzuatta belirtilen tüm kamu idareleri ve bunlara ilişkin tüm mali kaynakların THKH uygulamasına dahil edilmediği, açık bir ifadeyle;

-Mali kaynaklarının yönetimi AB mevzuatı veya uluslararası mevzuata tabi olan Türkiye Ulusal Ajansı ve İstanbul Proje ve Koordinasyon Biriminin,

-Türk Akreditasyon Kurumunun,

-Mevzuat değişikliği veya üst düzeyde mutabakat sağlanması beklenen Spor-Toto Teşkilat Başkanlığı, Türkiye Çevre Ajansı, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ve Sosyal Güvenlik Kurumunun,

-Genel bütçeli kamu idarelerinin özel hesapları ve döner sermayelerin, sisteme alınmadığı tespit edilmiştir.

Bu tespitten: Yasal olarak zorunlu olmasına karşılık bazı kurumların hesaplarınınT ek Hazine Kurumlar Hesabının sisteminde değerlendirilmeni anlıyoruz.

İkinci **örnek** ;Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile ilgili 2021 Yılı Düzenlilik denetimi raporunda yer almaktadır.

Söz konusu raporun "diğer bulgular" bölümünde yer alan aşağıdaki bazı önemli bulgular:

-Bazı il müdürlükleri adına özel sermayeli bankalarda hesap açılması

- Engelli evde bakım ödemelerine ilişkin usul ve esasları belirleyen yönetmeliğin henüz düzenlenmemiş olması,

-Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacakların takip ve tahsil süreçlerinde mevzuatta belirlenmiş usullere uyulmaması,

-Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerine ilişkin alacakların tahsilinden vazgeçilmesinde hatalı uygulamalar yapılması,

-Hizmet alımı suretiyle taşıt edinilmesi işlerinde şartnameye aykırılıkların giderilmemesi ve yüklenicilere yaptırım uygulanmaması,

-Bakanlık bütçesinden yapılan sosyal yardım ödemelerinin hak sahiplerine ödenmesine ilişkin işlemlerde kontrol eksikliklerinin bulunması,

-Bakanlığın bazı alacaklarının kişilerden alacaklar hesabında izlenmemesi,

-Bütçeden ödenen idari para cezalarının ilgililerine rücu edilmemesi

Üçüncü örnek ;Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile ilgili 2020 Yılı Düzenlilik Denetimi Raporunda yer almaktadır.

Söz konusu raporun “diğer bulgular” bölümünde yer alan aşağıdaki bazı önemli bulgular:

-Kamulaştırma Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında belediyelere devredilen taşınmazlara ilişkin olarak bakanlık tarafından geri alım hakkı için gerekli kontrol mekanizmasının kurulmaması

-Buluntu veya trafikten men edilen araçların tasfiye işlemlerinin yapılamaması

-Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) proje bedellerinin başvuruclar tarafından düşük gösterilmesi ve bunun sonucu başvuru ücretleri ile idari para cezalarının olması gerekenden az ödenmesi

-ÇED yönetim sisteminde kararlara dair bilgilerin entegre bir şekilde yer alması ile ilgili kontrol mekanizmasının kurulmaması

Dördüncü örnek ;Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile ilgili 2021 Yılı Düzenlilik Denetimi Raporunun Diğer Bulgular bölümünde yer alan aşağıdaki bazı önemli bulgular:

-Kent İçi Raylı Sistem Hatları Yapım İşlerinde ihale dokümanı kapsamında elektromekanik iş grubunda bulunan iş kalemlerine ilişkin kesin projelerin grup (set/takım) fiyatlı teklif almaya uygun nitelikte olmaması,

-Yap-İşlet-Devret Modeli ile yaptırılan projelerin müşavirlik hizmet alım ihalelerine ilişkin esas ve usullerin belirlenmemesi,

-Merkez dışındaki illerde yapımı yürütülen işlerde yerinde ve sürekli kontrollük hizmeti verilememesi nedeniyle kontrol riski oluşması,

-AYGM tarafından yürütülen ve teminat süresi geçtiği halde kesin kabulü yapılmamış yapım işlerinin bulunması,

-İdarece hazırlanan yapım kontrollük hizmeti alınmasına ilişkin danışmanlık hizmet alım ihale dokümanlarında mevzuata uygun olmayan işlemler yapılması,

Beşinci örnek; Karayolları Genel Müdürlüğü Bütçesi ile ilgili 2021 Düzenlilik Denetimi Raporunda yer almaktadır.

Söz konusu Raporun “Diğer Bulgular” bölümünde yer alan aşağıdaki önemli bulgular:

-Yüklenicilerin düşük teklif verdiği iş kalemlerinin yaptırılmaması nedeniyle projelerin planlanan maliyetin üzerinde bedellerle tamamlanması,

-Proje olmaksızın ihaleye çıkılması sonucu birim fiyat teklif cetvelinde yer alan alternatif mahiyetteki iş kalemleri için isteklilerin düşük teklif vermesi ve ihaleden sonra hazırlanan projelerde düşük teklif verilen iş kalemlerinin yer almaması,

-Yapım işlerinde, yapım tekniği bakımından yeni birim fiyat gerektiren iş kalemleri için yeni birim fiyat oluşturulmaması ve fiili imalat yöntemini yansıtmayan analizlere dayalı olarak yeni birim fiyat yapılması,

-Yapım işi ihalelerinde kesin proje ve mahal listeleri hazırlanmadan ihaleye çıkılması

Altıncı örnek; Sağlık Bakanlığı Bütçesi ile ilgili 2021 Düzenlilik Denetimi Raporunda yer almaktadır. Söz konusu Raporun “Diğer Bulgular” bölümünde yer alan aşağıdaki önemli bulgular:

-Hastane yapım işlerinde projede yer alan trijenarasyon / kojenerasyon sistemlerinin hastaneler faaliyete geçtikten sonra kullanılmaması,

-İhale öncesi hazırlıkların tam olarak yapılmaması sebebiyle işlerin yürütülmesi aşamasında aksaklıkların olması,

-Anahtar teslimi götürü bedel yapım işlerinde projelerin hazırlanması sürecinde aksaklıkların bulunması, birim ve kurumlar arası koordinasyonun tam olmaması,

-Yapım işlerine ait nihai projelerin haklar hesabında izlenmemesi,

-Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesinde tüp bebek için görevli şirket tarafından laboratuvar hizmeti sunulmamasına rağmen bu hizmete ilişkin garanti tutarlarının ödenmesi,

-Kamu Özel İş Birliği modeli ile inşa ettirilen şehir hastanelerinde yaptırılmayan/yapılmayan imalatlar için toplam sabit yatırım tutarı revizyonunun yapılmaması ve bu eksikliklerin etki ettiği hizmetler için hizmet değişikliği yapılmaması,

- Kamu Özel İş Birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde hizmet sunum alanları için ısıtma ve soğutma giderlerinin tahsil edilmemesi,

-Kamu Özel İş Birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde yer teslimi yapılmadan inşaat işleri başlamasına rağmen yatırım ve işletme dönemlerine ilişkin revizyonların yapılmaması,

-Kamu Özel İş Birliği modeli ile yaptırılan Kayseri Şehir Hastanesinde fiili tamamlama tarihi uyumsuzluğuna ilişkin hükümsüz hale gelen bilirkişi raporuna göre ödeme yapılması,

- Kamu Özel İşbirliği modeliyle işletilen sağlık tesislerinde yürütülen hizmetlerde sözleşme hükümlerine uygun olmayan hususların bulunması,

-Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde görevli şirketin mutabakat hükümlerine uymayarak taşınmaz üzerindeki irtifak hakkı ile ipoteği kaldırmaması

Önceki yıllarda Denetim Raporlarında “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bu yıl “Diğer Bulgular” başlığı altında da yer alan bu bulguların bütçe uygulamaları üzerinde önemli derecede olumsuz etki yarattığı ve ciddi kamu zararlarına yol açtığı görülmektedir. Ancak kamu zararı da doğurduğu anlaşılan bu tespitlerin “Diğer Bulgular” başlığı altında yer almasının nedeni anlaşılamamaktadır.

Sayıştay 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunda; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL'nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan “19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu

idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür.” hükmü uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen **yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğe rağmen, bütçe uygulaması sonucunda 448.833.239,05 TL’ye ulaşan ödenek üstü harcama konusunda sadece tespitte bulunulmuş ve bu harcamaların onaylanması hususunu Yüce Meclisin takdirine sunmuştur.**

Sayıştay Genel Değerlendirme Raporunda; 2021 yılında yedek ödenek kullanımının başlangıçtaki yasal sınırın üstünde olmasını da eleştiri konusu yapmamıştır.

Keza Sayıştay, 96.403.794.978,00TL’lik yedek ödenek kullanım tutarının genel bütçeli idareler yıl sonu ödenek toplamının Kanunla öngörülen %2’sinin üstünde ve ancak genel bütçeli idareler yıl sonu ödeneğinin%5.96’sı olarak gerçekleştiğini tespit etmiş ancak bu duruma geçmiş yılların aksine 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasındaki hükmünü dikkate alarak herhangi bir eleştiri getirmemiştir.

İlgililerin sorumluluklarını belirleyen, sorgulayan herhangi bir önermede bulunulmamıştır.

Raporlarda kalan tespitlerin çoğu “Yargılamaya Esas Rapor” kapsamına alınmakta ve bu raporlar TBMM’ye gönderilmemektedir. Sonuçta TBMM’ye her raporda bulunan standart metinler ve etkisiz tavsiyelerden oluşan Rapor Değerlendirme Komisyonlarında sansüre uğratılmış dokümanlar rapor diye gönderilmektedir. Bu durum Anayasaya aykırılık suçu niteliği taşımakta ve TBMM’nin bütçe hakkı ve denetim yetkisini fiilen ortadan kaldırmaktadır.

Sayıştay’ın 2021 yılı Kamu İdaresi Denetim Raporlarının çoğunda kamu idaresinin tespit ve değerlendirmeler konusundaki cevabına yer verilmemiştir. Uluslararası denetim standartlarının bir gereği olan denetlenen kamu idaresinin tespitler konusundaki cevabının 2012 ila 2018 yılları arasındaki uygulamanın dışına çıkılarak, T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilen Raporlardan kaldırılmasının nedeni anlaşılamamıştır.

Bu durumun nedenlerinden biri de 4.7.2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunla başlayan Sayıştayın görev ve yetkilerini budamaya çalışan süreçtir.

Sayıştayın TBMM’ye gönderdiği Denetim Raporları 6085 sayılı Kanunun, Sayıştay Denetim Yönetmeliğinin, INTOSAI Denetim Standartlarının, Düzenlilik Denetimi Rehberinin, Performans Bilgisi Denetimi Rehberinin ve Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberinin asgari gereklerini taşımamaya başlamıştır. Bu haliyle söz konusu raporlar TBMM denetim yetkisini de önemli ölçüde kısıtlamıştır.

Bugün Sayıştay’ın, “iş ve işlemlerin gerekliliği, ölçülülüğü, etkililiği, ekonomikliği, verimliliği ve benzeri gerekçelerle” kamu idareleri hakkında rapor düzenleyemediği, performans denetimi yapamadığı bir manzara ile karşı karşıyayız.

Mevcut Sayıştay mevzuatı ile, Kamu Özel İşbirliği uygulaması kapsamında şehir hastaneleri, 3. Havalimanı, köprüler, otoyollar gibi projelerde yaşanan akıllılaşma unsurlarına rağmen Sayıştay denetimlerinden bir sonuç alınamamaktadır.

Sayıştay’ın, Türkiye Varlık Fonu gibi denetim dışına çıkartılan yapılar karşısında ve özellikle içinde bulunulan siyasi ve ekonomik kriz nedeniyle daha etkin bir denetim yapılabilmesi için kanun değişikliğini kaçınılmaz olarak görüyoruz.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanun teklifi ile bir önceki yılın kesin hesap tasarısının ve Kamu İdareleri hakkında düzenlenen Denetim Raporlarının Plan ve bütçe Komisyonundaki sıkıştırılmış takvim sürecinde birlikte görüşülmesi sakıncalı sonuçlar yaratmaktadır

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanununun bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarının hazırlanması, raporlanması ve TBMM’de görüşülmesi hususunda sisteme getirdikleri yeni düzenlemeler göz önüne alındığında, kamu kurum ve kuruluşlarının Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi aynı anda, ilgili kuruma ait bir önceki yılki Kesin Hesap Kanun Tasarısı, bir sonraki yılın bütçe kanun tasarısı, Kuruma ait Sayıştay Denetim Raporları (Düzenlilik ve Performans), kurumun bir önceki yıl faaliyet raporu, stratejik planı ve performans programları gibi altı adet dokümanın tetkik ve değerlendirilmesi sürecini içerdiğinden, Plan ve Bütçe Komisyonunun değişen yeni konseptte görevini layıkıyla yerine getirmesini de olanaksız kılmaktadır.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda 2021 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi ve 2023 Yılı Bütçe Kanunu Teklifinin değerlendirilmesi sırasında en temel belge olan Sayıştay Raporları; zaman kısıtlılığı gerekçe gösterilerek ayrıntılı değerlendirmeye tabi tutulmadan görüşülmüş ve iktidar partisine mensup Milletvekillerinin oylarıyla Genel Kurul'a sevk edilmiştir.

Ayrıca 16 Nisan 2017 referandumu ile kabul edilen ve 24 Haziran 2018 seçimlerinin sonra realize edilmeye çalışılan adına "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" denilen sistemde TBMM'nin sınırlanan "bütçe hakkı" yetkisi de dikkate alındığında; ilk etapta TBMM içtüzüğünde yapılacak ivedi bir değişiklikle ayrı bir bağımsız ve ihtisaslaşmış "Kesin Hesap Komisyonu"nun faaliyete geçirilmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

II-SAYIŞTAY DENETİMİNİN RADİKAL BİR REFORMA TABİ TUTULMASI GEREKMEKTEDİR.

Tarihsel açıdan Sayıştaylar, parlamentonun bütçe hakkının gelişmesine bağlı olarak yasamanın yürütmeyi denetlemesine aracılık etme amacıyla ortaya çıkmışlardır. Anayasal devlet modeli ve erkler ayırımının ortaya çıkmasıyla birlikte vatandaşlardan toplanan vergilerin nereye harcanacağı(kimden ne kadar alınıp kime/nereye ne kadar ödeneceği) hususu vatandaşların temsilcilerinin karar verdiği bir alan olmuştur. Böylece bütçe hakkı olarak tanımlanan parlamentoların bütçeyi onaylama ve uygulamasını denetleme fonksiyonu hem yasama-yürütme ilişkilerini yasamanın üstünlüğüne bağlı olarak düzenlemiş hem de yürütme ve idare organlarının yaşamaca denetlenmesini mümkün hale getirmiştir. Parlamentoların merkezde yürütme ve onun emrindeki idarenin bir tarafta parlamento adına denetim yapan Sayıştayın da bir tarafta olduğu üçlü bir sistem 19 uncu yüzyıldan itibaren tüm anayasal devletlerde kurumsallaşmıştır.

Türkiye'de Sayıştayın(Divan-ı Muhasebat) ortaya çıkışı Tanzimat reformları çerçevesinde modern devletin kurumsallaşma çabalarıyla birlikte gerçekleşmiştir. İlk başlarda daha ziyade Babiali olarak tanımlanan Osmanlı Bürokratik elitinin Saray/Hükümdarın harcamalarını kontrol etme amacıyla kurulan Sayıştay, 1876 Kanun-i Esasisi ile anayasal bir kurum haline gelmiştir.

Cumhuriyet döneminde her ne kadar TBMM Hükümeti döneminde parlamentonun üstünlüğü öne çıkmışsa da dönemin koşulları nedeniyle ciddi manada bir bütçeleme

söz konusu olamadığı için Sayıştay ağırlıklı olarak ödenek tahsis ve kullanımlarının bütçe kanunlarına uygunluğuna bakan bir organ olmuştur.

Zamanla bütçe ilkelerindeki değişim ve gelişim, devletin ekonomideki rol fonksiyonlarındaki gelişme ve değişimler, bilgi teknolojileri ile ülke ekonomisindeki parasallaşma düzeyinin artması gibi birden fazla faktörün etkisiyle mali yönetim ve kontrol sisteminin reformu gündeme getirilmiştir.

Sonuçta Dünya Bankası'nın tavsiye raporları da dikkate alınarak bir asırlık mali yönetim ve kontrol sistemi 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile radikal bir değişime tabi tutulmuştur.

Sayıştay'ın denetim evrenini oluşturan mali yönetim ve kontrol sürecinde yaşanan radikal yapı değişimi ve sisteme yeni kural, ilke, kurum ve aktörlerin dahil edilmesiyle birlikte Sayıştay'ın yapısı ve denetim şeklinin de buna uygun olarak değişmesi kaçınılmaz idi.

5018 Sayılı Kanunla Sayıştay'ın tüm denetim evreni ve süreçleri radikal bir değişime tabi tutulurken ve buna uyum sağlamak için Sayıştay Kanunu da baştan sona değiştirilip yeni kavram, ilke ve süreçler sisteme dahil edilirken Sayıştay'ın kurumsal kültürü, eski gelenekleri, denetim teknik ve şekillerinde ciddi bir değişim sağlanmamıştır.

Türk Sayıştay'ının radikal bir reforma ihtiyaç duyduğu ve TBMM'nin yasa yapma yetkisinden sonraki en önemli yetki ve fonksiyonu olan bütçe hakkının etkinliği ve işlevselliği için Sayıştay reformunun kaçınılmazlığı herkesçe kabul görmekte birlikte, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten sonra TBMM'nin bütçe hakkının fiilen işlevsiz hale gelmesiyle birlikte bu reform da unutulmuştur.

Hükümet sistemi değişikliğinden önce temel tartışma konusu Sayıştay'ın performans denetimine odaklanmışsa da bahse konu tartışma da bugün için anlamını önemli ölçüde yitirmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte yasamaya karşı sorumlu bir bakanlar kurulu kavramı ortadan kalktığı gibi, yasamanın yürütmeyi tek başına temsil ve ifade eden Cumhurbaşkanına faaliyet programı anlamında performans hedefleri sunma imkanı ve hukuki alt yapısı da ortadan kalkmıştır. Başta bakanlar olmak üzere

bütçe ile ödenek alan tüm kurum ve birimlere faaliyet ve eylemleri talimatlandıran yürütme yani Cumhurbaşkanı olduğuna göre eğer bir performans denetimi yapılacaksa bu denetimin kimin adına yapılacağı veya kimin icraatlarının denetimini kapsayacağının yeni baştan gözden geçirilmesi gerekir.

Hükümet programı anlamında yürütmenin yasamaya sunduğu bir politik metnin olmadığı bir yapıda zaten yasama adına gerçek anlamda performans denetimi yapılmasının söz konusu olamayacağını düşünüyoruz.

Performans denetiminin hem şu anki anayasal sistem gereği hem de bütçe sistemi gereği mümkün olmaması Sayıştay'ı fonkiyonsuz kılmamaktadır.

Sayıştay bu sistemde erkler ayırımı mantığına uygun olarak hukuka uygunluk denetimi için gerekli raporları TBMM için üretmekle sorumlu ve yetkilidir. Bu yetki ve sorumluluğun sınırları ise; TBMM'nin hangi idare için ne kadar ödenek belirlediğinin denetlenmesi ve belirlenen bu ödeneğin sahibi olan idarenin bu ödeneği harcama mevzuatına uygun olarak kullanıp kullanmadığının tespitidir.

Burada eğer ödenek üstü harcama ya da ödeneksiz harcama söz konusu ise bu yasama fonksiyon gaspı ve bütçe hakkı ihlali olduğundan bunun kesin hesapla tespit edilip yasamaya tüm açıklığıyla raporlamasından sonra Sayıştay'ın bir rolü olamaz. Zira bizim anayasal sistemde kesin hesap denetiminin müeyyidesi düzenlenmiş değildir. Nitekim uygulamada da çoğu zaman ödenek aşımı ya da ödeneksiz harcama varsa bu telafi edici ödenekle kesin hesap görüşülürken giderilmektedir. Anayasaya ödenek üstü harcama veya ödeneksiz harcamayla ilgili bir müeyyide konuşmadıkça ve bunun sorumlusu da net olarak belirlenmedikçe Sayıştay'ın bu hususta yargısal karar verme imkanı yoktur.

Türk Sayıştay'ının yapısında ciddi reform gerektiği herkesçe kabul görmektedir. Fakat Sayıştay reformu ancak gerçek manada bir parlamenter sistem hayata geçirilip erkler ayırımı kurumsallaştığı takdirde anlamlı olacaktır. Aksi takdirde bu günkü hükümet sisteminde bütçe hakkının etkin olmadığı ve kesin hesabın müeyyidesinin bulunmadığı bir ortamda Sayıştay'da reform yapmanın hiçbir anlamı olmayacaktır.

Türk Sayıştay'ının modern anayasal demokratik ülkelerde olduğu gibi parlamento adına denetim yapan bir yüksek denetim kurumu hüviyetine kavuşması için ilk aşamada yapılması gerekenleri aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.

-Mevcut Sayıştay üyelik yapısı, şartları ve seçim usulü gözden geçirilmelidir.

-Genel Uygunluk Bildirimi Raporlarında TBMM tarafından tahsis edilen ödeneklerin üzerinde ilgili birimlerce ödenek üstü harcama, ödeneksiz harcama yapıldığı gibi durumlar tespit edilmişse bunun rapora bağlanması ve bu raporun bütçe görüşmelerinden ayrı olarak TBMM Genel Kurulunda görüşülerek Genel Kurulun salt çoğunlukla vereceği karara göre ya soruşturmaya konu edilmesi ya da ek veya tamamlayıcı ödenekle telafi edilmesi hususunun yasayla düzenlenmesi gerekir

-Mali Uygunluk Denetim Raporlarında denetçilerin denetim esnasında 5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanunu ile ilgili diğer harcama mevzuatına uygun olmadığını tespit ettiği hususları ara rapora bağlayarak ilgili daireye sevk etmesi, dairenin denetçi ve kurum yetkililerinin görüşlerini de alarak verdiği karara dayalı olarak raporun Başsavcılığa sevk edilmesi zorunlu hale getirilmelidir.

-Raporları Değerlendirme Komisyonunun lağv edilmesi gerekir.

-Kesin Hesap Komisyonunun görev, yetki ve teşkilinin anayasada “Bütçe” kısmında açıkça belirtilmesi; Kesin hesap yasa tasarılarının TBMM’ce reddi durumunda üst yöneticiler için mali, idari ve cezai sorumluluk ile Bakanlar için siyasi sorumluluğun ne olacağının anayasada açıkça düzenlenmesi gerekir.

III-2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORLARINDA MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDE YER ALAN KAMU İDARELERİN GENELİNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER;²

III.1 Sayıştay Denetim Raporlarında Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan kamu idareleri ile ilgili olarak yapılan denetimin genel değerlendirilmesi:

Sayıştay Denetim Raporlarında yer alan tespit ve önerilerden önemli görülenler aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır.

Sayıştay tarafından 2021 yılı için 427 kamu idaresinde denetim gerçekleştirilerek Sayıştay denetim raporu düzenlenmiştir. Bu raporlarda toplam 5882 adet ihlal tespitinde bulunulmuştur.

2021 yılında yürütülen düzenlilik denetimleri kapsamında kamu idarelerinde tespit edilmiş olan mali rapor ve tabloları etkileyen hatalar ile mevzuata uygunluğa ilişkin hataları içeren bulgu sayıları, bütçe türleri itibarıyla aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo:1 Bulguların Bütçe ve Bulgu türleri itibarıyla sayısı

Bütçe Türü	Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Hataları İçeren Bulgular	Mevzuata Uygunluğa İlişkin Hataları İçeren Bulgular	Mali Yönetim ve İç Kontrol Sistemine İlişkin Hataları İçeren Bulgular	TOPLAM
Genel Bütçeli İdareler	218	318	34	570
Özel Bütçeli İdareler(YÖK, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri)	294	678	51	1.023
Özel Bütçeli Diğer İdareler	110	198	15	323
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	11	14	10	35
Mahalli İdareler	1.367	3.212	75	4.654
Sosyal Güvenlik Kurumları	36	20	13	69
Döner Sermaye İşletmeleri	102	251	15	368
Diğer İdareler	154	428	15	597
TOPLAM	2.292	5.119	228	7.639

Tablodan görüleceği üzere, 2292'si mali rapor ve tabloları etkileyen, 5119'u ise mevzuata uygunluğa ilişkin hataları içeren, 228'i mali yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin hataları içeren toplam 7639 bulgu tespit edilmiş olup bütçe türü itibarıyla en fazla bulgu mahalli idarelerde raporlanmıştır.

² Bu tespitler; Bakanlıklar, kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeler, özel hesaplar, sosyal tesisler, kantin vb. için tümünü konsolide bir biçimde içermektedir.

Sayıştay’ın bu kurum ve kuruluşlar için düzenlediği raporlarda “Diğer Bulgular” başlığı altında da önemli bulgulara yer verildiği görülmektedir ki, bu bulguların bütçe uygulamaları üzerinde önemli derecede olumsuz etki yarattığı ve ciddi kamu zararlarına yol açtığı görülmektedir. Ancak kamu zararı da doğurduğu anlaşılan bu tespitlerin Sayıştay Denetim Raporlarında “Diğer Bulgular” başlığı altında yer almasının nedeni anlaşılamamaktadır.

2021 yılında yürütülen düzenlilik denetimleri kapsamında mali yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin hataları içeren bulguların bütçe türleri itibarıyla sayısı ise aşağıda belirtilmiştir. Mali yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin hataları içeren toplam **228** bulgu tespit edilmiş olup bütçe türleri itibarıyla en fazla bulgu yine mahalli idarelerde raporlanmıştır. Kamu idareleri itibarıyla mali rapor ve tablolara ilişkin en fazla tespit edilen on konu ve tespitin yapıldığı kamu idaresi sayısına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: Mali Rapor ve Tablolara ilişkin en fazla tespit edilen 10 bulgu konusunu özetlemektedir.

	Bulgu Konusu	Kamu İdaresi Sayısı
1	Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması/Hatalı Yapılması	100
2	Yazılım/Lisans/Patent/Telif Hakkı/Harita Plan, Proje Alımları Niteliğindeki Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	75
3	Tapu Kayıtlarında İdare Adına Kayıtlı Olan Taşınmazların Kurum Mali Tablolarda Yer Almaması (Fiili Envanter İşlemlerinin Tamamlanmaması)	70
4	Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması	65
5	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Tamamlanan/Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması	47
6	Maddi Duran Varlıklara İlişkin Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarında İzlenmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi	44
7	Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması	30
8	Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması	27
9	Kurumun Dayanaklı Taşınır Kayıtları ile Muhasebe Kayıtları Arasında Tutarlılık Bulunması	26
10	Verilen Depozito, Teminat, Güvence Bedeli vb. Tutarların Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	25

Tablo incelendiğinde, sıklıkla yapılan hataların başında kamu idarelerinin tahsis ettikleri veya tahsisli kullandıkları taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmaması/hatalı yapılması gelmektedir.

Tablo 3: Denetimlerde Genel Bütçe kapsamındaki kamu idareleri itibarıyla Mali Rapor ve Tablolara ilişkin en fazla tespit edilen ilk 10 bulgu konusunu göstermektedir.

	Bulgu Konusu	Kamu İdaresi Sayısı
1	Yazılım/Lisans/Patent/Telif Hakkı/Harita Plan, Proje Alımları Niteliğindeki Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	13
2	Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması/Hatalı Yapılması	6
3	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Tamamlanan/Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması	6
4	Maddi Duran Varlıklara İlişkin Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarında İzlenmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi	6
5	Verilen Depozito, Teminat, Güvence Bedeli vb. Tutarların Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	5
6	Hemen Tüketilmeyip Gelecek Dönemlerde Tüketilmek Üzere Yapılan Alımlara İlişkin Ödemelerin Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler Hesaplarına Kaydedilmek Yerine Doğrudan Giderleştirilmesi	5
7	Kurum Tarafından Kesilen İdari Para Cezalarının Mali Tablolarda Yer Almaması/Eksik Yer Alması	4
8	Binalar Hesabında Muhasebeleştirilmesi Gerekten Taşınmazların Hatalı Olarak Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Muhasebeleştirilmesi	4
9	Proje Özel Hesabında Kayıtlı Döviz Tutarlarının Ay Sonlarında Değerlemeye Tabi Tutulmaması	3
10	Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılması	3

Tablo:4. Denetimlerde Yüksek Öğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri itibarıyla Mali Rapor ve Tablolara ilişkin en fazla tespit edilen ilk 10 bulgu konusunu göstermektedir.

	Bulgu Konusu	Kamu İdaresi Sayısı
1	Maddi Duran Varlıklara İlişkin Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarında İzlenmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi	15
2	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Tamamlanan/Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması	13
3	Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması/Hatalı Yapılması	11
4	Yazılım/Lisans/Patent/Telif Hakkı/Harita Plan, Proje Alımları Niteliğindeki Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	11
5	Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınanların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	9
6	Proje Özel Hesabında Kayıtlı Döviz Tutarlarının Ay Sonlarında Değerlemeye Tabi Tutulmaması	7
7	Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılması	6
8	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Kayıtlı Maddi Duran Varlıkların Devredilmesi veya Satılması Sonucunda İlgili Varlık Hesaplarından Çıkış Yapılmaması	5
9	Kamu İdaresinin Ortağı Olduğu Kuruluşlarda Bulunan Sermayesi ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Borç Bakiyesinin Uyumsuz Olması	4
10	Tapu Kayıtlarında İdare Adına Kayıtlı Olan Taşınmazların Kurum Mali Tablolarda Yer Almaması (Fiili Envanter İşlemlerinin Tamamlanmaması)	4

III.2.Kamu İdarelerince düzenlenen idare faaliyet raporları ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

5018 sayılı Kanun ile mali yönetim ve kontrol sistemi sonuç odaklı bir anlayış çerçevesinde; etkinlik, verimlilik, ekonomiklik, saydamlık ve hesap verebilirlik kavramları üzerine inşa edilmiştir.

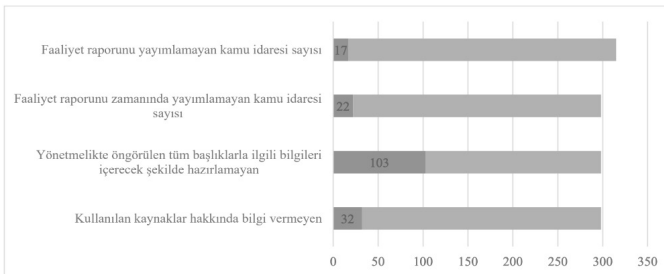
5018 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte kamu idarelerinin, orta ve uzun vadeli amaç ve hedefleri ile göstergelerine stratejik planlarında yer vermeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerin performans programlarında yıllık performans hedeflerine dönüştürülerek bütçe bağlantısının kurulması öngörülmüştür. Mali yılın sonunda ise kamu idareleri performanslarını, hazırlayacakları faaliyet raporları aracılığıyla yine ilgili hedef ve göstergelerle ilişkilendirerek raporlamakla sorumludur. Bu itibarla söz konusu üç doküman; stratejik yönetim süreci, hesap verebilirlik ve mali saydamlığa esas teşkil eden en önemli belgelerdir.

“Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik” ile hazırlanacak idare faaliyet raporlarının içeriği başlıklar olarak belirlenmiştir.

“Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereğince idarelerin faaliyet raporlarında performans hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine ilişkin açıklama da yapmaları gerekmektedir.

Kamu İdarelerince düzenlenen faaliyet raporları ile ilgili değerlendirmelerin topluca görünümü aşağıdaki şekillerde yer almaktadır.

Şekil:1 Sunum ve içerik açısından faaliyet raporlarını değerlendirmektedir.

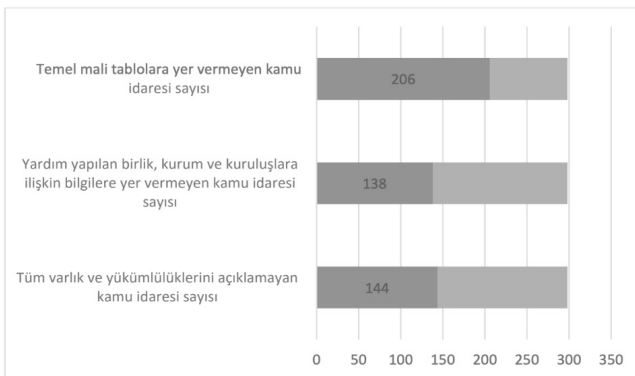
Yapılan inceleme neticesinde, Sayıştay tarafından değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinden 17'sinin faaliyet raporunu yayımlamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 2'si genel bütçeli idare, 2'si özel bütçeli idare ve 13'ü belediyedir. İdare faaliyet raporunu yayımlayan 298 kamu idaresinden ise 22'sinin yayımlama tarihinin mevzuat gerekliliğine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 7'si genel bütçeli idare, 4'ü özel bütçeli idare, 3'ü diğer özel bütçeli idare ve 8'i belediyedir.

Mali saydamlık ilkesi gereğince idare faaliyet raporlarında bulunması gereken başlıklar ve içerikler ilgili yönetmeliklerde belirlenmiştir.

Bu kapsamda yapılan değerlendirme neticesinde bahse konu kamu idarelerinden 195'inin öngörülen tüm bölümleri (genel bilgiler, amaç ve hedefler, öneri ve tedbirler gibi) içerecek şekilde faaliyet raporlarını hazırladığı, diğer 103 kamu idaresinin ise öngörülen bölümlerden en az birine idare faaliyet raporlarında yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 12'si genel bütçeli idare, 49'u özel bütçeli idare, 5'i diğer özel bütçeli idare, 33'ü belediye ve 4'ü il özel idaresidir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 32'sinin faaliyet raporunda kullanılan kaynaklar hakkında bilgi vermediği tespit edilmiştir. Bu idarelerden 12'si genel bütçeli idare, 6'sı özel bütçeli idare, 2'si diğer özel bütçeli idare ve 12'si belediyedir.

Şekil:2 Faaliyet raporlarının mali tablo bilgileri açısından değerlendirilmesini göstermektedir.

İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu gibi temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmelidir.

Yapılan inceleme neticesinde 206 kamu idaresinin faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 25’i genel bütçeli idare, 67’si özel bütçeli idare, 18’i diğer özel bütçeli idare, 2’si sosyal güvenlik kurumu, 86’sı belediye ve 8’i il özel idaresidir

“Mali Bilgiler” başlığı altında yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde 138 kamu idaresinin yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere idare faaliyet raporunda yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 14’ü genel bütçeli idare, 26’sı özel bütçeli idare, 11’i diğer özel bütçeli idare, 1’i sosyal güvenlik kurumu, 83’ü belediye ve 3’ü il özel idaresidir.

İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında tüm varlık ve yükümlülüklerin açıklanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 144’ünün tüm varlık ve yükümlülüklerini faaliyet raporlarında açıklamadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 21’i genel bütçeli idare, 54’ü özel bütçeli idare, 14’ü diğer özel bütçeli idare, 49’u belediye ve 6’sı il özel idaresidir.

Değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinin yaklaşık %69’u faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermemiş, yaklaşık %48’i ise tüm varlık ve yükümlülüklerini faaliyet raporlarında açıklamamıştır. Bu durum, faaliyet raporlarıyla amaçlanan mali bilgiye yönelik kamuya hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.

Şekil:3 Faaliyet raporlarının bütçe uygulama sonuçları açısından değerlendirilmesini göstermektedir.

Değerlendirmeye tabi tutulan idare faaliyet raporlarında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgilerin, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerinin açıklanması dışında, büyük ölçüde mevzuata uygun şekilde raporlandığı görülmüştür. İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgiler bu hükme göre değerlendirilmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 215’inin bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenleri hakkında açıklama yapmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 24’ü genel bütçeli idare, 65’i özel bütçeli idare, 18’i diğer özel bütçeli idare, 1’i sosyal güvenlik kurumu, 99’u belediye ve 8’i il özel idaresidir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 70’inin bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin dışında idarenin kullanımına tahsis edilen özel ödenek, dış proje kredisi veya bağış ve yardım gibi kaynakları faaliyet raporunda göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 18’i genel bütçeli idare, 10’u özel bütçeli idare, 8’i diğer özel bütçeli idare, 33’ü belediye ve 1’i il özel idaresidir.

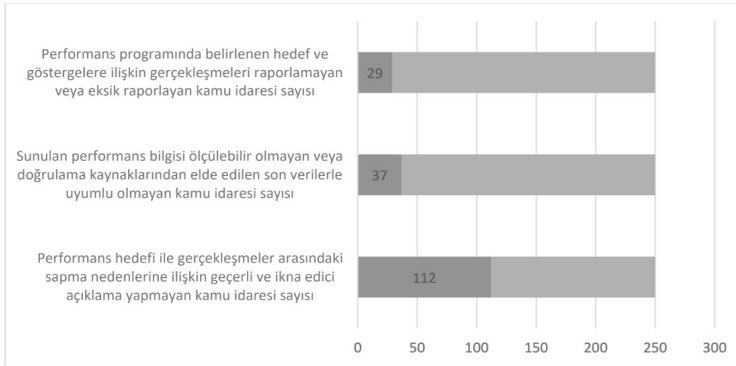
Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 48’inin bütçe ödeneklerini başlangıç ve yılsonu ödenekleri olarak ayrı ayrı göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 1’i genel bütçeli idare, 2’si özel bütçeli idare, 1’i sosyal güvenlik kurumu, 41’i belediye ve 3’ü il özel idaresidir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 56'sında bütçe hedefleri ödenek cetvelleri ile karşılaştırıldığında, hedeflerin doğru gösterilmediği görülmüştür. Bu idarelerden 5'i genel bütçeli idare, 8'i özel bütçeli idare, 3'ü diğer özel bütçeli idare, 37'si belediye ve 3'ü il özel idaresidir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 22'sinin yılsonu ödeneklerini doğru kaydetmediği görülmüştür. Bu idarelerden 2'si genel bütçeli idare, 3'ü özel bütçeli idare ve 17'si belediyedir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 23'ünün bütçe gerçekleştirmelerinin, düzenlilik denetimi sonuçları itibarıyla kontrol edildiğinde, gerçeği yansıtmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 5'i genel bütçeli idare, 3'ü özel bütçeli idare ve 15'i belediyedir.

Şekil:4 Faaliyet raporlarının performans bilgi değerlendirmeleri açısından konumunuözetlemektedir.

İdare faaliyet raporlarında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 29'unun performans programında belirlenen hedef ve göstergelere ilişkin gerçekleştirmeleri raporlamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 5'i özel bütçeli idare, 1'i diğer özel bütçeli idare, 21'i belediye ve 2'si il özel idaresidir.

Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 37'sinin faaliyet raporlarında verdiği bilginin ölçülebilir olmadığı veya doğrulama kaynaklarından elde edilen son verilerle uyumlu olmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 2'si genel bütçeli idare, 6'sı özel bütçeli idare, 5'i diğer özel bütçeli idare, 21'i belediye ve 3'ü il özel idaresidir.

Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 112'sinin performans hedef ve göstergeleri ile gerçekleştirmeler arasında meydana gelen tüm sapmaların nedenlerine ilişkin açıklama yapmadıkları veya yapılan açıklamaların geçerli ve ikna edici sebeplere dayanmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 13'ü genel bütçeli idare, 34'ü özel bütçeli idare, 7'si diğer özel bütçeli idare, 1'i sosyal güvenlik kurumu, 52'si belediye ve 5'i il özel idaresidir.

III.3.Kamu İdarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemi ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde iç kontrol, "idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü" olarak tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun ile getirilen sistem kamu kurumlarına, Kanun'un 56'ncı maddesinde belirtilen amaçları sağlamaya yönelik organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontrolleri içeren iç kontrol sistemlerini kurma ve etkin bir şekilde yürütme görevi vermiştir. İç kontrol sisteminin etkin bir şekilde kurulması kamu

idarelerinin sorumluluğunda olmakla birlikte bu sistemlerin değerlendirilmesi görevi 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ile Sayıştaya verilmiştir.

Denetimlerde bazı kamu idarelerinde;

-Kontrol ortamı bileşenine ilişkin olarak; Bazı kamu idarelerinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmesi konusunda eksiklikler bulunduğu, kamu idaresi çalışanlarının ihtiyaç analizine yönelik hizmet içi eğitim planlaması yapılmaması veya yapılan planlara uygun eğitim organizasyonları düzenlenmesi konusunda eksiklikler bulunduğu, personelin yeterlilik-performans değerlendirmesi ile ilgili yazılı olarak belirlenmiş düzenlemelerin bulunmaması veya personel performans değerlendirmelerinin yapılmadığı.

-Hassas görevlere ilişkin olarak; Bazı kamu idarelerinde hassas görevlerin belirlenmesine ilişkin herhangi bir çalışmanın yapılmadığı veya başlayan çalışmaların tamamlanmadığı,

-Risk değerlendirme bileşeni ile kurumsal risklere ilişkin olarak; Bazı kamu idarelerinde iç kontrol risk değerlendirme çalışmasının yapılmadığı, bu çalışmanın yapıldığı diğer bazı idarelerde ise; risk değerlendirme bileşenin sonraki aşamaları olan risklerin gerçekleşme ihtimali ve önceliklendirilmesinin yapılmadığı, risklerin izlenmemesi, güncellenmemesi ve raporlanmaması gibi birtakım eksiklikler olduğu, bazı kamu idarelerinde kurumsal risk yönetiminin gerekliliklerinin tam olarak yerine getirilmediği ve kurumsal risklerin belirlenmediği,

-Kontrol faaliyetleri bileşenine ilişkin olarak, Bazı kamu idarelerine yürütülen faaliyetlere ilişkin iş akış süreçlerinin belirlenmesine ilişkin herhangi bir çalışmanın yapılmadığı veya bu çalışmaların idarenin tamamını kapsayacak şekilde tamamlanmadığı,

-Görevler ayrılığı ile ilgili olarak, Kurum içi görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesinin dikkate alınmadığı,

-Faaliyetlerin sürekliliği ve bilgi sistemleri kontrolleri ile ilgili olarak, Bazı kamu idarelerinde, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontrollerin yazılı olarak geliştirilmesi ve politikaların belirlenmesi konularında birtakım yetersizliklerin bulunduğu ve bu sistemlere veri girişi ile bunlara erişim konusundaki

yetkilendirmelerle, bilişim yönetişimini sağlayacak mekanizmalar geliştirilmesi konusunda bazı eksikliklerin bulunduğu,

-Kontrol faaliyetleri ile ilgili olarak ayrıca bazı kamu idarelerinde; risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin ve bu faaliyetlerden sorumlu olanların belirlenmediği, muhasebe yetkilisi olarak görevlendirilen personelin muhasebe yetkilisi sertifikasına sahip olmadığı, ön mali kontrol biriminin kurulmadığı, ön mali kontrol biriminin mevcut olduğu kamu idarelerinin bir kısmında ise ön mali kontrol işlemlerinin İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın öngördüğü hükümler çerçevesinde gerçekleştirilmediği veya uygulamada bazı işlemlerin ön mali kontrollerinin yapılmadığı,

-Bilgi ve iletişim bileşenine ilişkin olarak; Bazı kamu idarelerinde, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunmadığı, Faaliyet raporlarının hazırlanmadığı veya süresi içinde yayınlanmadığı, bu raporların hazırlandığı diğer bazı idarelerde ise rapor içeriğinin mevzuat gerekliliklerini karşılamadığı,

-İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları ile ilgili olarak; Bazı kamu idarelerinin; İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlamadığı, Eylem planı hazırlayan idarelerin bir kısmında ise planda yer alan faaliyetlerin hiç başlatılmadığı, eylemlerin uygulanmasında eksiklikler bulunduğu veya süresi içinde tamamlanmadığı, planların izlenmediği ve gerekli revizyonların yapılmadığı

tespit edilmiştir.

III.4.Kamu İdarelerinin iç denetim sistemi ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler: Denetimlerde bazı kamu idarelerinde;

-İç denetim birimlerinin oluşturulmadığı,

-İç denetçi kadrolarına atama yapılmadığı,

-Kamu idarelerinin görevleri, kullandıkları kaynaklar, teşkilat özellikleri, toplam personel sayıları ve denetim maliyetleri de dikkate alınarak belirlenen iç denetçi kadrolarına yeterli sayıda iç denetçi atanmadığı,

-İzleme faaliyetinin gereği olarak iç denetim birimlerinin bazı fonksiyonları yerine getirmesinde eksiklikler bulunduğu ve iç denetim sonucunda hazırlanması gereken raporların hazırlanmadığı, iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirmesinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

III.5. Mali Tabloların Hazırlanması ve Raporlanmasına İlişkin Genel tespit ve değerlendirmeler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5'inci maddesinde kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği belirtilmiştir.

Kanun'un "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesi, "Bütçe ilkeleri" başlıklı 13'üncü maddesi ve "Muhasebe sistemi" başlıklı 49'uncu maddelerinde; kamu idarelerince kanunla belirlenen bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı; bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı, kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği; kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran her türlü işlemlerini garanti ve yükümlülüklerini belirlenmiş bir düzen içerisinde hesaplara kaydedilmesi suretiyle oluşturulacağı ve muhasebe sisteminin karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir.

Söz konusu maddelerin, 5018 sayılı Kanun'un "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci ve "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddeleri ile birlikte değerlendirilmesi sonucunda, üst yöneticinin sorumluluğunda bulunan tüm mali işlemlerin, tek bir muhasebe sistemi aracılığıyla yürütülmesi veya mali tabloların konsolide edilerek raporlanması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Denetimlerde mali tabloların, üst yöneticinin sorumluluğu altında bulunan kaynakların tamamını içerecek şekilde hazırlanmadığı anlaşılmıştır.

Denetimlerde;

-Bazı kamu idarelerinin bünyesinde faaliyet gösteren sosyal tesislere ilişkin malî işlemlerin, 5018 sayılı Kanun’a uygun biçimde bütçeleştirilmediği ve idarenin malî tablolarında raporlanmadığı, bazı idarelerde ise sosyal tesislere ait malî tabloların konsolidasyon işlemine sosyal tesislerin tamamının dâhil edilmesi gerekirken bir bölümünün dâhil edilmesi nedeniyle konsolide malî tablolarının tüm sosyal tesisleri içerecek şekilde hazırlanmadığı, kamu idaresinin malî raporları içerisinde gösterilmediği,

Avrupa Birliği kaynaklarından temin edilen proje karşılığı hibelerin “Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik” hükümlerine göre devlet muhasebe sistemi içerisinde muhasebeleştirilmesi, kamu idaresi hesapları içerisinde raporlanması ve izlenmesi gerekirken muhasebe sistemi dışında takip edildiği

tespit edilmiştir.

Malî tabloların üst yöneticinin sorumluluğu altında bulunan bütün kaynakları içerecek şekilde hazırlanmaması, 5018 sayılı Kanun’da öngörülen hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir

Denetimlerde,

-Bazı kamu idarelerinin yevmiye defterlerinde yevmiye numaralarının boş bırakıldığı ve geçmiş tarih verilmek suretiyle geriye dönük yevmiye kaydı yapıldığı, geçmişe dönük kayıt yapılabilmesinin kayıtların doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin bir risk oluşturduğu,

-Bazı kamu idarelerinin mali tabloları ve eklerinde önemli muhasebe politikalarına ilişkin açıklamalara ve açıklayıcı notlara yer verilmediği,

-Bazı kamu gelirlerinin tahakkuk ve tahsilat süreçlerinde sistem yetersizliği ve koordinasyon eksikliği nedeniyle sorunlar yaşandığı,

Örnek 1-(Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tarımsal uygulamaların desteklenmesi amacıyla tarımsal amaçlı kooperatiflerin uyguladığı projelere düşük faizle uzun vadeli kredi kullandırılmaktadır. Söz konusu krediler Bakanlık tarafından kullandırılmakta,

kredi geri dönüşleri Ziraat Bankası tarafından tahsil edilmektedir. Bakanlık ile Banka arasında koordinasyon olmaması nedeniyle krediler için yapılan tahsilatın hangi kooperatiflere ait olduğu, tahsilatın ne kadarının anapara veya faize mahsuben yapıldığı takip edilememektedir)

Örnek 2-İdari para cezaları, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na tabidir. İdari para cezalarının tarh ve tahakkuk işlemleri ile kesinleşme öncesi rızaen tahsil işlemleri cezayı veren kamu idaresinin yetki ve sorumluluğundayken, kesinleşen idari para cezalarının takip ve tahsil işlemleri 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairelerinin yetki ve sorumluluğundadır. Vergi daireleri tarafından tahsil edilen idari para cezaları, tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar cezayı veren kamu idaresinin hesaplarına aktarılmalıdır. Uygulamada kamu idareleri, idari para cezalarını tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmemekte, vergi dairelerinin iş yoğunluğu, ilgili evrakın vergi dairesine ulaşmaması gibi sebeplerle idari para cezalarının tahsilat süreci uzayabilmekte, hatta alacaklar zamanaşımına uğrayabilmekte, vergi daireleri tahsil ettikleri idari para cezalarına ilişkin bilgileri ya mevzuatın öngördüğü sürede ilgili kamu idaresine bildirmemekte ya da biriktirerek topluca göndermektedir. Bu durum bir taraftan idari para cezalarının, cezayı veren kamu idaresinin malî tablolarında görünmemesine sebep olurken, diğer taraftan söz konusu alacakların sağlıklı takibinin yapılmasına da mani olmaktadır.

III.6.Kamu idarelerindeki taşınmazların, kayıt, muhasebe, kullanım, kontrol, devir, tahsis süreçleri ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde kamu kaynağı olarak sayılan taşınmazların, mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde kayıtlara alınması gerekmektedir. Bu itibarla, taşınmazların fiili envanterinin yapılması ve mevzuata uygun olarak belirlenen değerler üzerinden mali tablolara alınması önem arz etmektedir.

Kamu idarelerince yapılacak envanter çalışmaları, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenen kayıt işlemleri çerçevesinde yürütülmektedir. Kayıt işlemleri; taşınmazların fiili envanter ve değerlendirme çalışmalarının tamamlanması ile bu bilgilerin taşınmaz kayıtlarına işlenerek muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlık 5'inci maddesine göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile maddede sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir. Anılan Yönetmelik'in 10'uncu maddesi uyarınca cins tashihiinin yapılması ve taşınmazların kullanım durumları ile kayıtlara alınması gerekmektedir. Taşınmazların kayıtlı değerlerine ilişkin düzenleme ise, bahse konu olan Yönetmelik'in 5'inci maddesinde yer almaktadır. Ayrıca edinim sonrasında taşınmazın değerini ve kullanım süresini artıran maliyetler de Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 27'nci maddesi hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

Denetimlerde,

-Bazı kamu idarelerine ait taşınmazlara ilişkin olarak fiili envanter çalışmalarının tamamlanmadığı, taşınmazların değerlerinin belirlenmediği ve değer artırıcı harcamaların uygun şekilde muhasebeleştirilmediği, cins tashihiinin yapılmadığı, muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı ve ilgili hesaplarda takip edilmediği

-Kamu idareleri arasındaki taşınmaz tahsis işlemlerinin muhasebeleştirilmediği ya da hatalı muhasebeleştirildiği ve bu sebeple söz konusu taşınmazların mülkiyet ve kullanım durumlarına ilişkin sağlıklı bilgiye ulaşılamadığı, ve bahse konu olan taşınmazların değerine ilişkin çalışmaların tamamlanmadığı,

-Bazı kamu idarelerine ait taşınmazların ve devletin özel mülkiyeti veya hüküm ve tasarrufu altında olmayan bazı taşınmazların 2886 sayılı kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulüyle kiraya verildiği,

-Bazı kamu idarelerinde, satış işleminin muhasebeleştirilmesinde taşınmazların kayıtlı değeri yerine satış bedelinin esas alındığı veya satış bedelinin tamamının gelirler hesabına aktarıldığı

-Bazı kamu idarelerinde; taşınmazın işgalli kullanımının tespitine yönelik çalışmaların sağlıklı yürütülmediği, işgal tespit edilenlerde ecrimisil tahakkuk ettirilmediği ya da eksik tahakkuk ettirildiği veya ecrimisil tahakkuk ettirmekle birlikte taşınmaz tahliye edilmediğinden mevzuata aykırı kullanımların devam ettiği,

-Bazı kamu idarelerinde, tahmin edilen kira bedelinin belirlenmesine yönelik çalışmaların mevzuatta öngörülen şekilde yürütülmemesi nedeniyle ilk yıl kira bedelinin rayiç değeri yansıtacak şekilde belirlenmediği,

-Bazı kamu idarelerine ait taşınmazların kiralınmasında, kira sözleşmelerinde yer alan hükümlere aykırı bir şekilde; kullanım alanlarının genişletildiği, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunulduğu, idareden izin alınmadan onaylı projelerde yer almayan imalatların yapıldığı ve sözleşmede yer almayan gelir getirici faaliyetlerde bulunulduğu; bunlara rağmen kamu idareleri tarafından sözleşmeye aykırılıkların düzeltilmediği veya sözleşmenin feshine ilişkin süreçlerin başlatılmadığı

tespit edilmiştir.

III.7.Kamu idarelerindeki taşınırın kayıt, muhasebe, kullanım, kontrol, devir, tahsis süreçleri ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır mal yönetim hesabı" başlıklı 34'üncü maddesine göre taşınır mal yönetim hesabı, önceki yıldan devredilen, yılı içinde giren, çıkan ve ertesi yıla devredilen taşınır ile yılsonunda yapılan sayım sonucu bulunan fazla ve noksanları göstermektedir. Maddede taşınır mal yönetim hesabının hangi cetvellerden oluştuğu, nasıl hazırlanacağı ve nerelere gönderileceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in 13'üncü maddesine göre taşınır, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir ve bu giriş ve çıkış kayıtları taşınır işlem fişine dayanılarak yapılır.

Aynı Yönetmelik'in 30'uncu maddesinde yer verilen hükümler gereğince kullanılmış tüketim malzemelerine ilişkin çıkış kaydının genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere yapılması gerekmektedir.

Yönetmelikte giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi ve bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi

gerektiği ifade edilmiştir. Dayanıklı taşınırkların kişilerin kullanımına verilmesi durumunda da Taşınır Teslim Belgesi dzenlenmesi gerekmektedir. Taşınır Kod Listesinin (B) bblmnde gsterilen taşınırlardan oda, br, blm, geçit, atlye, garaj ve servislere ortak kullanım amacıyla tahsis edilen taşınırklar iin ise Dayanıklı Taşınırklar Listesi dzenlenmelidir.

Merkezi Ynetim Muhasebe Ynetmeliği, Mahalli Idareler Btçe ve Muhasebe Ynetmeliği ve Dner Sermayeli şletmeler Btçe ve Muhasebe Ynetmeliği hklmleri ise kurum faaliyetlerinde kullanılmak veya tketilmek zere satın alınan veya retilen tketim malzemelerinin, öncelikle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi, söz konusu malzemelerden tketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların ise, ilgili gider hesabına borç, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Yine aynı Ynetmeliklere göre kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü dayanıklı taşınırın edinildiğinde ilgili varlık hesabına kaydedilmesi gerekmektedir. Elden çıkarılacak maddi duran varlıkların hurdaya ayrılması şlemleri de yine bu Ynetmeliklerde yer alan hklmlere göre yapılmalıdır.

Denetimlerde, bazı kamu idarelerinde yukarıda belirtilen mevzuat hklmlerine aykırı olarak;

-Taşınır yönetim dñemi hesabının hazırlanmadığı veya eksik hazırlandığı,

-Taşınırkların yılsonu sayımlarının yapılmadığı,

-Bedelsiz olarak kuruma intikal eden taşınırkların muhasebeleştirilmediği, hatalı muhasebeleştirildiği ya da bütçe geliri ile ilişkilendirildiği,

-Kurumun taşınır kayıtları ile muhasebe kayıtları arasında, fiilen kurum stoklarında bulunan taşınırklar ile taşınır kayıtları arasında veya fiilen kurum stoklarında bulunan taşınırklar ile muhasebe kayıtları arasında tutarsızlık bulunduğu,

-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi gereken mal ve malzemelerin ilgili hesaba kaydı yapılmaksızın doğrudan giderleştirildiği, tketilmediği halde giderleştirildiği veya çıkışlarının yılsonunda toplu olarak yapıldığı ve tketim malzemesi çıkışlarının Ynetmelik'te öngörülen sürelere uygun olarak yapılmadığı,

- Kurum bünyesinde üretilen mal ve malzemelerin taşınır kayıtlarına alınmadığı,
 - Varlık hesaplarına kaydedilmesi gereken dayanıklı taşınırların ilgili hesaba kaydı yapılmaksızın doğrudan giderleştirildiği,
 - Taşınır kayıt yetkilileri ile kontrol yetkilisinin belirlenmediği veya bu görevin aynı kişide birleştiği,
 - Dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmediği veya sicil numaralarının taşınır üstünde bulunmadığı, ortak kullanıma verilen taşınırlar için Dayanıklı Taşınır Listesi düzenlenmediği,
 - Taşınır teslim belgesi ve taşınır işlem fişlerinin düzenlenmediği,
 - Hurdaya ayrılan taşınırların ve bunlara ilişkin amortismanların muhasebeleştirilmediği veya eksik muhasebeleştirildiği, hurdaya ayrılan varlıklardan elden çıkarılmış olanların muhasebe kayıtlarından çıkışının yapılmadığı, fiilen kullanım özelliği taşımayan ve hurdaya ayrılması gereken taşınırların hurdaya ayrılmadığı,
- tespit edilmiştir.

III.8.Satın alma ve sözleşme süreçleri ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

Kamu ihale usulleri ve ilkeleri temel olarak iki ayrı kanunda düzenlenmiştir. Kiraya verme ve satış gibi gelir getirici faaliyetler için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu; mal ve hizmet satın alma ile yapım işleri gibi harcama niteliğindeki faaliyetler için ise 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuat uygulanmaktadır. 4734 sayılı Kanun'a göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ise 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ilgili ikincil mevzuata göre yapılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesi ile idareler; ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu tutulmuşlardır.

Söz konusu Kanun uyarınca yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu belirtilmiştir.

4735 sayılı Kanun'un sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işleri düzenleyen 24'üncü maddesinde iş artışına, öngörülemez durumlarda, işin sözleşmeye esas proje içinde kalması ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması hallerinde gidilebileceği ifade edilmiştir

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde de söz konusu Kanun kapsamında yapılacak ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelere ilişkin olarak;

-İhale hazırlık çalışmalarında gerekli özenin gösterilmemesi nedeniyle, ihale süreçlerinde gecikmelerin yaşanması, ihalelerin iptal edilmesi ve belirlenen yeterlilik kriterini karşılamayan yüklenicilerin seçilmesi gibi sorunların yaşandığı, iş artışı ve azalışlarının yaygın hale geldiği,

-Kamu ihale mevzuatındaki sınırlamaların ötesinde, isteklilerin ihalelere katılımını sınırlandıracak şekilde bilgi ve belge istendiği, teknik şartnamelerde belirli marka ve modellere işaret edildiği,

-İhale dokümanını oluşturan belgelerde çelişkiler ve noksanlıklar olduğu,

-Farklı istekliler tarafından karşılanması mutlak olan ihtiyaçların tek bir ihalede birleştirildiği ve kısmi teklife imkân tanınmadığı,

-4734 sayılı Kanun Kapsamında temin edilmesi gereken ihtiyaçların mevzuatta öngörülen koşullar sağlanmadığı halde istisna kapsamında satın alındığı,

-Temel ihale usullerinden olan açık ihale usulü yerine, mevzuatta öngörülen koşullar sağlanmadığı halde pazarlık usulünün (4734/21-b) uygulandığı,

-İhale usulleri ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların doğrudan temin ile satın alındığı,

-Doğrudan Temin Usulünün uygulanmasında mevzuat hükümlerine uyulmadığı,(Belli süreyi gerektiren doğrudan temin tedariklerinde sözleşme yapılmadığı, Alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmediği, Doğrudan Temin Kayıt Formunun EKAP üzerinden doldurulup kayıt altına alınmadığı),

-Yapı denetim görevlilerinin kullanımına tahsis edilmek üzere, yapım işleri ile birlikte kontrollük aracı adı altında, işin yürütülmesi ile doğrudan ilgisi bulunmayan ve ayrı bir ihale konusu olabilecek taşıt araçlarının sözleşmeye özel hüküm konularak temin edildiği ve bazı idarelerde ise bu araçların kontrollük hizmeti dışında başka amaçlarla kullanıldığı,

-Bazı kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yapım işlerine ilişkin projelerin hazırlık aşamasında yeterli özenin gösterilmemesi nedeniyle projelerde eksiklik ve hataların bulunduğu ve dolayısıyla uygulama aşamasında çeşitli aksaklıkların meydana geldiği,(Yapım işlerinde uygulama projelerinin eksik ve hatalı hazırlandığı, Kesin proje olmadan ihaleye çıkıldığı)

-Yapım işlerinde inşaat sigortasına (bütün riskler) ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmediği,

-Yapım işlerinde, idare Onayı olmadan alt yüklenici çalıştırıldığı, Yapım işlerinde alt yükleniciye yaptırılacak işler ile ilgili sınırlamalara uyulmadığı,

tespit edilmiştir.

III.9.Kamu idarelerindeki mali işlemler dışındaki bazı hususlarla ilgili genel tespit ve değerlendirmeler:

-Vadesinde tahsil edilemeyen alacakların ilgili kamu idarelerince takip ve tahsil işlemlerinin başlatılmaması

-Yapım işi ihalelerinde hafriyat döküm alanlarının belirlenmemesi ve takibinin yapılmaması

-Enerji müsaadesi alınabilmesi için kamu idareleri tarafından karşılanan yatırım giderlerinin elektrik dağıtım şirketlerinden talep edilmemesi

-Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekâlet ettirilmesi ve vekâlet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması

-İlgili mevzuatında zorunlu tutulmamasına rağmen elektrik ve su abonelikleri için güvence bedeli ödenmesi

-Koruyucu giyim malzemesi verilmesinde toplu sözleşme hükümlerine uyulmadığı,

-Üniversite Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmelerinin mali açıdan sürdürülebilir bir yapıda olmaması,

-Bilimsel araştırma projelerine yapılan desteklerde hatalı uygulamalar bulunması,(Bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için özgülenen kaynakların, bilimsel araştırma projesi tanımına ve amacına uygun olmayan yerlerde kullanıldığı, Bilimsel araştırma projelerine ilişkin projenin başlama tarihinden itibaren her altı ayın son haftası içinde ara rapor vermeleri ve proje neticesinde kesin rapor sunulması gerekmekte iken projelere ait ara ve sonuç raporlarının teslim edilmediği veya geç teslim edildiği, Desteklenen projeler kapsamında edinilen taşınırınların, projenin sona ermesini müteakip proje yürütücülerinin zimmetinde bırakılması nedeniyle diğer personel tarafından kullanılabilmesi imkânının sağlanmadığı, Süresi geçtiği halde tamamlanmayan projelerin bulunduğu, İlgili yükseköğretim kurumu dışındaki ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlarca desteklenen projelerin takibinin, bilimsel araştırma projeleri koordinasyon birimlerince yapılmadığı),

-Döner sermaye kapsamında bulunan işletmelere ait giderlerin (elektrik, doğalgaz vs.) üniversite bütçesinden ödenmesi,

-Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yapılmaması,

III.10.Kamu idarelerindeki mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve muhasebe hesaplarının kullanımı ile ilgili genel tespit ve değerlendirmeler: ³

-Kiralanan taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların özel maliyetler hesabına kaydedilmediği,

-Kiraya verilen taşınmazlar için nazım hesapların kullanılmadığı, kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değer üzerinden nazım hesaplarda izlenilmediği,,

-Kiraya verilen maddi duran varlıklar için nazım hesapların kullanılmadığı, kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değer üzerinden nazım hesaplarda izlenilmediği,

-İdari para cezalarının nazım hesaplarda izlenilmediği,

³ Bu tespitler; Bakanlıklar, kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeler, özel hesaplar, sosyal tesisler, kantin vb. için tümünü konsolide bir biçimde içermektedir.

-Diğer Duran Varlıklar Hesap Grubuna Ait Birikmiş Amortismanlar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı,

-Peşin ödenen kira giderlerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmediği,

-Değer artırıcı harcamaların varlık hesaplarına kaydedilmediği,

-Elektrik ve doğalgaz abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmediği,

-Genel üretim ve hizmet üretim giderlerinin maliyet hesaplarına dahil edilmediği,

--Tek hazine kurumlar hesabının bakiye verdiği,

-Açılış yevmiyesinde hem borç hem alacak kaydı içeren hesapların bulunduğu,

-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının hatalı kullanıldığı,

-Bazı kamu idarelerinde vadesi geçmiş alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmediği, söz konusu alacaklar için takip ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı,

-Bazı kamu idarelerinde gayrimaddi hak alımlarının maddi olmayan duran varlıklara ait ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmeden doğrudan giderleştirildiği, bunlara ilişkin amortisman kayıtlarının yapılmadığı,

-Mevzuat hükümlerine aykırı olarak; Kişilerden Alacaklar Hesabında yer alan tutarların takip ve tahsil edilmediği ve Sayıştay tarafından tazmin hükmedilen tutarların Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmediği,

-Bazı kamu idarelerinin kendi personeli ve hizmet alımı suretiyle çalıştırdıkları personel için kıdem tazminatı karşılığı ayırmadığı, kıdem tazminatı ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde ilgili hesapların kullanılmadığı, kıdem tazminatı karşılık hesabı kullanmadığı, kıdem tazminatlarının karşılık hesapları kullanılmadan doğrudan giderleştirildiği ve kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebeleştirilmesinde dönemsellik ilkesine uyulmadığı,

-Haklar Hesabında izlenmesi gereken tutarların doğrudan giderleştirildiği, 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabının çalıştırıldığı,

-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının kullanılmadığı,

-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının gerçeği yansıtmadığı,

-Verilen depozito, teminat, güvence bedelinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında muhasebeleştirilmediği, doğrudan giderleştirildiği, hatalı muhasebeleştirildiği,

-Tahsisli kullanılan taşınmazların mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmediği, hatalı uygulamalar olduğu,

-Tahsisli kullanılan taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların varlık hesaplarında aktifleştirilmediği, amortisman kayıtlarının yapılmadığı,

-Binaların ve taşınmazların bakım-onarım giderlerinin doğrudan gider hesaplarına kaydedildiği,

-Taşınmazlara yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili taşınmazın kayıtlı değerine ilave edilmediği,

-Taşınmazlara ait değer artırıcı harcamaların maliyete eklenmediği, doğrudan gider kaydedildiği,

-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı veya hatalı kullanıldığı,

-İlk madde ve malzeme niteliğindeki varlıklar ile demirbaşların ilgili varlık hesaplarına alınmaksızın doğrudan giderleştirildiği,

-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen tüketim malzemelerinden kullanılanların mevzuata uygun muhasebeleştirilmediği, çıkış kaydının düzenli yapılmadığı,

-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının yanlış, hatalı kullanıldığı,

-Gelecek aylara ait olan peşin ödenen kira giderlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesapların kullanılmadığı,

-Peşin ödenmiş kira giderlerinin Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesaplarında izlenmediği,

-Peşin ödenen kira bedellerinin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmediği, tahakkuk kaydının yapılmadığı,

-Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin Gelecek Aylara/Yıllara ait Gelirler Hesabında takip edilmediği,

-Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesapların kullanılmadığı,

-Devam etmekte olan yatırımlara ilişkin tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği ve yapımı tamamlananların bu hesaptan ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı,

- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlardan, tamamlananların ve geçici kabulü yapılan yatırımların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında tutulduğu, ilgili Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılmadığı,

-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının hatalı kullanıldığı, yapılmakta olan yatırımların ilgili varlık hesabında aktifleştirilmediği, yapılmakta olan yatırım niteliğindeki harcamaların doğrudan gider kaydedildiği,

-Duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların doğrudan gider kaydedildiği,

-Değer arttırıcı harcamaların ilgili Varlık Hesabına kaydedilmediği,

-Maddi olmayan duran varlık alımlarının doğrudan giderleştirildiği,

-Amortisman tabi varlıklar için amortisman kaydı yapılmadığı,

-Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına ilişkin tutarların ilgili varlık hesaplarında takip edilmediği, bunlar için amortisman ayrılmadığı eksik veya fazla amortisman ayrıldığı, mevzuata uygun ayrılmadığı,

-Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına ilişkin tutarların ilgili haklar hesaplarında takip edilmediği,

-Maddi Duran Varlıklar için amortisman ayrılmaması, maddi duran varlıklara ilişkin amortisman kayıtlarının hatalı yapılması, veya fazla amortisman ayrılması, mevzuata uygun olarak yapılmaması,

-Taahhüt hesaplarının ve taahhüt kartlarının kullanılmadığı,

-Gider Taahhütleri Hesabı ve Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarının eksik kullanıldığı veya kullanılmadığı,

-Gider Taahhütleri Hesabı ile Gider Taahhütleri Alacaklılar Hesabına yapılması gereken taahhüt kayıtlarının hatalı veya eksik yapıldığı,

-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı için eksik amortisman ayrıldığı, amortisman ayırma işlemlerinde hatalar bulunduğu,

-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı bakiyesi ile Birikmiş Amortismanlar Hesabı bakiyesinin birbirine eşit olmadığı,

- Maddi Duran Varlıklar İçin yapılan harcamaların doğrudan giderleştirildiği,

-Geçici kabul işlemleri yapılan maddi duran varlık yatırımlarına ilişkin tutarların ilgili oldukları varlık hesaplarına alınmayarak mali tablolarda gösterilmediği, amortisman ayrılmadığı,

-Geçici kabulü yapılan binalara ait tutarların Binalar Hesabına aktarılmayıp, yapılmakta olan Yatırımlar Hesabında izlenmeye devam edildiği,

-Mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği,

-Mevduat faiz gelirlerinden yapılan vergi kesintilerinin muhasebe kayıtlarında gösterilmediği,

-Vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz gelirlerinden banka tarafından kesilen tevkifat tutarlarının muhasebe kayıtlarına alınmadığı,

-Sözleşmeye dayanılarak girilen gider taahhütlerinin bazılarının nazım hesaplarda izlenmediği,

-Döviz Hesabının kullanılmadığı, Döviz değerlemesi sonucu elde edilen gelirlerin Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri Hesabında muhasebeleştirilmediği,

- Genel yönetim giderlerinin Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında muhasebeleştirildiği,
- Banka hesapları arasındaki aktarmaların hatalı yapıldığı, Banka hesapları arasındaki aktarmalarda Diğer Hazır Değerler ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri hesaplarının kullanılmadığı,
- Giderler Hesabına kaydedilmesi gereken harcamaların Haklar Hesabına kaydedilerek izlendiği,
- Haklar Hesabında izlenmesi gereken tutarların doğrudan giderleştirildiği,
- Haklar Hesabının kullanılmadığı, bu hesaba bilançoda yer verilmediği, Haklar Hesabına kayıt yapılmadığı ve amortisman ayrılmadığı,
- Kredi kartı ile yapılan tahsilatların gecikmeli olarak öz kaynağa dönüştürülmediği, Banka Hesabına geç aktarıldığı,
- Kredi kartı tahsilatlarının Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında izlenilmediği,
- Tahsili şüpheli hale gelen alacakların şüpheli ticari alacaklar hesabında takip edilmediği ve karşılık ayrılmadığı,
- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının hatalı kullanıldığı, gerçeği yansıtmadığı,
- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gereken yol, köprü, baraj, tünel vb. yapıların bazılarının muhasebe kayıtlarında yer almadığı,
- Emanetler Hesabı yerine Bütçe Emanetleri Hesabının kullanıldığı,
- Yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu, bazı yevmiye numaralarının boş bırakıldığı,
- Yevmiye defterinde yevmiye numaralarının sıralı olarak birbirini takip etmediği, geriye doğru kayıt yapılmadığı,
- Maddi duran varlıkların, taşınırın hurdaya ayırma işlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılmadığı veya gerekli kayıtların yapılmadığı,
- Hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların muhasebe kayıtlarında izlenmediği,

- Hurdaya ayırma işlemlerinde birikmiş amortisman tutarlarının devredilmediği,
 - Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri ile ayrılmış amortisman tutarları arasındaki farkın yıl sonunda amorti edilmediği,
 - Fiilen kurum envanterinden çıkarılan hurdaların 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'nda kayıtlarından düşülmediği,
 - Sözleşmeye bağlanan ihalelerde taahhüt kartlarının tutulmadığı ve Taahhüt Hesaplarının kullanılmadığı,
 - İş Avans ve Krediler Hesabının hatalı kullanıldığı,
 - Tahakkuk ettirilen alacaklardan takibe alınanların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'nda muhasebeleştirilmediği,
 - Vadesinde tahsil edilmeyen alacaklar için Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı, bu hesabın mali tablolarda yer almadığı,
 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabının kullanılmadığı,
 - Sayım ve Tesellüm Fazlaları Hesabının kullanılmadığı,
 - Yazılım/Lisans/Patent/Telif Hakkı/Harita Plan, Proje alımları niteliğindeki gayrimaddi hak alımlarının 260 Haklar Hesabı'nda muhasebeleştirilmediği, doğrudan giderleştirildiği,
 - Bilimsel araştırma projelerinin izlenmesinde, Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı,
- hususlarında tespit ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu tespitler; kamu idarelerinin çoğunluğunun; 5018 sayılı Kanunun getirmiş bulunduğu konseptte uygun bir muhasebe kayıt sistemi konusunda halen birtakım zorluklar yaşadığını ve bu yeni sisteme anılan kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana 19 yıl geçmesine rağmen tam anlamıyla adapte olamadıklarını göstermektedir.

IV. 2021 SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİMİ RAPORLARINDA MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDE YER ALAN KAMU İDARELERİ İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN TESPİT VE ELEŞTİRİLERİN BAKANLIK, BAĞLI, İLGİLİ, İLİŞİKLİ KURUM BAZINDA İRDELENMESİ:

Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Digital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay, Yargıtay Başkanlığı Döner Sermayesi, Kamu Denetçiliği Kurumu, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Döner Sermayesi, Avrupa Birliği Başkanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu ve Döner sermayesi, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK), Türk Tarih Kurumu, Türkiye Su Enstitüsü, Kamu Denetçiliği Kurumu, Helal Akreditasyon Kurumu, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Başkanlığı(Türkiye Ulusal Ajans,) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sinop Üniversitesi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, ile ilgili olarak düzenlenen Sayıştay Denetim Raporlarında herhangi bir bulguya yer verilmemiştir.

Bu bölümde 2021 Sayıştay Denetim Raporlarında yukarıda yer verilen genel tespitler dışında kalan hususlardan önemli görülenlerin kurum bazında ayırımına yer verilmiştir. Bu tespit ve eleştiriler üzerinde zaman kısıtlılığı nedeniyle Plan ve Bütçe Komisyonunda detaylı görüşme ve tartışma yapılmamıştır.

1-) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

-Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmesi ve kurum çalışanlarına duyurulması, kurumsal risklerin belirlenmesi, iç kontrol risklerinin kurum personelinin katılımıyla belirlenmesi, değerlendirilmesi, risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi gibi iç kontrol uygulamalarında çalışmalar tamamlanmış ancak uygulamaya geçilmemiştir.

-Kurum idare faaliyet raporunu web sitesinde yayınlamamakta ve iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları bulunmamaktadır.

2-) Milli Saraylar Dairesi Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

- Birimler arası bedelsiz devir işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının hatalı yapılması
- Gelir kaydedilmesi gereken tahsilatın emanetler hesabında izlenmesi,
- Müzelerde bulunan tarihi eser ve objelerin mali tablolarda yer almasına ilişkin çalışmaların tamamlanmaması

3-) Devlet Arşivleri Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

- Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformu'na kaydedilmemesi,
- Doğrudan temin için belirlenen parasal limitler kapsamında yapılan bazı satın almalarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması

4-) Diyanet İşleri Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

- Tamamlanması belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımlarında sözleşme yapılmaması,

5-) Savunma Sanayi Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

- Program, faaliyet, projeler ve kaynak ihtiyacının da yer aldığı performans programı hazırlanmakta olup yasal süresi içinde Kurumun web sayfasında duyurulmaktadır. Ancak 29.06.2004 tarihli ve 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmelikler gereğince Savunma Sanayii Destekleme Fonu Kaynaklı projeler için stratejik plan ve performans esasına göre bütçeleme yapılamamaktadır.
- İç Kontrol Sistemi yıllık olarak değerlendirilmemektedir.
- Risk Yönetimine ilişkin kurumsal ve üst düzey politikalar olan Risk Yönetimi
- Stratejisi belirlenmemiş dolayısıyla bu yaklaşım ve politikaların yazılı olarak ortaya konduğu belge olan ve Başkanlığın İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından hazırlanması gereken Risk Strateji Belgesi hazırlanmamıştır.

6-) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ilişkin bazı tespitler:

-Fon personeli ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavi ve ilaç giderlerinin bütçeden ayrıca ödenmesi

7-) Adalet Bakanlığına ilişkin bazı tespitler:

-İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların envanter ve kayıt işlemlerinin tamamlanmaması,

-İlk madde ve malzeme hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkış kayıtlarının düzenli yapılmaması, bu durumun mali tabloya yansımaları,

-Kamu idaresi tarafından peşin ödenen taşınmaz bazı kira bedellerinin tahakkuk kaydının yapılmaması,

-Kamu idaresinin ceza infaz kurumları ile tutukevleri işyurtları kurumuna olan borçlarının muhasebe kayıtlarında yer almaması,

-Tek hazine cari hesabının bakiye vermesi,

-Proje özel hesabında izlenen dövizler için ay sonunda değerlendirme yapılmaması,

-Güneş enerji santrali yapımının maddi duran varlığa kaydedilmemesi, doğrudan giderleştirilmesi,

-Bazı avans ve kredilerin süresinde kapatılmaması,

-Gelir kaydedilen teminatlardan güncelleme işlemi yapılmayanların mevcut olması,

-İhale kapsamında alınan teminat mektuplarının muhasebe birimine gönderilmemesi, muhasebe kayıtlarına alınmaması,

-Uluslararası kuruluşlara katılım payı karşılığı olarak verilen taahhütler ile yerine getirilenlerin nazım hesaplarda izlenmemesi,

-Bazı fiyat farkı ödemelerinden ek kesin teminat alınmaması,

-Bazı ihalelerde vergi ve sosyal güvenlik prim borcu sorgulamasının son başvuru ve/veya ihale tarihi itibarıyla yapılmaması,

8-) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna ilişkin bazı tespitler:

- İdarenin mülkiyetinde yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların envanter ve kayıt işlemlerinin tamamlanmaması,
- Maddi olmayan duran varlıkların muhasebe kayıtlarına alınmasında merkezi yönetim muhasebe yönetmeliği hükümlerine uyulmaması,
- İdare tarafından yapılan bina alım, inşa, onarım ve demirbaş alımlarının varlık hesabına dönüştürülmemesi, doğrudan giderleştirilmesi,
- R reyon kullanma bedellerinin düzenli aktarılmaması,
- Ticari ünitelere ait ortak gider tüketim bedelinin tahsilatının yapılamaması, tahsilata ilişkin takip sisteminin kurulmaması ve kontrollerin geliştirilmemesi,
- Avans ve kredilerin süresinde kapatılmaması,
- Gelir kaydedilen teminatların güncelleme işleminin yapılmaması,
- Vergi ve sosyal güvenlik prim borcu sorgulamasının son başvuru ve/veya ihale tarihi itibarıyla yapılmaması,
- Bütçe Emanetleri Hesabının tanımı dışında kullanılması

9-) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ilişkin bazı tespitler:

- Hizmet alım ihalelerinde hak edişlerden yapılan fiyat farkı teminat kesintilerinin muhasebeleştirilmemesi,
- Bakanlığın kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin hatalı uygulamaların bulunması,
- Gerçek ve tüzel kişiler tarafından bakanlığa bağlı birimlere yapılan bazı aynî yardım ve bağış kayıtlarının hatalı yapılması,
- Harcama birimlerince açılan banka hesaplarının muhasebe kayıtlarında yer almaması,
- Bazı il müdürlükleri adına özel sermayeli bankalarda hesap açılması,
- İki il müdürlüğü tarafından engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri için özel sermayeli bir banka ile sözleşmeler imzalanması ve bu sözleşmeler kapsamında il müdürlüklerine promasyon ödemesi yapılması,

- Engelli evde bakım ödemelerine ilişkin usul ve esasları belirleyen yönetmeliğin henüz düzenlenmemiş olması,
- Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacakların takip ve tahsil süreçlerinde mevzuatta belirlenmiş usullere uyulmaması,
- Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerine ilişkin alacakların tahsilinden vazgeçilmesinde hatalı uygulamalar yapılması,
- Bakanlığa yapılan şartlı bağışların takibinin etkin bir şekilde sağlanamaması,
- Doğrudan temin suretiyle yapılan alımların usulüne uygun yapılmaması,
- Personel adına açılan avans ve kredilerin zamanında mahsup edilmemesi,
- Hizmet alımı suretiyle taşıt edinilmesi işlerinde şartnameye aykırılıkların giderilmemesi ve yüklenicilere yaptırım uygulanmaması,
- Bedelli askerlik uygulaması kapsamında oluşturulan özel hesaptan ilgili kanun mülga olmasına rağmen harcama yapılması ve bu harcamaların hatalı muhasebeleştirilmesi,
- Bakanlık bütçesinden yapılan sosyal yardım ödemelerinin hak sahiplerine ödenmesine ilişkin işlemlerde kontrol eksikliklerinin bulunması,
- Yatırımcı kuruluşlarla, ihtiyaca uygun protokoller yapılmaması nedeniyle yatırımlarda sorunlar yaşanması,
- Farklı harcama birimlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının toplu olarak yapılması nedeniyle bazı belgelere erişim sorunu yaşanması,
- Bakanlık personeline ilişkin ödemelere esas verilerin güncellenmemesi,
- Ücretsiz seyahat kapsamında yapılan gelir desteği ödeme ve takip sürecine ilişkin denetim mekanizmalarının oluşturulmaması,
- Bakanlığın bazı alacaklarının kişilerden alacaklar hesabında izlenmemesi,
- Bütçeden ödenen idari para cezalarının ilgililerine rücu edilmemesi,

-İşçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarlarının muhasebe hesaplarında hatalı görünmesi,

10-)Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilişkin bazı tespitler:

-Bakanlığa tahsisli taşınmazlara ilişkin hatalı uygulamaların bulunması,

-Taşınırlara ilişkin hesapların taşınır icmal cetvelleri ile teyit edilememesi ve taşınırların amortismanlarının doğru raporlanmaması,

-Dönem sonu işlemlerinde eksiklikler bulunması,

-Prim teşvik ödemeleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transfer ödemelerinin gerçekleştirme belgelerine dayanmaksızın yapılması,

-Uuslararası işgücü kanunu uygulama yönetmeliğinin Sayıştayın istişari görüşü alınmadan yürürlüğe konulması,

-Doğrudan temin işlemlerinde yasaklılık sorgulaması ve EKAP kaydı işlemlerinin yapılmaması,

-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin bütçesinin bağlı kuruluş statüsüne uygun olarak hazırlanmaması,

-İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığının statüsünün teşkilat ve vazifelerine göre düzenlenmemesi,

-Davalar ile davalara ilişkin tahsilat ve ödemelerin bakanlık tarafından etkin bir biçimde takip edilmemesi,

-Kaybedilen davalar nedeniyle ödenen vekalet ücretlerinin tahakkuk kayıtlarının zamanında yapılmaması ve ödeme aşamasında nazım hesapların kullanılmaması,

-Uuluslararası kuruluşlara yapılan katkı taahhüt ve ödemelerinin nazım hesaplarda izlenmemesi

11-) Sosyal Güvenlik Kurumuna ilişkin bazı tespitler:

-Kurum alacaklarının takibinin yapıldığı yazılımın entegrasyonunun sağlanmamış olması,

- Faaliyet ve alacak hesaplarına ait tahsilatların emanet hesaplarında izlenmesi,
- Değer hareketleri sonuç hesabının denk olmaması,
- Aktif olarak kullanılan lisansların muhasebe kayıtlarında hatalı görünmesi,
- Kurum kullanımında veya mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin hatalı uygulamaların bulunması,
- Bazı belediyelerden ve belediye şirketlerinden prim alacaklarının tahsil edilmesinde sorun yaşanması,
- Sosyal Güvenlik Kurumunun Türkiye Petrolleri Anonim ortaklığındaki hisseleri için kar payı tahsil edilmemesi,
- Hazine ve Maliye Bakanlığına devredilen taşınmazların bedellerinin tahsil edilememesi,
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına devredilen dinlenme ve bakımevi bedellerinin tahsil edilememesi,
- Arsa payı karşılığı inşaat yaptırılmasına ilişkin protokol kapsamında yürütülen faaliyetlerde eksikliklerin bulunması,
- Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile yapılan taşınmaz trampa işlemlerinin sonuçlandırılmaması,
- Kira güncellemelerinin sözleşme ve borçlar kanunu hükümlerine uygun olarak yapılmaması,
- Prim borcuna karşılık alınan taşınmazların nakde dönüştürülmesi sürecinin sağlıklı işletilmemesi,
- Sağlık Bakanlığından sağlık hizmeti alımında götürü bedel olarak ödenen tutar ile tahakkuk tutarı arasındaki farkın tahsil edilmesine ilişkin düzenleme bulunmaması,
- İhtiyati tedbir kararlarının sözleşmede yetkili kılınan mahkemeler dışındaki mahkemelerden alınması,

-Özel sağlık hizmet sunucuları ile yapılan sözleşme ve protokollerde teminat alınmasına ilişkin bir hükmün bulunmaması,

-Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmelerinin geç imzalanması nedeniyle ödemelerin avans olarak gerçekleştirilmesi,

-İcra ve haciz süreçlerinin sağlıklı işlememesi,

-Müfettişler tarafından hazırlanan raporların uygulanmasına ilişkin tüm iş ve işlemlerin takip edildiği bir sistemin olmaması,

-Enerji alımları gerçekleştirilirken ek maliyete katlanması

12-) Türkiye İş Kurumuna ilişkin bazı tespitler:

-Binalar Hesabında izlenmesi gereken varlıkların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi,

-Kişilerden Alacaklar Hesabının hatalı kullanılması,

-Arsa vasfı ile tahsis edilen taşınmazlar üzerine kurum tarafından yapılan binaların kurum mali tablolarında gösterilmemesi ve tapu kayıtlarında cins tashihi yapılmamış taşınmazların olması,

13-) Türkiye İş Kurumu İşsizlik Sigortası Fonuna ilişkin bazı tespitler:

-Tahsil edilememiş işsizlik sigortası primleri ve gecikme cezalarından kaynaklanan alacakların muhasebeleştirilmemesi ve mali tablolarda raporlanmaması,

-İşsizlik Sigortası Fonu ile tahsilat aracısı bankalar arasında borçlu ve borç konusu itibarıyla dijital entegrasyon bulunmaması,

14-) Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ilişkin bazı tespitler:

-Döner sermayeden karşılanan maddi olmayan duran varlık alımlarının bakanlık mali tablolarında izlenmemesi,

-Hazine taşınmazlarına ilişkin rayiç bedel kayıtlarının tamamlanmaması,

-Diğer idareler hesabına yaptırılan yatırımlardan geçici kabulü yapılanların ilgili idarelerine devredilmemesi nedeniyle giderler hesabının tam durumu yansıtmaması,

- Ecrimisil gelirlerinin eksik muhasebeleştirilmesi,
- Vadesinde tahsil edilemeyen kira ve irtifak hakkı bedellerinin gelirlerden takipli alacaklar hesabında izlenmemesi,
- Hazineye ait taşınmazların envanter ve muhasebe kayıtlarına alma çalışmalarının tamamlanmaması,
- Sosyal tesislerin envanterinde yer alan taşınırıların bakanlık mali tablolarında izlenmesi,
- Bakanlık aleyhine sonuçlanan hukuk davalarına ilişkin tahakkuk ve gider kayıtlarında eksiklikler bulunması,
- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün yetki ve sorumluluğundaki alanlara ait kira ve kullanma izni gelirlerinin genel bütçe geliri yerine döner sermaye geliri olarak kaydedilmesi,
- Diğer idareler adına yaptırılan inşaat işlerinin finansmanı için söz konusu idarelerden gönderilen ödeneklerin hatalı muhasebeleştirilmesi,
- Devam etmekte olan yatırımlara ilişkin tutarların binalar hesabında izlenmesi,
- İlama bağlı giderlerin zamanında ödenmemesi,
- Atık yönetimi yönetmeliği hükümleri kapsamında değerlendirilen tesislerin imar planına işlenmemesi,
- Kamulaştırma Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında belediyelere devredilen taşınmazlara ilişkin olarak bakanlık tarafından geri alım hakkı için gerekli kontrol mekanizmasının kurulmaması,
- Buluntu veya trafikten men edilen araçların tasfiye işlemlerinin yapılamaması,
- Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) proje bedellerinin başvuru tarafından düşük gösterilmesi ve bunun sonucu başvuru ücretleri ile idari para cezalarının olması gerekenden az ödenmesi,
- ÇED yönetim sisteminde kararlara dair bilgilerin entegre bir şekilde yer alması ile ilgili kontrol mekanizmasının kurulmaması,

- Doğal sit alanı ilan edilen bazı bölgelerde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmemesi,
- Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen hizmet alımlarında doğrudan temin parasal sınırlarına uyulmaması,
- Genel bütçeli idarelere tahsisli kamu konutlarının sayısına ilişkin ilgili idarelerin eksik bildirimi sebebiyle kayıtlarda uyumsuzluk olması,
- Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları kontrolü yönetmeliğı kapsamında yetki devri yapılmayan illerde idari yaptırımların gecikmeli uygulanması,
- Taşınmazların taksitli satışlarında alacakların tahsiline ilişkin kontrol mekanizmasının kurulmaması,
- Yetki devri yapılan kuruluşlarca verilen çevre idari para cezalarının bakanlık payının takip edilmemesi,
- İdari yaptırım kararlarının gecikmeli onaylanması ve tebliğ edilmesi,
- İller bankası anonim şirketi ile yapılan protokole ilişkin tespitler,
- İmar planlarında serbest olarak belirlenmiş bina yüksekliklerinin yeniden belirlenmesine ilişkin süreçlerin bakanlık tarafından takip edilmemesi,
- İşgal edilen hazine taşınmazlarına ilişkin tahliye mekanizmasının il müdürlüklerince işletilmemesi,
- ÇED kapsamı dışında tutulan projelerde yapılan kapasite artışlarının ÇED süreçlerine dahil edilememesi,
- Rezerv yapı alanı belirlenmesine ilişkin tespitler,
- Sıfır atık yönetim sistemi için öngörülen sürelerin takibinin yapılmasına ilişkin kontrol mekanizmasının kurulmaması,
- Şahıs işletmelerine uygulanan idari para cezalarının hatalı uygulanması,
- Taşınır mal yönetimine ilişkin tespitler,
- Çevre idari para cezalarının tahsilatına ilişkin tespitler,

14.1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerine ilişkin bazı tespitler:

-Döner Sermaye İşletmesi kadrosunda yer almayan personelin ücretlerinin döner sermaye bütçesinden ödenmesi,

-Döner sermaye tarafından alınan imar planı yapma, yaptırma ve incelenmesi bedellerine ilişkin bazı tespitler,

14.2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına ilişkin bazı tespitler:

-Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında uygulamada bulunan belediyelerin yükümlülüklerine ilişkin kontrol mekanizmasının kurulmaması,

-Kaynak aktarılan belediyelerin, TOKİ'nin ve İLBANK'ın, söz konusu kaynağın kullanılmasıyla ilgili muhasebe kayıtlarının takibine ilişkin kontrol mekanizmasının kurulmaması,

-Taşınmaz satış müzayedesinde, muhammen bedellerin mevzuata uygun düzenlenmemesi,

15-) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Kurumsal bazda üretilen mali tablolarda "gelirler" hesabı içinde yer alan tapu harçları gelirlerinin gerçek durumu göstermemesi,

-Döner sermayeden karşılanan değer artırıcı nitelikteki bakım ve onarım giderlerinin muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Döner sermayeden karşılanan maddi olmayan duran varlık alımlarının muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Aynı muhasebe birimine bağlı harcama birimleri arasında yapılan taşınır mal devirlerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması,

-Tapu harcı ile döner sermaye ücretinden muaf ve istisna olan bazı işlemlerin tespit edilmesinde hata yapılması,

-Taşınmazların cins tashihlerinin yapılamaması,

15.1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tapu ve Kadastro Döner sermaye İşletmesi'ne ilişkin bazı tespitler:

-Afet riski altındaki alanlarla ilgili tutarların hatalı muhasebeleştirilmesi,

-İşletmenin alacaklarıyla ilgili kesin veriye ulaşılamaması ve tahsili şüpheli hale gelen alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında takip edilmemesi,

-İşçilerin yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması,

16-) Dışişleri Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile icmal cetvelinin yasal süresi içerisinde Sayıştay'a verilememesi ve taşınır işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarında dönemsellik kavramına uyulmaması,

-Gayrimaddi hak alımları kapsamında yapılan plan proje alımının haklar hesabına kaydedilmemesi ve amortisman ayrılması,

-Yurt dışına gönderilen avans ve krediler ile bunların mahsuplarının muhasebe kayıtlarında yönetmelikte belirtilen kurların kullanılmaması,

-Yurt dışı avans ve kredilerin yasal süresi içinde mahsup işlemlerinin tamamlanamaması,

-Yurt dışı teşkilatı ile ilgili harcama yetkililiği ve gerçekleştirme görevliliğinin mevzuata uygun olarak yürütülememesi,

-Doğrudan temin ile gerçekleştirilen bazı yapım işlerinde sözleşme yapılmaması,

-Doğrudan temin işlemlerinde EKAP kaydı yapılmaması,

-Yurt dışı tedavi giderlerinin ödenmesinde sorunlar yaşanması,

17-) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Lisanssız yenilenebilir üretim tesisi proje onay ve kabul işlemleri karşılığında hizmet bedeli alınmasına ilişkin yasal düzenleme yapılmasının gerekliliği,

18-) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-İhale edilmemesi gereken sahaların kurumca maden sahası olarak ihaleye konu edilmesi ve ek mali külfete katlanması,

-Kurum tarafından uygulanan idari para cezalarında dava konusu edilen açık usul ve esas eksiklikleri bulunması,

-Ruhsatı hükümden düşen ve terk edilen maden sahalarında yapılan rehabilitasyon/çevre ile uyum çalışmalarının icrasında ve takibinde eksiklikler bulunması,

-Alınan çevre uyum bedellerinin maden sahalarında işletme sonrası yapılacak rehabilitasyon çalışmalarının maliyetini karşılamada yetersiz kalması,

-Artık bilgi bankası projesi ile ilgili gelişmelerin kapsam ve içeriğine dair tanıtım eksikliği, uygulamada yeterli etkinliğe kavuşturulmaması ve yeterli hızda ilerlememesi

19-) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne ilişkin bazı tespitler:

-Maden arama ve araştırma faaliyetleri kapsamındaki arazi çalışmalarına başlamadan önce yöre halkının yeterince aydınlatılmaması sebebiyle sorunlar yaşanması,

20-) Nükleer Düzenleme Kurumuna ilişkin bazı tespitler:

-Mali kuruluşlara yatırılan sermayenin alacak olarak kaydedilmiş olması,

21-) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-Elektrik ve doğal gaz piyasasına ilişkin kurum gelirlerinin, takip ve tahsil usulünün kanunda düzenlenmemiş olması,

-Araştırma geliştirme harcamalarının, dağıtım tarifesinin bir unsuru olarak düzenlenmiş olması,

-Dağıtım yatırımlarının planlama aşamasında kurum tarafından çıkarılacak ikincil mevzuat ile yönlendirilmesinin elzem olduğu,

-Doğal gaz dağıtım şirketinin sermaye artırımına gitmesi halinde belediye veya şirketlerinin hisselerinin aynı oranda korunacağına ilişkin kurul kararına, doğaz gaz dağıtım şirketlerinin uymaması,

-Dağıtım şirketlerinin düzenlediği ihalelere, bu şirketlerin hisselerini devralan ve ayrı tüzel kişiliği bulunan şirketlerin ortağı şirketlerin katılabilmesi,

-Doğal gaz abonesi kamu kurumlarının güvence bedelinden muaf tutulmaması,

-İşletme hakkı devir sözleşmesinde düzenlenmeyen kira gelirleri hakkında, kurum tarafından idari işlemle düzenleme yapılması,

-Süresinde ödenmeyen yada eksik ödenen gelir paylarının takip ve tahsiline ilişkin mevzuat düzenlemesinin olmaması, tahsil edilen bu payların kullanımına ilişkin mevzuat düzenlemesinin gerekliliği,

22-)Gençlik ve Spor Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

- İl ve ilçe müdürlüklerinin mali iş ve işlemlerinin bakanlığın muhasebe sistemi dışında yürütülmesi ve bütçe, kesin hesap ve mali tablolarına dâhil edilmemesi,

-Bakanlık özel gelirlerinin mali tablolarda eksik yer alması, tek hazine kurumlar hesabı uygulamasına riayet edilmemesi ve gelir kaydı yapılmayan tutarlar üzerinden harcamada bulunulması,

-Yazılım alımlarına ilişkin harcamaların haklar hesabına kaydedilmek yerine doğrudan giderleştirilmesi,

-Taşınmaz devrine ilişkin düzenlenen protokol hükümlerine uyulmaması sonucunda protokolün uygulamada bakanlık aleyhine tek taraflı sonuç doğurması,

-Tahsis süresi sona eren taşınmazların tahliye edilmemesi ve bunlar için ecrimisil alınmaması,

-Spor kulübüne ücretsiz tahsis edilen taşınmaz üzerinde protokol hükümlerine aykırı olarak ticari faaliyette bulunulması,

-Spor kompleksi üzerinde kullanım hakkı bulunmayan şirkete sponsorluk gelirlerinden pay verilmesi ve kompleksin adının bakan oluru alınmadan değiştirilmesi,

-Uygulama projesi ile ihale edilen bazı yapım işlerinde iş artışının mevzuat ile belirlenmiş sınırlamalara riayet edilmeksizin ve işin tamamlanması amacı dışında uygulanması,

-Geçici kabulü yapılan işlerin kesin kabul tutanaklarının ve kesin hakediş raporlarının makul olmayan sürelerde düzenlenmesi,

-Yeni birim fiyatların doğrudan proforma fatura üzerinden tespit edilmesi ve sözleşme yılı fiyatlarının hatalı hesaplanması,

-İş deneyim belge tutarına ilişkin yeterli kriterinin mevzuatta belirtilenden yüksek belirlenmesi,

-Spor kulüplerine yapılan nakdi yardımların denetiminde kontrol riski bulunması ve yardım yapılacak kulüplerin seçiminde objektif ölçütler belirlenmemiş olması,

-Bakanlık gelirlerinin takibinde ve muhasebe kayıtlarına alınmasında kontrol eksiklikleri bulunması ve bu konularda iller arasında uygulama birliği sağlanamaması,

-İl müdürlükleri tarafından tahsil edilen gelirlere ilişkin katma değer vergisinin kayıtlara alınmasında ve ödenmesinde hatalı ve/veya farklı uygulamalarda bulunulması,

-Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması,

-Pazarlık usulü ve doğrudan temin yöntemi ile mal ve hizmet alımları için yapılan harcamaların, idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneğin yüzde 10'unu aşması,

-İhale ile yapılması gereken alımların parçalara bölünerek doğrudan temin suretiyle yapılması,

-Taşınırın edinilmesi, kayda alınması ve kullanımında mevzuat hükümlerine uyulmaması,

-Yurtlarda faaliyet gösteren işletmelerin sözleşme hükümlerine uymaması ve buna ilişkin cezaların uygulanmaması,

-İşletici vekillerinin işletmelerinin başında bizzat bulunmaması,

- İşleticilerin taahhüt ettikleri sayıdan daha az personel çalıştırması,
- İşletmecinin taahhüdüne aykırı olarak belgeli aşçı çalıştırmaması,
- Satışa arz edilen mallar üzerinde etiket bulunmaması,
- Hijyen eğitim belgesi olmayan personelin çalıştırılması,
- İşletme sözleşmesi hükümlerine aykırılık teşkil eden hususlarda yazılı ihtar yapılmaması ve para cezası uygulanmaması

23-) Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

- Hazineye ait madeni para, madalyon ve madalya arşivinin taşınır ve muhasebe sistemlerinde izlenmemesi,
- Avukatlık vekâlet ücretlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının hatalı tutulması,
- İlama bağlı ödemelerin ve muhasebe kayıtlarının zamanında yapılmaması,
- Kamu iktisadi teşebbüslerinden elde edilen kâr paylarının mali tablolara tam olarak yansıtılmaması,
- KİT'lerden avans olarak alınan temettü tutarlarının avans şeklinde muhasebeleştirilmemesi,
- Takipli alacağa dönüşen idari para cezalarının bakanlık mali tablosunda raporlanması,
- Türev ürün işlemlerine ilişkin faiz gelir ve giderlerinin mevzuata aykırı muhasebeleştirilmesi,
- Mali yıla ilişkin muhasebe kayıtlarının mahsup işlemleri dışında izleyen yılda yapılmaya devam edilmesi,
- Avukatlık vekâlet ücretlerinin dağıtımına ilişkin yasal ve sistemsal sorunların vekâlet ücretlerinin takip ve dağıtımını güçleştirilmesi,
- Hazine geri ödeme garantisi altında dış finansman kullanılması kararı verilen kuruluşların nakit akışlarına ilişkin kontrol ve değerlendirmelerde eksiklikler bulunması,
- İkrazen özel tertip devlet iç borçlanma senet (DİBS) ihraçlarına yetki veren düzenlemenin ilgili borçlanma mevzuatında yer almaması,

-Kullanım süresi sona eren hibe anlaşmalarının koşullu yükümlülük olarak takibine devam edilmesi,

-Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulamasına dahil edilmeyen kurumlar ve hesaplar olması,

24-) Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermayesi Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Stoklarda bulunan altın ve gümüşlerin mali tablolarda gerçeğe uygun değeriyle gösterilmemesi,

-Müşteriler tarafından getirilen altınlardan aynı olarak tahsil edilen baskı bedellerinin gelir kaydedilmemesi ve gelir fazlasının hazineye aktarılamaması,

-Yarı mamul/mamul niteliğindeki altınların ilk madde ve malzeme hesabında izlenmesi,

-Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermayesinin işletilmesi başta olmak üzere görev alanını ilgilendiren konulara ilişkin yönetmeliklerin çıkarılmaması,

-Mal alımlarının Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen ihale usulleri yerine kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi,

25-) Gelir İdaresi Başkanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Gelir İdaresi Başkanlığına ait olmayan gelir ve alacakların mali tablolarda yer alması,

-Faaliyet alacaklarının vade tarihi dikkate alınmaksızın muhasebeleştirilmesi,

-Kişilerden alacaklar hesabının farklı kurumların alacaklarını içermesi ve takibinin yapılmaması,

-Tahsisli kullanılan taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların varlık hesaplarında aktifleştirilmemesi,

-Maddi duran varlıklara ilişkin amortisman işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılmaması,

-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının doğru ve güvenilir bilgi sunmaması,

- Kişilerden Alacaklar Hesabında kayıtlı kamu zararı alacaklarının sorumluluk dağıtımında ve muhasebeleştirilmesinde hatalı uygulama yapılması,
- Dönem sonu işlemlerinin eksik yapılması,
- Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının doğru ve güvenilir bilgi sunmaması,
- Kredi kartı yoluyla gerçekleştirilen tahsilatların gecikmeli olarak özkaynağa dönüştürülmesi,
- Arsa sahiplerine yapılan konut satışlarına ilişkin emsal bedel hesaplamalarında hatalı uygulamaların olması,
- İndirimli orana tabi konutlara ilişkin sayılabilir ve ölçülebilir nitelikteki yüklenimlerin konut sayıları ile orantılı olmaması,
- Yüklenilen KDV listelerinde yüklenilemeyecek giderlerin bulunması ve bu giderlerin kabulü hususunda vergi daireleri arasında uygulama birliğinin bulunmaması,
- KDV iadesi kapsamında elde edilen/edilmesi gereken verilerin tapu harcı ve diğer vergiler açısından değerlendirmeye alınmaması,
- YMM KDV iadesi tasdik raporlarının ilgili vergi daireleri tarafından ön kontrole tabi tutulmadan kabul edilmesi,
- Girişim sermayesi fonuna ilişkin mevzuatla belirlenen sınırın aşılp aşılmadığına yönelik beyanname kontrol mekanizmasının olmaması,
- Türkiye dışında elde edilen kazançlar için yurtdışında ödenen vergilerin kurumlar vergisi genel oranından fazla olacak şekilde indirim konusu yapılması,
- Şüpheli ticari alacak tutarlarının üzerinde karşılık ayrılması suretiyle kurumlar vergisi matrahının aşınması,
- İptal edilen yatırım teşvik belgeleri kapsamında sağlanan destek unsurlarının geri alınmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmaması,
- Mükellefler tarafından yapılan reeskont işlemlerinde mevzuata uyulmaması sonucu vergi matrahlarının aşınması,

-Teknogirişim ve teknoKent sermaye desteklerine ilişkin kurumlar vergisi indirimlerinde mevzuatta belirtilen tutarların aşılması,

-Araç siciline işlenen haciz kayıtlarının ödeme yapılmadığı durumlarda yakalamalı hacze dönüştürülmemesi,

-Elektronik haciz işlemlerinde mevzuata aykırı uygulamalarda bulunulması,

-Başka kamu idarelerinin hatalı işlemleri nedeniyle kaybedilen davalarda rücu yoluna gidilmemesi,

-Emanetler defterinde yer alması gereken bilgilerin bulunmaması,

-Vergi ihbar müessesesinin etkin işlememesi,

25-) Kamu İhale Kurumu’na ilişkin bazı tespitler:

-Sözleşmelerden alınan kurum payının, sözleşmenin idare tarafından feshedildiği hallerde iadesine ilişkin mevzuatta düzenleme bulunmaması

26-) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na ilişkin bazı tespitler:

-Demirbaşlar hesaplarına yapılan hatalı kayıt nedeniyle olması gerekenden fazla amortisman ayrılması,

-Gayrimenkul büyük onarım giderlerinin ilgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına aktarılmaması,

-Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına kaydedilmesi gereken taşınırıların Demirbaşlar Hesabına kaydedilmesi,

27-) Özelleştirme Fonu’na ilişkin bazı tespitler:

-Hakem ücreti ödemelerinin iş avans ve kredisi şeklinde muhasebe kayıtlarına alınması,

-İş kaybı tazminatı ödemelerinin hatalı bir şekilde diğer çeşitli dönen varlıklar hesabında izlenmesi,

-Ay sonunda avro cinsinden borç hesaplarına ilişkin olarak yapılan kur farkı hesaplamalarında hatalı kur kullanılması,

-Özelleştirme işlemlerine ait değer tespit sonuçlarının kamuoyuna duyurulmaması

28-) Sermaye Piyasası Kurumu’na ilişkin bazı tespitler:

-Sürücüsüz araç kiralama hizmeti alım ihalesinde teknik şartnameye rekabeti engelleyici hükümler konulması ve bu konuya ilişkin kuruma yapılan şikayetler hakkında karar alınmaması,

-Taşınır işlemlerinin taşınır mal yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yürütülmemesi,

-Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca 30.12.2013 tarihine kadar yürürlüğe konulması gereken yönetmeliklerin çıkarılmaması,

29-) Yatırımcı Tazmin Merkezi’ne ilişkin bazı tespitler:

-Devlet iç borçlanma senetlerinin nominal değer üzerinden kayıtlanması gerekirken alış bedeli üzerinden muhasebeleştirilmesi,

-Faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi,

30-) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’na ilişkin bazı tespitler:

-TOKİ’ye bedelsiz devredilen arsanın yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmesi,

-Gelir fazlalarının genel bütçeye aktarılmasına ilişkin olarak mer’i mevzuat hükümlerinde farklılıklar bulunması,

-Sayıştay ilamına istinaden kişilerden alacaklar hesabına yapılması gereken kayıtların yapılmaması,

-Bütçe emanetleri hesabında izlenmesi gereken tutarların emanetler hesabında izlenmesi,

31-) Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’na ilişkin bazı tespitler:

-Kurum tarafından bağımsız denetim hizmetlerinde uygulanacak ücret tarifelerinin belirlenmemesi,

32-) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na ilişkin bazı tespitler:

- Banka personeli ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavi ve ilaç giderlerinin özel sağlık sigortası alınarak bütçeden ödenmesi,
- Bütüncül bir muhasebe yönetmeliğinin olmaması,
- Ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri düzenleyen müstakil bir norm düzenlemesinin bulunmaması,
- Muhasebe sisteminin parçalı yapıda olması,
- Mevzuat değişikliği ile kurulmasına karar verilen Mali Kontrol Müdürlüğünün halihazırda kurulmamış olması,
- Yasal zorunluluk olan stratejik plan-bütçe ilişkisinin kurulmamış olması,
- Mal alım ihalelerine ilişkin teknik şartnamelerde marka ve model belirtilmesi,

33-) İçişleri Bakanlığı’na ilişkin bazı tespitler:

- Gelecek dönemlere ilişkin giderlerin doğrudan giderleştirilmesi,
- Doğrudan giderleştirilmesi gereken danışmanlık hizmet alımlarının bilanço hesaplarına kaydedilmesi,
- Bedelsiz devralınan taşınırıların dayanıklı taşınırklar defterine ve maddi duran varlıklar hesaplarına kayıtlarının yapılmaması,

34-) Emniyet Genel Müdürlüğü’ne ilişkin bazı tespitler:

- Emniyet Genel Müdürlüğü ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında yapılan protokol hükümleri kapsamında gerçekleştirilen işlemlerin ilgili muhasebe hesaplarında izlenmemesi,
- Taşınmazların envanter çalışmalarının tamamlanmaması,
- Sosyal tesislerce taşınmazlara ilişkin yapılan değer artırıcı harcamaların taşınmaz maliyetine eklenmemesi,
- Elektronik denetleme sistemi belediye paylarının muhasebe hesaplarında takip edilmemesi ve önceki dönemlere ait giderlerin 2021 yılında muhasebeleştirilmesi,

- Kira yardımlarının taahhüt hesaplarında izlenmemesi,
- Sosyal tesislere ait bazı taşınırın taşınır mal yönetim hesabında yer almaması,
- Taşınır kayıtları ile fiili durumun tam olarak örtüşmemesi,
- Sosyal tesislerde Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre işlem yapılmaması,

35-) Jandarma Genel Komutanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı kanalıyla yaptırılan bazı konutların idarenin taşınmaz envanter kayıtlarına alınmaması ve muhasebeleştirilmemesi,

-Yapım işi niteliğindeki bazı imalatların yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedilmemesi,

-Gelecek dönemlere ait giderlerin ilgili hesaplarda izlenmeden doğrudan giderleştirilmesi,

-Toplu Konut İdaresi Başkanlığına yaptırılan hizmet binalarının mahsuplaşma işlemlerinin sonuçlandırılmaması ve konutların mahsuplaşma işlemlerine ilişkin farkın muhasebeleştirilmemesi,

-Yabancı para cinsinden kesin teminat mektuplarının yanlış döviz kuru üzerinden muhasebeleştirilmesi,

36-) Sahil Güvenlik Genel Komutanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yaptırılan yapım işlerinden geçici kabulü yapılanların binalar hesabında izlenmemesi,

-Gelecek dönemlere ait giderlerin ilgili hesaplarda izlenmeden doğrudan giderleştirilmesi,

-Yabancı para cinsinden kesin teminat mektuplarının yanlış döviz kuru üzerinden muhasebeleştirilmesi,

-Taşınmaz İcmal Cetvelindeki ve bilançoda Maddi Duran Varlıklar Hesabındaki tutarların taşınmaz formlarındaki tutardan farklı olması,

-İdari yaptırım tutanaklarının üzerinde seri ve sıra numaralarının yer almaması,

37-) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının hatalı kullanılması,

-Kullanılan tüketim malzemelerinin dönemsel çıkış kayıtlarının yapılmaması,

-Gelecek dönemlerde tüketilmek üzere yapılan alımlara ilişkin ödemelerin tahakkuk esaslı muhasebe ilkelerine uygun muhasebeleştirilmemesi,

-Taşınmazların kayıt ve kontrol işlemlerinin tamamlanmaması ve kurum bilançosunda taşınmaz mal hesaplarının tam ve doğru olarak gösterilmemesi,

38-) Afet ve Acil Durum Başkanlığı'na ait tespitler:

-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının hatalı kullanılması,

-Kullanılan tüketim malzemelerinin dönemsel çıkış kayıtlarının yapılmaması,

-Gelecek dönemlerde tüketilmek üzere yapılan alımlara ilişkin ödemelerin tahakkuk esaslı muhasebe ilkelerine uygun muhasebeleştirilmemesi,

-Taşınmazların kayıt ve kontrol işlemlerinin tamamlanmaması ve kurum bilançosunda taşınmaz mal hesaplarının tam ve doğru olarak gösterilmemesi,

39-) Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-İhale yoluyla edinilen taşınırıların envanter kayıtlarına alınmaması,

-İdarenin yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların değer tespitlerinin yapılmaması ve muhasebe kayıtlarına alınmaması,

-Mevzuatta belirtilen koşullar oluşmadığı halde pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması,

-Doğrudan temin usulü ile yapılan bazı yapım işlerinde iş artışı ve eksilişine gidilmesi,

-Belediyeler tarafından tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının takip edilmemesi,

-Bazı ihaleli işler kapsamında sözleşme gereği hibe edilmesi gereken araçların hibe edilmemesi ve hibe alınan araçların ise envanter kayıtlarının yapılmaması,

-Elektrik ve doğal gaz güvence bedeli ödemesi yapılması,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca ihtiyaç duyulan yapım işi için döner sermaye işletmesi merkez müdürlüğünden ödenek tahsis edilmesi,

40-) Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna ilişkin bazı tespitler:

-Gayrimenkul satışının gelirler hesabına satış bedeli üzerinden kaydedilmesi,

41-) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-İdare tarafından tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili birbirine eşit olması gereken yardımcı hesapların eşit olmaması,

-Taşınmaz malların envanter kayıtları ile muhasebe kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmaması, cins tashihlerinin yapılmamış olması,

-İç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarının tamamlanmaması

42-) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Doğrudan temin ile yapılan alımlara ilişkin yasal limitlerin aşılması ve alımlarda yasaklılık sorgulaması ile elektronik kamu alımları platformu (EKAP) kaydı işlemlerinin yapılmaması,

-Geçici kabulü yapılan yatırımların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmaması,

-İdare tarafından 2011 yılında başlatılan iç kontrol sistemi yapılandırılma çalışmalarının tamamlanmaması,

43-) Türk Dil Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-Kurum bünyesinde mevcut bilgi teknolojileri (BT) sistemleri hususunda eksikliklerin bulunması,

44-) Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-Gider taahhütleri hesabının gerçeği yansıtmaması,

-Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmaması,

45-) Atatürk Araştırma Merkezine ilişkin bazı tespitler:

-Gider taahhütleri hesabının kullanılmaması,

-Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmaması,

46-) Atatürk Kültür Merkezine ilişkin bazı tespitler:

-Gider taahhütleri hesabının kullanılmaması,

-Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmaması,

47-) Türkiye Yazma Eserler Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-Binalar hesabının eksik ve hatalı kayıtlar içermesi,

-Tamamlanmamış yatırım tutarlarının bilançoda görünmemesi,

-Yazma ve nadir eserlerin bir kısmının muhasebe kayıtlarında görünmemesi,

-Net değer hesabının dönem sonu işlemlerinin hatalı yapılması,

-Satılan kitapların taşınır çıkış kayıtlarının süresinde yapılmaması ve satışlara ilişkin çıkış kayıtlarının farklı bilgiler içermesi,

-İade alınan kitapların ilgili varlık hesabına kaydedilmemesi,

-Kitap satış gelirlerine ait bilgilerle muhasebede kitap satış geliri olarak görülen tutarlar arasında farklılıklar olması,

-Nakit karşılığı satılan kitaplar için muhasebe kayıtlarında kasa hesabı ile diğer hazır değerler hesabının kullanılmaması,

-Adnan Ötügen halk kütüphanesi ve eserlerinin kuruma devredilmemesi,

-Ortak kullanım alanlarındaki ticari değeri bulunan kitapların demirbaş hesaplarına alınmaması,

-Kitap basım hizmet alım ihalelerinde birim fiyatların yanlış tespit edilmesi,

-Bastırılan kitaplar için katma değer vergisi ödenmesi ancak kitap satış fiyatlarında katma değer vergisi bulunmaması,

48-) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı'na (TİKA) ilişkin bazı tespitler:

-Geçici kabul noksanlıkları için yapılan kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmemesi,

-Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmaması,

49-) Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Alınan şartlı bağış ve yardımlara ilişkin muhasebe kaydının hatalı olması,

-İdare tarafından başka kurumlara tahsis edilen veya başka kurumlarca idareye tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-İdare tarafından terkin edilen alacakların muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Taşınmazların envanter çalışmalarının tamamlanmaması,

-Vakıf evlatlarına yapılan galle fazlası ödemelerinde vakıf senetleri gereği ayrılması gereken hayır şartı giderlerinin ayrılmaması,

-Bazı taşınırıların taşınır kayıtlarının bulunmaması,

-Beyannamelerini eksik ve hatalı gönderenlerle ilgili işlem yapılamaması,

-Bazı taşınmazların kira bedellerinin tahsil edilmesine yönelik gerekli işlemlerin yapılmaması,

-Ecrimisil tahakkuklarının ileriye dönük olarak yapılması,

-Eğitim yardımları/bursların verilmesinde kontrolleri mümkün olmayan kriterlerin bulunması ve bilgilerin kontrol edilmesi için yürütülen sistemin geliştirilmemesi,

-Eski eserlere inşai ve fiziki müdahale yapan kişilere müeyyide uygulanmaması ve bu eserlerin eski haline getirilmesi için gerekli girişimlerde bulunulmaması,

- Bazı hayrat taşınmazlarına ilişkin tahsis bedellerinin tahsil edilmesine yönelik gerekli işlemlerin yapılmaması,
- İdare taşınmazlarının ecrimisil karşılığı kullandırılması, ecrimisil tahakkuk ve tahsilatlarının düşük olması,
- İstisna hükümlerine tabi olmayan alımların bu hükümler çerçevesinde alınması,
- Bazı ihalelerde ek kesin teminatların alınmaması veya eksik alınması ve teminat sürelerinin işin süresini kapsamaması,
- Kiraya verilen veya tahsis edilen taşınmazların sigortalarının yaptırılmaması,
- Onarım veya inşa karşılığı kiralamalarda işletme teminatının alınması, nemalandırılması ve güncellenmesinde aksaklıkların bulunması,
- İhalelerden yasaklılığa ilişkin kayıt ve sorgulamanın tam olarak yapılamaması,
- Sözleşmelerin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyana ilişkin tespitin yapılmaması,
- Alanya Hisariçi mahallesinde bulunan arasta, bedesten ve çevresinde sözleşmeye aykırı işlemlerin bulunması,
- Temsilen yönetilen mülhak vakıflara ilişkin usul ve esasların uygulanmasında eksikliklerin bulunması,
- Onarım ve restorasyon karşılığı tahsis edilen taşınmazların onarım ve restorasyonlarının tahsis edilen kurumlar tarafından yaptırılmaması,
- Tahsis edilen taşınmazların tahsis amacı doğrultusunda kullanılmaması,
- Vakıf taşınmazları kira ve tahsis bedelleri artışlarında hatalı TÜFE oranlarının uygulanması,
- Zamanında ödenmeyen bazı taşınmaz kiralalarında hatalı uygulamaların olması,
- Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde olan bazı taşınmazların kiraya verilmesinde hatalı uygulamaların olması,
- Vekalet ücretlerinin dağıtımında hatalı uygulamalarının bulunması,

-Yurt dışında yer alan vakıflara ait taşınmazlar üzerinde yapılan yeni yapı inşası ile ilgili usul ve esaslarının bulunmaması,

-Parasal sınırların altında kalmak amacıyla bazı alımların kısımlara bölünerek alınması,

-Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan yıllık harcama toplamalarına ilişkin sınırlamanın sağlıklı şekilde takip edilmemesi,

-Bazı taşınmazların cins tashihiinin yapılmaması,

-İdarenin ortak olduğu taşınmaz payına ilişkin irtifak hakkı kaydının yapılmaması ve kira borcunu ödemeyen kiracı hakkında gerekli yaptırımların uygulanmaması,

-Kira süresi biten taşınmazların ihale yapılmaksızın süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiraya verilmesi,

50-) Çanakkale Alan Başkanlığına ilişkin bazı tespitler:

-Tarihi alan içerisinde yer alan yerleşim yerlerinde katı atık toplama, nakliye ve bertaraf masrafına il özel idare katkısının bulunmaması,

-Tarihi alanda müzekart ile yapılan ziyaretlerden elde edilen gelirlerden pay alınmaması

51-) Milli Eğitim Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Bakanlığa tahsisli taşınmazların muhasebeleştirilmesine ve mali tablolara kaydedilmesine ilişkin işlemlerin tamamlanmaması,

-Bakanlığın taşradaki harcama birimleri arasındaki taşınır devir işlemlerinin hatalı muhasebeleştirilmesi,

-İl ve ilçe müdürlükleri nezdindeki özel hesaplara ilişkin işlemlerin muhasebeleştirilmemesi,

-Şartlı bağış ve yardımların muhasebeleştirilmesinde gelecek aylara/yıllara ait gelirler hesabının kullanılmaması,

-Dönem sonu işlemlerinin eksik yapılması,

-Bakanlığın taşra birimlerinde Avrupa Birliği'nden sağlanan kaynaklarla finanse edilen projelerin yürütülmesinde mevzuata uygun olmayan uygulamaların bulunması,

-Hizmet içi eğitim enstitüleri tarafından gelir getirici faaliyette bulunulması sonucu elde edilen gelirlerin mali sistemin dışında ve denetimsiz kalması,

-Bakanlığın taşra teşkilatında ya da başka kurumlarda geçici olarak görevlendirilen ve ders görevinin yapılmış sayılacağı haller kapsamında bulunmayan yönetici ve öğretmenlere ek ders ücreti ödenmesini önleyecek kontrol sisteminin olmaması,

-Ders kitabı alımı sürecinde ihtiyacın doğru belirlenmesine yönelik etkin bir kontrol mekanizmasının bulunmaması,

-Okulların internet erişimlerine ve altyapılarına ilişkin etkin işleyen bir veri sisteminin bulunmamasının ihale ve ihale konusu iş süreçlerini olumsuz etkilemesi,

-Aynı ihale konusu içinde yer alabilecek benzer nitelikteki mal alımlarının parçalara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi,

-Ortaöğretimde maker hareketi projesinden beklenen çıktıların sürdürülebilir olmasını sağlayacak izleme sisteminin kurulmaması,

-İl milli eğitim müdürlükleri tarafından okullar adına satın alınan donatım malzemelerinin okullara devrine ilişkin sürecin sağlıklı yürütülmemesi,

-Bakanlık aleyhine adli yargıda sonuçlanan davalarda hükmolunan tutarlar için doğrudan icraya gidilmesinin bakanlık bütçesine ilave mali yük getirmesi

51.1-) Milli Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri'ne ilişkin bazı tespitler:

-Vadeli banka hesabına ilişkin olarak elde edilen faiz gelirin hata muhasebeleştirilmesi,

51.2-) Milli Eğitim Bakanlığı Ders Aletleri Yapım Merkezi Döner Sermayesi'ne ilişkin bazı tespitler:

-İşletme sermayesi tutarının yıllar itibarıyla azalma göstermesi,

51.3-) Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulları'na ilişkin bazı tespitler:

Gelir gider dengesini sağlayamayan Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okullarının bulunması,

52-) Yüksek Öğrenim Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-Kıdem tazminatı karşılıklarıyla ilgili muhasebe kayıtlarının mevcut durumu yansıtmaması,

-Hurdaya ayrılarak satışı yapılan taşınırın kayıtlardan düşülmemesi,

-Gider taahhütleri hesabının tam ve doğruyu yansıtmaması,

-İşçi ücretlerinin dönemsel ilkesine uygun olarak bütçe emanetleri hesabında izlenmemesi,

-İdare ambarında bulunan bilgisayarların muhasebe kayıtlarına alınmaması,

-Avukatlık vekâlet ücretlerinin nazım hesaplarda izlenmemesi ve gider kaydının doğru hesapta takip edilmemesi,

-Sosyal güvenlik kurumuna yapılan ek karşılık prim ödemelerinin bütçe gider hesaplarıyla ilişkilendirilmemesi,

-Alınan nakit teminatlardan mevzuatta öngörülen iki yıllık süreyi dolduranların ilgisine iade edilmemesi veya gelir kaydedilmemesi,

-Tahsisli taşınmaza ilişkin giderlerin aylık tahakkuk ve takibinin yapılmaması,

-Bedelsiz taşınır devredilmesine ilişkin usule uygun olmayan uygulamaların bulunması,

-Mesleki eğitim kanunu uyarınca yapılacak devlet katkılarının, Yükseköğretim Kurulu muhasebe birimi tarafından ilgili usul ve esaslara uygun yürütülmemesi,

-Taşınır işlemlerinin yürütülmesinde mevzuata aykırılıkların bulunması,

-Parasal sınırın üzerindeki taşınır satışlarında üst yöneticinin onayının alınmaması,

-Üniversitelerin kütüphane veri tabanı alımlarında koordinasyon ve işbirliği eksikliği bulunması,

-Üniversitelerin kullandıkları bilgisayar yazılımlarında koordinasyon ve işbirliği eksikliği,

-Ücret ödemelerinde gelir vergisi matrahının hatalı hesaplanması,

-Emanetler hesabı'nda bekletilen tutarların zamanaşımına uğrayan kısımlarının bütçeye gelir kaydedilmemesi,

-Teminat mektuplarının iadesi ve saklanması ile ilgili olarak mevzuata aykırı uygulamaların görülmesi,

-Uluslararası kuruluşlara katılım payı karşılığı olarak verilen taahhütler ile yerine getirilen taahhütlerin nazım hesaplarda izlenmemesi,

-Dağıtılmayan avukatlık vekâlet ücreti tutarlarından bütçeye gelir kaydedilmesi gereken kısımların kaydının yapılmaması,

-Yabancı para cinsinden verilen teminat mektuplarının muhasebeleştirilmesinde hata yapılması,

53-) Üniversitelere ilişkin bazı tespitler:

Abdullah Gül Üniversitesinde, Parasal limitler dahilinde yapılan mal ve hizmet alımlarında %10 sınırının aşılması ve bu aşım için Kamu İhale Kurumundan izin alınmaması,

Adana Alpaslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi; Görevde yükselmeye tabi kadrolara sınav şartına uyulmadan atama yapılması, Taşınırların sebebi tespit edilmeden gider yazılarak kayıtlardan çıkarılması,

Adıyaman Üniversitesinde, Doğrudan temin kayıt formunun doldurulmaması ve elektronik kamu alımları platformu üzerinde kayıt altına alınmaması, Doğrudan teminle yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Kesin kabulden itibaren yükleniciye getirilen 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden bakım onarım yaptırılması, Kuruma ait taşınmazların cins tashihi işlemlerinin yapılmaması, Üniversitenin harcama birimleri arasındaki işlemlerde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Bilimsel araştırma projeleri (BAP) koordinatörlüğünce yürütülen bilimsel projeler ile dış destekli projelere ilişkin olarak satın alınan malzemelerin takibinin yapılmaması,, Hurdaya ayrılan elektronik aletlerin yeniden kullanılması için çıkartılan parçalarının taşınırlara kayıt edilmemesi, Bilimsel araştırma projelerinin öngörülen sürelerde tamamlanmaması, Döner Sermaye İşletmesinde;

doğrudan temin kayıt formunun doldurulmaması ve elektronik kamu alımları platformu üzerinde kayıt altına alınmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Döner sermaye işletmesi tarafından üretilen ve satışı yapılan emtiaların taşınır kayıtlarına alınmaması, Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi,

Afyon Kocatepe Üniversitesinde; Döner sermaye kapsamında bulunan işletmelere ait giderlerin üniversite bütçesinden ödenmesi, Bazı eğitim birimlerinde zorunlu ders yükünü tamamlamamış olan öğretim elemanlarının bulunmasına rağmen bazı öğretim elemanlarına ek ders ücreti ödenecek şekilde programlama yapılması, Döner sermaye işletmesinde; yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılması,

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinde; Harç ve katkı payı benzeri gelirlerin tahsilat yapısında eksiklikler olması, Mecburi hizmet yükümlülüğü bulunan personelin başka bir kurumda görevlendirilmesi, Görevde yükselme sınavına girmeden enstitü veya yükseköğretim sekreterlerinin şube müdürlüklerine atanması, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihi işlemlerinin tamamlanmaması, Tüketim malzemeleri çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmemesi/geç bildirilmesi, Kanalizasyon hatları için amortisman ayrılmasında, Bilişim sistemlerinin değerlendirilmesi

Akdeniz Üniversitesi; Ekonomik değer taşıyan bilgisayar yazılımı ve elektronik sertifika alımlarının haklar hesabında izlenmemesi, Kullanılma imkânı kalmayan maddi duran varlıkların gider olarak kaydedilmesi, Tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin kayıtların yapılmaması, İhale kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresi sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmemesi veya hazineye gelir kaydedilmemesi, Genel sarf malzemelerinin kullanıma verilmeden doğrudan gider kaydedilmesi, Taşınır ambarlarında fiilen kullanılmaz hale gelen malzemelerin bulunması, Fiziki ambar denetimlerinde noksan ve/veya fazlalık tespit edilmesi, Taşınır ambarlarında düzenli fiziki sayımın yapılmaması, S ağılık Bakanlığı tarafından şartlı bağışlanan taşınırın doğrudan giderleştirilmesi, Yapım işleri genel şartnamesine aykırı olarak rayiç belirlenmesi, Yapım işlerinde yüklenicilerin idareden onay almadan alt yüklenici çalıştırması, Yerine getirilmesi belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımlarında

sözleşme düzenlenmemesi, Tek kaynaktan temin edilen mal ve hizmetlere ilişkin piyasa fiyat araştırmasının mevzuata uygun yapılmaması, Doğrudan teminle yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Kiraya verilen alanların tip ihale dokümanlarında bazı eksikliklerin olması, Adli davalarda icra vekâlet ücretlerinin itiraz süresi sonunda ödenerek indirim hakkından yararlanılmaması, Bilimsel araştırma projeleri koordinasyon birimi tarafından yürütülmesi gereken süreçlerin fakülteler tarafından yürütülmesi, Döner Sermaye İşletmesinde, Üretilen ve satışı yapılan mamullerin stoklar hesabına alınmaması, İhale kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresi sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmemesi veya hazineye gelir kaydedilmemesi, Taşınır ambarlarında fiilen kullanılmaz hale gelen malzemelerin bulunması, Taşınır ambarlarında düzenli fiziki sayımın yapılmaması, Tıbbi sarf malzemeleri için optimal stok seviye belirlenmemesi, Tıbbi amaçlar için alınan saf alkolün yapılan seyreltmeye uygun şekilde ambar kayıtlarından düşülmemesi, Fiziki ambar denetimlerinde noksan ve/veya fazla tespit edilmesi, Doğrudan temin limitleri dahilinde gerçekleştirilen yapım işlerinde muayene kabul işlemlerinin mevzuatın öngördüğü biçimde yapılmaması, Doğrudan temin limitleri dâhilinde gerçekleştirilen yapım işlerinde yaklaşık maliyetin mevzuata uygun şekilde belirlenmemesi, Tek kaynaktan temin edilen mal ve hizmetlere ilişkin piyasa fiyat araştırmasının mevzuata uygun yapılmaması, Yerine getirilmesi belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımlarında sözleşme düzenlenmemesi, Doğrudan teminle yapılan alımlarda yasaklılık kontrolü yapılmaması, Bir önceki yıl sözleşme fiyatlarının yaklaşık maliyet hesaplamalarına dâhil edilmemesi, Yaklaşık maliyetin tespitinde aşırı sapma gösteren fiyat bildirimlerinin değerlendirmeye alınması,

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Üniversitenin muafiyeti bulunmasına rağmen elektrik güvence bedeli ödemesi, Öğretim elemanlarına ek ders ödemesi yapılırken derslerin fiilen yapılmasına ilişkin kontrollerin yeterli düzeyde olmaması, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, İhale kapsamındaki alımların kısımlara bölünmesi ve kamu ihale kurulundan uygunluk görüşü verilmediği halde limitlerin üzerinde alımlara devam edilmesi, İşçilerin yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması, Fakülte/enstitü ve yüksekokul sekreterliği kadrolarından sınavsız olarak ataması yapılmış şube müdürlerinin bulunması,

Anadolu Üniversitesi, Döner sermaye işletmesi tarafından üniversite taşınmazları için yapılan harcamaların taşınmaz maliyetlerine eklenmemesi, Yapılmakta olan yatırımlar hesabının gerçek durumu yansıtmaması, Geçerlilik süresi sona eren teminat mektuplarının iade edilmemesi, İhale dokümanlarının ihtiyaçları ve teknik gerekleri tam olarak tanımlayabilecek şekilde hazırlanmaması, Belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımları için sözleşme imzalanmaması, Doğrudan temin alımlarına ilişkin tespit edilen bazı hususlar, Döner sermayeden bilimsel araştırma projeleri için ayrılan payların kullanılmayan kısmının özel hesaba kaydedilmek yerine üniversite bütçesine aktarılması, Sosyal güvenlik kurumuna karşı olan ek karşılıklar ve faturalı alacakların hesaplarda sağlıklı bir şekilde izlenmemesi, İhale kapsamında alınan nakit teminatların süre bitiminde ilgisine iade veya hazineye gelir kaydı işleminin gerçekleştirilmemesi, Üniversite sosyal tesis işletmelerinin faaliyet hacmi itibariyle bütünsel yaklaşımla ele alınması gereksinimi, Döner sermaye işletmesinde; Geçerlilik süresi sona eren teminat mektuplarının iade edilmemesi, Yasal gerekçesi oluşmadan kamu ihale kanunu kapsamında pazarlık usulü ile ihale yapılması, İhale dokümanlarının ihtiyaçları ve teknik gerekleri tam olarak tanımlayabilecek şekilde hazırlanmaması, Açıköğretim döner sermaye birimi gelir getirici faaliyet cetvelinde yönetsel faaliyetlere yer verilmesi,

Ankara Hacı Bayram Üniversitesi; Taşınmaz kayıtlarının yönetmelik hükümlerine uygun yürütülmemesi ve mali tablolarda yer alan taşınmaz hesaplarının gerçeği yansıtmaması, Üniversitenin döner sermaye işletmesindeki ortaklık payının mali tablolarda yer almaması, Üniversitenin iktisadi işletmedeki sermaye payının mali tablolarda görünmemesi, Yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamalarda yapılmakta olan yatırımlar hesabının kullanılmaması, Üniversite taşınmazlarının kiraya verilmesinde pazarlık usulünün kullanılması, Yapım işlerinde yeni fiyatların mevzuata uygun oluşturulmaması, Bir arada ihale edilmesi gereken işlerin parçalara bölmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle yaptırılması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımların elektronik kamu alımları platformu'na kaydedilmemesi, Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda kamu ihale kurulunun uygun görüşü alınmadan %10'luk sınırın aşılması, Dolu olan genel sekreterlik kadrosuna görevi fiilen yapmak ve harcama yetkisini kullanmak üzere vekâleten atama yapılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Üniversitede bir çok

kadroya tedviren veya koşullar oluşmadığı halde vekâleten görevlendirilme yapılması, Yükseköğretim kanunu gereğince, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarına yapılan görevlendirmelerin geçici olma özelliğini kaybetmesi, Taşınır kayıt işlemlerinin yönetmeliğe uygun yürütülmemesi, Taşınırın harcama birimleri arası devrinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, İlmi hüviyet tespiti sınav ücreti gelirleri ile sınavlara ilişkin yapılan giderlerin döner sermaye işletmesi bünyesinde gerçekleştirilmesi, Üniversite bünyesindeki uygulama ve araştırma merkezlerinin birçoğunun faaliyet raporlarının bulunmaması ve bunlardan bir kısmının fiilen aktif olmaması, İhale ile temin edilemeyen doğalgaz ihtiyacının ilgili firma ile protokol yapılmaksızın aylık faturalar karşılığında temin edilmesi,

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi; Harcama birimleri arasındaki taşınır devirlerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Yapım işlerinde alınan teminat niteliğindeki geçici kabul noksanlarının hatalı muhasebeleştirilmesi, Kanuni şartlar oluşmadığı halde pazarlık usulü ile ihale yapılması, Belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımları için sözleşme imzalanmaması, Harcama sürecinde görevler ayrılığı ilkesinin uygulanmaması, Üniversitenin banka hesabında yabancı para cinsinden tutulan varlıkların ay sonu değerlemelerinin yapılmaması, Şube müdürlüğü kadrolarına şube müdüründen daha üst görev niteliği bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması,

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi; Taşınmaz form ve icmal cetvelindeki kayıtların bilançodaki kayıtlarla uyumlu olmaması, Üniversite iktisadi işletme sermayesinin özel bütçe hesaplarında yer almaması, Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan hizmet alımlarında fiyatların şeffaf ve rekabetçi şartlarda oluşturulmaması,

Ankara Üniversitesi; Ankara Üniversitesi Sosyal ve Ticari Tesisler İşletmesi sermayesinin üniversite bilançosunda yer almaması, Bilimsel araştırma projesi kapsamındaki yapım işinin varlık hesaplarında izlenmemesi, Döviz hesaplarına kur değerlendirme işlemlerinin yapılmaması, İşlemleri tamamlanan akreditiflerin mahsup işlemlerinin yapılmaması, Mahkeme kararıyla kamulaştırılan taşınmaz bedelinin tahakkuk ve tahsilinin yapılmaması, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların değer ve cins tashiherlerinin tamamlanmaması, Satılan hurdaların kayıtlı değerleri üzerinden hesaplardan çıkarılmaması, Sponsorluk sözleşmesi ile elde edilen gelirin muhasebe

kaydının yapılmaması, Tahsisi kaldırılan taşınmazın muhasebe kayıtlarından çıkarılmaması, Taşınırın ilgili hesaplara kaydedilmeden kayıtlardan düşülmesi, Üniversite bünyesindeki müzede bulunan taşınırın muhasebe kayıtlarında yer alması, Yapım işi kapsamında hakedişe dâhil edilerek alınan taşınırın kayıt işlemlerinin yapılmaması, Doğrudan teminle yapılan alımlarda kamu ihale mevzuatına uyulmaması, Gayrimenkul kiralamalarında tespit edilen bazı hususlar, Karar ilam harcı ödenmesi, Yetki ve imza devri yönergesi'nde tanımlı olmayan koordinatör ve koordinatör yardımcılarının atanması ve bunlara idari görevler verilmesi, Üniversitenin gelir getirici faaliyet ve ihaleleri için ön mali kontrol yönergesi'ndeki limitin ihtiyaca uygun olarak belirlenmemesi, Kişilerden alacakların anapara ve faiz ayrımı yapılmadan takip edilmesi, Döner sermaye işletmesinde; Elde edilen gelirlerin hatalı muhasebeleştirilmesi, Tıp fakültesi döner sermaye işletmesi tarafından kullanılan hastane işletim sisteminin muhasebe kayıtlarıyla uyumlu bilgi üretmemesi, Ticari alacaklara ilişkin işlemlerin muhasebe sisteminden takip edilmemesi, İhale hazırlık sürecinde gerekli özenin gösterilmemesi sonucunda ihalelerin iptal edilmesi,

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Üniversitenin harcama birimleri arasındaki işlemlerde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması,

Artvin Çoruh Üniversitesi, Dış tedarikle yürütülen bilişim hizmetlerine ilişkin sözleşmelerin bilgi güvenliği yönünden yetersiz olması, Bilimsel araştırma projelerine tahsis edilen kaynakların etkin şekilde kullanılmaması, Hurdaya ayrılan dayanıklı taşınırın parçalarının değerlendirilmemesi, Hurdaya ayrılan taşınırlara ilişkin kişisel sorumluluğun tespit edilmemesi, Konukevinin giderlerinin kurum bütçesinden karşılanması, Taşınmazların kiralanmasında yasaklılık sorgulamasının yapılmaması, Bilişim sistemleri yönetim kontrollerinin yetersiz olması, Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen ve temini belli bir süreyi gerektiren yapım işlerinde sözleşme yapılmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformuna girilmemesi, İç denetim birimi oluşturulmaması, Kira gelirlerinin takibinde nazım hesapların kullanılmaması,

Atatürk Üniversitesi; Ata Teknokent Anonim şirketine konulan sermaye tutarının muhasebe kayıtları ile eşit olmaması, Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile

değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kaydedilmemesi, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Döner Sermaye işletmesinde; Muhasebe kayıt süresi ve düzenine uyulmaması, Bilgi işlem daire başkanlığı görev alanına giren hizmetin bilgisayar bilimleri uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletmesinden hizmet alım sözleşmesi ile satın alınması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yapılmaması,

Aydın Menderes Üniversitesi; Kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri hesabının kullanılmaması, Belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımları için sözleşme imzalanmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformuna girilmemesi, Parasal limitler dahilinde yapılan yapım işlerinde %10 sınırının aşılması ve bu aşım için kamu ihale kurumu izin vermemesine rağmen alıma devam edilmesi, Döner Sermaye İşletmesinde; Muhasebe kayıt zamanı ile muhasebe kayıt düzenine uyulmaması,

Bandırma 17 Eylül Üniversitesi, Üniversite tarafından tahsis edilen arazi ve arsaların muhasebe kayıtlarına alınmaması, İç kontrol sisteminin işleyişinde eksiklikler bulunması, Yabancı uyruklu öğrencilerden alınan sınav ücretlerinin üniversite özel bütçesi yerine döner sermaye işletmesi bütçesine gelir kaydedilmesi, Döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyeti olmayan birimlerin bulunması,

Bartın Üniversitesi; Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması,

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi; Kurum taşınmazlarının tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmaması, Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiraya verilmesi, Harcama evraklarının ön mali kontrol işlemlerine tabi tutulmadan hazırlanması, Kurumda iç denetçi istihdam edilmemesi, Maddi duran varlıkların kira ve irtifak hakkı gelirlerinin nazım hesaplarda gösterilmemesi, Erasmus programı dâhilindeki mali işlemlerde hatalı uygulama yapılması,

Bingöl Üniversitesi; Kesin kabulü yapılmayan yapım işine ait teminat mektubunun yenilenmemesi, Parasal limit dâhilindeki doğrudan temin alımlarında yasaklılık

teyidinin yapılmaması, Makam onayı olmasına karşın kira alacaklarının takibatının yerine getirilmemesi, İşçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması,

Bitlis Eren Üniversitesi; Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, İç kontrol ve bilişim sisteminde eksiklikler bulunması, İşçilerin birikmiş yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması,

Boğaziçi Üniversitesi; Yabancı uyruklu öğretim görevlilerine idari görev verilmesi, Kandilli rasathanesi ve deprem araştırma enstitüsü ağ güvenlik duvarı sistemi ve yazılım donanımı sistemi alımının açık ihale usulü yerine pazarlık usulü ile yapılması, Temel ihale usulleriyle yapılması gereken işlerin doğrudan temin yöntemiyle parçalara bölünerek yapılması, Bilimsel araştırma projeleri için verilen destekler kapsamında mevcut imkanlar varken elektronik cihaz alımı yapılması, Döner Sermaye İşletmesinde; işletmeler arası mali borçlardan alacaklar hesabı ve işletmeler arası mali borçlar hesaplarının kullanılmaması, Temel ihale usulleriyle yapılması gereken işlerin doğrudan temin yöntemiyle parçalara bölünerek yapılması, Döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyeti olmayan birimlerin bulunması, Mal ve hizmet alımlarında kamu ihale kurulunun izni olmadan yüzde 10 sınırının aşılması,

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi; Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması,

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi; Gelirlerden takipli alacaklar hesabının gerçek durumu yansıtmaması, Kurumun sosyal güvenlik kurumuna olan faturaya dayalı borçlarının mali tablolarda yer almaması, Nakit teminatların vade ve zamanaşımı takibinin mevzuata uygun olarak yapılmaması, Tek Hazine Kurumlar Hesabından alacaklar hesabında tutarsızlık bulunması, Tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerinin süresinde yapılmaması, Üniversite tarafından bazı kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların kaydının yapılmaması, Emanetler hesabında sahiplerine iadesi yapılmayan, gelir kaydedilmeyen veya niteliği belli olmayan tutarların bulunması, Şartları oluşmadığı halde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde alım yapılması, Mal alımı ile bakım onarım ve yapım işlerinin 4734 sayılı Kanun'da öngörülen ihale usulleri yerine parçalara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi,

Bursa Teknik Üniversitesi; Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması,

Bursa Uludağ Üniversitesi, Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Kiralama ve kullanım hakkı üniversiteye ait olan ticari alanların kira gelirlerinin üniversite bütçesine aktarılmaması, Tapuda irtifak hakkı tescil edilmeden taşınmazın protokolle kullanılmaya başlanmasının üniversite aleyhine hukuki ve mali sorunlara neden olması,

Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi;Üniversitenin teknopark şirketindeki sermaye payının mali tablolarında eksik yer alması, Maddi duran varlıkların kira ve irtifak hakkı gelirlerinin nazım hesaplarda gösterilmemesi, Yapım işi kapsamında hakedişe dâhil olarak alınan taşınırın kayıt işlemlerinin yapılmaması, Harcama birimleri arasındaki taşınır devirlerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Görevde yükselme sınavına girmeden fakülte veya yüksekokul sekreterlerinin müdürlük kadrolarına atanması, Kanuni şartlar oluşmadığı halde pazarlık usulü ile ihale yapılması, Yapım işlerinde şartları oluşmadığı halde iş artışı verilmesi ve bu kapsamda yeni birim fiyatların hatalı belirlenmesi, Biga Ağaköy Meslek Yüksekokulu binası ikmal inşaatı işinin birim fiyat teklif alınmak suretiyle ihale edilmesi, Doğrudan teminle yapılan yapım işlerinde eksiklikler bulunması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık sorgulaması yapılmaması, İhale yoluyla belirlenen kira bedelinden yersiz olarak indirim yapılması, İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazdan elde edilmesi gereken gelirlere ilişkin olarak ön izin sözleşmesi ve resmi senet hükümlerinin işletilmemesi , Üniversiteye tahsisli taşınmazların kiralanması işinden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil edilmemesi, Taşınmazların kiraya verilmesinden kaynaklanan gelir ve alacakların tahakkuk, tahsil ve takip süreçlerinde birimler arasında koordinasyon bulunmaması, Üniversiteye ait bazı gayrimenkullerin ihale mevzuatına uyulmadan ve kira bedeli tespit edilmeden Dardanos İktisadi İşletmesine tahsis edilmesi, İktisadi işletmeye üniversite bütçesinden katkıda bulunulması, Döner sermaye işletmesi tarafından ödenmesi gereken giderlerin üniversite özel bütçesinden ödenmesi, Bilimsel araştırma projeleri kapsamında verilmesi gereken sonuç raporlarının zamanında verilmemesi, projelerin kapatılmaması ve yönergede yer alan yaptırımların uygulanmaması, Dardanos İktisadi İşletmesinde; İşletmenin faaliyetlerinin gerçek mahiyetine uygun, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmemesi, Ödeme ve tahsilatlarda işlemlerin nakit olarak gerçekleştirilmesi, Sosyal tesislerin bakım ve

onarımı için kaynak ayrılması, İlk madde ve malzeme ile ticari mal alımlarının Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak yapılmaması, Kredi kartı tahsilatlarının banka kredi kartlarından alacaklar hesabında izlenmemesi, Döner Sermaye İşletmesinde; Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Soruşturma sonucunda tespit edilen kamu zararının muhasebe kaydına alınmaması, takip ve tahsilat işlemlerinin başlatılmaması, Döner sermaye ek ödeme dağıtımlarına üniversite yönetim kurulu yerine geliri elde eden birimlerin yönetim kurullarının karar vermesi, Döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyeti olmayan birimlerin bulunması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kayıt edilmemesi, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık sorgulaması yapılmaması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması,

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Belli bir süreyi gerektiren muhtelif doğrudan temin işlerinde sözleşme yapılmamış olması, Teminat süresi dolmasına karşın kesin kabul işlemlerinin tamamlanmaması, Kesin kabul tarihi itibarıyla zamanaşımı süresi dolan nakit teminatların bütçeye gelir kaydedilmemesi,

Çukurova Üniversitesi;Kameralı güvenlik sistemi alımlarının hatalı muhasebeleştirilmesi,Şartlı bağış ve yardımların muhasebeleştirilmesinde gelecek aylara/yıllara ait gelirler hesabının kullanılmaması, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekâlet ettirilmesi ve vekâlet ettirilen kişinin harcama yetkisini kullanması, Üniversitelerin uygulama alanına yardım niteliğinde olan görevlendirmelerin kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirme maddesine göre yapılması, Teknik şartnamelerin muayene ve kabule uygun olarak hazırlanmaması, Teminat süresi içerisinde oluşan kusur ve eksiklikler tamamlanmadan işin kabul edilmesi, Alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilmemesi, Bilimsel araştırma projeleri kapsamında alınan teçhizatların gerekçe raporlarının genel ifadeler içermesi, Bilimsel araştırma projelerinin çalışma takvimine uygun yürütülmemesi, Elektrik tüketim vergisi istisnasından yararlanılmaması, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezalarının üniversite bütçesinden ödenmesine rağmen ilgililere rücu edilmemesi, Taşınır kayıt yetkisi devrinde ve yıl sonunda taşınır sayımı yapılmaması, Geçmiş yıllarda alınan taşınırlardan hiç kullanılmamış ve atıl halde bekleyenlerin bulunması, Kullanıma verilen taşınırlar için gerekli belgenin düzenlenmemesi, Döner sermaye

işletmesinde; Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, İhale ile yaptırılan işlerin yüklenicilerinin sosyal güvenlik kurumuna zamanında bildirilmemesi, Doğrudan temin yöntemiyle asıl sözleşmeye dayalı olarak yapılan alımlarda sözleşme imzalanmaması, Tıbbi sarf malzeme ve ilaç alımlarında doğrudan temin yönteminin amacı dışında kullanılması, Doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen satın almalarda piyasa fiyat araştırmasının belirli standartlarda yapılmaması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların elektronik kamu alımları platformuna kaydedilmemesi, Kısa süreli ihtiyaçların karşılanması için kullanılması gereken doğrudan temin yönteminin uzun dönemli ihtiyaçların karşılanmasında kullanılması, Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılan harcamaların yıllık toplamının, işletme bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşması, Parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmaması, Faaliyeti olmayan döner sermaye işletme birimlerinin bulunması, İşçi izinlerinin kanun'a uygun şekilde kullandırılmaması, İşçilere yıl içerisinde mevzuatta öngörülen süreyi aşacak şekilde fazla mesai yaptırılması, Bireysel emeklilik sistemine yapılan ödemelerin zamanında yapılmaması, Özel odada yatarak tedavi gören üniversite personelinden ücret alınmaması, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezalarının döner sermaye işletme bütçesinden ödenmesine rağmen ilgililere rücu edilmemesi, Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaralarının boş bırakılması,

Dicle Üniversitesi; Bazı eğitim birimlerinde zorunlu ders yükünü tamamlamamış olan öğretim elemanlarının bulunması, Doğrudan temin yöntemi ile yapılan ve belli süreyi gerektiren işlerde sözleşme yapılmaması, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekalet ettirilmesi ve vekalet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması, Çevrimiçi olarak yapılmasına karar verilen derslerin bir kısmının canlı ders olarak yapılmaması, Üniversite bünyesindeki bazı birimlerin atıl durumda olması, Üniversite bünyesinde iç denetçi bulunmaması, Döner Sermaye İşletmesinde, Yevmiye Defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılması,

Dokuz Eylül Üniversitesi, Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının doğruyu yansıtmaması, Tahsisli arazi ve arsalar hesabının doğruyu yansıtmaması, Gelirlerden alacaklar hesabına noksan kayıt yapılması ve üniversite Kooperatifinin kira borçlarının takibinin yapılmaması, Arazi ve arsalar hesabı ile binalar hesabının doğruyu yansıtmaması, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların mevzuatta

öngörülmediği halde pazarlık usulüyle kiraya verilmesi, Proje özel hesabında kayıtlı dövizlere ay sonlarında değerlendirme işlemlerinin yapılmaması, Uluslararası kuruluşlara katılım payı karşılığı olarak verilen taahhütler ile yerine getirilen taahhütlerin nazım hesaplarda izlenmemesi,

Ege Üniversitesi; Takipteki bazı alacaklar için gelirlerden takipli alacaklar hesabının kullanılmaması, Kira gelirlerinin yardımcı defterlerinde kayıtlı tahakkuk servisi kayıt tutarları ile muhasebe yılsonu kayıtlarında yazılı ertesi yıla devir tutarların farklı olması, Verilen iş avans ve kredilerin yıl sonu muhasebe cetvellerinde yazılı tutarları ile yardımcı defterlerde yazılı tutarlarının farklı olması ve İş Avans ve Kredileri Hesabında kayıtlı bazı avansların zamanında mahsup edilmemesi, Üniversiteye ait taşınmazların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmaması, Kişilerden alacaklar hesabında bulunan alacakların takip ve tahsil işlemlerinin yılı içerisinde yapılmaması, Avrupa Birliği destekli projelerdeki mal ve hizmet alımlarına ilişkin sözleşmelerde eksiklikler bulunması, Bilimsel araştırma projeleri ihtiyaçları için yapılan doğrudan teminlerde yeterli düzeyde piyasa fiyat araştırması yapılmaması, Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı ile vakıf iştiraki şirkete yapılan kiralamalarda sözleşmeye aykırı hususlar bulunması, Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiraya verilmesi, Doğrudan temin yönteminde hatalı uygulamalar yapılması, Kesin kabulü yapılmamış yapım işinin mevcut olması, Üniversiteye ait Çeşme dinlenme ve eğitim tesislerinin atıl durumda bırakılması, Üst hakkı tesis edilen şirketin, şartname ve sözleşmelerdeki bazı yükümlülüklerini yerine getirmemesi, İnşaatı tamamlanan merkezi ameliyathaneler binası ile dış hekimliği fakültesi ek binasının işletmeye açılmaması, Döner sermaye işletmesinde; Bazı işletme birimlerinin mali yapısının bozulması, İdari yargı organları kararlarına istinaden muayenehane açan tıp fakültesi öğretim üyelerinin muayenehane açma bildirimlerini zamanında yapmaması, İşletme birimleri tarafından düzenlenen eğitim faaliyetlerine ilişkin gelir tahakkuk ve takip sürecinin sağlıklı işletilmemesi,

Erciyes Üniversitesi; Üniversitenin harcama birimleri arasındaki işlemlerde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Döner sermaye işletmesinde, Döner sermayeden yapılan ek ödemenin hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Zarar eden ve faaliyeti olmayan döner sermaye işletme birimlerinin bulunması, Satın alınan bilgisayar yazılımlarının haklar hesabında izlenmemesi,

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi; Bölüm başkanı atamalarında unvan şartına uyulmaması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst/eşit görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması,

Eskişehir Osmangazi; İdareden alınan taşınmaz kayıtları ile mali tabloların uyumlu olmaması, Kamu idaresinin hissedarı olduğu şirketteki sermaye payının mali tablolarda eksik yer alması, Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması, Üniversitenin kullanımı için alınan bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının haklar hesabına kaydedilmeden doğrudan gider hesabına kaydedilmesi, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, İsteklilerce yabancı dilde verilen dokümanların yeminli tercüman tarafından Türkçeye çevrilme şartını taşıyamaması, Kabul ve muayene işlemleri yapılmaksızın mal teslim alınması ile yüklenicinin mal teslimi esnasında hazır bulunmaması, Temizlik malzemesi alımının birim bazında parçalara bölünmesi, Tıbbi cihaz ve malzeme alımlarına ilişkin hataların bulunması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst veya eşit görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Üniversitece düzenlenen seminer, konferans, sempozyum vb. etkinliklere katılım ücretlerinin kurum bütçesi içerisinde toplanmaması, Kiraya verilen taşınmazların takibinin ve kontrolünün yapılmaması, , Teminat mektuplarının iadesi ve saklanması ile ilgili mevzuata riayet edilmemesi, Yapım işinin teknik şartnamede belirtilen şartı taşımayan istekliye ihale edilmesi, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile kiraya verilmesi, Üniversite arazisinin bedelsiz ve süresiz olarak teknopark yönetici şirketi Atap A.Ş.'ye tahsis edilmesi ve yönetici şirket bünyesindeki üniversite hissesinin çok düşük oranda olması,

Eskişehir Teknik Üniversitesi; Üniversite envanterinde yer alan uçakların gerçek değerini yansıtmaması, Taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının taşınmazların gerçek değerini yansıtmaması ve cins tashihlerinin yapılmaması, Bilimsel araştırma projeleri kapsamında elde edinilen taşınırınların proje bitiminde iade edilmemesi, Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda kanunda öngörülen sınırın Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü alınmadan aşılması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Yapım işlerine ilişkin düzenlenen tüm riskler (all risk) sigorta poliçelerinin iş artışı ve süre uzatımı durumlarında güncellenmemesi, Üniversite mülkiyetinde bulunan enerji tesislerinin muhasebe kayıtlarında yer almaması,

Fırat Üniversitesi; Sosyal güvenlik kurumuna olan faturaya dayalı borçların bilançoda yer almaması, Üniversite tarafından diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmaması, Uzun vadeli olarak verilen su ve doğalgaz abonelik bedellerinin ilgili hesapta izlenmemesi, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekalet ettirilmesi ve vekalet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması, Memurlara ve işçilere yiyecek yardımı yapılmasına ilişkin uygulamada hata olması, Üniversitede çalışmakta olan bazı öğretim elemanlarının kendilerine ait özel muayenehanede de çalışmaları, İşçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun olarak kullanılmaması, Sağlık Kültür ve Spor Daire başkanlığının gelir gider dengesizliği nedeniyle mali açıdan sürdürülebilirliğinin kalmaması, Üniversitede taşınır mal yönetmeliği hükümleri açısından bazı eksiklikler olması, Sosyal tesislere ilişkin elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin bütçeden karşılanması, Taşınmazların icmal cetvellerinin mevzuata uygun olarak düzenlenmemesi, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Fakülte/enstitü ve yüksekokul sekreterliği kadrolarından sınavsız olarak ataması yapılmış şube müdürlerinin bulunması, Döner sermaye işletmesinde; Üniversitenin Tarım ve Hayvancılık Araştırma Merkezi Müdürlüğünde taşınır mal yönetmeliği hükümlerinin yerine getirilmemesi, Üniversite hastanesinde taşınır mal yönetmeliği hükümleri açısından bazı eksiklikler olması, Özel oda ücretlerinin sağlık uygulama tebliğine aykırı olarak belirlenmesi ve tam tahsil edilmemesi, Üniversitenin tarım ve hayvancılık araştırma merkezi müdürlüğünde üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın ilgili stok kayıtlarına alınmaması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunmaması, Vergiye tabi birimler için ayrı bir muhasebe tutulması ve mali müşavir çalıştırılması, İşçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun olarak kullanılmaması,

Galatasaray Üniversitesi; Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması ve tahsisli kullanılan taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmaması, İç kontrol sisteminde eksiklikler bulunması, İşçilerin birikmiş yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullanılmaması,

Gazi Üniversitesi; Bilimsel araştırma projelerinde mevzuatta belirlenen sürelerle uyulmaması, Döner sermaye işletmesindeki gelir getirici birimlerin elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin üniversite bütçesinden karşılanması, Teknohap Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. ve Kırıkkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi

Yönetici A.Ş.' ye yatırılan sermayenin ilgili hesaplara kaydedilmemesi, Döner Sermaye İşletmesinde; Vadesi bir yıldan uzun süreli olan işletmeler arası mali borçlardan alacaklar hesabı ve işletmeler arası mali borçlar hesaplarının kullanılmaması, Döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyeti olmayan birimlerin bulunması

Gaziantep Üniversitesi; Gelirlerden takipli alacaklar hesabındaki tutarların gerçeği yansıtmaması, Akademik birimlerde doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesi, Belli bir süreyi gerektiren muhtelif doğrudan temin işlerinde sözleşme yapılmamış olması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesine göre yapılan yapım işlerinde kanunda öngörülen % 10'luk sınırın aşılması, Teminat süresi dolmasına karşın kesin kabul işlemlerinin tamamlanmaması, Üniversite tarafından gerçekleştirilen taşınmaz kiralama ihalelerinin 2886 sayılı kanunun 51-g maddesine göre pazarlık usulü ile ihale edilmesi, Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Döner sermaye işletmesinde; Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesine göre yapılan mal ve hizmet alımlarında kanunda öngörülen % 10'luk sınırın aşılması, Turizm Uygulama Otelinde; Belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen yapım işinde sözleşme yapılmamış olması, Turizm Uygulama Otelinin İşletme Yönergesinin hazırlanmaması, Alınan konaklama kaparolarının Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmemesi,

Giresun Üniversitesi; İcra süreci başlatılmış alacaklar ile dava sürecinde olan alacakların muhasebe kayıtlarının yapılmaması, Görevde yükselme sınavına tabii bulunan şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız atama yapılması,

Hacettepe; Akreditif karşılığı açtırılan kredilerin mahsup işlemlerinin yapılmaması ve akreditifle satın alınan cihazların varlık olarak kayıtlara alınmaması, Yapım işine ait iş artışlarında üst yönetici onayının alınmaması, Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı hurdaya ayrılmış malların satışlarından elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarının yapılmaması, Düzenlenen sempozyuma ait gelir ve gider işlemlerinin muhasebe sistemi dışında gerçekleşmesi, Döner sermaye işletmesinde; Döner sermaye ek ödemelerinin hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi,

Harran Üniversitesi; Tahsisi kaldırılan taşınmazın muhasebe kayıtlarından düşülmemesi, Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi yapım işinin muhasebe kayıtlarına ilişkin hatalı uygulamalar bulunması, Başka üniversite profesörünün rektör yardımcısı olarak atanması, Doğrudan temin usulü ile yapılan alımların EKAP'a kaydedilmemesi, Kamu konutlarının tahsisinde mevzuata aykırı uygulamalar bulunması, , Peşin tahsil edilen gelirlerin ilgili olduğu ayın kayıtlarına alınmaması, Tahsili geciken gelirlerin muhasebe kayıtlarında izlenmemesi, Döner sermaye işletmesinde; Giderlerin fonksiyonel ayrıma göre sınıflandırılmaması, Hastane yönetim bilgi sistemi alımının doğrudan gider yazılması,

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi; Muhasebe birimleri arası işlemler hesabının yanlış kullanılması,

Iğdır Üniversitesi; Süresinde mahsup edilmeyen avans ve krediler için faiz hesaplanmaması,

İnönü Üniversitesi; Geçici kabul noksanları için yapılan kesintilerin emanet hesaplarında izlenmemesi, Üniversitenin iktisadi işletmedeki ortaklık payının mali tablolarda görünmemesi, Yapım işlerinde yeni fiyatların mevzuata uygun oluşturulmaması, Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda kamu ihale kurulunun uygun görüşü alınmadan %10'luk sınırın aşılması, Taşıt kiralama ihalesinde yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanması ve ihale dokümanında mevzuata aykırı hükümlere yer verilmesi, Bilimsel araştırma projelerinde, belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımları için sözleşme imzalanmaması, İnönü Üniversitesi ile İnönü Üniversitesi Vakfı arasında kiralama işleminin gerçekleşmesi, Üniversite taşınmazlarının kiraya verilmesinde pazarlık usulünün kullanılması, Üniversiteye ait taşınmazların üniversite bünyesindeki sosyal tesis işletmesine bedelsiz olarak kullandırılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Üniversitede bir çok kadroya tedviren görevlendirilme yapılması, Taşınır kayıt işlemlerinin yönetmeliğe uygun yürütülmemesi, Taşınırın harcama birimleri arası devrinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Üniversiteye tahsisli hazine taşınmazlarının ticari amaçla kiraya verilmesi, Döner sermaye işletmesinde; Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin hatalı hesapta muhasebeleştirilmesi,

İskenderun Teknik Üniversitesi; Kiraya verilen, irtifak hakkı tesis edilen maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri hesabının kullanılmaması, Yan ödeme vize cetvelleri için ön mali kontrol işlemi gerçekleştirilmemesi,

İstanbul Medeniyet Üniversitesi; Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek olan ek karşılık prim borçlarının hatalı muhasebe hesabında izlenmesi, İş avansları ve krediler hesabında kayıtlı tutarların süresinde mahsup edilmemesi ve gecikme zammı hesaplanmaması, Üniversitenin kiraya vermiş olduğu taşınmazların kira artış hesaplamalarının hatalı yapılması, Bildirim zorunluluğu bulunan ihalelerin sosyal güvenlik kurumuna zamanında veya hiç bildirilmemesi, İhale kapsamında alımı yapılan işlerin bir kısmında hata ve eksikliklerin bulunması, İdare tarafından teslim alınan bazı teminat mektuplarıyla ilgili gerçekleştirilen iş ve işlemlerde hata ve eksikliklerin bulunması, Hatalı kapsamda sunulan belgeye dayanılarak hak sahiplerine ödeme yapılması, İşverenler tarafından sunulan kapsamı hatalı belgeye dayanılarak ödeme yapılması, Personel servis hizmet alım işlerinde hatalı uygulamalar olması, Hükümsüz hale gelmiş teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarından çıkarılmaması,

İstanbul Teknik Üniversitesi; Harcama birimleri arasındaki devir işlemlerinde kullanılan hesapların bakiye vererek bilançoı etkilemesi, Akreditif karşılığı açtırılan kredilerin mahsup işlemlerinin yapılmaması ve akreditifle satın alınan cihazların varlık olarak kayıtlara alınmaması, Taşınırın kaydı, muhafazası, kullanımı ve yönetiminde eksiklikler bulunması, Kamu idaresinin mülkiyetindeki varlıklardan bir kısmının envanter işlemlerinin yapılmaması ve bu varlıkların kullanım dışı bırakılması, İTÜ Ayazağa merkezi derslik blok inşaatı yapım işinin ihale süreçlerinde hatalar bulunması, 2021 yılı yatırım programı ile belirlenen süre ve ödenek tutarı aşılarak ihaleye çıkılması, Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsünün faaliyet alanına uygun yapılmış binanın kullanım amacının değiştirilmesi, Danışmanlık hizmeti alımında "belli istekliler arasında ihale usulü"nın kullanılmaması, Teklifinin değerlendirme dışı bırakılması gereken firma ile sözleşme imzalanması, Parçalara bölmek suretiyle ve doğrudan temin yöntemiyle bakım, onarım, tadilat işleri yaptırılması ve hizmet alınması, Dış destekli projeler için yurt dışından ithal edilerek temin edilen cihazların, kurulunun yapılacağı mekânların bulunmaması veya diğer projelere entegre edilmemesi nedeniyle atıl hale gelmesi, Projelerden alınan demirbaşların yürütücülerine teslim edilmeyerek atıl halde bekletilmesi, Proje kapsamında alınan taşınırın proje bitiminde yürütücüsü üzerinde bırakılması, Rektör yardımcısı, dekan yardımcısı ve

genel sekreter yardımcısı görevlendirmelerinde mevzuatla belirlenen sınırlamalara uyulmaması, Üniversite yönetim kurulu kararı ile dekanlıklar kurulması ve dekan ataması yapılması, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile kiraya verilmesi, Kiraya verilen yurtlarda sözleşme hükümlerine aykırı alanlar oluşturulması, Döner sermaye işletmesindeki gelir getirici birimlerin elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin üniversite bütçesinden karşılanması, Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, İTÜ yurtlarında konaklayan öğrencilerden alınan depozitoların iadesine ilişkin takibin yapılmaması ve zamanaşımına uğrayan depozitoların gelir kaydedilmemesi, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kaydedilmemesi, Döner sermaye işletmesinde; Bilanço dipnotlarında taahhüt hesaplarının gösterilmemesi, söz konusu hesaplardaki tutarlarda hata bulunması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kaydedilmemesi, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Döner sermaye birimlerinin elde ettikleri gelirlerin ayrı hesaplarda takip edilmemesi, Döner sermaye bütçesinden işletmenin faaliyet alanına girmeyen harcamalarda bulunulması, Ticari faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılması,

İstanbul Üniversitesi; Kullanılma imkânı kalmayan maddi duran varlıkların satışına ilişkin kayıtların hatalı yapılması, İhale kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresi sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmemesi veya hazineye gelir kaydedilmemesi, Nedeni belirlenemeyen sayım fazlalarının gelir olarak kaydedilmemesi, Fiziki ambar denetimlerinde noksan ve/veya fazlalık tespit edilmesi, Temizlik malzemelerinin kullanıma verilmeden doğrudan gider kaydedilmesi, taşınır ambarlarında düzenli fiziki sayımın yapılmaması, Tüketim ambarındaki malzemelerin uygun şartlarda muhafaza edilmemesi, Nadide eserlerin büyük bölümünün KBS kayıtlarının yapılmamış olması, Tek kaynaktan temin edilen mal ve hizmetlere ilişkin piyasa fiyat araştırması yapılmaması, Yapım işlerinde yüklenicilerin idareden onay almadan alt yüklenici çalıştırması, Bir kısım kiraya verilen alanların tip ihale dokümanlarında eksikliklerin olması, Adli davalarda icra vekâlet ücretlerinin itiraz süresi sonunda ödenerek indirim hakkından yararlanılmaması, Kurumun yazılı ve müstakil BTstratejisi ile bilgi güvenliği yönetim sistemi (BGYS) sertifikasının olmaması,

Döner sermaye işletmesinde; Nedeni belirlenemeyen sayım fazlalarının gelir olarak kaydedilmemesi, Fiziki ambar denetimlerinde noksan ve/veya fazla tespit edilmesi, Taşınır ambarlarında düzenli sayımın yapılmaması, İ hale kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresi sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmemesi veya hazineye gelir kaydedilmemesi, Doğrudan temin limitleri dâhilinde gerçekleştirilen yapım işlerinde yaklaşık maliyetin mevzuata uygun şekilde belirlenmemesi, Yerine getirilmesi belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımlarında sözleşme düzenlenmemesi, Bir önceki yıl sözleşme fiyatlarının yaklaşık maliyet hesaplamalarına dâhil edilmemesi, Yaklaşık maliyetin tespitinde aşırı sapma gösteren fiyat bildirimlerinin değerlendirmeye alınması, Doğrudan temin limitleri dahilinde gerçekleştirilen yapım işlerinde muayene kabul işlemlerinin mevzuatın öngördüğü biçimde yapılmaması, Tek kaynaktan temin edilen mal ve hizmetlere ilişkin piyasa fiyat araştırmasının mevzuata uygun yapılmaması, Adli davalarda icra vekâlet ücretlerinin itiraz süresi sonunda ödenerek indirim hakkından yararlanılmaması,

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa; Üniversite taşınmaz envanter çalışmalarının tamamlanmaması ve taşınmaz kayıtlarının fiili durumu yansıtmaması, İç kontrol sisteminde eksiklikler bulunması ve iç denetim biriminin oluşturulmaması, Döner sermaye işletmesinde; Detaylı hesap planında yer almayan hesapların kullanılması, Döner sermaye tarafından üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın varlık kayıtlarına alınmaması, Şüpheli hale gelen ticari alacaklar için karşılık ayrılmaması, Bazı personelin tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması, Belli bir süreyi gerektiren muhtelif doğrudan temin işlerinde sözleşme yapılmamış olması, Tıp fakültesi hastanesi döner sermaye gelirlerinden döner sermaye işletme müdürlüğü hesabına karşılıksız kaynak aktarımında bulunulması, Sözleşme tasarılarının ön mali kontrole tabi tutulmaması, İlaç temininde yaşanan sorunlar nedeniyle hastanenin gelir kaybına uğraması,

İzmir Bakırçay Üniversitesi; Taşınır yönetiminde tespit edilen yanlış hususlar,

İzmir Demokrasi Üniversitesi;İhtiyacın parçalara bölünerek doğrudan temin suretiyle karşılanması, Doğrudan temin suretiyle yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırması işlemlerinde hatalar yapılması, Kabul ve muayene işlemleri yapılmaksızın mal teslim alınması ile yüklenicinin mal teslimi esnasında hazır bulunmaması, Mevzuatında öngörülen şartlar oluşmadığı halde pazarlık usulü ile ihale yapılması, Uygulama projesi

niteliğinde olmayan projelerle ihaleye çıkılması, Taşınır kayıt işlemlerinin yönetmeliğe uygun yürütülmemesi, Üniversitece düzenlenen seminer, konferans, sempozyum vb. etkinliklere katılım ücretlerinin kurum bütçesi dışındaki hesaplardan tahsil edilerek harcanması, Teminat mektuplarının iadesi ve saklanması ile ilgili mevzuata riayet edilmemesi,

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi; Kuzey İzmir Teknoloji Geliştirme Merkezi projesi kapsamında kurulacak şirkete sermaye olarak gönderilen kaynağın mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında takip edilmemesi, Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst/eşit görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulüyle ihale edilmesi, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kaydedilmemesi, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Döner sermaye işletme müdürlüğünde; Muhasebe kayıt süresi ve düzenine uyulmaması,

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü; Hurdaya ayrılan dayanıklı taşınırın parçalarının değerlendirilmemesi, Hurdaya ayrılan taşınırlara ilişkin kişisel sorumluluğun tespit edilmemesi, Kiraya verilen taşınmazlardan ısınma bedeli alınmaması, Taşınmazların cins tashihi işlemlerinin yapılmaması, Dış tedarikle yürütülen bilişim hizmetlerine ilişkin sözleşmelerin bilgi güvenliği yönünden yetersiz olması, Bilişim sistemleri yönetim kontrollerinin yetersiz olması, Döner Sermaye İşletmesinde; Üniversite özel bütçesinden ödenmesi gereken giderlerin döner sermaye işletmesi tarafından ödenmesi, Geriye dönük kayıt yapılması ve boş yevmiye kayıtlarının bulunması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması,

Kafkas Üniversitesi;Döner sermaye işletmesinin ödemesi gereken elektrik faturalarının üniversite özel bütçesinden ödenmesi, Üniversite tarafından kiraya verilen işletmelerin ruhsat almadan çalışmasına karşın sözleşme hükümlerinin uygulanmaması, Döner sermaye işletmesinde; Döner sermaye tarafından üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın varlık kayıtlarına alınmaması, Genel yönetim giderleri hesabına kaydedilmesi gereken harcamaların farklı hesap kodlarında yer alması,

Vadeli mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformu üzerinden kamu ihale kurumuna bildirilmemesi, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırılmaması,

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi; Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Şube müdürlüğü kadrolarına daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Döner sermaye işletmesinde; Bilançoda yer alan sermaye tutarının hatalı olması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunmaması,

Karabük Üniversitesi; Üniversitenin sermayedarı olduğu şirkete konulan sermayesinin üniversite hesaplarında izlenmemesi, Alt yüklenici sözleşme bilgilerinin tespiti için sosyal güvenlik il müdürlüğü ile mutabakat yapılmaması, Belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımları için sözleşme imzalanmaması ve yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan satın alımlarda limitlere uyulmaması, Taşınır yönetiminde tespit edilen hususlar, İhale kapsamında alınan nakit teminatların süre bitiminde ilgisine iade veya hazineye gelir kaydı işleminin gerçekleştirilmemesi,

Karadeniz Teknik Üniversitesi; Üniversite tarafından kiraya verilen işletmelerin ruhsat almadan çalışmasına karşın sözleşme hükümlerinin uygulanmaması, Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi hükümlerine göre kiraya verilmesi, Döner sermaye işletmesinde; Genel yönetim giderleri hesabına kaydedilmesi gereken harcamaların farklı hesap kodlarında yer alması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırılmaması,KTÜ Turizm Eğitim Ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesinde; Taşınır işlemlerinde taşınır mal yönetmeliği hükümlerine uyulmaması,

Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi; Üniversite mali tablolarında sayım noksanlarının yer almaması ve sorumlularının belirlenmemesi,Üniversiteye ait taşınmazların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmaması, Döner sermaye

işletmesi birimlerinin elektrik, su ve ısınma giderlerinin kurum bütçesinden karşılanması, Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiraya verilmesi, Harcama evraklarının ön mali kontrol işlemlerine tabi tutulmadan hazırlanması, Kurumda iç denetçi istihdam edilmemesi ve iç denetim faaliyetinin olmaması, Yüksekokul/fakülte sekreteri unvanına haiz personelin görevde yükselme sınavına tabi tutulmaksızın şube müdürlüğü kadrosuna atanması,

Kastamonu Üniversitesi, Elektrik faturalarında reaktif enerji bedeli oluşumuna sebep olunması, İdarenin sorumlular aleyhine rücu işlemlerinde eksiklikler olması, Taşınır kayıt ve takip uygulamalarında eksiklikler olması,

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi; Şartlı bağış ve yardım olarak edinilen tutarların şart gerçekleşmediği halde doğrudan gelir kaydedilmesi, Kiraya verilen taşınmazlardan peşin tahsil edilen kira bedellerinin dönem ayırıcı hesaplarda izlenmemesi, İhale kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresi sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmemesi veya hazineye gelir kaydedilmemesi, Tüketim ambarındaki malzemelerin uygun şartlarda muhafaza altına alınmaması, Taşınır ambarlarında fiilen kullanılamaz hale gelen malzemelerin bulunması, Fiziki ambar denetimlerinde noksan ve/veya fazlalık tespit edilmesi, Taşınır ambarlarında düzenli fiziki sayımın yapılmaması, Sağlık Bakanlığı tarafından şartlı bağışlanan taşınırların doğrudan giderleştirilmesi, Yaklaşık maliyetin tespitinde aşırı sapma gösteren fiyat bildirimlerinin değerlendirmeye alınması, Bir önceki yıl sözleşme fiyatlarının yaklaşık maliyet hesaplamalarına dâhil edilmemesi, Gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu gerekçe gösterilerek alım yapılması, Yerine getirilmesi belli bir süreyi gerektiren doğrudan temin alımlarında sözleşme düzenlenmemesi, Taşınır ambarlarında kaydı olmayan tüketim ve demirbaş malzemelerin bulunması, Mal alım ihalesi ihale dokümanında eksiklikler bulunması, Tek kaynaktan temin edilen mal ve hizmetlere ilişkin piyasa fiyat araştırmasının mevzuata uygun yapılmaması, Üniversite tarafından kiraya verilen kantinlerde süzme sayaç kullanılmaması, Adli davalarda icra vekâlet ücretlerinin itiraz süresi sonunda ödenerek indirim hakkından yararlanılmaması, Kiraya verilen alanların tip ihale dokümanlarında eksikliklerin olması, Kamu lojmanının bazı bölümlerinden ücret alınmaması,

Kocaeli Üniversitesi;Hurdaya ayrılan dayanıklı taşınırın parçalarının değerlendirilmesinde yetersizlikler bulunması, hurdaya ayrılan taşınırlara ilişkin kişisel sorumluluğun tespit edilmemesi, Dayanıklı taşınırın numaralandırılmaması, Dış tedarikle yürütülen bilişim hizmetlerine ilişkin sözleşmelerin bilgi güvenliği yönünden yetersiz olması, Döner sermaye işletmesinde; Geriye dönük çok sayıda kayıt yapılması, bazı kayıtların silinmesi ve boş yevmiye kayıtlarının bulunması, Süresi dolan teminat mektuplarının kayıtlardan düşülmemesi,

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi; Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan tahsis edilenlerin muhasebe kayıtlarında yer almaması, Kkiraya verilen taşınmazlar ile taşınmaz kiralama gelirlerinin nazım hesaplarda izlenmemesi, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile kiraya verilmesi, Nadide eserler kütüphanesinde bulunan etnografik ve güzel sanat eserleri ile diğer kıymetli taşınırın büyük kısmının kamu harcama ve muhasebe bilişim Sistemi taşınır kaydının olmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Şube müdürlüğü kadrolarına daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Döner sermaye işletmesinde; Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması,

Malatya Turgut Özal Üniversitesi; Fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterliği kadrolarından şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız atama yapılması, İhale kapsamındaki alımların kısımlara bölünmesi, kanunda belirtilen limitlerin aşılması ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan Kanun'da belirtilen limitlerin üzerinde alım yapılması, İşçilerin yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması, Üniversitenin muafiyeti bulunmasına rağmen elektrik güvence bedeli ödemesi, Üniversite bilimsel araştırma projelerinin döner sermayeden düşük miktarda pay alması, Memurlara ve işçilere yiyecek yardımında hatalı işlem yapılması, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Döner Sermaye İşletmesinde; Üniversitenin döner sermaye işletmesinde üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın ilgili stok hesabına aktarılmaması,

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Taşınır işlemlerinde eksik ve hatalı işlemler yapılması, Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının gerçek durumu yansıtmaması,

Kullanılmış tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerinin süresinde yapılmaması, Bazı bilimsel araştırma projelerinin mevzuatta belirtilen amaçlar dışında yürütülmesi, ;ç kontrol sisteminin işleyişinde eksiklikler olması, İhalelerde yaklaşık maliyetin belirlenmesi için yeterli ölçüde fiyat araştırması yapılmaması, Sürekli eğitim merkezinin üniversitenin cari giderlerine katılmaması, Şube müdürlüğü ve hastane müdürlüğü kadrolarına, söz konusu kadrolardan daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Elektrik alımında ödenen fiyat farkları üzerinden ek kesin teminat alınmaması, Nakit teminatların vade ve zamanaşımı takibinin mevzuata uygun olarak yapılmaması, Peşin ödenen geçiş ücretleri için gelecek aylara ve gelecek yıllara ait giderler hesaplarının kullanılmaması, Döner Sermaye İşletmesinde; Şüpheli tTcari Alacaklar Hesabının gerçek durumu yansıtmaması, Tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerinin süresinde yapılmaması, Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları için yapılması gereken terkin işlemlerinin yapılmaması, Yevmiye numaralarının atlanması, yevmiye tarih ve sıralarının müteselsil sıra takip etmemesi, Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları için yasal takipte bulunulmaması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan bazı alımlarda piyasa fiyat araştırmasının yapılmaması, Kurumlar vergisine tabi döner sermaye işletmelerine mükellefiyet tesis edilmemesi, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin mali sorumluluk sigortasının yapılmaması, Üniversite hastanesindeki gelirlerden yapılan iadelerin personelin katkı payı tutarlarından düşülmemesi, Üniversite hastanesi mesai dışı çalışma ve nöbet görevlendirmelerinde sistemsal sorunlar bulunması,

Mardin Artuklu Üniversitesi; İcra süreci başlatılmış alacaklar ile dava sürecinde olan alacakların muhasebe kayıtlarının yapılmaması, Mevzuatla belirlenen ertesi yıla geçen yüklenme süresine uyulmaması, Taşınmazların cins tashihi işlemlerinin yapılmaması,

Marmara Üniversitesi, Fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterliği kadrolarından şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız atama yapılması, İhale kapsamındaki alımların kısımlara bölünmesi, kanunda belirtilen limitlerin aşılması ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan Kanun'da belirtilen limitlerin üzerinde alım yapılması, İşçilerin yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması, Ü üniversitenin muafiyeti bulunmasına rağmen elektrik güvence bedeli ödemesi, Üniversite bilimsel araştırma projelerinin döner sermayeden düşük miktarda pay alması, Memurlara ve işçilere yiyecek yardımında hatalı işlem yapılması, Üniversitenin mülkiyetinde,

yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Döner Sermaye İşletmesinde; Üniversitenin döner sermaye işletmesinde üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın ilgili stok hesabına aktarılmaması

Mersin Üniversitesi, Maddi duran varlıklara ilişkin değer artırıcı harcamalar ile hakediş tutarlarının varlık maliyetine eklenmeyerek doğrudan giderleştirilmesi, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan faturaya dayalı borçların bilançoda eksik yer alması, Taşınır kayıtlarının mevzuatta öngörüldüğü şekilde yapılmaması, Üniversite mülkiyetinde bulunan trafoların muhasebe kayıtlarında yer almaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Tezsiz yüksek lisans ücret tarifelerinde üniversite personeli ve birinci derece yakınları ile kamu çalışanlarına indirim uygulanması, Üniversite bünyesinde yapılan işlemlerin otomasyon sistemine entegre edilmesinde eksiklikler bulunması, İdari personel görevlendirmelerinde mevzuatta belirlenen usulün dışına çıkılarak tedviren görevlendirme uygulamasının kullanılması, Döner Sermaye İşletmesinde; Teknoparka yapılan ödemelerin mali duran varlıklar hesabında takip edilmesi, Döner sermaye gelirlerinden bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere ayrılan kaynakların özel bütçeye aktarılması gereken tutarların aktarılmaması,

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerinin süresinde yapılmaması, Yapım işi hakediş ödemelerinin yapılmakta olan yatırımlar hesabı yerine doğrudan varlık hesabına kaydedilmesi, Tarihi yapılar ve sergi alanları içinde üçüncü kişiler tarafından yapılan sergi, reklam, çekim ve diğer etkinlikler için kira ve/veya belirli bir ücret alınmaması, Doğrudan temin usulüyle yapılan alımların bir kısmında yasaklılık kontrolünün yapılmaması ve bu alımların elektronik kamu alım platformuna tam ve düzenli olarak girilmemesi, Taşınır kayıtlarında mevzuata aykırı uygulamaların bulunması, Üniversiteye ait taşınmazların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmaması, İç denetim sonuçlarının iç denetim koordinasyon kuruluna gönderilmemesi, Sinema-tv uygulama ve araştırma merkezindeki film arşivi ile diğer eser ve taşınırların sağlıklı saklama koşullarına uygun bir ortama halen aktarılmamış olması, Nnakit teminatların iadesinde dönemsellik ilkesine uyulmaması, Peşin ödenen geçiş ücretleri için gelecek aylara ve gelecek yıllara ait giderler hesaplarının kullanılmaması, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde alım yapılması,

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, . Üniversite ile Sıtkı Koçman Vakfı arasında yapılan protokol hükümlerine aykırı işlem yapılması,

Munzur Üniversitesi, Satılan hurdaların kayıtlı değerleri üzerinden hesaplardan çıkarılmaması, Üniversiteye tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer alması, TOKİ tarafından üniversite nam ve hesabına yapılan işlerin muhasebeleştirilmemesi,

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Üniversitenin ortağı olduğu şirkete ödenen sermaye payının bilançoda yer alması, Eğitim materyali olarak kullanılmak üzere bedelsiz devralınan hurdaya ayrılmış helikopterin gerçeğe uygun olmayan değeri ile hatalı hesapta takip edilmesi, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekalet ettirilmesi ve vekalet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması, Mevzuatta belirtilen süre içerisinde ihale komisyonunun oluşturulmaması, Yapım işi ihalelerinde inşaat sigortası (bütün riskler) sürelerinin ve/veya bedellerinin yapım işleri genel şartnamesine ve sözleşme hükümlerine uygun olmaması, Yapım işlerinde gerekli deneyim şartını sağlamayan teknik personelin kabul edilmesi, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile ihale edilmesi, Taşınmaz kira bedelinin belirlenmesinde rayiç bedelin doğru tespit edilmemesi, Üniversiteye ait misafirhanenin üniversitenin bünyesinde kurulan döner sermaye işletmesine bedelsiz olarak kullanılması ve elektrik, su ve ısınma giderlerinin üniversite bütçesinden karşılanması, Taşınır işlemlerinin yürütülmesinde eksiklikler bulunması, Döner Sermaye İşletmesinde; Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Üniversitenin ortağı olduğu anonim şirketine aktarılan sermaye payı için hatalı muhasebe hesabı kullanılması, Yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların kayıt altına alınmaması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık sorgulaması yapılmaması, Mal alım ihalelerine ilişkin hakediş ödemelerinde Sosyal Güvenlik Kurumu borç sorgulaması yapılmaması, Yapım işi ihalelerinde inşaat sigortası (bütün riskler) bedellerinin yapım işleri genel şartnamesine ve sözleşme hükümlerine uygun olmaması, Bazı hizmet alımlarının parçalara bölünerek doğrudan teminle gerçekleştirilmesi, Teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalesinde usulüne uygun açıklama yapmayan isteklinin teklifinin

geçerli kabul edilmesi, Döner sermaye işletmesinde taahhüt evrakı ile sözleşme tasarılarının mevzuat gereği zorunlu olan ön mali kontrole tabi tutulmaması,

Niğde Halis Özdemir Üniversitesi; Takip işlemi başlatılan alacakların takipli alacaklar hesabında izlenmemesi, Taşınır kayıt işlemlerinin yönetmeliğe uygun yürütülmemesi, Taşınırın harcama birimleri arası devrinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Tarihi yapı restorasyon işinin projesindeki eksiklikler nedeniyle işin tamamlanamaması ve ikmal ihalesine çıkılması,Aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek nitelikteki onarım işlerinin gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle yaptırılması, Yapım işinde mevzuatta öngörülen şartlar tam olarak gerçekleşmeden süre uzatımı verilmesi ,Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan hizmet alımlarında kamu ihale kurulunun uygun görüşü alınmadan %10'luk sınırın aşılması, Dolu olan genel sekreterlik kadrosuna görevi fiilen yapmak ve harcama yetkisini kullanmak üzere vekâleten atama yapılması, Dolu olan kadrolara tedviren veya koşullar oluşmadığı halde vekâleten görevlendirilmeler yapılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Yükseköğretim kanunu gereğince, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarına yapılan görevlendirmelerin geçici olma özelliğini kaybetmesi, Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmesi gereken taşınmaz form ve cetvellerinin düzenlenmemesi, Üniversite taşınmazlarının kiraya verilmesinde pazarlık usulünün kullanılması, Üniversitenin tahsil imkânı olmayan alacakları için herhangi bir işlem yapılmaması, Harcama biriminin en üst yetkilisinin harcama yetkilisi durumunda olmaması,

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Otomat makinelerinin işletilme hakkının vakfa verilmesi, Alınan sipariş avanslarının mahsubunun yapılmaması, Kuruma ait alacakların sağlıklı bir şekilde kayıt, takip ve muhasebeleştirilmesinin yapılmaması, Üretim yapan birimlerde ilgili hesapların kullanılmaması, Uzaktan eğitim merkezi sertifika eğitimlerinin protokol ile özel firmalara yaptırılması,

Ordu Üniversitesi; Üniversite bünyesindeki bazı birimlerin atıl durumda olması, Üniversitenin bünyesinde kurulan iktisadi işletmeye bedelsiz olarak kullanılan taşınmazlara ait olan cari giderlerin üniversite bütçesinden karşılanması, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekalet ettirilmesi ve vekalet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması, İç denetim planı ve iç denetim programının

hazırlanmaması, Bazı eğitim birimlerinde zorunlu ders yükünü tamamlamamış olan öğretim elemanlarının bulunması, Döner Sermaye İşletmesinde; Yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılması

Orta Doğu Teknik Üniversitesi; Dış kaynaklı hibe kullanılarak yürütülen projelerden tamamlananların kapatılamaması nedeniyle mali tabloların fiili durumu yansıtmaması, Nadide eserler kütüphanesinde bulunan etnografik ve güzel sanat eserlerinin kamu harcama ve muhasebe bilişim sistemi taşınır kaydının olmaması, Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması,

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi; Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda kamu ihale kurulunun uygun görüşü alınmadan %10'luk sınırın aşılması, Malzeme talepleri ve piyasa fiyat araştırması tutanaklarının mevcut olmaması, Arızı nitelikteki işlerin dışında geçici işçi çalıştırılması, İdarenin sorumlulara rücu işlemlerinde eksiklikler olması, Taşınır kayıt ve takip uygulamalarında eksiklikler bulunması,

Pamukkale Üniversitesi; Üniversitenin geçmiş dönemlerden kalan su faturası borcunun mali tablolarda gösterilmemesi, Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, İşçilerin birikmiş yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması, İş kontrol sisteminde eksiklikler bulunması, Döner Sermaye İşletmesinde; Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yapılmaması,

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi; Gelirlerden takipli alacaklar hesabının gerçeği yansıtmaması, Alt yüklenicisi bulunan ihalelere ilişkin hakediş ödemelerinde, alt yüklenicinin sosyal güvenlik kurumu borcu sorgulanmadan asıl yükleniciye ödeme yapılması, Alt yüklenicisi bulunan ihaleli işlerde asıl yüklenici ile alt yüklenici arasında imzalanan sözleşmeden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin sorgulanmaması, Hakediş ödemelerinde işverenlerin sosyal güvenlik kurumu borcu olmadığını gösteren belgelerin aranmaması, Yapım işi ihalelerinde inşaat sigortası (bütün riskler) bedellerinin yapım işleri genel şartnamesine ve sözleşme hükümlerine uygun olmaması, Yemek hizmeti alımının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen ihale usulleri yerine parçalara bölünmek suretiyle doğrudan temin

yöntemiyle gerçekleştirilmesi, Üniversiteye ait taşınmazların üniversitenin bünyesinde kurulan iktisadi işletmeye bedelsiz olarak kullanılması ve ısınma giderlerinin üniversite bütçesinden karşılanması, Taşınır işlemlerinin yürütülmesinde eksiklikler bulunması, Aynı ihale konusu içinde yer alabilecek farklı harcama birimlerine ait mal alımlarının doğrudan temin yoluyla yapılması, Muhasebe birimleri arası işlemler hesabının hatalı kullanılması, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile ihale edilmesi, Döner Sermaye İşletmesinde;Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması,

Sağlık Bilimleri Üniversitesi;Bilançonun sermaye paylarına ilişkin doğru bilgi vermemesi,Fakülte, yüksekokul ve enstitü sekreterliği kadrolarının görevde yükselme yönetmeliğine tabi şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız atama yapılması amacıyla kullanılması, Doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda hatalı uygulamaların bulunması, Kiraya verilen taşınmazların nazım hesaplarda takip edilmemesi,

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Alınan şartlı bağış ve yardımların yükümlülük hesaplarında izlenmemesi, Üniversitenin dolu olan bazı kadrolarına tedviren görevlendirme yapılması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması,Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan mal ve hizmet alımlarında Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınmadan %10 sınırının aşılması, Mal ve hizmet alım ihalelerine ilişkin hakediş ödemelerinde sosyal güvenlik kurumu borç sorgulaması yapılmaması, Yapım işi ihalelerinde inşaat sigortası (bütün riskler) bedellerinin yapım işleri genel şartnamesine ve sözleşme hükümlerine uygun olmaması, Ön mali kontrole tabi ödemelerin strateji geliştirme daire başkanlığı tarafından kontrol edilmeden yapılması, Üniversite mülkiyetindeki veya belediyeden tahsis edilen taşınmazların pazarlık usulü ile ihale edilmesi, Taşınır işlemlerinin yürütülmesinde eksiklikler bulunması,

Sakarya Üniversitesi; Aktif hesaplara kaydedilmesi gereken büyük bakım onarım giderlerinin doğrudan gider hesaplara kaydedilmesi, Görevde yükselme sınavına tabi kadrolara yapılan atama işlemlerinde kariyer ve liyakat ilkelerine aykırı uygulamaların bulunması, Fazla mesai çizelgelerinin gerçek durumla örtüşmemesi, Araç takip

sisteminin bulunmaması nedeniyle taşıt kullanımlarının izlenememesi, Bazı kira alacaklarının takip ve tahsil edilmesi sürecinde eksiklikler bulunması, Üniversiteye tahsisli hazine taşınmazlarının kiralama ihalelerinde rekabetin sağlanmaması, Yapım işlerinde yasal zorunluluk olan risk sigortasının bazı yapım işlerinde yapılmamış olması,İhtiyaçların parçalara bölünerek doğrudan temin yöntemi ile alınması, Döner Sermaye İşletmesinde;Döner sermaye gelirlerinin dağıtılmasına yetkisiz birim tarafından karar verilmesi ve bu kararların da geçmişe yönelik olarak alınması, Ek ödeme dağıtımlarında performans ölçülmesine imkân tanımayan soyut kriterlere yer verilmesi,

Samsun Üniversitesi; Görevde yükselme sınavına tabi müdür kadrolarına naklen atama yapılması, İhale komisyonunun süresinde kurulmaması,

Selçuk Üniversitesi; Sosyal tesisler iktisadi işletme sermayesinin üniversite bilançosunda hatalı yer alması, Döner sermaye işletmesine yatırılan sermaye tutarının üniversite bilançosunda yer almaması, Vadesinde ödenmeyen alacakların takipli alacaklar hesabında yıl sonunda muhasebeleştirilmesi, Geçici kabul noksanları kesintilerinin alınan depozito ve teminatlar hesabında izlenmemesi, Kanunda sayılan haller dışında dolu kadroya vekâlet ettirilmesi ve vekâlet ettirilen kişinin harcama yetkililiği görevini yapması, Birden fazla kamu idaresinden ücret geliri elde edenlerin gelir vergisi matrahının kümülatif olarak hesaplanmaması, Tek bölümlü fakülteye/yüksekokula bölüm başkanı görevlendirilmesi, Sosyal tesis işletmesi tarafından ödenmesi gereken giderlerin üniversite özel bütçesinden ödenmesi, Alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilmemesi, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların elektronik kamu alım platformuna (EKAP) kaydedilmemesi, Parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmaması, Temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen alımlarda piyasa fiyat araştırması yapılmaması, BAP kaynakları ile satın alınan bazı taşınırın proje bitiminde kullanılmaya devam edilmesi, Bilimsel araştırma projelerinin öngörülen sürede tamamlanmaması, İdarenin aleyhine sonuçlanan davalarda sorumlulara rücu işleminin yapılmaması, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezalarının üniversite bütçesinden ödenmesine rağmen ilgililere rücu edilmemesi, Döner Sermaye İşletmesinde; Şüpheli ticari alacakların muhasebe kaydının hatalı olması, Döner sermaye tarafından üretilen ve satışı yapılan muhtelif emtianın stok hesaplarına

alınmaması, Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Tıp fakültesi hastanesinde istisna kapsamında olmayan alımlarının ihalesiz temin edilmesi, Veterinerlik Fakültesinde istisna kapsamında olmayan mal tedariklerinin ihalesiz yapılması, Kurum tarafından feshedilen sözleşmeler kapsamında kesin teminatların güncellenmeden gelir kaydedilmesi ve faiz alınmaması, Doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen satın almalarda piyasa fiyat araştırmasının belirli standartlarda yapılmaması, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların elektronik kamu alım platformuna (EKAP) kaydedilmemesi, İstisna kapsamında ve parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırılmaması, Bireysel emeklilik sistemine yapılan ödemelerin zamanında yapılmaması, Döner sermayeli kuruluşlarca üretilen hizmet bedellerinde indirimli tarife uygulanması, Faaliyeti olmayan döner sermaye işletme birimlerinin bulunması, Taşınır kayıt yetkilisi ve taşınır kontrol yetkilisi görevlerinin aynı kişide birleşmesi,

Siirt Üniversitesi; Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ile değer hareketleri sonuç hesabının yanlış kullanılması, Üniversitenin döner sermaye işletmesindeki sermaye payının mali tablolarında yer almaması, Şube müdürlüğü kadrolarına, şube müdüründen daha üst veya eşit görev niteliğinde bulunan kadrolardan sınavsız atama yapılması, Taşınmazların takibine yönelik icmal cetvellerinin düzenlenmemesi, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması,

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi; Kira, elektrik ve su borcunu ödemeyen işletmelerle ilgili fesih işlemlerinin zamanında yapılmaması, Kiralamaya ilişkin ihale dokümanında birbirine aykırı hükümler bulunması, Fakülte ve yüksekokul kantin ihalesi süreçlerinde mevzuat ile uyarlı olmayan işlemlerin tespit edilmesi, İhtiyaçların parçalara bölünerek doğrudan temin yöntemi ile karşılanması, Telefon hizmeti alımında önce belirli bir firmadan alım yapılması sonra alıma ilişkin doğrudan temin dosyasının oluşturulması, Görevde yükselme sınavına tabi müdür ve müdür yardımcılığı kadrolarına naklen atama yapılması, Döner Sermaye İşletmesinde; Kurumun mali tabloları ile hastane bilgi yönetim sisteminde yer alan taşınır kayıtlarının birbirini tutmaması, Teknik şartnamelerde subjektif kriterlere yer verilmesi ve mevcut ihale devam ederken aynı süre ve kapsamda ayrıca yeni ihale yapılması, Doğrudan temin ve pazarlık yöntemi ile

yapılan alımlarda belirlenmiş olan üst sınırın kamu ihale kurulunun yazılı izni olmadan aşılması, Parasal limit dâhilindeki doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılmaması,

Süleyman Demirel Üniversitesi; Kamu idaresine ait taşınmazların değer tespitlerinin yapılmaması, Giderler hesabının hatalı kullanılması, Üniversiteye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe kayıtlarında takip edilmemesi, Üniversite tarafından diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmaması, Taşınmazların takibine yönelik icmal cetvellerinin düzenlenmemesi, Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması, Kesin kabul sonrası yüklenicinin bakım yükümlülüğü gözetilmeden onarım yapılması, Teminat mektuplarının iadesi ve saklanması ile ilgili mevzuata riayet edilmemesi, Döner Sermaye İşletmesinde; İdare tarafından Kamu İhale Kanunu'nun 22/f maddesine ilişkin yapılan alımlar için düzenlenen sözleşmelerin tip sözleşmeye uygun olmaması, İdarenin ihale dokümanında verilen standart formlara göre hareket etmemesi, İsteklilerce yabancı dilde verilen dokümanların yeminli tercüman tarafından Türkçeye çevrilme şartını taşımaması, İsteklinin idari şartnamede belirtilen şartları taşımaması, Yetkisi olmayan kişilerce düzenlenen iş deneyim belgesinin ihalede kabul edilmesi, Kit veya sarf karşılığı kullanılmak üzere alınan cihazlarda üretim tarihlerinin 10 yıllık sınırı karşılamaması, Teklif mektubunda teklif edilen bedelin rakamla yazılmaması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunmaması,

Şirnak Üniversitesi; Kiraya verilen, irtifak hakkı tesis edilen maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri hesabının kullanılmaması, Yurtdışı veri tabanı abonelik ödemelerinde döviz hesabının kullanılmaması, Doğrudan temin ve pazarlık yöntemi ile yapılan alımlarda belirlenmiş olan üst sınırın kamu ihale kurumunun yazılı izni olmadan aşılması,

Tarsus Üniversitesi; Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin hatalı muhasebeleştirilmesi, Sözleşme hükümlerine göre kira bedelinin tahsil edilmemesi, Bilişim sistemlerindeki bazı eksiklikler,

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi; Hurda satışlarında gereken kayıtların yapılmaması, Bilançonun sermaye paylarına ilişkin doğru bilgi vermemesi, Kiracılardan

tahsil edilmesi gereken elektrik, su ve doğalgaz bedeli alacaklarının muhasebeleştirilmemesi, Zamanaşımına uğrayan depozito ve teminatların bütçeye gelir kaydedilmemesi, Yüksekokul sekreterliği kadrosunun görevde yükselme yönetmeliğine tabi şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız atama yapılması amacıyla kullanılması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Döner Sermaye İşletmesinde;Satıcılar hesabında kayıtlı tutarların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmemesi, Yurt dışından öğrenci kabulüne ilişkin işlemlerin döner sermaye işletmesi bünyesinde gerçekleştirilmesi, Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda kamu ihale kurulunun izni olmaksızın öngörülen limitin aşılması Mal alımına yönelik ihtiyaçların kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yoluyla karşılanması, Ön mali kontrol işlemlerinin usul ve esaslar'a uygun yapılmaması,

Trabzon Üniversitesi, Taşınmazların mali tablo ve formlarda yer almaması, Birden fazla kamu idaresinden ücret geliri elde edenlerin gelir vergisi matrahının kümülatif olarak hesaplanmaması, Hizmet alımı muayene ve kabul komisyonu üyelerinin işin uzmanı personel olmaması, İfası belli süreyi gerektiren mal alımı ve yapım işlerinde sözleşme imzalanmaması, İhale edilen yapım işleri için yaptırılan bütün riskler (all risk) sigortasında bazı risk kalemlerinin muafiyet oranlarının yüksek belirlenmesi, Taşınmazların kiralanmasına yönelik ihalelerde istekliler hakkında yasaklılık sorgulamasının yapılmaması, Kamu idaresine ait taşınmazların kira sözleşmelerinin noter tasdikli olmaması, Harcama yetkilisi mutemetlerine verilen avansların damga vergisine tabi tutulması, Uzaktan öğretim kapsamında elde edilen gelirlerin döner sermaye işletme müdürlüğü hesabına kaydedilmesi, İç kontrol sisteminin kurulmaması, Kullanıma verilen taşınırılar için gerekli belgenin düzenlenmemesi,

Trakya Üniversitesi; İcra süreci başlatılmış alacaklar ile dava sürecinde olan alacakların muhasebe kayıtlarının yapılmaması, Üniversiteye miras olarak bırakılan taşınmazların rayiç bedel üzerinden kaydedilmemesi ve mali tablolarda yer almaması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22/d maddesi kapsamında yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması, Rehabilitasyon merkezinde kullanılan elektrik alımları için elektrik tüketim vergisi ödenmesi,

Uşak Üniversitesi; İşçilerin birikmiş yıllık ücretli izinlerinin kanuna uygun olarak kullandırılmaması, Bazı yapım, bakım ve onarım işleri ile mal alımlarının, parçalara

bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi, İç kontrol sisteminde eksiklikler bulunması, Üniversite mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların mali tablolarda gösterilmemesi,

Yalova Üniversitesi; Süresinde mahsup edilmeyen avans ve krediler için faiz hesaplanmaması,

Yıldız Teknik Üniversitesi;Mevzuatta belirlenen sayıdan fazla rektör yardımcısı görevlendirilmesi, Üniversite taşınmazlarının kiraya verilmesinde pazarlık usulünün kullanılması, Döner Sermaye İşletmesinde,Genel yönetim giderleri hesabına kaydedilmesi gereken harcamaların farklı hesap kodlarında yer alması, Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların elektronik kamu alımları platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesi, Belli bir süreyi gerektiren muhtelif doğrudan temin işlerinde sözleşme yapılmamış olması,Döner sermaye kapsamında yapılan iş ve hizmetler ile üretilen malların fiyatlarının üniversite yönetim kurulunca tespit edilmemesi,

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi; Gelirlerden takipli alacaklar hesabının usulüne uygun kullanılmaması, Kiralanan taşınmazlara ait elektrik, su ve ısınma gibi ortak gider alacaklarının tahakkukunun yapılmaması, Yapım işlerinde alınan teminat niteliğindeki geçici kabul noksanlarının hatalı muhasebeleştirilmesi, Harcama birimleri arasındaki taşınır devirlerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılması, Yapım işi kapsamında hakedişe dâhil olarak alınan taşınırıların kayıt işlemlerinin yapılmaması, Görevde yükselme sınavına girmeden fakülte veya yüksekokul sekreterlerinin müdürlük kadrolarına atanması, Hizmet alımlarının parçalara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi, İhale mevzuatına tabi mal ve hizmet alımlarının avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme şeklinde yapılması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kayıt edilmemesi, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık sorgulaması yapılmaması, Kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ilişkin yönetmelik gereği hazırlanması gereken formların eksik ve hatalı hazırlanması, Taşınmazların kiraya verilmesi ihalelerinde tahmin edilen bedelin hatalı tespit edilmesi, Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların pazarlık usulü ile ihale edilmesi, Üniversiteye ait bazı gayrimenkullerin ihale mevzuatına uyulmadan ve kira bedeli tespit edilmeden Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi sosyal tesis

işletmesine tahsis edilmesi, Özel bütçe içerisinde yer alması gereken yüzme havuzu ve serbest egzersiz salonu gelirlerinin döner sermaye işletmesinin geliri olarak kaydedilmesi, Bilimsel araştırma projeleri kapsamında verilmesi gereken sonuç raporlarının zamanında verilmemesi, projelerin kapatılmaması ve yönergede yer alan yaptırımların uygulanmaması, Döner Sermaye İşletmesinde; Döner sermayeden yapılan ek ödemelerin genel yönetim giderleri hesabı yerine hizmet üretim maliyeti hesabına kaydedilmesi, Sağlık uygulama ve araştırma hastanesi döner sermaye işletme biriminde ek ödemelerin dağıtılmasında hatalı uygulamaların bulunması, Döner sermaye ek ödeme dağıtımlarına üniversite yönetim kurulu yerine geliri elde eden birimlerin yönetim kurullarının karar vermesi, Sosyal Güvenlik Kurumu kesintisine neden olan kişilere rücu işlemi yapılmaması, Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlara ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformuna kayıt edilmemesi, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık sorgulaması yapılmaması, Kurumlar vergisine tabi döner sermaye işletmelerine mükellefiyet tesis edilmemesi, Uzaktan eğitim araştırma ve uygulama merkezinin döner sermaye işletme birimleri arasında bulunması, Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortalarının yaptırılmaması,

54-) Milli Savunma Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının fiili durum ile uyumlu olmaması,
- Diğer kamu kurumları adına yapılan hizmetlere ilişkin giderlerin bakanlık bütçesinden karşılanması,
- Memur eliyle gördürülmesi gereken işlerde işçilerin çalıştırılması,
- Yapım işlerine ait all risk sigortalarının bir kısmının ilgili mevzuat hükümlerine uygun düzenlenmemesi,
- Kantinlerle ilgili olarak; hazine paylarının matrahına diğer olağan gelirler ile diğer olağandışı gelirlerin tamamının eklenmemesi nedeniyle hazine payının eksik hesaplanması, mal ve hizmet alımlarında Kamu İhale Lanunu hükümlerine uyulmaması,

Sosyal Tesislerle ilgili olarak; Bilançoda ve Gelir Tablosunda yer alan dönem net karı/zararı hesaplarının birbiri ile uyumlu olmaması, Mal ve hizmet alımlarında Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmaması,

55-) Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Tüketim malzemeleri için muhasebe ve taşınır kayıtlarında farklı hesap kodlarının kullanılması,

-Alınan bazı mal ve malzemelerin stok hesaplarına alınmadan doğrudan giderleştirmesi,

-Faaliyetlerin barındırdığı riskler gereği oluşturulan dâhili fonun diğer ihtiyaçlar için kullanılması,

-Muayene ve kabule ilişkin tutanakların muhasebe birimine gönderilmemesi,

56-) Sağlık Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Dış proje kredilerinden yapılan harcamalara ilişkin kur değerlemesinin yapılmaması,

-Geçici kabulü yapılan yatırımların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmaması,

-Kamu özel iş birliği modeliyle işletilen sağlık tesislerinde sözleşme kapsamında teslim edilen taşınırın muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Şehir hastanelerinin muhasebe işlemlerinde tespit edilen eksiklikler,

-Şehir hastaneleri sözleşmelerinde görevli şirkete verilmesi öngörülen garanti tutarların muhasebeleştirilip raporlanmaması,

-Hizmete giren şehir hastanelerine ait bazı varlık ve yükümlülüklerin hatalı kayıt edilmesi, kira ödemelerinin hatalı muhasebeleştirilmesi ve muhasebe içi envanter işlemlerinin yapılmaması,

-Finansal kiralama işlemlerinden doğan mali borçların ve borçlanma maliyetlerinin hatalı sunulması,

-İdarenin kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin cins tashihlerinin yapılmaması,

-Uluslararası kuruluşlara yapılan katkı taahhüt ve ödemelerinin nazım hesaplarda izlenmemesi,

-Hastane yapım işlerinde projede yer alan trijenarasyon / kojenerasyon sistemlerinin hastaneler faaliyete geçtikten sonra kullanılmaması,

-İhale öncesi hazırlıkların tam olarak yapılmaması sebebiyle işlerin yürütülmesi aşamasında aksaklıkların olması,

-Anahtar teslimi götürü bedel yapım işlerinde projelerin hazırlanması sürecinde aksaklıkların bulunması, birim ve kurumlar arası koordinasyonun tam olmaması,

-Yapım işlerine ait nihai projelerin haklar hesabında izlenmemesi,

-Başakşehir Çam ve Sakura şehir hastanesinde tüp bebek için görevli şirket tarafından laboratuvar hizmeti sunulmamasına rağmen bu hizmete ilişkin garanti tutarlarının ödenmesi,

-Kamu özel iş birliği modeli ile inşa ettirilen şehir hastanelerinde yaptırılmayan/yapılmayan imalatlar için toplam sabit yatırım tutarı revizyonunun yapılmaması ve bu eksikliklerin etki ettiği hizmetler için hizmet değişikliği yapılmaması,

-Kamu özel iş birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde hizmet sunum alanları için ısıtma ve soğutma giderlerinin tahsil edilmemesi,

-Kamu özel iş birliği modeli ile işletilen şehir hastanelerinde ticari alanlara ilişkin hususlar;

-İhale dokümanı ve projelerde öngörülenden daha fazla alanın ticari alan olarak kullanılması,

-Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde sözleşme’de ticari alan metrekaresi ve bunun karşılığı idareye yapılacak ödemenin, ticari alanın sözleşmede öngörülenden fazla alanda yürütülmesine rağmen revize edilmemesi,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile işletilen şehir hastanelerinde ticari alan iklimlendirme giderleri için Milli Emlak Tebliği’nin baz alınması,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile işletilen şehir hastanelerinde yer teslimi yapılmadan inşaat işleri başlamasına rağmen yatırım ve işletme dönemlerine ilişkin revizyonların yapılmaması,

-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile yaptırılan Kayseri Şehir Hastanesinde fiili tamamlama tarihi uyumsuzluğuna ilişkin hükümsüz hale gelen bilirkişi raporuna göre ödeme yapılması,

-Kamu Özel İşbirliği Modeliyle işletilen sağlık tesislerinde yürütülen hizmetlerde sözleşme hükümlerine uygun olmayan hususların bulunması,

-Laboratuvar hizmetlerine ilişkin sonuç verme sürelerinde ve görüntüleme hizmetlerine ilişkin randevu verme sürelerinde yöntem beyanı belirlemelerine göre önemli düzeyde gecikmelerin meydana gelmesi ve bunların çoğunluğunda SLA açılmaması,

-Laboratuvar hizmetleri kapsamında getirilen tıbbi cihazların üretim ve kurulum tarihleri arasında sözleşmede öngörülenden daha uzun süre bulunması,

-Görüntüleme hizmetlerine ilişkin ek-14 hizmet şartları ve yöntem beyanlarına göre gerekli cihazların kurulmaması ve bu minvalde bazı tetkiklerin çalışılmaması,

-Laboratuvar hizmetleri kapsamında aylık istem sayısı 200'ü geçen tetkiklerin dış laboratuvarlarda çalışılmasına devam edilmesi

-Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde görevli şirketin mutabakat hükümlerine uymayarak taşınmaz üzerindeki irtifak hakkı ile ipoteği kaldırmaması,

-Müstafi sayılma işleminin uzaması nedeniyle personele gecikilen dönem kadar ücret ödenmesi,

56.1-) Sağlık Bakanlığına Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri'ne ilişkin bazı tespitler:

-Sağlık hizmeti almak veya turistik amaçlı gelen yabancı uyruklu kişilere verilen sağlık hizmetlerinden doğan alacakların takip ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilememesi,

-Tesis, makine ve cihazlar hesabında izlenmesi gereken taşınırınların maddi duran varlıklara ilişkin diğer hesaplarda kayıt altına alınması,

-Maddi duran varlıkların Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılmasında hatalı uygulamalar bulunması,

-Dönem ayırıcı hesapların kullanımındaki bazı eksiklikler,

-Su analiz gelirlerinin tahsil edilememesi,

-Bakanlığa bağlı il sağlık müdürlükleri ile sağlık tesislerindeki taşınır mal yönetimine ilişkin aksaklıklar,

-Bakanlık ile Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü arasında akdedilen tedarik işbirliği protokolü kapsamında başlatılan sağlık market uygulamasındaki aksaklıklar,

-İdarece kiralanan kantinlerde yükleniciler tarafından ilk kira bedeli ödenmesine rağmen sonraki kira bedellerinin ödenmemesi ve kira sözleşmesi bitmesine rağmen kantinlerin boşaltılamaması,

-Kantin ve benzeri ticari alanların kiralama işlemlerinde covid-19 salgını sebebiyle uygulanan kira indirimlerinde standart bir hesaplama yöntemi bulunmaması ve hesaplamaya esas parametrelerin değişmesine rağmen salgın başlangıcındaki veriler üzerinden hesaplanan oranda kira indirimlerinin devam ettirilmesi,

-Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde bulunan ticari alanlara ilişkin kira sözleşmelerinde belirlenen hükümlerin bazılarına uygun hareket edilmemesi,

-Sözleşmesinde garanti koşulu öngörülen mal alımları için alınan kesin teminatların garanti süresinin tamamını kapsamaması,

-Sürekli işçi kadrolarına geçirilen alt işveren işçilerinin bireysel iş sözleşmelerinin asgari ücretin belli bir yüzde fazlası olarak imzalanması,

-Sürekli işçilerin birikmiş ücretli yıllık izinlerinin kullandırılmaması,

-Döner sermaye işletme birimleri arasındaki mal teslimlerinin eksik muhasebeleştirilmesi,

-Stok veya maddi duran varlıkların alımı için yapılan ön ödemelerin iş avansları hesabında takip edilmesi,

56.2-) Sağlık Bakanlığına bağlı USHAŞ (Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi)’ne ilişkin bazı tespitler:

-Uluslararası sağlık turizmi yapacak olan aracı kuruluşlara yetki belgesi verme işlemlerinin şirkete devredilip tekrar geri alınması,

57-) Türkiye Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğüne ilişkin bazı tespitler:

-İdari para cezalarında, erken ödeme indirimi tutarlarının giderleştirilmesi,

-Nitelikli elektronik sertifika alımlarında haklar hesabının kullanılmaması,

-Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının gerçeği yansıtmaması,

58-) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’na ilişkin bazı tespitler:

-Kurumun faaliyetlerini sürdürdüğü hizmet binalarının hukuki statüsünün belirsiz olması,

59-) Türkiye Sağlık Enstitüsüne ilişkin bazı tespitler:

-Aziz Sancar Araştırma Merkezinin yer aldığı taşınmazın hukuki durumunun belirli olmaması,

-Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü’nün tam olarak faaliyete geçmemesi,

-İptal edilen projelerle ilgili bazı yaptırımların mevzuatta düzenlenmemiş olması

60-) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na ilişkin bazı tespitler:

-İdari para cezalarının tahakkuk kayıtlarının yapılmaması ve faaliyet alacakları hesap grubunda izlenmemesi,

-Kanuni süresi içinde ödenen idari para cezalarından yapılan indirimlerin muhasebeleştirilmemesi,

-Tek hazine cari hesabının bakiye vermesi,

-Taşınır mal yönetmeliğinin gerektirdiği bazı işlemlerin yapılmaması,

-Doğrudan temin alımlarında yasaklılık kontrolünün yapılmaması,

-Yurt dışından sağlanan avukatlık hizmet alımlarında etkin kontrol mekanizması bulunmaması,

61-)Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'na ilişkin tespitler;

-Kurum mülkiyetinde bulunan / kuruma tahsis edilen taşınmaz kayıtları ile taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının uyumlu olmaması,

62-)Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na ilişkin tespitler:

-Sermaye transferi ödeneklerinin bakanlık tarafından bölge kalkınma idaresine zamanında gönderilmemesinin proje yürütümlerine ilişkin temel ilkelerle çelişen uygulamalara ve olumsuzluklara neden olması,

63-) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na ilişkin tespitler:

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmesini sağlayacak yeterli araçların bulunmaması,

64-) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na ilişkin tespitler:

-Tahsisli kullanılan arsalar ve binaların muhasebe kayıtlarında görülmemesi,

-Doğrudan teminle gerçekleştirilen ve teslimi belli bir süreyi gerektiren işler için sözleşme imzalanmaması,

-Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün ve elektronik kamu alımları platformu kaydının yapılmaması,

-TÜBİTAK'ın kullanımında olan bazı taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması,

65-) Tarım ve Orman Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Banka hesaplarının tam ve uygun değerle raporlanmaması,

-Proje Özel Hesabı ay sonu değerlendirme işlemlerinin düzenli yapılmaması,

- Tarımsal amaçlı kooperatiflere kullandırılan kredilerden kaynaklanan alacakların gerçek tutarı göstermemesi,
- Kurumca verilen borçlardan alacakların tam ve doğru olarak raporlanmaması
- Bakanlık taşınırıların tam, doğru ve uygun değerle raporlanmaması,
- Bakanlığın yönetiminde ve kullanımındaki taşınmazlarının noksansız ve tam olarak raporlanmaması
- Mali duran varlıkların gerçeğe uygun değerle raporlanmaması
- Haklar Hesabında raporlanan varlıkların idari kayıtlarla teyit edilememesi,
- Bakanlıkça uygulanan idari para cezalarının muhasebeleştirilmemesi ve raporlanmaması
- İçme suyu güvenliği planının hazırlanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmemesi
- Fark ödemesi desteği geri alınan çiftçilerce açılan davaların bakanlık aleyhine sonuçlanmasının istikrar kazanması suretiyle ilave kamu giderine yol açılması,
- Mevcut ödenekler üzerinde ödeme taahhüdüne girilmesi,
- Yüklenmeye girişilen tutara ait ödeneklerin saklı tutulmaması,
- Sürekli görev yollukları ile mahkeme harç ve giderlerinden diğer tertiplere ödenek aktarılmasında Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın onayının alınmaması,
- Mali tablolarla birlikte verilmesi gereken açıklama ve notların bulunmaması,
- Bakanlığın merkez teşkilatında yer alan hizmet birimlerinin ihtiyaçları için kullandığı taşıtların kayıtlarının merkeze bağlı taşra teşkilatının envanterinde yer alması,
- Bakanlığın mali tablolarındaki emanet ve teminat niteliğindeki yükümlülüklerin mevcudiyetinin kayıtlarla doğrulanamaması,
- İlama bağlı olarak ödenen avukatlık vekalet ücreti ödemelerinde nazım hesapların kullanılmaması,

-Teminat mektuplarının tam olarak raporlanmaması ve mali tablolarındaki teminat mektubu mevcudunun tutanaklarla teyit edilememesi,

-2021 yılı bütçesindeki yatırım projelerine ait ödeneklerin ait olduğu yılda gerçekleştirilmeden giderleştirilmesi,

-Bütçedeki mal ve hizmet alımları tertibinden ödenmesi gereken yolluk giderlerinin sermaye giderleri tertibinden ödenmesi,

-Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonundan sağlanan proje finansman kaynaklarının gerçekleştirme işlemleri tamamlanmaksızın yapılması,

-İlama bağlı ödemelerin tahakkuk kayıtlarının zamanında yapılmaması ve ödeneklerin zamanında karşılanmaması sonucu mahkeme dosyalarının icralık olması,

-Kişilerden alacaklara esas bilgi ve belgelerin eksik olması ve ilgili hesabın tam ve doğruluğunun teyit edilememesi,

-Sığır cinsi hayvanların tanımlanması, tescili ve izlenmesi yönetmeliği gereği il müdürlükleri tarafından hazırlanması gereken yıllık raporun bakanlığa gönderilmemesi,

-İçme sularının kalite kategorilerine ilişkin bildirimlerin ilgili idarelerce zamanında yapılmaması,

65.1-) Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Döner Sermaye İşletmesine ilişkin bazı tespitler:

-Turizm yatırımlarına tahsis edilen milli park ve tabiat parklarından elde edilen pay ve bedellerin döner sermayeye gelir kaydedilememesi (Mülga OSİB),

-Üretimi teşvik primi ödemelerinin, işletmenin bünyesinde görev alan ve karın elde edilmesinde emeği geçen personele, katkıları oranında yapılmaması (Mülga GTHB),

-Kulak küpelerine ait taşınır ve muhasebe kayıtlarının tam ve doğru olarak yapılmaması (Mülga GTHB),

-Yeni bitki çeşitlerine ait ilahçı haklarının muhasebeleştirilmemesi ve satış ve lisans yoluyla devredilen haklardan olan koşullu alacakların nazım hesaplarda izlenmemesi

66-)Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna ilişkin bazı tespitler:

-302-3 sektör kodlu "zanaatkârlık ve katma değerli ürünler" desteği kapsamında endüstriyel üretimlerin de desteklenmesi

-Avro olarak verilen desteklere ilişkin avro/tl kurunun başvuru çağrı rehberlerinde belirlenmesi

-IPARD kapsamındaki hibe destek programının ülke geneline yaygınlaştırılmaması,

-Kısmi zamanlı uzman çalıştırılmasının mevzuatıyla belirlenmiş ilke ve hükümlerin dışında gerçekleşmesi ve bu uzmanların sınavsız olarak kamu görevine girişinin sağlanması,

67-) Orman Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Döner sermaye işletmesinin sermaye artırımının muhasebe kayıtlarına alınmaması,

-İzin ve irtifak alacakları ile izne konu edilen alanlar içindeki kiralamalara ilişkin alacak tutarlarında birimler arasında uyumsuzluk bulunması,

-Orman sayılan alanlarda yapılan madencilik faaliyetleri dolayısıyla alınan çevre ile uyum bedelinin Orman Genel Müdürlüğü tarafından talep edilmemesi,

-Orman sayılan alanlardaki kiralamalardan elde edilen gelirlerin farklı hesap kodlarına kaydedilmesi,

-Taşınır mallara ilişkin işlemlerde hatalı uygulamaların yapılması,

-Doğrudan temin yöntemiyle yaptırılan ve belirli bir süreyi gerektiren işler için sözleşme imzalanmaması,

-Kiraya verilen taşınmazların tahmini kira bedel tespitlerinin hatalı yapılması,

-Ulusal yukarı havza sel kontrol eylem planının yenilenmemesi,

-Yangın eylem planlarının uygulanmasında yerel yönetimlerle işbirliği sürecinin geliştirilmesi ihtiyacı,

-Mesire yerlerinin kurulması ve işletilmesinde yetki çakışmalarının bulunması,

-Kadastro çalışmaları tamamlanmış orman alanının %13'ünün tapuya tescil edilememesi,

-Sayıştayın istişari görüşü alınmadan mali hükümler içeren yönetmeliklerin yürürlüğe konulması

67.1-) Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi'ne ilişkin bazı tespitler:

-Taşınır mallara ilişkin işlemlerde hatalı uygulamaların yapılması,

-Sayısallaştırılmış kurum taşınmaz vaziyet planlarının veri giriş işlemlerinin tamamlanmaması,

-Yayla alanlarında taşınmazlara ait vaziyet planlarının işlenmesi, sabit kıymetlere alınması ve kiracı tespitlerinin tamamlanmaması

68-) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Hidroelektrik enerji santrallerinden (HES) elde edilen gelirlerin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması,

-Sulama kooperatifleri ve sulama birliklerinden olan alacakların muhasebe kayıtlarında yer almaması ve tahsili için gerekli yasal işlemlerin başlatılmaması,

-Belediyeler adına yapılan içme suyu yatırım bedellerinin muhasebeleştirilerek izlenmemesi

-Tek hazine kurumlar hesabına geçişle birlikte kapatılması gereken banka hesaplarının kapatılmaması,

-Bölge müdürlüklerinde taşınır işlemlerinin mevzuata uygun yapılmaması

-Taşınmazların gelecek aylara/yıllara ait kira gelirleri ve irtifak hakkı tesis edilen taşınmaz işlemleri ile bunların gelir ve alacaklarının ilgili hesaplarda izlenmemesi,

-Emanetler Hesabındaki emanetlerin zamanaşımı süreleri bakımından takip edilmemesi,

- Gider Taahhütleri ve Gider Taahhütleri karşılığı hesaplarının fiili durumu yansıtması
- Geçerlilik süresi dolan teminat mektuplarının iade edilmemesi,
- Alınan depozito ve teminatlar hesabına yapılan kayıt ve işlemlerde dönemsellik ilkesine uyulmaması,
- Sanayi maksatlı olarak kullanılan yeraltı suyu ölçüm sistemlerinin kurulmamış olması,
- Belediyeler tarafından izinsiz olarak açılan yeraltı suyu kuyuları hakkında ilgili kanun hükümlerinin uygulanmaması,
- Baraj zemininde açılmalar olması nedeniyle ödenen güçlendirme bedelinin rucu edilebilmesi için işlem başlatılmaması,
- İdare tarafından feshedilen yapım işleri sonrasında idarenin uğradığı zarar ve ziyanın tazmini için dava açılmaması,
- Yapım işlerinde kesin teminat mektubu tutarının yarısının kesin kabul tarihine kadar tutulması zorunluluğuna uyulmaması,
- Yapım işlerinde olağanüstü durumlar nedeniyle verilen süre uzatım kararlarında eksikliklerin bulunması,
- Yapım işlerinde tespit edilen yeni birim fiyatların ticaret ve/veya sanayi odasının rayice uygunluk onayı olmadan uygulanması,
- Yapım işlerinde yeni birim fiyat tespiti yapılırken yapılacak toplam iş miktarı belirtilmeden bir birim için teklif alınarak fiyat tespiti yapılması,
- Yapım işlerinde yüklenicilerin idareden onay almadan alt yüklenici çalıştırması,
- Kesin kabulü yapılmayan yapım işlerinin mevcut olması,
- Protokolsüz içme suyu tesisi ve sulama tesisi devredilmesi,
- Sulama birliklerinin kendilerine devredilen sulama tesislerinin bakım onarımına pay ayırmaları amacıyla açmaları gereken banka hesaplarını açmamaları,

-Yeraltı suyu sulama kooperatiflerinden bir kısmına ait elektrik tesislerinin enerji nakil firmasına devredilmemesi,

-İdare bütçesinden karşılanan elektrik dağıtım tesis giderlerinin ilgili şirketten talep edilmemesi ve trafoların devredilmemesi nedeniyle bakım giderlerinin de üstlenilmesi,

69-) Ticaret Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Serbest bölgelerde tahsisli kullanılan hazine taşınmazlarından bazılarının varlık hesaplarında izlenmemesi,

-Bakanlık adına ayrılan kantar payı gelirlerinin özel bir şirket hesabında tutulması ve bu gelirden Kamu İhale Kanunu'na tabi olmayan ve ilgili şirketin sorumluluğunun bulunmadığı harcamaların yapılması,

-Gümrük vergileri ek tahakkuk ve ceza tutarlarından tecil edilenlerin muhasebeleştirilmemesi,

-Açılış yevmiyesinde hem borç hem alacak kaydı içeren hesapların bulunması,

-Tek hazine kurumlar hesabının bakiye vermesi,

-Dahilde işleme rejimi (DİR) kapsamında asıl işlem görmüş ürünler için düzenlenen ekspertiz raporlarının gerekli şartları taşıması,

-Dahilde işleme rejimi kapsamında tavuk ve balık sektörlerinde ikincil işlem görmüş ürün (İİGÜ) belirlenmemiş olması,

-Dahilde işleme rejimi kapsamında verilen belge ve izinlerin sürelerinde hatalı uygulamaların olması,

-Dahilde işleme rejimi kapsamında verilen belgelere ait döviz kullanım oranı hesaplamalarında hatalı uygulama bulunması,

Ege Serbest Bölge (ESBAŞ) gümrük müdürlüğünden ülkeye tamir amacıyla giren demirbaşların belirlenen süre içerisinde tekrardan serbest bölgeye girişlerinin takibinin manuel olarak yapılması,

-Serbest bölgelerden çeşitli nedenlerle geri getirilmek üzere çıkarılan ürün veya makineler için toplanan teminatların takibinin manuel olarak yapılması,

-Devlet yardımlarından yararlanan firmalar için yapılan vergi ve sosyal güvenlik prim borç sorgulama tarihleri ile destek ödeme tarihleri arasında uzun sürelerin bulunması,

70-) Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı'na ilişkin bazı tespitler:

-Bakanlık tarafından sermayesine iştirak edilen şirketin mali tablolarında raporlanmaması,

-Tahsisli kullanılan kamu konutlarının mali tablolarında tam ve doğru raporlanmaması,

-Kamulaştırma yolu ile edinilen duran varlıkların arazi ve arsalar hesabında izlenmemesi,

-Kamulaştırma işlemlerinde kanun yollarına başvurulması sonucunda bedeli düşen taşınmazlara ilişkin muhasebe kaydının hatalı yapılması,

-Döner sermayeden karşılanan maddi olmayan duran varlık alımlarının bakanlık mali tablolarında izlenmemesi,

-Geçici kabul noksanlıkları için yapılan kesintilerin hatalı hesapta izlenmesi,

-İdari para cezası erken ödeme indirimlerinin giderler hesabına kaydedilmesi,

-İdari para cezası tahakkuk kayıtlarının yapılmaması,

-Dönem sonu işlemlerinin muhasebe kayıtlarında eksiklikler bulunması,

-Kent içi raylı sistem hatları yapım işlerinde ihale dokümanı kapsamında elektromekanik iş grubunda bulunan iş kalemlerine ilişkin kesin projelerin grup (set/takım) fiyatlı teklif almaya uygun nitelikte olmaması,

-Yap-işlet-devret modeli ile yaptırılan projelerin müşavirlik hizmet alım ihalelerine ilişkin esas ve usullerin belirlenmemesi,

-Merkez dışındaki illerde yapımı yürütülen işlerde yerinde ve sürekli kontrollük hizmeti verilememesi nedeniyle kontrol riski oluşması,

-AYGM tarafından yürütülen ve teminat süresi geçtiği halde kesin kabulü yapılmamış yapım işlerinin bulunması,

-İdarece hazırlanan yapım kontrollük hizmeti alınmasına ilişkin danışmanlık hizmet alım ihale dokümanlarında mevzuata uygun olmayan işlemler yapılması,-

-Kurum tarafından yapılan ihalelere ilişkin bilgilerin elektronik kamu alımları platformundan görüntülenememesi,

-Yapım işlerinde fiyat farkı ödendiği durumlarda tüm riskler (all risk) sigorta poliçelerinin bedellerinin artırılmaması,

-Yapım işlerinde geçici kabul noksanları kesintisinin eksik yapılması,

-Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri konusunda özel sektör kuruluşlarının yetkilendirilmelerinin ihalesiz olarak komisyon marifetiyle yapılması,

-Yüklenici ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrol edilmemesi,

-Hukuk davaları sonucu oluşan idare borçlarının tahakkuk kayıtlarının yapılmaması,

-Karşı taraf avukatlarına vekâlet ücreti ödemelerinde nazım hesapların kullanılmaması,

70.1-) Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Batık gemi çıkarma işlemlerine ilişkin tutarların tam ve doğru muhasebeleştirilmemesi,

-Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetinden elde edilen kamu gelirlerinin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmemesi,

-Ticari mahiyette olmayan borç tutarlarının satıcılar hesabında izlenmesi,

-Üretim maliyetine girmeyen giderlerin üretim maliyeti hesabında muhasebeleştirilmesi

-Bakanlık bütçesinden yapılması gereken harcırah ödemelerinin döner sermaye işletmesi bütçesinden ödenmesi,

-Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetine ait kamu paylarının tahsiline ilişkin etkin bir takip sisteminin kurulmaması,

-Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü inceleme raporunda tespiti yapılan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetine ait kamu payının takibinin yapılmaması,

-Doğrudan teminle yapılan alımlara ilişkin bazı tespitler,

-Doğrudan teminle alım yapmak maksadıyla alımların kısımlara bölünmesi,

-4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmaması

-Doğrudan temin kayıt formlarının kamu ihale kurumuna gönderilmemesi

71-) Karayolları Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

-Dönem sonu işlemlerinin eksik yapılması,

-Hasar bedeli tahakkuklarına ilişkin muhasebe kayıtlarının eksik yapılması,

-Yapım işi kapsamında yüklenicilere yapılan ödemelerin yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmesi gerekirken doğrudan giderleştirilmesi,

-Taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili taşınmazın maliyetine eklenmemesi,

-Tahsisli kullanılan taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almaması,

-Genel müdürlüğe ait arazi ve arsaların muhasebe kayıtlarının yapılmaması,

-Taksitli taşınmaz satışlarına ait alacakların mali tablolarda eksik tutarlarla yer alması,

-Taşınmaz satışlarının kayıtlı değeri yerine satış bedeli üzerinden muhasebeleştirilmesi,

-Kamulaştırılmalarını müteakip tapu sicilinden terkin edilen taşınmazların yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı yerine arazi ve arsalar hesabında aktifleştirilmesi,

-3465 sayılı kanun kapsamında Yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilen otoyol hizmet tesisleri projelerine dair hizmet imtiyaz varlıklarının ve işletmecilerce işletme süresi boyunca elde edilecek muhtemel gelirlerin mali tablolarda yer almaması,

-Gider taahhütleri ve gider taahhütleri karşılığı hesaplarının fiili durumu yansıtmaması,

-Tüketim malzemesi çıkışlarının taşınır mal yönetmeliğinde öngörülen sürelerle uygun olarak yapılmaması,

-Hemen tüketilmeyip gelecek dönemlerde tüketilmek üzere yapılan alımlara ilişkin ödemelerin tahakkuk esaslı muhasebe ilkelerine uygun olarak muhasebeleştirilmemesi,

-Kamulaştırma işlemlerinde kanun yollarına başvurulması sonucunda bedeli düşük taşınmazlara ilişkin gerekli kayıtların yapılmaması,

-Taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması,

-Karşı taraf avukatlarına ödenen vekâlet ücreti ödemelerinde nazım hesapların kullanılmaması,

-Mevcut karayollarının sınırları dâhilindeki elektrik dağıtım tesislerinin deplase edilmesi için elektrik dağıtım şirketleriyle protokol yapılması suretiyle deplase bedellerinin kurum bütçesinden karşılanması,

-Elektrik alımlarında serbest tüketici sıfatıyla ihale yapılmaması,

-Yüklenicilerin düşük teklif verdiği iş kalemlerinin yaptırılmaması nedeniyle projelerin planlanan maliyetin üzerinde bedellerle tamamlanması,

-Proje olmaksızın ihaleye çıkılması sonucu birim fiyat teklif cetvelinde yer alan alternatif mahiyetteki iş kalemleri için isteklilerin düşük teklif vermesi ve ihaleden sonra hazırlanan projelerde düşük teklif verilen iş kalemlerinin yer almaması,

-Yapım işlerinde, yapım tekniği bakımından yeni birim fiyat gerektiren iş kalemleri için yeni birim fiyat oluşturulmaması ve fiili imalat yöntemini yansıtmayan analizlere dayalı olarak yeni birim fiyat yapılması,

-Yapım işi ihalelerinde kesin proje ve mahal listeleri hazırlanmadan ihaleye çıkılması,

-Vergi resim harç istisna belgesinde yer alan tutarlarının aşılmasına rağmen istisna uygulanmaya devam edilmesi,

-Tünel imalatında geçici desteklemelere ait hurda malzemelerin idarece teslim alınmaması,

-Yapım işlerinde kesin kabul işlemi tamamlanmadan kesin hakediş raporunun düzenlenmesi,

-İhale dokümanları uyarınca şantiye laboratuvarlarında yapılması öngörülen deneyler için şantiye laboratuvarlarının deney şartlarını haiz olmaması,

-Tamamlanan işlere ilişkin nihai projelerin hazırlanmaması,

-Yapımla ilgili kontrollük ve danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ihtiyacın üzerinde personel çalıştırılmasının öngörülmesi nedeniyle sözleşme süresi sonunda sözleşme bedelinin tamamlanamaması gerekçesiyle süre uzatımı verilmesi,

-Yol üstyapısı katmanlarının şartnamede gösterilen sürede yapılmaması,

-Yol üstyapısına ilişkin performans kriterlerinin ihalelerde farklılık göstermesi ve ödemelerde performans kriterlerine ilişkin profilometre ölçümlerinin dikkate alınmaması,

-İhalelerde hafriyat döküm alanları belirlenmemesi ve takibinin yapılmaması,

-Araç kiralama ihalelerine ilişkin yapılan tespitler,

-Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlar için öngörülen üst limitin aşılması,

-Kadrosu genel müdürlükte bulunan işçilerin başka kurumda geçici görevlendirilmesi,

-Toplu iş sözleşmesine hüküm konulmak suretiyle işçi maaşlarından kurum bünyesinde kurulan spor kulüplerine bordro üzerinden kesinti yapılması,

71.1-) Karayolları Genel Müdürlüğü eğitim ve dinlenme tesisleri'ne ilişkin bazı tespitler:

-Genel müdürlük bünyesinde yer alan sosyal tesislerden bazılarının konsolidasyon işlemine dahil edilmemesi,

-Kredi kartlarından alacaklar hesabının kullanılmaması ve sosyal tesisler ile banka arasında protokolün yapılmamış olması,

-Faaliyet alacakları hesabı kayıtlarında eksiklikler bulunması,

-Stoklar hesabı kayıtlarının yapılmaması,

-Maddi duran varlık grubu hesaplarına gerekli kayıtların yapılmaması ve maddi duran varlıklar defterinin tutulmaması,

- Kasa hesabı işlemlerinde hataların bulunması,
- Yıllık gayrisafi hasılat tutarı 500.000,00 TL'yi aşan sosyal tesislerin muhasebe sistemlerini bilanço esaslı yerine işletme hesabı esasına göre kurması,
- Sosyal tesislerde uygulanan fiyat tarifelerinin belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin hataların bulunması,
- Sosyal tesislerin işletilmesine ilişkin hatalı uygulamaların olması,
- Spor tesislerinin kira bedeli alınmadan işletilmek üzere yol spor kulübü derneklerine verilmesi,
- Taşınır işlemlerinin taşınır mal yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yürütülmemesi,
- Ön ödemeler hesap grubuna yapılması gereken muhasebe kayıtlarının yapılmaması,
- Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne tabi olmadığı halde sosyal tesislere ait mevduatların anılan yönetmelikle belirlenen faiz oranları üzerinden değerlendirilmesi,

72-) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne ilişkin bazı tespitler:

- Vadesi geçen kurum alacaklarının tahsil edilmemesi,
- Peşin tahsil edilen hizmet bedellerinin alınan sipariş avansları hesabında izlenmemesi,
- Kurum alacaklarının takip ve tahsilat sürecinin tahakkuk esaslı yürütülmemesi,
- İdari para cezası tutarı kayıtlarının mali tablolarda tam ve doğru olarak yer almaması,
- Kurum faaliyetlerinin yürütüldüğü hizmet binasının kuruma tahsisinin yapılmaması,
- Genel müdürlük denetçilerinin geçici görevlendirmelerinde konaklama ve ulaşım giderlerinin denetlenen işletmeler tarafından karşılanması,
- Ticari balon işletme sahalarındaki slot tahsislerinin ihalesiz yapılması,
- Havaalanı mânia planlarına aykırılık teşkil eden yapılara ilişkin yaptırımların uygulanmaması,

73-) Bilgi Teknolojileri Kurumu'na ilişkin bazı tespitler:

-3n imtiyaz sözleşmeleri uyarınca kurumca yapılması gereken kapsama alanı yükümlülüklerine ilişkin imtiyaz sözleşmelerinde öngörülen takip süreçlerinin sonuçlandırılmaması,

-Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmecilerin doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinin tamamına sahip oldukları şirketlerin altyapı işletmeciliği hizmeti alanında yetkilendirilmiş olmalarının imtiyaz sözleşmelerinin devre ilişkin hükmünün uygulanmasında belirsizlik oluşturması,

74-) Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.'ne ilişkin bazı tespitler:

- HEAŞ ile DHMİ Genel Müdürlüğü arasında gerçekleştirilen protokol hükümlerinin fiilen hükümsüz kalması

V-) KALKINMA AJANSLARINA İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

Sayıştay tarafından önceki yıllar tüm kalkınma ajansları ile ilgili olarak bir genel denetim ve değerlendirme raporu hazırlanmasına karşın 2021 yılı içerisinde 26 adet Kalkınma Ajansından sadece 6 adet Kalkınma Ajansında denetim gerçekleştirilerek, düzenlenen raporlarda sadece bu denetim çalışmasının sonuçlarına yer verilmiştir. Denetlenen Kalkınma Ajanslarından Ankara, Batı Karadeniz, Kalkınma Ajanları ile ilgili Denetim Raporlarında herhangi bir bulguya yer yer verilmemiş, Çukurova, Güney Ege, Kuzey Anadolu, Serhat Kalkınma Ajanslarında, basit muhasebe hataları dışında herhangi bir bulgu tespiti yapılmamıştır.

17.09.2022 tarih 31456 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinde; kalkınma ajanslarının mali yönetim yeterlik denetimi ve diğer denetim türlerine ilişkin standartlar ile usul ve esasları belirlenmiş, , Ajansların kaynak kullanım yeterliğini belirlemek için, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Bakanlık temsilcilerinden müteşkil bir “yeterlilik komisyonu” oluşturulacağı, Ajansların destekleri için kaynak kullanımı ve bu amaçla Bakanlık bütçesinden transfer ödeneğinin kullandırılması, ancak mali yönetim yeterliklerinin uygun bulunması halinde gerçekleştirilebileceği ifade olunmuştur.

Merkezi yönetim bütçesi tarafından bu ajanslara aktarılan direkt bütçe kaynaklarının özel hesaplar yöntemiyle kullanılmasının sakıncalarına değinilmemesi, bu ajanslar tarafından yürütülen projelerin performansı ile Kalkınma Ajansları ile ilgili olarak genel bir değerlendirme yapılmamasının nedeni anlaşılamamıştır.

V.1 Kuzey Anadolu ve Serhat Kalkınma Ajanslarına ilişkin bazı tespitler:

İkramiye ve ilave tediye için Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminde (KAYS) ayrı bir ödeme kalemi bulunmadığından bu ödemelerin avans ödemesi olarak yapılması

V.2 Çukurova Kalkınma Ajansına ilişkin bazı tespitler:

Desteklenen projelerin performans ölçümlerinin sağlıklı yapılamaması,

Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından bir kamu idaresine yapılan bina tahsisi işleminin hukuki dayanağının bulunmaması ve bazı işlemlerin eksik yapılması

İkramiye ve ilave tediye için Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminde (KAYS) ayrı bir ödeme kalemi bulunmadığından bu ödemelerin avans ödemesi olarak yapılması,

V.3 Güney Ege Kalkınma Ajansına ilişkin bazı tespitler:

Ajans tarafından desteklenen projelerde yararlanıcılardan alınan teminat mektuplarının süresinin dolması nedeniyle hükümsüz hale gelmesi

İkramiye ve ilave tediye için Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminde (KAYS) ayrı bir ödeme kalemi bulunmadığından bu ödemelerin avans ödemesi olarak yapılması,

VI-) YEDEK ÖDENEK MİKTARINDAKİ SAPMALAR:

Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığının 2021 Yılı Kesin Hesabının incelenmesi sonucunda;

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla, 99-41.32-01-09.06 yedek ödenekler tertibine 4.122.014.000,00 Türk Liralık başlangıç ödeneği konulduğu,

Bu tertibe,

- Kurum dışı aktarmalarla 92.281.780.978,00 Türk Lirası, ödenek ilave edildiği,
- Yıl sonunda yedek ödenek toplamının 96.403.794.798,00 Türk Lirasına ulaştığı,
- 96.403.794.978,00 Türk Liralık ödeneğin tamamının yedek ödenekten aktarmalarla düşüldüğü ve bu tertipteki genel ödenek toplamından geriye 0,00 Türk liralık ödeneğin kalmış olduğu,

tespit olunmuştur

Yedek Ödenek miktarındaki sapmalar konusunda 2021 yılı “Genel Uygunluk Bildiriminde;

5018 sayılı Kanun’un “Yedek ödenek” başlıklı 23’üncü maddesinde:

“Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılacak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar (...) yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, genel bütçeli idarelerin yedek ödenek miktarına getirilen %2’lik sınırlama, başlangıç ödeneklerine ilişkindir. Bununla birlikte 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasında;

“Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin ‘Yedek Ödenek’ tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Merkezi yönetim kesin hesabı ile kamu idareleri kesin hesapları ödenek bilgileri üzerinde yapılan incelemeler neticesinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Kesin Hesabının yedek ödenek tertibindeki (99-41.32-01-09.06) tutarın, yapılan ödenek aktarmaları sonucunda, 96.403.794.978,00 Türk Lirasına ulaştığı görülmüştür. Bu tutar 1.618.787.704.577,92 Türk Liralık genel bütçeli idareler yılsonu toplam ödeneğinin yaklaşık %5,96'sına tekabül etmektedir.

Yedek ödenek tertibinden (99-41.32-01-09.06) kullanılan toplam 96.403.794.978,00 Türk Liralık yedek ödeneğe ilişkin tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılım bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca yayımlanan 15.01.2022 tarihli duyuru ve eki tablolarda ilan edilmiştir. Söz konusu tertipte yapılan işlemlere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

(TL)						
Başlangıç Ödeneği (a)	Aktarma ile Eklenen Ödenek			Toplam Yedek Ödenek (d=a+c)	Yedek Ödenekten Aktarmalar ile Düşülen (e)	Kalan Yedek Ödenek (d-e)
	Kurum Dışı (b)	Kurum İçİ (c)	Toplamı (c=b+c)			
4.122.014.000,00	92.281.780.978,00	0,00	92.281.780.978,00	96.403.794.978,00	96.403.794.978,00	0,00

Tablodan da görüldüğü üzere 96.403.794.978,00 Türk Liralık yedek ödeneğin tamamının aktarmalarla düşüldüğü görülmüştür.”

şeklinde açıklama yer almaktadır.

Sayıştay 2021 Yılı Faaliyet Genel Uygunluk Bildiriminde; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL'nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğin ilavesinden önce yıl içinde bütçe uygulaması sonucunda başlangıçtaki seviyesi olan 4.122.014.000,00 TL.'den 92.281.780.978,00 TL.'nin ilavesiyle 96.403.794.978,00 TL.'ye ulaşan yedek ödenek tutarı konusunda sadece tespitte bulunulmuş , bu durumun nedenlerini ve nasıl oluştuğunu sorgulamamış, keza bu durumun TBMM'nin bütçe hakkını zedeleyip zedelediği hususunu da değerlendirmemiştir.

2021 yılında Yedek ödenek tertibine (99-41.32-01-09.06), altı kamu idaresine ait 38 adet bütçe tertibinden kurum dışı aktarmalar ile 92.281.780.978,00 Türk Lirası eklenmiştir. Aşağıdaki tabloda bu tutarın idareler bazında dağılımı görülmektedir

Tablo 5: Kurum Dışı Aktarma ile Yedek Ödeneye Eklenen Ödenekler

(TL)				
Kamu İdaresi	Bütçe Tertibi	Tutar	Toplam Tutar	Genel Toplam İçindeki Oran (%)
Millî Eğitim Bakanlığı	37-13.69-01-01.01	4.950.000.000,00	62.000.000.000,00	67,19
	37-13.69-01-01.02	550.000.000,00		
	37-13.69-01-02.01	810.000.000,00		
	37-13.70-01-01.01	6.900.000.000,00		
	37-13.70-01-01.02	750.000.000,00		
	37-13.70-01-02.01	1.050.000.000,00		
	37-13.70-01-02.02	110.000.000,00		
	40-13.68-01-01.01	30.820.000.000,00		
	40-13.68-01-01.02	5.350.000.000,00		
	40-13.68-01-02.01	4.540.000.000,00		
	40-13.68-01-02.02	860.000.000,00		
	51-13.72-01-01.01	680.000.000,00		
	6-13.73-01-01.01	920.000.000,00		
	6-13.73-01-02.01	100.000.000,00		
Emniyet Genel Müdürlüğü	98-13.67-01-01.02	1.240.000.000,00	19.000.000.000,00	20,58
	98-13.67-01-02.01	330.000.000,00		
	98-13.67-01-02.02	200.000.000,00		
	13-28.67-01-01.01	130.160.000,00		
	13-28.67-01-02.01	22.480.000,00		
	28-28.67-01-01.01	540.888.000,00		
	28-28.67-01-02.01	93.489.000,00		
	29-28.67-01-01.01	10.149.246.000,00		
	29-28.67-01-02.01	2.058.243.000,00		
	30-28.67-01-01.01	2.425.141.000,00		
	30-28.67-01-02.01	418.865.000,00		
	98-28.67-01-01.01	2.693.197.000,00		
	98-28.67-01-02.01	468.291.000,00		
	29-26.1-01-01.01	9.800.000.000,00		
Jandarma Genel Komutanlığı	29-26.1-01-02.01	1.110.000.000,00	11.000.000.000,00	11,92
	30-26.1-01-02.01	20.000.000,00		
	98-26.1-01-02.01	70.000.000,00		
	11-16.34-01-05.04	13.000.000,00		
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	3-16.34-01-05.04	71.000.000,00	135.000.000,00	0,15
	4-16.67-01-05.04	43.000.000,00		
	5-16.67-01-05.04	8.000.000,00		
	54-14.6-01-03.05	100.000.000,00		
Sağlık Bakanlığı	54-14.6-01-03.05	100.000.000,00	100.000.000,00	0,11
Ticaret Bakanlığı	41-21.39-01-05.02	46.780.978,00	46.780.978,00	0,05
Toplam		92.281.780.978,00	92.281.780.978,00	100

Yedek ödenekten aktarmalar ile düşülen 102.940.932.020,00 Türk Lirası ödenek, kamu idarelerine ait 1.734 adet bütçe tertibine eklenmiştir. Aşağıdaki tabloda bu tutarın % 49.80'ini oluşturan ilk 20 bütçe tertibine yer verilmiştir.

Tablo:6 Yedek Ödenekten Aktarma Yapılan Kamu İdareleri

(TL)		
Kamu İdaresi	Bütçe Tertibi	Tutar
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-05.01	6.000.000.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.600.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.250.000.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.217.280.000,00
Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	4.135.600.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.000.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	4.000.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	2.135.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	2.000.000.000,00

Sağlık Bakanlığı	53-14.50-01-03.02	1.714.000.000,00
Karayollar Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.611.800.000,00
Karayollar Genel Müdürlüğü	42-51.65-02-06.04	1.500.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	18-12.40-01-08.01	1.500.000.000,00
Hazine ve Maliye Bakanlığı	54-12.32-01-05.02	1.380.000.000,00
Millî Savunma Bakanlığı	43-9.30-01-03.02	1.295.000.000,00
Karayollar Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.291.564.000,00
Karayollar Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.272.630.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	1.260.000.000,00
Ticaret Bakanlığı	41-21.35-01-05.04	1.100.000.000,00
Karayollar Genel Müdürlüğü	42-51.33-02-06.05	1.075.000.000,00
Ara Toplam (20 Tertip)		50.337.874.000,00
Toplam (1734 Tertip)		102.940.932.020,00

2021 yılında 5018 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere bazı idarelerin bütçelerinden 102.940.932.020.000,00 Türk Lirası ödenek kurum dışı aktarmalarla düşülmüştür. Aynı zamanda bu işlemler sonucunda, söz konusu bazı tertiplerde yer alan ödenekler yetersiz kaldığı için 448.833.239,05 Türk Lirası tutarında ödenek üstü gider yapıldığı görülmüştür.

Aşağıdaki tablo başlangıçtaki bütçe ödeneklerinden kurum dışı aktarma yöntemiyle kendilerinden ödenek aktarılan kamu idarelerinin aynı zamanda ödenek üstü gider yaptıklarını kanıtlamaktadır.

Tablo:7 Kurum dışı aktarmalarla ödenek düşme işlemlerinin ödenek üstü harcamalara etkisi

(TL)		
Kurum Kodu	Kamu İdaresi	Ödenek Üstü Gider Tutarı
13	Millî Eğitim Bakanlığı	319.607.831,09
14	Sağlık Bakanlığı	75.163.144,19
16	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	14.905.772,93
18	Kültür ve Turizm Bakanlığı	3.857.540,86
8	Adalet Bakanlığı	2.843.979,06
23	Tarım ve Orman Bakanlığı	913.037,78
29	Diyanet İşleri Başkanlığı	369.472,03
105	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	40.185,00
32	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	3.188,20
Toplam		417.704.151,14

Bu tabloların birlikte değerlendirilmesi sonucunda ödeneklerinden yedek ödeneye aktarma yapılan bazı kamu idarelerinin aynı zamanda ödenek üstü gider yapan kuruluşlar olduğu anlaşılmaktadır.

Yani yedek ödeneye aktarım mekanizması aynı zamanda ödenek üstü üstü gider mekanizmasıyla paralel çalıştırılmakta, yedek ödenek tertibine yapılan aktarmalar aynı zamanda ödenek üstü gider yapılmasına neden olmaktadır. Bu yıl ilk kez 22.12.2021 tarih ve **7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen**

Geçici Madde 23’te yer alan ancak Anayasal açıdan tartışılmalı ⁴hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine yaklaşık 310.873.907.280,88 TL tutarındaki ek ödeneğin ilavesi şeklinde yapılan uygulama ile ödenek üstü harcama tutarı bir ölçüde azaltılmıştır.

Önceleri Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde⁵ Bulunan 99-41.32-01-09.06 Tertibindeki Yedek Ödeneğinin yıllar boyunca izlediği seyir aşağıdaki gibidir.

Yıllar	Maliye Bakanlığı Bütçesinde Bulunan 12.01.31.00.01.1.2.00-1-09.6 Tertibindeki Yedek Ödeneğin Başlangıç Ödeneği(Strateji Bütçe Başkanlığının ((99-41.32-01-09.06) tertibi)TL	Yedek Ödeneğin Aktarmalar Sonrası Ulaştığı Yılsonu Ödeneği(TL)	Yedek Ödenek / Genel Bütçeli İdarelerin Başlangıç Ödeneğine Oranı
2012	665.250.000	30.919.961.928	8,67
2013	949.178.000	35.912.248.988	9,05
2014	1.199.178.000	25.360.405.215	5,90
2015	1.547.000.000	35.259.761.554	7,59
2016	2.064.576.000	35.480.714.953	6.32
2017	3.662.841.000	38.006.572.361	6.00
2018	2.883.442.000	56.462.495.756	7.52
2019	3.353.443.000	53.420.198.890	5.42
2020	3.749.149.000	96.507.777.429	8.91
2021	4.122.014.000	96.403.795.978	5.96

⁴ 7349 sayılı Kanun **MADDE 7 – 10/12/2003** tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23 – 19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülmür.”

⁵ Söz konusu ödenek 2020 yılından itibaren Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının Bütçesinde yer almaktadır.

Bu itibarla, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinde bulunan edek ödenek tertibinin bütçe tahmininin geçmiş yıl ödenek hareketleri dikkate alınmadan bütçeleştirilmesi, bütçe gider tahminlerinde açıklık, doğruluk ve saydamlık ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Daha önceki yıllarda Sayıştay örneğin; 2013 Kesin Hesabı ile ilgili olarak düzenlemiş bulunduğu “Genel Uygunluk Bildirimi”nde ödenek üstü harcama ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer alan “yedek ödenek” tutarının ilgili yıl bütçe kanununun 6/1-a maddesi hükmü kullanılmak suretiyle artırılması ile ilgili çarpıcı ve detaylı tespit ve önerilerde bulunurken; 2021 yılı kesin hesabı ile ilgili olarak düzenlemiş bulunduğu “Genel Uygunluk Bildirimi”nde bu konuyu detaylandırmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “Bütçe İlkeleri” başlıklı 13’üncü maddesinde sayılan ilkeler gereğince, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve mali saydamlığın esas alınması gerekmektedir.

Kanun hükmünde sayılan bütçe ilkeleri doğrultusunda, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinde⁶ yer alan bütün yedek ödenek tertibi başlangıç ödeneğinin önceki yıllarda yapılan ödenek hareketleri dikkate alınmadan belirlendiği tespit edilmiştir.

Tablo: 7 Yedek Ödenek Durum Tablosu⁷ (TL)

Yılı	Başlangıç Ödeneği (I)	Eklen Ödenek (II)	Düşülen Ödenek	Ödenek Ekl. Oranı (II/I)
2014	3.593.223.000	35.070.832.215	38.664.055.215	9,76
2015	3.572.633.000	37.600.406.554	41.173.039.554	10,52
2016	4.971.728.000	34.579.468.953	39.551.196.953	6,96
2017	6.420.922.000	34.471.897.998	41.892.819.998	5,52
2018	7.318.005.000	53.746.954.892	60.020.928.268	7,34
2019	7.865.890.000	50.719.668.890	58.582.240.890	6,44
2020	8.763.543.000	92.846.968.906	101.610.511.906	10,59
2021	9.856.910.000	92.281.780.978	102.940.932.020	9,43

⁶ Daha önceki yıllar yedek ödenek tertibi Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer almakta idi.

⁷ Bu yedek ödenek tutarı Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesindeki (2020 yılından sonra Strateji Bütçe Başkanlığının) tüm yedek ödenek tutarlarını kapsamaktadır

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, yıllar itibariyle Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı⁸ Bakanlık bütçesinde yer alan yedek ödenek tertibi ihtiyaca göre düşük bir tutarda belirlenmiş ve yıl içinde idarelerin ihtiyaçları doğrultusunda bu tertibe başlangıç ödeneğine kıyasla yüksek tutarlarda ekleme yapılmıştır. Ancak bir sonraki yıl bütçesi hazırlanırken diğer kamu idarelerinin yıl içinde yedek ödeneğe ihtiyaç duyacağı muhtemel olmasına rağmen, yedek ödenek başlangıç ödeneği yine düşük belirlenmiştir.

Şöyle ki; 2015 yılında yedek ödeneğe, başlangıç ödeneğinin 10,52 katı kadar ödenek eklenmesine rağmen, 2016 yılı Bakanlık bütçesinde bir önceki yıla göre %39'luk bir artışla 3.572.633.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2016 yılında ise başlangıç ödeneğinin 6,96 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 39.551.196.953,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2017 yılında %29'luk bir artışla 6.420.922.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2017 yılında ise başlangıç ödeneğinin 5,52 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 41.892.819.998,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2018 yılında %14 'lük bir artışla 7.318.005.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2018 yılında ise başlangıç ödeneğinin 7,34 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 60.020.928.268,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2019 yılında % 7,4'lük bir artışla 7.865.890.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2019 yılında ise başlangıç ödeneğinin 6,44 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 58.582.240.890,00 TL ödenek aktarılmıştır.

2020 yılında % 11,41'lik bir artışla 8.763.543.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2020 yılında ise başlangıç ödeneğinin 10,59 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 101.610.511.906,00 TL ödenek aktarılmıştır.

⁸ Daha önceki yıllar yedek ödenek tertipleri Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer almakta idi.

2021 yılında % 12.47 bir artışla 9.856.910.000,00 TL tutarında ödenek tahmin edilmiştir. 2021 yılında ise başlangıç ödeneğinin 9.43 katı kadar ödenek kurum içi ve kurum dışı aktarmalar yoluyla eklenmiş ve yedek ödenek tertibinden ihtiyacı olan kurumlara toplam 102.940.932.000,00TL ödenek aktarılmıştır.

Sayıştay 2021 yılı Genel Uygunluk Bildiriminde; Strateji Bütçe Başkanlığı içinde yer alan tüm yedek ödenek tertiplerinin toplam başlangıç tutarı olan 9.856.910.000,00⁹ Türk Lirasından yıl içinde % 944 sapma göstererek 102.940.932.000,00 Türk Lirasına nasıl ve hangi aktarmalarla ulaştırılma mekanizmasını irdelememiş, bu ödeneye yıl içinde diğer genel bütçeli kuruluşların (büyük bölümü Milli Eğitim Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Savunma Bakanlığı,) bütçelerinin yine çoğunluğu “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertibinden 2021 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1 maddesi hükmü¹⁰ olanakları kullanılarak yedek ödenek tertibine aktarma yapılması ve bu bütçelerin ödenek üstü harcama yapmış konumuna getirilmesi ve bunun, bu kurumların Bütçeleri açısından ortaya çıkardığı sonuç tartışılmamıştır.

Bu yöntem kullanılmak suretiyle hem yedek ödenekler tutarının başlangıç ödeneğini % 944 oranında aşması, aynı zamanda bu tutarın büyük bir bölümünün diğer genel bütçeli idarelerin kurum ihtiyacı olarak daha bütçenin başlangıç aşamasında kurum bütçelerine konulan “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertiplerindeki ödeneklerinin bu idarelerin ihtiyacı olmasına rağmen bu idarelerin bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılma mekanizması ile “ek bütçe” yapılmasına ihtiyaç duyulmaksızın bütçe yılının sonlandırabilmesi Sayıştay Raporunda eleştiri konusu yapılmamıştır.

⁹ Bu tutar 2020 Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçesindeki tüm yedek ödenek tutarını kapsamaktadır.

¹⁰ 2015 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a. Maddesi CHP’nin yaptığı başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin 26.05.2016 tarih ve E.2015/7 K.2016/47 sayılı Kararı ile Anayasanın 87 ve 161. Maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm dolayısıyla C.H.P. tarafından Anayasa Mahkemesinde açılan iptal davası da 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K. Sayılı kararı ile iptal ile sonuçlanmış, 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K. Sayılı kararı ile red kararı vermiştir.

VII-) ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMALAR

2021 yılı kesin hesap kanun tasarısının incelenmesi neticesinde genel bütçeli idareler için 417.704.151,14 Türk Lirası, özel bütçeli idareler için 28.102.973,35 Türk Lirası, Düzenleyici ve denetleyici Kurumlar için 3.026.114,56 olmak üzere, merkezi yönetim toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider yapıldığı anlaşılmıştır. Aşağıdaki tablolar 2021 yılı bütçe uygulaması sonucunda toplam ödenek üstü giderin genel bütçeli idareler, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasındaki dağılımını göstermektedir.

Tablo: 8 2021 Bütçe Uygulaması Sonucunda Ödenek Üstü Giderin Genel Bütçeli Kuruluşlar arası Dağılımı (TL)

(TL)		
Kurum Kodu	Kamu İdaresi	Ödenek Üstü Gider Tutarı
13	Millî Eğitim Bakanlığı	319.607.831,09
14	Sağlık Bakanlığı	75.163.144,19
16	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	14.905.772,93
18	Kültür ve Turizm Bakanlığı	3.857.540,86
8	Adalet Bakanlığı	2.843.979,06
23	Tarım ve Orman Bakanlığı	913.037,78
29	Diyanet İşleri Başkanlığı	369.472,03
105	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	40.185,00
32	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	3.188,20
Toplam		417.704.151,14

Tablo: 9 2021 Bütçe Uygulaması Sonucunda Ödenek Üstü Giderin Özel Bütçeli Kuruluşlar arası Dağılımı (TL)

(TL)		
Kurum Kodu	Kamu İdaresi	Ödenek Üstü Gider Tutarı
401	Yükseköğretim Kurulu	9.735,00
417	Selçuk Üniversitesi	9.123.083,70
418	Akdeniz Üniversitesi	255.041,61
455	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	7.000,00
456	Kastamonu Üniversitesi	24,19
464	Giresun Üniversitesi	15.307.261,99
474	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	22.197,90
477	Çankırı Karatekin Üniversitesi	133.674,33
516	Konya Teknik Üniversitesi	3.217.340,30
525	Trabzon Üniversitesi	374,33
66	GAP Bölge Kalkınma İdaresi	27.240,00
Toplam		28.102.973,35

Tablo: 10 2021 Bütçe Uygulaması Sonucunda Ödenek Üstü Giderin Düzenleyici ve Denetleyici Kuruluşlar arası Dağılımı (TL)

(TL)			
Program Kodu	Program Adı	Kamu İdaresi	Ödenek Üstü Gider Tutarı
98	Yönetim ve Destek Programı	Sermaye Piyasası Kurulu	3.026.114,56

Eklenen Ödenek:

2021 yılı Bütçesinin uygulanması sırasında yürütme tarafından Anayasa'nın 161. Maddesine uygunluğu tartışmalı bulunan Ek Bütçe Kanununa gerek duyulmaksızın 25.12.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan "19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür." hükmü uyarınca da 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine ödenek eklenmiştir. 2021 yılı içinde merkezi yönetim kapsamındaki 224 kamu idaresinin bütçesine 310.873.907.280,88 TL ödenek eklenmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider, yukarıda belirtilen 310.873.907.280,88 TL tutarında ödenek eklenmesine rağmen gerçekleşmiştir.

2021 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminde ödenek üstü harcamalar konusunda;

"5018 sayılı Kanunun, Bütçe ödeneklerinin kullanılmasında uyulacak esasları belirleyen "Ödeneklerin kullanılması" başlıklı 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde;

"Kamu idareleri, bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamaz. Bütçeyle verilen ödenekler, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılır...",

"Yüklenmeye girilmesi" başlıklı 26'ncı maddesinde;

"...Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi mali yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dâhilinde yüklenmeye girebilirler...",

"Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31'inci maddesinin altıncı fıkrasında;

“Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle kendisine ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.”,

“Ödenek üstü harcama” başlıklı 70’inci maddesinde;

“Kamu zararı oluşturmamakla birlikte bütçelere, ayrıntılı harcama programlarına, serbest bırakma oranlarına aykırı olarak veya ödenek gönderme belgelerindeki ödenek miktarını aşan harcama talimatı veren harcama yetkililerine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dâhil yapılan bir aylık net ödemeler toplamının iki katı tutarına kadar para cezası verilir.”

hükümleri bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre, belirli hizmetler için bütçeye konulmuş bulunan ödeneklerden fazla harcama yapılmaması, ödenek kullanımında esastır.

5018 sayılı Kanunun 20’nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde;

“Genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya Bakanlar Kurulu kararıyla zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamı aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir...”

hükmü ile muhtemel istisnalar ortaya konulmuş;

“Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının görüşülmesi” başlıklı 19’uncu maddesinin son fıkrasında yer alan;

“Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir”

hükmü ile ödenek yetersizlikleri halinde ek bütçe yapılabilmesi şartları belirlenmiş;

“Yedek ödenek” başlıklı 23’üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılacak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.”,

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun “Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler”

başlıklı 5’nci maddesinin birinci fıkrasında da;

“Personel giderlerini karşılama ödeneği: Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.01 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,...Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

hükümlerine yer verilmek suretiyle de muhtemel ödenek üstü gider oluşumlarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Görülebileceği üzere, 5018 sayılı Kanun’un “Ödeneklerin kullanılması” başlıklı 20’nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan, genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleriyle sınırlı olmak üzere getirilen istisna hükmü ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülenler dışında ödenek üstü gider yapılmasına cevaz veren bir düzenleme bulunmamaktadır. Yapılan incelemelerde, yukarıda yer verilen kamu idarelerindeki ödenek üstü giderlerin “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili olduğu görülmüştür.”

şeklinde açıklamalarda bulunulmuş,

“2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin tamamlayıcı ödenekle ilgili 4’üncü maddesinin üçüncü fıkrasını etkileyen ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun “Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler” başlıklı 5’inci maddesinin birinci

fıkrası çerçevesinde aktarılan ve tamamı “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili olarak yapılan; genel bütçeli idareler için 417.704.151,14 Türk Lirası, özel bütçeli idareler için 28.102.973,35 Türk Lirası ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar için 3.026.114,56 Türk Lirası olmak üzere, merkezi yönetim toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider tutarı için, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 5’inci maddesinin birinci fıkrası ile 5018 sayılı Kanun’un yukarıda yer verilen 20, 26, 31 ve 70’inci maddeleri çerçevesinde tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi hususu,,

Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.”

şeklinde öneride bulunmuştur.

Sayıştay 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunda; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL’nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun’un 7’inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun’a eklenen Geçici Madde 23’te yer alan “19/12/2020 tarihi ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinde gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. İlgili kanunları gereğince genel bütçe gelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemeleri bu tutardan düşülür.” hükmü uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen **yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneğe rağmen, bütçe uygulaması sonucunda 448.833.239,05 TL’ye ulaşan ödenek üstü harcama konusunda sadece tespitte bulunulmuş ve bu harcamaların onaylanması hususunu Yüce Meclisin takdirine sunmuştur.**

Ancak bu durumun bazı bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının bütçe yılı başlangıcında kendilerine verilen ödenekleri yeterli olduğu halde, Merkezi Bütçe Kanununun 6-1/a maddesi hükmü olanakları kullanılmak suretiyle, bu kurumların mevcut personel ödeneklerinden bir bölümünün Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçesi içerisindeki Yedek Ödenek tertibine aktarılmasının sonucu olduğu hususunda da herhangi bir tartışma ve değerlendirmeye yer verilmemiştir.

Sayıştay'ın, genel ve özel bütçeli idareler tarafından gerçekleştirildiğini tespit ettiği toplam 448.833.239,05 TL ödenek üstü harcama 5018 Sayılı Kanunun, 20 (d), 26, 31 ve 70. maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL. tutarındaki ek ödeneye rağmen, gerçekleşen 48.833.239,05 TL.'lik ödenek üstü harcama tutarı 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneğinin % 0.03' üne denk gelmektedir.

Ödenek üstü harcama rakamı ile yedek ödenekte başlangıç ödeneğine ilave olarak yaklaşık 92.281.780.978,00TL'lik artış dikkate alındığında toplam 92.730.614.217,05 TL'lik bir bölümün uygulama esnasında T.B.M.M.'nin bütçe yapma hakkı dışında harcamaya dönüştürüldüğü anlaşılmaktadır.

VIII-) ÖZEL HESAPLAR:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolünü düzenlemektedir.

Ancak son dönemde kamu mali sistemine Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir şekilde yerleştirilmeye çalışılan “özel hesap uygulaması” ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Mali sistemimiz içinde yeni birtakım aksaklıklara sebep olacak, mali disiplin ve kontrolü ortadan kaldıracak “özel hesap”, “özel fon hesabı”, “kaynak yönetimi hesabı” gibi isimlerle kontrol dışı hesap, bütçe ve fonlar oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Söz konusu uygulama 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra başlatıldığı halde “Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik” 17.10.2017 tarih ve 30213 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmeliğin 1. maddesinde bu Yönetmeliğin amacı; *“yılları merkezi yönetim bütçe kanunu veya diğer kanunlar uyarınca, belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ya da projelerin desteklenmesi amacıyla oluşturulan özel hesaplardan yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir”* şeklinde tarif edilmiştir. 01.01.2017 tarihinden geçerli olmak üzere çıkarılan söz konusu Yönetmelik

hükümlerine rağmen bazı kamu idarelerinin bünyelerinde bulunan bu tür hesaplarla ilgili işlemleri bu Yönetmelik belirlemeleri kapsamında muhasebeleştirmekten kaçındıkları gözlenmiştir.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda,¹¹

“Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik” hükümlerine göre, 01.01.2017 tarihi itibarıyla Yönetmelik kapsamındaki tüm özel hesaplara aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesinin ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılması ve özel hesaplara ilişkin malî işlemlerin kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir malî tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin malî raporları içerisinde gösterilmesi gerekmesine rağmen;

-Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan, gümrük kapılarının yap-işlet-devret modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri kapsamında işletme süresince elde edilen kantar gelirlerinden Bakanlık payına düşen kısmın toplandığı hesabın,

-Millî Eğitim Bakanlığı tarafından; Okul-Aile Birliği Yönetmeliği’nin 17’nci maddesine göre okullardaki kantin ve benzeri yerlerin kiraya verilmesi ya da işletilmesi ile elde edilen gelirden, ilgili maddede belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “Okul Aile Birliği Hesabı”nın, Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi çerçevesinde elde edilen gelirden, Yönerge’de belirlenen oranın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “Çocuk Kulübü Hesabı”nın ve Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Müdürlüklerinin ÖSYM Tarafından Başvuru Merkezi Olarak Açılması ve Yönetilmesi ile İlgili Protokol çerçevesinde ÖSYM başvuru merkezi olarak belirlenen okulların sınav başvuru ücretlerinden elde ettiği gelirden, Protokol’de belirlenen oranın ilçe milli eğitim müdürlüğü banka hesabına aktarılması suretiyle oluşturulan “ÖSYM Hesabının”,

¹¹ Sayıştay 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu sayfa:26-27

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Mülga 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun Geçici 46'ncı maddesi uyarınca bedelli askerlik uygulaması kapsamında toplanan kaynakların tutulduğu özel hesabın kamu idaresinin malî raporları içerisinde gösterilmediği, tespit edilmiştir.

Malî tabloların üst yöneticinin sorumluluğu altında bulunan bütün kaynakları içerecek şekilde hazırlanmaması, 5018 sayılı Kanun'da öngörülen hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.

denilmektedir.

Yine 2021 Yılı Sayıştay Genel Uygunluk Bildiriminde de “Merkezi Yönetim Bütçesi Kapsamındaki İdareler Arasındaki Kaynak Transferleri İşlemlerinin Takibinin Değerlendirilmesi” bölümünde aşağıdaki tespitlere yer verilmiştir.

“Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik'te, özel hesap, yılları merkezi yönetim bütçe kanunu ya da diğer kanun hükümleri gereğince belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi veya projelerin desteklenmesi ve benzeri amaçlar için banka nezdinde kamu idaresi adına açılan ve işlemleri muhasebe birimi tarafından yürütülen hesap olarak tanımlanmış; bu hesaba aktarılan tutarların da anılan Yönetmelik'in 6'ncı maddesine göre muhasebeleştirileceği hüküm altına alınmıştır. Yönetmelik'in söz konusu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bendinde;

“a) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak aynı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar bir taraftan 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir....

b) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak farklı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar gönderen kamu idaresinin muhasebe birimince bir taraftan 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir....” denilmektedir.

Aktarılan tutarlar belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, projelerin desteklenmesi ve benzeri amaçlara yönelik özel hesaplara gönderilmektedir.

“Kaynak aktarılan” bazı kamu idarelerinde ödeneklerin ve özel hesaplara aktarılan tutarların tamamının yıl içinde kullanılmaması durumu ortaya çıkabilmektedir .Kaynak transferlerinin tahakkuk işlemiyle gerçekleştirilmesi sonucu olarak bütçe giderlerine kaydedilen tutarlar, “kaynak aktaran” kamu idarelerinde herhangi bir bilanço hesabına kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiğinden, harcanmayan tutarların kaynak aktaran idarece izlenmesi imkânının ortadan kalktığı görülmektedir.

Bu nedenle; kamu idarelerinin bütçelerinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak yapılan kaynak transferleri ile özel hesaba aktarılan kaynakların, hem “kaynak aktaran” hem de “kaynak aktarılan” kamu idarelerinin mali tablolarında fiili durumu yansıtacak şekilde izlenebilmesi için muhasebe sisteminde uygun hesap kodlarının oluşturulması yerinde olacaktır”

açıklaması bulunmaktadır.¹²

Sayıştay’ın 2021 yılı “Genel Uygunluk Denetimi”, “Mali İstatistikleri Değerlendirme”, “Faaliyet Genel Değerlendirme”, “Dış Denetim Genel Değerlendirme”, Raporlarında spesifik konularda ayrıntılı değerlendirmeler yapılırken, Bütçe Kanunu metnine ve bu metne ekli E-Cetveline Anayasanın başta 161’nci maddesi olmak üzere diğer bazı maddelerine ve 5018 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak harcama disiplini bozan, mali şeffaflık ve saydamlık ilkesine aykırı olan hükümlerle oluşturulan “özel hesap”, “özel fon hesabı”, “kaynak yönetimi hesabı” gibi hesapların kamu mali yönetim ve denetimi açısından sakıncaları ilgili olarak daha detaylı bir değerlendirmeye yer verilmemesi dikkat çekici bulunmuştur.

IX-) KÖİ PROJELERİ

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince Kamu Özel İş Birliği (KÖİ) Modeli çerçevesinde yaptırılan yatırım ve hizmetlerin muhasebeleştirilmesi, Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Mahallî İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile 45 Sıra No.lu Muhasebat Genel Tebliği (Kamu Özel İş Birliği Uygulamalarının Muhasebe İşlemleri) hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir.

¹² Sayıştay 2021 Genel Uygunluk Bildirimi sayfa 61-62

Tebliğ KÖİ modelini; yap-işlet-devret veya yap-kirala-devret modellerine göre gerçekleştirilen kamu yatırımları ile işletme hakkının devri gibi kamu hizmeti sunumunun devredilmesini içeren idari sözleşmeleri ya da özel hukuk sözleşmeleri ile kanunlarla belirlenmiş bu modellerin belirli bölümlerini kısmen içeren diğer kamu özel iş birliği modelleri olarak tanımlamıştır.

Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri uyarınca, kamu idarelerine ait maddi duran varlıklardan hizmet imtiyaz sözleşmesine konu edilenlerin, işletme süresinin başladığı tarihten itibaren 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak, diğer taraftan ayrılmış amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç ve alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Anılan Tebliğ'in "Yap-İşlet-Devret Modelinde Varlık ve Yükümlülük Kayıtları" başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasında, yapımı tamamlanarak işletme süresi başlayan hizmet imtiyaz varlığının, 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabına borç; gelecekte elde edilmesi muhtemel vazgeçilen gelirin, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde gelir kaydedilecek kısmının 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı fıkarda, gelecekte elde edilmesi muhtemel vazgeçilen gelir, sözleşmeye esas dokümanlarda yer alan görevli şirket tarafından hesaplanmış yatırımların işletilmesinden elde edilmesi muhtemel gelir olarak tanımlanmıştır.

Tebliğ'de ayrıca sözleşme gereği işletmeci/görevli şirket/yüklenicinin yerine getirmeyi taahhüt ettiği yapım işlerinin izlenebilmesi amacıyla girilen taahhüt tutarları sözleşme fiyatı üzerinden 922 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabına borç, 923 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine Tebliğ'in 12'nci maddesinde idare tarafından gerçekleştirilen borç üstlenimlerinde 934 Borç Üstlenim Taahhütleri Hesabına borç, 935 Borç Üstlenim Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak olmak üzere gerekli kaydın yapılacağı ifade edilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümlerinde yapımı tamamlanan ve idare tarafından kabulü yapılan finansal kiralama işlemine konu maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değeri karşılaştırılarak düşük olan değer üzerinden ilgili maddi duran varlık hesabında izlenmesi, sözleşme gereği kiralayana ödenecek toplam

tutarın vade durumuna göre mali borç olarak kaydedilmesi, finansal kiralama borçlanma maliyetlerinin ise ilgili oldukları dönemde gider kaydedilmek üzere ayrı bir hesapta izlenmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Kamu kurumları bünyesinde Kamu Özel İşbirliği modeline göre yürütülen projelerde verilen garantilerinin, 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği (Md. 304, 305, 306) ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği (Md. 481, 482, 483, 484) ile Kamu Özel İş Birliği Uygulamalarının Muhasebe İşlemlerine ilişkin 45 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Md. 8) gereğince nazım hesaplarda izlenmesi ve mali tablolarda raporlanması gerekmektedir.

Söz konusu modelle ülkemizde enerji üretim tesisleri, karayolu projeleri, liman projeleri, yurt yapımı, havaalanı projeleri, sağlık tesisi projeleri, kent hastaneleri, demiryolu projeleri vb. alanında çok sayıda proje KÖİ (Yİ(Yap İşlet), YİD(Yap İşlet Devret), İHD(İşletme Hakkının Devri), YKD(Yap Kirala Devret)) modelleriyle yürütülmesine rağmen düzenlenen Sayıştay Denetim Raporlarında bu projeler nedeniyle bazı muhasebe ve kayıt hataları ile ilgili olarak genel tespitlerde bulunulmasına karşın, bu projelerin kamu maliyesi açısından gerçekleşmesi olası riskler konusunda herhangi bir değerlendirmede de bulunulmamış, Kamu Özel İşbirliği modelleri ile ilgili olarak kurum ve kuruluş bazında da herhangi bir genel değerlendirmeye yer verilmemiştir.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda da ülkemizde uygulanan Kamu Özel İşbirliği modelleri ile ilgili olarak herhangi bir değerlendirmeye yer verilmemesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Kurumların denetimi sonucunda düzenlenen Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporlarında;

-Sağlık Bakanlığı ile ilgili olarak düzenlenen raporda şehir hastaneleri ile ilgili olarak yaklaşık 20 adet

-Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı ile ilgili Denetim Raporunda; Yap-İşlet-Devret Modeli ile yaptırılan işlerle ilgili olarak 1 adet,

-Karayolları Genel Müdürlüğü ile ilgili Denetim Raporunda; Yap-İşlet-Devret Modeli ile yaptırılan işlerle ilgili olarak 1 adet,

Ticaret Bakanlığı ile ilgili Denetim Raporunda ise, “Yap-İşlet-Devret Modeli ile yaptırılan gümrük kapılarının hatalı muhasebeleştirilmesi” ile ilgili bir adet

denetim bulgusuna yer verilmiştir¹³.

Bu bulgularda yukarıda bahis konusu yapılan tebliğ belirlemelerine atıfta bulunularak bazı muhasebe kayıtlarının yapılmasını önermiş, mevzuat açısından hatalı olarak yapılan işlemlerin eleştirisi yapılmış, ancak bu projelerin kamu maliyesi açısından ileride olası yüklerinin ne olacağı konusunda herhangi bir değerlendirme yer almamıştır.

Ayrıca diğer kamu idareleri bünyesinde yürütülen kamu özel işbirliği projeleri ile ilgili olarak (Örneğin; Havalimanları projeleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, bağlı ve ilgili, ilişkili kuruluşlarının benzeri projeleri için) herhangi bir tespit ve değerlendirmeye yer verilmemiştir.

KÖİ Modelleri ülkemizde 1986 yılından bu yana uygulanmaktadır. Kamunun KÖİ modelleri ile yatırım yapmasının temel gerekçesi de, yatırım için gerekli finansmana sahip olmamasıdır.2003’ten itibaren mevcut hükümet KÖİ modeli ile yatırımlara ivme kazandırmış bulunmaktadır. Mevcut KÖİ Projelerinin adet, yatırım değeri ve yatırım değerlerinin durumunu gösterir detaylı tablo aşağıdadır.

Tablo: KÖİ projelerinin adet, yatırım değeri ve kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli (Ocak 2022)¹⁴ ABD Doları

Proje	Adet	Yatırım Değeri	Kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli
Karayollu	43	28.080.212.234,00	795.947.676,00
Havaalanı	20	21.956.474.798,00	67.683.719.593,00
Yat Limanı	20	1.370.272.190,00	2.914.800.586,00
Demiryolu	1	303.675.023,00	
Kültür	1	317.908.646,00	
Gümrük	23	642.271.694,00	
Endüstriyel Tesis	2	1.595.754.724,00	

¹³ Bu denetim bulgularına ilgili kurum bütçeleri ile ilgili tespitlerin yer aldığı bölümde yer verilmiştir.

¹⁴ Söz konusu rakamlar Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığının Web sayfasından alınmıştır.

Sağlık Tesisi	18	11.984.174.292,00	
Enerji	100	19.895.272.170,00	20.801.349.976,00
Liman	24	2.308.180.270,00	2.982.276.152,00
Madencilik	8		
Katı Atık	2		
Toplam:	262	88.454.196.041,00	95.178.093.983,00

1986 – 2022 döneminde sözleşme değeri artık kamuoyuna açıklanmayan ve 88.454 Milyar Dolarlık yatırım değeri bulunan karayolu, havaalanı, yat limanı, demiryolu, kültür, gümrük, endüstriyel tesis, sağlık tesisi, enerji, liman, madencilik, katı atık alanında 262 KÖİ Projesi uygulamaya geçirilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayımlanan “Kamu Özel İşbirliği Raporu” en son 2018 tarihini işaret etmektedir. Söz konusu Raporun güncellenerek yayımlanmamasının nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığı web sitesinde Ocak 2022 itibarıyla KÖİ Projeleri ile ilgili olarak verilen bilgilerde sadece yatırım değeri ve kamuya ödenecek işletme hakkı bedeli ile bilgilere yer verilmesi, daha önceki yıllarda yer alan sözleşme bedellerine yer verilmemesi; sözleşmelerde yer alan koşulların ve sürelerin bilahare değiştirildiği yönündeki kuşkuları doğrular niteliktedir.

Ancak 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programının 174. sayfasında;

“Ülkemizde, Yap-İşlet-Devret (YİD), Yap-İşlet (Yİ), Yap-Kirala-Devret (YKD) ve İşletme Hakkı Devri (İHD) olmak üzere dört temel Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeli uygulanmaktadır. Söz konusu modellerle 1986 yılından başlamak üzere, 2022 yılı Ocak ayı itibarıyla 262 KÖİ projesi için uygulama sözleşmesi imzalanmıştır. Uygulama sözleşmesi imzalanan projelerin toplam yatırım büyüklüğü 2022 yılı fiyatlarıyla 88,5 milyar ABD dolarına ulaşmaktadır. Bu tutar içinde ulaştırma sektörü 52,6 milyar ABD doları yatırımla ilk sırada yer almakta olup bunu 19,9 milyar ABD dolarıyla enerji, 11,9 milyar ABD dolarıyla da sağlık sektörü takip etmektedir. Mevcut durumda, 241 proje işletmeye alınmış olup 21 projenin yapımına devam edilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Kamu özel ortaklığı ve işbirliği modeli ile son dönemde gerçekleştirilen başta havalimanı, hastane, otoyol, köprü vb. projelerle ilgili sözleşmelere dayalı olarak yabancı para cinsinden verilen başta asgari ödeme olmak üzere diğer garantilerin devlet hazinesi ve bütçesi açısından ortaya çıkarması olası risk ve yüklerin gerçek boyutunun, ileriki yıllarda ulaşabileceği tutarların ve diğer muhtemel riskler konusunda gerekli olan projeksiyon hesaplamalarının, bu konudaki tespit ve önerilerin söz konusu Sayıştay Denetim Raporlarında ve diğer değerlendirme raporlarında yer alması gerekmekte idi.

Son dönemde Uluslararası kuruluşların hazırlamış olduğu çok uluslu çalışmalara dayanan bazı raporlar, kamu özel işbirliği ile gerçekleştirilen projelerin finansman modelinin kendi içerisinde önemli sakıncalar taşıdığını somut veriler ortaya koymaktadır

Ekonomi büyürken, bütçe ve diğer kamu gelirlerinin arttığı dönemlerde sorun olmayan garantilerin, yabancı para cinsinden yapılacak ödemeler nedeniyle kriz dönemlerinde bütçeye ekstra yük olarak ortaya çıkacağı mali yükün boyutları Türkiye ekonomisi için telafisi çok güç sorunlar doğurabilecektir.

Bu nedenlerle T.B.M.M. adına denetim yapan Sayıştay tarafından düzenlenen Denetim Raporlarında bu projeler dolayısıyla kamu maliyesi açısından gerçekleşmesi olası riskler konusunda herhangi bir değerlendirmede ve uyarılarda bulunulmaması tarafımızca uygun bulunmamaktadır..

X. SON DEĞERLENDİRME:

Tek tek raporlar incelenerek ortaya koyduğumuz bu bulgular bize göre, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında tam olarak aydınlatıcı bilgi vermemekle beraber aynı zamanda bazı idarelerin bütçe uygulamasında yasa tanımazlığına karine teşkil etmektedir.

26.10.2022 ila 25.11.2022 tarihleri arasında 225 Kuruma ait Bütçe teklifi, 224 Kuruma ait Kesin hesap, 211 adet denetim raporunun görüşüldüğü yaklaşık 35 günlük süre zarfında, Plan ve Bütçe Komisyonundaki zaman baskısı nedeniyle, daha önce Sayıştay bünyesinde Rapor Değerlendirme Komisyonlarında sansüre tabi tutulduğu anlaşılan Sayıştay raporlarındaki bulguların ayrıntılı değerlendirmesi yapılamamıştır.

Sayıştay 2021 yılı Denetim Raporlarının komisyon çalışmaları sırasında içerikleri incelendiğinde; Anayasa’da ve 6085 sayılı yasa ve diğer ilgili mevzuatta ayrıntılı olarak belirlenen Sayıştay’ın denetim yetkisinin fiilen ortadan kaldırıldığı görülmektedir

Denetçilerin baskı altında çalışmakta olduğuna ve Düzenlilik Denetim Raporlarında yapılan tespitlerin birçoğunun rapor okuma komiteleri tarafından raporlardan çıkartıldığına, hatta denetim raporlarının sansürlendiğine dair tespitlerimiz bulunmaktadır.

Geçmiş yıllara ait bulgular bazı kamu idarelerine ait denetim raporlarının “İzleme/takip Cetvelleri”nden bile çıkarılmıştır.

Bu konunun izlerine yine bizzat Sayıştay Raporlarında rastlanılmaktadır. Bazı tespitlerle ilgili içeriklerde şeffaflığın gereği olmasına rağmen kişi, şirket kurum adlarının gizlenmesine özellikle riayet(!) edilmiştir. Bazı denetim raporlarında fazladan ödeme yapılmasına veya eksik gelir tahsilatı yapılmasına ilişkin bulgularda rakam verilmekten özellikle kaçınılmıştır.

Sayıştay’ın 2021 yılı Kamu İdaresi Denetim Raporlarının çoğunda kamu idaresinin tespit ve değerlendirmeler konusundaki cevabına yer verilmemiştir. Uluslararası denetim standartlarının bir gereği olan denetlenen kamu idaresinin tespitler konusundaki cevabının 2012 ile 2018 yılları arasındaki uygulamanın dışına çıkılarak, T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilen Raporlardan kaldırılmasının sebebi bilinmemektedir.

Sayıştay’ın bu kurum ve kuruluşlar için düzenlediği raporlarda “Diğer Bulgular” başlığı altında da önemli bulgulara yer verildiği görülmektedir ki, bu bulguların bütçe uygulamaları üzerinde önemli derecede olumsuz etki yarattığı ve ciddi kamu zararlarına yol açtığı bilinmektedir.

Ancak kamu zararı da doğurduğu anlaşılan bu tespitlerin Sayıştay Denetim Raporlarında “Diğer Bulgular” başlığı altında yer almasının nedeni anlaşılamamaktadır.

Sayıştay Raporunda; Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı içinde yer alan tüm yedek ödenek tertiplerinin toplam başlangıç tutarı olan 9.856.910.000,00¹⁵ Türk Lirasından yıl içinde % 944 sapma göstererek 102.940.932.000,00 Türk Lirasına nasıl ve hangi aktarmalarla ulaştırılma mekanizmasını irdelememiş, bu ödeneye yıl içinde diğer genel bütçeli kuruluşların (büyük bölümü Milli Eğitim Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Savunma Bakanlığı,) bütçelerinin yine çoğunluğu “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertibinden 2021 yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1 maddesi hükmü¹⁶ olanakları kullanılarak yedek ödenek tertibine aktarma yapılması ve bu bütçelerin ödenek üstü harcama yapmış konumuna getirilmesi ve bunun, bu kurumların Bütçeleri açısından ortaya çıkardığı sonuç tartışılmamıştır. Bu yöntem kullanılmak suretiyle hem yedek ödenekler tutarının başlangıç ödeneğini % 944 oranında aşması, aynı zamanda bu tutarın büyük bir bölümünün diğer genel bütçeli idarelerin kurum ihtiyacı olarak daha bütçenin başlangıç aşamasında kurum bütçelerine konulan “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertiplerindeki ödeneklerinin bu idarelerin ihtiyacı olmasına rağmen bu idarelerin bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılma mekanizması ile “ek bütçe” yapılmasına ihtiyaç duyulmaksızın bütçe yılının sonlandırabilmesi Sayıştay Raporunda eleştiri konusu yapılmamıştır.

Sayıştay; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL'nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL tutarındaki ek ödeneğin ilavesinden önce yıl içinde bütçe uygulaması sonucunda başlangıçtaki seviyesi olan 4.122.014.000,00 TL'den 92.281.780.978,00 TL'nin ilavesiyle 96.403.794.978,00 TL'ye ulaşan yedek ödenek tutarı konusunda sadece tespit

¹⁵ Bu tutar 2018 Maliye Bakanlığı Bütçesindeki tüm yedek ödenek tutarını kapsamaktadır.

¹⁶ 2015 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun 6/1-a. Maddesi CHP'nin yaptığı başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin 26.05.2016 tarih ve E.2015/7 K.2016/47 sayılı Kararı ile Anayasanın 87 ve 161. Maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm dolayısıyla C.H.P. tarafından Anayasa Mahkemesinde açılan iptal davası da 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K. Sayılı kararı ile iptal ile sonuçlanmış, 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Bütçe Kanununda yer alan benzeri bir hüküm ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K. Sayılı kararı ile red kararı vermiştir.

bulunulmuş , bu durumun nedenlerini ve nasıl oluştuğunu sorgulamamış, keza bu durumun TBMM'nin bütçe hakkını zedeleyip zedelediği hususunu da değerlendirmemiştir.

Sayıştay; 2021 yılı Merkezi Yönetim başlangıç ödeneği olan 1.456.568.613.000,00 TL'nin yaklaşık %21.35 ne denk gelen ve anayasal açıdan tartışmalı bulunan 7349 sayılı Kanun'un 7'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 23'te yer alan hüküm uyarınca 2021 yılında genel ve özel bütçeli kamu idareleri bütçelerine eklenen yaklaşık 310.873.907.280,88 TL tutarındaki ek ödeneye rağmen, bütçe uygulaması sonucunda 448.833.239,05 TL'ye ulaşan ödenek üstü harcama konusunda sadece tespitte bulunulmuş ve bu harcamaların onaylanması hususunu Yüce Meclisin takdirine sunmuştur.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2021 yılı “Genel Uygunluk Denetimi”, “Mali İstatistikleri Değerlendirme”, “Faaliyet Genel Değerlendirme”, “Dış Denetim Genel Değerlendirme”, Raporlarında spesifik konularda ayrıntılı değerlendirmeler yapılırken, Bütçe Kanunu metnine ve bu metne ekli E-Cetveline Anayasanın başta 161'nci maddesi olmak üzere diğer bazı maddelerine ve 5018 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak harcama disiplinini bozan, mali şeffaflık ve saydamlık ilkesine aykırı olan hükümlerle oluşturulan “özel hesap”, “özel fon hesabı”, “kaynak yönetimi hesabı” gibi hesapların kamu mali yönetim ve denetimi açısından sakıncaları ilgili olarak daha detaylı bir değerlendirmeye yer verilmemesi dikkat çekici bulunmuştur.

Sayıştay tarafından düzenlenen denetim Raporlarında Merkezi yönetim bütçesi tarafından bu ajanslara aktarılan direkt bütçe kaynaklarının özel hesaplar yöntemiyle kullanılmasının sakıncalarına değinilmemesinin, bu ajanslar tarafından yürütülen projelerin performansı ile Kalkınma Ajansları ile ilgili olarak genel bir değerlendirme yapılmamasının nedeni anlaşılamamıştır.

T.B.M.M. adına denetim yapan Sayıştay tarafından düzenlenen Denetim Raporlarında Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) yöntemiyle gerçekleştirilen projeler dolayısıyla yabancı para cinsinden verilen garanti ödemeleri nedeniyle kamu maliyesi açısından gerçekleşmesi olası riskler konusunda herhangi bir değerlendirmede ve uyarılarda bulunulmamıştır.

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi geçmiş dönem uygulamaları T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonunda tam anlamıyla denetlenememiştir.

CHP Grubu, uzun süredir Merkezi Yönetim Bütçe Yasa tasarıları ile birlikte görüşülen geçmiş yıl bütçe kesin hesap kanun tasarılarının, görüşme yönteminin TBMM’nin denetim hak ve yetkisini sınırladığı, kesin hesap kanun tasarılarının başkanı muhalefet partilerinden seçilmiş bir “kesin hesap komisyonu” tarafından incelenmesi ve denetlenmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Ancak bu isteğe TBMM’de en fazla üyeye sahip Adalet ve Kalkınma Partisi karşı çıkmakta, başlangıç olarak Bütçe ve Plan Komisyonunda bir alt komisyon kurularak kesin hesap kanun tasarısının öncelikle burada görüşülmesi talebimiz ise kabul görmemektedir.

İç tüzük değişiklikleri sırasında da söz konusu teklifimiz TBMM’de en fazla üyeye sahip Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından kabul görmemiştir. Bu durum, Türkiye Varlık Fonu’nu kurarak kendisine denetlenmeyen paralel bir hazine yaratan AKP iktidarının, mevcut rejiminin meşruiyetinin kamu harcamaları üzerinden sorgulanmasından rahatsızlık duymasından kaynaklanmaktadır.

Türk Sayıştay’ının yapısında ciddi reform gerektiği herkesçe kabul görmektedir. Fakat Sayıştay reformu ancak gerçek manada bir parlamenter sistem hayata geçirilip erkler ayırımı kurumsallaştığı takdirde anlamlı olacaktır. Aksi takdirde bu günkü hükümet sisteminde bütçe hakkının etkin olmadığı ve kesin hesabın müeyyidesinin bulunmadığı bir ortamda Sayıştay’da reform yapmanın hiçbir anlamı olmayacaktır.

CHP olarak yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan gerekçelerle sansürlü denetim sonucunda hazırlanan 2021 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifine karşı oy vermekteyiz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

KARŞI GÖRÜŞ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Rıdvan Turan
Mersin

Garı Paylan
Diyarbakır

Dirayet Dilan Taşdemir
Ağrı

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ İLE 2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ MUHALEFET ŞERHİ

Mücadele ve kararlılıkları ile bize yol gösteren Adalet Nöbeti Annelerine...

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	3
KÜRESEL POLİTİK EKONOMİNİN YAKIN TARİHİ: EGEMENLERİN DİBE DOĞRU YARIŞI	7
2022'nin Kıyamet Fragmanları	7
Küresel Siyasetin Kırılğan Çekirdeği: Ekonomi	8
Varlık ve Yokluk İkilemi: Süreklileştirilmiş Savaş Semptomları	9
BİR ÇÖKÜŞÜN HİKAYESİ: AKP POLİTİK EKONOMİSİ	13
Sonlanmayan Kriz (2018-2022)	14
İflasın Derinleşmesi: Yeni Ekonomi Modeli	15
Yeni Ekonomi Modelinin Karanlık Suretleri	16
KKM ve GES: Tarihin En Büyük Haksız Kazançlarından İkisi Devrede	16
Enflasyon ve Büyüme: Zarlar Hileli	18
İflasın Manzarası: Üç Açık	19
Faiz Giderleri: Heterodoks mu, Şizofreni mi?	20
2023 YILI BÜTÇESİ: ŞİDDET, SEÇİM, FAİZ VE RANT BÜTÇESİ.....	21
2021 Yılı Sayıştay Raporları: Kamu Denetiminin İflası ve Yürütmeye Tam Teslimiyet	21
2023 Seçim Bütçesinin ‘Vaat Ettikleri’ ve Yoksulun Vergi Yükü	26
2023 Bütçesinde Sermaye Transferi Olarak Faiz Giderleri	29
Silahlanma-Güvenlik Harcamaları ve 2023 Bütçesi.....	31
2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi Cetvelleri.....	32
2023 Bütçesine Dair Önergelerimiz.....	34
100. YILA GİRERKEN HDP: DEMOKRATİK CUMHURİYET, DEMOKRATİK EKONOMİ	35
Türk Ulus-Devleti Dışlayıcı Pratiklerle Kurumsallaştı	36
Demokratik Cumhuriyet Tekçiliğe Karşı “Demokratik Ulus”a Dayanır	37
Demokratik Cumhuriyet EmegİN Kurtuluşuna Giden Yolu Açar	38
Üçüncü Yol’un Mücadele Biçimi Radikal Demokrasi, Rotası Demokratik Cumhuriyet’tir.....	39
Tekellere, EmegİN Sömürüsüne ve Doğanın Talanına Karşı Demokratik Ekonomi	41
Kamusal Fayda Demokratik Ekonomi’nin Esasıdır	41

<i>Demokratik Ekonomi Kamusal-Topluluk Mülkiyeti Temelinde Yükselir.....</i>	<i>42</i>
<i>Demokratik Ekonomi Katılımcı ve Toplumsaldır.....</i>	<i>43</i>
<i>Demokratik Ekonomi, Asıl Şimdi!.....</i>	<i>44</i>
HDP BÜTÇESİ: HALKIN VE ÇÖZÜMÜN BÜTÇESİ İÇİN HAZIRIZ!	45
<i>Bütçe Hakkını Esas Alan Bütçe Yapmak Demokrasi Ve Barışın Temelini Kurmaktır.....</i>	<i>45</i>
<i>Demokratik Ekonomiyi Esas Alan Bütçe</i>	<i>46</i>
<i>Adaletli Vergi Düzeni Getiren Bütçe</i>	<i>48</i>
<i>Adil Gelir Dağılımını Esas Alan Bütçe.....</i>	<i>49</i>
<i>İç Barış Tesis Eden ve Demokratik Siyaseti Esas Alan Bütçe.....</i>	<i>53</i>
<i>Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Temel Yaklaşımımızdır</i>	<i>53</i>
<i>Erkek Egemenliği ve İktidarın Kadınlık Algısı.....</i>	<i>53</i>
<i>Meclisin Kadın Özgürlükçü Bir Politikası Yoktur.....</i>	<i>55</i>
<i>Türkiye’de Kadınların Karşı Karşıya Olduğu Sorunlar.....</i>	<i>55</i>
<i>Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet ve Kadın Yoksulluğu.....</i>	<i>56</i>
<i>Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet: Kadın Kırımı.....</i>	<i>58</i>
<i>Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe.....</i>	<i>59</i>
<i>Yurttaşlara Eşitlik, İnançlara Özgürlük Temelinde Bütçe.....</i>	<i>61</i>
<i>Hak, Hukuk ve Adalet Bütçesi.....</i>	<i>62</i>
<i>İklim Değişikliğiyle Mücadele Eden Ekoloji Temelli Bütçe.....</i>	<i>64</i>
<i>Çözüm İçin Çocuklara Duyarlı Bütçe</i>	<i>69</i>
<i>Çocuk Yoksulluğu</i>	<i>69</i>
<i>Bu Bütçede Çocuklar Yine Yok!</i>	<i>70</i>
<i>Özgür Bir Yaşam İçin Gençlere Bütçe</i>	<i>73</i>
<i>İnsan Onuruna Yaraşır Bir Yaşam İçin Emeklilere Bütçe</i>	<i>74</i>
<i>Yoksullukla Mücadele Bütçesi: Yoksullukla Mücadelenin Yolu Bu Düzenle Mücadeleden Geçiyor!</i>	<i>76</i>
<i>Lüks, Şatafat ve İsrafa Son Veren Bütçe.....</i>	<i>77</i>
<i>Nüfusun Yüzde 10’dan Fazlasını Oluşturan Engelliler İçin Bütçe</i>	<i>78</i>
<i>Anadilinde, Eşit ve Özgür Bir Eğitim İçin Bütçe!.....</i>	<i>83</i>
<i>Savaşa, Talana, Yandaşlara Değil, Emekçilere ve İstihdama Bütçe!</i>	<i>86</i>
<i>Demokratik Yerellik Bütçesi.....</i>	<i>89</i>
<i>Daha Adil ve Eşit Bir Dünya İçin Mülteci Bütçesi</i>	<i>90</i>

SUNUŞ

Halklarımız,

İşçiler, Emekçiler, Kadınlar, Gençler

Sarayın, Sermayenin, Sömürünün, Şiddetin, Yıkımın Bütçesine Karşı;

Halkların Demokratik Partisi

Sizi Çözüm Bütçesi'ne Çağırıyor!

Değerli Halkımız

AKP 20 yıldır halktan topladığı vergilerle oluşturduğu bütçeyi halka değil, bir avuç azınlığa, patronlara, sermayeye, zenginlere, silah baronlarına, yandaşlara aktarıyor.

20 yılda halkın bütçe hakkı ortadan kaldırıldı.

- İşsizlik, yoksulluk ve yolsuzluklar kronik hale geldi.
- Gelir bölüşümü adaletsizliği hızla arttı. Geçinemeyenlerin, barınamayanların sayısı her geçen gün daha da çoğaldı.
- Emekçilerin milli gelirden aldığı pay gittikçe azaldı, asgari ücretle sendikasız, sosyal güvencesiz çalışma kural haline geldi.
- Kamu hizmetleri piyasalaştı, ticarileşti, metalaştı.
- Vergi adaletsizliği derinleşti. Az kazananan çok, çok kazananan az vergi alınmaya başlandı.
- Bütçede toplumsal cinsiyet eşitliği yok sayıldı.
- Diyanetin bütçesi sürekli olarak arttırıldı.
- Barışa değil silahlanma ve şiddete kaynak ayrıldı.
- Doğa talanı arttı.

Neticede; vergi, faiz politikaları ve Kur Korumalı Mevduat ile iktidar, halkın cebinden aldığını zenginlerin cebine doldurdu.

Değerli halkımız, sevgili gençler, kadınlar,

AKP'nin yıkım bütçesine mecbur değiliz!

Halkların Demokrasi Partisi Tüm halkımızı ÇÖZÜM BÜTÇESİ etrafında kenetlenmeye ve mücadeleye çağırıyor!

HDP Diyor ki; Şimdiye kadar iktidarlar yoksulların cebinden alıp zenginlerin cebini doldurdu, biz bunun tam tersini yapacağız!

- Büyük sermayeye uygulanan; vergi muafiyeti, istisnası, indirimi ve vergi aflarına son verilecek!
- Kâr, faiz ve servet gelirlerine tanınan ayrıcalıklar kaldırılacak, rantlar ve büyük servetler vergilendirilecek!
- Kur Korumalı Mevduat (KKM) ile yaratılan sömürüye son verilecek!
- Yurtdışı vergi cennetlerine kaçırılan kaynaklar vergilendirilecek!
- Servete ve gelire göre artan oranlı bir vergi sistemi oluşturulacak!
- İmar artışlarıyla yaratılan rantlara artan oranlı Rant Vergisi getirilecek!
- Karbon salınımını kontrol altında tutmak amacıyla, Karbon Vergisi getirilecek!
- Kayıt dışı ekonomi, kayıt altına alınarak vergi gelirleri artırılacak!

HDP Diyor ki; Kaynakların halka akmasıyla canlanacak ekonomi, daha çok kaynak üretecek. Saray'daki İsrafa Son Verilecek!

- Halktan, toplumdan yana bir kamu harcaması politikası uygulanacak!
- Saray inşaatları durdurulacak, var olanlar halkın kullanımına açılacak!
- Uçak ve yat filoları satılacak!
- Halka ait kaynakların, israf ve şatafat için harcanmasına son verilecek!
- Örtülü Ödenek kaldırılacak!
- Kamu hizmetinde olanların birden fazla maaş alması engellenecek!
- Barışçı politikalarla; savaşa ve güvenlik harcamalarına akan kaynaklar düşürülecek!
- Ülke kaynakları; tanklara, füzelere, silahlara gitmeyecek!
- S 400 Füzeleri iade edilecek. Varlık Fonu Kapatılacak!
- Tek Adam Rejimi'nin Paralel Hazinesi durumunda olan Türkiye Varlık Fonu kapatılacak!

HDP Diyor ki; Yandaşlara Verilen Kamu İhaleleri İptal Edilecek!

- Yıllardır yandaş şirketlere verilmekte olan tüm kamu ihaleleri iptal edilecek ve ödemeler durdurulacak!
- Kamu ihalelerindeki yolsuzlukların hesabı sorulacak. Özelleştirilen Köprüler, Otoyollar, Şehir Hastaneleri, Enerji Alanları Tekrar Kamulaştırılacak!
- Kamu özel iş birliği projelerine giden garanti ödemeleri durdurulacak!

- Kamu özel iş birliği projeleri ile yapılan köprü, otoyol ve şehir hastaneleri projeleri kamulaştırılacak!

HDP Diyor ki; Bütçe Dışı Fonlar, Bütçeye Dahil Edilecek

- Saray'ın keyfi harcamalarının kaynağı olan fonlar bütçeye dahil edilecek!
- Ödenek üstü harcamalara son verilecek. Yandaş Derneklere, Vakıflara Yapılan Ödemeler Durdurulacak!
- Kamu kaynaklarının yandaş dernek ve vakıflara peşkeş çekilmesine son verilecek!
- Bütçe Hakkı bir insanlık hakkı, bir barış hakkı olarak kabul edilerek hayata geçirilecek!

Değerli Halkımız; HDP, artan yoksulluğa ve gelir adaletsizliğine son vermek için 2023 yılı bütçe tercihlerini değiştirmeyi öneriyor.

Yukarıdan elde edilecek kaynaklarla,

Tüm vatandaşların temel ihtiyaçlarını güvence altına alan, gelir adaletsizliğini ve bölgesel eşitsizliği azaltan, doğayı koruyan, halk sağlığını önceleyen, cinsiyet eşitlikçi, barıştan, ekolojiden ve emekten yana bir bütçe yapabiliriz.

İşçinin, işsizlerin, kamu emekçisinin, emeklinin, ataması yapılmayan öğretmenlerin, emeklilikte yaşa takılanların, kadınların, gençlerin, çocukların, tarlasını ekemeyen çiftçinin, kepenk indiren esnafın, yoksulların, barınamayan üniversiteli gençlerin, engellilerin, taleplerini karşılayabiliriz.

Çünkü Çözüm Bütçesi;

Bir avuç sömürücü yandaşın değil milyonların bütçesidir!

Sermaye sınıfının değil, emekçilerin bütçesidir!

Şiddetin değil, barışın bütçesidir!

Bütün kimliklerin, bütün inançların, bütün dillerin, bütün kültürlerin bütçesidir!

Değerli halkımız;

ÇÖZÜM BÜTÇESİ ile yapacaklarımız:

- ✓ Asgari Ücret 12.500 TL olacak.
- ✓ En düşük emekli maaşı 8.000 TL olacak.
- ✓ Emeklilerin bayram ikramiyeleri 8.000 TL olacak.
- ✓ İhtiyaç sınırına kadar; elektrik, su, doğalgaz, yakacak ve internet ücretsiz olacak.
- ✓ Şehir içi toplu taşıma ücretsiz olacak.
- ✓ Yoksul ailelere kira desteği sağlanacak, geliri olmayan ailelerin kiralari bütçeden karşılanacak.
- ✓ En yoksullardan başlayarak, kadınlara ve engellilere öncelik verilerek, her haneden en az bir kişiye asgari ücretin üçte ikisi tutarında her ay 'temel gelir güvencesi' sağlanacak.
- ✓ Gençlerin, Kredi Yurtlar Kurumu'na olan borçlarının tamamı silinecek.
- ✓ Üniversite öğrencilerine, karşılıksız aylık 5.000 TL burs verilecek.
- ✓ Okullarda her gün bir öğün ücretsiz yemek çıkarılacak.

- ✓ Çiftçiye verilen; mazot, gübre, ilaç, yem ve tohum ve veterinerlik giderlerinin en az yarısı kamu tarafından karşılanacak. Çiftçilerin tüm elektrik borçları silinecek. Topraksız köylüye toprak tahsis edilecek.
- ✓ Esnafın vergi ve banka borçları faizsiz ve uzun vadeli yapılandırılacak. Küçük Esnafa 100.000 TL hibe yapılacaktır.
- ✓ Ataması yapılmayan öğretmenler atanacak. İlk etapta 200 bin öğretmenin ataması yapılacaktır.
- ✓ Emeklilikte yaşa takılanlar emekli olacak.
- ✓ Kamuda engelli istihdamı kotası yüzde 10’a yükseltilecek.
- ✓ KHK’ler ile işinden edilen kamu emekçileri derhal işine geri dönecek.
- ✓ Adaletsiz vergi dilimi uygulamasına son verilerek kamu emekçilerinin maaşlarının erimesi önlenecek.
- ✓ Yerellerce yürütülecek olan kamu finansmanlı istihdam programları artırılarak işsizlik azaltılacaktır.
- ✓ Tüm kamusal hizmetler ücretsiz sağlanacaktır. Kamu hizmetleri, “paranın geçmediği” alan haline getirilecek.
- ✓ Sağlık hizmetleri tüm yurttaşlarımız için; kamusal, nitelikli, erişilebilir, anadilinde ve tamamen ücretsiz olacaktır.

**Emekten, Eşitlikten, Kadından, Doğadan Yana
BİR BÜTÇE MÜMKÜN!**

ÇÖZÜM BÜTÇESİ HALKIN BÜTÇESİ!..

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

KÜRESEL POLİTİK EKONOMİNİN YAKIN TARİHİ: EGEMENLERİN DİBE DOĞRU YARIŞI

Reel sosyalizmin çöküşünün ardından kapitalist ideologların başlattığı “Tarihin Sonunun geldiği” ve “kapitalizmin nihai zaferinin” ilan edildiği, “artık savaşların ve çatışmaların olmayacağı” iddiaları henüz mürekkep kurumadan geçersizleşmişti. 1990, 1994, 1997, 2000-2001, 2008-2012 ve 2018-2022 krizleri ve bu krizlerle bağlantılı olarak ortaya çıkan hegemonya mücadeleleri dünyanın dünden çok daha tekinsiz bir yer haline geldiğini kanıtladı. Enerji başta jeostratejik öncelikler sebebiyle başlayan vekalet savaşlarında milyonlarca insan hayatını kaybetti. Hem savaşlar ve hem de kapitalizmin sebep olduğu iklim değişikliği sebebiyle milyonlarca insan mülteci ya da göçmen durumuna düştü. Yalnızca ABD’nin yıllık gıda arzı tüm dünyayı doyurabilecek ölçülerde olduğu halde kapitalist eşitsizlik ve adaletsizlik milyarlarca insanın aç kalmasına ve sağlıklı içme suyuna erişememesine sebep oldu, olmaya devam ediyor. Salgın hastalıklar kaynaklara insanların eşit düzeyde ulaşamamaları sebebiyle dünyada en çok yoksulları öldürüyor. Yoksul ülkelerde yaşayan milyonlarca insan aşıya ve ilaca patent hakları sebebiyle ulaşamıyor. Ekonomik, toplumsal, siyasal, ekolojik çoklu krizlerin etkisi gün geçtikçe daha yıkıcı oluyor. Kapitalizm içine girdiği çoklu krizlerinden bir türlü çıkamıyor. Neoliberal küreselleşme ulusal ekonomilerin giderek içe dönmeye başlamasıyla birlikte sönümleniyor. İnsanlık çok ciddi bir işsizlik, yüksek enflasyon, gelir eşitsizliği, yaşam maliyetlerinin artması, yoksulluk, açlık gibi sorunlarla karşı karşıya iken, iklim yıkımı başta olmak üzere doğa üzerindeki tahribat alarm verici düzeye erişmiş durumda.

Marks’dan bu yana pek çok sosyalist ekonomi politikçinin, düşünürün de ifade ettiği gibi dünya; kapitalizme alternatif ve daha adaletli bir sistem kurulmazsa, adım adım yok oluşa gidiyor.

Durumun taşıdığı vahameti kapitalist kamptan iktisatçı Nouriel Roubini, bile “Sadece işimiz, gelirimiz, servetimiz ve küresel ekonomi değil son 75 yılda kazandığımız görece barış, refah ve ilerleme de tehlike altında” diyerek özetliyor.

İsveç Göteborg Üniversitesi ve Notre Dame Üniversitesi tarafından, 200’den fazla ülke üzerinden yapılan kapsamlı bir araştırma, dünya nüfusunun yüzde 70’ine denk gelen 5,4 milyar insanın otokratik rejimler tarafından yönetildiğini, son 50 yılda 33 ülkede otoriterleşme söz konusu olduğunu ve son on yılda en fazla otoriterleşen 10 ülkenin 7’sinde demokrasinin çökmüş durumda olduğunu ifade ediyor.

Dünyada siyasal olarak, sağ popülist iktidarlardan faşizme kadar sağın farklı tonlarının etkinliği önemli ölçüde devam ediyor. Bugün neoliberal kapitalizmin yarattığı eşitsizlik, yoksulluk, otoriterlik, var olan eksik gedik demokrasinin dahi hayale çevrilmiş olması, esasen kapitalizmin arızı bir yönelimi ya da yol kazası olarak değil bizatihi Marks’ın da ifade ettiği gibi artı değer sömürüsünün ve kapitalist eşitsiz gelişim yasasının doğal sonucu ve tüm özgün alanlardaki yansıması olarak ortaya çıkıyor.

2022’nin Kıyamet Fragmanları

Filmi 2022 sonlarına sardığımızda; geçmişte kimsenin radarında olmayan yeni ve dev tehditlerle sarılmış olduğumuzu hemen fark ediyoruz.

Dev tehditler çağının tektonik salınımları içinden geçerken deyim yerindeyse ‘jeopolitik bir buhran’ kıyasıya yaşıyor. Örneğin Kuzey Kore, Japonya ve Güney Kore üzerinden füze atışı yaparak bu gerginliğin uç noktalarını test ediyor. Ukrayna’dan ABD’nin Tayvan girişimine, Şangay toplantılarından son G20 toplantısı ve oradan da Ortadoğu merkezli birçok yerde geleceğe havale edilmiş hareketlilik dinmiyor.

‘Soğuk savaş, sıcak gerilim’ bir ur gibi dünyanın her tarafını sarmış durumda.

Nükleer tehdit hem Rusya hem de İran cephesinde gündem olmaya devam ediyor. Ukrayna işgal girişimi sırasında NATO ile savaştığını ve gerekirse nükleer silaha başvuracağını söyleyen Rusya gerçekliğini, Forde’daki nükleer tesiste uranyumu yüzde 60 saflıkta zenginleştirmeye başlayan İran takip ediyor. Yönetim Kurulunda ABD, İngiltere, Fransa ve Almanya öncülüğünde alınan karara tepki olarak bunu yaptığını söylüyor. İran, “Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ile yeterli iş birliği yapmadığı” gerekçesiyle IAEA Yönetim Kurulunda alınan aleyhte karara tepki olarak yüksek düzeyde uranyum zenginleştirmeye başladığını duyurdu.

Çevre kıyameti ise kapıda. İklim zirveleri sonuçsuz kalmaya devam ediyor, dahası artık sonuç bildirgesi bile çıkmıyor. Mısır’ın Şarm el Şeyh kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Konferansı (COP27) hüsrarla sonuçlandı. Zirve, 18 Kasım 2022’de sona ermesine rağmen taslak metinde dahil uzlaşamayan ülkelerin temsilcileri, gelişmiş ülkelerin iklimzede ülkelerin zararını karşılaması, sıcaklık artışı eşiği olarak 1,5 derecenin kabulü, fosil yakıt tüketiminin sonlandırılması gibi konularda ilerleme kaydedemedi.

Küresel Siyasetin Kırılğan Çekirdeği: Ekonomi

Küresel siyasaldaki çalkantıların ekonomi cephesi ise en kırılğan cephe. Birçok ekonomistin peş peşe yayınladıkları bildiri, makalelerde de ifade ettikleri üzere 1970’lerden bu yana ilk kez yüksek enflasyonun yanı sıra resesyon beklentisi var, yani “stagflasyon” kapıda.

Covid-19 pandemisi küresel anlamda hem üretimi hem de tedarik zincirlerini olumsuz etkiledi, hatta pandemi ile birlikte ‘timsah kapitalizmi’ en yoğun eşliğine vardı. Bu sürecin etkileri ve şoku geçmemişken, bir yandan artan emtia fiyatları, diğer yandan Ukrayna-Rusya savaşının ortaya çıkardığı jeopolitik riskler enflasyonun tüm dünyayı etkileyen bir fenomen haline gelmesine neden oldu. Rusya ve Ukrayna’nın hem gıda ürünleri hem de –özellikle Rusya’nın– dünya enerji üretimindeki payı, enflasyon artışının önemli bileşenlerinden biri oldu. Öte yandan, neoliberalizmle birlikte sermaye birikiminde gittikçe daha fazla finansallaşmaya doğru çevrimin gerçekleşmesi, jeopolitik risklere karşı kapitalizmi daha fazla kırılğan hale getirdi.

Borçlandırılmış insan çağının da en hissedilir olduğu noktadan geçerken; nüfus artışı, hakikatin bu ‘yaralı’ hailine tuz oluyor. Birleşmiş Milletler (BM), dünya nüfusunun 8 milyara ulaştığını açıkladı. Küresel nüfusa sadece son 11 yılda 1 milyar insan eklendi. BM’nin nüfus projeksiyonlarına göre, dünya nüfusu 2037’ye kadar 9 milyara çıkacak; 2080’lerde yaklaşık 10,4 milyar insanla zirveye ulaşacak. Nüfus artıkça gelişmekte olan ülkeleri etkileyen açlık, temiz su, hijyen ve sağlık hizmetlerine, elektrige, internete erişim sorunları güçleşiyor. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı’na (UNC- TAD) göre yaklaşık 828 milyon insan her gece yatağa aç giriyor.

Açlık ile imtihanında başarısız bir konumda olan modern dünya, güncel olan hoşnutsuzluğu okumakta zorluk çektiği gibi, çözüm de geliştiremiyor. Newsweek'te yayınlanan Ralph Schoellhammer imzalı makalede, elitlere karşı süren ayaklanmaların küresel bir hal aldığı ifade ediliyor. Orta ve alt sınıflara dayanan bu ayaklanmaların elitleri ve değerlerini hedef aldığını belirten Schoellhammer, bu ayaklanmaların Avrupa'yı kötüleştireceğine dair korkuları dile getiriyor. Dolayısıyla, sadece Davos gibi simülasyon merkezleri değil, aynı zamanda kapitalist güç merkezleri de tarihin kırılma anlarından geçilirken toplumsal itirazları doğrudan hesaba katıyor. Bir başka çarpıcı örnek de küresel sigorta tekeli Allianz'ın şirketleri uyarmak amacıyla hazırladığı rapordur. Allianz bu raporunda “Sosyal medya ağlarının etkisi, protestocuları harekete geçirmede ve toplumsal huzursuzluğu yoğunlaştırmada artan bir rol oynamaktadır. Coğrafya da bir engel değil. Bazı demokrasiler istikrarsız hale geldikçe ve bazı otokrasiler muhalifleri ağır bir şekilde ezdiğinden siyasi şiddet tehditlerinin doğası değişiyor. Sosyal medya artık protestocuların hızla harekete geçmesini kolaylaştırdığından, huzursuzluk aynı anda birden fazla yerde ortaya çıkabilir” diyerek yaklaşan kusursuz bir fırtınaya dikkat çekiyor.

Nitekim Sri Lanka'da yaşananlar raporun söylediklerini hatırlatmaktadır. Tarihi, kimliğe dayalı farklılıklara karşı insanlık suçları işlemek olan ve bir diktatör etrafında savaş makinesi gibi organize olan Rajapaksa rejimine karşı 9 Temmuz'da başlayan isyan, bir hafta içinde başkanlık konutunun işgal edilmesine kadar vardı. Protestocu bir kadın TOMA'nın üzerine “Çalınan paramızı geri ver” yazdı. Bu cümle Ralph Schoellhammer'ın kaygı duyduğu “elitlere ve değerlerine karşı isyan”ı imliyordu.

Varlık ve Yokluk İkilemi: Süreklileştirilmiş Savaş Semptomları

Yakın merceğimize alacağımız bir diğer başlık, her yeri saran savaş semptomlarıdır. Millî güvenlik, yakın tehditler, jeopolitik çatışmalar ve tüm bunların toplamında hibrit siyaset diyebileceğimiz etkinliklerden müteşekkil deglobalizasyon süreci hız kazanıyor. Bu sürecin kalbinde NATO ve yeni konsepti bulunmaktadır.

Hatırlanacağı üzere, ABD'nin son başkanı Joe Biden ilk yurtdışı gezisini popülist siyasetin, otoriter rekabetçi rejimlerin ve totaliter yapıların kendilerini demokrasi kılıfında örgütleyebildiği faşist yönetimlerin karşısında bir çeşit gövde gösterisiyle yaptı. Bunu takiben 2021 yılında önce G7, ardından NATO zirvesinde ilan edilen “Yeni Dünya” düzeni, “NATO is back” sloganıyla yürürlüğe kondu. Buradaki bam teli, 11 Eylül meriyete sokulan ‘dost-düşman’ ikileminin ‘demokrasi-diktatör’ ikilisi şeklinde formülize edilmesi oldu. Covid-19 pandemisi bu yeni sürecin oluşumunda başat rol oynadı. Çünkü pandemi ile birlikte mevcut sistemin sürdürülemezliği apaçık ortaya çıktı. Çin’de başlayarak hızla dünyaya yayılan Covid-19’un etkileri, kapitalist merkezler açısından mevcut durumun sürdürülemezliğini anlatıyordu. Dünya Ekonomik Forumu Başkanı Klaus Schwab’ın “Covid-19: The Great Reset” adlı kitabında öne sürdüğü argümanlar ve Joe Biden’ın öne çıkardığı “Yeni Yeşil Düzen” bu arayışların yönüne dair fikir veriyordu. Kapitalizmin yapısal krizinin belirginleştiği, salgınla birlikte küreselleşmenin zaaf ve eksikliklerin daha net görüldüğü ve tartışıldığı, teknolojinin farmakolojisinin belirgin hale geldiği, herkesin yeni bir kozmosu aradığı bu eşikte, hegemonik güçlerin konumlarını görmek açısından ortaya atılan “Yeni Atlantik Paketi” dikkat çekicidir.

Bu pakitin ilanından sonra dünya ekonomisinin yüzde 40’ını oluşturan G7 ülkeleri, “Build Back Better World” (B3W) projesiyle Çin’in en önemli projesi olan “One Belt One Road”un

karşısına çıkma kararı aldı. B3W atağı, Çin'in karşısına iklim, dijital teknoloji, sağlık, eğitim, cinsiyet eşitliği gibi konuları da içerecek şekilde, gelişmekte olan ülkelere altyapı desteği sunuyor. Batı dünyası bunu “Çin'in kredilerine karşı demokratik bir alternatif” olarak görüyor.

2022 küresel hegemonik güçler için oldukça yoğun geçti, geçmeye devam ediyor. 22-26 Mayıs'ta, pandemi nedeniyle iki yıldır yüz yüze toplanamayan Dünya Ekonomi Forumu “Dönüm Noktasındaki Tarih, Hükümet Politikaları ve İş Dünyası Stratejileri” teması ile toplandı ve dünyayı kırılmanın eşiğinde olduğunu ilan etti. Nitekim, 2022'yi tarihi dönüm noktası kılan durumun temelinde kapitalizmin yaşadığı buhran bulunuyor. Kapitalizm neoliberal evresinin sonlarına doğru gelirken ortaya çıkan ve Davos'ta gündeme alınan konular bu buhranın çeşitli veçheleriydi.

Davos'tan yaklaşık bir ay sonra, 26-28 Haziran 2022'de, G7 Liderler Zirvesi Almanya'da toplandı. Bu toplantının ana temaları Rusya-Ukrayna savaşı, Rusya'ya yaptırımlar, Çin'le ilişkiler, enerji fiyatları ve yüksek enflasyon gibi konulardan oluştu. Küresel addedilen sorunlara küresel yanıtlar üretme amacıyla bir araya gelen G7 liderleri NATO genişlemesini de ele aldı. Bu toplantının arka planı da Davos'taki gibi, tarihin kırılma anlarında olunduğu düşüncesiydi.

28-30 Haziran'da Madrid'de yapılan NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinin temel gündemi NATO'nun genişlemesiydi. Fakat öne çıkan en önemli başlık NATO 2022 Stratejik Konsepti oldu. NATO 2022, NATO tarihinin en kritik kırılmalarını yaratacak toplantıların başında geliyor, çünkü yeni bir NATO'nun doğumu ilan edildi ve belli bir alanda kalmak yerine “küresel olma” mesajı verildi. NATO'nun asker sayısının 40 binden 300 bine çıkarılacak olması “güvenlik” fenomeninin yeniden ele alındığını gözler önüne seriyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in “NATO, Soğuk Savaş döneminden bu yana ilk defa bu tip bir plan kabul ediyor. Bu, güvenlik açısından bir dönüm noktasıdır” deyişi bu yönüyle son derece kritiktir. Kriz yönetimine ‘önleyici’ tabirinin eklenmesi NATO'nun yeni sürecinin anahtar kelimelerindendir.

Tabi en çok tartışılan durum, zirvede Çin'in ilk kez ele alınması, diğer yandan Rusya'nın da “barış ve istikrara yönelik en önemli ve doğrudan tehdit” olarak tanımlanması oldu.

Çin ve ABD arasındaki kopuşun çarpıcı bir imgesi olarak ortaya çıkan konsept, gelecek on yıllık planlamanın da yol haritası olacak. Nobel ödüllü ekonomist Joseph Stiglitz, 17 Haziran 2022'de kaleme aldığı makalede, ABD'nin Çin'e karşı yeni bir soğuk savaşa girdiğini söylüyor. Demokrasi-otokrasi ikileminin öne çıktığı bir soğuk savaş sürecinden bahseden Stiglitz, Batı'nın ilk olarak kendi ekonomik, sosyal ve politik sistemini bir kez daha imrenilecek duruma getirmesi gerektiğini belirtiyor.

Jeopolitik ve stratejik düzlemdeki rol ve konumların yeniden ilan edildiği bu konseptte Türkiye'yi nasıl okumak gerekir? Türkiye'nin son yirmi yıldaki dış politikasını anlamlandırmak, zikzaklı bir çizginin serencamı açısından, sanıldığı kadar kolay değil. AB ve ABD ile inişli çıkışlı siyaset, Rusya ve Körfez ülkeleriyle tonu sürekli değişen bir ilişkilene hali, Ortadoğu'ya açılım, Afrika'ya açılım, Kürt sorununa yaklaşım, değişen iç ve dış koşullar gibi başat başlıkların yanı sıra, ulus markalama (PR şirketleri, Türk dizileri, TRT'nin Arapça

yayınları) çalışmaları, köprü devlet-tacir devlet tartışmaları, merkez ülke olma iddiaları, eksen kaymaları, şantaj ve yalnızlıktan müteşekkil argümanlar sıkça önümüze geldi.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) dış politikası kabaca liberal ve idealist bir dönemi kapsayan 2002-2011 ile kısmen realist, kısmen de inşacı ekole dayanan 2011-2022 olarak iki döneme ayırmak mümkün. AKP son on yılda ise popülist siyasetin her veçhesini kullandı. Neo-Osmanlı bir ideolojik bagaja eklenilen hamaset bağnazlığın kutsanmasına yol açtı. Popülist bir dış politikanın temel enstrümanlarından olan komplocu düşünce ve suçlama, sorunları göz ardı eden bir dil kullanma ve sıkça ittifak değiştirmek gibi yönelimlerin hepsi kanlı canlı devam ediyor. Kurumların içi boşaltıldı, akılcı normlardan uzaklaşıldı.

AKP'nin son süreçte dair adımlarını, 2022'de yoğunlaşan fragmanlarıyla, güvenlikleştirilmiş siyaset üzerinden bakmayı tercih ediyor. Nitekim Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Fas'ın Fes kentinde düzenlenen Medeniyetler İttifakı 9. Küresel Forumu'nun açılışında dünyanın 17 yıl önce farklı bir dünya olduğunu kaydediyor ve “Bu, ulus-devlet rekabet, süper güç rekabeti ve büyük sosyoekonomik çalkantılardan kaynaklanan krizler ve hatta savaşlar çağı olabilir. İslamofobi, antisemitizm, Hristiyanlık karşıtlığı, yabancı düşmanlığı, ayrılıkçılık ve aşırıcılık her yerde artarak devam ediyor” diyor. Çavuşoğlu, ayrıca Türkiye açısından küresel momentlerin “önleyici diplomasi, arabuluculuk ve şiddet içeren aşırıcılığın önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi” olduğunu ekliyor. 2011 sonrası gerçek bir savaş makinesi ve denetim toplumuna dönüşen Türkiye'nin ‘savaşlar çağı’ nitelemesi boşuna değildir.

Özetle Suriye savaşı, Rojava ve Federal Kürdistan Bölgesi'ndeki gelişmeler, Ukrayna savaşı, Akdeniz politikası, Yunanistan'la sürekli tırmandırılan gerilim gibi ana başlıklar hâlâ güncel. İlk etapta söylenecek şey, Türkiye'nin tüm bu dönüşüm hikâyesinden azade olmadığı, yeni süreçte bambaşka bir siyaset seyrine girebileceği ve gelişmelerden payını fazlasıyla alacağı olacaktır. Zira, güvenlik mimarisi değişiyor, Rusya'nın birçok alanda geriletilmesi planlanıyor, stratejik rekabet keskinleşiyor ve bu küresel değişimlerde “demokrasi” yeni testlere giriyor. Bu dört matristen yola çıkarak NATO ve Rusya'nın içinde olacağı güç süreçleri, Türkiye ve Ortadoğu'da halkların ilişkilerini ve aralarında köprü kurulmasını daha fazla zorlaştıracaktır denilebilir.

Türkiye Rusya, İsrail, Suriye, Mısır ve ABD ile ilişkiler sil baştan düzenlenen yeni bir eksene geçiyor. Bir yandan Batı'dan kopmayan, diğer yandan da Doğu bloku ile dansını sürdürmek isteyen bir siyaset belirsiz bir kulvarda yol almaya devam ediyor. Çoğu adım iç siyasetin tahvili üzerine olduğu için belirsizlik çatallaşıyor. Bunu takiben “Dünya 5'ten büyük” tezi eşliğinde ABD merkezli hegemonya tartışmaya açıldı.

Bu durumun somut çıktısı Şangay 2022 oldu. Bilindiği üzere Soçi Zirvesi'nde Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı 15-16 Eylül 2022 tarihlerinde Semerkant'ta düzenlenecek Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Liderler Zirvesi'ne davet etti. Erdoğan davete icabet etti ve ayı zamanda ‘üyelik’ sinyali verdi. Özbekistan ziyaretinde sarf ettiği Şanghay İşbirliği Örgütü'ne ‘üye olmayı hedefledikleri’ yönündeki sözleri Batı'da da yankı buldu. Kimileri bunu Erdoğan'ın izlediği eksen kaymalarına uğramış dış politikanın bir örneği olarak yorumlarken, kimileri de Batı'ya karşı kullandığı bir koz olarak görüyor. Hedeflerinin ŞİÖ üyeliği olduğunu belirten Erdoğan, "Bundan sonraki süreç bu işin

en ileri kademesine doğru atılacak bir adımdır" dedi. 1996 yılından bu yana var olan bu örgüte, Ukrayna savaşı sonrasında 2022 yılında üye olmayı gündemleştirmek, stratejik belirsizliklerle bezenmiş dış politikanın fay hatlarındaki gerilimi yükselteceği açıktır.

ŞİÖ üzerinden gündemleştirilen ve NATO 2022'ye de kısmen cevap verilen yeni düzenin nasıl olması gerektiği tartışmasının arifesinde Çin ve İran'da çok önemli iki gelişme yaşandı.

Batı blokunun "Çin ejderhası" durdurulabilir mi?" sorusu üzerinden girilen arayış, Beyaz Saray tarafından ilan edilen bir oluşumu ile sessiz sakin yürürlüğe kondu.

ABD, Avustralya, Japonya, Yeni Zelanda ve Britanya yeni bir oluşuma imza attıklarını ilan ettiler. Oluşumun adı 'Partners in the Blue Pacific' (PBP) -Mavi Pasifik'teki Ortaklar-. Bu beşli yeni oluşum tam da Çin egemenliğini güçlü olduğu Pasifik'te kırmak adına oluşturulan bir masa. İlk etaptaki girişimler için bütçesi de netleştirilmiş durumda. Açıklama net ifade etmese de ABD'nin oyunu hızlandırma girişimi olduğu açık. Çin'e diz çöktürme değil, dizginleme ve kontrol amaçlı yaklaşımlarda Batı cömert bir döneme girdi.

Bu oluşum ve NATO kararları sonra nasıl bir adım atacağı merakla beklenen Çin, cevabını 20. Ulusal Kongresi'nde şaşalı şekilde verdi. Çin'de ülkeyi yöneten Komünist Partinin (ÇKP) 20. Ulusal Kongresi başkent Pekin'de başlayan ve 16-22 Ekim'de gerçekleştirilen kongreye ülkenin çeşitli yerlerinden 2 bin 296 delege katıldı. Küresel siyaset aktörlerinin yakından takip ettiği kongrede Xi Jinping'in mutlak liderliği ön plana çıktı. Sunulan politik raporda 'güvenlik' ve 'parti disiplini' ön plana çıkıyor. Dikkat çeken bir diğer nokta önceki raporlara kıyasla ekonomiye verilen önemin ciddi oranda azalmış olmasıdır. Ekonomiye yapılan vurgunun azalmış olmasının önemi, ekonominin ÇKP'nin meşruiyeti açısından oynadığı kritik konumdur.

İran'da ise Eylül ayında, İran'ın Sakız kentinden başkent Tahran'a akrabalarını ziyarete gelen 22 yaşındaki Jina Mahsa Amini, erkek kardeşinin kullandığı aracı durduran ahlâk polisine gözüaltına alındı. Kardeşine, nasihat edilip serbest bırakılacağı söylenerek götürülen genç kadının, gözüaltına alındıktan iki saat sonra komaya girdiği ve kaldırıldığı hastanede öldüğü ortaya çıktı. İran devlet televizyonu Amini'nin dövüldüğü iddialarını yalanlayarak, polisin genç kadını "nasihat etmek ve eğitmek" üzere karakola götürdüğünü ve orada kalp krizi geçirdiğini söyledi. Amini'nin akrabaları, kadının herhangi bir kalp rahatsızlığı olmadığını açıkladı. Bundan sonra başlayan süreç ise İran toplumsal tarihine şimdiden geçmiş durumdadır. Amini'nin hayatını kaybetmesiyle başlayan protestolara dayanışma ve destek açıklaması yapan ve kamusal alanda başörtülerini çıkaran kadınlar, 'artık her şey bir saç teline bağlı' diyerek, "Jin Jiyan Azadi" sloganı etrafında mevcut rejime başkaldırdı. Dünyadan destek gören bu başkaldırı, İran'ın dengelerini sarsmaya devam ediyor. Öyle ki İran Milli Takımı oyuncuları Katar'da düzenlenen 2022 Dünya Kupasında çıktıkları ilk maçlarında milli marşlarını okumadılar. İran İnsan Hakları Örgütü ise Jina Mahsa Amini'nin ölümüyle başlayan protestolarda 16 Eylül'den bu yana 51'i 18 yaşının altındaki çocuklar olmak üzere 416 protestocunun hayatını kaybettiğini duyurdu.

Tüm bu küresel gelişmeler 'dibe doğru yarış' hissini uyandırıyor. Yeni paradigma arayışları yoğun şekilde sürse de henüz makul düzeyde sahiplenilmiş bir fenomen yok önümüzde.

Bir yandan halk özgürlük eğilimleri dikkat çekici düzeyde belirginleşirken diğer yandan kasırga sinyalleri her yerden çınlıyor. Neoliberalizmin gelir ve servet eşitsizliğini tarihte görülmedik kadar derinleştirdiği, milyarlarca insanı yoksulluk, milyonlarca çocuğu yetersiz beslenmeyle karşı karşıya bıraktığı bu kötülük çağının sonlarına doğru gelirken, Panama’dan Fransa’ya geniş bir coğrafyada hayat pahalılığına ve elitlerin bolluk içinde yaşamasına itiraz eden isyan dalgası, halkları esas alan bir umudun hâlâ âna müdahale edebilecek potansiyel taşıdığını gösteriyor.

BİR ÇÖKÜŞÜN HİKAYESİ: AKP POLİTİK EKONOMİSİ

AKP hükümetleri ilk döneminde küresel sermayeyle uyumlu olarak ekonomiyi serbestleştirmiş, özelleştirmiş; emeği güvencesizleştirmiş, Türkiye halklarını mülksüzleştirmiştir. Türkiye ekonomisini finansallaşma sarmalıyla çevirmiştir. AKP hükümetleri ilk yıllarında küresel sermayeyle uyumu, Türkiye’ye giren sıcak para akışları üzerinden okumuş, üretim ve yatırım yerine tüketim, rant ve faiz üçgeninde bir mimariyi esas almıştır.

Finansallaşmayla birlikte “kumarhane kapitalizmi” gelişim zemini bulmuş, borç devletten hanelere/bireylere/özel sektöre doğru transfer edilmiştir. Türev piyasaların gelişmesiyle birlikte Türkiye, sıcak paranın aktığı ve faiz-rant denkleminin tesis edildiği bir kazanç kapısı haline getirilmiştir. Bu kazanç kapısının daha fazla aralanmasını sağlayan ise emeğin güvensizleştirilmesi ve baskılanmasıdır. Nitekim AKP hükümetleri boyunca işgücünün esnekleştirilmesi esas gündemlerden biri olmuş, özelleştirme politikalarıyla bu gündem desteklenmiştir. Öte yandan katma değerli üretim yerine inşaata dayalı büyüme esas alınmıştır. İnşaat sektörüne ağırlık verilmesiyle büyümeyi fetişleştiren siyasal söyleme destek sağlanmıştır. Gerek ekonomideki canlılığa gerekse de göstergelere kısa sürede etki etme niteliğiyle bilinen bu sektöre dair gereğinden fazla önem verilmiştir.

2008 yılında ABD’de Mortgage üzerinden tüm dünyayı etkileyen krize merkez ülkelerin parasal genişlemeyle verdiği cevap Türkiye gibi ülkelere daha fazla sıcak para akışına neden olmuştur. Bu durumda “teğet geçilen” süreç, Türkiye’nin ekonomi mimarisindeki sorunları büyütecek şekilde yürütülmüştür. Üretime, adaletli ekonomiye ve hakça paylaşım dayalı ekonomi politikaları yerine spekülasyonu ve kısa vadeli siyasal/ekonomik çıkarı önceleyen politika tercihleri öne çıkmıştır.

2013 yılı, kapitalist merkez ülkelerin 2008 krizinde devreye koyduğu parasal genişleme sürecinin sonuna geldiğine işaret etmekteydi. AKP hükümeti küresel ekonomideki bu gelişme karşısında doğru politika geliştirememiş, ekonomideki zorlukları toplumu siyasal baskıya alarak telafi etmeye çalışmıştır. Yanlış ekonomi politikası tercihleri 2013 yılındaki küresel gelişmelerle birlikte Türkiye ekonomisini olumsuz etkilemeye devam ederken, siyaseten toplumun ve demokratik yaşamın baskılanması öne çıkmıştır. Yani siyaset alanını daraltmak, ekonomi kaynaklı itiraz ve kayıpların telafisi haline getirilmiş, popülist AKP pratiği otoriter yöneliminin altını daha kalın şekilde çizmiştir. Gezi direnişine karşı otoriter popülist

antagonizmayı kapsayan siyasal söylem öne çıkarılmıştır. İç güvenlik paketi başta olmak üzere çok sayıda yasayla otoriter eğilim, yönelime dönüşmüştür.

Otoriter yönelim iktisadi dağıtım başta olmak üzere ekonominin her alanında çürüme belirtilerinin baş göstermesine neden olmuştur. 2015 yılı itibarıyla sürdürülemez bir ekonomi görünümü ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu döneme denk gelecek şekilde AKP, 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde ilk defa tek başına hükümeti kuracak çoğunluğu yitirmiştir. Bir yandan ekonomideki gidişat diğer yandan siyaseten kaybetmeyle birlikte AKP'nin Makyavelist-pragmatist karakteri bir kez daha öne çıkarak, sandık sonuçları ret edilmiş; Kürt sorununda çözümsüzlüğü derinleştirecek şiddet politikalarına geri dönmüştür.

7 Haziran-1 Kasım 2015 tarihleri arasında Türkiye halkları açısından büyük bir şiddet dalgası, büyük bir yıkım ve AKP-MHP ittifakı tarafından uygulanan şok terapilerinin gölgesi altında geçmiştir. Kan ve barut kokuları arasında gidilen 1 Kasım 2015 genel seçimlerinde AKP tekrar yalnız başına hükümeti kuracak çoğunluğu sağlamıştır.

2015 yılında bir yandan küresel politik ekonomideki gelişmeleri yanlış okuyan, bu yanlış okumayı yanlış iktisat politikalarıyla devam ettiren AKP hükümeti Türkiye'yi adım adım büyük bir ekonomik krize doğru yol aldırılmıştır. Ekonomideki gidişattan kaynaklı siyaset tarzı etkilenmiş ve 2015'te başlayan şiddet dalgası önce 15 Temmuz 2016'da askeri darbe, sonra 20 Temmuz'da OHAL ilanı ile gerçekleşen sivil darbeye sürdürülmüştür. OHAL yetkisiyle birlikte Türkiye tarihinin en büyük sermaye transferleri süreçlerinden biri hayata geçmeye başlamıştır. Bir yandan aşırı milliyetçilik geniş kitlelerde hem afyon hem vitamin etkisi göstermesi için devreye konarken diğer yandan ekonomideki çürüme had safhaya çıkmıştır. El koymalar, ismarlama ihale dağıtımları, kurlsızlık ve diğer birçok sebep yeni bir Türk oligarşisinin oluşmasına neden olmuştur. Türk burjuvazisinin sınırlarına riayet ettiği/nemalanmaya devam ettiği, yeni bir oligarşinin Saray etrafında ortaya çıktığı bu süreç, büyük bir yoksullaşma dalgasının habercisi olmuştur. Saraya kısırılan siyasal karar alma süreçleri, milyonlarca insanın geçimini gündemine almamıştır.

Sonlanmayan Kriz (2018-2022)

Ekonomideki kötü gidişin üstünün örtülmesi adına yandaşlar için aşırı milliyetçi söylem, muhalefet için ise aşağı-insanlık mertebesini kat eden kati bir düşmanlık söylemi ikame edildi. Küresel ekonomi kategorilerindeki sıralamanın düşmesi, makro-mikro göstergelerin kötüleşmesiyle baş edemeyen ve talan ekonomisinden vazgeçmeyen AKP-MHP ittifakı olumsuz tablolarda sorumluluğu başkasına atan psiko-politik yansıtma mekanizmalarını devreye soktu. Theodor Adorno *Otoriteriyen Kişilik Üzerine Niteliksel İdeolojik İncelemeler* adlı eserinde yansıtma mekanizmasının hangi durumlarda devreye girdiğini şöyle açıklar: “Nesnenin görelî toplumsal zayıflığı ile onun her şeye yeten varsayımsal uğursuz gücü arasındaki orantısızlık, kendi başına, yansıtma mekanizmasının iş başında olduğunun kanıtıdır.” Söz konusu orantısızlıktan türeme ihtimali olan yenilgi hali yani Abdurrahman Aydın'ın ifade ettiği “Maddi yenilgiden tinsel bir zafer devşirme” (Aydın, 2018) çabasıyla bir anda *biz versus onlar* denkleminde onların hem içeride hem dışarıda olan, hemen her yere ve her ana sirayet eden, herkesi potansiyel olarak kapsayan bir paranoid düşmanlık anlatısı güçlenmeye başladı. Bir yandan aşırı milliyetçi söylemle ‘biz’ olana atfedilen varsayımsal uğursuz güç diğer yandan ise reel göstergelerdeki ve toplumsal yaşamdaki iktisadi güçsüzlüşme

arasındaki orantısızlık AKP-MHP ittifakının akli melekeleri zorlayan ikili bir siyasal söylem stratejisi geliştirmesine neden olmuştur. Böylece yenilgiye uğrayanın nesnel gerçekliklerle durumu açıklamak yerine, başka yerlerde gerekçeler arayıp antagonizmanın karşısında bulunan kimliklere karşı suçlayıcı bir alarmizm devreye sokulmuştur. Bu söylem üzerine OHAL'den yetkisini alan totaliter bir eğilim inşa edilmiştir. Siyasal sorumluluğun yörünge ve tutarlılığını yitiren AKP-MHP ittifakı, ekonomi anlayışındaki ahabap-çavuş kapitalizmini derinleştirmiş, bir grubun çıkarlarını genelin çıkarları olarak yansıtmaya yaklaşımının sınırlarına gelmiştir.

Bu politik ekonomik zeminde 2018 yılı itibariyle kur tetiklenmesinin yaşanmasıyla Türkiye ekonomisi artık büyük bir ekonomik krizin içerisinde konumlanmıştır. Bu krizin etkisini büyüten ise siyasal ve toplumsal gerilimlerin had safhada olmasıdır. AKP-MHP ittifakı ekonomik krizi, kasti tercihlerle siyasal ve toplumsal krizlerle desteklemiş; krizin yönetimine odaklanmıştır.

2018 yılı itibariyle makro ve mikro göstergelerde sınırın aşıldığı kötüleşmeler meydana gelmiştir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesiyle denge-denetleme ağlarının ortadan kaldırılması, politika yapım süreçlerinin dar bir grup tarafından gerçekleştirilmesi başta olmak üzere sistemik birçok sebep ekonomideki kötü gidişatı etkilemiştir. Yoksulluk dalgasını, iflas-icra dalgası takip etmiştir. Şahıs, şirket, hane borçları ödenemeyecek düzeye gelmiş; ekonomik aktivite durmaya yüz tutmuştur. 2015 yılından itibaren kaynakların artan oranda güvenlik ve şiddet harcamalarına ayrılması, kumarhane kapitalizmine eklenen ahabap-çavuş kapitalizmi, lüks-şatafat-ısraf denkleminin öne çıkması, küresel politik ekonomideki gelişmelerin Türkiye halkları yararına okunmaması gibi birçok nedenden ötürü Türkiye ekonomisi, mimarının AKP-MHP ittifakının olduğu büyük bir ekonomik krizle karşı karşıya kalmıştır.

Ekonomi yönetimine olan güvenin sıfırlandığı, yanlış politikaların zor yöntemleriyle görünmez kılınmak istendiği, kapitalizmin krizini görmekten aciz bir serbest piyasa imanı ve politik ekonomideki Saray tipi çürüme 2021 yılına kadar Türkiye halklarının geçimini gün be gün olumsuz etkilemiştir.

İflasın Derinleşmesi: Yeni Ekonomi Modeli

2021 yılının sonları itibariyle AKP-MHP ittifakı, dünyanın içinde bulunduğu konjonktür ve ülke ekonomisindeki değişimlerin yüksek faiz düşük kur politikasını terk etmek için uygun fırsatlar sunduğu zannına kapılmıştır. Aynı dönemde AKP-MHP ittifakı çevrelerinin beklentisi Amerika Merkez Bankası ve Avrupa Merkez Bankası'nın faiz arttırmayı düşünmediğine dayanmaktaydı.

Dolarizasyonun ve risk primlerini had safhaya çıktığı, geçim sıkıntılarının muazzam bir artış gösterdiği, maliyetlerin üretimi durdurma noktasına getirdiği, faiz-döviz kısı kacının derinleştiği bir dönemde AKP-MHP ittifakı yanlış reçeteyle ileriye dönük hamle yapmıştır. 2021 yılı aralık ayında devreye konan bu hamlenin adına ise “Yeni Ekonomi Modeli” denmiştir. Bu modele gelinceye değin en az 128 milyar dolar rezerv satılarak döviz kuru tutulmaya çalışılmış, AKP Genel Başkanı Erdoğan kendisini “iktisatçı” ilan etmiş, Türkiye halkları ekonomi yönetiminin alabora olduğuna defalarca tanık olunmuştur.

Hükümet tarafından büyük bir propaganda gürültüsü altında ilan edilen Yeni Ekonomi Modeline göre enflasyon uğruna düşük faiz uygulaması gerçekleştirilecek, ihracata ağırlık verilerek üretim ve istihdam arttırılacaktı. Yine enflasyona karşı dar gelirli korunacak, Kur Korumalı Mevduat ve Gelire Endeksli Senet ile döviz kurları dizginlenecekti. Nitekim Hazine ve Maliye Bakanı Nebati “enflasyonla birlikte büyümeyi tercih ettik. Yoksa enflasyonu düşürmek için çok sert tedbirler alabilirdik. Üretimi ve büyümeyi tercih ettik” diyerek enflasyona karşı ezilen milyonlarca insanı gözden çıkardıklarını itiraf etmiştir. Üstelik aynı konuşmasında “Bu sistemden dar gelirli hariç üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar. Çarklar dönüyor” diyerek Türkiye siyasi tarihinin kara sayfalarında yer alacak bir açıklama yapmıştır.

Öte yandan modelin en iddialı uygulaması yükselen enflasyona rağmen faizleri düşürmekti. Faizlerin düşürülmesiyle ekonomik aktivite canlanacak, çarklar dönecekti. Parasal genişlemeyi çağıran bu uygulamayla ekonomik aktivitenin canlanması ve ucuz TL, ihracatı arttıracaktı. İhracatın artması ise üretimi ve istihdamı arttıracaktı. Büyüme ivme kazanacaktı. Nitekim AKP Genel Başkanı “Düşük faizle, üretimi ve ihracatı destekleyeceğiz” taahhüdünde bulunmuştu. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanı kendisine has üslubuyla “Sayın Cumhurbaşkanımızın o kürsüye çıkışından hissediyorsunuz olacakları. (...) 'Evet buldum, buldum faiz arttırılmadan bu işlerin olacağını' söyleyecek bir edayla geliyor, büyük bir enerjiyle söylüyor ve biz bekliyoruz sözünün bitmesini” (...) “Sözü bitiyor anında telefonlara takır takır şeyler gelmeye başlıyor, döviz fiyatları düşüyor. Düşmesini bekliyoruz ama bu kadar hızlı açıklası yerimde duramıyorum kıpır kıpırım. Ben şunu yaptım 'Ya arkadaşlar biz bir şey yaptık mı?' 'Yok efendim.' Lan nasıl? Harika, muhteşem bir şey çünkü orada kurumlar yok” demişti. Fakat aradan geçen bir yıllık süreçte söz konusu iddia da yanlışlandı ve Türkiye halklarına büyük maliyetler getirdi.

Bu kapsamda AKP hükümetinin Yeni Ekonomi Modelini mantığa oturtma çabaları bir yandan küresel politik ekonomi ve jeopolitik gerçekleri göz ardı etmekte diğer yandan yirmi yıllık yönetimleriyle inşa ettikleri iktisadi mimarisini veri olarak kabul etmemeye dayanıyordu. Bu yönüyle üzerinden henüz bir yıl geçmeden Yeni Ekonomi Modeli çöktü. Çökerken hem 2021 yılının aralık ayında Kur Korumalı Mevduat sisteminin ilan edildiği gün hem de AKP Genel Başkanının faiz yorumları yaptığı günler haksız kazanç iddialarını hala cevaplanamayan sorular olarak tarihe not düştü.

Yeni Ekonomi Modelinin Karanlık Suretleri

Yeni Ekonomi Modeli, Türkiye politik ekonomi tarihinde önemli bir parantezin konusu olmayı şimdiden hak etmiştir. AKP-MHP ittifakının ekonomik krize karşı *geleceğe kaçış stratejisi* kapsamında bu model şemsiyesinde atılan adımlar henüz aylar içinde iflas ederek trajedinin konusu olmuştur. Geldiğimiz noktada küresel ekonomideki gidişat ve jeopolitik riskleri okuma hususunda başarısız bir zemin inşa eden Yeni Ekonomi Modeli, reçeteyi yanlış yazmış ve sorunları derinleştirmiştir.

KKM ve GES: Tarihin En Büyük Haksız Kazançlarından İkisi Devrede

Yeni Ekonomi Modelinin uygulamaya konduğu dönemdeki ilk hamlelerden biri Kur Korumalı Mevduat Sistemi idi. Bu sistemin temel amacı döviz kurlarını baskılamaktı. İlan edildiği ilk gün itibarıyla TL'yi dolar karşısında güçlendiren KKM, daha sonra bu amaçtaki işlevini yitirdi ve

dolar/TL paritesi kısa sürede KKM ilan edildiği günkü seviyesine ulaştı. Dolayısıyla döviz baskılamak için devreye konan uygulama aradan birkaç ay geçmeden iflas etti. Ayrıca Yeni Ekonomi Modelinin temel iddialarından biri olan ucuz TL ile çokça ihracat iddiasına rağmen Kur Korumalı Sistemin doları kısa sürelik baskılamasının büyük bir başarı hikayesi olarak ifade edilmesi, AKP-MHP ittifakının rotasını şaşırdığının kanıtı olarak kayıtlara geçti.

Türkiye’de 2015 yılı itibariyle başlayan siyasi istikrarsızlık ekonomik kırılganlığı da arttırmış 2018 yılından sonra Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sorunları çözmek yerine daha da büyütmüş, ekonomi kur şoklarıyla kriz noktasına ulaşmıştır. Son dönemlerde krizi derinleştiren/servet transferinin faktörlerinden birisi de hükümet tarafından devreye konan Kur Korumalı Mevduattır. Kur Korumalı Mevduat iki türlü uygulanmaktadır. İlki, TL mevduatlardan kur korumalı mevduata geçenlere bankalar yüzde 17’ye kadar faiz ödemekte kurdaki değişim TL aleyhine olmuşsa aradaki fark faize ek olarak Hazine tarafından ödenmektedir. İkincisi, döviz tevdiat hesabını bozarak kur korumalı mevduat hesabı açanlara yine aynı sistem çerçevesinde ödeme yapılmasıdır. Ancak buradaki fark Hazine tarafından değil, Merkez Bankası tarafından ödenmektedir. Ne var ki KKM uygulamasının sakıncaları, faydalarından çoktur. Bunlar; ulusal paranın yabancı paraya endekslenerek ulusal paraya duyulan güveni temelden sarsmak/kendi bastığı paraya güvenilmemesi, bankaların ödemesi gereken faizin önemli bir bölümünün Hazine tarafından ödenerek bütçeye gereksiz yük getirilmesi, bankaların ödediği faize dövizden dönerek kur korumalı mevduat hesabı açanlara fark ödemesi ve hiç yoktan TCMB’nin zararla karşılaşmasıdır. Zarar yine Hazine tarafından yani halkın vergileriyle karşılanmaktadır. Kur Korumalı Mevduat (KKM) sistemi, aslında, tasarrufla bulunabilme lüksüne sahip küçük bir azınlığa -TL mevduat sistemine katılması şartıyla- faiz geliri/kaynak transferi aktarılmasına dayanmaktadır. Bu sistemde ayrıca haksız kazanç sağlayan çeşitli vergi muafiyetleri de vardır. KKM’ye katılabilen zengin azınlığın vade sonundaki olası zararları Hazine’den karşılanmaktadır. Kur korumalı mevduatlara ilişkin eylülde sadece bütçeden 9,3 milyar TL harcama yapıldı. Bu yılın ilk dokuz ayında KKM’ye ilişkin bütçeden yapılan giderler 91 milyar TL’yi buldu.

Finans kapital ve faizle savaştığını iddia eden AKP devreye koyduğu uygulamalarla tam tersi istikamette hareket etmiştir. Halk derin bir yoksulluk yaşarken bankalar karlarını yüzde 400 oranında arttırmışlardır. Bu şekilde kar belli bir azınlığa aktarılacak şekilde özelleştirilirken zarar toplumsallaştırılmaktadır. Ayrıca amaçlarından birisi de dolarizasyonun önüne geçmek olan Kur Korumalı Mevduat Sistemi, bu konuda da halka gerekli güveni vermemiş, mevduatlardaki dolarizasyon artarak yüzde 70’ler seviyesine varmıştır.

Doları kontrol etmek için çıkarılan bir diğer uygulama olan Gelire Endeksli Senet (GES) ise doların 17.20’ye çıktığı Haziran, 2022’de getirilmiş olsa da başarılı olamamıştır. Ekonomiye dair kararların Saray çevresince alındığı, hukukun ve bilimsel teamüllerin dikkate alınmadığı, resmi enflasyonun dahi yüzde 85 civarında olduğu bir ülkede hiçbir yatırımcı riski yüksek ulusal paraya bağlı kağıtlara yatırım yapmayı tercih etmemektedir. Özetle, Saray rejiminde bedeli yoksullar tarafından ödenen/gelir dağılımını bozan büyük bir ekonomi politik başarısızlık söz konusudur.

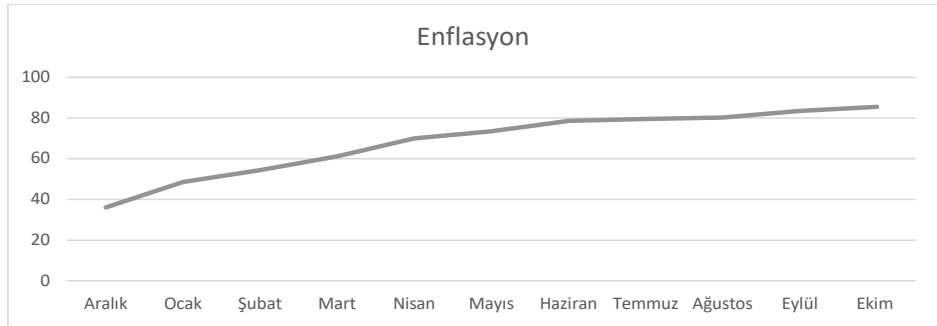
Bakan Nebati her ne kadar “bitersek hep beraber biteceğiz. Kazanırsak hep beraber” dese de KKM ve GES’ten rant elde edenler zenginleşirken halkın kahir ekseriyeti büyük bir

yoksullaşma ve geleceksizleşme dalgasıyla boğuşmaktadır. Böylece Türkiye tarihine geçecek şekilde en hacimli haksız kazanç kapısı aralayan iki uygulama AKP-MHP ittifakı tarafından devreye konmuş, uygulanmıştır.

Enflasyon ve Büyüme: Zarlar Hileli

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, Yeni Ekonomi Modeline geçildiğinden yaklaşık bir ay sonra, 2022 yılının ocak ayında yaptığı açıklamada “Enflasyon ocak ayında pik yapar. Mayıs ayından itibaren düşüş yaşanır ve sene sonunda da anlamlı bir düşüş gelir” ifadelerini kullanmıştı. Büyüme uğruna enflasyona yol veren AKP-MHP ittifakının daha baştan ham hayal ticareti yaptığı çok vakit geçmeden bir kez daha ortaya çıktı.

Türkiye’de Sarayın hesap makinesi olarak görev yapan TÜİK dahi enflasyondaki artış gizleyemez duruma gelmiştir. Yeni modele geçildiğinden bu yana enflasyondaki artış devam etmiştir.

2021 yılı aralık ayında yüzde 36,08 olan enflasyon oranı, Bakan Nebati’nin iddialarının aksine sürekli artmış ve 2022 yılı ekim ayı itibariyle yüzde 85,51’e yükselmiştir. Öte yandan üretici enflasyonu olarak da ifade edilen ÜFE 2020 yılının eylül ayında yüzde 14,33 iken, 2022 yılının Eylül ayında yüzde 151,50’ye, 2022 yılının ekim ayında ise yüzde 157,69’a çıkmıştır.

Türkiye’de AKP’li Nebati’nin söylediği gibi enflasyon ve yoksullaşma verilirken büyüme satın alınmaktadır. Ama bu büyüme büyük bir yanılsama içermektedir. Türkiye ekonomisi; 2021’de yüzde 11,4, 2022’nin 1. çeyreğini yüzde 7,5, 2. çeyreğini de yüzde 7,6’lık büyüme gerçekleştirmiştir. Ancak ne var ki büyüme süreci eşitsiz hatta yoksullaştıran bir nitelikte gerçekleşmiştir. İlgili dönemlerde ekonomideki ‘yüksek büyüme’ temposuna karşın işgücü ödemelerinin 2020 sonunda yüzde 31,9 olan payı 2022’nin ikinci çeyreğine gelindiğinde yüzde 25,4’e kadar gerilemiştir. Ayrıca TÜİK verilerine göre, ücretli emeğin reel gelirindeki kayıpları büyümenin arttığı 2020 yılı başına görece yüzde 5,6, ‘faizleri düşürün’ talimatının verildiği ve enflasyonun kontrolden çıktığı (aynı zamanda Yeni Modelin uygulamaya konulduğu) 2021’in Eylül ayından bu yana yüzde 13,5, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi diye adlandırılan 2019 sonrası ise yüzde 1,51 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu veriler büyümenin herkes için eşit/adil bir şekilde olmadığını hatta üst sınıfların zenginleşmesinin alt sınıfların yoksullaşması pahasına gerçekleştiğini göstermektedir. Ayrıca TÜİK verileri, üretilen katma değer (GSYH) başına yaratılan istihdamın zaman içinde gerilediğini ve 2000’den bu yana neredeyse yarı yarıya azaldığını göstermektedir. Her 1 milyon TL milli gelir üretiminde istihdam edilen işçi sayısı

1998'den 2002'ye kadar ortalama 28-30 düzeyindeyken bu rakam 2021 itibariyle 15 işçiye kadar düşmüştür. Bu olgu AKP'nin izlemekte olduğu spekülasyon yatırım ve eşitsiz büyüme tercihlerinin doğrudan bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Korkut Boratav'a göre 2016 yılı sonrasında hasılda işçi payının 8 puan düşmesi eşi benzeri pek olmayan ama 2. Dünya Savaşı ve 12 Eylül/Özal yıllarını akıllara getirmektedir. Dolayısıyla Yeni Ekonomi Modelinin enflasyon ve büyüme karnesi oldukça zayıftır ve henüz ilk yılında sınıfta kalmıştır.

İflasın Manzarası: Üç Açık

Yeni Ekonomi Modelinin temel iddialarından biri ihracatın artmasıyla dış ticaret açığının fazlaya dönüşmesini sağlamak ve bu yolla döviz ihtiyacının giderilmesiydi. AKP, inşa ettiği iktisadi mimariyle yüzleşmeden bu iddiayı hayata geçirmeye çalışmış ve ihracatın Euro, ithalatın ise dolarla yapılmasına dayanarak dış ticaret fazlasına katkı beklemiştir. Yine bir öngörüsüzlük devreye girmiş ve dış ticaret açığı rekorlar kırmıştır. Öte yandan modelin yerleşik hale gelmesiyle cari açık ve bütçe açıklarının son bulacağı beklentisi yaratılmıştır.

Dış Ticaret Açığı

AKP hükümetinin Yeni Ekonomi Modelinde ihracata dayalı büyüme ve döviz getirisi elde etme amacıyla dış ticaret en önemli odaklardan biriydi. Nitekim gerek AKP Genel Başkanı gerek Hazine ve Maliye Bakanı gerekse de Ticaret Bakanı yaptıkları birçok açıklamada ihracat rekorlarının müjdesini verirken ithalat rekorlarına ve dış ticaret açığına yer vermeyerek etik politik ihlal örneklerini sergilemiştir. Oysa Ticaret Bakanı Mehmet Muş tarafından açıklanan Ekim ayı dış ticaret istatistiklerine göre ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 3 artışla 21,3 milyar dolara yükseldi. İthalat 29,3 milyar dolar oldu. Dış ticaret açığı Ekim'de yüzde 430,4 artışla 8 milyar dolar oldu. Bu dönemde dış ticaret hacmi yüze 17,9 artışla 50,6 milyar doları buldu. 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre, ihracat yüzde 15,4 oranında artışla 209 milyar 450 milyon dolar, ithalat yüzde 39,5 oranında artışla 300 milyar 553 milyon dolar oldu. İlk 10 ayda dış ticaret hacmi 510 milyar doları bulurken, dış ticaret açığı 91,1 milyara çıktı. Ekim ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı 20,5 puan azalarak yüzde 72,7 oldu. Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 27,4 puan azalarak yüzde 90,9'u buldu. En çok ithalat yüzde 32'lik artışla 23 milyar 274 milyon dolara yükselen hammadde/ara malları grubunda oldu. Bu grubu sırasıyla yüzde 25,9'luk artışla 3 milyar 359 milyon dolara yükselen yatırım/sermaye malları ve yüzde 39,3'lük artışla 2 milyar 656 milyon dolara çıkan tüketim malları grupları izledi.

Cari Açık

Modelde yer alan bir diğer amaç ise cari işlemler açığının kapatılmasıydı. Cari işlemler açığının ana nedeni konjonktürel olarak yaşanan enerji fiyatlarındaki gelip geçici dalgalanmalar değil, Türkiye'nin dışa bağımlı üretim tercihlerinin sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira iktidar, enerji ithalatı dışarıda tutulursa cari işlemler dengesinin artıya döndüğünü, dolayısıyla Yeni Modelin işlemekte olduğunu ifade etse de birçok ara dönemde enerji ithalatı dışında cari işlemler fazlası vermiştir. AKP'nin iktidarda olduğu 2003'ten bu yana cari açığın, 2019 yılı durgunluğu haricinde, her yıl cari işlemler dengesi toplamında açık vermiş buna karşın enerji ithalatı dışarda tutulduğunda birçok yıl cari fazla vermiştir. 2003'ten bu yana toplam 20 yıllık gözlemin 12'sinde enerji ithalatı dışında cari fazla verilmiştir. Dolayısıyla, enerji ithalatı

dışında cari fazla verilmesi Yeni Modele özgü bir kazanım değildir. Ancak, Türkiye’nin toplamda cari işlemler açığı veriyor olması AKP yönetimi ile 2000’li yıllarda başlayan yeni bir olgudur. Kaldı ki yeni modelde de bu olguyu dönüştürecek hiçbir emare de yoktur. Ayrıca Türkiye’nin enerjide dışa bağımlılığının giderek artması da yine AKP’nin izlemiş olduğu politikaların sonucudur.

Bütçe Açığı

Cari açık ve dış ticaret açığının yanı sıra bütçe de açık vermeye devam etmektedir. Ekim ayı itibarıyla bütçede yılın en yüksek açığı gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçesi ekim ayında 83,3 milyar TL açık verdi. 10 aylık bütçe açığı 128,8 milyar TL’ye ulaştı. Bütçe açığının giderek artacağına dair bir başka gösterge 2023 yılı için bütçe kanun teklifinde öngörülen miktarın 659 milyar TL olduğu bilinmektedir. Yani Yeni Ekonomi Modeli, üç açığın aynı dönemde artarak sürmesine neden olmuş ve bu hususlardaki iddiaları bakımından da sınıfta kalmıştır.

Faiz Giderleri: Heterodoks mu, Şizofreni mi?

Hazine ve Maliye Bakanı çoğu zaman mizahi olarak karşılanan bir açıklama yaparak bir kez daha tarihe geçmiştir. Bu açıklamasında “Neo klasik ekonomi düşüncesinden, epistemolojik bir kopuşu temsil eden, heteredoks yaklaşım, günümüzde giderek ön plana çıkan; davranışsal ekonomi ve nöro ekonomiyle daha fazla önem kazanmaktadır” diyerek kimsenin anlayamadığı sözcükler sarf etmişti. Ortodoksi yaklaşımın terk edilmesini kast eden bu ifade çoğunlukla faiz politikalarına dair bir izahatın ürünüydü. AKP Genel Başkanı Erdoğan ise vülger tavrıyla faizle ilgili “faiz belasını bu milletin sırtından kaldıracamız, milletimizi ezdirmeyeceğiz” demiş, faizle mücadele söylemine dinsel meşruluk aramıştır: “Bir Müslüman olarak ‘nas’lar neyi gerektiriyorsa onu yapmaya devam edeceğim. Hüküm bu.”

Gerek Nebati’nin heterodoksiyle ilgisi olmadığını gerekse de Erdoğan’ın dinsel söylemi siyasete tahvil etme amacını taşıdığını kanıtlarcasına faiz giderleri artmaktadır. Bütçede 300 milyar TL’yi aşan harcamalar arasında en büyük kalemi faiz harcamaları oluşturdu. Ekim ayında bütçede faiz harcamaları 61,1 milyar TL olarak kaydedildi. Böylelikle aylık faiz harcaması bakımından rekor seviye görüldü. Ayrıca 2023 yılı için bütçe kanun teklifinde öngörülen miktarın 566 milyar TL olduğu bilinmektedir. Yine Merkez Bankası’nın faizi yüzde 10,5 bandına indirmesine rağmen bankaların kredi faiz oranları yüzde 20’lerin çok üstündedir. Ayrıca Kur Korumalı mevduat ve Gelire Endeksli senet üzerinden kamu yüksek faiz ödemeye devam etmektedir. Ayrıca Yeni Ekonomi Modelinin uygulamada kaldığı sürede rekorlar kıran CDS primleri borçlanma maliyetlerini daha fazla arttıracaktır. Böylece moratoryum riski giderek artmakta, ülke komple iflasa sürüklenmektedir. Zaten yurttaşların bankalara olan borcu takipteki borçlarla beraber 1 trilyon TL’yi aşmıştır. Yasal takip işlemlerindeki kredi kartlarında, geçen sene aynı dönemde (Ocak-Ağustos) 310 bin kişi olan sayı bu sene 613 bin olmuştur. Ocak-Ağustos 2022 döneminde bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe intikal etmiş kişi sayısı 1 milyon 91 bin kişi olmuştur. Öte yandan Türkiye’de 2022 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam dış borç stoku 444 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 Temmuz sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku 182 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Yani özel sektör ve yurttaş borç batağında iken, AKP-MHP ittifakı kamuyu da iflasa doğru sürüklemektedir.

Nihayetinde ortada anlaşılma cümlelerle ifade edilen heterodoks politikalar değil, bir yandan politika faizini 9 puana indirmek diğer yandan reelde faizleri yüksek tutmak şeklindeki ikircikli, dağıtıcı bir şizofreni söz konusudur. Ezcümle 1990’lı yıllarda Türkiye’de belli bir süre ilgili paydaşlarının yazılarıyla yayınlanan Şizofreni dergisinin ana mottosundan ilham alarak ifade edersek, AKP-MHP ittifakı ve temsilcilerinin ve hatta Erdoğan’ın iktisatçı olduğu ya da iktisattan anladığı hususunda “Bütünüyle Kuşkudayız!” Çünkü kendisine iktisatçı diyen Erdoğan da ekonomi yönetimi de ülkeyi adım adım büyük bir çöküşe götürmüştür.

Bu hal ve şerait içerisinde 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanun Teklifi TBMM’ye sunulmuştur. 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe teklifi toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunlara çözüm bulma yeteneğinden olabildiğine uzaktır. Bu bütçe teklifi yasalaşırsa faiz lobileri, silah ve güvenlik baronları ile yandaşlar kazanacak, Türkiye halkları ise bir kez daha AKP-MHP idaresinde büyük kaybedecektir.

2023 YILI BÜTÇESİ: ŞİDDET, SEÇİM, FAİZ VE RANT BÜTÇESİ

2021 Yılı Sayıştay Raporları: Kamu Denetiminin İflası ve Yürütmeye Tam Teslimiyet

Sayıştay, herhangi bir kuruma, kişiye ya da yapıya bağlı olmaksızın özerk, TBMM adına denetim görevini yürüten bir denetim, yargı ve raporlama kurumudur. 1876 yılından başlayarak anayasal zeminde görevlerini yerine getiren Sayıştay’ın bağımsız ve anayasal bir kurum olmasının muhafaza edilmesi hususu herhangi bir tartışmaya konu olmamış ve bugüne kadar varlığını bütün siyasi müdahalelere rağmen korumuştur. Sayıştay’ın temel işlev ve görevi, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarını ve mahalli idareleri denetlemek, ilgili kamu kurumlarının hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak, TBMM’ye doğru, yeterli, zamanlı raporlar ve bilgiler sunmak, yapılan iş ve işlemlerin hukuka uygunluğunu denetlemek, sorumluların hesap ve işlemleri sonucu kamu zararına yol açan hususları kesin hükme bağlamaktır.

Ancak Sayıştay, görev ve yükümlülüklerini yerine getirme sürecinde birçok siyasi baskıya maruz kalmaktadır. Özellikle 20 yıllık AKP iktidarı döneminde birçok kamu zararı ve yolsuzluk hadiselerinin ayyuka çıkması ile Sayıştay’a yönelik siyasi müdahaleler artmış, denetim ve yargılama süreçleri siyasi dizayn çabalarına maruz bırakılmıştır. Siyasi müdahaleler sonucunda birçok kamu kurumunun denetiminde eksiklikler meydana gelmekte, kamu kurumlarının iktidar eliyle siyasi parti mekanizması gibi çalışmaları sonucunda Sayıştay’a karşı sorumluluklar savsaklanmaktadır. Bu durumu Sayıştay’ın toplam kamu denetimi verilerinde görmek mümkündür. Sayıştay’ın kamu denetiminin iflasının yanında yürütme erki olan AKP iktidarına tam teslimiyeti de İçişleri Bakan Yardımcısı Muhterem İnce’nin Halkların Demokratik Partisi’ne yönelik açılan kapatma davası kumpası için araç haline getirilmesinde görülmüştür. Anayasa Mahkemesi üyesi olabilmesi için AKP-MHP ittifakı tarafından hülle ile

Sayıştay üyesi olarak seçilen Muhterem İnce, kısa süre sonra da aynı hüllenin tamamlanması gereği ile Sayıştay kontenjanından Anayasa Mahkemesi Üyesi olarak seçilmiştir. Böylece uzun bir süredir denetim yetkisi elinden alınan ve pratikte AKP iktidarı tarafından pasif hale getirilen Sayıştay, kirli üyelik seçimleri için de geçici bir çıkar durağı halini almıştır.

Unutulmamalıdır ki Sayıştay’ın, Türkiye halklarının refah ve mutluluğu için; kendisine düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmesi ve siyasi baskılardan korunması gerekmektedir. Tüm dünyada yüksek denetim organlarının etkin ve verimliliğe geçişi sağladığı bugünkü ortamda Türkiye Sayıştay’ının da etkin ve verimliliğe geçmesi, siyasi saikler ile aşındırılmasının önüne geçilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Her türlü siyasi baskı ve/ya hülle kurumu haline getirilmesine rağmen Sayıştay raporlarında cümlelerin arasında çok sayıda itiraf, usulsüzlük ve hukuk dışı işlem yer almıştır. Bu kapsamda, Sayıştay Başkanı Metin Yener’in kaleme aldığı 2021 yılı denetim raporlarına dair sunuş yazısında “bütçe hakkı”na vurgu yapılmıştır. Yener’in bütçe hakkına dair şu ifadeleri özellikle çarpıcıdır: *“Yürütmeye verilen bu izin ve yetki, özünde yasama organının halktan aldığı bütçe hakkının gereğidir... Parlamentoların, hükümete harcama yapma ve gelir toplama yetkisini verdikten sonra mali yılın bitiminden itibaren geçecek makul bir süre sonunda vermiş olduğu yetkinin nasıl kullanıldığını denetlemesi bütçe hakkının bir gereğidir.”* Sayıştay Başkanının yıllardır özellikle partimiz tarafından ısrarla vurgulanan bütçe hakkını temel alan sunuş yazması, trajikomik bir not olarak tarihe düşmüştür. Bunun yanı sıra Sayıştay’ın 2021 yılı için yayınladığı raporlarda çarpıcı bilgiler söz konusudur. Bu kapsamda;

- 2021 yılı genel uygunluk bildiriminde bulunan ve il harcama tutarının toplam harcama tutarına oranının belirtildiği tablolarda Karadeniz bölgesinin geride bıraktığı görülmektedir. 81 ilin sıralamasının yapıldığı bu tabloda son beş kentin dördünün Karadeniz bölgesinde olması dikkat çekicidir. Sondan başlamak üzere bu kentler: Ardahan, Bayburt, Gümüşhane, Bartın, Bilecik.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin iller itibariyle harcama tutarının toplam harcama tutarına oranının listelendiği tablodaki ilk on kentten, Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı tek bir kent vardır. Diyarbakır’ın beşinci sıradan girdiği bu tabloda ilk on kent İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Diyarbakır, Konya, Adana, Antalya, Mersin, Kocaeli bulunmaktadır. Öte yandan bu kentlere yapılan harcamanın fonksiyonel olarak dağıtılmaması Diyarbakır’a yapılan harcamaların güvenlik harcamaları olduğuna dair şüpheler ortaya çıkarmaktadır.
- Hazine Garantisi hareketlerinde görülmektedir ki, 2022 yılına devreden hazine garantili borç 278 milyar 68 milyon 229 milyon 183 TL’dir. 2019 yılından 2020 yılına devreden borç ise 151 milyar 319 milyon 270 bin 349 TL idi. Yani hazine garantili borçlar kartopu gibi bir sonraki yıl bütçesi üzerinde yük oluşturmaktadır.
- Devletin net dış borç kullanımı 2021 yılında 263 milyar 159 milyon 253 bin 53 TL’dir. Bu borcun 2021 yılında ödenen tutarı 180 milyar 228 milyon 880 bin 375 TL’dir. Bu kapsamda 2021 yılı net dış borçlanma tutarı 82 milyar 930 milyon 372 bin 678 TL’dir.
- 2022 yılına devreden devlet dış borcu 1 trilyon 422 milyar 661 milyon 761 bin 380 TL’dir.

Devlet Borçları	Tutar (TL)
Toplam Devlet Borcu	2 trilyon 743 milyar 851 milyon 240 bin 457
İç Borç	1 trilyon 321 milyar 189 milyon 479 bin 76
Dış Borç	1 trilyon 422 milyar 661 milyon 761 bin 380
Hazine Garantileri	278 milyar 68 milyon 229 bin 183
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜK	3 trilyon 21 milyar 919 milyon 469 bin 640

- 5018 Sayılı Kanun'un Geçici Madde 23'üne göre düzenlenen ve Cumhurbaşkanı'nın yetkisine bırakılan "eklenen ödenekler"de en çok payı sırasıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı almıştır. Yani ilk beş "eklenen ödenek" verilen kurumun üçü savaş ve güvenlikle ilgili kurumlardır. Bu kurumlara 2021 yılı için ayrılan "eklenen ödenek" tutarı 51 milyar 192 milyon 247 bin 855 TL'dir.
- 2021 yılı genel uygunluk bildirimine göre "yedek ödenek kullanımı" 5016 sayılı kanunun 23'üncü maddesine göre genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar kullanılabilirken, yüzde 5,96 oranında kullanılmıştır. Toplam yedek ödenek kullanımı 96 milyar 403 milyon 794 bin 978 TL olmuştur. Yedek ödenegin kullanıldığı ilk üç kurum MEB, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığıdır. Yani yine savaş ve güvenlik kurumlarına ödenek verilmiştir.
- 2022 yılına devredilen devlet borçları ve verilen hazine garantilerinden oluşan toplam yükümlülük 3 trilyon 21 milyar 919 milyon 469 bin 640 TL'dir.
- Devlet gelirlerinin kahir ekseriyeti vergi gelirlerinden elde edilmektedir. Bu kapsamda 1 trilyon 544 milyar 315 milyon 356 bin 379 TL olan vergi gelirlerinin yüzde 75,5'lik kısmı vergilerden edinilmektedir. Dolaylı vergilerin geniş hacmi dikkate alındığında, hem vergi gelirleriyle halk zor durumda bırakılmakta hem de adaletsiz vergilendirmeyele haksızlıklar artmaktadır.
- Merkezi yönetim bütçesi ekonomik sınıflandırmasına göre bütçe giderlerinde "faiz gideri" dördüncü sıraya kadar ilerlemiştir. Bütçenin yüzde 10,3'ü olan faiz gideri toplamda 180 milyar 852 milyon 269 bin 847 TL olarak Sayıştay raporuna yansımıştır. Merkezi genel yönetim gider kalemlerinde faiz özellikle çarpıcı şekilde artmaktadır. 2019 yılında 112 milyar 972 milyon TL olan faiz giderleri 2021 yılında iki katından fazla artarak 241 milyar 976 milyon 533 bin TL'ye yükselmiştir. Sayıştay'a göre merkezi yönetim brüt bütçe açığı 210 milyar 45 milyon 502 bin 162 TL olurken, net bütçe açığı 201 milyar 507 milyon 24 bin 518 olarak yansımıştır.

2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu

Bu raporda 315 kurumun faaliyet raporları değerlendirmeleri ve denetim sonuçları incelenmiştir. Faaliyet raporunu yayınlamayan kamu idaresi sayısı 17, zamanında yayınlamayan kamu idaresi sayısı 22, yönetmelikte öngörülen tüm başlıklarla ilgili bilgileri içerecek şekilde hazırlamayan kamu idare sayısı ise 103'tür. 32 idare ise kullanılan kaynaklar hakkında bilgi vermemiştir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 23’ünün bütçe gerçekleştirmelerinin denetimi kontrol edildiğinde, gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

2021 yılı sonu itibariyle merkezi yönetim borç stoku;

- Toplamda 2.747,8 milyar TL olarak tespit edilmiştir. Bu borcun 1.321,2 milyar TL’si iç borç, 1.426,6 milyar TL’sini dış borçlar oluşturmaktadır.
- Merkezi yönetim borç stokunun &69,9 TL’si sabit faizli borç, %30,1’i ise değişken faizli borçlardan oluşmaktadır.
- Merkezi yönetim borç stokunun GSYH’ye oranı 2020 yılında %35,9 seviyesinde iken bu oran 2021 yılında %38,1’e çıkmıştır.

2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu

427 kamu idaresinde düzenlilik denetimi gerçekleştirilerek Sayıştay denetim raporu düzenlenmiştir. Bu raporlardan 309 adedi TBMM’ye sunulmaktadır. Toplam 2 bin 292 adet bulgu, Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen hatalar içermektedir.

Bazı belediyelerde 5393 sayılı kanuna aykırı şekilde (yeniden değerlendirme, maksimum yüzde 10 oranında, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı’ndan izin şartları) iç borçlanma gerçekleştirdiği görülmüştür. Bu belediyelerin hangileri olduğu, ne oranda iç borçlanma yaptıkları, Sayıştay’ın kanuna aykırı uygulamaları yargıya taşıyıp taşımadığı önemli sorulardır.

2021 Yılı Sayıştay Raporlarında Kamu Kurumlarında Öne Çıkanlar

Sayıştay Başkanlığının 2021 yılı Kurum denetimlerinin sonuçları Türkiye’deki liyakatsizlik, yandaşlık ve kayırmacılığın resmini çizmektedir. Yandaşlardan oluşturulmak istenen kamu istihdam havuzu, sonunda idari kapasitenin çürümesiyle sonuçlanmıştır. Öte yandan bu çürümeyle birlikte çok sayıda usulsüzlük ve yolsuzluk meydana gelmiştir. Sayıştay Başkanlığı ve denetçilerinin yetersiz, kayırmacı ve eksik denetimlerine rağmen trajik bulgular kurum raporlarında ortaya çıkmıştır.

Kapsamlı olarak incelediğimiz kurumların Sayıştay raporlarından birkaç örneğin aktarılması çürümenin geldiği boyutu gösterir.

- Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ihale edilmemesi gereken maden sahasını ihale etmiştir. Bu ihale iptal edilmiş ve faiz, avukatlık gibi maliyetler 130 milyon 853 bin TL tutmuştur. Yani iş bilmezlik, liyakatsizlik halka maliyet olarak transfer edilmiştir.
- Birçok kurum doğrudan alım sınırlarını aşmasına rağmen bu yöntemde ısrarcı olmuş ve hatta bazı kurumlar yasanın etrafında dolanarak hileli işlem yapmıştır. Doğrudan teminin yandaş kayırmacılığıyla yakın bağı düşünüldüğünde kamunun çokça zarara uğratıldığı görülmektedir.
- Para politikası faiz oranlarının belirlenmesi hususunda kamuoyunun sıkça tartışma konusu olan ve Saraya teslim olduğu ifade edilen Merkez Bankası çalışanları, anayasal görevlerini yapmamanın yanı sıra kendileri ve yakınlarına özel sağlık sigortası yaptırmış ve kamuyu 45 milyon 167 bin 200 TL zarara sokmuştur. Saraya teslim

olmanın ödülü ise açık ihlale rağmen gerekli yasal takibattan uzak kalmak şeklinde ortaya çıkmıştır.

- Belediyeler üzerinden çeşitli adlar altında bazı kesimlere para aktarılması AKP iktidar pratiğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Nitekim Sayıştay raporlarına göre Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından spor kulüplerine verilen yardımlarda objektif ölçütler kullanılmamıştır. Buna göre “yüksek nakdi yardım alan bazı spor kulüplerinin lisanslı ve/veya faal sporcusunun bulunmadığı yahut çok az sporcusu bulunduğu buna karşın hiç yardım almayan veya ortalama tutar olan 5 bin TL yardım alan bazı kulüplerin yüksek sporcu sayılarına sahip oldukları” tespit edilmiştir.
- Yine Sayıştay’a göre Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı tarafından Spor Genel Müdürlüğünün payı ve gelir kaydında hem zamanında yapılmaması hem de miktarlar açısından sorun vardır. Buna göre Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından 7 milyar 751 milyon 281 bin 671 TL Genel Müdürlük hesabına aktarılmasına rağmen Müdürlüğün 2021 yılı için kaydettiği gelir 5 milyar 211 milyon 380 bin 561 TL’dir. Aradaki fark 2 milyar 539 milyon 901 bin 20 TL’dir. Bakanlık bu gelirlerin kayıtlı olduğunu ifade etse de Sayıştaya göre “...özel gelirlerin Bakanlık mali tablolarında tam olarak yer aldığı iddiasının kabulü mümkün değildir.”
- Sayıştay’a göre Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü açısından havaalanlarının kuruma ödenmeyen 2 milyon 566 bin 666 TL’si bulunmaktadır. Pist temdit ücreti olan bu ücretin vadesi geçtiği halde kurum tarafından tahsili yapılmamıştır. Kurum denetçilerinin geçici görevlendirmelerinde konaklama ve ulaşım giderlerinin denetlenen işletmeler tarafından ödendiği görülmüştür. Bu tutum denetimin şeffaflığını ortadan kaldıran ve denetime gölge düşüren bir tutumdur. Örtük bir rüşvet durumu söz konusudur. Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen herhangi bir herhangi bir menfaat sağlama aracının kabul edilmesi hukuksuzdur.
- Kar hırsı uğruna Türkiye doğasını talan eden AKP pratiği Sayıştay raporlarına yansımıştır. Rapora göre orman arazisi dışına çıkarılan 2/A-2/B alanların toplamı 2021 yılı için 640 bin hektar olarak belirtilmiştir. 2010 yılından bu yana orman sınırları dışına çıkartılan alan toplamı 6 milyon 194 bin hektardır.
- Saray iktidarının israf boyutları bir kez daha Sayıştay raporlarına yansımıştır. Cumhurbaşkanlığı denetim raporuna göre Cumhurbaşkanlığının mal ve hizmet alım giderleri toplamı 2 milyar 97 milyon 40 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Yapılan harcama tutarına göre günlük yalnızca mal ve hizmet harcaması yaklaşık 5 milyon TL’dir.
- Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Sayıştay raporuna göre yapılan denetim sonucunda kurum kayıtlarında 2021 yılı faaliyet raporunda 705.802 adet yazma ve eski eser bulunduğu ancak muhasebe kaydı alınan eser sayısının 356.559 adet olduğu tespit edilmiştir.
- Her fırsatta faize karşı olduğunu iddia eden AKP’nin faiz lobilerine servet kazandırdığı Sayıştay raporlarınca da tespit edilmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı Sayıştay raporunda paylaşılan 2021 yılına ait bütçe gerçekleştirmeleri kısmında faiz giderleri 179 milyar 542 milyon 320 bin TL olarak gerçekleştiği görülmüştür. Ekonomik sınıflandırma tablosuna göre faiz giderleri toplam 180 milyar 850 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

- İnşaata dayalı zenginleşmeyi esas alan AKP burjuvazisi her daim iktidar tarafından desteklenmiştir. Kayıt dışılık, haksız kazanç gibi hukuk dışı iş ve işlemlerin yoğun gerçekleştirilebildiği bu sektörle ilgilenen Bakanlığın da Sayıştay raporlarında çok sayıda soru işareti ortaya çıkmıştır. *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sayıştay raporunda* genel bütçeli idarelere tahsis edilen kamu konutlarında ciddi tutarsızlıklar olduğu tespit edilmiştir. Bakanlığın hazırladığı raporda konut sayısı 127 bin 286 adet olarak görünürken 2022 yılı bütçe kanunu gerekçesinde 195 bin 114 adet olarak ifade edilmiştir. Bakanlık tarafından mevzuata aykırı bir şekilde gider gerçekleşmeden ve giderin gerçekleştiğine dair kanıtlayıcı belgeler sunulmadan 23.03.2018 tarihinde İLBANK’a 60 milyon TL ödeme gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Protokol gereği aktarılan tutar olan 60 milyon TL kadar belediyelerin borçlandırılması ve geri ödemelerin İLBANK tarafından tahsil edilip merkez saymanlığa aktarılması gerekmektedir. Ancak 2021 yılı sonu itibarıyla İLBANK tarafından bakanlığa sadece 9 milyon 442 bin 424 TL aktarıldığı tespit edilmiştir.

2023 Seçim Bütçesinin ‘Vaat Ettikleri’ ve Yoksulun Vergi Yüğü

AKP-MHP ittifakının ekonomideki yanlış tercihleri ekonomideki buhranı arttırmış, bu süreçte enflasyon rekor kırmış, işsizlik artmış, dış borç, dış ticaret açığı ve döviz kuru tarihi seviyelere çıkmış, ekonomideki kötü gidişi durdurma adına atılan ‘yeni adımlar’ ekonomiyi içinden çıkılmaz bir sarmala sürüklemiştir. Bu süreçte AKP-MHP, iktidarlarının devamlılığını sağlama adına kesenin ağzını açarak seçime yönelik yaptıkları harcamalar rekor bütçe açıklarını da beraberinde getirmiştir. Bu ekonomi-politik tercihlerin ülkeyi ve ekonomiyi getirdiği nokta ise neredeyse bütün uluslararası endekslerde Türkiye’yi dip noktaya taşıyarak Türkiye’nin daha mutsuz, özgürlükten mahrum, hukuksuz, hesap verilebilirlik ve şeffaflık yönünden daha sorunlu bir ülkeye dönüşmesi olmuştur.

Bu endekslerden birkaçına baktığımızda karşımıza trajik bir tablo çıkmaktadır. The Economist’in 2021 Yılı Demokrasi Endeksi’nde 167 ülke içinde 103’üncü sırada, 179 ülkeyi değerlendiren V-Dem Enstitüsü 2021 Demokrasi Raporu’nda 149’uncu sırada, Hukukun üstünlüğü (WJP) 2021 yılı endeksinde 139 ülke arasında 117’nci sırada, 2021 yılı Yolsuzluk Algı Endeksi’nde 38 puanla 96. sırada, Birleşmiş Milletler’in hazırladığı Dünya Mutluluk Endeksi’nin 2022 verilerine göre 56,9 puanla 31 sıra gerileyerek 177 ülke arasında 107’nci sırada, büyük ekonomiler sıralamasında -şimdiye kadar en iyi performansı 2013’te (16’ıncı sırada) göstererek- 2021’de 21. sırada yer almıştır. Ayrıca 2013–2020 yılları arasında, Dünya Bankası’nın 2021 raporu, Türkiye’nin hukukun üstünlüğü puanı 55.87 değerinden 40.38’e, yolsuzluğun kontrolü puanı 61.14’ten 44.23’e, söz hakkı ve hesap verebilirlik puanı 40.85’ten 23.67’e gerilemiştir. Bunların yanı sıra OPEC’in bir organizasyonu olan FATF’ın Kara Para Aklama ve Terörizmin Finansmanı İlgili Standartları belirleyen listede gri listeye girmiş, enflasyon ve işsizliğin toplamından oluşan Sefalet Endeksi’nde Türkiye en yakın takipçisi Arjantin’e 3,4 puan fark atarak 93,3 puanla dünya birincisi olmuştur.

İktidar 2023 yılı Bütçesini enerji, hammadde ve döviz darboğazının olduğu, Covid-19 salgını etkilerinin devam ettiği, Rusya-Ukrayna savaşı gibi nedenlerden ötürü küresel tedarik zincirlerinin de tam olarak işlemediği, Avrupa’nın resesyona girdiği bir dönemde hazırladığını

ifade etse de bütçedeki kaynak ve yük dağılımının sosyal sınıflar arasındaki dağılımına ve getirdiği yüke baktığımız zaman bütçenin hazırlanırken *temel belirleyenin her zaman olduğu gibi dünyadaki gelişmelerin ya halkın ihtiyaçlarının değil, iktidarın ekonomi-politik tercihleri olduğunu göstermiştir. 2023 bütçesi de geçmiş yıl bütçelerinde olduğu gibi mükafatı/karı sermayeye yükünü ise yoksullara bırakan bir şekilde hazırlanmıştır.*

2023 yılı Bütçesi rakamlarına baktığımızda harcamalar kalemi 4,5 trilyon TL olarak açıklanmıştır ki bu, Türkiye’nin milli gelirinin yaklaşık dörtte birine denk gelmektedir. 2023 yılı Bütçesi 2022 yılı bütçe kanununda yer alan genel bütçe ödenek tutarıyla kıyaslandığı zaman yüzde 155,9 oranında artış gösterdiği ortaya çıkmakta ek bütçe dahil edildiği zaman bu artış oranı yüzde 56,2 olmaktadır.¹ Hem ek bütçeye ihtiyaç duyulması hem de bütçe ödenek miktarındaki bu artışlar bize gerçek enflasyon oranlarının açıklanan resmi oranlardan çok daha fazla olduğunu, iktidarın halkı manipüle ederek kaynak transferini yoksuldan zengine doğru yaptığını açıkça göstermektedir.

Ayrıca 2023 Bütçe gelirlerinin yaklaşık yüzde 84’ünün vergi gelirlerinden oluşması beklenmektedir. Bunun da yaklaşık olarak yüzde 43’ü gelir, kazanç ve mülkiyet gelirleri olarak sınıflandırılan dolaysız vergilerden, kalan yüzde 57’sinin KDV ve ÖTV ağırlıklı olmak üzere çoğunlukla yoksullardan alınan dolaylı vergilerden oluşması öngörülmektedir. Dolaysız vergiler içinde, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasından dolayı, ilk kez gelir vergisinin payı düşerken Kurumlar Vergisinin payı -2023 yılında ödenecek 639 milyar TL ile- yüzde 56’lık bir ağırlığa ulaşması beklenmektedir. Ancak bu durum sermayenin vergi yükünün arttığı anlamına gelmemektedir. Zira sermayesi devlete ait olan kurumlar bu verginin yüzde 35’ten fazlasını öderlerken geriye kalan yüzde 65’lik kısmı ise yaklaşık 1 milyondan fazla şirket ödemektedir. Bunun yanı sıra 2023 yılı Bütçe Kanun Teklifinde kurumlardan ‘vergi harcamaları’ adı altında 281 milyar TL’lik bir verginin alınmasından vazgeçilmektedir.²

Tablo: 2023 Bütçesinin Önceki Yıl Bütçesine (Ek Bütçe Hariç ve Dahil) Artış Oranı³

Bütçeler	Genel Bütçe Ödenek Tutarı/Artış Oranı
2022 Bütçesi (Ek Bütçe Hariç)	1.728.401.621.000
2022 Bütçesi (Ek Bütçe Dahil)	2.831.472.499.000
2023 Bütçe Hedefi	4.423.341.574.000
2023 Bütçesinin 2022 Bütçesine Göre (Ek Bütçe Hariç) Artış Oranı	155,9%
2023 Bütçesinin 2022 Bütçesine (Ek Bütçe Dahil) Göre Artış Oranı	56,2%

¹<https://vergiedair.com/2022/10/17/yuzde-1559-artacak-olan-2023-butcesini-her-dakika-7-milyon-tl-vergi-odeyerek-finanse-edecegiz-ama-yetmeyecek/>

²<https://www.evrensel.net/haber/472934/prof-dr-mustafa-durmus-2023-yili-merkezi-yonetim-butcesi-bir-faiz-butcesi>

³<https://vergiedair.com/2022/10/17/yuzde-1559-artacak-olan-2023-butcesini-her-dakika-7-milyon-tl-vergi-odeyerek-finanse-edecegiz-ama-yetmeyecek/>

Ayrıca 2023 yılı Bütçesinde 3,6 trilyon TL vergi geliri, 121,3 milyar TL faiz geliri toplanması da hedeflenmektedir. 2023 Bütçesinin gelir kaleminin büyük kısmı vergi gelirlerinden bunun da önemli bir kısmı dolaylı vergilerden meydana gelmesi planlanmaktadır. Dolaylı vergiler içerisinde en önemli kalemler ise özel tüketim vergisi ve tüketimdeki KDV'den meydana getirmektedir. Bu kalemlerdeki gerçekleştirmelerin KDV'den 635 milyar TL, ÖTV'den yaklaşık olarak 513 milyar TL, bütün mamüllerinden 126,1 milyar TL, trafik para cezalarından 15,4 milyar TL, alkollü içkilerden 55,5 milyar lira ÖTV olması öngörülmektedir. Bunun yanı sıra 503,4 milyar lira gelir vergisi, 638,9 milyar lira kurumlar vergisi, 4,1 milyar lira veraset ve intikal vergisi, 38,7 milyar lira motorlu taşıtlar vergisi, 69,1 milyon lira değerli konut vergisi, 75,1 milyar lira banka ve sigorta muameleleri vergisi, 13,1 milyar lira şans oyunları vergisi, 20,1 milyar lira özel iletişim vergisi, 7,1 milyar lira dijital hizmet vergisi toplanması hedeflenmektedir.

2023 Bütçesi Vergi Harcaması tablosuna göre; 443,4 milyar lira gelir vergisi, 280,8 milyar lira kurumlar vergisi, 161,8 milyar lira KDV, 45,8 milyar lira ÖTV, 62,3 milyar lira diğer vergiler kapsamında olmak üzere toplam 994,3 milyar lira vergiden vazgeçilecektir. Bu kadar büyük ödenek kalemlerine rağmen 2023 bütçesi sadece personel ve faiz giderleri, SGK açıklarını kapatan, görev zararı ödemelerini finanse eden mali bir tabloya dönüşmüş durumdadır. Bütçe rakamları bize iktidarın yine tercihini sermaye sınıfından yana yaptığını büyük bir kısmını yoksulların finanse ettiği bütçeden yoksulların payına pek bir şey düşmediğini göstermektedir. Yani verginin kaynağı halk iken verginin lehtarı halk değil sermaye sınıfıdır.

Ayrıca 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde iktidar, 660 milyar TL'lik bütçe açığı öngörürken 565,6 milyar TL faiz ödeneğini sermaye sınıfına 468,7 milyar TL'lik ödeneği ise silahlanma lobilerine ayırmıştır. Aktarılan bu devasa boyuttaki rakamlar AKP-MHP ittifakının tercihlerini hangi sınıflardan yana kullandığını, bütçeyi kimin çıkarı için inşa ettiğini açıklıkla ortaya koymaktadır. Bu tercihlerle/tutarlarla iktidar yeni üretim ve yatırım alanları, istihdam, atama bekleyen grupların atamaları, düşük gelir gruplarının şartlarının iyileştirilmesi ve enflasyonu kontrol altına alabilecek ekonomi/politik tercihler yapılabilecekken halka sırtını dönerek küçük bir çıkar grubunun çıkarlarına hizmet etmektedir. Bütçe açığı olarak öngörülen fark ise AKP'nin seçim döneminde kesenin ağzını açacağını ve bunun faturasını yine yoksul halka yükleyeceğini göstermektedir. Yani bu tablo bize bütçenin en önemli gelir kalemini oluşturan vergilerin her 2 TL'lik kısmının 1 TL'sinin faiz lobileri, silah baronları ve seçim için kullanılacağını göstermektedir.

Kaldı ki 2022 yılın ilk on ayında vergiye ilişkin ortaya çıkan tablo iktidar tarafından öngörülen rakamların gerçekleşmesinin çok da mümkün olmayacağını bilakis seçim arifesinde ve risk altındaki ülke ekonomisinde 2023 yılı için öngörülen bütçe açığı ve faiz ödemesi rakamların aşılacağını ve bunun yükünün ise yine halkın sırtına yükleneceğini göstermektedir.

Tablo: 2022 yılı Ocak-Ekim Vergi Gerçekleşmeleri

Vergi Türü	Ocak-Ekim 2021	Ocak-Ekim 2022	Fark Yüzdesi
Gelir Vergisi	171 milyar 995 milyon TL	274 milyar 522 milyon TL	%59,6
İthalde Alınan KDV	195 milyar 750 milyon TL	467 milyar 511 milyon TL	%138,38
Dahilde Alınan KDV	103 milyar 986 milyon TL	142 milyar 572 milyon TL	%37,10
Toplam ÖTV	167 milyar 424 milyon TL	321 milyar 109 milyon TL	%91,80
Özel İletişim Vergisi	5 milyar 299 milyon TL	7 milyar 406 milyon TL	%39,80

2022 yılı Ocak-Ekim periyodunda 2021 yılına göre 2022 yılında halktan alınan vergilerdeki artış oranı yüzde 37,10 ile yüzde 193,80 arasında artmıştır. 2022 yılının Ocak-Ekim ayına göre vergi gelirleri toplamı bir önceki yıla göre yüzde 102,3 oranında artış göstermiştir. Yani büyük bir kısmını dar gelirlilerin ödediği vergilerdeki artış yüzde yüzden fazla olmuştur.

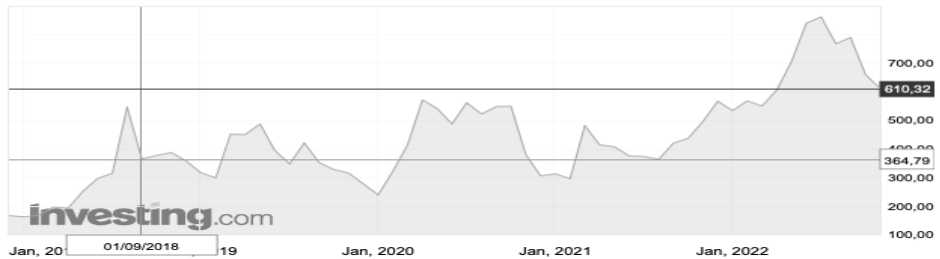
Vergi tahsilatındaki bu artışlar bize hem iktidarın açıkladığı enflasyon rakamlarının ‘sipariş usulüyle’ belirlendiğini hem de enflasyonist baskının faturasının, verginin önemli bir kısmını ödeyen yoksullara kesildiğini göstermektedir. Bu anlamıyla 2023 bütçesi ekonomi-politik tercihler bağlamında 2022’den farklı bir şey vaat etmemektedir. Oysa devlet bütçesi; gelir dağılımında adaleti sağlayan, işçi ve emekçilerin haklarını koruyan, toplumsal farklılıkları bir hak olarak gören ve bunu finanse eden, toplumdaki dezavantajlı gruplara (engelli-çocuk vb.) pozitif ayırıcı bir yerden gören, ekolojik duyarlılığı olan ve toplumsal barışı inşa etme çabasında olan bir yaklaşımla hazırlanmalıdır.

2023 Bütçesinde Sermaye Transferi Olarak Faiz Giderleri

Türkiye’nin, beş yıllık Türkiye devlet tahvillerini temerrüde karşı sigortalayan CDS risk primi 15 Kasım 2022 tarihi itibarıyla 610 baz puana yükselerek 2008 yılından bu yana en yüksek seviyelerine çıkmıştır.

Grafik: CDS Primleri (2008-2022)

Türkiye CDS 5 Yıllık USD * **610,32** -10,63 (-1,71%)

Grafikte görüldüğü üzere 2018 yılında başlayan CDS primi artışı 2022 yılı Ekim ayı itibariyle rekor seviyelere yükselmiştir. Bu durumun devam etmesi Türkiye'nin borçlanma ve kredi kullanma şartlarını ağırlaştırarak faiz giderlerinde önemli bir artışa neden olacaktır.

CDS priminin artışıyla her ne kadar Merkez Bankası kredi faiz oranları yüzde 9 olsa da piyasada reel faizlerin yüzde 30-40 bandında olduğu bilinmekte yani iktidarın 'düşük faiz' hamlesi reelde etkisiz kalmaktadır.

Bu kapsamda Merkezi yönetim bütçe giderleri arasındaki faiz giderleri Ocak-Ekim 2022 itibariyle 268 milyar 255 milyon TL olmuştur. Oysa ki 2022 yılı Bütçe Kanun Teklifinde yıl boyunca 249 milyar 348 milyon TL faiz gideri öngörülmüştü ki yılın ilk on ayındaki gerçekleşme 2022 yılı için öngörülen toplamı geçmiştir. Bu durumun aynı tempoda devam etmesi halinde 300-350 milyar TL bandında faiz giderinin gerçekleşmesi beklenmektedir. Nitekim CDS primlerinin yüksekliği de göz önünde bulundurulduğunda yıl sonunda faiz giderlerinin/borçlanma maliyetlerinin çok daha yüksek seviyelerde olacağını şimdiden söylemek mümkündür.

Dış politikada 'komşularla sıfır sorun' parolasıyla yola çıkan AKP iktidarı geldiği noktada neredeyse bütün sınır komşularıyla sorun yaşayan bir noktaya gelmiştir ki bu anlamda sorun alanlarını sadece kendi sınırlarına değil, sınır ötesi bölgelere de taşımıştır. İçerde ve dışarda barışçıl politikalar yerine çatışmanın tercih edilmesi ihtiyaç duyulan kaynak miktarını arttırmış bu da hem borçlanmayı hem yüksek riskten dolayı borçlanma maliyetlerini hem de faiz giderlerini arttırarak faiz ödemelerinde rekorlar kırılmasına sebep olmuştur.

2023'te öngörülen faiz ödemelerine bakıldığında tüm sosyal yardımlara ayrılan miktarın -259 milyar TL- neredeyse iki katı, reel sektöre verilen desteklerin -145 milyar TL- neredeyse dört katı büyüklüğüne erişmiş durumdadır. Keza, faiz harcamaları için ayrılan ödenek 566 milyar TL ile bütçedeki üçüncü büyük ödenek konumundadır. İktidar 'faiz karşıtı' söylemlerine rağmen faizden kaçmamış aksine ülkeyi sermaye için 'faiz cennetine' çevirmiştir.

Öte yandan kamuoyuna TL'yi kur riskine karşı koruma olarak lanse edilen ve fakat örtük bir faiz uygulaması olan Kur Korumalı Mevduatın (KKM) halka yükü ise giderek artmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı KKM'nin halka maliyetini açıklasa da Merkez Bankası tarafından ortaya çıkan maliyet açıklanmamaktadır. Ekim 2022 itibariyle KKM'ye ödenen miktar, sadece Hazine'den ödenen, 91 milyar TL olmuştur ki buna Merkez Bankası tarafından ödenen miktar dahil değildir. Merkez Bankası tarafından ödenen miktarla bu rakamın 200 milyar TL gibi devasa bir meblağa ulaşacağı hesaplanmaktadır. Bu, aynı zamanda yoksullardan alınıp sermaye sınıfına aktarılan bir kaynak niteliği de taşımaktadır. Bu tarz uygulamaları getirmekte beis görmeyen AKP, gelir eşitsizliğini ve sosyal sınıflar arasındaki uçurumu arttırarak sosyal barışı bozmaktadır. Ayrıca KKM'nin sona ermesi durumunda KKM hesaplarından çıkacak paranın 'güvenli liman' olan dolara dönmesi ve bunun da doları tarihi seviyelere çıkararak Türkiye ekonomisinde çok büyük riskleri doğurması kaçınılmaz görünmektedir.

Silahlanma-Güvenlik Harcamaları ve 2023 Bütçesi

Türkiye'nin Kürt Sorunu konusundaki anti demokratik tutumu ve demokrasiden uzaklaşması, şiddeti tercih eden politik tercihleri ekonomisinde de derin yaralar açmaktadır. Hukuk devletinin gereklerinin ortadan kaldırılması/uygulanmaması ülkelerin ekonomik yapısında önemli tahribatlar meydana getirmekte, ekonomik büyümenin olumsuz 'etkilemesine' sebep olmaktadır. Ülke kaynaklarının üretimi ve istihdamı arttırmak yerine savaşa ayrılması halka yeni vergi külfetleri, maliyet artışları, döviz kurlarında rekor ve enflasyon artışı olarak geri dönmektedir. Bu politik tercihler doğal olarak bütçe yapım süreçlerini de belirlemekte ve bütçedeki kaynakların önemli bir yekunu üretim, istihdam ve sosyal refahı arttıracak harcamalar yerine 'şiddet kurumlarına' ayrılmaktadır. Nihayetinde 2023 yılı Bütçesinde Silahlanma ve Güvenlik Harcamaları için 469 milyar TL gibi devasa bir tutar ayrılmıştır. Örneğin 2014 yılında güvenlik harcamalarına ayrılan pay 45 Milyar TL iken 2023'de bu miktar 469 Milyar TL gibi rekor bir rakama ulaşmıştır. Ki bu tutar cumhuriyet tarihinin en yüksek 'silahlanma ve güvenlik bütçesi' olmuştur. 2023 Yılı Bütçesinde Silahlanma ve Güvenlik Harcamaları; Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Genel Komutanlığı, Savunma Sanayi Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı, Millî Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanlığı Yedek ve Örtülü Ödeneklerine ayrılan tutarlar bağlamında ele alınmıştır. Silah ve çatışma için ayrılan bu tutar 2023 yılı bütçe giderinin yaklaşık yüzde 10'ununa tekabül etmektedir. *Yani 2023 yılı bütçesindeki her 8 liralık verginin 1 lirası silahlanma ve güvenlik harcamalarına gitmektedir.* Bugünün dolar kuru ile 25,2 milyar dolara denk gelen 2023 yılı 'silahlanma bütçesi', 2021'de 15,4 milyar dolar, 2020'de 17,4, 2019'da 20,6 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. Türkiye bu harcama rakamlarıyla dünyanın en çok askeri harcama yapan ülkeleri arasında 16'ncı sırada yer almaktadır. AB ülkelerinde savunma bütçesi, ortalama olarak, ülkelerin bütçelerinin yalnızca yüzde 3'ü kadar iken Türkiye'de bu oran bütçenin yüzde 11'ine denk gelmektedir.

Silahlanma ve güvenlik bütçesi ile bakanlıklara ayrılan bütçe rakamlarını birlikte değerlendirdiğimizde Türkiye'nin üretim, istihdam ve refahına yön verebilecek bakanlıkların bütçelerinin toplamı silahlanma ve güvenliğe ayrılan bütçe miktarı toplamından daha düşük olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise AKP-MHP ittifakının beka ve milliyetçilik hamasetini temel alan totaliter yönetim anlayışını demokrasi ve hukuk temelli yönetim anlayışının önüne koymasıdır. Türkiye'deki bütçe süreçleri ve mali sunumlar güvenlik ve silahlanma bütçesini ayrıca hesaplamamak üzerine inşa edildiği için tam rakamlara ulaşmak, halkın yüklendiği maliyeti ortaya çıkarmak çok mümkün olmamaktadır. Ancak bu alanda yapılan kimi çalışmalar son kırk yılda yaşanan şiddet politikalarına yüz milyarlarca dolar harcama yapıldığını ortaya koymaktadır. Araştırmacı-yazar İzzet Akyol tarafından Ekim 2021 yılında yayımlanan '*Düşük Yoğunluklu 40 Yıllık Savaşın Türkiye'ye Ekonomik Maliyeti*' başlıklı raporda Kürt Sorununda çözümsüzlüğün Türkiye ekonomisine bedelinin 3 trilyon dolar civarında olduğu ifade edilmiştir.

Siyasi iktidarın toplumsal ve siyasal sorunları çözmeye dönük politika tercihlerinde şiddet uygulamalarını esas alması, karşılama maliyetlerini arttırırken merkezi yönetim bütçesi üzerinde ciddi yük oluşturmaktadır. Türkiye'nin güvenlikçi politik anlayışı ve demokrasiden uzaklaşması ülke risk primi (CDS), bütçe açığı, faiz/borçlanma maliyetleri, kamu borcu ve

döviz kuru gibi temel iktisadi parametrelerde ciddi artışlara neden olmakta bu da halkın sırtına büyük/yeni yükler getirmektedir. Özetle, 2015 ve 2023 yılları arasında Türkiye’de gittikçe büyüyen demokrasi krizi iktisadi ve sosyal açılardan da topluma yüksek ve geri döndürülmesi zor maliyetler yüklemektedir.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi Cetvelleri

Halkın Sırtına Kambur Edilen Vergi ve AKP’nin Güvenlik, Faiz, Açık ve Seçim Bütçesi

2023 yılında bütçe açığının 659,4 milyar TL, faiz dışı açığın ise 93,8 milyar TL olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. 2023 yılı için Mal ve hizmet alım giderlerinde ise 2023 yılı ödeneği 318,7 milyar TL olarak belirlenmiştir. 2022 yılı için öngörülen mal ve hizmet giderleri ise 130 milyar TL’ydi. Bu durumda devletin vatandaşlara vergi olarak yüklediği enflasyonu yüzde 148 civarında olmuştur. 2023 yılı için Merkezi yönetim net bütçe geliri ise 3 trilyon 810,1 milyar TL’dir. 2023 yılında vergi gelirlerinin 3 trilyon 199,5 Milyar TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Yani devlet yurttaşlardan aldığı vergilerle ayakta durmaktadır. Devlet bütçe gelirlerinin yaklaşık yüzde 84’ünü yurttaşlardan aldığı vergilerden sağlamaktadır.

2023 Yılı Vergi Geliri Beklentileri;

- Gelir Vergisi 495,0 milyar TL,
- Kurumlar Vergisi 619,1 milyar TL,
- Dâhilde Alınan KDV 203,6 milyar TL,
- İthalde Alınan KDV 931,4 milyar TL,
- Özel Tüketim Vergisi 510,6 milyar TL,
- Motorlu Taşıtlar Vergisi 38,7 milyar TL,
- BSMV 75,1 milyar TL,
- Harçlar 105,2 milyar TL,
- Damga Vergisi 55,5 milyar TL’dir.

Toplam vergi geliri 3 trilyon 200 Milyar TL seviyesindedir. AKP iktidarının 2023 yılı için tek üretimi görüldüğü üzere vergi olarak Türkiye halklarının karşısına çıkmaktadır. 2023 yılındaki bütçe geliri artış kalemlerinin, harcamalardaki artışa paralel biçimde, yüzde 42 olması hedeflenmektedir. Bu gelirlerin yaklaşık yüzde 84’ünü vergi gelirlerinden, bunun da yaklaşık yüzde 43’ü ‘gelir, kazanç ve mülkiyet gelirleri’ olarak sınıflandırılan dolaysız vergilerden, kalan yüzde 57’si KDV ve ÖTV ağırlıklı olmak üzere halktan alınan dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Kurumlar Vergisinin 2023 yılı bütçesi içerisindeki pay 639 milyar TL olarak öngörülmektedir. Her ne kadar vergi gelirleri içerisinde Kurumlar Vergisi’nin payı önceki dönemlere göre ciddi bir şekilde arttığı görülse de bu durum sermayenin ve yandaş şirketlerin vergi yükünün gerçekte arttığı anlamına gelmemektedir. Zira 1 milyonu aşkın Kurumlar Vergisi mükellefi içerisinde, Merkez Bankası, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıflar Bankası gibi kamu kurumlarının başını çektiği en büyük 100 şirket bu vergi gelirinin üçte birinden fazlasını, geriye kalan yaklaşık 1 milyondan fazla şirket ise üçte ikisini ödemektedir. Ayrıca Bütçe Kanun Teklifine göre bu kurumlardan gelecek yıl ‘vergi harcamaları’ adı altında 281 milyar TL’lik bir vergi muafiyetinin de sağlandığı görülmektedir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri (hazine yardımı ve düzenleyici denetleyici kurumlardan ayrılan gelir payları hariç) 2024 yılında 5 trilyon 361 milyar TL, 2025 yılında ise 6 trilyon 350 milyar TL olarak öngörülmektedir. Merkezi yönetim bütçe gelirleri ise 2024 yılında 4 trilyon 778,3 milyar TL, 2025 yılında 5 trilyon 594,5 milyar TL olarak tahmin edilmektedir. Gelirlerdeki vergi oranlarının yüksekliği göz önünde bulundurulduğunda 2024 yılı sonrasında da vergi artışlarının devam edeceğini ifade etmek mümkün hale gelmektedir. AKP iktidarının sanayi, ticaret, tarım gibi alanlarda dışa bağımlılığı rekor seviyeye çıkardığı bugünün Türkiye’inde organize sanayi bölgelerinde, çarşıda, pazarda, tarlada sadece vergi üretimi ve yetiştiriciliğinin yapıldığını hassaten belirtmek gerekmektedir.

Diğer yandan, 2022 yılı için öngörülen vergi geliri 1 trilyon 430 milyar 41 milyon TL’ydi. 2023 yılı için bütçe gelirlerinin 3 trilyon 673 milyar lira olacağı öngörülmektedir. Yani devletin vatandaşlardan aldığı vergi enflasyonu yüzde 160 olarak hesaplanmaktadır. Enflasyonist bir bütçe olan 2023 yılı bütçesi göstermektedir ki AKP iktidarı enflasyon ile oldukça mutlu bir ilişki halinde iken Türkiye halklarının enflasyonu bir canavar olarak hissiyatı devam etmektedir.

Tablo: 2022-2023 Yılı Bütçe Kalemleri Karşılaştırması

	2022 Yılı	2023 Yılı	Fark
Vergi Gelirleri	1 Trilyon 470 Milyar TL	3 Trilyon 200 Milyar TL	%225
Faiz Ödemeleri	330 Milyar TL	565 Milyar TL	%72
Savunma ve Güvenlik Harcamaları	240 Milyar TL	470 Milyar TL	%98
Mal ve Hizmet Harcamaları	214,8 Milyar TL	319 Milyar TL	%49
Bütçe Açığı	278 Milyar TL	660 Milyar TL	%137
Cari Transferler	1 Trilyon 78 Milyar TL	1 Trilyon 682 Milyar TL	%56

2023 yılı bütçesinde faiz ödemelerine ayrılan pay artarak devam etmektedir. 2022 yılında yaklaşık 330 milyar lira olarak öngörülen ve KKM yüklerini içermeyen faiz harcamaları 2023 yılında 565 milyar lirayı geçmiştir. Yani rantiyeye yapılan transferler ile faiz lobilerine halkın bütçesi adeta peşkeş çekilmiştir. Her 7 liranın 1 lirası faiz ödemesi olarak gerçekleşmektedir. Benzer şekilde şiddet ve güvenlik için ayrılan bütçede 2022 yılına oranla yaklaşık yüzde yüzlük bir artış söz konusudur. Bütçenin her 7 lirasının 1 lirası da şiddet ve güvenlik harcamalarına ayrılmaktadır. Hülasa AKP’nin 2023 yılı bütçe teklifi güvenlik ve faiz harcamaları gölgesinde dinlendirilen bir seçim bütçesidir.

Personel giderleri 2022 yılı ve önceki yıllarda bütçenin yaklaşık beşte birini oluştururken 2023 bütçesi ile dörtte birine ulaşmış durumdadır. Bu durumu çalışanların refah artışı ve büyümeden verilen payı olarak değerlendirmek söz konusu olmamaktadır aksine daha cüzi maaş artışlarıyla

emekçilerin alım gücü düşmüş ve enflasyona karşı savunmasız bir şekilde bırakılmışlardır. 2022 yılına göre personel giderleri yaklaşık yüzde 80 artırılmış olsa da bu fark enflasyonun da yeni rekorlar kıracağını göstermektedir.

Cari transferler, tanımından da çok iyi hatırlanacağı üzere, karşılığında mal ve hizmet alımı olmayan ve bütçeden karşılıksız olarak yapılan aktarımlar anlamına gelmektedir. AKP'nin seçim bütçesi olan bu bütçe teklifinde de cari transferler oranı oldukça yüksek tutulmuştur. 2022 yılına göre yüzde 56 oranındaki artış AKP iktidarının seçim ekonomisi politikalarının seyrini ortaya koymaktadır. 2023 yılı sosyal yardım harcamalarının tutarı 258,4 milyar TL'dir. Bu tutar, 2022 yılı bütçesine göre yüzde 73,5 artış ve bütçeden de yüzde 5,8 pay alma anlamına gelmektedir. Bir yandan seçim için sosyal yardım ve destek bütçesi halinde sunulan ve 2023 yılı bütçesinin yüzde 12'sine tekabül eden bir bütçe diğer yandan da sermayeyi ihya eden ve bütçenin yaklaşık yüzde 15'ine tekabül eden faiz ödemeleri ile AKP iktidarı geçim için değil seçim için bir bütçe hazırladığını göstermektedir.

2023 Bütçesine Dair Önergelerimiz

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde 660 milyar TL'lik bütçe açığı öngören AKP bu devasa açıkla muhtemel ki seçimde kendi lehine çıkar sağlamaya çalışacak adımlar atacaktır. İktidarın geçmiş uygulamaları bize önemli bir kısmını orta ve alt sınıflardan aldığı vergilerin çok küçük bir kısmını yine halka 'lütüfmuşçasına' vererek seçim sonuçlarını kendi lehine çevirecek çalışmalar yapacağını göstermektedir. Bu minvalde AKP, sadece 2023 yılı Bütçesinde faiz lobilerine 565,6 milyar TL, silahlanma lobilerine 468,7 milyar TL aktarmayı öngörmüştür. Yani bütçe gelirleri kapsamında halktan aldıkları, yaklaşık her 3 TL'lik verginin 1 TL'sini seçim çıkarına, faiz lobilerine, silah baronlarına aktarılacaktır.

İktidarın tercihlerinin değiştirilmesi ve halkın refahını arttıracak adımlar atılması için 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi tercihlerinde birtakım değişiklikler yapmak amacıyla bütçe görüşmeleri esnasında parti olarak her bakanlıkla ilgili önemli sorunların çözülmesi adına önergeler verdik. Bu kapsamda birkaç örnek vermek gerekirse;

- Küçük ve orta ölçekli çiftçilerin borçlarını kamunun üstlenmesi için 100 milyar TL,
- Kredi borçlarının sadece faizlerinin değil anaparasının da silinmesi ve geri ödemeli burs yerine karşılıksız burs verilmesi için 50 milyar TL,
- Kamu yurtlarının artırılarak barınma sorununun çözülmesi ve yeterli beslenmenin ücretsiz sağlanması için 20 milyar TL,
- Ev eksenli çalışan kadınların sağlık sigortalarının yapılması için 20 milyar TL,
- Anadilde eğitim için yeterli alt yapının oluşturulması için 10 milyar TL,
- 1 milyon küçük esnafa hibe sağlanması için 50 milyar TL,
- Kamu binaları ve konutların depreme dayanıklı hale getirilmesi için 100 milyar TL,
- Dar gelirli yurttaşlara doğalgazın ücretsiz sağlanması için 100 milyar TL,
- En düşük emekli maaşının 8 bin TL olması için 300 milyar TL,
- Ataması yapılmayan 200 bin öğretmenin ataması için 50 milyar TL,
- Kamusal hizmet veren Azınlık Okulları için 100 TL,
- Okullarda günde bir öğün ücretsiz yemek çıkarılması için 40 milyar,

- Engelli istihdam kotasının yüzde 10'a çıkarılması.

Ancak ne var ki bu kalemlere bütçe ayrılması için yaptığımız bu öneriler totaliter yönetim anlayışına sahip AKP-MHP oylarıyla ret edilmiştir. 85 milyon insanın hayatına değecek/değiştirecek bu önergelerimizin toplamı sadece 810 milyar TL'dir. Yani AKP-MHP ittifakı faiz ve silahlanma lobilerine aktardığı bütçenin yalnızca üçte ikisini halk için ayırsa, şiddet yerine demokratik çözümü tercih etse 2023 yılı 85 milyon insanın daha güvenli, daha sağlıklı, daha huzurlu bir şekilde yaşaması sağlanabilecekti. Fakat AKP-MHP ittifakı tercihlerini halktan yana değil; yandaştan, sermayeden ve güvenlikçi politikalarından yana kullanmaktadır. Toplam bütçe harcamalarının sadece beşte biriyle yönetimde olduğumuz ilk bütçe teklifinde 85 milyon insanın hayatını kolaylaştıracaktır. Adil bir vergi düzeni, üreten ekonomi, hakça dağıtım programını hayata geçireceğiz.

100. YILA GİRERKEN HDP: DEMOKRATİK CUMHURİYET, DEMOKRATİK EKONOMİ

Küresel, bölgesel ve yerel düzeyde oldukça kritik dönemlerden geçiyoruz. Mevcut süreci önemli kılan bir diğer husus da Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yıldönümünün yaklaşmış olmasıdır. 29 Ekim 1923'te kuruluşu ilan edilen cumhuriyet, ikinci yüzyılına Kürt sorunu başta olmak üzere temel yapısal sorunlarını çözememiş bir durumda giriyor. Yaklaşık 100 yıllık süreç, demokrasiyi, adaleti, eşit yurttaşlığı, barışı ve birlikte yaşama iradesini geliştirememiş bir bakiyeye işaret ediyor. Yüzyılın muhasebesi yapıldığında elde kalan ne yazık ki tekçilik üzerinden kurumsallaştırılmış demokratik olmayan bir cumhuriyettir.

Aradan geçen yaklaşık 100 yıllık sürede farklı ulus, inanç, kültür kimlikleri inkâr edilmiş, başta Kürtlere ve Alevilere karşı olmak üzere ret politikaları uygulanmıştır. Kadınların özgürleşme mücadelesi büyük baskılara uğramıştır. İşçi sınıfının mücadelesi ve sendikal örgütlenmelere askeri darbeler dahil olmak üzere şiddetle karşılık verilmiştir. Bir bütün olarak demokrasi, eşitlik ve özgürlük mücadeleleri inkâr ve imha politikalarının hedefi olmuştur. Bu taleplerin kazanımları ise büyük bedeller ödenerek elde edilmiştir. Buna karşılık sistem, bu baskı ve sindirme politikalarıyla demokratik alanı baskılamak isterken kendisini de süregelen bir kriz halinin içerisine sokmuştur. Geldiğimiz noktada sistemin içinde debelenip durduğu kriz hali şiddetlenerek büyümüş, özellikle partimiz HDP'nin büyük başarı gösterdiği 7 Haziran 2015 seçim sonuçlarıyla birlikte bir hegemonya krizine dönüşmüştür. Türkiye Cumhuriyeti'nin hegemonya krizi, çözemediği Kürt sorunu nedeniyle artarak devam etmektedir. Cumhuriyetin kurucu felsefesinin milliyetçi-muhafazakâr-faşist vurgularla restore edildiği AKP-MHP Koalisyonu, ülkenin bu yapısal krizini derinleştirmiştir. Cumhuriyetin demokratikleşememesi, ekonomik kriz dahil olmak üzere türlü yansıma biçimleriyle krizin genişleyerek büyümesinin temel yapısal nedenlerinden biri olarak önümüzde durmaktadır.

Oysa 1920'de açılan Büyük Millet Meclisi'nin görece çoğulcu karakteri ve 1921 Anayasası'nın yerel yönetimlere öncelik veren görece demokratik ruhu bambaşkaydı. Millî Mücadele döneminin toplumsal kompozisyonu farklıydı. Yerelden örülen ve adına Yerel Kongre İktidarlari dönemi de denen bir kuruluş süreci söz konusuydu. Anadolu ve Mezopotamya'nın

bölgesel gerçeklikleri tümünden yok sayılmıyordu. Birinci Meclis'te Kürdistan ve Lazistan bölge milletvekilleri yerini almış, bu bölgeler resmen tanınmıştı. Yine 1921 Anayasası, 23 maddeden oluşan kısa bir anayasa olmasına rağmen çok güçlü yerel demokrasi vurgusuna sahipti. Öyle ki bu anayasada 14 madde yerel yönetimlere ayrılmıştı. Bakanların dahi seçim usulü düzenlenmemesine rağmen, 6 madde ayrılan nahiyelerin idare heyetlerinin nasıl seçileceği dahi düzenlenmişti. Yine aynı dönem içerisinde 10 Şubat 1922'de Meclis'te özerkliğe dair kanun teklifi dahi görüşülmüştü.

Ancak tüm bu demokratik yanlarına rağmen ne Büyük Millet Meclisi deneyimi ne de 1921 Anayasası asla nostaljik bir bakışla günümüze ışınlanması gereken deneyimler olarak görülmemelidir. Bu deneyimler, arkalarındaki tarihsel-toplumsal gerçekler hesaba katıldığında bu topraklarda yaşanmış görece demokratik deneyimlerdir. Bunlar sadece günümüzün demokrasi ve özgürlük mücadelesinde ifade edilebilecek imkân referansları olarak ele alınmalıdır. Örneğin Birinci Meclis, görece çoğulcu karakterine rağmen meclis hükümeti sistemiyle işlemekteydi ve isyanlarda da kullanılan Merkez Ordusu gibi askeri güçlere sahipti. Yine 1921 Anayasası'nda yerele güçlü yetkiler verilmiş olsa da güçler birliği ilkesi benimsenmişti.

Türk Ulus-Devleti Dışlayıcı Pratiklerle Kurumsallaştı

Zaten Milli Mücadele'nin bir biçimde kazanılmasının ardından Lozan Antlaşması'na ve cumhuriyetin ilanına gidilen süreçte işin rengi değişmiş, rejim kurumsallaşırken yeni bir meclis yapısı ve anayasayla demokrasiyi rafa kaldırmıştır. Dahası, 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti ilan edilirken üç ana kesim cumhuriyetin kurucu felsefesi tarafından yok sayılarak dışlanmıştır. Kürtler, solcular ve inanç kimlikleri yeni cumhuriyette kendilerine yer bulamamışlardır. İnkâr temelinde tek tip bir toplum yaratma projesi hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Türk-İslam senteziyle yeni ulus-devlet, toplumu demir kafese almak istemiştir. Kürtler başta olmak üzere tüm halklar Türklük potasında eritilmeye çalışılmıştır. Ülkede yaşayan herkes Türk olmaya zorlanmıştır. Resmi devlet İslamıyla da başta Aleviler olmak üzere farklı inanç kimlikleri yok sayılmıştır. Yeni rejim, Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu gibi hukuki düzenlemelerle kendi resmi dinini tahkim etmek istemiştir. Öte yandan emekçilerin ve işçi sınıfının mücadelesinin örgütlerine karşı yoğun bir baskı geliştirilmiştir. Türkiye sosyalist hareketi resmi manipölasyonlarla denetim altına alınmak istenmiştir. Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının bir devlet komplosuyla Karadeniz'de katledilmesiyle henüz daha cumhuriyet ilan edilmeden solcuların sistemin dışına itilerek bitirilmesi hedeflenmiştir.

Ancak tüm bu yoğun baskı politikaları direnişlerle karşılaşmıştır. Cumhuriyet tarihi, Kürtlerin güçlü isyanlarına sahne olmuştur. Kürtler yeni kurulan sistemde kendilerine yer verilmemesini inkâr ve imha politikalarını kabullenmemişlerdir. Baskı-isyan diyalektiğiyle işleyen süreçte asimilasyon politikalarına türlü biçim ve düzeylerde karşı gelmişlerdir. Gelinek noktada Kürt siyasal hareketi, demokratik, kadın özgürlük ideolojisine dayalı, ekolojik karakterli, güçlü ve yenilmez bir halk hareketi yaratmıştır. Aleviler, ayrımcılığa karşı türlü örgütlenme biçimleriyle eşit yurttaşlık taleplerinde ısrar etmiştir. Yine yaklaşık 100 yıllık cumhuriyet tarihi boyunca en ileri, en demokratik, en toplumsal taleplerin sözcüsü ve yılmaz savunucuları olarak Türkiye sosyalist hareketi varlığını her daim göstermiştir. Her ileri atılım dalgasında Türkiye sosyalist

hareketi sosyalizm talebiyle en ön safta amansız bir mücadele vermiştir. Dolayısıyla bir yüzyıl geride bırakılırken dışlayıcı, inkârcı ve imhacı yaklaşım başta Kürt halkının muazzam mücadelesiyle boşa düşürülmüştür. Sistem, baskı-isyan diyalektiğiyle sürekli kriz halinin olağanlaştığı bir debelenme hali içerisinde.

Geldiğimiz noktada, cumhuriyetin demokrasiyle buluşması bir zorunluluktur. Artık mızrak çuvala sığmamaktadır. Yok sayma ve imha pratikleri başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Demokratik Cumhuriyet’in inşası bir zorunluluk olarak kendisini dayatmaktadır. Gerçek bir cumhuriyet demokrasiyi de içermelidir. Demokratik olmayan bir cumhuriyet biçimsel olmaktan öteye gidemez. Bizlerin savunduğu Demokratik Cumhuriyet, cumhuriyetin demokrasiyle buluşmasını ifade eder. Ulus-devletin tek tipleştirici felsefesine karşın farklılıkların kabulü temelinde bir arada yaşamı güvenceye alır.

Demokratik Cumhuriyet Tekçiliğe Karşı “Demokratik Ulus”a Dayanır

Max Weber’in veciz ifadesiyle “demir kafes”, kapitalist modernitenin toplumsal olana müdahalesinin ve bu müdahalenin önemli formlarından biri olan ulus-devlet cehenneminin başarılı bir tasvirini sunar. Toplumu “demir kafese” alan ulus-devlet, bunu topluma karşı bir saldırı anlamına gelen modern ulus mitiyle inşa eder. Modern ulus miti, toplumsal çeşitliliğin üzerini çizerek teritoryal bir alanda yaşayan halkların tanımlı bir ulus formatı içerisinde eritilmesi yoluyla işler. Ulus-devletin kendisini dayandırdığı “ulus”, muazzam bir homojenizasyon projesi olarak toplumsal gerçekliğin çeşitlilik temelindeki doğasına kastedir. Toplumsal çeşitlilik muhayyel bir ulus mitiyle tekçilik lehine silinir. Toplum, demir kafese alınarak muazzam bir homojenizasyon zoruna tabi tutulur. Yaklaşık 100 yıllık Türk ulus-devleti de katı bir demir kafes performansı sergilemiştir. 7 Haziran 2015 seçim sonuçlarının ve ardından 15 Temmuz 2016 darbe girişiminin daha da netleştirdiği politik hizalanma, bu katı Türk ulus-devlet aklının AKP-MHP iktidarı ve onun kirli derin faşist güçlerle oluşturduğu milliyetçi koalisyon eliyle güncellenerek güçlendirilmesinin ifadesidir. Halihazırda Türk ulus-devletinin hegemonya krizi, dozu artırılan faşist-milliyetçi-dinci tutkalla beyhude bir biçimde sorunlar halinin altına süpürülerek yönetilmek istenmektedir.

Oysa bugün dünyada ve Türkiye’de toplumu demir kafese alan ulus-devlet anlayışı miadını doldurmuştur. Türkiye’de olduğu gibi dünyanın pek çok yerinde de ulus-devlet anlayışından kaynaklı sorunlar çığ gibi büyümektedir. Ulus-devlet olgusunun kendisine karşı muazzam bir muhalefet gelişmiş durumdadır. Ulus-devletin ve modern cumhuriyetlerin demokratik niteliği önemli bir tartışma alanıdır. Bu eleştiri hattı hem ulus-devlete hem de o devletin tanımlı ulus kavrayışına ilişkindir. Çünkü modern ulus tanımı da, ulus-devletin pratik karşılığı da somut toplumsal gerçeklikle uyumsuzdur. Ulusun antidemokratik tanımı bugün yaşanan pek çok toplumsal sorunun temel nedenlerinden biridir. Bu farmakolojide, Demokratik Cumhuriyet hem ulus-devlet anlayışının hem de mevcut ulus zehrinin panzehiridir.

Demokratik Cumhuriyet, Demokratik Ulus’la mümkündür. Kapitalist modernitenin ulus kavrayışı, tüm farklılıkları tanıyarak varlıklarını güvence altına alan bir yerden değil aksine tüm farklılıkları hâkim ulusun potasında eritmeye yönelik bir tektipleştirici mekanizmaya işaret eder. Buna karşılık Demokratik Ulus ise tüm etnik, kültürel ve inançsal kimliklerin eşitçe bir arada var olduğu ve varlıklarının anayasal güvence altında olduğu ulusun gerçek demokratik tanımının ifadesidir. Demokratik Ulus, kapitalist modernitenin homojenize edici ulus mitine

karşı Demokratik Modernite'nin demokratik, eşit, özgürlükçü, çoğulcu ulus gerçeğidir. Kurak, çorak, renksiz bir tekçi çöl yapaylığına karşılık halkların, kültürlerin, inançların rengarenk bahçesidir. Demokratik Cumhuriyet'in üzerinde yükseldiği toplumsal gerçeklik Demokratik Ulus'tur.

Demokratik Cumhuriyet Emegın Kurtuluşuna Giden Yolu Açar

Demokratik Cumhuriyet, ulus-devlet anlayışının homojen ulus zorlamasına karşıyken aynı zamanda emegın kurtuluşunu sağlayan yola da işaret eder. Nasıl ki işçi sınıfının şanlı 1871 Paris Komünü deneyimi, bu biçimin nasıl olması gerektiğini bizlere gösteren kısa süren fakat önemli bir tarihsel deneyimse, Demokratik Cumhuriyet de esasen o yolun taşlarını döşeyen ekonomi politiğı içeren mahiyettedir. Emek sömürüsünün vahşi kapitalizm koşullarında devam ettiğı bir cumhuriyet asla demokratik değildir. Ekonomide demokrasi olmadan, Demokratik Cumhuriyet olmaz. Emegın sömürüsü tüm şiddetiyle devam ederken, cumhuriyet demokratik olamaz. Sermaye tekellerin muazzam karları katlanarak devam ederken, buna karşılık emegıyla geçinenler her geçen gün yoksullaşırken gerçek anlamda demokrasiyle buluşan bir cumhuriyetin buna kayıtsız kalması düşünülemez. Bu nedenle cumhuriyetin demokratikleştirilmesi aynı zamanda emegın kurtuluşunu da içermek zorundadır. Partimiz HDP'nin savunucusu olduğı Demokratik Cumhuriyet, demokrasiyi salt siyasal alana sıkıştırmaz, toplumsal gerçekliğın başta ekonomi olmak üzere tüm alanlarına yayar. Toplumsal gerçekliğın tüm alanlarında olduğı gibi ekonomide de demokrasiyi savunur. Demokratik Cumhuriyet aynı zamanda bütünsel bir toplumsal yeniden inşa perspektifini içerir.

Toplumsal yeniden kuruluşu ifade eden Demokratik Cumhuriyet esasen yeni bir toplumsal sözleşmeye de işaret eder. Demokratik Cumhuriyet inşasında en önemli adımlardan biri bu yeni toplumsal sözleşmedir. Yeni bir toplumsal sözleşme çağrısı, yeni demokratik bir anayasa çağrısıdır. 12 Eylül faşist darbe anayasası, bugün yaşadığımızın pek çok sorunun kaynağıdır. 1982 Anayasası, Kürt sorununun çözüme kavuşturulmasının ve cumhuriyetin demokratikleşmesinin önündeki en büyük engeldir. Kürt sorunu yapısal ve anayasal bir sorundur. Kürt sorunu bir statü sorunudur. Çözümü de yapısal ve anayasal olmak zorundadır. Ülkenin Kürt sorunu başta olmak üzere demokrasi sorunlarını çözerek yeni bir toplumsal sözleşme temelinde demokratikleşmesi gerçekten yeni ve demokratik bir anayasa ile mümkündür.

Ancak Türkiye Cumhuriyeti bir yüzyılı ıskaladı. Yeni bir toplumsal sözleşmeyi hayata geçiremedi. Kürt sorununu anayasal güvence ile çözüme kavuşturamadı. Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümü ikinci yüzyılda ıskalanmamalıdır. İkinci yüzyıla Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümünü gerçekleştirebilecek irade açığa çıkartılarak girilmelidir. Bizler HDP olarak Kürtlerin statüsünün tanımlanıp kolektif haklarının tanınarak anayasal güvenceye alınması talebimizi 100. yıl vesilesiyle daha gür sesle gündeme getiriyoruz. HDP açısından ikinci yüzyıl yeni bir mücadele dönemini ifade ediyor. 100. Yıl vesilesiyle Demokratik Cumhuriyet talebimizi daha gür sesle dillendiriyor, cumhuriyetin demokratikleştirilmesi çağrımızı mücadelemizin ana mecralarından biri haline getirip gündemleştiriyoruz.

Partimiz HDP, Demokratik Cumhuriyet idealinin öncü gücüdür. HDP fikriyatı, Demokratik Cumhuriyet'in ruhudur. Tekçi zihniyete karşı farklılıkları zenginlik olarak gören çoğulcu bir

arada yaşamın adresidir. HDP'nin bizzat kendi çoğulcu yapısı Demokratik Cumhuriyet'in çoğulcu iddiasıyla uyumludur. Onun bir modelini sunar. Muazzam bir mücadele mirasına dayanan HDP fikriyatı büyük bedellerle artık bu toplumda kök salmıştır. Hiçbir baskı, zulüm, kapatma tehdidi bu fikriyatı ortadan kaldıramayacaktır. HDP paradigması, her koşulda varlığını güçlendirerek sürdürecektir. Çünkü HDP fikriyatı; halkları, inançları, kültürleri, kadını, emeği, doğayı cendereye alan ulus-devlet anlayışının çözümüdür. Dünyada eşi benzeri olmayan bir örgütlenme anlayışı ve modeliyle toplumun kendisini gerçekleştirmesinin adıdır. Dahası, HDP fikriyatı, ulus-devlet modelinin mevcut güncel küresel krizine karşı evrensel bir demokratik alternatifte işaret etmektedir. HDP paradigması, küresel düzeydeki sıkışmışlıkların da çözüm yoludur.

Üçüncü Yol'un Mücadele Biçimi Radikal Demokrasi, Rotası Demokratik Cumhuriyet'tir

Hem küresel, hem bölgesel, hem de ulusal ölçekte majör politikanın tekrar sahneye çıktığı bir kırılma noktasındayız. Zaman, kurucu siyaset zamanıdır. Bizzat küresel güçler artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını kendileri ifade ediyorlar. Sistemin değişimine ilişkin yeni hegemonya projeleri hazırlıyorlar. Böylesi bir süreçte Türkiye de, Kürt Sorununun çözümsüzlüğüyle birlikte ülke tarihinin en derin krizinin yaşandığı bir dönemden geçiyor. Ekonomik, siyasi, toplumsal, kültürel vb. pek çok boyutuyla kriz şiddetleniyor. Gerçekten de tarihsel öneme sahip bir sürecin içerisindeyiz. Yaşadığımız sorun büyük. Bir hegemonya krizine işaret ediyor.

HDP olarak mevcut durumun hayati niteliğinin bilinciyle hareket ediyoruz. Siyasetimizi buna göre dizayn ediyoruz. Böylesi büyük sorunların ve sistemsiz krizin var olduğu bir süreçte buna uygun tutum alıyoruz. Sorun büyükse çözümün de büyük olması gerektiğini savunuyoruz. Dolayısıyla bu süreçte alınan pozisyonun kurucu önemde olmak zorunda olduğu ortada olduğu tespiti temel kalkış noktamızdır. Bu nedenle de mevcut sürece bir kurucu irade mantığıyla yaklaşıyoruz. Demokratik Cumhuriyet'in, demokratik bir anayasanın ekmek gibi, su gibi hayati önemde olduğunu savunuyoruz. Bunun mücadelesini kendimize kılavuz ediniyoruz. Cumhuriyetin gerçek demokrasiyle buluşması mücadelesini yükseltiyoruz. Cumhuriyetin demokrasiyle buluşması, Demokratik Cumhuriyet mücadelenin adresi HDP'dir. Bu mücadele aynı zamanda Üçüncü Yol'un da mücadelesidir. Üçüncü Yol'un rotası Demokratik Cumhuriyet'tir. HDP fikriyatı, Üçüncü Yol'un ete kemiğe bürünmüş halidir. 100. Yıla girerken Kürtler, Aleviler, tüm ezilenler ve sol/sosyalist güçler cumhuriyetin demokratikleştirilmesinin öncü gücü olacaktır.

Hegemonya krizine karşı kurucu irade mantığıyla hareket ederken Türkiye'deki mevcut politik hizalanma ve kümelenmeleri de bu temelde değerlendiriyoruz. Bugün Türkiye siyasetine baktığımızda üçlü bir yapıyla karşı karşıyayız. Bir tarafta AKP-MHP iktidarı ve onunla ittifak içerisinde olan faşist-dinci odaklardan oluşan bir yapı var. Bu yapı, geleneksel katı tekçi devlet aklının güncel formatını ifade ediyor. Bu faşist blokun demokrasi ve özgürlüklerle en ufak bir alakası yoktur. Bunlar mevcut politik kompozisyonda statükoyu sahiplenilen "statükocu güçler"dir. Diğer tarafta ise 6 partinin bir araya gelerek oluşturduğu ve başını CHP'nin çektiği bir yapı vardır. 6'lı masa olarak adlandırılan bu yapı esasen çeşitli versiyonlarıyla devletçi-milliyetçi zihniyetin bir başka biçimini temsil etmektedir. Mevcut hegemonya krizine sistem içi formel öneriler getirmekte, asla zamanın majör siyaset ruhunu kavrar bir siyaset aklına sahip

değildirler. İddialarına baktığımızda başta Kürt Sorunu olmak üzere memleketin esaslı sorunlarına esaslı çözüm getirmekten uzak bir pozisyonundalar. Biçimsel ve sınırlı bir reform öneriyorlar. Bize 2002 koşullarına yani AKP öncesindeki döneme geçmeyi vad ediyorlar. Bunlara da “restorasyoncu güçler” diyebiliriz. Bu iki yapının dışında ise partimiz HDP’nin, emek ve demokrasi güçlerinin yer aldığı bir üçüncü taraf vardır. Ülke siyasetindeki bu üçüncü taraf, gerçek demokrasiyi savunan güçleri ifade eder. Sistemin sorunlarına sistemsel çözümler önerir. Şekilsel değil gerçek değişimi savunur. Mevcut tekçi sistemin hegemonya krizine gerçek demokratik değişimi hedefleyen karşı-hegemonya projesini ve blokunu temsil eder. Bu blok, ezilenlerin gerçek değişim blokudur. Partimiz HDP’nin yer aldığı siyasetin bu üçüncü tarafını da “radikal güçler” olarak tarif edebiliriz. Gerçek demokratik sistemik değişimin ifadesi olan radikal blok, umudun adresidir.

Aslında bu üçlü yapı, modern siyasi jeo-kültürün Türkiye’de net bir biçimde açığa çıkmış olmasından başka bir şey değildir. Birkaç yıl önce aramızdan ayrılan büyük sosyal bilimci Immanuel Wallerstein de modern siyasetin muhafazakârlık, liberalizm ve radikalizm olmak üzere üçlü yapıdan oluştuğunu söylemişti. Bugün Türkiye’de yaşanan tam da budur. Modern siyasetin yapısal kompozisyonu Türkiye’de tekerrür etmektedir. Şiddetli bir hegemonya krizi yaşanırken ülkede bir tarafta statükocu-muhafazakâr yapı, bir tarafta restorasyoncu muhalefet ve diğer tarafta partimiz HDP’nin içerisinde olduğu gerçek değişim talep eden radikal blok vardır. Ve bizler gerçek demokrasi ve değişim taraftarlarını ifade eden radikalizmi, “Emek ve Özgürlük İttifakı” ile büyütmek için yola çıkmış bulunuyoruz. Yani ezilenlerin ve emekçilerin gerçek demokrasi ve değişim cephesini en geniş biçimde inşa etmek için çalışıyoruz. Üçüncü tarafın ortak mücadele hattını kurma iradesi gösteriyoruz. Tarihsel-yapısal değişimlerin yaşandığı bir dönemden geçerken, ezilenlerin ortak mücadele birliğiyle sürece müdahale etme bilinciyle hareket ediyoruz. Türkiye’de siyasi saflaşmaların daha da berrak hale geldiği, sistemsel değişimlerin söz konusu olduğu bir dönemde halkların, ezilenlerin, kadınların, emekçilerin, gençlerin, ekolojistlerin ortak mücadele hattını en geniş şekilde oluşturmanın tarihsel bir sorumluluk ve zorunluluk olduğu bilinciyle sürece yaklaşıyoruz.

Halklarımız ne statükocu AKP-MHP iktidarı ve onun kirli müttefiklerine, ne de halklarımıza ve emekçilere gerçekte hiçbir şey vadetmeyen restorasyoncu muhalefete mecbur değildir. Ülke siyaseti sadece bu iki bloktan ibaret değildir. Halklarımız ve emekçiler çaresiz değildir. Bu iki bloktan birini seçmek zorunda değildir. Halklarımızın, ezilenlerin, kadınların, emekçilerin, gençlerin, ekolojistlerin gerçek demokratik değişim talepleri vardır. Bunu gerçekleştirebilecek olan ise üçüncü taraftır, HDP’dir, partimizin de içerisinde olduğu Emek ve Özgürlük İttifakı’dır. Emek ve Özgürlük İttifakı tek gerçek alternatiftir. Halklarımızın ve emekçilerin bundan başka çıkış yolu yoktur. Bu ittifak bu nedenle asla bir seçim ittifakı değildir. Kendisini seçimlerle sınırlamayan bir ortak mücadele hattıdır. Çünkü sadece seçimlerde bir araya gelen bir ittifak halkımızın sorunlarını kökten çözmekte yeterli olamaz. Demokratik kurucu iradeyi aktör haline getiremez. Bugünkü mevcut şartlarda, sürece şayet salt seçim üzerinden yaklaşıyorsa, bunun konjonktürün ciddiyetini anlamamakla eşdeğer olduğu ortadadır.

Süreç, toplumsal gerçekliğin tüm alanlarında gerçek ve yapısal çözüm projelerinin ortaya konmasını zorunlu kılan bir süreçtir. Ekonomi de bunların başında gelmektedir. Türkiye’deki üçlü politik yapılaşma pek çok alanda olduğu gibi ekonomi alanındaki bakışa ilişkin de ciddi

farklılıkları ifade etmektedir. Statükocu blokun, restorasyoncu muhalefetin ve gerçekten demokratik değişim isteyen üçüncü tarafın ekonomiye ilişkin duruşları arasındaki farklılık yapısal boyuttadır. HDP olarak her iki bloktan da başka bir ekonomi öneriyoruz. Demokratik Ekonomi yaklaşımını savunuyoruz. 24 Ocak Kararları'na kadar izi sürülebilecek olan ve türlü biçimleriyle pratiğe geçirilen neoliberalizmin ideolojik arka planının teorik eleştirisini gerçekleştirerek ekonominin de demokratikleştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Tekellere, EmegİN Sömürüsüne ve Doğanın Talanına Karşı Demokratik Ekonomi

Kapitalist piyasa ekonomisi, temelinde yer alan mülkiyet, üretim ve mübadele ilişkileriyle derin sınıfsal eşitsizlikler yaratır. Özellikle yaklaşık 40 yıldır farklı versiyonlarıyla da olsa cari olan kapitalist piyasa ekonomisinin neoliberalizm formu, bu eşitsizlikleri daha da derinleştiren bir performans sergilemiştir. Washington Konsensüsü'nden Post-Washington Konsensüsü'ne neoliberal paradigma, türlü pratikleriyle güvencesizlik yaratarak topluma karşı büyük bir saldırı hamlesi başlatmıştır. Tüm bu süreç dünya yüzeyinde ve Türkiye'de çeşitli düzey ve biçimlerde sermaye tekellerini daha da büyütmüş, emegİN sömürsünü türlü güvencesizlik pratikleriyle katmerleştirmiş, doğanın talanı korkunç boyutlara varmıştır.

Bu saldırı kampanyasının en temel söylemi ise siyasal ve dolayısıyla kamusal olanın, “ekonomik” olan lehine itibarsızlaştırılmasıdır. Ekonomik olanı serbest piyasa ekonomisi ile eşitleyen bu rasyonalite, aynı şekilde siyasal-kamusal olanı da etkisizlik, kayırmacılık, partizanlık vb. gibi pejoratif içeriklerle yüklemiştir. Buna göre, özellikle Keynesyen sosyal refah devleti uygulamaları ekonomide kamusal-devlet müdahalesini ve mülkiyetini yaygınlaştırarak ekonominin etkisiz çalışmasına neden olmuş, bu da karlılık alanlarını emmiştir. “Doğası gereği” kötü olan siyasal-kamusal olan, “doğası gereği” iyi ve doğru çalışan serbest piyasayı ve ekonomik etkinlikleri bozmuştur. Oysa ekonomik alan yani serbest piyasa ekonomisi kendi haline bırakılırsa metafizik bir biçimde “denge”ye gelecek ve etkin bir biçimde çalışacaktır.

Bu nedenle neoliberal zihniyet, siyasal alan ile ekonomik alanın mutlak surette ayrıştırılmasını savunmuş, mümkünse siyaseti “idare” derekesine indirgeyerek basit bir teknik mekanizma haline getirmek istemiştir. İdeolojilerin ve ideolojik olanın kötülenmesi söylemleri eşliğinde siyasal olan itibarsızlaştırılarak “idare”ye dönüştürülmeye çalışılmıştır. Böylelikle neoliberal rasyonalite, başta özelleştirmeler marifetiyle kamusal-devlet mülkiyetine son verilmesi olmak üzere, ekonomide kamusal olan her şeyin derhal ekonomi dışına çıkarılması gerektiğini iddia etmiştir.

Kamusal Fayda Demokratik Ekonomi'nin Esasıdır

Neoliberal rasyonalitenin kamusal olanı hedef tahtasına oturtmasının arkasında rijit bir fayda kuramının var olduğundan söz etmek mümkün. “Birey vs. toplum” gibi bilindik bir toptancı karşıtlık anti-sosyolojisine yaslanan neoliberal akıl, kolektivizm olarak ifade ettiği toplumu savunan yaklaşımları birey karşıtı olarak konumlandırır. Toplumsal olanın kötülendiği, toplumun antitezi olarak sunulan “birey”in kutsandığı bir söyleme sahip çıkarılır. Bu yapılrken de kendinden menkul bir birey fetişizmi devreye sokulur. Hatırlanacağı üzere neoliberal agresyonun önemli simge isimlerinden Margaret Thatcher'ın kamusal-toplumsal olana yönelik öfkesi öylesine yüksek ki, “toplum diye bir şey yoktur” diyebilmişti.

Aslında neoliberal toplum kurgusunun toplum ve birey arasında kurduğu bu mekanik zıtlık, toplumun atomize edilerek homo economicus soyutlamasıyla yeniden tanımlanan “bireylere” ayrıştırılmasından başka bir şey değildir. Neoliberalizmin toplum karşısı birey imalatı sevdası, yurttaşların homo economicus olarak tanımlanarak müşteriye indirgenmesidir. Yurttaşların müşteriye dönüştürülmesi, her bir homo economicus’un bencil bireysel çıkarının peşinden koştuğu yok edici bir rekabetçi ahlakı da açığa çıkarmış olur.

Oysa çatışan bencil bireysel çıkarların aritmetik toplamından tüm toplumu kuşatacak, toplumsal iyiyi açığa çıkartacak bir kamusal fayda oluşmaz. Kamusal fayda, birbirine zıt bencil bireysel çıkar çatışmalarından değil, komünal-ortak iyiliğe yönelmiş dayanışma ahlakıyla mümkündür. Demokratik Ekonomi, bencil yok edici rekabet ahlakı yerine yurttaşların dayanışmacı ahlakına dayanır. Yurttaş yerine müşteriye geçirmek, “hak” yerine “kâr”ı geçirmektir. Yani mal ve hizmetlere müşterilerin erişebilmesi demektir. Dolayısıyla sadece parası olan yani müşteri olmayı başarabilenlerin değil ihtiyacı olanların faydalanabildiği bir ihtiyaçlar sistemi kurulmalıdır. Ortak iyiyeye ve doğruya, kamusal fayda merkezli bir ekonomi politik tercihle ulaşılabilir. Bu da Demokratik Ekonomi’dir.

Demokratik Ekonomi Kamusal-Topluluk Mülkiyeti Temelinde Yükselir

Mevcut ekonomik yapı ve işleyişin eşitsizlik yaratıyor olmasının mülkiyet, üretim, tüketim ve mübadele ilişkilerinden kaynaklandığı ortadadır. Buna karşılık kapitalizmin eşitsiz mülkiyet, üretim, tüketim ve mübadele ilişkilerinin toplumsal rıza yaratımı, bir avuç sermayedar sınıfının çıkarının ve faydasının tüm toplumun çıkarı ve faydasıyla özdeşleştirilmesi mistifikasyonu ile sağlandığını söylemek mümkün. Bir diğer deyişle, söz konusu yoksulluk ve güvencesizlik üreten eşitsizliklerin toplumsal kabulü esasen ayrıcalıklı bir kesimin faydasının sanki tüm toplumun yararınaymış, kamusal faydaymış gibi sunulması biçimindeki bir çıkar kuramına dayanarak gerçekleştirilir.

Ancak bu sistem, sadece bir avuç ayrıcalıklı kesimin yararına bir sistemdir. Oysa emeğiyle geçinen yurttaşların, işçilerin, köylülerin, çiftçilerin, kamu çalışanlarının ve esnafın, refahın eşitçe paylaşıldığı bir hayat sürmesi mümkündür. Bunun için yapılması gereken ekonominin yapısını ve önceliklerini değiştirmekten ibarettir. HDP olarak ekonomide tercihleri ve yapısal önceliklerini değiştirerek yeni bir mülkiyet, üretim, mübadele ve tüketim ilişkileri kurarak bunu gerçekleştirebileceğimizi savunuyoruz.

Mevcut sistemin eşitsizlikler yaratmasının en önemli nedenlerinden bir tanesi de üretim araçlarının eşitsiz mülkiyet ilişkileriyle bir avuç kişide toplanmış olmasıdır. Bu nedenle Demokratik Ekonomi yaklaşımıyla yurttaşların temel ihtiyaçlarının kamusal ve tamamen ücretsiz bir biçimde karşılanabileceği bir ekonomi yaratmak nihai amacımızdır. Böyle bir nihai amaca ulaşmak için başlangıçta sağlık, eğitim, ısınma, su, elektrik, internet ve iletişim gibi temel ihtiyaçların tamamen kamusal kaynaklardan karşılanacağı yeni bir sistem kurulacaktır. Daha sonra barınma, ulaşım, temel beslenme giderleri gibi ihtiyaçların da bu kapsama alınarak kamusal ağırlığı olan bir ekonomi oluşturulacaktır. Sağlık, eğitim, ulaşım, iletişim, ısınma, temel beslenme giderleri, barınma gibi temel insani ihtiyaçların üretilmesinden yurttaşlara ulaştırılmasına değin tüm aşamalarda kamusal ve topluluk mülkiyeti söz konusu olacaktır. Böylelikle yurttaşların en temel insani gereksinimleri bir hak olarak karşılanacaktır. Bu alanlar

“serbest piyasa sistemi” mekanizmasının dışına çıkarılacak, sadece parası olanların erişebildiği ihtiyaçlar olmayacaktır.

İnsanca yaşayabilmek için en temel ihtiyaçlar olan sağlık, eğitim, ısınma, ulaşım, barınma, beslenme, iletişim gibi faaliyetlerde kamusal-topluluk mülkiyeti esas olmalıdır. Çünkü bu alanlar, insanca yaşayabilmenin asgari koşullarının sağlanmasına ilişkindir. Adına serbest piyasa ekonomisi denen sistemin insafına bırakılamaz. Serbest piyasa ekonomisinde müşteri olmak esastır. Yani ihtiyaç duyulan malların ve veya hizmetlere erişebilmek için fiyatının ödenmesi gerekir. Oysa Demokratik Ekonomi’de insanca bir yaşam sürebilmenin asgari gereksinimleri olan sağlık, eğitim, ulaşım, barınma, beslenme, iletişim gibi alanlarda müşteri değil yurttaş temelinde bir işleyişin geçerli olacaktır. Parası olanın faydalanabildiği müşterilik ilişkisi yerine sadece bu ülkenin yurttaşı olduğu için hak temelinde faydalanabildiği bir sistem kurulacaktır.

Demokratik Ekonomi Katılımcı ve Toplumsaldır

Şimdiye değin pek çok “kamucu” ekonomi deneyimi yaşandı ve hala yaşanıyor. Ne yazık ki bu deneyimler, çoğunlukla katı merkeziyetçi bir biçimde inşa edilen, toplumdan ve katılımcılıktan soyutlanmış bürokratik yöntemlerle hayata geçirilmeye çalışıldı. Kamusal faydanın kamucu bir ekonomi eliyle gerçekleştirilmesi meselesinde merkezi karar alıcılar öne çıktılar. Yurttaşların hayatlarını birebir etkileyen kararlarda yerel halkın söz, yetki ve karar sahibi olması yerine, onlar adına karar veren teknokratik akıl, yerelliği yutacak bir biçimde karar alma sürecini merkezileştirdi. Böylece bürokrasiyi ve devleti büyüten hiyerarşik ve katılımcı olmayan uygulamalar ortaya çıktı. HDP olarak bizlerin savunduğu Demokratik Ekonomi’nin tarihsel ve güncel deneyimlerden temel farkı ise adından da anlaşılacağı üzere demokratik ve katılımcı olmasıdır. Katılımcılığın temelini ise yerelliği koymasındır.

Altını çizmek gerekirse modern liberal sistem, demokrasiyi bilinçli bir ideolojik-politik hamleyle hep “siyaset” alanına havale ederek sıkıştırıp daralttı. Oysa Demokratik Ekonomi, demokrasinin hayatın tüm alanlarına doğru genişletilip derinleştirilmesi iddiasıyla uyumlu olacak bir biçimde, ekonominin demokrasiyle buluşmasını ifade eder. Ekonomiyle demokrasinin buluştuğu Demokratik Ekonomi’de, yerellik ve katılımcılık temel ilkedir. Yurttaşlar, üretim ve tüketim kooperatiflerinde, fabrikalarda, atölyelerde, tarlalarda, dükkânlarda, ofislerde, okullarda, hastanelerde yani tüm işyerlerinde konseyler aracılığıyla karar alma süreçlerine aktif bir biçimde katılırlar. Yurttaşlar kendi sahip oldukları, kendi topluluk mülkiyetlerinde olan iktisadi varlıkları kendileri yönetirler.

Çünkü, Demokratik Ekonomi, devlet aygıtlarını ve bürokrasiyi toplum aleyhine büyütüp güçlendiren tarihsel deneyimlerden farklı olarak demokrasinin derinleştirip yaygınlaştırılması yoluyla toplumu büyütüp güçlendirme hedefindedir. Sağlık, eğitim, ulaşım, barınma, beslenme, iletişim gibi temel ihtiyaç alanlarında kamusal-topluluk mülkiyetini esas aldığından mülkiyet topluma yayılmıştır. Topluluk mülkiyeti esas alındığından Demokratik Ekonomi’de temel insani ihtiyaçların giderilmesinde toplumun bizzat kendisi söz, yetki ve karar sahibidir. Yurttaşlar kendi temel ihtiyaçları hakkında kendileri söz sahibidirler.

Yine adına “kamucu ekonomi” denen pek çok deneyim, kamusal fayda kılıfıyla esasen belirli sermaye gruplarına kaynak ve ucuz girdi temin etmek için kullanılan bir mekanizma

yaratmışlardır. Türkiye’de Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) olarak adlandırılan iktisadi kuruluşlar, toplumun temel ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla faaliyet göstereceğine, bu kez “kamucu” kılıkla devlet ve iktidar sahiplerinin kamu bürokrasisi marifetiyle çoğunlukla yine belirli dar sermaye gruplarının çıkarları için faaliyet göstermiştir. Demokratik Ekonomi’de ise kamusal mülkiyet yerel yönetimler, kooperatifler ve merkezi idare olmak üzere heterarşik bir biçimde üç düzeyde söz konusu olacağından belirli sermaye gruplarına değil halka hizmet edecektir. Topluma ait olanlar toplum yararına, kamusal fayda için faaliyet gösterecektir.

Demokratik Ekonomi, Asıl Şimdi!

Kamusal fayda temelinde, toplum yararına çalışan ekonomi pratikleri için oldukça elverişli bir tarihsel aralıktayız. Yeni ve demokratik karaktere sahip bir ekonomi modeli için şartlar son derece uygundur. Ekonomide kamusalçı yönleri de olan farklı arayışların zemin kazandığı bir dönemden geçiyoruz. HDP olarak bu arayışların demokratik alternatifini yaratmak için müdahale ediyoruz.

Dünya kapitalist sistemi de uzun zamandır ciddi bir arayış içerisinde. Bu arayışın en temel sorunsalı da kamunun rolü üzerine odaklanmış durumda. Filmi biraz daha geriye saracak olursak, Washington Uzlaşması’nın agresif neoliberalizmi istenen sonuçları vermeyince dünya kapitalist sistemi, neoliberalizmde tadilatlar girişmişti. Sistemin tekrar işler bir hale gelebilmesi için kamunun düzenleyici ve meşrulaştırıcı rolünü tekrar sisteme davet eden Post-Washington Uzlaşması olarak ifade edilen revize bir neoliberalizm devreye sokulmuştu. Ardından 2008’de ABD’de mortgage kredileriyle başlayan kriz dünya kapitalist sistemini sarmıştı. Kriz patlak verince ekonomide kamunun-devletin rolüne ilişkin tartışmalar yeniden şiddetlenmişti. Ancak kriz sadece belirli geçici önlemlerle ötelenmişti.

Esasen dünya kapitalist sisteminin krizi ağırlaşarak devam ediyor. Dahası, kapitalist sistemin 2008 Krizi’yle artan yalpalama süreci, Dünya Sağlık Örgütü’nün 11 Mart 2020’de ilan ettiği Covid-19 pandemisiyle farklı boyutlar kazandı. Hatırlatmak gerekirse pandemiyle birlikte sermaye ve iktidar tekellerinin simge kuruluşlarından biri olan Davos’un kurucu başkanı Klaus Schwab da neoliberalizmin artık bittiğini söylemişti. Hatta sadece durum tespitiyle yetinmemiş, sistemin tümünden radikal değişikliklere tabi tutulmasını öneren The Great Reset gibi sistemik bir hamlenin teorisyenliğine de soyunmuştu. Ancak bu gibi girişimler emeğiyle geçinenlerin, işçilerin, köylülerin, kadınların, doğanın, halkların yararına hiçbir şey içermeyen, sistemi restore etmeye çalışan yeni hegemonya projelerinden başka bir şey değildir. Majör politikanın tekrar sahneye çıktığı, arayışların arttığı bu tarihsel aralıkta ekonominin yapısı da tekrardan önemli bir tartışma alanı olarak öne çıkıyor. Tam da böylesi bir dönemde karşı hegemonya atağının başka bir düzeydeki parçası olarak toplum lehine, kamusal fayda temelinde demokratik bir ekonominin gündemleşmesi hayati önemdedir. Partimiz HDP bu bilinçle tekel karlarına ve bir avuç sermayenin çıkarlarına dayanan mevcut sömürücü ekonomi yaklaşımına karşı yurttaşların geçim ekonomisi temelindeki katılımcı bir ekonomi modeli olan Demokratik Ekonomi’yi savunur.

HDP BÜTÇESİ: HALKIN VE ÇÖZÜMÜN BÜTÇESİ İÇİN HAZIRIZ!

Bütçeler siyasal iktidarlara, yapacağı harcamalar ve toplayacağı vergi gelirleri açısından yasallık-meşruiyet kazandıran metinlerdir. Ayrıca egemen sınıfların en önemli ekonomi ve maliye politikası ve sermaye ve servetin yeniden üretimi ve gelirin yeniden bölüşümünün aracı olarak işlev görürler. Ayrıca ülkedeki rejimin ve siyasal iktidarların demokratik ve sosyal hak ve özgürlükler konusundaki duruşunun en önemli göstergesi yine bütçe metinleridir. Bu sebeple bütçe tercihleri temelde sınıf tercihlerini gösterir bu sebeple de sınıflar mücadelesinin özgün bir alanını teşkil eder.

2002 yılından bu yana bütçe yapan AKP, Türkiye’de toplumsal kesimlerin sorunlarını derinleştirmiştir. Hemen her bütçesinde temel kalemler sermayeye kaynak transferi, faiz ödemeleri, şiddet ve güvenlik harcamaları olmuştur. Bunlara ek olarak bütçe lüks, israf ve şatafatın kaynak merkezi haline getirilmiştir.

Cumhuriyetin ilk yüzyıllık hikayesinin tamamlanacağı 2023 yılında gerçekleştirilecek seçimlerle, bütçe yapma yetkisinin partimizin yönetiminde olduğu bir denkleme geçmesi durumunda ilk bütçe kanunundan başlayarak toplumsal kesimlerin kronikleşmiş ve güncel sorunlarını çözmeye hazırız!

Bütçe Hakkını Esas Alan Bütçe Yapmak Demokrasi Ve Barışın Temelini Kurmaktır.

1215 yılında Britanya’da Kral ile yerelin temsilcileri arasında imzalanan Magna Carta Anlaşması ile ilk kez kralın vergi toplama ve harcama yetkileri kısıtlandı. Çünkü toplanan vergilerin çoğu krala giderken, azı yerel egemenlerde kalıyordu. Bu yerel egemenler vergi gelirlerini artırmak için daha fazla vergi salmaya kalktıklarında ise vergi yükü altında bunalmış olan halkla karşı karşıya kalıyordu. Magna Carta vergileri kontrol ederek dolaylı bir biçimde de olsa kralın savaş çıkartma yetkilerini de kısıtladığından barışın da ilk belgelerinden biri sayılmaktadır. Çünkü barış daha fazla vergiye olan ihtiyacı azaltılmaktadır. Bu bağlamda bütçe hakkına sahip çıkmak sadece demokrasiye değil, barışa da sahip çıkmaktır. Bu sebeple bütçe yapma hakkı, savaş politikalarına hayır demek ve barışın temellerini kurmanın ön koşulunu oluşturmaktadır.

Bütçeler, yönetenle yönetilen arasındaki karşılıklı yetki ve sorumluluk ilişkisinin en önemli unsurlarından birisidir. Bütçe, mali, ekonomik, teknik bir süreç olmakla birlikte sosyolojik ve siyasi yönleriyle de ele alınması gereken bir kavramdır. Yaşadığımız topraklarda ise Tanzimat Dönemi’nde "Muvazene-i Umumiye Layihası"nda bulunan bütçe kavramı Cumhuriyet Dönemi’nde 1924 yılında 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu’nda yer almıştır. İktidarlar değişse de bütçe şeffaflık, hesap verilebilirlik, objektiflik, yönetim, performans ölçümü ve etkinliği gibi kavramlarla ele alınmıştır. Nihayetinde, bütçe hakkı 2004 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda net bir zemine oturtulmuştur.

AKP iktidarı boyunca, 2001 krizi sonrası meclisin bütçeye müdahalesi başlarda “teknokratik” akılla kısıtlanmış, sonrasında ise tam anlamıyla denetimsizlik hüküm sürmeye başlamıştır. 2016 Ağustos’unda kurulan Türkiye Varlık Fonu bu denetimsizliğin en büyük kırılması olmuştur.

Denetimsizliğin en büyük yansımalarından bir diğeri de hem niteliksel hem niceliksel anlamda kısıtlı olmakla birlikte hala denetlediği kurumlara dair temel bulguları sunan Sayıştay denetim raporlarının akabinde kamu denetim ve yaptırımlarının uygulanmamasıdır.

Son olarak, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte, parlamentonun bütçe yapma hakkının tamamen elinden alındığının altını çizmek gerekmektedir. Merkezi Bütçeler Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na hazırlanmaktadır. Önce TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda sonra da TBMM Genel Kurulu'nda görüşülen ve çoğunlukla virgülü değiştirilmeyen bu bütçelerin onaylanmasında bir prosedürel demokrasi oyunu sergilenmekte, Meclis denetim ve yasama yetkilerinden mahrum bırakılmış sadece usulün yerine getirildiği bir onay mercii haline dönüştürülmek istenmektedir. Saymakla bitmeyecek bu denetimsizlik ve cezasızlık örnekleri nihayetinde geldiğimiz noktada başta bahsettiğimiz şeffaflık, hesap verilebilirlik, objektiflik, etki ölçme değerlendirme gibi temel prensiplerin yok sayılmasının ve aksinin inşasının kurumsallaşması olmuştur.

Demokrasi kavramı, toplumsal ve siyasal dönüşüm süreçlerinin etkisiyle bir yönetim biçimi olarak devletin meşruiyetini ve şeklen demokratik yönetimini değil; yurttaşların her alanda ve biçimde demokratik katılımının arttırılmasını kapsayan hale gelmiştir. Bu bağlamda, HDP'nin bütçe hakkı tanımı da halkın parlamentoya vergi ve diğer yollarla kamu kaynaklarını kullanarak kaynak yaratması ve geri dağıtması yetkisini devretmesi ile birlikte halkın da bu bütçenin oluşturulması ve dağıtılma süreçlerinde etkin katılımını ifade etmektedir. Başka bir ifadeyle, Partimiz, halkın bütçe kaynakların nasıl, kimden, ne kadar, hangi oranda ve miktarda alındığını ve bu yaratılan kamu kaynaklarının niçin, nasıl, nereye, ne oranda ve ne şartla harcandığını sorgulama ve bilme hakkını, ve hatta bu bütçe süreçlerine demokratik kitle örgütleri, meslek örgütleri, sivil toplum örgütleri ve aktif vatandaşlar olarak katılıp katkı sunma hakkını savunmaktadır.

Bu yaklaşım esas alınarak HDP'yle birlikte;

- Mevcut bütçe süreçlerinin ve politikalarının demokratik katılımcı bir anlayışla halkın bütçe hakkını teslim ederek yenilenmesi gerçekleşecek. Bunun için bütçenin sadece kısıtlı bir uzman kesimin anlayabileceği şekilde oluşturulduğu teknik yapıdan, daha anlaşılır ve açık hale getirilmesi ve yurttaşların bütçe üzerinde daha çok söz sahibi olması için bütçe hazırlık süreçlerinde bilgilendirme, ihtiyaç analizi ve etki değerlendirme çalışmalarının yapılacaktır.

Bu şekilde bütçe hakkının gerçek sahibi olan halkın bütçe süreçlerinde aktif özneler olarak demokratik katılımları mümkün olacaktır. Bütçenin oluşmasında kaynak sunan ve/veya bütçenin dağıtılmasında gözetilmesi gereken herkes yani tüm yurttaşların bütçe hakkını savunmak esas olmalıdır.

Demokratik Ekonomiye Esas Alan Bütçe

Demokratik ekonomi 'radikal demokrasi' programının ekonomik alandaki tamamlayıcısıdır.

Doğadaki sınırlı iktisadi kaynakların ve varlıklarımızın gerçek anlamda etkin ve verimli kullanımı, emekten yana adaletli bir gelir bölüşümü, doğa ile uyumlu kalkınma ve büyüme,

toplumsal cinsiyet eşitliği, farklı kimliklerin eşitliğinin sağlanması ve eşit yurttaşlığın tesisi, çocukların korunması ve engelliliğin ortadan kaldırılması amacına sahiptir.

Demokratik katılımcı ekonomi, üreticilerin üretici meclislerinde, tüketicilerin tüketici meclislerinde örgütlendiği, kaynak tahsisinde yerelden özyönetimci planlamanın esas alındığı, her faaliyetin bilimsel temelde etkinliğinin ve sosyal maliyetinin hesaplandığı ve kararların böyle verildiği, bu nedenle daha verimli olan, gelirin adaletli bölüştürüldüğü, kolektif/müşterek/ortak mülkiyet temelinde şekillenen bir ayağı bu toplumda bir ayağı gelecek toplum tasarımızda olan bir geçiş programıdır.

Demokratik işçi, çiftçi, tüketici/dağıtıcı kooperatifleri/komünleri biçimindeki örgütlenmeler bu programın en belirgin araçlarıdır. Bu sebeple bütçe önerimizin omurgası esas olarak demokratik katılımcı ekonomi perspektifi ile şekillenmektedir.

Bu sebeple HDP, yerelden başlayarak, yerelin ihtiyaçlarını temel alan, öz yönetimci, demokratik tüm üretici ve tüketici derneklerini desteklemekte, kooperatiflerin, derneklerin ve sendikaların önemine bir kez daha işaret etmektedir. İktidar olduğu yerelerde de demokratik katılımcı ekonomi programı çerçevesinde gerekli örgütsel ve politik çalışmaları gerçekleştirecektir. Ayrıca mecliste demokratik ekonomi temelli mevzuat çalışmalarına da hız vermektedir.

Hazine Garantili Ödemeler ve Kamu-Özel İşbirliği Modeline Karşı Bütçe

Oysa Türkiye’deki ekonomi politik akıl, sermayeye fayda sağlayacak şekilde merkeziyetçi, halkın müdahalesine kapalı, yukardan bir biçimde kendini konumlandırmıştır. Bu yaklaşım KÖİ ve Hazine Garanti Ödemelerinde olduğu gibi neredeyse ekonomiye ilişkin bütün tercihlerde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle son zamanlarda iktidarın ekonomiye yönelik tercihleri ülkeyi derin bir iktisadi krizin içerisine sürüklemiş, bir yanda yurttaşlar giderek yoksullaşırken diğer yandan sermaye sahipleri ve iktidarın iktisadi koruması altında bulunan yandaşlar devasa kârlar ile hesap cüzdanlarını şişirmişlerdir. AKP iktidarı Türkiye’de yatırım yapma şeklini büyük bir rant sistemine dönüştürmüştür. Öyle ki maliyeti 10 TL olan mal ve hizmeti 20 TL’ye mal edip aradaki 10 TL’yi yandaş müteahhitleri ile bölüşme, bu bölüşüm ile medya üzerinde tahakküm kurma, seçim çalışmaları yürütme, siyasi partiye teslim olmuş bir bürokrasi anlayışını sürdürme aracı olarak kullanılmaktadır. Ortada “devasa projeler yapıyoruz” söyleminin gölgesinde yürütülen büyük bir bölüşüm ve çıkar mekanizması bulunmaktadır.

Örneğin Sayıştay raporlarından çıkan sonuçlara göre Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile yapılan 4 otoyol, bir tünel ve 3 köprünün toplam maliyeti 22 milyar 215 milyon 713 bin dolar olarak hesaplanmıştır. Aynı projelere kamuya devredilinceye kadar, 59 milyar 747 milyon 817 bin dolarlık geçiş garantisi verilirken ortaya çıkan sonuç devlet kaynaklarıyla 22,2 milyar dolara mal olacak 8 proje için hazine 37,5 milyar dolar daha fazla para çıkması gerçeğidir. Sayıştay raporlarına göre 8 projenin yüzde 169 daha pahalı olduğu görülürken, söz konusu ödenen tutar ile 8 yerine yaklaşık 24 otoyol, köprü ve tünel inşa edilebilir.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi iktidarın muradı büyük projeleri hayata geçirip Türkiye halklarının yaşamlarını kolaylaştırmak değil, hazineyi yok etme pahasına yandaşlarını ihya etmek ve kendi sermaye rejimini sürdürmektir.

2023 yılı Bütçe Kanun Teklifinde belirtildiği üzere, şehir hastanelerine 2023 yılı için 18 milyar 954 milyon lira hizmet bedeli, 27 milyar 684 milyon lira kira bedeli olmak üzere toplam 46 milyar 638 milyon lira ödeme yapılacak; yine 2023 yılında köprü, otoyol ve tünellerin işletilmesine ve müteahhitlik firmalarına 53 milyar 650 milyon lira garanti ödemesi yapılacaktır. Görüldüğü üzere iktidar ülke kaynaklarını/vergilerini üretken, istihdamı arttıran yatırımlar yerine yandaş firmalara, uzun vadeli ve dolara endeksli garanti ödemeleriyle ihaleler vererek heba etmeyi tercih etmiş ve hala bu ve benzeri tercihlerde bulunmaya yönünde ısrar etmektedir. Ayrıca garanti ödemesi kapsamında yapılan projelerin sözleşme kapsamı iktidar tarafından ‘ticari sır’ gerekçe gösterilerek kamuoyuna açıklanmamaktadır. Sözleşme bedelleri halkın ödediği vergilerle ve kamu kaynaklarıyla bedelleri ödenen bu projelerin ‘ticari sır’ kapsamında olması demokratik teamüller açısından da kabul edilebilir değildir.

Halkların Demokratik Partisi Hazine Garantili Ödemeler, Kamu-Özel İşbirliği Ödemeleri ve Yap-İşlet-Devret Modeline karşı Demokratik Ekonomiye Esas Alan Bütçe’yi savunmaktadır.

Türkiye hazinesinden iktidara doğru çizilen bu rant yolunun ortadan kaldırılması için;

- Kamu özel iş birliği projelerine giden garanti ödemeleri durdurulacak.
- Kamu özel iş birliği projeleri ile yapılan köprü, otoyol ve şehir hastaneleri projeleri kamulaştırılacak.
- Türkiye Varlık Fonu kaldırılacak ve kamu kuruluşlarının denetimleri tam ve etkin bir şekilde yapılacaktır.
- Kamu İhaleleri şeffaf bir şekilde yapılacaktır.

Adaletli Vergi Düzeni Getiren Bütçe

Vergi, devletin ekonomik birimlerden siyasi cebirle karşılıksız olarak aldığı para ve para şeklindeki ödemeler olarak tanımlanır. Vergi oranlarının ve miktarlarının ne olacağı ve bunun hangi toplumsal kesimlerden alınacağı iktidarların sınıfsal tercihlerine bağlıdır. Literatürde vergi yapısı kavramı, merkezi yönetim tarafından toplanan vergi toplamı içerisinde dolaylı ve dolaysız vergilerin oranlarının ne olduğunu ifade eder. Vergilerin dolaylı ve dolaysız yapısı ise ekonomide kayıt dışılığın büyüklüğünü, vergiye karşı mükellef tepkilerini, gelirlerin ve servetin adil dağılımını, tüketim ve üretimin yapısını, karlılık oranları gibi birçok faktörü çok yakından ilgilendirir. Vergi yapısından hareketle Türkiye’nin bulunduğu grubu tanımlamak gerekirse, dolaylı vergilerin oransal olarak toplam vergiler içerisindeki payı yüzde 60-65 civarındadır.

İktidar, dolaylı vergileri ‘enflasyonu mücadele etmek’ içinde kullanmaya çalışırken bir taraftan da ekonomide adaletin göstergesi niteliğinde olan gelir dağılımını bozmaktadır. Türkiye’de vergi gelirlerini artırmak, vergi yükünün dağılımında adaleti ve herkesin vergiye katılımını sağlamak için vergi tabanını genişletmek, az kazananlardan çok kazananlara çok vergi alınması politikalarını hayata geçirmek, mali yükümlülükleri katlanabilir, üretim, istihdam ve ihracatı artırıcı bir noktaya getirmek zaruriyet taşımaktadır. Bunun için HDP’yle birlikte;

- Vergi sistemi; Vergi adaletinin sağlanacağı, kazançla göre artan oranlı, yüksek karların, servetlerin vergilendirileceği bir nitelik taşıyacak. Vergi sadece mali amacı değil ekonomik, sosyal ve siyasi amaçların da gerçekleştirilmesine de uygun olacak,

- Vergi kanunları ve mevzuatlar adaleti sağlamaya yönelik olarak basit, sade ve anlaşılır metinler haline getirilecek. Kanunlar çağdaş hukuk normlarına uygun, mükellef haklarına saygılı, vergi tabanını genişleten ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele eden bir nitelik taşıyacak,
- Türkiye’de vergi adaletini bozan temel olaylardan birisi de kayıt dışı ekonomidir. Kayıt dışı ekonomi vergi adaletini bozmaktadır. Ücretli çalışanlardan stopaj usulüyle kesinti yapılırken ticari ve farklı kazanç kalemlerinden yüksek gelir elde edenler kayıt dışılığa kaçarak daha az vergi ödemekte veya hiç vergi ödememektedirler. Bu anlamda kayıt dışılıkla mücadele ederek herkesin kazancı oranında vergilendirilmesini sağlayacağız,
- Yalnızca sermaye sınıfına hizmet eden vergi muafiyet ve istisna kalemlerini kaldırılacağız,
- Yoksulluk sınırı Dünya Sağlık Örgütünün günlük kalori ihtiyacı ve BM İnsanı Gelişme Endeksi baz alınarak hesaplanıp, bunun altında kalan vatandaşların gıda, sağlık, barınma, giyim, eğitim ve kültür giderlerini vergiden muaf tutacağız,
- Dolaylı vergilerin toplam vergiler içerisindeki oranını düşürecek,
- Gelir vergisi oranları yeniden düzenleyecek çok kazananın çok az kazananın az vergi alacağını,
- Kamu İhale Kanunu’nu yeniden düzenleyecek ve kanuna aykırı her türlü uygulamayı ceza kapsamına alacağız,
- TÜİK’in bağımsızlığını sağlayacak, iktidarın isteklerine dönük veri üretimi yaklaşımına son vereceğiz. Enflasyon hesap sepetinin hane halklarının temel tüketim ürünlerinden oluşacak şekilde yeniden düzenleyecek, ücretli çalışanlar için ‘halkın gerçek enflasyonunu’ hesaplayarak yoksulların ceplerindeki paraya ‘rakam hileleriyle’ el koymayacağız,
- Temel gıdadaki vergileri kaldıracağız,
- Vergi cennetlerine para kaçırılmasını engelleyecek yalnızca sermayeye hizmet eden vergi barışı uygulamalarına son vereceğiz,
- Kamu harcamalarında şeffaflık ve hesap verilebilirliği sağlayacağız,
- Rant gelirlerini vergilendireceğiz,
- Vergi adaletini bozan ve gelir dağılımı adaletini olumsuz etkileyen vergi aflarına son vereceğiz. Vergi affının zaruri olduğu hallerde, rasyonel temelde ve düzenli vergi ödeyen mükellefi cezalandırmayan bir şekilde yapacağız.

Adil Gelir Dağılımını Esas Alan Bütçe

2023 yılı Türkiye halklarının zihninde AKP iktidarının gerçeklikten uzak vaatleri ile hatırlanmakta ve bugün derin bir ekonomik krizin gölgesinde açlık, yoksulluk, gelir adaletsizliği ile hatırlanacak bir seyirde ilerlemektedir. Bilindiği üzere AKP iktidarı 2013 yılında açıkladığı 10. Kalkınma Planı’nda 2023 hedeflerinde GSYH’nin 2023 yılında 2 Trilyon dolara çıkacağını, kişi başına düşen milli gelirin ise 25 bin dolara yükseleceğini vadedmişti. 8 Temmuz 2019’da ise TBMM’ye sunulan 11. Kalkınma Planı’nda ise 2023 GSYH hedefleri yarı yarıya düşürülerek 1,08 Trilyon dolara, kişi başına düşen milli gelir hedefini ise 12 bin 244 dolar olarak revize etmişti. Aradan geçen 3 yıllık süre içerisinde ise söz konusu son kalkınma

planı hedefleri de tutturulamamış, saray ve yandaşları zenginleşirken Türkiye halkları büyük bir yoksulluk ve sefaletle mahkûm edilmiştir. Bugün Türkiye’de GSYH 815 milyar dolar, kişi başına düşen milli gelir ise yalnızca 9,500 dolar olmuştur.

Her ne kadar kişi başına düşen milli gelir 9500 dolar yani yıllık yaklaşık 175 bin 500 TL olsa da Türkiye’de istihdamda bulunan emekçilerin büyük bir kısmı asgari ücret düzeyinde çalışmaktadır. Asgari ücretin aylık 5 bin 500 TL olduğu göz önüne alındığında yıllık toplam tutarın 66 bin TL olduğu ve gelir adaletsizliği makasının sermaye lehine ne denli açıldığı ortaya çıkmaktadır. Türkiye’de emekçilerin yüzde 44’ü asgari ücret koşullarında çalışmaktadır. Bunun yanı sıra asgari ücret altında ve kayıt dışı bir şekilde çalışan milyonlarca emekçinin olduğu bilinmektedir. Bu veriler bize kişi başına düşen milli gelirin gerçeği yansıtmadığını göstermektedir. Kaldı ki TÜİK’in yaptığı son açıklamada emeğin GSYH’dan aldığı pay 2020 yılında yüzde 36,8’den yüzde 25,4’e düştüğü belirtilmiştir.

Ayrıca, 2022 Dünya Eşitsizlik Raporu verilerine göre Türkiye’de yıllık gelir açısından en yüksek gelire sahip yüzde 10’luk kesim, en düşük gelire sahip %50’lik kesimden 23 kat fazla kazanmaktadır. Bu iki gelir grubu arasındaki makasın ise 2002-2007 yıllarında düşmesinin ardından, 2018-2022 yılları arasında yine 20 katın üzerine çıkmıştır. 2023 yılına girerken böylesine vahim bir tabloya maruz bırakılan Türkiye halklarının adil, eşit ve insan onuruna yaraşır bir bütçe hakkı hiç şüphesiz gerekli ve zorunlu bir hale gelmiştir.

Halkların Demokratik Partisi olarak adil gelir dağılımını esas alan bir bütçe anlayışını öneriyoruz. Bu sebeple;

- Türkiye’de asgari ücretle çalışan emekçi sayısı azami yüzde 10 olacaktır.
- Kayıt dışı ve güvencesiz çalışma şartları ortadan kaldırılarak insan onuruna yaraşır bir gelirle çalışma koşulları tesis edilecektir.
- Asgari Ücret, 2023 yılı için en az 12 bin 500 TL olacaktır.
- Gelir dağılımında adaleti sağlamak amacıyla sosyo-ekonomik politikalar devreye sokulacaktır.
- Toplumun alt gelir gruplarının gelirini arttırmak amacıyla bütçeden pay ayrılacaktır.
- Gelir dağılımındaki adaletin sağlanması amacıyla alt gelir gruplarının üzerindeki vergi yükünü azaltacak politikalar devreye sokulacaktır.

Küresel ve Bölgesel Barışı Esas Alan Bütçe

Genel olarak Dışişleri Bakanlığı, özellikle cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte neredeyse bütün diplomatik faaliyetler iktidarın geleceği ve çıkarı esas alınarak yürütülmektedir. Yurtdışına gönderilen partili büyükelçiler, partili fahri konsoloslar ve partili ticaret ataşeleri gibi kamu hizmeti olan ve kariyer diplomat birikimi gerektiren kritik alanlara AKP içinden atamalar yapılarak ülkenin dış politika kadrolarının profili, vasatın altına düşürülmektedir. Devlet başkanları ile yapılan görüşmelere bakanlık dışından şahsi yakınlık içindeki tercümanlar getirilerek bu kritik görüşmeler devletin resmi kayıtlarına girememektedir. Özellikle Arap devlet liderleri ile kurulan şahsi ilişkiler sonucu özellikle seçimler öncesinde

seçim kampanyasının finansmanı anlamını taşıyan döviz girişlerinin sağlanmasının hangi pazarlıklar sonrasında gerçekleştiği de kamuoyundan saklanmaktadır.

Çözüm sürecinin sona erdiği 2015 yılından itibaren AKP-MHP ittifakının dış politikası, Kürt karşıtlığı merkeze oturtularak belirlenmektedir. Diğer yandan, özellikle “Arap Baharı” sonrasında Ortadoğu’da siyasal İslamcılığın ve Sünni mezhepçiliğin ana damarlarından biri haline gelen İhvan Hareketi’nin sponsorluğunu yine AKP-MHP Hükümeti üstlenmişti. Suriye İç Savaşındaki çeteleri İhvan hareketine kanalize eden bu iktidar, nihayetinde Suriye’deki Kürtlerin IŞİD karşısında büyük bedeller ödeyerek elde ettiği meşru iradesini ortadan kaldırmak üzere cihatçı çetelerle saldırılar gerçekleştirmiştir. Demografik yapının değiştirilmesinden gasp, tecavüz ve cinayetlere varan sayısız insanlık suçları ÖSO adı altındaki çeteler tarafından işlendi ve halen sistematik biçimde suç işlenmeye devam edilmektedir. Geline aşamada yeni işgal gerekçeleri çıkarmak adına Taksim saldırısı gibi kirli senaryolar kurgulanmaktadır. Halen aynı görevdeki yerini koruyan MİT Başkanı Hakan Fidan’ın 2014 yılında “Suriye’ye 4 adam gönderir, oradan Türkiye’ye 8 füze atırıp savaş gerekçesi üretirim.” şeklindeki ses kaydı, bu yeni senaryonun failleri konusundaki ipucunu ortaya koymaktadır.

AKP-MHP ittifakı, Kuzey Doğu Suriye’ye karşı saldırıların onayını almak için Rusya ve ABD ile ahlaki sınırları ortadan kaldıran pazarlıklar içine girmeye devam etmektedir. Her operasyon için alınan “yeşil ışık” karşılığında kaç milyar dolarlık anlaşmanın yapıldığını ve bu ülkenin kaynaklarının hangi silahlanma lobilerine ipotek edildiğini sormanın bile “suç” gibi gösterildiği bir istibdat dönemine girilmiştir.

Türkiye’de demokratik değerleri ve demokratik işleyişi güçlendirecek AB uyum süreci, Çözüm sürecinin sona erdiği 2015’ten itibaren durmuştu. Kürtlerle mücadele bahanesiyle ülkeyi tek adam rejimine dönüştüren referandum ile AB’ye uyum bağlamında Türkiye’nin demokrasi skalası 2002’nin de gerisine düşmüş, postmodern siyasal İslamcı bir darbe dinamiği devreye girmiştir. Kayıymlardan, adam kayırmalara, milyarlarca dolarlık yolsuzluklardan yasa dışı sermaye transferine kadar çok büyük ölçekte “vatana ihanet” kapsamına alınabilecek iddialar kanıtlarıyla birlikte kamuoyuna yansıdığı halde zapt-u rapt altına alınmış yargı sistemi nedeniyle soruşturma konusu bile yapılamamıştır. Dünya Adalet Projesi’nin (WJP) yayımladığı, 2022 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ne göre ülkelerin hukukun üstünlüğüne bağlılıklarının ölçüldüğü raporda Türkiye, 140 ülke arasında 116’ncı, kendi bölgesinde ise en son sırada yer aldı. Türkiye’ye, Güney Avrupa ve Orta Asya bölgesinde yer verildi. Bu grupta, hukukun üstünlüğü sıralamasında Gürcistan ilk sırayı aldı. Onu Kosova, Kuzey Makedonya, Kazakistan, Moldova, Bosna-Hersek ve Ukrayna izledi. Türkiye ise, Sırbistan, Arnavutluk, Belarus, Kırgızistan ve Rusya’dan sonra, en son sırada yer buldu. Küresel çapta referans alınan bu raporlarda Türkiye’nin son derece kötü konumu ile ülkenin “prestiji” daha iyi anlaşılabilmektedir.

Çok açıktır ki, AKP-MHP koalisyonunun ülkeyi parti-devlet haline getirmeyi hedefleyen öncelikleri ile AB uyum kriterleri tam anlamıyla zıttır. Bağımsız yargıdan ifade özgürlüğüne, şeffaflık-hesap verebilirlik kriterlerinden insan haklarına kadar tüm alanlarda AKP-MHP iktidarı ülkeyi İran ile Kuzey Kore arası bir yönetim modeline entegre etmeye çalışmaktadır. Cumhurbaşkanı’na hakaret davalarının sayısının 45.000’i geçtiği ve her geçen gün bu davalara yenilerinin eklendiği dikkate alındığında ülke geneline dayatılan korku ve istibdat

politikalarının toplumsal bir dirençle karşılaştığı görülmektedir. Dolayısıyla Türkiye’yi iktidarın çıkarı için dönüştürme girişimlerinin sona ereceği ve bu karanlık gidişatın aydınlığa çıkacağı umudu, tüm olumsuzluklara rağmen gücünü korumaktadır.

Mezhepçi ve Kürt karşıtı bir dış politikanın nihayetinde iflase sürükleneceği açıktır. Nitekim Libya’da ve Mısır’da saldırgan dış politika çökmüş ve sahada destekledikleri İhvacılar tasfiye olmuştur. Libya’da İhvacıların büyük oranda denklem dışında kaldığı yeni bir mutabakat hükümeti kurulmuş, Mısır’da “Mursi’nin katili” ve Rabia işaretinin kaynağı olan Sisi düşmanlığı da iflas etmiş ve Sisi ile diyalog kuran herkesi “düşman” olarak tanımlayan hükümet lideri Erdoğan, Kasım 2022 itibarıyla Sisi ile Katar’da el sıkışmıştır. Aynı şekilde “Katil Esed” dediği ve Şam Emevi Camii’nde namaz kılma vaadinde bulunan Erdoğan ve hükümeti, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’a da boyun eğmek zorunda kalmıştır. Milyarlarca dolar ekonomik zarara, yüz binlerce ölüme ve milyonlarca göçmene mal olan mezhepçi ve Kürt karşıtı Suriye Politikası da büyük ölçüde iflas etmiştir. IŞİD’ten ve El-Kaide’den bozma on binlerce cihatçı çete Türkiye’nin elinde pimi çekilmiş bir bombaya dönüşmüştür. İktidarın manipüle etmeye çalışmasına rağmen ÖSO ve IŞİD bağlantıları ortaya çıkan Taksim’deki terör saldırısı da bunun en net kanıtıdır.

Çok açıktır ki, baskıcı ve otoriter yönetim anlayışı dış politikayı da militarize etmektedir. Libya’da, Suriye’de, Doğu Akdeniz’de ve Kafkasya’da olduğu gibi asker postasını diplomasinin önüne koyan bu agresif dış politika Türkiye içindeki siyasi denklemi ve özellikle de muhalefeti dizayn etmek üzere tasarlanmıştır. Muhalefeti “yerlilik ve millilik” şovenist söylemi üzerinden gerektiğinde kuyruğuna dizecek ve böylece seçim sürecine avantajlı girecek bir siyasal ortam geliştirilmiştir. Dolayısıyla bir nevi “tabu” haline getirilen dış politika yaklaşımları bölgesel sorunlarda çözümsüzlüğün kaynağı haline gelmiştir. Çözümün yerine, sorunun bir tarafı haline getiren dış politika yaklaşımı Doğu Akdeniz’de olduğu gibi Türkiye’yi bölgesinde yalnızlaştırmaktadır.

Türkiye’nin bölgesel ve küresel istikrar unsuru olabilmesi için diplomasi kanallarını asker postasının önüne koymalı ve bölgesinde güvenilir bir ortak olarak görülmek adına savrulan ve pragmatist bir dış politika yerine barış ve diyalog odaklı bir yaklaşımı benimsemelidir. Kürt karşıtlığını derhal terk ederek bölgesel ve küresel aktör olmanın yolunun Kürtlerle kalıcı barışın sağlanmasında geçtiğini açıkça görmelidir. Aksi takdirde tarih AKP-MHP ittifakını Kürt karşıtlığı pahasına Türkiye halklarının kaynaklarını silahlanma lobilerine, insanlığa karşı suçlar işlendiği kanıtlanan çetelere peşkeş çektiğini er ya da geç yazacaktır.

Türkiye toprakları içinde demokratik ilkelerin tam olarak işlediği yeni ve şeffaf bir kurumsallaşma ile Türkiye’deki Kürt Sorunu da yeniden çözümlenebilir zeminini yakalayacaktır. Dolayısıyla iç sorunlarını büyük oranda çözmüş bir Türkiye’nin bölgesel istikrara ve barışa çok daha fazla katkı sağlayabileceği ve bölgesinde sözü geçen bir aktör olabilme kapasitesine erişebilmesi mümkündür.

Bu kapsamda bizler Dış İşleri Bakanlığı’nın bütçesinin iç, bölgesel ve uluslararası barışa katkı sağlayacak şekilde yapılmasını, bir kişi ya da zümrenin değil tüm Türkiye ve bölge halklarının yararını gözetmesini esas olarak oluşturacağız.

İç Barışı Tesis Eden ve Demokratik Siyaseti Esas Alan Bütçe

Bütçeler yalnızca iktisadi tercihlerin değil aynı zamanda siyasi ve toplumsal tercihlerin de açık göstergeleridir. Her ne kadar ekonomik göstergeler toplumsal ve siyasal alanın dışında soyutlanmış bir iktisadi alan olarak tasavvur edilse de bütçeleme özellikle iktidar partilerinin öncülüğünde devletlerin toplumsal ve siyasi tahayyülünü açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu nedenle kamu kaynaklarının nereye, neye ve ne amaçla aktarıldığı son derece politik bir meseledir. Türkiye’de bütçeleme mali bir tabloya indirgenmiş ve halkın katılımına kapatılmıştır.

Kamu bütçesi hiçbir zaman şeffaf, katılımcı ve demokratik olmamıştır. Bu nedenle halkın ihtiyaç ve talepleri ile halkın yararı değil iktidarın beklenti ve yararı esas alınarak oluşturulmaktadır. Özellikle AKP iktidarının yönetiminde olduğu son 20 yılda bütçeler edata halktan kaçırılarak hazırlanmakta ve mecliste onaylanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girdiği son yıllarda ise bütçeleme tamamen iktidarın ekonomiyi, toplumu ve siyaseti baskı ve korkuyla düzenleme aracına dönüşmüştür. Bütçeler sarayda hazırlanmakta, mecliste sadece göstermelik bir biçimde onaylanmakta, ayrışma ve çatışmaya hizmet etmektedir. Hazırlayanlar ile onayanların aynı kişiler/çıkar grupları olması bütçenin yeni krizler yaratmasına, iç barışın tehdit edilmesine ve demokratik siyasetin tasfiye edilmesine zemin sunmaktadır. Nitekim milletvekillerinin haksız-hukuksuz şekilde tutuklanmasından AİHM kararlarının uygulanmamasına kadar geniş bir skalada AKP-MHP ittifakı iç barışı tehdit edecek patikalara sapmaktadır.

Bu nedenle HDP’yle birlikte;

- Bütçeleme demokratik, katılımcı, şeffaf ve halkın talepleri ve faydası doğrultusunda oluşturulacaktır. Böylece bütçe ayrımcı bir dağılım sonucu çatışmalara değil toplumsal barışa katkı sağlayacaktır.
- Kamu bütçesi yalnızca ekonomik krizin değil toplumsal, siyasal, ekolojik ve toplumsal cinsiyet krizi gibi iç barışı tehdit eden bütün sorunların çözümü için harcanacaktır.
- Kamu kaynakları toplumsal alanda tekçi, baskıcı, erkek egemen ve ayrımcı politikalar sonucu derinleşen eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla kullanılacaktır.
- Kamu bütçesinin temel hedefi, kaynakların eşit dağılımı yoluyla, toplumda kimlik, kültür, inanç ve cinsel yönelim gibi çeşitlikler özelinde inşa edilen ayrımcılıkların ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak olacaktır.
- Bir ekonomik planlama yöntemi olan bütçeleminin temel hedefi çatışmayı büyütmek değil iç barışı tesis eden adil bölüşümü sağlamak olacaktır.
- Bütçe tercihleri halkın iradesinin temsil eden demokratik siyaseti esas alacaktır.

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Temel Yaklaşımımızdır

Erkek Egemenliği ve İktidarın Kadınlık Algısı

Kadınların yüzyılları aşkın mücadele deneyimlerine ve kazanımlarına rağmen erkek egemenliği dünyanın birçok yerinden sürüyor. Gelişmiş ülkeler başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde kadınların süreklileşmiş mücadelelerinin sonucu olarak kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği yasal zemine kavuşmuştur. Ancak yasaların uygulaması önünde ciddi engeller

bulunmaktadır. Bunların başında devlete bağlı kurumların her hücrelerinde yerleşik olan ataerkil kodlardır. Bununla beraber kadın özgürlüğü ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaşam bulması için toplumsal dönüşüm oldukça önemli bir role sahiptir. Ancak feminizmin, kadın hareketlerinin uzun soluklu mücadelesiyle birlikte dünyanın farklı bölgelerinde hala güçlü bir biçimde süren cins özgürlüğü mücadelelerine rağmen toplumsal dönüşüm de yeterince gerçekleşmiş değildir.

Oldukça köklü ve etkin bir kadın özgürlüğü mücadele mirasına rağmen Türkiye de ne yazık ki erkek egemenliğinin ciddi biçimde sürdüğü ülkelerin başında gelmektedir. Ataerkil kodlar devletin bütün kurumlarına yerleşik durumdadır. Demokratik ülkelerin temel ilkesi olan katılımdan yasa yapım süreçlerine kadar politikada cinsiyetçilik hâkimdir. Siyasal alanla birlikte toplumsal, iktisadi ve hukuki alan gibi bütün alanlarda ciddi bir erkek egemenliği hâkimiyeti söz konusudur. Bununla birlikte erkeklik hegemonyası doğallaştırılmak ve süreklileştirilmek istenmektedir. İktidar izlediği politikalarla bu süreçte destek vermekte hatta öncülük yapmaktadır.

Kadınların iradesini tanımayan, seslerine, iradelerine el koymak isteyen ve politik taleplerini ısrarla yok sayan AKP/MHP erkek iktidarı, bugün bir kadın-kırım düzeyine gelmiş olan bu sistemi adım adım örmüştür. Her ne kadar Türkiye kadın özgürlüğü ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda hiçbir zaman tam anlamıyla bir başarı sağlamamış bir ülke olsa da AKP'nin iktidarda olduğu son 20 yılda kadın kazanımlarına bu denli el konulmuş ve kadına yönelik çok yönlü şiddet bu denli yaygınlaşmıştır. Özellikle kadınların uzun soluklu mücadelelerinin sonucu elde edilmiş haklarına el konulması iktidarın son dönem yürürlüğe koyduğu icraatlarının başında gelmektedir. Kadınların büyük emekleri sonucu yasallaşmış İstanbul Sözleşmesi'nin bir gece yarısı kararnamesi ile tek adam tarafından iptal edilmiştir. Benzer şekilde, kadınların siyasetin her aşamasına aktif katılımını ve her kademesinde söz sahibi olmasına olanak tanıyan eşbaşkanlık sisteminin kriminalize edilmek istenmektedir. HDP Belediyelerinin tamamında uygulanan eşbaşkanlık sisteminin kayyım atamalarına gerekece yapılmış olmasının sebebi de budur.

Bugün ise AKP/MHP iktidarı kadın kazanımlarında geline düzeyi en alt seviyeye indirme çabası içerisinde. Tarihsel olarak oldukça önemli bir motto olan ve kadınların özgürlük mücadelesinde mobilize olmasında önemli bir role sahip olan “özel olan politik” söyleminin bir kez daha altı boşaltılmak istenmektedir. İktidar kadınları ev içine konumlandırıp ailenin devamı/uzantısı şeklinde kodlamak istemektedir. Kadın bedeni, iradesi, talepleri ve yaşam biçimi ile kadınların toplumsal konumuna ilişkin kadın karşıtı, cinsiyet eşitsizliğini derinleştiren söylemleri mütemadiyen dolaşıma sokmaktadır. Anayasa değişikliklerini gündeme getirerek kadınlar için hayati öneme sahip olan hakları politika ve seçim malzemesi yapmak istemektedir. Kadınların politik öznelliğini görmezden gelen, uzun emekler sonucu elde edilen kazanımlarına el koyan, toplumsal alanda kadınları bir kez daha ikincilleştiren ve kadın söylemini politikada araçsallaştıran AKP/MHP iktidarının kadın politikası son 20 yılda kadına yönelik şiddeti de büyüttü. Bu süreçte bütün alanlarda olduğu gibi kadınların parlamentodaki varlığı ve etkinliği de minimize edilerek kadınlar siyasetin dışına itilmek istenmektedir.

Meclisin Kadın Özgürlükçü Bir Politikası Yoktur

Halkın katılım ve iradesinin tecelli ettiği en üst merci olması gereken parlamentonun da bırakın kadın özgürlükçü bir politika, bütüncül bir kadın politikası dahi yoktur. Meclisin kadın sayısında dahi bunu görmek mümkündür. Meclisi verilerine göre, 2021 yılsonu itibarıyla 582 milletvekili içerisinde kadın milletvekili sayısı 101, erkek milletvekili sayısı ise 481’dir. Meclise giren kadın milletvekili oranı, 2007 yılında yüzde 9,1 iken bu oran 2021 yılında yüzde 17,4’a yükselmiştir ancak bu oran da kadın erkek eşitliğinden ne kadar uzak olduğunun açık bir göstergesidir. Öte taraftan meclis bünyesinde faaliyet gösteren ve yasa yapım sürecinin merkezi olan ihtisas komisyonları içerisinde cins ayrımcılığını oradan kaldırabilecek, toplumsal cinsiyet alanında kangrenleşmiş sorunları çözebilecek ve kadın kırım düzeyine yükselmiş kadın cinayetlerini durduracak düzeyde etkin çalışan bir ihtisas komisyonu yoktur. Her ne kadar Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) kadınların büyük çabasıyla bu amaçla kurulmuş olsa da ne bu amacına hizmet etmekte ne de etkin bir biçimde çalışmaktadır. Komisyon ne düzenli periyodlarda toplanmakta ne de toplandığında etkin politikalar belirlemektedir.

Benzer şekilde Türkiye’de yaşanan derin toplumsal cinsiyet krizine yönelik etkin politikalar hayata geçirebilecek bir bakanlık da yoktur. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu konuda belli bir sorumluluğa sahipse de kadın sorunlarını yerinde tespit etme ve yapısal çözümler oluşturmaktan oldukça uzaktır. Bilakis bu bakanlık kadınları aile içerisinde gören, buraya konumlandırır ve kadınların hak temelli kamusal bütçeden yararlanması yerine muhtaç ekonomisi üzerinden gören bir bakış açısına sahiptir. Nitekim bakanlık kadınlara ilişkin her söz kurduğunda yardım ifadesini kullanarak hak temelli bir yaklaşımdan oldukça uzaktır. İktidar sürekli bir biçimde yaptığı yardımlarla övünerek yaratmış olduğu muhtaç ekonomisini normalleştirmek istemektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı sunumda 2002’de 1,3 milyar lira olan sosyal yardım harcamalarının, 2021’de tüm kamu kurumları ile 97,8 milyar liraya çıkartıldığını ifade ederek muhtaç ekonomisini iktidarın ekonomi-politiğinin merkezinde olduğunu bir kez daha ilan etmiştir. Ayrıca yine bu bakanlığın bütçesinin temel hedefinin “güçlü aile” inşa etmek olduğunu ifade ederek “Güçlü Kadın, Güçlü Aile, Güçlü Türkiye” ifadelerini kullanmıştır. Böylece kadınları yalnızca aile içerisinde gören anlayışı açık biçimde savunmuştur.

Kadınları özne olarak görmeyen ve onları yalnızca aile içersine konumlandıran AKP/MHP iktidarının cinsiyetçi, ayrımcı, baskıcı, kadın düşmanı politikaları her alanda kadına dönük ayrımcılığı ve eşitsizliği derinleştirmektedir. Bugün kamusal alandan özel alana kadar her yer kadınların ayrımcılığa, nefrete ve her türden şiddete maruz kaldığı alanlar halindedir. Kadına yönelik erkek şiddeti bir kırım düzeyine yüklemiştir.

Türkiye’de Kadınların Karşı Karşıya Olduğu Sorunlar

Gerçekleri yansıtmaktan oldukça uzak olan Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) resmi rakamlarına göre dahi bazı istatistiklerle kadın, 2021 yılında aşağıdaki gibidir:

- Kadınların istihdam oranının erkeklerin yarısından daha azdır.
- Kadın milletvekili oranı yalnızca yüzde 17,4’dır.
- Yükseköğretimde görevli profesörler içinde kadın profesör oranı yüzde 32,4’dür.
- Yönetici pozisyonundaki kadın oranı yüzde 19,3’tür.

- 2022 yılı itibarıyla 81 il valisinin sadece 3’ü kadındır.
- Kadınların yüzde 35,5’i yaşadığı çevrede gece yalnız yürürken kendini güvensiz hissetmektedir.

TÜİK’in Ekim 2022 verilerine göre, istihdam oranı erkeklerde yüzde 65,3 iken kadınlarda yüzde 30,8 olarak gerçekleşmiştir. İşgücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 71,2 iken kadınlarda bu oran yüzde 35,1’dir.

Gerçek rakamların bunlardan oldukça farklı olduğu da açıktır ancak resmi rakamlar dahi kadınlara yönelik ayrımcılığı açık biçimde ortaya koymaktadır. Nitekim kadınlar hala bakım ve ev içi emeğin neredeyse tamamını omuzlamaktadır. Çalışan kadınlar ise en güvencesiz ve düşük ücretli işlerde çalışmaktadır. Kadınların görünmez emeği bir yandan hane içi tüm bakım işlerini zaten kadınların ‘görevi’ gibi gören erkek egemen bakış açısını güçlendirirken diğer yandan piyasada bir değer olarak karşılığı olmayan ama ekonomiyi doğrudan etkileyen işler olduğu görmezden gelinmektedir. Bugün, kamusal hizmetlerin boşluğu her zamankinden daha fazla kadınların karşılıksız emeği ile doldurulmak istenmektedir. Bölüşümü adil olmayan ev işleri yükünün artarak kadınların ve genç kadınların omzuna bırakılması kadınların yıpranma payını artırmaktadır.

Öte taraftan, kimliği ve varlığında olduğu gibi emeği de görünmez olan kesimlerin başında genç kadınlar geliyor. Özellikle ne eğitimde ne de istihdamda olan genç kadınların sayısının büyüklüğüne rağmen Türkiye’de adeta sessiz ve görünmez bir kimlik olarak varlığını sürdürmektedir. Toplumsal cinsiyet temelli iş bölümü nedeniyle kadınların omzuna yüklenen yemek yapmak, temizlik, alışveriş, çamaşır/bulaşık yıkama, ütü yapma, çocuk/hasta/yaşlı bakımı gibi ev işlerinin önemli bir kısmı bu kadınların omzunda. Yoksulluğun derinleşmesi ve işsizliğin büyümesiyle birlikte bu grubun emeğinin görünmezliği ve sömürsü artmaktadır.

TÜİK verileri üzerinden Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi’nin (DİSK-AR) yaptığı hesaplamalara göre gençlerde geniş tanımlı işsizlik yüzde 36,6 düzeyindeyken genç kadınlarda bu oran yüzde 48’i aşmıştır.

Siyasi, ekonomik ve toplumsal alandaki cinsiyet temelli ayrımcılık kadınlara yönelik çok yönlü şiddet olarak dönmektedir. Bu şiddet biçimlerinden biri kuşkusuz ki kadın yoksulluğudur.

Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet ve Kadın Yoksulluğu

Erkek egemen sistemlerde kadınlar cinsiyetçiliğe dayalı ayrımcılık dolayısıyla yalnızca toplumsal ve siyasal alandan dışlanmamakta, aynı zamanda iktisadi alana katılmaları önünde ciddi engeller oluşturulmaktadır. Dünyanın her yerinde, erkek egemen sistemin yürürlükte olduğu böylesi toplumlarda ekonomik yaşam cinsiyetçi iş bölümüne dayanmaktadır. Bu iş bölümü içerisinde kadınlar en güvencesiz işlerde çalışmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da kadınlar kamusal alanda oldukça kırılgan bir pozisyona konumlandırılmaktadır. Kadınların bu şekilde konumlandırılmış olması beraberinde ekonomik şiddet şeklinde vuku bulan derin bir yoksulluğu getirmektedir. Bu nedenle bugün dünyanın her yerinde en yoksul kesimler kadınlar olmaktadır.

Kadın düşmanlığını siyasetin bir normu haline getiren AKP/MHP iktidarı kadınları ekonomik şiddetin kıskacında bırakmıştır. Kadınlar Türkiye’de ekonomik ve sosyal güvenceden

yoksundur. Kadınların işgücüne katılmasının önünde cinsiyetçi önyargılar, ayrımcılık, erkek egemen cinsiyet rolleri, bakım ve ev içi emeğin kadınlar tarafından üstlenilmesi gibi engeller bulunmaktadır. Kadınların istihdama katılımı önündeki engeller kadınların gelir düzeyini, sağlık güvencesi ve emekli olma gibi temel haklarını olumsuz etkilemektedir.

Toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikleri saptama ve sorunları açığa çıkarmaya yönelik haritalama ve izleme çalışmalarını sürdüren Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD), Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İzleme Raporu işgücü piyasasındaki eşitsizliklerin açık biçimde arttığını göstermektedir. Aynı rapor kadın yoksulluğunun da gittikçe derinleştiğini de ortaya koymaktadır. Rapora göre 2016-2021 yılları arasında kadın istihdamı oranı yaklaşık yüzde 2 gerilerken, iş bulma ümidi olmayan kadınların sayısı üç kattan fazla yükselmiştir. Bu raporun da ortaya koyduğu gibi Türkiye’nin ekonomik verilerine ilişkin bütün göstergeler Türkiye’de yoksulluğun kadınlaşması söz konudur.

Türkiye’de en yoksul kesimin kadınlar olması bu tesadüf değildir. Kadın yoksulluğun temel sebebi cinsiyet temelli ayrımcılıktır. Kadına yönelik ayrımcılığın her geçen gün artmasıyla kadın yoksulluğa da artmaktadır. Kadın yoksulluğunun ve yoksunluğunun ortadan kaldırılması kadınların toplum yaşamına eşit koşullarda katılmasıyla mümkündür. Bunun temel yolu kadınların sosyal ve ekonomik haklardan faydalanmasının önündeki ayrımcılıkların ortadan kaldırılması ve bütçe tercihlerinin değiştirilmesinden geçmektedir. Zira bugün yaşanan bu yoksulluğun temel sebebi iktidarın kadın düşmanı politikaları ve iktidarın ekonomik tercihleridir. Kadınların yoksul olması bir kader şeklinde kadınların ev içine konumlandırılması ile normalleştirilmek istenmektedir. Yine kadınlar yoksulluk ve açlıkla boğuşurken, güvencesiz ve son derece kötü koşullarda emek vererek hayatta kalmaya çalışırken tek adam rejimi yüz milyon dolarları askeri operasyonlara harcayabilmektedir. Aynı erkek devlet aklı, mafya siyaset ortaklığı içerisinde ülkelere paramiliter karanlık yapıları transfer ederek ülke kaynaklarını çetelere peşkeş çekebilmektedir.

Öte taraftan çalışan kadınlar iş yerlerinde, toplumun erkek egemen yapısı ve ekonomik sistemin cinsiyetçiliği nedeniyle ikincil konuma getirilmiştir. Emek piyasasında kadınlar; düşük ücretle, kayıt dışı ve sigortasız çalıştırılmakta, mobinge maruz kalmakta, kriz döneminde ilk işten çıkarılmakla karşı karşıya gelmekte ve istihdam sıralamasında da ikincil sırada yer almaktadır. Kadın istihdamında ise cinsiyetçi rollerin belirgin olduğu görülmektedir. Çalışan kadın, ev içindeki emeğinden dolayı iki kere emek harcamakta, çifte mesai yapmakta- kadınların tümü ailenin yeniden üretimini sağlamakla yükümlü görülmektedir. İçinden geçtiğimiz ekonomik kriz dönemlerinde olduğu gibi, evde emek harcayan kadın olduğu ve aile bireylerini üretim sürecine hazırladığı için, ailenin geçimini erkeğin sürdürdüğü ön kabul ile ilk işten çıkartılındır.

Öte taraftan AKP iktidarı, ailenin korunmasını her şeyin üzerinde tutarak boşanma ile erkek şiddeti arasındaki sıkı ilişkiyi görmezden geldiği gibi, boşanma sonrası kadınların eşitsiz toplumsal konumları nedeniyle yaşadığı yoksulluk sorununu da görmezden gelmektedir. Yoksulluk nafakası ise kadın yoksulluğu sorunundan bağımsız biçimde tartışılmaktadır. İktidar hâlihazırda çok cüzi olan yoksulluk nafakasını kadınların elinden almaya çalışmaktadır. Böylece kadınları daha da yoksullaştırmak ve şiddete mahkûm etmek istemektedir.

Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet: Kadın Kırımı

Cinsiyet ayrımcılığının en uç boyutlarından biri olan kadına yönelik şiddet tüm dünyada önemli sorun olmakta birlikte Türkiye’de gün geçtikçe kadınların bütün yaşamını kuşatma altına almaktadır. Erkek egemen sistemin en ağır sonuçlarından biri olan bu şiddet şiddete uğrayan kadın şahsında bir kadına yönelmiş görünse de, aslında tüm kadınları susturmaya, bedenlerini, iradelerini ve emeklerini tahakküm altında tutmaya dönük ideolojik bir zihniyet yapılanmasıdır. Kadına yönelik şiddete adli vaka yaklaşımı şiddeti önlemek bir yana, ardındaki politik sorun ve sorumluların üzerini örten bir etki yaratmaktadır. Özellikle son yıllarda her gün en az bir kadının erkekler tarafından öldürüldüğü, evde, sokakta, okulda, işyerinde yani bütün yaşam alanlarında hiçbir kadının can güvenliğinin olmadığı bu şiddet sarmalı adeta kadınlara karşı ilan edilmiş bir savaş niteliği taşımaktadır.

Kadınlara düşmanlık yapan AKP/MHP iktidarı, ekonomik şiddet gibi kadınları fiziksel şiddetin de kıskaçında bırakmıştır. Hem kamusal alanda hem de ev içinde kadına yönelik fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet katlanarak artmaktadır. Kadın kurumları ve basın verilerine göre 2022’nin ilk on ayında erkekler, 280 kadını öldürmüştür. Aynı verilere göre erkekler 131 kadını taciz etmiş, 205 çocuğu istismar etmiş, 675 kadına şiddet uygulamış, 25 kadına tecavüz etmiştir. Erkekler en az 386 kadını seks işçiliğine zorlamış, 2022’nin ilk on ayında 159 kadının ölümü basına “şüpheli” olarak yansıırken, erkekler, yılın ilk dokuz ayında en az 36 çocuğu öldürmüştür. Rakamlarda da görüldüğü gibi bugün Türkiye’de kadınlara, genç kadınlara ve kız çocuklarına erkekler tarafından adeta bir savaş açılmış durumdadır. Kırım düzeyine yükselen bu şiddete rağmen devlet ve iktidar kadına yönelik şiddetle etkin mücadele eden neredeyse bütün mekanizmaları ortadan kaldırmaktadır. Kadına yönelik erkek şiddeti ile mücadelede bir anayasa görevi gören İstanbul Sözleşmesi feshedilmiştir.

Yine, yerel yönetimler bünyesinde kadına yönelik erkek şiddeti ile etkim mücadele eden bütün kadın kurumları iktidar tarafından kapatılmıştır. HDP belediyeleri bünyesinde erkek şiddetiyle mücadele eden Kadın Merkez’lerinin hepsi kayımlar tarafından kapatılmıştır. Bu merkezlerin kapatılması kadına yönelik şiddeti ciddi biçimde arttırmıştır. Erkek şiddetine ilişkin veriler bu artışı açık biçimde ortaya koymaktadır. İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi’nin raporuna göre 1 yılda Kürt nüfusunun yoğun olduğu illerde erkek şiddeti sonucu en az 38 kadının yaşamını yitirdiğini, 15 kadının yaralandığını ve 11 kadının intihar sonucu yaşamını yitirdiğini kaydetmiştir. Bununla birlikte İHD aile içinde şiddete uğrayan ya da katledilen birçok kadının devam eden koruma kararlarına rağmen bu şiddete maruz kaldığını kaydetmiştir. Ayrıca verilen koruma kararlarının sadece kâğıt üzerinde kaldığı, failin yakalanmaması ya da yargılanan fail hakkında uygulanan cezasızlık politikaları kadına yönelik şiddeti meşrulaştırıp sürekli artmasına neden olduğu yıllardır kadın örgütleri tarafından dile da getirilmektedir.

Benzer şekilde, AKP/MHP iktidarı LGBTİ+lara yönelik adeta bir savaş açmış durumdadır. LGBTİ+’ları kriminalize ederek açık biçimde hedef haline getirmektedir. Bir taraftan siyasi söylemleriyle bu kimliklere yönelik şiddeti meşrulaştıran iktidar diğer taraftan toplumsal alanda nefreti körükleyerek LGBTİ+lara yönelik suçun üretilmesine zemin sunmaktadır. Böylece LGBTİ+’ların yalnızca taleplerini değil, varlığını dâhil ortadan kaldırmak istemektedir. İstanbul Sözleşmesi ile anayasal değişiklik örneklerinde görüldüğü gibi

LGBTİ+'ları gerekçe yaparak kadınların uzun soluklu mücadelesi sonucu elde edilen kazanımlarına el koymayı bu yolla meşrulaştırmak istemektedir.

Öte taraftan, kadın cinayetlerinin yaşanmasına zemin olan sahnelerden biri ve belki de en yakıcısı çatışma ortamlarıdır. Tarihsel olarak da bakıldığında birçok ülke özelinde karşımıza çıktığı gibi savaş ve çatışma süreçlerinde kadınların bedenlerinin şiddet sahnesine dönüşmesi yaygın biçimde yaşanmaktadır. Guatemala, Şili, Filistin, Cezayir, Bosna, Ruanda ve Suriye bu örneklerden yalnızca bir kağıdır. Her ne kadar Türkiye’de uzun yıllardır süren çatışma süreci bu örneklerden farklılıklar taşısa da bu sürecin kadına yönelik şiddet açısından yakıcı sonuçlar doğurduğu açıktır.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet gittikçe yaygın bir hal alırken faillerin polis, asker, korucu veya devletin kolluk gücüne bağlı çalışan personellerin faili olduğu kadın cinayetleri de gittikçe artmaktadır. Türkiye’deki militarist politikalar bir taraftan bütün ülkede kadına yönelik şiddeti tetiklerken diğer taraftan çatışma süreçlerine doğrudan katılan erkeklerin kadınlara yönelik kolayca suç işlemesine ve cezasız bırakılmasına neden olmaktadır. Bunu birçok kadın cinayetinde görmek mümkündür. Şırnak’ta ve Elâzığ’da yaşanan Sakine Kültür ve Remziye Apaydın cinayetleri bu yönlü birer cinayet olarak ortaya çıkmıştır. Bunlarla birlikte Musa Orhan’ın İpek Er’i ölüme sürüklenmesi örneğindeki gibi kadınların bu kişilerce cinsel şiddet yoluyla ölüme sürüklenmesi vakaları da karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu cinayetlerin birçoğuna yasaklar getirilerek hakikatler kamuoyundan gizlenmektedir.

Kadına yönelik şiddet vakaları hiçbir zaman tekil ve birer adli vaka olarak kabul edilemez. Hâlihazırda Türkiye’de neredeyse her gün en az bir kadının bedenine ve varlığına yönelen erkek şiddetinin yapısal toplumsal ve siyasal nedenleri vardır. Uzun yıllardır iktidarın, ona bağlı medya ve kurumların bu şiddeti tekilleştirme, istisnaileştirme ve nihayetinde meşrulaştırma girişimlerine kadınlar bu nedenle karşı çıkmaktadır. Çünkü diğer şiddet biçimlerinde olduğu gibi kadına yönelik şiddetin ortaya çıkmasına zemin sunan, onu besleyen ve yaşanmasına neden olan belli faktörler mevcuttur. Bu faktörler çoklu olmakla birlikte birbirleriyle bağlantılı ve birbirini beslemektedir.

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına ve kadınların güçlendirilmesine yönelik politikaları hayata geçirmeyi amaçlayan bir stratejidir. Bir ekonomik planlama yöntemi olarak bütçelerin temel hedefi, kaynakların eşit dağılımı yoluyla toplumdaki eşitsizliklerin ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmaktır. Kamu bütçeleri devlete bağlı kurumların iktisadi, siyasi, toplumsal öncelikleri ve tercihlerini yansıtan en önemli göstergelerdendir. Bu açıdan bütçe tercihleri devletin en önemli politika aracıdır. Her türlü politikanın başarılı şekilde uygulanabilmesi, hangi amaçlar için ne kadar kaynak ayrıldığına bağlıdır. Dolayısıyla, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme, kadınlar başta olmak üzere kamu bütçesinden yeterince yararlanamayan, dışlanan grupların toplumsal cinsiyet politikalarının bütçelerden ve bütçeleme süreçlerinden yararlanabilmesi, söz konusu politikaların toplumsal cinsiyet eşitliğine etkili biçimde destek sağlayabilmesi açısından önem kazanmaktadır. Buna karşın Türkiye’de kamu bütçesinin toplumsal cinsiyet eşitsizliği başta olmak üzere eşitsizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik bir bütçeleme ile oluşturulmamaktadır. Bu nedenle toplumsal

cinsiyet açısından bütçeleme acil bir ihtiyaç olarak önümüzde durmaktadır. Çünkü toplumsal cinsiyete uyumlu bütçeleme:

- Eşitleyici kamu hizmetlerinin tasarımı ve uygulanması,
- İhtiyaçları farklılaşan ve özel politika uygulaması gerektiren nüfus kesimlerinin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi,
- Demokratik, kapsayıcı ve adil bir kalkınma,
- Sadece kadınlarla erkekler arasındaki eşitsizliği değil, gruplar arasındaki eşitsizlikleri gidermesi,
- Kadın emeği sömürsünün önlenmesi ve ev içi emeğin hakkının verilebilmesi,
- Bütçe uygulama süreçlerinde eşitsizliğin yeniden üretilmesini engellemek,
- Bütçe gelirlerinin toplanması süreçlerinde eşitsizliğin yeniden nasıl üretildiğini ortaya çıkarmak,
- Bütçe harcama süreçlerinde eşitsizliğin yeniden nasıl üretildiğini ortaya çıkarmak için gereklidir.

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme kamu bütçelerinin kadın ve erkekler üzerindeki olası etkilerin sistematik olarak karşılaştırılmasına olanak veren bir yöntemin geliştirilmesidir. Bu yöntemde kadınlar için ayrı bir bütçe önermekten kaçınılmakta, oluşturulacak cinsiyete duyarlı göstergeler aracılığıyla bir analiz geliştirilmektedir. Bu açıdan Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme cinsiyet temelli ayrımcılığın ortadan kaldırılması için yalnızca belli bir kuruma kamu bütçesinden bütçenin aktarılması değil; bütün kamu kurumlarına ilişkin bütçe kalemlerinin toplumsal cinsiyete duyarlı hale getirilmesini önermektedir. Böylece ayrımcılığı ortadan kaldıran, kadınları güçlendiren ve toplumsal cinsiyete duyarlı ekonomik, sosyal, kültürel ve eğitsel politikalar üretilerek, kadın katılımını artıran kamusal hizmetlerin yürütülmesi amaçlanmaktadır. İktidarların önemli bir politikası olan devlet bütçelerinin toplumsal cinsiyete duyarlı olması gerektiği gibi, yerel yönetimlerin bütçelerinin de toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeler olması gerekmektedir.

Bu çerçevede HDP'yle birlikte;

- Cinsiyetçiliğe karşı parlamento başta olmak üzere siyasi, toplumsal ve iktisadi alandaki her türden cinsiyet temelli ayrımcılığa son verecektir.
- Güvencesiz istihdama son verilerek kadınlar için güvenceli istihdam olanakları yaratılacaktır.
- Eşit işe eşdeğer ücret verilerek tüm çalışanlar için gelir kaybı olmaksızın çalışma saatleri yeniden düzenlenecektir.
- İşgücü piyasalarındaki cinsiyetçi uygulamalara son verilecektir. Kadın emeğinin görünür kılınması ve örgütlenmesinin önündeki tüm engeller kaldırılacak, kadınların sendikal hakları ile sağlık ve sosyal güvenlik hakları güvence altına alınacaktır.
- Kadınların tam zamanlı ve güvenceli işlerle işgücüne katılımını sağlamak için gerekli politikalar hayata geçirilecektir.
- Kadınların iş yaşamına ve toplumsal yaşama eşit biçimde katılımı için atılması gereken ilk adım olarak çocuk, engelli ve yaşlı bakım hizmetlerinin tamamı kamusal hizmet kapsamına alınacaktır.

- İş güvencesi herkes için mutlak bir hak olarak kabul edilecek, kadın/erkek olmasına bakılmaksızın, en az 50 işçi çalıştıran kamu/özel tüm iş yerlerinde ücretsiz, (vardiya koşulları dikkate alınarak gerektiğinde 24 saat açık) bakım evleri ve kreşler açılması zorunlu hale getirilecek, kapatılan tüm kamu kreşlerinin açılması sağlanacaktır.
- Kadınların bağımsız biçimde yaşamlarını sürdürebilmeleri ve kadına yönelik şiddetin önlenmesinde önemli bir yere sahip olan kadın istihdamı artırılacak ve kadın yoksulluğu ile etkin mücadele edilecektir.
- HDP toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı hem merkezi bütçenin hem de yerel yönetimler bütçesinin oluşturulmasında Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçelemeyi hayata geçirecektir.
- HDP'yle birlikte acil olarak bir Kadın Bakanlığı kurularak kadınların karşı karşıya kaldığı sorunlar ivedilikle tespit edilecektir. Bu sorunların çözümü için etkin politikalar hayata geçirecektir.
- Türkiye'de bütüncül bir kadın politikasının hayata geçirilmesi için etkin biçimde mücadelemize devam edeceğiz.
- Ayrıca HDP'yle birlikte İstanbul Sözleşmesi geri getirilecek ve etkin biçimde uygulanacaktır. Eşbaşkanlık sistemi siyasetin her kademesinde biçimde uygulanacaktır.
- Cins özgürlüğü devlet politikalarının merkezinde yer alacak cinsiyet temelli her türden ayrımcılık ortadan kaldırılacaktır.

Yurttaşlara Eşitlik, İnançlara Özgürlük Temelinde Bütçe

İnanç, ulusal ve uluslararası mevzuatla koruma altına alınan bir özgürlük konusudur ve devletler inanç özgürlüğünü korumakla yükümlüdür. Buna tezat bir şekilde Türkiye'de “inanç” konusu, “tek devlet, tek millet, tek dil” politikasına paralel bir şekilde “tek din” siyaseti olarak ele alınmaktadır.

Devletin din kurumu ve bu tek din siyasetinin uygulayıcısı olan Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluşundan itibaren olduğu gibi bugün de mevcut iktidarın elinde işlevsel bir aparat olarak toplum mühendisliği için kullanılagelmıştır. Tüm yurttaşların ortak vergileriyle faaliyet yürüten DİB, bugün sekiz bakanlıktan fazla bir bütçeye sahiptir ve bu bütçeyi toplumun sadece tek bir kesimi için yönetmektedir.

“Türklük” ekseninde olduğu gibi aynı zamanda inanç alanında da Sünni-Hanefi/tek inancı- tek mezhebi esas alan bir yaklaşım söz konusudur. AKP iktidarı dönemi halkların ayrıştırıldığı, inançların baskı altına alındığı özgün bir siyasi dönemdir. AKP'nin inancı siyasete alet eden tavrı ve inançlar arasında ayrımcı yaklaşımı toplumsal ayrışma ve kutuplaşmayı derinleştirmektedir.

AKP-MHP ittifakı kendinden olmayan tüm kesimleri siyasal ve toplumsal yaşamdan dışlamayı kendine görev olarak belirlemiştir. İktidarın otoriter, tek tipçi politikaları Türkiye'de siyasal, toplumsal ve ekonomik krizin aynı anda yaşanmasına neden olmaktadır. Türkiye'nin içinde bulunduğu demokrasi sorunu ile yurttaşların günlük yaşamlarının her alanında karşılaştıkları eşitlik sorununun ortadan kaldırılması, eşit yurttaşlık temelinde demokrasiyi kendine ilke edinmekle ancak mümkündür.

Bu kapsamda Biz’lerle:

- Kürt sorunu ve azınlıklar konusunda olduğu gibi inanç konusunda da devletin, tekçi, inkârcı, asimilasyoncu egemenlik sistemi değiştirecek ve yurttaşlarına eşitlikçi bir anlayış sergilemesini sağlayacağız. Bu şartın temel önkoşulu ise Diyanet İşleri Başkanlığı’nın yerine temelden farklı; “İnanç İşleri Üst Kurulu” olarak çalışan, tüm inançlara tüzel kişilikler olarak örgütlenebilme koşulu sağlayabilen “İnanç Hizmetleri Başkanlığı” kurulmasıdır. Bu sayede devletin bir dinin veya inancın tanımlayıcısı ve yöneticisi olmak vasfından çıkarılması sağlanacak, devletin tüm yurttaşların vergilerini sadece bir inancın hizmetine sunması yerine demokratik bütçe yaklaşımı ile eşit yurttaşlık ekseninde uygulanması mümkün kılınacaktır.
- AKP-MHP iktidarının, Alevilere yönelik sözde attığı adımlarla Cemevi statüsüne ilişkin Mecliste geçirdiği yasa ile “kendi Alevisini yaratma”, Alevi inancına kayyım atama, Alevilere rağmen uyguladığı pratiği de tekçi bakış açısını gözler önüne sermektedir. Aleviler başta olmak üzere Hristiyanları, Musevileri, inanmayanları ve diğer tüm inançları yok sayan anlayışa itiraz ediyoruz ve halkların, yurttaşların eşitliğini, inanç özgürlüğünü hayata geçireceğiz.
- Zorunlu din dersinin kaldırılması, eşit yurttaşlık temelinde ayrımcılığa maruz kalan inançların ibadet yerlerine eşit muamele edilmesi, yaşanan tüm kimlik sorunlarının eşit haklar temelinde ele alınması elzemdir. Bütçeyi; din ve devlet işlerinin tamamen ayrıştırılması, inanan ve inanmayan tüm bireylerin kendilerini ifade etme olanaklarının geliştirilmesi için kullanacağız.
- Bireylerin defin işlemlerinin inançlarına uygun şekilde yapılması sağlanarak, inanç özgürlüğü temelinde yaklaşım geliştireceğiz.
- İbadet etme hakkının, bayram ve özel dinlenme günlerinin kutlanmasını da içermesinden hareketle; Türkiye’de resmî tatil uygulanan dini bayramlar olan Sünni Müslümanlar açısından öneme sahip Ramazan ve Kurban Bayramlarının yanı sıra diğer inanç grupları için önemli olan özel gün ve bayramların da resmî tatil ilan edilmesini sağlayacağız.

Hak, Hukuk ve Adalet Bütçesi

Hukuk devleti evrensel geçerliliği olan bir kavram olup insan hakları ve demokrasi ile yakın bir etkileşim ve ilişki içindedir. Hatta birinin gerçekleşmesi aynı zamanda diğerlerinin varlığına bağlıdır. 1961 Anayasasından itibaren hukuk devleti anayasal temel ilke olarak tanınmış ve politik jargona hâkim olmuş ancak uygulamada hukuk devleti olmaktan uzak bir seyir yaşanmıştır. Özellikle son yıllarda idari ve yargısal pratikte hukuk devleti ilkesi giderek önemini kaybetmiş görünmektedir. Hatta ilkeyi kökünden reddeden söylem ve uygulamalar, hukuk devleti adına savunulmuştur.

2016 yılında gerçekleşen darbe girişimi sonrasında yargıya yönelik doğrudan müdahaleler iyice artmış ve 2017 Anayasa değişikliği ile hükümet sistemi değiştirildiği gibi HSK’nın adı ile birlikte yapısı da tamamen değiştirilmiştir. Yeni sistemde partili bir cumhurbaşkanı tek başına yürütme organı haline getirilmiştir. HSK da üyelerinin altısı Cumhurbaşkanı, yedisi TBMM tarafından seçilen 13 üyeli bir kurul haline getirilmiştir. Cumhurbaşkanının parlamento

çoğunluğunu elinde tutan siyasi partinin başkanı olduğu bir durumda, kurulun tüm üyelerinin Cumhurbaşkanlığı iradesiyle seçilmesi olanaklı hale gelmiştir. Yargı bağımsızlığının bu derece zayıflatıldığı bir sistemde yargının insan hakların koruyucusu işlevini hakkıyla yerine getirebilmesi mümkün olmadığı gibi, devletin hukuka bağlılığının garantisi olma fonksiyonunu gerçekleştirmesi de çok zor, hatta imkansızdır.

Yargı bağımsızlığını teşvik etmek ve bunun güvencesini sağlamakla mükellef olan devlet yapısının, giderek kuvvetler ayrılığı ilkesinden ayrılması ile yargının yürütmeye bağlı bir organ olarak görev ifa etmesi kaçınılmaz olmuştur. Oysa yargının temsilcisi olan hâkimlerin bağımsızlığı, hiçbir baskı ve etki altında kalmadan, hukuka ve vicdanlarına göre karar vermelerini ifade eder. Ancak geline aşamada baskı ve etki unsurunu göz ardı etmeksizin karar veren yargıcın, kendi gelecek garantisinin elinden alınacağına dair ciddi emareler ve dahi yaşanmış örnekler mevcuttur. Yargı bağımsızlığı, hâkimlere, bağımsız düşünme ve hareket etme sorumluluğu yükler. Hâkimler, kendi hukuk anlayışlarına veya keyfi olarak değil, kanuna bağlı olarak hüküm vermekle yükümlüdürler. Yani hâkimlerin bağımsızlığının karşılığı, kanuna bağlılıktır. Fakat az evvel de ifade etmiş olduğum üzere, iktidar perspektifinin aksine kararlara imza atan yargıçların görev yerlerinin değiştirildiğine, rütbelerinde değişiklikler yapıldığına dair örnekler az değildir. Bu durumun da hâkim ve savcılarının görevlerini yaparken içinde bulundukları baskı ortamından ötürü kanun dışı kararlar vermesine yol açması kaçınılmaz olmaktadır. Yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü ilkesi bir toplumun ana damarıdır ve bu damarın kesilmesi halinde adaletten söz etmek mümkün değildir.

Kendine hukuk devleti diyen bir ülkede Adalet Bakanlığının görevi öncelikle yönetimde keyfiliğin ortadan kaldırılarak yöneticilerin hukuka uygun hareket etmesini zorlayacak kurumsal güvencelerin tesisi yoluyla birey haklarına saygılı bir siyasal sistemin hayata geçirilmesi olmalıyken Cumhurbaşkanlığı sistemi ile beraber hızla yargının iktidar bloğuna eklenmesiyle beraber her yönüyle hukuksuzluk, eşitsizlik üreten, insan hakları standartından uzaklaşan, başta Kürtler olmak üzere muhaliflere düşman ceza/infaz hukuku tesis eden bir sistem örülmüştür.

Yargının bağımsızlık ve tarafsızlığını yitirmesi ile beraber başta HDP olmak üzere muhaliflere karşı sopa işlevi ivme kazanmıştır. Kurmaca bir intikam davası olan Kobani Kumpas Davası ve partimize açılan kapatma davası buna en açık örneklerdir. Her yıl yönetici, üye ve tabanımızdan binlerce kişi tutuklanmıştır. Söz konusu muhaliflerin dosyaları olunca AİHM kararlarına uyulmamıştır. Cezaevleri ölüm ve işkence evlerine dönmüştür.

Adalet Bakanlığının bütçesini tartışmaktan daha elzem olan hukuk devleti ilkesini bir jargondan çıkarılıp acilen esas bir ilke haline getirilmesidir. Bunun için:

- Her şeyden önce Terörle Mücadele Kanunu kaldırılmalı ve DGM ve Özel Yetki Mahkemelerdeki yargılamalara ilişkin düzenleme yapılmalıdır.
- İfade, toplanma, örgütlenme ve basın özgürlüğü hakları güvenceye alınmalıdır. TCK'dan düşünce ve ifade hürriyetini sınırlayan düzenlemeler çıkarılmalıdır. Seyahat hürriyeti ve barışçıl gösteri haklarını kısıtlayan maddeler, gözaltı süresini uzatan ve yargı da dâhil olmak üzere kamu sektöründeki keyfi ihraçlara imkân sağlayan maddeler ve insan haklarını keyfi olarak sınırlayan tüm düzenlemeler ortadan

kaldırılmalıdır. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun bazı maddeleri kaldırılmalıdır. Uzun süreli tutuklu yargılamaların olağan bir uygulama haline gelmesine son verilmelidir.

- Yargı bağımsızlığı sağlanmalı, keyfi ve cezalandırıcı nitelikte ortadan kaldırılmalıdır. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı yasalarda ve uygulamada güvence altına alınmalıdır. Mahkemelerin AIHM kararlarına uyması sağlanmalıdır.
- İşkence ve kötü muamele engellenmelidir. Devlet görevlileri tarafından işlendiği iddia edilen bütün ihlallere karşı etkili ve tarafsız soruşturma yürütülmesi ve sorumluların adalet önüne çıkarılması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Türk Ceza Kanunu’nun 125, 215, 301 ve 318’inci maddeleri kaldırılmalıdır.
- “Ceza ve İnfaz Kurumlarının Yönetimi ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik”teki eşitsiz tüm uygulamalar kaldırılmalıdır. Ağır hasta tutsakların tahliyesini kolaylaştırmak için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun bazı maddeleri düzenlenmelidir.

Bütçenin adalete erişim için harcanabilmesi adına HDP’yle birlikte;

- Şiddete uğrayan kadınlara avukat tahsisi ücretsiz olarak sağlanacak.
- Adliyelerde anadili Kürtçe olanlar için tercüme yapacak Kürtçe tercümanların istihdam edilecek.
- Cezaevlerinin daha insani koşullara kavuşturulması, fiziki koşullarının iyileştirilmesi, ücretsiz hijyen malzemesi, kadınlara ücretsiz ped verilmesi, anneleriyle kalmak zorunda kalan çocuklara ücretsiz olarak yaşlarına özgü besleyici gıdalar, hasta mahpuslara ücretsiz diyet yemek verilmesine, cezaevlerinde mahpusların kullandığı elektriğin ücretsiz olması sağlanacak.
- Cezaevlerinde iase uygulamasının kaldırılarak yemeklerin ücretsiz, sağlıklı, hijyenik ve doyurucu olmasına bütçe ayrılacak.
- İş yükünün azalıp, yargı süreçlerinin hızlanması için BİM, Yargıtay ve Danıştay daireleri ve üye sayıları artırılacak.

İklim Değişikliğiyle Mücadele Eden Ekoloji Temelli Bütçe

AKP iktidarının son 20 yıldır izlediği ve hız kazandırarak yaygınlaştırdığı neoliberal politikalar hayatın her alanını piyasalaştırmış, özelleştirmeleri ve sermaye odaklı politikaları öncelemiştir. Örneğin, bugün itibarıyla, Türkiye’de elektrik dağıtımı 21 bölgeye ayrılmış ve her bir bölgenin dağıtım hizmetleri, kamu bankalarından verilen kredilerle yandaş şirketlere peşkeş çekilmiştir.

AKP yönetiminde; tüm halkların olan doğal varlıklar uluslararası ve ulusal bir avuç sermayedara vahşi yöntemlerle peşkeş çekiliyor. Bu, hepimizin kaynaklarıyla hepimize karşı cephe açılması anlamına geliyor. Yukarıdaki söz konusu davada dahi şirketin kazanması durumunda ödenecek olan tazminat, neoliberal dönemde yürürlüğe konulan mevzuata dayandırılıyor. AKP yönetiminin övündüğü devlet egemenliği bir yalandan ibarettir. Devlet, yaşam alanlarını savunmaların karşısına jandarma, polis dikerek yoksulların, köylülerin yasalarının olmadığını, kaynakların halkın yaşamını sürdürmesine harcanmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

HDP'yle birlikte, ekoloji temelli politikalar hayata geçirilerek sözde **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı** yerine doğrudan iklim değişikliği ile mücadele eden, ekolojik yıkımın önüne geçmek için çalışacak bir bakanlık kuracağız.

Ekoloji temelli bütçede;

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesi kapsamında;

- Ekolojik yıkımın afet düzeyinde sonuçlarının bulunduğu **ekokırım alanlarında rehabilitasyon** çalışmaları gerçekleştireceğiz.
- Kirliliği maruzatı devam ederse bir bataklığa dönüşme riskini taşıyan Marmara Denizi'ne akan tüm atıksuların ileri biyolojik ve kimyasal arıtma yöntemleriyle arıtılması ve denize deşarj edilmeyerek karasal ortamda kullanılması amacıyla gerekli tesislerin kurulması için **güvenlik politikalarına ayrılmış bütçelerden aktarımla bakanlık bütçesinin 50 milyarlık arttırılmasını sağlayacak** ve bu çalışmalara başlayacağız.
- Ekokırımı iç hukukta bir suç olarak tanımlayacağız.
- Yaban hayatının korunarak avcılığın yasaklanmasına ilişkin tedbirlere,
- Depremde toplanma alanlarının arttırılmasına,
- İklim krizine karşı toplu ulaşım, bisiklet vb. iklim dostu araçların kullanımı için yerel yönetimlere destek bütçesi sağlayacağız.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi kapsamında;

- Sosyal bir devlette enerjiye ulaşmak en temel haktır. Elektrik şirketlerinin kâr odaklı anlayışları ile, **yoksuldan alıp yandaşa aktaran bir çarkı durduracağız.**
- Ülkemizde elektrik üretiminin yüzde 80'i, dağıtımının ise yüzde 100'ü özel sektörün elindedir. Enerji şirketleri; evde, işyerinde ve tarlada yurttaşlarımızın üzerine büyük bir yük oluşturmaktadır. **HDP olarak yönetime geldiğimizde** toplumsal faydayı göz önüne alarak **elektrik soygun düzenine son vereceğiz.**
- Elektrik politikasında; katılımcı kamuculuğu, kamusal çıkarların korunmasını, yurttaşların ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz, sürekli ve güvenilir elektriğe ulaşabilmesini sağlayacağız. **Elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin kamulaştıracğız.**
- Tüm hanelere ve tüm işyerlerine 250 KW elektriğin ücretsiz olarak sağlayacağız.

COP27 zirvesinde, Türkiye'nin 2053'teki net sıfır emisyon hedefi ve küresel ısınmanın 1,5 derece tutulması için açıklanan; *artan emisyon düzeyi üzerinden bir azaltım hedefi Taraflar Toplantısı'nda alınan “daha güçlü 2030 hedefleri belirleme” kararı ile taban tabana zıttır.*

- Türkiye'nin 2053 için net 0 emisyon oranına “artırımdan azaltım” açıklayarak ve yeni termik santraller açarak (açılması planlanan Afşin C santralının yıllık emisyon artış miktarı 60 milyon ton olacaktır) ulaşma beyanı açık bir aldatmacadır. Gerçekçi çözüm

için **HDP olarak**, 2022 yılında ömrü sona ermiş **Afşin termik santralini kapatarak**, **2023 yılında mevcut santrallerin en az yarısını kapatmaya** yönelik bir açıklama ve uygulama iradesi göstereceğiz.

- İklim krizi ile mücadele sadece emisyon azaltımı ile sağlanamayacağı için, **tüm ekolojik varlıkların korunması ve iyileştirilmesi için acil önlemler** ve gerekli yasal değişiklikleri yaparak, hali hazırda sermayenin devlet desteği ile pervasızca yok ettiği, **ormanları, su varlıklarını, tarım alanlarını, ekolojik koridorlar ve sistemleri sermaye talanı tehdidinden kurtaracağız.**

Sağlık Bakanlığı bütçesi kapsamında;

- Ekokırım alanlarında, çevre etkilerinin yoğun olduğu bölgelerde, halk sağlığı taramaları yaparak, çevre sağlığı hizmetleri ve bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda özelleştirilmiş sağlık hizmetleri için bütçe ayıracağız. Halk sağlığının bozulmasından sorumlu olan şirketlerin tazminata bağlanmasına yönelik yasal düzenlemeler yapacağız.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi kapsamında;

- Organize Sanayi Bölgeleri'nin arıtmalarının **derin deşarjlarla yapılmasına son verecek arıtma tesislerini ileri biyolojik arıtmaya çevirecek, ekolojik bir atık yönetimi politikasıyla doğanın kirletilmesinin önüne geçeceğiz**
- Cari açığı kapatmak için aslında bir servet transferi projesi olan 'yenilenebilir' sektörler ve hibrit araç üretimleri için yoğunlaşan yeni yatırımlara proje bazlı teşviklerle yeni ekolojik yıkımlara neden olacak yatırımlar yapılmasını sağlamaktadır. Hibrit teknolojiler de özellikle madencilik sektörüne bağlıdır. Yenilenebilir enerji olarak geçen ağırlıklı RES ve GES yatırımlarının desteklenmesi, JES ile çalışan tarım OSB'lerinin kurulması, tarım ve hayvancılık yapılan arazilerin enerji santrallerine devrine, yer altı ve yerüstü sularının enerji üretimi nedeniyle azaltılması ve kirletilmesine ve enerji yatırımları üzerinden fosil yakıt şirketleri başta olmak üzere ekolojik suç yaratan üretime sahip diğer şirketlerin üretimlerini ve karlarını artırmalarına neden oluyor. **HDP olarak, merkezi enerji yatırımlarından vazgeçerek, yerel enerji kooperatiflerinin hem üretim hem satış yapabileceği bir sistemi oluşturarak**, gerekli yasal düzenlemeleri gerçekleştireceğiz.
- Nükleer Santral projelerine ve inşaatlarını durduracak, bu alanlara yapılan yatırım ve teşvik bütçelerini ise ekolojik rehabilitasyon ve ormanlaştırmaya ayıracağız.

Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi kapsamında;

AKP'nin 20 yıllık iktidarı süresince, neoliberal tarım politikaları öncelik haline getirmesi ve Kürt Sorunundaki çözümsüzlük politikası, tarımsal alanda üretimden tüketime kadar sayısız sorunların kümülatif olarak günümüze kadar gelmesine neden olmuştur. 2022 yılındaki tarım alanındaki görünüm AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılındaki tarımsal görünümünden daha fazla sorunlarla karşı karşıyadır. 20 yıl içerisinde ekilen tarım arazileri yaklaşık 3,5 milyon hektar azalmış, çiftçi sayısı 3 milyondan 5 yüz bine düşmüş, çiftçi borçları 2,5 milyar TL'den 250 milyar TL'ye çıkmıştır.

AKP'nin neoliberal tarım politikaları sonucunda çiftçiler sürekli zarar ederken çiftçilerin AKP eliyle ulusal ve uluslararası şirketlere bağımlı hale getirilmesiyle sermaye önemli ölçüde kar elde etmiştir. Ayrıca tarımda tek motivasyonun daha fazla kar elde etmenin bir teamül haline getirilmesi sonucunda gıda egemenliği, gıda güvencesi ve gıda güvenliği ortadan kaldırılarak yurttaşlarımızın pestisit etkenli tarım ürünleri tüketmesiyle sağlık hakkı ortadan kaldırılmıştır. AKP'nin sorunlar yumağı haline getirdiği tarım alanındaki sorunların çözümü, sermayenin değil, bizatihi üretenin lehine tarım politikalarının uygulanmasıyla sağlanacaktır. Tarımın ve ormanların bütçesi için temel politikalarımız şunlardır;

- Çiftçilerin özel, kamu ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan bütün borçları, kamu borcu olarak devlet tarafından ödenecektir.
- Çiftçilere verilen tarımsal destekler, Tarım Kanunu'nda belirtildiği gibi GSYİH'nın yüzde 1'inden az olmayacak ve üretimden önce verilecektir.
- Çiftçilere elektrik, gübre, yem ve ilaç vb. destekler verilecek, mazotta ÖTV ve KDV vergileri alınmayacaktır.
- Küçük ve orta ölçekli çiftçilerin kooperatifler biçiminde örgütlenmesi için kanun teklifi hazırlanarak her türlü politika uygulanacaktır.
- Kooperatifler yasası ile mevzuat tekleştirilecek ve kolaylaştırılacak, kooperatiflerin örgütlenmesi önündeki engeller kaldırılacak, kooperatifler bankası ve kooperatifler bakanlığı kurulacaktır.
- Ekilemeyen ve atıl kalan tarım arazileri, tarımsal üretime kazandırılacaktır.
- Yurtttaşlarımızın sağlıklı tarım ürünleri tüketmesi için tarımsal üretimde pestisit kullanımı yasaklanacak, gıda egemenliği, gıda güvenliği ve gıda güvencesinin sağlanması konusunda politikalar uygulanacaktır.
- Yayla yasaklarına son verilecek, boşaltılan köylere geri dönüşler sağlanarak hayvancılık faaliyetleri önündeki savaş politikaları dahil olmak üzere her türlü uygulamalara son verilecektir.
- Türkiye'nin orman varlığının korunması amacıyla yangın söndürme uçakları gibi araçlar envantere kazandırılacak, ormanların imara açılarak yok edilmesi önlenecektir.
- Tarımsal üretimde kapitalist endüstriyel üretime karşı agroekolojik tarımın uygulanması için politikalar uygulanacaktır.
- Mevsimlik Tarım İşçilerinin çalışma koşullarından yaşam koşullarına kadar, ulaşım, barınma, ve sağlık gibi bütün gereksinimleri bir hak olarak karşılanacaktır.
- Orman yangınları için önleyici önlemlere bütçe ayrılacaktır.
- Yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının ve göllerin kurumasına neden olan vahşi sulama politikaları yerine ekosisteme zarar vermeyen tarım sulama metodlarına bütçe ayrılacaktır.
- 5 milyon dolar karşılığında 347 bin 815 ağacı keserek Kaz Dağları'ndaki altın madenciligi için alan açan OGM ve sorumlu bakanlık alanın rehabilitasyonu için ayrılan bütçeyi ve planlama takvimini hala açıklamamıştır. Ekoloji örgütlerinin büyük çabaları, sürdürülen nöbet ve Türkiye ölçeğinde karşı çıkış sonucunda Kaz Dağları'nda altın madeni işletmesini yapamamış olan Alamos Gold'un halkın büyük itirazlarına rağmen

çıkartılan tahkim yasasından yararlanarak 1 milyar dolarlık tazminat dava açması; Türkiye’yi bakanlık bütçelerinin bile epey üzerinde olan bir ekonomik zararla karşı karşıya bırakmıştır. Bu nedenle HDP olarak; ormanların yok edilmesinden sorumlu olan şirketlerin bir de mali zarar gerekçesiyle halkın sırtına binmelerine izin vermeyecek, Kazdağları için OGM’nin şirketten alınan bütçe rehabilitasyon süreçlerine ayrılacaktır.

- İklim krizinin etkisiyle zarara uğrayan küçük köylü, çiftçi ve işçilerin zarar tazminini sağlamak üzere bütçe ayrılacaktır.
- 1973’ten beri 2/B ile orman dışına çıkarılan alanların toplamı 620 bin hektara ulaştığı biliniyor bu rakam tüm ormanların %2,7’sidir. **HDP olarak**, ormanların maden, enerji ve turizm vb. kullanımına açılmasının önüne geçecek yasalar ile bu alanların “kamu yararı” gerekçe gösterilerek 49 yıla kadar sürelerle kiralınmasını engelleyecek, ormanlık alanların ve yaban alanlarının korunması sağlanacaktır.
- İktidar mensupları yıllardır Cumhuriyet dönemindekinden daha fazla ağaçlandırma yaptıklarını ve kendi iktidarları döneminde ağaçlandırmalar yoluyla Türkiye’deki orman varlığını attırdıklarını devamlı ifade etmektedirler. Oysa; OGM’nin 2022 resmi verilerine göre 2003 yılından 2021 yılına kadar 19 yılda toplam ağaçlandırma miktarı 609 bin 90 hektar, yıllık ağaçlandırma ortalaması da 32 bin hektardır. 2003’ten önceki dönemde yapılan toplam ağaçlandırma 1 milyon 115 bin 367 hektar, yıllık ortalaması ise 59 bin hektardır. Bu verilere göre AKP iktidarı dönemine nazaran 27 bin hektar daha fazla ağaçlandırma yapılmıştır. 2013 yılından sonra endüstriyel ağaçlandırma çalışmaları orman alan miktarına dahil edilmiştir. **HDP olarak**; gerçek orman ekosistemlerinin artırılmasını sağlamak üzere ağaçlandırmalar yapılacak ve buna yönelik bütçe ayrılacaktır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesi kapsamında;

- İstanbul’da yapılan 3. köprü ve otoyolları projesi başta olmak üzere pek çok projeye Karadeniz’den Bulgaristan sınırlarına kadar uzanan ve önemli bir biyoçeşitlilik kaynağı olan Kuzey Ormanları ciddi şekilde zarar görmüştür. 3. Havalimanı projesi ile bu zarar geri döndürülemez noktaya ulaşmıştır. Ulaştırma ve alt yapı hizmetleri planlanırken kent ve doğa ikilemi yaratmadan ekolojik varlıkların ve ekolojik sistemlerin korunduğu çözümler üreteceğiz. Bu bağlamda Kanal İstanbul projesi hem doğaya ciddi zararları olacak hem de bütçe yükü içinde bulunduğumuz kriz halindeki ekonomik koşullarda bu projeye harcanması düşünülen **400 milyar liraya yakın olan bütçe ile ekolojik temelli toplu ulaşım geçiş yapacağız**. Sadece İstanbul’u değil tüm Marmara ve Ege başta olmak üzere tüm bir coğrafyaya kalıcı yıkımlar getirecek olan Kanal İstanbul projesi iptal edilecektir.
- Ulaşım ve altyapı hizmetlerinde ekolojik bir bakış açısı geliştirecek, doğayla dost olan kentleri yeniden tasarlayacağız. Bunun için yerel yönetimlerde ekolojik belediyecilik politikalarını destekleyecek ve ayrılan bütçelerde buna yönelik destekler sağlayacağız.

Çözüm İçin Çocuklara Duyarlı Bütçe

Çocuk Yoksulluğu

AKP-MHP iktidar bloğunun savaş politikalarına ayırdığı kaynaklar ekonomik krizin derinleşmesinde en büyük etkindir. Otoriter rejimin inşası için sürekli ihtiyaç duyulan güvenliğe yönelik kaynak aktarımı ekonomik krizin en önemli nedenidir. Ekonomik krizin derinleşmesi ile beraber derinleşen yoksulluktan çocuklar da çok yönlü etkilenmektedir. Çocuklar maruz bırakıldıkları yoksulluktan dolayı dengeli beslenememekte ve sağlıklı bir şekilde büyüyememektedirler.

Türk Aile Hekimleri Dergisi’nde 2022’de yayımlanan çalışmaya göre kız çocuklarının yüzde 85’i, erkek çocukların yüzde 65’i kansızlıkla mücadele etmektedir. Araştırmaya göre her dört çocuktan biri düşük kiloludur. İlkokul, ortaokul ve lise çağındaki olan 6-19 yaş arası 536 erkek ve 513 kız çocuğunun obezite, hipertansiyon ve kansızlığa ilişkin değerlerine bakılarak yapılan araştırmada çocukların dörtte birinin çok düşük kilolu olduğu belirlenmiştir. Lise öğrencilerinin zayıf olma oranı yüzde 13,2 iken bu oran ilkokulda yüzde 14,9’a, ortaokulda ise yüzde 19,8’e yükselmektedir. Kız çocuklarının yüzde 85’inin, erkek çocuklarının ise yüzde 68’inin kansızlık yaşadığı belirlenirken, Avrupa’da bu oranın yalnızca yüzde 18 olduğunun altı çizilmiştir. Özcesi aç kalan çocuklar ekonomik krizin faturasını sağlıklı büyüyemeyerek ödemektedirler.

Öte yandan Türkiye’de Okul Çağı Çocuklarında (6-10 Yaş Grubu) Büyümenin İzlenmesi (Toçbi)’nin 2020 raporuna göre ise kronik açlık nedeniyle Doğu Anadolu Bölgesi’ndeki çocukların yüzde 3,5’i, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki çocukların ise yüzde 5,4’ü bodur durumdadır. Bölgede yaşayan erkek çocukların açlığa bağlı bodurluk oranı yüzde 6, kız çocuklarında ise yüzde 5,5 olarak belirlenmiştir. Batı bölgelerinde bu oran yüzde birlere kadar düşerken Türkiye ortalaması ise yüzde 2 olarak açıklanmıştır. Düşük kiloluluk yüzdesine göre yapılan araştırmada da Güneydoğu Anadolu bölgesi ilk sırada yer aldı. Demek oluyor ki bölgesel eşitsizlikler çocuk yoksulluğunda da kendini göstermekte; Kürtlerin yoğunlukta yaşadığı kentlerde çocuklar yoksulluğu bodur kalarak deneyimlemektedirler.

Ayrıca AKP iktidarının 2003’ten beri uyguladığı Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) programı mevcut iktidarın çocuk algısını gözler önüne sermektedir. Çocukları “şey”leştirip muhtaçlaştıran mevcut iktidar 90 tl gibi komik bir “yardım” ile çocukların eğitim hayatını sürdürülebilir kılacağını sanmaktadır. Oysa geçen yıl 14-17 yaş aralığında açık öğretime kayıtlı 1 milyon 585 bin civarında öğrenci varken, bu sene sayının yaklaşık 1 milyon 738 bine yükselmiştir. 8-10 saati okulda geçirmek zorunda kalan çocuklar fahiş fiyatlarla kantinden beslenmeye zorlanmakta; fakat bunu karşılayamadıkları için okul süresince aç kalmaktadırlar. Derin Yoksulluk Ağı tarafından yapılan bir araştırmaya göre yoksul çocukların yüzde 40’ına yakını öğün atlamakta pek çoğu yetişkin bir birey gibi beslenmek zorunda kalmaktadır. Hal böyle iken HDP’nin de öğrencilere bir öğün ücretsiz sağlıklı yemek verilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine verdiği ek bütçe teklifi AKP ve MHP’nin oylarıyla reddedilebilmektedir.

Bu vahim tabloda çocuklar işçileştirilerek yoksullukla mücadele etmeye zorlanmaktadır. TÜİK verilerine göre Türkiye’de 720 bin çocuk işçi bulunmaktadır. Oysa Birleşmiş Milletlerin

Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne taraf olan Türkiye, 18 yaşına kadar her insanı çocuk olarak tanımlamış olsa da İş Kanunu’nda bulunan 15 yaş sınırı ile 18 yaşından küçük çocukların çalışmasına izin vermektedir. Bu nedenle başta aileleriyle birlikte mevsimlik tarım işçiliği yapan çocuklar, göçmen çocuklar ve sayısı 1,5 milyonu bulan çırak, stajyer ve meslek eğitimi gören öğrencileri göz önüne alındığında bugün Türkiye’de en az 2 milyon çocuk işçi olduğu görülmektedir. TÜİK 2021 verilerinde yaş grubu 15-17 olan çocuklarda işgücüne katılma oranı yüzde 16,4 olarak açıklanmıştır. Bu oran 2020 yılında yüzde 16,2 idi. İşgücüne katılma oranı cinsiyete göre incelendiğindeyse, erkek çocuklar için yüzde 22,9 kız çocuklar için yüzde 9,5 olduğu görülmüştür. Türkiye’deki çocukların yüzde 44,3’ü yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında yaşamaktadır. Bu oran, AB ülkelerinde ortalama yüzde 23,6’tır. Türkiye’deki çocukların yüzde 33,7’si ‘maddi yoksun’; yani ısınma, temizlik ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarını karşılamakta ciddi güçlük çekmektedir.

Öte yandan 2021’de 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nda yapılan değişikliklerle mesleki eğitim merkezlerinin (MESEM) yaygınlaştırılması ve meslek lisesi öğrencilerinin işletmelerde ucuz iş gücü olarak çalıştırılmasının önü açılmıştır. Türkiye’nin çeşitli illerinde öğrenciler ve aileleri, afiş ve ilanlarla mesleki eğitim merkezlerine yönlendirilmeye başlanmıştır. Açılan mesleki eğitim merkezi programında haftada 1 gün okulda teorik eğitim, 4 gün ise işletmede ‘beceri eğitimi’ verileceği, mesleki ve teknik Anadolu lisesi diploması ile birlikte çıraklık, kalfalık, ustalık belgesi ile vatandaşlara iş kurma imkânının sunulacağı iddia edilmektedir. MEB’in öğrenci sayısını kısa sürede 410 bine çıkarmakla övündüğü sisteme dâhil olanların yarısına yakını 18 yaşın altındadır. MESEM için 1 milyon öğrenci hedefi koyan iktidar, aynı zamanda 1 milyon öğrenciyi eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakmayı, onların emeğini patronlara ucuz emek olarak sunmayı hedeflemektedir. Gözünü kar hırsı bürümüş iktidar ucuz iş gücü olarak gördüğü çocukları MEB aracılığıyla imzaladığı protokollere sömürü çarkına dahil etmektedir.

Bugün Türkiye’de dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için aylık yapması gereken harcama tutarı 7 bin 552 liradır. Açlık sınırı üzerinden hane halkı tüketim harcamaları esas alınarak yapılan hesaplama sonuçlarına göre ise yoksulluk sınırı 26 bin 123 lira olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla ekonomik şiddetin hedefinde olan çocuklar ailelerinin geçimine katkıda bulunmak için, çok az bir ücret karşılığında, çoğu zaman tehlikeli koşullarda, saatlerce çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Çalışma koşulları; bu çocukların okula gitmelerine, akranlarıyla vakit geçirmelerine, oyun oynamalarına ve boş zamanlarını değerlendirmelerine de engel olmaktadır. İşçileştirilen çocukların sömürülmeden onurlu ve özgür bir yaşamda kendi özelliklerini ve özgünlüklerini yaşayabilmeleri için çocuk işçiliğinin yasaklanması adına etkin politikaların hayata geçirilmesi zoruridir.

Bu Bütçede Çocuklar Yine Yok!

Toplumsal, siyasal ve iktisadi alanda yaşanan sorunlardan derin biçimde etkilenen kesimlerin başında çocuklar gelmektedir. 23 milyonla, nüfusun dörtte birini oluşturan çocuklara ilişkin çocukların lehine ve yararına Türkiye’nin bütüncül bir çocuk politikası yoktur. Bunun temel nedeni çocuklara ilişkin yerleşik algıdır. Çocuklara yönelik yerleşik algı yaşamın her alanına sirayet etmiş durumdadır. Devlete bağlı kurumlardan özel alana kadar her yerde çocuklar

önemli oranda iradi varlıklar olarak kabul edilmemektedir. Bu algının çocuklar açısından yıkıcı sonuçları vardır. Çocuklara ilişkin yerleşik muhafazakâr ve modernist dikotomiye sıkışmış bu tahayyülde ne çocukların sorunlarının ne de seslerinin siyasetin bir parçası olması söz konusudur.

Bugün Türkiye’de yaşayan milyonlarca çocuk sağlık, eğitim, adalet, toplumsal cinsiyet ve ekonomi alanlarında yaşanan sorunlardan kaynaklı ciddi bir yoksulluk ve yoksunluk içerisinde. Bu yoksulluk ve yoksunluk çocuklara çok yönlü şiddet olarak dönmektedir. Çocukların işçileştirilmesi, madde bağımlılığı, istismar, yoksulluk, anadilinde eğitim görememe ve asimilasyon çocukların bugün karşı karşıya kaldığı temel sorunlardır.

Öte yandan bölgede uzun zamandır yaşanan çatışmaların yarattığı yerinden edilme, savaş mühimmatlarının patlaması ve zırhlı araçların çarpması sonucu yaşanan ölümler gibi yıkıcı sonuçlardan en çok çocuklar etkilenmektedir. Yine, siyasi alandan toplumsal alana doğru yayılan ayrımcılık ve nefret dilinden en çok çocuklar etkilenmektedir. Toplumun hücrelerine sinmiş ayrımcı ve nefret söylemleri savaş bölgelerinden kaçıp Türkiye’de sığınan mülteci ailelerde büyüyen çocuklar başta olmak üzere en çok çocuklar etkilenmektedir.

Şiddetten, yoksunluk ve yoksulluktan, her türlü istismar ve sömürüden, savaşların yıkıcı etkilerinden, mülteci olmaktan, engelli olmaktan, zorla evlendirilmekten, cezaevlerinde bulunmaktan ve anadilinde eğitim görememekten mustarip milyonlarca çocuğa rağmen bu yapısal sorunların çözüme kavuşması yönünde devlet hala etkin politikalar geliştirmemektedir.

Nitekim Plan ve Bütçe Komisyonunda bakanlıkların sunuşları olmuş ve çeşitli tartışmalar yürütülmüştür. Yukarıda da bahsettiğimiz üzere bakanlıkların sunuşlarında “çocuk” kelimesi bile çok az kullanılmıştır. Bahse konu bu tablo da iktidarın çocukları görmediğinin ifadesidir. “Çocuk” ifadesi, Tarım Orman Bakanlığı bütçesi görüşülürken 15 kez; Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi görüşülürken sadece 40 kez; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı görüşülürken 262 kez MEB’de 158 kez; Ticaret Bakanlığı görüşülürken sadece 6 kez; Dışişleri Bakanlığı görüşülürken 3 kez; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı görüşülürken 23 kez; Hazine ve Maliye Bakanlığı görüşülürken 22 kez; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı görüşülürken 30 kez; Adalet Bakanlığı görüşülürken 44 kez; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görüşülürken 8 kez; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı görüşülürken 6 kez; İçişleri Bakanlığı görüşülürken 30 kez; Millî Savunma Bakanlığı görüşülürken 16 kez; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı görüşülürken 3 kez kullanılmış; konuşma içeriklerinde ise çocuklara yönelik etkin bir politik sorumluktan bahsedilmesi mümkün görünmemektedir.

Halk iradesinin tecelli ettiği en üst merci olması beklenen mecliste bütünlüklü, tutarlı ve sürekli bir çocuk politikası yoktur. Demokratik yönetimlerde bütün yurttaşların temel hakkı olan katılım hakkından çocuklar mahrumdur. Mecliste de çocuklarının seslerine ve taleplerine yetişkinler tarafından el konulmaktadır. Bununla birlikte çocukların maruz kaldığı sorunlara ilişkin mecliste bütüncül politikalar da hayata geçirilmemektedir. Ülke çapında yaşanan basına yansımış ve toplumda ciddi bir reaksiyon yaratmış vakalar dışında çocuklara ilişkin neredeyse hiçbir gündem mecliste açılmamaktadır. Zaten meclis bünyesinde çocuk politikası inşa eden veya çocukların sorunlarını merkezine alan bir ihtisas komisyonu yoktur. 2019 yılında TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde Çocuk Hakları Alt Komisyonu kurulmuştur

ancak bu komisyon oldukça tali bir komisyon olup çocukların sorunlarını çözme yönünde herhangi bir yasal düzenleme yapmış değildir.

Türkiye’de çocukların siyasal karar alma sürecinde seçmen, karar alıcı, uygulayıcı ve baskı veya çıkar grubu olarak doğrudan yer alamaması hem mecliste bir çocuk politikasının inşa edilmemesine zemin sunmakta hem de çocuklara duyarlı bir bütçenin hayata geçirilmesi önünde ciddi engel teşkil etmektedir. Öte taraftan çocukların taleplerini ve ihtiyaçlarını karşılayan bir bütçeleme yapılmadığı gibi bütçe kesintilerinden öncelikle bu kesime yönelik hizmetlerde kesinti olmaktadır. Sonuç olarak siyasal anlamda taleplerini doğrudan siyasal karar alıcılara yansıtma imkânı ve diğer kesimler gibi baskı ve çıkar grubu olma özelliği olmayan Türkiyeli çocuklar kamu bütçesinden yararlanma sürecinde ciddi bir ayrımcılığa ve eşitsizliğe maruz kalmaktadır.

Çözüm Önerileri

HDP olarak, çocukları adeta ebeveyn ve aileye bağımlı gören geleneksel yaklaşım ile üzerine gelecek inşa edilebilen bir varlık olarak gören modern yaklaşıma karşı 3.yol perspektifiyle çocukları toplumsal özneler olarak kabul ediyor; çocuklar hakkında çocuklarla beraber söz kurulmasını bir ihtiyaç olarak görüyoruz. Bu bağlamda HDP’yle birlikte;

- Bütçe süreçlerinin demokratik bir işleyişle çocukların katılım hakkını da esas alan bir yerden çocuklara duyarlı bütçeyi hayata geçireceğiz.
- Çocukların maruz kaldığı çok yönlü şiddet, karşı karşıya kaldığı sorunlar dikkate alınarak bu sorunların kalıcı çözümüne yönelik bütçe oluşturacağız. Bütçe oluşturma sürecinde, çocukların beslenme, sağlık, eğitim, adalet ve diğer haklarının kamu maliyesi aracılığıyla geliştirilmesine yönelik olarak maksimum kaynağın bu alana kanallize edeceğiz. Örneğin MEB bütçesinin yüzde 80’i hizmet kalemlerine ayrılmış durumdayken ve savaşa ayrılan bütçe devasayken, bütçenin yüzde 2’sinin çocuklara ayrılması çoklu krizleri bir nebze de olsa çözecektir. Ekonomik şiddetin hedefinde olan çocuklara devlet okullarında bir öğün ücretsiz yemek vereceğiz.
- Sosyal yardıma indirgenen çocuk sağlığı değil, hak temelli olarak çocuklar için dengeli ve yeterli beslenmeyi bütçeden sağlayacağız. Kanunla ihtilaflı hale getirilen çocuklar için onarıcı adaletin sağlanması adına geliştirilecek olan tüm mekanizmaların hayata geçirilmesini sağlayacak yeterli bir bütçe ayıracağız.
- Korunmasız, güvencesiz bir şekilde işçileştirilerek yaşam hakları ellerinden alınan çocukları korumak için devlet sorumluluğunu yerine getirerek sömürüye dayalı çocuk işçiliğine derhal son vereceğiz. Bu amaçla devletin tüm imkânları seferber edeceğiz. Anadillerinde eğitim görmeyip asimilasyon şiddetine maruz bırakılan çocuklar için çok dilli kurumların inşa edilmesini merkezi bütçe üzerinden de sağlayacağız. Engelli çocukların diğer akranlarıyla bir arada olması için tüm devlet okulları engelli öğrencilere duyarlı hale getirilmesi için gereken bütçeyi ayıracağız. Kamusal yaşam alanlarının tümünü çocukları gözetken bir anlayışla düzenleyecek bütçeyi hayata geçireceğiz. Çocuklarla çalışan kurum, kuruluş ve bireylerin bütçe yapım süreçlerine dâhil edeceğiz. Çocuk haklarını korumaya yönelik kurulan sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin artmasını sağlayabilmek için kamu bütçesince kaynak ayıracağız.

- Ayrılan kaynakların çocuklara yönelik politika hedeflerine ne düzeyde katkı sağlayabildiğini ortaya koyan verilerin elde edilmesini kamu bütçesince sağlayacağız. Kamu maliyesi “şeffaf” surecilerle desteklenerek, kamuoyuna bütçe hakkında en geniş yaygınlık düzeyinde bilgi sunacağız. Kamu bütçesiyle çocuklara yönelik yeterli düzeyde sosyal korumayı sağlayacağız. Çocukların temel sorunlarının belirlenmesini kamu bütçesinden karşılayacağız.
- Türkiye’de çocuklara dair veriler son yıllarda kamu ile paylaşılmamaktadır. TÜİK bu verileri paylaşmamaktadır. Bu sorunların tespit edilip edilmediği de muammadır. Çocukların yaşadığı orunların düzenli bir biçimde araştırılması, tespiti, rapor edilmesi ve kamuyla paylaşılması için kamu bütçesinden kaynak ayıracağız.
- Ezcümle çocuklara yönelik etkin politikaların hayata geçirilmesi ve çocukların üstün yararının gözetilerek toplumsal birer özne oluşlarının kabul edilip karar alma süreçlerine dâhil edilmelerinin sağlanması için çocuk bakanlığını kuracağız. Ancak hem çocuklara yönelen suçlara ve çocukların hedefte olduğu çok yönlü şiddete ilişkin yapısal sorunları kalıcı olarak çözmek hem de çocukların temel talep ve ihtiyaçlarını karşılamak için sadece Çocuk Bakanlığı’nın bütçesini değil bütün bakanlıkların bütçesini çocuklara duyarlı bütçeleme mantığıyla hazırlayacağız.

Özgür Bir Yaşam İçin Gençlere Bütçe

Devlet yurtlarının yetersiz kalması, ekonomik kriz ve enflasyondan kaynaklı artan ev kiralari, özel yurt ücretlerinin astronomik rakamlara çıkması nedeniyle üniversite öğrencileri **barınma sorunu** ile karşı karşıya kalmaktadır. Kazandıkları üniversitelerin olduğu kentlere giden öğrencilerin büyük bölümü barınma sorununu çözemedikleri gerekçesiyle **eğitimine ara vermek** zorunda kalmaktadır. Yurtlara yerleştirilen öğrenciler ise **6 ila 12 kişilik** odalarda yaşamak zorunda bırakılmaktadır. Yurt odaları **cezaevlerini** andırmaktadır. Yurt izin günleri **75 günden 30 güne** düşürülerek, öğrenciler tek tip yaşama mahkûm edilmek istenmektedir.

Tip yemek sistemiyle, öğrenciler yeterli beslenememekte ve kurutulmuş, hijyensiz yemeklerden **zehirlenmektedir**. Ortalama 400-500 TL **yurt ücreti** ödemektedir. 2022 yılı itibariyle 506 bin 61 üniversite öğrencisine burs, 913 bin 887 üniversite öğrencisine ise **850 TL** geri ödemeli kredi verilmektedir. Eğitim aldığı alandan mezun olduktan sonra **ataması yapılmayan** üniversiteli sayısı 2 milyona yaklaştı. Mezun öğrencilerin çoğunluğu **asgari ücretle** çalışmaktadır.

Geniş tanımlı **işsizlik gençler** arasında yüzde 41’e ulaşmıştır. Her dört gençten biri ne eğitimde ne de istihdam yer alıyor. Ne eğitimde ne istihdamda olan **genç kadınların** oranı ise yüzde 32. Ciddi bir sağlık krizi haline gelen maddeye **bağımlılık yaşı** 11-12’lere düşmüştür. Ekonomik kriz, artan enflasyon, ifade özgürlüğünün gerilemesi, nitelikli eğitim hakkından yoksun bırakılma ve siyasal yaşama katılımın engellenmesi gibi nedenler, gençler arasında **göç etme** fikrini ortaya çıkarmaktadır. **Gençlerin yüzde 73’ü Türkiye’den göç ederek**, başka bir ülkede hayat kurmayı amaçlamaktadır. Akademilerde **niteliksiz eğitimden** kaynaklı, gençler kendilerini gerçekleştirememektedir.

AKP yönetiminde; gençliğe ayrılması gereken kaynaklar savaşa, ranta ve yandaşlara ayrılmaktadır. Gençlik, açlık ve yoksulluğun kısıracında yaşam mücadelesi vermektedir. Güvencesizlik ve kendini gerçekleştirememeye, gençlerde geleceksizliğe dair umudu azaltmaktadır.

HDP ‘yle birlikte, gençlik temelli politikalar hayata geçirilecektir.

- Gençlik ve Spor Bakanlığı yerine doğrudan gençlerin ihtiyaçları için çalışacak bir **“Gençlik Bakanlığı”** kuracağız.
- Gençlerin eğitimden, sosyal yaşama katılımlarına kadar, hakları **yasal bir statüde** tanımlanacak.
- **Barınma, beslenme ve ulaşım** sosyal devlet olmanın gereği olarak **ücretsiz** sağlanacaktır.
- İhtiyaç doğrultusunda, yeterli sayıda **yurt inşa** edilecektir.
- Tek tip yemek sistemi kaldırılarak, öğrencilere ücretsiz bir şekilde sağlıklı ve **doyurucu beslenme imkânı** sağlanacaktır.
- Hayatlarını idame ettirecek kadar **5 bin TL burs** verilecektir.
- Öğrenciler arasında rekabet yaratan ve enerjilerini alan sınav sistemleri yerine, **ilgi duydukları bölümlerde** okumalarının koşulları yaratılacaktır.
- Sansürsüz, ücretsiz ve **özgür internet** erişimini gençlere sağlayacağız.
- **YÖK kaldırılacak,** toplumsal cinsiyet eşitliğini dikkate alan bir yerden, **özerk ve bilimsel** bir eğitimin tüm koşulları sağlanacaktır. G
- Genç işsizliğin önlenmesi adına gençlerin talep ve önerileri doğrultusunda **istihdam politikaları** üzerinde durulacaktır.
- Eğitim dışına itilen ve fırsat eşitliğinden yararlanamayan, mevsimlik işlerde çalışan **on binlerce gencin** eğitim hakkından yararlanması sağlanacak.
- Bölgesel eşitsizlikleri gidermek için yerel kurum ve kuruluşlar desteklenecek, **istihdam artırılacaktır.**
- Bağımlılıkla mücadele ve farkındalık için **bölgesel merkezler** açılacak. Bağımlılıkla mücadelede, yerel ve genel çalışmalar yürütülerek, **bağımlı gençlerin** tedavi edilmesi ücretsiz bir şekilde sağlanacaktır.

Türkiye, gençlerin kendilerini gerçekleştirebileceği, üretebileceği ve aidiyet bağı kurabileceği bir ülke haline gelecektir.

İnsan Onuruna Yaraşır Bir Yaşam İçin Emeklilere Bütçe

Çalışmaya bağlı bir hak olan emeklilik bir sosyal güvenlik hakkı olup Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. AKP yönetiminde, 1 Ekim 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı yasa ile prim ödeme gün sayıları artırılmış, emeklilik yaşı kademeli olarak yükseltilmiş, emekli aylığı elde etme koşulları değiştirilmiş, emekli aylıkları düşmeye başlamış ve bunun sonucunda da emekliliğe erişim hakkı zorlaştırılmıştır. Kanun yürürlüğe girdiğinde kadınlarda 58, erkeklerde 60 olan emeklilik yaşı kademeli olarak yükselmektedir ve 2048 yılında kadın ve erkek sigortalı ayrımı yapılmadan 65 yaşa yükselecektir.

Türkiye’de yaklaşık 14 milyon emekli bulunmaktadır. 14 milyon emeklinin 8 milyonu aylık sınırında ya da aylık sınırının altında ücret almaktadır. 7 milyon emekli hayatını idame ettirebilmek için gündelik işlerde çalışırken iş arayan emekli sayısının ise yaklaşık 4 milyon olduğu tahmin edilmektedir. Çalışan ve iş arayan emekli sayısı 2003 yılında 1,5 milyon iken 2022 yılında bu rakam yaklaşık 8 kat artarak 11 milyona yaklaşmıştır.

AKP yönetiminde; emekliler sağlıklı bir emeklilik yaşama haklarını kaybetmiş, yaşam mücadelesi verir duruma gelmişlerdir. DİSK-AR’ın yaptığı hesaplama göre gıda enflasyonu ortalama yüzde 90,3 olarak gerçekleşirken emeklilerde gıda enflasyonu yüzde 115 olmuştur. İktidarın emekli maaşlarına yaptığı “sözde” zam daha emeklinin cebine girmeden erimektedir. Türkiye bir nevi çalışan yoksul emekliler ülkesine dönmüştür. HDP olarak;

- Emeklilerin insanca ve sağlıklı yaşama haklarını sağlayacağız. Çoğu emekli yurttaş, yaşları itibariyle hastalık bakımından riskli gruplar içerisinde yer almaktadır. Bütün yurttaşlar için en temel insan hakkı olan sağlık hakkını emekliler için ücretsiz hale getireceğiz. Emeklilerin maaşından kesilen muayene, ilaç katılım paylarını ve eczaneye ödedikleri eşdeğer ilaç fark ücretlerini kaldıracağız.
- SGK’nin sağlık fonunda bulunan kaynak (GSS fon varlığı) mevzuatına göre kullanıldığı takdirde, emeklilerden alınan katılım payını karşılayacak yeterlidir yani emeklilerden katılım payı alınmasına ihtiyaç yoktur. 2013-2021 yılları arası 9 yıllık dönemde her yıl için en azı 10,8 milyar TL en fazlası 32,4 milyar TL olmak üzere sürekli bir fazla söz konusudur. Fakat SGK’nin Sayıştay denetim raporlarında genel sağlık sigortasından sağlanan ve sağlık hizmetleri dışında başka bir amaçla kullanılmaması gereken fonun, sosyal sigorta fonu açıklarını kapatmak için kullanıldığı tespit edilmiştir. Biz genel sağlık sigortasından sağlanan fonu GSS kapsamında sunulan sağlık hizmetlerinin nitelik ve niceliğinin artırılması, kamusal sağlık yatırımları yapılması ve kapsamlı koruyucu ve önleyici sağlık atılımları gerçekleştirilmesi için kullanacağız.
- En düşük emekli maaşını cari asgari ücret düzeyine getireceğiz.
- Emeklilikte yaşa takılanların sorunları hiçbir EYT’liyi dışarıda bırakmayacak bir EYT yasası ile çözeceğiz.
- Emeklilerin sendikal haklarını kullanmasının önündeki engelleri kaldıracağız. Emekliler isterlerse ayrı sendikalar kuracaklar veya çalışırken üye oldukları sendikalarda üyeliklerinin devamı sağlanacak.
- Yarı zamanlı çalışan kadınların işsizlik ödeneği ve emeklilik haklarından yararlanma koşulları genişletilecek.
- Emeklilerin kent yaşamına daha rahat katılabilecekleri önlemleri emeklilerle birlikte üreteceğiz.

Türkiye, emeklilerin emekliliklerini geçim derdleri olmadan, sağlıklı ve keyifle geçirebileceği bir ülke haline gelecektir.

Yoksullukla Mücadele Bütçesi: Yoksullukla Mücadelenin Yolu Bu Düzenle Mücadeleden Geçiyor!

Dünya genelinde 2,5 milyara yakın insan açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşam savaşı veriyor. Kapitalist sistem, nüfusun küçük bir kesimi için inanılmaz bir zenginlik yaratırken, nüfusun geri kalan büyük çoğunluğu için yoksulluk ve açlık üretiyor.

Türkiye tarihinde yaşanan açlık, yoksulluk, gelir adaletsizliği hiçbir dönem bu kadar yüksek olmamıştır. Türkiye’de 25,5 milyon kişi açlık sınırının, 51 milyon yurttaş da yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Kimi araştırma sonuçlarına göre, ülke nüfusunun yüzde 90’ına karşılık gelen 76,5 milyondan fazla kişi aç ve yoksul olarak yaşamını sürdürüyor.

İşçi, emekçi, emekli, kadın, genç, esnaf, çiftçi, üretici büyük sorunlar yaşıyor. Bu tablo iktidarın uyguladığı ekonomik politikaların bilinçli bir sonucudur. Çünkü bu iktidar kaynakları halka değil sermayeye, yandaşlara, ranta, sömürüye ayırıyor. O nedenle ülkede de yoksulluk, açlık, sefalet milyonlara bir “kader” gibi dayatılıyor. En son Amasra’da görüldüğü gibi insanları açlıkla, ekmek uğruna ölüm arasında ikileme sürüklüyor. AKP, insanların yoksulluğunu kendisine bağımlılık aracı haline getirmiş, sosyal devletin asli görevlerinden olan sosyal yardımları lütuf gibi sunarak yoksul kesimi açlıkla, yoksullukla terbiye etmeye çalışmaktadır. Temel insani ihtiyaçlarını dahi karşılayamayacak duruma gelen milyonlar, bankalara, tefecilere mahkûm ediliyor. Vadesi gelen borcunu, ödeyemeyecek duruma gelenler ise borcu borçla kapatarak adeta bir sarmal içinde hayatına devam ediyor. Gelirleri enflasyon, zamlar karşısında eriyen yurttaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyor. Halkların Demokratik Partisi olarak:

- İhtiyaç sahibi hanelerin barınma, elektrik, su, doğalgaz gibi temel ihtiyaçları karşılayacak bütçe kalemini hayata geçireceğiz.
- Artan oranı servet vergisiyle elde edilecek kaynaklar üzerinden bütçeyi yaparak her yurttaşın geçimini güvence altına alacağız.
- Asgari ücreti yoksulluk ve açlık sınırının üstüne çıkaracak, asgari ücretle ilgili taraflarla ortaklaşacak, kamunun üzerine düşen sorumlulukları bütçeden karşılayacağız.
- Yoksulluk sınırının altındaki yurttaşlarımıza barınma, su, doğalgaz ve elektrik kullanımı asgari ihtiyaç miktarına kadar ücretsiz olacaktır. Böylece, bu miktarların aşılması sonucuyla enerji tasarrufu sağlanacak ve kaynak israfı önlenecektir. Bu miktarları aşan tüketimi olanlar ise artan oranlı fiyatlandırmaya tabi olacaktır.
- Tüm vatandaşlarımızın ciddi bir oranda kredi kartı ve kredi borçlarının faizleri silinecek, anaparaları faizsiz ve uzun vadeli olarak yeniden yapılandırılacaktır. Böylece borç ve faiz yükü altında ezilen vatandaşlarımız borçsuz yaşama geçebilmelerinin önü açılacak.
- Tüm yurttaşlara nitelikli ve ücretsiz temel kamu hizmetleri olan ulaşım, sağlık ve eğitimi sağlanacak.
- Gelir vergisi reformunu yapacağız. Yoksulluk sınırının altında gelire sahip vatandaşlarımızın vergi yükünü düşüreceğiz. ÖTV ve KDV gibi vergilerin, vergi gelirlerinin içerisindeki payını düşüreceğiz.
- Kurumlar vergisini küçük kurumlar için yüzde 15’ten başlatarak ölçeğe göre artan oranlı hale getireceğiz. Üretim ve istihdamı teşvik için yatırım indirimi istisnasını yükselteceğiz.

- Türkiye’de kamusal israflar devasa boyuttadır. HDP iktidarında israfları önleyerek ortaya çıkarılan kaynağı düşük gelirliilere transfer edeceğiz. Bütün kamu kurumlarında şatafata son vereceğiz.
- Kamu Özel Ortaklığı projeleri kapsamındaki şehir hastaneleri, köprü-otoban ödemelerini durduracağız. Kamu yararına aykırı bu proje anlayışına son vereceğiz. Bunları iz bedeli karşılığında bütçeden pay ayırarak kamulaştıracacağız.
- Vergi kaçakçılığı, yolsuzluk suçlarına ilişkin cezaları arttıracacağız.
- Büyük sermayeye yönelik vergi muafiyet, istisna, indirim ve vergi aflarına son vereceğiz. Bugüne kadar haksız vergi kazancı sağlayanlardan tahsil edip bütçe kaynağı yaratacağız.
- Başta Cumhurbaşkanlığının uçakları, makam arabaları olmak üzere kamudaki lüks araç saltanatına son vereceğiz. Bu israfı bütçede kadınlar ve gençlere aktaracak şekilde kaynak haline getireceğiz. Cumhurbaşkanı dahil tüm kamu görevlilerinin tarifeli uçak ve toplu taşıma kullanmalarını sağlayacağız.
- Yoksulluğun bölgesel olarak eşitsiz dağılımına son verecek şekilde bütçeden kaynak aktaracağız.

Lüks, Şatafat ve İsrafa Son Veren Bütçe

3 Kasım 2002’de iktidara gelen ve “yolsuzluklarla, yalanlarla, yoksullukla” yani 3Y ile mücadele edeceğiz sözünü veren AKP iktidar aradan geçen sürede yolsuzluğun, yalanın, yoksulluğun en önemli nedeni haline geldi. Sadece üst yönetim kadroları değil ilçe örgütlenmelerine kadar tüm parti yapısı ve onun vücut bulduğu Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi lüksün, şatafatın ve israfın simgesi haline geldi.

Bir karadelik haline gelen Beştepe’deki Cumhurbaşkanlığı binası, yoksulluk artık bir şiddet aracına dönüşmüşken itibar nesnesi değil ancak AKP iktidarı döneminde israfın vardığı boyutları simgeleyen bir utanç anıtı olabilir.

Bilinçli yürütülen israf politikasının çeşitli ayakları ve öznelere vardır: inşaat, vakıflar, yüzlerce araçtan oluşan protokol geçişleri, kamu kaynaklarıyla yapılan siyasi parti mitingleri, KÖİ’ler eliyle önümüzdeki onlarca yılın bugünden ipotek altına alınması ilk akla gelenlerdir. Nitekim AKP seçmenin yüzde 44’ü dahi bugün “AKP’nin son döneminde yolsuzluk arttığını” düşünüyor.

3Y’nin iktidarının sonunu getirdiğini gören AKP, 30 Haziran 2021’de Resmî Gazetede yayımlanan, kamuda tasarruf tedbirleri genelgesi bunu önlemeyi amaçladı. Çünkü 2010 yılından bu yana sadece kamuda taşıt alımına 6,1 milyar, kiralamaya 4,8 milyar lira harcandı.

Bir başka israf kalemi olarak örtülü ödenek ise, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi başladığından bu yana kademeli olarak artmaktadır. 2018 yılında 1 milyar 714 milyon TL, 2019 yılında 2 milyar 73 milyon TL, 2020 yılında 2 milyar 6 milyon TL, 2 milyar 714 milyon TL, 2022 yılının henüz ilk 10 ayında ise 2 milyar 700 milyon TL harcandı.

İsrafın bir başka yönü ise sermayenin ödemesi gereken vergilerden vazgeçilmesidir. 2023 yılı bütçesinin “vergi harcaması” tablosuna göre, istisna ve muafiyetler kapsamında 443,4 milyar

lira gelir vergisi, 280,8 milyar lira kurumlar vergisi, 161,8 milyar lira KDV, 45,8 milyar lira ÖTV, 62,3 milyar lira diğer vergiler kapsamında olmak üzere toplam 994,3 milyar lira vergiden vazgeçilecek. Bu vergilerin büyük kısmının sermayeye transfer olduğu bilinmektedir.

HDP'yle birlikte, yolsuzlukla mücadele ve israfın önlenmesi tüm kamu kurumlarının kırımızı çizgisi olacaktır.

- Yolsuzluk ve israfla etkin mücadele için rücu etme ilkesi kesinlikle işletilecek, bu suçla karışanların soruşturulması için ilgili birimler kurulacaktır.
- HDP'nin hazırladığı bütçeler sonrasında tasarruf genelgelerine ihtiyaç kalmayacak çünkü israfa yol açan devasa harcamaların tamamına son verilecektir.
- Toplumun sadece belirli bir inanç kesimine hizmet eden ve ideolojik bir aygıtla dönüşen Diyanet İşler Başkanlığı'nın harcamaları azaltılarak tüm inançlara orantılı şekilde dağıtılması sağlanacak.
- Kamudaki araç saltanatı sonlandırılacak, üst düzey bürokratların aynı aracı kullanmaları sağlanacaktır.
- Vergiden vazgeçme uygulaması sonlandırılacak, yüksek kârlar elde eden bankacılık sektörünün faiz ve komisyon gelirlerinden; elektrik dağıtım şirketlerinin de satış kalemlerinden vergi alınarak aşırı kâr elde etmenin önüne geçilecektir.
- Türkiye siyasi tarihinde siyasi güç kullanmak suretiyle yapılan yolsuzlukları içeren büyük yüzleşme süreci hem idari hem yürütme hem de yargı alanlarında gerçekleştirilecektir.

Nüfusun Yüzde 10'dan Fazlasını Oluşturan Engelliler İçin Bütçe

Türkiye'de sistematik ayrımcılığa maruz kalan, kamusal hizmetlerin çok önemli bir bölümüne erişemeyen, büyük çoğunluğu açlık sınırının altında hane geliri ile yaşayan en büyük toplum kesimi engellilerdir. İktidarların engelliler için en temel politikası, engellilerin sokak, okul ve işyerlerine erişimini engellemek ve engelliler için "büyük kapatılma" olarak ifade edilen "evde tutma" yaklaşımıdır.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da engellilere yönelik bütçenin, engelli kamuoyunun ve sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmadan hazırlandığı görülmektedir. Birçok yaşamsal kamu hizmetine erişemeyen 10 milyona yakın engelli yurttaş ve ailelerinin bütçeye ilişkin temel talepleri yıllardır dikkate alınmamaktadır. HDP ilkesel olarak engellilere yönelik tüm hizmetlerin; kamusal, parasız, anadilinde ve erişilebilir olmasını savunmaktadır. Engellilere yönelik sunulan özelleştirilmiş bazı hizmetlerin kamusallatırılarak kamu görevlileri eliyle verilmesi, eşit yurttaşlığın ve sosyal devlet olmanın gereğidir. HDP sosyo-politik bir modelle engellilik sorunun aşılabilceği savunmaktadır. Bu amaçla Mart 2021 döneminde yayınladığımız HDP Engellilik Manifestosu partimizin konu hakkındaki temel ilkelerini içermektedir. Manifestomuza yönelik gelen öneri, eleştiri ve değerlendirmeleri engellilerin eşit yurttaşlık mücadelesinin bir parçası olarak görüyoruz.

Türkiye'de engellilere sunulan bazı hizmetlerin tüm engel gruplarına ulaşmadığı, sunulan hizmetlerin nitel ve nicel anlamda yetersiz kaldığı, engellilerin bir bağımsız birey ve yurttaş olarak ele alınmadığı bilinmelidir. Özellikle “dünyayı kendilerine özgü şekillerde

deneyimleyen, etkileşime giren ve yorumlayan, nöroçeşitliliği olan insanlar olarak Otizm, Tourette, DEHB, Öğrenme Güçlüğü, Disleksi, Discalculia, Epilepsi, Gelişimsel konuşma güçlüğü gibi çeşitli nörogelişimsel farklılıkları olan bireyler mevcut hizmetlere erişimde çok ciddi hak ihlalleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu kişilerin dışında da kamu hizmetlerine erişimi “sorunsuz” denilebilecek herhangi bir engel grubu yoktur. İşaret dili ve Braille alfabesi ihtiyacı karşılanmayan hizmetler listesi de uzundur. SSPE, SMA, ALS, DMD, MS, vb durumlarda engelliler ve aileleri çaresiz bırakılmakta, bilimsel bir kamu hizmeti ve rehabilitasyon desteği sağlanmamaktadır.

Tüm engel grupları için salt bir fiziki sorun olmayan erişilebilirliğin, fiziki boyutları bile henüz çözülmemiştir. Bu kapsamda birçok çalışma yapıldığı iddia edilse de bir zihniyet dönüşümü gerektiren perspektiften yoksun yaklaşımlar ve çözüm arayışları sorunu derinleştirmektedir. Engellilere, yaşlılara, kadınlara, çocuklara ve mültecilere verilen eğitim, sağlık, rehabilitasyon ve diğer kamu hizmetlerinin hizmette halka yakınlık ilkesine uygun olarak, yerel yönetimler eliyle ve yerelden verilmesi gereklidir.

Aylık ve bakım parası bağlama, rapor alma ve ilişkin süreçlerin tüm bürokratik zorlukları içerdiği, engellileri bezdiren bir yaklaşımın olduğu, bu süreçlerde siyasi kayırmacılık ve ayrımcılıkların yaşandığı engellilerce ifade edilmektedir. İktidarcı “abartılan” “Engelli ve yaşlı hizmetlerinin” personel giderleri dahil bütçe içerisindeki payı yüzde 2’nin altındadır. Yaşlı nüfus hariç olduğunda bile sayısı 10 milyonun üzerinde olan engellilerin bütçedeki hakkı bu değildir. BM Engelli hakları sözleşmesinin ve anayasanın engellilere tanıdığı hakların yaşama geçirilmesi için bütçede engelli yurttaşların payı artırılmalıdır.

Bu bağlamda; 2023 yılı bütçesi hazırlanırken engelli kamuoyunun, sivil toplum kuruluşlarının, engellilerin ve ailelerinin aşağıda bir kısmını derlediğimiz talepleri öncelikle dikkate alınmalıdır. Bu talepler nihai bir liste olmayıp HDP Engelliler Komisyonumuzun alan çalışmalarından ve Engelli STK’leri ile yaptığı görüşmelerden derlenmiştir. Engelliler, nadir veya süregelen hastalığı olanlar ve yaşlılar için yapılacak bütçe şunları içermelidir.

- Kamu binalarında ve yerel yönetimlerin görev alanlarında 2023 yılının sonuna kadar tüm lavabo, wc, asansör, geçit, alt-üst geçit, kaldırım, park, otopark, bina girişi/çıkışı vb. tüm alanların, internet sitelerinin, mevzuat ve diğer programlarının erişilebilirliği için ödenek kısıtlaması olmayacak şekilde dönüşüm bütçesi hazırlanmalıdır.
- Özel sektör işletmelerinin erişilebilirlik yönündeki dönüşümlerinin teşvik kapsamına alınması ve 2023 yılında bu dönüşümü gerçekleştirmeyen işletmelere sonraki yıllarda yaptırım düzenlenmelidir.
- Tüm engel grupları için Sağlık Uygulama Tebliğinde engellilerin kullandığı medikal ve tıbbi cihazların ödenme sürelerinin ve ödenme miktarlarının engelli bireyler lehine engelli kurumlarının talepleri doğrultusunda düzenlenmesi sağlanmalıdır. Medikal, ortez, protez, tıbbi cihaz, tekerlekli sandalye, hasta yatağı, hasta bezi, özel mama ve benzeri malzemelerin nitel ve nicel anlamda erişimini kolaylaştıran bir kamu bütçesi oluşturulmalıdır. Bu malzemelerin rant ve ticaret konusu olmaktan çıkarılması amacıyla gerekli bilimsel çalışmalar desteklenmelidir. Yerli ürünlerin niteliksizliği ve ithal ürünlerin döviz kur şokları nedeniyle aşırı pahalı olması engelliler ve aileleri için

katlanılmaz ödeme farklarına yol açtığı bilinmektedir. Zorunlu araç ve gerekler için olan bu harcama yükünün engellilerin ve ailelerinin üzerinden kaldırılması için bir bütçe oluşturulmalıdır.

- HDP olarak; “Eğitim alamayan, meslek edinemeyen ya da eğitim ve meslek becerileri olduğu halde istihdam edilmeyen engelli bireylerin, hane içindeki diğer aile fertlerinden bağımsız bireyler olduğu kabulünden hareketle yaşamlarını idame ettirebilmeleri adına asgari ücrete eş değer bir “Temel Yurttaşlık Geliri” ödenmesini hak görüyoruz. Bu şekilde engelli bireylerin mutlak yoksulluğa karşı korunarak, hak ettikleri onurlu yaşam hakkına kavuşmalarının, mücadelenin temel ilkesi olduğunusavunuyoruz. Engellilere yapılan ödemelerin insan onuruna yakışır bir yaklaşımla, açıklık sınırının altında hiçbir birey bırakmayacak şekilde yapılması gerekir. Engelli mutlak yoksulluğunu önlemek amacıyla 2022 sayılı kanunda engellilere ve yakınlarına yapılan ödeneklerin memur aylık katsayısı ile çarpılmasından değil, minimum asgari ücret esas alınarak belirlenmesi, % 40 ve üzeri raporu olan tüm engellilere bu ödeneğin aylık olarak verilmesi, çalışan engelliler için bu ödeneğin asgari ücretin üçte birinden az olmaması sağlanmalıdır. Ayrıca engelli aylık ödenekleri ve destek ödeneklerinin bağlanmasında hane gelirinin değil engelli kişinin kendi geliri esas alınmalıdır.
- Engelli eğitimi için “bir seferberlik bütçesi” hazırlanmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde engellilerin eğitimi amacıyla Özel Eğitim İstihdamının ilave 20 bin kişi artırılması ve sonraki yıllarda bu istihdamın planlaması gereklidir. Kaynaştırma ve bütünleştirme eğitimi için gerekli olan kadro, müfredat ve zihniyet dönüşümü için yapılacak çalışmaların bütçesi oluşturulmalıdır. Bazı engel grupları için gerekli görülen veya talep edilen özel eğitim okullarının altyapı ve imkanları arttırılmalıdır. Mevcut durumda engelli eğitimi için sağlanan bütçe/Saat desteğinin nitelikli bir eğitim ve rehabilitasyon için kesinlikle yeterli olmadığı bilinmelidir. Tüm öğretmenlerin pedagojik formasyon eğitimi kapsamında işaret dili eğitimi ve braille farkındalığı eklenmelidir.
- Özel rehabilitasyon merkezleri, yaşlı-hasta-çocuk destek evleri kamusallaştırılmalı ve yaşlı-engelli-hasta-çocuk bakım destek hizmeti kamusal, parasız ve anadilinde bir hizmet olarak “Yaşam Destek Merkezlerinde” sunulmalıdır. Talep eden her yaşlı, engelli ve süregelen hastalığı olan birey için bu merkezlerde kalıcı veya geçici destek, beslenme ve rehabilitasyon hizmetleri ücretsiz sunulmalıdır. Ağır engelli bakımı olan hanelerde ebeveynler günlük yaşamını sürdürmek ve kendi rehabilitasyonunu sağlamak amacıyla engelli bireyini bu merkezlere güvenle, geçici olarak bırakabilmelidir. Rehabilitasyon hizmeti bir rant ve çıkar alanı olmaktan çıkarılıp bilimsel bir hizmet şeklinde kamu görevlileri eliyle sunulmalıdır.
- Engellilere yönelik fizik tedavi hizmeti kamusallaştırılmalı kamusal, parasız ve anadilinde bir hizmet olarak “kamu görevlileri eliyle erişilebilir ve nitelikli bir şekilde verilmelidir.
- “Kadın sığınma evleri” engelli kadınlar ve engelli çocuğu olan kadınlar için uyumlu ve erişilebilir hale getirilmelidir. Buradaki dönüşüm salt fiziksel ve binalara ilişkin değil

bu ve benzeri kurumlarda görev yapan idareci ve kamu görevlilerinin de uyumunu içermelidir.

- Engelli yurttaşlar için yerel yönetimlerin ev işlerine destek amacıyla ekipler oluşturması ve periyodik olarak ağır engelli, yaşlı ve hasta bakımı yapan kişilere destek vermek amacıyla bütçe oluşturulmalıdır.
- Evde bakım işi kendisine bırakılmış kişilere asgari ücretin altında ödeme yapılmamalıdır. Ayrıca bu işle ömrü geçen insanların emeklilik hakkı için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Engelli işsizliğini önlemek amacıyla kamu ve özel sektörde engelli istihdamı kotasını yüzde 6 olacak şekilde düzenlemesi, mesleki eğitim almak isteyen tüm engellilere yönelik mesleki eğitim imkanlarının artırılması, iş bulunmayan engellilere yönelik işsizlik sigortası ödenmesi ve bu sigortadan engellilerin yararlanma koşullarının hafifletilmesi sağlanmalıdır. 2025 yılında kamuda 35 bin ilave engelli kamu görevlisi alımı yapılması için bütçe oluşturulmalıdır.
- Çalışan tüm engellilere yönelik çalışma koşullarında ulaşım ve hijyen maliyetleri yükseldiği için destek ödenekler sağlanmalıdır. Kamu personeli olan yaklaşık 70 bin engellinin kurum içinde ayrımcılığa maruz kalmaması, kariyer ve liyakatta ötekileştirilmemesi amacıyla çalışmalar yürütülmelidir. Tüm işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir bütçe desteği sağlanmalıdır.
- 2023 yılının Engelli Hakları farkındalık yılı ilan edilmesi, bu kapsamda engelli hakları için tüm kurum ve kuruluşların bütçelerine panel, sempozyum, araştırma ve benzeri çalışmalar için bütçe konulması; kolluk gücü, öğretmen, imam, yerel yönetim çalışanları başta olmak üzere tüm kamu görevlilerinin engellilik farkındalığı ve haklar konusunda eğitilmesi sağlanmalıdır.
- Akriba evliliği, trafik kazaları, iş kazaları, aile içi şiddet, savaş ve çatışma, yetersiz beslenme, gebelik ve doğum süreçlerinde gerekli tıbbi desteğin sağlanmaması gibi engellilik nedenlerinin azaltılması amacıyla tüm ilgili kurumlarda bütçe oluşturulması sağlanmalıdır.
- Tüm engel gruplarının ihtiyaç analizini yapabilecek birimlerin tüm belediyelerde kurulması ve ihtiyaçların zamanında, geciktirilmeden sağlanması için bütçe oluşturulmalıdır.
- Nöro-çeşitliliği olan bireylerin ihtiyaç tespiti, temini ve farkındalığı için 81 ilde erişilebilir, özgün en 220 destek ve rehabilitasyon merkezi oluşturulmalıdır. Devlet Kurumlarında ve okullarda ayçiçeği yaka kartı taşıyanların kullanımı için ihtiyaçlara uygun şekilde düzenlenmiş mekanların tesis edilmesi sağlanmalıdır.
- Rehberlik araştırma merkezlerinin sayısı artırılmalı, kamulaştırılmalı, bu kapsam da özel eğitimci (3.000) ve psikolog (3.000) istihdamı için bütçe oluşturulmalıdır.

- Tüm kamu kurum ve kuruluşlarında işaret dili tercümanı istihdamı sağlanması amacıyla bütçe oluşturulmalıdır. 2023 yılı için 2.500 işaret dili tercümanı eğitilerek istihdam edilmelidir.
- Mülteci veya sığınmacı engellilerin engellilik durumları dikkate alınarak bu bireylere yönelik barınma, ulaşım ve beslenme hizmetleri özgün bir şekilde sunulmalı rehabilitasyon ve sağlık hakları kesintisiz korunmalıdır.
- TÜİK ve ilgili kurumların Türkiye’de Engellilik Araştırması ve Nüfus sayımı yapması için bütçe oluşturulmalıdır.
- TBMM’nin 2020 yılında hazırladığı 199 sayılı ve 200 sayılı Meclis Araştırma Komisyonu raporlarında tespit edilen öneri ve değerlendirmelerin yaşama geçirilmesi için kurumlara bütçe tahsis edilmelidir.
- BM Engelli hakları sözleşmesinde devlet olarak uygulanacağı taahhüt edilen ilke ve hakların uygulanması için gerekli bütçe ve kurumsal yapı oluşturulmalıdır.

Kuşkusuz ki, HDP’nin dahil olacağı bütçe yapım sürecinde bunlar gerçekleştirilecektir:

HDP’nin engellilerin tüm sorunları için "Çözüm Bütçesi" kapsamında önerdiği bu politikalara karşın iktidarın teklif ettiği bütçe "günü kurtaran bir yaklaşımın bile" gerisindedir. 2016’dan bu yana kazanılmış hakları geriye giden engelli yurttaşlar için 2023 ilave bir düzenleme içermemektedir. Engelli yurttaşlar için bütçedeki sorun; bütçe hazırlanma sürecinde, kamu kurumlarında, yerel yönetimlerde, baskı ve kamuoyu gruplarında engellilerin temsil düzeyinin düşüklüğüdür. "Engellilere yönelik sistematik ayrımcılık rejimi olan sağlamsıcılık ideolojisi" bütçe hazırlanma süreçlerinde engellilere ilişkin kamusal hizmetlerin planlanmamasına yol açmaktadır. İktidar erişilebilirliğe ilişkin temel hükümleri 19 yıldır ertelemektedir.

2022 yılı bütçesinin ilk halinde yüzde 1,6 olan "Engellilerin Toplumsal Hayata Katılımı ve Özel Eğitim Programı (ETHKÖEP)" payı temmuz ayındaki ek bütçede "engelliler unutulduğu" için yıl sonunda yüzde 1,2’ye düşmüştür. Bu oran (yüzde 1,2) 2023 ve 2024 bütçelerinde aynı düzeyde tutulmaktadır. 2023 yılında 4 trilyon 808 milyarı aşan toplam bütçe teklifinde ETHKÖEP için ayrılan miktar 60 milyarın TL’nin altındadır. Nüfusun yüzde 10’unu oluşturan engelliler ve yakınları için iktidarın öngördüğü ana bütçe kalemi maalesef bu kadardır.

Bütçe teklifine göre "2025 yılı sonuna kadar" hedeflenen "ilave" engelli kamu personeli alım sayısı sadece 4 bin 350 kişidir. EKPSS’ye giren 125.000’den fazla engellinin atanma beklediği bir yerde bu sayı çok düşüktür. Kamudaki zorunlu istihdam kotası olan yüzde 3’ün yetersiz olduğu bilinmekle birlikte bu oranın bile doldurulması durumunda, toplam istihdam daha fazla olacaktır. Kamudaki bu istihdam kotası nüfus oranına eş değer olarak yüzde 10’a yükseltilmelidir. Türkiye’de mevcut durumda üniversite okuyan engelli kişi sayısı 56 bin kişi iken iktidarın 3 yıl için 4.350 atama hedefi ciddiyetsizliktir.

Bütçe teklifinde "Özel Eğitim Alan Kişi Sayısının" 2023 yılında tüm Türkiye genelinde sadece bin 777 kişi artacağı öngörülmüştür. 2024’te bu sayı sadece 5 bin, 2025’te ise 10 bin olarak tahmin edilmiştir. Yüzbinlerce engellinin insan onuruna yakışır, erişilebilir, anadilinde, kamusal ve nitelikli bir eğitim alamadığı bilinmektedir. Bunun çözümü bu amaçla kadro ve

bütçe ayrılması ve kurumsal yapının desteklenmesindedir. Mevcut durumda engellilerin okur-yazarlık oranlarının çok düşük olduğu ve bu konuda bir seferberlik yaklaşımının esas alınması gerektiği bilinmelidir.

Bütçede engellilere verildiği/verileceği ifade edilen bazı düzenlemelere dair kamuoyuna yeterli düzeyde veri sunulmamaktadır. Örneğin herkese verilen 50 bin TL'lik KOBİ girişimci destek kredisinin engelliler için 70 bin TL verileceği ifade edilmiştir. 2022 yılı boyunca bu teşvikten sadece 140 engellinin yararlandığı bütçe metinlerinde açıklanmıştır.

Yerel yönetimler başta olmak üzere hazırlanan bütçeler için "Engelliliğe Duyarlı Bütçeleme" çalışmaları yürütülmelidir. Hem bütçe gelirlerinin toplanmasında hem de bütçe harcamaları için alınan kararların tüm toplum kesimlerini aynı şekilde etkilemediği bilinmektedir. Bütçelerin engelliliğe, erişebilirliğe ve sağlamlılığın azaltılmasına etkileri, ilgili kurul ve meclislerde engellilerin de katılımıyla tartışıldığı zaman, engelliler için bir bütçe çalışması yapılmış olacaktır. O zaman engellilere hak olarak sunulması gereken kamusal hizmetler "birilerinin lütufu" olmaktan çıkabilecektir. Engelli yurttaşlar vergilerini ödedikleri toplumsal hizmetlerden tüm eşit yurttaşlar gibi yararlanabilecektir. Bu yaklaşımın dışında muhtaçlık, yardım, ödenek, bağış, bakım ve çeşitli adlar altında yapılan "açlık sınırının altında tutma ödenekleri" engellilere ve ailelerine eşit yurttaşlık alanı açamaz. Her engelli, en az asgari ücret tutarında "temel yurttaşlık gelirine" sahip olma hakkına erişebilmelidir.

Anadilinde, Eşit ve Özgür Bir Eğitim İçin Bütçe!

2023 MEB bütçesinin, Türkiye'nin içine düşürüldüğü ağır ekonomik kriz koşulları dikkate alındığında eğitim sisteminin, öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin yaşadığı sorunlara bırakın kalıcı ve somut çözümler üretmeyi, zorunlu harcamaları bile karşılayabilmesi zor görünmektedir.

Yıllardır eğitime ayrılan ödenekler yüksek enflasyon karşısında **sadece nominal olarak artsa da** doğrudan eğitim hizmetlerine yönelik yatırımlar açısından hazırlanan merkezi bütçelerde **enflasyondan arındırıldığında reel bir artışın yapılmadığı** ortaya çıkmıştır. Son olarak 2022'de MEB bütçesinin Merkezi Yönetim Bütçesi'ne oranı **yüzde 10,79** iken, 2023 bütçesinde ise bu oran **yüzde 9,64**'e gerilemiştir. MEB bütçesinin büyük bir bölümü **personel giderleri** (yüzde 68,32) ve **sosyal güvenlik devlet primi giderleri** (yüzde 10,38) olmak üzere zorunlu harcamalara ayrılmaktadır. Eğitime ayırdığı payla her fırsatta övünen **iktidarın 20 yıllık döneminde eğitim bütçesinin milli gelire oranı OECD ortalaması olan yüzde 6'nın yarısına bile ulaşmamıştır.**

Türkiye'de eğitimde **anadilinde eğitim hakkının yok sayılması**; engellilerin ve sığınmacı çocukların maruz bırakıldığı **ayırıcı uygulamalar**; çocuk yoksulluğunun vardığı son nokta olarak **sınıfta aılıktan bayılan öğrenciler** gerçekliği; okulların mali yetersizliklerinden kaynaklı fiziksel yetersizlikler, **birleştirilmiş sınıf uygulamaları** ve taşınmalı eğitim; yoksul aile **çocuklarının işçileş(tiril)mesi**, okul terki ve ölçülebilir eğitim beklentilerindeki gerileme, **açık öğretime kayıtlı öğrenci sayılarındaki artış**; eğitimde güvencesiz istihdam ve **ataması**

yapılmayan öğretmen sorununun büyümesi; her kademe ve türden okulda yaşanan sınıfsal, etnik, dinsel ve cinsiyete bağlı keskin ayrışmalar; eğitimde kademeler arası geçişte uygulanan merkezi sınavların yarattığı tahribat; Öğretmenlik Meslek Kanunu ile iradesi yok sayılıp, iktidar eliyle itibarsızlaştırılan, sendikal haklarını kullanması engellenen ve son kertede yoksulluk koşullarında yaşamak zorunda bırakılan öğretmenler hakikati; MEB’de giderek artan kadrolaşma ve kayırmacılık; siyasi iktidarın dünya görüşüne uygun olarak yazılan ve uygulanan müfredat meselesi; KHK hukuksuzluğuyla ekmeğinden edilen ihraç öğretmen ve diğer eğitim emekçileri ve burada sayamayacağımız kadar yığınla sorun, varlığını korumaya devam ediyor. Eğitimde en temel ihtiyaçlar görmezden gelinerek hazırlanan 2023 MEB bütçesinin, eğitimde yaşanan ve her geçen gün daha fazla derinleşen sorunlara kalıcı ve somut çözümler üretmenin oldukça uzağında olduğu açıktır.

Siyasi iktidarın ‘Her İle Bir Üniversite’ projesini 2006 yılında hayata geçirmesinin ardından her şehirde bir üniversite açılmış, bugün geline son noktada devlet üniversitesi sayısı 53’ten 129’a toplam yükseköğretim kurumu sayısı ise 76’dan 208’e çıkmıştır. Aynı dönemde öğrenci sayısı 1,9 milyondan 8 milyona ulaşmıştır. Üniversite ve öğrenci sayılarındaki hızlı artışın, 2023 yılı yükseköğretim bütçesinde (134 milyar 693 milyon lira) yapılan artışa koşut olmadığı apaçık ortadadır.

Türkiye’de üniversiteler siyasi iktidarın sadece kadrolaşma seferberliğinin etkisinde kalmayıp; daha yoğun biçimde otoriter, piyasacı, cinsiyetçi, ırkçı ve mezhepçi politikaların odağına yerleştirilmiş, sermayenin ve iktidarın hizmetinde kurumlar haline dönüştürülmüştür. Bir taraftan üniversite sayıları durmaksızın artarken diğer taraftan üniversite öğrencilerinin eğitim, kültür, iletişim, beslenme ve barınma sorunları da büyümeye devam etmekte, Boğaziçi Üniversitesi örneğinde görüldüğü gibi iktidarın üniversite bileşenlerine yönelik baskıları şiddetini artırmaktadır.

Akademik özgürlükleri ortadan kaldıran, ihraç ya da işten atma politikalarıyla üniversitelerin içini boşaltan uygulamaların arttığı bu dönemde, üniversite mezunu işsizlerin sayısındaki büyümenin yanına yaşadıkları hak ihlalleriyle her türlü şiddete maruz kalan, eğitim hakkı yok sayılan LGBTİ+ öğrencilerin ve kendilerine bu ülkede bir gelecek göremeyip yurt dışına göç eden gençlerin sayısı eklendiğinde ortaya çıkan vahim tablo, bütün demokratik itiraz, eleştiri ve kitlesel karşı çıkışlara rağmen üniversiteleri arka bahçesi haline dönüştürmeye kilitlenmiş AKP iktidarının akademiye yarattığı büyük yıkımın göstergelerinden biridir.

HDP olarak, eğitim sistemini toplum ve doğayla bütünleşik, ekolojik perspektifi temel alarak yeniden yapılandıracağız. Üniversiteleri demokratik, özerk ve çok kültürlü, toplum ve doğa yararına araştırma yapan kurumlar olarak yeniden inşa edeceğiz.

- MEB bütçesinin milli gelire oranının en az iki kat artırılmasını ve başlangıç olarak OECD ortalamasına (yüzde 6) çıkarılmasını sağlayacağız.
- MEB bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan payı başlangıç olarak en az üç kat artıracaktır.

- Bugüne kadar yaratılan bölgeler, kentler, toplumsal kesimler arasındaki eşitsizlikleri ortadan kaldırmak üzere, **kaynak dağılımında pozitif ayrımcılık ilkesini** uygulayacağız.
- Eğitim kurumlarının **bütün ihtiyaçlarını karşılayacak bir bütçe sistemi** oluşturacağız, bütün **okullara ihtiyacı kadar ödenek** tahsis edeceğiz.
- Her çocuğun ve gencin **anadilinde eğitim hakkını** anayasal güvence altına alacağız.
- İdeolojik saiklerle okulları ayrıştıran **4+4+4 uygulamasına** son vereceğiz, temel eğitim sistemini **evrensel çocuk hakları** temelinde, **çocuğun üstün yararını** gözetilerek yeniden yapılandıracağız.
- Her çocuğun temel hakkı olan sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenmesi için okullar da **ücretsiz yemek ve temiz su** verilmesini sağlayacağız.
- **Dini vakıf ve cemaatlerle yapılan her türlü ortak proje ve protokolleri** derhal iptal edeceğiz.
- **Zorunlu din derslerini** kaldıracağız.
- **Kız çocuklarını** güçlendiren ve **eğitim hakkından eksiksiz bir şekilde yararlanmasını** sağlayan **destekleme politikalarının** hayata geçirilmesi için ödenek ayıracağız.
- Engelleri sebebiyle eğitim ortamlarından dışlanan, yeterli eğitim imkânı tanınmayan ya da başarısızlığa mahkûm edilen çocuklara **pozitif ayrımcılık** tanıyacak; tüm **engelli öğrenciler için güvenli, eşitlikçi ve erişimi kolay bir yapı** oluşturacağız.
- Eğitim kurumlarının **bina ve derslik gereksinimlerini** karşılayacağız.
- Derslik ve öğretmen yetersizliği nedeniyle devam eden yarım gün eğitim yerine **tam gün eğitime** geçeceğiz.
- Çocukları gece karanlığında yollara düşmeye mecbur bırakan **yaz saati uygulamasına** son vereceğiz.
- **Taşınmalı eğitim yerine yerinde (yaşam alanında) eğitime** geçeceğiz,
- **Kamu kaynaklarının özel okullara aktarılması** uygulamasına son vereceğiz.
- MEB bünyesinde öğretmen, akademik personel, memur ve yardımcı hizmetli açıklarını **kadrolu istihdam** yoluyla kapatacağız. Bu kapsamda ilk aşamada **120 bin öğretmen ataması** yapacağız.
- Tüm eğitim ve bilim emekçilerine **insan onuruna yaraşır bir ücret ve sağlıklı çalışma koşulları** sağlanması için gereken politikaları hayata geçireceğiz.
- **Eğitim-öğretime hazırlık ödeneğinin**, ayrımsız bütün eğitim ve bilim emekçilerine **bir maaş tutarında ve yılda iki kez** ödenmesini sağlayacağız.
- Tüm eğitim ve bilim emekçilerinin maaşlarının **vergi diliminden kaynaklanan kayıplarına son vererek, vergi yükünü** düşüreceğiz.
- **Öğretmenlik Meslek Kanunu** iptal edilmesi başta olmak üzere ve **eşit işe eşit ücret ilkesi** ile çelişen tüm uygulamalara son vereceğiz.
- **Ek ödemelerin tamamının temel ücrete ve emekliliğe yansıtılmasını** ve **ek ders saat ücreti** hesaplanırken bir öğretmenin aylık maaş tutarının esas alınmasını sağlayacağız.
- Sözleşmeli/ücretli öğretmenlik gibi **her türlü güvencesiz istihdam uygulamasına, esnek, kurlsız ve angarya çalışmaya** son vereceğiz, **sözleşmeli öğretmenlerin tamamını kadroya** geçireceğiz.

- Aile ve çocuk yardımı başta olmak üzere, **sosyal yardımların** sembolik olarak belirlenmekten çıkarılmasını sağlayacağız, sosyal yardımlara günün koşullarına uygun ve ihtiyaç kadar artış yapacağız.
- Kentin semtlerine yayılmış **halk kütüphaneleri, kitaplıklar ve kültür merkezleri ile geniş zaman dilimine yayılmış öğrenme ortamlarının hayata geçirilmesi** için ödenek ayıracağız.
- **Eğitimi ticarileştirmeyi hedefleyen özel sektör, dini vakıf ve cemaatlerle yapılmış her türlü ortak proje ve protokolleri** iptal edeceğiz.
- **YÖK’ü** kaldırarak yerine üniversiteler arası ilişki ve bilgi akışını sağlayacak bir **koordinasyon kurulumu** kuracağız.
- **Üniversite rektörleri** ve dekanlarının üniversite bileşenlerince seçilmesini sağlayarak, öğrenci meclisleri/konseylerinin her düzeyde **üniversite kurullarında söz sahibi** olmasını sağlayacağız.
- Öğrenim hakkının bir parçası olarak görülmesi gereken yurtlarda öğrencilerin **tek ya da iki kişilik odalarda barınması**, beslenme hakkı temelinde üniversite öğrencilerine **ucuz ve kaliteli yemek olanaklarının** sağlanması ve **spor salonu, kütüphane ve internet erişimi** vb. gibi olanakların sağlanması için gereken politikaları hayata geçireceğiz.
- Üniversite öğrencilerinin hayatlarını sağlıklı, mutlu ve üretken bir şekilde idame ettirebilmeleri için **5 bin lira burs** sağlayacağız.
- Üniversite mezunlarının **işsizlik sorununu** çözmeye yönelik etkili politikaların hayata geçirilmesini sağlayacağız.
- Yükseköğretimde akademik ve idari personel açıklarının **kadro lu istihdam** ile giderilmesini sağlayacağız.
- **Cezaevlerinde bulunan öğrencilerin özgürlüklerine kavuşması** için yasal düzenlemeler yapacağız.
- Üniversitelerde **Kürtçe, Lazca, Süryanice, Romanes** gibi asimilasyona uğratılan dillerde yeni kürsülerin açılmasını sağlayacağız.
- **“Bu Suça Ortak Olmayacağız”** diyerek düşünce ve ifade özgürlüğü hakkını kullandıkları için OHAL KHK’leriyle haksız ve hukuksuz biçimde üniversitelerden atılan akademisyenlerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin geri dönmelerini sağlayacağız.

Savaşa, Talana, Yandaşlara Değ il, Emekçilere ve İstihdama Bütçe!

Ekonomide işsizlik ve yetersiz istihdam koşullarının varlığı genelde liberal ekonomi politikalarının sonucu olarak ortaya çıkmakta ve günümüz toplumlarının yaşadığı en önemli sorunların başında gelmektedir. İşsizliğin bireysel ve toplumsal bağlamda ekonomik/sosyolojik açıdan ağır sonuçları olmaktadır. Bu sebeple yönetimler işsizlikle mücadele ederken birtakım politikalarından faydalanırlar. İşsizlikle mücadele kapsamında uygulanan bu politikalar aktif ve pasif istihdam politikaları olmak üzere ikiye ayrılır. Aktif istihdam politikalarıyla işsizleri işe yerleştirmek hedeflenirken pasif istihdam politikalarıyla işsizler üzerindeki ekonomik baskıların kısa vadede azaltılması amaçlanır. Bu politikaların temel amacı ise işsizliği ortadan kaldırmak, emekçilere nitelik kazandırmak ve işsiz bireyler için çeşitli eğitim faaliyetleri düzenleyerek niteliklerini arttırmaktır. Türkiye’de bu yönlü bir çaba olmamakla ve

inandırıcılığını yitirmiş resmi istatistik kurumu olan TÜİK verileri aksini söylese de işsizlik tarihin en yüksek seviyelerine çıkmış durumdadır. Ne 2023 Bütçesindeki tercihler ne de AKP'nin ekonomi-politik vizyonu bu sorunu ortadan kaldırmaya dönük bir çaba içerisinde olmadığını ve bunu çözülmesi gereken bir sorun olarak görmediğini net bir şekilde bize göstermektedir.

AKP iktidarları boyunca tüketime dayalı, üretimden uzak, istihdam yaratmayan ve yabancı sermaye akışlarına bağımlı kırılgan bir ekonomi yarattı. AKP-MHP iktidarı istihdam sorununa çözüm bulmamakla birlikte esnek ve güvencesiz çalıştırmayı, sendikasızlaştırmayı, keyfi işten çıkarmaları ve yoksullaştırmayı temel politik hedefi haline getirmiş, Türkiye emekçilerini ve halklarını yoksulluğa, açlığa, intiharlara kısacası derin bir buhrana sürüklemiştir. AKP-MHP iktidarı, var olan ekonomik krizin yanı sıra siyasi krizi, savaş politikaları ve milliyetçi söylemlerle unutturma hevesinde, ortak mücadeleyi ve itirazı birbirinden koparmayı, dinamitlemeyi hedeflemektedir.

DİSK-AR İşsizlik Raporuna göre ise Türkiye'de çalışma çağındaki 64,7 milyon kişinin 21,8 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istihdamda bulunabilmektedir. Mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı Eylül 2022'de 7 milyon 515 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Yani geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 20,3 olarak gerçekleşmiştir. Verilere bakıldığında işsizlik toplumun en temel problemi olarak karşımızda durmaktadır. Özellikle genç ve kadın işsizliği can yakıcı bir hal almıştır. Emekçilerin insan onuruna yaraşır ekonomik ve sosyal koşullara sahip olmasını savunan partimiz; esnek, sağlıksız, güvencesiz çalışmanın yanı sıra sendikasızlaştırmaya, taşeronlaştırmaya, kazanılmış hakların gaspına, işsizliğe ve iş cinayetlerine karşı insanca yaşam kavgası veren emekçilerin, yıkıma sürüklenen küçük esnafın, ürününün karşılığını alamayan çiftçinin yanında yer alır ve taleplerinin karşılanması için mücadele eder. Bu sebeplerle işsizlik sorununu kalıcı bir şekilde çözmek ve insan onuruna yaraşır çalışma koşullarını sağlamak için HDP olarak bütçe tercihlerimizi yoksulu ve emekçiyi gözetken bir şekilde belirleyeceğiz. Bunun için;

- Bu alanda kamu harcamaları artırarak ve vergi indirimleri sağlayarak insan onuruna yaraşır bir istihdam politikası geliştireceğiz,
- İşgücü piyasasında ücret esneklikleri, part-time ve geçici istihdam gibi esnek çalışma biçimlerine son vererek kalıcı ve insan onuruna yaraşır çalışma koşulları sağlayacağız,
- Kamu eliyle nitelikli mesleki eğitimler vereceğiz,
- Kendi işini kuranlara destek verecek, desteklerde iltimasa son vererek 'kırtasiyecilik' işlerini minimum seviyeye indireceğiz,
- Kadın ve gençlere yönelik özel istihdam politikaları geliştirecek, işe alımlarda kadınlarla ve gençlere pozitif ayrımcı uygulamalar devreye sokarak kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını kolaylaştıracacağız,
- Engelli istihdamının artırılmasına yönelik pozitif ayrımcılığı esas alan politikalar geliştireceğiz,
- Emeklilik şartlarını sağlayan ve emekli olmak isteyen vatandaşların insan onuruna yaraşır bir gelirle emekli olmalarını sağlayacağız,
- Özelleştirmelere son vererek devletin bir işveren olarak ekonomik yaşamın içinde kalmasını sağlayacağız,

- Özel sektörde çalışan emekçilerin çalışma koşullarının insani şartlarda olmasını sağlayacak ve keyfi olarak işten atılmalarını engelleyecek denetim mekanizmaları oluşturacağız,
- İstihdam politikalarının belirlenmesi ve hayata geçirilmesinde merkezi hükümetler kadar yerel yönetimlerin de aktif rol almasını sağlayacak politikalar geliştireceğiz,
- İŞKUR'un fonksiyonlarını genişleteceğiz,
- İşsizlik Sigorta Fonu, Ücret Garanti Fonu, Kısa Çalışma Ödeneği, Toplum Yararına Çalışma Programının işsizler için daha etkin kullanmasını sağlayacağız,
- Asgari ücret, bütün iş kollarını kapsayan gerçek bir toplu pazarlık ile her dönem insanca yaşayacak bir ücret olarak belirleyecek. Bütçede temel çözümlerden biri olarak hayata geçireceğiz,
- İşsizliğe acil önlem bakımından, çalışma süreleri ücretler düşürülmeden haftalık 35 saate düşürülecek ve böylece en az yüzde 28 oranında yeni iş alanı açılacaktır. Böylece geniş tanımlı işsizlik oranı kadar yeni iş yaratılarak istihdam sağlanacaktır. Bütçe kanununda istihdamı temel çözüm konularından birisi haline getireceğiz,
- İstihdamda bölgesel eşitsizliği bitirecek adımı ilk bütçede atacak, gerekli kaynakları ayırarak etkin kullanımını sağlayacağız,
- İşsizlik Sigortası Fonu sadece işçilere tahsis edilecek ve Fon'dan yapılan işveren destek ve teşvikleri durdurulacaktır. İşsizlik Sigortası Fonundan yararlanma koşulları kolaylaştırılacak, yararlanma süresi uzatacak ve Fondan işçilere yapılan ödeme asgari ücretten az olmayacak şekilde artıracaktır,
- İş Kanunu'nun başta 25/2. Maddesi olmak üzere işten çıkarılma ile ilgili hükümleri yeniden düzenlenerek işçinin işten atılma koşulları zorlaştırılacak, aksi uygulamalar için caydırıcı cezalar getirilecektir. Ayrıca, işten çıkarılmada kıdem ve ihbar tazminatı alma koşulları yeniden düzenlenecektir. Daha önce Kod-29 olarak bilinen daha sonra farklı kod numaralarıyla değiştirilen uygulamaları derhal kaldırılacak, toplu işten çıkarmaları yasaklayacağız,
- Özel istihdam büroları, dayıbaşıklık, çavuşbaşıklık, elçilik gibi aracı kurum ve mekanizmalar yasaklanacak, iş ve işçi bulma kurumları iş bulmayı kolaylaştıracak biçimde etkin hale getirilecek ve ülkenin her yerinde bu kurumları oluşturacak bütçeyi sağlayacağız,
- Kadınlara yönelik hem işyerinde patron tarafından hem de evde aile içinde erkek tarafından uygulanan çifte baskı ve sömürüye karşı; eşit işe eşit ücret verilmemesine ve kadın emeği sömürüsüne karşı mücadeleyi yükselten kadın örgütleri ile ortak mücadele zeminleri oluşturacağız,
- Kadın kooperatifleri, kadın semt pazarları kurularak kadınların ürettikleri ürünler aracısız satabileceği çalışma alanları ve koşullarını oluşturacak, kadın kooperatifleri, kadın semt pazarları kurularak kadınların ürettikleri ürünler aracısız satabileceği çalışma alanları ve koşulları oluşturacağız,
- Kadınlar işgücü piyasasında katı bir ayrımcılıkla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu nedenle ekonomik destek programlarının tümünde **“pozitif ayrımcılık ilkesine göre”** planlama yapılacaktır. Örneğin, ev içi bakım ve sorumluluklar gibi tümüyle cinsiyetlendirilmiş emek biçimleri ücretli çalışma kategorisinde değerlendirilerek

doğrudan karşılıksız kredi ve nakdi yardım kapsamına alınacak ve bununla birlikte kadınların işten çıkarılmasını önleyecek özel tedbirler de getireceğiz,

- Türkiye'nin tarımda kendi kendine yetebilmesi için üretim esaslı politikalar oluşturulacak. Mevsimlik tarım işçiliğinin yasal statüye kavuşturularak sigorta kapsamına alınması ve sigortaların devlet tarafından ödenmesi ile birlikte örgütlenme özgürlüğünün de önünün açılmasını sağlayacağız. Bütçeden tarım üreticilerinin ve emekçilerinin koşullarını iyileştirecek çözümleri hayata geçireceğiz,
- Sendikal ayrımcılığı derinleştiren, grev yasağını içeren, örgütlenme önünde engel olan 4688 sayılı kanun derhal kaldırılacak, güvenceli/güvencesiz çalışan tüm işçi ve emekçilerin, işsizlerin, emeklilerin ortak, birleşik, sermayeden/devletten bağımsız örgütlenmesini geliştirerek; toplu sözleşme ve grev hakkına karşı engellemelerin son bulması için çalışmalar başlatacağız. Sendikal hak ve özgürlükler güvence altına alınacak, sendikal faaliyetlerin önündeki engeller kaldırılacak, herkesin sendika hakkını özgürce kullanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapacağız,
- İş cinayetleri ve kazaları ile meslek hastalıklarında devlet, ana firma ve alt işveren sorumluluğunu esas alacak düzenlemeleri; işçi sağlığını ve iş güvenliğini vazgeçilmez bir hak olarak gören bir yol izleyecek, bütçeden işçi sağlığını ve güvenliğini yürütecek kurumlar için pay ayıracacağız,
- Kamu emekçilerinin üzerindeki siyasi baskıların, kayırmacılığın, ayrımcılığın, mobbingin, tacizin, sürgün ve keyfi uygulamaların son bulması ve kamuda işe alımlarda her türlü keyfi ve iltimasa uygulamalara son vereceğiz.

Demokratik Yerellik Bütçesi

Yönetim toplumsal ihtiyaçların düzenlenme alanıdır. Yerel yönetimler bu ihtiyaçların toplumsal bağının yerinde kurularak karşılandığı temel toplumsal yönetim alanlarıdır. Belediyeler, il genel meclisleri, muhtarlıklar, kent meclisleri, komünler gibi siyasal ve toplumsal yapılar yerel yönetim mekanizmalarını oluşturur. Demokratik sistemlerde yerel yönetim alanları daha geniş hizmet ve bütçe olanaklarına sahip iken, demokratik yönetimin zayıf olduğu otoriter ve totaliter sistemlerde merkezin kendini yerele yaydığı bir anlayış ve sistem hâkimdir. Bu bağlamda yerel yönetimlerin etkinliği demokratik yaşam ve demokratik yönetim sisteminin en önemli göstergelerinden biridir.

- Yerel yönetimin bütçe, proje ve hizmet politikaları katılımcılık prensibi kapsamında halkın, demokratik kurumların ve STÖ'lerin görüş, eleştiri ve önerileri alınarak ortak kararla birlikte belirlenerek uygulamaya alınacak. Yurttaşların yerel yönetimlerle olan ilişkileri, belediyelerin köy, mahalle, semt vb. en yereldeki birim ve kurumlaşmaları üzerinden sağlanacak.
- Bütçe ve planlama yapılırken kent-içi eşitsizlikler göz önünde bulundurularak yatırım önceliği buna göre düzenlenir. Göç alan yoksul mahalle ve semtlerde alt yapı ve hizmet çalışmalarına önem ve öncelik vereceğiz.
- Yerel yönetimlerin her türlü hizmeti toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bütçelemeyi esas aldığı gibi hizmetlerin kadın erkek eşitliğine dayalı erişim hakkının yoğun çabasını göstereceğiz.

- Yerel demokrasinin gelişebilmesinin önünü açmak ve halkın aidiyet bağının güçlenmesinin yolu halkın katılım mekanizmalarına dâhil edilmesinden geçer. Halkın taleplerini ve önceliklerini görmezden gelen bürokratik belirlenmeler bütçeleme noktasında da adaletsizlikler yaratabilmektedir. Bu bağlamda bütçelerin yapılması en yerelden en genele doğru karar alıcı mekanizmalarla şekillendirileceğiz.
- Tüm bu sebeplerden ötürü bütçe süreçlerinin etkin belirlenmesinin önünü açmak için HDP olarak katılımcılığa dayalı bütçe süreçlerini esas alıyoruz. Halkın söz sahibi olduğu, ihtiyaç odaklı hizmetlerin öncelendiği, yandaş rant yerine yurttaş fayda sağlayan projelerin yapılacağı bütçeleri belirleme hakkını, yerel yönetim mekanizmalarına devredeceğiz.
- Yine yerelden merkezi idareye pay edilen vergi düzenlemelerini yerel yönetim mekanizmalarına aktarılma payını arttıracak şekilde düzenleyeceğiz. Yerelde üretilen kaynaklar yerel için kullanılacak, bölgesel eşitsizlikleri giderme esasına göre genel bütçeden ihtiyaç oranlı kaynak aktarımı sağlanacak.
- Ayrıca yerelde bulunan halkın kendi öz kültürünü yaşatma ve sosyal yaşamda etkin bir şekilde yer alması için haricen sosyal bütçeleri oluşturacağız. Bu bütçeler ile hem yerelde ki halkın kültürel yaşamının önü açılır iken hem de toplumda dezavantajlı durumda bulunan kesimlerin sosyal yaşama katılmasının önü açılacaktır.

Daha Adil ve Eşit Bir Dünya İçin Mülteci Bütçesi

Emperyalizmin ürettiği savaşlar ve kapitalist sistem insanların yaşamlarını, kültürel ve ekonomik kaynaklarını, doğayı, yaşayan her şeyi yok ederken, insanları yurtsuzlaştırırken ve sürgünlere zorlarken; devlet sistemleri ise yaşam hakkı için hareket eden göçmen ve mültecilerin karşısına gümrük duvarları, tel örgüler, toplama kampları, işkence ve kötü muamele, geri gönderme merkezleri dikmeye devam etmiştir. Kapitalist sistem her şeyde olduğu gibi mültecilerin ve göçmenlerin yaşam hakkını da ticari meta haline getirmiş, insan kaçakçılığı yapan çeteler Türkiye'nin iç ve dış sınırları dâhil her yerde cirrit atmış, göç yollarında kadınlara, çocuklara, LGBTİ+'lara yönelik şiddetin faili veya işbirlikçisi olmuştur.

Mültecilerin zorunlu göç hallerini her açıdan istismar eden devletler ve sermaye düzeni, mültecilerin neredeyse 75 yıldır, Cenevre Sözleşmesi'nden bu yana kazanılmış tüm haklarını gasp etmektedir. Mültecilik hakları yerine sığınmacılık, geçici koruma, uluslararası koruma, ikincil koruma gibi uydurma statülerle onların konut, çalışma, eğitim ve sağlık haklarını yok etmektedir. Sermaye düzeni en kirli, en tehlikeli işleri yaptırabilecekleri ucuz ve güvencesiz işgücü pazarlarını mültecilere sonuna kadar açmış, onları kar hırsıyla neredeyse kölelik koşullarında çalıştırmaktadır.

Türkiye'de en temel haklarına dahi ulaşamayan mülteci ve göçmenlerin hayatlarının sık sık bir tehdit ya da pazarlık unsuru haline getirilmesine, seçim kampanyalarında kullanılmasına, Türkiye ile AB arasındaki ilişkide ya da Türkiye'nin Suriye ve Ortadoğu'daki politikalarında bir koz olarak kullanılmasına tanık olmaktayız. Mülteciler ve göçmenler, medyada siyaset esnafları tarafından ise sadece suçla ilişkilendirilerek veya nefret nesnesi olarak gündeme getirilerek hedef gösterilmekte, bir topluluk veya halk olarak kriminalize edilmektedirler

Mülteci ve göçmen kadınlar ise ayrıca kadın oldukları için daha ağır sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Fuhuşa zorlama, taciz, cinsel saldırı bu sorunların başında gelmektedir. Kadınların zaten halihazırda zar zor erişebildiği yasal korumadan neredeyse mahrum bırakılmaktadırlar.

Savaşın yarattığı yerinden edilmenin, yoksulluğun ve geleceksizliğin de etkisiyle özellikle Suriyeli göçmen kadınlar erken ve zorla evlendirme ve çoklu evliliklere maruz kalmaktadır. Erken ve zorla evlilikler aynı zamanda kız çocuklarının eğitim hakkına erişimlerini de engellemektedir.

Mülteci ve göçmenlerin yaşadığı sorunların çözüme kavuşturulması için öncelikle yapılması gereken yasal düzenlemelerdir. Ancak mültecilerin günlük yaşamda yaşadığı sorunların en aza indirilmesi için de bütçeden pay ayrılarak kimi adımların atılması elzemdir.

Bu bağlamda,

- Her tür eğitim sürecinde, mülteci çocuklarının herkesle, yerel halkla birlikte kullanabileceği hizmetlerden faydalanmaları, Yerel halka sunulan hizmetlerin mülteci ve göçmenlere de sunulmasını,
- Mülteci ve göçmenlere meslek edindirme konusunda verilecek hizmetlerde yerel yönetimlerin etkisi artırılmasını,
- Başta mülteci ve göçmen kadınlar olmak üzere tüm mültecilerin yaşama dahil olabilmeleri için ücretsiz dil eğitimi alabilmelerini,
- Adaletle kolay erişebilmeleri için taciz, şiddet, ırkçı saldırılar, işçi alacakları vb. konularda ücretsiz avukat tahsisini,
- Özellikle anne babasını kaybetmiş çocuk mültecilerin devlet koruması kapsamında ve garanti altına alınacak şekilde barınma, sağlık, eğitim ihtiyaçlarının sağlanmasını,
- Mülteci ve göçmen kadınların karşılaştığı her tür şiddet, tecavüz, baskı gibi konulara yönelik olarak tam koruma sağlanacak kadın sığınma evlerinin sayısının artırılmasını,
- Özellikle mültecilerin çok yoğun olarak yer aldıkları bölgelerde, bu kişilerin aracısız bir şekilde net ve doğru bilgiye erişim kaynaklarının tesisini sağlayacağız.

Esas aldığımız demokratik ekonomi ve hakça dağıtım yaklaşımıyla birlikte yönetimde olduğumuz ilk bütçede toplumun hemen tüm kesimlerinin yıllardır biriken devasa sorunlarını çözmeye adayız ve hazırız!

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ EK GÖRÜŞ

**MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ'NİN
2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORUNA EK GÖRÜŞLERİ**

(TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesinin son fıkrası uyarınca hazırlanmıştır.)

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi Cumhurbaşkanı tarafından 17 Ekim 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulduktan sonra Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 21 Ekim 2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonundaki sunumunun ardından 26 Ekim 2021 tarihinde komisyonda başlayan bütçe görüşmeleri, 25 Kasım 2022 tarihinde tamamlanmıştır.

2023 yılı bütçesi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişimizin ardından hazırlanan beşinci bütçedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifini olumlu değerlendiriyor ve destekliyoruz.

TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesinin son fıkrasında, Plan ve Bütçe Komisyonu Üyelerinin, Komisyon Raporuna katılmakla beraber, raporda yer almayan görüşlerini rapora eklemek hakkına sahip oldukları belirtilmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisine mensup Komisyon Üyeleri olarak, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin komisyon görüşmelerinde hem tümüne, hem de ayrı ayrı her bakanlık ve kurumun bütçesine olumlu oy kullanılmıştır.

Komisyon raporuna katılmakla birlikte, rapora ilave olarak hazırladığımız görüşlerimize ve yapıcı önerilerimize TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesi uyarınca aşağıda yer verilmiştir.

A. GENEL DEĞERLENDİRME

Plan ve Bütçe Komisyonunda 2023 yılı Bütçe Kanun Teklifi kapsamında; 41 genel bütçeli kamu idaresi, 129 yükseköğretim kurumu, 44 özel bütçeli kamu idaresi, 11 düzenleyici ve denetleyici kamu idaresi olmak üzere toplam 225 kamu idaremizin bütçesi görüşülmüştür.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, program sınıflandırması yoluyla toplumun beklentileri esas alınarak kaynak tahsis edilen kamu hizmetlerini ve harcama önceliklerini göstermekte, ayrıca program ve alt program düzeyinde üretilen performans bilgisi yoluyla kamu hizmet sunumu performansının ölçülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi konusunda karar alıcılara, kamuoyuna ve TBMM'ye bilgi sunmaktadır. Program Bütçe esaslarına göre hazırlanmış olan Merkezi Yönetim Bütçesindeki ödenekler, 68 program arasında dağıtılmıştır.

2023 yılı Bütçe Teklifi; 2023-2025 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik hedef, politika ve önceliklere uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Bütçe Kanun Teklifi ile küresel salgına da bağlı olarak dengelerin yeniden şekillendiği bir konjonktürde, Türkiye ekonomisinin güçlü bir biçimde yükselişini sürdürmesi ve halkımızın refahının artması amaçlanmış, aynı zamanda kamu dengelerinin iyileştirilmesi, kamu maliyesi alanında bugüne kadar elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması hedeflenmiştir.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi; istihdamı artıran, yüksek katma değerli üretimi öncelikli kılan ve ihracat temelli sürdürülebilir büyüme stratejisinin kararlı bir biçimde uygulanması, fiyat artışlarını etkileyen tüm unsurlarla mücadele edilerek enflasyonun düşürülmesi, kaynak kullanımında ve dağılımında etkinliğin sağlanması, maliye politikasının sürdürülebilirliğinin gözetilmesi ve kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması hedeflerinin gerçekleştirilmesi amacını taşımaktadır.

Orta Vadeli Programda 2023 yılı sonunda; GSYH'nın 867 milyar dolar, işsizlik oranının yüzde 10,4, ihracatın 265,0 milyar dolar, ithalatın 345,0 milyar dolar, dış ticaret açığının 80,0 milyar dolar, cari işlemler dengesinin GSYH'ya oranının yüzde -2,5, tüketici enflasyon oranının yüzde 24,9 olması öngörülmüştür.

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinde merkezi yönetim bütçe giderleri 4 trilyon 469,6 milyar TL, bütçe gelirleri ise 3 trilyon 810,1 milyar TL olarak teklif edilmiştir. Bütçe açığının 659 milyar 421 milyon TL, faiz dışı açığın 93 milyar 825 milyon TL, bütçe dengesinin Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranının yüzde -3,5 olması öngörülmüştür. 2023 yılı toplam vergi gelirlerinin 3 trilyon 199 milyar 534 milyon lira olması hedeflenmiştir.

2020 yılında küresel salgının etkileri, gelişmiş ekonomiler dahil olmak üzere tüm dünyada ciddi kapanma ve kısıtlama önlemlerini beraberinde getirmiştir. Kısıtlayıcı tedbirlerin hafifletilmesiyle 2020 yılı ikinci yarısında küresel ekonomi bir miktar toparlanma kaydetmişse de Kovid-19 varyantlarının ortaya çıkması ile yeniden gündeme gelen kısıtlayıcı önlemlerin başta Avrupa ülkeleri olmak üzere birçok ülkede tekrar uygulamaya konulmasıyla, ekonomik aktivitedeki toparlanma ivme kaybetmiştir.

Tüm dünyayı derinden etkileyen Kovid-19 pandemisiyle mücadelede sağlanan olağanüstü teşviklerin ve ekonomik aktiviteyi destekleyici politikaların uygulanmasıyla güçlenen toplam talebe karşılık olarak gelişen arz sorunları, başta gıda ve enerji olmak üzere, tüm emtia fiyatlarında tarihi yüksek seviyelerin görülmesine yol açmıştır. 2021 yılı boyunca reel ekonominin daha canlı, finansal risk iştahının daha yüksek seyretmesi ve küresel enflasyonun ivme kazanmasıyla ülkeler arası ayrışmalar meydana gelmiş olsa da küresel büyüme beklentilere kıyasla daha güçlü gerçekleşmiştir. Nitekim küresel tedarik zincirlerindeki bozulmalara rağmen iktisadi faaliyet dünya genelinde salgın öncesi dönem seviyelerine yakınsamıştır. IMF verilerine göre 2021 yılında bir önceki yıl ile kıyaslandığında; ABD yüzde 5,7, Almanya yüzde 2,6, Japonya yüzde 1,7, Birleşik Krallık yüzde 7,4, Fransa yüzde 6,8 oranlarında büyüme kaydederken, Avro Bölgesindeki büyüme yüzde 5,2 olmuştur. Böylece 2021 yılındaki küresel büyüme yüzde 6,0 olmuştur.

Küresel ekonomi üzerinde olumsuz etki oluşturan bir diğer gelişme ise 2022 yılının başında ortaya çıkan Rusya-Ukrayna savaşı olmuştur. Söz konusu jeopolitik gerilim, Rusya'yla başta ABD ve Avrupa ülkeleri olmak üzere alınan karşılıklı yaptırımların etkisiyle küresel ölçekte bir dizi politik, ekonomik ve sosyal yansımalarla yol açmıştır. Rusya ve Ukrayna'nın başlıca ihracatçısı olduğu gıda, emtia ve enerji arzı ciddi kesintiye uğramış, savaşın etkisiyle doğalgaz başta olmak üzere enerji grubu fiyatlarında ve gıda grubu fiyatlarında rekor artışlar yaşanmıştır. Türkiye'nin öncülüğündeki diplomatik çabaların etkisiyle Ukrayna ve Rusya ürünlerinin uluslararası pazarlara erişiminin artması ve son dönemde küresel resesyon bekleyişlerinin güçlenmesiyle küresel emtia fiyat artışları kısmen dizginlenmiştir.

Önümüzdeki dönemde küresel ticaretin gidişatını küresel büyüme performansı, Rusya-Ukrayna savaşındaki gelişmeler, süregelen tedarik zincirleri sorunlarının çözümüne dair

tedbirler, ticaret savaşlarının yeniden şiddetlenmesi olasılığı, küresel yeşil ekonomiye geçiş çabaları ile sürdürülebilir borçlanma imkânlarının varlığı belirleyecektir.

Açıklanan son IMF tahminlerine göre, 2022 yılında küresel mal ve hizmet ticaretinde yüzde 4,3 oranında büyüme gerçekleşmesi beklenmektedir. 2023 yılında ise aynı büyüklüğün yüzde 2,5 olacağı tahmin edilmektedir. Bu gelişmelerle, 2021 yılında yüzde 6,0 oranında büyüyen küresel ekonominin hız keserek, güncel IMF tahminlerine göre 2022 yılında yüzde 3,2 ve 2023 yılında yüzde 2,7 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Küresel enflasyonun ise 2021'deki yüzde 4,7 seviyesinden 2022'de yüzde 8,8'e yükseleceği, 2023'te yüzde 6,5'e ve 2024'te yüzde 4,1'e gerileyeceğinin tahmin edilmektedir. Küresel enflasyon, finansal koşulların talebi sınırlama etkisine rağmen, Rusya-Ukrayna savaşının da etkisiyle 2022 yılında oluşan arz kısıtları ve yüksek enerji maliyetleri nedeniyle dirençli görünümünü korumaktadır.

Muhtemel küresel durgunluğun derinleşmesi ve savaş dahil jeopolitik gerilimlerin artması, küresel ekonomiye yönelik başlıca riskler arasında yer almaktadır.

2022 başından itibaren jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisi artarak sürmekte, küresel düzeyde gözlenen enflasyon artışı yaşam standartlarını olumsuz etkilemektedir. Birçok gelişmiş ülkede merkez bankalarının parasal sıkılaştırmaya gitmesi küresel ekonomik aktivitede istenmeyen dalgalanmalara neden olmuş, ABD ve Avrupa ülkelerinde otuz-kırk yılın en yüksek enflasyon oranları görülürken aynı zamanda bu ülke ekonomilerini durgunluk riskiyle karşı karşıya getirmiştir.

Nitekim, Uluslararası Para Fonunun 2022 Yılı Ekim Ayı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre dünya ekonomisinin, 2021 yılındaki yüzde 6'lık büyümesinin ardından 2022 yılında yüzde 3,2 ve 2023 yılında yüzde 2,7 gibi daha ılımlı büyümesi öngörülmektedir. Benzer şekilde OECD'nin 2022 Yılı Eylül Ayı Ekonomik Görünüm Raporu'na göre de küresel büyümenin 2022 yılı için yüzde 3, 2023 yılı için yüzde 2,2 olması beklenmektedir.

Salgının uzun dönemli yansımaları ve Rusya-Ukrayna savaşı çok kutuplu bir ekonomik düzene yol açmakta ve dünya üretim merkezlerinin farklı coğrafyalara dağılmasına neden olmaktadır. Türkiye, coğrafi konum avantajı ve esnek üretim olanaklarıyla küresel ekonominin önemli üreticisi olma yönünde güçlü bir aday olarak ön plana çıkmaktadır.

Yatırım, üretim, ihracat ve istihdamı artırma; cari fazla verme hedefli, büyüme esasına dayanan ekonomi programı kararlılıkla uygulanmaktadır. Küresel düzeyde ekonomik durgunluk belirtilerine rağmen 2022 yılı genelinde Türkiye ekonomisinin yüzde 5 civarında büyümesi öngörülmektedir. Bu öngörü, yaklaşık yarısı dış talepten kaynaklanan dengeli bir büyümeye işaret etmektedir.

2021 yılında yüzde 11,4 oranında büyümeyle son elli yılın en yüksek büyümesini kaydeden Türkiye ekonomisi, on iki yıldır kesintisiz büyüme sürecini sürdürerek emsal ülkelerden olumlu yönde ayrılmıştır. 2022 yılı başında da güçlü büyüme eğilimini devam ettiren Türkiye ekonomisi, yılın ilk dokuz ayında yüzde 6,2 oranında büyümeyi başarmıştır. Türkiye, bu büyüme rakamlarıyla salgın öncesi dönemden bugüne G20 ülkeleri içerisinde en iyi performans gösteren ülkelerden biri konumundadır.

İstihdam kazanımları da benzer ekonomilere göre daha olumlu seyretmektedir. Özellikle, istihdam artışına katkı veren sektörler dikkate alındığında büyüme dinamiklerinin yapısal kazanımlarla desteklenmekte olduğu görülmektedir. Ülkemiz, OECD üyeleri arasında salgın öncesi döneme göre istihdamını en fazla artıran ülke olmayı başarmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile hedeflenen atılımın gerçekleştirilmesi ve öngörülen hedeflere ulaşılabilmesi için temel alanlardaki yapısal sorunlara yönelik çözümler üretilmekte, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ruhuna uygun tedbirlerin alınmaya devam edilmesi suretiyle ekonomide yatırım, üretim, ihracat ve istihdama dönük yeni adımların atılması mümkün hale gelmekte, önemli üretim artışları gerçekleşmektedir.

2021 yılında bir önceki yıla göre, toplam istihdam salgın sonrası güçlü toparlanmanın etkisiyle 2 milyon 102 bin kişi, tarım dışı istihdam ise 1 milyon 891 bin kişi artmıştır. 2022 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre istihdam edilenlerin sayısı 1 milyon 438 bin kişi artarak 30 milyon 867 bin kişi, istihdam oranı 1,5 puan artış ile yüzde 47,6 olmuştur. Aynı ayda işsizlik 1,3 puan azalış ile yüzde 10,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılı genel işsizlik oranının yüzde 10,8 olması beklenmektedir.

2022 yılında jeopolitik gerilimler ve küresel düzeyde parasal sıkılaştırıcı politika uygulamaları sonrasında küresel ekonomik aktivite ve küresel ticaret zayıflamıştır. Özellikle yılın ikinci yarısı itibarıyla ana ihracat pazarlarındaki ekonomik göstergelerde oluşan olumsuz görünüm ihracatta ivme kaybı yaşandığını göstermektedir. İhracat, 2022 yılının Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,4 artarak 209 milyar 394 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Aynı dönem için ithalattaki artışın ana nedeni küresel ölçekte enerji emtiaları başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki artış eğiliminin hızlanarak ithalat fiyatlarına yansımaya olmuştur. 2022 yılının Ocak-Ağustos döneminde ithalat, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40,7 oranında artarak 239 milyar dolara yükselmiştir.

2022 yılı dış ticaret açığının 105 milyar dolar seviyesine yükseleceği, cari işlemler dengesinin ise 2022 yılı sonunda 47 milyar dolar seviyesinde olması beklenmektedir.

Küresel düzeyde emtia fiyatlarında görülen artışların yanı sıra gıda ve dayanıklı mal fiyat artışları kaynaklı olarak enflasyondaki artış ivme kazanmıştır. Bu doğrultuda, tüketici enflasyonu 2021 yılı içerisinde artış eğilimi sergilemiş ve yılı %36,1’lik artışla tamamlamıştır. 2022 yılında ise Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle artan enerji ve gıda fiyatları TÜFE yıllık artışını hızlandırmış, TÜFE Ekim 2022 itibarıyla %85,51’e yükselmiştir.

2022 yılı sonunda MB tahminleri doğrultusunda TÜFE yıllık artışının baz etkisinin yanı sıra kur gelişmelerinin birikimli etkisindeki gerileme ve gıda fiyatlarında beklenen düzeltme etkisiyle yüzde 65 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir. Türkiye gelir artırıcı politikalarla tüm toplum kesimlerini rahatlatarak adımları süratle ve isabetle almaya devam etmektedir. TCMB, fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek temel amacı doğrultusunda enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde para politikası uygulamalarını sürdürmektedir.

2021 yılı sonundaki döviz kuru ve emtia fiyatlarında gözlemlenen artış ile izleyen aylarda enerji fiyatlarının öngörülerin üzerinde artması, genel fiyat düzeyinde artış, bütçe üzerinde ilave maliyetler bütçe dengesini de etkilemiştir. 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde bütçe giderleri 2 trilyon 328,2 milyar TL, bütçe gelirleri 2 trilyon 199,4 milyar TL ve bütçe açığı

128,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 2 trilyon 59,9 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 139,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye'nin büyümesi ve gelişmesi, daha güçlü bir ülke olması için demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü esasında ekonomik ve sosyal olarak süratle yol alabilmemiz için atılan reformist adımların Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarını çözerek Türkiye'nin gücüne güç katacağını değerlendiriyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti, 9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetilmektedir. 2023 yılı bütçesi Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sisteminin beşinci bütçesidir.

Yeni hükûmet sistemiyle birlikte kalıcı siyasi istikrar sağlanmış, hızlı ve etkin icraat sistematik hale gelmiş, güvenli ve huzurlu Türkiye'nin yolu inşa edilmiştir.

Türkiye, 15 Temmuz hain darbe girişimiyle başlatılan ülkemizi işgal planının çok cepheli olarak devam ettirildiği süreçte tüm tehdit ve saldırılara Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemiyle daha güçlü bir karşılık vermiştir.

Tüm dünyayı etkisi altına alan Kovid-19 salgını ile gıpta edilen bir mücadele ortaya koyarken yürüttüğü çok boyutlu ve kapsayıcı dış politikayla bölgesel ve küresel etkisini artırırken, kurulacak denklemlerde hesap dışı bırakılamayacak bir ülke durumuna gelmiş, özellikle Ukrayna-Rusya savaşında barış için samimi iradesini ortaya koyan her iki devletle görüşebilen tek ülke olarak diplomasinin merkezi olan olmuş, Tahıl Koridoru Anlaşması ile küresel çapta diplomatik başarısını yeniden göstermiştir.

Türkiye tehditlere aldırmadan, egemenlik haklarını ve millî çıkarlarını korumak için her alanda olduğu gibi savunma ve güvenlik alanında da etkin bir politika yürütmektedir.

Yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen operasyonlarla bölücü terör örgütü kıpırdamaz hale getirilmiş ve terör örgütüne katılımları tarihin en düşük seviyesine indirilmiştir. Yurt içindeki PKK'lı terörist sayısı İçişleri Bakanlığı verilerine göre 2022 Kasım ayı itibarıyla 120 seviyesine inmiştir.

Türkiye, terörün belini kırmak; huzuru, barışı ve güvenliği ihya etmek; ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların vatanlarına emniyetle dönüşlerini sağlamak amacıyla sınır ötesi harekâtları devreye koymuştur. Güney sınırımızda bir terör koridoru oluşturma gayretini Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla önlemiş, PKK terör örgütünün Türkiye'yi Suriye'ye çevirmeye yönelik hain planını da bozmuştur. Bahar Kalkanı Harekâtı'yla İdlib'de yaşanan trajedi durdurulmuş, Türkiye'ye yönelik göç akınının önüne geçilmiş, bölge emniyete alınmış ve insanlık dramlarına son verilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet sistemi döneminde birçok alanda tarihi adımlar atılmıştır.

Dünyada yüz yılda bir insanlığın başına gelen olayların sonuçları bile muhalefet tarafından sisteme bağlansa da, Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemiyle Türkiye'nin ayağındaki prangalar kırılmış, önü açılmıştır.

Akdeniz havzası ve Afrika Kıtası'nın barış ve güvenliği için büyük önem taşıyan Libya'nın bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğü ve siyasi birliğinin korunmasını esas alarak

Birleşmiş Milletler öncülüğünde yürütülen tüm siyasi süreçlerin aktif destekçisi olma vasfını sürdürmüştür.

Kıbrıs davamızın ve denizlerimizde barış ve güvenlik ile meşru haklarımızın savunucusu olmuş, kırk altı yıl kapalı kalan Maraş açılmış, KKTC Türk Devletler Teşkilatına gözlemci üye olmuştur. Azerbaycan'ın vatan muharebesine desteğimizle Karabağ'daki otuz yıllık Ermenistan işgali sonlandırılmıştır.

Bugün Suriye'de, Libya'da, Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs'ta, Ukrayna-Rusya savaşında ve daha birçok alandaki çatışma ve gerilimlere ilişkin çözüm süreçlerinde Türkiye'nin aktif olarak yer alması, uygulanan başarılı dış politikanın sonucudur.

Karadeniz'de bulunan 540 milyar m3 doğalgaz rezervi, ekonomik güvenliğimizi sağlam esaslara bağlarken stratejik gücümüze de güç katacak, 2023 yılında faaliyete geçmesiyle de vatandaşlarımızın refahına yansıtacak somut bir adım olacaktır. Akdeniz'de yürütülen faaliyetlerden de sonuç alınacak ve inşallah müjdeli haberlerin arkası gelecektir.

Önemli tarihi adımlardan birisi de başlatılmış olan milli teknoloji hamlesinin çıktılarının alınmaya başlanmış, başta savunma sanayi olmak üzere enerji, yazılım, ilaç ve tıbbi malzeme gibi birçok alanda yerli ve milli üretim artmıştır. Milli İHA'lar, SİHA'lar, TİHA'lar, gemiler, zırhlı araçlar ve silahlar ile birlikte milli otomobilimizin üretimine başlanmış, milli savaş uçağı çalışmaları da devam etmektedir.

Kovid-19 salgınıyla dünyanın gıpta ettiği bir mücadele yürütülmüştür. Ülkemiz, dünyada az sayıda ülkenin başardığı Covid-19 aşısı üretimini gerçekleştirerek "Turkovac" aşısını üretmiş, hepimizin iftihar vesilesi olmuştur; hastanelerimizin fiziki kapasitesi, teknolojik donanımı, doktor ve diğer sağlık personelinin nicelik ve niteliği ve hizmet sunum anlayışıyla dünyada öne çıkmıştır.

Her biri tarihi dönüm noktası olan bu gelişmeler Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sunduğu imkân ve Cumhuriyet'in sağladığı istikrar ve kararlılıkla başarılmıştır.

Tüm bu gelişmeler, Türkiye'nin kurum ve kurallarıyla parlamenter sistemin açmazlarından kurtulmuş olması, tarihi ve kültürel kodlarımızla uyumlu, çağdaş gelişmeleri yakından takip eden, demokrasisi güçlenmiş bir yönetim yapısı ile mümkün ve daha kolay hale gelmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temelini oluşturan insan merkezli bir yaklaşımla, ekonomik ve sosyal refahın artırılması için hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim ilkelerinin güçlü bir şekilde sahiplenilmesi ve buna yönelik reformist adımların, düzenleme ve uygulamaların hayata geçirilmesi önemli bulunmaktadır.

Önümüzdeki en önemli hedef Türk Tipi Başkanlık sistemini kurumsallaştıracak sivil yeni Anayasa'nın yapılmasıdır. MHP bu konudaki hazırlığını tamamlayan ilk siyasi parti olmuştur. Türkiye bunu başaracak demokratik iklime, siyasi istikrara ve kararlılığa sahiptir.

Ayrıca, Siyasi Partiler ve Seçim Kanunları, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü, milletvekili dokunulmazlıkları, siyasi etik düzenlemeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına dair çalışmalar konusunda atılan adımların tamamlanması sistemin kökleşmesini sağlayacaktır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türkiye'nin aradığı ve ihtiyaç duyduğu tarihi bir yönetim reformu olarak devrededir. Gereken ve planlanan reformların birbirine eklenerek ifa ve icrası Türkiye'nin hızına hız katacaktır.

B. ORTA VADELİ PROGRAM VE BÜTÇE HEDEFLERİ

1. Orta Vadeli Program (2023-2025)

5018 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi uyarınca, çok yıllık bütçe hazırlık süreci en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde hazırlanan Orta Vadeli Programın kabul edilmesiyle başlamaktadır.

2023-2025 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program 04 Eylül 2022 günü Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak açıklanmıştır.

Orta Vadeli Programla; Türkiye Ekonomi Modeli'ni esas alarak yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı önceleyen büyümenin sürdürülmesi, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısının güçlendirilmesi, ithalat bağımlılığının azaltılması, kalıcı fiyat istikrarına ulaşılması, beşeri sermaye ve işgücü kalitesinin artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, sürdürülebilir, kapsayıcı büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Orta Vadeli Programda yer alan temel ekonomik büyüklüklere dair bazı hedefler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Temel Ekonomik	2021 Gerçekleşme	2022 Tahmin	2023 Program	2024 Program	2025 Program
GSYH (Milyar Dolar)	807	808	867	952	1.065
Kişi Başına Gelir (Dolar)	9.592	9.485	10.071	10.931	12.091
GSYH Büyümesi (%)	11,4	5,0	5,0	5,5	5,5
İstihdam Oranı (%)	45,2	47,4	48,1	48,8	49,5
İşsizlik Oranı (%)	12,0	10,8	10,4	9,9	9,6
İhracat (Milyar Dolar)	225,2	255,0	265,0	285,0	305,0
İthalat (Milyar Dolar)	371,4	360,0	345,0	363,0	384,0
Cari Denge (Milyar Dolar)	-13,6	-47,3	-22,0	-13,7	-10,0
Cari Denge/GSYH (%)	-1,7	-5,9	-2,5	-1,4	-0,9
TÜFE Yıl sonu, (%)	36,1	65,0	24,9	13,8	9,9

2022 yılında Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın 2021 yılına göre 1 milyar dolar artarak 808 milyar dolar olması beklenmekte olup, Program döneminde artarak 2025 yılında 1 trilyon 65 milyar dolara yükselmesi hedeflenmektedir.

Kişi başına millî gelirin 2022 yılında 9.485 dolar olması tahmin edilmekte, Program döneminde ise artarak 2025 yılında 12.091 dolara yükselmesi öngörülmektedir.

2021 yılı genelinde hem işgücüne katılım hem de istihdam açısından toparlanma devam etmiştir. Yıl bitmeden işgücüne katılım oranlarında salgın öncesi düzeye dönmüş, tüm sektörlerde salgın süresince yaşanan istihdam kayıpları telafi edilmiştir. Bu çerçevede, Türkiye OECD ülkeleri arasında salgın sonrasında istihdamını en çok artıran ülkelerden biri olmuştur. 2021 yılı genelinde toplam istihdam 2,1 milyon kişi artmış, işsizlik oranı bir önceki yıl göre 1,1 puan azalarak yüzde 12 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılında başlayan istihdamda ve işgücüne katılımdaki güçlü artış eğilimi 2022 yılının ilk yarısında da devam etmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde mevsimsellikten arındırılmış istihdam bir önceki çeyreğe göre 123 bin kişi artarak 30 milyon 787 bin kişi olmuştur.

Program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalama 890 bin kişi artması ve işgücüne katılım oranlarındaki öngörülen artışa rağmen işsizlik oranının kademeli olarak gerileyerek 2025 yılında yüzde 9,6 seviyesinde gerçekleşmesi tahmin edilmektedir.

2021 yılı sonunda döviz kuru ve emtia fiyatlarında gözlemlenen artış ile izleyen aylarda enerji fiyatlarının öngörülerin üzerinde artması küresel ekonomik görünümde bozulmaya sebep olmuş, ülkemizi de etkileyen bu gelişmeler çerçevesinde 2022 yılı program hedeflerinde revizyon yapma ihtiyacı doğmuştur. Bu çerçevede gelir ve harcama nominal büyüklüklerinde meydana gelen değişim sebebiyle ek bütçe yapılmıştır. Bu gelişmeler çerçevesinde, 2022 yılında merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ya oranının OVP (2022- 2024)'de öngörülen yüzde 3,5'lik hedefe göre 0,1 puan iyileşerek yüzde 3,4 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Program döneminde iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ile beraber daha yenilikçi bir üretim yapısının geliştirilmesinin yanı sıra iş gücü ve kaynakların verimliliğini artırıcı politikalar sürdürüleceği; güçlü, sürdürülebilir ve istihdamı destekleyen büyümenin potansiyel hızında seyretmesi amacıyla para, maliye ve gelirler politikaları koordinasyon içerisinde yürütülmeye devam edileceği öngörülmektedir. Program döneminde özel sektördeki üretken alanlara yönelik yatırımlarla desteklenen, sürdürülebilir bir büyüme ve kalkınma stratejisiyle 2023-2025 döneminde, Türkiye ekonomisinin yıllık ortalama yüzde 5,3 oranında büyümesi hedeflenmektedir. Büyümeye yönelik öngörülen verimlilik artışının özel kesim yatırımları ve yapısal reformlarla sağlanması beklenmektedir.

İklim değişikliği nedeniyle, düşük karbon ekonomisine geçiş küresel ölçekte önem kazanmaktadır. İhracatımızda en büyük paya sahip olan AB, küresel düzeyde yaşanan enerji krizine bağlı olarak öncelikleri değişmiş görünmekle birlikte sıfır emisyonlu, kaynak verimli ve rekabetçi bir ekonomiye ulaşmak amacıyla yeşil dönüşüm politikalarında ilerleme kaydetmektedir. Program döneminde iklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik alandaki çok yönlü etkileri dikkate alınarak kalkınma öncelikleri çerçevesinde ekonominin her alanında ve tüm sektörlerde yeşil dönüşüme yönelik adımlar atılmaya devam edilmesi öngörülmektedir.

Program döneminde fiyat artışlarını etkileyen tüm unsurlarla mücadele edilerek enflasyonun tek haneli seviyelere düşürülmesi amaçlanmaktadır. Üretim ve verimlilik artışları sağlanarak TÜFE yıllık artış hızının 2025 yılı sonunda yüzde 9,9 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede, Türk lirasının istikrarlı bir görünüm sergileyeceği, gıda enflasyonunun program dönemi içinde tek haneli seviyelere düşürüleceği öngörülmektedir.

Küresel ölçekte parasal sıkılaşma politikaları ve jeopolitik riskler 2022 yılının kalan döneminde ve 2023 yılında küresel ekonomik görünüm üzerinde baskılayıcı unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bu durumun küresel ticaret üzerinde de olumsuz etki oluşturmaya başladığı, ihracat artışının önümüzdeki dönemde bir miktar ivme kaybetmesi öngörülmektedir. Bununla birlikte, emtia fiyatlarındaki yüksek seviyelerin gerilemesi ve hizmet gelirlerindeki artışın etkisiyle cari işlemler dengesinde iyileşme yaşanacağı tahmin edilmektedir. Program döneminde, ithal girdi bağımlılığını azaltıcı, ihracatta ürün ve ülke çeşitlendirilmesini sağlayıcı, ihracatta katma değeri yüksek üretimi destekleyici politikaların cari işlemler açığının kademeli bir şekilde azaltılmasına katkı sağlaması öngörülmektedir. Cari işlemler açığındaki iyileşmeye ilave olarak uzun dönemli üretim ve verimlilik artışının sağlanması bakımından önem arz eden doğrudan yabancı yatırımlar yoluyla açığın finansman kalitesi artırılacaktır.

2022 yılında etkisi zayıflamakla birlikte Kovid-19 salgınına ilişkin devam eden risklere ve Rusya-Ukrayna savaşına rağmen uluslararası turizm hareketliliğindeki artış sürmektedir. Bu kapsamda, seyahat gelirlerinin yükseliş eğilimini devam ettirip salgın öncesindeki seviyelerinin üzerine çıkacağı öngörülmektedir.

2. 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

Orta Vadeli Program çerçevesinde hazırlanan 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi performans esaslı program bütçeyle birlikte kamu hizmetleri ile kaynak tahsisleri arasında güçlü bir bağ kuran, toplumun beklentilerini ön plana çıkaran, mali saydamlık ve hesap verebilirliğe katkı sağlayan bir bütçe olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak ve aşağıda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır;

- İstihdamı desteklemek, yatırım, üretim ve ihracatı önceliklendiren büyümeyi sürdürmek, verimli ve rekabetçi yerli üretim yapısını güçlendirmek, ithalata olan bağımlılığı azaltmak, kalıcı fiyat istikrarına ulaşmak, beşeri sermaye ve iş gücü kalitesini artırmak, iş ve yatırım ortamını iyileştirmek, adaletli paylaşıma yönelik ekonomik dönüşümü gerçekleştirmek,
- Gelirler politikasını, fiyat istikrarı ve gelir dağılımını gözeterek şekilde para ve maliye politikaları ile eş güdüm içerisinde belirlemeye devam etmek,
- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde vergi tabanının genişletilmesini ve gönüllü uyumun artırılmasını sağlamak, kamu gelirlerine yönelik tahsilat performansını artırmak ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelede kararlılıkla devam etmek,
- Bütçe disiplini sürdürerek kamu açıklarının tedrici olarak azaltılmasını, mali yapının daha da güçlendirilmesini ve kamu hizmetlerinin bütçe içerisinde kalınarak ayrılan kaynaklar üzerinde harcama yapılmasına yol açmadan azami tasarruf içerisinde yerine getirilmesini sağlamak,
- Kamu kaynak kullanımında; temel politika belgelerinde belirlenen politika, tedbir ve öncelikler doğrultusunda hareket etmek, kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen

ödenekleri aşmadan kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmasını temin etmek,

- Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanlarını tasfiye etmek, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesini sağlamak,

- Eğitim sisteminde yapılacak köklü reformlar ile eğitimin kalitesinin artırılmasını sağlamak ve rekabetçi üretim ve verimlilik için gerekli olan becerilere sahip iş gücünü yetiştirmek, ülkenin beşerî sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla okullar arası başarı farklarını azaltarak ve okul öncesi eğitimi yaygınlaştırarak eğitimde fırsat eşitliğini artırmak, temel eğitimi güçlendirmek, tüm kademe ve sınıf seviyelerinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerini iyileştirecek eğitimleri çeşitlendirerek yaygınlaştırmak,

- Uzaktan öğrenme yöntemlerini teşvik ederek bireylerin sertifika almalarına imkan tanımak ve ulusal hayat boyu öğrenme izleme sistemini kurarak kalite, etkililik ve verimliliği sağlayacak eğitim programları geliştirmek,

- Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemeleri hayata geçirmek, birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliğini artırmak, sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin, gereksiz kullanımı önlemek üzere ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarını daha akılcı hale getirmek,

- Tarımsal destekleri üretimde verimliliği ve kaliteyi artıracak şekilde tahsis etmek, başta tohum, gübre, yem, mazot ve ilaç olmak üzere tarımda girdi maliyetlerini azaltmak, finansman yükünü hafifletici, teknoloji odaklı dönüşümü sağlayıcı programları uygulamak, stratejik tarım ürünlerinde hedef yeterlilik oranlarında üretimin tesis edilmesi suretiyle gıda arz güvenliğini sağlamak ve çiftçi gelirlerinin üretimin sürdürülebilirliğini temin edecek şekilde belirlenmesine devam etmek,

- Tarım arazilerinin amacı dışında kullanımının önüne geçilmesine, ekilebilir arazilerin üretime kazandırılmasına, sulanabilir alanların artırılmasına ve sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarını sürdürmek,

- Enerji fiyatlarında meydana gelen yüksek artışların başta dar gelirli olmak üzere nihai tüketiciye yansıtılmaması politikasını sürdürmek,

- Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğini güçlendirmek.

Kamu idareleri için ödenek tutarları belirlenirken; Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik göstergeler, politika ve öncelikler, tedbir hedefleri, idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet, proje ve ihtiyaçları esas alınmıştır.

2023 yılı genel bütçe gelirleri de Orta Vadeli Programda belirlenen politika hedef ve öncelikleri ile makroekonomik göstergeler, geçmiş yıl gelir tahsilâtları, gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler göz önünde bulundurularak tahmin edilmiştir.

2023 yılı merkezi yönetim bütçe gelir ve gider tahminleri yapılırken;

• GSYH'nin reel olarak yüzde 5 büyüyeceği,

- GSYH deflatorünün yüzde 32,3 olacağı,
- Yıl sonu TÜFE'nin yüzde 24,9 olacağı,
- İhracatın 265,0 milyar ABD Doları olacağı,
- İthalatın 345,0 milyar ABD Doları olacağı,

varsayılmış ve bütçe uygulaması sırasında ortaya çıkacak acil ve öncelikli hizmetlerin yürütülmesi amacıyla yeterli düzeyde yedek ödenek konulması öngörülmüştür. 2023 bütçesine ilişkin büyüklükler, 2021 yılı bütçe gerçekleşme ve 2022 yılı bütçe gerçekleşme tahmini rakamları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri	2021 Gerçekleşme	2022 Gerçekleşme Tahmini	2023 Bütçe Teklifi
BÜTÇE GİDERLERİ	1.603,5	3.133,7	4.469,6
Faiz Hariç Giderler	1.422,7	2.803,9	3.904,0
Personel ve Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi	403,7	715,4	1.102,7
Mal ve Hizmet Alımları	133,5	258,3	318,7
Cari Transferler	626,8	1.224,4	1.618,5
Sermaye Giderleri	131,3	277,6	315,8
Sermaye Transferleri	25,5	35,9	36,0
Borç Verme	102,0	192,2	359,2
Yedek ödenekler	0,0	0,0	90,0
Faiz Giderleri	180,9	329,8	565,6
BÜTÇE GELİRLERİ	1.402,0	2.672,5	3.810,1
Vergi Gelirleri	1.165,0	2.269,6	3.199,5
Vergi Dışı Gelirler	237,0	402,9	610,6
BÜTÇE DENGESİ	-201,5	-461,2	-659,4
FAİZ DIŞI DENGİ	-20,7	-131,4	-93,8
PROGRAM TANIMLI DENGİ	-108,4	-294,3	-323,6
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-2,8	-3,4	-3,5
Faiz Dışı Denge / GSYH (%)	-0,3	-1,0	-0,5
Program Tanımlı Denge / GSYH (%)	-1,5	-2,2	-1,7

2023 yılı merkezi yönetim bütçesi Orta Vadeli Program uyarınca amaçlanan ekonomik, sosyal ve mali hedefleri gözeterek şekilde hazırlanmıştır.

2023 yılı bütçesinde;

- Bütçe Giderleri 4 trilyon 469,6 milyar lira,
 - Faiz Hariç Giderler 3 trilyon 904 milyar lira,
 - Bütçe Gelirleri 3 trilyon 910,1 milyar lira,
 - Vergi Gelirleri 3 trilyon 199,5 milyar lira,
 - Bütçe Açığı 659,4 milyar lira
- olarak öngörülmüştür.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2023 yılı merkezi yönetim bütçe ödenekleri içinde en büyük payı sırasıyla cari transferler ile personel giderleri (sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ile personel giderlerini karşılama ödeneği dahil) almakta olup bu gider kalemlerinin GSYH'ye oranları cari transferlerde yüzde 9,0, personel giderlerinde yüzde 5,9'dur.

2023 yılında personel giderleri için 952,3 milyar TL ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 150,4 milyar TL ödenek öngörülmüştür. Mal ve hizmet alım giderlerinde ise 2023 yılı ödeneği 318,7 milyar TL olarak belirlenmiştir.

2023 yılı merkezi yönetim bütçesinde faiz ödemeleri için ulusal ve uluslararası para piyasalarındaki gelişmeler de dikkate alınarak 565,6 milyar TL ödenek öngörülmüştür.

2023 yılında cari transferler için toplam 1 trilyon 682,0 milyar TL ödenek öngörülmüş olup cari transferler içinde en önemli kalem sosyal güvenlik sistemine yapılacak transferlerdir. Anılan yılda bu amaçla öngörülen ödenek tutarı 604,4 milyar TL'dir. Ayrıca gelirden ayrılan paylar karşılığında 493,5 milyar TL ödenek öngörülmüş olup bu ödenekten 375,2 milyar TL mahalli idarelere verilecek paylar için, 117,1 milyar TL fonlara verilecek paylar için, 1,2 milyar TL ise diğer paylar için ayrılmıştır.

2023 yılı merkezi yönetim bütçesinde tarımsal destekleme ödemeleri için 54,0 milyar TL, görevlendirme giderleri için 223,4 milyar TL ödenek öngörülmüş olup bu ödenekten 175,1 milyar TL KİT görevlendirme giderleri için ayrılmıştır.

2023 yılı merkezi yönetim bütçesinde sermaye giderleri için 315,8 milyar TL, sermaye transferleri için 37,3 milyar TL, yatırımları hızlandırma ödeneği için ise 30,0 milyar TL olmak üzere toplam yatırım harcamaları için 383,1 milyar TL ödenek öngörülmüştür.

2023 yılında borç verme için toplam 359,2 milyar TL ödenek öngörülmüştür.

2023 yılında genel bütçe gelirleri (brüt) 4 trilyon 248,7 milyar TL, özel bütçe öz gelirleri (brüt) 37,1 milyar TL, düzenleyici ve denetleyici kurum gelirleri (brüt) ise 19,1 milyar TL olarak tahmin edilmiştir. Böylece 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinde merkezi yönetim bütçe gelirleri (brüt) 4 trilyon 304,9 milyar TL olarak öngörülmüştür. Merkezi yönetim net bütçe geliri ise 3 trilyon 810,1 milyar TL'dir.

2022 yılında vergi gelirlerinin (red ve iadeler hariç) 3 trilyon 199,5 milyar TL olarak gerçekleşmesi beklenmekte, vergi türleri itibarıyla gelir tahminleri ise; gelir vergisinde 495,0 milyar TL, kurumlar vergisinde 619,1 milyar TL, dahilde alınan KDV'de 203,6 milyar TL, ithalde alınan KDV'de 931,4 milyar TL, özel tüketim vergisinde 510,6 milyar TL, motorlu taşıtlar vergisinde 38,7 milyar TL, BSMV'de 75,1 milyar TL, harçlarda 105,2 milyar TL ve damga vergisinde 55,5 milyar TL olarak öngörülmüştür.

C.TBMM, KAMU DENETÇİLİĞİ VE SAYIŞTAY'IN BÜTÇELERİ

1) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İstiklal Harbi'mizi idare ettiği için "Gazi Meclis" unvanı almış olan Meclisimiz 15 Temmuz 2016 tarihinde hain FETÖ terör örgütü tarafından gerçekleştirilen darbe teşebbüsüne karşı kararlı bir duruş sergilemiş ve demokrasi adına örnek direnişiyle ikinci kez "gazi" unvanını almayı hak etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluş döneminin ardından çok partili hayata geçildikten sonra yetmiş iki yıldır uyguladığı parlamenter sistemden 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yasamanın etkinliği artmış, Anayasa'nın 7'nci maddesindeki "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez." hükmünün tam manasıyla hayata geçirilmesini mümkün kılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi ile kuvvetler ayrımı net olarak sağlanmış, TBMM, asıl fonksiyon ve vasfına kavuşturulmuş, temsil ve yetki bakımından güçlendirilmiştir. Kanun yapımında Meclis iradesi ön plana çıkarılmış, Meclis, münhasıran milletvekilleri tarafından verilen kanun teklifleri üzerinde yasama yapmaya başlamıştır. Yürütme TBMM'ye sadece bütçe ve kesin hesap kanun teklifi sunabilmekte, bütçe kanun teklifini aynen ya da değiştirilerek onaylanma yetkisi ise yine TBMM'ye ait bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte yetki kanununa dayalı kanun hükmünde kararname çıkarma uygulaması kaldırılmıştır. Böylelikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisinin elinden alınması anlamına gelen bu uygulamaya son verilmiş, kuvvetler ayrılığı tahkim edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilk kez Hâkim ve Savcılar Kurulunun çoğunluğunu oluşturan 7 üyenin nitelikli çoğunlukla seçilmesi yetkisi verilmiştir.

Meclisin soru, genel görüşme, Meclis araştırması ve Meclis soruşturması yoluyla denetim fonksiyonları devam etmekte olup yazılı soru önergelerine on beş gün içinde cevap verilmesi öngörülmüştür.

Yürütme Meclis içinden çıkmadığı ve güven oyunu bizzat milletimizden aldığı için de güven oyu ve gensoru mekanizması kaldırılmıştır. Cumhurbaşkanının her türlü eylem ve işlemleri yasama ve yargı denetimine tabi hâle getirilmiş, Cumhurbaşkanına cezai sorumluluk yüklenmiştir. Bu amaçla getirilen suçlandırma mekanizması yeni sistemin güçlü ve caydırıcı bir denetim aracı olarak Anayasa'da yerini almıştır.

Yürütme yetkisini doğrudan milletin vermesi sağlanmış, yürütme Meclis içinden çıkmadığı ve güvenoyunu bizzat milletten aldığı için de güvenoyu ve gensoru mekanizması kaldırılmıştır.

Siyasi partilerin ittifak yaparak seçime katılabilmelerinin yasal altyapısı oluşturulmuş, temsilde adalet ilkesi gözetilmiştir. Türkiye nüfusundaki artış dikkate alınarak milletvekili sayısı 550'den 600'e çıkarılmış, seçilme yaşı 18'e indirilerek gençlerimizin parlamentoda temsil edilmesinin önü açılmış, böylelikle Meclis'in temsil gücü ve kapsayıcılığı artırılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle kuvvetler ayrımı net olarak sağlanmıştır. Parlamenter sistem yumuşak kuvvetler ayrılığına dayanmakta olup yürütme organı ikili bir yapı arz etmekte, yürütme yasama organı tarafından seçilmekte ve yasama organına karşı sorumlu olmaktadır. Parlamenter sistemde kuvvetler ayrılığı sağlıklı bir şekilde işlememektedir. Hükûmet yasama organı içinden çıktığı için yürütme yasama üzerinde tahakküm oluşturmakta, dolayısıyla kuvvetler birliği hasıl olmaktadır. Parlamento çoğunluğunu elde eden hükûmet, içinden çıktığı çoğunluk partisinin ya da partilerinin desteğine de sahip olduğu için sağlıklı bir parlamento denetiminden de söz edilememektedir. Yani, parlamenter sistemde yürütmeyi elinde bulunduran siyasi güç Parlamenta da mutlak anlamda hâkim olmaktadır; dolayısıyla, parlamento, yürütme organının denetleme işlevini yeterince yerine

getirememektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ise katı kuvvetler ayrılığına dayanmaktadır. Hiç kuşku yok ki milleti esas alan bir sistem daha demokratiktir. Yürütmeyi de yasamayı da millet seçtiği için millî irade güçlendirilmiş; ayrıca, yönetimde tam istikrar sağlanmıştır.

Parlamentar sistemde yaşanan tüm sıkıntılar Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ortadan kaldırılmıştır. Devlet yönetiminde çift başlılık, yönetim sisteminde tıkanıklıklar, hükümet krizleri ve siyasi istikrarsızlıklar dönemi sona ermiştir. Böylelikle siyasi, ekonomik ve demokratik istikrarın yolu açılmış, hızlı işleyen, çabuk karar alan, sorunların çözümüne ve Türkiye'nin gelişmesine odaklı bir yönetim yapısı tesis edilmiş ve başarıyla uygulanmaktadır.

Meclis'in çalışma usul ve esasları İçtüzük ile düzenlenmektedir. İçtüzükte Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine uyum amacıyla bazı değişiklikler yapılmıştır. Bununla birlikte Milliyetçi Hareket Partisi olarak hızlı, etkin, şeffaf, katılımcı ve kaliteli bir yasama sürecinin ortaya çıkarılmasını sağlayacak şekilde Meclis İçtüzüğü'nün tümüyle gözden geçirilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

Yasama kalitesinin artırılması, yasama ve denetim sürecinin odağını komisyonların teşkil etmesi, kanun tekliflerinin etki analizini yaparak tarafsız ve teknik rapor sunacak altyapının oluşturulması, denetimin etkinleştirilmesi kapsamında kesin hesap ve denetim raporlarının görüleceği ayrı bir daimi ihtisas komisyonu kurulması, iç tüzük çalışmasında önemli gördüğümüz ve önerdiğimiz hususlardandır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve milletvekillerinin etkinliğini daha da artırdığı için, buna uygun olarak kanun yapma, kanun teklif etme kapasitesini artırmak için Türkiye Büyük Millet Meclisinin idari kapasitesinin de bu yapıya uygun olarak geliştirilmesi gerekmektedir.

TBMM yasama faaliyetleri yanında idari teşkilatı aracılığı ile meclis faaliyetlerinin verimli ve etkin yürütülmesi aynı zamanda da Kovid-19 mücadelesi kapsamında sağlıklı bir düzen oluşturulması için faaliyet yürütmektedir. Bu sürecin etkili unsurları olan Meclis çalışanlarının mali ve sosyal haklarındaki farklılıklar ile çalışma şartlarına ilişkin düzenlemelerin yapılması verimliliği artıracak, hakkaniyet sağlayacaktır.

2) KAMU DENETÇİLİĞİ

Kamu Denetçiliği Kurumu Anayasa'nın 74'üncü maddesine göre 6328 sayılı Yasa'yla faaliyetlerine başlamıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumu, kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere 2012 yılında kurulmuştur.

Tavsiye niteliğinde kararlar alan Kamu Denetçiliği Kurumu'nun etkinliği her geçen gün artmakta ise de beklenen kapasiteye ulaşmak için daha da artırılması gerekmektedir. Kurumca verilen tavsiye kararlarının ilgili kurumlarca uygulanma oranının her geçen gün artırılması kuruluş amacının da gereği olacaktır.

2013 yılında faaliyete geçen Kamu Denetçiliği Kurumu yaklaşık on yıllık süreçte bir hak arama kurumu olarak aldığı başvuru sayısını 5 binlerden 200 binin üzerine çıkarmıştır. İstatistiklerden başvuruların hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulduğu da anlaşılmaktadır.

Kuruma 2021 yılında 18.843 başvuru yapılmış, yaklaşık on yıllık süreçte yapılan toplam başvuru sayısı ise 203.295 olmuştur.

2021 yılında toplam 1.604 adet tavsiye kararı verilmiştir. Kurum tavsiye kararlarına uyum oranı yüzde 79,15'e kadar ulaşmıştır. Tavsiye niteliğinde kararlar alan Kamu Denetçiliği Kurumunun etkinliğinin her geçen gün arttığını bu oran göstermektedir.

Kurum'un kuruluşundan itibaren kademeli olarak iş hacminin artması bu şekilde özellikle yargıya başvurmadan idare ile olan uyumsuzlukların çözülmesi suretiyle yargının yükünün hafifletilmesi, aynı zamanda mağduriyetlerin süratle çözüme kavuşturulmasına katkı sağlayacak ve beklenen amacın gerçekleşmesini mümkün kılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak tarihimizden ve geleneğimizden gelen bu yapının sağlıklı işlemesini, vatandaşlarımızın idareden kaynaklanan mağduriyetlerinin süratle giderilmesi bakımından önemsiyoruz ve takip ediyoruz.

3) SAYIŞTAY

Bütçe, yasama organınca yürütme organına izin ve yetki verilmesini düzenleyen bir kanun olup, bu izin ve yetkinin mevzuata ve bütçeye uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi ve belirlenmesi gerekir.

Bütçe hakkı, Parlamentoya, vatandaşlar adına gelir toplama ve bu gelirleri belirli alanlara ve amaçlara tahsis etme yetkisini vermektedir. Bu hakkın kullanılması kamu mali yönetim sisteminin belirlenen usullere uygun şekilde denetlenmesi sorumluluğunu da beraberinde getirmektedir.

Sayıştay, Anayasa'nın 160'ıncı maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi adına kamu idarelerinin ve sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adını denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama, kesin hesap kanun tasarılarına genel uygunluk bildirimini hazırlama, kamu işletmelerinin denetimi ile kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlemlerini yapmakla kesin hükme bağlamakla görevlidir.

Kamu idarelerinin kalkınma planlarında öngörülen amaçlarından başlayarak kurumsal stratejik planların, yıllık performans programlarının ve faaliyet raporlarının mevzuata uygun olarak hazırlanması, uygulanması ve sonuçlandırılmasına, iyi işleyen bir iç kontrol sisteminin oluşturulmasına, kamu mali yönetim sisteminin gereksinimlerini düzgün bir şekilde karşılayacak mekanizmaların işlerliğine ve denetim bilincinin yerleşmesine katkı sağlamak suretiyle kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın gelişimini hedefleyerek kamu yönetiminin daha iyi bir düzeye çıkmasına hizmet vermektedir.

Bu kapsamda, Sayıştay, kamu menfaatlerini koruma ve idarenin denetim yoluyla geliştirilmesi bakımından önemli bir fonksiyon ifa etmektedir.

Sayıştay tarafından yürütülen 2021 yılı denetimleri neticesinde genel uygunluk bildirimi, Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ve kamu idarelerine ilişkin 201 adet Sayıştay denetimi raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayıştay, değerlendirmeye tabi tutulan idarelerin faaliyet raporlarında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgilerin, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerinin açıklanması dışında büyük ölçüde mevzuata uygun şekilde raporlandığı ifade etmiştir.

2021 yılında yürütülen düzenlilik ve performans denetimleri kapsamında, kamu idarelerinde 2.292'si mali rapor ve tabloları etkileyen hatalar, 5.119'si mevzuatta uygunluğa ilişkin hatalar, 228'i de mali yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin olmak üzere toplam 7.639 adet bulgu tespit edilmiştir. En fazla bulgu tespiti ise 2020 yılında olduğu gibi 4.654 adetle mahallî idarelere ilişkin olmuştur.

Bu yılki Sayıştay raporlarında önceki yıllara göre bulguların değerlendirilerek gereğinin yapılma oranının arttığı görülmüştür.

Sayıştay'ın tespit ettiği ödenek aktarımı ve ödenek üstü giderler gibi uygulamalara meydan verilmemesine ve denetim raporlarında yer alan Sayıştay önerilerine riayet edilmesine özen gösterilmesi gerekmektedir.

Özellikle mevzuatın yahut uygulamanın, kamu kurumlarındaki uygulayıcılarca bilinmemesi, yanlış muhasebeleştirme gibi sebeplerle yapılan eksik işlemlerin giderilmesi için Sayıştay ile kurumların işbirliğine ihtiyaç bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde yasamanın yürütme üzerindeki denetim görevinin daha da önem kazandığı dikkate alınarak, TBMM'nin etkin biçimde denetim görevini yapabilmesini teminen kesin hesap kanun teklifi ve Sayıştay denetim raporlarının, oluşturulacak ayrı bir Komisyon tarafından görüşülmesi için TBMM İçtüzüğünde gerekli düzenleme yapılması yerinde olacaktır.

Sayıştay'ın denetimler sonucunda ortaya koyacağı bulgular milletvekilleri için de yönlendirici olacak, hem mevzuattan kaynaklanan sorunların giderilmesi bakımından milletvekilleriince hazırlanacak kanun tekliflerinde yol gösterici olacak hem de uygulamaya dönük aksaklıkların denetlenmesini mümkün kılacaktır.

D- CUMHURBAŞKANLIĞI VE BAKANLIKLARIN BÜTÇELERİ

1) CUMHURBAŞKANLIĞI

16 Nisan 2017 halk oylamasıyla kabul edilen Anayasa değişiklikleri özü itibarıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişi düzenlemiştir.

9 Temmuz 2018 de Cumhurbaşkanı'nın TBMM'nde yemin ederek göreve başladığı tarih itibarıyla hukuken ve fiilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi siyasi ve toplumsal uzlaşmanın ön plana çıktığı, millî iradenin doğrudan tecelli ve temerküz ettiği bir yönetim yapısıdır. Güçlü devlet, güçlü yönetim, demokratik istikrar gayeleri yeni sistemin ana omurgasıdır.

Sistem ile yasama, yürütme ve yargı arasında sağlam bir denge ve denetim mekanizmasının tesis edilmesi sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi de daha etkin ve güçlü bir yapıya kavuşmuştur.

Böylelikle hükûmet tartışmaları, hükûmet krizleri, hükûmet kurulamama sorunu ortadan kalkmış, koalisyonlar dönemi sona ermiş, siyasi, ekonomik ve demokratik istikrarın yolu açılmış, bürokrasiyi azaltacak, yetki karmaşalarını giderecek hızlı işleyen, çabuk karar alan, sorunların çözümüne ve Türkiye'nin gelişmesine odaklı bir yönetim yapısı tesis edilmiştir. Türkiye vesayet odaklarından arındırılmış, ayak bağlarından kurtulmuş, özgüvene kavuşmuştur.

Önümüzdeki hedef ise Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini kurumsallaştıracak yeni bir anayasanın yapılmasıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu doğrultuda hazırladığımız cumhuriyetimizin 100'üncü yılında 100 maddelik anayasa taslağını da 4 Mayıs 2021 tarihinde Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli kamuoyuna duyurmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle demokrasimiz güçlenmiş, cumhur ile cumhuriyet kucaklaşmış ve Türkiye'nin önü açılmıştır. Parlamenter sistemde yaşanan hükûmet kurma krizleri, yürütmedeki çift başlılıktan kaynaklı çekişme ve istikrarsızlıklarla karşılaşılmamış, yönetimde sağlanan istikrar, küresel konjonktürel sıkıntıların aşılmasında önemli rol oynamıştır.

Dünyada yaşanan kaotik süreçte ülkemizde parlamenter sistemde yaşanan sorunlar yaşanmamış, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi uygulama sonuçlarıyla başarısını ve rûstünü ispat etmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin uygulama dönemi muazzam icraat ve atılımların hayalden gerçeğe dönüşmesine sahne olmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, yönetim hayatımıza istikrar, güçlü bir irade, etkin ve hızlı karar alma mekanizması kazandırmış, köklü bir reform olarak milletimizin baş tacı hâline gelmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte ülkemiz dış politikada altın yıllarını yaşamaya başlamış, bölgesel gelişmelerin belirleyicisi, küresel düzeyde etkili bir aktör konumuna gelmiştir.

"Başkent Ankara" vizyonu ile dünyayı Türkçe okuma kararlılığı kuvveden fiile geçmiştir, siyasi ve ekonomik ablukalara cesurca karşı durulmuştur.

Orta Doğu'da, Kafkaslar'da, Orta Asya'da, Afrika'da, Balkanlar'da Ege ve Doğu Akdeniz'de söz geçiren, söz dinleten, egemenlik haklarından asla taviz vermeyen bir Türkiye gerçeği ortaya çıkmıştır.

Türk Devletleri Teşkilatı kurularak Türk birliğinin ümitleri yeşermiştir, "kızıl elma" ülküsü etrafında tam bir kucaklaşma yaşanmıştır.

Kıbrıs Türklüğünü dünyaya anlatan; tanınması için gecesini gündüzüne katan; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, Türk Devletleri Teşkilatının gözlemci üyesi olmasına ortam hazırlayan; Karabağ'ın azatlık mücadelesinde Azerbaycan'la kol kola giren bir Türkiye hepimizin haklı gururu hâline gelmiştir.

Rusya ile Ukrayna arasındaki savaşta iki tarafla aynı anda görüşen, barışın ve kalıcı çözümün müdafisi tek ülke Türkiye olmuştur. İstanbul anlaşmasıyla Karadeniz tahıl koridoru açılmış, mağdur ve mazlum toplumlara el uzatılmış, vicdan seferberliğine köprü inşa edilmiştir.

Terörle mücadeledeki başarılar, sınır ötesi operasyonlar, egemenlik haklarımızın muhafazası Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde daha hızlı ve tesirli hâle gelmiştir.

Başta millî güvenliğimiz ve terörle mücadele olmak üzere etkin kararların alınması kolaylaşmış, ekonomik operasyonlara karşı koyulabilmiş, Covid-19 salgınıyla dünyanın gıpta ettiği bir mücadele yapılabilmiş, Ukrayna-Rusya savaşıyla küresel ölçekte enerji ve gıda krizi yaşanırken ülkemizde ne gıda, ne enerji sıkıntısı yaşanmamış, aynı zamanda da yatırımlara, vatandaşlarımızın huzur ve refahına dönük adımlar atılmaya devam edilmiştir.

Millî Teknoloji Hamlesi'yle yerli ve millî üretimi artırma, stratejik alanlarda dışa bağımlılığı azaltma yönünde politikalar yoğun ve yaygın bir şekilde uygulanmakta ve başta savunma sanayisi olmak üzere otomotiv, makine, enerji, yazılım, ilaç ve tıbbi malzeme gibi birçok alanda yerli ve millî üretim artmaktadır.

Türkiye, yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı büyüme politikası ve Millî Teknoloji Hamlesiyle; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin güçlü yönetim yapısıyla; çok yönlü, insani, dengeli ve etkin dış politika anlayışıyla, millî birlik ve dayanışma ruhu içinde lider ülke Türkiye'ye doğru kutlu yürüyüşünü kararlılıkla sürdürmektedir.

Kamuda etkili bir idare ve iş bölümüyle kaynak israfının önlenmesi, tasarruf bilincinin oluşturulması, stratejik yönetimin uygulama etkinliğinin artırılması ve hesap verebilirlik anlayışının planlamadan izleme ve değerlendirmeye kadar yönetim döngüsünün tüm aşamalarında hayata geçirilmesi yönünde adımların atılması gerekmektedir.

Cumhurbaşkanlığı teşkilat yapısında 9 politika kurulu, 4 ofis, 1 idari işler başkanlığı ve 10 bağlı kuruluş yer almıştır. Politika kurulları, ofisler, idari işler ve bağlı kuruluşlar görev yetki ve sorumlulukları doğrultusunda önemli hizmetlere imza atmaktadırlar.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca yürütülen bütçe sürecinde 2021 yılından itibaren idare bütçelerinin üst politika belgeleri ve stratejik planlarla bağlantısının güçlendirilmesi ve kamu hizmetlerinin performansını gösteren belgelere dönüştürülmesini teminen performans esaslı program bütçe uygulamasına geçilmesi önemli bir gelişme olmuştur.

Küresel teknolojik gelişmelere bağlı olarak hayatın her alanında faaliyetlerin biçimini kökten değiştiren dijital dönüşüm süreci, ülkelerin ekonomik, siyasi ve demografik birçok politikalarını yeniden şekillendirmesine neden olmuştur. Bu kapsamda, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte Dijital Dönüşüm Ofisinin kurulmasıyla, Dijital Türkiye ve Siber Güvenlik koordinasyonunun aynı çatı altında toplanmasına yönelik adımların atılması vizyoner bir bakışın sonucu olmuştur.

Kamu hizmetlerinin kullanıcı talep ve ihtiyaçlarına uygun olarak değer üretecek şekilde tasarlanması, elektronik ortamda sunulması ve kullanımının artırılmasına yönelik başarıyla yürütülen çalışmalar önem arz etmektedir. Bu kapsamda e-devlet kapısına yeni hizmetler dâhil edilmiş, 3.731 hizmete erişim sağlanabilmektedir. Kayıtlı kullanıcı sayısının 2022 yılında 61 milyon kişiye ulaşması beklenmektedir. Vatandaşlarımızın e-devlet hizmetlerinden memnuniyet oranı yüzde 99 düzeyindedir.

Türkiye'nin dış tanıtımına katkı sağlamak, kamu diplomasisi faaliyetleri kapsamında iç ve dış kamuoyunda Türkiye'nin tezlerini anlatmak ve terörle mücadelede destek olmak, Türkiye'ye yönelik dezenformasyon ve kara propagandayla mücadele etmek, devlet ve vatandaş ilişkisini daha da güçlendirmek gibi görevleriyle İletişim Başkanlığına önemli bir sorumluluk yüklenmiştir.

Yatırım Ofisinin, Finans Ofisinin sağlıklı bir yatırım ortamı sağlama ve ülkemize daha fazla doğrudan yabancı yatırım çekme, finansal ürün ihracatımızı artırma gibi önemli görevler ifa etmektedir.

Merkez Bankası verilerine göre Türkiye'ye giren uluslararası doğrudan yatırımlar 2021 yılında 13,8 milyar dolar olmuştur. Bu yatırımların sanayi ve hizmet sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Uluslararası yatırımların imalat sanayii gibi verimlilik artış imkânı daha yüksek alanları çekilebilmesi ve ekonominin ihtiyaç duyduğu kaynak girişinin artırılması amacıyla uluslararası doğrudan yatırımlara ilişkin çalışmalar sürdürülmelidir.

Reel sektörün finansman ihtiyacına düşük maliyetle cevap verebilen, farklı nitelikteki finansal araçları güvenilir kurumlar aracılığıyla geniş bir yatırımcı tabanı sunabilen, kurumsal yapısı güçlü bir finansal sektörün oluşturulmasını çok önemli görüyoruz. Tasarrufların ekonomiye kazandırılması ve sürdürülebilir ekonominin desteklenmesi konusunda katılım finans sistemi önemli rol oynamaktadır. Katılım finans sisteminin ülkemiz finans sistemindeki yerinin güçlendirilmesi katılım finans alanında ürün ve hizmet çeşitliliği ile insan kaynağının geliştirilmesi, politika geliştirme süreçlerini destekleyecek araç ve mekanizmaların oluşturulması önem arz etmektedir.

Ülkemizde sağlıklı bir insan gücü planlamasıyla eğitim, istihdam ilişkisi kurulması konusunda gerekli düzenlemeler hızla yapılmalıdır. Kamu istihdamında fırsat eşitliğinin sağlanması, liyakat ve şeffaflığın artırılması ve iş ilanlarının kamuoyuyla daha etkin bir şekilde paylaşılmasına yönelik geliştirilen Kariyer Kapısı Kamu İşe Alım Platformu uygulama birliği sağlanarak yaygınlaştırılmalıdır.

Kamuda aynı yerlerde ve hizmetlerde aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle çalışanlar arasında idari, mali ve sosyal haklar yönünden farklılıklar bulunması çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir. Kamuda ehliyeti ve liyakati esas alacak, statü ve istihdam karmaşasını giderecek, ücret adaletini sağlayacak, topluma kaliteli hizmet sunan, değişen koşullara uyum yeteneği yüksek ve daha verimli bir kamu personel sistemi oluşturulması gerekmektedir.

Sözleşmeli, geçici, vekil, fahri ve ücretli personel çalıştırılması çok özel hâller dışında son bulmalı, asli devlet hizmetlerinde çalışanlar kadrolu hâle getirilmelidir.

Yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personelin de genel idari hizmetler ve teknik hizmetler sınıfında tahsiline uygun kadrolara alınması uygun olacaktır.

Basın ve yayın kuruluşlarımızın sorunlarının çözülmesi, demokrasimiz açısından önem arz etmektedir. Yerel medyaya uygun koşullarda kredi desteği verilmesi, desteğin teknolojik gelişimi ve yatırım ihtiyaçları göz önüne alınarak uzun vadeli olması ve sektörde istihdamı desteklemesi önemli olacaktır.

Özellikle, reklamlar ile resmî ilanlara uygulanan vergilemede, gazete kâğıdı, gazete mürekkebi ve kalıp gibi ürünlerin gümrük vergilerinde gazetelere kolaylıklar getirilmesi özgür basın anlayışına da katkı sağlayacaktır.

Anadolu medyasının ciddi, basın ahlakına sahip, tarafsızlık ilkesine bağlı ve objektif bir yayın organı olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için özel destek programları uygulamaya konulmalı, yerel medyaya kamu reklamlarından daha fazla pay verilmesi sağlanmalıdır.

Türkiye çok önemli gelişme elde ettiği adeta destan yazdığı sektörlerden birisi savunma sanayidir. Savunma sanayisinde gerçekleştirilen ürünler, dünya çapında örnek gösterilmekte, gıpta edilmektedir. Türk savunma sanayisi Türkiye'nin küresel güç vizyonu doğrultusunda inşa edilmektedir. Millî bekaımız açısından da büyük önem arz eden yerli ve millî savunma sanayisindeki gelişmelerden ve üretilen her üründen Türk milleti gurur duymaktadır.

Ülkemizin yüksek teknolojiye dayalı savunma sanayisinde yerlilik ve millîlik oranının artmış olması sevindiricidir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını daha da azaltarak ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayisinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askerî teçhizat üretimine daha fazla yatırım yapması teşvik edilmelidir.

Bu kapsamda, terörle mücadelenin en önemli desteklerinden İHA ve SİHA'nın kullanımı yerli ve millî savunma sanayinin üretim ve yerlilik kapasitesinin artırılması için atılmış önemli adımlardır.

İçinde bulunduğumuz coğrafya ve İslam dünyasına yönelik oynanan küresel oyunlar Türk Silahlı Kuvvetlerinin hiçbir zaman zafiyet göstermeden kendisinden beklenen görevi yapacak şekilde hazır olmasını gerekli kılmaktadır.

Günümüz orduları konvansiyonel silahlardan yakın bir süre içinde akıllı silahlara ve mühimmata geçmiştir. Dolayısıyla silah gücü sonucu belirlemede geçmiş yıllardan daha etkin hâle gelmiştir. Bu nedenle profesyonelleşmiş ve vuruş gücü, tahribat gücü yüksek silahlı kuvvetler daha etkili olma imkânını ele geçirmiştir.

Savunma sanayindeki gelişmelerin yakinen takip edilmesi ve Silahlı Kuvvetlerimize robot ve akıllı silah, mühimmat dâhil, yeni teknolojik imkânların sağlanması özel önem arz etmektedir.

Türkiye'de yaşadığımız birçok sorunun temelinde yer alan ahlaki kirlilik ve yozlaşmanın toplumsal alanda yaygınlık kazanması, Diyanet İşleri Başkanlığının sorumluluğunu da artırmaktadır.

Sapkın akımlara karşı çocuklarımızı korumak için Anadolu irfanını öne çıkaran bir din öğretimi ve anlatımı benimsenmelidir. Bilgi ve aklın ışığında, İslam geleneği genç kuşaklara öğretilmeli, radikal grupların gençlerimizi terör örgütlerine yönlendirmesinin önüne

geçilmelidir. Bu kapsamda, Türklüğün ve İslam'ın millî ve manevî değerlerini yaşayan ve yaşatan Hoca Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Mevlâna, Yunus Emre ve Hacı Bayram Veli gibi önder şahsiyetlerin felsefesi öğretilmeli ve anlatılmalıdır.

Din anlatımında ve öğretiminde feragat ve fedakârlık duygularının, ahlak ve adalet anlayışının, devlet malına sahip çıkmanın, kamu menfaatlerini şahsi menfaatlerinin önünde tutmanın bir kültür ve bilinç olarak yerleştirilmesine Diyanetin katkı vermesini geleceğimizin teminatı açısından önemli görüyoruz.

2) ADALET BAKANLIĞI

Hukukun sağlıklı işlemesi, adaletin doğru tecelli etmesi şüphesiz ki hepimizin için hayati önemdedir. İnsanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması, hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınmasına, hak ve özgürlüklerin uygulamada da güvence altına alınmasına bağlıdır.

Çeşitli güç unsurlarının hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılması, güçlünün değil, haklının korunması, toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesi bakımından devletin en temel görevlerindendir.

Bağımsız yargı, kuşkusuz vatandaşlarımızın en önemli teminatıdır. Bu teminat sayesinde hukuk devleti varlık bulur ve hukuk kurallarıyla yönetilen bir ülkede toplum, genel hukuk ilkelerinin, adil yargılanma hakkının ve diğer temel hakların uygulanabilirliğinin garanti edilmesini ister.

Türkiye'de yakın dönemde bu kapsamda hukuk ve yargı sistemiyle ilgili anayasal ve yasal düzeyde köklü düzenlemeler yapılmıştır.

Türkiye'de, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ile daha demokratik ve adil, tarafsız ve bağımsız bir yargı düzeninin teşekkülünü sağlayarak yargı erkinin daha şeffaf bir zemin üzerinde inşa edilmesine fırsat ve imkân sağlanmıştır.

16 Nisan 2017'de yapılan Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmiş, sisteme uyum amacıyla bir dizi düzenlemeler de yapılmıştır.

Bununla birlikte Türkiye'nin ihtiyacı yeni ve sivil bir Anayasa yapılmasıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi 1 Şubat 2021 tarihinde Cumhurbaşkanımızın “Yeni Anayasa” çağrısından sonra bu çağrıyı destekleyerek Anayasa hazırlığını ilk tamamlayan parti olmuştur.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli 4 Mayıs 2021 tarihinde Partimizin hazırladığı Türkiye'ye özgü “Türk Tipi Başkanlık” modelini kurumsallaştıracak “Cumhuriyetin 100. Yılında 100 Maddelik Yeni Anayasa” taslağının önemli başlıklarını kamuoyu ile paylaşmıştır.

Türkiye yeni ve sivil bir Anayasa yapabilecek demokratik iklimi sahiptir ve inanıyoruz ki bunu başaracaktır.

15 Temmuz hain kalkışması yargıyı da olumsuz etkilemiş, aklını ve vicdanını teröristlere kiralayanlar birçok insanın yargı eliyle mağdur edilmesine sebep olmuştur. Bununla birlikte hem anayasa değişikliği ve yasal düzenlemeler, hem de kurumsal ve beşeri kapasite artırımına

dönük önlemlerle yargıya olan güven yeniden artmış, yargı süreçleri etkin işlemeye başlamıştır.

İnsanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınmasına, hak ve özgürlüklerin uygulamada da güvence altına alınmasına bağlıdır.

Bağımsız yargı kuşkusuz vatandaşların en önemli teminatıdır ve bu teminat sayesinde hukuk devleti varlık bulur.

Bu çerçevede, vatandaşların hukukun üstünlüğünün ve hak arama özgürlüğünün bütün kurum ve kurallarıyla uygulandığına güvendiği ve inandığı bir adalet anlayışının hâkim kılınması önemlidir.

Hukuk devletinin güçlendirilmesi, hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, etkin ve hızlı işleyen bir adalet sisteminin oluşturulması kapsamında 30 Mayıs 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan, Yargı Reformu Stratejisi Programı çerçevesinde, bugüne kadar yapılan çalışmalarla belgede yer alan 256 faaliyetin 180'i hayata geçirilmiştir. Belgenin uygulanma oranı yüzde 70'i geçmiş durumdadır. Program döneminde Yargı Reform Stratejisi ve İnsan Hakları Eylem Planı çerçevesinde yasal düzenlemelerle birlikte ikincil mevzuat düzenlemeleri de yapılmıştır. Strateji belgesi güven veren ve erişilebilir adalet sistemi temel anlayışına dayandırılmıştır.

Ülkemizin de ekonomik ve sosyal kalkınmasının ve büyümesinin en önemli dayanaklarından biri insan haklarına dayalı demokratik hukuk devletidir. Hukuk devleti demokratikleşme, insan hakları, hak arama hürriyeti, düşünce özgürlüğü, hukuki belirlilik, öngörülebilirlik, mülkiyet hakkı, adil yargılanma hakkı gibi haklarla somut bir hâl almaktadır.

Türkiye'de yatırımları istikrarlı, sürdürülebilir bir hale getirmek, hukuk güvenliğinin de istikrarlı hale getirilmesini zorunlu kılmaktadır. Esasen Türkiye, uluslararası düzeyde aranan evrensel yatırım hukuku standartlarının tümüne sahiptir.

Hâkim ve savcıların liyakat ve vicdan sahibi, "önce Türk milleti" diyebilecek vasıflarda bulunması bağımsız ve tarafsız bir yargı sisteminin teminatı ve yargıya güvenin temel belirleyicisi olacaktır. Bu doğrultuda hâkim ve savcı adaylarının seçimi ve yetiştirilmesinin bu anlayışla sağlanması son derece önemlidir.

Hâkim ve savcılarının mesleki gelişmeleri takip edebilmeleri ve niteliklerinin artırılması için hizmetçi eğitim faaliyetlerinde devamlılık sağlanmalıdır. Hâkim ve savcılarının örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, kara para aklama, sermaye piyasası suçları gibi bazı özel alanlarda uzmanlaşması temin edilmelidir.

Yapay zekâ ve veri madenciliği gibi çağdaş tekniklerden yararlanarak, suç tiplerine göre geliştirilecek bilgisayar programları ile mahkemeler, cumhuriyet savcılıkları ve kolluk kuvvetleri desteklenmeli ve usul hataları önlenmelidir.

Mağdur haklarının korunması, koruyucu ve önleyici hukuk yaklaşımının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Yargının iş yükünü azaltmak amacıyla getirilen ve başarılı bir şekilde uygulanan uzlaştırma ve ara buluculuk sistemi ile bilirkişilik sisteminin etkinliği daha da

artırılmalıdır. Çevre, imar, rekabet ve enerji gibi ihtisas gerektiren alanlarda yeni ihtisas mahkemeleri kurulmalıdır.

Fikrî mülkiyet haklarının korunması, icrası ve uygulanmasıyla ilgili birimlerde beşerî ve kurumsal kapasite ile bu alandaki mevzuat teknolojik gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmeli, ilgili kurum ve kuruluşlar arası iş birliği güçlendirilmelidir.

Koruyucu ve önleyici hukuk yaklaşımı yaygınlaştırılmalıdır. Özel hukuk alanında adli yardıma başvuru prosedürü kolaylaştırılmalı, standart bir başvuru formu oluşturulmalı ve e - devlet kapısı üzerinden başvuru imkânı getirilmelidir.

Hukuki himaye sigortasının genel şartları yeni ihtiyaçlara göre güncellenmeli, tüm vatandaşlarımızı kapsayacak bir aile avukatlığı sistemine dönüştürülmelidir. Bu şekilde vatandaşlarımızın muhatap olduğu hukuki sorunlar karşısında destek almasını, hukuki problemlerin ortaya çıkmadan önlenmesi ve uyuşmazlıkların azaltılarak yargının yükünün hafifletilmesi sağlanmalıdır.

Kadın, çocuk, engelli ve yaşlılara yönelik şiddet olaylarından dava zaman aşımı süreleri yeniden belirlenmeli, harç ve benzeri mahkeme masraflarının alınmaması sağlanmalıdır. Adliye ve ceza infaz kurumlarında engellilere yönelik iyileştirici tedbirler alınmalıdır.

3) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Millî ve manevî değerlerin korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında; millî bütünlüğün ve dayanışmanın pekiştirilmesinde aile kurumu büyük önem arz etmektedir.

Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuz gelişmelere karşı korunmalıdır. Modernleşme, kentleşme ve küreselleşme süreçlerinin ortaya çıkardığı geniş aileden çekirdek aileye dönüşüm, göç, boşanmalardaki artış gibi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalan aile kurumu güçlendirilmeli, aile bireyleri arasındaki bağlılığı ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilmelidir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılmalıdır.

Toplumsal birlikteliğin güçlendirilerek devam etmesi, sağlıklı bireylerin yetişmesi ve beşerî sermayenin niteliğinin artırılmasında aile kurumu önemli bir işleve sahiptir. Toplumun çekirdeğini oluşturan aile, sanayileşme ve kentleşme gibi süreçlerin birey üzerine getirdiği baskıların hafifletmesine ve bireyin risklere karşı mücadele etme yetisi kazanmasında yardımcı olmaktadır. Ailenin güçlenmesi ve değişen koşullara uyum sağlaması için yapılacak çalışmalar önem arz etmektedir.

Bu kapsamda küçük çocuğu olan ve çocuk bakım sorumlulukları nedeniyle istihdamdan uzaklaşma riski bulunan kadınların kurumsal çocuk bakımı konusunda desteklenerek kayıtlı istihdama katılmaları, dönmeleri ya da istihdam piyasasında kalmaları için yürütülen çalışmalar memnuniyet vericidir.

Aileye yönelik sosyal hizmet ve yardımlarda ailenin ihtiyaçlarını bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmek, bu ihtiyaçlara kapsamlı şekilde rehberlik ve danışmanlık hizmetleriyle cevap verebilmek amacıyla yürütülen Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP)'in hukuki, teknik ve bilişim altyapısının güçlendirilerek insan kaynağının geliştirilmesi gerekmektedir.

2021 yılında, Türkiye'deki kadın nüfusu 42 milyon 252 bin 172, erkek nüfusu ise 42 milyon 428 bin 101 kişi olmuştur. Bu çerçevede; toplam nüfusumuzun yüzde 49,9'unu kadınlar, yüzde 50,1'ini ise erkekler oluşturmıştır.

Kadınların istihdamında son yıllarda önemli ilerlemeler kaydedilmişse de hâlen iş gücüne katılım oranları erkeklere göre oldukça düşük seviyededir. Şüphesiz salgın bu alandaki sorunu daha belirgin hâle getirmiştir. Bu bağlamda, kadının güçlenmesi, temel hak ve fırsatlardan eşit şekilde yararlanması çalışmalarına öncelik verilmesi, bu yöndeki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak mutlu kadının huzurlu Türkiye'nin teminatı olacağına inanıyor, kadın ve erkeğe eşit fırsatların sunulduğu, kadına saygının ön planda olduğu bir yaklaşımı öngörüyoruz.

Kadına yönelik şiddet en önemli toplumsal huzursuzluk sebeplerinden biridir.

Önemli insan hakları ihlallerinden biri olması yönüyle, kadına yönelik şiddetle mücadelenin sıfır tolerans ilkesiyle, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve sosyal taraflarla iş birliği içinde sürdürülmesi önem arz etmektedir.

Ailenin korunması, şiddetin önüne geçilmesi konusunda kapsamlı bir ruh sağlığı yasasına ihtiyaç duyulduğu tartışılmazdır. Şiddetin ruhsal ve psikolojik yönü mutlak surette analiz edilmelidir. Bunun yanında yasal güvenceye kavuşturulmalıdır. Üniversitelerin sosyoloji, psikoloji, psikiyatri, felsefe, ilahiyat gibi bölümlerinde görev alan değerli akademisyenlerin öncülüğünde ülkemizin şiddet haritası çıkarılmalı, şiddetle mücadelede ufuk ve yol açıcı çalışmalar tavsamadan yerine getirilmelidir.

Medyada kadınlara yönelik cinayetlerin tekrar tekrar gösterim ve ifşasına kesinlikle son verilmeli, şiddeti özendirip teşvik edecek her türlü yayın ve haberden kaçınılmalıdır. Millî ve manevi değerlerimizi hedef alan bazı dizi filmler geldiğimiz bu aşamada toplumsal hayatımızı zehirlemektedir. Bizi bize anlatan değerlerimizle beslenen aldatmanın, cinayetin, şiddet dilinin gösterilmediği dizi filmlerin hazırlanması aynı zamanda senaristlerin, oyuncuların, ajansların ve medya patronlarının yegâne sorumluluğudur.

Kadınlar sigortalılık döneminde, hatta stajyer olarak çalışırken yaptığı doğumu borçlanarak hizmetine saydırabilmekte iken sigortalılık öncesi doğumu hizmetine saydıramamaktadır. Kadınların sigortalılık öncesi doğumlarına da borçlanma hakkı verilmesini gerekli görüyoruz.

2023 yılı bütçesinden sosyal harcamalara ayrılan kaynak 258,4 milyar liraya yükseltilmiştir. Bu ödenek ödeme gücü olmayan 9 milyon vatandaşımızın sağlık primi giderleri, sayıları 1,4 milyon olan 65 yaş üstü yaşlılarımız ve bakıma ihtiyacı olan engelli vatandaşlarımızın yakınlarına bağlanan aylıklar, 555 bine yakın engelli vatandaşımızın evde bakım desteği için, yoksul ailelere elektrik tüketim desteği verilmesi, ihtiyaç sahibi ailelere sosyal ve ekonomik destek ödemeleri içindir. Ayrıca, eşi vefat etmiş kadınlar ve asker ailelerine yardım başta olmak üzere diğer destek ve yardımlar için kullanılacaktır.

Şehitlerimizin emaneti ailelerine ve gazilerimize sahip çıkmak, korumak ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak devlet ve millet olarak vazifemizdir. Milliyetçi Hareket Partisi, şehitlerimizin emaneti olan şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin her zaman

ve her şart altında yanındadır. Aziz şehitlerimizin emanetlerine azimle ve imanla sahip çıkacağız.

Son yıllarda gazilerimize ve şehit ailelerine yönelik çok önemli haklar ve imkânlar sağlanmıştır. Elbette sağlanan hak ve imkânların onların hizmetleriyle ölçülmesi söz konusu dahi edilemez.

1005 sayılı Kanun'a göre muharip gazilerimizden sosyal güvencesi olmayanlara net asgari ücret, sosyal güvencesi olanlara 6503 gösterge rakamı üzerinden şeref aylığı bağlanmaktadır.

Muharip gazilerimize bağlanan şeref aylığının farklılaştırılması asla kabul edilemez olup bu uygulama yıllardır gazilerimizi üzmektedir.

Kore ve Kıbrıs gazilerimizin gelir ve iş durumuna bakılmaksızın hepsine aynı tutarda şeref aylığı bağlanmalı, ilave bazı hak ve imkânlar sağlanmalıdır.

Şehit aileleri milletimizin engin ferasetine, emsalsiz maneviyatına emanettir. Şehitlerimizin eş ve çocuklarından biriyle, anne-baba ve kardeşlerinden biri olmak üzere toplam 2 yakınına kamuda istihdam hakkı sağlanmıştır. Şehit çocuklarımızın hepsine sahip çıkılmalı ve tamamına istihdam hakkı verilmelidir.

Ayrıca, şehitlerimizin anne ve babasına bağlanan aylıklar mutlaka artırılmalıdır.

Terörle mücadele şehitlerimizin dul ve yetimleri ile ana ve babalarına bağlanan aylığın toplam tutarının şehidin ya da malulün kendisine bağlanacak aylıktan az olmaması sağlanmalıdır. Şehitlerimizin eş veya çocuklarından biri, eşi veya çocuğu yoksa anne veya babasından biri kanunla belirlenmiş araçlardan ÖTV'siz alma imkânından bir defaya mahsus yararlanabilmektedir. Gazilerimiz de bir defaya mahsus ÖTV'siz araç alma imkânından yararlanılmalıdır.

Terörle Mücadele Kanunu'na 2017 yılında eklenen maddeye göre, terörle mücadelede yaralanmış olup ilgili mevzuatına göre malul sayılmayanlardan vazife malullüklerinin neveleri ile dereceleri hakkında nizamname hükümlerine göre derece tespiti yapılanlara bu dereceler esas alınarak belirlenen göstergeler üzerinden aylık bağlanmaktadır.

Aylık bağlananlar, vazife malullerine sağlanan istihdam hakkı, faizsiz konut kredisi, sağlık hizmetlerinden katılım payı alınmaması, elektrik ve su ücreti indirimi, ücretsiz ulaşım gibi haklardan yararlanmaktadır ancak bazı gazilerimizin talepleri söz konusu nizamname hükümlerine göre derece tespiti yapılamadığı gerekçesiyle reddedilmektedir. Zira, genel olarak yüzde 30 üzeri çalışma gücü kaybı olanların derece tespiti yapılabilmektedir. Terörle mücadele esnasında yaralanmalarına rağmen mevzuata göre vazife malulü veya gazi sayılmayan gazilerimiz hiçbir haktan yararlanamamakta, gazi sayılmamaktadır.

Diğer taraftan, 7091 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi ve 7082 sayılı Kanun'un 14 ve 17'nci maddeleriyle, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi esnasında yaralananlara, yaralanma derecesine bakılmaksızın "gazilik" unvanı verilmiş, istihdam hakkı tanınmış ve diğer haklardan yararlanmaları sağlanmıştır.

Terörle mücadelede yaralanmalarına rağmen malul sayılmayan gazilerimize de yaralanma derecesine bakılmaksızın gazilik unvanı verilmelidir. Gazilik onların haklarıdır, onurla

taşıyacakları ve çocuklarına gururla anlatacakları gazilik unvanı mutlaka verilmeli, istihdam ve diğer haklardan yararlanmaları sağlanmalıdır.

Ulaşımdan eğitime, çalışma hayatından sağlık hizmetlerine varıncaya kadar her alanda engellilerimize insanca bir hayat sunmak; insani ve hukuki mükellefiyettir.

Engellilere yönelik bugüne kadar birçok hizmet uygulamaya konulmuş ve engelli memur sayısında önemli artış sağlanmış olmakla birlikte engelli ve engelli yakını aylığının artırılması, engelli aylığı ödemesinde aile geliri yerine engellilerin kendi gelirlerinin esas alınması da yerinde olacaktır.

Engellilerin genel ve mesleki eğitim, mesleki rehabilitasyon, kendi işini kurma, hibe desteği, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri daha da geliştirilmelidir.

Çevresel ve fiziki şartlar tümüyle engellilere uyumlu hâle getirilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, çocuğun, yüksek yararının temel ilke olarak benimsendiği ve devlet tarafından her açıdan güvence altına alındığı, çocuklarımızın sağlığını ve esenliğini hedefleyen, gelişimini ve potansiyelini destekleyen millî bir politika oluşturulmasını hedefliyoruz.

2021 yılı sonu itibarıyla ülkemiz nüfusunun yüzde 26,9'unu 0-17 yaş grubundaki çocuklar oluşturmaktadır. AB-27 ülkeleri ortalaması olan yüzde 18,2'yle karşılaştırıldığında ülkemiz çocuk nüfus oranının en yüksek olduğu ülke konumundadır.

Çocuklara ilişkin hizmet ve politikalarda önemli gelişmeler sağlanmakla beraber mevcut sosyoekonomik ve bölgesel eşitsizlikler, suça sürüklenme, çocuğa yönelik şiddet, cinsel istismar, çocuk evlilikleri, sigara, alkol, uyuşturucu bağımlılığı ve teknolojinin sorunlu kullanımı gibi alanlar çocuklar için önemli risk faktörleri olmaya devam etmektedir.

Çocuklar şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve sigara kullanımı özendirici yazılı, görsel ve internet ortamındaki her türlü zararlı yayınlara karşı korunmalıdır.

Bağımlılıkla mücadele amacıyla çocuklara ve ailelere yönelik bilinçlendirme çalışmaları ve eğitimler sürdürülmelidir. Zorla çalıştırma, dilendirme, kapkaç yaptıрма, terör eylemlerinde kullanma gibi gayriahlaki ve yasadışı baskılara ve şiddete maruz kalan çocuklar devletin etkin koruması altına alınmalıdır.

Çocuklara özgü tedbirlerin uygulanması ve tedbir kararlarının izlenmesine ilişkin mekanizmalar geliştirilmelidir. Çocukların sağlıklı gelişiminde önem taşıyan okul ve okul sonrası sanatsal, sportif ve kültürel etkinlikler için mekânların ve uygulamaların artırılması gibi konularda politikaların geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam ettirilmelidir.

Koruyucu aile hizmet modelinin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, bilinçlendirme ve tanıtım faaliyetleri etkin bir şekilde sürdürülmelidir.

Bu kapsamda, maddi yoksunluk içinde bulunan ailelerin çocuklarına yönelik fırsat eşitliğini artırmaya, yaşam kalitelerini yükseltmeye ve potansiyel riskleri azaltmaya yönelik devletimiz tarafından yürütülen programların önemli olduğunu düşünüyoruz.

Partimiz, devleti yaşatmanın yolunun insanı yaşatmaktan geçtiğine, ülkelerin değerinin insanlarına verdiği değerle artacağına ve istikbale güvenle bakabilmek için her bir vatandaşımızın onurlu bir yaşam sürmesinin temin edilmesi gerektiğine inanmaktadır.

4) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Toplunun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulması ile başta kadın ve gençler olmak üzere özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması temel amaçtır.

Çalışma hayatı, işçi ile işveren haklarını dengeli bir şekilde korunması yanında, işin korunmasını da dikkate alan politikalar çerçevesinde tanzim edilmelidir.

İşsizlikle mücadelenin temel faktörü istihdam dostu büyüme ve girişimcilik kapasitesidir. Girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için girişimcinin yatırım yapma, iş sahası açma, katma değer, üretim, ihracat, gelir yaratma hususundaki her türlü çabası desteklenmelidir. Bu nedenle iş, yatırım ve girişimci odaklı yaklaşım, istihdam stratejisinin esasını oluşturmalıdır.

Toplunun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücü niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, ücret-verimlilik ilişkisinin güçlendirildiği, iş sağlığı ve güvenliği şartlarının iyileştirildiği bir iş gücü piyasasının oluşturulması için gerekli önlemler alınmalıdır.

Çağdaş normlarda endüstri ilişkilerinin tesisi için sendikalı işçilerin ve toplu iş sözleşmeli iş yerlerinin artırılmasına destek sağlayacak düzenlemeler getirilmelidir.

İş sağlığı ve güvenliği alanında yürütülen hizmetlerin nitelik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik uygulamalar hayata geçirilmelidir. İş sağlığı ve güvenliği alanında yetkilendirilen kurumların etkin denetimleri ve düzenlemeleriyle nitelik ve hizmet kalitesi artırılmalıdır.

2022 Eylül ayı İşgücü İstatistikleri'ne göre mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir yılda 1 milyon 429 bin kişi artarak 30 milyon 867 bin kişi olmuştur. İş gücüne katılma oranı 0,9 puan artışla 52,9'a, istihdam oranı da 1,5 puan aratarak 47,6'ya yükselmiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı bir yılda 1,3 puan düşerek yüzde 10,1'e, genç işsizlik oranı 1,1 puan azalarak yüzde 19,6'ya gerilemiştir. Atıl iş gücü oranı da 1,5 puan azalarak yüzde 20,3'e inmiştir.

Orta vadeli programa göre, 2022 yılı genelinde istihdamın bir önceki yıla göre 1 milyon 858 bin kişi artması, iş gücüne katılma oranının ise yüzde 53,1 olması beklenmektedir. Bu çerçevede, işsizlik oranının yüzde 12'den yüzde 10,8'e düşmesi tahmin edilmektedir.

Küresel salgın, Rusya-Ukrayna Savaşı ve yaşanan küresel krizler nedeniyle bütün dünya zorlu bir süreçten geçmektedir. Türkiye, bu süreçte ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri gidermek, istihdamı korumak amacıyla ekonomik istikrar kalkını ve sosyal koruma kalkını destek programlarıyla çok önemli tedbirleri uygulamaya koymuştur. İstihdamı korumaya ve artırmaya yönelik olarak kısa çalışma ödeneğinden işten çıkarmaların yasaklanmasına, uzaktan çalışma uygulamalarından nakdi ücret desteğine, normalleşme desteğinden telafi çalışması uygulamasına, hızlı işe dönüş teşviklerinden ilave istihdamın teşvikine, işini kaybetmiş kişiler ile kayıt dışı çalışanlara yönelik istihdama dönüş desteğinden kısmi süreli çalışmanın ilave istihdam şartıyla teşvikine, gelir desteğinden kira desteğine, ciro desteğinden

kredi desteğine kadar birçok teşvik destek, hibe ve yardım uygulamasını hayata geçirmiştir. Alınan etkili tedbirler, istihdamdaki daralmayı sınırlandırmış ve süratle toparlanarak salgın öncesi seviyesinin üzerine çıkmasını sağlamıştır. Türkiye bu dönemde, OECD üyeleri arasında en fazla istihdam sağlayan ülkelerin başında gelmektedir.

Salgın birçok alanda olduğu gibi çalışma hayatında önemli değişikliklerin yapılmasını da gerekli kılmıştır. Çalışma hayatında yeni nesil çalışma modellerinin Türkiye’de iş gücü piyasasına etkin biçimde entegre edilmesi ve yaygınlaşması bu süreçte önem kazanmıştır.

Kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve etkin şekilde sunulması için yeterli nicelikte ve nitelikli insan kaynağı büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte, çalışanlarımızın verimliliği ve kamu hizmet sunumunun etkinliği de öncelikli meselelerdendir. Bunu sağlayacak motivasyon hukuki statüye ilişkin hak ve adalet temelli düzenleme ve uygulamalar ile mali hakları iyileştirici hususlardır.

Kamu çalışanlarının hak ve yükümlülükleri ile bunlara ilişkin hukuki ve mali statünün tanzimi konusunda görev ve yetki tedahülü olmayan bir teşkilatlanma ve kurumsal kapasite oluşturulması bu alandaki çalışmaları etkinleştirecektir diye değerlendiriyoruz

MHP Seçim Beyannamelerimizde yer verdiğimiz, çalışanlarımıza yönelik birçok önemli düzenleme gerçekleştirilmiştir.

6 milyona yakın memur ve emekliye yönelik ek gösterge düzenlemesi, 3600 ek gösterge beklentisinin karşılanması, öğretmenlerin meslek kanunuyla birlikte maaşında artışlar yapılması, toplu sözleşme ikramiyesinin arttırılması, doktorların maaş ve emekli aylıklarında önemli artışların yapılması, intern öğrenci aylıklarının asgari ücret düzeyine çıkarılması ve sağlık personelinin ek ödemelerinin arttırılması, çalışanlara naklen ödenen yemek ücretinin vergi istisna oranının arttırılması, güvenlik korucularının aylık ücretlerinin asgari ücrete tamamlanması, kamu çalışanları ve emekli memur aylık ücretlerinin yüzde 85,5, SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarının yüzde 78,6 oranında arttırılması, en düşük emekli aylığının 3.500 liraya çıkarılması, asgari ücretin yıl içinde 2 defa olmak üzere toplamda yüzde 95 oranında arttırılması, asgari ücretin ve tüm çalışanların ücretlerinin asgari ücret kadarklık kısmının vergi dışı bırakılması, çalışanlarımızın çalışma şartlarında izin ve benzeri konularda iyileştirmeler yapılması, kamu kuruluşlarında 4/B sözleşmeli statüsünde görev yapan personel için yüzde 3 engelli çalıştırma mecburiyeti getirilerek 12 bin engelliye daha istihdam alanı açılması bunlardan bazılarıdır.

Emeklilikte yaşa takılanlar, kamudaki sözleşmelilerin ve bazı taşeron işçilerin kadroya geçirilmesine ilişkin düzenlemelerin de Meclisimizin gündemine kısa sürede gelecek olmasından memnuniyet duymaktayız.

Engelli vatandaşların istihdamını artırmak amacıyla yürütülen kamuda engelli kontenjanı programı kapsamında engelli memur sayısında önemli artış sağlanmış olup ayrılan kontenjanın yüzde 95’i kullanılmaktadır. Kamuda münhal kadrolara hızla atama yapılması önemlidir. Engellilerin genel ve mesleki eğitim, mesleki rehabilitasyon, kendi işini kurma, hibe desteği ve iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri daha da geliştirilmelidir.

2021 yılında aktif sigortalı artışında yaşanan güçlü toparlanmanın 2022 yılında da devam etmesiyle prim gelirlerinde önemli bir artış sağlanmıştır. Buna karşın nominal milli gelir düzeyinde ortaya çıkan yüksek artış sonucunda bir önceki yıla göre SGK’nın toplam

gelirlerinin GSYH'ye oranının 1,7 puan azalarak yüzde 6,9 olması beklenmektedir. Sigorta ödemeleri ve sağlık giderlerinin GSYH'ye oranında ortaya çıkan 1,1 puanlık azalmayla birlikte SGK'nın toplam giderlerinin GSYH'ye oranla yüzde 7,5'e gerilemesi beklenmektedir.

Böylece gelir-gider açığının GSYH'ye oranla yüzde 0,7 düzeyinde olması beklenmektedir. SGK'ya yapılan bütçe transferlerinin GSYH'ye oranının ise bir önceki yıla göre 0,4 puan azalarak yüzde 3,1 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

2022 yılında SGK'ya faturalı ödemeler, ek karşılıklar, devlet katkısı, emeklilere yapılan ek ödeme, prim teşviklerinden kaynaklanan transferler, açık finansmanı ile prim ödeme gücü olmayanların GSS primleri dâhil olmak üzere merkezi yönetim bütçesinden 420,5 milyar TL transfer yapılacağı tahmin edilmektedir.

Prim teşvikleri kapsamında merkezi yönetim bütçesinden SGK'ya 2021 yılında 30,7 milyar TL transfer yapılmış olup 2022 yılında prim teşviklerinin 46,6 milyar TL olması beklenmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2023 yılı bütçesi 1 trilyon 538 milyar lira olup merkezi yönetim bütçesinin yaklaşık üçte 1'ine karşılık gelmektedir. Sosyal sigorta sisteminin hukuki boyutu itibarıyla uygulanabilir, mali boyutu itibarıyla sürdürülebilir ve ilgili taraflarca kabul edilebilir bir yapıda olması önem arz etmektedir. Aktüeryal dengenin gözetilmesi, sosyal güvenlik sisteminin uzun dönemli mali sürdürülebilirliği açısından gerekmektedir. Ülkemizde sosyal sigorta kapsamındaki nüfus oranı kayıt dışı istihdamla mücadele ve istihdam teşviklerinin etkisiyle 2021 yılında yüzde 87, 2022 yılı Ağustos ayı itibarıyla yüzde 88 düzeyine ulaşmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2021 yılı gelir gider açığı bir önceki yıla göre yüzde 68 oranında azalarak 21,6 milyar lira olmuştur. 2022 yılının sekiz aylık açığı ise 35,8 milyar lira düzeyindedir.

2021 yılında merkezi yönetim bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transfer tutarı bir önceki yıla göre yüzde 1,3 oranında artarak 252,1 milyar lira olmuştur. Bütçe transferlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2020 yılında yüzde 4,93'ken 2021 yılında yüzde 3,5'e gerilemiştir.

2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde merkezi yönetim bütçesinden SGK'ya yapılan transfer tutarı 266,4 milyar lira düzeyindedir. 2023 yılında Sosyal Güvenlik Kurumlarına yapılacak transferler tutarının yaklaşık 582,9 milyar lira olması öngörülmektedir. Hazinesin çeşitli kanunlardan kaynaklanan faturalı ödemeler, ek karşılıklar, devlet katkısı, emeklilere yapılan ek ödeme, prim teşviklerinden kaynaklanan transferler, açık finansmanı ile prim ödeme gücü olmayanların genel sağlık sigortası primleri gibi yükümlülükleri merkezi yönetim bütçesinden yapılan transfer ödemeleriyle karşılanmaktadır. Bütçeden SGK'ya yapılan transferlerin önemli bir kısmı hazine adına sağlanan teşviklerdir. Teşviklere ilişkin etki değerlendirilmesi yapılmalı ve sistem etkin bir yapıya kavuşturulmalıdır. Verilen teşviklerin ne derece amaca ulaştığı, hangi teşvik araçlarının daha etkili olduğu yönünde etkin bir izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması destek ve teşviklerin verimliliği bakımından önemlidir.

Aynı zamanda, prime esas en düşük kazanç olan asgari ücretteki artışlar, esnaf ve çiftçinin ödediği SGK primlerini de yüksek oranda artırmaktadır. Özellikle küçük esnaf ve çiftçimiz primlerini ödemekte zorlanmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımız primlerde indirim yapılmasını, hiç olmazsa yirmi beş yıl hizmet ve dokuz bin prim gün sayısını dolduranlardan emekli aylığı

bağlanıncaya kadar sigorta primi alınmamasını istemektedir. Yine, binlerce esnaf ve sanatkârimızın 2000 yılı öncesi vergi ve oda kaydı olup BAĞ-KUR kaydı olmayan çalışma sürelerinin sigortalılık süresi olarak değerlendirebilmesi ve bu sürelerin borçlanılmasına imkân verilmesi talebi de bulunmaktadır. Sosyal güvenlik sisteminde esnaf ve çiftçi BAĞ-KUR'lulara yönelik yapılan eşitsizlikler de bulunmaktadır. Emekli olabilmek için SSK'lılar 7200 gün, BAĞ-KUR'lular 9000 gün prim ödemektedir, üstelik en düşük maaş BAĞ-KUR'luya bağlanmaktadır. Prim gün sayısında ve emekli aylıkları arasındaki eşitsizliklerin giderilmesi önem taşımaktadır.

Sigortalıların çıraklık ve staj süreleri emeklilik hizmetinden sayılmamaktadır. Çıraklık ve mesleki eğitimin özendirilmesi ve fiilî bir çalışmaya dayanması da dikkate alınarak çıraklık ve staj sürelerinin hizmetten sayılması ve sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması doğru olacaktır.

Kadınlar sigortalılık döneminde hatta stajyer olarak çalışırken yaptığı doğumu borçlanarak hizmetine saydırabilmekteyken sigortalılık öncesi doğumu hizmetine saydırılamamaktadır. Kadınların sigortalılık öncesi doğumlarına da borçlanma hakkı verilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi ülkemizde iş gücü piyasası ve çalışma hayatıyla ilgili köklü bir reform yapılması görüşündedir. Toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, ücret-verimlilik ilişkisinin güçlendirildiği, iş sağlığı ve iş güvenliği şartlarının iyileştirildiği ve etkin bir şekilde denetlendiği bir iş gücü piyasası oluşturulmasını öngörüyoruz.

5) ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Hızla artan nüfus, şehirleşme, ekonomik faaliyetler ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre üzerindeki baskıyı artırmakta ve iklim değişikliği, çölleşme, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kuraklık gibi çevre problemleri her geçen gün insan yaşamını ve kalkınma sürecini daha belirgin bir şekilde etkilemektedir. Bu kapsamda çevre ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi gittikçe önem kazanmaktadır.

Ülkemizde çevre sorunlarına duyarlı politikalar, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde, küresel sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla uyumlu bir şekilde geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu kapsamda çevre alanında kurumsal yapı, mevzuat ve standartların geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Çevreyi koruma, doğal kaynakları kullanma, afete karşı duyarlı olma, yaşanabilir bir konuta sahip bulunma gibi hususlar; kentleşme, konut, afet ve çevreye ilişkin politikaların oluşturulmasında önemli bir yere sahiptir.

Herkesin temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı bulunmaktadır. Bu doğrultuda çevre sorunlarını; akılcı bir koruma, kullanma ve geliştirmeyi öngören sürdürülebilir kalkınma modeli ile aşarak, gelecek nesillere temiz, doğal ve kültürel değerleri korunmuş, yaşanabilir bir çevrenin intikalini sağlayacak politikalar sürdürülmelidir.

Paris Anlaşmasının onaylanmasının ardından 2053 yılı net sıfır emisyon hedefi beyan edilmiştir. Bu hedef çerçevesinde, İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu tarafından alınan karar doğrultusunda ülkemizin ilk İklim Şurası 21-25 Şubat 2022 tarihleri arasında yapılmış, 7 farklı alanda alınan 217 tavsiye kararı kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ülkemiz coğrafi konumu itibarıyla iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer aldığından, iklim değişikliğine uyum kapasitesinin geliştirilmesi ile ekonominin ve toplumun iklim risklerine dayanıklılığının artırılmasına yönelik sürdürülen çalışmalar önem arz etmektedir.

Türkiye, gelişmekte olan bir ülke olarak enerji, sanayi ve ulaştırma sektörleri başta olmak üzere ilgili alanlarda iklim değişikliğiyle mücadele stratejileri belirlemekte, yeşil büyümenin sağlanması ve emisyon artış trendinin sınırlandırılması yönünde bir politika izlemektedir.

Bu bağlamda, yeşil dönüşüm konusu 2023-2025 dönemini kapsayan orta vadeli programda ve ekonomik reform programında da yer almıştır.

Avrupa'yla başlayan ve dünyada giderek yaygınlaşan yeşil düzen uygulamalarının ve iklim değişikliği politikalarının ülkeler arası ilişkilerde önemli bir etken olarak dikkate alınacak olması son derece anlamlıdır. Ülkemizin, finans ve teknoloji desteklerine erişebilmek bakımından kendisiyle benzer konumdaki ülkelerle aynı listede yer alması, böylelikle yeşil iklim fonuna rahat bir şekilde erişebilmesi önemlidir. Esasen, ülkemizin yeşil kalkınma hedefine ulaşmak için bundan sonra izleyeceği yol haritasının da temeli atılmış olmaktadır. Bu kapsamda, güçlü ve kapsayıcı bir iklim kanununun, güçlü bir ulusal katkı beyanının, yeni bir iklim stratejisinin ve eylem planının da toplumun her katmanını içine alacak şekilde geliştirilmesi elzem görülmektedir. Bu kapsamda Türkiye Çevre Ajansı'nın kurulması önemli bir gelişme olmuştur.

Sürdürülebilir çevre için doğal, tarihî ve kültürel değerlerin kirlenmesini, tahrip edilmesini ve yok olmasını önlemek için, çevre konusuna bilimi ve aklı esas alan, tarih, kültür, inanç ve millî menfaatlerimizle çatışmayan bir bakış açısıyla yaklaşılmalıdır.

Kıyı, deniz, akarsu, göl, yapay göl ve diğer sulak alanların çevresi ile eko sistemlerin tamamını bütünlük içinde ele alan kıyı alanı planlaması ve yönetimi uygulanmalı, su, hava, toprak ve denizi birlikte dikkate alan entegre çevre politikaları geliştirilmelidir.

Biyolojik çeşitlilik ve yaban hayatı korunmalı, su kaynaklarının kullanımında etkinlik sağlanamamalıdır. Tabii zenginliklerimize toplum olarak sahip çıkma anlayışının kuvvetlenmesi için, çevre duyarlılığı geliştirilmeli, bunun için medyanın toplumsal sorumlulukla yayın yapması sağlanmalı ve eğitim müfredatı zenginleştirilmelidir.

Yatırım projelerinin yer seçiminde çevre duyarlılığına önem verilmeli, yatırımlarda çevre dostu teknoloji kullanımı teşvik edilmelidir. Taş ocağı ve maden aramaları tamamlandıktan sonra çalışma yapılan alanların ağaçlandırılması zorunlu olmalıdır.

Nüfusun sağlıklı ve güvenilir içme ve kullanma suyuna erişimi sağlanmalı ve atık suyun insan ve çevre sağlığına etkileri en aza indirilmelidir. Mevcut su sağlama tesislerindeki kayıp ve kaçaklar önlenerek ülke kaynaklarının etkin kullanımı sağlanmalıdır.

Atık su arıtımı ve katı atıkların ekonomik bir değer olarak geri dönüşümünü sağlayacak yatırımlara önem ve öncelik verilmelidir. Atık su arıtma tesislerinin işletilmesi ve yönetimine yönelik model geliştirilmez.

Kentlerdeki altyapı, çevre ve güvenlik gibi alanlara ilişkin sorunlar, ekonomik ve sosyal yansımalarıyla birlikte kentlerin rekabet gücünü ve yaşam kalitesini düşürmektedir.

Yerleşimlerin afete duyarlı olmasına, doğal, tarihî ve kültürel varlıkları korumasına, kentlilik kültürünün oluşmasına katkı sağlaması gerekmektedir.

Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendiren; Türkiye Mekânsal Strateji Planı çalışmalarının tamamlanarak insan odaklı, kimlikli, yaşanabilir ve üreten şehirler oluşturulması yolunda mekânsal planlamanın yönlendirilmesi kentsel planlamadaki karmaşanın önüne geçecektir.

İnsan odaklı, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı, temel kentsel hizmetlerin adil ve erişilebilir bir şekilde sağlandığı, yaşam kalitesi yüksek ve değer üreten şehirler ve yerleşimler oluşturulmalıdır.

Eğitim, sağlık, sosyal hizmet, kültür, ulaşım ve kentsel altyapı hizmetlerinin hızlı, güvenli, zamanında, ucuz ve erişilebilir bir şekilde sunulmasını diğer politikalarla birlikte sağlıklı kentleşmenin bir gereği olarak görüyoruz.

Türkiye'nin tamamını kapsayacak bir çalışmayla fay hatları, dere yatakları, kıyı şeritleri, tarım alanları ve doğal yapılar gibi imara uygun olmayan alanlar tespit edilerek yerleşime kapatılmalı, üst ölçekli planların tamamlanması suretiyle yer seçiminde yaşanan karmaşa giderilerek düzenli kentleşmenin altyapısı oluşturulmalıdır. Yerleşim yeri seçimlerinde jeolojik etütlere, çevresel faktörlere, ekonomik ve sosyal uygunluğa ve afete duyarlılık ön planda olmalıdır.

Afete maruz kalmadan önce hukuki, fizikî ve beşeri tüm alanlarda önlem alınarak doğal afetlerin zararlarının en aza indirilmesi temin edilmelidir.

Nüfus ile arsa arzı ilişkisi kurulmalı, arsa ve konut arzı; nüfus, ihtiyaç, talep, kentsel gelişim ve benzeri etkiler dikkate alınarak belirlenmelidir. Türk kültürünü yansıtan, estetik değerleri önceleyen mimari eksikliği giderilmelidir.

Yaşlı, engelli ve çocukları dikkate alan bir anlayışla kent ve bina planlaması yapılması ve buna uygun çevrelerin düzenlenmesi ihtiyacı devam etmektedir.

İmar planlarının değiştirilme sürecinin zorlaştırılması yanında, alenileştirilmesi tamamen şeffaf hale getirilmesi suretiyle hem haksız imar rantlarına fırsat verilmemesi, hem de vatandaşlarımızın mağdur olmaması temin edilecektir.

Kentleşme politikalarımızın esasını, yerleşimlerin afete duyarlı olması, doğal, tarihî ve kültürel varlıkların korunması ve yaşatılması, kentlilik kültürünün oluşturulmasına katkı sağlaması, su kaynaklarının ve çevrenin korunması, planlı, çağdaş, altyapılı, yaşanabilir kentler inşa edilmesi, yerel kalkınmanın sağlanması, hizmetlere erişimin kolaylaştırılması ve kentte yaşayan vatandaşlarımızın hayat kalitesinin artırılması oluşturmaktadır.

Yaşanabilir kentlerin oluşturulabilmesi için ulaşım altyapısı tamamlanmış, çağdaş donanımlı konut alanları yanında gerekli altyapıya sahip endüstri, teknoloji ve sanayi bölgeleri ile mali ve ticari merkezler de oluşturulmalıdır.

Dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın insanca yaşayacağı bir konut edinebilmesi için uygun yöntemler ve seçenekli finansman modelleri geliştirilmesi, muhtaç ve kimsesizler içinse devlet eliyle daha çok sosyal konut üretilmesi temin edilmelidir.

Bu kapsamda dar gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olması için Yeni Konut Finansman Modelleri getirilmiş, Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesi başlatılmıştır.

Bu şekilde konut arzının artırılması suretiyle konut ve kira fiyatlarındaki artışın kalıcı olarak önüne geçilmesi öngörülmektedir. Bu kampanyaya vatandaşlarımızın gösterdiği ilgi ne denli isabetli olduğunu da göstermiştir.

Kentsel dönüşüm uygulamaları afet öncelikli hale getirilmeli, başta deprem olmak üzere sel ve heyelana dönük olarak insan hayatını önceliğine alan bir anlayış hâkim kılınmalıdır. Kentsel dönüşümde; niteliği ve süreçleri iyi tanımlanmış, sosyo-ekonomik boyutları güçlendirilmiş ve katılımcı bir yaklaşıma dayanan bütüncül ve sürdürülebilir bir uygulama modeli geliştirilmelidir. Kentsel dönüşüm kentsel yenileme, yeniden canlandırma ve koruma gibi alternatif yöntemleri de içerecek şekilde uygulanmalıdır.

Başta afet riskleri olmak üzere, standartlara uygun olmayan yapı stoku ile işlevleri değişen kentsel alanlardaki yıpranma nedenlerine bağlı olarak ülkemizde kentlerin dönüşüm çalışmaları devam etmektedir.

Afet tehlikesi ve riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve araziler, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşamayı esas alacak şekilde dönüştürülecektir.

Konut ve her türlü bina üretiminde güneş enerjisi ve gün ışığından daha fazla yararlanılması, ısı yalıtımını ve depreme dayanıklılığı esas alan teknoloji ve standart malzeme kullanımı sağlanmalı; sağlıklı, güvenli, kaliteli ve ekonomik konut üretimine önem verilmeli, zemin etüdü aşamasından iskân ruhsatı aşamasına kadar etkin denetim yapılmalıdır.

Kentlerimizde yaygınlaşan dikey yapılanmalara son verilmeli, kent estetiğini dikkate alan, tarihi ve kültürel dokuyu yansıtan bir yapılaşma ve mimari tercih edilmelidir. Dar gelirli başta olmak üzere, halkın temel konut ihtiyacının daha yüksek oranda karşılanması için gerekli önlemler alınmalı; barınma sorununa sağlıklı ve alternatif çözümler geliştirilmeli, uygun yöntemler ve finansman modelleri uygulamaya konulmalıdır.

Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için yapım çalışmaları devam eden millet bahçelerini önemli bir adım olarak görüyoruz. Şehirlerimizde kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçeleri yapım çalışmaları devam etmektedir. Eylül 2022 itibarıyla 15,9 milyon m² Millet Bahçesi yapımı tamamlanmıştır.

Kent içi ulaşımında yaşanan problemler insanların yaşam kalitesini olumsuz etkilemekte, ekonomik ve sosyal kayıplara yol açmaktadır. Kent içi ulaşımında trafik sıkışıklığına bağlı olarak ortaya çıkan zaman kaybı yakıt tüketimiyle çevre ve gürültü kirliliği sorunlarının asgari seviyeye indirilebilmesi, kentlerimizde kaliteli ve konforlu bir ulaşım altyapısının tesis edilmesi için ülkemizde toplu taşımanın ve motorsuz ulaşım türlerinin geliştirilmesi amacıyla önemli yatırımlar yapılmaktadır.

Büyükşehir Belediye Kanununda yapılan değişiklik ile Kırsal Mahalle kavramının getirilmesi, köy tüzel kişiliklerinden mahalleye dönüştürülen yerlerde yaşayan vatandaşlarımızın imar, harç, su parası ve benzeri yük getiren ödeme zorunluluklarını hafifletmiştir.

Hızla artan nüfus, şehirleşme, ekonomik faaliyetler ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre üzerindeki baskıyı artırmakta ve iklim değişikliği, çölleşme, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kuraklık gibi çevre problemleri her geçen gün insan yaşamını ve kalkınma sürecini daha belirgin bir şekilde etkilemektedir. Bu kapsamda çevre ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi gittikçe önem kazanmaktadır.

İçme ve kullanma suyu şebekesiyle hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı 2021 yılı itibarıyla yüzde 99 seviyesindedir. Yerleşime yeni açılan alanlar ve mevcut şebekelerin yenileme ve bakım çalışmaları dışında içme suyu şebeke inşaatı ihtiyacı azalırken içme suyunu arıtma ihtiyacı artmıştır.

Nüfusun sağlıklı ve güvenilir içme ve kullanma suyuna erişiminin sağlanması ve atık suyun insan ve çevre sağlığına etkilerinin en aza indirilerek etkin yönetiminin gerçekleştirilmesi; atıkların insan ve çevre sağlığına etkilerinin en aza indirilerek etkin yönetiminin gerçekleştirilmesi için azaltılması, geri dönüşüm ve geri kazanımın sağlanması ve bertaraf edilmesi; erişilebilir, güvenli, zaman ve maliyet yönünden etkin ve sürdürülebilir kent içi ulaşım sistemlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Sürdürülebilir kırsal kalkınma anlayışıyla, üretici birlikleri ve aile işletmelerinin üretim kapasitesinin ve kırsal işgücünün istihdam edilebilirliğinin artırılması, yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, yoksullukla mücadele ile kırsal toplumun düzenli ve yeterli gelir imkânlarına kavuşturularak refah düzeyinin artırılması ve nüfusun kırsalda tutundurulması gerekir.

Türkiye'nin yüzde 66'sı ise deprem riski olan alanlarda yer almaktadır. Meydana getirdiği hasar ve can kaybı açısından deprem yüzde 61'lik bir oranla Türkiye'de yaşanan afetler içerisinde birinci sırada yer almaktadır.

Bu kapsamda, afet riskini en aza indirmek için her türlü yapılaşmanın coğrafi ve jeolojik etütleri tamamlanmış, başta deprem olmak üzere sel, heyelan ve diğer doğal afetlere karşı güvenli alanlarda kurulması, mevcut yerleşimlerde ise bu doğrultuda kentsel dönüşüm projelerinin hızla uygulanması önemli ve öncelikli bir hâl almıştır.

Türkiye Afet Müdahale Planının (TAMP) etkin olarak uygulanmasına yönelik tatbikat ve eğitimler sürdürülmektedir. 2022 yılı Afet Tatbikat Yılı olarak ilan edilmiş olup yerel ve bölgesel düzeyde yaklaşık 60 bin tatbikat gerçekleştirilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, ekolojik dengenin sürdürülebilirliğine saygı duyuyoruz. Parti programımızda temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını her insanın temel haklarından birisi olarak gördüğümüz ifade edilmiştir. Bize göre çevre demek aynı zamanda vatan demektir ve milliyetçilik anlayışımızın ana eksenlerinden birisi de çevreciliktir. Çevreye hürmet, huzurlu ve mutlu bir hayatın da ilk şartıdır. Çevre sorunlarının kalkınma çevre ikilemi yerine akılcı bir koruma, kullanma ve geliştirmeyi öngören sürdürülebilir kalkınma modeliyle aşılabileceğini düşünüyoruz. Çevre politikamızın esasını da gelecek nesillere temiz, yaşanabilir, doğal ve kültürel değerleri korunmuş bir çevrenin intikali oluşturmaktadır. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin kirlenmesini, tahrip edilmesini ve yok olmasını önlemek için, çevre konusuna, bilimi ve akli esas alan, tarih, kültür, inanç ve millî menfaatlerimizle çatışmayan bir bakış açısıyla yaklaşılmasını gerekli görüyoruz.

6) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

Konvansiyonel çatışmaların sayısındaki artış, etnik, dinî ve ekonomik temelli uyumsuzlıkların yaygınlaşması, küresel g mücadelesinin kazandığı yeni boyutlar, g ve mültecilik olgularında ortaya çıkan trajik örnekler ve terörizm, yakın geleceğe ilişkin tahmin ve değerlendirmeleri güçleştirirken, iyimser beklentileri de azaltmaktadır.

Küresel ölçekte yaşanılan olayların büyük çoğunluğu yakın coğrafyamızda cereyan etmekte, bu çatışmaların yol açtığı sorunlar komşu ülkelerle birlikte en çok bizi etkilemektedir. Byleyi kaotik bir ortamda, Türkiye, çok şükür, bir huzur ve güven adasıdır.

Türkiye, yrttĞu çok boyutlu ve kapsayıcı dış politikayla bölgesel ve küresel etkisini arttırırken, kurulacak denklemlerde hesap dış bırakılamayacak bir ülke durumuna gelmiş, özellikle Ukrayna-Rusya savaşında barış için samimi iradesini ortaya koyan her iki devletle görülebilen tek ülke olarak diplomasinin merkezi olmuştur.

Rusya'nın 24 şubat 2022 tarihinde Ukrayna'ya yönelik başlattığı savaş ve beraberinde yaşanan süreç tüm dünyayla birlikte ülkemizin de doğrudan etkilendiği koşulları doğurmuştur. Savaşın ilk anından itibaren şimdiye kadar geçen süre içerisinde en makul şekilde davranan, barışı önceleyen ve tarafları uzlaştırmaya çalışan ülke olarak Türkiye n plana çıkmıştır. İştanbul ve Antalya'da tarafların aynı masada buluşturulması bir yana Sayın Cumhurbaşkanımızın, Sayın Dışışleri Bakanımızın ve Sayın Millî Savunma Bakanımızın yrttĞu etkili diplomasi çabaları krizin çözümüne yönelik ülkemizin sahip olduğu yüksek potansiyeli göstermiştir. Bu çabalar, ateşkes ve barışa dair hiçbir ülkenin başaramadığını Türkiye'nin gerçekleştirebilme kudretine sahip olduğunu defalarca ispat etmiştir. Temennimiz ve hedefimiz de ülkemizin arabuluculuğu ve hakemliğinde soruna çözüm getirilmesidir ancak Ukrayna savaşının sürmesini istediği görülen çevrelerin de henüz barıştan yana bir niyetlerinin olmadığını ifade etmek gerekir. Ukrayna'nın NATO'ya ye olması gündemi karşısında kendi millî güvenlik gerekçelerini ne süren Rusya'nın başlattığı savaş, sonuç itibarıyla sadece Ukrayna topraklarıyla sınırlı kalmayan neticeler yaratmıştır. Avrupa'da güvenlik mimarisi çökmüş, ekonomik sistem bozulmuş, gıda ve tedarik zinciri bozulmakla kalmayıp istikrarsızlığa saplanmış ve küresel sistem, üzerindeki sorumlulukları kaldıramayacağını göstermiştir.

Türkiye diplomaside temsil ağını tüm dünyaya genişletmiş, yüksek düzeyli ve bölgesel iş birliği mekanizmalarıyla dış politika araçlarını çeşitlendirmiştir. Birleşmiş Milletler ve çok taraflı kuruluşlarda nc rol üstlenmiş, çatışma çözümü ve ara buluculukta marka olmuş, g yönetimi, insani ve kalkınma yardımlarında insanlık onurunu koruma kararlılığında olmuştur.

Akdeniz havzası ve Afrika Kıtası'nın barış ve güvenliği için büyük önem taşıyan Libya'nın bağımsızlığı, egemenliği, toprak btnlĞu ve siyasi birliğinin korunmasını esas alarak Birleşmiş Milletler öncülüğünde yürütülen tüm siyasi süreçlerin aktif destekçisi olma vasfını srdrmştur.

Kıbrıs davamızın ve denizlerimizde barış ve güvenlik ile meşru haklarımızın savunucusu olmuş, kırk altı yıl kapalı kalan Maraş açılmış, Azerbaycan'ın vatan muharebesine desteğimizle Karabağ'daki otuz yıllık Ermenistan işgali sonlandırılmıştır.

Devam eden küresel ve bölgesel gerilimler, Türkiye'nin her bakımdan teyakkuz hâlinde olmasını, millî bütünlük ve çıkarlarımızı önceleyen Ankara merkezli, çok yönlü ve çok

boyutlu bir dış politikayı zorunlu kılmaktadır. Bugün Suriye'de, Libya'da, Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs'ta, Ukrayna-Rusya savaşında ve daha birçok alandaki çatışma ve gerilimlere ilişkin çözüm süreçlerinde Türkiye'nin aktif olarak yer alması, uygulanan başarılı dış politikanın sonucudur.

Partimizin dış politika anlayışının özü, Türkiye'nin güvenliğini ve millî çıkarlarını korumak ve geliştirmek, çevremizde barış, huzur, istikrar ve güvenlik kuşağı oluşturmak, başta komşularımız olmak üzere bütün ülkelerle karşılıklı saygı ve menfaate dayalı uzun vadeli dostane ilişkiler kurmak, mevcut sorunları Türkiye'nin hak ve çıkarları korunarak uluslararası hukuk çerçevesinde adil ve kalıcı çözümlere kavuşturmak.

"Lider ülke Türkiye" ülkümüzün en önemli unsurlarından birisi Türkiye'nin bağımsız, etkili ve sonuç alıcı bir dış politika izleyebilmesidir. Bu kapsamda tarihten gelen husumetleri bugüne taşıyan ve Türkiye'nin millî çıkarlarını hedef alan ülkelere karşı uluslararası hukuk ve meşruiyet çerçevesinde gereken caydırıcı politikalar uygulanmalıdır. Ülkemizin yürüttüğü dış politika anlayışı da sahada ve masada güvenlik ve çıkarlarımızın korunması için her türlü tedbiri almayı, diyaloga kapıyı kapatmamayı ve barışın sağlanabilmesi için caydırıcı gücünü kullanmayı esas almaktadır.

Türkiye diplomasideki etkinliğini her geçen gün arttırmakta, insani diplomasiyle küresel huzurun temini, açlık ve yoksullukla mücadele konusunda da çaba göstermektedir. Bu amaca hizmet etmeyen Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası kuruluşların yeniden tanzimi hususunda görüşünü açıkça ifade etmekte, bu yönde etkili bir diplomasi yürütmektedir.

Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile kazandığı etkin icra kapasitesiyle, uluslararası gelişmeler karşısında daha hızlı ve kapsamlı refleks gösterebilme kabiliyetine, sevk ve idareye ilişkin sonuç alıcı bir koordinasyona kavuşmuştur.

Bugün, Türkiye, dünya siyasetinde ve uluslararası ilişkilerde güçlü, itibarlı, sözü dinlenen, dostluğu aranan ve dostluğuna güvenilen bir ülkedir. Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişimiyle başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı karşısında Türkiye en baştan beri Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü savunarak Batılı ülkelerin aksine daha yapıcı ve barışçıl bir tutum benimsemiştir.

Nitekim, Antalya ve İstanbul'da tarafları buluşturma başarısının yanı sıra tahıl sevkiyatının ve taraflar arasında esir takasının yapılmasını sağlayarak tüm dünyanın takdirini kazanmıştır. Pandemi sonrası Ukrayna-Rusya Savaşı'yla enerji krizinin yanı sıra gıda krizi tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Özellikle yoksul ülkeleri tehdit eden bu durumun önüne geçilmesi için Türkiye'nin ortaya koyduğu diplomatik mücadele sonuç vermiş, Tahıl Koridoru Anlaşması hayata geçirilmiştir.

Yakın Tarihte Rusya'nın anlaşmadan çekildiğini ilan etmesi üzerine Türkiye, dünya genelinde gıda krizi yaşanmasının önüne geçilmesi için imzalanan anlaşmanın devamını sağlayarak küresel çapta diplomatik başarısını yeniden göstermiştir. Şimdi de Türkiye'mizin doğu batı aksında doğal gaz merkezi olması gündeme gelmiştir. Rusya Devlet Başkanı Putin, gaz tedarikinde en güvenilir güzergâhın Türkiye olduğunu açıklamış, Kuzey Akım hatları gözden düşerken Türk Akımı Projesi öne çıkmış, ülkemiz enerji jeopolitiğinde önemli bir avantaja erişmiştir.

Ermenistan'ın otuz yılı aşkın süredir işgal ettiği Azerbaycan'a ait Karabağ bölgesinin ardından saldırıların yine Azerbaycan'a ait olan bazı sivil yerleşim yerleri ile ülkemiz açısından da stratejik öneme sahip enerji nakil hatlarına yoğunlaşması sonrasında yaşanan savaş ve beraberinde imzalanan ateşkes anlaşması, geride bıraktığımız yıl, önde gelen dış politika gündemlerimiz arasında yer almıştır. İlk andan itibaren Azerbaycan'ın haklı mücadelesinde sonuna kadar yanında olan ülkemizin takındığı tutum, Karabağ bölgesindeki zulme, işgale ve soykırıma dayalı statükonun yıkılmasını sağlamıştır. Kırk dört gün süren savaş boyunca Azerbaycan, devlet başkanlığından başlayıp en alt rütbedeki askerine ve tüm vatandaşlarına kadar cesur ve kahramanca bir duruş sergilemiş, zafere olan inancıyla muzaffer olmuştur. Savaşın ardından imzalanan anlaşmayla Karabağ'ın Azerbaycan toprağı olduğu tescillenirken bölgesel barışın da kapıları aralanmıştır. Ayrıca, kurulan ortak merkezle Türkiye ve Rusya arasında teşkil edilen mekanizma sayesinde Mehmetçik'imiz de bölgede görev almıştır.

Kafkasya'nın barış ve istikrarının tesisi açısından tarihî sonuçlar doğuran İkinci Karabağ Savaşı'nın bir başka neticesi de Azerbaycan ve Nahçıvan'ı birbirine bağlayacak olan Zengezur Koridorunun hayat bulmasıdır. Söz konusu koridor vasıtasıyla Türk dünyası ülkelerinin birbirine erişimi de tesis edilebilecektir. İlâveten, enerji arzına dayalı yeni senaryoların konuşulduğu bir dönemde kaynak ülkeler ile tüketici ülkeler arasında Türk dünyası yeni bir vizyonla sağlam bir cazibe merkezi hâline gelebilecektir. Bütün bunlar olurken bölgenin normalleşmesi, barış ve istikrarın tesisıyla beraber iş birliği imkânlarının da güçlenmesi adına ülkemizin önerdiği "3+3" formatındaki çabalar Kafkasya'yı daha aydınlık yarınlara taşıma kudretine sahiptir.

Türkiye, kararlı şekilde yürüttüğü terörle mücadeleyle güney sınırlarında kurulmak istenen terör koridoruna izin vermeyeceğini, komşu ülkeleri Irak ve Suriye'nin toprak bütünlüğünü esas alarak millî menfaatleri çerçevesinde ve uluslararası hukuka uygun hareket ettiğini tüm dünyaya göstermiştir.

Yayılmacı, maksimalist ve agresif dış politika eylem ve söylemleriyle Türkiye aleyhine bir gerilim yaratma çabasında olan Yunanistan, arkasına aldığı Batı desteğine rağmen, Türkiye'nin kararlılığı sayesinde başarılı olamamıştır. Türkiye, en büyük kıyıdaşı olduğu Doğu Akdeniz'de uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarını korumaya devam etmektedir. Bazı bölge ülkeleri Türkiye'nin haklı mücadelesinin farkına varmış ve Yunanistan'ın yönlendirmesiyle aldıkları tavırları değiştirmek zorunda kalmıştır.

12 Kasım 2021 tarihinde, İstanbul'da gerçekleştirilen zirvede, Türk Konseyi, Türk Devletleri Teşkilatına dönüştürülmüş, 2040 Türk Dünyası Vizyon Belgesi de kabul edilmiştir. Bu, tarihî önemde bir gelişme olmuştur. Bu kararla, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler arasındaki ekonomik, sosyal ve siyasi iş birliklerinin ve kalıcı ittifakların sağlanması mümkün olacak, yeni bir güç birliği oluşturulmasına, bölgesel ve küresel barışın tesisine katkı sağlanacaktır. 12 Kasım 2022 tarihinde Özbekistan Semerkant'ta yapılan Türk Devletler Teşkilatı 9.zirve toplantısında, işbirliğini daha da derinleştirme ve geliştirme konusunda kararlılık vurgulanmış, Kıbrıs Türklerinin Türk Dünyasının parçası olarak görüldüğü ve KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatında gözlemci statüsünün memnuniyetle karşılandığı ifade edilmiştir.

Yeni bir dünyanın inşasında ciddi bir sorumluluk üstlenen ve Türkiye Yüzyılı inancıyla yoluna devam eden ülkemizin sadece bölgesel gelişmelerle sınırlı kalmayıp küresel gelişmelerin tamamında öncü olan bir aktör konumuna erişmesi yüksek potansiyelimizi tescillemiştir. Böylesi bir dönemde Türk dünyası ülkeleriyle girişilen ortaklığın Türk devletleri teşkilatıyla ileri bir düzeye taşınması ve yayınlanan vizyon belgesiyle ortak

çabaların geniş bir kapsamda değerlendirilmesi, sadece bizim ve bu yapının ortakları için değil, dünyanın geri kalanı için de istikrar ve barışın anahtarı konumundadır. Gerek Orta Kuşak gerekse Güney Gaz Koridoru anlamında doğu ve batı arasında ki aynı zamanda kuzey ile güney arasında sağlam bir merkez konumuna erişebilecek potansiyeliyle Türkiye ve Türk dünyası 21'inci yüzyılı her yönüyle şekillendirebilecek bir kudrete sahiptir. Özellikle Türkiye'nin böylesi bir noktada enerji merkezi olması diplomasi sahasında elimizi güçlü kılacak, yeni gündemlere kapı aralayacaktır

Büyük belirsizliklerin ve karmaşık ittifak ilişkilerinin hâkim olduğu günümüz dünyasında, Türkiye, barışçıl tutumuyla gerginleşen uluslararası ilişkilere güven aşılama devam etmektedir. Nitekim, iklim değişikliği, küresel gıda ve enerji krizi, artan açlık ve yoksulluk, yükselen İslamofobi ve Türkofobi, salgın hastalıklar ve düzensiz göç gibi sınamalar karşısında Türkiye elini taşın altına koyan ve yüksek fedakârlıklar gösteren erdemli bir duruş sergilemektedir.

Türkiye, uyguladığı diplomasiyle, millî menfaatleri koruma kararlılığıyla küresel refah ve adaletin, insanlığın barış ve huzurunun sağlanması peşinde ve kararlılığındadır.

Bu çerçevede bölgesel ve küresel gelişmelerin seyri hangi yönde olursa olsun Türkiye, milli menfaatlerini koruma kararlılığı ile politikalarını yürüterek, kime yahut neye göre değil Ankara merkezli bakışını devam ettirecektir.

7) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Enerji, önemli bir üretim girdisi; ulaştırmadan ısınmaya, sağlık hizmetlerine temel bir ihtiyaç, gündelik yaşam için bir zorunluluktur.

Enerji arz güvenliği bu nedenle hayati bir husustur. Enerji sahip olduğu vasıflarla küresel ekonominin belirleyici unsuru, kaynağı elinde bulunduran ülkeler bakımından önemli bir güç, diplomasinin etkin bir aracıdır.

Türkiye, enerjide büyük ölçüde dışa bağımlıdır ve dış ticaret açığımızın temel kaynağı da enerjidir. Bununla birlikte, Türkiye, dünya çapındaki enerji yatırımlarıyla öne çıkmaktadır; nükleer santraller, hidroelektrik, güneş ve rüzgâr santralleri, doğal gaz ve petrol keşifleri, lityum pil üretimi ve diğerleri bu kapsamdaki önemli yatırımlardır.

Enerjinin ekonomik boyutunun yanı sıra siyasi, diplomatik, çevresel ve insani boyutlarının olması arz güvenliğini esas alan uzun vadeli bir enerji stratejisinin önemini de ortaya koymaktadır.

Partimizin millî enerji politikası, dışa bağımlılığı en aza indirirken enerji tedariki ve güvenliğinin sağlanmasını, enerjide verimliliğin ve millî kaynakların payının artırılmasını, hem üretim hem de tüketim aşamasında enerjinin çevre ve insan dostu olmasını öngörmektedir.

Türkiye, bugün üretici ve tüketici bölgeler arasındaki jeostratejik konumu nedeniyle sektörde bölgesel düzeyde önemli bir aktör hâline gelmiştir. Enerji diplomasisinin geliştirilmesi, zengin enerji kaynaklarına sahip Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkelerle ikili ve çok taraflı anlaşmaların yapılması bu gücünü artıracaktır.

2021 yılında kabul edilen 2040 Vizyon Belgesi'nde yer alan enerji iş birliklerinin ve hedeflerin gerçekleşmesi paydaş ülkelerin ekonomik ve sosyal hayatına, bölgesel ve küresel barışa da katkı sağlayacaktır. Türkiye'nin enerji ithalatını azaltabilmesi için hem arz yönlü hem de talep yönlü tedbirleri eş zamanlı olarak hayata geçirmesi zorunluluk arz etmektedir.

Salgın ve devamında, Ukrayna-Rusya savaşı ile küresel emtia ve enerji piyasalarındaki çalkantılar; petrol, doğal gaz ve kömür maliyetlerinde meydana gelen artışlar Türkiye'yi de doğrudan etkilemiştir.

Petrol ve doğal gaz ithalatının ülkemizin dış ticaret açığında önemli bir yeri bulunduğu açıktır. Bununla birlikte, Sakarya sahasındaki 540 milyar metreküplük doğal gaz keşfi ve devamında gelecek olan keşiflerle birlikte enerji dinamiklerinin değişme sürecine gireceğini değerlendiriyoruz. 2023'ün ilk yarısında vatandaşlarımızla da buluşturulacak olan bu gazın ekonomiye katkı katkısı yanında sosyal ve psikolojik motivasyonu da önemli olacaktır.

Keşfedilen doğal gazın, geliştirilen doğal gaz altyapısıyla birlikte, mevcut uzun dönemli doğal gaz alım anlaşmalarının yeniden müzakere edilmesi sürecinde başta fiyat olmak üzere önemli avantajlar sağlaması da beklenmektedir.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığı yıllık programında da ifade edildiği gibi, arz güvenliği sorunu ve mevsimsel talep dalgalanmaları doğal gaz depolama kapasitesinin artırılmasını zorunlu kılmıştır. Doğal gaz arz güvenliğinin ve çeşitliliğinin sağlanması kapsamında oldukça kritik bir rolü olan yer altı depolama faaliyetlerinde son yıllarda ciddi gelişmeler izlenmiştir.

Enerji arzında yaşanan küresel daralma sadece sanayinin üretim girdisi olarak kullandığı enerji kaynaklarıyla sınırlı kalmamış, aynı zamanda ısınma ve aydınlatma için gerekli olan kaynakların teminini de zorlaştırmıştır.

Avrupa İstatistik Ofisi tarafından yayımlanan verilere göre 2021 yılının ikinci altı aylık döneminde Avrupa Birliği ülkeleri arasında hane halkına en ucuz elektrik ve doğal gaz sağlayan ülke Türkiye olmuştur. Ayrıca, güncel durumda Avrupa Birliği ülkelerine göre Türkiye vergiler dâhil en ucuz benzin sağlayan ülke, motorin ve LPG'de ise ikinci ülke konumundadır.

Petrol, Türkiye'nin hem enerji ürünleri arzı hem de nihai enerji tüketiminde önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye, petrol ihtiyacının yüzde 90'ından fazlasını ithalat yoluyla karşılamaktadır.

Bu konjonktürel değişim, belirsizlik ve istikrarsızlık; arz güvenliğini sağlayıcı sağlam ve kalıcı yatırımların yapılmasını da gerekli kılmaktadır.

Enerjinin millî kalkınma ve refah artışı için taşıdığı önem ortadadır. Türkiye bu hedefe yönelik olarak bölgede önemli doğal gaz ve petrol boru hattı projelerini hayata geçirmiş veya hayata geçirilmesine öncülük etmiş, bu kapsamda doğu-batı aksında gaz deposu olması gündeme gelmiştir.

Türkiye, sadece gazın ticaretinin yapılacağı bölge değil, dağıtımının da yapılacağı merkez olacaktır. Türkiye'nin doğal gaz sektöründeki avantajlı jeopolitik önemini artıracak en önemli faktörlerden biri de Türkmenistan'la geliştirilen ilişkilerdir.

Bu çerçevede, Türkmen doğal gazının Türkiye'ye taşınması veya Türkiye üzerinden ihracatı için Türkmenistan'la yürütülen çalışmaların olumlu bir neticeye varması beklentimizdir. Türkiye'nin enerji alanındaki bu atılımları, ülkemizin fiyatın belirlenmesinde de rolü olmasını, enerjide sadece talep eden değil ihraç eden ülke konumuna gelmesini de sağlayacaktır.

Türkiye'nin stratejik girişimlerinin öncüsü kuşkusuz Doğu Akdeniz adımıdır. Son olarak 3 Ekim 2022 tarihinde Libya'yla imzalanan mutabakat muhtırası neticesinde Doğu Akdeniz'de hidrokarbon rezervlerinin bulunması ve işletilmesi konusunda yeni bir safhaya geçilmiş, böylece, Libya'yla 2019 yılında imzalanan mutabakat deniz yetki alanlarıyla sınırlı kalmayarak Libya sınırları içerisindeki tüm bölgelerde hidrokarbon rezervi arama ve sondaj çalışmalarını da kapsar hâle gelmiştir.

Enerji verimliliği, enerji kaynaklarının üretimden tüketime kadar tüm sahalarda en yüksek etkinlikte değerlendirilmesini ifade eden, enerji sektöründeki diğer ulusal hedefleri tanımlayan ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi destekleyen sürdürülebilir kalkınma yolundaki çabalardan biridir. Bu nedenle enerji verimliliğine yönelik faaliyetlerin enerji politikalarının öncelikli konusu olmaya devam etmesi gerekmektedir.

Daha verimli ve kendi enerjisini üreten binaların yaygınlaştırılması, kamu binalarında enerji tüketimlerinin ve maliyetlerinin düşürülmesine yönelik tedbirler alınması, bu çerçevede kendi ihtiyaçlarını karşılayacak tesisler kurması teşvik edilmelidir. Enerji tasarrufu ve verimlilik politikalarına yönelik toplumsal bilinçlendirmenin artırılması önem arz etmektedir. Bu şekilde ailelerin harcamalarında önemli bir yer tutan enerji maliyeti de azalacaktır.

Tabii kaynaklar kapsamında katma değerli ürün üretiminin artırılması, madenler bakımından bir arz güvenliği sorununun söz konusu olmaması gerekmektedir. Madencilik sektörüne ilişkin temel strateji yer altı ve yer üstü kaynaklarımızın ülke ekonomisine azami katma değer oluşturacak şekilde değerlendirilmesi, madencilik sektörünün millî gelir içerisindeki payının artırılması ve madencilik faaliyetlerinin güvenli ve çevreyle uyumlu olarak yürütülmesidir.

Ayrıca, ülke madenciliğini daha iyi noktalara taşıyacak, yatırımcıların madencilik sektörüne daha rahat ve öngörülebilirliği yüksek şekilde yatırım yapmalarını temin edecek yapısal gelişim çalışmalarının yapılması da gerekmektedir.

Altın, toryum, bor ve benzeri kıymetli madenlerin işlenmeden cevher olarak satılması yerine, ileri teknoloji kullanılarak katma değerli yeni ürünlere dönüştürülmesi suretiyle satılması bu varlıklarımızın kıymetinden daha fazla istifade etmemizi mümkün kılacaktır.

Madencilik sektöründe üretim maliyetlerini düşük tutmak amacıyla kabul edilebilir madencilik tekniklerinden ve mali denetimden uzak bir şekilde faaliyet gösteren maden işletmeleri yakın takibe alınmalı, sektördeki kayıt dışılık önlemelidir.

Bu kapsamda iş güvenliği ve işçi sağlığı alanındaki reformların madencilik sektöründeki düzenlemelerle paralel biçimde yapılması da gerekmektedir.

Yerli ve milli enerji politikalarımız, cari dengemizi iyileştirerek, ülke ekonomimize değer üretmeyi sürdürülmelidir.

Enerjinin millî kalkınma ve refah artışı için taşıdığı önemi ortadadır. Bize göre Türkiye enerji altyapısında, kaynak çeşitliliğinde, arz güvenliğinde, yerli ve yenilenebilir enerjide çok

önemli yatırımlar ve hamleler yapmış, dünyanın enerji dağılım merkezlerinden biri hâline gelmiştir. İnanıyoruz ki bulduğumuz rezervler ve yerli kaynak çeşitliliği ile yapılan uzun süreli tedarik anlaşmaları sayesinde enerji maliyetlerinin azalması da mümkün hâle gelecektir. İnsani ve çevresel boyutu da dikkate alan sürdürülebilir enerji politikasıyla ülkemizin kalkınması ve milletimizin refahı için daha fazla katkı sağlanacaktır.

Arz yönlü olumlu gelişmeler ve ekonomide sağlanacak güçlü toparlanmaya paralel olarak üretim ve hizmet sektörü içinde önemli bir paya sahip olan elektrik, mazot ve doğal gaz maliyetlerinin çiftçimizin, sanayicimizin ve ticaret erbabımızın üzerindeki yükün hafifletilmesi ve tüketiciye olumsuz yansımaları, bu doğrultuda verimli ve etkin kullanım adına alternatifler geliştirilmesi önemli ve öncelikli bir husustur.

8) GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Gençlik, geleceğimizin ümidi, yarınlarımızın gerçeğidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak gençliğe yapılan yatırımı Türkiye'nin geleceği için en önemli yatırım olarak görüyoruz. Türk gençliği istikbalimizin güvenceleridir. Gençlik sorunlarına yaklaşımımız ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Gençlerimizin eğitim, sağlık, istihdam, sosyal güvenlik ve serbest zamanlarını değerlendirmesiyle ilgili sorunların çözüme kavuşturulmasını istiyoruz.

Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözüme yeteneği gelişmiş, yeni gelişmelere açık, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek bilim ve teknoloji üretimine yatkın girişimci, demokrat, kültürlü ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi Türkiye'nin büyüme, kalkınma ve yükselme gayesini kamçılacaktır.

Gençliğin çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanmasında eğitimden istihdama her alanda fırsat eşitliğinin sağlanması, tüm kurum, kural ve uygulamaların fırsat eşitliği anlayışına uygun olarak şekillendirilmesi gençlerimizin en büyük beklentisidir.

Gençlerin güçlü yaşam becerilerine, insani ve millî değerlere sahip olarak yetişmelerinin, iktisadi ve sosyal hayata ve karar alma mekanizmalarına aktif katılımlarının sağlanması elzemdir.

Genel nüfus içerisinde en dinamik kesimi oluşturması nedeniyle stratejik bir öneme sahip olan gençlik, hayatın birçok alanında belirleyici bir role de sahiptir. Gençler, yakın geleceğin mimarı olarak siyasi, sosyal, ekonomik ve diğer alanlarda yarınlarımızı inşa edecek kitleyi oluşturmaktadır.

Ülkemiz genç nüfusu 2021 yılsonu rakamlarına göre toplam nüfusun yaklaşık yüzde 15,3'ünü oluşturmakta, ortalaması yüzde 10,6 olan AB ülkeleri içerisinde en yüksek orana sahip bulunmaktadır.

Bilindiği gibi salgın döneminden en çok etkilenen kesimlerden biri de gençler olmuştur. Dünyada genç işsizliği önemli ölçüde artmış, eğitim ve iş temelli öğrenme büyük ölçüde kesintiye uğramış ve birçok genç finansal, mekânsal ve ruhsal sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

İstihdam verilerine göre, ülkemizde 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı 2021 yılında yüzde 22,6 olmuş, 2022 Ağustos ayı itibarıyla ise yüzde 18'e gerilemiştir. Genç nüfustaki istihdam oranı da 2021 yılında yüzde 32,2 iken 2022 yılı Ağustos ayında 39,3'e yükselmiştir. TÜİK verilerine göre, 15-24 yaş aralığında ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2020 yılında yüzde 28,4 iken 2021 yılında bu oran yüzde 24,7'ye gerilemiştir.

Sağlıklı bir eğitim-istihdam ilişkisi kurulması gençlerimizin hem ilgi, yetenek ve becerileri doğrultusunda eğitim almalarını hem de mezun olduğunda istihdamını kolaylaştıracaktır.

2022 yılı başında İŞKUR tarafından başlatılan "Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler İçin İşgücü Piyasası Destek Programı" projesi kapsamında iş gücü piyasası destekleriyle ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin istihdam edilebilirliklerinin ve iş gücüne katılımlarının artırılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

2022 yılı Ekim ayı itibarıyla Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı 418 gençlik merkezi ve 333 genç ofis ile gençlere hizmet sunulmaktadır. Gençlik merkezlerinin fiziki altyapı ve faaliyetler açısından engelli gençler için daha erişilebilir hâle getirilmesiyle faaliyetlerin gençlerin taleplerini ve zamanın gerekliliklerini karşılayacak şekilde geliştirilmesi şeklinde geliştirilmesi yönündeki çalışmalar önem arz etmektedir.

Madde bağımlılığı ile mücadelede etkinlik sağlanması amacıyla koruyucu ve önleyici faaliyetlerin, tedavi, sosyal rehabilitasyon ve uyum hizmetleriyle mevcut kurumsal yapıların ve uygulamaların geliştirilmesi, ilgili kurumlar arasındaki eşgüdüm ve bilgi paylaşımının güçlendirilmesine yönelik çalışmaların sürekliliğinin sağlanması da bu kapsamda gençlerimize ve ailelerine yönelik hayati faaliyetlerdendir.

Eğitim-istihdam ilişkileri dinamik bir yapıya kavuşturulması ve ihtiyaçlara uygun bir insan gücü planlaması yapılması istihdam yanında ekonomik ve sosyal gelişme ve kalkınma bakımından da önem arz etmektedir.

Gençlerin fiziksel, sosyal ve bilimsel gelişimleri ile yenilikçi ve girişimci niteliklerini destekleyen kültürel, bilimsel ve sportif faaliyetler özendirilmeli, yaygınlaştırılmalı ve erişilebilir hâle getirilmelidir.

Gençlerin toplumsal hayata aktif katılımlarını ve sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak, öz güven ve toplumsal aidiyet duygularını güçlendirecek hizmetler sunulmalı ve çeşitlendirilmelidir. Bu amaçla, politika ve hizmetler geliştirilmeli ve kurumlar arası eşgüdüm artırılmalıdır.

Artan üniversite ve üniversite öğrencisine göre yurt talebi de artmaktadır. Talep eden her öğrenciye yurt ya da yurt şartlarıyla barınma imkânının devlet tarafından temin edilmesini, ortaöğretim ve yükseköğretimde okuyan gençlerimize yeterli barınma imkânı sağlanmasını önemli görüyoruz.

2022-2023 eğitim-öğretim döneminde bu alanda başarı sağlanmış, KYK yurtlarına başvuran öğrencilerin tamamına yakını yerleştirilmiştir.

KYK yurtları standartların ve sunulan hizmet kalitesinin yüksek olmasının yanı sıra, güvenli olması ve sunulan diğer imkânlar nedeniyle öğrenciler ve aileleri tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir.

7420 sayılı Kanun ile gençlerimizin yükseköğrenim kredi borçlarına yönelik önemli bir düzenleme yapılmıştır. Buna göre, öğrenim kredisi alan öğrencilerin borçlarını aldıkları anapara kadar ve faizsiz ödemelerine imkân sağlanmakta, öğrenim bitimini takip eden ikinci yılsonunda başlamak üzere borçlarını kredi aldığı kadar sürede ödeme imkânı getirilmekte, borçlunun çalışmaması koşuluyla en fazla 3 defa olmak üzere erteleme talep edebilmesi sağlanmaktadır.

Hâlen kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz başlamamış öğrencilerimize öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara endeks hesaplanmaması, kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş olan endeks tutarlarının ise terkin edilmesi sağlanmıştır. Yapılan bu düzenlemenin gençlerimizin üniversite sonrası yeni hayatlarına başlarken borç endişesi taşımamaları bakımından oldukça önemli olduğunu düşünmaktayız.

Hareketlilik programlarının çeşitlendirilmesi, kapsam olarak genişletilmesi ve daha erişilebilir hâle getirilmesi, gençlerin sosyal ve kültürel gelişimleri, bilgi ve becerilerini artırmaları ve vizyon kazanmalarına katkı sağlayacaktır.

Gençlerin gönüllü faaliyetlere daha fazla katılımı teşvik edilmeli, gönüllülük faaliyetleri kapsamında bilinçlendirilmeli ve yönlendirilmelidir. Gençlere ilişkin toplanan verilerin kalitesi artırılmalı, uluslararası karşılaştırmalara imkân tanıyan veri setleri oluşturulmalıdır.

Gençlerin bilişsel, fiziksel ve psikolojik gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen faktörler ile etkilerinin azaltılmasını teminen gençlerin ve ebeveynlerin özelliklerine uygun psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır. Gençler arasında sağlık, sosyal medya ve hukuk okuryazarlığı artırılmalıdır. Gençlerin kişisel, sosyal gelişimleri ile kariyer planlamalarına katkı sağlamaya ve ruh sağlığını güçlendirmeye yönelik programlar uygulamaya konulmalıdır.

Dijital çağ, siyasi coğrafyası olmayan yer çekimsiz bir ortam yaratmıştır. Bu ortam milletimiz ve gençlerimiz için hem fırsat hem de riskler barındırmaktadır. Türk gençliğinin sosyal medyayı ve interneti doğru, dengeli kıvamında ve bilgi amaçlı kullanımı sosyal barış ve toplumsal huzur açısından önemlidir. Gençlerimize algoritma, "web" ve mobil uygulama geliştirme, elektronik, insansız hava aracı yapımı ve kullanımı ile robotik eğitimlerin verilmesine yönelik "Kod Adı 2023 Projesi"ni ve yetenekli öğrencilerin belirlenerek gelişimleri için gerekli desteklerin sağlanması, takım çalışması yenilikçi düşünce, proje geliştirme odaklı eğitim programları ile daha üretken olabilmesi amacıyla yürütülen dene-yap teknoloji atölyeleri projesini önemli görüyoruz.

Bilgisayar, telefon, tablet ve internet kullanımına bağlı riskleri azaltmaya yönelik uygulamalar geliştirilmeli, bağımlılık yapıcı maddelerle etkin mücadele edilmeli, bu maddelerin kullanım durumunu tespit yönelik araştırma ve hizmetlere devam edilmelidir.

Yurt dışında yaşayan Türk gençliği ile Türk dünyası gençliğinin de katılacağı gençlik kampları oluşturulmalı, gençlerimizin ülkemizle olan bağlarının güçlendirilmesi; sosyal, sportif ve kültürel açıdan gelişmeleri sağlanmalıdır.

Geniş kitlelerin sporu yaşam biçimi olarak benimsediği, dezavantajlı gruplar dâhil talep eden herkesin spor faaliyetlerine erişiminin sağlanabildiği, uluslararası şampiyonalarda çok sayıda

sporcuyla derece alan, olimpiyat oyunları başta olmak üzere dünyadaki prestijli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan ve böylelikle sporun her dalında dünya çapında rekabet edebilir seviyeye ulaşmış bir ülke olmak ülkemizin spor politikasının temel amacıdır.

Sporda başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemlerle toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkarılması gerekmektedir.

Her alanda sporcu yetiştirmek için gerekli fiziki, teknolojik ve insan gücü altyapısının oluşturulması ve çocuklarımızın mümkün olduğu kadar erken yaşlarda spora yönlendirilmesi millî spor politikamızın bir unsurunu oluşturmaktadır.

Türkiye'yi temsil edecek sporcularımızın yetiştirilmesi ve sporcularımızın desteklenmesi Bakanlığımızın en önemli görevlerindendir. Türkiye'de son yıllarda tesis, araç gereç ve teknoloji anlamında önemli bir altyapı gelişimi sağlanmıştır, uluslararası düzeyde birçok branşta önemli sportif başarılar da elde edilmiştir.

Bununla birlikte, Türk sporunu daha ileriye taşıyacak adımları atmamız da gerekmektedir, bu kapsamda sporun bir hayat tarzı hâline gelmesi, isteyen bütün vatandaşlarımızın spor faaliyetlerine erişebilmesi, uluslararası şampiyonalarda sürdürülebilir bir başarı düzeyinin yakalanması, sporun her dalında dünya çapında rekabet edebilen bir seviyeye ulaşılması bunlardan bazılarıdır.

Temel amacı çocuklarımızı ve gençlerimizi her türlü zararlı alışkanlıklardan uzak tutmak, beden ve ruhen sağlıklı bir nesil olarak yetiştirmelerine katkı sağlamak, spora yönlendirmek suretiyle çocuklarımızı çeşitli sapkın akımlardan, bağımlılıktan kurtarmak, sosyal ilişkileri geliştirmek ve sporcu kaynağı oluşturmak için Türk sporunu geliştirme projesiyle sporda sürdürülebilir atılım gerçekleştirilebilecektir.

Mahallî idarelerin spor alanındaki etkinliklerinin artırılması, spor kulüpleri ve federasyonlarının kapasitelerinin güçlendirilmesi ve spor turizmi başta olmak üzere dünya spor ekonomisindeki pazar payının artırılması da önem arz etmektedir.

Her branşta uluslararası spor organizasyonlarının ve olimpiyat oyunlarının ülkemizde düzenlenebilmesi için önemli yatırımlar yapılmış, birçok şampiyona da ülkemizde yapılmıştır. Türkiye'nin bu çerçevede yaptığı önemli ve başarılı organizasyonlar ülkemiz ve milletimiz adına gurur verici olmuştur.

Bu yolla ülkemiz sportif başarılar kadar sahip olduğu altyapı, tesis, insan gücü, organizasyon kapasitesi gibi alanlardaki başarılarını da tüm dünyaya gösterebilmektedir. Bu faaliyetlerin desteklenmesi çerçevesinde, Türk Dünyası Dostluk ve Kardeşlik Oyunları ile İslam Ülkeleri Oyunları'nın spor yoluyla Türk ve İslam dünyasının dostluk ve kardeşliğini pekiştireceğini değerlendiriyoruz.

Spor eğitiminin iyileştirilmesi, sporda etik kurallara uyumun artırılması, sporcu sağlığına yönelik hizmetlerin geliştirilmesinde kritik önem arz eden spor hekimi yetiştirilmesi, sportif mal ve hizmet üretiminde marka ve kalite konumlarında AR-GE çalışmalarına ağırlık verilmesi, sporun bir yaşam tarzı olarak benimsetilerek geniş kitlelere yaygınlaştırılması ve bütünüyle kurumsal hâle gelmiş bir sistem olma konusunun gelişim ihtiyacı devam etmektedir.

Bu kapsamda, 26 Nisan 2022 tarihinde 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'yla önemli bir adım atılarak Türk sporu kurumsal bir yapıya kavuşturulmuş, istismar unsurları ortadan kaldırılmış, spor ahlakını öne çıkaran, başarıyı ödüllendiren bir anlayışla kulüplerin yapılanması sağlanmıştır.

9) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

2019 yılı sonundan itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını ve 2022'nin başından itibaren başlayan Ukrayna-Rusya savaşı küresel ekonomi gibi, Türkiye ekonomisini de olumsuz etkilemiştir.

2020 yılında salgının etkisiyle daralan küresel ekonomi 2021 yılında toparlanarak yüzde 6 oranında büyümüştür. 2022 yılında Rusya ve Ukrayna arasında başlayan savaş, ABD-Çin gerilimi tedarik zinciri ve ticaret kanalları aracılığıyla enerji ve gıda sektörleri başta olmak üzere küresel ekonomi üzerindeki belirsizlikleri artırarak olumsuz etkilemiştir.

2022 başından itibaren jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisi artarak sürmekte, küresel düzeyde gözlenen enflasyon artışı ülkelerin enflasyonla mücadele politikalarıyla öne çıkmasına yol açmaktadır.

Birçok gelişmiş ülkede merkez bankalarının parasal sıkılaştırmaya gitmesi küresel ekonomik aktivitede istenmeyen dalgalanmalara neden olmuş, ABD ve Avrupa ülkelerinde otuz-kırk yılın en yüksek enflasyon oranları görülürken aynı zamanda bu, ülke ekonomilerini durgunluk riskiyle karşı karşıya getirmiştir.

Başta ABD ve Avrupa'da olmak üzere, 2022 yılı içerisinde birçok gelişmiş ekonomide görülen daralma küresel büyüme üzerinde baskı oluşturmaya devam etmiş, önümüzdeki döneme ilişkin küresel büyüme tahminleri aşağı yönlü güncellenmiş, resesyonun kaçınılmaz bir risk faktörü olduğu değerlendirilmeleri yaygınlaşmıştır.

Nitekim Uluslararası Para Fonunun 2022 Yılı Ekim Ayı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre dünya ekonomisinin, 2021 yılındaki yüzde 6'lık büyümesinin ardından 2022 yılında yüzde 3,2 ve 2023 yılında yüzde 2,7 gibi daha ılımlı büyümesi öngörülmektedir. Benzer şekilde OECD'nin 2022 Yılı Eylül Ayı Ekonomik Görünüm Raporu'na göre de küresel büyümenin 2022 yılı için yüzde 3, 2023 yılı için yüzde 2,2 olması beklenmektedir.

Türkiye ise mevcut dönemdeki zorlu sınamalara rağmen hedeflerine ulaşma kararlılığını sürdürmektedir. Yatırım, üretim, ihracat ve istihdamı artırma; cari fazla verme hedefleri, büyüme esasına dayanan ekonomi programı kararlılıkla uygulanmaktadır.

Küresel düzeyde ekonomik durgunluk belirtilerine rağmen 2022 yılı genelinde Türkiye ekonomisinin yüzde 5 civarında büyümesi öngörülmektedir. Bu öngörü, yaklaşık yarısı dış talepten kaynaklanan dengeli bir büyümeyle işaret etmektedir.

2021 yılında yüzde 11,4 oranında büyümeyle son elli yılın en yüksek büyümesini kaydeden Türkiye ekonomisi, emsal ülkelerden olumlu yönde ayrılmıştır. 2022 yılı başında da güçlü büyüme eğilimini devam ettiren Türkiye ekonomisi, yılın ilk yarısında yüzde 7,5, üçüncü çeyrekte yüzde 3,9 oranında büyümeyi başarmıştır. Türkiye, bu büyüme rakamlarıyla salgın öncesi dönemden bugüne G20 ülkeleri içerisinde en iyi performans gösteren ülkelerden biri konumundadır.

İstihdam kazanımları da benzer ekonomilere göre daha olumlu seyretmektedir. Özellikle, istihdam artışına katkı veren sektörler dikkate alındığında büyüme dinamiklerinin yapısal kazanımlarla desteklenmekte olduğu görülmektedir.

Ülkemiz, OECD üyeleri arasında salgın öncesi döneme göre istihdamını en fazla arttıran ülke olmayı başarmıştır.

Enflasyonda gözlenen yükselişte küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şokları etkili olmaya devam etmiştir.

Türkiye ekonomisinde yüksek oranlı ve istikrarlı büyümenin sağlanmasında finansmanın sürdürülebilir ve sağlıklı kaynaklardan temin edilmesi, dış kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması ve kaynakların gelir artırıcı, istihdam sağlayıcı ve verimlilik potansiyeli yüksek alanlara yönlendirilmesi gerekmektedir.

Maliye politikaları kanalıyla enflasyonla mücadele kapsamında önemli adımlar atılmaktadır. Yönetilen, yönlendirilen fiyat ayarlamalarının yanı sıra salgın kaynaklı etkileri azaltmak amacıyla vergi indirimleri yapılmaktadır.

Elektrik faturalarındaki TRT payı ve enerji fonu kesintileri kaldırılmıştır.

Vergi indirimleri ve sübvansiyonlar aracılığıyla temel ürünlere erişimin kolaylaştırılması, dış ticaret tedbirleriyle arz kısıtlarının hafifletilmesi ve kira artışlarına tavan uygulanması gibi önlemler sayesinde TÜFE artış hızını sınırlandırmaya yönelik mücadele tedbirleri uygulanmaya devam edilmektedir. Enflasyonla mücadeleye katkı sağlamak amacıyla, 2021 yılında 154,2 milyar lira vergi gelirinden vazgeçilirken 2022 yılında 276,8 milyar liralık vergi gelirinden vazgeçilmesi öngörülmüştür.

Enflasyondaki tırmanışın engellenmesi amacıyla tedbirler alınırken vatandaşlarımızın enflasyona ezdirilmemesi ve refah seviyelerinde meydana gelen kaybı önlemek için gelir artırıcı politikalar da devreye konulmuştur. Bu doğrultuda, asgari ücretle memur ve emekli maaşlarında ciddi artışlar yapılmış, tarım ürünleri taban fiyatları enflasyonun üzerinde belirlenmiştir.

Tarımsal desteklerle çiftçilerimiz güçlendirilmiş, esnaf ve sanatkârimıza yönelik olarak nakit, hibe desteği, kredi, kira ve benzeri birçok destek tedbirleri uygulanmıştır. Tüm bunların yanı sıra, ailelere yapılan sosyal destek ödemelerinin miktarlarında önemli artışlar yapılmış, kapsamları da genişletilmiştir.

Ayrıca, konut ve kira fiyat artışlarının önüne kalıcı bir şekilde geçmek için cumhuriyet tarihinin en geniş, en kapsamlı sosyal konut kampanyası başlatılmıştır.

Son yıllarda önemli başarı gösteren alanlardan olan ihracatımız 2021 yılında yüzde 32,8 artışla dünya ortalamasının hayli üzerinde bir performans sağlamayı başarmış, 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde yüzde 15,4 artarak 209,4 milyar dolar olmuş ve daralan ekonomilere ilişkin konjonktüre rağmen oldukça güçlü bir performans göstermiştir.

İhracatımızdaki gelişmede dış talebin yılın ilk yarısında güçlü seyrini koruması ve ihracat fiyatlarındaki görece yüksek seyrin reel sektör ve ihracatçı firmaların ürün ve pazar çeşitliliği bakımından dinamik ve esnek yapısı etkili olmuştur.

Aynı dönem için, ithalat da daha yüksek seviyelerde gözlenen artışın ana nedeni küresel ölçekte enerji emtiaları başta olmak üzere, emtia fiyatlarındaki artış eğiliminin hızlanarak ithalat fiyatlarına yansımaya başlaması olmuştur.

İktisadi faaliyetteki güçlü toparlanmaya karşın, özellikle enerji fiyatlarındaki yüksek artış cari dengemizde bir miktar bozulmaya yol açmış, cari işlemler açığındaki 2021 yılı performansının devam ettirilerek iyileşmenin sürmesini geciktirmiştir.

Turizm gelirlerimiz rekor düzeyde artmakta, bu yıl hedeflenen 40 milyar doları aşması beklenmektedir.

Harcamalarda ortaya konulan ihtiyatlı duruş kamu maliyesinde birçok gelişmiş ülkeden daha iyi performans gösterilmesini sağlamıştır. Öte yandan, ülkemiz düşük kamu borç stokuyla diğer ülkelerden olumlu ayrılmaya devam etmektedir. Hane halkı ve reel sektör borçluluğu bakımından da ülkemiz düşük bir riskliliğe sahiptir. Finansal kesim dışındaki firma borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranında da Türkiye yüzde 72,6'yla düşük riskliliğe sahiptir. Bankacılık sektörümüz sağlam bir bünyeye sahiptir.

Gıda arz güvenliği konusunda küresel düzeyde yaşanan olumsuz gelişmelere rağmen ülkemizde temel gıda ürünleri tedarikinde ve sevk zincirinde bir sorun yaşanmamaktadır.

Avrupa dâhil birçok ülkede enerji kriziyle karşı karşıya kalınırken ülkemizde enerji alanında yapılan önemli yatırımlar, yerli kaynaklarımız ve ithal ülke çeşitliliğiyle sağlanan arz güvenliği sayesinde önümüzdeki kış enerji sorunu yaşanması beklenmemektedir. Devletimiz küresel enerji piyasalarındaki anormal yükselişleri vatandaşlarımıza yansıtmamak için doğal gazda yüzde 80, elektrikte ise birinci kademede yüzde 50 sübvansiyon sağlamaktadır.

Karadeniz'de keşfedilen 540 milyar metreküp doğal gaz rezervinin 2023 yılının ilk yarısından itibaren halkımızın kullanımına sunulacak olması inanıyoruz ki bu alanda ülkemizi daha güçlü hâle getirecektir.

Bununla birlikte, kalıcı olarak istihdam dostu, sürdürülebilir bir büyüme ortamını tesis etmek, işsizliği azaltmak, gelir dağılımını daha adil hâle getirmek, enflasyonu kalıcı şekilde aşağı çekmek, üretim ve ihracatın ithalat bağımlılığını azaltarak rekabet gücü yüksek bir üretim ekonomisi tesis etmek, dünyada Türk malı markalı ve patentli ürünleri daha yaygınlaştırmak öncelikli hedef ve beklentimizdir.

Reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılamak için büyümeyi finanse edecek her türlü finansal aracın ihraç edilebildiği, etkin bir biçimde denetlenen, yenilikçi ve şeffaf bir mali piyasa yapısının oluşturulmasıdır. Hukuk normlarında, vergilemede ve bürokratik işlemlerde yatırım için her bakımdan öngörülebilir, istikrarlı ve güvenilir bir ortam oluşturulması yerli ve yabancı yatırımcı için bütünüyle kurumsal hâle gelmiş bir yatırım ortamının teşekkül ettirilmesi arzumuzdur.

Türkiye, kuşkusuz tüm bu alanlarda önemli adımlar atmış, önemli başarılar elde etmiştir. Konjonktürel gelişmelerin olumsuz etkilerinin ortadan kalkmasıyla da bu kazanımlar daha belirgin hâle gelecektir. Türkiye, bu süreçte enerji, ulaştırma, savunma sanayisi, sağlık, eğitim ve diğer birçok alanda yaptığı dünya çapındaki yatırımlarla pozitif yönlü ayrılmış, rekabet üstünlüğü sağlamıştır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda gelir ve kurumlar vergilerini tek bir kanunda birleştiren, vergi tabanını genişleten, vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen Gelir Vergisi Kanunu'nun yasalaşmasının sağlanması, ayrıca yeni bir vergi usul kanununun çıkarılması hedeflenmiştir. Adil, tabana yayılmış ve hakkaniyetli bir vergi reformu bir an önce hayata geçirilmesi, aynı zamanda kamu harcamalarının etkililik, ekonomiklik ve verimlilik durumlarının gözden geçirilmesi, harcama programlarının uygulama süreçlerinde etkinliğin artırılması ve harcamaların kontrol altında tutulması ve kamu yatırım harcamalarında tasarruf sağlamak üzere kamu ihale ve sözleşme süreçlerinin iyileştirilerek rekabetin artırılması bu kapsamda Kamu İhale Kanununun yeniden düzenlenmesi kamu tasarrufu açısından önemli olacaktır.

Vergisel teşviklerin tüm iktisadi ve sosyal etkileriyle birlikte değerlendirilmesi, verilen teşviklerin ne derece amaca ulaştığı, hangi teşvik araçlarının daha etkili olduğu yönünde etkin bir izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması destek ve teşviklerin verimliliği bakımından önemlidir.

Kayıt dışılık önemli bir sorun olarak varlığını devam ettirmektedir. Haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklardan yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede daha etkili yöntemler benimsenmeli hem kayıt dışılığın önlenmesine hem de kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesine yönelik tedbirler bir arada uygulamaya konulmalıdır. Kayıt altında ve hukuken korunan bir istihdam anlayışı hâkim kılınmalıdır.

Rasyonel ve modern vergi politikasının temel amacı, devlete gelir sağlarken vergi yükünün toplumun çeşitli kesimleri arasında mümkün olduğu kadar adaletli dağıtılmasıdır. Modern vergicilik, mali amaçlar dışında, gelir dağılımı farklılıklarını azaltmak, yatırım eğiliminin üzerindeki olumsuz etkileri azaltmak, tasarruf-yatırım dengesine katkıda bulunmak, işsizliği önlemek, bölgesel dengesizlikleri azaltmak, iktisadi ve mali istikrarı gerçekleştirmek gibi sosyal ve ekonomik amaçları da kapsamaktadır.

Herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sistemi tesis edilmelidir. Vergiye ilişkin düzenlemelerde, kamu finansmanı ile ilgili önceliklerin yanında verginin üretim ve istihdam üzerindeki etkileriyle sosyal yönü birlikte değerlendirilmelidir.

Ülkemizde vergi kaçakçılığı suçlarının büyük bir kısmını karmaşık suç örgütleri tarafından oluşturulan ve yönetilen, gerçekte farklı kişiler tarafından kurulduğu hâlde konuyla ilgisi olmayan kişiler adına kurulan firmalar üzerinden yüksek tutarlarda vergi kayıp ve kaçığına neden olan işlemler oluşturmaktadır.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının, vergi kaçakçılığıyla etkin mücadele ve vergi incelemelerinde sektörel ve fonksiyonel uzmanlaşması sağlanmalıdır.

Gelir İdaresinin kurumsal kapasitesi artırılarak kayıt dışı ekonomiyle yaygın ve yoğun vergi denetimleri yapılarak mücadele etkin bir biçimde sürdürülmelidir. e-Fatura ve e-Defter uygulamaları sistemsel olarak geliştirilerek sahte belgeyle daha etkin mücadele edilmelidir.

Vergilerin toplanmasında görev yapan, katkı sağlayan, bu işin asıl yükünü çeken maliye çalışanlarının sorunları çözülmelidir. Maliye teşkilatında personel ihtiyacı giderilmeli çalışanların iş yükü hafifletilmelidir. Personelin tazminat ve ek ödemeleri artırılmalıdır.

10) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Türkiye terörden en çok etkilenen ülkelerin başında gelmektedir. PKK, FETÖ, DEAŞ, DHKP-C ve diğer terör örgütleri millî devletimizi kundaklamak, millî varlığımızı dağıtmak amacıyla iç ve dış mihraklar tarafından alçakça kullanılmış, milletimizin huzur ve güvenliği tehdit edilmiş, edilmeye de devam etmektedir.

Yaşadığımız çağ güvenlik ve tehdit algısının değiştiği, suç ve şiddet unsurlarının çeşitlenerek arttığı, suçun türüyle birlikte işleyenlerin karakteristiklerinin de değiştiği asimetrik bir durumu ifade etmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve amaçlarına ulaşmak için bunları meşru gören anlayışı Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasına, milletimizin huzuruna, güvenliğine ve insanlığa ciddi bir tehdit olarak görüyor, millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden büyük bir tehlike olarak kabul ediyor ve terörle mücadeleyi hiçbir şartta ihmal edilmemesi gereken millî bir politika olarak değerlendiriyoruz.

Türkiye, karmaşık olayların, kaotik gelişmelerin, ekonomik ve sosyal sıkıntıların yaşanmakta olduğu, bölgesel gelişmelerin Türkiye'nin güvenliğini tehdit ettiği bir süreçten geçmektedir. Bu kapsamda terör belasından ülkemizi kurtarmak için sonuç alıcı ve çok boyutlu politikaların tavizsiz sürdürülmesi şarttır.

Teröre ve teröriste yataklık eden, hamilik yapan, destekleyen, arka çıkan, göz yuman, açık ya da gizli iş birliği içinde olan, her türlü kaynak sağlayan kişi, kurum ve kuruluş, topluluk ve benzeri unsurlarla kararlı mücadele sürdürülmelidir. Türkiye hasmı çevreler hiçbir şartta terörü araç olarak kullanarak emellerine ulaşamayacak, Türk milletine boyun eğdiremeyecek, muazzam diriliş ve yükseliş ruhuna kara çalamayacaklardır.

PKK masumların canına kasteden, bebelere kurşun sıkan terör örgütüdür. On yıllardır Mehmetlerimize, polislerimize, korucularımıza, sivil vatandaşlarımıza ateş açmış, nefret yağdırmış, Kürt kardeşlerimiz, PKK'nın vahşi saldırılarına doğrudan muhatap kalmıştır. Teröre ve teröriste finansal ve lojistik destek sağlayan belediye yönetimlerinin kayyum atanmak suretiyle değiştirilmesi, terörle mücadelede etkili sonuç alınabilmesi açısından son derece isabetli olmuştur. Belediye kaynaklarını halka ve kente sunmak yerine terör örgütüne aktaran belediye yönetimlerinin görevden uzaklaştırılmasıyla vatandaşlarımız gerçek manada belediye hizmeti almaya başlamıştır. Görevi, unvanı, siyasi pozisyonu, makam ve konumu ne olursa olsun hiç kimse suç işleme özgürlüğüne, suçluyu övme hakkına, ihanete hizmet ve refakat etme tercihinə sahip olamaz.

Devam eden adli ve idari soruşturmaları göz önünde bulundurarak son 2 dönemde 151 belediye başkanı terör iltisakı sebebiyle görevden alınmıştır. Terör ve teröre ilişkin suçlar kapsamında 98 Belediye Başkanına ilk derece mahkemesince ayrı ayrı verilen hapis cezaları toplamı **795 yıl, bin 46 ay, 456 gündür**. Diğer belediye başkanlarının adli ve idari işlemleri devam etmektedir.

Ne demokrasi ne özgürlük ne de insan hak ve hukuku terörün banisi ve bahanesi olamaz. Kanunların açıkça suç saydığı bir fiili kasten ve taammüden işleyen kim olursa olsun bunun sonuçlarına katlanmak durumundadır.

Terörle uluslararası ölçekte mücadele, uluslararası hukukun sağladığı hak ve imkân çerçevesinde yürütülmeye devam edilmeli ve ülkemizi tehdit eden terör, hiçbir ülkenin inisiyatifine bırakılmadan yok edilmelidir. Irak ve Suriye sınırı başta olmak üzere fiziki ve teknolojik sınır güvenlik sistemi tesis edilmeli, kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatmaya, psikolojik ve sosyokültürel önlemlere öncelik verilmelidir.

Resmi verilere göre 2022 yılında PKK'ya yönelik olarak 15 Kasım 2022 tarihi itibarıyla 93'ü büyük, 385'i orta çaplı olmak üzere 113 bin 485'i kırsal, 3 bin 214'ü şehirlerde olmak üzere toplam 116 bin 699 operasyon yapılmış, bu operasyonlarda toplam 739 terörist etkisiz hâle getirilmiştir.

Terör örgütüne katılım son otuz yılın en düşük seviyesine ulaşmış, 2014'teki 5.558 seviyesinden bu yıl için 45 rakamına düşmüştür. Yurtiçi toplam terörist sayısı 120'ye indirilmiştir. Terör örgütünden teslim olma eğilimi artmıştır. 2016'dan 15 Kasım 2022 tarihine kadar 2 bin 207 PKK/KCK örgütü mensubu terörist teslim olmuştur. 2022 yılı ilk 10 ayında ise 107'si ikna yoluyla olmak üzere toplam 113 terörist teslim olmuştur.

Diyarbakır Anneleri eyleminin tüm teslim ve iknalarda önemli ve olumlu bir etki oluşturmuştur. Eylem hâlen 331 ailenin katılımıyla sürmektedir. Şu ana kadar bu ailelerden 38'inin yakını yürütülen ikna çalışmaları sonucu ailelerine kavuşmuştur.

Terörle mücadelede sergilenen kararlı ve korkusuz mücadelenin tavizsiz bir şekilde sürdürülmesi en samimi ve içten dileğimizdir. Zira, karşımızdaki terör musibetinin toplumsal, ekonomik ve siyasi faturası çok ağırdır. İnaniyoruz ki terör örgütleri ve şer güçleri ne yaparsa yapsın millî mukavemet kırılmayacak, millî birlik ve kardeşlik ruhu bozulmayacak, Türk milleti iman ve iradesiyle ihanetin belini kıracaktır.

Ülkemizin güneyinde Suriye topraklarında oluşturulmak istenen, Türkiye'nin millî güvenliğini ve egemenlik haklarını tehdit eden terör koridoru oluşumu, uluslararası hukukun verdiği imkân çerçevesinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla bertaraf edilmiştir. Pençe, Kıran, Kapan, Yıldırım Operasyonları terörün belini kırmakla kalmamış, Türk devletinin kudretini göstermiştir. Artık terörün sonuna yaklaşılmaktadır. Kanlı örgütün dağ kadrosu günbegün erimekte, kırmızı, mavi, yeşil, turuncu ve gri listelerde yer alan elebaşları bir bir imha edilmektedir. Bu kanlı süreç nihayete ermekte, iç barış ve huzur ortamı güçlü bir şekilde tesis edilmektedir.

Ülkemiz, 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşla zorla yerinden edilmiş bir göçmen akınıyla karşılaşmış ve dünyada en fazla sığınmacı kabul eden ülke konumuna gelmiştir. MHP, sınır aşan göç konusunda yaptığı akademik çalışmalarla en hazırlıklı partidir. Ülkemizdeki yabancı sayısı 5 milyon 254 bin, geçici koruma altındaki Suriyelilerin sayısı 3 milyon 595 bin civarındadır.

Ülkemizde bulunan sığınmacı nüfusun da en temel insan hakkı olan kendi vatanlarında yaşamasının sağlanması için ülkelerine dönmesi ve bu gerçekleşene kadar uluslararası düzeyde adil yük paylaşımının sağlanarak diğer ülkelere gönderilmesi konusunda da çalışmalara devam edilmektedir. Türkiye'de geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilerin gönüllü, güvenli ve onurlu geri dönüş politikası kapsamında yaklaşık 530 bin kişinin ülkelerine dönmesi sağlanmıştır.

Geçici koruma altındaki Suriyelilerin gönüllü geri dönüşünün desteklenmesi amacıyla, AFAD koordinasyonunda, yerel sivil toplum kuruluşlarıyla, uluslararası yardım kuruluşlarıyla iş birliği içinde Suriye'nin güvenli bölgelerinde yapımı projelendirilen briket evlerin büyük çoğunluğu tamamlanmıştır. 1 milyon Suriyelinin de geri dönmesi için 8 aşamalı plan uygulamaya konulmuştur.

2022 Dünya Uyuşturucu Raporu'nda yer alan verilere göre; 2020 yılında dünya genelinde yakalanan eroinin yüzde 12'si ülkemiz kolluk birimleri tarafından yakalanmıştır.

Uyuşturucuyla mücadelede devletimiz önemli hizmetler yapmakta etkili sonuçlar alınmaktadır. Bunun yanında şüphesiz ki en önemli unsur ailelerin bu mücadeleye destek olması, çocuklarına sahip çıkmasıdır. Bununla beraber, vatandaşların uyuşturucuyla mücadele konusunda bilinçlendirilmesi çalışmaları yürütülmeli, uyuşturucuyla mücadelede diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarıyla iş birliği faaliyetleri de daha artırılmalıdır.

Güvenlik hizmetleri sunan kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun artırılması, güvenlik birimlerinin personel sorunlarının çözülmesi, toplum destekli kolluk yaklaşımının etkinleştirilmesi, ulusal bilgi güvenliğinin yeterli düzeye çıkarılması, önleyici ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve hizmet sunumunda risk yönetimine geçilmesi ihtiyacı devam etmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Emniyet hizmetleri sınıfında çalışan yönetici personelin ek göstergelerinin iyileştirilmesi, polislerin ek göstergesinin 3600'e yükseltilmesi, uzman jandarma ve uzman erbaşların da 3600 ek göstergeye kavuşturulması, ayrıca mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi, görev, yetki ve sorumlulukları ile aylıklar arasında denge sağlanması konularında söz verdik, seçim beyannamelerimizde vaat ettik ve sürekli gündeme getirerek talep ettik.

Bu yıl, temmuz ayında kabul edilen 7417 Sayılı Kanun'la yapılan ek gösterge düzenlemesinde Emniyet güçlerimizin ek göstergeleri iyileştirilmiş, polislerimiz, uzman erbaşlarımız, uzman jandarmalarımız, bekçilerimiz umutla beklediği 3600 ek göstergeye kavuşturulmuştur. Milli İstihbarat, Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatları emeklilerinden ek göstergeleri 3600 rakamının altında olup makam tazminatına hak kazanamamış olanlara her ay emekli aylıklarıyla birlikte 1.200 lira tutarında ilave ödeme yapılması kabul edilmiştir.

Mülki idare amirliği hizmetleri sınıfının ek ödeme oranları yükseltilerek valilerimizin ve kaymakamlarımızın görev aylıklarında iyileştirme yapılmıştır.

Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin asgari ücretin altına düşmesi hâlinde aradaki farkın tazminat olarak ödenmesi hükme bağlanmıştır. Kahraman güvenlik korucularımızın kendilerine özgü kanun çıkarılması, en düşük devlet memuru aylığı ve emekli ikramiyesi alabilmeleri ve harcırahlarının artırılması konusunda talepleri bulunmaktadır.

Diğer taraftan, muhtarlara verilen aylık ödeneğin net tutarı, net asgari ücret tutarına yükseltilmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi, hiçbir vadinin altında kalmamıştır, Cumhuriyet İttifakı hiçbir sözünü unutmamıştır. Muhtarlarımız devlet ile vatandaş arasında iletişim kurulmasında, vatandaşların hizmet beklentilerinin ilk elden yetkili makamlara aktarılması ve hizmetin gerçekleştirilmesinde önemli bir görevi yerine getirmektedir. Muhtarlarımız biri doksan sekiz yıl, diğeri yetmiş sekiz yıl önce çıkarılan yasalarla görev yapmaya çalışmaktadır. Köy ve

mahalle muhtarlıklarıyla ilgili 442 sayılı ve 4541 sayılı Kanunlar, günün koşullarına göre yeniden düzenlenmeli, muhtarların görev tanımları yeniden yapılmalı, sorumluluğu olduğu kadar yasal yetkileri artırılmalıdır. Muhtar derneklerinin ülke yararına bütünleşmesi amacıyla muhtarlar birliği kurulmalı ve muhtarların köy ve mahalleleriyle ilgili kararlarda il genel ve belediye meclislerinde temsil edilmeleri sağlanmalıdır.

Türkiye'nin özellikle 2000'li yıllardan itibaren gerçekleştirdiği ekonomik ve sosyal gelişim süreci ve dünyadaki dönüşümün de etkisiyle sivil toplum, önemli bir toplumsal aktör konumuna gelirken, sivil toplum kuruluşları (STK) toplumsal gelişimin ve ekonomik kalkınmanın dinamik bir gücü haline gelmiştir. STK'ların toplum içindeki öneminin ve kapsamının yaygınlaşması, çeşitliliğinin ve sayısının giderek artması, karar alma süreçlerine etkin katılımının sağlanmasına yönelik çalışmalar öncelik kazanmıştır. Diğer taraftan STK'ların birbirleriyle, kamu kurumlarıyla ve özel sektörle işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Sivil toplum ve gönüllülük alanında ihtiyaç duyulan yasal, mali ve idari hususlara ilişkin kapsayıcı bir düzenleme yapılmasına yönelik faaliyetler yürütülmeli, STK'lara özellikle mali konularda kolaylaştırıcı imkânların sağlanması ile sosyal girişimcilik, sosyal yenilik ve kurumsal sosyal sorumluluk alanlarının geliştirilmesine yönelik düzenlemeler ve uygulamaların hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Geçmiş koruyan, geleceğe değer katan bir anlayış esasıyla odağına insanı alan, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin günümüz şartlarında yenilikçi ve teknolojik yöntemlerle hizmet sunması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, nüfus ve vatandaşlık işlemleri her geçen gün daha da kolaylaşmaktadır. Vatandaşlık başvurularının elektronik ortama aktarılmasıyla birlikte E-Devlet Kapısı üzerinden sunulan hizmet sayısı da giderek artmıştır.

11) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Kültürel zenginliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesiyle sağlanabilecektir. Böylece kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisini artırmak da mümkün olabilecektir.

Toplumların birikimlerini yansıtan, tarihî perspektifte oluşan değerlerini muhafaza eden ve yeniden üreterek gelecek nesillere aktaran kültür ile toplumların estetik duygusunu öne çıkaran, güçlendiren ve insanlığın hizmetine sunulan sanat beşerî kalkınmada öne çıkmaktadır.

Milleti millet yapan temel unsurlardan biri dildir. Millî kimliğimizin vazgeçilmez bir ögesi olarak gördüğümüz Türkçenin doğru ve güzel kullanımını esas alan çalışmaların etkinleştirilmesi, uygulamaların buna uygun icra edilmesi gerekmektedir. Türk dili araştırmalarına verilen önem artırılmalı, Türkçenin uluslararası düzeyde bilim, sanat, ticaret ve tele iletişim dili olarak kullanılabilmesini mümkün kılacak adımlar atılmalıdır. Bu kapsamda, her türlü basın, yayın, reklam, film, tiyatro eserleri ile gündelik hayatta kullanılmasında Türkçenin yozlaşmasına fırsat verilmemelidir.

Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla millî kültür değerlerimizin yıpratılmasına fırsat verilmemelidir. Uluslararası kültürel işbirliği programlarıyla Türk kültürünün çevre kültürler için cazibe merkezi hâline gelmesi sağlanmalıdır. Bu kapsamda, millî çizgi, film ve çocuk oyunları yazılım endüstrisinin

desteklenmesi ve yönlendirilmesini önemli görüyoruz. Ayrıca, bunların dış satım yoluyla kültürümüzün tanıtımına katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz. Türk Devletleri Teşkilatı 2040 Vizyon Belgesi'nde yer alan çerçevede millî kültürümüzü yansıtan filmlerin ve özellikle Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkelerle ortak kültürel değerlerimizi yansıtacak ortak film projelerinin desteklenmesi Korkut Ata Türk Dünyası Film Festivali örneğinde olduğu gibi yerinde olacaktır.

Tüm sanat dallarının geliştirilmesi, faaliyet alanlarının yaygınlaştırılması, bu amaçla sanatın ve sanatçının desteklenmesini gerekli görüyoruz. Sanatçıların söz ve eylemleriyle toplumu millî değerlerle barışık ve onu özümseyen bir anlayış içinde toplumsal ortak değerler etrafında kenetlemeye yönlendirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Geleneksel Türk sanatları ve folklorunun korunması, geliştirilmesi ve tanıtılması, Türk el sanatlarının yaşatılması için öncelikle sanatçıların desteklenmesi ve gençlere öğretilerek nesilden nesile aktarılması önem arz etmektedir.

Millî kültürümüzü tanıttak eser ve yayınlara destek verilmesi ve bu kitapların gençlerimizin kolaylıkla ulaşabileceği il ve ilçe kütüphaneleriyle küçük yaştan itibaren çocuklarımızın erişimine açılması yerinde olacaktır. Tarihî gerçeklerin ortaya çıkarılması ve Türk tarihine ilişkin çarpıtma ve iftiraların önüne geçilebilmesi amacıyla millî kültürümüzün temel değerleri olma niteliğini koruyan her sahadaki yazılı eserlerin yok olması önlenmeli, bu eserler bugünkü yazı ve konuşma diliyle toplumumuza kazandırılmalıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi, Türk milletinin birliğini ve beraberliğini koruyarak toplumsal huzursuzluk alanlarının cepheleşmeye dönüşmesini önlemeyi ve herkesin inancına saygı duyarak birlikte yaşama ideali etrafında kenetlenip toplumsal sıkıntı ve sorunları çözmeyi amaçlamaktadır.

Bu çerçevede, Meclis Genel Kurulunda kabul edilen kanunla Alevi İslam inancını benimsemiş vatandaşlarımıza ve cemevlerine dönük düzenlemeleri millî birlik ve beraberliğimiz için önemli bir kazanım olarak görüyoruz. Kültürel faaliyetlerin ülkenin bütününe yaygınlaştırılması amacıyla belediyelerin mahalli nitelikteki kültürel faaliyetlerini artırmaları ihtiyacının devam ettiği Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda vurgulanmıştır. Bu doğrultuda, kültür ve turizm faaliyetlerine yerel yönetimlerin daha aktif katılımını sağlayacak mekanizmaların oluşturulması yerinde olacaktır.

Turizm ülkemizin kalkınmasında önemli bir fonksiyona sahiptir. Turizm gelirleri ekonomi için önemli bir kaynaktır ve birçok farklı sektörü ve vatandaşımızı ilgilendirmektedir.

Ülkemiz turizm alanında önemli bir altyapıya, yatırıma, idari kapasiteye, bilgi ve deneyime sahiptir. Bununla birlikte, uluslararası rekabette daha öne çıkmak, turist sayısı ve turizm gelirini artırmak, turizm potansiyelimizden daha fazla istifade etmek turizm politikasının hedefi olmalıdır. Küresel anlamda artan enerji ve ulaştırma maliyetleri, yüksek enflasyon, seyahat maliyetlerini yükseltmiş ve tüketici harcamaları üzerinde baskı oluşturmuştur. Bunlara rağmen, 2022 yılı da ülkemizin turizm gelirleri bakımından artış eğiliminin devam ettiği bir dönem olmuş, turizm gelirleri salgın öncesi seviyelerin üzerine çıkmıştır.

Diğer taraftan, ülkemizin sahip olduğu eşsiz tarihî, kültürel ve doğal değerleri çeşitlilik arz etmesine rağmen sunulan turizm ürün çeşitliliği ve bunun coğrafi bölgelerimize dağılımı henüz istenen düzeye ulaştırılmalıdır. Böylece ortalama geceleme sayısı ve ziyaretçi başı

harcama düzeyini istenen seviyeye çıkarmak, bölgesel düzeyde turizmde elde edilen gelirlerin yükselmesini sağlayacaktır.

Bu doğrultuda, değişen tüketici taleplerinin dikkate alınması, Türk turizminin özgünlüğünün korunması, dört mevsim turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi, müşteri çeşitlendirmesi, alternatif turizm zenginliğinin ortaya çıkarılması, sağlık ve kültür turizminin geliştirilmesi, kalifiye personelin idari, fiziki ve teknolojik kapasitelerinin yeterliliğinin sağlanması, sektörün desteklenmesi ve etkili bir tanıtım önem arz etmektedir.

Ülkemizdeki kültür varlıklarıyla ilgili farkındalığın artırılması ve bu alanda turizm potansiyelinin oluşturulması sağlanarak kültür turizmi geliştirilmelidir. Ülkemizin doğal, tarihi, kültürel ve diğer zenginlikleri; çevreye duyarlı, tarihe saygılı, özgünlüğünü muhafaza eden ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir anlayışla, yüksek katma değer yaratacak şekilde değerlendirilmeli, ülkemizi diğer ülkelerden ayıran en önemli özellik olan tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımına ağırlık verilip kültür turizminin gelişmesi sağlanmalı ayrıca ülkemizin zengin turizm potansiyelini gereğince değerlendirmek için tanıtım ve pazarlama konularına etkinlik kazandırılarak potansiyelin dört mevsim kullanılması temin edilmelidir.

Televizyonlar ve diğer platformlar üzerinden millî ve manevi değerlerimizi hedef alan ve toplumsal hayatımızı zehirleyen bazı dizi filmlerle şiddeti kışkırtan roller, kadın-erkek ilişkilerini yozlaştıran örnekler; aile birliğimizi, manevi değerlerimizi, toplum düzenini çürütme risk ve tehlikesi taşımaktadır. Bunun yanında, şiddet ve istismar olaylarının haber ve benzeri diğer programlar aracılığıyla sınırsız ve sansürsüz şekilde sunulmasının önüne geçilmesi şarttır. Bu tür yayınların toplumsal etkilerinin bilimsel olarak belirlenmesi suretiyle bir çözüm yaklaşımının ortaya konulması acil ihtiyaçtır. Bu konuda RTÜK'ün önemli sorumluluğu bulunmakla birlikte bu yöndeki mevzuat eksikliği dahil kapasite eksiklerinin giderilmesi gerekmektedir.

12) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Eğitim politikamızın temel amacı; Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip; manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş; sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek; yeni gelişmelere açık, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inatçı nesillerin yetiştirilmesidir.

Eğitim sürdürülebilir kalkınmanın en önemli unsurlarından biridir. 2023 yılı bütçesinden Millî Eğitim Bakanlığına 649,8 milyar lira ayrılması öngörülmüştür. Bu kapsamda eğitim yatırımları 2022 yılında 31,6 milyar lira iken 2023 yılında yüzde 93,7 artışla 61,2 milyar liraya çıkarılmıştır.

Bütçeden en büyük payın eğitime ayrılması eğitime verilen önemin de göstergesidir.

Temel eğitim her Türk vatandaşının hakkıdır. Eğitim kurumlarının hiçbir ayırım gözetmeksizin herkese açık olması eğitimin genellikle eşitlik ilkesinin gereğidir.

Çocuklarımıza dinî inanç, etnik köken ve felsefi düşüncülerine bakılmaksızın eğitim ve öğretimde imkân ve fırsat eşitliğinin sağlanması, toplumun bütün fertlerinin ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda öğrenim görmesi esas olmalıdır.

Eğitim sisteminin, çocuklarımızın hayatının her alanında Türk milletine değer kazandıracak, onu geliştirecek ve kalkındıracak bir donanıma sahip olmasını, bilgi toplumunun gerektirdiği beceriler ile uluslararası rekabet yeteneğine sahip, teknoloji kültürü gelişmiş insan gücü olmasını sağlayacak şekilde yapılandırılmalıdır.

Eğitimdeki iyileşmelerin gerek iş gücünün verimliliğini gerekse bilgi üretme kapasitesini artırarak ekonomik gelişmeyi olumlu etkilediği, fiziksel sermayenin yanında beşerî sermayenin, kalkınmanın temel dinamiği olduğu bilinmektedir.

Ülkemizde son yıllarda eğitimde fiziki, teknolojik ve beşerî kapasitenin artırılmasına yönelik önemli iyileşmeler kaydedilmiştir. Derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı önemli ölçüde azalmıştır. Okul öncesi eğitimde ve temel eğitimde okullaşma oranında ciddi iyileşmelerle birlikte eğitime erişim de artmıştır. Önümüzdeki dönemde ise öğretmen nitelikleri başta olmak üzere eğitimin niteliğinin daha fazla artırılma ihtiyacının devam etmekte olduğu 2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda ifade edilmiştir.

Eğitimin amacı temelde bireyin kendine ve topluma yararlı hâle getirilmesi ve problem çözme yeteneğinin kazandırılmasıdır. Bu sürecin rehberi de öğretmenlerimizdir ve öğretmenlerimiz eğitim sisteminin en temel ögesidir. Sorunsuz öğretmen, sorunsuz eğitim; huzurlu öğretmen, huzurlu öğrenci ve aile demektir.

Bu nedenle parti olarak öğretmenlerimizin özlük haklarının ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi, maddi ve manevi beklentilerinin mümkün olan en üst seviyede temini amacıyla gayret gösterdik.

Bu kapsamda, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla uzun zamandır seçim beyannamelerimizde yer verdiğimiz, öğretmenlerimizin 3600 ek göstergeden yararlanmasını mümkün kılacak yasal düzenlemeler Meclisimizde yapılmıştır. Sözleşmeli öğretmenlerimizin kadroya geçirilmesinin de kamuda çalışan tüm sözleşmelilerle birlikte önümüzdeki günlerde Meclis gündemine gelecek olmasından memnuniyet duyuyoruz.

Diğer taraftan, atanamayan öğretmen sorununun kademeli olarak çözülmesini ve bu konunun sorun olmaktan çıkarılmasını gerekli görüyoruz.

Eğitimin her kademesinde müfredatın millî ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olmalıdır. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını teminen ana sınıfı ve ilköğretim kademesinde Türkçenin iyi öğretilmesine önem verilmelidir. Vasıflı insan gücü ihtiyacını karşılamak amacıyla mesleki ve teknik eğitim ile iş gücü piyasası arasındaki bağı güçlendirecek mekanizmalar çeşitlendirilmeli ve etkinleştirilmelidir.

Çocuklarımıza erken yaşlarda vatan ve millet sevgisinin, feragat ve fedakârlık duygularının, sevgi ve hoşgörünün, devlet malına sahip çıkmanın, iyi insan olmanın erdeminin öğretilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve bu yaş grubundaki nüfusun daha erken yaşta örgün eğitim programı kapsamına alınmasını önemli görüyoruz.

Son yıllarda yükseköğretim kademesinde de eğitime erişimi destekleyen önemli adımlar atılmıştır. Açık öğretim de dâhil olmak üzere üniversitelerin toplam kontenjan sayısı 1 milyonu aşmıştır. Bu nedenle Türkiye sınavsız üniversiteye geçişi başarabilecek üniversite zenginliğine ve yeterliliğine sahip hâle gelmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak üniversite giriş sınavının kaldırılması, bunun yerine ilköğretim ve ortaöğretimde etkili bir yönlendirmeye bağlı olarak uygulanacak müfredatla ortaöğretim başarısını ve ortaöğretim sonunda yapılacak olgunlaşma sınavını esas alan, fırsat eşitliğini ve adaleti gözeten üniversiteye geçiş sisteminin uygulamaya konulmasını, bu çerçevede çocuklarımızın ilgi yetenek ve becerilerine göre etkin bir rehberlik desteğiyle istedikleri bölümlere sınavsız girebilmelerini mümkün kılan adımların atılmasını, üç saatlik sınavla Türk gençliğinin geleceğinin şekillenmesinin doğru olmadığını değerlendiriyoruz.

Eğitim süreçlerinin daha nitelikli hâle getirilmesinin yanı sıra, eğitim-istihdam ilişkisinin dünyayla rekabet edebilecek, Türkiye'yi küresel bir güç ve lider ülke yapacak nesillerin yetiştirilmesine katkı sağlayacak şekilde planlanmasını gerekli görüyoruz.

Türklüğün ve İslam'ın millî ve manevi değerlerini yaşayan ve yaşatan Hoca Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Mevlana, Hacı Bayram Veli ve Yunus Emre gibi şahsiyetlerin hayatı ve felsefesinin ortaöğretimde seçmeli ders olarak okutulması, manevi ve kültürel yozlaşmaya, bölücülüğe ve sapkın akımlara karşı Anadolu'da mayalanan bilgi ve hikmetin genç kuşaklara aktarılmasını, yurt dışındaki Türk çocuklarının millî kimliklerini korumaları ve geliştirmeleri için sağlanan eğitim imkânlarının artırılması, ayrıca eğitimin bütün kademelerinde müfredat, sınav sistemi ve benzeri gibi temel konulara istikrar kazandırılması gerektiğini değerlendiriyoruz.

Millî bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlaki, manevi değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve bu yaş grubundaki nüfusun daha erken yaşta örgün eğitim programı kapsamına alınması sağlanmalıdır. Fizikî mekân, insan gücü ve program imkânları geliştirilerek okul öncesi eğitim kademesinde yüzde 100 okullaşmanın temin edilmesi, bunun için özel sektörün imkânlarından da istifade edilmesi gerekir.

Üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim imkânlarına kavuşturulması sağlanarak bu öğrencilere yönelik stratejik bir kariyer planlaması ve yönlendirme sistemi geliştirilmelidir. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin tanımlanması, sınıflandırılması, özel eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması ve denetlenmesi ile eğitim programlarının günün ihtiyaçlarına göre yeniden değerlendirilmesi gereklidir. Öğretim programları düşünme ve öğrenmeyi öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değer süreçlerine aktarma yetenekleri geliştirilmiş, ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınmalıdır. Bugün dünyada bilgi bollaşırken, bilgiye ulaşma kolaylaşırken yaratıcılık ve bilgiyi kullanma becerisi ön plana çıkmaktadır.

Eğitim istihdam ilişkisinin kurulamaması en önemli sorunlarımızdan biridir. Ekonominin ihtiyacı olan ara insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla örgün ve yaygın mesleki teknik eğitime ve beceri kazandırıcı eğitime ağırlık verilerek eğitim programları meslek standardına dayalı olarak yeniden düzenlenmeli, istihdam edilebilirliği artıran mesleki eğitimin ortaöğretim içindeki payı yükseltilmelidir.

Üniversitelerin; ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, araştırma yaparak bilim ve teknoloji üreten, toplumsal gelişmeye önderlik eden, bilimsel yöntemlerle meselelere çözüm üreten, dünya üniversiteleriyle yarışan eğitim kurumları hâline getirilmesi esas olmalıdır. Üniversitelerin eğitim, araştırma ve geliştirme, toplumu bilgilendirme gibi geleneksel fonksiyonları yanında bilgiyi sanayileştiren ve ticarileştiren bir yapıda olmaları temin edilmelidir.

13) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Türkiye bulunduğu konum ve tarihi misyonu itibarıyla jeopolitik tehditlerin, ekonomik operasyonların, sosyal ve siyasal gerginliklerin menfi sonuçlarına maruz kalmaktadır. Bu sebeple yurt içi ve sınır ötesi alanları terörden temizlemek için yıllardır olağanüstü bir gayret sarf edilmekte, varlığımızı ve geleceğimizi hedef alan tehdit, tehlike ve tuzaklarla dolu bir dönemden geçilmektedir.

Türkiye, ülke içinde yaşadığımız terörün yanı sıra bölgesel ve uluslararası alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle de karşı karşıya bulunmaktadır. Bu gelişmeler Türkiye'nin millî savunması ve güvenliği için teyakkuzda olunmasını gerekli kılmakta, Millî güvenliğimizi hem içte hem de mücavir topraklarda sağlamak ve emniyete almak zorunda bulunmaktadır.

Son yıllarda Türk Silahlı Kuvvetlerimiz PKK-YPG terör örgütünün eylem kapasitesine darbe üstüne darbe indirmiş güney sınırlarımız boyunca açılmak istenen terör koridoru, askerî harekâtlarla önlenmiştir.

Soğuk savaş sonrasında değişen güvenlik yaklaşımıyla birlikte Türkiye'nin güvenliğine yönelik tehdit ve riskler de farklılık göstermiştir. Ülkemiz küresel çatışma ve istikrarsızlıkların yoğun olarak yaşandığı bir noktadadır ve bölgesel alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle karşı karşıyadır.

Sınırlarımızdaki terör tehdidinin yanı sıra çatışma ve istikrarsızlık kaynaklı düzensiz göç riski, Doğu Akdeniz'de egemenlik haklarımızı ihlal girişimleri, çatışma potansiyeli taşıyan diğer bölgesel gelişmeler Türkiye'nin millî savunması ve güvenliği için teyakkuz hâlinde olunmasını gerekli kılmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak hangi düşünce ve amaç uğruna olursa olsun terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve amacına ulaşmak için bunları meşru gören anlayışı devletimizin bekasına, milletimizin huzur ve güvenliğine, aynı zamanda insanlığa karşı bir tehdit olarak görüyoruz.

Terör yoluyla istikrarsızlaştırılmak ve hedeflerinden uzaklaştırılmak istenen ülkemiz, nerede ve kim tarafından yapılırsa yapılsın terör karşısında ilkeli bir tavır almasına ve bu konuda küresel mücadeleye destek vermesine rağmen karşı karşıya kaldığı terör tehdidi konusunda küresel güçlerin desteğini hiçbir zaman alamamıştır.

Nitekim ABD'nin PKK-YPG'ye silah desteği terörle mücadele konusundaki samimiyetsizliğini ve ikiyüzlülüğünü göstermektedir. Bugün hem terörle hem de terörü besleyen unsurlarla yapılan etkili mücadele sonucu, çok şükür, ülkemizin her yerinde huzur ve güven iklimi hâkim olmuş, ekonomik ve sosyal hayat canlanmıştır.

Bununla birlikte yakın coğrafyamızda farklı dinamiklerden kaynaklı çatışmalar istikrarsızlığı artırmakta, bölgemizde yaşanan bu gelişmeler Türkiye'nin birçok cephede bulunmasını gerekli hâle getirmektedir.

Ekonomik güvenliğimiz, siyasal dirliğimiz, toplumsal huzurumuz, bölgesel ve küresel caydırıcılığımız terörle mücadelede alınacak kalıcı ve kesin sonuçlarla yakından ilgili, millî bekamız, millî birliğimiz, millî güvenliğimiz buna bağlıdır. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bu

amaçla yürüttüğü meşru operasyonlarla becamız, sınır güvenliğimiz ve vatandaşlarımızın huzuru temin edilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri güçlü yapısıyla yurt savunması yanında Birleşmiş Milletler, NATO, AGİT ve ikili anlaşmalar kapsamında Libya'dan Kosova'ya, Afganistan'dan Bosna Hersek'e, Katar'da Somali'ye ve Sudan'a kadar birçok coğrafyada bölgesel istikrara ve dünya barışına katkı sunmak için üstün bir gayret göstermektedir.

Türkiye, güney sınırimızda bir terör koridoru oluşturma gayretini Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla önlemiş, PKK terör örgütünün Türkiye'yi Suriye'ye çevirmeye yönelik hain planını da bozmuştur. Bahar Kalkanı Harekâtı'yla İdlib'de yaşanan trajedi durdurulmuş, Türkiye'ye yönelik göç akınının önüne geçilmiş, bölge emniyete alınmış ve insanlık dramlarına son verilmiştir.

Güney sınırimız boyunca icra edilen askerî harekâtların zamanlama bakımından ne kadar tarihi bir karar olduğu açıktır. Ancak oluşturulan güvenli bölgeye ilişkin taahhütlerin yerine getirilememesi nedeniyle bu bölgede PKK ve YPG'nin Türkiye'ye yönelik güvenlik tehdidi devam etmektedir. Türkiye kuşkusuz milletin huzur ve güvenliğini bir başka devletin inisiyatifine terk etmeyecek, gereği neyse yapmaya devam edecektir.

Diğer taraftan Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ermenistan işgali altında olan Karabağ'ı özgürleştirmek için kararlılıkla yürüttüğü mücadelesinde Azerbaycan'ın yanında olması ve destek vermesi dostu güven, düşmana korku salmış ve zafer elde edilmesinde önemli bir etki yapmıştır.

Türkiye'nin Libya'da meşru Millî Mutabakat Hükûmetinin daveti üzerine sürdürülebilir ateşkes, kalıcı barış ve istikrarı sağlama ve toprak bütünlüğünü koruma hedefleri doğrultusunda destek vermesi ve Libya'da bulunması bölgedeki oyunları bozmuş, Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi yok sayarak oyun kurma çabalarını boşa çıkarmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Ege'de ve Doğu Akdeniz'de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatlerini korumaya, Orta Doğu'da Karadeniz'de ve Kafkaslarda egemenlik haklarımıza yönelik saldırıları durdurmaya, barış ve güvenliğin teminatı olmaya kararlılıkla devam etmektedir. Bu kapsamda Yunanistan'ın haksız ve hukuksuz eylemlerine gerekli karşılık verilmeli ve verilmektedir.

Irak'ın istikrara kavuşması ve Türkiye'ye sınırdan bir güvenlik tehdidi oluşturmaması hayati önemdedir ve sınır ötesi operasyonlarıyla ülkemiz bu yönde etkili bir mücadele yürütmektedir.

Devletimiz yaptığı bütün sınır ötesi müdahalelerde, attığı tüm adımlarda sadece uluslararası hukukun sağladığı meşruiyet çerçevesinde ve komşularımızın toprak bütünlüğünü esas alarak insanlık suçu olan terörü ve egemenlik haklarımıza yönelik saldırıları bertaraf etmek düsturuyla mücadele yürütmektedir.

Irak'ın ve Suriye'nin asli sahibi olan toplumun hak ve menfaatleri de Türkiye'nin hayati çıkarları da PKK-YPG-DEAŞ gibi terör yapılarının bertaraf edilmesini ve bölgedeki tüm terörist yapıların faaliyetlerinin sonlandırılmasını gerektirmektedir.

Türk savunma sanayisinin yakaladığı hızlı yükseliş sadece Türkiye'nin değil, dost ve müttefik ülkelerin, Türk cumhuriyetlerinin de güçlenmesine vesile olmaktadır. Bu iş birliğinin kurumsallaşmasının en önemli alanı da Türk dünyasının çatı kuruluşu olan Türk Devletleri Teşkilatı olacaktır.

Silahlı kuvvetleri personelinin mali ve sosyal haklarına yönelik önemli düzenlemeler yapılmıştır. Uzman jandarma ve uzman erbaşların 3600 ek gösterge düzenlemesinden faydalanmaları, astsubayların yaşadığı tazminat mağduriyetinin giderilmesi, yaş hadlerinin yükseltilmesi, mesleğe bir kademe ileriden başlaması, ek göstergelerinin 4200'e çıkarılması ve diğer düzenlemeler bu kapsamda hepimizi memnun etmiştir.

Bununla birlikte, şehit yetimlerimizin tamamına istihdam hakkı verilmesi, kamudaki sözleşmelilerle birlikte uzman erbaşların da kadroya geçirilmesi, ayrıca terörle mücadelede yaralanmalarına rağmen malul sayılmayan gazilerimizin mağduriyetlerinin ve şeref aylığındaki farklı uygulamaların giderilmesi de sağlanmalıdır.

Özellikle 15 Temmuz hain darbe girişimi Türk Silahlı Kuvvetlerine subay yetiştirmenin önemini göstermiştir. Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimize subay yetiştiren Millî Savunma Üniversitesi caydırıcı bir savunma gücünün oluşturulması, geliştirilmesi ve sürdürülmesi için nitelikli insan gücü yetiştirmek amacıyla önemli bir sorumluluk taşımaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle demokrasisi güçlenen, etkin bir icra kabiliyeti kazanan Türkiye, Cumhur İttifakı birlikteliğinde terörle mücadelede daha emin adımlarla ilerlemekte, egemenlik haklarımıza yönelik saldırılara karşı kararlılıkla mücadele etmektedir.

Türkiye, ihmal edilmesi, yok sayılması, hafife alınması imkânsız bir ülke olduğunu dost ve düşmana göstermiştir. Türkiye siyasi ve diplomatik hamleleri yanında caydırıcı Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri desteği ile teröre dur demekte, egemenlik haklarının ihlaline izin vermemektedir. O sebeple çok geniş bir coğrafyada askerî olarak yer almaktadır. Bunu mümkün kılan ise askerî teknolojik üstünlüğü elimizde tutmamıza imkân tanıyan bir kapasitemizin mevcudiyetidir.

Uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımız çerçevesinde Türkiye' haklarını koruma kararlılığını sürdürmekte, sondaj ve sismik araştırma gemilerimize, deniz ve hava kuvvetleri unsurlarımız refakat ve koruma sağlamaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Türk milletinin göz bebeği, aziz milletimizin ifadesiyle Peygamber ocağıdır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin muharip yapısı, insan gücü, teknoloji ve organizasyon açısından daha da güçlendirilmeli, bölgesel ve küresel anlamda caydırıcılık kabiliyeti artırılmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en caydırıcı ordularından biri hâline getirilmesi, Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik konumunun, tarihî ve kültürel mirasının yüklediği sorumluluğun gereğidir.

Karşılaştığımız ambargo ve engellemeler bizleri yerli ve milli savunma sanayimizi geliştirmeye yönlendirmiş; bu alanda yerlilik millilik oranımız yüzde 20'den yüzde 80'lere çıkmıştır.

Askerî savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan, ön ahıcı bir yaklaşımla millî hak ve menfaatlerimizi sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyan stratejik güvenlik anlayışı sürdürülmelidir.

Belli uzmanlık gerektiren görevler ile asimetrik tehdide yönelik görevlerde profesyonel ağırlıklı, diğer görevlerde ise yükümlü askerliği esas alan bir sistem esas alınmalıdır.

Üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden bağımsız, ülkemizin kendi dinamik ve değerlerinden hayat bulan millî bir savunma yapılanması esas olmalıdır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını azaltarak, ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayisinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askerî teçhizat üretimine yatırım yapması teşvik edilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve tüm güvenlik güçlerimizin yürüttüğü çalışmaları desteklediğimizi, atılan adımları yerinde bulduğumuzu, terörle mücadelenin aynı kararlılık ve inançla devam etmesi gerektiğini, devletimizin, Türk milletinin başına musallat edilen terör belasından milletimizi kurtarmaya muktedir olduğuna inandığımızı bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum. Türkiye ne pahasına olursa olsun kanlı terör sayfasını açılmamak üzere kapatmak zorundadır. Millet olarak cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü olan 2023'e terörü bitirmiş, bölücülüğü yenmiş, millî birlik ve kardeşlik bağlarını güçlendirmiş şekilde ulaşmak durumundayız.

14) SAĞLIK BAKANLIĞI

Doğuştan kazanılan bir insan hakkı olan sağlık, insanlar arasında hiçbir ayırım gözetilmeden devletin güvencesi altındadır. Nitekim Anayasa'mızın 56'ncı maddesi: "Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler." Bu kapsamda, sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansmanının sağlanması ve sunulması devletimizin sorumluluğundadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık politikamızın temelinde yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sisteminin tesis edilmesi yer almaktadır.

Sağlıkta insan merkezli yaklaşımla birey ve toplumun sağlık hakkını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkin çözümleri yüksek hizmet kalitesiyle sunmak, nihai olarak da vatandaşlarımızın sağlığını korumak, geliştirmek ve herkesin hakkaniyet içinde kaliteli sağlık hizmetine erişmesini sağlamak sağlık hizmet politikasının temel amacı olmalıdır.

Sağlık hizmetlerinin erişilebilirliğinin ve kalitesinin teminiyle, sürdürülebilmesini sağlamak hayati önemdedir. Bunu sağlamak yeterli fiziki ve teknolojik kapasite ile sağlıkta insan gücünün ülke genelinde yeterli ve dengeli dağılımını temin edecek bir planlama, istihdam ve ücret politikası ile yakından ilişkilidir.

Geldiğimiz noktada sağlık hizmeti sunumunda bu alanların tümünde yapılan yatırımlar, oluşturulan kapasite, elde edilen başarılarla sağlanan kolaylıklar neticesinde hizmet kalitesinde ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Bu kapsamda, aile hekimliği, anne ve çocuk sağlığı, hastane ve hasta yatak sayıları, sağlık personeli, koruyucu sağlık, kurumsal yapılanma, bulaşıcı hastalıklarla mücadele ve hasta hakları başta olmak üzere pek çok alanda önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Temel sağlık göstergelerinde sağlanan iyileşmelerle birlikte, bebek ölüm hızı ve anne ölüm oranı hızla düşürülmüş ve doğuştan beklenen yaşam süresi yükselmiştir. İnsan gücü sayısında önemli iyileşmeler gerçekleşmiştir.

Sağlık personeli sayısı, Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı verisine göre, 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla 766 bini Sağlık Bakanlığı bünyesinde olmak üzere toplam 1 milyon 347 bine ulaşmıştır. Toplam hekim sayısı 91 bin 949 iken, 2022 yılı Eylül ayında toplam hekim sayısı 184 bin 452'ye yükselmiştir. Sağlık personeli kapasitesi 2022 ve 2023 yıllarında da hızla artmaya devam edecektir.

Sağlık altyapısının iyileştirilmesi ve hizmete erişimin kolaylaştırılmasıyla 2020 yılında 7,2 olan kişi başı hekime müracaat sayısı 2021 yılında 8'e, aşılama oranı yüzde 78'den yüzde 95'e; 10 bin kişiye düşen yatak sayısı 24,8'den 30,1'e; 100 bin kişiye düşen hekim sayısı ise 138'den 217'ye ve 2022 Kasım itibarıyla 227'ye yükselmiştir.

Sağlık Bakanlığı bünyesinde nitelikli yatak sayısının yoğun bakım yatakları hariç tüm yataklara oranı yüzde 77,9 olmuştur. Sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet oranı 2021 yılında yüzde 68,1 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte fiziki altyapı ve sağlık personelinin bölgeler arası dağılımındaki farklılıkların giderilmesine, sağlık alanında finansmanın sürdürülebilirliğinin sağlanmasına, hizmet sunum kalitesinin yükseltilmesine ve koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye, Covid-19 salgınıyla mücadelede insan merkezli politikalarıyla güçlü sağlık ve sosyal güvenlik altyapısı sayesinde, aynı zamanda da etkili bir icraya, sevk ve idareye imkân veren Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sağladığı imkânla dünyada öne çıkan ülke olmuştur.

Bu süreçte kamu, başaktör olarak çok güçlü bir katkı sunmuştur. Türkiye, dünyada az sayıda ülkenin başardığı Covid-19 aşısı üretimini gerçekleştirerek Turkovac aşısını üretmiş, hepimizin iftihar vesilesi olmuştur; hastanelerimizin fiziki kapasitesi, teknolojik donanımı, doktor ve diğer sağlık personelinin nicelik ve niteliği ve hizmet sunum anlayışıyla dünyada öne çıkmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi sağlığını emanet ettiğimiz şerefli hekimlerimizin ve diğer sağlık çalışanlarımızın her zaman destekçisidir. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesinin sağlık çalışanlarımıza verilen önem ve değerle yakından ilişkili olduğuna, onların sorunlarının çözümüne doğru orantılı bulunduğu inanıyoruz. Bu çerçevede, sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddeti kınıyoruz.

Bu kapsamda yapılan yasal düzenlemeyle, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi ve sağlık çalışanlarına açılan hatalı tıbbi uygulama davalarında kasıt olmadığı sürece tazminatı devletin üstlenmesinin sağlanması önemli bir gelişme olmuştur.

Diğer yandan, sağlık çalışanlarımızın maaş sistemlerinde ve mali haklarında yapılan iyileştirmelerle başta doktorlarımız ve diş hekimlerimiz olmak üzere sağlık çalışanlarımızın memnuniyetleri artırılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen kanunla tabip veya dış tabibi olarak emekli olan hekimlerin makam tazminatı gösterge rakamlarında ve sağlık çalışanlarının ek ödeme tavan oranlarında artış yapılmıştır. Aynı zamanda, sağlık çalışanlarına yapılan sabit ek ödemenin merkezî yönetim bütçesinden karşılanacağı da hükme bağlanmıştır. Tıp ve dış hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine yapılan ödemeler asgari ücret düzeyine çıkarılmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak uzun zamandan beri gündeme taşıdığımız başta hemşireler olmak üzere tüm sağlık bilimi lisansiyerlerini kapsayan 3600 ek gösterge düzenlemesi gerçekleştirilmiştir.

Bunların yanı sıra Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda da belirtildiği gibi önümüzdeki süreçte nitelikli yatak sayısını ve teknolojik imkânları artırmak, evde sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına ağırlık vermek, sağlık alanında hizmet standartlarının sürdürülebilirliğini sağlamak, yeni reformlarla hizmet kalitesini daha artırmak, başta yoksul kesimler olmak üzere hizmeti vatandaşlarımızın ayağına götürmek temel hedefler olmalıdır.

Hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için tam gün, tam kapasite çalışmanın sağlanması, koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, , yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan, üretim süreçlerinin kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklendiği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin geliştirilmesi, sağlık turizminin geliştirilmesi amacıyla sağlıkta kalite ve standardizasyon uygulamalarına öncelik verilmesi, sağlık turizmi hizmet kapasitesinin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesine önem verilerek ülkemiz sağlık turizmi yönünden bir cazibe merkezi hâline getirilmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca, beden ve ruhen sağlıklı nesillerin yetişmesi kalkınmada beşeri sermayenin oluşumu için de bir gerekliliktir. Bu kapsamda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğumuz Ruh Sağlığı Kanun Teklifimiz gündeme alınmalıdır.

Giderek yaygınlaşan evde ve palyatif bakım hizmetleri son derece önemli bir hizmet, başarılı bir uygulamadır. Sağlıkta tüm karar alma ve icra mekanizmalarında koruyucu ve önleyici hekimliği ön planda tutan bir anlayışla ilgili tüm tarafların katılım, katkı ve memnuniyetleri esas olmalıdır.

Kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet, kronik solunum yolu hastalıkları gibi ölüm nedenlerinin ilk sıralarında yer alan bulaşıcı olmayan hastalıkların gelişimine neden olan risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik koruyucu sağlık programları etkin bir şekilde uygulamaya devam edilmelidir.

Aile hekimliği sistemiyle birlikte tam bir sevk zinciri sistemine geçilmesi ile üçüncü basamak hastanelerde yığılmalara, acil ve öncelikli hastaların tedavi süreçlerinin aksamasına yol açılmasının da önüne geçilebilecektir. Bu nedenle birinci basamak sağlık hizmet birimleri güçlendirilmeli, aile hekimlerince sunulan sağlık hizmetleri nitelik ve nicelik olarak iyileştirilmeli ve aile hekimliği kademesinin etkin bir şekilde hizmet vermesi sağlanmalıdır.

Madde bağımlılığıyla mücadele daha da etkinleştirilmeli, bağımlılıkla mücadele konusunda danışmanlık, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine kolay erişimin sağlanmasını teminen bu

hizmetlerin verildiği merkezlerin sayısı artırılmalı, sunulan hizmetlerin kalitesi yükseltilmelidir.

Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması, arz ve talep yönlü düzenlemelerin hayata geçirilmesi önem taşımaktadır. İhtiyaç dışı tetkik, tahlil ve diğer işlemlerin azaltılması için tıbbi verilerin sisteme daha iyi entegre olması sağlanmalıdır. Ortalamanın üzerinde yapılan tetkik ve tahlil işlemlerine ilişkin bir izleme ve bilgilendirme sistemi kurulmalıdır.

Vatandaşlarımızın hastanelerde yaşadıkları kan ve kan ürünlerinin sağlanması için birçok ülkede olduğu gibi Büyük Bölgesel Kan Merkezleri kurulmalıdır. Hastanelerde hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için tam gün tam kapasite çalışma sağlanması, bu kapsamda hizmet veren personelin özlük haklarının da buna göre tanzim edilmesi yerinde olacaktır.

Tıp fakültelerinde daha kaliteli eğitim, öğretim ve sağlık hizmeti sunulması sağlanmalıdır. Sağlık hizmetlerinde sürekliliği ve erişilebilirliği sağlamak amacıyla sağlık insan gücünün ülke genelinde dengeli dağılımını temin edecek bir istihdam politikası uygulanmalıdır. Sağlık personeli istihdamı artırılmalı, sağlık hizmetlerinin standardı ve kalitesi yükseltilmelidir.

Sağlık turizmi konusunda ülkemiz mutlaka bir cazibe merkezi hâline getirilmelidir. Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi kuruluşu ile bu alanda önemli bir atılım gerçekleştirilmiştir. Bu kurumun etkinliği artırılmalıdır.

Salgın sürecinde önemi daha da çok anlaşılan, yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan, üretim süreçlerinin kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklendiği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin daha da geliştirilmesini istiyoruz.

15) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Küresel ekonomide görülen tüm zorluklara ve olumsuz etkenlere rağmen Türkiye, salgın sürecini güçlü sağlık ve sanayi altyapısıyla uyguladığı dengeli ve yerinde politikalar sayesinde başarıyla yönetmiş, gıpta edilecek bir performans ortaya koymuştur.

Türkiye 2020 yılını yüzde 1,8; 2021 yılını 11,5 büyüme oranıyla tamamlamış, büyüme eğilimini sürdürerek 2022'nin ilk yarısında da yüzde 7,5 oranında büyümeyi başarmıştır.

Ekonomide uzun dönemde istikrarlı bir büyümenin sağlanması sürdürülebilir sanayi üretiminden geçmektedir. Büyüme oranlarında görülen bu başarının arkasındaki asıl itici güç de kuşkusuz sahip olduğumuz güçlü sanayi altyapımızdır.

Türkiye sanayisi pandemi şoku sonrası toparlanmanın başladığı 2020 yılı üçüncü çeyreğinden bu yana güçlü büyüme performansını 2022'nin ilk yarısında da sürdürmüştür. 2020 yılında yüzde 22,1 olan sanayinin millî gelir içindeki payı 2021 yılında yüzde 25,6'ya yükselmiştir.

2021 yılında yüzde 17,2 oranında artış kaydeden sanayi hasılamız 2022 yılı birinci çeyrekte 8,2; ikinci çeyrekte yüzde 7,8 büyüme kaydetmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan eylül ayı Sanayi Üretim Endeksi verilerine göre de yıllık büyüme eğilimi devam etmektedir.

Bu yılın ilk on ayında 14.214 yeni işletme Sanayi Sicil Sistemi'ne kaydolarak üretime başlamıştır.

2021 yılında ortalama yüzde 76,6 olarak gerçekleşen imalat sanayi kapasite kullanım oranı 2022 yılının ilk on ayında ortalama yüzde 77,4 olmuştur.

2022 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla sanayi sektörü istihdamı toplam istihdamın yüzde 21,6'sını oluşturmaktadır.

Toplam ihracat 2021 yılında yüzde 32,8 artarak 225,3 milyar dolar, imalat sanayi ihracatı ise yüzde 33 artarak 212,8 milyar dolar olmuştur. 2020 yılında yüzde 94,3 olan imalat sanayi ihracatının toplam ihracat içindeki payı 2021 yılında yüzde 94,5 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı Ocak-Eylül döneminde imalat sanayi ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18,3 artış göstermiştir, aynı dönemde imalat sanayi ihracatının toplam ihracat içerisindeki payı da yüzde 94,7 olmuştur ancak Rusya Ukrayna arasındaki savaş ortamının daha da derinleştirdiği küresel enerji krizi, girdi fiyatlarındaki yüksek seyir ve en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa'da yükselen resesyon beklentilerinin önümüzdeki dönemde ülkemiz sanayisinin dış talebini etkilemesi beklenmektedir.

Türkiye, sanayi ve teknoloji alanında güçlü bir vizyon ortaya koyarak birçok yeniliğe imza atmış, atmaya da devam etmektedir.

Teknoloji odaklı sanayi hamlesi, AR-GE ve yenilik kapasitesini geliştirmeye yönelik tasarım merkezi, teknoloji geliştirme bölgelerinin sayısının artırılması, dijital dönüşüm merkezlerinin kurulması, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi hedefleri doğrultusunda uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi, birçok stratejik sektör projesine kaynak tahsis edilmesi, organize sanayi bölge sayısının artırılması, yerli patent başvurularının yükselmesi, çevre dostu üretim, ortak kaynak kullanımı ve iş birlikleri noktasında kritik öneme sahip sanayi ekosistemini güçlendirecek faaliyetlerin birçok alanda sürdürülmesi bunlardan bazılarıdır.

Türkiye'nin ilk yerli ve millî elektrikli otomobili olan TOGG'u üretmeyi başarması da bu kapsamdadır.

Fikrî ve sınai mülkiyet hakları Türkiye'ye ait olan millî ve yerli bir otomobil markasına sahip olmamız ve böylece Türkiye'nin elektrikli araçlar ve batarya teknolojilerinde bir üretim üssü hâline gelecek olması bizleri ziyadesiyle memnun etmektedir.

Ülkemiz için gerek güvenlik gerekse ekonomik açıdan büyük öneme sahip olan savunma sanayisinin gösterdiği performans hepimiz için gurur kaynağıdır. Bugün millî ve yerli silah sanayimiz imrenilecek bir seviyeye ulaşmıştır.

Türkiye 170 ülkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir konuma gelmiştir. Bunun diğer sanayilerle entegre olan bir yapıya kavuşturulması da önemli bir kazanım olacaktır. Bu doğrultuda, yatırım için uygun ve yeterli yeni alanlar oluşturulması da gerekmektedir.

Bilgi ve teknolojiye dayanan yüksek katma değerli mal ve hizmet üretimiyle ileri ve öncü teknolojileri esas alan bir sanayileşme stratejisinin oluşturulması, sanayi yatırımlarına ucuz ve uzun vadeli kaynak sağlayacak yatırım bankacılığının desteklenmesi bu sektörlerde ülkemizin önemli bölgesel ve küresel üretim merkezi olmasına destek olacaktır.

Ayrıca organize sanayi bölge sayısının 345'e çıkması ve tescillenen yerli patent sayısının 3.342'ye yükselmesi, bölgesel kalkınma politikası çerçevesinde cazibe merkezlerini destekleme programı kapsamında 154 projeye destek verilmesi, çevre dostu üretim, ortak kaynak kullanımı ve iş birlikleri noktasında sanayi ekosistemini güçlendirmeye yönelik faaliyetlerinin sonucudur.

Teknoloji üretimine ve teknolojinin üretimde kullanımına, üretim yöntemlerinin rekabetçi düzeye ulaştırılarak sanayinin geliştirilmesine, bilime, bilimsel düşünceye ve yenilikçiliğe önem verilmesi, yerel kaynakları harekete geçiren ve nitelikli iş gücü istihdam eden dijital çağa uyum sağlayan ve nihayet uluslararası rekabet gücüne sahip bir sanayi oluşturulması Türkiye'nin lider ülke olma hedefine ulaşması için oldukça önemlidir.

Son dönemde iş ortamının iyileştirilmesi konusunda reform niteliğinde çeşitli düzenlemeler hayata geçirilmiş ve bu alanda ilerleme kaydedilmiştir.

Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı tarafından yayımlanan Küresel İnovasyon Endeksi'nde 2022 yılında Türkiye, 4 basamak daha tırmanarak 37'nci sıraya yükselmiş, Ülke Orijinli Endüstriyel Tasarımlar kategorisinde birinci sırada, altı farklı göstergede ise ilk 10'da yer almıştır.

2022 yılı ilk 10 ayında 14 bin 214 yeni işletme sanayi sicil sistemine kaydolarak üretime başlamıştır.

AR-GE harcamaları, günümüz ekonomi dünyasının itici gücü ve ulusal rekabet ortamında önemli desteklerden biridir. Dünyada AR-GE harcamalarıyla ülkelerin gelişmişlik düzeyi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Ülkemizde AR-GE harcamasının gayri safi yurt içi hâsıla içindeki oranı 2021 yılında yüzde 1,13'e yükselmiştir.

Söz konusu merkezlerin nitelikli araştırmacı insan gücü kapasitesiyle AR-GE ve yenilik çıktılarının artırılması önem taşımaktadır. AR-GE ve yenilik ekosisteminin odağında yer alan özel sektörün AR-GE kapasitesinin sağlanan destekler ve altyapı imkânlarıyla geliştirilmesine devam edilmelidir.

AR-GE ve yenilik destekleriyle özel sektör harcamalarında yaşanan artışa rağmen, yükseköğretim kurumları ve araştırma altyapılarından özel sektöre bilgi ve teknoloji transferi ile girişimcilik ve ticarileştirme faaliyetleri yeterli düzeyde değildir. Bu desteklerin etkinliğinin artırılması ve ilgili taraflardaki farkındalık ve kapasitenin geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır.

Üniversiteler, araştırma altyapıları ve özel sektör arasında iş birlikleri ile bilgi ve teknoloji transferinin artırılmasına yönelik destek mekanizmaları uygulanmalı ve arayüz yapıların kurumsal kapasiteleri geliştirilerek etkinliği artırılmalıdır.

Yeni teknolojik ürünlerin ticarileştirilmesine hız kazandırmaya yönelik destek miktarı ve çeşitliliği artırılmalı, desteklerin kamu alımları mekanizmalarıyla tamamlayıcılığı

sağlanmalıdır. Günümüzde yenilikçi teknolojilerin üretim yapısına entegre edilmesi rekabetçiliğin ve verimliliğin artışı için önem taşımaktadır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda belirlenen öncelikli sektörler ve gelişme alanlarında teknolojik ilerlemenin sağlanması için ihtiyaç duyulan yatay teknoloji alanları ve dünyadaki teknoloji eğilimleri dikkate alınarak yapay zeka, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik, büyük veri, enerji depolama, ileri malzeme, robotik, mikro/nano/opto-elektronik, biyoteknoloji, kuantum, siber güvenlik, sensör teknolojileri ve katmanlı imalat; kritik teknoloji alanları olarak belirlenmiştir.

Kritik teknolojilere ilişkin hazırlanan teknoloji yol haritaları esas alınarak uygulama planları hazırlanmalıdır. Kaynak tahsisinde söz konusu teknolojilere odaklanılmalı, bu alanlarda insan gücü, altyapı ve özel sektör kapasitesi artırılmalıdır.

Patentin ekonomik değerinin tespitinde yardımcı olmak, sanayi kesimi ile buluş sahibini bir araya getirmek ve yenilikçilik sürecinde destek sunmak için yeni mekanizmalar geliştirilmelidir. Yeni nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulmalı, mevcut bölgelerin ise etkin kullanımı sağlanmalı, yatırımcıyı cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanmalıdır. Ana ve yan sanayi entegrasyonu güçlendirilerek tasarım ve üretimde yurt içi katkı artırılmalı, marka geliştirilmelidir.

Bilimsel düşüncenin hayat bulacağı ve itibar göreceği bir iklim oluşturulmalı, temel eğitimden başlamak üzere, eğitim ve öğretimde aklın ve bilimin hâkimiyeti sağlanarak, öğrenci ve öğreticilere sorgulayıcı ve araştırmacı bir kimlik kazandırılmalı, araştırmacı insan gücü kapasitesi artırılmalıdır.

Ülkemizin 21'inci yüzyılda dünyada stratejik ve ekonomik ağırlığının artarak etkin bir güç hâline gelebilmesi bakımından Türk Cumhuriyetleriyle olan yakın tarihî ve kültürel bağlarımız en büyük avantajlarımızdan birisini oluşturmaktadır. Bu çerçevede Türkiye'nin Türk cumhuriyetleriyle ekonomik, sosyal ve kültürel ilişki ve iş birliklerinin yanında özellikle bilimsel ve teknolojik iş birliklerinin geliştirilmesine azami gayret gösterilmelidir.

Ekonomide uzun dönemde istikrarlı bir büyümenin sağlanması, sanayide üretim, ihracat ve istihdamın artırılması bakımından özel sektör yatırımlarının desteklenmesi önem arz etmektedir. 2012 yılında uygulamaya konulan Yatırım Teşvik Sistemine dair karar kapsamında öngörülen destekler teşvik sisteminin ana omurgasını oluşturmaktadır. Teşvik ve destek programlarının etkinliği ölçülmeli, teşvik uygulama politikalarının etki değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Türkiye'de bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi ve bölgesel kalkınmanın gerçekleştirilmesi amacıyla uygulanan KOP, DAP, DOKAP ve GAP bölgesel kalkınma projeleri hızla tamamlanarak bölgenin gelişmesine, üretime ve istihdama katkı sağlanmalıdır.

Ülke sathında daha dengeli bir yerleşme düzeni sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi için nispeten geri kalmış ve göç veren bölgelerde bölgesel çekim merkezi niteliğini haiz şehirlerin katma değeri yüksek üretim, ihracat, istihdam, verimlilik, teknoloji ve yenilikçilik kapasitelerinin artırılması amacıyla cazibe merkezleri destek programlarının uygulanmasına devam edilmelidir.

İmalat ve ihracat odağı niteliğindeki şehirlerin orta yüksek teknolojili ürünlerde değer zincirlerinin daha üst aşamalarına çıkması ve küresel değer zincirleriyle bütünleşmesi için kurumsallaşma, pazarlama, yenilik ve ulaşım altyapılarını desteklemek ve bu şehirlerde yaşam kalitesini yükselterek nitelikli iş gücü istihdamı artırmak üzere tasarlanan Üreten Şehirler Programı kapsamında mekânsal gelişme planları hazırlanmalı, küresel rekabet gücü yüksek yeni odaklar oluşturulmalıdır.

Firmalarımızın güçlü bir finansal yapıya sahip olması Kalkınma Planında imalat sanayiinde rekabetçi üretim ve verimliliğin geliştirilmesinde öncelik verilen temel politika alanları arasında yer almıştır.

Kredi Garanti Fonu (KGF); Nefes Kredisi, KOBİ Değer Kredisi gibi özel destek programlarıyla işletmelerimize destek olmuş, toplam 11 destek paketi ile 284 bin firmaya, 465 bin, 164,9 milyar TL tutarında kefalet karşılığı 205,2 milyar TL tutarında ticari kredi kullanıldığını sağlamıştır. Hazine destekli KGF kefaletleri özelinde Ağustos 2022 itibarıyla 469 bin firmaya, 1.271 bin, kefalet desteğiyle 808,1 milyar TL ticari krediye karşılık 698,7 milyar TL kefalet sağlanmıştır. Ağustos 2022 itibarıyla KGF Hazine Destekli Kredi Risk Bakiyesi 213,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Tazmin/Kullandırım oranı yüzde 2,64 olmuştur.

Türkiye’de katma değerli üretimin artırılması amacı doğrultusunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB ve TÜBİTAK tarafından sağlanan destek ve teşviklerin orta- yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlerle yoğunlaştırılmasına yönelik özel bir program olan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde, 2021 yılı içerisinde açılan ve değerlendirme süreçleri devam eden Mobilite, Üretimde Yapısal Dönüşüm, Sağlık ve Kimya Ürünleri ve Dijital Dönüşüm çağrılarının tüm süreçlerinin 2022 yılı sonuna kadar tamamlanması öngörülmektedir. Program kapsamında 2023 yılı başında Yenilikçi/Yıkıcı Teknolojiler Çağrısı açılması planlanmaktadır.

İş ve yatırım ortamı reformları ile kamu politikaları ve düzenlemelerinde şeffaflık, istikrar, güvenilirlik ve öngörülebilirlik sağlanarak, piyasalarda rekabetçi ortamın geliştirilmesi, etkin teşvik programları uygulanarak üretim yapısının güçlendirilmesi, ekonomide teknolojik dönüşümü sağlayacak uluslararası doğrudan yatırımların artırılarak Türkiye’nin bölgesel üretim merkezi haline getirilmesi temel amaçtır.

Türkiye’nin küresel bir güç hâline gelmesinin yolu bilim ve teknolojiyle barışık, millî yenilik sistemini kurmuş, bilim ve teknoloji üretmekte yetkinleşmiş, bilim ve teknolojiyi hızla ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürme becerisini kazanmış, dünya bilim ve teknolojisine katkıda bulunan ülkeler arasında saygınlığa sahip bir ülke konumuna gelmesinden geçmektedir. Bu kapsamda, bilim ve teknoloji üretme yeteneği ve kapasitesinin daha artırılarak kalkınmaya ve sosyal refaha dönüşmesi sağlanmalıdır. Kuşkusuz, Türkiye, nitelikli adımlarla bu alanda önemli bir aşama kaydetmiştir. Türk sanayisi ve teknolojisinde atılan tarihi adımlar ve alınan mesafe dikkate alındığında Türkiye’nin önü açık, geleceğe aydınlıktır.

16) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Dünya nüfusundaki artışa rağmen toprak ve su kaynaklarında görülen azalma, tarımsal üretimde sürdürülebilirlik ve verimliliğin artırılması, gıda zincirinde teknolojik altyapının güçlendirilmesi ve doğal kaynakların korunması gibi konuları dünya tarımının gündeminde ön sıraya çıkarmıştır.

Üretim, işletme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapı arz eden tarım sektörünün yüksek verimlilikle kaliteli ürün üreten, teknoloji kullanabilen, ülke insanını besleyebilen ve ihracat kapasitesi yüksek bir düzeyde olması gerekmektedir. Tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi, verim ve kalitenin artırılması, yerinde işlenerek katma değer elde edilmesi ve marka olarak pazarlanmasına dayanan bir tarımsal yapılanma önemlidir.

Covid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte, tarım sektörü küresel düzeyde ön plana çıkmıştır. Tüm dünya için zorlu geçen bu süreçte enerjiyle birlikte gıda arz güvenliği, ülkelerin başat sorunu hâline gelmiştir. Güçlü altyapımız sayesinde gıda tedarikinde sorun yaşamayan, kendi kendine yetebilen bir ülke durumuna gelen Türkiye, aynı zamanda tarımda net ihracatçı olan bir ülke durumundadır.

2021 yılında 25 milyar dolarlık tarımsal ihracat gerçekleştiren ülkemiz Avrupa Birliği, Rusya ve Orta Doğu ülkeleri için önemli bir gıda tedarikçisi konumundadır.

Salgının ortaya çıktığı 2020 yılının Mart ayındaki ton başına ortalama 171 dolar olan buğday fiyatları, 2022 yılının Mayıs ayında 444 dolar seviyesine ulaşmıştır. Gıda fiyatlarında yükseliş, gıdaya erişimde ve küresel tahıl ticaretinde aksaklıklar ülkeleri gıda arz güvenliğinin sağlanması konusunda yeni arayışlara sokmuştur.

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle sevk edilemeyen büyük miktardaki tahıl gıda krizini tetikleyen, belirsizliği derinleştiren önemli bir unsur olmuştur. Böylesi bir küresel ortamda Türkiye'nin başlattığı diplomatik girişimler sonucunda oluşturulan Tahıl Koridoru Anlaşması sayesinde gıdaya erişimin insani boyutu ve tahıl ticaretinin kolaylaştırılması adına önemli bir adım atılmıştır. Türkiye'nin stratejik ve mukayeseli üstünlüğü tarımdır. O sebeple, üretimi ve çiftçimizin refahını artırıcı desteklerin etkin ve verimli bir şekilde sürdürülmesi şarttır.

Tarım sektörünün üretim, işleme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapıya kavuşturularak, yüksek verimlilikle ve kaliteli ürün üreten, teknoloji kullanabilen, ülke insanını besleyebilen, ihracat kapasitesi yüksek ve büyümeye sürdürülebilir katkı veren bir düzeyde olması gerekmektedir. Tarım politikalarının, çiftçimizi üretmeye teşvik etmesi ve ürettiği değerden hak ettiği payı almasını sağlamaya yönelik olması şarttır. Çiftçilere sağlanacak devlet desteğinin üreticinin yoksulluğunu ortadan kaldırarak, refah artışı sağlayan, girdi maliyetlerini azaltan, üretim maliyeti ve ürün fiyatı dengesini gözeterek, afete karşı koruyan bir anlayışla yapılandırılması esastır.

Konjonktürel gelişmeler ne yönde olursa olsun her durumda çiftçinin üretime devam etmesi için önündeki engellerin kaldırılması, faaliyetlerini yürütmesini mümkün kılacak teşviklerin verilmesi hayati önemdedir. Türkiye bu anlayışla tarıma ve çiftçimizi önemli teşvik ve destek tedbirlerini süratle uygulamaya koymuştur.

Bu kapsamda, hibe desteği, tarımsal girdilerde KDV indirimi, üreticiye prim desteği, don ve kuraklık desteği, çiftçi borçlarının yapılandırılması gibi önemli düzenlemeler bunlardan

bazılarıdır. Girdi maliyetleri artan çiftçilerimize 2022 yılına 25,8 milyar lira olarak planlanan tarımsal destekleme bütçesi, ek bütçeyle 39,2 milyar liraya; tarıma ayrılan toplam kaynak da 46,4 milyar lira artırılarak 104 milyar liraya yükseltilmiştir.

Çiftçimize yapılan desteklerden kesintiler kaldırılmış, kesilen vergiler geriye dönük olarak iade edilmiştir. Elektrik faturalarını aylık ödemek yerine hasat sonunda ödeyebilme imkânı getirilmiş, geçmiş dönem elektrik borçlarının beş yıla varan vadeli ve faizsiz geri ödemeli kredi imkânıyla kapatılabilmesi sağlanmıştır.

Hayvansal üretime yönelik yem bitkileri, süt, buzağı, koyun, keçi, arıcılık gibi birçok kalemdede destek verilmektedir.

Bu yıl hasat döneminde yüksek oranlı artışlarla belirlenen ürün alım fiyatları ve prim teşvikleri üreticimiz tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Ülkemiz şartlarına uygun yüksek verim ve kalitede tohum, fide, fidan ve damızlık hayvan geliştirilmeli ve üretim desteklenmeye devam edilmeli; bu konularda dış bağımlılığa yer verilmemelidir. Tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi, verim ve kalitenin yükseltilmesi, yerinde işlenerek katma değer elde edilmesi ve marka olarak pazarlanmasına dayalı sürdürülebilir temel tarımsal yapılanma oluşturulmalıdır.

Bunun yanında, yatırım ve teknolojiyi kırsal alanlara yöneltmek üzere tarım sanayi entegrasyonunun sağlandığı kırsal cazibe birimleri olan tarım kentleri kurulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Tarımsal işletme, pazarlama ve depolamayla ilgili yatırımlar için uygun finansman sağlanmalı ve bu yatırımlar ile sözleşmeli üretim ilişkilendirilerek teşvik edilmelidir. Yeni teknolojiler, pazarlama sistemleri ve teşvikler konusunda üreticilerimiz bilinçlendirilmeli; genç nüfus tarıma, tarımsal üretime özendirilmelidir. Tarımsal üreticilerin en kısa zincirle pazara ulaşmasını mümkün kılacak mekanizmalar etkinleştirilmelidir. Bu şekilde üreticiler daha çok kazanmalı, tüketicilerin daha ucuza gıda tedariki temin edilmelidir.

Tohum, tarımın en önemli konularından biridir, Türkiye bu konuda önemli adımlar atmıştır. Bununla beraber gelecek yıllara ve nesillere aktarabileceğimiz millî tohum politikasına ilişkin yapıların etkinleştirilmesi ve çeşit ıslahı konusunda daha fazla AR-GE desteği sağlanması bu süreci destekleyecektir.

Türkiye, tarımsal üretimde ve tarımsal ticarete parlayan bir yıldız olmayı hak edecek toprağa, iklime, bilgiye ve insan kaynağına sahiptir. Tarımsal üretim ve tarımsal ticarete yeni bir vizyon ve bakış açısıyla yapısal değişikliklerle birlikte bunu başarabilecektir.

Tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi, verim ve kalitenin artırılması, yerinde işlenerek katma değer elde edilmesi ve istihdam sağlanması, marka olarak pazarlanmasına dayalı temel tarımsal yapılanma oluşturularak; yatırım ve teknolojiyi kırsal alanlara yöneltmek üzere, katılımcı kalkınmayı destekleyecek tarım-sanayi entegrasyonunun sağlandığı kırsal cazibe birimleri olan “Tarım Kentleri” kurulmalıdır.

Tarım dışı sektörlerden gelen arazi talebinin giderek artması nedeniyle tarım, orman, çayır ve mera alanlarındaki koruma kullanma dengesinin sağlanması ihtiyacı önemini korumaktadır. Tarım arazilerinin korunması ve etkin kullanılmasına yönelik olarak arazi kullanım planları tamamlanmalı, toprak veri tabanı oluşturulmalı, erozyonla mücadele etkinleştirilmeli ve

toprak yönetiminde koordinasyon güçlendirilmelidir. Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı önlenmelidir.

Tarımsal ürünlerin aracısız bir şekilde alıcılarla buluşturularak sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması, coğrafi işaretli ürünler başta olmak üzere işlenmiş ürünlerde markalaşmanın sağlanması, üretimden satışa kadar tüm zincirin kayıt altına alınarak pazarlama altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2020 yılında çevrimiçi bir platform olarak Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) kurulmuştur. DİTAP'ın hem üretici hem de tüketici lehine fiyat dengesinin oluşmasına katkı sağlayabilmesi için kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmesi gerekmektedir.

Tarım ürünleri fiyat seviyesinin sağlıklı oluşması adına gıda arz zincirine ilişkin kayıt sisteminin güçlendirilmesi, lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması, yaş meyve-sebze tedarik zincirinde lojistik altyapıların ve yatırımların iyileştirilmesi, paketlenme, nakliye, depolama ve perakende satışta uyulması gereken standartların belirlenmesi ile toptancı hallerinin etkin çalıştırılmasına ve modernizasyonunun sağlanmasına ilişkin çalışmaların tamamlanmasıyla kontrolsüz fiyat oluşumlarının da önüne geçilecektir.

Pandemi süreciyle birlikte, gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla tarımsal üretimi artırabilmek için öncelikle ekilebilir alanların ve nadas alanlarının boş kalmasının engellenmesi, üretimde verimliliğin artırılması ve ithal tarımsal ürünlerin ülkemizde üretilebilmesine yönelik faaliyetlerin önemi daha da artmıştır.

Gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla tarımsal üretimi artırabilmek için öncelikle ekilebilir alanların ve nadas alanlarının boş kalmasının engellenmesi, üretimde verimliliğin artırılması ve ithal tarımsal ürünlerin ülkemizde üretilebilmesine yönelik faaliyetler artırılmalıdır.

Türkiye’de hayvancılık işletmeleri genelde küçük ölçekli aile işletmesi niteliğinde olup son yıllarda uygulanan projelerle orta ve orta-büyük ölçekli işletme sayılarında önemli artışlar görülmüştür.

2021 yılı itibarıyla yaklaşık 17,9 milyon baş olan sığır mevcudunun yüzde 42,8’i kültür melezi, yüzde 49,4’ü ise saf kültür ırkından oluşmaktadır. 45,2 milyon baş olan koyun mevcudunun içerisinde yerli koyun ırklarının oranı yüzde 91,2 gibi yüksek bir seviyededir.

Hayvan sayısındaki artış ve niteliğindeki iyileşmeye bağlı olarak 2016 yılında 1,3 milyon ton olan et üretimi yüzde 49,7 artarak 2021 yılında yaklaşık 2 milyon tona ulaşmıştır. Hayvancılıkta sağlanan gelişmeler kapsamında 2019 yılında azalışa geçen toplam canlı sığır ithalatı 2021 yılında da bir önceki yıla göre yüzde 34,7 oranında azalarak yaklaşık 262 bin baş olarak gerçekleşmiştir. Bu azalış eğiliminin 2022 yıl sonu itibarıyla da devam etmesi beklenmektedir.

Su ve su yönetimi, stratejik önemdedir. Türkiye, mukayeseli olarak su zengini bir ülke değildir; o sebeple, su varlığının rasyonel kullanımı, sınır aşan suların millî hedefler doğrultusunda yönetilmesi, suyun korunması gerekmektedir.

Su ürünleri sektörü ülkemizin bulunduğu coğrafi konum ve doğal kaynakları itibarıyla üretim açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. İç su kaynaklarımızın sayısı sulama ve enerji amacıyla yapılan gölet ve barajların sayısına bağlı olarak her geçen gün artmaktadır.

Ülkemizde su ürünleri üretimi 2021 yılında 799,8 bin ton olarak gerçekleşmiş olup bunun yüzde 36,9'u deniz avcılığı, yüzde 4,1'i iç su avcılığı ve yüzde 59'u yetiştiricilik üretimidir.

Ormanlarımız millî servetimizdir. Bu serveti korumak her vatan evladının ihmal edemeyeceği bir görevdir. Orman köylümüzün korunmasını ve refahının artırılmasını, ormanların korunma, kullanma sürecinde orman köylümüzle iş birliği içinde hareket edilmesini önemsiyoruz.

Yenilenebilir doğal kaynakların başında gelen ormanlarımız sağlıklı, sürdürülebilir, orman ekosistemini dikkate alan bir yapıda modern ormancılık tekniklerine uygun olarak korunması ve geliştirilmesi temel yaklaşımı çerçevesinde yönetilmektedir. Bu kapsamda ülkemiz yüz ölçümünün yüzde 29,6'sını oluşturan ormanların korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak; 2021 yılında 85 bin hektar bozuk orman alanı rehabilite edilmiş, 35 bin hektar alanda ağaçlandırma çalışması yapılmış ve 36 bin hektar alanda erozyon kontrolü faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Küresel ısınmayla her geçen gün orman yangını tehdidinin arttığı süreçte Türkiye'nin yangınla mücadelede dünyada en başarılı ülkeler arasında olduğu görülmektedir. 2011- 2020 yılları arasında yangın vakası başına ortalama olarak Yunanistan'da 25,51 hektar, İspanya'da 8,34 hektar orman alanı yanarken Türkiye'de 3,46 hektar orman alanı yanmıştır. Bunun yanı sıra aynı dönemde çıkan orman yangını sayısı ve yanan alan rakamları incelendiğinde Türkiye'nin yangınla mücadele konusunda benzer iklim kuşağındaki ülkelere nazaran oldukça iyi bir konumda olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan 2021 yılında ülkemizde büyük orman yangınları meydana gelmiş olup toplam 2.793 yangında yaklaşık 139 bin hektar alan zarar görmüştür. Eylül 2022 itibarıyla yangınlarda zarar gören orman varlığımız 12.263 hektardır.

Tarımsal desteklemelerde etkinliğin sağlanması için desteklerin havza, ürün ve su kısıtı temelinde farklılaştırılarak bunların idare ve kontrolünün alan bazlı yapılmasına, çeşitli kurumlar tarafından uygulanan farklı destek programları arasında tamamlayıcılığın sağlanmasına, üretici veya işletmelerin gelir seviyelerinin desteklemelerde dikkate alınmasına öncelik verilmektedir. Tarımsal destekleme sisteminde; desteklenecek ürünler ve destekleme birim tutarlarının kurulacak bir sistemle düzenli olarak yapılacak etki analizlerinin sonuçlarına göre her yıl yeniden belirlenmesine, hayvancılık ve meyvecilik için ise uzun dönemli destekleme modelinin belirlenmesine, Kırsal Kalkınma Planı doğrultusunda ticari işletmeciliği destekleyecek tarımsal ve kırsal kalkınma yardımlarının önceliklendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Artan nüfus ve yükselen hayat standartları karşısında milletimizin gıda ihtiyacının karşılanması ancak tarımsal verimliliği artırmakla mümkündür.

Tarımsal işleme, pazarlama ve depolama ile ilgili yatırımlar için "Ucuz Tarımsal Kredi" sağlanmalı ve bu yatırımlar ile "Sözleşmeli Üretim" ilişkilendirilerek teşvik edilmelidir.

Verimliliği artırıcı teknoloji kullanımı ve özellikle damlama sulama yatırımları desteklenmelidir. Organik, nitelikli tarımsal üretim daha da teşvik edilmelidir. Havza Bazlı Ürün Destekleme Programı bölgesel avantaj ve dezavantajları göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir. Destekleme programına göre ülke genelinde bitki "pattern"i yeniden şekillendirilmelidir. Tarımsal destekler üretici refahını artıran, girdi maliyetlerini azaltan, üretim maliyeti ve ürün fiyatı dengesini gözetken, üretimde verimliliği artıran bir anlayışla belirlenmeli ve uygulanmalıdır. Yeni teknolojiler, üretim sistemleri, pazarlama sistemleri, teşvikler ve mevzuat konusunda üreticilerimiz bilinçlendirilmeli, genç nüfus tarımsal üretime

özendirilmelidir. Tarımsal üreticilerin en kısa zincirle pazara ulaşımı sağlanmalıdır. Tarımsal ürünlerde e-ticaretin etkin ve güvenli yürütülmesine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

Et ve süt ihtiyacımızın yurt içinden sürdürülebilir şekilde karşılanması amacıyla hayvan varlığımızın artırılmasına, niceliğinin geliştirilmesi için suni tohumlama çalışmalarının yaygınlaştırılmasına, hayvancılık işletme ölçeklerinin büyütülmesine yönelik destekleme programları sürdürülmelidir.

Hayvancılık açısından yemleme maliyetlerinin azaltılması ve kaba yem açığının giderilmesi büyük önem taşımaktadır. Hayvancılık destekleri, hayvan ıslahı, kaliteli yem ve bitkilerin üretimi artırılmalıdır.

Hayvan hastalıkları ve zararlılarıyla etkin mücadele devam ettirilmelidir. Tarımsal işleme, pazarlama ve depolamayla ilgili yatırımlar için uygun finansman sağlanmalı ve bu yatırımlar ile sözleşmeli üretim ilişkilendirilerek teşvik edilmelidir. Et ve Süt Kurumu ile Toprak Mahsulleri Ofisi, piyasayı düzenleyecek bir müdahale kurumları olarak daha etkin bir şekilde yapılandırılmalıdır.

Suyun petrolden daha fazla önem kazandığı dünyamızda su sıkıntısı çeken ülkemiz için bir damla su bile çok önemlidir. Ülkemizde hâlen su varlık ve kaynaklarının korunması yönetimi konusunda yeterli mevzuat bulunmamaktadır. Bu önemli bir eksiklik, su kanunu acilen çıkarılmalıdır.

Sürdürülebilir bir tarım ve verimlilik için belli ilkeler çerçevesinde havzalar arasında su transferi yapılması gerekmektedir.

Orman yangınları ve zararlıları başta olmak üzere ormanların çeşitli faktörlere karşı etkin şekilde korunması, toprak muhafaza amaçlı ağaçlandırma yapılması, orman yollarının güncel ihtiyaçlara göre iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, ormanların sağladığı ürün ve hizmetlerden sürdürülebilir şekilde faydalanılması, orman-köylü ilişkilerinin iyileştirilmesi, yerli ve yenilenebilir bir doğal yapı malzemesi olan ahşabın yapılarda kullanımının teşvik edilmesine yönelik faaliyetler sürdürülmelidir.

Tarımsal üretimdeki başarı, mekanizasyonun yaygınlaşması, etkin destek sistemi, özel sektörün tarım yatırımlarının artırılması ve kırsal kalkınma projelerinin uygulanarak tarım ve çiftçiliğe yönelimin geliştirilmesiyle doğru orantılı olacaktır.

17) TİCARET BAKANLIĞI

Türkiye'nin ticaretinin daha kolay ve daha güvenli bir şekilde aynı zamanda daha hızlı ve kaliteli yapıldığı ülke olmasını temin etmek gümrük ve ticaret politikalarının ana unsurudur.

Ülkemiz dünya ticareti içerisindeki payını her geçen gün artırmaktadır.

Türkiye daralan küresel ekonomiye rağmen ihracattaki başarısını sürdürebilmekte, her ay yeni ihracat rekorları kırmaktadır.

Ticaret hacminin ve ihracatın artırılması, bu amaçla yeni pazarlar bulunması, ülkemizin güvenlik duvarları olan gümrüklerin hem güvenli hem ticareti destekleyici bir anlayışla faaliyet yürütmesi, sürdürülebilir büyüme hedefinin vazgeçilmezleridir.

Dünya ticaretinde değişen şartlara ülkemizin de uyumunu teminen ilgili kurumların hukuki, idari, fiziki, teknik ve mali kapasitesinin dünyadaki gelişmelere uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir.

Ekonomide ihracata dayalı, istihdam dostu büyüme modelinin gereği olarak üretimin ve ihracatın ithalat bağımlılığının azaltılarak, sürdürülebilir büyüme ve ihracat artışını sağlayacak politikaları uygulamayı, daha açık ve rekabetçi bir yapı içerisinde dünya ekonomisiyle bütünleşmeyi öngörüyoruz.

Küresel salgınla birlikte, üretim faaliyetlerinin sektöre uğraması, ham madde temininde yaşanan problemler ve uluslararası turizmin durma noktasına gelmesi nedeniyle, küresel ticaret güç kaybetmektedir. Salgın öncesinde de var olan ticaret gerilimleri nedeniyle zayıflayan ve salgınla birlikte 2020 yılında yüzde 7,8 daralan dünya ticaret hacminin, 2021 yılında yüzde 10,1 artışla toparlandığı görülmüştür.

Türkiye küresel ihracattan aldığı payını 2021 yılında ilk defa yüzde 1'in üzerine çıkarmayı başarmıştır. TİM verilerine göre, 2021 yılında ihracat birim fiyatları da yüzde 16,6 oranında artış göstermiştir.

Ancak Rusya-Ukrayna savaşıyla tedarik zincirlerinde ve lojistikte artan sorunlarla ticaret hacminin yeniden güç kaybettiği görülmektedir. Bu gelişmelere bağlı olarak dünya ticaret hacminin 2022 yılında yüzde 4,3 artış göstereceği öngörülmektedir.

2021 yılından itibaren küresel ekonomik aktivite hızındaki yükselişle birlikte mal ve hizmet ihracatında artış gözlenmiştir. Salgın etkisinin azalmasıyla birlikte artan dış talep ihracata olumlu yansımış, gerek salgının etkilerinin azaltılması için uygulanan genişletici politikalar gerekse de salgın sürecinde ertelenmiş talebin belirgin bir şekilde ortaya çıkması ihracattaki artışı hızlandırmıştır.

Salgın sonrasında ekonomik aktivitedeki canlanmayla birlikte küresel ticaret hacminde artış gözlenmiştir. Bu kapsamda dış talepteki canlanmaya bağlı olarak, ihracat 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 32,8 artarak 225,2 milyar ABD doları seviyesine yükselmiştir. İthalat tarafında ise yüzde 23,6 ile ihracata oranla daha düşük seviyede bir artış gerçekleşmiş olup bu artışın tamamı ithalat birim değerindeki yükselişten kaynaklanmıştır. 2021 yılı dış ticaret açığı böylece 46,2 milyar ABD doları seviyesine gerilemiştir.

2022 yılında jeopolitik gerilimler ve küresel düzeyde parasal sıkılaştırıcı politika uygulamaları sonrasında küresel ekonomik aktivite ve küresel ticaret zayıflamıştır. İhracat, 2022 yılının Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,4 artarak 209 milyar 394 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ithalat, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40,7 oranında artarak 239 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

Uzak ülkelerin ticari ve ekonomik iş birliği potansiyelinin değerlendirilmesi de Türkiye'nin dünya ticaretindeki payının artmasına katkı sağlayacaktır.

İhracatta sektörel ve mal grupları çeşitliliğinin sağlanması kapsamında, katma değeri yüksek ve teknoloji yoğun mallara ağırlık verilerek Türk malı imajının yerleştirilmesi, bu amaçla marka oluşturulması, tanıtım ve tasarım faaliyetlerinin desteklenmesi gerekmektedir.

Salgınla birlikte ekonomik ve sosyal faaliyetlerin uzaktan sürdürülebilmesi ihtiyacı dijital dönüşümü hızlandırmış, e-ticaret alanındaki yatırımlar artmıştır. Bununla birlikte, e-ticarette rekabeti bozucu veya sınırlayıcı faaliyetlerin engellenmesi, rekabetçi bir yapının tesis edilmesi ve e-ticaretin sağlıklı bir şekilde büyümesi öncelikli bir konu hâline gelmiştir.

Müteahhitlik sektörümüzün küresel başarıları devam etmektedir. Yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin yeni pazarlara girebilmesi, mevcut pazarlarda derinleşmesi, Türk inşaat ürünlerinin ihracatına katkı sağlanması için firmaların uluslararası pazarlarda konumlanması, güçlenmesi ve markalaşması yönünde desteklenmesi önem arz etmektedir.

Tedarik zincirinde ve lojistikte küresel ticareti sınırlayan sorunlar yaşanmakta, hâlâ düzensizlikler ve önemli belirsizlikler bulunmaktadır. Arz talep dengesizlikleri emtia fiyatlarında dalgalanmalara yol açmakta başta enerji kaynakları olmak üzere, bazı emtia fiyatlarında anormal artışlar yaşanmaktadır.

Ertelenen tüketim talebi ve arz kısıtları nedeniyle küresel enflasyon yükselmektedir. Ülkemizin dünya ticareti içindeki payı artmaktadır.

2021 yılında ülkemizde GSYH yüzde 11,6 büyürken; toptan ve perakende ticaret yüzde 20,5, konaklama ve yiyecek hizmetleri ise yüzde 43,4 büyümüştür. 2021 yılında; toptan ve perakende ticaretin GSYH içindeki payı yüzde 13,0; konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin payı ise yüzde 2,6 olmuştur.

Covid-19 pandemisiyle birlikte ekonomik ve sosyal faaliyetlerin uzaktan sürdürülebilmesi ihtiyacı dijital dönüşümü hızlandırmış, e-ticaretin öneminin anlaşılmasıyla birlikte bu alandaki yatırımlar artmıştır. Mağazalar ve AVM'ler gibi fiziksel satış kanallarında alışveriş trafiği giderek azalırken, e-ticaret hacmi önemli ölçüde artış göstermiş ve toplam ticaret içindeki payını yukarı çekmiştir. 2021 yılında ülkemizde e-ticaret hacmi geçen yıla oranla yüzde 69 artarak 381,5 milyar TL olarak gerçekleşmiş ve bu harcamaların yüzde 92'sini yurt içi harcamalar oluşturmuştur. 2021 yılında e-ticaretin GSYH içindeki payı yüzde 5,1 olarak gerçekleşmiş olup e-ticaretin genel ticarete oranı 2020 yılında yüzde 15,7 iken 2021 yılında 17,7'ye yükselmiştir. Ülkemizde 2020 yılında 256.861 olan e-ticaret faaliyetinde bulunan işletme sayısı 2021 yılı itibarıyla 484.347'ye yükselmiştir. Bu işletmelerin 26.442'si Elektronik Ticaret Bilgi Sistemine (ETBİS) kayıtlı hizmet sağlayıcı olarak faaliyet gösterirken, 472.604'ü e-ticaret pazaryerlerinde faaliyet göstermektedir.

Satış sonrası hizmetler kapsamında özel servis istasyonlarının tanıtım ve faaliyetlerinde “özel servis” ibaresini kullanma zorunluluğu ile tüm yetkili servis istasyonlarına ilişkin bilgilerin Ticaret Bakanlığınca kurulan Servis Bilgi Sistemine (SERBİS) kaydedilmesi zorunluluğunu getiren, garanti süresi bittikten sonra yedek parçanın temin edilememesi, servis istasyonunun bulunmaması gibi gerekçelerle tüketicilere satış sonrası hizmetin verilemediği durumlarda Ticaret Bakanlığınca belirlenen kullanım ömrü süresince üretici ve ithalatçılardan zararlarının tazminini talep edebilmesini sağlayan, devre tatil sözleşmeleri gibi birçok konuda tüketicilere yeni haklar getiren ve yenilenmiş ürünleri tanımlayan 7392 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 01/04/2022 tarihli Resmî Gazete’ de yayımlanmış ve 01/10/2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 5957 sayılı Sebze ve Meyve Ticareti ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin

Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup e-ticarette ürün güvenliği denetimlerinin yapılabilmesi amacıyla Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliğinin hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir. Bunların yanı sıra farklı idareler üzerinden yürüten yapının toplulaştırılması, uygulama yeknesaklığının sağlanması ve mükerrerliklerin engellenmesi amacıyla bağımsız bir Piyasa Gözetim ve Denetim Kurumunun kurulmasını öngören mevzuat çalışmaları devam etmektedir.

2021 yılında tüketici hakem heyetlerine yapılan başvuru sayısı 538.090 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu başvurular 250.304'le en çok perakende ticaret sektörü kapsamında yapılmış olup bunu 98.880'le abonelik hizmetleri sektörü takip etmektedir.

Gümrük işlemleri Bakanlığın en önemli işlerinden birini oluşturmaktadır, ülke güvenliği gümrük kapılarından başlamaktadır. Gümrük idarelerinde uluslararası standartlar ve yükümlülüklerimiz doğrultusunda, bürokrasinin ve maliyetlerinin azaltılması, ticaretin ve seyahatin kolaylaştırılması, etkin kontrol yöntemlerinin uygulanarak kaçakçılığın önlenmesi ve işlemlerde şeffaflık sağlanması esastır.

Bu kapsamda, pek çok önemli adım atılmış, gümrük idarelerinde sürdürülen modernizasyon ve yapım projelerinin tamamlanarak yeni gümrük tesislerinin hizmete açılmasına önem verilmiştir.

İşlemlerin dijital platforma taşınması yönündeki çalışmalar gerçekleştirilmiş, ithalat ve ihracat süreçlerinin daha da kolaylaştırılması ve gümrük işlemlerinde zaman tasarrufunun sağlanmasıyla ticaret performansının artmasına katkı sağlanmıştır.

Yasa dışı ticaretin ve kaçakçılığın önlenmesiyle dürüst ticaret erbabının iş ve işlemlerinin basitleştirilmesi, bu amaçla operasyonel kapasitenin artırılması önem arz etmektedir. Ayrıca, usulsüzlüklere zemin hazırlayan yapıların, düzenleme ve uygulamaların önüne geçilmesi için etkin bir denetimin uygulanması gereklidir.

Türkiye'nin kaçakçılıkla mücadelede kullanılan bilgi teknolojileri sayesinde kaçak eşya, akaryakıt, tütün, tütün mamulleri ve elektronik eşya başta olmak üzere önemli miktar ve değerde kaçak ticari eşya yakalanması mümkün hâle gelmiştir.

2021 yılında işlem yapılan toplam gümrük beyanname sayısı, önceki yıla göre yüzde 15,4 artarak 12.659.526'ya yükselmiştir. 2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde ihracat ve ithalat yapan toplam firma sayısı 126.557 olmuştur.

Cari açığın temel nedeni olan dış ticaret açığının düşürülmesi dış finansman ihtiyacının azaltılması hem de sürdürülebilir yüksek büyümenin sağlanması açısından önemlidir.

İhracatta sektörel ve mal grupları çeşitliliğinin sağlanması, katma değeri yüksek mallara ağırlık verilmesi, Türk malı imajının yerleşmesi için moda marka oluşturulması, tanıtım ve tasarım faaliyetlerinin desteklenmesi son derece önem arz etmektedir. Moda ve markaya yönelik tekstil ve konfeksiyon sanayisi, elektrikli ve elektronik makine ve cihazlar sanayisi, otomotiv ana ve yan sanayisi, makine imalat sanayisi, demir çelik sanayisi, gıda sanayisi ve bilişim sektörleri bu kapsamdaki sektörlerin başında gelmektedir.

Damping ve sübvansiyonlara karşı Türk markasını, Türk üreticisini koruyacak önlemlerin alınması gerekmektedir.

Şirket kurmanın kolaylaştırılması, lisanslı depoculuğun güçlendirilmesi ve gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması gibi önemli adımlar atılmıştır.

Esnaf ve sanatkâr kesiminin faaliyetlerinin desteklenmesi, bu amaçla esnafımıza istihdamı da artıracak kredi, vergi, prim ve benzeri teşviklerin verilmesi, ekonomiye yeni girişimcilerin kazandırılması ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi bakımından gerekli bulunmaktadır.

Meslek standartları geliştirilmeli, esnafa ihtisas kimliği kazandırılmalı ve mensubiyet bilinci oluşturulmalıdır. Esnaf kesiminin teknoloji kullanım düzeyi ve ürün kalitesi yükseltilecek verimliliği artırılmalı, bilgiye erişimleri kolaylaştırılmalı, ana ve yan sanayi bağlantıları güçlendirilmelidir.

AVM ve büyük market zincirlerinin şehir merkezinde şube açmaları adil rekabet şartlarını bozmayacak şekilde kurallara bağlanmalıdır. KOSGEB kredi ve desteklerinden yararlanmak üzere sadece esnafa özgü bir destek programı uygulamaya konulmalıdır. Esnafın vergi ve prim oranlarında indirim yapılmalı, elektrik, su ve doğalgazda özel tarifeler getirilmelidir.

Diğer yandan emeklilik için prim gün sayısında ve emekli aylıklarında eşitlik sağlanmalıdır. Geçmişte esnaf olarak çalışılmış süreler daha önce kayıt ve tescil şartı aranmadan hizmete sayılmalı, geçmiş hizmetlerin borçlanmasına imkân verilmelidir.

Geleneksel sektörlerde yerli üreticilerin rekabet gücü artırılmalı, jeopolitik konumumuzdan faydalanılarak lojistik imkânlarımız geliştirilmelidir.

Türkiye sahip olduğu kıtalar arası geçiş noktasındaki konumuyla lojistikte bölgesel bir üst olma potansiyeline sahiptir. Ülkemizin lojistik performansının iyileştirilmesi için, gümrük hizmetlerini hızlı ve etkin şekilde sürdürmek ve kapılardaki beklemleri en aza indirmek için insan gücü ve teknik kapasitenin artırılması gerekmektedir.

Yasa dışı ticaretin ve kaçakçılığın önlenmesiyle dürüst ticaret erbabının iş ve işlemlerinin basitleştirilmesi, bu amaçla teknolojik, beşeri, idari ve operasyonel kapasitenin artırılması önem arz etmektedir. Ayrıca usulsüzlüklere zemin hazırlayan yapıların, düzenleme ve uygulamaların önüne geçilmesi için etkin bir otokontrol ve denetim mekanizmasının uygulanması gereklidir.

Teknolojinin imkânlarından da faydalanarak bu yönde önemli adımlar atılmıştır. Ticaretin devamlılığının sağlanması ve toplum sağlığının korunması adına gümrük kapılarında önemli tedbirler de alınmıştır. Bu kapsamda uygulamaya konulan temassız ticaret, gümrük işlemlerine ilişkin sürelerde esneklik sağlanması, ithalatta yerinde gümrükleme uygulaması, tek pencere, kâğıtsız gümrük gibi dijital gümrük uygulamaları sayesinde işlemlerin mümkün olduğunca temas kurmadan gerçekleştirilmesi mümkün hale gelmiştir.

Farklı kurumlarca işletilen laboratuvarlarda yapılan mükerrer analizlere neden olan düzenlemeler gözden geçirilerek gerekli tüm analizler “tek numune, tek analiz” prensibi üzerinden yapılmalıdır.

18) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Ekonomik ve sosyal hayatın ortaya koyduğu ihtiyacın karşılanmasına yönelik olarak oluşturulan ulaştırma ve iletişim altyapısı, üretim ve ticarette rekabet gücü kazanılmasına, vatandaşın refah düzeyinin yükseltilmesine, kısacası hayatın her alanına önemli katkı sağlamaktadır.

Ulaştırma politikamızın esasları hızlı, güvenli ve teknolojik yeniliklere sahip, rekabeti tesis edecek, sanayiye yönlendirecek, millî menfaatlerimizi kollayacak, ekonomik ve sosyal kalkınmaya destek olacak, vatandaşımızın refah düzeyini yükseltecek ve kullanıcıların memnuniyetini sağlayacak, uluslararası ulaşım koridorlarıyla bütünleşen yaygın, hızlı, güvenli ve düşük maliyetli bir sistemin tesis edilmesidir.

Bunun yanı sıra uzay ve telekomünikasyon yatırımlarıyla ülkemizi çağın ilerisine taşımak, bölgedeki stratejik ve lojistik hâkimiyetimizi artırmaktır.

Türkiye jeopolitik konumu ve sahip olduğu dünya çapındaki altyapılar ile ulaştırma ve lojistikte rekabet üstünlüğüne ve bölgesel bir üs olma potansiyeline sahiptir.

2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı 05.04.2022 tarihinde açıklanmıştır. Planda 2053 yılına kadar, bölünmüş yol ağının 38.060 km'ye, demiryolu hat uzunluğunun 28.590 km'ye, havalimanı sayısının 61'e, lojistik merkez sayısının 26'ya çıkarılması, Lojistik Performans Endeksi sıralamasında ilk 10 ülke arasında yer alınması, orta koridorda lojistik bir üs haline gelmesi hedeflenmektedir.

Güvenli, verimli, süratli ve kolay erişilebilir bir ulaştırma sistemi lojistik hizmetlerin etkin sunumu için kritik önemdedir. Lojistik sistemin doğru işleminde ve gelişiminde altyapı çok önemlidir. Öncelikle limanların, demir yollarının ve kara yollarının altyapılarının gelişmişliğiyle lojistik hizmetler etkinleşebilmektedir.

Lojistik sektörünün dijital teknolojilerdeki gelişimine uyumlu olarak dönüşümünün sağlanması, Avrupa Yeşil Mutabakatının getireceği değişikliklerin dikkate alınması, e-ticaretin geliştirilmesine önem verilmesi, temassız taşımacılık, proje taşımacılığı, deniz, hava, kara, demir yolları taşımacılıklarının eş zamanlı ve stratejik biçimde entegrasyonunun sağlanarak lojistik ekosisteminin geliştirilmesi ve sürecin hızlı, kaliteli, verimli ve sürdürülebilir yönetilmesi Türkiye'nin geleceği açısından çok önemlidir.

Dağınık yapıdaki lojistik mevzuatının bütünlüklü bir yapıya getirilmesi, kombine taşımacılık mevzuatının hazırlanması, lojistikle ilgili etkin bir koordinasyonun sağlanması, ayrıca lojistik sektörüne yönelik standartlar ve istatistikî altyapının oluşturulması gerekli görülmektedir. Yüksek kapasiteli kara, deniz, demir ve hava yolu bağlantıları bulunan organize lojistik bölgeleri inşa edilmeli, bu bölgeler aracılığıyla sanayi, enerji ve tarımsal üretim havzalarının iç piyasa ve uluslararası piyasalara erişimi sağlanmalıdır.

Ulaştırma sistemindeki liman altyapıları, terminal imkânları ve ana ulaşım arter bağlantıları iyileştirilmeli, iç bölge bağlantıları geliştirilerek limanlar kombine taşımacılık yapabilen lojistik merkezler hâline getirilmelidir. Lojistik faaliyetlerinde esneklik, hız, öngörülebilirlik, güvenlik, kalite, ölçek ekonomisi ve yenilikçilik gibi hizmet düzeyi parametreleri iyileştirilmelidir.

Avrupa Birliği ülkeleri, yakın komşularımız, Karadeniz ve Akdeniz havzası ülkeleriyle Türkiye'nin ulaştırma sisteminin entegrasyonu stratejik bir önem taşımaktadır. Çin'den Avrupa'ya demir yolu bağlantısı ile tarihî İpek Yolu'nun yeniden ihya edilmesi projesine etkinlik kazandırılması Türkiye'ye ekonomik olduğu kadar siyasi ve kültürel üstünlük de sağlayacaktır, böylelikle Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeleri arasındaki ekonomik ve siyasi ilişkilerin geliştirilmesine de katkı sağlanacaktır.

Türkiye, sahip olduğu kıtalar arası geçiş noktasındaki konumuyla lojistikte bölgesel bir üs olma potansiyeline sahiptir. Aynı zamanda, Çin'den Avrupa'ya uzanan yeni ve modern İpek Yolu üzerinde bulunan Türkiye, batı ile doğu arasındaki kavşak konumuyla zaman ve maliyet açısından önemli bir avantaja sahiptir. Bu durum, tarihte olduğu gibi, yeniden ülkemize büyük fırsatlar sunmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, lojistik ve ulaştırma altyapısı geliştirilerek ülkemizin bölgesel lojistik üs hâline getirilmesine, ulaşım yolları üzerinde büyük ticaret limanları ve bunlara bağlı lojistik ve stratejik sanayi kümeleri oluşturulmasına büyük önem veriyoruz.

Ulaştırma sistemleri ve hizmetleri modern ekonomilerin ve toplumsal gelişmenin temel ögesidir.

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerini etkileyen temel unsurlardan biri lojistik ve ulaştırma hizmetleridir.

Dünya ticaretinde yaşanan daralma ve genişlemeler ulaştırma sektörünü, bilhassa da deniz yolu ve kara yolu taşımacılığını önemli oranda etkilemektedir. Bu nedenle özellikle küresel ticaretteki korumacı tedbirler yanında Covid-19 salgını ve Ukrayna-Rusya savaşı dolayısıyla dünya genelinde ekonomik aktivitede yaşanan yavaşlama ve ticaret hacmindeki ivme kaybı, taşımacılık ve lojistik sektörü açısından zorlu bir tablo ortaya çıkarmıştır.

Ulaştırma sektörü, ulaşım ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte giderek artan şekilde stratejik bir sektör olarak ülkelerin gündeminde yer almaya devam etmektedir.

Dünya ticaretinde yaşanan daralma ve genişlemeler ulaştırma sektörünü, bilhassa da dış ticaretin önemli bir bölümünün yapıldığı alt modlar olan deniz yolu ve kara yolu taşımacılığını önemli oranda etkilemektedir. Bununla beraber, dünya ticaretinin değişen eksen, tüketim ve üretim merkezlerine olan coğrafi yakınlığı ve üretim kapasitesi ülkemize önemli fırsatlar da sunmaktadır.

Avrupa ile Asya arasındaki artan ticaret, özellikle Asya limanlarında yaşanan sıkışıklık ve fiyat dalgalanmaları deniz yoluna alternatif demir yolu ağlarının geliştirilmesini gerektirmiştir. Avrupa ile Asya arasında avantajlı konumda olan Türkiye, bölgede etkin bir rol oynayabilmek ve ticaret savaşlarından kârlı çıkabilmek için demir yolu taşımacılığını geliştirerek bu alanda rekabet üstünlüğü sağlayabilecektir.

Ülkemizde toplu taşımanın ve motorsuz ulaşım türlerinin geliştirilerek kent içi ulaşımında yaşanan trafik sıkışıklığı ve buna bağlı olarak ortaya çıkan zaman kaybı, yakıt tüketimi ile çevre ve gürültü kirliliği sorunlarının azaltılabilmesi amacıyla önemli yatırımlar yapılmaktadır.

15 Mart Çanakkale Köprüsü'nün açılmasıyla Güney Marmara-Ege aksı ile Avrupa kara ulaşım koridorları bütünleşmiştir.

Son yıllarda yapılan yatırımlarla kara yollarındaki eksiklikler büyük ölçüde tamamlanmıştır. Nitekim bundan sonra ulaştırma modları arasındaki dengesizliğin giderilebilmesi için demir yolu ve deniz yolu fiziki altyapısının geliştirilmesine, ulaştırma alt sistemlerinin birbirini tamamlayıcı nitelikte olmasına önem verilmektedir.

Demir yolunun yük taşımacılığından daha fazla pay alabilmesini teminen ana hatlardaki sorunların giderilmesi, trafik yoğunluğuna bağlı olarak belirlenen tek hatlı demir yollarının çift hatlı hâle getirilmesi, sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımlarının tamamlanması bu kapsamda önemli olacaktır.

Ayrıca, sanayi odaklarının liman ve ana hat demir yolu bağlantıları gerçekleştirilmelidir.

Lojistik sektöründe deniz taşımacılığı ağırlıklı paya sahiptir, bu da deniz yolu sektörünü küresel ticarete stratejik bir konuma getirmektedir.

Bu gelişmeler ışığında deniz yolu sektörünün sadece bir taşımacılık türü olmaktan çıkarak dünya ticaret hacmindeki artış ve hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerine paralel gelişmelere uyum sağlaması gerekmektedir. Bu kapsamda liman altyapıları, terminal imkânları ve ana ulaşım arter bağlantılarındaki yetersizliklerin giderilerek iç bölge bağlantılarının geliştirilmesi, limanların kombine taşımacılık yapabilen lojistik merkezler hâline getirilmesi için önemli çalışmalar gerçekleştirilmiştir; uygulanan bu politikalarla kalkınmamıza paralel olarak Türk denizciliği de canlandırılmıştır.

Uluslararası hava trafiğinde ülkemiz önemli bir aktarma merkezi hâline gelmiştir. Avrupa'da yolcu taşımacılığında birinci olan İstanbul Havalimanı 2022'nin ilk on ayındaki performansıyla da dünyanın en iyisi olmayı başarmıştır.

Posta sektörünün haberleşmedeki rolü giderek azalırken posta hizmetleri ticaretin ve kurumlar arası iletişimin önemli bir altyapısı hâline dönüşmüştür.

Kurye, kargo ve lojistik sektörleri arasındaki sınırlar giderek belirsizleşirken, e-ticaretteki artış sektörün büyümesine önemli katkı sağlamakta, pandemiyle birlikte güçlenen bu eğilimin önümüzdeki dönemde de devam etmesi beklenmektedir. Bu çerçevede posta sektöründe rekabetçi bir ortam sağlanarak sürdürülebilir büyümeye ve istihdama katkı sağlayan hızlı, kaliteli, güvenilir ve erişilebilir hizmet sunumu temin edilmelidir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişimi diğer sektörlerin gelişimi için de kritik önemdedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ürün ve hizmetlerin diğer sektörlerle nüfuzu, ekonominin geneli ve tüm sektörler için yenilikçiliği ve verimlilik artışını mümkün kılmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ürün ve hizmetlerin, dijital ekonominin ülkelerin dijital geleceğinde önemli bir yer kapladığı ve büyük fırsatlara kapı araladığı inkar edilemez bir gerçektir.

Ülkemizin başta iletişim, e-devlet ve yenilikçi teknolojilerde oldukça güçlü konumda bulunması, siber güvenlik gibi eksenlerde başarılarla imza atmış olması dijital ekonomiye geçişte önemli avantajlar sağlayacaktır.

Hızlı ve etkin erişim için dijital altyapının ve bu kapsamda yerli ve millî 5G ve Ötesi teknolojik altyapılarının oluşturulması büyük önem arz etmektedir.

Ulaştırma, lojistik, haberleşme sektörü, diğer sektörler bakımından öne çıkan, aynı zamanda, vatandaşımızın kaliteli, konforlu, hizmet altyapısıdır. Türkiye ulaştırma, haberleşme sektöründe yaptığı dünya çapında önemli yatırımlarla rekabet üstünlüğü sağlamıştır.

E. SONUÇ

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin beşinci bütçesidir. Cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulan 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi 25 Kasım 2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilmiş olup, 5 Aralık 2022 tarihinden itibaren TBMM Genel Kurulunda da görüşülüp kanunlaşacaktır.

TBMM İhtisâs Komisyonu'nun 42'nci maddesinin son fıkrasında, Plan ve Bütçe Komisyonu Üyelerinin, komisyon raporuna katılmakla beraber, raporda yer almayan görüşlerini rapora eklemek hakkına sahip oldukları belirtilmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisine mensup Komisyon Üyeleri olarak 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin hem tümüne hem de ayrı ayrı her bakanlık ve kurumun bütçesine kabul oyu kullanılmıştır. Komisyon raporuna katılmakla birlikte, İhtisâs Komisyonu'nun mezkûr hükmüne göre rapora ilave olarak hazırladığımız görüşlerimize ve yapıcı önerilerimize yukarıda ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Bu çerçevede, hazırladığımız 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna “Ek Görüşlerimizi” bilgilerinize arz ederiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

01/12/2022
Tamer Osmanağaoğlu
İzmir

**MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ'NİN
2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYON RAPORUNA EK GÖRÜŞLERİ**

(TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesinin son fıkrası uyarınca azırlanmıştır.)

A. GİRİŞ

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi, 29/06/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça aynı gün Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Plan ve Bütçe Komisyonunda 25/11/2022 tarihinde kabul edilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2021 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifini olumlu değerlendiriyoruz. Komisyon üyeleri olarak Plan ve Bütçe komisyonunda mezkûr Teklife evet oyu kullanılmıştır.

2021 yılı merkezi yönetim kesin hesabı; 41 adet genel bütçe, 129 adet özel bütçe (YÖK, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve 127 üniversite), 43 adet diğer özel bütçe, 11 adet düzenleyici ve denetleyici kurum olmak üzere toplam 224 adet kamu idaresi kesin hesabından oluşmaktadır.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine göre 2021 yılı bütçesinde bütçe açığı 201.507.024.518,48 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sayıştay, Anayasanın 160 ve 165 inci maddelerine göre, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını TBMM adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak, mahalli idarelerin hesap ve işlemlerini denetlemek ve kesin hükme bağlamak, sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarını denetleme ve kanunlarla verilen inceleme, denetlemek ve hükme bağlamak işlerini yapmakla görevlidir.

Sayıştay 2021 yılı denetimleri sonucu hazırladığı, Genel Uygunluk Bildirimi, Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ve kamu idarelerine ait 201 adet denetim raporu olmak üzere toplamda 205 adet Sayıştay Denetim Raporunu 12 Eylül 2022 tarihinde TBMM'ye sunmuştur.

Diğer taraftan, mahalli idarelere ilişkin olarak 170 adet belediye ve bağlı idare, 9 adet il özel idaresi ve 39 adet mahalli idare şirketi olmak üzere toplam 218 adet Sayıştay denetim raporu meclislerinde görüşülmek üzere ilgili kamu idarelerine, 8 adet yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına ilişkin Sayıştay denetim raporu da İçişleri Bakanlığı ile ilgili valiliklere gönderilecektir. Bu raporlar TBMM'ye gönderilmemektedir.

B. 2021 YILI DIŞ DENETİM GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

2021 yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 68 ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38'inci maddeleri gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları, mahalli idareler ve 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan ancak Sayıştay denetimine tabi diğer kamu idarelerinin denetim raporlarındaki bulgular esas alınmıştır. 6085 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesi uyarınca ayrıca genel rapor düzenlenmesi öngörüldüğünden, kamu işletmeleri denetim raporlarında yer alan bulgular bu Raporun kapsamı dışında tutulmuştur.

C. 2021 YILI FAALİYET GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 39'uncu maddeleri gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kanun'un 41'inci ve 6085 sayılı Kanun'un 39'uncu maddeleri ile Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberine göre; Kamu idareleri üst yöneticileri tarafından hesap verme sorumluluğu çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanan 2021 yılı idare faaliyet raporlarında, Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının 2021 yılındaki faaliyet sonuçlarına ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeleri içerecek şekilde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan 2021 Yılı Genel Faaliyet Raporunda, Mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporları esas alınarak mahalli idarelerin genel durumunu ortaya koymak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan 2021 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda yer alan bilgilerin kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelerle belirlenen sunum kriterlerini ve süreç gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesi ile 2021 yılı dış denetim sonuçları dikkate alınarak ilgili raporlardaki bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi suretiyle hazırlanmıştır.

D. KALKINMA AJANSLARI GENEL DENETİM RAPORU

2021 yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporu Sayıştay raporları arasında yer almamış, denetimi yapılan 6 adet (Ankara Kalkınma Ajansı, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Çukurova Kalkınma Ajansı, Güney Ege Kalkınma Ajansı, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, Serhat Kalkınma Ajansı) kalkınma ajansına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulmasında fayda görülen konular kapsamında destek süreçlerine ve mali konulara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

E. 2021 YILI GENEL UYGUNLUK BİLDİRİMİ

2021 yılı Genel Uygunluk Bildirimi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 161'inci, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 43'üncü ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 41'inci maddeleri gereğince hazırlanmış, Sayıştay Genel Kurulunun 06.09.2022 tarihli ve 5453/1 sayılı Kararıyla son hali verilerek Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayıştay tarafından hazırlanan 2021 yılı Genel Uygunluk Bildiriminde yer alan Ödenek Aktarma İşlemleri, Yedek Ödenek ve Ödenek Üstü Harcamalar konularındaki tespit ve değerlendirmeler şunlardır.

Ödenek Aktarma İşlemleri

Ödenek aktarma işlemleri 5018 sayılı Kanunun 21'inci maddesi ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6'ncı maddesinde düzenlenmiştir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu hükümleri ile verilen yetki çerçevesinde, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve ilgili kamu idareleri tarafından 2021 yılı içerisinde genel bütçeli idarelerin bütçelerinde yapılan ödenek aktarma, düşme ve ekleme işlemleri ile eklenen ve düşülen ödeneye ilişkin tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılım bilgileri Cumhurbaşkanlığınca yayımlanan 15.01.2022 tarihli Duyuru ve Eki Tablolarda ilan edilmiştir.

Yedek Ödenek Kullanımı

Yedek Ödenekler

Başlangıç ödenegi	4.122.014.000 TL
Kurum dışı aktarmalar (+)	92.281.780.978,00 TL
Kurum içi aktarmalar (+)	0,00 TL
Yedek ödenekten yapılan aktarma (-)	96.403.794.978,00 TL

5018 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesi hükmü uyarınca, genel bütçeli idarelerin yedek ödenek miktarına getirilen %2'lik sınırlama, başlangıç ödeneklerine ilişkin bulunmaktadır. 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığına verilen yetkiler dâhilinde yapılan ödenek aktarmaları sonucunda, yedek ödenek tutarı 96.403.794.978,00 TL Türk Lirasına ulaşmıştır. Bu tutar, 1.618.787.704.577,92 Türk Liralık genel bütçeli idareler yılsonu toplam ödeneginin %5,96'sına tekabül etmektedir.

Konu, Sayıştay tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgilerine arz olunmuştur.

Ödenek Üstü Giderler

2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu'nun tamamlayıcı ödenekle ilgili 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasını etkileyen ve genel bütçeli idareler için 417.704.151,14 Türk Lirası, özel bütçeli idareler için 28.102.973,35 Türk Lirası, düzenleyici ve denetleyici kurumlar için 3.026.114,56 Türk Lirası olmak üzere, merkezi yönetim toplamında 448.833.239,05 Türk Lirasına ulaşan ödenek üstü gider tutarı için, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrası ile 5018 sayılı Kanun'un 20, 26, 31 ve 70'inci maddeleri çerçevesinde tamamlayıcı ödenek verilip verilmemesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.

F. SONUÇ

2021 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine ilişkin olarak Sayıştay tarafından hazırlanan raporların Anayasa uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yürütülmesi beklenen denetim kapsam ve niteliğine uygun olduğu, Sayıştay'ın verimli ve etkin bir denetim faaliyeti icra ettiği anlaşılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin önemli fonksiyonlarından biri olan denetim yetkisini daha etkin bir şekilde kullanmasını teminen Meclis İçtüzüğünde yapılacak bir düzenleme ile Kesin

Hesap Kanunu Teklifi ve Sayıştay Denetim Raporlarının oluşturulacak ayrı bir komisyon tarafından görüşülmesi yerinde olacaktır.

2021 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında idarenin verimli ve etkin işleyişine katkı sağlayacak önemli bulgular yer almaktadır. Bu bulguların bir kısmının önceki yıllarda da tespit edilen bulgular olduğu görülmektedir. Sayıştay denetim raporlarının detaylı incelemelere dayandığı, yapılan denetimlerin sonuçlarının da idarenin mevzuata uygunluk ve kamu kaynaklarının rasyonel kullanımına katkıda bulunması bakımından yararlı ve yerinde olduğu anlaşılmıştır.

Bu tespitlere idare tarafından riayet edilmesinin son derece faydalı olacağına inanmaktayız. Bu kapsamda Sayıştay'ın vereceği eğitim ile muhasebeleştirme ve benzeri konulardaki tereddütlerin giderilerek, uygulama birliğinin sağlanabileceğini değerlendiriyoruz. Esasen 2021 yılı denetim raporlarında, önceki yıllara göre kurumlar tarafından Sayıştay'ın ikaz ve uyarılarına daha çok dikkat edildiği ve bulgulara uygun düzenlemelerin kurumlarca yapıldığı görülmektedir.

2021 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi 25 Kasım 2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilmiş olup, 5 Aralık 2022'den itibaren TBMM Genel Kurulunda görüşülüp kanunlaşacaktır.

TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesinin son fıkrasında, Plan ve Bütçe Komisyonu Üyelerinin, komisyon raporuna katılmakla beraber, raporda yer almayan görüşlerini rapora eklemek hakkına sahip oldukları belirtilmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisine mensup Komisyon Üyeleri olarak 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin tümüne ve ayrı ayrı bakanlık ve kurumların kesin hesaplarına kabul oyu kullanılmıştır. Komisyon raporuna katılmakla birlikte, rapora ilave olarak hazırladığımız görüşlerimiz ve yapıcı önerilerimize yukarıda yer verilmiştir.

Bu çerçevede, TBMM İçtüzüğü'nün 42'nci maddesinin son fıkrası uyarınca hazırladığımız 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi hakkındaki Ek Görüşlerimizi bilgilerinize arz ederiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

01/12/2022
Tamer Osmanağaoğlu
İzmir

İYİ PARTİ

KARŞI GÖRÜŞ

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUN TEKLİFİ
İYİ PARTİ
MUHALEFET ŞERHİ

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek kabul edilen 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimizdir.

İçindekiler

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİNİN KOMİSYON GÖRÜŞMELERİNE DAİR.....	8
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Hakkının Bekçisi, Gözeteni ve Tek Sahibidir	8
Bütçe Görüşmeleri Milletimizin Hakemliğine Sunulmalıdır	9
Sivil Toplum Kuruluşlarının Komisyon Görüşmelerine Katılımının Sağlanamaması.....	10
Atanmışlar Seçilmiş Millet İradesine Saygı Duyacak	10
Kesin Hesap Kanunu ve Sayıştay Raporları Bütçe Sürecinin Dışında Bırakılmıştır	11
Kesin Hesap Komisyonu Kurulmalıdır	12
1 Yıl 2 Bütçe	12
Saray Yönetimi Bütçe Aşımını Gelenek Haline Getirmiştir.....	14
2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ GENELİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER.....	15
Türkiye Ekonomisi Koordine Edilmiyor	16
Türkiye Ekonomisine Genel Bakış	16
2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNE GENEL BAKIŞ.....	20
Makro Göstergeler 2002’yi Aratır Oldu	23
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ.....	24
Türkiye Büyük Millet Meclisi Çalışmaları Kapsamında Karşılaşılan Sorunlar	24
RTÜK Krizi: TBMM Başkanının Anayasaya, Kanunlara, Teamüle Aykırı Konumu	25
KRİZLERİN SİTEMİ: PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ	28
Hukukun Üstünlüğü ve Kuvvetler Ayrılığı İlkesi Tesis Edilmelidir	30
Yasama Yetkisinin Gaspsı ve Hukuki İstikrarsızlık	30
Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı İlkesi Ekseninde Yargıya Güven Sorunu	31
Hukukun Üstünlüğü, İnsan Hakları ve Demokrasi Gibi Bileşenler Bakımından Uluslararası Değerlendirmelerde Türkiye’nin Konumu	32
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	34
Yeni Ekonomi Modeli- Türkiye Ekonomi Modeli.....	34
KKM: Yoksulun Vergisiyle Zengini Daha Zengin Yapmak Üzerine Ampirik Bir Çalışma	38
Yanlış Ekonomi Politikalarının Sonucu Seçim Sonrasına Erteleniyor	39
Plansız Ekonomi Modeli.....	40
Sefalet Endeksinde Birincilik Türkiye’nin	41
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI.....	42
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI.....	44
Suç Örgütleri ile İç İç Geçen İçişleri Bakanlığı	46
Polislerimiz İntihar Ediyor	48
Suç Oranlarında Artış Yaşanıyor	48
Vatandaşlık Adeta Dövizle Satılıyor	50

“Hudut Namustur” İlkesi Terkedilmiştir	51
Uygur Türklerine Sahip Çıkılmıyor	54
Tapu ve İkamet Kayıtlarındaki Usulsüzlükler	54
Uyuşturucuyla Mücadele Zaafiyeti	54
Terörle Mücadelede Göz Boyanıyor	56
Güvenlik Korucularının Sorunları Çözülüyor	57
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	58
Türkiye Ekonomisi İstihdam Yaratamıyor	58
Devletin Asli ve Sürekli İşleri Memurlar Eliyle Görülmelidir	59
3600 Ek Gösterge Dengeleri Bozdu	60
İYİ Parti EYT Çözüm Planı	60
Ücretlilerin Milli Gelirdeki Payı Tarihi Dip Seviyesinde	61
Sosyal Güvenlik Sistemi	64
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	68
Tarım Sektörü Kan Ağlıyor	68
Yıllara Göre Sigortalı Çiftçi Sayısı	69
ÇKS’ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	69
Yıllara Göre Tarım Alanı Toplamı	69
Yıllara Göre Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	70
Yıllara Göre Buğday Üretim Alanı ve Miktarı	70
Yıllara Göre Çiftçi Kredi Borcu	70
Tarımsal Destekler	71
Kuraklık	73
Bakanlıktaki FETÖ ve Yolsuzluk Operasyonları	73
ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	74
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Yatırımlar Artırılmalıdır	75
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Piyasa Kontrolünü Kaybetmiştir	76
Enerji enflasyonu	77
Doğal Gaz Alım Anlaşmalarının Yenilenmemesi	79
Doğalgaz, Elektrik ve Petrol Fiyatlarında Artış	80
Elektrik Piyasası Vatandaşa Yük Olmaya Devam Ediyor	80
İktidar Doğal Gaz Piyasasında Negatif Ayrışan Bir Türkiye Yaratmıştır	82
Akaryakıt Piyasası	84
Elektrik İletimi Milli Bir Meseledir, TEİAŞ Özelleştirilme Kapsamına Alınmamalıdır	85
Yüzde 100 Rus Sermayeli “Yerli ve Milli” Santral: Akkuyu Nükleer Güç Santrali	86
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM POLİTİKALARI	89

İklim Krizi ve Çevre.....	90
Kamulaştırma Uygulamalarıyla Vatandaş Mülksüzleştirilmektedir	92
Orman Yangınlarıyla Mücadele	93
Hayvana Karşı Şiddetle Mücadele Edilmeli.....	95
Konut Fiyatlarındaki Artış	98
TOKİ Projeleri.....	99
Memleketimizi “Avrupa’nın Çöp Evi” Yaptılar	100
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	101
Üniversitelerin Bilim Merkezi Olması İstenmiyor	108
Öğretmenlik Mesleği İtibarsızlaştırılıyor	110
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	114
Plansız Açılan Üniversiteler Boş Kalıyor	114
Gençlerimiz Yurtdışına Gitmenin Fırsatını Arıyor	114
Değer Verilmeyen “Yeni Nesil”	115
“Gençlerimiz Uyuşturucudan Korunsun” Önergemiz Reddedildi	116
Gençlerimiz İş Bulma Ümidini Kaybediyor	116
Öğrencilere Sunulan Burs Miktarı ve Barınma Hizmeti Yetersiz	118
Spor Geri Planda Bırakılmıştır	122
Unutturulan Milli Takım.....	123
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	124
Yoksulluk ve Fakirleşme Artıyor	124
Kadın Hakları Görmezden Gelinmektedir	127
Kadın Cinayetleri Önlenememektedir	129
Çocukları Açlığa Mahkum Eden Bir İktidar.....	131
Engellilere Ve Yaşlılara Bütçede Yer Yok.....	133
Şehit Yakınları Ve Gazilerimiz Hakkındaki Önergemiz Reddedildi	134
ADALET BAKANLIĞI	134
Siyasetin Yargıya Müdahalesi	135
Hakim Ve Savcılar Göreve Başlamadan Adaletsizlikle Karşılaşıyor	136
Yargıya Güven Azalıyor	136
Geç Gelen Adalet, Adalet Değildir	138
İfade Özgürlüğünün Sonu: AK Parti	140
Fetö İle Mücadele Yarım Kaldı	140
Sözde Reformların Mimarları.....	141
Fetö’nün Suçlama Yöntemi Olarak Gizli Tanıklık	142
Ülkemiz Endekslerde Son Sıralara Mahkûm Edildi	143

Adalet Sarayı Eksikleri.....	145
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI.....	146
Askeri Hastaneler Yeniden Açılmalıdır.....	147
Milli Güvenlik Politikaları.....	147
Petrol Aramaları	151
F-16, F35 ve S400 Meselesi.....	152
SAĞLIK BAKANLIĞI.....	153
Sağlık Çalışanlarımız Yurt Dışına Göç Ediyor	155
Geleceği Harcanan Sağlık Sistemi	156
Sağlık Çalışanlarına Şiddet Artıyor	159
Diplomasız Doktor Vakaları	161
Pandemide Hatırlanıp Sonra Yok Sayıldılar.....	162
Hasta Eden Soygun Yöntemi: Şehir Hastaneleri	162
Ülkemizdeki İlaç Sektörünün Değeri Düştü	163
Sağlık Bütçesi Azaldı.....	165
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	166
Demiryolumuz Artmıyor	166
Üç Tarafı Denizlerle Çevrili Ülkede Değer Görmeyen Denizyolu	167
En Yavaş İnternet Bizde	168
Havayoluna Yetersiz Bütçe	169
Ulaşım Ücretleri Ateş Pahası.....	170
Kamu Özel İşbirliği Projeleri İle Giden Milyon Dolarlar.....	171
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI.....	172
Yerli Araç Üretimi	174
İstihdam Kaybı	175
AR-GE.....	175
KOBİ'ler Batağa Sürüklendi.....	176
TİCARET BAKANLIĞI	177
Dış Ticaret.....	177
İhracatta Yaşanan Problemler	177
Sınır Kapıları ve İhracat.....	178
Yeni ekonomi Modelinin Dış Ticaret Hedefleri Çöktü.....	179
Net Hata Noksan.....	180
Görmezden Geline Kesim: Esnaflarımız.....	182
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI.....	183
Kültür Politikaları	183

Turizm Politikaları	185
Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)	187
Radyo, Televizyon ve Basılı Yayın.....	187
Şehitliklerimiz Bakımsız Bırakılmaktadır	188
2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ KOMİSYON GÖRÜŞMELERİNDE GRUBUMUZ TARAFINDAN TEKLİF EDİLEN ÖNERGELER	189
CUMHURİYETİMİZİN 100. BÜTÇESİ, AK PARTİNİN VEDA BÜTÇESİ	190
Az Kaldı!	191

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİNİN KOMİSYON GÖRÜŞMELERİNE DAİR

Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Hakkının Bekçisi, Gözeteni ve Tek Sahibidir

Bütçe hakkı, anayasacılık hareketlerinin başladığı ve parlamentoların ortaya çıktığı tarihsel süreç içinde en önemli yapı taşını ifade etmektedir. Bu hakkı kullanma sorumluluğu ve görevi Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesine bırakılmıştır. Meclisimizin giderler ve gelirler üzerindeki denetiminin kaynağı bütçe hakkıdır. Kamu gelirlerinin toplanması ile toplanan gelirlerin harcanmasına ilişkin yetki ise milletimize vekil olan Meclisimiz iradesince, milletimiz tarafından kullanılmaktadır.

Bütçe hakkı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yürütmeye karşı sahip olduğu önemli bir fren mekanizmasıdır. Ancak bu hakkın kullanılması süreci 2017 yılında yapılan Anayasa Referandumu ile tek kişinin idaresine ve iradesine bağımlı bir noktaya ulaştırılmıştır.

Yapılan değişikliğe dair madde hükmü; “Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilmeye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.” demektedir. Yani Cumhurbaşkanı tarafından teklif edilen bütçenin Meclis tarafından kabul edilmemesi durumunda Cumhurbaşkanı bir önceki senenin bütçesini kullanmaya devam edebiliyor. Bu durum Meclisimizin bütçeyi onaylayıp veya onaylamaması durumunu geçersiz kılmaktadır.

Partili, taraflı ve bir siyasi anlayışa bağımlı bir kişinin Meclisin bütçe hakkı yetkisini fiilen kendine ait kılması; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin en belirgin yetki gaspı örneklerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Tek bir kişinin tercihlerine adanmış bir yürütmenin yasama organının kabulü olmadan gelir topladığı ve harcama yaptığı bir sistem parlamentonun varlığını kabul etmiş sayılmayacaktır. Bu durum başka bir açıdan da açık bir şekilde; bütçe hakkını gözetmeyi ve kollamayı yasamaya emanet eden millet iradesine başkaldırıdır.

Cumhuriyetimizin 100. yılının bütçesinin bu koşullarda görüşülmekte olduğu 27. Dönem 6. Yasama Yılı inanıyoruz ki bu ucube sistemin gölgesinde geçen son bütçe olacaktır. İnanıyoruz ki; güçlü bir yasama kanadını ve milletin temsilini egemen bilen bir anlayışı temsil edecek olan “İyileştirilmiş ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem” inşa edilecek ve milletimizin feraseti bu karanlık düzeni sona erdirecektir.

Bütçe Görüşmeleri Milletimizin Hakemliğine Sunulmalıdır

Halkın, gözetilecek, korunacak ve hesap verebilirliği takip edilecek en önemli haklarından biri kuşkusuz bütçe hakkıdır. Ancak halkın bu hakkın gözetimi, denetimi ve kullanılmasına yönelik temsilini direkt olarak takip edebileceği açıktan bir meclis bulunmamaktadır. Bu görüşmeler kamuoyuna kapalı olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılmaktadır. Teknolojikleşmeye ve dijitalleşmeye yoğun bir şekilde adapte olunan dünya düzeninde parlamentomuzun bütçe görüşmelerini vatandaşlarıyla paylaşmıyor oluşu izahtan uzaktır.

Bütçe kanun teklifi ile yürütmenin maliye programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, halkı temsilen yürütmeyi gözetken yasama kanadının süreç içindeki faaliyetlerinin milletimizce izlenebilmesinin önemi büyüktür. Vatandaşlarımızın bilgi alma hakkının önüne geçilmemesi, yürütmenin şeffaflığı açısından da dikkat edilmesi gereken bir husustur.

Belirtmek gerekir ki görüşmeler sırasında görsel medyaya mensup basın görevlilerine sadece sunuş kısmı ve bakanların hitapları sırasında salonda durmalarına izin verilmektedir. Söz sırası Milletvekillerine geldiğinde görsel medyaya mensup basın görevlilerine teşekkür edilmekte, salondan dışarı çıkmaları için görevlilere uyarıda bulunmaktadır. Görsel medyaya mensup basın mensuplarının Milletvekillerini de takip etmesi sağlanmalıdır. İddia makamı ile savunma makamına eşit hak sunulmalıdır.

Milletvekillerinin konuşmaları nasıl tutanak altında saklanıyorsa, görüntüleri de saklanmalıdır. Talepleri halinde de konuşmalarının görüntüleri kendilerine sunulmalıdır.

Milletvekillerinin görüş ve önerilerinin, bakanlarla orantılı bir şekilde canlı yayınlanmasının sağlanması yerinde bir karar olabileceken Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu muhalefetin tüm ısrarına rağmen bütçe toplantılarının yayınlanmasına dair herhangi bir adım atmamıştır.

Tüm bu taleplere rağmen 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi ile Sayıştay denetim raporlarının Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerinin TBMM internet sitesi üzerinden naklen yayınlanmasının sağlanması reddedilmiş ve kabul görmemiştir. Temennimiz bu usulün acilen terkedilerek bütçe toplantılarının milletimizle paylaşılmasını sağlayacak yeni bir yöntemin tercih edilmesidir.

Sivil Toplum Kuruluşlarının Komisyon Görüşmelerine Katılımının Sağlanamaması

Sivil toplum en bilindik tanımıyla; toplumsal sorunlara dair etkinlik, diyalog ve uzlaşma geliştiren, kararlarını bağımsız olarak veren kişiler topluluğu olarak tanımlanmaktadır. Yine başka bir tanımla; toplumsal sorunlara etkili ve uzun dönemli çözüm bulma sürecine aktif olarak katılan ve bu temelde de siyasi aktörleri bu çözümleri yaşama geçirecek politikalar üretmeye yönlendirmek için çalışan farklı gönüllü örgütlerin Devlet denetimi dışında kurduğu ortak alanıdır. Bu tanımlara dayanarak sivil toplum, bireyin günlük hayat içindeki hak kayıpları ve özgürlük taleplerini yüksek sesle siyasi kamuoyuna aktarmakta en önemli temsil aşamalarından biridir.

Toplumsal taleplerin, kamu kaynaklarının verimliliğinin ve birey eksenli politikaların tartışıldığı ve bu doğrultuda stratejilerin ve planlamaların yapıldığı bir mecraya olan bütçe sürecine sivil toplum kuruluşlarının katılımı, yukarıdaki tanımlar ışığında gerekliliği açık bir husustur.

Plan ve Bütçe Komisyonu 2021 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu ile 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmelerine tüm toplantılar boyunca sivil toplumun sesinin ulaşmadığı görülmüştür. İşçi sendikaları, meslek kuruluşları, çiftçi, esnaf, sanayici, kadın, genç, çocuk dernekleri vb. toplumsal birlikteliklere kulak vermemek vatandaşın uzak bir anlayışı ifade etmektedir. Çoğunluğu elinde bulundurduğunu gerekçe göstererek muhalefet partilerinin taleplerini görmezden gelen bir siyaset toplumsal sorunlara da ulaşamayacaktır.

Hiç olmazsa STK'ların görüşlerinin ve beklentilerinin bütçe süreçleri başlamadan önce istişare edilmesi bütçeden ayrılan payların belirlenmesinde referans olarak alınabilecek değerlerin belirlenmesini sağlar.

Atanmışlar Seçilmiş Millet İradesine Saygı Duyacak

2022 yılı bütçesinin görüşüldüğü Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında atanmış bir kamu görevlisi olan Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bazı bakanlar muhalefet Milletvekillerine karşı aşağılayıcı ve saygıdan uzak bir üslup takınmışlardı. Ayrıca Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bazı bakanlar kendilerine sorulan soruları not etme tenezzülünde dahi bulunmamışlardı. Birçoğu kendisine sorulan soruları cevaplamak yerine ellerindeki hazır metinleri okuyarak sunumlarını tamamlamışlardı. Böylesine tepeden bakan bir anlayışla tüm Milletvekillerinin itham edilmeye ve millet iradesinin küçük düşürülmeye çalışıldığını defaten dile getirmiştik.

Uyarılarımız neticesinde bakanların büyük bir çoğunluğu tarafından sözlü sorulara yanıt verilmesine gayret edildiği ve Milletvekillerine muhatap olacak uygunlukta bir dil kullanıldığı görülmüştür. Fakat bazı bakanların eski alışkanlıklarını devam ettirdiğine de şahit olunmuştur.

Bu durum Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarına gölge düşürmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını korumak tüm milletvekillerinin görevidir. Meclis Başkanı yasama organının başı olarak bu duruma müdahale etmeli ve bu üsluba son verilmesi için gerekli adımları atmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bu hususta gerekli hassasiyeti göstermesi bir mecburiyettir. Ancak ne yazık ki Meclis Başkanı da bu duruma sessiz kalmakta ve atanmışları millet tarafından seçilenlere tercih etmektedir.

Kesin Hesap Kanunu ve Sayıştay Raporları Bütçe Sürecinin Dışında Bırakılmıştır

Cumhurbaşkanı tarafından Meclise sunulan Kesin Hesap Kanunu, evvelki yıl içinde Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun uygulama sonucunun Türkiye Büyük Millet Meclisi onayına getirilmesidir. Bütçenin bir yıllık uygulama sonuçları; karşılaştırmalı olarak gösterilerek, bütçenin harcama kalemleri sıralanmakta ve bütçe değerlendirmeleri bu şekilde yapılmaktadır.

Bütçe görüşmeleri sürecinde Kesin Hesap Kanun Teklifinin görüşülmesinin yanı sıra Sayıştay tarafından hazırlanan Genel Uygunluk Bildirimi de değerlendirilmektedir. Anayasa ve ilgili kanunlarda açıkça yer alan hükümler ışığında bütçe sürecinin en önemli aşamalarından biri de Sayıştay tarafından hazırlanan denetim raporlarıdır. Ancak AK Parti iktidarı kesin hesap denetimi ve Sayıştay tarafından hazırlanan denetim raporlarına dair görüşmeleri TBMM iradesi ve kamuoyundan kaçırmaktadır.

Oysaki Anayasa madde 160 açıkça emretmektedir.

“Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.” der.

Yine Anayasa 161 uyarınca;

“Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar. Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait

Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez. Kesin hesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.” hükümleri açıkça ifade edilmektedir.

Anayasa’da açıkça belirtilen bu hükümlere rağmen komisyon görüşmelerinde, 2021 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi ve Sayıştay Raporlarının incelenmesi ve denetlenmesi imkânı yaratılmamıştır.

Şu bilinmelidir ki; ülkemizde hesap verebilir bir siyasi iktidar yaratamıyor olmanın nedenlerinin başında bütçeyi harcama yetkisinin nasıl kullanıldığının sorgulandığı kesin hesap denetiminin yetersiz olması gelmektedir. İktidarın, vatandaşın parasını etkin, verimli, şeffaf ve kanunlara uygun kullanıp kullanmadığı kesin hesap denetimi ve Sayıştay bulgularından hareketle değerlendirilebilirdi. Fakat Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bakanların tümü bu değerlendirmeden kaçmak adına hesap vermekten ve şeffaflıktan uzak bir bütçe sunuşu gerçekleştirmişlerdir. Bu usulün terk edilerek demokratik parlamentolarda olduğu üzere bütçe sürecinin tüm açıklığıyla uygulanabilmesinin tercih edilmesi önemlidir.

Kesin Hesap Komisyonu Kurulmalıdır

Bu sürece dair bir diğer önemli husus ise Kesin Hesap Kanunu Teklifi ve Merkezi Bütçe Kanunu Teklifinin aynı komisyonda, aynı zaman dilimi içinde görüşülmesi sorunudur. Kesin hesap teklifinin görüşülme takviminin değiştirilmesi ve milletimizde harcamaların nasıl yapıldığına dair farkındalığın yaratılmasına yönelik bilgi araçlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Kesin Hesap Kanunu Teklifi ve Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi’nin aynı zaman dilimi içinde ve aynı çatı altında görüşülmesi bütçe sürecini verimsiz ve etkisiz kılmaktadır. Bu iki önemli kanun tekliflerinin ayrılması ve iki farklı görüşülme usulünün uygulanması sağlanmalıdır. Bu doğrultuda Meclisimiz Kesin Hesap Komisyonu kurulması noktasında çalışmalarla başlamalıdır ve bu işlevsiz uygulamaya son vermelidir.

1 Yıl 2 Bütçe

İktidar maliye politikasının uygulayıcısıdır. Bu doğrultuda gelir toplama yetkisi de Meclis tarafından iktidara verilmektedir. Bu yetki şeffaflık, hesap verebilirlik ve verimlilik ilkelerine dayanarak kullanılmaktadır. Lakin 2022 yılı göstermiştir ki; iktidar maliye politikalarını uygulama ehliyetini yitirmiş ve hükümet edemez hale gelmiştir. İktidar Devletimizin gelir ve gider kalemlerini yönetemez, işletemez, idare edemez noktaya evrilmiştir.

Öyle ki; iktidar, 2022 yılının yarısını tamamlamadan; neredeyse yeni bir bütçe teklif edecek büyüklükte ek bütçe teklifi ile yönetme ehliyetini kaybettiğini net bir şekilde göstermektedir.

2022 Merkezi Yönetim Bütçesi toplamda 1 trilyon 750 milyar 957 milyon TL gider, buna karşılık olarak 1 trilyon 472 milyar 583 milyon TL gelir öngörerek 278 milyar 374 milyon TL bütçe açığı verilmesi planlanmış ancak bu plan tutmamıştır.

2022 bütçe görüşmelerinin yapıldığı sırada İYİ Parti Grubu olarak iktidara bütçenin gerçekçi olmadığı, 2022 yılını görmeden bu bütçenin geçersiz sayılacağı uyarılarında bulunulmuştur. İktidarın döviz kuru tahmininin çöpe dönmesinin hem bütçeyi hem de diğer makroekonomik hedefleri anlamsız kılacağı 2021 yılında, 2022 yılının bütçe görüşmelerinin yapıldığı sırada, Kasım ayında kendini göstermiştir. 2022 Bütçesi hazırlanırken bütçemizin 211 milyar dolara eşit olduğu, komisyonda görüşüldüğü esnada 140 milyar dolar ve akabinde Genel Kurul’da kabul edildiği tarihte 107 milyar dolar seviyesine gerilediği görülmüştür. O dönem bütçenin komisyondan çıkmadan yarı yarıya eridiği tecrübe edilmiştir.

2022 bütçe teklifi Meclise sunulduğu ilk anda iktidarın verdiği sözleri karşılayamayacağını belli etse dahi; sarayın atanmış bakanları ve Cumhuriyet İttifakı grubu milletvekilleri, 2022 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin tüm ekonomik planları ve stratejiyi gerçekleştirecek kararlılıkta olduğunu iddia etmişlerdir.

Savunduğumuz üzere; bütçe teklifi vatandaş açısından bir yokluk bütçesi olmaktan öteye gidememiştir. Ve nitekim iktidar 20/06/2022 tarihinde 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu İle Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair ek bütçe kanun teklifini sunmuş ve adeta dile getirdiğimiz her şeyi kabul ettiğini itiraf etmiştir.

Ekonomi yönetimini öve öve bitiremeyen iktidar sunduğu ek bütçe teklifinin gerekçesinde geline kötü şartları kanıtlamıştır. Ek bütçe teklifinin gerekçesinde; “dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik ve jeopolitik gelişmeler sonucu genel fiyatlar seviyesinde önemli artışlar meydana gelmiş dolayısıyla bütçe ödeneklerinde de artış yapılması ihtiyacı doğmuştur.” denilmiş ve hükümet edememe durumu gün yüzüne çıkarılmıştır.

Getirilen ek bütçe ile, ödenek ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinin tertiplerine yapılan ödenek eklemeleri dâhil toplamda 1 trilyon 080 milyar 515 milyon 421 bin TL ödeneğin eklenmesi teklif edilmiştir. Nitekim ek bütçeyle birlikte 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi neredeyse bir bütçe büyüklüğündeki artışla 2 trilyon 831 milyar 472 milyon TL’ye yükseltilmiştir. Bu yüksek artış bu teklife ek bütçe denilse de gerçekte yeni bir bütçe yapıldığını göstermiştir.

Öncelikle şu bilinmelidir ki; yılın yarısında getirilen ek bütçe teklifinin tek bir günde yapılan görüşmeler sonucunda kabul ediliyor olması parlamentoların en önemli asli

sorumluluğu olan bütçe yapma yetkisini itibarsız kılmıştır. 2 aya yakın süren bütçe maratonunun sonucunda kabul edilen bütçenin yarısından fazla bir ek bütçe teklifinin Meclisimiz çatısı altında yapılacak görüşmelerinin tek güne sıkıştırılması bütçe sürecini gasp eden bir siyasi iktidarı gün yüzüne çıkarmıştır.

Bütün olarak ele alacak olursak yaşadığımız durumu sadece ekonomik kriz olarak nitelendirmek yetersiz olacaktır. İktidarın Devletimize ve milletimize reva gördüğü bu süreç tam anlamıyla “Devlet krizidir.”

Diğer taraftan son 1 yıla 3 bütçe süreci sığdıran iktidar, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu 2021 yılı bütçelerinde gerçekleştiği üzere; gerçekçi, açık ve anlaşılır bir belge hedefinden 2023 yılı içinde de sapacaktır. Ekonomi yönetiminin 2022 yılı başlangıç bütçesi ile 2023 yılı bütçe teklifi arasındaki yüzde 150’lik sapma; 2023 yılının bütçesinin uygulanmasına başlanmadan önce daha şeffaf, gerçekçi ve uygulanabilir bir bütçe perspektifiyle hareket edilmesini mecbur kılmıştır. 2023 yılı bütçesinin 2022 yılı bütçesiyle aynı kaderi paylaşmaması adına bütçe disiplini doğru bir yaklaşımla organize edilmeli ve maliyet politikaları iktidarın seçim sermayesinin anahtarı olmamalıdır.

Saray Yönetimi Bütçe Aşımını Gelenek Haline Getirmiştir

Yedek ödenek; Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nda belirtilen hizmetleri gerçekleştirmede ödeneklerin yetersiz kalması veya öngörülmeyen hizmetler söz konusu olması durumunda genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar konulabilen ödenektir.

Bu yetki 5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde hüküm altına alınmıştır. Maddede;

“Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılmak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar yedek ödenek konulabilir.” denmektedir.

Ancak iktidar yedek ödenek kullanımı konusunda kanuna aykırı ve keyfi bir işlem sürekliliği içindedir. Ödenek aktarmalarının bütçe hakkı üzerinde neden olduğu olumsuz etkilerin giderilmesi için yürütmenin ödenek kullanımı konusunda bir takım sınırlamalara tabi tutulması gerekmektedir. İktidarın bu uygulamayı sıklıkla başvurulmuş bir mekanizmaya dönüştürmesi, ödeneklerin verilmiş amacı dışında kullanılmasına ve Meclisimizin bütçe hakkının zedelenmesine yol açabilmektedir. Nitekim 2021 yılı bu duruma örnek olan bir süreç ortaya çıkarmıştır.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na eklenen bir fıkayla, genel bütçenin yüzde 10'unu aşmamak kaydı ve Cumhurbaşkanının yetkisiyle, idarelerin ihtiyaç fazlası ödeneklerinin Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine aktarılmasına imkân tanınmıştır. Yıl içerisinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına 96 milyar 404 milyon TL yedek ödenek aktarımı yapılmıştır. Bu tutar bütçenin yüzde 6'sına denk gelmektedir. Yedek ödenek miktarının bu denli artması bütçeyi etkisiz bir hâle getirmektedir. Bu uygulamadan vazgeçilerek kanunlara uygun bir bütçe disiplini kabul edilmelidir.

Yıl içerisinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına aktarılan 96 milyar 404 milyon lira yedek ödeneğin 62 milyar lirası Millî Eğitim Bakanlığına, 19 milyar lirası Emniyet Genel Müdürlüğüne, 11 milyar lirası Jandarma Genel Komutanlığına ait. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına kaydedilen bu ödeneklerden Hazine ve Maliye Bakanlığına, Sağlık Bakanlığına ve Karayolları Genel Müdürlüğüne aktarımlar yapılmıştır.

Öğretmenden, polisten "ödenekler fazla" diyerek alınmış, kur korumalı mevduatın finansmanına, garanti geçişlere ve kamu-özel işbirliğiyle yapılan şehir hastanelerine aktarılmıştır. Buna AK Parti iktidarının vicdanının nasıl müsaade ettiği anlaşılamamaktadır. Bu konuyla ilgili sorduğumuz sorular yanıtsız bırakılmıştır. 2023 yılı bütçe teklifinde KKM'ye neden az para ayrıldığını buradan daha iyi anlaşılmaktadır.

Demokrasiye inanmış, anayasal hukuk devleti ilkesine tabi her benimsemiş hükümet bütçe hakkının kullanımında parlamentoların iznine muhtaçtır. Millet iradesinin temsil çatısı olan Meclisimiz, bütçe hakkı kullanımı konusunda yetkilendirdiği hükümeti sorumluluklarını açıklamaya ve bu sorumluluklar paralelinde hesap verir olmaya mecbur kılmaktadır bu kapsamda iktidarın milletimizin bütçesini kendi varlığı görüp keyfi kullanmaya evrilmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ GENELİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Bütçeler, iktidarların siyasi tercihlerini yansıtmakta olup mevcut ekonomik durumun gidişatı hakkında da bilgi vermektedir. Bu nedenle 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu (MYBK) Teklifinin geneli üzerine görüşlere yer vermeden önce Türkiye ekonomisinin 2023 yılına girerken içinde bulunduğu duruma kısaca değinmek gerekmektedir.

Mevcut ekonomik durum kısaca değerlendirildikten sonra gidişata yönelik çıkarımlar yapmak üzere 2023 MYBK Teklifine yakından bakılacak ve iktidarın mevcut durumu hangi

noktaya evirmeye gayret göstereceği ve bunu yaparken hangi siyasal tercihleri uygulayacağı genel hatlarıyla ortaya konulacaktır.

Bu çıkarımlardan sonra kamu idarelerinin bütçeleri ayrı ayrı ele alınacak ve hükümet politikaları daha yakından incelenerek gerekli eleştirilere yer verilecektir. Böylece siyasi iradenin mevcut ekonomik duruma yönelik uygulayacağı politikalardan yanlış olanları tespit edilerek İYİ Parti iktidarında ne şekilde değiştirileceği belirtilecektir.

Türkiye Ekonomisi Koordine Edilmiyor

Bütçe teklifinin geneli hakkında görüşlere başlamadan önce ilk olarak Türkiye ekonomisinin hangi kurum tarafından yönetildiğini tartışmak doğru olur. Makroekonomik olarak Türkiye ekonomisi kim veya hangi kurum tarafından yönetilmektedir?

Bu sorunun cevabı bir dönem Hazine ve Maliye Bakanlığı gibi görünse de bunun için hem yetkisi hem de teknik altyapısı bulunmamaktadır. Daha önceleri bu görevi Devlet Planlama Teşkilatı yürütse de şu anki haliyle -Strateji ve Bütçe Başkanlığı- sadece bütçe üzerine yoğunlaşmış durumdadır. Bu durum da bütçenin makroekonomik bir çerçeve içine oturtulamamasına sebep olmaktadır.

Mevcut sistem gereği bu görevin Cumhurbaşkanında olması gerekirken tek kişi olarak sürecin yürütülmesi de mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla ülke ekonomisinin bütününi yönetecek ve ilgili kurumlarının koordinasyonunu sağlayacak bir Cumhurbaşkanı Yardımcılığına ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye Ekonomisine Genel Bakış

Hatırlandığı üzere 2023 yılı iktidar tarafından 2011 yılından itibaren her fırsatta dile getirilen ve yüksek hedeflere ulaşılacağı söylenen bir yıl olarak bilinmektedir. Geçen 12 yıl boyunca hemen hemen her seçim döneminde AK Parti 2023 vurgusu yaparak çeşitli vaatlerde bulunmuş ve vatandaşlarımızdan destek istemiştir.

2023 yılına 1 aydan kısa bir süre kala bu hedeflerin tamamında hayal kırıklığı yaşatan sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Durum böyle olunca siyasi irade hedeflerin gerçekleşmemesi üzerine sadece bahaneler üretmekte ve kendi beceriksizliğini örtme çabasına girmeye başlamıştır.

Söz konusu hedefleri birkaç önemli başlıkta inceleyecek olursak;

2 trilyon dolar olarak belirlenen milli gelir hedefimiz Eylül ayında açıklanan Orta Vadeli Plan’a (OVP) göre 867 milyar dolarda kalacaktır.

25 bin dolar olarak belirlenen kişi başı milli gelirimiz yine OVP'ye göre 10.071 dolar olacaktır.

500 milyar dolar hedef koyulan ihracatımızın ise 2023 itibarıyla 265 milyar dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Yüzde 5 olarak belirlenen işsizlik oranı son açıklanan verilere göre yüzde 10,1 olarak gerçekleşmiştir. Tek haneli enflasyon hedefi ise bu hedefler arasında en büyük sapma yaşanan alan olarak göze çarpmaktadır. Ekim ayının TÜİK tarafından yayınlanan tartışmalı enflasyon verilerine rağmen bu oran yüzde 85,51 olarak gerçekleşmiş ve AK Parti iktidarının başladığı dönemden daha kötü bir noktaya erişmiştir.

AK Parti iktidarının ülkeyi yönetme kabiliyeti ile birlikte hedef koyma gerçekçi hedefler koyabilme ve bunları tutturabilme yetisi de kaybolmuştur. Yukarıdaki hedefler 10 yıl önceden konulmuş olup bu denli sapma göstermiştir. Ancak 2022 Eylül'de yayınlanan OVP'deki 2023 hedefleri de büyük oranda sapma göstermiştir. AK Parti artık bir yıl ileriye dahi doğru görebilecek, buna göre doğru yol izleyebilecek siyasi yetenekten yoksun duruma gelmiştir.

	Milli Gelir (milyar \$)	Kişi Başı Milli Gelir (\$)	Enflasyon (%)	Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	Bütçe açığı (milyar TL)
Hedefler	850	9947	9,8	-18,6	278,4
Gerçekleşmeler	808	9485	65	-47,3	461,2
Sapma (%)	-4,94	-4,64	%563	154,3	65,66

Hedefler 2022-2024 OVP'deki 2022 yılı hedeflerini göstermektedir. Gerçekleşmeler ise 2023-2025 OVP'de 2022 yılı gerçekleşme tahminlerini göstermektedir.

Görüldüğü gibi bir yıl gibi kısa bir süre içerisinde dahi birçok göstergeye yönelik hedeflerde büyük oranda sapmalar yaşanmıştır. Milli gelir ile kişi başı milli gelirden yaklaşık yüzde 5 azalma meydana gelmiştir.

İktidar milletvekilleri son dönemde sıkça kullanılan Satın Alma Gücü Paritesine (SAGP) göre milli gelir hesabının herhangi bir geçerliliği yoktur. Zaten Orta Vadeli Program da (OVP) bu yöndeki bir veriyi içermemektedir. Bu durum, Hükümetin 2023 için ortaya koyduğu kişi başı 25.000 dolar seviyesindeki hedefinin gerçekleşme ihtimali kalmadığından kaynaklanmaktadır. İktidarın bugün 2023 için tahmin ettiği kişi başı milli gelir 10.071 dolardır. 25.000 dolar hedefinin de milli gelir düzeltilmesi ile 30.000 dolar olduğu düşünülecek olursa hedeflenenin üçte biri seviyesinde kalmıştır.

Bu durumu örtbas etmek ve kafa karıştırmak için ortaya yeni bir kavram olarak SAGP'ye göre kişi başı milli gelir hesabı atılmıştır. Buna göre 2023'de 35.000 dolar seviyesinde olacağımız söylenmektedir. Oysa iktidarın SAGP'ye göre 2023'deki kişi başı milli gelir hedefi 115.000 dolardır. Yani bu açıdan da bakıldığında yine hedefin üçte birinde kaldığı görülecektir. Algı yaratmak amacıyla ortaya atılan bu kavramın bütçe sunuşunda kullanılması doğru değildir.

Cari işlemler dengesi TL'deki kuvvetli değersizleşmeye rağmen negatif yönde değişmiştir. 18 milyar dolar olarak beklenen cari açık 47 milyar dolar revize edilmiştir. İlk sekiz aylık gerçekleşme rakamı 40 milyar dolardır. Yılsonu tahmini olan 47 milyar doların üzerinde bir cari açıkla karşılaşmamız kuvvetle muhtemel görünmektedir. Geçtiğimiz yılın sonunda hükümet tarafından cari fazla verilmesi üzerine; paranın bollaşacağı, kurun düşeceği, enflasyonun düşeceği üzerine beyanatlar verilmiştir.

Bu durum Türkiye ekonomisi için kriz karakteristiğidir. Bu duruma güvenerek yeni ekonomik model çizmek ve ülkemizin kaderini bu modele bağlamak büyük hata olarak tarihe geçmiştir. Nitekim kısa süreli cari fazla yerini yeniden cari açığa bırakmıştır. Türkiye 1994 yılında yedi ay üst üste cari fazla vermiştir. 1998-1999 döneminde de sekiz ay üst üste cari fazla vermiştir. AK Partiden önce 2001 yılında dokuz ay üst üste cari fazla verilmiştir. AK Partiden sonra ise 2002 yılında beş ay, 2019 yılında da dört ay üst üste cari fazla verilmiştir. Ancak bunların hiçbiri kalıcı olmamıştır. Çünkü bunlar konjonktürün getirdiği gelişmelerdir.

Hükümet bunun sebebini artan enerji fiyatlarına bağlıyor olsa da Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimin çok daha önceden başladığı ve bunun sonucunda enerji fiyatlarının yükseleceğinin tahmin edilmesi gerekirdi. AK Parti iktidarı bu sebeple sadece ekonomideki kötü gidişat ile değil bu gidişatı tahmin edemeyip yönetememesi yönünden de ayrıca eleştirilebilir.

İktidarın yeni ekonomik model diye tanıttığı “Türkiye Ekonomi Modelinin” bir yılda ekonomimize maliyeti 1 trilyon 879 milyar TL'lik yeni borç yükümlülüğü olmuştur. Toplam iç ve dış borç yükümlülüğümüz bu yılın Ocak- Eylül döneminde 1 trilyon 879 milyar TL artmıştır. Bu rakam toplanan vergilerin 1 trilyon 648 milyar TL olduğu ortamda düşünülmelidir. Türkiye ekonomisi topladığı vergilerden daha fazla yeni borç yükümlülüğü altına girmiştir.

Enflasyon tahmini en çok sapmanın yaşandığı tahmin olarak görünmektedir. Geçtiğimiz yıl Ekim ayındaki yıllık enflasyon ile bu yılki kıyaslandığından 65 puanlık bir fark meydana gelmiştir. AK Parti iktidarı bir yıl içerisinde enflasyonu yüzde 19'dan yüzde 85'e çıkarabilme başarısını göstermiştir. Benzer şekilde bütçe açığı da öngörülenin çok üzerinde gerçekleşecek

şekilde ilerlemektedir. Merkezi yönetimin bütçesini idare eden hükümet bir yıl içerisinde bu bütçeyi yüzde 65’lik bir sapma ile gerçekleştirebilmektedir.

Tüm bunlar çok açık şekilde Türkiye ekonomisinin birçok makro göstergesiyle beraber karanlığa doğru ilerlediğini göstermektedir. Bu kötü gidişatı tersine döndürmek bir yana durdurabilme iradesini dahi ortaya koyamayan AK Parti iktidarının devri son bulmaktadır. Türkiye ekonomisi kendi içinde bu şekilde bir kötü gidişata sahne olurken dünya ekonomisi içindeki yeri de aynı şekilde kötüye gitmektedir.

GSYH (milyar USD)	1980	2000	2020	2022
Türkiye	96	274	720	854
Gelişmekte Olan Ülkeler	2.756	7.156	34.656	44.230
Dünya	11.238	34.053	85.440	102.000
Türkiye/Gelişmekte Olan Ülkeler (%)	3,48	3,83	2,08	1,93
Türkiye/Dünya (%)	0,85	0,80	0,84	0,84

Türkiye ekonomisinin toplam dünya ekonomisi içindeki payı 1980 yılında yüzde 0,85 iken 2022 sonu itibarıyla yüzde 0,84 olması beklenmektedir. Yani AK Parti tarafından anlatılanın aksine Türkiye ekonomisi maalesef ilerleme gösterememiştir. Üstelik ekonomimizi kendi sınıfında yani gelişmekte olan ülkeler içinde kıyasladığımızda gerilediği açıkça görülmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler içindeki payımız yüzde 3,48’den yüzde 1,93’e gerilemiştir. Üstelik 2000 yılında bu oran yüzde 3,83’e kadar çıkmıştır. Yani AK Parti iktidarında gelişmekte olan ülkeler içindeki payımız yarı yarıya azalmıştır.

Başka bir deyişle 2000’den sonra gelişmekte olan ülke ekonomilerinin yakaladığı ivmenin çok gerisinde kaldığımız görülmektedir. Sermaye bolluğunun yaşandığı bu yıllarda ülkemiz de tarihine nazaran yüksek miktarlarda yabancı yatırım çekmeyi başarabilmiş ancak bunu kalıcı ve istikrarlı büyümeyi sağlayacak şekilde kullanamamıştır.

	Büyüme Ort.	GSYH (milyar dolar)		Değişim
	2018-22	2018	2022	
Hindistan	3,9	2.702,93	3468,57	%28
Brezilya	1,3	1.916,93	1894,71	%-1
Endonezya	3,4	1.042,71	1289,43	%24
Güney Afrika	0,5	403,99	411,48	%2
Türkiye	4,4	881,00	853,49	%-3

Kırılgan beşli olarak adlandırılan ülkeler ile son yıllar için kıyaslandığında da ülke ekonomimizin iyiye gitmediği görülmektedir. Büyüme ortalamasında diğer dört ülkeden yüksek performans göstermiş olsak da döviz kurunda yaşadığımız bozulma sebebiyle dolar cinsinden milli gelirimiz yüzde 3 gerilemiştir. Aynı durum kişi başı milli gelirimizin de sabit kalmasına sebep olmuştur.

Aynı dönemde biz hariç dört ülkede yaşanan parite değişimi yüzde 39 olarak gerçekleşmiştir. Bizde ise dolar/TL 3,75’den 18,6’ya gelerek yüzde 396 artış gerçekleştirmiştir. Başka bir deyişle heterodoks yöntemler sonucu döviz kurumuz bu denli yükselmese -diğer dört ülkenin ortalaması olan yüzde 39 kadar yükselse- 5,21 seviyesinde olacaktı.

Türkiye ekonomisi son 4 yılda döviz kurunu makul seviyede tutabilse ve gelişmekte olan ülkeler ortalaması kadar büyüme dahi 1,1 trilyon dolar seviyesine ulaşacak, kişi başı milli gelirini de 12.250 dolar seviyesine çıkarabilecekti. Kırılgan ekonomiler ortalaması kadar dolar cinsi büyüme sağlanabilseydi milli gelirimiz 996 milyar dolar, kişi başı milli gelirimiz de 10.366 dolar seviyesine yükselebilecekti.

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNE GENEL BAKIŞ

Aşağıdaki tablo Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne geçildikten sonra yapılan merkezi yönetim bütçelerini ve önemli gelir ve gider kalemlerinin zaman içerisindeki seyrini göstermektedir. 5 yıllık dönemde bütçe gelirleri yüzde 333 artarken bütçe giderleri yüzde 365 artmıştır.

Bu durum bütçe açığının giderek artmasına sebep olmuştur. Başka bir deyişle bütçe yüzde 365 büyürken bütçe açıkları bunun yaklaşık iki katı (yüzde 718) büyümüştür. Bütçe açığının bütçe içindeki payı yüzde 8,32’den yüzde 14,75’e yükselmiştir.

Bütçe giderlerindeki en büyük artışın “borç verme” hesabında gerçekleştiği görülmektedir. Özellikle son 2 yılda bozulan makro dengelerin vatandaşlar üzerinde yarattığı olumsuz etkiler sebebiyle hükümet bazı alanlarda (enerji giderlerinin karşılanması vb.) sübvansiyona gitmek zorunda kalmıştır. Bu durum bütçe dengesi üzerinde önemli derecede baskı yaratmıştır.

Faiz giderlerindeki artışında ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir. Yanlış ekonomi yönetimi ve doğurduğu sonuçların üzerine “yanlış borçlanma stratejileri” sebebiyle vatandaşın faiz yükü artmıştır.

Yeni doğanından eğitim gören çocuğuna, memurundan işçisine, kadınından erkeğine bu ülkenin 85 milyon vatandaşımıza bir yılda 565 milyar 600 milyon, bir ayda 47 milyar 133 milyon, bir günde 1 milyar 549 milyon Türk lirası faiz ödetilecektir.

Milletimizin her bir ferdi ise yılda 6654 TL, ayda 554 TL günde 18,23 TL faiz ödemek zorunda bırakılmıştır.

Kurumlar vergisinde meydana gelen ortalama üstü artış son bir yılda gerçekleşmiş olup enflasyon sebebiyle görülmektedir. İşletmelerin karlılığı enflasyonun sonucu olarak nominal anlamda yükselmektedir. Bu durum kurumlar vergisini yukarı çıkarmaktadır. Fakat enflasyondan arındırıldığında işletmelerin karlılığının aynı seviyede artmadığı unutulmamalıdır.

Ayrıca artan döviz kurunun ithalde alınan KDV kalemini arttırdığı görülmektedir. Yani döviz kurundaki yükseliş vatandaşa yüklenmektedir. Asgari ücrete kadar gelirlere vergi istisnası uygulanması tarafımızca desteklenen bir durum olmakla beraber gelir vergilerinde meydana gelen kaybın ithalde KDV gibi diğer kalemlerle doldurulması doğru değildir. Vatandaşın vergi yükü bir kalemden alınıp diğer kaleme yüklenmiştir.

Bütçenin diğer gelirler kaleminin de yüzde 494 oranla ortalamanın üzerinde arttığı gözlemlenmektedir. Süreklilik arz etmeyen bu gelir kalemindeki artışlar ileriki dönemler açısından bütçe dengesinde olumsuz etki yaratabilmektedir. Bütçe dengesinin korunmasında önemli olan bütçe giderlerinin vergi gelirleri ile karşılanma oranının yüksekliğidir. 2019 bütçesi için oran yüzde 78,72 iken 2023 bütçe teklifinde yüzde 71,58’e gerilemiştir. Bu durum takip edecek yıllar için ciddi risk oluşturma potansiyeline sahiptir.

Milyon TL	2019	2020	2021	2022	2022	2023	19-23	20-23	21-23	22(1)-23	22(2)-23
Bütçe Giderler	961.000	1.095.461	1.346.100	1.750.957	2.831.472	4.469.570	%365	308%	232%	155%	58%
Faiz Dışı Giderler	843.700	917.000	1.166.100	1.510.574	2.501.672	3.903.974	363	326%	235%	158%	56%
Bütçe Gelirler	880.400	957.000	1.101.100	1.472.583	2.553.099	3.810.000	333%	298%	246%	159%	49%
Vergi Gelirleri	756.500	784.602	922.700	1.258.279	2.185.950	3.199.534	323%	308%	247%	154%	46%
Bütçe Dengesi (-)	80.600	138.000	245.000	278.374	278.374	659.400	718%	378%	169%	137%	137%
Giderler											
Personel Giderleri	247.302	282.488	326.600	424.781	613.641	948.100	283%	236%	190%	123%	55%
SGK Prim Ödemeleri	43.375	48.119	54.500	69.147	97.151	154.600	256%	221%	184%	124%	59%
Mal ve Hizmet Alımları	67.550	75.549	89.100	128.150	214.814	318.700	372%	322%	258%	149%	48%
Carî Transferler	391.337	451.121	536.000	657.273	1.078.291	1.681.500	330%	273%	214%	156%	56%
Sermaye Giderleri	54.432	56.607	103.700	132.254	206.348	315.800	480%	458%	205%	139%	53%
Sermaye Transferleri	10.045	6.783	8.800	10.048	23.627	36.000	258%	431%	309%	258%	52%
Borç Verme	21.740	27.087	38.000	61.599	201.623	359.200	1552%	1226%	845%	483%	78%
Yedek Ödenek	7.865	8.763	27.321	27.321	66.177	90.000	1044%	927%	229%	229%	36%
Faiz Giderleri	117.317	138.940	180.850	240.384	329.800	565.600	382%	307%	214%	135%	71%
Gelirler											
Gelir Vergisi	171.822	187.494	195.300	257.184	308.454	495.049	188%	164%	153%	92%	60%
Kurumlar Vergisi	74.190	99.001	105.200	172.416	487.760	619.092	734%	525%	488%	259%	27%
ÖTV	162.570	176.118	213.700	219.408	375.851	510.615	214%	190%	139%	133%	36%
Dahilde KDV	70.663	167.416	170.600	124.858	138.076	203.539	188%	22%	19%	63%	47%
İthalde KDV	165.818	158.083	194.900	290.844	574.868	931.406	462%	489%	378%	220%	62%
BSMV	19.000	24.998	28.500	34.258	51.254	75.180	296%	201%	164%	119%	47%
Damga Vergisi	21.477	21.803	23.800	34.338	39.979	56.615	164%	160%	138%	65%	42%
Harcılar	28.380	30.221	34.400	43.685	77.147	107.054	277%	254%	211%	145%	39%
Diğer Gelirler	60.821	70.115	75.333	119.607	132.562	361.430	494%	415%	380%	202%	173%

2023 bütçesi yukarıda belirtilen özellikleri sebebiyle bir “veda” bütçesidir. AK Parti 20 yıllık iktidarının sonuna gelmiş görünmektedir. 2023 bütçesinin gelişi 2022 bütçe gerçekleştirmelerinden kendini belli etmiştir. 2022 için bütçe açığı 278 milyar TL olarak belirlenmesine rağmen bu rakam 461 milyar TL olarak revize edilmiştir. Bir yıl içerisinde tahmin edilenle gerçekleşecek olan bütçe açığı arasındaki fark yüzde 65 düzeyindedir.

AK Parti hükümetlerinin Türkiye ekonomisine kazandırdığı en önemli başarı olan düşük bütçe açığı sona ermiştir. Merkezi Yönetim bütçe açığının GSYH’ye oranı yüzde 3,4 olarak gerçekleşecektir. Yıllardır Maastricht Kriterleri gereği yüzde 3’ün altında tutulan bu oran maalesef yeniden yükselmiş ve yeniden borçlanma ve faiz döngüsüne girilmesine sebep olmuştur.

Makro Göstergeler 2002’yi Aratır Oldu

İktidarın, komisyon görüşmeleri esnasında yaptığı bir başka yanlış ise her rakamın 2002 yılı ile kıyaslamaktır. Bütçe dokümanı 20 yılda bir hazırlanan doküman değildir. Bütçe her yıl hazırlandığından bir önceki yıl ile kıyaslar içermesi daha anlamlıdır. Bir ekonomik krizin sonuçlarını içeren 2002 yılı ile kıyaslama yapılması alışkanlık haline gelmiştir.

Oysa bugün 2002’ye göre dahi daha kötü durumda olan rakamlar mevcuttur. Örneğin, 90’lı yıllarda kişi başı milli gelirden 49’uncu sırada olan Türkiye 2002’de 73’üncü sıradayken bu yıl sonu itibarıyla 82’nci sırada yer alacaktır. Aynı şekilde ekonomik büyüklük olarak 2002’de 21’nci sırada bulunmaktayken ilk 10 ekonomi arasına girileceği hedefi konulmasına rağmen bu yılsonunda yine 22’nci sırada yer alacaktır. İktidarın 19 yılın sonunda ülke ekonomisini bir basamak yukarıya taşıyamadığı açıkça ortadadır.

2002 yılına göre bazı göstergelerin daha iyi görünmesi yeterli değildir. Anlamlı bir sonuca varabilmek için Türkiye’nin kendi klasmanındaki ülkeler içindeki konumunu incelemek gerekir. Türkiye ekonomisinin 2002’de gelişmekte olan ülkeler toplam milli geliri içerisindeki payı yüzde 3,37 iken bugün yüzde 1,93’e düşmüştür.

Ekonomimiz kendi klasmanındaki ülkelerle olan yarışında ciddi kayıplara uğramıştır. Dolayısıyla 19 yılda yapılan bunca harcamaya rağmen sadece birkaç göstergede iyiye gidilmesi iktidar tarafından övünülecek bir durum olmamalıdır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'ne geçildiğinden bugüne Türkiye gittikçe daha fazla itibar kaybetmektedir. Özgürlükler kısıtlandıkça, demokrasiden uzaklaşıldıkça ve kurumların içi bu şekilde boşaltıldıkça, liyakatten vazgeçildikçe, hukuk hiçe sayıldıkça dünyada da daha az sözü dinlenir ve daha az itibar sahibi bir ülke hâline gelinmektedir.

Yasama faaliyetlerinin en önemli unsuru kuşkusuz müzakeredir. Toplumun tümünün temsili ve Devletimizin etkin işleyişi açısından; istişare ve müzakere etmenin önemi TBMM aritmetiğine bakıldığında dikkatle değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Ülkemizin mevcut şartlarının da göz önünde bulundurulmasıyla kanun tekliflerinin komisyon görüşmelerinde müzakeresine yeterince imkân sağlanmaması, uzmanlardan ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden yeterince bilgi alınmaması, Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin en önemli iddialarından biri olan güçlü milletvekili ve kanun yapımının yeri olan Türkiye Büyük Millet Meclisi algısının çöktüğünün kanıtıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çalışmaları Kapsamında Karşılaşılan Sorunlar

- Komisyonlar hızlı ve alelacele bir çalışma mantığı dahilinde işletiliyor ve çoğu zaman içtüzüğe aykırı bir süreç ilerletiliyor.
- Geçtiğimiz tüm yasama yıllarında içinde komisyonların toplantıya çağırılması, toplanması, rapor çıkarması gibi hususlarda içtüzük hükümlerine riayet edilmemesi gibi durumlar ile karşı karşıya kalınmıştır.
- TBMM'ye verilmiş olan tüm kanun teklifleri daha kapsamlı, detaylı ve müzakereye açık bir süreç içinde, siyasi parti gruplarının istişaresi, çok daha geniş sivil toplum kesimlerinin katılımıyla tartışılmalı ve analiz edilmelidir.
- Türkiye'nin mevcut şartlarının da göz önünde bulundurulmasıyla kanun tekliflerinin komisyon görüşmelerinde müzakereye yeterince imkân sağlanmaması, uzmanlardan ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden yeterince bilgi alınmaması Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin en önemli iddialarından biri olan “güçlü milletvekili” ve “kanun yapımının temel taşı olan TBMM” algısının çöktüğünün ve hatta hiç işletilmediğinin bir örneğidir. Bu örnek sistemdeki yapısal tıkanmanın da bir tezahürüdür.
- TBMM'ye sunulan ve Başkanlık tarafından esas komisyon ve tali komisyonlara havale edilen tüm kanun tekliflerinin yalnızca esas komisyonun görüşmesine açılması ve havale edilen tali komisyonlarda görüşme yapılmaması 150 yıllık parlamento geçmişi olan Gazi Meclis'n yasama kalitesini sorgulatmaktadır.

- İktidar partisi grubu milletvekilleri tarafından hazırlanan kanun tekliflerinin içeriğine ilişkin konuların detaylı araştırmasının yapılamaması ve ilgili milletvekilinin kanun teklifi içeriğine hakim olmaması AK Parti Grubunun yasama faaliyetlerine karşı ciddiyetini göstermektedir.

Bir başka diğer önemli sorun ise; yasa yapma geleneğimize Adalet ve Kalkınma Partisi ile giren Torba Kanun hazırlama tekniğidir. Bu teknik AK Partinin 20 yıllık iktidarı boyunca parlamentomuzun yasama kalitesi, ciddiyeti ve anlayışını getirdiği basitliğin bir sebebidir.

Bu teknik, birbiriyle alakasız maddelerin içine atılıp bir komisyonca görüşülmeye çalışıldığı, karar alma sürecinin etkin ve etkili işletilmediği bir teknik olmaktan başka bir tecrübe katmamıştır. Torba kanun yapma tekniği bütüncül bir anlayışla kanun yapmamızı engellemektedir.

Şunu belirtmek gerekir ki; torba kanun yapma tekniği kalitesiz bir yasama faaliyeti gerçekleştirme anlayışının sonucudur. Birbirinden farklı konuları tek bir yasa teklifinin içinde milletvekillerinin analiz etmesini sağlamaya çalışmak iddiası, düzenlenmesi ve değiştirilmesi teklif edilen mevcut sorunları çözüme kavuşturmayacaktır.

Nitekim bu özensiz teklif hazırlama yöntemiyle durmadan değişikliğe uğrayan, günü geçiren ve ana odaklanan bir mevzuat sistemi yaratılmıştır. AK Parti Grubu milletvekillerince hazırlanan kanun tekliflerinin neredeyse tümü torba kanun yöntemi kullanılarak genel kurulda görüşülmüştür.

RTÜK Krizi: TBMM Başkanının Anayasaya, Kanunlara, Teamüle Aykırı Konumu

Anayasa ve 6112 sayılı Kanun'un amir hükümleri ve TBMM Başkanlığı'nın günümüze dek olan uygulamalarına göre RTÜK üyeliği seçimi, Kanun'un 35'nci maddesinin beşinci fıkrası gereği seçim anında Meclisteki siyasi parti gruplarının hâlihazırdaki sandalye dağılımına göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun teşekkülüne ve üye seçimine ilişkin süreç aşağıda belirtilmektedir.

Anayasa hükmü;

“Radio ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir. Radio ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radio ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük

Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir. Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.”

6112 sayılı RTÜK Kanunu’nun ilgili hükmü ise aşağıdaki şekildedir:

“Seçim için, siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Üst Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasî parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir.” denmektedir.

Yine Kanunda;

“Üst Kurul üyelerinin görev süresi altı yıldır. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Üyelerin görev sürelerinin bitiminden iki ay önce; üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, boşalma tarihinden veya boşalma tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise tatilin bitiminden itibaren bir ay içinde aynı usulle seçim yapılır. Bu seçimlerde, boşalan üyeliklerin siyasî parti gruplarına dağılımı, ilk seçimde siyasî parti grupları kontenjanından seçilen üye sayısı ve siyasî parti gruplarının hâlihazırdaki oranı dikkate alınmak suretiyle yapılır.” ifadeleriyle emredici hükümler aşırtır.

Ancak AK Parti Grubu ve TBMM Başkanı anayasamıza ve kanunlarımıza aykırı bir iş ve işlem içinde bulunarak partimizin hakkı olan üyeliği deyim yerindeyse evrakta sahtecilik yaparak gasp etme yolunu tercih etmiştir.

Süreç RTÜK Başkanının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetlerini ve vaktini tanzim edeceğine kanaat ederek neredeyse Türkiye Büyük Millet Meclisini vesayet altına alabilecek birtakım adımlara imza atmasıyla başlamıştır.

RTÜK Başkanı, 1 Temmuz itibarıyla boşalan üyelik için Türkiye Büyük Millet Meclisine üye seçimi noktasında herhangi bir bildirimde bulunmamıştır. İstifayla boşalma söz konusu olduğu hususu Meclisimize bildirilmemiş, o arada Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatile girmiş olması sebebiyle de süreç 1 Ekim’e bırakılmıştır. Bildirimin 1 Ekim’de Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi gerekirken; RTÜK, bildirimini 1 Ekimde de göndermeyerek süreci kasıtlı uzatmayı tercih etmiştir.

Süreç henüz başlatılmamışken; bir bağımsız milletvekili 11 Ekim tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisine dâhil olunca RTÜK üyeliği hakkı, Adalet ve Kalkınma Partisine geçmiştir. Yazıyı göndermek için 3 ay bekleyen RTÜK başkanı üyelik hakkının AK Partiye geçtiği günden bir gün sonra, 12 Ekim günü boş üyelik bildirimini yapmıştır. Bildirim üzerine TBMM Başkanlığınca AK Parti Grubundan üyelik için iki kişilik aday bildirimini istenmiştir.

1 Ekim itibariyle üyelikle ilgili Meclis Başkanlığı tarafından bir adım atılmamış ve bir bağımsız milletvekilinin AK Partiye gelmesiyle değişen Meclis aritmetiğinin akabinde harekete geçilmesi yolu izlenmiştir.

RTÜK Kanunu'nun 35 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca siyasi parti gruplarının hâlihazırdaki oranının uygulanması gerektiği emredilmektedir. Ancak kanun yapmayı asli sorumluluğu bilen TBMM'nin Başkanı kanunları uygulamamayı tercih ederek Meclis Divanını toplamış, anayasamıza, kanunlarımıza, Meclisimizin teamül ve demokratik geleneğine aykırı tavsiye karar alarak bu kararı amir hüküm kılmıştır.

Şu husus izaha muhtaçtır ki; Meclis Başkanı boşalmanın olduğu tarihi esas almayı tercih etse dahi, Meclis Başkanının hesabına göre boşalmanın olduğu 1 Temmuz'da üyelik sabah 11.00'e kadar İYİ Partide kalmakta, saat 11.00'den sonra da AK Partiye geçmektedir. Ancak sürecin ve belirtilen gerekçelerin doğru olmadığı Meclisimizden ulaştığımız kaynaklarla ortaya çıkarılmıştır. Meclisimizin şanlı tarihi bu kirli oyunu mevcut Meclis Başkanı'nın gölgesinde dahi kabul etmeyen bir sistematığı, geleneği hâkim kılmıştır.

1 Temmuz'da bir milletvekilinin partisinden istifa etmesi üzerine üyeliğin Adalet ve Kalkınma Partisine geçtiği varsayılsa dahi ulaştığımız belgeler o tarihte aritmetiğin partimiz lehine devam ettiğini kanıtlamaktadır. İlgili müracaat 1 Temmuz'da Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili tarafından Meclis Başkanlığına götürülmüş ve ilgili milletvekilinin parti grubuyla ilişkisinin kalmadığı bildirilmiştir.

Ancak o tarihte ilgili milletvekilinin ıslak imzalı dilekçesi olmadığı gerekçesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı o istifaya bağlı olarak milletvekilini Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan çıkarmamış, akabinde ıslak imzalı dilekçeyi talep etmiştir. Islak imzalı dilekçenin Türkiye Büyük Millet Meclisine götürüldüğü tarihin ise 5 Temmuz saat 15.24 olduğu yazışmalarda ortaya çıkmıştır. Yani ilgili milletvekilinin 5 Temmuz tarihine kadar Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin kayıtlarında durduğu kanıtlanmıştır.

Meclis Başkanı'na bu belgeler teslim edilmiş ve sürecin partimiz lehine işletilmesi gerektiği zorunluluğu dile getirilmiştir. Bir hukuk profesörü olan, hukukçu olan ve tarihi şan ve şeref dolu gazi Meclisimizin Başkanının tarih sayfalarına bu hukuksuzluğun zabıtası olarak geçeceği gerçeğini bu şerh aracılığıyla kayıtlara düşmeyi mecburiyet görmekteyiz.

KRİZLERİN SİTEMİ: PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ

2010 yılında halk oylamasına sunulan Anayasa değişikliği, ordunun ve yargı erkinin iktidarın şahsi siyasal çıkarları doğrultusunda egemenlik altına girmesine neden olmuş; 2016 yılında gerçekleşen 15 Temmuz hain darbe girişiminin önünü açan en önemli faktörlerden biri olarak tarihteki yerini almıştır.

2017 yılında hayata geçirilen Anayasa değişikliği ile Türk Anayasal düzeni suiistimal edilmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkileri kısıtlanmış, denge ve denetleme mekanizmaları yok edilmiş, denetimsiz bir yürütme organı ve iktidar yaratılmış, Cumhurbaşkanlığı makamı kararnameleri araçsallaştırılması vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisine fiilen ortak olmuş, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı büyük darbe almıştır. İşbu değişiklik ile Partili bir Cumhurbaşkanlığı makamı yaratılmış, bu makam tarafsız hareket etmeyerek sistemin denge unsuru olmaktan çıkmıştır.

Uygulamada olan 4 yıl içinde Partili Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin yasama-yürütme- yargı üçlüsü üzerindeki yenilikleri ülkemizi ekonomik, siyasal, hukuksal ve yönetsel her yönden etkisi altına almıştır. Özellikle yürütmeyi elinde bulunduran siyasi iradenin giderek sınırsız bir gücü elde etme çabası, erkler üzerinde oluşturduğu tehdit ve sivil topluma uyguladığı baskı toplumsal huzuru, refahı ve özgürlükleri daha da kötüye sürüklemektedir.

Modern anlamda demokratik ilkeler ile sevk edilen bir yönetim anlayışının zeminini, hukukun üstünlüğü ilkesine esassından bağlı, normlar hiyerarşisinin en tepesinde yer alan Anayasa hükümlerine saygılı, bu vesile ile millî, demokratik ve sosyal hukuk Devleti nizamını bütün icaplarıyla ifa eden bir teşkilatlanma oluşturmaktadır.

Demokrasinin tüm gereklilikleriyle yerine getirilmesi ve aynı zamanda güçlendirilmesi, evvela, yasama, yürütme ve yargı organlarının faaliyetlerini tam anlamıyla uygulama alanı bulmuş bir erkler ayrılığı prensibi çerçevesinde sürdürmeleri ile ve böylece paydaşların tümünün bahse konu temel nizam anlayışında mutabık hale gelmeleri ile mümkündür.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olarak adlandırılan bu sistem içerisinde her yıl Yüce Meclisin yasa yapma ve kurallar koyma fonksiyonu tahrip edilmekte; özünü doğrudan Türk milletinden alan yasama yetkisi siyaseten gasp edilmektedir. Tenkitlerimizin en önemlisi, millet egemenliğini hedef alan bu somut duruma ve dolayısı ile hükümet sisteminin bizatihi kendisinedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti; “Tek Adam” yönetim şeklinin benimsendiği, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne geçildiği günden beri can çekişmektedir. Milletimiz fakirleşmiş, ekonomi yönetiminin garip teorilerle hazinenin boşalmasına vesile olması milli

güvenlik sorunu haline gelmiş, belli bir sistematığı kalmayan dışişleri yönetiminin gelişi güzel anlayışı nedeniyle Devletimizin itibarı zayıflamış, hukuksuzluk ve adaletsizlik çok ciddi sorunlar yaratmaya başlamış ve milletin iradesinin tecelligahı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümsüz hale getirilmeye çalışılmıştır.

Bugün geldiğimiz noktada; yüzlerce yıllık Devlet yönetim geleneğinin son ve ebediyete kadar payidar kalacak Devleti olan Türkiye Cumhuriyeti, “Şahsım Devleti” ne evrilmiştir. Devletin tüm kurum kuruluşları; çaycısından genel müdürüne, bakan yardımcısından büyükelçisine, şoföründen bakanına; “Tek Adam”ın kararı ile göreve başlamakta ya da görevinden ayrılmaktadır. “Tek Adam” rejiminde, atanmış bile olsa bir bakan istifa edememekte, görevinden af dilemektedir. Bu acziyet duygusu Devletin her kademesine sirayet ettirilmek istenmektedir.

Gazi Meclis, fonksiyonsuz hale getirilmeye çalışılarak itibar suikastı düzenlenmektedir. Milletin vekillerince hazırlanması gereken kanun teklifleri, “Tek Adam” rejiminin sarayı olan Külliye’de hazırlanmakta, milletin vekillerine imzaya gönderilmektedir.

İstibdat rejiminin hayata geçirilmesi ile baskı hayatımızın her alanında kendini hissettirmektedir. Yüzlerce 18 yaş altı gencimiz ve çocuğumuz sosyal medyada fikrini söylediği için “Tek Adam” tarafından mahkemeye verilmekte, uyduruk gerekçelerle evlatlarımıza suç kaydı isnat edilmekte, gelecekleri karartılmaktadır.

Yeni geçilen sistemde kuvvetler birliği ortadan kaldırılmış, kuvvetler “Tek Adam” ın elinde toplanmıştır. Adalet ve hukuk tamamen emirle işler hale gelmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin kararını tanımayan ve uygulamayan yerel mahkemeler peydah olmuştur.

Yıllarca süren kötü yönetimin ve yandaşın kayırılmasının sonucunda çöken ülke ekonomisi; halkın dini duygularının sömürülmesi ve uydurma teorilerle içinden çıkılmaz bir hale gelmiştir. Neye karşılık yapıldığı belli olmayan milyarlarca dolarlık anlaşmaların gelecek dönemlerde ülkemizin başına nasıl sorunlar çıkartacağı bilinmemektedir.

Kutuplaşmanın arttığı, kutuplaştırmanın makbul sayıldığı bu sistemde halkımız; toplumun her kesimini kapsayan, kucaklayan, dertlerine ortak olan bir Cumhurbaşkanı görememektedir. Toplumun sadece bir kesimine hitap eden bir Cumhurbaşkanı olmamalıdır, Cumhurbaşkanı ülkenin her bir ferdine eşit mesafede ve eşit yakınlıkta olmalıdır.

Bugün, içinde bulunmak zorunda bırakıldığımız bu “Tek Adam” rejimi nedeniyle, Devletimiz “Parti Devleti” haline gelmiştir. Valiler Devletin valisi değil, hükümetin valisi olarak hareket etmekte, halka götördükleri hizmetlerde AK Parti mensubu gibi davranmaktadırlar. Cumhurbaşkanı aynı gün hem patisinin ilçe başkanını atamakta hem de aynı

ilçeye kaymakam atamaktadır. Liyakat önemini kaybetmiş, “Tek Adam” a gösterilen sadakat ön plana çıkmıştır.

Dünya ile olan ilişkilerimiz de maalesef yeni sistemle beraber iyice omurgasını yitirmiştir. Her uygulama, her karar “Şahsım Devleti” keyfiyetiyle alınmaktadır. Bir gün önce söylenen söz ile bir gün sonra söylenen söz arasında tutarsızlık bir anlam ifade etmemektedir. Hiçbir milli politikanın önemi kalmamıştır.

Hukukun Üstünlüğü ve Kuvvetler Ayrılığı İlkesi Tesis Edilmelidir

Hukukun üstünlüğü kavramı; Devletin, vatandaşlarını yalnızca resmi olarak ilan edilen hukuk kurallarına tabi kılmasını, yasama ve yargı erklerinin birbirinden ayrı olmasını ve Devlet kademelerinde bulunan kişilerin de diğer tüm vatandaşlar gibi belirli hukuk normlarına tabi olmasını zorunlu kılan demokratik sistemlerin temel ilkelerinden birini ifade etmektedir.

Yürütme erkinin her türlü faaliyetine karşı yargı denetimi yolunun açık olması ve hiçbir koşul ve şart gözetilmeksizin her gerçek yahut tüzel kişinin yasalar önünde eşitliği, bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine bağlılıktan söz edebilmek için mevcudiyeti zaruri olan en önemli hususlardandır. Bir ülkede yargı erki faaliyeti tarafsız ve bağımsız yetkililer tarafından icra ediliyorsa, hiçbir koşula bağlanmaksızın kanunlar önünde eşitlik tesis edilebiliyorsa ve temel hak ve özgürlüklerden herhangi bir kısıtlama olmaksızın istifade edilebiliyorsa, ancak o vakit gerçek demokrasinin varlığından söz etmek mümkündür.

Bugünün Türkiye’inde birincil olarak dikkate alınması gereken husus, hukukun üstünlüğü ve demokrasi ilişkisinin sıhhatli bir şekilde mevcudiyetidir. Bu kapsamda, Türkiye Cumhuriyeti’nin son dönemde içinden geçmekte olduğu süreç derinlemesine tahlil edildiğinde, hukukun üstünlüğü kavramı ve yargı erkinin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hususları uhdesinde meydana gelen yozlaşma izahtan uzaktır.

Yasama Yetkisinin Gaspı ve Hukuki İstikrarsızlık

Demokrasilerde parlamentoların, temsil yetkisinin bir gereği olarak asli yasama organı biçiminde görev yapması kural iken, 2017 Anayasa değişikliği sonrasında yürütme erkinin başı konumundan olan Cumhurbaşkanı, yasama organına kıyasen daha fazla hükmün Türk hukuk sistemi içerisine dâhil olmasına neden olmuştur. Şüphesiz bu durum, erkler ayrılığı prensibinin zarar görmesine yol açmıştır. Bu kapsamda, nitelikli yasama faaliyetinin engellendiğini ve bu vesile ile parlamentonun yasama yetkisinin gasp edildiğini ileri sürmek yerinde olacaktır.

Anayasa değişikliği sonrası yürütmenin TBMM tarafından denetlenmesi oldukça sınırlıdır. Meclisin bilgi edinme ve denetim yetkileri kısıtlanmıştır. Parlamentomuz, sözlü soru, gensoru ve güvenoyu gibi yetkilerinden alıkonulmuştur. Ayrıca yeni sistemle birlikte yazılı soru önergelerinin, yalnızca Cumhurbaşkanı Yardımcısı'na ve bakanlara yöneltilmesi ve yürütmeyi temsilen Cumhurbaşkanının bu işlemde ayrı tutulması aşırı yetkilendirilmiş bir Cumhurbaşkanı profilinin siyasi ve hukuki sorumluluğunu askıda bırakmaktadır.

Partili Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, kanunların Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin üstünde olması ilkesini ve TBMM'nin yetkisi altında olan yasama alanlarının sınırlarını ihlal etmeyi olağanlaştırmıştır. Bununla birlikte, Cumhurbaşkanı, TBMM'nin yetkisi altında olan çeşitli sosyal ve ekonomik politika alanlarında da kararnameler yayımlamıştır.

Yasama organının faaliyetleri ile birer düzenleyici idari işlem olan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri karşılaştırmalı olarak incelendiğinde yasama yetkisinin gaspına ilişkin gerçek daha aşikâr bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Kanunlarla kanun düzenlemekten daha çok kararnamelerle düzenleme yapılması yolunun tercih edilmesi hukuk sistemimize çok ciddi bir istikrarsızlık getirmiştir.

Daha hızlı, daha etkili, daha istikrarlı bir hükümet sistemi olduğu iddiasıyla Türkiye'ye getirilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi bu taahhütleri gerçekleştirememekle kalmamış; aynı zamanda egemenlik hakkının en esaslı ifadesi olan yasama yetkisine de ortak olmuş, Meclisin yetki alanına giren konulara el atmış, güçler ayrılığı prensibinin içi boş bir kavram haline dönüşmesine sebebiyet vermiştir.

Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı İlkesi Ekseninde Yargıya Güven Sorunu

Döneme ve çoğunluğun politik dinamizmine göre el değiştiren iktidarlar yargıyı bir kolluk kuvveti gibi kullanmaktan kaçınmalıdırlar. Yargı yetkisinin bağımsızlık ve tarafsızlığına inanmak ya da bu söylemi anayasada geçiştirerek değer kazandırmak teknik açıdan hoş karşılanabilecek olsa da; pratikte işlerliğinin ne boyutta olacağını garanti etmek daha mühimdir.

Yargıyı tarafsız atfetmenin en acil adımı ideolojik bir iktidar aklını benimsemeyerek olacaktır. Siyasi tarafsızlığın olmaması, bağımsız bir Devlet ve en özelde bağımsız ve tarafsız kuvvetler yaratacaktır. Yargıçların bağımsız karar alıyor olmalarını sağlamanın kutsal olduğunu anlamlandırmak zorunda olduğumuzu hissederek; hukuku üstünleştirmiş bir toplum ve Devlet zihni var etmiş olacağız.

Bağımsız bir yargı organının, siyasal iktidarın sınırlarını çizen iki temel anayasal ilkeyle, “hukuk Devleti” ve “kuvvetler ayrılığı” ilkeleriyle doğrudan ilişkisi, yargı

bağımsızlığının temel hak ve özgürlüklerin olduğu kadar istikrarlı bir ekonominin de güvencesi olduğunun tezahürü niteliğindedir. Yargı bağımsızlığı kavramının anayasal metinler ile güvence altına alınması gerekirken, 2017 değişikliği sonrasında demokratik prensiplere aykırı olarak yargı erkine müdahale mekanizması tesis edilmiş; şüphesiz bu durum, temel hak ve özgürlüklerin teminatı noktasında olumsuz bir görünüme neden olmuş ve yargının politizasyonunun önünü açmıştır.

15 Temmuz 2016’da Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) hain darbe girişiminin ardından yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığında ciddi gerilemeler yaşanmıştır. 15 Temmuz 2016 tarihine kadar Fetullahçı Terör Örgütü mensuplarının yargıda örgütlenmesine göz yumulmuş olması darbe girişimi sonrası yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ile genel kalitesi ve etkinliği üzerinde ciddi baskılar oluşturmuştur.

Yargıçların ve mahkemelerin siyasi çoğul iradeye bağımlı olduğu bir düzen, kimi iktidar yaparsa yapsın hukuku yüceleştiremez. Hukuk Devletin en önemli unsuru hiç şüphesiz yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Yargıda tarafsız bir adalet düzeni inşa etmek, yargıçların yürütmeden azade bir yargılama aklını sahiplenir oluşlarıyla gerçekleşebilir. Siyasanın direkt olarak müdahale edebileceği mahkemeler ve yönlendireceği yargıçlar hukukun normlarına değil yalnızca siyasi söylemlere itimat etmek zorunda kalacaktır.

Hukukun Üstünlüğü, İnsan Hakları ve Demokrasi Gibi Bileşenler Bakımından Uluslararası Değerlendirmelerde Türkiye’nin Konumu

Ülkemiz son yıllarda uluslararası camiada özellikle hukukun üstünlüğü, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, demokratik Devlet sistemi gibi evrensel değerler ve ilkelerden uzaklaşan ve çağın gerisinde kalan bir yönetme sistematiği ile karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle hukukun üstünlüğü ekseninde demokrasi, insan hak ve özgürlükleri özelinde dünya kamuoyunda da tartışmaya açılır bir aşamaya gelmiştir.

Avrupa Birliği Komisyonunun 2022 Türkiye Raporu’nda, hukukun üstünlüğü ve temel haklar başlığının yargı ve temel haklar faslında aşağıdaki ifadelerle yoğun bir şekilde değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

Raporda ülkemiz, hukukun üstünlüğü ve temel haklar başlığının yargı ve temel haklar faslında AB müktesebatının ve Avrupa standartlarının uygulanması konusunda başlangıç düzeyinde konumlandırılmıştır. Daha önceki raporlarda tespit edilen başlıca meselelere, özellikle de sistemsiz olarak yargı bağımsızlığının eksikliği ile insan hakları alanındaki durumun acil olarak iyileştirilmesi ihtiyacı gibi konulara hâlâ değinilmediği ve ciddi gerilemenin devam ettiği vurgulanmıştır.

2019 Yargı Reformu Stratejisi'nin (YRS) ve Mart 2021'de açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın (İHEP) bu alandaki en kritik sorunların çözümüne yönelik somut adımlar içermediği ifade edilmektedir. Yetkililer tarafından hâkimler ve savcılar üzerinde oluşturulan usule aykırı baskının, yargı bağımsızlığı ile kalitesi üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaya devam ettiği dile getirilmiştir.

Yargının uluslararası standartlara ve Avrupa standartlarına bağlılığı konusundaki endişelerin arttığı, yolsuzlukların hâlâ yaygın ve ülkemizin yolsuzlukla mücadele çerçevesi kapsamındaki birçok eksikliğin ele alınması konusunda ilerleme kaydetmemesinin, yolsuzlukla kararlı bir biçimde mücadele edilmesine yönelik iradenin bulunmadığının göstergesi olduğu hususuna değinilmiştir. İnsan hak ve özgürlüklerinin kötüleşmeye devam ettiği ve eleştirel seslere yönelik geniş kapsamlı kısıtlamaların arttığı vurgulanmıştır.

Yine her yıl Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ni yayınlayan The World Justice Project (WJP), 2022 raporunda sekiz ayrı başlıkta 140 ülkenin değerlendirildiği raporu yayınlamıştır. Endeksin amacı hukuk alanındaki güçlü ve zayıf yönleri tespit ederek hukukun üstünlüğü ilkesinin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Hukukun Üstünlüğü Endeksi, dünya çapında hukukun üstünlüğü ilkelerine bağlılığı incelemiştir. Hukukun üstünlüğüne bağlılığın bu yıl ülkelerin %61'inde düştüğü ortaya çıkmıştır. Küresel olarak bu, 4,4 milyar insanın geçen yıl içinde hukukun üstünlüğünün gerilediği ülkelerde yaşadığı anlamına gelmektedir.

Endekste yer alan ülkeler, 0 ile 1 puan aralığında değerlendirilmiş olup puan 1'e yaklaştıkça söz konusu ülkenin hukukun üstünlüğü ilkesine olan bağlılığı da artmaktadır. Türkiye 2022 yılında 140 ülke içinde 116 ncı sırada yer almıştır.

Türkiye'nin içinde yer aldığı Doğu Avrupa ve Orta Asya bölgesinde bulunan 14 ülke arasında 14. sırada; kendi gelir grubundaki ülkeler arasında 42 ülke arasında 40. sırada bulunmaktadır. Endeks ülkemizin diğer başlıklarda da yer aldığı sıra itibarıyla 140 ülke içinde ulaştığı kötü görüntüyü kanıtlar niteliktedir.

ENDEKS KONUSU	SIRA
Hukukun Üstünlüğüne Bağlılık	116
Hükümetin Gücünün Sınırlandırılması	135
Yolsuzlukla Mücadele	70
Şeffaf Hükümet	105
Temel Hak ve Özgürlükler	134
Düzen ve Güvenlik	67
İdari Yaptırımlar	118
Adil Hukuk	114
Cezai Adalet	106

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bir siyasal sistem tasavvuru olarak en başından itibaren tek bir nihai amaca yönelik olarak hazırlanmıştır. Devlet yapısında yürütme erkinin mutlak üstünlüğünü ve egemenliğinin şahsileştirilmesini temel almaktadır. Bu amaç ülkemizin yukarıdaki tabloda yer aldığı noktaya ulaşmasının sebebi ve tek sorumlusudur.

Anayasal yapı, yasama, yürütme ve yargı arasında sağlam ve etkili bir kuvvetler ayrılığı temin edilmeden, yetkileri, Cumhurbaşkanlığında merkezileştirmeye devam eden, etkili bir denge ve denetleme mekanizması kurmayan, demokratik hesap verebilirliği sınırlı bir sistem yukarıdaki tablo özelinde dünyaya karşı konumunu geliştiremeyecek ve değiştiremeyecektir.

Toplumu en geniş yelpazede temsil eden bir parti olarak, Cumhuriyetimizin 100. Yılı'nın arifesinde; en derin toplumsal, siyasal ve ekonomik sorunların her geçen gün artarak etkisini ağır bir biçimde göstermesinin en önemli sebebi kuşkusuz, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adı altında uygulanan keyfi ve kural tanımaz yönetim anlayışıdır.

Bu anlayış bir an evvel son bulmalı ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem ile güçlü Türkiye’yi inşa etmek için milletimizin talepleri doğrultusunda önemli bir adım atılmalı ve adalet, barış, refah ve huzur getirmesi inancıyla bu sistemi hayata geçirilmelidir.

İYİ Parti, ekonomide, hukukta, eğitimde, istihdamda, tarımda, dış politikada, bürokraside ve sivil toplumda karşı karşıya bulunduğumuz sorunların sebebi olan ve Türkiye’yi yönetilemez hale getiren bu sistemden, "tek adamlık" anlayışından, kurtulmanın reçetesini ve yol haritasını tanzim edecek ve ilk seçimden sonra da gerçekleştirmeye gayret edecektir.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

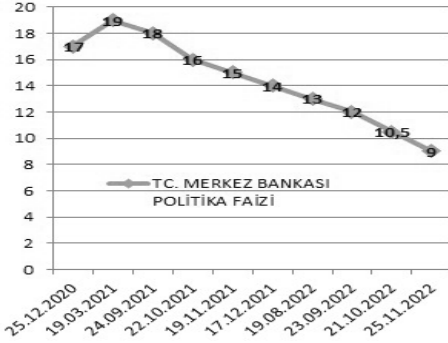
Yeni Ekonomi Modeli- Türkiye Ekonomi Modeli

Geçtiğimiz yılın Eylül ayından itibaren Türkiye yeni bir ekonomi modeline geçiş yapmıştır. Bu model ile birlikte Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bugüne kadar 8 defa faiz indirimine giderek Eylül 2021’de yüzde 19 olan politika faizini yüzde 9’a düşürmüştür. Bu dönemin başlangıcından itibaren dikkat çeken bir husus ise Merkez Bankasının fiyat istikrarı hedefinden vazgeçmesidir.

Bilindiği üzere Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Ancak Merkez Bankası özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten sonra siyasi iradenin baskısı altına girmiş ve kararlarını alırken bağımsız kalamamıştır. Zaten politika faizinin düşürülmesi de bu siyasi baskı altında yapılmıştır.

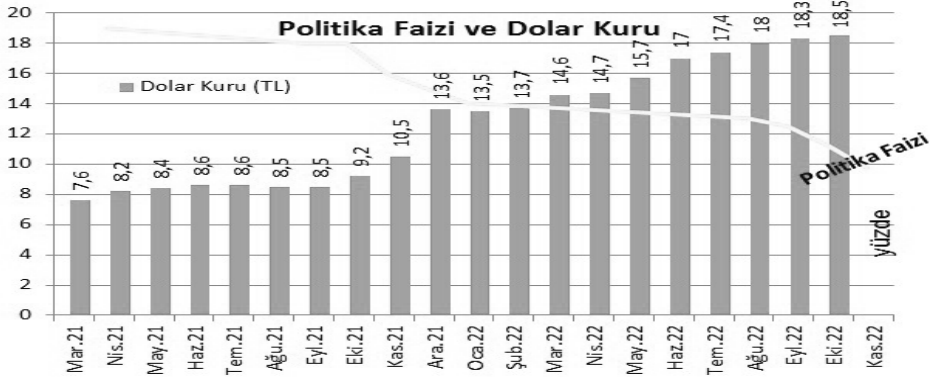
24 Eylül 2021 tarihinde politika faizi 100 baz puan düşürüldüğünde henüz yeni ekonomi modeli açıklanmamıştır. Ekim ve Kasım aylarındaki faiz indirimleri yapıldıktan sonra yani

politika faizi yüzde 15'e gerildikten sonra 30 Kasım 2021'de yeni model bizzat Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır. Modele göre Türkiye, yüksek faiz politikasını terk ederek düşük faizle üretim ve ihracatı destekleyecek bir anlayışa sahip olacaktır.

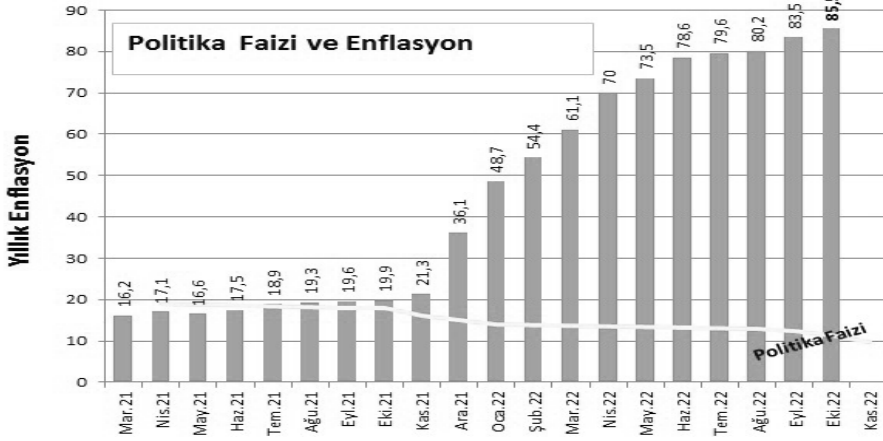
Politika faizi Erdoğan'ın talimat şeklindeki açıklamalarıyla birlikte düşmeye devam ederken döviz kuru, enflasyon, kredi faizleri gibi diğer göstergeler hızla bozulmaya başlamıştır. İktisat biliminin söylediğinin aksine “faiz sebep, enflasyon sonuç” teoremiyle yola devam eden Türkiye ekonomisi savrulmaya ve yoldan çıkmaya başlamıştır.

Modele geçişin ardından döviz kuru hızla yükselmeye başlamıştır. Aralık ayı içinde kur 18 seviyesini aşmış ve hükümeti bu konuda tedbir almaya mecbur bırakmıştır. Bu noktada daha sonra ekonomi üzerinde yarattığı tahribatı ayrıca eleştireceğimiz Kur Korumalı Mevduat (KKM) sistemi ile döviz kuruna müdahale edilmiştir. Kur KKM sistemini açıklanmasıyla birlikte hızla düşmüş ancak 2022'nin başından itibaren istikrarlı şekilde yükselmiş ve bugün müdahalenin yapıldığı seviyenin üzerine yeniden çıkmıştır.

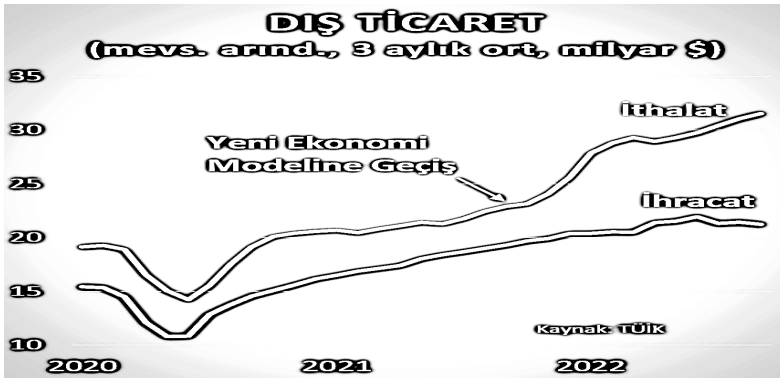

Yukarıdaki tablo aylık ortalama döviz kuru seviyesini belirtmektedir. Döviz kuru bu şekilde incelendiğinde istikrarlı yükseliş kendini kolaylıkla göstermektedir. Yeni modele geçildiği Eylül 2021'de kur 8,53 seviyesinde iken bugün 18,60 seviyesinin üzerindedir. İktidar döviz kurundaki artışı “değersiz TL ile ihracata dayalı büyüme hedefliyoruz” şeklinde

savunmaya başlamıştır. Fakat bu savunma da dış ticaret verilerinin her ay açıklanmasıyla çökmüştür. Türkiye ekonomisi değersiz TL ile dahi cari fazla verememiştir.

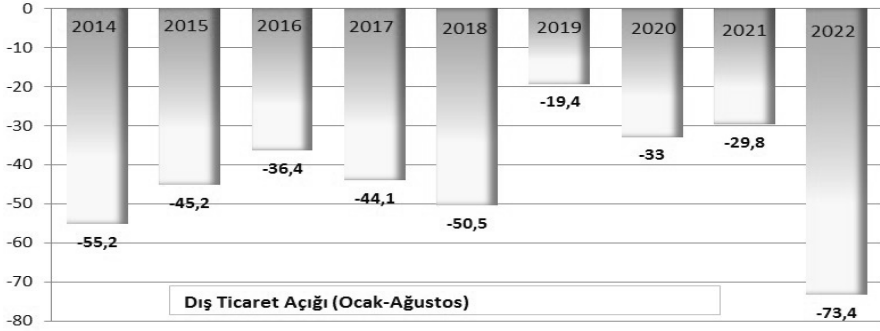

Döviz kurlarında yaşanan artış beraberinde aylık enflasyon rakamlarının da hızla artmasına hatta çift haneli aylık enflasyon oranlarının görülmesine neden olmuştur. Grafikte de açıkça görüleceği üzere faiz indirimleri beraberinde döviz kuruna paralel şekilde enflasyonun da tırmanışını getirmiştir. Eylül 2021’de yüzde 19,6 olan TÜFE Ekim 2022’de yüzde 85,51’e yükselmiştir. Bağımsız kuruluşların açıkladığı TÜFE oranı ise yüzde 185,34’e ulaşmıştır. Hızla artan enflasyon, vatandaşın alım gücüne darbe indirmiş, son 5 yılda yaşanan fakirleşmeyi derinleştirmiştir.

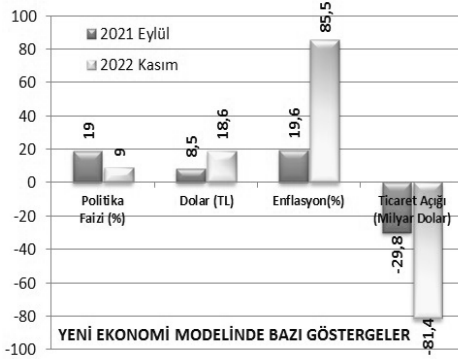
İhracatta artış yaşamak amacıyla diğer makro göstergelerin feda edilmesi Türkiye ekonomisini son derece yıpratmıştır. Enflasyon AK Partinin iktidarı devraldığı dönemin dahi üzerine çıkmıştır. Önümüzdeki aylarda baz etkisi ile bir miktar düşmesi beklenirken 2023’ün ilk yarısında halen yüzde 40-50 seviyesinde seyretmesi beklenmektedir.

İktidarın ekonomi kurmaylarınınca modelin kilit taşı olarak “ihracat” belirlenerek cari fazla ile ülkeye döviz girişi sağlanacağı ve bu sayede hem döviz kurunun hem de enflasyonun düşeceği iddia edilmiştir. Maalesef ihracatta yaşanan artış ithalattaki artışın önüne geçememiş ve Türkiye eskiye nazaran çok daha yüksek dış ticaret açığı vermeye başlamıştır. 2022 sonu itibarıyla dış ticaret açığımızın 100 milyar doların üzerinde cari açığımızın da 50 milyara dolara yakın seviyede olması beklenmektedir. Yani uğruna tüm bu olumsuzlukları yaşadığımız ihracat kalemindeki hedefler de tutmayarak bu model büyük bir hayal kırıklığına dönüşmüştür.

İYİ Parti olarak en başından beri bu modelin beklenildiği sonuçları vermeyeceğini, beraberinde Türkiye ekonomisinin tüm makro göstergelerini bozacağını dile getirmiştik. İktidar, her zamanki gibi yapıcı eleştirilerimize kulak tıkamış ve 84 milyon vatandaşımızı kendisiyle birlikte uçuruma sürüklemiştir.

Erdoğan’ın kendince doğru olduğunu düşündüğü iktisat teorisi ne yazık ki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde ekonominin genelinden sorumlu olduğu düşünülen Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından da benimsenerek engel olunmamış ve hızla uygulamaya koyulmuştur.

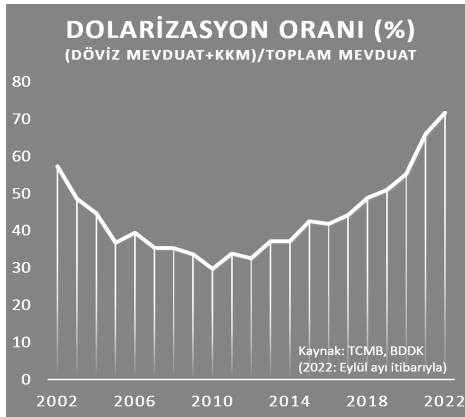
Aşağıdaki grafik bu modelin yaklaşık bir yıllık sonuçlarını özetleyecek şekilde düzenlenmiştir. Bakanların iş akitlerinin tek adamın iki dudağı arasında oluşu ve liyakatsizlikleri sebebiyle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ekonomi ile birlikte her alanda Türkiye’yi karanlığa götürmekten öteye geçemeyecektir.

İktisat biliminin açık gerçeklerine rağmen bu modelin kusurları iktidar partisi içerisinde kimse tarafından dile getirilememiştir. Sonuç olarak sadece bir yılda tüm dengeler şaşmış, işçisinden memuruna, öğrencisinden işverenine, toplumun tüm kesimleri büyük kayıplar yaşamıştır.

KKM: Yoksulun Vergisiyle Zengini Daha Zengin Yapmak Üzerine Ampirik Bir Çalışma

Döviz kurunun Aralık 2021’de ani yükselişine karşı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna açıklanan KKM sistemi esasen döviz kurundaki artışa karşı vadeli mevduat hesaplarında olanları korumayı amaçlayan, tasarruf sahiplerinin dövizle yönelmesini engellemeye yönelik bir sistemdir.

Bu amacına rağmen ekonominin dolarize olması engellenememiştir. Yabancı para mevduat hesaplarında 35 milyar dolara yakın bir azalma yaşansa da KKM hesaplarının dövizle endeksli olduğu gerçeği düşünüldüğünde ve bu hesaplarda 78,5 milyar dolar bulunduğu hesaba katıldığında aslında fazladan 43,5 milyar dolar kadar bir tutar TL’den ayrılıp dolarize olduğu söylenebilir. Bu şekilde hesaplandığında yabancı para mevduatların toplam mevduat içindeki payının yüzde 70 seviyesini aştığı görülmektedir. Başka bir deyişle liralasma amacıyla başlanılan bu politika, ekonomide liralasmayı sağlayamadığı gibi birazdan belirteceğimiz ilave maliyetlere sebep olmuştur.

İki farklı şekilde uygulanan ve iki farklı kuruma maliyet yaratan bu sistem, tasarruf sahiplerini korurken kamu kurumlarına oluşturduğu maliyet ile doğrudan vatandaşlara ek yük getiren bir sistemdir. Uygulamaların ilkinde TL mevduatlardan KKM’ye geçenlere bankalar belirli yıllık faiz sunmakta, döviz kurunda bu faiz oranından daha yüksek oranda bir artış olursa aradaki fark Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

İkinci uygulamada ise döviz cinsi mevduat hesaplarından KKM’ye geçiş yapanlara uygulanmaktadır. Benzer şekilde olsa da burada aradaki fark Merkez Bankası tarafından karşılanmaktadır.

Görüldüğü üzere tasarruf sahiplerinin dövizle yönelmesini engellemek amacıyla dövizin yükselmesi durumunda uğrayacakları kayıplar kamu eliyle vatandaşlara yüklenerek karşılanmaktadır. Sistemde şu an için 1 trilyon 460 milyar TL bulunmaktadır ve sadece Hazine ve Maliye Bakanlığına yükü 91,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Merkez Bankası ise KKM için yaptığı ödemeleri gizlemektedir. Bankanın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kanun teklifi görüşmelerine katılan görevlileri de ödemelerin miktarı konusunda bilgi paylaşmamıştır. 2 Aralık tarihinde Banka'nın Komisyona faaliyetleri ile ilgili brifing vereceği söyleneceği de bu konuda açıklama yapıp yapmayacağı henüz belli değildir.

KKM'nin Merkez Bankasına maliyetinin yılsonuna kadar 80-100 milyar TL arasında olması beklenmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığına yükü de bu rakamın biraz üzerinde gerçekleşecektir. Ayrıca sistemi özendirmek amacıyla uygulanan istisnaların da kamu maliyesine ek yük getireceği bilinmektedir. Toplamda 300 milyar TL'ye yakın bir maliyet Türkiye ekonomisinin sırtına bindirilmiştir.

İktidarın “faize faiz dememek” amacıyla “uydurduğu” bu yöntem sayesinde zengin daha zengin olurken yoksul vatandaşın yaşadığı ekonomik kriz daha da derinleşmektedir. Vatandaşın vergi yükü daha da artmaktadır. Asgari ücretin vergiden muaf tutulması uygulaması, ÖTV gibi kalemlerle telafi edilmekte ve vatandaş üstü kapalı şekilde daha çok vergilendirilmektedir.

Yüksek maliyetine rağmen iktidar bu uygulamaya devam etme niyetinde olduğunu göstermiştir. Geçtiğimiz ay yasalaşan torba kanun teklifinde sisteme uygulanan vergi muafiyetlerini 2023 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. Yaklaşık 1,5 trilyon TL büyüklüğe ulaşmış sistemden çıkmak sanıldığı kadar olmayacaktır. Bu kadar büyük bir tutarın yeniden dövizle yönelmesi halinde kur aniden yükselmeye başlayabilir. AK Parti, seçim öncesinde böyle bir durumla karşılaşmamak adına sistemi bir yıl daha uzatmış ve bu enkazı seçim sonrasında bırakmıştır.

Hâlihazırda sistemin nasıl terk edileceğine yönelik de hükümet tarafından bir plan ortaya konulmamıştır. Nihayetinde bu sisteme bir gün son verilecek olup kademeli bir çıkış stratejisi belirlenmelidir. Aksi takdirde hızlı dolarizasyon sebebiyle yeni bir döviz krizi yaşanması kaçınılmazdır.

Yanlış Ekonomi Politikalarının Sonucu Seçim Sonrasına Erteleniyor

2023 yılı için Hazine ve Maliye Bakanlığı iç borç ödeme projeksiyonlarına bakıldığında büyük çoğunluğun seçimlerden sonraya bırakıldığı görülmektedir. İktidar, seçime kadar popülist politikalarına alan açabilmek adına borç ödemelerini haziran ayı ve sonrasına

bırakmaktadır. 2023'ün ilk 5 ayında ortalama 45 milyar TL borç ödemesi varken sonraki aylarda ortalama tutar 80 milyar TL'ye çıkmaktadır. Bu siyasi etikle bağdaşmayan bir durumdur. Önümüzdeki seçimlerde iktidar partisinin veda etmesi durumunda bu yük seçimi kazanan partiye yüklenecektir.

Yine Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerinde göre önümüzdeki dönem için iç borç ödemelerinde faizin anaparayı geçtiği gözlemlenmektedir. Cumhuriyet tarihinde ilk defa borç faizlerimiz anaparayı geçmiştir. Bu durumun faizle mücadeleyi popülist söylemlerle siyasi çıkarları uğruna kullanan AK Parti iktidarına denk gelmesine dikkat edilmelidir. Faizle her türlü mücadele edileceğini dile getiren siyasi anlayışın ülkemizi faiz batağına sokmuş olması gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Merkezi Yönetim İç Borç Ödeme Projeksiyonlarına göre uzun vadede 1,7 katrilyon TL anapara ödemesine karşılık olarak 2,3 katrilyon TL faiz ödememiz olduğu görülmektedir. Berat Albayrak döneminde başlayan ve şiddetle karşı çıktığımız iç borçlanmada TL dışı varlıklara endekli borçlanma stratejisinden son dönemde vazgeçilmesine rağmen vaziyet bu noktaya ulaşmıştır. Buna rağmen böyle bir ortamda Türkiye ekonomisinin iyiye gittiğini söylemek, vatandaşın refah seviyesinin artacağını dile getirmek mümkün görünmemektedir. İktidar, aldığı yanlış kararlar sonucunda vatandaşların üzerindeki ekonomik yükü arttırmıştır.

Plansız Ekonomi Modeli

KKM uygulamasından çıkışa yönelik hükümetin bir planı olmadığı ilgili başlıkta detaylıca anlatılmıştır. Benzer şekilde siyasi iradenin diğer makro göstergelerdeki bozulmalara karşı da bir stratejiye sahip olmadığı, ortaya uygulanabilir bir plan koyamadığı görülmektedir. Şimdilik sadece bahanelere sığınılmaktadır. Rusya- Ukrayna geriliminin birçok göstergemizi etkileyen ana faktör olarak görülmekte, kısmen de dünyada yaşanan enflasyon bahane gösterilmektedir.

AK Parti hükümeti Türkiye ekonomisini yönetememektedir. Ekonomi yönetimi hem içerde hem de dışarda gelişen, gelişme ihtimali olan her türlü hadiseyi dikkate alarak karar vermelidir. Rusya- Ukrayna arasında yaşananlar çok öncesinden kendini belli etmiştir. Enerji fiyatlarında, gıda fiyatlarında artış yaşanma olasılığı kendini çok önceden hissettirmiştir. Enerji fiyatlarındaki artışın hesap edilmeyerek cari fazla verileceği yönünde yeni bir ekonomik modelin ortaya konması kelimenin tam anlamıyla beceriksizliktir.

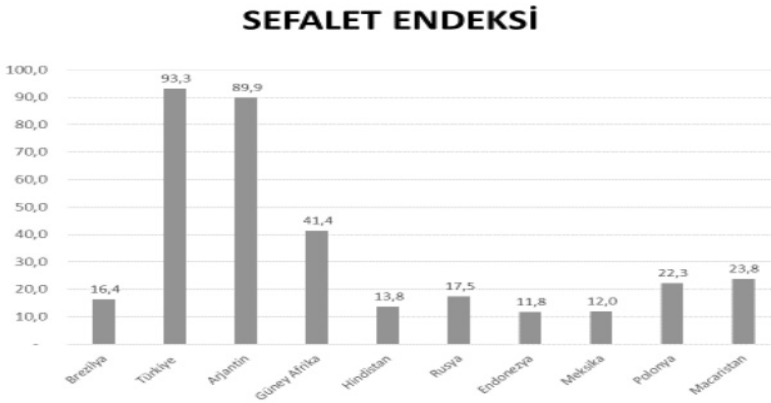
Dünyada yaşanan enflasyonun ülkemizdeki enflasyona sebep olduğu söylemi ise gerçekleri çarpıtmak ve algı yaratmak için ortaya atılan bir yalandır. Ülkemizde yaşanan enflasyon dünya ortalamasının 10 katıdır. Sebepleri ise içerde alınan yanlış ekonomik

kararlardır. Elbette dış dünyada yaşanan gelişmeler ülke ekonomimizi etkilemektedir ancak mevcut enflasyonun arkasında yatan sebep uygulanan yanlış faiz politikası ve sonucunda meydana çıkan döviz kuru artışıdır.

AK Parti, elinde tuttuğu medya gücü sayesinde yaptığı hataları gizleyerek suçu diğer faktörlere yüklemeye çalışmaktadır. Bugün Türkiye’de tarihi boyunca görülmemiş hadiseler yaşandığı halde hatayı üstlenmemektedir. Geçtiğimiz yıl bütçe görüşmelerinde ısrarla uyardığımız “ikiz açık” tehlikesi üzerinde hiçbir tedbir alınmamıştır. O gün risk olarak gördüğümüz bu ihtimal artış gerçekleşmiş ve yaşanmaktadır. Cari açığın milli gelire oranı geçen yıl yüzde 1,7 iken bugün yüzde 5,9’a çıkmıştır. Kamu kesimi açığının milli gelire oranı ise bir yılda yüzde 2,5’den yüzde 6,4’e yükselmiştir. İkiz açık bir ekonomi için çok tehlikeli olup, her kesimde tahribat yaratma özelliğine sahiptir. Nitekim bir yıl içerisinde ekonominin her kesimi önemli ölçüde tahribata uğramıştır.

Sefalet Endeksinde Birincilik Türkiye’nin

Sefalet endeksinde Türkiye, Arjantin’i geçerek birinci sıraya yükselmiştir. Enflasyon oranı ile işsizlik oranının toplamından oluşan sefalet endeksine göre Türkiye AK Parti sayesinde maalesef en üst basamağa yerleşmiştir. Türk Milleti bu kadar kötü bir yönetimi hak etmemektedir. Ekim ayı verilerine göre Türkiye’nin endeks değeri 93,3 iken Arjantin’de bu değer 89,9’dur. Takip eden ülkelerin endeks değeri ise Arjantin’in endeks değerinin yarısından daha azdır. Türkiye ve Arjantin açık ara farkla sefalet sıralamasında ilk iki sıradadır.

Yaşanan bu olumsuz gelişmelere rağmen gerek enflasyon gerekse de diğer göstergelerin nasıl düzeleceğine yönelik hükümet tarafından yapılan bir çalışma bulunmamaktadır. Çeşitli bahanelere sığınarak bu süreci atlarmaya çalışmak enflasyonu düşürmeye yetmeyecektir.

Önümüzdeki aylarda baz etkisi ile enflasyonun bir miktar azalacak olması hükümet tarafından propagandası yapılmaması gereken bir husustur. Enflasyon bir miktar azalması, fiyatların düşeceği anlamına gelmemektedir. Sadece fiyatların artış hızı biraz yavaşlayacak, vatandaşın alım gücündeki kayıp ile yoksullaşma devam edecektir.

AK Parti 20 yıllık iktidarının sonunda, Türkiye’yi eşi benzeri olmayan bir ekonomik krizin içine sokmuş ve buna çözüm üretme kabiliyetinden dahi uzak görünmektedir. Türkiye ekonomisinin toparlanmasının önündeki en büyük engel AK Partinin bizzat kendisi olmuştur.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

AK Parti iktidarının dış politika uygulamaları maalesef ülkemiz açısından büyük kayıplara yol açmış, konuya çıkarılacak dersler boyutuyla baktığımız zaman ise iktidarın yaklaşımları, bu alanda nelerin yapılmaması gerektiğinin kestirmeden ama maliyetli bir şekilde öğrenilmesine imkân vermiştir. AK Parti iktidarınca iç politika için yapılan bir dış politika tercih edilmiştir.

Son dönemlerde ve özellikle ucube olarak adlandırdığımız Partili Cumhurbaşkanlığı Sistemi’ne geçişle birlikte iyice şahsileşen ve başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere Devlet kurumlarının da işlevsiz kılındığı bir dış politikaya yönelinmiştir. Ama bugün artık iktidarın da ve bu ilkesiz politikaların da sonuna gelinmiş, köklü bir değişim açısından az, hatta çok az kalmıştır.

Atatürk’ün “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” düsturu temelinde uluslararası hukuku esas alan, caydırıcı, dengeli, barışçıl, etkin, akıllıcı, kararlı, saygın, güvenilir, istikrarlı, gerçekçi, gerektiği kadar şeffaf, sadece sorunların çözümünü değil krizlerin önlenmesini de hedefleyen, sonuç odaklı, çok yönlü, yanılmak yerine aydınlatan, saydam bir söylemle desteklenen bir dış politika izlenmesi gerekirken dış politikamız Sayın Cumhurbaşkanı’nın şahsında kişiselleştirilmiştir.

Komşularımız ve bölgemizden başlanarak mevcut sorunların hukuki ve siyasi temelde çözümüne ilişkin seçeneklerin hayata geçirilmesi için uygun düşecek yöntemler belirlenmesi gerekirken özellikle son on yıldaki uygulamalarla dostlarımızın değil hasımlarımızın sayısı artmış, tek başlarına Türkiye ile baş edemeyeceklerini bilenler iktidarın yanlış politikaları sayesinde karşımıza oluşturdukları cephelerle dikilmişlerdir.

Türkiye’nin dış ilişkilerinin odak noktası millî çıkar ve ulusal güvenliğimiz olması ve bu vizyona uygun kısa, orta ve uzun vadeli gelecek perspektifi içeren bir stratejik planlama yapılması gerekirken iktidarın politikaları “kervan yolda düzülür”den öteye gidememiştir.

Başka ülkelerin içişlerine karışılmamasının bizim içişlerimize karışılmaması açısından ilkesel bir güvence sağlayacağı unutulmuş, kardeş diye tanımlanan Mısır, Suriye, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan ve bir dönem adeta müttefik konumunu kazanmış olan İsrail gibi yakın ve uzak komşularımız yukarıda değinilen kişisel politikalarla hasımlaştırılmış, ağza alınmayacak ifadelerle suçlanmış, şimdi ise iktidarın ekonomik mecburiyetlerinden ötürü yeniden kucaklanmışlardır. Anılan döneme ilişkin siyasi, askeri ve ekonomik kayıplarımızın günahı ise ortada bırakılmıştır.

Bu süreçte iktidarın iç politik hesapları çarşıya uymamış, ideolojik tutumlardan, dini, mezhepsel ve etnik yaklaşımlardan kaynaklanan sebeplerle ülkemiz bölgesel ve küresel anlamda zemin kaybetmiştir. Bölgemizde savaş ve iç çatışmalar nedeniyle yaşanan dış göçler ve terörizm tehdidi her zamankinden daha yüksek bir maliyetle ülkemize yansımıştır. Kendi topraklarına, halklarına ve millî kaynaklarına hâkim olamayan Devletlerin kontrol edemedikleri yakın coğrafyamız terör örgütlerine güvenli sığınak olmuş ve bir “kuluçkalık” haline gelmiştir. Sağlıklı bir ilişki zeminine oturmuş Türkiye-AB ilişkileri, sadece iki taraf açısından değil, Orta Doğu, Kafkasya, Balkanlar ve Doğu Akdeniz için de önem taşımakta iken iktidar Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini bir sorunlar yumağına dönüştürmüş; Avrupa Birliği’nin sadece bir ekonomik birlikten değil benimsenmesi gereken bir değerler manzumesi ve müktesebat olduğu da unutulmuş, bir ekonomik kalkınma ve toplumsal değişim anlamına da gelen tam üyelik süreci iktidarın kendisini diskalifiye etmesiyle donma noktasına gelmiştir.

Kıbrıs konusu Türkiye için bir “Millî Dava” iken bu millî davanın bir millî çözüme kavuşturulması iktidarın Kıbrıs adasının Türk halkına yönelik müdahaleci yaklaşımları nedeniyle inkıta uğramıştır. Ada’daki Türk varlığının bekası, Türkiye’nin millî güvenliği ve Türkiye ile Yunanistan arasında Lozan Barış Antlaşmasıyla kurulmuş bulunan hassas stratejik dengeler yıpratılmıştır.

Devlet işleyişinin her alanında olduğu gibi dış politikanın da uzman ve yetkin kadrolar tarafından profesyonellik ile icra edilmesinin sağlanması, her kademedeki görevlendirme, bilgi, donanım, ciddiyet, etik ve Devletin ilkelerine bağlılık temel alınarak yapılması gerekirken Bakanlık merkez ve yurt dışı teşkilatına yapılan siyasi atamalarla Bakanlığın kurumsal kimliği, profesyonel yapısı ve insan sermayesi zarardide edilmiştir. Politikaların belirlenmesinde Dışişleri Bakanlığının değerli kadroları bir kenara itilmiş, sayıları 30’u aşan Bakanlık dışı Büyükelçi atamalarıyla Bakanlığın tayin ve terfi zinciri kırılmış, ehliyet ve liyakat ikinci plana itilmiştir. Kadrolar, Devletin millî çıkarları temelinde değil iktidarın siyasi tercihlerine göre belirlenmiş, bürokratlar zaman zaman tutarsız politikaların savunulmasına mecbur bırakılmıştır.

Dışişleri Bakanlığı'nın bütçesinin genel bütçe içindeki payı artan misyon sayısı ve ihtiyaçlara rağmen arzulanan düzeye çıkarılamamış, ayrıca harcamaların çok büyük bir bölümünün diğer Bakanlıkların aksine döviz cinsinden yapılıyor olması nedeniyle ahiren meydana gelen kur dalgalanmaları, Bakanlık bütçesini büyük ölçüde erozyona uğratmıştır.

Bütün bu hususlar ışığında İYİ Parti olarak Dışişleri Bakanlığı bütçesini vizyonsuz, millî çıkarlardan uzak öncelikler üzerine bina edilmiş ve yetersiz mali kaynakların tahsisinden ötürü belirlenen hedeflere erişilmesine imkân vermeyecek nitelikte görmekteyiz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Ülkemizin içinde bulunduğu güvensizlik, gerilim, keyfi idare anlayışı, huzursuzluk, parti Devletine doğru savrulma, yolsuzluk ve talanın alenileşmesi, kanıksanması toplumsal yapıda ve kamusal alanda büyük bir belirsizlik doğurmuştur. Bu belirsizlikler güvenlik açığımızı da had safhaya ulaştırmıştır. İçişleri Bakanlığının doğrudan sorumluluğunu gerektiren kamu düzenini sağlama ve devam ettirme görevi yerine getirilmemektedir.

İktidarın farkına varmadığı veya varamadığı bir toplumsal ve kamusal sıkışmanın son evresinde bulunmaktayız. Devlette liyakat, gelir adaleti, hukuk, vicdan, ahlak, dürüstlük ebed müddet daim olması gereken idealler, ilkeler ve hedeflerdir. Ancak Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi, bu olguların tamamını yerle bir etmiştir. Bu sistem Devlet tecrübemizi, teamülleri bir kenara bırakmış, asırlık kurumlarımızı işlevsiz kılmış, Devlet - millet bağını koparıp atmış ve ülkemizi krizlerden krizlere sürüklemiştir.

Kurumsal yapıda çürüme, yönetim usullerinden uzaklaşma, teşkilatlarda, idari organlarda ve denetim mekanizmalarında bozulma, partizanlık ve dar kadrolaşma doğrudan bu çarpık sistemin sonuçlarıdır. Yurdumuzun asayiş ve huzurunun temininde büyük rol oynayan İçişleri Bakanlığı da bu ucube sistem içerisinde ciddi zafiyetlere, itibar ve güven kaybına uğramıştır.

İçişleri Bakanı'nın "Cumhurbaşkanımız, İçişleri Bakanlığı görevine getirdi bizi. Ben ömrümde bir tek güvenlik makalesi okumamış bir adamım, yani okudamım. Ben İçişleri Bakanlığıyla ilgili bir şey biliyorum desem vallahi yalan olur." itirafı yirmi yıldır ülkemizi yöneten Ak Parti iktidarının yönetim anlayışına ayna tutmaktadır. Devlet yönetiminde liyakat, tecrübe ve ehliyet yöneticilerde olması gereken temel niteliklerdir ancak AK Parti bu ideallerden çok uzakta konumlanmaktadır.

İktidara, İçişleri Bakanlığı özelinde; ast-üst ilişkisinin yok edildiğine, uyuşturucu bağımlılığının endişe verici seviyelere ulaştığına, başta Suriyeliler olmak üzere, demografik

yapımıza yönelik tehditlere, Türk kimliğinin ve millî bütünlüğümüzün düşürüldüğü tehlikeye, suç ve terör örgütleriyle mücadelede yetersizliğe ve bireysel silahlanma, orman yangınları, trafik düzenlemeleri, korucuların sorunları gibi birçok konuda uyarılarda bulunulmuştur.

Aradan geçen sürede görmekteyiz ki uyarı ve tavsiyelerin çoğuna kulak verilmemiştir. İhtiyaç duyulan en basit yasal düzenlemeler dahi yapılamamıştır. Kamu Denetimi Yasası, Mülki Kolluk Usul Kanunu gibi düzenlemeler hâlâ yapılamadığı için sistemsel aksaklıklar devam edegelmiştir. Etrafımızın adeta ateş çemberiyle çevrili olmasına rağmen sivil savunmaya yönelik en ufak bir adım atılmamıştır. Devletimiz, kırk yıldır PKK terörüne şehitler vermiş, terör yangını hâlâ söndürülememiştir.

Siyasi baskılardan uzak olması gereken ve millî güvenliğimizin temel taşlarından olan; Emniyetin, Jandarmanın, Sahil Güvenliğin teşkilat yapısına müdahalelerden vazgeçilmemiştir.

Yirmi yılını geride bırakan AK Parti iktidarında Türkiye Cumhuriyeti artık demokratik, laik, sosyal bir hukuk Devleti niteliğinden oldukça uzaklaşmıştır. Çürüme ve kokuşma tahammül edilemez duruma gelmiştir. Sistemli bir şekilde ülkemiz talan edilmektedir. Bu harami düzenin mutlaka son bulması gerekmektedir. Türkiye bir parti hatta şahıs Devleti olmamalıdır.

İçişleri Bakanlığı Devletin temel millî politikalarına uygun olarak yürürlüğe sokulan ulusal güvenlik stratejisi doğrultusunda faaliyetlerini yürütür. Bu itibarla ulusal güvenlik stratejimiz; vatanımızın ve milletimizin ebedi varlığını ve Devletimizin bölünmez bütünlüğünü korumak, halkın refahı, maddi ve manevi mutluluğuna hizmet etmek olmalıdır. Ancak bu istikametle çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılacaktır.

İçişleri Bakanlığı buna uygun olarak kendi bakanlık politikalarını hayata geçirmeye çalışmalıyken; maalesef her kesimle kavga eden, laf yetiştiren bir Bakanlık hâline gelmiştir. Bu durum Bakanlığın etkililiğini, güvenilirliğini zafiyete düşürmektedir.

Bu tavır, Bakanlığın gücünden de kötü niyetlileri şüpheye düşürür. Kötü niyetli, bu tavrı gördüğü zaman Bakanlığın gücünden şüphe eder, devletin gücünden şüphe eder. Buna hiç kimsenin hakkı yoktur. Devletimizi güçsüz göstermeye, kendi şahsî sorunları, kendinden emin olmayan agresif tavırlarından ötürü devletimizi şüpheye düşürmeye, güçsüz gösterme eğilimine girmeye kimsenin, hiçbir siyasinin, hiçbir görevlinin, hiçbir atanmışın hakkı yoktur.

İçişleri Bakanlığı, Devletin ciddi, vakarlı, güçlü yüzünü bize daha çok yansıtıyor ve biz de bu yüzünü, Bakanlığa baktığımız zaman görmeyi arzu ediyoruz.

Devlet, basit manada halkın toplum düzeni içerisinde refah ve kalkınması için çalışan bir organizasyondur. Toplum düzeni ise eşit ve adil hizmet veren bir Devletle ve Devlet

insanlarıyla sağlanabilir. Devlet, günlük politikalar ve politikacılarla değil şüphesiz Devlet ciddiyetini hakim kılan şahsiyetlerle kıymet kazanabilir.

Platon, “Devlet” eserinde “Devlet işleri içten gelen bir sevgi, edep ve kâmil akılla yürütülmez ise onun sonu çöküş ve yok oluşturdur.” tespitini yapmaktadır. Mevcut yönetim bu anlayışa çok uzak bir yoldadır. İktidar kampaştırıcı ve milletimizin birlik ve beraberliğini hedef alan anlayışından vazgeçmeli ve öncelikle; temel hak ve özgürlükler, dernek ve vakıf faaliyetleri, toplantı, gösteri ve yürüyüşler, sendikal faaliyetler ve konserler kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olmamak kaydıyla engellenmemelidir.

Suç Örgütleri İle İç İç Geçen İçişleri Bakanlığı

İktidarın yönetme tarzındaki hastalıklı yaklaşımlarından biri de suç odakları ile mücadelede, bu odakların AK Parti ile yakınlığına ve ilişkisine göre bir uygulama benimsemiş olmasıdır. En basit suçlarda dahi iktidar kendi yandaşlarına toleranslı yaklaşmakta, kamu gücünün etkisi büyük ölçüde muhaliflerin üzerinde kullanılmaktadır. Bu uygulama en basit hakaret suçlarında dahi açıkça görülmektedir.

Bir suç örgütü lideri 2015 yılında AK Partiye destek amacıyla ülkemizin birçok ilinde mitingler yapabilmıştır. Aynı suç örgütü lideri 31 Mart 2019 seçimlerinden önce “silahlanın” çağrısında bulunmuş, millete gözdağı verme cesaretinde bulunmuştur. İktidara yakın olması nedeniyle bu isim uzunca bir süre ülkemizde elini kolunu sallayarak gezmiştir. Hatta bu suç örgütü liderine koruma verildiği ve kamu gücünden yararlandırıldığı dahi iddia edilmektedir.

İlerleyen zamanda bu suç örgütü lideri ile iktidarın arası bozulmuş ve iktidar hakkında birtakım iddialar dile getirmeye başlamıştır. İçişleri Bakanı ise bu iddiaların odağında bulunmaktadır. Bu iddiaların araştırılması sürecinde İçişleri Bakanının kenara çekilmesinde fayda olduğu, delilleri toplayacak kolluk kuvvetlerinin rahatlaması, adalet mekanizmasının gölgesiz işletilmesi için bunun şart olduğu Sayın Genel Başkanımızca ifade edilmiştir.

Ak Parti iktidarının, Devletimizi aile ilişkisi biçiminde yönetmesi nedeniyle bu iddialar ilgili bakanın üzerine yapışmış ve bir soruşturma dahi açılmamıştır. İçişleri Bakanı mafyadan her ay 10 bin dolar rüşvet alan bir siyasetçi olduğunu açıklamış, bu konuda da hiçbir soruşturma başlatılmamış ve hatta üzeri kapatılmıştır. Yine bir suç örgütü lideri siyasilere çanta çanta para yollandığını açıklamıştır.

İlaveten İçişleri Bakanı’nın birçok suçlu ile fotoğrafı bulunmaktadır ve bir fotoğraf gündemden düşmeden bir başka suçlu ile yeni bir fotoğrafı basına yansımaktadır. Sosyal medyada da yayılan bu fotoğraflar milletimizin vicdanını yaralamaktadır. Suçla mücadele

görevini barındıran bir bakanlığın başındaki ismin bu iddialarla bütünleşmesi kabul edilir bir durum değildir.

Ülkemiz, dünya uyuşturucu baronlarının ve mafya babalarının cirit attığı ve infazların gerçekleştirildiği bir yer hâline getirilmiştir. Son yıllarda özellikle Sırp, Azerbaycan, İran ve Rus mafyalarının görünürlüğünün arttığı Türkiye’de cinayetle biten mafya hesaplaşmaları da sıkça duyulmaktadır.

Azerbaycan ve Rus mafya grupları arasında Edirne’de gerçekleşen çatışmada Edirne Organize Şube Müdürlüğünde görevli bir polisimiz kalbinden vurularak şehit edilmiştir. Polisimizin şehit edildiği olaydaki sır perdesi halen aydınlatılamamıştır.

18 Ağustos 2016 gecesi İstanbul Beşiktaş’taki lüks bir otelin yakınlarında Azeri mafya lideri otomatik silahlarla öldürülmüştür. Bir başka Azeri mafya lideri ise 9 Ağustos 2020 tarihinde Antalya Serik’teki otelde 15 yıllık koruması tarafından başından vurularak öldürülmüş, olayın bir mafya hesaplaşması olduğu iddia edilmiştir. Öldürülen bu kişi İçişleri Bakanı tarafından dünyanın en büyük 12 mafyasından biri olarak nitelendirilmiştir. Öldürülen mafya liderinin cenazesi Azerbaycan tarafından kabul edilmemiş ve Türkiye’de yapılan bir anıt mezara defnedilmiştir.

7 Eylül 2022 tarihinde İstanbul Şişli’de, trafikte uğradığı silahlı saldırıda yine başka bir Sırp mafyası lideri öldürülmüştür. Bağlantılarını tespit etmek için Karadağ’daki makamlarla bilgi alışverişi yapan polisimiz iki ayrı suç örgütünün arasında yaşanan çekişmede 2014 yılından itibaren 50 kişinin silahlı saldırılarda öldürüldüğünü ve bunun nedeninin uyuşturucu anlaşmazlığı olduğunu öğrenmiştir. Gerçekleştirilen bu suikast için 1 buçuk milyon Euro alındığı tespit edilmiştir.

Özetle; ülkemiz mafya çekişmelerinin merkezi haline getirilmiştir. Milletimizin güvenliğini öncelemek yerine siyasi söylem ve polemiklerle gündemde kalmayı tercih eden İçişleri Bakanı hiçbir sorumluluk hissetmese de geline bu noktanın sorumlusu bizatihi kendisidir.

SADAT hakkındaki iddialar da önemli bir başka soruna işaret etmektedir. Erdoğan’ın Cumhurbaşkanı olmasının ardından 2016 yılında Cumhurbaşkanlığı Başkanışmanlığına atanan Adnan Tanrıverdi adlı emekli Tuğgeneral tarafından kurulan SADAT, ülkemizde askeri eğitim veren tek şirkettir. Şirket askeri ve güvenlik alanlarında pek çok eğitim ve kurs vermektedir. Bu kursların arasında “Gayri Nizamı Harp, Keskin Nişancılık, Kara Harekâtı, Tahrip, İleri Tek Er Muharebe, Topçu ve Havan İleri Gözetleyicilik, Tank ve Zırhlı Araç Avcılığı” gibi eğitim paketleri bulunmaktadır.

SADAT’ın internet sitesinde “Emniyet Teşkilatı için Polis Akademileri, Polis Meslek Yüksek Okulları, Polis Kolejleri, Polis Eğitim Merkezleri, kurarak, bu eğitim müesseselerinin eğitim ve idarecilik hizmetlerini bizzat veya danışman olarak yürütebilir.” ifadeleri yer almaktadır. Devletimizin milli güvenlik konularında bu firma ile bizzat çalıştığını ifade eden bu açıklamalar büyük bir sorun teşkil etmektedir. Bu zamana kadar yapılan çalışmalara dair herhangi bir bilgi paylaşılmamakta ve hangi şartlarda kimlere eğitim verildiği gizlenmektedir. Doğrudan doğabilecek tehditlerin önüne geçilmesi ve bu zamana kadar milli güvenliğimizi tehdit edecek boyutta iş ve eylemlerinin titizlikle araştırılması gerekmektedir.

Polislerimiz İntihar Ediyor

Emniyet teşkilatı iktidarın başarısız yönetiminin içinde âdeta boğulmaktadır. Uzun çalışma süreleri ve ağır çalışma koşulları, görev ve sorumlulukların ifasında keyfi ve usulsüz uygulamalar, siyasi baskılar ve mobbingler, tayin süreçlerinde yaşanan mağduriyetler ve adaletsizlikler polislerimizi ağır bir bunalımın içine atmaktadır.

Sadece Ekim ayında İstanbul, Ankara, Zonguldak ve Nevşehir’de görevli toplam 6 polis memuru intihar ederek hayatına son vermiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü yapmış olduğu resmi açıklamada, 2022 yılının ilk 9 ayında 44 polis memurunun intihar ettiğini açıklamıştır.

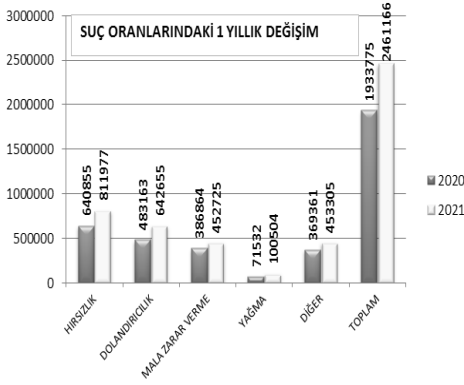
Özellikle kariyerlerinin başındaki genç kahramanlarımız canlarına kıymaktadır. Türk polisi ülkesi pahasına şehit olmaktan çekinmezken ağır haksızlıklar karşısında çaresizlik içinde bırakılmaktadır. İntihar eden polislerimizin acısı başta ailesi olmak üzere tüm milletimizin vicdanını yaralamaktadır.

Geçtiğimiz günlerde İYİ Parti olarak TBMM’de polis intiharlarının araştırılması amacıyla sunmuş olduğumuz önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir. İktidar bu duruma sessiz kalmakta hatta polis teşkilatına uyguladığı baskıyı günden güne artırmaktadır. Polislerimize uygulanan siyasi mobbinge son verilmelidir. Ağır ekonomik şartlar ve çalışma şartlarının düzeltilmesi konularında detaylı bir çalışma yapılmalı, polis intiharlarının önlenmesine yönelik çözüm yönetimleri geliştirilmelidir.

Suç Oranlarında Artış Yaşanıyor

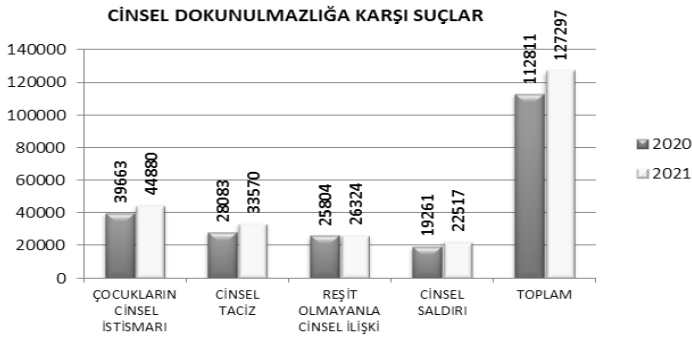
Adalet Bakanlığı’nın adli istatistikleri, Türkiye’de suç oranlarındaki artışı gözler önüne sermektedir. Özellikle hırsızlık, dolandırıcılık ve yağma gibi suçları kapsayan malvarlığına karşı işlenen suçlar en fazla işlenen suçlar olmuştur. Bu suçlardan bir yılda 2 milyon 461 bin

dosya açılmıştır. Aşağıda yer alan grafikte suç oranlarındaki bir yılda yüzde 27,3 artış yaşandığı açıkça görülmektedir.

Tüm suç grupları içinde uyuşturucu suçlarının oranı ise yüzde 5 olmuş ve dosya sayısı 422 bine yükselmiştir. Uyuşturucu ile yapılan mücadelede sorun ciddi sorunlarımızın olduğu açıktır. Her hafta ortalama 5 bin uyuşturucu satıcının yakalanması bu zehir ağının boyutlarını ortaya koymaktadır.

Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi 127 bine yükselen cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda ilk sırayı 44 bin dosya ile "çocukların cinsel istismarı" almaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumunun konuyla ilgili açıkladığı son verilere göre, güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuk sayısı 499 bin 319'dur. Bu sayıdaki büyük çoğunluğu ise yüzde 41,7 yani 208 bin ile cinsel istismardan dolayı mağdur olan çocuklar oluşturmaktadır.

Bu sorunun çözülebilmesi için öncelikle sorunun varlığının kabul edilmesi gerekmektedir. Çocukların cinsel istismara uğradığı tarikat ve vakıf yurtları ile ilgili basında yer alan haberlerin sayısına bakıldığında durumun vahameti anlaşılmaktadır.

Bunların haricinde bir çok vakanın da ne yazık ki gizlendiği ve üzerlerinin kapatıldığı kamuoyunun bilgisi dahilindedir. İstatistik biliminde yalnızca bir sayı olarak görülen çocuk istismarlarında, çocuğun ve ailesinin içine düşürüldüğü dehşet vicdanları sızlatmalıdır. Hayatı

çalınan çocuklarımızın ve ailelerin yaşadıklarını telafi etmek mümkün değildir. Bu nedenle çocuklarımızın emanet edildiği her kurum ve yurt titizlikle denetlenmeli ve soruşturmalar hassasiyetle yürütülmelidir.

İstatistikler, Türkiye’de hem soruşturma hem de şüpheli sayısının her yıl düzenli olarak arttığını göstermektedir. 2014 yılında 6,9 milyon olan soruşturma sayısı, 2020’de 8 milyon 995 bin 141’e, 2021’de ise 9 milyon 856 bin 642’ye yükselmiştir. Bir soruşturmanın ortalama yürütülme süresinin ise arttığı görülmektedir. Yani soruşturma hızının yavaşladığı görülmektedir. 2014 yılında bir soruşturma ortalama 378 günde tamamlanırken, gelineen noktada bu süre 413 güne yükselmiştir.

Soruşturma sayısı artarken şüpheli sayısı da artmıştır. 2014 yılında 9,8 milyon şüpheli varken, 2020 yılında bu sayı 14 milyona çıkmış, bugün gelineen noktada ise 14,3 milyonu geçmiştir.

Toplam şüpheliler içerisindeki "yabancı uyruklu" şüpheli sayısı da artmıştır. 2020 yılında 283 bin 82 yabancı uyruklu kişi şüpheli olurken, bu sayı bir yıl sonra 383 bin 743’e çıkmıştır. Yabancı uyrukluların işlediği suçlarda görülen yüzde 35,6 oranındaki artışın nedeni de bir başka yanlış politikanın neden olduğu kaçak göçmenler ve sığınmacılar sorunudur.

Vatandaşlık Adeta Dövizle Satılıyor

İktidarın uyguladığı yanlış politikalardan biri de Türk vatandaşlığının parayla satılmasıdır. 2017 yılında çıkarılan bir düzenleme ile, 1 milyon dolar karşılığında Türkiye’de ev satın alınmasına karşılık vatandaşlık verilmesi şeklinde bir uygulama başlatılmıştır. Benzeri bir durum başka ülkelerde olsa da ilerleyen süreçte Türk vatandaşlığının itibarını sarsacak düzeyde vatandaşlık almanın kolaylaşması büyük bir sorun haline gelmiştir. Zira konut satın alma karşılığında vatandaşlık verilmesinin bedeli 250 bin dolara kadar düşürülmüştür. Bu düşüş ne yazık ki “vatandaşlık fiyatında indirim gidildiği” algısı yaratmıştır.

Daha sonra bu tutar, kamuoyundan ve partimizden gelen tepkiler nedeniyle 400 bin dolara çıkarılmıştır. Bu düzenlemeye göre vatandaşlık kazanan yabancıların eşi ve çocuklarına da vatandaşlık verilmektedir. Çok eşliliğin yasal olduğu ülke vatandaşlarının, ev aldıklarında aile üyelerine de vatandaşlık verileceğinden bu para karşılığında çok fazla kişinin vatandaş yapılması gibi bir imtiyaz ortaya çıkmaktadır.

Bu Devlet ciddiyetsizliği içinde kolay yoldan vatandaşlık verilmesi ile Türk pasaportunun gücü de azalmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanı “Pasaportumuz artık son derece teknolojik ve kâğıtları çok güzel, çok değerli bir pasaporta sahibiz.” açıklamasında

bulunmuştur. Ancak pasaportun değeri bu şekilde ölçülmemektedir. Pasaport kalitesi ölçümünde “vatandaşlıkların verilmiş şekilleri” önemli kriterlerden biridir.

Ayrıca manevi yönden de şerefli geçmişimize ve geleceğimize bu parayı ödeyen insanların ortak edilmesi kabul edilebilir değildir. Para uğruna bu düzenlemenin yapılıyor olması ecdadımızın ruhlarına da büyük saygısızlıktır. Para karşılığında Türk vatandaşlığı ve pasaportu takas edilemez.

“Hudut Namustur” İlkesi Terkedilmiştir

2011 yılına kadar Türkiye ile Suriye ilişkilerinde önemli adımlar atılmıştır. Gaziantep'te konsolosluk açılmış ve Suriye'yle karşılıklı vize kaldırılmıştır. Türkler Suriye'de yatırım yaparken, Suriyeli iş insanları da Türkiye'de yatırım yapmaya başlamıştır. 2011 yılında "Esad" "Eset" olmuş, kardeşlik yerini düşmanlığa bırakmıştır. Ülkemiz böyle bir problemin içine çekilirken açık kapı politikasıyla da 3 milyon 750 bin Suriyeli kim olduklarına bakılmaksızın ülkemize alınmıştır.

Şu anki durumda Suriyeli sığınmacılar başta güneydoğu illerimiz ve İstanbul olmak üzere bütün illerimizde gettolar oluşturmuştur. Gelen sığınmacılar ve kaçak göçmenler işsizliği arttırmış, eğitim sistemimizde tahribat yaratmış ve sağlık sistemimiz yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu yetmezmiş gibi kamu hizmetlerinde de Suriyelilere gösterilen ayrıcalıklar vatandaşlarımızda büyük huzursuzluklar doğurmuştur.

2021 yılı Ağustos ayında Ankara'nın Altındağ ilçesinde Suriyelilerin yarattıkları olaydan sonra mahalle başı yabancı nüfusun Türk nüfusa oranının yüzde 25'e, şimdi de yüzde 20'ye çekilmesi gibi geçici bir önlem alınmış ancak bu önemler yetersiz kalmıştır.

1934'te çıkarılan Atatürk'ün öngörüsü ile çıkarılan İskan Kanunu'nunda; “bir bölgedeki yabancıların toplam yüzdesi vatandaşların %10'u geçemez” denilmiş ve bugün yaşanan sorunlara mahal verilmemesi için önlem alınmıştır. Bu hüküm 2006 yılında AK Parti tarafından kaldırılmış ve arap saçına dönen bu sorunun zemini hazırlanmıştır. Bugün yaşanan sorunlar büyük olsa da geniş bir zaman perspektifinden bakıldığında iktidarın bu politikasının dehşet verici sonuçlarının olması kaçınılmazdır.

Stratejik göç mühendisliği sonucu ortaya çıkan açık kapı politikası ve bu politikayla birlikte Türk Devleti ve Türk kimliğini hedef alan kontrolsüz göç akımları, tarihimizdeki en ağır beka sorunlarından biriyle Devletimizi ve milletimizi karşı karşıya bırakmıştır. Bu tehlike ülkemizde bulunan sığınmacı ve kaçakların hızla artan sayılarıyla da gün yüzüne çıkmaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu liyakatsiz yönetim, ekonomik çöküş ve hukuk Devletinden uzaklaşılması nedeniyle vatandaşlarımız ve özellikle genç nüfusumuz muhtelif ülkelere göç etmektedir. Yaşanan gelişmeyle birlikte Türkiye'ye yönelen kitlesel göçler de dikkate alındığında Türkiye'nin demografik yapısının tehdit altında olduğu açıktır. Demografik tehdit, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu vasıflarını ve millî kimliğimizi ortadan kaldırma amacını taşımaktadır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener 1996 senesinde İçişleri Bakanlığıken kendisine sığınmacılar hakkında Devletimizin üst düzey görevlileri tarafından brifing verilmiştir. Bu toplantıda refah seviyesi düşük, temel hak ve hürriyetlerden mahrum ülkelere millî geliri yüksek, demokrasiyle yönetilen ülkelere göç dalgasının olduğu, Türkiye'nin de geçiş güzergâhında bulunduğu ifade edilmiş, hedef ülke konumundakilerin Türkiye'nin henek olmasını ve göç dalgasının Türkiye'de durdurulmasını teklif edecekleri belirtilmiştir.

Sayın Genel Başkanımız Avrupa Birliği Parlamentosunda ve diğer platformlarda yapılan toplantılara Devlet adına katılarak ülkemizin henek olmasına karşı durmuş ve bu duruş Devlet politikası olarak benimsenmiştir. AK Parti iktidarı ise bu politikanın tam tersi yönünde hareket etmekle büyük bir yanlışın içine düşmüştür.

2004 yılındaki Millî Güvenlik kararlarının FETÖ uyarılarına kulak asmayan AK Parti, Devletin bu temel prensibini de hiçe saymıştır. Hiç ilgisi olmadığı hâlde ensar edebiyatıyla meşrulaştırılmak istenen bu tehlikeli ve kontrolsüz göç mühendisliğinin geldiği yer artık apaçık ortadadır. Bu vahim tablo karşısında ise iktidar, sınırlarımızın kevgire dönmesine karşı önlem almamayı tercih etmektedir.

Bu politika Türk Milleti, Devleti ve bayrağını tehlikeye atmaktadır. Anadolu'daki Türk varlığını, Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü tehdit eden demografik krize neden olan iktidar bu demografik çöküntünün azmettiricisi konumundadır. Şehirlerin diğer yaşam alanlarıyla bütünleşmemiş, kendine özgü yaşam biçimleri ve sosyokültürel yakınlıkların oluşturduğu kümelenmeler yani gettolaşma had safhadadır. Bu kamplaşma; kamu hizmetlerindeki aksamayı katlanılmaz hale getirmiş dahası suç oranlarını zirve noktasına ulaştırmıştır.

Silah kullanan ve haraç toplayan çeteler belirmiş, bazı sokaklar, caddeler yürünmez duruma gelmiştir. Üstelik hâlâ akın akın sınırlarımızdan geçilmektedir. Bu kişilerin Devlette kayıtları yoktur. İthal göç politikasına son verilmek zorundadır.

Bir göçmenin yıllık maliyetinin 2.800 dolar olduğu iddia edilmektedir. Uygulanan politikanın toplam maliyeti milyarlarca dolar tutmaktadır. Kendi milletimizden esirgenen bu bütçenin ülkemizin demografik yapısına zarar veren bu politikada harcanması kabul edilebilir değildir.

Taliban'ın iktidara gelişiyle bir de Afgan göçmenler meselesi vuku bulmuştur. ABD'yle yapıldığı iddia edilen gizli mutabakat sonucunda Taliban'dan kaçan binlerce Afgan soluğu Türkiye'de almıştır. İran'da yaşanan olaylar nedeniyle olası bir göç dalgası da buradan beklenmektedir. Sınırlarımızın akın akın ihlal edildiğine dair görüntüler sosyal medyada yayılmakta ve milletimizde haklı bir endişeye neden olmaktadır.

Göçmen politikasında Devletin en yetkili isimleri akla mantığa sığmayan açıklamalar yapmaktadır. İçişleri Bakanı “Göçmenleri pasaportlarını yırttıkları için sınır dışı edemiyoruz.” demiş, Bakan Yardımcısı ise “122 bin Suriyeli kayıp; aradık, bulamadık” ifadelerini kullanmıştır.

Önemli makamları dolduran isimlerden gelen bu açıklamalar Devlet ciddiyeti ile bağdaşmamaktadır. Dahası Suriyelilerin kaydını düzgünce tutamamışken hangi şartlara ve kriterlere göre, kimlere vatandaşlık verildiği gizlenmektedir. Bu konuda iktidara yöneltilen soru önergelerimize ya cevap verilmemekte ya da verilen cevapta hiçbir sayı belirtilmemektedir.

Türkiye Cumhuriyeti' nin demografik yapısına ve milli güvenliğine büyük tehdit oluşturan Suriyeli sığınmacılar ile kaçak göçmenlerin tamamının insani değerlerle, uluslararası hukuka uygun olarak her hal ve şartta ülkelerine geri gönderilmeleri gerekmektedir. Hudut namustur, milli namusun daha fazla çiğnetilmemesi ve milli güvenliğimizin yeniden tesis edilmesi için kapsamlı ve kararlı bir politika izlenmelidir. İYİ Partinin Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı hazırlanmış ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Suriyeli sığınmacıların her hâl ve şartta ve mümkün olan en makul sürede ülkelerine dönmeleri partimizce planlanmıştır. İzleyeceğimiz eylem planı ile 1 Eylül 2026'da tüm Suriyeli sığınmacılar memleketlerine kavuşturulmuş olacaktır. Kitlesele göçün menşee ülkede durdurulması ise ilk hedefimizdir. Suriyeli ve diğer ülke uyruklu sığınmacılar ve kaçak göçmenlere dair mevcut durum ve çıkış yolu önerilerimizde gecikmeye mahal yoktur. Bu sorunun görmezden gelinmesi bırakılmalı ve çözüm önerilerimiz derhal uygulamaya konulmalıdır.

Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planımız kapsamında kaçak göçmenlerin sınır dışı işlemlerinin 1 yıl, geçici koruma kapsamındaki Suriyeli sığınmacıların geri dönüş sürecinin ise 3 yıl içinde tamamlanması planlanmıştır. Eylem planımızda bahsedildiği üzere 10'ar bin kişilik 20 geri gönderme merkezinin inşa edilmesi, geri dönüş sürecine dair gerekli planlamaların uygulanabilmesi amacıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile Göç İdaresi Başkanlığı bütçesinin ilgili programında artırım yapılması teklif edilmiştir.

Milli güvenlik sorunu haline de gelen bu sorunun planlı bir şekilde çözümüne yönelik vermiş olduğumuz önergemiz ne yazık ki AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Uygur Türklerine Sahip Çıkılmıyor

Açık kapı politikasıyla göç dalgasını yönetemeyen iktidar Çin'deki soykırımdan kaçarak ülkemize gelen ya da ülkemizde oldukları için aileleri toplama kamplarına atılan Uygur Türkleriyle de ilgilenmemektedir. Hatta soykırımdan ve baskıdan kaçan Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin arasına nifak sokacak işlerin altında da AK Parti iktidarının olduğu bilinmektedir.

Uygur Türklerine verilecek vatandaşlıklar bir ya da birkaç dernekten alınan referanslar üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bu uygulama insanlığa ve Devlet ciddiyetine yakışmamaktadır. Bir kısım derneklerle ilişki kurulurken diğerlerinin yüzüne kapı kapanmaktadır. Yüzlerce Uygur Türkü'nün yaptığı vatandaşlık başvuruları "Millî güvenliği tehdit ediyorlar." denilerek reddedilmektedir. Bu sorunun 3 Kasım'da Türkiye'ye gelen Çin Halk Cumhuriyeti Kamu Güvenliği Bakan Yardımcısıyla yapılan görüşmelerden sonra artması milletimizin vicdanını yaralamaktadır.

Tapu ve İkamet Kayıtlarındaki Usulsüzlükler

Aynı hanede ikamet eden kişi belgesi sorgulaması sonucunda birçok vatandaşımız tanımadıkları yabancı kişilerin kendi ikamet adreslerinde kayıtlı olduklarını öğrenmiştir. Sosyal medyada "evdeki yabancı" etiketiyle yankı bulan bu durumun nasıl ortaya çıktığı ve herhangi bir kasıt ya da sistem açığının olup olmadığı hâlen belirsizdir. Oysa bu durum olası asayiş sorunları karşısında bir güvenlik zafiyeti olarak değerlendirilmelidir.

Ülkemizin güvenliğine ve yurdumuzun huzur ve sükûnuna yönelik risk ve tehlikelere sebep olabilecek bu durum seçim güvenliği konusunda da şüphe ve şaibeleri artırır mahiyettedir. Yabancıların gerçek dışı adreslere yapılan ikamet kayıtlarının oluşturabileceği güvenlik açıkları tespit edilmeli, seçim güvenliği konusunda kötü bir karneye sahip olan iktidar üzerinde bir şaibe daha oluşmasına engel olmalıdır.

Uyuşturucuyla Mücadele Zaafiyeti

Son on yılda yüzde 189'luk bağımlılık artışı yaşanmıştır. Bağımlıların üçte 1'inin bu illete 14 yaşından önce başladığı dikkate alındığında nesillerimizin yok edildiği, istikbalimizin karartıldığı açıktır. 2022 yılın ilk yedi ayında 8,6 ton metamfetamin, 8 tona yakın eroin yakalanması sorunun boyutlarını gözler önüne sermektedir. Uyuşturucu bağımlılığı nedeniyle aileler perişan haldedir. Cezaevlerindeki her 3 mahkûmdan biri, yani 100 bin kişi torbacıdır. Uyuşturucu kullanma sayısı 11 yaşına kadar düşmüştür. Her hafta 5 bin uyuşturucu satıcısı veya

imalatçısını gözüaltına alınmaktadır ve yetkililer bununla övünmektedir. Gençlerimiz hayatlarını kaybederken ve suç batağına sürüklenirken iktidar sorunun boyutlarını hala anlayabilmiş değildir.

İçişleri Bakanı'nın yapmış olduğu bir açıklamada uyuşturucu ile mücadelenin 15 Temmuz'dan sonra ortaya koydukları yeni güvenlik konseptinin bir parçası olduğunu belirtmiştir. Bu açıklamaya göre 2002 yılında iktidara gelen AK Parti bu tarihe kadar uyuşturucu ile mücadele etmemiştir. Devlet ciddiyetinden uzak bu yönetim anlayışı “şahsım Devleti” söyleminin “şahsım bakanlığı”na evrilmesinden başka bir şey değildir. Elbette güvenlik güçlerimiz kullanıcılara ve torbacılara karşı mücadele vermektedir. Ancak asıl mücadele gençlerimizi ellerinde oyuncak olarak kullanan ve terör belası kadar tehlikeli olan baronlarla yapılacak mücadeledir.

Adana Cumhuriyet Başsavcılığının 3 Şubat 2022 tarihinde hazırladığı iddianameye göre; narkotik polisinin 21 Kasım 2021’de düzenlediği bir operasyonda, AK Partili Yüreğir Belediyesine ait cenaze aracındaki dört tabutun içinde net 5 kilo 810 gram esrar ele geçirilmiştir. Uyuşturucu ağının kamu idarelerine dahi bulaşması sorunun boyutlarını ortaya koymaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının "Metamfetaminin Türkiye ve Dünyadaki Durumu" başlıklı 2022 yılı raporuna göre, metamfetamin kullanıcılarının yüzde 73’ü ilk ve orta dereceli okul, yüzde 21’i lise ve yüzde 2,5’lik kısmı üniversite mezunlarından oluşmaktadır. Ebeveynlerde ise madde kullananların yüzde 92’sinin annesinin okuma yazma bilmeyen, okuryazar, ilk ve orta dereceli okul mezunu oldukları, yüzde 6’sının lise mezunu olduğu ve 1,2’sinin üniversite ve yüksekokul mezunu görülmektedir. Bu durum eğitim durumu ile uyuşturucu kullanımının ciddi şekilde bağlantılı olduğunu göstermektedir. Anlaşılmalıdır ki sahada uyuşturucu ile mücadele edilirken gençlerimizin eğitimi de desteklenmelidir.

Ülkemizin dünya kamuoyunda uyuşturucuyla anılıyor olması, limanlarımızın "narkoliman" olarak adlandırılması utanç vericidir. Bu cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir durumdur. Uyuşturucu trafiğinde dolaşan paranın büyüklüğü gayrisafi yurt içi hasılamızın yüzde 11 ila 16’sı oranına karşılık gelmektedir. Gölge ekonominin boyutu hayal edilemez seviyelere yükselmiştir.

FATF’ın yani Mali Eylem Görev Gücünün gri listesinden hâlâ çıkılamamıştır. Hatta bu iktidarın böyle bir çabası da görülememektedir. Ülkemiz dünya basınında bu suçlamalarla anılır hâle düşürülmüştür. Bu lekeden ülkemizi temizleme mecburiyeti iktidara aittir. Bu amaçla

öncelikle MASAK örgütünün etkinliği artırılmalı ve İçişleri Bakanlığına bağlanmalıdır. Suç örgütleri ile derin bir mücadele başlatılmalı ve ilk olarak bakan ile ilgili iddialar araştırılmalıdır.

Ülkemizin; uyuşturucu baronlarının, zehir tacirlerinin, suç şebekelerinin yolgeçen hanı olması asla kabul edilemez. İktidar kendine yakışan ve beklediğimiz dirayeti, mücadeleyi bu eylemlere karşı göstermemektedir.

Terörle Mücadelede Göz Boyanıyor

Terörle mücadele, siyasi iradenin milletimize karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmesi gereken özel bir alandır. İktidarın büyük bir ciddiyetle Devleti idare etmesi, tehditleri titizlikle ortadan kaldırması gerekmektedir. Terörle mücadele, siyasi ihtirasları kaldırmaz; kusursuz işleyen bir Devlet aklı olmadan da yapılamaz. Türkiye Cumhuriyeti tüm saldırılara ve tuzaklara karşı önlem alabilecek güçtedir. Kadim Devlet geleneğimiz ve fedakâr milletimiz her türlü belaya göğüs germek konusunda tecrübe sahibidir.

Devletimizin birliğine, milletimizin bütünlüğüne kastedenlere karşı sürdürülen operasyonları partimiz ve tüm milletimiz desteklemektedir. İçişleri Bakanı teröre katılımın 100'ün altında olduğunu, üye sayılarında ciddi azalma yaşandığını ifade etmesinden kısa bir süre sonra Mersin Tece Polisevi saldırısı gerçekleşmiştir.

Geçtiğimiz haftalarda bir IŞİD itirafçısı Türkiye'de 6 ilde gömülü silahlar olduğunu söylemiştir. Son olarak da 13 Kasım Pazar günü İstiklal Caddesi'nde gerçekleşen bombalı terör saldırısının acısı da hâlen tazedir. Bu teröristin Afrin'den girip İstanbul'a gelip olay yeri için birkaç kere keşif yaptıktan sonra terör olayını gerçekleştirmesi sınırlarımızın denetim altında olmadığını acı bir göstergesidir. Terörle mücadelenin birçok etkeni vardır ve ne yazık ki bu mücadele kısıtlı bir alanda yapılmaktadır.

İçişleri Bakanı teröristlerin tüm bilgilerine sahip olduğunu hatta ayakkabı numaralarını dahi bildiğini ifade etmiştir. Burada büyük bir çelişki vardır. Son yıllarda sıkça şehit acısı yaşanmaktadır. Ancak terörle çok iyi mücadele edildiği algısı çizilse de yaşanan elim olaylar büyük bir başarısızlık olduğunu göstermektedir.

Terörle mücadelede sınır güvenliği önemli bir ön koşuldur. Terörle mücadelede yapılan ilk hata, son hata olmaktadır. Devlet, hudutlarımızı namus bilerek sahip çıkmakla görevlidir. Kontrolsüz bir göç politikası uygulayarak sınırlarımızın alay konusu edilmesi; katlanılacak, sessiz kalınacak bir durum değildir. Milyonlarca sığınmacının sebep olduğu sorunların yanında gösterilen müsamaha nedeniyle sınır güvenliğimizin ortadan kalktığı açıktır.

Diğer taraftan, FETÖ'yle mücadelede de yavaş kalındığını görülmektedir. Nerede bir FETÖ uzantısı varsa üzerine gidilmeli, bu fitne ve bu casusluk yuvası derhâl temizlenmelidir.

Ancak 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra dahi FETÖ ile daha önceden bir şekilde temas etmiş kişiler, Devletin önemli yerlerinde göreve getirilmiştir. Bu kişilerin arasında bakanlar, bakan yardımcılar, milletvekilleri, belediye başkanları, rektörler ve genel müdürler de görülmektedir.

Bank Asyaya para yatıran vatandaşların akrabaları bile kamu kurum ve kuruluşlarından ihraç edilirken; 15 Temmuz hain darbe girişiminin beyni olduğu iddiasıyla tutuklanan General Mehmet Dişli'nin kardeşi Şaban Dişli önce Cumhurbaşkanı Başdanışmanı sonra da Hollanda Büyükelçisi yapılmıştır. SPK'nın başına ise 16 yıl boyunca FETÖ'nün bankası Bank Asyada yöneticilik yapan bir isim getirilmiştir. Bu kişi hakkında borsa manipülasyonu yaparak haksız kazanç sağladığına dair kamuoyunda iddialar çıkmasına rağmen soruşturma başlatılmamıştır.

Kısa zaman önce de Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmada jandarma okullarını usulsüz olarak kazanan 7.004 FETÖ şüphelisi tespit edilmiştir. Mücadeleye başlanmasının üzerinden yıllar geçmesine rağmen halen temizliğin tamamlanamaması buradaki başarısızlığı da ortaya çıkarmaktadır.

Güvenlik Korucularının Sorunları Çözülüyor

Güvenlik korucularının terörle mücadelede omuz omuza görev yaptıkları diğer kolluk kuvvetleri gibi yasal haklara sahip olmaları, özlük hakları ve maaşlarının iyileştirmesi gerekmektedir. Güvenlik korucularının maaşları asgari ücret seviyesindedir. Yoğun mesai ve tehlikeli görevlerde bulunmalarına rağmen güvenlik korucuları en düşük ücret alan kamu görevlisi durumundadır ve ek ödeme ya da görev parası, gıda yardımı ve ikramiye gibi ödeme desteği de verilmemektedir.

Dahası emeklilik ikramiyeleri ve emekli maaşları yaptıkları göreve binaen çok azdır. Tayin hakları bulunmamaktadır. Üniversite mezunu güvenlik korucuları çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında görev aldıkları halde normal memurlar gibi maaş ve haklara sahip değildir. İktidara defalarca yapılan çağrılara rağmen bu sorunlar çözülmek istenmemiştir. Güvenlik korucularımızın hak ettikleri talepleri karşılanmalı ve yokmuş gibi davranmaktan vazgeçilmelidir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Türkiye Ekonomisi İstihdam Yaratamıyor

AK Parti hükümeti göreve geldiği 2002’den itibaren ülkenin bazı ekonomik sorunlarına belirli bir süre boyunca çözüm getirmiş olmasına ve yüksek büyüme oranları yakalamasına rağmen işsizlik sorununa bir türlü çare bulamamıştır. Birçok makro gösterge özellikle 2013-2014 yılına kadar olumlu seyretse de istihdam verileri gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler ortalamasının çok uzağında kalmıştır.

Yeni sistemin henüz başlarında yaşanan kur şoku nedeniyle talep ve arz tarafındaki çöküşler iflas ve konkordato dalgasını beraberinde getirmiş ve işsizlik oranını hızlı şekilde yukarı çekmiştir. Berat Albayrak’ın göreve başladığı 2018 yılının Temmuz ayındaki iş gücü istatistiklerine göre, manşet işsizlik oranı yüzde 10,8, resmi işsiz sayısı da 3.5 milyon seviyesinde iken Temmuz 2019’da manşet oran yüzde 13,9 seviyesine yükselirken resmi işsiz sayısı da 4.6 milyona ulaşmıştır. Temmuz 2020’de ise bu oran bir önceki yıla göre 0,5 puan azalarak yüzde 13,4 seviyesinde gerçekleşmiş ve resmi işsiz sayısı 4,2 milyona düşmüştür. 2022 Eylül itibarıyla dar tanımlı işsiz sayısı 3,48 milyon ve dar tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 10,1 olarak gerçekleşmiştir.

Hanehalkının işgücüne katılmama sebeplerine baktığımızda, “iş aramayıp çalışmaya hazır olan” kesimin içinde yer alan “ümidini kaybeden işsizlerin” sayısındaki sürekli artış dikkat çekmektedir. Bu nedenle gerçek işsizlik olarak bilinen geniş işsizlik hesaplamaları, “ümidini kaybettiği için iş aramaktan vazgeçen” kesimi de içine aldığından gidişatı bunun üzerinden yapmak daha yararlı olacaktır.

Temmuz 2018’de geniş tanımlı işsiz sayısı 6 milyon kişi ile yüzde 16,9 oranında gerçekleşmişken, bir sonraki sene bu sayı 7 milyona yükselerek geniş işsizlik oranı yüzde 19,8’e tırmanmıştır. Temmuz 2020’de ise geniş tanımlı işsiz sayısı 8,5 milyona ulaşarak geniş işsizlik oranı yüzde 23,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Son açıklanan rakamlara göre geniş işsizlik 7,5 milyon kişi ile yüzde 20,3 olmuştur.

Bugün 62 milyondan fazla çalışma çağında nüfusa sahip bir ülke konumundayız fakat buna rağmen istihdam edilenlerin sayısı 30,8 milyonda kalmaktadır. Benzer nüfusa sahip olduğumuz Almanya’da istihdam edilenlerin sayısı 45 milyondur.

2014 yılının Ocak ayında yüzde 45 olan istihdam oranı aradan geçen bunca zamana rağmen 2022’nin Eylül ayında da yine yüzde 47,7 seviyesindedir. Diğer bir deyişle; ülkeyi yönetenler çalışma çağındaki nüfusumuzun sadece yüzde 47,7’sine iş sağlayabilmektedir. Bu oran kadınlar için çok daha kötü durumdadır.

İstihdam verilerinde ne kadar oynama yapılırsa yapılsın gerçekte istihdam artışı sağlanamadığı haftalık çalışma saatlerinde ortaya çıkmaktadır. 2017'nin eylül ayında haftalık çalışma saati toplam 1 milyon 341 bin iken şu an 1 milyon 267 bin saate düşmüştür. İktidar istihdam edilenlerin sayısının 3 milyona yakın arttığını iddia etmekteyken haftalık çalışma saatinin bu denli düşmesi nasıl mümkün olabilmektedir? Bu durum açıkça istihdam verilerinde oynama yapıldığının kanıtıdır.

Devletin Asli ve Sürekli İşleri Memurlar Eliyle Görülmelidir

Anayasa'nın 128 inci maddesi “Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür” şeklinde düzenlenmiştir. Bu hüküm kamudaki ana istihdam modelinin kadrolu personel olduğunu açıkça buyurmaktadır. Ancak istisnai ve geçici işler için diğer kamu görevlileri yani çeşitli sözleşmelere bağlı çalışan personel istihdam edilebileceği belirtilmiştir.

Bugün gelinen noktada kamu istihdamında sözleşmeli personel sayısı 590 bini aşmıştır. Son verilere göre toplam kamu istihdamı 5 milyon 52 bin kişiye ulaşmış olup içindeki sözleşmeli personel oranı yüzde 11,6'ya çıkmıştır. Bundan daha vahim olanı ise son yıllarda kamu istihdamının önemli çoğunluğunun sözleşmeli model ile yapılıyor olmasıdır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin Bakanlığının bütçesinin Komisyonunda görüşüldüğü esnada “32 farklı çeşide ulaşan sözleşmeli personel istihdamının sonlandırılacağını ve söz konusu personelin kadroya geçirileceğini” belirtmiştir. Fakat bu noktaya gelinmesine sebep olan yanlış AK Parti politikalarına değinmemiştir. 2004 yılında Kamu Personel Reformu adı altında yapılan çalışmalarda bu duruma çözüm bulmak yerine sorunun derinleşmesine sebep olunmuştur. 32 farklı sözleşmeli personel istihdamı ile sorunu yaratan AK Partinin kendisidir. Kısacası siyasal irade, kendi hatasından dönmeyi başarı hikâyesi olarak sunmaktadır.

4B'li süreli ve süresiz tüm sözleşmeli personel, aynı sınavla istihdam edildikleri, aynı işi yaptıkları meslektaşları ile eşit mali, sosyal ve özlük haklarına kavuşturulmalıdır.

Bu konu siyasi malzeme olarak kullanılmayıp, “hak teslimi” olarak görülmelidir. Bu tarihten itibaren de Anayasanın açık hükümlerine aykırı olan sözleşmeli istihdam modeline başvurulmamalıdır.

İYİ Parti iktidarında henüz kadro güvencesine sahip olmayan tüm sözleşmeli personel kadroya alınacak ve istisnai haller dışında asla sözleşmeli personel uygulamasına başvurulmayacaktır.

Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan ve 4B’lilere kadro müjdesi olarak duyurulan düzenlemede mevcut durumda 3+1 süreli sözleşmeli personel için herhangi bir iyileşme mevcut değildir. Süreli sözleşmeli personel yine sözleşme süresini tamamlamak zorunda bırakılmıştır.

3600 Ek Gösterge Dengeleri Bozdu

Haziran 2022’de TBMM’ye sunulan kanun teklifi ile kamuoyunda uzun süredir beklenen 3600 ek gösterge konusu iktidar tarafından düzenlenmeye çalışılmıştır. Teklifin sunulmasından önce kamuoyunda oluşan olumlu algıya rağmen teklifin içeriği ortaya çıktıkça birçok kesim için beklenilenin çok uzağında kaldığı anlaşılmıştır.

Kamu kurumlarında ek gösterge adaletsizliğini ortadan kaldırmak amacıyla çıkılan yolda daha büyük adaletsizliklerin oluştuğu gözlemlenmiştir. Birçok kamu kurum ve kuruluşunda aynı odada yan yana çalışıp aynı işi yapan memurlardan bir bölümüne ilave mali haklar getirilmiş, diğer çalışanlar mağdur edilmiştir. Statülerinden dolayı bazı kadrolara 3600 ek gösterge verilmiş, bu kadroların üstü konumunda olan 3000 ek göstergede bırakılmıştır.

AK Parti iktidarı, bu denli önemli bir konuda dahi yönetebilme kabiliyetini kaybettiğini göstermiştir. Sorunları çözebilmek yerine yeni sorunlara neden olmuştur. Kamuda hâlihazırda zayıflamış olan iş barışına yeni bir darbe vurmuştur.

İYİ Parti EYT Çözüm Planı

Bilindiği üzere seçim dönemi yaklaşırken iktidar bugüne kadar bilinçli olarak çözmeyip beklettiği birçok sorunu seçim promosyonu şeklinde çözmeye kalkışmaktadır. 2018 seçimlerinden bu yana söz verildiği halde bekletilen ve şu an gündeme getirilen sorunlardan bir tanesi de Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) sorunudur.

4,7 milyona yakın vatandaşımızı ilgilendiren bu sorun esasen hak edilmiş bir menfaatin hak sahiplerine tesliminden ibarettir. EYT mağdurları işe başladıkları dönemde tabi oldukları kanunlara göre emekli olmayı hak etmişlerdir. Ancak mevzuatta yapılan değişiklik nedeniyle bu haklarını teslim alamamaktadırlar.

İktidarın söz konusu soruna yönelik başlattığı çalışmanın detayları kamuoyuna sızdıkça anlaşılıyor ki bu sorunun çözümünde de yeni adaletsizlikler ve hak kayıpları ortaya çıkacaktır. Hak sahipleri arasında ayırım yapmadan bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Mağdurların bir kısmına haklarının teslim edilmesi veya hakların bir kısmının teslim edilmesi şeklinde yapılacak her düzenleme yeni sorunların ortaya çıkmasına sebep olacaktır.

Bu sebeple İYİ Parti olarak hakkaniyeti gözeterek kendi çözüm önerimizi kamuoyu ile paylaşmış bulunmaktayız. Buna göre;

Hakkaniyetin tesisi esas alınarak, EYT'liler içerisinde yeni bir adaletsizliğe meydan verilmeyecektir. EYT'liler kategorisinde yer alan 4,7 milyon kişinin tamamı, düzenlemeden adaletli bir şekilde istifade edecektir.

İYİ Parti, EYT düzenlemesini bir sosyal yardım olarak değil, hak kaybının giderilmesi şeklinde ele alacaktır. Düzenleme basit ve anlaşılabilir olacak, sorunun giderilmesi adına öngörülen koşullardan yararlanmak için herhangi bir başvuru süre sınırı olmayacaktır.

Bu düzenleme bütüncül, mali etkileri analiz edilmiş bir düzenleme olacaktır. Sorunun çözüm aşamalarında, gerekli mali kaynaklar sağlanarak geçiş dönemi emekliliği düzenlemesinin finansmanında kullanılacak, böylelikle sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği zedelenmeyecektir.

EYT çözüm planımızın yıllık maliyeti, geçmediğimiz köprüler, kullanmadığımız yollar için ödenen hazine garantilerinin yıllık yükünden daha az olacaktır. Ayrıca, EYT çözüm planımızın ortaya çıkaracağı maliyet, yaratılan ilave kaynaklarla, yönetilebilir olacaktır.

EYT'li kardeşlerimiz Devletin sağlık imkânlarından, diğer emekliler gibi hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın yararlanacaktır. Bu kanundan yararlanacak vatandaşlarımız, istedikleri zaman yeniden işgücü piyasasına dönebileceklerdir.

Ülke idaresini bugün elinde bulunduranların kamuoyuna açık şekilde sunduğumuz çözüm planımızı dikkate alması gerekmektedir.

Üzerinde titizlikle çalışılan ve mağduriyet yaşayanların her birini kapsayan, gasp edilen tüm hakları teslim etmeyi amaçlayan çözüm planımız yerine iktidarın hazırladığı düzenleme hayata geçirilecek olursa adaletsizlikler daha da artacak ve toplumsal huzur bozulmaya devam edecektir.

Ücretlilerin Milli Gelirdeki Payı Tarihi Dip Seviyesinde

Türkiye ekonomisi 2022 yılı ilk çeyreğinde yüzde 7,3 ikinci çeyreğinde ise yüzde 7,6 oranında büyümüştür. Bu büyüme oranlarının hesaplanmasıyla ilgili yapılan teknik hata konusuna Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine görüşlerimizde değinecek olup bu başlık altında büyüme oranlarına rağmen ücretlilerin nasıl yoksullaştığı üzerinde durulacaktır.

1998 yılından bu yana TÜİK tarafından tutulan kayıtlara göre ücretlerin milli gelir içindeki payı en düşük seviyeye gerilemiştir.

Bilindiği üzere milli gelir; üretim, harcama ve gelir yöntemi olmak üzere 3 ayrı yöntemle hesaplanmaktadır. Gelir yöntemiyle hesaplanan milli gelir içerisinde ücretlerin aldığı pay açıkça görülmekte ve bunun toplam milli gelir içindeki payı hesaplanabilmektedir.

Türkiye ekonomisi 2022'nin ilk iki çeyreğinde yukarıda belirtilen oranlarda büyümesine rağmen ücretlerin milli gelir içindeki payı azalmaktadır.

1998 yılında ücretlerin payı yüzde 27,2 ile başlamaktadır. Aradan geçen zamanda yüzde 30'u aştığı dönemler yaşanmıştır. Bu yılın ikinci çeyreğinde bu oran yüzde 22,7'ye düşmüştür. Çok değil sadece 2 yıl önce yüzde 32,9'a kadar yükselmiş bu oran 10 puanlık azalmayla ücretlilerin bugün yaşadığı derin yoksulluğu açıklar niteliktedir. 1 puanlık azalışın 125 milyar TL olduğu hesaba katılırsa 30 milyona yakın çalışanın cebinden 12,5 trilyon TL alınmıştır. Bu her bir çalışanın cebinden yaklaşık 41 bin TL'nin alındığını göstermektedir. Esasen bugün toplumun büyük kesiminde yaşanan derin yoksulluğun sebebi budur.

Gelir dağılımında adalet daha da bozulmuş ve milli gelirdeki artış ücretlilerin cebinden alınıp sermayeye aktarılmıştır.

Gini katsayısı verileri bir önceki yılın verileri hesaplandığından bu bozulmayı ifade edecek şekilde henüz güncellenmemiştir. Önümüzdeki yıl itibarıyla Gini katsayısındaki bozulma gözle görülür şekilde ortaya çıkacaktır.

Tüm bu sebeplerle yaşandığı söylenen ekonomik büyüme vicdansız bir büyümedir. Büyümede önemli katkısı olan 30 milyon çalışan küçüldüğü, ilave gelirden pay alamadığı gibi elindekini de kaybettiği bir büyümedir.

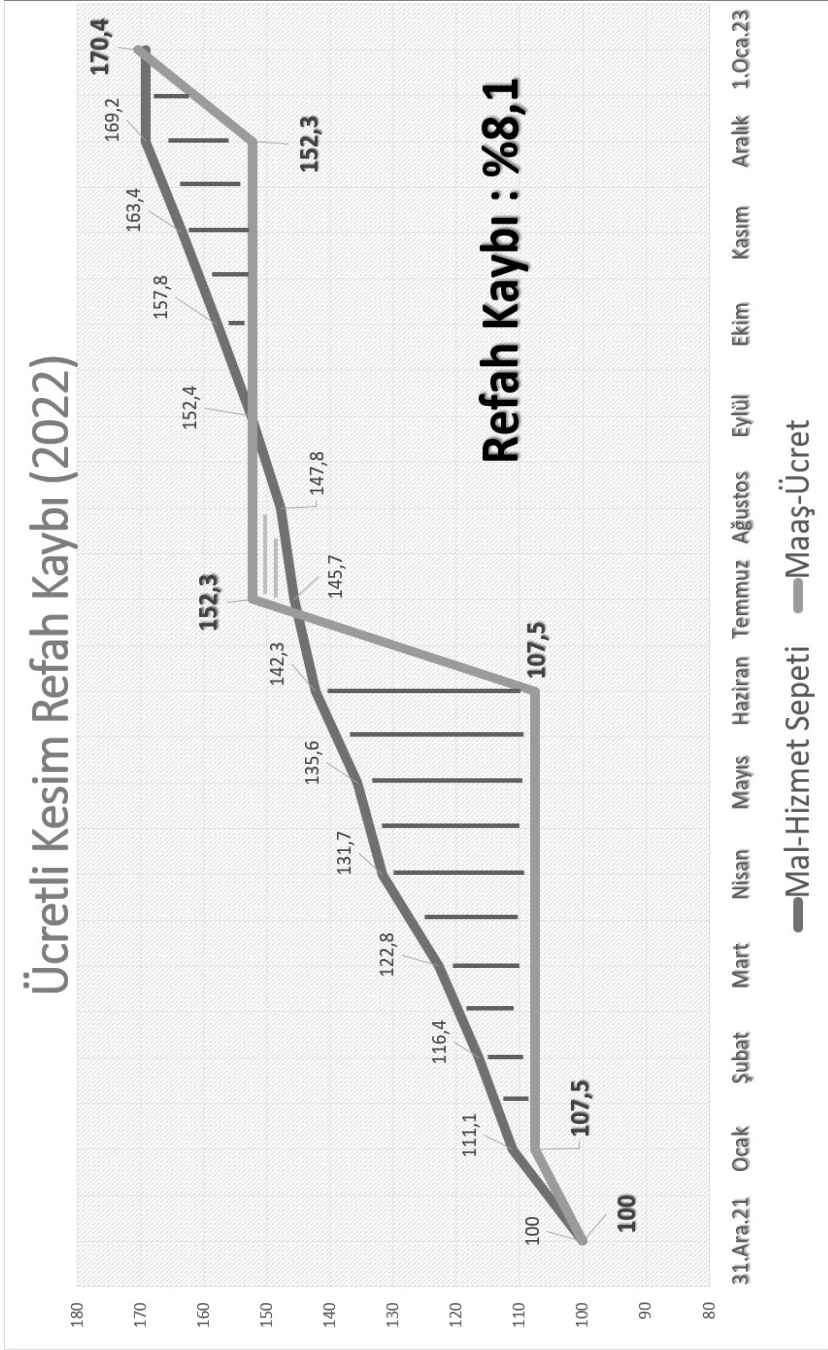
Bu nedenle iktidarın bu büyüme rakamları ile övünmesi son derece yanıltıcı.

Vakit kaybetmeden ücretlerin seviyesinin yükseltilmesi gerekmektedir.

Açlık sınırının 7.425 TL, yoksulluk sınırının ise 24.185 TL olduğu bir ortamda asgari ücretin 5.500 TL olması kabul edilebilir bir durum değildir.

Asgari ücretin önümüzdeki yıl beklenen enflasyonun dikkate alınarak yıl boyunca açlık sınırın en az yüzde 30 üzerinde kalmasını sağlayacak bir seviyeye çıkarılması gerekmektedir.

AK Parti Grubu 2022 yılı içinde asgari ücret ve kamu personeli ücretlerine yapılan zamları, ücretlilerin enflasyona karşı koruyacak şekilde yapıldığını dile getirirse de gerçekte bu zamlar ücretlilerin tamamının refah kaybı yaşamasına engel olamamıştır.

Yukarıdaki grafikte 31 Aralık 2021 tarihindeki asgari ücret ve mal- hizmet sepeti baz kabul edilmiş ve takip eden aylarda bu iki verinin değişimi açıkça görülmektedir. Ücretler 2022'nin ilk 6 ayı boyunca sabit kalmış ancak mal-hizmet sepeti her ay artmıştır. Temmuz ayında ücretlere yapılan zam ile birlikte bir miktar refah sağlanmış olsa da bu pozitif etki sadece iki ay sonra yeniden negatife dönmüştür.

Grafikte kırmızı taralı alan ücretlilerin yaşadığı refah kaybını ifade etmektedir. Yeşil taralı alan ise ücretler düzeyinin mal-hizmet sepeti endeksinin üzerinde kaldığı yani refah artışı olduğu alanı temsil etmektedir.

Toplam kırmızı taralı alan ile yeşil taralı alan arasındaki fark negatif sonuç verdiğinden ücretlilerin 2022 yılı içerisinde yüzde 8,1 refah kaybı yaşadığı kanıtlanmaktadır. 6 ay gecikmeli olarak yapılan zamlar ücretlilerin refah kaybına engel olmamaktadır. 6 ayda ya da 12 ayda bir ücret güncellemesi yapılacak ise bunun endeks değerinin çok üzerinde yapılarak ücretlilerin refah seviyesinin korunması gerekmektedir.

Sosyal Güvenlik Sistemi

Türkiye’de sosyal güvenlik sistemine dair işlemleri sosyal sigortacılık ilkelerine dayalı, etkin, adil, kolay erişilebilir, aktüeryal ve mali açıdan sürdürülebilir bir biçimde yürütmekle görevli kurum Sosyal Güvenlik Kurumu’dur.

16 Mayıs 2006 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile Bağkur, SSK ve Emekli Sandığı kurumlarının bünyesinde birleştirilmesi ile kurulmuştur. Bilindiği üzere daha önceleri üç ayrı kurum olarak hizmet verilmekteydi ve birleşme işlemi 2008 itibariyle tamamlanmıştır. Bu birleşme ile sosyal güvenlik sistemimizin eskiye nazaran daha kuvvetli ve sürdürülebilir olması amaçlanmıştır.

Türkiye, sosyal güvenlik sistemi açısından çok uzun süredir başarılı bir performans sergileyememektedir. Bu konuda dünyada kabul edilen değerlerin çok altında sistemin sürdürülmesi için çaba gösterilmektedir. 90’lı yılların başlarından itibaren sosyal güvenlik sistemimiz açık vermektedir.

Bunun başlıca sebebi sosyal güvenlik sistemine gelir sağlayan çalışanlar (aktifler) ile prim ödemeyenlerin (pasiflerin) oranının olması gerekenin çok altında kalmasıdır. Uluslararası standartlara göre bu oranın 4 aktif başına bir pasif olması beklenirken Türkiye’de bu oran oldukça düşüktür.

YILLARA GÖRE AKTİF/PASİF ORANI														
Yıl - Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 Ağustos
Aktif / Pasif Oranı	1,78	1,84	1,87	1,90	1,91	1,94	1,92	1,89	1,95	1,86	1,80	1,87	1,93	1,94

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere Türkiye’de bu oran 2’nin altında seyretmektedir. En son yayınlanan 2022 Temmuz verisini inceleyecek olursak ortalama 1,94 ile olması gereken 4 değerinin çok altında kalmıştır. 4 çalışan başına 1 emekli seviyesine ulaşamadığı için çalışanlardan elde edilen prim gelirleri ile sistemin finanse edilmesini zorlaştırmaktadır. Bu durum sosyal güvenlik sistemimizin kendi kendini döndürmesine engel olduğu için merkezi bütçeden transfer yapılmasına ihtiyaç doğurmaktadır. AK Parti öncesi dönemde 1 emekli maaşına karşılık 2,04 çalışan olduğu ve bu noktadan aşağılara inildiği görülmelidir.

Sosyal güvenlik sistemimizin açığına bakarken de değişen bu tanım farklılıkları ile, artık yerleşmiş olan primlerin sistemin bir parçası olduğunu kabul etmekte fayda olacaktır. 15 yıla yakındır uygulanan teşvikleri artık yerleşik kabul edecek olursak bu amaçla aktarılan transferleri de sistemin açığı olarak kabul etmek gerekmektedir. 2023’de 436,2 milyar Türk lirası hazineden kaynak aktarılması öngörülmektedir.

AK Partinin iktidarı devraldığı dönemde bütçeden SGK ’ye yapılan transferlerin milli gelire oranı 2,8 iken bugün bu oran 4,9’a çıkmıştır. Bu durumun en büyük sebebi ise aktüerya hesaplarına dahil olmadan sağlanan emekliliklerdir. Emekli aylıklarının yaklaşık üçte biri hükümet tarafından sağlanan aktüerya dışı emekliliklerden kaynaklanmaktadır. Primini ödemesine rağmen emekli olamayan EYT’lilere bu hak sağlanmazken farklı kesimlere sağlanmıştır. Bu sebeplerle Sosyal güvenlik Sistemimiz alarm vermektedir. Üstelik genç nüfus oranının bu kadar yüksek olduğu bir dönemde sistemin bu kadar zayıflamış olması, nüfusun yaşlanacağı gelecek yıllar açısından ayrıca endişe uyandırmaktadır.

Bu sebeple istihdam konusunda değindiğimiz gibi meselenin çözümü için derin analizler yapılması şart olmuştur. Türkiye bu sosyal güvenlik sistemini daha fazla taşıyamayacak duruma doğru yaklaşmaktadır. Aktüeryal dengenin toparlanabilmesi için istihdam konusu çözüme kavuşturulmalıdır.

2009 itibariyle Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamına giren kişilerin sayısını gösteren yukarıdaki tabloyu yakından inceleyecek olursak, demografik yapıyla paralel olarak kapsama giren kişi sayısında her yıl artış gerçekleşmiştir. 2022 Ağustos itibarıyla 9.077.134

kişi GSS kapsamında olup bunların sadece 2.161.226'sının aylık geliri asgari ücretin 3'te birinden fazladır. 6.915.908 kişinin ise yaşadıkları hanede kişi başı gelir asgari ücretin 3'te birinden az olduğu için GSS primleri hazine tarafından karşılanmaktadır.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI'NIN YILLARA GÖRE KAPSAMI								
Yıl - Year	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 Ağustos
Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Tescil Edilenler	10.180.009	10.189.469	9.825.269	10.585.086	11.473.608	9.767.789	9.570.272	9.077.134
Genel Sağlık Sigortası Primleri Kendileri Tarafından Ödenenler	2.787.922	2.679.737	1.889.260	2.322.684	2.393.087	1.941.961	2.120.790	2.161.226
Genel Sağlık Sigortası Primi Devlet Tarafından Ödenenler	7.392.087	7.509.732	7.936.009	8.262.402	9.080.521	7.825.828	7.449.482	6.915.908

Aşağıdaki tablo ise bize yıllar içerisinde emekli aylığı ile sağlık için yapılan harcama miktarı ile bunların ne kadarının prim gelirleri ile karşılandığını göstermektedir. 2008'e kadar toplam gelirlerin toplam giderleri karşılama oranı artmamış, bu tarihten itibaren Devlet katkısının başlaması ile artmaya başlamıştır. Bugün AK Parti iktidarı Devlet katkısı ile artış gösteren bu oranı dile getirerek Sosyal Güvenlik Sistemi'nin eskiye göre çok daha iyi noktaya ulaştığını söylemektedir. Oysa bahsedilen bu iyi durum Devlet katkısı ile sisteme giren gelirler ile sağlanmaktadır. Yani Devlet katkısının olmadığı durumda 2022'de Ağustos ayı itibarıyla gelirlerin giderleri karşılama oranı yüzde 77,5'dir. Özellikle 2006-2008 arası üç ayrı kurumun birleştirilmesi ile sosyal güvencilikte çağ atlanılacağı söylense de bunun gerçek hayatta pek de vuku bulmadığı açıktır. Üstelik 2008 sonlarında yürürlüğe girip 2012'de zorunlu hale gelen Genel Sağlık Sigortası (GSS) sisteminden gelen ek primlerin de bu hesaba katıldığını unutmamak gerekir.

SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ YILLARA GÖRE GELİR- GİDER TABLOSU							
Yıl Year	GELİRLER Revenues				Giderler Expenditures	Açık Deficit	Toplam Gelirlerin Toplam Giderleri Karyılama Oranı (%) Compensation Rate (%)
	Prim Gelirleri Premium Revenues	Devlet Katkısı State Contribution	Diğer Gelirler (Diğer Gelirler+Primsiz ödemeler) Other Revenues+ Payments without Premium	Toplam Total			
2002	14.821.913		5.196.276	20.018.189	27.982.464	-7.964.275	71,5
2003	21.178.426		6.738.113	27.916.539	41.336.077	-13.419.538	67,5
2004	27.423.790		7.265.458	34.689.248	50.621.622	-15.932.374	68,5
2005	30.882.405		10.367.033	41.249.438	59.941.373	-18.691.935	68,8
2006	41.619.875		12.211.011	53.830.886	71.867.475	-18.036.589	74,9
2007	44.051.735		12.823.153	56.874.888	81.915.401	-25.040.513	69,4
2008	54.546.453	1.718.521	10.992.510	67.257.484	93.159.462	-25.901.978	72,2
2009	54.579.182	10.879.293	12.614.312	78.072.788	106.775.443	-28.702.655	73,1
2010	66.912.858	15.170.035	13.190.291	95.273.183	121.997.301	-26.724.118	78,1
2011	89.560.568	21.176.053	13.743.319	124.479.940	140.715.252	-16.235.312	88,5
2012	99.359.243	23.537.149	20.032.113	142.928.505	160.223.453	-17.294.948	89,2
2013	118.728.578	27.471.369	16.813.608	163.013.555	182.688.916	-19.675.361	89,2
2014	135.238.559	30.512.184	18.578.189	184.328.932	204.400.437	-20.071.505	90,2
2015	159.480.052	37.526.042	23.096.254	220.102.348	231.545.969	-11.443.621	95,1
2016	184.445.994	46.457.369	24.976.820	255.880.183	276.535.786	-20.655.602	92,5
2017	208.064.459	51.767.064	28.728.319	288.559.843	312.734.591	-24.174.748	92,3
2018	255.619.125	57.560.198	56.031.926	369.211.250	384.961.895	-15.750.645	95,9
2019	293.828.025	71.221.979	59.178.306	424.228.310	464.172.903	-39.944.593	91,4
2020	323.181.066	85.070.016	64.374.826	472.625.908	540.095.250	-67.469.343	87,5
2021	440.130.381	106.847.991	86.228.245	633.206.617	654.819.630	-21.613.013	96,7
2022	416.452.885	107.879.783	79.112.143	603.444.812	639.254.116	-35.809.304	

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Tarım Sektörü Kan Ağlıyor

Yaşadığımız pandemi süreci tarımın milli güvenlik meselesi olarak ele alınması zorunluluğunu yeniden hatırlatmıştır. Gıda güvenliği, gıda güvenilirliği gibi konular dünyada önemini bir hayli artırmışken ülkemizin de bu konularda geri kalmaması gerekmektedir. Ancak AK Parti hükümetleri döneminde tutarlı bir tarım politikası uygulanmadığı için sektör açısından önemli kayıplar yaşandığı görülmektedir. Yanlış tarım politikaları sebebiyle çiftçilerimiz perişan olmuştur. Üreticilerimizin borçları çığ gibi büyümüş, tarlaları ve traktörleri haczedilmiştir. Çiftçimize hizmet sağlamak yerine zulmeden Tarım Bakanları sebebiyle; Bakanlığa ve politikalarına güven kalmamıştır.

Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan hadiseler Türkiye tarımının AK Parti döneminde ne kadar gerilediğini bir kez daha ortaya koymuştur. Bu süreçte özellikle buğday yeterliliğinin gösterilememiş olması, dünyada artan hububat fiyatları ile birlikte Türkiye’de de fiyatların artmasına sebep olmuştur. Türkiye birçok tahıl ürününün üretiminde hem kendi tüketimi açısından yeterli hem de ihracat yapan ülke durumundan ithalat yapmak zorunda bırakılmıştır.

Tarım sektörünün GSYH’deki payı 2002 yılında 24 milyar dolarken, 2010 yılında 70 milyar dolara artmıştır. Ancak 2020 yılına gelindiğinde 48 milyar dolara düşmüştür. 2022 yılının sonunda 40 milyar doların altına inmesi beklenmektedir. Tarımsal GSYH’nin toplam GSYH içindeki payının maalesef yüzde 9’lardan yüzde 5,5’lere gerilediği görülmektedir. Tarımda istihdam geçmiş yıllara göre düşse de bu alanda halen 5 milyon kişi istihdam edilmektedir. Tarımda istihdamın düşmesinin yanı sıra verimliliğinde düşük olması sektörü olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sektörden yaklaşık 20 milyon kişinin karnının doyması sebebiyle tarım sektörüne önem verilmesi, daha tutarlı politikalar uygulanması, kaynaklarımızın etkin kullanılması ve kaynakların artırılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir. Tarımsal desteklemeler yetersiz ve yanlış yapılmaktadır. Bu sebeple verimli bir tarım politikası da izlenememektedir.

YILLAR	2003	2007	2011	2015	2019	2021
Tarımsal Hasıla (milyar TL)	46,249	66,197	114,838	161,471	276,325	401,805
GSYH (milyar TL)	472,171	887,714	1404,927	2350,951	4311,732	7248,788
Oran (%)	9,79	7,45	8,17	6,86	6,40	5,54

Yıllara Göre Sigortalı Çiftçi Sayısı

YIL	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ARALIK	2022 TEMMUZ
Tarım zorunlu (4/b)	1.014.948	1.101.131	1.121.777	1.056.852	928.454	864.468	797.334	717.876	705.592	696.175	600.787	547.075	511.923	477.717

Sigortalı çiftçi sayımız her yıl azalmaktadır. SGK'nın kayıtlarının başladığı 2009'dan bu yana sigortalı yüzde 60 oranında azalmıştır. Bu azalış çiftçilerimizin tarımdan uzaklaşması ile birlikte tarım sektöründeki kayıt dışılığın da önüne geçilemediğini göstermektedir.

ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı

2002'den bu yana ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı yaklaşık yüzde 20 oranında azalmıştır.

YIL	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Çiftçi Sayısı	2.588.666	2.765.287	2.745.424	2.679.737	2.609.723	2.613.234	2.380.284	2.328.731	2.318.506	2.292.380	2.214.537

Yıllara Göre Tarım Alanı Toplamı

Çiftçinin tarıma küsmesi ve tarım alanlarının kentleşmeye açılmasıyla beraber toplam tarım alanımız da AK Parti iktidarı döneminde azalmıştır. Gıda güvenliğinin son derece önem kazandığı günümüz dünyasında tüm ülkeler tarıma daha fazla önem verilmesi gerektiğini düşünürken AK Parti iktidarı tarımı dışlamakta ve zayıflamasına göz yummaktadır.

YIL	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Tarım Alanı (bin hektar)	40.967	40.644	41.223	39.504	38.912	38.231	38.423	38.551	37.964	37.716	38.089

Yıllara Göre Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı

YIL	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Tarım Alanı (bin hektar)	17.917	17.408	18.005	16.945	16.217	15.692	15.692	15.723	15.498	15.398	16.062

Toplam tarım alanlarındaki düşüş gibi tahıl ve diğer bitkisel ürünlerin ekim alanı da azalmıştır. Bu durum gelişen tarım teknolojilerine rağmen birçok üründe üretim miktarının da azalmasına sebep olmuştur.

Yıllara Göre Buğday Üretim Alanı ve Miktarı

YIL	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Alan(dekar)	93.500.000	91.000.000	92.500.000	80.977.000	81.000.000	80.960.000	77.726.000	78.668.874	76.688.785	68.463.271	67.446.655
Miktar(Ton)	19.000.000	19.000.000	21.500.000	17.234.000	20.600.000	21.800.000	22.050.000	22.600.000	21.500.000	19.000.000	17.650.000

2003 yılı itibarıyla Türkiye nüfusu 65,9 milyon iken 19 milyon ton buğday üretimi gerçekleştirmiştir. Nüfusumuz şu an 84,6 milyon olmasına rağmen buğday üretimimiz 17,650 milyon tona düşmüştür. Benzer durum arpa ve şeker pancarı üretiminde de görülmektedir.

Yıllara Göre Çiftçi Kredi Borcu

YILLAR	2002	2007	2021 (Haziran)	2022 (Eylül)	Son yıl değişim (%)
Miktar (milyar TL)	2,6	10,5	151,6	266,06	76,12

Tarımsal kredilerde geçen yıla göre fahiş bir büyüme olmuştur. Bizim hesabımıza göre çiftçimizin borcu 266 milyar TL seviyesindedir. 2002 yılına göre bu borç 100 kat artmıştır. Tarımsal hasılda 2021 verilerinde tarımsal hasıla 401,8 milyar TL seviyesinde kalmıştır. Bu veriyeye göre yaklaşık 19 yılda çiftçi borcu 100 kat artarken, tarımsal hasıla yani çiftçinin üretimi 10,8 kat artmıştır. Bu durum çiftçimizin fakirleştiğinin bir başka göstergesidir. Özellikle Ziraat Bankasına olan çiftçi borçları yeniden gözden geçirilerek faizsiz şekilde yapılandırılmalıdır. Ziraat Bankası öz kaynakları yandaş şirketler yerine yeniden çiftçinin lehine kullanılmaya başlanmalıdır.

Tarımsal Destekler

Tarımsal amaçlı transferlerin millî gelire oranı; maliye politikasının en sıkı olduğu 2007 yılında, yüzde 0,63’ü kadar olmuştur. Bu oran sürekli bir düşüş trendine girmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminden önceki son yılda ayrılan kaynağın oranı yüzde 0,41’e düşmüştür. Bakanlığın başarısız bütçe müzakereleri sonucunda bu oran yüzde 0,33’e kadar düşmüştür. Faiz hariç, harcamalar içerisinde 2007 yılı bütçesinde tarımsal amaçlı transferlere ayrılan oran yüzde 3,58 olmuştur. 2017’de bu oran yüzde 2,05’e düşmüş, 2022 yılı bütçesinde ise, artış varmış gibi gösterilen bütçede yine düşerek yüzde 1,71 seviyesine gerilemiştir. 15 yılda yüzde 3,58’den yüzde 1,71’e gerileme yaşanmıştır. 2023 bütçesinin içinde bu oran yüzde 1,38’dir. Bir bütçe büyütülüyorsa tarım da bu büyümeden payını almalıdır. Çiftçimiz kan ağlarken tarıma ayrılan bütçenin artırılmaması çiftçimizin düştüğü zorluklara karşı hükümetçe sırt çevrildiğinin göstergesidir.

2007 yılına göre bütçeden alınan pay her yıl azaltıla, azaltıla çiftçilerin kümülatif kaybı 75 milyar doları aşmıştır. Geçmiş yıllardaki uygulanan azaltılma sebebiyle çiftçilerimizin hakkının iade edilmesi gerekmektedir. Faiz dışı harcamalar içerisinde bakanlığın payı 2007’deki oranında sabit tutulduğunda bugün tarımsal desteklerin 140 milyar TL olması gerekmektedir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nde atanmış bakanlar tarafından ne yazık ki bu bütçe talep edilememektedir. Çiftçilerimizin bu şekilde gözden çıkarılması doğru ve kabul edilebilir değildir.

Sadece son bir yılda tarımsal girdilerin fiyatları TÜİK’e göre dahi yüzde 138 artmıştır. Gerçekte ise gübre fiyatlarının 4 kat arttığı, mazot fiyatının 3 kat arttığı bilinmektedir. Çiftçi, girdi maliyetlerini karşılayamamakta hatta tarlasına yeteri kadar gübre atamamaktadır. Çiftçilerimiz gübreye daha az ihtiyaç duyan ürünlerin üretimine yönelmek zorunda bırakılmıştır.

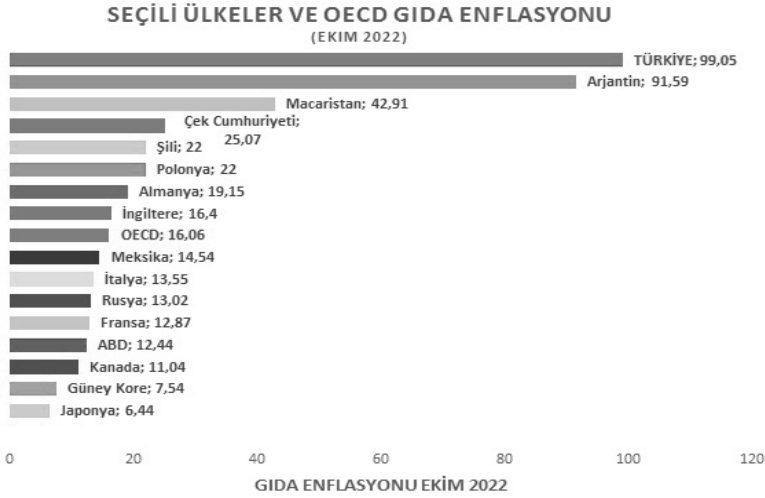
Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, “toplum hiçbir kesimini enflasyona karşı ezdirmedik” dese de çiftçilerimize yapılan destekler büyük oranda erimiştir. 2020 yılı fiyatlarını baz alarak tarımsal girdi fiyat endeksi ile bugüne uyarladığımızda 2022 yılı için tarımsal desteklerin 35 milyar TL eridiği görülmektedir.

Bu sebeple Bakanlığın bütçesinin Komisyon görüşmeleri esnasında İYİ Parti Grubu olarak tarımsal desteklerin 140 milyar TL’ye çıkarılması amacıyla ilgili program ödeneklerinin 86 milyar TL artırılmasına yönelik önerge sunulmuştur. Ancak iktidar grubu milletvekilleri, çiftçimizin sorunlarının çözümüne önemli katkılar sunacak, tarım arazilerimizin yeniden ekime

kazandırılmasını sağlayacak, hayvancılığı yeniden canlandıracak bu önergemizi reddetmiştir.

Öte yandan tarımsal desteklerin uygulamada etkinliğinin de artırılması gerekmektedir. Fayda sağlamayan desteklerden vazgeçilerek, katma değeri ve özendiriciliği yüksek alanlara daha fazla destek ayrılmalıdır. Ayrıca Bakanlık tarafından, yapılan destek ödemelerinin daha sıkı denetlenmesi önem arz etmektedir. Destek aldığı halde üretim yapılmadığına dair bulgular kamuoyunca bilinmekte ve bu sorun bir türlü çözülememektedir. Bununla beraber üretim yaptığı halde mevzuat gereği destek alamayan çiftçilerin sorunları da giderilerek desteklerden faydalanmalarının önü açılmalıdır.

Bitkisel üretimde özellikle gübre desteklerinin çok yetersiz kaldığı bilinmektedir. Benzer şekilde et ve süt üreticilerine yapılan destekler de üretimi özendirmekten uzaktır. Bakanlığın öncelikle bu alanlardaki desteklerini gözden geçirip artırması önem arz etmektedir.

Son bir yılda dünya genelinde enflasyon ile gıda enflasyonunun varlığı AK Parti iktidarı için bahane olarak kullanılmamalıdır. Bilinmektedir ki Türkiye’de hem genel enflasyon hem de gıda enflasyonu dünya ortalamasının yaklaşık 10 kat fazlasıdır. Bu sebeple ilk olarak üreticinin üretimden vazgeçmemesini sağlamak, daha sonra da ilave üretimi hayata geçirecek tedbirlerin alınması zaruri hale gelmiştir.

Kuraklık

İklim krizi ve küresel ısınma ile birlikte gıda güvenliği her zamankinden daha çok önem kazanmış ve hemen hemen tüm dünya ülkeleri kendi güçleri orantısında bu konuda önlem almaya çalışmaktadır. Dünyanın birçok bölgesi ortalama yağış miktarlarından daha az yağış almaya başlamıştır. Bu durum tarımsal üretimi olumsuz yönde etkilemektedir.

Türkiye de son yıllarda eskiye nazaran daha düşük miktarda yağış almaktadır. Geçtiğimiz yıl İç Anadolu Bölgesinde yaşanan yoğun kuraklık tarımsal üretimi önemli ölçüde etkilemekle beraber kuraklık sorununun ele alınması gereken öncelikli konulardan biri olduğunu yeniden hatırlatmıştır.

Ülkemizin sulama amacıyla kullanabileceği kaynakların verimli şekilde kullanılmadığı ortadadır. Bakanlığın sulama amaçlı yürüttüğü projeler çok ağır işlemekte, birçok bölgede tamamlanamamaktadır. Tarımsal sektörünün verimliliğinde öncü olan ülkeler bu soruna karşı yeni ve teknolojik çözümler bulmaya çalışmakta hatta bunları uygulamaya koymaktadır. Türkiye’de ise halen birçok bölgede projelerin dahi hazırlanmadığı bilinmektedir. Bazı bölgelerde projeler bir türlü sonuçlandıramamış ve hayata geçirilememiştir.

Kuraklık sorunu kendini bu kadar ciddi biçimde ortaya koyarken bu konuda çözüm üretmesi gereken Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğünün bütçesi 51 milyar TL olarak belirlenmiştir. Millî güvenlik meselesi olan gıda güvenliğinin sağlanması açısından sulamanın önemi siyasi irade tarafından yeterince kavranamamıştır. Geçtiğimiz yıl yaşanan kuraklıkta ders alınmamıştır. Bir an önce sulama yatırımları için projeler hazırlanıp hayata geçirilmesi gerekirken iktidar tarafından bu husus göz ardı edilmiştir. Bu sebeple Kurumun bütçesinin artırılması ve acilen sorunun çözümüne yönelik etkili adımların atılması gerekmektedir.

Bakanlıktaki FETÖ ve Yolsuzluk Operasyonları

Bilindiği üzere 3 Nisan 2022’de Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en başarısız bakanlarından biri olarak bilinen Bekir Pakdemirli görevden alınmış ve Tarım ve Orman Bakanlığı Vahit Kirişçi getirilmiştir. Bu tarihi izleyen günlerde Bakanlıkta FETÖ operasyonu başlatılmış ve 10 kişi gözaltına alınmıştır. Aynı dönemde bakan yardımcılarında biri görevden alınmış ve yerine başka biri atanmıştır. 27 Nisan 2022’de ise görevden alınan bakan yardımcısı hakkında yolsuzluk iddiaları sebebiyle soruşturma açılmıştır.

Kamuoyunda bu operasyonların bakan değişikliğinden sonra gerçekleşmiş olması soru işaretleri oluşturmuştur. Bakanlıktaki FETÖ yapılanması bakan değişikliği ile birkaç günde olmayacağından operasyonlara engel olduğu şeklinde ihtimaller konuşulmaya

başlanmıştır. Bu kişiler hakkında yürütülen operasyona yönelik yeni bilgiler de kamuoyuna yansımamaktadır. Sonuç, vatandaşlarımız tarafından merak edilmekte olup, sürecin bir an önce tamamlanarak kamuoyu vicdanının rahatlatılması gerekmektedir.

Yolsuzluk soruşturması başlatılan kişi hakkında İYİ Parti Milletvekilleri TBMM Genel Kurulunda defalarca Bakanlığı uyarmış ancak bakan değişikliğine kadar herhangi bir adım atılmamıştır. Diğer husustaki gibi bu konunun da eski bakanın çalışma döneminde gizlenmeye çalıştığı algısı kuvvetlenmiştir. Bu iki hadise Türkiye Cumhuriyeti'nin kimler tarafından ve nasıl bir basiretsizlikle yönetildiğinin kanıtıdır. AK Parti her alanda olduğu gibi Tarım Bakanlığında da yolsuzluklara bulaşmış ve bu güzide kurumun da iyi yönetilmesinin önüne geçmiştir.

Yakın zamanda ise Bakanlık tarafından çiftçilere yapılan tohum desteğinin AK Parti Ankara İl Başkanlığı tarafından yerine getirildiği basına yansımıştır. AK Parti, kendini Devlet yerine koymaya ve Devlet olarak yapılan yardımlarda siyasi rant devşirmeye çalışmaya devam etmektedir. Bu tutum, Devlet geleneğimizle bağdaşmamaktadır. Bu yardımlar milletten toplanan vergilerle yine millet için yapılmaktadır. Bakanlık, bu ve benzeri uygulamalara engel olmak yerine yardım ve yataklık yaparak bu suça ortak olmuştur. Bir an önce bu yanlışın dönülmelidir.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ülkemizde enerji politikalarının oluşturulmasını ve uygulama süreçlerini yürüten, enerji politikalarını verimli ve çevreye duyarlı bir yaklaşımla belirlerken aynı zamanda ülke refahının artırılması amacıyla politika geliştirmektedir.

Ülkemizin enerji ve tabii kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitini ve planlamalarını yapmak, enerji ve tabii kaynakların ülke yararına, teknik icaplara ve ekonomik gelişmelere uygun olarak araştırılması, işletilmesi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve korunması amacıyla genel politika esaslarının tespit ve tayinine yardımcı olmak sorumluluğu Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığına aittir.

Ancak "Enerji politikasının temelinde, ulusal çıkarlarımızı koruyarak enerji arzının güvenliğini ve devamlılığını sağlamak, rekabete dayalı bir enerji piyasası oluşturmak ve duyarlı olduğumuz çevreyi ve insan sağlığını korumak..."olarak açıklayan iktidarın yirmi yılın sonunda geldiği nokta maalesef burası değildir. Birçok alanda olduğu gibi enerji alanında da uygulanan politikaların başarısızlığı açıkça görülmektedir.

Ülkemiz 80'li yıllardan beri önemli ölçüde ithal enerji kaynakları kullanmaktadır. Bu sebeple petrol, doğalgaz ve kömür ithal eden, dolayısıyla enerjide dışa bağımlı bir ülke konumundadır. 1990'larda yüzde 51'lerde, 2002'de yüzde 67'lerde olan enerji arzında dışa bağımlılığımız bugünlerde yüzde 72'ye ulaşmıştır. Doğal gazda yüzde 99, petrolde yüzde 92 oranında ithal kaynaklara bağımlılığı olan bir ülke profilimiz mevcuttur.

"Enerjide ulusal çıkarlarımızı korumak esastır." başlığını parti politikası belirleyen AK Parti'nin yirmi yıllık iktidarında geline son aşama gösteriyor ki; gelişen teknolojiye ve enerji kaynaklarının çeşitliliği olan bir coğrafi konumumuza rağmen enerjide dışa bağımlılık artmış ve ülkemiz enerji ithalatçısı bir ülke profiline ulaştırılmıştır.

Türkiye'nin yıllık toplam ithalatının yaklaşık dörtte birini enerji ithalatı oluşturmaktadır. Bu dörtte birlik ithalat oranı ise, enerji ihtiyacının dörtte üçüne karşılık gelmektedir. Petrol ve doğal gaz rezervlerinin yetersiz oluşu, yenilenebilir-alternatif kaynaklardan faydalanma yoluna gidilmemesi ve enerji verimliliği çalışmalarının etkin yürütülmemesi ise birincil enerji arzında dışa bağımlılığı kaçınılmaz kılmaktadır.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre eylül ayında enerji ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 115'lik bir artışla 9,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ocak-Eylül döneminde ise enerji ithalatı yüzde 135 artışla 73 milyar 850 milyon dolar olurken, veriler 1 yıllık birikimli enerji ithalatının yüzde 139 artışla 93 milyar dolara çıktığını göstermektedir. Türkiye'nin enerji ithalat faturasının 2022 yılında 100 milyar doları geçmesi beklenirken kaynaklarımızı daha verimli kullanıp enerji ithalat faturasında artışın sınırlandırılabilmesi adına gereken adımlar atılmalıdır.

Enerji politikalarında amaç, enerjinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve güvenilir bir şekilde sunulması olmalıdır. Enerji kaynakları toplumun ortak malıdır. Bu nedenle de enerji ihtiyacı karşılanırken öncelikle kamu yararı dikkate alınmak durumundadır. Ancak iktidarın yaptığı hatalı ve öngöründen uzak politikalar hem ülkemizi enerjide tam bağımlılığa sürüklemekte hem de vatandaşımızın ve Devletimizin bütçesine ağır bir yük oluşturmaktadır.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Yatırımlar Artırılmalıdır

Enerjide bir diğer önemli konu ise yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasıdır. Yenilenebilir enerji, kullandıkça tükenen bir kaynağa bağlı olmaksızın, sürekli kullanılabilen, tükenmeyen, kendisini yenileyen bir enerji türü demektir. Yenilenebilir enerji kaynakları dediğimizde aklımıza güneş, rüzgâr, hidrolik, jeotermal, biyokütle ve okyanus (su

dalgaları ve gel-git) gibi kaynaklar gelmektedir. Yenilenebilir enerji potansiyeli, sahip olduğu nitelikli insan gücü, eğitimli araştırmacı kaynağı, bilimsel altyapısı ve hayata geçirmekte kararlı olursa yapacağı yeni yatırımlarla ülkemiz, enerji arz güvenliği ve enerji dönüşümünde önemli bir konuma gelebilecektir.

Özellikle güneş ve rüzgâr, yenilenebilir ve temiz bir enerji kaynağıdır. Çevre dostu olmasının yanında tükenme ve zamanla fiyatının artma riski yoktur. Bu enerji kaynaklarının kullanım maliyeti günümüz güç santralleriyle rekabet edebilecek düzeye gelmiştir. Bakım ve işletme maliyetlerinin düşük, teknolojik tesisi ve işletilmesi basit olan enerji kaynaklarıdır.

Ülkemizin karasal ve deniz üstü rüzgâr enerjisi potansiyeli 118 bin megavat olarak hesaplanmaktadır. Mevcut kurulum gücümüz ise 11 bin megavattır. Yani rüzgâr potansiyelimizin yalnızca yüzde 10'undan azını kullanmaktayız. Yine, güneş potansiyelimizin ise yüzde 10'undan çok azını kullanmaktayız. Araştırmalar gösteriyor ki; zaman, bugünkü enerji ihtiyacımızın teorik olarak tamamını güneş enerjisi veya rüzgâr enerjisiyle karşılamamız mümkün görünmektedir.

2022 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla ülkemizin kurulu gücü 103.276 MW'a ulaşmıştır. 2022 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla kurulu gücümüzün kaynaklara göre dağılımı; %30,6'sı hidrolik enerji, yüzde 24,5'i doğal gaz, yüzde 21,1'i kömür, yüzde 10,9'u rüzgâr, yüzde 8,8'i güneş, yüzde 1,6'sı jeotermal ve yüzde 2,5'i ise diğer kaynaklar şeklindedir. Kurulu güç içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı artırılmalı ve ülkemizin mevcut potansiyeli değerlendirilmelidir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Piyasa Kontrolünü Kaybetmiştir

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kanunlardan aldığı yetki ve sorumluluk ile elektrik, doğalgaz, petrol ve LPG'nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulmasını ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Ancak EPDK bağımsız, düzenleyici bir otorite vasfını tamamen kaybetmiştir. Eşit taraflar arasında eşit kararların alınmadığı bir kurum hâline gelmiştir. Piyasa etki analizi yapılmadan kararlar alınmış, şeffaflık kaybolmuş ve enerji piyasasında yatırımcıların belirsizlikler yaşadığı bir ortam oluşmuştur. Elektrik fiyatının ne olacağı, doğal gaz fiyatının ne olacağına dair tek bir planlama yapılmamış ve enerji piyasası adeta kontrolsüz bırakılmıştır.

EPDK'nın denetim görevini yerine getirirken dağıtım şirketlerinin değil kamunun menfaatini gözetmesi sağlanmalıdır. Geçtiğimiz yıl verilecek teşvikleri belirleyen bürokratların, hemen sonrasında, bu paraları alacak şirketlere, yönetici olarak gittikleri ortaya çıkmış ve bu usulsüzlüğe dair herhangi bir işlem başlatılmamıştır.

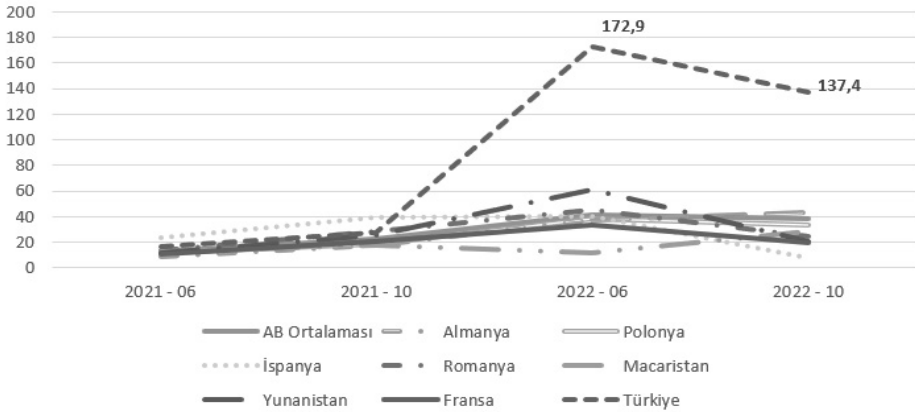
Bu bürokratların kanunlara karşı işledikleri bu suç ve eylem soruşturulmalıdır. Bu açık şekilde kamu kaynaklarının haksız kazanca dönüştürülerek talan edilmesidir. EPDK'da çalışan bürokratların görevden ayrıldıktan sonra, sürdürdüğü görevden ötürü ilişkide olduğu şirketlere transfer olması engellenmeli, bu tür yolsuzluklar ve usulsüzlükler bertaraf edilmelidir.

Enerji enflasyonu

Eurostat verilerine göre Ekim 2021 ile Ekim 2022 arasındaki son bir yılda enerji fiyatları Türkiye'de yüzde 137,4 yükselmiştir. AB ülkelerinin verileri enerji enflasyonu en çok artan ülkenin Türkiye olduğunu ortaya çıkarmıştır. AB ülkeleri ile ülkemiz arasındaki enerji enflasyonu farkı yüzde 100 puana ulaşmıştır.

Ekim 2022 itibarıyla AB ülkelerinde enerji enflasyonu ortalaması yüzde 38,7 iken ülkemizde yüzde 137,4 olarak gerçekleşmiştir. Cumhurbaşkanı'nın "Avrupa, bu kışı zor geçirecek." diyerek AB ülkelerindeki enerji krizi üzerinden propaganda yaptığı süreçte ülkemiz AB ülkelerinden çok daha kötü bir konuma sürüklenmiştir.

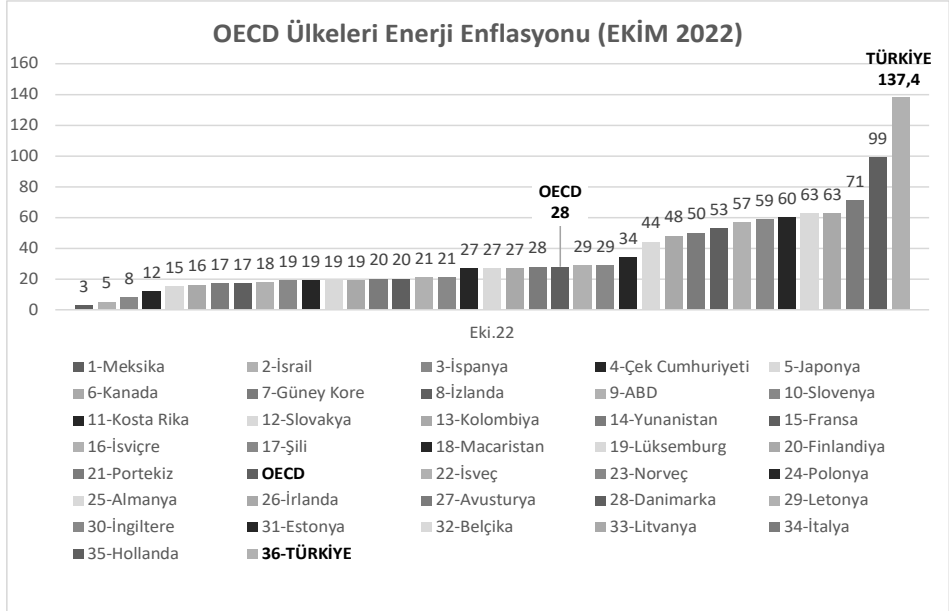
Seçili AB Ülkeleri ve Türkiye Enerji Enflasyonu (EKİM 2022)

Ekim 2022 verilerine göre Türkiye bu yüzdeyle, enerji enflasyonu Avrupa'nın en yüksek oranlı ülkeleri konumunda olan Hollanda'nın yüzde 40 puan, İtalya'nın yüzde 70 puan üzerinde yer almaktadır. Yukarıdaki tabloya göre ise Ekim 2022'de enerji enflasyonu

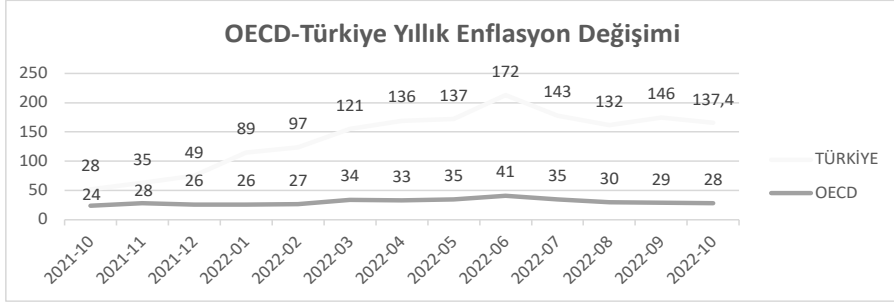
Almanya’da yüzde 43,5, Polonya’da yüzde 33,7, İspanya’da yüzde 7,9, Romanya’da yüzde 24,1, Macaristan’da yüzde 28,3, Yunanistan’da 20,7 ve Fransa’da yüzde 20 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) verilerine göre de enerji fiyatları en fazla ülkemizde artmıştır. Veriler OECD ortalamasının yüzde 28 olduğunu ortaya koymaktadır. Aşağıda yer alan grafikte ülkemiz 36 üye Devlet içinde en kötü orana sahip ülke olarak yer almaktadır.

Şüphesiz bu kötü gidişatın en önemli dönüm noktası yeni ekonomi modelinin başladığı Kasım-Aralık 2021 yılı olarak görülmektedir. Aşağıda yer alan tablo bunun en önemli kanıtı olarak gözler önüne serilmektedir.

Ekim 2021’de Türkiye’de enerji enflasyonu yüzde 28 iken, OECD ortalaması yüzde 24 olarak gerçekleşmiştir. Ekim 2021’de aradaki farkın yüzde 4 puan olduğu Ekim 2022’de bu farkın yüzde 110 puana kadar çıktığı görülmektedir.

Doğal Gaz Alım Anlaşmalarının Yenilenmemesi

Milletimiz yükselen yaşam maliyetlerinin yanında enerjide yapılan yanlışlardan kaynaklanan borç yüküyle de karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu yanlışların başında şüphesiz uzun vadeli yapılan doğal gaz alım anlaşmalarının yenilenmemesi gelmektedir.

Türk doğal gaz sektörü için önemli bir eşik olarak nitelendirilen 2021 yılında ülkemizin uzun vadeli doğalgaz sözleşmelerinin bir bölümünün süresi sona ermiş ancak yaklaşık 20–25 yıllık sözleşmeleri kapsayan bu anlaşmalar yenilenmemiştir. Doğal gaz piyasasında yaşanan artışlara rağmen bu sözleşmelerin yenilenmemesinde kusurlu bir iktidar var demek yanlış olmayacaktır.

Azerbaycan, Rusya ve Nijerya ile yenilenmesi gereken bu anlaşmaların yenilenmemesinin büyük zararlar ortaya çıkaracağını defaten dile getirmiş olmamıza rağmen iktidar anlaşılabilir bir şekilde uzun vadeli anlaşma yapmaktan kaçınarak bunun yerine 3-5 yıllık daha kısa vadeli sözleşmelerle süreci yönetmeye çalışmaktadır. Göz göre göre milletimizi borç batağına sürükleyen iktidar kamu yararı gözetmemiş, kamu kaynaklarını adeta har vurup harman savurduğu bir politika izlemiştir.

2021 yılı Aralık ayında sona eren Türk Akım anlaşması kapsamında petrol bazlı fiyat formülüne göre alım yapılırken yenilenen sözleşme ile TTF bazlı fiyatlandırmaya geçiş yapıldığı ve bu durumun ülkemizin doğal gaz faturasında ciddi bir artış ortaya çıkaracağı iddiaları net bir cevaba kavuşturulmamıştır.

Ayrıca 2025 yılı sonunda sona erecek olmasına ve fiyat revizyonuna gerek olmamasına karşın, Mavi Akım Hattından alınan gazın fiyatının Türk Akım sözleşmesi ile revize edilmesiyle iktidarın ülkemizin doğal gaz faturasını arttırma kastı anlaşılabilir. İktidar eğer 2021 yılından önce Ruslarla sabit fiyattan devam edecek yeni bir sözleşme imzalamış olsaydı bu anlaşma Devletimizi fiyat artışlarından koruyacaktı lakin iktidar tarafından bu yönde bir tercihte bulunulmamıştır.

Daha düşük fiyatlardan yapılacak olan doğal gaz alım anlaşmalarının yapılmamış olması ülkemizin doğal gaz arzında yaşayacağı krizi açığa çıkarmış ve BOTAŞ’a ciddi bir yük getirmiştir. BOTAŞ’ın 2022 yılı için beklenen zararının 200 milyar TL olmasında da bu anlaşmaların doğru bir planlama ile yapılmamış olması ve mevcut anlaşmalardaki doğal gaz alım fiyatlarının yüksek fiyattan alınmaya devam edilmesi gerçeği vardır.

Ülkemizin enerjide kriz halinde olmadığı dile getirilse de, 2023 Merkezi Yönetim Bütçesi’nde Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası Programı 159 milyar TL’den 407 milyar TL’ye çıkarılmıştır. Bu gösterge bile enerji sektörünü iyi yönetemeyen bir iktidarın hazinemize yüklediği maliyeti gözler önüne sermektedir. İktidarın uyguladığı bu politikasızlık ve iş bilmezlik, hem Devletimizi hem de vatandaşlarımızı zarara uğratan bir süreç ortaya çıkarmıştır.

Doğalgaz, Elektrik ve Petrol Fiyatlarında Artış

2021 yılı sonunda uygulamaya konulan Yeni Ekonomi Modeli bütün mal ve hizmet fiyatlarında sürekli artışlar meydana getirmiş ve geçim sıkıntısı derinleştirmiştir. Ardı arkası kesilmeyen yanlış politikalar doğalgaz, elektrik ve benzin gibi enerji kalemlerimizde çok yüksek artışların uygulanmasına neden olmuştur. Açıklanan uluslararası veriler göstermektedir ki; iktidar dünyadaki gelişmeleri çarpıtarak, yönetim zafiyetinden kaynaklı ortaya çıkan kötü koşulların faturasını milletimize yüklemektedir.

Elektrik Piyasası Vatandaşa Yük Olmaya Devam Ediyor

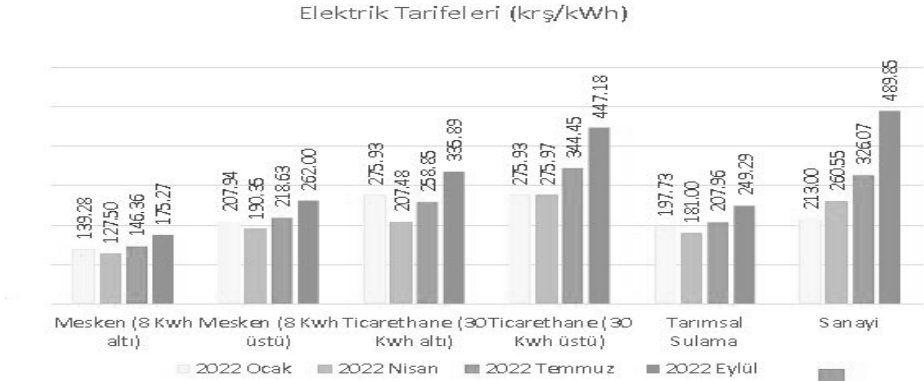
İktidarın yanlış uygulamaları sonucu elektrik piyasasının çalışmadığı, özellikle üretim ve dağıtım tarafında ciddi sıkıntıların yaşandığı bilinmektedir. İktidar için özel birkaç sermaye grubu elektrik üretiminin yanı sıra dağıtımını da kontrol etmektedir. Hatta alım garantili elektrik üretimi tesislerinin ihalelerinde sürekli tercih edilen bu gruplar, kamudan en çok iş alan şirketler sıralamasında dünyada ilk sıralarda yer almaktadır.

Yapılan özelleştirmeler sonucu elektrikte üretiminin yaklaşık yüzde 80’i; dağıtım ve faturalandırmanın ise yüzde 100’ü özel sektöre devredilmiştir. Üretim, dağıtım ve vatandaşla yüklenen faturaların özel sektör tarafından yandaş şirketlerce işletilmesine ek olarak enerji sektörü dövize endeksli bir sektör haline getirilmiştir. Bu artışlar hem tüketimde vatandaşla yük olmakta hem de üretim sektörünü baskılamaktadır.

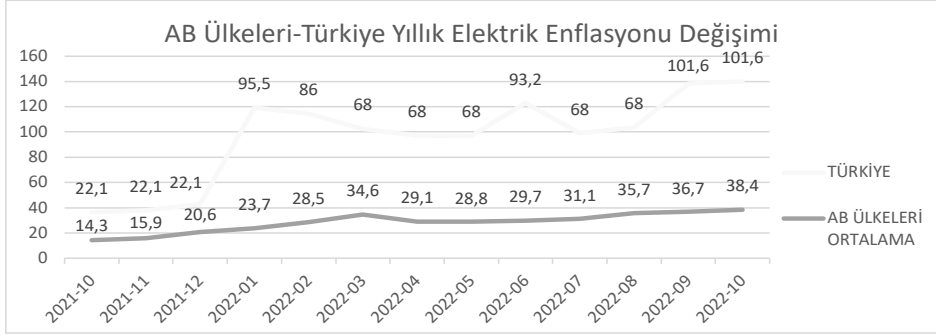
Yanda yer alan grafiğe göre; 1 Ekim 2021’de Elektrikte Piyasa Takas Fiyatı 549 TL iken 1 Ekim 2022’de fiyat 4247 TL’ye kadar çıkmıştır. Piyasa Takas Fiyatı 1 Kasım’da ise 3689 TL seviyesinde seyretnmiştir.

Yine aşağıda yer alan grafikte ise elektrik tarifesinin sektörel dağılımı yer almaktadır. Özellikle sanayi sektörünün son 9 aylık değişimi belirgin bir şekilde görülmektedir. Ocak 2022’de 213 (krş/kWh) olan tarife Eylül 2022’de 490 (krş/kWh)’ye ulaşmıştır.

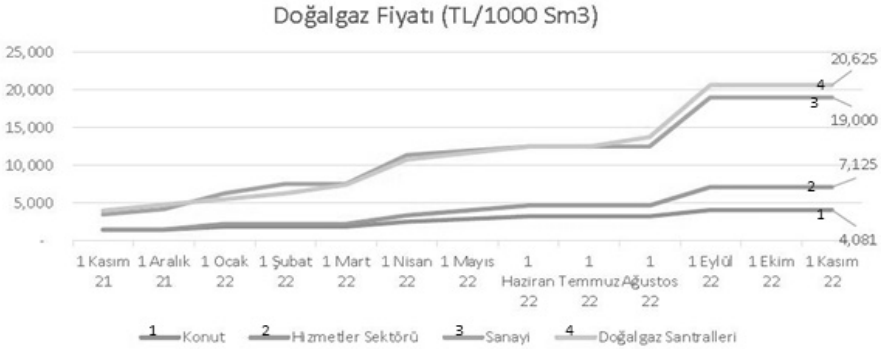
Elektrik; sanayi sektörünün üretim, lojistik, akaryakıt gibi temel maliyet kalemlerinden biridir. Ülkemizdeki yüksek enflasyon ve kurdaki artış tek başına elektrik fiyatlarında artışa sebep olmamakta, dolaylı olarak diğer maliyetlerin fiyatının da hızla artmasına yol açmaktadır. Girdi kalemleri hızla artış gösteren üretici çareyi ürettiği ürünlere zam yapmakta ve gerekirse çalışmasını işten çıkarma yolunu tercih etmekte aramaktadır.

Ülkemizin ne yazık ki AB ülkeleri içindeki pozisyonu da giderek kötü bir hal almaktadır. Eurostat tarafından açıklanan verilere göre Ekim 2022 itibariyle Avrupa’da elektrik fiyatları en çok yükselen üçüncü ülke yüzde 101,6 ile ülkemiz olmuştur. Ülkemizin AB ülkelerinin ortalaması ile karşılaştırıldığı aşağıdaki grafiğe göre aradaki fark yüzde 60 puanın üzerine çıkmış durumdadır.

İktidar Doğal Gaz Piyasasında Negatif Ayrışan Bir Türkiye Yaratmıştır

Ülkemizde doğalgaz yoğun olarak elektrik üretiminde, konutlarda, sanayide ve hizmet sektöründe kullanılmaktadır. Doğalgaz tüketiminin üçte ikisini gerçekleştiren konut dışı sektörlerle son 1 yılda uygulanan zam politikası bu sektörleri büyük bir yükte karşı karşıya bırakmıştır. BOTAŞ'ın açıkladığı doğalgaz fiyatındaki 1 yıllık değişimi incelediğimizde tam bir sene önce hizmetler sektörü ile konut için doğalgaz fiyatları neredeyse aynı ve sanayi ile doğalgaz santral fiyatları da onlara yakın fiyatlarda iken gelen zamlar sonrası son durum aşağıdaki tabloda net bir şekilde görünmektedir.

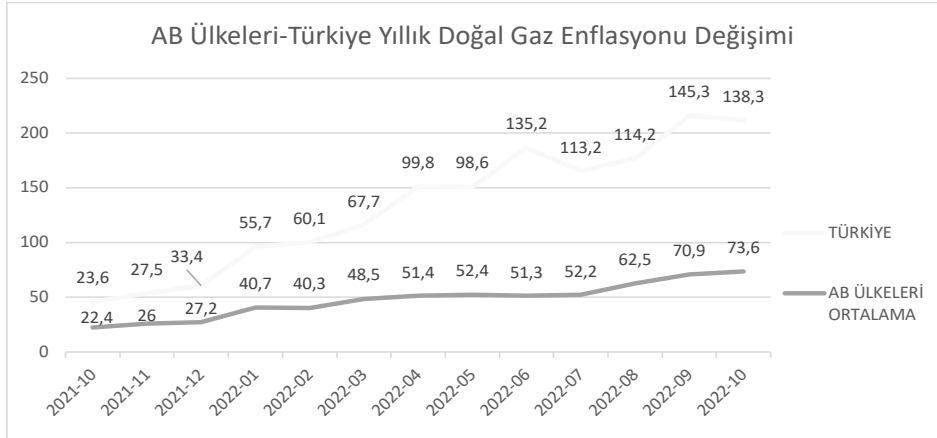

Kasım ayı itibarıyla konuta göre; hizmetler sektörüne yaklaşık 2 kat, sanayici ve doğalgaz santrallerine de yaklaşık 5 kat pahalı doğalgaz satılmaktadır. Bu farklı fiyatları dikkate aldığımızda hesaplamalarımıza göre, konutların tükettiği doğal gaza yüzde 68 indirim yapılırken sanayiye yüzde 50, doğal gaz elektrik santrallerine de yüzde 68 kârla doğal gaz satılmaktadır. Yani iktidarın açıkladığı gibi vatandaşlarımızın faturalarının bir kısmının sübvansede edilmesi yalandan, algı oyunundan başka bir şey değildir.

Gerçekte olan ise; konutlardaki ucuz doğal gaz tüketiminin, sanayici ve elektrik üreticilerine yüklenmesidir. Tabi ki bu sübvansiyon meselesi sanayicinin ve doğal gaz santral sahiplerinin omuzlarında kalmamaktadır. Akabinde sanayiciler ve elektrik üreticileri bu maliyetleri ürettikleri ürünlerin fiyatlarına yansıtarak halka sunmaktadır. Yani uygulanan bu strateji ile vatandaşa yapılan sübvansiyon dolaylı olarak yine vatandaşın sırtına yüklenmektedir.

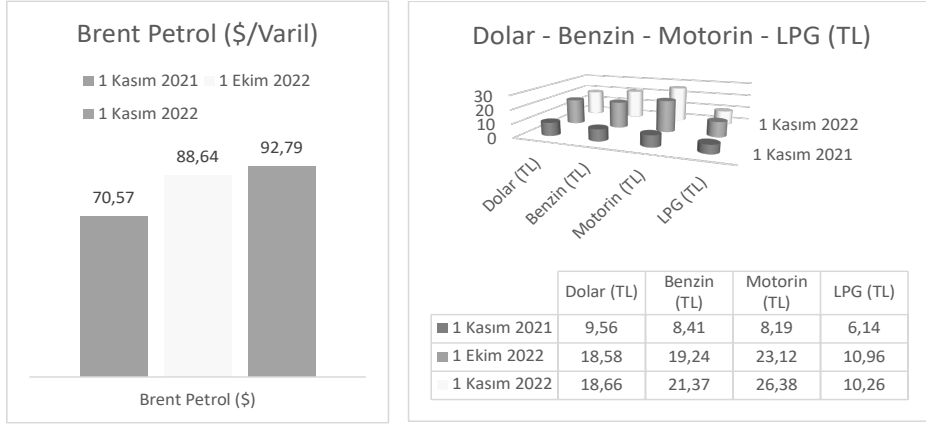
İktidar konutlarda kullanılan doğal gazın yüzde 75, elektrik birinci kademe tüketiminin yüzde 50 oranında sübvansye edildiğini beyan etmektedir. Bu açıklama birçok yönden yanıltıcıdır. İktidar, milletin cebinden alarak millete bahşetmeyi ilke edinmiştir. Sübvansiyonu asli bir enerji politikası olarak görmek yerine Avrupa'ya göre çok yüksek seyreden enerji enflasyonunun düşürülmesine odaklanılmalıdır. Yanlış politikalarla Türkiye'yi yüksek döviz kuruna mahkûm ederek, enerji dahil tüm yaşam maliyetlerini yükselten bu anlayış sübvansye etmeyi strateji olarak görmemelidir. Ülkemizi uzun vadeli borç altına sokarak vatandaşlarımızın enerji tüketimine yüzde 50 – yüzde 75 sübvansiyon yapılmasıyla övünülmesi her türlü izahtan varestedir.

Türkiye doğal gaz enflasyonunda da AB ülkeleri içinde en kötü sonuçlara sahip ülke konumundadır. Ülkemiz en büyük artış yaşayan ikinci ülke olmuştur. Türkiye, 30 AB ülkesi içinde yüzde 138,3 ile ikinci sırada yer almıştır. Aşağıdaki grafikte yer alan AB ülkeleri ile ülkemizin yıllık doğal gaz enflasyonu değişimine göre ülkemiz AB ortalaması olan yüzde 73,6'nın neredeyse iki katı üstü bir orana sahiptir.

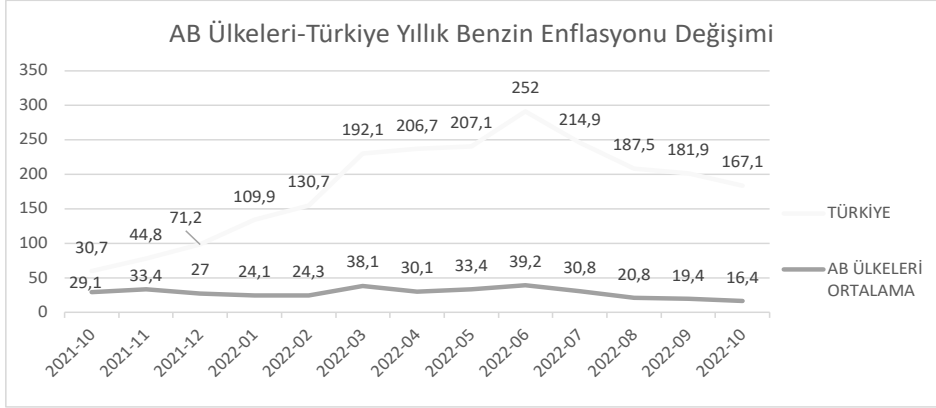
Akaryakıt Piyasası

Petrolde ve kurda meydana gelen artış en önemli tüketim kaynaklarından biri olan akaryakıtta sürekli bir zam sürecine sokmuştur. Benzinde ardı arkası kesilmeyen zamların sebebi olarak dünyada artan benzin fiyatlarını dikkate almakla birlikte iktidarın politikaları ve döviz kurlarının yüksek seyri en önemli faktörler olarak ortaya çıkmaktadır. 1 Kasım 2022 verileriyle brent petrol'ün varil fiyatı 92,79 Dolar seviyesindeyken geçen yılın aynı döneminde 70,57 Dolar olarak görünmektedir.

Yine ülkemizde son 1 yılda Dolar ve akaryakıt artışı arasındaki ilişkiye bakılacak olursa dünyada benzin fiyatlarının yukarı doğru ilerlemesinden daha çok ülkemizde uygulanan siyasadan kaynaklanan olumsuz gidişatın benzin fiyatlarındaki artışın ana sebebi varsayımına ulaşmak yanlış olmayacaktır.

İktidarın büyük keşfi Yeni Ekonomi Modeli sonrası ülkemizin geldiği ekonomik koşulları Eurostat verileri her açıdan açıkça ortaya koymaktadır. Aşağıdaki grafik kişisel ulaşımında kullanılan akaryakıt fiyatlarının AB ülkeleri ortalamasına göre ülkemizde önemli oranda arttığını göstermektedir. Türkiye’de akaryakıt fiyatları Ekim ayı itibariyle son bir yılda yüzde 167 artarken bu oran AB’de yüzde 16,4’de kalmıştır. Aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere Türkiye’de son 1 yılda AB ortalamasının 10 kat üzerinde bir artış gerçekleşmiştir. Ülkemiz tabloda kendisine en yakın ülke olan Avusturya’nın yüzde 127 puan üstünde yer almaktadır.

İktidar, iflah olmaz politikalarına bir an evvel son vermez ise bu artışların sonunun gelmeyeceği bilinmelidir. AK Parti, yaptığı her hatanın milletimize olumsuz dönüşlerinin olduğunu ve olacağını bilerek hareket etmek zorundadır.

Elektrik İletimi Milli Bir Meseledir, TEİAŞ Özelleştirilme Kapsamına Alınmamalıdır

“Enerjinin Gücü” sloganıyla elektriğin sürekli, güvenilir, çevreye duyarlı, ekonomik, ilgili mevzuatlara uygun iletilmesi, teşekkülün kaynaklarının en verimli şekilde kullanımı ile çevreye olan etkisini ve atıkları azaltan, ilgili tarafların beklentilerini dikkate alan, gelen şikayet ve talepleri objektif bir şekilde ele alan şeffaf bir şekilde değerlendiren güçlü bir yönetim sisteminin tesis edilmesi için iş süreçlerinin sürekli iyileştirilmesi ana hedefiyle hizmet veren bir kurumumuz olan Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) 2 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede, TEİAŞ halka arz yöntemiyle özelleştirilmesi planlanmaktadır.

2 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla TEİAŞ özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede, TEİAŞ’ın halka arz yöntemiyle özelleştirilmesi planlanmaktadır. Bu husus 2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’nda “Kamu İşletmeciliği ve Özelleştirme” başlığının politika ve tedbirler bölümünde de yer almıştır ve ilgili kısımda şöyle denilmektedir; “TEİAŞ’ın özelleştirme programına alınmasını müteakip, şirketin halka arzına yönelik hazırlık çalışmaları gerçekleştirilecektir.”

TEİAŞ bir doğal tekeldir ve özelleştirilmesi son derece sakıncalıdır. 2020 yılında 15 milyar lira ciro yapmış, 2,5 milyar liraya yakın kâr etmiş ve yaklaşık 28 milyar liralık da varlığı bulunan bu şirketin özelleştirilme yoluna sokulması ülkemize hiçbir fayda sağlamayacaktır. Özelleştirmelerde son derece agresif olan ve özellikle neoliberalizmin savunucusu dediğimiz

Margaret Thatcher bile ülkesindeki elektrik iletiminden sorumlu olan kurumu özelleştirmemiştir.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun’da ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nda da özelleştirilebilecek varlıkların ve kurumlarında içinde TEİAŞ yer almamaktadır. TEİAŞ kâr amacı gütmemesi gereken bir kurumdur. Özelleştirme yolunun tercih edilmesi, elektrik iletiminin kontrolünün kamuda olmaması riskiyle elektrik iletimimizdeki bağımsızlığımızın da tehlikeye girebileceği endişesi ortaya çıkaracaktır. Elektrik iletimi milli bir meseledir ve bunun Devlet eliyle gerçekleştirilmesinin bir güvenlik politikası başlığı olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

TEİAŞ’a dair bir diğer önemli sorun ise iletim faaliyetlerindeki yatırımlarının yetersiz kalıyor olmasıdır. TEİAŞ gerekli yatırımları yapmadığı için ucuz enerjiyi iletememekte, daha pahalı kısmından daha pahalı enerjiyi iletmekte ve fiyatların yükselmesine neden olmaktadır. TEİAŞ’ın yeterli para kaynağına sahip olmasına rağmen iletim faaliyeti yatırımı yapmaması uygulanan politikalardan kaynaklanan bir sorundur. TEİAŞ’a yeterli ödenek ayrılmayıp iletim faaliyeti yatırımı yapmasının önüne geçilmektedir. Planlı bir şekilde uygulanan bu politika ise TEİAŞ’ın özelleştirilmesinde veya halka arzında bir neden olarak sayılmaktadır. Bu mutlak suretle çözülmesi gereken bir konudur.

Yüzde 100 Rus Sermayeli “Yerli ve Milli” Santral: Akkuyu Nükleer Güç Santrali

12 Mayıs 2010 tarihinde “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti’nde Akkuyu Sahası’nda Bir Nükleer Güç Santralinin (NGS) Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma” imzalanmıştır. Anlaşmaya istinaden Mersin Akkuyu Sahası’nda 4800 MW toplam kurulu güce sahip VVER 1200 tipi 4 reaktör kurulacaktır.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali dışa bağımlılığımızı azaltmak adına bu alanda atılmış bir ilk adım olarak önümüze çıkmıştır. Ancak Akkuyu Santralinin yapımında Rus şirketle yapılan anlaşmaların mahiyeti problemli görünmektedir. Akkuyu’yla, enerjide dışa bağımlılığı aşmayı bir yana, yeni bir dışa bağımlılık hikâyesi yaratılmaktadır. Yerli ve milli olduğu dile getirilen bu proje, aslında Rusya’nın ülkemizdeki bir yatırımı niteliğindedir demek yanlış olmayacaktır. Proje şirketinin yüzde 100 Rus sermayeli olduğu düşünülürse Rusya adeta santrali kendi menfaatleri doğrultusunda kullanacağı bir pozisyona gelmiştir.

Proje içeriği ve detayları göstermektedir ki; bu santral Türk topraklarında bir Rus santralidir. Bu proje ne yerlidir ne de millidir. Santralin kurulacağı Akkuyu Sahasının yaklaşık

altmış yıllığına şirkete tahsis edildiği bilinmektedir. Yani altmış yıl süreyle Rusya burayı istediği gibi kullanacak anlamı çıkmaktadır. Rusya'ya bu denli büyük imtiyazların veriliyor olmasının milli çıkarlarımız açısından sorgulanması gerekmektedir. Başka bir boyutuyla, bu nükleer santralin ekonomik olarak da oldukça büyük maliyetleri olacaktır. On beş yılda garanti verilen üretim 12,35 Cent üzerinden hesaplanacak olursa maliyet 35,2 milyar dolar tutmaktadır.

Diğer taraftan, santraldeki reaktörlerin yüzde 30 ve yüzde 70 oranlarıyla Türkiye ve Rusya arasında paylaşılacağı öğrenilmiştir. Bu paylaşımın, 4 reaktör toplamında, neredeyse "yarı yarıya sahiplik" gibi bir oran ortaya çıkardığı iddia edilmektedir. Yani Rusya, Türk tarihinin ilk nükleer enerji santralının ipotekçisi konumunda olacaktır. Rusya gibi antidemokratik, otoriter ve agresif dış politikalara sahip bir ülkeye böyle kritik bir alanda bağımlı kalmak doğru bir tercih olarak görülmemektedir. Ayrıca biliniyor ki; Rus tarafı, keyfi ve disiplinsiz uygulamalarda da bulunmuştur. Rus tarafı tarafından Türk şirketi proje dışı bırakılmış ve akabinde en üst düzeyde görüşmeler yapılarak sorun çözüme kavuşturulmaya çalışılmıştır.

Komisyon görüşmeleri sırasında; Bakan tarafından, proje şirketi ve ana yüklenici arasında yaşanan sürece yönelik olarak ihtilafın aşılması ve Türk şirketlerinin mağdur edilmemesi için yoğun bir çaba gösterildiği itiraf edilmiştir. Ülkemiz kendi topraklarında kendi şirketlerini mağdur eden ve ihtilafın aşılması için Rus şirketlerini ikna etme gayreti gösteren bir noktaya sürüklenmiştir. Bu itiraf projenin milliğinin ne boyutta olduğunu net bir şekilde ortaya çıkaran somut bir tecrübedir.

Rusya ile kurulan asimetrik ilişki biçimi artık sürdürülebilir olmaktan çıkmıştır. Rusya'nın enerji tedarikinde pek güvenilir bir ortak olmadığı izlenimi kuvvetlenmektedir. Cumhurbaşkanının Putin'le “şahsi kader dayanışması” içinde olması Türkiye'nin enerji mimarisini, enerji güvenliğini şekillendirmemelidir. Hükümet, konuyla ilgili millî sorumluluğunun bilinciyle hareket ederek, milli çıkarlarımızı gözetken bir süreç başlatmalıdır ve gerekirse santrali millileştirmek üzere gerekli adımları atmalıdır.

Şu sorulara cevap verilmesi ve milletimizin bilgilendirilmesi bakanlığın sorumluluğundadır.

- 2010 tarihli orijinal anlaşmaya hangi ilave metinlerle değişiklik getirilmiştir, hangi ek tavizler verilmiştir? Santralin sahiplik statüsü, sahipliğin paylaşımı ne durumdadır?
- Akkuyu Nükleer Enerji Santralinden üretilen enerjinin ne kadarının fiyatını Türkiye ne kadarını Rusya belirleyecektir?
- Rusya'nın belirlediği fiyat fahiş olduğu takdirde bu, vatandaşa doğrudan mı yansıtacak yoksa Bakanlığınızca sübvansane mi edilecektir?

- Bu tesisin kurulumu, işletmesi ve nükleer mühendisliğiyle alakalı Rusların, Türk mühendislere bir eğitim vermesiyle alakalı anlaşma yapılmış mıdır?
- Anlaşmada bir millileştirme ya da başka bir ülke firmasıyla anlaşma yolunu açan hükümler var mıdır?

Santrale ilişkin gündemde olan başka bir husus ise Akkuyu Nükleer Güç Santralinin radyoaktif atıklarının Ankara'da depolanmasının planlanmış olmasıdır. Bu atıkların Rusya'da yeniden işlenebileceğinden bahsedilse de sürecin nasıl ilerleyeceği tam olarak bilinmemiştir. Alelacele hazırlanan ÇED raporuna bakıldığında ise sahada bir atık havuzunun oluşturulacağı, daha sonra bu atıkların Rusya'ya götürüleceği belirtilmiştir. Ancak bugün geldiğimiz noktada Ankara ili Polatlı ilçesinde bir atık bertaraf ve depolama yerleşkesi için mera alanının kullanılacağı ortaya çıkmıştır.

Ankara'nın en önemli tarım ve hayvancılık merkezi olan Polatlı ilçemizde şu anda mera olan bir alanın bu atık depolaması için düşünüldüğü kamuoyunun gündemine düşmüştür. Polatlı ilçesi Avdanlı Mahallesi'nde toplamda 4 milyon metrekaarelik bir radyoaktif atık bertaraf ve depolama yerleşkesi kurulması planlandığı, Jandarma ve Çevre Şehircilik Müdürlüğünün yazışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Bu yazışmalar Partimizin Polatlı ilçe teşkilatı tarafından takip edilmiş ve tarafımıza ulaştırılmıştır.

İlgili bölgenin Avdanlı Mahallesi'nin yerleşim yerine 2,5 kilometre, Gümüşkaya Mahallesi'ne, Kocahacı Mahallesi'ne ve Sakarya Nehrine ise 3 kilometre mesafede olduğu açıktır. Santrale neredeyse 500 kilometre ötedeki bu alana güneyden kuzeye pek çok şehri kat eden bir yoldan radyoaktif atık taşınması son derece sakıncalı görünmektedir. Atıkların bu kadar uzun bir nakil mesafesinde kazaya uğrama ihtimalinin hesaplanmadığı ortadadır. Ayrıca olası bir kaza, kaçak ve radyoaktif etkileşimde çevresi tamamen tarım, hayvancılık ve yerleşim arazisi olan bu bölgede bir felaketin yaşanmasına yol açacağı riski Polatlı'da yaşayan vatandaşlarımızın hayatını tehdit eden bir gerçektir.

Bu çerçevede, Akkuyu Nükleer Santrali'ne yapılan yatırımdan daha çok statüsüyle ilgili büyük endişeler taşımaktayız. Bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Dışişleri Bakanına ve Sayın Enerji Bakanına yönelttiğimiz sorulara yanıt olarak verilen ifadelerde “Akkuyu'nun bir Türk santrali olduğu” söylenememiştir. Hatta zımnen buranın bir Rus santrali olduğu kabul edilmektedir.

Akkuyu Nükleer Santrali'nin, bir Rus Truva atı olabilme ihtimaline karşı ne gibi önlemlerin alındığı bilinmemektedir. 2019 yılında normal sözleşmesinde olmamasına rağmen ek bir maddeyle liman eklenmiş olması, İYİ Parti olarak bizi şüphelere sevk ettiğinden;

Akdeniz’de bu limana neden ihtiyaç duyulduğu sorusunu sormuştuk. 2019 yılı verilen cevapta “radyoaktif atıkların Rusya’ya taşınması için bu limanın şart olduğu” söylenmiştir.

Radyoaktif atıkların Ankara’da depolanması planlanmış ise bu limana neden ihtiyaç duyulmaktadır? Rusya’ya bu radyoaktif atıklar taşımayacaksa bu limana neden ihtiyaç duyuluyor? Sorumuz güncelliğini muhafaza etmektedir.

Ayrıca Akkuyu Nükleer Santraline radar eklenmesinin gündemde olduğu ifade edilmektedir. Radar mevzusu İYİ Parti olarak bizleri yine endişelendirmektedir. Milli Savunma Bakanlığının bütçe görüşmeleri sırasında Akkuyu Nükleer Santralinin bir Rus askerî üssüne dönüştürülme hamlelerine karşı uyarılarımızı bu şerhe kaydetmekteyiz.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM POLİTİKALARI

AK Parti iktidarı ile benimsenmiş olan çevre ve şehircilik politikaları; yöneticilerin kültürel mirasımızın korunması ve geliştirilmesine duyduğu saygıyı, kentlerimizin modernleşme sürecinde kat etmiş olduğu yolu, öz değerlerine atfetmiş olduğu önemi ve en nihayetinde millilik kurumunu içselleştirme düzeyini gözler önüne sermektedir.

Çevre ve şehircilik adını taşıyan bir bakanlık her şeyden önce kentlerde yaşam standardını yükselten, insanları hoşnut edecek çevre ve ulaşım ortamını sağlayacak, refah kent planlamaları yapan bir kurum olmalıdır. Ancak iktidar için çevre ve şehircilik imar ve inşaa faaliyetleri doğrultusunda rantın ve talanın merkezi olarak kabul görmektedir. 3194 sayılı İmar Kanunu ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hep istismar konusu ola gelmiştir. Bu sebeple şehircilik ve çevre koşullarının imarla uyumluluk göstermediği bir olguyla karşı karşıya kalınmaktadır. Mevzuat; "Fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak" hükmünü emretse dahi iktidar tarafınca bu amacın çok dışında bir kentleşme politikası benimsenmektedir.

Ülkemizde şehirleşmede birçok büyük imar uygulamaları hep anlatılagelmiştir. Adnan Menderes’in İstanbul imar faaliyetleri, Haşim İşcan’ın, Hilmi Nalçacı’nın imar faaliyetleri hala ciddiyetle anlatılmakta ve incelenmektedir. AK Partinin yeni nesil şehircilik anlayışı ise gelecekte “AK Partinin rant ve talan faaliyetleri” olarak hatırlanacaktır. Gelecek nesiller özellikle İstanbul’da yapılan imar yolsuzluklarıyla deyim yerindeyse dünya tarihinin en kadim şehirlerinden birinin talan edilmesini, Atatürk Orman Çiftliği ve Beytepe yağmalarını, dikey yapılaşma ihanetini, yurt genelinde 4 milyon hektar tarım arazisinin yok edilmesini,

memleketimizin her bir tarafında bulunan doğal güzelliklerimizin ve tabiatın ranta kurban edilmesini hatırlayacaktır.

İktidarın çevre ve şehircilik politikasına ilişkin tercihleri, yukarıdaki hususlar göz önünde bulundurulduğunda bir turnusol kâğıdı işlevi görmektedir. 20 yıldır iktidarda bulunan bu siyasi hareketin uyguladığı politikalar; ranta dayalı şehircilik ve kentleşme ile doğanın ve tabiatın yok edildiği “çevrecilik” anlayışını inşa etmekten öteye gidememiştir.

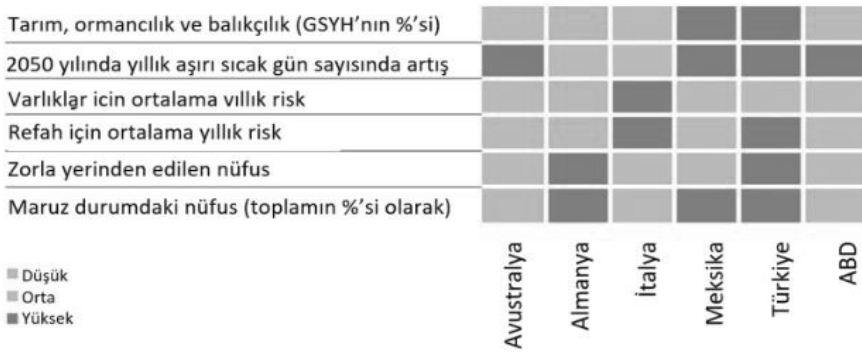
İklim Krizi ve Çevre

Ülkemizin coğrafi, iklimsel ve sosyoekonomik koşulları, iklim krizinin etkilerine karşı oldukça kırılgan hale getirmektedir. Bu kırılganlık her geçen gün daha fazla hissedilmektedir. Özellikle gıda güvenliği, su kaynaklarının azalması, kuraklığın, orman yangınlarının, sel ve çeşitli hava olaylarıyla meydana gelen yıkıcı afetlerin artması, tarım alanlarının kaybedilmesi gibi riskler gerekli önlemler alınmazsa ülkemizi ve insanlarımızı tehdit etmeye devam edecektir.

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), iklim krizinden kaynaklı aşırı hava olaylarının 2021 yılında dünya çapında su ve gıda krizlerine neden olduğunu ve milyonlarca kişinin yaşadığı yerden ayrılmasına yol açtığını açıklamıştır. Ülkemiz de son yıllarda bu krizden etkilenmiş ve sel, fırtına, aşırı sıcaklık, orman yangınları, kuraklık gibi olaylara maruz kalmıştır. Araştırmalar açıkça göstermektedir ki; ülkemiz, Paris İklim Anlaşması ve uluslararası mutabakatlar kapsamında ilke edinilen hedeflere ulaşamazsa, iklim krizinin etkisini yoğun bir şekilde yaşayacak ve bu etkilere karşı kırılganlığı en yüksek ülkelerden biri olacaktır.

Dünya Bankası tarafından hazırlanan “Ülke İklimi Ve Kalkınma Raporu’nda” bu kırılganlığın mevcut konumunu, geldiğimiz kötü koşulları net bir şekilde ortaya çıkarmaktadır. Rapora göre ülkemizin “iklim kırılganlığı boyutlarının” çoğunda yüksek düzeyde kırılganlığa sahip olduğu görülmektedir.

Türkiye’de ve Seçili Ülkelerde İklim Riski ve Kırılganlığı

Dünyanın en yüksek emisyon üreten 59 ülkesinin incelendiği İklim Değişikliği Performans Endeksi (CCPI) 2023 raporuna göre ülkemiz, altı sıra gerileyerek 47’nci sıraya düşmüş görünmektedir.

Uluslararası kuruluşlar ülkemizin gerçekçi, şeffaf ve kapsayıcı bir eylem planı oluşturarak iklim kriziyle mücadelede hedeflere odaklanılması gerektiğini vurgulamaktadır. Ancak iktidarın bu hedeflere ulaşmak adına ne kadar samimi olduğu tartışmalıdır.

Paris İklim Anlaşması’nı 5 yıl sonra onaylayan ve hala eyleme geçmeyen bir iktidar iklim kriziyle mücadeleye önem atfetmiyor olarak görünmektedir. Türkiye’nin 2015 Paris Anlaşması kapsamında açıkladığı “Ulusal Katkı Payı Niyeti” beyanının gerçek dışı verileri ve yetersizliği, ulusal ya da uluslararası pek çok platformda eleştirilmiştir.

Ülkemiz 27. Taraflar Konferansı’nda da (COP27) 2053’ü işaret ederek güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı’nı duyurmuştur. Kapsamlı bir çalışma yapılmamasına rağmen Türkiye’nin 2053’te “karbon nötr olma” hedefi dayanaksız biçimde açıklanmıştır. İklim konusunda çalışan ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları, iktidarın bu beyanını gerçekçi bulmamakta ve şeffaflıktan uzak olarak yorumlamaktadır.

İklim hedeflerine ulaşmayı ilke edinmek, beklenen ve beklenmeyen olumsuz etkileri tespit etmek, bunları yönetmek ve politikaların planlı bir şekilde yürütülmesini sağlamak krizle mücadelenin en önemli ayağı olara ifade edilmektedir. Ancak iktidar bu mücadelenin kurumsal yapısını dahi oluşturamamış ve mücadelenin yürütme kanadını inşa edememiştir.

İYİ Parti olarak; Paris İklim Anlaşması’nın TBMM’de yapılan görüşmelerinde, bakanlıklar arasında görüş ayrılığı ve koordinasyon eksikliği olduğuna, kurumsal yapı içerisinde iklim krizi karşısında etkin mücadele edebilmek için de ivedilikle müstakil bir bakanlığın kurulmasının gerekli olduğuna dikkat çekmiştik. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

ismine “İklim Değişikliği” eklenmesi tek başına etkin olmayacaktır. Bakanlıklar arasında çevre ve iklim politikaları kapsamında uygulamaların koordinasyonu sağlayacak ve bağımsız bir kuruma ihtiyaç olduğu açıktır.

Diğer boyutuyla iklim kriziyle mücadele için disiplinli bir bütçe planlamasının yapılması gerekmektedir. Dünya’da birçok ülke bütçelerini bu doğrultuda planlayarak yatırımlarını yeşil ekonomiye dönüştürürken; ülkemizin sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliğine daha fazla kaynak ayırması gerektiği açıktır. Ekolojik dengenin korunması, tabiatın devamlılığı ve dünyamızın korunması için gerekli önlemlerin alınması, vatandaşlarımızın bu konuda bilinçlendirilmesi için gerekli politikaların hayata geçirilmesi ve başta ülkemiz olmak üzere dünyanın iklim kriziyle mücadelesine katkı sunulması amacıyla bakanlığın öncü bir kurum olarak etkililiği önemlidir. Bu kapsamda komisyon görüşmeleri sırasında İklim Değişikliği Başkanlığının bütçesinin 3 milyar TL artırılması ve iklim kriziyle mücadelenin hedeflerinin hayata geçirilmesi adına verilen artırım önergemize destek beklenmiştir. Ancak AK Parti ve MHP Milletvekilleri önergemize red oyu kullanarak teklifimizi kabul etmemişlerdir.

Şu açıkça bilinmelidir ki; iklim değişikliğinin ekonomik, sosyal, coğrafi ve doğal etkilerine göre mücadele hedefleri net bir şekilde belirlenmelidir. Ulusal ve bölgesel olarak ekonomik ve sosyal etkiler tespit edilmelidir. Sanayi, enerji, tarım, çevre ve eğitim politikaları, yatırım teşvikleri, dış ticaret, yerel yönetimler ve bölgesel kalkınma hedefleri ile bütünleşmiş bir ulusal eylem planı hazırlanmalı ve iklim krizine karşı mücadele gecikmeksizin başlatılmalıdır.

Kamulaştırma Uygulamalarıyla Vatandaş Mülksüzleştirilmektedir

Şehirlerimiz, doğamız, topraklarımız, ormanlarımız, tarım arazilerimiz, meralarımız, kamuya ve vatandaşa ait milli varlıklarımız ranta kurban edilmemelidir. Ancak iktidar özellikle kamulaştırma yoluyla ve çoğunlukla Cumhurbaşkanı tarafından yayımlanan acele kamulaştırma kararlarıyla adeta vatandaşı mülksüzleştirme politikası uygulamaktadır. Kamulaştırma uygulamalarının, Devlet eliyle el koyma uygulamaları az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin temel sorunu hâlidir.

İktidar son dönemde çok fazla acele kamulaştırma kararları almakta ve bu uygulama adeta olağan kamulaştırma uygulaması gibi algılanmakta olduğundan anayasa ile korunan mülkiyet hakkının özünü zedelemektedir.

Anayasa madde 35 temel haklar arasında yer alan ve kişi hakkı olarak belirlenen mülkiyet hakkına dair açık hükümlere yer verse dahi iktidarın uygulamaları kamu yararı gözetmekten ziyade yandaş yararına hizmet etmektedir. İktidar adeta vatandaşın özel mülküne “çökme” eylemine yönelmekte ve deyim yerindeyse “Devlet-vatandaş ilişkisinde Devlet ezici bir güçtür” anlayışıyla hareket etmektedir.

Kamulaştırma amacıyla vatandaşlara gönderilen tebligatların ulaşmaması ve vatandaşların haberdar edilememesi nedeniyle de insanlarımız topraklarını kaybetmektedir. Bu yanlış uygulamalar insanlarımızın 200 yıldır sahip oldukları toprakları ellerinden alınmaktadır. Toplumsal huzurun bozulmaması açısından bu sorunun vatandaşlarımızın lehine ve makul bir şekilde çözülmesi gerekmektedir.

Vatandaş ile Devlet arasındaki ilişkide Devlet vatandaşını koruyan ve kollayan bir görev ve sorumluluk yüklenen taraf olmak zorundadır. Kamu gücü ve Devlet otoritesi kullanılarak vatandaş mağdur etmek olağanlaşmamalıdır. Acele kamulaştırma uygulamalarının bir an evvel anayasada ve kanunlarda belirtilen yasal sınırlarına çekilmesi ve mülkiyet hakkı sahiplerinin korunması gerekmektedir.

İktidar, ekonomide dengesizliğe, doğanın talan edilmesine, haksız zenginleşmeye ve gelir adaletsizliğine neden olan bu rant çarkına son vermeli, kendi yörelerinde yaşayan vatandaşların rızasını alma yolunu tercih etmelidir.

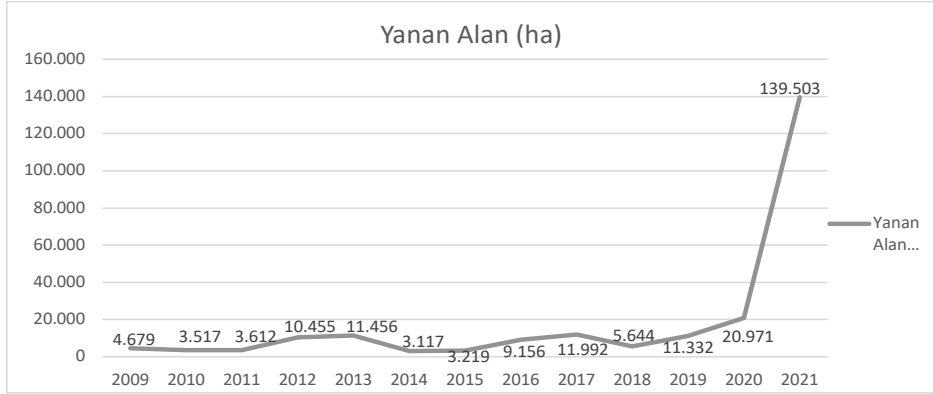
Orman Yangınlarıyla Mücadele

AB Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından yayımlanan Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da Orman Yangınları 2022 (Forest Fires in Europe, Middle East and North Africa 2022” raporu bir önceki yıla kıyasla Avrupa’da 2021 yılında en çok yanan ormanlık alanın Türkiye’de olduğunu göstermektedir.

Rapor 2021 yaz aylarında meydana gelen orman yangınlarının yol açtığı felaketi gözler önüne sermiştir. Verilere göre, ülkemizde 2011-2020 yılları arasındaki 10 yılın ortalaması alındığında yılda 9 bin hektar, 2021’de ise 139 bin hektar orman alanının yandığı görülmektedir. Raporda bu yangınların yüzde 91’inin insan aktiviteleri nedeniyle çıktığı da belirtilmektedir.

Rapora göre 2011-2020 yılları arasındaki yangın sayısının yıllık ortalaması 2631 iken 2021’de bu sayı ortalamadan az bir artışla 2793 olmuştur. Ancak yangın sayısının fazla artmamasına rağmen yanan alanlardaki yüksek artış orman yangınlarına karşı mücadelenin başarısız sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. İktidar yaşanmış bu kadar acı tecrübeye rağmen 2022 yaz ayında meydana gelen yangınlara karşı müdahalede de yetersiz kalmıştır.

Aşağıda yer alan tablo ise ülkemizde çıkan yangınlarda yanan ormanlık alanlarımızın yıllara göre büyüklüğünü gösterilmektedir. 2021 yılında orman yangınlarına tedbirler alınmış ve doğru bir afet koordinasyonu yapılmış olsaydı bu yangınların önlenmesi mümkün olacaktı.

Diğer bir konu ise, orman yangınları sonrası kaybedilen alanların suistimal ve istismar edilmesidir. Ülkemizde son yıllarda yaşanan orman yangınları sebebiyle kaybedilen ormanlık alanların ve ağaçların yerini yandaşların otelleri, tesisleri ve betona odaklı yatırımlarının aldığı bilinen bir gerçektir. Orman yangınlarıyla yok olan ağaçlık alanların yandaşa terkedilmesinin dışında çeşitli projeler için kesilen ve yok edilen ağaçların sayısı da bir hayli fazladır. Yanan orman alanlarının bazılarının imara açılması kabul edilebilir bir şey değildir. Ormanların, yaylaların, sit alanlarının imara açılmasında hangi kamu yararının gözetildiği, kriterlerin neler olduğu net olmamakla birlikte yangınları fırsat gören iktidar doğayı rantı kurban etmektedir.

İktidarın bu anlayışı sonucunda ülkemiz, çarpık şehirleşme, çevre kirliliği ve düzensiz planlamalar nedenleriyle ve dünyada bozulan ekolojik dengeden kaynaklı olarak ağaçsızlaşma ve ormansızlaşma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. İktidarın betonlaşmayı her geçen gün artırdığı bir politika içinde olduğu göz önünde bulundurulursa ağaçlık ve ormanlık alanlarımızın yok olması ihtimali giderek artan bir sorun olarak önümüze çıkmaktadır.

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki; yeşil alanlar yaşam kalitesini artırmaktadır. Aynı zamanda ağaçlandırmanın ve ormanlaşmanın sistemli bir şekilde yapıldığı ülkeler insani gelişmişliği yüksek bir toplumsal kitle yaratmış olmaktadırlar. Ülkemizde ise ne yazık ki ormanlık alanlarımız büyük kayıplarla karşı karşıya kalmakta ve yeşil alanlarımız giderek azalmaktadır.

Özetle, zaman kaybetmeksizin ağaçlandırma eylem planı hazırlanmalı ve ormanlık alanların sayısı artırılmalıdır. Orman vasfını yitirdiği gerekçesiyle orman sınırları dışında çıkarılan sahalara, ekosistemin korunması amacıyla yeniden ağaçlandırılmalıdır. Özel çıkar amacıyla yeni sahalara tahribi engellenmeli ve caydırıcı düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Devletimizin yaşanan afetlerin akabinde vatandaşımızın yaşam alanlarını yeniden inşa etmesi, ormanlarımızı koruyan bir politika benimsemesi ve ağaçlandırma bilincini aşılması önemlidir. Bu kapsamda komisyonda ormanların ve doğanın korunması ile sürdürülebilir yönetimi programında bütçenin artırılması gerektiği kanaatiyle vermiş olduğumuz önerge AK Parti ve MHP milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Hayvana Karşı Şiddetle Mücadele Edilmeli

Devletler, gelecekteki dünya ve o dünyada yaşayan nesiller için yaşamın içinde var olan her bir canlıyı korumak sorumluluğundadır.

Dünya toplumları doğada yaşayan tüm canlılara saygı gösterilmesi, canlıların kendilerine özgü kanuni düzenlemelerle hukuk tarafından güvence altına alınması ve tüm canlıların insanlar kadar yaşam hakkına sahip olduğu fikri yolunda önemli gelişmeler katetmiştir. Evrende yaşayan her bir canlının, insan ve insan olmayan tüm varlıkların zarar görmeme hakkı olduğu fikri, başta ülkemiz için bir ideal olmalı ve bu ideal tüm evrene ulaşacak bir sürece ulaştırılmalıdır.

Tüm canlıların yaşanabilir bir dünya istenci doğal yaşamın içinde karşılaştığımız bir gerçektir. Yaşayan bütün canlıların insan kadar dünyanın içinde yer edindiği ve bu canlıların insanlığın kendine tanıdığı temel haklara paralel yaşama hakkını elde etmesi gerektiği günümüz toplumlarında ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. İnsanlık, çevre dostu politikalar, tüm canlıların yaşam hakkını güvence eden yasalar ve doğayı korumayı vaat eden planlamalar yapmayı acil görmelidir. Bu aciliyet ise devletlerin kanunlarla tüm canlıların güvence altına alacağı bir hukuk düzeniyle kendini var edebilir.

Bilinmektedir ki; ülkemiz uzun süredir sahipsiz sokak hayvanlarıyla ilgili haberleri, endişeyle takip etmektedir. Bu mesele, ülkemiz için, artık çok ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Öyle ki; masum çocuklarımızın tehlikeye atıldığı ve canlarına mal olunan bir süreçle karşı karşıya kalınmakta ve zaman zaman sessiz canlarımızın, sokak hayvanlarımızın canice katledilmesine sebep olunmaktadır.

18 Kasım’da Cumhurbaşkanı bir açıklama yaparak; “Sahipsiz sokak hayvanlarının yeri, sokaklar değil, barınaklardır. Belediyeler, barınaklar inşa ederek, başıboş sokak hayvanlarını

toplmalı. Konya Büyükşehir Belediyemizin, çok örnek bir çalışması var.” Demişti. Bu açıklamadan 1 hafta sonra Erdoğan’ın, örnek gösterdiği Konya Büyükşehir Belediyesi Sahipsiz Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi’nde bir görevlinin elindeki kürekle bir köpeğe vurarak ölümüne neden olduğu bir vahşet yaşanmıştır.

Konya’da yaşanan hadise meselenin geldiği vahameti açıkça göstermekte ve iktidarın hayvan haklarına yönelik politikalarda başarısızlığını gözler önüne sermektedir. İYİ Parti olarak, 11 yaşındaki Mustafa’mızın hayatını kaybetmesine de; Konya’daki barınakta yaşanan vahşete de zerre tahammülümüz yoktur. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in dile getirdiği üzere buradaki esas mesele “yaşam hakkının“ ihlal edilmiş olmasıdır.

Tüm insanların, onurlu bir yaşam hakkı varsa; insanlarla aynı dünyayı, aynı toprağı, aynı havayı paylaşan tüm canlıların da, onurlu bir yaşam hakkı vardır. Dolayısıyla mesele “yaşam hakkı” olunca devlet bu konuya duyarsız kalmamalıdır. Sokaklarımızın, milletimiz için, güvensiz hâle gelmesine de, barınaklarımızın, işkence merkezlerine dönüşmesine de, razı olunmamalıdır.

Ancak; devlet yönetmekten bihaber olan bu iktidar, bu konuda da tüm beceriksizliğini gözler önüne sermiştir. İnsanlıktan nasibini almamış, vicdansız bir caninin yaptıkları karşısında milletimizin yüreği sızlamıştır. Bu görüntülere sessiz kalmayan, büyük bir duyarlılık göstererek olay yerine giden, ellerinden geldiğince sessiz dostlarımızın ihtiyaçlarını karşılayıp, onlara sahip çıkan tüm hayvan sever vatandaşlarımız iktidara adeta merhamet dersi vermiştir.

Bu caniler için, yürekleri soğutacak bir cezai yaptırım, maalesef kanunlarımızda yer almamaktadır. İktidar ise her zaman olduğu gibi olay yaşandıktan sonra, “gereken tedbirleri aldık” demekten, ciddiyetsiz açıklamalar, bilinçsiz yönlendirmeler yapma yolu izleyerek milletimizi düşman kamplara ayırmaktan öteye geçmemiştir. Devlet yönetmenin gereğini yerine getirerek bu konuya son verecek netlikle somut adımlar atmayı tercih etmemektedir.

İktidarın mevcut politikası; hayvanların korunması sürecinde, yerel yönetimler tarafından kurulan hayvan bakımevleri ile buralarda yapılacak rehabilitasyon işlemlerinin önemini göz ardı eden, bozulan ekolojik dengeye bağlı olarak sokak hayvan popülasyonunun kontrolsüz artışı regüle etmek için insancıl, bilimsel ve işlevsel yeni çözümler geliştirmeyi planlamayan, mevcut Kanunda yer alan mekanizmaların çeşitlendirilmesi ve yeni yöntemler ihdas edilmesine, yerel yönetimlerin yanı sıra merkezi yönetim ile sivil toplum kuruluşlarının sürece dahil edilmesine, güçlü bir kurumsal yapı oluşturulmasına odaklanmayan ve hayvanlara karşı işlenen fiillerin cezai yaptırımları ilke edinmeyen bir yaklaşıma sahiptir.

Hayvanların da insanlar kadar yaşama hakkına sahip oldukları gerçeğinden hareketle, hayvan haklarının güvence altına alınması, avlanma ya da eğlence amacıyla hayvanlara eziyet

veren yarış, gösteri ve diğer ticari faaliyetlerin yasaklanması, düzenlenmesi ve bu konuların yasal bir çerçeveye oturtulması gerekmektedir.

İYİ Parti olarak inanıyoruz ki; ülkemizde yaşanan tüm sorunlara olduğu gibi, bu soruna da, aklın, bilimin, hukukun, ve vicdanın çerçevesinde çözüm bulunmalıdır. Nitekim sorumlu devlet anlayışımız gereği; hem sahipsiz sokak hayvanlarının korunması, hem de sokaklarımızın güvenliğinin sağlanması için planımız hazır.

Bu doğrultuda İYİ Parti iktidarında;

- Sahipli hayvanların olduğu kadar sahipsiz hayvanların da yaşam hakkını destekleyeceğiz.
- Saldırganlık geçmişi olan engelli ya da güçten düşmüş hayvanların yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine insancıl yöntemlerle naklini sağlayacağız.
- Hayvanların; fizyolojik, sosyal, psikolojik, çevresel ve davranışsal gereksinimlerini karşılamak için barınaklarımızı evrensel standartlarda geliştireceğiz.
- Yaşadığımız acıların bir kez daha tekrarlanmaması için; saldırganlık geçmişi olan hayvanların dünya standartlarında bir rehabilitasyon programına alınarak iyileştirilmelerini sağlayacağız.
- Barınaklardaki hayvanlarımızın kontrolsüz nüfus artışını önlemek için düzenli ve disiplinli bir kısırlaştırma programını hayata geçireceğiz.
- 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanun’a ek olan “Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği Kapsamında Geçici Bakımevi Şartlarının” içeriğinde değinilen bir barınağın nasıl olması gerektiğine dair her türlü detayı içeren mevzuatın uygulanmasını sağlayacağız.
- Barınakların evrensel standartlara göre ruhsatlandırılmasını ve düzenli olarak denetlenmesini sağlayacağız.
- Barınakları, hayvanseverlerimizin ve gönüllülerin ziyaretine açık tutarak şeffaf bilgi akışını destekleyeceğiz.
- Rehabilitate edilen ve eğitilen hayvanlarımızın doğru ailelere sahiplendirilmesi için düzenli ve etkili kampanyalar yürüteceğiz.
- Milletimizi evcil hayvan sahipliğinin, sorumlulukları konusunda bilgilendirecek, hayvanları terk etmenin etkileri ve sonuçları konusunda farkındalık çalışmalarını artıracak ve cezai yükümlülükleri ağırlaştıracacağız.
- Sorunun köküne incek ve hayvan nüfusu artışını kontrol altına alacağız.

- 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun caydırıcılık konusundaki yetersizliğinin önüne geçen ek düzenlemeler getireceğiz.
- Hayvanlara karşı sokakta, evde ya da barınakta işlenen suçların idari para cezasıyla geçirilmesine asla izin vermeyeceğiz.
- Cezaların suçun ağırlığına göre sınıflandırılmasını sağlayacağız.

Sessiz dostlarımız, kafeslerin içinde; aç kalarak, sevilmeden, koşup oynamadan, hatta çoğu zaman kötü muameleye maruz kalarak yaşam mücadelesi vermelerine engel olunmalıdır.

Türk milleti, Allah’ın yarattığı ve bizlere emaneti olan kuşlar aç kalmasın diye medreselere ve camilere “kuş köşkleri” yapacak kadar zarif bir medeniyettir. Bizim şanlı töremizin ve görkemli medeniyetimizin düşkün ve başıboş hayvanlara karşı gösterdiği şefkat ve merhamet, batıda bile takdirle karşılanmıştır.

Fransız şairi Alphonse de Lamartine, bu takdirini şöyle ifade etmektedir:

“Türkler kuşlara, köpeklere velhasıl Allah’ın yarattığı her şeye hürmet ederler. Bizim memleketlerde, başıboş bırakılan veya eziyet edilen bu zavallı hayvan cinslerinin, hepsine, şefkat ve merhametlerini, teşmil ederler.”

Şu bilinmelidir ki; milletimizin mayasında olan şefkat ve merhamet duygusunun sarsılmasına asla müsaade edilmemelidir. Bu sorun devlet geleneğimize ve törelerimize yakışır biçimde ivedilikle çözülmek zorundadır. Çocuklarımız güvenli sokaklara kavuşturulmalı, memleketimizde nefes alan tüm canlılarımız onurlu bir yaşam hakkına eriştirilmelidir.

Konut Fiyatlarındaki Artış

AK Partinin yirmi yıldır uygulamakta olduğu politikalar, en temel yaşam hakkı olan barınma hakkını dahi ayrıcalık haline getirmiştir. Vatandaşlarımız için bir ev sahibi olmak, hayal bile olmaktan çıkmıştır, zira geline nokta düşük gelire sahip vatandaşlarımız barınacak bir ev bulabilmekte bile zorlanır hale gelmiştir. İktidarın uygulamakta olduğu politikalar konut sektörünü öyle bir aşamaya ulaştırmıştır ki; vatandaşlarımız belirli bir ücret ödeyerek yaşayabileceği bir ev bile bulamayacak duruma sürüklenmiştir.

Merkez Bankasının açıklamış olduğu konut fiyat endeksine göre konut fiyatları eylül ayı itibarıyla son bir yılda yüzde 189.2 artış göstermiştir. Artış oranı yeni konutlarda yüzde 178.8, yeni olmayan konutlarda ya da diğer bir ifadeyle ikinci el konutlarda yüzde 190.6 olarak gerçekleşmiştir. Endekse göre, konut fiyatları yıllık bazda İstanbul’da yüzde 212.1, Ankara’da yüzde 196, İzmir’de yüzde 185.8 artmıştır.

Merkez Bankasının verileri ülkemizde metrekare başına birim konut fiyatının ise 15 bin 863 TL olduğunu ortaya koymaktadır. Fiyatlar İstanbul'da 25 bin 714 TL, Ankara'da 11 bin 323 TL, İzmir'de ise 18 bin 761 TL olmuştur.

	Konut Fiyat Endeksi	Yeni Konutlar Fiyat Endeksi	Yeni Olmayan Konutlar Fiyat Endeksi	Birim Fiyat (TL/m ²)
TÜRKİYE	575,2 (%189,2)	601,7 (%178,8)	568,2 (%190,6)	15863,3 ₺
İstanbul	530,9 (%212,1)	566,4 (%204,7)	531,2 (%213,9)	25714,8 ₺
Ankara	551,1 (%196,0)	681,0 (%197,4)	542,1 (%198,8)	11323,8 ₺
İzmir	595,6 (%185,8)	630,3 (%189,7)	584,9 (%184,6)	18761,3 ₺

TOKİ Projeleri

Hatırlanacağı üzere Aralık 2019'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 100 bin sosyal konut projesini açıklamıştı ve projenin en geç 1,5 yıl içinde bitirileceği sözünü vermişti. Ancak günümüzde, ihalesi geçen yıl yapılan konutların birçoğunun henüz inşaatının dahi başlamadığı ortaya çıkmıştır. 2019 yılında Türkiye genelinde yapılacağı söylenen 100 bin konuttan ne kadarı yapılmış ve hak sahiplerine teslim edilmiştir sorusu net bir cevap bulamamıştır.

Bu projenin garantisi olan Cumhurbaşkanı "Bir, bir buçuk yıl içinde bitecek." demiş ancak aradan üç yıl geçmesine rağmen birçoğunun ihalesinin iptal edildiği ortaya çıkmıştır. Bir kısmının ihalesinin de daha yeni yapılıyor olduğu bilinmektedir. İptal edilen ihalelerin iptal gerekçesi ise artan inşaat maliyetleri olarak gösterilmiştir. İktidar vatandaşımız umutlarını hiçe saymış ve dar gelirli vatandaşlarımızın ev sahibi olma hayalini istismar etmiştir.

Şu açıkça görülmektedir ki; iktidar partisi ve Cumhurbaşkanı uygulamakta olduğu her politikada olduğu gibi burada da öngöründen uzak, planlama yapmadan, olumsuz gelişmeler karşısında vatandaşımızın mağduriyetini önleyici tedbirler almadan hareket etmiş ve siyasi emelleri uğruna milletimizi adeta ortada bırakmıştır. Bu yönetim tarzı sosyal Devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Ekonomimizin içinde bulunduğu mevcut durum ve iktidarın uyguladığı ekonomi politikasındaki tutarsızlıklar göz önüne alındığında; 13 Eylül 2022'de Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan "İlk Evim İlk İş Yerim" projesi kapsamında yapılması öngörülen 250 bin konut projesinin de aynı sonla karşı karşıya kalmayacağına şüpheyle yaklaşılmaktadır. Bu

projenin hayata geçmesini önemsemek ve milletimize takipçisi olacağımızın sözünü vermek sorumluluğuyla hareket ederek bazı soru işaretlerini dile getirmek gerektiği kanaatindeyiz.

Öncelikle; vatandaşlarımız bu konutu nasıl aldığını veya ne kadar ödeyeceğini bilmemektedir. Daha önceki projelerde inşaat maliyetlerinin artmış olmasının gerekçe gösterilmesine paralel olarak bu projenin de aynı sonuçla karşılaşmaması adına tedbirlerin alınıp ve planlamaların yapılıp, yapılmadığı kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Konutlarda taksitlerin gittikçe artan ve tutarın kendini güncelleyen bir ödeme sistemi ne sahip olması vatandaşı mağdur edecek bir süreç ortaya çıkaracaktır. Dar gelirli vatandaşlarımızın ev sahibi olması amaçlanarak hayata geçirilen bir projenin vatandaşlarımızın karşılayabileceği ödemeler sistemi planlanarak yürütülmesi gerekmektedir. Vatandaşlarımızın anayasal bir hak olan barınma hakkına erişimi makul düzeye çekilmelidir.

Komisyon görüşmelerinde, bu projeye başvuru yapan vatandaşlarımızın umutlarının kırılmaması, ev sahibi olma süreçlerinin uzatılmaması, 2019 yılında açıklanan 100 bin konut projesinde yaşanan aksaklıkların yaşanmaması adına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ilgili programındaki miktarın artırılmasına yönelik verilen önergemiz AK Parti ve MHP milletvekilleri tarafından reddedilerek kabul edilmemiştir.

Memleketimizi “Avrupa’nın Çöp Evi” Yaptılar

İktidar "ham madde ticareti" adı altında deyim yerindeyse “çöp ticareti” yapma yolunu son 3 yıldır üst seviyelere ulaştırmıştır. Araştırmalarda, ülkemizin Avrupa’nın en çok atık ithal eden ülkesi durumuna geldiği ve şehirlerimizde de bu atıklar kaynaklı tehlikeli bir gidişata sürüklenildiği ortaya çıkmaktadır. Memleketimizin suyu, havası, toprağı, insanı “AB’nin çöpüyle” kirletilmektedir. İktidar adeta ülkemizi “AB’nin çöp evi” noktasına ulaştırın bir politika gütmüştür.

Uzmanlara göre, bu atıkların doğaya verdiği zarar ekonomiye sağladığı yarardan daha fazla olmaktadır. Ancak AK Parti tabiatı yalnızca rant alanı olarak gördüğü için her türden çevre dostu yöntemleri reddeden bir siyaset tarzı gütmektedir. Daha önce, denetimlerin artırılması için uyarılarda bulunulmuş, bu konunun üstüne gidilmesi ve iktidarın bu yanı sıra ısrara etmemesi gerektiği defaten dile getirilmiştir.

Eurostat 2021 atık ihracatı verilerine göre ülkemiz, 14,7 milyon tonla AB’den en fazla atık ithal eden ülke olmuştur. Veriler göstermektedir ki; AB’den tüm atık ithalatının yaklaşık yarısı Türkiye’ye yapılmıştır. Ülkemiz 2020’de de AB’nin en büyük atık alıcısı olmuştur.

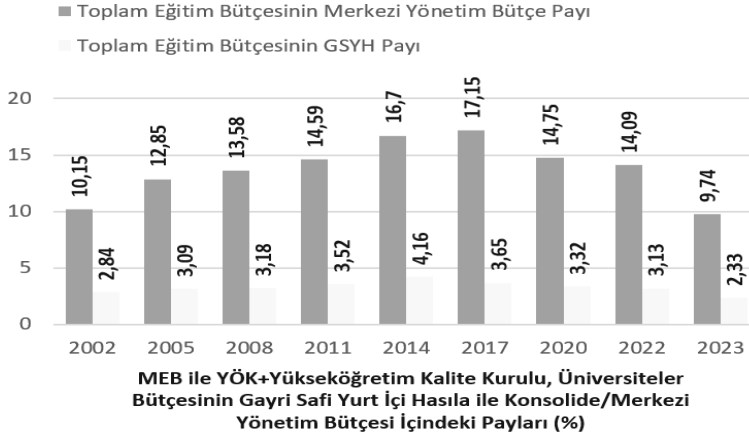
2020’de yıllık 32,7 milyon tonu bulan atık ihracatının 13,7 milyon tonu Türkiye’ye gönderilmişti.

Milyon ton		AB'DEN ATIK İTHAL EDEN ÜLKELER
		Atık İthalatı 2021
■ TÜRKİYE		14,7
■ Hindistan		2,4
■ Mısır		1,9
■ İsviçre		1,7
■ İngiltere		1,5
■ Norveç		1,4
■ Pakistan		1,3
■ Endonezya		1,1
■ ABD		0,9
■ Fas		0,6

Atık ithalatıyla birlikte, iktidarın dikkatini çekmeye çalıştığımız bir diğer konu ise geri dönüşüm konusudur. Türkiye, geri dönüşüm konusunda Avrupa Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü verilerine göre yüzde 12'yle son sıralarda yer almaktadır. OECD ülkelerindeki ortalama ise yüzde 30 civarında görünmektedir. Dünyada da geri dönüşüm oranı şu anda yüzde 20 civarındadır. Yani her geri dönüştürülebilir atığın yüzde 20'si geri dönüştürülmektedir. Ülkemizin geri dönüşüme odaklanarak bu alanda yatırımlar yapması gerektiği açıkça ortadadır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Millî Eğitim Bakanlığının genel bütçeden aldığı paya bakıldığında 2002 yılında yüzde 17,8 iken bugün bu oranın yüzde 9,17'ye düşmüş olduğu görülmektedir. Hangi veri esas alınırsa alınsın artan nüfusa, artan öğrenci sayısına rağmen Millî Eğitim Bakanlığının eğitim için toplumun ürettiği toplam kaynaktan aldığı pay giderek azalmaktadır. Buna karşın öğrenci sayısı giderek artmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığının verdiği hizmet karşılığında aldığı payın giderek küçüldüğü, dolayısıyla eğitimin kalitesinin artması için ayrılan payın da giderek azaldığını söylemek mümkündür.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda eğitim ve öğretim gören öğrenci sayısının 17 milyon 577 bin olduğu bilinmektedir. Örgün öğretimde, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin sayısı 15,8 milyon ve açık öğretimde okuyan öğrenci sayısı 1,7 milyondur. 2023 yılı merkezi yönetim bütçesi 4,47 trilyon TL’dir ve bunun içindeki Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi ise 435 milyar 351 milyon TL’dir.

Yukarıda verilen veri setine göre Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden bir öğrenci için yıl boyunca yapılacak harcama 27.485 TL’dir. Temel eğitim için 201 milyar ayrılırken bunun, Millî Eğitim bütçesine oranı yüzde 46,13’dir. Öğrenci sayısı 10 milyon 715 bin, öğrenci başına düşen pay ise 18.759 TL’dir.

Genel ortaöğretimin payı 48,3 milyar TL; bakanlık bütçesine oranı yüzde ise 11,9 dir. Öğrenci sayısı 2 milyon 289 bin, öğrenci başına düşen pay 21.101 TL’dir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne 51,9 milyar tahsis edilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine oranı 11,98, öğrenci sayısı 1 milyon 604 bin, öğrenci başına düşen pay ise 32.363TL’dir.

Bu veriler OECD göstergeleriyle kıyaslandığında OECD ülkelerinin en azından yüzde 50'sinin bu rakamların çok üstünde olduğu görülmektedir. Örneğin; Türkiye, ilköğretim düzeyinde 4.168 dolar harcama yaparken OECD ortalaması 8.650 dolardır. Türk ekonomisinin bugünkü durumu okul öncesi eğitimde ve ilköğretimde aksamalar yaşanmasına neden olmaktadır.

İçinde bulunduğumuz ekonomik krizin yansıması olarak kantin ücretlerine gelen zamlarla neredeyse tüm günü okulda geçiren öğrencilerin ve eğitim çağında çocukları olan ailelerin öncelikli konularından biri haline gelmiştir. Konuyla ilgili dernek ve kuruluşlar;

okullarda hiç olmazsa bir öğün yemek verilmesinin çocuklarımızın beslenme sorununu çözmeye yönelik bir adım olacağı yönünde açıklamalarda bulunmaktadır.

Türk-İş’in 2022 yılı Ağustos verilerine göre 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 22 bin 442 TL, açlık sınırı ise 6 bin 890 TL’dir. 4–6 yaş grubu çocuk gıda harcamaları ise Ağustos 2021’de 507,72 TL, Ağustos 2022’de 1.106,64 TL olmuştur. 15–19 yaş grubu çocuk gıda harcamaları; Ağustos 2021’de 936 TL iken Ağustos 2022’de 2.048,79 TL olmuştur.

Asgari ücretle geçimini sağlayan, iki çocuklu bir ailede sadece bir çocuğun gıda harcaması için ayrılması gereken tutar bile aile bütçesine ciddi bir yük haline gelmiştir.

Çocukların okul döneminde beslenmenin düzenlenmesi ve yönlendirilmesi ailenin ve toplumun yanında hükümetlerin de politikası olmalıdır. Okullarda standart beslenme saatlerinin oluşturulması, kantin ve kafeteryaların denetlenmesi, okul çevresinde satıcıların açıkta yiyecek satışının engellenmesi gibi bir dizi önlemler “yeterli ve dengeli beslenme” için büyük yararlar sağlayacaktır.

Çocuklarımızın devlet eliyle sağlıklı ve yeterli beslenmesi hükümet için bir yük olarak görülmemeli, devlet politikası haline getirilmelidir. Ailelerimizin geçinme güclüğü yaşadığı bugünlerde ivedilikle; devlet okullarında ilköğretim ve ortaöğretimde okuyan, sayıları 15 milyonun aşan çocuklarımızın beslenmesi için İYİ Parti kurmaylarınca geliştirilen “Rüzgâr Güllü Projesi” uygulamasının hayata geçirilmesi son derece etkili olacaktır.

Yarı Merkezi – Yarı İç Kaynak kullanımlı model kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ana yürütücüler olarak; il, ilçe, belde teşkilatları ile belediyeler uygulayıcı kuruluşlar olarak yer alacaklardır.

Rüzgâr Güllü Projesi ile öğrencilerimizin sağlıklı beslenmesinin yanı sıra;

- Türkiye genelinde okul öncesinde 230 bin, diğer seviyelerde ise toplam 135 bin çocuk okula kaydolacak,
- Okul öncesinde 120-235 bin aralığında, okul çağında ise 970 bin – 1,9 milyon aralığında çocuk hastalıklardan korunacak,
- 303 bin yeni istihdam yaratılacak,
- Bölgeler arası yoksulluk ve eşitsizlik azalacaktır.

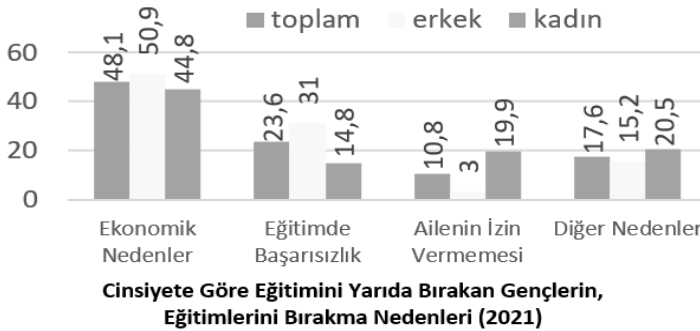
Yetersiz beslenme, ülkemizde milyonlarca çocuğun sağlığını, zihinsel ve sosyal gelişimini tehdit etmektedir. Çocuklarımızın sağlıklı bir hayat yaşayabilmelerini sağlamak devletin asli görevidir. Çünkü beslenme; çocukların sağlığının, başarısının ve mutluluğunun ön şartıdır. Yeterli beslenme çocuklarımızı ve aileleri etkilediği kadar ülkemizin geleceğini de etkilemektedir.

Çocukların özellikle küçük yaşlarda öğün atlaması, sağlıksız beslenmesi, yeterli besin alamaması ilerleyen yıllarda hem zihinsel hem bedensel gelişimlerini etkilemektedir. Bu nedenle; hiçbir çocuğumuzun sınıfına karnı aç girmemesi, tüm çocuklarımızın sağlıklı ve ücretsiz beslenme hakkına sahip olması sosyal devletin sorumluluğudur.

Ülkemizde 2021-2022 yılı istatistiklerine göre okul öncesi eğitime, ilkokula, ortaokula ve liseye kayıtlı yaklaşık 16 milyon çocuk bulunmaktadır. “Rüzgar Gülü” adını verdiğimiz projemiz kapsamında Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş o olduğumuz önergemiz ile 61 milyar 125 milyon TL’nin çocuklarımızın beslenmesi ve sağlıklı büyümesi için kullanılması teklif edilmiştir. Ancak bu yenilik doğuran talebimiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Öte yandan üniversite öğrencilerimize de ailelerinin ayırdığı sınırlı bütçenin büyük bir kısmını beslenme giderleri oluşturmaktadır. Bugün lokanta vb. yerlerde bir porsiyon yemeğin 35-40 TL’nin altına düşmediği bilinmektedir. Beslenme ihtiyacını dışarda karşılamak zorunda kalan öğrencilerin sadece bir öğünleri için ayırmak zorunda oldukları bütçe aylık 1000 TL’yi aşmaktadır. Üniversite öğrencilerimizin aldıkları burs/kredi tutarının da oldukça düşük olduğu bir gerçektir. Öğrencilerimizin zorunlu ihtiyaçlarını karşılayamamaları nedeniyle okul terki yoluna başvurdıkları ya da kazandıkları halde üniversiteye gitmedikleri de unutulmamalıdır.

Türkiye Aile Yapısı Araştırması 2021 sonuçlarına göre, 15-24 yaş grubundaki genç nüfus içinde eğitimine devam etmek istemesine rağmen (üniversite dâhil) eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalan gençlerin oranı yüzde 7,6’dır. Genç erkeklerde bu oran yüzde 8 iken genç kadınlarda yüzde 7,1 olarak gerçekleşmiştir. Eğitimini yarıda bırakan gençlerin, bırakma nedenleri incelendiğinde ilk sırayı yüzde 48,1 ile ekonomik nedenler alırken, bunu yüzde 23,6 ile eğitimdeki başarısızlık ve yüzde 10,8 ile ailenin izin vermemesi takip etmiştir.

2021-2022 döneminde 86.975'i devlet, 18.977'si vakıf üniversitesi kazanan 105.772 öğrencinin kayıt yaptırmadığı da bilinmektedir. 122.209 kontenjan boş kalmış, geçmiş yıllara bakıldığında boş kontenjanların yüzde 2'den, yüzde 12'ye çıktığı görülmektedir. Tıpta ilk 50 bin, diş hekimliğinde 80 bin, eczacılıkta 80 bin, hukukta 125 bin öğrencinin kayıt yaptırmamış olmasının başlıca nedeni kuşkusuz ekonomik koşullardır.

Ne yazık ki okul terki sorunu sadece üniversite düzeyinde değildir. Avrupa İstatistik Ofisinin (Eurostat) verilerine göre Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında okulu erken bırakma alanında ilk sıralardadır. Ülkemizde eğitimi yarıda bırakanların sayısı bölgelere göre farklılık arz ederken, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde okulu terk edenlerin oranı diğer bölgelere oranla daha fazladır.

Türkiye’de öğrencilerin en fazla devamsızlık yaptığı lise türü mesleki ve teknik liselerdir. Bu liselerde öğrenim gören öğrencilerin yaklaşık yüzde 42’si bir eğitim öğretim yılı içinde 20 gün ve üzeri devamsızlık yapmaktadır.

Eğitimde sınav odaklı uygulamalar, gelecek kaygısı, öğrenci özerkliğinin sınırlılığı, okul güvenliğine ilişkin fiziki-psikolojik tartışmalar ile katı disiplin uygulamaları; okullarda algılanan stresi ve devamsızlığı artırmaktadır. Ortaöğretimde gözlenen yüksek terk oranlarının, öğrencilerin kariyer odaklarında gözlenen sorunlar, okulların sosyal çekiciliğinin düşük olması ve üniversiteye girişle ilgili umutsuzluk kapsamında ele alınması önemlidir.

2021 yılında 135 hanede yapılan bir çalışmada okul çağındaki 7-16 yaş arası çocukların yüzde 21,8’inin artık okula devam etmediği görülmektedir. Eğitim Reformu Girişiminin yapmış olduğu bir araştırmaya göre 2006 doğumlu çocuklar, 2019-2020’de 13 yaşındayken, net okullaşma oranları yüzde 98,5 olmuştur. Aynı çocuklar 14 yaşına geldiklerinde yani 2020-2021’de okullaşma oranları yüzde 96,3’e gerilemiştir. 2020-2021 öğretim yılının birinci ara dönem raporuna göre ise 155 bin 938 öğrencinin okulu bıraktığı görülmektedir. Türk Eğitim Derneği tarafından açıklanan 2021 Eğitim Değerlendirme Raporunda 2020-2021 eğitim öğretim yılında tam 676 bin çocuğun eğitim sistemi dışında kaldığı belirtilmektedir. Bir başka deyişle 6-17 yaş arası 676 bin çocuk okula gitmemiştir.

Eğitimde 4+4+4 düzenlemesine geçilmeden önce MEB verilerine göre, açık öğretim lisesinde 940 bin öğrenci bulunuyorken, 4+4+4 sonrasında hızlı bir artış seyri yaşanmış ve 2020-2021 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla açık ortaokuldaki öğrenci sayısı 222 bin 638, açık öğretim lisesindeki öğrenci sayısı 1 milyon 254 bin 420’ye çıkmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla toplamda 1 milyon 452 bin 331 öğrenci örgün öğretimin dışında yer almakta ve açık öğretimde okumaktadır.

Açık öğretimde okuyan öğrenci sayısındaki artışın temel nedeni; temel eğitimden ortaöğretime geçiş sistemi nedeniyle istemediği halde meslek lisesi ya da imam hatip lisesine otomatik kaydı yapılan öğrencilerin bu okullarda okumak yerine açık liseye kayıt yaptırmalarıdır. Özellikle son yıllarda MEB’in öğrencileri imam hatip liselerine yönlendirme girişimleri, açık lisede okuyan öğrenci sayısının ciddi anlamda artmasına neden olmuştur.

Eğitim kademelerine göre okullaşma oranları incelendiğinde 4+4+4 düzenlemesi sonrasında örgün eğitimin 12 yıla çıkarılmasına rağmen, okullaşma oranları açısından hedeflerin çok gerisinde kaldığı görülmektedir. Okullaşma oranları açısından son dokuz yılın en dikkat çekici özelliği ilkokulda okullaşma oranının yüzde 98,86’dan yüzde 93,16’ya düşmesi ve ortaokulda okullaşma oranının yüzde 93,09’dan yüzde 89,84’e gerilemesidir.

MEB tarafından yayınlanan Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2021/’22 Raporu incelendiğinde bölgesel eşitsizlikleri ve cinsiyetler arası eşitsizlikleri okullaşma oranlarındaki değişim üzerinden daha net görmek mümkündür. Okullaşma oranları dikkate alındığında özellikle okulöncesi ve ilkokul açısından Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Orta ve Doğu Karadeniz illerinin önemli bir bölümü Türkiye ortalamasının altındadır.

Taşımali eğitim programı ile yetersiz okul sayılarına çözüm üretilmek istense de ne yazık ki sorun çözülmediği gibi ortaya yeni sorunların çıkmasına neden olunmuştur. Bazı bölgelerimizde taşımali eğitim ile ilçe genelinde eğitim alan öğrenciler, İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından açılan ihaleye katılım olamaması nedeniyle at arabaları ve traktörlerle okullara taşınmaktadır. Diğer yandan Türkiye’nin birçok yerinde birkaç kilometrelik farkla servis araçlarının güzergahı dışında kalan öğrenciler okulu bırakmak zorunda kalmaktadır. Eğitimciler; taşımali eğitimde kapasitenin üstünde öğrenci alındığı, zaman zaman araçların sabahları geç gelirken çıkışta öğrencileri çok geç aldığı, kimi araçların öğrenci taşımaları için yeterli olmadığına tespit edildiği yönünde bildirimlerde bulunmaktadır.

Bugün gelinen noktada köy okullarının eksikliği açık bir şekilde anlaşılır hale gelmiştir. Zira köylerimizin boşalmasıyla köy okulları kapatılmış ve taşımali eğitim sistemine geçilmiştir. Bu öngörüsüz yönetim tarzı zincirleme olarak büyük zararlara yol açmıştır. Köy okullarının, eğitimin her vatandaşımıza eşit olarak sunulmasının yanında çok önemli bir misyonu daha olduğu bilinmelidir.

Kapanan köy okullarımız başta tarımımıza dolayısıyla ekonomimize zarar vermiştir. Ancak en önemlisi millî değerlerimiz de ciddi yara almıştır. Nitekim köy okullarının kapanmasıyla devletin resmî olarak astığı Türk Bayrağı tabiri caizse indirilmiş ve taşradaki çocuklarımıza vatandaşlık hislerini veren, vatandaşlık hislerini kuvvetlendiren millî

bayramlarımız kutlanamaz hale gelmiştir. İstiklal Marşı'mızın köylerimizde sıklıkla okunamaması ülkemiz için çok büyük bir eksikliklerdir.

Öte yandan cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren, köylerde öğretmenlerimizin birer kanaat önderi olduğu da bilinmektedir. Öğretmenlerimiz köylerde yalnızca çocuklarımızı eğitmekle kalmayıp aynı zamanda köy halkına da ışık tutmaktadır. İlâveten, köylerimizde okulların yeniden eğitime başlaması atanamayan öğretmenlerimiz için de bir istihdam alanı oluşturacaktır. Özetle köy okullarının yeniden faaliyete geçirilmesi için çalışmaların hızlandırılması çok yönlü fayda sağlayacak; öngörüsüz planlamalar, telafisi güç sonuçlar doğurmadan önce harekete geçilmiş olacaktır.

Ülkemizde eğitim kalitesi de tartışılır hale gelmiştir. On iki yıl okuduktan sonra üniversite sınavlarında matematik veya Türkçe testlerinden bir soru dahi yapamamış olan ortaöğretim mezunlarımızın olması eğitim kalitemizin üzerine çalışmalar yapılması gerekliliğinin açık bir kanıtıdır. Yabancı dil eğitimi konusunda da çağın çok gerisinde kaldığımız bir gerçektir. Öğrencilerin öğrenmeye en yatkın olduğu yaşlarda öğretilmesi gereken yabancı dil, üniversite eğitimine kadar ertelenmiştir; oysa yabancı dillerin öğrenileceği yer üniversiteler değildir. Örneğin İngilizce eğitimi ilköğretimde başlatılıp, orta öğretimde tamamlanmış olmalıdır ki üniversite eğitimini sürdüren öğrencilerimiz bilimi diğer lisanslarda da hakkıyla öğrenmelidir.

Bugün ülkemizde yaşanan işsizlik sorunu gibi büyük sorunların en önemli nedeni gençlerimizin temel kariyer planlamasının yapılamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Son yirmi yılda iktidarın temel kariyer planlamasını yapmamış olması, hangi sektörde ne kadar insan kaynağına ihtiyaç olduğu planlayıp bu doğrultuda yönlendirmeler yapmamış olması bugün bazı meslek dallarında yığılmalar yaşanmasına sebep olmaktadır. Kuşkusuz meslek planlamasına, öğrencilerin ilgi ve yetenek alanlarının erken yaşlarda tespit edilip eğitimlerini bu doğrultuda sürdürmeleri ile başlanacaktır. Burada meslek liselerinin rolü çok önemlidir. Dünyadaki teknolojik gelişmelere yetişebilmek ve zanaatkarlığın devamı, spesifik alanlarda uzmanlık ve ustalık, ilgi ve yetenek alanına göre eğitim için sürdürülebilir mesleki eğitim planlaması doğru yapılmalı ve vakit kaybetmeksizin uygulamaya geçilmelidir.

Öte yandan işletmelerde 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanunu'nun uygulanmasında ciddi problemler yaşandığı bilinmektedir. İşletmelere staja giden öğrencilerimize meslek öğretilmesi, okudukları alanda tecrübe kazanmaları için fırsat tanınması gerekmektedir. Ancak ne yazık ki stajyer öğrencilerimize uzmanlaşmak istedikleri alanlar dışında işler yaptırılmakta, stajyer öğrencimiz temizlik personeli ya da odacı olarak eğitimleriyle alakası olmayan işlerde çalıştırılmaktadır.

2012-2013 eğitim öğretim döneminde 28 bin 177 olan kamu ilkokul sayısının 2022'de 22 bin 480'e gerilediği, özel ilkokullarına hızla arttığı bilinmektedir. Ne yazık ki denetimsizlik özel okul olarak adlandırdığımız ücretli eğitim kavramını neredeyse Milli eğitimin bir konusu olmaktan çıkarmış, bazı özel okullar ticaret merkezlerine dönüşmüştür. Bu çerçeveden bakıldığında; kamusal okul, mülkiyeti topluma ait ortak bir toplumsal yaşam alanıyken; hukuken bir işletme olan özel okul, mülkiyeti özel kişilere ait bir işyerine, ticarethaneye tabiri caizse dükkâna dönüşmüştür. Kamusal okulda eğitim temel bir insan hakkıyken özel okulda eğitim ürün halini almıştır. Özel okullardaki eğitim kalitesi, eğitim ücretleri, çalıştırılan öğretmenlerin özlük hakları gibi konular Milli Eğitim Bakanlığının başlıca sorunlarından biri haline gelmiştir.

Üniversitelerin Bilim Merkezi Olması İstenmiyor

Üniversite, adı üstünde "üniversal, evrensel" anlamı taşımaktadır. Ülkemizde her gün bir yenisi açılan üniversitelerimizin, “evrensel” olması gereken kurumlarımızın, günümüzde yerleştiği görülmektedir. Çok sayıda açılan üniversitelerde eğitim kalitesi düşmüş ve yapı evrensellikten uzaklaşmıştır. Birçok yerel üniversitede ihtişamlı binalar bulunmakta ancak fakültelerinde yeteri kadar öğretim görevlisi ve nitelikli eğitim personeli bulunmamaktadır. Yine üniversitelerde verilen yabancı dil eğitimi de son derece yetersizdir. Yapılan araştırmalar bugün İngilizce tedrisatlı üniversitelerde İngilizce konuşamayan akademisyenlerin olduğunu ortaya koymaktadır.

Birçok üniversitedeki eğitimin lise düzeyini bile aşamadığı bilinmektedir. Vakıf üniversitelerinin büyük bölümü bir binaya sıkışık şekilde sadece para kazanmak amacını taşımaktadır. Üniversitelerdeki pek çok öğretim üyesi ve görevlisi yeterli niteliklere sahip değildir. Eğitimin kalitesi sadece ön lisans ve lisansta değil, yüksek lisans ve doktora eğitiminde de düşmüştür. Öğretim üyeleri zaman olarak kapasitelerinin üzerinde yüksek lisans ve doktora tezlerini yönetmek zorunda kaldığından, nitelikli çalışmaların ortaya çıkması neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Tezlerde aranması gereken niteliklere bakılmadan kişisel ya da siyasi ilişkiler ile jüriler kurulmakta, ayrıca tezlerin geçme garantisi veren tez yazma şirketleri tarafından hazırlandığı bilinmektedir.

Üniversiteye girişte adaylar kontenjan nispetinde başarı sırasına göre yerleştirildiğinden TYT'de 150 ve AYT'de 180 olan baraj puanlarının kaldırılması, birçok devlet ve vakıf üniversitesinin boş kalan kontenjanlarının üniversiteye giriş donanımı olmayanlarca doldurulması ve vakıf üniversitelerine maddi katkı sağlamaktan başka bir şeye yaramamıştır.

Üniversiteye giriş sınavı YKS'de baraj puanı uygulamasının kaldırılmasının ardından çok sayıda adayın eksi netle lisans ve önlisans bölümlerine yerleştiği ortaya çıkmıştır. Bölümlerine son sıradan giren öğrencilerin birçoğunun kendi alanlarında YKS' de eksi netler yaptığı anlaşılmıştır. Özellikle fizik ve tarihte eksi netle bölüme girenlerin sayısı dikkat çekicidir. Örneğin YÖK Atlas verilerine göre bazı öğrenciler; Mimar Sinan Üniversitesi Fizik Bölümüne -0.3, Atatürk Üniversitesi Tarih Bölümüne -0.5, Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümüne -1.3, Gazi Üniversitesi Biyoloji Bölümüne -0,3 puanla girmiştir. Kuşkusuz burada hata eksi puanla üniversite kazanan onlarca öğrencimizde değil, sistemde açık oluşturan YÖK'te ve eğitim kalitesini sıfırın altına düşüren milli eğitim sistemindedir.

Bugün atanamama, işsizlik gibi sorunların nedenlerinden bir diğeri de üniversitelerin kontenjan sorunudur. Arz talep dengesi gözetilmeden kontenjanlar artırılmakta, mezunlarına ihtiyaç olmayan bölümlere hâlâ öğrenci alınmaktadır.

Akademisyenlerin nasıl atandığı, kadroların nasıl oluşturulduğu göz önüne alındığında bu durumun mevcut sistemin doğal sonucu olduğu anlaşılmaktadır. Yandaşlıktan başka bir özelliği olmayan kişilerin öğretim görevlisi olarak atanması ciddi sorunlar yaratmakta, üniversitelerin personel ve akademik kadro ilanları sanki adrese teslim olarak hazırlanmaktadır. Birçok fakülte dekanlığına vekâlet eden, başka öğretim üyesi yokmuş gibi aynı kişilere sayısız görev veren, televizyonlarda boy gösteren, üniversitesine arada sırada uğrayan rektörlerin varlığı açık seçik ortadayken Yüksek Öğretim Kurulu konuya ilişkin bir girişimde bulunmamaktadır.

İlaveten araştırma görevlilerinin kadrosu olarak bilinen “50-D” sorunu, kabuk bağlamayan bir yara haline gelmiştir. Mevcut sistemde yıllarca profesör kadrosu bekleyen akademisyenler varken, kadroya henüz başvurmuş bazı akademisyenler rektörün inisiyatifi ile kadro almakta, profesör olmaktadır. Bu da kadroların adaletsiz dağıtılmasının yanında eğitim kalitesinin de giderek düşmesine yol açmaktadır.

Öte yandan Rektör atamaları konusu sistemin en başında sorun olduğunu gözler önüne sermektedir. Bazı rektör adaylarının siyasetçilerle yakınlık kurma çabası, rektörlük müessesinin itibarsızlaşmasına neden olmaktadır. Rektörlük seçimlerinin demokratik ortamda yapılması son derece gerekli ve önemlidir.

Sağlıklı eğitimin bir kriteri olan öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, ülkemizde; gelişmiş ülkelere nazaran yaklaşık 3 kat fazladır. Özlük hakları sorununa ilaveten öğretim elemanlarının ders yükleri alabildiğine fazladır. Araştırma görevlileri ise ek görevler nedeniyle araştırma dahi yapamamaktadır.

Diğer yandan üniversitelerimizin bütçelerinin de oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. 2022 yılı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi içinde YÖK ve Kalite Kontrol Kurulu dâhil 127 devlet üniversitesine ayrılan bütçe 134 milyar 693 milyon TL'dir. Bugünkü kurla 7,24 milyar dolar olup 7,39 milyar dolarlık bütçesiyle tek başına Oxford Üniversitesinden daha azdır. Times'ın 104 ülkede Yüksek Öğrenim Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2023 verilerine göre 401-500 bandında sadece Çankaya, Koç ve Sabancı Üniversiteleri yer alırken 501-600 bandında ise sadece ODTÜ'nün olduğu görülmektedir. Dünyadaki ilk bin üniversite içinde, ülkemizdeki yüzlerce üniversite içinden sadece 13'nün bulunması nitelikli eğitim için sadece binalar yaptırmanın yeterli olmadığıın göstergesidir.

Öğretmenlik Mesleği İtibarsızlaştırılıyor

İktidar partisinin yanlış politikaları sonucu ortaya çıkan “Atanamayan öğretmen” sorunu ne yazık ki artık bir krize dönüşmüştür. Atama bekleyen öğretmenlerimiz hakları olan işlerinin başına geçtiklerinde kendilerine bir ödül lütfedilmişçesine sevinç ve heyecan yaşamaktadır. Bu krizi çözüme kavuşturmak adına bir girişimde bulunmamak ise adeta öğretmen olma hayalleri ile yıllarca okul okuyan gençlerimizin ideallerini küçümsemek, öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştırmaktır.

“Atama yapılacak” söylentilerine dahi sevinen, özlemle öğrencilerine kavuşmayı bekleyen 700 binin üzerinde atanamayan öğretmenimizin olduğu bilinmektedir. Edinilen bilgilere göre Bakanlık, bu yıl içerisinde 85 bin ücretli öğretmenle öğretmen eksiğini gidermiştir. 700 bin kadro bekleyen öğretmen dururken, kadro vermek yerine ücretli öğretmen kontenjanı açmak yönetim zafiyetinin bir göstergesidir. Zira ülkemizde yeterli sayıda öğretmen olmadığı dönemlerde ihdas edilen “ücretli öğretmenlik sistemi” artık bir anlam ifade etmemektedir.

Günümüzde her branştan binlerce öğretmen mevcutken halen bu yola başvuruluyor olmasının nedeni anlaşılamamakta, Bakanlık dahi konuyla ilgili yeterli açıklamada bulunamamaktadır.

Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim eğitim kurumlarımızda öğretmen açığının giderilmesi ve atama bekleyen öğretmenlerimize yönelik çözüm amacıyla 50.000 öğretmen atamasının gerçekleştirilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde 12 milyar 500 milyon TL'lik bir artış yapılmalıdır. Bu doğrultuda Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiş ve 50.000 öğretmen atamasının gerçekleştirilmesine imkan verilmemiştir.

Atanamayan öğretmenlerimizle birlikte atanan öğretmenlerimiz de ciddi sorunlar yaşamaktadır. Taşraya atanan öğretmenler atandıkları bölgede 5 yıl çalışmaları gerekirken, yıllarca taşrada bırakılmakta, istedikleri atamalar bir türlü gerçekleştirilmemektedir. Doğru işleyen bir atama sisteminde atanan öğretmen kaç yıl nerede çalışacağını bilmeli, hangi bölgelere tayin isteyebileceğini bilmeli ve ona göre göreve başlamalıdır.

Konuya ilişkin bir diğer sorun ise öğretmen maaşlarının düşüklüğüdür. Bugün 9/1 derecesindeki bir öğretmenin maaşı yaklaşık 8576 TL'dir. Bugün bir öğretmenin açlık sınırı olan 7500 TL'den sadece 1000 TL fazla maaş alıyor olması, öğretmenlik mesleğinin itibarsızlaşmasına neden olmaktadır. Özellikle yeni atanmış öğretmenlerin atama yoğunluğunun İstanbul-Ankara gibi büyükşehirlerde yapıldığı düşünüldüğünde bu maaşla değil geçinmek öğretmenlerimiz ev kiralarnı bile ödeyememektedir.

Öğretmen maaşlarının yetersiz kalması öğretmenin ulaşımından, yemek problemine, kişisel ihtiyaçlarından, okul gereksinimlerine kadar birçok alanda probleme yol açmaktadır. İlaveten eğitime hazırlık ödeneği; devlet okullarında görev yapan öğretmenlere, her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere öğretim yılının başladığı ay içinde, kırtasiye masraflarında kullanmaları için ödenmektedir.

Bakanlık tarafından belirlenen ödenek tutarı; 2022'de 1325 TL, 2023'te 1400 TL olarak belirlenmiştir. Bu tutar ile öğretmenlerimizin eğitim dönemi başında sınıf içi materyallerle, ders araç ve gereçleri ile gerekli ihtiyaçlarını karşılamaları mümkün değildir.

Öğretmenlerimiz dönem başında eğitim öğretim döneminde kullanmak üzere kalem, mürekkep, tebeşir, dosya, kâğıt gibi ofis malzemelerini en ekonomik fiyat üzerinden hesapladığında 1325 TL'nin oldukça yetersiz kaldığını görmektedir.

Ayrıca öğretmenlerimizin ders materyallerini zenginleştirilmesi çocuklarımız için oldukça faydalı bir eğitim uygulamasıdır. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz ve öğretmenlerimizin alım gücünün düşmüş olması göz önüne alınarak eğitime hazırlık ödeneğinin artırılması gerekmektedir. Bu gerekçelerle Komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz ile ilgili programlarda 3 milyar 554 milyon 500 bin TL artırım sağlanarak eğitime hazırlık ödeneğinin 5 bin TL'ye çıkarılması amaçlanmıştır. Bu önergemiz de son derece önemli diğer tekliflerimiz gibi AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Yine unutulmaması gereken diğer bir sorun öğretmenlerimize 10 yılda bir verilen ve en son 2020 yılında verilmesi beklenen zorunlu hizmet muafiyeti affının maalesef bu dönemde verilmemiş olmasıdır. Daha önce atanmış olan öğretmenler bu haktan faydalanmışlarken 2010 sonrasında atanan öğretmenlere aynı hak tanınmamıştır.

Öğretmenlerin açlık sınırına yakın maaşları özellikle köylerde ve uzak ilçelerde çalışmak zorunda kalan öğretmenlerin ulaşım masrafını da karşılayamamaktadır. Sadece belli servislerin çalıştığı köy ve ilçelerde fahiş ulaşım fiyatları öğretmenlerin karşılayamayacağı miktarlardadır. Öğretmenlere öğlen yemek desteği ve ulaşım desteği gibi destekler verilmesi de kolay ve etkili bir çözüm olacağı gibi geçim zorluğu yaşayan öğretmenlerimizi bir ölçüde rahatlatacaktır.

Okullarda aynı işi yapan kadrolu, sözleşmeli, aday, ücretli vb. birçok farklı kadro ve maaş ödemesi bulunmaktadır:

- Şu anda 58 alanda 70 bin sözleşmeli öğretmenin görev yaptığı bilinmektedir. İlgili sendika temsilcilerinin beyanlarına göre, sözleşmelilerin genel bütçeye maliyeti bakımından kadrolu öğretmenden bir farkı olmamasına rağmen özlük hakları bakımından sözleşmelilerle kadrolu öğretmenler arasında birçok fark bulunmaktadır.
- Ücretli öğretmenlerin ise sorumlulukları diğer tüm öğretmen meslektaşları ile aynıdır ancak maaşları, kadrolu meslektaşlarına göre yaklaşık 1/3 oranında daha düşüktür. Türk Eğitim-Sen'in, 81 il valiliğinden elde ettiği verilere göre 2021-2022 eğitim-öğretim yılında ücretli öğretmen sayısı 85 bin 513'tür. Bir önceki yıl bu sayı 69 bin 326'dır, geçen yıldan bu yana ücretli öğretmen sayısında 16 bin 187 kişi artış olmuştur. Aynı araştırmada 77 ilden norm kadro sayılarına da ulaşılmış ve Türkiye'de norm kadro açığı 115 bin 93 öğretmen olarak tespit edilmiştir. Bu rakamlara bakıldığında bile 29 bin 580 öğretmen açığı olduğu görülmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde kısmi zamanlı çalışan usta öğreticilerin sayısı da yüz bine yaklaşmıştır. Bu öğreticiler Milli Eğitim Bakanlığınca memur ya da sözleşmeli kabul edilmediği gibi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından da işçi olarak sayılmamaktadır. Bu durum da statüsü olmayan, resmi tatil ve bayramlarda ücretleri kesintiye uğrayan, aldıkları ücretler asgari ücretlerin altında kalan, sosyal güvenceleri dahi olmayan bir çalışan sınıfının oluşmasına neden olmuştur. Kadrolu usta öğreticilerle aynı sorumlulukları taşıyan bu sınıf 20-25 yıllık hizmetlerine rağmen kıdem tazminatı alamamakta, işsizlik sigortasından faydalanamamaktadır. Üstelik kadrosuz usta öğreticiler, kurslarının onaylanmaması halinde işsiz kalmaktadır.
- Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PIKTES), geçici koruma altındaki çocukların, Türkiye'deki eğitime erişimlerine katkıda bulunmak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen bir eğitim projesidir. PIKTES bütçesinin tamamı, Avrupa Birliği tarafından, "Türkiye'deki

Mülteciler için Mali Yardım Programı (FRIT)” anlaşması çerçevesinde doğrudan hibe yöntemiyle karşılanmaktadır. 03.10.2016 tarihinde başlatılan Proje, halen ülkemizin 26 ilinde sürdürülmektedir. Yıllarca PİKTES eğitim bölgelerinde MEB’e bağlı çalışmış ve mülteci öğrencilere eğitim vermiş olan binlerce öğretmenin hala ataması gerçekleşmemiş bu öğretmenlerimize işçi kadrosu uygun görülmüştür.

Geçtiğimiz günlerde yürürlüğe giren Öğretmenlik Meslek Kanunu ile bu kadrolara ek olarak uzman ve başöğretmen ayrımı da eklenmekte ve okul huzuru, öğretmenler arasındaki uyum ve barış tehlikeye düşmektedir. Bu çoklu algının değiştirilmesi ve tüm öğretmenlerin eşit iş, eşit unvan, eşit maaş vurgusuyla huzur ve güveninin tekrar sağlanması gerekmektedir.

Öğretmen Meslek Kanunu, ekonomik zorluklar içerisinde geçinmeye çalışan öğretmenlerimize, tabiri caizse ihanet niteliği taşımaktadır. Öğretmenlerin yükselme, yöneticiliğe atanma ya da kariyer planlamasına yönelik yapılan düzenlemeler ya nesnel olmayan ölçütlere dayandırılmakta ya da belirlenmiş nesnel ölçütlere uyulmamaktadır.

Bu Kanun, öğretmenlerin ihtiyaçlarına cevap vermemiş, mesleki sınırları çizememiştir. İlaveten kirasını dahi ödemekte güçlük çeken öğretmenlere, 1000 TL fazla maaş ödemek için sınav mecburiyeti getirmek, meslek itibarına hakaret etmekle eş değerdir.

Öğretmen Meslek Kanunu'nun tek sorunu sınavlar değildir, bu kanun çıkarılırken gerekli çalışmalar yapılmamış, sendika ve sivil toplum kuruluşlarına kulak tıkanmış, ekonomik koşullar, meslek itibarı gibi konular göz ardı edilmiştir. Milli Eğitim Bakanı'nın sınava karşı olduğunu belirten öğretmenleri provokasyon yapmakla suçlaması da son derece üzücü ve onur kırıcı niteliktedir.

Sayın Bakanın yaptığı "Öğretmenlerin yüzde 95'i başvurdu." savunması, öğretmenlerimizin sınava karşı tutumunun ne kadar doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Zira mevcut maaşlarıyla geçinmekte zorlanan öğretmenlerimiz, 1000 TL fazla maaş alma umudu ile çareyi sınava girmekte bulmaktadır. Dolayısıyla yapılan başvuru sayısı sınavın doğruluğunu ya da gerekliliğini ortaya koymaktan ziyade öğretmenlerimizin maaşlarının yeterli olmadığını ortaya çıkarmaktadır.

750.000 civarı öğretmen ise zaten mevcut durumda çalışma yılı şartını karşılayamadığı için sınava bile girememektedir. Ayrıca başöğretmenlik ve uzmanlık sınavı ile akademik kariyere teşvik ettiğini söyleyen Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin yüksek lisans ve doktora dersleri için izin vermemekte, öğretmenlerimiz akademik kariyer izni olmadığı için eğitimlerini tamamlamakta zorlanmakta veya bırakmaktadır.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

2021 yılı bütçesiyle Gençlik ve Spor Bakanlığına 22.859.079TL ödenek tahsis edilmiş olup bu tutar genel bütçenin yüzde 1,72'sine tekabül etmektedir. Bakanlığın 2021 mali yılı başlangıç bütçesine yıl içinde eklenen 5.644.487.764 TL ödenek ile yılsonu bütçesi 28.503.566.764 TL olmuştur. Bununla birlikte yılsonu bütçesinin 25.877.102.044 TL'si harcanmıştır.

Genç nüfus, genel olarak yaşı 15 ile 25 arasında olan kesimi kapsamaktadır. Türkiye’de 84 milyon 680 bin nüfusun, yüzde 15,3’ünü (12 milyon 971 bin) genç nüfus oluştururken, genç nüfusun, yüzde 51,3’ünü erkek nüfus; yüzde 48,7’sini ise kadın nüfus oluşturmaktadır. TÜİK’in nüfus projeksiyonlarında, genç nüfus oranının 2025 yılında yüzde 14,3; 2030 yılında yüzde 14; 2040 yılında yüzde 13,4; 2060 yılında yüzde 11,8’e düşeceği öngörülmektedir. 2021 yılında Türkiye’de genç nüfus oranının en yüksek olduğu il, yüzde 22,8 ile Hakkâri olurken, Hakkâri’yi yüzde 22,1 ile Şırnak ve yüzde 21,8 ile Siirt izlemektedir. Genç nüfus oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla; yüzde 12,3 ile Muğla, yüzde 12,7 ile Tunceli ve Balıkesir’dir. Genç nüfus, yaş grubuna göre incelendiğinde ise 2021 yılında genç nüfusun yüzde 29’unun 15-17 yaş grubunda, yüzde 19’unun 18-19 yaş grubunda, yüzde 31,1’inin 20-22 ve yüzde 20,9’unun ise 23-24 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir.

Plansız Açılan Üniversiteler Boş Kalıyor

2021-2022 döneminde 86.975’i Devlet, 18.977’si vakıf üniversitesi kazanan toplam 105.772 öğrencinin kayıt yaptırmadığı bilinmektedir. 122.209 kontenjan boş kalmıştır ve geçmiş yıllara bakıldığında boş kontenjanların yüzde 2’den, yüzde 12’ye çıktığı görülmektedir. Tıpta ilk 50 bin, diş hekimliğinde 80 bin, eczacılıkta 80 bin, hukukta 125 bin öğrencinin kayıt yaptırmamış olmasının nedeni kuşkusuz ekonomik koşullardır. Plansızlık ve öngörüsüzlükle bugün geline nokta gençlerimiz yıllarca ders çalışarak, emek sarf ederek kazandığı üniversite okuma hakkını reddetmek zorunda kalmaktadır.

Gençlerimiz Yurtdışına Gitmenin Fırsatını Arıyor

Bütçenin geneli geçen yılın bütçesine göre yüzde 155 artmışken, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi, yüzde 139 artmış, genel artışın da altında kalmıştır. İktidar partisinin “itibardan ödün vermek” yerine gençlerimizi direkt olarak ilgilendiren Gençlik ve Spor

Bakanlığının bütçesinden tasarruf ediyor olması, “Gençlerimiz neden ülkelerini terk etmek istiyor?” sorusuna verilecek en hakikatli cevap olmuştur.

Türkiye genelinde yapılan araştırmalar 18-29 yaş grubu arasındaki her 4 gençten en az birinin daha iyi bir gelecek için yurtdışında yaşamak istediğini ortaya koymaktadır. İktidar partisi ise bu gerçeğe yüzleşip çözüm yolları üretmek yerine, yurt dışında yaşamak isteyen gençleri adeta elinin tersiyle itmektedir.

Cumhurbaşkanı’nın “Sırf daha iyi arabaya binmek, sırf daha yeni telefon alabilmek, sırf daha çok konsere gidebilmek gibi süfli (adi, aşağılık, bayağı) heveslerle ellerin yani başka ülkelerin, başka toplumların kapısına varanlara acıyarak bakıyorum.” ifadeleri, hükümetin gençlerimize bakışının en açık göstergesidir. Gençlerimiz başta ekonomik nedenler olmak üzere birçok sorunla baş başa bırakılmış, kendilerini değersiz hissederek farklı ülkelerde mutluluk arayışına girmişlerdir.

Gençliğin pek çok sorununun bir diğer nedeninin nepotizmdir. İktidar partisinin, partisine yakın kişilere uyguladığı kayırmacı tutum, gençlerimizin vatandaşlık hislerini zayıflatmıştır. Günümüzde iktidar partisinin tutumu bölücü bir hal almıştır ve Türk gençliğinin farklı, kıymetli ve nitelikli özellikleri varken siyasi görüşlerine odaklanılmıştır. Yeni neslin yurt dışına kaçma isteğinin bir sebebi de üniversite sonrası oluşan rekabet ortamında kendilerine yer bulamayacaklarına yönelik kaygıdır.

Değer Verilmeyen “Yeni Nesil”

Bunun yanında bazı konularda Türkiye’nin 1980 ihtilalinden sonra bir türlü normale dönemediği gözlemlenmektedir. AK Parti döneminde de normalleşemeyen konular, siyaseten kullanılır hâle gelmiştir. Gençlerimizin siyasetten uzak durmaları, ülkeleri ile ilgili düşünce oluşturmamaları ve geliştirmemeleri büyük bir sorundur. İktidar yetkililerinin her fırsatta "Biz seçilme yaşı 18'e indirdik" beyanı bulunmasına karşın gerçekte olması gereken; gençlerin düşüncelerini geliştirmeleri ve bu düşüncelerini geniş bir tabanda ülkenin siyasetine, geleceğine de ışık tutabilme ve itiraz edebilme haklarının olmasıdır.

Gençlerimizin en önemli sorunlarından bir diğeri; yabancı ülkelerdeki akrabalarının rahatlıkla satın alabildiği birçok markaya erişmekte yaşadıkları zorluk ve seyahat özgürlüğüdür. Gençler yabancı ülkelerdeki yaşlıları gibi giyinmek, onların kullandıkları teknolojik araçlara sahip olmak, onlar gibi şehirleri ve ülkeleri gezmek istemektedir. Dünyadaki trendlere ayak uydurmak gençlerimizin en tabi hakkıdır. Ülkemizde döviz kurlarının artmasıyla birlikte

uluslararası giyim markaları, otobüs-uçak bilet fiyatları, bilgisayar, akıllı telefon gibi çağın temel ihtiyacı haline gelen teknolojik ürünlere erişim neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bunun yanında internet hızının yavaşlığı ve yüksek telekomünikasyon ücretleri öğrencileri çağın gereksinimlerinden uzak tutmaktadır.

“Gençlerimiz Uyuşturucudan Korunsun” Önergemiz Reddedildi

Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama görevini yerine getirendir. Ancak Devletimizin gençlerimizin beden ve ruh sağlığı güvenliğini sağlayamaması halinin hayatın içinde belirgin bir şekilde artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Bunun sonucu olarak da ülkemizde uyuşturucu madde kullanım yaşındaki düşüş kamuoyunda tartışılmakta ve bu gelişmeler endişe yaratmaktadır.

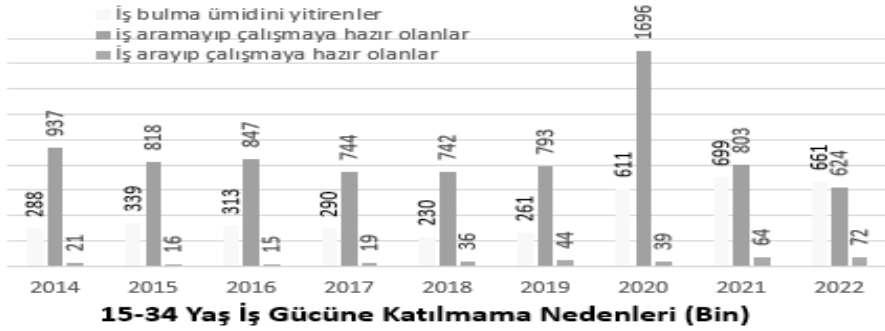
Toplunun genelinde bağımlılığa karşı farkındalığın artırılmasını sağlamak ve bu anlamda programlar hayata geçirmek Devletimizin sorumluluğundadır. Başta çocuklar ve gençler olmak üzere ruhsal, fiziksel ya da sosyal sorunlara yol açmasına rağmen, madde alımına devam edilmesi, bırakma isteğine karşılık bırakılamaması ve maddeyi alma isteğinin devam etmesi bu gençlerimizin aileleri olmak üzere tüm toplumu tedirgin eden bir gerçektir. Bu amaçla Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz doğrultusunda bağımlılıkla mücadele programına ayrılan 7 milyon 866 bin TL olan ödeneğin 500 milyon TL artırılması ve bağımlılıkla mücadeleye daha fazla önem verilmesi hakkındaki teklifimiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Gençlerimiz İş Bulma Ümidini Kaybediyor

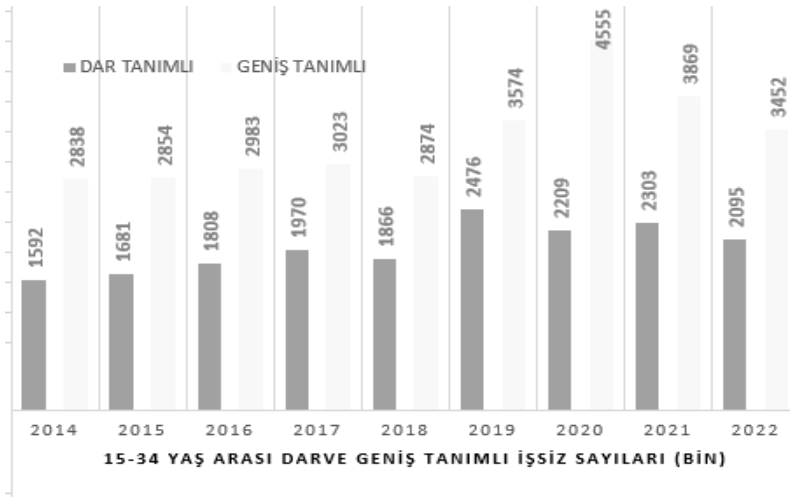
Uzun süre işsiz kalan gençler, uzmanlaştıkları alanın dışındaki işlere dahi başvurarak bir an önce çalışma hayatına girmek istemektedir. Büyük hayallerle üniversite okuyan gençlerimiz düşük ücretli, sosyal güvencesi olmayan, uzun çalışma saatleri olan işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır. Üniversite mezunu ya da meslek lisesi mezunu gençlerin okudukları bölümle alakası olmayan işlerde çalışıyor olması gençlerimizi umutsuzluğa sürükleyen başlıca sebeplerden biridir.

Aşağıdaki grafikte iş gücüne katılmama nedenleri görülmektedir. İş aramaktan vazgeçen umutsuz gençlerimizin sayısında 2014 yılından bu yana yaklaşık yüzde 130 artış olduğu görülmektedir. Gençlerimizi umutsuzluğa sürükleyen bu plansızlık ve kayırmacılık nedeniyle gençlerimizin önemli bir kısmı iş gücüne dahi katılmamaktadır. AK Parti’nin beş maaşlı danışmanların haksız kazançları ve hatta bu uygulamayla birlikte liyakatsiz kişilerin

iktidar kadrolarında yüksek maaşlarla istihdam ediliyor olması gençlerimizin bu duruma düşmesine neden olmaktadır.

Bugün Türkiye’de çalışma çağında 9 milyonu aşkın üniversite mezunu iş gücü bulunurken, bunlardan 1,1 milyonu işsizdir. Üniversite mezunlarında ortalama işsizlik oranı yüzde 12,4’tür. Bazı bölüm mezunlarında bu oran yüzde 27’yi aşmaktadır. Gençlerde iş gücüne katılma oranı yüzde 41,7’dir. Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ise yüzde 21,1 olarak gerçekleşmiştir. Gerçek oran çok daha fazladır. 15-24 yaş aralığındaki gençlerde 2022 yılı 1’inci çeyreğinde işsizlik oranı genç erkeklerde yüzde 18,5 iken; genç kadınlarda bu oran yüzde 26 gibi oldukça yüksek bir oranda gerçekleşmiştir.

Yukarıdaki grafikte 15-34 yaş arası gençlerde dar ve geniş tanımlı işsizlik sayılarına yer verilmiştir. Genç işsizlerin sayısı ciddiye alınması gereken boyutları çoktan geçmiştir.

Diğer yandan ülkemizdeki ekonomik koşullar, lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimlerini sürdüren öğrencilerimizi dahi hayatlarını idame ettirebilmeleri için çalışmaya mecbur bırakmıştır. Gençlerimize istihdam alanı oluşturabilmek için “Güvenceli Esnek İstihdam” modeli uygulamasına geçilmelidir.

Ülkemizde kısmi (yarı zamanlı) çalışma modeli kayıt dışı çalışma ile adeta eş görülmektedir. DİSK ve TÜİK verilerine göre yarı zamanlı çalışan her 10 kişiden 8’i kayıt dışı istihdam edilmektedir. Kısmi zamanlı çalışan kişiler hem güvencesiz hem de ekonomik ve sosyal haklara erişimleri olmadan çalışmaktadırlar. Bu sorunu çözmek için Güvenceli Esnek İstihdam modeli ile iş paylaşımı, telafi çalışması, kademeli emeklilik, kariyer izni gibi uygulamalar hayata geçirilmelidir. Bu model ile, kısmi zamanlı çalışanlar iş mevzuatında bulunan haklara erişebilecek, kadın ve genç istihdamı artacak, çalışma süreleri esnek olacağından kişiler hem ailelerine, hem okullarına, hem de sosyal hayatlarına daha çok zaman ayırabilecek ve iş yerlerinde rekabet ve verimlilik artacaktır.

Öğrencilere Sunulan Burs Miktarı ve Barınma Hizmeti Yetersiz

2021 yılında yükseköğretimdeki 7 milyondan fazla öğrenciden kredi alanların oranı yüzde 13, burs alanların oranı ise ne yazık ki sadece yüzde 5’te kalmıştır. Bu yıl üniversitelere yerleşen öğrencilerin yarısı yani 503 bininin başka şehirde okuduğu göz önüne alınırsa, barınma ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanması için kredi ve burs sayılarının artırılması oldukça önemlidir.

Birinci tip yurtlarda yani fiyatın en uygun olduğu yurtlarda kalan bir öğrenci 275 TL ödeyecek, 850 TL krediden geriye kalan 575 TL ile bu enflasyonist ortamda ancak günde iki simit ve çay parası alabilecektir. Bu hesaplamaya yol parasının ya da hiçbir sosyal faaliyetin dâhil edilmediği göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerimizin yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamaları için burs tutarının son derece yetersiz olduğu açıktır.

Örneğin; 1960’lı yıllarda bile öğrenci kredisi 350 TL iken, yurt ücreti 30 TL civarında olduğu, yani barınma ücretinin kredinin on birde 1’i olduğu bilinmektedir. Yani, bundan yaklaşık altmış yıl önce Devletin yükseköğrenim öğrencisine katkısı reel olarak günümüzle kıyaslandığında katbekat fazladır ve hatta öğrenciler çoğu zaman aile desteğine gerek kalmadan öğrenimini sürdürebilmektedir.

2021-2022 yükseköğretim istatistiklerine göre ülkemizde 8 milyon 296 bin 959 öğrenim gören öğrenci bulunmaktadır. Ülkemizde 2022 yılı burs ve öğrenim kredisi istatistiklerine göre destek alan öğrenci 1 milyon 383 bin 296’dır. Bu sayı içinden 879 bin 838 öğrenciye geri

ödemeli öğrenim kredisi verilirken sadece 503 bin 458 öğrenciye burs imkânı sağlanmaktadır. Yani okuyan üniversite öğrencilerinin sadece yüzde 6'sına burs imkânı sunulmaktadır.

2021 yılı burs ve öğrenim kredisi istatistiklerine bakılacak olursa destek alan öğrenci sayısında bir azalma olduğu gözlenmektedir. 2021 yılında toplam sayı 1 milyon 586 bin 410 iken 2022 yılında bu sayı 203 bin kişi azalmıştır. Öncelikle burs alan öğrenci sayısının artırılması ve daha fazla gencimizin burs almasının sağlanması gerekmektedir. Verilen burs miktarı da yetersiz olup, giderek yoksullaşan ve alım gücü aşırı düşen gençlerimizin eğitim hayatına devam edebilmeleri, aylık 850 TL olan bir burs desteği ile mümkün görünmemektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonunda sunmuş olduğumuz önergemiz ile burs alan öğrenci sayısı 503 binden 1 milyon gence ve verilen burs yardımı lisans öğrencileri için 850 TL'den 1500 TL'ye; yüksek lisans öğrencileri için 1300 TL'den 2000 TL'ye ve doktora öğrencileri için 1950 TL'den 3000 TL'ye artırılması teklif edilmiştir. Bu amaçla ilgili program ödeneğinin 20 milyar TL artırılması yönündeki önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

20 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesindeki 780 yurtta 743 bin 530 kişilik yatak kapasitesi bulunmaktadır. Devlet üniversitelerinde yaklaşık 7,5 milyon öğrenci öğrenim görürken, 3,8 milyon öğrenci örgün eğitim kapsamındadır. Bunun anlamı her 5 öğrenciden dördünün açıkta olmasıdır. Öğrenciler; kapasitesi yetersiz olan Devlet yurtlarında kendisine yer bulmaya çalışmakta, bulamayınca vakıf, cemaat ve tarikatların yurtlarına muhtaç kalmaktadır. Geçtiğimiz yirmi yıl içinde özel yurtların sayısı iki kat artışla 2 bin 210'dan 4 bin 406'ya yükselmiştir. Özel yurtların 2 bin 894'ü dernek, 416'sı vakıf yurdu, diğerleri şahıs yurtları (368), ticari yurt (666) ve üniversite yurtlarıdır. Yurt kapasitesi öğrencilerin yalnızca yüzde 18'ine denk gelmektedir. Buna karşın birçok şehrimizde KYK yurtlarında iki öğrenciye bir yatak düştüğü bilinmektedir. İstanbul'da ise 100 öğrenciden yalnızca ikisi yurtlarda kalabilmektedir.

Yıllardır kamu kaynaklarını Devlet yurtları inşa edilmesi için kullanılmak yerine vakıf ve derneklere aktarılması, vakıf ve derneklere ait yurtlara daha fazla öğrencinin yönelmesine neden olmuştur. İktidar; KYK yurtları önündeki uzun kuyruklar karşısında, önümüzdeki birkaç yıl kendisine sıra gelmeyeceğini gören ve kirasını ödeyebileceği bir ev bulmaktan umudunu kesen öğrenci kitlesini bilinçli bir şekilde TÜRGEV, TUGVA, Ensar Vakfı ve İlim Yayma Cemiyeti gibi tarikat-cemaat yurtlarına doğru adeta itmektedir.

İlim Yayma Cemiyeti'nin 107; Ensar Vakfı'nın 60; TUGVA'nın 38; TÜRGEV'in 18 yurdu vardır. Oysa üniversite yurtlarının ve öğrenci evlerinin Fetullahçı Terör Örgütünün yapılanma sürecinde ne kadar aktif bir rol oynadığı bilinmektedir. Öğrencilerin barınma sorununu çözmek için yeni yurtlar yaptırmak, mevcut öğrenci yurtlarının fiziki ve altyapı

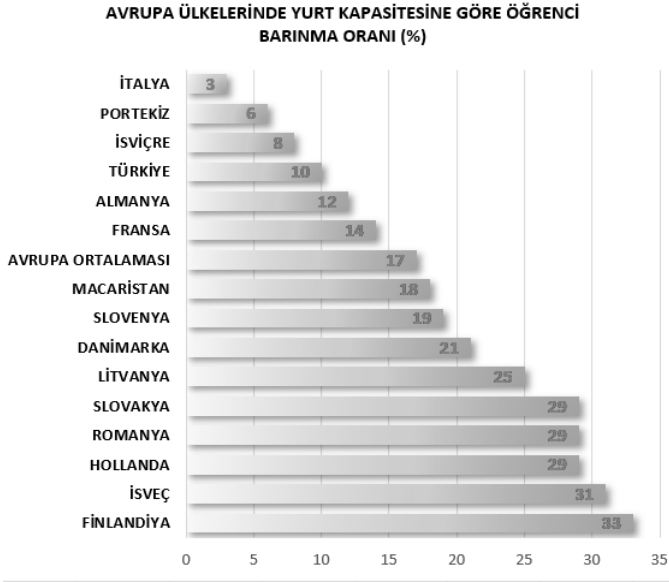
koşullarını iyileştirmek için kaynak ayırmayan iktidar, yıllardır arka bahçesi olarak gördüğü tarikat-cemaat yurtları söz konusu olduğunda kamu kaynaklarını kullanmaktan geri durmamaktadır.

Öğrencilerimize yurt yapmak ya da daha fazla öğrenciye daha yüksek tutarlarda burs olanağını sağlamak bütçe için bir külfet olarak görülmemelidir. Zira Cumhurbaşkanı kendisine yazlık saray (650 milyon TL) yaptırmak yerine; o dönemin maliyetleriyle 65 milyon Türk Lirasına mal olacak 1000 kişilik 10 adet yurt yaparak 10 bin yeni öğrenciye yurt imkânı yaratılabilirdi. Yine Ahlat’a yapılan ve yılda bir kez gidilen Cumhurbaşkanlığı Köşküne 250 milyon TL harcamak yerine o dönemin maliyetiyle 1000 kişilik 4 yurt yapılarak 4 bin öğrenciye daha barınma imkânı sağlanabilirdi.

Gençlik ve Spor Bakanı tarafından komisyonda yaptığı sunumda "2022’de yalnız 190 adet olan ve 182 bin kapasiteye sahip olan yurtları, yirmi bir senede sadece büyütmele kalmadık, aynı zamanda eski yurtları yıkarak tamamen modernize ettik." ifadelerini kullanmıştır. Ancak bu rakamlar ekonomik açıdan bir anlam ifade etmemektedir, bakanlıkça açıklanan veriler bir analizin sonucu olmaktan çok bir tespitin sonuçlarıdır.

2002 yılındaki nüfus, genç nüfus, öğrenci sayıları açıklanmadan, o dönemdeki nüfusa göre millî gelirin ne olduğu ortaya koyulmadan; bugün yapılan yurtlara ilişkin sunulan rakamlar tek başına anlamsız kalmaktadır. Yapılan yurt sayısının, yatak kapasitesinin yeterli olup olmadığının anlaşılması için bir veri setine ihtiyaç vardır. Nitekim elde edilen verilere göre Devlete ait öğrenci yurtlarının toplam öğrenci sayısına oranı 2001-2002’de yüzde 11,7 iken 2022-2023 döneminde yüzde 9,2 seviyesine gerilemiştir.

Öte yandan Sayın Bakan her ay daha fazla öğrenciyi yurtlara yerleştirdiklerini söylerken aslında farkında olmadan mevcut kapasiteyi zorladıklarını da ilan etmiştir. Yapılan şey yurt kapasitelerinin kaliteden ödün verilerek arttırılmasıdır. Örneğin 4 kişilik odalara 8 kişi yerleştirilerek kapasite arttırılmış ve bu kamuoyuna “yurt kapasitelerimizi arttırdık” şeklinde lanse edilmiştir.

2022 yılına ait verilere bakıldığında şu an ülkemizde 759 bin öğrenci kapasiteli toplam 776 adet Devlete ait öğrenci yurdu bulunmaktadır. Türkiye toplam yurt kapasitesi ile tüm öğrencilerinin yaklaşık yüzde 10’una barınma imkânı sağlayabilmekteyken Avrupa ortalaması olan yüzde 17’nin çok altında kalmaktadır.

Yıllardır kamu kaynaklarının Devlet yurtları inşa edilmesi için kullanmak yerine vakıf ve derneklere aktarılması, vakıf ve derneklere ait yurtlara daha fazla öğrencinin yönelmesine neden olmuştur. Bugün geline nokta KYK yurtları önünde uzun kuyruklar oluşmuştur. 2002’de 190 olan yurt sayısı 2022’de 776’ya ulaşmıştır. Bu dönemin ilk 10 yılında yurt sayısındaki artışın çok zayıf olduğu görülmektedir. 17-25 Aralık ve 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra yurt sayısının hızla artırılabilirdi düşünülüyorsa bu hadiseler yaşanana kadar öğrencilerimiz bilinçli olarak mı cemaat yurtlarına mecbur bırakılmıştır sorusu akla gelmektedir ve benzeri durumlarla karşılaşılması adına yurt sayılarının artırılması gerekmektedir.

Anayasamızın 58. Maddesinde; “Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.” İfadeleri yer almaktadır. Gerek Anayasamızın gereği gerekse gençlerimizin kaliteli bir eğitim hayatı sürdürebilmeleri için öğrenci yurtlarının sayısının artırılması ve mevcut yurtların iyileştirilmesi gerekmektedir.

Gençlerimizin Devletin kendilerine sağladığı konaklama ortamında kendilerini güvende ve huzurlu hissetmeleri, kendilerini gelişmiş ülkelerde yaşayan gençlerle eşit şartlarda görmeleri, konaklama sorunu yüzünden okul terki yoluna başvurmamaları ve Anayasamızın 58 inci maddesinde belirtildiği üzere gençlerimizin Devletimizin güvenli ellerinde, refah ve huzur içinde eğitim hayatlarına odaklanmaları amacıyla bu programa ayrılan 2023 ödeneğinin Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile 30 milyar TL artırılarak yurt sayısının ve kapasitenin yükseltilmesi teklif edilmiştir. Bu önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiş ve gençlerimizin barınma ihtiyaçları karşılıksız bırakılmıştır.

Spor Geri Planda Bırakılmıştır

Anayasamıza göre vatandaşlara spor yaptırmak ve sporu ve sporcuyla desteklemek, Devletin sorumlulukları arasındadır. Anayasamızın 59. maddesinde; “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyla korur.” hükmü yer almaktadır.

Ülkemizde okullar doğrudan iş deneyimi sağlamak için ilgili kurum ve kuruluşlarla, kulüplerle, işverenlerle ortak çalışmamakta ve gençler de kariyer seçimlerinde yalnız bırakılmaktadır. Bu yüzden kariyer rehberliği nadir ve kısıtlı kalmakta ve başta mesleki eğitim, sanat ve spor eğitimi olmak üzere ülkemiz için gerekli birçok alan yeteri kadar teşvik edilememektedir. Yetenek Yönetim Merkezleri kurularak, aileler ve gençler yakından takip edilecek; iş ve meslek danışmanları, psikologlar ve akıl hocaları ile çocuklara gelecekleri konusunda doğru yönlendirmeler yapılmalıdır. Çocuklarımızın ve gençlerimizin spora olan yatkınlıkları erken yaşlarda tespit edilerek kendilerini bu alanda yetiştirmelerinin önü açılmalıdır. Böylece çok erken yaşlardan itibaren çocuklarımızın yeteneklerine uygun bir eğitim ve kariyer planlaması yapmak mümkün olacaktır.

Başarılı bir spor ortamı için organizasyon ve yönetimin yanında spor faaliyetlerini organize edecek, yönlendirecek uzmanlara ihtiyaç olduğu bilinmektedir. Ülkemizde spor yönetiminin tam anlamıyla yerleşmediği söylenebilir. Futbol federasyonunun özerkleşmesi ve diğer federasyonlarda da seçimlerin yapılması, uygun bir spor yönetimi arayışında olduğunu kanıtlar niteliktedir. Antrenörlerle birlikte yürütülen bir araştırmanın bulgularına göre spor yöneticilerinin dünyadaki gelişmeleri takip edebilmeleri için yeterli düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmadıkları gözlemlenmektedir.

Yine Devlet okullarında spor yapmaya elverişli spor alanlarının yeterli sayıda olmaması ve bununla birlikte Devlet okullarında yeterli spor malzemesinin ve yeterince tesisin olmaması

Türkiye’de spor ve sporcuların desteklenmediğinin en açık göstergelerindendir. Spor komplekslerinin yetersizliği sadece okullarla da sınırlı değildir. Yerel yönetimlerin de spor tesisleri hizmetleri konusunda yeterli olamadığı gözlemlenmektedir.

Anayasamızın 59 uncu maddesinde “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur.” Hükmü yer almaktadır. Ancak Türkiye’de ana dal olması gereken spor neredeyse unutulmuş bir yan dal haline gelmiştir. Devlet okullarında yapılan beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin yeteneklerini keşfederek ilgi ve istekleri doğrultusunda spora yönlendirme çalışmalarının yapılamıyor olmasının başlıca nedeni, okulların spor alanlarının ve malzemelerinin yetersizliğidir.

Okullarda spor yapmaya elverişli spor alanlarının yeterli sayıda olmaması ve bununla birlikte yeterli spor malzemelerinin ve yeterince tesislerinin olmaması günümüzde spor ve sporcuların desteklenmediğinin en açık göstergelerindendir. Gerekli yatırımlar yapıldığında spora yatkınlığı olan gençlerimiz kuşkusuz Devlet tarafından desteklendiğini hissederek alanında uzmanlaşacak ve ilgi alanlarını mesleğe dönüştürebilecek, belki de dünyaca ünlü sporcular haline geleceklerdir.

Anayasamızın 59 uncu maddesi ışığında spora yatkın gençlerin, yetenekli oldukları dallara ilişkin yönlendirmelerin doğru yapılması, sağlıklı bireylerin yetişmesi, spor alışkanlıklarının erken yaşlarda kazanılması amacıyla yatırımlar yapılmalıdır. Bu gerekçelerle Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile sporun geliştirilmesi ve desteklenmesi programına 5 milyar TL ödenek artırımı yapılması teklif edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Unutturulan Milli Takım

Türkiye’de spor neredeyse unutulmuş bir yan dal haline gelmiştir. Bunun en güzel örneği, dünyada en yaygın ve popüler spor dallarından biri olan futbol ile verilebilir. Türkiye A Milli Futbol takımı FIFA Dünya Sıralamasında 2002 yılında 9. sırada iken bugün 45. sıraya kadar gerilemiştir. Yine bazı futbol takımlarının siyasi isimlerle anılıyor olması, futbol severlerin tepkisine neden olmaktadır. Diğer bir örneği de atletizmden vermek mümkündür. Ülkemizde sporcu yetiştirmektense başka ülkelerden başarılı sporcu devşirmek, hükümetin

Türk sporuna verdiği önemin en açık göstergesidir. Örneğin; 2004 yılından bu yana açık havada Türkiye rekoru kıran erkek atletizm sporcularının yüzde 21'i yabancı asıllıdır.

Spor kulüplerindeki ekonomik sıkıntılar, sporcu yetenek seçimi ve yetiştirme çalışmalarının yetersizliği, amatör spor dallarında sporcuların yaşadığı gelecek kaygısı Türk sporunun önündeki diğer engeller olarak karşımıza çıkmaktadır.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesi ile bakanların Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı olan sorumlulukları kaldırılmıştır. Bu itibarla milli iradenin tecelligahına bakanlık tarafından saygı gösterilmediği de anlaşılmaktadır.

Bakanlığın eski ismi olan Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına İYİ Parti milletvekilleri tarafından yöneltilmiş yazılı soru önergesi sayısı 21.04.2021 tarihine kadar 322 olmuştur. Bunlardan 140'ı özensiz ve konunun bağlamından koparılmış biçimde cevaplanmışken, 182'si ise hiç cevaplanmamıştır. 21.04.2021 tarihinden sonra bakanlığın yeni adı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına yöneltilmiş yazılı soru önergelerinde de benzer uygulamaya devam edilmiştir. Bakanlıkla ilgili konularda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 43 adet araştırma önergesi sunulmuştur. İYİ Parti grup önerisi olarak genel kurulda görüşülen 11 ayrı araştırma önergemiz ise Cumhur ittifakı oyları ile reddedilmiştir.

İktidar partisi tarafından her fırsatta ailenin öneminden bahsedilse de bu konunun yalnızca söylemde kaldığı, somut anlamda olumlu neredeyse hiçbir düzenlemenin yapılmadığı görülmektedir. Kadın ve çocuk konularında ise olumlu yaklaşımların olmaması bir yana kadın ve çocuklarımıza haklar tanıyan taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalardan çıkılması iktidar tarafından bir başarı hikayesi olarak görülmektedir.

Çocuk istismarı vakalarının, çocuk evliliklerinin, çocuk işçilerin, kadın cinayetlerinin, kadına karşı şiddetin, muhtaç sayısının ve yoksulluğun artması bir hükümet politikası görülerek bakanlığın işini gereği gibi yapamamasından kaynaklanmaktadır.

Yoksulluk ve Fakirleşme Artıyor

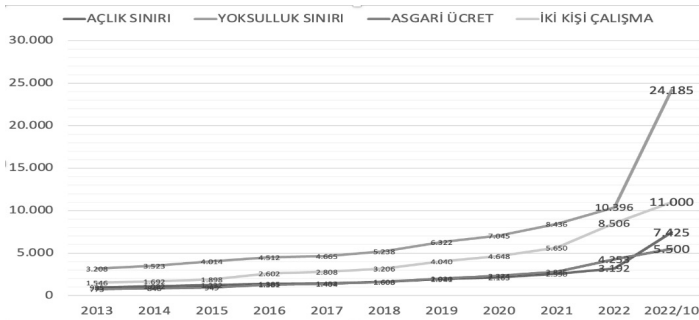
2023 Merkezi Bütçe Yönetim Teklifinin yalnızca yüzde 3,35'i Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrılmıştır. Yirmi yıllık AK Parti iktidarında vatandaşlarımızın geniş bir kısmının yoksulluk şartlarına mahkûm edilmesi değerlendirildiğinde teklif edilen bütçe son derece yetersizdir.

Ekim ayı Türk-İş verilerine göre mutfak enflasyonu son 12 ayda yüzde 135 oranında artmıştır. Açlık sınırı 7.425 TL olarak yani asgari ücretin 1.925 TL üzerinde hesaplanmıştır.

Yoksulluk sınırı ise dört kişilik bir aile için 24.185 TL'dir. Yani evli ve iki çocuğu olan asgari ücretli vatandaşlarımız ciddi bir yokluk çekmektedir. Bunun yanında dört kişilik bir ailenin tüm fertleri asgari ücretle çalışsa dahi yoksulluk sınırında gelir elde edememektedir.

YILLAR	AÇLIK SINIRI	YOKSULLUK SINIRI	ASGARİ ÜCRET	İKİ KİŞİ ÇALIŞMA
2013	985	3.208	773	1.546
2014	1.082	3.523	846	1.692
2015	1.232	4.014	949	1.898
2016	1.385	4.512	1.301	2.602
2017	1.432	4.665	1.404	2.808
2018	1.608	5.238	1.603	3.206
2019	1.941	6.322	2.020	4.040
2020	2.163	7.045	2.324	4.648
2021	2.590	8.436	2.825	5.650
2022	3.192	10.396	4.253	8.506
2022/10	7.425	24.185	5.500	11.000

Ayrıca asgari ücret çoğu zaman tüm yıl aynı kalırken, açlık sınırı enflasyon nedeniyle sürekli artmaktadır. Bu nedenle zamdan zamma kadar sürede ciddi bir refah kaybı yaşanmaktadır. Asgari ücret, açlık sınırı, yoksulluk sınırı ve iki kişinin çalıştığı duruma aşağıda yer alan 10 yıllık grafiği gösterilmiştir. Asgari ücretle iki kişi çalışılsa dahi yoksulluk sınırına yaklaşamadığı ve bu göstergeler arasındaki farkın her geçen yıl açıldığı gözlemlenmektedir. Açlık sınırı çoğu zaman asgari ücretin üzerinde seyretmekte, tarihi zam olarak lanse edilen asgari ücret zamanlarının aslında alım gücü karşısında hiçbir şey ifade etmediği anlaşılmaktadır.

OECD üyeleri arasındaki gelir dağılımı adaletsizliğinde ülkemiz dördüncü sırada yer almaktadır. TÜİK verilerine göre en zengin yüzde 20'lik kesim ülke gelirinin yüzde 47,5'ini almaktadır. TÜİK verilerine göre; gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan Gini katsayısı ülkemiz için 0,401 olarak tahmin edilmiştir. Bu değer sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, bire yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade etmektedir. TÜİK tarafından alışılagelmiş biçimde bu değerın hesaplama yönteminde de değişikliğe gitmiş olmasına rağmen

ülkemiz OECD ülkeleri arasında son sıralarda yer almaktadır. Gelir adaletsizliğindeki bu duruma rağmen bakanlık bütçesinde yeterli sosyal destek de görülememektedir.

Bakanlığın bütçesinde 2023 yılı için sosyal yardım harcamalarına 258 milyar 437 TL ayrıldığı görülmektedir. Sosyal yardımların milli gelirimize oranı 2002 yılında yüzde 0,4 olmuşken 2023 bütçe teklifinde 1,4'e yükselmiştir. Bu artış iktidarın başarısız ekonomik politikaları sonucunda artan yoksulluğun göstergesidir. Görünen o ki iktidar seçim öncesi düşen oy oranını sosyal yardımlarla artırmayı amaçlamaktadır. Ne yazık ki iktidarın yoksulluğu bitirmek gibi bir hedefi dahi yoktur. AK Parti iktidarı yalnızca sürdürülebilir yoksulluğu yönetmek istemektedir.

Ülkemizde karnı aç uyumak zorunda kalan vatandaşlarımız vardır ve bunun sorumluluğu da mevcut siyasi iradededir. Bu siyasi iradenin tercih ettiği üretim modelinde insanlar ürettikleri katma değerden hak ettikleri payı alamamaktadır. Devletin sorumluluğu da muhtaç olan vatandaşlarımıza gerekli sosyal desteğin sağlanmasıdır. Çöp konteynerlerinden gıda toplamak zorunda bırakılmış vatandaşlarımızın olmasının temel nedeni iktidarın başarısız politikalarıdır.

Mevcut ekonomi yönetiminin yalpalayan ve yozlaşan uygulamaları; israf ve istismar eden yönetim anlayışı; bilgisiz, ilkesiz ve istikrarsız siyasi yaklaşımı; kualsız, ölçsüz ve tutarsız politikaları sonucunda yoksullaşan ülkemiz sıcak paraya mahkûm olan bir ekonomi sistemi ile karşı karşıya kalmıştır. Uygulanan ekonomik sistem nedeniyle üretilen katma değerden hak edilen pay vatandaşlarımıza verilmemekte ve bu nedenle gelir paylaşımı da olması gerektiği gibi sağlanamamaktadır. Bir başka deyişle uygulanan sistem ile üretimden elde edilecek değer düşürülmekte ve bunun paylaşılmasına da imkân tanımamaktadır.

Vatandaşlarımızın alım gücü her geçen gün erimektedir. Yoksulluk derinleşerek geniş bir tabana yayılmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2021 faaliyet raporu da zaten bunu desteklemektedir. Bakanlık verilerine göre geçtiğimiz yıl 5.913.515 haneye sosyal yardım yapılmıştır. Düzenli olarak sosyal yardımdan yararlanan aile sayısı ise 2.476.457 olmuştur.

Yoksulluktan etkilenmesinin en üzücü olduğu kesim ise çocuklardır. Yine bakanlık verilerine göre öz ailesinin bakımını sağlayamaması nedeniyle 144.275 çocuğa sosyal ve ekonomik destek verilmiştir. Genel sağlık sigortası borçlusu sayısı 9 milyon 400 bin, gıda yardımı alan sayısı ise 11 milyondur. Bu sayıların artıyor olması ile iktidar övünmektedir. Ülkedeki yoksul sayısının artması ile övünülmesi akıl ve insanlık dışıdır.

İktidar tarafından derinleştirilen gelir adaletsizliği ile milletimiz fakirleştirilmiş, yapılan sosyal yardımlar ise bir marifet gibi sunulmuştur. Yine iktidar tarafından; 5 milyon ailenin 30

milyon Türk lirası borcunun silinmesiyle övünülmektedir. Başarılı bir iktidar ise tam tersine; vatandaşlarımızın refaha ulaşması neticesinde sosyal yardımları azaltmakla övünmelidir.

Sosyal yardımlar Devletimizin Anayasal görevlerinden biridir. Bakanlık bütçesinden sağlanan bu sosyal yardımlar birçok yerde AK Parti'nin taşra yöneticileri tarafından dağıtılmakta ve vatandaşlarımıza bu yardımın Cumhurbaşkanı tarafından verildiği anlatılmaktadır. Her yönüyle yanlış ve yalan olan bu uygulamaya son verilmelidir. Sosyal yardımlar; milletimizin vergilerinden verilmekte ve bu yardımı siyasiler değil Devletimiz sağlamaktadır.

Yapılan hesaplamalara göre ise nüfusumuzun yaklaşık olarak yüzde 70'i yoksulluk sınırı altında yaşamaktadır. Son dönemde enerji fiyatlarındaki yükseliş, hane halkının elektrik, doğalgaz ve diğer yakacak harcamalarını arttırmış ve önümüzdeki yıl için bütçelerini olumsuz şekilde etkileyecek boyuta ulaşmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bu konudaki desteklerinin kapsamı ve miktarı yetersiz kalmaktadır.

Yaklaşık 18 milyon doğalgaz ve 35 milyon elektrik konut abonesinin yanı sıra yakacak olarak odun-kömür kullanan aileler de bulunmaktadır. Ülkemizde hane başına düşen ortalama elektrik tüketimi yıllık 5.000 TL'yi yine ısınma amacıyla tüketilen yakıt bedeli de yıllık 10.000 TL'yi bulmaktadır. Yoksulluk sınırı altında yaşam mücadelesi veren tüm hanelerimiz için bu masraflarının yarısının Bakanlığın Yoksullukla Mücadele Programı kapsamında karşılanması çok önemlidir. Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile; belirtilen gerekçelerin karşılanması amacıyla Bakanlığın ilgili programına 100 milyar TL ödenek eklenmesi teklif edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Kadın Hakları Görmezden Gelinmektedir

Yoksulluğun en önemli sebeplerinden biri de eşitsizliktir. Eşit haklara sahip olmayan dezavantajlı grupların en önemlilerinden bir de kadınlarımızdır. Özellikle kadın yoksulluğu toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ne yazık ki kadınlarımız; güvencesiz, kayıt dışı ve düşük ücretlere çalışmaktadır. Ev işleri, çocuk, yaşlı ve engelli bakımı gibi bakım ekonomisine giren konular kadınlarımızın omzundadır. TÜİK verilerine göre çalışan kadınlar hane halkı ve ev bakımına 3 saat 35 dakika ayırırken, erkekler kırk altı dakika ayırmaktadır.

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2022 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporuna göre ülkemiz bu bakımdan cinsiyetler arası bakım emeği bölüşümünde dünyada en eşitsiz üç ülkeden biridir. Rapora göre Türkiye; Eğitim Düzeyindeki Cinsiyetler Arası Eşitlik Endeksi'nde 101'inci,

Sağlık ve Yaşam Süreci Konusunda Cinsiyetler Arası Dengeyi Ölçme Endeksi’nde 99’uncu, Siyasette Kadın Temsili’nde 112’nci, Ekonomiye Katılım’da 134’üncü sıradadır. Toplumsal Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi sıralamasına göre 162 ülkede 68’inci sırada olan ülkemiz ve OECD ülkeleri arasında da en alt sırada yer almaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında eşit değerde eşit iş, ücret önemli bir rol oynamaktadır. Ülkemizde kadınların iş gücüne katılım oranı Avrupa ülkelerinin çok gerisinde kalmıştır. ILO-TÜİK tarafından yayınlanan Cinsiyete Dayalı Ücret Farkının Ölçümü Raporu’nda OECD ülkelerinde kadınlar erkeklere göre yüzde 12,9 daha az ücret almaktadır. Ülkemizde bu oran yüzde 15,6 seviyesindedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi’nin 23’üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre herkesin herhangi bir ayırım gözetmeksizin eşit işe eşit ücret hakkı vardır. “Eşit değerlerde eşit ücret” ILO Sözleşmesi’ne göre temel bir insan hakkıdır. Türkiye ILO 100 No.lu Sözleşmeye 1967’den beri de taraftır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının paylaştığı verilere göre düzenli sosyal yardım hak sahiplerinin yüzde 65’i kadınlardan oluşmaktadır. Bu sosyal yardım; kadın yoksulluğunu bitirmek ya da kadını güçlendirilmek amacıyla verildiği için değil, sosyal yardımın direkt kadına bağlanmasıyla ilgilidir. Kadınların evde bakım hizmetinde daha fazla sorumluluk almasından kaynaklıdır. Bu yardım oranı kadınlarımızın eve hapsedildiğinin, toplumsal hayattan koparıldığının ve daha yoksul bırakıldığının göstergesidir.

Eşi vefat etmiş, sosyal yardım faydalanıcısı kadınlara yönelik yeni bir desteğin hayata geçirileceği belirtilmiştir. Eşi vefat etmiş kadınlara yönelik konut destek programı kapsamında 2023 adet konut temini saylanacağı, toplamda 607 milyon lira bütçe ile hane başına 300 bin lira destek verileceği belirtilmiştir. Ancak, 18 yaşından küçük en az 3 çocuğu olan kadınların bundan yararlanacağı kelinde bir şart konulmuştur. Cumhurbaşkanı’nın sıklıkla dillendirdiği en az 3 çocuk söylemi, artık Devletin imkânlarından yararlanmak için bir şart haline getirilmiştir. Anneler arasında dahi eşitsizlik yaratan bu uygulama genişletilmeli ve ihtiyaç sahibi tüm ailelere yeterli desteğin sağlanacağı yeni bir uygulama hayata geçirilmelidir.

Ne yazık ki, kadınların toplumsal hayatın içinde güçlenmesi ve gelişmesi konusunda bakanlık tarafından yeterli destek sağlanmamaktadır. Sadece çalışan kadınların değil ev işlerini üstlenen ev hanımlarının sorunları da son dönemde giderek artmaktadır.

İstihdam, iş gücene katılım ve geçim sıkıntılarının yanı sıra İstanbul Sözleşmesi’nin kazanımları ellerinden alınan kadınlar için toplumsal hayatın içinde güvenli, refah ve mutlu bir yaşam sürmek zorlaşmıştır. Kadınların güçlenmesi ve statüsü konularında programlar ve politikalar uygulamakla görevli olan bakanlık, bu alana ayrılan bütçe ile görevini gerçekleştirememektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunda sunmuş olduğumuz önergemiz ile

ülkemizde yaşayan kadınların güçlendirilmesi adına bakanlık bütçesinde 20 milyar TL ödenek artışı sağlanması talep edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Kadın Cinayetleri Önlenememektedir

Ne yazık ki kadınlarımızın tek sorunu yoksulluk ve eşitsizlik değildir. Ülkemizin bir başka kanayan yarası da durmak bilmeyen kadın cinayetleridir. Ülkemizde kadın cinayetleri konusundaki resmi verilere ulaşmak oldukça zordur. Gerek Adalet Bakanlığı gerekse Emniyet ve Jandarma kurumlar, eşleri veya aile üyesi erkekler tarafından öldürülen kadın sayısı istatistiklerini düzenli olarak kamuoyu ile paylaşmamaktadır.

Kadın cinayetlerine dair resmî kurumlar ve kadın örgütleri tarafından açıklanan farklı veriler bulunmaktadır. Türkiye’de eşleri veya aile üyesi erkekler tarafından öldürülen kadın sayısına ilişkin veriler, ilgili Devlet kurumları tarafından paylaşılmadığından, resmî veriler kadın cinayeti sorununun boyutunu yansıtmakta yetersiz kalmaktadır. Resmi rakamlara göre sadece Eylül ayında 26, 2022 yılında ise 331 kadın cinayeti işlenmiştir.

Cinayet nedeni olarak; boşanmak istemek, barışmayı reddetmek, ilişkiyi reddetmek” bahaneleri gösterilmektedir. Gerçekleşen kadın cinayetlerinde faillerin yüzde 26’sının adli sicil kaydı olduğu tespit edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere kadın cinayetlerinin çok büyük bir kısmında suçun faili evli olduğu erkektir.

Resmî kurumların 10 yıllık verilerine göre 1776 kadın cinayeti işlenmiştir. Sivil toplum kuruluşlarının verilerine göre ise Türkiye’de 2011-2021 yılları arasında ortalama 3200 kadın cinayeti işlenmiştir. Bir başka deyişle Türkiye’de 10 yıllık süre zarfında yaklaşık her gün 1 kadın cinayeti işlenmiştir.

Şüpheli kadın ölümleri de etkin biçimde soruşturulmamaktadır. Bu yıl 176 kadınıımız şüpheli biçimde öldürülmüştür. “İntihar” denilerek görmezden gelinen bu şüpheli ölümlerin yanında bir de delil yetersizliğinden verilen beraat kararları bulunmaktadır. İstanbul Sözleşmesi’nden çekinilmesi ile birlikte değerlendirildiğinde kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin boyutları endişe verici durumdadır. İktidar ise suçluları adalete teslim etmek yerine verileri gizlemek için STK’ları kapatmakla meşguldür.

Türkiye, Birleşmiş Milletler ’in yayımladığı son rapora göre, Avrupa ülkeleri arasında kadına şiddette zirvede yer almaktadır. OECD ülkeleri arasında kadına şiddetin en yaygın olduğu ülke de yine ne yazık ki Türkiye’dir. OECD’ye göre, Türkiye’de kadınların yüzde 38’i herhangi yakın bir partneri tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır.

TBMM’de kurulan Kadına Yönelik Şiddetin Nedenlerini Araştırma Komisyonu çalışmalarında uzman görüşlerini dinlenmiştir. Komisyona sunum yapan Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü yöneticilerinin verilerine göre, Türkiye’de her 10 kadından 4’ü yaşamının bir döneminde şiddete maruz kalmaktadır. Boşanmış veya ayrı yaşayan kadınların ise yüzde 75’i fiziksel şiddet mağduru. 15-24 yaş grubundaki kadınların yüzde 24’ü yaşamlarının bir döneminde şiddet mağduru olmaktadır.

Bu kara tabloya rağmen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun etkin uygulanmadığı gibi toplumun her kesiminden itirazlara rağmen bir gecede İstanbul Sözleşmesinden de çıkmıştır. Cumhurbaşkanı tarafından “Bunun kimse ne önünü ne arkasını karıştırmayın, çıkma kararına verdik ve bu iş de böylece bitmiştir” açıklaması yapılarak İstanbul Sözleşmesi’nin bir gecede yırtılıp atılmasından bu yana ülkemizde 518 kadın cinayeti gerçekleşmiştir.

Cinayet sayılarla ifade edildiğinde “o işin” bitmediği açıkça görülmektedir. Kadınlar gördüğü şiddetin hatta cinayetin bile sorumlusu gösterilmekte, karanlık sokaklarda her adımda arkasını kollamak zorunda kalmaktadır. Kadınların; gülüşüne, kıyafetine, inancına, kararlarına karışmayı kendine hak gören şuursuz zihniyet bitmeden “o iş” bitmeyecektir. İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasına tepki gösterenleri yok sayarak, bastırarak, unutulmasını bekleyerek, öldürerek, eksilterek bu işin bitmesi mümkün değildir. İstanbul Sözleşmesi yeniden yaşatmalı Türk kadını huzura kavuşmalıdır.

Sosyal çöküntünün en önemli sebeplerinden biri de RTÜK. Bu nedenle kadına karşı şiddetle ilgili RTÜK, geçtiğimiz yıllarda Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna davet edilmiş ve bir sunum yapmıştı. RTÜK temsilcisi tarafından yapılan sunum, Meclisi, Devleti, milleti ciddiye almayan baştan savma bir içerikle hazırlanmıştı. İçki ve sigaranın

bulutlanmasına hiç karşı değiliz fakat bellerde çift silahları gösterildiği, kadınların dövüldüğü, gayrimeşru ilişkilerin yaşandığı garip programların önüne geçmek de iktidarın görevidir.

RTÜK, muhalefetin en ufak bir sözünü yanlış sayıp kanal kapatabiliyor ama yıllardır süren bu türde dizilere ağır bir ceza verilmiyor. Verilen cezalar da o diziler için hiç önemli değil, alınan reklamlar gelirleriyle çok rahat karşılanabiliyor.

Çocukları Açığa Mahkum Eden Bir İktidar

Son zamanlarda hedef gösterilen uluslararası sözleşmelerden bir tanesi de Çocukların Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi yani diğer adıyla Lanzarote Sözleşmesidir. Bu sözleşme 2011 yılında ülkemizde yürürlüğe girmiştir. İstanbul Sözleşmesi'nin feshinden sonra hedefte bu sözleşme olduğu endişesi mevcuttur. İktidarın bu yaklaşımı endişe vericidir. Sözleşme çocuklara karşı cinsel suçların önlenmesi, failerin kovuşturulması ve çocuk mağdurların korunmasını öngörmektedir. Adli sicil istatistiklerinin 2013-2021 verilerine göre 2021 yılında çocuğa karşı cinsel istismar suçundan 16.161 mahkûmiyet kararı alınmıştır. Ceza mahkemelerinde görülen davalardan toplam 29.822'sinde karar çıkmıştır. Bu veri son sekiz yılın en yüksek sayısıdır.

Son yıllarda artan çocuk istismarları için yeterli araştırma ve soruşturma yapılmamaktadır. İstismarın gerçekleştiği yurtlar ve kurumlar iktidar eliyle korunmaktadır. Milletimizin kanısı da bu yöndedir. Çocuklarımız gerektiği şekilde korunmadığı gibi, failer de yeterli cezalarla karşı karşıya kalmamaktadır. Hatta birçok olayın üzeri kapatılmakta ve bu dehşet sorun görmezden gelinmektedir.

TÜİK doğum istatistikleri verilerine göre geçen sene 7.190 çocuk doğum yapmıştır. Bunun 117'si 15 yaş altı, 7.073'ü 15-17 yaş grubudur. 2001-2021 yıllarında 15 yaş altı 20.895 çocuk doğum yapmıştır. Son yirmi yılda 15-17 yaş arası doğum yapan çocukların sayısı 548.488'dir ki bu feci bir tablodur. Bu utanç tablosu karşısında taraf Devletlere çocukların korunması yükümlülüğü veren bir sözleşme etkin uygulanmalıdır. İstanbul Sözleşmesi'nden, 6284 sayılı Kanun'dan, Lanzarote Sözleşmesi'nden ve kazanılan hiçbir haktan geri adım atılmamalıdır.

TÜİK rakamlara göre, 30 Avrupa ülkesi arasında en yüksek çocuk yoksulluğu oranına sahip 2 ülkeden biri Türkiye olmuştur. Şiddetli yoksulluk yaşayan 16 yaş altı çocukların sayısı 6 milyonu geçmiştir. Aileler, sürekli yapılan zamlar ve alım gücünün azalmasıyla çocuklarının sağlıklı ve yeterli beslenmesini sağlayamamaktadır. Geçtiğimiz günlerde öğrencisinin baş ağrısının açlık nedeniyle olduğunu sosyal medyadan üzerinden duyuran öğretmen, bu durumun

sıklıkla karşılaşıldığını ifade etmiştir. İstanbul başta olmak üzere artık çocuklarda bodurluk görülmeye başlanmıştır. Yetersiz beslenen çocukların fiziksel gelişimi ve sağlıkları bozulmaktadır.

Birçok gelişmiş ülke okullarda ücretsiz yemek verirken ülkemizde her 4 çocuktan 1'i okula aç gitmek zorunda bırakılmıştır. Kamu Denetçiliği 2021 verilerine göre, gelir kayıplarından dolayı her 4 çocuklu aileden 1'i bir gün veya daha uzun süre gıdasız kalmıştır. İYİ Parti tarafından Rüzgârgülü Projesi ile bu sorun çözülecektir. Türkiye'ye örnek olacak bu projemiz Demre Belediyemizde uygulanmaya başlanılmış ancak iktidarın baskıları ile kaymakamlık eliyle yasaklanmıştır. İktidarın ülkemizde iyi yapılan hiçbir şeye tahammülü kalmadığı bir kez daha açıkça görülmüştür.

2021 yılında Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'nde yayınlanan bir çalışmaya göre, araştırmaya katılan çocukların dörtte biri çok düşük kilolu ve dörtte üçü kansızlıkla mücadele etmektedir. Çocuklarımıza okullarda bir öğün ücretsiz sağlıklı yemek sağlamak ve buna kaynak aktarmak zor değildir. Zira yol ve köprü garanti ödemeleri ile şehir hastaneleri için 100 milyar liradan fazla kaynak ayrılmaktadır.

Okula gidecek, otobüs parası bulamayan gençlerimiz umutsuzluk içinde okullarına yürüyerek gitmek zorunda kalmaktadır. Dahası; okula gitmesi, oyun oynaması, hayal kurması gereken çocuklarımıza iktidar tarafından sefalet koşullarında çalışmak reva görülmektedir. TÜİK verilerine göre, 5-17 yaş grubunda ekonomik faaliyette çalışan çocuk sayısı 720 bin olmuştur. Üstelik bu verilere mevsimsel ve kayıt dışı çalıştırılan çocuklar dahil değildir. Dokuz ayda 900 bin öğrenci mesleki eğitim merkezi MESEM'lere kaydolarak iş gücüne katılmıştır. 9, 10 ve 11'inci sınıf öğrencilerinden başarısız veya devamsız olanlar, haftada bir gün okula gidip dört gün işletmelerde asgari ücretin yüzde 30'u karşılığında çalıştırılmaktadır.

Türkiye'de çocukların çalışma nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 35,9 ile ekonomik nedenlerle aileye yardım gelmektedir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi verilerine göre, 2021 yılında Türkiye'de en az 62 çocuğumuzun çalışırken hayatını kaybettiği görülmektedir. 2013'ten bu yana ölen çocuk işçi sayısı en az 556'dır. Bu utanç verilerinin fitrat olarak değerlendirilmesi kabul edilebilir değildir.

Çocukları açlığa ve çalışmaya mahkûm eden iktidar bebekler için de benzer uygulamalara imza atmaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından canlı doğum yapan annelere verilen doğum yardımları da kabul edilemez seviyede düşüktür. Birinci çocuk için 300 TL, ikinci çocuk için 400 TL, üçüncü ve sonraki çocukları içinse 600 TL tutarında bir defaya mahsus Doğum Yardımı ödemesi yapılmaktadır. Enflasyon karşısında günden güne

değer kaybeden bu yardım artık işlevini yitirmiştir. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz de değerlendirildiğinde bu yardımın insan onuruna yakışır seviyelere yükseltilmesi zaruridir.

Ülkemiz, çocukların korunması ve gelişimlerinin gerektiği gibi sağlanması konusunda son 7 yıl dikkate alındığında giderek gerilemekte ve çocukların yoksulluğu artmaktadır. TÜİK verilerine göre çocuklarımızın üçte biri yoksuldur. Aileler çocuklarına bez ve mama almakta dahi güçlük çekmektedir. Çocukların günlük ihtiyaçlarının marketlerde kilitli kutularda satılmaya başlanması, toplumsal hayatın içinde asgari yaşamın ne kadar zorlaştığını göstermektedir. Çocuklarımızın bez ve mamaya ulaşmakta zorluk çekmesi nedeniyle; bakanlık bütçesinin bu kaleminde ailelere yardım ve destek olunması için ödenek artırımı yapılmalıdır.

Bakanlığın hizmet konusu; aile, çocuk ve kadın olmasına rağmen ne yazık ki 2023 bütçesinde yaşanan sorunların çözülmesi için yeterli kaynak ayrılmadığı görülmektedir. Bu amaçla Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemizle; çocukların korunması, gelişimlerinin hak ettikleri koşullarda sağlanması ve ailelerin derinleşen yoksulluğun etkilerinden korunması adına ilgili programda 20 milyar TL bütçe artışı yapılması teklif edilmiştir. Bu teklifimiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Engellilere Ve Yaşlılara Bütçede Yer Yok

Engelli vatandaşlarımız iş hayatında birçok zorluk yaşamasının yanında işe girmekte de yeteri kadar desteklenmektedir. 2022 yılı EKPSS puanı ile atanmak için başvuran 46.454 engelli vatandaşımızda yalnızca 2.927'sinin ataması yapılmıştır. Gerekli planlamaların yapılmaması engelli vatandaşlarımızı mağdur etmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Avrupa Birliği üye ülkeleri ile eş zamanlı olarak idari kayıtlara dayalı geniş kapsamlı bir örneklem araştırması şeklinde 2011 yılında gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırmasına göre en az bir engeli olan nüfusun işgücüne katılma oranı %22,1'dir. Bu çalışma en son 2011 yılında yapılmıştır. Ancak güncel değerlendirmelere göre de olumlu bir artışın olmadığı görülmektedir.

Engellilerin toplumsal hayata katılımı ve özel eğitim programına 2023 yılı bütçesi için ayrılan ödenek 59 milyar lira tutarında kalmıştır. Bu program artırılmalıdır. Engelli aylıkları asgari ücretin yarısı dahi değildir. Asgari ücretle yaşamak zaten oldukça zorken engelli aylıklarının bu kadar dahi olmaması akıl ve mantık dışıdır. Engelli maaşları en az asgari ücret seviyesine yükseltilmelidir.

Yaşlıların Toplumsal Yaşama Aktif Katılımı isimli mühim bir programa 2021'de 228 milyon lira ayrılmıştır. Bunun miktarın 222 milyonunu ulaşım desteği oluşturmaktadır. Yani

iktidar yaşlılara sadece ulaşım desteği sağlayarak tam anlamıyla onlara sırt çevirmiştir. Yaşlı yoksulluğu 2016 yılından günümüze kadar artmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünden alınan verilere göre 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişilere aylık bağlanması hakkında kanun gereğince maaş bağlanan kişi sayısı 2021 yılında toplam 820.933 olmuştur.

Ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın çözüm bekleyen birçok sorunu toplumsal hayatın içerisine adapte olmalarına engel olmaktadır. Bu sorunların çözümünün bir ayağı da gerekli maddi desteğin sağlanmasıdır. Engelli vatandaşlarımız istihdam edilme ve iş gücüne katılma konularında zorlanmakta ve geçimlerini sağlamak adına ekonomik özgürlüklerini elde edememektedir.

Verilmekte olan destek ile engelli vatandaşlarımız açlık sınırının bile altında bir destekle hayata tutunmaya mecbur bırakılmaktadır. Bu durum göz önüne alındığında engelli vatandaşlarımız için ayrılan desteklerin çeşitlendirilmesi ve artırılması gerektiği ortadadır. Bu amaçla Plan ve Bütçe Komisyonunda ilgili bütçe programında 40 milyar TL artış yapılması ve engelli vatandaşlarımıza verilen desteklerin en azından asgari yaşam standartlarına yükseltilmesi önerilmiştir. Ancak bu önergemiz de AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Şehit Yakınları Ve Gazilerimiz Hakkındaki Önergemiz Reddedildi

Vatan savunmasında tereddüt etmeden canlarını ortaya koyan şehitlerimizin yakınları ve gazilerimiz için 2023 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinde 12,4 milyar TL ödenek ayrılmıştır. Bu tutar, şehitlerimizin yakınları ile gazilerimizin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar düşünüldüğünde oldukça yetersiz görünmektedir. Şehit Yakınları ve Gaziler Programının koordinasyonundan sorumlu olan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesinde bu program çerçevesinde ayrılan ödeneğin daha fazla olması gerekmektedir.

Şehit yakınları ve gazilerimizin ekonomik sorunlarla boğuşmak zorunda kalmaması ve çocuklarının geleceğe daha iyi hazırlanabilmesi amacıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz doğrultusunda ilgili programa 10 milyar TL ödenek ilave edilmesi yönündeki teklifimiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

ADALET BAKANLIĞI

Devletlerin varlığı ancak adaletle sağlanabilir. Adaletli olmayan Devletlerin uzun ömürlü olması beklenemez. Bu bağlamda hâkim ve savcılarımıza çok önemli sorumluluklar yüklenmektedir. Türk Milleti adına karar veren yargı mensuplarının belirli bir grubun vesayeti

altına girmesi kabul edilemez bir durumdur. Hal böyleyken ne yazık ki ülkemizde yargıya güven birçok endekste yüzde 50'nin altında ve hatta bazı endekslerde yüzde 20 seviyelerine kadar düşmektedir. İfade özgürlüğünün hiçe sayıldığı, adil yargılanma hakkının rafa kaldırıldığı ve coğrafi teminatı olmayan hakimlerin baskı altında tutulduğu bir ortamda yargıya güvenin beklenmesi yersizdir.

Adalet Bakanlığı bütçesinin harcanmasındaki amaç vatandaşlarımızın kendi arasındaki ve vatandaşlarımız ile idare arasındaki uyuşmazlıkların adil çözülmesi ve mahkemelerindeki dosya sayılarının azaltılması olmalıdır. Ancak bu sayılardan olumlu bir değişiklik görülmemektedir. Temyiz mahkemelerinin yükünü azaltmak için kurulan istinaf mahkemeleri kendinden beklenen işlevi yerine getirememiş ve bu kez de istinaf mahkemelerinde ciddi bir yoğunlaşma meydana gelmiştir. Sürdürülebilir olmayan ve yargılama süresini uzatan bu durumunun, göstermelik değil yapısal reformlarla çözülmesi gerekmektedir.

Siyasetin Yargıya Müdahalesi

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile kuvvetler ayrılığı ilkesi ciddi anlamda zedelenmiştir. Siyasetin yargı üzerindeki etkisi olağanüstü seviyelere yükselmiştir. İzmir'in Karaburun ilçesinde yaşanan kavga neticesinde, bir siyasi partinin ilçe başkanı tutuklanmıştır. Tutuklamaya sevk eden Cumhuriyet Savcısı ve tutukluluğa itirazı reddeden hâkim İzmir'den Şanlıurfa'nın Siverek ilçesine sürülmüştür. Neticesinde de ilçe başkanı tahliye edilmiştir. Aynı şekilde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun yargılandığı davada görevli hâkimin siyasi baskılara karşı "İstenilen talebi yerine getiremem." dediği için henüz görev yerinde bir yılı doldurmadığı hâlde Samsun'a tayin edilmesi basına yansımıştır.

Yargı sistemi hukuksuz bir şekilde siyasi amaçlara alet edilmiş, adalet dağıtması gereken mahkemeler eliyle haksızlıklar meşrulaştırılmaya çalışılmıştır. Maalesef ülkede tuz kokmuştur, yargı bağımsızlığı sonlandırılmıştır. Yargı bağımsız olamadığı için tarafsız da değildir. Yargı bağımsızlığının olmaması zirve yapan yolsuzluklara da zemin hazırlamıştır. Ticaret Bakanı kendi şirketine dezenfektan ihalesi vermiş sonra da hiçbir şey olmamış gibi üzeri kapatılmıştır. Yargının yozlaşması yolsuzluğun bir kanser gibi yayılmasına neden olmuştur.

İktidarın yargıya müdahaleleri nedeniyle adaletle güven bitmek üzeredir. Adalet Bakanlığı ise şerefli hâkim ve savcılarımızın arkasında değil siyasilerin arkasında durmaktadır. Kaldı ki yapılması gereken Bakan'ın arkasında durmasıyla güç bulan yargının değil, coğrafi teminat güvencesi verilmiş hâkim ve savcılarla adaletin temin edilmesidir. Cumhurbaşkanı tarafından 30 Mayıs 2019 tarihinde Yargı Reformu Strateji Belgesi açıklanırken hâkim ve

savcılar için coğrafi teminat getirildiği açıklanmıştır. Bu açıklamadan yalnızca bir gün sonra ise 3.722 hâkim ve savcının görev yeri değiştirilmiştir. İktidar ne yazık ki yargı sistemini muhalifleri sindirmek için elinde tuttuğu bir güç olarak görmektedir. Coğrafi teminatın sağlanması yargı sistemimizin üzerindeki bu baskının giderilmesi için kaçınılmazdır.

Yargı bağımsızlığı ancak hâkim ve savcıların; tayin, terfi, nakil, azil, disiplin cezası gibi özlük işlemlerinin siyasi organların emir ve talimatları dışında olması ile mümkündür. Modern demokrasilerde olduğu gibi ülkemizde de hâkimlerin özlük işleri HSK tarafından yapılmaktadır. Bunun amacı, siyasi makamların mahkemeleri baskı ve etki altına almasının önlenmesidir. Ne var ki ülkemiz son yıllarda modern demokrasiden uzaklaşmış, otoriter bir siyasi irade tarafından dizayn edilir hale gelmiştir. HSK bağımsız ve siyaset üstü bir kurum olmaktan çıkarılmıştır. Yargı bağımsızlığından ve tarafsızlığından bahsedebilmenin ön koşulu; demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü benimsemiş bir hukuk Devletinin varlığıdır. AK Parti iktidarının özellikle son dönemlerinde hukukun üstünlüğünden bahsetmek imkânsız hâle gelmiştir.

Hakim Ve Savcılar Göreve Başlamadan Adaletsizlikle Karşılaşıyor

Adalet sistemindeki yanlışlık henüz hâkim ve savcılarımızın göreve alımlarında başlamaktadır. Yazılı sınav sonrası yapılan mülakatların denetlenebilirliği bulunmamaktadır. Adaleti sağlayacak hâkim savcı adaylarımızı daha yolun başında referans aramaya mecbur bırakmak büyük bir çelişkidir. En yüksek puanları alanların elendiği, daha düşük puan alanların mülakatta başarılı sayılarak atanması vicdanları zedelemektedir. Hâkim ve savcılar dünya görüşüne, düşüncelerine ve ideolojilerine göre değil, Türk adaletine bağlılıkları, nitelikleri ve yetkinlikleri dikkate alınarak seçilmelidir. Objektif kriterlerden uzak, bilgi ve beceriyi ölçmede elverişsiz olan bu sistemin yürütülmesinin mümkün olmadığı açıktır. Ayrıca hâkim ve savcı alımlarında herhangi bir siyasi partiye mensup olarak; teşkilat başkanlığı, belediye başkanlığı, belediye Meclis üyeliği gibi görevlerde bulunmuş kişilerin atamalarının yapılmaması gerekmektedir. Zira bu görevlerde bulunmuş kişilerin son derece adil olması durumunda dahi verilecek karara gölge düşecektir.

Yargıya Güven Azalıyor

Yargı sistemimiz ne yazık ki iktidarın istediği kararları veren hâkimlerin ödüllendirildiği, iktidarın talepleri doğrultusunda karar vermeyen hâkimlerin cezalandırıldığı bir sistemine dönüştürülmüştür. Yargı organının önüne gelen tüm uyuşmazlıklarda adil ve

tarafsız olması asli görevidir. Ancak iktidara yakın isimlerin dâhil olduğu davalarda silahların eşitliği ilkesine aykırı davranıldığı ve iktidarın istediği yönde karar alabilmek için adil yargılanma hakkının ihlal edildiği görülmektedir. Bu uygulama ülkemizin ekonomik anlamda da zararlıdır. Büyük yatırımlarda sıklıkla iş insanlarının bile adalete güvenmeyerek Londra tahkimlerini tercih ettiği görülmektedir. İş dünyasından iktidara yakın isimlerin dahi Londra tahkimini tercih ettiği bilinmektedir.

Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda öldürülmesine ilişkin 26 sanığın yargılandığı dava dosyası; cinayet ülkemiz sınırları içerisinde işlenmesine ve Türk Ceza Kanunu'nun emredici hükümlerine rağmen Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmiştir. Türk Ceza Kanunu Türkiye'de islediği suçtan dolayı yabancı ülkede hakkında hüküm verilmiş olan kimsenin dahi Türkiye'de yeniden yargılanacağını emretmiştir. Ülkemizde işlenen bir cinayetin sanıklarının yargılayamamak bir egemenlik ihlalidir. Rahip Brunson ve Alman Gazeteci Deniz Yücel gibi hadiselerle küçük düşürülmüş yargı sistemimiz, Cemal Kaşıkçı davasının devredilmesi ile ciddiyetinden ve uluslararası saygınlığından olmuştur.

Artık milli bir sorun haline gelerek toplumsal barışımızı zedeleyen bu durumun çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Yargı bağımsızlığının sağlanması ile toplumun sarsılan adalet inancının geri getirilmesi bir zorunluluktur. Kişileri kanun önünde eşit ve adil yargılamak hukuk Devletin mecburiyetidir. Vatandaşların hak ve özgürlüklerini korumak, ayrımcılık yapmamak, adil düzeni sağlamak Devletin sorumluluğudur. İlk derece mahkemesi, istinaf ve temyiz mahkemeleri, HSK, YSK, Anayasa Mahkemesi gibi ülkenin hukuk kurumlarının siyasi makamların baskı ve etkisinden arındırılması gerekmektedir.

Son 9 yılda faili meçhul dosya sayılarında yüzde 42 artış meydana gelmiştir. Bu artış hem bir iç güvenlik sorunu hem de adalet sisteminin yetersiz çalışmasından kaynaklanmaktadır. 2021 yılı verilerine göre Cumhuriyet Başsavcılıklarında faili meçhul dosyaların yüzde 90'ı zamanaşımı dolduğu için kapatılmıştır. Cezasız kalan suçlardan yalnızca birinin sayılarında artışı gösteren bu sorunun çözümü için eksikler tespit edilerek bir program dâhilinde eksik hususlar giderilmelidir.

Yine son 9 yılda Cumhuriyet Başsavcılıklarının soruşturma dosya sayılarında yüzde 56 artış görülmektedir. Görülen artış oranı ciddiye alınması ve üzerinde çalışmalar yapılması gereken bir soruna işaret etmektedir. Ayrıca 2012 yılında soruşturma dosyalarının yüzde 50'si hakkında kamu davası açılmışken, 2021 yılında bu oran yüzde 32 seviyesine kadar düşmüştür. Yani soruşturması yapılan 3 dosyadan yalnızca 1'i için kamu davası açılmaktadır. Adalet

Bakanlığı bu istatistik verilerindeki bilgileri araştırmalı ve sorunun kaynağını tespit ederek çözüm konusunda adım atmalıdır.

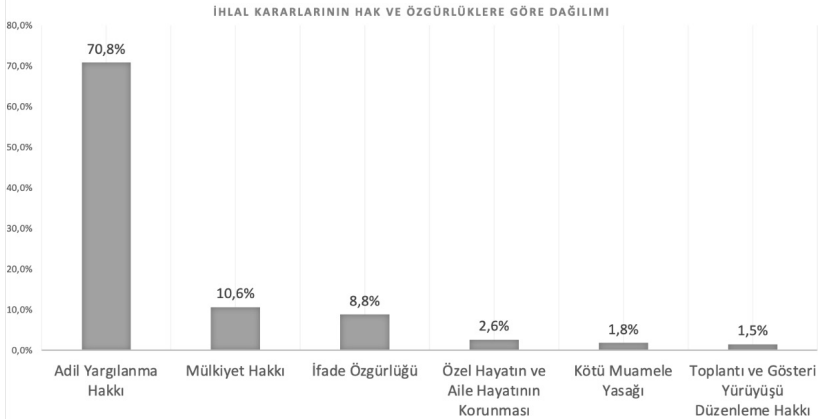
Diğer bir yargı sorunu da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının iç hukukta uygulanmamasıdır. Uluslararası hukuk kurallarına aykırı davranılması hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Adaletin tesis edilme nedeni olarak hukuk normlarının keyfiyetle uygulanmaması kadim Devlet geleneğimize aykırıdır.

Geç Gelen Adalet, Adalet Değildir

Adaletin en kötüsü geç tecelli edenidir. Sonunda hüküm isabetli olsa bile geciken adalet zulümdür. Bu nedenle mahkemelerin etkililiği ile verimliliğinin artırılması, özellikle yargılama sürelerinin kısaltılması, büyük önem arz etmektedir. Adil yargılanma hakkı kapsamında davaların makul sürede karara çıkması vatandaşın temel hakkıdır.

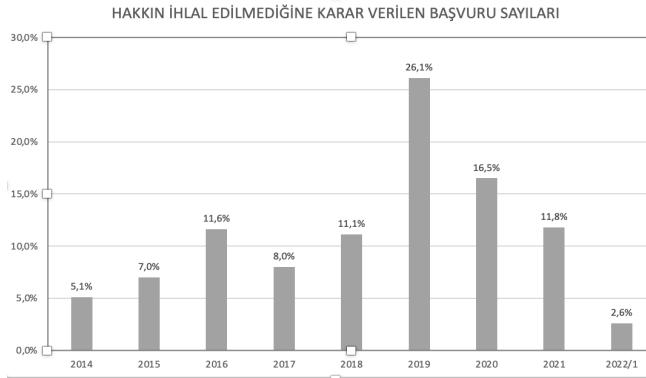
Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruların başladığı 23 Eylül 2002 tarihinden bu yana verilen ihlal kararlarının yüzde 60'ından fazlası makul sürede yargılanma hakkı ihlalleri olmuştur. İlk derece mahkemelerinde yargılamayı uzatan işlemler başlıca; dava dosyasına hâkim olunmaması, bilirkişinin görevi uzatması ve dosya sayısının çokluğundan kaynaklanmaktadır. Gereksiz yere duruşmaların ertelenmesi, duruşmaların haddinden fazla ileri tarihlere bırakılması, hâkim değişikliği nedeniyle dosyanın tekemmül edememesi gibi durumlar adalet olgusunu zedelemektedir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere Anayasa Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararlarındaki yoğunlaşmanın yüzde 70'in üzerinde oranla “Adil Yargılanma Hakkı” üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum açık bir şekilde adalet sistemindeki en büyük sorunlardan birine işaret etmektedir. Adil yargılama, hukuk Devleti ilkesinin olmazsa olmazlarındandır.

Davanın açılması ve ön incelemenin yapılması sekiz ay gibi uzun bir zamana tekabül etmektedir. Karmaşık olmayan ve usul işlemlerinden ibaret olan bir davanın ilk derece mahkemelerinde sonuçlanması en az iki yıl sürmektedir. Yargılamanın uzun sürmesini engellemek için ihdas edilen istinaf mahkemeleri yargılamanın kısa sürede sonuçlanmasına katkı sağlamaktan ziyade temyiz edilebilen kararlarda yargılamayı uzatmakta, çelişkili kararlarıyla içtihat birliğini bozmaktadır. Üst mahkeme niteliğine haiz olacak kararlar verilememekte, birçok kararı Yargıtay’da bozulan, düzeltilen adeta ikinci bir yerel mahkeme görevini görmektedir. İstinaf mahkemesine gönderilmiş bir dava dosyasının incelemeye alınması bir yıldan fazla sürmektedir. Makul sürede yargılanma hakkı bu suretle de ihlal edilmektedir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere Anayasa Mahkemesine yapılan başvurular içinde bir hakkın ihlal edilmediğine dair karar verilen başvuru sayıları oldukça düşüktür. Bir başka deyişle esastan incelenme aşamasına gelebilen dosyaların çok büyük bir çoğunluğunda hak ihlali bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun açılmasıyla dünyada dosya yoğunluğunun en fazla olduğu mahkeme unvanı ülkemizdeki Anayasa Mahkemesine kalmıştır. Anayasa yargısının işlevi Anayasa’da güvence altına alınmış bir hakkın ihlal edilip edilmediğinin denetiminin sağlanması iken her türlü kararın Anayasa Mahkemesi denetimine gönderilmesi ilk derece, istinaf ve temyiz mahkemelerinin vermiş olduğu kararların tatmin edici olmaktan uzak olması, mahkemelere olan güvenin neredeyse ortadan kalkması ve hukuka aykırı kararlar verilmesi nedenine dayanmaktadır.

İfade Özgürlüğünün Sonu: AK Parti

İfade özgürlüğü Anayasamızda güvence altına alınmış olmasına rağmen bugüne kadar birçok kez ihlal edilmiştir. İfade özgürlüğü; kişisel, toplumsal ve ekonomik gelişmenin kaynağıdır. Özellikle gençlerimizin ifade özgürlüğünün gasp edilmesi son derece büyük bir sorun teşkil etmekte ve maalesef gençlerimizin vatandaşlık hislerinin zayıflamasına neden olmaktadır. Yargıya güvensizliğin had safhalara ulaşmasının nedenlerinden biri de budur.

Ülkemizde vicdan, fikir ve düşünce hürriyeti, protesto ve gösteri yapma hakkı gibi birçok temel hak ve özgürlükler cezaevi tehdidiyle kullandırılmamaktadır. İktidar eliyle oluşturulan korku kültürü milli birlik ve beraberliğimize zarar vermektedir. İktidara yakın isimler istedikleri gibi taşkın, hakaret içeren ve saldırgan bir dil kullanırken iktidarı eleştirmek isteyen vatandaşlarımız korku iklimi ile sessizliğe zorlanmaktadır. Muhalif kesimlere uygulanan bu durum “Silivri soğuktur” deyiminin kullanılagelmesine neden olmuştur. Tutuklu yargılamanın kanuni şartları çizilmiş olmasına rağmen uygulamada muhalif kimselerin kanuna aykırı biçimde tutuklu yargılandığı görülmektedir. İktidarın susturma yöntemi olarak kullandığı tutuklama ile yargılama neticesinde kişilerin suçsuzluğu anlaşılsa dahi uzun bir süre özgürlüğün gasp edilmesi yanlıştır.

Fetö İle Mücadele Yarım Kaldı

2020 yılında İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çıkarılmıştır. Bunun nedeni AK Partinin kirli geçmişinin internet ortamından kaldırılması olmuştur. 2021 yılında getirilen Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile de Cumhuriyet Savcılarının yetkileri ellerinden alıp Cumhuriyet Başsavcılarına verilmiştir. Buradaki amaç ise herhangi bir savcının soruşturmaya başlamasına karşı önlem alınması olmuştur. Son olarak 2022 yılında da kamuoyunda sansür yasası olarak adlandırılan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi muhalefetin yoğun eleştirilerine ve mücadelesine rağmen TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Muhaliflerin hakkında zaten kolayca verilebilen tutuklama kararları ve cezalar, bu kanun ile ete kemiğe büründürülmüş, susturulmak istenen insanlara adeta bir sopa gösterilmiştir.

Yapılan bu kanuni değişiklikleri, zincirin son halkası olan sansür yasası ile birlikte değerlendirdiğimizde AK Partinin bu kanun tekliflerindeki amacının kirli geçmişini silinmek istemesi olduğu açıkça görülmektedir. FETÖ’ye övgüler dizmiş ve hatta bu yapıya sıkı sıkıya bağlılığını açıkça deklare eden kişilerden bazıları iktidar eliyle korunmakta kollanmakta dahası

çok kritik görevlere getirilmektedir. Bu açıdan FETÖ ile mücadele bir yerde sekteye uğramış, daha açıkça ifade etmek gerekirse işin ucu kendilerine dayanmaya başladığında yargı sistemi durdurulmuştur. Tüm bu nedenlerle iktidara mensup isimlerin FETÖ’yi meşru ve müspet gören internet alemindeki konuşmaları sansürlenmeye ve kaldırılmaya başlanmıştır.

Adalet Bakanlığının Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerinde yapılan sunumunda da FETÖ yapılanmasıyla ilgili hiçbir değerlendirme yapılmamıştır. Mevcut Adalet Bakanı bir önceki bakanlığı döneminde FETÖ elebaşına övgüler düzmüş TBMM’de yapmış olduğu konuşmasında terör örgütü liderinden bahsederken “Bu ülkenin yetiştirmiş olduğu değerli bir kıymettir” ifadesini kullanmıştır. Bugün terör örgütü denilen yapının sakıncaları çok belirgin olmasına rağmen ve bu konularda defalarca iktidara uyarılarda bulunulmasına rağmen başta Adalet Bakanı olmak üzere AK Parti iktidarı derin bir gaflet içerisinde kalmayı bile isteye tercih etmiştir. Devletin önemli kurumları FETÖ’ye teslim edilirken bu yanlış tercihinde ısrar eden Adalet Bakanı, şaibeli geçmişine rağmen aynı göreve yeniden getirilmiştir.

FETÖ ile mücadele eksik ve hatta yarım kalmıştır. Terör örgütüne Devlet kademelerini açan, terör örgütü elebaşına laf edildiğinde aslan kesilen iktidar mensupları ve onların kiralık ağızları hâkim önüne çıkarılmadan FETÖ ile mücadelede başarıdan bahsetmek gerçekleri görememek, dahası FETÖ’yle mücadeleyi sulandırmaktır.

Sözde Reformların Mimarları

AK Parti iktidarları bugüne kadar birçok sözde reform ilan etmiştir. Paket halinde getirilen bu düzenlemelerden her açıklanan adaleti bir adım daha geri götürmüştür. Özellikle 2010 yılında 5982 sayılı kanunla yapılan Anayasa değişikliği teklifi 27 maddelik bir teklif halinde TBMM’ye sunulmuştur. Yapılan sözde reformlar arasında en köklü değişikliklerden biri burada sağlanmıştır. Askeri yargı lağvedilmiş, yargı erki bütünüyle siyasallaştırılarak FETÖ kadrolarına teslim edilmiştir. 15 Temmuz 2016 tarihi sonrasında ise bu kadrolar ihraç edilmeye başlanmış toplamda yaklaşık; 4.500 hâkim ve savcı, 140 Yargıtay üyesi, 50 Danıştay üyesi, 2 Anayasa Mahkemesi Üyesi görevden alınmıştır. Bu durum ortaya koymaktadır ki yapılan Anayasa Reformu bir yıkım paketi işlevini görmüştür. Yıkım paketinin TBMM Anayasa Komisyonu görüşmeleri sürecinde, FETÖ’nün talebi olan maddeler iktidar milletvekillerince hararetle savunulmuştur. Dahası FETÖ elebaşının “mezardakileri bile kaldırarak o referandumda 'Evet' oyu kullanırmak lazım” beyanatına iktidarcı sahip çıkmıştır.

Geçen süreçte 1’inci, 2’nci, 3’üncü Yargı Paketi isimleriyle birçok yargı paketi daha geçirilmiştir. Paketlerde güzel kılıflar geçirilmiş tehlikeli maddelere yer verilmiş, iktidarın günlük çıkarlarına göre; barolar bölünmüş, savcıların yetkileri kısıtlanmış, sansür yasası yürürlüğe koyulmuştur. Yıkım sürecinin bir ayağı olan bu paketler yetmemiş nihayetinde 2017 yılında 6771 sayılı kanunla yapılan Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiştir. Dayatılan bu Devlet düzeni başkanlık sisteminin tüm zaaflarını barındırırken parlamenter sistemin olumlu yanlarından da arındırılmış meçhul bir sitem olmuştur. Devleti bütünüyle yozlaştıran, aşındıran, felç eden bu alelade tek adam rejiminin yargıya yansması da toplumsal huzursuzlukları doğurmuştur.

Bugün geline nokta bir başarısızlıktan ziyade uzun çabalar sonucunda bozulan çarkların işlemez hale gelmesidir. Mustafa Kemal Atatürk’ün “Adalet gücü bağımsız olmayan bir milletin, Devlet halinde varlığı kabul olunmaz” sözünü düstur edinerek tarumar edilen yargı sistemimiz hızlı, kararlı ve kalıcı bir şekilde rayına oturtulacaktır. Başta coğrafi teminatın sağlanması olmak üzere yargı bağımsızlığı tesis edilecek, çoklu baro uygulamasından vazgeçilecek, adı referans olan torpile son verilecek, liyakat esas alınacak, ifade özgürlüğünü hedef alan sansür yasası kaldırılacaktır.

Fetö’nün Suçlama Yöntemi Olarak Gizli Tanıklık

Kamuoyu gizli tanık düzenlemesinin varlığından, Ergenekon ve Balyoz kumpasları ile birlikte haberdar olmuştur. Gizli tanık kurumu, Ceza Muhakemesi Kanun’unda düzenlenmiş ve 2008 yılında yürürlüğe giren 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu’yla da korunmaya ilişkin usul ve tedbirler belirlenmiştir. Bu uygulamanın kullanılabileceği AİHM kararlarında kabul edilmiş ancak çok sıkı şartlara bağlanmıştır. Ülkemizde ise FETÖ’nün hukuku eğip bükme yöntemi olarak kullanılmış ve çokça haksızlıklara neden olmuştur.

Gizli tanık delilinin tek başına hüküm vermek için kullanamayacağı hukukumuzda açıktır. Bu durum birden fazla gizli tanık delili olması için de geçerlidir. AİHM, genel bir korkudan sebeple tanığın gizli dinlenilmesini kabul etmemektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu’nda bu durum “ağır tehlike” şartına bağlanmıştır. Bahsedilen ağır tehlike başka bir yöntemle önlenbiliyorsa, bu durumda da tanık gizli dinlenemeyecektir.

Ayrıca gizli tanıklığın düzenlendiği kanunlar, hem gizli tanığın dinlenilmesinde farklı usuller ve tedbirler öngörülmüştür. Bu nedenle gizli tanık beyanlarının delil olarak güvenilirliği de çok zayıftır. Ancak ülkemizdeki uygulama ne yazık ki böyle değildir. Gizi tanıklık hukukumuzda daha çok itibar suikastı ve kumpaslarda kendine yer bulabilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener hakkında 2016 yılında FETÖ üyeliği suçlamasıyla soruşturma başlatarak bir kumpas daha kurma cürretinde bulunmuştur. 2016 yılından bu yana süren ve hiçbir aşama kaydetmeyen soruşturmada 28 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla de gizlilik kararı alınmıştır.

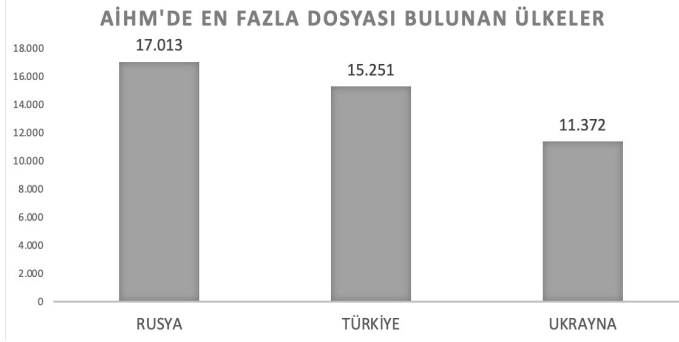
Sürecin en başından beri Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in ifadesi alınmamışken, geçtiğimiz günlerde basında yer alan haberlere göre dosyaya gizli tanık ifadesi girdiği iddia edilmiştir. Yaşanan bu süreçte İYİ Parti tarafından FETÖ'nün siyasi ayağının araştırılması için Meclis'e sunulan araştırma önergeleri ise AKP ve MHP oylarıyla reddedilmiştir.

Anlaşılmaktadır ki iktidar; görevi hukuku uygulamak ve maddi gerçeği ortaya çıkarmak olan yargı erkini bir sopa olarak kullanılmayı kendine hak saymaktadır. Bir utanç vesikası olarak tarihe geçen bu itibar suikastı; Anayasa'ya, Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalara, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına aykırıdır. İktidar derhal yargıyı kendi emellerinde kullanmaktan vazgeçmeli, yargı erkinin daha fazla yozlaştırılmasına çabalamamalıdır.

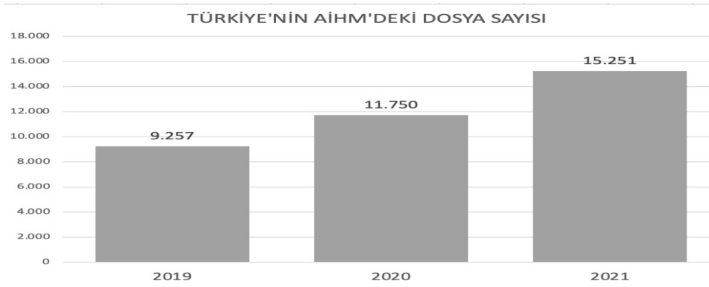
Ülkemiz Endekslerde Son Sıralara Mahkûm Edildi

Dünya Adalet Projesi (WJP), 2022 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde ülkelerin hukukun üstünlüğüne bağlılıklarının ölçülmektedir. Raporda Türkiye, 140 ülke arasında 116'ncı, kendi bölgesinde ise en son sırada yer almıştır. Ülkemiz, "yolsuzluğun yokluğu" sıralamasında 70'inci, şeffaf hükümet başlığında ise 105'inci sıradadır. Hükümetlerin hukuka bağlılık sıralamasında ise 140 ülke arasında 135'inci sırada yer alınmıştır. Bu durum ülkemizin hukuki güvenilirliği ile doğrudan ilgili ve başta ekonomi olmak üzere bir alanda kötü etkilere neden olmaktadır. AİHM verileri de bunu destekler niteliktedir.

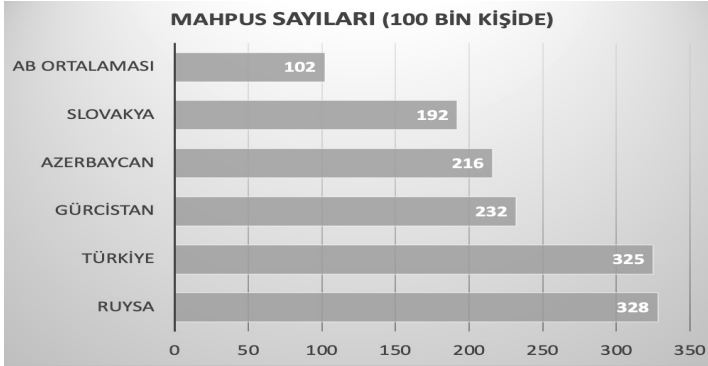
Aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere AİHM 2021 raporuna göre en fazla başvuru yapılan ülkeler sıralamasında Türkiye 2'nci sırada yer almıştır. 17 bin 13 başvuru ile Rusya ilk sırada, 15 bin 251 başvuru ile Türkiye 2'nci sırada, 11 bin 372 başvuru ile Ukrayna üçüncü sırada yer almaktadır.

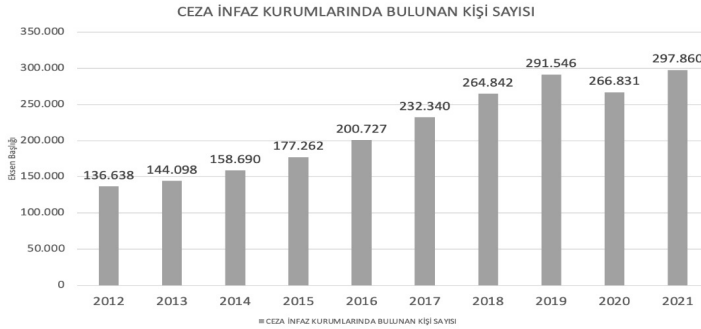
Mahkeme'nin 2021 yılı istatistiklerine göre 31 Aralık itibarıyla AİHM'in önünde değerlendirilmeyi bekleyen toplam 70 bin 150 başvurunun yaklaşık yüzde 22'si Türkiye ile ilgili başvurulardan oluşturmaktadır. Değerlendirme bekleyen toplam 70.150 başvurunun 15.251'i Türkiye ile ilgilidir. Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere 2020 için bu sayı 11 bin 750; 2019 sonunda 9 bin 257 olmuştur. Ülkemizin AİHM'de bulunan dosya sayısındaki artış, iç hukukumuzun adalete erişimde yetersiz kalmasından kaynaklanmaktadır.

Aşağıda yer alan grafikten görüleceği üzere Avrupa Konseyi ülkeleri arasında Rusya'dan sonra nüfusa oranla en çok kişinin hapis olduğu ülke ne yazık ki Türkiye'dir. Ülkemizde cezaevi nüfusunun fazla olmasının nedenlerinin başında; tutuklu sayısının fazlalığı ve tutukluluk sürelerinin uzunluğu bulunmaktadır.

Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün açıkladığı verilere göre cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlü sayısı 297 bin 860 kişidir. Tutuklu ve hükümlü sayısındaki bir yıllık değişime bakıldığında ise 2021’de 2020’ye oranla yüzde 11,6 arttığı görülmektedir.

Bu artış yukarıdaki tabloda gözlemlenebilmektedir. Bu sayının 2012 yılında 136 bin 638 kişiyi olduğu belirtilmiştir. Yani 9 yılda cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin sayısı yüzde 118 oranında artmıştır. Buna karşılık Türkiye'deki 386 cezaevinin yatak kapasitesi 270.068'dir. Yani ülkemizdeki cezaevlerinde 27 bin 792 kişilik kapasite fazlası vardır.

Adalet Sarayı Eksikleri

30.10.2019 tarihinde Adalet Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı arasında “Yeni Ankara Adliyesi Binası Yapım Protokolü” imzalanmıştır. Protokol uyarınca, Yenimahalle ilçesinde bulunan eski MİT arazisinin 250 dönümlük kısmına yeni Ankara Adliyesi yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu arazinin bakanlığa devredilmesinden sonra geçen 3 yıla rağmen

henüz temeli dahi atılmamıştır. İhtiyaç duyulan adliye binaları kiralama yöntemiyle kullanılmakta ve kamu zarara uğratılmaktadır. Üstelik kiralanan bu binalar fiziki şartları itibarıyla adliye olmaya uygun da değildir. Duruşmalar dar salonlarda, çoğu zaman oturacak yerin dahi olmadığı yerlerde yapılmaktadır.

Adliye binalarının birbirine uzak yerlerde olması vatandaşlarımız ve avukatlarımız için de önemli bir sorun haline dönüşmüştür. Her ay yüksek miktarda kiralara ödenen ve dağınık olan adliye binalarının tek bir yerleşkede toplanması için inşaatın ivedilikle başlatılması gerekmektedir. Ayrıca ihtiyaç duyulan illerimizden Erzurum, Malatya ve diğer illerimiz ile ilçelerimizde de adliye binaları yapılmalı ve sürece dair gerekli adımlar atılmalıdır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile yargı mensuplarımızın ve avukatlarımızın ihtiyaçlarına uygun binalarda çalışabilmeleri, vatandaşlarımızın adalete erişiminin kolaylaştırılması amacıyla bütçenin ilgili programında artırım yapılması teklif edilmiştir. Bu önergemiz AK Parti ve MHP oyları reddedilmiş ve yargı sistemimiz mevcut fiziki şartlarına terk edilmiştir.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Millî Savunma Bakanlığının 2023 yılı bütçesi 182,7 milyar liradır. Geçen senenin rakamları dikkate alındığında enflasyonun altında bir artış olduğu görülmektedir. Ayrıca geçen yıl 13 lira civarında olan dolar kuru bugün 19 lira seviyelerine geldiği için dolar bazında da bir artıştan bahsedilemeyecektir. Yani Millî Savunma Bakanlığının bütçesi artırılmış gibi görünse de gerçekte ortada bir artış olmadığı açıktır. Üstelik içinde bulunduğumuz durum, coğrafi belirsizlikler, sınır ötesi operasyonlar, terör örgütleriyle yaptığımız mücadeleler dikkate alındığında bu bütçenin yetersiz olduğu ortadadır.

AK Parti iktidarı savunmaya önem verdiğini, yerliliği ve milliliği artırdığını söylese de Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin genel bütçedeki oranı sistematik şekilde düşmektedir. Son dört yıldır bu durum partimizce sıklıkla ifade edilmektedir. Bakanlığın bütçesinin gene bütçeye oranı; 2003 yılında yüzde 6,9; 2012 yılında yüzde 5,2; 2019 ve 2020 yıllarında yüzde 4,9; 2021 yılında yüzde 4,5; 2022 yılında ise yüzde 4,6'ya düşmüştür. 2023 yılı bütçesindeyse bu oran 4,07'ye kadar gerilemiştir.

Ayrıca bütçe belgelerine göre savunmaya 2021 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1,62'si kadar harcama yapılmıştır. 2022 yılı sonundaysa yüzde 1,74'ü kadar harcama yapılacağı öngörülmüş, bu oran 2023 bütçesinde ise yüzde 1,63'e kadar düşmüştür. Oysa 2002 yılında bu oran yüzde 3,45'tir. NATO üyesi ülkelerin savunmaya en az yüzde 2 pay ayırmaları gerektiği

yönünde karar alınsa da ülkemiz bu oranı önümüzdeki sene de yakalayamayacaktır. Özetle; Milli güvenliğimizin tehlikeye girmemesi için yeterli seviyede olmayan savunma bütçemizin ve özellikle savunma yatırımlarımızı arttırması son derece önemlidir.

Askeri Hastaneler Yeniden Açılmalıdır

Askeri hastanelerin yeniden açılması yönünde çalışmaların hızlandırılması gerekmektedir. Askeri harp cerrahisi ve psikolojisi gibi özel alanlarda yıllarca biriken tecrübeler ve bu alanlar da yapılan çalışmalar askeri hastanelerle tekrar kazanılmalıdır. Ayrıca askeri gizliliğin de yeniden sağlanması için bu konu çok önemlidir.

Yirmi yıldır sürüncemede olan astsubaylarla ilgili tazminat konusu için de harekete geçilmelidir. Zira 1975'ten bu yana ilk defa astsubaylarımız ve emeklilerimiz artık eyleme geçme kararı alma noktasına gelmiştir. Astsubaylarımızın ihtiyaçları konusunda detaylı bir çalışma yapılmalı ve bu ihtiyaçlar hızlı bir şekilde karşılanmalıdır.

Milli Güvenlik Politikaları

Bilindiği gibi 13 Kasım 2022'de İstanbul'da altı kişinin hayatını kaybettiği, 81 kişinin de yaralandığı bombalı saldırının ardından resmi makamlar PKK/YPG/PYD'yi suçlamış, Türkiye buna karşılık hafta sonunda “Pençe Kılıç” adını verdiği bir hava operasyonu ile Suriye'nin kuzeyinde Kobani'nin de aralarında bulunduğu çeşitli bölgelere hava harekâtı başlatmıştır. Bunun üzerine Amerikan Merkez Kuvvetler Komutanlığı (CENTCOM), Türkiye'nin düzenlediği hava harekâtlarının Suriye'deki ABD askerlerine “tehdit oluşturduğu yönünde bilgi edindiklerini” belirtmiştir. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü yaptığı açıklamada, “Türkiye'yi bu tür bir operasyonu yapmaması konusunda uyardık ve biz Suriyeli partnerlerimizden de bu tür gerilimleri büyütmemelerini istedik” demiştir. ABD'li yetkili ayrıca, “Suriye'deki durumu istikrarsızlaştıracak ya da Irak'ın egemenliğini Irak hükümetiyle koordineli olmadan askeri hamlelerle ihlal etmeye karşıyız. Biz ayrıca son dönemde Türkiye'nin güneyine düzenlenen ve sivillerin öldüğü saldırılara da karşıyız” ifadelerini kullanmıştır. ABD'nin açıklamalarının yanı sıra Putin'in Suriye Özel Temsilcisi Lavrentyev “Türkiye, Suriye'de aşırı askeri güç kullanmaktan çekinmeli ve Kürt sorunu için barışçıl bir çözüm aramalı” demiştir. Lavrentyev ayrıca Moskova'nın partnerleriyle bu soruna bir çözüm bulmak için çalışacağını da söylemiştir. TSK tarafından terör örgütüne karşı gerçekleştirilen bu saldırının ABD ve Rusya'da tepki uyandırması ve operasyonlara müdahil olmaları, Milli Savunmamız açısından endişe vericidir.

Öte yandan geçtiğimiz 22 Kasım’da Mısır Dışişleri Bakanı ve Yunanistan Dışişleri Bakanının bir arama kurtarma anlaşması imzaladıkları bilinmektedir. Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias; Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Mısır Devlet Başkanı Sisi’nin Dünya Kupası’ndaki "tarihi" tokalaşmasının ardından Mısır’a giderek bir dizi anlaşmalar imzalamıştır. Mısırlı mevkidaşı Sami Şükrü ile görüşen Dendias, uzun süredir devam eden ikili ve stratejik ilişkilerin yanı sıra Doğu Akdeniz, Libya ve Orta Doğu gibi bölgesel ve uluslararası gelişmeleri de değerlendirdiklerini açıklamıştır. Görüşmenin ardından iki ülke arasında havacılık, denizcilik arama ve kurtarma alanında iş birliği ile tarım sektöründe mevsimlik işçi çalıştırma konularında anlaşmalar imzalanmıştır. Bu arama kurtarma anlaşması Türkiye’yi Doğu Akdeniz’de rahatsız edecektir. Bu anlaşma sayesinde belki de “Girit’in 50 mil güneyine kadar mülteci botlarına biz müdahale edeceğiz.” diyebileceklerdir. Bu çerçeveden bakıldığında, bu anlaşma, deniz yetki alanları açısından çok tehlikeli bir anlaşmadır. Son dönemde yapılan bu anlaşmalar, Mısır’la Yunanistan arasında imzalanmış olan kıta sahası anlaşmasından daha da tehlikeli bir anlaşma olarak nitelendirilerek, Bakanlığın konuyla ilgili tedbirli davranması gerekmektedir.

Milletimizin gözbebeği Türk Silahlı Kuvvetlerimizin kurallar, teamüller ve geleneklerle şekillenmiş kurumsal yapısı SADAT’ın dahi müdahil olacağı kadar bozulmuş durumdadır. Gurur duyduğumuz Türk Silahlı Kuvvetleri bir kurum olarak ne yazık ki tanınmaz hâle gelmiştir. Vazgeçilmez imanlarıyla askerlerimiz, komutanlarımız bütün bu düzensizliğe rağmen imanlarıyla bir mücadele gerçekleştirerek Türk Ordusunu ayakta tutmaktadır.

Ne yazık ki geçtiğimiz günlerde ülkemiz; hükûmet tarafından “Bitti” denilen hain PKK terör örgütünün roketli saldırılarına maruz kalmıştır. Saldırıda kullanılan roketlerin 9-10 kilometre menzilli olduğunu bilinmektedir. Bu noktada akıllara, “sahip olduğumuz ve her fırsatta övündüğümüz “İHA ve SİHA’larımız neredeydi, gurur duyduğumuz İHA ve SİHA’larımız ile niçin önleyici tedbirler alınmadı?” gibi sorular gelmektedir. Öte yandan geniş çerçeveden bakıldığında bu facianın temel nedeninin; 9’uncu ve 10’uncu Cumhurbaşkanlarımızın ve Milli Güvenlik Kurulumuzun politikaları ile barış içinde yaşamaya başladığımız Suriye’yle ilişkilerimiz ve dış politikamızın geleneksel rotasından çıkarılmasıyla başlayan olaylar zinciri olduğu anlaşılmaktadır. Terörist PKK-PYD/YPG ve IŞİD tehdidi yetmiyormuş gibi İdlib’de ortak hareket ettiğimiz Heyetu Tahriru’s Şam ve yakın bir eş güdüm içinde olduğumuz Suriye Millî Ordusu da ülkemiz için bir tehdit yumağı hâline gelmiştir.

Gelinen bu noktada eğer Fırat’ın doğusuna bir operasyon yapılmazsa PKK hayal ettiği hedefine ulaşmış olacaktır. Geçtiğimiz ay HTŞ, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kontrolündeki Afrin’c girmiş, ardından Fırat Kalkanı Harekât bölgesine yönelerek Azez şehrine yaklaşmıştır.

Sonuçta, HTŞ püskürtülmüş ve İdlib’e geri çekilmeye zorlanmıştır. Suriye Millî Ordusundan bazı grupların iyice yozlaştığına, zayıf yapısının her geçen gün bozulduğuna, düşman gruplara geçişler yapıldığına dair güvenilir duyumlar mevcuttur. Yeni bir yapılanma oluşturulması hakkında gayretlerle ilgili basın haberlerini görülmüştür. Bakanlığın İdlib odaklı ve Suriye Millî Ordusu merkezli tehdit sarmalı için uzun vadeli çözüm perspektifleri muhakkak olmalıdır.

Balkan Harbi’nden aldığımız bir ders Türk Silahlı Kuvvetlerinin siyasallaşmasının doğru olmadığını göstermiştir. Henüz Türk Silahlı Kuvvetlerinin 15 Temmuz lanet darbe girişimine dâhil edilmesinin siyasi ve kurumsal sorumluları tespit edilememiştir. Çeşitli bakanlıklarda FETÖ benzeri yapılanmanın teşkilatlara nüfuz ettiğine ilişkin kanıtların her geçen gün çoğalması, Türk Silahlı Kuvvetleri söz konusu olduğunda kaygı verici bir hal alacaktır. Nitekim SADAT mülakatlarıyla TSK’ya alınanlardan kaç personelin sistem dışına çıkarıldığı bilinmemektedir. 2200 yılı aşan bir kurumsal geçmişe sahip Türk Silahlı Kuvvetlerinin savunma-planlama faaliyetlerinin hangi metodolojiye göre yapıldığı, çıkarılan kanun hükmündeki kararnameyle Millî Savunma Bakanlığındaki görevli sivil personele ve orgenerale kadar rütbe verildiğine ilişkin iddialar da cevap arayan sorular arasındadır.

Bugün geldiğimiz noktada harp akademileri, askerî liseler ve astsubay meslek okulları kapatılmış, Millî Savunma Üniversitesine bağlanmıştır. Üniversitenin başına ise 17-25 Aralık 2013’ten sonra dahi FETÖ’nün yayın organlarında boy gösteren biri rektör olarak atanmıştır. Bu süreçte askerî okullar kapatılıp altı ay süreli eğitimlerle dış kaynaktan çok sayıda subay alınmıştır. Bu personelin çok küçük zorluklara dahi direnç gösteremeyip meslekten ayrıldıkları bilinmektedir. Gelecekte tabur ve daha üst seviyede birlik komutanlığı görevlerine geldiğinde, bu kişilerin Türk Silahlı Kuvvetlerinde bir zafiyet yaratabilecek olması da Bakanlığın dikkat etmesi gereken hususlar arasında yer almalıdır.

Yerli ve millî sanayinin cumhuriyetin kuruluşuyla başladığı, Kıbrıs Barış Harekâtı’nda uygulanan ambargo sonrası yeni bir atılım yapıldığı, 1990’lı yıllarda Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin; millî muharebe uçağı, millî gemi ve millî tank projelerini hazırladığı bilinmektedir. Ancak yirmi yıllık AK Parti iktidarında bu hayati projelerin neden hala bitirilemediği anlaşılmamaktadır. Bunca uzun bir iktidar sürecinde millî muharebe uçağı, millî gemi, millî tank üretimine halen başlanmamıştır. Bu projelerdeki gecikmelerin; Yunanistan’ın ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin sesinin bugün daha fazla çıkmasında rolü olduğu düşünülmektedir.

İnsansız hava araçları kuşkusuz, son derece gurur vericidir ancak bilinmelidir ki insansız hava araçları tek başına yeterli değildir. Bugün Tank Palet Fabrikamızı Katarlılara veren bir hükümetin yerli ve millî olduğundan bahsetmesi gerçekçi değildir. Otuz yıl önce 1992 yılında

Türk Silahlı Kuvvetlerinin acil harekât ihtiyacı olarak projelendirilen millî “Altay Tankı” için Sakarya’nın Karasu ilçesinde büyük bir devlet arazisi bağışlanmıştır. Gümrük vergisi muafiyeti ve yatırım için KDV muafiyetini, devletin süper teşvikleri takip etmiştir. 1973 yılında kurulan Tank Palet Fabrikasının anahtarı ise yedek parça stoklarıyla birlikte verilmiştir. Yıllarca emek verilerek hazırlanan “Altay Tankı teknik veri paketi” ve geliştirilmiş prototipinin altın tepsiyle sunulduğu yetmezmiş gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerine zırhlı personel taşıyıcısı üreten BMC’yi devlet bankalarının kredisıyla ve yüksek kâr garantisiyle, gizli bilgiler içeren bu projeye Katar ordusu ortak edilmiştir. Oysa Millî Savunma Bakanı Canikli, 2018’de “Yerli motorla 2020 yılında Altay Tankı üretilecek.” beyanında bulunmuştur. 2020 yılı başından bu yana üretilen Altay Tankı olmamıştır. Karasu’daki arazi satıldığı ve fabrika kurulması için getirilen makinelerin söküldüğü, alınan bilgiler arasındadır. Tank Palet Fabrikasının ne zaman geri alınacağı ise muamma olarak kalmıştır.

Adeta Türk milletinin başına bela edilmiş olan Suriye meselesi de unutulmamalıdır. Ak Parti iktidarının öngörüsüz dış politika yönetimi ile bir terör bataklığı hâline gelen Suriye’nin kuzeyine yapılan ve yapılacak olan harekâtlarda siyasi hedefinin ne olduğu açıklanmaya muhtaç bir diğer konudur. Bugün bu bölgenin bir terör yuvası olmasının, terör örgütünün Suriye’nin önemli bir bölümünü kontrol etmesinin, yaklaşık 5 milyon Suriyelinin ülkemizde sığınmacı olmasının, hükümetçe uygulanan yanlış politikaların sonucu olduğu unutulmamalıdır.

“Terör koridorunu kapatacağız.” denilerek Suriye’ye askeri harekâtlar icra edilmiştir. Bu harekâtlara partimiz de destek vermiştir. Ancak koridorun hala tamamlanmadığı ortadadır. Afrin bölgesinde bulunan HTŞ’e müdahale edilmediği gözlemlenmektedir. Dikkatli incelendiğinde bölgede gizli saklı yeni oyunlar oynandığı anlaşılabacaktır. Esad ile hangi pazarlıkların yapıldığı Türkiye Büyük Millet Meclisinde açıklanmalıdır. Hudutlarımızın her türlü geçişe açılarak delik deşik edilmesinin sebebi artık kamuoyu ile paylaşılmalıdır. Zira Taksim saldırganın Suriye’nin kuzeyinden Türkiye’ye giriş yaptığı belirtilmektedir. “Hudut namustur.” ilkesi çerçevesinde, Millî Savunma Bakanlığının da bu olayda sorumluluk ve zafiyetlerinin olup olmadığının dikkatlice incelenmesi gerekmektedir.

Sincar bölgesindeki PKK varlığına son verilmesine ilişkin beyanların da havada kaldığı görülmektedir. Yapılacak bir müdahale öncesinde “Bir gece ansızın geleceğiz.” açıklamaları yapıldığı ve harekâtın iki gün önceden Amerika Birleşik Devletleri tarafından dünyaya haber verildiği unutulmamalıdır. Bu durum çok önemli bir zafiyete işaret etmektedir.

Doğu Akdeniz ve Ege Denizi’nde Türkiye Cumhuriyeti’nin geleneksel politikalarının terk edildiği görülmektedir. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin Avrupa Birliğine girmesine yol

açıldığı, ihvancı politikalarla, en başta Mısır olmak üzere, bölge ülkelerinin ülkemize düşman edildiği yanlış politikaların sonuçları arasındadır. Bu plansız ve tutarsız politika değişikliklerinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Yunanistan tarafında fırsatçılığa dönüştürüldüğü gözlemlenmektedir.

Gayri askerî statüde olan Ege Denizi’ndeki adalar ile Akdeniz’deki Meis Adası’nın 1960 yılların sonundan itibaren silahlandırılmaya başlandığı birçok basın ve yayın organında haber olarak yer almıştır. 2002 yılından itibaren iktidarda olan AK Partinin gayri askerî statüdeki adalar konusuna odaklanmasında, muhalefetin birçok soru önermesine ve açıklamalarına rağmen ne yazık ki 2021 yılına kadar beklenmiştir. Haziran ayı başında Cumhurbaşkanı tarafından “Dışişleri Bakanına talimat verdim, Yunanistan’la artık görüşme yok.” mesajı ile Ekim ayında Millî Savunma Bakanı Akar tarafından, Yunan Savunma Bakanının Türkiye’ye davet edilmesi ve diyalog mesajları, Türkiye Cumhuriyeti devletini yöneten siyasi makamlar arasındaki görüş ayrılığını ve tutarlı bir devlet politikası olmadığını ortaya koymaktadır.

Petrol Aramaları

Abdülhamid Han Sondaj Gemisi, Taşucu Limanı’ndan Doğu Akdeniz’deki sondaj noktasına gösterişli bir törenle uğurlanmış, kamuoyu manipüle edilerek, faaliyet büyük bir millî başarı gibi lanse edilmiştir. Ancak gemimiz geçtiğimiz günlerde sessiz sedasız bir şekilde Taşucu Limanına geri dönmüştür. Oysa Abdülhamid Han Sondaj Gemisi’nin faaliyet gösterdiği mevki, sahillerimize çok yakındır ve bu hamle ile hiçbir siyasi kazanım elde edilemeyecektir. Aksine Avrupa Birliği, ABD ve Yunanistan’ı çok memnun edecek bu girişimin millî menfaatlerimize hiçbir katkı sağlamayan bir noktada gerçekleştirildiği ortadadır. Aynı dönemde, Doğu Akdeniz’de Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin sözde 6 numaralı parseli içinde İtalyan ENI ve Fransız Total şirketleri tarafından araştırmaya devam edilmektedir. Bu parselin önemli bir kısmı da Türk deniz yetki alanları içerisinde yer almaktadır. Bu konu da Bakanlığın Millî menfaatlerimizi gözetme konusundaki eksikliklerinden biri olarak gözlenmektedir.

2020 Ağustos ve Eylül aylarında Oruç Reis araştırma gemisi, Meis’in güneyindeki Yunanistan tarafından hak iddia edilen bölgede Deniz Kuvvetlerimizin desteğinde araştırma yapmış ancak gerek Amerika gerekse AB’den gelen sert diplomatik uyarılarla bu bölgedeki faaliyetler askıya alınmıştır. Millî Savunma Bakanlığının Doğu Akdeniz’deki hak ve menfaatlerimizin korunması amacıyla devletin ilgili ve yetkili kurumlarına araştırma ve sondaj faaliyetlerinin millî çıkarlarımıza uygun mevkilerde, örneğin, Sevilla haritasını

tanımadığımızı gösterecek bölgelerde icra edilmesine yönelik herhangi bir teklifte bulunup bulunmadığı ve deniz yetki alanlarımız konusunda Mısır ve İsrail’e yönelik bir girişimin neden başlatılmadığı konularına açıklık getirilmedi.

Millî güvenlik politikalarında öngörüsüz bir şekilde yapılan yanlışların, eksiklerin, hataların, zamanında müdahale etmemelerin, zikzakların, göz yummaların telafisi ve geri dönüşü mümkün olmayan durumlar ortaya çıkardığı ve domino etkisi yaptığı gözlemlenmektedir. Türkiye Cumhuriyet kuruluşunda büyük bir öngörüyle çeşitli antlaşmalarla güvence altına aldığı birinci millî güvenlik kuşağında buluna; Akdeniz Kıbrıs, Ege Adalar, Balkanlar Batı Trakya, Kafkasya Acara ve Orta Doğu Musul, Kerkük, Süleyman Şah’daki ve Türk coğrafyasındaki millî güvenliğin ileri karakollarının önemli bir kısmı AK Parti iktidarı döneminde anlaşmalara aykırı olarak elimizden gitmiştir. Bunun sonuçlarının da kamuoyuna detaylı olarak anlatılması gerekmektedir.

F-16, F35 ve S400 Meselesi

ABD’den Türkiye’ye F-16 satışına ilişkin belirsizlik devam etmektedir. Cumhurbaşkanlığı sözcüsü “Süreç bir iki ay içerisinde tamamlanabilir.” ifadelerini kullanmıştır. F-16’ların en yakın süre içinde tedarik edilmesi beklenmektedir. Partimizin S-400’lerle ilgili olarak iktidarın tercihinin yanlışlığını ısrarla vurguladığını hatırlatarak; bugün geline nokta S-400’lerin atıl durumda olduğunun altını çizilmelidir. Hükümetin S-400 tasarrufunun ülkemize maalesef teknolojik, siyasi ve maddi yönden büyük maliyetleri olmuştur, bu kayıp telafi edilmelidir. Atıl durumda bekleyen S-400’lerin akıbeti açıklamaya muhtaç konular arasında yer almaktadır.

ABD’nin, Yunanistan’a birçok üs kurduğu, mevcutları güçlendirdiği; bu iki ülkenin sınırlarımızda ortak tatbikatlar yaptığı bilinmektedir. Geçtiğimiz günlerde ABD, üslerin Rus tehdidiyle bağlantılı olduğunu söylemiş, Cumhurbaşkanı da “‘Rusya’ya karşı kurduk.’ diyorlar, yemeyiz.” ifadelerini kullanmıştır. Girit’ten Dedeoğlu’na kadar kurulan veya tahkim edilen üslerin, tesislerin varlık sebebinin ne olduğunun bir an evvel açıklanması önem arz etmektedir.

Türkiye 1952 yılında hem Rus tehdidine karşı hem de bir tercih sebebiyle NATO’ya dâhil olmuştur. O dönemde otokrat ülkeler ve demokrat ülkeler arasında bir tercih yapılmış, “biz demokrasi mi istiyoruz, otokrasi mi istiyoruz?” sorusuna cevap aranmıştır. Devletimiz ve milletimiz otokrasi karşısında demokrasinin yanında durmuştur ve bugün de aynı tavrı devam etmektedir. Yani NATO’ya girişimizin en önemli sebebi hem Rus tehdidi hem de otokrasiye karşı olan tavrımızdır. Ancak Endonezya’da Polonya sınırına düşen bomba sonucu toplanan

NATO liderlerinin arasına Cumhurbaşkanımızın davet edilmemesi ülkemize karşı onur kırıcı bir davranış olarak nitelendirilmelidir.

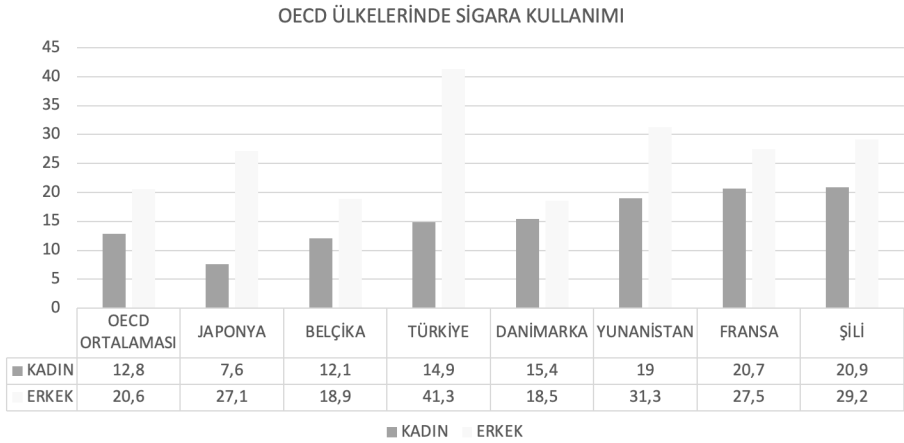
Şanghay organizasyonu ile temas tabii ki kurulmalıdır fakat bu organizasyon kendi içlerinde bile bir ahengi olmayan, kendi içlerinde bile çekişmelerin olduğu ve zıt kararlar verebilen bir uyumsuzluğu olan bir yapıdır. Tamamen liderler üzerine kurulu bir organizasyonun uzun vadede ülkemize yararlı olabilmesi pek mümkün görünmemektedir.

SAĞLIK BAKANLIĞI

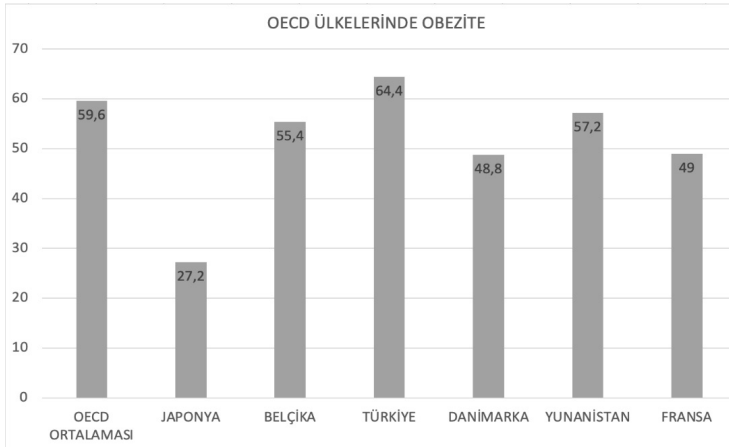
Sağlık hizmetleri, insanların ömürleri boyunca vazgeçemeyecekleri ihtiyaçlarındandır. Günümüzde sağlık insanların beden, ruh ve sosyal olarak iyilik hâli olarak tarif bulmaktadır. Sağlığın önemli bir kısmı; yeterli beslenme, sosyal çevrenin ve kişilerin ruh dünyasında dengeyi sağlayacak etmenlerin uygun olması gibi pek çok unsurlardan oluşmaktadır. Göç, işsizlik, kayırmacılık, ülke yöneticilerinin insanları tedirgin eden kaba dil ve ayrımcılıkları, tezat politikaları; insanlarımıza sağlık sisteminin yetersiz sunulması sorununu doğurmaktadır.

Sağlık Bakanlığı; kaynaklarının büyük bir kısmını hastalıkların iyileştirilmesine, daha az bir kısmını ise koruyucu sağlık hizmetlerine harcamaktadır. Olması gereken hastalıkların insan bedeninden uzak kalmasıyla iktidar hastalıkları tedaviye para harcamakta ve sorun kaynağında çözülmemektedir. Böyle olduğu için de Sağlık Bakanlığı düşük seviyedeki bir bütçeyle hizmetini yürütmek zorunda kalmaktadır.

Aşağıda yer alan grafikte görüleceği üzere ciddi sağlık sorunlarının kaynağı olan sigara kullanımı ülkemizde çok yüksektir. Bu anlamda OECD ortalamasının çok gerisinde bulunduğu gibi sigara kullanan erkek oranında grafikte yer alan ülkeler arasında en yüksek OECD ülkesi olduğumuz görülmektedir.

Yine ciddi sağlık sorunlarının kaynağı olan obezitede ülkemizin durumu OECD ülkelerinden çok daha kötüdür. Aşağıdaki grafikte yer alan ülkelerle kıyaslandığında bu durum açıkça görülebilmektedir.

Yukarıda yer alan grafiklerde bulunan veriler önemli sağlık sorunlarının kaynağıdır ve bakanlık bütçesinde bu sorunlarla mücadele edecek ve halkı bilgilendirecek yeterli bütçe bulunmamaktadır.

Neoliberal sistemde de hastalıkla ilgilenilmekte, insanı hastalıktan koruma, onların amacına uygun düşmemektedir. Çünkü para, hastalıktan korumaktan ziyade hastalıkların tedavisinde kazanılmaktadır ve ne yazık ki iktidar da bu akıma dahil olmuştur. AK Parti iktidarı, sağlık hizmetlerini yataklı tedavi kurumları hizmetlerine indirgemıştır.

Vatandaşlarımız haftalar hatta aylar sonrasına randevu alabilmektedir. Aile sağlık merkezleri ticarethaneye dönüştürülmüştür. Ameliyathanelerde doktorlar malzeme bulamamaktadır ve ameliyatlar aksamakta, hatta yapılamamaktadır. Hastalar reçetede ilacı eczanede bulamamaktadır. Tüm bu sorunlar birlikte değerlendirildiği zaman AK Parti'nin yirmi yıl evvel başlatmış olduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın bir fiyasko olduğu, sistemin donduğu ve çöktüğünü görülmektedir.

Sağlık Çalışanlarımız Yurt Dışına Göç Ediyor

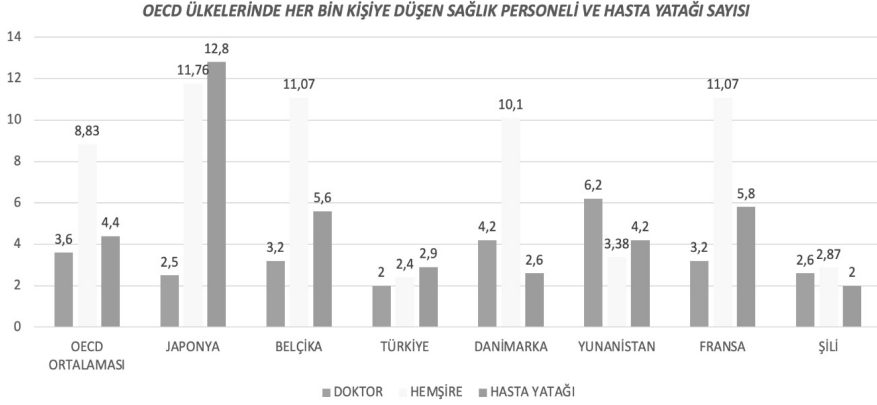
Türkiye Cumhuriyeti'nin kalifiye insan yetiştirmeye var gücüyle yönelmesi gerekirken teknik elemanlarını ve hekimlerini yurt dışına göçe âdeta teşvik etmektedir. Türk hekimlerinin yaşadığı sorunlar tıp literatürüne dahi girmiştir. Karşılaşılan adaletsizlikler, ayrıştırıcı ve düşmanlaştırıcı bir siyasi söylemde ısrar edilmesi, kamuya güvenin son derece zedelenmesi, kötü çalışma koşulları, yetersiz ücret ve artan şiddet, hekimleri bu yola sevk etmektedir.

Ayrıca hekimlere muayene için çok az süre verilmektedir. Kısa zamanda çok hasta bakması yönünde uygulanan bu baskıdan hem hastalarımız hem doktorlarımız şikayetçidir. Doktorlarımız tıp fakültesinde aldıkları eğitimin hakkını vererek çalışmak isterken sağlık sistemi yalnızca sayıya odaklanmakta doktorlarımızı muayene memuru olarak görmektedir.

Bir tarafta AK Parti iktidarının beş maaşlı danışmanlarına sağlanan haksız kazançlar varken diğer tarafta mesleğine ömürlerini adanmış doktorlar, hemşireler, sağlıkçılar hak ettikleri ücretleri alamamaktadır. Sağlık çalışanlarımız haklı olarak kendilerinin yok sayıldıklarını hissetmektedirler. Üstelik bu adaletsizlik emeklilikte de peşlerini bırakmamaktadır. Emekli Sandığından emekli olan hekimler ile SSK ve Bağ-Kur'dan emekli olan hekimler arasındaki maaş farkı yüzde 100'e kadar çıkmıştır. Aynı mesleği yürüten bu insanların maaşlarında bu derece fark olması sistemin yanlış yürütüldüğünü göstermektedir.

Yurt dışına gidebilmek için 2022 yılında 3 bin hekimin iyi hâl belgesi alacağı tahmin edilmektedir. Bu rakam 2012'dekinin 50 katıdır. Sağlık personelinin bunca fedakârlığı, iktidar tarafından takdir edilmemiştir. Bilakis göç etmeyi yalnızca düşünen sağlık personeli Cumhurbaşkanlığı'nın "Gidiyorlarsa gitsinler" söylemi ile körüklenmiştir. Yurt dışına gitmeyi düşünen insanları anlamaya çalışmayıp "Gidiyorlarsa gitsinler" demek memleketimizin evlatlarını kaçırmaya politikası uygulamak demektir. Bu nedenlerle günümüzde Türk hekimlerinin en çok vakit ayırdıkları konu maalesef ülkeden gitmek için yabancı dil öğrenmek olmuştur.

Üstelik sağlık personeli sayısında da OECD ülkelerinin gerisinde bulunmaktayız. Aşağıdaki grafikte yer alan bu vahim tabloya rağmen böylesine bir durum yaşanıyor olması sağlık sistemimizin uzun vadede işleyemeyecek duruma geleceğine işaret etmektedir.

Türk hekimleri başta olmak üzere, teknik elemanları, mühendisleri ve daha pek çok meslek grubu batı ülkelerinde kabul görmektedir. Özellikle Almanya ve İngiltere Türk hekimlerini adeta havada kapmaktadır. Bu ülkeler bir sağlıkçıyı yetiştirmek için yaklaşık 500 bin euro harcayacağına 5 bin euro vererek eğitimini tamamlamış hekimlerimizi beyin göçü olarak transfer etmeyi tercih etmektedir. Yabancı ülkeler için cazip olan bu durum ülkemiz için sağlık sistemimizi felakete sürükleyecek bir sorundur.

Geleceği Harcanan Sağlık Sistemi

Seçkin bir bilim dalı olan tıp pek çok dalda olduğu gibi AK Parti döneminde basite indirgenmiştir. Seçkin üniversitelerimizin eğitim kabiliyeti maalesef vasatta birleştirilmiştir. Bu durum tıpçılarımıza duyulan saygıyı da erozyona uğratmıştır. Bu durumun ivedilikle düzeltilmesi ve tıpçılarımızın saygınlığının verilen eğitimden başlayarak yeniden tesis edilmesi gerekmektedir.

Hekim eğitiminde başlayan hatalar sağlık sistemindeki doktorların çalışma şeklini de bozmuş, nitelik yönünden başarısız bir sistem inşa edilmiştir. Birinci basamak sağlık hizmetleri, ülkemizde ağırlıklı olarak aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezlerince yerine getirilmektedir. Sevk zinciri işletilirse ikinci basamakta ve pek çok branşta uzayıp giden hasta kuyrukları olmayacaktır. Uygulanan sistem, birinci basamağı önemsizleştirilmekte ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde aile sağlığı hekimleri hak ettikleri değeri bulamamaktadır. Aile sağlığı merkezi için hekimlerin grup oluşturması beklenmekte, belirli bir

kira ve personel giderinin onlar tarafından karşılanması istenmektedir. Bu durum Türkiye’de hiçbir kamu kurumunda görülmeyen bir uygulamadır.

Kronik hastalıkların taranması dâhil, koruyucu sağlık hizmetleri geri planda kalmıştır. Aile sağlığı merkezi hekimlerine, bölgeleri zimmetlenmiş ve Sağlık Bakanlığı’nın tüm yükümlülükleri onların üzerine atılmıştır. Aile sağlığı merkezi hekimlerinin yıllık izne ayrılma hakları dahi yoktur ancak yerlerine bir hekim bulmak kaydıyla izne ayrılabilirler. Bu da kamuda eşine rastlanmayan bir durumdur.

İktidarın başarısız sağlık politikaları, tıp fakültelerinin karşısına Sağlık Bakanlığı hastanelerini koymuştur. Tıp fakültelerini etkisizleştirilerek Sağlık Bakanlığı hastanelerini önemli hâle getirmeye çalışmak yanlış bir uygulamadır. Tıp fakültesinde bir profesör 50 bin lira civarında maaş alırken Sağlık Bakanlığında çalışan bir uzman bunun 1,5 misli kadar ücret almaktadır. Ülkemizde hekimler farklı kadrolarda çalışmaktadır. Hastanelerde, aile sağlık merkezlerinde, tıp fakültelerinde çalışan hekimlerin gelirlerinde bir düzenleme olduğu hâlde kurum tabipleri maalesef bundan yararlanamamışlardır. Kurum tabipleri eş değer kadrodaki meslektaşlarının üçte biri kadar ücret almaktadır. Bu gidişle ülkemiz kurum tabibi de bulamayacaktır. Bu adaletsiz ücret farklılığı çok anlamsızdır ve zararlıdır. Sahipsiz bırakılan tıp fakülteleri güçlendirilmelidir. Maddi imkânsızlıkların etkisi tıp fakültelerinin içine girildiğinde daha net görülebilmektedir. Örneğin Yüzüncü Yıl Üniversitesi Hastanesi, Van depreminde ıskartaya çıkmış ve fakültenin ek binasında hizmet vermeye başlamıştır. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinin hizmet vermek zorunda kaldığı durum da bu köklü kuruma büyük bir saygısızlıktır.

Özel muayenehanelerle ilgili yapılan düzenlemelerle de sağlık sisteminin bir başka kısmı daha bozulmuştur. Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan ve 6 Ekim 2022 tarihinde Resmî Gazete’de yayınlanan yönetmelikle muayenehane hekimlerinin çalışmasına kısıtlama getirilmiştir. Düzenleme ile muayenehanesi bulunan hekimler, muayenehanesine müracaat eden hastalarının teşhis ve tedavisini yıllık sözleşme yapmak suretiyle ilgili branşta boş uzman hekim kadrosu olması halinde özel hastanelerde yapabilecektir. Türkiye’de muayenehanesi olan 7 binden fazla doktor mevcuttur. Bu değişiklik özellikle cerrahi ya da girişimsel işlemler için hastaneleri kullanmak zorunda olan doktorları etkileyecektir. Bu değişiklikte hekimler arasında bir fırsat eşitsizliğine yol açılmıştır. Hastanelere getirilen kadro kısıtlaması nedeniyle hekimlerin mesleklerini serbest icra etmesi kısıtlanmıştır. Bakanlık bu düzenlemeyi yürürlükten kaldırmalıdır. Türkiye’de hekimlerin serbest olarak faaliyetleri meşrudur.

Özel hastaneler konusu da iktidar tarafından tekelleştirilmeye çalışılmaktadır. İhtiyaç bulunan şehirlerimize özel hastane izinleri verilmemekte ve sektörde devlet eliyle tekelleşme

sağlanmaktadır. İktidara yakın isimlerin kolayca alabildiği izinlerde hiçbir ihtiyaç göz önüne alınmazken, gerçekten ihtiyacın bulunduğuna yönelik rapor hazırlanan yerlerde özel hastane ihtiyacı göz ardı edilmektedir.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre ihtisas hastaneleri, tıp fakülteleri ve özel hastaneler toplamında 154 bin yatak bulunmaktadır. Bu yatak sayısı nispeten sabit kalırken, 2021 yılında TUS için 12 bin kadro açılmış, 2022 yılında ise sayı 22 bine ulaşmıştır. Mevcut yatak ve öğretim üyesi sayısı aynıken alınan asistanların kaliteli eğitim görmesini beklemek beyhudedir.

Eğitim hastaneleri de klinik kapasitelerinin çok üzerindedir. Kliniklerin görüşüne müracaat edilmeden asistan sayıları ikiye katlanmaktadır. Hekimler içinde yaşadıkları agresif ortam nedeniyle defansif tıp uygulamaktadır. Bu nedenle ülkemizde laboratuvar tahlilleri ve radyoaktif görüntüleme yöntemleri çok fazla kullanılmaktadır.

Kalp-damar cerrahisi, beyin cerrahisi gibi bölümler Tıpta Uzmanlık Sınavına girenler tarafından tercih edilmemektedir. Sağlık Bakanlığı proaktif bir davranış içerisinde olmazsa Türk vatandaşları bir müddet sonra bu alanlarda tedavi olmak için yurt dışına giden sağlık turistleri olacaklardır.

Bakanlığın; hastaların hastaneye dönüş oranı, perioperatif morbidite oranı, hastanın enfeksiyon oranı, klinik ve patolojik korelasyon alanlarında yeterli çalışması yoktur. En az on yıllık verilerle hazırlanması gereken bu karşılaştırmalar ile Türk sağlık sisteminin gerçek kalitesi ortaya çıkacaktır. Dikkate alınması gereken parametreler bunlardır ve buna göre uzun vadeli planlamalar yapılmalıdır. Bakanlığın bu hesapsızlığı ülkemizde uzun vadede gerçekleşecek büyük bir sağlık krizine neden olabilecektir.

İktidarın yanlış politikalarından biri de kadro gözetmeksizin personel yetiştirmesidir. 39 sağlık branşında 770 bin mezun vardır. İş bulmakta zorlanan bu evlatlarımız ve aileleri uygulanan bu yanlış politika nedeni ile hayata küsmektedir. Bununla birlikte dış hekimliği ve eczacılık gibi gözde bölümlerden mezun olanların dahi ilerleyen zamanda işsizlik sorunuyla karşılaşacakları açıktır. Günü kurtarmaya yönelik işlerden vazgeçmeli ve geniş projeksiyonla değerlendirme yapılarak ülkemizin uzun vadedeki ihtiyaçlarına göre planlamalar yapılmalıdır.

Sağlık çalışanı sayımızın yetersizliği sebebiyle vatandaşlarımız ancak aylar sonrasında randevu alabilmekte, tetkik yaptırabilmekte ve tedavi olabilmektedir. Bu durum sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesini son derece düşürmektedir. Ayrıca sağlık çalışanlarımızın performansının azalmasına da neden olmaktadır. Sağlık çalışanlarımızın çalışma koşullarının iyileştirilmesi, sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılması ve yeterli istihdamın sağlanması amacıyla planlanan istihdam sayısına ek olarak 50.000 sağlık çalışanı atanması gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunda sunmuş olduğumuz önergemiz ile ilgili programlara eklenen

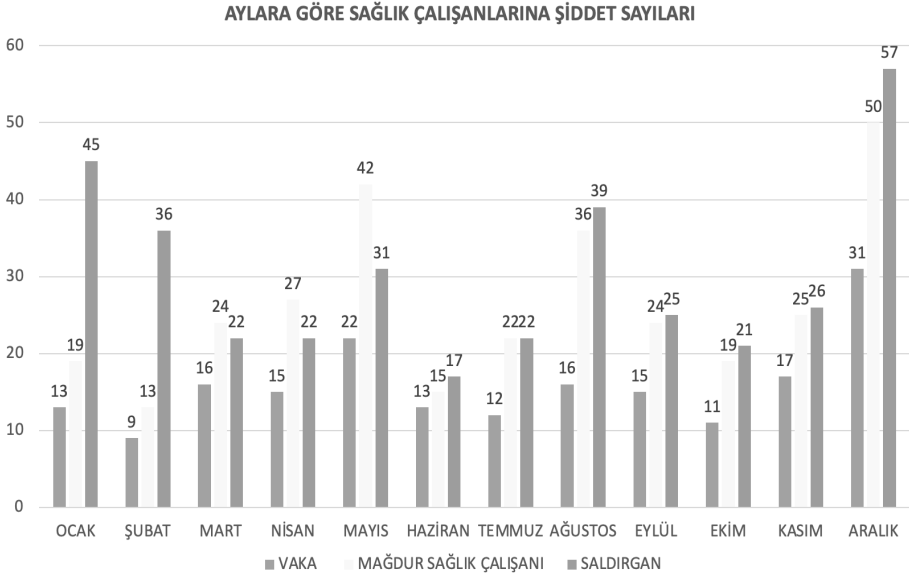
ödeneklerle toplam 12.030.000.000 TL arttırma gidilerek planlanan alıma ilave olarak 50.000 sağlık çalışanı atanması teklif edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Sağlık Çalışanlarına Şiddet Artıyor

Tüm sağlık çalışanlarının paylarını aldıkları şiddetten aile sağlığı merkezi çalışanları da fazlasıyla almaktadır. Aile sağlığı merkezleri çalışanları, diğeri sağlık ünitelerinde çalışanlardan 16 kat daha fazla şiddete maruz kalmaktadır. Sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete verilen cezalar yetersiz kalmaktadır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması uygulaması bu suçların cezasız kalmasına neden olmaktadır.

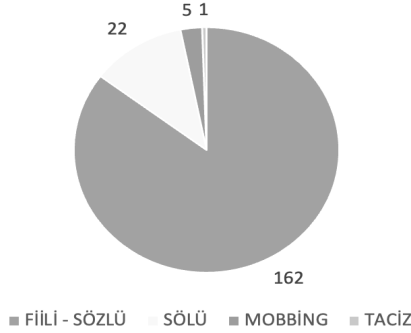
Sağlık personeline karşı şiddet, sadece Sağlık Bakanlığı tarafından zaman zaman gündeme getirilmektedir. Yürütmenin başı olan ve maalesef yeni sistemde tek adam olan Cumhurbaşkanından ya da diğer bakanlarından konuyla ilgili herhangi bir tepki maalesef gösterilmemektedir. Devlet personeli arasında sağlık teşkilatı kadar şiddete hedef olan ve korumasız bırakılan başka bir personel yoktur. 2017 yılında sağlık çalışanları 7.751 kez beyaz kod alarmı vermişken bu rakam 2020'de 70 bini geçmiştir.

2021 yılı verilerine göre sağlık çalışanlarına uygulanan şiddet sayılarında bir yılda önemli bir artış yaşanmıştır. Aylık verilere bakıldığında Ocak ayında 13 olan vaka sayısı Aralık ayında 31'e, 13 olan sağlık çalışanı mağdur sayısı 50'ye, 45 olan saldırgan sayısı ise 57'ye yükselmiştir. Aşağıda yer alan grafikte bu durum gözler önüne serilmiştir.

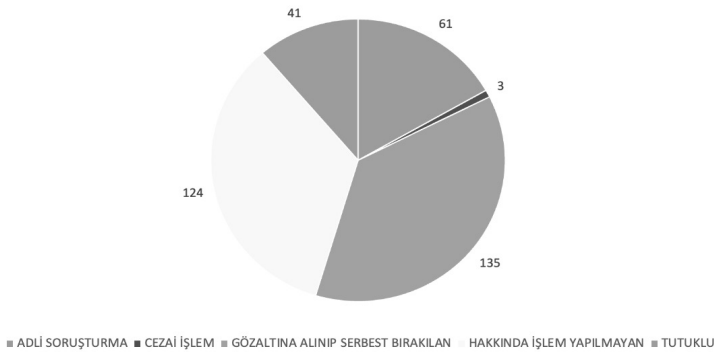
Aşağıda yer alan grafikte sağlık çalışanlarına yapılan saldırı türleri gösterilmiştir. En yüksek oranın sözlü – fiili saldırı olduğu görülmektedir.

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA SALDIRI TÜRLERİ

Bahsedilen bu saldırılara yeterli ve caydırıcı cezalar verilmemektedir. Aşağıdaki grafiğe bakıldığında sağlık çalışanlarına şiddet uygulayanların yüzde 71'inin gözaltına alınıp serbest bırakılanlardan ve hakkında hiç işlem yapılmayanlardan oluştuğu görülmektedir. Ayrıca saldırganlardan yalnızca yüzde 0,8'i hakkında cezai işlem uygulanmıştır.

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA SALDIRILAR SONUCUNDA NE OLDU?

Sendikaların hazırlamış olduğu 2021 Sağlıkta Şiddet Raporuna göre, 2021 yılında sağlık çalışanlarına yönelik saldırılar yüzde 62 artmıştır. Aile Hekimleri Derneği verilerine göre ise her saat başı bir doktor şiddete maruz kalırken, sağlık çalışanlarının yüzde 72,6'sının sağlık sektöründe çalıştıkları süre boyunca en az bir kere şiddete maruz kaldığı tespit edilmiştir.

Sağlıkta Şiddet Raporu Ekim 2022 sayılarına göre ise; sadece Ekim ayında 19 şiddet olayı yaşanmıştır. Şiddet olaylarının 18'i hem sözlü hem fiili, 1'i ise sözlü olarak

gerçekleşmiştir. Olayların 14’ü hastanede gerçekleşirken, 5’i ise sahada gerçekleşmiştir. Olayların tümünde 13 acil tıp teknisyeni, 8 güvenlik görevlisi, 5 doktor, 4 hemşire, 1 eczacı ve 5 diğer sağlık çalışanı mağdur edilmiştir. Şiddet olaylarını gerçekleştiren 32 saldırganın içerisinde sadece 5 tanesi tutuklanmış, 20 saldırgan serbest bırakılmış ve 7 saldırgan hakkında ise hiçbir işlem yapılmamıştır. Şiddet olaylarından 13’ünü hasta ve hasta yakınları gerçekleştirmiştir. Aynı raporlara göre Eylül ayında 16, Ağustos ayında 18, Temmuz ayında 30, Haziran ayında 32, Mayıs ayında ise 15 sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olayı gerçekleşmiştir. 2022 yılının son altı ayında 130 şiddet olayı gerçekleşmiş olup, bu olaylarda toplamda; acil sağlık hizmeti çalışanı, doktor, hemşire, eczacı, güvenlik görevlisi ve diğer sağlık çalışanı olan 213 kişi mağdur olmuştur.

Bu acı tablo nihayetinde doktorlarımızın mesleğini gerektiği gibi yapamamasına ve hatta doktorlarımızın istifa etmesine neden olmaktadır. Tıp eğitiminin uzunluğu ve zorluğu düşünüldüğünde mağdur sağlık çalışanlarımızın istifa etmek zorunda kalıyor olması sorunun ciddiyetini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Diplomasız Doktor Vakaları

Çerkezköy Devlet Hastanesinde kendisini doktor olarak tanıtan bir kişi hastanede göreve başlamış, hastaya dikiş atmış ve hatta ameliyat masasında sosyal medyadan fotoğraf paylaşmıştır. Çerkezköy Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yürüttüğü soruşturma kapsamında, kendisini beyin cerrahisi olarak tanıtan bir başka kişinin daha olduğu tespit edilmiştir.

Ülkemizde yaşanan bir başka olayda ise işyeri hekimliği belgesinin yenilenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına başvurulmasıyla kişinin diplomasının olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan araştırmada diplomasız bu kişinin 2006 yılında bir hastanede psikiyatri uzmanı olarak 6 yıl çalıştığı ortaya çıkmıştır. Ankara Üniversitesinden “eğitim verebilir” şeklinde sahte belge düzenleyen bu kişi, İstanbul Anadolu yakasında bulunan bir Sağlık Anadolu Meslek Lisesinde farmakoloji uzmanı olarak ders dahi vermiştir. Yakalanan bu kişi yargılanmış ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilerek serbest bırakılmıştır. Serbest bırakılan bu kişinin daha sonra “yardımcı doçent” unvanı ile özel bir üniversitede beş yıl farmakoloji dersi verdiği tespit edilmiştir.

Yukarıda anlatılan olaylara benzer pek çok vaka kaydedilmiş ancak bakanlık tarafından yeterli önlem bir türlü alınmamıştır. İnsanların sağlıklarını emanet ettiği bu kişilerin rahatça çalışabilmesi hatta sigorta kayıtlarının yapılıyor olması büyük bir sistemsel açık sorundur. Bu gibi olayların önüne geçilmesi için verilen cezaların caydırıcılığının artırılması ve bakanlığın

bir doktor veri tabanı oluşturması gerekmektedir. Sağlık sorunları ile hekime giden vatandaşlarımızın diploma kontrol etme gibi bir şansının bulunmaması nedeniyle bakanlık tarafından gerekli tüm önlemlerin alınması zaruridir.

Pandemide Hatırlanıp Sonra Yok Sayıldılar

Covid-19 pandemisi toplumun gündeminden düşmüş gibi gözükse de dünyada hâlâ ciddiyetini korumaktadır. Çin’de karantina koşullarının yeniden uygulandığı bölgeler bulunmaktadır. Ülkemizde yaşanan covid-19 salgını sürecinde 514 sağlık personeli görevlerini yerine getirirken hayatlarını kaybetmiş, pek çoğu da kahramanca mücadele ederken hasta olmuştur. Pandemide emek veren sağlık çalışanlarına maalesef hakları teslim edilmemiştir. Görevi uğruna hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımızın şehit sayılması iktidarca reddedilmiş dahası bu insanlar takdir edilmemiştir. İktidarın sağlık çalışanlarına son sözü "Mahkemede hakkınızı arayın." olmuştur. Cumhurbaşkanı pandemi yaşanırken sağlık çalışanlarımız için "Onların hakkı ödenmez" demiş ve nihayetinde de haklarını ödememiştir.

Hasta Eden Soygun Yöntemi: Şehir Hastaneleri

AK Parti hükümetlerinin sağlıktan anladığı yalnızca hastanedir. "Kamu-Özel İşbirliği" denilen, pek çok ülkede terk edilen ama iktidarın dört elle sarıldığı bu sistem “Şehir Hastaneleri” olarak adlandırılmış ve yeni bir keşif gibi kamuoyuna sunulmuştur. Üstelik diğer birçok fikir ithalatında olduğu gibi bu yöntemin de yararlı tarafları alınmazken tüm zafiyetleri istismar edilerek ülkemizde uygulamaya konulmuştur. Bu sistemde hastanenin borcu Türk milletinin vergileri ile ödenmekte ama KÖİ sözleşmesi gizli tutulmaktadır. Tamirat, tadilat ve bina bakımının masrafları milletimizin omzuna yüklenirken konaklama, ağırlama ve laboratuvar hizmetlerinden gelen gelirler şirkete aittir. Hatta uyuşmazlık durumunda Türk Mahkemeleri dahi yetkili değildir.

Hastane	Yatak Sayısı
Tedavi Edici Sağlık Kurumları	135.039
Şehir Hastaneleri	22.675

Şehir hastaneleri ülkemizin kamburudur. Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Sağlık Bakanlığının toplam yatak sayısının yüzde 14’ü şehir hastanelerinde bulunmaktadır. Bunun yanında tedavi edici programlara ayrılan bütçenin ise yüzde 22’sini şehir hastaneleri tüketmektedir. Ayrıca bu hastanelerde hasta garantisi vardır ve şehir hastaneleri çalışsın diye

devlet hastaneleri kapatılmış hatta yıkılmıştır. Milletimizin yirmi beş yıl borcunu ödeyeceği şehir hastanelerinde bugünkü muayene ve tedavi masrafları torunlarımızdan tahsil edilecektir.

Hastaneler için optimum yatak sayısı 200 ila 600 arasındayken, 4 binden fazla yataklı hastanelerle övünmek yalnızca göz boyamadır. Gelişmiş ülkelerde hastaneler anıt tarzında yapılan yapılar değil; sağlık sistemine elverişli, işlevsel mimariye uygun yapılardır. Zira önemli olan hastaların başarılı şekilde tedavi edilmesidir. Övünülen bu sağlık sisteminde ultrason cihazı için dahi 1 Haziran 2023'e randevu verilmektedir. Ayrıca yapılan şehir hastaneleri birçok yerde şehre uzak mesafede kalmaktadır. Şehir hastanesi uğruna yıkılan ve kapatılan şehrin içindeki hastaneler de göz önünde bulundurulduğunda kalp krizi ve doğum gibi acil müdahale gereken durumlarda şehir hastaneleri hasta için çok uzakta kalmaktadır.

Şehir hastanelerinin yatak maliyeti, devlet hastanelerinin yatak maliyetinin çok üzerindedir. Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan hastanelerin yatak maliyeti 32 bin dolara yapılabilişken şehir hastanelerinde yatak maliyeti 581 bin dolara ulaşmıştır. Anlaşılan o ki zaten bu pahalı yöntem kullanılmadan devletimizin yapabileceği hastaneler birilerini zengin etmek üzere KÖİ projeleri vasıtasıyla yapılmıştır. Üstelik kaynaklarımız bu pahalı yönteme aktarılırken birçok devlet hastanesinin yapımı da yılan hikâyesine dönmüştür.

Sağlık ocaklarının ciddi problemleri de çözülmemiştir. Bazı köylerde gerçekten zararlı olan hekim ihtiyacı karşılanmamaktadır. Sağlık Bakanlığının toplam 157 bin, şehir hastanelerinin ise 22 bin hasta yatağı varken bütçedeki aslan payını şehir hastaneleri almaktadır. Akıl ve mantığa aykırı olan, pahalı ve işlevsel olmayan bir yöntem olduğu rakamlarla ortada olan şehir hastanesi inadı milletimize çok pahalıya mal olmaktadır. Bu inattan vazgeçilmeli ve reklam olsun diye hastane yapılmasından vazgeçilmelidir. Kaynaklarımız başta ihtiyaç duyulan alanlara harcanmalı ve milletimizin parası harcanırken minimum maliyetle maksimum hizmetin verildiği çözümler hayata geçirilmelidir.

Ülkemizdeki İlaç Sektörünün Değeri Düştü

2021 yılında ülkemizde yüksek teknoloji ürün ihracatı toplam ihracatın yüzde 2'si iken Güney Kore'de bu rakamın yüzde 36 olmuştur. İlaç sektörü yüksek katma değerli bir ürün olması nedeniyle önemli bir girdi kaynağı olabileceksen yapılan hatalarla değeri düşürülmüştür.

2015-2021 Yılları Arası	Sektörlerdeki Büyüme Oranı
İmalat Sektörü	1,30
Kimya Sektörü	1,48
İlaç Sektörü	1,56

Yukarıda verilen tabloya bakıldığında ilaç sektöründeki büyümenin, benzer sektörlerden daha fazla olduğu görülmektedir. İmalat sektöründe 2015'ten 2021'e kadar 1,3 misli büyüme olurken kimya sektöründe 1,48, ilaç sektöründe de 1,56'dır. Ülkemiz için bir fırsat olan bu durum değerlendirilmeli ve üretime teşvik edilmelidir. Ancak bu olumlu tablo ülkemizde gerektiği gibi değerlendirememektedir.

2015 yılında ülkemizde kullanılan ilaçlarda; kutu bazında 1,6 milyar kutu imal, 0,43 milyar kutu ithal edilmiştir. 2021 yılında ise 2,09 milyar kutu imal ve 0,27 milyar kutu ithal olmuş ve yerlilerin oranı 7,7 misli seviyesine kadar ulaşmıştır. Bu durum aşağıdaki tabloda görülmektedir.

	İmal(Milyar Kutu)	İthal(Milyar Kutu)	Oran
2015	1,6	0,43	3,7
2021	2,09	0,27	7,7

Değer olarak bakıldığında ise durum maalesef bunun tam tersidir. 2015 yılında imal ilaçların toplam içerisindeki değeri yüzde 57 iken 2021'de bu oran 47'ye düşmüş, ithallerin oranı ise yüzde 42'den yüzde 52'ye yükselmiştir. Bir başka ifadeyle yıllar içinde ilaç üretimi artmış ancak imal edilen ilaçların değeri azalırken ithal edilen ilaçların değeri de artmıştır. Toplamda ise imalatın ithalata oranı 1,3'ten 0,9 seviyesine kadar düşmüştür. Aşağıdaki tablo bunu açıkça göstermektedir.

	İmal(Değer Olarak)	İthal(Değer Olarak)	Oran
2015	57,4	42,6	1,3
2021	47,6	52,4	0,9

İktidarın plansızlığı eczanelerde ilaç bulmayı da zorlaştırmıştır. İlaç firmaları dövizdeki artışlar ve maliyetlerin yüksek olması gerekçesiyle piyasaya ilaç sunmakta istekli davranmamaktadır. Eczanelerden talep edilen ilaçların yüzde 25'i bulunamamaktadır. Eczaneler genellikle ilaçların talep edilmesinden sonra ve ihtiyaçlarının ancak üçte birini ecza depolarından karşılayabilmektedir. Bu durumdan eczacılar memnun olmadığı gibi hastalar da

ciddi anlamda mağdur olmaktadır. Sağlık Bakanlığı bu aksaklığı ciddiye almalı ve gerekli tedbirleri hayata geçirmelidir.

Sağlık Bütçesi Azaldı

2023 bütçe teklifinde Sağlık Bakanlığına 293 milyar 369 milyon liralık bir bütçe ayrılmıştır. Bu miktar genel bütçenin yüzde 6,56'sına denk gelmektedir ve bir önceki yıla göre bu oran azalmıştır. Araştırmalara göre sağlık kurumları sayısı, yatak sayısı, personel başına düşene kişi sayısı gibi göstergeleri içeren sağlık harcamalarının, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıladaki büyümeyi sağlayan bir teşvik aracı olduğu ispatlanmıştır. Sağlık harcamaları ile ekonomik büyüme arasında da pozitif bir ilişki vardır. Sağlık harcamalarında yüzde 1'lik bir artış ekonomik büyümeyi yaklaşık yüzde 0,7 oranında artırmakta yani uzun vadede kalkınmaya da katkı sağlamaktadır. Bu konuda ülkemiz ne yazık ki oldukça başarısızdır.

OECD 2021 Sağlık Raporuna göre OECD ülkelerinde milli gelirin yüzde 8,8'i halkın sağlığına harcanırken Türkiye'de bu oran yüzde 4,3 seviyesindedir. Sağlık sistemi en çok eleştirilen ülkelerden biri olan Amerika'da bu oran 16,8'dır. Türkiye'de her 100 liralık sağlık harcamasının 17 lirası vatandaşın cebinden çıkarken, Almanya'da 13, Amerika'da 11 seviyesindedir. OECD ülkelerinde bin kişiye 3,6 hekim, 8,8 hemşire ve 4,4 yatak düşerken ülkemizde her bin kişiye 2 hekim, 2,4 hemşire ve 2,9 yatak düşmektedir. Bu verilere göre ülkemiz liste sonunda yer almaktadır.

Yaşanan pandemi ile ülkeler koruyucu sağlık hizmetlerine özel pay ayırmışlardır. Ülkemizde de 2022 yılında koruyucu sağlık hizmetlerine 38 milyar 729 milyon ayrılmıştır. Bu rakam bakanlık bütçesinin yüzde 33,3'üne denk gelmiştir. 2023 bütçe teklifinde ise 28,6'ya düşürülmüştür. Halk sağlığının en önemli faktörü olan koruyucu sağlık hizmetleri 2023 bütçesinde azalırken hastanelerin "Hizmet alımı suretiyle sunduğu hizmetler" adı altında şirketlere yapılacak ödemeler 18 milyar 946 milyon liraya artmıştır. Şehir hastaneleri yatırımlarının kullanım bedeli olarak ise 27 milyar 716 milyon lira ayrılmıştır. Yani Sağlık Bakanlığı bütçesinde vatandaşın esirgenen hizmetler, 46 milyar 662 milyon lira olarak müteahhitlere ve işletmeciler şirketlere ayrılmıştır.

Sağlık Bakanlığının 2023 bütçesi; 2022 Eylül TÜFE'ye ve ÜFE'ye göre bakıldığında artmamıştır. Artan nüfusu da hesaba katınca bütçenin azaldığı görülmektedir. Maaşları ve şehir hastanelerine ayrılan yüzde 23'lük kısmı çıkarınca bakanlığın halka sunduğu sağlık hizmetine 85 milyar lira kalmaktadır. Yani kişi başı bin lira civarında sağlık hizmeti harcaması

düşmektedir. Bunun 656 lirası tedaviye, 344 lirası ise koruyucu sağlık hizmetine ayrılmıştır. Bu rakamlarla vatandaşlarımızın sağlığını korumak mümkün değildir. Bu hizmetin aksayacağı açıkken 46 milyar 662 milyon lira şehir hastanesi sahiplerine kira ve hizmet alım bedeli olarak ödenmektedir.

Vatandaşın aylarca randevu alamadığı, hasta garantili şehir hastaneleri için yapılmış olan sözleşmeler hiçbir tazminat ödemedi feshedilmelidir. Şehir hastaneleri devlete ait olmalıdır. Şehir hastanelerine aktarılan bu kaynakla; ortalama tedavi maliyeti 2,5 milyon dolar olan, 187 SMA'lı çocuğumuzun tedavi masrafları karşılanabilecek ya da 157 tane devlet hastanesi yapılabilecektir.

TBMM’de kabul edilen 2022 bütçesi ile Bağımlılıkla Mücadele Programına 1 milyar 685 milyon lira ayrılmıştır. Bu amaçla harcanması gereken bütçenin yalnızca 204 milyon lirası bağımlılıkla mücadele için harcanmıştır. Bağımlılıkla mücadelenin baştan savma yapıldığı ve önemsiz görüldüğünü bu uygulama Meclis’e yapılan büyük bir saygısızlıktır. TBMM’de kabul edilen bütçe hangi amaçla ayrılmışsa o amaçla harcanmalı, başka bir yere aktarılmamalıdır.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Ülkemizde ulaşım problemleri ve altyapı yatırımları halen benzer ülkelerle kıyaslandığında çok yetersizdir. İktidar altyapı ve ulaşım problemlerine çözüm üretememekle birlikte kamu adına yapılan projelerin kalitesini de son derece düşürmüştür. Bakanlığın yaptığı ya da yaptırdığı projelerde maliyet ve kamu yararı hususları gözetilmemektedir. Milletimizin vergilerinden oluşturulan bütçe kolayca ve plansızca harcanmaktadır. Vatandaşlarımız tarafından kullanımı gözetilmeden yapılan projelerle milli servetimiz boşa harcanmaktadır. Ne yazık ki bu projelerde uygulanan yüksek fiyatlandırmalar bu projelere ilgiyi azaltmış, yapılması gereken diğer pek çok hizmetler bu başarısız projelerle hayata geçirilememiştir.

Demiryolumuz Artmıyor

Türkiye’de kilometrekareye düşen demiryolu uzunluğu ve mevcut demiryolları üzerindeki trafik yoğunluğu düşüktür. Demiryolu alt yapısının en önemli problemi büyük nüfuslu şehirlerarasındaki demiryolu hatlarının yüksek hız ve kaliteli servise uygun olmamasıdır. Son zamanlarda yapımına başlanılan ve yapımı devam eden yüksek hızlı demiryolu hatlarının dahi talebi karşılamada yeterli olmadığı ve yeni projelerin eklenmesi gerektiği görülmektedir.

Türkiye'nin nüfusu ile aynı düzeyde bulunan ülkelerdeki demiryolu hat uzunluğunun daha fazla ve gelişmiş olduğu bilinmektedir. Araştırmalar ülkemizin, dünyada son yıllarda artan yük taşıma değerine rağmen oldukça geride kaldığını göstermektedir. Aynı şekilde, demiryollarıyla taşınan yolcu sayısı, Almanya'da Türkiye'nin yaklaşık 18 katı, Fransa'da 19 katı, İngiltere'de 15 katı, Rusya'da 29 katı, Çin'de 183 katı, Japonya'da 59 katıdır.

Son yıllarda artan yüksek hızlı tren yatırımlarının devam ederek artması ve yeni planlar eklenerek yolcu taşıma değerinin daha da artması sağlanmalıdır. Demiryollarında; gereken talebi karşılamaya yönelik yeni stratejilerin ve planlamaların yapılması, mevcut bulunan demiryolu hatlarının kalitesinin iyileştirilmesi, mevcut hatlardan en verimli şekilde faydalanılması için modernize edilmesi gerekmektedir. Ayrıca kazaların önlenmesi için altyapı ve bakımların aksatılmadan, düzenli olarak yapılması gerekmektedir.

Üç Tarafı Denizlerle Çevrili Ülkede Değer Görmeyen Denizyolu

Günümüzde ekonominin küreselleşmesi ile birlikte dünyada kıtalararası ticaret artmakta ve bu artış içinde, özellikle ağır ve hacimli yükler için denizyolu taşımacılığı öne çıkan önemli bir alternatif olmaktadır. Hava, kara ve demiryoluna göre daha ucuz, çevreci ve güvenilir olması nedeniyle dünya ticaretinde denizyolunun payı büyüktür.

Bakanlık bütçesinden son yirmi yılda denizcilığe sadece yüzde 1 pay ayrıldığı görülmektedir. Bilindiği gibi ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması ve denizlerimizin okyanuslarla bağlantılarının bulunmasının yanında stratejik öneme sahip iki boğaza sahip olmamız denizyolu ulaşımı açısından son derece önemlidir. Dünya ticaret hacminin, deniz taşımacılığının kimi zaman yüzde 40'ına ulaşan Yunanistan örneğine baktığımızda ülkemizde denizyolu faaliyetlerinin ne kadar göz ardı edildiği ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde küresel ve ticari ilişkilere aracılık eden denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için bir eylem planının ivedilikle hazırlanması gerekmektedir. Denizyolu ulaşımından en üst seviyede yararlanabilmek için mevcut kıyı yapıları planları güncellenmeli, liman yönetim ve yatırımları, mevcut dağılık ve keyfi yapısından kurtarılmalıdır. Ülkemizin denizyolu ulaşımındaki potansiyelini ortaya çıkarmak için gerekli planlamaların yapılması en az yol, köprü, tünel yapımı kadar elzemdir. Zira bu yolla bir katma değer yaratılarak ülkemize gelir sağlanacaktır.

Ülkemizin denizyolu ulaşımındaki potansiyelini ortaya çıkarmak için gerekli planlamaların yapılması amacıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz

ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’nın Denizyolu Ulaşım Programı’nda bütçe artırımını teklif edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

En Yavaş İnternet Bizde

Bakanlığın bütçesinden haberleşmeye ayrılan tutarın yetersizliği özellikle pandemi döneminde, “EBA” uygulamalarına erişimde yaşanan aksaklıklar ile açıkça görülmüştür. Yetersiz internet altyapısı nedeniyle bilhassa taşrada internet erişiminde ciddi sorunlarla karşılaşmıştır. İnternet çağında yaşadığımız bu günlerde Türkiye’de internet erişimi olmayan köylerimizin ve hanelerimizin varlığı kabul edilemez bir gerçektir. İlâveten internet hızının yavaşlığı ve yüksek telekomünikasyon ücretleri de ülkemizdeki internet kullanıcılarını adeta çağın gerisinde bırakmaktadır.

Ekonomik ve Kalkınma İşbirliği Örgütüne (OECD) üye 35 ülke arasında düzenlenen araştırmada en yavaş internet bağlantısının Türkiye’de olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmada bu ülkeler arasında en yüksek ortalama internet hızına sahip İsviçre’de ortalama indirme hızı 186,40 Mbps iken Türkiye’de bu hız 28,74 Mbps olarak ölçülmüştür.

Hollanda merkezli bir siber güvenlik firmasının ‘2022 Dijital Hayat Kalitesi’ (DQL) araştırmasına göre kalitesiz bir internete katlarca fazla para ödediğimiz ortaya çıkmıştır. Araştırmada Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, Freedom House ve Uluslararası İletişim Birliği gibi kuruluşların güncel verileriyle, 117 ülkedeki internet fiyatları, internet kalitesi, e-altyapı, e-güvenlik ve e-devlet hizmetleri karşılaştırılmış, tüm kategorileri kapsayan DQL Endeksi’nde Türkiye, 117 ülke arasında 52’nci olmuştur. İnternet fiyatında 45’inci sıradaki Türkiye’de kullanıcılar, en ucuz interneti sunan İsrail’e kıyasla mobil bağlantıya 14 kat daha fazla para ödemektedir.

Araştırmaya göre Türkiye hız, istikrar ve büyüme ölçütlerini dikkate alan internet kalitesinde de dünya ortalamasının yüzde 9 altında, 117 ülke arasında 69’uncu sıradadır. Bu alanda dünya birincisi olan Şili’yi yakalaması için Türkiye’nin internet kalitesini yüzde 80 oranında iyileştirmesi gerekmektedir. Özetle Bakanlık bütçesinden haberleşme için ayrılan tutarın geçtiğimiz yirmi yılda yüzde 8’de kalmış olması; ülkemizde internet hızı, kapasitesi ve kalitesinde dünya standartlarına ulaşması için yeterli değildir.

Bakanlığın bütçesinden haberleşmeye ayrılan tutarın yetersizliği özellikle pandemi döneminde, “EBA” uygulamalarına erişimde yaşanan aksaklıklar ile açıkça görülmüştür. Yetersiz altyapı nedeniyle bilhassa taşrada internet erişiminde ciddi sorunlarla karşılaşmıştır.

Ayrıca Türkiye'de 5 milyon kilometre fiber optik kabloya ihtiyaç varken henüz 500 bin kilometre bile fiber optik kabloya sahip olmadığımız bilinmektedir. Bu gerekçelerle, ülkemizin internet hızı, kapasitesi ve kalitesinde dünya standartlarına ulaşması ve ülkemizde internet erişimi olmayan hiçbir hanenin kalmaması için gerekli altyapı çalışmalarının yapılması amacıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ilgili programının bütçesinin artırılması önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

Havayoluna Yetersiz Bütçe

Artan teknoloji ve iletim araçlarının da etkisiyle her geçen gün hızla büyüyen havacılık sektörü ulaşım sektöründe liderliği ele geçirerek hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. 2000 yılı ile karşılaştırıldığında 2,5 kat büyüdüğü görülen havacılık endüstrisinin yıllık ortalama yüzde 4,3 büyüyerek önümüzdeki 15 yıl içinde ikiye katlanacağı ve yaklaşık 40.000 yeni yolcu ve kargo hava aracına ihtiyaç olacağı tahmin edilmektedir. Öte yandan iktidar partisinin son yirmi yılda havayolları için ayırdığı bütçenin yüzde 9 olduğu bilinmektedir. Yukarıda bahsedilen veriler göz önüne alındığında hızla büyüyen havacılık sektörü için harcanan tutarın yetersiz olduğu açıktır.

Nispeten küçük bir yüzölçümüne sahip olan Türkiye’de merkezi havalimanları dışında kalan uçuş sayılarının çok sınırlı olduğu dikkat çekmektedir. Bu sebeple düşük maliyetli taşıyıcıların düzenledikleri uçuşların büyük bir kısmını merkezi havalimanlarından bölgesel havalimanlarına olduğu görülmektedir. İstanbul’da ikincil havalimanı olarak Sabiha Gökçen Havalimanı bulunmasına rağmen ülkemizin diğer büyük şehirlerinde faaliyet gösterebilecekleri niteliklere sahip ikincil havalimanlarının olmaması işletmelerin faaliyet alanlarını kısıtlamaktadır.

Türkiye jeopolitik konumu ile havacılık sektöründe büyük atılımlara fırsat sunacak ve havacılık sektöründe büyük değişimlere yol açacak kapasiteye sahiptir. Bu kapsamda Türkiye’de faaliyet gösteren düşük maliyetli havacılık işletmelerinin bölgesel çapta hizmet sunmaya odaklanarak bu potansiyeli değerlendirmeleri için devlet eliyle de desteklenmeleri önemlidir. Yaşanan ekonomik krizlere rağmen ülkemizde faaliyet gösteren havacılık işletmeleri tüm dünyada ön plana çıkabilecek fırsat ve potansiyele sahiptir. Bu kapsamda atılacak adımlar ülkemizdeki havacılık sektörünün geleceğini de belirleyecektir.

Ulaşım Ücretleri Ateş Pahası

Türkiye’de akaryakıt ve otoyol fiyatlarının da kontrolsüz artışı nedeniyle ulaşım bileti fiyatları el yakar hale gelmiştir. Şehir içi ulaşım ücretlerine mecburen katlanan, geçim güçlüğü çeken vatandaşlarımız için şehirlerarası ulaşım neredeyse hayal haline gelmiştir. Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminalinin 01.07.2022 tarihinde yayınladığı, piyasa şartlarına göre ortalama tarifeler listesindeki verilerle hazırlanan aşağıdaki tabloda görüleceği gibi şehirlerarası bilet fiyatları son derece yükselmiştir.

Aileleri şehir dışında yaşayan vatandaşlarımızın ya da üniversiteyi ailelerinden uzakta okuyan gençlerimizin aile ziyareti yapmaları neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Dört kişilik bir ailenin şehirlerarası yolculuk yapması, gidiş-dönüş hesaba katıldığında neredeyse bir asgari ücrete eş değer hale gelmiştir.

MESAFE (km)	ŞEHİR	ÜCRET (TL)	MESAFE (km)	ŞEHİR	ÜCRET (TL)
490	ADANA	260	191	BOLU	147
875	ERZURUM	494	1166	IĞDIR	525
585	TEKİRDAĞ	430	544	ANTALYA	333
906	DIYARBAKIR	520	579	İZMİR	357
453	İSTANBUL	320	667	GAZİANTEP	374

Öte yandan uçak seyahati tam anlamıyla lüks haline gelmiştir, tren seyahati içinse sefer sayıları ve güzergahlar yetersiz kalmaktadır.

Örneğin Almanya’da; şehirlerarası bir yolculuğa çıkmayı düşünen biri 10-15 Euro ile seyahat edebilmektedir. Üstelik genelde tüm gün geçerli olan bu biletler sayesinde 24 saat içinde yapacağı dönüş için ayrıca ödeme yapılması gerekmemektedir. Dünyanın en uzun tren ağına sahip olan Almanya’da her gün milyonlarca insan trenler ile ülke içerisinde ve dışarısına, yani komşu ülkelere seyahat etmektedirler. Ayrıca Almanya’da tüm büyük şehirlerde bir merkez tren istasyonu bulunmaktadır. Tren rayı ağlarının çok yoğun olduğu bu ülkede, tren en önemli toplu taşıma aracı haline gelmiştir. Ülkemiz ise başta demiryolunda olmak üzere Almanya’nın çok gerisindedir. Vatandaşlarımız şehir dışına çıkmaktan korkar hale gelmiştir.

İktidar öğrencilere ulaşım için yılda iki kez destek ödeyeceğini açıklamıştır. Bu desteğin verilmek zorunda kalınması, yaşanan ekonomik krizin etkisi ile ulaşımın imkansızlaştığının kabulüdür. Ulaşım fiyatları o kadar pahalı hale gelmiştir ki öğrenciler bir otobüs yolculuğu dahi yapamamaktadır. Başarısız ekonomi yönetimi ile ulaşım desteğinin verilmesi artık bir ihtiyaçtır. Ancak bu desteğin yılda iki kez ile sınırlanması ise bir başka sorundur.

Gençlerimizden yılda yalnızca iki kez ailesini görmeye gitmesi beklenmesi ve bundan başka hiç şehir dışı geziye çıkmamasının değerlendirilmesi akıl ve mantığa aykırıdır.

Kamu Özel İşbirliği Projeleri İle Giden Milyon Dolarlar

Dünya Bankası verilerince Türkiye'nin yeni yatırım olarak kayıt altına aldığı sözleşme sayısı 172 olup yatırım büyüklüğü 96 milyar dolardır. Ortalama sözleşme büyüklüğü açısından ise Türkiye 137 gelişen ve gelişmekte olan ülke arasında birinci sıradadır. Nitekim Türkiye'deki KÖİ projelerinin ortalama sözleşme büyüklüğü 558 milyon dolar seviyesindeyken Hindistan'da 276 milyon dolar, Brezilya'da 274 milyon dolar ve Meksika'da ise 260 milyon dolardır.

1.380 sözleşme sayısı ile dünyada birinci sırada 86 olan Çin'in ortalama sözleşme büyüklüğü 133 milyon dolar olup, bu tutar Türkiye'deki ortalama KÖİ sözleşme büyüklüğünün dörtte biri kadardır.

ÜLKE	DOĞRUDAN YARDIM (ADET)	DOLAYLI YARDIM (ADET)	SÖZLEŞME SAYISI	YATIRIM TUTARI (MİLYON DOLAR)	ORTAMALAMA SÖZLEŞME BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYON DOLAR)
ARJANTİN	16	8	88	13,650.0	155.1
BREZİLYA	27	153	634	173,873.0	274.2
ÇİN	413	88	1380	183,264.6	132.8
HİNDİSTAN	335	85	634	175,015.4	276.0
MEKSİKA	42	19	250	64,955.5	259.8
RUSYA	6	5	139	28,597.7	205.7
TÜRKİYE	36	31	172	96,039.5	558.4

Ülkemizde havalimanı projelerinde 2021-2042 döneminde kümülatif olarak 7,3 milyar dolar; otoyol ve köprü projelerinde 2021-2042 döneminde kümülatif olarak 32,1 milyar dolar gelir garantisi verilmiştir.

Kamu Özel İşbirliği projelerinin işletilmesi sürecinde yüklenici şirketlere yapılan garanti ödemelerin kamuya yükü ve sözleşmelerin hazineye maliyeti her geçen gün katlanarak artmaktadır. Dolar ve euro para birimleri üzerinden verilen garanti ödemeler, doların 19 TL'ye dayandığı, euronun 19 TL'yi geçtiği bugünün ekonomik koşullarında bütçemize ağır bir yük oluşturmaktadır. Öte yandan milli bütçeden yılda 53 milyar TL garanti ödemesi yapabiliyorsa 53 milyar TL'ye gerek hastane gerekse köprü ve yol da yapılabilecektir. Yani mevcut tabloya

bakıldığında ülkemizin milli bütçesinden bu tür yatırımları yapma imkânı bulunduğu görülmektedir.

Düşük asgari ücretle ve düşük emekli maaşıyla geçinmeye çalışan, barınma, giyinme ve gıda gibi temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta güçlük çeken, doğalgaz, elektrik faturalarını ödemekte sıkıntılar yaşayan ve yoksulluğu her gün daha fazla hisseden vatandaşlarımız yerine yandaş müteahhitlere ve zengine kaynak ayıran bir bütçe halkın bütçesi olarak kabul görmeyecektir.

Bu projeler yapılırken; “Bütçeden bir kuruş harcamadan köprü, yol, havaalanı yapıyoruz” diyen iktidarın yalnızca karayolları bütçesinde 2023, 2024 ve 2025 yılı için ayırdığı toplam kaynak 200 milyar TL olarak hesap edilmiştir. 2023 yılında “Ulaştırma Projelerine İlişkin Trafik Garantileri ve Katkı Ödemeleri” başlığı altında ayrılan kaynak 53 milyar 650 milyon TL’dir. Bu kaynak yandaşa değil milletin bizatihi kendine teslim edilmelidir.

Plan ve Bütçe Komisyonunda sunmuş olduğumuz önergemiz ile; Karayolları Genel Müdürlüğü’nün bütçesinde yandaş müteahhitlere verilmesi öngörülen 53 milyar 650 milyon TL’lik miktarın azaltılması ve bu bütçenin yandaşa değil milletimize harcanması teklif edilmiş ancak AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Ekonomi ve sanayi politikalarının nihai amacı, dengeli, sürdürülebilir, kapsayıcı, dışa bağımlılığı azaltacak bir büyüme ve paylaşım modelinin yaşama geçirilmesidir. Ülkemiz; AK Parti hükümeti tarafından ve özellikle de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi adı altında yürütülen “Tek Adam” rejimi ile birlikte; ekonomi politikalarının nihai amacından uzaklaşarak ve öngörüsüz teorilerle, rasyonel-akılcı ekonomi yönetim sistemlerinden ayrılarak ülke ekonomisini “idare etmeye” çalışmaktadır. İçine düştüğümüz orta gelir tuzağından çıkılabilmesi için iyi planlanmış bir sanayi ve kalkınma programının hayata ivedilikle geçirilmesi gerekmektedir. Ancak; sadece günü kurtaran söylemlerle politika oluşturulan günümüzde, ülke sanayisi ve ekonomisi her geçen gün kötüye gitmektedir.

İmalat sanayisinin milli gelir içindeki payı 1968-1980 yılları arasında yüzde 15-17 arasında olduğu bilinmektedir. Bu pay 1981-1985 yılları arasında biraz daha artarak 18-19 seviyelerine çıkmıştır. 1986-1997 yılları arasında ise yüzde 21-23’e kadar çıkan pay daha sonra 1998-2006 yıllarında hızla düşerek yüzde 18’e gerilemiştir. Yani imalat sanayisinin milli gelir içindeki payının yüzde 20’nin üzerinde gerçekleşmiş olduğu sürenin oldukça kısa bir zaman dilimini kapsadığı bilinmektedir. Bu konuda dünyadaki iyi örneklerine bakıldığında Çin’in

sürekli olarak yüzde 40'larda kaldığını, Güney Kore ve Almanya'nın uzun süre yüzde 25-30 bandının üzerinde kaldığı görülmektedir. İmalat sanayisinin milli gelir içindeki payının, ülkenin gelişmesinin artmasıyla ters orantılı olarak azalması gerekmektedir. Bu pay azaldıkça hizmetler sektörünün artması olağan bir gelişme olacaktır. Ancak ülkemiz henüz yeterince sanayileşmemişken, kalkınma seviyesi yeteri kadar yükselmemişken hizmet sektöründe bir artış yaşadığımız gözlemlenmektedir.

İhracat gelirlerimizin önemli bir kısmının da yüksek teknoloji ürün ihracatından kaynaklanması gerekirken, 2021 Ocak-Eylül döneminde teknoloji yoğun imalatımız yüzde 3 iken bu oran 2022 Ocak-Eylül döneminde yüzde 2,8'e gerilemiştir. Zira yüksek teknoloji ürünler katma değer hususunda diğerlerine nazaran daha niteliklidirler. Türkiye'nin ekonomisine yüksek teknoloji ürün ihracatının artmasının getireceği olumlu ivme aşikârdır. Bu bağlamda; Dünya Bankasının 2020 yılı verilerine bakıldığı zaman bu tarihte Güney Kore'de yüksek teknoloji ürün ihracatının toplam imalat sanayi ihracatına oranı yüzde 36; Çin'de yüzde 31; İsrail'de yüzde 28; Fransa, Hollanda'da ve Birleşik Krallık'ta yüzde 23; Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'da yüzde 19; Almanya, Kanada, Belçika'da yüzde 15, Yunanistan'da yüzde 13, Brezilya'da yüzde 11 seviyelerindedir. Bu oran ülkemiz için 2020 yılında yüzde 3 olarak gösterilmiş; Türkiye, Burkina Faso, Jamaika, Myanmar, Benin ile aynı seviyeye gelmiştir. Yakalamamız gereken seviyenin çok gerisinde olduğumuz halde, bu oranın üstüne çıkmak, çıkmak için çaba sarf etmek yerine, AK Parti hükümetinin yönetim zafiyeti ile düşme trendine girdiğimiz gözlemlenmektedir.

Yüksek teknoloji ürün ihracatı, ihracatın kilogram fiyatı açısından da oldukça büyük önem arz etmektedir. Nitekim Türkiye'nin yüksek teknoloji ürün ihracatında geri kalmasının sonuçlarından birisi de 2021 yılı toplam ihracatımızın kilogram fiyatının yalnızca 1,29 dolar seviyesinde kalması olmuştur. İhracatın kilogram fiyatı; Japonya'da 3,86 dolar, Almanya'da 3,68 dolar, İtalya'da ise 3,21 dolar seviyelerindedir. Ülkemizde yıllardır yüksek teknoloji ürünlerinin üretimi ve ihraç edilmesi konusunda bir duraklama ve hatta bazen gerileme söz konusudur. Bu durum ülke ekonomimiz açısından oldukça olumsuz bir sonuç meydana getirmektedir. Nitekim ekonomik kalkınma için ve sanayi üretiminden yeterli kazanç sağlayabilmek için bu oranın artması gerekmektedir. Bu düşüş içerisinde üreticilerin enerji fiyatları, hammadde fiyatları gibi giderlerindeki artışların büyük bir etkisi vardır. Yüksek teknoloji ürün ihracatımızın arttırılması için gerekli tedbirlerin alınması, ülkemizin ekonomisi açısından büyük önem arz etmektedir.

AK Parti iktidara geldiği dönemde likidite bolluğunun mevcut olduğu ve bu dönemde gelişmekte olan ülkeler için enflasyon sorununun da ortadan kalkmış olduğu bilinmektedir.

Bunun karşın AK Parti iktidarı, dışarıdan gelen kaynakları inşaat sektörüne aktararak, betona dayalı bir kalkınma anlayışı benimsemiştir. Bu dönemde sanayileşmek için önemli bir fırsat varken siyasi irade bu fırsatı kullanamamıştır.

Sanayi demek imalat ve üretim demektir. Sanayiye verilen elektriğin kilovatsaati bugün yaklaşık 27 cent olup bu rakam Çin'de 9 cent seviyesindedir. Çin'de aynı işi yapan bir üreticiden 3 kat pahalıya elektrik kullanan bir Türk sanayicisinin Çinli bir sanayiciyle rekabet etmesini beklemek rasyonaliten çok uzak bir yaklaşım olmaktadır. Rekabet edemeyen, ihracat bedeli dövizinin yüzde 40'ına el konan sanayicilerimizin yatırım yapmak yerine yüksek kâr elde edebileceği inşaat, arsa rantı, restoran gibi sektörlerle yönlendirildiği görülmektedir. Zira son yirmi yıl incelendiğinde AK Parti iktidarının her döneminde alışveriş merkezleri yapmanın, fabrika açmaktan daha karlı olduğu görülmüştür. İYİ Parti'nin üretimin ve üretimde verimliliğin artacağı, inovasyonun üretimin her alanında kullanılacağı proje ve programlarının hayata geçirilmesi ile sanayimiz yeniden canlanarak hak ettiği seviyelere ulaşacaktır.

Yerli Araç Üretimi

Yerli araç üretimi kuşkusuz ülkemiz için oldukça güçlü ve başarılı ancak geç kalınmış bir sanayi hamlesidir. Muhakkak ki yerli arabamız Togg'un üretim ve dağıtımının bir an evvel gerçekleşmesi gerek ekonomimiz gerekse prestijimiz için son derece etkili bir adım olacaktır.

Ancak heyecanla beklenen yerli otomobilimiz Togg'un üretimine ilişkin cevap bekleyen birçok soru bulunmaktadır. Yapılan açılış ve tanıtım programında, fabrikanın nihai durumu sergilenmemiştir. Bununla birlikte satış sonrası süreçte servis ağının nasıl olacağı konusu hala net değildir. Özellikle de bu aracın Avrupa'ya ihraç edileceği beyan edilmişken, yaygın servis ağı olmaksızın bunun nasıl başarılabileceği da ayrı bir tartışma konusudur.

Öte yandan Türkiye'de otomobil satışlarının yarısından fazlası ortalama 500 bin TL fiyata sahip modellerden oluşmaktadır. Halkın büyük bir kısmı bu fiyatlara bile otomobil alacak ekonomik güce sahip değildir. Elektrikli ilk model ise üst segmentte yer alacağı için herkesin ulaşabileceği seviyede olmayacaktır. Halka hitap etmesi amaçlanmış olan Togg'un fiyatı henüz belli değilken, geçtiğimiz günlerde Togg yetkililerince yapılan açıklama kamuoyunda hayal kırıklığına neden olmuştur. Yapılan açıklamada; daha ulaşılabilir modelin 2027 yılında devreye girmesinin planlandığı, bu model için de 2025 yılından itibaren yepyeni bir platform oluşturulacağı belirtilmiştir.

Ayrıca devlet desteği ile yapılan Togg bir özel sektör yatırımı ve ürünüdür. Bu bağlamda satış da satış sonrası hizmetler de özel sektöre yapılmalıdır ve yapılacaktır. Ancak daha ilk günden Togg’un ön siparişleri Cumhurbaşkanı’nın uhdesine bırakılmış durumdadır.

Hatırlanması gereken bir diğer konu da 2015 yılında prototip fotoğrafı basına servis edilen; 2016 yılında dönemin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık’ın tanıtımını yaptığı yerli otomobilin akıbetidir. Bakan Işık, elektrikli olacağını belirttiği yerli otomobilin tanıtımını yapmış, 2018 yılında da lansmana çıkacağını ifade etmiştir. 2015 yılında prototipi ortaya çıkan yüksek teknolojlili bir ürünün çalışmalarının en az 5 yıl evveliden başlamış olabileceği düşünüldüğünde 10-15 yıllık bir çalışmanın varlığından söz edilebilir. Yıllarca üzerinde çalışılan, ar-ge çalışmaları yapılan, üretimi için kaynak ve mesai harcanan bu “yerli araçların” nereye gittiği konusunda resmi bir açıklama bulunmamaktadır.

İstihdam Kaybı

Ülkemizin son yıllarda yaşadığı en büyük sorunlardan biri de kalifiye olan ve imkânını bulan vatandaşlarımızın; demokrasinin olduğu ve insanca yaşayacağına inandığı ülkelere göç etmesidir. Sektör ve yaş farkı gözetmeksizin, “Tek adam” rejimi neticesinde yaşanan ağır ekonomik ve hukuksal sorunlar nedeniyle insanlarımız başka ülkelere göç etmektedir. Ülkemiz tersine beyin göçü potansiyeline sahipken, ülkemizden yaşanan göç katlanarak artmaktadır.

Bu bağlamda; özellikle de teknoloji yoğun sektörde kalifiye personel kaybı ciddi oranlarda artmıştır. İş insanlarının kullandığı sosyal medya ağı üzerinden yapılan bir araştırmaya göre yaklaşık olarak ASELSAN’dan 2.000, TAI’dan 1.600, ROKETSAN’dan 500 kıdemli ve tecrübeli mühendis personel Hollanda, Almanya, İngiltere ve Amerika’ya göç etmiştir.

Ülkemizdeki çarpık adalet sisteminin düzelmesi ve ekonomimizin toparlanarak rayına oturmasıyla, giden vatandaşlarımızın dönüşünü kolaylaştıracak planlamaların yapılması ve istihdam alanlarının yaratılması gerekmektedir. Ancak bu yolla giden vatandaşlarımız geri dönmek isteyecek, gitmek isteyen vatandaşlarımız da bu düşüncelerinden vazgeçeceklerdir.

AR-GE

Küresel rekabette ve ülkelerin genel kalkınmasında Araştırma-Geliştirme yatırımlarının önemli bir yeri vardır. AK Parti iktidarının ve özellikle ekonomimizin şahlanacağını iddia edildiği Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi döneminde Ar-Ge’nin milli gelirden aldığı pay yüzde 2 seviyelerine yaklaşamamıştır. Güney Kore’de Ar-GE’ye ayrılan pay 2002 yılında milli

gelirin yüzde 2,2'si, 2019'da yüzde 4,6'sı iken ülkemizde 2002 yılında GSYH'nin yüzde 0,5'i ve 2019 yılında ise yüzde 1'dir. Aynı oran 2020 yılı için yüzde 1,09 ve 2021 yılı için yüzde 1,13 olmuştur. 2023 yılı içinse hedef yüzde 1,32'de kalmıştır. Ülkemizin toplam Ar-Ge harcamaları, dünya genelindeki pek çok özel sektör kuruluşlarının altında kalmaktadır.

Örneğin Alman otomotiv şirketi Volkswagen'in 2021 yılı için Ar-Ge harcaması yaklaşık 15,6 milyar eurodur. 2021 yılı için ülkemizin Ar-Ge harcaması 81 milyar 922 milyon TL'dir. Yani Volkswagen'in 1 yıllık Ar-Ge harcaması 302 milyar TL'ye denk gelirken, Türkiye Cumhuriyeti'nin toplam Ar-Ge harcaması bu tutarın yaklaşık yüzde 25'i kadardır.

Bununla birlikte hem teknoloji üreten kamu kuruluşlarımız hem de özel sektör kuruluşlarımız patent başvuruları konusunda da rakamsal olarak çok gerilerde kalmaktadır. Bu durumun ivedilikle tersine döndürülmesi gerekmektedir. Özel sektör ve kamu için Ar-Ge harcamaları teşvik edilmeli ve desteklenmeli, patent başvurularının artırılması yönünde ilerleme sağlanmalıdır.

KOBİ'ler Batağa Sürüklendi

KOBİ'lerimiz sanayimizin ve üretimimizin en önemli bel kemiğidir. Ülkemiz ekonomisinin geldiği şartlar, artan girdi maliyetleri, yüksek enflasyon, döviz kurunun ulaştığı seviye göz önüne alındığında krizden en çok etkilenen kesimlerden biri düşük sermayeli KOBİ'lerimiz olmuştur. Ülkemiz sanayi istihdamının yüzde 72'sine denk gelen istihdam büyüklüğüne sahip KOBİ'lerimizin özellikle üretim aşamasında önemli maliyet kalemlerinden olan doğalgaz ve elektrik gibi enerji ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmişlerdir. KOBİ'lerimiz bu koşullar altında kendi firmalarını yabancı kuruluşlara satmak, yerli ve milli üretim potansiyelini terk etmek zorunda kalmaktadırlar.

KOBİ'lerimiz ve girişimcilerimizin yenilikçi, teknolojik ve rekabetçi bir yapıya kavuşmalarını hedefleyen KOSGEB'e 2022 yılı bütçesinde 2.4 milyar TL bütçe ayrılmıştır. O dönem bu bütçenin yetersiz olduğunu dile getiren partimiz 10 milyar TL bütçe artırımında bulunmuş ve iktidar grubunun reddiyle karşılaşmıştı. Bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında 2022 Haziran sonu itibarıyla, yani daha yılın yarısı için harcanan paranın 4,5 milyar TL olduğu görülmektedir. Bu durum bütçe planlamasını doğru analiz edemeyen bir iktidar görüntüsü ortaya çıkarmakla birlikte bütçe disiplini de bozan bir süreç yaratmıştır.

İktidar bu yılki bütçe planlamasında da KOSGEB'e yalnızca 4,5 milyar TL ayırmıştır. Plan ve Bütçe Komisyonunda sunmuş olduğumuz önergemiz ile; emek yoğun ve istihdam

yoğun bu sektörün korunması ve ayakta kalması adına KOSGEB bütçesinin 10 milyar TL artırılması talep edilmiş ancak yine AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiştir.

TİCARET BAKANLIĞI

Ticaret Bakanlığı görev alanına perakende ve toptan ticaretin düzenlenmesi; iş ticaretin, dış ticaretin düzenlenmesi, bu düzenlemeler yapılırken tüketici haklarının azami ölçüde korunması ve bu işlemler yapılırken de ortaya çıkacak işlem maliyetlerinin minimuma indirilmesi girmektedir.

Dış Ticaret

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) verilerine göre 2018-2021 yılı toplam ihracat verileri şöyledir; 2018 yılı toplam ihracat tutarı 168.760.206.000 dolar, 2019 yılı toplam ihracat tutarı 181.566.791.000 dolar, 2020 yılı toplam ihracat tutarı 169.846.794.000 dolar, 2021 yılı toplam ihracat tutarı 227.883.221.000 dolardır.

İhracatın ithalatı karşılama oranı yani ihracatın ne kadarının ithalata dayalı olduğu gerçek ihracat değerinin tespiti açısından çok önemlidir. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Nisan ayında yüzde 66,2 iken, 2021 Nisan ayında yüzde 86'ya yükselmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Aralık döneminde yüzde 77,3 iken, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 83,0'a yükselmiştir. 2022'nin ilk 10 ayı itibarıyla bu durum oldukça kötü bir seviyeye gerileyerek yüzde 69,68 olarak gerçekleşmiştir.

(Tutarlar Bin Dolar)	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET DENGESİ	DIŞ TİCARET HACMİ	İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI
2018	177.168	231.152	-53.983	408.321	76,65
2019	180.832	210.345	-29.512	391.177	85,97
2020	169.637	219.516	-49.879	389.154	77,28
2021	225.291	271.424	-46.133.	496.715.	83,00
2022 (Ocak- Ekim)	209.450	300.553	-91.103	510.003	69,68

İhracatta Yaşanan Problemler

İhracatta yaşanan en büyük iki problem enerji maliyetleri ve lojistik olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca; siyasi engel ve belirsizliklerin de ihracat üzerinde olumsuz etkileri olduğu özellikle son dönemde bilinmektedir.

2022 yılının birinci (Ocak-Mart) ve ikinci (Nisan-Haziran) çeyreğinde yapılan çalışmalarda; kurlarda yaşanan aşırı dalgalanma, artış ve belirsizliklerin başta lojistik olmak üzere hammadde ve ara malı girdileri ile enerji maliyetlerinde yaşanan aşırı artışların ihracatı ve ihracatçıyı olumsuz etkilediğini gözler önüne sermektedir.

Hükümetin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları nedeniyle, Türk Lirası'nda yaşanan dalgalanmalar ve belirsizlikler de ihracatımızın ve ihracatçımızın önündeki en büyük sorunlardan birisi olarak ortaya çıkmaktadır.

Bugün Türkiye, yıllar boyunca izlenen yanlış ve eksik politikaların sonucu olarak üretemeyen, ürettiğinden verim elde edemeyen, üretiminden daha fazlasını tüketen bu nedenle borçluluğu git gide artan bir görünüm sergilemektedir. Özellikle son 10 yılda (*esasen son 20 yılda*) ülkemiz üretimden tümüyle uzaklaşmıştır.

İhracatçı açısından bakıldığında Türkiye'nin temel sorununu üretim alanında karşımıza çıkmaktadır. Sağlıklı bir üretim yapısı oluşturmadan, sağlıklı ve sürekli gelişen bir ticaret de mümkün olamamaktadır. Üretim ile ihracatın birbirinden ayrı, bağımsız parçalar halinde analiz edilmeye çalışılması sağlıklı sonuçlar doğurmamaktadır. Üretim; ağır finansal yükler, teknolojik eksiklikler, pahalı girdiler, yetersiz ve maliyeti yüksek enerji kıskacında can çekişmektedir. Ekonomik yüklerle ek olarak siyasi istikrarın bulunmaması, firmaların orta ve uzun vadeli plan yapmalarının önündeki en büyük engeldir. İstikrarın kurulamadığı bir siyasi ortamda faaliyet gösteren ihracatçıların daha çok üretip satması imkansızdır.

Sınır Kapıları ve İhracat

Ülke ihracatımızın kalıcı ve sağlıklı şekilde artırılması için yapılması gereken çalışmaların başında limanlarımızın kapasitesinin artırılması ve yapılacak planlama ile tarifeli yük ve yolcu gemilerinin faaliyeti konusunun yeniden ele alınması gerekmektedir. Bu çalışmalar yalnızca ihracata değil ülke turizmine de katkı sağlayacaktır.

Sarp Sınır Kapısı, ülkemizin en yoğun kara yolu sınır kapılarından biridir. Sarp Sınır Kapısı'nda yaşanan yoğunluk ve Muratlı Sınır Kapısı'nın açılması konuları; sınır ticaretimiz açısından çok önemli konulardır. Avrupa Birliğine açılan en önemli sınır kapılarımızdan biri olan Kapıkule'deki bekleme süreleri oldukça fazladır. Kapıkule ve Kapitan Andreevo gümrük kapılarında yaşanan aksaklıklar nedeniyle geçişler yaklaşık üç gün sürmekte ve bazen daha uzun sürelerle çıkabilmektedir. Bir aracın 24 saat bekleme maliyetinin 300 Euro'dan fazla olduğu göz önüne alındığında, maliyetin dış ticaretimiz üzerindeki olumsuz etkisinin önemi görülmektedir.

Türkiye'nin ortak transit sisteminden elde ettiği başarının ve kolaylaştırılmış gümrük sisteminin tır karnesi işlemlerine de taşınması gerekmektedir. Çağımızın getirdiği kolaylıklardan maksimum düzeyde faydalanılması ticaret hacmimize de yansımacaktır. Tır karnesi işlemlerinin tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilmesini öngören e-TIR sistemi etkin şekilde çalıştırılmalıdır.

Yeni ekonomi Modelinin Dış Ticaret Hedefleri Çöktü

Geçtiğimiz yılın Eylül ayından itibaren Türkiye, AK Parti idaresinde yeni bir maceraya sürüklenmiştir. Büyük bir başarı hikayesi oluşturacağı iddia edilerek girilen bu macera maalesef hüsrarla sonuçlanmıştır. Buna göre Türkiye ekonomisi artık cari fazla verecek ve yurt içine giren fazla dövizle beraber kur düşürülebilecekti. Ancak unutulmuş en önemli nokta; Türkiye ekonomisinin yapısal özelliklerinden ötürü, cari fazlaya rastlanması aslında bir kriz karakteristiğidir. Arka arkaya birkaç ay cari fazla verilmiş olması siyasi iradeyi heyecanlandırmış ve bu noktadan hareketle değersiz TL'yi bir politika aracı olarak kullanmak fikri ortaya çıkmıştır.

Takip eden aylarda dış ticaret fazlası kendisini açıklara bıraktığında bu modelin başarısızlığa ulaşacağı ortaya çıkmıştır. Yoğun ısrarlarımıza rağmen AK Parti yanlış politikalarından dönmemiş ve Türkiye ekonomisini daha da zor bir konuma sürüklemiştir. Cari fazla vermek üzere çıkılan yolda yaklaşık 50 milyar dolar kadar açıkla 2022 yılı kapanacaktır. Aynı dönemde döviz kuru da yeniden 18,6 seviyesine yükselmiştir. Bu model sebebiyle KKM adı verilen sistem uygulanmış ve sonucunda sadece 2022 yılı için 300 milyar TL'den fazla maliyet bütçeye yüklenmiştir. Bu maliyete rağmen döviz kuru eski seviyesine yükselmiş ve Türkiye ekonomisi cari açık vermeye devam etmiştir.

Ticaret Bakanı ve diğer hükümet sözcüleri ortaya çıkan bu başarısızlığı örtmek amacıyla sadece ihracat rakamları üzerinden kamuoyuna bilgi vermekte, ithalatta kırılan rekorları gizlemektedir. İhracatın ithalata bağımlılık oranında kayda değer bir iyileşme gerçekleşmeden cari fazla vermenin mümkün olmadığı bilinmektedir. Bu gerçeğe rağmen siyasi irade kısa vadede olumlu algı yaratabileceği bir model ile başarısızlıklarının üstünü örtmeye çalışmış ancak başarılı olamamıştır. Bütçeye olan yükün dışında olağanüstü yüksek bir enflasyon ile vatandaşın yoksullaşmasına da sebep olmuştur.

Net Hata Noksan

Bir ülkenin diğer ülkeler ile ekonomik ilişkilerini gösteren ödemeler dengesinde ortaya çıkan hatalar ve eksikliklerin ödemeler dengesi tablosunda gösterildiği kaleme net hata ve noksan adı verilmektedir.

Ödemeler dengesinde dört ana hesap yer alır:

- Cari İşlemler Dengesi (ihracat + hizmet gelirleri + diğer gelirler – ithalat – hizmet giderleri – diğer giderler)
- Sermaye hesabı (göçmen transferleri + üretilmeyen ve finansal olmayan varlıklar)
- Finans Hesabı (doğrudan yatırımlar + portföy yatırımları + diğer yatırımlar)
- Rezerv Varlıklar (Resmi döviz rezervlerindeki artış ya da azalışlar ve IMF’ye yapılan ödemeler ya da IMF’den alınan krediler)

Bu dört ana kalem artı veya eksi işaret taşıyabilir. Bilanço mantığı esasına göre bu dört kalemin toplamının sıfıra eşit olması gerekir.

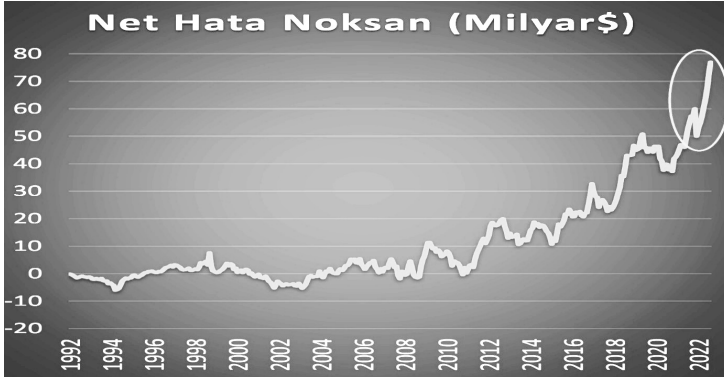
+/- Cari İşlemler Dengesi +/- Sermaye Hesabı +/- Finans Hesabı +/- Rezerv Varlıklar = 0

(1 numaralı denklem)

Çeşitli kayıt hataları veya eksiklikleri nedeniyle bu hesapların toplamı gerçekte sıfırdan büyük ya da küçük çıkar. Bu nedenle dengeyi sağlayabilmek için ortaya çıkan fark ters işaretli olarak “net hata ve noksan” adı altında yazılmaktadır. Buna göre yukarıdaki denklem şu şekli alır:

+/- Cari İşlemler Dengesi +/- Sermaye Hesabı +/- Finans Hesabı +/- Net Hata ve Noksan +/- Rezerv Varlıklar = 0 (2 numaralı denklem)

Yukarıdaki denklemde sonuç sıfırdan büyük çıkmışsa ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişi olmuş demektir. Bu durumda net hata ve noksan kalemi artı işaret taşır. Denklemde sonuç sıfırdan küçük çıkmışsa ülkeden kaynağı bilinmeyen bir döviz çıkışı olmuş demektir. Bu durumda net hata ve noksan kalemi eksi işaretli olur.

Başka bir deyişle net hata ve noksan bir ölçüm hatasıdır. Bir dönemde artı olarak ölçülen bir değer sonraki dönemde eksi ölçülebilir. Orta ve uzun vadede net hata ve noksan rakamlarının toplamının sıfıra yaklaşması gerekmektedir. Bizdeki durum ne yazık ki böyle değildir. Sadece bu sebeple ayrıca incelenmesi gereken önemli bir husustur. 2010 yılından bu yana net hata ve noksan kaleminin sıfırdan uzaklaşarak sürekli biçimde arttığı görülmektedir. Bu rakam birikimli olarak artmış ve 70 milyar doları aşmıştır.

2022'nin ilk 8 ayında 39,7 milyar dolarlık cari açık ortaya çıkmıştır. Bu açığın finansmanında ana unsurun 28,3 milyar doları bulan net hata ve noksan kalemi olduğu görülmektedir. Yani cari açığın yüzde 71,3'ü net hata ve noksan ile karşılanmıştır. Sadece Ağustos ayında 3,1 milyar dolar cari açığa karşı net hata ve noksan kaynaklı döviz girişi 4 milyar dolar olmuştur.

Net hata ve noksan kalemi üzerine tartışmaların yoğunlaştığı dönemde TÜİK, turizm verileri üzerinde güncelleme yaparak bu kalemdaki yüksek rakamı bir nebze düşürmüştür. Turizm gelirlerinin hesaplanmasında kullanılan verilere ilave yeni veriler kullanıldığını ve bunların hesaba katılmasıyla beraber son 10 yıldaki turizm gelirlerinde artış kaydedildiği belirtilmiştir.

Merkez Bankası ise bu veriler ışığında net hata ve noksan kalemini güncellediğini açıklamıştır. “Hizmetler Dengesi/Seyahat/Gelir” ile “Birincil Gelir Dengesi/Ücret Ödemeleri/Gider” kalemlerinde yapılan revizyon sonucunda, Ödemeler Dengesi Cari İşlemler Hesabı'nın 2012-2202 Ocak-Ağustos döneminde toplam 26,8 milyar dolar artı yönlü güncellendiği belirtilmiştir.

(Milyar dolar)	2022 Ocak- Ağustos (revizyon öncesi)	2022 Ocak- Eylül (revizyon sonrası)
Cari Açık	39,7	38
Net Hata ve Noksan	28,3	24,9

Görmezden Geline En Kesim: Esnaflarımız

Türkiye esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından yayınlanan son bilgilere göre ülkemizde 2 milyon 119 bin 808 esnafımız bulunmaktadır. Pandemiden itibaren zorlu ekonomik şartlarla boğuşan esnaflarımız pandeminin ekonomik etkilerinin ortadan kalkmış olmasına rağmen zorluk yaşamaya devam etmektedir.

Özellikle son bir yılda elektrik ve doğalgaz faturalarında yaşanan yüksek artışlar esnafımızın işletme maliyetlerini ciddi oranda yükseltmiştir. Bununla beraber dükkân kiralarının da çoğu bölgede 2 katına çıkmış olması, esnaflarımızın faaliyetlerine devam etmelerine engel olmaya başlamıştır.

2022'nin ilk 8 ayında yaklaşık 60 bin esnafımız kepenk kapatmak zorunda kalmıştır. Bu rakam bir önceki yılın aynı dönemine göre %20 fazladır. Buna rağmen esnaflar için destek sağlanmasına yönelik tedbirler alınmamaktadır. Halkbank üzerinden alınan krediler için limit yükseltilmiş, faiz düşürülmüş olsa da gerçekte esnafların bu kredilere ulaşmakta önemli sorunlar yaşadığı bilinmektedir.

İstihdam açısından değerlendirildiğinde de ekonomiye önemli katkısı olan esnaflarımızın içinde bulunduğu zorlukların iktidar tarafından doğru anlaşılmadığı ortadadır. Döviz kurunda yaşanan ani artışla beraber yukarıda sözü geçen işletme maliyetleri hızla artmış, esnaflarımız vatandaşın alım gücünde yaşanan düşüş sebebiyle bu durumu fiyatlarına yansıtamamıştır.

Bu nedenle İYİ Parti olarak Ticaret Bakanlığı bütçe görüşmelerinde 48 milyar TL'lik bir önerge sunulmuştur. Önerge ile 2023 yılı içerisinde her bir esnafa ayda 2 bin TL fatura desteği sağlanması amaçlanmıştır. Böylece esnaflarımız bir nebze olsun rahatlayabilecek ve kepenk kapatmadan bu zorlu süreci atlatabilecektir. Ancak önergemiz AK Parti ve MHP grubuna mensup milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sonrasında Kültür ve Turizm Bakanlığının iş yükü ciddi anlamda artmıştır. Bu süreçte; parlamenter sistemde Başbakanlığa bağlı olan TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu gibi kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanarak, ilgili bakanın ve kurumun iş yükünü ve sorumluluğunu önemli ölçüde arttırmıştır. Ayrıca; ülkemizin en önemli gelir kalemlerinden olan turizm de aynı Bakanlık eliyle yürütülmektedir. Bu bağlamda; bu kadar önemli sorumluluk alanları olan ve her biri ayrı bilgi ve ilgi gerektiren kurumların varlığı açısından bakıldığında hem turizmin hem de kültürün ülkemizin geleceğini, kimliğini şekillendirecek konuların tek elden ve tek kişi tarafından yönetilmesi doğru değildir.

Geçmişte, parlamenter sistemde zaman zaman üç ayrı bakanlık tarafından yürütülen işlerin şu anda tek bakanlık tarafından yürütülmeye çalışılarak işlerin tek adama bağlanması, verimsizliğe neden olmaktadır. Bu haliyle, ilgili bakanın bütün birimleriyle hakkıyla ilgilenilmesi mümkün değildir. Özellikle de bakanlığın kültür tarafı çok ihmal edilmektedir. Bu sebeple bakanların özenli çalışabileceği şekilde ayrı ayrı bakanlıklar kurulması gerekmektedir.

Tarihi ve kültürel bağlarımızın korunması için ivedilikle Türk Dünyası Bakanlığı kurulmalı, bu bakanlık ile soydaşlarımız arasında bağlantı sağlanmalı ve Türk Devletleri ile kültürel ve ekonomik ilişkiler kuvvetlendirilmelidir.

Kültür Politikaları

Kültür, bir ülkenin milli kimliği için son derece önemlidir. Kültür insan gibidir; yaşayan, büyüyen, gelişen, güçlenen, etkilenen, zenginleşen bir doğası vardır. Sonrasında insan gibi yaşlanan, muhtevasını kaybeden ve yok olan bir yapıya da dönüşebilir. Dolayısıyla; toplumsal kültür ve onu korumak, geliştirmek ve iyi yönetmek Kültür Bakanlığı uhdesinde olması gereken, üstünde hassasiyetle durulması gereken bir konudur.

Kültür ve Turizm Bakanlığının, kültürü ve sanatı şehirlerimizin bir parçası yapabilmek amacıyla başlattığı Kültür Yolu Projesi kapsamında Ankara’da yapılacak kültürel etkinlikler programına “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” sözü ile konuya ilişkin hassasiyeti bilinen Atatürk’ün ebedi istirahatgâhı Anıtkabir’in alınmamış olması da hükümetin Cumhuriyet değerlerimize karşı hangi tavır ve tutum içinde olduğunu gözler önüne sermektedir.

Geçtiğimiz pandemi-salgın süreci, her alanda olduğu gibi maalesef kültürel faaliyetlerimizi de büyük ölçüde kısıtlamıştır. AK Parti hükümeti ilk olarak sanatsal, kültürel

ve sosyal hayat faaliyetlerine kısıtlama getirmiştir. Bu kısıtlamaların hala bir bölümü günümüzde de devam etmektedir. Kayıt dışı ve güvencesiz bir şekilde faaliyet gösteren sanatçılarımız, ciddi ekonomik sorunlarla mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Bu sanatçılarımız hiçbir destekten yararlanamamışlardır. Müzik aletlerini satmak zorunda kalan müzisyenlerimiz olmuştur. Bu süreçte intihar eden sanatçılarımız, durumun vahametinin en acı göstergesidir. Salgın koşullarında kendi kaderine terk edilen müzisyenlerimiz uzun bir süredir var olma, ayakta kalma mücadelesi vermektedir. Bu süreçte iktidar, özellikle kültür ve sanatı desteklemek gibi bir amacının ve bir politikasının olmadığını göstermiştir. Ekonomik zorluklar nedeniyle kirasını ödeyemeyen özel tiyatrolar tek tek perdelerini kapatmışlardır. Salgın süreci de dâhil olmak üzere olağanüstü koşullar karşısında ilk gözden çıkarılan alanlardan biri kültür ve sanat olarak görülmektedir. Ülkeyi yönetenlerin eşitlik ve sosyal devlet ilkesi gereğince bu sorunu madden ve manen çözüme kavuşturması gerekmektedir.

İlaveten Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında derhâl bir Türk Kültür Heyeti teşkil edilmelidir. Türkçe'nin yaygın bir şekilde kullanılması amacıyla Bakanlık çatısı altında Türk kültürü çalışmalarının koordinasyonunu sağlayacak bir merkez kurulmalıdır. Bu merkez, yapılması gereken akademik çalışmaları kısa ve uzun vadeli olarak belirlemelidir. Alanında ehil, liyakat sahibi olan kişi ve ekiplerce de bu çalışmaların tamamlanmasına katkı sağlanmalıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığı maalesef Yurt Dışı Türkler Başkanlığının faaliyetlerinin sadece mali ve maddi faaliyetlerle sınırlı kalmasına göz yummaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı uhdesinde bulunan, tarihi ve kültürel değer taşıyan eserlerin restorasyon çalışmaları da aynen diğer kurumlarda olduğu gibi liyakatten uzak ehil olmayan kişilere/firmalara verilmek suretiyle yükse maliyetlerle heba edilmektedirler. Oysaki; bu varlıklar bizlere, geleceğe doğru ve nizami taşımamız için emanettirler.

Öte yandan Kültür ve Turizm Bakanlığının uzayıp giden kayıp eserler listesi, üstüne gelen Sayıştay raporları korunması gereken binlerce eserimizin kayıp olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı hakkında Sayıştay tarafından hazırlanan 2021 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu'na göre Resim Müzesi, Beykoz Cam ve Billur Müzesi, Saray Koleksiyonları Müzesi, Aynalıkavak Musiki Müzesi, Dolmabahçe Saat Müzesi ve Ankara Palas'ta sergilenen veya depolarda muhafaza edilen tarihi eser ve objelerin kurum muhasebe kayıtları dışında ayrı kayıtlarının tutulduğu ortaya çıkmıştır.

Geçtiğimiz yıl da İstanbul'da Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesinde tarihi değeri olan 404 eserin kayıp, 42 eserin ise çalıntı veya sahte olduğunu

saptayan Sayıştay müfettişleri, Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yazma Eserler Kütüphanesinde de 440 eserin kayıp olduğunu kayıtlarına geçmiş, konuyla ilgili bir komisyon kurulmasını teklif etmişti.

Raporların yanı sıra Kültür ve Turizm Bakanlığının internet sitesinde yayınlanan ve adeta ülkemizin bir kayıp eserler haritasına dönüştüğünü gösteren “Bakanlığımıza Bağlı Müzeler/ Birimlerden Çalınan/Kaybolan Kültür Varlıkları” başlıklı bir liste bulunmaktadır. Ne yazık ki bugün ülkemizin İstanbul’dan Van’a, Mardin’den Konya’ya, Şanlıurfa’dan Kocaeli’ne uzanan, içler acısı bir kayıplar haritası bulunmaktadır.

Yine Kültür ve Turizm Bakanlığının internet sitesinde “Ankara Resim ve Heykel Müzesi’nden Kayıp Olduğu Tespit Edilen Eserler” başlığı altında 40’a yakın eser için “Ankara Resim ve Heykel Müzesinden kayıp olduğu tespit edilen eserlere benzer eser bulunduran kişilerin Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık Suçları ile Mücadele Şube Müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekmektedir.” şeklinde ilan verilmiştir. Üstelik bakanlık sitesindeki tek kayıp ilanı da bu değildir. Türkiye’nin her yanında yüzlerce eser gerek tarif ile gerekse fotoğrafları ile ilana koyulmuştur ve bulunmayı beklemektedir.

Örnekler incelendiğinde geçmişten geleceğe miras olarak, koruyarak taşımamız gereken pek çok kıymetli eser için özen gösterilmeği aşıkardır. Kamuoyuna da yansıyan pek çok çalıntı veya kayıp vakaları hala çözüm beklemektedir.

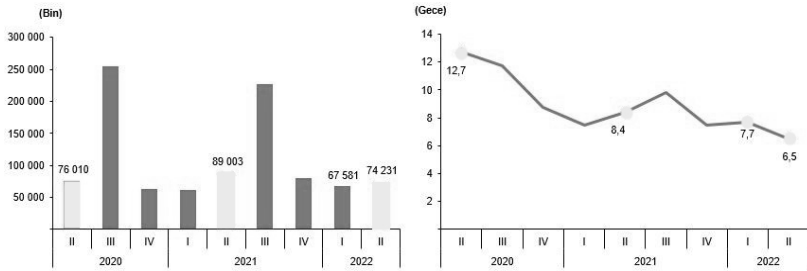
Turizm Politikaları

Ülkemiz özelinde, gelir getiren en önemli turizm faaliyetleri hem yerli hem de yabancı turistler bazında yaz dönemini kapsamaktadır. Aynı zamanda ekonomik açıdan bakıldığında önemli bir ihracat aktivitesi olarak görülmektedir. 2022 yılında yaklaşık olarak 50 milyon turistten 40 milyar dolara yakın bir gelir elde edilmesi beklenmektedir. Bu son derece önemli bir ekonomik kazanım ve ülkemizin ekonomisi açısından da ödemeler dengesi açısından son derece önemli bir kaynaktır. Turist sayısının artırılması ve elde edilecek gelirin arttırılması hedefi önem arz etmektedir.

Yabancı turist açısından bakıldığında; ülkemizin doğal güzelliği ve verilen hizmet kalitesi yeterince rekabete uygun gözükmemektedir. Her geçen gün doğal güzelliklerimiz liyakatsiz ellerde can çekişirken sadece yüksek döviz kuru nedeniyle tercih edilir hale geldiğimiz bilinmektedir. Kurların bu denli yüksek olması yabancı turist çekmek için uygun gözükürken, yerli turist artık yaz aylarında tatil yapabilmeyi imkânsız görmektedir.

Bu bağlamda; yerli turistin gecelik konaklama rakamlarında ciddi düşüşler yaşanmıştır. Bir tatil sitesi platformunda yer alan 23 bin tesis arasından, 2021 ve 2022 Eylül ayı aynı

döneminde fiyat listeleyen 6 bin tesisin aynı tip odaları baz alınarak yapılan analiz oda fiyatlarının önceki yıla göre yüzde 142 arttığı tespit edilmiştir. 1 yıl içerisinde araştırmaya konu olan tesislerin ortalama oda fiyatı 555 TL’den 1.341 TL’ye yükselmiştir. İçinde bulunduğumuz ekonomik koşullarda bu yüksek artışları yerli turistin karşılaması mümkün değildir. Kötü yönetilen ekonomiye bağlı yaşanan yüksek enflasyon devam ederken 2023 yılı yaz aylarında yerli turist sayısının ve buna gecelik konaklama sayısının çok daha azalacağı tahmin edilmektedir.

Yıl	Çeyrek	Seyahate çıkan kişi sayısı (Bin)	Değişim oranı ⁽²⁾ (%)	Seyahat sayısı (Bin)	Değişim oranı ⁽²⁾ (%)	Geceme sayısı (Bin)	Değişim oranı ⁽²⁾ (%)	Ortalama geceleme sayısı
2021	Yıllık	- ⁽¹⁾	- ⁽¹⁾	52 774	23,2	458 872	-2,2	8,7
	I	6 955	2,6	8 309	4,4	62 036	-17,7	7,5
	II	8 995	68,6	10 639	78,0	89 003	17,1	8,4
	III	18 786	8,6	23 121	6,4	227 455	-10,8	9,8
	IV	8 948	49,7	10 706	48,9	80 378	28,3	7,5
2022	I	7 344	5,6	8 813	6,1	67 581	8,9	7,7
	II	9 846	9,5	11 411	7,3	74 231	-16,6	6,5

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

(1) Seyahate çıkanların sayısı dönemlik hesaplanmaktadır. Bu nedenle, çeyrekler itibarıyla seyahate çıkan kişi sayıları toplanarak toplam seyahate çıkan kişi sayısına ulaşamaz.

(2) Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır.

Ülke hazinesine katkı sağlaması açısından yaz turizminin önemli bir gelir kalemi olduğu reddedilemez gerçektir. Ancak; turizmi sadece yaz turizmi olarak değerlendirmek ve maksimum 5 aylık dönem içine hapsedmek doğru olmayacaktır. Ne yazık ki AK Parti hükümeti sadece yaz turizmi ile ilgilenmekte, ciddi potansiyeli olan kış turizmi ile ilgilenmemektedir. Kış döneminde hizmet verilecek çok fazla doğal imkâna sahip bir coğrafyada bulunuyor olmamıza rağmen sadece belirli bölgeler-yerler bu alanda faaliyet gösterebilmekte ve gelir yaratabilmektedirler. Örneğin Doğu Anadolu bölgemiz ve Erzurum ilimiz iklimsel ve coğrafi özellikleri nedeniyle kış turizminde hem yerli hem de yabancı turist ağırlama konusunda çok

verimli bir potansiyele taşınabilecekken, Kültür ve Turizm Bakanlığının konuya ilgisizliği nedeniyle bu potansiyele ulaşamamakta, bölge için gelir ve işgücü oluşturulamamaktadır.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)

TGA, 15 Temmuz 2019 tarihinde kendine özel çıkartılan 7183 sayılı “Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Kanunu” ile kurulmuştur. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın ilgili kuruluşu statüsünde bulunmaktadır ve özel hukuk hükümlerine tabidir.

Ajans, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca belirlenen turizm strateji ve politikaları doğrultusunda görev yapmaktadır. Türkiye’nin turizm hedeflerine ulaşması, mevcut turizm olanaklarının dünya çapında tanıtılması ve pazarlanması, potansiyel turizm olanaklarının ise keşfedilerek geliştirilmesi gibi oldukça önemli sorumlulukları bulunmaktadır.

TGA Kanunu 7 inci maddesi ile Ajansın mali tablolarının denetimi “bağımsız, özel denetim kuruluşlarına” bırakılmıştır.

Bu düzen aslında Varlık Fonu uygulamalarından tanınmaktadır. Ülkemizin en kıymetli şirketleri Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar açıklamaya başlamışlardır. Orada da “bağımsız denetçiler fonu denetliyor” çıkışları yapılmakta, fakat kimse “neden Sayıştay denetiminden muaf tutuldu” sorumuza yanıt verilmemektedir.

“Bağımsız hazırlandığı iddia edilen TGA ile ilgili 2021 Yılı Denetim Raporu Sayıştay’a sunuldu mu? Sayıştay yoğun filtrelemelerden geçmiş bu raporları esas alarak düzenleyeceği raporu ne zaman TBMM’ye gönderecek?” Sorularımız yanıtsız bırakılmıştır.

Milletimizin helal vergileri ile elde edilen milyonlarca dolar para Sayıştay denetimine tabi tutulmadan TGA eliyle harcanmaktadır. Ülkemizin reklamı tabii ki yapılacak ama bu kamuya açık olarak şeffaflıkla, hesap verilebilirlikle yapılmalıdır. Gizli-saklı işlerle, hesap vermekten kaçan bir anlayışla yapılmamalıdır.

TGA için turizm sektöründen alınan paylarla bir kaynak oluşturulmaktadır. Bununla birlikte Sayıştay denetimine tabi Bakanlık bütçesinin bir kısmı TGA’ya aktararak denetimsizce harcanmaktadır.

Radio, Televizyon ve Basılı Yayın

Radio Televizyon Üst Kurulu, Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilerek tamamen özerkliğini ve bağımsızlığını yitirmiş bir müessese haline getirilmiştir. Kurul; televizyon yayınlarında neredeyse sadece sigara ve içkinin buzlanmasına odaklanmakta, kadına ve çocuğa

şiddete sessiz kalmakta, uygunsuz gündüz kuşağı programlarında yaşanan kültürel yozlaşmayı görmezden gelmektedir.

Basın bağımsızlığı ve tarafsızlığı demokratik ülkelerin temel yapı taşlarından biridir. Kamuoyunun doğru, güvenilir, şeffaf ve tarafsız bilgiye ulaşması için basın ve yayın kuruluşları ilkelerini bu doğrultuda belirlemek zorundadır. Ne yazık ki AK Parti hükümeti döneminde basın bağımsızlığı ve tarafsızlığı üzerindeki baskı her geçen gün katlanarak artmıştır. Yandaş olmayan basın ve yayın kuruluşlarına RTÜK tarafından verilen cezalar ve yıldırma politikaları bunun en açık göstergesidir. RTÜK’ün gerçekten özerk ve bağımsız bir üst kurul olarak görevini icra ederek, TRT’nin iktidarın propaganda aracı olmaktan çıkartılması için gerekli çalışmaların ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Şehitliklerimiz Bakımsız Bırakılmaktadır

Aziz milletimiz vatanında hür ve bağımsız yaşasın, devletimiz ebed müddet daim kalsın diyerek bu uğurda canlarını feda eden şehitlerimizin ebedi istirahatgahlarına önem vermek milli bir görev ve sorumluluktur. Ancak bazı illerimizde yer alan şehitliklerimizin bakım ve onarımlarına bu sorumluluk bilinciyle hareket edilerek özen gösterilmediği hususuyla Erzurum ilimiz Şenkaya ilçemizde yer alan Allahuekber Şehitliği’nde karşı karşıya kalınmıştır. Şehitliğin yolu, çevre düzeni, şehitlerimizin kabirleri ve tüm anıtın bakımsız bırakılması milletimizce üzüntüyle karşılanmıştır.

Bu hadise dikkate alınarak ülkemizin her bir ilçe ve illerinde yer alan şehitliklerimizin muhafaza edilmesi, bakımlarına gereken hassasiyetin gösterilmesi ve tarihi ve kültürel bir miras olarak bu anıtların korunması devletimizin sorumluluğundadır. Bu gerekçeler doğrultusunda Komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz ile; aziz şehitlerimizin ebedi istirahatgahlarına gereken önemin verilmesi, şehitliklerimizin bakım ve onarımlarında aksaklıkların yaşanmaması amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın ilgili programında bütçe artırımı yapılması teklif edilmiştir. Ancak bu önergemiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedilmiş ve gereken hassasiyet gösterilmemiştir.

2023 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TEKLİFİ KOMİSYON GÖRÜŞMELERİNDE GRUBUMUZ TARAFINDAN TEKLİF EDİLEN ÖNERGELER

İYİ Parti Grubu olarak; Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmeleri boyunca tarafımızca 26 önerge teklif edilmiş ancak tüm önergeler AK Parti ve MHP Milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

	BAKANLIK ADI	ÖNERGE AMACI	TUTAR
1	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	EYT sorununun tüm hak sahiplerini kapsayacak şekilde çözülmesi amacıyla	100 milyar TL
2	Adalet Bakanlığı	İhtiyaç duyulan il ve ilçelerimizde kamuya ait adliye binaları inşa edilmesi amacıyla	3 milyar TL
3	Ulaştırma Alt Yapı Bakanlığı	Köprü/otoyollardan garanti geçişler için yandaş şirketlere ödenmek üzere ayrılan 53 milyar TL'nin bütçeden düşürülmesi amacıyla	53 milyar 650 milyon TL (düşüş)
4	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	İnternet alt yapımızın güçlendirilmesi ve internet erişimi olmayan hiç bir hane kalmaması amacıyla	3 milyar TL
5	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	KOBİ'lere destek ödemesi yapılması amacıyla	10 milyar TL
6	İçişleri Bakanlığı	Kaçak göçmenler ve geçici koruma kapsamındaki sığınmacıların sınırışı edilmesi için geri gönderme merkezleri inşası ve planlamalar yapılması amacıyla	10 milyar TL
7	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Şehitliklerimizin onarım ve bakımlarının yapılması amacıyla	1 milyar TL
8	Ticaret Bakanlığı	Esnaf ve sanatkarlarımıza aylık 2000 TL destek verilmesi amacıyla	48 milyar TL
9	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	İklim kriziyle mücadele ve Paris İklim Anlaşması hedeflerinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla	3 milyar TL
10	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Ormanların ve yeşil alanların artırılması amacıyla	2 milyar 500 milyon TL
11	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Vadedilen ve tamamlanamamış TOKİ konut projeleri için kaynak ayrılması amacıyla	12 milyar 500 milyon TL
12	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Afetzedelerin ihtiyaçlarının devlet eliyle karşılanması için fon oluşturulması amacıyla	5 milyar TL
13	Milli Eğitim Bakanlığı	Öğretmenlerimize verilen eğitime hazırlık ödeneğinin 1375 TL'den, 5000 TL'ye çıkarılması amacıyla	3 milyar 554 milyon 500 bin TL
14	Milli Eğitim Bakanlığı	50 bin öğretmenin atanması amacıyla	12 milyar 500 milyon TL
15	Milli Eğitim Bakanlığı	Rüzgargülü Projemizin hayata geçirilerek devlet okullarında okuyan çocuklara sabah kahvaltısı ve öğle yemeği verilmesi amacıyla	61 milyar 125 milyon TL
16	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Çocukların korunması ve gelişimlerini hak ettikleri koşullarda tamamlamaları amacıyla	20 milyar TL
17	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yoksul vatandaşlarımıza fatura ödemeleri için destek verilmesi amacıyla	100 milyar TL
18	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Kadınların toplumsal hayatın içinde güçlendirilmesi için ayrılan bütçenin artırılması amacıyla	20 milyar TL

19	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Şehit yakınları ve gazilerimize yapılan destek ödemesinin artırılması amacıyla	10 milyar TL
20	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Engelli vatandaşlarımızın destek ödemesinin artırılması amacıyla	40 milyar TL
21	Tarım ve Orman Bakanlığı	Tarım desteklerinin 54 milyar TL' den 140 milyar TL' ye çıkarılması amacıyla	86 milyar TL
22	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Madde bağımlılığı ile mücadele programının geliştirilmesi amacıyla	500 milyon TL
23	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Üniversite öğrencilerine verilen burs tutarlarının artırılması amacıyla	20 milyar TL
24	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Öğrenci yurdu yapımı ve mevcut yurtların iyileştirilmesi amacıyla	30 milyar TL
25	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Okullarda spor tesislerinin, malzemelerinin ve aktivitelerinin artırılması amacıyla	5 milyar TL
26	Sağlık Bakanlığı	50 bin sağlık çalışanı atamasının yapılması amacıyla	12 milyar 30 milyon TL

CUMHURİYETİMİZİN 100. BÜTÇESİ, AK PARTİNİN VEDA BÜTÇESİ

2023 MYBK Teklifinin ekonomimin sorunlarını yapısal olarak çözmekten ne kadar uzak olduğu Muhalefet Şerhimizin içinde detaylıca anlatılmıştır. Özetlemek gerekirse; bu bütçenin tek amacı, ekonomiyi seçime kadar yüzdürmektedir. AK Parti'nin son dönemde uyguladığı yanlış ekonomi politikalarının bedeli vatandaşımıza yüklenecek, yaşanan yokluk ve yoksulluk derinleştirilecektir.

Açıkça görülmektedir ki bu bütçede çiftçi yok, emekli yok, memur yok, asgari ücretli yok, öğrenci yok, EYT'li yok. Kısacası bu bütçede millet yok.

Tarımsal destekleme bütçesinde, KYK burs ve kredi ödemelerinde, çalışanların ve emeklilerin ücretlerinde 2022 yılında yaşanan kayıplar telafi edilmediği gibi enflasyona karşı ezilmenin 2023 yılında da devam edileceği görülmektedir. Bunun yanında bu bütçe üst gelir gruplarının KKM kapsamında daha da zenginleşmesine, KÖİ projeleri aracılığıyla beşli çetenin servetine servet katmasına hizmet etmeye devam edecektir.

Bu gerekçelerle, **Millî Savunma Bakanlığı, Millî İstihbarat Teşkilâtı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Savunma Sanayi Başkanlığı bütçeleri hariç 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa karşı oyu kullanıyoruz.**

Az Kaldı!

Milletimizin kendinden toplanan vergilerin yine kendi refahı ve huzuru için kullanılacağı bütçeler ile yönetilmesine **az kaldı**. İlk seçimle birlikte sandıktan yetkiyi alacak İYİ Parti'nin iktidarında bütçe ödenekleri yandaş müteahhitlere, faiz lobilerine değil, yüce milletimizin her bir ferdiyi ayırmadan eşit ve adil olarak kullanılacaktır.

Ekonomiye liyakat, vergiye adalet, piyasalara güven gelmesine, hayat pahalılığının son bulmasına **az kaldı!**

Adaletsizlikten, yoksulluktan usanan milletimizin beklediği o değişime, adil, eşit ve özgür bir Türkiye'ye, **çok az kaldı!**

Bugünün kaybeden Türkiye'sinin yerini, yarının kazanan Türkiye'sinin almasına **az kaldı!**

İstibdatın bitişine ve hürriyete **az kaldı!**

Güçlü, zengin ve mutlu bir Türkiye'ye, çok **az kaldı!**

Adalet ile buluşmaya, yargının bağımsız ve tarafsız olmasına **az kaldı!**

Milletin kazanmasına, tek adamların kaybetmesine **az kaldı!**

Kamuda işe alımlarda mülakat uygulamasına ve kayırmacılığa son verilmesine **az kaldı!**

Gençlerin KYK borçlarını “sosyal sorumluluk projelerine” katılarak **ödeyebilmesine az kaldı!**

İstanbul Sözleşmesinin yeniden imzalanmasına, kadınlarımızın adaletle özgürleşmesine **az kaldı!**

Çocuklarımızın haklarının devletin güvencesinde olmasına **az kaldı!**

Hudutlarımızın namusumuz gibi korunmasına, sığınmacıların güvenle evlerine dönmesi **az kaldı!**

Medyanın özgürleşmesine, haber alma- verme hakkının yeniden sağlanmasına **az kaldı!**

İYİ Yaşam Gelir Modeli ile tüm gençlere ihtiyaç sahibi kadınlara “temel gelir desteği” sağlanmasına **az kaldı!**

Devletin esnafın dertlerine ortak olmasına, esnaf ve sanatkarlara “yaşam desteği” sağlanmasına **az kaldı!**

Milletimizle el ele, kol kola, omuz omuza; adaletle özgürleşen, güvenle yaşayan, liyakatle eşitlenen, sevgiyle güçlenen, üreterek kalkınan, güçlü, zengin ve mutlu Türkiye'ye hep birlikte kavuşacağız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Naci Cinisli
Erzurum

**2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM
KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ (1/285)
İYİ PARTİ
MUHALEFET ŞERHİ**

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek kabul edilen 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimizdir.

İçindekiler

Türk Kamu Mali Yönetimi Üzerine.....	3
Yeni Bir Bütçe Disiplini Benimsenmeli ve Kesin Hesap Komisyonu Kurulmalıdır	3
Kesin Hesap Kanunu ve Genel Uygunluk Bildirimi.....	5
İktidarın Baskısı Sayıştay’ı Etkisizleştirmektedir.....	8
Sayıştay’ın Sorumluluğu	9
Kamu İdarelerinin Sorumluluğu.....	9
2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN GERÇEKLEŞMELERİ	10
2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORLARINDAN TESPİT EDİLEN BULGULAR	17
BULGU 2: Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi ve Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması (Syf:13)	23
BULGU 3: Spor Kulübüne Ücretsiz Tahsis Edilen Taşınmaz Üzerinde Protokol Hükümlerine Aykırı Olarak Ticari Faaliyette Bulunulması (Syf:26)	24
BULGU 4:	25
BULGU 9: Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması ve Yardım Yapılacak Kulüplerin Seçiminde Objektif Ölçütler Belirlenmemiş Olması (Syf:42).....	26
BULGU 16: Yurtlarda Faaliyet Gösteren İşletmelerin Sözleşme Hükümlerine Uymaması ve Buna İlişkin Cezaların Uygulanmaması (Syf:59)	26
Sonuç Olarak;	44

Türk Kamu Mali Yönetimi Üzerine

20 yıldır iktidarda bulunan AK Parti Türk Kamu Mali Yönetimi'nde de yapısal sorunlar yaratmış ve önlem mekanizmaları geliştirememiştir. Kamu mali yönetiminde istikrar için; kaynak kullanım etkinliğinin artırılması, bütçe açıklarının ve kamu borçlanma gereğinin azaltılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, yürütme ve kamu kaynakları üzerinde siyasi denetimin ve sorumluluğun güçlendirilmesi, kamuda saydamlığın sağlanması ve politika üretimi ve yönetiminde hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesi gibi yapısal başlıklar geliştirilmeli, olgunlaştırılmalı ve uygulanabilir olmalıdır.

Kamu mali yönetiminin yürütmede ortaya çıkardığı sorumluluk kadar yasamanın denetleme vasfı da paralel bir şekilde aynı öneme haizdir. Ancak millet egemenliğinin bekçisi ve gözeteni meclisimiz, kaynakların nasıl ve hangi birimlerce toplanacağı, harcama dağıtımının nasıl yapacağı, kaynakların hangi sektörlere hangi yöntemlerle dağıtılacağı, hedef ve stratejiler doğrultusunda tüm bu işlemlerin nasıl denetleneceği konularında tek adam rejiminin siyasal tasarımı olan hükümet sisteminden kaynaklı denetim işlevini tam anlamıyla icra edemez hale getirilmiştir.

İktidarın keyfi ve hesap vermez düzeni kamu harcamalarında şeffaflığı ve hesap verebilirliği sekteye uğratmaktadır. İktidar kaynakları belirli bir zümreye ve kesime aktaran politikalarıyla, yandaşlara uyguladığı muafiyet ve istisnalarıyla, kamu kurum ve kuruluşlarında meydana gelen yolsuzluk ve usulsüzlüklere kulak kapayan yönetme anlayışıyla ve buna paralel taraflı ve bağımlı yargı ağıyla kokuşmuş bir düzen yaratmıştır.

Yeni Bir Bütçe Disiplini Benimsenmeli ve Kesin Hesap Komisyonu Kurulmalıdır

Bütçe süreçlerinin en önemli vasfı hazırlanması ve kanunlaşması aşamalarından ziyade uygulamanın yani harcamaların nasıl yapıldığının şeffaflık, verimlilik ve etkinlik ilkeleri paralelinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında Kesin Hesap Kanun Teklifi ekseninde Plan ve Bütçe Komisyonumuzda görüşülmesidir. Türk kamu mali yönetimi bu sürecin önemini ve uzun vadede devlet bütçelerinde yarattığı etkiyi ne yazık ki AK Parti iktidarları döneminde itibarsız kılmıştır.

Gazi Meclisimizin merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kullandığı bu süreç, deyim yerindeyse milletimizin kaynaklarının, milletimizin parasının kim tarafından, nasıl, hangi koşullarda ve ne amaçla kullanıldığının hesabının sorulmasını ifade etmektedir.

Bütçelerin gerçekleşmesindeki inandırıcılık, ortaya konan hedeflerin uygulanması sonucu aradaki sapma boyutunun katlanılabilir sınırlar içerisinde kalmasına bağlıdır. İktidarın

ekonomiyi getirdiği şu gün koşulları, bütçelerimizin başlangıç hedefleriyle yılsonu gerçekleştirmeleri arasında büyük sapmalara sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ödenek aşımalarının olağanlaştırılması bütçenin samimiyet ilkesini zedelemekte ve kontrolsüz bir kamu mali yönetimi izlenimi bırakmaktadır. Bu kapsamda bütçe disiplinine önem verilerek, mali yönetimin etkin, verimli ve gerçekleştirilebilir olmasına özen gösterilmesi sorumluluğu her iktidarın ilke edinmesi gereken bir misyon olmalıdır.

Ancak iktidar ekonomik krizin derinleştiği her gün geniş ihtiyari yetkilere sahip olduğu kanaatiyle keyfi bir uygulama yolunu tercih etmektedir. Bunu da 2021 yılı bütçesinin uygulanması sürecinde ödenekleri kanunlara aykırı bir teklifi geçirerek ve yine 2022 yılı bütçesini daha 5 ay geçmeden bitirip bir bütçe büyüklüğünde ek bütçe getirme yolunu izleyerek ispat etmiştir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’na eklenen bir fıkayla, genel bütçenin yüzde 10’unu aşmamak kaydı ve Cumhurbaşkanının yetkisiyle, idarelerin ihtiyaç fazlası ödeneklerinin Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine aktarılmasına imkân tanınmıştır. Yıl içerisinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına 96 milyar 404 milyon TL yedek ödenek aktarımı yapılmıştır. Bu tutar bütçenin yüzde 6’sına denk gelmektedir. Ödenek üstü harcamaların tamamlayıcı ödenek verilmek suretiyle ibra edilmesi kabul edilebilir bir mali yönetim tarzı olmamalıdır. Meclisimiz yapılan ödenek üstü harcamaların hangi hizmetlere ve hangi gerekçelerle yapıldığını bilmeden iktidarın bu kullanımı yapıyor olması, bütçe hakkını milletimiz iradesiyle kullanan asli sorumluluğun özüne de aykırıdır.

Mali yönetimin en önemli aşaması kuşkusuz Kesin Hesap Kanun Tekliflerinin görüşülmesi sürecidir. Lakin bu sürecin yeterliliği ve etkililiği uzun yıllardır tartışılmalı bir konudur. Meclisimizin bütçe kesin hesaplarına ilişkin denetim yetersizliği, Anayasamız ve kanunlarımızda bütçe kesin hesaplarının Mecliste görüşülüp onanması süreci ve sonucu hakkında kapsamlı bir düzenlemenin olmayışından da kaynaklanmaktadır.

Saray iktidarı anlayışı kesin hesap kanun teklifini milletvekilleri tarafından üzerinde durulmayan, sadece onaylanması gereken bir metin olarak kabul etmektedir. Saray, bütçe hakkının asıl kullanılması gereken safha olan kesin hesap kanununun meclisimizdeki görüşme sürecinde kendi milletvekilleri ve muhalefet milletvekillerinin tespit ve görüşlerine kulak kapatan bir yürütme tarzını hakim kılmaktadır. Bu hakim anlayış terkedilmeli ve meclisimizin asli sorumluluklarından biri olan denetim mekanizması geliştirilerek etkin bir uygulamanın hayata geçirilmesi maksadıyla gerekli kanuni düzenlemeler yapılmalıdır.

Özetle kesin hesap teklifinin görüşülme takviminin değiştirilmesi ve milletimizde harcamaların nasıl yapıldığına dair farkındalığın yaratılmasına yönelik bilgi araçlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Şu açıkça görülmektedir ve tecrübe edilmiştir ki; kesin hesap kanunu teklifi ve merkezi bütçe kanunu teklifinin aynı zaman dilimi içinde ve aynı çatı altında görüşülmesi bütçe sürecini verimsiz ve etkisiz kılmaktadır. Bu iki önemli kanun tekliflerinin ayrılması ve iki farklı görüşülme usulünün uygulanması sağlanmalıdır. Bu doğrultuda meclisimiz Kesin Hesap Komisyonu kurulması noktasında çalışmalara başlamalıdır ve bu işlevsiz uygulamaya son vermelidir.

Kesin Hesap Kanunu ve Genel Uygunluk Bildirimi

Türkiye Büyük Millet Meclisi merkezi yönetim bütçe kanunun yıl içindeki uygulama sonuçlarına dair belgeyi onaylama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanmaktadır. Kesin hesap kanun teklifi, bütçenin bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren, bütçenin harcama kalemlerini sıralayan ve bütçe değerlendirmelerini içeren gerekçelerle birlikte parlamentomuza cumhurbaşkanı tarafından sunulur.

Anayasa madde 161 bu sürece dair hükmü şöyle açıklar;

“Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.”

Yine bütçenin anayasası olarak nitelendirilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Madde 42’de Kesin Hesap Kanununa dair süreç şöyle açıklanır;

“Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanır.

Kesin hesap kanunu teklifi, muhasebe kayıtları dikkate alınarak, merkezî yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanır. Bu teklif, bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren değerlendirmeleri içeren gerekçesiyle

birlikte izleyen malî yılın Haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Sayıştaya gönderilir.”

Kesin hesap kanun teklifinin ekinde;

- a) Genel mizan,*
- b) Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması,*
- c) Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması,*
- d) Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı,*
- e) Devlet borçları ve Hazine garantilerine ilişkin cetveller,*
- f) Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli,*
- g) (Ek: 22/12/2005-5436/10 md.) Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri,*
- h) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler,*

Yer alır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinin kesin hesabının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

İdarelerin faaliyet raporları, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu teklifi ile merkezî yönetim bütçe kanunu teklifi birlikte görüşülür. Ancak, bu raporlar ile genel uygunluk bildirimi Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşülür.

Mahallî idare bütçeleri ile sosyal güvenlik kurumları bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılır.”

Bütçe görüşmeleri sürecinde Kesin Hesap Kanun Teklifinin değerlendirilmesi kadar önemli başka bir dokümanda Sayıştay tarafından hazırlanan Genel Uygunluk Bildirimidir. Genel Uygunluk Bildirimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda şöyle açıklanmaktadır;

“Sayıştay, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Genel uygunluk bildirimi; dış denetim raporları, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır.”

Yine 6085 sayılı Sayıştay Kanun’unun “Genel Uygunluk Bildirimi” başlığını taşıyan 41’inci maddesinde ise;

“(1) Sayıştay, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

(2) Genel uygunluk bildirimi taslağı; denetim grup başkanlıklarınca denetim sonuçları ve faaliyet raporları dikkate alınarak hazırlanır. Uygunluk değerlendirmesinde kesin hesap kanunu teklifinde yer alan merkezi yönetim bütçe kanunu uygulama sonuçları, kamu idare hesapları esas alınarak saptanan sonuçlarla karşılaştırılır. Bu karşılaştırmada bunların uygunluk derecesiyle birlikte kamu idare hesaplarını oluşturan mali rapor ve tablolar ile kesin hesap kanunu teklifi ekinde yer alan cetvel ve belgelerin güvenilirliği ve doğruluğu da değerlendirilir. Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması gereken diğer hususlar da belirtilerek düzenlenen genel uygunluk bildirimi taslakları grup başkanlıklarınca Sayıştay Başkanlığına sunulur.

(3) Genel uygunluk bildirimi taslakları Sayıştay Genel Kurulunda görüşülerek son şekli verilir. Genel uygunluk bildiriminin görüşülmesi sırasında açıklamalarda bulunması için ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısı çağrılabilir. Bu görüşmeler sırasında Maliye Bakanlığı adına bir yetkili ile Sayıştay Başsavcısı da hazır bulunur...” hükümlerine yer verilmiştir.

Anayasa ve ilgili kanunlarda açıkça yer alan bu hükümler ışığında bütçe sürecinin en önemli aşamalarından biri kuşkusuz Sayıştay tarafından hazırlanan denetim raporlarıdır. Sayıştay tarafından hazırlanan denetim raporlarına geçmeden önce Sayıştay kurumundan bahsetmek yerinde olacaktır.

Dünya tarihi boyunca iktidar gücünün sınırlandırılması ihtiyacı ve devamında halkın temsil gereksinimiyle ortaya çıkan parlamentoların yegâne amacı denetim, gözetim ve yetki kullanımını kontrol etme olmuştur. Modern bütçe sistemlerinin gelişimi de bu sürecin içinde kendine yer edinmiştir. Denetimin güçlü olduğu her devlet sistemi tüm yönleriyle gelişmişliği elde eden toplum yapılarına kavuşmuştur demek yanlış olmayacaktır. Demokratik, hukuku üstün, kuvvetler ayrılığını benimseyen her sistem denetimi yönetmenin bir parçası olarak görmektedir.

Demokratik parlamenter sistemin geliştiği ülkelerde halkın ve parlamentoların müfettişliği sıfatını kazanan, yasama organı adına denetim yapan yüksek denetim kuruluşları oluşturulur. Bu kuruluşlar halktan toplanan vergilerle oluşturulan bütçenin yürütme tarafından kamuda nasıl değerlendirildiğini raporlaştırırlar. Sonrasında parlamentolar yüksek denetim kuruluşlarının elde edeceği bilgi, belge ve analizler doğrultusunda yürütme üzerindeki denetimi gerçekleştirir. Ülkemizde yüksek denetimi gerçekleştirmede Sayıştay yetkilendirilmiştir.

İktidarın Baskısı Sayıştay'ı Etkisizleştirmektedir

Sayıştaylar esas yapıları itibarıyla denetim kurumlarıdır. Kamu gelir ve giderlerinin verilen yetkilerle uyumlu ve hukuk kuralları çerçevesinde harcanıp harcanmadığını izleyerek sonuçları hakkında parlamentoya raporlar sunmaktadır. Yürütme organının hazırladığı kesin hesaplar ile diğer mali rapor ve tabloların doğruluğu, güvenilirliği ve samimiliği konusunda Sayıştayların vereceği güven bildirimi (uygunluk bildirimi), bunların parlamentolar ve diğer ilgili mercilerce değerlendirilmesinde birinci önceliğe sahiptir.

Bizde de Sayıştay, bir taraftan devletin gelir, gider ve mallarını Meclis adına bağımsız ve tarafsız olarak denetlemek, sorumluların hesap verebilmesini yargı yoluyla kesin hükme bağlamak ve bu amaçla, devletimiz içinde meydana gelen yolsuzlukları, usulsüzleri ortaya çıkaran Anayasal bir kurumdur.

Sayıştay yargılama yönüyle kamu kaynaklarının kullanımı sürecinde ve yürütmenin uygulamalarından kaynaklanan işlemlerden kaynaklı devletimizin zarara uğramasını önlemek sorumluluğunu üstlenmiştir. Meclisimiz adına denetim yapma yönüyle de, kamu kurum ve kuruluşlarının gelir ve giderleriyle mallarını Meclis adına denetlemek ve denetim sonuçlarını Meclis'e sunmakla yükümlü kılınmıştır. Sayıştay bu vasfıyla Meclisimizin bütçe süreçlerinde önemli bir ortaklık inşa etmektedir. Sayıştay kamu hesaplarının analizini gerçekleştirerek ve yorumunu kolaylaştırarak kesin hesap kanunlarının görüşmelerinde parlamentoya içerik kazandıran bir görev ifa etmektedir.

Sayıştay raporları, meclisimiz tarafından yalnızca bütçe görüşmeleri esnasında ele alınmaktadır. Sayıştay denetim bulgularına ve tavsiyelerine ilişkin olarak meclisimizin denetim yetkilerinin artırılması gerekmektedir. Bütçenin, kesin hesap kanun teklifinin ve Sayıştay denetim raporlarının ayrı ayrı tartışılması ve kamu kurumlarının performansını ve harcamalarını görüşmeye yönelik ayrı bir mekanizma hayata geçirilmelidir.

Dünyada birçok devlet yasama, yürütme ve yargı organları üzerinden yüksek denetim kurumlarının hazırlamış olduğu denetim ve performans raporlarını dikkate almakta ve hazırlanan raporlar doğrultusunda gerekli mercileri harekete geçmeye davet etmektedir. Ancak ülkemizde bu durum ne yazık ki böyle bir halden uzak işletilmektedir.

Sayıştay tarafından hazırlanan ve kamuoyu ile paylaşılan birçok rapor kamuyu zarara uğratma, rant, rüşvet, yolsuzluk ve usulsüzlük içermesine rağmen rafa kaldırılarak adli yargılamadan uzak tutulmaktadır. Dahası bu raporların milletimize maliyetleri de oldukça ağır olmaktadır.

2002 yılından beri iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinde asli görevinden uzaklaştırılan kurumlardan biri de şüphesiz Sayıştay'dır. Sayıştay üzerinde baskı

oluşturarak denetimin zorlaştırılması kabul edilebilecek bir husus değildir. Hukukun üstünlüğüne inanan her yönetim hesap verebilir ve denetlenebilir olmayı mecburi görmelidir. Kamu gücünü ve kaynağını topyekûn kullanan bir yürütme denetimden uzaklaştığında yozlaşmanın artacağını, usulsüzlüklerin, yolsuzlukların tavan yapacağını bilmek gerekmektedir.

Sayıştay raporları, idarelerin yaptığı keyfilikleri iktidarın gölgesi ve baskıları altında tam tespit edemese dahi ortaya çıkan bulgular her ne olursa olsun kurumumuzun sorumluluğu bu keyfilikleri tarih karşısında kaydetmeye devam edeceğini göstermektedir. Bulgular bizlere buz dağının görünen yüzünü gösterse dahi iktidarın kamu kurum ve kuruluşlarımızı ulaştırdığı yozlaşmaya dair ipuçlarını ortaya çıkarmaktadır.

Örneğin, idari faaliyet raporlarında, 315 kamu idaresinin 138'inin yaptığı yardımlar raporlarında gösterilmemiş ve tespit yapılmamıştır. Bunların 83'ü belediyelerdir. Bu belediyelerin hangi belediyeler oldukları merak edilmektedir. "Yardım" adı altında yapılan bu harcamaların hangi belediyeler tarafından yapıldığı raporlara neden aksettirilmediği hususuna iktidar tarafından cevap verilmemiştir.

Yine 215 idare bütçesi hedef ve sapmaları arasındaki ilişkiyi açıklayamamış ve 70 idarenin yani ülkemizdeki her 5 idareden birinin bütçe dışında gelirinin olduğu ancak kayıtlarının tutulmadığı da tespit edilmiştir.

Sayıştay'ın Sorumluluğu

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

Sayıştay'ın bu sorumluluğu etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmesi için siyasetten arındırılması, yürütmeyi elinde bulunduran siyasa tarafından dikizlenmemesi ve dizayn edilmemesi elzemdir.

Kamu İdarelerinin Sorumluluğu

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN GERÇEKLEŞMELERİ

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

2021 yılında Bütçe Kanunu ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'na 6.016.496.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Kuruma 2021 Yılında 7.986.966.904,31 TL ödenek verildiği, bu ödeneğin 715.772.828,82 TL'sinin yıl sonunda iptal edildiği, kalan 7.271.194.075,49 TL ödeneye mukabil 7.275.051.616,35 TL gider yapıldığı görülmüştür.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Bakanlığa 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 11.918.182.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bütçe Kanunu ile Bakanlığa tahsis edilen 11.918.182.000 TL ödenek, yıl içerisinde yapılan revizyonlarla 14.063.707.173 TL'ye yükseltilmiştir. Bu ödeneğin 13.478.663.825 TL'si harcanmış olup, yılsonu itibarıyla gerçekleşme oranı %95,84'dür. Bakanlık bütçesinden Cari Transferler tertibinden 4.508.684.150 TL, Sermaye Transferleri tertibinden 4.049.161.000 TL olmak üzere toplam 8.557.845.150 TL Hazine yardımı yapılmıştır. Yılsonu gerçekleşen toplam harcama olan 13.478.663.825 TL'den geriye kalan 4.920.818.678 TL Bakanlık tarafından harcanmıştır.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

2021 yılı bütçesiyle Gençlik ve Spor Bakanlığına 22.859.079TL ödenek tahsis edilmiş olup bu tutar genel bütçenin %1,72'sine tekabül etmektedir. Bakanlığın 2021 mali yılı başlangıç bütçesine yıl içinde eklenen 5.644.487.764 TL ödenek ile yılsonu bütçesi 28.503.566.764 TL olmuştur. Bununla birlikte yılsonu bütçesinin 25.877.102.044 TL'si harcanmıştır.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Millî Eğitim Bakanlığına 146.920.234.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar merkezi yönetim bütçesinin %10,91'ine tekabül etmektedir. Bakanlığın 2021 mali yılı başlangıç bütçesine yıl içinde eklenen 8.611.760.996,37 TL ödenek ile yılsonu bütçesi 155.531.994.996,37 TL olmuştur. Bununla birlikte yılsonu bütçesinin 152.542.651.361,33 TL'si harcanmıştır.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Bakanlığın 2021 yılı başlangıç ödenekleri toplamı 49.133.659.000,00 TL olup eklenen ve düşülenler dâhil olmak üzere yılsonu toplam ödenek tutarı 78.358.490.543,87 TL'dir. Başlangıç ödeneklerinin gider türlerine göre dağılımına bakıldığında; toplam ödeneğin

içerisinde, Cari Transferlerin payı %39,82; Sermaye Giderlerinin payı %30,94; Sermaye Transferlerinin payı %28,50; en düşük dağılım oranına sahip Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin payı ise %0,10 seviyesindedir. Bakanlığın 2021 yılsonu harcaması 73.423.213.396,59 TL olup, harcamanın toplam ödeneye oranı %94 olarak gerçekleşmiştir. Kalemler bazında harcamanın toplam ödeneye oranı; cari transferler için %100, personel giderleri için %96, sermaye transferleri için %89, mal ve hizmet alımı için %45'tir.

Bakanlık, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile görev veya imtiyaz sözleşmesi yapan ya da buradan ruhsat veya genel izin alan işletmecilerden Evrensel Hizmet Gelirleri adı altında 2021 yılında toplam 2.140.176.723,08 TL gelir elde etmiştir. Ayrıca 2021 yılında 518.635.076 TL Evrensel Posta Hizmeti Geliri elde etmiştir. Faaliyet sonuçları ile ilgili verilere bakıldığında; Bakanlığın 2021 yılı faaliyet gelirleri net toplamının 7.899.811.916,75 TL; faaliyet giderleri toplamının 100.853.071.776,30 TL; faaliyet sonucunun ise - 92.953.259.859,55 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün 2021 yılı başlangıç ödenegi 34 milyar 559 milyon TL iken yılsonunda 59 milyar 177 milyon TL gerçekleştirilmiştir, hesaplamalar %70 sapma olduğunu göstermektedir. Bu tutar adeta bir ek bütçe kullanımıdır. Sapma tutarı konusunda resmî açıklamalar yapılmadığı gibi bu tutarın Yap-İşlet-Devret projelerine aktarıldığı düşünülmektedir.

CUMHURBAŞKANLIĞI

2021 yılı Bütçesiyle Cumhurbaşkanlığına 4.039.453.000,00 TL başlangıç ödenegi tahsis edilmiştir. Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; Cumhurbaşkanlığının 2021 mali yılında 3.710.801.546,31 TL faaliyet gideri, 96.881.595,51 TL faaliyet net geliri ve dönem olumsuz faaliyet sonucu 3.613.919.950,80 TL olarak gerçekleşmiştir.

ADALET BAKANLIĞI

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Adalet Bakanlığına tahsis edilmiş olan 23.973.052.000,00 TL başlangıç ödenegine karşılık yıl içinde 28.862.417.278,00 TL ödenek kullanılmış, yıl sonunda toplam 28.251.566.011,52 TL harcama yapılmıştır.

2021 mali yılı sonunda gerçekleşen 28.251.566.011,52 TL'lik harcamanın %55,61'ini personel giderleri, %8,17'sini SGK'ya devlet primi giderleri, %22,31'ini mal ve hizmet alım giderleri, %1,81'ini cari transferler, %9,64'ünü sermaye giderleri ve %2,46'sını sermaye transferleri oluşturmaktadır. Harcamaların büyük çoğunluğu personel giderleri kaleminden yapılmıştır. Faaliyet sonuçları tablosunda vergi gelirleri, en büyük paya sahip olup gelirlerin %84'ünü oluşturmaktadır. Faaliyet sonuçları tablosuna göre Adalet Bakanlığı 2021 yılı faaliyet gideri 27.134.135.504,64 TL, net faaliyet geliri 6.051.593.617,68 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu 21.082.541.886,96 TL olarak gerçekleşmiştir.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

2021 yılı bütçesiyle, (Mülga) Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına 155.011.061.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine verilen ödenegin %11,67'sine tekabül etmektedir. Yıl içerisinde 73 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının kurulması sonrasında söz konusu ödenek iki Bakanlık arasında

ayrıştırılmış ve ödenek ekleme ve çıkarmalar sonunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına toplam tahsis edilen ödenek tutarı 105.510.742.829,37 TL olarak gerçekleşmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, 2021 yılı bütçesi ve sonradan yapılan değişikliklerle tahsis edilen 105.510.742.829,37 TL'lik ödenğin 105.248.002.626,89 TL'si bütçe gideri olarak gerçekleşmiştir. Bu bütçe giderinin %4,37'si personel gideri, %0,85'i sosyal güvenlik kurumu devlet prim giderleri, %2,24'ü mal ve hizmet alım gideri, %92,32'si cari transferler, %0,22'si sermaye giderleri ve %0,01'i ise sermaye transferleri olarak gerçekleşmiştir.

97.162.235.740,87 TL'lik cari transferlerin %46,56'sı Sosyal Güvenlik Kurumlarına cari transferler, %25,57'si Sosyal Amaçlı Transferler, %13,51'i Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazine Yardımları ve %6,40'ı Diğer Hazine Yardımlarına ilişkin transferlerden oluşmaktadır.

Bakanlığın bütçe gelirleri 828.208.950,55 TL olarak gerçekleşmekle beraber, toplam 199.178.658,61 TL bütçe gelirlerinden ret ve iadeler düşüldükten sonra Bakanlığın net gelir toplamı 629.030.291,94 TL olarak gerçekleşmiştir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Bilindiği üzere, 73 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile mülga Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (AÇSHB) bölünerek Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ÇSGB) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. Mülga AÇSHB 2021 yılı bütçesi 1 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla söz konusu iki Bakanlık için ayrıştırılmış olduğundan, 2021 yılı ödenek verileri Temmuz-Aralık dönemine ilişkindir ve ÇSGB'nin yeniden teşkilatlanması nedeniyle de kesintili başlangıç ödenği verisi bulunmamaktadır.

Strateji Geliştirme Başkanlığından alınan 2021 Yılı Bütçe Tertiplerin Ödenek Durum Listesine göre, ÇSGB'nin, yıl içinde eklenen 26.074.441.216,00 TL ve düşülen 72.137.800,00 TL ödenek ile birlikte, 2021 yılı toplam ödenği 26.002.303.416,00 TL'dir. 2021 yılında genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine verilen toplam ödenek 1.328.254.386.000 TL olup, ÇSGB'ye verilen ödenek, bu tutarın %2'sine tekabül etmektedir.

ÇSGB'nin 26.002.303.416,00 TL olan toplam ödenğinin 25.934.788.551,09 TL'si bütçe gideri olarak gerçekleşmiştir. Bütçe giderinin %98,84'ü olan en büyük kısmını cari transferler oluşturmaktadır. Bütçe giderinin %0,71'i personel giderleri, %0,17'si sermaye transferleri, %0,13'ü mal ve hizmet alım giderleri, %0,10'u sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ile %0,05'i ise sermaye giderleri olarak gerçekleşmiştir.

2021 Yılı Faaliyet Raporuna göre, 2021 yılında gerçekleşen cari transferlerin, 344.790.122,00 TL'si İŞKUR'a, 4.345.787.848 TL'si İşsizlik Sigortası Fonuna, Emeklilik Sigortası finansman açığı kapsamında 5.700.000.000 TL, işveren prim indirimi kapsamında 15.208.715.598 TL, özel sandıklar prim indirimine ilişkin 7.204.603 TL olmak üzere toplam 20.915.920.201 TL'si SGK'ya yapılmıştır.

2021 yılında Bakanlığın bütçe gelirleri toplamı 30.530.498,50 TL olarak gerçekleşmekle birlikte, 5.726.759,55 TL tutarındaki bütçe gelirlerinden ret ve iadeler düşüldükten sonra net bütçe gelirleri toplamı 24.803.738,95 TL olarak gerçekleşmiştir. Tablo, geçici mizan verileri esas alınarak hazırlanmış olup, Bakanlığın işçi ceza paraları ve hakem ücreti dışında kendi geliri bulunmamaktadır.

Bakanlık bünyesinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) Döner Sermaye İşletmesi ile Çalışma Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi (mülga Devlet Personel Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi) bulunmaktadır. 2021 Yılı Faaliyet Raporuna göre, ÇASGEM Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılında 496.146,00 TL gelir elde etmiş, giderleri ise 268.785,79 TL olarak gerçekleşmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2021 yılı gelirleri 26.197.815,90 TL, giderleri 17.903.354,04 TL olarak gerçekleşmiş olup, İşletme 2021 yılında 8.294.461,86 TL kar elde etmiştir. Çalışma Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi verileri VERA’da (Sayıştay Veri Analizi Sistemi) ve 2021 Yılı Faaliyet Raporunda yer almamaktadır. Çalışma Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılı dönem sonu mali tablolarına göre, İşletme 2021 yılında 211.208,91 TL gelir elde etmiş, giderleri 140.191,59 TL olarak gerçekleşmiş, dönem sonu karı da 71.017,32 TL olmuştur.

2021 Yılı Faaliyet Raporuna göre, ÇASGEM Sosyal Tesis İşletmesinin 2021 yılı gelir toplamı 1.490.542 TL ve gider toplamı 1.412.778 TL olup, 2021 yılında 77.763,94 TL gelir fazlası gerçekleşmiştir. Ayrıca, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında, Bakanlık birimlerinin faydalanıcısı olduğu sözleşmelere ilişkin olarak 2021 yılında 8.512.227,73 avro AB katkısı, 1.502.157,84 avro TR katkısı olmak üzere toplam 10.014.385,57 avro ödemede bulunulmuştur.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli I sayılı cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2021 yılı bütçesiyle Bakanlığa 3.378.164.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Genel Bütçenin %0,25’ine tekabül etmektedir. Bakanlıkça, bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında 2021 yılında sağlanan fonlardan 63.739.436,53 Avro kaynak kullanılmıştır. Bakanlık bünyesinde faaliyetleri yürütülen Dönüşüm Projeleri Özel Hesabının gelirleri 4.035.883.807,67 TL, giderleri ise 3.914.269.774,38 TL olarak gerçekleşmiştir. Dönüşüm Projeleri Özel Hesabında, 31.12.2021 tarihinde 437.397.990,30 TL nakit tutar kalmış olup, bu tutar 2022 yılına devretmiştir.

Ayrıca, Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında olan döner sermaye işletmesinden temin edilen 273.321.000,00 TL kaynak kullanılmıştır. Bakanlığın 2021 yılı başlangıç ödenekleri toplamı 3.378.164.000,00 TL olup; yıl içerisinde eklenen ödeneklerle birlikte yıl sonu toplam ödenek tutarı 10.258.469.843,82 TL olmuştur.

Bakanlığın, 2021 yıl sonu harcaması ise, 9.847.784.988,24 TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari transferler ekonomik kodundan harcanan 2.384.907.379,50 TL’nin 1.183.600.000,00 TL’si 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında kullanılmak üzere Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına aktarılmıştır. 801.386.000,00 TL’si ise 7261 sayılı Kanun gereği Türkiye Çevre Ajansına aktarılan Hazine yardımlardır. Sermaye gideri olarak gerçekleşen 3.603.814.940,06 TL’nin, 3.171.221.768,55 TL’si diğer idareler hesabına yaptırılan inşaat, bina onarımı, büyük onarım, tadilat ve güçlendirme işlerine ilişkin harcamalardır. Sermaye transferi ekonomik kodundan harcanan 1.472.504.506,93 TL’nin 600.000.000,00 TL’si ise Cumhurbaşkanlığı ve Cumhuriyet Meclisi Hizmet Binaları Projeleri İşi için yapılan protokole istinaden aktarılan tutarlarıdır.

Bakanlığın 2021 yılı net bütçe geliri 10.080.307.912,90 TL’dir. Teşebbüs ve mülkiyet geliri ekonomik koduna kaydedilen toplam 2.793.399.206,75 TL’nin 2.760.961.671,83 TL’si kira gelirleridir. Sermaye gelirleri ekonomik koduna kaydedilen 3.908.544.115,48 TL’nin ise 3.869.105.406,54 TL’sini taşınmaz satış gelirleri oluşturmaktadır.

Diğer gelirler olarak gerçekleşen toplam 1.047.722.629,69 TL’nin 263.152.379,85 TL’si Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilen su ve kullanılmış suları uzaklaştırma bedelinin yüzde biri oranında alınan çevre katkı payı gelirleridir.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile toplam 5.786.984.000.- TL ödenek tahsis edilmiş olup bu tutar genel bütçeli idarelere tahsis edilen ödeneğin yaklaşık %0,43’üne (5.786.984.000/1.328.254.386.000) tekabül etmektedir. Bütçe Kanunu’na istinaden gerçekleştirilen ödenek işlemleri sonucunda kurumun 2021 yılı toplam bütçe ödeneği 7.096.707.580,51 TL olmuştur. Bu ödeneğin yaklaşık %96,46’sına tekabül eden 6.845.328.591,88 TL yılsonu itibarıyla harcanmıştır.

Dışişleri Bakanlığının 2021 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre net gelirler toplamı 2.381.530.638,22 TL; giderler toplamı ise 8.872.908.817,79 TL’dir. 2021 yılı faaliyet sonu - 6.491.378.179, 57 TL olarak gerçekleşmiştir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında Bakanlığa 3.999.188.000 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. Yıl içinde eklenen 499.282.050 TL ve düşülen 66.108.949 TL ile

Bakanlığın 2021 yılı toplam ödeneği 4.432.361.101 TL olmuştur. Bakanlığın merkez teşkilatının 2021 yılı ödenek ve harcamaları ile Bakanlık bağlı kuruluşları MAPEG ve MTA ile ilgili kuruluşu TENMAK’a yapılan Hazine Yardımları ve Yurtiçi Sermaye Transferleri yer almaktadır.

Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarına 2021 yılı içerisinde aktarılan 1.065.069.101 TL ödeneğin 979.208.101 TL si (%91,9) harcanmıştır. Bakanlığın 2021 Yılı Yatırım Programı’nda yer alan 7 adet proje için 184.621.000 TL ve kamulaştırma için 7.379.000 TL olmak üzere toplam 192.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu ödeneğin 178.441.625 TL’si harcanmış olup, gerçekleşme oranı %93’tür.

Bakanlığa tahsis edilen 4.432.361.101 TL toplam ödeneğin 4.314.752.417 TL’si (%97,3) harcanmıştır. Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinde yer alan toplam 2.987.366.499 TL harcamanın 2.961.630.985 TL’lik kısmı 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereğince Bakanlık bütçesinden karşılanan Genel Aydınlatma Giderlerine aittir.

SAĞLIK BAKANLIĞI

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 77.615.519.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup bu tutar merkezi yönetim bütçesinin %5,76’sına tekabül etmektedir. Nihai bütçe ödeneği 101.316.163.246,56 TL olup yılsonu itibarıyla 98.858.841.519,84 TL bütçe harcaması gerçekleşmiştir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İçişleri Bakanlığına 10.665.011.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu tutar Genel Bütçeli Kurumlar (I Sayılı Cetvel) ödeneği toplamının %0,80'ine tekabül etmektedir. Bu ödeneklerin 9.287.905.000 TL'si cari, 1.377.106.000 TL'si yatırım niteliklidir. İş ve işlemlerin yürütülmesi amacıyla yıl içinde yapılan aktarma, yedek ödenek ve ekleme işlemleri ile birlikte Bakanlığın nihai bütçe ödeneği 14.048.727.509,31 TL olmuştur. Nihai bütçe ödeneğinden yapılan 13.942.654.118,83 TL toplam harcama ise bütçe gideri olarak mali tablolara yansıtılmıştır.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı tablosuna göre; toplam bütçe giderinin %57,93'ünün personel gideri ve sosyal güvenlik kurumlarına ödenen primlerden oluştuğu görülmektedir. Bütçenin %15'i ile mal ve hizmet alımı yapıldığı, bütçenin %19'unun ise sermaye gideri ile sermaye transferlerine ayrıldığı anlaşılmaktadır.

Bakanlığa ait bütçe gelirlerinin toplam 845.338.515,08 TL olduğu, bu gelirlerden 134.725.572,77 TL ret ve iade yapıldığı ve net gelir gerçekleşmesinin 710.612.942,31 TL olduğu aşağıda yer alan ekonomik sınıflandırma tablosunda görülmektedir. Ayrıca, bütçe gelirleri içinde en büyük payın vergi gelirleri ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri olduğu, en düşük payın ise sermaye gelirlerinden elde edildiği anlaşılmaktadır.

Bakanlık, bütçe gelirleri dışında diğer kamu kurumlarından aktarılan ödeneklerin özel hesaplar aracılığıyla kullanılması, AB fonlarından elde edilen hibe ve destekler gibi ek kaynakları da faaliyetlerinde kullanmaktadır.

Bakanlığın 2021 yılı faaliyet sonuçları tablosunun incelenmesi neticesinde, ilgili yılda 15.520.176.951,84 TL gider yapıldığı buna karşılık 1.229.928.966,84 TL net gelir elde edildiği ve bunun sonucunda 14.290.247.985,00 TL olumsuz faaliyet sonucu oluştuğu anlaşılmıştır.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda 40.302.916.000 TL olan Bakanlık bütçesi 2021 yılında % 27,82 artarak 51.518.086.000 TL olmuştur. Yıl içinde 18.212.822.979 TL eklenen ve 9.604.385.907 TL düşülen ödenek sonucu, toplam ödenek 60.126.523.072 TL'dir. Buna göre Bakanlığa tahsis edilen ödenekten yılsonunda 58.232.802.810 TL harcanmıştır. Harcama oranı ise % 97'dir. (Şartlı Bağış ve Yardımlar ödeneğinin 1.908.440 TL'si ve İçişleri Bakanlığı (YİKOB) için aktarılan ödeneğin 415.428.414 TL olmak üzere toplam 417.336.867 TL ödenek 2022 yılına devredilmiştir.)

Bakanlık hizmet birimlerinin genel bütçe ödeneklerinden başka döner sermaye, sosyal tesis, dış kaynaklı kredi, özel hesap ödenekleri de bulunmaktadır.

Mülga Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB) 206 adet döner sermaye işletmesinin 2021 yılında Konsolide Döner Sermaye gelirleri toplamı 1.510.666.085,02 TL, giderleri toplamı ise 1.060.574.311,31 TL olup, dönem karı 450.091.773,71 TL'dir.

Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB) na bağlı olarak kurulmuş bulunan 93 adet döner sermaye işletmesinin 2021 yılında Konsolide Döner Sermaye gelirleri toplamı 204.283.651,93 TL, giderler toplamı 180.437.145,96 TL olup 2021 yılı dönem karı 23.846.505,97 TL'dir.

2021 yılı itibariyle Bakanlığın merkez ve taşra birimlerinde işletilen toplam 312 adet sosyal tesislerden elde ettiği gelir toplamı 59.667.037,23 TL, gider toplamı 53.603.434,24 TL olup, 2021 yılı dönem toplam karı 6.063.602,99 TL'dir.

Yüksek Komiserler Kurulu Özel Hesabının 2020 yılından devreden 203.083.001,34 TL kaynak ile 2021 yılında 142.421.892,17 TL geliri, 110.098.065,88 TL gideri gerçekleşmiş olup, yılında harcanmayan 235.406.827,60 TL kaynak 2022 yılına devretmiş bulunmaktadır.

IPA II kapsamındaki projelerinde kullanılan Avrupa Birliği'nden 2021 yılında sağlanan hibe nitelikli kaynaklar da bulunmaktadır.

TİCARET BAKANLIĞI

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete'de (Mükerrer) yayımlanarak yürürlüğe giren 7258 sayılı 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Ticaret Bakanlığına toplam

6.585.834.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu ödenek toplamı 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Genel Bütçeli İdarelere (I Sayılı Cetvel) verilen ödenek tutarının (1.328.254.386.000,00 TL) %0,50'sine tekabül etmektedir. Yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödeneklerle birlikte toplam ödenek miktarı 14.458.286.234,24 TL olmuştur.

Bakanlık bütçesinden yapılan cari transfer harcamaları, nihai toplam ödeneğin %79,05'ini oluşturmakta olup en önemli gider kalemidir. Cari transfer giderlerinin öngörülen ödeneğin üzerinde gerçekleşmesinin temel nedeni, COVID-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerden etkilenen ve belirlenen sektörlerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar ile gerçek kişi tacirlere Bakanlıkça yapılan hibe, kira ve ciro kaybı desteği ödemeleridir. Pazarlama ve ihracat kapasitesini artırmaya yönelik olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan yapılan devlet yardımları ödemeleri de cari transferler kapsamındadır.

Ticaret Bakanlığının faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabından 55.576.469,83 TL, İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payından 36.044.097,19 TL ve Kantar Payı Gelirleri Hesabından 28.478.143,28 TL olmak üzere toplam 120.098.710,30 TL kaynak kullanılmıştır.

Öte yandan Ticaret Bakanlığınca, bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında 2021 yılında sağlanan fonlardan 1.953.700,00 AVRO kaynak kullanılmıştır.

Ayrıca, Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında olan döner sermaye işletmesinden temin edilen 46.444.871,00 TL kaynak kullanılmıştır.

Bakanlık bütçe gelirlerinin %98,83'ünü vergi gelirleri oluşturmaktadır. Vergi gelirlerinin büyük kısmı ise ithalde alınan katma değer vergileri ile gümrük vergilerinin oluşturduğu "Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler" kaleminden gerçekleşmiş olup 2021 yılında bu kapsamda toplam 298.334.776.867,77 TL bütçe geliri elde edilmiştir. Faaliyet giderleri toplamı 15.914.897.340,76 TL olarak gerçekleşmiştir. Net gelir toplamı 351.055.056.042,61 TL olup, dönem olumlu faaliyet sonucu 335.140.158.701,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORLARINDAN TESPİT EDİLEN BULGULAR

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

BULGU 5: Engelli Evde Bakıma Destek Yardımı Ödemelerine İlişkin Alacakların Tahsilinden Vazgeçilmesinde Hatalı Uygulamalar Yapılması (Syf:38)

Engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nun ek 7’nci maddesi uyarınca yapılmaktadır. Söz konusu maddenin son fıkrasında birinci fıkra ile belirlenen hane halkı gelir ölçütünü aşan gelir değişikliğinin tespiti hâlinde bu madde kapsamında yapılan ödemelerin durdurulacağı ve değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, yasa hükmü ile engelli evde bakım yardımı alma şartlarını taşımadığı anlaşılan kişilerden yersiz ödenen tutarların geri alınacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun “Kanunun şümulü” başlıklı 1’inci maddesine göre; Devletin aktitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur. Bu haliyle söz konusu alacaklar kamu hizmetlerinin yürütülmesinden doğan alacaklar olmaları nedeniyle kamu alacağı niteliğinde olup bunların takiplerinin 6183 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir. Bu itibarla, bu kapsamdaki alacakların silinmesi yine 6183 sayılı Kanunu’nun 106’ncı maddesindeki terkin sınırı (2021 yılı için 20 TL) çerçevesinde yapılabilecektir. Bunun dışında bu alacakların takip ve tahsilinden vazgeçilebilmesi ancak bu yönde yapılacak yasal bir düzenleme ile mümkün olabilmektedir.

Nitekim, 18.01.2017 tarih ve 6770 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesiyle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’na geçici 15’inci madde eklenmiş ve bu maddede; “Gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu Kanunun Ek 7’nci maddesi kapsamında fazla ve yersiz ödenen ve geri alınması gereken tutarlar ile bunlardan doğan faizler terkin olunur. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda tahsil edilmiş olan tutarlar bakımından ilgili kişiler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğmaz ve yapılmış olan tahsilatlar iade edilmez. Açılmış olan davalarda yargılama gideri ile vekâlet ücretine hükmolunmaz, hükmolunanlar tahsil edilmez.” hükmüne yer verilerek anılan alacakların silinmesi özel bir yasal düzenleme yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Ancak, Kamu İdaresinde yapılan denetimlerde; 2020-2021 yıllarında 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nun ek 7’nci maddesi kapsamında Bakanlık birimlerinden alınan listelere göre yersiz ödenen ve geri alınması gereken 19.356.344,05 TL tutarındaki kamu alacağının valilik, kaymakamlık veya il müdürlükleri olurları alınarak takip ve tahsilinden vazgeçildiği görülmüştür. Her ne kadar İdare tarafından bu kararların “Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname”nin 11’inci maddesine dayanılarak alındığı belirtilmiş ise de ilgili maddenin başlığı “Adli uyumazlıkların sulh yoluyla halli, uzlaşma ve vazgeçme yetkileri”dir ve madde içeriğinde idarelerin herhangi bir sözleşmeye dayanıp dayanmadığına, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın gerçek veya tüzel kişilerle aralarında çıkan her türlü hukuki uyuşmazlıktan kaynaklanan alacakların takip ve tahsilinden vazgeçilmesine dair düzenleme

yapılmıştır. Ancak, yukarıda anılan alacaklar herhangi bir hukuki uyumsuzlıktan değil kamu hizmetlerinin yürütülmesinden doğmuş alacaklar olduklarından bunların takip, tahsil ve terkin işlemlerinin 6183 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, Kanunun ek 7'nci maddesi kapsamında fazla ve yersiz ödenen ve geri alınması gereken tutarlar ile bunlardan doğan faizlerin 659 sayılı KHK kapsamında terkin edilmemesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığın 659 sayılı KHK'yı esas alarak gerçekleştirmiş olduğu vazgeçme işlemlerinde de aşağıdaki sorunlarla karşılaşmıştır.

a) Borçların Silinmesine İlişkin Kriterlerin Olmaması

Engelli evde bakıma destek yardımlarının iptal edilmesi nedeni ile geriye dönük borç çıkarılan bazı kişiler maddi yoksunluklarını gerekçe göstererek borçlarının affına yönelik olarak Bakanlığa talepte bulunmaktadır. Söz konusu talepler neticesinde İdarece oluşturulan heyetlerce, evde bakım hizmetine ilişkin geriye dönük olarak borç çıkarılanlara, sosyal inceleme yapılarak Durum Tespit Raporları düzenlenmekte, borçların affına ilişkin değerlendirmeler bu raporlar çerçevesinde sonuçlandırılmaktadır.

Mahallinde yapılan tespitleri içeren Durum Tespit Raporları'nın incelenmesi sonucunda, raporların bir kısmında aylık gelir durum tespiti dışında kira, bina aidatı, sabit taksit, konut - taşıt kredi taksiti, sabit giderler (elektrik, su, doğalgaz, internet), aylık kredi kartı ödemeleri gibi harcama kalemlerinin borç ortalaması dikkate alınarak aylık gelir-gider dengesi değerlendirmesi ile ödeme gücü tespiti bulunulduğu görülmüştür. Bu durum neticesinde, yüksek gelirli olmakla birlikte söz konusu giderleri yüksek olması nedeniyle bazı kişilerin borçları affedilirken daha düşük gelirli bazı kişilerin ise borçları affedilmemiştir. Dolayısıyla, sürecin objektif olmayan kriterlere göre yürütüldüğü değerlendirilmektedir.

Objektif olmayan değerlendirmeler çerçevesinde, ekonomik durumu daha kötü olan, satın alma gücü daha düşük olan kişilerin borçları devam ettirilebilirken daha yüksek gelirli kişilerin borçları affedilebilmektedir.

Durum Tespit Raporlarının hazırlanması aşamasında sürecin objektif kriterlere göre yürütülebilmesi için borçların affına ilişkin yol gösterici kriterlerin düzenlenmesi faydalı olacaktır.

b) Engelli Evde Bakıma Destek Yardımlarına İlişkin Alacakların Tahsilinden Vazgeçme İşlemlerinin Yetki Devri Yönergeleriyle Verilen Yetkilerin Sınırlarını Aşması

659 Sayılı KHK'nın 11'inci maddesine göre gerçekleştirilen vazgeçme işlemlerinde yetkililer vazgeçilen ya da terkin edilen menfaatin değerine göre üst yönetici ya da Bakandır. Bakan ya da üst yönetici bu yetkisini sınırlarını açıkça belirlemek suretiyle alt kademelere, münhasıran taşra birimlerinin iş ve işlemleriyle ilgili olup illerde valilik, ilçelerde kaymakamlık onayına bağlanan iş ve işlemlerden kaynaklanan uyumsuzlıklarda vali ve kaymakamlara devredebilir.

05.12.2018 tarihli Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İmza Yetkileri ve Yetki Devri ve 21.09.2021 tarihli Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İmza Yetkileri ve Yetki Devri Yönergelerinin 10'uncu maddelerinin beşinci fıkralarının (c) bendleri ile münhasıran taşra birimlerinin iş ve işlemleriyle ilgili olup illerde valilik, ilçelerde kaymakamlık onayına bağlanan iş ve işlemlerden kaynaklanan uyumsuzlıklarda vali ve kaymakamlara yetki devri yapılmıştır.

659 sayılı KHK ve yetki devri yönergeleri gereği vali ve kaymakamlara yapılan devir işlemlerinin bu makamların onayına bağlanmış olan iş ve işlemlerden kaynaklanan

uyuşmazlıklarla ilgili olduğu görölmektedir. Ancak, engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerince yürütölen işlemler olup söz konusu işlemler vali ve kaymakamların onayına bağlanmış işlemler kapsamında yer almamaktadır. Bu nedenle, söz konusu işlemlerden doğan alacakların 659 sayılı KHK ve yetki devri yönergelerinde yer alan yetki devirleriyle vali ve kaymakamlarca silinmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, yukarıda anılan yetki devri Yönergeleriyle vali ve kaymakamlara devredölen yetki, engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri ve bu ödemelerden yersiz ve fazla ödenen tutarlara ilişkin çıkarılan geri ödemelerden vazgeçilmesini kapsamamaktadır.

c) Engelli Evde Bakıma Destek Yardımlarına İlişkin Alacakların Hukuk Biriminin Görüşü Alınmaksızın ve/veya Toplu Olarak Terkin Edilmesi

Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinde yersiz ve fazla ödenen tutarlardan doğan alacakların bir kısmının yetkili hukuk biriminin görüşü olmadan ve bir kısmının toplu olarak tahsilinden vazgeçilmiştir.

Yapılan incelemelerde;

Engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinde yersiz ve fazla ödenen tutarlara ilişkin olarak çıkarılan geri ödemelerin bir kısmında yetkili hukuk biriminin görüşü alınmaksızın alacakların tahsilinden vazgeçildiğı,

2020 yılında yapılan işlem ile 1.000 TL ve altı tutarlardaki toplam 265 borçlu dosyasına ilişkin alacakların tahsilinden (toplam 90.938,84 TL), 22.06.2020 tarih ve 1391862 sayılı Valilik Olur’u ile hukuk biriminin görüşü alınmaksızın ve toplu olarak vazgeçildiğı,

Yine 155 kişilik geri ödeme dosyasından doğan alacakların (toplam 50.815,25 TL), 15.05.2018 tarih ve E.33363 sayılı Valilik Makam onayı ile hukuk biriminin görüşü alınmaksızın ve toplu olarak silindiğı,

Bununla birlikte, geçici koruma statüsündeki yabancı uyruklulara ödenen Sosyal Uyum Yardımı (SUY) kapsamında Ağustos 2018 tarihi itibariyle ağır engelli ek ödemesine başlanmış olup, SUY ağır engelli ek ödemesinin ulusal sistemdeki evde bakım ücretine denk bir yardım olarak tasarlanmış olması nedeni ile bahse konu iki yardımın (SUY ağır engelli ödemesi ile evde bakım ücreti) birlikte alınmaması gerektiğine istinaden evde bakım ücreti kesilen geçici koruma statüsündeki 46 yabancı uyrukludan, iki ödemenin beraber alınması nedeniyle ortaya çıkan 261.338,69-TL tutarındaki alacakların 01.05.2020 tarih ve E.1182113 sayılı Valilik Olur’u ile hukuk birimi görüşü alınmaksızın ve toplu olarak silindiğı görölmüştür.

659 sayılı KHK gereğı, engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinde yersiz ve fazla ödenen tutarlardan doğan alacaklara ilişkin terkin işlemlerinde hukuk birimlerinin görüşlerinin alınması gerekmektedir.

Bakanlık tarafından verilen cevapta terkin işlemlerinin 659 Sayılı KHK çerçevesinde gerçekleştirildiğı ifade edilmekte, Bakanlıkça hazırlanan evde bakıma destek yardımlarına ilişkin yönetmelik taslağında geri ödemelerin alınmasına ya da geri alınmayacak ödemelerde vazgeçme işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik hükümlerin yer aldığı ifade edilerek 2021 yılı içerisinde illere gönderilen çeşitli yazılar ile;

Engelli evde bakım ödemelerinde yersiz ve/veya fazla ödenen tutarlara ilişkin olarak çıkarılan geri ödemelerde mutlaka ilgili hukuk biriminin görüşünün alınması gerektiğinin ve hukuk birimince olumsuz görüş verilmiş olan dosyalar için alaktan vazgeçme işleminin yapılmaması gerektiğinin,

Geri ödeme alacak dosyalarının toplu olarak terkin edilmesi işleminin yapılmamasının ve alacaktan vazgeçme işlemlerinin nasıl yapılması gerektiğinin,

Geçici koruma statüsündeki yabancı uyruklulara ödenen Sosyal Uyum Yardımı ile aynı zamanda evde bakıma destek yardımı ödemesi yapılamayacağını,

bildirildiği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, engelli evde bakıma destek yardımı ödemelerinden doğan alacaklar, kamu alacağı niteliğinde olduğundan söz konusu alacakların terkin işlemlerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Bakanlığa Yapılan Şartlı Bağışların Takibinin Etkin Bir Şekilde Sağlanamaması (Syf:43)

Bakanlığa yapılan şartlı bağışların, bağış şartına uygun şekilde kullanılması veya harcanması konusunda güvence sağlayacak etkin, şeffaf ve hesap verebilir bir sistem bulunmaması nedeniyle zaman zaman bağışların şarta uygun olmayan şekillerde değerlendirildiği görülmüştür.

Bu kapsamda, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne (SHÇEK) çocukların ihtiyaçlarında kullanılmak üzere şartlı olarak bağışlanan taşınmazlardan bazılarının, Genel Müdürlüğün Bakanlık bünyesinde teşkilatlanması ve genel bütçeli kuruluşa dönüştürülmesi ile tüm taşınmazlarının Hazine taşınmazı statüsüne geçmesinden sonra bağış şartına aykırı şekilde değerlendirildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bağış ve yardımlar" başlıklı 40'ıncı maddesinde ise *“Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödettilir.”* hükmü yer almaktadır.

Gerek yukarıda açıklanan mevzuat hükmü gereği gerekse de bağış işlemlerinin genel kuralları gereği bağışlanan varlıkların, bağışçının iradesine uygun olarak kullanılması gereklidir. Aksi bir durum halinde bağışçı veya mirasçılarının dava yoluyla bağışlanan varlığı geri alma imkânı bulunmakta; bu durumda bağışlanan varlığı bağış iradesine uygun olmayan şekilde değerlendiren kişilerin, kamu kaynağını etkili, verimli ve ekonomik kullanmaması dolayısıyla sorumlulukları doğmaktadır.

Mevcut durumda ise, SHÇEK'in Bakanlık bünyesine katılmasını takiben, şartlı bağış statüsündeki bazı taşınmazların satıldığı, bazı taşınmazların başka kamu kurumlarına tahsis edildiği, bazı taşınmazların ise şarta aykırı şekilde kullanıldığı görülmüştür.

Örnek bir başka olayda ise, bir vakıf tarafından şartlı bağış olarak Bakanlık banka hesabına yatırılan tutarın bağış şartının gereği yerine getirilmediği için geri istendiği tespit edilmiştir.

Söz konusu vakıf tarafından, bir çocuk destek merkezinin spor salonu ihtiyacının giderilmesi şartıyla 29.12.2016 tarihinde 100.000,00 TL tutarında nakit para Bakanlık hesabına yatırılmıştır. Vakıf tarafından yapılan para aktarma işleminde, işlem açıklaması olarak *“... Çocuk Destek Merkezi Müdürlüğünde kalan çocuklara yönelik spor kompleksi yapılması için”* ibaresinin bulunduğu ilgili banka hesap ekstresinde gözükmesine rağmen; söz konusu tutar saymanlık kayıtlarına alınırken bu şart belirtilmemiş ve *“genel bakiye devir”* açıklamasına yer

verilmiştir. Bu nedenle de çocukların ihtiyaçlarına yönelik genel bir şartlı bağış olarak kayıtlara alınmış ve bu amaçla da harcanmıştır.

Söz konusu Vakıf tarafından ilgili İl Müdürlüğüne hitaben yazılan 08.12.2020 tarihli yazıda özetle, Vakıf tarafından yapılan bağışın, bağış şartı dışında amaçlarla kullanıldığının anlaşıldığı ve bu nedenle de iadesinin talep edildiği belirtilmiştir.

Bakanlık söz konusu yazı üzerine, Vakıf tarafından yapılan bağışa ilişkin süreci incelemeye almıştır. İnceleme sonucunda, bağış tutarının saymanlık hesaplarına aktarılırken para aktarma işleminin açıklama kısmında yer alan şartın, saymanlık kayıtlarına alınmadığı ve bu nedenle söz konusu tutarın çocuk hizmetlerinde genel ihtiyaçlar için kullanılmak üzere şartlı bağış olarak kayıtlara alındığı ve bu amaçla da kullanıldığı tespit edilmiştir.

Rapor yazım tarihi itibarıyla; Vakıf, şartlı bağış tutarına ilişkin iade talebinden vazgeçmemiş, Bakanlık ise henüz tutarı iade etmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bağış ve yardımlar" başlıklı 40'ıncı maddesinde ise *"Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödetilir."* hükmü yer almaktadır.

Bakanlığa yapılan şartlı bağışların, bağış şartına uygun şekilde değerlendirilmemesine ilişkin örnekler bulunmasına rağmen Bakanlık tarafından etkin, şeffaf ve hesap verebilir bir takip sisteminin halen kurulmadığı görülmektedir.

Bakanlık, bulgu konusu aksaklığın düzeltilmesi amacıyla genelge yayımlandığını, ayrıca bulguda örnek olarak verilen olayla ilgili olarak da bağışçı ile görüşmelerin devam ettiğini bildirmiştir.

Bu itibarla, Bakanlığa yapılan şartlı bağışların, bağış şartına uygun şekilde harcandığı konusunda güvence sağlayacak etkin, şeffaf ve hesap verebilir bir sistem kurulması, ayrıca şartlı bağışların şarta uygun değerlendirilmemesinde sorumlu olanlar hakkında gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesi İşlerinde Şartnameye Aykırılıkların Giderilmemesi ve Yüklenicilere Yaptırım Uygulanmaması

Bakanlık taşra birimleri tarafından yapılan taşıt kiralama ihalelerinin bazılarında, sözleşmenin uygulanması aşamasında çok sayıda kontrol zafiyeti yaşandığı tespit edilmiştir.

Bakanlık taşra birimlerinin ihtiyaç duyduğu taşıtların bir kısmı idareye ait taşıtlardan karşılanırken bir kısmı ise kiralama yöntemi ile karşılanmaktadır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan bu ihalelerin sözleşmenin uygulanması aşamasında pek çok aksaklık yaşandığı örneklem usulü ile yapılan incelemelerde anlaşılmıştır.

İdareler teslim alınacak araçların teknik özellikleri ile yine aynı iş kapsamında istihdam edilecek personelin niteliklerini ve işin tanımını ihale kapsamında hazırlanan şartnamelerde düzenlemektedir. İhale konusu işin, İdare tarafından hazırlanan bu şartnamelere uygun olarak yapıldığının kontrol sorumluluğu ihaleyi yapan birime aittir ve kontrolü yapması için muayene ve kontrol teşkilatları oluşturulmaktadır. Muayene ve kabul heyetlerinin çalışma esasları ise münhasıran bu amaçla yürürlüğe konmuş Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Hizmet alımı suretiyle taşıt edinilmesine ilişkin ihaleler ile bu ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmelerin uygulanmasında karşılaşılan bazı sorunlar aşağıda belirtilmiştir.

- Araçların idareye teslim edilerek fiilen işe başlandığını gösteren ve işin başlangıç tarihini taşıyan işe başlama vb. adlar altında bir tutanak düzenlenmediği,
- İdareye teslim edilen araçlar için düzenlenen tutanaklarda, aracın şartnameye uygun olmadığı ifade edilmesine rağmen aracın kabul edildiği,
- Şartnameye uygun olmayan aracın, şartnameye uygunmuş gibi kabul edilip kullanıldığı,
- Şartnameye uygun olmayan araçların, iş başladıktan sonra yükleniciye bildirildiği, ancak yüklenicinin şartnamede öngörülen sürede aracı şartnameye uygun hale getirmemesine rağmen herhangi bir yaptırım uygulanmadığı,
- Şartnamelerde alt yüklenici kullanılmayacağı hükmü bulunmasına rağmen çok sayıda aracın alt yüklenicilerden temin edildiği,
- Pek çok şehirde ihalelerin açık ihale yöntemi ile tüm yılı kapsayacak şekilde yapılması yerine, parçalara bölünerek doğrudan temin veya pazarlık usulü ile yapıldığı, tespit edilmiştir.

İhale kapsamında yapılan işlerin tarif edildiği şartnameler idareler tarafından, mevzuatta öngörülen çerçevede hazırlanmaktadır. İhale kapsamında yaptırılan işlerin, idarelerin kendi hazırladıkları şartnameye uygunluğunun yine aynı idare tarafından denetlenmesi ve şartnameye aykırılıkların tespiti halinde sözleşmede öngörülen yaptırımların uygulanması hem hukukun hem işin doğası gereğidir. Ancak, örneklem usulü ile incelenen taşıt kiralama işlerinde yukarıda sayılan aksaklıkların tespit edilmiş olması, idarelerin bedel karşılığı yaptırdıkları işlerde, işin istedikleri şekilde yapıldığına dair kontrol mekanizması kuramadıkları veya bu hususta bir hassasiyetlerinin bulunmadığına işaret etmektedir.

Bakanlık, bulgu konusu aksaklıkların giderilmesi amacıyla ihale dokümanlarının güncellendiğini ve sorumlu personele eğitim verildiğini ifade etmiştir.

Bu itibarla, araç kiralama ihalelerinin şartnamelerinde tarif edilen işin, yüklenici tarafından şartnameye uygun olarak yerine getirildiğinin etkin şekilde kontrol edilmesini, şartnameye aykırılık halinde ise sözleşmede öngörülen cezai yaptırımların uygulanmasını sağlayacak mekanizmaların kurulması gerekmektedir.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

BULGU 4: Buluntu veya Trafikten Men Edilen Araçların Tasfiye İşlemlerinin Yapılamaması (s.38)

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 81 İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğünün 51’inden derlediği verilere göre bu kapsamda 2021 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 47 bin araç olduğu ve bu araçların yaklaşık 12 bin tanesinin tasfiye süreçlerinin tamamlandığı öte yandan, yaklaşık 35 bin aracın tasfiye süreçlerinin sonlandırılmadığı anlaşılmaktadır.

Tasfiye bekleyen araçların yediemin otoparklarında kötü fiziki koşullar altında tutulduğu, bazı araçların yandığı, çalındığı, parçalarının söküldüğü, plakalarının çıkartıldığı, motor ve şase numaralarının okunmaz halde olduğu, tescilsiz araçların birbirinden ayırt etmenin imkansız hale geldiği, otopark içerisinde araçların düzensiz biçimde yerleştirilmiş olmasından dolayı satılacak araçların binlerce araç içinden bulunamadığı yerinde yapılan tespitler ile görülmüştür.

Tasfiye süreçlerinde ortaya çıkan aksaklıklardan dolayı ve yukarıda sayılan sebeplerle araçların ekonomik ömrünü tamamladığı ve/veya ekonomik değerini kaybettiği görülmüştür.

BULGU 8: Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Hizmet Alımlarında Doğrudan Temin Parasal Sınırlarına Uyulmaması (s.47)

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından, doğrudan teminle birçok hizmet alımı yapıldığı, ancak bu alımlarda mevzuatta belirtilen parasal sınırlara uyulmadığı görülmüştür.

734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerini düzenleyen 5'inci maddesinde, açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu, diğer ihale usullerinin Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılabileceği ifade edilmiştir. Doğrudan temin ise bir ihale usulü olmayıp 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde belirtilen özel ve istisnai hallerde kullanılabilen bir alım yöntemidir.

Bu hükme göre, idareler 121.405 TL altındaki ihtiyaçları ile parasal limite tabii olmaksızın temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında tüm konaklama, seyahat ve işşeye ilişkin alımları için Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükmünden yararlanabileceklerdir.

Bu itibarla, yapılacak alımlarda, parasal sınırları aşan organizasyon hizmeti alımlarının, doğrudan temin usulü yerine 4734 sayılı Kanun kapsamındaki temel ihale usulleri kullanılarak temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

BULGU 2: Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi ve Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması (Syf:13)

- a) Özel gelirlerin Bakanlık mali tablolarında eksik yer alması Özel gelirlerin Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesapları vasıtasıyla tahsil edildiği, bu hesaplara ilişkin nakit hareketlerinin merkez muhasebe biriminin bilgisine sunulmadığı, bu nedenle muhasebe birimince zamanında ve doğru tutarlar üzerinden muhasebeleştirilemediği ve sonuç olarak özel gelirlerin mali tablolarında eksik yer aldığı tespit edilmiştir.

3289 sayılı Kanunun Ek 14'üncü maddesinde sayılan gelirler, 5018 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde sayılan özel gelirler kapsamında olup bu gelirlerin Bakanlık bütçesinde gösterilmesi gerekmektedir. Ancak mevcut uygulamada söz konusu gelirlerin muhasebe birimi tarafından takip edilemediği, bu birim tarafından ancak Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından bildirilen zamanda ve tutarlar üzerinden gelir kaydı yapıldığı anlaşılmaktadır. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından 2021 yılında Genel Müdürlük payı olarak Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesabına gönderilen tutarlar ile bu kapsamda merkez muhasebe birimi tarafından 600 Gelirler Hesabının 04.06.01.28 ekonomik koduna (Spor Toto-Loto Pay Gelirleri) gerçekleştirilen muhasebe kayıtları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Buna göre 2021 yılı içerisinde Genel Müdürlük payı olarak Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesabına yatırılan tutarlar ile merkez muhasebe birimi tarafından gelir kaydı yapılan tutarlar arasında yaklaşık 2,5 milyar Türk Lirası farklılık

bulunmaktadır. Eylül, Ekim ve Kasım aylarına ilişkin Genel Müdürlük payları 2021 yılı içerisinde banka hesaplarına gönderildiği halde bu tutarlar 2021 yılı içerisinde muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır. Tahsil edilen toplam tutardaki farklılığın yanı sıra gelirin bankaya yatırıldığı tarih ile muhasebe kayıtlarına aktarıldığı tarihler arasında da bir takım tutarsızlıklar bulunmaktadır. Örneğin Teşkilat Başkanlığınca 2021 yılı Ocak ayı payı 22.02.2021 tarihinde gönderilmiş iken bu tutar muhasebe kayıtlarına 13.07.2021 tarihinde intikal ettirilmiştir. 2021 yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos ayı payları ise ayrı ayrı ve önceden yatırılmış olduğu halde muhasebe kayıtlarına yatırıldıktan uzun süre sonra ve tek kalemdede kaydedilmiştir.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından gönderilen tutarlar için örneklendirilen bu uygulama esasen diğer özel gelirler için de geçerli olup buna göre özel gelirler Bakanlık mali tablolarında eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özel gelirlerin tamamının ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetveline özel gelir olarak kaydedildiği, Bakanlık faaliyetlerinde kullanılan özel ödeneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sistemi üzerinden muhasebe kayıtlarına alındığı, bu çerçevede Bakanlığa ait özel gelirlerin tahakkuk ve tahsili ile buna ilişkin takip ve kayıt işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde yapıldığı ve raporlandığı ifade edilmiştir. Ancak yukarıda yer verilen tablonun incelenmesinden anlaşılabacağı üzere, 2021 yılında tahsil edilen özel gelirlerden önemli bir kısmının ilgili yıl genel bütçesine gelir kaydedilmediği açıktır. Diğer taraftan tabloda yer alan gelir kaydına ilişkin veriler Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminden alınmış, tahsilatlara ilişkin tutarlar ise Spor Toto Teşkilat Başkanlığından elde edilen banka dekontlarına dayanmakta olup buna göre bulgudaki tespitler somut denetim kanıtları ile desteklenmektedir. İdare tarafından, özel gelirlerin tahakkuk ve tahsili ile buna ilişkin takip ve kayıt işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde yapıldığı ve raporlandığı ileri sürülmekte ise de bu durumu destekleyici hiçbir somut kanıt sunulmamıştır. Buna göre özel gelirlerin Bakanlık mali tablolarında tam olarak yer aldığı iddiasının kabulü mümkün değildir.

BULGU 3: Spor Kulübüne Ücretsiz Tahsis Edilen Taşınmaz Üzerinde Protokol Hükümlerine Aykırı Olarak Ticari Faaliyette Bulunulması (Syf:26)

Mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği'ne ait Bakanlığa tahsis edilmiş taşınmazın protokol ile gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerinde kullanılmak şartıyla ... Spor Kulübüne tahsis edildiği, ancak taşınmaz üzerinde protokol hükümlerine aykırı olarak ticari faaliyette bulunulduğu görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun ek 9'uncu maddesi ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik'in 71'inci maddesi uyarınca Bakanlığa tahsisli taşınmazların spor kulüplerine, protokol yapılmak suretiyle bedelsiz olarak kırk dokuz yıla kadar tahsis edilmesi mümkündür. Ancak bu kapsamdaki tahsis ve kullanım hakkı devirlerinde, taşınmazın gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerinde kullanılmasını gerektirmektedir.

Spor kulübüne tahsis edilen alan üzerinde yapılan fiziki incelemede bahse konu alan üzerinde düğün, nikâh ve benzeri organizasyonların yapıldığı yüzme havuzuna sahip ticari bir yapılaşma bulunduğu ve bu alanın spor kulübü tarafından üçüncü kişilere kiralandığı tespit edilmiştir. Bu durumun spor amaçlı yapılan taşınmaz tahsisinin yanı sıra Genel Müdürlüğün hem AOÇ ile hem de spor kulübü ile yapılan protokollere aykırılık teşkil ettiği açıktır. Her iki

protokolde de bahse konu alan üzerinde tahsis amacı dışındaki kullanımları engelleme görevi Genel Müdürlüğe verilmiştir. Aynı hüküm Yönetmelik'in 74'üncü maddesinde de mevcut olup bu görevin yerine getirilmediği görülmektedir.

BULGU 4: Spor Kompleksi Üzerinde Kullanım Hakkı Bulunmayan Şirkete Sponsorluk Gelirlerinden Pay Verilmesi ve Kompleksin Adının Bakan Oluru Alınmadan Değiştirilmesi (Syf:27)

Kullanım hakkı ... Spor Kulübü Derneği'ne devredilen spor kompleksinin adının Bakan oluru bulunmaksızın sponsorluk sözleşmesi kapsamında değiştirildiği ve bu sözleşme ile spor kompleksine ilişkin kullanım hakkı bulunmayan üçüncü kişi lehine sınırlı aynı hak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; spor kompleksi içerisinde yer alan stadyumun isminin; ... Spor Kulübü Derneği, ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş. ve ... Şehircilik Planlama A.Ş. arasında 12.10.2021 tarihinde imzalanan beş yıllık sponsorluk ve reklam tanıtım sözleşmesi uyarınca ... Stadyumu olarak değiştirildiği görülmüştür. Bu sözleşme uyarınca 2021-2022 futbol sezonu için sponsor tarafından yapılacak ödemenin %10'unun ... Spor Kulübü Derneği'ne, %90'ının ise ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş.'ye yapılacağı kararlaştırılmış olup bu oranlar sonraki sezonlar için yapılacak ödemeler açısından da geçerli bulunmaktadır.

Spor kompleksinin kullanım hakkının devredildiği ... Spor Kulübü Derneği ile ... Şehircilik Planlama A.Ş. arasında sponsorluk sözleşmesi imzalanması ve bu sözleşme kapsamında stadyumun isminin değiştirilmesi mümkün olmakla birlikte; spor kompleksi üzerinde kullanım hakkı bulunmayan ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş.'nin sponsorluk sözleşmesine taraf olması ve elde edilecek gelirden pay alması yukarıda ifade edilen mevzuat ve ek sözleşme hükümleri çerçevesinde mümkün değildir. Bu durum, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.12.2021 tarihinde Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilen görüş yazısında da (E-37381016-045.02-136218 sayılı) belirtilmiş olmasına rağmen ilgili Genel Müdürlük tarafından bu kapsamda bir işlem tesis edilmemiştir.

Diğer taraftan, spor tesislerine verilecek adın Genel Müdürün teklifi ve Bakan oluru ile belirlenmesi gerektiği halde stadyum adının Bakan oluru alınmaksızın değiştirildiği görülmüştür. İsim değişikliği için İl Müdürlüğüne başvurunun sözleşmenin imzalandığı tarih olan 12.10.2021'de yapılması, sözleşmede sponsorluk ödemelerinin Ekim 2021 itibarıyla başlanmasının öngörülmesi, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün konuya ilişkin görüş yazısının 22.12.2021 tarihli olması göz önüne alındığında ad değişikliğinin mevzuata aykırı olarak Bakan olurundan önce fiilen gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 17.05.2022 tarihinde isim değişikliğine ilişkin talebin ... Spor Kulübü Derneği tarafından yapılması gerektiğinin ve buna göre ... Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş.'nin dilekçesine istinaden isim değişikliği talebinin değerlendirilemediğinin Dernek ve Şirkete bildirildiği ifade edilmiştir. Kamu idaresinin bulguda yer alan tespiti katıldığı ve konu hakkında karşı tarafı bilgilendirdiği görülmekle birlikte fiili durumda spor tesisinin isminin mevzuata aykırı olarak değiştirilmesi ve Kompleksin kullanım hakkının sponsorluk sözleşmesi ile üçüncü kişiye devredilmesi hususlarının geçerliliğini sürdürdüğü anlaşılmaktadır.

BULGU 9: Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması ve Yardım Yapılacak Kulüplerin Seçiminde Objektif Ölçütler Belirlenmemiş Olması (Syf:42)

Bakanlık tarafından spor kulüplerine yapılacak nakdi yardımlarda, yardım yapılacak spor kulübünün ve yardım tutarının tespitine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmadığı, yardım yapılacak giderlerin kapsamının geniş tutulduğu, kulüpler tarafından ilgili harcama belgelerinin sunulmaması veya sunulan belgelerin incelenmemesi nedenleriyle yardımlara ilişkin öngörülmüş denetim mekanizmasının işlemediği görülmüştür.

BULGU 16: Yurtlarda Faaliyet Gösteren İşletmelerin Sözleşme Hükümlerine Uymaması ve Buna İlişkin Cezaların Uygulanmaması (Syf:59)

Ankara, Eskişehir, Bursa ve İstanbul illerinde yurtlarda faaliyet gösteren kafeterya, lokanta, kantin, berber, bayan kuaförü vb. küçük işletmelerde yerinde yapılan denetimlerde hizmet kalitesini güvence altına almak amacıyla öngörülen ve örneklerine aşağıda yer verilen bazı önlemlerin etkin şekilde uygulamaya geçirilmediği görülmüştür.

- A) İşletici Vekillerinin İşletmelerinin Başında Bizzat Bulunmaması
- B) İşleticilerin Taahhüt Ettikleri Sayıdan Daha Az Personel Çalıştırması
- C) İşletmecinin Taahhüdüne Aykırı Olarak Belgeli Aşçı Çalıştırmaması
- D) Satışa Arz Edilen Mallar Üzerinde Etiket Bulunmaması
- E) Hijyen Eğitim Belgesi Olmayan Personelin Çalıştırılması
- F) İşletme Sözleşmesi Hükümlerine Aykırılık Teşkil Eden Hususlarda Yazılı İhtar Yapılmaması ve Para Cezası Uygulanmaması

Yurtlardaki kafeterya, lokanta, kantin, berber, bayan kuaförü vb. yerlerin ilgili mevzuata ve işletmecilerle yapılan sözleşme hükümlerine uygun işletilmesi için gerekli kontrol ve denetim mekanizmalarının oluşturulması, uygulamada tespit edilen eksiklik ve aykırılıklar için öngörülen yaptırımların etkin şekilde hayata geçirilmesi, cezaların hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin takdir hakkının gerekçelendirilerek kullanılması ve bu işletmelerde hizmet kalitesinin ve hijyen standartlarının güvence altına alınması sağlanmalıdır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

BULGU 1: Mevzuatta Belirtilen Koşullar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü İle İhaleye Çıkılması (s.16)

İdarece yürütülen bazı ihalelerde mevzuatta belirtilen şartlar oluşmadığı halde temel ihale usüllerinin dışına çıkıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hususlar bir arada değerlendirildiğinde, söz konusu ihalenin pazarlık usulü ile yapılmasını gerektiren bir durum olmadığı, binanın zaten can ve mal güvenliği tehlikesi arz etmediği veya ivedilikle yapılmasını gerektirmediği anlaşılmaktadır. Kaldı ki ihalenin 4734 sayılı Kanun’un 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile yapılmasına dayanak gösterilen teknik raporda belirtilen güçlendirme çalışmalarının zaten daha önce yapılarak binanın can ve mal güvenliği açısından tehlikesiz hale getirildiği görülmektedir Bulgu konusu pazarlık usulü ihalenin 1,5 yıl sonra yapılması da bu durumu kanıtlar niteliktedir. Ayrıca “imalatların bir an önce tamamlanarak binanın işler hale getirilmesi, bu nedenle işin yılı içinde tamamlanmasının mümkün olmaması” hususlarının da işin temel ihale usulleri dışına çıkılarak pazarlık usulü ile ihale edilmesini gerektiren bir durum olmadığı düşünülmektedir.

BULGU 4: Bazı İhaleli İşler Kapsamında Sözleşme Gereği Hibe Edilmesi Gereken Araçların Hibe Edilmemesi ve Hibe Alınan Araçların ise Envanter Kayıtlarının Yapılmaması

İdarenin uygulama işi sözleşmelerinde yer alan “Diğer Hususlar” bölümünde yapılan düzenlemelere göre, iş bitimlerinde İdareye hibe edilmesi gereken ancak teslim edilmeyen iki aracın ve iki adet hidrolik makaslı iskelenin olduğu, hibe yoluyla sahip olunan araçların ise envanter kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

İzleyen süreçte İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından, 11.08.2021 tarihli yazı ile yüklenici firmaya, sözleşmede belirtilen ve teslim edilmeyen araçla ilgili 51.750,00 TL yatırması bildirilmiştir. Araç fiyatı belirlenirken, aracın 2015 yılı değerinin, yıpranma payları düşülmüş halinin esas alındığı görülmüştür. Aynı dönemde benzer araçların ortalama piyasa fiyatı 300/350 bin TL civarında olduğu görülmektedir.

İdare araç ihtiyacını, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından kiralama yolu ile temin edilen araçlarla karşılamaktadır. Bir yandan hibe yoluyla temin edilen araçların kullanılamaması, diğer yandan ise araç ihtiyacının kiralık araçlarla karşılanması uygulaması, İdare lehine bir durum değildir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

BULGU 1: Bakanlığın Taşra Birimlerinde Avrupa Birliği’nden Sağlanan Kaynaklarla Finanse Edilen Projelerin Yürütülmesinde Mevzuata Uygun Olmayan Uygulamaların Bulunması (Syf:22)

Bakanlığın il, ilçe milli eğitim müdürlükleri ile bünyesindeki eğitim kurumlarında Avrupa Birliği’nden sağlanan kaynaklarla finanse edilen projelerin incelenmesi sonucunda; muhasebe sistemi dışında doğrudan özel hesap açmak suretiyle yürütülen projeler bulunduğu, muhasebe birimlerinde açılan projelere ait özel hesaplardaki tutarların avans niteliğine uygun olmayacak şekilde kurumlar adına açılan özel hesaplara topluca aktarılarak kullanıldığı, kullanılan proje avanslarının kapatılmasında gecikmeler yaşandığı ve sunulan kanıtlayıcı belgelerde eksiklikler olduğu, proje kapsamında temin edilen mal ve hizmet alımlarının herhangi bir satın alma ilkesi gözetilmeden yapıldığı görülmüştür.

...

Yapılan denetimler sırasında, bu projelerin yürütülmesinde mevzuata uygun olmayan tespitler başlıklar itibarıyla aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlık Muhasebe Sistemi Dışında Yürütülen Projeler Bulunması

Bakanlık il, ilçe milli eğitim müdürlükleri ile eğitim kurumlarında, yabancı ülkelerin Ulusal Ajansları aracılığıyla hibelenen projelerden Bakanlık muhasebe sistemi dışında yürütülenler olduğu tespit edilmiştir.

b) Muhasebe Birimlerince Açılan Özel Hesaplardaki Tutarların Avans Adı Altında Muhasebe Sistemi Dışındaki Özel Hesaplara Aktarılması

Avrupa Birliği kaynaklarıyla yürütülen söz konusu projelerin muhasebe birimlerinde açılan özel hesaplardaki bütçesinin satın alınacak mal veya hizmetin içeriği belirlenmeksizin avans adı altında il, ilçe milli eğitim müdürlüğü veya okul adına açılan özel hesaplara aktarılmak suretiyle kullanıldığı tespit edilmiştir.

c) Avansların Mahsup Sürelerinin İş Tanımına Uygun Olmayacak Şekilde Uzun Belirlenmesi ve Kapatılmasında Gecikmeler Yaşanması

Proje özel hesaplarından çekilen avanslarda mahsup süresinin, yapılmak istenen işin tanımına uygun ölçüde hatta proje süresini kapsayacak şekilde uzun belirlendiği ve proje süresi sona ermesine rağmen kapatılmayan avansların olduğu tespit edilmiştir.

d) Kanıtlayıcı Belgelerin Sunumunun İlgili Mevzuat Çerçevesinde Yapılmaması

Bakanlığın taşra birimlerinde yürütülen ve giderlerinin büyük bölümünü öğrenci ve öğretmenlerin yurt dışı seyahat, konaklama, mesleki eğitim stajı gibi faaliyetlerini içeren bu projelerde, verilen avansların mahsubu için sunulan belgelerin Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile uyumlu ve harcamayı kanıtlayıcı nitelikte olmadığı, avansların kapatılmasında istenilen belgeler açısından muhasebe birimleri arasında uygulama birliği bulunmadığı tespit edilmiştir.

e) Proje Kapsamında Yapılan Satın Almalar İçin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

Proje kapsamında yapılan satın almaların en iyi değeri veya en düşük fiyatı sunan teklifin belirlenmesi için gerekli olan piyasa fiyat araştırması yapılmadan gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

BULGU 2: Diğer Kamu Kurumları Adına Yapılan Hizmetlere İlişkin Giderlerin Bakanlık Bütçesinden Karşılanması (Syf:13)

Diğer kamu kurumları adına görevlendirilen hava araçlarına ilişkin uçuş giderlerinin Bakanlık bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri" başlıklı 6'ncı maddesinde; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine ödenek aktarmaya yetkili olduğu, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferlerinin ise ödenek aktarma suretiyle yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Uygulamada, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının MSB'den talep ettikleri hava araçları için saat başı uçuş maliyetlerinin hesaplandığı ancak yapılan hizmet karşılığı bedelin yılı Bütçe Kanunu'nun ilgili maddesi gereğince, MSB'nin 09.01.30.00/02.1.0.00/1/03.2 tertibine ödenek aktarması suretiyle aktarılması gerekirken 2021 yılında 2.025.477,40 TL, 2014 – 2020 yılları arasında 28.148.621,71 TL olmak üzere toplam 30.174.099,11 TL tutarında uçuş giderinin ilgili tertibe aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresince bulgu konusu hususa ilişkin ilgili kurumlardan ödenek talep edildiği, ancak ilgili kurumlarda Bakanlığa ödenek aktarımı yapılmadığı ifade edilmiştir.

SAĞLIK BAKANLIĞI

BULGU 15: Müstafi Sayılma İşleminin Uzaması Nedeniyle Personele Gecikilen Dönem Kadar Ücret Ödenmesi (sayfa 74)

Müstafi sayılması gereken kişilerin müstafi sayılma işlemlerinin zamanında yapılmadığı görülmüş olup müstafi işlemlerinin zamanında yapılmaması nedeniyle gecikilen dönem kadar ücret ödenmesine neden olunmuştur.

İstanbul İlinde yapılan yerinde denetimler sırasında 2020 ve 2021 yıllarında 209 personelin 10 gün ve üzeri sürelerle işe gelmedikleri bu süreçte istifa etmiş sayılma işlemlerinin uzadığı ve idarenin ilgili kişilere ödeme yapmaya devam ettiği görülmüştür.

BULGU 3: Hastane Yapım İşlerinde Projede Yer Alan Trijenerasyon / Kojenerasyon Sistemlerinin Hastaneler Faaliyete Geçtikten Sonra Kullanılmaması (sayfa 40-41)

Bakanlık tarafından anahtar teslimi götürü bedel ihale usulüyle ihale edilen hastane inşaatlarında, proje kapsamında kurulumları yapılan trijenerasyon /kojenerasyon sistemlerinin bir kısmının hastaneler faaliyete geçtikten sonra kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Tijenerasyon / kojenerasyon sistemleri hastane inşaatlarında yaklaşık maliyette oransal olarak yüksek değere sahip, nitelikli makine (cihaz) türleridir. Bakanlıkça 2012 yılında çıkartılan "Mevcut ve Yeni Yapılacak Sağlık Tesislerinde Uyulması Gereken Asgari Teknik Standartlar" başlıklı Genelge uyarınca, 200 yatak kapasitesinden büyük en az 20.000 m² kapalı alana sahip, bulunduğu bölgede doğal gaz bulunan yeni hastane projelerinde ve inşaatlarında kojenerasyon, trijenerasyon sistemi uygulanmasına karar verilmiştir. Ancak elektrik enerjisi üretimi gerçekleştirip, elektrik tüketiminde tasarruf sağlaması amacı ile düşünülen bu sistemlerin hastaneler faaliyete geçtikten sonra genel olarak kullanılmadığı, atıl vaziyette bekletildiği görülmektedir.

Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünce 2018 yılında yazılan yazıda; yukarıda yer alan genelge uyarınca projelerde uygulanan /uygulanacak olan trijenarasyon sistemlerinin gerek mevzuat işlemlerinin sonuçlandırılmaması gerek bazı hastanelerde konuya vakıf teknik personelin bulunmaması nedeniyle hastanelerin devreye girmesine rağmen cihazların kapalı vaziyette beklediği belirtilmiştir.

İdare tarafından gönderilen cevapta, trijenerasyon sistemlerinin faaliyete geçip, verimli çalışmasına ilişkin ihtiyaç duyulan asgari süreler belirtilmiştir. Oysa ki bulgu konusu yapılan husus, hizmete girmesinin üzerinden 3 yıldan fazla süre geçen hastanelerde bile bu sistemlerin kullanılmaya başlamamış olmasıdır. Kaldı ki; Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünce 2018 yılında yazılan yazıda da hastane projelerinde yer alan trijenarasyon sistemlerinin sadece mevzuat işlemlerinin sonuçlandırılmaması sebebiyle değil bazı hastanelerde konuya vakıf teknik personelin bulunmaması nedeniyle de hastanelerin devreye girmesine rağmen cihazların kapalı vaziyette beklediği ifade edilmiştir. Ayrıca Tekirdağ Şehir Hastanesi örneğinde olduğu gibi, bazı hastaneler hizmete girer girmez, trijenerasyon sistemlerinin devreye alındığı da görülmektedir. Dolayısıyla, bu sistemlerin devreye alınabilmeleri için hastane inşaatı devam ederken gerekli başvuruların, testlerin ve proje onay süreçlerinin eş zamanlı olarak yürütülmesi gerekmektedir.

TİCARET BAKANLIĞI

BULGU 2: Bakanlık Adına Ayrılan Kantar Payı Gelirlerinin Özel Bir Şirket Hesabında Tutulması ve Bu Gelirden Kamu İhale Kanunu’na Tabi Olmayan ve İlgili Şirketin Sorumluluğunun Bulunmadığı Harcamaların Yapılması (Syf:14)

Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve özel bir Şirket arasında gümrük kapılarının Yap-İşlet-Devret (YİD) modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri kapsamında; işletme süresince elde edilen gelirlerden Bakanlık payına düşen kısmın imzalanan protokol ile Şirket adına açılan banka hesaplarında tutulduğu, yapılan harcamalardan Şirketin sorumlu olmayacağına dair anılan protokole hüküm konulduğu ve bu gelirlerden yapılan harcamalarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmadığı görülmüştür.

Gümrük kapılarının Yap-İşlet-Devret modeliyle yaptırılması/modernize edilmesi amacıyla imzalanan uygulama sözleşmeleri kapsamında, işletme süresince elde edilen gelirlerden Bakanlık payına düşen kısmın yasal düzenlemelere aykırı olarak imzalanan protokol ile özel bir Şirket adına açılan banka hesaplarında tutulması, yapılan harcamalardan Şirketin sorumlu olmayacağına dair anılan protokole hüküm konulması, bu gelirlerden yapılan harcamalarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmaması mevzuata aykırılık teşkil etmekle birlikte, yapılan işlemler sonucu Bakanlık 2021 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda toplamda 104.696.006,58 TL hataya neden olunmuştur

BULGU 3: Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) Kapsamında Asıl İşlem Görmüş Ürünler İçin Düzenlenen Ekspertiz Raporlarının Gerekli Şartları Taşıyamaması (Syf:25)

DİR kapsamında verilen ekspertiz raporlarının gerekli şartları taşımadığı ve kamu personeli tarafından verilmediği görülmüştür.

Söz konusu ekspertiz raporları Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) bağlı illerdeki sanayi ve ticaret odalarında çalışan personel eliyle düzenlenmektedir. Ancak ekspertiz raporlarının çoğunun numune alma, işyerinde inceleme, laboratuvar analizi yapma vb. birçok şartı sağlanmadan hazırlandığı görülmüştür. Örneğin, bir süt firmasının peynirlerde kullandığı tereyağı oranına ilişkin ekspertiz raporunun herhangi bir laboratuvar analizi yapılmadan verilmiş olup, aynı zamanda söz konusu raporun gıda mühendisi yerine makine ve inşaat mühendisi tarafından hazırlandığı görülmüştür. Ekspertiz raporları bazı belgelerde çok yüksek tutarlar için de verildiğinden işin uzmanları tarafından ayrıntılı analizler yapılmadan verilmemelidir. Örneğin bir elektronik firmasının tek belge üzerinden yaptığı ithalat tutarı 250.000.000 \$ ihracat tutarı ise 481.000.000 \$’dır.

Ayrıca çoğu ekspertiz raporunda “her ne kadar mamul ürünü incelemesek de, firma tarafından verilen kullanım oranlarının uygun olduğu düşünülmektedir” ibaresi bulunmaktadır. Yani ürünün fiili denetimi yapılmadan ve numune alınmadan firmanın verdiği veriler doğru kabul edilmektedir. Dolayısıyla hazırlanan ekspertiz raporlarının kağıt üzerinde kaldığı, mamul ürünün denetimi yapılmadan onay verilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; bulguya katıldığını, ilgili belgeler bazında gerekli incelemelerin yapılarak zikredilen hükme uygun ekspertiz raporu tevsikinin takibi ve aksi durumda hazırlanan raporların DİR belgesi taahhüt kapatma işlemine esas alınmaması gerektiği yönünde yazı ile ayrıca talimat verildiğini belirtmiştir.

Bu itibarla, ekspertiz raporlarının, belge süresi içerisinde ekspertiz raporuna konu eşyaya ilişkin hammadde ve ürünler ile ilgili uzman tarafından hazırlanması, ürünlerden

numune alınması, gerekir ise laboratuvar ortamında analiz ettirilmesi, numune alınmasına imkan bulunmadığı durumlarda ise yerinde inceleme yapmak suretiyle düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

BULGU 5: İdarece Hazırlanan Yapım Kontrollük Hizmeti Alınmasına İlişkin Danışmanlık Hizmet Alım İhale Dokümanlarında Mevzuata Uygun Olmayan İşlemler Yapılması

B) Danışmanlık Hizmet Alım İhalelerinde “İş İçin Önerilen Yöntem ve Organizasyon Yapısının” Değerlendirilmesi İçin Tanımlanan Kriterlerin Puanlamasının Ne Şekilde Yapılacağına Dair Bir Belirlemede Bulunulmaması (S.42)

Bakanlık tarafından gerçekleştirilen Danışmanlık Hizmet Alımı İhalelerinde isteklilerin teknik tekliflerinin bir bölümü olarak “iş için önerilen yöntem ve organizasyon yapısı” hakkında sundukları bilgilerin değerlendirilmesi amacıyla idari şartnamede tanımlanan alt kriterlerden bir kısmında ilgili kritere ilişkin puanlamanın ne şekilde yapılacağına dair bir belirlemenin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Ancak, Bakanlık tarafından gerçekleştirilen Altunizade-Bosna Bulvarı Raylı Sistem Hattı ve Araç Alımı Kontrollük ve Danışmanlık Hizmetleri İhalesinin dokümanlarında yer alan “iş için önerilen yöntem ve organizasyon yapısına” ilişkin teknik değerlendirme alt kriterlerinin yukarıda belirtilen nitelikleri taşımadığı düşünülmektedir.

Ancak, kriterlerin ne şekilde değerlendirileceği veya nasıl puanlandırılacağı hususunda somut ve anlaşılabilir bir düzenleme yapılmadığı gibi, herhangi bir belirlemeye de yer verilmemiştir. Sonuç olarak, somut ve belirli puanlandırma kurallarının belirlenmemiş olduğu alt kriterlere komisyon üyeleri tarafından verilen puanlar her zaman için sorgulanır olacağından, bu tür ihalelerde idarenin istekliler nezdinde eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerini koruması da güçleşeceği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Kurum Tarafından Yapılan İhalelere İlişkin Bilgilerin Elektronik Kamu Alımları Platformundan Görüntülenememesi (s.44)

Bakanlık tarafından gerçekleştirilen ihalelerin ihale sonuç formlarının Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gönderilmemesi nedeniyle, bu ihalelere ilişkin bilgilerin EKAP üzerinden görüntülenemediği tespit edilmiştir.

Söz konusu yükümlülük, Kanun’un temel ilkelerinin sayıldığı 5’inci maddesindeki ihalelerde saydamlık ve kamuoyu denetimi sağlanması ilkelerinin tesisi ve Kurum tarafından oluşturulacak istatistiklerin tam ve doğruluğunun sağlanmasının gereğidir.

Ancak, yapılan incelemede, Bakanlık tarafından ihale edilerek sözleşmeleri imzalanan ihalelerin bir kısmının sonuç bildirimleri, Kanun’da öngörülen süreler dolduğu halde, EKAP aracılığıyla gönderilmediğinden söz konusu işlere ait ihale, ilan ve sözleşme bilgilerinin Platform üzerinden görüntülenemediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, kamu alımlarında saydamlık ve kamuoyunu denetimi ilkelerini tesis etmek üzere söz konusu alımlara ilişkin ihale sonuç formlarının EKAP üzerinden gönderilerek ihale ilan sonuçlarının bu sistem üzerinden görüntülenebilmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

**ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME
FORMU**

Tablo 1: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Personel Adına Açılan Avans ve Kredilerin Zamanında Mahsup Edilmesine Rağmen Gecikme Zammı Uygulanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmiştir.
İşçiler İçin Ayrılması Gereken Kıdem Tazminatı Tutarlarının Muhasebe Hesaplarında Hatalı Görünmesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Bakanlık tarafından düzeltici işlemler tesis edildiği görülmüş olmakla birlikte bulgu konusu hususun halen yaygın olarak devam etmesi nedeniyle 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmiştir.
Doğrudan Temin İşlemlerinde Yasaklılık Sorgulaması ve EKAP Kaydı İşlemlerinin Yapılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Bakanlık tarafından düzeltici işlemler tesis edildiği görülmüş olmakla birlikte bulgu konusu hususun halen yaygın olarak devam etmesi nedeniyle 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmiştir.
Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Bakanlık Tarafından Aleyhine Düzenlenen İdari Para Cezalarının Bütçeden Ödenmesi ve Bu Cezanın Düzenlenmesine Neden Olanların Bazılarına Rücu Edilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Bakanlık tarafından düzeltici işlemler tesis edildiği görülmüş olmakla birlikte bulgu konusu hususun halen yaygın olarak devam etmesi nedeniyle 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmiştir.
Bakanlık Bütçesinden Yapılan Sosyal Yardım Ödemelerinin Hak Sahiplerine Ödenmesine İlişkin İşlemlerde Kontrol Eksikliklerinin Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmiştir.
Engelli Evde Bakım Ödemelerine İlişkin Usul ve Esasları Belirleyen Yönetmeliğin Bakanlık Tarafından Düzenlenmemiş Olması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmiştir.
Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılan Gelir Desteği Ödeme ve Takip Sürecinin Etkin Denetim Mekanizmasından Yoksun Olması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmiştir.
Harcama Birimlerince Açılan Banka Hesaplarının Muhasebe Birimlerince Takip Edilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmiştir.

Çeşitli Sosyal Yardım Ödemelerinin Terkini İşlemlerinde Hatalı Uygulamalar Yapılması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmmiştir.
Gerçek ve Tüzel Kişiler Tarafından Bakanlığa Bağlı Birimlere Yapılan Bazı Aynı Yardım ve Bağışların Kayıtlarının Hatalı Yapılması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmmiştir.
Bakanlığın Kullanımında Bulunan Taşınmazlara İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Bakanlık tarafından düzeltici işlemler tesis edildiği görülmüş olmakla birlikte bulgu konusu hususun halen yaygın olarak devam etmesi nedeniyle 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmmiştir.
Amortisman Kayıtlarında Hatalı İşlemlerde Bulunulması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Bakanlık tarafından düzeltici işlemler tesis edildiği görülmüş olmakla birlikte bulgu konusu hususun halen yaygın olarak devam etmesi nedeniyle 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından Çıkarılarak İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmayan ve Bu Hesaba Hatalı Kaydedilen Tutarların Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa ilişkin Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edilmemiş olup 2021 yılı Sayıştay denetimi sonucunda da bulgu konusu edilmmiştir.

Tablo 2: Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tek Hazine Cari Hesabının Bakiye Vermesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Uluslararası Kuruluşlara Katılım Payı Karşılığı Olarak Verilen Taahhütler ile Yerine Getirilenlerin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
İdarenin Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazlardan Bir Kısımının Değer Tespitlerinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde ve Kullanımında Bulunan Taşınmazların Envanter ve Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması' başlığı altında bulgu konusu yapılmıştır
Taşınmazlara Yapılan Değer Arttırıcı Harcamaların İlgili Taşınmazın Kayıtlı Değerine İlave Edilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.

Kamu İdaresi Tarafından Peşin Ödenen Taşınmaz Kira Bedellerinin Kaydının Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Çıkış Kayıtlarının Düzenli Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresinin Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukluları İşyurtları Kurumuna Olan Borçlarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Haklar Hesabına Kaydedilmemesi ve Amortisman Ayrılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Yazılım Bedellerinin Haklar Hesabında Takip edilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Konu “maddi olmayan varlıkların haklar hesabına kaydedilmemesi ve amortisman ayrılmaması” bulgusu içerisinde değerlendirilmiştir.
Güneş Enerji Santrali Yapımının Maddi Duran Varlığa Kaydedilmemesi, Doğrudan Giderleştirilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Maddi Duran Varlıklardan Bazıları İçin Fazla Amortisman Ayrılması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.

Tablo 3: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Doğrudan Temin İşlemlerinde Yasaklılık Sorgulaması ve EKAP Kaydı İşlemlerinin Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmemiştir	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 3 numaralı bulgu olarak yer almaktadır.
Prim Teşvik Ödemeleri Kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Transfer Ödemelerinin Gerçekleştirme Belgelerine Dayanmaksızın Yapılması	2020	Yerine Getirilmemiştir	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 1 numaralı bulgu olarak yer almaktadır.
Amortisman Kayıtlarında Hatalı İşlemlerde Bulunulması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	2021 yılında yapılan denetimlerde, geçen yılki bulgu devam etmemekle birlikte, 73 nolu Karamame sonrasında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından taşınırlar devredilirken, amortismanlarının devredilmediği tespit edilmiş ve konuya ilişkin olarak yeni bir bulgu yazılmıştır. Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular Bölümünde "Taşınırlara İlişkin Hesapların Taşınır İcmal Cetvelleri ile Teyit Edilememesi ve Taşınırların

			Amortismanlarının Doğru Raporlanmaması" başlığı ile 2 numaralı bulgu olarak yer almaktadır
--	--	--	--

Tablo 4: Dışişleri Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yurtdışı Misyonlara Gönderilen Avans ve Krediler ile Bunların Mahsuplarının Muhasebe Kayıtlarında Yönetmelikte Belirtilen Kurların Kullanılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılında da kurların yurtdışı misyonlara gönderilen avans ve krediler ile bunların mahsuplarının muhasebe kayıtlarında yönetmelikte belirtildiği şekilde kullanılmaması uygulamasının devam ettiği görülmüştür.
Yurtdışı Tedavi Giderlerinin Ödenmesinde Mevcut Mevzuatın Uygulamadaki Sorunları Gidermede Yetersiz Kalması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılında da Yurtdışı Tedavi Giderlerinin Ödenmesinde Mevcut Mevzuatın Uygulamadaki Sorunlarına ilişkin bir düzenleme yapılmamış olup konunun devam ettiği görülmüştür.
2020 İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İcmal Cetvelinin Yasal Süresi İçerisinde Sayıştay'a Verilememesi ve Taşınır İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Dönemsellik Kavramına Uyulmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılında da İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İcmal Cetvelinin Yasal Süresi İçerisinde Sayıştay'a Verilememiş ve Taşınır İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarında Dönemsellik Kavramına Uyulması sağlanamamıştır.

Tablo 5: Gençlik ve Spor Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Uygulama Projesi ile İhale Edilen Yapım İşlerinde İş Artışının Mevzuat ile Belirlenmiş Sınırlamalara Riayet Edilmeksizin ve İşin Tamamlanması Amacı Dışında Uygulanması	2020	Yerine Getirilmedi	Konu 2021 yılı raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Tam ve Doğru Olarak Muhasebeleştirilmeyen Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması ve Tek Hazine Kurumlar	2020	Yerine Getirilmedi	Konu 2021 yılı raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.

Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi			
---------------------------------------	--	--	--

Tablo 6: Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermayesinin İşletilmesi Başta Olmak Üzere Görev Alanını İlgilendiren Konulara İlişkin Yönetmeliklerin Çıkarılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu yapılmıştır.
Stoklarda Bulunan Altın ve Gümüşlerin Mali Tablolarda Gerçeğe Uygun Değeriyle Gösterilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu yapılmıştır.
Yarı Mamul/Mamul Niteliğindeki Altınların İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenmesi	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu yapılmıştır.
Müşteriler Tarafından Getirilen Altınlardan Ayni Olarak Tahsil Edilen Baskı Bedellerinin Gelir Kaydedilmemesi ve Gelir Fazlasının Hazineye Aktarılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu yapılmıştır.

Tablo 7: İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Gelecek Dönemlere İlişkin Giderlerin Doğrudan Giderleştirilmesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	İdarece düzeltici işlemlere başlanılmıştır.

Tablo 8: Milli Eğitim Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Okullara Ait İnternet Erişimine İlişkin Merkezi Veri Tabanı Bulunmamasının İhale Hazırlık Süreçlerini Olumsuz Etkilemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2021 yılı denetim raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Dönem Sonu İşlemlerinin Eksik Yapılması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2021 yılı denetim raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Şartlı Bağış ve Yardımların Muhasebeleştirilmesinde Gelecek Aylara/Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	380/480 No.lu hesaplar 03.11.2021 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanmış olup bu tarihe kadar bütçeye gelir kaydı yapılan şartlı bağış ve yardım tutarları mali tablolarda doğru hesaplarda muhasebeleştirilmemiştir. Söz konusu husus 2021 yılı denetim raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.

Tablo 9: Milli Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Memur Eliyle Gördürülmesi Gereken İşlerde İşçilerin Çalıştırılması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
All Risk Sigortalarının Bir Kısımında Bazı Risk Kalemlerinin Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi ve Poliçe Teminatlarında Eksiklikler Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının Fiili Durum ile Uyumlu Olmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.

Tablo 10: Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İşletilen Şehir Hastanelerinde Yer Teslimi Yapılmadan İnşaat İşleri Başlamasına Rağmen Yatırım ve İşletme Dönemlerine İlişkin Revizyonların Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İnşa Ettirilen Şehir Hastanelerinde Yaptırılmayan/Yapılmayan İmalatlar İçin Toplam Sabit Yatırım Tutarı Revizyonunun Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
Bazı Şehir Hastanelerinin Faaliyete Geçtiği Tarihte Teslim Edil(e)meyen Trijenerasyon Tesisleri ile İlgili Olarak Geç Teslim Nedeniyle Oluşan Zararın Tazmin Edilmemesi, Hizmetlerle İlgili Ödemelerden Kesinti Yapılmaması ve İhale Dokümanında Öngörülen Şartlara Uygun Tesis Kurulmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus nihai tamamlama sürecine ilişkin olduğundan bulgu konusu içerik eksiklikler için “Diğer Bulgular” bölümünde yer alan “Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İnşa Ettirilen Şehir Hastanelerinde Yaptırılmayan/Yapılmayan İmalatlar İçin Toplam Sabit Yatırım Tutarı Revizyonunun Yapılmaması ve Bu Eksikliklerin Etki Ettiği Hizmetler İçin Hizmet Değişikliği Yapılmaması” bulgusunda işlenmiştir.
Bazı Şehir Hastanelerinde Ticari Alanlarla İlgili Hatalı Uygulamalar	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer Bulgular” bölümünde “Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İşletilen Şehir Hastanelerinde Ticari Alanlara İlişkin Hususlar” bulgusunda rapor konusu edilmiştir.
Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde Görevli Şirketin Mutabakat Hükümlerine Uymayarak Taşınmaz Üzerindeki İrtifak Hakkı ile İpoteği Kaldırmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
Kayseri Şehir Hastanesinde Fiili Tamamlama Tarihine İlişkin Uyuşmazlıkla İlgili Tahkim Süreci Başlatılmaması Hususunda Görevli Şirket ile Anlaşmaya Varılması ve Hizmet Bedellerinin Döviz Kuru Esas Alınarak Belirlenmesi	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
Anahtar Teslimi Götürü Bedel Üzerinden İhale Edilen Yapım İşlerinde Karşılaşılan Sorunlar	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.

Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Katkı Taahhüt ve Ödemelerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Diğer bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
İdarenin Kullanımında Bulunan Taşınmazlarla İlgili Hatalar		Kısmen Yerine Getirildi	İlgili husus “Diğer Bulgular” bölümünde “İdarenin Kullanımında Bulunan Taşınmazlara İlişkin Cins Tashihlerinin Yapılmaması” bulgusunda yer almaktadır.
Geçici Kabulü Yapılan Yatırımların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.
Finansal Kiralama İşlemlerinden Doğan Mali Borçların ve Borçlanma Maliyetlerinin Hatalı Sunulması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde “Şehir Hastanelerinin Muhasebe İşlemlerinde Tespit Edilen Eksiklikler” bulgusunda rapor konusu edilmiştir.
Şehir Hastanelerinin Muhasebe İşlemlerinde Tespit Edilen Eksiklikler	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde rapor konusu edilmiştir.

Tablo 11: Tarım ve Orman Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İlama Bağlı Ödemelerin İlgili Hizmet Tertiplerinden Ödenmemesi, Avukatlık Vekâlet Ücreti Ödemelerinde Nazım Hesapların Kullanılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya konu problem kısmen düzeltilerek, ilgili hizmet tertiplerinden ödemeler yapılmaktadır. Bulgu avukatlık vekâlet ücreti ödemeleri bakımından düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Taşra Birimlerine Ödeneklerin Zamanında Gönderilmemesi Sonucu Mahkeme Dosyalarının İcralık Olması ve Bütçeye Yükün Artması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
İçme Sularının Kalite Kategorilerine İlişkin Bildirimlerin İlgili İdarelerce Zamanında Yapılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya konu problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
İçme Suyu Güvenliği Planının Hazırlanmasına Yönelik Usul ve Esasların Belirlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği Gereği Ülke Yıllık Raporunun Düzenlenmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Problem 2022 yılı başında düzeltilmiş olmakla birlikte taslak raporun düzenlenme tarihi olan Nisan 2022 tarihinde düzenlenmediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.

Bakanlığın Mali Tablolarındaki Emanet ve Teminat Niteliğindeki Yükümlülüklerin Mevcudiyetinin Kayıtlarla Doğrulanamaması	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Teminat Mektuplarının Tam Olarak Raporlanmaması ve Mali Tablolardaki Teminat Mektubu Mevcudunun Tutanaklarla Teyit Edilememesi	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Bütçedeki Mal ve Hizmet Alımları Tertibinden Ödenmesi Gereken Yolluk Giderlerinin Sermaye Giderleri Tertibinden Ödenmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Bakanlıkça Uygulanan İdari Para Cezalarının Muhasebeleştirilmemesi ve Raporlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Sınırlı sayıda Taşra birimlerinin tahakkuk yapabildiği, genel olarak ise birimlerin tahakkuk kayıtlarında nasıl bir yol izleyeceği net olarak tanımlanmadığından, kayıtların yapılamadığı gözlenmektedir. İPC kesen birimlerimizde yapılacak tahakkuk kayıtlarının Vergi dairelerine intikal ettirilmesi yanında e-tahsilat sistemine entegrasyon için çalışmalar devam etmektedir.
Banka Hesaplarının Tam Olarak Raporlanmaması ve Mali Tablolardaki Banka Mevcudunun Tutanaklarla Teyit Edilememesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Geçmiş yıllardaki hesaplar önemli ölçüde kapatılarak muhasebe hesaplarına alınmış, kapatılamayanlar için çalışmalar devam etmektedir. Kalan Banka hesapları 2021 yılı raporunda bulgu konusu yapılmıştır.
Proje Özel Hesabının Mevcudunun Tutanaklarla Teyit Edilememesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgunun mahiyeti değişmiş olup, 2021 yılında değerlendirme yönünden noksanlıkları raporlanmıştır.
Kişilerden Alacaklara Esas Bilgi ve Belgelerin Eksik Olması ve İlgili Hesabın Tam ve Doğru Olarak Raporlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılında da raporlanmıştır.
Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Tam ve Doğru Olarak Raporlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Kullanılan Kredilerden Kaynaklanan Alacakların Gerçek Tutarı Göstermemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Bakanlık Taşınırlarının Tam, Doğru ve Uygun Değerle Raporlanmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	2021 yılında kayıt tutarsızlıkları önemli ölçüde düzeltilmiş, ancak taşınır işlemlerine ilişkin düzeltilemeyen hususlar ile başka problemler ile birlikte 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Bakanlığın Yönetiminde ve Kullanımındaki Taşınmazlarının Noksansız ve Tam Olarak Raporlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilemediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.

Geçici Kabul İşlemleri Yapılan Yatırımlara İlişkin Tutarların İlgili Maddi Duran Varlıklar Hesabına Aktarılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılı raporuna konu edilen işler bakımından düzeltilmekle birlikte, 2021 yılında geçici kabulü yapılan işlerde problem düzeltilmediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılı raporuna konu edilen varlıklar bakımından düzeltilmekle birlikte, 2021 yılında devam eden problemler Bakanlık taşınırlarının Tam Doğru ve uygun Değerle Raporlanmaması başlıklı bulguda birleştirilerek 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Haklar Hesabında Raporlanan Varlıkların İdari Kayıtlarla Teyit Edilememesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu problem düzeltilmediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Sözleşmeye Dayanılarak Girişilen Bazı Gider Taahhütlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya konu problem kısmen düzeltilmiş, düzeltilmeyenlerine ise 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.
Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ile Bakanlık Arasında Yapılan Anlaşma Kapsamındaki Proje Giderlerinin Gerçekleşmeden Yapılması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu problem düzeltilmediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir. Bulgunun başlığı "Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonundan Sağlanan Proje Finansman Kaynaklarının Gerçekleştirme İşlemleri Tamamlanmaksızın Yapılması" olarak yer almaktadır.
2020 Yılı Bütçesindeki Yatırım Projelerine Ait Ödeneklerin Ait Olduğu Yılda Gerçekleştirilmeden Giderleştirilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Problem düzeltilmediğinden 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiştir.

Tablo 12: Ticaret Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Açılış Yevmiesinde Bazı Hesapların Borç ve Alacak Kaydı İçermesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu husus düzelmediğinden yeniden bulgu konusu edilmiştir (Diğer Bulgular bölümü, Bulgu 1).
Tek Hazine Kurumlar Hesabının Bakiye Vermesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulguya konu husus düzelmediğinden yeniden bulgu konusu edilmiştir (Diğer Bulgular bölümü, Bulgu 2).
Serbest Bölgelerde Tahsisli Kullanılan Hazine Taşınmazlarının Varlık Hesaplarında İzlenmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	İdarece yürütülen çalışmalar henüz tamamlanmadığından yeniden bulgu konusu edilmiştir (Denetim Görüşünün Dayanakları bölümü, Bulgu 1).
Bakanlık Adına Ayrılan Kantar Payı Gelirlerinin Özel Bir Şirket Hesabında Tutulması ve Bu Hesaptan Harcama Yapılması	2020	Yerine Getirilmedi	İdare tarafından herhangi bir işlem yapılmadığından yeniden bulgu konusu edilmiştir. (Denetim Görüşünün Dayanakları bölümü, Bulgu 2).

Gümrük Vergileri Ek Tahakkuk ve Ceza Tutarlarından Takibe Alınan Ya da Tecil Edilenlerin Muhasebeleştirilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından gerekli çalışmalara başlanmış olsa da henüz tamamlanmadığından yeniden bulgu konusu edilmiştir. (Denetim Görüşünün Dayanakları bölümü, Bulgu 3).
---	------	-------------------------	---

Tablo 13: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Merkez Dışındaki İllerde Yapımı Yürütülen İşlerde Yerinde ve Sürekli Kontrollük Hizmeti Verilememesi Nedeniyle Kontrol Riski Oluşması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Hukuk Davaları Sonucu Oluşan İdare Borçlarının Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Kamulaştırma Yolu İle Edinilen Duran Varlıkların Arazi ve Arsalar Hesabında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	2020 yılına ilişkin düzeltme kayıtları yapıldığı halde 2021 yılında hatalı uygulama devam etmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Geçici Kabulü Yapılan Yatırımların İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2020 yılına ilişkin düzeltme kayıtları yapıldığı halde 2021 yılında hatalı uygulama devam etmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Tahsisli Kullanılan Kamu Konutlarının Mali Tablolarda Tam ve Doğru Raporlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	2020 yılına ilişkin düzeltme kayıtları yapıldığı halde 2021 yılında hatalı uygulama devam etmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
İdari Para Cezası Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
İdari Para Cezası Erken Ödeme İndirimlerinin Giderler Hesabına Kaydedilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.
Dönem Sonu İşlemlerinde Eksiklikler Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2021 yılı Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde yer verilmiştir.

Tablo 14: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yetki Devri Yapılan Kuruluşlarca Verilen Çevre İdari Para Cezalarının Yüzde Ellisinin Genel Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi ve Karşılığı Ödeneğin Bakanlık Bütçesine Konulmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Taşınır Mal Yönetimine İlişkin Tespitler	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Atık Yönetimi Yönetmeliği Hükümleri Kapsamında Değerlendirilen Tesislerin İmar Planına İşlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Proje Bedellerinin Düşük Gösterilmesi ve Bunun Sonucu Başvuru Ücretleri ile İdari Para Cezalarının Olması Gerekenden Az Ödenmesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetim Sisteminde ÇED Kararlarına İlişkin Bilgilerin Entegre Bir Şekilde Yer Almaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün Yetki ve Sorumluluğundaki Alanlara Ait Kira ve Kullanma İzni Gelirlerinin Genel Bütçe Geliri Olarak Kaydedilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Kontrolü Yönetmeliği Kapsamında Yetki Devri Yapılmayan İllerde İdari Yaptırımların Gecikmeli Uygulanması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Şahıs İşletmelerine İdari Para Cezalarının Hatalı Uygulanması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Hizmet Alımlarında Doğrudan Temin Parasal Sınırlarına Uyulmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Çevre İdari Para Cezalarının Tahsilatına İlişkin Tespitler	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
İdari Yaptırım Kararlarının Gecikmeli Onaylanması ve Tebliğ Edilmesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
İlama Bağlı Giderlerin Zamanında Ödenmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
İller Bankası Anonim Şirketi ile Yapılan Protokollere İlişkin Tespitler	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar Hesabında Yer Alan Tutarların Şartlı Bağış ve Yardım Niteliğinde Olmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Genel Bütçeli İdarelere Tahsisli Kamu Konutlarının Sayısına İlişkin Kayıtlarda Uyumsuzluk Olması	2020	Yerine	Bulgusu yazıldı.

		Getirilmedi	
Ecrimisil Gelirlerinin Eksik Muhasebeleştirilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Geçici Kabulü Yapılan Yatırımların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Devam Etmekte Olan Yatırımlara İlişkin Tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgusu yazıldı.
Diğer İdareler Hesabına Yaptırılan Yatırımlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili İdarelerine Devredilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Döner Sermayeden Karşılanan Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarının Bakanlık Mali Tablolarında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Vadesinde Tahsil Edilemeyen Kira ve İrtifak Hakkı Bedellerinin Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Hazineye Ait Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarına Alma Çalışmalarının Tamamlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Hazine Taşınmazlarına İlişkin Rayiç Bedel Kayıtlarının Tamamlanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Bakanlık Aleyhine Sonuçlanan Hukuk Davalarına İlişkin Tahakkuk ve Gider Kayıtlarında Eksiklikler Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.
Sosyal Tesislerin Envanterinde Yer Alan Taşınırın Bakanlık Mali Tablolarında İzlenmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgusu yazıldı.

Sonuç Olarak;

Şunu belirtmek yerinde olacaktır ki; kamu mali yönetimimiz hem yürütmenin icracı sorumlulukları hem yasama kanadının denetleme sorumlulukları ekseninde yeni bir reforma ihtiyaç duymaktadır. Bu kapsamda;

- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu yeniden düzenlenmeli, eksikleri ve yanlışlarıyla gerekli tespitler yapılarak kapsamlı bir kanun uygulamaya konulmalıdır.
- Delik deşik olan Kamu İhale Sistemi; keyfi, yandaş teslim özelleştirmeler; şeffaf olmayan ihalelerle dağıtılan, hesapsız garantilerle geleceğimizi ipotek altına alan Kamu Özel İşbirliği modellerinin bütçemize getirdiği yük bertaraf edilmelidir.
- Kamu İhale Kanunu'nu şeffaflık ve adil rekabet ilkeleri doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

- Cumhurbaşkanının başkanlığını yaptığı Türkiye Varlık Fonu’nun denetim yolunu kapatılmış ve hesap verebilirliği, şeffaflığı bulunmayan bir statüye kavuşturulmuştur. TVF’nin 2021 yılı faaliyet raporu, henüz kamuoyu ile paylaşılmamıştır. TVF’nin Sayıştay denetimine tabi tutulması ve milli kaynaklarımızın talan edilmesinin önu kapatılmalıdır.
- TVF’nun mevcut hali Avrupa Birliği Komisyonu 2022 Türkiye Raporu’na dahi konu olmuştur. Raporda yer alan tespitler ışığında; Cumhurbaşkanının başkanlığını yaptığı TVF’nin Cumhurbaşkanı tarafından atanan denetçiler tarafından denetlenmesinin ve yine Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen bağımsız denetim şirketi tarafından denetlenmesinin şeffaf olmadığı, ortaya çıkan denetim raporunda mali tablolara eşlik eden bir açıklamanın yer almadığı ve bu durum tam şeffaflık açısından endişe yarattığı, TVF’nin yasal çerçevesi, kapsamı ve işlemleriyle ilgili endişelerin devam ettiği hususlarına değinilmiştir.
- Türkiye Varlık Fonu gibi paralel bütçe uygulamaları ve Merkez Bankası rezervlerinin kural dışı arka kapı yöntemiyle satılması, kamu maliyesinin açık ve gizli ağır yükler altına sokulması sonucunda bozulan mali disiplin yeniden kurulmalıdır.
- Kamu kaynaklarının kullanılmasının takibi ve sonuçları açısından iç denetim ve dış denetim sistemi geliştirilmelidir.
- Savurgan, keyfi ve usulsüz harcamalarda bulunan iktidara karşı işlevsizleştirilen Sayıştay asli sorumluluğuna kavuşturulmalı ve şeffaf yönetim ilkeleri kapsamında denetim sonuçlarının uygulanmasını sağlanmalıdır.
- Hesap verebilir ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla Sayıştay denetiminin kapsamını, tüm kamu kurum ve kuruluşlarını içerecek şekilde genişletilmelidir.
- Kamusal denetimde performans denetimi süreçlerini etkinleştirilmelidir.
- Kaynakların verimlilik, etkinlik, tutumluluk ilkeleri doğrultusunda yönetilip yönetilmediğini ve mali sorumluluğun gereklerinin makul ölçüde karşılanıp karşılanmadığını tespit etmek amacıyla kurum ve kuruluşların değerlendirildiği performans denetimi sürecinde Sayıştay tam yetkili kılınmalıdır.

İktidar, başta Sayıştay olmak üzere, kamu adına yürütmenin faaliyetlerini denetleyen kurumlar üzerinde idari ve siyasi baskıdan vazgeçmelidir. Sayıştay’ın siyasi tarafsızlığı ve kamu maliyesinin gözetimi, saydamlığı, tutarlılığı adına tarafsızlığı ülkemizin geldiği şu gün şartlarında büyük önem arz eder.

Bu gerekçelerle 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi ve 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporları üzerine şerhimizi,
Bilgilerinize arz ederiz.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Naci Cınslı
Erzurum

TBMM Basımevi - 2022